

ספר דור רביעי

ביאור רחב על מסכת חולין מרישא עד גמירה ואור חדש על פסקי הרמב"ם ז"ל שאינם מתאימים עם דעת יתר הראשונים טעמו ונימוקו עפ"י דרכו שדרך בהבנת המשנה והגמרה. אשר ביררתי וביארתי בעזה"ת ע"י יגיעה רבה לילה ויום כמעט רובימי חלדי, אני הקטן משה שמואל בן לאאמ"ז הגאון מו"ה אברהם גלאזנר צ"ל, ונכדש של הגאון רשבה"ג בעל החת"ס צ"ל, יושב על כסא הרבנות פה ק"ק קלוייזענבורג תע"א זה ארבעים וארבע שנים לטובה.

פה קלוייזענבורג תע"א, בשנת תפא"ר לפ"ק.

M. Glasner Oberrabbiner, Cluj, Rumänien

בדפוס המשובח של השותפים
ווינשטיין & פרידמאן קלוייזענבורג
בשנת תרפ"א לפ"ק

Cluj - Kolozsvár 1921
Druck von Weinstein & Friedmann

מודעה

כבר נודע בשער בת רבים, שבכל מקום שבא בספרותנו שם עכו"ם וגוי לגנאי, הכוונה עלبني עובדי אלילים שבימים הקדמונים, שלא הכירו חוק ומשפט והתגאלו בכל מיני התועבות, אבל לא חיללה על האומות הנאויריות שבזמןנו אשר אב אחד לכולנו, ושומרית דת חוק ומשפט, ואשר אנו חוסים בצלם ואנו מחויבים לדרوش שלום וטבתם כל הימים.

הקדמה

ולכל היד החזקה ולכל המורה הגדול, שהוא נתינת התורה כפירוש רשי"ז"ל, אשר עשה משה לעיני כל ישראל, ר"ל שעשה משה בכתב, כדי שעניינו העדה, המה העמילים בתורה, יעיננו בה תמיד וידרשו בה ע"י המדוע שנסמרו להם, הוא ממש כמו בראשית בראש אלקים את השם ואת הארץ, שבראם ומסרים להאדים "לעשות" לשכללם ולהשכיחם מדור לדור, כן התורה אשר שם משה לפני בני", נסירה להם להשכחים ולשכללם תמיד. ואעפ"י שהتورה כתומה נתנה, ועליה אין להוסיף וממנה אין לגרוע, ואמרו חז"ל אלה מצות כתיב שאין נביא רשאי לחישך דבר מעטה, כל זה אינו אלא שלא להוסיף או לגרוע אבל לפשרה ולדרישה, נונן רשות כל ב"ד הסמו". גם בזה הוא דומיא דבריה דגם שם אין בכך האדם לברווא יש מאין, רק למזג ולהתrick בחות ויסודות נפרדים ע"י המצאת הקישור הפנימי והנעלים שביניהם. הרי דהתורה והבריאה שווין זהה ואין חילוק רק במה שהבראה נסירה לכל בא עולם, ותו"ק לעם הנבחר לבני ישראל, לנו היא, לחבהה ולשכללה, להגות בה במסירת הנפש, כדי להשיג את המאור שבה, שתגלתה לנו אורות חדשות הנוגנות תוכן לחיינו הרוחניים.

וזיל הרמב"ם ז"ל בפ"ב מהלכות מרמים "ב"ד הגدول שדרשו באחת מן המדועות כפי מה שנראה בעיניהם שהדין כך, ודנו דין, ועמד אחרים ב"ד אחר לסתור אותו, הרי זה סטור ודן כפי מה שנראה בעינויו, שנאמר אל השופט אשר יהי בימים ההם, אין חייב לכלת אלא אחר ב"ד שבימיך" עכ"ל. ומה ששנינו בעדיות דציריך ב"ד גדול בחכמה ובמנין כדי לסתור דברי הב"ד הקודום בזמן, כתוב הרמב"ם ז"ל שם בהל' ב', דזה דוקא בגזרה ותקנה, אבל לא בפירוש התורה. והקשה שם בכ"מ לפי דעת הרמב"ם, איך פריך הש"ס אמרה דאמורה, ממשנה או בריתיא, עד שהוצרך לתרץ אלא אמר כי תנא, ואם לאו מסיק בתיבותא, ולמה לא נאמר דמצוי פלייג, כיון דרשות נתונה לדורות האחוריים לחלוק על הראשונים, וכותב על זה וזה: "אפשר לאמר דמיoms חתימת המשנה קיימו וקבעו שדורות האחוריים לא יחלקו על הראשונים, וכן עשו בחתימת התלמוד, שמיום שנחתם לא ניתנת רשות לשם אדם לחלוק עליו" עכ"ל. והנה יש להעיר ע"ז,adam כן הוא כאשר כתוב ה"כ", איך לא הוזכר עין גדויל ונורא צאה, בכל הש"ס בבלי וירושלמי, דבר שהוא היסוד ההוראה שקבעו על עצמן שלא לחלוק על המשנה, ואח"כ קבלו כן על הגמara, וכל זה אין זכר ורש לבוארה.

ולמה שנראה לפ"ד בעין הרם והנשא הלויה, הוא עפ"י מה דאיתא בגיטין דף ס' ע"ב, דתנא דברי" מנין לדברים שבע"פ אי אתה רשאי לאמרם בכתב שנאמר כתב לך את הדברים האלה, אלה אתה כתוב ואית אתה כתוב הלוות וכן לעיל מני דרש ריב"ג, כתיב כתוב לך את הדברים האלה, וכותיב כי על פי הדברים האלה, הא כיצד, דברים

יוצר האור ובורה החשך, יתברך וישתבח מן העולם ועד העולם, כי את זה לעומת זה עשה אלקים, כדי שייתגדר בו האדם, להבדיל ולהפריד בין האור והחשך, בין האמת והשקר. כי זה כל האדם כל זמן שהוא חי על האדמה, לרדו ולדרוש אחר הנפטר והנעלם והרחק והסתומים ממנו. והשתוקקתו זאת היא תכליתו ותכלית המותאה למלאות נפשו במושכלות וחזי רוח. כי מי שהשיג תאוותו ואני לו השתוקקות יותר, היו אינס חיים, ואני ימים שאין בהם חפא. כי עיקר החיים מהicia את כל הנברא, והוא התשוקה העצומה למה שמנוח חוצה לו וקשה להשיגו, ואני אדם מת וחזי תאוותו בידיו. וע"ז אמר החכם מכל אדם, שלוש הנה לא תשבענה וכי ארץ לא שבעה מים (משל לי ט"ז) וגם אמר (כהלת י' ז') וגם הנפש לא תמלא, ור"ל הן בארצות וhone במשכילות, א"א להשיג מלאה כל זמן שהאדם חי על האדמה. ואולי להאה כוונו חז"ל במדרשי שדרשו על המקרא, וירא אלקים את האור כי טוב ויבדל, שנגנו לצדיקים לעתיד לבא, ר"ל שלעולם יהיה האור האמתי גנו מעוני הצדיקים, ויחקרו יודרשו להשיגו. ובזה ימצאו תעונג חיים וככל זכות קיימים, להתעלות מנמו לגביה ולשאוף בכווסף נפש להשגה גבוהה מעל גביה בעולם העשי "אשר ברא אלקים לעשوت".

ועיין בראב"ע ז"ל שפירוש האי "לעשות" השרשים בכל המינים שנtran להם כח לעשות כדמותם. ורש"י ורמב"ן ז"ל מאנן בפירוש זה, מסתמא מושום דהכח להolid, לא מקרי לעשות אלא לפירות ולרבות, וש"י שיך רק על דבר חדש מיסודות ישנות. (עיין רמב"ן על הקרא נעשה אדם) ולכן נדחקו בפירוש האי לעשות. ולענין נראה לקאים פירוש הרבא"ע, אבל לא קאי על התולדה הטבעית שלolid בדומה לו, אלא קאי על האדם, ופירשו שמנהם שברא אלקים, יעשה האדם בשכלו חדשות להוציא הכותות הצפונות בבריאה לפועלות ידים. וכאשר פירוש העקרבים דור דור ישבח מעשיך, שהאדם משבייח את מעשה ה' ע"י המיצאות חדשות, נפלאות שלא שערום הקודמים לו, ועל פעולה זו שפיר שיך לאמר לעשות. ומאוד יומתך לנעוץ בהז סוף התורה בתחילת. כי כמו שהוא בחכמת הטבע, שהאדם בשכלו ותבונתו ממציא חדשות מן היסודות הישנות, כן הוא בחכמת תורהינו הקדושה. כי אם שמעו בישן תשמע בחדש אמרו חז"ל, וכונתם שמן התורה הישנה המצווי בידינו, המתגיא בה וממית עצמה עלייה, יכול להוציאו חדש שלא היה עוד לעולמים, ובבחינה או אמרו ז"ל שהקב"ה הראה למשה כל מה שתלמיד ותיק עתידי לחדר, כי בכח היה מונח בתורה כל מה שהיה עתידי להתחדש בכל דור ודור. כי האדם לעמל יולד ולראות טוב ולשםוות בעמלו, זה במא שמחדר וממציא דבר בצרבי בנ"א הגשמיים, זה במא שМОציא יקר מזולל, או מבאר כל חמירה ומגלה מצפוני התורה, רזי אלקים חיים. זה נרמז בדברי תורה"ק,

הקדמה

שברורה וועל תושבע"פ קפרק' ושמא תאמר למה לא נכתבו ולא על הנזרות והתקנות שאין להן אלא מקומן ושענתן, שנגזרו ונתקנו ע"י השתנות העניים והאנשים והמצבים כידוע. אלא דריש"ז"ל מיאן לפרש דתושבע"פ שנמסרה למשה בסיני בהדי תורה שכחוב, תהיה קרואה "חדשים" ולכן נדחק לפרש דMESSODIM דבדברי סופרים כולל גם גוזרות ותקנות لكن מכנה לכל מה שהסופרים אומרים בשם "חדשים" זהה ודאי דוחק גדול. ועל גוף המאמר קשה מאד מה מתרץ על הקושי, וכי לא hei מצי ליתן לו ספר גדול כדי החזקה של הרמב"ם, ואיך מטורץ הקושי למשה לא נכתבו, במאה שמשיב עשות ספרים אין קץ, ועיי' בתשי"ח סיימן קצ"ב שהקשה כן, שהי' יכול ליתן לנו ספר גדול כולל כל דיני התורה בכל ובירט. ותוס' ז"ל שם בד"ה מפני מה לא נכתבו כתבו ז"ל: "וגם בהללו"מ לא נתנו כדי שלא ישתחחו" עכ"ל, ועל דבריהם אלו הרבה דיון נשפתח. עי"י בחוי' שם ובחוטו השני והוא דוחק דמלבד ממה שזה נגד הכלל דעתו של הרמב"ם ז"ל, דהלהלמ"ס לית' כי מחלוקת, אין להבין דבריהם,adam עלולים להיות נסחים, ומה לא חש לשחתה הני הללמ"ס שנמסרו לנו. ובחוטו השני אמר, adam כל ובאמת הני הללמ"ס הינו יכלו בזאת השכחה נופלת בה. אבל עתה דהלהלמ"ס מעט מזערו הוא כמו שמנאן הרמב"ם ז"ל בהקדמותו לזרעים, ונשלמו באיזו מהן ע"י הבאים אחריו تو אין השכחה מצוי בהן. ובזה יש ליישב שלא יסתורו התוס' דברי עצמן, ובביבמות דז ע"י ע"ב ד"ה הלכה, שכתו שס' כדעת הרמב"ם, דעל הללמ"ס לא מצינו חולק. ואם קבלה היא נקבע. אבל בכל אלו הדברים לא יצאונו עדין מהמבוכה הגדולה כאשר יראה המיעי' בתשוב' הארוכה בחוי' שם גם מה שקשה להו להתוס' ומה לא אמר הכל בהללמ"ס, הנה הללמ"ס קיל מותשבע"פ שנדרשת ע"פ המדות דהרי אין למדין ק"ו מלהכה, גם אין לוקין על הלכה ועיין בטור יוז"ד סיימן רצ"ד, דספק ערלה בחוי' מותר מפני שהוא רק שבסברו דהלהלמ"ס דס"ס מקרי, ורק במקרים דעיקר מפורש בקרוא, ושיערוו מהלהכה לוקין. ואין רצוני כאן להאריך בה, אלא לבאר כוונת הגמ' עירובין ה"נ.

אבל דע, דנהה החלוק הגדל והנגלת לעין כל שבין תורה שכחוב לתורה שבע"פ הוא כי תורה שכחוב נמסרה למשה מלא במלה, מבראשית עד לעיני כל ישראל, ותושבע"פ נמסר לו העניין, ולא המלאות, וע"ז אמרו ז"ל כל הנבאים נתנבאו בכח אמר ה' הosiפ' עליהם משה שנתנבא בכה ובזה הדבר, ר"ל הנבאים לא קבלו המלאות למסרו לישראל אלא העניין, והם מסרו את העניין כפי הבנותם בלשונו עצם, וזה "כח אמר ה'", אבל משה התנביא בכח ובזה הדבר, דהינו תורה שכחוב "בזה הדבר" ותושבע"פ "בכה אמר ה'", תורה שכחוב מלא במלה כאשר קבלה, ותושבע"פ העניין בלשון עצמו, והיינו דאמרו חז"ל אין שני נבאים מתנבאים בסגנון אחד ר"ל אותה נבואה עצמה, כל אחד ואחד אמרה בסגנוןו ובלשונו המיחודה לו, ואפילו אם נקבל דברי המלבים בהקדמותו בספר ירמי', שככל דברי הנבאים ע"ה דברי ה' המה, שהושמו בפיهم מלאה במלה, ושינוי הסגנון רצון ה' היה, אבל בתושבע"פ פשיטא שאין לומר כי ה' מלות מסר למשה, כי המלota א"א למסרו רק בכתב, וכאשר עינינו רואות באמות, דהלהלמ"ס לא נמסר לנו רק העניים, ומה רביינו מסר לנו מה שהבן מקבל סיני, והנה כל עניין הנמסר על פה, בטבעו מונח שינויו בהבנתו מאיש לאיש, ככל אחד מכנים בו מעט מהഷגתו והבנתו הפרטית, ועיי' ריש"ז כתובות נ"ז ע"א ד"ה הא קמ"ל ז"ל: "aicaca למיימר אלו ואלו דברי

שבכתב אי אתה רשאי לאמרם על פה, ודברים שעיל פה אי אתה רשאי לאמרם בכתב. עיין ברש"ז ז"ל. ז"ל: "דברים שאמרתי לך בכתב אי אתה רשאי למסרו לישראל על פה" עכ"ל וראייתי בת"ת שנטקתה בדברי ריש"ז ז"ל, למה זה דוקא למוסרים לישראל, והלא האיסור הוא לכל אחד לעצמו, ולדעתך נראת דכמו בסיפה, בדברים שעיל פה אי אתה רשאי לכתבן, הוא דוקא למוסרים לישראל ללימוד מהם, אבל לרשום לעצמו כדי שלא ישכח شيء, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בהקדמותו ביד החזקה ז"ל ש: "וימיות משה רבינו ועד רבינו הקדוש, לא חברו חיבור שלמים דין אותו בתושבע"פ, אלא בכל דור ודור ראש ב"ז או נביא שהי' באותו הדור, כותב לעצמו זכרון השמויות ששמע מרבותיו, והוא מלמד ע"פ ברבים וכו" עכ"ל, הרי דלעכומו היה רשאי לכתוב, כמו כן סובר ריש"ז ז"ל איפכא ג"כ, דרך למד ע"פ אסור בדברים שכחוב, אבל למד לעצמו רשאי, ומה שאינו רשי לכתוב שלא מן הכתוב, היינו מושם לכל כתיבה הווה כמלמד לאחרים מבון, והנה הטעם שלא למד אחרים ע"פ דברים שכחוב נגלה לעין כל, כדי שלא יפול חלילה איזה שינוי בלשונו. אבל הטעם שלא לכתוב תושבע"פ למד אחרים נאמרו בזה סבורות רבות.

ובאמת ח"ל כבר ישבו על מדוכה זו, דלמה נחלקה התורה לשנים, בכתב ובע"פ ולמה לא נתנה כללה בכתב. והוא בגמר' עירובין דז כ"א ע"ב, אל"ר ר"ח להאי מדרבנן דהוה קאי מסדר אגדתא קמי', מי שמייעא לך"חדים גם ישנים" מהו. אל"ר אלו מצות קלות ואלו מצות חמורות. אל"ר וכי תורה פעמים פעם ננתנה, אלא הלו מדברי תורה, והלו מדברי סופרים. דרש רבא מה דכתיב, יותר מהמה בני זהה רשות ספרים הרבה הרבה אין קץ, בני זהה בדרכי סופרים יותר מדברי תורה, שדברי תורה יש בהם עשה ול"ת, ודברי סופרים כל העובר על דברי סופרים חייב מיתה. שמא תאמיר אם יש בהם ממש, מפני מה לא נכתבו, אמר קרא עשות ספרים הרבה אין קץ, עכ"ל הגمرا. והנה ריש"ז ז"ל מפרש"ד דברי סופרים" חדש שנתחשו בכל דור וגדר וסיג. אבל תכ"ד חזר זה, דבד"ה יותר מהמה פירש, לעיל מני כתיב דברי חכמים כדרבנן, אלו דברי תורה שנמסרו למשה ע"פ, שנחalkerו בהם חכמי ישראל לאחר שנטמעת הלב ושכחו, כדכתיב בסיפה דקרה נתנו מרועה אחד זה משה, וככתב בתראי יותר מהמה בני הזהר מהה שניתן בסיני בכתב שהוא עיקר, בני הזהר באלו שבע"פ, שams הטעם עכ"ל. ואח"כ בד"ה עשה ול"ת חזר ומפרש אבל דברי סופרים חיבים מיתה על כלם, כדכתיב ופוך גדר ישכנו נחש עכ"ל. והאי קרא ודאי על הנזירות והתקנות נאמר ולא על תושבע"פ והוא פלא. ובפ"ר ריבינו חנאל הנడפס בגלוי הש"ס ווילנא ציין לברכות י"א ע"א, דאמרו לו לר' טרפון כדי היה לחוב בעצמו שערת על דברי ב"ה הרי דלא קאי על גזירות ותקנות רק על תושבע"פ, אשר מזה דיבר כאן דר"ט חש להחמיר ולעשיות כב"ש שדרשו בשכוב שצרכיך לשכב, ולא סמך אב"ה שדרשו שעיל זמן שכiba קאי. והדבר מוכח מתוך הטעמי' כולה כאן דעל תושבע"פ הדברים נאמרים, דמתחלת דריש לעיל מני חדים גם ישנים, אמרה הכנסת ישראל לפני הקב"ה, רבש"ע הרבה גזירות גזרתי על עצמי יותר ממה שגזרת עלי, וקיימות, וע"ז מביא אח"כ הוא דאל"ר ח להאי מרבען שדרש חדש על מצות קלות שהמה דברי סופרים, ודברי סופרים - כתוב הרמב"ם - נקרא כל מה שדרשו עפ"י המודות כי על שם זה נקרא ספרים כאמור בthagiga ט"ז ע"ב באיה שוקל איה ספר ששוקל קלות וחמורות בתורה, ספר ששוקל אותיות ספר, שוקל ששוקל קלות וחמורות בתורה, ספר ששוקל אותיות

סתירה גלויה בין החיים ובין התורה, וזה הוא מוח שתירץ הש"ס על הקושי' אם יש ממש בתושבע"פ למה לא נכתבו, ותי' משומש עשות ספרים הרבה אין קז, ר"ל דהיה מוכחה לכתב לכל זמן ואמן פ"י חדש משונה מכפי שהיא לפנים, כי צורך המקום והזמן, דמה"ט נמי קרי לתושבע"פ חדשם, כי תושבע"פ אינה אמת ה劄לי אלא הסכמי, דרך מה שהסבירו עליו חכמי אותו הדור הוא האמת, אבל כשיטותיהם מה שהיא אמת עד היום, העש פירושם החדש אמת, כי כן נצטווינו מאתנו י"ת שלא נסור מן הדבר אשר יגידו לך חכמי אותו הדור ואיפלו יעקרו מה שהיא מוסכם עד עתה, וזה ג"כ הכוונה במה שאמרו אלו ואלו דברי אלקים חים וכפרש"י שהbabati. וממנה כאן אותו י"ת אלקים חיים, וידוע מה שאמרו המקובלים "אלקים" במטריאלי טبع, והוא כמו חי עולם שבברכת התורה ודוי".

והן הן דברי הרמב"ם שהעתקתי למללה, דס"ל דכל ב"ד בדורו אף שאינו גדול מן הקדום אלא קטן ממנו, יכול לחלוק ולפרש ולדרשו הכתובים כפי הבנתם ועפ"י הכללים המוסכמים בין החכמים, שנמרו לממ"ס, כי על הללמ"ס כתב הרמב"ם שלא מצינו חולק ואפי' ב"ד של יהושע הוה מץ' לחלק על ב"ד של משה רבינו בפירוש התורה והדרשות. אמנס זאת כתב הרמב"ם מעיקר הדין, עפ"י מה שאמרה תורה אל השופט אשר יהיה' בימים ההם, כדרכו של הרמב"ם ז"ל, והיא באמת הלכתא למשיחא, שאם במרה יבנה בהמא"ק ושבו בניס לגבים ותווזר עטרה לישנה, להיות תושבע"פ רק ע"פ והי' אסור בכתב. כי זאת שימסר פירוש התורה לחכמי דור ודור מבלי שייצרכו להשיגו על פירושי בתديינן"ו, עיין בטור או"ח סי' קל"ח ושו"ע שם, דפרש"ת "תורת אמת" היא תורה שבכתב "זהי עולם" היא תושבע"פ, ועפ"י האמור מובן היטב, כי תורה שבכתב נקראת אמת ואמת המוחלתת שאין תוספת גורען תופסת בה, כי לנין היא כתובה, וס"ת שחסר אותן או יתרות אחת פסולה, אבל פירושה שהיא תושבע"פ אינה נקראת אמת מוחלתת, רק אמת הסכמיות התלוי' בהבנת השופט שבימי, אבל מהאי טעם גופה, נקראת חי עולם הנוטעים בתוכנו, כי בה יבא רוח החי של כל דור ודור לפועלות אדם, אשר על שם זה נקראת חי עולם, וכי ליתן חיוך (אותאריטעט) להכמי התורה שבכל דור ודור, ולא ת הפרד האומה לכתות שונות, ציווית התורה פרשת זקן מורה, ז"ל החינוך מצוה תצ"ו "ازל לא תסור וכי ימין ושמאל כלומר, אפי' יהו הם טועים בדבר אחד מן הדברים, אין ראוי לך לחלק עליהם, אבל נעשה לטעותם, טוב לשבול טעות אחת וייה' הכל מסוריהם תחת דעתם הטוב תמיד, ולא שיעשה כאו"א כפי דעתו, שבזה יהיה' חורבן הדת וחלוקת לב העם והפסד האומה לממרי וכו"ו עכ"ל, וכך עז' כתב הרמב"ז עה"ת שם וז"ל "אפי' תחשוב בלבבך שהם טועים והדבר פשוט בעיניך כי מין לשמאלי, תעשה כמצותם, ואל תאמר איך אוכל החלב הגמור זהה, או איך אהרוג האיש הנקי הזה, אלא תאמר כך צוה אותי האדון המצווה את המצויות וכו', ועל מושמות דעתם נתן לי התורה אפי' יטעו" עכ"ל, ובמדרשי שמואל על פרקי אבות בפ"א ד"ה "יעשו סיג לתורה" באחד ז"ל "ולכן אמר שזאת התורה מסורה ליהושע, לעשות בה כמה שירצה שיש אמר על ימין שהוא שמאל והוא ימין וכי הזמן והמקומות, בכל אלו הוא שלו, לעשות בה מה שירצה, וכו' מסורה לזקנים וכו' וזה אחת מהסיבות, למה לא נכתבה תושבע"פ אבל נתנה לב"ד הגדול לעשות כמו שירצה" עכ"ל, הרי לך מבואר ממש'כ' דעתך שנספר למשה מסיני תושבע"פ, כיון שלא נמסרו המלות אלא הענן, ולא נתנו כתוב, זאת מורה שרצונו המצווה ית' היה, שלא לעשות קיום לדורות פירוש התורה, למען לא יבא

אלקים חיים הם, זמן נדייך האי טעמא, זמנון דשייך האי טעמא, שהטעם מותהפק לפי שניינו הדברים בשינוי מועט" עכ"ל. ומה"ט פסלו עד מפני עד, دقינו דהשומע לא ישמר המלות רק העניין, וימסור לשליishi כפי הבנתו, ובקל ישונה העדות, ומילא עשרה ששמו דבר אחד, או ראו עין אחד בכתב, כא"א מבין אותו בסוגנו שלו כפי שכלו ודעתו, כי אין דעתות ב"נ"א שוין.

ומעתה מי שאינו רוצה לעקם האמת, יגיע להחלטה, שמה שנספר פירוש התורה ע"פ ונאסר לכתחה, הוא כדי שלא לעשותה קיים לדורי דורות ושלאל לקשר ידי חכמי דור ודור לפרש הכתובים כפי הבנותם, כי רק על אופן זה נבון נצחות התורה, כי שניינו הדורות ודעתוניהם, מצבם ומעמדם הגשמי והמוסרי דרישות שניינו דיניהם תקנות ותיקונים. וראיתי בספר הכתב והקבלה, שטרח ג"כ למצוא טעם למה נמסרנו רובי דיני התורה ע"פ, ולא עוד אלא שקשה לו יותר, כי הרבה פרשיות שבתורה נשתנו מכל וכל ע"י התושבע"פ, שהוצאים מפשtotם, ולמה לא כתבה לשון מבורתת שלא תהינה בה הבנות מתחלפות, וכتب דלדעתו הוא כדי לנסות את האדם אם קיבל פירוש האmittiy של חז"ל, עי"ש מה שהאריך, ובאמת איינו כדי להשיב על דברים בטלים כאלה ויפה היתה שתקתו מזיבורו, וכל התההכותה זהה, איינו אלא להסיף תימה על תימה, אבל האמת הוא, שהיא חכמה נפלאה מה תורה, שסarraה לחכמי כל דור ודור פירוש התורה, כדי שתהייה תורה היה עם האומה ומפתחת עמה, והיא נצחותה, ובזה מופרש בטוב טעם נסוח ברכבת התורה שלאחריה" אשר נתן לנו תורה אמת וחי עולם נטע בתוכנו"ו, עיין בטור או"ח סי' קל"ח ושו"ע שם, דפרש"ת "תורת אמת" היא תורה שבכתב "זהי עולם" היא תושבע"פ, ועפ"י האמור מובן היטב, כי תורה שבכתב נקראת אמת ואמת המוחלתת שאין תוספת גורען תופסת בה, כי לנין היא כתובה, וס"ת שחסר אותן או יתרות אחת פסולה, אבל פירושה שהיא תושבע"פ אינה נקראת אמת מוחלתת, רק אמת הסכמיות התלוי' בהבנת השופט שבימי, אבל מהאי טעם גופה, נקראת חי עולם הנוטעים בתוכנו, כי בה יבא רוח החי של כל דור ודור לפועלות אדם, אשר על שם זה נקראת חי עולם, וכי ליתן חיוך (אותאריטעט) להכמי התורה שבכל דור ודור, ולא ת הפרד האומה לכתות שונות, ציווית התורה פרשת זקן מורה, ז"ל החינוך מצוה תצ"ו "ازל לא תסור וכי ימין ושמאל כלומר, אפי' יהו הם טועים בדבר אחד מן הדברים, אין ראוי לך לחלק עליהם, אבל נעשה לטעותם, טוב לשבול טעות אחת וייה' הכל מסוריהם תחת דעתם הטוב תמיד, ולא שיעשה כאו"א כפי דעתו, שבזה יהיה' חורבן הדת וחלוקת לב העם והפסד האומה לממרי וכו"ו עכ"ל, וכך עז' כתב הרמב"ז עה"ת שם וז"ל "אפי' תחשוב בלבבך שהם טועים והדבר פשוט בעיניך כי מין לשמאלי, תעשה כמצותם, ואל תאמר איך אוכל החלב הגמור זהה, או איך אהרוג האיש הנקי הזה, אלא תאמר כך צוה אותי האדון המצווה את המצויות וכו', ועל מושמות דעתם נתן לי התורה אפי' יטעו" עכ"ל, ובמדרשי שמואל על פרקי אבות בפ"א ד"ה "יעשו סיג לתורה" באחד ז"ל "ולכן אמר שזאת התורה מסורה ליהושע, לעשות בה כמה שירצה שיש אמר על ימין שהוא שמאל והוא ימין וכי הזמן והמקומות, בכל אלו הוא שלו, לעשות בה מה שירצה, וכו' מסורה לזקנים וכו' וזה אחת מהסיבות, למה לא נכתבה תושבע"פ אבל נתנה לב"ד הגדול לעשות כמו שירצה" עכ"ל, הרי לך מבואר ממש'כ' דעתך שנספר למשה מסיני תושבע"פ, כיון שלא נמסרו המלות אלא הענן, ולא נתנו כתוב, זאת מורה שרצונו המצווה ית' היה, שלא לעשות קיום לדורות פירוש התורה, למען לא יבא

הקדמה

וכו', הlk אצל עמו ומוֹאָב, אֶל מִה כְתִיב בָה, אֶל לֹא תַנַאָף וּכְוּ. הlk אצל ישעיא אל' מה כתיב בה, אל' לא תנאף וכו'. ולכ"ז הlk הא נני י' משבע מצות שנצטו ב'ג' הם, אשר בלא' חיבים לשمرם, ועינן מה שכתבת זה דבר נכו' בשביבי אש על הפסוק הנ'ל. וכעת נראה לי דנהנה ברורוacial כמשמעותם, שלא לפוטי העם רק לחכמים הנאורים והישרים בלבדם דבר ה', ولكن בחכמה השיבו כי לא יכולו לקבל התורה מצד הנהו מצות שלשה, כי אם תמסר לחכמי האומה לדרש ולפרש ההני לאוין, يولיכם רוח אומנותם שלול להתרIOR אסורים, כמו שאמרו על ר'מ שהי' יכול לטהר את השערץ בק'ז טעמיים, וכתיב ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חקי, ותשא בריתך עלי פיך, ואתה שנתת מוסר ותשליך דברי אחיך, אם ראית גנב ותרכז עמו, ועם מנאנפים חלקך (תהלים נ'), ופירש אמרו'ר הגאון צ'ל כונת הכתובים האלה, DIDOU שחרצון מקור השכל, ודעתינו של האדם משועבדים הרבה לרצונו וניטתו, ומ' שלבו להוט אחר התאותה, بكل ימצא היתר של הבל, ידימה בנפשו כי כתורה הוא עושה. כי بكل ימצא האדם המותעך, לטובה תאותו לטהר את השערץ בק'ז טעמיים, כמו שאמרו ז'ל' בפסחים נ'ב ע'ב ומכלו יגיד לו, מי שמקיל לו מגיד לו, זה שאמיר' לירשע אמר אלקים מה לך לספר חקי' דהינו לדרש ולפרש דברי תורה, כי זה מקרי' ספר' כמו שדרשו איה ספר שסופר אותיות שבתורה, יתsha בריתך עלי פיך' ר'ל ותשען על הברית שכרטוי עמך, למסור התורה ביד חכמי דור ודור כדכתיב 'כי על פ' דברים האלה כתה את ברית' ועל אותו הברית סמיכתך לדרש דרישות של דפי, הלא לא עליק ועל כי'ב' היהת כונתי בברית הברית, כי 'ויתה' שנתת מוסר ותשליך דברי אחיך' מאחר שלבך נוטה אל התאותה ושנאית שאין לו אלקי. ועינן רמב' ריש' פ' שופטים שכטב דלפי דעתו ודעת הרמב' ז'ל, אין חיוב כלל למנות שופטים בחו'ל, ומימילא מובן דאין להניח בדים כח זה שננתנה התורה להשופט שככל עת ועת. ורבנו הקדוש וחכמי דורו (ופלא תראה ברשי' ב' מ' דף לג' ע'א) המשנה לא זהה ממקומה דמשמע מני דהרביה אחרי רבינו נתחרבה המשנה. ועי' ברשי' ש' מ' ב' זה וכן הוא ברשי' ב' מ' דף לג' ע'א ועמדתי משתומם) שראו התפשטות הגלויות וצרות המתurbות על האומה המימות רוחה, דאג על קיום התורה, כי מה תהא עלי, אם לא יעשה לתושבע' פ' קיום לדורות ע'י חיבור בכתב, ופחד שברבות הימים יבא בה רוח זר ומזרע לנו, רוח הזמן של האומות המושלת בנו, ותשכח תורה אמת מישראל, וכן הסכימו לחבר תושבע' פ' בכח למסרה לישראל כתורה חתמונה, כמו משה מפי הגבורה, שלא ישפט בה תוספת וגרעון אלא לפרש ולאדרשה, כמו שעדו אותו הזמן הי מפרשים תורה שכטב. כי ע'י שננתנה המשנה לישראל המכילה בקרבה כל דיני התורה בכללותיהם ופרטותיהם, א' שיזיק להם ולחפартם רוח הגלות העכורה, כמו שהיתה מזקה לתורה שכטב, הסובלט לטהר עפ'י המדות השערץ בק'ז טעמיים. ואחרי רבנו הקדוש וחבורתא קדישטא, באו רבינה ו/or' ואחריהם רבינו הרשאים הרמב'ם ובעל השיע' ומצאו כי הם צרכיהם לעשיותם, לבנות מבצר לTorah בית ישראל ובדברים של מעלה פרשטי ע'ג נסח ברכה ואשונה שבברכת התורה "אשר חבר בנו מכל העמים ונוטן לנו את תורה" כי יפלא לכבודה דהוא נגד מה שדרשו בע'ז ב' ע'ב על המקרא, ה' מסני בא וזרח משער הופיע מהר פראן. Mai בעי בשער, Mai בעי בפארן, Ar'i מלמד שהזירה הקב"ה לתורה על כל אומה ולשון ולא קבולה, עד שבא לישראל וקובלו. ואיך מברכין אנו שבחור בנו מכל העמים אחר שהזירה על כל אומה ולשון ומאננו לקבלה. - והנה בספר שם על האי קרא, מוסף עוד דברים לאמור, דעשו שאל: מה כתיב בה, אל' לא תרצה, אמרו לפניו כל עצמו של אמרו אביהם רוץ הוא

ולפי דעת הרמב'ס, הלא יש כח ביד ביד' לחלק על דרשת ז'ג', כמו על שאר דרישות, ולמה הרישו ז'כ' על היתר כתיבה. - אבל הדבר מובן עפ' מה שכתבנו מעלה, דהאי היתר כתיבה איינו כאשר מצה או לאו שערקו, אלא ע'י היתר כתיבה עשו מתושבע' פ' תורה שכטב, דהינו שאסרו ידי הביא' הבאים אחרים שלא לחלק על דרישות והכרעתם, רק לפרש דבריהם, כמו שמספרין תושב'ב. ואני אנו צריכים לדחקו של ה' ז'ל, דאפשר דבשעת חתימת המשנה וחתיות התלמוד קבלו עליהם שלא יבא דור שאחריהם לחלק, כי בהאי כתיבה בעצמו מונח האי קבלה, שלא לחלק על מה שקבעו בכתב גבלו הראשונים. וקרווא לה עקרת התורה, ומשלו כתבו הלכות לשופרי התורה, מפני גודל העניין המסובב מזה שנייטל כח מוחמי דור ודור, לדרוש ולפרט התורה כפי הבנותם. אבל ההכרה הגדול שאצטום לצעד הכבד בתוצאותיו הליה היה כמו שאמרו מوطב שתעקר תורה ואל תשכח תורה מישראל, כי הר' אמר שיצו המצויה יתברך היה בה מה שחייב כתוב ובעל פה, כדי שיבא רוח כל דור ודור לפעול אדם בהבנת תורה'ק וממצותיה, אבל רוח האומה וחכמיה השורי' על אדמותה, וחיה חי' עם שלם ומוגבל מעצמיותו מכל צד, שלא נתערב בה רוח אויה'כ. רק בקדושת האומה הישראלית המפתחת בארץ הקודש בטח, למסור לה התורה כדי לפרש ולדרשה כפי הבנת שופטי כל עת ועת, וזכה לשם אליהם אפילו יאמרו על ימין שהוא שמאל, אבל לא על אומה המפוזרת בין האומות וחכמיה מועקים מעול גלות הגוף והנפש, וכל הרוחות שבאומות העולם מנשבות בהם, ומມיתות את רוח הקדוש שביהם, עד שאמרו ח'ל' כל הדר בח'ול' דומה כמו שאין לו אלקי. ועינן רמב' ריש' פ' שופטים שכטב דלפי דעתו ודעת הרמב' ז'ל, אין חיוב כלל למנות שופטים בחו'ל, ומימילא מובן דאין להניח בדים כח זה שננתנה התורה להשופט שככל עת ועת. ורבנו הקדוש וחכמי דורו (ופלא תראה ברשי' ב' מ' דף לג' ע'א) המשנה לא זהה ממקומה דמשמע מני דהרביה אחרי רבינו נתחרבה המשנה. ועי' ברשי' ש' מ' ב' זה וכן הוא ברשי' ב' מ' דף לג' ע'א ועמדתי משתומם) שראו התפשטות הגלויות וצרות המתurbות על האומה המימות רוחה, דאג על קיום התורה, כי מה תהא עלי, אם לא יעשה לתושבע' פ' קיום לדורות ע'י חיבור בכתב, ופחד שברבות הימים יבא בה רוח זר ומזרע לנו, רוח הזמן של האומות המושלת בנו, ותשכח תורה אמת מישראל, וכן הסכימו לחבר תושבע' פ' בכח למסרה לישראל כתורה חתמונה, כמו משה מפי הגבורה, שלא ישפט בה תוספת וגרעון אלא לפרש ולאדרשה, כמו שעדו אותו הזמן הי מפרשים תורה שכטב. כי ע'י שננתנה המשנה לישראל המכילה בקרבה כל דיני התורה בכללותיהם ופרטותיהם, א' שיזיק להם ולחפартם רוח הגלות העכורה, כמו שהיתה מזקה לתורה שכטב, הסובלט לטהר עפ'י המדות השערץ בק'ז טעמיים. ואחרי רבנו הקדוש וחבורתא קדישטא, באו רבינה ו/or' ואחריהם רבינו הרשאים הרמב'ם ובעל השיע' ומצאו כי הם צרכיהם לעשיותם, לבנות מבצר לTorah בית ישראל ובדברים של מעלה פרשטי ע'ג נסח ברכה ואשונה שבברכת התורה "אשר חבר בנו מכל העמים ונוטן לנו את תורה" כי יפלא לכבודה דהוא נגד מה שדרשו בע'ז ב' ע'ב על המקרא, ה' מסני בא וזרח משער הופיע מהר פראן. Mai בעי בשער, Mai בעי בפארן, Ar'i מלמד שהזירה הקב"ה לתורה על כל אומה ולשון ולא קבולה, עד שבא לישראל וקובלו. ואיך מברכין אנו שבחור בנו מכל העמים אחר שהזירה על כל אומה ולשון ומאננו לקבלה. - והנה בספר שם על האי קרא, מוסף עוד דברים לאמור, דעשו שאל: מה כתיב בה, אל' לא תרצה, אמרו לפניו כל עצמו של אמרו אביהם רוץ הוא

ד"ס ומחלק בינם, להללמ"ס ובכמה מהם ע"כ אנו צריכים לאמור-DDIN ממש כמפורט בקרה, כמו קידושי כסף ע"פ דקרי לי ד"ס עין ריש הלבי אישות. ובוגוף הענן הלא הרמב"ס לשיטתו ס"ל כל דרבנן איתת בי לא תסור, והוא דספ'יקא דרבנן לקולא, משום דכן אמרו דיהי ספק שלהם מותר, וא"כ במא שדרשו מן המודעות למג'רי עשו כדורייתא, ויש להם לכך זה מקרה דלא תסור כמו לרמב"ן, ודעמי' דקרא דלא תסור ד"קא על פירושי המקראות קאי. וכל מה שכתבת比我 בענין זה הוא רק בדרך אפשר, ואם שגנית תלילה, ה' הטוב יכפר בעדי. ונוחור לעניינו: דעל ידי עשיית קיום לתושבע"פ בכתב אנו אומרים, דאפשרו יאמרו על ימין שמאל, דאמרה תורה על אותו הדור, שהמועט משועבד להכרעת הרוב, קאי וקיים - מiams חתימות המשנה והתלמוד וכדומה, גם מדור לדור, שאם דור אחר חתימת המשנה נמצא שבعلي המשנה טעו, וכן דור אחר חתימת התלמוד נמצא שבعلي התלמוד טעו, אין לנו אלא מה שהסתיכמו הראשונים הן לחומרה והן לקולא, וכmesh'ב החינוך דמותב לנו לסבול טעות אחת בהלכה אחת, מלסתור חילאה כל הבנין, ואפי' דבר הבניין על חמתת הטבע ושאר חכמוות, אין אנו יכולם אז מה שקבעו להלכה במשנה או בגמרא. וזה שאמרו "ל' בחולין נ"ד ע"א וכי להוסיף על הטרפות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים. ו"ל הרמב"ס בפ"י מהלכ' שחיטה הלו' י"ב ו'ג' י"ז אין לנו להוסיף על הטרפות אלו כלל, שכן שאירע בהמה חייה ועו"ז ווץ מאלו שמננו חכמים הדורות הראשונים, והסתיכמו עליהם בתבי דעת ישראל, אפשר שתחיה, ואפי' נודע לנו מדרך הרפואה שאין סופה לחיות, וכן אלו שמננו ואמרו שהן טרפה, ע"פ' שיראה מדרכי הרפואה שבידינו שמקצתן אין מתייתין ואפשר שתחיה' מהן, אין לך אלא מה שמננו חכמים דנאמר ע"פ' התורה אשר יורוך" עכ"ל הזהב. ובוא וראה עד כמה רחוק דעת הרמב"ס מדעת הרשב"א בתשובה סימן צ"ח, שרוצה להכחיש למציאות שנראה לעין כל, מכח קבלת חז"ל, אבל הרמב"ס דעת אחרת עמו באמרו לאחר שנטكب הדבר בתבי דעת ישראל, וע"י הכתיבה עשו לדבר קיומ לדורות, אין לנו אלא מה שאמרו להקל ובין להחמיר, ומה שאמר בגמ' גמרא דאי בדריה לה סמא חייה, דרכ' דחויב בעלמא קאמר, והראי' דכן הוא, דהלא נבי רוץח אנו דני' עפ"י אומד הרופאים בין להקל ובין להחמיר, ואין אנו משבחים על קבלת חז"ל בטרפות דבכמה, (עיין מה שכתבת比我 באירועות בפתיחה עייריך י"ד לפרך אלו טרפות) וכן תראה מה שפסקינו בא"ח סימן שט"ז סעיף ט' דהורג כנה בשבת פטור, וכן ביו"ד סימן פ"ד דמותר לאכול פירות וגבינה שהתליעו, כל זמן שלא פרשו התולעים, והני דינים נבנו על הסכמת חז"ל שבת ק"ז ע"ב, דכל אלו מעצמן קרבו ואין פרין ורבין, והש"ס מקשה שם וכנה אינו פרה ורבה, והוא אמר מיר יושב הקב"ה וזון מקרני ראמים עד ביצי כנים, ונדחקו לתרץ מיאנו הוא דמקרי ביצי כנים ובאותה בזמןנו מוסכם בחמתת הטבע, דילכא בע"ח בili פ"ר וע"י הטלת ביצים, ומ"מ לא נסתה דינה אפיקלו להחמיר נגד הכרעת והסכמת חכמינו ז"ל, בכתמים של נדה פחות מכך תולין באה ע"פ' שבטה מגונף האשא Kata'a עי"ש, ועיין במשנה יומא פ"ג ע"א ר' מתיא בן חרש אמר דמי שנסכו כלב שוטה מאכליין אותו מוחץ הכבד שלו וחכמים אוסרים. כתוב הרמב"ס בפיהמ"ש דאין הלהקה כר' מתייא בן חכםים דסבירו דאין עוביין על המצות אלא ברופאה בלבד, ר"ל בדברים המרפאים בטבע וכו', אבל לא בדבר שהוא רק מדרך סגולה וכו' והוא עיקר גדול עי"ש. ועיין בתוס' שבעות ט"ו ע"ב ד"ה אסור להתרפות

ובכל ב"ד שעמדו מימوت משה רבנו עד עכשויו, עכ"ל. וקשה לי טובא, דמן'יל דלא היו Dunn אין זמן בין הזמן מזמן, כיוון דזהו ז"ל בעצם כתוב בדף דרישות חז"ל, יש כח לחלק על ב"ד שלפנינו, הלא אין זה הללמ"ס אשר לפי דעת הרמב"ס אין חולק עליהם, אלא דחז"ל דרשו כן מסברא ומחלוקת תחת חברה, ממש'ב שם הרמב"ס, ובכען זה בודאי היה כח לאיזו ב"ד באיזו זמן לחלק. אלא דלכאו'ו' כונתו למה שהאריך בהקדמותו לזרעים, דברים שהו'ו' נוהgan כן מימות עולם, מעולם לא נפל ספק, כמו אם פרי עץ ההדר הוא אטרוג או פלפלין וכדומה אלא דפליגו מניון לו מקרה. והגש של זה גופא קשה הרבהה, כמו שהאריך בתשובה חוי' ה'ג' לדמצינו הרבהה פלוגות גם בכען אלו, כמו דבני בתירא שכחו אם פשת דוחה שבת, דבר שהוא של ציבור ונעשה בפומבי, ושמאו והל דפליגו בנדה אי מטמא להפרע או לא, ובפסול זה חולין במקווה, דלשמא ליית לי' כל, דבר הנוהג בכל יום ובכל אשה ובכל אדם בזמן שנהגו בטומאה וטהרה ו'ג' ס"ל דג'ג' איןנו נהג אלא בשיל ימין וכדומה אין מספר, כמו שהאריך החוי', ולא עוד אלא דגש בזמן השופטים והנביאים מצינו כזה, דעתין ברמב"ז עה"ת פ' בחקתי, בקרה "דכל חרם אשר יחרם מן האדם לא יפדה מות יומת" ופירשו, דביו'צ'א ליהרג ואמר אחד ערכו עלי הכתוב מדבר, או שאר דרושים, אבל יפתח טעה בפסק זה שנדר להעלות בטו לעולה, ואמרו ז"ל דיפתח ופונחס ע"י גדולתם לא רצוי לילך זה לה, כדי להתריר נדרו ונענשו שיניהם. וכן בזוד המלך רצוי לפסלו מפני שהוא מצד אמו ממוֹאָב והיה רעש גדור על הכתוב מדבר ולא עמוֹנִית מואב ולא מואביה, וכן עד שדרשו וח' בהם ולא שימות בהם היו שותים בשבת ולא עמדו על נפשם אף אם השונה בא עליהם והרגם, ומסתמא דגש בשביל חולה שיב"ס לא חללו את השבת, והם דברים הנוהגים בכל יום. אבל חז' מכל זאת, כאן גבי עין בעין בשום אופן א"א להעמיד דעת הרמב"ס ז"ל, דהרי האי קרא בNEGIF' אשא הרה כתיב, ואם יהי אסון, ונתת נש תחת نفس עין תחת עין וכו', והנה בנפש פלייגי אי נש ממש או ממש, ותלי בפלוגתא דר"ש ורבנן, בנטכוון להרוג את זה והרג את זה, אי פטור או חייב, ואיך יפרנס הרמב"ס פלוגתא זו Adams עין בעין, ידעו באיזו דרך דנו כל דינין מימות משה עד עתה, ומה בנפש בנפש לא ידעו איך לדונו, ופליגי בי, ומה תאמר כיון דזו כבר בטלו סנהדרין ולא דנו דיני נפשות, כבש"ס סנהדרין מ"א שהארבעים שנה לפני החרבן בטלו דיני נפשות, א"כ גם בעין נמי לא דנו אז, דזאת הו'ה ג' כ"ד דיני נפשות, במקצת נש כל הנפש, וגם אפשר דימות בלקיחת אבר, עין או יד או רגל, ובמלקות פלייגי ר' ישמעאל ורבנן דר' י' ע"א, אבל עין תחת עין דataksh לנפש בנפש, אי עין ממש ודאי דזה דока בבי"ד של ג'ג', ובלשכת הגזית, כשאר דיני נפשות, אם לא שנאמר דמהガ גופה שהיה דני' איז בחולות עין יד ורגל כבממו, ש"מ דמעולם היו בmeno' ואיך פלייגי אם חייב מיתה או לא. ולא נמי נאמר כן דדנו בmeno' ואיך פלייגי אם חייב מיתה או לא. ועוד אלא אמרין שם בהחולב פ"ד ע"א, דר' א' אמר עין ממש, ופרק עין ממש ס"ד, דאיך פלייג עילוי. ואיך איפליגו אי בדניזק או בדניזק, כיון DIDU ממעשה בת' דינים שלפניהם, גם זאת היו צרייכים לדעת אי בדניזק שמו או בדניזק. שוב ראיית בהגהת מהר'ץ חיות ז"ל בב"ק פ"ד ע"א שמספר' ג' כ"ד ברי הרמב"ס אלו כמו שפרשטי דכוונתו, דהוה כמו הני י寥חות דרי' עץ הדר וכדומה, ומפרש דהינו דקשי' על ר'א, איך אמר עין ממש. אבל הקושיות שהקשתי ושהקשה החוי' עידי' במקומן עומדות. אלא דבלא'ה יש מביכה גדולה בדעת הרמב"ס דקרי לכל מה שנדרש ב'ג' מדות

הקדמה

שלו, והייתי ממהר לצבב סברתו. והבאתי לי ראי' דאל"כ תקשה קושי פלונית על התוס'. ועל הריא"ז קושי פלונית, אלא שמע מינה הם סברתו כסברתי, ונראה מי נדחה מפני מי, התוס' והראי"ז או המחברים. ואם אولي יש את נשוא תירוץ אחר על התוס' והראי"ז או יותר סברתי אשר הסברתי, יודיעני ואודה לו, ובלבך שתרכזו ייחי"ג"כ סברא ואפילו מדויק, כי ה dochוקים רובם אמתאים, אמניםiscalים והמצאות רובם שקר, והם המכxis פניהם האמת וגורמים לעבלייהם להחיזק בשקר בתורת ה'. כי רע בעיניהם להודות על האמת וליעזב החירות שלם **וזאת המכשלה תחת י"ד החrifips.** ויז"ל הריב"ש בתשו' סימן רכ"ט לרבענו מנחם האריך ז"ל "אמנים תדע ותשכל כי ראוי לכל חריף ומופלפל לשמור מaad את הדרך עץ החיים, פן בפלפלו וגאב חורפי יהי' למיטים מן הישרה נטפל, ומה בצע אם חריב פיפויות בידיו, חריב חיל הגודל, חריב החודרת וירדת ונוקבת עד התהום ובהרים מקדרת ותהי האמת נעדרת - הלא כל ייש וכל חוץ לעמידת התורה ביישור על מכונה ולא יכרת מעוניה" עכ"ל. ומה שקשה בעיניו שהראתי שהרב ב"ש נעלמו ממנה דברי התוס', והקשה א"כ גם המל"מ יהיו נעלמים ח"ז, וע"כ אמר שצרכיכים לפרש פ"י אחר בתוס'. בח"י, כי הראה לי אחד מתלמידי כי הרגיש שעיה"מ בדברי לתוס' אלו נעלמו ממל"מ. ותמהני על מעלהו וכי מפני כון עקש לעלינו את דברי התוס' מפשוט ח"ז, והקדושים האלה ר"ל הבהיר"ש והמל"מ הם בעלמא דקשות ונחיא להו שנוציאו שניתם, כי שגיאות מי יבין, ולא ח"ז שיגרמו לנו לעות היישור ולעיקם דברי התוס' מפשוטם ואמתותם, וכן לא יעשה, עכ"ל הטהור. מתוך הדברים האלה תראה עד כמה בהלה נפשו הטהורה בהאי דרך עקלתוں ש כדי לקיים דברי האחרונים נעם הדרך לפרש דברי הראשונים באופן רחוק מושך השכל והפשט, ונאמר על ימיון שהוא שמאן.

והנה דבריו הקדושים צרכיכים קצר ביאור, כי נראה כסותרין את עצמן שכabb שיקבל סברא אפילו מדויק, כי ה dochוקים רובם אמתאים, והוא סתרה גלו"י מנוי ובוי, דסבירא היא תולדה שלilit ואם הוא דוחקה אינה סברא. ולא עוד אלא דבוסף דברי קדשו מתרעם הוा בעצמו, על הדוחק שרציצה השואל להעמיס בדברי התוס' להוציא הדברים מפשוטם. אבל דעת כי לעולם הסברא השרה הייתה הגבירה שא"א להסירה ממושלתה, וכי לקיים את הסברא שא"א להכחישה, נדחקו בלשונות הקדמוניים שהיו מורים לכאר' להיפך. כן היה תלמיד מימות המשנה ולהלהה. כן אנו רואים שעשו חכמיינו ז"ל בעלי התלמוד עם המשנה והבריתא, מאחר שלא היה להן רשות לחלוק עליהם, אס נמצאה בהן סתרה למימרא דאמורא, ותירצו חסורי מחסרא וכו', או עשה כמו שאומר וכו' וכוכנו בדוחקים בלשונות המשנה כדי להעמיד סברת המשנה והברורה להם. וזה כוונת החת"ס במא שכתב שה dochוקים רובם אמתאים, ר"ל הדוחקים בלשון הראשונים שאנו דוחקים בהם, כדי להעמיד סברת האמת של האחים, הם לרוב אמתאים ר"ל אמת הסכמיות. אבל כל זאת אנו עושים רק במקרים שניגר עליינו הדרך רק לחלוק ולסתור הסברא, אבל כדי להעמיד דעת אייזו אחרון שאין סברתו מוכחת, ורק כדי שלא נושא' בטועה נכensis דעתו בדעת הראשונים נגד משמעויות לשונם או שנניהם את הסברא השרה, ונבנה גג על גג להמציא דבריים שלא היו ולא נבראו, רק כדי להמתיק לשונו של חכם קדמוני כנגד זה שפק הגאון ז"ל סוללה ויפה אמר ALSO האי אחרון בחים עומד לפניו, פשיטה שהיינו דוחין סברתו מכח לשון התוס' או הרשב"א, ועתה בשbill שמת ודבריו נקבעו בדףו, הרי הם מוקדים לנו, ולא נהין לסתור אותם לא מגני ולא מסברא,

דמשמע דלא ס"ל סברת הרמב"ם. ולא ידעתו מה השמיתו כל הפסיקים והרמב"ם בכללים, דין זה אסור להאכיל מהחר הכבד של כלב שוטה. ועכ"פ לפי מעמד חכמת הרפואה שבזמןנו, אין זאת מדרכי הסגולה כמו שדיימת הרמב"ם, אלא רפואה בטבע CIDOU מפאתיסטיים, ועוד מლפנים מן האימפונג של הילדים נגד הבלאטטערן. ועיין רמב"ן עה"ת פ' חקת על הפסוק ויעש משה נשח נחשת SCI, כי הוא מדרכי התורה שככל מעשייה נס בתוך נס תסיל הנזק במזיק ותרפא החולי במלחילא וכו' עי"ש. ובאמת הוא מדרכי הרפואה לרפאות חולין הארץ בארכ עצמוני. הן אמת כי הסכמות חכמי הטבע ג"כ אינה אמת מוחלטת, ואפשר יעמוד דור יותר מושכל ויסטור כל בניין הקודמים, אבל גם זאת אמת, כי אם לא היה הסקמת חכמי התלמוד ע"ה מכרחת אותנו, היינו דניין על פי מעמד החכמה במקום ובזמן ההוא, כמו שהראתי דנו דניין רוחץ עפ"י אומד הרופאים שבכל זמן וזמן. ואם יאמרו שלמה זו אין תרופה, נהרגו את הרוחץ, ולא נאמר להם, גמיר דיידי לי' סמא, שאין אנו מכירים אותו עתה חי, כי ע"ז נאמר ואל השופט אשר יהי' ביוםיהם ההם וכן פשיטה אדם חז"ל הי' עומדים אז על מעמד חכמת הטבע דהיום, לידע שלל בע"ח פרה ורבה, לא היו מתירין להרגו כנה בשבת ולא יכול גבינה מתולעת רק בשביל שדורות הקודמין להם היו סוברים שהניין בע"ח מניינו קגבילו ונתהו מעצם וככמ"כ הרמב"ם ז"ל, דב"ז מותר לסתור דברי ב"ז הקודמים בזמן אפיקו איינו גדול בחכמה ובמנין. ואפיקו בפירוש הכתובים וככמ"ש בדברים התלויים בחכמת הטבע, דלא הי' חושים לסתור דבריהם, מושם דשמא מהה הינו חכמים ביוטר וידעו מה שאנו יודעים, דומה בכך, הלא על זה נאמר: ואל השופט אשר יהי' בימים ההם. והרי תראה דאמרו ז"ל בעירובין י"ג ע"ב דלמה לא קבעו הלכה כר"מ, מושם שלא ירדו לסוף דעתו. אמנים כל זאת אפשר כל זמן שלא היתה הקבלה והמשמעות כתובה וחותמה בעט ברזל צפורה שמיר, אבל מאחר שההכרה העצם הביא לידי כך לעשות לתוכה עפ"פ קיומ לדורות, אין לנו רשות לשנות אף קקו צל של י"ז בהסכנות והכרעתם הן מה שנוגע לפירוש הכתובים, והוא מה שנוגע בחכמת הטבע, כי כל תורתם קודש היא לנו, ואין לזה ממש"כ הרמב"ם בהלכות שחיתה הנ"ל.

אבל דע כי עניין זה אחורי שעברו עליינו אלפי שנות גלות ונודדים, המית בתוכנו את ההגינוי הישר וכח הביקור, והוילד דרך פלפול הרחוק מדרך החכמה, כרוחק מזרחה ממערב. וכבר צוחו ע"ז רבותינו גודלי האחוריים אשר ראו בשבר בת עמנון, איך הינו לבז חכמיינו ז"ל בעלי התלמוד עם המשנה והבריתא, מאחר שלא היה קולון עבini כל בעל דעה ישרה. ולא אביה באזה דעת המבקרים החדשים שאין לי עסק בהם ובהם, אבל נאמנו עלי דברי צדיק ונאמן, גדול להוראה שבדור אחרון, והוילד חודדים כה"ז בעל החת"ס ז"ל מה שכתב עבini זה, והוא בתשובה הנדפסת בסוף חדש מס' כתובות, והוא לרבות אחד מופלפל שרצתה לדוחקו לכנוס עמו בפלפולא רבה, ז"ל הטהורה: "מאז שמות גדר בפנין מבלי השב על קושי" כי אם פ"א וכו' ואלפים קושיות מתוגולילים כת בעה"ר בבתי מדירושות בכל יום כי לקוצר שכלו אין אנתנו יודע עד מה וכו'. אמנים לכבודו הגדול אשובך רק על אופן שביל פלפול, לא על העיקר. כי מה זה דרך לאמרו: תדע מכח קושי' מהבר פלוני שהוא סבור כמווני, דאלת"ה לא היה פלוני מנסה מיד, הימונתא קאמינא שם מעלה יידי חשוב וספונ אצלי כמו אותו שהביא ראי' מנו, אלא שאין שכלי גותה לקבל הסברא יאמרנה מי שיאמרנה. ואני משווה פנים בהלכה. ועתה אשאלו יודעני אלו הוה המחבר הראה קיים וועמד לפני, והקשה לי קושי'

בדפוס ואחריו שתאסף נפשי, כאשר יעלה ברצון הבורא יתברך. אבל אדרבא יבדקו אחריו עד מקום שידם מגעת, ובלי ספק יימצא דברים רבים שלא כונתי בהם את האמת אשר מחמת שהאדם משוחד מדבריו ומרעינותו גם אין לא יכולתי להשمر מרשת הטיעות הפרושה לרגלי כל אדם. אבל כך היא דרך של תורה, זה בונה והשני בא אחריו ומבקר דבריו, ומוציא הפסולת מתוך האוכל כדי למציא את האמת אהובת מכל, ואם שכלי, והשגתו, וראיותיו מכך יתאפשרו לבנינו של ראשון, הוא סטורו ואני עשו שקר בנפשו ובנפש המחבר, לבנות בנין של בנין רועה אלה, נג על גג, כי בזה מזיק להענין ומזיק גם לה לחבר ההוא, המctrער בעולם האמת, שגרם ע"י טעותו להחיזק בשקר. וכן אמרו חז"ל במשנה פ"ה ד' דבאות ד' מדות ביישבים לפני חכמים, ספוג ומשפך משמרת ונפה. ומהה טובה שבכל נפה שמצויה את הקמה העליון בישיבה של מעלה, ובלי ספק הוא משתעשע שם עמהם, אף כי השיג עליהם, כי כוונתו ה"י לש"ש עכ"ל הזהב.

ועיקר תכליתי שאני רוצה להשיג ע"י חבריו זה ה"ו, ללמד בני יהודה קשת, איך צרך לבקר ולהקור ולדרוש בדברי חז"ל הקדושים, כדי למצוא את האמת, כדי להבין עמוק דעתם ותובונתם, ובפרט איך צריך לדడק בלשונות הרמב"ם ז"ל אשר לרוב ה"ו מפרש הסוגי" דלא בחכמי צרפת ז"ל, וכן לדדק בין פרשי" ודברי התוס". כי בכל מקום דפלוغو תמצאו שכל הסוגי מתפרשת באופן אחר לכל חד וחדר, ולא דוקא באוטו מקום דפלוגו. ועיקר עבדותי הייתה באור שיטת הרמב"ם ז"ל, שלרוב פעמים נתקשו פסקי מפני שרגלים אלו לפרש הסוגי עפ"י פרשי" ותוס' שלפנינו, ואין איש שם על לב שיש דרך אחרת בפירושה אשר בה דרך הרמב"ם. ואני משכנתני נפשאי בעיון אחר עיון עד שאדמה שבעאה"י כוונתי לאוותה הדרך, וממילא פסקי הרמב"ם מוכרכחים. והרבה פעמים נראה לפום רהיטא כי פסקי הרמב"ם מכואן למקום אחר, עד שגם ה"כ"מ צרפת ז"ל, ע"ז נתקשו פסקי מכואן למקום אחר בכח זה והוא בכח, לא ידע פשר דבר, והאחרונים אחורי זו אומר בכח וזה בכח, ממצאים סבורות וממצאים דיןין מיעירא אין התחללה לשום קושי", כי פסק הרמב"ם בדינא וטומא, חלוק מפסק יתר הרשות. גם על דברי רשי" ותוס' טרחתה הרבה להבינים, ולמוצאו תמיד סדר ומשטר בפלוגתם, וזה כחוט משוך על כל המסכתא ויתר מוקומות בש"ס.

והנה הראש יוסף והלב ארי", שני מאורות הגודלים על מס' ז', היו לי לעינים, כי לווי שוכתי לראות דבריהם, לא הייתה בא לכמה דברים וככלים גדולים. אבל בכל זאת לא נשאתי להם פנים במקום שמצאתני דבריהם אינם מהווים. וביתר האחרונים לא עסקתי בקביעות רק לפעמים, או ששתעוררתי על דבריהם מאחד החכמים או התלמידים, וכך אפשר שתמצאהנה סבורות והערות בחברי זה, שכבר קדמוני אחרים, ואקווא שלא ייחידי שום אדם, למתעטף בטלית שאין שלו. וכן לעומת זאת תמצאה סתרה לדברי בספריה האחרונים ז"ל הלא זה הדבר אשר דברתי, שאין אנו אחריין ערביאן לדברי האחרונים ז"ל, אף שלא יעלה על דעתך לחשב שהגעתי לגדולתם ובקיותם - כי חיך אוכל יטעם ממש"כ הנב"י

אין לך שבועה הדעות יותר מזה. **ועיין** בנוב"ק חוות"ח סימן ל"ה, ד"ה מה שנסתפק ז"ל: "וינהנה אף אם החוי היה פוסק כן, ואטו כל מה שנמצא בתשי' האחרונים נחלייט להלכה, הלא חיך אוכל טעם, ואם דבריו לא נהירין מאן משיחיה בהו", עכ"ל. עוד עיין בנב"ת יוד"ס סימן צ"ו מה שכתב הגאון ז"ל על הגאון העצום ר' וואלף אלעסקער ז"ל ז"ל: הנה חברו עדיין לא ראייתי אבל את המחבר הכרתי היטב, ובן כי הוה מופלג גדול ועצום בתורה ועצום התמדתו היה דבר פלא בצרור גודל חריפותו ובקיאותו, ידעת כי כאשר יבוא דבריו בדפוס, **פירוש הרבה בדברי הפסוקים והראותים**. כי אף שהיה ציס"ע וחסיד ופרש גדול היה לו לב אמרץ בגבורים, ולא נשא פנים לגודלי הראשונים, והוא נקל בעיניו לסתור דבריהם ולהרים יסודותיהם, כאשר תראה אשר הוכחתי בחבירו נוב"ק חלק או"ח סימן ל"ח, ואמנם לע"ע הוא בג"ע העליון בישיבה של מעלה, ובלי ספק הוא משתעשע שם עמהם, אף כי השיג עליהם, כי כוונתו ה"י לש"ש עכ"ל הזהב.

הרבי תראה כי עוד ביום מהם הוי דרכי הלימוד של הגאנונים האמתאים לבורר וללبن לחקור ולדרוש אחר האמתות ביל"ש מושא פנים. אבל מאז וע"ע אין נפלנו מאה ועשר מעלות אחרנית. כי אין דורש ואין מבקש, אין חוקר ואין מבקר ואין סטור, רק בונה נג על גג. כי כל מה שננדפס שחזור ע"ג לבן עליו אין להшиб, וההדרשה מצויה לכל מאן דהוא, והספרים החדשניים ציצו כשבש השדה. ואם המצא ימצא איש אחד יצא מן הכלל הרוצה לבער את הקוץים, ולנכש את הפסולת, הרי הוא נדוין ממירה, וכקוצץ בנטיעות ח"ו, וע"כ מלאה הארץ חנופה לכבוד הדעת תחת יד בעליך זרווע ולשון מדברת גדלות המוכנים בכל עת להכות בשבט אפס, את כל מי שמתנגד לדעתם, וכל דלם גבר בחנים יהומם אדם המעליה בכל נשק האמת והשלול, תחת לסתור דבריו בראיות נוכחות, ותחת להעמיד למוד גנד למוד, מחשבה מול מחשבה, המהו מסתפקים לצעת נגדו במצוחה במילשיות, רכילות לה"ר וכדומה מהמאכעים השפלים של אנשים חסרי מוסר ונעדרי דעת שלמה.

ואני הגבר נסתיי בכל אלה, כי רב בו שבעתי בימי חי, ותלי"ת לא מצאו בי וב"ב כל און, כי קמו בי לדפני, אבל רק מפני שדריך למודי לא יטעם לחיים וקשה עליהם לשמעו היגיינו המבקר דעת שלפני בלי מושא פנים ע"כ חברו עלי רבים לדפני חנס. ואני על כל גול גונעתי ראשי והייתי תמיד למודי כעמוד ברזל ולא הנחתיה מшибים, אבל בשיטות למודי מצתתי חי רוחני ונופש על בשביב לילתם של אלו, ואדרבא בו מצתתי חי רוחני ונופש על כל התלאות, ותלי"ת לא יגעתני ליריק, כאשר יראה כל המיעין בצדק בחבירו זה אשר אני נוטן לפני החכמים השלימים ונובונים המבקשים האמת ולהאהבת האמת, צרך אני להחיזק טוביה להני המחרפים, כי ע"י התנדחותם, טרחתוי וגעתיו לחזק העניינים בראיות כראי מזוקות ותלי"ת עלתה בידי. ואל יחשدني הקורא והמעיין בחביר זה, כי אדמה בנפשי שככל מוקם שהשגתני על רובותינו הקודמים לנו ז"ל כונתי האמת, כי רמות רוחא כזו הוא בערות מאין כמוה, ובפרט שהוא סטור את דרכי מכל כל. כי מה שהרבה בתני בנפשי עז להציג הוא בנוי על היסוד, שככל אדם עלול לטעות, אפילו הגודל שבגדולים, שהרי משה רבנו גופי טעה במא שדן מעצמו, בשער של אהרון ואחרון העמידו על האמת. הרי אכן אדם באرض שלא יחתיא המטריה לפעמים, ואין זאת גנאי לשום אדם אם טעה, אם הטעות היא מלטה דלא שכחא אצלו, ועל דא סמיכתי לבקר ולהשיג לפוי שכלי והבנתוי. אבל אין רצוני שיקבלו דברי גם אחר הבאות

הקדמה

(בשלאואקיי'ע) אביו מה"ז יקוטיאל ואמו מרת אידל ע"ה, שניהם היו צדיקים וישראלים, תמיימי דרך, וגדלו את בניםם בעושר וכבוד, על ברכי התורה והיראה. ובבניהם אברחים בעודו בילדותו נראו בו טהרת הנפש וזך לבב, כי היה מסור בכל גופו ונפשו ומואדו ל תורה ולעבודה ולגמ"ח, עוד בימי נעוריו. חוץ מהתמודתו הנפלאה הצעיר ביראת אלקים, והי' לפלא בבית מדרשו של רבו הראשון הגאון האדור מה"ז בער מיקאלאלש צ"ל בתהילותיו ובתפלתו שהיה רטובה מבכי ודמעות בזיות ביתה"ד, והוא למופת לכל בני ג'ילו. גם עוד מימי בחרותו בפ"ב נаг בטבילות, דבר שהי' אז לפלא ויצא מן הכלל. וחוץ מיראותו ודבקותו בה' ובתורתו, הצעיר בענות רוח וטובת לב, יצא מגדר הממושיע. תמיד בקש התהבות עם חברים ענאים ודלים, ועשה עמהם צדקה וחסד בכל עת. מנהגו היה לתת בכל שנה בגדי - מחלוק ועד בגדי העליון - לבחורים עניים. עם חבריו אלה גם אחר חתונתו, כאשר כבר יש על כסא רבנות בק"ק יי"ק, התחלק באהבה ואחות, זכר אותן שלא זכו לפרנסת מרוחות כמותו, ושלח להם בכל רוגל ומינה יפה יותר מכדי יכולתו. נפשו הייתה כעפר לכל ולא היתה גנא בעניין, לשמש אורח הי' מי שייה', והיה תמיד מן הנעלבים ואינס עולבים.

עוד בימי בחרותו היה מנהגו, לרשות הפנקס כל מעשי מידיו יום ביום. בו בא לחשבון עם נפשו, בו מצא אח"כ מראה חייו הפנימיים, כי אפיilo מחשבה לא טובה רשם שם. ואספраה מעשה שהיה כפי שמשמעותה מפי אאמו"ר צ"ל שלמד אצל רבו האחרון ק"ד בעל הכתב סופר צ"ל, והיה אז בן עשרים, נתן רבו צ"ל עניינו בו לטובה, כי היה מן הבחורים המושלמים במדעים וגמ' מתנהג בחסידות, ורזה רבו לתהות על קנקנו לראות אם תוכו כברו, لكن כאשר נסע בקץ לעירגון על אייזה שביעות, קרא לו שיסע עמו, חוץ מהבחור המשמשו א"א צ"ל נתרצה בשמחת הלב, להיות בצדות חדא עם רבו. ויהי היום וא"א יצא מן החדר שדרו בו, בעת שרבו ישן מעט אחר הצהרים ושכח לסגור את הארץ אשר בו הוה מונח הפנקס הנ"ל. והוא בבאו החדרה אחר עברו זמן מה, וימצא את רבו קורא בגלגולותיו ויחרד חרדה גדולה, וכמעט פרחה נשמהו מבלהה. כי מובן מאליו כי שם נרשמו עניינים שונים ומחשבות שונות, כי באמונה שלמה חשב עם נפשו, ושמורים בסוד ולא הוה מראהו לשום אדם بعد כל הון וק"ז לרבות. (ובפרט שהיה כתוב בו שהוא משותוק לישא את אחיות רבו. אשר בימים מעטים אח"כ שבקה לו חיים בעודה באביה בתולה בת חי' שנים). ויפול לפני רבו ויבך ומתחנן לו שלא יעשה צאת לקרווא הדברים. ורבו לא קם ולא השיב לו מאומה. כאשר ראה כי קלטה אליו הרעה מעת המלך, ושב אל חדרו ורחשב כי עתה הי' מוכרת לבrho מפ"ב, וגעה שם בভכיה. רבו לא קם ממשיכבו עד שקרא כל הכתוב בפנקס מרישיא ועד גמירות, וכאשר החלים קרייתו יצא ויבא אל חדר הסמוך ומסר את הפנקס ליד תלמידו ונש��ו על ראשו ואמר לו זהה"ל: "כ"ולק יפה ומום אין ב"ז" ומאותו שעה ואילך היה תלמידו זה איש סודו וויעץ הפנימי בכל ענייני הישיבה ושאר עניינים, וכאשר שאל אותו גיסו זקני הגה"ג מ"ה דוד צבי ע"פ צ"ל, האם שර הדבר בעניינו שיתן בתו הרכירה אמי מורתו ריזל ע"ה לאיש זהה לאשה, השיב לו: דע כי אם היה לי בת שהגע לפרקה לא הייתה בא למדה זו לשאול ממוני עצה בדבר זה.

התנהגותו בעבודת ה' הייתה בהצען לכת ובתשוכה גדולה אחר המצוות פ"א לא היה בנמצא בפסח חזורת (סלאאט) שהוא מזוינו מן המובהר למורה מבואר בש"ע או"ח סימן תע"ג ונtan לטרי"ביהזעערטערן דינר זהב بعد אייזו קלחים סלאאט. וכשנודע

כנ"ל, ואין לנו משועבדים להם לכבות דעתינו בחזק היד, במקומות שדברינו נראין מדבריהם, וסבירתו אמתית מסברתם. אבל אפילו אם תמצא סתירה לחודשינו בראשונים או באיזו מאמר בש"ס שלא הרגישה בהם, ולהם אנו משועבדים ואינו בכחנו להליך עליהם, הלא זה הדבר אשר דבר האדון החת"ס צ"ל דבכל מקום שהסבירו ואכל הישר מכך שהוא צ"ק, לא סברא כריסט אלा סברא מבוארת כל בר דעת, אז אנו מחווים לישב לשון הראשון ההוא או המאמר בש"ס, אפיilo בדוחק, למען לא נctrיך לאו' מסברתינו הישרה והאמתית, וכאשר דרכו צ"ל וזה הקדמוניים צ"ל, ודוחקים ככל רובם אמיתיים, ר"ל אמת הסכמי.

אמנם להלכה ולמעשה, ודאי דאין לאו' מדברי והסתמאות הפסוקים המקובלים אצלינו מדור דור, אף שלפי בורנו והבנתינו יש לפפק בדבריהם אבל מ"מ מהני לנו בירור הפסיק הלאה, נגד המוסכם בפסקים לצרפו במקומות שיש עוד מקום להקל וכדומה. ובפרט נחוץ מכך לידע אצל כל דבר הוראת או"ה, אם הנדוו הוא דאורייתא או דרבנן, ובדבר זה נסתם כל חזון ונטערבו הפרשיות והתחומין, עד שקשה מכך לדעת, עד היכן הוא דאורייתא ומתי מתחילת הדרבנן, ובש"ס גוף' ובראשונים תמצא פלוגות נוראות בהזה. ועל כל זה נתתי לבי בחבורי זה, לברר וללבן עד מקום שידי יד מה מגעת. ובתפללה למשה אס"ים יהא רעוֹא קדם אבואה דשמיא יתברך, שלא אכשל בדבר הלכה, ולא אומר דבר שלא כרצונו יתברך, ובזאת אבותוי הקדושים נ"ע אוכי"ר.

איתא בירושלמי פ"ו דפסחים, כל תורה שני עמה בית אב אינה תורה, - ונראה כונתו כי מלפנים זאת בישראל שرك' יחוסי כהונה ולוי היו מורים לעם וכדתכיב בקרה, ירו' משפטיך לעיקב ותוՐתך לישראל, וככתב וشفתי כהן ישמרו דעת תורה יקסו מפיחו, כי בשבט הלוי בחר ה' להיות החכמה העליונה שופעת עליהם תמיד והמה מסוגלים מצד קדושות מקורות ותולדתם לדון ולהורות. ועיין בתשו' חת"ס סוף חאו"ח מש"ב להגן מהר"ץ חיונות. ואע"פ שכתר תורה וחכמה מונח לכל מי שיריצה לזכות בו, בכל זאת מצוחה לכתה עכ"פ בכהנים ולויים, וכן נדרש על הקרא, אל הכהנים הלויים ואל השופט אשר יהי' וכו', מצוחה בכהנים הללו ואם לא ימצא בהם מי שראו' רק איז, ואל השופט. וגם זאת היה לחיזוק תושבע"פ, כי מסתמא ברא כרעא דאבא וילך בעקבות אבותוי, ולכן גם אחר שנלינו מארצינו, ונוטל כתר התורה מעיל ראש הכהנים, מ"מ ראיינו שהتورה הייתה מהזרת על אכסני' שלה, דור אחר דור. ויש לדרש סמכון אל הכהנים הלויים ואל השופט, שופט דומי' דכהנים מה כהנים מיחסים, אף השופט שהוא ממיוחסים شبישראל. זה כונת הירושלמי הנ"ל דכל תורה שאין עמה בית אב, אינה תורה, וכן אמרו במדרש למה נמשל ירושל לgefונ, מה הגפן היא חייה ונשענת על עצים מותים, כך ישראל הם חיים ונשענים על המותים, (מד"ר שמות פמ"ד) וכן מדרכי מחברנו להקדמים לפרי שלכם, תולדותיהם וקורותיהם למען ידעו מבטן מי יצאו הדברים, ולא אשנה גם אנחנו את מנהג, ובפרט שמצוות כיבוד או"א שאנו מחווים בה גם לאחר מותם, מביאתנו לידי כך, בספר מקצת שבתי אאמו"ר הגאון ר' אברהם בן אידל צ"ל שהיה ג"כ רבינו מובחיק, גם לעמץ יהי' דברי אלה מדרכו של אאמו"ר הגאון צ"ל מוצקים וכיימים, לזכור עולם ליווצאי חלצי, בני ובנותי, חתני וכלהי ולבניהם אחריםם, ושמרו דרך אבותם לעשות צדקה ומשפט, ולא ימען קרוסלם מדרך התורה והמצוות, למען ייטב להם ולבניהם אחריהם.

אאמו"ר צ"ל נולד בשנת תקף'ה בכפר קטן סמוך לראזענברג

בזה דברי המדרש. צדיק כתמר יפרח הארץ בלבנון יshaגא אל בני לוי. שתולים בבית ה' אלו תשבר', בחזרות אלקינו יפריחו, שעומדים ומשמשים בערבה. ובאר הוא כונתו דבני לוי שנטקדו מבטן בטרים נוצרו בכל גינויו מדרגה לדרגה בעלי וטורה הרבה עד שנעשו גדולים בעודם עולי ימים, משא"כ מי שאינו מבני לוי אע"פ שיגעתו ומצתתי תאמין, אבל רך אחריו גינויו שנים רבות, ורק לעת זקנותו יזכה לדלות. וזה שאמר צדיק כתמר פרח, דהינו שמתחליל לפירות ומיד הארץ בלבנון ישגא, בעודו באבו יתגדל samo. אבל זה אינו רך בגין לו המיעדים לכך מהרין ולידה, כי בהם תמצוא, "שתולים בבית ה' אלו תנוקות של בית רben" אתמול ראייתו אותן בתור תנוקות, ולמחר בחזרות אלקינו יפריחו שעומדים ומשמשים בערבה עומדים בראש העם ותורה תבוקש מפיהם, והיינו יפריחו את אחרים. וכן מצינו בנה ואברהם. כי בנה שהי' חטר מגען צדיקים וישראלים למק' וממושלח, מתחלת ימי חיו נקרא צדיק, וצדיק תמים, וכותוב ונח מצא חן בעני ה' מציאה מצא שבא צדקתו ללא عمل וגינויו, אבל אברהם שהי' בן תרכז צדיק לעמוד בעשר נסיוונות עד שקראו הוא יתברך ורא אלקים כי בעקידה נשין העשיר כתיב עתה יהודתי כי ירא אלקים אתה. ומה מאד יומתקוanza בזה דברי המדרש סוף פרשת נת, "אר סימון" כי מציאות מצא הקב"ה בעולם אברהם, דוד, וישראל. אבל דכתיב ומצתאת את לבבו נאמן לפניך, דוד דכתיב מצאת את דוד עבדי, ישראל דכתוב בעקבים במדבר מצאת לישראל איתובין חבירי לרי סימון, הלא כתוב ונח מצא חן בעני ה', אמר להם הוא מצא אבל הקב"ה לא מצא, עכ"ל. והכוונה מבוארת באברהם הקב"ה מצא עין מציאה הבאה בהסת הדעת כי דרשו עליו במדבר מי יתנו טהור מטהמא, אברהם מתרח, וכן דוד שהי' אדמוני, ואמרו עליו שבן שפהח הוא ומצד אמו מואבי עד שהוחרכו להתרלו בא בקהל, ולדרוש מואבי ולא מואבית, וממי הי' יכול לחשב עליו שהי' נעים זמירות ישראל, ולן המלוכה, והי' מציאה לפני הקב"ה, וכן ישראל במדבר כי עם לוועץ מצאים ובעוד ימים הייתה היהודה לקדשו ישראל ממשותי, ואמרו במדבר על והיה בשלח פרעה מי צוח ווי, פרעה צוח ווי בראותו את העם דגלים, נסעים ביד רמה להיות מלכת כהנים וגוי קדוש, והמשיל הדבר לבעל שדה שבו תל ומכרו בזול והלוקח הסיר התל וסקלה ונטעה, עד שנעשה גן הدسים, וכן מצא הקב"ה מציאה בישראל. ופריך מנה דכתוב ונח מצא חן, ומתרץ לי' שפוי, היא מצא כי בלי عمل יזכה להיות חשוב בזענין המלך אבל הקב"ה לא מצא בו מציאה, כי מעותד הי' להיות צדיק ונאמן מצד מה שטרחו אבותיו בשביilo.

סדר למדו של אמור"ר זיל ה' מס' ר' והוא יומא או סוכה באלו ותשרי, מגילה על פורים, פסחים על פסח, שבועות על חג השבעות, תענית על ת"ב וכלה עם פסקי הרא"ש זיל. בכל לילה קודם שעלה למטה פרק משניות, ובכל יום שעור עיוון, חז' מש"ת הבאים לפניו מהמקשים תורה מפיו. ורבו השני הגאון העצום מהו' שלמה קוווטש זיל, כאשר הציע לפניו איזה שאלה בפלפולא רבה בעודו צעיר לימים רב בק"ק ינק תצע', השיב לו בזאה": מובטחוני בז שביבים לא כבירים תה' מהנהשאים. - מעת שהייתי בז עשר היה למד עמי כל עניין עמוק שבא לפני הן בא"ה והן בטיקון עגונות, גיטין וקדושים. ואף שגעגועי עלי היו גדולים באשר היהי לו בז יחיד היה דרכו לעוררני משנית הילדים כמה שעת קודם עלות השחר והבא ל' למוטתי מים לרחה וקappaפפ חם, וישבנו אח"כ למד יחיד, כל דבר בעיון גמור אפיו עניינים העמוקים והרחוקים מדעת לדים, עד שיכלתי לפלפל אם הרבניים ות"ח שעברו דרך

וזה רבים ע"י המוכר, לעז עליו בני עירו, ונצלעර הרבה על שנודע הדבר.

בנסיותיו על הדרך שהי' בימים ההם לרוב בעגלה, הי' تمיד מהר להתפלל בעשרה, אע"פ שהיה מוכרכ להתעכוב ע"ז שעיה או שתים, ולהסיף לבעל העגלה כמה דינרין על שכרו. ואף אם לא עלתה בידו אחר כל הטראה להמציא צבור להתפלל, שמה עכ"פ על שחאב לעשות מצוה. והיה רגיל לפרש בזה מאמר נפלא בברכות מ"ז ע"ב א"ר ר' תשעה וארון מצטרפין, א"ל ר' נ' וארון גברא הו, אלא א"ר ר' תשעה ונראין עשרה מצטרפין, אמריה לה כי מכונפי ואמרי לה כי מבדרי, ופרש"י זיל סתום וחתום, והמאמר צריך באור, ואמר הו זיל בכוונת ר' שבא לפרש דבורי הראשונים דתשעה וארון מצטרפין. דהנה הרבה פעמים באים תשעה יחד למניין, ואם יחסר מהם אחד הם מתפזרים לבקש, ולהזoor אחר העשيري, ובתוך כך בא אחד, אבל המה מפוזרים אינה ואנה עי"כ נטפרדה החבילה. ופעמים יראים להטפרד וממתינים על העשيري בחשבם שע"י שיתפרדו בתוך כך יבא אחד ולא ימצאים וילך לו אבל העשירי לא בא ונבטל המניין, ואלו היו מוחארים אחריו, היו מוצאים אחד להשלים המניין. שמא תאמר שאלן ואלו לא יקללו שכר נאלו התפללו בעשרה, ע"ז אמר ר' דליתא, דעת' כה"ג מצטרפין, ודבר זה למדנו מן הארון, דאמרו זיל שם דף ח' ע"ב דلوחות ושברי לוחות מונחים בארון, וילפו מה שיזהרו בזקן ששכח תלמודו, דכל שנאנס ולא עלתה בידו חשבין לי' נאלו עשו, וא"כ גם לגבי תפלה הצבור כל שהוא תשעה וההתאמכו להשלים המניין ולא עלתה בידם, ע"י מה שלמדין מהארון, נתקשה בדבר וכי ארון גברא הו, ופיר' לו ר' דבורי דכוונתו על תשעה שנראין בעשרה, והיכי דמי, או דמכונפי וממתינים שעיה או שתים על העשيري ולא בא, או דמבדרי לחזור אחר העשيري וע"ז נטפרדה החבילה, כי בנתים בא אחד והלך לו, כיון שלא מצאים במקומם בכל אופן מצטרפין כלו הי' עשרה, מארון דילפין מני' חשב לעשות מצוה ולא עשה מקבל שכר נאלו שעאה. (ועיין Tos' שבת לב ע"ד ד"ה על שקורין לאחר"ק ארנא שכתבו ע"ג דבכל דכתי קרי לי' תיבה כמו העובר לפני התיבה, הירוד לפני התיבה אור"י אשכח נמי ذكري לי' ארן כדאמר תשעה וארון מצטרפין עכ"ל. ולפי פירוש אמור"ר זיל, אין מכאן ראי' דהכא על ארון דמשה קאי שמשם נלמד חשב לעשות מצוה וכו').

אותי בנו ייחדו כל כחותי הרוחניים פэр עלי להדריכני וללמדני וקיים בי מצות ושננתם לבניין לדבר בס כל יכלתו, כבר ד' שנים התיי' כאשר התחילה למדני האלפה ביתא ולא רצה למסור דבר זה למלמדי בית הספר החדשינס מטעם הידוע. וכמה פעמים ספר לי' שכאשר הראה לי' אותן שי"ז ואמר לי' ראה בני כי ק"ז ממנין שיש לי' ראש אחד והוא נקראת שי"ז אמרת לי' מני ובי' ק"ז ממנין שיש לי' ראש אחד על השין' שיש לה ג' ראשין דרך הוצאה לעניין אחד, ואמר לאמי ע"ה: מובטחני שבנו זה הי' גדול בישראל, כי מי שמע מליד כבר ארבע שנים לימוד ק"ז שהוא היקש שכלי מדעתה דנפשי'. חז' ממה שלמדתי בחדר חומש רשי' גומרה, למד הוא י' עמי, וכאשר היהי בז תשע כבר ישבתי בין הבחרים לשמעו שעורי. בחודשו מן העת היא הביא כמה פעמים קושיות ופלפולים ממני, לא פעם אחת שמעתי מאחרוי הדלת אחר השער בamarro לאמי ע"ה "אשרי يولדתו" רגיל ה' לאמר לי' שלא ה' לבי גס עלי על שניינן מצליח בלמוד, ואמר: דע כי אבותיך כבשו לפניך הדרך והמה טrhoו ויגעו בעבורך והتورה מחזורת על אקסניה שלה ופיש

הקדמה

יקרות, ולמה אתה נותן לו בחור שאיןו יודע להסביר לו כראוי, וכיי' מנוצח ממוני. וא"א השיב לה תמיד על תרומותיה: אל תdaggi כי בנק זה יתבעיד בעזר הש"ת לאילנא רבא. ובעת פטירת אבי ז"ל הייתה א"מ ע"ה בת מ"ט שנים. ונשארה אלמנה ל"א שנים, ולא רצתה להנשא שנית רק להשאר אצל, בנה יחידה ואצל בתה יחידתה, אחותי היראה אשת חיל המפורסמת בצדקה מורת מרים גיטל תחיה' שדרה בעדש וכעתפה, ונפטרת אמי מורת ע"ה ביום י' מרחשון שנת תרס"ט.

והנה מקורות חי' אבותי וקורות חי', אלו הייתה כונתי לפרטן ולספרן כלו, הייתי צריך לחבר חבר גדול, אבל לא בא זה חפצתי ורק ראשי פרקים נתני לפני הקורא כדי להודיע כי מוגע גדולים אני וגיגדי בית מלא תורה ויראת ה' וכל תורה, מראשת למודי, קיבלתי מאמו"ר ז"ל, כי חוץ מאייה חדשים שהייתי בפ"ב בסוף ימי ק"ד בעל הכת"ס ז"ל לא שמשתי אצל שום רב אחר, ומעט בואי נהנה עם אבותי ז"ל בגין שבע שנים, לא עזבתי את עיר ריק באקראי, ואני מלא תודה לבני קהلتני הון לאותם ב"ב שכבר שבקו לנו חיים והן לאותם שם חיים אנתנו ה' יאריך ימיהם, כי של' ושל אבי ז"ל שלהם. ואני רוצה להזכיר שמות פרטיטים מכמה טעמיים אבל דרך כלל אברכים בברכה משלהם ויהא רועא שיתקיים בהם ובזרים אחרים הנ' הבטחות שכפי דברי ז"ל התנבאו נביינו עלייהם, שכן אמרו: כל הטובות שהתנבאו היו למחזקי תורה ומכבדיה וקרأتي שם חביריו זה "דור רביעי" באשר אני הראשון שבדור הרביעי להחת"ס ז"ל, ושמו הקדוש בקרבי, ואקוה שלא ימוש בי ובטורתי אפלו אם שגיתי לפעים, ואע"פ שהשגתني גם על דבריו הקדושים, הלא דברי קדשו שהבאתי לעיל היו לי לעינים ועליהם קסמייכנא. וזכותו הגדול זכאות שאור אבותי הקדושים אחורי יעמוד לי שלא אבוש ולא אכלם ולא בעזה' ולא בעזה'ב, ואזכה לדס"ר ולהוציא שאור חדש דהינו על רוב סוגיות הש"ס, וככמה מאות ש"ת ודרכי אגדה, שהם אתי בכתביהם ושלא תמייש התורה הזאת מפני זרעי וזרע זרע ע"ע אוכי"ר.

עירנו בשמות גיטין ותק"ע ענינים, שאין יד כל בחור משתמש בהם עוד לפני שנעשתי בר מצוה, עד שהגה"ק מהר"מ פאנעט ז"ל מಡש שלח לי כתוב חבר לרבר מצוה נגד רצון אמו"ר ז"ל. ודרך היה לפלפל עם הרבנים שדרשו בבית הכנסת, עד שהגה"ק ר' היל ליכטנטשיין ז"ל, בקש ממני שלא לעשות כן עמו כי עיקר תכילת דרישתו דברי מוסר ולא פלפל הלכה. ועוררני למדוד בכל יום ספרי מוסר כי לא המדרש עיקר אלא המעשה. ודברי קדשו בהבת קודש עשו עלי רושם גדול.

אמו"ר ז"ל ברב צדקתו גוזר אומר להשיאני אשה בן י"ח שנים לקיים דברי ז"ל בן שמונה עשרה לחופה ואני נולדתי ב"ב כ"א אדר ראשון תרט"ז ובשנת תרל"ד ב"ג בעומר נכנסתי לחופה עם זוגתי הצדקת המפורסמת בקשרו מעשיה ומידותיה מרצת צבי'bach. ואחר שלוש שנים ומחצה עבר ב חנוכה תרל"ח נבחרתי לרבי פה קהلت ז"ן, למלאות מקום אבי מורי ז"ל שנפטר ביום כ"ב כסלו שנה הנ"ל ב"ב שנים אחרי שישב בדירות ביבנק י"א שנים ופה עירנו י"ד שנים. תנצ"ב"ה ואחותו יגן עלנו וכעכ"א.

מצדامي אמי דור רביעי מהחת"ס ז"ל. זקנתי הצדקת המפורסמת מורת הינדל ע"ה, הייתה בתו הגדולה, ואני מורה מרת ריזל ע"ה, הייתה בכורה לאמה, ואני הייתי הראשון שבדור הרביעי החת"ס ז"ל, אמי מורה ע"ה הייתה בת י"ב שנים בעת פטירת החת"ס והיתה אהובה עליו ביותר, ובכלليل שבת קודש בשעת זמירות אשת חיל, תפס בידה וטיל עמה בחדרו. היא הייתה מוחכמת ביותר ומלומדת אהובה תורה בכל לבה כאשר ראתה זאת בבית אביה והיתה משגחת עלי מאי הדל אבטל זמן. והרבה פעמים הייתה קובלת על בעלה באמירה אליו: רואה אני הן בלמודך עם התלמידים והן בנסיון איןך משגיח על בנק ייחיך כראוי. והרבה פעמים הייתה קובלת עלי לפני אמו"ר ז"ל לאמר לו: דע כי לאחר הכהרים בעת שישנת, לא למד בנק מארמה, כי על דברת Tos' אחד פלפל עם הבוחר החוזר עמו על הפשט, ובזה עברו ב' שעות

פתחה

לهمبشر נחירה כלל, ולר"ע לא איתסר להםبشر תאהה במדבר, ובפירוש האי פלוגתא, מחלוקת רשי' תוס' ורמב"ם ז"ל.

וטרם שנבוא לביאור הני שלש שיטות נברת תחהה ענן נחירה מה טיבה כי גס בזה ראיתי מבוכה גדולה.

ורשי' בפ' השוחט כ"ז ע"ב כתוב דאפיקו אי יפלין מושפך את דמו דאין שחיתה לעוף מן התורה עכ"פ נחירה בסמנים בעין, וכונתו דושפך דהכא דכתיב אחריו וכשהו בעפר ע"כ הוצאה הדם ממש קאמר, וכיון דהתורה הקפידה על הוצאה הדם, פשיטה לא שכונתה השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרנו ואז بكل ירום בפנים מבון, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאר עין חמיכים.

דזוקה במקומות הסימנים יש לקיים את זאת, אבל ראיית בת"ט על המשנה لكمן פ"ה דהנור והמעקר שכטב דהנירה אינה נוגעת בסימנים כלל עיי". ודבריו תמהין מאד, חדא שהוא נגד דברי רבוינו רשי' ותוס' שכטו בכמה מקומות במס' או דהנירה בסימנים זהו, ועוד אדם אפשר לקיים ושפך ע"י חתיכת ורידין בלי לנגע בסימנים, באופן דבעמsha נחירה אין בה מעשה טרפה אלא הוצאה דם הנפש, או פשיטה דאסורה היה להחוץ בסימנים שהוא מעשה טרפה שאסורה להם במדבר, כיון שלא שיך לנחירה ומילא, דשיטה היהת אסורה להם במדבר משוס דמייד שניקב הושט מעשה טרפה, והי' השחיטה בבהמה בקדשים כמו מליקה בעוף ושניהם בחולין אסורים היו, דבר זו שלא נזכר בשום מקום, אלא ודאי דהנירה ג"כ בסימנים היה, כי בלא הכרת סימני הצואר אין הדם נשפך בשפע מון הוירידין אלא דכפי הנוראה נתמך התומי"ט בדברי רשי' י"ז ע"א ד"ה הנור שכ', דנירה היינו קרווע לארכאה מנחריים עד החזה עכ"ל, דמשמעו לכארו' בל נקובת סימנים, אבל זאת א"א, דהרי רשי' בעצמו במקומות הנ"ל לא כתוב כן, וגם על משנה זו لكمן פ"א ע"ב ד"ה הנור והמעקר, מוסיף רשי' ז"ל "סימנים", הרי דקאי גם אגהור ומפרש דנורר הסימנים, ובדף פ"ה ע"ב ד"ה נחרו פ"י, "חנקו" הרי דבעין סימנים בנחירה, וכן באמות דברי רשי' תמהין بما שכ' דנירה היינו קריעה לאורך הצואר, ומה שמדיק לשון נחירה ואומר כי יסודה מנהרים, לפ"ד נהפוּ הוא, דנחים מלשון נחירה שיסודה "חוור" והיינו נקב, ונקראו נקי החוטם נחריים על שם שני הנקבים, ונרדף עם "דקורה" יונקירה" וכולן פירושן תחיבת הסcinן או הרומח בחזקה, והיינו דרשׁה וגיטרא, וזה הוחילק שבין שחיטה לנחירה כי שניהם עוף במליקה. ועדין הקשרبشر חולין לא ידענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילון דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלה הלאו, ובפירוש פלוגתם לפוי המתבאר בשkil וטרוי בסוגי, איך שאיש שיטות גדולות וקבועות, הלא מהה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ם ז"ל שככל אחד ואחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבינו אל, ר' יש' ור' ע פליו בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נשף תאכלبشر, וכי ירחק מנק המkos וצחות מברך ומצאנך וכו' ר' יש' סובר דפרשה זו אתה להתר בשר תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור' ע' סובר אתה לאסור להםبشر נחירה שעין מה שכתבתי שם ומצאת עונג נפש.

ראיית נחץ לפתוח שער הפתיחה לפרק הראשונים המדברים מעין שחיטה וטרפה, באשר זכיתו לגלוות עמווקות, בפרט בשיטת הרמב"ם ז"ל, דברים שלא שערום נושא כלו ומספרשי השיטות, ועפ"י הכללים שהוצאתי פרשתי הסוגיות אנה ואנה, עד שבכל פרטיו הענינים היתי צרייך לכפול הדברים ולהאריך יותר מדי, לכן מצאתי נכון להעמיד בראש ספרי עיקרים אחדים ולבאר כל עיקר ועיקר באריכות, ובזה הקלטי לי המלאכה בפנים החיבור שלא אצטרך רק להראות מקום לעיקרים, וכן כתבתה שער הכלול בכמה כללים השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרנו ואז بكل ירום בפנים מבון, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאר עין חמיכים.

יעיקר א' השחיטה והנחירה

תוה" ק אסורה לנו האבמה"ח והטרפה והנבלה מפורש במקראי קוודש, אבל לא פירשה לנו במקרא מלא איך נקשר הבשר לאכיליה, בלי לפגוע באחד מאיסורים אלו, כי הקרה דזוחחת שנאמר קודם שנכנסו לארץ אתה להתר הזביחה של בקר וצאן בריחוק מקום שהי' אסור להם במדבר מכובאר בפשטהDKRA, ואני כאן ציוו מפורשת על שחיטת חולין, אלא מכלא נשמע, וזה דבר נפלא שלא יבוא ציוו מוחלט על ההקשר בשאר לאכיליה, ולא עוד אלא כיון דהאי קרא בסוף ארבעים נאמר, ועל אחר כניסתן לאארץ, כל ארבעים שנה במדבר איך אללו בשר - וקרא דושפך את דמו וכשהו בעפר בחיה וועף הנאמר במדבר מיד במתן תורה, שם לא נתרפש על איזה אופן ישפך הדם, ובאמת שפיכת הדם בכל מקום הוא נטילת נשמה על איזה אופן שהיה, כמו שופך דם האדם בediator ז'פ' הנאמר לב"ג, ואל תשפכו דם גבי יוספ', דכלול כל מיני הריגה, אלא דכאן כיון דכתוב וכשהו בעפר ע"כ שפיכת דם ממש קאמר, אלא דסכ"ס לא אייתפרש איך נשפך את הדם, גם לא דבר כאן אלא מהיה וועף, ועicker הקרה מושום כייסוי נאמר, ולא מצין אופן הקשר הבעה"ח לאכילית אדם אלא בקדשים, דשם כתיב ושותט את בן הבקר, ולילך משם על חולין, חוץ ממה דעת למדין חולין מקדשים, א"א דהא מצין מליקה בעוף קדשים, הרי דקדשים מצוות הקרבתו בכך, בהמה בשחיטה וועף במליקה. ועדין הקשרبشر חולין לא ידענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילון דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלה הלאו, ובפירוש פלוגתם לפוי המתבאר בשkil וטרוי בסוגי, איך שאיש שיטות גדולות וקבועות, הלא מהה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ם ז"ל שככל אחד ואחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבינו אל, ר' יש' ור' ע פליו בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נשף תאכלبشر, וכי ירחק מנק המkos וצחות מברך ומצאנך וכו' ר' יש' סובר דפרשה זו אתה להתר בשר תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור' ע' סובר אתה לאסור להםبشر נחירה שהותר להם עד עתה, ומפרש בגמ' דפליגו, דלהי"ש לא אישתר

פתחה

לרי"ש מיותר למגורי, על כן כתוב רשי"י דבאותם מיותר הוא אלא דוורחא ذקרה למיكتب נמי אכילת בשר זביחה, או אתה לא מעת וובהת ולא גיזה ובפסה"מ כתיב או דבא לאסור חולין שנשחטו בעזה, כן כי רשי"זיל בד"ה בשער נחרה לא אישתרי כלל. זו היא דעת רשי"ש, אבל ר"ע דרש קרא דלאחר קרא דברת תאוה כתיב, כי ירחק מנק המקום וכו' וובהת מבקרך ומצאנך כאשר צויתיך, וכאמר ذקרה אתה לאסור להם בשער נחרה משנכנסו הארץ, שעד עתה הותר להם. ולדעתי רשי"ליפ ר"ע היתר נחרה במדבר מכלל, דמדיאctrיך לצאות מעטה על האזביחת מכלל דעד השטא אישתרי להם בלי זביחה, ובמה בנחרה ומדקאמר ר"ע ذקרה דזבחת אתה לצאות על האזביחת, ולא להתייר האזביחת בחוץ מוכח דלר"ע גם עד השטא הותר להם האזביחת בחולין בחוץ ذקרה דשחויט חוץ רך על קדשים קאי (וכן פרשי"זיל בתורה בפ' שחוטי חוץDKAI אקדשים וכרי"ע אלא דבפ' ראה בקרא דבלאות נפש תأكل בשער מפרש דאתא להתייר להם בשער חולין שנאסר להם במדבר אה"כ מקריבה שלמים, ואת כרי"ש לפי שיטת רשי" וא"כ הוא מצוי שטרוי לב"י תורי ודו"ק).

והתוטס' הקשו על רשי"ד כמו לר"ע דנימא לי" דיליף הימן נחרה במדבר מכלל מדחיבת רחמנא באזביחת שנכנסו לארץ, למה לא ניחא לי" רשי"ש דיליף איש בשער תאוה מכלל דاشתראי בקרא בכ"י ירחיב ה' את גבולך וכו', אבל כבר כתبني,-DDOR המדבר לא ידעו ממשנה תורה עד סוף ארבעים ולא מציע ידעו לא איסור ולא היתר מן הכתובים שבפ' ראה אבל ה' מוכרכה משה רבינו לומר להם מפי הגבורה תיקון נחרה לאכול בשער, או איסור בשער תאוה, וכל מה שאמור להם משה במצווי חמש הו"א תורה שכטבת. והי' מוכרכה לכתבו בד' ספרים בין שאור הצעוים והפרשיות שבתורה, ולכן מה שכ' רשי"בר"ע דמהאי קרא דכתיב כי ירחק וובהת נפ"ל דעת השטא לא נצטו על האזביחת, היינו אכן DIDUNIN זאת מהאי קרא אבל לדoor המדבר ה' להם מקריא אחר המתיר להם הנחרה והוא קרא דושפּק את דמו דכתיב בחיה וועף והוא נחרה ממש"כ לעיל, וליפ בחמה מעוף מהקיישא דזאת תורה הבהמה והעוף, והא דכתיב רשי"ד מהאי קרא דזבחת יlip ר"ע מושם ذקרה דושפּק יש למיליף להיפך נמי וכרי"ש שפיכה שפיכה משחויט חוץ ולומר דהאי ושפּק שחיטה קאמר או קאמר, דשחיטה חולין בקר וצאן מקדים לפינן וועף מהקיישא לבהמה ננ"ל, ולכן הכל תלוי אה"כ מפרשין האי קרא דכי ירחק וובהת, כי ממש נוקח לפרש קרא דושפּק את דמו, וגם קרא דושחט את בן הבקר דהוא עובודה בקדשים דוקא, ותדע Adams אמר דלייא שום קרא אחר להתייר נחרה אלא מקריא דזבחת, קשה נחרה לר"ע מנ"ל דילמא שאר הריגה, וע"כ לומר דמושפּק את דמו יlip דבעין עכ"פ נחרה ממילא דמץיא ליפך נמי דסגי בנחרה, וכמו למ"ד דין שחיטה לעוף מן התורה דיליפ מהאי קרא דבשפיכה בעלמא סגי, וליפ בחמה מעוף בהקיישא ננ"ל.

עשא אונז' כaepernick ושמע דבר נפלא דזבחחים דק"ז ע"א פלאג נמי רשי"ש ור"ע, בדינא דשחויט חוץ בעוף מנ"ל. רשי"ליפ איסור שחויט חוץ בעוף מקריא Dao אשר ישחט, לרבות את העוף, ומיליקה בעוף ממוצע מקריא דזה הדבר, ור"ע איסור דשחויט חוץ בעוף יlip מקריא DDIMIM שפּק, ומיליקת בעוף ממוצע מקריא Dao אשר ישחט, לאפוקי מליקה, והנה כפי שרגלים לפרש פלוגנות כללה, זה למד מפסק זה וזה מאחר בלי שום הכרח פנימי ואין סדר, ופה תראה כי דברי רבותינו זיל בדרשותיהם עמקים וכrai מוצקים, דרי"ש דס"ל כאן דלא אשתרי להם נחרה במדבר, ולא יכול לאכול רך בשחיטה, וליפ שפיר מאו אשר ישחט לרבות שחויט חוץ בעוף, כיוון דזאת הימנה הקשר שוחיטה חולין בכלל, لكن בתווים

בבא סלקינו דעכ"פ נחרה נמי בסימנים והחילוק שבין שחיטה לנחרה שזו במשוכה וזה בדרסה וקרא דושפּק את דמו, ממעט כל שאר מני הrigot אבל מורה על הכרת סימני החואר עם הורידין כדי שיצא הדם בשפע דרך שפיכה, ועתה נבוא לביאור השיטות.

שיטות רשי"זיל, ר' ישמעהל דס"ל בשער תאוה נאסר להם במדבר, יליף זאת מקריא דשחויט חוץ, ذקרה זה אף בחולין נאמר דאסורה התורה גם את החולין לשוחט בחוץ ולאכלו ורק כשהואה לא קרבן הותרו להם לאכול בשער בהמה. ומיאן רשי"זיל לא אמר דרי"ש יליף איסור בשער תאוה, מדחתיר להם בשער תאוה שנכנסו לארץ, בקרא דבלאות נפש תأكل בשער, אשר כן סברו התוס', דהרי האי קרא נאמר להם בסוף ארבעים קודם כנסו לארץ ממש, ומניין היה להם איסור בשער תאוה במדבר כל הארבעים, ע"כ לומר דאייסור זה אמר להם משה ע"פ, וההיתר שנכנסו לארץ נכתבה בתורה, ואת דבר שא"א, דכל תושב"פ אינה אלא לפרש הכתוב ולא חדש איסורים או מצות, ואיך נאמר דאייסור בשער תאוה נוון להם ע"פ, הא חדא ושנית איך יבא קרא כתוב להתייר מה שנאסר ע"פ, ولكن ביחס רשי"י מקריא מלא שבו נאסר להם בשער תאוה, והוא הקרא דאייסור אשר ישחוט בחוץ וכו' דומוקי אף בחולין, ומדייף מהכא דבשער תאוה איתסר להם מוכח דלי"ש לא ה' גם במדבר רק השחיטה המכשרת את העב"ח לאכילה, ולא הנחרה קר"ע, דאי קר"ע דהנחרה היתה מכשרת במדבר, מנ"ל דבשער תאוה איתסר להם הלא רק השחיטה בחוץ נאסרה ולא הנחרה דהרי אשר ישחוט כתיב, ואפילו מליקה בחוץ ממוצע כאשר אביא הסוגי זבחים לפניו לkeysן, אלא ודאי דלי"ש מעולם לא הותר הנחרה אלא שחיטה בעין ויליפ שחיטה בחולין, מדכתיב וαιלך מצות כהונה, וא"כ האי שחיטה משום הקשר אכילה בעין ומ"ש קדשים מהולין, וא"ת דין דרכ' שיסמך הקרא בדבר הנחוג בכל יומם ובכל אדם שחיטה חולין, שנדע אותו ממנה דכתיב בקדשים, לק"מ דהרי לר"ש ה' איסור להם בשער תאוה ולא ה' צרך קרא דמיוחד להקשר בהמת חולין, ובחייב וועף דכתיב ושפּק, יליפ שפיכה שפיכה משחויט חוץ, דומה התמס דכתיב דם שפּק והוא בשחיטה אף האי ושפּק את דמו ע"י שחיטה קאמר, וכמש"כ רשי" שם ד"ה פטור מלכשות דלי"ש גמר שפיכה שפיכה משחויט חוץ, וכן הנחור והמעקר פטור מלכשות, או דהאי ברי"תא בריש פרק השוחט דיליפ מזאת תורה הבהמה והעוף, מה בחמה בשחיטה אף וועף בשחיטה ריי"ש היא, דבלאי"ה אליא דרי"ש אתיא, דיליפ וועף חולין מבהמה קדשים, וכן ס"ל דשחיטה דכתיב בקדשים אינו אלא תיקון נבלה וכן פרשי" שם ד"ה מה בחמה בשחיטה, יוצא מיד' נבלה דכתיב ושהחט את בן הבקר עכ"ל. וכל הרואה יראה דרשי" רצה להטעים איך מבואר בשוחט דכתיב בקדשים, הקשר חולין דהרי חזין מליקה בעוף שאינה מכשרת בחולין. וכן הוסיף רשי" דהאי ושחט בבהמות קדשים ע"כ לטהר מיידי נבלה את דהרי אינה בכחן ולא עובודה כמליקה, ולר"ע ודאי עובודה ה' במדבר עייןbeknu בדרכנו, וכיון דיליפן מהכא דועוף בשחיטה כמו הימה הרי האי ושפּק את דמו ע"כ ע"י שחיטה קאמר ושם כתיב נמי חיה הרי דגס חיה בשחיטה, ולא הקפיד הקרא לפרש שחיטה בפירוש משום דעתך קרא על מצות כי סיוי הדם אתה, וכמש"כ דלפי מה שפירותי במקומו עופר למטה ידיעין מדרשין האי ושפּק את דמו דקאי על בעפר כלמור ושפּק בעפר וכשהו בעפר עי"ש דנימא לכל הקרא על מצות כי סיוי אתה, וכיון לדעת רשי"ר רשי"ש עכ"ב קרא בד' ספרים בעי על שחיטה חולין ולא סגי לי' בקרא דבמשנה תורה דכתיב זבחת, שהא נאמר בסוף ארבעים, אה"כ הא זבחת שבמשנה תורה

הפלא ופלא, דאך אס נסתפק בדוחקים הללו על האי זבחת, איך יתיישב מה דכתיב רחמנא, "כאשר צויתיך" אצל האי זבחת דלא אתה כל להורות לך הולכות שחייבת. ולן נרא דיש לתרץ קושיות רשי"ש דלא רשי"ש האי זבחת למה לי. דלאורו יש לדון אס במדבר היו מוחיבים בכיסוי הדם בבהמה, ומחייבנו בגמרא לקמן פ"ד ע"א דאמר לי יעקב מינא לרבעא, אמרת חיה בכללה בהמה לסייענים נימא נמי בהמה בכללה חיה לכיסוי, אמר לי עלייך אמר קרא על הארץ תשפכנו כמים, מה מים איינו חייב בכיסוי אף אם איינו חייב בכיסוי. וכואורה האי קרא דפ' כי ירחיב עיין בהגות מהרש"ש שם) רק על ניסתנן לארץ נאמר, וא"כ במדבר באמת הי' בהמה לעוף מהר' תני' דבבגדי' שם ביארתי בארכוה, דהאי יעקב בכללה חי' לכיסוי אלא דבבגדי' שם ביארתי בארכוה, מינאה רק לר"ש פריך דرك לדידי' אפשר לומר דהא דכתיב כי יצוד דדיבר הכתוב בהוויה, כמש"כ הרמב"ם שם בפי"ד משום דבר בר בקר וצאן נאסר להם במדבר, ولكن דבר רק מחי' ועוף, אבל לעולם אי איתרמי לי בקר וצאן בעלי מומיין, דמותר לשוחות בחוץ, הי' צריכין לכיסוי אבל לר"ע דבר וצאן אישטרி להו ע"י נחירה, למה כתוב כי יצוד, אי בהמה בכללה חיה לכיסוי עיי"ש בארכות, ולפ"ז ייל דר' ישמעאל דהאי חייב בהמה בכיסוי ועכשו דיאשתרי להו בשער תאווה נפטרה מכיסוי וע"ז נאמר זבחת כאשר ציויתיך בקדשים ולא בכיסוי הדם, ה"ג מעתה גם בהמה חולין לא בעי כיסוי, והאי דרשה דעל הארץ השפכו דקאמר דרכ' דחו"י בעלמא אמר לי להאי מינאה, דהרי כמה פעמים כתיב כן ודרשין מני' כמה ענינים, דוק ותשכח.

עוד קשה דלפי שיטתה זו אויך מתפרש לר"ע האי קרא דוכי ירחיק ממך המקומ, دمشע שהוא נתינת טעם למצות זבחת דלאחריו ולאיסור הנחירה, ואיך תלי זבחת בריחוק מקום ועיין בלב ארי"ז'ל דקמתהמה כן, וכותב דהאי כי ירחיק וכו' סימנא בעלמא היא, אז נצטו על הזביחה, ואין זה נתינת טעם, אלא דזה דוחק גדול דלא בריחוק מקום, אלא בכינוי הארץ תלוי' המזווה זביחה. ועוד קשה על שיטת רשי"ז'ל דס"ל דר"ע ילי'ף דוחק מושפך את דמו וכמו שתכתבו לעיל, מוגمرا גופה דקמiska בשלמא לר"ש היינו דתנן השוחות וכו' נוחר והמעקר פטור מלכסות אלא לר"ע אמאי פטור מלכסות, ועיין רשי"ז' דכתיב דלר"ש ניחא אפילו למ"ד השוחט את הטרפה חייב לכוסות עכ"ל, מלשון זה המשמע לכל אור' דהא דבעינן חז' ושם שחיטה כתיב עכ"ל, מילון לר"ש מהאי קושי' גופה. וקשה דהא הקושי' שחיטה בסיסוי ילי'ף נר'יש מהאי קושי' גופה. נס לר"ע אזלא רק אי אמרין שחיטה שאינה ראו' שמה שחישה, והיינו משום דילפין שפיכה שפיך ז' נס לר"ע איכא גז"ש לחיב דוקא בשחיטה ממש כמו לר"ש, וצ"ל דס"ל לרשי"ז' דהא דילפין גז"ש דלבעי' שחיטה הוא רק לר"ש דס"ל דאונן המתיר באכילה הוא רק שחיטה, אבל לר"ע דס"ל דאונן המתיר הוא הנחירה ג'כ, א"כ האי גז"ש על הנחירה הוא דאתא וכמש"כ רשי"ז'ל בד"ה אלא לר"ע, דלדי' נחירתן זה שחיטתן כן צ"ל ע"ב, אלא דזה ניחא רק אי איכא איזו למוד לר"ע ממקום אחר דנחירה מותרת, אז אפשר לומר דהגז"ש להכי הוא דאתא, אבל אי ליכא לר"ע למוד אחר רק מקרה דושפך ילי'ף לי' דנחירה סגי, כיון דחצינו דס"ל להגז"ש א"כ למה לא נילוף באמת גז"ש שפיכה שפיכה לחיבתו בשחיטה ממש דומאי' דשוחוטי חז' וזאת בודאי אין לאמר דר"ע ילי'ף שפיכה שפיכה כיון דגס בשוחוטי חז' דס' שפיך לנחירה אתה ואעופ, וכמש"כ לעיל בואר האי פלוגתא דזבחים ק"ז ע"א, דבאמת הא דשביק ר"ע דרשה הפוטה דר"ש שם מאו אשר ישחט, ודרש מדם יחשב דס' שפיך, היינו דוקא כיון דידענן

ובני' הרואים להקרבה נאשרה השחיטה בחוץ, והמליקה ממועטת מקרה דזה הדבר, כיון דהמלך' אינה מתרת את החולין, והتورה לא אסורה בחוץ רק הקשר המתריר לאכילה. אבל לר"ע דס"ל דגס נחירה התירה בחולין במדבר, סברא נדולה הוא דגס בחוץ תאסר הנחירה, כי שחיטה דוקא למזה לנו. בשלמא בהמה הקפידה תורה דוקא על שחיטה, אע"ג דבחוץ גם נחירה מתרת, משום דברkusים בעינן דוקא שחיטה ולא חיבבה תורה בחוץ רק כעין פנים, אבל בתורים וב"י דבפניהם במליקה, והוא ממועטת בחוץ וע"כ משום דבחולין אין המליקה מתרת, דכי תבר שדרה ומפרקת עכ"פ טרפה היא, אבל הנחירה בסוגיה בזמנים שפיר משרות, וכיון דרצה לאסור גם בעוף מהיכי תיתי' יקפיד על השחיטה דוקא שאינה דומיא דפני', וגם איינה מוכרתות בחוץ, ולכן דרש ר"ע מדים יחשב דס' שפיך לרבות השחיטה [ולאו דוקא שחיטה אלא ה"ה נחירה ונקט שחיטה כיון דעתה נאשרה הנחירה נקט מה דנהיג עתה, כמו דאמרין כאן בסוגיא לעין בכיסוי, וכיון דאטסר אטסר, ואע"ג דבמדבר היהת הנחירה בעי' הצעיר בעי' בכיסוי, עתה דנאשרה הנחירה בטל מצות בכיסוי ממנה, הכי נמי לעין שחותי חז' במדבר הי' חייבין גם על הנחירה בעוף, ועכשו וכיון דאטסר אטסר ודוק'] וזה יחשב וכו', מרבה הכל אף הנחירה והיו חייבין על נחירת חז' בעוף כמו על השחיטה, וכעון שאמרו ביוםא דס"ד ע"א דוחהיתו לזכוק היינו שחותינו לעניין או"ב, ומהם נשמע דר"ע גם באו"ב חייב הי' במדבר גם בנחירה, אע"ג דכתיב בחוץ דכתיב ור' רוק בשחותי חז' דכתיב ואל פתח אורל מודע לא הביא, דדרשין דבעינן רואי' לפתח או"מ, בעינן שחיטה דוקא, אלא דזה לא קאי רק אבקר וצאן, ולא עופר דבמי' מליקה בפניהם, וע"כ צריך לאמר כן דר"ע נחירת עוף בחוץ חייב, דאל"כ הא ייל'ף נחירה, וכמש"כ רשי"ז' כ"ז ע"ב דשפיכה כולל עכ"פ נחירת חז' ופשיטה דס' שפיך איינו ממעט נחירה, דהא ר"ע מושפך את דמו ילי'ף נחירה, וכמש"כ רשי"ז' כ"ז ע"ב דשפיכה כולל עכ"פ נחירה, וע"כ הייתך צריך לאמר Dao שחת ממעט נחירה, וא"כ לפחות מליקה דאתאי בק"ז מנ"ל, ועוד קשה קצת לאמר דר"ע דריש מאו אשר ישחט דכתיב בראשא למעט מליקה, ומהם יחשב דכתיב מאוחר בקרה מרבה שחיטה, ור' שי' שכתיב שם בזבחים Dao אשר ישחט כתיב אחר דס' יחשב, שלא בדקוק הו, אלא ודאי דגס ר"ע ס"ל Dao אשר ישחט מרבה שחותי חז' בעוף, אלא Dao אשר ישחט משמע לאכורה ר' שחיטה וע"ז כתוב דס' יחשב הכלל, גם הנחירה כנ"ל, וכיון דאי'יכא שני ריבויים ע"כ Dao אשר ישחט למעט מליקה אתאי, דלא ליתי בק"ז Dao למעט נחירה ומליקה באמת אתי' בק"ז, דס' יחשב למה לי ובא זה ולמד ע"ז דשחיטה ונחירה אסורין, ומליקה לא נאשרה, והדברים מוכרים וקילורין לעינים בס"ד.

ודע דאפילו לר"ש דמרבה, מאו אשר ישחט, שחיטה עוף בחוץ, וס"ל ג'כ דגס על חולין חייב מושם שחותי חז' לשיטת רשי"ז' שאנו עוסקים בה, ע"כ צ"ל דאי'נו חייב על עוף חולין, כי אם אמרת כן אסורת אכילת תורים וב"י במדבר מכל וכל. דבשלמא בקר וצאן נאסר להם בשער תאווה, אבל הותר להם אכילתبشر ע"י הבהא לקרבן ולאכלם שלמים, אבל בעוף הא שלמים ליכא כדרשין בת"כ ריש יוקרא, ואסמן העוף עלה קרבן, עללה ולא שלמים, וזה לא מסתבר כלל לאמר, דהתורה אסורה להם אכילתبشر מבלי מצוא להם היתר באיזו אופן כموבן, וע"כ בהיתר בשער תאווה לא הזכירה תורה רק בקר וצאן, ולא תורים וב"י דהני גם במדבר לא נאסרו בחוץ אלא דוקא בקדשים.

זו היא שיטת רשי"ז'ל, וקשה על דבריו ז'ל, דמש"כ דלר"ש אתה בעורה, או דאורחא בקרה למכתב זביחה גבי אכילתبشر, הוא

פתחה

ירחיב ה' את גבולך, ומוחמת זה לא תוכל להביא קרבן בכל פעם שתתוארו לאוכל בשור, ע"כ היתר בשר תאוה, אבל לר"ע גם זה לא צריך נكتب. והחת"ס נשמר מזה באמרו דלא יאכל אדם בשר אלא מתווך הרחבות גבול ולתיאבו, אבל כל המעיין בגורם שם לא מצא רק שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו, אבל הרחבות גבול לא נזכר שם, וגם הרמב"ס פ"ה מהלכות דעות הלכה י' לא הזכיר רק תנאי זה דلتיאבו, אבל אמרו שם יכול יאכלadam מן השוק ת"ל וצbatchת מבקרך וממצאנך יכול יאכל בקרו ת"ל מבקרך וכו' ומהذا כתוב שם הרמב"ס דלא יzion אלא כפי הצלחתו, ודין לבריא לאוכל בשר מע"ש לע"ש, ואם הוא עשיר יכול בכל יומם. אבל זאת לא נדרש מקרה דכי ירחיב ה' אלקיך, אלא מקרה דזbatchת מבקרך וממצאנך, כי קרא דכי ירחיב וכו' קאי על האומה בכלל, ולא על אישוי פרטיו בני אדם, דהרי כתיב כאשר דבר לך, ולא דבר רק על האומה להבאים הארץ נושבת ולאו מעושר ההיד מדבר. ואם הינו דרישים האי כי ירחיב וכו' כדברי החת"ס זיל שהוא ג' תנאי לאכילתبشر, הוה מסתבר אמר דלא נאכל בשרגולה רק בא"י אם שלנו היא, וכאשר באמות מביא האב"ע בשם רבים אומרים בפרשׁת שחותי חוץ דאסור לאוכל בשרגולה. וכיון דאן אלין בשראה, ע"כ דלא דרשין להיות תנאי לאכילתבשר וא"כ לר"ע דק"יל כוותי גם האי כי ירחיב אין לו הבנה, והיא קושי' גדולה על שיטת רשי". ובר מן דין הלא כל רואה מראה דהאי דרשה לדראב"ע היא אסמכתה ודרבען הוא כמש"כ הרמב"ס בהלכות דעות הנ"ל, ואיך נאמר דלר"ע יכול לכדרaab"ע הוא דאתי ולכן שיטת רשי" זיל אין בידי לישבה על כנה.

(ב) **שיטות התוס'**. ס"ל לרבותינו בעלי התוס' דהו ר' ישמעאל והן ר' עקיבא סברו דהאי קרא דשותי חוץ רק בקדשים אייר, והוא דאמר ר"ש דבר תאוה אסור להם במדבר מהאי קרא דהתיר להם עכשו שנכנסו הארץ, דכתיב בכל אותן נפשך תאכל בשר, יליף, דמקלע דעד השטה הוא אסור להם, וכן ר"ע דקאמר בשר נחרה הותר להם במדבר ממשאי דעתכו עתה בכנסתם הארץ על השיטה ילי', דעד עכשי הורתה הנחירה, והגס דדור המדבר לא מצי ידע הני דינים מהני קראי שנאמרו בסוף ארבעים שנה, ורק אכן יודעין זאת מדיוקא דהני קראי, ס"ל להתוס' ע"כ דלים נאמרו הדברים על פה, וממילא הן תיקון הנחירה לר"ע, והן השיטה לר"ש ע"פ נאמרו במדבר. גם אפשר אמר דחויב שיטתה לר"ש ולrif' מזאת תורה גם ר"ע אפשר שיזודה שהוא אסור בין בשיטתה ובין בתוס' ס"ל להש"ס דפליגו דלמא מיר אמר חדא ומר ננטקשו בתוס' מנ"ל להש"ס דפליגו דלמא מיר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי, דהני תרי דינים מצי להיות קיימים שניהם כאחד ואין סתירה ביחסם דבר תאוה של בקר וצאו הראים להקורבה גם ר"ע אפשר שיזודה שהוא אסור בין בשיטתה ובין בתוס' ס"ל בחודשו, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עליה, אלא דו' נדרשת מורישהDKרא דכי ירחיב ה' אלקיך לשיטות רשי', עוז זאת קשה על שיטת רשי" זיל שכטב דלא ב"ע מאה למץך תורה ד"א שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו - ויפה כתוב ק"ז בעל החת"ס זיל בחודשו, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן שמענו דלא יאכל אדם בשרגולה בכל אותן נפשך תאכל בשר מיותר לר' ישמעאל, דהו"ל למכתב מיד קרא דלאחריו כי ירחיך מנק וכו' ומה דריש דאתא להטור בשר תאוה שנאסר להם עד עתה. אלא דלא ב"ע יכול קרא לכדרaab"ע הוא דאתא עצה"ק. ודבר פלא הוא שק"ז החת"ס זיל לא הרגש, כי דבריו אלו מהנה קושי' גדולה על שיטת רשי", כי איך אפשר שר"ע שהה דרוש על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלכות. הוכחה כאן לומר דהторה דברה מאמר שלם "בכל אותן נפשך תאכל בשר" ברוב דברים על חנם. ולא עוד אלא גם רישאDKרא דכי ירחיב ה' אלקיך את גבולך, מיותר לשיטות ילי' ור"ש שיטתה לדoor המדבר מקרה או מהלמ"ס לר"ע. דבשלמה לראי' זה הוא נתינת טעם להיתר בשר תאוה כי

כבר דלא"ע נחירה מותרת מאיוז קרא, אבל ללימוד זאת שם בודאי א"א, דא"כ אכן יקשה לנו מני"ל לר"ע למדרש מהאי קרא ולאמר ע"כ דנחירה מותרת, מה הכריחו לכך לישבק דרשת פשטונה דרי"ש כדי שיוכל לומר נחירה דרשת, אלא ודאי דאייא דרשת אחרת או הכרח אחר לר"ע דנחירה מותרת ועוד קשה דהאי ברייתא דרבי המובהה דף כ"ח ע"א דכאשר צויתך מלמד שנצטויה משה על הוות שחייתה בעין סמנים ומסתמא בברهما, איך נפרשנה, ועל הקנה, ועל רוב אחד בעופר ועל רוב שנים בהמה, איך נפרשנה, דהלא הני דיניהם הלהotas נחירה לדעת רשי" ותוס', ולא הלכות שחייתה בעין סמנים ומסתמא בברهما, רוש" זיל הרגש שם דכאשר צויתך מנ"ל, הא בקר וצאן כתיב. רוש" זיל הרגש שם בזה דכתב בד"ה ברוב אחד בעופר דלאו מקרה ילי' אלא כלומר: שנצטויה על הלכות השחיטה עכ"ל, וכן פירש על האי קרא דכאשר צויתך, בפיירשו עה"ת, דמלמד שנצטויה משה על הלכות שחיטה. אבל איך אפשר לומר לנו, הרי הגمرا מביא האי ברייתא דרבי, על הא דפרק מאן תנא דפליג על ר' אליעזר הקפר ברבי, דס"ל אין שחייתה לעופר מן התורה, דיליף היקשא צבאי ואיל לפולני המקדשין חייבם שחיטה, אבל עופר דפליג ודרש מכארש צויתך דגם עופר יש לו על זה מביא רבי הוא דפליג ודרש מכארש צויתך דגם עופר יש לו שחייתה ואיכא ציווי על עופר, ואם כן ע"כ דיש כאן לפוטא גמורה על שחיטה עופר, ונראה עכ"ב מפשטות ואמתות הדברים דרבי מכארש צויתך ילי' עופר, ואיך נכלע עופר בהז. והותס' שם באמות הקשו למה לא מביא הגمرا הא דבר קפרא דלעיל דדריש מה הטיל הכתוב עופר בין בהמה לדגים וכו', וזה דהו"מ להקשות דהיה להגمرا להבאי בר קפראות'ך דר"א דשניהם דרשו מזאת תורה הבימה והעופר דשניהם צריכים שחייטה זה בשני סימנים וזה בסימנו אחד, ונתקחו עד להפליא דניאח למצויא דרבי הוא, וכפי שכטבתני גם מצד הדוחק א"א אמר כן דבלאי"ה אנו צריכים להני תנאי דאל"כ עופר דבמי שחייטה היכי כתיבא דמללמי" לחוד מעולם לא נדע דין מחודש אלא פירוש הכתובים כדיוע ובירט ללקות עלי', ודאי דאן לוקין על הלכה אל לא דהתוס' לשיטתייה הנה נחיא להו כי שם בד"ה ועל רוב א' בעופר דרשו בגמטריא של "כאשר" אחד בעופר ושנים בברמה ורובה של אחד מהם עי"ש, וא"כ רבוי לא צריך להני תנאי, משום דדריש "מכארש" גם עופר דבמי שחייטה. אבל איך אפשר לקבל דרשת ודרשה גמורה, על שיטת עופר מה"ת נגד המפורש בקרא בקר וצאן ולהיקש מושך חיה אבל עופר מאן דכר שמי', עוז זאת קשה על שיטת רשי" זיל שכטב דלא ב"ע קרא דבשרה לא דראב"ע אתה דדריש דף פ"ד ע"א מאה למץך תורה ד"א שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו - ויפה כתוב ק"ז בעל החת"ס זיל בחודשו, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עליה, כי תאוה נפשך תאכל בשרגולה כל מיותר לר' ישמעאל, דהו"ל למכתב מיד קרא דלאחריו כי ירחיך מנק וכו' ומה דריש דאתא להטור בשר תאוה שנאסר להם עד עתה. אלא דלא ב"ע יכול קרא לכדרaab"ע הוא דאתא עצה"ק. ודבר פלא הוא שק"ז החת"ס זיל לא הרגש, כי דבריו אלו מהנה קושי' גדולה על שיטת רשי", כי איך אפשר שר"ע שהה דרוש על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלכות. הוכחה כאן לומר דהتورה דברה מאמר שלם "בכל אותן נפשך תאכל בשר" ברוב דברים על חנם. ולא עוד אלא גם רישאDKרא דכי ירחיב ה' אלקיך את גבולך, מיותר לשיטות ילי' ור"ש שיטתה לדoor המדבר מקרה או מהלמ"ס לר"ע. דבשלמה לראי' זה הוא נתינת טעם להיתר בשר תאוה כי

אלאadam נאמר כן הכל בדינא הלכה כר"ע מhabroו, ואיך פסקינו כר"ע וקי"ל יש שחיטה לעוף מן התורה.

ופלא תראה דשם דף כ"ח ע"ב, מביא הגמרא מימרא דרי" ברכינחס דאם אין שחיטה לעוף מן התורה, מdecות ושפך מכלל בשפיכה בעלמא סגי, ופרק אי הכי חיה נמי, ומשיין דאיתיקש לבקר וצאן, ופרק הא עופ נמי איתיקש בהמה בזאת תורה הבמה והעוף, ומשיין הא כתיב ושפך וכו'. והנה כבר הריגש הפלתי והחתת' ס"ל בחדשו הא האי קרא במדבר נאמר, ואז התורה הנתרה גם בבהמה וכרכ"ע, וכמו ש' רשי"ז ל' בסוגי' דברת תאוה בד"ה אלא לכ"ע, דמה"ט פריך שם הש"ס לר"ע לבני כייסוי בנוחר, ואיך ליף מושפך אין שחיטה לעוף מה"ת, וכתו שיהם דהאי אליבא דרי"ש קאמר דלא התורה נחרה במדבר. זה פלא והפלא על הנני גאננס, הרי לא ראו דהגמרא פריך לר"ע לבני נחרה כייסוי אבל לר"יש ניחא והיינו ממש דס"ל יש שחיטה לעוף מה"ת, וכמש"כ לעיל מקרא דזאת תורה הבמה והעוף או דילפין שפיכה שפיכה משחוות חוץ לחיב בשחיטה דוקא, כמו שנראה לאור' מלשון רש"י דף י"ז ע"א ד"ה חייב לכוסות, דלי"ש הא גז"ש גופה נמי אפשר דמורה לנ שחיטה ולא נחרה (ועיין מה שנטקשת בדברי רש"י הללו לעיל בדרכינו) הון אמרת שהתוס' כתבו שם דרכ' דיליפ' ר"מ שפיכה שפיכה משחוות תוך, מ"מ אין מקרא יוצא מידי פשוטו. וכונתם לעלענין דניליף מכח הא גז"ש דבעין דוקא שחיטה, ליכא פלוגתא ביר"ש ור"מ, גם ר"ש אפשר דיוודה לא, דהא רק מכחDDRISH אשר יאלכל, כמעט שחיטה שאינה ראוי' מכוסוי, אבל הא דלבעי שחיטה אינו ממוצע מה, וא"כ קשה על מימרא דרי" ברכ' פנחס, איך ליף מושפך למעט שחיטה, ניליף שחיטה בגז"ש משחוות חוץ, וע"ז כתבו אכן מקרא יוצא מידי פשוטו, שא"א למיליף גז"ש לעניין המפורש כאן הפכו, וזה בודאי בדור אבל זאת אינו בדור, פשוטו של מקרא אינו סובל שחיטה, אמרת הוא דגס שפיכה בעלמא ממשע לויל הגז"ש, אבל כיוון דaicא גז"ש, למה לא נאמר למוד סתום מן המפורש, כמו בכל גז"ש שבש"ס, יהיו איך שייה' ר"ש ע"כ ס"ל דיש שחיטה לעוף מה"ת דהכל היה בשחיטה במדבר, וע"כ דרי" ברכ' פנחס אליבא דרי"ע קאמר אין שחיטה לעוף דס"ל במדבר התורה נחרה ורק כשנכנסו לארץ נצטו על הזביחה בקרא דזובחת מברך ומצאנך, ושם בקר וצאן כתיב, ונתמטעו ח' ועופ.

אלא דליך' איקא הקישא דצבי ויאל לפסומר'ק, ולווער ליכא קרא, וממילא בהתריא הראשון קאי, דכתיב ושפך, בשפיכה בעלמא הייתה הללמ"ס, וכיוון דלעופ ליכא קרא לחיב, מילא דבתהתריא הראשון בושפך קאי. אלא דלי"ש קשה מאי פריך הש"ס, והוא עופ איתיקש בהמה בקרא דזאת תורה הבמה והעוף, והאי קרא במדבר נאמר, ואז גם בהמה בנחרה הייתה, והאי תנא דיליפ' שס מהאי הקישא דעופ בשחיטה ע"כ כרי"ש ס"ל, דבאמת ממש ליף ר"ש דבעין שחיטה, ואף אם נאמר כנ"ל דלי"ש מגז"ש דשפיכה שפיכה ליף, מ"מ איצטריך הקישא לאחד בעופ ושנים בהמה. ותדע מדברי רש"י גופי' דקן היא, שפרש שם בהמה בשחיטה שנאמר ושותט את בן הבקר, והוא קרא דויקרא הנאמר בקדשים, ולמה לא הביא קרא דזובחת דאייר' בחולין, אלא ודאי ממש דהאי זובחת כשנכנסו לארץ נאמר להם, ואם ממש נלמד חיב הזביחה בהמה וכרכ"ע, הרי עד שנכנסו לארץ לא נתחייבו בזכיבה, וא"כ איך נלמד מקרא דזאת תורה הבמה והעוף הנאמר במדבר, לעופ בשחיטה כבבמה כיוון דבבמה גופה לאו בשחיטה, لكن הוכרת רש"י זל' לפרש מה בהמה בשחיטה מושחתת את בן הבкар, ור"יש הוא דיליפ' מקדים לתולין לשחיטה, וס"ל נחרה לא

וכmesh"כ לעיל, א"כ לא צריךתו ציוו על השחיטה עצמה. ולכאורה' הוה אפשר לומר דلتוס' ע"כ כולהו קראי הכא אותו, להודיעו לנו איך אכלו בשם בדבר, דיש כאן לכאור' סתירה במקראי דקראי דואמרת אכלת בשר, משמע דאומר שלא היו יכולם לאכול בשם כלל וכס"ד דהמקשן על ריש'ו, ומצד אחר חיזין אמרה תורה כי עוד ציד חיה ועופ אשר יאל וכו', וכן קרא דאך כאשר יאל דזובחת מברך ומצאנך המודיעו לנו ברור שלא נאסר להם רק בהמה דחאי' להקרבה, וכךין דלשיטת התוס' ע"כ צ"ל דהתורה הודיעה לנו אופן אכילתם במדבר, א"כ אנו צרכים למידע הכל באפונ ברור. אלא דאפיילו נאמר לנו דכל המקרא ATI להורות שرك בקר וצאן הנה נאסר להם, עדין קשה זובחת וכו' כאשר צויתך למה לי כוון דלא בא להורות לנו בדיני שחיטה שכבר נצטו עליהם כולם במדבר וכמו שהקשתי לעיל לשיטת רשי"ז. ועוד דאי"א לאמר דلتוס' כל המקראות, האלו באים להודיעו לנו איך אכלו בשם בדבר בלי' שייה' בהז' נפ"מ לדידן, דמלשון הגמרא מוכח להיפך, דאמרו לא בא הכתוב אלא להתר לחים בשר תאוה, משמע>DZYRICK היתר על זה לדידן דאל"ה הינו אסורים בשר תאוה, ועוד דהש"ס עלי אמר בס"ד דעכשו שגלו ייחרו לאיסורן הראשון, וע"כ צ"ל במדבר היה ציוו ע"פ, לשיטה זו, לאסור בשר תאוה, וכשנכנסו לארץ רצתה התורה להתר לחים איסור זה, וע"י באו הני קראי, ודבר זה מבהיל את הריעו לאמור, דהיה ציוו שלם על מה שלא מצאו בשום מקום, ועוד דנאמר דאי' תורה שבכתב להתר ציוו שעל פה וכמש"כ לעיל, ועוד קשה הא לא הייתי צריך להתר ציוו שעל פה וכמש"כ לעיל, ועוד קשה הא משה המצווה ודאי' הודיע להם לישראל, שאיסור זה דבשר תאוה הוא זמני, כל זמן שהם במדבר, ועוד תימא דלי"ז ע"כ א"א לאמר דקראי אותו להודיעו לנו אופן אכילת במדבר בלי' שייה' להז' נפקותא, וא"כ קשה בשלמא קרא דבשר תאוה אשמעין דעתה הותר להם, אבל קרא דזובחת המורה לו רק, במדבר הי אסורי רק בבשר וצאן, והא למה לנו לידע דבר שכבר עבר, ודור המדבר שלהם נאמרו הדברים הלא ידעו מה בא הכתוב להתר לחים, וא"כ הא זובחת מיותר למגורי.

ובגונ' פלוגת ר"יש ור"ע דפליגי במה שהיה במדבר כדאמרו בגמרה ר"יש סבר בשר נחרה לא אשתרי כלל, ור"ע סבר בשר תאוה לא אתסר כלל, איך יפלגו בדבר שאין נפקותא לנו כלל בו, וגם הילכתא למשיחא ליכא, ולא שייך לישנא דמר סבר הци מר סבר הци, וזה קשה hon לרשי' והן לקטוס'. ולכאורה' היה נראה לאמר דיש נפקותא גודלה בפלוגתא זו והוא אי שחיטה לעוף מה"ת או לא, דלי"ש דבשר נחרה לא אישתרי כלל ומיעולם לא היה נחרה תיקון לאכילת בע"ח, וקרא אתה להתר בשר תאוה של בקר וצאן, ולא למצוות על הזביחה שנצטו עלייה עוד במדבר או ע"פ או מקרא דזאת תורה הבמה והעוף, ע"כ פשיטה דין חילוק בין עופ' להמה, דמה דכתיב בקר וצאן בקר דזובחת, הוא לא התר הזביחה בחוץ, ולכן דוקא בקר וצאן בעי' התר, אבל עופ' לא, דכך כתבונו, דרכ' גם עופ' בחוץ חיב, הינו דוקא עופ' קדים אבל עופ' חולין לא היה נאסר. אבל ר"ע דסובר דבשר תאוה לא אתסר כלל, וכיוון דקראי דזובחת ציוו הוא ולא כתיב bi' רק בקר וצאן, ניהו דעל חיה איקא הקישא דצבי ואיל ולבקר וצאן, אבל עופ' בהתריא הראשון קיימת וכרכ"א הקפר ברבי' لكمן כ"ח ע"א. וע"כ דקן הוא adam נאמר הכל בשחיטה מן התורה ואף עופ' א"כ פרט דברך וצאן למי איתה הלא זובחת מברך וצאנך כלל ופרט הוא, זובחת כלל, מביך וצאן פרט, וע"כ הפרט למעט אתה.

פתחה

שם משומם דאנן פסקינו לר"ג' דשחיתות חולין לא בעי כונה, ע"כ דכאשר צויתיך לא קאי אקדשים, דא"כ לעבי כונה. והחთ"ס ז"ל בחדשו חולין ל"א, בלי להביא דברי הב"ח עושה מתרוצז קושי' על ר"ג, שהקשה שם כיון דרוב תנאים לית להו להא דרבנן, ומפרשים כאשר צויתיך בקדושים (cmbואר בהאי רמב"ן) א"כ לעבי כונה חולין כמו לקדושים. [וקושי'תו ע"כ לרבות דס"ל חולין לא בעי כונה, וע"כ הוצרכה התורה קרא בקדושים ונוכל לאמור דכאשר צויתיך אתה לאמור דגס חולין בעי כונה, אבל לר' יוחנן דס"ל לכל חולין בעי כונה ליכא קושי' כמובן, לדידי' הא חולין כאן לא בעי כונה היינו מדפסלה התורה מתעסק בקדושים וא"כ אי אמרת דכאשר צויתיך אתה לחרות נמי דבעי כונה בחולין, א"כ חולין וקדושים שוין זהה, ולמה לנו קרא בקדושים הלא בלי קרא נמי היינו אומרים דבין חולין ובין קדושים בעי כונה, כמו דס"ל לר' יוחנן בעי כונה ועין בחידושי لكمנו דף ל"א ודז"ק]. וכל הני גאנונים והרמב"ן מכללים לא חלו ולא הרגישו דבחאי דחוינ דברי רבינו עוקרים שחייבת עוף מה"ת, כי הלא רק רבינו דפיג א"ר' א הקפר דקאמר כאשר צויתיך לא קאי אקדשים, רק אצוי' חדש של שחיתות חולין הכלול גם עוף אבל אי כאשר צויתיך קאי אקדשים, הלא בקדושים לא היה עז בשחיתה, ואם אין לנו קרא על עוף, שחיתה לעוף מה"ת מניל' כאשר כבר בארנו לעמלה, דהני י寥ותות דלעיל מני', לר' יוחנן קאי ולא לר' יוחנן להם בשער נהירה במדבר. ולא על חנוך הביא הרמב"ם בראש הלכות שחיתה הכל' ד' ברייתא דרבנן, וכן הטור אחורי פתח הלכות שחיתה בדברי רבנן, והתחיל תניא רבנן ואם כדבריהם דרוב תנאים לית להו הא דרבנן, והפשוט והנכון במקרא דכאשר צויתיך דקאי אקדשים וכרמב"ן ז"ל, איך הביאו הפסיקים דברי וסמכו כל הלכות שחיתה על קרא דזוחבת, ובאמת איינו כן אלא דבקרה דזוחבת את בן הבקר כתיבו הלכות שחיתה, וכאשר צויתיך מראה מקום הוא על קרא דזוחבת וכרמב"ן אמרת'ה, אלא דלעומת זה קשה גם להיפך על רבנן מציא לאמור דכאשר צויתיך קאי על צויה חדשה על שחיתת חולין, כיון דעתך' כבר נצטו על הלכות שחיתה עכ"פ בקדושים, ולמה בעי ציווי חדש ולא סגי להראות מקום על קדושים ועכ"פ משומם עוף הוא דבעי ציווי חדש, דלא הו בא קדושים, אבל עופ מאן דכר שמי' בקרא דכאשר צויתיך, הלא בקר וצאן כתיב, ואדרבה ממוועט בפירוש בהאי קרא ממש'כ' לעמלה, דזוחבת כל וברker וצאן פרט ואין בכלל אלא מה שבספרט, ואפלו צבי ואיל דמרבען מהקיsha קשה להולמו נגד כלל ופרט, שהוא מודה בתורה, אלא דבזה י"ל כיון דמצינו דחיה בכלל בהמה ובכמה בכלל חייה לכמה דברים, אין בהאי ריבוי דצבי ואיל דבר חדש. עכ"פ דבברker וצאן אין חייה במשמעו, אבל עופ ודאי אימעת בפירוש דאל"כ פרט דברך וצאן ממעט עכ"פ שיטת הרמב"ם ז"ל, שהוא דעת שלישית ומכרעת לסלק כל החומרות ולישב הסוגיות כולן על מכון.

גם מש'כ' הרמב"ן ז"ל דלשון ושות' משמעותי' הפשט הכרת סמנין הצואר משא"כ וובהת שאין זה במשמעות הלשון, לפ"ד אין בין ושות' לוובהת וטבה ולא כלום, דכולם שמנות נרדפים לענין אחד. ואם בדברי הרמב"ן ז"ל למה לנו למכתב וובהת דלביעי כאשר צויתיך להראות מקום על ושות' וכו' בקדושים, הי' לו לכתב ושות' ולא יצטרך לומר כאשר צויתיך. ועוד ר' י"ל לדברי מהגמרה لكمן פ"ה ע"א, דפיגו ר' י"ש ור' מ' בשחיטה שאינה ראי' באוא"ב ר' י"ש יליף מטבח טבח והכן דשחיטה ראי' בעין ור' מ' יליף משחווי חוץ להיפך והקשׂו על ר' מ' מה לא יליף מטבח טבח והшиб' יפליגו שחיטה משחיטה, ולא יפליגו שחיטה מטבחה, ומקשה בגמרא מי נפקא מני', הא תניא דבר' י"ר, ושב הכהן ובא הכהן זו הוא שיבת צוותא ביאה וכו' הרי דהגמרה דמקשה מי'

הותר כלל בשום מקום אף עוף בשחיטה, נמצא דהאי תנא קמא דר"א, וכן בר קפרא דיליף שחיטה לעוף מדהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים, ע"כ קר"יש ס"ל שלא הותרה להם נהירה כל במדבר, ור' י' בר פנחס דס"ל אין שחיטה לעוף מה"ת ע"כ בר"ע ס"ל, דנירהה הותרה מקרה דושפץ את דמו, וכשנכנסו לארץ נצטו על האביהה, אבל רק בברker וצאן, ולכן הוצרך היקש על ח' מ' מקרה דאך כאשר יאלל, ולעוף דליך ריבוי לשחיטה נשאר בהיתרו הראשון, כמו אלו רואים מפורש בגמוא דהא האי ר' י' בר פנחס מפיק במרוא דכר' א הקפר ברביבי ס"ל, ובדבריו מפורש דלהכי אין שחיטה לעוף כיון דלא מצא קרא לחיבו, כמו שמצוין באחר הירושה, כמו וכו', עכ"פ משומם דס"ל דזוחבת מביך ומצאנך ממעט עוף ועוף, או שאינו מרבה לשחיטה רק בקר וצאן ועל עוף לית לנו לימוד לחיבו, וא"כ קושי' הניל' חזקה מאד, Mai פריך הא איליא הקשיא דזאת תורהת בהמה והעוף, הא האי במדבר נאמר ולהיפך אתה למדרשי מני' מה עופ בבחירה דכתיב ושפך, אף בהמה בנירהה. עכ"פ צריך לאמר כן אדם נאמר דגס עוף בשחיטה, א"כ פרט דבקר וצאן הנאמר אחר הכלל דזוחבת, Mai אתה לא מעתען דהיא אצוי' עופ' פ', ליכתב רחמנא וובהת כאשר צויתיך ואכלת וכו', דרכ' כלל ולא נצטרך ילפנות על ח' ועוף, ומדובר לא שמענו דהיא כלל ופרט שהוא מודה בתורה, נרבה ממק"א הכל ואתה האי כלל ופרט בצדדי, ודי לנו הכא דנילוף ח' מהקיsha דצבי ואיל והוא היל' הכלל ופרט דברך וצאן ממעט עכ"פ, והוא קושי' עצומה לשיטת רשי' ותוס'.

ומתוך הדברים תורה גם כן, איך אין תחילתה לקוות התוס', דמKeySpec על הא דקאמר מוא תנא דפיג עוף לר' א הקפר ברביבי, ומסיק רבינו, והקשׂו למה לא הביא את בר קפרא (והאחרונים חוסיפו דהיא יכול להביא את ת'ק' דר' א ואת בר קפרא) וזה לא קשה כלל, דהיא יכול לאסוק פלוגתא ביש או אין שחיטה לעוף מה"ת אליבא דר"ע, דייה הוה אמר ת'ק' הוא או בר קפרא הוא דס"ל עכ"פ קר"ש, א"כ יהי' נצמח מזה דפלוגתא דיש שחיטה לעוף מה"ת תל' בפלוגתא דרי"ש ור' י"ע, ואנן קר"ע בעינן למיפסק ומילא דהיא מוכרכים לפסק אין שחיטה לעוף מן התורה, ע"ז קשיאל מאן תנא דפיג וכו' וס"ל דאך אליבא דCKER' דקייל' כוותי' אפה' יש שחיטה לעוף מה"ת, ומסיק דליך תנא אחר דס"ל כן רק רבנן, וכאשר אבאר, והוא עכ"פ שיטת הרמב"ם ז"ל, שהוא דעת שלישית ומכרעת לסלק כל החומרות ולישב הסוגיות כולן על מכון.

ג) שיטת הרמב"ם. וטרם נבא לביאור שיטת הרמב"ם ז"ל בעין הגודל הלאה,اعتתיק לך מה שכתב הרמב"ן ז"ל במנומוקיועה"ת, אקרא דזוחבת ז"ל ש: על דעת רבותינו כאשר צויתיך על מה מהלמ"ס, מלמד שנצטו מה שאל הושט וכו' ודע כי שחיטה בה'ק היא הכרת סימני הצואר וכו', והנה עתה כשבא להתייר בשර החולין, ותאכל אותם בכל אות נפשך, לאמר שיטירם חולין בכל מקומות, ובבד' שיהי' זוחין כאשר צוהה מותחה בהיותם כולם קרבנות, וזה פשלתו של מקרה זה על נכוון, ושמא רבותינו נתכוונו להה שאמרו בספרי כאשר צויתיך, מה קדשים בשחיטה אף חולין בשחיטה. והנה מצות שחיטה מפורשת בכאן ומבראות בדברי רבותינו בקבלה עכ"ל. ואני עומד משותומים על המראה הגדולה והנוראה הזה שהרמב"ן ז"ל מודה דעת רבותינו בעלי הש"ס, דהינו ברייתא דרבנן וכל, ולא הרגש כי זה קושי' עצומה על הש"ס וברייתא דרבנן. ותב"ח ז"ל ריש הלכות שחיטה בלי לצין על הרמב"ן הקשה מדעתה דנפשי' למה נפרש כאשר צויתיך נצטו על פה, כיוון דמצינו בפרקו דקאי אקדשים ותירץ

נתקשה ז"ל בזה כמו שheckشتני אני דמהני פסוקים דנאמרו להם בסוף ארבעים שנה א"א דיעו מנה, לא אישורبشر תאوة לר"ש, ולא היתרبشر נחרה לר"ע ולכן דברי התוס' א"א להולם, אבל שיטת רשי ניחא ל"ד לדריש' באמת אייכא קרא דחווי חוץ על אישור דבר תאوة, ולר"ע לא בעי קרא על היתר נחרה דכל שלא נצטו על השחיטה, ממילא ידעו לנחוור. אבל לא פירש דבריו דמנין ידעו נחרה בסוגים מטהר ומחייב ולא הריגה בקופץ. וכן קשה זאת על דבר הרמב"ם ז"ל שכטב דלא נצטו במדבר על שחיטת חולין אלא הי נוחרין או שוחטין שארכ"ם, הרי מבואר דלא ה' להם ציווי מיוחדת על ההקשר בשער, אלא עשו בזה כשר עכו"ם, וזה לכאורה פלא, דشار עכו"ם לא הזהר רק על אבמה"ח, אבל מצו הרגו בקופץ ואשר גם בזמןנו שעשין, שמקין על המוח וממיתין, ואני הלא נזhero גם במדבר על נו"ט וע"כ היו מן הצורך לצוות על איזה אונן נמית הבע"ח כדי לאכלו. אבל דעת דמזה ראי' גמור' למה שכטבתי כבר באורך בקונטרס הלכה למשה, כי גם ב"ג היו מצווין שלא לאכול מטה מלאיה, וגם נוטה למות מחמת מכותיה שהיא הטרפה המפורשת בקרא אשר עליה אמרה תורה לכלב תשליכון אותו, שאין זה ראוי לשום אדם הנברא בצלם אלקים, ומהויב לשומר את נפשו, וכmesh"כ הראב"ע שם כי הטרפה ארסית, ואני אין לתנה לאדם. אלא דמש"כ שם דגראע מן הנבללה, لكن לא התיר לתנה לגר שבשעריך או למכרה לנכרי,יפה כתוב אם נפרש נבלה נחרה או נתבללה בשחיטה ע"י אחד מפסולי שחיטה, כאשר כן האמת, אבל אם נפרש דאתא קרא על סתם נבלה שהיא מטה מלאיה ע"י חולין או ע"י אפיקת כחות החיים, היא ודאי ארסית כמו טרפה הנוטה למוות עכ"פ. (ונדרם מעניין זה בהאי פותיחה במק"א בס"ד), אבל דעת כי בקרא דאמבה"ח זה בקרא דכתיב גבי ב"ג, אך בשער בנפשו דמו לא תאכלו. והן בקרא דנאמר בסיני ולא תאכל הנפש עם הבשר, מבואר אישור נבלה כמו אישור אבמה"ח. דהרי התורה אסורה לאכול הבשר بعد שנὴנְפֵשׁ דהינו הדם בתוכו, ור"ל דבדף קכ"ח ע"ב ילי' דאמבה"ח מטהמא נבלה מקרא דכי ימות מן הבמה הרי דקרא לאבמה"ח מיתה במקצת. והנה הרמב"ם בפ"ד ממש"מ"א הלכ' י' כתוב דבריו מן החי ובשר מן הטרפה חד לאו הו, מושם דומה לטרפה היה או חתכה בסיכון, ומה ל' כולה מה ל' מקצתה, וא"כ ק"ו אם אסורה תורה אבמה"ח שהיא מטה מקצתה, שלא ע"י הוצאת הדם הנפש, מכ"ש מטה כלה שלא ע"י הוצאה דם הנפש שאסורה, ומזה נדע כי גם ב"ג צריך נחרה להחשיר הבשר, וכסתם לשון הש"ס חולין ל"ג ע"א דנקרי בנחרה סני ל' ובmittata הרי דבעי עכ"פ נחרה ולא הריגה בקופץ ולא מטה מלאיה עי"ש בהגחות רצ"ה חיות ז"ל. וכן הוא בתוס' לקמן צ"א ע"ב בד"ה כמ"ד דב"ג נצטו על הנחרה לתירוץ, הב' שם. וכן כתוב רשי ז"ל דף צ"ב ריש ע"ב לחך לישנא דבריו דמקל מלאיה נאסר לב"ג, ובפסיקתא ממעט מטה מלאיה מקרא דמקל רמש אשר הוא ח' הכתוב בפרשタ נח, עיי' בזה לפניו בفتיחה זו אריכות דברים. ועכ"פ אם נאמר כן בגין היטב דברי הרמב"ם ז"ל שכטב דישראל במדבר היו נוחרין או שוחטין שארכ"ם, מושם דגם שארכ"ם נצטו על הנחרה דהינו הוצאה דם הנפש ע"י שינחו במרקם הסימנים. ואפשר לומר ג"כ דלפ"ז לא בעי נחרה דוקא בסוגים דכיוון דהעיקר להוציאם דם נשפש תלוי בו ד' בנחרה לתוך הלב שם נמי יוצא דם הנפש והווחחת רשי ז"ל דף צ"ח ע"א מהא דאמרין ניחו דכי תבר שדרה ומפרקת טרפה הוה, דמשמע דא בנחרה מתכשרה, מ"מ צריך להיות בלי מעשה

נ"מ, משמע שאין שום נ"מ במשמעות הלשון בין שחיטה לטבילה וכיון דאין נ"מ בהוראת הלשון, הוא ג"ש טובה אף דיש שניי במבטיא, כמו גבי ושב הכהן ובא הכהן, דהתס' נמי בהמעשה אין שינוי בין שיבת לבאה, דבאה הינו ובא הכהן אל הבית, ושיבת נמי ובא הכהן אל הבית, אלמא דשחיטה לטבילה וטבילה שווין, דאין רק חילוף זיין בטית כMOVEN, וא"כ ראי' דושחתה זהה ממש כמו זבח. ועיין שם בתוס' ד"ה ורב שמעון וכו', שכטבו דאם לא אשר יכול מטבחה לא גמר, מושם דלא דמי שפיכה לטבילה כמו שחיטה לטבילה, הרי ג"כ מפורש לטבילה שחיטה שווין בעצם הוראתן להקשר הבע"ח שייה' ראוי לאכול משא"כ שפיכה. ולכאורה בלא"ה דבריו של הרמב"ז ז"ל נגד הסוגי' דריש השוחט דחקר הש"ס שחיטה מן הצואר מנין עד שטסיק ולטעמיך או ותו, שהייה דרשעה וחלה וכו' מנ"ל, אלא גمرا, שחיטה מן הצואר נמי גمرا, אלמא דלאו מלשון דושחתה נשמע דכתיב הרמב"ז, דמקובל אצלנו לדשן ושותט הכרת סיימי הצואר, ולא כמש"כ רשי ז"ל דהלהם"ס הוא ועיין תווייט פ"ב דזבחים דגמירים לאו הללמ"ס אלא קבלה בעלמא מדור דור, וכן הני' ה' דברים הפטולים בשחיטה מלשון ושותט וזבח נלמד כאשר אבא בהאי פותיחה במ"א. ורשי ז"ל בעצמו כתוב שם דדרשה מפורש בקרא וכן פסול עקרו לדעת רשי' דאי מועט מושחת ולא וקרע, וכן איןך כאשר אבאר במקומו אלא דגס זבח כן הוא וכדמסיק שם בגمرا גם איזובחת וא"כ עכ"פ נפרק מה שעלה בדעת הרמב"ז לחלק בין שחית לאזבח. אבל שמע נא והטה אזען לשיטת הרמב"ם ז"ל בפירוש הענין הרם והנשא הלאה, ותראה איך כל דברי חז"ל שקולים באמזני משפט צדק, ואין בהם נפתל ועקש, וכל אחד ואחד מן התנאים איך למד המקרא לפוי שיטותו בחכמת אלקות אשר עליו. הנה דעת הרמב"ם ז"ל היפך דעת רשי' ותוס' דבקרא דשחוט חוץ לא פליגי ריש' ור"ע כלל, ושניהם ס"ל דאתא קרא לאסור שחוטי חוץ בברker וצאן דחזי להקרבה אף שהוא חולין, כאשר מבואר בהלכות שחיטה פ"ד הי"ז ז"ל הטהורה: "כשהיו ישראל במדבר לא נצטו בשחיטות חולין, אלא הי נוחרין או שוחטין (האי שוחטין קאי על חייה ועופ) ואוכליו שארכ"ם, ונצטו במדבר שככל הרוצה לשחוט לא ישחט אלא שלמים וכו', עד סוף הפרק". הרי דפסק קר"ע דהוותר להם במדברبشر חוץ, אבל בקר וצאן הרואים להקרבה, לא היו רשאים לשחוט בחוץ אלא לנחור, או להביאם שלמים. זה הוא היסוד אשר הכל תלוי בו. ואע"פ שgam הרמב"ז ז"ל הלך בשיטה זו, מבואר במה שהבאתי ממוני, וגם בדבר הקודם שם בקרא דכי ירחיב ה' אליך את גבולך כתוב כן מ"מ לא זכה לפרש הסוגיות ע"פ הקדמה אמותית זו על נכוון כמו הרמב"ם ז"ל. הנה אי גם ר"ע ס"ל דשחוטי חוץ גם בחולין נאסר להם במדבר, א"כ הרא דוכי ירחק מך וכו' וזבחת מברך ומצענק גם לדידי' אתא להתר למס הזביחה בחוץ, ולא למצוות על הזביחה אלא כיוון דס"ל דבקרא דבשר תאوة לא אתא להתר בשר תאوة דלא אתרס כלל, ע"כ דבשר נחרה הותר להם במדבר וכיון דמצטרך עתה להתר להם זביחה בחוץ מושום ריחוק מוקם, מכל דעתה נאסר להתר מטה זביחה דاشתרי להם עד עתה ולא דמהאי קרא ידיעו במדבר דנחרה מכתשת, דהא hei קרא בסוף ארבעים שנה נאמר להם, ועיין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל בסוגי' שם ד"ה שבתחלה, שכטב בשלמא לר"ע ז"ל מדמצטרך למצוות על השחיטה ש"מ דעת השטא לא נאמר דבר, וממילא נחרה וأكلו דודאי לא הרגו בקופץ דהו"ל נו"ט, וע"כ הייתה המיתה בסוגים א"כ ע"י נחרה עכ"ל. והנה

פתחה

פשוט ולא נכון הוא אלא הפשט והנכון הוא כמו שפירשו רבי בבריתא דכאשר צויתך הוא מאמר בפני עצמו וכילו היה כתיב כאשר צויתך לאזוח ונשפט תיבת לובה משום דלעיל מני כתיב ואבחת וכי נמי אשלה אכאר צויתיך, ולא קאי על ואבחת דרישא דקרו דהוא התר ולא צויי, אלא כאשר צויתיך לאזוח על פה, על הוושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה, כי באחר צויתיך מדבר על כלל האזיהה בכל בע"ח, ולא בברק וצאן בלבד דברך וצאן דאדרך בהאי קרא, אהיתר זביחה קאי, והאי היתר לא בעי רק בקר וצאן שהיה נאסר בהם האזיהה בחוץ, דחיה ועוף לא היו באיסור זה, ממש"כ למעלה, דאף תורמים וב"י, אף דעתית בהו איסור שחיטה בחוץ, הינו דוקא בקדושים ולא בחולין, וכיוון דעתה באחר צויתיך נאסר להם הניתירה מה לי בהמה מה לי חיה ועוף, ולא הזיכר רבי ה' דברים הפוסלים בשחיטה משום דהם כבר היו, שייכים בקדושים, ולא הוצריך עליהם הלכה חדשה, וגם נכללים מהם בכלל לשון הקרא דושחת וזבח כאשר נבר לKNOWN, אבל שיעור השחיטה לא נtabar חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך צויו, רק לא מבעי בעוף דליתא בקדושים בשחיטה, אלא אף בהמה לא היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דאי"כ בקר וצאן דרוה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע הייתה שחיטת חולין בברק וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי ואבחת מביך ומאנך, אתה להתייר האזיהה בברק וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר האזיהה משום ריחוק מקום, מミילא נשמעו דנאסר להם הניתירה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בברק וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בברק וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על התר האזיהה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיון במא דamar ואבחת מביך ומאנך, וכך כאשר צויתיך אי קאי אובחת אין לו פירוש, כי על היתר זביחה לא בעי להראות מקום לקדושים, דפי דעת הרמב"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה ואבחת להתייר האזיהה בברק וצאן, ולא לצות על האזיהה, מה זה דמרא מקום לקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצריך משום זאת לחלק בין שחטת לובח, כדי שנוכל לאומר כאשר צויתיך בקדושים על אופן האזיהה. וללא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשור חולין אמר ואבחת מביך ומאנך כאשר צויתיך בחיום קרבנו וко"י, לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבלדי שיה זבוחין כאשר צוה מתחלת בהיותם כולם קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכי אין מודדק כלל דהרי מהיתר האזיהה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביחה, כי נחירה אשטריה להו וגם בזביחה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזק הדם, וכי יתר איסור קדשים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או ממש"כ התוס' שם מדרש דשלבי בשלך, אבל החולין דלית ב' הני טעמי, אף דחיבbert על האזיהה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכי ליכא, עיין בהז' בסוגי' דחשוחת בשבת ממש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקרא, אפלו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סייננס מפעל וזבח, ומתרפרש אני מתיר לך האזיהה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמע איסור נחירה מכללא, אבל צוויי מפורשת על זביחת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו לדכטווב רחמנא ושחטה, ולא בעי כאשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביחה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „ואבחת“ על היתר שחיטה ואיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. וכך פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

טרופת, מזה הכרח רק שמשמעותה אחרת שאין לה שייכות לשפיקות הדם אסורה אבל שפיקת הדם גופי אפשר דשרי בין בסמנים ובין בלב. נמצא עכ"פ דגס לב"ג נאמרה הנחירה זהה שנאסר להם לאכול בשער נפשו דמו ונשנית בסיני בקרא דאמבה"ח, דפירוש שנייהם איסור אכילת הבשר בלי סילוק דם הנפש מןו, והן הן דברי ר"ע דאמר, שכאן אסור להם בשער נחירה, שהותר להם עד עתה מקרה דלא תאכל הנפש עם הבשר, דמשמע הא אם תוכיא הנפש מן הבשר תאכלנה.

והנה לפי פרשי ז"ל דלר"ע קרא דשותי חוץ רק בקדושים כתיב, הרי דזובחת לר"ע זהה ציווי על האזיהה, וממילא כאשר צויתיך הפריש כmo בקדושים, דעת עתה היתה האזיהה רק מצוח בקדושים, כי גם קדושים אם היה נותר אותם, ניהו דנספלו אבל נתהרו מידי נבלה, והיתה השחיטה עניין עבודה דוקא בקדושים עיין לב ארוי בסוגי' זו ד"ה ומידי דברי, דכ"י דבמדבר היהת השחיטה עבודה ופסולה בז'ר) ולכן אמרה תורה עתה אני מציך גם על שחיטת חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך צויו, רק על בקר וצאן שדבר בהם הכתוב, ואפלו הרבה דרוה פרט מה היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דאי"כ בברק וצאן דרוה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע היהת שחיטת חולין בברק וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי ואבחת מביך ומאנך, אתה להתייר האזיהה בברק וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר האזיהה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בברק וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בברק וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על התר האזיהה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיון במא דamar ואבחת מביך ומאנך, וכך כאשר צויתיך אי קאי אובחת אין לו פירוש, כי על היתר זביחה לא בעי להראות מקום לקדושים, דפי דעת הרמב"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה ואבחת להתייר האזיהה בברק וצאן, ולא לצות על האזיהה, מה זה דמרא מקום לקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצריך משום זאת לחלק בין שחטת לובח, כדי שנוכל לאומר כאשר צויתיך בקדושים על אופן האזיהה. וללא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשור חולין אמר ואבחת מביך ומאנך כאשר צויתיך בחיום קרבנו וко"י, לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבלדי שיה זבוחין כאשר צוה מתחלת בהיותם כולם קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכי אין מודדק כלל דהרי מהיתר האזיהה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביחה, כי נחירה אשטריה להו וגם בזביחה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזק הדם, וכי יתר איסור קדשים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או ממש"כ התוס' שם מדרש דשלבי בשלך, אבל החולין דלית ב' הני טעמי, אף דחיבbert על האזיהה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכי ליכא, עיין בהז' בסוגי' דחשוחת בשבת ממש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקרא, אפלו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סייננס מפעל וזבח, ומתרפרש אני מתיר לך האזיהה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמע איסור נחירה מכללא, אבל צוויי מפורשת על זביחת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו לדכטווב רחמנא ושחטה, ולא בעי כאשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביחה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „ואבחת“ על היתר שחיטה ואיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. וכך פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

אחר רבות בשנים הצטי בספר האשכול ריש הלכות שחיטה, ולשםחה לבו ראייתי שתלי"ת כוונתי האמת לאמותו, כי הביא שם הבריתיא דרבנן ואבחת כאשר צויתיך וכו', ואח"כ כתב ז"ל,, "הא דכ' מביך ומאנך ולא חיה ועוף,-shell זמן שהי' שוחטין במדבר ה' צריין להביא אל אזהר מועד כל הראו' להקרבה, וזה בקר ואchan, אבל חיות אין ראויות לקרבן וכן עופות חוץ מין אחד (ועיין לעיל דגס תורמים וב"י ה' מותרין לשחוט בחוץ כיוון דהקרבה דידחו ה' במליקה) לפיכך כשבאו לארץ אמר להם כאשר ירחק המקומות הותר לשחוט אף בקר וצאן חוץ למשכן" עכ"ל, ועיין בפי' נחל אשכול ש' לדעת הרמב"ם דגס לר"ע נאסר להם שחיטת חולין במדבר בברק וצאן בין לר"ש ובין לר"ע להתייר האזיהה אתא קרא. וכבר ביארנו לעיל דרבנן דדריש דדרש כאשר צויתיך על הלכות שחיטה דוקא לר"ע אמר למלאו לר"ש ודוק'.

אולם הני תנאי דס"ל אין שחיטה לעוף מה"ת, דעת'כ נמי קר"ע ס"ל, דהא לר"ש הכל צrik שחיטה, מהקיים דעוף להבמה או מגוז'ש דשפיכה שפיכה משוחוטי חוץ ממש"כ למעלה, הני תנאי ס"ל בשיטת רשי' ז"ל בר"ע, דר"ע פליג אר"י' שבירוש הפרשה דשותי חוץ וס"ל דלא נאסר שחוטוי חוץ רק בקדושים וממילא ואבחת מביך ומאנך אתה לצות על האזיהה, ולאיסור נחירה, וכיוון דהקרא פרט בקר וצאן עכ"פ דאי מעט עכ"פ עוף, דעל ח' יש לנו היקש דצבי ואיל כמו שאמר ר"א הקפר, אבל עוף אין לו שחיטה, וא"א ללימוד משום יפותא שחיטה לעוף, דاز' כל דואבחת פרט דמבריך ומאנך למי איתה, אי לא למעט עוף, דאין בכלל אלא מה שבפרט.

דרישת דנאי מתיר לך האזיהה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמע איסור נחירה מכללא, אבל צוויי מפורשת על זביחת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו לדכטווב רחמנא ושחטה, ולא בעי כאשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביחה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „ואבחת“ על היתר שחיטה ואיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. וכך פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

בע"ח שידך דין השחיטה בזה לא סמך על ההלכה, ומפרשו בראש ההלכה דע"פ מודה בתורה מפורשים בקרה, וכותב דברך וצאן כתיב בהדי' זובחת מברך וצאנק, ע"פ דלהתיר הזביחה בחוץ אתה, מ"מ מכללא נשמע דברי לזובייה דוקא, דאל"כ למה תלה היטר הזביחה בריחוק מקום, והאי כאשר צויתך עכ"פ אברך וצאן כתיב בהאי קרא ודאי קאי וחוי לפנין מהיקש דצבי ואיל, וועף מדאיתקש לחוי לומר דעתך וחוי חד דינא אית להו דשיפקה של זה כזה במדבר בנחירה, ואחר שנצטו על שחיטה חולין בשחיטה, ודרשה זו מוכרת מן השקיל וטרוי' דהרי פריך למ"ד אין שחיטה לעוף מן התורהليل' מהיקשא דזאת תורה הבהמה והעוף, והאי קרא במדבר נאמר שיש עדין הוטרה להם הנחירה, ע"כ לומר קושי' הש"ס hei מ"מ נילוף מני', דבכמה וועף חד דינא אית להו, ואם נתחדר מצות שחיטה שניים בשחיטה, וא"כ מכש"כ דיש למילוף מחוי וועף שכטובים יחד בשפיכה וכטוי' דשניהם שוים. והוא דלא פריך הש"ס מהיקש זה, הוא משום דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה דסובר דרל"ע שחוטוי חוץ לא נאסר רק בקדושים, וקרא דזובחת ציווי הוה ולא היתר, ע"כ ולמעט אתה עכ"פ חדא או עוף או חוי, וכן לא מאי הש"ס להקשות דנילך עוף מחוי' אבל אנן דמפרשין גם לר"ע דזובחת להתריר הזביחה בחוץ אתה, ומcáשר צויתיך אנו למדין דאתא ציווי על הזביחה בכלל, באופן דיש לנו מקום להכנסי הכל בכלל הזביחה, למה לען ההיקש דזאת תורה הבהמה והעוף דאיינו מדבר כלל מהקשר איכלה, אם יש לנו ההיקש חי' וועף המדבר מהקשר איכלה, וממיילא כיון דאיינו יודען מכח האי היקשא דהקשר איכלה חי' וועף שוין שפיר, אנו אומרים בכח איש צויתיך, כולל הכל אפי' חי' וועף, ולמדין מן הלמוד מבואר שבזכים מ"ט ע"ב, וזה פירוש נכוון ופושט בהאי קרא דזובחת כאשר ציויתיך אליבא דרבבי דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה ואשר פסוקין קוותי', והספרishi' שהביא הרמב"ן ז"ל דמפרש כאשר צויתיך בקדושים משום דАЗיל כמ"ד אליבא דר"ע דאיין שחיטה לעוף מן התורה אשר לדידי' מתפרש כאשר צויתיך בקדושים או דס"ל קר"יש לדידי' גם כן מותפרש כאשר צויתיך בקדושים ולמעט כייסוי הדם, מה קדשים בשחיטה בלבד כייסוי, אף חולין בשחיטה ובלא כייסוי, ואשר תראה לפניו הוא העיקר כי הספרי גם במ"א ס"ל קר"יש.

נמצא פסקן של הדברים, דעת התוס' בפירוש פלוגת ר"יש ור"ע נדחה לנמר', מטעמים שביארנו, ו דעת רשי' בפלוגת' זו הווא דעת המ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה אבל דעת הרמב"ם הווא דעת רביבי בפלוגות' דרי"ש ור"ט דלשניהם יש שחיטה לעוף מן התורה, אבל פליגו אי השחיטה מ"ע או רק תיקון הלאו דנבליה, דרי"ש דברשר נחירה לא אישתר כלל השחיטה ואפילו בקדושים אינה מצויה אלא תיקון והקשר הבע"ח לאיכלה, ואפילו אם נאמר דמצווה הוא בקדושים, רק מצד מצות הקרבת הקרבן הווא, אבל לדעת ר"ע דוחנירה התורה להם במדבר, היהת השחיטה בקדושים במדבר מצויה מיחודה, ואחר שננכנו לארץ נעשה מצווה גם בחולין, ונאסר להם בשר נחירה, ומזה נפרק דעת הריצב"א בתוס' שביעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל נבלה דס"ל, דזובחת לאו עשה אלא תיקון הלאו הוא כמו תזבח ולא גיהה עי"ש, ודבריו סותרים דברי ר"ע דהلاقתא כוותיי' לבני ר"יש, דהא ר"ע אומר זובחת לאסור הנחירה אנטא שהי' עוף מה"ת, רביבי דדרש כאשר צויתיך והוא רק הללמ"ס, וכן פסקו הרמב"ם בחיבורו ריש הלכות שחיטה, וא"כ מכאן צ"ע על דברי הרמב"ם בתשו' ובסה"מ לרמב"ם שסביר, דהلالמ"ס מד"ס וצע"ג עכ"ל הגאון ז"ל, ובמחכ"ת לא דק כי אמרת שרביבינו ז"ל פסק שם בה"ד כרביבי ומפרש כאשר צויתיך קאי על כל הלכות שחיטה לידע באיזה מקום שוחטין ובמה אריך לשחוט וכו' אבל הא דבאיזה מני

ורגהן האי ר"י בר פנחס דיליף מושפק את דמו דאל"ע מה"ת הוא ממש כר"א הקפר ס"ל כמ"ש בגמ', אלא שהעמיד הדין הלאה על הקרא דושפיך את דמו הנامر לישראל במדבר, דלר"ע אנטירה רקיי הון בחוי' והון בעוף, וכמש"כ נמי רשי' ז"ל בסוגי' דבשער תאوة, וכונתו אינו למדוד מהאי קרא לחודה. דאין שחיטה לעוף מן התורה, אלא מקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ"פ ממועט חי' וועף, שלא בעו שחיטה, אלא דיש לנו שתי היקשות חדא צבוי ואיל לבקר ואון, שהוא היקש שנאמר לג' במשנה תורה אחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, וש נו עוד היקשא דזאת תורה הבהמה והעוף שהוא בויקרא, והנה האי היקשא עכ"ר לר"ע אתה, דבבמה בנהירה כמו עוף, אלא כיון דאיתקס להדי' ה"ה דלאחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, אפשר למילך לעוף דעתה בשחיטה כמו בהמה מכח האי היקש עצמו ולא נמעט מברך וצאן אלא חי' ולכן אמר כיון דכאן כתיב נחירה בחוי' ובעוף, וא"כ יש לנו היקש חי' לעוף וועף לחוי'. וזאת א"א שהי' שנחams בשחיטה דא"כ פרטא דברך וצאן אצל זובחת מאין אתה למעט, אלא עכ' איזלין בתר היקשא דצבוי ואיל לבקר וצאן, ולא בתר היקשא דזאת תורה הבהמה והעוף משום דושפיך אצל עוף כתיב, ומסתבר יותר להניח הנחירה בעוף, דסליק מני', מלוקמי את' דרוחוק מני', כך מתרפרש השקיל וטרוי' מה דריך והוא עוף נמי איתקס לשבמה, והכוונה שנרבבה עוף ולא חי' דהקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ' למעט אתה או חי' או עוף.

ואם ננים אלו הדברים, תראה איך צדקנו פסקי הרמב"ם שכטב בראש ה"ש ז"ל: „מצות עשה שישחות מי שירצה לאכול בשר בהמה חי' וועף ואחר כך יאכל, שנ' זובחת מברך ומצאנק ונאמור בבבhor בע"מ, אך נאריך יאכל את הצבי ואת האיל, הא למדת שחוי' כבבמה לעניין שחיטה, ובעוף הוא אומר אשר צוד חי' או עוף ושפיך את דמו מלמד, ששפיכת דם העוף ששפיכת דם החוי'', עכ"ל. ורבים תמהו, איך מביא על שחיטת עוף, לפותא דושפיך את דמו, אשר מהאי קרא נשמע להיפך בשעלמא סגי' וכמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה, ולמה מיאן הרמב"ם להביא הדרישה דזאת תורה הבהמה והעוף, או דרשא דבר בקרה, דהטיל הכתב עוף בין בהמה לדמים, והוא קושי' התוט' על הש"ס, ומה אמר רבבי היא, ולא אמר כהני תנאים דלעיל, ותירוצים דנימאה לי למ Zhao דרביבי סבר יש שחיטה לעוף מן התורה לא יעיל לתרץ לשון הרמב"ם דאיינו מביא כלל הא דרביבי, אלא ממציא לצמותו לפותא חדשה, אבל לפי העצתינו דבריו הקדושים מזוקקים כצרכו כסף ומוכחים מן השkol וטרוי', דהנה מהא דרביבי שפיר שפיך סתמא כתיב וכי שחיטה לכל בע"ח בדרכך ורמי', דכאשר צויתיך סתמא כתיב וקאי על ציווי הזבירה, מ"מ לא מקרי מפושט בתורה חי' וועף, אלא אבל אברך וצאן, עכ"פ מכללא נשמע דיש עליהם מצות זביחה כיון דהוצרכה התורה להתריר הזביחה בהם בריחוק מקום, אבל לומר דכאשר צויתיך קאי אכל בע"ח אין מוכרת, דאפי' אי לא קאי רק על אברך וצאן נמי שפיר מתרפרש הקרה, דגס אברך וצאן צריך ציווי חדש על השיעור של ב' סימנים כאשר נפרש לפניו בס"ד, וא"כ הא נופה דנאמר דכאשר צויתיך כולל גס וחוי' וועף אינו אלא הללמ"ס, ועיין בש"ס וילנא בהגנות ר' דוד לורי' ז"ל על הא דנאמר בגמרא רביבי היא ז"ל: מאן תנא דפליג וסביר שחיטת עוף מה"ת, רביבי דדרש כאשר צויתיך והוא רק הללמ"ס, וכן פסקו הרמב"ם בחיבורו ריש הלכות שחיטה, וא"כ מכאן צ"ע על דברי הרמב"ם בתשו' ובסה"מ לרמב"ם שסביר, דהلالמ"ס מד"ס וצע"ג עכ"ל הגאון ז"ל, ובמחכ"ת לא דק כי אמרת שרביבינו ז"ל פסק שם בה"ד כרביבי ומפרש כאשר צויתיך קאי על כל הלכות שחיטה לידע באיזה מקום שוחטין ובמה אריך לשחוט וכו' אבל הא דבאיזה מני

פתחה

ובפוסקים רק התז' הראש וכדומה דוחה נבללה, ולא זכרו גם ביצה כל דם הנפש דהפרכוס לאו כלום הוא, משומש דקשה לעמוד על הדבר דדם הכוнос בלב נמי דם הנפש מקרי, עיין רמב"ם פ"ו הלכה י' ממ"א, וכן תלו גם הכלש נחרה במיתה ממש, ולא בשיעור הוצאה הדם וכן מסתבר לאמר דושפך את דמו בעין במקום שעלול לצאת רבוי הדם בשפיכה, והוא במקומות הסימנים כאשר בארנו בעיקר א' וזאת נקראת נחרה. ומעתה איך נאמר דעתה נחרה שלא נצרה בתורה מתרת בל' הוצאה דם הנפש המפורש בקרא, אלא ובין יציאת כל דם הנפש או מיתה שע"י נחרה, והוא שימות בע"ח עכ"פ בתוך מעל"ע. כי כן יש למדן מדיין עבד לנו ענין דאמירה תורה, שאמ מות תחת ידו נקם יקם, ואם יום או יומיים יעמדו לא יוקם שאמרו חז"ל שהוא שיעור מעל"ע, הרי לכל שמת בתוך מעל"ע מחמת האתו, מקרי מות תח"י ולאחר מכון הווה מיתה בידי שמיים בהגרמו, שלא חייה התורה על זה בעבד לנו ענין וא"כ בנהירה דבעין מיתה שע"י נחרה פשוטא לכל שלא מת אלא אחר מעל"ע דמיתה צו נבללה מקרי ולא נחרה. אבל משיחתת המתרת מיד, לא איכפת לנו אם ישחה אח"כ כמה ימים. הרי דאיכא בשיחתה קולא גдолה, משא"כ בנהירה אם שהה מותה בערך והנכנסו מעל"ע או יותר קודם שיצא דם הנפש, לא אשטרי במדבר וכשנכנסו לארץ אשטרי ע"י השיחיטה המתרת מיד. ובגינט ורדים נתקשה איך אפשר דיצאנו מקדשה חמורה לקדושה קלה דמפרקסת היהת אסורה קודם מותן תורה (וגם במדבר אליבא דר"ע) ואח"כ אשטרי כי גם בכח"ג שיך מי איכא מידי כמבואר בסנהדרין נ"ט ע"א, וניחא לי באמרו דכיוון עד"י שנתקדשו במצב שיחיטה אשטרי אין זאת יצאה מקדשה חמורה לקדושה קלה. אבל בחבورو פרמ"ג סיימן כ"ז נתקשה טובא מנ"ל לח"ל הא היהת דמפרקסת דלמא רק להחמיר צוותה תורה ליזבוח ולא לנחוור אבל להקל להתרIOR איסור אבמה"ח בעודה מפרקסת מניין לנו, ולא מצא מענה לחומר הדבר, אלא לדעת הרמב"ם ז"ל דדרשין מלא תאכלו על הדם שלא לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה (סנהדרין ע"ג ע"א) שהוא דרשה גמורה ולא אסמכatta, הרי נשמע משם דהשיחיטה מתרת מיד. וופר אני תחת כפות רגלי הפרמ"ג ז"ל, אבל במחכ"ת לא נאה לו אמר דבר זר ומזרע צזה, כי כבר הודיעתי כי כל גדול הוא שדרשות חז"ל נבנו על סברתם ושכלם של אלקי שביהם, ומעולם לא הכניסו בפסקוק דבר המתנגד אל הדעת והשכל הישר, ואכן הוא בכל הדרישות מכ"ש בדרישה זו, אשר בפסקוק זה דלא תאכלו על הדם שהכניסו בו כמה עניינים כמו לא תאכלו בשור ועדין הדם במזרכ, שאין מברין על הרוגי בי"ד, שסנהדרין שהרגו את הנפש שאין טועמן כלום באוטו היום, גם אמרו שם, אתה לאו בן סורר ומורה ועל כלם אמרו דין לוקין משום דהוא לא שבלכלות ועי"ש בהגות מצפה איתן, שהביא בשם תשוי הרשב"א והרמב"ן והרבא"ן ז"ל שאפילו למ"ד לוקין על לאו שככלות, הני גורינו משאר לאו בככלות ולא לך, משום דכללו רק ברמז עניינים שונים ומעתה איך יעלה על הדעת דסמכו חז"ל להתרIOR מכך דרשה בפ' קדושים נכתב ובמדבר נאמר, אז עדין לא נצטו על שיחיטת חולין ולא הותר להם מפרקסת, ואיך TABEA אז זהה ראייה זו על אכילה קודם שתצא נפשה. וזאת היה מקום ATI לישיב כי כל הפרשה שס נאמרה על אחר כניסה הארץ וארכתי זהה במק"א, אבל האמת עד לעצמו דכל הני לאוון אסמכאות נינהו, ואע"ג דמלשון הרמב"ם ריש הל' שיחיטה משמע דמדאוריתא הוא, אין זה הכרח כי מעתיק הוא לשון הש"ס, ואני מדקדק לאמר דרק אסמכאות הוא כמו שעשה כן בהרבה מקומות, ואין כאן מקום להאריך זהה עיין בסוגי מש"כ מזה. ועכ"פ דברי הפרמ"ג תמויהן.

שעד עתה בשיחיטה, וכך שהנחרה הייתה תיקון ולא עשה, כמו כן לר"ע עכ"פ דבקדשים עשה הו, אבל בחולין שנטטו עתה עלי' אינה מצה אלא החלה הקשר בהחשרה, אלא דהא מנ"ל לר"ע, דלמא באמת למצה צייתה התורה על הזיהה בחולין כמו בקדשים, דהרי אין דומה לתזבח ולא גיזה, ועיין בש"ת ק"ד בעל כתב סופר זצוק"ל י"ד סי' ס"ט שהביא שם קושי עצומה שהקשה ג' אבוי החת"ס זצוק"ל, על הא דס"ל לר"מ דנותן טעם לפגמים אסור, ויליף מגיעולי נקרים, והוא דכתיב לגר תנתנה בנבלה דרשינו מניין הרاوي לגר קרויה נבלה מוקי ר"מ בסРОת מעיקרא, והקשה דהא איכא איסור עשה דאייה זבוחה זדמאי קדמה לסרחו, ותירץ הוא ז"ל, דהאי דינא אי איכא איסור עשה דאי"ז תלי בפלוגת' דרי"ש ור"ע ואולי ר"מ ס"ל קריש עי"ש, והגאון ז"ל יפה כיוון דודאי תלי האי דבר בפלוג' דרי"ש ור"ע, ונפרץ הריצב"א כמו שביארנו, ומשי'ך דר"מ אولي קריש ס"ל, אין זה ספק אלא ודאי הchein הוא, דר"מ קריש ס"ל כאשר תראה מבאר לפניו בערך ר"ש ור"ע לדעת הרמב"ם, וכן יש נ"מ עוד לעין אח"א וכי המבוואר גם פלוג' נותן טעם לפגמים תלי בזה, ועוד נפקותא כאשר נbaar לפניו בס"ד.

ומה שיש מן העיון אי השיחיטה עשה הו, מניין לנו דאוכל בשר שאיני כאוכל נבלה ובלאו דנבלה קא, דלמא רק איסור עשה דאי"ז איכא עלי', אבל הנחרה גם עתה שנארסה לאכילה מכח האי עשה, מ"מ מטהרת מידי נבלה, ביאור דבר זה יבוא לפניו א"יה בעקרים הבאים, גם תראה איך מותפרש הקרא דבר תאוה לר"ע אשר נראה כמו יותר למורי כמו שהקשתי לעיל.

עיקר ב' השיחיטה מתרת מיד והנחרה אחר יציאת נפש

שנינו בבריתא דף ל"ג ע"א, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה, חותק כיitzת בשר מבית טביחתה וכו' וממתין לה עד שתצא נפשה ואכלו, הרי דהשיחיטה לא די שהמיתה שלל ידה לא מקרי נבלה, אלא שמלקט גם איסור אבמה"ח ומתרת מיד, עכ"פ דכל זמן שפרקסת הרי הואichi לכל דבריה וכמו ששנינו בראש העור והרוטב, דהשוחט בהמה טמאה עד שתמות, אבל בטהורה השיחיטה מתרת מיד. ולදעת הר"ר שמעי בתוס' בשמעתין פ"ד ע"א ד"ה בעין העמדה והערכה, לכל מייל' ששוב הבע"ח כמו ע"י השיחיטה ה�建ה. אולס בנחרה אמרו שם בגמרא, דלכרי בנחרה סגי לי' ובמיתה תלי מלטא, וכל שלא מותה עדיןAIT בה אבמה"ח, ולאו דוקא לנכרי אלא אף לישראל במדבר שהותר להם הנחרה אליבא דר"ע פשיטא דלא התירה הנחרה מיד קודם שצאה נפשה, וכ"כ הפלתי ז"ל בסימן כ"ז אות ב'. והוא מוכחה דהלא נחרה לא כתיבא אלא מושפך את דמו דכתיב גבי כס"ה"ז בחיה וועף, למ"ד ר"ע במדבר סגי להו בנחרה בעלמא, וכן מלאו דלא תאכל הנפש עם הבשר ומאך בשר בנפשו לא תאכלו נשמע, דכל שהוציאו דם הנפש שרוי, וכמש"כ לעיל בערך א', וכיון דבעין הוצאת דם הנפש עכ"פ שפרקסת הרי הפרקוס מלא דבר הכתוב לאחר שהתז' הראש דהו צאנב הלטאה כי מקרה מלא דבר הכתוב כי הדם הוא הנפש וכל שצאה הדם יצאה הנפש. עיין בראב"ם ריש פ"י מהל' טו"א שכ' ז"ל, "הדם שמנוין מן המשקין הוא הדם השותת בשעת שיחיטה וכו' אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעדיין חיים הם וכו'" עכ"ל, הרי דלאחר שייצא דם הקילוח ושותת כבר מותית ייחשב, עכ"פ שעדיין מפרקס כיוון שיצא דם הנפש. ומה שהוזכר במשנה

יעשה כן, רק מי שאינו יכול לעמוד על יצרו נגד תאותו, ולכון מסוים שם הפרשה ואכלת בשעריך בכל אות נפשך ר"ל דשני דברים והתר לך כאן אחת לאכול בשעריך חולין הנשחתיןומי שיצרו מתגבר עליו שלא יוכל להמתין עד שתצא נשפה, יוכל לאכול מיד בכל אות נשפו.

וראה זה דבר נפלא איך מפושט דבר זה במה דעתך בקידושין דף י"א ע"ב, והוא מבירית' שמחות דביפ"ת לא דברה תורה אלא כנגד יצ"ר. ומוטב שיאכלו ישראל בשאר תמותות שחוטות, מלאكل בשאר תמותות נבלות, ורש"י פירש שם דקאי על מסוכנות וקריות מהותות שחוטות - וכי לא יפלא על פירוש זה, חדא דמסוכנת היתיר גמור הוא ורק יחזקאל מותפאו שהחמיר לעצמו שלא לאכול בשאר כוס כוס. ואיך מדמה זאת ליפ"ת שהתירה תורה בקיושי נגדי יצ"ר, ולא עוד אלא דאייה דמיון יש בין הני תרתיDKמדמה אחדדי, אבל המעיין שם במס' שמחות יראה דקאי שם על הפלוגת' דלת"ק צרך להמתין בift תואר ג' חדש ואחר כל המעשים ובראשם בפרשה מותר בה, ורשב"א אומר דע"פ שאינה רוצה המבוarians בפרשה מותר בה, ורשב"א אומר דע"פ שאינו רוצה מטבחה ומשחררה ומותר בה מיד, וע"ז קאמר שם דמוטב וכיו', והגירסה שם משובשת קצת עי"ש. הרוי דמדמה פ"ת תואר שאינו רוצה להמתין עד אחר כל המעשים, לשאר תמותות שחוטות, וע"כ כפירושנו שם案 מיiri באינו רוצה להמתין אחרי השחיטה עד שתצא נשפה, וחותך כיitz בשר מבית טביחתה, או מתייז את ראשה, וקרי ל"י בשאר תמותות שחיתות דעתך ב"י תרתי - וזה נסתלקה גם כן הקושי העצומה שהוקשו כל המפרשים על פרש"י ושיטות הראב"י ריש פרק השוחט, שאסור לעשות גיסטרא אחר השחיטה מטעם השחיטה עצמה, והוא נגד המשנה דלקמן דשחוט והתייז את הראש דשחיתתו כשרה. ולפי הנ"ל ניחא דודאי מושחת נתמעט גיסטרא דפסולה, אלא דהתורה התירה כשנכנסו לארץ כנגד יצ"ר כמו ift תואר, ولكن באמת צרך זהה שלא להניח לדקור בסיכון תוך החוט אחר שחיתה מטעם השחיטה עצמה דלקתחה צריך להמתין שתמותות ע"י שחיתה ולא ע"י התזות הראש.

וכל זאת אליבא דר"ע דנתחדשה עשה לאבוה כשנכנסו לארץ, ונתחדשו עמו קולא זו דשחיטה מתרת מיד, אבל לרי"ש דמעולם לא הותרה הנחירהomid במתן תורה היתה השחיטה תיקון נבלה כנחירה לר"ע, ואדרבה במדבר נאסר להם בשאר תואה מכל וכל, וכשנכנסו לארץ הותר להם בשאר תואה, וע"ז אתא קרא דבכל אותות נפשך תאכל בשאר דהינו בלי הקربה, א"כ על הא דשחיטה מתרת מיד אין לנו שום לפופתא, והוה השחיטה לרי"ש כמו נהירה לר"ע תיקון נבלה, ולא היתר אבמה"ח - והנה כבר הוכחותי לך בעicker הראשון דר"מ קר"ש ס"ל ע"כ, דהרי הוא סובר בע"ז דף ס"ז ע"ב דנותן טעם לפגס אסור, ומוקי קרא דنبלה בסרוכה מעיקרה, ואית דוקא לרי"ש דליך עשה דaina זבוחה, אבל לר"ע דaicא כאשר צויתך לעשה, אין במצוות להיות סרווח מעיקרה כיון דבעודו במעי אמו אייכא הא夷 עשה, ועין בסוגי' Dat"c פשטים מה' ב מהרש"א שנסנתקה מהו הוצרך הש"ס שם לעשות ג' פלגותות בין ר"מ ור"ש ור"ע, ולהחדש דר"ע ילי' טע"כ מגלו עכו"ם אית ל' דלא אסורה תורה אלא קדרה ב"י, ולמה לא ניחה לי למימר דר"ע קר"מ דנותן טעם לפגס אסור, ולפי הצעתנו תורה כי ר"ע ע"כ ס"ל ע"ב מה' מוקי קרא דنبלה בסרוח מעיקרה כיון דליד' אייכא מעיקרה עשה דאינו זבוחה.

ועתה אנחנו נתקיים למקומות אחר להראות, כי ר"מ קר"ש ס"ל ולית לי' דשחיטה מתרת מיד. כי בהמה המקשה פלי' ר"מ וחכמים, אי ב"ט כי ניתר בשחיטת אמו או לא. והנה היתר שליל ע"י שחיטת אמו ילי' שם בגמרא מקרא דפ' ראה, כל בהמה וכיו' בהמה תאכלו

וראיתי בתשי' ק"ד בעל הכה"ס ז"ל חי"ד סימן י"ז שנטקsha ג'כ' מנין יצא לחז"ל דבר זה, דשחיטה מתרת מיד ע"פ שהיא חי' לכל דבריה, וכותב שנטetur הרבה על הדבר, וכונס שם בפרча דחויה למדוד דבר זה מהיתר בני מעיים. ומחלוקת כל דבריו שם בנויים על הקדמות רעוות כאשר תראה בחודשי לזמן בסוגי' דאי מזמין דף ל"ג, ואין עת האסף פה. ואני בקונטראסי הלכה למשה העלתי תאכלו אשר מזה לפינן בראשית פרק בהמה המקשה דבון ט' כי הנמצא בהמה ניתר בשחיטת אמו, ואם נאמר דבשחיטה לא סגי עד שתמות, איך נותר הولد שלא מת ולא ימות לעולם מחמת שחיתת האם, ודין לולד להיות כאמור, וזה נכון מאד, אבל גם לא מומו עמו, כי גם היתיר שליל בمعنى בב"ט חיל לא דרשו אלא אחר שידעו ממק"א דשחיטה מתרת מיד, אבל פשיטה דלא חדש דבר גדול כזה, מכח האי דרצה דע"פ דהוא דרשה גמורה, הרי תורה דר"מ חלק ומוקי לקרוא לבן ט' מת ולא חי, או בן ח' חי דהוא כמת וכאחד מאברהי אבל להתיר בן ט' כי אין כאן הכרח גמור.

אבל דע כי גם בהזה פליגו ר"יש ור"ע, כי הקרה דבכל אות נפשך תאכל בשאר אשר ממננו דרש ר"יש דהותר להם בשאר תואה שנאסר להם עד עכšíו, הוא לר"ע מיותר לגמרי, כאשר נתבאר למלעה בעicker א'. והוא דבר שא"א, וכן צרכינו אנו למשכנא נפשנא למצוא איזו דרצה לר"ע בקריאה המיותר להזה, ותל"י' מקום הניחו אבותי להתגדר בו והוא.

דהנה כל זמן שהחירה הייתה מכשרת לא היה המתואה לאכול בשאר צרך להמתין על המיתה כי היה רשאי לעשות גיסטרא ואדרבה כל שמהר להמיית את הב"ח' שלא יש' הרבה בהוצאה דם הנפש עדיף טפי. אבל בקדשים שניצטו על השחיטה נאסר להם לעשות גיסטרא כי היא המחלוקת בין שחיטה לנחירה ששניהם בשמנים, אלא זו בדרשה, וזה במשיכה ממש"כ רשי' ז'ל בריש השוחט בפי' דברי הש"ס שאמרו דושחת ובח, אותו למעט גיסטרא, והוא האמת לאמתה של תורה כמו שתראה בדברינו אלה. וכן במדבר מי שאינו להוט כ"כ על אכילתו היה מביא שלמים ושהטם ורק אחר כל המעשים קבלת אוריקת הדם והקטרת אימורי זכו משלחן גבוה לאכול בשאר.ומי שתאב הרבה לאכול בשאר היה נוחרו ומוטר בה מיד דהרי יכול לעשות גיסטרא אם רצה שימות הבעל' מיד. ועתה כשנכנסו לארץ ורצתה התורה לאסור הנחירה ולקדשנו במצוות שחיתה גם בחוין, וגם למי שאינו רוצה להביא לאוהל מועד אפילו אינו רחוק, כי תאה נפשו לאכול בשאר ואינו רוצה להמתין עד שנעשו כל המעשים הצריכים בקדשים, רק ריצה למלאות תאות נפשו מיד לכאן התירה התורה כנגד יצ"ר להתיר אחר השחיטה לעשותה גיסטרא אחר השחיטה אמרם ז'ל, דשחיטה מתרת מיד, וממילא דמצוי חותך גם בעודה חי' מבית טביחתה. וכן דברה תורה כאן נגד שטי כתות, כי ריחק מנק המקום ואמרת אוכלה בשאר, והוא הכת אשר הייתה מביא שלמים אם לא שנתרחק המקום, ועוד כת שני' שתאמיר, אוכלה כי תאה נפשך לאכול בשאר, ולהותך אחר אכילתו עד שקשה לעמוד על נפשו להמתין כלל, מ"ט אמרה תורה וזבחת כאשר צויתך ולא תנchor, ולעומת המטאוה אמר דאיינו צרך להמתין עד שתמות רקס, בכל אות נפשך תאכל בשאר מיד, כי השחיטה מתרת מיד, וממילא נשמע שגם גיסטרא אחר השחיטה מתרת מיד, אלא דדבר זה לא הותר אלא כנגד יצ"ר והוא ממש כמו פ"ת דדברה תורה כנגד יצ"ר וכעין שאמרו בפסחים מ"ט ע"ב מה ארדי דורס ואוכל ואינו מותין עד שתמות, כך ע"ה מכיה ובועל ואינו מותין עד שתתפיס, ובעל נפש ודאי לא

פתחה

אבל הלאו דלא"ת כל נבלה הנאמר ג"כ במת"ב פ' ראה אנחריה קאתא והוא ג"כ נתחדש שנכנסו לארץ וכן לא נאמר לאו זה בפ' משפטים כמו שנאמר שם לאו דטרפה, כי באמות לאו דטרפה כולל טרפה ונבלה, דמי לא עסקינו בטרפה ארי והמיתה בטרפה זו. וחרי תראה ברמב"ס בפ"ד הי"ז ממ"א פסק דכל שני לאוון משני שמות אין מצטרפין חוץ מנבלה וטרפה הוואיל והטרפה תחולת נבלה הוא. הרי ע"כ דמלאו דטרפה שמעין גם הנבלה וגם ליקות עליו דהוה כמו בת מבת הבית דין זה כאשר ק"ו דין לוקין מה"ד, אלא זו ועוד יותר, אדם אין אתה אומר כן אלא דבעינן לאו מivid אונבלת, איך מצטרפין טרפה ונבלה יחד כיוון דשניהם הם - ומה שכתוב הרמב"ס ז"ל שם בהלכ' ז' ו' ז"ל: טרפה זו הוא האמורה בתורה זו שטרפה אותה חיית העיר וכו' ואין אתה יכול לומר שטרפה אותה והמיתה אותה, שאם מתה הרי הוא נבלה, ומה לי מתה מחמת עצמה וכו', הא אינו מדובר אלא שנטרפה ולא מתה עכ"ל הזהב אין כוונתו לשוליך דטרפה ומתה אין בכלל לאו זה, דזאת לא נשמע מהוכחותו, כי מה שכתבadam מיתה הרי הוא נבלה אין הכוונה ונבלה כבר אמרה במק"א בפ' ראה, חדא הלא כמעט כל התורה נשנית במת"ת ומה קשה לי, ועוד דהלא מפרש דברי עצמו באמרו, דא"כ מה לי מתה מלאיה או שברתת חיה, אלא דר"ל דבשלוםאי הקרא מייריל בא מיתה נמי, אז דבר הכתוב בהוה כאשר כתוב הרמב"ס לקמן, וזה אם נתרפה ע"י סבה אחרת נמי אטורה, אבל אם אמר דמייריל בהמיתה דזוקא או אפיקת הכהות הוא ההוה, באשר כל בע"ח עומד למות, אבל לא להיות נטרף ע"י חיית העיר, ולא עוד אלא דלמא לא נקט נבלה סתם והוא כוללת כל מיני מיתות, וזה שאמורadam מיתה הרי הוא נבלה ולמה אסורה תורה טרפה בשדה ולא סתם מתה או נבלה אבל לעולום טרפה כולל גם הנבלה כי"ל. ומעטה אם כוונת התורה כלל דنبלה רק לשנות לאו דטרפה שנאמר בפ' משפטים, למה מזהיר על הנבלה ולא על הטרפה. ובאמת כפי הנראה נתקשה הספר בז' וק"ז בעהchat"ס ז"ל והמלבי"ס ז"ל, ככל כל או"יא מפרש לפי דרכו לפיה שנתקשה בעיניהם. ופלא שכולם העבירו עיניהם מן הפשט בתכלית הפשוטות, דהספרינו נתקשה לה' למה במת"ת מזהיר על הנבלה ובפ' משפטים על הטרפה דחויה תחולת נבות, דעת"כ מה"ט לא הזיהיר בפ' משפטים על הנבלה, משום דהוא בכלל טרפה, וכן לא מצא מענה ע"ז אלא לדרש כל לרבות את הטרפה באופן שהזיהיר כאן ובפ' משפטים על שנייהם.

ובאמת הספר איזיל בזה לשיטתי דהרי בעיקר אי' הדועתייך דהספר המובא ברמב"ז ז"ל על זבחת כאשר צויתיך דמפרש כאשר צויתיך בקדושים כרי"ש סובר, דבמדבר כבר נקטו על השחיטה, וא"כ הנירה משעת מת' הוה נבלה, لكن לא מצא פירוש אחר בקרוא דלא"ת כל נבלה הנאמר במשנה תורה אלא דחויר ושונה הלאו דטרפה שכולן נבלה וטרפה, ונשנית במת"ת משום נתינה לגר וכירה לנכרי, כי רק במדדבר שלא ה' להם לא גור ולא נכרי אמרה תורה לכלב תשליקו אותו או שמריש כלב הינו נכרי ריש"י עה"ת ובמיכליה ודוו"ק. אבל לר"ע דס"ל דנחריה אשתרי. במדדבר שפיר בעינן הלאו דלא"ת כל נבלה על הנירה, שלולי לאו זה לא הוה בשער נחריה אלא בעשה דזבחת, ונתחדש האי לאו דنبלה ע"י העשה דזבחת, וכן אמרה תורה על האי נבלה לתהה גור או למקרה לנכרי, ועל הטרפה להשליכה לכלבים, כי נבלה וטרפה הנוטה למות ומפרצת, אינה ראוי' לאדם הנברא בצלם אלקים,

- ועין שם בחודשי ק"ז בעהchat"ס ז"ל, שהביא דברי רש"י עה"ת בפ' שמיini, שדרש זאת מקרה דכתיב כל מפרשת פרשה וכוכ' בבחמה תאכלו, וכתב הוא ז"ל דכן נדרש בת"כ. ובמחלוקת לא דק שפיר, דהן אמת שבת"כ שם נדרש היתר שליל, אבל הת"כ עצמו שם מביא קרא דפ' ראה, ולא קרא דפ' שמיini, עיין שם בקרובן אחרון דעתך ע"ז עי"יש. ובאמת גם בפ' שמיini, מיותר האי תיבת בבחמה, אבל שם לא כתוב כל בחמה וכוכ' בבחמה אלא כל בבחמה - וכבר כתוב הראש יוסף ז"ל בסוגי' שם, דל"ר מ" דלא הותר ב"ט שי בחיתות אמו רך מת, לא יליף מבהמה בבחמה רך מכל ב"ט שי בחיתות אמו רך מת, אבל חיות חולין ולא הותר להם אישור אבמה"ח לא נצטו על שחיתת חולין ולא הותר להם אישור אבמה"ח לא ע"י נחירה ולא ע"י שחיתת חולין, לא רבתה התורה להשילך רק ע"י כל בבחמה, ורק ב"ט מות או ב"ח דהוה כמות, אבל בט"ח לא, דדי לווד להיות כאמו, ובאנו הלא בmittah תלי' מלת', ואיך נתיר ב"ט שי שחרש בשדה - אבל במשנה תורה בפ' ראה אחר שנצטו על שחיתת חולין, והתחדשה ג"כ הحلכה דהשחיטה מתרת מיד, גם אישור אבמה"ח, נתוסף גם היתר להשילך בט"ח, ולכן כתיב כאן, כל בבחמה תאכלו, וזאת דעת החכמים דס"ל קר"ע וכחלהכתא, אבל ר"מ דס"ל קר"ש לא מדיק האי בבחמה בבחמה רק כל בבחמה, ואני מרבה רק ב"ט מות והבן הדבר כי הוא עמוק ואמת אמתה של תורה.

והנה כבר כתבתי בערך הראשון, כי לר"ע שיעור השחיטה ב' בבחמה ואחד בעוף הוא ג"כ נתחדש בהלכה שנכנסו לארץ, כאשר העיד רב' דכאשר צויתיך קאי על השיעור וע"כ דלית לי' כהני דרישות שלפנוי מזאת תורת הבחמה והעוף ומאות ראשיו שכבר הותז או ממה שהטיל הכתוב עוף בין בבחמה ודגמים כմבוואר בראש השוחט מושום דהני תנאים כרי"ש ס"ל ול"ל כאשר צויתיך דאיתא על הללמ"ס אלא כאשר צויתיך בקדושים וא"כ רבי אליבא דר"ע דבמי האי כאשר צויתיך על ההלכה שיעור השחיטה בבחמה ובעוף ע"כ דבמדבר ס"ב בקדושים לא הי' שיעור ב' סימנים מעכבר. והדבר נכוו ומובן מalto דכיוון דבמדבר עדין לא הייתה השחיטה מתרת מיד רק לאחר מיתה שע"י שחיטה והוא עכ"פ תוך מעל"ע כאשר בארנו א"כ שיעור למאי עלי,adam באמת מותה בפחות מבי' סימנים מהמת ריבוי הוצאות הדם נמי שפיר דמי וرك עתה שנתחדשה ההלכה דהשחיטה מתרת מיד בעין לעומת זאת מעשה גמורה המיתה ע"פ רוב בשעה מועטת. - ורק עפ"י הקדמה זו נBIN דעת ר"ע במשנה דר"ב דסובר לפני חזקה בשחתת את הושט ופסק את הגරגרת או להיפך או שחתת אחד מהם והמתין לה עד שמתה דמהני האי שחיטה סימן אחד לטהר מידי נבלה ואינה אלא טרפה (ר"ל אסורה באכילה) וממי כחכם יודע פשר דבר זה ומה סבר ר"ע לפני חזקה וקיבלה ההלכה מר' ישוב שככל פסול בשחיטה נבלה, עיין במחר"ס לובלין שהרגיש ג"כ בפלא זה ולא העלה דבר - לכואו' עלה במחשבה לפני דר"ע דס"ל דהותר נחרה במדדבר הרי דנחריה הייתה מתרת מידי נבלה וניהו דכשכננסו לארץ נקטו על הזביה אין זה אלא לעשה ולא לעקור הנירה מכל וכל שלא טהר מידי נבלה וממי לא דר"ע גם בפסק שנייהם ה' מטהר ולבוטאת דרי' ישב נקט סימן אחד בשחיטה וסימן אחד שחתת סימן ממה שזה דזוק גודל נפרק מהה מנקט במתניתין או שחתת סימן אחד אלא ודאי דגס לר"ע עכ"פ סימן אחד בפסקה אלא דזוק ממה שזה דזוק גודל נפרק מהה מנקט במתניתין או שחתת סימן כולה בנחריה לא דנחו דכאשר צויתיך רק עשה הוה על הזביה,

נבלה, מקרה דלי"ת כל נבלה דקי על הנחירה ושהיתה פסולה, מ"מ לגבי שיעור השחיטה של ב' סימנים בהמהו, שלא היה נהוג במדבר גם בקדשים. ועתה נתחדש בהלה, לא אתה הלהך אז אלא לעניין אכילה, כי הקרא דזבחת ואכלת אתה לפרש, אבל לגבי טומאת נבלה כל נשחת סימן אחד בקשרות, ומות מכח האי השחיטה תוך מעל"ע עכ"פ, נתהר מטומאות נבלה כי הלאו דלי"ת כל נבלה לא קאי אלא על נחירה ב' סימנים, עד שהחיזרו ר' ישוב בשם ר' יושע שהיה לו קבלה, דהלהך ז' דבעי ב' סימנים, קאי גם לפרש הלאו ד Nebula, ולא רק עשה דזבחת.

ובא ואראך איך מוכרכה הדבר מלשון המשנה עצמה דקתי' השחיטה את הוושט ופסק וכו', או שחט אחד מהם ומהתינו לה עד שמותה. הנה האי והמתין לה עד שמותה הוא לכורה שפט יתר למורי, דPsiṭṭia דרכ לآخر מיתה מצי מטמא משום נבלה, דהה משנה מפורשת היא בריש העור והרוטב, דאפילו שחט ב' סימנים בטמאה אינה מטמא טומאות נבלות כ"ז שהיא חייה, ומקרה מלא דבר הכתוב כי מוות מן הבאה, עיין לממן ל"ז עכ"פ, וכן כתני בפרק קמא שחיטת נכרי נבלה ומטמא במסה, ולא כתני אחר מיתה טעם טעם למה הניחו עד מ"ג, ועוד איך יצוחה ליתן מטה מלאה לגר וכרכי, דבר שהוא סכנה גדולה ונענש עם גדור עכ"פ נמוסי ב"א בכל אומה ולשון ובלא"ה עכ"פ הקרא דטרפה כולל גם הנבלה כנ"ל. וכך לא מצא ר"ע מנוס אחר אלא לאמיר דנטחן הלאו הזה ע"י ציווי האביה, על הנחירה להשותה נבלה, ומעתה לא נדע מה עלה על דעת ר"ע לאמיר דסימן אחד בשחיטה סגי לטהר מידי נבלה. וראיתי להגאון מהרש"ש ז"ל בהגותוי על הש"ס דעת ג"כ בחומריא זו, וכותב דיל' בטעמו דר"ע דנקא לי' בהקשיא דיאת תורת הבאה והעוף, דעיקרו לעין טומאה נאמר כפרשי' שם, דמה עוף יוצא מיד טומאה בסימן אחד, אף בהמה כן עכ"ל. ויפה דבר הנביא אבל שכח דר"ע דהותר הנחירה במדבר, עכ"פ מהאי היקש על הנחירה ילפין דבסי' אחד סגי לי' בין בהמה ובין בענין, ומה לי באכילה ומה לי בטומאה, כי ב' סימנים בהמה הוא הלהכה שנתחדשה בכניותם לארץ במשנה תורה לר"ע וכרב, עכ"ב דלית לי' גם בקדשים דרש דלעיל דמנין לרבות את הראש שכבר הוו, אשר משם ילפי הנני תנאים בקדשים בעין ב' סימנים, דאי את לי' למה לי הלמ"ס על ב' סימנים בהמה, כיון דכבר נצטו על ב' סימנים בקדשים, ואי דأتא בחוין דבמי נמי ב' סימנים, שלא נטעה לאמיר ניחו דנטחו על הזביחה בחוין, איינו אלא לגבי איסור נחירה דעד עתה הותר להם הדדרסה והעוקר, ומעתה בענין זביחה במשיכה, אבל עדיין בסימן אחד סגי כמו בנחירה, דעכ"ב "א" לטעות כן דא"כ למה תולה היתר הזביחה בrixoch מקום, הלא על זביחת סימן אחד לא היה חייב בחוץ, דהה איפוא לסייע התוס' לקמן כ"ט עכ"פ עי"ש בחודשי שהוא נפרקת) דגם על סימן א' בחוץ חייב, היינו דוקא אם גמורה בפנסים אבל בפסק מלשוחות פשיטה דפטור, דהה אינו ראוי לבא לנויים.

ולבן אין לנו מנוס אחר אלא לאמיר, דר"ע לא היה לו יפותא על שני סימנים בקדשים, ולא היה מן הצורך ליתן שיעור, כיון דבעיננו מיתה שע"י זביחת הסימנים, ותווך מעל"ע עכ"פ כמו שביארנו למעלה, וגם הוה בעי זריקת הדם והקטר אימורים בוומו א"כ כל שמוט ע"י זביחת הסימנים או אפילו סימן אחד הרי מותכשר. ואל יפלא הדבר בעיניך דהרי בנחירה ודאי כן היה דלא ניתן שיעור סימן א' או ב' כיון דבמיתה תלייא מلتא, וא"כ בשחיטה נמי כן היה וסימן אחד עכ"פ בעי, דושחתו הינו ומשך לא שייך על נקב בעלמא דלא בעי משיכת הסכין, והרי בפירוש אמר רבוי דהלהכה זו א' בעוף וב' בהמה נתחדשה בציוי דשחיטה חולין, ולכן סבר ר"ע קודם זהה, ניחו דאחר שנטחו על הזביחה נעשה הנחירה גם

רק לכלב, אבל האי נבלה שנטנה נבלה בשחיטה שפיר ראוי לנכרי, ואיפואו לגר שאתה מצוחה להחיותו. היוצא לנו מכל זה דלר"ע נמי ע"כ איכא לאו ד Nebula על הנחירה או שחיטה פסולה שהיא כנחירה ולקמן דף י"ז ע"א הארכתו לפרש דברי ר' ירמי "ב' יומא לע"ב דקאמר דר"ע וריש"ג קמפלגי בלאו ד Nebula, דלריש"ג לאו לאו מעלייה הו, ולר"ע לאו מעלייה הו. ופרשתי נגד רשי' ותוס' ז"ל דהכונה, כיון דהאי לאו עכ"פ עלبشر נחירה או פסולי שחיטה קאי, והאי לאו נתחדש ע"י עשה דזבחת, וס"ל לריש"ג אכן לוקין על לאו כזה, ולר"ע לוקין כיון דס"כ נאסר בלאו. ولكن א"א לא אמר דר"ע קודם חירה הווה ס"ל דליקא בبشر נחירה ר'ק עשה דזבחת, ולא עוד אלא דמסתבר לאמר דכל שיטת ר"ע בקרא דזבחת כאשר צויתיך דאתא לחדש זביחה בחוין נטחנה מכח הקרא דלא תאכל כל נבלה דנטקהשו לו, איך אפשר דבמשפטים מזהיר רחמנא על הטרפה, ובפ' ראה על הנבלה ועין רמב"ז ז"ל עה"ת ריש פ' דברים, דכל מצות שנתוסףו ב"מ' ולא נזכר בד' ספרים, או שלא נהגו בהם עד שנכנסו לארץ, או דלא שכחיהם, ובלאו ד Nebula א"א לא אמר שום טעם למה הניחו עד מ"ג, ועוד איך יצוחה ליתן מטה מלאה לגר וכרכי, דבר שהוא סכנה גדולה ונענש עם גדור עכ"פ נמוסי ב"א כל אומה ולשון ובלא"ה עכ"פ הקרא דטרפה כולל גם הנבלה כנ"ל. וכך לא מצא ר"ע מנוס אחר אלא לאמיר דנטחן הלאו הזה ע"י ציווי האביה, על הנחירה להשותה נבלה, ומעתה לא נדע מה עלה על דעת ר"ע לאמיר דסימן אחד בשחיטה סגי לטהר מידי נבלה. וראיתי להגאון מהרש"ש ז"ל בהגותוי על הש"ס דעת ג"כ בחומריא זו, וכותב דיל' בטעמו דר"ע דנקא לי' בהקשיא דיאת תורת הבאה והעוף, דעיקרו לעין טומאה נאמר כפרשי' שם, דבר הנביא אבל שכח דר"ע דהותר הנחירה במדבר, עכ"פ מהאי היקש על הנחירה ילפין דבסי' אחד סגי לי' בין בהמה ובין בענין, ומה לי באכילה ומה לי בטומאה, כי ב' סימנים בהמה הוא הלהכה שנתחדשה בכניותם לארץ במשנה תורה לר"ע וכרב, עכ"ב דלית לי' גם בקדשים דרש דלעיל דמנין לרבות את הראש שכבר הוו, אשר משם ילפי הנני תנאים בקדשים בעין ב' סימנים, דאי את לי' למה תולה היתר הזביחה בrixoch מקום, הלא על זביחת סימן אחד לא היה חייב בחוץ, דהה איפוא לסייע התוס' לקמן כ"ט עכ"פ עי"ש בחודשי שהוא נפרקת) דגם על סימן א' בחוץ חייב, היינו דוקא אם גמורה בפנסים אבל בפסק מלשוחות פשיטה דפטור, דהה אינו ראוי לבא לנויים.

ולבן אין לנו מנוס אחר אלא לאמיר, דר"ע לא היה לו יפותא על שני סימנים בקדשים, ולא היה מן הצורך ליתן שיעור, כיון דבעיננו מיתה שע"י זביחת הסימנים, ותווך מעל"ע עכ"פ כמו שביארנו למעלה, וגם הוה בעי זריקת הדם והקטר אימורים בוומו א"כ כל שמוט ע"י זביחת הסימנים או אפילו סימן אחד הרי מותכשר. ואל יפלא הדבר בעיניך דהרי בנחירה ודאי כן היה דלא ניתן שיעור סימן א' או ב' כיון דבמיתה תלייא מلتא, וא"כ בשחיטה נמי כן היה וסימן אחד עכ"פ בעי, דושחתו הינו ומשך לא שייך על נקב בעלמא דלא בעי משיכת הסכין, והרי בפירוש אמר רבוי דהלהכה זו א' בעוף וב' בהמה נתחדשה בציוי דשחיטה חולין, ולכן סבר ר"ע קודם זהה, ניחו דאחר שנטחו על הזביחה נעשה הנחירה גם

ומקרה דוחחת כאשר צויתיך, מ"מ כתוב דעוף בשיטתה מהקיים
דci יצד CID חיה ועופ השיפוט דס CID חיה, ולעיל עוקר
הקודם הארכטי להוכחה זאת דלא על ההלכה קסמך רב לחיבר עופ
בשיטתה מה"ת עי"ש. אבל האמת הוא כי, אליבא DR' ישמעאל
והתנאים דס"ל כוותי איזל הסוגי" DRISH השוחט, ולדידיו באמת
גיסטרא פסול משום דברינו מיתה עי" שחייב אבל אכן CR'ע
ס"ל דשכננסו לארץ נצטו על שחיטת חולין ואז אישתרי להם
מספרצת נגד יצה"ר ומילא גם גיסטרא אישתרי וזה פע"ד
האמת לאמתו והניחו לי מקום להתגדר בו ודוק".

עיקר ג' שחיטה שאינה ראוי'

בשחיטה שאינה ראוי' כגון שחיטת את הטרפה או שוחט חולין
בעזרה או לע"ז וכדומה באופן שאין הנחתת ראוי לאכילה מצד
איו' אישור שבו, פליגו בה תנאי, ר"מ ור"ש אי שמה שחיטה או
לא. ונפ"מ לעניין OA'ב ולענין CSC"ד כמבואר لكمן DF'ה, אבל
אמרו שם דלא לכל אמר ר"מ שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה,
דמיודה ר"מ שאין מתייה שחיטת טרפה את ב"ט כי הנמצאת בהמה
(דהינו רבוי אליבא DR'מ) ולא לכל אמר ר"ש ששוא"ר לא שמה
שחיטה דמודה DR'ש דמתורת מידי נבלה עי"ש בגמרא.

והנה הגם דפרש שם בגמרא, DR'מ יליף משחוותי חז' דשוא"ר
שם שחיטה, ור"ש יליף מטבח טבח והכן דלא שמה שחיטה,
כבר כתבתי לך כמה פעמים דכל גדול הוא, דדרשות ולפנות
כallow שאין הכרח גמור, דהלא אכן לא למייר גם להיפך אין אלא
אסמכות ועיקר הדין או שיידעו מקבלה ישנה איש מפי איש שכן
הוא, או שמקח הסברא לנו כן ולכך יש לעיין, דבשלמה סברת ר"מ
מובנת, DCIIN דמצד השחיטה אין כאן שום חסרון, רק מצד אחר
איכא כמו טרפה או חולין בעירה, למה לא קרא שחיטה לבני
AO'ב ושאר מילוי, ומהכי תיתי למימר דלא עבר אלא דוא'ב
לא תשחטו או בגנן וטבח משום דאית ב"י אישור מצד אחר. אבל
טעמא DR'ש DLASH' שץ' צריכא עיינה הרבה והי יאמין לשימושו לאמור
דמשום דכתיב גביachi יוסף וטבח משום OA'ב וכסה"ד וכדומה.
לאכילה, לאו שם שחיטה עליה ופטור משום OA'ב וכסה"ד וכדומה.

אבל עשה איזנק כאפרכסת ושמע דעתם DR'ש הוא, משום דס"ל
דכל שחיטה הרואי לאכילה, אית בה מצוה דכתיב וabit וacct וacct
כאשר צויתיך, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בריש הלכות שחיטה,
מצות עשה שישחות מי שיריצה לאכול בשחיטה היה ועופ. ואח"כ
יאכל וכו' ורק כשחיטה מצווה אז התיר ה תורה לאכול מיד
וכנדג יצה"ר כאשר הארכנו בה מעלה, והוא זאת עיין שאמרו
ח"ל דכל שנעשה מצותו אין מועלין בו ה"ג, כל שנשחט ונעשה
מצותו הותר לאכול ממנו מיד, ולית ב"י אבמה"ח, אבל בשוחט את
הטרפה וכודמה דין כאן מצוה לאבחן דאין זה לצורך אכילה, היה
האי שחיטה כנירה במדבר דלא הותר על ידה אישור אבמה"ח,
והיא דינו מטה עתה כנירה משום דעל זה איתן קרא מיוחד,
דשות את הטרפה איינו מטמא, DCI ימות מן הבמה כתיב, מקצת
בבמה מטמא ומיקצת איינו מטמא, וזה טרפה שחיטה, כמבואר
בשיעורין ע"ד ע"א. ודוקא לעניין טומאת נבלות מהני האי שחיטה,
אבל להתריך אישור אבמה"ח לא. וזה דלא כדעת התוס' שבת
ק"ו ע"א ד"ה חז' מחובל ומבעיר יותר הראשונים ז"ל שנמשנו
אחריהם. עיין יוז"ד סימן כ"ז. ומה עשה כי אהבת האמת
וזוחני שלא לכבות נבאותי אף אם הוא נגד דעת הראשונים, ודבר
זה מוכרכה מכמה סוגיות הש"ס ומtopic פסקי הרמב"ם ז"ל כאשר
תראה באריכות בסוגי DD' סימנים אכשר בה רחמנא DF' ע"ה בימה

ашתרי גם מפרקשת בקרא דכל אותן נפשך תאכלبشر, והוא
היתר מדויק נגד יצה"ר כמו יפת תואר, ומילא למ"ד אין שחיטה
לעופ מה"ת. באמת לא הותר מפרקשת בעופ. והפלתי סימן כ"ז
תמה דלא לשטמי תנא למימר דברוע מפרקשת אסורה, וכי
שהראתיך גם בהמה היתר מפרקשת לאו ד"ה הוא. וה"ה לעשות
גיסטרא אחר השחיטה אסור להני תנאים, ועיין פסחים י"ט ע"א
דרצה להוכחת דלית לי לער"ב רביעי בתמורה וחמיishi בקדוש, דלא
לשטמי תנא וכו', ופרקיך אי הכי ניקום ונסמק. ועיין בראש"ש
בפיוח"ב סימן י"ד, שהביא בשם מהר"ס דס"ל אין שחיטה לעופ
מה"ת, וכן בתשי' בשמיים ראש המיחוסת להרא"ש סימן ק"ז הביא
בשם הר"ר ישע"י שפסק אין שחיטה לעופ מה"ת, והגמ' דשיטה
זו ייחידת הוא, דROAD דROAD דPOSEKIM ס"ל יש שחיטה לעופ
מה"ת, אבל עכ"פ להקל להכות על ראש העוף כשבשה למוט,
שמtier הרמ"א ז"ל ביוז"ד סימן כ"ג. אני חוכך בזה הרבא" דלא
בבמה לפיה מה שחחש הרמ"א בסימן כ"ד על שיטת הרבא" דלא
לשוו"י גיסטרא, וכאשר בארכנו שיטתה זו מדין שחיטה קתינן עליה
דחסוגי DRISH השוחט אליבא DRISH ושאר תנאים דעמי איזלא,
דלית להו הא דרביבי דדרש מכasher צויתיך דאתא על שחיטת חולין,
עד דמסיק לבסוף להא דרביבי, וכלל הנני תנאים באמת נתמעט
גיסטרא מושחת ולא הותר לשכננסו לארץ, ולא מטעם הבלעת
dem באברים (עיין ט"ז סכ"ב ובראש יוסף ר"פ השוחט) כי
קשה הדבר מאיד דמשום הבלעת דם באברים נעו בה, כיון דקרו
דושחת ודאי ממיעט גיסטרא. ולפע"ד ברור ממש"כ דהאי קרא
דושחת ודאי ממיעט גיסטרא מצד השחיטה עצמה, אלא דLER"U
דחלכתא כוותי אשתרי מקרו דבלל אות נפש תאכלبشر, ומאן
דרצה לחוש להני תנאים דפליגי אר"ע ובפרט גם לר"ע לאו היתר
גמר הוא דמקרי בשר תמותות שחיטות, והותר מדויק כיפ"ת,
ודאי דיפה עשו להחמיר בהז, וא"כ מכ"ש בעופ דaic נאם דפסק כוותי
דר"ע מאן דאמר, אין שחיטה לעופ מה"ת ואיכא מאן דפסק כוותי
דאין להתריך בפשיטות להמית העוף אחר שחיטה. ומ"כ הפלתי
ז"ל דיל' עני שכטבו התוס' יבמות לעניין עד אחד בעדות אשא.
בדבר הדומה יש כח בז' חכמים לעקור דבר מה"ת אף בקו"ע
וא"כ כשתקנו שחיטה בעופ התירו מפרקשת, ותמנה עיל פה קדוש
איך יאמר דבר זה. דההם היינו טעמא דמשום תק"ע סמכו על
אשר דיקא ומינשבא, ומtopic חומר שהחמרת עליה בסופה הקלה
בהתלה מכך הכרח אבל כאן מה ראו על כהה להתייר מפרקשת או
להחות על ראש דבר דאית ב"י מה"ת משום נבלה או אבמה"ח,
בלי שום הכרח לעקור דבר זה, והדבר צע"ג לדעתך וזה יאיר עני.

אחר כתבי כ"ז ראיתי קדוש א' מדבר בעניין זה והוא הנגה"ק
בעל השיב משה בתשוו' כ"ג ושם ביאר באריכות גודל לדידעת רשי"י
וראב"ז ז"ל מדין שחיטה גיסטרא פסולה, אלא כדי לישב שיטה זו
שלא תה' נפרק מכמה מקומות בש"ס, חדש לון דאנן דרכבי ס"ל
דשות עופ מהללם"ס דענין, והקרו לא דבר אלא משחית
בקר וצאן, אין לנו קרא על פסל גיסטרא אלא בהמה ולא בעופ,
ובזה מושבים כל הקושיות על שיטת רשי"ז ז"ל עי"ש שמוקלט דבר
זה אף שלא נזכר בשום פוסק, כי מקום הניחו לו להתגדר בו.
הנה יפה כתוב דכל מי שיש לו עיניים לראות ולב להבין ידע, דכל
ההתקומות בדברי רשי"ז דלאו פסל שחיטה קامر הוא על חנס,
אלא דמה שהמציא הנגה"ק ז"ל לחלק בהז בין בהמה לעופ הוא דבר
זר, לא בלבד מפני דוחק העניין בעצמו, אלא דחלילה לו לומר דין
לנו שחיטה לעופ אלא מההלה, dazu ה"י עופ שנפלט בשחיטה אין
בו מלוקות כלל ההלכה שאין לוין עליו. והרי תראה דהרמב"ם ה"ס
בריש הלכות שחיטה עופ' שפסק כרבי דכל הל"ש הללמ"ס ה"ס

ההרתקה, אבל אתירוץ בתרא דקאי על רבו של אחד כמהו, לא פירש מידי, וע"כ משום דס"ל דהא מדאוריתא בעינן לכתה סימנו שלם, וכן הבין הראי"ש ז"ל לפרש דעת הר"ף ז"ל, דפסוק כלשנה בתרא ולא כמו משה דני חרי לשנא בדרבן פלגי.

ושיטה זו היא מחוסרת הבנה למורי, לא בלבד שהוא דוחק גדול לומר דמשום דלא ATI למייעב רובא חד עבד הרתקה שיחסוט לכתה סימנו, דהא לפי דעת רשי"ז ז"ל ע"כ מודה לך ל"ב דlatent לה עינן סימנו שלם דהרי בחד"י תנן במתניתן אחד בעוף לשיטתה בעינה סימנו מה"ת הר כי כבר עשו הרתקה דלא לעבד פחות מרוב, ומכך ש גם זאת דרבנן אכן עשו בעוף הרתקה להרתקה, ובפרט דלי"ז דק"ל כוותי דבעינן בעוף שחיטה ורידין דאיaca הרתקה טובא לשיחסוט שחיטה שלמה. למה לי הרתקה יכול הא, אלא דקשה אלישנא קמא כיון דאליל ומודה דרובו של אחד כמוrho רך בדיעבד, ושפיר מצא קאי לשנא דיעבד מתניתן האיא, להרתקה, לא צורך דבוי' סימנים בעוף משום דבר שאין זכר למם לא במשנה ולא בשום בריתא. יותר קשה על שיטת הראי"ש בדעת הר"ף דלא פסקינו כל"ק משום דבדרבנן איזלן לקולא, דהא דאלילן לקולא בדרבן והינו שלא נאסר בדיעבד מכח ספק דרבנן, אבל לעשות לכתה ספק דרבנן שלא לצורך ודאי פשיטא דלא עבדינו וא"כ מהיכי תיתי דלא ניחוש לך לשוחט לכתה ב' הסימנים וצ"ע.

ב) שיטת הר"ר אוושעא שבתו"ס لكمן לי ע"ב ד"ה החlid המשיטו שם נצמה דס"ל דרוב הסימן הוא השיעור שחיטה לכתה hon בעוף והוא בהמה כי מדאוריתא אין חילוק בין לכתה דיעבד דהוא ז"ל מפרש האבע" דשחה במעט סימנים מי"ד קאי אישוח בסיכון שאינו חד ושותה בחחיתcit מעוט בתרא של סימן הראשון בהמה וקמסתפק כיון דכך חתק רבו הוה כנחתך כלו ומה שמוליך ומביא באוטו מעוט בתרא הוה כחותך ביד או ברgel והוה שי"י בחחיתcit בין סימון לסימון. מותק דבריו מוכרכ דס"ל דמה"ת שעור דlatent הוא ברוב ורק מדרבן משום הרתקה בעין כלו וא"כ הוה הא ישחיתת מעוט בתרא כחותך ביד וכל זמן שעוסק בחחיתcit הסימן שהוא מחויב לשוחטו מה"ת כלו ולא רבו בלבד שי"י בו משום שי"י וכחותך ביד או ברgel.

ולהאי שיטה ג"כ קשין קושיות הנ"ל ועוד יותר דכיוון דגס הא דבעינן סימנו שלם הוא מצד הרתקה דרבנן אכן עשו בעוף עוד הרתקה להרתקה לשנא קמא אם לא שנאמר דל"ק באמת הא בעינן סימנו שלם הוא דווריתא ולפאי פלגי הני תרתי לשנא בדווריתא והאי דקמבע" בהחליד או בשעה במעט סימנים קמסתפק בהאי דינה אי סימנו שלם בעין מה"ת או רק מדרבן.

ג) שיטה השלישית והיא המחוורת היא שיטת הרמב"ם ז"ל דס"ל דהכל מדאוריתא קאמר דבעינן לכתה סימנים שלמים ובעו"ש שנים מה"ת דכן כתוב מפורש בפ"א מה"ש הל' ט' ז"ל, וכמה שיעור השחיטה ב' סימנים שהם הקנה והווש השחיטה המעליה שיחתכו שניהם בין בהמה ובין יתכוון השוחט וכו' עכ"ל. וכן הוא דעת הר"ף ז"ל לפי גרשטינו עיי' בראי" ריש פרק השוחט. והני תרתי לשנא לא פליגי כלל אלא דשני דיעבד כתני במתניתן אי בעוף ורבו של אחד כמהו וע"ז קאמר בעל מסדר הש"ס מתניתן נקט לשון דיעבד או משום אחד בעוף או משום רשא"כ.

ונ' שיטות אלו פלגי בהבנת דברי רב בבריתא דדרש כאשר צויתך מלמד שנצטויה משה על הווש ועל הקנה ועל רוב אחד

שבארתי שם, וזלת זאת לא מצאנו ידינו ורגלינו בביham"ד. ובזה נבון נמי האי דקתני במשנה דף מ' ע"א דשוחט לשם הרים וכמו' שחיטתו פסולה, ופרק בגמרא פסולה אין זכי מהים לא, ורמנהו וכי' ומשני הא דשוחט להר והא דשוחט לדגדה דהה. ויש לתמונה טובא דאייך קתני שחיטתו פסולה, וכן בשאר המשניות שם הא אין כאן שום פסול בשחיטה עצמה, ורק איסור מצ"א, ואסורה באכילה הוה לי למימר, ובפרט דתנא דמתניתן קר"מ ס"ל דשא"ר שמה שחיטה, חז' מכסה"ד דכתיב אשר יאכל, ואיך קורא להאי שחיטה העתינו דכל שחיטה שא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח ולכן קורא אותה שחיטה פסולה הגם שאינה נבלה לעין נבלה טומאה ולא לעין איסור אכילת נבלה, אבל אבמה"ח אכן כל זמן שמכרכת שחיטה פסולה וחיטה פסולה דקתני היינו דאסורה באכילה, דשחיטה פסולה ונבלה תרי מיל' נינהו, כאשר נבואר א"ה בעקרים הבאים דרך אחר שחרר ר"ע והודה לר' ישוב, בכל מקום דקתני שחיטה פסולה היינו נבלה, אבל קודם חזרה לא, וכל המשניות דמקilton נסתמו אליבא דר"ע קודם חזרה, لكن שפיר קתני לשון שחיטה פסולה ע"פ דאין בה משום נבלה. אבל אי גם איסור אבמה"ח לא הוה לא מציא למותני כלל האי לשנא דשחיטה פסולה. וזה ברור ואמת לאמותה של תורה.

ולפ"ז ר"מ ור"ש לשיטתו פלגי בששא"ר דכביר כתבנו דלי"מ דס"ל קר' ישמעאל גם בשחיטה הגונה לא אשטרי איסור אבמה"ח דהרי אין בשחיטה מצוחה כלל רק תיקון כמו נחירה לר"ע וא"כ מה בין שחיטה ראוי' לאינה ראוי' דמה אכפת לו שדבר אחר גורם לה איסור באכילה אבל לר"ש דכער"ע ס"ל דמצואה אכן באזיבחת חולין שנתחדשה שנכנס לארץ וגם זאת נתחדש דהשחיטה מתרת מיד קודם שתצא נפשה א"כ בששא"ר דלית בה מצוחה, ולית בה היתר זה להוציא מיד אבמה"ח, ס"ל דלא ע"פ דמצצת מן נבלות, כאשר גلتה התורה בשוחט את הטרפה דשחיטה מתרתת מידי נבלה, אבל איסור אבמה"ח אית' בה, ומ"ה מסחרר לר"ש דבמקומות דבעין שחיטה, שחיטה שאינה ראוי' לא מקרי שחיטה, כיון דאיתנה מתרת איסור אבמה"ח.

והנה רבנו הקדוש נראין לו דברי ר"מ באוא"ב ודבריו של ר"ש בכסה"ד כמבואר בגמרא פ"ה ע"א, הרוי דסובר קר"מ בסברתו, ורק בכסה"ד ס"ל קר"ש מדקטיב אשר יאכל, ולפי העתינו לכארה תמו, דהרי רב' קר"ע ס"ל, וכאשר ארנו בארכוה בעיקר א'. ולדידי' השחיטה מתרת מיד גם אבמה"ח, ושחיטת טרפה אינה מתרת מיד דלאו מצוחה היא, ולמה הי' על ששא"ר ש שחיטה אבל באמת לך"מ דנראין דבריו של ר"מ לרבי באוא"ב דקאמר בגמרא, הינו דינו ולא טעםו כאשר תראה בבאור הסוגי' שם באריכות עי"ש היטב.

עיקר ד' שיעור השחיטה בהמה ובעוף

בריש השוחט תנן השוחט אחד בעוף וشنים בהמה שחיטתו כשרה, ורבו של אחד כמוrho, ומפרש בגמרא דלישן דיעבד דנקט התנא או משום אחד בעוף דlatent שניים בעין או משום רבו של אחד כמוrho דlatent בעין כלו, והנה יש בזה ג' שיטות:

א) שיטה רשי"ז דהא דבוי' סימנים בעוף לכתה לתרירז קמא הוא רק הרתקה דרבנן, דחששו דלמא לא ATI למיעבד רבו דחד, אבל הא latent בעין סימן שלם ורק בדיעבד רבו של אחד כמוrho שבתרירז בתרא, הוא דווריתא לפיך אתירוץ קמא דआחד בעוף קאי, מפרש דיעבד רבנן הרתקה ומפרש טעם

פתחה

שליט"א איך מצי הרמב"ם לחלק על האי סברא מבורתת, שאפיילו היא מצוה אינה עשויה בעצם עשייתה, אלא כמו דעתה אתא לטהר הטמא השחיטה אתה ג"כ לטהר ולהקשר הב"ח, וכיון דבשחיטתך רוב ובעו רב סימן אחד כבר טהור וכשר מאכליה, מה מוסיף תחת כח המעות הנשאר שנאמר דלמצוות לכתלה יחתך עוד.

וחכם אחד הראה לי, Tos' קידושין י"ג ע"א ד"ה האשה דשם בקרובן يولדת דאיינה אלא להתריר באכילת קדשים וביאת מקדש דכן מבואר בשבעות ח' ע"א דקרובנות דילוד וدمצערו כולן באין לטהר ולא לפטר עי"ש ברשי' ותוס', ומ"מ אייכא בהו לכתלה ודיעבד וכמש"כ התוס' קידושין הניל' והשבתי לו דלק"מ, דאייני קרבנות דבעלמא מצוה אייכא בהבותן לנו גם בהני דבאו להקשר ולטהר נמי אית בו עבשיתן מצוה שייה' יותר לרצון, והרי כמה עניינים בקדשים דאיינן אלא למצוה ולא לעכב, כמו שלא להקריב פחות מל' יום, לשחות לכתלה בכלי שרת לסומך על הקרבן, והקטרת אימורים, דכל אלו למצוה ולא לעכב נאמרו וכי נאמר דקרובנות يولדת ומצערו אין לדקדק בכל אלו מפני שבאים להקשר. וגם בקרובנות הבאים לכפר הלא אייכא סברת התוס' דכל שנתכפר בלאיה למה לי למייעבד יותר אלא ודאי קרבנות שאני דבמקום אחר מצינו שבאים למצוה, لكن בכל מקום אית בהו מצוה חז' מתכליתן, משא"כ בטבילה טמאים דלא מצינו בשום מקום מצוה לטבול אלא לטהר טמאים, ומה שמצינו בכח"ג ביו"כ חמיש טבילות ממש אין למדין, כי הוא לתוספת קדשות היום וקדושת כה"ג אבל לטבילה עצמה אין ללימוד שם שהוא מצוה, ולכן סברת התוס' לגבי טבילה שיריה וקיימה וקשה מילא מ"ש שחיטה.

ומתווך חומר קושי' זו תראה, איך צדקתי בדברי שתכתבתי בעקרים הקודמים, דבאות וובהת לר"ע מצוה היא כשרוצה לאכול, ולא רק לתקן האיסור, ואדרבה ע"י מצות בבחנה שניצטו עליה בטלה הנחירה ונעשה נבלה, כי הלאו דנבלה ג"כ נתחש ע"י ציווי השחיטה וכמו שהhabati לעיל אשר מה"ט קאמר ר' ירמי' ביוםא דף ל"ז דלאו דנבלה אינו לאו מעיליא. ונתחדש הלאו על הנחירה שהיתה עד עתה תיקון והקשר לבע"ח, ע"י מצות בבחנה נתבטל האי הקשר ונקרה בשר נירה נבלה, וא"כ אינו דומה לטבילה דבטבילה לא היה מעולם תיקון אחר לטהר טמאים אלא ביאת מים, אבל כאן היה נחירה התקיקון, ורק ע"י מצות שחיטה בטלה. וקדמה שחיטה תחלה להיות מצוה, ואח"כ נעשית תיקון והקשר. ובני רחמי הרב מו"ה עקיבא שיחי' הביא לדברי אלו ראי' נפלאה מגמורא סוכה נ"ג ע"ב דפיגי שם ר"י ורבנן אי תקיעה ותורעהacha הוא או תرتני נינהו, וקאמר בטעמא דרבנן דאמרו תرتני נינהו מזכות, ובתקהיל את הקחל תתקעו ולא תרעשו, וא"ס"ד תקיעה ותורעה אחת הוא, וא"כ פלא מצוה עביד, ופלגא לא עביד, ור"י האי לסימנא בעלמא הוא דאיתא, ורבנן סימנא הוא ורחמנא שוו' מצוה. ופרש"י ז"ל שמצוין להקהיל בסימן זה ולא באחד עי"ש, הרי מפורש דנינו אין לתקן זה תכלית אחרת רק להקהיל, אבל כיון דמצוי למייעבד סימן אחר להשיג האי תכלית ורחמנא קפיד זוקא אהאי סימנא מכל דמצוה אייכא בדבר, וא"כ הכא בשחיטה ממש דומה לה דחתם, דהרי היה עד שנכנסו לארץ תיקון אחר דהינו נחירה, ורחמנא קפיד זוקא אשחיטה ע"כ משום דaicא מצוה בדבר, ולגוזל המצווה אסורה התורה שהיתה התקיקון עד עתה. וכן אין זה דומה לטבילה דעיקרה לטהר ולתקן, ושם לא מצינו למימר דלמה הקפידה התורה דוקא אטבילה במים, דמי י"מר דaicא תיקון אחר בעולם להוציאו הטמא מטומאתו, משא"כ בשחיטה דידיינן, מותיקון נחירה שעד עתה. וזה ראי' נפלאה לדברינו. ולפ"י כל זאת לר"ע דנחירה הייתה מבורתת במדבר אבל

בעוף וועל רוב שנים בבהמה דהרבמ"ס ז"ל ורש"י ז"ל מפרשין הא דנצחוה על השוט ועל הקנה היינו לכתלה צריך לשחות قول וועל רוב אחד בעוף ורוב ב' בבהמה היינו דיעבד אלא דרש"י הא דעל השוט ועל הקנה קאי אבהמה דכל שנים ובעוף כל אחד וזה דוחק דהו"ל לפרש פל שניים בבהמה ועל אחד בעוף אבל לרמב"ס הפירוש מרוח דאין חילוק בלכתלה בין עוף לבהמה וכאשר כתוב ה"כ משם בראש הפרק דלרמב"ס דיליף עוף לבהמה ולכתלה, ולא פסק מהני תנאי עוף ע"כ דשווין הנה עכ"פ בשחיטה ולכתלה, והעוף או ממה דהטייל דילפו עוף מהיקשא דזאת תורת הבהמה והעוף או ממה דהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים דלהני הרוי יצא מפורש דעוף בסימן אחד לכתלה סגי משום דהני תנאי כולהו אליבא דר' ישמעאל אזלו כאשר ארתי לעיל, ואנו אין לנו אלא כרבי אליבא דר' ע,ճכאר צויתיך מלמד וכו', והאי הלכה הכி מתפרשת ולכתלה בעין ב' סימנים שלמים בין בבהמה ובין בעוף.

אבל לדעת הר"ר אוושעיא ומדאוריתא אף לכתלה לא בעין רק רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה, האי הלכה דקרו אמר רבי הכי מתפרשת, שנצטה משה על השוט ועל הקנה דהינו מוקם השחתה, ולא פוקי בלבד או זגו וazon כדפרק בגמרא ריש השוחט, ועל השיעור כמה צריך לחותך ולשוחט בהם מפרשת ההלכה רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה, והוא עכ"פ שיעור לדכתלה.

וננה באמת האי בעין לכתלה כל הסימן או רק רוב תלוי בפלוגתת ר' ישמעאל ור'ע. דבאמת בדאוריתא לא מצינו חילוק בין לכתלה לדיעבד באיסורא, אבל במצוות הלא כמה וכמה דברים נאמרו למצוה לכתלה ולא לעכב חן בקדשים והן בחולין כמו קרייה בחליצה, ואגד דלולב דנאמרו לכתלה ולא לעכב, וכן לר"ע דכאשר צויתיך למצוה נאמר ולא לתיקו הלאו, ודלא כריצב"א בתוס' שביעות כ"ד, וכאשר הארכנו בזה בעקרים הקודמים, שפייר י"ל דלמצוות לכתלה בעין שני סימנים וגם שלמים, אבל לא לעכב בדיעבד דסגי ברוב ובעוף בסימן אחד, אבל לר"י' ז דאין בשחיטה שום מצוה רק תיקון האיסור, לא שייך לחלק בין לכתלה לדיעבד. והרמב"ס ז"ל הלא מפורש אומר בראש ההלכה, דמצוות עשה לשוחט לאכול בשר והוא כר'ע ורבי דמפרש אליבי' כאשר צויתיך דהלהكا אתה למצוה לכתלה על ב' סימנים שלמים הן בבהמה והן בעוף.

אללא דהגן האמתי בעל אור שמח על הרמב"ס שליט"א עורנו דבמצוות שאינה אלא הכהר אסור אף דמצוות מקרי מ"מ לא שייך בה לכתלה ודיעבד מדאוריתא כמו באיסור דכל שנטקון דבר מה לי להוסיף עוד, אתה אלא להקשר ולתקן וכל שנטקון דבר הישר והפשוט, מבוארת בסבירותו או המוכרחת ומוכמת אל השכל הישר והפשוט, בתוס' נדה דף סי' ע"ב ד"ה כל הראוי לבליה שהקשו שם למה לא נבעיא ביאת מים בביבס"ת לכתלה כמו דבעין בילה במנחה וקריאה בחליצה ובכורים ותרצו ז"ל: דין סברא נגי טבילה שלא הקפידה תורה אלא שיטהר האדם, ואין לאמר לדכתלה לבעי' דכיוון דבדיינן טהור לכתלה נמי לא בעי, ותעללה לו טבילה אבל ביהל ומקרא בכורים וחיליצה מצות נינהו, הלכך לכתלה לעיבוד עכ"ל וכונתם מבוארת דעת"ג בטבילה טמאים נמי מצוה היא דהרי טבילה בזמןה מצוה וمبرכין עלייה, אבל עיקרה אתה לטהר ומ"ה בשם מצוה תקראי. וכך כל שהשיג תכליתו ונטהר בלי ביאת מים בביבס"ת אם נאמר דמ"י אייכא מצוה לכתלה שיבא מים גם בביבס"ת, הרי יהי' זאת מצוה בפני עצמה, גם בלי תכליתה לטהר הטמא, וזה א"א דהאי ביאת מים יהי' כמו טהור הבא במים דין דיעקרן מצות נינהו, דיעקרן מצות נינהו, ולפ"י נתקשה הגאון בלי קרייה ונאמרה הקרייה רק למצוה. ולפ"י נתקשה הגאון

דוחט משמע ב글וי ולא בחלדה, וכן משמע מتوسط שם ל' ע"ב ד"ה החליד דחלדה פסולה ממשום דברינו שחייבת מפורעת. ובפרט דעתך פסול חלדה נראה דהוא מטעם מסתמא לא מכך שחייב שפיר בלי דרשה או עיקור או שהי' בשותח הסכין תחת העור, וכיון שכתבו הראשונים גבי עיקור דבה"ג דבשימים עקרים לא מכך שחת בלי פסול ה"ג בחלדה י"ל כו' וקצת ראי' יש לה ממה דלא נשנה בשום משנה האי פסול דחלדה רק דרך אגב הזכיר לפולגותת ר' ישוב ור' ע"ד ל' ב' ע"א ושם כתני בזה"ל: שחת את הושט ופסק את הגרגרת וכו' או שהחליד הסכין תחת השני ופסקו. והנה פסק את הגרגרת דחלקה ראשונה היינו עיקור וכפרש"י שם אבל האי ופסקו דחלקה זו דהחליד את הסcin תחת השני ע"כ אין הכוונה דפסקו דרך דרשה או עיקור דאי' הינו רישא ולמה לי החליד איז' דהאי ופסקו בשחיטה קאמור ומלמטה למעלה וא"כ למה נקט לישנא דעתם דמשתמע פסק בדרשה או עיקור אי לאו להשמיינו דפסול דחלדה הוא מטעמא דעתם איז' שלא ידרוס או עיקור או ישחה. ועיין במה שכתבתי בזה במשנה דף ל' ב' ע"א. ושהיי' נמי נתמעט מושחת דומי' דחץ דהוא בב' וא לא בשתי פעמים ואם נctrיך הלכה לשהיי' הוא על שיעור שהי' ולקולא דלא תימא דאפילו שהי' מועטת, כל דחו פסולת, ואל תשיבו אדם מחש שחוות שמעין דdomi' דחץ עיין הרי שם ליכא שהי' כלל אין זאת קושי' דאי' תקשה נילוף דומי' דחץ אין בו אלא הולכה דשחיטה פסולה בהולכה והבאה דאינו דומי' דחץ, אלא דכל כי הנני קושיות لك' מא אשר כתבתי לך כמה פעמים דלעלים לא דרישו חז'ל כסומה באורבה, רק מה שמסתבר להם וראוי להכenis בקרא. וכן בשחיטה מסתבר להם, דעתן שחיטה הוא הכרות סימני הצואר לא ע"י דרשה ועיקור שהוא אריות יתרה להמית מהר, וגם לא היפיך להשותות בחטיכה זו יותר מדי, ע"י שיחאה בין סימן לסימן, דנヒו דבלי הפסקת השחיטה מצי מוליך ומביא כל הימים כלו, אין זאת פרכה טעם הנ"ל, דכל שאסור לו להפסיק בחטיכה מה לו להוליך ולהביא יותר מכפי הצורך. ועיין بما שכתבתי על המשנה נפה סכין והגביה דף ל' ב' ע"א. עכ' פ' בהא סלקין דאפילו להני ג' הגרמה שהי' וחלדה לא עיין הללמ"ס. וא"כ איך פשיטה לי לש"ס לאמר דכל הנני ה' הלכות שחיטה גمراה הנה, עד שמכוחיה מזה דשחיטה מן הצואר נמי גمرا.

אבל כאשר תדקדק בפרש"י لكمן דף ט"ו ע"א ד"ה כלחו תנינא תראה דרש"י ז"ל בעצמו הדר ב' ממה שכתב בריש השוחט, וכבר כתוב השטמי'ק בב'ק, דרש"י ז"ל היה כותב כמה מהדורות בפירושו על הש"ס, ואירע כמה פעמים דבמ"א נשר פירושו של מהד"ק ובמקומם אחר תקנו דהדר ב' מנוי, וכן גם בעין זה דכאן הביא רשי' ז'ל על דרשה משנה דף ל' ע"א, דוחט והתייא את הראש בב'א שלא הוליך והביא. ופלא דהרי שם כתני דשחיתתו כשרה, אלא דתלאו באם יש ככל צואר בסכין אשר מזה מצין לדיק היא בפחות מזה שחייבתו פסולה ולמה לא הביא רישא דמשנה דחתיא את הראש בב'א דפסולה. ועל עיקור הביא משנה ל' ב' ע"א דפליגי ר' ישוב ור' ע"ב בשחט את הושט ופסק את הגרגרת דהינו עיקור ולמה מניח משנה דלעיל דף ט"ו ש' ב' דשם כתני עיקר דין דעתך, דבכל שוחטין חוץ מגיל קצר והמגירה מפני שהן חונקיין - אלא ודאי דרש"י ז'ל השמייט הני משום דשם המזכיר מכלו בדרשה או בעיקור דחתיא את הראש בב'א יכול בדרשה, ושחט במילק קצר ומגירה כולם עורף ולא עורף, ולעומת מול עורף בצוואר הוא מקום השחיטה עיי' בחודשינו שם יט' ע"ב ודף י' עי"ש. ושהיי' וחלדה שנייהם יש להם סמק בשוחט כאשר נראה מה דказמר ר' ל' لكمן דף ל' ע"א מנין לשחיטה שהיא מפורעת, שנאמר חוץ שחותט לשונה, ופוסל בשוחט בב' וג' מקומות. ואכן לא פסקין כוותי' אלא כרב דבב' וג' מקומות אשר אבל לגבי חלדה גם אנן דרשין כזאת, דקרה דחץ שחותט דהוא רק גל'ם בעלמא

ר' יsemester אל דס"ל דמעולם רק שჩיטה הייתה מורת ומכרשת אין בשחיטה מצוה ורק תקין כמו בטבילה ואין בה לכתלה ודיעבד וכל שרבו של סימן כשר בדיעבד ה' דלא עיי לכתלה יותר מה' תכ' פ'.

ולפסק הלכה חששו הפסוקים לכל השיטות ופסק המחבר ריש סימן כ"א כרמב"ם דשחיטה המעלוה שישוחט שנייהם בין בבחמה ובין בעוף ומ"מ פסק נמי כר' ואושעאי בסימן כ"ג ס"ד דהשוחט בסיכון שאין חד ונעטב בשיעור שהי' בשחיטה מوطט האחرون של סימן הראשון הרוי זו פסולה. ותמה הדרישה מובה בט"ז ר' ס' כ"א דלמה מתיר הטור לכתלה לשוחט בסיכון שאין חד עי"ש מה שנדחק הט"ז. ובמהכ'ת של הנני גאנומים כאן לא חשו ללחטם, דלפי דעתם היה להם להקשוט לא בדיעבד, דאם צרכין גם בעוף דחיקן מצאו שהי' לכתלה ולא בדיעבד. אבל שוחט לשוחט גם בעוף שני סימנים ממילא אית בי' שהי' גם בדיעבד לפסול, וכך לרש"י בשחה ממש במעוט בתרא כיוון לצריך לכתלה לשוחט כל הסימן שובי אית בי' שהי' לפסול אף בדיעבד. אבל לקשייתם אין שום התחלה כלל כפי מה שבארנו דהני שיטות אינם מתקיימים גם יחד לדעת הרמב"ם דבעיני מה' תכתלה כל הסימנים אין מקום לשחיטת ר' הושע'י כנ"ל, אלא אכן פסקינו כלם לחומרא אבל לא נאחז החבל בתרי ראשון, דבסיכון שאין חד בעוף כשר לד"ה, דאי לרמב"ם דבמי' שחיית שני סימנים, אין כאן שהי' ואי להר"ר הושע'י דפוסל בשהיי' כהaging'ו מושום דהוה כחותק ביד וברגל, ע"כ דלא עיי לכתלה כל הסימן ולא שניים בעוף אלא מפרש הולכה דעל הושט ועל הקנה על מקום השחיטה ורוב אחד בעוף ורוב שניים בבחמה הוא השיעור דלכתלה ודוק'ק.

עיקר ה' פסולי שחיטה

שגור בפי בעלי התלמוד חמשת הלכות שחיטה שהי' וכו' וקראים הלכות מושום דכך נמסרנו לנו בהללמ"ס וכן אמרו בראש השוחט ותו שהי' וכו' מנ"ל אלא גמורא ה' ג' גمرا. אלא דרש"י ז'ל כתוב שם דכלחו הללמ"ס לאו דוקא דיש מהן שנקטו, כגון דרשה דהוא נתמעט מושחת דהינו ומש' כרש'י' כגון מש' כר' גמורא, ומוש' דעיקור בסיכון פגום לדעת רשי' ז'ל נמי כתוב כמו דרשה דממושט נמי מושחת ולא וקרו ואשר תנן במשנה דלקמן דף ט"ו ע"ב דבכל שוחטין חוץ מגיל קצר והמגירה וכו' מפני שהם חונקים, ופרש'י ז'ל שאין חותcin אלא קורעין מפני הפגימות. ויש לתמוה טובא אם תرتוי מהם מפוזרים בקרא איך כללים יחד בהלכות שחיטה לאמר שהם רק מהלהכה, הלא יש נפקותה רבתא בזיה אם הוא תושב"כ או תושבע"פ וכאשר תורה לפניינו. אלא דאי אומר שאם תדקדק תראה דכלחו כתיבי ולא בעין שום הלכה אפילו על אחת מהן. דהנה הגרמה הרי שחת שלא במקומות שחיטה וכחותך בידו או ברגלו הוה וכיון דאן ידעין דשחט סימני הצואר בעין וכמש' כרמב"ץ ז'ל עה' ת' דושחט ממשעונו בלשח'ק כריתה סימני הצואר, ועוד כמה הוא ושת וקנה. זאת לפינן מליקה דאסרה תורה ממול עורף ולא עורף, ולעומת מול עורף בצוואר הוא מקום השחיטה עיי' בחודשינו שם יט' ע"ב ודף י' עי"ש. ושהיי' וחלדה שנייהם יש להם סמק בשוחט כאשר נראה מה דказמר ר' ל' لكمן דף ל' ע"א מנין לשחיטה שהיא מפורעת, שנאמר חוץ שחותט לשונה, ופосל בשוחט בב' וג' מקומות. ואכן לא פסקין כוותי' אלא כרב דבב' וג' מקומות אשר אבל לגבי חלדה גם אנן דרשין כזאת, דקרה דחץ שחותט דהוא רק גל'ם בעלמא

פתחה

לדידי' אתה קרא דזובחת כאשר צויתך לאמר שנצטויה משה על הליש', וכמו שאמר רבי והוא אליבא דר"ע (עיי' היטב בערך א') הרי לפלא יחשב שרבי האcir בהאי הלכה דכאשר צויתיך על השוט ועל הקנה ורוב א' בעוף ורוב ב' בבהמה, והשmitt מכל וכל הנ' הלכות שחייבת של השהיי וכו'. ורש"י ז"ל בגמרה שם ובפירשו ע"ת הרגש באזה וכותב דלאו Dok'a אלא דעתה על הלכות שחייבת וכן הרמב"ם ז"ל בפ"א כתוב דכל דיני שחייבת נאמרו למשה ע"פ ונסמכו אcker דזובחת כאשר צויתיך, אבל מי לא יודה דרבבי בבריתא היה ליה להזכיר עכ"פ בפירוש ובפרט דמה דמציר ושת וקנה ושיעורן בבהמה ובעוף אין זה הלכות שחייבת, שכן בנחירה נמי בעין ושת וקנה ומסתמא ב' בבהמה דנפיש חייתה ואחד בעוף דזטור חייתה כמש"כ רשיי ותוס' כמה פעמים במס' ז' דגש נהירה בסמנים בעין - אלא דכבר כתבנו בערך ב' דלר"ע בין בשחייבת ובין בנחירה היה סגי במדבר בסימן אחד בין בבהמה ובין בעוף, דהרי בmittה תלייא מלטא, דהינו בmittה תך מעל"ע כמו שביארנו שם, ורק כאשר נתחdish איסור נהירה ונצטו על האביה בחולין ג'כ', נתחdish ג'כ' היתר מפרכסת שהחייבת אסורה עד עתה, וכן החוץ לקבוע שיעור שחייבת בבהמה ובעוף, כדי שנדע שהוא בטח ראוי' להmittה מיד בשהיי' מועטת, כי רק אז יש מקום להתריר מפרכסת מבון, עי"ש היטב, אמרו מעתה דכל זאת לגבי שיעור השחייבת דהוא הלכה מחודשת שנצרכנו לה עתה, אתה עתה ההלכה על פה, אבל בהני' ה' הלכת שחייבת, אם נאמר דעתה נאמרו כמו שיעור דאחד בעוף וشنים בבהמה, הרי במדבר בקדשים לא היו פוסלים הני' ה' דברים את השחייבת, א'כ מהיכי תיתי נאמר דעתחdish עתה חומרא מחודשת על שחייבת חולין, שלא היהת במדבר בקדשים, ואם תאמר דבריו היו בקדשים פוסלין השחייבת, א'כ לא ה' כאן צריך לחדים, ועל כן יפה אמר רביך דכאשר צויתיך אתה רק על שיעור השחייבת בבהמה ובעוף שהוא הלכה מחודשת שנתחדשה עתה שנכנסו לארץ, ונאסר להם נהירה והותר להם האביה בחוץ, ולא יכול מיד מחמת תאונות נפשם لأنו הוצרכו הני' תרתי דהינו שיעור ב' סימנים בבהמה וסימן אחד בעוף, אבל יתר דיני שחייבת בקדאו קא', ואי הני' ה' דברים פוסלים השחייבת, ע'כ דכבר נהגו כן במדבר ע"פ תושבע"פ, ואין כאן צורך לחדים, ואי לא נהגו במדבר מהיכי תיתי נימא דעתה נתוסף להם חומר בשחייבת חולין מה שלא ה' במדבר בקדשים.

אבל ה' אנן ושמע דברי אמת המאים עני' חכמים ומגליים סוד הטעום בעין גודול הלהוא. והוא דבר כותבנו דכל הנ' הלכות שחייבת כתובים דושחת ממעט דרשה ועיקר גם שהיי' דושחת משמע ומשך ולא ודרש ולא עיקר וגם בפעם אחת ולא בהפסקה. וכן ממעט חוץ לסימנים דהינו הגרמה, דanno הכרת סמני הצואר מול עורף בעין. וחילדה כבר מلتאי אמרה מושום דעתחdish עלול לקלקל אם לא יהיה הסיכון מגולה והוא בעין עיקור של בה"ג שכתו ז"ל דעתמא דפסול מושום דלא מציז שפיר. ואם תרצה גם חילדה ממעות כמו שהיי' דזומי' דחץ בעין שהוא בגלי וביב"א, ודרכ' הלכה ולא דרך דרשה ועיקור. וא'כ אין לנו צורך לשום הלכה לידע אל, אלא דלולי ההלכה לא הינו פוסלים השחייבת אלא בכלו או רובו בדרשה וכו', וכן בשהיי' בשחתת בהפסיקות הרבה עד שלא נשחת רובו בפעם אחת, אבל בעsha כל הני' במעט הסימן באופן דאי'קא אין רוב סימנים שחוטאים שפיר דתהי' השחייבת נפסקת מושום הא' מיעוט זאת לא ידענו מקרה. ולא מבער דלא הוה ידעינו דהשחייבת נפסקת בכך והוחנק, אלא דגם איסורה בעלמא לא הוה ידעינו בפיסול מקצת הסימנים לא בשוט ולא בקנה. בקנה לא אפילו היה דורס ועיקר בשליש

זהאי מיעוט בפיסול שיגרום דתהי' כל השחייבת נידונית כנהירה, זאת לא שמענו מקרה רק מהלכה. וכך מביא רש"י ז"ל אפסול דרשה סיפא דמתניתן דשחתת והתי' את הראש דשם דרכ' הולכה ולא דרך דרשה שחתת אלא דמחמת קוצר הסיכון לא ימלט שלא דרש במקצת הסימנים וכן הביא על פיסול עיקור, שחתת את השוט ופסק את הגרגת, דהתס' ע"כ לא במגל קציר ומגירה מירוי דא'כ איך שחתת אחד ופסק אחד אלא ודאי בסיכון פנים איינו עוקר רק מקצתו מבון ועיי"ש בתוס' ובמש"כ שם - וכעכ"פ כאן מתרץ רש"י ז"ל שפיר דלכלון קרי לי הלכות שחייבת דגש דרשה ועיקור במקצת הסימנים א'א לפיסול מקרה דושחת כל שחתת רוב הסימנים בלי דרשה ועיקור. וא' דרש ועיקר בمعنى קמא, לא מבער' דלא הוה פסלין השחייבת ממש זו לא אמר דעתו אין כאן שחייבת, והוא אידך בנחירה, אלא דאפי' טרפה אפשר דלא הוה מכח הקרה, לויל' דאתא הולכה ופסלה לשחייבת מכל וכל כאשר תורה לפנינו היא. ולכן שפיר קרי להו לבול' הלכות שחייבת דרכ' הולכה אנו יודעים דמעקבים השחייבת.

אלא דלפ"ז נצמה לנו קושי' חזקה עד מאי והוא, דהרי כלל גדול הוא בידינו דכל הולכה דלא אתה לפיש ר"ל דבלעדת מתריש הקרה אין לה אלא דין דברי סופרים שאין לוין עלייה, ומכ"ש דלא נאמר דהני פסולי' שחייבת יהיו פסולין השחייבת כ"כ עד שתעשה נבלה והלא קרא דושחת שפיר מתריש מעצמו כנ"ל ואתה הולכה רק להוציא איסור, דאפי' פסול במקצת השחייבת פסולת א'כ מלוקות וטומאות נבלה מני"ל. והפרמ"ג ז"ל בפתחה לה"ש נתעורר לחזור על שאר הולכת שחייבת חוץ מדරשה (ופלא דשכח עיקור דרשו ג'כ' למפורש בקרא) אם יש להם דין תורה לעניין ספקן וכדוניה ופשיטה ל' דין תורה ממש יש להם כמו דרשה ממש דאתא הולכה לפיש הקרה - ותרי' תיווה קחצינאaca - חדא דגש על דרשה ועיקור יש לחזור והיין בדרש ועיקר במקצת הסימנים כנ"ל, דזאת הוה תוספ' מהלכ' שלא ידענו מקרה, אלא בדרש ועיקר כלו או רבו כנ"ל, דהרי רוב הסימן שוחט, ונתקיים הקרה דושחת, ודל' האי מקצת דרשה או עיקור, ולול' הולכה גם מעשה טרפות LICAA, דא' לחצי חיים בלי האי הולכה דר' ישבב כאשר ביארתי שם עי"ש, וממילא דין לאמר דאתא הולכה לפיש הקרה כיון דהקרה מתריש מלאיו. ומה שמשמעותם שם ז'ל, "והאוכל מבהמה ששחה או החליד וכדומה לוקה מה'ת דהני אגמרי' רחמנא למשה שעון שנאמר ל"ת כל נבלה הכנ' הוא" ע"כ ואדי הלאו דל"ת כל נבלה הכתוב בmitt' בפ' ראה לאחר שנאסרה נהירה על נחר ומעיקר נאמר, דהותר להם במדבר ועכשו נאסר להם בש נהירה בלוא, וכאשר הארכנו בזה לעיל בעיקר א'. אבל לא אמר דכולל גם פסולי' שחייבת במקצת סימנים מנין לנו.

ויתר תימא דלמאן אמר הפרמ"ג דהלו'ת שחייבת דהינו ה' דברים הפסולים השחייבת נאמרו לפיש הקרה בין לר'יש ובין לר'ע א' אמר כך, דלי' ישמעאל דלא אתה קרא דזובחת על מצות שחייבת כלל רקמושחת דכתיב בקדשים נדע גם בחולין ומכח היקש דזאת תורת הבהמה והעוף וכאשר צויתיך קאי אקדשים הכל כמו שביארנו בעיקר א', לא מצינו שום הולכי' על האי ושות', כי הכל יליף מקרה, דב' בבהמה וא' בעוף מבואר בראש השוחט וכל הסוגי' שם אליבא דרי"ש אזלא, ולדידי' ודאי הני' הולכת שחייבת רק הולכה בעלמא נינהו, כי אין לשום הולכה סמק' בקרא דושחת שמתפרק מעצמו ומהיקש ידעין שייעורי שחייבת בהמה ועוף, ופשיטה דין לאוקין על הולכה כזו ומכ"ש דין לאמר דהוה נבלה לטמא כי הולכה גופה לא לעניין טומאה נאמר, ולאו דבולה אצטוויך לנחר ומעיקר דליך' שחייבת כל - אלא אפילו לר"ע

בבבכמה, שוב כל לא נעשה גם סימן השני בהקשר לשחיטה, נפסל בשחיטה מקרי ונבלת הוה כמו נחירה. כך הוא שיטתו של ר' ל. אבל ר' יוח' דהוא בר פלוגתי' ב'כ'מ', גם כאן דעת אחרת עמו. והוא דלית ל', סברת ר' ל' דבנשחטו רוב הקנה, דריהה כמוון דמנוא בדיקולא דמייא, ולאו דוקא רוב אלא גם בכל הקנה לית ל' סברא אז, ולאו דוקא הריהה אלא אפלו העצמו איינו כמוון דמנוא בדיקולא, כאשר הוכחת זאת באורך בסוגי' שם. ומהאי טעמי מציא סבר ר' דלבתיחה בעינן כל היסומים בשחיטה, ורק אידייעבד סגי' ברוב, והוא מן התורה, אך מופרשת ההלכה על הקנה ועל הושט ר' ל' כולם, ועל רוב אחד ורוב ב' הוא הדיעבד. וכיון דaicא תורה שחייבת על כל הסמין, שוב אי אפשר לומר דמקצת בפיסול מפסיד השחיטה משום דיליכא רובא, דחא שפיר מצטרף מיעוט בתרא לרובא. וPsiṭṭa דבמדבר לא נפסל בקרבע שביל מקצת נהירה שהיתה אז הקשר בחולין, אלא גם עתה אין בו משום מעשה טרפות, עתה מאחר שהנהירה נאסרה, ואפלו נחר השני לבסוף או לא נחר כלל, אלא המתון לה עד שמתה תוך מעלי'ע, מ"מ אסורה באכילה מצד שתחודה ההלכה דעתה בעינן עכ'פ' רוב ב' בבבמה להבשר, אבל מידי טומאה נתהר. ולפי' ר' רע' קודם חזורה היה סביר דסימן אחד בפיסול למגורי הוה כטרפה, ופיסול במקצת אפלו בשני סימנים כשר מה'ת לגמרי, משום דס' ל' דכל מה שנתחודה עתה עי' איסור נהירה ושיעור שחיטת שני סימנים הוא, דנהירה גמורה נאסרה בלבד דלא'ת כל נבלת, ונחירה בסימן אחד נאסרה רק באכילה, כי מה שהיה כשר בקדשים במדבר לא מכי' להיות עתה נבלת. וממילא פיסול במקצת הסמין אין כאן מקום כלל לאסור מה'ת אם לא שנאמר יש טרפות לחיצ' חיות אז היה מקום לאסור בושט מקצת פיסול, אבל מהיכי' תיתני לאמר כן בבל הכרה. עד שהחיזיר ר' ישקב עי' הכלל שקיביל מר' יהושע, והוא דנחרה במקצת הסמין גם במדבר היה פיסול השחיטה בקדשים, ולא משום טרפות, אלא משום דאי'א לנחירה שתעשה שחיטה, ורק' דכל מעשה טרפות בסימנים נהירה הוה, דמ'ש נקובת הושט מן פסוקת הגרגורת, דכיוון דנהירה בחד סימן סיג', ה"ה דנקה"ו' נהירה מקרי, דחא לא בעין ומישך בנחירה כמו בשחיטה, כי היכי' דנאמר דנקב לא מקרי נהירה, דכל מעשה טרפות בסימנים נהירה מקרי, והאי קבלה דר' יהושע לאו מזובחת כאשר צויתיך נצמחה, רק היא ישנה יותר ומרקא דושחת את בן הבקר דנאמר למצחו בקדשים, דגס א' הינה נהירה פוסלת ר' ל' דכל שנחרה במשעה טרפות בסימנים tuo לא מתכשתת בשחיטה, דין נהירה נעשית שחיטה, כך היהת מופרשת מצות ושות בקדשים בתושבע'. אמרו מעתה דעתה ששכננסו לארץ ונכטו גם על שחיטת חולין ממילא הנהירה פוסלת את השחיטה, כמו עד עתה בקדשים וכיון דעתה בעינן ב' סימנים בבבמה לשחיטה, ומילא דنم בסימן השני פוסلت הנהירה את השחיטה.

והוא השוד גדול אשר רק הרמב"ב ז"ל היה משיigo במא דס"ל נקיה"ו היה נבלה מחייב, והטעם באזה דכיוון דנקב החוט הוה נחירה, ותו לא מציא להיות נשחתת. בבריגראת נמי אין לנו טעם אחר, כי לולי זאת הוה מציא לשחוות גם הגרגרת שלא במקומות חתק, דליתן כמאן דמנחא בדיקולא. וזה שורש הפelogתא דרי"ו ר"ל, בישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף. עיין בסוגי' בדרכינו בארכיות דף כת"ט ע"ב. ולכן רבי דקמפרש הקרא דכאשר צויתיך דעתכו משה וכוכי אליבא דר"ע, לא מציא אמר רק מה שנטה חדש עתה מהלכי' שחיתות חולין, והוא דבעינן לכתחילה ב' סימנים שלמים ובדייעבד סג'י ברוב א' בעוף וברוב שניים בהמה דבר שלא היה נהוג עד עתה

האמצעי באופן דבעת שנספק הרוב היה בדרכה, דהרי תורה בהגרים שליש האמצעי כשרה כדאמרין ל�מן יט ע"א וכן הלכתא ומתעם דכיוון דהני ב' שלישים מצטרפין להיות שחיטה כשרה, לאמצו מצטרף למעשה רפואי. אלא דשאנו במקום שחיטה משלא במקומות שחיטה, כמו שכ' התוס' שם, אבל רק מטעם דהילם"ס הוא דבמקומות שחיטה הוה פסול בשחיטה, ואמרינו להיפך דaicca כאן פסול בשחיטה, ואין כאן צירוף לשחיטה עי"ש בחידושי הרדיולוי הלכה דפסול במקצת השחיטה מקלקל את השחיטה גם טרפו לא היה במקצת הנרגות אפילו בשילש אמצעי, ובשות נמי אי אין טרפו לח"ח והוא הסברא החיזונה וכבר שhot הקנה ואפי' התחליל לשחות בשות יש סברא לומר לדלא אייכפת לו אי דורס וועקר מקצת מן הווט בשעת שחיטה דכחדא מעשה קחشب. ומשי"ה בעינן הלכה שמקצת הסימנים בפסול מפסידות השחיטה.

אלא דהא מלטא אמררי דבעינן הילכה על פיסול במקצת הסימנים, ולולי הילכה אף כשר לאכילה הוה לאו ד"ה הו, כי הוא פלוגתא רבתא בין ריו"ח ור"ל ליקמן דף ל"ב, וכמה פלוגותא שביניהם תלויות זהה. ולא אריך כאן בפואר כל הסוגי' דשים, ושאר הסוגיות המסתעפים ורק ראש' פרקים הראשונים כאןומי שרצו' לבוא עד תוכן הדברים לאורך ורווח ועומק העניינים יעין בחדושים בסוגי' שם, ובסוגי' דף כ"ט ע"ב דפיגנו אי ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף ובסוגי' דמגראטיט יט ע"א.

ותמצית היוצאה מכל הלין סוגיות דרי"ח ור"ל ישבו על מודוכה זו, ומה יופסל פיסול במקצת הסימנים כנ"ל, וס"ל לר' ליל דעתמא דהא מלטה הוא משום דכל שנספק רוב הסימן הוה מכאן דמנחא בדיקולא, ושיעור השחיטה באמות גם לכתלה אין אלא רוב סימנים וכגדעת הר' אושע' שבתוס' שהבאתי בעיקר הקודם, דכל שחוץ יותר מרוב הוה חותך ביד וברגל, וא"כ מי שדורס או עוקר אפילו רק במקצת הסימן הרי ליא רוב הסימן בשחיטה כי מיעוט בתרא לא יחשב שחיטה כלל רק רוב הראשון, ולכן אין חילוק בין דרס או עוקר כל הרוב או רק מקצת מן אותו הרוב, דתנו אין כאן רוב בשחיטה. ולפי"ז שלא במקומות הפיסול יכול לשחות שחיטה הוגנת ואין אלא טרפה ורק במקומות השחיטה נפסדת השחיטה דליך רבו בשחיטה. ולפי דעת ר"ל הא מלטה אית ליל' לר"ע גם קודם זהה, דאע"פ שהיה סובר דסימן אחד בנהירה וסימן אחד בנחירה מוצאי מדוי נבלה מ"מ היה מודה בדבר' סימנים רובן בשחיטה ורק מעוטם בפיסול או בעוף סימן א' רבו בשחיטה ומעוטו בפיסול דנבלת הוה,/DDוקא סימן אחד בנהירה וסימן אחד בשחיטה ס"ל דטהור מידי נבלה, משום דבמדבר היה מכשיר גם באכילה בקדשים, דכיוון דבmittah תל"י מלטה אפשר להיות בשחיטה אחר הנחירה, דכל זמן שלא מת לא עשתה הנחירה פעולתה ולמה לא נוכל לשחטה, וגם טרפה לא הוה אז כיוון דהנחירה לא נסירה, וא"כ גם עתה שאנਸרה ההניראה אינה אלא כטרפה ששחטה, אבל בשחת במקצת פיסול גם במדבר היה הקרבן נפסל, דהרי לא נתקיים ושותט אף בסימן אחד דהרי אין כאן רוב סימן בשחיטה כנ"ל. ועיין בדף ל"ב בסוגי' שם דכתבי' דבאמת גם זאת דכל שנשחט רוב הוה כמנחא בדיקולא ידעין מהאי הלכה דכל פסול אפילו במקצת הסימן פסול. ור' ישבע החיזרו עיי' הכלל שקבל מר' יהושע, דכל שנספללה בשחיטה נבלה. ואע"ג גם ר"ע ידע פסול בשחיטה נבלה, אבל היה סובר דזה לא נקרה פסול בשחיטה, משום דשיעור שני סימנים הלכה מחודשת היא, ולא באה אלא לאיסור אכילה כנ"ל, מ"מ ר' יהושע דאמר כלל רצה לכלול גם פסול בשחיטה המחדשת, דהינו שני סימנים, ופלייג אסביר דר"ע לאמר דכל שנטחודה ההלכה דבעינן שני סימנים

פתרונות

חולין, עיקר בפני עצמו להאי דין.

הנה בדיקת הסכין לשחיטה לא נוצר לא במשנה ולא בבריתא, ואדרבה תננו במתניתין ט"ו ע"ב, ובכל שוחטין חוץ מגול קצין והמגירה, ואי סתם סכין פסול לשחיטה איך מוציא דוקא אלו שהחינה כל' אומניות עשוות פגימות על פni כל החוד, כיון דגם בסתmens סכין העשויל לחתוכך פסולה השחיטה. ומה שאמר בגמרה שם כען מגירה שנינו, ע"ב אין הכוונה דבסכין כען מגול קצין ומגירה שנינו, דהא לעומת מגול יד דרישא קתני, וכן כתני בהדי שננים וציפורן, אלא דהה"ס מדיק דוקא פגימה כען מגירה בעין לדפסול. ורק מימירא דר' חסדא אמרה בתרא שמעין לראשונה חייב בדיקת הסכין. ואופן שמוועתו הוא נפלא מאד, באמרו מניין לבדיקת הסכין מה"ת שנאמר ושחתתם בה, והוא קרא דכתיב בשאול המלך, והו"ל להקשות ע"ז דהאי דברי קבלה ולא דברי תורה הו, ולא עוד אלא דעתך זה תוס' על דברי תורה, דבторה כתיב רק ושחתת או זבחת ולא כתיב "באיה" ושאל הוסיף ושחתתם, "בזה" הרי דהתורה לא הקפידה על הסכין לבדוק לא בתחלת ולא בסוף, ורק שאול הקפיד מדאמיר "בזה" ואיך קאמר בדיקת סכין הוא מה"ת, אבל לעומת זה פריך להיפך, פשיטה כיון דכי נקב טרפה, ומשיין בעי בדיקה לחכם קארמリン וכו', עד שלבסוף הסוגי' מסיק דבעי בדיקה אبشرא ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל שלא בדק כן שחיתו פסולה וכן הלכתא.ומי לא ישתומים על המראה הנוראה הללו, דכמוה רוחק האי דינא בדיקת אبشرא ואטופרא ואתלת רוחתא לעכobia, מדינא דמתניתין בכל שוחטין חוץ מגול קצין והמגירה והשנים מפני שם חונקי.

אבל עשה אונך כאפרכסת ושמע איך יתפרק המשנה והגמ' ומוטocos הרבה פסקי הרמב"ס זיל. כי רק הוא היחיד והמיהוד שבין הפסיקים אשר העמיק בשכלו האלקי, להבין דברי חכמים והוציא מדבריהם סלת נקי, בירור ההלכה האמתית. ואני העני יגעתי גישה רבה ונוראה, ובשכבי על מטתי ובהילכתיביתי, בחצריו וברחוב העיר, בשעת אכילתazon, ובדברי עם הבריות לא הסחתי דעתינו, עד שהגעתי עד תכליתו כפי כת שכל, ונוראות האורות שנגלו לי מן השם תל"ת בכל מקום שמשוכנתנו נפשאי למצוא האמת בזכות אבותינו הקדושים נ"ע וזה הוא ג' א' מהענינים האלה. וזה החילו בעזר הנזון לעף כח.

הנה בין לרש"י דעיקור דהילכות שחייבת הוא שוחות בסכין פגום, ובין לה"ג שלא מנה בה"ש עיקור דסכין פגום, לשניהם סכין לא נזכר כלל. דলבה"ג כתבו התוס' דף ט' ע"א ד"ה כלחו דושחט בסכין פגומה אינו שוחט אלא חונק שכן לא מנאם בהילכות שחייבת, וכי חכם יבין את זאת, דמ"ש מדרשה דமומועת נמי מושחת ולא וודرس ומ"מ חשבם בין הל"ש. וגם לרש"י נתמעט מגל קציר ומגירה מושחת ולא וחנק, וכדעתן במתניתין משום דהו חונקי וכפרשי ז"ל שמשם דין חותcin אלא קורעין, ולא נזכר פגימה כלל, ועיין בשו"ת רק' ז"ב בחת"ס יו"ד סיימן ט"ו שכותב שם בתוך הדברים ז"ל: אטו פגימה נאמרו לממ"ס עיקור ושהייה נאמרו וכו'. וכיון דליך לא קרא ולא הילכה על סכין פגום, רק דבעינן ושות ואלה וקרע ולא וודרס, לא הי' עולה על הדעת דنبעי בדיקת סכין לעכב, דהרי כל שאינו מרגיש בשחיתתו שקרע רק שהוליך והביא הסכין בעלי עכבות דבר,, "ושחתת" קריין ב' ואין "וקרע" רק כשהרגיש שקרע או שנראה בתוך החתק אויז מקום שנקרע ולא נחתך. והרי הדבר מוכחה דכיוון דזה נקרא,, "ושחתת" זה,, "וקרע" ע"כ המעשימים אינם שווים ונרגש או ניכר בין מעשה. ופלא תראה בלשון הاش"ס דפרק פשיטא, כיון דכי נקב טרפה, ולא קאמר כיון דכי פגום טרפה, הרי דפוגימת הסכין לא נזכר כלל בהילכה. ובלב ארוי'

בקדשים, כי בקדשים בהמה הוה סgi בדייעבד בסימן אחד, ובעו
לא היה נהוג שחיטה כלל, אבל בפסולי שחיטה חן בគלא סימנים
והו במקצתם, לא נתחדש עתה דבר, ודינם כמו שהיה במדבר
בקדשים, ולכן לא הוציאים רבי כאן. וכל המשניות דמקילתון נשנו
בר"ע קודם חזרא, ולכן באוא"ב וכסה"ד, לא פטור אלא בנורח
ומעקר דלא שחת כלל, אבל פסולי שחיטה במקצת הסימנים,
דאינם אלא חומרא דרבנן לפסול, לא להקל אמרו לפטור מכוסוי
ואוא"ב, והשוחט ונתנבלה בידו דקANTI התם, היינו שמות עם גמר
שחיטה ולא שנפלה בשחיטה, ורק לאחר חזרה נשתנה האי דיןיא,
ועיין בזה במא שכתבתי שם בפ' אוא"ב ובפסקין הרמב"ם שם,
דברים המכריחים לפרש כן ותרוח צמאן.

כל זאת אליבא דר"ע, דנירה היהת מכוורת במדבר, והחיטה היהת מצויה תקופה קדשים ואח"כ גם בחולין, אבל לר' ישמעאל דמעולם לא הייתה נחירה מכורת רק שחיטה, מילא דחשתיתה לאו מצוה היא רק תיקון לאו דנבהלה, גם אינה מותרת מיד איסור אבמה"ח, רק בmittah תלייא מלטא, כמו בנהירה לר"ע, ומילא דמאי היהת בב' סימנים וכדייף את ראשו דבר הותז, ומילא גם לכתלה לא בעין יותר מרוב, ולא כל הסימנים וכאשר תראה באמת מלשו הש"ס ריש השוחט דקאמר שם اي מה בהמה ברוב שנים הרי דנקט רק רוב שנים מס לכתלה, ואונ"ג דמאית ראשו שכבר הותז יליפ', משום דגס רוב מקרי כבר הוחז. דע"כ לאמר כן, דהרי בדאורייתא "אי לחלק בין לכתלה לדיעבד, וכיון דמקובל אצל דרויבו כמוו, ע"כ דהוא השיעור דכתלה דהא אין בשחיטה מצורה רק הקשר ותיקון בعلמא. ולכן לר' ישמעאל לא בעין שום קבלה או הלכה על פסולין שחיטה אפלו במקצת השחיטה, כמו שביארנו לר"ל אליבא דר"ע. ואפלו אם נאמר דלא"ש נמי לאו מקריא ידע שיעור ומוקם השחיטה אלא מהלכה, מ"מ לא מהלכה הנשענת על הקרא דזובחת כאשר צויתיך דהאי קרא לא אתה לצוות מיד, אלא מהלכה המפרשת קרא דושחתת את בן בבר כ"י שם איך איכא ציוו על השחיטה זו בקדשים והוא בחולין. ולדידי" פשט ההלכה דעת הושט ועל הקנה היינו מקום השחיטה, ועל רוב א' בעור ועל רוב ב' בהמה היינו שיעור השחיטה לכתלה.

וראה עתה כי לרבי אליבא דרא"ע דקسمך הא הילכה על הקרא דוחבת כאשר צויתיך, א"א לפרש בעל הושט ועל הקנה היינו ציין מקום השחיטה אתה, דהרי מקום השחיטה כבר ידעו מושחת דבקדשים וכונו דכתבו, שלא אתא הילכה על שאר הלכות שחיטה שכבר קיבלו ע"כ במדבר במצווי דושחת, ה"ה וכש"כ דלא בעי עתה לציין מקום השחיטה דזהה קנה וושט, אלא ע"כ דגה זה את על השעור אתה דבעין לכתילה שני סמנים שלמים, הן בבהמה והן בחיה ובעוף דעד עתה לא היתה השחיטה נהוגה בחיה וועוף. ומזה ג"כראי לרמב"ם דגס בעופ בעינן ב' סימנים לכתילה, דאי בעוף סגי לכתילה בסימן אחד, מה חידש עתה דבעין ב' סימנים שלמים בבהמה לכתילה, דהרי כבר היה זאת כן בקדשים, אלא ודאי דקאי גם אוור להזכיר לכתילה ב' סמני"ו ודוק היטב כי הדברים אמרתיך ושותהיכת תל"י"

עיקר ו' בדיקת הסכין לשחיטה

יחדתי עיקר מיוחד לבדיקת הסכין, מפני שהוא עניין סגור ומוסוג בש"ס ופוסקים, והוא מכיון גדול בדייני שחיתותCIDOU, כבר חרבתי קוונטרס מיוחד לבירור העניין הרם והנשא הלאה, הנקרא בשם „הלכה למשה“ ומazel שיצא החבור לאור עולם, ניטען סוף לי בזה תוספת מרובה, لكن אמרתי לייחד כאן בפתחת חבירי על

לחכם, כי בדיקה כזו בעי הבדיקה ייחירה והבנת הלב, דע"ז קאמר להבדיל בין התמא והטהור, בין נשחת ח齊ו או רובו של הסימן, ועיין מש"כ בזה בפרק אלו טרפות דף ע"ב. וזה דקמתרץ הש"ס על הקושיש', דפשיטה דכי נקב טרפה, ולמה לי בדיקת סכין, ואם ירצה להיות בטוח מעצמו יודע שצරיך לבדוק סכינו, ומוה חידשין ר"ח, ומתרץ דבבדיקה לחכם קאמרין, ר"ל דחידשין הרבה, דלא תלי הדבר באט נקב או לא נקב, אלא בסכין, אם פגום או לא, אשר זה עבי חכם לראותו. כי להרגיש בפיגימה דקה הנרגשת ואינו אוגרת דבוי הבנת הלב והבנה יתירה, ציריך חכם. ועיין פריך דהרי האי בדיקה לחכם באמות אינה מעכבות, ואין בה אלא משומס כבודו של חכם, כדאמוד ר"י דלבתוליה היה הסcin שלם מכל פגום, אבל בדיעבד לית לו בה, כי כך הייתה דעת ר' יוחנן, וכאשר אבואר, ע"ז משני דמדרבנן וקרוא אסמכתא בעלמא, ר"ל לא תימא דהאי חיווב בדיקה על פגימה דקה דבוי חכם הוא מדברי קבלה שהי' כן מאי, כי היכי דתקשה על ר"י דאמר דאיו אלא סלסל של בעלמא מפני כבודו של חכם דזה ליתא, אבל חומרא דרבנן הוא מהחמירו החכמים אחר ר' יוחנן, וסמכותו אמקרה דושחתותם בזה, אבל באמות מקדמת דנא לא hei בזה פסול בפיגימה הנרגשת לחכם שאינה אוגרת ואני קורעתו אלא לכתתלה. כך הוא הפירוש האמתי לדעת הבה"ג כפי הבנת הגאון ר"ץ חיות, וכן דעת הרמב"ם ע"ל כדמותו הרבהה פסקו בעין זה וכאשר אבואר.

דינהנה כבר הרأتي בעקרים הקודמים, דלר"ע קודם חזורה לא הי' בכל פטולי שחיטה דהינו בפסול במקצת הסמנים רק איסור מדברי סופרים שאין בו מלוקות ולא טומאת נבלות, וה"ה דספקם לקולא שאור ספק דרבנן, ולכן המשנה דשנית אליבא דר"ט קודם חזורה שפיר קאמרה דבכל שוחטין חוץ מגיל קצר והמגירה, דבשתום סcin דאיו בו אלא ספק פגום אם שחת בוחשיטה ודאי כשרה דניהו דמדרבנן הי' פסול אם הייתה קורעת מקטת הוועט, אבל כל שלא הרגיש שום עכבות דבר בשעת שחיטה וגם לא ראה במקומות החתק שום היכר קריעה שפיר דמי ע"ג דיש פגימה בסcin, ומחייב"כ דלא דקדוקו על פגימה כ"ש שאינה אוגרת ואפי' לכתתלה לשחותו בו, ולכן אין כאן מוקס תימא שלא נאר בשום משנה או ברייתא בדיקת הסcin וגם פסול פגימת הסcin אלא השוחט במגירה שאין בה שוחט אלא חונק, והוא ניכר בכולה מעשה, כי כן הוא עיקר מה"ת ואם הי' פגום במקומות אחד והרגיש או ניכר שמייעוט הושט נקרו ע"י פסול מדרבנן אם לא אתא ההלהה על פיסול במקצת הסימנים, והאי והודה לו ר"ע ע"כ הלכי דושחתותם בזה, דלא די בושחתותם וכדכתוב בתורה, ושחת ולא וקרו, אלא דבעינן גם "בזה" לשחות בסcin שלם ולא בפוגם בלי השקפה על גודל הפגיעה אי מazi קרע או לא, דכל שהscin נקרו פוגם, פסול השחיטה והוא מדרבנן. ולמצוא פגומה כזו, ציריך הבנת הלב וטרחא יתריא לבן ציריך חכם או קמי"ח חכם, דלא סמכין בזה על סטם טבח דלא ידקך קרוא"י בדיקתה. ולא מפני כבודו של חכם. ורהי תראה דלקמן לע"ב ע"א במשנה ר"ש אומר אם שרה כדי ביקור מפרש הרמב"ם ז"ל בפיהם"ש, דהינו ביקור סימנים לאחר שחיטה, ותמהו עליו דהרי בדף ט' ע"א קאמר בגمرا, Mai לאו כדי ביקור סימנים, ואיכא ראי' לטבח ציריך לבדוק בסימנים לאחר שחיטה וקאמר אביי לא, הכי אמר ר"י כדי ביקור חכם, ופרש"ז ז"ל לבדוק הסcin להראות לחכם. אבל אני כתבתני שישTEM דההמבר"ם ז"ל הי' מפרש דברי אביי הכי, לא דבסטם שחיטה אפשר דלא עבי שום בדיקת סימנים, דיכול לסייע דמסתמא שחיט שפיר. אבל בשחיטת שחיטה מצומצמת לציריך ביקור להבחן אם הוא מחיצה או רובה בדיקת כזו עבי חכם, ולעלום אסימנים קאי ופירוש זה מוכחה עי"ש בחודשי. ומעטה הרי לפניך דהתמס ודי לא מפני כבודו של חכם קאמר, אלאadamaire דשחת שחיטה מצומצמת עבי להראות

נתעור על דקדוק עצום הלאה. אבל עיין בהගות הגאון רצ"ה חיוט ז"ל שכטב וז"ל: גמור פשיטה כיון דכי נקב טרפה, נ"ב: עיין ש"ס סימן י"ט סק"ד מה שתപס על הדרישה שכטב בטעם בדיקת הסcin משומס דכתיב ושהתפס בזה, ודחה הש"ס מכאן, אמרנו דע"ז לא ציריך קרא, רק על בדיקה לחכם מורה הקרא עי"ש, ונעלם במחcit דבורי בה"ג ריש הל"ש, שתפס הפשיות לשון ר"ח, מנין לבודיקת הסcin מה"ת שנאמר ושהתפס בזה, משמע דלא hi לפניו גירסת הש"ס כאן, או שסובר (והוא הייתר מסתבר), דה"ק בגمرا, פשיטה כיון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אtmpar, עכ"ל הגאון ז"ל. וכוונתו דמכך האי דקדוק דלא קאמר פשיטה דכי פגום טרפה, אלא דכי נקב טרפה, מפרש דהכי קאמר פשיטה דכי נקב טרפה, דהינו אם יריגש שמנקב וקורע, או שיראה במקום חתך שיש שם איו קרע שאיןו חלק, שמוכיח דשם לא נחתך רק נקרע דטרפה, ומיליא מי שירצה להיות בטוח שלא יקלקל את השחיטה, ובפרט אחר שתקנו ח"ל ברכה בשם מלכות על השחיטה ודאי לציריך לבדוק את scin תחלה, אבל לדריש מקרה לציריך לבדוק הסcin מהחמי תתי ועי"ז משני דבוי בדיקה לחכם קאמרין. תירוץ זה לפי פירוש זה בקושית הש"ס ציריך ביאור מבון, גם מה דפריך אח"כ, והוא אר"י לא אמרו להראות scin לחכם אלא מפני כבודו של חכם, ומשןי מדרבנן וקרוא אסמכתא בעלמא הוא, איןו מובן, וכיון דאיין בהראות scin לחכם אלא מפני כבודו של חכם, גם מדרבנן אין כאן חיוב ואיך קאמר ר'ח מניין לבודיקת scin וכו', אדם בדיקה לחכם קאמר דאיו אלא מפני כבודו של חכם, לא שידי לשאול מניין, וגם לא לסמכו על הקרא. ועי"כ דזאת קשה לי, דאל"כ מה פרי' מר"י וכי לא ידע דמדברי קבלה לא ייפין דינים חדשים, עיין בב"ק ב' ע"ב ובמקילתן קל"ז ע"א, ובתוס' שס ד"ה אתיא גיהה ודוק. אבל ידועה דעת הרמב"ם ז"ל דסל' דמשום לתא דישראל נגעו בי, ולא משום כבודו של חכם ז"ל פ"א הלכי כ"ז מה"ש: כל טבח שלא בדק scin שלו שחתה בה לפני חכם וכו' מנדין אותו לפי שיסמוך על עצמו עם אהרת ותהי' פגומה וישיחת בה וכו' עכ"ל. והרבה דוי נשבכה לישיב דעת הרמב"ם ולהשוותה עם הגمرا דכאן עיין לח"מ שם ובפלתי ויתר אחרים, ובמחcit העלו חטא בידם. אבל האמת יורה דרכו, דהנה הא דבעינן הוראת scin לחכם, או שיבדק הטבח קמי' תכם קלשו הרמב"ם, הוא משומס דגס פגימה דקה שאין בכתה לעקר נמי פוסלת השחיטה, והוא ודאי מדרבנן דסמכו זאת אקרוא דשאל פוסלת השחיטה, דלא די בושחתותם וכדכתוב בתורה, ושחת ולא וקרו, אלא דבעינן גם "בזה" לשחות בסcin שלם ולא בפוגם בלי השקפה על גודל הפגיעה אי מazi קרע או לא, דכל שהscin נקרו פוגם, פסול השחיטה והוא מדרבנן. ולמצוא פגומה כזו, ציריך הבנת הלב וטרחא יתריא לבן ציריך חכם או קמי"ח חכם, דלא סמכין בזה על סטם טבח דלא ידקך קרוא"י בדיקתה. ולא מפני כבודו של חכם. ורהי תראה דלקמן לע"ב ע"א במשנה ר"ש אמר אם שרה כדי ביקור מפרש הרמב"ם ז"ל בפיהם"ש, דהינו ביקור סימנים לאחר שחיטה, ותמהו עליו דהרי בדף ט' ע"א קאמר בגمرا, Mai לאו כדי ביקור סימנים, ואיכא ראי' לטבח ציריך לבדוק בסימנים לאחר שחיטה וקאמר אביי לא, הכי אמר ר"י כדי ביקור חכם, ופרש"ז ז"ל לבידוק הסcin להראות לחכם. אבל אני כתבתני שישTEM דההמבר"ם ז"ל הי' מפרש דברי אביי הכי, לא דבסטם שחיטה אפשר דלא עבי שום בדיקת סימנים, ד יכול לסייע דמסתמא שחיט שפיר. אבל בשחיטת שחיטה מצומצמת לציריך ביקור להבחן אם הוא מחיצה או רובה בדיקת כזו עבי חכם, ולעלום אסימנים קאי ופירוש זה מוכחה עי"ש בחודשי. ומעטה הרי לפניך דהתמס ודי לא מפני כבודו של חכם קאמר, אלא adamaire דשחת שחיטה מצומצמת עבי להראות

ואמרו בשמו כאלו היהתה נתקשה קושי זו בבית מדרשו של ר' ר' אבל באמת זה אינו אלא דרבב"א המציא תירוץ זה מטעם דברי ר' ר' המחולק עם ר' ר'ל, בהא דמקום חתק ושלא במקומות חתק, וא"כ בימי ר' ר' עדיין לא נתקבל עכ"פ חזרת ר' ר'ע, ומילא דכל פסול שיחיטה במקצת הסימנים אינם לכל הייתר אלא מדרבנן אסורים, ולכן שפיר אמר ר' ר' דלהראות סכינו לחכם, שהוא על פגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת, דין בה אלא מפני כבודו של חכם, אבל לאחר אשר אמרו באיתר כתראי קבלו חזרת ר' ר'ע, ובquo' ממשמרות נתועים דכל פיסול במקצת השחיטה נבלה כנחריה ממש, שבוי החמירו בפגימה אפיו אינה אוגרת פסולת מדרבנן אף בדיעבד, כי סמכו אקראי דוחשתחטם זה לפסול סכין פגום, אפיו אין בכך האי פגימה לייקער כלל. ולהאי פגימה כדי להרגיש בעי חכם מדינה כאשר ביארתי כל זאת באורכה במקומה ומילא שבוי הוה הוראת הסכין לחכם עיקר הדין ומשום ליתא דאסורה, ועל חנים טרח הפלתי ז"ל לישיב דעת הרמב"ם ולומר דמאחר דתקנו חז"ל להראות סכינו לחכם מפני סכין לחכם ביו"ט, שמא ימצאננה שניתן הרמב"ם טעם, שאון מראין סכין לחכם ביו"ט, שמא ימצאננה פגום וישחינה במשחות שלא, עיין עוד לקמן בהז, ולפי תירוץ של הפלתי, מהה ייחוש כאן מאחר שעשה כתיקון חכמים להראות הסכין לחכם, ומה בין בדיקה שבודק לעצמו בביטו, לבדיקה שבדק בפני החכם, ועכ"ה הchein לו סכין בדוק בעי"ט מבון, והוא תשובה נצחית לדבריו אלא ודאי ברור כשם, לדעת הרמב"ם, אכן חש דבידקה בינו לבין עצמו הי' בהעbara בעלימא, ומהני רק על פגימה האוגרת, והוא עתה אחר חזרת ר' ר'ע חש פסול דאוריתיא שמא יקרע משה בשוט, ובדיקה לפניהם חכם תה' על פגימה הנרגשת דחלקו אר"ח, רמב"ם ורא"ה ז"ל פסקו כר"ח, דחירות הצפורן דהינו הרשות הצפורן פסול בסכין, אפיו אינה אוגרת כלל, אלא זהה מדרבנן דגארו חז"ל על סכין פגום עג"ד דין בכו' לעקו' הסימן, וסמכותו אקראי דוחשתחטם בהז, וזאת אחר שקבלו החזרה דר"ע דפיסול במקצת הסימנים נבלה מה"ת הוה עי"ש בארכיות ולא הראשונים כאן רק הני פסקי הרמב"ם ז"ל המעדים כולם עדות המכונת ע"ז דפוגמה כ"ש אינה פסולת אלא מדרבנן.

א') הרמב"ם בפ"א הט"ו וט"ז כתוב ז"ל. היה ה תלם זהה מרוח אחת לא ישוחות בה ואם שחתך דרכ' הרוח שאין הפגימה נכרת בה שיחיטה כשרה. כיצד שבדק בהולכה ולא תרגיש שיש בה פגום, וכשתחזר אותה בהבאה תרגיש שיש בה פגום וכו', עכ"ל. הנה בפסק הלואה נלאו כל אנשי חיל למצוא ידים ורגלים, דהרא"ש ז"ל תמה כיון שהפגימה זקופה מצד אחד, איך אפשר שלא תרגיש אצבעו כשהוא יורדת לתוכה, והמעי"ט הלץ بعد הרמב"ם לאמר דכונתו דין הפגימה קורעת בירידתו, אבלDOI וαι נרגשת להבודק, ומשי"ב הרמב"ם ולא תרגיש ההינו פגימה הקורעת. מי הוא זה

שhot את הקנה ואח"כ נקבה הריאה וכו' ועיין ברא"ש שכ' ולא ידועין כי אחרונייתא ואזילין לחומרא, ועיין בהגות מהרש"ש שתמה ע"ז דהול"ל דהדר ב' מחדא דכען זה לא מצין בש"ס אבל כתוב דמנה שאמר הש"ס, אלא ארחב"א אר"י, אכן קודם חזרה וכו', ר'ל בזה דמעולם לא ה' ר'ל מתרץ כלום אלא ר' ר'י ה' מתרץ עי"ש,ומי לא יבין כי דבר זה עוד יותר דוחק בדברי הרא"ש, דמן"ל הש"ס הא, דר'ל מעולם לא תירץ כנ"ל, דלמה לא נדחה האי מימרא דשחת הקנה ואח"כ נקבה הריאה וכו', כמה האי מימרא דמתרכז בין מקום חתק לשלא במקומות חתק ובפרט מארח דהאי אחרינה דנקבה הריאה בין סימן לסיון, לית לנ' כוותי', הרי מסתבר דלא אמרה כלל או דהדר בה וכחלה תא, הן אמת דכפי שכטב הרשב"א ז"ל דלגביה הקנה עצמו כ"ע מודים דהוהCMDMB"ד, לא קsha זאת אבל אז יותר תמורה למה הביא כלל האי מימרא לדחות תירוצו של ר'ל, דבלאה הולל, כיון דנפסק הקנה, מה לי מקום חתק ומה לי שלא במקומות חתק, אם דבר זה פשוט כ"כ, עד שאנו אומרים דאפיו מאן דחולק אדינא דנקבה הריאה בין סימן לבסימן, אבל בסימן עצמו מודה גם הא דר' ר'י דכאן קודם חזרה וכו' לאו ר' ר'י בעצמו אמרו אלא ארחב"א משמי', וגם זאת רק בלשון, אלא"ה לאחר שדחה דר'ל לא תירץ מיד' ואם בבי"ד של ר' ר'י נתקשה קושי זו דורמינו וכו' ור' ר'י מתריצה כנ"ל, ודאי ה' צרך להעמיד דבריו ברישא, ולא לסדרו לבסוף שפרשתי הסוגי' אלא ארחב"א אר"י וכו', אבל עיין לקמן בחוזשנו שדר' ר' ישב, לדעת הרמב"ם, כי ר'ל רצה למוצה טעם להאי הלכה דר' ישב, דאפיו שhot הרוב בהקשר השחיטה, פסול מקצת בדרישה או בעיקר לשוטתו נבלה וככלוח נחרה, וקאמר משום דהאי מיעוט בפיסול מצטרף להשמלת הרוב, דמייעוט בתרא לא מצרי מצטרף להשלים רובא בשחיטה, משום דכיוון דיאיפסק רובה הוה CMDMB"ד ותו לא איצטריך לשחוט אפיו לכטאלה לא, וכשיטות ר' אושיעא בתוטס' לי ע"ב ד"ה החליד, וא"כ ע"כ שני המימרות אומרים ר'ל, כי תלוות זו בזו, כי רק מכח דס"ל דחائر פסיקות רוב הסימן הר' הוא CMDMB"ד, מצ'י אמר האי טעמא של ההלכ', ומה מקצת הסימן במייעוט קמא בפיסול פסולת את השחיטה, אבל בזה לא מתורץ הקושי' מפש"ג דקנתני נמי בין הטרפות DMAH"ט גופא הוה לי ליחסוב נבלה כיון CMDMB"ד,תו לא מצרי שחו' הר' ע"כ דר'ל מעולם לא אמר מלתי' כדי לישיב המשנה קר"ע לאחר שחדודה, אלא כדי ליתן טעם ל渴בת ר' ישב, ע"ז קאמר אלא ארחב"א אר"י כאן קודם חזרה כאן לאחר חזרה וממנה לא זהה מקומה, הנה גם זאת אינם דברי ר' יוחנן, אלא ר' חייא בא"י למד תירוץ זה, ממה דר' ר' מחולק ה' עס ר'ל, על מה דאמר לחק בז' מקום חתק לשלא במקומות חתק בפיסול במקצת הושט, דר' ר' לית לי' CMDMB"ד לא הריאה ולא הסימן עצמו, ולכן ס"ל דלכתחלה בעינן לשחות הסימנים כולם, ומילא דגס במקומות חתק מצטרף שפיר מיעוט בתרא להשלים הרוב בשחיטה, אבל סובר בטעמא דהאי הלכה, דכל שנעשה מעשה טרופות בסימנים ואפיו רק נקב בשוטט, הוה כנחרה, כי ס"ל ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, וה' לנחרה מחייב ועד סוף, ומתני' דאלו טרופות CR"U את' דלית לי' הא הילכה DR' ישב, זאת אמר ר' ר' ורא"ה הוסיף מדיל' דמימלא לאחר שבימי' כבר נתקבל האי חזרה דהדר ב' ר'ע צ"ל דמשנה לא זהה מקומה כמו שהיתה שנוי' קודם חזרה, אבל כמו DR'ל לא אמר תירוצו על קושי' הש"ס מלאו טרופות, כן ר' ר' לא אמר בה מיד', אלא הקושי' נתקשה בימי' רבא, ורבא ה' המתרץ הראשון ואחריו אחד מבני דורו, רצה להעensis תירוץ משום ר'ל דה' מחלוקת בין מקום חתק לשלא במקומות חתק ואחרש נדחה, דההני תרי ממרות AA להמציא תירוץ זה כנ"ל, אמר ר' ר' אליבא DR'י,

וראה איך הרוחנו פירוש מרווח בוגרמא לדעת הרמב"ם ז"ל, ולא הוצרכנו לדוחק פרשי"ז"ל שמלחך בין פגימות דמגל קציר ובין האי דמוסוכסת, כי כל דברי רשי"ז"ל וראשונים בהז דוחק אחר דוחק כמו שבארנו שם בסוגי ודוק".

(ב') הרמב"ם פ"ד הי"ד ז"ל: ישראל מומר לענירה מן העבירות שהיה מומחה הרי זה שוחט לכתלה וצריך ישראל כשר לבדוק את הס寧 ואח"כ יתגננה למומר זה לשוחט בה מפני שחזקתו שאינו טורה לבדוק, ואם הוא מומר לע"ז וכוי הרי הוא עכו"ם וחויטתו נבלה. הלכ"ט"ו, מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן העבירות של תורה הרי זה שוחט בין עצמו, אם היה מומחה שאינו מינה דבר המותר ואוכל דבר אסור, שזו חזקה על כל ישראל ואפיו הרשעים בהם, עכ"ל הזחוב והמוזיק שבעתים בכל מה שבר יחר ויתר, ובכל זאת אין יצא ואון בא בשתי הלכות אלו כאשר אבא ר' וזה. א"י אין מחייב בבדיקה שכין ונוטן לו לכל מומר אפיו לעבירה קלה מנבלה שלא חדש על נבלה כלל, ורבא מרא דהאי שמעתא לא דבר רק מומר אוכל נבלות, ולא מומר לשאר עבירות. ב') ולעומת האי חומרא שמחמיר להצריך בודק סcin' עבירות. ומונן לו גם למומר לקל, מקל בפסול לעדות, דהינו באנו מומר וחוזק בכך רק שעבר פעמי אחת ואפיו אוכל נבלות, דשוחט ביןו לבין עצמו, אף בודק סcin' ונוטן לו לא עבי, דכאן מדייק דרבא דוקא מומר קוצר ולא חדש ע"י פעם אחת ואוכל נבלות דקאמר רבא אינו מדייק לאמר דודוקא נבלות ולא אישור אחר. ג') בוגרמא אמרו בטעמא דהאי היתריא דמותר לאכול משחיתת מומר ולא חיישין לקלוק בשחיטה דלא שבק היתריא ואכל איסורא, ומ"מ בדיקת סcin' ונוטן לו עבי, משום דמיirth לא טרחה. אבל הרמב"ם בחלוקת הראושונה במומר לא האזכיר האיט טעמא, דלא שבק היתריא, ובחלוקת השני דהינו בפסול לעדות דאיינו אלא חדש, אשר לפי דעת הרמב"ם אפיו בדיקת סcin' דלא שבק היתריא ואן לא עבי בדיקת סcin' כתוב הטעם דלא שבק היתריא אכל איסורא ואן הרי לא צורך הוא דהרי אפיו בדיקת סcin' דלא שייך בי' האיט טעמא, נמי לא עבי וע"ז לא אמר לנו שום טעם דלמה לא עבי בדיקת סcin' עכ"פ לחשוד לנבלות. ד') בדוחש לעבירות דהינו עבר פ"א כולל הרמב"ם כל העבירות ואפיו ע"ז ושבת דגס בע"ז ושבת בעין דוקא מומר, וכאשר כתוב כן בפי' בחלוקת ראשונה דנקט מומר לע"ז או מחלל שבת בפרהesi' וע"כ דוקא מומר קאמר דאם לאו דוקא הויל' האי דינא בחלוקת שנייה בפסול לעבירה מן העבירות דודוקא בשאר העבירות, אבל בע"ז ומחלל שבת שחיתתו נבלה, וזה סטירה גלו"י למש"כ הרמב"ם בפיהם"ש על המשנה דשותט בשבת שתכתב שם שאם היה מיד משיעשה תבורה או עכ"פ בתחלת השחיטה נעשה מחלל שבת, ושוב הגמר שחיטה פסולה הוה, הרי דגס בפ"א דינו כמומר לפסול את השחיטה. ה') עוד הקשו עליו מtopicתא מפורשת דברדו לו גדיי או שנגנו עין דריש וש"ך סימן ב' מה שנדחקו. ובאמת יפה כתוב הפלטי הרמב"ם המשmitt מה"ט נגנו ולא כתוב רק שנאבדו, אבל מש"כ' ואין משום התופסתה לא הייתה מקובלת אצל וכו', מי הוא זה אשר בין אית' זאת, דרמב"ם לא היה מקובל התופסתה ומה חדש דין חדש בדיקת סcin' נגד תופסתה מפורשת. ובכל אלו החומרות שפכו הראשונים וגם האחוריים דיו הרבה, אבל כל בעל שליש עכ"ב מוכרח להזdotות כי אין ממש בתירוציהם ובמקומו אරיך לסתור את דבריהם. ובפרט על הזdotות הזאת, שזה בעצם מורה שלא זכו לירד לסוף דעת קדשו של הרמב"ם ז"ל, אשר מימיות משה עד משה לא Km ממשה.

אבל לפי הצעתינו אין התנהלה לשום קושי' וכל דבריו מזוקקים.

אשר יקבל דוחק גדול ונורא כזה בלשון הרמב"ם ז"ל שהוא לשון ערומים. אבל חוץ מה האקשה עליו הלח"מ, דלמה לא מחולק הרמב"ם בין פגימה אותה להרבה כמו שמלחך בוגרמא, ותירץ דס"ל להרמב"ם דכל שאינה הנרגשת בהליך הו"ל מגל קציר שב"ה מכשרין לקמן במשנה י"ח ע"א בשחתת דרך היליכתו ומונחו דשם בוגרמא כאמור דרך לעניין טומאה מכשרין ולא לעניין אכילה הרי תראה דרמב"ם לא הביא דין זה בהלכות אבה"ט, וע"כ ס"ל דלא קיימה מסקנא הכי, ודלא כפרש"ז"ל שם, והגמרא ובריתא דהכא דקאמר דבהרבה נידון מגירה הכל כב"ש ודלא ההלכתא.

ויאמר נא המעיין וכי ניחא לי' לרמב"ם לתלות בי' בוקי סרקי דברים שאסור לשומען, דברי"תא ושקלא וטור" סתמא בוגרמא אזלא אליבא דב"ש, במקום דכל דילב בידינו דב"ש במקום ב"ה אינו משנה, ולא עוד אלא דלא הביא דין דמתניתן דבמג' קציר דרך היליכתו ב"ה מכשרין, וסמך על מה דהביא האי דין דמסוכסת דמבדבר רק מפגימה אחת, ומזה נדע דאין חילוק בין אחת להרבה, אע"פ דהבריתא מחלוקת הכי בפירוש, במה דאמרה סcin' שיש בה פגימות הרבהה תידון מגירה,ומי הוא זה אשר יכול לסבול דוחקים אלו.

אבל לפי הצעתינו פסק הרמב"ם הלאה מודוקדק ומכוון להלכה ביל' שום דוחק דהאי משנה דב"ה וב"ש ג"כ אליבא דר"ע קודם חזרה נשנית וכן הבריתא דח"ר ולכך שם במשנה קתני במג' קציר פגימותיה קורען מצ"א והוא שחת לצד השני באופן שידעו שלא נקרו ע הסמנים מ"מ גרו ז"ל לאסור בากילה אבל טומאה לא גרו. וע"ז כתנו בבריתא דזה דוקא בפגימות הרבהה דאיכא רוב בפיקול אם שחת דרכ' הבאות והוה נבלה גמורא, لكن גרו בה גם בהליךתו אותו הבהא לעשוון מגירה לאסור לב"ה באכילה ולב"ש גם לטומאה נבלה מדרבן, אבל בפגימה אחת דאין, בזה אלא פיסול במקצת הסימנים, זהה גופי לא הוה רוק פיסול מדרבן כמו שבארנו לעמלה, לא גרו הולכה אותו הבהא, והש"ס מתחלת לא ידע דמהויליך ולא הביא מירוי, لكن נתקשה מ"ש פגימה אחת מפגימות הרבה דהרי גם פגימה אחתDKORU רוק מקצת הסימן נמי פסולה השחיטה עכ"פ מדרבן וע"ז משני דכהוליך ולא הביא דאי ליכא חש שנקרע באמות, אלא דראוי לגזר הולכה אותו הבהא, ולא גזר רק בפגימות רבות במג' קציר, אבל לא בפגימה אחת. אולם כל זאת קודם שקבלו חזרת ר"ע אבל אחר שקבלו החזרה הרוי כל פגימה הנרגשת אע"פ שאינה קורעת פוסלת השחיטה ומטמא מדרבן, א"כ דינא במג' קציר דמתניתין נפל בביבא מכל וככל דהרי הני פגימות עכ"פ שאינן קורען דרך היליכתו, אבל נרגשות מהה וכל סcin' שפנות בהרגשה פסל את השחיטה וגם לעניין טומאה דלא חלקו ז"ל בגין זה כדי לחזקה ועשואה כפסול בשחיטה דאווריתא. וכך לדין יש לנו נדון חדש דין סcin' שיש בו פגימה הנרגשת בהבאת ולא בהולכת הצפורן. ובזה ודאי אין חילוק בין פגימות הרבהה לרבה הצעה דביבוב'כ אין בהם כדי לעקור לא בהליך ולא בהבאה ואין כאן רק דשחט בסקין פגום פגימות שאינן אוגרות, וכיון דחצין דפגימה האוגרת בהולכה ולא בהבאה התריה הבריתא בשחתת בהלכה ללא הבאה ה"ה דליידן דלא מקרי שחת בסcin' פגום כיוון דאיינו מרגיש הצעה בהליךתו ולכך שחתו כשרה, אבל בשחתת בהבאה שחיתתו פסולה ומדרבנן דפגימה הנרגשת ואינו אוגרת אין בה אלא פיסול שחיתטה דרבנן. וה"ה אם הסcin' מלא פגימות כאלו דמ"ש, ודין דב"ה דשותט במג' קציר דרך היליכתו כשרה, אבל בשחתת בהבאה שחיתתו פסולה ומדרבנן פגום דהוה נבלה מדרבן, והוא לי' שחתת בסcin'

פתחה

וליכא למיימר שמא עשה תשובה וכן שחייבתו פסולה ומדרבנן אבל אי חחת ביום שלאחריו באמת כשרה דשמא עשה תשובה כל זמן שאינו מוחזק למוחלט שבת. ועתה נבא לא חלהקה השנ"יumi במני ובוDK אמר שם בגמרה דחמצן של ע"ע מותר מיד מפני שמחליפין, הרי דטרחא כ"ד להחליף חמץ מעריחין וא"כ כ"ש דמתריחון לתקן הפגם או להחליף את הפגם בכשר, ועיי' ריטב"א שנחכח הרבה ליישוב פרש"י ז"ל מכח האי חומרה. אבל הרמב"ם ז"ל הרי כתוב שהחזקתו שאינו טורח לבדוק, ולא מחייב הכל, א"כ ניהו דלענין בדיקת סכין על פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דהוא דרבנן, מקלין בחשוד, אבל הרי חשוד הוא אנבלות עצמו אף بلا בדיקת סכין. והטעם כן"ל, אמן מאחר דaicא בעירות חמורות מנובלות וגם לנובלות עצמו דהרי הרמב"ם כולל הכל, א"כ ניהו דלענין בדיקת סכין על פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דהוא דרבנן, מקלין בחשוד, אבל הרי חשוד הוא אנבלות דוורייתא, א"כ לא יבודק כלל הסכין גם יקלקל בשחיטה עצמה, لكن החדרך לטעם דלא מניח דבר מותר ואוכל דבר אסור. וכותב במתוך לשונו הזחב דזה חזקה על כל ישראל אפילו רשותם שביהם לדלויל דaicא חזקה אלימטא על זה, הרי הוא ספק דאויריתא, דשמא לא עשה תשובה, אז ישחוט بلا בדיקת סכין כלל, גם לא ישגיח לשחוות כהוגן, וכן בעין כאן חזקה דלא שבк היתרא ואכל איסרא, ואקי האי טעם גם ארישא דטטר לערל גס במומר לנובלות בבדיקה סכין, ולא נייחוש לפסולי שחיטה אלא דמונטיין לכתוב האי טעמא לבסוף, מושום אצטריך לכל שתי הحلכות. והא דלא בעי בחשוד אפלו בדיקת סכין איןנו מה"ט דלא שבק היתרא דהרי מטרח לא טרח לבדוק, אלא מושום בחשוד אין כאן חזקה שלא יבודק שפיר, והרי לעיל בחלהקה ראשונה כבר כתוב-DDOK אבמי שחוותינו שאינו טורח בעי בבדיקה סכין, והאי אין בו חזקתו בסכין פגום מדרבנן דהינו פגימה שאינה קורעת. אה"נ אבל כאן הלא על הבדיקה אנו דנון דהינו אי טרח עליה בשומות לב כדי ורק ע"ז אמרו דין בו יראת שמים לטורח עליה בדעתם לב כדי שימצאנה, כדי שלא יכשל באיסור דרבנן. וכיוון שכן הוא לא חחשו לה רק במומר ומומר שבין מומר לחשוד הוא דמומר שעבר ג' פעמיים מוחזק אצלנו לעובר עבירה ולא עשה תשובה, משא"כ חשוד אפשר לעשות תשובה, דניהם דגש בפ"א נפסל לעדות, היינו מושום דלעדות עיינן מוחזק בכשרות והוא עכ"פ אינו מוחזק בכשרות כי מי יודע אם עשה תשובה, אבל עכ"פ אינו מוחזק להיפך לאפשר דעשה תשובה, דהרי תראה דאמרו בברכות ת"ח שעבר עבירה בלילה אל תהרהר אחריו ביום שמא עשה תשובה, ופרק שמא ס"ד דמשום שמא עדין יש מקום להרהר אחריו, ומתרץ ודאי עשה תשובה הרי דב"ח אמרין ודאי עשה תשובה, ומינה דבשרן בנ"א עכ"פ ספק הוה. אמרו מעתה כיון דבפסול לעדות ספק הוה לא נחמיר בבדיקה סכין דין בו אלא ספק דרבנן שמא לא עשה תשובה, ולא בדק ביישוב הדעת עד שעבר על פגימה כ"ד שאינה אוגרת פגומה ויחם ריבנן נמי לא עבדין לכתלה, אבל כאן יש עוד ספק שמא לא היה בסכין פגימה כלל, וכן מותר לכתלה לסומך עליו בלא בדיקת סכין ונoston לו בפרט אם אין לנו שותח אחר. וזה שמידיק הרמב"ם ז"ל בלשונו הטהור בחלוקת הראשונה דמומר צrisk לשישראל כשר לבודוק לו הסכין, מפני "שחזקתו שאינו טורח לבדוק" כדי לכתוב "חזקתו" דזוקא מומר שחזקתו שלא עשה תשובה, א"כ חזקתו שאינו טורח לבדוק, דמקלו יגיד לו ויסמוך על בדיקה קלה שדי לפגימה האוגרת ואני די לפגימה הנרגשת לחוד, וא"כ כתוב דמומר לע"ז ולהחל שבת שחיתתו פסולה למורי, ודוקא מומר ולא חשוד, והוא נמי מה"ט דשחיתות מומר לע"ז ולהחל שבות אינה פסולה אלא מדרבנן עיין בחודשי הר"ן ז"ל בסוגי' ומכ"ש לדעת הרמב"ם ז"ל דשחיתת נכרי גופה אינה אלא מדרבנן ומשום לתא דעת". ועיין בזה בחודשי לסוגי' דהשות בתבנת. וא"כ מי שرك פעם אחת עבר הרי ספק שמא עשה תשובה וא"כ עכ"פ בדיעבד ששחט מותר הנשחת וכאן באמת לא התיר ליתן לו לכתלה לשחות. ומה שכותב הרמב"ם בפיהם"ש דאם שחת בשבת במאזיד הוה שחיתה פסולה לך"מ, דהתם בשבת עצמו שחת

ולכן באבדו לו גדיי השמייט הרמב"ם גנבו וכמש"כ הפלתי, אבל מהתוספתא לק"מ על הרמב"ם, דגש היא נשנות קודם שקבלו חזרת ר"ע, דכל פסול בשחיטה נבלה, אז לא היה האי בבדיקה חכם אבראה ואטופרא אצרכתא לעכ"פ, ומשנה לא זהה ממקומה, ועיין בمبוא התלמוד דגש בבריתיא שייך לאמר משנה לא זהה ממקומה ומה"ט רק ספק בבדיקה סכין זו שהוא מושום פגימה דרבנן י"ד סיון ל"ג דאיך פסק הרמב"ם נקה"ו נבלה נגד תוספתא מפורשת דנקה"ו אז אינן אלא טרפה דגש האי תוספתא נשנית קר"ע קודם חזרה וזה פשוט וברור.

ג') בפ"ד היל' ט' מהלכות יו"ט כתוב הרמב"ם ז"ל, אין ממשחין את הסכין במשחצתה שלא אבל מחדודה ע"ג העץ או ע"ג חרש או אבן או אין מוריין דבר זה לרבים כדי שלא יבואו לחדרה במשחצת, בד"א בשיכולה לחזור בדוחק או שנפגמה אבל אם אינה יכולת לחזור כלל, אין ממשחין אותה אפלו על העץ, שמא יבוא להשחיז במשחצת. מפני מה אסרו להראות סכין לחכם בי"ט, שמא תהיא פגומה ויאמר לו אסור לשחותה בה מושום פגימתה, וילך וייחד במשחצת, וחכם שראה סכין לעצמו הרוי זה משאילו לע"ה עכ"ל. והנה הגאנונים ק"ז רע"א בהגחותיו לאו"ח סיון תצ"ח ייד שאל בפיו"ד סי"ח הריעשו על טעם זה של הרמב"ם, דמהיכי תיתני ניחוש שימיצאה פגומה כיון דלא בעי בדיקה לחכם אלא מפני כבודו של חכם ויד שאל כתוב הלא בלא נמצאת סכינו יפה מעברינו לי' כמבואר בגמרא' וברמב"ם. ובמחלוקת לא קשו לסתום בקושיותו בכלל, הלא הרמב"ם לשיטתי' איזיל דמשום לתא דיסורא בעין הוראת סכין לחכם ומשום דטבחים קלי הדעת המוחץ דהרי לר"מ במשנה דריש גיה"ג אינם נאמנים על חלב וגיד ולחכמים דנאמנים משום לתא דעת". ועיין בזה בחודשי לסוגי' דהשות בתבנת. וחיקתו אין טורח קלשון הרמב"ם, ובטביהם ספק הוא ודינם

והוא דרמב"ם ז"ל מיאן בפרש"י ז"ל בהא דמיירה לא טרח שפיריש דאם מצא פגום לא יחוור אחר סcin אחר או ישחיזנו, דפיריש זה נפרק מני ובוDK אמר שם בגמרה דחמצן של ע"ע מותר מיד מפני שמחליפין, הרי דטרחא כ"ד להחליף חמץ מעריחין וא"כ כ"ש דמתריחון לתקן הפגם או להחליף את הפגם בכשר, ועיי' ריטב"א שנחכח הרבה ליישוב פרש"י ז"ל מכח האי חומרה. אבל הרמב"ם ז"ל הרי כתוב שהחזקתו שאינו טורח לבדוק, ולא מחייב גודל הטרחא שיש בבדיקה, דזאת ודאי לא נתן להאמר דיה' בבדיקה הסכין טורח גדול, אלא עכ"פ כונתו דמחמתן קלות דעתו, איןנו נتون לב לבדוק ביישוב הדעת י"ב בבדיקה שהצרכיו חז"ל כדי בדוק הטענה שסבירה לא נייחוש עלייה ויידוע מש"כ הר"ן יונה ז"ל דהרביה יראת שמים וייישוב הדעת צrisk בבדיקה הסכין, וא"כ מומר אפלו לאיזה עבירה קלה שהיא, פשיטה דעתכ"פ אין בו יראת שמים שעעה פ' לר"ש נמי ריק איסור דרבנן מ"מ אמרין דמחליפין, עכ"פ שהמה מומרים לעבור אבל יראה דאוריתא, וא"כ גם הכא נימא דاع"פ שהוא מומר למשל אשעטני, מ"מ איןו חשוד דהרי חמץ עיינן מאותה עבירה שהוא מומר עלייה איןו דחוק דרבנן, ומ"מ אמרין דמחליפין, נמי ריק איסור דרבנן דהינו פגימה שאינה קורעת. אה"נ אבל כאן הלא על הבדיקה אנו דנון דהינו אי טרח עליה בשומות לב כדי ורק ע"ז אמרו דין בו יראת שמים לטורח עליה בדעתם לב כדי שימצאנה, כדי שלא יכשל באיסור דרבנן. וכיוון שכן הוא לא חחשו לה רק במומר ומומר לשאר עבירות ולא בחשוד אפילו לנובלות מושום דחילוק שבין מומר לחשוד הוא דמומר שעבר ג' פעמיים מוחזק אצלנו לעובר עבירה ולא עשה תשובה, משא"כ חשוד אפשר לעשות תשובה, דניהם דגש בפ"א נפסל לעדות, היינו מושום דלעדות עיינן מוחזק בכשרות והוא עכ"פ אינו מוחזק בכשרות כי מי יודע אם עשה תשובה, אבל עכ"פ אינו מוחזק להיפך לאפשר דעשה תשובה, דהרי תראה דאמרו בברכות ת"ח שעבר עבירה בלילה אל תהרהר אחריו ביום שמא עשה תשובה, ופרק שמא ס"ד דמשום שמא עדין יש מקום להרהר אחריו, ומינה דבשרן בנ"א עכ"פ הריב"ה אמרין ודאי עשה תשובה, ומינה דבשרן נמי לא עבדין לכתלה, אבל כאן יש עוד ספק בדיקת סכין ונoston לו בפרט אם אין לנו שותח אחר. וזה שמידיק הרמב"ם ז"ל בלשונו הטהור בחלוקת הראשונה דמומר צrisk לשישראל כשר לבודוק לו הסכין, מפני "שחזקתו שאינו טורח לבדוק" כדי לכתוב "חזקתו" דזוקא מומר שחזקתו שלא עשה תשובה, א"כ חזקתו שאינו טורח לבדוק, דמקלו יגיד לו ויסמוך על בדיקה קלה שדי לפגימה האוגרת ואני די לפגימה הנרגשת לחוד, וא"כ כתוב דמומר לע"ז ולהחל שבת שחיתתו פסולה למורי, ודוקא מומר ולא חשוד, והוא נמי מה"ט דשחיתות מומר לע"ז ולהחל שבות אינה פסולה אלא מדרבנן עיין בחודשי הר"ן ז"ל בסוגי' ומכ"ש לדעת הרמב"ם ז"ל דשחיתת נכרי גופה אינה אלא מדרבנן ומשום לתא דעת". ועיין בזה בחודשי לסוגי' דהשות בתבנת. וא"כ מי שרכ פעם אחת עבר הרי ספק שמא עשה תשובה וא"כ עכ"פ בדיעבד ששחט מותר הנשחת וכאן באמת לא התיר ליתן לו לכתלה לשחות. ומה שכותב הרמב"ם בפיהם"ש דאם שחת בשבת עצמו שחת

מוקצת, ולפי הנ"ל לק"מ, דהרי על עז ואבן יכול לתקן זהה שר להחכם, ורק אין מוריין כו וرك בע"ה חשש שיחדדה במשחזה שלה אף-DDI היה על עז ואבן, דמסתמא בכל מתקנת במשחזה שלה מעלה עז ואבן שיש יותר תורה לתקן.

מכל הlin פסקי הרמב"ם ז"ל יוצא מפורש דהאי בדיקה מעולה אפנימה הנרגשת שאינה אוגרת אינה אלא מדרבנן אחרי שקבלו חזרת ר"ע שעוזרו אומר דסcin פגום פסול השחיטה ע"פ שאיןו עוקר הסימן וסמכותו אקרא דושחתות זהה דלא די להשגיה על השחיטה שתה"י בדרך משיכה ולא בדרך דרש ועיקור, אלא דגם על הסcin צrisk להשגיה שלא תה"י פגומה, וכל שנקראת פגומה השחיטה פסולה יותר באור השיטות זהה עיין בסוג' במקומו.

ורק זאת אזכיר עוד כאן דהאי בדיקת הרגשה בחוש המשוש נמי סמכותו אקרא דושחתות זהה, דכיוון לדמדדו דבוי בדיקה להחכם, ע"כ בדיקת הרגשה בחוש המשוש ולא בדיקת ראי' בחוש הראות קאמר, כי דבר ידוע דחווש הראות חזק יותר אצל ההמוניים העוסקים בעובודה גשmitt ולא במושכלות, וחולש אצל החכמים בעלי ספר, וחוש המשוש הוא להיפך חולש אצל ההמוני עובדי אדמה וכדומה וחזק אצל החכמים בעלי מנוחה וכיון דabdיקת חכם קסמכין מילא דבדיקת הרגשה בעין דהוא יותר מוכשרת אלה. והא דבעינן אבשרה ואטופרא נדחקו הראשונים ז"ל, והתוס' כתבו דבשרה לנגד ושת וטופרא לנגד קנה והאחרונים ז"ל חקרו למה עבנו לנו בדיקת בשרא. ולול' דבריהם ז"ל התייחס אומר דהבדיקה צריך להיות על תرتיה על חדודו ועל חלקו, כי הסcin צריך להיות חד וחלק וכ"כ הרמב"ם בפ"א ה"ה באיזה דבר שוחטין וכו' והוא שי"ה פיה חד ולא יהי' בה פגום, ולכן עיין אבשרה להבחן אם חותק היבט שהוא חד כראוי, ואטופרא אם אין בו פגום והכי נוהגין אנו גם עתה לבדוק הסcin על בשර היד אם חותק כראוי יידוע, עד זאת ראוי להזכיר כאן מה שראיתי דבר חדש מק"ז החת"ס ז"ל בחשי הנ"ל דגימה אית' בה מושום עיקור או מושום שי"ה, וזה לכארוי פלא, נהי דבמקום שהוא פגום איןו חד ואיןו חותק אבל שי"ה כ"ז כו הרי מידנא אינה פסולת ורק חומרת אחרים היא לפסול בשחיי' משה, ואיך אפשר דבסcin פגום מושום שי"ה נגע בי'. אבל ניחא לי בשנאמר דכיוון שאין שיעור לשחיטה ומוליך ומביא כל היום כלו כשר, א"כ השהיות מצטרפות לשיעור שהי' בשחיטה אריכתא והוא אבעיא דלא אפשר בגمرا דף ל"ב ע"א. ולפ"ז יש לנו טעם חדש דחו"ל חששו על כל פגימה אפי' לאינה אוגרת ואני קורעת מושום דעת' פ' מקום הפגום איןו חד ויש חשש שי"ה בשחיטה אריכתא لكن לא פלוג רבנן ופסלו כל פגימה אפי' לאינה קורעת ודוק'.

ועוד זאת נשאר לבאר לך, דעתת הבה"ג ג"כ כדעת הרמב"ם, וכאשר הבאתי לעיל מוגחות רצ'ח ז"ל שמעתיק דברי הבה"ג שכותב בדיקת הסcin אנו למדין מושחתות זהה, וממילא דלא קשה על הבה"ג קושי' התוס', דלמה לאמנה בין חמשה הל"ש עיקור דסcin פגומה, דהרי מאחר דחכמים פסלו סcin פגומה גם بلا עיקור ר"ל אפי' אין בכח הפגימה לעקור, איך נחשוב עיקור דסcin, וכן תראה בחינוך שהוא הראי' ז"ל שמנה הל"ש וכדעת הבה"ג בתוכם עיקור סימנים ממוקם חיבורם בליחי ועל מתוקן מנא, וכך גם כאן בסcin של שחיטה הפגומה רק פגימה דקה דרבנן שרי על עז ואבן, זהה הוה כמו בשאר scin אפשר לשמש בדוחק, אין בו מושום מתוקן מנא, אבל במשחזה שלה לעולם אסור לגם בסcin שרואוי' לשמש בדוחק אסור, זהה מלאה ממש מקרי. ומיושב בזה גם מה דקהשה ק"ז רעכ"א ז"ל דחכם אכן רואה לעצמו סcin ביו"ט שהוא מושום פגום והוא לי מטלטל

כפסולי עדות דספק שמא לא בדקנו כראוי' על פגימה הנרגשת. וניהו דשם כתוב דשותט בין עצמו לבין הינו בגין טבח דלא תקנו להראות הסcin לחכם אבל בטבח בדיעבד כשר ולא כשר הבשר אף דלא הראה סcin לו לחכם ממשמע כשר ולא יפה מכריין אבשרה דטרפה אבל בנאבד הסcin ממשמע כשר ולא נדייק מרישא דדוקא בנמצאת יפה לא מכריין היא בנאבד מכריין דכן יש ללמידה מן הרמב"ם ז"ל שכתב, דבלא נמצאת יפה מכריין אצלبشرה דטרפה, ועיין בחודשי לKNOWN דהרבמב"ם לשיתתי מוכרכה לפרש כן, ועל כל בשרא הינו אותו הבשר ששחת בלי להראות הסcin לחכם שא"א לעמוד על הסcin לבודקו עתה. דלא מסתבר כלל לאמר אבפי' הראה סcin לחכם יקסחו לאסור האי בשר, וכיון שכן מוכחה דבນמצאת סcin יפה לא מכריין גם על האי בשר דאי' לא בבר הבהיר סcin והבן. ועכ"פ לק"מ דכל שמרה סcin לחכם אין בכך כלום אם הטבח לא בדקה רק בהעברה בעלמא מפיגמה האוגרת דהרי מוח"ט תקנו להראות סcin לחכם מוחדיים הם בכך. אבל אם עבר ושחט ללא הוראת סcin לחכם נמצאת פגומה מעברין לי' שפיר. ובזה נסתירה ג"כ ראיית הגה"ק בעל ד"ח צוק' ל"ש מוכחה מהאי רmb"ם דאם מוחזרין לש"ב הסcin שהראה בתורת יפה שהוא פגום דלא מעברין לי', דאל"כ איך חשו להראות סcin לחכם ביו"ט שהוא מושם פגומה. והוא קושית הגאנום הנ"ל אבל אין זה ראי' דהרי מה"ט תקנו הוראת סניין לחכם ואיך נעביר את הטבח שעשה בתקנת זה"ל, וא"א לבוא למכלול דהרי בכל פעם מראה סcin לחכם אבל עתה באזנו שכתו הראשונים ז"ל דמנינים אנשים ידועים ומוחזרים, וגם אין שוחטים לעצם ומוכרים לאחרים, ולהם מחלו חכמים כבודם, ולרמב"ם דמשום לתא דאסורה ג"כ בטלת התקנה, דהרי רק בטבח המוכר לאחרים תיקנו, וא"כ מי שנמצא סcin פגום אין ראי' ממש דאי' לknoso, אמנס לדינה ודאי הכל הוה, דאל"כ לא הנחת בת לא"א וכו'.

אבל מה דקהשה טובא על הרמב"ם הוא דהמעין שם ברמב"ם ובכ"מ ימצא דשיות הרמב"ם הוא דכל שנטקלל הסcin באופן שams בדוחק איןו ראוי לתשמשו, אז גם לחודה על עז ואבן אש שלא נתקן לממרי אסורה, דהוה תקין מנא ביו"ט. אבל אם לא נתקלקל כ"כ רק שמ"מ טוב לחודדו שיחותך יותר יפה, אז על עז ואבן שרי ואין מוריין כן לרביבים, אבל במשחזה שלו לעולם אסור מושום זהה מלאכה גמורה עיי'ש. וא"כ קשה בסcin של שחיטה כל שנפוגם איןו ראוי כל למלאכתו ומה ל' עז ואבן או משחזה שלה, ולמה לי' לרמב"ם לאמר דילך ויחדד במשחזה הראי בעז ואבן נמי אסורה כל שאינו ראוי' כל ועיין בשוו'ת ק"ז החת"ס ז"ל י"ד סימן ט"ו דנטקהשה זהה, ורוצה להוכיח מזה אין שום פגימה יוצאת רק במשחזה שלו והוא פלא, דהו אן שם על מטלית אבל מה עניין זה לעז ואבן וחרש שדבר בהם הרמב"ם, הכי נאמר בפגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת, לא תסלק על עז ואבן אתמה.

אבל אם נאמר דהי פגימה שאפשר שיינצה החmens אינה פסולת השחיטה אלא מדרבנן, אז דברי הרמב"ם סמאוקקים עפ"י הסוגי' דביצה דץ יט ע"א דכל שנטמא בלבד הטעמה מטבליין אותו בי"ט ופרש"י כיון דמה"ת חז'י אלא מדרבנן אסור לית ב' מושום מותקן מנא, וכך גם כאן בסcin של שחיטה הפגומה רק פגימה דקה הוה כמו בשאר scin דאפשר לשמש בדוחק, אין בו מושום מתוקן מנא, אבל במשחזה שלה לעולם אסור לגם בסcin שרואוי' לשמש בדוחק אסור, זהה מלאה ממש מקרי. ומיושב בזה גם מה דקהשה ק"ז רעכ"א ז"ל דחכם אכן רואה לעצמו סcin ביו"ט שהוא מושם פגום והוא לי מטלטל

فتיחה

דבר חדש שלא שعروו אדם שקדמוני, ומ"מ כן הוא כאשר אבאר זהה, וכל המעיין ישפט בצדך דcn הוא.

דף י"ז ע"ב עי"ש היבט.

וזיל הרמב"ם ז"ל ספרה ממן"א, "מצא בה עובר חי אעפ' שהוא בן ט' גמורים ואפשר שישחיה אינו צריך שחייבת אלא שחייבת אמו מטהרטנו ואם הפריס עג"ק צריך שחייבת" עכ"ל, והוסף על דבריו הכה"מ וזל, "ושחייבת זו אינה אלא מדבריהם משום מראית עין וכותב רבנו עכ"ל, ודע אינו צריך בדיקה, ר"ל שאין הטופה מפסdotno, לפי שהוא אצלנו בשחווטו אעפ' שהוא חי עכ"ל. וכן הasticsים הרשב"א ז"ל וכוכ"ל הכה"מ. וכי לא יודה, דהרבנן ז"ל לא היה רשאי לכתוב סתום, ואם הפריס עג"ק צריך שחייבת בלי האי תוספת הדבריהם,, ומשום מראית עין, כי בכ"מ תמצאה שהרבנן ז"ל מזכיר מאי לאBAR מה שהוא מה"ת ומה מדבריהם כמו בכל פרקים, בחלב ודם וגיה"ג ובמקומות אין מספר, ומכך מה שהוא רק משום מראית עין, איך יכתוב סתום צריך שחייבת שהוא לשנה דתנאה דמתניתן על קרעו ומצא בה בט"ח טוען שחייבת, והוא מה"ת.

וראה איך במחכ"ת של הכה"מ ז"ל, שגה גם במה שתלה ברמב"ם בפיham"ש דברי התוס" והראשונים ז"ל שכתו דבהתפריס עג"ק דין השחייבת הכרחית אלא מפני מראית עין, אין הטפות פוסלת בו. וכל הרואה יראה דמעולם לא דבר הרמב"ם מזה. Adams בדברי הכה"מ ודאי לא היה הרמב"ם ממשמי די זה מתחבורי יד החזקה. זיל בפיham"ם "זה בט"ח שמותר לאכלו ללא שחייבת, אין חלבו ודומו מותר אצל חכמים, ובברי ריש"ש שמותיר אפיקו הפריס עג"ק ע"מ שלא יהלך על הארץ, ובברי הלה"ה עכ"ל, הרי לך מפורש דלא דבר הרמב"ם מהפריס אינם הלה"ה עכ"ל, והליך המשנה רק דבר מלא הפריס דהשחייבת של אמו עד סוף המשנה רק דבר מלא הפריס דהשחייבת של מתריתו, מ"מ חלבו ודומו אסור, כי כן הוא שיטת הרמב"ם כידוע, ומעטה נצחה לו חקירה, אם תהי האי בט"ח טרפה מבטן מה תהא עליה, דלפומם סברא חזונה כמו דחלבו אסור משום דמカリ שור, ולא נידון לעניין חלב כאחד מאבירי האם כמו כן יחי הטפות פוסלת בו, ע"ז מלמדנו זהה ליתא דניהו דגבוי חלב נידון כשור שלם בפי"י, אבל לגבי טרפות לא, והטעם דכל טרפה הוא תחולת נבלות וחוד לאו הוא כמשמעותו הרמב"ם ז"ל פ"ד הי"ז ממ"א, ולכן כל שאין הנבלות פוסלת בו, איך תפיסת הטפות שהוא רק תחולת נבלות. ואם נמצא עובר מلتכ"ע שחייבת אמו מטורתו, ואיך יחי הטופה חי גרווע מהמות. דין זה ממשיענו הרמב"ם ז"ל לשיטתו דס"ל תלבן אסור. והתוס" ויתר הרשונים דפלייגי זהה על הרמב"ם, וסל"ל דחלבו מותר, אין מן הצורך שייאמרו דין טרפות מן הבطن פוסל בו, דהוא ק"יו מhalb, אבל לעומת זאת בהפריס עג"ק דבעי שחייבת רק מדרבנן, נתהווה להם החקירה מה דינו אם טרף האין בן פוקעה לאחר שהפריס עג"ק ברבות הימים אשר הוא חי והחליטו בזה להקשר כיון דהשחייבת גופה אינה אלא מפני מר"ע והטרפות אינו ניכר כ"כ, וכן לא החמירו בנמא סכך פגום. אבל הרמב"ם ז"ל לא דבר מדין זה כלל לדידי טען שחייבת מה"ת, ופשיטה דטרפות אח"כ פוסלת בו.

ועיין בחדושים בפניהם בסוגי"ש, דהרבנן ז"ל מפרש הסוגי"דר' מרשיא ואבוי פלייגי בזו אי חכמים דרש"ש מה"ת אמרו או מדרבנן, דר' כהנא שם סתמא קאמר הפריס עג"ק איכה בגיןיו, וע"ז הביא דר' מרשיא דבן פוקעה הבא על במה דעלמא הولد פלוגתא דרש"ש ורבנן, עיין בחדושים ק"ז החת"ס ז"ל שם, דמתמה הרבהה ע"ז, אבל הרמב"ם ז"ל קמורתץ ברוחב ביןתו חומרא זו

עיקר ז' אבר היוצא ואבר המдолדל ובן פקוועה

דינ'י אבר היוצא ומдолדל ודיני בן פקוועה מבוארם בפ' בהמה המקשה, אלא דבביאור הסוגיות יש מבוכה רבתא בין המפרשים והפוסקים. וכאשר בארטני בפניהם דעת הרמב"ם ז"ל בבאורו הסוגי" היא המחוורת ומתΚבלת וכל נושא כליו וגם לרבות הראשונים ז"ל, לא ירדו לסוף דעתו, ולא הרגישו מה היא שיטתו, וכך אעטיד רק מקצת שיטתו בענינים אלו, שהוא נ"מ רבתא לדינה והוא חדש ומחודש, אבל דעתני אמת וצדק תלי"ת.

הרמב"ם ז"ל בפ"ה ה"ט ממ"א כתוב וא"ל: עובר שהוציא ידו או רגלו נאסר אותו האבר לעולם וכו', ואפלו החיזיר אותו אבר לمعايamo ואח"כ נשחת, או נולד הولد וחיה כמה שנים, הרי אותו אבר אסור משום טרפה וכו', עכ"ל, וע"ז כתוב הכה"מ דלאו' נראת שדיין זה כולל לכל עובר שהוציא ידו גם למי שלא נשחתה אמו קודם לידתו, אבל לפי האמת זה טעות, שא"כ ברוב הבעיות ימצאו איסור בהרבה אברים שיצאים קודם הלידה. ואף שמדובר הכלבו מוכחה שהיה סובר ברמב"ם פשוטו, אבל האמת יורה דרכו שלא כיון הרמב"ם לא עכ"ת"ז. ומכך האי אמת שלו, נתקשה בבי"ר הרבה, שהשימייט הרמב"ם ז"ל הא דר' מרשיא דזר ע"ה ע"ב דאמר בן פקוועה הבא על במה דעלמא הولد אין לו תקנה למ"ד חושין לארע האבר, וכן השמייט הא דאבי"ר דאמר התם הכל מודים בקליטין בן פקוועה דשייר דמלטה דתמייה מזכר דכוורי אנשי, ולא ידע הב"י מענה לכל אלו. אבל אני בארטני כשם שצחרים דבדברי הרמב"ם, ידו על התהותה, כאשר כתבת בהקדמה, דהרבנן ז"ל שעשה חברו משנה תורה, בכוונה שלא נctrיך אדם לעין בשום ספר זולתו כדי לידע דיני התורה, היה מוכרכח ע"כ לדקדק בלשונו להיות ברור ומובן וטהור מכל סייג, ולא ישטע לתרי אונפין, כי לולי זאת נפל פטו בבריא מבונן, ולכן תמיד משכנתני נפשאי, להעמיד דברי הרמב"ם על פשوطות ממשען, ותלי"ת בכ"מ ראייתי נפלאות, וכן הוא בהענין אשר לפניו.

דעת הרמב"ם ז"ל דאבר היוצא לדעת חכמים דר"מ דף ע"ב ע"א, ע"כ אית ב"י איסור טרפה גם קודם שחייבת ומצד בשדה טרפה, כי רק אז מובן מה שאמרו דהשחייבת מטהר את היוצא מידי נבלה בטרפה. ופלוגתת ר"מ ורבנן הוא ביש לידה לאברים, או אין לידה לאברים, דלרא"מ יש לידה לאברים, ולכן לא עיין קרא כלל לאסורה אבר היוצא דכיוון דזהו כילד, שוב לא נגרר אחר שאר העובר, ולא ניתר בשחייבת האם, וממילא דזהו כשיר אבמה"ח ומטמא, אבל חכמים דר"מ ס"ל לאין לידה לאברים, והיה נגרר האבר היוצא אחר עיקר העובר, اي לאו קרא דובשר בשדה טרפה דמרבנן מני" אבר שיצא חוץ למחיצתו שנאסר בטרפה. אלא דזה אין לידה לאברים היא דוקא אם לא נולד לבסוף או שהחיזיר האבר דבטלה הלוז אעפ' שנולד אח"כ. אבל בנולד כדרכו אף שהוציא תחולת האבר מה בכךalla אגלייא מלטא למפרע דהכל חד לידה ואין כן יציאה חוץ למחיצתו. עיין מש"כ בסוגי" דמכברת ס"ט ע"ב דברים חמדים קילוריין לעינים תלי"ת. וכן על חנוך קומתמה הב"י ז"ל, דהא רוב לידות נמצאה אבר היוצא דהרבנן רק בהחיזיר כתוב הרמב"ם ז"ל האי או נולד, והוא ודאי לא שכח שוציא אבר ויחזירנו.

אבל שיטת הרמב"ם הללו מוכרכחת מדין דבן פקוועה, דהרבנן ז"ל סובר דבן פקוועה שהפריס עג"ק קרע טען שחייבת מה"ת, והוא

חלבו כרת, ומה ל' הפריס או לא הפריס. דמלשונו משמע דאם הפריס פשוטא דחיבר כרת, וכל החולק על הוכחה זו בדוחקים בדוים אין תרופה למכת עורונו בעניינו כלו.

ג') והוה היותר בולט, דהרבב"ס פ"ב הל' ז' מהלכי אהה"ט כתב וא"ל: השוחט את הבמה וכי ואם מת קודם שיפריס עג"ק הרי הוא טהור שחיתות אמו מטהרטו עכ"ל. ואשוחט את הטרפה קאי עי"ש בכ"מ. והרי מבואר דאם הפריס עג"ק ומת מטמא כנבלת והוא מנ"ל לרמב"ס, דמהיכי תיתני נימה דמשום מר"ע גזרו רבנן טומאה. ועיין בי"ד סימן יג' טו"ז סק"ד דרצה לאמר דכל עצמיות השחיטה משום מר"ע איןו אלא לכתלה ולא לאסור בראש"ש הלכה כמותו וחושש להא דר' יונתן דאמר הלכה בראש"ש בסוסון ובתרומות מעשר. והאי ר' יונתן גופי לא קאמר דין רוק מדרבנן משום מר"ע. וכיון דר' א"ה דהוא בתרא לא רצה לקבל הא דהרבבה אמראי קדמאי אמרו הלכה בראש"ש וכל מקום שננה רש"ש הלכה כמותו וחושש להא דר' יונתן דאמר הלכה בראש"ש במסוכן ובתרומות מעשר. הלכה בראש"ש רוק בהני תרי אלא דבאיך אין כן הכרעה. ואי כל עצמיות פלוגתכם רוק בדרבנן ומושום מר"ע, אין מקום לפ███ דלא בראש"ש הלכה כמותו וחושש להא דר' אש"ל דלא כאבי אלא כר' מישריא דבדאוריתא פליגי, ופסק הרמב"ס כוותי ולפיק יפה עשה דלא הביא לא דר' מישריא ולא דאבי מושום דר' מישריא אליבא דרש"ש אמר למלאי ואנן חושש לפ███ כחכמים דפליגי, וס"ל דמאיר דבדין דאוריתא פליגי, עיין בחודשי שם בארכיות. כר' מישריא דבדין דאוריתא פליגי, ועל אמרת דברי אלו מורות נס שאור פסקי ולשונות הרמב"ס ועל אמרת דברי דבגרא, דבהרפיס עג"ק מטמא אם מת. ולא עוד אלא דהרבב"ס לא חש להשמענו חזיש דין זה רוק מכללא וכלאחר ذר, דמדقتב ואם מת קודם שהפריס עג"ק שמעין הא לאחר השפיריס מיעיק הדין ומה"ת, וכן אם מת מטמא כשאר נבלה.

וآخر שצינו לידע כל זאת מילא נבין כי הרמב"ס היה מוכರח לפреш דעיקרابر היוצאינו תלי בשחיטה, אלא הוא אישור בפ"ע מקרה דובשבר בשדחה טרפה, דהרי גם אחר שחיתת האם אם הפריס עג"ק טוען שחיתה מה"ת, ולמה אסור האבר עין בפניהם מה שהארכנו בזה ונצמת מהה דגם עבור המודולל כמו עבור היוצא אסור מה"ת, דmachid לפוטא מרביבן תרווייה. ורש"י ותוס' ויתר הראשונים דסבירו דברי היוצא עיקר אישורו מוחמת שאן להולד שחיתה שכבר הותר בשחיתת אמו, ולא עיין קרא דובשבר בשדחה אלא אחיזיר דלא מהני, لكن מצי סברו דברי היוצא מה"ת אסור ולוקין עליו משום אבמה"ח, ואבר המודולל אין אלא מדרבנן, וקרוא אסמכתא בעלמא, אבל לרמב"ס אין אישור עבור היוצא תלי בשחיטה רק מקרה דובשבר בשדחה נאסר, لكن חד דינא אית לי' עם עבור המודולל, ושניהם אסורים מה"ת, אלא דין אין לוקין עליהם משום דהוה לא שבכללות.

ובטעמא דהא מלטה דיש חילוק מה"ת בין הפריס ללא הפריס עג"ק כתבתי בפנים, דהנה כפי שביארנו בעיקרים הקודמים השחיטה במדבר כמו הנחירה אינה מותירה עד שמת הבע"ח, ורק שנכנסו לארץ שנאשרה הנחירה הותר להם מפרקסת עי"ש שחיתה אבל לעומת זה נתנו להם שיעור ב' בבמה וא' בעוף דיניו דלא בעין מטה והשחיטה מתרת מיד גם אבמה"ח אבל מעשה הממית בודאי תוכז מעל"ע בעין עכ"פ. אמרו מעתה די לولد להיות כאמור דכל שהשחיטה אינה מミתיה דהינו שאנו רואים שלא פעלת כל מהיכי תיתי נתיר. דהא דammo מותר מיד משום דכל שנחנכו שני סימנים מן הנמנע שחיי' זמן רב, יותר מעל"ע דהרי נשחטו שני סימנים באיש וברח אשתו מותרת. אבל האי ולד דחי' יחי' ולא מות מחמת השחיטה לעולם איך יחי' מותר. עיין בפנים בארכיות ודוד"ק.

בפשיטות, דר' מישריא דוקא לרשותך קאמר למלאי משום דהוא היה מפרש דברי ר' כהנא חמיו, דהפריס עג"ק אכן בינייה מדויריתא קאמר, וא"כ לדעת חכמים דין לו מקום רק לרשותך ועל זה חולק אבי' וס"ל דגס לחכמים אין עזען שחיתה רק מדרבנן משום מר"ע. וכיון דר' א"ה דהוא בתרא לא רצה לקבל הא דהרבבה אמראי קדמאי אמרו הלכה בראש"ש וכל מקום שננה רש"ש הלכה כמותו וחושש להא דר' יונתן דאמר הלכה בראש"ש במסוכן ובתרומות מעשר. והאי ר' יונתן גופי לא קאמר דין רוק הלכה בראש"ש רוק בהני תרי אלא דבאיך אין כן הכרעה. ואי כל עצמיות פלוגתכם רוק בדרבנן ומושום מר"ע, אין מקום לפ███ דלא בראש"ש הלכה כמותו וחושש להא דר' אש"ל דלא כאבי אלא כר' מישריא דבדאוריתא פליגי, ופסק הרמב"ס כוותי ולפיק יפה עשה דלא הביא לא דר' מישריא ולא דאבי מושום דר' מישריא אליבא דרש"ש אמר למלאי ואנן חושש לפ███ כחכמים דפליגי, וס"ל דמאיר דבדין דאוריתא פליגי, עיין בחודשי שם בארכיות. ועל אמרת דברי אלו מורות נס שאור פסקי ולשונות הרמב"ס וכולם מעדים עדות מכונות דמה"ח טוען שחיתת כאשר תראה מן הפסוקים שאביא זה.

א') בפ"ב מהלכות שחיתה ה"י כתוב "אדם יצא העובר חי והפריס עג"ק אין שוחטין אותו ביום אחד ואם שחת אין לוקה" עכ"ל. מהא דכתב דין לוקה נמי מוכח דעת"פ איסור תורה אילו הכא דאי רוק מושום מר"ע בעלמא פשיטה דין אין מלוקות. והא דבאמת אין לוקי עליו, מושום דהא איקא כמה אמוראים דאמרו הלכתא בראש"ש נהирו דפסקין להחמיר בשל תורה כחכמים, ולא סמכין אהאי כלל דר' חייא דבעל מקוס משנה רשות' במשנתינו הלכה כמיותו, אבל להקל להלקותו וחושש לדרש"ש. ולא עוד אלא דמויה דאסר הרמב"ס ז'ל לשוחט העובר בו ביום נמי מוכח דטוען שחיתה מדינה, דהרי ק"י איקא אם אין הטרפות פועל בו מפני מה שכתו התוס' והראשונים ולדעת הב' גם הרמב"ס בתוכם, מושום דלא חששו מושום מר"ע אלא אחר שחיתה בלבד, שהוא נכר לכל אם יכו על ראשו שהוא מנבל, אבל בטטרות וכן על פגימת הסכין לא חששו, מכש"כ דין לחוש מושום או"ב דמן דראיה אותו שוחט מנא ידע דנסחטה אמו הימים, ואם ידע הרי ידע מסתמא ג"כ שהעובר היה בתוכה ונתר טמה, ורק מפני מר"ע נשחט. ואם מכר הולך לאחר ושחטו בוודאי ליכא מר"ע כלל, דהאי לוקח מנא ידע דנסחטה אמו הימים, ומהיכי תיתי יחשדו בידע וחתט. ואפלו אם נדחק דמ"מ שיקך כאן מר"ע, עכ"פ ייחודה דין שחידש הרמב"ס מדעת"י דנפשי' שאין דרכו בכך למה לא כתוב יראה לי, כדרכו הטהור בכל מקום. והרי תראה דהרא"ש והטור ז'ל המשיטו דין זה של הרמב"ס מכל וכל, וידעתி דלא מטעמא דידי השמיותו, דהמה לא נחטו כלל ליה לדעת דהרבב"ס מצריך שחיתה מעיקר הדין, אבל אין ספק אכן דהשטיותו מושום דלא מסתבר فهو לחוש למראית עין גבי או"ב لكن לא חשו להביבו.

ב') בפ"ז הלכה ג' שם כתוב השוחט בהמה ומצא בה שליל כל חלבו מותר וכו', ואם שלמו לו חדשיו ומצאו ח' ע"פ שלא הפריס עג"ק ואינו צריך שחיתה, חלבו אסור וחיבין עליו כרת, עכ"ל.ומי הוא זה אשר לא יודע דהאי, "ע"פ שלא הפריס עג"ק" שכתב הרמב"ס אין לו שחר, אם נאמר דכל השחיטה בהפריס עג"ק אינה אלא מושום מר"ע, דהרי הרמב"ס הכא מכרת דבר דחיבין על

פתחה

טומאה יש לה חזקת טהרה, והני תרי חזקות מתנגדות דוחקתו שחייטה מה"ח לדעת הרמב"ם, אלא גם מה שהתייר הרמי"א זיל' ביטמן כ"ג סעיף ה' להכות על ראש העוף כשלשה למות יש לדון בהז בתרתי, חדא דמאחר שלדעת הרמב"ם בעינן לכתלה מה"ת ב' סימנים שלמים בעוף ולא רק בבהמה, א"כ מנ"ל לדבשחת שחיתת דיעבד ובפרט בעוף רק רוב סיימון אחד שאין זאת אלא מעשה רפואי בעלמא, דוגם בשחיטה צזו נתרת מיד ולא בעינן להמתין ולראות אם יצא נפשה עכ"פ תוך מעלי"ע. ומכך בשחתה מעלי"ע לדעתו ברור דאסור העוף מה"ת ונבללה גמורה הוה, דהרי בארכנו דהא דניתר הנשחת מיד וגם לעשות גיסטרוא, היינו מושום דאן סחדי דאחר שחיתת ב' סימנים מת בשעה מועטה גם בלא עשיית גיסטרוא. אבל בשחשת רק סיימון אחד וכ"ש רק רוב סיימון אחד, ואנו רואין אותו חיל פנינו כי אפי' בב' סימנים שחוטים אם אירע شيء מעלי"ע אחר השחיטה אני נבוק מאד אם יש להתר אלא זהה דבר שהוא מן הנמנע אבל בסימן אחד ומכך רק ברוב הוא שכיח טובא במקומות שלא שחת הוריידן ולא יצא ממנה דס הרבה שחיה ימיים איך נתיר אח"כ להחות על הראש ונבללה אם גם בגין פקועה שהפריס על גבי קרעם בעי שחיתה מן התורה. והדבר חדש אבל נצחים על רחונו משית הרמב"ם זיל' ודוק היטב ועיין דף ל' ע"ב בראשו ד"ה ולכן.

אבל דעת רשי"ו ותוס' הלכו בזה לשיטתויהו, כי התוספות סברו דוחזקת אישור דקאמר הינו חזקת אישור שאינו זובח, כמו"ש התוס' שבשעות ובביצה CIDOU ובמקומו ארarti שחנותס' סברו, דעתן חזקה הוה להחזיק את השם טהור טמא אסור מותר וכדומה, ואפילו עיי' סיבה חדשה. ר"ל אפי' נctrיך לחריש שחיתת שבנה שניתה, כדי להעמיד הדבר על חזקתו, עשוין כן כמו שתבו החtos' בהרבה מקומות בסוגי' דרוב כמו דוחזקת טומאה דගברא תעיד שהפרה אדומה טרפה, או חזקת ולד בעמי' דפטור מן הבכורה מקומו, ואע"פ שהحسابות מתחלפות, כי מתחלה פטורה מן הבכורה משום דעדין היא בעמי' אמה ולא נפטר רחמה, ואח"כ כשכבר נולדה פטורה, מפני שאמה ילדה כבר, מ"מ כדי להחזיק שם פטור מהזיקין שבנה חדש, וא"כ הכא נמי חזקת טורה דברמה חזקה לא לימותא להעמידה גם אחר מיתה בהמה, דאע"פ שהחיה היהת טהורה מפני החיות המצלת מן הטומאה, ועשיין נזקינה לטהורה שהיא שחוטה, מ"מ שפיר חזקה הוה להחזיק את השם טהור אפילו מסבה לשבה, ולכן נתקשו דנוקי חזקה להדי' חזקה חזקת טהרה כנגד חזקת אישור, ולהיו ספק שחוטה זו לעניין אישור והוא לעניין טומאה, דליול לגבי אישור בחר חזקת אישור ולגביה טומאה בת רחצת טהרה א"א, כיון דהוה תרתי DSTORI וכן הוכrhoו לאמור דמשום דרוב פעמים שחית שפיר מה"ת טהרה ומורתת אלא דמדרבן החMRIו לגבי אכילה ולא לגבי טומאה שלא אפשרי טומאה ולמד" ד נבללה ס"ל כיון דהוה תרתי מייל' DSTORI השוו מודתויהם לאמר דגם לעניין טומאה מटמא מדרבן.

אולם דעת רשי"ז זיל' היא, דעתן חזקה היא לאמר ולא נתוהה השנות או התחדשות רק להעמיד מעמד מצב כל דבר כמו שהוא כל זמן שאפשר, ואין משגיחין על השם כלל והוא למ"ד נבללה, והכי קאמר בחיה היהת בחזקת אישור אבמה"ח מטעם שלא נשחתה, כי השחותה אף שהיא חי' מוציאה מידי אישור זה, ועתה אמת שמתה לפנינו, וליכא אישור אבמה"ח, אבל המعتمد שלא הייתה שחוטה, ר"ל שלא נעשה מעשה השחיטה עדין במקומו עומד, וכיון דבחזקת שלא נשחתה מוקנית לה, והרי מותה ממילא נבללה הוה גם לעניין טומאה, מה תאמר והא היהת טהרה ע"ע וכן דעדין טהרתה בעינן טהרה הוה, זה אינו דהא כדי להעמידה על חזקת טהרתה בעינן

והויצא לנו לדינה לא זו בלבד דben ט' ח' שהפריס Tag'k טען שהחיטה מה"ח לדעת הרמב"ם, אלא גם מה שהתייר הרמי"א זיל' ביטמן כ"ג סעיף ה' להכות על ראש העוף כשלשה למות יש לדון בהז בתרתי, חדא דמאחר שלדעת הרמב"ם בעינן לכתלה מה"ת ב' סימנים שלמים בעוף ולא רק בבהמה, א"כ מנ"ל לדבשחת שחיתת דיעבד ובפרט בעוף רק רוב סיימון אחד שאין זאת אלא מעשה רפואי בעלמא, דוגם בשחיטה צזו נתרת מיד ולא בעינן להמתין ולראות אם יצא נפשה עכ"פ תוך מעלי"ע. ומכך בשחתה מעלי"ע לדעתו ברור דאסור העוף מה"ת ונבללה גמורה הוה, דהרי בארכנו דהא דניתר הנשחת מיד וגם לעשות גיסטרוא, היינו מושום דאן סחדי דאחר שחיתת ב' סימנים מת בשעה מועטה גם בלא עשיית גיסטרוא. אבל בשחשת רק סיימון אחד וכ"ש רק רוב סיימון אחד, ואנו רואין אותו חיל פנינו כי אפי' בב' סימנים שחוטים אם אירע شيء מעלי"ע אחר השחיטה אני נבוק מאד אם יש להתר אלא זהה דבר שהוא מן הנמנע אבל בסימן אחד ומכך רק ברוב הוא שכיח טובא במקומות שלא שחת הוריידן ולא יצא ממנה דס הרבה שחיה ימיים איך נתיר אח"כ להחות על הראש ונבללה אם בגין פקועה שהפריס על גבי קרעם בעי שחיתה מן התורה. והדבר חדש אבל נצחים על רחונו משית הרמב"ם זיל' ודוק היטב ועיין דף ל' ע"ב בחודשנו ד"ה ולכן.

עיקר ח' כל ספק בשחיטה להחמיר ונשחתה הותרה

מיימרא דר"ה במכילתן ט' ע"א אמר בהמה בחו"י בחזקת אישור עומדת עד שיודיע לך במה נשחתה, אבל אם נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שיודיע לך במה נשחתה, ואך באיתיליד בה ריעותא. ומימרא זו מביאה הגמואה על הא דתנא בברייתא, שלא בדק בסימנים נבללה או טרפה לכל ח' כדאית לי' וקאמר דפליגי בדר"ה דמ"ד טרפה ס"ל חזקת אישור אמרינו חזקת טומאה לא אמרינו, ולמ"ד נבללה בחזקת אישור קיימת והשתתा מטה עיין בגמרה. והנה שורש מימרא דר"ה נמצא בספרא מובה ברשי"ס"פ שמיני: להבדיל בין הטמא ובין הטהור בין הח' הנאכלת ובין הח' אשר לא תאכל, צל' בין חמוץ לפורה ובין צבי לערוד, אלא בין נשחת חצוי של קנה לנשחת רבו ובין שנולדו בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה, עכ"ל. ולכאורה הני נמי למה לי' וכי לא ידיעין מקום אחר דבעינן נשחת רבו ולא חצין, וכן בטרפאות נקב הלב ולא לבית חללו, או נדרס ולא כdomה דטרפה, כי על מעיים דכשר, או האדים הסימנים עצם וכdomה דטרפה, כי כל אלה עכ"ב בא ההליכ' המיחודה, ולמה לי' האי קרא, אבל הפירוש האמתי בדרשה זו הוא, דאתא לחיב בבדיקה סימנים לאחר שחיתה אם נשחת רבו, וקאמר להבדיל בין הטמא ובין הטהור הקדים טמא לטהור, דקודם שנבדוק אם נשחת רבו הוא טמא, דבחיקת שלא נשחת' מוקמין, ובין החיים הנאכלת ובין החיים אשר לא תאכל, הינו בנמצא נקובה הריאה או בני מעיים לאחר שחיטה, דמסתמא תלין בזאב או במשוש ידא דטבחה, لكن הקדים הנאכלת, ואם הוא במקומות דאי' מקום לתלות עכ"פ דמ"מ אפשר דעתהacha אחר שחיתה, חיישין מושום דהרי נקוב לפנינו. הרוי לך משחיתו דינים המבוארם בגמרא דקאי ר"ה עלייו, ומובאים בהאי דרשא דספרא. וגם ראיינו דהספרא סובר למ"ד שלא בדק בסימנים נבללה דטמא קרי לי', אם לא בדק אי נשחת רבו, ודלא למ"ד טרפה ואסורה באכילה.

ויש להעיר, דלא כואדה הינו אומרים דלא כמר ודלא כמר, אלא בין לעניין אכילה ובין לעניין טומאה ספק הוה, דהא אוקי כאן חזקה נגד חזקה, דבכמה בחו"י בחזקת אישור אכילה עומדת, ולענין

הוא כמו בת מבת הבית דלכ"ע לוקין עליו, ולא עוד אלא דמי לא מيري הקרה נמי בטרפה חית העיר עד שמתה ממש, בלי חסרונוابر תחליה, ומה ש' שם בhalb' י' וז'ל,, "ואין אתה יכול לומר שטרפה והמיתה, שאם מתה הרה היא נבלה, ומה לית מהמת עצמה או הכה בסיר' או שברה ארוי והמיתה, הא איןנו מדבר אלא בשנטרפה ולא מתה" עכ"ל, אין כוונתו כמו שביארו الآחרונים וכן הוא בפי המלב"ם ז"ל, נבלה כבר אמרה בפ' ראה, דהרי רוב המצוות והלאו נאמרו בד' ספרים ונשנו במת', וניהו דח'ל' דרכם לדרכו איזה חדשון דין בהאי השנות העניות, מ"מ העיקר שבמ"ת חור על הראשונות, שעל שם זה קורי' משנה התורה, ואשר כ' הרמב"ן ז'ל בריש דברים עי"ש, ובמקום שיש לדרוש דרשינו, וכן כאן יש כמה וכמה חידושים דינים נדרשות, כמו נוטל'פ' שמותר, ולהקדים נתינה לגר למיכירה לנכרי, וכן להקיש בב"ח נבלה וכדומה, עד שאין זה שום קושי' למה נשנית במת', אבל הלא הרמב"ם בדור מללו, שכותב דאם טרפה והמיתה הרוי נבלה ומה לי וכו' ר'ל דאם נבלה רוצה לאסור למא נקט שנטרפה עי"תיתי יער, דה' מתה מלאיה או עי"סיבה אחרת, כי אין לנו שדיבר הכתוב בהוויה, כמו דאמרין בטרפה ולא המיתה, לומר שדיבר הכתוב אבל"ה והש' כ' כהמיתה אבל ה"ה והש' כ' כהמיתה لكن מוכח-DDיבר מטרפה שלא המיתה אבל ה"ה והש' כ' כהמיתה שהוא נכלל בלאו זה והשתאות זוכינו לידע, דלאו דטרפה כלל גם את הנבלה, האילו נבלה שנשנית במ"ת לכאר' מוציא את הטרפה, כמו דאמרין בשמעתין ל"ע ע"א נבלה ממעטת המשוכנת, ה"ה דיש למעט גם מחסרא אבר שקרובה למות שהוא תחולת נבלות ולמהrina הכתוב כאן לכתוב נבלה תמותה טרפה להזיהה איזה דבאתם האילו נבלה לאו מוחודש הוא שנכננו לארץ ונצטו על הזיהה ואיתסר להם הנחירה. ולולו האילו היהبشر נחירה איסור באיסור עשה דאיינה זובהה, אבל לאו נבלה מנ"ל, لكن אתה קרא דל"ת כל נבלה ר'ל אפלו עי" נחירה, ולאחר שקיבל ר'ע קבלת ר' ישבע, אפלו בפסיקת השיחיטה, הכל נאסר בהאי כל נבלה, ובזה ניחא נמי דציוויתה התורה ליתנה לגר או למכרה לנכרי, ולא להשליכה לכלב טרפה שכולג גם את הנבלה שמתה מלאיה או הרגה בkopatz, הדני אינס ראין לאדם הנברא בצלם אלקים, וכמ"כ ר' הרב"ע עה"ת דטרפה ארסיי וסכנה לאדם לאכללה, ומכם"כ הנבלה שמתה מלאיל' דכל דתוי ונימוסי עם ועם מענישים את המאכילה המתה מלאיל' לאחר וכמ"כ רשי' בשמעתון דף צ"ב ע"ב שהוא בכלל שלשים מכות שקבלו עליהם ב"ג שלא לאכול בשער של מתה מלאיה, וכן נהאה מגמ' لكمן ל"ג ע"א גטם לנכרי בעי נחירה, כמו שמדליק הגאון רצ"ח ז'ל בהגותוי, אבל הנבלה שציוויתה התורה ליתנה לגר או למכרה לנכירה היא הנבלה המחוודשת שנכננו לארץ דהינו שלא נשחתה קרואוי, וחכם אחד הקשה לי ממה ר' ישוג' דמסוכנת, דמסוכנת שר' דאל"כ לאו נבלה מה לי השטה מסוכנת אסורה נבלה מביע, ולידי הלא הלאו איצטריך על הנחירה ושלא נזבחה כראוי והשבתי לו דהינו קושי' התוס' שמשקהו, דהרי בלאו מסוכנת איכא איסור עשה דאיינה זובהה, ומ"מ איצטריך הלאו כדי ללקות, ותירצ'ו דהוומ'ל ולטעמייך, ובמסקנא הלא יש לו יופota אחרית להתרтир מסוכנת. ועוד אני אומר דסוג' מציא את' כרי'ש ככמה סוג' בשמעתון דאילו כוות'י כאשר הרأتي במקומות, ולרי'ש הלאו נבלה אינו אלא חורת הלאו דטרפה כאשר אבר זהה, והוא דלרי'ש דם במדבר נאסרו בנחירה וرك השיחיטה היתה מוציא את הב"ח מיד נבלות, ע"כ האי לאו דל"ת כל נבלה אינו אלא חורת הלאו דטרפה שבספרת משפטים, ומה דשינה הכתוב לכתוב נבלה תמותה טרפה. ע"ז איתי תייז' בספרי שהוא אליבא דרי'ש נשנה כאשר כתבתי בעיקרים

לחדר שנשחתה זאת מנ"ל. ואולם אידך מ"ד דס"ל טרפה ואסורה באכילה סובר דאלין בחזקה בתר שמא ומחזקין השם כמו שהי' בili השקפה על הסבה וכלן אף דטרפו אהדי לא אכפת לנו כמו שמצוינו בפ' דטרחות גבי שי שבילין ושני בנ"א דבאו לשאול בזא"ז דטרהוריס שניהם ע"ג אחד ודאי טמא הכא דכוות',adam נשאל על אכילתה אמרין לע' אסורה, ואם נשאל על נגיעה אמרין לע' טהור דכמו דבשני בגין"א דאים תלויים זב"ה ע' שני עניינים בחד בהמה דין לחולות זב"א, דהרי אם הוא טרפה מצד אחר שפיר נאמר דטרהורה היא כדי להעמידה על חזקתה הקודמת, כמו כן אמרין גם בכשרה ע"פ שאנו אוסרים אותה באכילה מצד האי אמרין על אכילתתה אמרין לע' אסורה הוה שמא לא שחת רובה רק מחיצה, והרי לא נעשה מעשה שלמה אלא אסורה הכני נמי בכשרה. ועיין לקמן בסוג' ומש'כ שם. ועתה נAMD דכל זאת לא שיק אלא בלא בדק בסימנים דההספק הוה שמא לא שחת סמנים אלא דההספק שמא שהה וודرس או שמט הסימן, והספק אי קודם שחיתה או לאח"ש, כאן לא שיק לא אמר דנקוי בחזקת שלא היתה שחיתה דכמו כן נקי בחזקה שלא נשחתה, והואDOI נבלה כי חזקתה אינה מצי מתנגדת להה כנ"ל. אולם בשחת שני סמנים אלא דההספק מה שמא שהה וודרס או שמט הסימן, והספק אי קודם שחיתה או לאח"ש, כאן לא שיק לא אמר דנקוי בחזקת שלא היתה שחיתה דכמו כן נקי בחזקה שלא נשחתה נחורה, דמה לי שחיתה המכשרת או נחירה הפוולט, בכוב'כ נתחדשה כאן מעשה או מכשרת או פסולת, מה תאמיר חזקタ אינה זבוחה אמרת שלא שלא הייתה המעשה מעשה מכשרת, הלא חזקタ טהרה אמרת שלא הייתה המעשה מעשה פסולת, ולמ"ד טרפה ואסורה באכילה בלא בדק בסימנים דאיזיל בתר שם בחזקת אה"ג דכל ספק בשחתה הדין כך, דלנבי אכילה הוהDOI נבלה וזהDOI טומאה טומאה טהרה. אולם למ"ד דלא איזיל בתר שמא רק בתר הסבה המעיד את השם לכל מילן הן לאכילה והן לטומאה ספק הוה, כי כאן אנו דנוי על המעשה אי הייתה באופן המכשיר או באופן הפוולט, ואין כאן שום חזקה לא לאcano, וכן שפיר פסק הרמב"ם דהוה רק ספק נבלה וזה אמרת וצדק בס"ד. ולפ"ז לדעת הרמב"ם דכל ספיקות מותרות מה'ת הרוי כל ספק בשחתה חזק מלא בדק בסימנים, כאשר ספיקות דאסורים רק מדרבנן, אבל לדעת התוס' הנפוך הוא דלא בדק בסימנים דרוב פעמים שחת שפיר לא הוה רק נבלה דרבנן אבל שאור ספיקות בשחתה כגון ספק נשחת קודם או לאחר שחיתה או ספק שהה (עיין מה שכתב לקמן דף ז' ע"א בתוד'ה סכין דספק שהה וכ' ספק השקל הוה) הרוי זה נבלהDOI ואוי מה'ת, משום דሞוקמין אחזקת איסור עשה דאיינו זבוח ודוק').

עיקר ט' „הטרפה והנבלה"

כבר כתבנו בעיקרים הקודמים דמה שנאמר לאו דטרפה בפ' משפטים, ולאו נבלה בפ' ראה שהוא מ"ת הוא זורות גדול, ועל כל הני ציווים שלא נאמרו בד' ספרים ונאמרו רק במת', מתיגע הרמב"ן ז'ל בריש דברים ליישב ואומר, או משום דלא דבאמת היניכם מההיארums לישראל עד ערבות מואב במת', או דבאמת לא נהיי במדבר עי"ש. ועתה מה יענה הרמב"ן ז'ל, על האי לאו דנבלה דלא נאמר בד' ספרים טרפה, שלא שיק שום אחד מהני טעמים כmoben, והלא דבר הוא.

אבל דע דבاهיזר קשר זה פלגי ר'יש ור'ע הנ"ל, דהנה לכ"ע האי לאו דטרפה כולל גם את הנבלה, דמה'ת כתוב הרמב"ם בפ' ד' ה'ז ממש'ט מצטרפין לכך ללקות עלי, משום דטרפה תחולת נבלות הוא עי"ש. וע'כ משום דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה,adam תחולת נבלות אסורה תורה, נבלה גמורה לא כ"ש, והאי ק"ו

פתחה

וטרפה הקיש נבלה לטרפה לטרפה לנבלה" ואיזה מן המפרשים מחק „טרפה ונבלה" דזאת לא נמצא כלל בקרא, הכי יאות למחוק כמה וכמה תיבות מתוך מאמר שלם, משום דלא ידעינו לפום רהיטא פשוט הדבר. אבל האי מכילתא יפה מתרשית במאי שכטבנו לעמלה, ועליה קסמץ הרמב"ס ז"ל במה ש' בפ"ד ה"ח ממ"א הניל, והכי פירושה, אין לי אלא בשדה, רצה לומר אם נטרפה ע"י דרישת חית השדה צאב או ארוי, שמצו דיבר הכתוב, בביתינו, ר"ל אם נטרפה כמו נקבת הקוץ או חולין וכדומה, מן המכות שאינה יכולה לתחיות מןין שהוא ג"כ בכלל טרפה שאסורה התורה, ולא מצי משני דבר הכתוב בהוה, דהא תינוח אם ידעינו דהאי טרפה חית השדה באرس הממית אולם, ומושום דא"ח אסורה תורה, אז שפיר תלינו למימר מה לי א"ח ע"י דרישת הזאב או ע"י סיבה אחרת שארע בבית, אבל מניין לו זאת דלמא טרפה האמורה בתורה מצי לחיות, ומ"מ כל שהטיל ארס בה אסורה התורה מאיזה טעם שי"ה, ואז איך נלמד ניקב החוט והריה והדקין מהטלת ארס בגופה, דמנין דחדא פעהה בשינויים, ולכן צריך תחללה לילוף טרפה ממשום דעתתה למות אסורה תורה שהוא תחולת נבלות, ושיך לאו זה דטרפה לאו נבלה, ולמד זאת מהא דכתיב בפרשנויות טרפה ובפ' ראה בהלה, וע"כ חד לאו הוה כנ"ל וקאמר „טרפה ונבלה" ר"ל דכאן בפרשנויות משפטים כתיב טרפה דע"כ כולל גם הנבלה, משום „נבלה וטרפה" דכתיב בפ' ראה דשם נבלה מופרש וטרפה איתרבי מותיבת „כל" וכదדרש בספריו הניל, וע"כ שנייהם משום נבלות אסורה, זאת מושום תחולת נבלות, וזאת משום גמור הנבלות, ומיליא ידעינו דכמו ד Nebula לא חלק בה באיזה אופן מטה, כן לא תחולק בטרפה באיזה אופן נעשה קירבה למות, ומה דכתיב בשדה ע"י דרישת חית השדה, משום דיבר בהוה, והן הוו דבורי הרמב"ס בפ"ד ה"ח ממ"א ע"י"ש, אלא דהא טרפה ע"כ בנטהה למות הקרובה לנבלה מייר, לא יליף שהכניסו לא"י מה שכטבתי שם ותמצא עוגג.

ועכ"פ היוצא לנו מזה דגム לר"ש הלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, משום דטרפה תחולת נבלות וע"כ בנטהה למות, ועכ"פ שר"ש שהוא תדברי"ש ס"ל בראש פ' אלו טרפות טרפה חי, אבל כאשר ביארתי בעיקר י"ד וכן בפ"ט גם למ"ד טרפה חייה, טרפה המפורש בקרא הוא הנטהה למות מחמת מכוותיה, ורק בח"ט של ההלכה פליגו אי חי או א"ח והוא דעת הרמב"ס ז"ל כאשר אבא בעיקר י"ד.

ORAHA זה איך דבכנו אלו מובאים בתוך דברי המכילתא ז"ל, ובשר בשדה טרפה, אין לי אלא בשדה בית מניין ת"ל טרפה ונבלה, נבלה וטרפה, הקיש נבלה לטרפה וטרפה לנבלה, מה נבלה במ"ת) אלום הרמב"ס ס"ל דהאי מכילתא דדריש טרפה ונבלה נבלה וטרפה, דחיך לאו הוא, אליבא דר"ש נשנית, דהנירה לא אשטרי במדבר, ועכ"כ דהאי לאו נבלה שאמרה להם בכניסתן לאארץ, הווא השנות הלאו דטרפה, אבל במדבר שלא ה"י להם גור ונכרי וגם כדי ליתן שכר לכלבי מצרים שייצאו עמיהם על שליא יחרץ כל לשונו אמרה תורה לכלב תשיליכון אותו, אבל כשכננסו לארץ יתנו גור בצד אחד וטרפה ללא צורך, דהרי בכ"מ דאמרין דבר הכתוב בהוה, בלבד שום יליפות' מכח הסברא לחוד אומרים כן, וכאשר המכילתא בעצמה שום אומרת כן, דקתוini שם כיווצא בה, בשדה מצאה, דה"ה בבביה, ונטע כרם, והוא הדין שאר אילנות ורש"י ז"ל ע"ה"ת מוסיף עוד, מקרה לילה, ה"ה ביום, אלא דמסבר' לומר דלאו דוקא, וכאנ בעי יליפות' מיוחדת להקש טרפה לנבלה דבשדה לאו דוקא אלא ליכא שום יליפות' ע"ז, אלא דמסבר' לומר דלאו דוקא, ובת"ת כתיב נבלה וטרפה בעי יליפות' מיוחדת להקש בהוה, אטמהה. ב') אינה כתיב נבלה וטרפה אלא דבר בחדמי. וכתיב דבעלמא כתיב, וטרפה ונבלה כדי להקש אהדי. ובת"ת כתיב דבעלמא כתיב, ועכ"ב מלביב"ס והוא דוחק גדול, ולא עוד אלא דאי אקרא דנאgra וטרפה לא יאכל לטמאה בה קסמן, מה לי הקש הלא שם לא כתיב ובין ובין בשדה, אלא סתם טרפה, ונילוף משם דטרפה בכ"מ בין בית ובין בשדה. ג') במכילתא איתי „טרפה ונבלה, נבלה

שלמעלה, ז"ל „נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מניין ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה" עכ"ל, והאחרונים כמו תשובה ד' בסוף ספר אבני מלאים וק"ז בעל החת"ס ז"ל והמלביב"ס ז"ל כולם נדחקו בפירוש הספר הלאה, זה בכה זה בכה, ולא זכית להבין מה קשה فهو, בהאי ספרי שפירשו פשטוט כביעה בכותחא, דסובר דעתך האי לאו הוא השנות של הלאו דטרפה שכולל גם את הנבלה, וכן פריך טרפה מניין דהרי מנבלה ממוועט טרפה ואיך נשנית הלאו הלאה באופן דומציא את הטרפה, דא"א לומר דבד"ס ספרים לא נاصر רך הטרפה, ובמ"ת ניתוסף הנבלה, ד Nebula ק"ז מטרפה כנ"ל, ולא עוד אלא דאי נאמר דבמדבר אישתי להם הנבלה, לכן מתרץ גם האי נבלה כולל את הטרפה ע"י דכתיב, כל" דאיתא על הטרפה שהוא מקצת נבלות, וכמו שכתב הרמב"ס שהוא תחולת נבלות ושפיר איתרבי בתיבת כל, ולמלךות וכו' דדרשין איש כי יכה כל נפש אדם, אפילו כ"ד נפש לרבות את הגוסס, ונחרג עליו ע"פ שאינו אלא מרבי" דכל, מפני שככל שמשתבר לרבות אתה נמי למלךות, כמו שהארכתי בהא במא"ז, וא"כ האיל או ד Nebula הוא ממש כמו לאו דטרפה, דטרפה כולל את הנבלה, וכל נבלה כולל ממש כביעה בטרפה לכלב חשיילון אותו ובנבלה כתיב את הטרפה, ומה דכתיב בטרפה לכלב חשיילון אותו ובנבלה נתינה לגר ומכירה לנכרי, המכילתא באמות מפרש האיל לכלב לנכרי קאמר שדומה לכלב, וכן מובה בפרש"י עה"ת ולקמן נזכר עוד מזה. ולולי דברי המכילתא הי' נלפע"ד לומר, דהאי קרא דטרפה במדבר נאמר שלא הי' להם לא נכרי ולא גר, רק אמרה תורה להשילכו לכלב, והאי קרא ד Nebula נאמר בסוף ארבעים על כניסתו לארץ ושם הי' להם גור בשעריהם וכן נכרי הארץ אחרת, ועכ"פ ר"ע ור"יש פליגו בפרשנאות האיל או ד Nebula, לר"ע הוא לא מוחודש על הנחירה לעשותה נבלה, ולר"יש הוא השנות הלאו דטרפה האמור בפ' משפטים, ועיין דץ י"ז ע"א על האיביעו דרי"י אשר בשר נחירה שהכניסו לא"י מה שכטבתי שם ותמצא עוגג.

ועכ"פ היוצא לנו מזה דגム לר"ש הלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, משום דטרפה תחולת נבלות וע"כ בנטהה למות, ועכ"פ שר"ש שהוא תדברי"ש ס"ל בראש פ' אלו טרפות טרפה חי, אבל כאשר ביארתי בעיקר י"ד וכן בפ"ט גם למ"ד טרפה חייה, טרפה המפורש בקרא הוא הנטהה למות מחמת מכוותיה, ורק בח"ט של ההלכה פליגו אי חי או א"ח והוא דעת הרמב"ס ז"ל כאשר אבא בעיקר י"ד.

ORAHA זה איך דבכנו אלו מובאים בתוך דברי המכילתא ז"ל, ובשר בשדה טרפה, אין לי אלא בשדה בית מניין ת"ל טרפה ונבלה, נבלה וטרפה, הקיש נבלה לטרפה וטרפה לנבלה, מה נבלה לא חלק בה בין בשדה ובין בבית, אף טרפה בין בשדה ובין בבית א"כ מה ת"ל בשדה שדיבר הכתוב בהוה" עכ"ל. והנה יש להעיר הרבה א') כיון דיל' דבר הכתוב בהוה, כל הדרישה של הקיש נבלה וטרפה ללא צורך, דהרי בכ"מ דאמרין דבר הכתוב בהוה, בלבד שום יליפות' מכח הסברא לחוד אומרים כן, וכאשר המכילתא בעצמה שום אומרת כן, דקתוini שם כיווצא בה, בשדה מצאה, דה"ה בבביה, ונטע כרם, והוא הדין שאר אילנות ורש"י ז"ל ע"ה"ת מוסיף עוד, מקרה לילה, ה"ה ביום, אלא שדיבר הכתוב בהוה, ובכל בעי יליפות' מיוחדת להקש טרפה לנבלה דבשדה לאו דוקא, וכאנ בעי יליפות' מיוחדת להקש בהוה, אטמהה. ב') אינה כתיב נבלה וטרפה אלא דבר בחדמי. וכתיב דבעלמא כתיב, וטרפה ונבלה כדי להקש אהדי. ובת"ת כתיב דבעלמא כתיב, ועכ"ב מלביב"ס והוא דוחק גדול, ולא עוד אלא דאי אקרא דנאgra וטרפה לא יאכל לטמאה בה קסמן, מה לי הקש הלא שם לא כתיב ובין ובין בשדה, אלא סתם טרפה, ונילוף משם דטרפה בכ"מ בין בית ובין בשדה. ג') במכילתא איתי „טרפה ונבלה,

ובכללם גם הטלת ארס של הדורס לתוכך בשר הבהמה אין זה בכלל פירוש הקרא אלא היא עוקרת הקרא ולמה לא חשבו בסוטה דף ט"ז ע"א בין הני שלשה, דhalbca עוקרת הקרא, עי"ש ברשי"ע על מה דאמרינו שם דהתורה אמרה בתער וחכמים בכל דבר וא"ל „וא"ת אין זו עקריה אלא תוספה, איברא עקריה היא שלקון אותו על כך, ואסור להכות את ישראל בחנוך" עכ"ל, וא"כanca דכוותי", דהתורה אמרה בנטטה למות עד שאינה ראוי לאדם אלא לכלב, כמש"כ הרמב"ם וההלה מוסיף, נקב כ"ש באחד מאברים הפנימיים אשר בזה הולכת ואוכלת כשאר בראים, ומ"מ לκה על זה, ולכן גם בדורסה קשה כן, דהרי גם בדורסה בעין עד שנטהה למות, ומניין לו דבהתלת ארס בתוך בשר הבהמה וחוץ לא שתהי' בכל טרפה האמורה בקרא. ודע דאפילו הני תלתא דמנה שט בסוטה דhalbca עוקרת הקרא, דוקא ר' ישמעאל ס"ל כו, אבל חכמים פליגו עלי' ואיתו לה קראי על כל הני שלשה, כן כתוב רשי"זיל שם, וכן כתבו התוט' בשמעתנו דף פ"ח ע"ב ד"ה שוחק, הרי לדידין לא מצינו בשום מקום דhalbca מוסיף על המפורש בקרא ללקות עלי', והפרמ"ג שכتب דהאי הלכה יצא מן הכלל, והוא דבר זר שלא ניתן להאמר, והן אמת כי גם על דברי הרמב"ם זיל יש לתמוהו שכتب דדורסה מפורש בקרא ושאר מני טרפויות מהלכה אותו, ואע"פ שכולן הללמן"ס הויאל ואין לך בפירוש אלא דדורסה החמיירו בספקו ובשר מריני טרפות יש בהן ספקן שמוטרין עי"ש בראש פ"ה מהליש' ודברים אלו חותמים וסתומים הם, א') דדורסה עי' הטלת ארס איה מפורש בקרא, דהרי גם בדורסה בתוך הני ת' מריני טרפויות נמנה, ב') סותר דברי עצמו שלפניו דברים הפרק כתוב וא"ל „כבר ביארנו בהלכ' מ"א שהטרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדיבר הכתוב בהווה" וכ"ו עכ"ל הרי דהכל מפורש בקרא,-DDיבר הכתוב בהווה, וגם דדורסה אינה מפורשת בקרא מה היא, כי אפשר לפרש שגורר באזנו או ברגלו או שטרפה וקרעיה כדג, ובعين ההלכה לפרש דהטלת ארס קאמר, ג') אם יניח שיש צד קיל בשאר מני טרפות על דדורסה, אך אפשר ללקות על שאר המינים דהרי ללקות מלוקות הוא הקולא היית גדולה כמש"כ רשי"זיל שהבאתי לעיל ללקות אדם מישראל הוא לא שייש בו מלוקות דלא יוסיף להכותו, ואם מקרים בשאר טרפויות מכח שאינם מפורשים פשי"א דא"א ללקות עליהם, להקל בלאו דלא יוסיף להכותו.

אבל הט אזיך ושמע קושט דברי אמת בהבנת שיטת הרמב"ם זיל בעין גדול הלה, אשר כל הבאים אחורי לא ירדו לסוף דעתו הרחבה, עד שנטקשו עלי', וזה אומר בכח זה בכח, ולא די שלא העילו בתירועם כלום אלא שנטגדל על ידם, המבוכחה עד שנטבענוabis בים הקושיות והספקות.

ו^{ודע} דכל דיני טרפויות שייכים גם בהורג את הנפש לעין טרפה שהרג והורג את הטרפה וכדי שנבין דעת הרמב"ם בטרפota בהמה עתיק עצמנו להלכ' רוצח לראות פסקי שם ונושא אותם לכון דהנה בפ"ד הג' כתוב וא"ל „המכה את חבריו באבן או באגרוף וכיוצא בהם, אומדין אותו, אם אמדחו לחיים נתן ה' דברים ונפטר ואיפלו חלה המכה והכבד ומת מחמת המכה ה' פטור, ואם אמדחו למתה אוסרין את המכה בבייה"ס וממתינים לה, אם מת נהרג המכה, ואם הקל ונטרפה רפואה שלמה והליך בשוק על רגליו כשר בראים, משלם המכה ה' דברים" עכ"ל והدينם אלו יצאו מתוק הסוגי' בסנהדרין שם, והוא דבעין נפל למשכב, דכל שעומד והולך על רגליו כשר בראים, נפטר הרוץ מעונש מיתה ואס שוכב במשכבו אומדין אותו, אם אומדין לחיים, שאין במקה זו כדי להמית פטורין הרוץ, ואע"פ שהנרצח מת לבסוף, ונראה אכן דמיהני חי"ט שאנו דין عليهم בטרפota בהמה, אין

עומדת לכלב, והכי פירשו של הקרא, ובשר בשדה טרפה, שאם לא ה' ממהר ומקדמים לשיטה קודם שתצא נפשה, היהתה מתנבלת ונשלכת לכלב, כי כן הدين נוטן בכל מטה מלאיה, אע"פ שקדם ושותה, מ"מ תשילכה לכלב כמו אם לא הייתה שחותה, דניהו דלפי דרישות חז"ל פעולה השחיטה עכ"פ לטירה מידית טומאת נבלות, אבל לעניין אכילה אינה עדיפה ממטה מלאיה, ותדע דע"כ צריך לפרש כן לדעת הרמב"ם, שהרי כתוב בפירוש דהקרא מيري בקדם ושותה, והוא מוכרת ממה דקיי' „בשר" דהינו דבעה עין בשר, וכמו-DDדרשין בב"ק מ"ב ע"א דלא יכול את בשרו בשווה"ג, בקדם ושותה לאחר שנגמר דין, וע"כ בהכי מيري הקרא דמחייבים דאית בה אישור במה"ח, אם תלש ממנה בשר והוא ג"כ מלאו דטרפה אתה, לדידין דפסקין קרוי לKNOWN ק"ב ע"ב, וא"כ מחייבים שני פעמים טרפה א"א, לא משוםஆחע"א אלא משום דלאו אחד הוא, וכמש"כ הרמב"ם דהאי במה"ח טרפה במקצת קרי לי, וע"כ דהאי לאו כולל בשר התולש מה"ח, ובשר של בHEMA טרפה לאח"ש שעשה עין בשר, וא"כ איך מצי' לרמב"ם דטרפה בנטטה למות קאמר, משום דאי אינה ראוי אלא לכלב, כיון דהקרא לאח"ש דבר, אלא ודאי דהכי קאמר דמסתמא לא ציוותה התורה להשליק לכלב הרاءו לאדם, והרי במה"ח באמצעות אסורים לב"ג, ושפיר אמרה תורה להשליכו לכלב, ועיין בירושלמי ריש פ' כל שעיה דיליך מהאי קראי היתר הנאה לאבמה"ח, ור' ל' בשר מה"ח מפני שהוא קראי קאי נמי על בשר מה"ח, וכתריגוט אונקלס, עיין בעיקר הבא, וא"כ ה"ה בשר מן הטרפה, מיירי בשר שאינו ראוי ליתנו לאדם, וכמש"כ הראב"ע עה"ת, מפני שהוא ארסיס וסכנה לאכלו, וע"כ בנטטה למות מيري, דאל"כ שפיר ראוי לאדם, ולמה ישילכה לכלב, וכאשר באמצעות נבלת שנטבעה בשחיטה למות תורה ליתנה לגר ולמכרה לנכרי.

היוצא לנו מכל האמור, דבין לר' י"ש ובין לר' ע' טרפה המפורשת בקרא היא הנוטה למות וקורובה לנבלות, ואע"פ דרי"ש שהוא דברי"ש ס"ל בראש פ"ט טרפה ח', דהאי ט"ח על הח"ט של ההלכה קאי, ולא על הטרפה המפורש בקרא וכאשר אבאר עיקר הבא ודוק.

עיקר יו"ד „הח"י טרפויות שנלממו"ס"

הפרמ"ג זיל בפתחה שלו לטרפות כתוב וא"ל „והנה אף שדרosa נאמра בפירוש ופירשו מהלמן"ס, וכՃאמרן ושאר מין טרפota הים הללמן"ס, אעפ"כ לוקין עליהם שהלמן"ס כ"כ נאמра, דמה שנ' בכתב טרפה ל"ת, כולל גם שאר טרפויות וכמש"כ הפרח' א' וזה מבואר ממה שכتب הר'ם זיל בפ"ד מ"א, דאין חילוק כלל בין טרפות ארוי או נולד בה מעצמה ולוקה עליו ודאי" עכ"ל. הנה עירובוב דברים ראייתי כאן, שמתחלת כתיב דכך אתה ההלכה לומר דהקרא דבר שבדקה טרפה כולל גם הני זיין מיני חילאים, ואח"כ כתב דכן מבואר ממה שכ' הר'ם דאין חילוק, והוא סתירה גלויה למה שכتب תחילה, דהרי הרמב"ם כתב דאין חילוק על אייזה אופן געשה נטויה למות, דמה דכתיב בשדה, דהינו טרפה זאת וארי משום דדיבר הכתוב בהווה, וא"כ לא צריך שום הלהקה על זה, לומר דה' השאר מכות העושות אותה נטויה למות שהוא בכל טרפה אבל מה שיש לדון אם לוקין על הח"ט הוא מצד מה שכتب הרמב"ם דהטרפה המפורש בקרא היא שנטטה למות מחותמת מכותיה, והוא שתהי' אינה יכולה לעמוד ומוסכנת, כי כן קורא הרמב"ם למסוכנת, ממש"כ שם בהלכה י"א „במה שהיא חוליה מחותמת שתישש כחה ונטטה למות וכו'" וא"כ ההלכה שמנונה והולך הני חי"ט שרובם אין בהם כלל כדי שתהי' נטויה למות,

פתחה

כשרה, אולם אם אמדונו למייתה אע"פ שאינה נתנה למota, אלא הולכת ואוכלת כבראים, ניהו דין באקליטם מלוקות, אבל אסור תורהrica מקרה דזאת החיים, כי אוכל אבל אחר' ל"ת, שהוא לאו הבא מכלל עשה, וכמו ברווח דלגי הורג את הטרפה אפילו אינו נפל למשכב, כל שאמדוו למייתה, ההרגו פטור, ה"ה דאסור לאכול מבהמה צו, דחי דוקא אוכל, אבל כל שאינה חי, אלא סופה למota ל"ת, אבל גם זאת רק ע"פ אימוד הרופאים בכל בהמה לפי מה שהיא ולפי המכחה שיש בה, כך מתפרשים הכתובים בלי ההלכה, אמרו מעתה דהאי הלכה שעשתה כללים קבועים כדי שלא ליבעי אימוד הרופאים כמו ברוחץ, אין זה פירוש הקרא אלא חומרה כדי שיפטור, דממעטינן הורג את הטרפה מאיש כי יכה כל نفس בשוק, ה"ז פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם עד שידעו בואי שהוא טרפה ויאמרו הרופאים שמכה זו אין לה תעללה באדם ובה יmitt"עכ"ל. והנה בהרוג את הטרפה לא בעין נפל למשכב תלוי בו, וכן אפילו אבל והליך בשוק כשאר בראים, כל שהי' בו מכח שסופו להמיתו נפטר הרוץ, אבל לא די בהזה שייה' ושתו או מותו נקוב, אלא בעין אימוד הרופאים שלפי מעמד החכמה שבכל עת ובכ"מ דין על האי גברא והאי מכח אם יש תעללה באדם או לא, ואם אמרו שיש רפואה למכה זו, הורגין את הרוץ ע"פ שההלכה אתה דהני ח"ט אינס חיין, הרי אפילו להציג את הרוץ לא משגיחין על האי הלכה בטטרופות בהמה לדעת הרמב"ס, ורבים מתפשים לומר דעתם אית' לי' מזלא שאני, והוא טועות גמור דמשום שהוא מזלא גרים שלא היה מת, נהרג את אחינו, ולא עוד אלא דא"כ מה מהני אימוד הרופאים שלא ה' יכול להיות, שמא מצד מולו ה' חי ונחרג את הרגוו אלא והוא ברור שימוש רצח האי הלכה של ח"ט לא מעלה ולא מורד, לא להקל ולא להחמיר, ואל תאמר דהרבנן"ס מסברת עצמו חידש כל זאת, אלא הדבר מוכח ממשו, דשם סנהדרין ע"ח ע"א אמר רבא ההרוג את הטרפה פטור, והקשו בתוס' הלא רבא הוא דס"ל בנדזה טרפה חי, ולמה יפטור ההרגו, ותירצ'ו דמ"מ מודה שסופו למota מהבלה זו. מי הוא זה אשר יוכל לקבל תירוץ כזה, דהוא נגד הסוגי דריש א"ט,-DDIK מדקתי כל שאינה כמות חי טרפה, דס"ל לתנא ט"ח, וזה מ"ל כיון דגמ לאידך דס"ל ט"ח, סופה שמיומות מהבלה זו, גם הדרשה דזאת החיים, חי אוכל שא"ח ל"ת למה לא אתה שפיר גם למ"ד ט"ח, הלא שיעור של יב"ח לא נזכר כלל, ועיין היטב בחודשו שם, דא"א לומר דהקרא אתה על ס"ט להתרו ע"י שהיית יב"ח لكن הוכית הרמב"ס מכח חומר קושי' א', דהרוג את הטרפה דקאמר רבא, איינו האי טרפה של ההלכה, אשר בהז איכא מ"ד ט"ח, אלא טרפה ברוצח היינו טרפה ע"י אימוד הרופאים, וכן גם מה שכתבו התוס' ר"פ א"ט ד"ה וכן לטרפה, דיש נפ"מ בעשאו חברו טרפה, וכן בהרוג את הטרפה הכל נפל בביראה דלגי רוצח אין אנו דין עפ"י הלכה זו דטרופות בהמה אלא ע"י אימוד הרופאים הן להקל והן להחמיר ואל תשיבנו ממה דאמרו בסוגי דרוב דלמא במקום סייף נקב הוה, וכן אמרו במקות ר"ע ור"ט אלו היינו בסנהדרין לא ה' נהרג אדם מעולם, שהיינו שואלים שמא דאתה מכח רוב, וממילא איכא ספק שהוא נקב במקום סייף, אשר הרופאים היו אומדים אותו למייתה, אבל אחר אשר זכיינו לידע דזילין בת"ר ואיכא לכל אדם חזקת שלם, אין האי נKen במוח או بواسט מוציאו מחזקתו שהוא שלם ולא טרפה, עד שיאמדונו הרופאים למייתה, אבל האי ההלכה דניקב הושט או קром של מות טרפה הוה, לא מהני להציג את הרוץ, כי גם בטטרופות בהמה בן הדין תורה, טרם שנדע מהלהקה, והוא ממש כמו ברוחץ, דלעבור על הלאו דטרפה כדי ללקות עלי מלוקות, כתוב הרמב"ס דבעין נתה למota והוא אינה יכולה לעמוד, ומהמת מה שאין לה טרפה, ולoli ההלכה היה אומדיין את בהמה על ידי רופאים כמו שאומדיין את הנרצח, ואס אמדונו לחיים הייתה

וא"כ מניין לנו על מעשה אחרת נמי לומר דהתורה אסרתה, וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בחכמota אקלות שבון, שהני זיין מנייני טרפיות קילו, מן מין החית שהוא אדרוסה ע"פ שכולן כחודה הללמ"ס הם, כי גם על דרושא בעינן הלכה כמו אשראי, דעתפה כתיב ולא דרושא, אלא אדם נאמר דהאי הלכה לפרש הקרא אתה, ע"י הטלת ארს נעשה טרפה, אפשר ללקות על דרושא מושם דהלהקה מפרש דעתפה דקאמר ע"י הטלת ארס קامر, אבל שוב הני שארי מנ"ל, דאפשרו נאמר דארוי מצ"ג כי לנקב האברים הפנימיים קודם שהרגנו, זאת עכ"פ מלטה דלא שכיה כל דכל שאר מנייני טרפיות שכיחים יותר ע"י שאר סיבות קו"ץ וחולי"ם מבון, ולמה דבר הכתוב מטרפת חית השדה, וכן קامر דבדרושא החמיריו יותר, דדרושא אפשר להסמיד על הקרא, אבל שאר מנייני טרפות אין להסמיד כלל, אבל באמת גם על דרושא אין אנו לוקין כיון דלא נחלק הני ח' מנייני טרפות אלא אומרים דעתפה המפורש בקרא אינה דרושא דוקא, אלא כל שעשתה נטויה למota ביל השקפה על מעשה מיוחדת, וזה רגיל להעשות ע"י זאב ואריה, כי ע"י קו"ץ וחולי"ם שכיח שתעשה נתה למota, אם לא ממש"כ הרמב"ס שם, בנפלת מן הגג או בזורך חז לתוכן לבה וריאותה, וסיבות אלו רוחקה מיציאות הון, נגד טריפת הזאב באזע עדרי צאן שהוא מעשה בכל יום, ומילא דהלהקה של הני ח' מנייני טרפיות ביל השקפה על נתה למota, תוספת על הקרא והו, ואין להן אלא דין של ד"ס שאין לוקין עליהם, הון דרושא והן איןך, וכן לשאר דיני תורה לא משגיחין בהלהקה זו כמו שהראתיך בדיני רוצח, דלא מהני האי הלכה לא להקל ולא להחמיר כפי מה שפסק הרמב"ס, וכמו כן מותך סוג' הש"ס בסנהדרון.

ועתה אביה לך כהנה וכנהנה פסקי הרמב"ס, שכולם מעידין עדות מכוונת על זה, הרמב"ס בהלכ' איסורי מזבח פ"ב ה"י כתוב בטעם דפסול טרפה לקרבן מקרא דהקרבה נא לפחתיך, וכותב ה"כ"מ שם המשום דס"ל דמן הבקר להוציא את הטרפה הנאמר בגמ', איינו אלא אסמכתא, והשעה"מ בפי"א מהל"ש תמה עלייו בדבר זה לא ניתן להאמור ע"י"ש, אבל ק"ז בעחתת"ס ז"ל ביו"ד תש"ו ע"ב רוח"ק דבר בוכתבו, דהרבנן סובור דמקרה דמן הבקר אין למעט אלא טרפה המפורש בקרא, דהינו דרושא, ולא שאר מנייני טרפות דעתו מהלכ', וכן בעי קרא דהקרבה נא לפחתיך, ומיסים שם, דאפי' לא נתכוון ה"כ"מ זהה, אבל הדברים עצמאים נוכנים למניין ושירותים למצואי דעתך, עכ"ל הטהור, ועלא כי לא חלי ולא הרגיש שמתוך דבריו יוצא מא פרוש דיןлокין על שאר מנייני טרפיות חוץ מדרושא,adam לעניין פסול קרבן, נחalker בין המפורש בקרא לשאר מנייני טרפות הבאים מהלכה, ממש"כ דלא מצינן ללקות עליהו, אסור להוכיח אדם מישראל בלאו, ממש"כ רשי" סוטה שהבאתי לעיל, אלא גם הוא זיל עמד באצעיך הדריך ולא הגיע בענין זה עד תכליתו כי יאמר החותת"ס ז"לadam רצק חז בלביה גם כן לא איתמעט להוכיח מקרא דבן הבקר, הלא הרמב"ס כתוב ע"ז, מה לי טרפה ארי וברורתה, מה לי רצק חז בלביה ונתחה למota, ע"כ מודה דבמכתה הנתה למota, כך ליה הסיבה, וא"כ בדרושא נמי אס אין נתה למota מניין לנו, דהרי א"כ אתה אומר דגס בדרושא בנטה למota מיררי, אבל בלא נתה למota צרכיך הלהנה על דרושא כמו על שאר טרפיות, כי הטלת ארס אינה מפורש בקרא, והדברים ברורים כשמלה דעת ההייט של הלהקה ודרושא בכללים בעי הרמב"ס קרא דהקרבה נא לפחתיך לפסלון לקרבן, וקרא דמן הבקר דמעט את הטרפה, הינו הנתה למota מחמת מכחה ה"י איזה שייה', וכן בהרוג את הטרפה דפטור דלא קאי על ההייט של הלהקה.

עוד זאת בחו"מ סי' רלא"ב סעיף י"א פסק המחבר „המושך בהימה

הלהקה נבנית על הקרא דזאת החיה ניהו דבודאי טרפה אין ליזוז מן ההלכה דאיתא להחמיר על ידי קביעת הכללים, אבל בספק טרפה הדירין על שורש האיסור, שאסורה התורה בקרא דבעין א"ח, ומחרין האי ס"ט ע"י שחי ב"ח, ותדע שכן הוא דהרי ביתרת או חסר מתולדה בס' הרשב"א באותו חסובהazel ומודה, דיכל לחוות כחול ימים, ומ"מ מסיק שה"ז ז"ל בס' נ"ז סקמ"ח, דגס באלו בספק יתר או חסר מהני שהיה יב"ח להתר עי"ש, וע"כ הטעם ממש"כ ועפ"י התקומות מיין אלו נובא לפרש דברי הרמב"ס בראש פ"ה מהל"ש, דתחלתה כתוב „טרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדייר הכתוב בהווה כגון טרפה אריה יכו"ז עכ"ל הנה לא הזכיר כאן דרושא, כי בתיבת טרפה, לא נשמע הטלת ארס שעיל שיש זה נקרא האי טרפה דרושא, כי שם טרפה על קרייה ושבורה וכדומה נאמרה, גם ממה שכתב הרמב"ס דבעין נוטה למota, מוחך דאין בלשון טרפה הטל ארס, כי הלא בשבייל שהטייל הדורס טפת ארס בגבו של שור ותו לא מידי, איינו נוטה למotaCID, ותדע עוד, שהרי כתוב אח"כ בהל"ב, „יש שם חלאים אחרים וכו' ושםונה מנייני טרפות נלמ"ס ואלו הון, דרושא וכו' הרי דמונה דרושא בינה כתוב בין החלאים שיתווספו מהלכה, וע"כ דהאי טרפה האמורה בתורה אינה הטלת הארס, אלא טרפה כמשמעותה למota וע"ז אמר שטרפה ע"י חית העיר לאו דוקא, אלא שדייר הכתוב בהווה, דה"ה אם נטרפה בבית ע"י סיבה אחרת, וכן מבואר הדבר בפ"ד ממ"א, דהאי מה לי, לאו אדרושא אלא אטרפה קאי, כי כן כתוב שם, „וכשים שלא תחולק וכו' עכ"ל הרי לא תחולק בנותה למota בין טרפה חיה וברורה וכו' עכ"ל הרי לא מדרושא של הטלת ארס דבר, אלא מטרפה חיה וברורה שהיא המפורש בקרא, ובין שנפלת מן הגג ונשתבררו רוב צלעותיה וכו' וע"ז אמר דדייר הכתוב בהווה, דכיוון דסכ"ס נתה למota, מה לי אם ע"י טרפת ארי, או ע"י נפילת מן הגג, או ע"י זריקת חז בלביה או ריאותה, אבל הטלת ארס שאון בזה נתה למota, איינו מפורש בקרא כמו נקיית קו"ץ, ועל שניהם אין בו מלוקות, משום דאותו מהלכה, וכן לפרש את הקרא של זאת החיה שאינו חי לא תאכל שהוא רק איסור עשה בלבד, ולא לאו שיש בו מלוקות, אבל מה שכתב בהל"ש שם אח"כ וא"פ שכולן הללמ"ס הן הואיל ואין לך מפורש בתורה אלא דרושא החמירו בה וכוי הכי מתפרק, אדם נאמר דהאי הלכה לפרש הקרא דבשוד בשודה טרפה אתה ולומר, דהאי טרפה ע"י שטול ארס מן אכבעוני, ובין נתה למota או לא טרפה יקרה ואסורה בלאו זה, שוב הני זיין שאר מנייני טרפות, נפלו בבירא, כי تو א"א לומר האי מה לי ודייר הכתוב בהווה, דהאי מה לי און לו מקום אלא אם לא מתפרק האי טרפה דקרא מה היא, אלא שטרפה עד שנטה למota, אז שייך לומר מה לי ארי ומה לי קו"ץ או חולין, כל שנטה למota ע"י מכבה בכל טרפה הוא, ומשום-DD דידייר בהווה, כתיב בשודה, כלומר ע"י תיתני השדה, אבל אי נפרש כל שהטייל, ארס טרפה, בין נתה למota ובין לא, אך נאמר דה"ה כל שנקל ושתה או ריאותה נמי הדין כן, את מהה ועין בלב אר"י ריש פ"ט שכיוון לסבירה זו, אלא שהוא כתבה למ"ד ט"ח, אז ליכא האי מה לי, אבל למ"ד תא"ח שפיר איכא האי מה לי, זוממיא לא ראה מקצתו ולא יכולו להסביר שיטת הרמב"ס, אבל זה ליאתא, דכל שאננו מעמידין כללים קבועים בלי תנאי דבעין נתה למota, הרי הוא גזה"כ להטירף כל שנעשה מעשה זו ביל השקפה על פועלתה, וא"כ הלא גם למ"ד תא"ח, אין הטירף תלוי בחיות דכל שניכר בע"ח אחת מן הני מני טרפיות לעולם טרפה, בין חי ובין א"ח, וכל פלוגתכם הוא בס"ט אי מהני שהיה יב"ח אבל התורה לא דיברה מזה בקרא דבר בשודה טרפה, אם נפרש דעתפה דקאמר על מעשה ידועה כיון, דהינו הטלת ארס בלי שום תנאי אחר,

פתחה

האי הילכה סותרת ועוקרת הקרה' וע"כ צריך להודות דלאחר שהי' ב"ח א"א ללקות, אבל מהני הילכה עכ"פ לאיסורה, ובתווך יב"ח מהני למלכות, ואיש מא היה חי, רוב פעמים א"ח, ואיש דשמא רק לתוך יב"ח ולמלכות אתה, ולא לחדר אישור אחר יב"ח, א"כ למה לי הילכה הלא משה רבינו מסתמא ה' חכם הכלול בכל מיני חכמוות וממילא גם בחכמת הרפואה, והי' ידע להמציא הני כללים מכח חכמוות אלא ודאי אתה הילכה לחדר אישור אחר ב"ח שטרפה מ"מ, ויאמר נא הגאון, מנא ידע דמשה היה רופא כל בשור, הילא בגמ' בשיעוט אמרין וכי משה קנייג' או בטלטרי היה, ועוד אשאליה ממון, וכי מנ"ל דבאמת הני ייח"ט לא משה מפי עצמו אמרון, דהא אמרין אלו ח' טרפות נאמרו למ"ס, הכוונה דכיוון דמקובלים בתוך האומה דאלו טרפות בהמה, עכ' הללמ"ס המה, וכמו דאמרין בש"ס פעמים אין מספר, דלאחר דטרח למצוא דרשה מקרא, על איזה הילכה, ולא עלתה בידו, מיסיק אלא הילכתא גמירי לה, אבל דבר שהי' ראוי להאמיר מפי משה עצמו, ולא צריך הילכה כדעת הדגמ'ר, עד שאם נאמר דעתה הילכה עליון, צריכין לדוחק ולומר הילכה חדשן לנ' גזה'כ נגד השכל, לאstor בע"ח בריא ואולם שנטרפה רפואה שלמה, שמ"מ תאסר, מהיכי תיתני נאמר כון, ולא נאמר דעתה ממשה קבלנו הני כללים, אבל הוא לא קבלם מסיני אלא מחכמוות המצאים. אבל האמתכתבנו לעיל דכללים כאלו אינם מתאימים עם החכמה כלל, כי חכמת הרפואה לא תעמיד כללים קבועים על כל מיני בע"ח אדם ובהמה צפור השמים ודגי הים. ועלILD קטון זקון וגבור באמצע שניתי, אין זה מדרכי החכמה, וכמו בשאר שיעורי התורה שיורגדלות בזיכר ונוקבה ושיעור יתובי דעת' באכילת כוכבת, דההכמה מחלוקת בין האישים והמאכלים, עיין גיטין סוף המסכתא, יומא בפ' יוה'כ. וכן הוא כאן דהני כללים מהה עכ' מHALכה ולא מחכמת אדם, וממלוקות א"א ללקות עליהם משום דברענן נתנה למות כדי ללקות, כמו שבארנו לעיל, יותר ביאור הדברים המצא בחדישנו לפוזרים, כמו לסתור כל הני ראיות שהביא הפר' ח' זל' דלקמן על הח'יט, וכדומה.

אבל עד זאת עלי לבאר כי בננטה למות מחמת מכות שהיא המפורש בקרא בעין דוקא מכח שאין לה תרופה דאל"כ הרי תחזר לאותנה, ואין סופה למות, אולם בננטה למות מחמת מכות ופצעים שונים ושפיכת דם עד שנעשית גוססת בל' ש' חסרון אשר מיוחד שהחיקות תלי ביה, מה דינה של זו. והנה באדם פליגו באזה בסנהדרין ד' ע"ח ע"א ריב' ורבנן בגוסס ב"י א' דריב'י' ההרגו חייב כמו דהני בוגסס בי"ש ורבנן סברו דפטור כמו בהורג את הטרפה, וממילא דהה בבהמה אי ע"י הכהה חיצונו' נעשית גוססת דריב'י' דמדומה לי' לגסס בידי שמים הרוי ז' כשרה כמו מסוכנת דעלמא, אבל לרבען דמדומה לי' לטרפה גם בבהמה כהגו'ו אסורה. אבל מלוקות ודאי ליכא כיון דרך מפעם רוב גוססין למיתה קאתינן עלה, דהרי לרבען שם כלו פטורין והתוס' הקשו שם למה לא יתחייב מי שעשו גוסס ודבריהם צ"ג, כי האמת הוא דבלא אמרו הרופאים ע"ס רוב בעלמא אין הרגון ולא מלקין, אם לא על רוב דאיתחזק ובמ"א הארכתי בזה. וזה הוא לדעת הרמב'ס זל' עניין נפלה מן הגג דברענן שהיית מעל"ע דלא כמו שישברו רשי' ותוספת דצלאת מידי חשש ריסוק אברים בעין מעל"ע והוא יוצא מכלל שאר טרפיות דמתברר תוך מעל"ע, ועוד דחחיות מצלת ודלא בשאר טרפוות והכל גזה'כ, אלא לדעת הרמב'ס ריסוק אברים הוא טרפוות הניכר כשאר טרפיות, אבל גם בILI ריסוק כל שאינה יכולה לעמוד ע"י הנפילה אפילו אין כאן ריסוק אבר מיוחד, אבל יש כאן גוססת בידי אדם אסורה, דכל הכהה או נפילה נדונן כמו ע"י אדם כמובן. וזאת לרבען דריב'י' הוה לטרפה לעין רוצח, והי'

לטבחה ושחתה ונמצאת טרפה וכי הוה מק"ט וצריך להחזיר לו הדמים" עכ"ל, וכ' שם הנティבות, דהאי מצות „לטבחה" בטור ליתא, דאפילו מכרה סתם נמי הוה מק"ט, דטרפה א"ח ואף לאחרישה או לדלות איננה ראו', אבל המחבר דנקט שמכר לטבחה דוקא, משום דפסק בסע' שאח'כ, דגס' בנמצא טרפה מחמת סרנא חוזר נמי המקח, וזה אינו אלא ספק טרפה, لكن כל שלא לך בפירוש לטבחה, מצי המוכר טוען, הביא לי ראי' דטרפה ולא היתה ראו' להחרישה, עי"ש, ולא אוכל לקבל דברים כאלו, וכי בשביל הסעיף שאח'ז כתובכאן המחבר דין שקר, להטוט משפט, ולכתוב דודקה במוכר לטבחה הוא מק"ט, ולא במוכר סתם, הא חדא, שנית הלא המחבר לא מודעתה דנפשי' כ' האי לטבחה, אלא העתיק בזה לשון הרמב'ס, והרמב'ס לא הזכיר כלל דין זה דטרפה מחמת סירכא נמי הוה מק"ט ואע"ג דהבי' שם כתוב דמסתימת לשון הרמב'ס ממשמע דבכל טרפות שנמצא דין כן, אפיקו אם נניח לו שכן הו, אבל אין מפני שמכר בפירוש לטבחה, אבל איך נאמר דמשום הци' נקט הרמב'ס האי לטבחה דלא נזכר בגמרה, כדי שנדע הדי, שבאמת הוא פשוט אין בו חידוש, דPsiטיא דכל שמכרו לאכילה ראו' לאכילה בעין, ולעומת זה יקלקל את עיקר הדי דאפילו בלי מכר לטבחה נמי חוזר המקח, במצות טרפות גמורה, ולא עוד אלא דהרמב'ס כתוב שם וז"ל: „המוכר בהמה לטבחה וכוי ומכאן אתה למוד שהמוכר דבר שהי' בו מום, ועשה הלוקח בו מום אחר וכי' כגון זה, ששחט את הפרה פטור וכוכ'„ איך הoxic' הרמב'ס די' זה מגמ' דלא הזכירה שמכר לטבחה ויל' דמיiri' במוכר סתם ונמצא טרפות גמורה, אז לא קלקל הילוקח מידידי במה ששחטה, דהרי אינה ראו' רק לאכילה ולא למלאכה, והוה כמו שוחט את המשוכנת דמקרי מתקן ולא מקלקל, כי בכל יום ויום מתבחשות והולכות ומתמעש שוויה, ואיך נשמע מזה בעושה מום מוחלט במקח שיכול לתבוע ממנו מועות נתן והഫס' של המום הי' מוטל על המוכר, אלא ע"כ טעמא של הרמב'ס, במה שכותב לטבחה, דאל"כ אפיקו מצא טרפה ודאי מחי'יט אין כאן מק"ט, דהאי הילכה לא נאמרה לדון על פיה שאר דיני תורה וכמו שכתב הרמב'ס בהרוג את הטרפה, כל זמן שלא אמדודה הרופאים מוקמים אחיזת שלם ונרג הרוצה, אפיקו הי' הנרצח ניקב קרום של מוחו וכדומה, ה"ה וממש'כ' דמוהני האי חזק'ת שלם דבבמה, דלא נבטל המקח מחמת הני טרפיות של הילכה, ולכן מה ששחטה הוא מום גמור, דבחזקת שלמה ובראה חזקן.

ואלו הייתה רוצה להראות לך עוד כמה גדרה השערוריה בין האחرونים, לאיזה הנסיבות שונות הגיעו, עי' שלא ירדו לסוף דעתו של הרמב'ס בזה, הייתי צריך לחבר חיבור מיוחד לה, אבל עוד דוגמא אחת אביה והמה דברי הדגול מרובה זיל' ריש הל' טרפה, כתוב לישב מה דפסק הרמב'ס כעולה וכרכיש' דנרא'ה כסתרה, דהרי עולא אתה לאפוקי דרכיש' כדאמר בgeom', דקשה למה לי הילכה על דרושא המפורש בקרא, וגם אינן, הלא משעה רבינו בחכמת הטבע הי' יכול לידע איזה מכח מצוי לחיות ואיזה לא מצוי לחיות, וע"כ דלהכי אתה הילכה, דאפילו אם אירעichi' ב"ח מ"מ טרפה הוה, אבל לקותא דרכיש' דלא תא הילכה, מהני יב"ח להכירו.

אבל תוך יב"ח אסור גם לעולא, דכל שא"ח ל"ית עכחד'ק.

יפה כתוב הגאון, דכל שקבע לנו הילכה כללים קבועים מה לנו אם ח' או לא כל שניקב ושתה או ריאותה טרפה אפיקו אלף שנים חי', וליקוי על אכילהו מושום אוכל טרפה, אלא דא"כ מנ"ל דמשום אינה חי' אסורה התורה את הטרפה, מה יאמר, דהכי כתיב חי' אכול וرك א"ח ל"ת, ולדעת הרמב'ס והמכליתא קרא דבשר בשדה טרפה עצמו מדבר בנטחה למות, או מלכלב תשיליכון אותו, או מדאיתקס טרפה לנבליה דטרפה תחולת נבלות, ואם כן הוא הרי

ולודו סימני טרפה בדגים מהו, אליבא דר"ע לענין טו"א דאמור כל שאים יכולין לחוית, דושא דוקא בהמה דאית במנה שחייה אמרין תא"ח, ורש"י נראה דgres שמא בדאית במנה טרפות וכן גרס השטמ"ק בගליון ש"ס ווילנא, והוא פלא, דמ"ש דג מקיע, משאר חלאים שאינו יכול לחוית, אלא ודאי דהכי פירושא דג מקרטע דהוא נתה למוחות וגוסט כפרש"י דפרפר פשיטה דמקרי אינו יכול לחוית אבל סימני טרפה כמו ניקבו הדקין כפרש"י שהוא חי"ט של ההלכה, דעתך רך במיניהם היצריך שחייה בדקוקו שחייה כמו נקה"ו, לא מקרי אינה יכולה לחוית לגבי דגים, דעתך דבעין דוקא טרפה האמורה מפורשת בתורה כמו שהיא במדבר והרי לך מפורש הדבר כשלמה, והבן את זאת ותדע עוד דבריש הל"ש מונה הרמב"ם המצוות המובאות בהלכתنا זו כדרכו בכל ההלכה, ומונה חמש מצוות, ג' מצוות עשה, וב' מצוות ל"ת, לשחוות ואח"כ יאלל שלא לשחוות אוא"ב, לסתות דם חי ועוף, שלא ליקח אם על הבנים, לשלח האם אם לקחה, עכ"ל, ואיך המשיט שלא לאכול בשער טרפה, אשר זיין פרקים קבוע לביאור היא לאו דטרפה בהל"ש, ולמה לא יעד הלכתא מיוחדת לטרפות היכי יש עוד מקום להסתפק בדעת הרמב"ם, דעתן אלו ביאור של האלו המפורש בקרא, אלא ביאור ההלכה שנתהchanged עם האי ההלכה דכל פיסול במקצת השחיטה פסולת, ואקווה של מי שאוהב האמת יודה כי כוונתי האמת בדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שדעת הראשונים והאחרונים איןנו כן, לא יכולתי לבבוש מלהעלות על הכתב מה שלפע"ד נראה אמת לאמתו בס"ד.

עיקר י"א נקה"ו נבלה

הרמב"ם ז"ל בפ"ג ה"ט מונה שיש נבלות ובתוכם גם נקה"ו פסה"ג דהרי הם נבלה מחיים ואין שחיטה מועלת בו ורבים וכן שלמים תמוו עליון, חדא לא ידעו מאין יצא לרמב"ם דין זה, דעתיו דאין שחיטה מועלת בו, אבל נבלה מחיים מהיכי תיתי וכמש"כ התוס' ל"ב ע"א ד"ה ורמיינו, דמחיים טרפה הו, אלא דעתו שחיטה מועלת בו, ונעשה אח"כ נבלה, שנית הלא כמה סוגיות מורoutes נגד דעת הרמב"ם, דבזבחים דף ע' ע"א אמרין, דטרפה חמירא דאסורה מחיים, משא"כ נבלה דעתה אלא לאח"מ, וכן בשמעתו דף ל"ז ע"א קאמר דעת א"א לומר היינו נבלה ההינו מסוכנת, כתיב כי ימות מן הבהמה וכו', אינה קרו"י נבלה עד שמתה, ועיין בלב ארוי שם דיפה דחיה בזה מה שהמליצו התב"ש והפלתי ז"ל, לדעינו טומאת נבלה הרמב"ם מודה דבעין דוקא מהה ממש וכדמוכיה מותני" דריש פ' הער והרطب, אבל לענין אישור אכילת נבלה קאמר דמחיים אית בה אישור נבלה, וזה עכ"נ נדחה מגמר' זו דהרי האי קרא דכי ימות מן הבהמה, בטומאות נבלה כתיב, ומה ראי יש מזה על אישור אכילת נבלה ואפשר גם אמנסוכת יש אישור נבלה, וכן קsha מגמ' זבחים הנ"ל, דשם מאיסור אכילה דבר, וקאמר דטרפה מחיים וnable רק לאח"מ, וא"כ סברת האחרונים אלו לחלק בין אישור לטומאה בטלה ומגבותלה, ובלאה" אין חילוק זה מתקל בעל דעה ישרה, דנאמר התולש אחר מבהמה שוטטה נקוב לoka משום אבמה"ת ומשום נבלה לשם שני הפכים בנושא אחד כמובן.

אבל יותר פלא שלא הרגשו כולם שהרמב"ם בעצמו גם לעניין אישור אכילת נבלה בגין מטה דושא והוא בריש פ"ד ממו"א ז"ל, "האוכל צוית מבשר בהמה שמתה וכו' לoka שנ' ל"ת כל נבלה, וכל שלא שhot קראו" הרי זה מתה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דלאו נבלה לאכלה נאמרה עלبشر מבהמה שמתה, ועכ"ש לא ע"י שחיטה, ואח"כ כתוב, וכל שלא שחיטה קראו, הרי זה מתה, ר"ל

לענין טרפות בהמה, ולאה צריכין שהיית מעל"ע דבזה יצאה מכלל גוסט בידי אדם ונעשית גוסטת בידי שמים, וכך תראה שהרמב"ם במ"א פ"ד ה"י, אחר שכטב דין הטרפה, כתוב "בהמה שהיא חולת מוחמת שתחשש בחיה ונטotta למוטות" וכו', הרי זו מותרת ולמה נטה ממה שמייריך עד עתה, מבהמה שנטotta למוחמת מכותיה, אלא שאין בה חסרון אבר, אלא ודאי דהיא אסורה כטרפה אלא שאין לוין ע"י מטעם דושא תרפה, כיון דעתן כאן חסרון אבר אלא חולשה כללית, ואין עונשין על רוב גוסטין למיתה ורש"י ותוס' היו סוברים דהינו טרפה של נפלה מן הגג שבא בתוך הח"ט של ההלכה, וכן נדחקו מאד בפירושו, שהתוס' כתבו בסוגי" דמסוכנת דנפולה הוה כמחסרא אבר, וממילא צריכין לומר שלא דלא כי הוא משונה משאר טרפיות שאין כאן חסרון אבר, אלא דכל שחמי מעל"ע, חזר להכשרו וכן כתוב רשי" במשנה דריש א"ט דגזרות ההלכה כך היא, דשארא טרפיות יכולם לחיות עד י"ח וז רך עד מעל"ע, ושאר טרפיות אינם חזירין להכשרון ע"פ שחמי, אבל נפולה חזורת להכשרה אחרי מעל"ע, וכל זאת לא ניחא לי לרמב"ם, אלא דהאי טרפה שהוא גוסט איןנו מן הח"ט של ההלכה, אלא מן הטרפה המפורשת בקרא, דהרי כל שנטotta למות ע"י הכאח היצנונית ע"פ שאין בה חסרון אבר דינו כטרפה לרבען דרייב", ולרייב"י דגוסט ב"י"א כגוסט ב"י"ש, באמצעות גוסט, ומטרפיות זו שפיר יראה אחר שהיית מעל"ע דכל טרפה של גוסט ב"י"א, איןנו אלא אם מות תוך מעל"ע, אבל לאחר מעל"ע דינו כגוסט ב"י"ש, ודבר בה נלמד מזמן עבד לנו יומיים (שהיא מעל"ע בדרשת חז"ל) עומד לא יוקם. ואם יום או יומיים (שהיא מעל"ע בדרשת חז"ל) עומד לא יוקם. הרי כל שימוש הכאח תוך מעל"ע, מות ת"י קריין ביה וחיב עלי, אבל בשחה מעל"ע ומות אח"כ, כמו ב"י"ש חשבין לי, עכ"ג דהוה בהגרמתו, ושפיר נשמע מזה לנידון דנפולה דכל ששתה מעל"ע יראה מכלל גוסט ב"י"א, וכל זאת אין עניינו כלל לח"ט של ההלכה, אבל מה דאתא בהלכה היא, דכמו דהיל' הוסיפה שאר מיני טרפיות, אף שאינה נתה למות כך הוסיפה על טרפיות נפולה שהיא נתה למות ע"י הכאח בלי חסרון אבר, שאם יש בה ריסוק הניכר באבר אסורה, ע"פ שאינה נתה למות כלל, ועל טרפיות זה אין כאן חולק, דאפיילו ריב"י מודה לו, אבל לדעת רשי"ו ותוס' ע"כ ריב"י מחולק על האי טרפיות של נפולה שאין בו חסרון אבל דלדיידי גוסט ב"י"א כגוסט ב"י"ש, וזאת הוו"ל להשמענו בפ' א"ט, כי כפי הגראה כל הח"ט של ההלכה אין בהם חולק ואם תרצה לעמוד על עיקרין של הדברים תעין בחדושנו בסוגי" דנפולה ותראה נפלאות.

ואחרי שהודעתיך את כל זאת תבין ג"כ למה קבע הרמב"ם כל דיני הח"ט בהל"ש, ולא ביאר אותן בהיל' מ"א שם ה"י מקומן, אי הי" סובר הרמב"ם שהמה ביאור של הלאו דבשד בשדה טרפה, אבל הרמב"ם סובר דהאי היל' הוא תוספת על המפורש בקרא, וסמכותו אקרא דזאת החיה, דרך אסמכתא ולא היתה נארמה במדבר אלא נתהchanged עם האי הילכה שקיביל ר' ישוב מר' יהושע שמקצת פיסול בסימנים הוה פסול בשחיטה והוא מזורמת בקרא דכאשר צויתיך בסיני, דהינו אז שנשטו על שחיטת חולין אבל בשחיטת קדשים במדבר לא הייתה השחיטה נפסקת במקצת הסימנים, וכאשר ביארנו באריכות בעיקרים הקודמים דכוון דהנחירה הייתה מכשורת במדבר והשחיטה בקדשים עבודה היהת, ולמה יפסל במקצת נחירה עי"ש, ומה"ט נמי מתחיל התנא בנקה"ו ופסה"ג שלא כסדר הילוק בהמה, כי הגי ח"ט נתחדרו עם האי הילכה דנקה"ו פסח"ג פסול בשחיטה הוה אשר ר"ע לא היה רצה לקבלה לעניין טומאת נבלה וכאשר ביארנו הכלל במקומו ולכן סיידם הרמב"ם כולם בהל"ש ועיין لكمן ע"ה ע"א דקמבעי

فتיחה

דף ס"ט ע"ב ותמצית הדברים בקיצור הוא דדעת הרמב"ם דכל דבר שיש לו התחלה והמשך עד הגמר, אם נגמר לבסוף אמרינו אגמלל"מ, אלא דהאי נילוי לא מהני אלא על גוף הענן ולאណון על דבר אחר המסתתק, ולכן גם בגט אשה, כל שembr ליה גטה, ואמר לה אם תנתן לי תוך ל' יום מאתים זו זיה מגורתה, אע"פ שלא אמר מעכשי, ולא חלין הגירושין אלא אחר שנטקיים התנאי, אבל התחלת הגירושין ע"כ מעכשי הוא, דהרי עתה קיים וכותב לה ספר כרויות ונתנו בידה, אלא למעשה זו יש לה המשך, ולכן נילוי אדם קיבלה קידושין בנתים מאחר, לא תפסו, דהרי היא מעשה קידושין דבר המסתתק הוא, אדם לא חל עתה בשעת המעשה, בטל כי חלף החלק לו, ולא מהני מה שאגמלל"מ שנגמר גירושיה ע"י שקיימה תנאי, אבל להיפך לומר דזינתה תחת בעלה ונעשה טמאה שהוא נגד הגilio שלבוסוף, זאת ודאי לא אמרינו, וכמו בהקדיש לוה זבין לוה, דהכל מודים דעתך הגilio שלבוסוף לא מהני זבינו וקדשו ה"ה הכא לא נאמר ד"א היהת נשנאת לאחר, וזה ברור כמשמעותו, וכן הכא בנבלה דכוותי" דכל שחתך צית קודם גמור הנבלות לא מהני הגilio לחיבבו למפרע מושום אכילת נבלה ואתה כוונת הרמב"ם ומה שכותב דנקה"ו ופסחה"ג נבלה מחייבים, ר"ל דהוה כמו עוף טמא דעתך במינו שחיטה, דלא שייך בו טרפה מושום לדסopo להיות נבלה, כן האי בהמה בניקב ושתה, מאחר דסופה להיות נבלה, מיד בשם זה יקרה, ע"ש סופה, אבל לא לחיבב על התולש ממנה מושום נבלה, דכל שפסיק ולא בא לידי גמר, אין כאן נבלה, ואי דהאי צית עכ"פ טרפה יקרה, אה"ג אבל גם בלא טרפות נמי האי בשער הנintel שהם טרפה יקרה ולוקה מושום בשער טרפה. וזה ברור ואמת לאמתו של תורה בס"ד.

בזה נשלו י"א עיקרים שייעדי על שחיטה וטרפות, ועתה(ac) כתוב עוד פתיחה כללית על כלל ענייני איסור והיתר הנוגעים לכל המשכתי.

فتיחה כללית

דיני מאכליות אסורות מהנה מקצוע גדול במצווי התורה, ובריש פ' תזיער מובא ברש"י דרשה דר' שללאי, דלמה הקדימה התורה **דיני** מאכליות אסורות בפ' שמיני ואח"כ נדה ועריות בפ' תזיער ואחריו ואמר דכם שיצירת בהמה חייה ועוף קודם לצירת אדם, כן תורתן קדמה לتورת האדם, והאי דרשה צריכה ביאור, דודאי יש לבקש טעם על הקדמת דיני מאכליות לדיני עריות, דכפי הנראה מן העונשים מהנה החמורים, אבל מה שתירצץ איינו מובן, דהרי הכל תורה אדם ולא תורה בהמה היה ועוף, ומזה עניין יצירה לכך.

ואמרתי לפרש עפ"י מה ששמעתני מפי אמר"ריה"ג צ"ל בשם רבו הגאון מה"ז שלמה קווטש צ"ל על הקרא דארורה האדמנה בעבורך, שפרש"י צ"ל דהאדמנה שינתה מהנה שנטקווה להוציא עז פרי עשה פרי, שייה' טעם עז ופרי שווין, והוא הוציאה רק עז עשה פרי, וכשנטקלל האדם על חטאו, נתקלה היא עמו, ופיריש הגאון הנ"ל, דחטא האדם נצחה מחתה האדמנה, لكن לא קבלה ענשה אלא ע"י שנטקה האדם, כי יצירת האדם מן האדמנה לבסוף הבריאה אחר שנבראו כל הנבראים, ה"י כדי שיוחלש האדמנה ע"י שהוציאה כל צמח השדה וחייתו ארץ, למען יהי קל לאדם לגבור על נפש החומר ולשמור את דרך עז החיים, ובכל זאת ראיינו כי האדם לא יכול לכבות יצרו ונפל בשרות התאהו, ועתה אולי אם האדמנה הייתה משמרת ציווי השית' להוציא עז ופרי בטעם שווה ונחלשה יותר, היה בכך האדם הנברא מadmna חולשה בתכלית החולשה, לעמוד בנסיוں לבلتיא לאכול מעץ הדעת, لكن אחר חטא האדם נתגלה קלונה של האדמנה, ונתקלה עם האדם על ששינתה

שניתנה שע"י שחיטה פסולת כמותה מלאיה חשובה, ואם נאמר דוד מחים איתך בה איסור נבלה בתולשبشر מבית טביתה, הוליל "הרוי זו כמתה" ויתר מבורר ה"ל, הרוי זו נבלה, אבל הרוי זה מתה דקרו אמר, מורה דלאח"מ אמר, דהרי זה מתה ולא שחוטה, והרמב"ם לשון ערומים דבר, וכל תיבה וכל אות בדקוק גדול נכתב, וכל המתעסק להכenis בדברים ברורים אלו בונה אחרת, ידו על התחרתונה, ובפרט שהוא לא צורך, כי לא ר' על הרמב"ם ממה שכתב דנקה"ו ופסחה"ג הוא נבלה מהיים, כאשר אבאך לך כוונו בזה והוא.

ধהנה כבר הבאתי דעת הרמב"ם דנו"ט מצטרפין לכzieit, מושום דטופה תחולת נבלות, ואין זה תרי לאוין, ולן כל טופה שלא נשחתה ונחנבלת לבסוף אגלאי מלטא למפרע דמתחללה נבלה הוה, דכל דבר שיש לו התחלת וסוף, כל שנגמר לבסוף, אמרינו בי" אגמלל"מ, כמו בשחיטה דתחללה הוה מעשה טרופות, ואם ה"י פוסק הרוי משעת שעשה הנקב הראשון בשוט הוה טרפה, אלא כל שגמר שחיטה בהחישר, אגמל"מ דכולה שם שחיטה עליה, וכן הוא בטרפה שהוא התחלת נבלות, ניהו דאם שחטה נשרהה טופה לחוד, דרשתה בה בא באמצע והפסיקה אבל כל שלא שטרטה ומיתה לבסוף, אין זו טרפה שמתה ותהי טרפה ונבלה, דהרי חד או עניין אחד הוה, ולא חלון הכתוב אלא משום דח"ש אה"ג הנבלות להגmr, משום דשחיטה מטהרת את הטרפה מנבלות, אבל טרפה לחוד, דרשתה בה בא באמצע והפסיקה אבל כל שלא שטרטה מומחלת השיעוב, ואם לא פרע הלוחה לבסוף אגמלל"מ דהקרקע של המלולה מומחלת השיעוב, ואתה כל"ע דהכל מודים דהקדיש או זבין לוה, אתה מלה וטריף ופריך, ודבר זה מתבאר בחבורי זאת בהרבה מקומות, אבל אם הלה משלם, פסק הכנין ולא הגע ידי גمرا, וזה דלא כתוס' שלא נתחו לזה, וסבירו דאפשר להיות טרפה וגם נבלה, ולן נתקשו להו בד"ה ורמינו ה"נ"ל דמה פריך דשפיר מונה נקה"ו ופסחה"ג בין הטרפות דמחייבים רק טרפה והח"כ חל עליהם לא שחטה ונחנבלת הוה נבלה, ולן נכסו בדוחקים, גם לפרש מה דאמרו בזובים דיצה עוף טמא במינו שחיטה בדוחק גדול, אבל לרמב"ם מופרש כפשותו, דכל שאין בו שחיטה נבלה וטרפה חד מלטא הוה, דטרפה תחולת נבלות ונגמרת כשמתה, כי מחייבים גם לאו דטרפה אין לו מקום לחול דכאן כתיב בשדה טרפה, דלאחר שעבדה כעין בשער דאם חותך צית בשער מן הטרפה בחיה בלא"ה הא בשער בלאו דטרפה אסור, וכדר"י בשמעון ק"ב ע"ב דבמה"ח הוא בכלל טרפה וכפי הרמב"ם, דהרי בשער טרוף מן הבמה הוה, ואפילו לעניין הלב ובייצים אין איסורים ממש טרפה, אלא משום יוצא מאבר ובמה"ח, כיון דאין להם היתר בשחיטה בהמה טרפה כמו שהוחתוי זאת בעיקר אבר היוצא והמדולדל, עי"ש היטב, וכן כל שניקב החוטש דהוה להיות נבלה מועלת בה מידי נקרה נבלה ע"ש העtid, דסופה להיות נבלה ולא טרפה, ולא לומר דאם חותך צית ממנה לוכה משום נבלה, דהרי לגבי האי צית שנטקחה ממנה לא מהני האגמלל"מ דלבסוף דהרי על דבר המסתתק לא מהני האגמלל"מ כמו שביארתי זאת בארכוה בשמעון בכמה סוגים, ואראך עניין זה ממש ברmb"ם בריש פ"ח מהלכ' גירושין, שפסק שם הרמב"ם דהמגרש ע"ת בתנאי של "אם" לכתלה לא נשא עד שנטקיים התנאי, ואם נשא לתא תצא, עי"ש בה"ה ובכ"מ בשם הר"ן צ"ל שכולם עומדים ומתמיהין על פסק זה, דהרי בתנאי אם תנתן לי, לא נתגרשה עד שתנתן, ואיך כתוב הרמב"ם דלא תצא אם נשא קודם קיומ התנאי, דהרי נתמאה ואסורה לבעל ולבעול, עי"ש שלא ידע פשר דבר, אבל אני ביארתי הדבר ע"ג הסוגי" דלקמן דף כ"ט ע"ב ובסוגי" דמכברת

לי הרמב"ם, וקיים משאר איסורי תורה שאין בהם מלכות, דלעניןacha"ע אמרין דגס על איסור עשה לא חל איסור אחר, אבלacha"ש נו"ט חל איסור שבואה, עיין שבעות כי"ג ע"ב, דכל דעתא מרובוי הכתובים כעינן אסמכתא ייחשב ולא כאיסור ודאי של תורה, ורק להחמיר אמרין דאסור מה"ת, ולא להקל ועוד בדבר מעניין זה לפניו, אבל עתה נחקר בטעמא דהא מלטה דכל שאינו נהנה באכילתו לא אסורה תורה, שהוא נגד הסבר' החיצונה, דכל כתבי טעמי המצוות שווין דיש במצוון זה של האיסורים לגוף ונפש איזה הפסד וגרועו, הנני נאמר דאם כרך החלב בסיב או עירב בו דבר מר, שוב אין בו מון ההפסד, ואינו מולד בו הנני חוכנות רעות שעלוול להחוליד במני שניין ממנה, הנני נבלה סרכוה שאינה לגר, איןנו מזיק לגוף ונפש כמו נבלה שנתנבללה בשחיטה וראוי למאכל אדם, הוא דבר שקשה לקבלו, ולומר דחו"ל קרא קדרשו דأكلיה כתיב בהו, ולשון אכילה מורה על דרך אכילתנו, אבל שלכפ"א לאו אכילה מקרי, גם זאת א"א לקבלו, דהרי בכ"מ אמרין דיבר הכתוב בהו, ולא כמעט את שאינו הווה, וכמו בטרפה ע"פ-DDיבר מטריפת חית עיר, אמרין מה לי וכו' וכן מקרה ליליה, לא כמעט מקרה יום, מושם דהסבירא ווונתא דאין חלק בין הנושאים, וא"כ אם אין הסבירה ווונתא חלק בין אוכל כדרכו או משנה באכילתנו, ודאי אין מקום למעט שלא כדרכו מՃתיב אכילה, דהרי דיבר הכתוב בהו, יותר קשה לי על הא דפסקין קטן או"ג אין בי"ד מצווין להפרישו, ולמה הלא אותו הפסד טביעי שגורם אכילות נבלות בגופו של אדם, פשיטה דוגרums גם בגוף הקטן ועוד יותר מבוגדול כמובן, וכי בשbill דאיינו בר עונשין מחלת דעתו לא נפרשו מה הפסד, הלא לא תעמוד על דם ריעך כתיב וכמו שאנו מצוין לשמרו ולהסיר ממנו כל נזק וכל מחלה, למזה נראה בחיבור ידים איך האקי קטן מטפסים את לבו במאכלות אסורת, ואמרו בגמרא סנהדרין נ"ה ע"ב בקטנה דמאיידה היא, תקלה נמי איכא והא דלא נענסה מושם דרhamna חס עליה.

אבל דע כבר חקר השב שמעתא ז"ל למה החמירו בספק סכנתא ואפילן רוב וחזקה לא מהני, ובספק איסור הקילו דלא נאסר מה"ת כלל, וסמכו גם מדרבנן על רוב וחזקה, ונימא לי' באמרו, דבאיסור כל שהתרה התורה, אף' אי איתרמי דأكل איסורה הרי הוא אнос ברשות התורה, ולית לו בה, משא"כ בימים מגולים אם מ"מ שתה הנחש מהם יזק וימית, لكن אין לסמק על רוב וחזקה, עי"ש, ובער אני ולא אדע, וכי יאמר דאן בטבע המאכלות האסורות שום גרעון והפסד אלא משום דהתורה אסרתון, דאו נשאל למה אסרתון התורה, וכיון דעת"כ לומר דיש טעם לאיסורו, הדרה הקושי לדוכתי דמה"ט דמה"ט מהוים לחוש להאי הייך טبعי שיש בהם כמו שאנו חוששין בסכנתא להפסד טبعי שבו, וכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר, דהאי הפסד וגרועו הנמשך לגוף ונפש ממאכל איסור איינו כמו אריס הממית מיד, אלאadam האדם רגיל ליין בהם לאט לאט מולדים בגופו הנני תכוונות ומזרות רעות, אבל בדרך מקרה אין בהם הפסד הניכר, אלא כיוון דהתורה הצריכה לאسرן, מAMILא עבר אימירה דרhamna בכל ציטת וכזאת ואפלו רוק פ"א שאכל חייב על אכילתנו, וכן בספק ומ"ש בדאיכא חזקה ורוב ואין כאן מקום לחוש שיתמید באכילת איסור, לא אסורה תורה ומה"ט נמי אמרין דזוקא דרך מתרמי דיאכל בכחגו, התורה דכל שלכד"א הוא רק דרך מקרה מתרמי דיאכל בהאכilio וכן אין לנו מצווין מה"ט לפרש את הקטן, דכיון דאסור להאכilio בידים, א"א שיأكل הקטן דבר איסור רק דרך התadmnot ובהז און כאן הייך טبعי.

ודבר זה יוצא מפורש מתוך הסוגי' דעכbara בשיכרא ע"ז דף ס"ח ע"ב דאמרין שם שרכשים המאוסים דאסורה תורה חדש הוא

ולא הוציאה עז פרי עושא פרי, עכת"ד הגאון ז"ל והוא פרפראות נאה ודפח"ח, והוסףתי אני לפרש בזה הקריאה שם, דוחבחה האדם ואשתו בתוך עצה הגן, ר"ל שתלו חטams בעץ הגן שאין טעם העץ שווה לפרי, ובזה מצאו התנצלות על שלא יכול לעמוד ביצרם.

והנה כשם שבתחלת יצירת האדם השגיח יוצר הכל י"ת על חומר האדמה שמננה לוקח, שיהי' חלש ומזוקך, ולא יעכב יותר מדי מהתגבר האדם על תאוטי, כן השגיח על תולדותיו לצוות לו על מזונו שהוא המחליף את חומרו אינס מקלקים את טבו ומדתו כי"ב, ממאכלות האסורות אפלו אינס מקלקים את טביהם וمتגשימים לטוב או לרע, כי כוחות מזון של האבות מתעבים ומתגשימים בولد הנוצר, ועוד זאת כי לגדור بعد העיריות והנדזה, מוכשר רק מי שניזון ממאכלות טהורות וכשרות, כי רק אז יש בידו להכניע את יצרו בעניין האישותCID, ולכן מתנאי גדר העрова הוא גדר המזון המחייב ומחליף את חומרו, ויש לרמז זאת בקרוא דוש"ש, "שריך אגן הסהר, אל יחסר המזג, בטנק ערמות חטים סוגה בששנים" (פ' פסוק ג') שරיך ובطن שמתקבץ מזון, ואם שומר את נפשו מלהתגעל במאכלות המתוועבות, ואל יחרז המזג, אז יהיו בכל סוגה בששונים, שדרשו ח"ל על פתחי נדה, שאם אמורה לו לאשתו, כושונה אדומה ראייתי מיד הוא פורש. כי המעווצר הזה אין לו רק מי ששומר השריך והבטן שלא יכנסו לתוכם מזונות המונחים את האדם ביותר, ולזה כיוון ר' שמלאי בדורתו, דלמה קדמה תורה בהמה חייה וועף דהינו דיני מאכלות לדיני עрова. ואומר כשם שיציריתן קדמה לצירת אדים והוא טעם להכחיש ולזכך החומר אשר ממנו נברא האדם, כן תורתן קדמה כי גם הוא מן הצורך לכך את חומרו כדי לגדרו בעיריות ולהוליד כדמותו וכצלמו, צרע קודש מוכשר לקבל טהרת הקודש, ומה"ט נמי כתיב קדושה, הן בטרפה ונבלה והן ב"ח, כמו דכתיב בעיריות קדושים תהיו, כי קדושת האומה תלוי במצוונה תחליה, ועל ידה, בגין ערוה, ולכן מצאו ח"ל לגדור ולהחמיר בהני תרתי איסורי המאכל ואיסורי אישות יותר מר משאר מקצועות שבתורה עד שנעשה הלכות מאכלות אסורות להלכטה גבירטה בשרשים וענפים וענפי ענפים, ועי"ז נתהווה מבוכה גדולה ונטשטשו הגבולים, עד שקשה לידע מה הוא המפורש בקרוא ומה הוא שדרשו והוסיףו, ומה הוא גורה וחומרא, והלא יש בו נפקותא רבתא לידע את כל זאת, למי שרוצה להורות כהלהכה ולא לאבד ממנה של ישראל חנם, וכאשר תראה בעיקרים הקודמים, עיקר עבודה בחיבוריה, לעמוד על רשי הדברים ולהגבילים כל א"א לפי מה שהוא, עד מתי הוא לאו שיש בו מלכות, ועד מתי הוא איסור תורה ללא מלכות, ומתי התחיל הדרבנן והחומרא, ובכל ביקורי היה לי הרמב"ם עמוד ההוראה, למורה דרך ולמAIR עני, ועפ"ד דרכי זאת אפרש פסקי גם בשאר פרקים הבאים בכל המסתכתא עד כליה, ואצין כאן רק אייזה כללים הנחוצים לידע כדי להבין דרכי ח"ל במסכתא זו, ואסדר דברי עפ"י אתויות א"ב וזה החלי בעזה"ת.

אות א'

הלכה רוחות בישראל דأكلיה שאסורה תורה הוא דока כשנהנה ממנה, דחיך ואוכל יטעם, אבל אכל שלא כד"א או שנפוגם המאכל, או הכרכו בסיב עד שగרונו אינו נהנה מאכילתו, או שאוכל אכילה גסה שאינו תאב לאכול עוד, או שאוכל פחות מכזית מכדי"פ, בכל אלו אין לoka וחוץ מחייב שיעור גם איסור תורה ליכא, ואפלו ח"ש דאסור לר"י מקרה דכל הלב רק דברי סופרים קרי

פתחה

מסתייע שיכשל בה הצדיק וקושי התוס' מכל הני עובדות אין להם התחלה כלל לפि פירש"^י, עין בחודשו שם ותורה צמאונך, ורק ש"י בזה לשיטתי" דהכא איזל דאכילת איסור לעתים וחוקים אין בו מושם גנאי, ומה שמשמרו הוא כדי שלא יעבור אמיירא דרמחנה אוף' בשוגג דבר הצריך כפירה, אבל אין חילוק בין דבר מאכל או שאר עבריה ודז"ק.

ובזה אמרתי דבר המתקבל בפירוש דברי ר"ש בפ' גה"ג דפורט אוכל גה"ג של טומאה מכולם, מטעם טומאה הלא אגבנן^ט, ומשום גיד נמי ליכא, דזוקא מי شبשרה מותר אסורה התורה הגיד שלא, אבל לא מי شبשרה אסור, ולפי הצעתו דלמעלה יש טעם לשבח בדבר הזה, דר"ש דזרוש טעמא דקרא טובר, דחא דאסר' התורה אכילת גה"ג, אעפ' שעץ בעלמא הווא אין בו טעם לחיך משום דמ"מ"י אاقل הגיד עם הבשר כدرכו דמי פתי ייסר הגיד מפני שאין בו טעם, דאיינו בעץ ממש איינו ראוי לכוס, וכיון דדרך ב"א לאכלו עם הבשר שפיר אסרו כדי שלא יאכל אותו תמיד, כי הא דלא אסור בשאר איסורים אם אין בו הנאת אכילה הויא, משום דבלאי"ה בדילין מני לאכול בכחגיו, אבל בגה"ג דדרכו לאכלו עם הבשר אין כאן חדש שאסרו, אמנם כל זאת בטורה, אבל בטמהה דברשו בלאי"ה איינו נאכל, למה יאסר הגיד,adam יקרה דינקר הגיד ממנהתו לא יאכל אותו משום אין בו טעם, דעת הויא, וניחו דברוכ גה"ג של תורה בפ"ע ודאי דעובר דכינוי דאסורה התורה לא נאמר דזוקא בתוך הבשר אסורה ולא בפ"ע, אבל בגין טמאה שפיר דרשין הכר"ש כנ"ל ומטעם הנ"ל ודז"ק.

עלפ'י האמור למעלה דגרעון והפסד האיסורים ניכר רק למי שרגיל בהם, יש למצוא טעם הנוו לעдел"ת אשר נתקשו בזה הרבה, הלא הל"ת חמורה מן העשה שעובר בל"ת לוכה והבטל מ"ע ללא כלום, ולמה ידחה העשה את הל"ת, אבל לפי הקדמתנו הנ"ל ניחא טובא, דחוירות הל"ת אינה אלא בשרגיל בה, והא דלוקה בעבר אף פ"א הוא משום דעובר אמיירא דרמחנה, אולס קיומן מצוות עשה אפילו פ"א הוא תיקון גדול דהרי הרבה מצוות שנוהgin רקס עסם בשנה, כמו מצה לולב ושופר, וכן שפיר דוחה העשה את הל"ת, דזל המירא דרמחנה, אז לא יזיק לו עבירת הלאו פ"א ותועלת המצווה הרי איכה.

אבל מה שיש מן התימא הויא מהא שכותב הר"ץ ז"ל בפרק לולב הנגולו ונון הרשב"א והרבא"ד ז"ל, כדי להנצל שלא לעbor על מצות ל"ת, מחייב האדם ליתן את כל אשר לו, והוקבע האי דין להלכה באוי"ח סי' תרנ"ז בהגה, והוא פלא לפי הצעתו דהרי בשביב פ"א שיעבור לא יגע אליו הא נזק טבאי" שמנשך אחר עבירת הלאו זה כשרגיל בו, ולא נשאר רק המירא דרמחנה, ולמה לא נאמר דלא אמרה תורה דלא תאכל אלא מרצוינו ולא שכופין אותו ומילא לא יצטרך ליתן כל ממונו כדי להפטר מן האונס, ויש לראות אם האנס רוצה לכופו, או לעבור על ל"ת או לבטל מ"ע, או שיתן לו כל ממונו, מה יעשה הלא בשביב קיומן מ"ע אין צורך לפזר רק שליש בממוני, יבטל המצווה הלא עשה דוחה ל"ת, ומוטב לעbor על ל"ת כדי שיקיים המצווה, וגם בלאי"ה יש לתמורה הרבה להילכה דמחובי ליתן את כל אשר לו, כדי להנצל מעבירות ל"ת, שהוא נגד בריתא מפורשת ברכות ס"א ופסחים כ"ה דתנא ר"א אמר, אם נאמר בכל נפשך ומה נאמר בכל מאדים, ואם נאמר בכל מאדי לך ומה נאממי' בכל נפשך אלא אם יש אדם שגופו חביב עליו יותר ממונו נאמר בכל מאדי, עכ"ל, הרי דזוקא גבי ע"ז צריכין למסור נפשנו ומאננו, ואם כדעת הר"ץ ז"ל דבכל לאו דעלמא צריך ליתן כל ממונו, בע"ז ל"ל קרא כלל, ולא עוד דהרי חינן דבהרבה בנ"א

דמאיiso ובדייל אנישי מני, ופרש"י ז"ל ובלאו אחרת בדייל אנישי מני ולמה לי' דازה רחמנא עלי', لكن לאסור נוון טעם לפנים ATA דשרי בשאר איסורין, והתוס' הקשו על פ' זה, דמ"מ לא הוא דעין דהאכלו בלאו, וכן פירשו דחידוש הויא, דמן הדין הי' להתרין כל נטפל"ג דעלמא דשרי, עי"ש, ובחידושי ק"י בעהחות"ס ז"ל על ע"ז יפה כתוב, פרש"י ז"ל מוכרח מלשון הגמ' דקאמר משום דבדיל אנישי מני, שהוא שפת יתר לפ' התוס', ועוד דמשנה שלמה שנינו במקות כ"ג ע"ב, ר"ש ברבי אומר, רק חזק לבתיו אcolo את הדם, ומה אם דם שנפשו של אדם קצה בהם וכו' וע"ז אר"ח בו עקי" ריצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות ופרש"י ז"ל שלא היה צריך לצות על אחרות, על שकצים ונבלות שאין לך אדם שאינו קץ בהם, עי"ש, ולדעת התוספת הלא איצטריך לצות כדי לידע שיש לאו באכילתן, אלא דחתת"ס נדחק לישב דעת התוס' דהנתנא קאי על ריבוי הלאו בדם ובשרצים עי"ש. ואני תהה דאם אכן איצטריך כדי ללקות עלי גם היתרים הן בדם והן בשරצים נדרשו למה הן באין, דוק ותשכח, אלא דבמחכ"ת אגב שיטפ"י כתוב בשם התוס' דאיתריך להזuir ביהם כדי ללקות עליהם, וכל המשמעון בהם נוונותם כדי ללקות עלי, מלוקות, אלא כתבו דאיתריך ללאו ואין כוונתם כדי ללקות עלי, דזאת לא ניתן להאמר, דמלוקות בא על דבר אמיירא דרמחנה, אבל מירא דרמחנה לא באה כדי ללקות, ואם אין צורך בלאו רק כדי ללקות לשtopic קרא מני, ולא יקח אדם מישראל חכם, אלא כוונת התוס' דמ"מ איצטריך לכתוב לידע שיש לאו באכילתן שם יוזמן פעמים שיריצה לאכול לרפואה במקומות דליקא סכנה, או מלחמת רעבון וכדומה, כדי שידע שיאת אסורה התורה וימשוך ידו ממנה זאת הייתה קושי התוס' על רש"י, אבל דעת רש"י, וכן דעת האי משנה דמכות שבביא החתת"ס ז"ל הויא, דבשביל שיאידמו לעתים וחוקים שייאלך דבר איסור לא היה התורה איסור אם לא כמו שאמר רחבי"ע דרצה הקב"ה לזכות וליתן שכר טוב להמוןע מהם אף דבלאי"ה ה"י נמנע, ומ"כ ק"ז ז"ל שם דלרשות"י קשה איך רוצה ללמידה דגס נטפל"ג אסור, דהרי משום דרצה הקב"ה לזכות את ישראל נכתבו, תמןני דה"ה דקשה לפ' התוס' איך נסיף חדש על חידוש, הלא כל גدول בידינו אין לך בו אלא חידוש, וכן פסקין בסיסי ק"ד והוא מרשב"א ז"ל דआ"ג דשרצים מסוים בעצם אסורים, אבל תערובות שלהן מותר, אבל בין לפרש"י ובין לפ' התוס' צ"ל דהסוני ריק בהוו"א ריצה לומר דעתםא דרב מ"ס"ל דנטפל"פ בכה"ת אסור או דס"ל עכברא משיק שם דרב או כר"מ ס"ל דנטפל"פ דלא חש לדרצה לומר בתחלת דשאני שרצים דחידוש הויא, אבל בגין הסברא דס"ל לרש"י דרך הרגילות גורם הנזק כמה הראי ממשנה דמכות גם נצבה, והתוס' דפליגו ע"ז וסבירו דגס אכילת פ"א גורמת הפסד ניכר בגין ונפש כמו בסכנתא, היא פלא מכח המשנה הנ"ל, ומכך כל הני קושיות שהקשינו עלי.

ועלפ'י דרבנו אלו תמצוא שרשי ותוספות במקילתן דף ה' ע"ב פליגו שם לשיטתן הלאו, דהנתוס' שם דה"ה צדיקים עצמן לא כ"ש, חידשו מכח כמה ראיות שבבאיו דזוקא במידידי דבר אכילה אמרו דאיין הקב"ה מביא תקללה לצדיקים, משום דגנאי הוא להם שאכלו דבר איסור, ומסתמא כוונתם משום דהאי אכילה עשו רושם בגין האדם לגנאי, וכן נכנסו שם בדוחקים לחקל עוד בין מאכל למאלל, אם הוא איסור בעצם או תלוי בזמן, וכל זאת משום דאיין לשיטתם דהכא, דאפיילו אוכל פ"א דבר איסור עשו רושם הניכר בגין והוה ננא, אבל רש"י שם בד"ה היכי מסתיע פנוי הצדיים עי"ש שוגג שום דבר כתוב ז"ל: "האיך יגרום שום שטן לפני הצדיים עי" שוגג שום דבר עון" עכ"ל, וכן כופל רש"י הדברים בדף הסמוך דשום דבר עון לא

אונס מקרי, ולא מצאתי בכל ראיותיו הכרע אלא ממה שהביאו האין ברייתא דערובין הנ"ל, ולא ידעת איך יפרש הוא זו"ל האינדרטם"ס שכ', דכל שאנו רצון איןנו חייב בע"ז וה"ה ברוצה, ובהנני כיון דמוחיב למסור נפשו ולא עבור, מה לי אם עבר מחמת אונס נפשות ומה לי מחמת אונס ממונו, ופלא ראייתי עוד כי בדיון דעדים שאמרו אונסין היינו בכתבות דף י"ח ע"ב מחלוקת שם הש"ס בין אמרו אונסין מחמת ממון לבין מחמת נפשות, והרמב"ס בפ"ג מהלכ' עדות כתוב סתם דאם אין חתימתם יצאה מקומות אחר נאמני לומר מוטעים או מוטעים ההינו, ואינו מחלוקת בין מחמת נפשות למחמת ממון, אלא שהגמ"י ציין תשובה לרמב"ס אשר שם מחלוקת זהה אבל מ"מ הדבר לפלא בעני שבחברו יד החזקה המשיטו, כלל לא של דבר עניין זה צ"ג כדי לבררו, ואני לא באתי אלא לעורר כי הדבר קשה לאמרו שמוחיב האדם להשאר הוא וביתו בערום ובחוור כל ולא יציל את אשר לו בעברתו לאו, ועיין בתהוס' כתובות לג"ע ע"ב ד"ה אלמלל נגודה לחנינה משיאל ועריה הו פלחי לגמו, שהקשו והוא כשהוחציאו את ר"ע אמר וכו' משמע דברכל נפשך מيري אפיו היו מיסירין את האדם ביסוריין קשין וכש"כ לנוגדי, עכ"ל ובהגחות מהר"י י"ב"ץ כתוב ע"ז, דסריקת בשרו הכאה שיש לו קצבה היא, שהרי הוציאו להריגנה, אבל נוגדי שאמר רב הוא הכאה שאין לו קצבה. וזה דבר שא"א לעמוד בו עי"יש. וא"כ עניות תמידית כל ימי שהוא יסוריין שאין לו קצבה הוא קשה הרבה יותר מנטילת נשמתו, וכן אני אומר שהאי מלטה לאו דרך כלל נאמר, אונס ממון לאו אונס הוא, דודאי מי שהוא איש בריא ואולם מלאכתו בידו לפrensנס את עצמו ואת ב"ב, אם יקחוו כל ממונו אין זה אלא צער הפסד ממון, אבל איינו דומה לפ"ג אבל איש חלש או חולה וכל בסיס פרנסתו הוא הנו ורכשו שמתפרנס על ידו, ואם יקחוו ממונו הרי נפש הוא חובל כי אין לאל ידו להתפרנס הוא וב"ב אלא מן הצדקה, ולהשליך את עצמו על הבריות, בogenous דא הרי מן הדין חביב עליו ממונו גנותו ויתר מגופו כי טוב לו המות, מחי"י צער של עניות, ואע"פ שחייב זה לא נזכר בפוסקים, מ"מ דרכיה דרכי נועם כתיב ודוד"ק.

אות ב'

ממה שאמרנו באות הקדום יוצא לנו, דמה שלא אסורה התורה האכילת איסור שלכדה"ג, איינו מטעם דלא הקפידה התורה רק על הנאתו, אלא דלא אסרו מפני דבלא"ה בדילאי אינשי מנ"י לאכול באופן זה, אמרו מעתה מי שרצה להתרחק וליזון ברגילות ממאלכות אסורתה בדרך היותר זה לאכלן שלכדה"ג או לכרכן בסיב, הרי הוא נבל ברשות התורה, וכמו שכותב הרמב"ן ז"ל על הקרא דקדושים תה"י דאיתא לומר קדש את עצמק במורתו לך ור"ל שלא יהי זול וסובה בריבוי הכמות וריבוי משאל, וקרי לי נבל ברשות התורה, ואומר אני דה"ה דיש להעשים את זה המשביע את עצמו באיסורין ע"ד ההיתר שלא כדרכן, כדי לבא על ציווי השם י"ת בעקביפין, וכן למשל מי שמספריש תומ"מ מתבאותו ומשליך לאיוב, כדי שלא יגיעו ליד כהן ולוי, דלא עבר אלא עשה דעתינה להכהן, אבל כריו מתקון מאיסור טבל שהוא בmittah, הכי אין זה רשע ערץ, כי מה שאסורה התורה את הטבל באיסור mittah, ועל הנתינה לכך ליכא רק מ"ע בעלמא, אע"ג דאין להחייב דכל עצימות איסור טבל נצמו ממה שרצה התורה להחזיק את השבט מרשותו (ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"ב בראש העמוד שכתבו וז"ל,, טבל ע"ג דאיינו בשאלת, כיון דאיסורו איינו אלא מחמת תומ"מ לא חמירי מיניהם" עכ"ל) מ"מ ירצה תורה לסוף דעתן של בא"ד אדם יאשר הטבל בעונש מיתה בי"ש כל או"א יפרש תומ"מ, וכל

חייב עליהם יותר מגופן, וכפי חז"ל בצדיקים כן הוא, דיעקב אבינו נכנס בסכנה כדי להציל פכים קטנים ששכח, וכיון דנפשו פשיטה דאין חייב למסור כל ממונו שחביב אצלו כופו או עוד יותר לממה יהי מחויב למסור כל ממונו חוץ מע"ז ג"ע ושפ"ד ודעמי תלונותי, אלא דהלהקה זו דאין לעבור על הלאו בשביל הצלת ממוני, היא הלהקה רוחת בישראל, עי"י עירובין דף מ"ה א"ר א"ר וכן תנ"י בבריתא, כותים שצרכו על עירויות ישראל אין יצאי עליהם בכל זיון ואין מחלין את השבת וכו' בד"א שבאו על עסקי ממוני וכו' ושבת פ' כל כתבי מבואר, דבנפלה דליהקה בשבת אסור לבבותה ולא להציג שום דבר מחייב דה"ר, אלא דהרמ"ג ז"ל בא"ח סוף סימן של"ד כתוב בשם האחוריים דכל זאת בזמניהם, דלא היה סכנת נפשות אם לא יכבה הדליהקה אבל עכשו שאנו דרים בין האומות, דיש בזה סכנות נפשות לעמדות בחיבור ידים בפני הדליהקה, מותר ומוכיח לכבות עי"ש, היוצא לנו מזה שאם נזכה ב"ב לשוב לארץ אבותינו, מוזהרים אנו שלא לבבות הדליהקה שנפלה בעיר, אלא לראות בחיבור ידים שתהיה כל העיר לשירות אש, ואעפ"י שעני חשוב ממנה והתורה אמרה וחוי בהם, לא נתיר איסור כיובי בש سبيل הצלת ביתו והנו בש سبيل הצלת כל העיר, והוא תימא רבータ בעניין, וסתור למה דאמירה תורה בכל מדוך דוקא בע"ז, הרי דהשוה הכתוב נפשו למאודו, דכל מקום שאינו ביהרג ועל עבור, ה"ה דאיינו מצווה למסור כל הונו, עד שהי"ה מושליך התוצאה, ולא עוד שידוע דבר זה פוגע גם בנפשות ועניות מעביר גם על דעת קונו כמו שאמרו חז"ל.

אבל חוץ מכל זה, גם מצד אחר יש לי תימא רבータ על האי דינא דאסור לבבות את הדליהקה בשבת, דהנה הרמב"ס בפ"ה מיסחה"ת ה"ד כתוב ז"ל: „ואעפ"כ אם עבר באונס אין מלקין ואין ממיתין אותו אין מלקין וממיין אלא לעובר מרצינו ובעדים והתראה שלנו וכו' ומפני השמעה למדו „ההוא" ולא אונס ולא מותעה ומה אם בעכו"ם שהוא חמורה מן הכל העobar אותה באונס אין חיב ברת ואינו צריך לומר מיתת בית דין ק"ו לשאר מצוות האמורות בהרורה וכו', ובעריות כתיב ולנערה לא תעשו דבר וכו' עכ"ל, והנה הרמב"ס לא חש להא דכתוב הרמ"ץ מובה בכ"מ שם לחלק בין הרמב"ס בזה דהרא מודה ז"ל דבמחכ"ת לא ירד לדעת ברת למיתת ב"י"ד, ופלא על הכ"מ ז"ל דבמחכ"ת לא ירד לא מיטעם דלא קיבל אלהות הרמב"ס בזה דהרא מודה ז"ל לשאר אלהות פטור דאל"כ ק"ו שלו פריכה דשאני ע"ז דכל שאנוש בדבר לא עבד כלום שהרי לא קיבל אלהות ולא עוד אלא דלמה לי לרבמ"ס להביא דרשה דההוא למיועטה אונס, אם נאמר דכל שלא קיבל אלהות פטור, אלא ודאי דכל שעע"ז בעדים והתראה חייב על המעשה אפילו לא קיבל אלהות בלבד לא הו דברים, וכן אין לפטרו אלא מטעם אונס, דאנן רצון בעין כדי לחיב, וכל שהוא אונס אע"פ שהוא חייב למסור נפשו, לא עבר בזה רק על עשה דונדקשתי, אבל הלא דע"ז לא עבר, ולכן מזה גם לרוץ דכל שאנוש במעשייו לא נהרג עליון, ומה שיש בזה מון התימא ממה שפסק הרמב"ס בהלכ' ע"ז פ"ג ה"ו דהעובד מאהבה או מיראה דפטור וכרבא בסנהדרין ס"א ע"ב, הארכתי בזה במ"א, ואכ"מ.

אבל היוצא מפורש מתוך דברי הרמב"ס דכל שעובר נגד רצונו רק מחמת אונס פטור, וא"כ פשיטה לי דה"ה מחמת אונס ממון הדין כן דמ"ש, הלא אין כאן רצון לעבור ואי דמוחיב ליתן כל ממונו כדי עבור, הלא נפשו נמי מוחיב ליתן, אלא בכל זאת אם עבר ולא מסר נפשו פטור מושום דרצוון בעין וליכא, א"כ ה"ה מי שאינו יכול לעמוד על עצמו למסור כל הונו, נמי לאו ברצונו עובד אלא מחמת אונס אדמנונו ולמה יהי חייב, שי"ת ריב"ש ז"ל סי שפ"ז מובה במל"מ שם, האריך הרבה להוכיח דאונס ממון לאו

פתחה

המצווה דקדושים תהיה, וכל שאסור לכל מין האנושי הנאהה בחוק הנמוס א"א להיות מותר לנו עם קדוש, דמי אילך מדידתו אסור ולדיין שרי, והتورה אמרה שהגויים יאמרו, כי מי גוי גדול אשר לו חיקים ומשפטים צדיקים, ואם המה יעדנו על המדרגה יותר נבואה בחוקים ונימוסים, הרי יאמרו علينا, עם סכל ונבל ולא חכם, ומה"ט לפע"ד יש למחות ביד השוחטים שיש מהם שאוכלים בין פקעה הנמצאת בבטן הבמה גם מוכרים לאחרים בתורה, דבר עגל רך, דבר המתועב ומואס בעיני כל, ואסור עפ"י חוקי כל מדינה ומדינה בעונש תפיסה, וכן אין להתריך אכילת ומיכרת מסוכנת, עפ"פ שפטה ידה והחזרה לאח"ש, בפרט שלא יצא ממנה דם, שהוא ג"כ בעונש החק"צ ז"ל, ולפי דעתינו דכל זאת יש לאסור מדינא, מפני שמדרגתנו צריכה להיות תמיד גבוהה מדרגת שאר האומות בניmos ובמושר, ולא נמוך מהם.

עוד אביא לך לדוגמא מה דאיyi כתובות דף ס"ה ע"ב שאמרו שם, אין אדם און בניו ובנותיו הקטנים, אבל און אוטם כהם קטני קטנים, ועד כמה, עד שיש, ומכאן ואילך עד שיגדלו מתקנת חכמים שהחקינו באושא, ודעת הרץ ז"ל דעד שיש בכל מזונות האשא היא, ולכן אין דבאיין לו אשא פטור מלזון את בניו הקטנים, ועיין במל"מ פ"ב מאישות הלכה י"ד שכותב דהרא"ן בעצמו כתוב שהוא יחיד בזה, וכן הריב"ש תלמידו לא חש לדבאי, אלא שהמל"מ מצא סעד לדברי הרץ בלשון הרמב"ם שכותב "כם שאדם חייב במזונות אשתו כך חייב במזונות בניו ובנותיו הקטנים" ולמאי הלכתא אקשנינו עיי"ש, ואני אומר אדם כוונת הרמב"ם הי' לחלות חיוב מזונות בניו באשה כדעת הרץ הוול"ל, כך חייב במזונות בניה ובנותיה שמננו, ולא עוד אלא דהאי, "כם" גופא איינו מודדק, דהויל"ל כיון חייב במזונות אשתו וכו', ולא, "כם" כמובן, אבל עיין ברמב"ז עה"ת על הקרה דויצאה אשתו עמו ש"כ ז"ל, ונראה עיין שהאדון נכנס למקום הבעל כי חטלה התורה על האשא והוא מחייב שחייהם תלויים להם מנגד ומczęפים לידי הבעל וכו', ועל"פ והבנימים שחייהם תלויים להם מנגד ומczęפים לידי הבעל וכו', ועל"פ שאלת ה"ו הוא מחויב במזונות מה"ת, כמו שתתברר בתלמוד כתובות, אבל כיון שדרך כל הארץ לפrens אשתו ובינוי הקטנים, צוה האל ברחוינו להיות הקונה כאב רחמן להם" עכ"ל. והנה לכאי' פלא לאו למ"י כתובות מבואר דעת שירדים לנכסיו לפrensת בניו, ורק אחר שע הוא מתקנת אשוא, אלא ע"כ לומר דסביר הרמב"ז ז"ל, דהאי עד שיש הוא חוק טבעי ונימוסי, ועל"פ שאינו מפורש בקרא, כופין על זה כמצוות המפורשת בתורה, וע"ס הנמוס הלא אמרה תורה ויצא מעמו הוא ובינוי עמו, דעת הש"י משעביד לאדוני האדון נכנס תחתוי בחוויה זה של פרנסת אשוא ובינוי, ולהיא כיון הרמב"ם במתוק לשונו לומר, כשם חייב במזונות אשתו המפורשת בתורה, כך חייב במזונות בניו אף שאינו מפורש בתורה, מפני רק ימוסי בני אדם הנארים, ועל נימוסים ומורסייםقالו אמרו לקמן בשמעתין דף צ"ב ע"א דשלשים מצוות קבלו עליהם ב"ג ולא מקיימין מהן אלא שלשה, עיי"ש.

ולפי האמור הוא דכתבו התוס' הניל' דשרצים חידוש הוא זה היה להיות מותר לאכול מפני פגון כל נטוף"ג דעתמא, הוא לפלא עיני שכאני ש Katzים הנמוסים שכט נפש און בר דעה גועל בהן לאכלן והיא הנותנת לאסרון, אלא דלא צריך לאסרון ממש"כ, דכבר נאסרו מכך חוק הנמוס בלי שיצטרכו ע"ז ציווי מיחודה, וכן צ"ל بما שאמרו נבלה הרואי לגר קרווי נבלה, ושאיינה ראוי' לגר אינה קרווי נבלה, לא שייה מותרת לאכלה, כי האוכל נבלה סרוחה, לית דין בר נש, ולא ניתן לחולת רעבון נבלה סרוחה, בשיש לפני נבלה הרואי לאדם.

שהפריש למה לא יקיים מצות נתינה לכון, וממילא די במ"ע לבן לא איצטרך להזיר בעונש מיתה למי שלא יתן מעשרותיו לשפט הנבחר, אבל פשיטה דמי שבמתקוו עשה סדר ומשטר להפריש ולא ליתן לכון, דגער ממי שלא הפריש כלל, דהרי עשה התהכחות שלא יגיע העני ליידי תכליתה שרצה המצווה י"ת.

ומה מאי מתישב באזה קושי התוס' החמורה קידושין ל"ז ע"ב ד"ה המקדש בערלה, שהקשו אמא איינה מקודשת, הא שרי להנות ממנה שלצדה נ"ג ונדחקו כל הראשונים בישוב קושי ז"ו, ועפ"י האמור ניחא טובא, דהא דלא אסירה התורה להנות שלצדה נ"ג הוא משום דבלאי"ה בדיל איישי מינין להנות באופן זה, וכן אם מתרחש במקומות כ"ז ע"ב דרבינו שיף לברתא החולנית בגהורגי ערלה, אבל אם ע"י שאסירה התורה להנות מערלה וכ"כ, אנו מתחכמים להנות ממנה שלצדה נ"ג, וממילא הי' דמים לערלה ולחמצ' בפסח לישא וליתן בהן ולקידש בהן אשא, זאת אסור לנו מה"ת מקרא דקדושים תהי, דעתא שלא נה"י נבל בראשות התורה, לעבור על מצוותיה בעקיפין ותחבותות, ולא עוד דאי' חן המקדש והוא המתקדשת שניים נהנין בערלה ז"ו, דהוא לך בה האשא והיא קבלת דבר השווה פרוטה לכל אדם, דהרי ראוי להנות שלצדה נ"ג, והבן את זאת והוא התירוץ האמתי לкусוי ז"ו ודוד"ק.

עוד תדע דברים המאוסים שנפשו של אדם קצה בהם, אפילו לא היה התורה אסורתן, היה האדם העובר ואכלן יותר מתוועב ממי שעובר על או מפורש בתורה כי כל מה שנתקבל עביני בני אדם הנארים לתوطבה אפיילו איינו מפורש בתורה לאיסור, העובר ע"ז גרע מן העובר על חוקי התורה, למשל התורה אמרה לא ילש גבר שמלת אשא, אבל שלא לילך ערום בשוק לא איפרש בתורה שהוא אסור, אבל הוא נימוס וחוק קבוע אצל כל בעלי דעה, ואדם וחווה מיד אחר החטא הרגשו בעצם חתונות גдол לילך ערום, כחית השדה, ויתבושו ויתפרעו עלי תאנה לעשות מהן חגורות לכשותبشر העורו, ועתה אשאלך מי שזכה משנתו ומושכב ערום במטתו, והבית בוור באש עד שמכורח להמלט על נפשו ולרוץ החוצה ואין לפניו רק שמלת אשא לכשות ערומי, מה יעשה מוטב לצאת ערום בקרית חוץות שאין באזה לאו מפורש מללבוש כסות אשא שיש בו לאו דלא ילש, ועיין בו"ז סי' שע"ב בכהן ערום באוהל המת, ועיין בפ"ת אות ס' בשם הנ"ב דעכ"פ ילש הכתנות והמכנסים, ובעני פשטות הדבר דצלאת ערום עבריה יותר גדולה מלהשאות באוהל המת, או לבישת שעתני ובגד אשא, כי היא עבריה המוסכמת אצל כל בעל דעה, והעובר עליה יצא מכלל אדם הנברא בצלם אלקים.

עוד משל אחת,بشر און לדעת הרמב"ם אינו אלא באיסור עשה, ולדעת הרשב"א מותר לגמורי מה"ת, ועתה אמרו נא באחולת שיב"ס ולפנויبشر בהמה נchorה או טרפה של חייט, ובשר אוןiziaה בשירiacל הכי נאמר, דיאכל בשיר און בו איסור תורה עפ"פ שמקוח הנמוס שמקובל מכלל האנושי, וכל האוכל או מאכל בשיר און מודח מהו נמנה בין האישים, ולא יכול בשיר שהتورה אסרו באלו, היעלה עה"ז שאנו עם הנבחר עם חכם נבון, נבעבור על חוק הנמוס זהה, כדי להנצל מאיסור תורה אתמהה. ועיין בש"ת חכ"צ ז"ל סי' פ"ד ע"ד בהמה הנרבעת דמסיק להלכה להתריה באכילה ודלא כב"ח, ומוסים ז"ל, "זלת במקומות שננתנו הנקרים שלא לאכלה והוא מפורסם ומטעם חילול ה' בעני הנוכרים, וכבדרי ספר החסידים", עכ"ל, ואני אומר דכל שמתועב בעני אומות הנארים אסור לנו ללא חילול ה', מטעם

אות ג'

כל גדול בידנו דכל האיסורים בטלים ברוב, חד בתרי ואפי' לאדם אחד ולאכול כל י' החתיכות בב"א מותר מה"ת. ועיין בפתחה על תערובות פרמ"ג ז"ל, דחקר מנ"ל לח"ל חידוש דין זה, הלא מקרה דארליך, דמניין ילפינן דאלענן בתר רובה, לא נשמע חד בתרי בטל, כי בסנהדרין אלענן בתר רוב דעת, משום דמסתמא הדין עם הרוב, ומינה דה"ה דיש לסמוק על כל דפריש מרובה פריש גם באיסוריין, דגם באחינו דאננו מסופקין עליו אם הוא מן האסור או מן המותר אס הרוב היתר, אמרינו דגם האי שאנו דיננו עליו מן הרוב הווא, אבל בטעירבת חתיכת הלב בשני חתיכות שומן לומר דעתהך החלב לשמן להיות מותר כמותו היא מאן"ל עיי"ש. ולכאורה הי' מקום לומר דהיתר ביטול חד בתרי דומה להיתר דשליך"נ שכתבנו לעלה, דכיון דהוא מלטאת דלא שכח שיזדמן אכילה צו, لكن לא קפיד רחמנא על אכילה צו, וכן תערובות דלבטל לכתהלה אסור מה"ת כמו שהעליה הנוב"ת יה"ד מותרין אי לא כתיבי, ولكن קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך לאו שפיר איצטריך, דיש ב"א שאוכלון אותו, אבל בשקצים ונבלות מדייק רשי' ז"ל לכתוב, דין לך אס רשי' קץ בהן, עד שמי שאכלון יצא מוגדר אדם, וע"ז וכיוצא בזה קשי' לי למה כתבו, שלא לא קרא אסורים מחוק נימוסי אדם, אבל חילתה לומר דהו מותרין אי לא כתיבי, ולכן קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא לאו, בלא"ה לך"מ, דגם בלא לא מפורש, הרי הוא מוזהר عليهם מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, אוليلך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכופין לנו את בניו הקטנים עע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רחבי"ע שלא הי' צרכיו לכתוב מפני שככתיים דמי.

הקדמה א'. הנה הביאו האחראונים בשם הגאון מהו' משלום טיסמניטץ ז"ל בטעם דהא מלטה, דהרי בסנהדרין בעין רובה מותוך כלו כדיוע, וגם המיעוט צריכין לחתום הפסק כד' שיצא מותוך כלו, וע"כ משום דעת המועטים בט ברכובא, ואולי שלזה ייוינו ג"כ התוס' בראש פ' המנית, במא שכתבו, דהמיעוט סנהדרין כמאן דליתא דמי', עיי"ש עכטד"ק אלא דלפע"ד לא הואר בזה כלום, דסכס"כ, אין כאן איסור ברור דאו חיב או זכאי, וכן מקרים את המיעוט שיסכימו אל הרוב, אבל עדין אין למוד מכאן לבטל איסור ברור חד בתרי, ולומר הנפק איסור להיות היתר لكن צריכין אנו להסביר מיא ולהוסיף קמחא כדי להעמיד תירוץ זה.

ודע כי אמת מוחלט אין לנו זולת התורה שבכתב שנמסרה לנו ממשה מפי הגבורה, אבל כל מה שדרשו וחדרשו החכמים בכל דור ודור, אשר מחווים אנו לשמעו ולעשות למצותם, אין זה אמת מוחלט אלא הסכמי', עד שיש כח ביד חכמים הבאים אח"כ לסתור את דבריהם, וכאשר הארכתי בזה בהקדמה עיי"ש, וא"כ הוא בתושבע"פ בכללה מכש"כ בכל פרט ופרט שהב"ד דן וכמሩע ע"פ רוב דעתו, עע"פ שציוויתה התורה לילך אחר הכרעה זו אבל לאחר מכן או לאחר זמן, יכול ב"ד אחר או אפילו גם הם בעצם להזכיר להיפך, ונעשה כהכרעתם, וכן האמת הסכמי' מקרי, והتورה גזרה לילך אחריו עע"פ שאנו אמת מוחלט, ומה מאיד יובן בזה מה דאייתי בשמעתן דך קי"א ע"ב דאמר רב, חס לי' לארען דאבא ב"א דלייספי לי מידי דלא סבירא לי. והוא לא כאר' איןנו מובן, למה לא ליספי לי' כיון דלפי דעתו היתר הוא ואוכל בעצמו, ויודיע דמאן דאסור טעה בהלכה הווא, ולא שייך כאן לומר דמ"מ המועלק בזה הוא משפיל כבוד התורה, ונבלת המוסר הכללי, ובלא"ה הלא ידועה דבר מה מה לא מallowה סכנה גדולה הוא לא כלו טפש ונבלת תמורת עם חכם ונבון ודוק' הטב.

וראה זו בהאי משנה דסוף מכות שהבאתי, כתוב רשי' ז"ל ז"ל "دلע הי' צרך לצוח על כמה מצוות וכמה אזהרות, על שקצים וגבילות (רל מותות מאליהן) שאין לך אדם שאינו קץ בהן" עכ"ל והנה במשנה שם מביא תחלה,, רשב"ר אומר, הרוי הוא אומר רק חזק לבתיו יכול את הדם וכו', ומה אס דם שנפשו של אדם קצה ממנו, הפורש ממנו מקבל שcar, גזל ועריות שנפשו של אדם מתואה להן ומחמדתן וכו" עכ"ל ולמה מיאן רשי' ז"ל גם בדברי רחבי"ע להשר אצל איסור דם, ומביא תמורה שקצים ונבלות, אבל כוונתו מבוארת, דמה דקתני לעיל בדים שנפשו של אדם קץ בו, הוא רק לעומת גזל ועריות שנאותה לחן, אבל בכל זאת אין כאן מיאוס וגועל נש שום אדם לא יאכלנה, לכן קשי' דקאמר דלא איצטריך לכמה אזהרות, לא מציז אידם, דהאי לאו שפיר איצטריך, דיש ב"א שאוכלון אותו, אבל בשקצים ונבלות מדייק רשי' ז"ל לכתוב, דין לך אס רשי' קץ בהן, עד שמי שאכלון יצא מוגדר אדם, וע"ז וכיוצא בזה קשי' לי למה כתבו, שלא לא קרא אסורים מחוק נימוסי אדם, אבל חילתה לומר דהו מותרין אי לא כתיבי, ולכן קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא לאו, בלא"ה לך"מ, דגם בלא לא מפורש, הרי הוא מוזהר عليهם מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, אוילך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכופין לנו את בניו הקטנים עע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רחבי"ע שלא הי' צרכיו לכתוב מפני שככתיים דמי.

והנה בעיקרים דלעיל הבאתך דברי הרמב"ם ספר"ד מהלכות שחיטה שתכתב, דישראל במדבר היו שוחטין או נוחרים כשאר עכו"ס, ותמהתי שם עליו, הלא העכו"ם אינם מצוין על נו"ט ולמה ב"ג מצווה אלא דנכנשתי בדוחק למה לא חשב הרמב"ם בהלכה מלכים גם את זאת בין ז' מצוות שנצטו ב"ג, אבל לפי האמור ניחא בריווח, דהרי רחבי"ע קא קשי' לי' שקצים ונבלות מאליהן, ומה ניצטוינו כיון דמעצמנו הינו יודעים להבדל מהם, באשר הוא מאוס ומשוקע עבini כל אדם, ואין לו תי' אחר אלא דרצה הקב"ה לאזכות את ישראל, כתוב בס מה דמלילא הויה ידענן וא"כ בב"ג דלא רצה הקב"ה לאזכותם באמת לא נאמר להם מה שצריך לכתוב, אבל מה שהוא הנימוס באשר הוא אדם, מעצםם צריכין לדודר בהם, באשר המה בכל מה שנפשו של אדם קצה בו, וכן באמת אסורים גם המה באשר המה נבראו בצלם אלקים, וא"כ שפיר בעו נחירה ולא מיתה באלה נחירה, שהוא מתוועב מעצמו בלבד ציווי מפורש, ובכלל דינים הוא לעונש בפלילים כל העובר.

היווץ לנו מכל האמור, דכל המתוועב עבini אדם כלל האנושי עע"פ שאין על הדבר אחרת מפורשת בתורה, אסור עליינו יותר מאיסורי התורה, ולא מצד חה"ש בלבד כמו ש' החכ"ז ז"ל הנ"ל, אלא משום דמה שנאסר לב"ג א"א להיות שרי לנו מטעם מי איכה מיד, וכן בשיר אדם או נבלה סרוחה ודאי חמור מחלב וטבל לעניין להשיב"ס, ומה דאמרו ביוםא פ"ג ע"א דטבל ונבלה מאכליין אותו נבלה, נבלה שנתנבללה ע"י שחיטה פסולת קאמר, אבל לא המותה מאלי" שעונשין על אכילתו מצד חוק הנימוס והמוסר הכללי, ובלא"ה הלא ידועה דבר מה מה לא מallowה סכנה גדולה הוא לא כלו ואיך יעלה עה"ד דחיז"ל יכוו ליתן חוללה בשר המת, נבלה מאסה המועלק בזה הוא משפיל כבוד התורה, ונבלת המוסר הכללי, וככל המועתק בזה הוא משפיל כבוד התורה, שיתנו לו טבל שלא נתkon, וגורם שייאמרו עליינו עם טפש ונבלת תמורת עם חכם ונבון ודוק' הטב.

פתחה

וק"ו בדיני נפשות שאדם מוחזק בנפשו ואין להרגו או להלקות עפ"י רוב, וכוקשי התוספות ריש המנין, וסנהדרין שאני דהמיוט כמאן דליתא ממש"כ שם התוס' ומה שמצוינו באפליו ברובה דליתא קמן איזלען בנפשות אחריו כמו שהקשו בתוס' כבר הסכימו האחרונים כלומ פה אחד, דיאת דוקא ברוב דאיתיחס מלפני האי מעשה במ"א, והוא דיליף מרוץ וудים זוממים איזלען בת"ר דאל"כ ניחוש דלמא במקומות סייף נקב הוה, ואע"ג דהאי רוב ע"כ איתיחס הזוא, הכי פירושא, דאי לא איזלען בת"ר לא יתחזק הרוב לעולם, ורק אי בעלמא איזלען בת"ר ואז איתיחס הרוב לשאר מיל, ומילא אי יש לנו לדון עליו בדיני נפשות נמי איזלען בתרי' משום דבר איתיחס לשאר מיל.

מכל האמור יוצא דהא איזלען בסנהדרין בין בממנות ובין בנפשות בת"ר, אין הטעם כמו שעלה ע"ד מקצת האחרונים, משום דרוב פעמים הדין עם הרוב, והם מכוונים עפ"י הרוב את האמת, דהרי בין בממון ובין בנפשות לא איזלען בת"ר, ואייך נסmock על האי רוב להוציא ממון ולהרוג אדם המוחזק בגופו ונפשו ובמונו, ואס הי' אמתה מוחלט בדי והיינו כיון האמת הרוב או המיעוט, באמת לא היינו יכולם להוציא ממון ולגמר את דין הרוץ על סמך רוב, דרוב פעמים הרבים מכובין האמת, דין זה רוב דאיתיחס שנלך בתרי' בדיני ממנות ונפשות, אלא איזלען ליכא אמת מוחלט, אלא אמת הסכמי, ע"י הסכמת הרוב נעשה ונתקווה האמת, ומילא המיעוט כמאן דליתא, ואת כוונת התוס' בימה שכתבו בסנהדרין המיעוט כמאן דליתא, והבן את זאת, ומינה דהה בתערובות איסור והיתר אמרין דהרוב מהפך את המיעוט מאיסור להיתר, כי אם הרוב היה מסכים לדעת המיעוט, היה זאת האמת, והוא אמרין כל דפריש מרובא פריש לא מסנהדרין ידען, אלא מהא חד בתרי' בטל, דכיוון דחצין מסנהדרין דהמיוט נהפוך מאיסור להיתר ע"י הרוב וא"כ בט' חניות, אלו כל החתיכות שבתוכם היו נשלכות לחוץ על צבור אחד, היו כולם מותורות, משום חד בתרי' בטל ממש"כ דחתיכה אחת הפורשת מאתה מהן שימושות, ושמור לך את זאת ועיין עוד באות הבא ודוק.

אות ד'

לפי הצעתנו שמעלה נביין מה דאמר בגמ' מנא הא מלאה אמרו רבנן דיל בתר', רובה דאייתי קמן כגון ט' חניות וסנהדרין לא קמבעי לו כי קמבעי לרובה דליתא קמן כגון קטו וקטנה, ובסוף הסוגי' מסיק דיליל לפוטא אלא אהיכא דלא אפשר, אבל היני דאפשר עדין לא נדע, מנ"ל דסמכין ארובה דליתא קמן, וכותב שם רש"י זיל דע"כ לומר או דמהלכה ידען למיזל בת"ר, או דחויר ממה דמחקל לעיל בין רובה דאייתא לרובה דליתא קמן, והרבבה האריכו האחرونים לפרש דמעיקרא מאקי כסבר ולבסוף מאוי כסבר, גם מה דמחקל בין אפשר לאפשר קשה לשמעו, ועיין שם בסוגי' מה שכתבתי זהה, ועתה האיר ד' לי אוור חדש בעניין זה, ליריד לעומק מחשיבות זו".

והנה הלב ארי' זיל שם בסוגי' נתקשה בכל הנ"ל, ועוד הקשה אכן מדמה הא דר"מ דחיש למיוטא רוק מדרבן ומיהלך בין אייך דרכאה לא אפשר, להא דרכאה לילך מדאוריתא ודחה דלמא שאני בין אפשר לא אפשר, ועוד זאת דהאי דחוי' דרב כהנא לדוחות היפוטא דר"א משחיתה עצמה, נתקשה לדנטפה דהוא ילך מהרג את הנפש, שם נמי יש לדוחות דשמא שאני הטעם דלא אפשר, لكن מפרש הלב ארי' זיל דבහאי פירכא דר"כ, לא כל הני לפוטות דלעיל רצה לסתור כפרש"י זיל, אלא רק האי לפוטא

ニחא כיון דבכל הלכות כאלו הכל תלוי בהסכמה חכמים, ואין כאן אמות מוחלט, כל זמן שלא נתקבל ההלכה להורות כן או כן, אם האoser אוכל ממנו שאסור מכשול הוא בידו, ועיין מה שכותב זה בשמעון דר' י ע"א ודוד"ק.

הקדמה ב'. המרדכי זיל הקשה איך הולcin בסנהדרין אחר הרוב הא כל דין ודין קבוע בפ"ע הו וקבעו כמעמ"ד, ותירץ איין אנו דעתן על הגוף, אלא על הדיבור היוצא ביאור דלא כו' העתוד' הקושי' כמו התירוץ גם שניהם צריכים ביאור דלא כו' הקושי' אינה מובנת, דהרי אין אמרין דהדין עם הרוב ומילא המיעוט כמאן דליתא דמי' וכמש"כ התוס' ריש המנין שהבאתי לעיל, ואין זה דומה לט' חניות דליך למינן דהמיוט כמאן דליתא, כיון דנזכר ועומד במקומו, אבל כוונתו על מה שכותבו באות הקדום, דכל זמן שלא מעמדו למשמעותו ההן, ושניהם יכולים להיות אמת הסכמי, והכל תלי בחכרעה, אם יהי' הרוב לכך יכול או לא, וכן שפיר קא קשי' לי איך יקופח המיעוט מן הרוב כיון איזא קביעו הוא ועומד על דעתו שהוא האמת לפי דעתו, ולא מציל לדוחות רק ע"י ביטול כי לויל זאת באמת הוא האמת וכם"כ באוט הקדום. אבל התירוץ ע"י הוא דהא דרוב לא מהני לבטל הקבוע היינו דוקא רוב המצויר מקביעות הרבה כמו בט' חניות, דיאת אנו יודעים דלא לך רק מחת מהם, וכייל להיות מן הטרפה כמו מן הכהירה, דלבgi כל אחת עומדת הטרפה נגד ומה תאמיר בצירוף כל הנסיבות הוא רוב נגד הטרפה, ע"ז נשיב מי צרפים יחד, הלא רק באחת מן החניות לך ואם לא הי' חילוק בנסיבות ביניהם, הייתה כל אחת נכנסת בספק שמא בה לך. אבל אם איפלו בשתי חניות אחת טרפה ואחת כשרה, והכהירה מוכרת כפלים מן הטרפה, זהה ודאי הי' איזלען בת"ר לומר דמסתמא מוכירה לך כרוב הлокין, משום דהאי רוב אינו מצורף מקביעות רבות, ועיין ביד' סימן קי' בפ"ת אותן ב' שהביא דברי הנוב"ת איזח ס"י ע"א דמסתפק בזה, אי בכח'יו נמי אמרין קבעו כמחצה דמי, או איזלען בת"ר, ומה דסקפ אצל הנז'ב זיל מכך לא ברור דלא שייך זהה קבעו, ויש להביא ראי, אלה מוסוגי' דרוב וקרוב, בב"ב דף ג' ע"ב דאייתי שם מתיב ר' זעירא, והי' העיר קרובה אל החלל, ואע"ג דאייכא אחריתא דנפישא מינה, ויש להעיר למה לא פריך משאר עיריות כולם, דהוו רוב נגד העיר קרובה, ולא הי' לחיב העיר קרובה כננד רוב העירות, אלא יבאו כולם יחד דהיאו כל המדינה, ועי' ב' לומר דהה לא קשי' לי', משום דכל עיר ועיר קבוע. ואנו מסופקים מאייזו עיר הרוץ יצא, והוא כל העיריות קבועות וכמחצחה על מחצה דמי, لكن הקורובה מכריע לצד הקרובה, אבל פריך דילמא אייכא אחריתא דנפישא, ובזהתו אין לומר קבוע כמעמ"ד דבלא צירוף, העיר האחת רוב נגד הקרובה, וזה ראי' ברורה לפ"ד, דהרי בין קורובה ובין רובה דוחה את הקבע אמור מעתה בסנהדרין נמי דומה לעיר דנפישא, דהרי שתי דעות עומדות זכי'א, דעת המכביין ודעת המזיכין, ודעת את יוצאת מ"ב' דינים ודעת השנוי' מ"א דינים, ומילא האי דעה חזקה נגד ברורה, ולא שייך בכח'יו קבע, זאת כוונת תירוץ של המרדכי דעל הדיבור דהיאו הדעה אנו דינן, והוא ניד ר'יל דקבע עשו רך אחר שמתכבדים יחד, המכביים והמציכים, ואז לא איכפת לנו, הקבע' ואיפלו לדעת המהרי'ק דגם מטעמים שונים מצורף לרוב, מ"מ כחדא חשבו דהרי אפשר דכולא טעמא אית' בי' לחיבו או לפטרו, ולכן אין לפניו אלא שתי דעות חולקות, האחת חזקה יוצאת מרוב, והשני' חלשוה יוצאת ממיוט, لكن החזקה מכריע את החולשה.

הקדמה ג'. כמו דאין הולcin במנון אחר הרוב משום דחוקת ממו של הנבע חזק, עד שאין מוציאין ממו ממו עפ"י הרוב, כן

קמן ללייטה קמן אלא דכל הני ילפותות דלעיל קמו ו גם נצבו ולא נפרק רק אוקיימטה דרא"א ובפנים בסוגי ראייתי מקטתי ולא כולה עי"ש ומה שכתבתי כאן הוא סולת נקייה בעזה"ת.

אות ה'

אע"פ שהביטול חד בתרי הוה ממש כמו בסנהדרין דהמייעוטisman דליתא דמי, כמו שביארנו למעלת מ"מ לבטול חתיכת אישור בשנים של יותר לכתלה, אסור מה"ת לשותן וכן כמו שהבאתי מנווב"ת יוז"ס ימי, דהרי אמרין לא אמרה תורה שלח לתבלה, ואל תמהה על החפש שהרי בדורייתא לא מצין חילוק בין לכתחלה ודיעבד, דאנן על מעשה הביטול אמרין שהיא עבריה בידו, וטמא דהא מלטא הוא דגס בסנהדרין רק מדווח אמרה תורה ארליך, וכען שאמרו טומאה דחו"י בצדgorola ולא הורתה, וכן מה"ת מחויבים לחוזר אחר תורה אם אפשר, כן הא דסמכין א羅וב סנהדרין ואין וחושין אדעת המיעוט הוא מדווח, כדי שלא תפריד האומה ותפרק התורה לקרים, וכאשר הבאתי בהקדמה דברי החינוך בזה, וא"כ ה"ה לבטול בידים איסור בהתר הוא אסור מה"ת, ועיין ברשב"א ז"ל סוג"י דמカリין דף צ"ד ע"א שכטב דמעיקר הדין מטורין ליקח בשיר שקידם נקרי בעיר של טבח ישראל, משום דאסור למוכר להם טרפה שמא ימכרנה לישראל, ומשמע דמדין תורה קאמר דהוא כמו שלח לתבלה, ואי קשי' לך לא מקרא מלא דבר הכתוב בנבליה, לגר אשר בשעריך תתננה או מכר לנקרי, אף אני אשיב לך, הרי כתיב, "ואכלת" שהוא שפת יתר, ואתא לומר דרך דתקדך יותר, נאמר דזוקא בגין תושב איכא אנכי, ואם תרצה לדקדך יותר, ולא בגין שבא מארץ אחרת חששא זו שיחזר וימכרנה לישראל, ולא בגין שבא מבהאה ממוקמו, וכע"פ הדין דין אמרת דלבטל איסור חד בתרי אסור מה"ת, ובזה מצאו חז"ל סמך לגוזר על דבר שליל"ם שלא יתבטל דכל שאפשר להמתין עד למחר שלא נctrיך לבוא להיתר חד בתרי בטל שהתיירה התורה בקושי, טפי עדין.

אבל כל זאת בתערובות מב"מ דאפילו אם יתבטל באלו רק מטעם חד בתרי בטל קאtiny עליל, אבל בלח שהאיינו מינו שאיינו שוה עם האיסור לא בשמא ולא בטעם, לאו מטעם חד בתרי בטל הותר, אלא משום דפנימ חדשות בא לאן ועצם האיסור נשתנה לד"א, ועי"ז פקע ממנו שם האיסור, והוא סברת רבינו יונה ז"ל, מובהה במ"א או"ח ריש סי' ר"ו, דכל שהאיסור נשתנה לגוש אחר גס בל' תערובת פקע איסورو ממנו, אלא דאנן לא פסקין בזה כוותי' כמבעואר שם במ"א, אבל הטעם הוא משום דאמרין בכוכורות דף ו' דכל היוצאת מן הטמא טמא, וכן כל נשנתנה לד"א עכ"פ יצא מן הטמא מקרי ואיסור, ואולם איסור זה הוא איסור חדש דילפין מהתעניתה, דביבים וחלב מן הטמאים אסורים, ועיין ברמב"ם דכל איסור יוצא אין בו מלכות משום דאין זה אלא כמו איסור ח"ש, ועיין בחודשנו בסוגי' דשלאל קמא בשמעון ביאור ארוך בשיטת הרמב"ם הלאה, ואיפלו לדעת התוס' דדרישה גמורה היא ואתה בי' מלכות, מ"מ מודים דאיסור חדש הוא דבלאו דטרפה וטמאה בשיר כתיב, וחלב וביצים לאוبشر נינהו, ובמקומו שם הוכחות דבר זה מכח כמה קושיות שנתקשו בהן האחرونין, כמו שהקשה הנ"ז באז"ס צ"ד בגמ' דחלב תה" אסורה מכח דס נערך ונעשה חלב, כיון דגס דם שבשלחה מותר, וכן חker הפלתי אין נתיר נטלאפ' בחמץ בפסח, כיון דגס אפרו אסור, וכדומה מה קושיות, ועל قولם אני אומר דאיסור יוצא איסור חדש, וכן אף החמצ אין חמץ, אבל יוצא מן החמצ, ואיסור זה חל אחר שפקע עיקר

דר"א, דיליף משחיטה עצמה עי"ש. איך נדחק להעמיד דבריו עפ"י דעת הרמב"ם דכל הספקות מותרות אלא במקום דאייא לברורי מה"ת צריך לברר, והורג את הנפש שאני דעל הספק לא נהרג, ולא אאריך כאן בדבריו לסתורם, ולא הבאים כאן אלא מפני שגם בדרךו אלך לפרש דרא"כ רק לסתורו לפותא דרא"א כאמור, אבל לא מטעמי' דלב ארוי' אלא מטעם אחר כאשר אבא זה בזה בס"ד.

הנה לפ"י מה שביארנו באות הקדום רובה דאייא קמן דילפין בסנהדרין, היינו דילפין חד בתרי בטל ונחפק האיסור להיות היתר, כמו בסנהדרין דהאמות של המיעוט נתהפק לשקר, מחתמת שהרוב מכריע את המיעוט, אבל במקומות דלא שיק לבטול את המיעוט מכל וכל, מאיזה טעם שייהי, לומר כל דפריש מרובה פריש זאת לא שמענו מסנהדרין, ועי"ז קמביי בסוגי' מנא הא מלטא דאמרו רבנן זיל בת"ר, ומפרש כגון קטן וקטנה דלא שיק לומר דהסרים והאיilonות מפני שטעותים המה, יתבטלו ברובה דשר קטנים, או מיעוטם כמאן דליתא, זהה א"א כיון דעתם להתברר בהמות עי"ז המיעוטם כמאן דליתא, והלא יגדל ויתברר ולא שיק כאן ביטול במובן, אלא דנאריך דמסתמא האי קטן וקטנה והאי בהמה אשר הנידון עליהם ההמה מן הרוב ולא מן המיעוט, ולא נctrיך להמתין עד שיגדלו, ולא נctrיך לבדוק ההמה אחר הטרפות, זאת מנ"ל, וניהי דבטי' חניות אמרין במנצח הלאך אחר הרוב, משום כל דפריש מרובה פריש, היינו דזוקא ברובה דאייא קמן דנצמג ג"כ מהיתר חד בתרי בטל, דאן כי קאמרין, אם כל החניות היי פורשות מן החניות לחוץ היי כולל מטורות, משום חד בתרי בטל, ק"ז דאית שפרשה לחוץ דכשרה משא"כ ברובה דליתא, דלא שיק בו חד בתרי בטל כיון דיש להכיר האיסור כמו שהסבירנו באות הקודם, מניון לנו דגס כאן סמכין אבל דפריש מרובה פריש, ועי"ז ילך כל הני ילפותות מקרונות ומרוץ ועי"ז דבכלן ע"כ סמכין אבל דפריש מרובה פריש, דהרי לא מצין למיבדק, מטעמים שונים כדאמרין בגמ', עד דיליף כ"א משחיטה עצמה דניהי דבדקינו אחר הטרפות אבל מה נעשה במקומות שהיתה שמא היה שם נקה"וו, ועי"ז השיב ר"כ שכנות גדול, דאן זה דומה לכל הני ילפותות שלפנינו, דבכל אלו לא שיק חד בתרי בטל ובכל זאת אנו סמכין אבל דפריש מרובה פריש, אבל כאן בשחיטה דבאמת מקום החתק אין לו בדיקה, מילא הוה דמי' דט' חניות וכורובה דאייא קמן, דאם היינו שוחטין את כל הבמות שבעלום ובודקין אותן מכל הטרפות היו יכולו שרוט, די משום מקום שחיטה דאייא דאיין לו בדיקה, הרי חד בתרי בטל, ואיך יגוע בשוחט אחית מהו דהו יציבי באראעה וגיורא בשמי' שמ', ואל תשיבנו דהא דאייא לבודוק, הוא בעצם גרט עי"ז מעשה השחיטה שלו, והוא כלכך מן הקבוע, דהרי קודם השחיטה לא בטלו הטרפות בתוך רוב הנסיבות, הא ליתא, דכל עצמיות הטעם דלא בטלו מחייבים משום דאפשר לשחטו ולבדקו, ועתה הרי עשה כן וא"א לאחיז החבל בשני ראשין כמובן וזה הוא דמלקלק בין אפשר ללא אפשר, דבכל הני דלעיל אפשר לבדוק מצד מציאות הטרפות, אלא דאייא מצד אחר כמו ברוחח משום דאסור לנויל או ברישא של עולה דאסור לחתוכו, זהה יליף שפיר רוב מנויינו ולא נשוב לחלק בין אפשר שלא אפשר, דכל שגלהת התורה דסמכין אבל דפריש מרובה פריש, מה לי אפשר או לא אפשר, אבל כאן האי לא אפשר הוא משום דאייא הטרפות ניכרת אחר ששחט, וא"כ שיק בו חד בתרי בטל כנ"ל וליכא למיליף מני' במקומות דהמציאות של הטרפות אפשר, שלא שיק ביטול חד בתרי והפירוש הלאה הוא אמת לאמתו לפע"ז ולא צריכין לדוחוק, דהש"ס חוזר ממה דבר מתחילה לחלק בין אייא

פתרונות

זהו מובן כיון דמונא הוא", עכ"ל,ומי כחכם יודע פשר דבר זה, אבל לפי הקדמתנו שכאלקוות דבר בהם, דהנה מתחלה רצה הש"ס לומר דמונא לא בטל מכל וככל,adam יתערב קב חיטן בט' קבין של חבירו יכול להה וחדי, ואחיכו עליה ומסיק דנייהו דמוננו לא בטל אבל איסורה התלויה במונא שפיר בטל, ע"ז משני ר"א דהני מים ומלה לא בטלו משום דשיל"ם, והטעם כיון דעכ"פ מונא לא בטל לגבי קני הבעלים, וא"כ אף בתערובות מבשא"מ ונשתנה הגוש בשמא ובטועמא לגוש אחר, האי שינוי איינו רק בגזלו, אבל לא בשואל, וא"כ עדין נשאר ממונא של המשאל ומה תאמר מ"מ לגבי איסור תחומי בטל ברוב או בששים של השואל, הרי שוב מכך חד בתاري בטל קאתיין עלי' והוא לי' דשיל"ם ולא בטל, זו היא כוונת התוס' ברור כמשמעותם בס"ד.

ובזה השלמתי הפתרונות לחיבוריו זה בעזה"ת ושבח לכל עליון שעזרנו עד כה ויה"ר שאכה לראות חברוי זה יוצא בהדרו מותחת מכבש הדפוס ויתברדרו מיili בעולם עוד בחים חייתי אכי"ר.

האיסור ע"י השתנות עיל"ש, בסוגי" דשללא קמאי, והנה ידועה סברת המורדי מובאה באו"ח סי' ק"כ ס"ב דבתרובות לא מצי חיל איסור חדש لكن ענבים שבתוך הגיגיות שנתקבעו בשבת, היין שיצא מהם מותר לשתו, מפני שבתערובות בא לעולם ולא חל עליו איסור משקין שזיבו, ואע"פ שהוא דשיל"ם, וה"ט דדシリ"ם לא בטל משום חד בתاري בטל לאו היתר גמור הו, אלא בקושי התירה התורה, لكن צרו חז"ל להמתין עד למחר, משא"כ באיסור שבא בתערובות לעולם, אמרין דלא התחיל לחול ולא בעי ביטול, וזה ברור, וא"כ גם בתערובות מבשא"מ כיון דנשתנה בשמא וטועמא לגוש אחר ופקע מנוי" איסור הראשון שחול עליו איסור יוצא, הלא הוא איסור חדש שלא מצי חיל בתערובות.

ומה מאי יובנו בזה דברי התוס' הסתומים וחותמי ביצה ל"ט ע"א ד"ה משום על הא דאמר ר"א דמים ומלה של חברתנה אינהبطلה בעיסה משום דהוה דשיל"ם, והקשו בתוס' והוא דシリ"ם רק במינו לא בטל, אבל בשאיינו מינו בטל, ותירצו ז"ל,,ויל דאה"נ דלא אמרין לי' אלא במב"מ, והכא גבי תחומי שאני דחמיiri כאלו

דוֹר רַב יְעֵד

חולין פרק הכל שוחטין

תuttleה נפש הב"ח ועי"ז נקרא האדם משפייע הרי שניהם מקבלים ומושפעים, ולכן רך אדם אשר הוא בבחינת מקלט ומשפייע רשאי לאכול בשם אבל מי שתחרס לו אחת מבחינות אלו ומכש"כ אם אינו מקבל ולא משפייע וגורע מן הבחנה, שאסור לאכול בשם.

וכל זה מרום במשנתינו דרך הקדמה למס' ז' אש סקה בהקשר אכילתبشر, "הכל שוחטין ושחיתתן כשרה" ר"ל כל אדם מישראל ראוי והגנו לבוא לאכול בשם „חוץ מהרש" שהוא אינו שומע ואין מדבר רמז למי שאינו משפייע ואינו מקבל כי השמיעה רמז להקבלה והדיבור רמז לה להשפעה, „שותה" הוא בחינת משפייע ואני מקבל דאייה שוטה המאבד מה שנותנים לו ולשיטה דומה מי שמחזיק את הת"ח ואני מSTALL ממן חכמה דעת ומוסר השכל הרי כדי זואי בצד, „וקטן" הוא בבחינת מקלט איינו משפייע כדאמרינן בסוכה דקטן אקנוי קנה ומקני לא מקנה והוא משל לת"ח שמובל ומתהנה מאחרים ומחייב טוביה לעצמו ואני משפייע מאור תורהנו לאחררים, וכל הנני שלשה מיני בני אדם ראויין לאכול בשם שמא יקלקלו ולא יתקנו שחיתתן ר"ל שע"י לא תuttle נש היב"ח, וזה רמז נפלא וראוי להתחלה מס' חולין, ובסיומה אומרם לעמן יטב לך ליום שכלו ארוך ליום שכלו טוב.

הנה אנו רואים כי לרוב הזרים והראויין לאכילת בשם מצד מדרגותם אין פרנסתם מצויה ומשמעות והתורה אמרה כי יריחיב ד' את גבולך ואמרת אולאה בשם ואמרו لكمן פ"ד ע"א דלמוך התורה ד"א שלא יאכל בשם אלא לטיaben מותך רחבת ידים ורובי תה"ח הלא אין להם אותה הרחבה הצריכה לאכילת בשם, גם אמרו חז"ל כך דרכها של תורה פת במלח תאכל וחוי צער תה"י ובתורה אתה عمل, וא"כ תאמר לבך אני מתייגע ללמידה כדי לדעת איך להזכיר את הב"ח לאכילה ואיך להגע למדרגה להיות ראוי לאכול בשם ולבסוף אני רואה כי אחרים שאינם ראויין אוכלי בשם וליא"נו מגע אף כפל, ע"ז אמר בסוף המשפט כדי להגע עאת רוח המדוכה הלהזה באמרו כי על שאלה זו מודיעך רך רשעים צלחח וצדיק נגע כל היום וחכמת המשכן בז"י כבר התחכם רבים ואנו לנו ע"ז תירוץ מספיק אחר רק לומר לעמן יטב לך ליום שכלו טוב, ולמען יאריכון מיך ליום שכלו ארוך ובاهאי אמונה צדק יחי' כי היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם, וד"ק.

הכל שוחטין ושחיתתן כשרה" שמעת מהגאון מהר"י אסא"ז' שהעיר כי כאן בשחיטת חולין משתמש התנה בלשון שחיטה, ובזחים שմדבר מקדשים משתמש בלשון זביחה, „כל הזחים שניזבחו" והוא היפך הקרא, דקדשים כתיב ושותת את בן הבקר ובחולין כתיב ושותת מברך ומצדך.

הנה דבר גדול דבר השם, דניהם דקדשים הנאכלין לעולם נקרו גם בתורה זבחים ולרוב כתיב בהו לשון זביחה וכמו ושותת פסה אשר תזבח בערב וכדומה הרבה וכן יפה באור התנה בלשון זביחה על הזחים לשון נופל על לשון, אבל בשחיטת חולין דילפין מקרה דזובחת מביך ומצדך וכגדתני רבי ובפ"ב דף כ"ח ע"א ודאי הוה לי להתנה לאבחן בלשנא דקרה ולשנות הכל זבחין וביחסתו כשרה. - אבל האמת יורה דרכו דכאשר ביאנו בפתחה וכן לסתם שם על ברייתא דרבנן דלא ישמיעאל וחבל תנאים שעמו

משנה: הכל שוחטין וכו', הנה צריך ליתן טעם למה פתח התנא מסכת שחיטת חולין בדין השוחט ולא בעicker דין דשחיטה ונשחטים וכמו שישידר הרמב"ס ז' דין אלו והתחל במיini בע"ח הטוענים שחיתה ואח"כ מקום השחיטה ושיערה וכי ולבסוף מי הוא השוחט, ועיין מה שאכתב בו בא בראש פ' בהמה המקשה טעם עמוק שהיה לרביבנו הקדוש בזיה, וכך בריש חיבורו אכן במילוי דאנגדתא ודרך אגב לנעוז סוף המסכתא המסימית בדרישה דלמען יטב לך ליום שכלו טוב לתחילה.

הנה בפסחים מ"ט ע"ב איתא תנ"י רבי אומר ע"ה אסור לאכול בשם שני זאת תורה הבהמה והעוף כל העוסק בתורה מותר לאכול בשם בהמה ועוף וכל שאיןו עוסק בתורה אסור לאכול בהמה ועוף, והכוונה מבוארת כי הקב"ה לא נתן שליטה לאדם על הב"ח להמיתם ולאכלם רק אם הוא אדם שלם כי ורחווי על כל מעשי כתיב וצער בע"ח דאוריתיא ואין לאדם רשות להמית הב"ח רק אם ע"י אכילת האדם יתעללה הב"ח מדרגת חי למדבר כי כך היא המדה הדומס יתעללה בצומה, הצומה בחיי, והחי במדבר, ויתרונו וזכות המדבר על החיים תלוי במה שהמדבר משעבד כחוותיו הרוחניים הדעה והדיבור לתורה ולעבודה להיות שלם בגופו במומו ובתורתו אבל עם הארץ של אותו הזמן שהי' רוחוק מהת"ח בדעתו ובמשמעותו מזרח ממערב לא ה' לו רשות להמית הב"ח מפני שלא יתעללה על ידו ואין זה תיקו אלא קלקל, ויפה ביאר ק"ז בעל החות"ס זצוק"ל הקרא במשלאי ע"ז, כי חנם מזורה הרשות עבini כל בעל כנף והם לדם יארבו יצפנו לנפשותם, הכוונה, בעל כנף מקרי הנפש החינוי של העוף המרגשת עצמה הוצרך להuttleה ובמחנה בין מה שטוב לה ובין מה שרע לה, וקאמר אתה בן אדם שאינך כדי לאכול ציד חי ועוף בחנוך אתה פושט את הרשות לכלוד בה את העוף, כי הס" ר"ל ע"פ שהב"ח בעצם, לדם יארבו" ומצפים שבאו מיראו מי שראו יטפנו לנפשותם" שלא יצדו על ידך כי מלאיחו חי שלא תתעללה נפשם החינוי בך ודפק"ה.

ויש לرمז זאת בקרוא „ולא תאכל הנפש עם הבשר" ר"ל שלא תכללה הנפש של הב"ח ע"י אכילתבשרו כי מי שאינו בבחינה זו שוכן לתukan נפש הב"ח מכלה עם אכילת הבשר גם את הנפש, ולכן אמר רבי דעתה אסור לאכול בשם וע"ה מקרי מי שאינו לא בתורה ולא במעטל' המחזיקים את התורה כי בצל החכמה בצל הכסף אמר החכם והכוונה כי מי שהוא מחזק את החכמה בכיספו לא ימלט שלא יקבל לעומת זה מאור תורהו של המוחזק ממנו כמאמר התנה בפ"א הי' ביתך ביתך ועד לחכמים והו מתפקיד בעפר רגליים והו שותה בצמא את דבריהם, מילא דהני תורת החכמים והמחזיקים בעם מוקרי ור חממי רבנן המה ראויים לאכול בשם, אבל מי שמחזיק תה' וממאן לבוא בחברותם ואינו מתחכם באור תורהם ומדמה בנפשו שייצא י"ח ע"י משפייע להת"ח מזון גשמי מבלי להיות מקלט ג"כ, או להיפך אותו החכם המקלט השפעה מן המחזיקים אבל איינו מתאמץ להיות ג"כ משפייע השפעה רוחנית על המחזיקים ומחזק טוביה לעצמו תועבת ד' גם שניהם ואים ראויין לאכול בשם כי היתר אכילת בשם נבנה על השתתפות העניים כי כל אחד מקבל ומשפייע דהאדם ניזון מן הב"ח ונעשה מקבל ולעומת זה

הני תרי לישני דרבינא דלא קיימי רק למסקנא דהכל לכתבה הוא אבל אי הכל בדייעד לא מצין לאוקמי הריבוי איאנו מומחין או אינו מומזקן כפי מה דס"ל ר宾א בלשנותיו עכ"פ ודוו"ק.

ע"ש משנה, חז' מחרש שוטה וקטן וכו', שיטה הגראע מכון, ולכון יש להעיר למה מעמיד שוטה בין Chrsh וקטן - יש לישב, דלא ברביה דינים נקטם יחד כדיוע, ויש מהן להחמיר ומוהן להקל, כמו במשנתנו פטולין לשחיטה בין לבין עצם, וממושיר את שחיטתן באחרים רואים אותם ואשמעין דלא בעי כוונה לשחיטה וכדליךן י"ב ע"ב, וכן בגיטין כ"ד קתני הכל כשרים לכתוב את הגט, ואפי' חז"ק דהוא לקלוא וא"כ בכל דין ודין הי' צrisk לשנות הסדר, כדי שייה' בדרכך לא זו אף זו, וכדי להשווות הסדר הטיל שוטה באמצעו לעמץ יהי' לא זו אף זו בכ"מ במקום שמkill הר' ריש ושוטה ובמקום שמחמיר הר' שוטה וקטן, ואידך כדי נסבה אותו הני תרתי.

ויתר ניל לישב הא סי סדר, עפ"י מה שכ' ק"ז בעחתת"ס ז"ל אה"ע ח"ב תשוי' ב' דשנין מיני שוטים הם א' חסרי דעת והם ודאי גרוועים מחרש וקטן שהם פחק לכל דבריו משיב וושאול ענין, אבל יש איה שגעון והוא פחק לכל דבריו עפ"י משיב וושאול ענין, אבל יש לו תוספת שגעון בענין אחד, (פיקסע אידיע), וזה עדיף מחרש וקטן ומ"מ פסול לכל מילוי דבעי דעת, עי"ש היטוב, וכן י"ל דכדי לאשמעין דבכל מיני שוטה קאמר, הטילו בין Chrsh לקטן - וזה קרוב לשם טוב - ודוו"ק.

רש"י ד"ה לא שאדם רשאי להמיר דכתיב לא יחליפנו וכוי עכ"ל יש להעיר למה הביא רש"י ז"ל כאן לאו דלא יחליפנו ולקמן בד"ה וסופג את הארבעים הביא הלאו מיר, אבל ניחא ע"פ מה שכתב המהרשות"א ז"ל בתוס' ד"ה וסופג דמש"ה לא לקי שמנונים משום דהוה לאו הנתקע לעשה ולא איתיר הלאו השני להוסף עוד ארבעים כי צrisk לתרי לאו ללקות עכ"פ חדא, ולפי"ז ניחא דלאו שאדם רשאי להמיר דלא מיר ריק מאיסור גרידא מביא רש"י ז"ל הלאו דלא יחליפנו דכתיב ברישא דלענין איסורה לא איכפת לו אף שנתקע לעשה אבל אהא דסופג את הארבעים מוכרכה להביא הלאו השני דלא מיר כי הוא גורם המלכות דבלא לא השני הוה ניתק לעשה ודוו"ק.

תוס' ד"ה הכל שוחטין, כתוב בה' א"י דנשימים לא ישחטו מפני שעדעתן קלות וכי אין נראה דאיילו במוקדי שוחטות לכתבה דאמרין בפ' כה"פ וכי עכ"ל, ראי' או לא זכיתי להבין דאייך נוכל לומר דאנגב נשים נקט לשון דיבעד דהה נשים נמי שוחטות לכתבה עכ"פ בעוג' ובקדשים דאייכא קבלת הדם דהוה עבודה בכהן סתמא דמלטה הכהן עומדים שם לקבל הדם ורואה ממילא השחיטה ונראה דאפשר שאינו מודקדק לראות השחיטה לידע אם נשחט כהונן מ"מ כיוון דסתמא דמלטה איך עומדים על גבוי שפיר מצי' לשנות דהפטולין שוחטין לכתבה וגם נשים בתוכו כיוון דאייכא עכ"פ מציאות דשותות לכתבה בעג'ג מדינית שחיטה גרידא לא מיר ר' הכא אלא מדיני שחיטת קדשים מצד עבודה ואייך נאמר דמשום נשים נקט לשון דיבעד שאינו מודקדק, אולם לפ' מש"כ הגמ"י' בכוונת הלכות א"י דנשימים דעתן קלות לפי שהם רכות לב ומיעודות לעילוף הי' ניחא דלא ביהר' עיג'יש, ולמ"ד בכוו' או מומר נמי יש לאוקמי בדייעד בחותק כזית בשר בכוו' ובבדיקת סכין במוור ובכולחו אייכא רבודתא דשחיטה כשרה ושפיר דמי לפרש בדייעד כמוון, משא"כ להרטה לשני דרבינא דדייעד היינו צrisk לבודקו או לשאלו מה אתה לאשמעין בזה להתריא דהא פשיטה דאם יודע הלכות שחיטה שמותר לאכול משחיטתו ואי דלא צrisk להיות מוחזק זה אפי' לכתבה לא צrisk לרבינא, ולהקל בין לכתבה ודיעבד לענן מומחה או מוחזק למור דדייעד סמכין ארוב זה א"א לפי שיטת רשי' ותוס' כאשר נאריך בזה א"ה בסוף הסוגי' דכוכחו רבינא לא אמרו עיג'יש, ולא עוד אלא אז אין זה האוקימתא המוזכרת בגמ' וכן שפיר עביד רש"י ז"ל שהשميיט

далא אישתרי נחירה במדבר כל הלכות שחיטה מושחת את בן הבקר ילפין לדידי' הא ושות משום הקשר אכילה כתיב ולא שיך לעבודה ומה לי קדשים ומה לי חולין ולר"ע נמי דאישתרי נחירת חולין במדבר וחתט דוקא בקדשים ובארוכה בקדשים וכאריך כתוב ואבוחת כאשר צויתיך פירשו כאשר צויתיך בקדשים וכאריך כתוב הרמב"ז ז"ל עה"ת וא"כ ג"כ מושחת ידענן הלכות שחיטה בשחיטת חולין, וכאריך אבא בר"מ א' אבל אז אין שחיטה לעוף מה"ת, אבל רב' דמפרש כאשר צויתיך על פה בסיני ריק לדידי' אין לנו מנו מה הקרא דושחת מאומה אלא מקרה דושחת כאש צויתיך, וכאריך ביארתוי זאת בארוכה דרך לרבי יש שחיטה לעוף מה"ת וא"כ לישנא דמתני' הכל שוחטין באמות מורה או כרי"ש תנאים אליבא דר"ע דסבירו אין שחיטה לעוף מן התורה או כרי"ש ודעמי' דלא סביר כלל דקרא דושחת לשחיטת חולין אתה. ובזה הרוחנו נמי דלא צriskין לדחוק כרש"י ורש"א ז"ל בריש פ"ב דה' דברים הפטולין בשחיטה דamar בגמ' דגMRI לחו מוחלכה דלאו דוקא, דהרי דרסה ועיקור מקרה דושחת ידענן, דושחת ולא דרס ולא קרע, דכל זאת ליתא לרבי דהלהקה כוותי' דלא מצינן למילך מושחת דכתיב בקדשים מאומה דהרי מצד ההקשר אכילה גם נחירה סגי ולא בעין שחיטה אלא לא לקדשים מצד עבודה ולא להכשיר, ושפיר בעין הלכתא על כל ה' דברים לרבי ואלייבא דר"ע והא דדרש لكمן ל' ע"ב ושות אין ושחט אלא ומשך הלא תדר"י והוא ריש' קאמר אבל לר"ע אליבא דרבி ליתא לדרשה ז' לפסול דרסה ועיקור בחולין דלא מzinן למילך מקדשים וקצרתי כאן ובמ"א הארוכתי ומשם תקח להבון הדברים על בוריין ודוו"ק.

הכל שוחטין, פירשי ז"ל היכי דקתני הכל כולהו מיתוי וכי' והכל שוחטין דמתני פלגו בה אמראי בגמ' למ"ר לאתו' טמא בחולין ולמר לאתו' כוותי או מומר עכ"ל עין בראש יוסף ובלב אריה שתמהנו על רש"י ז"ל מאחר דנהנית להביא האוקימות למה השמייט הני תרתי לשני דרבינא, עיג'יש שנחקרו בזה, ולפער' ז' ה' נראה דהנה הא צrisk לרשי' ז"ל להקדמים לנו דהכל את'i לאתו' הוא מסום דבגמי' שקידל וטרוי אי האי הכל לכתבה הוא או דיעבד דוקא ואילו דהכל לאתו' את'i היה稚'וש, איך מצי' אומר הכל שוחטין בדייעד דא"כ מאן לשחות לכתבה, ולכון באמת פירשי' ז' לקמן ג'כ' בד"ה וכל הכל ז"ל. וה'ק "הכל תורה שחיטה נהגת בהן שאם שחותו אותן הפטולין דמטריבי תה' שחיתתן כשרה" עכ"ל ולכון מקרים לנו רש"י ז"ל מיד דהאי הכל עכ"כ אתי לרובי' איזה שוחט שיש למגנס עליון, ומזה נבין איך הגמ' ריצה לפרש הכל שוחטין בדייעד מושם דקאי אהאי שוחט שמרביבן, ולפ' ז' נאמר דרש"י ז' נקט בדקוק ריק אות הג' אוקימות דאייכא לפרש אליביוו הכל גס בדייעד משא"כ הני תורה לשני דרבינא א"א לפרש ריק כפי המסקנא דהכל דהא לכתבה הוא, ונחזי הני אוקימות כסדרון דרב"ע דמוני רישא בטמא בחולין אם נפרשנה שהיא בדייעד נוקמי בסכין קצירה וכאריך אפרש בזה לנקמן בס"ד בד"ה אמר רב"ע עיג'יש, ולמ"ד בכוו' או מומר נמי יש לאוקמי בדייעד בחותק כזית בשר בכוו' ובבדיקת סכין במוור ובכוכחו אייכא רבודתא דשחיטה כשרה ושפיר דמי לפרש בדייעד כמוון, משא"כ להרטה לשני דרבינא דדייעד היינו צrisk לבודקו או לשאלו מה אתה לאשמעין בזה להתריא דהא פשיטה דאם יודע הלכות שחיטה שמותר לאכול משחיטתו ואי דלא צrisk להיות מוחזק זה אפי' לכתבה לא צrisk לרבינא, ולהקל בין לכתבה ודיעבד לענן מומחה או מוחזק למור דדייעד סמכין ארוב זה א"א לפי שיטת רשי' ותוס' כאשר נאריך בזה א"ה בסוף הסוגי' דכוכחו רבינא לא אמרו עיג'יש, ולא עוד אלא אז אין זה האוקימתא המוזכרת בגמ' וכן שפיר עביד רש"י ז"ל שהשמייט

בא"ד בסוף דבריהם בפרק כה"פ איצטריך למיתני נשים הויל ובשאר עבודות פסולות ואפי' כהנות עכ"ל, עין באחרונים

אולם אחר העיון אני רואה כי לא עלה על דעת התוס' לומר כן ובפרט אם ה' כוונתם לכטוס בפרצה דוחקה כזו להחמיר בגודלינו מומחה יותר מבהיר'ק נגד הסברה החיצונה ה' מפרשים את זאת בפירוש ולא ה' סומכין בכךן זה על המבין עצמו, אבל כוונתם פשוטה דהנה לאותן האוקימיות שמת叙述ים האי „וכולן" דקאי אטמא במקדשין או איאין מומчин ואין מוחזקים הרבותא דמותניתן חומרא הוא ולא קולא דודאי פשיטה היאadam אחרים רואין ומיעידין שלא נגע ושות שפיר דמהני לטהר ולהתיר דלא גרע מכל עדות שבתורה דע"א נאמנו באיסורין ומה לי הוא או אחר הרואה את המשעה אלא ודאי הרבותא לחומרא דצרכין אחרים רואין ולא סגי בלא"ה בליטת קמן ולא סמכין לומר דודאי נזיר מליגע או דספק טומאה ברה"ר טהרו ולרבינא דלא סמכין ארוב מצוין אצל שחיטה אבל לעני חשי"ק הוא להיפך הרבותא לכולא דASHMEINUN דלא בעין כוונה לשחיטה ולאפוקי מוחכם דר"ג דבעי כוונה כדלקמן יב ע"ב, אבל הא דבעין אחרים רואין ליכא שום רבota מאחר דכבר קתני ברישא שמא יקללו את שחיטתן וממי לא דיעין דבלא אחרים הוה עכ"פ ככל ספק בשחיטה דלהחמיר, ולפ"ז אי וכולן קאי רק רק אחשוי'ק לחוד מוכח שפיר דין מושרין להם לכתלה לשחיטה באחרים רואין דאל"כ ומה נקט בדיעד דוקא ולא לכתלה כיון דעיקר הרבותא השרויתא היל"ל רבota יותר דאפילו לכתלה, משא"כ اي וכולן קאי נמי אטמא ואינו מומчин ומוחזקים הרבותא הוא לחומרא דצרך אחרים רואין ואיכא למימור שפיר לדכתלה נמי שחיטן באחרים רואין והא נקט בדיעד לאשמעין דאפיי בדיעד צרך אחרים רואין בליטת קמן ולא סמכין ארוב ודוו"ק כי הוא ברור כמשמעות ופלא על הגאנום זל שלא נחתו לעומק הפשט זה.

בטור ס"י א' פסק דקTON מומחה ויודע לאמן את ידיו אם שחת בין עצמו כשר בדיעד, ותמהו עליו הא אין לקטן שום נאמנות, ותירץ הפלתי זיל דلغבי מומחה לא בעין הגדרתו דהא מצא תרגנגולת שחיטה בשוק ג"כ כשרה וכן מומר שחסט עג"ז שאון לו נאמנות משות دقין דמומחה הוא ודאי שחט שפיר ולא חיישין לקלול שאירע לו והג' בקטן שהוא מומחה ויודע לאמן את ידיו, עכט"ק, ופלא גדול בעניין איך דימה הגאון זצ"ל בדברים שאין דומינום ורוחקים זמי' כרוחק מארח ממערב, דודאי גדול בר דעת שרצו לשחיטה בהגאון אין קלול יוצא מתי' מן הסתם אבל קטן הגם שיודיע לשחיטה הגונה כיון שאון לו דעת שלימה בגין למאן דלא רצח עתה לקלול בידים כדרבן של קטנים לחבל ולהחשתית, צע"ג, ומכח זה נולד לי קושי על הא דדייק בגמ' שמא קלולו לא כתני אלא שמא יקללו, והוא שפיר נקט שמא קלולו כדי לכלול גם האי דינה של קטן אומן ומומחה שהוא ג"כ פסול לשחיטה מפני שהוא מועד לקלול אשר ע"ז מורה לשון לכתלה כמש"כ התוס' ד"ה התם בדקתני טעמא על הכל מערכין וכן רשי' זיל לקטן על יקלולו, כתוב דמועדדים הם לנבל בידים וא"כ טובא אתה לאשמעין במה נקט לשון לכתלה, ואח"כ מצאתי שכונתי בקושי' זיל להגאון יריונות שלמה בבית יד שלו ה"יא, ומה שתירץ שם הוא דוחק, ומה שנלעפנע' זיל הוא עפ"ז מה שכתבו בחינה וציע'ג.

שנבדקנו בכוונתם, ולפענ"ד הכוונה דנסים כהנות אינם פסולות לעבודה מטעם זירות אלא מושם שהמה נקבות ולא זרים כי כהנות אוכלות בתרומה ופטורות פטר רחמן מבכורה הר' דaina זרה ושם במשנה מנה כל מי פסולם לעבודה שהמה כשרים לשחיטה ומינה זרים ישראליים ונשים כהנות וטמאים ונתקט עבדים מושם אכן או ג"כ עבד של כהן דוכל בתרומה והוא זר, כנ"ל בכוונת התוס' .

אבל אני תמהה עפ"י תוס' חגינה י"ז ע"ב ד"ה וסמק שהקשׁו דלמה לא נמעט נשים מהקיים דושחת וסמק דכמו שאין סמכות כך אין שחוטות, ותירצ' דמרビין דנסים שחוטות בקדשים בפ' כה"פ, ועל תירוצים זה תמהני דלא מצין שום ריבוי פרטני לנשים רק ושות והקריבו בני אהרן כתיב מלמד שמקבלה ואילך מצות כהונה אבל השחיטה כשרה בזר וכיון דידיין לדאו עבודה הוא ממש אל אמרין דכל הפסולין לעבודה כמו נשים ועבדים נמי כשרים לשחיטה וא"כ באמת עדין קושי' התוס' במקומה עמדת דעתם נשים משחיטת קדשים מהקיים דושחת וסמק, אבל ה' איך שיהי' מה דנדחקו התוס' כאן למה לי' למיטני' נשים בהדי הנך פסולים הוא פלא גדול הלא איצטריך טובא לאשמעין לאפוקי מוקשי' התוס' חגינה הנ"ל וציע'ג.

ובגוף קושי' התוס' חגינה הנ"ל נראה לי לתרצ' עפ"י התוס' קידושין ל"ז ע"א ד"ה קובלות והזאות שהקשׁו מהה ל' מיעוטה דבני ישראל ולא בנות ישראל דנסים אינן בסימכה תיופוק לי' דהוה מ"ע שהז"ג דנסים פטורות, ות"י איצטריך כי היכי דלא נקי שסימכה לשחיטה ולומר דסימכה נהגת בנשים כמו שחיטה שמרבייןמושחת שחחיטה כשרה בנשים עכ"ל והנה כאן יפה כתבו דאיתרבאי נשים מושחת דניהו דליך רבוי פרטן עליהם אבל כיוון דממיela איתרבאי הוה מצין למידרש היקשא מסימכה לשחיטה ולהייב בסימכה שהוא מומרה להזאת הוכיא נשים משחיטה כי היכי דאין בסימכה, - ועיין תוס' ב"ק ג' ע"א ד"ה דומי' דרגל דלעלום הקום ועשה ה' הוא החומרא, עי"ש, וא"כ כיוון דיש לנו מיעוטה דבנ"י דלא נדרוש היקשא דסימכה לשחיטה להייב נשים עכ"ב דנסים שחוטות, ואין להקשׁות דעתה שידיין ממיועטה דבנ"י שאין נשים סמכות נדרוש להפק דנסים אינן שחוטות, זה לא נמי דא"כ לכתוב קרא מיעוטה דבנ"י לשחיטה ולא בסימכה, גם יש לדורך דרך ולומר עפ"י מה שכתב הריטב"א בסוגי' דמ"ע שהז"ג דלעלום אין לדוש נגד הכלל אם יש לדוש להפק, וא"כ ליל בני ישראל למעט נשים מסימכה כי היכי דלא נדרוש היקשא לשחיטה לחיבם דהא ודאי נדרוש להפק להזאת הוכיא נשים משחיטה כי היכי דלא נדרוש נגד הכלל דמ"ע שהז"ג נשים פטורות אלא ודאי דנסים בכל שחיטה מ"מ لكن איצטריך ב"י בסימכה למיעוטי נשים, וזה בגין מה שכתבו התוס' קידושין ל"ז ע"ב ד"ה ט"ז ט"ז מיחג המצות עי"ש ואפילו לפי הבנת הפ"י זיל שם בכוונת התוס' עי"ש גם כאן ניחא דהא איכה ושחת דכלול גם נשים, ואולי כוונו התוס' חגינה לזה بما שכתבו דאיתרבאי ריבוי לנשים בפ' כה"פ וכוונתם דושחת ובני ישראל דכתוב בסימכה הוה ריבוי בפירוש לנשים, ודוו"ק, אבל עכ"פ דברי התוס' כאן לא נתיעשו איך העלימו עין מנה שכתבו בחינה וציע'ג.

תוס' ד"ה שמא יקללו בגמ' דיק וכוי' וליכא למימר דידיעד נקט מושום טמא במקדשין או אינו מומחין אבל חשי' זיל אפילו לכתלה שחיטין באחרים רואין עכ"ל בתחלת עלה במחשבה לפני דוכנות התוס' להחמיר יותר בגודל אינו מומחה מחשש'יו מושום דבגדול אפשר דלא ידקדו הרואין כ"כ שכן אין ליתן לו לכתלה לשחיטות משא"כ בחשי' מסתמא ידקדו יותר ומצתאי פ' זיל בפלטי סי' א' וכן בהגחות ק"ז רע"א זיל לעי"ד ואע"ג שיש קצר סתירה זהה מותוס' لكمן ד"ה דליך קמן עניין בפלטי זיל מה שכתב זה,

אותו לאכלו אז יאכלנו עם תרומה ויתמאנה טומאה דאוריתא, וזה נכון.

ויתר נראה לי מכאן ראי' לשיטת הטו"ז בס"י א' סק"ז דברי לי מהני אף' בסכין קצחה ומש"כ התוס' דרוב פעמים אין יכול ליאזר או סכין קצחה קאי דלא מסתבר כלל לומר בsburgן ארוכה אין יכול ליאזר, ולכן בטמא בחולין שוחט בסכין ארוכה אין צריך שאלת כל דתלין אלא נגע ובמקודשין לא ישחוט אפילו בסכין ארוכה דשמא גען ויפסול את הקדשים דהוא אסור תורה ואם שחת בsburgן אפילו בקצרה סגי בברוי וצריך הברוי אפילו בסכין ארוכה כאשר באבר, אלא דבליטה קמן לצריך אחרים רואין אפשר דלא צריך רק בשחט בסכין קצחה דבלאה' הוה לי' ספק טומאה ברה"ר או דקשי' לי' תרתי דיעבד ליל עי"ש ועי"פ דבריהם שם הוקשו הכא לרשי' נקט דיעבד דסיפה, אבל שארם קדשים דמיירי בבמה דהוה רה"י כמש"כ התוס', או י"ל דשאני קדשים דעתו באלו בסכין ארוכה חישין לשם נגע וצריך ברי' דוקא משום דעתו איזה שמאלו לא יקרה לאור הנר ר"ל משום דברי דברי' ח"ל עיר שמצין בר"ש שקרה והטה ואמיר כמה גודלים דברי ח"ל שאמרו לא יקרה לאור הנר ר"ל משום דברי איזה חכמיםaireו לו כן ועיין לממן דף ה' מה שכתבת בענין זה ברשי' ותוס' שם.

ומה שהקשה הל"א ז"ל לשיטת הטו"ז לוקמי מתני' הכל בטמא בחולין ורישא בסכין ארוכה וסיפה בקצרה ובברוי לי' ובלייטה קמן באחרים רואין לק"מ לפענ"ד דאיך שייך לומר דסיפה דשחיטתו כשרה בחולין מيري' דלמה לא ישחוט אפילו בסכין קצחה דהאlica שום אסור לטמא חולין כמש"כ התוס' ואיך שייך לומר אבל בסכין קצחה לא ישחוט וגם אין לומר דלא ישחוט ע"מ לשאלו דבלמא משתalli דהא באיסור דרבנן ודאי אין לחוש לדלמא משתalli כדעליל וחוץ מהה להלן שחיותו כשרה לא אתה שפיר דהא גם בנטמא הבשר שר וראי' לאכלו בימי טומאותיו ושאני בקדשים דניהם מצד השחיטה ליכא פסול אבל מצד הטומאה אין ראי' לאכילה דבנת שrifpa היא ולא קאמר דזוקא דברי לי' שלא נגעתי שחיותו כשרה וראי' לאכילה משא"כ בחולין דב"כ וב"כ ראי' לאכילה ודזוק.

ע"ש ואם שחת וראי' ברוי לי' שלא נגעתי, הקשה בגלויו הש"ס למה לי' ברוי לי' כיון דזוערה רה"ר היא, ותמה על התוס' דחקשו כן לקמן אהא דלייטה קמן לצריך אחרים רואים אותן דלא הקדימו קושיטם לכאן, ולפענ"ד נראה לישיב דזודאי הא לא קשי' ליל' לשאלו כלל כיון דספק טומאה ברה"ר טהור דהא כל היכא דאיכא לבורוי, מבירין אלא קשי' לי' דלסני גם באומר שמא זה לא ק"מ אדם הוא בעצמו מסתפק אי נגע הרוי דלא הוה רמיה עדתני להזhor ואיז קרוב לוודאי שנגע ולכן צריך ברוי דוקא ולא סגי בשמא אבל בלייטה קמן דלשטייל' שפיר נתקשה לתוס' כיון דלייטה קמן אפשר דה"י נזהר מליגע ולמה נחמיר בספק טומאה ברה"ר ומוכרים לתרץ דרוב פעמים אין יכול לאחר מליגע ר"ל אף' היה ג"כ שכיח יותר ליגע ודזוק.

ע"ש הכא עיקר והתム אידי' דתנה שאר פסולים תנא נמי טמא במוקדים, ראי' מוקשין דלפי תירוץ זה איך נפרש שם המשנה דנקטה לשון דיעבד דמשני הש"ס דמשום טמאים נקט לשון דיעבד ואיך יתכן דנקטה לשון דיעבד שאינו מדויק על שאר פסולים משום טמאים אשר נשנה רק אידי' דהני פסולים, והנראה לפענ"ד דהתם אין הכוונה כמו בכל מקום דאידי' חדא נקט אידי' לשון שאינו מדויק אלא הכוונה דהא טמאים דתני קאי אכל הני פסולים זרים נשים ועבדים שהמה טמאים ג"כ שחייבן כשרה בדיעבד וכיון שמייר' בכל טמאים מדויק היטב לשון דיעבד, וממושב בזה ג"כ קושי' התוס' אהכל' א"י דלעיל אלא משני דמשום נשים נקט לשון דיעבד דתני קודם לטמאים והיינו משום טמאים הוא תירוץ יותר מרוח כמובן, ולהכי נקט טמאים לבסוף דקאי אכל הני שמנה שם טמאים ודזוק.

לו דעת ובודאי אין חושש אלף� עור ולא עדיף מכותי ולכן שפיר אמרין דעדין הא לשון לכתלה שמורה קלקל בידים מיותר, ודעת הטור דקטן המוחזק אצלנו בעל נאמנות כמו שמסמיכין עליו להביא ע"י בשער ממקולין אפיקו ברוב טבחיו עכו"ם ה"ה בשחיטה בין לבין עצמו כשהוא מומחה ורגיל, - ולא חיישין שלא ידקך בשחיטה או שיקלקל בידים ודזוק היבט.

תוס' ד"ה התם דתקני טעמא פ' בקונטרס וכו' ועוד וכו' והוא לי' לשוני' דתני לי' משום ווסף את הארבעים עכ"ל התוס', הקשו קושי' האחורה הללו לשיטוטם שם בראש תמורה דמפרשים קושי' המקשן שם ע"פ המסקנה דהכא דיעבד דאיכא נמי הכל דיעבד אלא דקשי' לי' תרתי דיעבד ליל עי"ש ועי"פ דבריהם שם הוקשו הכא לרשי' נקט דיעבד דסיפה, אבל שארם קדשים דמשום ווסף את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל לפי פירושי ז"ל התם דקושי' הש"ס שם כמו הכא דהכל לכתלה ולא שארם רשאי דיעבד כמו שמקשה הכא על מתרץ ר' יהודה שם כרש"י הכא דמשום ווסף את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל שארם רשאי דיעבד כמי' הש"ס שם כמו הכא דהכל מתרץ לכתלה ולתרץ ורשי' ז"ל מתרץ דיל' תרתי דיעבד זאת לא חש להקשות ולתרץ לרשי' ז"ל מתרץ הכא דמשום ווסף את הארבעים נקט, אבל לא קשה לרשי' ז"ל למתרץ התם דדריך התנאים הוא זה, וכמו שפרש' ז"ל, הכא בתירוץ הגמ' דתנתם דתקני טעמא דתרכתן דהאמת רצה לתרץ כמסקנה דהכא דאיכא הכל דיעבד ממילא לא צריך לומר דדריך התנאים הוא זה, ורשי' ז"ל הוצרך לתרוץ זה רק לפי הס"ד דהשתא לכל הכל לכתלה ובמסקנה גם רשי' השמיט סברא זו מאחר דמסקין דאיכא הכל דיעבד تو ליל' האי סברא ומישוב קושי' המהרש"ל כאן ודזוק.

ע"ב גמר' אמר רביה בע' הכי קתני הכל שוחטין אפילו טמא בחולין וכו' הנה הא דשוחט לכתלה ולא חיישין טמא גען ויטמא הבשר וגס מותר לאכלו בתרות חולין שנעשה על טהרת הקודש ביל' לשאלו אם נגע או לא משום דהא טומאה אין אלא מדרבן כמש"כ רשי' ז"ל כאן וכמו שמבואר ביוםא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אף' ברה"ל כאן וכמו שמבואר ביוםא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אף' ברה' להקל כמו שפסק הרמב"ס ז"ל ריש פט"ז מבות הטומאה והוא ממשנה טהרות עי"ש, ולפי האמור מאי אני תמה על הראי"י בד"ה שם גמ' אילימה שכטב דלפי האמת בליתא קמן גם בחולין שנעשה על טהרת הקודש צריך אחרים רואין אותו מושום דספק טומאה ברה"י טמא, איך נעלם מעני הגאון ז"ל גמ' ורמב"ס הנ"ל, אולם לפי מה שכתבו התוס' בד"ה דליתא דרוב פעמים אין יכול להזhor מליגע ה' דינו אמת אלא דקשה לפי דעת התוס' אין שוחט לכתלה כיון דרבנן פעמים נגע וצריך לומר דלטמא חולין ליכא איסור כלל אפילו בחשונטה"ק וכמש"כ בתוס' ד"ה טמא בחולין דזוקא בפירות דשיך בהו טרומה איכא איסור לגרום טומאה אבל לא בשר, אלא דגס ביה עדין לא סגי דא"כ עדין קושי' הגמ' במקומה עומדת טמא בחולין מאילימרא דלמה לא ישחוט לכתלה דלא איכפת לנו אם יטמא, ואי דמותר לאכלו ביל' שאלתו זה ליתא לפי דברי הראי"י, וגם לפי דעת התוס' דרוב פעמים אין יכול ליהר מליגע וצריך באתות ברוי לי' או אחרים רואין, ואי דהא גופא קמ"ל דבשר ליכא איסור לגרום טומאה למה לא משני הש"ס כן על הקושי' דלמא לימיירא, אלא ע"כ דאיין זה תירוץ דמה עניין זה לשחיטה ולא שייך למס' זו.

שוב נתישבותי לקיים דברי הראי' דניהו דבטומאה דרבנן גם בරה"י ספקא להקל מ"מ ס"ל דשאני הכא דלענין לידונו לטמא לטמא טרומה וקדשים דאוריתא הוא ומוחזקין בשאר זה לטמא ודאי כשאר ספק טומאה ברה"י א"כ גם לאכלו למי שאוכל חולין בטורה נמי איסור דהא משום ספק טרומה נגעה בה ואיך נתיר

טופח עלי' וכל זמן הפירוכס דהוה כח' לפי סברת התוס' ודאי לא מהני הבהיר, וגם לפיד רצינו זה מি�ושב מה שלא העמידו קושיתם על חולין שנעשו על טוהרתו הקודש דשם איכא הקשר דם חולין שהיא אדרורייתא מילא דמקבלת המפרכשת טו"א הגם שהוא דרבנן ודוק'.

גמר' הכא עיקר והtems אידי' דקתי נישאר פסולים תנא נמי טמא במקודשים וכותב המהרשות'א ז"ל במה"ב דלהיא תירוץ צ"ל ע"כ כהלוות א"י דנשים לא ישחטו לכתהלה ונקט.htm התם לשון דיעבד משום נשים ולא משום טמאים דהא הכא עיקר והtems לא נקט טמאים אלא אידי' שאר פסולים ואיך יתכן דבשביל הא אידי' שנייה נימוקו וטעמו מכתהלה אדי'ב אלא ודאי כהלוות א"י ונקט דיעבד משום נשים, ואני תמה לא'ם הכא עיקר דכלוא פרkon בתורת שחיטה איררי בין חולין ובין קדשים איך העלים התנה מאתנו עיקר הדין דפ' כל הפסולים ذור שוחט בקדשים ותנה רק טמא, אבל הנראה לפענ'ך דהא"י לפי תירוץ זה דהכא עיקר אנו מפרשין הרישא דהכל שוחטין בקדשים נמי ומר宾ן בי' כל הני פסולים דפ' כה'פ' ובלבב שלא יהי' טמאים אבל אם הם טמאים לא ישחטו ולא שחטו בסיכון ארוכה ואמר בר' לי שלא נגעתי שחיתתו כשרה והוא דמוקי בחשונטה'ק הוא משום דאי'ל לפי האב'א דהתם עיקר, דבלא'ה הרי כתבנו ל�מן בתוס' דה' חשונטה'ק דלפי תירוץ דהכא עיקר לא צרכין למימר דמבייא סיכון ארוכה שלא יען וסביר חשונטה'ק בקדשים דמי' לא מצין למימר דהכל שוחטין אפי'ו בא סיכון ארוכה משום דס'ל חשונטה'ק לאו בקדשים דמי' עי'יש' ומעתה אמר אניadam הכא עיקר על כרחנו לאוקמי הכל שוחטין לרבות זומי' בקדשים וא'כ' קשי' לו' תרתי מתניתן ליל' וצ'ל' כהלוות א"י בנשים לכתהלה לא אפי'ו בחולין גרידא ולא נתרבו בהכל שוחטין ומילא' דלא מצין לרבי' נשים גם בשחיתתן כשרה דהאי' שחיתתן כשרה לא קאי' אני' שוחטין דנתרבו לכתהלה דלישנא דשחיתתן הכי' משמע, ואני' טמאים דמצוי קאי' אוכל' דזרים יכול' להיות או טמאים או טהורים כי' הטומאה אינה עצימות אלא סיבה מקרית והוא כמו' מומחין או מוחזקן דמוקמין לקמן רישא בטומחים או מוחזקן וסיפא בא' שחת', לפניו או לא ידיעין אי' מומחאה הוה כמו' כן מצין לאוקמי רישא בטהורים וסיפא בטמאים והכי' קתני' הכל שוחטין כשהן טמאים טהורים אבל לא כשהן טמאים ובדי'ב שוחטו כשהן טמאים שחיתתן כשרה, אבל רישא בנשים וסיפא בנשים א"א לאוקמי משום לשנה' דשחיתתן, ולכן' נשנה משנה' דכל הפסולים משום נשים דלא נתרבו הכא וכמש'כ' המהרשות'א ז"ל זודוק.

דף ג' ע"א רשי' דה' ואפי'ו כותני מוסרין לו' בהמה לכתהלה לשוחט דמצואה שהחיזקו בה היא וכי' עכ'ל וכותב הראי' ז"ל דצרכ' להא ע"ג' שעומד על גביו הוא משום דאי' לאו דהחיזקו במצאות שחיתה הול' כמו' מומר להכuis ולפ' מומר להכuis כיו' ש' התוס' לקמן דף ד' ע"ב דה' אלא מומר, ותמהני' איך מדמה מומר להכuis לכוטוי דל"ל תורה שב"פ דזה לא מקרי להכuis כיו' שאינו מחזיק בה כל', ועוד דאי' הוה דינו' להכuis א'כ' מה אהני' לו' בה מה שמחזיק במצאות שחיתה הא סכ'ס' א'ינו' מחזיק בכמה מצות אחרות והוא מומר להכuis לשאר עבירות וקיי' מ'ל דמומר להכuis א'פ' לד'א דינו' בעכו'ם' כמש'כ' התוס' הנ"ל' וכן פסק המחבר בס' א' סע' ה', ובר מן דין געלמו ממנה דברי' רשי' עצמו' ג' ע"ב דה' חז' מחשו'ק' שכטב שם בסוף ז"ל: אבל להכuis אפי'ו נמצאת סכ'ינו יפה לא דמועד לנבל בידים עכ'ל מזה מוכח דס'ל לרשי' דמומר להכuis הוה בר' זיבחה דאל'כ' לא' ה' לו' לכטוב משום דמועד לנבל בידים אלא דאי'ו בר' זיבחה, ובאמת הביא הרמ'א בשם' ב' שהכריח מלשון הרא'ש דמי' שאינו חשש בשחיטה ואוכל נבלות

רש'י' דה' דיעבד נמי לא שמא ישחו כלומר שהוא עכ'ל, אלא דלא פירוש'י' ז"ל כן במתני' על שמא יקללו דר'ל שמא קלקלו אלא נקט יקללו וכי' משום דבמתני' אינו מוכחה דהאי חז' אדי'ב קאי' דשמא האכל שוחטין קאי' וכדמתרץ לקמן דף י"ב ע"ב דאפל' באחרים רואים אותם אין מוסרין להם לכתהלה אבל כאן אמר בפירוש אפל' דיעבד נמי לא הזרך רשי' ז"ל לתוך לשון לכתהלה דנקט, ותדע שכן הוא דלא על חם ציין ז"ל דבריו על "דיעבד נמי לא שמא ישחו" ולא סגי' לי' לציין רק על תיבת "שמא ישחו" ודוק'.

תוס' דה' ובמקדשין לא ישחטו שמא יען בبشر, ע"ג' אמרין ל�מן מפרקסת ה"ה כחי' וכי' מה שלא הקדים קושיותם על חשונטה'ק ולא עוד אלא דגס' תירוצם שמא יען אחר הפירוכס לא מספיק על חולין דא'כ' מה מהני' סיכון ארוכה, נראה לפענ'ך' דלכא' יש לתרצ' קושי' התוס' דחשש שמא יען בסימנים שכ' דרך להזכיר ידו על החתק לראותם נוחטו כראוי' וסימנים הנה מנחא בדיקולא כדלקמן ל'ב' ע"ב אפל' מען דל'ל' הא דר'ל' שם דשחט הקנה ואח'כ' ניקבה הריאה כשרה בשני סימנים מודעה ועכ'פ' בסימנים עצמים לכ"ע המה כמנחא בדיקול' עין בו'ז סי' כ"ז, וועין מה שכטבתי בזה בסוגי' דהנתם ודוק'ו) וכן הריאה כי' חד מותלמי' שבספר יעבד' על מס' חולין באמת מתרץ קושי' התוס' כן, ואולם לפ' מה שכטבتو התוס' בדיבור הסמוך בתירוץ השני דמי'רי' שהעבירה בנهر ועדין משקה טופח עלי' א"א לתרץ כנ'ל' דאי' יוכשרו הבני' מעיים שהמה כארבים המודולדלים ע"י' הקשר של במאה דלקמן בעור ורוטב דף קכ'ז ע"ב פליגו בה אי' בהמה נעשית יד לאבר ואפל' לו' מ"ד דנעשית יד לאבר בהמה בח' מסיק בתיקו וכן בחולין לא מצי' מקשו למה לי' סיכון ארוכה כי' דמפרקסת דהא אפשר לומר דחושין שמא יען בסימנים שהמה ארבעים המודולדלים ואי' משום הקשר הלא דם חולין מכשיר משא'כ' בקדשים דצרכ' לומר שהעבירה בנهر הר'י ליכא הקשר על הסימנים וכן שפיר' קsha הר'י מפרקסת כחי', ומישב בזה גם קושי' האחרונים דלפי תירוץ התוס' שמא יען אחר הפירוכס מה מקשה'ai טמא דאי'מי' במא'י' דקושי' הגמ' קאי' על חולין דאי'ה הקשר דם ולא צרכ' לחשש שמא יען אחר הפירוכס וכן מיושבים שאר דקדוקים וגם קושי' התוס' דה' בגון דבדק קромית של קנה כמובן.

אמנם בעיקר קושיותם הרובה לתמונה הל'א היכי לא ידעו התוס' השני שהוא משנה שלמה דמפרקסת מטמאת אוכlein הלא הא דמפרקסת היא כחי' לא ידיעין אלא מאותו המשנה דור' ורוטב כמש'כ' התוס' בעצם' לקמן דף ל' ע"א והנתן עי'יש' וקושי' זו באמת צרכיה נגר ובר נגר דיפרקי'ני, ולול' דברי' לעיל' ה'י' א' ה' והנתן עי'יש' ז' כטב' בתיקו ושני תירוצים שתירוצו משלובים הם בשני טעמי' שכתבו התוס' בדיבור הסמוך לעין הקשר اي' חיבת הקודש מכשרת או שהעבירה בנهر, ונאמר דהנתם' דה' בגון דבדק קромית של קנה כמובן.

דחיבת הקודש אינה מכשרת אלא מדרבן ולפי מה שהוכח' הל'א בהעור והרוטב הא דמפרקסת מטמאת אוכlein נמי' רק מדרבנן דהנתם' ת' החיות מצלת מכל טומאה ולפ'ז' הי' סברת התוס' דרבנן לא מסתבר למר וכיו' דהנטנאה עצמה מדרבן צרכין עכ'פ' הקשר דאוריתא והכא הקשר דחיבת הקודש אינה אלא דרבנן וע'ז' תירוצו דחיישין שמא יען אחר הפירוכס אבל בא' שכתבו דמטמאה טו'א כמשנה דור' ורוטב סובבים דביריהם לפמש'כ' בדה'ק' דמי'רי' שהעבירה בנهر הקשר תורה, ונחיא לפ'ז' ג' למה להעמיד במציאות שהעבירה בנهر כיו' דאי'ה הקשר דחיבת הקודש אשר אין בה פלוגות', אבל לפ' האמור ניחא כדי' שלא נצרכ' לומר דחשש הוא שיע' אחר הפירוכס, וכן לפ' התירוץ שיגע אחר הפירוכס בלבד'ה אין לומר שהעבירה בנهر ועדין משקה

הרי דלפירים"י ז"ל צריכין לדחוק דהאי שמא יקלקל מרבה דין באחרים רואין אותו ע"פ שבבאו או מيري בגין אחרים רואין, וא"כ לפי אוקימטה של אבי הוה פלטינן מהאי דחוק אם הינו מפרשים דחוק מחשוך"ק קאי אלכתלה ובעומד על גביו וספר קאמר שמא יקלקל וזה ה'י ממש דין של רבא, וכן לתרץ זאת כתוב רש"י ז"ל, "דהא אדייעבד קיימין" ור"ל דעתה דהיא יותר מרווח לפריש האי חוץ מחשוך"ק ארישא דהכל שוחטין מ"מ כיון אדייעבד דסיפא דשחיתון בשרה קיימין מפרשין האי חוץ נמי אדייעבד ע"ג לצרכין לסביר הדחוק בתיבות שמא יקלקל לשם שימוש באחרים רואין אותם אשר לא מיiri מזה השטא, ותמהני על הראי" שהריגש בדברי רש"י אלו ולא נחתית לדבר פשוט זהה, ודוד"ק.

תנוס' ד"ה המניה קתני דיעבד לאו לשינויו אלבאה דברי קatoi וכוי' אי נמי כל זמן שיכול לתקון ע"י חותך צית בשר ונוטן לו יש לו לתקן אבל אי ליתא קמן שרי עכ"ל מכאן מוכח דהתוס' חולקים על שיטת הגאנונים המובהה لكمן ברא"ש דהיכי דבديיעבד מותר בלא תיקון שרי לכתלה על סמק שיעשה אח"כadam סברו כשיטת הגאנונים איך מוקי אבי הכל שוחטין בעומד על גביו הא גם בלא עומד על גביו יצא ונכנס שרי לכתלה על סמק שהי' חותך צית בשר כיון דבديיעבד בלאי"ה שרי, ואין לומר לך צרך עומד על לא מקרי לכתלה ממש"כ הראי"ז"ל لكمן לך צרך עומד על גביו דוקא שהיה בלי תיקון, זה איןנו דעתן لكمן ברא"י בשיטת הגאנונים ד"ה השיטה הב' דין לאוקמי הכל מומחין שוחטין לכתלה ובאי מומחין וליתא לפניו דיעבד כשר دائיך יאמר דהכל מומחין דוקא שוחטין לכתלה דהה גם בגין יודען שהוא מומחה שוחט לכתלה על סמק שיבדקנו עי"ש וא"כ ה"הanca איך קאמר דוקא בעומד על גביו שוחט לכתלה וביזא ונכנס לא יהא גם ביזא ונכנס מצי שחיט על סמק שתין לו בזיתبشر, ובראי"י אילא עירובם דברים עי"ש ודוד"ק.

ע"ב גמר' רבינה אמר הכי קתני הכל מומחין שוחטין ע"פ שאינם מומחין וכו' ל"א הכל מומחיק שוחטין ע"פ שאינם מומחין וכו', ותמייה לי אכן סובר רבינה להקל בין מומחין למומחין מהיפוך להיפוך דבלשנא קמא סובר דלענין מומחין לא סמכינו ארוב אפילו בדייעבד ולענין מומחין אפילו לכתלה ובאיתא קמן אין צrisk לשאלו ובלי"ב מהף סברתו דלעילופי אפי' בדייעבד חיישנן ובמומחין אפי' איתא קמן א"צ לבדו ולא ראיית מי שיריגש בה.

ונלפען' ד' דהנה כאן נגד הרוב דמווחין ומומחין אכן חזות אשיסור דאייה זבוחה וכבר הקשה הראי"ש لكمן דף ט' ובתה"ב ה' שחייבת דנאמר סמוך מיעוט אל החזקה, ותירצ'ו דהאי רוב עדיף מסתם רוב או משום דהוה רובא או משום דאיינו מומחה ומוחזק נמי מצח שפרט, והנה רובא דרובא הוה כודאי ולא מגערע לי' אפילו אלף חזות שכגדוד דמה איכפת לנו החזקה כיון דיעבדין בודאי נשנתנה ונסתלקה החזקה אבל אם נאמר דהאי רוב הוה רק רוב פשוט ממילא דמגרע לי' החזקה ומctrפה למייעוט להשותנו ספק ואסור אף בדייעבד, וא"כ רבינה הכי ס"ל דרוב דמווחין הוה רק רוב פשוט ורוב דמווחקים הוה רובא דרובא ומילא משתנה הדין ע"י האי מעליותא וגריעותא מהיפוך להיפוך בכיוון דמווחקין הוה רובא לא צrisk שאלה כלל דהאי חזות איסור איינו יכול לגרען רובא דרובא דהוה כודאי לעשותו ספק אבל מומחין דלא הוה רק רוב פשוט אפילו בדייעבד לא מהני משום דסמוך מיעוטה לחזקה ובילשנא אחרינה סובר להיפוך לעניין מומחין ומומחין וכל עצימות החלוק איינו אלא אי הוה רוב פשוט או רובא דרובא וזה נכון.

ויש לראות לפ"ז להנץ אמוראי דפליגי ארתי לישנא דרבינה לשיטת הגאנונים דאית להו רוב מכוין אש"מ דוקא בדייעבד אבל

בלא תיאבו ע"פ שאינו עושה להכעיס דינו כמוור להכעיס, ועיין בב"י שהרץ ז"ל חולק ע"ז, וא"כ לפי שיטה זו צ"ל ע"כ דאף בשאר עבירות מי שאינו חשש בה הוה כמושר להכעיס דהה כל טעםו של הראי"ש הוה משום דס"ל דאיינו צrisk לכון להכעיס את קונו אלא כיוון דלא אשכח כל במצבו זו הוי כמושר להכעיס א"כ אף בשאר עבריה כן דמ"ש וא"כ לכוא' צrisk להבין לפי שיטה זו מהי היא כותי בר זביחה, אלא כמה דברים שבע"פ שאינו חשש מכך שאין לו תורה מבואר כאן, אלא ודאי כותי דאיינו חשש עליהם וכך לפ"ע שבע"פ אינו בכלל להכעיס אפילו לדעת הראי"ש ולכן דברי הראי" שופרכים.

ומה שנלפען' בכוונת רש"י ז"ל היא דהנה הא עומד ע"ג דנקט אבי גבי כותי לאו הינו אחרים רואין שבמשנה דשם מיררי בשחיתת חשוק"ק דמוועדין הון לקקל ולהרואה אותו צrisk שיהא בקי ומומחה שידע שיחטו כהונג אבל גבי כותי, לא משום שאינו בקי קאתין עליה אלא משום חדש אלפ"ע ולכן סגי שיהא מיררת ומיליא ישחות כהונג, והגע בעצמק דהה לרבע ביוצא ונכנס ספר דמי זהה דלא מהני בחשי"ק אלא ע"כ משום דמיררת וחיט שפיר ומיליא מדרבנא נשמע לאיי דלכן צrisk עמד על גבי כדי שיהא מיררת דהה לא פלייגי אלא דלאבי ביוצא ונכנס לא מיררת כאשר כ"כ וצריך עמד על גביו ולרבא אף ביוצא ונכנס מיררת כאשר הביא ראייתו ממתני' דאן השומר צrisk להיות ישב ומשמר והתס ודאי לא הו טעמא אלא משום דמיררת, זה ברור, עין תוס' لكمן ע"ב ד"ה בודק סכין, וכיון שכן הוא עי"ג לא בעין שהוא מומחה ובקי וסגי שהוכותי יחשוב שהו מאומחה לכלו שנייה מיררת וחיט כהונג ע"פ שבאמת העי"ג איןו מומחה לאו שינה אבוי לשונו ונקט ע"ג ולא אחרים רואין דאחרים משמע שוחטים כי מהם המדובר במתני', אבל ע"ג הינו סתם אדם אלא שהוכותי יסביר שהוא מומחה וורתת מין.

והשתא דאיתית להכא דהאי ע"ג איןו מומחה באמות א"כיפה כתוב רש"י דשחיטה מצוחה שהחזיקו בה הוי דאל"כ א"כ סמכינו דשחיטה שפיר אם איינו יודע ה' שחיטה דהה העומד ע"ג איינו בקי וזה נכוון ברור ועיין עוד לפקמן מזה.

ומה דלא פירש"י דASHMEUNIN דכותים גרי אמת הון ולאפקי ממ"ד لكمן דלא מוקי כאבי ורבא משום דכותים גרי אריות הון, ייל משום דאו אין זה דכותים גרי אמת הון שייך למ"ס' זו והכא דיני בלא"ה אין דין זה דכותים גרי אמת הון שייך למ"ס' זו והכא דיני שחיטה בעי לשוני' ודוד"ק היטב.

רש"י ד"ה חוץ מחשוק"ק דאפילו דיעבד נמי לא דהא אדייעבד קיימין עכ"ל ויש לדקדק למה לא פירש"י ז"ל כן לעיל באוקימטה דרב"ע ובשאר אוקימטות דלקמן, ונראה לפען"ד משום דבכל אידך אוקימיות א"א לפרש דחו"ק קאי אהכל שוחטין שהוא לכתלה אבל בדייעבד ש"ד וכשר דמהיכי תיתי נקשר שחייבתו כיון דקtiny דשמא יקלקל את שחייבת הרוי בדור דגס בדייעבד פסול אבל באוקימטה דאבי דהכל שוחטין מיiri בכווי ועומד על גביו א"כ שפיר הוה מצינו לפרש דחו"ק אלכתלה קאי שלא נמסר לכט להכתלה לשחות אפילו בעומד על גביו שמא יקלקל את שחייבת דמוועדים הם קלקל כשית רשי"ז"ל בהא מיררא דרבא لكمן יב' ע"ב אבל בדייעבד שחייבתו כשרה ונוקמא כשהיא עומד על גבי הוא באמות מומחה וראיה השחייבת, ומיליא הוה ידען דאם שחייבתו בין עצמן שחייבת אסורה דהוה ק"י מהאי דינא דאין מושרין להם לכתלה בעומד על גביו, והינו מירוחין הרבה בפירוש זה לפי שיטות רש"י ז"ל כי התוס' לעיל בד"ה שמא יקלקל בסוף דבריהם כתבו דלפי ר"ת ניחא דבאיין אחרים רואין אותן עסקין

עליו למה לא מוקי הרישה במומר והסיפה בכוויי כנ"ל ע"ז משני דע"כ לית לי' הא דרבא דסמכין אמור לאוטו דבר דלא שבת התירה וס"ל דכינוי דעתם בי' מהTierא דמי' לי' ולכן מוקי הרישה בכוטוי והסיפה במומר לשאר עבירה דלא דש בי' ואתה לאפוקי מדראם דס"ל דומור לד"א הוות מומר לה' אלא לרבעא קשי' למה לא מוקי רישה במומר כשמעת' וסיפה בכוטוי ולא נצטרך להקל בדוחזיך ולא כתיבא כנ"ל וע"ז משני דאה"ג ולדבריו דאבי' קאמר אבל הוא בעצמו מוקי רישה במומר וסיפה בכוטוי.

אמנם لكمן נайд מהז כי האמת איינו כן והדבר תלוי בשתי לשונות שבגמ' لكمן דף י"ז ומכאן חיל' לשיטת הרמב"ס "ול כי באורנו ועשה אזיך כאפרכס לשמעו עמוק עני הלה" - דתנה כבר ביארתי בפתחה ולאחר מכן במירמא דרבא דעת הרמב"ס בהא דבעי בדיקת סיכון ממשום דמיירת לא טרח הינו שחזקתו איינו מטריה לבדוק בדיקת הרישה אבישירה ואטופרא על פגימה הנרגשת שאינו אוגרת כי בדיקה זו צריך יראת שמים לבדוק בהבנת הלב וכן צריך להראות סכינו לחכם ממשום בימי אמראי בתראי נתחש חומרא זו לפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת שאינה אוגרת אבל קודם לכן לא היהת בדיקה זו אלא חומרא לכתחה וכן אמר ר"י להראות סכינו לחכם מפני כבודו של חכם ולא לעכבר אבל הרמב"ס פסק דזהו ממשום לתא לאיסורא ובחנים נתחשו האחرونים על הרמב"ס זה כאשר ביארתי זאת במקומו - ומעתה אם רבא עדין לא קיבל חומרא לפסול השחיטה ע"י פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דינו במומר בודק סכין ונוטן לו רק אלכתחה קאי אבל אם שחת בדיעבד מותר בלא"ה כי על פגימה האוגרת איינו חדש כמו שאינו חדש לשחיטה עצמה ועל מה שחוּש לעבור על פגימה הנרגשת לחוד מחמת שאינו בודק בהבנת הלב ובמтиינות יתרה אינה פוסלת את השחיטה א"כ לא מצי רבא לאוקמי רק הסיפה דהכל שוחטין כשרה והוא ע"י שבודק סכינו אחורי זה אינה דקתו ושותיפון כשרה והוא ע"י שבודק דלא קטני ושותיפון כשרה אבל הרישה דהרי בדיעבד קשר בלא שום בדיקה - ולשון ושותיפון כשרה ע"י איזה תיקון ממשע' כטוו"ז - ועינן בראי' שהביא כמה ראיות לסברת הטוו"ז - אבל אם רבא קיבל חומרא זו לפסול השחיטה גם בדיעבד אז שפיר מוקי רישה במומר ומפרש שוחיטון כשרה ע"י שבודק סכינו אחריו.

ונהנה لكمן דף י"ז ע"ב איתא איל' רביינה לר' אש' אמר לי ר' סמא ב"ד ר' מרשיא ממשך דאמרת לי' משמי' דרבא צריכא בדיקה אבישירה ואטופרא ואתלת רוחתא אל' אבישירה ואטופרא אמרי אתלת רוחתא לא אמרי איכא דאמרי אבישירה ואטופרא ואתלת רוחתא אמרי משמי' דרבא לא אמרי - ומסתמא עיקר כהאי איכא דאמרי כבכל הש"ס דלשון שני העיקר ולא עוד אלא דהכא ודאי כן הוא דהרי אין פסקין להלcta דבעינן גם אתלת רוחתא ואי רבא ור' אש' אמרוי בתראי ודכלוא חלמודא לית להו אתלת רוחתא איך נקבע הלכתא דלא כוותיה וא"כ ר'א משמי' דנפשי' אמר האי דינא לצריך בדיקת הריגשה ולעכבר דהאי צריכה לעכבר הוא וכasher ביארתי שם בסוגי' אבל משמי' דרבא לא אמרה וא"כ לא קשהתו למה לא אמר רבא כשמעת' דהרי הוא רק לכתחה בעי' בדיקת סכין למומר ולא לעכבר בדיעבד ורק ר'א שהוא אמר לצריכא האי בדיקה ולעכבר מוקי מהני' בהכי ומוכניס זאת בסיפה דשחיטון כשרה - וממילא דתו לא קשה על אבוי' דלא מוקי ר'א ובמומר ולא צריכין לומר דלית לי' להא דרבא אשר כפי מסקנת הסוגי' דלקמן הבריט' כוותי' ודלא קר' ענן ואייך נאמר דאבי' קר' ענן דמסקין בתיבותא אלא אבוי' כרבא רישה בכוטוי וסיפה במומר ולאוונו דבר כנ"ל.

וזה דלא תקisha לך איך מוקמינן מתני' כרבא במומר לאוטו

לכתחלה צריך לבדוק את השוחט וכן פסקין להלכה בש"ע ריש ה' שחיטה, ועתה מה סוברים בהאי רוב אי הוה כollow א"כ לכתחלה נמי לא נצטרך בדיקה ואי ס"ל דזהה רוב פשוט בדיעבד איך סמכינו כיון דאייכא חזקה המתנגדת, ונראה מהה ראי' לשיטת הרשב"א בתו"ב דסובר דלעומם האי רוב פשוט אצל שחיטה מומчин הוה רק רוב פשוט ומ"מ לא אמרין סמוך מיועטה להזקה משום דעכ"פ נעשה מעשה לסלק החזקה ואין זה דומה לשאר מעשה סמוך מיועטה להזקה דהחזקה מעידה שלא נעשה כלל עי"ש, ולפ"ז ניהו דהאי סברא מהני אדייעבד לאחר שנעשה מעשה להזכיר הנחתט בלי בדיקת השוחט אבל מ"מ כל זמן שלא נשחת ואפשר לבדר הרוב מבוריון, ועיין עוד لكمן מזה ודוק'.

גמר' אבי לא אמר קר' אש' לא ס"ל הא דרבא אלא רבא מ"ט לא אמר כשמעתיה לדבורי דאבי' קאמר ול' לא ס"ל התוס' הקשו בתימה הא תרי הכל שוחטין קתני ומפרש רבא لكمן חד לאatoi' כותוי וחדא לאatoi' מומר ותירצוי בדוחק דהכי פrisk דקמייחא איבעי לי לאוקמי כשמעת' - ומוי לא ירגיש כמה מן הדוחק לומר כן, ולא עוד אלא דא"כ מה פrisk אבוי' מא"ט לא אמר קר' א' והווצרך לתרץ דלא ס"ל הא דרבא כיון דאבי' באמת מוקי רישה בכוטוי כשמעת' וסיפה במומר כרבא - עוד קשה מה זה דקמאր, רבא לדבורי דאבי' קאמר ול' לא ס"ל והא שפיר ס"ל דהרי מוקי אידיך מותני' בכוטוי - עוד קשה איך קאמר הכא לדבורי דאבי' קאמר והא لكمן בפירוש קאמר רבא חדא בכוטוי וחדא במומר הרוי דמשנה ראשונה מוקי בכוטוי ואין לדוחק לומר דהש"ס לא מדקדק בסידור דברי רבא והוא באמת משנה קמא מוקי במומר דא"ה איך קאמר רב אשי משמי' דפשיה דמתני' במומר ולא אמר שמעתי' משמייה דרבא בעל האוקימתא ונגב גנובי למה ליה.

אבל דע דפירוש שkill וטרי' ז' הווא סוד גודל ר"ל סוד דפשט (גם לפרד"ס יש פרד"ס) וכמה הלחאה גבורתא נשמע מן הדא הנה אם נוקי משנתינו בכוטוי שמעין א') דכותים גרי אמתה הון והוא בר זביחה, ב') דלכתחה בעין עומד על גבוי ולא סמכין אותה צית בשר אה"כ דלמא משתיל, ג') דבוחות צית בשר סמכינו עלייה וכרשב"ג لكمן דוחזיך בדלא כתיבא מהני' ודלא כת"ק דבעי כתיבא ואחיזק וא"כ איכא רבותא הנ ברישא דהכל שוחטין והן בסיפה דשחיטון כשרה והאי דסיפה רבותא גדרולה הוה דמカリע להקל בפלוגתא דת"ק ורשב"ג דלקמן - ואם נוקי משנתינו במומר איכא רבותא דסמכין אמור בשחיטה עצמה ממשום דלא שבת התירה ואכל איסורה אבל דוקא בבדיקה סכין ממשום דמיירת לא טרח ואלה רוחתא רק הכל שוחטין אס נוקי בכוטוי שמע דכותם גרי שוחיטון כשרה רק הכל שוחטין אס נוקי בכוטוי שמע דכותם גרי דוחותך צית בשר ונוטן לו דסגי' ודלא כת"ק דרשב"ג לא שמע - ואם נוקי במומר נשמע דמותר לסמוך עליו אפי' לכתחה דלא שבת התירה ואכל איסורה והאי דבעי בבדיקה סכין לא נרמז כל אבל בלא"ה הלא דין זה הבני על הסברא דמיירת לא טרח ונוכל להוסיף מעצמוני דבר זה דבעי בבדיקה סכין ומילא בדלא בדקנו לו הסcin' ושחות און לסמוך עליו בדיעבד דמה לי' לכתחה ונוה לי' דיעבד כיון דהסבירא נוונת דמיירת לא טרח - ועתה נזהה און אם יש לנו הני תרי' משנות דהכל שוחטין וצריכין לאוקמי חדא בכוטוי וחדא במומר פשיטה דנוקי הריאונה במומר והשנ'י בכוטוי ולא להיפך כי אם הריאונה בכוטוי צריכין להקל כרשב"ג לסמוך אחיזק בדלא כתיבא משא"כ אם השנ'י בכוטוי לא נカリע להקל דלא כת"ק וא"כ מהיכי תיתי נוקי הריאונה בכוטוי וכן פריך תחלה על אבוי' למה לא אמר קר' אש' ע"פ שיש עוד הכל שוחטין אידיך משנה דמצי' מוקי במומר מ"מ הקושי' חזקה גם

ונדריך בדיקה מסוימת דלגביה אמרינן חזקה שלא למד ואם נתנו לו בלי בדיקה ע"מ שיבדקנו אח"כ ואישתלי לבדוקו ודאי אסור הנחתת דכיוון דברך דנו על השוחט והנחותו בספק מומחה חזקה שהוחזקנוו שלא למד שוב אפילו בדיעבד מעכבות הבדיקה. ודוק'ק כי הוא נכון מואוד בס"ד.

גמר' ואם שחת ואמר ברוי לי שלא נתעלפת שוחיתתו כשרה, תמייה לי טובא כיון דבברתי לי סגי ע"ג דלא שחת מעולם משום דהוא מומחה ויודע דאם נתעלף שוחיתתו פסולת מה לא יתנו לו לבתיחה לשוחות וגם בדיעבד מהה לשאלו וביתיא קמן למה תפSEL החשיטה הלא הלכה רוחות היא דחזקה על חבר שאינו מוציא מתח"י דבר שארינו מתוקן וכי"י אם הוא קילקל תשחיטה ע"י עילוף זודאי יגיד למי ישנתן לו לשוחות כדי שלא יכשל בנבלה ובפרט אם הוא בפנינו שאללה זו ומה זודאי هي מnid לנ"ו בלא שאלה והוא תמורה בעניין מואוד לא ראייתי מי שנטעור באזה וצע"ג.

תוס' ד"ה דלייאן קמן דלביקי תימא דמשמע הא איתא קמן ולא ידע אין שוחיתתו כשרה וכו' והנה כפי הבנת המפרשים הוכחו התוס' את זאת מדלא אשמעין יותר רשותא דאפיילו איתא קמן ולא ידע דסגי באחרים רואים אותם סגי גם בידע דלא גמיר ואיך נאמר דתחנהן איתא לאשמעין דבר פשוט כזה, וכוונת הגמ' דבליטתא קמן צרך אחרים רואים אותם ולא סגי בל"ה ולא נאמר דבליטתא קמן סמכין ארוב מצויין אצל שוחיתה, וראייתי בראש יוסף שהביא בשם ת"ש דמתירץ קושי התוס' נ"ל ונחenti שכונתי לדעת הגאון בעל ת"ש אלומ רראי' המליך בעד קושי התוס' שהוכחו דלא סגי באחרים רואים אותם מدلא מוקי הש"ס באיתא קמן ולא ידע זודקה בדיעבד שרי באחרים רואים אותם אבל לכתיחה אין ליתן זודקה איפילו באחרים רואים אותם וכductה הרבינו ברוך הובא ללא גמיר איפילו באחרים רואים אותם וכductה הרבינו ברוך הובא בהג"א, ולא הבנתי מה העיל בזה דאיך הוכחו התוס' מזה דלא מהני אחרים רואים אותם והוקשו ממירמא מפושחת דר"ל דלקמן כיון דיוטר יש לדחות האי דינה דרבינו ברוך ונאמר דבאות שרי ליתן ללא גמיר גם לכתיחה וצע"ג וגם מן הריטב"א ז"ל ונראה דምפרש כוונת הגמ' דסגי באחרים רואים אותם מהא דהקשה לעיל על הא אמר לעיל בבליטתא קמן דנסיליל' מה אתה לאשמעין דאחרים רואים אותם ודאי עדיפה מרבי שלו וכיון דכבר שמעין דברי שלו סגי מכש"כ אחרים רואים אותם, ולפי האמור גם זה לק"מ דהה רבותא הוא להיפך דבליטתא קמן לא סמכין אסתמא אויר ולא נגע אלא חישין דעתו וצריך דוקא אחרים רואים אותם, ועיין מה שכתבתי לעיל בתוס' ד"ה שמא קילקלו וצע"ג זודק.

תוס' ד"ה רוב מצויין אצל שוחיטה ושוחטין אף לכתיחה אבל אין לפреш בדיעבד הוא דהה שוחיתתו כשרה וכו' עכ"ל והנני בזה לפреш שיטת הגאנונים ז"ל בהאי שמעתתא CID ד' הטובה עלי.

שיטה הא היא שיטת רשי' ותוס' דהה אמראי נאדו מאוקימתא דרבينا מכל וכל וסוברים דאפיילו לכתיחה סמכין ארוב מצויין אצל שוחיטה וא"צ למבדק' כל, וכותבו התוס' דאין לפреш זודקה בדיעבד כשר בלא בדיקה ולא אוקומה כרבינה מושם דקשי להו וכולן הא גם לדידהו וכולן קשי' ר"ל דה' מצי לאוקמי הכל שוחטען הכל מומחיין ע"פ שאינם מוחזקי ושותיתן כשרה היינו איינו מומחה שוחט וליתא קמן למבדק' שוחיתתו כשרה בדיעבד, ונפלאתי מאד על הב"י סי' א' דרצה להוכיח מدلא הביא הטור שיטת התוס' דגס הס סוברים דלכתיחה צרך לבדוקו ומה שכתבו דושוחט לכתיחה היינו על סמק' שיבדקנו כductה הגאנונים והוא תמורה דא"כ מה זה שכתבו „אבל אין לפреш בדיעבד היא דהה

דבר ודבעי בדיקת סכך גם בדיעבד אם הוא דין מחודש שנחנדש בדורות האחרנים כי כן דרך של חז"ל כמו שסמכו הרבה דיןיהם דרבנן אקרא בדרך אסמכתה בעלמא כן עשו אח"כ האמוראים להספיק דיניהם על המשנה - וכל מי שיש לו מוח בקדקו צרך להודות להזהר וכן ראייתי מובא בשם הגרא"ז"ל שכתב הא דמצינו בגמי' חסורי מחסירה והכי קתני וכדומה מן הדחוקים הרחוקים מן הפשט הוא כדי להעמיד דיניהם דרך אסמכתה במשנה - כי לולי זאת איך יטלה על הדעת כי התנא דלא הזכיר כלל מומר ולא נזכר בשום משנה בדיקת סכך - וכאשר אברא דבר זה במשנה דחשוחט במיל קציר - יתכוון להשמעין לנו דין מומר דלא שביק התירא וגם דין בדיקת סכך שהמומר מיטרח לא טרכ וככל זאת בתיבות הכל שוחטין ושותיתן כשרה ועיין בריש פ' כל הבשר בפי' מ' ובמה שכותבת שם זודק' היטב.

תוס' ד"ה ואם שחת בודקין אותו ע"ג דaicא ברייתא لكمן דסביר רוב מוציין אצל שוחיטה מומחים וכוי' ותירצו בדוחק, ולפענ"ד נראה לישיב עפ"י מה שכתב הפ"ז ז"ל כאן שברת רビינה בליישנא קמא דל"ל רוב מצויין אצל שוחיטה מומחה דלשיטתי' אצל בברורות כ' דרובא דתלוי' במעשה הלמוד ולא אלין בתרי' והנה שוחיטה מומחה הוא תליא במעשה הלמוד ולא אלין בתרי' ידועה סברת הרשב"א בטעה דרובא דתלוי' במעשה דלא ההו רוב משום דחזקה שלא נעשה מעשה וידוע ג"כ סברת התוס' ורא"ש בהא דרוב גנבי ישראל שלא שיך לאוקמי אחזקה רק אדם או דבר ידוע שדני עליו אבל ארובא דעלמא שעין עליו לא שיך חזקה דהה ידוען בודאי חלק ממנו יצא מחזקה ורק אי דניינו אדם או דבר ידוע אם הוא מן הרוב או מן המיעוט שיך לאוקמי חזקה ולומר דניינו דaicא דיצאו מחזקה זו אבל הא נידוע לא יצא מחזקתו וסבירא זו אמתית ומשתמשין בה כל האחرونים.

ולפ"ז הא דלא סמנין ארוב מצויין אצל שוחיטה מומחה זה דוקא כשמכריין השוחט ודניין עליו ובזה מצין למיר דאוקומו הוא אחזקה שלא למד אבל בבריתא נמצא תרגנגולת שוחטה בשוק דאיון השוחט פנינו ואין מכירין אותו כדי שנדון עליו והנידון הוא רק על הנחתת זהה גם רבינה מודה דאמירין אחד מן הרוב שחט דרוב מצויין אצל שוחיטה מומחה וליכא כאן חזקה שלא למד נ"ל זודק' היטב.

ובזה נ"ל לישיב על נכוון דעת בעל העיטור מובא כאן בהג"א דלכתיחה צריך לבדוקו אם הוא מומחה ואם שחת בדיעבד איפילו הוא לפנינו א"צ לבודקו והוא חמוה דכיוון דהוא לפנינו הרי זה ממש לכתיחה, יותר תמה שחה"י כתוב לדעת בעל העיטור אין ליתן על סמק' שיבדקנו כמו דשרי לדעת הגאנונים, והקשה החבאות שור דאיך פליגו הגאנונים ובבעל העיטור בסברות היפות כזו דהה לשיטת הגאנונים הבדיקה חמורה יותר דaicilo אי שחת בדיעבד צרך לבודקו ומ"מ הקילו ליתן לו על סמק' שיבדקנו ולבעל העיטור דקיל הבדיקה בדיעבד איפילו איתא קמן אין צרך לבודקו איך יחמיר שלא ליתן על סמק' שיבדקנו, אבל לפי האמור לעילה יש לישיב הכל ע"ג דהנה סברת בעל העיטור הוא נ"ל דאם דניין על הנחתת ולא על השוחט שפיר סמכין ארוב מצויין אצל שוחיטה מומחיין דהוא רוב גמור אלא דוחול' בסברא או בחד דרגנא לעילה דאיפילו אם השוחט קמן כיון דלא התחלנו לדון עליו רק על הנחתת לא איכפת לו מה שהוא לפנינו, והוא כען סברת הריב"ר ז"ל גבי אישתמודענא דהאי מיתנה הוא דנאמן קרוב או פסול מצד דלא הוה רק גiley מלתא בעלמא דעדין לא דניין עלי, וא"כ מי שוחט אפי' הוא קמן לא צרכין לבדוקו משום דין דניין עליו אלא על הנחתת ועל הנחתת מהני שפיר הרוב משא"מ, אבל אם נותני לאחד לשוחט הרוי תסובב הנידון עליו אם הוא מומחה או לא

וחכל מומחה שוחטין אע"פ שאינם מוחזקין, אלא דהרא"ש ז"ל הקשה ע"י דינהו דהאי אוקימטה דרבينا אידחי שפיר אבל עדין יכול לאוקמי במומחה להיפך מרביבנה (ומה שכתב בראש"ש רביבנה במומחין ר"ל לאפקי אכן דלא מוקי כלל לעוני דינה דמומחין אבל לעולם כוונתו לאוקמי להיפך מרביבנה כן כתב בעמיו"ט שם עי"ש) ור"ל הכל שוחטין אפילו אינם מומחים על סמך שיבדקנו ושחיתתן כשרה בדיעבד וליתא קמן ע"ז תירץ הרא"ש דלא שייך לומר הכל שוחטין במקום צריך עוד איזה תיקון.

ואם נאמר דהగאנום רק מצד הכרע חדש האי דינה דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ניחא מה שהעה ה"ב" בדעת בעל העיטור במוחזקין רק בדיעבד דיליה קמן אבל לכתהלה צריך בירור בשניותים וכדעת הגאנום א"כ לא מציא אוקמי מתני' בהכי דהא הכל ע"כ לאתוי' אתא דבר מה ואיך נאמר הכל מומחים מוחזקין שוחטים פשיטה מאן לשחוט אי לאו מומחים ומוחזקין, וע"כ דכוונת התוס' לפ"י מה שאמרו בגמ' דפליינ אלישנא קמא וס"ל רוב מצוין אצל שחיטה מוחזקין אבל במוחזקין מציא סביי כרביבנה דלא צריך כלל מוחזקינו ואז שפיר הוה מציא לאוקמי מתני' הכל מומחים שוחטין ע"פ שאינם מוחזקין כרביבנה ושחיתתן כשרה קאי איני מומחים והרא"ש דהינו מוקשיתן על הגאנום משמע דלא כסברת הטו"ז עי"ש וכוונתו דלפי סברת הטו"ז לא הי' קשה קושי הראי'ש על הגאנום דלוקמי הכל שוחטין על סמך שיבדקנו ושחיתתן כשרה בליך בדיקה בליהא קמן דהא שחיתתן כשרה ע"ז תיקון משמע, ותמהני על הגאון ז"ל דלפי הבנתו יותר הי' להקשוט על הטו"ז מותס' גופא שכתבו "דאין לפרש דידייעב הוא דשחיתתו כשרה ולא מציא לאוקמי מתני' בהכי משום דקשי' להו וכולן" הרי גט התוס' סביר דמציא לאוקמי שחיתתן כשרה בליך תיקון דודאי כך היא הכוונה במא שכתבו דאין לפרש דאי'ן למור דרצונם לפרש שחיתתן כשרה באיתא קמן וע"י בדיקה דאי'ן לא הזוכר כלל במשנה דין דרוב מצוין אש"מ רק אדרבה בדיקה דוקא משרות השחיטה ולא סמכינו ארוב וממש כרביבנה ובמה פליינ, אלא ודאי פשיטה כוונת התוס' דנוקי האי ושחיתתן כשרה בליך בדיקה באיתא קמן וא"כ הווה זה נגד סברת הטו"ז, אבל באמת קושיתו של הפמ"ג מעירא ליתא דודאי האי דיליה קמן היא התיקון אשר על ידו יצאנו מידי חיוב בדיקה דכיוון דיליה קמן לא מטרפין מה שחתוט וממכין ארובה אבל עיקר סברת הטו"ז קאי על שיטת הבעל העיטור דסובר לאפילו באיתא קמן לא צריך בדיקה ע"ז כתוב דלישנא דמתני' קשה לשפר בכחג"ו, והן אמת כי גם בזה קשה להלום דברי הטו"ז דמה קשי' לי' אם על הדין עצמו אין צורך בכתהלה צריך בדיקה והבעל באיתא קמן לא צריך הלא זה הוא שיטת הבעל העיטור ואם הבעל העיטור סבור כן למה לא יכנס דינו במשנתנו אלא דיש לשפר כוונת הטו"ז באופן זה דלישן שחיתתן דבמשנה משמע דקאי על האי שוחט עצמו שמייר' ב"י ברישא וכיוון דמייר' ברישא משוחט מומחה איך אמר ושחיתתן על אינו מומחה ובשלמא לרביבנה דמוקי כן מתני' לא קשי' משום דכיוון דמצריך בדיקה הרי נעשה מומחה ושפיר קאמו ר' קשא מומחן רק שנחזקו אח"כ שהם מומחים כשרה אבל בלא בדיקה שנשאר אין מוחזק למומחה אין זה האי דרישא ולא שייך לשון "ושחיתתן" אלא דאי'ן כוונת הטו"ז אז באמת קשה עליו גם מתוס' נ"ל דהא התוס' ר' רצוי לאוקמי מתני' כן דחכל שוחטין מומחים ושחיתתן כשרה בגין מומחין אבל לא דרביבנה גופא האי וכל קאי גם איני מומחין ובלא בדיקה כמו שmediקינן מלשון ושחיתתן הינו אותו מומחין כמו כן מצינו לדיק לשון וכולן דקאי ג"כ אהני דלעיל וכן דברי הטו"ז צ"ע להבינים.

ונהדר להא דקמן Adams לא נאמר בטו"ז גם לדעת הבעל העיטור ה"י מסתבר לומר דסובר בהא قضית הגאנום דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ודלא כדעת ה"ב" בשיטת הבעל העיטור אלא דלפי

שחיתתו כשרה ולא מציא לאוקמי מוחני בהכי ממש סמוכין דקשי' להו וכולן" והוא באמת כן הוא לדעת הגאנום דזוקא בדיעבד שחיתתו כשרה ולא מציא לאוקמי מתני' בהכי ממש סמוכין דקשי' להו הכל דמשמע بلا תיקו ולדידחו צריך לתקו של בדיקה וגם אין לפרש הכל מומחין שוחטין דהא באמת גם אינו מומחה מצ שחית על סמך שיבדקנו. ומתחז חומר הנושא עלה בדעתו לפרש דברי ה"ב" עפ"י מה שיש להעיר בדברי התוס' שכתבו דהוה מציא לאוקמי מתני' בהכי נ"ל דהא הש"ס מסיק דהני אמוראי פליינ אתרתי לישנא דרביבנה ובשניותם לקולא ואם נפרש שלא הקילו הון במומחה והוא במוחזקין רק בדיעבד דיליה קמן אבל לכתהלה צריך בירור בשניותים וכדעת הגאנום א"כ לא מציא אוקמי מתני' בהכי דהא הכל ע"כ לאתוי' אתא דבר מה ואיך נאמר הכל מומחים מוחזקין שוחטים פשיטה מאן לשחוט אי לאו מומחים ומוחזקין, וע"כ דכוונת התוס' לפ"י מה שאמרו בגמ' דפליינ אלישנא קמא וס"ל רוב מצוין אצל שחיטה מוחזקין אבל במוחזקין מציא סביי כרביבנה דלא צריך כלל מוחזקינו ואז שפיר הוה מציא לאוקמי מתני' הכל מומחים שוחטין ע"פ שאינם מוחזקין כרביבנה ושחיתתן כשרה קאי איני מומחים והרא"ש דהינו מוקשיתן על הגאנום משמע דלא כסברת הטו"ז וליתא קמן נ"ל ולכון ע"כ צריכין לפרש דכוונת הש"ס במא שאמרו דפליינ ארביבנה וסביר רוב מצוין אצל שחיטה מוחזקין הינו אפילו לכתהלה אין צריך מומחה ולפ"ז לפי מה דמסיק גם אידיך לישנא דרביבנה פליינ וס"ל לעלופי לא חיישין שב לא צריכין למיימר דס"ל במומחין ומוחזקין דאפילו לכתהלה לא צריך בדיקו אלא בשניותם דל"ל לרבות בהכל דמתני' מידי כיוון דלכתהלה צריך מומחה משום דל"ל לומר דמקילין אף כתהלה רק מכריעין לבני תרתי ליישנא דרביבנה הון במומחים הון במוחזקין בדיעבד ולא לכתהלה, זה הוא מה שנלפענ"ד לישוב דברי ה"ב" אוולם דעת כל האחוריים בשיטת התוס' כפושטם דס"ל לדינה דאפילו לכתהלה לא צריך לפום הא צד דפליינ הני אמוראי רק אלישני קמא ורק אלישני קמא ר' רצוי במוחזקין ס"ל כרביבנה ואז ואדי צריך לומר דמומחים ומוחזקינו אבל לכתהלה אבל לפ"י מה דמסיק דפליינ אתרתי בהכי לא צריך אפילו לכתהלה אידיך לכתהלה לא חיישין אפליו ברגיל רק ר' רוב, וכזוב צ"ל לדעת התוס' דלעלופי לא חיישין אפליו ברגיל להתעלף כדעת ה"ב" אליבא דרמב"ם ואע"פ שלא הтир רק בדיעבד התוס' סביר דאפילו לכתהלה לא חיישין עכטד"ק עי"ש ולפי דעתך אין הדברים מוכרים כל כי לא לישנא ד"ס מודדק היטב דלבגי מוחזקים אפילו ידעין דלא שחת מועלם לא חיישין לעילוף משום דרוב בא"י אים מתעלפים لكن קאמר לעלופי לא חיישין ולא מציא קאמר רוב מא"ש מוחזקין אבל במוחזקין צריך להיות דוקא מומחה אלא דאנו אמורים דמסתמא כל הועסק במלאת הזיהה מומחה הוה لكن קאמר דרוב מצוין אש"מ ודז"ק.

שיטות ה"ב הוא שיטות הגאנום מובה ברא"ש דלא נאדו הנך אמוראי אלא מסוף דברי רביבנה ורק בליהא קמן סמכין הרוב מצוין אצל שחיטה מומחה אבל מ"מ שרי ליתן לאינו מומחה לשחות על סמך שיבדקנו אח"כ כיוון דאי נמי מישתלי התירא קאכל, הנה כפי הנראה מדברי הרא"ש חדש הגאנום האי דינה דמותר ליתן על סמך שיבדקנו אח"כ כדי לקיים הפרוש אשר שללו התוס' דהינו דלהני אמוראי רק בליהא קמן סמכין ארוב מצוין אצל שחיטה מומחה ומ"מ לא קשה קושי התוס' דאי'כ לאוקמי הכל מומחין שוחטין ובדיעבד שחיתתן כשרה בגין מומחה וליתא קמו דבחכי א"א לאוקמי דהא גם אינו מומחה שוחט לכתהלה על סמך שיבדקנו ולכון שפיר קאמר הש"ס דנאדו מהני אוקימטה

לא שיק הכא לדיני שחיטה ומה בעי בהאי דיןא הכא דבשלמא אי סובר קדשים דמי ואתה לאשמעין דמ"מ מותר לשחוט וב███ן ארוכה ולא חישין שמא יגע בשער שפיר שיק זאת לענין שחיתה אבל אי לאו קדשים דמי ולא בעין סכין ארוכה אין עניינו לבן, אמנם אם אמר דחכא עיקר לאשמעין דיןא דסיפה דשחיתות כשרה בקדשים וחולין דרישא אגב גרא דסיפה נקטה, שפיר מצין למייר דעתך לאשמעין דחולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדשים דמי ע"ג שלא שיק לבן כיון דדין אגב גרא נשנית, משא"כ אם התם עיקר והכא קדשים אגב חולין נקט ע"כ צrisk לאשמעין ברישא דחכל שוחטין דין השיך לשחיטה דוקא ודוק' היטב. שוב מצאתי בדברי בראש יוסף.

בסוף העמוד רשי"ד מותר לכתלהanca להיא ה"ר נראה דעתות הדפוס איך הכא וצריך לציין "מורתרת" וכי ארישא דבריתא דשחיתות כתמי מורתת וכותב רשי"זיל דהאי מורתת ע"כ לכתלה היא ע"ג דשחיתתו כשרה דמתני דיעבד, ומצתתי אח"כ בהגנות מהרש"ש שהגיה כן, שוב אני רואה דיש לקיים הנירסא שלפנינו ולומר דכוונת רשי"זיל לומר דלא תימא דוקא בשחת בהמת ישראל דמותר ע"י חוות כיית שליא פסיד בהמה אלא אפי' שוחט בהמת עצמו כדי למכור לאחרים מותר ליקח ממנו לכתלה ע"י חוות צית ונตอน לו ודוק'.

הרא" ש"ז הביא בשם הלכות אי" דשחט ולא בירך שחיתתו פסולה, ותמה בהג"א דלא אישתמי לו בשום דוכתא דמש"ה הוה שחיתתו פסולה, ובאמת בייתר הול"ל דזה שנינו למון דזרק סכין לנועצה בכותל והלכה ושחטה בדרכה השחיטה כשרה, הרי בפירוש דין הברכה מעכבות, עיין ברמב"ם ריש ה' שחיטה של' ואם לא בירך בין בשוגג ובין מזיד הבשר מותר, עכ"ל וכותב היכ"מ וכן בהגמ"י לאפקוי מלודד הדני אתה דפוסל השחיטה בא בירך, והנה מדוקן דבורי ושל רבנו הרמב"ם זיל אנו למדין טעםא דמן דפוסל כי לא על חנם נקט הרמב"ם הבשר מותר ולא סתום שחיתתו כשרה, והנראה ביה הוא, דהנה כל ברכות המצוות אינם אלא מדרבנן מבואר בברכות ט"ז וע"ין בהגנות מהר"ץ חיות שס, ושגור בפי האחרונים דהטעם שתקנו חז"ל לברך על כל מצוה עבר לעשיתין כדי לעורר הכוונה כן כתבו הנג"ב ושאר האחרונים, ואני לא כן אדמה דהרי לא תקנו חז"ל ברכת המצוות רק במצוות שבין אדם למקום ולא במצוות שבין אדם לחברו וכן כתוב הרמב"ם זיל בפי"א ה' ברכות ה"ב וז"ל: וכל מ"ע שבין אדם למקום בין מצוה שאינה חובה ובין מצוה שהיא מברך עלי' קודם עשייתה עכ"ל ואם נאמר דתיקון הברכה מושום כוונה נגעה בה אז יותר ה"י הסברא להזכיר ברכה בצדקה בקרח חולמים והכנתת כליה וכדומה מתיקעת שופר ושאר מצוות שבין ד' קעביד דאל"כ לא ה"י עושה מעשה זו מוכחת דלים מצוות ד' מוכחת דאל"כ במצוות שבין אדם לחברו רק שאין בה שום צורך ותועלת משא"כ במצוות שבין אדם לחברו רק ע"י הברכה ניכר שעושה לשם מצוה ואפ"ה לא תקנו בה ברכה, ואל תשיבנו דבמצוות שבין אדם לחברו בין כיוון למצוה ובין כיוון השגנו התכלית המכון משא"כ במצוות שבינו לבין המקום כמו שופר או תפילין אי לאו הכוונה לאו מידי קעביד ולא יצא שתי תשובות בדבר חדא מה נאמר למ"ד מצוות א"צ כוונה ויצא נס בלא כוונה למצוה, ועוד להלא הרבה מצוות כמו שחיטה וטבילה וכדומה דליך ע"פ' בא כוונות מצוה ואפ"ל דרך מתעסק השגנו התכלית דהנדה טהורה והנשחת מוכשר לאכילה ולמה תקנו שם ברכה, ע"כ תאמר דאפ"ה תקנו ברכה כדי שיעשה המצווה בכוונה ויקבל שכר על עשיית המצווה לשם המצווה א"כ מכש"כ דהה"ל לחז"ל לתקן ברכה בנטילת צדקה וכדומה כדי שיתן לשם מצוה שזו השית', لكن נלפנען דטפ"י מה שכתבו ספרי הקבלה דיש

מה שabajar לפניו בטעמא דשיטת בעל העיטור כנים דברי הב"י במה שהעMISS בשיטת בעל העיטור דלא יבין לי על סמק שיבדקנו, עיין לקמן, ולכן היותר מחוור בזה הוא ממש"כ הרא יוסף דהנאנום לאו מצד הכרע התוס' חדש דין וא"כ השיך מה טעמא לא אמר זה כזה עי"ש שוחחיכ כן מדברי הרשב"א וא"כ מילא גם לשיטת בעל העיטור מצין לימייר כן ועינו עוד מה שאכתב لكمו בשיטת בעל העיטור בס"ד.

אולם יש להעיר על שיטת הגאנום זיל דלפי שיטות דהני אמוראים מכיריעים הם דלכתלה צrisk מומחה ומוחזק ובדיעבד סמכיין אוrob למה לא אמר הש"ס להיפוךណאדו מאוקימות דרבינא משום דעתו להו דבעין מוחזקין ומומחין לכתלה ומ"ה לא מצי לאוקמי כרבינא דהא הכל מוקמי דמתני ע"כ לרובי אתה ומה מרובה אי הכל מומחין ומוחזקין דוקא שוחטין לכתלה והוליל להש"ס דפליגו ארביינא בחומרא בהני תרי לישנא וניהו דליקא נפקותא לדינא אם נאמר דפליגו אמורומיין לקולא או איינו מוחזקין לחומרא אבל הטעם דלא מוקמי מתני כרבינא יוטר פשוט ומסתבר אי ה"י אומר דפליגו בשניהם לחומרא דזא לא מצי לאוקמי רישא דחכל משא"כ עתה שאומר דפליגו לקולא שפיר מוקי הכל דרישא וגם שחיתתו כשרה דסיפה אם לא שנחדר דין יוסף דרישא סמק שיבדקנו, וממש"כ לפ"י מש"כ בשם הרא יוסף דרישא מצד כוון דמתני נאדו דודאי דוחק גדול הוא וצע"ז.

שיטה ה' הוא שיטת בעל העיטור דהני אמוראי נאדו גם מאמצע דברי רבינא דאפיילו אי איתא לפניו א"כ לבודקו ושחיתתו כשרה בדיעבד בלבד בדיקה, עיין לעיל בד"ה "תוס' ד"ה" ואם שחיתתו בודקי אותו" שכתבתה להסביר טעמא דשיטה זו משום אדם דין על הנשחת סמכיין אוrob דתלי' במעשה משא"כ אם דין על השוחט, ולפיכך יפה כתוב הב"י בשיטת בעל העיטור דין ליתן על סמק שיבדקנו דהרי כבר דנו על השוחט ואוקמו על החזקה שלא למד שוב אי אישתלי ולא בדק אסירין גם בדיעבד את הנשחת, אלא דפל"ז ה' לנו אוקימאה מרוחות ואפיקו וכוון דמתני אתה שפיר דחכל שוחטין מומחין דוקא שוחטין ואפיקו על סמק שיבדקנו איינו רשאי ליתן ושחיתון כשרה אם שחטו בדיעבד ולא צrisk בדיקה וכוון ששחטו על סמק שיבדקנו וליתא קמן לבודקו צrisk אחרים רואין ורואין במקום דנתנו לו על סמק שיבדקנו אדם יש אחרים מומחין רואין אותו למה יתנו לו על סמק שיבדקנו אם לא שהוא בדרך הזדמנות והוא דחוק בלשון ואחרים רואין אותו דהה"ל ואחרים רואו בלשון עבר, ומדאמר בלשון הוה משמע דברונה עומדין שם לראות, ודוק'.

וזע Adams נאמר דלא כב"י בדעת בעל העיטור אלא דבליתא קמן לא צrisk לאחרים רואין אותם וכשר מטעם רוב יש אתנו לפרש טעמא דבעל העיטור עוד באוף אחר, והוא עפ"י מה שכתב הרשב"א זיל בריש ספרו תורה"ב בטעמא דרוב מצוין אצל שחיטה מומחין משום דגס האינו מומחא מצי שחיט שפיר ולכך מהני הרוב אפיקו נגד חזקת איסור דבמה, ולפ"ז יש חילוק אם אנו דין על השוחט או על הנשחת, Adams אנו דין על השוחט ליכא רק רוב פשוט לכן צrisk לכתלה לבודקו אבל אם שחיט שפיר ואנו דין על הנשחת, סמכיין بلا בדיקה אפיקו הוא לפניו דהוא רובה דרובה ודוק' היטב.

תוס' ד"ה חולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדשים דמי האי טעמא הוה מצי לימייר נמי לישנא קמא עכ"ל ונלפען"ד ליישב בטוב טעם דלאקוי' מה לא נאמר דהא גופא אתה לאשמעין דמי לכון שוחטין אפיקו טמא ובלא סכין ארוכה אלא דזה א"א לומר משום דזה

לא שחת רובה דזאת אינו תלוי בברצונו ודעתו ותירץ דמסתמא יבדוק בסימנים מיד ואם ניתן שחת כשיור ישלים החתק טרם שיעור שהי"י - אבל לפ"ז נצחה תמייה רבתא איך הוקע האי דינא דרבא בש"ע להלכה לדין דאוסרין כל שהי' אפילו משחו.

והנראה לפ"ד דהרי لكمן כתבו התוס' דין בדיקת הסימנים לאחר שחיתו אלא מדרבנן מושום דרוב פעמים שחת שפיר אבל הרשב"א כתב דהוא דאוריתא מושום דרובא לתלי' במעשה הו ולא אלין בתירה - ואומר אני דלפ"ז אם אנו רואים שנחטו רוב הסימנים אלא דאנו מסופקים מתי שנחטו אם בב"א או בש"י בinityים שוב אמרין דרוב פעמים שחת שפיר ולא צריך להשלים אח"כ דין כאן חזקה שלא נעשה מעשה דהרי המעשה מונחת לפניו שנחטו הסימנים כולן או רובן ועל הספק אם בב"א או באיזי שפיר מעיד הרוב דשחט שפיר דבב"א נעשה ודוק' - עיין لكمן דף ט' אריכות בעניין זה.

הרמב"ם ז' בפ"ד מהלכ' שחיטה פסק דאפילו מומר לאחד משאר עבירות צrisk בבדיקה סכין, ותמהו עליו הא מומר לד"א לא הוה מומר לכ"ת, הנה לפען"ד הרמב"ם ז' נשמר מקושי' ז' דהוא ז' אילינו מפרש הא דאמרו בגמ' מיטרחה לא טרכ כפיש"ז ז'adam ימץ הא הסcin פגום לא יחוור אחר סcin אחר רק מפרש מיטרחה לא טרכ לבודוק יפה ומישב באזה מה דקsha בגמ' לפרש"ז דהה מיני' ובמי הש"ס ברייתא דחמצן של עובי עבירה מותר מיד מפני שמלחיפין הרוי דטريقין להנצל מעבירה וכאשר הקשה בן הריטב"א ז' בליחדשו ונתקח לחلك בין טרחה לטרחה אבל לפ"ז פירוש הרמב"ם ניחא דמחמת קלות דעתו לא יתריח את עצמו לבדוק כראוי' ומכלו יגיד לו שהסcin יפה וכאשר כתב כן הפ"ז בטעמא דהילכ' א' דנסים לא ישחטו לכתהלה מפני שדעתן קלות והכוונה דישחטו אלא בבדיקה סcin כראוי' דזה מיטרחה הלב ויישוב הדעת והמה יקלו לבדוק בהעbara בעלמא עי"ש ואם נפרש כן יפה פסק הרמב"ם דזה"ה במומר לד"א דעכ"פ קל בדעתו הוא ולא יתריח לבדוק הסcin כראוי' דהינו בבדיקה סcin אחריו פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת שאינה אלא מדרבנן כאשר ביארתי בקונטראesi הלכה למשה ועיין لكمן זהה במקומו ובפרטיה בארכות בודאי דיש לחוש שכ העובר עבירה מיקל בבדיקה זו, והא דנקט הרבה מומר לנבלות לאשמעין דאפילו מומר לנבלות סגי בבדיקה סcin ולא חישין לקלול בשחיטה עצמה דלא אמרין דש ב' בתירא דמי' לי'.

אולם גם לפי דרכו של רש"י ז' יש מקום לישיב דקדוקו של הריטב"א הנ"ל שלא תקשי מחמצן של עובי עבירה דהא דקאמר מפני שהן מחליפים הכוונה שמחזרין אחר החלפה אם ימץ בנקל להחליף ללא טרחה וכן בסcin ודאי מוחזרין לתקנו או להחליפו לאחר מכן אפשר בנקל אבל אם לא עלה בידם התקינו או החלפה הכא והכא עושים בעבירה אלא דבחמצן מירידי דלא ידעין בודאי דאית להו חמץ שעעה"פ רק ספק הוה שמא נשאר להם ולכן מהני הא דמחליסין לעשותו ס"ס דשמא לא ה"י להם חמץ כלל, ואז אף או לשׂו אחר הפסח, ואם מיד מש דיליכא שיעור לisha ואפי' שמא לקחו מן הנקרי בכיסף, ואת"ל שהי' להם חמץ שמא עלתה בידם להחליפו כי המה מחזרין להחליף אם אפשר, אבל בשחיטה דאייכא חזקת אישור ודאי לא סגי לנו בהא דאנו אומרים שהשתדלו לשחות בסcin יפה דשמא לא עלתה בידם, ובדברנו אלו מצאתי מקום לישיב מה דתמונה האחוריים ז' למזה השמיינו הפסיקים האי דינא דחמצן של עובי עבירה מכל וכל, ולפי האמור יול'adam הביריתא את' הכר"ש חמץ שעעה"פ מותר מה"ת אלא דקנסא קנס לכאי יש לתמונה אי מירידי דלא ידעין בודאי שיש לו חמץ א"כ בלא"ה מותר לכל ספק דרבנן להקל, ואי דaicא ודאי

לייזהר מאד שלא לכבד ולהוקיר תשמייש המצוות דנראה בע"ז ר"ל שמכבד עצ ואבן ומה"ט אומרים בהושטנא כשמסלקין הד' מינים למען דעת כל עמי הארץ כי ד' הוא האלקים אין עוד להורות שלא נטעה ח"ו לכבד את הד' מינים כי תשמייש מצוה נזקרים ואין בהם מושום קדושה ורק מפני כבוד המצוות יתרברך אנו נוטלים ומחבבים אותם בשעת קיום המצוות אבל לא חלילה שיגיע להם אזיא כבוד או חיבור, ולכוונה זו כיוונו חז' לפען"ד בתיקון ברכה עבר לעשית המוצה לשலול כל כבוד ויקר למעשה וחוץ שעשו בו המוצה, וממש"ש שיש לחוש באזה במילה ושותה שלא יהיה' כמל לשם הר גרים ושותה לשם הרים וכדומה.

ולפ"ז יש לומר דבעל הלכ' א"י החוש דמאחר שתקנו חז' ברכת השחיטה והוא היזד ולא בירך הרי יש לחוש שם שחת לשם אחד מכל הני שמנה התנא בפ"ב ולכן פועל השחיטה, מצד תקרובות ע"כ אבל בארכ סcin והלכה ושחטה כדרכה ע"פ שלא בירך כיון דנופל החוש שחת לשם ע"ז או ד"א ממילא השחיטה כשרה דלא בעי כוונה אלא דהרמב"ם ז' בל לא סל האי סברא וכדי לשלו זאת כתוב הרמב"ם דהבשר כשר לא מיבעי השחיטה ודאי לא נפלת בכך מה שלא בירך אלא גם הבשר כשר ואין לחוש שנאסר הבשר מחתמת הרהור ע"ז נכון וברורו.

דף ד' ע"א גמ' ולאבי קשי' סיפא אמר לך יוצא ונכנס נמי בא וממצו קרי לי', ולרבא קשי' רישא אמר לך יוצא ונכנס נמי כעומד על גבוי דמי עכ"ל, הא דקאמר לאבי דיויצא ונכנס בא וממצו קרי לי' ולרבא קאמר דיויצא ונכנס כעומד על גבוי דמי, הינו מושום דודאי יש חילוק בין יוצא ונכנס לאב וממצו לדינא כמו שਮוכח מהני מתניתיא דע"ז דלבבי יי"ג יוצא ונכנס שרי לכתהלה ובא וממצו דוקא בדיעבד ولكن מוכרכ לומר לאבי דהאי בא וממצו באמת יוצא ונכנס ובעוד שהוא יוצא ונכנס בה וממצו עוסק בשחיטה או בא לבסוף השחיטה, אבל לגבי רבא הנפק הוא דמלישנא שעומד על גבוי א"א להכニיס יוצא ונכנס אבל קאמר לדינא שווין הון דמהה לי עומד על גבוי או יוצא ונכנס דדמי להדי לדינא ובשניהם שרי לכתהלה כמו שניינו גבי יי"ג דיויצא ונכנס לכתהלה נמי שרי וכאשר כתב הלב אריה לעיל לרבא דנירוז דמודה להליק דקאמר אבי הכא נגע והתס לא נגע אבל הוא סובר דביויצא ונכנס מירתת כ"כ כמו בטומד על גבוי ולכן קאמר לישנא "דدم" ומה ראי' למה שכותבת ליעיל דהא עומד על גבוי דקאמר אינו שוחט מומחה המבין אם נשחט קרוי אלא אפי' איןש דעתמא אשר הכותי יה' מורתת ממשו, האם נאמר שעומד על גבוי פירשו כמו אחרים רואים אותו דמותני' שמעמידן על השחיטה א"כ לא צrisk כל לטעמא דמירתת ואיך קאמר דיויצא ונכנס אם מהני הוא מטעם מירתת ועומד על גבוי לדינאי דיויצא ונכנס אם מהני היא מירתת היא עודות של מומחה שפה שחט הכותי, אלא ודאי כמש"כ, ולפ"ז לכאו' תמהני על לשון רש"י ז' ד"ה כעומד על גבוי דמי ז' ועומד על גבוי דקנתני תנא הינו יוצא ונכנס עכ"ל אשר מזה נרא דריש' רצה לפרש האי דמי כמו כמי קרי לי' דלעיל והוא פלא דאייך יקרה יוצא ונכנס למשון עומד על גבוי, ואולי כוונת רש"י ז' במא דקאמר הינו יוצא ונכנס לומר אכן בהאי עומד על גבוי מעלה יתרה מיזא ונכנס דאינו כמו אחרים רואים אותם ומビינם רק עומד על גבוי בעלי' להשגיח על מעשייו או אינו מבין כלל מה שעשו רק שייה' הכותי מירתת כמו ביוצא ונכנס, אח"כ מצאתי בriterב"א ז' שכותב דמש"ה קאמר לבבי רבא דמי ולא קרי לי' משום דיויצא ונכנס לא מצא קרי לי' עומד על גבוי עי"ש וננהANTI ודו"ק.

גמר' גופא אמר רבא מומר או"ג לתיאבו בודק סcin ונותן לו ומותר לאכול משחיטתו וכו' הקשה הרשב"א ז' בל דהרי אמרי لكمן דף ט' ע"א דלא בדק בסימנים נבלה ואיך סמכין אמור דילמא

הינו אפילו אם יכולם למכור חמץ לנכרי בזול ג"כ אינם מבערין וממצנעים החמץ לאחיה"פ להחליף אם אפשר אבל אם לא ימצאו מי שמחליף עטם בעלי הפסד אוכלים אותו בעצמן דמפני הפסדן עברו גם על אכילת חמץ שעעה"פ דאל"כ למה לא ימכרו אותו קודם הפסח בזול ומלשון הבריטית מוכך דמייר בעובי עבירה כallo דאל"כ ל"ל טעמא דמפני שמחליפין דהא אפילו לא ימצאו מי שיחליף עטם שוה בשווה יקחו בוקיר פת מנכרי ימכרו את שליהם בזול כאשר יוכלו כיון שלא חישדו על אכילת חמץ בשום אופן וכיון שאמר מפני שהן מחליפין הרי מבואר דודוקא כשמחליפין אינם אוכליין אבל אם לא ימצאו להחליף יאכלו בעצם וכן יתנו לאחרים וזה ברור בס"ד.

ע"ב רשי"ד "ה מפני שמחליפין בסה"ד ו"א שאף לעצמו שרי וטעות הוא בידם דא"כ מצין דמים לחמצח בפסח, הנה דברי רשי"זיל תמהין לפום ריהטה וכאשר תמהון עליהם בתוס' דהא לכתחלה עכ"פ אסור להחליף וראיתי בשורת"ס צ"ל ע"ח סי' ק"י בעל החות"ס צ"ל ע"ח סי' ק"יב וביתר ביאור בחודשו לחוליין כאן דכוונת רשי"זיל כי ה"א מה שיטת הרמב"ן זיל בפ' השוכר דחליפין מותרין ממש דאיו אלו דמיין של איסור הנאה וכדרבי הירושלמי קדושיםן על המשנה דמכרן וקדש בדמיהן מקודשת וא"כ ילכא איסור בהחלפה או במכירה ושפיר קשי' לי לרשי"א"כ מצין דמים לחמצח בפסח דהא שרי לכתחלה למcor אלא דבאותם הרמב"ן זיל נשמר מזה כמו שכ' החות"ס דעתם דהא מלטה הווא משום דאי"ל למcor דאיו לו בעלים והמעות שקיבל מהנה או גזל הווא, וכן תראה שם"ט דחיה הרשב"א כאן קושי' רשי"על ה"יא"דא"ל למcor דאיו שלו ולא כמו שדחו התוס' דברי רשי"י בכתוב דאיו זה דיוקן לכתחלה אסור למcor דזה ודאי ליתא דאם עבר איסור תורה בהחלפה עצמה א"ז מミלא אסרו חכמים החליפין כי היכי דלא להנות מאיסור וא"כ אשר נברא בס"ד הדבר לפניו בסוגי" דסכך של ע"ז עי"ש ולכן מצד זה שפיר הקשה רשי"זילadam החליפין מותרין אפילו מדרבנן ע"כ דלא עבר איסורא במעשה ההחלפה וא"כ מצין דמים לחמצח, אלא דנפרדים דברי רשי"זיל כמש"כ הרשב"א דאיו זה מכירה דאיו שלו, אלא דעתת ה"יא"ה שיטת הרמב"ן זיל נפרכת כאשר הארכתי בכמה מקומות עיין בספר ישיבתי אש במס' פסחים ובגיטין עי"ש ודוק.

תוס' דה מותר מיד, וכוי א"ג כפ"י ר"ת דבבצק מيري וכוי והשתא אתה שפיר וכוי' ומותר מיד דקרו אמר הינו שישור לעישה עי"ן במהרשי"א ובפ"י דבריו בראש יוסף דזוקא מיד קאמר דמותר דהינו כל זמן שנמצא בזק בידו אבל לאחר שנמצא פת בזק להגצל מאייסור אסור ממשות פת עכו"ם דמייר לא טרח ולחלוות שהי' לו בזק והחליף בבצק ואפחו זה לא אמרין דכל מה שנמצא בידו עתה תלין דכך ה' לו והחליף עי"ש ואני בער ולא עדעadam לא ידעין שנשאר לו חמץ או שנתחמץ לו עיטה בפסח מהיכי תתיי ניחוש בפרט אי הברייתא קר"ש ATI דחמצ שעה"פ אינו אלא קנסא דרבנן בעלמא ולא עוד אלא אפילו אי ATI קר"י דאייכא חש דאוריתא מ"מ איך קאמר דזוקא מיד מותר אבל כשי לו פת אסור אפילו אחר לעישה ואפי" דהא לגבי איסור פת עכו"ם פשיטה דספק מותר ואמרין דשما לא נשאר לו חמץ ולש ואפהacha"פ כדרך כל הארץ, אבל הא לא קשי' adam נאמר שלא ידעין אם נשאר לו חמץ איך מביא סיעטה לרבעא לפי מה דקרו בגמ' ודאי מחליפין אין הפירוש דזודאי מצאו להחליף אלא דזודאי מוחזרין להחליף אבל הא ודאי לא ברייא לנו דזודאי מצאו מאן דמחליף להו, אלא דסגי בהא דזודאי מוחזרין להחליף כיון ATI מוצאים להחליף אלא דהא דאמרי מפני שמי מחליפין אין הכוונה דזודאי מוצאים להחליף אלא שימושדים ומהזין להחליף אם אפשר, והנה מה שאין מבערין מפני הפסדן

חמצח להאי עברי עבירה מה מהני סברת מחייבין כיון דעתשה רק ספק כנ"ל וספק במקומות חזקה הלא הסכימו האחרנים דאסור גם באיסור דרבנן עין בפרק י"ד סי' ק"י ובשער אחר אחרים מה שפלפו בהז, אולם "יל דריש לשיטתי" באמת ספק במקומות חזקה באיסור דרבנן שרי ולכן שפיר מצי ATI האי ברייאתא קר"ש ומ"ר בדאית ל' חמץ ודאי ומ"מ סמכין להקל שמא עלתה בידו להחליף כיון דודאי מוחזר להחליף, אבל לדידן דיל' בהא קר"ש באמת אין מכך ספק דרבנן ואי ידעין דה' לו חמץ ודאי לא מהני סברת מכך מחליפין דסכך"ס הוא ספק במקומות חזקה, דהנה בראש נדה מביא הש"ס פלוגתא דרבנן ור"ש במקווה שנמדד ונמצא חסר דלת"ק כל טhoroth שנעו ע"ג בין ברה"י ובין ברה"ר טמות ודיי ור"ש אומר ברה"י תולין ובברה"ר טהור ומסיק דשניהם למדודה מסוטה ור"ש יlf' סוף טומאה מתחלת טומאה מה תחלת טומאה ברה"ר טהור אף סוף טומאה כן ורבנן שברו ותקשו שם בתוס' וכי ל"ל לר"ש חזקה עי"ש שנדחקו אלום מדברי הרשב"א זיל כאן בחוליין לקמן דף ט"ד דהא אל אבוי לממדתי ישוב נכון ל��שי' התוס', והוא דעתין חזקה איננו אלא במקומות שמסתפקים متוי יצא הדבר מחזקתו בזה ילפינו מגע דሞקמיהן אחזקה דמעיקרה אבל אם נעשה איזה מעשה לסלק החזקה ורק אנו מוספקים אם נעשה כראוי או לא לא שיק לומר דאומני אחזקה ולמר דלא נעשה מעשה אבל כל ספק במקורה התירה התורה בלאה, עי"ש היטב, שכטב הרשב"א דזה טעם דריש דמטהר ברה"ר אפילו נגד חזקה טומאה, ולפ"ז נאמר דפלוגתת האחרנים אי ספק דרבנן במקומות חזקה להקל או להחמיר תלי בזה אדם נאמר דגם בספק במקורה מוקמיהן אחזקה לשוטטו כוזאי דלא נשנתה אז גם בדרבנן להחמיר אבל שמי מהתיר זזה ברור בס"ד, ולפ"ז ר"ש לשיטתי" שפיר מהני ספק שמי מה"ת א"כ בדרבנן אמרין להיפוך דספק שמא נשנתה הדבר מהני להתיר, וזה ברור בס"ד, ולפ"ז ר"ש לשיטתי" שפיר מהני ספק החלפה להתיר חמץ של עברי עבירה הגם דזודאי נשאר להם חמץ אבל אן דפסקין כרבנן בגין מכך נחזקה במקומות ספק במקורה ליכא להאי דינא דחמצן של עברי עבירה שום מציאות וכלן השמיותו הפסיקים, ודוק' היטב.

ע"ש תנוי דמסיע לך חמץ של עברי עצירה מותר מיד מפני שהוא מחליפין, פירש"י שאין מבערין מפני הפסדן, והקשה בת"ח ובר"י דאייה סייעתא אייכא לרבעא דהא החשוד על ב"י הקל לא חמוד על אכילת חמץ שעעה"פ החמור עי"ש וצריכין אנו להוציא לבאר הקושי" דניהו דחשודים נמי ליהנות מחמצח כי ע"כ לתכלית זה אינס מעירין החמצח כדי ליהנות ממנה אחר הפסח אבל עדיין אכילה דחמור מהנה לא חשידי וה"ה להכשיל אותנו באכילת איסור, וניהו דלפי מה שכטב הרש"ז יוסף לקמן בד"ה עוד אbara לך דהא דמליחף אסוריין לו החליפין הוא דזוקא במחליף עם נכרי אבל במליחף עם ישראלי לא דהמעות שקיבל מישראל גזל או מתנה הוה עי"ש, וא"כ לכאו יש לומר דמה ל". מחליף עם נכרי או ישראל דבלוק"כ עבר רק אחד איסורא דמחליף עם הנכרי עבר אדאורייתא בהחלפה עצמה דנהנה בשעת המקח בקניון החליפין ובהחליף עם ישראלי ניהו דבר אלפיני עור להכשילו אבל לעומת זאת לא נהנה מאיסורא. אבל זה אינו חדא adam יודע כל זאת אז יודע דבר איסור גזל ועם אלפיני עור ועוד דלהכשיל אחרים באכילת איסורו חמוץ כמו אכילת עצמו, ולכן שפיר נתקשה.

אבל לפי מה שכטבנו בדבור הקודם לק"מ דהא דאמרי מפני שמי מחליפין אין הכוונה דזודאי מוצאים להחליף אלא שימושדים ומהזין להחליף אם אפשר, והנה מה שאין מבערין מפני הפסדן

ודרש כי חרס היא למיעוטי ערלה וכ"כ הרוי דמה"ת אין תופסין דמיון והותס' לא בקש יותר אלא להוכיח דאיقا הרוחה רבה בין החמצ לחולפיו ואם גם מדרבנן שרו החליפין אז התמייא יותר גדרולה על רשי"ז"ל שכתר דאיין כאו אלא הרוחה פורטא דאיין לומר דכונת התוס' דלא נאסרו החליפין למחליף מה"ת דזה פשיטה כיוון דאיין תופסין את דמיון מה לי אחר ומה לי הוא אלא ודאי כיוונו התוס' למה שכתבנו דאם החליפין ה"י מותרין לגמרי למחליף אף' מדרבנן לא קשה מידי על רשי"ז"ל דשפир כתוב דליך אלא הרוחה פורטא כיוון דההחלפה עצמה אית' ב' איסור DAO-ריאיתא ולכן כתבו התוס' דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן ר"ל מעשה ההחלפה נמי רק מדרבנן והטעם משום דגזרו על החליפין וממילא לא עבר בהחלפה איסור תורה והוה הרוחה גדרולה ולא פורטא ולכן הביאוראי' מרשי"ע"ז דהחליסין אסורן לו מדרבנן אבל רשי"ז"ל הי' סובר דהאי איסור שאסרו רבנן החליפין לא מבטל איסור של החלפה והוא פלוגת' ישנה אם ע"י רבנן נשנתה הדין תורה ויש בזה כמה דעות ואכ"מ להאריך בזה.

ובזה תבין גם מה שכתבו התוס' אח"כ ו"יל': ונראה שפושט לרשי"ז' אסור מדרבנן מכמה שכתב כאן דא"כ מצין דמים לחמצ בפסח ואין זה דיווקה וכי' כיוון דלכתחלה אסור למכור עכ"ל ומפני ישנותם על לשונם שכתבו ונראה שפושט לו לרשי"ז' וכי' הלא בפירוש כתוב כאן רשי"ל לדחות ה"יא שمبיא וכו' ה"י להtos' כתוב ומה שהוכיח רשי"ז"ל כאן אסורים החליפים דאל"כ מצין וכו' זה ליתא דהא עכ"פ לכתħħala אייכא איסור בהחלפה וכאשר מתמיחים האחرونים ז"ל על האי דברת רשי"ז"ל שאין לו שום הבנה. עיין בראש יוסף שהביא בשם אלל' אברהם פירוש דוחוק, גם קשה דלי' מה שפירשנו דברי התוס' דרצו להוכיח דרש"י אסורים החליפים עכ"פ מדרבנן למה הביאו מරחיק לחם מרשי"ע"ז כיוון שכתב כאן דע"כ החליפים אסורים מצין דמים לחמצ בפסח.

אבל לפי האמור הכל ניחא דהני ה"יא שمبיא רשי"ע"כ לא ניחא להו לומר דמשום הרוחה פורטא בגין איסור אכילה לאיסור הנאה מחליפין דכוון דעובי עבריה הון שאם לא ימצאו להחליף אוכלים נס בעין החמצ אין מסתבר לומר דמחזרין בטירחה אחר הקל הקל כיוון דשניהם אסורין מה"ת ואכ"ע' לומר דר"ל למחליף עצמו שרי דהינו דלא עשה איסור תורה בהחלפה וממילא ליכא באכילת החליפין אפילו איסור רבנן לא, דהא בהא תל"יadam מודים דבחלפה עצמה עברו איסור תורה מה הוועילו באמרים דשרי באכילה כיון שכבר עבר DAO-ריאיתא בחחלפה וכן כאן רק הרוחה פורטא אלא ודאי דלה"יא גם בחחלפה לא עבר AMDI' וכאשר באממת כן הוא שיטת הרמב"ז ז"ל ומוקשו מירושלמי קידושין על מתני' דמקdash בערלה שכתב בטעמא דמכרון וקידש בדמיון מקודשת משום דאיין דמיון והוה גזל או מתנה בידו משום דס"ל לשיטה זו דאיין לאיסור הנאה בעלים כלל ומקרי אינו שלו וע"ז הקשה רשי"ז"ל אכ"כ מצין דמים לחמצ בפסח, אלא דלי' האמור קושי' ז' לא ק"מ דעתמא דשרי למכור היא משום דאיין זה מכירה שלא מצי מוכר דבר שאיןו שלו ואכ"כ ליכא דמים לחמצ בפסח אלא דרש"י ז"ל לא נחית לטעמא דהא מלטה ולכן הקשה שפיר על האי שיטה, ولكن אין כאן הוכחה דרש"י החליפין אסורים כלל כי כאן אין כוונת רשי"ז' אלא להוכיח דאייכא איסור תורה בחחלפה אבל מ"מ כתבו התוס' מאחר דרש"י ז"ל סובר בפירוש בע"ז שם החליפים אסורים עכ"פ מדרבנן למחליף נראיה דהוכחו ה' מה' דכתיב כאן דכתיב כאן לדחות ה"יא על גוף ההחלפה דאסורה ה' דהחליפין עצמן אסורים וע"ז כתבו דזה ליתא דעתו שיש להוכיח דההחלפה אסורה אבל החליפין אפשר דמותרים, ודיל' היטיב בכל הדברים שכתבתי כי הדברים ברורים בס"ד.

בשותך דאייכא חזקת איסור ודאי מוהני מה שהחצר לשוחט כהונן דשמא לא עלתה בידו, אבל קושי' ז' ליתא דודאי סגי כאן במה שמהדר לשוחט יפה דאייך חזקה אלימתא דאיין קלkol יצא מות"י מומחה בר דעת ושפיר סמכין דשחת שפיר ולעין בדיקת סcin' באממת מה"ט לא מהני מה שמחזר אחר סcin' יפה דלמא לא עלתה בידו ממש"כ למלعلا.

אבל התוס' שהקשו דהוה פט עכ"ו'ס עכ' לא סברו דלא ידעינו אם נשאר להם חמץ דאי באמת לא ה' מקשין מידי דלבבי איסור פט עכ'ס תلينן להקל דלא נשאר להם ואפו בעצם אבל הם סברו דמייר' בדיעינן שנשאר להם חמץ או עיסה בודאי ורובה וחזקה רובה עדיף אפיקו מדרבנן להאי מ"ד וכן קאמרו דע"כ מיררי הכא דאנו רוצים ליקח מה שידיעין שנשאר להם ואכ' בבקש שפיר לוקחין אבל אם נמצא בידם פט וANO יודיעין שנשאר להם פט אין ליקח משום פט עכ'ס, ויש להם קצת ראי' DAO-ריאיתא מיררי שידיעין שנשאר להם חמץ מה דפריך הש"ס ממאדי דרי' ה'יא דלמא ר"ש היא וא' דלא ידעינו שיש להם חמץ שעעה'פ' איך מציאatti' קר"ש דהא אז בא טעמא דבחליפין שרי' דשמא לא נשאר להם חמץ והוה ספק דרבנן לקולא אלא דמ"מ ראי' גמורה ליכא דיל' דהכי קامر דלמא ר"ש היא ומיררי בדיעינן שנשאר להם חמץ אבל אי ר"י היא אז מיררי بلا ידעין ודוק'.

בא"ז ומה שפירש הקונטרס שמרוחין לדידן מיהא שרין ונראה שמרוחיכון גם לגבי דידחו למה דס"ד השטא דהוה DAO-ריאיתא דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן וכו' עכ'ל עין בלב אריה שכתב דגס רשי"ז"ל כתוב דמרוחין גם לדידחו והא-DDIK לכתוב בהתייא טפי פורטא עג'ג דאייכא הרוחה רבה DAO-ריאיתא לדרבנן דיק לכתוב כן למסקנה דמציאatti' קר"ש ומ"מ אייכא הרוחה פורטא גם לר"ש דלא אכל האיסור עצמו אלא חלפי, ור'ל דהוה תרתי דרבנן, ולכאו' יפה כתוב בគונת התוס' דנראה דהוקשה להם על רשי' שכתב דאיין כאן לדידחו אלא הרוחה פורטא דהשתא דקאמר דאית' קר' אייכא הרוחה טוביה, אלא דמה שהמליץ بعد רשי' הלייא טובה דהא השטא לר'י קיימין אבל במוח'ת כל מה שכתב ליתא דהא רשי' ז"ל יפה כתוב דגס לר'י ליכא אללה הרוחה פורטא דנייהו דבחליפין אינם אסורין אלא מדרבנן אבל ההחלפה עצמה הוא איסור תורה דנהנה בחחלפה שנתעורר להשיג היתר תמורה איסור וכאשר נדבר מזה לקמן בסוגו' דסcin' של ע"ז עיי'ש', ואם תדייק בדברי רשי' ז"ל תמצא שכן הוא, דז'ל: ואע'ג דהשתא נמי איסור הוא לבב' דהא מתהני מחמץ שעעה'פ' דאי לא דיהיב לוי' לעכ'ס לא יהיב לוי' דידי' וכו' הרי' דקאי על מעשה ההחלפה עצמה דהוא איסור תורה וכן כתוב רשי' ז"ל דאיין כאן אלא הרוחה פורטא מאיסור אכילה שהוא במלוקות לאיסור הנאה שאין לוקין עליו לדעת הרמב"ס ואפיקו לדעת התוס' דלוקין על הנאה מ"מ אייסור אכילה הוא גנאי יותר ממש'כ התוס' לקמן ה' ע"ב ד"ה השטא.

אולם התוס' השיגו על רשי' ז"ל שכיר באמרים דמאיחר שנזרו ז"ל לאisor החליפין למחליף שוב לא עבר DAO-ריאיתא כלל בהחלפה עצמה דהוה כהחליף איסור הנאה באיסור הנאה והמעין היטיב בדברי התוס' יראה ויבין כי לכך כיוונו דז'ל: ונראה שמיוחיכן נמי לגבי דידחו וכו' דבחליפין" אוט' שבירשו בקונטרס בע"ז וכו' ויש לדקדק דבתיבת "דבחליפין" רבי' תיריה והוליל "דחליפין" ומילא הוליל "אינם אסוריין" בלשון רבים ולא "לא אסורי" בלשון יחיד, יותר יש לתמונה שהביא ראי' מרשי' בע"ז שפירש DAO-ריאיתא החליפין מדרבנן הלא לא בעי ראי' DAO-ריאיתא אלא לא אסור מה"ת וזה מבואר בgeom' עצמה שם

וכו' ואיך כתוב רשי"י דר"ע אהיה ברייתה קאי ואמור דעתך דזהה ככופר בכחית מ"מ בר זビחא הוा.

ה' הקשו האחרונים דלאחר דאיתותב ר"ע מה נעשה בראשיתו מיהושפט שאכל מב' טבח דאהאב דלא מתרץ הש"ס מיד עלי זה.

ו' הרא"ש יותר הראשונים פסקו הרבה מושם דהאי ברייתה דהכל שוחטין ואילו מומר ע"כ במומר לאותו דבר מיירי וכברא דהרי איתותוב ר"ע והקשה הלב אריה למה לא סמכו ג"כ על הברייטה דחמצן של עובי עבירה דקאמר בגמי' דאמר לי' רבנן הרבה תניא דמסיע לך.

אבל הת אנק ושמט פירוש הסוגי לפי שיטת רשי' ורמב"ס ז"ל כל או"א לפ' דרכו ותיישבו לך כל הנני קושי' דלעיל כמו' חומר בעזיה'ת ותחלוה נפרש הסוגי לפי שיטת רשי' ז"ל.

הנה דע דלפי הס"ד שבגמי' לא ידע הש"ס שום חילוק בין מומר להשוד דהינו בין אכל נבלה פ"א שנקרה השוד ובין אכל הרבה פעמים הנקרה מומר לעניין דינו של רבא דבשניהם בעי בדיקת סכך ובשניהם סגי לסתוך עליהם במעשה השחיטה עצמה שלא שבק התירא ואכל אישורה דהרי רק אח'כ חדש סברת דש ב' בתירא דמי' לי' והוא דנקט רבא מומר או דשיגרא דלישנא הווא או דלרבותא נקט דלא תימא מומר לד"א הווא כמו' כמומר להכחית ואינו בר זビחא ולכן שפר מבי' ראי' להדי' דינא דרבנן מברייטה דחמצן של עובי עבירה ע"ג דלא אתחזקו למומרין לאכול חמץ שעעה'פ' אלא אתחזקו שאין מבערין מפני הפסן ואם לא ימצאו להחלה' לאח'ה'פ'chosdim לאכול וכאשר בירנו זאת למעלה דק' מيري הא' ברייטה ועיין לעיל דבזה מישוב כל מה שנטקשו האחרונים בה. ולכן הראי' מהאי ברייטה לדינא של רבא לא קמה במסקנא שזכה חלק בין השוד למומר דבמומר אל' דש ב' וכחתира דמי' לי'.

ואח'כ מביא ראי' מברייטה שני' דהכל שוחטין ואפי' עREL כתוי ומומר. וудין לא נחית לחלק בין השוד למומר ומ"מ ממומר לערבות ליכא ראי' לרבעה מושם דמומר לערבות לא מקרי חמוץ מנבלה או כדעת הש"ד מושם דהוה בשואה'ת. והוא האמת כי דעת הש"ד נפרק מרובה משום דהוה בשואה'ת. ובדקה כאשר תראה ובמומר לערבות אתה לשמעין לאפוקי מד"מ דס"ל דחשה לד"א הווא חישד להכחית אבל הראי' לרבע הוא מאפיilo ישראלי מומר דקתני אח'כ דאי במומר לד"א ושאינו חמוץ מנבלות ההינו מומר לעאר עבירות בעי במומר לנבלות וה'ה דהוה מצי לאוקמי במומר לחומר מן נבלה כמו' חמץ בפסח או חלב ודם שחושד לנבלות הקל ממנהן אלא דק'ין דעתך לא ידע לחלק בין השוד למומר יותר ניחא לי' לאוקמי מומר סתם דקתני ההינו במומר לאותו דבר דמיiri ב' וע"ז מדחה הש"ס דילמא מומר לאותו דבר לא אלא במומר לע"ז וכדר' ען וניחא לי' לשון סתם דשיך על ע"ז כਮובן אלא דגס אי נקי' כן הרי נשמע כדרבא דהא ע"ז ודאי חמורה מנבלה והו השוד לנבלות لكن חדש עתה דמי' מילא ראי' לרבע דשאני השוד לאותו דבר מומר לאותו דבר בינו' דב' ראי' לא מימיר דכתה'ריא דמי' לי'.

וכשתדקדק בדברי רשי' ז"ל הנחמודים מהרב ומפני רב תמצא בדברי דעל הא דקאמר אלא מומר לאותו דבר פרשי' ז"ל: לנבלות לתיابו ואיצטריך לאשמעין דאפיilo מצוה חדש עליה כי מזמןין לי' התירא סמכין עלי' עכ'ל הרוי רבותא אחרת בידינו של רבא אלא דעתך דחשוד לא שבק התירא אבל لكمן כאשר דוחה הא דר' ען וקאמר כדרכ' לע לא אלא כדרבא במומר לאותו דבר פרשי' ז"ל: לשחיטה לתיابו ואיצטריך לאשמעין דלא תימא כיו' חדש ב' כחתירה דמי' לי' וכוי' עכ'ל הרוי דעתה נתחדש לנו' דרבנן

גמר' לימה מסיע לי' הכל שוחטין אפילו כתוי ואפי' ערל ואפילו ישראל מומר וכו' עד סוף הסוגי' דמסיק לר' ען בתיבותה.

והנה רבו כאן הקושיות והדקודות ואסדרם אחת אחת.

אהאי ערל דקתני מוקי' במומר לערבות וקמ"ל לד"א לא הויה מומר להכחית כולה ופרש' ז"ל וחיט שפיר - הכוונה לאפוקי מד"מ דס"ל ברכות דף ל' דחשה לד"א הווא השוד להכחית (ועין לקמן בראש הסוגי' דחשוחט בשבת בתוס' וראש يوسف שם ובפלתוי ודז'ק) וא'כ אינו השוד לנבלות וחיט שפיר וגס בדיקת סכך אינו צדיק לשיטת רשי' ז"ל ומוכח מכאן דערל ע"פ שהוא חמור מובלה דאית ב' כרת לא משוי לי' השוד לנבלה והטעם או כמש'כ הש"ך י"ד קי"ט סקי"ב מושם דבשני מיני איסורים לא אמרינו השוד להחומר השוד לכל או כמש'כ הדגול מרובה שם משום דהוה בשוא'ת ויש לו שהות עדין למול לדעת הרמב"ס אינו חייב כרת עד שימות עיין בפ"ב מהל' מיליה - אבל אין לפреш דלעולם מומר לערבות דקל מני' אבל מ"מ שוחט שפיר משום דלא שביק התירא דהרי הגמ' אמר דקמ"ל דלא הווא מומר להכחית ולא דחשה לנבלות לא שביק התירא - ומתווך כך אני תמה אקרא על הגאון בעל הଘות יד שאל שם בו'ז שהקשה למה לא מוקי' בגמי' האי מומר בברייתא במומר לדבר חמוץ מנבלות כגון חמץ בפסח ודלא כרבא ולא כר'ע אלא ודאי דמומר לערבות השוד לנבלות ודלא כש'ך ולא כdagm' ר' עכ'ת' דהמה נפלאים ממנ' דלפ'ז מפרש הא דאמר בגמי' במומר לערבות וקמ"ל דלא הווא מומר להכחית דהינו שואה בר זビחא ולא כפרשי' דחשוחט שפיר ופירוש זה ודאי ליתא דפשיטה דמומר לדבר אחד לא נפסול מלשות וכמש'כ הפלתי' והראש יוסף שצ'ינתי - אלא דקושיתו סובבת על הגמ' דקאמר אי מומר לד"א ההינו מומר לערבות דלמא מומר לד"א שהחומר מנבלה ואז לאו ההינו מומר לערבות דאיו השוד לנבלה והאי מומר לד"א החומר מן נבלה השוד לנבלות.

ב' בגמ' לא לעולם אימא לך מומר לאו'ו דבר לא מ"ט כיו' DDS ב' כהיתרא דמי' לי' והקשה הלב אריה וכי לא ידע כבר החילוק בין דבר אחר לאו'ו דבר דהרי המבaira ראי' מברית' זו כבר אמר אי מומר לאו'ו דבר ההינו מומר לערבות אלא מומר לאו'ו דבר אלמא דaicaca טעם דלאו'ו דבר גרע מל"א ואיך - שאל כאן מ"ט ועין ב' מש'כ שדריך קרוב לדרכנו.

ג' עוד הקשה הגאון הנ'ל דר' ען המוכחים דינו מיהושפט שאכל מטבח דeahab, לדעת הרמב"ס דגם במומר לשאר עבירות בעי בדיקת סכך קשלה לדנPsi' איך אכל יהושפט מטבח דeahab בלי' בדיקת סכך דהרי אמר דלא הווא מפלג מני' נPsi' כל. עי' יש שנדחק.

והנה כפי מה שבירנו שיטת הרמב"ס דמייטה לא טrho לבדוק בדקוד והבנת הלב על פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת וחומרה זו דהינו לפסל השחיטה עי' פגימה הנרגשת נחהה בימי אמראי בתראי, קושי' ז' לק'ם כמובן, אלא לדעת רשי' ויתר הראשונים דמפרשים מיטrho לא טrho לתקון הסכך הפגום מפני שאוכל נבלות לתיאבון ודאי קשלה הא מומר לע"ז ודאי השוד לנבלות, וכאשר בארא לפנינו ודלא כב' דב' דוקא מני' איסורים שווין. וחושוד לנבלות ודאי עי' בדיקת סכך כמו' מומר לנבלות לדעת רשי' דמ"ש וכאשר בארא וא'כ הקושי' איך אכל יהושפט בלי' בדיקת סכך בעי' שוב.

ד' רשי' דה' אלא מומר דקתני לעכו'ס ואיצטריך לאשמעין מושם דאמר מר דחמורה עי' שככל הkopfer בה כמודה בכח'ת וא'כ' סמכין עלי' כר' ען עכ'ל וכל הרואה ישתומים הלא מהאי ברייטה נפרק דינו של ר' ען וכדליך דקאמר דלא כר'ע משום דאמר מר

התירה ואכל איסורה וא"כ למה ניחוש שמעיד עדות שקר ולבור על פני עור במקום שאין לו תועלת לעצמו.

אבל מה עעשה שכל אלו החרוגים וגם הרשונים ז"ל עמהם במחלוקת לא ירדו לדעת הרמב"ם ז"ל שמננו יצא החילוק הלא שבין מומר לחשוד לידע טumo וניימוקו כי הוא מחמיר מצד אחד להצטרכ בדיקת סcin על חשוד אפילו לד"א ולקל מנבלה נמי ומיקל מצד אחר לסמוך על חשוד אפילו לנבלות ולא מצרך בדיקת סcin וע"כ טעמא אחרינא הי' לרמב"ס בזה לא משום דሞמר דש בי' דהרי מומר לדבר הקל אפילו חדש אין לנבלות ומ"מ מצרך בדיקת הסcin אבל דע כי מצאת גם ברא"ש ז"ל שמלחין בין מומר לחשוד מטעם דሞמר דש בי' ז"ל והלctaה בהא כרבא וכוכ' אבל מומר לד"א מסקין רקמן לא הוה מומר להכחית חוץ ממומר נסכך את הין ולחחל את שבות ולא בעי בדיקת סcin דזוקא עבריין לאחו דבר "Ճש ביה" הוא דקאמר רבא דבעי בדיקת סcin וכי עכ"ל כוונתו מבוארת והוא מודה דעת הרמב"ם בתרתי לא לבד במומר לעבירה אחרת שקל מנבלה אין חדש כל לנבלה שלא בעי בדיקת סcin אלא אפילו אם הוא מומר לחמור מנבלה דהוה שפיר חדש לנבלות נמי לא בעי בדיקת סcin ובזה לא די במה שכטב דמסקין דሞמר לד"א לא הוה מומר להכחית אבל חדש וודאי הוה ואיך מתיר ללא בדיקת סcin לכל מומר חוץ ממחלל שבות וע"ז כיון דעכ"פ חדש לנבלות ע"ז הוצרך לחשוד דרבא לא מצרך בדיקת סcin גם באוטו דבר רק למומר ולא לחשוד ומומר זוקאՃש ביה - אבל כל הרואה ישותם הלא רבא לית לי' סברת דש כהתראה דמי' לי' איך נסמק על גוף השחיטה שלא יקלקל מלחמת שאינו חשש לאיסור נבלה ומ"ש מומר לנבלה מכותי דבעי עומד על גבי או יצוא ונכנס - וכדי שלא להשות גдол הרשונים כתועה בדבר פשטוט ח"ז מסורת נפשאי ליריד לסוף דעת קדשו ומצתתי מוקם לישיב דבריו ולומר דגム רבא מודה לשברת דש ביה כהתראה דמי' אבל זוקא לתיאבו שהוא דש בי' אבל שלא לתיאבו שאינו דש לאכולו לא הוה כהתראה ולכן שפיר יש לחלק בין מומר לחשוד לגבי אחרים שאין בו תועלת עצמה רק לאחרינה במומר דכל שהוא לתיאבו שהוא ליתר גם להאכיל לאחרים אינו חשש דהרי במקום צורך כהתראה דמי' לי' ומילא גם לפני עור ליכא לפי דעתו אבל בחשוד ניהו דלעכטם ה"י שוחט בסcin פגום ע"ג דוידע שעבד איסורה משום דיסקין תקיף עלי' אבל להכשיל את חבירו במקומות דלא מגיעו לו הנאה למה לי' ואין אדם חוטא ולא לו.

ותיתתי לי שאחר זמן רב מצאתי בספר יריעות שלמה בבית יד שלו הלכה ה' דה' וכן סברת הש"ך שרצה להעMISS סברא זו בדרכי הש"ך אבל נעלם מעניינו הבדולחים שמדובר הרא"ש ז"ל מוכח סברא זו אבל הש"ך ז"ל אלו היה לכך כוונתו לכך לא היה שותק מלבר סברא מחודשת זו.

ולא עוד אלא שאין ספק אכן דהרא"ש גופא דלוי שהיה רואה ברמב"ם שמלחין בין מומר לחשוד גם באוטו דבר לא היה עולה בדעת קדשו להמציא סברא זו כדי להקל בחשוד שלא לחציך בדיקת סcin כי סכ"ס קושי הפרמ"ג הנ"ל במקומה עומדת דין לדמות שוחט לאחרים למידע לאחרים כי בשוחט לאחרים בין בשכר ובין בחנם איכה הנאה ותועלת להשוחט כמו שביארנו לעיל, ומימירה דרבא דנקט מומר ליאס שום הכרע עתיקר מימרא דרבא לקהל אתה דמותר לסמוך אשחיתות מומר בגין עצמו ומשום שלא שvikת התירה ולא אמרין דש בי' כהתראה דמי' לי' ורך דרך אגב קאמר האי דבודק סcin ונותן לו משום דעתינו הכי הוה ואיך בדיק דחשוד לא בעי בדיקת סcin.

ומומר לרבותה נקט מושםDDS ביה ומי' לא שביק התירה וזה ברור ואמת.

ולפי האמור גם בהא דר' ענן אייכא ס"ד ומסקנא DDS סובר הש"ס DR' משמעינו דሞמר לע"ז ע"ג חדש לנבלות דהרי מומר לכל הוא מ"מ לא שביק התירה ואכל איסורה ומילא גם בהא דאמר מר חמורה ע"ז וכו' נמי מותפרש דהוה חדש להכחית וכמו של"מ דמומר לד"א חדש להכחית אבל אין מומר להכחית והוא בר זביחה כאשר ישראל אלא כאשר מסיק דכר' ענן לא אלא כדרבא הי' מוכרכ לחשוד דבר' ענן טעמא אחרינא אייכא לפסול שחיטתו ומשום דאמיר מיר חמורה ע"ז וכו' והוה ממש כמושם דמומר לד"א חדש בר זביחה ולא קשהתו לאוקמי דלא CR' ע"ז וدلע כרבא במומר לדבר חמורה מנבלה דכיוון דמומר סתם קאמר וצרכין לשול מומר לא"ז ומומר לע"ז הרי הוא דוחל לאוקמי בהכי.

ולכן כמה הראי לרבה מבריתיא ז' ולפ"ז דרבא אפי' במומר DDS ביה קאמר שלא שביק התירה משום DL' דכתהeria דמי' לי' ומשום דאצלו מומר וחשוד חד דינא אית לו וא"כ מכם'כ' לחומרה במה שבעי רבא בדיקת סcin משום דמיירתה לא טרחה פשיטה דגס חדש בעי בדיקת סcin דמומר דנקט רבא לרבותה דגס מומר סמיכין עלי' דלא שביק התירה אבל להקל בחשוד דלא לביעי בדיקת סcin במומר מהיכי תיתוי.

אלא דהמעין בפסקים יראה שלא בין הוא וראש המדרבים זה הוא הרמב"ם ז"ל דמלחין בין מומר לחשוד ופסק דמי' שנפסל לעדות ע"י שעבר איזה עבירה שבUberiorות שוחט בין עצמו גם בלי' בדיקת סcin והכ' כתוב שם דמלשונו מוכח דאפילו חדש לאותו דבר דהינו שנפסל לעדות ע"י אכילת נבלה נמי לא בעי בדיקת סcin אלא דבב' סותר את דברי עצמו וכותב חדש לאותו דבר צריך גדייה בדיקת סcin ובש"ע שלו העתקה דברי הרמב"ם מלא במלה אשר מלשונו משמע חדש לא בעי בדיקת סcin אלא דהרמ"א בהגה שדרכו לנוטות תמיד אחרי המהמיר כתוב חדש לאוחו דבר חדש כמושם ובאי' בדיקת סcin ושרשו נרשם בבב' - וע"ז השיגו הש"ך סק' כ' דהרי הב' בעצמו בכ' כתוב חדש לנבלות נמי לא בעי בדיקת סcin ומה ש' בב' דבעי, השכיל הש"ך את ידו לפשר הדבר באמרו חלק בין שוחט בשכר לשוחט בחנם דבשותח בחנים דינו כמושם בעיד עלי' דחזקה און אדם חוטא ולא בבכורות דחשה על הדבר מעיד עלי' דחזקה און אדם חוטא ולא לו אבל בשוחט בשכר שיש לו תועלת בדבר ודאי חדש אין נאמנו ובאי' בדיקת סcin וע"ז אתא הפרמ"ג ז"ל ומחי לי' אמוחא דמה עניין זה לעדות לאו אמן ארמינו דמטרח לא טרח לתיקון הסcin הפגום עיי' ולכורה כוונת הש"ךadam שוחט בחנים אם ימצא הסcin פגום לא ישוחט לו דלמה לי' לעבור על פנוי עור חנס בלא דבר, אבל באמות זה ליתא דהשחיטה הוה טרחה גדולה אשר נוטנים שכר עליה ואם נמצא מי שעושה שירות זה לחבירו חנס מסתמא הוא צריך להחזיק לו טוביה או שמצופה ממנו איזה טוביה להבא, ואינו לך תועלת גדולה לעצמו מזו והרי תורה באיסורי הנהא כשם שאסור למכרן כך אסור ליתנס לנכרי ומשום דנהנה בנתניה זו מפני שהנכרי מחזיק לו טוביה וכן שנינו בנדרים דמודר הנהא אסור למדוד מקרה במקומות שונים שכר וכל'ין יפה השיג הפרמ"ג על הש"ך שמדד מה העניים הרוחקים זמ"ז כרחוק מזרח ממערב.

ולא די בזה אלא דע"י חידשו הוצרך הש"ך ז"ל לחשוד דמומר אינו מעיד בשול אחרים אשר אין לו טעם ומסתימת לשון המחבר בס' קי"ט שהוא מתשובה הרשב"א מורה להיפך שהרי כתוב מי שהוא מפורס בעבירה מעיד בשול אחרים וגם הסברא אומרת כן דגס במומר נאמן דהרי סמיכין על שחיטתו משום דלא שביק

הרי באותו שעה עכ"פ דין מומר עליו וזה אמת לאמתו של תורה ומה מאי שמח לבני כאשר מצאתי בדברי בס' ירידות שלמה סי' ב' סי' ד' ד"ה ועוד נ"ל ברור ז"ל, "ועוד נ"ל ברור אף שהעלתי בפ"א חשוב מומר לדעת הרמב"ם הינו דנקרא מומר אבל לטעם דבר חשוב מomiduto בודאי עבי מועד ורגע וכוי' וכי נימה משומן דאלל פ"א במאיד עשה עוד פעמייד אדרבה אמרין אולי עתה לא הי אוכל וכו' עכ"ל" ובזה מיישב סתרת פסקין הרמב"ם באותו עניין עי"ש ועיין לךו בחדושנו בסוגי" דשותט בשבת.

ועתה בא ואראך איך כל מה שכתבתי מוכרכ ובולט מתוך דבריו הקדושים וסידורו הנפלא של הרמב"ם ז"ל כי ז"ל בפ"ד ה"ד, "ישראל מומר לעבירה מן עבירות שהיא מומחה הרי זה שוחט לכתחלה וציריך ישראל אשר לבדוק את הסcin וכו' מפני שחזקתו שאינו טורה לבדוק ואם היה מומר לע"ז או מחל שבת בפרהisa וכו' הרי זה בעכו"ם ושותטו נבלה. הל' ט"ז מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן עבירות (כאן כול גם ע"ז ומחל שבת) הרי זה שוחט בין לבין עצמו אם היה מומחה שאינו מותר ואוכל דבר אסור שזו חזקה היא על כל ישראל ואפילו הרשעים שבהם" עכ"ל הזהב.

וכל המדקדק בדברי קדשו יראה כי חוץ מהא דמדיק לכתוב במומר חזקתו שאינו מטריח לבדוק, ולא די לו בשמא אינו בודק הרי שכח ליתן טעם שהיתר לשוחט בין עצמו דהרי גם במומר נבלות מيري והי' לו ליתן טעם מושום דאיינו מניח ההיתר זהה חזקה אף על הרשעים شبישראל כמו"כ בהלכה שאח"כ ובהלכה זו שמדובר מפסולי עדות ואפילו על הנבלות שוחטין גם בלי בדיקת סcin ע"י כשרים, שם כתוב האי טעמא דלא שביק היתרא דין בו צורך וגם איינו מספיק דהרי לפי הבנת הש"ז וגם הרא"ש ז"ל שהזכרתי הטעם בחשוד להתריר מושום דבשל אחרים נאמנו דאין אדם חוטא ולא לו וא"כ تو לא בעין הטעם דלא שביק היתרא ומייקר הטעם ד"א"ח חוטא ולא לו שתוק הרמב"ם מכל וכל האם מה? אבל לסי פירושנו אין כאן לא חסר ולא יתר ולא חילוף רק הכל מודקד דבhalbca קמא מדבר מן המומרים שאפילו דבר קל נבלות צריכין בדיקת סcin ע"י הקשר ואע"פ שאינו חזוד כלל לנבלה ובודאי בודק הסcin ואם ימצאה פגומה יתקנה דטרחא כל דהו ודאי מטריח שלא יאכל ולא יאכל נבלות ואפילו מומר לנבלות עשויה כן כיון אפשר בטרחא מעות לשוחט כראוי' ובsecin הראו"י מ"מ חזקתו שאינו טורה לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת כדי למוצה פגימה הנרגשת שאינה אוגרת ומפני זהה אינו אלא חומרא דרבנן אין חושש עלייה וממילא גם אינו אינס חזשן על זה אלא נבי מומר חזקתו אין טורה לבדוק אבל גבי חזוד ופסול לעדות כיון דין אין חזקה דשמא שב מאולתו והוא ספק דרבנן ולהקל. ולכן לא היה צריך להזכיר בהלכה שאח"כ טעם למה לא נצrik בדיקת סcin גבי חזוד דῆמה שביקט לעיל במומר מפני חזקתו וכו' מבואר הטעם מעצמו דבחשוד דליך חזקה לא עבי בדיקת סcin אבל טעם על מה ששוכמץ על גוף השחיטה שלא קקלול ויזהר לשוחט כהונן ודאי עבי הון במומר והן בחשוד דלגי פסולי שחיטה דאוריתיא גם הספק אסור כודאי ופה עשה שהמתין בתנית טעם זה עד הלכה שני' כדי להشمיענו דבחשוד נמי בעין טעם זה דלא שביק היתרא כמו במומר ולפוקרי מדעת הרא"ש דבחשוד לא בעין טעם זה דשותט הוה כمعد בשל אחרים ונאמן מטעם אין אדם חוטא ול"ל - וזה אמת לאמתו בשיטת הרמב"ם ז"ל.

נמצא פסקן של הדברים להלכה דלפי שיטת רשי" ז"ל דוקא מומר לאותו דבר עבי, בדיקת סcin אבל מומר לשאר מייל' אם הוא קיל נבלות לא אבל במומר לחמור שחשוד לנבלות וכן בנפלsel

ולכווארה הייתה אמיור דיש הכרע נזה מכח הקושי' דלעיל בריש דברנו דאין אבל יהושפט מב' בטחים דחאכב לא בדיקת סcin דעכ"פ מומר לע"ז חשוד לנבלות ועכ' דחויס לא בעי בדיקת סcin אלא דעכ' זה ליתא דשותט בשבר הלא גס לדעת הש"ז בעי בדיקת סcin והני ודאי שוחטים בשבר נדונים כי מושתאי אחא'b ה'י ומוכרחים לעשות מלאתכו אבל רשי" ז"ל באמות נשמר מוקשי' זו במאה שכ' ז"ל, "אחא'b וסיעתו חזין בהו דעתבו ע"ז היו ובנבלת לא אשכחן דפרק'ו ואיכא למימר דצרא דעכ' תקי' עלייהו" עכ' הרי דרש"י ז"ל רצה לתרץ בזה למה לא אצרץ בדיקת סcin עכ"פ ותרץ דשאני בזמן אהוה אז יצרא דע"ז שחיקף עלייהו ולא העשה חשודים כלל על שאר עבירות ומ"מ הוכיח דאיינו כמושר לכח'ת אינו בר זביחה דלבבי האידי ודאי אין נפ"מ דאפילו אם מצד יצרו עע"ז מ"מ הרי ככופר בכח'ת למ"ד דכן הוא.

ועתה נבו לפרש הסוגי עפ' שיטת הרמב"ם ז"ל דהנה כבר כתבנו למלعلا דהראמ"ם מפרש האי מיטרא לא טרח דלא כרשי" אלא שאינו מטריח לבדוק וממאן בפירוש רשי" דמפרש אינו מיטרא לתקון הפגימה שמצוין מושם דטרחא כל דהו צוא' ודאי מטריח כד' להנצל מאיסור אכילת נבלה דהרי חזין דטרחיה להחליף החמס שעעה"פ כאשר הקשה כן באמות הריטב"א על פרש"י ונתקח חלק בין טרחה לטרחה עי"ש וא"כ פשיטה דין לפרש מה שכ' הרמב"ם חזקתו אין טורה לבדוק בפישוטו שאינו בודק הסcin כל מפני הטורח, אלא הכוונה שבודק בהעbara בעלמא בלי הבנת הלב באופן שמרגיש פגימה האוגרת אבל לא פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת כי להרגיש פגימה דקה צוא' צrisk התבוננות הרבה וישוב הדעת וכמו שכ' הרבנו יונה מובה ברא"ש לנקון ע"ז דרבבה יראת שמים ויישוב הדעת צrisk בדיקת הסcin ומה"ט אין לנו חלק במומרין בין אותו דבר ובין לד"א ואפילו لكل נבלות שאינו חזוד כלל נבלות כי האי פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת אין בה אלא פסול דרבנן שהחמירו בה אמרואי בתראי כאשר בירנו זאת בארכוה לנקון דר"ז יי' ובפתחה בעיקר מיחוד שכן הוא דעת הרא"ה והרמב"ם ז"ל יי' כל שהוא מומר לעבירה תה' מה שהתאי' עכ' הוא קל בדעתו ואני מטריח לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת לא מפני גודל הטורח שיש במעשה זה את אלא מפני קלות דעתו שאינו חזוש על איסור קל דרבנן ושפיר מוכרח הרמב"ם לומר דכל שהוא מומר לאיזה עבירה תהיה' בעי בדיקת סcin. אולם בחשוד עי' שעבר פ"א ואפילו לאוטו דבר לא בעי בדיקת הסcin כי שמא עשה תשובה דנניהו דפסול לעדות הוה מושם דעדות עי' עד כשר בודאי והאי ספק הוה אבל לגבי חיש פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת שאין בה אלא פסול דרבנן הספק מותר וכן הוא לעניין בר זביחה דמחל שבותות עע"ז בעי הרמב"ם דוקא מומר ומוחיק בכך אבל בפ"א לא מושם דהאי פסול דין אינו בר זביחה אינו אלא פסול דרבנן כמש"כ הר"ן ז"ל בחדושיו וממש"כ לדעת הרמב"ם דאפילו על שחיתת נברה נבלה כתוב שיראה דין אינו אלא דרבנן ולכן בפעם אחת דאפשר דעשה תשובה הוה ספק דרבנן ומוחיק תמצא מדויק לשון הרמב"ם שכ' במומר, "חזקתו" אינו מטריח לבדוק הרי דזוקא בדאכא חזקה שאינו שב משא"כ בחשוד אפילו על נבלה אין חזקתו שאינו מטריח רק ספק וספק שר'.

ומה מאד מישב בזה מה שכ' הרמב"ם בפיה"מ לנקון על המשנה דשותט בשבת דאם במאיד הרי שחיתתו פסולה שרבבים תמהו עליו דהלא בפ"א לא עשה מומר ולפי האמור אין כאן דומור חזקתו עומדת כל כי בין מומר לחשוד אין שום חילוק אלא דומור חזקתו עומדת במרדו וחשוד أول עשה תשובה דהרי בת"ח אמרין ודאי עשה תשובה ובכל אדם טכ"פ ספק הוה ולכן מי שחייב שבת פ"א ואח"כ שחת בימי החול לא פסלין שחיתתו כנ"ל אבל שחת בשבת עצמו

דינו כמפורט להכweis ובימי ר"א ור"א חדש ולכך בימי הבריתא עדין לא דנו לכותי כמפורט להכweis ודוק".

גמר' שם חוץ ממומר לנסך את הין ולחול שבתוות בפרהסיא. מאיד אני משתומם מהו לחילול שבת בפרהסיא מה דלא צריך בע"ז שם גם בצעעה הוה כמור לכה"ת. ומה שעלה בדיון זה הוא, דלulos שבת וע"ז שוון וכפרש"י ז"ל דמחל שבת כופר במעשה בראשית אלא דבע"ז גופא דוקא כשועבד מחתמת שמקבל אלהותה דין ככופר אבל אם מכח סיבת אחרת ואיפלו שלא מחותמת אונס בשbill אליה תועלת אין עלי דין ע"ז וכמפורש בסנהדרין ס"א ע"ב אמר העובד עכו"ם מהבה או מיראה אבוי אמר חייב ורבה אמר פטור עד שיקבל אלהותה עי"ש בסוגי' וברמב"ס ופסקין כנגד דפטור וא"כ שבת ודאי לא חמירה מע"זadam מחל את השבת לא כדי שכופר במעשה בראשית אלא להנתו למה יהי נידון ככופר. וכן בעין פרהסיא דהינו שעושה כן ביד רמה במקום שהי' יכול לעשות כן בצעעה דזה מורה על כפירה במעשה בראשית אבל בע"ז לא בעין הוכחה שעובד מושם קובלות אלהות דמסתמא כן הוא דאל"כ למה עבדה משא"כ בעושה מלאכתו בשבת מסתמא שלא לשם כפירה עשויה, אם לא שעושה כן בפרהסיא ביד רמה.

והא דמחל שבת דין בע"ז כתוב רשי"ז ז"ל דהאי תנא חמירה לי' שבת בע"ז והוא לשנאה דגמי' עירובין ס"ט ע"ב ר"א אמר האי תנא הוא חמירה עלי' שבת בע"ז עי"ש ומשמע דלאו ד"ה הוא אלא האי תנא ס"ל כן. ולפע"ד עניין זה תלוי בפלוגתת הרמב"ן והרמב"ס ז"ל דהרמב"ן ז"ל ריש בראשית כתוב על הא דקהשה רשי"ז דלא הי' צריך להתחיל התורה אלא מהחדש הזה לכם ז"ל, "יש לשאול בה כי צורך גדול הוא להתחיל התורה בראשית בראשית כי הוא שורש האמונה ושאינו מאמין בה וחושב שהעולם קדמוני הוא כופר בעיקר ואין לו תורה כלל" עכ"ל. אולם הרמב"ס במורה נבוכים דעת אחרית עמו שבפ' כ"ב שם כתוב דלולי שיש לנו הוכחות וראיות פוליסופיות על חידוש העולם מכח המקראות לא הינו מוכרים לאמונה זו עי"ש ועכ"פ לפי דעתו אפשר להיות מצווה ושליט בעולמו גם לדעת אפלטון שהעולם קדמוני. והרי לך בזה תלוי אי כופר במעשה בראשית הוה ככופר בכיה"ת וכעע"ז.

ובאמות' פלא בעין אם כדעת הרמב"ן ז"ל דמי' שמאמין בקדמות העולם כופר בכיה"ת אז גם הבן נה מצווה להאמין בחידוש העולם וא"כ למה לא נצטווה גם הוא על שמירת שבת, ומה תאמר דגוי שלא נצטווה על השבת יוכל להאמין זאת בלי אותן של שביתת שבת אבל מי שנצטווה על שמירת שבת כל שמחלו מורה שכופר במעשה בראשית זאת מכיון הינה וכי נאמר דכופר נמי ביצ"מ אשר שבת גם על יצ"מ הוא יותר והדבר צ"ע ודוק".

אבל חוץ מהה אני נבוך מאד בדיון זה דמחל שבת במ"ננסך את הין במנגו הוא דבר איז שא"א לשמעו דנה ח"ל אסרו יים של גוים מושם בנותיהם ומגען בין שלנו מושם תקרובות עכו"ם ואטו שכשוך שדרך לנסך בכך - ומעתה אם נדונן את המחל שבת ככופר בכל התורה ומשום דכופר מעשה בראשית ונארס"י ינו מושם בנותיהם מוטב כי אישור חיתון שייך גם במחל שבת כמו בע"ז - אבל לומר מגעו בין שלנו הוה כמגע עכו"ם מהיכי תיתי הלא האי דכופר במעשה בראשית ואומר שהעולם קדמוני הוא יותר רוחק מנסוך ותקורת עכו"ם מכל מאמין ואיך נדונה בה מחל שבת לעע"ז.

ובאמות' דין זה דמגען אסור את הין לא נזכר לא ברמב"ס ולא בש"ע ורוק בתשוו' הרשב"א יש ذכר למו, ובعين הוא מכיון הינה ודוק"ק היטב.

תנוס' ד"ה חכם תימא דהא איצטרך לכדרשין בריש לולב הגzel

לעדות מחותמת שאכל נבלות אין שום טעם להקל שלא יצטרך בדיקת סכין כי התחרומות הרא"ש והש"ץ ז"ל אינו כדי להקל ומה שהקלו הראשונים באזה בלאה' קשה מאי הלא לא נמצאו שום חולק על דברי רבינו יונה שהבאתי לעיל בדיקת סכין צריך הרבה יראת שמים ויישוב הדעת והרא"ש בעצמו הביא דבריו לסתם - כי דברי הכל לכתבה בעין סכין חד וחלק בלי פגימה הנרגשת כאשר באבר במקומו - וא"כ איך נאמר דמי שאכל נבלה אפילו פ"א ומכח"כ מי שהוא עבירה אחרת יש לו אותו היראה ויישוב הדעת הצריך לבדוק סכין כדי למצוא פגימה דקה והוא תמייה קיימת על כל הני הראשונים שחלקו על הרמב"ס במומר לשאר עברות אבל בחשוד אפילו לאותו דבר יש להקל ולסמוד כשר דעת הרמב"ס ז"ל ומטעמי' דשמא עשה תשובה והוא ישראל כשר מפני שהבדייה ביישוב הדעת היא רק מדרבנן וכדי למצוא פגימה דקה כנ"ל.

ואחר בירור השיטות בעין זה נסתלקו כל הקשות שהעמדו בראש דרבינו כМОבן זולת הקושי' דמה נעשה אנו דלית לו להא דר"ע ומומר לע"ז לאו בר זביחה הוה, בהאי מעשה רב דיהושפט אשר הש"ס לא נחית לתרצה אבל גם זאת לק"מ לפ' מה שהבאתי בתוך הדברים לעיל דברי הר"ץ וכדמוכח נמי בפסק הרמב"ס דהא דע"ז ומחל שבת לאו בר זביחה אינו אלא מדרבנן דע"כ רק מה"ט דוקא במומר פסק הרמב"ס דשחיתתו פסולה אבל בפ"א לא וכאשר ביארנו למעלה וא"כ בזמן יהושפט אכן לא מירר דעדין לא פסלו שחיתת מומר לע"ז ורב ען שהביא ראי' מיהושפט ה' סי' סובר דכל שמן פורש להיתר גם בדברי הנבאים אין כח ביד חכמים לאסרו וכדעת הטו"ז הידענה ודוק היטב.

ד"ה ע"א רשי"ז ד"ה עפ' הדיבור שאני שהקב"ה התירו לו לפי שעיה דכתיב וכוי' וכן פ' התוס' ולכארה לפי הס"ד דעדין לא ידע הש"ס מהא דשחיתת מומר לע"ז נבלה, ה' די לומר דהקב"ה ידע דכשר ה' וכמ"כ התוס' על איסור בשר שנטעלם מן העין אלא דיל' דרש"י רצה ליתן טעם גם לפי המסказנא אלא דלא הוועיל באזה דהרי עדין נשאר הקושי' מהו נעשה במעשה רב דיהושפט כנ"ל, וע"כ לומר דעדין לא אסרו שחיתת מומר לע"ז שהוא רק איסור דרבנן כנ"ל אלא דמ"מ סבר רשי"ז דבדבר שהקב"ה בעצמו התיר לאיל' שחיתת טבח דאתaab לא מסתבר כלל שיגזרו ח"ל לאסרו, וכן צ"ל על מה שהקשו בתוס' מבשר שנטעלם מן העין דזאת ודאי גזירה דרבנן עיין لكمן דף צ"ה בסוגי' שם ובמה שכטבנו - ואין לומר דבשר שנמצא בפי עוף הפורה ודאי גרע ואסור מה'ת' דזה ליתא דהרי כל המדינה טבח ישראל הוה ואין חיש דאוריתיה וכן כתוב הרаш יוסף ועכ' קושי' הרנוס' נמי סובבת דאן אסר רב בשר שנטעלם מן העין במקומות שהקב"ה בעצמו האכיל לאיל' מה שהביאו אורבים וצ"ע ודוק".

הרוא"ש סוף אות ז' כתוב ועבריין להכweis פר"י שאינו חושש לאבוח הוה בע"ז ואיינו בר זביחה וכו' ואע"ג דתני' בהז בריתא שחיתתו מותרת וכו' והא מסקין קמו בדבורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים עכ"ל וככתב המיעו"ט דהאי ואע"ג דתני' וכו' הוא מלטה באפי' נפשה דמה עין זה להא דלעיל ולפנע"ד להמשיכו שפיר להא דלעיל דמסכים הרוא"ש לר"י דמי שאינו חושש ליבותו דינו כሞמר להכweis שאינו בר זביחה ובמומר להכweis ודאי אין חילוק בין לאותו דבר ובין לד"א כМОבן וא"כ הכותים שאינם חוששין על לאו דלפ"ע ה'י נמי דינים כמוסרים להכweis ע"ז כתוב הרוא"ש דבאמת בדורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים וא"ת סכ"ס איך התיר בבריתא שחיתת כותני כיוון דדינו כሞמר להכweis איינו בר זביחה י"ל הלא בלאה' כתבנו למעלה דהא דሞמר לע"ז איינו בר זביחה דרבנן הוה וא"כ הא דמי שאינו חושש בדף ה'י

עצמם ולהיות שפל בעיני עצמו וכמו שאמרו ז"ל אם כל העולם יכול יאמרו عليك צדיק אתה תהי בעיניך כרעך כדי לכוף את יצרך, אולם לרשע ובעל עבירה היצה"ר מהפך את דרכו כדי שלא יעלה על דעתו לשוב בתשובה אומר לו כבר נפלת ברשות החטאיהם ואין לך ישועתך באלוקים סלה ומה לך לעשות רക אכל ושתה ויטב לך בכל מראה עניין כי אבד תוחלתך מ"ד לכיה"פ תורה נפשך בעולםך בכל אשר תאוה לעניין וא"כ באדם זהה העונה הוא גוריאותך כי מעכברו מושב מדרכו הרע - ומה מאי מתישב בזה לשון הש"ס דקאמר מן הבהמה וכו' כדי שיחזרו בתשובה ותוס' הרגשו בזירות זה שנוטן טעם לתורה וכתבו דלאו טumo דקרה קדרש וכוי אבל לפיה דברינו נכוון מאי שרצונו לתרץ הא גופא דידילמא בהמה דקרה על המתאר את עצמו בהמה דהוא מעליותא קאי וכונל וע"ז מתרץ הש"ס דכאן מביאי קרבן שתכלית הקרבן לעורר את החוטא לתשובה אין מקום לענוויות יתרה להיות חשוב בעיני עצמו כבבאה כי זה עצת יצח"ר וכן קאמר דכדי שיחזרו בתשובה איך גוריאותך אם הוא בעיני עצמו כבבאה, וזה כוונת המתאר התם אדם ובבאה ר"ל שמדובר מן צדיקים מנוקים מן ר"ל דכאן המודובר מן החוטא המביא קרבן כדי שיחעורר תשובה ובהזאת אם ייחס בעיני עצמו כבבאה גוריאותהacula הכא מעניini דקרה והכא מעניini דקרה ודוו"ק.

תנוס' ד"ה ר"ג פרשי"ר ר"ג בנו של ר"י הנשיא וכוי' ועוד תימא גוזר ר"מ על סתם יננס ולא גוזר על שחיטה דאוריתא וכוי עיין בראש"א ובראש יוסף והנה מדברי התוס' נראת דסבירו דשחיטת מומר לע"ז הנה פסול מדאורייתא דאל"כ איזה לתא דאוריתא איך בא שחיטת כותי הלא שוחט בעומד על גביו באופן דעל גוף השחיטה אין להסתפק אבל באמת כתבתני לעיל בשם הר"ן והרמב"ם ז"ל דשחיטת ע"ז רק מדרבנן אסרו והא"כ לא לך מה לא גוזר על השחיטה כשגורר על יננס דינם חמור מון השחיטה דב"ים אפשר דנטנסך ממש ואז אסור מה"ת אבל בשחיטה שוחט הכותי בעומד על גביו לייכא למירמר שמא שחתל לע"ז דמחשبة הבל דברו לא מהני כמו בפיגול עין תוס' لكمן ל"ט ע"א ד"ה אלא ותו"ט ב"מ פ"ג משנה י"ב, ע"כ לומר לנו דהרי גם לאחר שגורר ר"ג על שחיתתנו רק באכילה גוזר אבל לא לעשotta תקרובות עכו"ם ובסתם יננס הלא אסור גם בהנאה ואס תקשה לך למה לא גוזר על שחיתתם שבינו לבין עצמו לאסרו בהנאה מחשש תקרובות כמו בין זה ילי כיוון דבאכילה בלאה"ה אסור לא ראו לגוזר על הנאה לחוד - ועיין בראש יוסף שכותב בשם הרשב"א דר"מ לא גוזר על שחיטתה ממשום דס"ל קר"ע דמזור לע"ז מותר לאכול משחיטתו ולא הבنتי דמ"מ כמו שגורר כל יננס למה לא גוזר על שחיתתם ממש לטא ותקרובות כמו ביני כיוון דאית ל"י דשותט בינו לבין עצמו יצא ודוו"ק.

תנוס' ד"ה צדיקים עצמן לא כ"ש הקשו מכמה עובדות שמצוינו שנכשלו צדיקים בדבר עבירה וא"ר"י דזוקא במידידי דאכילה שהוא גנאי לצדיק שאוכל דבר איסור משמרו הקב"ה אבל בשאר מיל' לא עכית"ד התוס'". אולם מדברי רשי"ל מוכח דלא ס"ל חילוק זה דהרי כתוב "שם דבר עוז" לא יארע לצדיק אבל לעומת זאת מישיב רשי"ל קושי התוס' באופן אחר דז"ל רשי"ל רשי"ז"ל "האיך גרים שום שטן לפני צדיקים ע"י שוג שום דבר עוז" והאי שום שטן אין אלו יודעים מה הוא אבל רשי"ז"ל لكمן בדף הסמוך מפרש את עצמו בד"ה אפשר וע"ל אי איתא גוזרו חכמים על חערבות דמאי, מסתיע מלטה דיגרים עוז וכוי עכ"ל הר' דהאי דהנה לצדיק ונקי בא עליו היצה"ר בעבירה גוררת בעבירה כי העבירה שעבר אדם נעשה לשטן לו להכשילו בעבירה אחרת וא"ת

אי לפני יאוש אדם כי יקריב מכם אמר רחמנא ז"ל לאו משוע דתפקידך לך מהאי קרא דהא מביתו נפ"ל כדאמרין בב"ק קרבנו ולא הגזול אלמת אי לפני יאוש למה לי קרא כלומר וכי יכול להקדיש ביתו אמר רחמנא וכו' עכ"ל ומיל לא יראה כמה מון הדוחק אנו צריכין לשוב לפיה תירוצים ולא עוד אלא דמתוך דבריהם הוסיף חומר על חומרadam מביתו נפקא לנו דלפנינו יאוש אינו קדוש וכמו שאמרו בב"ק לפני יאוש פשוטא ל"ל קרא א"כ למה נайд מזא בלול הגזול והביא על לפני יאוש קרא דהכא דמכם אמר רחמנא, אבל לויל דבריהם הנק' נלפע"ד לישב כל הנני סוגיות באופן אחר והוא, כי מביתו לא מצין למילך אלא דקדשות פה אינו חיל על דבר שאינו שלו כי הקרא דאיש כי יקדש אק ביתו מקדשות בה"ב משעת דלית ב"י רק אמרה בעלמא אבל בקדשות מזבח דאית ב"י מעשה ההקרבה ע"י מטsha ודי איסרו ע"פ שאינו שלו ומנא אמיינא לה מהה ש' התוס' لكمן זף מ' ע"א ד"ה רבוצה דהא אמרין א"א דש"ש ילפין ממה דאין אדם מקדיש דבר ש"ש שהוא נלמד מביתו, וא"כ אומר אני ומינה כמו באיסור דאמרין אבל עשה בה מעשה אסורה זו את מדורייתא דילפין מכל מقدس בע"ז דף נ"ד כו' נמי במקדיש ותתיי לי שכונתני בדבר זה לדעת קדשו של התבב"ש סוף סי' ה', - אמור מעתה דבפ' LOLוב הגזול דמייריך מקרבן שמקריב הגזול לא מצי מביא קרא דביתו להוציא את הגזול דחרי עשה בה מעשה ובודאי חיל האיסור הקדש על הקרבן אבל מ"מ קאמר דפסול הקרבן ואני עלה לרצון מושום כתיב און כי יקריב מכם דהאי קרא נמי שמקריב ממש מדבר ואמר דמי שמקריב יקריב את שהוא שלו אבל לפני יאוש דאיינו שלו ניהו דאיון מכם", וכן בב"ק דדרש אם עולה ע"י מעש גזול שפיר קאמר אי לפני יאוש ל"ל קרא וכונתו לא כמש"כ התוס' דביתי אמר רחמנא אלא אקרא דאמ' כי יקריב מכם קסמא דמכך נדע דכל שאיןו שלו אפילו הוא מקריבו ואיסרו אבל איןו ראוי להקרבה, וכל זאת קודם שזיכינו לידע דגס אחר יאוש דקינה באיש נמי פסול ומשוע מצווה הבהא בעבירה אבל מאחר שממעט גם לאחר יאוש דפסול א"כ אלף הוא מקריבו ואיסרו אבל איןו לא עיי קרא דק"ו הוא מלakhir יאוש גם הטעם דאיון מכם לא עיי דהרי לאחר יאוש מכם קריין ב"י דהרי איך יאש' יאוש ושינוי רשות ומשוע ומ"מ פסול וא"כ א"יתר האי, "מכם" לדרשו על המקריב שהוא יהי, "מכם" ולא מומר וזה הפ' האmittiy לפע"ד ובסוגי" דחתאת גזולה הארכתי ודוו"ק.

ע"ב גמר' וכל היכי דכתוב בהמה גוריאותה הוא והא כתיב און ובבאה תושיע ד' וכוי' ומשני התם אדם וגמהה הכא בהמה לחודיה - ונלפע"ד בביואר דברי חז"ל, דודאי "בהמה" מושאל על אדם מורה על פחיותות ושלות המדרגה אלא דנטקota רבתא איכה בין המתאר את עצמו למтар את אחר כי המתאר את עצמו "בהמה" הוא מדרכי העונה וכמו שפי' רשי"ז לולמר דכאי רוח וא"כ פריך שפיר מנ"ל לפרש האי מן הבאה דתורתה מכנהו להבאה והוא ממושיע ישראל דילמא מן הבאה קאי למtar את עצמו כבבאה שהוא מדכאי הרוח וכמו שמספרין "אדם ובהמה" דקרא ונקל קרבן אלא מדכאי הרוח שמושימין את עצם כבבאה דלא נקל קרבן אלא מושיע ישראל ומן הבאה דלא מבعلي גאות שהקב"ה שנאן ואני רוצה בקרים - וע"ז קמשני החם אדם ובבאה וכו' ור"ל דלענין הבאת קרבן המודבר בו גם מי שמחזיק את עצמו כבבאה אינו מעליותא דהרי דרכיו של היצה"ר משווים הם ומתהפקים כחומר חותם לפי האדם והמקום והזמן דהנה לצדיק ונקי בא עליו היצה"ר בתחבולה לעורר בו הנאה מגביהו בעיני עצמו זלעומתו צריך לדחפו בשתי ידיים ולהכניע את

דאישתחת שפיר והדמאי מעושר ותירץ דמ"מ כיון דחכמים גוזר על שחיתות כותוי וכן על דמאי הוה אישור דרבנן ודאי עד דהוה מכשול אפלו אם קמי' שמי' גלי' דשחת שפיר ונתענש הטבל והלב אריה לעיל על ר"י דאכל משחיתות כותוי ג"כ מתרץ כ"ל אלabal כאן לדמאי כתוב לאחר שזוכינו דלא גוזר על תערובות דמאי שוב ליכא מכשול אפלו בדמאי עצמה אם הוא מעושר והוא עפי' דברי הש"ך בכללי ס"ס שלו אות י"ז שכותב דכל אדר' שלא אסרו אלא מצד חומרא בעלמא לא גוזר על התערובות ובטל ברוב וא"כ כיון דדמאי בטבר הרוי דאין אישורו אלא חומרא בעלמא ולא מקרה מכשול אם אירע שאכל וקמי' שמי' גלי' דמעושר עי"ש ודבר גודל דבר הנביא ויש לי שתי ראיות ברורות לדבריו, א') מהה שאמרו בגמ' שבת כ"ג ע"א דגם מצוה דרבנן בעי' ברכה ופריך מודמאי דלא בעי' ברכה ומשי' אבי' ודאי דדבריהם בעי' ברכה ספק דדבריהם לא רבא ברכה ורבא אמר רוב ע"ה מעשרין, ועתה אם נאמר דאפלו אי קמי' שמי' גלי' דמעושר מ"מ רבע עלה אישור דרבנן וכל האכלו מקרי מכשול למה קראו אבי' ספק דדבריהם ומה הועל רבא דאמרו רוב ע"ה מעשרין כיון דס"ס איכה אישור דרבנן ודאי על הדמאי שאין להיסרו אלא עי' הפרשה. - ראי' שנייה מהא דשינו במס' דמאי דין מעשרין מודמאי על דמאי אלא מינה ובבה כדי שלא ישרר מן הפטור על החיוב ומן החיוב על הפטור, ואי נימא דמה"ת הכל מותר ומדרבנן הכל אסור ודאי אין ספק רק ודאי ר"ל ודאי היתר מה"ת ודאי אישור דרבנן - אבל העניין לכך הוא דהא דסמכין ארוב או אחזה מה"ת ולא חיישין אמיינוט או על השתוות החזקה משא"כ בסכנתא שם חיישין גם למיינוט ואפלו למיינוט ואם פירסה נדה בשעת תשמש חיב החטא ומא"ג דמה"ת דשאני אישורא מסכנתא דבאיסורה כיון דהתורה לטעמך ארוב וחזקה אפלו אם לפעמים יבא אישור לידי' מן המיעוט מ"מ אין עליו אשמה של כלום דהרי ברשות התורה עשה מה שעשה ואס אכל מhalb בהמה ואח"כ נמצאה טרפה לא בעי' תשובה כלל כמו בשוחט את הפסח בשבת ונמצא טרפה בסטר שפטור מרבנן משא"כ בסכנתא שאם יידמן המיעוט לידי' יסתכן ימות ולא יועל לו הרוב והחזקקה להצלו ובפתיחה הארכתי בדברי הש"ש אלו עי"ש.

ולפ"ז אם באים חז"ל לאסור שלא נסוך על הריב באיזה עניין אם עבר ועשה או אכל ונמצא שאכל ועשה אישור אז גם מה"ת עשה האיסור וחיב' קרבן נמצאת באיסורי כרת ולא יכול מואהיסור עי' הרוב והחזקקה דתו אין זה אнос ברשות התורה, סברא זו כתבה הרשב"א ז"ל בשבות על הא דאמרו שם בעונה סמוך לסתה אם פירסה נדה בשעת תשמש חיב החטא ומא"ג דמה"ת הוה אнос ולא שוגג אבל כיון דרבנן הזהרוו לפירוש ממנה עונה הסמכה לוסטה שוב אין לו התנצלות זו של אнос עי"ש נמצאה לפ"ז באיסורי דרבנן אבל שאסרו מלחמת שחשו על המיעוט אין להם דין אישור ודאי דרבנן דהרי אין לנו צורך בזה כי גם מה"ת מזוהר לחוש על המיעוט וממיילא יש באיסורה אלו צד קל הצד חמוץ Adams נמצוא ונתגלה דעבד איסורה ונכשל במיעוט בעי' כפרה מה"ת ואפלו קרבן חטא מביא והוא הצד החמור ואם באמת קמי' שמי' גלי' דמן הרוב הוא אז לא עבד מיד' והרי לא גרע ממה שאמרו Adams רצה לאכול בשער חירות ועלתה בידו בשער טלה וכאה שנדירה בנזיר ובעה הפר לה שלא בפניה דאמורה תורה ד' יסלה לה - וכן יפה אמרו חז"ל דהפרש דמאי לא בעי' ברכה מפני שאין כאן מצוה ודאית וכן אין מפרישין מודמאי על דמאי אחר מושום לאפשר שvae פטור וזה חיב' מה"ת וממיילא מי שאכל דמאי ולא אדעתה לאו מכשול הוא אם קמי' שמי' גלי' דהוה מעושר וכמש"כ הלב ארוי ז"ל ברוח קדשו וזה אמת לאמתו.

ביבה הראשונה האיך אתה לידי'>D צדקיק אם הקב"ה משמרו ע"ז תשוב שלא משמרין אותו אלא משגנה ולא מזוון שעריך לשומר את עצמו, אמרו מעתה במקום שמדובר שאנו מוסופקים על מעשה שעשה הצדקיק אם הוא מעשה אישור ולאו אדעתה או שבעינו הוא היתר וכמו בכל הני עובדות שਮביא כאן דר"י אכל משחיתות כותוי ואנו מוסופקים אי נכשל באיסור או לא ח' לגזרה שגזר ר"ג וכן דר' אסי אכל ביצה המצומקת בין אצל ע"ה ואנו מוסופקים אי נכשל בדמאי ולאו אדעתה או שלא גוזר על תערובות ולצד זה שנכשל באיסור צריכין לומר על כרחמו שהאי צדקיק עבר תקופה על אליה עבירה בזדון הגם שרוחוק הדבר מ"מ איינו מן הנמנע דהרי נאמר אין אדם צדיק בארץ שלא יחתא שהרי משה ואחרון חטאו ונענו והאי חטא העשה לשטן לו להכשילו בשוגג, ודאי יותר מסתבר לפשטוט האי ספק ולומר דלא ח' לגזרה ר"ג ולא גוזר על תערובות דמאי ממה שנאמר שעבר תקופה על עבירה בזדון אשר גרים לו השוגג, אבל במקומות שאין לננות ימין ושמאל ובודאי אישור נכשל ע"כ נאמר בעבר תקופה על עבירה מזיד, וכן תראה במעשה דר' ישמעאל שקרה והטה שהביאו התוט' דהרי בה שאמר ר"י אני אקרא ולא אהה עבר עבירה בזדון שלא ח' לאזהרת חכמים שגוזר שלא יקרא לאור הנר ועי' אמר כמה גדולים דברי חכמים שאמרו לא יקרא לאור הנר כי הודה ולא בוש דמחמת האי גזרה דרבנן שעבר עליה בא לידי הטיה וכן צריך לומר בכל הני עובדות שהביאו התוט' שמשמעותה עבר תקופה על האיה מזיד שנעשה לשטן לו. ומה מאי מודוקדק לישנא דגמי' דקאמר „היכי מסתיעי מלטא" דמשמע דלעולם אפשר דמסתיעי כך אלא דמהיכי תיתי נאמר דנסתיע במקומות דיש לומר דלא עבד אישורא. ועיין בפתחה שכתבתני דרש"י ותוס' לשיטתייהו אזלו בפלוגתא זו ותורה צמאן ודוק'.

ד"ג ו' ע"א גמר' איננו גוזר ולא קובל מניינו אתה ר"א ור"א גוזר וקבלו מניינו ופרש"י ז"ל דבדורו של ר"מ ור"ג לא רצוי לקבל לפי שהי' רגילים בהם בדורו של ר"א ור"א ה' אפשר להם לפירוש עכ"ל ולפ"ע' קשה לומר דר"ג גופה דאכל משחיתות כותוי ור' אבחו דשלח לאתווי חמורה מבוי' כותאי לא חשו לאזירת ר"מ ור"ג מפני שהחומרון עם לא רצה לקבל הנזרה מפני קשה לפרש מהם. אבל לפ"ע' נראה לויל דברי רש"י ז"ל לומר דלא קובל הנזרה מר"מ ור"ג מפני שהם גוזר מטעם דחייב למיינוט וכמו שסביראר כאן בגמ' דר"מ לטעמי' דחייב למיינוט וגזר רובא אתו מיעוטא, אבל ר"א ור"א ודאי קרבען ס"ל דלא חייב למיינוט ואפ"ה גזרו עליהם וכך שגוזר על הדמאי ע"פ שרוב ע"ה מעשרין לפיכך קובל מהם. ועיין Tos' יבמות קי"ט ע"א דה מחווורתא ודוק'.

שם גמר' ר"ז ור"א איקלעו לפונדקאי דיאי אייתי לקמיינו ביצים המכומקות בין ר"ז לא אכל ור"א אכל אל"ר ר"ז לר"א ולא חייש מושח חערובות דמאי אל"ל לאו אדעתה. כפי הנראה אכל ר"א כל צרכו ואח"כ שאלו ר"ז שהרי אח"כ קומתמה איך מסתיעי מלטא וכוי' וקשה טובא איך המתין ר"ז עד שר"א מלא כרסו מהני ביצים ולא עכבו מיד בתקחלת אכילה להצלו לביש' את בעל הפונדק פלא והפלא. אבל הנלפ"ע' דכדי שלא לביש' את שעת אכילה שתק ולא ח' שהביאו להם ומסתמא עמד עליהם כל שעת אכילה שתק ולא ח' מה שחבריו ואוכל אישור דמאי דרבנן וכדאמרין בברכות דלגביו איסור דרבנן גדול כבוד הבריות ובמה שהוא לא אכל לא נתבישי כי לא גילה לו הטעם מפני מה שמי' אוכל זה וכוכן מאי בס"ד ודוק'.

ע"ש גמר' אר"ז אפשר גוזר על תערובות דמאי ומסתיעי מלטא דר"א למיכל אישורא והקשה הרاش' יוסף הכהן וכן לעיל גבי' הא דר"י אכל משחיתות כותוי דלמא קמי' שמי' גליה דלא עבדו אישורא

לא בעל התבואה שכורתה כי אשתו מחייבת לטחון לצרכו כדתנן בכתבות והאי אשת חבר המשייעת לה אפילו נאמר סיוע שיש בה ממש לא עשתה טוביה לבעל התבואה אלא להאהה פשיטה אדם שיכיר לטחון תבואה חבירו ישבור לו מס'יע שהאי מס'יע לפועל אין לו דין פועל לאכול מתבואה בעה"ב וז"ב ודוק.

רש"י ד"ה מפניש השודרה מחלפת והאanca דלאו לטובה הוא ואיש נכריו הוא ובמש' דמאי קתני לה ולא קתני המתקלקל וכי' עכ"ל לכאורי האי "ובמש' דמאי קתני לה" שפט יתר הוא ולא חדש רשי' ז"ל לכתוב דברים בטלים שאין בהם צורך לפירוש הגמר' אבל באמות דבריו אכן מזוקקים ואין בהם יותר דריש' לשיטת' דפרש הא דמתוך הש"ס התם נמי מורי ואומרה לה דלטובת ברבי רב קמכוונת דיליכ' חמימא ונטקתה לי' למה לי' להש"ס להמציא טוביה חדשה כדי לאכול חמימא כיו' דבר אמר לעיל דמחלפת המתקלקל בחמותה ואי משום דכאן לא קתני בהדייא כמו לעיל הלא הא כדכי ליכל חמימא נמי לא קתני ומה ז' או ז' لكن הזכרך רשי' ז"ל לומר דמש' דמאי קתני לה בהדי משנה דלעיל ואס' דגס בפונדקיות מטעס מחלפת המתקלקל חיישין ומה לא כרך ותני הנוטן לחמותה ולפונדקיות בחד בבא ע"כ לומר דפונדקיות שהיא אורה אצלם לא שייך לומר שתעשה לאיש נכריו טוביה גדולה כזו להחליף המתקלקל אבל טוביה כל דין להחליף קרייא בחומימא תעשה וכן חלוקם התנא לשתי משניות ודוק.

דף ז' ע"ג גמר' מוקם הניחו לו אבותוי להתגדיר בו וכי ופרש"י כшибאוו בניינו אחרינו במה יגדל שם עיין במהרשי' ח"א ובמהר"ס על התוס' ד"ה אלא ולפע"ד נראה בכוונות רשי' ז"ל בפשטו דהניחו לבנייהם להתגדל בו כי צורך ותועלת גדול בדבר אם ימצאה המנהיג מקום להתגדיר כדי להגדיל שמו כי רק אז דבריו נשמעים אצל המונע העם וכן לא חששו להניח המכשול בשוא"ת מצדם כדי שיבאוו אחרים ויתגדרו בו להגדיל שם ומ"מ לא קשלה לרשי' קושי התוס' משבת דרכ' בדבר שיש בו איזה חידוש דין שייך לומר שיתגדל שמו של המכשול אבל בדבר פשטוט לכל אין באיזה משום נידול שמו וכן שם בשבת שמיירי מביעור הבמות שהוא דבר פשוט שיש לבערם לא מazi לומר שהניחו כדי להתגדיר עפ"י ציווי השם וממש' במה שהתריר רב' בית שאן נגד המקובל עד עתה ודאי יש בו להתגדיר ולהתגדל ע"י חידוש זהה שלשה דברים דף נ"א שמנה הא דכיתת נחש הנחותה בהדי שלשה דברים שעשה חזקי' ולא מיחו חכמים בידו הרי דהיה מקום לבעל דין להחולק עלי' ודוק.

עמ' גמר' מכאן לת"ח שאמר דבר הלכה שאין מיזיכון אותו וא"ל אין מזיכון וא"ל אין מזיכון וכו' ועיין בה' ק"ז ועל החת"ס ז"ל ולרי' בא"א לפרש כוונת הני שלשות -adam תעין בהני קושיות שמקשה הש"ס על האי היתר בית שאן הנה נחלקות לשישה סוגים اي' הקשה ומ' איכה מ"ד דבית שאן לאו מא"י ובquo' ז' רוצה להכחיש את עדות ר' יהושע מכל וכל דפשיטה דרך ענה בר"מ שאכל עלה של יירק בבית שאן בלי לעשר וע"ז קאמר מدلע דחה רבי את המעד בקשוי' ז' למידן דאין מיזיכון את הת"ח שאמר שモעה מחודשת מלשון ולא יצח החוץ וכפריש"ז לומר לו לא שמעות וחזר בז' ב' פריך והא ר"מ עליה בעלמא אבל או דלמא אבל ולא אדעת' או דלמא הפריש ממ"א כל הני קושיות הם מסוג שני דהינו שאכלו עדותם ומטעתו מכוננת אבל אין בה ממש ללמידה ממנה האי חידוש זהה שאמרו לה אין מזיכון אותו מלשון כי לא יזכה לעולם ז' דהינו לשון ריחוק וכפריש"ז שאין משקצין דבריו כלומר שאין ממש בדבריו ללמידה מהם דבר ו- והקושי' האחורה שהקשה ודלמא נתנו עניינו בצד זה ואכל מצד

אלא דמכת דבר אמיתי הלא נמצח לי קושי' גדולה על שיטת ר"ת דבשmock ע"ב ד"ה והיתר דס' לד"ר מעליה של דמאי אבל ולא של טבל כפרש'י וא"כ כמה קושי' הש"ס שם ודלמא אבל ולא אדעת' ותירץ הנمرا דהשת' בהמתן של צדיקים וכי' נפרק דהא בדמאי עפי' מה שביארנו ליכא מכשול哉 לדקיק אם באמת מעורר היה. - אבל יש לתרץ זאת דר"מ לשיטתה דחיש למיעוטה בכל מקום אפשר הרה אישור דמאי איסור גמור דרבנן עין Tos' יבמות קי"ט ע"א מחוורתה ולדידי' אפשר דהפרשה בעי ברכה וגם בתערובות דמאי גזר וממילא דלפי שתו הוה מכשול אם אבל דמאי ולאו אדעת' וע"ג דין הלכה כר"מ בהא דחיש למיעוטה מ"מ לא הוו ספו לי' מן שמי' דבר אישור שהוא איסור ודאי לשיטותו וכמו שאמר רב לKNOWN דק' קי"א ע"ב בגב' נ"ט בנ"ט דחס לי' לאזרע' דאבא דליספי לי' מיד' דלא ס"ל, ולכאר' למה לא ליספי לי' כיון דיודע דכשר ורב טעה בדין ולא שייך כאן שוי' אנפשי' חתיכה איסורא כמובן, אבל כבר הארוכתי בזה בהקדמה דלגביה תושבע' פ' אין לנו אמת מוחלט רק אמת הסכימי ולכן כל זמן שלא הסכימו להזכיר חד מ"ד איפלו קמי' שמי' אין כאן הלכה מבורת ויש מקום לשני הדעות ולמאנן דס' לדאסור הוה שפיר לדידי' איסור גמור וממושל אם עבר על דעת עצמו והדברים עתיקים ודוק. ועיין בפתחה אותן ג'.

עמ' גמר' ולחלופי לא חיישין והנתנו וכי הלב ארוי' הנ"ל הרגיש בדקדוק עצום דמה שייך כאן להקשות על דינא דהאי ברייתא שהביאה כאן רק להקשות על הא דאמר דלא גزو על תערובות דמאי, וכותב דלפי האמור ניחא Adams לא גزو על תערובות ה"ה דספקו מותר כמש' כ הש"ז שם הנ"ל דכל שלא אסרו אלא מצד חומרה בעלמא גם ספיקא מותר ואני דומה לגבינות עכו"ם עיי"ש - ואני תמה על דבריו דאי' מה משנה הש"ס התם כדקתני טעמא וכי' סכ'ס לא יצא מכלל ספק דמאי יאמר לו שיתקלקל הלחם עד שייצרך להחליף - אבל באמת זה הכלל שכ' בש"ז דכל שלא גزو אתערובות גם על ספק לא גزو בדמאי ליתא דעין בכ"מ בהלי' מעשר פ"י ה"ב שכטב דבDMAI כיון שחשו רבנן אמייעוט ה"ה דלא מהני ספק ספק ואין בראש יוסף כאן אבל אני רואה דהראב"ד ע"כ ס"ל כhalb ארוי' שימוש שם על הרמב"ם שפסק בנוטן לטוחן עכו"ם דאסור שמא החליף בתבואה ע"ה וכותב ז"ל "אי' ואס' משום הספק הזה הוה ס"ס אלא שמא החליפים בשלו מותר והא דחיישין בפונדקיות בחמותה הוא מטעם האמור בגמ' דלטובה מתכוונות אלא דברן אני ולא א宾, וכי בשביל דלטובה מתכוונות יצא מכלל ספק וקרוב לוודאי שהחליפה - ולא עוד אלא דלבסוף פריך הגמ' מהא דטוחנת אשת חבר עס אשת ע"ה וכי' השטא מגזל גולה חלופי מבעיא ומה פריך אה"ג דחישודה להחליף אבל מ"מ שרי' משום ס"ס כמש' כ הרaab"ד - גם לא הבנתי מה שתיקון הרaab"ד דחישש הוא שיחליף בתבואה עצמו ומירוח עכו"ם חייב מדרבנן ג' להקל ומ"ש דמאי ומ"ש מירוח עכו"ם דשניות דרבנן וספקן להקל, וצע"ג לישב.

ובגונף דקדוקו של הלב ארוי' י"ל דשפир שייך הכל לא פי מה שתירץ רפרם דשאני שאור ותבלין דלטועמא וחשוב כבעין נצמה קושי' ז' דלמה לא ניחוש לחלופי דלפי תירוץ ראשון דעשי לי משליכי כמאן דמערב בידים דמי לא קשלה דניחס לחלופי כיון שלא גزو על חערובות דמאי ז' ב' ודוק.

עמ' ב' גמר' השטא מגזל גולה וכו' הקשה המהרשי' ז' לאזיה גולה איכה כאן דהא פועל אוכל מדינה בדבר שלא נגמרה מלאכתו להלה כדאמרינו בפ' הפועל עיי' במה שנדחק לתרץ, ולפע"ד רק' מ דין לאשה זו מסויעת לחברתה בתחינה דין פועל כי

וא"כ הוא שום הוכחה מהאי עובדא שהקב"ה רגלי החסידיו ישמור כמובן. ומטהה אמרו אני דרפסי" ברוב ענותנותו שללא רצה לגלות הדבר אכן שלא יוכל הוא ממשיא עכובתו את חומו שללא יוכל דמיין לכך תלה הדבר בחומו והшиб להם מחומרה אנטשה היהת וכן משמעו נמי מגמ' דילן שמביא דברי רפסי" שאמר עניה זו הולכת לעשות רצון קונה ואטם מאכילין אותה טבל. הררי דתלה הדבר בחומו שיש בו דעת ורצון ולא שעכובתו מלאכל משמי" פגמי מעלת רפסי" וגם אמר שמאכילין אותה טבל ולא קאמר דמאי מפניהם שהיא ידעה שלא עשו והוא טבל גמור ולא דמיין. וכל זאת אמר רפסי" בענותנותו אבל אכן לא קבלנו דבריו בזה ולא נאמני בזעם יתרה שבחומו אלא בשבilo עכובתו מלאכל דמיין שלא יכול בו הצדיק מכך"כ שלא יוכל איסור של בהמתו נשתרם הצדיק מכך"כ שלא יוכל בעצמו דבר איסור. ולכן פרכינן שפיר דהא מאכילין את הבמה דמיין וא"כ אין כאן שום מכשול לבעליו ודוק".

ד' ח' "א גמר' א'ר'ז אמר שמואל ליבן סיכון ושהחט בחריטה
כשרה והוא אכן צדדין בה'ש מרוחה רוחה. וכתבו התוס' דמכאן
משמע שאם ניקב החותם כנגד מה שחתט טרפה, כוונתם במא
שכתבו, "בגדי מה שחתט" דשלא כנגד מה שחתט פשייא דטרפה
דייש טרופות לחץ חיוט ולא עוד אלא אפילו נבלת נמי הוה דהא
אותו הקב משלים לרוב הסימן והוה מקצת שחיטה בפיסול אבל
בנוקב כנגד מה שחתט דהאי נקב לא מצטרף לרוב לעשותה שחיטה
פסולה דהרי כן מבואר لكمן דג' ל' ע"א דשחט בשנים ושלש
מקומות כשרה ודוקא בהיקף ואפילו זה למעלה וזה למטה אבל
בשווה זה למעלה וזה למטה לא מצטרף עי"ש בתוס' ופוסקים וא"כ
נבלת הוה דלא שייך לשחיטה כדי לפסלה מה' טרפה מיהא
הוה משום דייש טרופות לחץ חיוט ולא תאמר דוקא באבר אחר
קמיל' ר'ז דאפילו באוטו אבר עצמו הדין כן דג' דلغבי צירוף
שחיטה האי נקב שכנגד מה שחתט לא מצטרף לא להכשיר אם
נעשה בסכין כשר ולא לפסול שחיטה אם נעשה בסכין פגום מה' טרפה
היה, אלא דלפ'ז הוה מצינן נקה'יו שייהי טרפה ולא
טרפה מיהא הוה, אבל נבלת נקה' ז' ב' ע"א מתני' דalgo טרופות,
נבלת ולמה לא מוקמי בהכי لكمן ל' ב' ע"א מתני' דalgo טרופות,
אבל כד תדיק באמת מוקי בהכי ר'ל שם באמרו כאן שחתט
במקומות חתק וכן שחתט שלא במקומות חתק דהיינו חד לכל שלא
משלים את השחיטה אינו אלא טרפה אלא דלפ'ז ר'י דפלג ומתרץ
מתני'algo טרופות שנשנית קודם חורה ס'ל באמת דבר מעשה
טרופות בסימנים נבלת הוה דמעשה טרופות בעצמו דין נחירה עליו
והוא שיטת הרמב"ס ז' לכל נקה'יו נבלת מקרי וכן הוא ברמב"ס
לפי גירסת הטור סי' ט' שנΚב זה כנגד מה שחתט פסול השחיטה
אבל הב' היבג גירסא שرك טרפה. ולפע"ד ברור שגירסא מוטעת
היא דלשיות הרמב"ס אין במציאות שם טרופות על החותם ועל
הקנה שם מקום הנחירה ואם תרצה להבין הדבר על בוריי תעין
בדרבינו לבראו בגד בחניון' יש ובכתובה יורה אומאייז

עד זאת יש להעיר על הא דפרק כאן והא אילו צדדין לפי שיטת רשיי' לזמן שם בסוגי' דריש' לית לי' הא דיש טרופות לחץ חיים אנד פרך כאן לר' שהוא בעל המאמר והוא אילו צדדין ובודח ייל' כיון דבשם שמואל אמר המימורה ואנו פסקינו דיש טרופות לחץ חיים שפיר פריך על שמואל דמסתמא הי' סובר כהLECתא יש טרופות לחץ חיים ודוד'ק.

יעוד יש להעיר בהאי ענינה דלקמן דף ל' מבואר דבשחט בשנים וושלשה מקומות דהינו בשנים שוחטים בב' סכינים זה למעלה וזה למטרת או ששחט מקטת הסימנים ופסק ושחט במ"א בל' שיעור שהשי' השחיטה כשרה וכן פסקין בי"ד סי' כ"א והוא כיון דמה

אחר היא מסוג השלישי - דהינו שמניה לו המעשה כמות שהיא
וגם מודה לו שיש ממש בדבר ללמידה מהנה האי חידוש דין כפי
הנראה אבל אפשר שר"מ ע"י מחשבתו עישר את העלה שאכל
ודבר זה התייחס במחשבה מי יכול לידע מה שבלב חברו אם לא
בחכמה נפלאה ורוחה קח והוא גואה ורמות רוח תיירה לסמך על
עצמם שיפה יריד לדעתו של ר"מ ומ"מ רבוי שלא חש לקושי' זו
משמעותו שזו מאן גברא הרבה דקמסהיד עליה ופרש"י ומסתמא יפה
כיוון ודקדק בדבר כי בדבר זה אין לסמך אלא על אדם גדול רם
ונשא - וכעין זה מצין בגמ' ברכות ל' ע"ב דפרק ז ולמרא מעירקרא
לא כיוון דעתיה ולבסוף כיוון דעתיה ומשני חז' מאן גברא הרבה
דקמסהיד עליה הרי גם שם על המחשבה היה ציד לדון וקסמי'ו
עליו דיריד לדקדק על מחשבתו משום דגברא הרבה הוא - וראה
זה כאן איך>Dקדק בטל הש"ס ליחס את המעד באמרו העיד ר' יهوושע בן זורז בן חמיו של ר"מ לומר דברן גדולי הדור הוא כי אביו
זרז ה' בן חמיו של ר"מ ומסתמא מי שזכה לחטנא כר"מ אדם
גדול היה ובפרט שאנו מכירים ברווחה אשת ר' מ' שחכמה גדולה
היתה ולכן לא חש רבוי לקלע עדותו ולא אמר לו רמות רוחה הו
זה להיעיד שלא נתן עינוי בעד זה ואכל בעד אחר וזה מסוג השלישי
שהיה יכול להקשות ולא הקשה בכך אמרו לה אין מוחיחין אותו
מלשון זוחרי הלב וכפרש"י גאותך גרמה לך שלא הטית אזון וכו'
שלא ירדת לסוף דעת ר"מ לידע אם לא נתן עינוי וכו' ודוק"ק כי
נכחו הוא מאד בס"ד.

ע"ש גמר' אל אתה הולך לעשות רצון קונך ואני הולך לעשות רצון קוני אתה ספק עושה ואני ודאי עושה אל אם אתה חולק גורני עליך שלא יעברו לך מים לעולם - ויש להעיר שלא השיב לו על טענותיו שאני ודאי עושה ואת ספק עושה אבל מה שנלפע' ד הוא דבזה שאמיר לו אם לאו גורני עליך מצא תשובה נצחית לטענותו מפני שהבינו בשיעושה רצון צדיק ג' עושה רצון קונו דכיוון שהצדיק גדול כ' עד שיוכל לגוזר על הנחר שר לא עברו בו מים לעולם ומשום ותגוזר אומר ויקים לך א' אם ישמע לו לפולוג מקיים רצון קונו כמו בהילוכו כדרכו ודוק'.

על שיש גمرا' ארי"י כמה נפיש גברא ממשה ושיתין רבונו דאלו הטע חד זימנא והכא תלתא - ולכאר' קשה טובא מנ"ל דאם משה היה צריך לבקווע הים שלש פעומים שלא הי' בכחו לנזור כן עד שמחלית דרבבי' הי' נפיש זכותי' יותר ממשה - וכן נרא הא דמכאן יש סטירה לדברי הרמב"ם פ"ח מהל' יסוח'ת שכטב וא"ל,, משה רבינו לא האמינו בו ישראל מפני האותות שעשה וכוי אלא כל האותות שעשה משה במדבר לפי הצורך שעשם לא להביא ראי' על הנבואה הי' צריך להשיקיע את המצריים קרע את הים וכוי' והנה אגדה זו שלפנינו מורה על ההיפך כי האי בעל המאמר סובר ע"כ דהני ניסים כולם נעשו כדי לחזק אמונה ישראל بد' ובמשה עבדו דלולי זאת היה מקום להציגם על אונפיים טבעים וכן לאונם ולהשkontם בלי נס ואם נאמר כן יפה קאמר אלו היה ביד משה לבקווע את הים כמה פעומים בזה אחר זה היה עושה כדי לחזק יותר אמונה העם דהרי גם פעם אחת שקרע לא היה בו תכלית אחר אלא כדי לחזק את האמונה אלא ודאי דלא נפיש זכותיה יותר ודוק'.

ע"ב תוס' ד"ה הא איתמר, בירושלמי וביב"ר לא משני מידי אלא השיב להם דמחרמא אנפשה עכ"ל לפע"ד אין כאן פלוגותא בין הירושלמי למגר' דידן דלפי הירושלמי דמחרמא אנפשה היהת צ"ל דהאי חמור לאו חמור בעלמא ה' אלא כמו שכתבו הקדמוניים שהי' אותו החמור שרכב עליו אברהם ובלעם ושם עוטה לעני רוכב על החמור דעת חמור בעלמא לא שייך כלל לומר דמחרמא אנפשה,

עכ"פ בנסיבות לשורף את הסימן כشيخה לצדין אלא דמ"מ פריך ר' י' ימר מר"ז על ר"פ מושם דהוא סבר דעתני סכך פגומה על חודה כדדי שלא תחולוק בין פגימה אסרו חכמים השחיטה בכל סכך פגום משא"כ במלובנת דלא מצפי פסול את השחיטה רק כشيخה הדין דר"ז במקומו עומד דין לחושشيخה ואין על הסכך שם פגום וקשר בדיעבד אבל אין לא חיישין להאי סברא דר' יימר ופסקין קר"פ דבעינן בדיקת הסכך גם אתלת רוחתא ולעכובא ומיליא גם על סכך מלובנת שם פסול עלייה ומהני היא דביה"ש מרוחה רוחה סכ"ס לא עדיף מסכך פגומה בפגימה הנרגשת לחוד דPsiטיא שאינה קורעת הסימן ומ"מ פסול השחיטה וזה ברור ואמת בס"ד.

ומה מад מתוישב בהז' קושי" עצומה שהקשה הראש יוסף דאין דחו הר"ז והרמב"ם דינו של ר"ז מכל וכל דהא עכ"פ בעוף ואוז און הגיגרת לבודה יתקשר דהא רק אסברת בה"ש מרוחה רוח פליגו אדר"ז וחישו哉 לצדדין אבל על הא חדודה קודם ללבונה ליכא מאן דפליג וא"כ בקנה להיא שום חשש דאפילו שורף הצדדין דקודם שחיטה רוב הסימן לא איכפת לו וכיון דנשחת הרוב שוב א"א לטורוף אחר שכבר נשחת בהקשר ואון אפילו לשיטות רשי"ז ז'ל דמצוי מפסיל במייעוט בתרא דזה דוקא בהושך דרך שחיטה אבל בפסק הגיגרת לאחר שחיטת הרוב לית לנו בה וכמו ש' הש"ז י"ז סי' כ"ז בשם המהרש"ל ז'ל. ועיין מש"כ אני בהז' לקמן ל"ב. ולפי האמור הקושי" מתרצת שפיר דאן לא מדיחין הא דר"ז לא ריש דבריו ולא סוף דבריו אלא מטט אחר נדחה דינו ומשום דחכמים פסל כל שחיטה שנחתה בסכך פגומה וסכך מלובנת עכ"פ דין פסול עלייה כמו סכך פגומה הנרגשת ואינו אונגרת וא"כ מה בין עוף לבמה ותדע דכן הוא דהרי בסכך פגומה נמי מציא להקשוט כן דבעוף ותוופס את הקנה ליתקשר דהרי בידי שמיים א"א לצמצם עין תוס' לקמן כ"ח ע"ב ד"ה לפי דמלטה לא שכיח כלל שבלא כוונת הצמצום יידמן הצמצום מעצמו וא"כ בשוחט את הקנה בלבד עד שמנגע לרוב לא איכפת לנו אם הפגימה קורעת ורק באוטו משחו המשלשים את הרוב ומחייבתי תיתני ניחוש דכשგיע לאוותו משחו פגע בו הפגימה והשלים את הרוב ע"ז אמרו דאי"א לצמצם ולמה נפסול השחיטה אלא ע"כ כדאמרן דמאחר דח"ל החמירו לפסול הסכך פגומה בין שפსלת השחיטה ובין שאינה פסלת השחיטה אין להקל בין עוף לבמה אפילו באיז' הקנה בלבד והדברים ברורים וקלורי לעיני בס"ד.

ע"ש גמר' רבה ב"א סכך של ע"א מותר לשוחט בה ואסור להחות בהבשר וכוי"ר פעמים ששותט אסור במסוכנת ומתחך מותר באטמי דקיימי לקורבנא עכ"ל הנגמ' הנה הא דאסור להחות בשר ולשותט מסוכנת כתוב התב"ש דהוא אסור מה"ת מקרא דלא ידבק בידך מאומה והביא ראי' מהא דamaro בפסחים אפיק עצי מוקצת ועיל עצי אשרה, אבל בעבר וחתק או שחת דפי דעת הרמב"ם והש"ע הבשר אסור פשיטה דאיינו אלא מדרבנן וכן ראיתי בישועת יעקב סי' י"ז בשם הר"ז ז'ל. ובabar עניין זה הכל הצורך.

הננה הנאה שאסורה התורה באיסורי הנאה הוא דוקא בשנינה בשעת מעשה ובעוודו קיים האי דבר אסור וכגון המרייח בبشמי ע"א או סך גופו בשמן של ערלה וכדומה אבל גרמא של הנאה לא אסורה תורה דהיאנו השוכר את הפועל שכחו רק גורם הנאה מקרי וכן שכר מצווה בה ובבא והוא בשער המתוקן ע"י סכך של ע"א נמי רק גורם הנאה וכן בו איסור תורה אבל השחיטה עצמה ודאי איסור תורה ואע"ג דין במעשה עצמה הנאה הנרגשת כמו סיכה אבל מה שהדם מוחשע ג"כ הנאה מקרי ואיסור מה"ת דהרי

שוחט תחילה במקצת הוושט איינו מצטרף להשלים השחיטה ששחט אח"כ למעליה או למטה מהה לא יתרוף בהאי נקב שעשה בושט דבלא"ה פריך הרשב"א וכן הוא ברש"י לסתן כי ע"ב בכל שחיטה דעלמא דהא איכא מעשה טרופות בתחלת השחיטה ואיך מתכשר ע"י מה שהושך להשלים והוא אין טרופות חזר להכשרה ותירצו דשאני הכא דדרך שחיטה בכך וא"א לשוחט בא"א אבל כאן בנ"ד שפסק משלוחות והתחיל בם"א והאי מיעוט הנשחת מעליה איינו מצטרף להשלים השחיטה למה לא מיטרפ בהכי ועיין לקמן דף ל' יישוב נכו"ע ז' ודוק'.

הר"ז ז' ל' המשmitt האי מימרא דר"ז והרמב"ם פסק בפירוש דלא כוותיה וכתבו הראשנים ז'ל בטעםא דהא מלטה ממשום דאן פסקין כהני אמראי דלקמן י"ז ע"ב דמצרכא בדיקה לסכך אבשרה ואטפרא ואתלת רוחתא ור' יימר פריך שם מהא דר"ז הרי דאן לית לנו בה"ש מרוחה רוח, אבל הראב"ד יותר הראשנים ז'ל פסקו כהא דר"ז ממשום דמחלקיים ואומרים דבסכך מלובנת ידוע להזהר שלא יטה לצדדין אבל אם לא יבודק אתלת רוחתא ולא ידע דפגומה לא יזהר מלהטוט אבל לא ניחא להני ראנונים לומר דהני אמראי שם פליגו אדר"ז ממשום דלישנא דגמ' שם "מי לא אר"ז" ממשמע להו דהאי מימרא הוה מקובלת אצל להלכה פסוקה. וכן כאן הלא הביא האי מומרא בלי חולץ ולפע"ד נראה דגם הר"ז והרמב"ם לא העלימו עיניים מכל זה אבל מ"מ יפה דחו דין זה מהלכה ומטעמא שאבאэр בהז'.

ধהנה לקמן בסוגי דף י"ז ביארתי דהרמב"ם וכן הר"ז ז' ל' כשית הרא"ה ס"ל דפגימה הנרגשת אטפרא אף שאינו אונגרת כולם פסלת השחיטה אבל היא חומרת אמראי בתראי דלפני כן רק לכתלה קסדו שי"י הסכך חלק אפילו מפגימה הנרגשת. והאי דר"פ דצרכך בדיקה אבשרה ואטפרא אצרכת לעכב קאמור ומAMILIA דגס אתלת רוחתא לעכב דאייך נחלה המימרא לשתיים אבשרה ואטפרא לעכב ואתלת רוחתא רק לכתלה אבל לדעת הרשב"א והר"ז ודעמהם דס"ל דזוקא פגימה האוגרת פסלת וכאשר כן נקבע ההלכה בשוו"ע האי אצרכת דר"פ בדיקת הנרגשה רק לכתלה הוא. ועיין תוס' לעיל דף ג' ע"א ד"ה אין השומר דיל' צרייך לכתלה וגם בדיעבד, דבديיעבד אין השחיטה נפסלת אלא ע"י פגימה האוגרת שקורעת את הסימן.

והנה הר"ז ז' כתוב בשם הראב"ד ז'ל "דע"כ לא אמר ר"ז אלא בדיעבד אבל לכתלה לא ומ"ה אסיקנא דלכתלה צרכיה בדיקה אתלת רוחתא ור' יימר הוא שחיי לומד לכתלה מידיעבד דר"ז ואנן לא ס"ל כוותיה" עכ"ל ודבריו לאכורי' אינס מובנים איך למד ר' יימר לכתלה מידיעבד ואיך לא השיב לו המסדר הש"ס דאי זה לימוד אבל לפי הצעתנו ניחא דר' יימר הכי קאמור דהא מר"ז נשמע דאפילו האוגרת אינה פסלת מן הצד וא"כ ניחו דלכתלה יש לבדוק מפגימה האוגרת אבל בדיקת טופרא שהיא מפגימה הנרגשת ודאי לא תבעי לר"ז ודאי אם רואה או ע"י שאר בדיקה שאין בצדדי הסכך פגימה האוגרת ויפה דן אלא דאן לא חיישין לקושיינו ממשום דר"פ ממשום לא פלוג קאמור דכל שבדוק בטופרא אחזודה יבדוק גם הצדין גם הטעמא דהראשנים דס"ל דצרכתא דר"פ לעכובי קאמור דח"ל גרוו שיהי' הסכך חלק מכל וכל שם פגימה על הסכך אפילו ברי לו שאין הפגימה אוגרת את הסימן שחיתתן פסולה והוא חומרה שהחמירו בימי אמראי בתראי כמו שהוכחת זאת בסוגי' שם א"כ אין כאן סתירה מהא דר"ז בשם שמואל שעuden בימי לא החמירו על פגימה הנרגשת על הא דר"פ, ולאחר שהחמירו לפסול כל סכך פגום אפילו אין הפגימה אוגרת מכש"כ שיש לפסול סכך מלובנת שיש

בבריתא סוף תמורה אף של אשירה והרמב"ם פ"ז ה"י מע"ז, כתוב עכ"ס או אשירה שנשraphה אפרה אסור בהנאה ולא כתני השורף את האשרה ועכ"ס משומס דגם נשraphה מלאיה או נשraphה גוי אסור האפר אבל הכא בנטול ישראל ואפה הפת וארג את הבד אסורה הפת והבד מדבדנן ומטעם שעבד אישור תורה בשעת אפי' ואירגנה אבל אפה וארג נカリ לא נאסר הפת והבדן וכן יש לדיק משפט הרמב"ם ז"ל בהאי דין דשות בסקין של ע"ז שכותב שם בהל' יט' וז"ל, "סקין של עכ"ס וכו' ואם היהת בהמה מסוכנת הרי או אסורה מפני שהוא מותך והרי זה התיקון בעצמו הוא ההנהה ממשמי ע"ז עכ"ל הרי ברור מללו דהתיקון בעצמו הוא ההנהה ממשמי ע"ז וזה ודאי איסור תורה ומה"ט אסור הבשר שהוא איסור דרבנן, וכן הוא דעת הרשב"א ז"ל שכותב שהבהמה כולה אסורה. וראיתי בס' יריעות שלמה סי' יו"ד אות ב' שתמה בא על הרשב"א שסתור דברי עצמו שהוא ז"ל כתוב בסוגי' דמצוה לה"ג דاع"גDid קבל שכר בזה ובבא עברו עשיית המצויה אין זה אלא גורם הנאה דשרי ולמה אסור אכן הבשר של המסוכנת, ולהיפך קמתמה היירוע שлемה על הרמב"ם דאסור הבשר במסוכנת למה לא תהי גם בבריאת אסור הבשר לאחרים דניהם לדידי' מקלקל הוא אבל לאחרים אין כן רק הנהה ולמה נתיר לאחרים להנות מאיסורא, עי"ש שראה במקצת דעתם ההיתר הוא משומש שגורם הנהה מותר אבל לא נחית לעד כי רק אז מותר בלבד עבד איסור בשעת מעשה כמו במצוה ובפועל וכן שאות הבריאה אבל במסוכנת דבר בתיקון זה איסור תורה איסרו חז"ל הגורם ממנה לו ולאחרים כן"ל.

ולא אחד תחת לשוני כי גם מדברי התוס' נראה דלא נחית לדברים האmittים הנ"ל שהקשו ב"ה מותר לשחות, משבת דשות חיבר משומש שהוא מתנקן לגבי אבמה"ח ולפי הנ"ל אין כאן מקום להקשות דשאני שבת דכל שעושה מלאכה שמניע לאדם הנהה ותועלת ממנה אפילו לאח"ז ועכ"פ שלא נתרבה הנו בשעת עשיית המלאכה שפיר חייב דחרי חולב וمبער הנה המלאכות שביצם הון קלוק וายבוד ומ"מ בכל מלאכות שבת הם שנאיסרו וכמו שאמרו בשבת ק"ו ע"א דכל המקלקין פטורין חוץ מחובל ומבער ולמ"ד שם דודקא בצריך לאפרו ולכלבו מ"מ בשעת המעשה מקלקל יחשב כי עי' הערת העצים ונטילת נשמה של בע"ח יפסיד שווי' הקודם אבל כיון דדרך לעשות כן מפני הנהה הבא לו או אח"כ מלאכת מחשבת מקרי אבל אכן לגבי הנהה שגורם הנהה מותרת איסור כל מעשה המגרע את ושווי עכ"פ שגורם לו הנהה אח"ז אין בו משום נהנה וכן שבירנו לעיל ואין לומר דגם התוס' כיוננו לזה בתירוצים כי מסוף דבריהם שכותבו „אבל לעניין הנהה מע"ז לא חשוב כלום כיון שקלוקו יתר על תקונו" משמע דמשום שמחשבין שכר נגד הפסד לא חשוב הנהה זהה ליתא דא"כ תקשה קושי' הירעות שלמה לאחרים ליתסר בהמה בריאה דחרי להם ליכא שום הפסד, אלא הטעם דכל שלא עבר בשעת מעשה איסור תורה לפי שאין במעשה ריבוי הנו שוב לא איסרו חז"ל הנהה שבא לאח"ז בהגroma מעשה זו.

אבל מה שיש להעיר הוא מה שהקשה הנהו הנ"ל ני' וכן הוא בלב אריה דבכל שחיטה כיון דהתחיל לנקב את הושט ומכש"כ בשחתת סי' אחד שוב הוה במסוכנת ואני רואוי לא חרישה ולא לנידך רק עומדת לאכילה וא"כ הסוף שחיטה תיקון בדור הוה אלא דבזה ייל' כמו שכ' הר"ן ז"ל כאן דזהה כמו שהשנינו בע"ז דמה שמשביח בנביה פוגם בצל אבל הגאון הנ"ל הרבה בתימה דזה דעת הת"ק שם ע"ז מ"ח ע"א אבל ר' יוסי פליג ואיסור לזרע תחת האשרה וא"כ קsha טובא ומה נתיר לשחות בריאה כיון דסוף שחיטה תיקון גמור הוה, אבל חד מתלמידי חילק בסברא נcona

מכירה ג"כ אין במעשה עצמה הנהה ממשית לנוף ומ"מ ילפין מאו מכור לנכרי יותר הנהה כי בשעת שMOVEDIA את האיסור מושתו ומכוnis את ההיתר חמורתו הרי נתרבה הנו וריבוי נכסים הוא הנהה גמורה כי ברבוי נכסים נתרבה כבודו ומוראו אצל הבירות ולכן יפה כתוב התב"ש הנ"ל דהשחיטה במסוכנת אישור תורה הוה כי בשעת מעשה נתרבה הנו כי המסוכנת עומדת לכלבים ושוו' מועות והשחיטה רואוי' לאדם ושוו' מרובה אבל להנות אה"כ מן הבשר מותר מה"ת כי הנהה שיש לו באכילתבשר זה אינה אלא נרמא בעלמא מצד הסכך וכן שחליפין ערלה שמכר או החליף מותרין מן התורה דעתך רק גורם הוה לאוטו הנהה שנאה בחיליפה אלא דבכ"מ שעבר בשעת מעשה המכירה והחליפה על איסור תורה איסרו עליו מדרבנן הגורם ממנו כדי שלא להנות מאיסורי שעבר וכמו שאיסרו מעשה שבת כדי שלא להנות מאיסור מלאכה שעשה, ולפי שביארנו לעלה בסוגי' דמחליפין החליפו באיסור זה גם מאיסור תורה שעשה במכירה והחליפה דכיוון דאסרו החליפין שב לא נתרבה הנו והוא כמחליף איסור באיסור וכן אסרו עליו הבשר במסוכנת כשחתה בסכך של ע"א שלא להנות מעשה איסור שעשה ומילא ניצל גם מאיסור זה כי מאחר שנאסר עליו הבשר לא אהנו מעשי ולא נתרבה הנו. וכן בשוכר את הפעול לעשותו עמו בי"ג וכן במצבה שתקע בשופר של עולה למ"ד מצוה לה"ג לא הי' מקום לאסרו עליו שכרו או לומר דלא יצא כדי שלא יהנה משכר מצוה שהוא גורם הנהה דהרי בשעת מעשה לא עבר מיד כי לא נתרבה הנו כי השכירות אינה משתלמת אלא לבסוף וכן שכר מצוה והמעשה הלא היה לעול על צוארנו ולא נתנה להנות כמו שפרש' בರ"ה כ"ח ע"א וא"כ אין מקום לאסור אף מדרבנן מה שנאה משביר מעשי. ולכן פריך שפיר בריש פ' השוכר על הא דקטני שם שכרו איסור ממתני' דמקdash בערלה דקטני אם מכון וקידש בדמיון מקודשת. ועל חנוך הקשו בתוס' שם דהא מכון וקידש בדייעבד קטני אבל לתחילה גם שם אסור לקדש בדמיון ונתקחו לרטרץ עי"ש דממתני' דמקdash בערלה לא רצאה אלא להוכיח דגורם הנהה מותר מה"ת דאל"כ מה בין ערלה החליפין וכיון דמותר מה"ת ניהו דשם אסרו תכמים לכתחילה לקדש בחליפין וכך ברכות בדייעבד קתני אבל לא איסור תורה בהחלפה ובמכירה אבל כאן במה שעבד עבדותו בי"ג לא עבר איסור תורה כי לא נהנו ממלאכתו רק לבסוף וא"כ אין כאן טעם נתרבה הנו מפני שהשכר משתלם רק בהיתר ולא מצאו תירוץ לקושי' לאסור אח"כ את שכרו שקיבל בהיתר ולא מצאו תירוץ עלי"ע. ואתה לדעת שיש חילוק בין החליפין לשגרו שלא ישכיר א"ע לעיל". ואガ' במא שחדשו דגזרו לא נתרבה הנו מושבון או בגד שנעשה ברכורו של ע"ז דבחיליפין לא אסרו אלא למחליף עצמו משום דرك הוא נהנה בהאי החלפה אבל לאחרינה לא אסרו מפני שלא נשתנה החפש בעצמה למיעילותה לעלה עי' חבירו כי מאיסורא אם יכל מהני פירות שוחחפו בערלה עי' חבירו כי גם אם היו הני פירות נשארים ביד הנכרי היו מוכנים לפניו אצל הנכרי כמו שהם עתה אצל הישראל משא"כ הא בשר והאי בגד דנשנה למעליותי' של עטה עי' סכך וכרכור של ע"ז כל מי שנאהו ממנו נהנה מאיסורא שעבר חבירו. אבל הא ברור אצל נכי הואArg בגד ברכר של ע"ז שלא עבד הנכרי שום איסור כי הוא לא נצטווה רק שלא לעבוד ע"ז אבל לא על הנהנת תקרבות ודאי דשי' האי בגד לישראל כי אין כאן מקום לאסור הגורם כנפער' ברור ולשון המשנה ספר' ג' מע"ז מסיע לי דקטני נטל ממנה עצים והסיק בה את התנור וכי נטל ממנה כרכור וארג בו את הבד וכי ולמה תלה הדין הזה באדם העושה ולא כתני פת שנאה בעצי אשירה ובגד שנארג ברכר של ע"ז הרי אלו אסורים וכמו דקטני

לאוקמי' יותר בסיכון דמוית להשתמש בו ללא תיקון כלל אבל על החותך לא הי' צריך להאי תיקון ובזה גם ר' יוסי' מודה דחabitin התיקון נגד הקלקל אבל החט דהתקון של ענבייה אינו נצחים מן הקלקל של הצל מבון והסביר נכונה וראוי' לקבלה ממי שאמרה ודוק' היטב בכל הדברים שתכתבו.

והנה הא דחקשו דסגי בעניצה כפי המבואר מתריצם קאי למד' דביה' ש צונן וא'כ' קשה דהרי אז בהדחה בעלמא סגי' גם בעניצה לא בעי וככלקמן והלכתא בענין וע'ז' הי' להם לתרצ' דהש'ס רצה' לתרץ אפלו למ'ז' ביה'ש רותה. אבל ניחא דכאשר נכתב אח'כ' האי תירוץ שליבנה באור יש לו מעלה נגד התירוץ דפסק בי' גוזא דמץ' מיריב בכל סיכון שייה' והתוס' כתבו לקמן ד'ה' והלכתא דהא דסגי בהדחה הוא רק בשחתה בה באקראי ולר'ת בסיכון שנחתך בה צונן דוקא, וא'כ' הכא דרצה לאוקמי בכל סיכון שייה' צרייך דוקא בעניצה.

בא"ד ותימא דמשמע הכא דבעי' ליבון וכן משמע בתוספתא וכו' ותימא דבפ' כל שעיה וכו' עכ'יל' לד' דבקושי' הראשונה דתסאי בעניצה לא הקדימו האי דמשמע הכא דבעי' ליבון וכו' ולמה הוצרכו כאן להקדמה אבל ניחא ולשונם מדווקדק היטב - דהנה הרשב' א' ז'ל מתרץ קושי' התוס' דכאן לא נחותה הש'ס בדיני הגעהה ובלאו שמנוניות אבל על שוחט לא מצי פריך דהרי מצי שוחט על סמך דוקלוף את ביה'ש בסיכון אחר שאינו ראוי לשחיטה וראוי לקליפה ודוק'.

בא"ד משום שמנוניות דאייסורה דنبולות דnbulo בsicin עכ'יל' הישותות יעקב מביא ראי' מדברי רשי' דנקט נבלות ולא תקרובות עכו'ם שהוא גם איסור הנהה. לדעת הפסיק לKNOWN בסוגי' דרביצה דע'פ' שאין אדם אסור דבר שאינו שלו א'פ' בשחתה בhamot חבירו לע'ז' לא תיראה בשחיטה זו אדם כדעת המתירין מה פריך ונוקמא בשחתה בhamot חבירו לע'ז' דליך שום אסור לא תעכו'ם ולא נבלות אבל הסcin נאסר מצד ממשמי ע'ז'. ולזה כיו'ן רשי' באמרו דע'פ' איך משום נבלות אפלו אם נוקמי בשחתה בhamot חבירו לע'ז' עצתך'. והנה ראי' להני פוסקים האוסרים ודאי ליכא דהרי הש'ס מוקי בסיכון דפסק בי' גוזא וה'ה דהוה מצי לאוקמי בשחתה בhamot חבירו. אלא דאיini אומר דאפיקו בhamot חבירו דלא אסור בהמות חבירו.

ההמות משום דאי' דש'ש אבל מה שנבלע בסיכון שהוא דבר מועט שלא ניתן להשבען לא שייך' לומר דלא אסור מצד שהוא של חבירו, ואם נרצה לישב' ומה נקט רשי' נבלות ולא תקרובות י'ל דכל שנבלע בסיכון בשעת שחיטה לא נעשה תקרובות כלל כי בע'ז' לא שייך' מוקצה ורק בשעת שחיטה נעשה ההמה תקרובות לעכו'ם וא'כ' מה שנבלע בשעת האי מעשה שחיטה בתוך הscin לא נגרר אחר ההמה להעות עמה תקרובות זהה דבר נכון לפ'ז' עיין לקמן בסוגי' דטיפת הלב ק'ח ס'א עיין סברא ז'.

וראייתי באחרונים שדנו בשחיטת מסוכנת מצד מוקרי אדם לא נחרה הוה מטה מלאיה ואני רואוי' אלא לכלבים ועיין בפ'ת סי' יוז' אות א'.

אבל בהיפך יש לעין למה נתיר בהמה בריאה לשוחט בסיכון של ע'א ולא נctrיך השלcta דמי שcar הסcin לims המלה ואם נאמר דבאמת צרייך אז ודאי הי' אסור לשוחט לכתלה כדי להשליך אח'כ' דמי הנאת הסcin לims המלה וצ'ע' עטה.

תוס' ד'ה' שליבנה באור הא דתנן בסוף ע'ז' וכו' דבעניצה בקרע סי' וכו' טכ'ל. הא דלא העמידו קושיתם על מה מתרץ בהדחה דעל מה שמתרכז שליבנה באור לכארוי' אין להקשות דהרי קאי להעמיד תירוץ' בהדחה ממש הינו שליבנה כאור וכמו שהבאתי למטה בשם הלב אריה ז'ל'adam בחודש ממש מוקי כמו דאמר דפסח בי' גוזא לא קשה מהא דע'ז' דסגי בעניצה דהרי רוצה

רש'י' ד'ה' ותיפוק לי' עע'פ' שהוא מקלקל אסור לחותן משום שמנוניות וכו' עכ'ל', המהרש'א ז'ל הרגש שיש לדקדק למה נקט רשי' מוחתק מיריב דרבא ולא נקט שוחט שהוא עיקר המירה דר'ג', והנראה לפע'ד דרש'י ז'ל' בכיוון דוקא מוחתק נקט אבל משוחט לא מצי מקשה דלכארוי' מה פריך וזה סתם סcin של עכו'ם אינו בי' ואפלו נאמר דבSciin הטומד לתקרובות בשער לא שייך' לומר סתם אב'י הלא אפשר עכ'פ' לאוקמי באינו ב'ו' וא' משום שומן שקורוש עע'פ' אפשר בקיינוח והדחה ז'ל' דמ'ג'ם גם אב'י אסור לכתלה אלא דהמרש'א כתוב דሞתר על סמך שיקלפנו אח'כ' וא'כ' לא פריך מיד עין בראש יוסף. אבל זה אינו אדם יש לו סcin לקלוף החתיכות בשער שחתך בסcin של ע'א יחוון מיד בהאי סcin ולא יצטרך לקלוף אלא ודאי דל'ל' لكن פריך שפיר ותפ'ל' משום שמנוניות אבל על שוחט לא מצי פריך דהרי מצי שוחט על סמך שיקלוף את ביה'ש בסיכון אחר שאינו ראוי לשחיטה וראוי לקליפה ודוק'.

מקצת בפיסול נמי שחייבת פסולה וכנהירה נידונת כאשר העדי ר' ישוב בשם ר' הירוש לקמן ל"ב בע"א במשנה שם, וכן י"ל"ד מלשון המאמר עצמו דקאמר שהי"ד דרש וכו' שהם פסולי השחיטה שהוא השליות ולא קאמר הלוות שחויטה בתה אחת בהלה והבאה בגלוי בסימנים שאין עקרורים ולרש"י בחיתוך ולא בקறעה ובמקומות הסימנים ולא פוקי לעמלה או למטה מהן והחילוק שבין לישנא דקראי ולישנא דהלהכה בולט ומורה באצבע על מה שכתבנו דהקרה מדבר בלשון החלטה "ושחת" מדברת בלשון שלילה "שהי" דרש יצאנו ידי "ושחת" אבל הלהכה מדברת בלשון שלילה "שהי" דרש וכו' וכן כל שקרים ב"י ששחה או דרס ואפילו במקצת הרי עשה מיטה פיסול והבן דבר זה עוד תדע לך דההאמר הלהה מדבר מפסולי שחיטה במקצת הסימנים דהרי הש"ס פריך מאי קמ"ל כולהו תנינהו ומשנני לא צריכא שחתת לפניו ב' וג' פעמים וחט שפיר קמ"ל כיון שלא גמור דשהה ודרס ולא ידע ויפה מדיק זאת מדקאמר "כל טבח שאינו יודע" ולא קאמר סתם "כל שאינו יודע" ממשע דעתבך הרגיל לשחות ומוחזק אצלינו שחט שפיר מדבר ומ"מ חיישין זימני דשלא מדעת אירע לו דרך מקורה דשהה ודרס, ולא קאמר דלאם בכיון שהה ודרס כיון שלא ידע מושם דנינו דלא ידע הלהכה אבל מקרא ידע דכתיב וחט בפ"א ולא בשתי פעמים ובדרך משיכה ולא בדרשה ולכן ע"ז אין לחוש אבל חיישין דאייר לו במקורה שהי"י או דרסה וז"כ רק במקצת הסימנים ולא רמי עלי' לעיל' לידע את זאת וכמש"כ הרשב"א זיל דאפיילו מלמדין אותו אח"כ ושואlein אותו אם לא עשה את מה אלה לא נאמין לו מפני שאז הי' מלטא דלא רמי עלי' ואפשר ארער לו ולאו אדעת' ואם דרס מכל וכל ולא משך הסכין בדרכו תמייד או פסק בין סימון לסימון לשחות וdoi הוה ידע להיעיד כמובן - הרי לך מבורר דהלוות שחיטה קרי לי' מה שאירע לו במקצת הסימנים אבל רוח השחיטה הייתה בהקשר - והלהכה זו געלמה גם מר"ע גדול התנאים עד שկאמר לקמן במשנה דשחתת סימון אחד וAKER או דרס סימון השני אלא טרפה ולא מטמא אלא דלבסוף הוזו לקבלת ר' ישוב, וכאשר מסיק שם בסוגי', המשנה דallow טרפה נשנה קר"ע קודם חזרה וכאשר תראה מתוך חדשנו כמה וכמה משנהות במס' זו قولן נשנו קר"ע קודם חזרה דין בפיסול במקצת מעשה נבלחה וכן האי ברייתא דרבנן לקמן שלאמנה הני ה' הלוות שחיטה קודם חזרת ר' ע"נ נשנית וכאשר ביארתני בדף ל"ב בסוגי' שם האי והודה לו ר' ע"נ יתוסף לשמנה אחריה מות רב עיי"ש. והדברים ארוכים ובפתחה תמצאים בארכאה ותבקשו ממש והענין כדאי שתשהה עליו עד שתעמדו על אמריתנו ודוק".

ע"ש גמר' תגולחו ופרשי' ז"ל בפ' השוחט תנן לכולו וכיו' שחת והתאי את הראש בב"א שלא הוליך והביא הינו דרשה שחת את הושט ופסק את הגירgorת הינו עיקור וכו' עכ"ל וכל הרואה ישתומם שמביא על דרשה טיפא דמתני' שחת והתאי את הראש דקתני בה דכרה ביש בסכין כמלא ב' צווארין וסמכך אדיוקא, הא אין בו פסולה, והנichי מלhalbיא רישא דמשנה דמפורש התאי את הראש בב"א פסולה וכן בעיקור הביא המשנה דשחט את הושט וכו' בפ' וזה נחית משנה דבפרק קמא דקתני חז' מגalg קצ'יר והמגירה מפני שהן חונקן. אבל כבר כתבנו למעלה דהנii הלכות שחיטה דקאמר הכא היא בשחט כהוגן ורק במקצת הס' עשה שני פסלים והן הנח פסולין שחיטה אבל כל השחיטה בדרשה או בעיקור ע"ז לא בעין הלכה כי הוא מקרוא מלא ושחט ולא ודרס ולא וקרע ולכך הוצרך רשי' להביא הני משניות דקתני בהוא דמקצת בדרשה וביעיקור גמי פסול.

אבל התוס' לא ניחה להו בזה והקשׁו על פרשׁ"י דעיקור הינו
הא דתנו שחת את הושט ופסק את הגרגרת זול ותימא דין זה

שתשميשו לשחות ולחתוク בשר מלעהמיד בסכךין דפסק ב' גוזא
דוקא. ועוד נלפע"ד דבלאה"ה ליכא לתרץ הכא חדשה דקאמר
היינו שליבנה באור עיין ברשב"א ז"ל שכתב דסגי בהגעה ולאו
דוקא נקט שליבנה באור אלא לרוחה דמלתא קאמר כן וא"כ
א"א לתרץ באז האי בחדשה דקאמר כמובן ועיין בלב ארי" ודו"ק.
ודע דהא דקאמר דפסק ב' גוזא לע"ז ופרש"י חתיכת עצים
לא ידעת אייך געשה הסcin בזה ממשי ע"ז כי זה מקרי ממשי
דמשמי כי הcorrות עצים להסיק לע"ז העצים גופן אינם נארסום
כמו ש' רשי" ז"ל הכא דלכ"ע במשמי עכו"ם בעין עד שייעבדו
אייך יאסר הסcin מושם שימוש העצים שהם גופן עדין לא נארסו.
וכ"ע וכעת לא פניתי לעיין ולא באתי רק לעורר את המעיין.
ד ט' ע"א אר"י א"ש כל טבח שאינו יודע הלכות שחיטה אסור
לאוכל משחטו ואלו הן הלכות שחיטה שהי"י וכוי' מדקאמר הלכות
שחיטה ולא קאמר דינני שחיטה מוכחה דהני הלל"ם מס' חם וכן
אמרו בפי' לקמן ריש השוחט, ותו שהי' וכוי' מנ"ל גמר' וכוי'
ופרש"י הללמ"מ אלא שכטב דכלן לאו דוקא דיש מהן שנכתבו
כגון דרשה דאמירין לקמן ושוחט ומשך, והללמ"ס אשארא קאי
וכן כתוב הרשב"א ומה שכטב רשי" ז"ל כגון דרשה מושם דם
יעיקור דסcin פגומה מפורש כמו דרשה וכמו דקתני לקמן במשנה
דחוץ מגלי קידר והמנירה ובשנים מפני שהן חונקין ופרש"י שאין
חותכין אלא קורעין עכ"ל ואני אומר דם אין מפורשים דכו^ן
שהי"י ממוצע מושחת דאמיריו לקמן ל' דושחת לפין מוץ שחוט
לשונם דבעין מפורעת ובהלה ולא בדרשה וא"כ ה"ה דבעין
בחד זימנאכח ולא בהפסק שהי"י ואין להקשות דא"כ נימא
דבעין דוקא בהולכה בחוץ ולא בהולכה והbabא ע"ז נシיב דאי
זה קושי" דرك מה שמסתבר נמעט כי ע"י הולכה לחוד בקהל עשה
גיטרא שאו מוצע מושחת כמש"כ רשי" ז"ל בריש השוחט
ועי"ש בחדשויגו, וזה נמעט הולכה והbabא ונctrיך דוקא הולכה
לחוד, חלה הטעם מבואר דא"א לשחות כהוגן בלי דרשה והשי"י
בשנאלד הסcin תחת העור והוא מלטה שחוחש מעיד עלי' והגרמא
הלא שחיטה בסימנים בעין וכמש"כ הרמב"ן עה"ת דמלת ושות
היא חתיכת סימני הצואר וא"כ כתבת הי' דמלת וחטף
זה סימנים ולקמן דף כ' כתבת הי' דמלת קדמלהika דבעין ממול עורף ולא
עורף, ידיעין דלעומת זה בשחיטה צואר נגד מול עורף וכן יעיקור
לדעת בה"ג כתבו הראשונים דסימן השמות א"א לשחות כהוגן בלי'
דרשה והשי"י וא"כ קsha טובא האי הללמ"ס למאי אתה, ופלא
תראה כי לקמן כ"ח ע"א דתני' רבוי אומר כאשר צויתיך מלמד
שנctrיך משה על הוות וטל הקנה וכוי' ומוהני הלכות שחיטה בכלל
אין זכר למו ורשי" פ"י שם דלאו דוקא אלא הלכות שחיטה בכלל
ותוס' שם מצאו רמז על אחד בעוף ושנים בבהמה ורובה של אחד
כמוهو בתיבת כאשר עי"ש עכ"ל עכ"פ התמייה קיימת ומה השמייט
רבי הני חמשה הלכות שחיטה ומינה ושת וקנה בעוף אחד ובבהמה
שנים ורובה של אחד כמוhow שכל הנני לכאר' או דיני שחיטה לחוד
המה אלא גם הלכות נחרה כי הלא לדעת רשי" ותוס' גם בנחרה
בעין סימנים מבואר בכמה מקומות בסמ' ז' וא"כ צריך נמי לידע
כמה מן הסימנים צריך לנחרה וכמה בעוף וכמה בבהמה ועיין היבט
במה שכטבנו שם בסוגי' וכן רוק בקייזר אני מוגלה לך סוד עניין
זה והו:

דהנִי הלכות שחייב דקאמר היינו במקצת הסימנים ואע"פ שרוב הסימנים נשחטים בהקשר וזאת לא נשמע מון ושחט דפסול וכאשר נבואר בדברים הבאים לדלולא ההלכה היינו מצינן להכשיר דרש או שהה במקצת הוותש שאיפלו טרפה לא יהי כי ושחט קריינן ב' כל שרוב הסימנים נשחטים אבל ההלכה אתה אדपיפלו בשחט

איך שתקו התנאים במשנה ובברייתא מלהזכיר חיוב זה דרבנן של בדיקת הסימנים לאחר שחיתה, ולא עוד אלא מה נעשה בדיינא דרבא דמומר נבלות מותר לאכול משחיתתו מושום שלא שבך התירה ואכל איסורה ושחית ספר אבל דלא לא שחת רובה ואת אינו בידו דהרי צרך לבדוק בסימנים והרשב"א שם הקשה כאמת ותרץ דמסתמא יבדק בסימנים ואם מצא דלא נשחט רובה יגמור השחיטה תוק שיעור השהיי אלא דסכך"ס מה נעשה לדין דאנו אוסרים כל שהיי כל דחו ואיך פסקינו דין זה דרבא לקבעו בשו"ע, ולעליהם שם ישבתי זאת דרך פלפול בסברא הנה עי"ש.

ב') דמתחללה רצה להביא ראי' כדיינה דשמואל מהא דתנן דריש"א דשיעור שהיי כדי בикור מאי לא כדי ביקור סימני ודחנה ראי' זוCDC ביקור חכם קאמר וקאי אסכין, ואח"כ שאל לא בדק מייא ומביא ברירתא דפליגו בה תנאי אי טרפה או גם נבלה ומטמא במשא הרוי מפורש כאן בברירתא זו דין של שמואל, למה לא הביא ראי' לשמו אל מהאי ברירתא כמו שמביא תחילת ממשנה והביא הברירתא כדי לפרש מימרא דמאמורה דבלא בדק מה דין זה וזה אינו מדרך הגמ' וכמו לא מצאת ביש"ס.

ג') האי כדי ביקור חכםDK אמר הוא תימא רבחא דהרי בדיקת סכין לחכם ורק קודם שחיתה בעין וגם זאת רק מפני כבודו של חכם ומה עניין זה לשיעור שהי.

ד') כאשר מסיק דעתך חכם קאמרין מה עניין חכם לכאנ הלא כל שוחט צרכ שיבודק בסכין גם לאחר שחיתה ולא בעי חכם וא"כ יותר הי' לו לתלות שיעור השהיי בבדיקה בסכין שלאחר שחיתה בין שחיטה לשחיטה.

ה') הרמב"ם ז"ל בפיה"מ מפרש כדי ביקור בטח חכם " כדי שיעור בדיקת השחיטה לדעת אם נשחט השיעור שחביב או לא" עכ"ל וכל אנשי חיל על מעדו כמשותום איך אפשר שהרמב"ם העלים עניינו מסווגי מפורשת כאן דדחה הש"ס דלא קאי על בדיקת הסימנים אלא אבדיקת בסכין ולא עוד אלא אדם באמת אבדיקת הסימנים קאי חכם מה עבידתא הא לא בדיקת הסימנים על הטבח אם חכם ואם לאו ואיה מצין להצרך חכם בלבד בדיקת הסימנים.

ועתה בני הט אונז לשמעו קושט דברי אמות ותראה איך שיטת הרמב"ם בולתת מותוך הסוגי אשר בה כל יתר הראשונים נלאו למצוא דרך יישון האור.

הנה הרא' ש"ל כתוב ואחריו בנו הטור בס"י כ"ה אדם רואה בשעת שחיטה הסימנים שוחטין לפניו אין צרך יותר והמחבר בש�"ע שינה לשונו וכ' ז"ל,, השורת צרך שיבודק בס"י לאחר שחיתה אם נשחטו רובן או שיראה בשעת שחיטה שהם שוחטין רובן וכוכ' עכ"ל והטו"ז הרוגש בשינה לשון זה שהמחבר מוסיף מدلיל רואה נשחטו רובן יכול לסמוך אראי' בשעת שחיטה אבל במהרי"ל בשם רבו כ' באמת להחמיר, שראיין ונכוון להעביר ידו על החתק דבראי' אין לבדוק יפה דביה"ש מלא דם, ופשיטא דעל שחיתות רוב אמר הכי עכ"ל הטו"ז. וכפי הנראה מותוך דבריו הרהור"ל לא לפреш מלטה דשモאל קטאת, אלא אם הוא מודה לדעת הב"יadam ראה בשעת שחיטה שנשחטו רובן מדינא לא צרך יותר, אבל מצד חומרא ועצה טובה קامر שייעביר ידיו לתוך החתק, אבל לפע"ד א"א לומר כן כי דעת הב"י הוא לפחות עניין כי לפי שיטתו צרכין לפרש מירמא דשモאל וכי דוקא אם לא ראה בשעת שחיטה שנשחטו הרוב ואיך סתם דבוריו לומר הטמא ובין הטהור ס"פ שמיini מובא בריש"י שם צ"ל בין חמוץ לפרה והלא כבר מפורשים הם אלא בין נשחט חייו של הקנה ובין נשחט רובו" והאי נראה דדרישה גמורה היא דהרי קامر דהקרה מיותר למגמי' ואיך פסקו דבוקא ע"פ שהסימן השני בפסקה אלא דרי' ישבב החזרו באמרו כלל ממשמי' דר"ד דכל פסול בשחיטה נבלה וא"כ אכן כתבו התוס' דלא שיחיק זאת להל"ש וניהו דר"ע גם קודם חורה סבר דטרפה מיהא הוה עיון בזה لكمן מה שכחתי שם בעניין הנستر הלאה אבל עכ"פ שם שחיתה כד לטרח מיד נבלה גם על סי' אחד איכא - ועוד זאת קשה ליadam ננייה להתוס' דכל שכל הסימן בפיסול עי' עיקור או פסיקה לא שיחק למנות בהל"ש מה העוילו בתירוצים דמיירי בשחט בסכין פגומה דהאaca בגregorata מיירי דלא מיצי מיפסל בסכין פגומה אלא אם הפלס פוגע במשחו המשלימים את הרוב דקודם לנו או לאח"כ לא מיפסל ואפיילו לדעת רשי' דקምפרש האיבער דשחה במיעוט סי' דלקמן על מיעוט בתרא ונאמר דמדאוריתא קמבעי לפסול עכ"פ איבער דלא איפשطا הוה וא"כ לא מצין לומר דאתה הולכת על סכין פגומה בגregorata אדם פגע בפגימה במשחו המשלימים את הרוב הרי זה כלו פסקו כלו וכמ"כ התוס' בעצם לדעת ההב"ג דלא מנה פסק הגregorata בסכין פגומה בתוק הל"ש מושם דיין כאן שחיטה לא חנקה. גם לא הבנתי מה בין דרשה לעיקור ולמה דרשה שיק לה"ש ע"פ שהוא ג"כ דרוש ולא שוחט וכן כל דברי התוס' לפנין בספר החחות. אולם זאת שכתבנו בגורגת אין חילוק בין פסקו כלו במגירה או שיחטו בסכין פגום כל שחלים את הרוב עי' הפגימה הרי היא כמו חצי קנה פגום שהוסיף עליו כ"ש בפגימה דוידי כעוקר כל הסימן יחשב זה ליתא דעתינו لكمן בסוגי' דמוגרמת דפסקינו קר"י א"ר בהרים שליש אמצעי ושחט שני שלישיים כשרה ובטוס' שם ע"ב ד"ה שחט ופגע בו נקב והיוצא ממש הוא לכל שמצטרף להשלים את השחיטה לא מצי מצטרף נמי אל מעשה הטרפנות וכן בשחט שני שלישיים אף שליש האמצעי בהגרמה כשרה ממשום דשליש קמא מצטרף לשולש בתרא להשלמת השחיטה לא מצטרף לשולש אמצעי כדי להתריף אבל במקומות שחיטה שאני והינו ממש האילכה דכל פסול בשחיטה נבלה עי"ש, ובפרטיה יש בעין זה אריותות כי זאת עיקר הפלוגתא בין ר"י וו"ל لكمן ל"ב ע"ב ומthon פלוגתם והוציא הרמב"ם דין דכל טרפו במקומות שחיטה נבלה ולא טרפה והדברים עתיקים ודוק היטב.

ע"ש גמר' ואר"י א"ש הטבח צרכ שיבודק בסימנים לאחר שחיטה וכו' עד במתניתא תנא נבליה ומטמא במשא הסוגי' הללו כולה מוקשה וצריכה הרבה כדי ליריד לעומקה ולגלות סודה. א') קשה דכפי הנראה הוא נבלה מן התורה דקמסמך האי דין דלא בדק בסימנים להא דר"ה דבכמה בחיה בחזקת אישור עומדת עד שידעך לך במה נשחטה ולולי דמסתפניא היטני מגיה ב' של במה בכ' ולගורס כמה נשחטה וכי על הסימנים אם נשחטו כשיורו כי תיבת במה אין לו פירוש ולשון הרמב"ם בפ"א הי' ג' עד שידעך לך בודאי נשחטו שחיטה כשרה" וכן דעת הרשב"א ז"ל כאן דלא סמיכין ארובי פעמים שחט שפיר ממש דהוה דרבא דתלוי' בנסיבות והאי מימרא דר"ה לוקחה מדרשת הספרא על הקרה ולהבדיל בין הטמא ובין הטהור ס"פ שמיini מובא בריש"י שם צ"ל בין חמוץ לבירה והלא כבר מפורשים הם אלא בין נשחט חייו של הקנה ובין נשחט רובו" והאי נראה דדרישה גמורה היא דהרי קامر דהקרה מיותר למגמי' ואיך פסקו דבוקא ע"פ פעים שחט שפיר

שהקשו להם הרוי אסור אבמה"ח ע"י המיתה חלף הlek לו, ואיך שיק לטעמו על אישור שכבר עבר ולכן כתבו דחזקת אישור דקאמר היינו אישור אין זוכה ומשום דכתיב זבחת שהוא מ"ע ע"ש.

והנה לכארוי נראה דרש"י בעצמו חזר כאן מנני ובו' ממה שכתב בחזקת אישור הוא אבמה"ח, דבד"ה מר סבר כתוב אז'ל מס' בחזקת אישור הראשון עומדת שלא הייתה שחותה, וכיון דבחזקת שאינה שחותה מוקנית לה הרי מותה ומטמא עכ"ל הרי דלא הזכיר כאן חזקת אבמה"ח אלא חזקת אינה זוכה כתוס' - וכד והויא טליה אמרתית ליישב סתירת דברי רש"י זיל' בדרכ פלפול הנרגוג בגיןו עפ"י מה שראיתינו לקודש זקנין מאורה"ג רע"א זיל' בהגחותיו לוי"ד סי' כ"א, שרצה ליישב קושי התוס' על רש"י דאישור אבמה"ח בלאה הרי הלה לו, וככתוב הוא זיל' דבשחיטה פסולה עכ"פ הבני מעיים אבמה"ח, אפילו לדיןן דיל' הא דר"ל דרייה לאחר שחתית הקנה, כאמור דמנחית בדיקולי, בב' סימנים כ"ע מודים דהבנייה מעיים כמנחית בדיקולו, וא"כ חזקת אישור אבמה"ח של בני מעיים מעד שלא שחותה כראוי, והבמה כולה נגררת אחרי הבני מעיים עי"ש ולפ"ז אמרתית דכל זאת שידי בפסולי שחיטה של שהי' דרשה וכו', אבל בפסול דלא בדקו בסימנים דאיירין הכא לא שיק הא חזקת אבמה"ח, דהרי אי לא נשחט רובה ליכא אישור אבמה"ח על הבני מעיים, لكن על עיקר מירמא דר"ה דקאי על כל ספק שחיטה לעלמא, מפרש דחזקת אישור הוא אבמה"ח, אבל בהא דמר סבר, דקאי על לא בדק בסימנים, והכרח לפреш דחזקת אישור הוא אינה זבחה אבל אחר שנכנשתה בעומק ענייני מסכתא זו, ראוי שайн בכל אלו ההקדמות ממש, וכאשר יתבאר לכל המעין בפתחה של ובחדשו לקמן ל"ב ע"ב.

אבל האמת יורה דרכי שאין כאן שום סתירה בדברי רש"י זיל' - כי מה שפי' רש"י זיל' מס' דבחזקת אישור שעשה דאיינה זבחה מוקנית לו ענין לפי התוס' דבחזקת אישור הוא התוס' קרא דזבחות, אבל רש"י כאן לא הזכיר קרא זה כלל, וגם לא כתוב דבחזקת אינה זבחה מוקנית לה, אלא בשחתת שלא נשחטה, פלוגתת רש"י ותוס' בזה הוא כאשר אבאר דעתינו חזקה דילפין לקמן מגע יש לפרש על שני אופנים, אופן אחד דבכל ספק壬 שנתעורר אצלו על השתוות הדבר מכומות שהיא מתחלפת, אמרין שלא נעשה שניין אלא הדבר נשאר כמוות שהיה, וא"כ אין אנו מחייבים את השם טומאה טהרה אישור היתר וכדומה, אלא מחייבים המעד ומצב בלי השתוות, ולא איכפת לנו השם כלל, אלא אפילו משתנה השם ע"י סיבה מ"מ מחייבין העמד הישן ולא נסתפק壬 שנתחרש סיבה חדשה, והמשל בזה אישור אבמה"ח, ע"פ שעי' המיתה משתנה האי אישור אבמה"ח לאיסור נבלה, מ"מ אם נחייב במעד הישן שלא נשחטה ע"פ שהוא מותה לפניינו, אבל מעשה השחיטה נאמר שלא נעשה כהונן והוא היפך למשל אם אנו נעשה, אז שפיר אסורה ומטמא נבלה - וכן למחרת מחייבים המודובר, שלא נתברר אם נשחט רבו או רק חייו, ע"ז אמר דנבלת ולא סמכין ארוב פעמים שחיט שפיר - וכאשר אבאר בסmock במיירא דר"ה, כי במקומות דכתיב להבדיל הוא מ"ע לבודוק ולא לסמוק ארובה, כך מתפרק הסוגי' לדעת הרמב"ם ומתיישבות ממילא כל הקושיות שסדרנו בריש דרבינו ודוק' היטב.

וזברים שכתבתי למדתי מתוך דברי הרשב"א זיל' יבמות דף ל' באבמה"ח, אבל תוס' ביצה כ"ה פ"א חולקין על רש"י זיל' בה,

והסימנים נשחטים מכל וכל לא מסתבר כלל להזכיר עוד בדיקה אח"כ, אבל בסותם שחוויותינו כן כי מלוכלך הבה"ש בربורי הדם והרבה פעמים לא נשחטו قولן רק רובן שכן קאמר בסותם דהטבה צרייך לבדוק ולא יסмоוך על מה שראה בשעת שחיטה נשחטו הסימנים قولן או רובן, כי עלול לטעות לפעמים, והוא חומרת שמואל שהחמיר שלא לסמוק על הראי' שבעת שחיטה ומסתמא רק לכתחלה קאמר האי צרייך אם באמת ראה בשעת שחיטה שנשחט הרוב וכן למדתי מלשון הרמב"ם זיל' שכתב 'כל טבח צרייך שיבודק בס' לאחר השחיטה ואם לא בדק וכיו' הרי זה נבלת אפיilo היה השוחט זעיר ומהיר' עכ"ל הזחוב הנה בסיפה לא כתוב אם לא בדק לאחר שחיטה אלא סתום אם לא בדק ממש דברישא לכתחלה מצרייך בדיקה לאחר שחיטה דוקא ולא סגי במו שראה בשעת שחיטה, אבל בסיפה כתוב, אם לא בדק דהינו דלא בדק כל לא בראי' בשעת שחיטה ולא בבדיקה לאחר שחיטה, אז הוה נבלת, ותדע שכן כוונת דברי, מדמים שחיט שפיר, וא"ד מיירி דלא בדק לאחר שחיטה אבל ראה בשעת שחיטה שנשחטו قولן או רובן, יותר רובותא הול' לא פירוש ראה בשעת שחיטה שנשחטו כהונן מ"מ נבלת הוה, והוא ברור בפירוש דברי הרמב"ם זיל'.

ועל זה רוצה הש"ס להביא ראי' לחומרת שמואל כדרכו להסמיד דין מחודש לשונה וברירתא, ממתני' דלקמן דקאמר ר"ש כדי ביקור, היא שיעור שהי', ודחה לא כדי ביקור חכם - והכוונה בזה לדעת הרמב"ם עפ"י שיטתו, בהא לצרייך להראות סכינו לחכם הוא משומש לתא דאיירון, וכתבנו כבר למעלה לאחר שחחמירו לפסול השחיטה ע"י פגימה כ"ד הנרגשת ע"פ שאינה אוגרת, עניון חכם מדינה דסתם טובח איינו מטריח לבדוק בהבנת הלב, כי למצוא פגימה דקה כל כך צרייכא הרבה ישוב הדעת ומתיונות ומינה דה"ה בכל דבר הצרייך הבחינה יתירה על כל שהו בעי חכם, וכאדמרינו لكمון מ"ד ע"ב דמלטה דתלוי' בסברא מקרי הורה בה חכם, ופרשי' כגון מקיפין ברירה דפעמים אדים טועה בدمיוון, וא"כ ה"ה בשחיטה מצומצמת壬 שקשה להעמיד על הבירור אם נשחט רובה, לא די בבדיקה הטבח אלא בעי חכם, וזה דקמנני לא אלא דאמар ר"י כדי ביקור חכם וקיי הסימנים דאם אירע שחיטה מצומצמת, אבל לעולם איימת בסותם שחחוות סגי ברואה בשעת שחיטה דאייכא רוב הנראה לעינים, וע"ז פריך א"כ לא בדק בסימנים והוא בדלא בדק כל או בשחיטה מצומצמת שמייר המשנה בamarra כדי ביקור חכם ופריך בדיעבד אולי סמכין אשוחט זעיר ומהיר, דמסתמא אייכא רובה, ע"ז הביא ברירתא חד אמר טרפה ועד תנא נבלת, ומהאי ברייתא ודאי ליכא הוכחה לדינא דשומאל שהוא עצכטא לכתחלה ומדרבנן, במקומות שראה בשעת שחיטה שנשחטו הסימנים כהונן, אלא הא ברירתא קאי על לא ראה כלל או בראה שחיטה מצומצמת壬 ולא בדקה וכאשר נדרש בספר הnl, דלהבדיל בין הטמא ובן הטהור היינו בגין נשחט חציו של קנה לנשחט רבו, הרי דמחשת מוצומצמת המדבר, שלא נתברר אם נשחט רבו או רק חייו, ע"ז אמר דנבלת ולא סמכין ארוב פעמים שחיט שפיר - וכאשר אבאר בסmock במיירא דר"ה, כי במקומות דכתיב להבדיל הוא מ"ע לבודוק ולא לסמוק ארובה, כך מתפרק הסוגי' לדעת הרמב"ם ומתיישבות ממילא כל הקושיות שסדרנו בריש דרבינו ודוק' היטב.

ע"ש גמר' בדר"ה קמייפילנו וכיו' מר סבר בחזקת אישור קימא והשתא מותה היא ומר סבר בחזקת אישור אמרין חזקת טומאה לא אמרין - הנה רש"י זיל' מפרש חזקת אישור היינו אישור באבמה"ח, אבל תוס' ביצה כ"ה פ"א חולקין על רש"י זיל' בה,

איסור דaina זבוחה אילא חזקה טהרה דבנה, והיין צריכין למימר אוקי חזקה מול חזקה ויהי' הן לעניין איסור אכילה והן לעניין טומאת נבלות ספק, וזה שלא יחד תנא דהנין תנאי דבריתא לכן כתבו בד"ה ואסורה באכילה, דמה"ת מותרת גם באכילה ומושום דרוב פעמים שחייב שפיר, ואינו דומה לשאר ספק כמו ספק שהה או דרש, דעתה איזו שינוי, כמו הגביה הסיכון באמצע השחיטה ומסופקים אלו אם שהה כשיור שהי' או שחתט בסיכון קצר בהלכה ללא הבאה ונסתפק אס דרש, וכדומה מן הספקות העולות ע"י איזה שינוי, זה שיק לומר דומוקמין אחזקה איסור של אבמה"ח או אילא זבוחה, וניהו דלעומת חזקה אילא איסור אילא חזקה טהרה, עכ"פ ספק הוה ולדעת התוס' גם ספק אסור מה"ת, אבל بلا בדק בסימנים דיליכא לפניו שום ריווטה לעורר ספק אם נשחת הרוב, אזילין בת"ר רובה דרוב פעמים שחייב שפיר, וכן"ל לדಡעם לא מירוי בשראה שהשחיטה מצומצמת, או שנאמר דאפילו בראה שהאי שחיטה מצומצמת מ"מ אילא רובא, דמסתמא שחיט הרוב, כרוב שחיתות דעתמא, אבל מדרבנן החמירו לגבי אכילה ולא החמירו לגבי טומאה, אלא דהתוס' לא בארו דעתם המתניתא, תנא נבלה ומטמאה במשה, וכן"ל גם לדעת המתניתא מה"ת שראי ממשום דרוב פעמים שחיט שפיר, אבל מדרבנן החמירו גם לעניין טומאה ממשום שלא יהיה כסותרים איסור עם טומאה, וזה דוחק גדול, אבל אין לומר דלשיטת התוס' תרתי בעיןן, שם המשום דסיבתה שלא נשחתה אינה חדשא, אבל חזקה טהרה לייא, ממשום דסיבתה נשתנה דמתחללה בעודה בחיותה של הבמה היהת טהורה ממשום שחיה, ועתה נחיק את טהרתה מכח סיבה חדשה דהינו נשחתה כראוי, לכל המעניין בתוס' בסוגי' דלקמן דף י"ד בד"ה ודילמא, יבין כי לדעת התוס' נחיק את השם גם ע"י סיבה חדשה, שהקשו שם למה לא נחרש חזקה טהרה דגברא לחסרון הנגע דשתטא, ונתרה את התכנס לתוכן הבית בתנאים, ואס נאמר דלעולם לא נחיק את השם ע"י סיבה חדשה לק"מ דעד שנכנס לבית ה"ט טהור בשביב שלא נכנס לבית המנווג, וعصיו נחיק אותו לטהור בשביב שמא נתקطن הנגע קודם כניסתו, ואדרבה נאמר דכמו כן ה"ט חזקה, שאם הטהור יכנס בבית זה יטמא, ומספק שמא בקרה הנגע אתה רוצה לטהרו, עליך להביא ראי' שכבר חסירה הנגע, וכן בדף הסמוך ד"ה את' מפרה אדومة, כתבו התוס' דאיaca חזקת טומאה נגד חזקת כשרות דבנה, גם כן אילא האי פירא, דרי' ה' להאי טמא חזקה שאם יוזرك באפר פראה יטהר, ואיך נחיק בחזקת טומאתו, ע"י שניחוש שהפרה טרפה, שהיא סיבה חדשה, ע"ש ע"ב ד"ה לר"מ דחיש למיועטו כתבו דאיaca נגד חזקה שלא לידי, חזקת ולד שאינו קדוש גמיעי אמו וכמו שהbabati זאת לעיל - מכלulin מוכרכות, דהתוס' חולקים על סברת הרשב"א מהיפך ולהיפך ולדעתם מוכיחים את השם הישן אפיולב ע"י סיבה חדשה. ולא עוד אלא שאני רואה סברת הרשב"א מופרכת גם מכמה זוכתא בש"ס גופה, דמה יענה לכל hei משניות מובהים בראש נדה מקווה שנמדד ונמצא חסר, וחביות שהי' הולך ומפריש עליו, וכן הא דאיata כאן לקמן, טבל ועליה ונמצא עליו דבר חזקץ, וכן שחתט בסיכון ונמצאת פגומה, דמצרפין חזקת טומאה דגברא וחזקת טבל וחזקת איסור לחזקה דשתטא של המקווה והחביות והסיכון,-shell זה לפי סברת הרשב"א ליתא, דאייך נחיק את השם ע"י שנחדש סיבה חדשה לומר שכבר היתה המקווה חסירה והחביות חומץ והקניין פגום, במקומות שהחזקה דמעיקרא אומרת להיפך, דשתטא הוא דאיתרער, וחזקת טומאה דגברא מה בעי הכא דכמו שהי' לו חזקה שטמא כן ה' לו חזקה שאם יטבול במקווה זו שיטהר, ומפני מה אתה בא לטמאו, מפני שנטעורה לך הספק שם שהמקווה עטה

ע"ב, דבגמי' שם קאמור רבה דמש"ה לא קתני בגירושין ספק קרוב לו או לה דחולצת, משום דasha זו בחזקת היתר לשוק הייתה עמודת ומספק אי אתה יכול לאסירה, וכ' שם הרשב"א שאחרים הקשו למה לא נחיק מאיסור אבמה"ח לאיסור יבמה לשוק, כמו לר"ה דהכא דמחזקינן מאיסור אבמה"ח לאיסור נבלה, ותירץ הוא ז"ל דלעולם לא מחזקינן מאיסור אחד לשני, אמונם שאני בהא דר"ה, דבין בחיה ובין בmittata אסורה וא"א להתיירה רק ע"י מעשה השחיטה, וא"כ עליך להביא ראי' שנעשה בה מעשה המכשרת הלוא (ועכ"פ שעשה אשר עליה אנו מוסופקים אם היא מעשה המכשרת או המגבלת, מעשה החrichtה הצריכה דקדוק בכל פרטיה חשובה יותר ממעשה המתגבלת, שכן כ"ז שאין לנו בירור, יותר מסתבר לומר דהאי מעשה אינה מודוקדת המכשרת), משא"כ באשה זו שהיה לנו חזקה שע"יmittat בעלה חחי' מותרת לשוק בלי שום מעשה כדי להתיירה, ורק אתה בא עליה לאסורה מחייבת ספק מעשה גירשין, בהז אמרין להיפך, עליך להביא ראי' שנעשה מעשה זו כהוגן כדי לאסירה עצה"ק, וכל הרואה יראה כי דברי נכללו בכלל דברי, שבחזקה לא איכפת לו להחזיק את השם אלא שלא חדש סיבה חדשה להוציא הדבר מהה מתחלה.

אבל האופן השני בעניין חזקה, הוא ההיפך ממנו שכתבנו, דלעולם מחזקינן את השם הישן אפילו ע"י סיבה חדשה, כמו בהא דולד הנולד, יש לו חזקה שאינו קדוש במכורה מעמי אמו, כמו שחזקת טומאה דגברא לא נסתלק ע"פ שנטהר באפר הפרה, משום דשماה הפרה טרפה היתה ולהיפך לא נחיק שם לאחר אחר, עכ"פ שהסיבה לשני השמות שותות, כמו מאיסור אבמה"ח לא נשליטה" נבלה, ע"פ שלשיניהם יש סיבה אחת, דהינו "לא נשליטה" אלא דבחיה כל שלא נשחתה נקרא האיסור אבמה"ח ובmittata אם לא נשחתה נקרא נבלה, מ"מ כיוון שאין השם שוה לא נחיק הסיבה לחודה.

ובזה פליגו לפי פירושי ז"ל הני תנאי דבריתא בהא דר"ה, דמר סבר נבלה ומטמא במשא דכל זמן שלא תוכל להביא ראי' על מעשה השחיטה שנעשה כהוגן אנו מוקמינו את הבמה בחזקת שלא נשחתה, דהינו שלא העשה האי מעשה כהוגן, וממילא מחזקינו מאיסור אבמה"ח לאיסור נבלה, כי הסיבה שלא נשחתה שווה בשניהם, אבל איידך מ"ד דסובר טרפה ואסורה באכילה אבל נבלה לא, סובר דאן השם מחזקינו ולא הסיבה שלא נשתנה, ולכן שם איסור אכילה שהי' לעלה בחיה מחזקינו, שגם עתה אסורה כבתחלה, ובזה ז"ל או דסובר בתוס', דשם איסור הוא איסור עשה דאיינה חזקה, או והוא העיקר, דשם אבמה"ח ונבלה כשם אחד יחויבו כי אבמה"ח הוה מטה מקצתה ונבלה מטה כולה, דמה"ט אבמה"ח מטמא נבלה וככברואר לקמן קל"ח ע"ב וכאשר נדבר מזה עוד בכמה מקומות במס' ז', ולכן גבי איסור מוקמינו לה בחזקת טהרה, ואני בזה סתירה, דמג"כ אי לא נשחתה כראוי' הרוי נבלה ואי נשחתה כראוי' הרוי ז' מותרת גם באכילה, דמ"ש מה דשנין במס' טהרות, מובה בגמ' פסחים דף י', בשני ב"א שהלכו בשני שבילין, אחת טמא ואחת טהור, דבבאו לשאול בזאי' שניים טהורין ואפלו בב"א רק מדרבנן טמאים, אבל מה"ת טהורין וכמש"כ התוס' שם.

זו היא שיטת רשי' ורשב"א ז"ל אבל התוס' סברו בעניין חזקה כאופן השני שכתבנו, דלעולם מחזקינן השם, ולכן המציגו שם שחזקת איסור עשה שאינה חזקה ומקרא דזוחבת דאיתא למצוחה, ואפלו להחזיק את השם ע"י סיבה חדשה דשנה נמי מחזקינן כאשר מבואר מtos' לקמן בסוגי' דרוב, דמוקמינו בחזקת שאינו קדוש במכורה ע"י שנאמר שאמו כבר הוליד ולד לפני זה וכפni זה וצדקה לחזקות כללו, וכאשר נברא שם. וכך נתקשה להו כאן, הלא נגד חזקה

דחני איסורים אלו ג"כ ע"י המיטה של הבע"ח ושל הבעל, אבל לא נתהפקו להיתר, כי גם אחר מיטתת הבעל חי איסור ממש נבליה, ואחר מיטתת הבעל אשתו אסורה ממשום יבמה לשוק, אבל האי איסור אשת את דמלילנא געשה היתר ע"י מיטתת הבעל, אין כאן מקום להמשיך אותו האיסור לאחר מיטתת הבעל, והסבירא ברורה בעיני, אשר על כן אני אומר דעתך הרשב"א אין לה שום ראי' מש"ס וסתירות רבות לפניו נגעה, لكن גם דין שלן הפלתי במקומו דוגם נקיה'ו הוה ספק בשחיטה, ועוד נדבר מענין זה לפניו בסוגיות הבאות בס"ד ודוו"ק.

ע"ש גמר' גופא אר"ה בהמה בבחיה בחזקת איסור עומדת וכו', נשחתה בחזקת היתר עומדת וכו', כתוב בחודשי ק"ז בעחתת"ס ציל' דרא"ה בראשיא קמ"ל דאלין בתר חזקה ובסיפא דאלין בתר רובה, דברישא ממשיכין חזקת איסור שבחי הבהמה, ובסיפא סמכינן ארוב בהמות כשרות עי"ש, ויפה כתוב דברישא איכא חזקה ובסיפא רוב אלא דהא מלטה דאלין בתר חזקה ורובה איתי בכמה משניות וברירות ולא צריך אין בא דרא"ה אבל ר"ה רבותא אחררת קמ"ל דברישא קאמר דומוקמין בחזקת איסור עד שידוע לך במנה נשחתה וליל כתבנו דה' ראי' להגיה, "בכמה" תחת "במה" כדי לכון דבריו להא דספראDDRש להבדיל בין הטמא ובין הטהור על ספק שחט חייו או רבו של קנה אלא דקשה מאי לשלוח יד בלישנא דגמ' ובירט שא' צריכין להגיה גם חיבת נשחתה לשלק אותן ה"ה וגם קשה וכי ר"ה ברייתא אתה לאشمמעין אבל האמת עד לעצמו כי דרכן של חז"ל להכenis חדושים דינים ולהסミニים לקרא וכן חדושים דינים של האמוראים להכניס במשנה או ברייתא קדומה וכן עשה ר"ה כאן כי הברייתא מדברת מספק במעשה השחיטה עצמה اي שחת רובה או חז'י דומוקמין אחיקת איסור ונידון כنبלה והוא אבל ר"ה מושיף דרא"ה גם בנולד ספק בסיכון והוא דין דלקמן דפelig בהא אם חברו ר'ח נשחת בחזקת ראי' וממצאת לאחר שחיטה פגומה וקמ"ל דע"ג דהנשחת לומר לשחיטה עומדת וגם הסcin ה' לו חזקת בדוק והינו צריכין לומר השתא הוא דאיתרע מ"מ ממשיכין חזקת איסור דבמהו למור דברו נגט הסcin ולכך בדקוק גודל קאמר עד שידע לך במנה נשחתה ר'ל באיזה סcin נשחתה אם שלם או פגום וזה רבותא רבתא כי ר'ח באמת מחייב ואומר שמא בעצם המפרקת נפגמה ור'ה פסול אפילו בשיבר בה עצמות וכן בסיפא דקאמר נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שידע לך במנה נטרפה נמי בדקוק ואומר "במה" ולא "אם" כי הברייתא דרשא זאת מקרה דולחבדיל בין היה הנاقلת לחיה אשר לא תאכל בנולד בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה וכמ"כ רשי' ז"ל ע"ת ומסתמא הפירוש על ספק דרושא או בישוב לה קוץ מהיים בספק שאירע בה דבר מחיים ואנו מסופקים אם נפסקה ע"י האי ריעותא או לא כי לא על חנס קרי לי' סימני טרפה דבכוכ"כ נטרפה מחיים כי רק מה שנעשה מחיים קרי טרפה וקמ"ל דע"ג דהריוטא לפניו לא נאמר הרי האי בע"ח בכוכב"כ יצא מאן הרוב דהרי רוב בהמות אין להם מים במות או קוץ בשוט מ"מ סמכינן ארוב בהמות כשרות לומר דיניהו דיצא לעניין זה מן הרוב שאין להם ריעותא עדין לא יצא מן הרוב הנסיבות וכאשר כן דעת חכמי קראקא בי"ד סי' ל"א וכאשר נדבר מענין זה באריכות בסוגי' דישב לה קוץ בשוט עי"ש - אבל ר"ה לא ס"ל כן אלא כדעת הרמ"א המחריר בנולד ריעותא מחיים אלא בבא זאב ונintel ב"מ והחיזין כשהן נקובים דליקא ריעותא מחיים ולא איתרע הרוב כלל בזה אלין בתר רובה ולכך בדקוק אמר במנה נטרפה ממשום דקאי על הספק אם ע"ז אב ולאת"מ או ע"ז קוץ וחולי ומחייבים וקרוי ל' טרפה שלא בדקוק אדם הזאב נקבע לאח"מ לא מקרי טרפה.

חוර לפניך, אולי כבר נתחרס קודם הטבילה, عليك להביא ראי' שכן הי', וכל זמן שאין לך ראי', אמרין השتا הוא דזרה, דהרי לפניו מנגע ליזול בתר חזקה דמעיקרה.

ולבן מאי תמה על הגאנונים השב שמעתה והישועות יעקב סי' נ' וק"ז בעחתת"ס ז"ל י"ד סי' זה שכולם דוחים הא דחידשلن הפלטי בס"י ל"ג, דספק נקה'ו הוה ספק בשחיטה, כיון דאם ניקב החותט אין כאן שחיטה, והגאנונים הנ"ל דחו דבריו ע"י הרשב"א הנ"ל, דכוון דלאהני נשחת היה חזקה שאם יעשה בה מעשה השחיטה כהונון תתנכר לאכילה, כי בחזקת ראי' לשחיטה הייתה עומדת, א"כ עלייך להביא ראי' שנולד איזה דבר המוציא מהיקת ראי' לשחיטה. ואיך לא חלו ולא הרגישו דהותס' לא סברו כסברת הרשב"א, אלא אכן מחזקין את שם החזקה ואפילו ע"י סיבה חדשה, וכן מורים כל הני סוגיות שהבאתי לעיל שלא כרשב"א.

והנה השב שמעתה שמעתה הא ה' פ"ז הרגישי בתימא זו, והקשה מרבייתא דשחתת את הושט ונמצא הגרגרת שמטה ואין יודע אם קודם או לאחר שחיתה נשפט, דהוה ספק בשחיטה ופסולה, ולפי סברת הרשב"א דלעלום דין על החזקה כמו שהיתה קודם שנולד הריעותא, הנה הייתה בחזקת ראי' לשחיטה ואיך נוציאנה מכח ספק, כיון דגוף מעשה השחיטה כהונון נעשה, ומתרץ את זאת עפ"י דברי הרמב"ן מובה בח' הר' ז' ז"ל ריש א"ט, דשותה בשעת שחיטה מש"ה טרפה, משום דאי' דשחת שפיר משום חננות הסימנים וא"כ בספק שמויה אי'א ספק בגוף מעשה השחיטה אי' העשוה כהונון, ואין דזינה לספק נקה'ו דאין לספק על גוף מעשה השחיטה עי"ש.

הנה מה דלא נתקשה לי' מכל הני דלעיל צ"ל דבנני פשיטא לי' דהספק בגוף המעשה, דאם המקוה חסירה הרי לא טבל כל גופו בב"א, ואם יש עלייו דבר חזק נשאר מקצת גופו בלבד בטבילה, ואם הסcin פגום לא שחתט אלא קרע, וכמ"כ רשי' לנקן י"ד ד"ה שמא בעור נפגמה, וממצאת שלא נשחתו הסימנים אלא נקרו עוקרא אמר וזבחת עכ"ל, אלא איני רואה דבעל זאת לא הוועיל הגאון לסלק האי חומר, הון מרביית' דספק שמויה שהקשה הוא ז'ל, והן מכל הני משניות שנמצא בהן סתרה לסבירת הרשב"א, כי אפילו נניח שבכל הני אי'א ספק בגוף המעשה מ"מ מה מעורר לנו האי ספק בגוף המעשה, אותו הספק שחחaza לה, והרי האי ספק לאם נעמיד המקוה והגוף והסcin בחזקתו דמעיקרה, ואז נאמר האי גוף ה' בחזקת ראי' לטבילה, והאי בהמה היה בחזקת ראי' לשחיטה, لكن עלייך להביא ראי' שע"י סיבה חדשה יש על האי גוף דבר חזק, והסימני הבהמה נשפטו - וממש'כ' במקווה וסcin פגום שעליך להביא ראי' שנחרס המקוה ונפגם הסcin קודם גמר טבילה ושחיטה נגד חזקה דמעיקרה.

גם הראי' שהביא שם השב שמעחה לסבירת הרשב"א שנראה בעינוי מוכרתת, לא כן עמד', דראיתו הוא ממה דהקשה אבוי ביבמות שם, א"ה בספק קידושן נמי נימא אשה זו בחזקת היתר ליבם עומדת אל חאסרנה מספק, ומהו פריך והא אשה זו אסורה היהת בחיי בעלה על אחיו מצד איסור אשת אח וא"כ נחזיק האי איסור אשת אח גם לאחר מיטתת בעלה, וכאן איןו מאיסור לאיסור כמו אשת איש ויבמה לשוק, אלא האי איסור אשת אח עצמו נחזק גם לאח"מ מפני ספק קדושי ערוה, אלא ודאי דע"י סיבה חדשה לא נחזק אפילו אותו איסור עצמו, ולפע"ד שאני התם דאיסור אשת אח במקומות שאין לה בנין, כתעת יתרף להיתר ולמצוות ע"י מיטתת בעלה ואני דזינה לאבמה'ח או לאיסור אשת איש דע"ג

הרבבים לילוף מסוטה לטהור ומוגזה"כ, אבל ברה"י טמא ככל ספיקות דעלמא באיסורין דאלזין בזו לקהל - וזה ש"י ד"ה הילכתא גמירי לה מסוטה, ז"ל, "דברה"ר ספק טהור ומוגזה"כ הוא זהה ברה"י לחומרא אלזין וכל ספק איסורה נמי לחומרא בעינן למיזל שמא יעבור" עכ"ל - ועיין בח' רשב"א שמיישב זהה לאבי מהיכי תיתי לילוף איסורה מטומאה ברה"ר כיוון דחצינן דעתומה ברה"י לחומרא, ואח"כ הקשה לרבה לפ"ז זה, וכי לית ל"י דבספק איסורה מוקמינן הדבר אחזקתי, הנה קושי" ז"ו היא דוגמאות קושי" התוס' בד"ה התם מפ"ש נזירים, دمشס מוכח דאפיקו דבר שאין תלמוד מסוטה אפ"ה מוקמינן אחזקתייה ולהקל, ומה שלא הקשו לתלינו, אין כאן ראי" והלב ארוי" ז"ל לא עיין בגמ' עד שהי" סובר דהה Tos' מסברא דנפחים אמרו זאת - אבל אמרת גם מגמ' דהaca מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי" אלא דלשון הגמ' קשה כנ"ל וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה כולהו תנינהו כבר כתבו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביאן, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה הילכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיקו בעוף שהচשרו בס"י אחד אם נשפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ה ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחייבת שני הסימנים דאל"כ רב"א לסתור כ"ח ע"א דאית ל"י בעוף דוקא ושת ולא קנה, איך פרנס האי תוספתא דשחת הושט ונשפט הגרגרת אשר מינה שמעין עיקור דביה"גadam בעוף גם לכתלה רק ושת ולא קנה, איך יפסול שחייבת הושט ע"י שמות הגרגרת, דבשלא אי לכתלה בעין שני סימניין, אז שפיר י"ל דראוי לשחיטה בעין גם שניים, ואפיקו לעכוב בדיעד, אבל אי לא בעין כל שחייבת הגרגרת, למה לי ראוי לשחייבת, ולכן רק רשי" לשיטות" דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה שני בס"י אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שני סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועיין לסתור כ"ע"ב רשי" ד"ה כל המעכבות בחשיטה, ובמה שכתבתמי שם ודז"ק.

ע"ב גמור' אל' רבא מ"ש ספק סכנתא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבי ולא שאני בין אישווא לסתונתא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכלי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברינו תפארת כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התם ذרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ"י הא' הוא פרשי" ז"ל וכאשר גם הרשב"א ז"ל מפרש בן, והוא דלulos הילכתא לילוף כל ספק טומאה מסוטה לא בא אלא ארשות אחד, ואבי' ורבא פליגו על אייזה רשות באה הילכתא דאבי' דיליף אישור מטומאה ברה"ר, להתריר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זהה"כ דאתה הילכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדין בכל התורה, דכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבי' הא דספק טומאה ברה"ר טהור, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו יפותה לטהר ברה"ר, אלא לראי' מבאי, דכמו דמתהறין ס"ט ברה"ר משום דhilכתא לא אתה לילוף מסוטה אלא ברה"י ונשאר רה"ר אידייא וכן כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון דאתה הילכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דברה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילופותא מסוטה אספק טומאה ברה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין י"ל דברה"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי' ועכ"ה"ה באיסוריון דליך חילוק רשויות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דההילכתא אתה ארשות

נראה דקיי על הנקב שבמקום נקב או לא, מפרש"י נמי כן, דקאמר מי חיישין שמא במקומות נקב הנמי משמעו לי' דהיא נקב אלא דהספק הוה שמא במקומות נקב, הרי דפשיטה הכניס את שניים, אבל א"א לפרש בן, דא"כ איזה ריעוטא איכא ומיש מלתניינו דהיא נקב ודאי נקב ולכן העיקר כמש"כ התוס' דמייריא אפיקו יש נקבים שלא במקומות שניים, והביאו ראי' מלקמן דמיכשרין נקבה הריאה במקומות דמשמשיא ד"י דטבחא, דקאמר שם בגמ' כי היכי דתלין באב, ואי דבזאב דוקא במקומות שניים תלינו, אין כאן ראי' ז"ל לא עיין בגמ' עד שהי" סובר דהה Tos' מסברא דנפחים אמרו זאת - אבל אמרת גם מגמ' דהaca מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי" אלא דלשון הגמ' קשה כנ"ל וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה כולהו תנינהו כבר כתבו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביאן, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה הילכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיקו בעוף שהחשרו בס"י אחד אם נשפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ה ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחייבת שני הסימנים דאל"כ רב"א לסתור כ"ח ע"א דאית ל"י בעוף דוקא ושת ולא קנה, איך פרנס האי תוספתא דשחת הושט ונשפט הגרגרת אשר מינה שמעין עיקור דביה"ג adam בעוף גם לכתלה רק ושת ולא קנה, איך יפסול שחייבת הושט ע"י שמות הגרגרת, דבשלא אי לכתלה בעין שני סימניין, אז שפיר י"ל דראוי לשחיטה בעין גם שניים, ואפיקו לעכוב בדיעד, אבל אי לא בעין כל שחייבת הגרגרת, למה לי ראוי לשחייבת, ולכן רק רשי" לשיטות" דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה שני בס"י אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שני סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועיין לסתור כ"ע"ב רשי" ד"ה כל המעכבות בחשיטה, ובמה שכתבתמי שם ודז"ק.

ע"ב גמור' אל' רבא מ"ש ספק סכנתא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבי ולא שאני בין אישווא לסתונתא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכלי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברינו תפארת כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התם ذרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ"י הא' הוא פרשי" ז"ל וכאשר גם הרשב"א ז"ל מפרש בן, והוא דלulos הילכתא לילוף כל ספק טומאה מסוטה לא בא אלא ארשות אחד, ואבי' ורבא פליגו על אייזה רשות באה הילכתא דאבי' דיליף אישור מטומאה ברה"ר, להתריר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זהה"כ דאתה הילכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדין בכל התורה, דכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבי' הא דספק טומאה ברה"ר טהור, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו יפותה לטהר ברה"ר, אלא לראי' מבאי, דכמו דמתהறין ס"ט ברה"ר משום דhilכתא לא אתה לילוף מסוטה אלא ברה"י ונשאר רה"ר אידייא וכן כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון דאתה הילכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דברה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילופותא מסוטה אספק טומאה ברה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין י"ל דברה"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי' ועכ"ה"ה באיסוריון דליך חילוק רשויות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דההילכתא אתה ארשות

בדברינו لكمן.

הפי' הב' הוא עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה מותר מה"ת מבואר שבשענחתה ריש ספרו עי"ש והפרשן הזה הוא ממש כפי' הרשב"א ורש"י ז"ל אלא לדעת הרשב"א פליגו אבי' ורבה בספק במרקלה דока ולדעת הרמב"ם פליגי בכל ספק ואפיו בתולדה עי"ש היטב, ובער אני ולא א宾ן דאייך אפשר לומר כן, דהרי כתבנו לעלה דלאכי דילכתא כוותי' אפיקו מדרבנן מותר כל ספק במרקלה, ولكن שפיר מביא אבי' ראי' דחמירא סכנתא מאיסורה, מס"ט ברה"ר דטהור וה"ה באיסורי כו, ומושום דכל ספק במרקלה טהור, אבל במים מוגלים אסור עכ"פ מדרבנן, אבל לדעת הרמב"ם דילוי אפיקו ספק בתולדה להקל מס"ט ברה"ר כמובואר בדבריו איך מוכיח אבי' דחמירא סכנתא מאיסורה מס"ט ברה"ר דהדי גם הרמב"ם מודה דספק אישור עכ"פ מדרבנן לחומרא אבל בס"ט ברה"ר לא החמירו ח"ל וא"כ מנ"ל דסכנתא חמירה מאיסורה וצ"ע בעת.

והנה הנאו הנ"ל מכירע כדעת הרמב"ם, מפני שיש לו שני קושיות חמורות על שיטת הרשב"א, ואני אומר דמשום הני קושי' אין לדחות שיטת הרשב"א, כי לך"מ כאשר אבר בזיה.

הקושי' הרשותה דהרבש"א מדויל ודין קשtightם זהה עיקר קושי' הרשב"א על הרמב"ם, מסוגי' דרוב דלקמן, דאייך לפניו רוב מכל הני קרבנות מדלא היישין דילמא טרפה הו, הא לדעת הרמב"ם כל ספק שריא מה"ת ולא בעין רוב' וקושי' זו עצמה קשה גם לדעת הרשב"א דהה שמא טרפה הו, הוא ספק במרקלה ובספק זה גם הרשב"א ס"ל דשרי וכאבי', ואפיקו אם נדוח טרפה מבטן לאו ספק במרקלה יחשב, מה עינה ליפוטא מפרה אדומה, דהיא בת שתי שנים דיליכא למיחש לטרפה מבטן עכ"ד' - הנה פשיטה דגם החשש טרפה מבטן בספק במרקלה יחשב כי כל שניינו הטבע עכ"פ מקרה חדש הוא נגד הרגילות - אבל מ"מ אין כאן התחלת לקושיתו, כי הלא אנו יודעים בבירור שיש בהמות טרפות בעולם ואי לא אזילין בתר rob הנסיבות, יחושו כמחצה ע"מ ועל כל בהמיה אנו מסופקים שמא היא מן אותו הטרפות שישנים בעולם וזה ספק בתולדה יחשב ורק אחר דאלין בתר רובא אם מכח אייזה סיבה שאריע, כמו ישב לה קוץ בשוט וכdomה, אנו מסופקים שמא ניקב מעל"ע, זאת ספק במרקלה יחשב, ומה שנקט הרשב"א חתיכה ספק הלב ספק שומן ה"ה חתיכה ספק מן הטרפה או מן הכרעה דאסור מה"ת כי אין אנו דעתן על המקרה של הטרפות אלא על החתיכה שכבר נטרפה, אם היא מן הטרפה או מן הכרעה - וזה פשוט וברור, עד שתמה אני על הגאון בעל שב שמעתה איך שהוא בדבר פשוט זהה.

ודע אין ליישב בזה גם קושי' התוס' שהקשו שם בסוגי', דילמא משום דמקומין הפרה שהיא בת שני שנים בחזקת היתר שהיתה לפני שנה, ונאמר כיון דאייכא בטיח ברכות בת שיטים בעולם שהם טרפות, אנו חוששין שמא האי פרה היא חד מאותן טרפות שייצאו מחזקתן ונטרפו, דזה ליתא, דבר כtabנו לעיל ד' ג' בשם התוס' והרא"ש ז"ל בב"מ, דלulos לא שיך חזקה אלא על דבר ידועה, אבל על דבר שאין לנו דינן לעליו לא שיך לאוקמי חזקה, וכך אם נאמר דהיא פרה הוה מאותן שנטרפו הרי אנו מוציאים אותה הפרה מחזקתה, אבל אם נאמר שאוותן הטרפות נשארו ברוב דעלמא, לא נציא שום פרה מוחזקתה, וכן כתב הנ"ב לענן חזקת חידגרא שאנו דעתן, ולא נאמר דהרי ההרוג מונח לפנינו ובכוב"כ אחד נהרג ויצא מחזקת חיותי, ומה לי זה האיש אשר אנו דעתן עלי, או איש דעתמא, דזה האש הידוע לנו יש להעמידו על חזקת

חי, אבל איש דעתמא שאין אנו יודעים אותו לא שייך להעמידו על חזקת חי, כי הרבה ב"א מתים בכל יום והוא אחד מהם. ושמור לך דבר זה כי הוא כלל גדול בענין חזקה.

הקושי' השני שהקשה השב שמעתה על שיטת הרשב"א היא. מנדה דף ט"ו ע"ב דתנן שם נמצא על שללה לאח"ז וכו', תנא וחיבין אש תלי ותנא דידן מ"ט, בעין חתיכה אחת משתת חתיכות, עכ"ל הגמ' והקשה הנאו הנ"ל והא תנא דבריתא דלא כמוון, דאפיו סובר דבחתיכה אחת נמי חיב אש הלא הוא ספק במרקלה דמותר לדעת הרשב"א - עכ"ד' ק' - וגם בזה שגה הנאו במח"ת כי אן נתחרשו שני מקרים, הביאה וראיית הדם, ואן אנו יודעים היה מקרה קודם ואיה המאוחר, וא"כ ספק זה בספק בתולדה יחשב ואינו דומה להא ש' הרשב"א דבמוקה שנמדד ונמצא חסר דספק במרקלה קודם דהו דוקא לר"ש דאית ל"י דחזקה דהשתא כנגד חזקה דמעיקרה כמוון דלייא דמי, אבל הכא דלא שיך כלל חזקה דמעיקרה כמו שכבתון, פשיטה דהאי ספק אייזה מקרה קודם, הביאה או הראי', הוא כלל ספק בתולדה דאסור מה"ת למאן דס"ל דעל חתיכה אחת מביא אש תלי - אדם לא תאמר כן אלא דגס שם שיך חזקה דמעיקרה תקשה לכ"ע איך מביא אש תלי כיון חזקה דמעיקרה מעידה שלאחר ביאה ראתה, אלא ודאי כמש"כ דבזמן קרוב כזה לא שיך חזקה דמעיקרה לומר ביאה היתה קודם הראי', וזה ברור ואמת בס"ד. **הפי'** ה' הוא פ' התוס' ד"ה התם ומפירושים נצחים שיטם דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה אסור מה"ת, בدلיכא חזקה כמו במקואה לר"ש, אבל במקומות דאייכא למימרו העמד הדבר על חזקתו, בין לאבי' ובין לרבא מוקמיין חזקה, עג' דאיתሩ ע"י הרשב"א, דבגע רך חזקה דמעיקרה נגד חזקה דהשתא לפין, אבל במקומות דנולד ריעותא לא שיך לאוקמי חזקה, דזה ליתא אלא דל"ש, ובכל מקום מוקמיין חזקה, הון נגד חזקה דהשתא והן נגד ריעותא שנולד - ושיטה זו נציחה מדברי התוס', כאשר אבר בזיה.

דהנה התוס' הקשו לרבא מפ' שני נזירים דמשם מוכח דאפיו ספק דיליכא למילף מסוימת מתרין מושום דמקומין אחזקה טהרה, ואיך קאמר כאן דהילכתא גמירי מסוימת, דמשמע דכל ספק טועאה ברה"ר דלא מצין למילף מסוימת, כמו ברה"י - ויש לתמה, חדא, דלמה טהורין מחמירין לטמאם, כמו ברה"י ולתמה, חדא, דלמה להם האי אריכות מפ' שני נזירים, ולמה לא הקשו בפשיטות, וכי לית לי לרבא דמקומין מלטא אחזקי' במקומות ספק, וכמו שהקשה כן הרשב"א, עג' דמקומין מלטא אחזקי' באו להביא ראי' מפ' שני נזירים - דהרי במקומות אין מספר מצין, במשניות ובריתות דמקומין אחזקה, כמו שפי' רשי' לקמן על הא דאמרו שם, מנא הא מלטא דאמרו רבנן אוקמי מלטא אחזקה, ז"ל, "בהרבה מקומות סמכי לайл בתר חזקה" עכ"ל.

שניית בתירוצים, דהילכתא איצטריך לספק ברה"ר בدلיכא חזקה, כמו האי דמקווה שנמדד ונמצא חסר לר"ש, אמונם בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, מוקמיין הילכתא אפיקו במקומות דאייכא חזקה, ועיין ב מהרמ"ל שהביא קושי' העולם, דלמה فهو האי אריכות, דאייכריך הילכתא במקומות דיליכא חזקה, דהרי לתרץ קושיטים די באמרים דסוגי' דהכא איזיל בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, אבל לפי האמת דעתלין בתר חזקם בכ"מ, מוקמיין אחזקה ואפיקו מה שאינו דומה לסוטה - ואני מוסיף לתמה דעכ"פ ה' לתוס' להקדים בתירוצים עיקר הדבר דלפי המשקنا דעתלין בתר חזקה

ריעוטא, אלא דבאיילד ריעוטא בבהמה מחייב זה איכא פלוגטאות ועינן זהה בסוגו' דישב לו קוץ' בשוט בארכות.

הפי' הד' הוא פ' הראש יוסף ז"ל דלulos כבר ידעו כאן דמוקמינן אחיזקה, ומה שרצה רبا לאסור הוא רך מדרבנן, וכמו בסכנותא דמחמרין, וזה הקשה לו אבי מס' ט' ברה"ר דמתהירן אפיקו מדרבנן, וע"כ דלא מחמרין במקום חזקה, ושאני סכנתא מאיסורה, ע"ז השיב רבא דמספק טומאה ברה"ר ליכאראי', דהתס הלכתא גמירי לה מסוטה לטהר, לפיך לא רצוי חז"ל להחמיר נגד המפורש להיתר, משא"כ באיסורה החמירו בספקו אף במקומות חזקה, פלא דהראש יוסף לא הזיך כלל דרש"ו ותוס' ורש"א פירושו הסוגי' באונן אחר - ולפי פירוש הראש יוסף אפשר דפסקין הרבה לאחמיר מדרבן בספק במקומות חזקה, ע"ג דמסיק לבסוף להוכיח מהא דעתית דחמירא סכנתא מאיסורה, מ"מ עיקר דין של רבא דהחרミו בספק במקומות חזקה לא איפרך, דבסכנותא מחמרין אף נגד רוב וחזקה, אבל בבא צאב ונטל ב"מ דליקא רך רובה לחודא מחמרין, ועינן זהה בסוף סוג' דרוב בראש יוסף ובפר' ח' סי' ק"י ודוו'ק.

ע"ב גמרא מתיב ר' שמי שרצ' בפי חולדה וכי' וקשה, תקשה לדנפשה, והוא טומאה ברה"י הוא דספקו טמא, דהרי לא ידע דברין דוקא דבר שיש בו דעת לשאל, ויש לישב דרבא דס' ל' לכל ספק מה"ת להחמיר ע"כ דהלהcta דסוטה רך להקל ATA אהרה"ר ולא להחמיר אהרה"י, וכפרשי' דברה"י להחמיר כבשר או סורין שבתורה, ולכן אפילו ידע אכן בו דעת לשאל ואינו דומה לסתה, מ"מ פריך ליטמא כמו בשאר איסורי תורה דספקו להחמיר ע"ז קמשני דהלהcta ATA גם על רה"י לקולא לכל ס' ט' ברה"י דוקא בשdomה לסתה טמא ואם לאו טהור, כמו ברה"ר דתיהר מושום דaina דומה לסתה.

וסברת חז"ל דחלקו בין יש בו דעת לשאל לאין בו צريق הסבר, זודאי הא מلتא בסברא תל'י' וכמוש'כ התוס', כתובות נ"ד ע"א ד"ה תנאי, לגבי דיני תנאים דבעין תנאי דומי' דגבוב'ר, דడוקא בדמיון דאית ב' סברא מדמין, דאל"כ נימא דוקא בקרקע מהני תנאי וכדומה עי"ש, וכן הכא ע"כ מכח סברא אצריכו חז"ל דוקא דבר שיש בו דעת לשאל דאל"כ נימא דוקא באדם ודוקא באשה וכדומה.

ולכן נלפ"ד בסברא דהא מلتא, לכל שיש בו דעת לשאל, דהה ליה למידע אם נתמא או לא, הוה האי ספק בספק מחמת חסרונו ידיעה שלא מצרפין לס' ט' וה"ה דלא מצין להקל בספק כזה, ומושום לכל מلتא דאפשר לעידע ולברר ספקו לא סמכין להקל, וניהו דבסטה יש להאהה והbowל ידיעה ברורה, א"א לומר דהה בשאר ס' ט' בעין ידיעה ברורה לאיזה אדם, דא"כ אין כאן ספק, דນשאל להאי והוא נאמן, لكن אמרינו דעכ' פ' בעין יד אדם באמצע שיח'י' במציאות לידע והוא דומי' דסוטה דאם היא או הוא מודים, טמא ודי' ואינה שותה ודוו'ק.

תנוס' דהה התם הלכתא, תימא וכו' דבפ' שני נאים וכו' ואכתי Mai תירץ, דהה התם מביא קרבען טומאה על תנאי, עכ' ל' וקשה לי טובא, דהה התם מביא קרבען טומאה על תנאי, שעולה למי שהוא טמא ובסוף נזירות דעתה מרביין שניהם קרבען טהרה, וכיוון דיכולים לבורר ע"י תנאי וסגי בקרבען אחד, למוה יביאו שניהם קרבען טומאה, ואין להקשות א"כ מה פריך הש"ס שם, א"ר הוה, יבאו שניהם קרבען טהרה, והא אפשר לבורר ע"י קרבען טומאה על תנאי, זה לך' מadam מדינה שניהם טהורים, לא נחיב

לא בעין דומי' דסוטה, אבל התוס' מקדיםין האי תוספת יתרה, דמסוטה ילפין היכי דליך חזקה וכו' הרי ממשען דזה עיקר התירץ - אבל כד נדייך אין בדברי התוס' אלו לא יתר וללא היפוך אלא כל דבריהם בדקוק גדו' נכתבו - דהא דלא קשי' לחו קושי' הרשב"א, וכי לית לי' לרבע חזקה, ע"כ משום דפשיטה לחו דהסוגי' דההא אזלי בהו' א' דעדין לא ידעתן חזקה מקרא, דלפי סברתם דגם במקומות דאיילד ריעוטא שייך לאוקמי חזקה, גם לאבי' קשה למה ל' להביא ראי' מס' ט' ברה"ר להתר איי ספק, כיון דaicא כאן חזקה כשרות, אבל ודאי לכל האי פלפולה אזלי, קודם שמשיק דאלין בת רחזקה ולפין זאת מנגע, ולכון גם לרבעא לך' מ, דחשיב לאבי' דאסורה מטומאה א"א למילך משום דההcta גמירי לה מסוטה, אבל נתקשה فهو דלפ' דלרבעא אתה ההלכתא אריה' ר' ליליך מסוטה לטהר, נצמתה חומרא בס' ט' ברה"ר, לכל שאינה דומה לסתה ספקו טמא אפיקו איכא חזקה, דאל"כ ההלכתא למאי אתה, וזה עיקר קושי' התוס' שהביאו הא דשני נאים, להקשות ממש דוקא דמי' ר' מס' ט' ברה"ר ומטהר ע"ג דין לאין למדוד זאת מסוטה כמו שהוכיחו, וע"ז תירצו דלפי המסקנא איצטריך ההלכתא במקומות דליך חזקה וכגון במקווה שנמדד ונמצא חסר לר' ש' - ומה שכתו דכאן איזיל בהו' לא כן מוקי ההלכתא גם במקומות דaicא חזקה, לא חדש עתה, כי גם ב��ושיםם, ידעו זאת דמה' ט' לא הקשו על רבא בפשיותם וכו' ליל' חזקה וכקושי' הרשב"א - והמהר' מס' ט' אה מקצתו ולא כלו. **ובזה** מתישב ג'כ' קושי' חומרה שהקשה הפ' ז'ל על הא דפרק התוס' איך ילפין מסוטה לטהר אפיקו ליכא חזקה, והא בסוטה איכא חזקת טהרה, והקשה הו' ז'ל והא ע"כ ההלכתא ATA לטהר אפיקו ליכא חזקה דאל"כ ההלכתא לטהר במקומות חזקה ליה, וכמוש'כ התוס', אבל לפ' האמור ATA לטהר ברה"ר אפיקו במקומות דליך חזקה ואהו גזה'כ' בטומאה ברה"ר, להקל נגד כל התורה דספק להחמיר - או שנאמר דהלהcta ATA להחמיר שלא לטהר ברה"ר אלא דומי' דסוטה, אבל בשאיינו דומה לסתה טמא ע"פ דaicא חזקה, ואז ההלכתא ATA להחמיר, והרי כלל בידינו בכל הדרישות דלקולא ולחומרא לחומרא מקשין ולכון שפיר הקשו התוס' כיון דבסטה איכא חזקת טהרה, מהיכי תיתני נוקמי ההלכתא להקל אף בדליך חזקה, כיון דמצין לאוקמי ההלכתא להחמיר דבטומאה ברה"ר לא נטור אלא דומי' דסוטה. אבל באינו דומה לסתה נתמא אפיקו נגד חזקת טהרה - וע"ז מתרצים דגם בסוטה כיון דקינא לה' ונסתרה איתרע חזקה, ר' ל' ניהו דברה"ר אין קט' סתריה, מ' כתבו התוס' נדה דבלילה ואפליה גס ברה"ר יש קט' סתריה, ולכאר' אין זה מספיק דכין דס' אין סתריה גמורה איך נילוף לטהר ברה"ר ס' ט' בדליך חזקה כלל, אבל לפ' האמור, היכי מתפרש תירוץ התוס', כיון דבסטה ברה"ר ג'כ' איתרע קט' החזקה, שוב יותר מסתבר לאוקמי ההלכתא להקל ברה"ר אפיקו בדליך חזקה כל מלוקמי ההלכתא להחמיר אפיקו בדaicא חזקה, דבר שגס בסוטה ליתא, זה ברור וכוכן בפי' דברי התוס'.

ומעתה נבין היטב למה לא הילך הרשב"א בעקבות התוס' לתרץ דהסוגי' דההא אזלה בהו' א' קודם דידען חזקה מקרא, משום דס' ל' לכל ספק במרקחה מותר מה' א' וכו' במסקנא מה' נעשה עם ההלכתא ATA לטהר ספק ברה"ר, דהא למה לי' כיון דכל ספק במרקחה אזלין לקולא אפיקו ליכא חזקה.

נמצא פי האמור, לדעת התוס' כל ספק הון במרקחה והן בתולידה אסור מה' א' אלא דמקום חזקה נundy על חזקה אפיקו איילד

מצד טبع העניין, וא"כ למה לא ניתן באיסור כמו בסכנה, וכן לנו מנוס אחר אלא לומר, דההפסד באיסורין איןו בא רק בשרגיל בהם, אבל בפ"א לעתים רוחקים אין בהם אלא משום דבר אמרה דרומא דרומא ועיין אריכות זהה בפתחה ולעיל דף י' ע"ב בהא דאכל ר"י משיחית כתוי עי"ש ודוק.

על' גמר' אמר השוחט בסכין ונמצאת פגומה אמר ר"ה אפילו שיבר בה עצמות כל החיים כלו פסולה חיישין שם בעור נפגמה, ור"ח אמר כשרה שם עצם נפגמה - הא דאמר „אר"ה“ ולא ר"ה אמר כדרכו בכ"מ דפליגו תנאים או אמראים, משום דעתיך פלוגתתם בא שיבר בה עצמות, כי אם מכיר ר"ח ותלה שבעצם המפרקת נפגמה, אבל ר"ה מוסיף מדי' דאפיקו שיבר בה עצמות נמי, וכן מוכחה מදלא כולל האי „אפיקו שיבר בה עצמות“ בראש המאמר ולומר „השוחט בסכין ונמצאת פגומה אפיקו אחר שיבר בה עצמות“ וכוי' מכלל דינidon פלוגתתם אף בא שיבר בה עצמות ור"ה מוסיף חידוש דין אפיקו שיבר בה עצמות, וכדברי תמצוא בח' רשב"ז צ"ל, ولكن להורות ע"ז קאמרו „אר"ה“ ולא ר"ה אמר“ דלא תימא דר"ח רק בשיבר בה עצמות מכשיר, אלא על עיקר הדין ובלא שיבר בה עצמות מהולך ומתולח להקל דשמא בעצם המפרקת נפגמה.

אלא דלכאור' רשי צ"ל לא פירש כן שהרי כתוב בהא דר"ח שם בעצם נפגמה, „בטעם שבר בה“ - אבל כד נדייק ע"כ רשי צ"ל רק בהו"א מפרש כן דהרי בגמ' ל�מן, והלcta כוותי" דר"ח בשיבר מכלל דפליגו אף בא שיבר ור"ח תולח להקל בעצם המפרקת, אלא בסב"ד לא ניתית לדקדק בדברי ר"ה כמו שדקדקנו, וסובר דזוקא בשיבר פליגו, דהרי הנמי' לקמן פריך, אי בא שיבר נמי פליגו, אלא דאייגם במאן, וממנה אימה בעצם המפרקת אייפס, הר' DSTMS גמר' הי' סובר מתחלה, דשמא בעצם נפגמה דקאמר ר"ח, עצמות שישיבר בה כאמור. ועיין בהගות מהרש"ש צ"ל שימוש לשיבר פליגו, ומשמע מהא דמפירוש טעמא דפלוגתתם וקאמרבי בשלמא ר"ה כשותעת" אלא ר"ח מ"ט אמר לך עצם ודאי פוגם, עור ספק פוגם, ואין ספק מוציא מידי ודאי, ע"כ עצם שישיבר בה קא, דאי אמפרקת איך קאמר זודאי פוגם, זודאי לכא מ"ד אמפרקת בנסיבות בעלמא פוגם ודאי אלא דיש לראות 얼마나 הדר הש"ס מהה הס"ד כיוון דבאמת לית הלכתא כר"ח בהא דתולח במפרקת, להמה נתלה בי' בוקי סרייקה, ולמה לא נימא דרך על מה שמוסיף ר"ה לאסור בשיבר חולק ר"ח, ומושם דעתם דרך שיברה ודאי פוגם.

אבל הט anzך ושמע פי' הסוגי על אמתה ועל ידה יפתרו כל הספקות הנופלות בענין, ולא אאריך בקושיות ודקדוקים, אשר בלבד"ה מבוארים במפרשי הש"ס ואען ואומר:

הנה בשוחט בסכין ונמצאת פגומה פליגו ר"ה ור"ח, אבל בנאבד הסכין بلا בדיקה שלאחר שחיטה, זהה איכא פלוגתא ברשונים, אי גם זהה פליגו ר"ה ור"ח, דעת הרמב"ז צ"ל דר"ח דפוזל בנמצאת פגומה אחר שישיבר בה עצמות, זהה דפוזל בנאבד הסכין, לדעתו גם ר"ה מודה דעתם ודאי פוגם וא"כ אין לפנינו שום ריעותה ומה שפוזל ר"ה הוא מטעם דאיתרעו הסכין ע"י חתיכת העור שקודם שחיתות גוף היסמין, עד שאבד חזקתו חזקת בדוק, והבדיקות שלא"ש היא חיובית המעכbat אף בדיעבד, ומה שנקט דינו בנמצאת פגומה ולא בנאבד הסכין, משום דנאבד מלטה דלא שכיחא היא, ומה מאבד מושיב בזה מה שדקדקנו לעמלה שלא כלל כל ר"ה האי דшибר, בראש דבריו, משום דאי תקשה שישיבר בה עצמות ודאי עוד יותר לא שכיח, ולמה לא נקט דינו בנאבד אבל עתה דקאמר

קרבן טומאה ולמנוגת עוד נזירות דטהרה, ואין זה בירור כמובן, אבל להיפך אם כריה"י דניין ומטרמאנן שניהם, ניהו לצרכיך למנוגת לשניםיהם עוד שלשים דטהרה, אבל ששניהם יביאו קרבנות טומאה מהכי תיתתי, כיון דבחד על התנאי סגי וצ"ע ודוק.

ד"ה שאני אומר אדם וכו' וא"ת דהכא תלין באדם טמא וכן בפ"ק דפסחים גבי קרדום שאבד בביתו, ואלו בפ"ק דנדזה וכו' עכ"ל, מה שלא הביאו ג'כ הסוגי דלקמן מפ' כיסוי הדם דר"מ מטהה העיסה משום דתלין באדם טהור וכמו שהביאו בסוף דבריהם, ייל' בפשיותם משום דמשום אעיסה קאי אבל לפרש"י שם דרוב מטפוחן באשפה לא מיירי כלל מזה, אבל בללא'ה נמי ניחא דלא מטפוחן באשפה לא מיירי כלל מזה, אבל דתלין באדם הביאו הא דר"מ משום דתתם קשה אפיקו אם בכ"מ תלין באדם טהור, אבל כאן כיון דרוב תינוקות מטפוחין בעיטה, נטרף וש' מייעט אדם טמא והוא לי' רובה דרובה לטומאה, וכען שכ' הרשב"א בתו"ב ריש הל' שחיטה דרוב מטפוחין אש"מ וזה רובה דרובה משום דמייעטו אינם מומחין ג'כ לפעםים שוחטים שפיר, וא"כ הכא במעיוט זה לא חייש להסמכיו אל החזקה וכיון דבלאה'ה קשה על האי פי' של ר"ת דשם, لكن לא הביאו בקשיטם, אבל בתירוצים שפיר כתבו, דוכן צ"ל בהאי דכיסוי הדם ודוק.

ד"ה אם יכולת חולדה לשותות פי' בכו' וכו' הרי נעשית בהם מלאכה וכו' קשה לפירשון, וכי מה מלאכה שייכיא בשתייה עכ"ל, והנה הלב אריה צ"ל יפה תירץ דכוונת רשי' צ"ל לפ' הרא"ש דהיסח הדעת עכ"פ מקרי, ומ"ה ציון רשי' מס' גיטין דשם איתא הא דמים נפלו בשקל בהם משקלות ומשום היסח הדעת עי"ש ואני הבאת ראי' לדבורי, דריש' לאו דוקא מלאכה קאמר רק כוונתו להיסח הדעת, דהא מלאכה אינה פוסלת רק קודם קידוש ולא אח'כ מבואר במס' פרה ס' פרת חטא משנה ד' וא"כ למה לי' לרשי' להוכיח דהכא קודם קידוש מيري, דאי לאחר קידוש טמאה למאי, והא בללא'ה לא מצי מيري לאחר קידוש דלמה יפלו ביכולה חולדה לשותות, דהן משום מלאכה והן משום מים חים לא שייך אלא קודם קידוש, אלא ודאי דמשום היסח הדעת קאמר, וזאת פסול בין קודם ובין לאחר קידוש והוא ראי' ברורה ודוק.

ד"ה או שירד בה טל בלילה וכו', א"נ לפ' שפוזל בא מחמת טומאה וכו', עכ"ל ועיין ב מהרש"א ועיין בלב Ari' ס' דגמ' רשי' סובר דאי ליכא למיחש חולדה, לא טומאה איכא ולא פסולה, דהינו באופן דלא שכיחו חולדות אבל שאר שרכץ איכא עי"ש היטיב - ובאמת לא הבנתי איך אפשר לפרש בענין אחר, דהינו שלפי שיטת רשי' הי' כוונת הברייתא, דאי ליכא למיחש חולדה אפיקו טמא נמי הוה כמו בראש, דאם כן הוא מה זה דנקט או שירד עליהם טל בלילה, דהא בללא'ה טמא ופסול הוה, כיון דליך למיתלי בחולדה, דבשלמא ביכולה חולדה לשותות אמרין דפסולה הוה, ואי לא אפיקו טמאה נמי הוה, אבל האי דיריד עליהם טל, הינו באין יכולת חולדה לשותות, וא"כ טמאה נמי הוה וצע"ג לפ"ע"ד על רבינו מהרש"ז צ"ל שהעלים עני מזה וגם על הלב אריה דלא הביא זאת לראי' ברורה לפירשו ודוק.

ד"ג יוז' ע"א גמר', ש"מ חמירה סכנתא מאיסורה בטעמא דהא מלטא כתוב הגאון בעל שב שמעתתא דבאסורה כיון דהתורה התירה הספק, לא עבד מידי אפיקו اي קמי' שמי' גלייא דאסורה אל, אבל בסכנתא סכ"ס אם שתה הנחש מן המים יסתכן, ואני השגתי ע"ד זה, כי גם באיסורין ע"כ יש טעם בדבר למה אסורה התורה החלב והתרה השומן, כי מסתמא נצמה להעbor איזה הפסד בגוף ונסנתו, לא רק מצד דבר אמרה דרומא אלא

בஸברא זו אכן, דא"כ במקורה נמי נימא דאין הנידון על המקוה שהוא בל"ה חסר לפניו אלא על הטעמה, ולכן לא נעמיד המקוה על חזקתו דמעיקרא. צ"ע.

וועכ"פ לפי שיטה זו דעור לא שכיח שיפגום, לא חיישין בנאבר ההסיכון שפוגם ע"י חתיכת העור, אבל כשנמצאת פגומה ואיתרעו לפוגינו מספקין שמא בעור נפגמה, ואפלו שיבר בה עצמות, דודאי דרב"ה לא יחולוק לומר דעתם אינו ודאי פוגם, אבל מ"מ דומה האיסכין בעין זה, להב"מ שהחיזיר צאב בנקבים גם שלא במקום שיינוי דדאע"פ שהיאב ודאי מנקב בשינויו, אבל מ"מ מקרי נקב שלא במקום שנייו ריעוטא עד שצרכי לומר דרבמה נשחתה בחזקת החיה היותר עומדת, ולא די לומר נשחתה התורה וכਮבוואר בגמי לעיל, וא"כ הכא ג"כ הני הרבה פגימות שבסכין, אין מוכרים שבאו כולם משבירת עצמות, لكن ריעוטא אייכא, וחזקת החיתר ליכא, דדהורי אנו דנינו ע"י הארי ריעוטא על השחיטה עצמה, لكن קאמו ר"ה דפסולה, שמא בעור נפגמה אלא דלפ"ז צ"ל דaicא בסכין גם פגימה דקה,adam רק פגימות גסות, שאין בכח העור לעשותות, הרי מהנה כמו נקבים שבמקום שניינו של האב, והוה לנאבד הסcin בלא בדיקה, וזה כשר גם לר"ה וכמוש"כ על מעלה, ור"ח המכיר דיאמא בעצם המפרקת איפגם לדידי' עצם המפרקת יותר עלול לפוגם מעורו لكن תלין במוציא ובס"ד דआצט שшибר בה קאי נמי נחיא לשניא דשנא דקאמו, משום דպגינה דקה קאי דאפשר שנעשה ע"י עור, ורק הפגימות הגשות שביה המה בטח מן העצמות, וכן הא דקאמר עצם ודאי פוגם, הכוונה דעתך עולו יותר לפוגם מעור ותלין במוציא. ולפ"ז לר"ח גם באזב לא בעין טעמא נשחתה בחזקת החיה היותר עומדת, אלא משום דאפיילו שלא במקומות שניינו קרוב יותר לתלות באזב מלומר שנטורפה מהיים, אבל הש"ס פריך מטבל ועלה ונמצא עליו דבר חזץ דהרי גם שם יותר יש לתלות במטה שעסק באזבונו מין כל היום, מלומר שנדק בז קודם טבילה, דהרי הוא הינה בחזקת שאין בו חיצחה וראוי לטבילה, ומ"מ טמא. ומכח האיא קושי מוכರח הש"ס לחזר מהאי טעמא דין כאן ריעוטא, אלא דגס ר"ח מודה דריעוטא מקרי, ובזאת דוקא משום דחזקת החיה היותר עומדת שר, אבל בטבול ונמצא עליו דבר חזץ טמא, משום דחזקת טומאה עומד, אבל חידש לו דהכא קיל משום דסcin איתרעו בחמה לא איתרעו, וכאשר אבר לפניו סברא זו, וכן נדרחה הריעוטא מכח חזקת הסcin ולא נגרע ע"י חזקת אישו דבכמה, וממילא דבhai מסקנא פיג ר"ח גם בלא שיבר בה עצמות ותולה במפרקת משום חזקת הסcin, אלא דלקמו אייכא תרי אבע"א, דלחד אבע"א דטרף כר"ח לבר מקמייתא צ"ל דס"ל דר"ח דמכחיר אף בלא שיבר, משום דעתם המפרקת נמי שכיה וועל לפוגם יותר מון העור, אבל בע"מ לא הוה תלין לקולא לסמוך על חזקת החסcin, וככלעיל דפליגו בהז אבוי ורבא וכאשר הארכתי שם, דלפי שיטות הרשב"א לא שייך לאוקמי אחזקה במקומות ריעוטא, אבל אכן אבע"א דלר"ח יכול מותרות דתלין בטצם המפרקת דבתריריה, סובר דס בספק השkol יש לסמוך אחזקה דמעיקריא ולומר דלבסוף איפגם, ומה שכתבו התוס' דבראוניות רגיל לייהר שלא לדוחק את הסcin משא"כ באחרונה נראה לכל שהוא דוחק

ומעתה נבין מה היטוב מה דפריך لكمון, דאי קר"ח ולאכשו
בתתרייתה תבעי בדיקה לחכם, ולא פריך כו לר"ה, וכאשר הקשת
עליל, אדם כאבע"א קמא דלר"ח גם بلا שיבר קשר משום דעתם
המפרקת נמי עליל יותר לפוגם מעור, אז אייכא לר"ח חומרא מה
דדרליה ר"ה. דלר"ה ע"כ עצם המפרקת בדרך הולכה איינו עלול

נמצאת פגומה סתם דהוּא שכיה נגד נאבד ניחא, אלא דמוסיף עוד אפילו שיבר בה עצמות, וממנו תלמוד דה"ה בנאבד הסכין, דה'ינו פר.

ונפלאת מאד על הראש יוסף זל' שכטב בראש החסיג' שни טעמים להתיר בנאבד הסכין, חדא דהרי יש לשכין חזקת בדוק ואי דעתוות חזקת הסכין איכא חזקת איסור דבמהה, הלא הבמהה שחויטה לפניך. ובמחייבת זה ליתא אדם נאמר דעתו ספק פוגם גם חזקת הסכין איתרעו לפניך, דהרי חתק בה עור, כי האי דהרי שחויטה לפניך נמי הכוונה דנעשה מעשה שאפשר לסליק האיסור, אבל אם השחיטה הגונה ע"ז אנו דניין, דשמא איפגס הסכין בחתיכת העור, ואין כאן שחיטה הוגנת. אבל יותר תמורה הטעם השני שכ' הנאו, והוא דבנאנבד הסכין איכא ס"ס שמא לא איפגס כלל, ואם איפגס שמא במפרקט איפגס, וזה טעות נגלה במחייבת', דהרי מיד כשחתק העור נתעורר הספק שמא נגממה כיון דעתו ספק פוגם ואם היה מסלק ידו מיד היה האי סכין ספק פוגם ואינה ראי' לשחיטה ומפרקט מה בעי הכא והוא פלא.

אבל מה שקשה על שיטת הרמב"ן "יל הוא מהה דקאמר לKNOWN
דר"כ מצרך בדיקתא בין כל חדא וחדא, כמוון קר"ה ולפפוסלי
קמייתא דאי קר"ח ולאכשורי בתרייתא לבעי לחכם, וקשה הלא
לרא"ה נמי תקשה תבעי בדיקה לחכם, כיון דליךדי' אבד לסכין
חזקת כשרות וצריכה בדיקה לאחר שחיטה לעכובי, איך ישחות
את השני בעלי בדיקת חכם, ולא עוד אלא דגס ממשום קמייתא לבעי
בדיקה לחכם, דמה מהני בדיקת חכם של קודם השחיטה, כיון
דבין הבדיקה לשחיטת הסימנים חתק ערו, המאבד חזקת הסכין,
אה תמחיה גדולה

שיטות הרשב"א והרא"ש זל"ד ד"ה דוקא בנסיבות פגומה אמר,
אבל נאבד הסcin גם ר"ה מודה דכשרה, שלא חיישין לעור שיפגום
דא שכח כלל, והוא כמו רוב מוצאיין אש"מ, דמיועטה כמו כן
דلتית ולא מצרפין לחזקת איסור דבמה, כן כתוב הראה"ש זל"
והנה לפע"ד לא ה"י צריך לומר דהאי מיעוט עור פוגם אינו מיועט
גמור, דאפשרו הוה מיעוט בשאר מיעוטים, אין להקשות, לימה
סמכן מיעוט לחזקת איסור דבמה, דהא כמו כן אכן חזקת
בדוק דסcin ומוקמינו חזקה להדי חזקה, ולא דמי להא דרוב
מצויין אש"מ כמובן, אם לא שיאמר דסוכב הראה"ש כיון דהscin
נאבד וגם בלא"ה אין אנו דנין על הscin לא שייך להעמידה
על חזקתו, וכמ"ש"כ לעיל סברא זו. אבל באממת קשה להשתמש

בתר דמיעיקרא, הינו בשאיינו עומד חזקה אחרת כנגדה אבל לגבי חזקת טומאה דעתבל, כספק השוקל דינין.

ולפי תירוץ זה, הוצרכו לתרץ הא אמר لكمן מכדי מיתלי תלין, ותלין בפרקת דברייתא, הא כאן ספק השקיל הזה, ואיך תלין להקל, لكن הוצרכו לחיש דעתלו יותר לפוגם בפרקיתא משום דבקמייתא זהיר שלא לדוחק את הסcin בפרקת כד שלא פוגם הסcin.

הת'' השלישי שלishi בדאמות אין חילוק בין איתרעת הסcin או הבהמה, אבל הכוונה, דאפילו אי נפגם הסcin, עדין אפשר דנשחת כהונן, דאפשר דלא נגע הפגימה בסימנים, והוא ס"ס, כתבו דהשתא אתה שפיר דפרק בתור הכא, כל ספק לאטוי' מאי וכו', עיין במחרש"א מ"ש דניחאה להו טפי לפיה האי תירוץ מאבתירץ קמא, עיין ב מהר"ם, ועודין דבריו אינם מבוארם, דהא גם לח' קמא טעמא דר"ח עצם ואי פוגם וקרוב לפוגם יותר מעור.

אבל פירוש דברי התוס' הכי הוה, דהנה לפי התיריצים הקודמים אינו צרכין לומר בעטמא דר"ח, או משום דמקומינו הסcin בחזקתו דמיעיקרא, או משום דרגיל יותר לפוגם בפרקת מבוער, כדי שלא תקשה לך ממקומה שנמדד ונמצא חסר. אבל עדין קשה מטבל לעלה דשם איכא ג"כ חזקה דמיעיקרא דה' ראי לטבילה, שהרי לא היא חיישנן שמא המים שטופו איזה ח齊עה מגופו, ולא היא' צרך בדיקה כלל אחר הטבילה, אם אין עליו דבר חצץ, וגם יותר יש לתלות באותו המין שעסוק בו כל היום, ומ"מ מטמאין אותו, ולכן החצרך עוד חלק ולומר דכאן קיל משום דסcin איתרעת בהמה לא איתרעת, משא"כ בטבל ועלה דעליו גופא נמצאה הריעוטא, אבל עדין אינו צרכין גם לטעמי היתר הנזכרים לעיל כדי שלא יש ממקומה שנמדד, דהרי גם שם, המקווה איתרעת וספק דרס, מה פrisk קשה כאשר מתרץ לא לאטוי' ספק שהה וספק דרס, הוא באופן דקורב ומ"ש, דאפילו אם נפרש דספק שהה ודרס, הוא באופן דקורב יותר להיתר מלאייסROLE מ"מ לא עדיף מטבל ועלה, משא"כ בסcin דאיכא סברת סcin איתרעת ולא בהמה, אשר בזה מחלוקת בין הא דסcin להא דטבל ועלה, אבל לפי תי' השלישי שפרש סcin איתרעת, והוה ס"ס שב אין אינו צרכין לשום טעם אחר, ונאמר דבסcin לא שייך חזקה העור ונגעת המפרקת, ע"י איזה מהם געשה, וגם דהינו חתיכת העור ונגעת המפרקת, ר"ח מ"מ דהו ס"ס וא"כ בספק שהם ספק דרס, דע"כ נמי מה"ת בעין לרבות אותם משום דאיכא כעין ס"ס חדא דROAD פעמים שחייב שפיר ומסתבר לו מorum דעתה כמו כן, ועוד דאפילו שהה ודרס לדלא במקומות דאיתנה פסולת כמו בחזי קנה או במעיות בתרא, או לא שחה כשייר, דאל"כ מה לי ספק שמותה או ספק שהה ודרס, ועוד שני מ"מ איכא חילוק דכאן נולד הריעוטא בסcin וכאן בגוף השחיטה, והוגם שכתבו דין חילוק בין איתרעת הסcin להמה, י"ל דהינו דוקא כדי לתרץ הקושי' מטבל ועלה אין חילוק, אבל לגבי הני ס"ס שפיר יש חלק בינהם, בין ריעוטא דסcin לריעוטא דבכמה, דבסcin בספק הראשון אם היא פוגם מתחלה או לא, אין חזקת אישור דבכמה מעידה דפוגם היא', משום דאפשר דמ"מ שחייב שפיר, דלא נגע כפוגמה במקומות המטריף, משא"כ בספק שהה ודרס דספק ראשון אי שחת כמו שריגל או שינה כאן, חזקת אישור דבכמה מעידה שניתנה, ואע"ג דאפשר דהאי שינוי עדין אינו מוכחה לפסל השחיטה, מ"מ הרי בגוף הנחתת כל ספק במעשה אישור ספק על הכשרה לנעל"ד לפרש דברי התוס'.

לפוגם יותר מעור,adam נאמר גם לדידי' עלול יותר אלא דמ"מ ריעוטא מקרי ובמקום דסcin נשחתה בחזקת היתר מטריפין, מה רبوتא איכא בשיבר בה עצמות, דהא ע"כ בפוגימות דקות מירי, דבגימות כבר בתבוננו לעיל יותר איכא בשיבר מבעצם המפרקת, דהרי לגבי וא"כ איזה רبوتא יותר איכא בשיבר מבעצם המפרקת ע"ז עצם אינו עלול לפוגם דקות אלא גסות, אלא ודאי לר"ה עצם המפרקת שהוא ר' אינו עלול לפוגם וכמו עור, ולכן איכא רبوتא בשיבר בה עצמות, דעכ"פ גם פגימה דקה עלול יותר להיעשות ע"י شبירת עצם מע"י עור או מפרקת הרך, וא"כ לר"ה גם בשחיתות רבות שנגע בפרקת ונайд הסcin בשרות דכמו דעור אינו פוגם. כך מפרקת - אבל ר' דקאמר בנסיבות פגומה כשרה, דיותר תלין בפרקת מבוער, נצחת חומרא בנайд הסcin אחר כמה שחיתות, לאחר נתית המפרקת כולן אסורות, ולכן רק לר"ה קשה תעשי בדיקה לחכם ואישורי בפרקיתא, אבל ל"ה דלא חייב למפרקת יותר מבוער לא בעי בדיקה רק לפסולין קמייתא, ולא בעי בדיקה לחכם, וסבירת סcin איתרעי וכו' יתבאר בדיבור הסמוך ודוו"ק.

תוס' ד"ה סcin איתרעי בהמה לא איתרעה הקשו ממוקה שנמדד ונמצא חסר, דשם נמי מטמאין הטהרות שנעשו על גבי, ולא אמרין המקווה איתרעת והאדם לא איתרעת, ותירצ'ו ג' תירוצים ואברים אחד אחד.

ת" הראשון, סברת סcin איתרעד, ולא בהמה היא, דחזקת אישור דבכמה לא מחייב מעיד על הסcin שנפגם, כי רק דרך הזדמנויות באו בהמה והסcin יחד, ולכן אינו דניין על הסcin בלי התייחסות להנחתת, וכל שהסcin יצא בחזקת שירותו, מיליא נגררת הנחתת אחראית, וכשה, משא"כ בטבל ועלה דהרייעוטא בהנטבל נולד, אעכ"פ שהי' בחזקת ראי' לטבילה, מ"מ כל שנותער הספק ע"י שנמצא עליו חוץ, לא מציין להכריע את הספק שגולד להקל מצד החזקה חזקת ראי' לטבילה, באשר עמדת נגדה חזקת טומאותו - אולם במקומות שנמדד ונמצא חסר, כיון דחסר ואתאי, גם בלי חזקת טומאה של הנטבל און להעמיד המקווה על חזקתו דמיעיקרא, ולומר השთ' הוא דחסר, דהרי חסר ואתאי לאט לאט, וכיון דבכוב' א' איכא ספק במקומות זו, אי שלם הי' בשעת הטבילה, אומר הטמא, אני ודאי אתה ספק, ואין ספק מוציא מדוי ואדי, ולפי תירוץ זה, אעכ"פ שרייעוטא דסcin ספק השוקל, דין מפרקת עלול לפוגם יותר מן העור, מ"מ תלין לכולא מחלוקת חזקת סcin לומר שלא איפוגם עד לבסוף, וחזקת אישור דבכמה לא מעלה ולא מוריד, דגנבר הנחתת אחר הסcin, וכן נהאה מפי רשי' דלקמן, ד"ה מכדי מותלי תלין شي' ז"ל, "דחה ודאי נגעת סcin בפרקת לא פגמה טפי מעור שהרי אינו מכבה עליו בכח, ואפ"ה תלי בי' לקולא וכו' עכ"ל.

הת' השני סברת ר' ח' דתולה בפרקת להקל אינה, מצד חזקה דמיעיקרא דסcin דלא שייך במקומות דaicא לפניו שתי סיבות שיכולים לפוגם דהינו העור והפרקת, לא שייך בהו לומר דסיבה האחורה גורמת ולא הריאונה, דין זה דומה להא דגנע, או שנאמר דבזמן קצר זהה, בין חתיכת העור לנגעת המפרקת, לא שייך לאוקמי דמיעיקרא, אבל טומו דר"ח משום דעור אינו עלול לפוגם כמו מפרקת, לכן תלין במצו אלא דבטבל ועלה דaicא חזקת טומאה נגד האי רוב ומוציא, אמרין סמוך מיעוט להזקה אבל בשחיטה דין עניין לנחתת אל הסcin, אין להסמיד חזקה איסור דבכמה אל המיעוט של פגימות העור - אולם במקומות שנמדד, דחזקה דהשתא עומדת נגד חזקה דמיעיקרא, ניהו דגזה' א' הוא לайл

לן אם אלף חזקות יעדמו נגדה, כיוון דאין בהמה שום שייכות לשלcin אלא דרך הזרמוות, ומוקה שאני משומש דחסר ואתאי, ובלאו חזקת טומאה של הנטbel איכה ספק על הזמן שבין שני המזciות, וטbel וعلا דטma ואדי הוא משומש דרי'וותא נולד בגוף הנטbel כמו שמחליך הש"ס - אמנים כל זאת לר'ח דאית ל' האי חילוקא דשלcin איתרעה בהמה לא איתרעה, אבל אין לא פסקינו בזה כוותוי, אלא כר'ה דלא מחלוקת בין נולד ריעותא בסclin לנולד בהמה, וכן נתקשו להו שם בנדה, למה שרפינן תרומה על הנכסן בביית הנגע, כיוון דaicא תרעה בהמה לא איתרעה, אבל אין לא פסקינו וזהקת טהרה דברא, עד שהוחרכו לתרץ, משומש דגזה"כ דטma אף שנחכר בתוך שבעה.

ולפ"ז הא דפסול ר'ה כאן בנסיבות הסclin פגומה באמות ר' מספק, כיוון דלא שיך כאן חסר ואתאי כמו במקוה, אלא דקשה טובא על הרמב"ם ז"ל, דבاهאי דטbel וعلا פסק בפ"ב ממוקאות דטma ואדי, אם לא שנאמר ממש"כ המל"מ פ"י"א שם לישיב דעת הרמב"ם שஸותר את עצמו ממוקה על בחיות, דהרבmb"ס סובר כת"י שני שבגמ' נדה, דגמר סוף טומאה מתחלת טומאה עיי"ש היטב, דלפי תירוץ זה בכל ענייני טומאה הספק קודאי - אלא דלפ"ז יש לי השגה רבתא על הרаш יוסף ז"ל שכ' בסוף סוג' דרוב ד'ה הנה קיימ"ל דאoki מלטה אחזקה, דבכ"מ דלא שיך חסר ואתאי פסקינו דמכח תרעה לריעותא לא הוה ר' ספק, ולא ודאי, ומתוך זה יצא להציג את ה'כ"מ פ"ה מתרומות ה' כ"ד מקושי' הלח"מ שהקשה למזה ניחא לה'כ"מ הא דפסק הרמב"ם במניח פירוט להיות מפריש עליהם ונאבדו, דזהה ר' ספק, עד שכתב עליו ה'כ"מ דפושט הואר, ועל הלכה הקודמת דהוא דינא של חביתה שנמצא אח"כ חומץ, תמה על הרמב"ם דפסק דזהה ספק, דמ"ש ממוקה, וכותב הרаш יוסף דשפיר עבד ה'כ"מ דלא השיג, דהרי בפירות שנאבדו לא שיך חסר ואתאי, ובפי' הרשב"א בגיטין הינו נגנוו, ולא נרבכו, עיי"ש ואני תמה על הרاش יוסף וזה דמה עינה להא דפסק הרמב"ם בטbel וعلا דטma ואדי, ואי דשאני טומאה דספק קודאי והא ה'כ"מ לא נכנס זהה דהרי הקשה מ"ש חיובות ממוקה, ואולי י"ל גם לדידן דפסקינו דלא כר'ח מהני סברת סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, לעשות עכ"פ מודאי ספק, אלא דהראש יוסף לא יתיישב זהה, כי הוא כתוב שם בפירוש דיןון האי סברא סclin איתרעה ליתן כלל, והכל תלוי ר' בחרס ואתאי, ואיך יתרץ הא דפסק הרמב"ם בטbel וعلا דודאי טma, ובסוג' דלקמן עוד נאריך בעניין זה ודוי'ק.

ע"ב גמרא מנא הא מלטה אמר רבנן אוקי מלטה אחזקה, הא שלא קאמר, זיל בתר חזקה" וכמו שאמר לקמן זיל בתר רובא" משומש דפשיטה לנו מסברא דלא ניחוש להשתנות הדבר, ואשת כהן שהליך בעלה למ"ה, אוכלת בתורמה על חזקת חיל בעלה, דאל"כ לא מצין טהרות אלא נשמרם כל שעה שלא נתמאו וכdomה, ולא עוד אלא דזאת נלמד מהא כתוב ושמרתם בתורמה וקדשים, דביהם באמות פועל היסח הדעת, והוא פסול טומאה כדאמר ר"י בפסחים דף ל"ד ע"א, ש"מ דבשר מיליאlein בתר חזקה ואמרין דמסתמא לא נשתנה הדבר מכחות שהיא, אבל כאן המכדר במקומות דאיתרעה החזקה עיי' איזה סיבה, או נשתנה לפניינו ואנו מסופקים על העת שבניתים מתי נשתנה, וכך אמר מנא הא מלטה אוקי מלטה אחזקה, דהכוונה במקומות ריעותא, וכו' אמר לעיל גבי מירא דר'ה, מדלא אמר נשחתה הורתה, אלא נשחתה בחזקת היתר עומדת, ש"מ דאפיקו איתילד בה ריעותא, דהכא דכוותוי, אם ה' אומר זיל בתר חזקה" הוה מפרשין כמו זיל בתר

אולס כשאני לעצמי ה' נראה בפ' דברי הגמ', דאמור בטעם דר'ח סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, דכביר כתבנו למללה דבנמצא פגימה גסה, שאין בכח העור לעשותה לכ"ע כשרה דעת' בעצם המפרקת נפוגה, וא"כ המדבר כאן מפוגמה דקה שדרכו של עור לעשותה, והנה לקמן דף י"ז בירנו ארכיות, דפוגמה הרוא' ליקרע את הסימן אפיקו במקצת צrisk להיות אוגרת הרבה, אבל החכמים נזרו על סclin פגום אפיקו אין בכח הפוגמה לקרוע את הסימן, שיחסיתו פסולה וסמכו זאת אקרא, דושחתתם בזה" דב תורה כתוב "ושחת" וקיים על מעשה השחיטה שתה" דרך המשכח ולא דרך קרעה ועיקור, ובדברי נבלה הוסיף, "ושחתתם בזה" דהיכן סclin חד וחלק וכל שחתת בסclin פגום אפיקו אין הפוגמה גדומה כ"כ שמצו לקרוע את הסימן, שיחסיתו פסולה, והוא מדרבן אלא שעשו כען דאוריתא, והוא פי' מימרא דר'ח שם דקאמר, מנין לבדוק סclin מה"ת עיי"ש, ובפתיחה מה שהארכתי זהה, ומעתה כאן דע"כ מפוגמה קטנה וקלילא המדבר, דגדולה וגסה ודיי מפרקת קאתה ולא מן העור, שפיר קאמר, סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, ר'ל, דנייהו דסקין איתרעה, מ"מ הבמה פסולתו ודיי לא איתרעה ונחתת כהונג, אלא דמ"מ בסclin ודאי פוגמה פסולתו השחיטה, אבל כאן דשמא בעצם המפרקת נפוגה השחיטה כשרה.

וע"ז פריך מבריית' דזה הכלל כל ספק בשחיטה פסול Mai לאו לאותוי' כה"ג דאל"כ Mai Km"ל, וע"כ בפסול דרבנן קאמר, דנמי ספקו להחמיר דnidon כדורייתא, וממשני לא ספק שהה וספק דרש, וע"כ נמי במיעוט סימנים קאמר דהוא אייבעדי באיפש, דאל"כ Mai שאני מספק שמותה ולכנן פריך ומ"ש, אדם החמירו בספק סclin כו, ע"ז שהי' במיעוט סימנים, למזה לא יחמירו גם בספק סclin כו, ע"ז משני דמ"מ כאן איך שינוי בಗוף מעשה השחיטה, אבל בסclin דחשתה הונגת ביל שום שינויי אין להחמיר כל כך נלפע"ד. ודוק' היטב כי הדברים עתיקים בס"ד.

עוד לאליך מיין על דברת התוס' אלו - דנהנה בתוס' נדה ב' ע"ב ד'ה התם תרתי לריעותא, הקשו מ"ש מקוה מנגע, דהרי בנגע מטמאין הנכסן לתוכן הבית תוכן ימי ההסגר, ע"פ שנמצא הנגע חסר בסוף שבעה, ולמה לא נצרכ' חזקה דהשתא דחסר הנגע לפניך עם חזקת טהרה של הנכסן, ונטהר אותו, ותירצ'ו דשאני מקוה דחסר ואתאי, אבל הנגע אין דרך להתחסר אלא בפ"א, והוסיפו עוד דבגע נזה"כ הוא, דאפיקו חסר בתוך שבעה, כל שהי' שלם בשעת ההסגר טמא כל שבעה, וכ' שם המהרב"ל ז"ל, שהוחרכו לזו החוספה, דיי משומש לדילא בנגע טעמא דחסר ואתאי, עדיין קשיה נוקי חזקת שלם דבגע נגד חזקת טהרה דגברה, וויל' טמא מספק, אבל לא נשרו עליו את התרומה, לפיך הוכרחו לחיש, דבגע האי חזקת טהרה של הנכסן, ונטהר אותו, וכיון דאנו דניין על שעת ההסגר, אשר אז לא היה שום נפקותא להאי גברא אם הבית טמא או טהור, ואיך נאמר דמשום האי חזקה דגברה שנכנס השטא, נתחסר הנגע בשעת ההסגר עיי"ש במהרמ"ל, ועיין לקמן בראש יוסף על התוס' ד'ה אדנפיק, שהקשה ג'כ' למזה לא יהי' עכ"פ ספק, מכח דנקוי חזקה בהדי חזקה, ותירצ'ו של מהרמ"ל לא ניהא לי' עיי"ש - ולפ"ז קשיה נמי כאן מה הוועילו בתירוצים דשאני מקוה דחסר ואתאי דاكتי קשא בסclin, ניהו דלא שיך חסר ואתאי מ"מ חסרונו דהשתא שהסclin פגום לפניך, בציירוף חזקת איסור דבבמה יעשה ספק איסור, כקושיותם בגעם שם.

ומה שנראה לפ"ז הוא, דהתוס' סברו בהאי תירוצא קמא, דר'ח חזקה דהשתא ליתא נגד חזקה דמעיקרה, עד דלא איכפת

אחזקה, כמו שמצינו בתרומה וקדשים דהיסח הדעת פסול בהם ולא אזילין בחר חזקה, ונפרש הקרא כפשוטו, דעתמוד על פתח הבית כדי לראות הנגע בשעת הסגר, אלא ואדי מנגע גופה ילפין חזקה, וכאבי דאחורי הדלת מאי אייכא למימר, ומאחוורי הדלת דלעולס "ל" דלא מנגע יליפין חזקה אלא מהלכה, ומאחוורי הדלת נמי יש לראות הנגע ע"י פתיחת חלון, ומה דלא מפרשין הקרא דגזה"כ הוא בנגע כנ"ל, משום דגס בל' לעמוד על פתח הבית מציא לביר שלא נחרש הנגע ע"י דרא דגברי, لكن ע"כ הקרא אתה שלא ישחה, ויסגור מיד, לנפער"ד נכון פירוש הסוגי ואעפ"ר שהראשונים וגם האחרונים לא נחתו זהה, מקום הניחו ליתתגרר בו ודוק".

תונס' ד"ה ודילמא, אין להקשוט וכו' דלמא הכא טמא מספק, דספק טומאה בהר"י ספקו טמא וכו' שמעתי בבחורותי מפי הגאון מה"ז נטע ואולף "ל" רבא"ד בפ"ב שאמר שנעלמו מעיני בעיל התוס' משנה שלמה נגעים ריש פ"ה, דכל ספק נגעים טהור, והוא פלא - וכעת שבתי וראיתי במקור הדין שם, והוא נדרש בתו"כ מן הקרא, וראה הכהן את הנגע לטמא אותו, דכתיב בנגע אדם, וכן במשנה שם רך מגע אדם מירוי, ואולי לא יליפין נגע בתים מגע אדם, ע"דין הדבר צריך תלמוד ודוק".

בא"ד דכל עניין טמא הכתוב וכו' ואפילו דבר שאין בו דעת לשאול, והקשה הרاش יוסף והא הבית בעצמו דבר שאין בו דעת לשאול הוא, ומה זה שכטבו דכל עניין ואפילו וכו' ולכאר' היויתי אומר דבית שפיר בדבר שיש בו דעת לשאול נידון, דהרי ריק ע"י אמרית הכהן המטמא אותו טמא, וכן אמר ר"י בנדה דף ה' ע"ב דכל ס"ט הבא ביידי אדם נשאלין עליה, אלא דלפ"ז קשה לי להפץ, ומה זה דבר שאין בו דעת לשאול, דכלים שבביתו נתמאו עם הבית ואפילו נחلك לומר דכלים לא ע"י אמרית הכהן נתמאו, אלא תחלה נתמая הבית, וכן הבית נתמאו הכלים, מ"מ פשיטה דגנרגרים הכלים אחר הבית ואם הבית טמא ודאי, מפני שמקרי דבר שיש בו דעת לשאול, גם הכלים שבתוכו נגררים אחריו ע"פ שאין בהם דעת לשאול, וכן שם בנדה דאר"י דכלים המונחים בקרקע נתמאו ע"י ספק מגע שraz שביד האדם, וכי נאמר,adam ach"c נגע הכלים בטהורות לא נתמאו הטהורות מפני שהם דבר שאין בו דעת לשאול אטמהה, וכן דברי התוס' צ"ג ודוק".

בא"ד ומהא קשה דהך מלטה דמי למקוה שנמדד וכוי' וזה נ hollow דשבקין חזקת נגע ואזילין בתור גברא דאומקין בחזקת טהרה והרי חסר לפניך עכ"ל, והקשה האר"י, למה לא קשי' להו דנוקמי הבית בחזקת טהרה ויהי תרתי במקום חדא ות' כיוון דrangle העי hei שלם פ"א כבר יצא מחייב מחייב מחייב תורה, ומ"מ אמרה הtos' דנטהר הנכנס תוך שבעה מה שחתט דהה דאושרין הכלים, ולא מוכח דפליג על הא גבריא הטענה דהה דאושרין הכלים, ולא שוכח, דמוציארין למפרע מה שחתט דהה דאושרין הכלים, ולא נעמיד הכלים בחזקת כשרותן וכמו שפי' רשי' בಗיטין גבי מקוה שנמדד, דכל טהרות שעשו על גבוי למפרע טמאות, דהינו תרומה ששנשתמשה בכלים שנטבלו במקוה זו, ולא מעמידין התרומה על חזקת טהרתה, אלא נגררת אחרי האדם והכלים שטבלו במקוה חסר, ה"ה הנ כלים שבשלו בו בשර משחיתות השוחט ששות, נגררו אחרי הבשר שנתבשלה בהם, ואם התוס' היו סוברים כן, לא הווה קשי' להו, לאוקמי גברא חזקת טהר ונצחפה לחסרו הנגע שלפניך, דהלא כל שהבית טמא נגרר האדם הנכנס לשם אחרי הבית, כמו הכלים אחר הבשר שנתבשלה בהם, עי"ש.

"רובא" בدلיכא שום ריעותא, אבל כה אמר "דאoki מלטא אחזה" הפירוש לאחר דיתילד ריעותא, אז דנשתנה ודאי, והספק על זמן שבניתים, וזאת יליפין מנגע וכמש"כ התוס' דאפילו נמצא הנגע חסר בסוף שבעה ועיין עוד בדברנו לקמן ודוק".

ע"ש גמר וدليلא כגן שיצא דרך אחורי דקחוי ל"י - והקשה הרשב"א ז"ל דהא בפשיותו הוה מציא להקשות, דלאחר שיצא החזר פניו לראות את הנגע, וכן הראש יוסף ז"ל כיון בקושי זו לדברי הרשב"א ולא תירץ מידי, ולפע"ד נראה, כמו דאמרינו لكمון ריש פ' כייסי הדם דושפך וכסה אמר רחמנא צא זה שמחוסר שפיקחה גרידה וכסוי הכי נמי ויצא והסגיר א"ר לאפוקי זה שמחורי דעדיין הראי' הראונה כאן, דהא דכתיב וראה הכהן דרכ' אחורי ראי' קודם החשר, אבל הש"ס פריך דילמא דשicia הינו מתחלה וע"ס ודוק".

רש" ד"ה יכול, יהיו רשות לך לבתו ולחוור ולסגור הדלת, עכ"ל ועיין ב מהרשב"א שכ' דבין ברישא דלא לך לבתו לכתחה, ובין בסיפה דבידי עבד שפיר דמי, סתמא כתני, ומירוי בכל גונא עי"ש ולא ידעת מה הוועיל בהז דס"ס קשה, אדם לא ניזל בת רזקה, מהיכי תיתי נאמר דיסגר ע"י חבל ארון מביתו, ומ"כ בדברייתא סתמא כתני, ליתא, דא"כ מה משני רבא"י כגן דקימיא דרא דגברי, כיון דברייתא סתמא כתני, אפילו לא קימי דרא דגברי ומה לי אי מוקמינן כגן דקימי דרא דגברי, או כגן דחוור לפתח הבית לראות הנגע, דהרי עיקר הברייתא לא מירוי אלא מדין דיסגר מיד כאשר יצא מן הבית ולא ישחה, והוא דנקט שלא לך לבתו, אורחא דמלטה נקט, אדם אין לו עסק אחר למה ישחה שם, אבל גם בשהי' שס עובר על המוצה דלכתחלה שסגור מיד.

אבל לפען"ד דהכי מתפרק קושי' הש"ס על רבא"י, די לא אזילין בחר חזקה וצריך לראות הנגע אחר שיצא קודם החשר, מנ"ל לדריש ממה דכתיב "אל פתח הבית" דלא ישחה בהסתגרו, דלמא לעולם מותר לשוחות וממילא גם לך לבתו, אבל הקרא אתה לומר דרך בעמודו על פתח הבית וראה את הנגע יסגר, ולאפוקי שלא לך ממש ויסגור מרווח באוון שאינו רואה את הנגע, ובידי עבד פשיטה דלא מעכבי האי ראי', דכל זמן דלא מתילד ריעותא ודאי לא חיישן דבציר לי' שיעורא, כמש"כ לעיל, אלא שאם נמצא חסר לסוף שבעה באמת טהור למפרע דלא מוקמינן אחזה, וכן אמרה תורה, דעתמוד על פתח הבית, ומදלא מפרשין קרא הכי, ש"מ אזילין בתור חזקה וליכא קפidea לך לבתו ולסגור משם, אלא משום שהי', ע"ז מתרץ רבא"י דלעולס איכא למימר דלא אזילין בתור חזקה, ומ"מ אמר לא פרש הקרא דמשום שרואה את הנגע צריך לעמוד על פתח הבית בשעת הסגר, דהרי גם מביתו יכול לראות ע"י דרא דגברי, אלא דמש"כ מהרשב"א, מושם דלישנא דברייתא ועכ"ד פרש כן, די כמש"כ מהרשב"א, מושם דלישנא דברייתא דסתמא כתני קשי' לי', דודאי מירוי גם לסגור מביתו קשה טובא דהא רבא"י איננו חולק על גוף דין דחזה, שהוא מהלמם"ס אלא דלא יליף מנגע וכמש"כ מהרשב"א בתוס' ד"ה מנא הא מלטה בדף השמוך, וא"כ אלישנא דברייתא לך"מ, דמאחר דעכ"פ אזילין בתור חזקה لكن קאמיר טעם, דאפילו לך לבתו ויסגור משם ע"י חבל, נמי שפיר דמי, אבל מקרה לא מצין למילפ, דשמא אי לאו דידעין מהלכה דازילין בתור חזקה הוה מפרשיןadam הלך לבתו וחזר לפתח הבית, שוב מצאתי שהלב ארי' עמד ע"ז, והביא שכן הקשה הרמב"ן מובא בחו' הר"ץ ואין אחד מהם העלה באה דבר המתקביל, אולם לפי פירושינו ניחא, דהכי קא קשי' לי'adam רק מהלכה ידעין חזקה, אז שמא בגע גזה"כ הוא דלא סמך

הטמא אחר המקוות והנשחתת אחר הסכין, דהרי בשאיו לפניו לדון על הנובל ועל הנשחתת, לא נוקמי המקוות והסכין על חזקתו דמעיקרא, משא"כ בטהורות שנעשו ע"ג שפיר אמרין דנגרו אחריו הכלים הנטבלים כי כבר החלנו את הנובלים לטמאים ומילא ג"כ דברי הנגרו הטהורות אחרות, הון הנה דברי הטו"ז שהם ג"כ הריבט"א ומעתה דברי התוס' לא די שאין חולקים על הטו"ז אלא אדרבה מכונים לדבריו, דהא דלא קשי' להו, לצרף חזקת טהרה של הבית, הון לפ"ד דברינו פשוט, מושום דעתה כשהCSR הנגע לפניו הבית טהור בכוכב"כ, ומה איכפת לי' בבית, אם היה טמא עד עתה או טהור, ומה תאמר דיש נפקותא לידע זאת, מפני אדם טהור שנכנס בתוך ימי ההסגר לתוכו, לטהרו או לטמאו, הרי זה כמו שאמרו בכתובות דחיקת אמה לא מהני לבתיה, כן נמי הכא חזקת הבית לא מהני לאדם הנכנס בו, וכיון דלבית עצמו אין נפקותא בדבר, חזקת טהרטו לא מעלה ולא מרדיך, אבל חזקת טהרה דגbara שפיר מעיד על הבית שהי' טהור אי, כי רק ע"י שנכנס לתוכה אנו באין לדון על שטי החזקות דמעיקרא ודהשתא.

אלום בתוס' נדה מתרצים קושיתם זו, דנימא תרתי לטיבותה לטהור, כמו שאמרין תרתי לריעותא לטמא, דשאני מקוה דחרס ואתאי, משא"כ נגע דרכו להתחסר פ"א, והוא סייפו עוד דבגע גזה"כ,adam שלם הנגע בשעת ההסגר אפילו נתחסר מיד, מ"מ טמא הבית עד סוף השבע, וכבר הבאתי לעיל דברי התוס' אלו ומה ש' עליהם המהרמ"ל והראש יוסף כתוב כאן, דברי המהרמ"ל אינם מובנים אבל לפ"ד כוונתו מבוארת דהא דמחלקין התוס' בסברת חסר ואתאי, והוא התני' הראשון שבtos' כאן שהוקשו לסכין מקומו, אינו מספיק אלא לתרץ ר'ח דעתך לי' סברת סכין איתרעני בהמה לא איתרעני, וע"ז שפיר כתבו בסברת סכין איתרעני לא שייך אלא במקומות דלולי ריעוטא דסכין, היינו מחליטין לצד חזקה דמעיקרא, ורק אי נגרר בהמה אחר הסכין, אבל במקווה, בבלא טמא נמי הי' ספק מתי נתחסר, מהני חזקת טומאה דהנטבל לומר ארין ספק מוציאה מידי ודאי, אבל לר'ה דלית לי' סברת סכין איתרעני, כמו שביארנו טumo למעלה, כאשר כן הحلقتא, עדין קשה, ניהו דגע דרכו להתחסר בפ"א ולא חסר ואתאי, מ"מ עכ"פ נוקי חזקת טהרה דגbara נגד חזקת טומאה דבבית, והי' ספק ולא נשורף תרומה עליו וכן שחזקת איסור דבבמה עומדת נגד חזקת סכין לר'ה, ונפסקה השחיטה עכ"פ מספק - וע"ז קמשני, דמ"מ נגע שאני דגזה"כ הון שאabit טמא, אף שבציר הנגע מיד אחר החסגר, ועל זמן מיעוט זהה שבין יציאת הכהן להסגר, ודאי אין לחוש שנתחסר, יותר יש לתלות החסרונו בזמן שבעת ימי החסגר - כן יתפרשו דברי התוס' ולזה כיוון מהר"מ שם. אלא דלפ"ז קשה טובא, איך ליף חזקה מגען, דילמא במקומות דאיתילד ריעוטא לא מוקמיין אחיזקה דמעיקרא, ושאנו נגע דסמכין אורובה, דבזמן קצר משעת יציאה עד החסגר לא נשתנה, וע"ז ודוך"ק.

תנוס' תוס' דהא לא לאו משום דאמרין אוקמיין אחיזקה, ואין לומר דשאני הכא דאלין לחומרא וכו' וחזקת הראש יוסף בדיורanca אחיזקי' adam הון הנגע גדול וכו' וחזקת הרה"י טמא ולא מוקמיין אחיזקה,ותי' דהבית דבר שאין בו דעת לשאול הון, ויפה דחה הלב אר'י תירוץ זה, דא"כ קשה להיפך דאי' ספק טהור כמו ברה"ר, ואיך נלמד חזקה בעלמא - ועוד הלא כבר כתבנו, בית דין דעת לשאול יש בו - אלא דקושי' אין כאן, דרך בספק השקול איזלין בס"ט ברה"ר להחמיר וכמו בסוטה דע"י מקרה שארען נולד לנו הספק אמרין ודאי טמאה, ולא מהני חזקת יותר שלה, להכריע את הספק לקולא, אבל בחזקה דמעיקרא נגד מקום אלא לעומת הנשחתת והנטבל, ולכן לא שייך לומר דנגרר

ובמחכ"ת של הגאון ז"ל ערבות דברים ראייתי כאן, כי לא ירד לעמק הענין, וההקדמה שהניח דהבית טמא מפני שבשעת מציאות הנגע ה"י הנגע שלם ובטלת חזקת טהרה דבבית, הוא דבר שלא ניתן להזכיר, דניינו דאי בשעת ראיית הכהן את הנגע, החלנו את הנית לטמא, אבל כאשר בסוף שבעה מצאנו הנגע חסר ועלה הספק אצלנו שהוא שמא נתחסר עוד קודם החסגר ומילא החסלנו בטעות את הבית לטמא, למה לא נצרף חזקת טהרה דבבית לטהרטו, ותדע ממקוה שנמדד שכן הון, דהרי כל הנטבלים בתוך המקוה שהיתה שלמה עבינינו החסלנו לטהורים, ומ"מ אחר שנמצא המקוה חסר לאחר זמן נתעורר הספק שהוא המקום חסר אז כשבלו הני טמאים, מצרפין חזקת טמאתו לחזקה דהשתא אע"פ שכבר החסלנו לטהורים, וזה ברור כמשמעותו, ומילא גם מה ש' בראש יוסף דהתוס' פלגו על דטו"ז, ליתא וכאר אבאר בזה בס"ד, ובתוך דבריו יתורץ שפיר קושיתו דלמה לא קשי' להו לתוס' שנעמיד הבית בחזקת טהרטו הקדום.

ותחללה נbare ר' דברי הריבט"א שהם דברי הריבט"א لكمן בפ' כסוי הדם, שכתב דטהורות שנעשו ע"ג נגררים אחר הנטבלים במקוה, וחיקת טהרטו לא מעלה ולא מורייד לשנות את דינם, והסבירו לכואור' מבוארת דנוין על המקוה בשעה שטבלו בו הטמאים אם עדין הי' שלם או כבר חסר כאשר נמצא אח"כ ואז לא היו להני טהורות שנעשו ע"ג עדין שום שיקיות עם הני הנטבלים, והחסלנו עפ"י צירוף חזקה דהשתא עם חזקת טומאה דהנטבלים שהמקוה היא אז חסר ומילא הנטבלים טמאים כמו קודם הטבילה, ואיך יבואו הטהורות שנשתמשו בכלים הנטבלים אלו להעיד על שלומות המקוה בזמנן שלא הון טהרטו שום נפקותא בשלמות המקוה או בחסרונו - אלא דעתו זה יקשה לנו כי האי סברא עצמה נוכל לומר גם לעומת חזקת טומאה דהנטבלים, כי אנו דנוין על המקוה מתי נתחסר והחזקת דהשתא אומרת שנתחשר מיד אחרי המידיה והחזקת דמעיקרא אומרת השטא היא דחסורה, ואנו יפלין מנגע ליאול בתר חזקה דמעיקרא ולומר השטא היא דחסורה, ולמה לא נימא דהנטבלים נגררו אחורי המקוה, וכל שהמקוה בחזקת שלם, ממי לא נגרר הנשחתת בה אחורי הסכין, אלא דנוין לר'ה פסקין דמצרף חזקת איסור דבבמה לחזקת פגום דהשתא, וא"כ לית לנו האי סברא דגירה, ואיך נאמר חזקה דטהורת לא מהני להעיד על שלומות המקוה אלא נגררים אחורי הנטבלים, וחיקת טומאה של הנטבלים תהני לגרוע חזקה דמעיקרא של המקוה, ולא נאמר דהנטבלים נגררים אחורי המקוה, אבל דע דברי הבאתי כמה פעמים סברת התוס' והרא"ש בב"מ חזקה לא שייך אלא על דבר ידועה ושאנו דנוין עליו, כי דבר שאין לנו שום נפקותא אם הוא כך או כך לא שייך להעמידו על חזקתו שלא נשתנה, ומילא גם בדבר ידועה, שהוא לפניו כל שאין לנו נפקותא בדבר לא שייך לאוקמיין אחיזקה.

אמור מעתה סכין שנמצא פגומה ומוקה שנמצא חסר, ואני מוספקים מתי נפגמה הסכין ומתי נחרה המקוה כיוון דהשתא בכוכב"כ הסcin פגומה ואני ראי' לשחיטה, והמקוה חסר ואני ראוי לטבילה, מה לי אם השטא נפגמה ונחרר או לפני זה זמן מה ולא שייך לאוקמי אחיזקה דמעיקרא אלא אם יש לנו איזה נפקותא, והיא ששחת בסכין וטבל במקוה ואיז שייך לאוקמי על חזקתו דמעיקרא, וא"כ שפיר מעיד חזקת איסור וחזקת טומאה כנגד החזקה דמעיקרא כיוון לכל עצמיות עין החזקה כאן אין לו מקום אלא לעומת הנשחתת והנטבל, ולכן לא שייך לומר דנגרר

אלא כי הא דר"ה באיתילד ריעוטא קמבעי, ומכח"כ להני שיטות דאפיקו איתיילד ריעוטא מחיים נמי סמכין ארוב בהמות שרוט, דחאה מנ"ל, וממילא גם הנני יליפותות שהביא, אין להם מקום כאן, דהרי האי דינא לא נשמע מהם.

אבל דעת, כי לישיב הסוגי על נכון לא מצאת אלא לפי שיטת הרמב"ס ז"ל, דס"ל דכל הספקות מותרות מה"ת, כמו ס"ט ברה"ר, אשר באזה פליגי לעיל אבוי ורבא, כמו שהבאתי שם בשם השב שמעתה - והרשב"א ז"ל הקשה על שיטת הרמב"ס מסוגי זו, דמה קמבעי מנ"ל דזילין בתר רובה מקרא, דהא ספק השkol מותר מה"ת ונילך מס"ט ברה"ר, ומכח"כ דרוב מותר ואפיקו מדרבנן כדי אם אסור הספק, אבל לדעת הראשונים ספק אסור מה"ת מסוטה, דילפין מינה ס"ט ברה"י לטמא, והה בכל איסורי התורה דבעין למיזל לחומרא, כמו שפרש"י לעיל עי"ש, שפיר קמבעי לי, מנ"ל דיש חילוק בין ספק השkol לרוב, כך צרך לפרש לדעת הרשב"א ויתר הראשונים. אבל קושי הרשב"א על הרמב"ס לק"מ, כי מה דקמבעי לי, מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בחר רובה, היינו לעשותו כודאי, ולא מטעם ספק להקל, ונפ"מ למיזל גס בקיים מצות, ספקן לחומר כאשר אבאו, וכן נגד חזקת אישור, ולמר זודאי נשנה מכח הרוב, تعد שחררי מפרש, דקמבעי לי' כגון קטן וקטנה, דפליגו בי ר"מ וחכמים, ולמה לי' להביא מפרק לחמו, ולא קאמר כי הא דר"ה דלעיל, דאלכין בשרא בכל יומא בלי' בדיקת חי"ט, דהרי אפיקו נטלן זאב והחירין כשהן נקובים, סמכין ארוב בהמות שרוט, וכן אוכליין חלב ולא חישין לטופה, אלא דחאה פשיטה לי', דהרי גם ספק טרפה איינו אסור מה"ת רק מדרבנן, ואיך נהממי ברובה ומכח"כ דלא נבעי קרא על רוב, כיון דאיתן לו לפוטא מטומאה ברה"ר, ספק איסורי להקל ומכח"כ רוב, אבל בקטן וקטנה קמבעי לי' כי שם לויל דזילין בתר רובה מכח ודאי, לא הוה שריין לדoor זה, לא מבעי לפי גירסה אחת ברמב"ס, דבאייסור כרת מודה דספקו לחומר מה"ת, וא"כ اي' רוב דינו כספק ולא כודאי, איך ידورو זה עם זה באיסור אשתי שהוא בכרטת, אלא אפיקו נניח גם באיסור כרת הספק שרי מה"ת, למ"ד חתיכה אחת משתי חתיכות בעין, וכאשר כן הحلכה, ומ"מ אס מה"ת אין חילוק בין ספק השkol לרוב ורק דרבנן חלקו לגוזר על הספק ולא על הרוב, במצב יבום לי'א בקטן וקטנה שום מצבה, דשמא הוא סריס או היא אילנות, איך ידورو זה עם זה במקומות דליקא מצוה, ואבאר לך דבר זה - הנה החוו"ד ז"ל בראש בית הספק שלו חידש לנו דבר זה, דרך באיסורי קאמר הרמב"ס דספק מותריין אבל במ"ע בספק לא יצא, אלא דהוא ז"ל נסמך סברתו על מירמא דר' גידל סוטה כ"ט דיליף חילוק בין דבר שיש בו דעת לשאול, לאין בו דעת לשאול מסתירות הכתובים, והבהיר אשר יגע בכל טמא לא יאכל", הא נגע בספק יאכל, וכל טהור יאכל בשער" טהור ודאי יאכל, ספק טהור לא יאכל, הרי לך דבר כל מקום דיבורה התורה בלשון ודאי, ולכן ס"ל לרמב"ס דבלא תאכל נבלה וכדומה, נמי מתפרש לנו, ודאי נבלה ל"ת אבל ספק תאכל, ובמצוות אמרה תורה אכול מצה נמי כן מתפרש, ודאי מצה אכול, אבל בספק מצה לא יצאת ידי חותך, עכט"ק של החוו"ד והאחרונים התחכמו עפ"י הקדמתו, להמציא בטופה, דכתיב זאת החיה אשר תأكلו, ודרשין חי אכל, שא"ח לא תאכל, נמי ספקו אסור, דחי ודי אמר רחמנא, עין בלב ארוי ריש פרק אלו טרפות וכו' בכל לאו הבא מכלל עשה - אבל לא כן עמידי, כי כלל גדול בדרשות חז"ל שהעיר נבנה על הסברא, ולפי סברתם דרישו המקראות, כאשר הראות זאת במקומות אין מספר, גם במס' ז', ועיין בתוס' ליקמן פ"ח ע"א ד"ה ור"י סבר דמו ואפיקו מקצת דמו, שתמהו, דר"י ורבנן הפכו סברתם גבי בכור אפיקו מקצת בכור, ותירציו

חזקת דחתשתא, דראשונה עדיפה מן השניה, גם בטומאה כן, ודבר זה למדתי מtos' פסחים ט' ע"א ד"ה וא"ת", שכתו בת"י האחrown דספק הריגל מהני להקל אף ברה"י, אע"ג דס"ס לא מהני, וטעמא דהא מלטה הוא, כי בכל ספק טומאה גזה"כ דזילין להחמיר, ומכח ודאי ולא מספק, וא"כ ס"ס נמי לא מהני, מושום דא"א לדון על שתי ספקות כאחת, וכאשר דינן על ספק הראשון אמרנו זילן ולהחמיר, וממילא כמו כן בספק שני ושלישי, אבל בספק הריגל לצד אחד, דיליכא גזה"כ בכהג'ו, שפיר אזלין לקלוא, וכן הוא בחזקה דמעיקרא נגד חזקה דחתשתא דחזקת דמעיקרא עדיפה אזילין בתרה גם בס"ט ברה"י, שוב ראיתי כי הראש יוסף בעצמו לקמן בד"ה הנה הראת לדעת כתוב בדברי, ופלא שלא הזכיר כאן לישיב קושיתו, ודוק".

דנ' דף י"א ע"א גמר' מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ראייתו בס' חתן סופר לדודי הגאון זיל שמדקדק למה לא קאמר סטם, מנא הא מלטה דזילין בתר רובה, כמו שאמר לעלה מנא הא מלטה דומוקמין אחזקה, ואגב שיטפי' לא עיין אז בגמ' כי גם לעיל קאמר כמו מנא הא מלטה דאמרו רבנן.

ויהנה לעיל פרש"י זיל במקומות הרבה סמכו על החזקה לאסור ולהתир כי ההוא דלעיל, ור"ל הא דר"ה, דאמר בהמה בחזקת איסור עומדת וכו', ופосל השחיטה בנסיבות הסיכון פגומה, מושום האי חזקת איסור, וכבר כתבו לעיל דמש"ה לא קאמר מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר חזקה, אלא דאוקי מלטה אחזקה, משום דرك דחזקת דאיתרעו קמבעי לי', ולכן מדויקדק הלשון דאמרו רבנן דהס דחוiso דין זה ואע"פ שהוא דאוריה, אבל הכא ברוב דפרשי' דאיידי במנא הא מלטה דחזקת נקט נמי הא, הרוי לא משמע לי' לרשי' דקאי נמי אדר"ה דלעיל, דאמור בסיפה של מאמרו, נשחה בחזקת היתר עומדת וכו', דהינו מכח רוב בהמות כשרות וצדמור לעיל, דמשמעני אפיקו איטילד בה ריעוטא, חדא משום דלא ידע רשי' זיל נפרש הני לפוטות שבגמי, שלא נשמע מהם דאפילו באיתילד ריעוטא אוקמיין בחזקת הרוב, ואמרינו דלא יצא מן הרוב, ועוד מושום דלא קאמר האי לישנא, מנא הא מלטה דאוקמיין על הרוב, דlisamu minyi דקאי אדר"ה, דאפילו באיתילד בה ריעוטא קמבעי, لكن פרש"י זיל דאיידי דחזקת, קמבעי ארוב, וכונתו אממשה בכל יום שאוכלים בשר בלי בדיקה אחריה חי" טרפות וכן חלב, בלי לחוש לטרפה וכדומה, ולא חישין למיעוטא, ולפ"ז ודאי קשה לישנא, "דאמרו רבנן" דהא מלטה לא מצין מפורש ב佗א דליתא קמן, אלא בקטן וקטנה, והוא באמת פלוגתא דר"מ ורבנן, וקשה לומר דעל זה כיון באמרו "דאמרו רבנן" ודרך פלפול אמרתית דכוונת הש"ס על האי רובה דאמרו רבנן, רובה וחזקה רובה עדיף, וע"פ מה שראיתי בשו"ת מהרי"א זיל לישיב קושי התוס', דהא מצין למילך רוב מחזקה, דהרי רובה עדיף מחזקה, וכותב הוא זיל דא"כ לא הוה מצין למימר רובה וחזקה רובה עדיף, כדי לבא מון הדין להיות כנדון, זאת יש להכניס בלשון הגם', דמנ"ל הא דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ואפיקו נגד החזקה, שאם לא תמציא לפוטא על רוב אלא מק"ז מחזקה, איך תאמר דרובה עדיף מחזקה דהא אמרין דיו וכו'.

אבל הר"ן זיל בחידושיו באמת מפרש דקאי על סיפה של המירמא דר"ה, דמנ"ל הא דאמרו רבנן לעיל דזילין בתר רובה אפיקו במקומות דאיתילד ריעוטא, וממילא ניחא לישנא "דאמרו רבנן" אלא דקשה לפ"ז דקאמר בגמ', דרוב בסנהדרין ותשע חנויות דאיתא קמן לא קמבעי לנו, אלא כגון קטן וקטנה דפליגו בה ר"מ וחכמים, ולמה לא קאמר דרובה בין דאיתא קמן ובין דליתא קמן לא קמבעי לנו, וכאשר באמת מסיק לבסוף הסוגי', שלא אני

עליהם דחו כודאי וה"ה דמהני בסכנתא מה"ת כנ"ל.
ומעתה נשוב למה שהתחנו ב' לפרש דמש"ה פריך מקטן
 ויקטנה דפלו בון ר"מ ורבנו, אדם לא נדע רוב מקרא דחשייב
 כבודאי, אלא יהי' דינו כספק שモותר בכיה"ת, מ"מ עשה דמצות
 יובום ע"כ ליתא בקטן וקטנה דשמא הוא סריס או היא איילנות,
 וופשיטה דלא ציוותה התורה לקיים ספק מצוה, במקום ודאי כרת,
 דאי ספק מוציא ידי' ודאי.

ולפי הצעה הנ"ל נbaar הסוגי לדעת הרמב"ם דכל הפסוקות ממותירות, וקכבי רוב מ"ל מקרא דוחה כודאי וכנ"ל, וע"ז קומתמה, הלהלא כתוב אחריו רבים להטוט וכיוון Dunnin עפ"י רוב סנהדרין אפיו להרגו את הנפש, ע"כ דרוב כודאי לכל מייל, וע"ז משיב דרבא דדאית' קמן לא קמבעי לי', ונתקט גם ט' חניות, ע"ג דבאסירין גם ספק מותר ולמה לי רוב, דשאני בשר, ספק משוחטה או מנבללה, דדאיכנא נמי חזקת אישור דאיינה זבואה, וכן כתבו התוס' נדה י"ח ע"א דה אחר הרוב, גם בט' חניות אייכא עלبشر הנמצא חזקת אישור שאיננה זבואה - וזהן עmons וכמו שהארכנו למעלה בדבר שאננו Dunnin שלו שייך לאוקמי אחזקה, אבל השאר דאין הנידון עליהם, לא שייך לאוקם על החזקה, כי רק עפ"י סברא זו דבריהם מובנים, - אבל על רובא דליתא קמן וכגון קטו וקטנה קמבעי לי', וכמו שביארנו למעלה, דלולי קרא דרוב כודאי איך נאמר DIDORO במוקם אישור ברת' ודאי מצד ספק מצוה.

ולע"ז הביא כלiani לפותות, מקרבותן ומספרה אדומה ועגלת ערופה ושער המשטח, דbulletin המצויה, אי לאו דרוב כודאי, איך אמרה תורה תקאים המצוה רק בספק דשמא טרפה הוה, אח"כ ליליף מכמה או"א ומורוצח ועדים זוממין, דbulletiniani אי רובה רק ספקה הוה, איך צותה התורה להרוג את הנפש על הספק, ו/or' אשין אמר דעתית משיחית עצמה דאמר רחמנא שhort וליוכל, ולהוש דלמא במקום נקב קשחיט.

הנה גם הוא י寥וט ניחא לדעת הרמב"ם דכל נקה"ו נבלה,
ויאו אין שחיטה מועלת בו, ואם הרוב רק ספק היה שהחיטה תיירה,
כלו הרי איכא חזקת אישור דאיינה זבוחה, ועליך להביא ראי'
שנזכחה, ממש"כ הפלתי דכל ספק נקה"ו ספק בשחיטה היה,
וכאשר החזקתי דברו לעיל וכן נראה שדעת הרמב"ם נמי כן הוא,
כאשר ביארתי במ"א, ודוק היטב.

ע ש' גמר' כי קמבעיlein רובה דליתא קמן. בסוף הסוגי' כ' רשי' אל' דהדר מחילוק זה והכל נלמד מקרה דאחרי ריבים להטוט, ויש לראות דאיזה סברא יש לחלק בין רובה דאיתני ובין רובה דליתא קמן, ומה לי ט' חנויות דאמרין עלبشر הנמצא לפני החנויות כל דפרשי מרובה פריש, ולא קאמר כן על בהמות דעתמא שרובם כשרות, דהאי עולה שאני מקריב, או האי קטן וקטנה שאני דין עליהם פרשו מרובה דעתמא ולא ממיעוטם, ועיין בהגחות ר'ץ חניות שנטעור בזיה ולא העלה כלום.

אבל דע כי הפרמ"ג ז"ל בפתחה לתרומות חקירה א', מניח仑
כל גדול דכל שלא היה האיסור והחייב ניכר מעולם, לא שייך כי
ביטול חד בתרי, כי על כל חד וחודא אני דין שמא הוא טרפה, ומה
לרוב הכא, וכן הasticsים עמו החוו"ד בס"י ק"ח סק"ה, והניא ראי'
ונפלאה מהא דפרק ל�מו, ור' מ"ד דחייש למעוטה האיך אכל בשראי,
וממה פרץ, וכי לית לילר' מ"ד חד בתרי בטל, ויתבטלו מיעוט הטרפות
שבועלים ברוב הנסיבות ומותרין כולם ממש חד בתרי בטל, ואין
לומר דאפשר לבירר איסרו ולא שייך ביטול, זהה שמא במקומות
שחייב נקב הוה קפריך, ואתה א"א לבירר כМОון, אלא ודאי דכל
שלא ניכר ההיתר והאיסור מעולם לא שייך ביטול חד בתרי עיי'ש.

שאין לדמות הדרשות, אלא מה שהש"ס מגדה, והביאו עוד שם סתריות אלו, וע"כ כוונתם דלפי סברתם דרישו חז"ל פעם כן ופעם להיפך, והוא האמת, ולכן אין להביא ראי' מדרשות ר'ג' בנדחה שם, שכן נדרוש בכח'ת, ובפרט שם בחד קרא כתבי הני תורת, ויש יותר מקום לדיביך רישא וסיפה, וכעין שככטו התוס' ריש מכילתא, דנדיר ונדרבה בחד קרא דיקיינן שנייהם דוקא, אבל במ"א לא, ולכן גם כאן לא נسمוך על הדרישה, אבל נראה מה יאמר הסברא והשכל, אם הספק בל"ית ועשה שווין, או חלוקים הם זה מזה, ואחר הסברא נל"ג.

והנה כבר הבאתי לעיל דף ט' דברי השב שמשמעותו שסביר לנו מה חמירא סכנתא מאיסורה, שכתב דכל שהתורה התרה מחמת חזקה או רוב, אך עליו אשמה, כי היה אונס ברשות התורה, וכן והרוב, מ"מ אין עליו אשמה, כי היה אונס ברשות התורה וממילא לא עבד שפיר מצין למיימר דבכהג'ו לא אסורה התורה וממילא לא עבד איסורה משא"כ בסכנתא, הא סמיכה על החזקה והרוב לא יצילנו מן הנזק, אם מ"מ אירע שהמעוט בא לידי, וכן לגבי סכנותא לא מהני, לא רוב ולא חזקה, והנה דכוותי' בספק לדעת הרמב"ם דהתורה התרה, ואפילו אם יידען דאיסורה אצל, אונס הי' ברשות התורה ואין עליו אשמה, ועיין מה שכתבתי שם לתוך דבריו, ועתה אני רואה כי לא הועלתי כלום, כי דבר זה א"א להעמידו, דנהנה לפי הקדמוני, מובן החילוק הגדול שבין עשה ל"ת לעניין זה, שכבר כתב הש"ץ חוי"מ סי' כ"א בשם הירושלמי דלעולם אונס כמוון שעבד לא אמרין, אלא אונס כמאן דלא עבד, והסבירו ברורה, אבל מה שעבד באונס, כיון דחסר מחשבתו ורצוינו לעשות כך, הרי לא נחשב המעשה לכלום, אבל להיפך מי שלא מצי לקיים מה שמוסטל עליו מחמתו איזה אונס, שהוא כמאן דעבד, זאת לא אמרין, אך ע"פ שאמרו חז"ל, חישב לעשות מצווה ונאנס ולא עשו, מעלה עליו הכתוב כאלו עשו, אין זה אלא לעניין שכר אולי דמחשבה כמעשה, אבל סכ"ס המצווה לא עבדו ולמשל, אם הביא קרבן ונמצא אח"כ טרפה בסתר לא נאמר דאונס הי' ברשות התורה ותיפטור מלhalbיא קרבן אחר, וכן החילוק מבואר דבל"ת שפיר מצין למיימר דספק שר' רחמנא ואם אירע שאכל אישורא פטור מצד אונס ברשות התורה, אבל בנסיבות עשה, אם אכל ספק מצה או הביא ספק קרבן, אך ינמא דיצא מספק אדם קמי' שמי' גלי' דפסול הי' הרי א"א לומר אבל דעתך לא אכל מצה ולא הביא קרבן, וזה כמו שאכל והביא, אולם חזקה והרוב דמגנני נמי בנסיבות עשה, ע"כ כודאי יחשב, ואז מש"ה אמרין דמציא קרבן שהחזקה או הרוב מעיד עליו שכור, משום דעתך לסמוך דודאי כן הוא, וניהו דאם מ"מ הוא מן המיעוט לא יי"ת, מ"מ לא בעי למיחס לשיעוט دقמאנן דליתא דמי', דרוב כודאי יחשב, וממילא צרכיך תו לסבירתו דה"ה דלא חשו על עבירת הל"ת בדיאכ'א רוב או חזקה, כמו שחשו בסכנתא, ומה"ת באמת גם בסכנתא אין לחוש למיעוטה וכן כהרשות יוסף ז"ל דחמירא סכנתא מאיסורה רק מדרבן הוא ובמ"א הארכתי בעניין זה עיין לקמן פרק אלו טרפות דף מ"ז ע"ב.

אבל היוצא לנו ממה שכתבנו דבאמת רק בלא"ת קסביר הרמב"ם דספקות מותרות אבל במצבות עשה הספקות אינו יוצא בהם, ומה"ת לחומרא בעין לሚיז בהו, ומטעם שכתבנו לעיל, דבל"ת פטור מטעס אנוס כמאן דלא עבד, אבל בעשה לא מיפטר מטעס אונס, אבל רוב וחזקה מהני גם במ"ע משום דעתך יפותא

השערים שהוא שניים שונים. מאי אני תמה למאי הולכת מאין האי דרצה שהי' שניהם שונים, דזאת, גם המשתלה צריך להיות כשר יליף לפחות מהן הגורל קבוע לעזאל אלא בראי' לשם, יותר אף אני קותמתה לא מצאת מי שהרגיש בדקוק עצם הלאה, ומה שהקשה המהיר'א דלמה לא יליף מהן דבעינן שניהם שונים שצרכיכם להיות כשרים לך'מ דין זה אלא למצוה ולא לעכב כמובן במשנה ריש פ' שני שערין, אבל מה שנלעפ'ד הוא, בדברי מהירוש'א ייל'י' קושיתינו, והכי פירוש הנמר', מתחילה מקשה מהן דשניים שונים, וליחסו דילמא חדא טרפה הוה וא"כ אינם שונים, וכי תימא מה נפ'ם, ר'יל דין זה אלא למצוה ולא לעכב, ע"ז משיב דהלא אין הגורל וכו' והוא לעכב, ודוק'. שוב ראיתי מעין זה בהגחות ר'ץ חיות ז'ל.

רש"י ד"ה וסנהדרין דתנן י"ב מזakin ו"א מחייבין זכאי. מה דלא הביא דרוב מחייבין חייב, משום דברם ב"ב מחייבין לא קטלין, דהרי אמרה תורה לא תהיל' אחורי רבים לרעות, אלא דכלא'ר' מהן ד"ב מזakin זכאי, אין ראי' כל דאילין בתר רובא דמקש'כ אי לא ניזל בתר רובא, דלא קטלין לי' בשbill המיעוט דמחיבי, אבל כוונת רשי' אדייקא דמזה ד"ב מזakin זכאי נשמע, אדם איקא רובה לחוב דמחיבין אלא דאי צריכין יותר מ"ב ומרבין עליהם עוד דינים כמובן פטור סגי ב"ב, ולענין חיוב צrisk לעין שם רשי' בקיצור דלענין פטור סגי ב"ב, ולענין חיוב צrisk לעין שם במקומו איך הדין ודוק'.

רש"י ד"ה היכא דלייף שמחובר מבחוץ לצד הגב וכו', מה שלא פ'ין כון לעלה גבי רישה של עולה, דקאמר נמי היכא דלייף ליל' בה, משום דשם לא הקפידה התורה אלא שלא ניתן לנתחים, וכל שיש קצת חיבור בין מבחוץ ובין מפנין שב לאו לנתחים נחתכו, אבל כאן הקפידה התורה שתהיה האליה תמיימה, כל שנחתק שוב אינה חמימה, אפילו אי לא מוחתק לנתחים, לפיכך החצרך רשי' לפרש האי יליף דהכא, הכוונה שנחתק רק מבפנים אבל בחוץ לצד הגב נשאר שלם מכל וככל שלא יהי' ניכר שום קרע וסדר, כדי שיהי' נופל עליה שם תמיימה וזה פשוט ודוק'.

תוס' ד"ה מנא הא מלטה, וא"ת כיון אמרין זיל בתר חזקה כשי' בתר רובא דרובה וחזקה רובא עדיף, ויל' דלראב' פריך דלא קים לי' חזקה מקרה עכ'ל, ופי' רק מהלהך ואין למידין ק"ו' מלאכה, והקשו האחוריים דעתין נלמד דאילין בתר רובא מקרוב, דרוב עדין מקרוב, ורקוב הלא מפורש בקרוא: וזה העיר הקרובה. אולם הרשב'א מתרץ קושי התוס', דהה דרובה וחזקה רובא עדיף דזוקא אחר שידיעין רוב מקרה, אבל כל זמן דלית לנו לפוטא על רוב, לא איזלין בתר רובא כלל ומכח'כ נגד חזקה, ולפי' מישוב גם קוש' האחוריים דנילוף רוב מקרוב, אלא דדברי הרשב'א זיל' סתוים, דכמו דידייעין עתה לומר דרובה עדיף מחזקה זאת עכ' מכח הסברא, למה לא נסמק אסבירה זו גם بلا לפוטא ולומר, כיון דאמרה תורה זיל בתר חזקה מכח'כ בתר רובא עדיף מחזקה, אבל מה שנראה לפע'ד בכוונת דברי הרשב'א הוא: דהנה הא דאוקמינן אחזקה יש לפניו שני דרכיים, או דנאמר גזה'כ הוא דנקיק מלטה אחזקי', או שאמר טעם לדבר זה והוא משום דעפ'י הרוב לא ישתנה הדבר מכמות שהיא וא"כ הא דאילין בתר חזקה נמי נבנה אסברת רוב, ואז מילא אם הרוב מעיד נשנתנה החזקה, החזקה בטלת נגד הרוב, כי כל עצימות החזקה היא מכח הרוב, וכיון דהרוב אומר נשנתנה מה מהני החזקה, אמרו מעיטה כל זמן דלית לנו לפוטא הדתורה סמבה למילז בתר רובא, לא נדרוש טעמא דקרה דמויקי אחזקה, משום דרוב פעמים לא נשנתנה הדבר מכמות שהיא, אלא נאמר דגזה'כ הוא לאוקי מלטה אחזקה,

ולפ'ז גם כל דפריש מרובה פריש לא שייך, דהרי אין כאן רוב ומיעוט כי היכי דנאמר דהאי מרובה פריש, כי על כל חדא וחדא אנו מסופקים שהוא או שמא סריס או איילונית היא, ואין זה דומה לט' חניות דaicא רוב ומיעוט מבורר אלא מוחמת שניכר כל או"א בפ"ע לא שייך בהם ביטול, אבל חתיכה שפירש ונמצאת שפיר אמרין כל דפריש מרובה פריש, שהרי אם כל החתיכות שבכל החניות היו פורשות לחוץ על כדי אחת היו יכול מותרות מכח ביטול ברוב, מכח'כ שחתיכה אחת שפירשה שモותרת, אבל בבהמות דעלמא שלא ה' ניכר מעולם הנסיבות שטרפות בפני עצמן, ולא שייך בהו ביתו כנ"ל, גם פירוש חד מיניו לא שייך דעל כל חדא וחדא נופל הספק שהוא מיניו לא מיטרף וזה רובה דליתא קמ'�ע'ז קמבי' מני'ל, אבל בסוף קמסיק דלש' וכמו דאילין בתר רובא דאיתא קמן ומכח, ביטול חד בתרי כן איזלין ברובה דליך קמן ומכח דרוב פטמים לא מיטרף ולא נעשה סריס - ובזה תמצא פשר להא דחקרו האחוריים מני'נו חד בתרי בטל דמסנהדרין לא נשמע זאת, ועיין בפתחה כללית של מה שהארכתי בזה.

ודע דבזה חזר ונעור מה שהקשה השם עתה על הרשב'א שהבאתי לעיל, דתקשה הרשב'א לנפשיה דהא בספק במרקחה גם הרשב'א מודה דሞתר מה'ת, וא"כ האי דלמא טרפה הוה, הנה ספק במרקחה, וڌיתו דהרי הספק הוא אם האי בהמה שלפנינו מן הרבו או מן המיעוט, והוא ספק בתולדה, אבל לפי דברנו אלו שבכאן, הדין עם השם שמעתה דע'כ כאן אין הספק אם נפרש מן הרבו או מן המיעוט, דאי היה דומי' דט' חניות ורכובה דליך קמן, אשר על זה לא קמבע, אלא הספק על כל חדא וחדא שהוא טרפה, ולכך קשה ודאי לדעת הרשב'א, ליא' דמקח ספק במרקחה לא חיישין, ולא מצד דאילין בתר רובא ודוק'.

עד יש לחלק בין רובא דאיתא לדילתי' קמן דהרי הא גופה, דרוב בהמות כשרות ורוב קטנים לאו סריסים, אין אנו יודעים בבירור גמור, אלא ע"י נסיוון של דורות הקודמים, דראינו בהמות ששחטנו שרובם כשרות וקטנים שנתגלו שרובם מולדים ואני סריסים, אבל בכל מקום אינו מן הנמנע, שדור אחד מוחמת איה סיבה נשתנה עליו סדרי בראשית, וכעת רוב בהמות טרפות ורוב הקטנים של עתה סריסים, ואע"ג חזקה אלימתא הוא דלא נשתנה הטבע מכמות שהי' מקדמת דנא, מ"מ אינו כרובה דאיתא' קמן שהוא ודאי גמור ולא בעין חזקה כדי להחזיק את הרוב, אלא דלבסוף מסיק דין חילוק, והוא משום דחזקת דלא איתרעד ולא ראיינו מעולם נשנתנה, הוא כודאי.

ומה מאד מישוב בזה הקושי' המפורסת ממאט הגה'ק מה'ו משה ט"ב צ"ל שהקשה דהרי הסוגי' איזלה אליבא דר"ש לפ' דעה אחת בתוס' ד"ה חטא כת קרי' רחמנא, ולר'ש דדורש טעמא דקרה, מסתמא טעמא דאילין בסנהדרין אחרי רבים, הוא משום דרוב פעמים האמת עם הרבים ולא עם המעתים, והאי רוב, רובא דליתא קמן הוה, וא"כ רובה דסנהדרין נבנה על רובא דליתא קמן. והוא קושי' מושכלת, אבל לפי האמור מישבת על נcone, דהאי גרעوتא דאיתא בכל רובא דליתא קמן, ליכא הכא, דהאי רוב פעמים מכובונים הרוב את האמת, לא נבנה על הנסיון כי מעולם לא נתרבר לנו שהרוב כיוון האמת והميعוט טעה, אלא שהשל חישר מחיב את זאת, דטוביים שניים מאחד, והוא ראי' שכילת חשובה ממש קראי' גשמיית, וא"כ האי רובא, דרוב פעמים האמת עם הרבים, הוא רובה דאיתא' קמן לפני עיני שכלנו כמו ט' חניות. והבן את זאת ועיין בפתחה כללית וдолח שני

על'ג גמר' את' משער המשתלה דרכמנא אמר ולחק שני

הוא כמו שהביא קרבן, אבל כבר כתבנו לעיל דאנוס כמוון דעבך לא אמרין, ותדע שהרי חייב לשוחט קרבן פסח אחר, ולכן אין לפטרו אלא מצד טעה בדבר מצוה, וכן פליגו רשי' ותוס' באומר מותר בשבת, והדברים עתיקין ואכ"מ להאריך בהם, וכע"פ פפי דעת התוס' צריכין לפרש גם כאן, דלא הקפיד ההלכה כשמביא קרבנות בשבת, אף שהמצוות ספק הוה, משום דעתה בדבר מצוה, ואפילו לא עשה מצוה פטור, ואפילו למ"ד שלא עשה מצוה חייב מ"מ לא מצי ליף מכאן רוב, דהרי יש לומר דעתה בדבר מצוה אפילו לא עשה מצוה פטור, ובפקנ"פ דאפילו נגד הרוב וס"ס מותר לחלל שבת, הוא מטעם דשבת לגבי חשב"ס הותרה ולא הודהה ודוק"ק.

תנוס' ד"ה את' מפרה אדומה, וא"ת וכרי ויש ללימוד מתוך כך הלכה למעשה אדם עשה גבינות מכמה בהמות וכוי' הקושי' מפורסמת דלמה נקטו שעשה גבינות מכמה בהמות, ולא סגי להו לדון על גבינה מאותו הבמה, ועיין בלב אר"י איך מתרץ את זאת, אבל אין דבריו מובנים דמשמע דבאיסור דרבנן בטל חד תרי במוב"מ, וזה ליתא מבואר בו"יד סי' צ"ח סעיף י' בש"ז וט"ז ופרק מג' שם דוחז"ל לא תלקו בהז כלל, ואפילו באיסור דרבנן צריך ס' ואיך כתוב הלב אר"י, דאי ריק מדרבנן לא מוקמינן חזקה שלא נתבררה, בתערובות חד בתרי היה מותר מצד תרתי דרבנן.

אבל יש לךים דבריו בשנאמר דמיiri בעשה גבינה מכל בהמה בפ"ע ולא עירוב החלב ביחד, ואז התערובות של הגבינות הוה יבש ביבש, והוא דלא בטל הגבינה מן הטרפה, בהני דכשרות, משום דהוה דבר שבמנין וחטיכה הרואין להתכבד, ובזה שפיר איכא חילוק בין שהוא ספק אישור דאוריתא או רק דרבנן, דעל כל גבינה וגבינה איכא ס"ס להתייר, ספק שמא לא נטרפה בהמה אלא סמך לשחיטה וכולן כשרות, ואת"ל דaicaca כאן גבינה טרפה, שמא האי גבינה שבידי מן הקשרות, אלא דס"ס צזה, דהוה ספק אחד בגנוו וספק אחד בתערובות לאו ס"ס הוה להתייר, אבל עיין בש"ז סי' קי"י סקס"ב וס"ג דבאישור דרבנן מהני גם ס"ס צוז, ואף שיש חלק דכאן עיקר האיסור סכ"ס דאוריתא מ"מ יש לומר דהתוס' לא חלון בהז, ודוק"ק.

ועתה הנני לבאר שיטות התוס' ושיטות הר"ש שחולק עמם כmoboa כאן ברא"ש זיל': הנה דעת התוס' דרך חזקה דעתו קרא שניתבררה בשעתה ממשיכין נגד חזקה דהשתטא, אבל חזקה השנית ברורה לפניינו לאח"ז אלמפרע, כמו בפירה בת שתים שלאחר כלות שנה נודע לו שכשרה היתה בשעת לידה, לאו חזקה הוה להמשיכה עד החשתנות, ולכן בהמה שנמצאת טרפה איפלו היא בת כמה שניין, לא נאמר השטה היא דעתו, ועוד השטה היתה בחזקת כשרותה, כי מעולם לא היתה כשרותה מבורת בשעתה אלא למפרע, ואת לא מקרי איתחצק, لكن אוסרים הגבינות למפרע דשנא טרפה היתה מכבר, ואפילו לאחר שצינו דאלין בחר רובה, וא"כ גם בלאו חזקה הרי אמרין על כל בהמה מיד כשלולדה, דהיא מן הרוב וכשרה היא, וא"כ נימא כמו ממשיכין החזקה לומר דהשתטא נשתנה הנגע ולא קודם לכך, כן נמשיך הרוב לומר דהשתטא יצאה האי בהמה מרוב כשרות, ועוד השטה היתה בתוך הרוב כשרות, דהרי רובה עדיף מחזקה, ואם ממשיכין החזקה מכש"כ ממשיכין הרוב, זה בוכרא דהא דרבנן עדיף מחזקה, הינו מזען שאחר הראי', כי רק אז מקרי חזקה, אבל בשעת ראי' לאין זה חזקה אלא ודאי, והוא פשיטה עדיף מרוב שיש נגדו מיעוט, וכן ניהו דגילתהلن ההלכה כשרותה דמשיכין הודי, הינו הנגע בשעת ראי' שהיתה כשייר, לומר כשםמצאה חרשה לאח"ז, דהשתטא היא דחרשה, אבל מניין לו להמשיך הרוב דאיינו עכ"פ ודאי, לומר דלא

וממילא לא מצין למילך רוב מינה, ומכח"כ דלא מצין למינור רובה עדיף מחזקה, אבל לא אמר שצינו למילך רובה מקרה, אז ודאי לא נאמר דחזקת גזה"כ הוא אלא טעמא דחזקת נמי מכח רוב הוא, וממילא רובה עדיף מחזקה ודוק"ק.

בא"ד ולמאי דמפרש ר"ח, דרבנן עדיף מחזקה לא מסברא, אלא ילפין מפרה אדומה דאייכא חזקה נגד הרוב וכו', כפי מה שהבאתי למללה דף י' דברי הטוי' דלעלום נגררו הטהרות אחרי כלים הנטבלים, גם כאן נגרר הטמא אחרי הפירה דהרי חזקה היה להאי טמא שams יזרקו עלייו מפני הפירה יטהר, ומה לי עם חזקת טומאה שלו, אבל כפי שביבארנו שם הדבר הזה תלו依 אס נאמר רוב הוה כודאי או שספקה הוה אלא דה תורה ההירה האי ספק, אס נאמר רוב כודאי, אז פשיטה דהטמא נגרר אחר הפירה ואין לו דמיון לשאר רוב וחזקת המתנגדים זה לזה דהרי כאן עשינו מעשה המסליקת את הטומאה והמעשה נעשה כהונן באפר פירה שודאי כשרה, אבל אם נאמר דרוב דק ספק איז דה תורה ההירה, באז ייל' דגנד חזקת טומאה לא התירה ההלכה דאין ספק מוציא מיידי, וכל כוונת התוס' דמפרה אדומה מוכרת דרוב הוה כודאי, וממילא ליכא כאן חזקה המתנגדת, אבל נלמד מכאן דגס במקום שעומד הרוב נגד החזקה דרבנן עדיף דכיוון דרבנן כודאי פשיטה דמדחה החזקה, וכאשר פרשתי לעיל לדעת הרמב"ם דכל הסוגי ע"ז קאי דרבנן כודאי, וממילא איפלו נגד חזקה, ודוק"ק.

תוס' ד"ה אבל היכי דלייף, מקשין אמא לא ליף מכל קרבנות דדחו שבת וכו', ונ"ל דלא מאי להוכיח ממש, דאייכא למימר דמספק נמי אמר רחמנא לדלחין שבת כמו בפקנ"פ דלא הלכו בו אחר הרוב, עכ"ל, הנה לכאו', קושיתם לשיטת הרמב"ם ילי' דהרי כל הספקות מותירות, ולמה לא יחל שבת על ספק קרבן, אלא דכבר כתבנו לעיל דLAGBI מצות יבום, אי לאו דזילין בתר רובה והוא קטון וקטנה ספק סריס ואיילנות ודאי דלא שר' לדור זה עם זה, מפני שהאישור ודאי, דהרי איכא כאן אשת אח, אלא דבמקום מצה נדחה, א"כ עליק להביא ראי', דאייכא כאן מצוה, וכן הוא בשבת כיוון דחילול שבת ודאי, והמצוות שדוחה אותו ספק, איו ספק מוציא מיידי ודאי, הא חזא, ועוד שניית, דהרי הרמב"ם מודה בספק העומד להתרברר דאסור מה"ת, וכן קושיתם חזקה לכ"ע, אבל לעומת זאת תירוצים חלש מאד, דאיך מדין זאת לפקנ"פ שהרי בעצם כתבו דבקנ"פ לא הלכו בו אחר הרוב, משא"כ הכא דפשיטה אס סמך על המיעוט לחילל שבת דחיב, וא"כ מ"ש ספק ממיעוט דשניות ספקה הוה אי לא איזלין בתר רובה, אבל דבריהם צרכין תיקון, כי למשום דספק מצוה דוחה את השבת, אלא משום דכל שציוויה תורה להקליב קרבן בשבת אפילו אם נמצא טרפה, הרי הוא פטור משום דהוא אнос מכך ציווי ההלכה, אלא דבזה נמצא סתירה בתוס' פשחים ע"ג ע"ד ד"ה שחוטו כתבו שם דהא דפטור מקרבן בנמצא טרפה בסתר, לאו משום אונס Kapitir ליל' אלא משום דעתה בדבר מצוה, ולר"א דבלא עשה מצוה חייב באמת גס בזה חייב ודלא כפרשי' שם במשנה, ובסוגי' שם הראי', כי זאת פלוגתא ישנה בין רשי' ותוס', לדעת התוס' לא מקרי אונס אלא כעין נערה המאורסה דאונסין אותה ממש ואני מהויבת להציג את עצמה בחיותה שלה, אבל המקדים מצות ההלכה לאו אונס מקרי, דאיך יצא ידי מצוה, אם נחשב זאת לאונס, דהרי בכופין לעשות מצוה צריך שיאמר רוצה אני כדי שלא יהיה אונס במעשה, וכל שאיןו אונס במעשה, אך יפטור בשוחט קרבן פסח בשבת ונמצא טרפה בסתר, מטעם אונס, וכי עדיף יהי' משוחט ונמצא כשר, דפטור מטעם דעתה מצוה וקרבן פסח דוחה את השבת, ולא מטעם אונס, ואם הוה אמרין אונס מכאן דעבך דמי, הוה מצין למיפותרי בשנאמר דאך אם נמצא טרפה הרי

דשכיה יותר לאיסור מלאה יותר, כי לולי זאת בעין לאוקמי הbhמה על חזקה ذاتי מכך רובה דכהר, והוא סברא ה'פוכה ממה שכתבו כאן, אדם לגבי חזקה דמעיקרה לא מהני חזקה ذاتיה מכח רובה, מכש"כ בנויל ריעוטא מוח"ם - והרמ"ז זל' באמת פסק להיפך מותוס' דבסי' נ' פסק דבסקט טרופות לא סמכין להתר מחמת חזקה ذاتה מכח רובה בהמות כשרות, ובס' פ"א פסק בנמצא ודאי טרופה אפילו הוגל פ' המקה, כשרים הנגינות של קודם ג' ימים, והוא כשיתר הר"ש, ועיין שם בפ"ת ו' - והת"ש חלק בין ריעוטא שבגופה, כמו מים במוח שאפשר להיות מתולדה, ובין כאן בשוט שבודאי לאח"ז אתה, והחו"ד חולק עליו וכי אין חלק זהה, והרבה פפללו האחرونים בעניין זה בראיות וסתירות, ותלי"ת הניחו לי מקום להתגרר בו, ואם תרצה לעמוד על שרשן של הדברים, תעיין لكمן בסוגי' דישב לו קו"ז בשוט מה שכתבתי שם וירוה צמאונך ודוד"ק.

ע"ב גמר' ר' כהנא אמר את' מהורג את הנפש, וניחוש שמא במקומות סייף נקב הוה, וכן אמרין במקות ד' ז' דאמרו ר"ע ור"ט, אלו היינו בסנהדרין לא ה' נהרג אדים מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הוה - ועיין ברמב"ס בפ"ב ה"ח מהל' רוצח שכטב, זל' „ההורג את הטרפה ע"פ שאוכל ושותה והולך בשוק, ה' פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם והרגו נהרג עלי עד שיודע בודאי שזה טרפה, ויאמדותו הרופאים שמכה זו אין לה تعالה באדם ובבה ימית" עכל' ולכאורה' תמורה, דמוכח מדבריו דאפילו ודאי טרופות אינה מצלת את הרוצה, עד שאמדותו הרופאים את הנרצח, שלווי זה שהרגו היה מת בל"ה מכח האי מכחה, אבל עיין בפתחה אות י"ד אריקות זהה שביארתי שיטת הרמב"ס המחוורת והאמיתית ותמצאה עונג - ומה שנטחן דלי' עתה הוא דמוהאי פסק הרמב"ס נשמע, דסביר כדעת הר"ש הניל' דחזקה ذاتי מכח רובה, נמי מהני לסלק את הריעוטא הנולדת ואפילו לקטלא, דהרי נרצח שיש לו נקב במוחו או בשוטו, עכ"פ ריעוטא גדולה הוה, ומ"מ כל זמן שלא יאמדו הרופאים שהמכה הוה ממיתו בודאי ממייתן את הרוצה מפני שמעמידין את הנרצח בחזקת שלם, והוא מכח רוב, דרוב ב"א שלמים הם, ולא מעותדים למתה מחמת מכחה, ומיוחה דהמכה לפניו, אנו אומרים אין זה מפה הממית וועשה את האדם חסר, אלא מעמידין אותו בחזקת שלם ואע"פ אכן הולclin בדיני נפשות בתר רובה אבל בתר חזקה ذاتי, מכח רובה שפיר הולclin, ועיין עוד لكمן מזה ודוד"ק היבט.

ע"ש גמר' את' מעדים זוממים וכו' וכי תימא דבדקינן לי', והתנני' בריבי אמרו לא הרגו נהרגין, הרגו אין נהרגין - קשי' לי דהאי בריבי למה לי דהרי לא הרגו נהרגין מקרא מלא הוא דכאשר זם כתיב, ואי דלא נתעהצדוקים, דאמרו דוקא הרגו נהרגין שם במקות דף ה', hei לו להביא המשנה שם, דקתיini כיון שנגמר דין נהרגין הזוממין, ומധביה האי דרביבי נראה, דלילי בריבי דהrgo אין נהרגין, לא מצין למילך מעדים זוממים.

ונהראה לע"ד, דבאותם בלואו בריבי ליכא ילפוטא, דהנה בתוס' ד"ה ודילמא, הקשו שמא חובשין אותו יב"ח לברר שאין טרפה, ותריצו בтирוץ השני, אדם הם איןם נהרגין אלא לאחר יב"ח, גם הוא איןנו נהרג אלא עד אחר יב"ח, אכן להחמיר עלי יותר מעלהם אם הווזום, עי"ש, ולפ"ז אם נימא דם הרגו נהרגין אז פשיטה נהרגין מיד דהרי אפשר לבדוק כפי הס"ד דהשתא, א"כ גם בלואו מהה לא נהרגין לאחר יב"ח, דשוב אין לומר דגם הוא לא ה' נהרג עד אחר יב"ח דזה ליאת דהא שפיר ה' נהרג מיד, דהרי אחר שנהרג, אם יוזמו ג' כ נהרגין מיד, ولكن לויל' בריבי, דהrgo אין נהרגין, לא ה' מצי למילך רוב ממה שהורגין העדים,

צאה מן הרוב עד השთא.

אולם שיטת הר"ש, והוא הוועיל שברא"ש כאן הוא, ז"ל למאי דמסקין דאלין בתר רובה, כל הבהירונות בחזקת כשרותן ואפילו בתוך שנותן, משום דרוב בהמות כשרות ה', והוא עדי' מחזקה, עכ"ל הדברים צריכין ביור, עיין במעי"ט ואין דבריו מובנים, דהנה דעת הר"ש הוא, מאחר דאלין דתר רובה, נעשה מן הרוב חזקה ממליא, דכל בהמה אנו מחייבים לכשרה מכח הרוב, וחזקה זו אלימטה היא כמו חזקת גג שארינה שלמה, וכמו שאמרין סוקlein ושורפין על החזקתו דהינו חזקה ذاتי מכח רובה, דasha שבאה ובנה מורכב על כתפה ונתחזק בעיר שהוא בנה, הרי אח"כ נסקל על ידה כשהכח אותה, וא"כ האי בהמה נמי נתחזקת אצלנו לשראה, והרי אכלנו מחלבה, והוא חזקה אלימטה להמשיכה נגד השינוי שנמצא בה אח"כ, לומר דהשתא הוא דאיתרפי, וכן יל"פ ריש דברי הרא"ש, אלא דומה שהוסיף בסוף דרבינו, דרובה עדיף מחזקה אין לו פירוש, דא"כ למה לי לומר דמכח רוב, כל הבהירונות בחזקת כשרות, תפ"ל דרוב עדיף מחזקה ואם ממשיכן החזקה מכש"כ הרוב, אלא דזה ליאת כמש"כ למללה דרוב עדיף מחזקה אבל לא מודאי, ואני הוודאי ממשיכין ולא החזקה.

ועיינתי בתשי' הרא"ש זל' ושם מצאתני פשר הדבר וא"ל שם "אבל השתה דאלין בתר רובה ורובה עדיף מחזקה בכל שעטה ושעתא אלין בתר רובה" עכ"ל ור"ל דנייהו דחזקה בשרשיה בשעת ראי"י ודאית היתה, אבל מיד כההעיף עניינו ממנה נעשה מן היהודי, חזקה שלא תשנה מכמות שהיתה, והאי חזקה בטבעה עי' ריבוי הזמן הולכת וחולשת, כמו חזקתו דכל חי עתיד למות, וכן מקווה הנמדד עתיד להתחסר וכדומה, ולכן הזמן ממעט חזק החזקה, משא"כ הרוב, ניהו דגראע מצד אחד שלא ה' מעולם ודאי, אבל לעומת זאת, הזמן לא יחלשנו כי תמיד הוא עומד בתקפו לומר, אני מן הרוב ולא מן המיעוט, וזה שכתב הרא"ש, דמעלת הרוב על החזקה הוא דבכל שעטה ושעתה אלין בתר רובה משא"כ בחזקה דידיין דספלו להשנתנות, כמו שהוא בגעג, דחשינו לטובה להתרפות הוא טبعי ועלול הוא לך, זאת הוא סברת הרא"ש, וממילא דלדי' באמת לא צריכין تو לעשות מן הרוב חזקה, אלא ממשיכין הרוב דהיא בתקפו עד רגע האחרונה של ההשנתנות, בקי' מחזקת שעומדת עי' הזמן להשנתנות ועלולה לך.

ועיינתי בתשי' הרא"ש זל' ושם מצאתני פשר הדבר וא"ל שם "אבל השתה דאלין בתר רובה ורובה עדיף מחזקה בכל שעטה ושעתא אלין בתר רובה" עכ"ל ור"ל דנייהו דחזקה בשרשיה בשעת ראי"י ודאית היתה, אבל מיד כההעיף עניינו ממנה נעשה מן היהודי, חזקה שלא תשנה מכמות שהיתה, והאי חזקה בטבעה עי' ריבוי הזמן הולכת וחולשת, כמו חזקתו דכל חי עתיד למות, וכן מקווה הנמדד עתיד להתחסר וכדומה, ולכן הזמן ממעט חזק החזקה, משא"כ הרוב, ניהו דגראע מצד אחד שלא ה' מעולם ודאי, אבל לעומת זאת, הזמן לא יחלשנו כי תמיד הוא עומד בתקפו לומר אני מן הרוב ולא מן המיעוט, וזה שכתב הרא"ש, דמעלת הרוב על החזקה הוא דבכל שעטה ושעתה אלין בתר רובה משא"כ בחזקה דידיין דספלו להשנתנות, כמו שהוא בגעג, דחשינו לטובה להתרפות הוא טבעי ועלול הוא לך, זאת הוא סברת הרא"ש, וממילא דלדי' באמת לא צריכין تو לעשות מן הרוב חזקה, אלא ממשיכין הרוב דהיא בתקפו עד רגע האחרונה של ההשנתנות, בקי' מחזקת שעומדת עי' הזמן להשנתנות ועלולה לך.

והנה בנויל ריעוטא מוחיים, כמו ישב לה קו"ז בשוט, או נמצא מים במוח, סתרו התנוס' שיטות, כי لكمן דף מג' ע"ב ד"ה קסביר כתבו דבישב לה קו"ז בשוט, וכן בספק דרושא, ע"כ צריכין לומר,

וְזֶה דעל הא דאמר פסח וקדשים מה איכא למייר יש לתמונה, הচכי בימי ר'מ, שהי' הרבה אחר החורבן, הקריבו פסח וקדשים, וכבר נתעוררו ע"ז האחרונים, ואולי ייל' דכונת הגם' הוा, דאלוי' בא לידי מדה זו, מה הי' עשו ווזוק.

תנוס' ד"ה ליהוש, בסה"ד הקשו מנסקlein בנסיבות דידונו בימות החקלה, הרי דבדיני נפשות לא אزالין בתור רובה, ותי"ר "ת"ת דכיוון דרבכוב"כ נהרג בין מיתה למיתה לא אزالין בתור רובה, והוקשי מפורסמות משפטת ארcosa בת כהן, דילמא לאו אביה היא, ואיך נגידנות בשרפפה החמורה, ולא בחנק הקל כא"א דעלמא, וראיתי בס' חתן סופר לדוד הגןון צ"ל שכטב, דעתך התוי על קושי זו ההוא, מה שכתב הփלאה ז"ל בסוף פ"ק דכתובות על התנוס' שם, דדה דלא אزالין בתור רובה בממון, היינו ברוב הנולד עכשי בהאי נגידון שנינו דניין עלי, אבל ברוב שהחזקנו מקדמות דנא, הרי נעשה מרוב חזקה ומהני גם בממוני (והוא ממש"כ לעמלה שיטת הר"ש והרמב"ם) ובזה מיישבים כל הkowskiות שהקשו כויצא זה עיי"ש, וומילא דמיושבת גם קושי' ז' מבת כהן, כי היא נתזקה אצלו נשהיא בתו של האי כהן עוד קודם ההזנות, וזאת מהני גם בדיין נפשות ובין מיתה למיתה.

ואני פה אל פה אמרתי לדודי הגאון צ"ל שלא כיון המטרה בזיה, דנינו דודאי אמות לאמותו הוא מה ש' הפלאה, כי לויל סברא זו לא מצין ידינו ורגלו בבה"מ, אבל מה געשה כי בעלי התוטס' כאן ע"כ לא נחתו לסבירא זו, דלפי סברא זו, אין התחלת לקושיתם, דהרי כאן אזלין בת רובה דעתחץ דלאו טרפה הוא, אבל התרם בסקלין ונשרפים שתערבו רובה דלא דעתחץ הוא - לאילא היה לו מענה והודה לדברי - ואחר זמן רב בשערתי עוד הפעם על מס' זו, רأיתי כי שגית, כי התוטס' בקושיתם נשמרו מזה, דהרי צ"ל: "הקשה ר"י דהכא לפין מרווח ועדים אוממיין דאללן בתר רובה אף בדין נפשות, וכן מוכח בפ' בן סורר דף ס"ט וכוכ"ע"ל ולא על חנם הוסיפו האי הוכחה מא' בן סורר, אלא לשולח האיא תי' של הפלאה באו, שלא תאמר שאני הכל דעתחץ הרוב, لكن הביאו מא' בן סורר דשם מוכח גם אחר רוב דלא דעתחץ אזלין בדין נפשות עיי"ש, וזה נכון וברור בכוונת התוטס'.

אל לא דלאפ"ז מצד אחר יש לתמוה על התוס' דלמה הקשו ממהא
ומופ' בן סורר ולא הקשו קושיותם לעיל בראש הסוגי' דקאמר
בשנהדרין דרובא דאייתי קמן לא קמבעי לנו דازלינן בתר רובה,
וישם המדבר מדיני נפשות, דקרו דآخر רבים להחות בדנ"פ
כתביב, והי' להם להקשות למה בנסקלים עם נשרפים לא איזלינן
בתבר רובה דאייתי קמן כמו בשנהדרין, ועל קושי' זו גם תי' של
ר"ת נפל בבריא. היכי אמר הר"תadam נפל מחולקה בשנהדרין
באיזה מיתה ייהרג, שלא איזלינן בזה אחריו רבים להמיתו בחומרה
אלא דניינו אותו בקהל, כפי דעת המועטים שבסנהדרין, הלא מקרה
מלא דיבר הכתוב אחריו רבים להחות, ומאן מפיס לחישך דבר כזה
להוציאו מן הכלל נידון שבין מיתה למיתה, שלא נלך בו אחרי הרוב
והוא דבר זר שאין הדעת סבלתו.

אבל האמת יורה דרכו, דבריו כתובנו למעלתך וכן בפתחה, בדיטול לא שייך אלא באיסור בתוך החיתר, אבל לא בהיתר בתוך האיסור, ומשמעותו דהאיסור שהוא המציאות יכול להתבטל ברוב היתירות שהוא החדר, אבל לא להיפך, היתירות שהוא החדר, לא יתעלה להיות מציאות ע"י הביטול, וכן הפטור לא מציא להתבטל כדי להעשות חייבות וכן מוכח ממש שאמרו בב"מ דף ו' ע"ב, עשרינו ודאי א"ר ולא עשרינו ספק, כי האי פטור שкопץ מן המנוין בתוך העדר, לא יתחייב ע"י ביטול ממה שכבר נפטר, וא"כ "ה" הכינ נסקלים שפטורין מミחת שפה החמורה לא יתחייב ט"י ביטול בנשרפם

אפשר דממתניין יב"ח כקושי התוס', וכן הוא מאד ודוק'.
על' גמר', ר"א אומר את' משחיטה עצמה וכו' עיין בח' הר'י
כאן ובתוס' לפקודן דר' כ"ח ד"ה אתה, דאי להוחיכ מכאן דאי
לשות בדיקה מבחוץ עתיק הילפotta היא מפשח וקדשים, דא"א
לקרוע את העור ולבדוק החותט, דאי לך מים גדול מזה - ולענין
קשה ע"ז טובא, חדא דהרי אין זה אלא מום עובה עד שתירפה
העור, וא"כ מצינו לבדוק איזה מים קודם, אז יתחיק שאין החותט
נקוב, ותו ודי לא חיישין שמא ניקב אח"כ, הא חדא, שנית אם
ニימה דלא סמכין ארובה, הרי האי בדיקה צורך הקربה הוא,
וכמו שאין מום בחתיכת העור ע"י סכך של שחיטה, שהוא ג"כ לא
שייך לשחיטה, ומושם דא"א בלאו הכי, ה"ג בדיקת החותט צורך
הקרבה הוא ולא סכך בלא"ה יש ליישב בדוחק ודוק'.

ע"ש גMRI' ודילמא היכי דאפשר לא פשר, והיכי דלא אפשר לא
אפשר, דאל"ת היכי ר"מ דחיש למיועטו היכי אכל בשרא וכו',
ופרש"י זל' היכי דאפשר לא סמכין ארובה וצרכין לבדוק כל
חייב, אבל בושט במקום שחיטה דלא אפשר סמכין ארובה, וכן
בקטן וקטנה דאפשר להמתין עד שיגדלו, והນך כולחו מושם דלא
אפשר עכ"ד. וקשה לי טובא, אם קטן וקטנה מקרי אפשר
דלא ינשאו עד שיגדלו, ומה לא נימא גם בטרפה אפשר שלא
לאכול בשר, והלא ר"א משחיתת חולין קיליף, דה תורה אמרה
שחוט ואוכל, והרי עד נח נאסר אכילת בשר לאדם, וכן במידבר
לרי ישמעאל נאסר להם בשר תאווה, ולמה הותר להם כשנכנסו
לארץ, ולא חש שמא במקום שחיטה נקב הזה, עוד קשה דהרי ר'
כהנה בעצמו ילייף לעיל רוב מההורג את הנפש, הרי דלית לי' חילוק
זה בין אפשר ללא אפשר, ולא עוד אלא דמדאוריתא ודאי אין
שום סברא לחלק בין אפשר ללא אפשר, דהרי אפילו בין לכתחלה
לديיעבד אין חילוק מה"ת, ומדר"מ אין ראי', לפי מה שכתבו התוס'!
לקמן דר"מ רק מדרבנן חייש למיועטו, ועיין בלב ארי' שנתקשה
בכל זה ולא העלה דבר המתkeletal.

ולולי פירושי ז"ל ה"י נלעפ"ד לפреш פ"י אחר, ועפי' מ"ה של ק"ז בעחתת"ס זכ"ל ביו"ד חשוב"כ ד"כ על דברי התווס' בכורות דף כ' שהוקשו, למה לא אמרין סמוך מיעוט אינם מומחין להזקמת איסור של הנשחט, ותירצוי דהאי רוב מצוין אצל שחייטה מומחין, הנה כמו סתם ספרי דידי'ני מיגמר גמרי, גם ר"מ מודה דלמייעוט כי האי לא חיישין, אבל הרשב"א בתוה"ב, הקשו על זה דמה יענו להא דבעי למילך רוב מרישא של עולה ומשהيتها עצמה, הרי ע"כ דמייעוט גמור יחשב, ומ"מ לא אמרין סמוך מיעוטה להזקחה, ות"י החת"ס דודאי כל הטרפויות יחד מיעוט גמור הוה ואי לא אזיין בתר רובה ואצריך לבדוק אחרי כל ח"יט, א"א לחלק ולומר דושט לא נבדוק ממשום דהוא מיעוטי דמייעוטא, אבל אחר דזיכינו למזיל בתר רובה ולא צרכין בדיקה על שאר טרפויות, ורק על הושט ממשום דמצטרוף חזקת איסור דאיתנה זובחה למייעוט נקה"וו, בזה שפיר אמרין דהאי נקה"וו הוה מיעוטי דמייעוטי וככאמון דליתא דמי' עכטדי'ק עיי"ש. ו邏עתה הכי קאמר ודילמא שאני לנו בין צרכין כולם בדיקה ממשום שלא אזיין בתר רובה, ונשאר נקה"וו ולא אפשר כדי לחלק השאר טרפויות מן נקה"וו ונאמר, דלא אפשר לambilדקי בלבד, והוא מיעוטי דמייעוטא ולא צרכיך בדיקה כמאנון דליתא דמי', אבל הני שאר הילפותות קיימו במקומות, ודלא כפרשי ע"י

והרא' שביא מר' מינו אלא דהוא ע"כ עבד ה'י, לבדוק אחרי הח'י טרפיות, ובושט סמק', דהמייעוט הוא מייעוטי דמייעוטא וכמאן דליתא דמי', דלא מסתבר לומר דאכל פsch וקדים בלא בדיקת הח'י טרפיות, כנילעפ' מותע' חומר העניין.

מרחוק ששחט וכיו' וכאשר נתקשו התנוס' על הבריתא, והוכרחו מכח קושי' זו לפרש דהשליח מצא ששחט אחר, ולא הבעלים מצאו שחוות, דזה נלמד מרישא בק"ו כנ"ל.

ומה שנלפע'ד הוא, דיאכא רבותא כאן דאע"פ דהאי ששחט עבד איסורה, ששחט בהמות חבירו שלא ברשות בעליים, דהרי מזיק הוא וכדאמרין בסוג' דסכך של ע"ז, ומ"מ סמכינו גם בזה ארוב מצוין אצל שחיתה מומחין, כי זאת לא נשמע מרישא, דראה אחד ששחט מרחוק, דמצוי מيري בהמת עצמו, וכן לא מהא דבר דאבד לו כדי ותרנגול דשחטן בתורת מציאה, והרמב"םazel לשיטתו בהזה דס"ל לכל מומר לאייה עבירה שייה' צרייך בדיקת סכך משום דחויקתו אין טוריה לבחון בדיקה כראוי ואפילו אין כומר רק פ"א כל שבעת שחיתה עבר עבירה דינו בהזה כמומר וכאשר ביארתי לעיל בסוג' שם מלטה בטума, וא"כ ה"ג דשחט שלא ברשות בעליים היה לנו למיר, דבעי עכ"פ בדיקת סכך, אבל מ"מ מותרת מושם דספק היה דשמא ששחט השלית, ובספק הלא פסק הרמב"ם דשרי דడוקא במימר דאי אסר רחמנא ולא מזיר ספק, אבל במחכ"ת לא דק, ולא דהאי דרש דמזיר ודאי ולא מזר ספק, וכן קחל ודאי ולא ספק, לא מצין למידרש אלא לאחר שצינו למייל בתר רובה אבל אי לא אלין בתר רובה, לייכא במציאות לא מזיר ודאי ולא קחל ודאי, דאפילו א"א שבעה במדה"י ולדה אין כאן מזיר ודאי, דביאת עכו"ם איןעו עשה ממזרות, וקהל ודאי פשיטה דליתא כמובן, لكن גם קושי' זו במקומה עומדת, אלא דעת קושי' זו יש לתרץ, דשמא במקומות מצוה התרה התרה איסור ממזרות, וממש"כ לדעת הרמב"ם, דקמביי מיל' דרוב הוה כוזאי, שלא מצי למדוד מזה מבון ותל"מ ודוד'ק.

והנה עינתי בתוספתא בפ"ב וממצאייה משונה ממה שהביאה כאן בgem' כי ז"ל,, „המוחא תרגולת שחוטה בשוק וכן מי שנtan הרנגולת לאחד מן השוק לשחות ואינו יודע מה טיבו, הולין אחר הרוב' עכ"ל, הרי התוספתא מيري דמצאו הבעלים שחוטה אלא דהשליח לא הי' מוחזק אצל למומחה, ויש בהזה רבותא נגד הרישא דמצוא תרגולת שחוטה בשוק, כי כאן הבעלים עבדו שלא כדין, דהרי אסור לכתהלה ליתן למי שאינו יודע אם מומחה אם לאו, ולדעת הבעל העיטור אפילו בדיudit אסור מבואר שיטו לעיל בסוג' ואם האי שליח מומחה, הי' לו לידע גם דין זה דעכ"פ לכתהלה אין ליתן לשחות למי שאינו מוחזק אצל למומחה, ומ"מ אמרין בי' רוב מצוין אצל שחיתה מומחי, וחידוש שהפוסקים לא הביאו דין זה, ויש לישוב ודוד'ק.

כבר בכ"ז הבאתי לעיל בדקה דהרבנן לא פסק כהאי ברייתא בתרגולת מצא שחוטה בשוק, מפני שדבר זה תלוי בפלוגתא דר"י ור"ח בנו של ר' יוסה"ג דלקמן, אם עשי' להטיל נבלתו באשפה שבבית ושם פסק קר"י לחומרא וממילא דה"ה בשוק אסור, חד דיאית להו לטרויויהו, וכמ"ש התנוס' ד"ה פילגנו, דממהDK אמר בב"מ דף כד' גדי דר"ח, שמצוין שחוטה בין טבריה לציפורי מוכח כן, אלא דתמותו האחוריים על הרמב"ם דשבק הסוג' דשם, דהתairo את הגדי לר"ח קר"ה בנו של ר' יה'ג שהוא מעשה רב, ופסק קר"י לחומרא.

ונוראות נפלאת על הפלטי שכ' לישב זאת על שני אופנים, או דהכא אילא תרי מיעוטי, מיעוט אינס מומחיין ומיעוט שטטילין נבלתם בשוק ובאשפה שבבית, מושא'כ התם דמיiri בברוב טבחין ישראל דודאי מומחין ומוחזקין חז, או דהכא בע"ב מيري דין דאין דרכם לטפל בנבלה, אלא להשליכה, אבל התם בטבחים דין איני איך מתיישב הסוג' שם לפי דבריו שאמרו שם שהתרורה קר"ח בנו של ר' יה'ג, והרי לפי חילוק הפלתי גם ר' בר פלוגתי מודה התמס, שנית הלא כאן אמר דפליגו אי אדם עשוי להטיל נבלתו באשפה שבבית ולפי דברי הפלתי, ר' מטעם תרי מיעוטי אסור ואפילו אין עשי' להטיל, ועוד זאת לא ידעתך איך אפשר לחלק בין הכא להתחם כיון דבין הכא ובין החם מيري במצוא שחוט ומ"י יודע אם טבח שחטו או בעה"ב, ומה תאמיר גדי אין דרך בעה"ב שישחוט אלא טבח הרי הרמב"ם גם בגין וגם בשוק פסק קר"י

זה ברור כמשמעותו' לא נחתו להה ודוד'ק.
בשלוף סוגיות רוב, אציג מה עוד קושי' אחת שמשמעות מפי ת"ח אחד והיא, דלמה לא יליף דאלין בתר רובה מיבום גופה, אשר מני' המדבר בראש הסוגי', בקטן וקטנה דפליגו ר"מ ורבנן, והרי ממצות יבום גופה מוכרת דסמכין ארובה, דאל"כ דילמא לאו אחין מחד אם הם וליכא כאן מצוה יבום, אבל כרת דאית אח איכא גם באחין מן האם, והשבתי לו דלאור' דהיאנו ממש קושי' התנוס' דבריש הסוגי' דלמה לא יליף מכל הקרבנות שדווחין את השבת ולא חיישין לטרפה, אלא דיש לראות דתירוץ שכתבו התנוס', וכן מה שכתבתי אני שם לא שייך הכא, דהרי רק הביאה הראשנה היא המציאות, אבל אח"כ אין בדירתם יחד, מצוה מיוחדת של יבום, אלא מצות פור' וממצות עונה כשאר איש ואשה, ועל הנני מצות ודאי קשה, כיון דיאכא חש איסור כרת, איך ידורו זה עם זה, וכן הקושי' צ"ע.

וכעין זה הקשה התה"ח למה לא יליף רוב, דאל"כ איך נושאים נשים ולא חיישין למזרות, והראש יוסף קמתמה על התה"ח, הלא מזיר ודאי אסר רחמנא ולא מזיר ספק, אבל במחכ"ת לא דק, ולא דהאי דרש דמזיר ודאי ולא מזר ספק, וכן קחל ודאי ולא ספק, לא מצין למידרש אלא לאחר שצינו למייל בתר רובה אבל אי לא אלין בתר רובה, לייכא במציאות לא מזיר ודאי ולא קחל ודאי, דאפילו א"א שבעה במדה"י ולדה אין כאן מזיר ודאי, דביאת עכו"ם איןעו עשה ממזרות, וקהל ודאי פשיטה דליתא כמובן, لكن גם קושי' זו במקומה עומדת, אלא דעת קושי' זו יש לתרץ, דשמא במקומות מצוה התרה התרה איסור ממזרות, וממש"כ לדעת הרמב"ם, דקמביי מיל' דרוב הוה כוזאי, שלא מצי למדוד מזה מבון ותל"מ ודוד'ק.

ד"ה י"ב ע"א גمرا, מי לא תניא הרי שמצוין תרגולת שחוטה בשוק, או שאמר לשלווחו, צא וחוות, והליך ומצא שחוט, חזקתו שחוט, עכ"ל הראיתא, וכתבו התנוס' וכן הר"ן ז"ל בחדשו דברישא איכא למימר דבעליה שחוטה, ובסייפה קמ"ל, אפילו אמר לשלווחו, והשליח הלך ומצא שחוטה, דהשתא שלא ברשות בעליים נשתטה, אפייה חזקתו שחוטה.

והנה הרמב"ם ז"ל בפ"ד הלכ' ז' פס' דינים אלו בזה"ל: "הרי שראיינו יישראל מרווח שחוטה, והליך לו, ולא ידענו אם איןו יודע הרי זו מותרת, וכן האמור לשלווחו צא וחוות לי, וממצא ההמה שחוטה, ואינו יודע אם לשלווחו שחוטה או אחר, הרי זו מותרת, שרבו מצוין אצל שחיטה מומחין הם" עכ"ל, והכ"מ שם, על דין השני, דוכן האמור לשלווחו, ציין האי דבעי מינני ר"ד מר"ג, האומר לשלווחו צא וחוות והליך ומצא שחוט, והא דלא צין הראיתא דין דאו שאמר לשלווחו, מושום דהאי דין מטאפרש ממש"כ התנוס', במציאות השליח שנשחט ע"י אחר, והרמב"ם מيري שהבעליהם מצאו שחוט, ולפ"ז גם רישא, הרי שראיינו מרווח ומי' לאו דין דינא דברישא הואה, דמצוין דר' גנ' לעיל מני', דראה אחד שחוט וכוי' דקאמר עליה, על מירמא דר' גנ' לעיל מני', דראיה אחד שחוט וכוי' דקאמר עליה, אי דלא ידע אי גמיר אי לא גmir, לימה רוב מצוין אצל שחיטה מומחין, ופסק הרמב"ם כקושי' ז', וכמציאות שאמר ר' ג' בראה אחר שחוט, אבל הני תרתי דינים שבבריתא השמיית הרמב"ם, והוא משום דפסק בהל' ח' שם קר"י דבמציא בשוק אסור, וכן באשפה שבבית מותר ודפסק בהלכה שאח"ז באבד לו גדי או תרגול וממצוא שחוט בביית מותר, והאי בראיתא הלא מيري דמצוא בשוק, אבל מה שיש לתמונה הוא, דלמה הביא הרמב"ם כלל האי דין דאומר לשלווחו דיאכא תרתי לטיבותא דאפשר דהשליח שהוא מוחזק אצל שחוטה, והוא נלמד בק"ו מדין הראשון בראה אחד

תורום, דרישתו תרומה בזה"ז דרבנן, ואי משום דעתקו מה"ת, וכמ"כ התוס' עירובין ל"ב ד"ה תנאים,-DDן אחד יש לו עם דאוריתא לענין זה, ע"כ הרמב"ם ל"ל האי סברא, דהרי עירובי תחומיין לדידי, ד"ב מיל דאוריתא נמי עיקרו מה"ת, ומ"מ פסק דחזקאה שליח עושה שליחותו, אלא ואדי דהרבנן סובר בזה قضיתת הר"י שבתוס' עירובין דבמוקם דין כאן מכשול למשלח, גם ר"ש מודה דין חזקה שליח עושה שליחותו, וממילא דהלהה כר"ש נגד ר"ג, כיון דליך שום הוכחה לפסקו קר"ג, אלא דלפ"ז נשארה קושי התוס' שם בעירובין במקומה על הרמב"ם, דאייה החזקה שליח עושה שליחותו, אלא ואדי דהרבנן סובר בזה נתנו פירוט ראי"א איכא לר"ש מלקט כללה של תנאים, דהא מעשר פירוט דרבנן ומודה ר"ג דחזקאה שליח עושה שליחותו, ואדי דהרבנן לשיטותי דמעשר פירוט דאוריתא, הלא בזה"ז בלא"ה הכל דרבנן לדידי כנ"ל, ומה שתני הנ"ב דהרבנן סובר, דסוגי דחתם סובבת והולכת אליבא דמ"ד תרומה בזה"ז דאוריתא, דהרי פליינ' בזה תנאים, לא ניחא לי, חדא דס"כ"ס מה ראייה הביא ר"ש מבריתא או דילמאأتي כמ"ד דרבנן, וגם ר"ג למה לי להזרוי ולאוקמה כר"ח חוותה, ולא מתרץ בפשיות דatoi כמ"ד תרומה בזה"ז דרבנן, ואדי דכו לום סברו בפשיות דתרומה בזה"ז דאוריתא עד שאלא ניחא להו לאוקמי אותו מ"ד דרבנן, איך מודה הרמב"ם סוג' ערוכה זו, ופסק דתרומה בזה"ז דרבנן.

ולכן נלפ"ע"ד ליישב קושי התוס' הנ"ל לפי דרכו של הרמב"ם, והתוס' לשיטות מוכרים לתרץ ולהלך בין עיקרו דרבנן לעיקרו מה"ת.

זהנה רשי" עירובין דף הנ"ל ד"ה מת"י, כתב וא"ל "אבל שליח דקביל עלייה מחבירו, איכא למימר, דמייאש ולא עביד, דסביר ההוא לא סמך עלייה" עכ"ל למדנו מדברי רשי"ז, דסבירת ר"ג דלית ליה שליח עושה שליחותו הוא, מפני שהשליח ידמה בנפשיה שליחותו, ולא יסмоיך טרחתית, כי המשלח יסתפק אם השליח עשה שליחותו, דהרי עלייו, ולכן בדרבן דספקו מותר, ואדי夷' יששה שליח שולחו מטה, ואם יקשה לך א"כ לר"ג העבילים בטח יסמכו עליו אפילו מכח ספק, ואם יקשה לך א"כ לר"ג למה לי בדרבן חזקה שליח עושה שליחותו תפ"ל דספק דרבנן שרי, עיון במל"מ בפ"ד מבкорות שקהשנה כן ותני' שני תירוצים אי' בעירובין לא שרוי ספקו אלא בהונם ואח"כ נולד ספק, אבל ספק הונח להחמיר, ב' דנפ"מ דלקתכללה אין להכenis א"ע בספק עירוב, אבל משום חזקה שרי לשולח עירובו ביד אחר עי"ש, והנה לפי הסבר' של רשי"ז נופל תי' הראISON בביבא, לכל עצמיות החזקה שליח עושה שליחותו נבנה על הסברא, דיעשה משום דהמשלח יסמויך עליו, וא"כ אם ספק הונח אסור אדרבה לא夷' יששה שליחותי' משום דבדרבן סמכין להקלacha שליח עושה שליחותו לומר כפשווט דבדרבנן סמכין להקלacha שליח עושה שליחותו ולא בדאורייתא, אבל אם ספק הונח מותר יש לקיים סברת רשי"ז המש"ה היכ' מותר ליתן לו לכתלה עירוב בידו, חזקה איכא דודאי יעשה, כי יודע דבכוכ"ב העבילים יסמכו עליו.

זהנה עיון עירובין דף ע"ו סוף פ' הדר דריש"י ותוס' פליגו בספק הונח, דריש"י ז"ל סובר דמותר ותוס' פליגו עליו, ועיון ברמב"ם פ"ז מעירובין ובזה"ה שם, דהרבנן סובר בזה כריש"י דספק הונח ג"כ שרי, וכן הובא שיטת הרמב"ם בזה בא"ח מג"א סי' שצ"ד, וא"כ לפי דעת רשי"ז ורמב"ם ז"ל דספק הונח שרי לא קsha קושי התוס' ד"ה תנאים, דשפיר הביא ר"ש ראי' משם דחזקה שליח עושה שליחותו, דנhydro דבתרומה דרבנן מייר', אבל הלא ספק夷' ישור בטבל דרבנן נמי אסור, דפליגו דמאי אסור בזה"ז וא"כ איכא הסברא דלא יסמויך המשלח, ומ"מ שרי, הרי דחזקה שליח עושה שליחותו אפילו בדבר דלא יסמויך המשלח וממילא ה"ה

להחמיר וע"כ גם הוא ברוב טבחו ישראל מיר', דאל"כ בלא"ה אסור, גם חילוקו דברוב טבחו ישראל לא צריכין לרוב מצוין אצל שחיטה מומחין מפני שהם מומחים מוחזקים, לא הבנתי, הרי סכ"ס איכא מיעוט טבח עכ"ס גם מה של' לחلك בין טבחים לעב"ב דבר תימא הוא, וכי בע"ב אינט' חששין על איבוד אוכלין ואיבוד מזונות, ושליכים מה שנפסל בשחיטה באשפה, אטמהה, ועיין لكمן צ"ז ע"א דשמעי' דשםואל פיסטי לנכרי בתרגנות טרפה, ומה שעשו להטיל לכליים באשפה או בשוק הוא מה שמותה מלאיה, ואני החשיט במשנה, שחת ונתנבל בה בידו, מה שכתבתיהם שם, וכן מורה לשון הרמב"ם כאן, שכ' שמא נתנבל לפיכך הושלך דהאי, "לפיכך" מורה שעומד להשלכה דאשפה מפני נתנבל, ונפסלה בשחיטה ע"י סכין פגום או שהי' וכדומה, אין זה סיבה כדי להשליך לכליים, וכן מורה לשון הגמ' דמנבל ממש שעומדת לכליים ולא לאכילת אדם מייר', דאל"כ איך קאמר דפליגו אם אדם עשוי להטיל נתנבלו הלא האי נפסלה בשחיטה אין דרך אלא לקיים בה מה שאמרה תורה לגר אשר בשעריך תרונה או מכור לנכרי, ואני דע"כ החשש שמא נתנבל המש בשעת שחיטה תחת ידו, ודאי דאין חילוק בין טבח לבעה"ב, דשנים מוזהרים שלא להאכיל נבלה ממש לשם אדם, וכאשר ביארתי זאת בארכוה בפתחה, דמה שאמרה תורה לכלב תשליקו אותו בטרפה, והיינו טרפה הנטתה למות, מכש"כ במתה ממש דאיתנה ראוי' אלא לכלב, והקרא דלגר, ולנכרי דכתיב בנבלת היינו בתנבלת בשחיטה ע"י פסולין שחיטה, שהיא ראי' גם לישראל במדבר דעתך ר"ע, עי"ש, וכן כל דבר הפלתי בזה אין להם קיום כלל.

ומה שפסק הרמב"ם ז"ל לחומרא קר"י ודוחה האי סוני' דבב"מ במעשה רב, וכן האי תוספתא שמובה כאן דמצא תרגנות שחיטה בשוק כשרה, נלפ"ע"ד פשוט, דהרי דבר זה תלוי במנהג בני אדם בזמן ובמקום, אי דרכם להשליך נבלתם בשוק או לא, וכיון דחוינו דבזמנים ובמקומות של הנני תנאים היה חילוקי דעתות בזה, הרי דקשה לעמוד על הדבר, ומכח"כ אין לקבוע הלכתא בזה לדורות להקל, ולכן שפיר עבד הרמב"ם דפסק להחמיר, זה ברור עניין ודוק'.

ע"ש גמר', איך שמא שרה ושמה דרס, ראיית מדקדים, ולמה לא חייש נמי להלדה וכמו שאמר לעיל בריש מיליטן גבי' חשו"ק ושמא יחלדו, ונלפ"ע"ד, דעל חלדה לייא למחיש רק בחשו"ק, דעלולים לקלקל בידים מפני חסרון דעתם, אבל בר דעת שחווט מהוייכי תייתי חיליד הסcin' תחת הסימן ולחתוכו ממטה למטה, ואחד מותלmedi עוררני על דברי התוס' لكمן ל' ע"א או ד"ה או שהחליד הסcin' תחת השני ופסקו, שכתבו דנקט אורחא דמלטה, דכשחחת סימון הראשון בהבאיה, כשחזר ובא לעשות הולכת, תחוב ראש הסcin' בין סימון לסייע עכ"ל, והשבמי לו, אדרבה מדබרים ראי' דחלדה אצל בר דעת הוא זר, ולכן צריכין למצוא ממציאות איך יחרמי חלדה בלי כוונה, וכתבו דכשחזר עם הסcin' לשחווט סימון השני אפשר שתחוב הסcin' בין סימון לסייע אבל גם זאת הוא רוחק הממציאות כמוובן אלא לאפשר שאירע כך על צד הרחוק משא"כ לשחווט בכיוון בחלדה תחת הסימנים, אין שום בר דעת עושה כן, ודוק'.

ע"ש גמר' צא ותרום Mai, אל אין חזקתו תרום, הנה הרמב"ם ז"ל פ"ד מתרומות פסק כן שאין חזקתו תרום, מפני שאין אומרים באיסורין חזקה שליח עושה שליחותו עי"ש, והמל"מ רצה להוכיח דהרבנן פסק קר"ג, אמנם יפה השיג עליו הנוב"ק א"ע סי' ב' דהרבנן פ"ע"כ קר"ש סי' ל, דאל"כ למה פסק בתרומה דין חזקתו

וטבילת טמאים, דכולם הכהרים המה, אך נמסר להם לכתולת השחיטה לשלחות, גם בלי טעם שהוא יקלקלו, דהרי אין להם כוונה לשחיטה וכפי מש"כ התוס' למלך, אפילו לחטיכת סימנים לא, והוא מושך במתusalemים, הרי בטלנו מ"ע. אבל י"ל דנפ"מ בגין לו שוחט אחר היודע לאמן את ידיו לשחיטה, אע"פ שידוע להיות עומד על גביו, ואז ודאי אין למנוע מלאכל בשר בשביל ביטול מ"ע רשותית, כמו דמותר לו לאכול פת בגין לו סוכה ולא אמר שיאכל קלויות ואגוזים, אבל מטעם שהוא יקלקלו, ואחרים הרואין לא ישגתו כראוי דאיכה לתא דאסורה, יש למנוע לכתולת מאכילתבשר. ולפ"ז ע"כ משום לתא דאסורה נגעה בה ולא משום בל תשחית, דבמוקם צורך ודאי דלא שייך בל תשחית.

ולפי האמור מיושב בהזאה קושי התוס' על רש"י בראש מילתין, שהוקשו, דהרי מסיפה דקטני וכולו שליחתו בדייעבד, שמעין דין מיסרין להם לכתולת השחיטה, ולפי האמור ניחא מסיפה שמעין דין בדאיכא בר דעת לא ישחטו הם, משום ביטול מ"ע דזוחבת, אבל שמה דקטני שהוא יקלקלו, אשמעין אףיו בדיליכא אחר היודע לאמן ידיו לשחיטה, דתנו לייכא משום ביטול מ"ע, מ"מ לא ישחטו משום לתא דאסורה. וזה דבר נפלא בס"ד, והධין היוצאה מהה דין אמרת ודוו"ק.

ע"ש גמר' מאן תנא וכו' זרך סכין לעיצה בכוטל והלהקה ושחיטה כדרכה, ר"ג מכשיר וכו' והוא בעין מוליך ומביא שלילה ובאה כדרכה, ופרשי"ז י"ל דהה" דזהו"ל בסכין שיש בו חוץ לצואר כמלא צואר, דסגי בהלהקה לחוד, אלא בכ"ד מהדר לאוקם אפיו באיזミיל עכ"ל ועפר אני תחת כפות רגליו, אבל פירשו איננו מתקבל בשום אופן - חדא להלהקה ובאה כדרכה הוא רוחוק המציאות, ולמה לי לכטוס בפרצה דזוחקה, במקום שיש לו דרך מרופות, דשחט בסTEM סכין שיש בו כמלא שני צואר, ולא עוד אלא דגס על המקשן קשה, כיון DSTSM סכין של שחיטה יש לו הא夷 שעירה, מה עלה על דעתו לפוך והא בעין הלכה והבהא - וחוץ מזה אונז הדין אני אומר לדליה, דבזרך סכין אפיו אין לו שיעור נמי כשר, דרך באדם המוליך את הסכין איך חיש דרשא, אבל בסכין שהולך מעצמו ושחט בדרכ הלייכת מה חשש דרשא שייך כאן, ועיין למלך ל"א ע"א בתוס' ד"ה חוץ לצואר ובראשונים שם ותמצא כי כן הוא, ואפיו לכתולת הנראה דמותר לשחיטה כן בהלהקה לחוד, והרא"י מהא דאמרו למלך דרבא בדק גירא לר"י בר חלפתא ושחט בה עופא בהדי דפרה, ואיך שחט בה לכתולת בהלהקה לחוד, ודוחק לומר דחחט כדייעבד דמי, דהרי א"א לטאפש העוז, דכמו דה"י יכול לצמצם הגираעל הסימנים לשחטן, ה"י יכול לירוט בו הנגירה במקום שאיןו עשויה טרפה כדי לתפשו, אלא ודמי דדרך זריקת הסכין אין כאן חשש דרשא.

אבל לפ"ז נראה דהש"ס מדיק לישנא דברייתא דקאמורה, והלהקה ושחיטה כדרכה, דהאי,, "בדרכה" מינוורת ומורה ע"כ דהשחיטה היתה כשר שחיות, ע"ז פריך, והא בשאר שחיות בعين הלכה והבהא, וכן אין איך אפשר זאת, ע"ז משני דאפשר דהכותל הקשה ע"י חבות הסכין החזרה לאחריה עד שלילה ובאה כדרכה, ודבר גדויל משמעין ביה התנאה דרכ' אגב דהו"א בחזרתה אין כאן כח ראשון של גברא אלא גראם דיל'י וכמו דאמרו למלך ט"ז ע"א בסRNA דמי, החלק בין כח ראשון לכח שני, קמ"ל דליתא אלא דכח גברא מיקרי, ובאמת צ"ע אם בכח"ו אוינו מעורב בו כח הכותל, ועיין למלך מה שכתבתי שם בס"ד. ועפ"ז פי זה ה"י עכ"פ להposekim להזכיר זאת דאפיו חזר הסכין ע"י חבות הכותל על הסימנים דכשר - ואני רואה דהרמב"ס י"ל אדרבא השימוש את זאת וכותב וצ"ל: "ששחטה בהלייכת"

בדאוריתא, אבל התוס' דס"ל ספק הונח אסור, מוכרים לחלק בין עיקר מה"ת לאין לו עיקר מה"ת - והוא כפטור ופרה בס"ד.

ולפ"ז יש נפקותא לדינה בין רmb"ס ותוס' אפיו לפי מה דפסקו קר"ש, דגס בדאוריתא אמרין חזקה שליח עשויה שליחותו, אדם פסקין כר"ש צריכין אנו לחלק בין שיבוא המשלח לידי מכם או לא כמש"כ התוס' דבאיין מכם של משלח גם ר"ש מודה דין חזקה, ואולם לדעת התוס' אפשר דבאיין לו עיקר מה"ת, סמכין אחזקה זו אפיו במקומות דין און מכם, דמהא דין חזקו תרומ אין ראי" דהרי הוא עיקר מה"ת, אבל לרשי" רmb"ס דין חילוק בין עיקר מה"ת לאין עיקר, שפיר מוכח שלא אמרין כלל חזקה שליח טושה שליחותו אפיו באיסור דרבנן במקומות דליך מכם, נ"ל.

ובאמות צריך ליתן טעם למה לא סמך בא"ר אחזקה, צ"ל דין זה חזקה כלל, ואדרבה אחזקה שללא נעשה מעשה והוה רק ספק השkol ולא מהני נגד חזקת איסור אפיו בא"ר, וכדעת הרבה פוסקים דספק נגד חזקת איסור גם בדרבנן אסור, אבל התוס' סבירו דלעולם חזקת שליח עשויה שליחותו חזקה הויה, אלא דגראעה היא ולא אולין בתורה בדיליכא מכם לא בדורייה ולא בדרבנן שעיקרו מה"ת, אבל מדרבנן שעיקרו מדרבנן, שפיר חזקה מיקרי.

ולפי האמור יש מקום ATI, לקיים פסק של רmb"ס צ"ל בא"ע סי' ל"ה סע"י י"א שהביא בשם יש חולקין, דבצא וקידש לי איש פלונית דמותר בקרובותיה, משום דהכא ליכא למיקנסי ותומו עלי, דמה שכתבו התוס' בנזיר ובגיטין דרך מטעם קנס אסור בכל הנשים, הינו משום דין הדין יש לילך בתור רובה אבל אמר איש פלונית, מדינה יש לאיסור מצד חזקה שליח עשויה שליחות, ולפי הנ"ל י"ל דודאי לשיטת התוס', דחזקה זו מהני להקל בא"ר דין לו עיקר מה"ת נגד חזקת איסור, ה"ה ומ"כ"ב דמהני להחמיר באיסור נורה, ולפיכך דוקא בדאיכא רובה כתבו התוס' דמעולם קנס אסור, אבל לדעת הרmb"ס דאפיו באיסור דרבנן גרידא שאין לו עיקר מה"ת, לא מהני הא夷 חזקה, כדי להתיר, ה"ה דלא מהני להחמיר אפיו באיסור תורה ומשום דלית כאן חזקה כלל, והוא כספק השkol נגד חזקת היתר, דשרי גם בדורייתא, ודוו"ק.

ע"ש גמר' אבל בתרומה דילמא איש אחרינה שמע ותרום, והוא לי תרום שלא מדעת וכו', הנה הא דמצאו תרום כתבו הראש יוסף כאן וכן המל"מ בפ"ד מבכורות דיש לפניו על שני פנים, או שידע הבע"ב מידת בריו ונתנו הטבות הנהה לשלווחו, ואז מצא תרום הכוונה שמצוין חסר מידת הכרך כדי תרומה ומעשרות, או דלא ידע מידת כרי ומצא תרום בצד הכרך צבור קטן כשיעור תרומה ומערש בפ"ע, והנה לדידי קשה על שניהם, על אונז הראשון קשה לי, איך קامر דמצאו תרום, מהמת שחרsr לו ממידת הכרך כשיעור תור"ם, ורק משום תרום שלא מדעת קאתא עללה הלא יותר קרוב, Adams לא תרום השליך שנגניב הא夷 חסרון, דבכוב"ב הא夷 תרום שלא מדעת דמחזיק טה"ג לעצמו והליך לו עם התו"מ, גנב הוא - ועל אונז השני יש לתמונה, הלא הבעה"ב שמצוין מופרש יכול לקרווא שם תרומה ופשיטה דבמוקם דיכול לבירר הדבר, דין לטעון קשה על חזקה או דהוא רק מטעם סברא, דדרך השליך לעשות שליחותי, ויש לישיב בדוחק ודוו"ק.

ע"ש גמר' י"ל לכ"י תיכל עלי" כורא דמלטה - עיין למלך ק"יב ע"א מה שכתבתי שם.

ע"ב גמר' שהוא יקלקלו וכו' א"ר זאת אומרת שאין מוסרין להם חולין לכתולת לשחיטה, ויש להעיר, לפי דעת הרmb"ס ורוב הראשונים, דזוחבת מ"ע הויה וمبرיכין עליה כמו על הפרשת תרומה

דממעטינן גם משום חולין מקרה זה, איך קאמר ל�מן לא ע"א דבחולין מתעסק כשר, מדאייטרך קרא לעכובי בקדשים, דהא שפיר איצטרך קרא לעכובי במסום חולין דפוסל, אבל במתעסק בזיביחה לעולם גם בחולין פסול, אבל לפי האמור ניחא שפיר, כמו דיש שני יתרורים על שני מיני מתעסק בקרא דושחת את בן הבקר, כמו כן יש בקרא דרכונכם תזבוחו דאתא אלעכבר י"כ שני יתרורים "רכונכם" אשר מני" דרישין לדעתכם זבחו והוא קאי על עיקר הזיביחה, והו"י של "תזבוחו" מורה דעתכם גם לענין בן הבкар, והש"ס לא האזכיר אלא דלעתכם זבחו, משום דהאי לדעתכם קאי על שנייהם, וניהו דלקמן כ"ט ע"ב דרישין מהאי "תזבוחו" שלא יהי שנים שוחטין זבח אחד, אלא יחידאי הוא, כי החכמים חולקין עליו, ועוד דהרי אמר שם ר"כ, "תזבוחו" כתיב חסר ויו' הראשו, וא"כ סובל האיני דרישות, וזה אמות ונכוון ולכך יפה השינו תוס' על רשי', דלעת רשי' דאתא למעט מתעסק כמו ורק סכין, י"כ מבן הבкар מתמעט וממעט גם משום חולין הכל מהאי, א"כ גם "תזבוחו" ממעט שנייהם, קושתי הדרת למקומה, דילמא מתעסק בגוף השחיטה מדין שחיטה נגעה בה ולא מדין קדשים, ופוסל נמי בחולין, ולעכובי בקדשים כתיב מפני מתעסק דמשום חולין, ועיין עוד ל�מן בסוגי דף ל"א אריכות בענין זה ודוד"ק.

על"ש משנה שחיטת ע"כ נבלה ומטמא במשא. המשנה מעלים לנו דהא מנ"ל, ולא כמו דקANTI ל�מן לא"א נפללה סכין ושותה פסולה משום שני' וובהת ואכלת מה שאתה זבח אתה אוכל, וכן הגמ' לא קמבעי מנ"ל, אולם בתוס' לעיל דף י' ע"ב ד"ה קסביר, כתבו דילפינו מקרא דזבחת ואכלת מה שאתה זבח אתה אוכל, כלומר מי שהוא בר זביחה עי"ש וברא"ש שם, והוא ממש הדרשה המובאה במשנה דנפלה סכין, וזה פלא אדם מכח האי יפותא פסילין שחיטת נカリ ומשום דבעין דוקא בר זביחה המזוועה על הזביחה, מכש"כ דנפלה סכין ושותה דליקא שום כח אדם דפסולה, וא"כ האי משנה דלקמן הווא משנה שאינה צריכה וכדי נסבה, ולא ד'lein בזה, אלא שהנתנא המתין בדרישה זו עד להתמס, ולא האירה כאן שהוא העיקר, דמן הקרא ממוצע מי שאינו בר זביחה, אלא דמק"ו שמעין דנשחתה מלאיה שפסולה, ולא עוד אלא למעט נשחתה מלאיה סגי, "בזבחת" לחוד, דהרי בכל מקום דכתיב עשיי' ממעטינן העשויה מלאיה, כמו גבי סוכה וציצית ומזכות, וא"כ גם כאן, מזבחת ולא הנזבח מלאיה, וכן תראה, שהרבנן"ס במתוק לשונו הזחאב בפ"ב הי"ב תקין את זאת וו"ל "אבל נפללה סכין וכו' פסולה שני' וובהת עד שייה' הזבח אדים" וכוכ' דילר ע"ל הרי דלא בעין למדרש סמכין וובהת ואכלת אלא מזבחת לחוד ממוצע נזבחה מלאיה, ע"כ לומר דגם התנאה כיון רך להאי וובהת ולא שנזבחה מלאיה, אבל מה שקבעי במשנה דדרש וובהת ואכלת הווא שאותה זבח אתה אוכל, האי אריכות דברים הווא, מפני דזבחת אינה מצוה חוביית, כמו ועשו להם ציצית, אלא מצוחה רשותית אם תרצה לאכול لكن מביא התנאה גם ואכלת כי רך בצירוף ואכלת הווא וובהת מצוחה, אבל לגוף הדרשה אין בתיבת ואכלת שום צורך, וא"כ ודאי קשה טובא למה לא הביא התנאה האי דרישת על דין דשחיטת נカリ, כי כאן באמת רך ע"י סמכין מצוחן למעט נカリ, דמזבחת לחוד לא נתמעט נカリ ע"פ דודאי מצוחה וובהת לישראל נאמרה כמו דלא נתמעט נカリ מעשיית סוכה ע"פ דכתיב חוג הסוכות תעשה לך, ולא נתמעט אלא העשו' מלאיה אבל סוכת גב"ך כשר, ודבר זה מבואר היטב ל�מן בסוגי' דנפלה סכין ועי"ש כדי שלא איצטרך לכפול הדברים, ולכן אני כדעת התוס' דרישין האי סמכין וובהת וכל המשנה דלקמן דנפלה סכין, וממש"כ הדרש דזבחת למיעוטי

והשמיט האי כדרךה, וגם לא האזכיר שהלכה ובאה ומסתמא בכונה עשה כן וצ"ע ודוד"ק.

דף י"ג ע"א גמר' בעי מני' שמואל מר"ה, מני' למתעסק בקדשים שהוא פסול, פרשי' ז"ל, "כלומר מני' למתעסק שהוא שפסול בקדשים וכו'" רצה לתוך זהה דקביעי על מתעסק בשחיטה מה דינו בקדשים, והיינו כמו כוון לעיל בפלוגתא דר"ג ורבנן דורך סכין, אבל לא תימא דמתעסק בקדשים וסביר שהוא חולין, אבל השחיטה היהת בכונה, וזה לא כארוי' מן התימא דהרי עיקר מירא זו נשנית בזבחים מ"ז ע"א ושם קאמר, השוחט לשם חולין כשר, משום חולין פסול, כי הא דבמי' שמואל מר"ה וכו' ושם פרשי' "מנין למתעסק בקדשים שוחט קדשים בלבד בא כונה אלא כמתעסק בקדשים אחרים" ואתה מתפרש דזהו מתעסק בקדשים, וסביר שהם דברים אחרים, ולא מתעסק בשחיטה, אלא כוונתו על מתעסק בשחיטה, מהו לי, דקסבר דהוא דברים אחרים, דאפילו יודע שהם קדשים אבל אין כוונתו לשוחט, אלא חותך דרך מתעסק - וצ"ל דגס לדעת רשי' מתפרש האי איבעי על שני אנפין, אלא דהתמס, דהמודובר לשם חולין או משום חולין, מפרשין האיבעי דשם מאול על פלוגתא דר"ג ורבנן בזורך סכין, מפרשין מתעסק בקדשים, מתעסק בשחיטה אצל קדשים, והיינו חך וכמש"כ התוס', ותרויהו ילך מושחתת את בן הבкар, דושחת מורה דבעין כוונה להגביהו ולזרוק תוס' דה' מני' למתעסק, פרשי' למתעסק בסכין להגביהו ולזרוק אותו, וקשה דבכחיג'ו אפילו בחולין פסול לבון וכו', כוונתם להקשות אדם אין לנו למעט אלא בכחיג'ו דורך סכין שהוא לאו דרבנן ממש, א"כ איז פסל רבן מתעסק בחולין אלא ודאי דרבנן ממעטין אפילו אם נתכוון לחthicת סימנים דקשר בחולין אבל בקדשים פסול, וזאת גס לר"ג כן הוא, כי לא פליגו רך בחולין אבל בקדשים מה דפסול לרבן פסול נמי לר"ג, וכן כתוב הלב ארוי' ודלא כלח'ם ריש פ"א מהלכ' פסחה' ממסתפק בהו, וכן מוכח מגמי' לקמן דף ל"א ע"ב דקאמר רבא בהא זכינחו ר"ע לרבן, מי כתיב וחתקת וובהת כתיב וכו' הרוי דלר"ג, או דלא בעי כוונה כלל, או דבמי' כוונת זביחה דוקא, וכן בקדשים דמתעסק פסול ממילא גם כוונת חthicת סימנים פסול עד שמתכוון לשחיטה, וכן הקשו להם דהוויל לרשי' לפרש דאפילו נתכוון לחthicת סימנים נמי פסול בקדשים ואפילו לר"ג אלא דסוף כל סוף קשה להבין מה קשה ליה כיון דלר"ג באמות ליכא חילוק لكن לא נחות רשי' לפרש את זאת, בפרט לדלון הנג' דאלו לתוס' מושחת את בן הבкар עד שתהרי' שחיטה לשם בן הבкар, מוכח כרש"י דאלו לתוס' מושחת ממעוט כל שחיטה שאינה בכונה לשחיטה ולא בגין הבкар, אלא דהתוס' נשמרו מזה, דלהכי כתבו דיאica עוד מתעסק בקדשים, והיינו בשוחט משום חולין כדאמרין בזכחים ותרויהו מושחתת את בן הבкар נפקא עכ"ל ור"ל דבאמת כאן לא הי' צורך להביא רך וובהת, ולדרשו מזה דבלא כוונת שחיטה פסול, ולא פוקוי אפילו כוונת חthicת סימנים דג"כ פסול בקדשים, אבל משום דמעטינן ג"כ משום חולין, ואתם אימעט בגין הבкар, הביא כל הפסוק ודרשו כפי הצורך למעט גם משום חולין, אף דלא מיירי הכא מהאי מתעסק, וזאת כוונתם במאה שכתבו, דמושחתת את בן הבкар תרויהו נפקא, אבל מאן דמפרש דהרי מושחתת א"א למעט משום חולין, ומ בגין הבкар א"א מושחתת דבהתבוי, משום דש��אים הם והי מנייהו מפקית, ומשתבש דהרי מושחתת א"א למעט משום חולין, ומ בגין הבкар א"א למעט מתכוון לשחiticת סימנים.

ומה מאי מתוייש בזה קושיא עצומה שיש להקשות דלפי מה

עכו"ם דגרא ממן ישראל, וכదאמר לקמן בגם' דמין נכרי גרע ממן ישראל, אלא דבאמת לדעת התוס' דמתני' משום קרא דזבחת ואכלת פולש שחיתות נכרי, דלאו בר אביהה הוא וכמו שחיתת הקוף, א"כ הא עכו"ם דקנתני במנתני לשון מושאל הו, וכונתו "נכרי" שAINו ישראל, לא מצי מדיק הא ישראל ע"ז בהנהה נמי אסור, דהרי לא מיירי כלל בע"ז אלא בנכרי, ואפלו הוא גר תושב, או נכרי שמקיים שבע מצות ב"ג, אלא אז גם האי דיקא הא דמין לע"ז, נמי איינו מכון כ"כ מבון.

עוד זאת יש לי תימה על כל הפסוקים והרמב"ם בראשם, שהשימיטו מכל וכל דין זה, דשחיתת מן לע"ז ואסור בהנהה והוא דין מוסכם יוצאה מתוכן הברייתא ומדוקא דמשנה.

שוב מצאת שחתב"ש ז"ל כבר קדמנו בקושי" ז' וכותב, דבזה"ז שAINו ע"ז אלא מנהג אבותיהם בידיהם, אין חילוק בין מין למומר לע"ז, וכמש"כ הש"ז בס"י קכ"ג בשם הב"ח דהיאדנא אפלו חזין דשפכיה לוי קמי' ע"ז מותר בהנהה, משום דאין יודעים בטיב ניסוך, עי"ש ואני תמה, דא"כ נימא בשוחט לע"ז נמי דלא נאסר בהנהה, ומשום דאיינו יודע בטיב עובודה שלם, והרי בי"ז סי' ד' פסקין בשוחט בהמת עצמו לע"ז במקום דליך למירר לעצורי' קמכוון אסור בהנהה, אלא ודאי דוקא בניסוך אמרין כן דאין עתה דרכם לנסך כלל, لكن לא חישין אפלו בשופך לפני ע"ז דקמכוון לנסך, אבל בשחיתה לא שמעין דאין דרכם לובוח לע"ז, ומה לי אם מצד מנהג אבותיהם או מצד קריית עצם עובדים, ותדע שהרי בגמי'/amro, בהא דאמר ר"י אר"ג און מינים באומות, למא, אילמא לשחיטה, השתא במין ישראל אמרת אסור, דעכ"ם לא כ"ש, הרי לך בפרירוש דמין אף בהז"ז שחיתתו אסורה, והא דאמרו לעיל דמנהג אבותיהם בידיהם, היינו דלא חישין בסתם עכו"ם שמא מין הו, אבל במילוי שידועים בו שאדוק ורגיל לשוחט לע"ז ליכא חילוק.

הן אמרת שהרמב"ם בפייה"מ כאן כתוב בחלק בין עכו"ם לעכו"ם וכותב דהני עכו"ם דיין שAINו עובדין רק מצד מנהג אבותיהם בידיהם, אין שחיתתם אסורה בהנהה, אלא באכילה מצד מחשבתם לע"ז, אבל כבר תמה על דבריו הלב אר"ז ולחריך לישב דבריו, אבל ללא יועל דסכ"ס תקשה לרמב"ם, לא יהי' בהז"ז שום תקרובות ולא יי"ג אסור בהנהה, והוא בעצמו כתוב בפירוש בפי"א ממ"א דכל תקרו' עכו"ם ויי'ן אסור בהנהה ולוקה אכ"ש, משום לא ידק בידיך מאומה, ולא הוציא שם מן הכלל אלא גר תושב וישראלים שאינם עובדים כלל הרי מוכח דشار אומות העובדים ואפלו רק מצד מנהג אבותיהם, עושין תקרובות ויי'ן, דאל"כ יותר hei' ליה' להחיציא אומות שבזה"ז, لكن הדבר תמהה מאד שהשميיט האי דינה דמין לע"ז סתמא אסור בהנהה.

ומה שנלפעד' בזה הו, דוידי מחשבת ע"ז כמחשבת פיגול, דבעין דוקא דיבור ולא מחשבה לב, עי"ו תויויט' בב"מ פ"ג משנה י"ב אולס מחשבתו ניכרת מתוך מעשי, או באדוק לע"ז דאן סחדוי דמחשבתו לע"ז, חשוב כדיבור דתו לא הוה דברים שבבל - והרי תראה ר"א אומר סתם מחשבת עכו"ם לע"ז, ולא סגי' לי' בשמא חושב לע"ז, וכן החכמים דפלגו עלי', לא חשו לשמא חושב, והרי لكمן פריך וליחסו שמא מין הו, וכן רשי' זל פי' لكمן, אין רוב אומות מינים, אלא מיעוטם ולמיועוטה לא חישין הרי' דבספק הוה חישין, ואפלו לפי הורות מהרש"ש שם דבמיע"מ הויה מוקמן בחזקת היתר, אבל ברוב פשיטה דהוה חישין, ולמה לי' לר"א לומר סתם מחשבת עכו"ם לע"ז דהוא יותר מרוב, כמו סתם ספרי דידי'א מגמר גמירי בריש גיטין, וע"כ משום דרכם hei' לעבוד במחשבה אשר מדינה אינה פסולת, لكن בעין סתם מחשבתו לע"ז,

נשחטה מלאיה, דהרי ממעט יותר אפלו שחיתת איינו בר זביהה, וחוץ להזורה במקרא ימצא שתיבת "זובחת" רחוק מתיבת "ואכלת" עד שאין כאן סמוכין.

אבל הרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי ז"ל בפ"ד ה"י, "נכרי" שחיתת וכי שחיתתו נבילה ולוקה מה"ת, שנאמר וקרא לך ואכלת מזבחו, מאחר שהאהיר שמא יאכל מזבחו אתה למוד שזבחו אסור וכו', וגדר גדול גדרו בדבר שאפלו עכו"ם שאינו ע"ז שחיתתו נבללה עכ"ל ובפיה"מ מבאר דמשום לתא דע"ז נגעה בה, ובפ"ב מוהל' אבה"ט מפרש יותר דטומאת מגע ומша דקנתני הכא לאו דאוורייתא, דטומאתה רק כמו תקרובות עכו"ם עי"יש, ונושא קלוי ושאר האחוריים האריכו הרבה בביאור שיטתו ולהשוויה בסוגי דהכא עיין בהם.

הנה הרמב"ם נאיד מפי התוס' מטעם שכתבנו למעלה, ואע"פ שבתוספתא מבואר בתוס' דקנתני בה ואצתת, ולא הנכרי והקו' ושנ兆בחה מלאיה, מ"מ משנותינו עכ"פ פליגו, דהרי על שחיתות נכרי לא הביאה הקרא דזבחת רק על נזבחה מלאיה בנפלת סכך, וגם משום דאי' לא מעת נכרי מזבחת כמו דאין ממעטין אותו כשר גם הנכרי סוכה וביצית נמי לאו דבעין עשו' לשמה הי' כשר גם הנכרי משום דקרה למצווה כתיב ולא לעכב, ורק עשו' מלאיה לתמעט וכמו שאבא בר סוג' דנפלת סכך.

ועל התוספתא גויא יש לדקדק שנקטה בדרך זו ואין צ"ל זו, תחלה נכרי ואח"כ קו' ושנזבחה מלאיה, אבל אם נאמר דרכך דרך אסכתא קתני עכו"ם, כי עכו"ם לאו מזבחת איתם עט, אלא משום לתא דע"ז, אז מסודר הסדר, דלא זו אף זו קתני לא מביע עכו"ם דאית ב' משום לתא דע"ז, אלא אפלו קו' ונזבחה מלאיה דליך האי טума, פסול משום דכח אדם בעין.

ומיש"כ הראב"ז ז"ל בהשגתנו שם דהמה כבכמה וכאי יחשבו לו, הוא פלא והפלא, הפריז על המדה יותר מד', וכי לא ידע דבעשיית סוכה הקוף ומאליה פסולת, ובעשיות גוי כשרה, וכן ביאת בהמה לא אסרה האשה על בעל, וביאת גוי עשה טמאה ואונה, ואיך עלה על דעתו, שגוי הנברא באצלם אלקים ומזכה על שבע המבאים אותו לידי חי' עווה"ב, כקו' וכבכמה יחשב, חלילה לומר כן.

והנפקותא לדינה בין שיטת הרמב"ם לשיטת התוס' לא לבד לעין טומאת נבלות וכן לעין גוי שאינו ע"ז, דלרבמב"ם אינו אלא מדרבנן, ולתוס' הכל מדאורייתא, אלא דכמה וכמה נפקותות יצאו מפלוגנתא זו, כאשר תראה בחודשנו لكمן בסוג' דהשוחט בשבת ובסוג' דשינה לשחיטה מתועיס' لكمן כט ע"ב, עי"ש היטוב ויאירו עני'ך.

ע"ש גמר' ר"א הכי קטני שחיתת עכו"ם נבללה הא דמין לע"ז - האי מין דנכרי קאמර, אבל ישראל מומר לע"ז, אע"פ שאינו מין דינו כמין, ממש"כ התוס' لكمן בע"ב ד"ה שחיתות מין, דבஹוריות דף י"א מוכח כן, וכותב המהרש"א ז"ל, דהא דכתבו התוס' לעיל דף ד' ע"ב, דהכא מיררי באדוק ועי"ז תמיד, היינו דוקא לר' ענן, דמישיר שחיתת מומר לע"ז, והוא עכ"פ חלק בהכי, אבל אכן דיל' הא דר"ע, מומר ישראל דינו כמיין, ולפ"ז, מתני' דקנתני שחיתת עכו"ם נבללה, וד"קינו אבל איסור הנהה לא, דוקא בנכרי מיררי, אבל ישראל לע"ז גרע ואסור גם בהנהה, וכן נרא מפרש"י, אבל יש לתמונה הרבה, דהרי משנותינו סתמא עכו"ם קתני דמשמע בין נכרי ובין ישראל,adam לא תאמיר כן אלא דוקא נכרי קאמר, אבל ישראל מומר לע"ז גם בהנהה אסור, יותר הוו' להגמ' לדיק עכו"ם נבללה, הא עכו"ם ישראל בהנהה נמי אסור, וממילא דעת מין

לי לרשוי לכתב, שהוא לא ישחוט רובה וישכח לבדוק אח"כ ביום, ועוד הלא סומא ע"כ צריך לבדוק פकח את הסימנים אחרים, ואת cocci להיות מיד, ולמה לא ישחוט, שכן לפע"ד דרשי"ה סובר דהא צריך לבדוק בסייעתם, דוקא בדרואה שלא נשחטו כלל, אין לסמוך על הראי"ש שניחת הרוב, הרבה פעמים cocci לטעות בזה, דביה"ש מלא דם וגם מתרחב החתק ונדמה שניחת הרוב, אבל במקומות דלא ראה מידי, בדייבעט סמיכין דמסתמא נשחטו כולם כדי לשוחט כל הסימנים, ועיין זה לעיל מה שכותבי שם אמרה דוקא, או שמחשובו ניכרת מזוקע, כגון מקריב ממש לע"ז או מנתק ממש לפניהם, ואז אין חילוק בז' מינ' למומר, אלא דעתין שתחיות הסוגי לא נתישב היטב, ודוקא.

אבל הרשב"א כתוב טעם אחר דלכתחלה לא שמא ישחה וידرس, כי לא cocci להזהר כ"כ באפלה, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ס, שכ' בסומה לא ישחוט אלא אח"כ אחרים רואים אותו, וכי כדעת רשי"ה למה לי אחרים רואין אותם דהא סגי אם יש כאן מי שיבדק בסימנים ע"פ שאיןו מומחה לשחיטה, אלא ודאי משום חשש פסולין שחיטה לא ישחוט בלילה וכן בסומה.

ובלאה אני תמה על פרשי"י וכי לא סגי במעביר ידו על החתק ומרגיש שהסימנים כולם נשחתו, אשר ליה לא בעי ראי"כ כלל, וכן יש להוכיח מדברי הרמב"ס, שישים שם בדין סומה, ואם שחיטתו כשרה, ולא הזכיר ובלבך שפקח יבדוק בסימנים ודוקא.

דף י"ד ע"א משנה, השוחט בשבת וביו"כ ע"פ שמתחייב בנפשו, שחיטתו כשרה - הא דמעשה שבת לא מיתסר, לא שייך להאי מס' שעסקה בדייני שחיתה, ומוקמה במס' שבת או בתרומות דשינויים המשבש והמעשר בשבת, והי' לו להוסיף שם גם השוחט בשבת, והרי תראה דבאמת לא קתני דאיסורה באכילה ליוםא, והוא ע"כ משום דלא עסוק עתה בדייני שבת, ולכן צריך לראות מה אתה להשミニון בהאי משנה דרשות שבת, וראיתי בש"ת מהר"ק שרש ק"ס שכ', דאתא לאשמעין דשחיטתו כשרה גם בגין אחרים רואים אותן משום דאע"ג דמחלוקת שבת, איןו חשוד אונבלות, או משום דלא שבק העתודה התירא ואכל איסורה, אבל אין לומר דמיירו באחרים רואים אותם, ורק"ל דלא זהה כמור לחיל שבת דשחיטתו נבלה, או מפני שהוא בצענה או דבפ"א לא נעשה מומר, כמש"כ התוס' דاز לא שייך האי דין הכא אלא לפיל אחר משנה דשחיטת נカリ, אבל אי קמ"ל אין חשוד לקלקל השחיטה, וזה דומי"ן דלא עסוק עתה בדייני שבת, והי' ניל אחר משנת שחיטת נカリ, אבל גם אי דין חשוד קמ"ל דמאי" שחתט באחרים רואים אותן מתו שוחטין כמי"כ למליה שמא דהאי דמי"ס קמ"ל הא דשחוטין בגין ביום ובין בלילה, ע"כ המהרי"ק ז"ל. וסומה שאינו חשושין שקלקו השחיטה, עכת"ד המהרי"ק ז"ל. ויפה כתובadam דין שחיטת מומר שנן כאן מוקומו הי' ניל אחר משנת שחיטת נカリ, אבל גם אי דין חשוד קמ"ל דמאי" שחתט באחרים רואים אותן מתו שוחטין כמי"כ למליה שמא דהאי דמי"ס קמ"ל הא דשחוטין בגין ביום ובין בלילה, ע"כ צרכין הא הלכה כדי שלא נאמר דלילה לא זו זמן שחיתה כמו בקדשים, ויתור ראה למומר, לפי מה שתכתבו בעלי המקובלים דלילה זון שליטות השדיין והليلין, ונראה ששוחט להני, ושicket ראי' להה מדקנני בתוספתא בהדי לילה בין בראש הגג ובין בראש הספינה, דבשני אלו ודאי הרבותה שלא חיישין שוחט לשם הרים וכוכבים ומזלות, או לשם ימים כפרשי"י (ויש לעין מה המשmitt הרמב"ס את זאת) אבל התנא דמשנתינו חבורו עם סומה, ונקט לשון דיעבד ומשום דמיiri דומי" דסומה, בגין אבוקה כנדגו כדאמר בגמ', ומילא שמיין דלילה זמן שחיטה הוא, ובאבוקה כנדגו גם לכתחלה cocci שחיט, כי בזה דאבוקה מהני לאור היום, אין בו שום חדש, כי גם התוספתא לאו האי רבותא קמ"ל אלא דלילה זמן שחיטה הוא כנ"ל, ועיין עוד לקמן במשנה דרשות שבת מה שכותבי שם, ודוקא.

אבל האי מתני" קמ"ל לאפוקי מקושי" מהרשב"ס דנימא כל מלטא אמר רחמנא לא תעיבד לא מהני וא"כ שבת ויוח"כ לא זמן שחיטה הוא, והטעם הוא כמש"כ המהרי"ט, דהכא בכוב"כ עבר אמרירה דרומנה דהרי נטילת נשמה בלאו שחיטה מלאכה היא, لكن לא שייך כאן לומר אי עיביד לא מהני משום דלא ניצל מן האיסור, ע"ז יש להשיב, דכיוון דהוא לשחיטה כשרה כיוון, ואם לא עשה מותשבותו, עשה ואי שחיטה קלקל וופטור, עיין לקמן מה שכותבי זה ע"ז דברי הפיה"מ, אבל אני אומר עוד טעם אחר, דכיוון דאנן כר"ג פסקין, דאפשרו מטעסק בשחיטת חולין כשר, שוב לא שייך בשחיטת חולין אי עיביד לא מהני, וכמש"כ התוס' תמורה דף ה' לעניין צורם אוזן בכור, דכיוון דגם בשגענה מלאיה

דאז זהה אן סהדי דחישב וחשוב כדבר, אוליomin כ"ע מודים דסתם מחשבתו לע"ז, لكن פריך שמא מין הוא, וספק אוסר, דהרי אפשר נודע למי שנודע שמיין הוא, אז סתמא כודאי (ומזה ראי' דלא כמהרש"ש, דגם ספק פועל).

ולפי האמור י"ל דמאייר דמסיק דעתו של עתה רק מעשי אבותיהם בידיהם, تو ליכא סתם מחשבתו לע"ז, ואפלו בגין לא, משום דאיינו אדוק כ"כ, כדי שנאמר סתם מחשבתו לע"ז, וביענו אמרה דוקא, או שמחשובו ניכרת מזוקע, כגון מקריב ממש לע"ז או מנתק ממש לפניהם, ואז אין חילוק בז' מינ' למומר, אלא דעתין שתחיות הסוגי לא נתישב היטב, ודוקא.

ע"ב משנה השוחט בלילה וכן בסומה שוחט שחיטתו כשרה, הנה הרמב"ס ז"ל מחלק האי משנה לשנים ודין דשחוט בלילה הביאו בפ"א ה"כ ז"ל ואמתי שוחטין בכל זמן בין ביום ובין בלילה והוא שיהי אבוקה כנדגו וכו', והדין דסומה מביא בפ"ד ה"י ז"ל, הסומה לא ישחוט לכתחלה אלא אח"כ אחרים רואין אותם ואם שחיט שחיטתו כשרה עכ"ל, והטעם בזה מבואר כי הרמב"ס בדיון שוחט בלילה, דינא דתוספתא פסק, דשחוטין בלילה לכתחלה והוא שאבוקה כנדגו כי זה עיקר הדין מה שרצה התנא להשミニון, כדי לפרש הכלל שבמשנה שאח"כ, דר"ט ע"ב, הכל שוחטין ולעולם שוחטין ובכל שוחטין, ותחלה מפרש הכל שוחטין חז' משוח"ק, ושחיטה נカリ בלילה, ואח"כ לעולם שוחטין בין ביום ובין בלילה, ואיכא בזה רבותא להשミニון שלא נטהה לומר דנילוף מקדים דלילה לאו זמן שחיטה הוא, וניהו דמצד הקربה אמרה תורה, ביום צוותו להקריב קרבניהם, אבל מצד השחיטה מטהורת מידי נבלת גם בשוחט קדשים בלילה, היינו לפי האמת דיעיננו דשחיטה נהגת גם בשוחט קדשים בלילה, אבל יוכלים היינו לומר דהא דאמורה תורה ביום צוותו להקריב, משום שחיטה ציווה כן, משום דאי שחיטה בלילה, ואז באמת הי' שחיטת לילה פסולה מדין שחיטה, קמ"ל דלעלום שוחטין בגין ביום ובין בלילה, אבל אין לדוחק ולפרש, דקמ"ל دائור האבוקה כארו הימים דמי, דאי עיקר חסר מן הספר בתוספתא, דرك ר"פ מוסיף והוא שאבוקה כנדגו, וכן תראה בלשון הרמב"ס ששמר לבתוב "מותי שוחטין בכל זמן בין ביום ובין בלילה וכו'" ולעיל מני' בהל' ז' כתוב "דזביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה דבר שוחטין והיכן שוחטין וכי שלל אלו הדברים ע"פ ציווה בהן וככו" עכ"ל, הרי דהאי ומתי שוחטין, נמי בכל הללמ"ס הוא דשחוטין בגין ביום ובין בלילה, ע"כ צרכין הא הלכה כדי שלא נאמר דלילה לאו זמן שחיטה כמו בקדשים, ויתור ראה למומר, לפי מה שתכתבו בעלי המקובלים דלילה זון שליטות השדיין והليلין, ונראה ששוחט להני, ושicket ראי' להה מדקנני בתוספתא בהדי לילה בין בראש הגג ובין בראש הספינה, דבשני אלו ודאי הרבותה שלא חיישין שוחט לשם הרים וכוכבים ומזלות, או לשם ימים כפרשי"י (ויש לעין מה המשmitt הרמב"ס את זאת) אבל התנא דמשנתינו חבורו עם סומה, ונקט לשון דיעבד ומשום דמיiri דומי" דסומה, בגין אבוקה כנדגו כדאמר בגמ', ומילא שמיין דלילה זמן שחיטה הוא, ובאבוקה כנדגו גם לכתחלה cocci שחיט, כי בזה דאבוקה מהני לאור היום, אין בו שום חדש, כי גם התוספתא לאו האי רבותא קמ"ל אלא דלילה זמן שחיטה הוא כנ"ל, ועיין רש"י דה' לכתחלה לא ישחוט בלילה שמא לא ישחוט רובה והוא לא ידע עכ"ל, ויש להעיר על פירוש זה, הלא בלא בדק בסימנים גם בדייבעט טרפה או נבלה כדלעיל דף ט' ע"א, וע"כ צריך לבדוק בסימנים אח"כ ביום, ולמה לא ישחוט בלילה, ואם חיישין כיון דלא cocci בדק מיד, דילמא מישתלי ולא יבדק אח"כ, זאת זהה

השחיטה, דבשבת שאני שנעשה מומר בתחילת השחיטה, הראי" השני" היא, דלקמן סוף פ"ב דשנים אוחזין בסיכון ושותפני ואחד מהם שחת לאחד מכל אלו, ומוקלי לי' בישראל מומר ותפ"ל מושם סי' ב' פסק המחבר כדעת התוס' דשנים שוחטין ואחד מהם מומר בשחיטה פסולה, אבל הש"ך שם הביא בשם הרמב"ם דמיכשר, והש"ך ז"ל לא הבין טעם הדבר, אבל הוא פשוט דגש דין זה תלוי בפלוגותא זו שבין תוכ' לרמב"ם, אדם מזבחת למדנו דודוקא בר זביחה בעין, כל שפטיכי בי' אינו בר זביחה, שוב לא קרינן בי' וzbollahת, אבל אי לא בעין בר זביחה, אבל מיפסל ממש וקרלא לך ואכלת מזבחו, כל שפטיכי בי' אינו עובד ע"ז שוב לא קרינן בי' זבחו, דזבחו כל זבחו ממשמע, כמו וzbollahת דכולו ממשמע ולכך שפיר פסק הרמב"ם דלא מיפסל בשנים שוחטין, אלא במחשבת ע"ז ממש דזאת לא מזבחו לפין לפסול, אלא ממש דחציו תקרובות הוה, ומה לי' יכול ומה לי' חציו, וזה ברור ואמת לאמותו של תורה בס"ד.

אבל יש לנו עוד לבאר בדברי הפיה"מ, מה שכ" דמיד בחתיכת העור חילול את השבת, ואם תרצה לבאר יותר עכ"פ מתחלת החtica הסימנית, הכרונה בהז, דלמ"ד מקלקל בחבורה חייב בלא שום תיקון, הרי חייב בחתיכת העור אף שהוא מקלקל, אבל אם תאמר דמקלקל בחבורה נמי פטור עין שבת ק"ו ע"א ובתוס' שם, עכ"פ בחתיכת השחיטה שעשה מעשה טרפות ודיין חייב, דמעשה טרפות מקרי נטילת נשמה, עע"פ שלא תמותה רך אח"ז, ואית בה תיקון, להוציא מיד' אבמה"ח ע"י שתמותה לאח"ז, ומצתתי שכן מפרש דברי הרמב"ם גם המנ"ח, ובמ"א הארכתי בהז ועיין Tos' שבת זך ע"ה ד"ה צד חלazon - אבל מה שיש להקשות בהז הוה, לדמה ייה' חתיכת העור מקלקל כיון דצורך שחיטה הוה, אלא דבזה ייל' דאם הי' מפסיק הי' מקלקל גמור לנען עדין לא איקבע איסור מלאכה, אלא דאי' גם בחתיכת הסימן ייל' כן, דאם פסק מגלגור השחיטה יהי' מקלקל, לכל השחיטה בעצמה מקלקל הוה, כמו שאמרו לעיל בסוגי' דסכךן של ע"א, אלא כיון דזהו רוצה לאכול בשער מלאכת מחשבת קריין בי', וכמש"כ התוס' שם, ועיין בחדושיםינו שם, אבל אם פסק מלשחות, ולא נעשה מחשבתו, מה לא יפטור מצד מקלקל, והנה הפרמ"ג באו"ח בפתחה שלו כתוב, בכל שוחט בשבת ונמצאת טרפה הר' הוא מקלקל ופטור, דהרי לא נעשה מחשבתו, אבל התפלאו עליו, דהוא נגד משנה מפורשת וגמ' פשחים זך ע"ג ע"א דשותן ונמצא טרפה, ובסוגי' שם מבואר דחיב' מושום דתיקון להוציא מיד' אבמה"ח, אלא דתיקון גמור הוה דהרי טרפה בלאה' אינה עומדת למיד' לאחריש ולא גידל ולא לאכילת ישראל, אלא לכלבים וכל השחיטה ועשה ראוי' לב"ג תיקון גמור הוה, אבל במ"י שופסיק בשחיטה או בשחיטה פסולה, מה לא יפטור, דהרי לא נעשה מחשבתו, ובגוף המעשה קלקל הוה, והדבר צריך תלמוד.

ואחר שפירשנו דברי הפימ"ש על מוכנים, נבוא להצלם מקושי' המפורסת, שהמה נגד הסוגי' המפורשת בכאן, דהש"ס ריצה לאוקמי מתני' במאיד וכר"מ, ואיך מצא הרמב"ם, ידיו ורגלו באמרו, במאיד הוה שחיטה פסולה מצד שחיטת מומר, ולישב שיטות הרמב"ם, הרבה דיו נשטפהה והרבה קולמוס נשתרבו, ובכל מה שכתבו האחראונים בהז, אינו מתקבל על הלב, ולפע"ד מקום הניחו ללחגדר בו, ותחילה נבואר הסוגי' לצריכה ביאור רב דcollה מוקשה.

א' **בגמ'** ונסבירן חבירא למימור ר' יהודה היא, פרשי' עלה דעתם לומר ר' ה' הוה, וזה פלא והפלא דכל הסוגי' מתחלה וע'ס קאי הכא, דמתני' ר' ה' הוה, אלא דמזהר למצוא לאיזה ר' קמכוני הני אין זה ראי' דכל שנעשה מומר בסוף השחיטה לא מצי מיפסל

הותר, לא שיך אי עבד לא מהני, וכן הוא נמי במקום דמתעסך כשר, ודוו"ק.

בפיה"מ לרמב"ם כתוב וז"ל „וامر השוחט בשבת אם הי' שוגג ולפיק שחייבתו כשרה, ושם תאמר למה לא תהא שחייבת מזיד בשבת כשרה, הויאל ואינו מחל שבת ואין שחייבתו פסולה אלא אחר גמור שחיטה וכו', דע שמשיתחיל לעשות חבורה בצדאר הבהמה הוא מחל שבת, קודם שיוחשות שום דבר מן הושט והגיגרת, ואם תרצה לבאר יותר מזה תאmr בשעת שיוחשות קצת מן הסימנים קודם שיגמור השחיטה הוא מחל השבת וכו', עכ"ל. **הנה** מדברי הרמב"ם אלו יוצאים שני דיןיהם המעוררים פלא, אי, שבעפומע אהת דינו כמומר לפסול השחיטה, והוא נגד סתמא דברייתא דלעיל דף ה', דמדדבר דזקה ממומר לחיל שבתות, ונגד פסק של עצמו בחיבורו יד החזקה שכtab בפ"ד הי' ז' וט' בפירוש דזקה מומר לחיל, ומחלק שם בין חדש למומר לא נפסלה השחיטה הלאו, ולא אמרינן שהמומරית שנעשה מומר לא נפסלה השחיטה הלאו, ולא אמרינן שהmomarity ופסול השחיטה בהדי הדדי קטאו, כמו שאמרינן בעלמא גיטו וחצרו באים כאחת, והתוס' כאן בד"ה השוחט בשבת כתובין להיפך בזיה, דבפ"א לא חשוב מומר עד שעבר ג' פעמים, אבל לעומת זאת דהאי שחיטה שנעשה בו מומר, נפסלה מיטעם שחיתת מומר.

אבל דע דהא דמחלק הרמב"ם בין מומר לחישוד דהינו, בין עבר פ"א לעבר ג' פ, הוא מפני דבפ"א אמרינן שמא עשה תשובה, משא"כ בג' שוחזק לעבירה זו, וזה ודאי ולאו ספק, וכאשר ביארתי והוחתתי זאת באריכות לעיל בסוגי' דሞמר או"ע עי"ש הטיב, וממילא לך' מכך בשוחט בשבת ניהו אדם שחת אח"כ ביוםיא אחרת לא נדון שחיתתו (וספק מותר, ממש דפסול דשותן מומר בו ושמא עשה תשובה) אלא פסול דרבנן וכmesh"כ שם בח' הר' ג' ז"ל החל שבתות, אינו אלא פסול דרבנן וכmesh"כ שם בח' הר' ג' ז"ל אבל האי שחיטה שחתה בשבת ודאי פסולה, דהרי באותו שעיה ודאי לא עשה תשובה, וזה אמת לאמותו.

ועתה על איך דינו שמחדש לנו הרמב"ם, דהאי שחיטה עצמה שנטשה בה מומר לא הי' נארט, אם לא שנעשה מומר בעשיות חבורה מיד, או עכ"פ בחתיכת השחיטה, והתוס' חולקין עליו בהז, והוא באמת תמורה דלמה לא נאמר דהמומיית עם פיסול השחיטה בהדי קטאי' כמו אמרינן גיטו וחצרו בגין כאחת וכדומה.

אבל גם ואת לא נתגלה, אלא למי שזוכה לסוד הפשט, כי בדבר זה הלכו הרמב"ם והתוס' לשיטתייהו, לדעת התוס' דפסול שחיתת נカリ מקרה דזוחבת ואכלת Kataata ודיין כך הוא דכל שנעשה מומר בשחיטה זו נקראת האי שחיטה שחיתת מומר ולא קרין כאן ואובחת, דהרי נעשה אינו בר זביחה עם הזביחה, כי בעין דזקה בר זביחה להקשר את הנשחת, אבל לדעת הרמב"ם דגש נカリ כשר לאזביחה, אלא מצד לתא דע"ז פסול הזביחה וה"ה מחלל שבת מדרבנן דעשאו כע"ז והוא פסול מצד אחר שבא אחר ההקשר כי כל זמן שלא הוכיח לא נפסל, וא"כ איך קרין בי' וקרו לך ואכלת מזבחו, דרך או נעשה מומר כשנגמר השחיטה ושוב אין לו שהות לפסלה והרי תדקך בלשון הרמב"ם שכ" „ולמה לא תהי שחיתתו כשרה הויאל ואינו מחלל שבת ואין שחיתתו פסולה אלא אחר גמור שחיתה" ולא כתוב „עם גמור שחיתה" כי אז באמת היו בגין כאחד והבן את זאת כי הן הן הדברים שנאמרו לממ"ס, ועוד נמצא נפקותות כלו לדינא, התלויים בהאי פלוגתא דרמב"ם ותוס' וכאשר ארץ מיד, מהני شيء ראיות שהביאו התוס' דבפ"א לא הוה מומר, האחת הוה מהא דר"ל ל�מן ל"ט, דשותן ע"מ לירוק דמה לע"ז, דהבהמה מותרת עע"פ שעבדו בס"י' - והנה לרמב"ם אין זה ראי' דכל שנעשה מומר בסוף השחיטה לא מצי מיפסל

זהאי תנא בדייני שחיטה קעסַק, ולא בדייני מעשה שבת, ומצד השחיטה כתני דכשרה, ועדין אפשר דאסורה באכילה ליום מצה דייני שבת, דין לו עתה עסַק ביהן, אבל על הא דנסבין חבירי למימר ר' הייא, מאיריך רשי" בפירושו, דמהא דאמרו ר' הייא ולא אמרו,, "ס' כל כר"י מוכח דשמעו דבר מוקי מתני" כר"י, כי על מימרא דאמורה לא מצין למימור ר' הייא אז הו"ל להאי בעל המאמר לומר דבר בשם אמרו, וכיון דעת"כ מוקי מתני" כר"י, צריין למצוא בלשון המשנה עצמה שמורה ע"ז, ובפרט DSTSM בר פלוגתא דר"י ר' י"מ הו"ל, ומהיכי תיתי נוקי מתני" כר"י נגדי הכלל DSTSM משנה ר' י"מ, ולכן קምפרש רשי" דהני חבירא כיון דלא מצאו להאי דינא טעם רק אליבא דר"י, במקום דחכמים שהוא ר' י"מ חולקין עליו, ע"כ דבר מצא במשנה עצמה רמז להאי דינא, דאסורה באכילה ליום, והוא כאשר קאמר לבסוף הסוגי, משום דשבת דומי' דיו"ה' כ' כתני, והאי רמז הוכחה גמורה הו, דהרי יוה"כ דקתני הוא מיותר למחרין, וכן כתוב הת"ח וע"כ להכא אתה דאסורה להמא כיוה"כ.

אולם יש לפניו עוד דרך אחרת ליישב האי יתורת דיו"ה' כ' דנקט, דהנה אם מתני' בשוגג מיריעי אבל במאיד hei שיחיתתו נבלה מצד שיחיתות מומר לחיל שבותות כדעת הרמב"ם כאן בפי"מ, אז הכי מתפרש המשנה, דהשות בשבת ע"פ שבמאיד מתחייב בנפשו לא חישין שמא מיד הוא ותהי' שיחיתתו נבלה, אלא תלין דשחיתת שהוא שבת ושחית בשוגג ולכן שיחיתתו כשרה, ומושום דשחיתת מומר נבלה איינו אלא דרבנן כאשר ביארתי זאת במקומו וא"כ נקט יוה"כ בהדי שבת לאשמעין דגס יוה"כ דינו בזה שבת, דאם היה מתחייב בנפשו היתה שיחיתתו נבלה, ואשר פסק התב"ש, וכאשר הוכחה כן מרמב"ם ס"פ ג' מהל' גירושין לפי נוסחת הטור מובאה שם בכ"מ עיי".

והנה הא דמחל שבת דינו כМОמר לכיה"ת להיות שיחיתתו נבלה, לאו כ"ע הו"ל, אלא כן כהן דרבנן כה"ת לאו שיחיתתו נבלה, ז"ל, דהאי תנא חמירה לי' שבת ע"ז וכו', והוא לשינה דגמ' עירובין זר ס"ט ע"ב, ומדקאמר דלהאי תנא חמירה לי' וכו', ממשע דאייכא תנא דפליג, ולפע"ד האי תנא דלעיל מנין, דאמר חמורה ע"ז, לכל הקופר בה כמודה בכיה"ת כול, הוא פליג ע"כ על הא דשבת ע"ז, דהרי הקופר בע"ז א"ג דמחל שבת הוה כמודה בכיה"ת, וניהו דמן דעובר על כה"ת, ע"פ שאינו ע"ז, נמי דינו כሞר, עיין בדרישה בטור סי' ב' שאני האי דעובר ממש על כה"ת, אבל אם מחל שבת היי' בע"ז, לא הוה מצי למימר, לכל הקופר בע"ז כמודה בכיה"ת.

והנה ראיתי בתורה תミימה עה"ת שהרגיש בזה, וכותב DCOUNTHT הנטנא בהיפך, לכל המודה בע"ז כkopfer בכיה"ת, אלא דלשנה מעליה נקט, ובמחcit'ת לא דק ולא עיין בספר, דשם תרתי' קתני, דמודה כkopfer וכופר כמודה עיי", וכיון דקרה דוכי תשגוע, אשר ממן יצא הדרש זהה, ממודה בע"ז מיריעי, ובכל זאת הנטנא נחות ללימוד גם ההפיק, ע"כ לשולו אתה שלא אמר שבת נמי בע"ז. עיין לעיל במקומו, מה שכתבתי בענין זה דשבת ע"ז. עכ"פ פשיטא דלאו ד"ה הו"ל, ולכן אני אומר דגס מאן דמוקי מתני' מותני' דאסורה באכילה ליום, ודיקי זאת מיתורת דיו"ה' כ' נמי לית לי' דשבת ע"ז, דאל"כ הלא יש לפרש האי יוה"כ דנקט להשוותו לשבת לענין מידע כנ"ל.

ונאמר מעטה, דשפירות קאמר ונסבין וכו', דהא דרב מוקי מתני' כר"י לא קיימת במסקנא, דכאשר מסיק ר' חנן בר אמר, וכי מורי להו רב לתלמידיה, מורי להו כר"מ וכו' דרש בפרק' דרש כר"י מפני ע"ה, א"ת לומר דמוקי מתני' כר"י, והוא פסק כר"מ שלא כסתמא דהכא ולהקל, אבל הני רברבאיו שלא שמו האי

חבריא, עד דמסיק ר' אשיך דר"י דlbrace הוא, ואייך שייך ע"ז לשון ונסבין, דמשמע דס"ד כן, אבל לא קם במסקנא, ויגעתו ומצאתה שהצל"ח בחודשו לחולין נתקשה בזה, ונחכח מעד ליישב עיי".

ב' לפ' המסקנא דר"י דlbrace היא, סתם רב' כאן כר"י, ובמס' תרומות פ"ב מ"ג סתם כר"מ דעתה המבשלה בשוגג יאכל במאיד לא יאכל, ויהי' תרי סתמי' דסתרי' האחדדי והן אמת בפי"מ שם מפרש הרמב"ם גם משנה זו כר"י, דבשוגג יאכל למוץ"ש ובמאיד לא יאכל עולמית, אבל הא גופה חדוש גдол, דהרי כאן בשוגג' קאמור, דעתה קמ' דרב המבשלה בשוגג יאכל במאיד לא יאכל, ומשתיק לי' רב משום דעתנו כר"מ, הרי דאי"א לפרש לשון זה כר"י, ובפרט דהוא ממש לשינה דר"מ בבריתא, אשר ר' י"י חולק עליו ואומר בשוגג לא יאכל עד מוץ"ש ובמאיד לא יאכל עולמית, ואייך נפרש לשינה דר"מ DSTSM בו תנא המשנה בתרומות כר"י, יותר פלא בעיני, דהנתנא שם כולל מבשלה ומעשר ביחד, ובמעשר פסק הרמב"ם בעצמו בפכ"ג הט"ו מה"ש דבשוגג יאכל בו ביום, ובמאיד עד מוץ"ש והוא כר"מ, עיין במ"א סי' של"ט סק"ז שכטב, לדידיון דפסקין כר"ה' בה במעשר דאסור לו עולמית, במוח"ש שם מגיה דכו כתוב לדעת הר"ג, אבל לדעת הרמב"ם לא עיי", הרי דרמב"ם מחלוקת מדעת' דנפשיה בין מעשר לrbraceל, משום דמעשר בשוגג איינו אלא משום שבות, אלים בזה נלפע"ד דיפה פסק במעשר להקל, דע"כ גם לר' י"א לאסורה הכרוי עולמית, דהא דאסרין מעשה שבת לריה"ס מה"ת ולר' מדרבנן, לא יהי' חמור משוחט את המסוכנת בסיכון של ע"א, ש' הרא"ש שם בסוגי דהבשר מותר, ולא דמי לכרכר שארג בו בגד, או לעצים שאפה בהן את הפta, דעיקר הבגד והפת בצורתו של עתה נתהווה ע"י תשמי ע"ז, משא"כ שוחט בסיכון דלא נשתנה הבשר ע"י הסיכון, ואפילו הרשב"א והרמב"ם שחולקים ואוסרים את הבשר, כתוב הש"ך ביה"ד סי' קמ"ב, בדוקא במסוכנת דאי לאו שוחטה הייתה הולכת לאיבוד, אבל במחתק' בשר לחתיכות, גם המה מודים דין לאסור הבשר בשביב האי מעשה דמחתק', שלא שינה כלל את הבשר, וא"כ במעשר בשוגג אין זה בכלל מעשה שבת כדי לאסור התבואה, דינויו דהוא חילול את השבת במעשיה זה, אבל התבואה לא נקרהת בשביב האי מעשה שבת, וכמו שלא נאמר שהמוחץ אוכלין מרשות לרשות, שייה' אסורין עולמית משום מעשה שבת, ומה"ט ניחא ג' כקצת דרמב"ם ה' מפרש האי משנה דתרומות כר"י ולא קשי' ליה דהרי הנטנא נקט לשינה דר"מ, דיל' דכוון דקתני גם מעשר בהדי מlbrace, ובמעשר גם ר' מודה דין לא יאכל, ויתפרש כל או"ה לפ' לשנות סתם בשוגג יאכל ובמאיד לא יאכל, ומברח דינ' ה' דעת דינו, בlbrace לא יאכל עולמית ובעשר עד מוץ"ש, כן ה' עי' דעת הרמב"ם, אבל סכ"ס פשוטה דמשנה ודאי כר"מ, ואיך סתם רבינו הקדוש שם כר"מ וכאן כר"י.

ג' דכאשר מסיק בגמ' דרב בעצמו מורה לחולמידים כר"מ, ורק בפרק א דרש כר"י משום עמי הארץ, איך פסק כר"מ להקל, והוא מוקי משנתנו כר"י, הלא בלאי' ר' מ' ור' הילכה כר"י, וממש' כ' דהוא לחומרא, ואי משום משנה דתרומות DSTSM כר"מ ודלא כרמב"ם, הלא סתמא דהכא היא האחורה, דבשני סדרים יש סדר למשנה, והרי חזר רב' וסתם כר"י ולהחמיר, ואי מצי רב להורות להקל.

אבל עשה איזיך כאפרכת ושמע קווט דברי אמת בפירוש האי שקיים וטרוי'.

דהנה בגוף המירא דר"ה משמי' דרב דאסורה באכילה ליום לא פרשי' דרב דיק' כן ממתני' דהרי אפשר דרב דינא דפשעה קאמור, ולא קשי' לי' ממתני' דקתני' סתם שיחיתתו כשרה, משום

בסוגי' דשם, דהוא משום דברשות מעשה החחיטה לא עבר איסור دائורייתא, ונס אדרבן לא, כיון דמעשה החחיטה קלקל הוא, אבל בכל מקום דעבר אדורייתא אסרו רבנן גם הגורם עי"ש, וא"כanca כיון דעת"פ חיל את השבת בשחיטה זו, لكن שפיר יש לאסור לו הגורם ג"כ זהה ברור ונכון מאד בס"ד.

עוד ראייתי להעיר במה שראיתי בספר ירידות שלמה, שכותב בשוחט את המסוכנת בשבת, אסורה עולמית, ואפיו בשוגג, משום דלא להנות מאיסורה, וכן לא שייך עד כדי שעשה כמובן, ולכאור' יפה דן, אלא דעת"כ הרי אין שבת דומי' דיווה"כ לגביה מסוכנת, ומותני' מסתמא במסוכנת אייררי, אכן יידמן מותנית שבחול שבת וישכח שהוא שבת, שהוא דבר זה, אלא ודאי מותן שבחול על ממונו להצילו שכח שהיום שבת ושחטו את המסוכנת, אבל מכאן ראי' לדעת הרא"ש שהבאתי לעיל, גם בסיכון של ע"ז לא אסרו הבשר של המסוכנת, אע"פ שעבר איסור תורה בהאי שחיטה שהוא מותן מ"מ לא אסרו הבשר, משום דלא ניכר בبشر מעשה שהוא מותן כמו בגדי הכרבר, וא"כ גם במעשה שבת לא נהמי יותר ולא נאסר עולמית רק במבשלה וכדומה, שניכר בכל המאכל, אבל לא בשוחט, והוא נקודה נפלאה ודוי"ק.

עוד יש לי להעיר על שיטת רשי"ז'יל שכותב לקמן דסוגי' דהכא חולקת על סוגי' דגיטין דין הטעם לר"י משום דקנס שוגג אטו מזיד כדאמר בגיטין, אלא אסרו כדי שלא להנות מאיסורה, וכן בעין להמתין בצדדי שעשה וגם אין חילוק בין לו לאחרים, דאי משום קנסו שוגג אטו מזיד הו"ל לאסור לו עולמית מזיד, ולאחרים הי' מותר גם בו ביום.

ואני חמוה דעת"כ כי קנס שוגג אטו מזיד מהא דקנס בנוטע בשבת ולא בשבייעת עי"ש בגיטין, ושם א"א לומר דמשום שלא להנות מאיסורה דמי"ש שביעית משבת.

עוד קשה לי מהא דאמר שם בנוטע דעיקר, משמע דאסור גם בהנהה דעת"כ מציא למכוון, ובמבשל לא מצין אלא אסרו לו האכילה ולמכרו שרי, ואע"ג דמboveש שוה יותר, והנהנה במכירתו, ועיין ברמב"ם פ"ז הל' כ"ג שכותב, ישראל שעשה מלאכה בשבת אם עבר ועשה בדברן אסור לו להנות מאותו מלאכה לעולם וכו', כיitz ישראלי שבישל מזיד למ"ש יאכל לאחררים, אבל לו לא יכול עולמית וכו', וכן כל כיוצא בהז' עכ"ל, פתח באסור להנות, וסימן בליא אכל עולמית, אבל לאחרים שרי, משמע דמותר למוכר התבשיל לאחררים, עוד קשה לי על הרמב"ם, דהשmitt ולא היבא הדין דנותע בשבת דעיקר בין בשוגג ובין מזיד, ובזה חילוק בדיןינו מבשל, ואמת דבנותע א"א למסנו באופן אחר רק בყער, אבל עכ"פ hei לו להיבאו בפ"ע, ולא לכללו בכל כיוצא בהז'.

עוד קשה לי על הרמב"ם איך מפרש האי מבשל דתורות כתרי', כיון דשם קתני נמי נוטע דבשוגג יקיים והוא כר"מ ולא כר"י.

גם על תוס' גיטין יש לי להעיר, דבגמ' שם פריך מותני' דמעשר מבשל על ר"מ דקנס במטמא ומדמע דרבנן, וככתבו התוס' דמשום DST מותני' ר"מ קפריך, ווערנני חתני הרב משבעש נ"י דהא מעשר ומבשל קתני בהדי' במשנה, וא"כ עכ"ר ר"מ קאמר, דמבשל קנס ר"י שוגג אטו מזיד - ואני הוסיף בתיאמה על הגמ' למה ליה להקשות ר"מ אדר"מ, דיותר הי' ליה להקשות דמותני' דמבשל ומעשר מני, דאי ר"מ קשה מעשר, ואי ר"י קשה מבשל - וכל זאת צ"ע.

רש"י ד"ה מיחל, המערש שני הואר ויכול לתקן באמירה בעלמא, ולומר הרי הוא מחולל על מעות שיש לי בתוך הבית, לא התירו לו חכמים לשוטתו ולסמוד אברירה, אבל בתו"מ וכי עכ"ל, עיין

מיمرة דר' חנן, לא דקדקו יפה במימורה דר"ה, שלא אמר הלכה ממשמי' דרב כמו בכל מקום, אלא דחיי' בר רב דרש ממשמי' דרב, והיינו נמי דדרש בפרקא ממשמי' דרבנו, כי כן עשה גם אביו בעצמו, דדרש בפרקא כר"י לאסור באכילה ליוםא, אבל להלכה הלא מורה לתלמידי' כר"מ, וא"כ עכ"ב מוקי' משנתינו נמי כר"מ דמוותר גם ביוםא, ויה"כ דנקט, משום DST לתנא דידן כי האי תנא דחמירא לי' שבת ע"ז, ואתה לאשמעין דרך אגב דיווה"כ דינוי בזה שבת, דבזמן היה שחייבתו נבלה וכמוש"כ למעלה.

ולפ"ז הצעה הלו' מיושב הרמב"ם כמיין חומר, דהא דפרקיך ונוקמי' במזיד וכר"מ הוא בס"ז דנסבין חבירי, וכאשר מתרץ לו דשבת דומי' דיווה"כ, והוא לפי התנא דפליג על האי תנא דחמירא לי' שבת ע"ז, וכן מצינו לאוקמי' גם במזיד אבל לאחר רשות מוקי' מותני' כר"מ דר' חנן, דרב רק בפרקא דרש כן, אבל באמצעות מוקי' מותני' כר"מ וכלהקה, אז צרכין לתרץ הא דקצתנו יוה"כ לאשמעין דיווה"כ כשבת לעניין דשחיטת מומור נבלה, שבוב א"א לאוקמי' במזיד, משום דשחיתתו מומור נבלה.

ולפ"ז הרמב"ם דפסק כר"י ודלא כרב, וגם פסק כהאי תנא דחמירא לי' שבת ע"ז, ליל הא דנסבין חבירי' דמשום שבת דומי' דיווה"כ אתני' כר"י, אלא דבלאי' הפסק כר"י, ומישנתינו לא אייררי' כל בדיני' מעשה שבת, ויה"כ נקט משום דומי' דשבת בcn"ל, וליאו כאן סתמא לעניין מעשה שבת כלל, והאי משנה דתורות מפרש כר"י מטעם שכתבנו למעלה ודוי"ק.

ואבאר עוד שיש להעיר על כל הנני אמוראי דרצו למימור ר"י דהנהן או דכלים או דנרות, ובכל אלו משום מוקצה נעה בה, וממילא דליך חילוק בין שוגג למזיד, וגם במוש" מותר מיד, ואין צrisk להמתין בצדדי שעשה, וגם בחוליה והבריא מותר, וכי לא ידעו ההני אמוראי מדין דמעשה שבת, דהוא משנה מפורשת בתורות ובՐ"תא דפליגנו בה ר"מ ור"י הסנדל, השגורה בפי האמוראים במס' שבת, אבל הא לא קשי' לי דהרי רב עכ"ב מותני' דיקיך דשבת דומי' דיווה"כ, ולדידחו איינו דומי' דיווה"כ בחוליה והבריא, דיל' ניהו דגמ' לדידחו שבת דומי' דיווה"כ, אבל לא דיקי' יכול האי לומר דבunning ממש לכל מיili, ותדע שכן הוא, דריש' מפרש מיד דידי' דשבת דומי' דיווה"כ, עכ"פ דהש"ס עכ"ב לא ידע זאת, כשהקשה ונוקמי' במזיד כר"מ, עד שהמתרטז אומר לו דשבת דומי' דיווה"כ אלא ודאי. עיקר הדיויקא שפיר ידע גם המקשו, אבל לא ידע דבעין דומי' ממש, דכמו יוה"כ בין שוגג ובין מזיד. וזה ברור אבל קושית הראשונה כראוי מוצקת היתכן שלא ידעו מאיסור מעשה שבת.

אבל מה שנלעפ"ד הוא דהני אמוראי סברו, דשוחט כיון דמקלקל הוא, אלא דמי"מ מלאת מחשבת מקרי מפני שהוא רוצה לאכול, לגבי' מעשה שבת לא מקרי הנהה, דמ"ש מסcin של ע"ז דמוותר לשחותה בה אפ"ל לכתהלה מטעה דמקלקל, והרי' מעשיה שבת מטעם שלא להנות מאיסורה קאתין עליה וכמוש"כ רשי' לקמן בסוגי' זו, لكن מעשה שבת לא שייך רק באזון מלאות שמשביחין ומעלון את החוץ בשווי, כמו מבשל ונוטע וכן מעשר, אבל מלאת נתילת נשמה דמקלקל את שוו' ובאכילה אין כאן רק גורם הנהה לא נאסר, כך סברו הני אמוראי, שלא חזו בשוחט לאיסור מעשה שבת, שוב הראה לי בני הרב האברך נ"י שהגאון מהר"ש אוללמאן צ"ל הקשה באמרת איז הוה שוחט שהוא מאיסור מושם מעשה שבת, ומ"ש מסcin של ע"ז דמוותר לשחותה בה. אולם לפע"ד ניהו דשפיר מישוב בהזה מה שהני אמוראים לא חזו למעשה שבת בשוחט, אבל על אוקימתא דר"א אין מקום לתמונה, דינהו דלא מצאו מקום לאסור בסיכון של ע"ז הגורם הנהה, הלא כתבנו למעלה

הדרך השני הוא לומר, כיוון דהצירה מחייב להכחיש את הידיעה, הרי הדבר מעיקרא מוטל בספק ואין לדען עפ"י הידיעה לומר, דخل אז המבורר קמי' שמיा, לאחר דהצירה מחייב לסתור את הידיעה, וממילא לא חל העירוב והתרומה על שום אחת מהן, ושני דרכים אלו, מופרשים בתוס' עירובין דף ל"ז ע"ב ד"ה אלא מעתה, בסתם Tos' סברו שם שאין ברירה היינו דלא חל כלל והוא טבל כדמיעיקרא, אבל בשם מהר"י כתבו אין אין ברירה אחת מהן תרומה, אז זה או זה, וממילא מותר לכהן לאכול שניהם אף אם אין ברירה עי"ש, והוא נ"כ שיטת רשי' כאשר הראיתך למלعلاה. **ומאחר** שצינו לכל זאת, אין כאן שום קושי' על רשי', דשפיר תל היחילול על מע"ש אף למ"ד א"ב דכיון דבכוב'כ אכן כאן מע"ש או זה או זה, למה לא חיל היחילול, גם מה שהקשינו דהרי לבני תרומה ומטרש ראשון בלא"ה צריך לסמוך אמרה, ומה לא יסמכ גםampus שמי' קושי' זו אין לה מקום אלא לדעת התוס'adam א"ב בלא"ה טבל הו, וא"כ מה לי אם הוא טבל מצד שלא נפרש רק תוי'ם או לו נפרש מאומה, אבל לדעת רשי' דהכל חל, והיין מתוקן, אלא דלמ"ד א"ב אפשר שישתנה תרומה ומע"ש מהם איסורים נפרדים, וכי בשביל שלא נוכל לתוך שלא ישתנה תרומה, לא נתכון שלא ישתה מע"ש שלא בקדשות מע"ש אתמהה, וקושי' התוס' מן התוספותה וכן מהא דamer, אי אתם מודים לי שמא יבקע בידי הפרשה, הרי טבל למפרע, מכח'כ' למ"ד א"ב, דמה שאמרינו דאפשר שתנה תרומה, דוקא בא לידי הפרשה, דליך ספק אחר אלא שמא שי לוגין אחרים היו מיעדים להפריש מצד הדעת הקודמת, דשما לא ה' מועתך להפריש מאומה ואח'כ' נשנה הדבר עי' בחירה, להא לא חיישין כלל, דברי הוא ה' אמר שיפריש, והפריש כמו שאמר, ומהיכי תיתני נאמר, דמ"מ עפ"י הדעת ה' מועתך שלא להפריש, ולכנן אין חחש אחר אלא שמא שני לוגין אחרין היו מעותדיין להפריש ושתאן עי' בחרותו החפשתי, אבל אם באמת לא בא לידי הפרשה עי' איזה סיבה שייה', הרי אין אומרים בטוח כן היהת הדעת הקודמת וממילא דלא ה' מועתך להפריש כלל ואין כאן תרומה, והדברים עתיקין ותברתי קונטראס מיוחד לסוגי' דברירה המפוזרת בכל הש"ס, ואיזה גרגון מקונטראס תמצא גם במסכתא או בפתחה או במקומו, ודוק' היטב.

ע"ב Tos' ד"ה אמר דשמעת לי לר' מוקצת מחמת מיאוס וכו', דחו' בעלמא הוא דמוקצת מחמת איסור חמוץ ממו'ר ממו'ר מוחמת מיאוס דהא لكمנו וכוי עכ'ל ולפער'ן' נראה לישב, דהא דקאמר, אימור דשמעת ל', קסמרק על הא דמסיק לבסוף, ודילמא שני אימור דחו' דחו' בידים, ור'ל דהכא במוקצת מחמת מיאוס, ה'תס' דחו' דחו' בידים עי' שהשתמש בתוכו, והיה סובר דמיד' דמאייס מוקצת אינש מדעת' למגרי, משא'כ' בשחתה כאן, אין דחו' בידים, והמותר, אין, דעתנו כל הנרות וכו', לא הבין כוונתו, עד שהסביר לו דודאי בשחטו בידים, כך לי מוקצת מחמת איסור או מחמת מיאוס, אבל כוונתי היהת משום דחו' בידים גרע מוחמת מיאוס, אבל מה דאמר لكمנו דר' מ' אית ל' בשחות מוקצת, ע"ג דלית לי' מוקצת מחמת מיאוס, עכ' משום דר' מ' לית לי' דמקצת אינש מדעת' מידי' דמאיוס, וא"כ שפיר קיל מיאוס מאיסור, אצל לר'י דס'ל דמיד' דמאיוס מוקצת אינש מדעת' למגרי, נר של חרס חמוץ מבהמה לשחתה, משום דהאי הקצה עי' מעשה, והאי מmilא איתקי' ודוק'ק.

ד"ה ט' ע"ב ג' מר' הלכתא השוחט לחולה בשבת מותר לבריא באהומצא, מ"ט כיוון דאי' לא יכולתبشر ולא שחתה וכוי' המבשל

בתוס' יומה נ"ה ובכמה מקומות עוד, שמתחמיים על פי זה, חדא, בא קביעות מקום איך מתחילה, ועוד דהרי בפי' קתני בתוספותא, דמפריש אח'כ' תשעה מע"ש, ואם לא הפריש הרי שתה טבים למפרע, כמו שאמר لكمנו בגמ' מודים לי שמא יבקע הנוד ומצא שותה טבים למפרע עי"ש בתוס'. ואני אוסף להகשות חדא, מה מהני לי' חילול זה כיוון דס'ס לענין תוי'ם עלי' לסמוך אברירה, שנית דהרי גם לחילול עניין ברייה דאם אין המע"ש מבורר ולא חל השם מע"ש עלי' איך מציב מתחלה.

אבל אגלה לך בזה סוד עמוק של עניין ברייה, ופלוגתת רשי' ותוס' בפירוש דין ברייה, אבל רק בקיצור תמצית הדברים של קונטראס על סוג'י' דברירה, והוא:

ধהנה בדבר שנטבר, אלא דחרוון ידיעה איכה עד שצריך להתנות, כמו במניח עירוב, אם בא חכם לזרחה, ה' עירובו לזרחה, ואם למערב ה' עירובו למערב, זה לא כ"ע חל, וכגד אמר لكمנו ר'י, וכבר בא חכם הר'י כבר מבורר הדבר אלא דחרוון ידיעה של המניה איכא כאן עד שצריך להתנות, ואתה אינו מסיד חלות העירוב, אולם אם עדין חכם לא בא, ובידו לבוא בשבת בין לזרחה ובין למערב, והוא תולה חלות עירובו בביאת החכם לרוח זה או זה, בה נפלנו בפלוגתא גדולה של ברייה, דלמ"ד יש ברייה, סבר דגם בה לא איכא ידיעה הקודמת לאיזה רוח יבא החכם, ורק מתנו ביצה נ"ט ע"ב ד"ה הכא במ"ע בסה"ד וז"ל, "אמירין מר מדידי' קומלא, מים שעלו בצדו הון המבוררין מן השמים לחלקו" עכ'ל הרי ביצה ל"ט ע"ב ד"ה הכא במ"ע בסה"ד וז"ל, והסבירו לנו איזה רוח ישב ברייה, כתובה ברש"י לפניך, שהטעם שהוא אמור ישב ברייה, הוא מפני שככל המעשים הנעשים בעולם, הנה מסודרים גלויים וידועים מז' ומקדם, רק נעלמים מתנו והוא הכל, כמו וכבר בא חכם.

ומעתה מה מшиб האי מ"ד דס'ל איזן ברייה, הלא מובן מאלי, שהוא צוח, הרי אתה מכחיש בבחירה, הלא יסוד כל יסודי הדת הוא שהאדם פשוט לעשות או למנוע מלעשות כפי רצונו של עתה בily מונע או מכך מלמעלה וא"כ החכם בידו ה' לבוא בשבת לאיזה רוח שיריצה עתה בשבת, ואיך תוכל לומר דהוה כדי שכך בראה ביצה בא, אלא דבזה יש לנו שני דרכים אשר בא פליגו רשי' ותוס', דריש'י لكمן בד"ה אוסרין כתוב וז"ל, "אלמא לר'י ליל ברייה, וחיש שמא תרומה שתה" עכ'ל וכל הרואה ישתומם, איך אפשר דשתה תרומה הלא הוא אמר מה שאני עתיד להפריש ה' תרומה, ואיך יחיל על מה שלא הפריש, וכן קמתמה ק"י הגאון ר'ע"א ז"ל בהגחותיו למשניות, אבל לפי האמור האי מ"ד כ' דן, הלא אנו צרכין להאמין בידיעה ובחירה גס שניהם ע"פ' שהם שני הפסים בנושא אחד, וכמ"כ הרמב"ם ז"ל בה' תשובה, כי לא מוחשובות מחשובותיכם ועכ'פ' שניהם אמות יש ידיעה הקודמת שאינה מכרחת, لكن ש גם בחירה המבטלת את הדעת, והיינו שפע'י' חק הדעת ה' החכם מועתך לבוא לזרחה, ועפ"י' ידיעה זו חל העירוב לזרחה, כי מה שאמר יבא החכם לזרחה עכ' כוונתו אם כפי הדעת העלונה מועתך לבוא לזרחה, כי לויל זאת לא מצא העירוב מקום לחול עתה השבת, אבל בכ"י לאחר בר החכם מועתך עצמו לילך למערב, ואיך ילק' המניה למערב כיון דכבר ה' חל עירובו לזרחה, וכן בהפרש תוי'ם דילמא עפ"י הדעת ה' יי' מועתדים שני לוגין אחרים לחיות נפרשים וחל עליהם שם תרומה, כי על המועתדים לפירוש אמר, "שאני טוביד להפריש" אבל כשבא לשותה أولי בחר הוא בבחירה החפשית, לשותה אותו שני לוגין שהיו עתדים להיות נפרשים מצד חוק הדעת, הרי נמצא דשתה התרומה.

איכא לכתהלה חשש שמא אתה למייעבד באידך גיסא, והוא מצא במסים קושיתו, אבל צור וקנה מ"ט לכתהלה לא, אלא דרך הש"ס הוא במקומות דיש לפrox מפורש לא קסמרק אסברא להקשות ממנה, וכאן בברייתא מפורש דצור וקנה אפילו לכתהלה די נפרש בכל דיעבד הוא, מהה השמשת האי תנא מגיל יד, אלא דהמחרש"א ז"ל ליקמן משיג עליו וכו' ז"ל, "וגם תורצטו אינו מבורר שכטב דלרווחא דמלטה פריך מברייתא וכו', זה איינו, דהא כיון דאייצטריך למיתני בכל שוחטין ולאתוויי כל הנני בתלוש, ע"כ און הסברא פשוטה בהן, זומני דכל הנני דקANTI הכל שוחטין" עכ"ל, ולכאורה יש לתמורה על דבריו הלא ודאי אית בהוא רבותא, שלא נטעה לומר דבעינן כל דוקא, דנילוף ממאלכת דאברהם, וגם לענין חולין ליבעי כל, ואח"כ מצאתי שגム הרא יוסף ז"ל ליקמן י"ז ע"א כתוב כן, אבל אני רואה שהמחרש"א נשמר מזה, שהרי כתוב „ולאתוויי כל הנני בתלוש“, ור"ל למה לי צור קנה ואוכוכית, דאי בשביב שלא בעי כל, בחדא סגי, אבל ודאי דאיכא בכל חדאי דגע"פ דלא בעינן כל ליה, ולפע"ד דמפני דיש רבותא בכל הנני דגע"פ אונן כל שוחט באמת כולין התנא חדך לשות בסכין, ואם יש לפניו סכין ושוחט באחד מכל אלו, ה"י מקום לחוש דלאיזה כונה שוחט בהני, כי ענין שחיטה הי' שוחט במוחבר כמו צפורה, ופלא ענייני שלא ראייתי מי שייתעורר על זה.

ע"ש גמר ל"ק כאן במחובר מעיקרא, וכאן בתלוש ולבסוף חבירו, הנה כתבנו לעיל דעתמא דמחובר הוא משום דאיו דרך הלכה והבאה בכך, וכן משמעו ממה שתבו התוס' כאן, דמשום שמא ידרוס ודאי דאיו חילוק בין חולש ולבסוף חבירו למחובר מעיקרא, ובכל זאת אנו רואין, דח"ל עשו הא פסול מחובר לגזה"כ חק בלי טעם, ע"י שמחליך בין מחובר מעיקרא לתלוש ולבסוף חבירו, אבל כן דרכן של חז"ל במקומות אין מספר, מפני טעם כמוס ש"ה"י להם בזאת, והרי תראה בשחיטה עצמה כמה דיןאים אשר על ידים נעשה העניין חק יותר מחיק פרה אדומה, למשל שהי' פסולת בשחיטה וכיון את זאת, כי הטעם גליו לכל, למען לא יאריך לענות נפש הבעה"ח שלא לצורך, ואח"כ בא רבא ליקמן ל"ב ע"א ואמר, השוחט בסכין רעה אפילו כל היום כלו כשרה, וענין שחיטה עצמה הלא היא בסימנים, כדי שתצא נפשה ע"י שפיקת דם הנפש על הארץ, אשר בשביל זה קראת התורה האי מעשה, גבי היה וועפ' בלשון שפיקת דם שנ', כי יצוד וכו' ושפוך את דמו, ואת שחיטה לר' ישמעאל, וגם לר"ע עכ"פ נחרה בסימנים, עיין ריש"י ליקמן כ"ח ע"א דה לטהרה מידי, וענין חינוך גבי מצות שחיטה, ולבסוף שגינו במתניתנו ליקמן ל"ג ע"א דהשוחט ולא יצא מכם דם כשרים עיין שם מה שכתבתי בזאת, והנה בלא יצא שום טיפת דם, הרי האי מעשה שחיטה מעשה קוף בعلמא, והmittah ע"כ מחלוקת סיבה אחרת נתהווה עין ברמבי"ס שם ובדברנו, ובכל זאת אמרו חיל' דכשרה, ועשו ע"י זה מעשה השחיטה לך בלי טעם ולקולא ומזה יש תשובה נציגת מה שכתב קדוש זקנינו בעחתת"ס ז"ל בתשוי סי' רנ"ד ל"ז, דהא דלא דרישין תעמא דקרה גם לר"י עיי"ש, וזה נפרק מאלף מקומות ודי דרישין תעמא דקרה גם לר"י עיי"ש, וזה נפרק מאלף מקומות וחיך מהן כאן, דהרי איון לך טעם יותר מבורר משבחיטה שהיא אי שפיקת הדם, ובכ"מ לא משגיחין על הטעם, ומכלין בשוחט את המsocנת שלא יצא ממנה אפילו טפה אחת שכרה אם פשטה דהה או רגלה, ולא עוד אלא דגס ר"ש דדורש תעמא דקרה איון חולק על זה שהרי ר"ש איררי שם במשנה ואומר הוכשרה בשחיטה, והדברים עתיקין, וידועים לידעני בינה, ודוו"ק.

ד"ט ע"א גמר, אמר מר השוחט במוכני כשרה, והוא תניא

לחולה בשבת אסור לבריא גירה שמא יربה בשביבו, ע"כ, מקשין העולם לפי דעת הראשונים, דריבוי בשיעורא הוה איסור תורה, וכמו שמכוח מגמי מוחות ס"ד ע"א דבאי רבא, חוליה שאמדוהו לשתי גרוגרת, ויש שתי גרוגרת בשתי עוקצין, ושלש בעוקץ אחד, הי מניינו מיטין וכו' עיי"ש, א"כ כאן בשוחט נמי ניחוש שישוחט עופ גдол עע"פ שסגי לחולה בקטן - קושי ז' אין לה התחלה, קרוב קושיות העולם, דהני מקשין לא חשו לקמחייה, דאסיר ריבוי בשיעורא לא שיך אלא במקומות דיש חלק המלאכה לשתיים ושלש, וכמו בתלישת גרוגרת, דהוה מצי לתלשן בשלש תלישות, עע"פ שתלשן בב"א, הוה ריבוי בשיעורא כמלאה בפ"ע, אבל בשחיטה שא"א לחلك המלאכה של נטילת נשמה לחלקים, מה לי שוחט עוף קטו או שור גдол, וזה פשיטה כביעה בכוחתא, ודוו"ק.

משנה שם השוחט במגל יד וכו' ובכל שוחטין חוץ מגל קציר והמגירה והשנים והצפורה מפני שהן חונקין - וכ' רשי ז"ל דמפני שהן חונקין אשרא קאי ולא על צפורה, דעתמא דצפורה מפרש בגמי מושום מחובר עכ"ל, ויש לראות למה באמת כולין התנא חדך טעמא, וכן בחמשה הלכ' שחיטה, ומה לאמנה ששה דהינו שוחט במחובר כמו צפורה, ופלא ענייני שלא ראייתי מי שייתעורר על זה.

ואין לומר פסול מחובר איו מהלכה, אלא נלמד מקרה דזוקח את המאכלת, עיין בהגחות ר"ץ חיות ז"ל שהעיר בזה מגמי יומא כח ע"א דאמרו שם ואנן מאברהנס נקים ונגמור וכן כתוב הערוז דאיו למדין מאברהנס שלא נצטווה, וכן הוא בירושלמי דאיו למדין מוקדם מ"ת, אלא דזאת הי' מקום לישב, דלאו ממה שעשה אברהנס לפינן, אלא מייתורא דקרה ממש"כ התוס' ליקמן ד"ה מנין לשחיטה, אבל א"כ מה השיב ר"ח זריזוה דאברהנס קמ"ל, ועין בהגחות מהרש"ש, שתמה למה לא פסלין במילה מהרור מדכתיב ותקח צפורה צור עיי"ש.

ולכן נראה לפע"ד דקרה דאברהנס המובה בגמי אפסול מחובר איו אלא דרך אסמכתא ועיקר פסול דמחובר ליפין כמו אפסול מושחת ומשיך כדאמר ליקמן בפ"ב דף ל' ע"ב - דהנה עיקור, מושחת ומשיך כדאמר מכות מליקה קוצת ויורד, וזה היא ליקמן דף כ' ע"א א"ר כהנא מכות מליקה קוצת ויורד, ומזכותה ואס מוליך ומביא נמי כשר, איכא שם פלוגתא והאדבעינן במליקה קוצת ויורד לחך מ"ד לעכב, ולחד מצוחה, לא איתפרש מון"ל, כי רק הא דהוא בעצמו של כהן ולא בכלאי איתפרש, דבכליל לא אקרי מליקה, וכמש"כ רשי ליקמן כ' ע"א ד"ה שנ וצפורה דבתלוש אפילו מליקה פסולה לא מקרי, וע"כ לומר דכיון דידיין דבעינן במליקה מחובר, ממילא שמעין דהוא דרך דרשה קוצת ויורד, מפני שאין דרך במחובר להוליך ולהביא, אלא דלמי"ד דלא מעכבר ומוליך ומביא נמי כשר, או דטפי עדיף, ס"ל דכל כמה דלא ממוצע קרא בהדי' כדממעט צואר וסכין, כי עbid מליקה בשחיטה ר"ל דרך מشيخה טפי עדיף, עע"ג דמסתמא מחוחר בקיציצה ומיטה נאמר גם להיפך, דבשחיטה דבעינן דרך משיכה בהלהה והבהה, ממילא בעין תלוש כי רק בתלוש יכול להוליך ולהביא, וקרא דאברהנס דרך אסמכתא קמייתי וכיון דעיקר פסול מחוחר מפסול דרשה קוצת דרכן לא כלו התנא בהדי' איןך דנטתמעטו מושחת, מפני שהן חונקין ולא חותכין דרכ' משיכה, ולכן לא נמנה מהרור בין ההלכות שחיטה לפסול בפ"ע, לנפלע"ד נכון בס"ד, ועין עוד לקמן, ודעין צ"ע ודוו"ק.

גמר' השוחט דיעבד אין לכתהלה לא וכו', ורמיינהו בכל שוחטין וכו', וכטב המחרש"ל בדף הסמוך דלרווחא דמלטה מביא האי ברייטתא, דהא בלא"ה הוה מצי להקשות, דמהיכי תיתי צור וקנה לכתהלה לא, והدين טמו דהרי המקשין מתחיל כן בשלמא מגל יד,

דharma'ם לשיטתו" דס"ל דשחיטה נカリ אין פסול אלא מקרה זורא לך ואכלת מזבחו, لكن כל שישRAL נשתחף בזביחה זו, שוב לא קריין כי "זבחות" אבל התוס' ואשר פסקין נמי דסבירו, דפסול נカリ מזבחת קatta, מミלא גם שותפות נカリ פסול דהרי לא קריין כי "זבחות" זהה ברור כמשמעותם - וממילא נאמר דהחותסתפה דמכתשת נמי שותפות נカリ וכדעת הרמב"ם, ע"כ נמי בהא דרשה זורא לך ואכלת מזבחו כרמב"ם ס"ל, ומה שהביאה החותסתפה קרא דזבחת על פסול נカリ וקורן ונשחתה מלאיה, הא נカリ כדי נסבה דנカリ לא מצין למעט מזבחת אלא מזבחו ואשר ביארתי זאת במקומו, ודוק"ק היבט.

ע"ש גמר', א"ל וי"ז דכתוב אופתא קאמר פרשי"ז, על הבקעת כולה מנותחה לפרק מפני שני הבקעת, ונראה דר"ל בהאי משל,DDRSHA ז דומה לו"ז הכתובת על אופתא, מפני שהדרשה מורה בעין כל, ולחולין עכ"פ תלוש בעין, וזה דומה לו"ז הכתובת על אופתא הנחלה, שהפסידה צורתה כן הדרש זהה, ע"י הא חילוק בין קדשים לחולין הפסיד טumo וכאשר באמת התוס' מתגים ליישב האי דרשה על כנה, ודוק"ק.

ע"ש גמר', אמר רבא פשיטה לי תלוש ולבסוף חבו לעניין ע"ז הוה תלוש וכו', לעניין הקשר זרים תנאי היא וכו', בעי רבא לעניין שיחיטה Mai - ויש להעיר למה לא נילוף מחדא על איןיך ולומר דעתא דע"ז דקאמר תלוש ולבסוף חבו דינו בחלוש, בכ"מ ס"ל כו, והני תנאי בהקשר זרים דפליגו, בכ"מ פליגו, אבל כד נדי'ק ניחא דהיא תלוש ולבסוף חבו אין לא בכל מחובר, ולא בכל חלוש כובון, ולכו במקומות דהקרה מצרך בפריש מחבר ממילא נתמעט תלוש ולבסוף חיבו, ובמקומות דאי'ק קרא בפריש דבעין תלוש נמי ממעט תלוש ולבסוף חיבו, ובמקומות דלא נתרבר הדרשה, ואיקא למימר הци או הци, אי'ק פלוגתא, ולכו בע"ז על ההרים בכ"ל" ריבוי הכל "יכלי" ממעט הכל, لكن אמרין דבעין תלוש כתיב ולא ההרים, הרי מפורש אומר דמחובר לא, וא"כ תלוש ולבסוף חיבו מניין למעט, דהרי אין מ לחבר ממש, אבל בהקשר זרים ממעטין מ לחבר כתובים וכמש"כ רשי"ז לשם ת"כ, וא"כ יתנו מהיר הци או הци, אי'ק פלוגתא, ולכו מבורר בדרשה עצמה, אי'תלוש רחמנא, או שכל שאינו מBORR ברכה לשלו, ולכו פליגו בתלוש ולבסוף חיבו תנאי, וכן רבא מסתפק ושותאל על שיחיטה, דהקרה דבעי כל בקדשים כתיב, אלא מודלא כתיב את העולה אמרין דגס בחולין עכ"פ תלוש ולא מחובר בעין כמש"כ התוס' וא"כ מצי מסתפק על מה קפיד רחמנא בחולין, אי' על תלוש זורא, או שלא יהי מחובר, כי זה תלויל הדין של תלוש ולבסוף חיבו, ובזה נפרק קצת מה שכי התוס', דוקא דרש דבעין תלוש לחולין דז' ודאי הוה תלוש ולבסוף חיבו פסול דהרי ויקח כתיב, דבר הניקח מיד ליד וממוקם למקומות, אלא דבלאי"ה כאן מן התימיא הוא דחקלו חז"ל בין מחובר לתלוш ולבסוף חיבו נגד הסברא הפשטה, דעתם הפסול הוא מושום דקרווב לעשות דרשה ועיקור, אשר באזה אין להקל בין הנושאים וכמש"כ לעיל ודוק"ק.

ע"ב תוס' ז"ה תלוש ולבסוף חבו לעניין שיחיטה, תימא Mai קמבעי לי' וכו' עיין במהרש"ל שסתמה על התוס' דמאי קשי' להו, דהה רבא בתלוש ולבסוף חיבו דמובלט לי' הוא דקמבעי, אבל מתני' מצין לאוקמי בדלא מבטל לי', וכן הוא בראי"ש ורשב"א עתcad'ק, ואני רואה שרשי' נמי מפרש כי, שכ' ז"ל: "ומהאי דלעיל לא משמעו לי' לרABA, כدمפרש ואיזיל" עכ"ל ור' לדכמפרש ואיזיל, דשאני סכך דלא מבטל לי', וממילא ה"ה מחני" דמכתשר בגור וקונה מירוי בדלא מבטל, אלא דהחותס' לא ניחא בהא, מושום

שחיתתו פסולה, לך בא ברנא דפחרא הא ברנא דמי' - ופרש"י ברנא דמי' שחיתתו פסולה, שהמים מגלgin אותו ואין שחיתה זו מכח אדם, ותנן לקמן נפלת סכך וחיתתו פסולה, דכתיב ואחתת ואכלת וכו' עכ"ל - וזה רבות בשנים נתקשה לי, לפי מה פסקין כר"י דASHO מושום חצי וכתבו סכך וחיתתו פסולה, ע"א ד"ה סוף חמה לבוא, דלר"י אין חילוק בין מקרב האש אצל גם כאן אם הוא מקרב הב"ח אצל האי ברנא א"ו ח' רנ"ב סכך כה אדם אלא מאליה שחיתה, ומ"כ המג"א א"ו ח' רנ"ב סכך כה דנוון חיטין לתוך רחיהם של מים בשבת דפטור מושום דאי'נו אלא גרמא, כבר דחאו האחרונים מהאי טעמא שכטבנו, ובגהות ק"ז החת"ס ז"ל שם מחלוקת, בין מלאכת אפי' ובישול דג'ך רק מקרב הדבר אצל האש, וחיב' מושום דכו היה במקדש, ובין תחינה שהיא במקדש שחיקת סמונים בידים ממש, לכן פטור, ואני לא ידעתי איך הוועיל בא לישב דעת המג"א, דמה יענה על הא דתניא בביבה כ"ב ע"א, דמוסיף שמן בבר חייב מושום מעבר, ומלאת הבערה במשכן ואדי לא הייתה ע"י תוספת שמן, ואחר זמן כשיצא ש"ז מהר"ם שיק לאור עולם מצאתי שהגאון ז"ל בא"ח סי' קי"ד ישב נמי על מדוכה זו, ולא מצא מענה אחרת רק לחיש, דהאי שחיתה פסולה דקאמר הכא פסול דרבנן הוה שגוזרו אטו סוף מים לבוא, עיי"ש.

ואני תמה על הגאון ז"ל כי איך מלאו לבו לומר על איסור תורה, שהוא איסור דרבנן מכח קשי', ואפי'ו היא עצמה נגד פשוטות דברי הגמי' ונגד פרשי'ו, וכל הפסיקים לא האצירו כלל שرك מצד גזרה נגעה בה, נתתי אלibi לחקור ולדרוש בטעמא דהא מלטא, עד שהAIR ד' את עני למצוא דברי חוץ, להסיר חומר הקושי' בסברא קלה אבל מוכרת מכח השכל הישר, והוא דודאי דכל המקרב דבר אל האש לא נחשב המעשה כולה לו לבדוק בלא שותפות, דמי' יכול להכחיש, דכך האש דלא אתה מחמתוי', נשתחן עם האדם במעשה זה, והמעשה נעשה בין שניהם, אלא דגבוי מזיק או רוצח, לאחר דבעל האש כבר אלה חצי ונשאר האש בעלי בעלים, והאדם המשתתק עם האש שאין בו רצון, והוא בר דעת ובו רצון, מחייבין אותו גם על חלק שותפו שהוא האש, יותר מזה כתבו התוס' ב'יק דף ו' ע"א ד"ה לאתווי', דאם נשתחן שור ובור ואדם בנזק,adam האדם בכוונה הוא חייב בכל הנזק, ובועל השור והבור פטורין, דאחריות המעשה מוטל הכל על האדם בר דעת, עיי"ש, וכל זאת לעניין חיוב נזקון וכן לעניין חיוב מלאכת שבת דמבחן ואופה חייב גם על חלק שותפו האש, שהי' מוכן מע"ש, לפי שהוא בר דעת, אבל לעניין קיום מצוה במקומות שמוטל עליו לעשותה דבר מה, והוא נשתחן עם אש או מים לעשות הדבר בשותפות, הרי לא קיים המצווה כתיקונה, כיון דכולה מכח אדם בעין ולא חייה, ולכו בשיחיטה דכתיב וובהת אשר מני' לפינן דבעין כה אדם, אם כה אחר כמו מים מעורב בז, הרי לא קריין כי ז' וובהת.

ובסבירא זו נחה דעת, כי היא אמיתית וקללה לעניין, אבל ראייתי עומד נגדה פסק הש"ז סי' ב' סכך, שחולק על המחבר שפסק בכרש ופסול שחיתתו בשותפות, והוא ז"ל מכשירו בפשיטות, וככתב שכן דעת הרמב"ם מדהביה דין דב' אוחזון בסכך וכו' בפ"ב ולא המתין להביאו בפ"ד בין שאר פסולי שחיתה עכ"כ דזוקא בשוחט לע"ז פסול מצד מחשבת עכו"ם, אבל מצד פסול שחיתת נカリ, כיון דישראל משותת עמו, וכן מבואר בתוספתא, עכ"ד'ק עיי"ש בש"ז היבט - אבל באמת הש"ז במקצת" תעיה בדי זה, ואשר כבר כתבתי זאת לעללה בסוגי' דהשותט בשבת,

הרא"ש, ומה לו לחזור על העבר מכבר, כיון דלאו אקראי קסמן, ופרשי"ז זיל' לי" דראי' שהביא הרא"ש מגמ' יומהDKשאלה שם בצד הלבישן פריך מא דהוה הוה, אינה מוכחת דהכא ר' ירמי' קבעי לי' וורי' באמת דרכו לי' למבעי לחודוי בעלמא דבר שאין במציאות כלל, וכן ב"ב כ"ג ע"ב דקבי רגלה אחת בתוך חמשים ורגלה השנית חוץ לחמשים Mai, ועל דבר זה אפקחו מב' מדרשה.

ולפרש גוף האיבען שהוא מוקשה מעד צרך אני להאריך קצת, דהנה לא קמבעי על כל איסורי תורה כמו נבלה וטרפה שהיה להם בשעת מת' מה דינם לאחר מ"ת, ע"כ פשיטה לי' דאסורים דמה לי מה שנtabלה ונטרפה מחודש או שנמצאו קודם מנבלה וטרפה של תmol שלשות, וא"כ מ"ש הני דלא קמבעי לי', ומ"ש האי איברי בשער נחירה דקמבעי לי', אבל דעת כי כבר הודעת לך בעיקר א' שבפטיחה, דלרא"ע דבר נחירה אשטרתי להו במדבר, גם אחר שנצטו על האוביחה בכניםstan לארץ לא ה' בשער נחירה אסרו בלאו דנבלה אלא באיסור עשה דזובחת, אם לא דאתא לאו דלי'ת כל נבלה שנאמר להם ג'כ' אז והוא ATA על הנחירה ופסולי שחיטה, והיא נבלה חדשה שנתהוו עי' העשה דזובחת, שאמורה תורה כל שלא קיימת בה מצות וובהת הרי דין נבלה, ובזה נבון נמי' תמורה ביומה ל'ו ע"ב, דפלו' ר"ע ורואה'ג' אי' עולה מכפרת אלאו דלקט שכחה ופהה, ואמר שם ר' ירמי' דפליגו בלאו דנבלה דר"ע סבר דלאו מעלה הוא ורואה'ג' סבר דלאו לאו מעלה הוא וכמו כן בלקט שכחה ופהה, ופרשי"ז זיל' לאו לאו מעלי', משום דכתיב אחריו לגרת התננה וכו' דהוה עשה, ואע"ג דין זה כאשר ניתוק דכאן א"א לקיים העשה אלא קודם עבירת הלאו, מ"מ כיון דכתיב העשה אחר הלאו, שוב אין לكون ליריה'ג', וכן בלקט שכחה ופהה נמי' ה'י הוה, דכתיב אחר לא תלקט, לעני ולגר תעוזב אותו, עכט"ד רשי' זיל', והתוס' שם הקשו עליו למה לא נקט לאו דטרפה דכתיב קודם לנבלה דאי'נא נמי' עשה אחריו, לכלב תשיליכן אותו, ועוד הקשו דלמה לי' כל להביא לאו דנבלה כיון דמצוי אמר בלקט שכחה ופהה גופה, דלאו לאו מעלי' ה'וא דהה ה'ינו ה'ך, והתוס' שם הקשו עוד קושי' עצומה, דהה אין שום סברא שלא ללקות על אקלת נבלה משום האי עשה שקדמה, וכמ"ש בגמ' מכות ט"ז ע"א, וכי מושם דבר גם עשה עדיף לפטור מליקות, עי'יש מה שנדחקו זהה.

ואני אומר ע"פ שאיני כדאי, כי מעולם לא עלה ע"ד ר' ירמי' לעשות מנבלה לאו הניתק לעשה, כי גם הלשון "לאו מעלי'" ולאו מעלי'א" צוחו וי' על פירוש זה, אבל כוונת ר'י ה'וא דנבלה ה'ינו נחירה או נתנבלה בשחתה, דעל זה נאמר האי לאו אליבא דר"ע, לאו מעלה הוא לדעת ורואה'ג' מפני שנצומה מן העשה דזובחת, ולא ה'י חמור למלוקות שאר לאו דעלמא, כי לולי העשה דזובחת שנתחשה להם, לא היתה זאת בכלל נבלה, כמו במדבר דנאסר להם הנבלה והטרפה ומ"מ בשער נחירה הותר להם, וא"כ לא ה'י הלאו חמור מן העשה שהיא סיבתו, ומדמה האי לאו דלא תלקט נמי' לאו דנבלה, כי הלאו דלא תלקט נצומה מן העשה של לעני ולגר תעוזב אותו, דלולו' דציוותה התורה להניחם לעני'ים לא איכפת לנו אם מלקט או מניח וכן גם האי לאו יה' חמור מן העשה ללקות עליו, וכען סברא זו מצין ג'כ' בתוס' קידושין ל"ח ע"א ד"ה וזה ה'ה לערלה בשתיים שכטבו זיל': "וטבל ע"ג דאי'נו בשאלת מ"מ כיון דאיסרו אינו אלא מחמת תרומה ומעשר, לא חמירי מינ'יהו" עכ"ל, אבל ר"ע סובר דעת'ג' דນמצא הלאו דהה נבלה מעשה דזובחת אבל סכ"ס הרי עבר אמימרא דרחמנא דאמירה לא תאכל כל נבלה, והוא הפירוש האמתי שם, ע"ג שרש'י' ותוס' לא נתנו' לזה, מקום הניתנו' לי.

דנראה להם דוחק גדול לאוקמי צור וקנה דמתני' בدلא מבטל فهو, דשאני סכין דמסתמא לא מבטל לי, ועוד دائ' בدلא מבטל לי, מה שיק' צור וקנה הכא, דהה בסכין דינה הכא דלא ישנות לכתחלה בחברו לכוון, ולכן הוצרכו לתרץ דרבא באמת מוקי מותני' קר'ח, דלית לי פסול מחומר מה"ת, וחיש' ר' רק משום חשש דרשה ומדרבען, ولكن אשמעין בצור וקנה, אפילו מחומר מעיקרה כשר בדייעבד משום דליך פסול מחומר כלל, וביריתא דמצדרת מהוחר אפי'ו לכתלה, בעופא דכליל, או קר'י דלצדין קתני' ולפ'ז תלו' ולבסוף חיבורו דמבטל לי לרבי עדיין לא אפשר אי מיפסל בדייעבד כמחומר מעיקרה, או לא ודוק'.

ע"ש גמר' שוחtiny, מאן תנא רביה, ר' ישמעאל ה'יא, דתני' וכו', הנה פלוגתא דרי'ש ור"ע הוא יסוד ושורש של כל המסכת' הללו, כאשר תורה כי חחות השני נשך פלוגתא זו בכמה וכמה עניינים, ובפירוש פלוגתתם איכא פלוגתא נפלהה, רשי' ותוס' והרמב'ס, וכל אחד מהני פירושים צרך ביאור רחב, וקבעת לי'ה בפתחה עיקר הראשון, הנקרא "השחיטה והנחרה" ושם ביארתי בארכוה הסוגי' כולה, עם הני שלש שיטות של הני שלשה הרועים, וכן לא רציתי לכפול כאן הדברים, וכל הרוצה לעמוד על עומק הסוגי' הלאו לימוד בעיון האי עיקר ויאירו עניין - ולא אחיזר כאן רק על קצת דברים קטנים שלא באו שם לדי' ביאור, ותל'ם.

ע"ש גמר' מתყף לה ר'י וכו' ועוד מעיקרה מ"ט איתסר משום דמרקבי למשכן ולביסוף מ"ט אישתר, משום דמרקבי ממשכן וכש'כ' השטא דאי'ריךקו להו מפי, ויש לראות, ורבה מה קסביר, והגמ' לא חש לתרצוי, אבל מסתמא גברא רבה ממותו לא יאמר מלטה בלא טעמא - ולפ'ז דטעמא דרביה, דסבור הא דנאסר להם בשער תאזה במדבר לרי'ש הוא משום דעתין לא קיימו מצוות התלויין בארץ ואפי'ו ממצוות שאין תלויין, הרבה מהן לא קיימו במדבר, עי'ון רמב'ז עה'ת ריש דברים, וכן לא היו ראיין להמית בע"ח למלאות תאזה אלא בשחריבו קרבן, אבל שנכנסו לארץ, ונעשה שומרי המצוות בארץ, הותר להם הבשר, אפי'ו להשביע תאונות נפשם בלא הקרבה עי'ון מש'כ' בריש מיכלtiny בעניין זה, וכן ה'ו'א כשללו ונוטבלו מן המצוות התלויין בארץ, וגם אותן המצוות הנהוגין בחויל' ובגלו', רפואיים בידם, וגם כי עיקר המצוות מהה בארץ ממש'כ' הרמב'ז זיל' עה'ת בכמה מקומות, ייחזו לאיסורן הראשון קמ'יל, ומ'מ לא קיבל ר' יוסף טעם זה, לפי מה דמסיק לקמן, דגם לר'י'ש הותר להם במדבר מה דלא חי' להקרבה, מקרה דכאשר יاقل את הצבי ואת האיל, הרי דין אין הטעם נ"ל. ועי'ון בח' ק"ז בעה'ת"ס זיל' מה שכטב עין זה ודוק'.

ד"ז ע"א גמר' בשלמא ל"ע דamar בשער תאזה לא איתסר כלל וכו' ויל'יד למה בכל הני בשלמא לרי'ש דלעיל, לא קמחדר סברתו של רשי'ש, אלא קסמן על המבואר לעיל בבמא'י קמפלגי, וכן בא'י בשלמא לרי'ע חז'ר לשנות טumo דבשר תאזה לא איתסר כלל, אבל ניחא, דלעיל מיד כשלליק מבמא'י קמפלגי לא ה'י מן היצור לחזר על סברת רשי'ש וכיון שההתחלין כן לא שינוי לשונו גם בכל הני בשלמא שאח'כ', אבל כשההתחלין להקשوت על ר'ע שכבר נתרחק הרבה מביאור טumo, חז'ר לשנות טumo דבשר תאזה לא איתסר כלל, והוא פשוט.

ע"ש גמר' בעי ר'י איברי בשער נחירה שהכניסו עמהם לארץ מהו, הנה רשי' זיל' פירושDDRוש וקבל שכר ה'וא, אבל הרא"ש זיל' הקשה, דלא מצינו כן אלא למסבר קראי, אבל קבוע בעיא בגמ' לא צריך לא אשכחן, וכן כתוב דנפ'ם לעניין מודר הנהה עי'יש ועי'ון בנוב'ת חי'ז ס'ה בביאור דברי הרא"ש, ובאמת קשה מאד לישב דבריו, דלמה לא בעי ר'י על מודר הנהה ובמציאות

איך גдолי הרמב"ם ואחרונים נסתמכו בסבוך השגיאות בהבנת פסקי הרמב"ם בענין זה, עד שנתרבו להם הקשיות למעלה ראש, וצטרכו לכнос בדוחק אחר דוחק, אבל גם זאת אמרת כי סוג' הש"ס הללו שהיא אחת מהסוגיות הייתר סתוםות, ומולבשת בנוסטרות הפsti, גורמת להם שלא ירצו לסוף דעת רבינו הגדל הרמב"ם, אשר כל רז לא אנוס ל"י וידע מה בחשוכה ונורה עמי".

הנה הרואה את הסוג' הללו בעין בקורס עמוד ומשתומים, ממנהן תנן בכל שוחטין חז' מגל קצר והמגירה וכו' מפני שהן חונקי, והרמב"ם פסק האידי דין באיה לישנא, "ובאי זה דבר שוחטין, בין בסכין של מחותכות, בין בצור או בוככית או בקרמית של קנה הראם, וכיוצא בהן מדברים החותכנים, והוא שיחי" פיה חד ולא ה"י בה פגס וכ"ו" עכ"ל, והוא דין דהאי מתני' אלא דתמותת מה דקתי נ' במשנה, חז' מגל קצר והמגירה וכו' כתוב הרמב"ם, והוא שיחי" פיה חד ולא ה"י בה פגס, וזאת על כרחני רק ע"י בדיקת סכין בהבנת הלב וביחסוב הדעת נוכל לידע כי בסוף ההלכה כתוב, "אבל אם ה"י כמו תלם בחודו של דבר שוחטין בו ואפיו ה"י התלם הזה קטון ביוטר, שחייב פסולה" עכ"ל הרי דלא התנה שום תנאי בהאי תלם וככתב אפיו קטון ביוטר דהינו שرك נרגש בלבד, אע"פ שאינה אוגרת שום דבר שחייב פסולה, ואיזה מරחק רב אי'ך מן המשנה דקתי נ' מגל קצר והמגירה ובין הרמב"ם של' והוא שלא ה"י בו פגס ואפיו קטון ביוטר, דלפי דין זה ע"כ ציריך בדיקת הסכין, בדיקה מעולה ביישוב הדעת והבנת הלב, והשוחט בסTEM סכין או דבר אחר בלי בדיקה הרי זה נבלה, וא"כ הרי מה דאמר במשנה בכל שוחטין הינו ע"י בדיקה מפגימה כל דחו, וכאשר מפרשין המשנה דהכל שוחטין אליבא דר"א אפיו במומר או"ע אבל בבדיקה סכין, כן צריךין לפרש גם היא בכל שוחטין רק ע"י בדיקה מכל פגס כ"ד, ואין שיד' אח"כ לומר חז' מגל קצר והמגירה מפני שהן חונקי, ומ' מון בני הדעת לא יודה, כי האי תנא, דתנא האי מי' משנה לא עלה על דעתו לפסול השחיטה בסTEM סכין בלא בדיקה, ואפיו לכתחה, ואיך נבין את זאת.

אבל כבר ידעת דכל המסת' נשית אליבא דר"ע קודם חז'ה, ולא מיקרי נסלה בשחיטה אלא בשכל השחיטה בפיסול נשחתה, ואפיו סימן אחד בפיסול, נתהר מיד נבלה ע"י סימן השני, ופיסול במקצת הסימן לפי שנברא אפיו באכילה שרי עכ"פ מה"ת, לא מביע בסTEM שחיטות דשותט את הקנה תחליה, דלא מצי מיטרף במקצת ושת בפיסול, אלא איפלו אםaira דמקצת הוושט נשחת בדרשה או בעיקר דסכין פגימה קודם שחיטת הקנה, ג"כ אין מעשה טרופות אליבא דר"ע שקודם חז'ה, דהרי כל מעשה טרופות בסימנים אם גמרן עד שמת הבע"ח הרי זו נחרה כי הנחירה בסימנים היה, וא"כ אין כאן טרפה אלא נבלה, וכאשר ביאנו זאת בארכוה لكمן ל"ב בסוג' דשם, ולאו נבלה שנאמר על הנחירה, הוא אם לא נתקיים בה מצות שחיטה אבל האי, הלא נשחתה כראוי' ואיך אפשר להיות נבלה ושוחטה, והבן את זאת כי הוא אמרת לאמתנו, וא"כ השוחט נסתם סכין לר"ע קודם חז'ה, אע"פ שמסתמא יש בה פגס אחת או כנמה פגימות מ"מ רוב הסכין לא נגס, וא"כ רוב הסימנים נשחתים, ושהחיטה מעליה הוה, וטרופות לא הוה אלא או שנתקב את הוושט וסילק את ידו, כיו' דלא נחרה מקרין מילא טרפה הוה, אבל כאן שומר את הסימנים, הלא נחרה לאו טרפה הוה, ואיך יגרע מושם שחיתה, ונחרה לא הוה, דשחיטה כשרה לא מכך להצרכך עם האי מיעוט באכילה דלא לטהר נמי כוון זה, דשליש של שחיטה לא מצטרך עם שלישי של הגמא

ומעתה האי ר' ירמי דהותם, קמבע לי' הכא אליבא דר"ע ניהו דמחיב מלוקות אלו דבשר נחרה כנ"ל, מ"מ באברי בשר נחרה שהיכנסו לא"י, אולי לא חלallo כל דכיוון נצמץ מן העשה דוחבתה דהוא מצוה אגרה, וכל שלא ה"י במצבה לשחיטת הרי אין בו עשה זו, וא"כ על האברים שהיכנסו לא מצין למירר דאיכא עלייהם עשה דאיתנה זובה, כיון דאברים לאו בני שחיטה נינהו, והעשה נתחדשה עתה שכבר היו אברים וא"כ אולי גם הלאו לא נאמר עליהם, או נאמר כיון דכל בשר אין זובה דין נבלה יש לו, כמו כן הני, וה"ה דהוה מצי למיבעי בהמה שיש לה עיקור סימנים, לדעת הבה"ג שאינה טרפה אלא שאין שחיטה מועלת בה, שהיכנסה לא"י מהו, דהרי עליה לא נארמה העשה דוחבתה, אם קאי עליה בלאו נבלה אם נחרה, אבל עתה בהמה בסימנים עקרים, כיון דהה' עליה עשה דוחבתה קודם שנעקרו סימני, או עכ"פ בمعنى אמה אגב אמה, ודאי אית' בה איסור נבלה בנחרה, ואולי גם איסור עשה דאיתנה זובה, אע"ג דהעשה אגרה קאי, מ"מ כיון לקודם העיקור היה עלה איסור עשה דאיתנה זובה, שוב לא פקע האי איסור ממנה ודז"ק היטב.

ע"ב גמר' ת"ד סכין שיש בה פגימות הרבה תזוזן מגירה שאין בה אלא פגימה אחת, אוגרת פסולה, מסוכסכת כשרה וכו', הנה בעין פגימות הסcin חברתי והוציאתי לאור קוונטרס מיוחד בשם "הלכה למעשה" והתמצית ממנה אספתי בפתחה עיקר ו' בדיקת הסcin לשחיטה" עי"ש היטב כי אכן אקר בדבירים.

הרא" ש' זל הביא לשון הרמב"ם ז"ל שכ' סcin שתבדוק בהלכה ולא תריגש שיש בה פגס, וכשתחזרו ותבדוק אותה בהבא, תרניש שיש בה פגס וכו', ותמה לעליו הרה"ש במסוכסכת כיון שזקופה היא מצד אחד, אך לא יריגש באכבעו כשהוא יורד לתוכה, והمعدני יוט' המליך بعد הרמב"ם דס"ל קר"ף ז' זל דבירידתו אינה קורעת, וכוונתו בהמה ש' "ולא תריגש" פגימה הקורעת עי"ש.

והנה אמרת הדבר דגם הרמב"ם קר"ף לא הזכיר הא דמוקי בגמ' מסוכסכת, כגון דקימא ארישא דסכינא, אבל ללימוד משה דסובר קר"ף וביעין דזוקא פגימה הקורעת, ולא מיפסל בפגיעה הנרגשת, הוא דבר בטל, שהרי הרמב"ם ברור מללו דמדובר בבדיקה סcin כדי אוטופרא, וכאמר שיריגש בהלכה ולא בהבא, ואי'ך נעmis בדבריו שפגיעה הקורעת קאמור, אלא דלעומת זאת גם על הרה"ש יש לתמורה טובא, דאיך מצא בرمbam רמז רמי'א דמסוכסכת הנשנית בברייתא קמיiri, דהרי הרמב"ם לא הביא כלל, לא דיני דברייתא המחלוקת בין פגימות הרבה לאחת, ולא חילוק שבין אוגרת למסוכסכת ני לא הזכיר כלל ההני לשונות אוגרת ומסוכסכת אלא מריגש ולא מריגש, גם לא, הא דמוקי בקיימי' ארישא דסכינא, גם לא הביא להלכה דברי ב"ה במשנה שאח' דחשוחט במוגל קצר דב"ה מכשרין לעניין טומאת נבלות, שהי' לו להביא בהלכ' אב"ה עכ"פ, והלח'ם הריגש בכל זה, וכונס בדוחק שאין למעלה הימנו כתוב דהרבmb"ס לא ס"ל כרש"י דלקמן ש' דע"ג דדח' האי דיקא נמי, מיה דר"י איתא דגמURA גמיר לי' מרבי, דרך לעניין טומאה פליגו, אלא ס"ל דב"ה מכשרין במוגל קצר גם לאכילה, ולא גזירין הלכה אותו בהבא, וכן גם במסוכסכת הרבה כשר כב"ה, ודלא כי האי ברייתא דאת' ע"כ כב"ש עי"ש,ומי שמע צאת לדחות ברייתא ושקל וטררי' שבגמ' לומר דאת' כב"ש, גם לדחות מירא דר' יוחנן מרא דכלול תלמודא דאמר דלא התירו ב"ה אלא לטהר מידי נבלה, ולהקל נגדו וכל זאת בהעbara בעלמא, כי בפירוש לא כתוב הרמב"ם דאין חילוק בפגיעה הרבה לאחת נגד הברייתא, כל זה הוא כחומר לשנים וכעשן לעינים.

ובאמת אני עומד ומשתומים לראות את המראה הלאו,

לידע, או ע"י הרגש השוחט בשעת שחיטה שהוא יכול להרגיש אם הוא חותך בלי עכבות דבר או שיכמגע למקום הפגום הוא קורע, או אפילו אם שחת בלי להשגיח על זה, יכול לבדוק מקום החותך ויכול להכיר בין חתיכה לקריעה, כי החותך חלק והקרועה מוגנים - וכן בתורה לא כתיב רק וחתט, ומילא מי שירצה להיות בטוח שייהי השחיטה כולה חותכה ולא קרועה, צריך להזכיר סכין שאין בו פגימה העוללה לקרוע הסימן, ולכן ר'ח דיליך ממה דכתיב לגבי שאלת דאמר „וְשַׁחֲתָתֶם בָּזָה“ דבעינן הכתנת סכין לשחיטה, הוא לא צורך דם מושחת כתיב בתורה שמעין, דמי שירצה להיות בטוח לאכול מזבחו, צריך להזכיר סכין חלק בלי פגימה, וכן מה הוסיף שאל במה שאמר וחתטם בזה ואכלתם, וזה מה דפרק הש"ס פשיטה כיון דכי נקב טרפה, ועיין בלב אריה שמדקדק על לשון הגם „דָּחֹלְלָה“ פשיטה דכי פגום טרפה, והוא דקדוק עצום וגם רשי' ז"ל הרגש בו דוק ותשכח, אבל לפי ביאורנו מודקדק הלשון מאי דהכי פריך מה מוסיף לנו האי קרא דשאול, דהרי גם מקרה דושחת, אנו יודען דכי נקב דהינו באופן שביארנו דטרפה הו, וא"כ מי שירצה להיות בטוח יבודק תחלה סכין, וא"כ שאל לא חידש לנו כלום, וגם ר'ח אחורי, ע"ז הי' לו לתרץ דלא כן הוא אלא דשאול חידש לו דלא סמך כלל, לא על הרגשות בשעת השחיטה ולא על מה שנבדוק אח"כ מקום החותך אלא כל שהסביר פגום השחיטה פסולה, אלא אז יקשה לו מנ"ל הא מהאי קרא דשאול, דהרי שפיר אמר וחתטםanza בזאת כדי שלא נצרכך לבדוק, דס"ס לא הי' להם לאכול אם ימצא קרועה במקומות אחד, וכך ממשני בדיקה לחכם קאמරין, כי מהאי קרא אין, דלא סמך על השחיטה שיבדק הוא הסcinן אלא דעתן בידו סכין בדוק, „דבזה“ הכי ממשען, וכבר כתבנו לעללה דר' ט' ובפתחה עיקר י' דכל דבר שצריך מצטט על משחו וכל דחו לא סמcinן אסתם טבח וצריך חכם וכמו בדיקת הסימנים לאחר שחיטה מצומצמת כאשר מפרש שם הרמב"ס כדי ביקור והוא מדינה ולעכובי, וכך מה דבדק שאל הסcinן בעצמו, ולא סמך אתuchosים, מוכח דסcinן פגום פסול השחיטה אפילו אין בכך הפגיעה ליקרע הסימן, אלא נרגשת בהעברת צפורהן על הסcinן, דכל שהscinן נקרא פגום, פסול השחיטה דאל"כ אלא דבעינן פגימה האוגרת דוקא שכבה ליקרע הסימן, חכם מה עyi התם הלא למצוא פגימה כזו אין צריך להבנת הלב וישוב הדעת כי אפילו האוגרת רק חוט השערה דהינו שהחות השערה נאגר בין עוקצי הפגיעה ואני יכולה לעבוד אנה ואני פגימה כזו בהעברה בעלמא בין צפורהן ובין בראיית העין נמצאה بكل ולא עyi חכם, ע"ז פריך והאמר ר'י לא אמרו להראות scinno לחכם אלא מפני דלא סמך של חכם, ורק לדבידה על פגימה כ"ד כזו הנרגשת ואני אוגרת אינו אלא סלסל לכתחה, אבל לא פסול השחיטה בדיעבד, וכך רק מפני דלא סמך מראין לחכם, אבל בלא ראיית חכם כשרה השחיטה בדיעבד, ע"ג דחישין שהתחב לא בדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת כראוי, ע"ז שנין מדרבן וקרא אסמכתה בעלמא, ר'ל דהאי חומרא לפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת שאינה אוגרת, הוא חומרא דרבנן שהחמירו אחר זמן של ר'י ואסמכותו אקרא, ואח"כ מביא הש"ס hei אני אמראי קדמאי דבדקו לי בשמשא במאי באבשרה ובחות השערת, עד דמסיק אר"פ צריכה בדיקה אבשרה ואתופרא ואתלת וחותתא. מפשות הלשון משמע דכל hei אני אמראי הקילו לבדוק רק אחר פגימה האוגרת דבר מה והחמיר שבhem hei ר'א"י שבדק בחוט השערת דהינו אם הפגיעה אוגרת חוט השערת, ומילא גם זה עyi חכם דאם הכספיו פגימה פחותה משיעור שלהם לשחות בה לכתחה הרי אכן יש בו רק פגימה אחת, נמי מפסק השחיטה, מפני שקריעת במקצת הסימן נמי פסול, אלא דזאת אם הוא חזק או קורע אפשר

לפסלה, ע"י"ש ובמה שכתבתי, וכן בזרור כשם שדר"ע קודם חזרה וכל המשניות שבמס' זו שנשנותו אליו"י לא ידעו מביקת סcin, ור'א דמוקי מתני דהכל שוחטין במומר ובבודק סcin הוא דרכ אסמכתה וכמש"כ שם במקומו.

אלום לאחר שחרר בו ר'ע וקבלו חזרתו שזה hei בימי ר' יוחנן כמו שהוחתי מוש"י שבועות דר' ד' ע"א, ופסلينן כל פיסול במקצת סימנים להיות כנירה, ושוב לא יעיל שחיטה ממילא סcin פגום נמי פסול את השחיטה דהרי כל נקב בושט שלא ע"י שחיטה נחרה מקרי ושוב אין שחיטה מועלת בה, וכאשר אבאר את זאת לזמן ל"ב, אבל עדין בדיקת סcin לא עyi, רק מפגימה שיש בכתחה לkeruya את הסימן, אבל בדיקת הרגש, על פגימה שאינה אוגרת, לא היתה רק סלסל בעלמא, ולפייך א"ר יוחנן דלהראות סcin לא חכם הוא מפני כבodo של חכם, והרי תראה, דהרבמ"ס מצריך הוראה לחכם מדינה ומשום לתא דיסורא, ואשר ביארתי לעיל דר' ט' חילילי דהרבמ"ס ממה ששנו במשנה לזמן ב'פ"ב, בשיעור שהי' כדי ביקור חכם ומפרש הרמב"ס בפי' מ"ד בדיקור סימנים קאמר, והדיין עמו דבשחיטה מצומצמת דבעינן להבחן בין מהצה לא רוב במשהו, הבחינה זו היא הוראה וצריכה חכם דזא, ולא סמכו נאטבח, וא"כ אי בסcin, פגימה דקה שאינה אוגרת נמי פסולת השחיטה ודאי להאי בדיקה, חכם בעינן, אבל בזמן ר' יוחנן עדין לא פסל בדיעבד האי פגימה ורק לכתחה נהגו להחמיר, וכן הוראות הסcinן לחכם אינו אלא מפני של חכם, דלהבחן אם יש בו פגם האוגר דבר מה או לא בכל יכול לראות את זאת גם הטבח, ואין זה הבדיקה, לפסל מכך האי אסמכתה דוחטתם אחריו נתהוו האי הלכה, לפסל מכך הפגיעה ליקרע את הסימן בזאת, כל scin פגומה, בגין יש בכתח הפגיעה פסולה, ובין אין בכתחה ליקרע, כל שט פגום על הסcinן, השחיטה פסולה, וכאשר אבאר לזמן שזה שיטת הר"ה והרמב"ס ז"ל.

ולפ' ז' הרמב"ס לא פסק, לא ממשנתינו דرك מגירה פסולת דהוא כר"ע קודם חזרה, וגם לא כביריתא דת"ר אע"פ שהיא כר"ע לאחר חזרה, אבל מ"מ לא פסולת מוסוכסת אלא אוגרת, אבל פסק כר"ח דפגימה כדי חנית צפורה והוא הרגש צפורה אפילו אינה אוגרת כלום פסול השחיטה, ומילא דלא פסק כב"ה דוחט במל桂 קציר בהליךתו דאיינו מטמא, דהלא גם בהליךתו נרגשות הפגימות, וכקשיות הרא"ש ופסול השחיטה מדרבן, גם מטמא כנבלה מדרבן, אבל בפגימה שאינה נרגשת בהליךתו אבל נרגשת בהבאתו מכשיר אפילו באכילה וכב"ה במגל קציר, ולא גוינן הלכה אותו הבאיה כיוון דבלאי"ה גם בהבאיה אינה קורעת, דכל פגימה הקורעת בהבאתה א"א שלא תרגש גם בהליךתו, וכקשיות הרא"ש, ומילא דאיון לחק בין הרבה לאחת ובין באמצעות רישא דסcin, וכל הדינים מכונים להלכה כפי מה דמסקין כר"ח דפגימה הנרגשת שאינה אוגרת פסולת מדרבן, וזה בזרור ואמת עוד לזמן בביואר השיטות ודו"ק.

ע"ש א"ר חסדא מנין לבודיקת scin מה"ת שנ' וחתטם בזאת ואכלתם וכוי עד א"ר פפא צריכא בדיקה אבשרה ואתופרא ואתלת רוחתא, אבאר הסוגי' כפי שיטת הרמב"ס והרא"ה ז"ל.

הנה בתורה כתיב וחתט, אשר מני' שמעין דדרך חתיכה ולא דרך קריעת וחניקה בעין, וכדתן במשנה חז מגל קציר והmagira מפני שהן חנקיין, ופרש"י שאין חותמי אלא קורען מהמת הפגימות, וכבר כתבנו לעללה דהאי משנה נשנית קודם חזרת ר'ע וגז במגל קציר ומגירה דזא פסולה השחיטה, אבל לאחר חזרה גם בסcin יש בו רק פגימה אחת, נמי מפסק השחיטה, מפני שקריעת במקצת הסימן נמי פסול, אלא דזאת אם הוא חזק או קורע אפשר

דאק תולה הרמב"ם תנ"י בדלא תנ"י לכתב דגימות אבן בסכין של שחיתה, וב██ן של שחיתה הלא הוא המובכה הגדולה בין הפסוקים מהו היא חיגרת צפורה, הרגשת צפורה או אוגרת הצפורה והוא רוצה לפרש ומסתמא קא סתום ואם דלדי"י פשיטה ל"י דכך חיגרת צפורה פירשו אוגרת את הצפורה, א"כ מה מוסיף באior Aiaca במא שכתב, בסכין של שחיתה, ועל הב"י עד יותר יש לתמוהו, דעתך"פ הרמב"ם כר"ח פסק ולא כהני אמוראי, וא"כ ממן"ג Aiiac מפרש חיגרת צפורה אוגרת את הצפורה, הרי Aiaca כאן שיעור גדול ואיך כתבת בהל"ש דבר הרגשת פגימה בלבד השחיטה פוסלת ולא נתן שיעור, ואי דמפרש חיגרת צפורה דר"ח הרגשת צפורה, והוא כדעת הראה, איך יכול להשווות לשחיטת הרשב"א דבעינן עכ"פ אוגרת דבר מה דהינו חוט השערה, שהוא כרא"ב"י דבדק בחוט השערה, וכמ"כ הגר"א צ"ל בהגחותיו לוי"ד, הלא ר"חDK אמרו חיגרת צפורה הרגשת צפורה אמר ולא התנה כלל שתה"י אוגר דבר מה, וכן פשיטה דעתך"פ כרא"ה דמפרש הא דר"ח כחיגרת צפורה הרגשת צפורה והיינו נמי דר"פ, והביא שפיר ראי"י מסכין של שחיטה ממש דהatoms ודאי אמוראי בתראי להחמיר אתו נגד הקדמאי ולא להקל, ורקוש"י הרשב"א הלא אוגרת שנינו לק"מ, דהרי הוא חומרא דרבנן שנטהו בימי ר"ח בעל הדרשה של וחטתם ביה, דכל שם פגום על הסכין, שחיתתו פסולה והני אמוראי שקודםzman ר"ח ור"פ עדין הקילו בבדיקה קולות בשמשא ובמייא ובבראה ובחוות השערה, וכל אלו הבדיקות כהמה נגד בדיקת ההרגשה שבטופרא ובבראה, וכאשר כתבת הפלתי בס"י י"ח שהעידו ע"ז השוחטים שלון, שמי שיש לו הרגשה טוביה אין לך בדיקה טוביה בטופרא בהעbara על חוד הסכין, וכן בבדיקה הרגשה בטופרא היא החומרא הייתן גדולה בעלי ספק, ודמי לסתסהה דמכשיר ר"א, אף דגס זאת נרגשת בהעbara הטופרא, על זה כתבת הראה ז"ל, דהטעם זהה משום שאין זה מגוף הסכין, והרשbab"א במשה"ב שחק על חילוק זה דס"ס הרי נרגש, וכן ק"ז מ"מ בעחתת"ס בי"ד סי' ט"ו לענין מה שמקילין השוחטים שמחליקים הסcin אחר השחיטה בעור או סמרטוט, באומרים שפגימה בגין הרכין או בלילה מדבר אחר הנדק בסcin, הכל גורם או עיקור לענין הל"ש אטו פגימה נאמרה לממ"ס, עיקור ושהיי" נאמרה, וכל שיש בסcin עכבות מקום שמעכב העברת הצפורה יהי" פגימה מגוף הסcin או בלילה מדבר אחר הנדק בסcin, הכל גורם או עיקור או שהי"י וכו"ע ז"ל - וראה זה פלא והപלא שק"ז ז"ל לא הרגיש כי במא שכ"י, וכי פגימה נאמרה לממ"ס עיקור ושהיי" נאמרה" סטר את דינו והוא ראי" לסתור את דבריו, כי כנים דברי קדשו דהתורה והללם"ש לא זכרה כלל מפגימות הסcin לא מביע לדעת הבה"ג אשר הרמב"ם והשׁו"ע פסקו כוותי, דעיקר של הל"ש הוא עיקור סימנים, דליךascin פגום בין הני ה' הל"ש שמנה שמואל לעיל דף ט', אלא גם לדעת ר"ש"י דעיקור היינו עיקור דסcin פגום, ג"כ סcin פגום לא נזכר בהלכה אלא עיקור הסימן, ואנן הוא דאמורין דסcin פגום איינו חותך אלא קורע, והתורה אמרה ושחט ולא קורע. והנה יש לתמונה לדעת הבה"ג שהלכטה כוותי, ומה באמת לאמנה גם עיקור עיי"סcin פגומה, אלא שחთוס" לעיל דף ט' תירצו ע"ז, דעיקור בסcin פגום אין זה שחיתה אלא חניקה עיי"ש ומ"כ חכם ויבין את זאת, דדרשה שמנה נמי ממוצע מושחת ולא ודרס, אשר מה"ט כתבת ר"ש"י ורשב"א בראש השוחט, דדרשה לאו מהלכה אתא, אלא ממוצע מושחת, אלא שאני כתבתני שם, דההלה אתא על פיסול במקצת סימנים, דלולי ההלכה ה' השחיטה כשרה, וכאשר ביארנו זאת לעיל בארכחה, ועכ"פ אין בתירוץ התוס' ממש, דכי היכי דמנה דרשה הויל למימני נמי עיקור דסcin פגומה, וכן אין לנו מנוס אחר להנצל מחומר קושי" ז' אלא בשנאמר, דבאמת

ואין זה בדיקתبشرא ולישנא דלעיל שבדקו בה ר"ש ובושא
דבמה בדקנו אם הפגימה אוגרת הבשר והלשון והכא אבשרה ולא
בבשרא קאמר דהוא העברת בשר האצבע על הסclin אם מרגיש
הפגימה בכך המשוש, וכמו אטופרא שעובר בטופרא על הסclin
להרגיש בכך המשוש וכובדייקתו של עכשו, וכן ר'ח דמנה לקמן גם
פגימת הסclin בהדי הנך ג', פגימות שהמה כדי חגידת הצפורה, והאי
חגידת צפורה הרגשת צפורה קאמור ולא שתاجر בה הצפורה, כאשר
תראה מלשון הרמב"ס שאביה, א"כ לפי מסקנתם אמרוי בתראי
כל פגימה הנרגשת ע"פ שאינה אוגרת פסולת, לפי שהסכין בשם
פוגום יקרה ואזאת פסלו הני חכמים דהינו ר'ח ודעמי', וסמכותו
אקרא דושחתותם זהה, דבעינן סclin שאינו פוגום שוב ממלא נפל
כל הני בדיקות של הני אמרוי בביראי, ומה מדויקדק בזה הלשון
אר"פ ולא קאמר ר'פ"א כדרכ' בכ"מ שאידך חולק על הראשון,
כי כאן ר'פ' הסכמתם חכמי דורו קאמר שחידשו להצריך לעקוב בא
בדיקות הרגשה, ולכן נעשה הוראת חכם ג'כ' אצרכתא לעקוב בא
ולא רק מושם כבודו, כך מופרש הסוגי לדעת הרמב"ס שהוא ג'כ'
שיטת הראה ז"ל כאשר אבא.

דינהה הרמב"ם זל כתוב, והוא שיחי פיה חד ולא יהי בה פגס וכו', ואפלו ה' התלם קטן ביותר שחיתותו פסולה, ולא האזכיר כלל שתהיה אוגרת עכ"פ חוט כשרה, וכן בהלכות שאח"ז דבר רק מהרגשת פגימה בהילכה ולא בהבאה, אשר מעיד עליו הראש"ש זל זאת א"א בפגימה האוגרת, דכל שאוגרת א"א שלא יריגש אפיו בצד שאיןנה אוגרת, וכמו שהבאתי דבריו לעיל, ולכן בחנוך רצוי הטור והב"י להשות דעת הרמב"ם עם דעת הרשב"א, והב"י כי' דاع"פ דהרבנן זל לא הזכיר האי תנאי שהזחים הרשב"א, "דבלבד שתאגור דבר מה", סתמא כמפרש ועי"ז נתהוו כל המבוכה הגדולה בין האחוריים כאשר תראה. ובאמת לא ידעת מה אדון בי', הלא כבר כתבתי בהקדמה שלי, דהרבנן אשר חיבר חיבורין, כדי שלא יצטרך לשום חיבור זולתו בעניין הלכה, בשום אופן איינו סובל דוחקים כאלו,DKSMK על המעין בגמי', וכדומה, כי דבריו צריכין להיות מבוררים ומובנים לכל קורא אף למי שלא ראה גמר' והוויות דאבי' ורבא מעולם, ובפרט בדבר גודל כזה שמרבה יגון ואנחתה לחכים ולשותפים, ומפסיד הון רב לישראל, כאשר עינינו רואות, אך יtan הרמב"ם מקום לטעות בפסקות דבריו כי פגימה הרגשת פוסלת השחיטה, ולא יזכיר דברענן עכ"פ שתאגור חוט העשרה, כי המרחק בין שניהם, עכ"פ שאינו אלא כחוט השערה, הוא רחוק מזמן מערב, כי כשפנסול פגימת הרגשת אף שאיןה אוגרת, לא נמצא רך אדם אחד מאף שייחי לו הרגשה מעולה בחוש המשוש שימצאנה, ועל ידו יפלו השוחטים צובאים לפניו, כי הוא תמיד ימצא סכיניהם פגומים, כאשר הנסיון מעיד שענין זה רבים חללים הפליה ועוצומים הרוגיה, אבל אם נחזיק כדעת הרשב"א דברענן דוקא אוגרת עכ"פ כחוט השערה, אז יוכל מי שלא יריגש את זאת בחוש המשוש, בראיית העין, כי אם חוט השער נראה לכל רואה, מכש"כ פגימת האוגרת חוט השערה, שהוא עכ"כ יותר גדולה דאמתה באמתא לא יתוב כיידוע.

ועוד אני חמה איך לא חלי ולא הרגש הב' זיל, שהרמב"ס ע"כ חולק על הרשב"א, דהרי הרמב"ס בפ"א ה"ד מוהל' ביה'ב כתוב וז"ל „כל אבן שנפגמה כדי שתחגורו בה הצפرون כסכין של שחיטה, הרי זה פסולת“ עכ"ל והאחרונים מצאו סתייה בשני פסקים אלו, מהל"ש להכל' ביה'ב, עד שהגאנונים הלב ארוי' והיריעות שלמה זיל כתבו, דהכא בהל"ש מדרובנן אמר, דאפילו פגימה כ"ש שתרגיש פסולת, אבל בהליך ביה'ב דין אוורייתא קאמר, דהוא כחגירת אפורה עי"ש בארכיות בדבוריTEM. ובמחלוקת איי בדבוריTEM ממש.

דמנין לבדיקה הסכין מה"ת שנ' ושותתם בזה, וכותב עליו הגאון ר"ץ חיות בהגהותיו לש"ס וא"ל "משמע דלא הי' לפניו גירסת הש"ס כאן או שסובר דה"ק בגמ' פשיטה כיוון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אתمرة" על"ול וחכם עדיף מנביא דברי הבה"ג ע"כ סובר כן דכי נקב דהינו עיקור אז טרפה, אבל בדיקת סכין לא אמרו, וע"כ דרבנן הוא וסמכותו אקרא דושחתתם בזה ולכן לא מנה עיקור דסכך פגומה בהל"ש כנ"ל.

אולם לדעת רשי"י דעיקר דהיל"ש הוא עיקר דסכך פגומה, ע"כ אין בשיטת יתר הרשונים דחכמים לא פסלו אלא פגימה האוגרת ומפטעם שמא עker הא פגימה מקצת הסימן ולא רצוי לסמוך,اهرגת השוחט או בדיקת הסימנים אם הם חתוכים או עוקרים, אלא דבכל זאת צ"ל הא דנקט שמואל, "עיקור" בין הל"ש אין הכוונה שידוע הטבח, מושחת ולא וקרע וממתני" דבכל שוחטין חוץ מגיל יד והגירה מפני שחון חונקי, אלא דודע ג"כ DSTMS סcin פסול לשחיטה, וצריכה בדיקה אبشرוא ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל זאת נכלל בתיבת עיקור דמקורו על הסימנים כאמור, אבל עתה אידיין הכתנת הסcin לשחיטה קאי והיינו מושום לכל שידוע עיקור פולר הרי ממילא יודע דבעי בדיקת סcin וכמושי" הגמ' על ר"ח פשיטה דכי נקב טרפה וכפרשי" שם דאי איכא פגס נקב, וכמהו מונע הדוחק לסביר את כל זאת, כי לא אמרין שרש"י ודעמי" היו אוכلين משחיתות טבח שי' יודע דיאן חונקו ועוקריון אלא שוחטין בוחתיכה, ותו לא, על סמך האי קושי" הגמ' פשיטה דכי נקב טרפה ממילא ידע האי טבח להכין את הסcin כדינא.

ועתה נברא שיטת רשי"ז זה היא שיטת הר"ף עפ"י הבנת הרשב"א ז", והוא דהרי"ף הביא בהלכותיו הני אמרויי דבdko בשמשא במיא וכו' ואחרכ' הביא מימרא דר"פ שצרכיה בדיקה אבישרא ואטופרא והשミニט הא דר"ח דגימת הסcin כפיגמת המזבח בחגירת ציפורן, ומהذا דנו הרשב"א והר"ן ודעם ז"ל דהרי"ף מפרש חגירות צפורה שתהיה" הצפורה נاجر בלבד ר"ח כוקצי הפגימה, ומkill לפ"ז ר"ח לא בלבד ר"פ דבעי בדיקת הרגשה אبشرוא וטופרא, אלא אפילו ננד הני אמרויי דבdko בכל הני תחבולות, דודאי מחרמו נגד ר"ח אבל לית הלכתא לר"ח וקיימ"ל דגימת הסcin בכ"ש מיהא לאו דוקא כ"ש ממש דהא אוגרת קרינן לי', ואוגרת כשמה שום דבר ואפיו חוט השערה, אבל בשאינה אוגרת שום דבר כשרה והיינו דמי" לסתאה, עכ"ל הרשב"א ז"ל.

ויש להעיר דהרבש"א לא הביא ראי' נגד ר"ח רק מהני אמרויי דבdko אינה ואנה, ולא הביא הא דר"פ דבעינן בדיקת הרגשה אבישרא ואטופרא, אשר עליו אמרו כל הני אמרויי בתראי יישר, (וברא"ש באמת כולן גם ר"פ בהדי הנך ולקמן נדבר מה) אבל ניחא לי דהרבש"א DSTL דהאי כ"ש לאו דוקא אלא אוגרת בעין, ע"כ מפרש אצרכתא דר"פ אלכתחה, (וاع"ג דלשון צרכיה ממשמע לעכב, עיין רמב"ם פ"א הל' כ"ד בכ"מ שם, אין זו קושי), דהאי צרכיה בדיקה, הלא אסcin קאי, וא"כ הפירוש לצרכיה בדיקה, ואם ירניש איזה פגס אסור לשחות בhai סcin עד שיתתקנה, ועין תוס' גיטין ד"ע"ב ד"ה אי מההיא, ודוק). דלכתחה בעין סcin שאין בה פגימה הנרגשת כלל, והאי דמי" לסתאה, דהוה לרשב"א פגימה הנרגשת ואני אוגרת, כמש"כ דבשאינה אוגרת שום דבר מה"נו דמי" לסתאה, ס"ל לרשב"א דכשרה רק בדיעבד, ומה שאמր ר"א מאן יhib לען מבשרא ואכלין, הינו בדיעבד ששות כבר. וממצאיין כן בריבט"א ז"ל שכטב וז"ל, "דמתשובת ר"א אנו למدين, שהשואל hei שואל אף לדיעבד اي אכלין מבשרא, דאי לא Mai אהדר לי ר"א עכ"ל, ר"ל Dai השואל אלכתחה שאל, اي מותר

גם על עיקור סימנים בסcin פגומה אתה ההלכה אלא דפיגמה הרואוי לעקוור אפיו מקצת ומשהו מן הסימן, צריך להיות עכ"פ אוגרת דבר מה, אבל אכן מחומרין לפסול השחיטה בסcin פגומה אפיו אינו אוגרת, ואפיו להני מ"ד דבעינן אוגרת דבר מה כוון חוט השערה, עדיין רוחק הדבר שיבא לידי קריית הסימן, כי הסימן רך ואני מותח, וכשמדובר אל הסימן עובר הפגם מעליו כמו סcin רע שאינו חותך, ומה"ת ודאי די אם נבדק הסימנים, ולא נמצא בהם היכר קריית, או שהרגיש השוחט שלא מתעכ卜 בחתיכה וכמש"כ למעלה, لكن אין מקום למנות עיקור סימנים בסcin פגום, כיוון דآن פסלין סcin פגום גם بلا עיקור הסימן, וראה זה מה שכתב הרא"ה בספר החינוך שלו מוצה תנ"א, דשם מבאר כל דיני חמישה הל"ש וכתב על כל אחת מהם לשון פסולה, ואח"כ כתב שחיתו פסולה, וכן בدرس מסיים שחיתו פסולה, ואח"כ כתב ז"ל, "וג"כ צריך לדעת עין בדיקת הסcin **שהצרכיו חכמים** לבודק אותו עם הצפורה ועם הבשר ובשלש רוחותיה של סcin, ואם נרגע בה פגימה אפיו כ"ש **השחיטה אסורה** עכ"ל והרי שלך לפניך דהאי בדיקת סcin מפיגמה כ"ש חכמים הצרכו, והשוחט בסcin פגומה אז, השחיטה אסורה ולא פסולה, וא"כ האיך חשוב עיקור סימנים בסcin פגומה, אי בלשון זה, הרי נפרש דבעינן לראות עכ"פ מקצת הסימן קרוועה ולא חותכה, ואי שיחשבו שוחט בסcin פגומה, אין זה מהל"ש דאוריתא, אלא דרבנן, שאסרו כל שחיטה בסcin פגומה, וזהאמת וצדך.

ולכן קושי" הרשב"א על הרא"ה דמי"ש האי סאסאה דלא פסלה כיוון DSTMS איכא איזה הרגשה בהאי סאסאה, רק"מ דסבירה הרא"ה מובנת יפה, כיוון דבכוב"כ אין בכך פגימה שאינה אוגרת ליקרע הסימן, אלא דחכמים אסרו כל סcin אשר שם פגומה עלייה, וכיון דהאי סאסאה אינה מגוף הסcin (וכפי הנרא הוא סcin שלא נפל ממנה מה שנקרה בפי השוחטים דרונטיל) הרי אין שם פגומה על הסcin, שכןCSR לשחות בו אף לכתחה ולפי דרבנו גם על דברת החת"ס הנ"ל יש לתמוהו כן, דכיוון דازיל ומודה דכל שעוברת ע"י החלקה בעור אינה פגימה בגוף הסcin, מה קאמר דהרי עיקור אסור רחמנא הי' העכבה בסcin או שאר עצבות הרי קורע את הסימן, הלא אין בכך האי עכבה ליקרע את הסימן, אלא דאנו בגין עלה משום דשחת בסcin פגום בין אוגרת ובין אינה אוגרת שאסרו חכמים, והאי דעוברת ע"י החלקה שאינה בגוף הסcin אין על הסcin שם פגום, ולא איפכת לו וכך סאסאה כשר מה"ט לדעת הרא"ה.

והנה כפי הנראת ק"ז צ"ל הרגשיה באזה ולכנו הוסיף דעתם DSTMS פגום הוא גם מצד שהי"י דבר שלא ראוי בשום פוסק, וכוננותו דמקומם הפגום, אם גם אין בכך ליקרע הסימן, אבל טכ"פ איןו חותך באזות מקום וכמו סcin רעה, ואית בי' משום שהי", אבל גם זאת לפלא בעיני, דלא מביע לפ"ד דינא דגמ', דבעינן שייעור לשהיי" כדי שחיטה אחרת, דליך לחוש משום פגימה אחת או שתים שייעבב השחיטה כשייעור שחיטה, אלא אפיו לפי חומרת האחרונים לפסול בעוף אפיקו במצוא גמי נמי אין זה דומה לגמי, DSTMS חישינו שהגמי מעכבר כל הסcin מלחתוך את הסימן עד שיתחטוג הגמי, אבל כאן ניהו דבסcin הפגום אינו חותך אבל אינו מעכבר את החלק החד מלחתוך, אבל כל דבריו חמוהון, ונשוב לעניינו.

הנץ רואה לדדעת הבה"ג, لكن לא נזכר פגימת הסcin בתוך הל"ש שנמסרו מיסני, משום דבסטני עיקור בסcin פגימה כאמור, וחכמים הוסיפו פסל DSTMS פגומה בלי השקפה על עיקור הסימנים, ומינה תראה איך הבה"ג לשיטתי" איזיל במה שתפס מימרא דר"ח כפושטה

בזה, כאשר אבא.

א' דמה שכ' בתחילת דבריו, וככל לבסוף, כי התורה או ההלכה למ"ס דיברה מ אדם יותר שלם בחוש הרגשותו, הוא שגיאה כי לא התורה ולא ההלכה דיבירה כלל מפגימת הסכין ובודיקתו, לא לדעת הבה"ג ולא לדעת רשי", כאשר ביארתי לעיל בארכוה, רק מעיקר סימנים וכאשר הבאתי כן ג'כ' משות'ת חת"ס ז"ל סי' ט'ו.

ב' ואפילו היה בדבריו, דהלהך אתה על בדיקת סcin ברגשות צפורהן, מנ"ל דמאותיו יותר שלם בחוש הרגשותו דיברה, הלא אדרבה, בכל שיעורי התורה כמו ציות ביצה ואגדול וכדומה, אנו הוליכין בו אחר גודל בינוינו כדיועה ולמה כאן נביי אדם יותר שלם בחוש הרגשותו וה תורה אמרה זוחחת מבקרך ומצעך לכל איך עובד אדמותו, שמשמעותו חוש הרגשותו חולשה כדיועה.

ו אני אמרתי דבר נאה, דמאותי אסמכתה, "דווחתתם זהה" ייפני כי' בבדיקה הרגשותה, דכיוון דלפין מכאן הוראת חכם ולא סתם בטבח, ע"כ בבדיקה הרגשותה ולא בבדיקה ראיית העין בעין, דחוש הראות חזק אצל בעלי עבודה שאינם קורין בספרים, וחוש המשיש חולשה אצל מפני כבדות ידיהם מן העבודה, ובת"ח בעלי ספר שעסוקם תמיד בקריאת ספרים ובטלים מלאכה שנעשית ע"י אחרים, הוא להיפך, כי חוש הראות נחלשה וחוש המשיש חזקה אצל, וזה פרפורות נאה.

ג' איך עליה על דעת קדשו, לפסל כל פגימה הנרגשת בטופרא מה"ת, וכי לא ראה בגמי' דשמדוּל פג' וסדר פג' וסדר, ושלחו לי' כמגירה שניינו, אבל כל הני פגימות שעשה כשרות היין, הכי יאמר הפלטי שלא היו נרגשות, והוא בעצמו מעיד, שאין לך פגימה קטנה כל כך שאינה נרגשת בחוש המשיש של אדם הרגשותה, ודמי' לסתאה יוכית שהיא נרגשת לכל אדם וכשרה ואשר מזה מביא הרשב"א ראי' דבעין דוקא אוגרת, אבל נרגשת לחוד לא מיפסלא, ולפוגמה האוגרת עכ"פ חוט השערה למה לי אדם השלם בחוש המשיש.

ד' אם הני אומורי מרוב קדושתם חשוו שאין להם חוש המשיש כראוי, ומה לא חשוו על חוש הראות, ולמה לא בחרו באנשים מוחזקים בחוש הרגשותה כיוון שהיא יותר מעולה, וגם איך יעלה עה"ד כי בכל נהרduct ובערבה כולם היו חלושים הרגשותה, עד שהוחרכו לבדוק בשושא ובמיा.

ואינני מוספק כי כל זה קרה להגאון ז"ל ולשאר הפוסקים של"כ נכשלו בכךין זה כמו שהבאתי למעלה, מושם שראו דברי הראה"ה שכתב דהני בדקנו בהני אופנים שונים, לאו אצרכתא קאמר, אלא דלרווחא דמלטה עשו כן, הרדי דברי הראה"ה דהני בדיקות מעולות יותר מבדיקות הרגשות דטופרא, עי"ז נתבללו הדעות חד אמר דברמתן בן הוא, והפלטי מציא דלא בן הוא, אלא שחששו שהרגשותם אינה שלמה, אבל באמות מעולם לא עלה על דעת הראה"ה לומר דבר זר כזה, אבל הראה"ה בתקופה ה' מפרש הא דר"ח אמר חירגת צפורה דאגורת צפורה קאמר ונגיד זה ודאי החמירו הני אומורי לבודוק בשושא ובמי' וכו' שהמה פחות מאוגרת צפורהן, אבל תכ"ד חזר מזה וקאמר דגס ר"ח כר"פ הרגשות צפורה קאמר, לאינו מלשון חמורה אלא מלשון חירה בי"ד עי"ש, ואז פשיטה דהוא המחייב מכלום, ופירוש זה בדברי הראה"ה למדתי מותך דברי המשמרת המשיג עליי, כי תקופה הקשה עליי, דין אפשר להשות דר"פ בדר"ח, כיון דר"פ נמי באשרא עלי, והוא ודאי פחות מחירגת צפורהן, (זהינו אוגרת צפורה) אלא ודאי דר"פ רק בתחילת

לשוחות בסאסאה, היה לו להסביר מאן יהיב לנו האי סכינה ושהחטין בה, וא"כ ר"פ בבדיקה הרגשה בעי' בili שתגור דבר מה, ע"כ בתחילת קאמר אבל בבדיקה כשר כמו סאסאה, זהינו סאסאה כמש"כ הרשב"א, ולכן אין מר"פ כל כך ראי' בבדיקה אפיקו אוגרת כ"ש פולשת דאפשר עד אגרת צפורהן הכל רק בתחילת דה הני אומורי לא חלקו בין תקופה לדיעבד, דהרי בדיקתם בדיקה דלכתחלה הווה, דכן נהגו לבדוק את הסcin להכינה לשוחיטה, ולא קפדו בבדיקה הרגשה גם בתחילת דה, אבל בבדיקה נמי פסלו אם נמצאת אוגרת שום דבר, וכן מבואר הדבר בתוה'ב' במשמרת שלו, אז' "מייחו לא שתה' פגימה כ"ד ממש הנראית לשמש פולשת דה אוגרת אמרין, אלא שאלו הי' נראית שם היו בודקין אותה לאחר אוגרת אמרין, אלא שמדובר בדבר ואפיקו חוט השערה ובכך הי' פסלין מכון, אם תחגור שום דבר ואפיקו חוט השערה וא"ל הרדי דהקלו מצד אלו נמצאת פגימה אפיקו רק אחר שחיטה" עכ"ל הרדי דהקלו מצד אחד נגד ר"פ דבעי' בתחילת בדיקת הסcin לאבישרא ואטופרא והחמירנו נגד ר"ח לפסל בוגרת שום דבר אפיקו פחות מעובי הצפורהן וכן לעניין בבדיקה פסקין כר"פ, דמצריך בבדיקה הרגשה לפסל הסcin פגום אפיקו איינו אוגר שום דבר, אבל בבדיקה כשרה השחיטה עד שתתגור הפגימה עכ"פ חוט השערה, וכראב"י בבדיקה חוט השערה אס אוגרת, וכמש"כ הגרא"ז ז"ל, ודלא כר"ח דאיינו פולש אלא בוגרת עובי הצפורהן, אבל עיין בפרק מג' במש"ז א' אותן ב' דמפרש דברי הרגשה בדר"ל דלאחר שבדקו בבדיקה במ"י בשושא וכי' נראית להם פגימה, אז מודיעו אותה אם תגור דבר מה ואפיקו חוט השערה עי"ש, ואם הפירוש בדבריו, דברי הרשב"א נפalias בעניין, דלפ"ז הני בבדיקה במ"י בשושא וכו' הי' מראין להם כל עכבות כ"ד אפיקו אינה אוגרת וכמו בשאר ואטופרא פולג עליהם, לומר דר"פ דאמור צריכה בבדיקה אבשרה ואטופרא פולג עליהם, לומר דאיון לסמוך על אופן בדיקתם, וא"כ קשה למה הבאים הר"י' כיוון דהביא דר"פ דעליו אמרו יישר והלכתא כוותי, ויתר קשה קושי' הר"י ז"ל על הני חכמים, למה فهو כולי האי, כיוון דאיaca טופרא ובשרא דצבעע, והיא הבדיקה יותר מעולה והיוטר פשוטה, וכן נוואות נפלאת על דברי מהרש"ל מובאים בטו"ז ריש סי' ח"י, דמשום הני אומורי ראוי להחמיר אפיקו על פגימה שאינה אוגרת כלל, ואחריו כל האחוריים שפכו סוללה על ה"ב' שחקיל באיסור תורה להתיר פגימה פולש פגימה בכ"ש, ובה' ביה"ב כתוב שיעורה שהגיעו להחלה אמיתית, דהרגשות טופרא היא הבדיקה היוטר מעולה, יותר או להחמיר, מפני שפוגמה שאינה נרגשת מרגש טוב, א"א להכירו באופן אחר, ושכן העידו לפניו כל השוחטים המופליגים שלו, ומישוב לו בזאה הרמב"ם, דלא סחר את דבריו, דכאן בהלכות שחיטה פוגמה פולש פגימה בכ"ש, ובה' ביה"ב כתוב שיעורה בחירגת צפורהן, הני הרגשות צפורהן, והוא ממש בכ"ש והיינו כדעת הראה"ה, עכטדי"ק, וכל מה שכתב עד עתה הוא אמרת ומכוון למה שביארנו למעלה, אלא דאית' ב' נתקשה לו מה נעשה בהני אמוראים שבדקו בכל הני שאר בדיקות, דלומר דהני אפיקי הבדיקה עוד יותר מעולות מבדיקה הרגשות בטופרא, הי' דבר זר בעניין הפלטי, כאשר באמת בן הוא, בעניין כל בר דעת, لكن הגע להמצאה נפלאה, לחדר דמפני שחיך הרגשות אינה שואה בכל אדם כידעה, וה תורה ודאי מ AIDS שלם בחוש המשיש דיבורה, لكن חשו הני אמוראים לעוצם קדושתם, אלו אין הרגשותם שלימה, ובחור בדרכם שונים אחרים שא"כ הרגשה כמו במ"א ושושא וכדומה וכו' ומסיים זיל' כי עיקר הפגימה אשר לנו במסורת הללמ"ס, היא הגיית צפורה וכו', וזה ברור ובטלו כל המחלוקת" עכ"ל.

והנה כל הקורא הדברים, משתומים, איך חכם ממותו הוציא מקולמו דברים בטלים כאלו, ובמחיצ'ת שגגה יצאה מלפני השליט

צפורהן, ס"ל דהבדיקה לחכם אינו אלא משום כבודו ולא משום לתא דasiswa, משא"כ לרמב"ם דפסק שישור פגימה בכ"ש אכן בבדיקה לחכם משום לתא דasiswa, ודבר זה נאה לאמרו בדרך חידוד לתלמידים, אבל אינו אמיתי, כי כל הכאב הזה הוא רק מפני שבדיקת סכין עלי הבנת הלב וישוב הדעת, אבל מה שיש ביד כל אדם להבחן בהשכמה ראשונה אין בזה שום כבוד לחכם, וכך בבדיקה סימנים דלא עליה על דעת אדם מעולם לומר شيء כבוד לחכם שיבדק הוא אם נשחתו הרוב, אבל עשה אכן אפקסט ומשע בירור שיטות הראי"ש ז"ל לפי דעת הטור.

הנה הראי"ש סובר כפי שתראה דהא_DACRICK ר"פ בבדיקה אבשרה ואוטופרא היינו אך דר"ח, והבדיקה היא אם אין בסכין כדי חנירת צפורהן, ואפלו אם יש בו חנירתו שהוא פחות מצפורהן, מותר לשוחט בו לכתחה, וא"כ تو אין לסתמה למה לי בבדיקה אבשרה ואוטופרא ולא די בראי' בעלמא, דלפי שיטה זו לא בעין השחזה כמו השחזה שלפיפים שלנו שאין בהם פגימה כלל, אלא מיררי בסכין הבאה ממשחזה גדולה מאשר סכינים מסוימים פגימות דקוטר עכ"פ, וכן לחתוכם, ובهم מסתמא נמצאים פגימות דקוטר עכ"פ, וכן בעי בבדיקה מגימה שהיא חנירת צפורהן, ושפיר נקט ר"פ לשינה דצrichtה מושם דקאי על סתם סכין דאית ב"י פגימות וצריכה בבדיקה להבחן בין פגימה לפגימה שלא תהיה' גדולה בחנירת צפורהן ובcheinה או צרך עיין והבנת הלב כמו סכין חד וחלק המויחד לשחיטה לבדוק מגימה כ"ש, ונינו דכתבנו לעמלה דגס בבדיקה סימנים, אםaira שחיטה מצומצמת, בעי הבחנה יתרה ביישוב הדעת לשער בין מחיצה על מחיצה ובין רוב ומ"ל לא בעי חכם, זולת לדעת הרמב"ם ממש"כ למלעל, אבל התם אין מתרמי זאת אלא לעיתים רוחקות ומלטה דלא שכחיה היא, אבל כאן כל סתם סכין בחזקת פגום הו, וכן שפיר בעין חכם משום לתא דasiswa, או משום כבוד לכל מר כדאית לי, כדי שיבחין בין פגימה שיש בה כדי חנירת צפורהן, לפגימה שהיא פחותה כ"ש מהניגרת צפורהן, ולפ"ז מתפרש הגם' דפרק על ר"ח פשיטה דכי נקב טרפה, כפשו דודאי סתם סכין עלי בבדיקה מה"ת, דשמא הני פגימות, שמן הסתם יש בו, אית בהו שיעור חנירת צפורהן ומיטריף בהכי, וע"ז מתרץ בבדיקה להחכם אמרין נמי כפשו, דלהראות לחכם קאמר ואסמכתא בעלמא הוא שלא לסמן על הטבה, או משום כבודו של חכם או משום לתא דasiswa, אבל עיקר הבדיקה להבחן בין הפגימות הוא בודאי מה"ת, והני אמראי דבדקו בשושא ובמיון וכדומה נמי בבדיקה קודם שחיטה הוה, והחמירו על עצם אפלו על פגימה פחות מהניגרת צפורהן, כי חנירת צפורה היא מעיקר הדין אבל הם קאמרו צריכה, אבל כלוי האי לא החמיו לדוק בחרגת צפורהן וכן לא קאמרו צריכה, וכן כתוב הריטב"א ז"ל וא"ל. וכל מה דאמרין בהני אמראי אינו אלא בתקלה, ולא עבדו הני מדינא ממש, דהה לא נקט חד מיניו לשנאDACRICK, אלא הני בדקנו והני בדקנו, לנוכח בו חומר בעצמו ראוי לכל בעל נפש לדקדק בזאת לכתחה הרבה, שלא לזלزل בו ולא אמרו אצרכתא אלא בبشرא וטופרא ואתלת רוחתה, דהה ודאי צריך לכתחה אבל בדיעבד הכל מודים ר"ח שאינו נפסל אלא בחנירת צפורהן, ודמי' לסתאה שאין בו פגם כלל להתирו לשוחט בו אף' לכתחה וכו' עכ"ל, הרי כי גם הריטב"א ז"ל שהביא כאן שיטות הראי"ש דהילכתא ר"ח סובר בן דהני אמראי החמירו על עצם, ומשום דכלכל בעל נפש ראוי לעשות כן, הביא גם הראי"פ ז' בל בHALCOTOT הני אמראי, להתמוד שמהם לימדו וכן עשו יראי' ד' מודקרים במצות אבל מה שכתב

בעי הרשות צפורהן ובשר, ור"ח בדייעבד אגורות צפורהן קאמר, והני אמראי פליינו אר"ח ופסלו מדינה פחות מהאי שייעורו, ואח"כ כתב הרשב"א שם ז"ל „עוד כתוב כאן לשנא דתחgor בה בczporon אינה מלשון חgorה וכו'“ א"כ חזר לומר שפוגימת סכין בכ"ש, שהczporon מרגשת אפלו בכ"ש עכ"ל הרי דהרב"א דן את הראה להזoor מדבריו הראשונים, ולאחר זהירה זו ודאי לא מצין למימור דהני אמראי גם ע"ז החמירו יותר, דעת כמה ליחמורו וליזל, וגם איך מהני להו בדיקה שליהם יותר מבדיקת ההרשות, שהיא הבדיקה הייתר מעולה, וכל זאת ברור אמת וצדק.

שיטות הראי"ר לפי פי הראי"ש ז"ל כפי שהבינו בנו הטור, דלulos הלכתא קר"ח דפגינה אינה פוסלת אלא חנורת צפורה ממש, והוא דהשmittת הראי"ר הא דר"ח מושם שהביה הא דר"פ, ז"ל הראי"ש ז"ל: „רב אלפס ז"ל לא הביא הא דר"ח יש שמרפרש דעתו שהוא סובר דההן בדקנו בשושא ובמיון ור"פ בדק אבשרה ואוטופרא פליינו אדר"ח וכו', ולן נראה כיון דפסק דבעין לבדוק אבשרה ואוטופרא, היינו כדי שתחgor בה czporon, דכל פוגימה שמרגיש בczporon היינו שתחgor בה czporon, הלך לא הזיך להזoor הא דר"ח עכ"ל, והנה אם תדקק תראה, כי כאשר הביא הראי"ש הא „יש שמרפרש“ שהוא הרמב"ן הרשב"א והר"ן ז"ל, מוסיף על דבריהם, כי הם לא הזכירו בדבריהם, בין הני אמראי דפליגו אדר"ח את ר"פ אמר שצrichtה בבדיקה אבשרה ואוטופרא, רק הני אמראי בדקנו בשושא ובמיון וכו' וכאשר ביארתי לעיל דבכוונה גדולה השמיito האי דר"פ, דלא דיבר מבדיקת הסcin שלאחר שחיטה כדי דיבר מעיקר שעור דושחתתם זהה, ומזה לא יכול שטירה לר"ח דיבר מעדבנן השמיito פגימה הפוסלת מה"ת לאחר שחיטה, אבל הראי"ש כולל עמהם גם האי דר"פ, ע"כ דלא דקדק זהה דר"פ לא שיך כלל בהדי איןך, דמש"ה לא אמר „ור"פ אמר ר"ק, אמר ר"פ“, גם לשנא לצrichtה, שמורה על בדיקה לכתחה ולא שטפסול השחיטה, כי הוא ז"ל סובר, דליך כאן שום בבדיקה דרבנן ולא פגימה דרבנן, ואין חילוק בין לכתחה ובין לאחר שחיטה, וכל פגימה שאין בה כדי שחירת czporon אפי' אם חוגרת חוט השערה, שוחתו בה לכתחה, דאל"כ לא ה"י מצי לכלול האי דר"פ בהדי איןך, ולהוכיח ממנו דלא קר"ח, כיון דהוא מדבר מלכתחה ומה עניין זה להא דר"ח שמייר מפוגימה הפוסלת מה"ת, ומה"ט מצי לתרץ הראי"פ בפשיות, דכיוון דהביא הא דר"פ לא צריך להביא הא דר"ח, הרי דתירצו כבר ה"י מונח בכך, بما שכלל בקושי' את ר"פ בהדי איןך, גם לא דקדק בין אבשרה ובין בבלשנא, אשר הערטתי זה לעלה, ומפרש אבשרה כמו בברשא ור"ל דחוותך בתוך עור האכבע, כמו שעשינו השוחטים לבחן חידודו של הסcin, כן ס"ל שהי' בוחנין אם עוקר העור או חותכו, אבל צrichtה שיטה זו ביאור רחב, והראי"ש קיצר מאד, והטור שמרפרש כן שיטת אבוי אחד מעמודי ההוראה הוא, וצריכין אנו למשוכין נפשנא כדי שתהיה' שיטתו עכ"פ ראי' להעמידה, כי מאד עומדים גנדו מה שביבארנו לעמלה דעל חנירת czporon לא בעין שום בבדיקה של הני בדיקות אלא בראי' בעלמא סגי כמו בקרבתות, וגם מה יענה על הא דהביא הראי"ר הני דבdko בשושא ובמיון וכו' דעל פליינו אדר"ח, וממש"כ דקשה על הא דיאיבע דמייא לסתאה Mai, הרי דאפלו על פגימה בלבד שום חסרו היה מסתפק ושאל, וכן שהקשה הרשב"א בתו"ב, וייתר מכל זה קשה בבדיקה לחכם Mai עבידתא, כאשר כתבנו בראש דברינו, וראיתי לך' ז' החות"ס ז"ל בחידושים לחולין, דאמר פרפרת הנה, דבאמת ר"ח לשטו דאין פגימה פוסלת אלא כדי חנירת

הרואה"ש היא שיטת הראאה, דחיגורת צפורהן דקאמר ר"ח הרגשת צפורהן קאמר, ואיך כתוב דלא פליגו הרשב"א והראא"ש בגוף הדין, והא הרואה"ה והרשב"א ודאי פליגו לדלהראאה לא שיק' הא תנאי שהנתנה הרשב"א, ובלבך שתאנור בה עכ"פ חות השערה", חדדרישה בעצמו על דברי הטור שהעתיק מרשב"א: "ובלבך שתאנור כ"ש ואפלו בחות השערה" כתוב דלא דק הטור בלשינה, דמשמעו מלשונו דאצפורהן קאי שייה" חוגר בה בחות השערה, דהינו שירגיש הczפורהן בחות השערה, זהה ליתא דלרשב"א בעין שייה" אונור בה בחות השערה ממש, ולא די בהרגשה לחוד, וכן תיקון המחבר לשון הטור, וכותב "ובלבך שתאנור בה כ"ש ואפלו בחות השערה", ועיין בביואר הגר"א ז"ל שצין על זה: "מהא דראב"י", וכונונו משום דראב"י בדק בחות השערה נקט הרשב"א שיעור זה, דהיא השיעור היותר קטן שנשמע מהני אמרואי, דכל אידך שיעורים יותר גדולים, לא מבוי מען דבדיק במיא דודאי יותר גדול כמובן מאליו, אלא גם הנני דבדקו בשושא בלשנא ובברשא, א"א לפרש דכל פגימה כ"ש בדקנו בראיית שמש כפ"ר ראשוני ברשי", וכן בלשנא ובברשא דברהונחה בעלמא פסל, דכוון דהני מדין דאוריתיא מייריה לפי דעת הרשב"א, הרי קשייא להו דהא אונורת שנינו, ודמייא לساسאה הא התיר ר"א אחרון שבאמוראים והחילוק שמקולק הראאה בין פגימה מגוף הסcin לsassאה שאינו מגוף הסcin, לא ס"ל הרשב"א, ولكن ע"כ דהני נמי אחוגרת דבר מה בדקון, ואם כן ראב"י דבדק מחוגרת חות השערה, הוא החמיר בכלום וגם נקט דבר מסוים, لكن הכני נקטינו דבע"פ חוגרת חות השערה, אבל להראא"ש אס כראא"ה סובר כבר ביארנו דהני אמרואי ליכא להוכיח מיד דהמה הקילו נגד ר"ח ור"פ, שבדקו שתהיה אונורת מידי, אבל אכן כר"ח ור"פ עבדין ומדרבנן פסילין כל שנרגשת בczפורהן, דמדרבענן גם بلا אונורת מיפסל, ודמייא לsassאה שאני, וכחילוק הראאה ז"ל. א"כ פליגו טובא הראא"ש והרשב"א בשיעור הczפימה דלאא"ש אין כאן שום תנאי שתהיה אונורת, אלא שנרגש באצבעו, בחות השערה לשון הטור, ולאפוקי sassאה, וידעו דבר זה האצל השוחטים שמחילוקים בין שמרגשים אין לעגיל או אין דרעטיל, ובין שמרגש אין קלעפיל אפלו דקה מן הדקה, וזה חילוק גדול שבין הרשב"א והראאה בשיעור הczפימה עצמה.

וاع"פ שהראייתי זהה, דלא צדקנו דברי הדדרישה במה כתוב, לדידיא אין חילוק בין הרשב"א והראא"ש דהא סותר את דברי עצמו, שמגיה בטור דבעינן לרשב"א דוקא אונורת חות השערה ממש, ולא רק הרגשה בחות השערה, אבל פירושו בשיטת הראא"ש דלא כטור נראה לנו דכן ממשמע מלשון הראא"ש דסובר כשיטת הראאה, וממילא דחמיר נגד הרשב"א והרבע"ז ז"ל, לדידיהו בהרגשה לחוד אין לפסול בדייעבד רק לכתהלה, והיינו דמייא לsassאה שלא התיר ר"א לשחות בו אלא לאכול הבשר בדייעבד, דלרשב"א פגימה הנרגשת ואין בה כדי אונורת חות השערה ילפין מהא דר"פ, דאצרך בדיקה אבשרה ואטופרא והוא צרכיתא לכתהלה, אבל הנני אמרואי לא החמיר על אלכתהלה, ובדקנו בהני בדיקות אותן הסcinים שהי' נראת להם פגימות, או שהי' מרגשים בטופרא אם יש בהם כדי אונורת דבר מה עכ"פ חות השערה, כאשר כתוב כן הרשב"א במשמרת בפירוש, אבל הראא"ש מחמיר לפסול כל פגימה הנרגשת בחות השערה, ומקין לכתהלה בדמייא לsassאה כשיטת הראאה.

ומתווך אלה הדברים תראה, גודל השפוררי' שנחווה בין האחוריונים ז"ל, ע"י שלא ירדו לתוך עומק פלוגות הרשב"א והראאה ז"ל, דהנה הב"ח אחר שהביא שיטת הרשב"א ודעמי' בדעת הראא"ש, וכי שיעורא קאמר, ולא פליגו עיישי'.

הריב"א ז"ל דאצרכטא דר"פ הוא מדינה לכתהלה, ומפרש דבדיקה אבשרה ואטופרא היא מפגימות בחות מהוגרת צפורהן היא לפלא עבuni, כי כפי הנראה הוא אינו רוצה ליישב פסק הריש"ז ז"ל, דלפי שיטתו לא מתיחס שבסק הריש"ז במא שהשפט הא דר"ח, דlid'i לא מצינו ליישב זאת כמו שכתב הראא"ש, דנככל בדברי ר"פ דביני אבשרה ואטופרא והוא כדין חגירת צפורהן, ע"כ עדין שיעור הczפול בדייעבד לא שמענו, אלא דהרטיב"א לא רצה ליישב שיטת הראא"ש במכובאר בסוף דבריו אלא דרך עצמו כאשר יראה המעין בו.

ונחזר לביאור שיטת הראא"ש ז"ל, כי הסרנו משיטה זו כمعט כל התלונות, אבל הא דמסתפק בעל האיביעי דמייא לsassאה מא', אפלו נפרש דלכתהלה ולבעל נש קמיבעי, ממש"כ הריב"א ז"ל עדיין קשה, דמה עלה על דעתו להחמיר אפלו בעלי נש, כיון דגם הני אמרואי בדקנו במא ובמשמעותו מצד חסידות ולכתהלה, רק לצאת מחשש פגימה פחות מהוגרת צפורהן בדקנו, אבל פגימה בלבד חרשון כל מהיכי תתי להחמיר, והרי תראה דהרטיב"א ז"ל כתוב ודמאי לsassאה מותרת אף לירא שמים, והוא לשיטתו דהני אמרואים החמירו על נשים לכתהלה, אפלו על פגימה בלי שום חסרון, וכן יש מקום להאי איבעי, ואדרבה צריך עצם בפגימה בלבד חרשון, אבל צ"ל דהרטיב"א סובר בזה חלק, בין פגימה בגוף הסcin לsassאה שאינו מגוש הסcin, כשיתוט הראא"ה ז"ל, ואע"ג דיפה דחה הרשב"א במשמרת שם חילוק זה דמי"ש הא מהא, עיישי' אבל ייל דרך לשיטת הראאה אין חילוק בהכי, והוא ז"ל סובר דמדייא אסור כל פגם אפלו בלא חרשון, ואם כן שפיר דחאו המשמרת, דמדינה אין חלק בין זלי", אבל לשיטת הראטב"א דרך מצד מידת חסידות החמירו הני אמרואי בפוגם בלי חרשון, צ"ל שפיר דגams שאינו מגוש הסcin כמו sassאה שהוא מה שאנו קורין דרענטיל, וכן שכתוב הראא"ה ז"ל כיון דלעלום לא שיק' בי חרשון שייה' אונור אפלו בלא חרשון, שפיר קאמר ר"א מאן יhib לבן וכוי' זאת יש להמליץ بعد שיטת הראטב"א, אבל לפי שיטת הראא"ש דגם הני אמרואי השחmirו, לא החמירו אלא בו חוגרת דבר מה עכ"פ, מהיכי תתיי נחמיר עוד יותר ומה עלה על דעת בעל האיביעי, אבל גם זאת ניחא דנייהו דלדעת הראא"ש הני אמרואי בדיקה דלכתהלה בדקנו, אבל הלא יש בתוכם בדקנו בשושא ובברשא ונוכל לפרש בראיית השימוש בצל הסcin כלשנא אחרינא שברשי', ובראה הניינו הרגשת בשרא, ואז יש מהם שהחמירו לכתהלה על ראי' והרגשה בלי שום חרשון, וא"כ שפיר קמיבעי דמייא לsassאה מא', ואחדדר לי ר"א דלא היא, דגם הני דבדקו בשושא ובמייא, על פגימה שאונורת בדקנו וכפי שני שברשי', וכן בברשא שאונור קצת עור האצבע, ולכן בדמייא לsassאה אין מקום להחמיר כלל, כן צ"ל שהבין הטור ז"ל שיטת אבוי הראא"ש ז"ל.

אבל הדדרישה ז"ל לא ניחא לי בפירוש זה שהוא קולא גдолה, ומדקדק מלשון הראא"ש שכ' "וכל פגימה שהוא מריגש בczפורהן, היינו שתאנור בה czפורה", דמשמע ליהפ' לכל פגימה כ"ש הויה בחוגרת צפורהן ובלבך שתאנור בה עכ"פ חות השערה ולכן כתוב, דבעיקר הדין אין חילוק בין הראא"ש לרשב"א, דלדעת שניהם פגימה כ"ש שאונור חות השערה פסולת, אלא פליגו בפירוש דברי ר"ח, דלרשב"א ר"ח שיעור יותר גודל קאמר, דהינו שאונור בה czפורה ממש, אלא דלית הלכתא כוותי' אלא כדי חמורי, ולראא"ש ר"ח נהג תיווה גדולה קחינה כאן, דלפי פירוש הדדרישה שיטת

השערה זהה אמת וברור בס"ד.

עוד תראה, כי גם המחבר ז"ל זיכה כאן שטרא לבי תרי, כי מאחר דפסק כרשב"א כאשר מבואר לכל רואה, לא ה'יל לו להתר שחוות בדמיון לסאסאה לכתתלה, דהorsch"א בפירוש אמר דדמי' לסאסאה, היינו פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, ולא חילך בנוטם כמו שחילך הראה", וכיון חד דינא אית להו מAMILLA לא התיר ר"א, אמר מאן יהיה לנו מבשרא, אלא הבשר בדייבוד ולא השיטה לכתחלה, דMRI"פ דאמר צריכה בדיקה אבשרה ואטופרא אנו למדין שאין לשחות לכתחלה בסיכון שמרגשים בה פגימה אפילו אינו אוגרת חוט השערה, והמחבר מעתיק בדיון דסאסאה לשון הרמב"ס, משום דברי"כ כולל הרמב"ם עם שיטתה הני ראשונים הרשב"א ודעמי' אבל לא כן הוא כאשר בארץ.

ועתה נשוב לדברי הדרשיה, שמספרש מה שכתב הטור „וכיון שהpagima פוסלת צריך לבדוק הסcin תחלה“ וכתב הדרשיה, מושם דכתיב ושחותם באזה, וכן הוא בה"א בראש השיחות חולין, וכן שצין מהר"ץ חיות, אבל הש"ץ משיג ע"ז וכותב, והוא בדיקת הסcin גופה DAORIYATA היא, ורק להראות לחכם אמרו רבנן, ולפי הצעתו בבירור השיטות, שניהם ננים לשיטותם, כי הא"י „וכיון שהpagima פוסלת וכו"ו ה'וא ג"כ לשון הרא"ש ולדעת הפרישה, הרא"ש ה'וא המחייב ביותר, וכשיות הראה"ה דהרגשה בעלמא פוסלת, והוא מדרבנן כבאיםנו בשיטת הא"ה שסבירו על קרא דוחתתם מפרש דעת הרא"ש דבעין שתងור בה הצפוף, דהוא ודאי פסול תורה, ועל זה שלא תងור בה הצפוף ודיי פשיטה דבעי בדיקה, וכוקשי' הש"ס ורק להראות לחכם היא מדרבנן, וכן שבאיםנו לעיל דלפי שיטת הטור פ"י הגמara ע"כ כפשוות, וכן שפיר השיג הש"ץ, דעל גופו בדיקה זו לא בעין קרא, ותדע שכדברי כן ה'וא, דהנה תראה שהטור הוסיף על דברי אביו שהרא"ש כתוב „וכיון שהpagima קורעת צריך לבדוק הסcin תחלה“, והטור הוסיף „ולא סמוך על מה שיבדק אה"כ“, והוא פירוש לדברי הרא"ש, מושם דקשי' ליטור פשיטה בkowski' הש"ס וכן הוסיף לומר دائم הכוונה להשミニינו עיקר בדיקת הסcin, אלא צריך בדיקה בתתלה ולא יסמוד לאחר שיחיטה, ופירוש זה צרכין דוקא לפ"י הבנת הטור בדעת הרא"ש, דהבדקה היא שלא תងור שהצפוף ממש אבל לפירוש הדרשיה, אין כאן שום צורך להוסיף דלא יסמוד אבדיקה לאחר שיחיטה, דנא גוף הדין לצרכי בדיקה בהרגשת צפוף ולא סמוך על הראה, دائم כן חניתת צפוף אתה לאשמעין, והוא ה'ו דברי הדרשיה.

והנה המחבר בש"ע שנייה מלשון הטור וכותב בסעיף ג' וז"ל "צריך לבדוק הסcin קודם שיחיטה ואם לא בדק לא יראה" שיחות", וילשונו נפלא דלא די שగוף הדין אין בו צורך דPsiṭṭa, אלא שמוסיף אחרת אחר אזהרה,adam לא בדק לא יראה" שיחות, והש"ץ הרגיש בזה וכותב בס"ק ה' וז"ל: "צריך לבדוק הסcin קודם, ואני לסמוד על מה שיזכה לבדוק אחר השיחיטה (טור) ולזה כפל המחבר וכו', ואם לא בדק לא יראה" שיחות והטעם וכו"ו עכ"ל. הנה כל רואה יראה כמה מן הדוחק לתנקן לשון המחבר כדי שייה"י מכובן מה שכתב הטור, אבל לפער"ד נראה דהמחבר שפסק דלא קרא"ש, לא כטור דמייקל עד חניתת צפוף ממש, ולא כפי' הדרשיה, דמשווה את דעת הרא"ש עם דעת הראה", אלא כשיות הרשב"א דבעין דוקא פגימה שאוגרת חוט השערה ממש, אבל בהרגשת לחוד אינה פסולת, הלא כתבנו דלשיטה זו צריך שייה' הסcin חלק לנמרי

בפגימה שנראית כיוון שאינה חוגרת הצפוף, עפ"י מעשה דרש"י שהובאה בב"י, במעשה שבאה לפני רשי"ד אחד שבדק לאחר שחיטה, ונראה לו פגימה קטנה, ורשי"י לא ראה לאסרו, מפני שאין צפוף חוגרת בו, וכותב עליו הפר"ח ז"ל דשי ר' לי מארי' שהתייר איסור תורה עפ"י דעת יחיד, ולפי ביאורנו הב"ח והפר"ח גם שניות במחcit לא כיוונו המתרה, דאמית ה'וא מה שכתב הפר"ח דלומר דבעין דוקא חגירת צפוף, דהינו שתאנgor הפגימה את הצפוף, הוא דעת יחיד דהינו דעת הטור המפרש כן שיטת אביו והוא דרך הראשון בהראה"ה, אשר גם הראה"ה חזר בו, וזה קולא גדולה באיסור תורה עפ"י דעת יחיד, דהינו הטור אע"פ שום הריטב"א סובר כן, כמו שתראה אם תעין בו, אבל לעומת זאת זה מה שהתייר רש"י ואחריו ה'ב"ח, לא בעין לתלות בשיטת זו, אלא גם לדעת רש"א ורmb"z ז"ל הדין כן, דכל שאינה אוגרת חוט השערה ממש ולא כחוט השערה כמו שהביא הב"ח שלא בדקוק) כאשר בדיעבד ואין כאן מי שאסר זאת רק הראה"ה בחזרתו והרא"ש לפ"י הבנת הדרשיה וכפי ביאורנו גם הרmb"z סובר כשיטה זו, אבל הם רק מדרבנן, ומכך מימרא דר"ח ור"פ דבهرגתה בעלמא סגי לאסור, אבל ה'ני אמוראי דבדקו אחר פגימה הנראית או נרגשת להם, אם אוגרת עכ"פ חוט השערה לא החמירו قول' האי, ולא כמו שסבירו כל האחרונים, דלשיטה זו ג"כ החמירו ה'ני אמוראי כי זה טעות גמור במחcit, כאשר ביארנו ככל הצורך, וא"כ הב"ח לא התיר אישור תורה על סמק דעת יחיד, רק אישור דרבנן ע"ד הרmb"z הרשב"א והר"ז ז"ל, והרי תראה בפסקי המחבר והרמ"א ג"כ שפסקו כחוב"ח, דהלא המחבר בסע' ב' פסק וז"ל: "שיעור הפגימה כ"ש ובבלבד שתאנgor בה כ"ש איפלו חוט השערה" עכ"ל, הרי נשמר המחבר לתקן הלשון שאינו מודדק בטור וכותב "חוות השערה" ולא "כחוט השערה" וכפי' הגור"א ז"ל, דמראב"י נלמד שבדק בחוות השערה, ולא בהרגשת צפוף בחוות השערה, גם משנה מלשון הטור שכתב "ובבלבד שתאנgor", שהאי לשנא מפוקפק, דיש לפרשו על הרגשה כפי' הראה"ה והרא"ש, וכותב לשון מבורר יותר "ובבלבד שתאנgor", להורות דבهرגתה בלבד אינה פסולת עד שתכנס בפוגם עכ"פ חוט השערה, והרמ"א לא הגיה כלום לכתב, אכן אין אלו בקיאין בבדיקה, ואוסרים כל פגימה הנרגשת, ורק בסעיף י' שפסק המחבר דבסקין הדומה לساسאה שאצבעו מסתובב, שוחטין בה לכתתלה, מגיה הרמ"א ז"ל וכותב, אין לנו הוגין לשוחט בה לפי שאנו אנו בקיאין בדבר, והרי אתה כי לעיל דאדעדב קאי ושם בעין להבחן בין פגימה הנרגשת לאוגרת עכ"פ חוט השערה, בזיה שפיר בקיאין, כי כל שאינה אוגרת חוט השערה, ממש אין לאסור בדיעבד, ושפיר סמכין אבקיאוותנו גם עתה, וכך לא הגיה כלום, אבל ה'ן דמיiri לשוחט בו לכתתלה דהינו להבחן בהרגשת עצמה אם רק מסכט הצפוף או מרגיש פגימה דקה מן דקה, כתוב دائم אנו הוגין לשוחט בו, והרא"ד דכן ה'וא,adam יתעקש אדם לומר דמהנה זו נשמע גם לעללה שאנו בקיאין, וכל פגימה כ"ד הנרגשת פולין השיחיטה על ידה עכ"פ לדעת הרמ"א, א"כ ה'י לרמ"א לכתבו ואנו הוגין לאסור השיחיטה בסאסא, כיון دائم אנו בקיאין וחישין דלמא אייכא פגימה כ"ד ואיך הינה לשון המחבר וכותב רק אין אנו בקיאין ואין הוגין לשוחט בו לכתתלה, אלא ודאי דאי' בנהגש הפגימה שאינה אוגרת אין לאסור בדיעבד, כפסק המחבר לעיל (ועיין בת"ש י"ח אות י"ג ודוו"ק) וא"כ לא התיר ה'ב"ח, רק מה שהתייר המחבר והרמ"א ז"ל עפ"י הפסק שפסקו כשיטת הרשב"א ודעמי', ואין מותך דבריו נראה שסמק בפסק זה על שיטת הטור על טעמו כי מותך דבריו נראה שסמק בפסק זה על שיטת הטור דהיא ייחיד, כי לא נחיה ה'ב"ח לחילוק זה בין חוט השערה לכחוט

בשעת המעשה או ע"י בדיקת החתק אבל חז"ל גרו על סכון פגום שיפסול את השחיטה ולכן כל שם פגום על הסcin, אכן פסול בשחיטה וא"כ כל הני אמוראים בדקו הכהן והכהן, על שיעור שהscin יקרה פגום בדקנו, ור"ח דאמר בדיקה לחכם ולעכובא, מדרבנן ולא לכבוזו לחוד, ע"כ פגימה הנרגשת ע"י בדיקה ביישוב הדעת והבנת הלב קאמר, ושיעורה אמורה ממילא דהיא בהרגשה בעלמא, ועתה דר"ל מנה שלש פגימות פריך שפיר, ולהשופט נמי פגימתה הסcin, דהיה" שיעור הני דקחשיב איזה שיעור שייהי, הלא אכן שיעור שנקרה פגום בעין בכל הני, ומילא גם סcin עמהם והפסיק במירא דר"ל ולא הניחה למגרה, "דוכLEN כדי פגימתה מהבהה שהוא חחרת צפורה", מפני שהוא צפורה אין מבורר מה הוא, אי מleshon חgorה, ואז אוגרת בעין, או מleshon חgorה, ואז נרגשת לחוד נמי פגימה יקרה, אבל ממה דמוסיף ר"ח, אף פגימות scin שמעין דהרגשת צפורה קאמר, דהרי ר"ח בדיקה לחכם בעי ולטכוב, וע"כ מחמיר על הני אמוראי דלעיל, ולדי"י הרגשת צפורה נמי פסול, אבל מ"מ פריך שפיר על ר"ל ולהשופט נמי פגימות scin, דאפילו אם הוא חולק, וסובר מהני אמוראי דלעיל דבעי חגורת דבר מה, ואפילו כעובי צפורה, א"כ גם בהני הדין כן, כי בכלון על שם פגום פולין, הון scin והן אבני מזבח ואוון בכור, כי גם בסcin אין אינו בודקין מה שיש בכח הפגימה ליקרע הסימן, אלא מה ששם פגום עלה, ע"י מתרץ, בחולין לא קמיiri דפשיטה לי' דבקדשים לא החמיר חכמים לפסול הקדשים ולהביאם לביה"פ, מפני האי חומרא, דלא לישתח בסcin פגום, אפילו אינה אוגרת.

וראה זה איך מಡוקך לשון המרmb"ס בהל' ביהב"ח, שכטב דגימת המזבח בחגירת צפורה בסcin של שחיטה, כי רק מהה שהוסיף ר"ח scin של שחיטה להני שלש פגימות, אינו למدين בחגירת צפורהDKאמר, לאו חגורה קאמר אלא חגירה וכדברי הראה"ז, והוא אמת לאמת בס"ד.

ואחר אשר זכינו לבאר הסוגי והשיטות היוצאות ממנה נבוא לפסק הלכה.

פסק המחבר והרמ"א.

המחבר חפס שיטת הרשbab"א לפסק הלכה, שהיא שיטה אמצעית בין הראה"ש לפי דעת הטור המקיל ביותר, ובין דעת הראה"ה המכמיר ביחסו, ולכן פסק בסעיף ב' בשיעור פגימה בכ"ש, ובלבד שתאגור בה כ"ש אפילו חוט השערה, ונשמר המחבר, בלשונו לכתוב שתאגור בו חוט השערה, ולא שהצפורה יגישי לחוט השערה, וכבאיור הגרא"א ש"כ, דהוא קראב"י דבדיק בhotot השערה, והמכמיר בין הני אמוראי דפסקין כוותיהו ודלא קר"ח דבעי דזוקא החגירת צפורה, ודין זה הוא דין תורה ובדיעבד, אבל כתוב להלן בעין שיחי" הscin קודם שחיטה ואם לא בדק קודם בסעיף ד' צריך לבדוק הscin קודם שחיטה ואם לא בדק קודם שיחוט, וככין בא"ג דהוא מירא דר"ח, דבדיקת הscin מדרבנן, דהינו בדיקת הרגשהDKאמר ר"פ שהיא לכתלה, ודלא כפ"י הש"ז, שרצו להעMISS בדרכי המחבר דבר הטור "ולא יסמווק אבדיקה שלאחר שחיטה" דלפי פסק המחבר שהוא כרשב"א, אין מקום לדין זה, דהא אכן scin דפסל לכתלה ולא כרשב"א, אלא מניינה בעלמא, הוא דוחק גדול דמפעשות מירא דר"ל נראה, דעיקר כוונתו למה דסימן וכולן כדי פגימת המזבח.

עד הקשה הריטב"א ז"ל דמה מתרץ בחולין לא קמיiri הלא עיקר שחיטה בקדשים כתיב, ותי' דכיוון דבחולין נמי איתא לא קחשיב, והדוחק גדול ונורא, ועין בהגחות מהרש"ש ז"ל, אבל לשיטת הראה"ה שהוא שיטת המרmb"ס ז"ל ניחא טובא ובל' שום דוחק. דלשתה זו, מה"ת רק עיקור נאמרה וזה נוכל להכיר או לכתלה גם בהרגשה לחוד, כי זאת נלמד מר"פ דמצרך בדיקה אוטופרא, דהיא ע"כ הרגשה, וניהו דכתבו למעלה, דלפ"ז לא היל מהמחבר להעתיק לשון המרmb"ס בהא דדמי" לסתסה שוחטין בו לכתלה, דלשיטת הרשbab"א אין צרכין לחלק בין פגימה דקה מן הדקה להא דסתסה, אלא שנים אסוריין לכתלה, אבל ייל דהמחבר שהי' סובר דרמב"ס ורשב"א בחדא שיטה אזלו כמש"כ בב", וכיון דרמב"ס פסק כססתה שוחטין בו לכתלה, הרי דע"כ חילק בין הא להא משום שלא ניחא לי' לפרש דר"א דאמר מאן ייבן לו מבושרא, יהי' כוונתו רק אידיוב, ולכן פסק בזה כרmb"ס אבל לעולם לשוחט בסcin שמנגש בו פגימה אף שאינה אוגרת כלום אסור לכתלה, ולפ"ז אין צרכן כודול בדין דבדיקת scin אוטופרא, וצריך לכפלו שלא ישוחט בלי בדיקה זו, ור"ל דאפילו רואה שהscin יפה ואין בו פגימה אוגרת, כי זאת יכול לראות בשקפה ראשונה מ"מ לא ישוחט בלי בדיקה הצריכה לכתלה אוטופרא,adam ימצאה אח"כ פגומה בלי אוגרות חוט השערה תהי השחיטה כשרה, אבל עבר לשוחט לכתלה בסcin שאסרו חכmoz"ל לשוחט בו, ולכן דין זה הוכיח הוא לכתבו, ואני צרי' שום טעם, וניהו דהש"ז מביא בשם הרשב"א בעצמו טעם דשמא ישחט מלבדוק אח"כ, הרשב"א קאי שלא ישוחט בסcin בלי בדיקה כלל, וע"ז אמר טעם יותר מרווח דאייכא חש איסור גם בדיעבד, או דבעי ליתן טעם גם לשיטת החולקים ופוסלים פגימה כ"ש, אבל המחבר לפי פסק הרשב"א, שפיר עביד להזירנו שלא לשוחט בסcin שאינה בדוקה אוטופרא, אף שראה שאין בה פגימה האוגרת, שוב ראייתי בבא"ג שצין דין זה של המחבר, לא ברא"ש וטור כמו שפי' הש"ז דברי המחבר, אלא שהוא מירא דר"ח, וכן הוא באיבור הגרא"א על האי דינא, וגם כתוב שם בתוא ד' דהרבש"א מיקל בשיעור פגימה נגד הראה"ה, ודלא כב"ח דלא נחית ליה הכל כמו שכתבתוי, ושמחתוי כמוצא של רב וברוך שכונתי לדעת גאו הגאנום מאורן של ישראל.

ועתה חל עוד עליינו חובה ביאור סוף הסוגי' דנתבקש בה הראשונים ז"ל, והוא במה דאמר ר"ל שלש פגימות הון, והוועיף ר"ח אף פגימות scin, ופריך ואידיך, ומישני בחולין לא קמיiri, ואח"כ מסיים המירא דר"ל, וכולן פגימתן כדי פגימת המזבח.

וקשה טובא מה פריך ואידיך, דלמא ר"ל דלא קר"ח, אלא כאחד מהני אמוראי ס"ל, ולית לי' דפגימות scin בחגירת צפורה, ועוד זאת למה מפסיק את המירא דר"ל ולא הניחו למגרה, עד שambil דר"ח שמוסיף פגימת scin ומקשה ואידיך ומתרץ, ואח"כ מסיים המירא דר"ל וכולן וכו', ולרשב"א מיושב כל זאת דלפי שיטתו אין כוונת המקשן לדליהב נמי scin של שחיטה בחד שעורה, אלא כאן לא פי' שעורה, וכדי שלא נתעה זהה, הפסיק במירא דר"ח וקמiska לעלי, טרם ממשים דcoln הני שלשה בחגירת הצפורה אלא דלפ"ז נצמתה קושי' יותר גדולה, אז מפי ר"ח לא שמעין כלל שעור הפגימה, דבמה שהוועיף אף scin, אין למדוד שעורה, רק בא להודיענו שיש עוד פגימה אחת, והיתכן דר"חمرا דשענחתא דמניין לבודיק scin מה"ת לא ישמשינו בבדיקה זו מה טיבה, ולא עוד אלא דגוף התירוץ, דלאו לדינא איתמר הא דר"ל, וגם לא הרא"ח, אלא למניינה בעלמא, הוא דוחק גדול דמפעשות מירא דר"ל נראה, דעיקר כוונתו למה דסימן וכולן כדי פגימת המזבח.

חות השערה, הוא מכשול גדול לא מיבעי לשיטת הראה"ה והרמב"ס דפסול אף בדיעבד, אלא אפילו לפיקט המחבר כרשב"א אסור ללחוט בו לכתבה, דהינוו דר"פ, דמה שלא הרגיש ודאי מחייב חולשת הרגשותו היא כיון שהפגימה נראית לעין, וחיללה להתייר זאת לכתבה, וגם אי אפשר זאת במצבות דהלא חוש הרגשה גודלה מחשש הראות, וכאשר העיד כן הפלתי וידוע לכל מי שיש לו עסק עם חלפים, דמי שהוא שלם בחוש הרגשה, מרגיש אף מה שאינו נראה אף לטוב עין, אבל להיפך שהיה נראה ולא נרגש הוא רק למי חשש הרגשותו חילשה מחוש הראות שלו, ומה"ט החמירו חכ"ל לבודוק בטופרא שהיא בדיקה המעלוה, ואם נאמר דפוגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת פוסלת השחיטה, אז "ה" וכש"כ פוגימה הנוראית, ועוד דלפי דברי הת"ש אכן פוגימה האוגרת חות השערה ואני נרגשת בטופרא, וזה דבר זו לא ניתן להאמיר במוכח"ת.

ואספרה בזה מה שקרה לי כד הויינא טליה עם הגאון הצדיק חכם עדיף מנביא מהר"ס פאנעט צ"ל בעהמ"ח שוי"ת שערוי צדק ובבנין צדק, כי הרגשה צ"ל הנ"ל הי נקרא רבינו של השוחטים, ובכל מדינת צ"ב לא קבלו שוי"ב שלא הי לו קבלה ממנו, והי' מבון נפלא בכל עניין שוי"ב, אולם בימיسكنנו הוחלשה כך הרגשותו כאשר נתודע לי ולשוחטים המופלגים שלי, וטלILDות שהיתה בי הרהיב בנפשי עוז לכתוב לו: ילמדנו רבינו לנו שהרב יעד בתוך הקבלה הקבלה שהשי"ב מרגיש פוגימה דקה מן הדקה, הלא כתוב הקבלה של הרב הנהוגה בינוינו מבואר בש"ע ריש הלכה שחיטה ואני יכול לסתובב, רק על השחתות הסכין והרגשת פגימותיו אין הרב אדון מתעלף, אבל על השחתות הסכין ולהרות בדיני אמרה, והוא בדבר זה, וכי מי שיש לו הרמנה לדון ולהרות בדיני אמרה, מAMILיא מבין על החלף, הלא אין מנהגנו לננות את הרב על זה, ואני חכם שבגמי, שהרי אמרו צ"ל בחולין צריך ללמד כתוב שחיטה ומיליה, אבל בזמןנו שאין לו מדין כל זה, מה להרב אצל הסכין, הנה זאת לשוחטים המומחים וכלך אצל הדינים, כאלו הדברים כתבתתי להגאון הנ"ל צ"ל, והшиб לי דבריםCMDיקות הרבה, וכותב לי אל TZדקה הרבה וכי תקsha על הגמי' שאמרו חכ"ל להראות סכינו לחכם, וכי מי' מנסה את החכם, ושחיטה שאמרו צריך למדוד פירש רש"י צ"ל לאמן את ידיו לשחיטה, אבל למדוד הרגשות הפגימות לא הזוכר, וכן הי' מלפנים בישראל שככל רב מוסמך להוראה מסמיך שוחטים, וכל המוסף בזה גורע, זאת הייתה תוכן תשובה קדשו, ואני עדין הרהרתי אחריו כמה שנים, עד שהגעתי לימי בינה ואז ראייתו והכרתי שתורת זקנים בינוין, ובנין נערים סתירה, כי אם נחמיר בהזורה יותר ויותר לא הנחת שוי"ב לבני אברהם אבינו, כי יבוא עליוizia מרגיש אחר, שלם בכח המשיש, והי' חי השו"ב תלואים מגנד, ובבוקר לא ידע מה הי' בעבר ויפה עשו הרבה זקננו שבדורות הקודמים, שלא הניחו את השובי"ם להראות סכיניהם לשום עובר ושב, ובדורנו היו היתום כאשר בואה אינה רב להעර או לישוב, תחלת עסקו שנופל על השו"ב להראות לו סכינו, ורבים חללים הפilo בזה, כי פעמים באממת חכם העיר אינו מן המרגישים הנפלאים, וכן השו"ב שלו והוא יושב בטוח תחתיו ופתאות יעבור דרך שםizia ראייה רב שחווש הרגשותו טוביה ושלמה ומרעיש על השו"ב שהוא מנבל ומאליל נו"ט, ואשלה נא, לפיו אשר ביארנו השיטות לעמלה, היכי באממת אתא הללמ"ס שرك מרגיש נפלא ראוי להיות שוחט? ישתקע הדבר ולא יאמר, כי כן היל' לפנים בישראל שככל רב בעירו הי' בוחר בשוי'ב שמצא חן בעניין היכי נאמר חיו' שמאני שאותו הרב לא הי' מן המרגישים הנפלאים, האכיל נו"ט, וכי לא די במה שהחמיiro לפסל סכין פגום אף שאינו אוגר כלום ונוסף אכן דבעין מרגיש נפלא, ולכן מאד מאד הי'

לכתחלה, لكن הי' סובר, לדדבר זה אכן פלוגתא בין הרשב"א ורמב"ס, דהרמב"ס הי' מחקך כרא"ה, בין הרגשה בגוף הסcin ובין סאסאה שאינו מגוף הסcin, אבל לעיל ביארנו דזה ליתא, כי הרמב"ס כרא"ה ס"ל, لكن שפיר מחקך בין פוגימה שאינה אוגרת, לדמייא לסאסאה, אבל הרשב"א מחקך, זה נצמץ מושיתו כמו שביארנו באורך מעלה, והרמב"א שהגיה בהא דסאסאה, דאין אנו נוהgin לשוחט בה, מושום דאין אנו בקיאן לא הגיה לעלה בדין פוגימה האוגרת דפוסלת בדיעבד, כתוב דאין אנו בקיאן ואסוריין כל פוגימה בדיעבד, אפילו אינה אוגרת כלום רק נרגשת או נראית, מושום דבזה דהיא מדידה ממש איך לא נהי' בקיאים לראות, אם חות השערה תאגור בין עוקצי הפוגימה, אבל כאן בדמייא לסאסאה דקאי אלכתחה, להבחן בהרגשה בעלמא אם מרגיש סיבוך בעלמא שהיא נדבקת על הסcin מה שנקרא דרטנטיל או געלענט, או שמרגיש פוגימה דקה שהיא מה שנקרא קלעפיל, בזה אין אנו בקיאן לסמוק לשוחט לכתבה, ובדיעבד ליכא נפקותא כי בדיעבד שנייהם כשרין, כל שאין חות השערה נכנס בתוך הפוגימה כו' הוא פסק של בעלי הש"ע, אלא שהאחרונים החמירו יותר כמו שהראתך לעלה, אבל האמת היא דכפי ביארנו נמי, שיטת הראה"ה שהיא נמי שיטת הרמב"ס צ"ל יותר מסתבר, מפני שהשקל וטריא בgeom מטופרש בעלי דוחק, לווי מה שצריכין לומר דגס בקרבות בעין בדיקת הרגשה שהוא קצת דוחק, והגם דלפי שיטחם הכל דרבנן בין אליה אוגרת ובין אורותה כדי'ה צי' כי אין בזה לכך לעkor הסימן אבל מ"מ ראוי להחמיר כשייטה זו ולאסור גם בדיעבד פוגימה הנרגשת או הנראית אפי' אינה אוגרת ודלא כב"ח, כי המחבר אלו הי' נחות לידע דגס הרמב"ס ס"ל כרא"ה, לא הי' מקל נגד דעת הרמב"ס, שהוא>Create תמיד העיקר, אבל מה שהרעוישו על הב"ח שהתיר איסור תורה על סמק שיטת יחיד זה ליתא, כאשר אתה רואה דמה שהתיר הב"ח מתירין גם המחבר והרמב"א,ומי שסומך בזה בשעה"ד למשל בשוחט שאבד הרגשות הטובה ואני מרגיש פוגימה שאינה אוגרת כלל אבל הוא מרגיש פוגימה האוגרת חות השערה, שאינו אסור השונן והכלים בשביב זה שפיר עבד, כי התורה חסה על ממונם של ישראל, וע"ז אמרו צ"ל גודל הנהוגה מיגע כפוי יותר מירא שמיים, ולא אוכל לסייע האי דינא בلتיה להביא דברי התבאות שור ולדקדק בהם, וע"ז שם בס"י חי' סע' ב' בשם'ה: שיעור פוגימה כ"ש, בין בעומקה בין בעומקה, ובלבבד שתעכב ויסתבך בהם שום דבר ואפלי חות השערה, ואע"ג דבדקה אבשרה ואטופרא ולא הרגיש שום עיכוב ואחר'כ' מצא בה פג' משחו ע"י ראי' נגד המשש' וצדומה, יבדוק שם בחות השערה אם נכנס לשם לא ישוחט בו ואם שוחט אסורה, אבל אין צורך לבדוק אח"ז כי אם כמו שכתבתי لكمן סע' ז' ר"ל דדי בדיקת טופרא ומסתמא אין לחוש שםיא יראה במשש' עכ"ל וממי לא ישתומם על דבריו דמשמע מהם,adam מרגיש לא מהני בדיקת בוחט השערה, רק בגין מרגיש אלא רואה, אז מהני בדיקת מדידה בוחט השערה, ובמבחן"ת כי רובה היא, שגיאיה יצאה לפני השליט, הון בדין והן במצוות, דבת"ש שם מביא ראי' מרשב"א שכותב במשה"ב, דבディיקת טופרא הוא הרגשה בעלמא, וכיוון דהביא חז דר"פ ע"כ גם הרשב"א מודה בדיהרגשה בעלמא טרפה, וזה פלא והפלא, והלא הרי"ף לפי שיטת הרשב"א מביא אני אמראי אפסול פוגימה בדיעבד, והוא דר"פ בדיקת הרגשה אלכתחה, ולא אוכל להבין איך לא ראה הת"ש דהרשב"א כתוב, דהרגשת פוגימה שאינה אוגרת הינו סאסאה ולא רצה חלק כחילוק הראה"ה, וא"כ אין אפשר שהרשב"א פועל פוגימה שאינה אוגרת ומחייב סאסאה, אין אפשר שהרשב"א פועל פוגימה השמ"ח פוגימה הנראית ואני אוגרת וממילא גם להיפך, מה שהתיר השמ"ח פוגימה הנראית ואני אוגרת

גם טבח בעי בדיקת חכם, ואם שחת בלא בדיקת חכם מכריזין אבשרה דטרפה, כבר תירצzo דהכא דטבח מוכר לאחרים אמרין כן, ובומוור בשוחט באקראי ובחנום נמי בדיקת סכין, אלא דלפו' רמב"ם יש להקשות למה לא סגי גם במומר שיבדק הוא עצמו הסכין לפני חכם או בקי בדיני בדיקת סכין, דהרי הרמב"ם גם במומר כתוב דחויקתו אינו מתריח לבדוק, אבל אם אנו רואים שבודק כראוי', לא חשוד לשוחט בסכין שנמצאה פגומה אפלו' פגומה בהרגשה לחוד, אלא יתקננה, וכמו שסמכין עלי על השחיטה עצמה, שידקך בה לשוחות מהוגן, משום דלא שביק היתרא ואכל איסורה, ואפלו' איסור דרבנן כמו חמץ שעעה"פ, אינן חדשים אם יכולן להחליף, וכמו שביארתי שם לעיל בסוגי', והוא קושי' עצומה לפי דעתך על פי' הרמב"ם דמיורה לא טרח לבדוק וצ"ע.

על' ש' משנה, השוחט במגל קציר בדרך הליכתו וכו' עד סוף השקיל וטררי' בגין' עיין מה שכתיתי בזה בריש הסוגי' דלעיל ישוב ברור ואמת מה השמייט הרמב"ם ז"ל האי דינה בהלכ' אבה"ט עי"ש הטיב.

על' ש' יש' משנה, השוחט מתוך הטבעת וכו' לעיל דף ט' ע"א בראשי' דה' כולחו תניניו, כתוב בפרק השוחט תנא כולה פסול' השחיטה, ובאמת זה לא דוקא, דהרי דין הגemmaהaca בא בפ"ק, וכמש"כ שם רשי' ז"ל בעצמו, ولكن יש ליתן טעם, למה תנא פסול הגרמה, בפ' זה, ואין פסול' השחיטה בפ' השוחט, ומה שנלפע' דהוא, דתנא סדרא נקט, דבתחלה מפרש הכל השוחטין, דהינו מי ראוי' להיות שוחט, ואח' כל לעולם שוחטין, דהינו זמן השחיטה ביום ובלילה, וכן בשבת שחתתו כשרה, ואח' מפרש בכל שוחטין בין בוצר וכו', ואח' מפרש מקום השחיטה בסימנים, אלא דכאן לא מפרש אלא מקום השחיטה בקנה, ולקמן בגמ' דר' מג' ע"א פליגו רב ושמואל בשוט אי תורבץ הוושט נמי ראוי' לשחיטה, וככתוב שם רשי' ז"ל, דרב דטורבץ הוושט נמי הוה ראוי' לשחיטה, לא גמירי הגרמה אלא בקנה, אלא דהתם מסיק, דלא יצתו להא דכייל היהודה אח' ממשמי' דרב, אלא ע"פ דנקותת תורבץ הוושט במשחו כוושט עצמו אבל לעניין שחיטה, נתנו בו חכמים שיעור. וכי הגראה גם זה מהללם"ס, וא"כ ש"יך הגרמה מה"ת גם בשוט, וכן קשה למה נקט הכא דינו דוקא בקנה ולא משמענו מקום השחיטה גם בשוט.

והנה אם נאמר דפליגו רבנן וריב"י בהגרים שליש ושחט שני שלישים לכאור' ניחא דבושט ז"ל דכ"ע מודים דפסולה השחיטה, כיון דנקיתו של התורבץ נמי במשחו אבל למ"ד דפליגו בשחט שני שלישים והגרים שליש, ודאי קשה מה פליגו דוקא בקנה ולא בשוט, והתוס' לקמן דה' דילמא ריב"י היא, כתבו כמסתפק דשמא פליגו בשוט כמו בקנה, ולא ידעת' למה בשוט יהי' רבנן מודים שלא מיפסל בשליש האחرون, אבל יהי' איך שיהי' כפי' שתבנו דעתך כוונת התנא להמשמעות מקום השחיטה איה, איך שכך ציין בשוט עד כמה הוא מקום השחיטה, והכי הו"ל למתני מקומות השחיטה בקנה מן הטבעת הגדולה ולמטה, ובשוט מן החורבץ ולמטה, ואח' בדרכ' אגב פלוגתת רבנן וריב"י בדין הגרמה, ואי הנית התנא מקום לפלוגתת רב ושמואל, אי תורבץ מקום שחיטה הוא או לא, והדבר צע"ג לפע"ז.

והנה בגוף פסול הגרמה שיהי' אחת מפסולי השחיטה יש לעין, כבר כתבנו לעלה דף ט' ע"א וכן לעיל בסוגי' בדיקת הסכין דהילכה לממ"ס על הנני הל"ש לא צרכין אלא דמקצת בפסקול נמי פסל, וא"כ בהגרמה למ"ד דפליגו בשליש קמא דמזכיר ריב"י

נוח לתקן בעין זה תקנות קבועות, למען לא יוכל לבוא איש זו וישחית ויחבל כרצונו באין מפריע, וירבה מחלוקות בישראל, והמחמיר ע"ע קדוש יאמיר לו אם לא יاقل בשר רק בביתו, ולא יפריע שוחטים דכלוא עלייה.

ד"ה י"ח ע"א א"ר"ה האי טבח דלא סר סכינוי קמא חכם ממשתינן לי' ורבא אמר מעברין ל' ומכריזין אבשרה דטריפה היא ולא פליגו כאן בשנמצאת סכינוי יפה כאן בשלא נמצאת סכינוי יפה, והנה הרמב"ם ז"ל בפ"א ה' כ"י פסק האי דינה באזה'ל: "כל טבח ואם נמצאת פגומה מעברין אותו ומণדיין אותו ומכריזין על כל בשחיטת שהוא טרפה" עכ"ל וכל רואה ישתומים מה זה השוסיף הרמב"ם ז"ל שמכריזין על כל בשר ששחט בסכין אשר הראה לחכם קנסין דגס על בשר שיש בחנות ששחט בסכין אשר הראה לחכם קנסין שלא למכרו עוד לישראל ומ"ל האי חומרא, אבל הדבר נחיא מאד דהאי מכריזין דטרפה שהוא בנמצאת סכינוי פגום למאי עלי' אדם היא במקום שמכריזין פשיטה דמ"ש מנפל טרפה בעיר, ואם במקום שאין מכריזין הכרזה זו למא, אי שלא למכור לישראל, אבל בטבח רשע עסakin שמאליל נבלות לישראל מזיד, הלא אין לו אשמה, אלא שלא סר סכינוי לחכם, וגם אחר השחיטה לא בדק סכינוי ביחסו הדעת כראוי', אשר מה"ט בעין הראת סכין לחכם, דח"י שיקיל הטבח בבדיקה זו, וכשיטת הרמב"ם ז"ל, אבל שייה' חשוד למכור נבלות אחר שמצאו סכינוי פגום, מאן דבר שמי' אלא דלשיטות הרשב"א דלקתיחה בעין סכין יפה מכל וכל, ז"ל דמיiri הכא בשלא נמצאת יפה לשוחות בו לכתיחה, וניהו אפשר דנתקלקל ע"י השחיטה, ובידיעד כשר כל שאינה אוגרת חוט השערה, אבל כיון דלא סר סכינוי קודםلن לא תלין בשחיטה, אלא אמרין דשחט כן לכתיחה בסכין שאינה רואוי', ולכן מעברינו וקנסין לי' להכרז אבשרה של בהמה זו דטרפה, אע"פ שאינה טרפה מדינא, אבל לשיטת הרמב"ם דאיינו כשיתר הרשב"א כאשר ביארנו לעיל אין לנו סכין פגום של לכתיחה ודיעבד, כי רק דמי' לסתסהה שוחטין בה לכתיחה, וכל שמרגשין בה פגימה כ"ש, פועל אף בדיעבד, א"כ קשי' לי' האי מכריזין מאי עבידתא, וכן מפרש דמכריזין גם על מה ששחט בסכין הבודוק קמי' חכם. ולרמב"ם לשיטתי' בעי מדינא בדיקה לאחר שחיטה, אפלו' בשוחט רק בהמה אחת, עיין בה' כ"ד שם, ודלא קראב"ז וא"כ חישין כי היכי דבhai בדיקה אחרונה הקיל ולא הרגש, כן הקיל גם בשאר שחיטות, ואע"ג דמדינא נאבד הסכין כשר, אבל מכח קנסא ז"ל על כל בשר שיש לו עדין למכור, שמכריזין עליו דטרפה היא, שוב ראייתי דהרייטב"א ז"ל הרוגש בהאי מכריזין וכן בעט"י, וכתבו דמכריזין על כל בשרא ששחט קרמבי'ס, אבל לא הבנתי על הריטב"א, זה הוא לשיטתו לא הי' צrisk להא, דהא שם בד"ה הקדום מפרש דאצרכתא דר"פ הוא לכתיחה, ודרכ' חងירת צפורה בדיעבד, א"כ מתפרק שלא נמצאת סכינוי יפה לשוחות בו לכתיחה, ומשום קנסא מכריזין ודיק' היטב.

רש"י דה' דלא סר סכינה, שלא הראה סכינוי לחכם עכ"ל, אבל הרמב"ם ז"ל כתוב ז"ל "כל טבח שלא בדק הסכין שלו ששחט בה, לפני חכם" וכי עיון בתעניית דף כ' ע"ב ברש"י דה' סייר, שמספרש נמי האי מימרא דר"ה דהכא, קרמבי'ס דסר לשון בדיקה הוא, והנה הרמב"ם לשיטתי' דמשום לתא דאיסורה נגעה בה, יפה מפרש, דאיינו חסידין את הטבח דלא יתריח לבדוק י"ב בדיקות במתיינות, ויעבור על הסכין בהעbara בعلמא, עד שלא רוגש פגימה שאינה אוגרת, וכמש"כ לעיל בשיטת הרמב"ם, ولكن כל שבודק לפני חכם והוא שבודק במתיינות אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, סגי בהכி, ומה שהקשו האחرون דמ"ש טבח ממומר, כיון

דעתה ההלכה, על הושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהמה, לית מאן דפליג, אלא דגם' מדיק לישנא „רכמוּהוּ“ דקתוני, דמשמע אין חילוק בין נשחת רובה או כולה, וזה ליתא לרבען דרייב”י דלדייהו יש חילוק, דבשחט רק רובה עדין יוכל לפסלה עי’ איזה פיסול דרשא או הגרומה, והוא מפני שלכתהה בעין שחיטתה כל הסימן מה”ת, וכן הוא דעת רשי' ורמב'ם, וכאשר באבר זאת במקומו, אבל בשחט כל הסימן تو לא מצי מiful אם דרס או הגרים במקומות אחר, עי' פישוטות לחץ חיות, ולא הוה הסימן כמוanche בדיקולא לר' דהילכתא כתותי, וכאשר ביארתי זאת لكمן ל”, מ”מ כיוון דבר נשות הסימן تو א”א לנחרו, כי נחרה אחר שחיטה לאו כלום הוא, ואין זה דומה לניקבה הריאה בין סימן לסימן, דזה מעשה טרפנות, אבל בסימניםlica מעשה טרפנות אלא מעשה נבות דהינו נחרה, ולאחר שחיטת הסימן א”א לנחרו, וזה הוא דעת הרמב'ם כאשר ביארתי זאת בכמה מקומות ודוק.

ע”ב גמר’ העיד ר'ח בן אנטיגנוס על מוגרמת שהיא כשרה, וכותב רשי' ז'ל דהיכי הלכתא, דכל עדות הלכתא נינהו, ועי' במරשר'א' لكمן, על הא דקבוע הלכתא כרחב'א משום דקי ר'ג כוותי, שנטקתה על הש”ס שתלה הקביעות הלכה בדר'ג ולא כמש'כ רשי' כי אן דכל עדות הלכתא נינהו, ואני רואה כי גם על ר'ג גופא קשה, דבגמי הוקשו לו, כמאן לא כרבנן ולא כרביב'י, והшиб אנה לא חילוק ולא בילוק אלא שמעחתא ידענא, דאמר חי' בר'א אר'י משיפוי כובע ולמטה שחיתתו כשרה, ומה לו לתלות בשמעחתא דאמוראי, אשר גם עליהם סובב הקושי', איך פסקו להקל באיסור תורה נגד המשנה אשר אמרה דמוקם השחיטה בגרגורת, הוा מטבתת הגודלה למטה בין לרבען ובין לריב'י, ועי' דגם אמוראי רק על עדות דרחב'א קסמכו, וכמש'כ רשי' שם.

אבל מה שנלפעד' בזיה הו, דלקמן קאמר ריב'ל דמוגרמת דרבנן כשרה לריב'י, ומוגרמת דרייב'י כשרה לרחב'א, ופריך פשיטה, ומתרץ מהו דתימא רחוב'א אדרבען קאי, קמ'ל, ואימא ה'ג, א”כ העיד עלייה מיבעי לי עכ'ל דגמ', ולפ' ז'ל דקמ'ן דכל עצימות העדות אינה מבורת דקי גם אריב'י, אלא מכח האי דקדוק קל, אדם רק אדרבען קאי, העיד עלייה הו'ל, لكن לא סמך ר'ג לפреш מעצמו עדות זו של רחוב'א, אלא עפי' שמעתתא דהני אמרαι, וגם הש”ס לא קבע הלכתא רק עפי' ר'ג משום דاضשר לפреш עדות דרחב'א, באופן דלא פלייג עיקיר מקום השחיטה, אשר מה”ט הוזק גם ריב'ל לפреш לו דברי רחוב'א, אלא עדין קצת דוחק הלשון שבגמ', „הילכתא כרחב'א“ דהכי הו'ל דהילכתא משיפוי כובע ולמטה ממשום ר'ג הכוי ס'ל בדרחוב'א, עוד דהוו'ל להבאי דריב'ל דהרי הוא המפרש דברי רחוב'א דמקשיר גם למעלה מטבעת הגודלה ודוק'.

ד”ה יט ע”א, ארא' הא”ר איסי מחלוקת בשחט שני שלשים וחרים שלשים וכו’, אבל הגרים שליש ושחט שני שלשים דה פסולה, כדי נפיק חיota בעין רובה בשחיטה וליכא וכו’, לישנא אחרינא מחלוקת בהגרים שליש ושחט שני שלשים, דרייב'י סובר מיד דהוה אחצוי קנה פגום, ורבנן הטע מקום שחיטה, הכא לאו מקום שחיטה וכו’ עכ'ל הגמ’.

הננה בסוגי זו יש מבוכה גדולה בין המפרשים ז'ל, ואני טרחתி הרבה לירד לעומקה דהאי הלכתה, ותלי'ת עלתה בידי עפי' הקדמות והעיקרים שליל לבאר כל חמירה.

הננה כבר ביארתי בעיקר ד' כי לדעת רשי' ורמב'ם, בעין שחיטת כל הסימנים מה”ת, ורק בדייעבד סגי ברוב, אבל דעת ר' אושיעא

וכאשר איפסק נמי ההלכה דעת שלא הגרים ברובא לא מיפסל השחיטה, א”כ האילכתא למאית איה, אלא דודאי כל ששחט שלא במקומות שחיתה אין זה שחיטה, אלא דיל' דשאני דרשא ועיקור דבמקומות שחיטה, כל שדרס או עקר הרוב אין זה שחט אלא ודרס ועקר, וממילא כנורח, ולא מהניתו שחיטה במקומות אחר כיון שכבר נפסלה עי' נחרה, אבל בהגרמה דהוא למעלה ממוקם שחיטה, הו'א דגם נחרה לא הוה, דהרי גם נחרה בסימנים בעין, ושלא במקומות שחיטה רק מעשה טרפנות הוה ולא נחרה, וא"כ מצי שחט במקומות אחר, דהינו למטה ונתרה מידני נבללה, لكن בעין הילכתה דעכ'פ' להיות פסל בשחיטה, גם למעלה ממוקם שחיטה משווה לי, לנבללה דלא מהני בה שחיטה לטהר מיד נבללה דהא מילא, בזו פלייגו ר'י ור'ל כאשר ביארתי בפטיחה ודקמו דף ל”, דלדעת ר'ל שנפסק הסימן ואיפלו רק ברובא הרי הוא כמוanche בדיקולא, וא"כ מילא גם בנפקד למעלה ממוקם שחיטה דוקא, אלא ה'ה דלמעלה ממוקם שחיטה נמי נחרה מקרי, ולאחר שחירה לא מצי שחיטה.

אללא דלפ' ז' לר'ל הקושי', דלמה לי הילכתה על פסל הגרמה, חזורת וניירות, כי לר'ל גם בדרסה ועיקור אין כאן פסל אחר, אלא דמאתה שנספק הסימן והוה כמוanche בדיקולא, תוא מצי שחט, וא"כ בשאר פסולי שחיטה בעין הילכתה רק על מקטצת בפסול, להשמיינו דמצטרף האי מקטצת לשאר הסימן שנטתקה בהחשר, להשלים הרוב כדי ששוב לא מהני המיעוט הבתרא להכשיר, כיון דכבר עי' רוב הוה כמוanche בדיקולא, אבל בהגרמה, האילכתה למאי צrisk.

אבל לקמ'ן, דר'ל לשיטתי' עי' סובר דהגרים שליש ושחט שני שלשים פסל, דהרי בשליש אמצעי כבר הוה הקנה כמוanche בדיקולא, וכאשר באבר لكمן, וכן שמואל בעל המימרא של החמשה הלש'ס, סובר בפרטו لكمן כ' ע"א, דהגרים שליש ושחט שני שלשים דפסול, ולמ"ד דהגרים שליש קמא כשו, באמות כר'י ס"ל, דלאו כמוanche בדיקולא הוה, וממילא צריך הילכתה גם על רובה בהגרמה, לאשמעין, דעכ'ג דלאו מקום שחיטה, אבל הילכתא, וכל שחירה שוב לא מצי שחיטה, וכן הילכתא, וכאשר תראה لكمן ביאור הדברים ודוק'.

ע”ש במשנה ריב'י אומר עי' פ' רובה, רשי' ז'ל מפרש פלוגתיהם. בהגרים בשליש האחרון וכלישנא קמא דר'ה لكمן, והוא מתרץ טעמא חדא דסתמא דליישנא דרבנן, דאמורו עי' פ' כולה משמעו הכי, דגם מיעוט בתרא בהגרמה פסול, דלמ"ד דוקא בשליש קמא פלייגו, צל דהיא עי' פ' כולה דאמרו חכמים לאו דוקא, ולמיעוטה שליש קמא ATA, כמש'כ רשי' لكمן, שנית דהרי רשי' באמת פסקacao לישנא קמא דר'ה, וכרבנן טרפה, ופוסל גם בהגרים בסוף הסימן.

אבל דע דגם להאי לישנא דפליגו בשליש בתרא, מודים חכמים דאם שחט רובה של הסימנים ופסק ממשחווט, דכשר וכסטם מתני' דריש השוחט, דרובה של אחד כמוanche דאל'כ ליפלגו בשחט רוב הסימנים ופסק, וממילא נדע, דמי שמצויך לעכובי כל הסימן, דפוסל במעטות בתרא ככל פסולי שחיטה, אלא דנטקשו האחוריים במא שאמרו لكمן בגמ' דלר'ה דפליגו בהגרים לבסוף, הא דתנן רובה של אחד כמוanche ריב'י אמרו, הר' דרבנן לית להו האי דיא, ואולם לפע' דעל גופו הדין שהוא הללמ'ס, כדאמר רב'י בפ' השוחט,

- ובזה נמצא עוד טעם מרווה, למוה פליגו בהגרמה ולא בעיקורוDSLICK מנוי, משום דבעיקור הלא לכ"ע קשר במיעוט קמא בקנה, וא"כ אין רשותה לכ"כ דמcker ריב"י במיעוט בתרא נמי משא"כ בהגרמה דבמיעוט קמא פסול מ"מ במיעוט בתרא מכשר ומשום דבר נפיק חיותה דכמ"ם.

אולס באידך לישנא דר"ה דלכ"ט בהגרמים לבסוף כשרה ופליגו בהגרמים בתקופה במיעוט קמא, מיעוט בתרא כחותך בשר סברו דرك רוב הסימן עלי שחיטה, ומיעוט בתרא כחותך בשר המת, משום דכמאן דמוני בדיקולא דמי, וכן בהגרמים במיעוט בתרא כשרה, אבל במיעוט קמא פסולה, דהרי ליכא רובה של סימן במקום שחיטה, דמיינט בתרא לא מצטרף לשחיטה, דכמאן דביקולא הויה, אבל ריב"י סובר דלאו כמנחא בדיקולא דמי, ובعينו לכתלה כל הסימן בשחיטה, אבל כיון דבדיעבד sagi ברוב, لكن בין הגרים במיעוט קמא ובין הגרים במיעוט בחരא כשרה, משום דרובה של אחד כמוomo, ומה אמר דעתמא דריב"י דמcker בהגרמים במיעוט קמא, מיד דהוה אחצוי קנה פגום, לאו דודומה לגמרי דהרי בחצוי קנה פגום sagi בהוסיף עליו לכ"ש בדייעבד, ואנו הרוי בעינן שני שלשים האחרונים בשחיטה, כדאמר ריב"י, מלא חות ע"פ רובה, הרוי דשאני במקומות שחיטה משלא במקומות שחיטה, אבל לגבי שלא לצרכ' שליש אמצעי שבשחיטה, לשילש קמא בהגרמה לפסול, קמדמה האחדדי ואומר, כמו דבתוכ' קנה פגום חלק השחוט לא מצטרף, אלא להכשיר ולא לפסול, כמו כן בהגרמים שליש, ע"פ דלהכשיר לא מצרי מצטרף, כיון דלאו מקום שחיטה הווה, אבל לפסול לא מצטרף כלל, דהרי אין כאן שום מעשה טרפות כמו בחצוי קנה פגום, ורבנן סברו, התם מקום שחיטה הכא לאו מקום שחיטה, הכוונה bahwa כיון דלאו מקום שחיטה, ולא מצרי מצטרף להשלים הרוב, במה יתפרש לריב"י, דרבנן האי כמוomo דמcker כמותו ממש קאמар, דהרי לא עלי לכתלה הראה יותר מן הרוב, אבל לריב"י באמת לאו כמוomo ממש, דהרי בעינן לכתלה לשחוט כל הסימן, אבל הכוונה דכיוון דגם לדידי' כשר בדייעבד ברובא, וא"כ אין סברא לפסול ע"י הגרמה במיעוט בתרא, וכן בשנייהם רובה שא"כ דלא מיפסל בהגרמה במיעוט בתרא אבל לא מחד טעםאנן'ל.

וע"ז פריך קושי' מושכלת, ומאן ליאו דהאי רובה דהתס לאו ריב"י אמרו, דילמא ריב"י אמרו וקיי על רובה דשאני שלישי בתראי, ע"ג דוגנים בשליש קמא כשר וכדינא דרכה דקאמר ע"פ רובה sagi, והוא מפני דגם המיעוט בתרא שייך לשחיטה, וא"כ מצינן שפיר למיר, דבගרים במיעוט בתרא פסולה לריב"י, וכדעת רבנן בלישנא קמא, ומ"ל דהאי רשא"כ קאי אמיטות בתרא בהגרמה, בין לרבן ובין לריב"י, והבן את זאת, כי הוא כפטור ופרח.

ועתה נבוא לבאר פלוגתת ר"ה ור"י בהגרמים תחליה וסוף, וחתט שליש אמצעי, דר"ה מכשר ור"י פסול, וע"י מהרש"א ז"ל על תוס' ד"ה הגרים, ויפה כתוב, דר"ה ע"כ מפרש הא דריב"י דקאמר ע"פ רובה, בבעית גמר הרוב יהי' בשחיטה ואז דומה ממש לחצוי קנה פגום, וכי היכי דשם מהני הא משחו שבשחיטה להצטרף להחצוי פגום, כך מצטרף נמי הא שליש קמא של הגרמה לשילש האמצעי.

ולפ"ז לר"ה, בין לרבן ובין לריב"י, לא בעינן לכתלה נמי רק רוב הסימן, כי השאר כמאן דמוני בדיקולא דמי ולא פליגו אלא אם שליש קמא של הגרמה, דין בחצוי קנה פגום, או שאין חצוי קנה

שבתוס' לקמן ל' ע"ב ד"ה החlid, דמה"ת לא בעינן גם לכתלה רק רוב הסימן, וכל החותך יותר הוה כחותך בידו וברגלו ולא שייך לשחיטה כלל, ובדבר זה פליגו ר"י ור"ל לקמן ל"ב ע"ב, דל"ל דבשחטת רוב הקנה, הריאה כמאן דמנחא בדיקולא מכש"כ הקנה עצמו, ע"פ דלא נשחת כלו לכתלה למא, והוא כמו כמנחא בדיקולא, וא"כ האי שחיטתו כלו לכתלה למא, והוא כמו כמנחא בדיקולא, ולמה יחתוך בשר המת, והוא כחותך בידו ואמרין לקמן כי ע"ב, וכי מטה עומדת ושוחות ה"ג האי קנה כמתה ממש וכמנחא בדיקולא, וזה מיה דהרי האי קנה הריא כנתלן מן הבהמה, ואיך יצורי, שתהני האי פסיקת מיעוט בתרא על הבהמה אבל ר"י שהוא חולק זהה על ר"ל, כאשר ביארתי זאת בסוגי' שם ובפתחה, לית לי' דריאה כמנחא בדיקולא, וגם הקנה עצמו לא, ודלא כריש"א דסובר דהסימנים השחוטים לכ"ע כמאן דמוני בדיקולא דמי זהה ליתא כאשר ביארתי שם, ولكن לדידי' מצינן למימר דלכתלה בעינן מה"ת שחיטתת כל הסימנים, כיון דע"י השחיטה עדין לא נפסק חיותם מן הבהמה, וכך שהבהמה עצמה חייל לכל דבריה, כן גם סימנינה חיין הון ע"י חיבור חזק ואמץ לאברי הבהמה, כאשר ביארתי במקומו בראיות ברורות.

ולפי האמור, ר"ה בלישנא קמא סובר דרבנן וריב"י נמי פליגו בהזה דרבנן בעינן שחיטתו כל הסימן לכתלה ומ"ת ולכן פסול בו הגרמה גם בסוף השחיטה, דכל זמן שלא סילק ידו מן השחיטה, יכולה חדא שחיטה הוה וכל פסול שארע בה, בין בתקלה ובין בסוף פסולת את השחיטה, וריב"י סובר, דלא בעינן לכתלה מה"ת יותר משחיתת רוב הסימן, וכל שנחתת הרוב בהכר הסימן כמאן דמוני בדיקולא דמי, והוא כחותך בשר המת, והוא דלא אמר, דריב"י נמי בעי סימן שלם מה"ת, ומ"מ מכשר כאן בהגרמה במיעוט בתרא, משום דס"ל כל שכשר בדייעבד, אם פסק מלשוחות לנו מצרי מיפסל, וכשהר סובר כן בלישנא בתרא כאשר אבא, משום דא"כ למה לא פליגו כן בשאר פסולו שחיטה, וכגון בעיקור דסכך פגומה דאיiri בי' במשניות שלפנוי זו, דהוה רובה יואר, דאפיילו במקומות שחיטה,תו לא מיפסל אחר שחיטתת הרוב, אבל בהגרמה יול' כיון דלאו מקום שחיטה הוא, הוה כפסק מלשוחות, וסביראו זו נזכרת באחרונים, ולומר דבאות ריב"י לא מאכשר אלא בהגרמה ולא בשאר פסולו שחיטה, לא מסתבר לי' לר"ה, כי באמות אין חילוק זהה, וכיון דלהאי לשנא אתא הحلכה לממ"ס, על הגרמה בתקלה שחיטתה שפסולת השחיטה, הרוי דשייכא לשחיטה כדי לפסהה עכ"פ, וכמו שביארנו בדדה"ק, וא"כ ה"ה בסוף השחיטה, אבל עכ"פ כדי שלא נטעה כן, הוויל להעמיד פלוגתם על מה דסליק מנוי, لكن הוכיח מזה דפליגו אי בעינן לכתלה שחיטתת כל הסימן מה"ת, או sagi ברוב לכתלה, ואז אין שום חילוק בהאי דינא בין הפסולים, لكن נקט הגרמה לאשמעין דרך אגב פסול הגרמה, ולפ"ז הא דקאמר, דבגרים בשליש קמא ד"ה פסולה, דכי נפיק חיותה בעינן דלהאי רק לריב"י איתא דرك לדידי' נפיק חיותה ברובא, דהינו חיות הקנה דהוה כמאן דמוני בדיקולא דמי, אבל לרבן כל הסימן לכתלה, הרוי עדין לא נפיק חיותה דקנה כיון לא נפיק חיותא, זמן שפרקסת, ואפיילו אם נפסק כל הקנה כיון לא נפיק חיותא, כמו שביארנו במקומו, אבל לרבן לא בעינן האי טעמא, דהרי פסולת השחיטה גם במיעוט בתרא וממש"כ במיעוט קמא, מפני של הסימן בשחיטה בעינן, ובמקומות שחיטה, ואין זה דומה לחצוי קנה פגום, ודואז גם לרבן כשרה מושום דהתס מקום שחיטה, וכ"ז דלא עשה מעשה טרפות לא קפдинן על פסיקת החצוי גם בפסול משא"כ בהגרמה דליך פנינו שחיטת הסימן כלו אלא בהגרמה

"ל'CMDב"ד, ומצי משלים רובא בשחיטה ע"י שליש الآخرון, אבל בנקב במקומות שחיטה שפגע בו, דהוה כזכור הרוב בפיסול, הוה שחיטה פסולת, כמו נקה"ו דמתעם שחיטה פסולת Katainu עלה לדעת הרמב"ם, ותו לא מציח מה שכבר נפסלה, אלום לדעת התוס', ודאי קשה טובא להבין דין זה דפגע בו נקב, דרישיותם דלא"ע אחר שחיטת הרוב, הגוררת כמונח בדיקולא דמי, צריך לחלק ולומר/DDזוקא בנפק במקומות שחיטה כן הוא, אבל למעלה ממוקם שחיטה, ע"ג דbullet פסה"ג וטרפה, מ"מ לעניין כמו נקב, דרישיותם דמוני בדיקולא דמי לאו כגרורת ייחשב, וזה דבר שלא ניתן להאמיר, כמו שתמה על זה הפלתי שהבאתי בדדה"ק, ודוק"ק היבט.

ע"ש משנה, השוחט מן הצדדין וכו', השוחט מן העורף שחיתתו פסולת, המולך מן העורף מליקחו כשרה, בגמר' מדיק' דהאי עורף מול עורף קאמר, דאל"כ, Mai Ari' שוחט אפילו מלוק נמי פסול, וכואור' היה לו למידיק יותר משוחט עצמו, Mai Ari' עורף אפילו פנים נמי פסול, דהה בעין שחיטה למטה משיפוי כובע, ולדעת משנתינו דעליל למטה מזה בטבעת הגדולה, אלא דיל', דפסול הגורמה באמות מליקה יעדיען דכון דאמרה תורה מליקה ממול עורף, ולא מעורף, משום סימנים אמרה, דבעין משיפוי כובע למטה גם במליקה, וממילא דשחיטה כנגד מול עורף בעין, כי את זה לעומת זה אמרה תורה, מליקה מלאחריו ושחיטה לפניו, וזה נכון מאד.

והא דקתני, בשוחט מן העורף דשחיטתו פסולת, לכואר' אינה אלא טרפה שחיתה, לפי מה דמסיק לסתן דמליקת עורף בלבד רובبشر קאמר, דאל"כ, וכי מטה עומד ומולך, א"כ ה"ה שחיטה מן העורף נמי בלי רובبشر ואינו אלא טרפה, אבל מ"מ פסולת מטעם/mL, ואת אפילו לרבע דלקמן, דיל' טעמא דמלחיד, דחתם לפי הס"ד, דעם רובبشر קאמר, אז ס"ל לרבע דליך לדלה, אבל לאחר מסקנא, ע"כ בלי רובبشر, ע"כ הוא מלחיד הסכךין ביןبشر המפרקת ליטסינים, וכמש"כ התוס' לסתן ד"ה מפני שהוא מלחיד, וכל מה שכבותתי עד הנה מצאתו מבואר בראש יוסף, אלא דלפע"ד, לדעת הייש"ז ע"ל סי' מ"ד, דشبירת המפרקת, אף بلا רובبشر עם פסוקת הסימנים י"כ גבלה הוה, כמו מפרקת עם רובبشر, ומטמא מיד, והיינו דר"ל/or' אסי דלקמן דמפרשו, והותזו ראשיהן כן, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם עיון ראש יוסף לקמן כ"א ד"ה כתוב הר"ם, גם בלי טעמא דחלדה שפיר קאמר שחיטתו פסולת, והוא לפי דעת רשי"ז ע"ל לסתן בסוגי' דמסוכנת דבעין פירוקס לאחר גמר שחיטה, ולא די בפרקוט עם סוף השחיטה, וכאשר אמרו שם בגמ', זה פירש לחיים וזה פירש למיתה, דבעין חיית אחר גמר לידה, וכן פסקין בוי"ד סי' י"ז קרשי', וא"כ כל שנספק המפרקת שני סימניהם הרי היא כמותה, וליכא חיית אחר שחיטה, ואנן חיית אחר שחיטה בעין, ואפילו בעוף דסגי בנסיכון אחד, וכן בבהמה דסגי ברוב שני סימנים, ונאמר/DDזוקא בנפקו הסימנים לגMRI הוה כמותה, ולא בפסקת הרוב שלחן, מ"מ הרי לכתחה בעין שחיטת כל הסימנים, וגם בעוף דעת הרמב"ם, והוא מה"ת, אלא דבדיעבד כשרה שחיטה ברובה, ובעורף אף בסיכון אחד, אבל ראוי לשחיטה עכ"פ בעין וכמו בבלית המנוחות, דאונ' דין הבילה מעכבות, אבל ראוי לבילה בעין, ואנן אחר שנספק המפרקת, אין שני סימניהם ראוי לשחיטה למגרון, אך יופסקו قولן, תה"י כמותה, ואין זה שחיטה אלא הריגה.

ומה דקאמר ר"ח לסתן לסייע ליערין ממתני, דמלך בסיכון מטמא בגדים, ואי אמרת טרפה הוה, תהני סכךין לטהרה מיד נבלה, לכואר' לפי האמור, מה ראי' מביא ממש, דילמא ע"י שחיטת סימנים נעשה מטה ולבן מטמא כנבלה, רק"מ דהא דחידש לנו

פוגם דהוה מקום שחיתה. ויש להסביר קצת סברת ר"ה דmadmo הגרים שליש קמא לחץ קנה פגום, ולא מחק בין מקום שחיתה לשלא במקומות שחיטה, משום דכון דלדי"ד כל שנחתת הרוב כמאן דמוני בדיקולא דמי, ממי לא דבכלו בשעת גמר פסיקת רוב הקנה גם מה שלמטה ממוקם הגרמה ננספק דמי, אלא דבכלו בהגרמה גזה"כ דפסול שחיטה הוה, אבל כל שהגמר של הרוב במקומות שחיטה שפיר דמי דכולו CMDב"ד, וממי לא בשעת תחלה וסוף, והගרים באמצע ע"כ דטרפה, דהרי השלייש בתרא לא מצטרף הרוב CMDב"ד, ולכן כאשר חזר ר"ה להזכיר את זאת כר"י, שפיר קאמר לי' ר"ח לא תחדר בז', דא"כ הפסצת לקמייתא, Adams תודה דשלייש האחרון שייך לשחיטה, א"כ לאו כמאן דמוני בדיקולא דמי, ואיך תצטרף שליש קמא דהגרמה להשלים כיון דלאו מקום שחיטה הוה, אבל ר"י שפיר פועל באמצעי שחיטה ושלישי קמא ובתרא, בהגרמה, והקשר באמצעי בהגרמה ושאר שני שלישים בשחיטה, מפני שישובן דרב"י ע"י סימן שלם לכתחה, ולכן ההני שני שלישי שחיטה מצטרפין להקשר, ושני שלישי בהגרמה מצטרפין לפסול.

וראה זה איך שגה הפלתי ז"ל שנגאה רבתא בפירוש הסוגי' הללו, עיון בי' בס"י כ' את ג', שהולך ביד רמה על ה"כ"מ והש"ד יותר הפסיקים, שכתו דשלא במקומות שחיטה בין בקנה ובין בשוט לאו נבלה הוה כנספק, אלא מהני שחיטה למטה מקומות הפסוקה כמו בשאר טרופות, והוא ז"ל לפי דעתו הביא ראי' שאין עליה תשובה נגדס, מהא דמכשיר ר"ה בשחיטה שליש אמצעי, משום דנפיק חיota בשחיטה, ומיסיק בזה"ל, ולכן ברור דהו אל דנספק רוב הגוררת ורובי ככלו בכח"ת, הווע"ל כנטיל, ונפסק הגוררת נבלה עכ"ל, ופלא והപלא שלא שת לבו דהינו פלוגתא דר"י ו"ה, דלר"ה כל שנספק הגוררת הוה CMDב"ד, וממי לא דליך חילוק בין במקומות שחיטה ובין שלא במקומות שחיטה, אבל ר"י החולק עלי, ואשר ההלכתא כוותי' סובר, דגוררת שנספק לאו כמאן בדיקולא דמי, ואפילו כלו נפסק, וכך כל שנספק למעלה מקומות שחיטה, שפיר מציח שחת למטה ממנה ומה שלא מציח שחת, בנפסק במקומות שחיטה, למטה או למטה מקומות הפסיקה, לאו מטוטם דCKER הגררת כנטיל דמי, וכסבירת ר"ל, אלא כר"י ומטוטם דCKER הוה נהורה, ונפסלה לשחיטה, ותדע דהרי ר"י דמכשיר בהגרמים שליש אמצעי, והוא שגמר שליש האחרון בשחיטה, Adams פסק ולא גמור פשיטה דטרפה וא"כ איך יוכשר ע"י שחיטת שליש האחרון כיון שכבר איתרף וכונטול כלו דמי, וזה ראי' שאין עליה תשובה היפך דברי הפלתי.

הן אמת, שהני הגאנונים מודיעי דידי'ו קמשתלמו, כי כולם נשיכו אחרי הרשב"א והוא ג"כ שיטת התוס', דאחר שחיטת רוב הקנה, עכ"פ הקנה כמאן דמוני בדיקולא דמי, אפילו למאן דיל' הא דר"ל לגבי ריאה, כי גם בין הראשונים, לא מצאתו זולת הרמב"ם והר"ז בחידושיו שם בסוגי' לסתן לע"ב, שזכה לע"ב את זאת, שר"י בר פלוגתא דר"ל לא ס"ל כמאן דמוני בדיקולא דמי, לא הריאה ולא הקנה ולא בסיכון אחד ולא בשני סימנים, אבל האמת כן הוא כאשר תראה שם בחידושי, וכאשר גם סוג' ז' מוכיחה, וכן סוג' דישנה לשחיטה מתועיס לסתן כט' ע"ב ודו"ק.

ע"ב Tos' ד"ה שחיטת סגע בו נקב, ולא דמי לשחיט שליש וכו' ועיון היטב במרהש"א, והדבר מובן ע"פ דברינו לעיל, דמקום שחיטה גרע מהגרמה לעניין פגע בנקב, הן לר"ה והן לר"י, דלר"ה, לפי מה דס"ל עתה דפגע בנקב הוה כנעשה לאחר שחיטת השלייש קמא, פסולת משום דנעשה כמאן בדיקולא דמי, ע"י הנקב, שלא ע"י שחיטה, ומה יועיל אם יוסיף עוד שליש האחרון, כיון דהוה כבר כמאן בדיקולא דמי ולר"י הגם דבחגרמה כהג"ו כשר הוה, דהרי

על' גמר' א"ר כהנא, מצות מליקה קוצץ וירד זו היא מצוותה וכו', א"ל ר"י כ"ש מוליך ומביא, ופרש"י ז"ל, "דכל כמה דלא ממעט קרא בהדי' כדמעט צואר וסכין, כי עבד מליקה בשחיטה, ור"ל דרך משיכחה) טפי עדיף" עכ"ל וקשי' ל' טובא, דא"כ מנין לו' דקוצץ וירד כשר, וממש"כ דקשה על המ"ד דקוצץ וירד Dokka, מנ"ל, וראיתי להרש"א שהרגיש בזה וז"ל, "קוצץ וירד אין מוליך ומביא לא, שהתרה חלקה בין שחיטה למליקה, א"ל ר"י כ"ש דמוליך ומביא, דלא אשכחן דחקקה התורה אלא בממול עורך, אבל בהלכותיה, כל שאתה יכול לעשות מליקה בשחיטה וכו', וכן הדתורה התירה אפילו בדרישה, כ"שadam הוליך ובביא וכו' עכ"ל, וудין לא איתפרש לנו, איך התירה התורה בדרישה, וממש"כ למ"ד קוצץ וירד Dokka, מנ"ל דחוק מליקה משחיטה גם לעני מוליך ומביא, אז במשיכה וזה בחנינה אבל לפע"ד ברור הוא מה שכתבנו לעמלה, משנה דשותט במגל קצר, דכל שהוא בעצם של כהן, דהוא במוחבר, דרכו בדרישה וכל שהוא במשיכה דושחט ההינו ומישך, דרכו בתלוש, עיי"ש, ולכן מליקה שהוא בעצם של כהן, כדרשין מהקריבו הכהן, כמו שהביא רשי ז"ל ע"ב דכרש עכ"פ בדרישה, אלא דלחוד מ"ד בדרישה דוקא, כסחמא דמחובר, ולהאי מ"ד גם בשחיטה לא בעינן קרא מיוחד דבעי תלוש, DSTAM וחתט שהוא ומשך הוא בתלוש, והוא דוקא, וגם לאידך מ"ד דכ"ש מוליך ומביא, כדי שלא תחולק מליקה משחיטה לגמרי, מ"מ בשחיטה לא נאמר, דכ"ש בבחנינה תחולק מליקה, מטעם דחסברהנותנת דמשיכה עדיף טפי מחנינה מטעם צער בע"ח, שהחנינה מיתה קשה, והמשיכה מיתה קלה, וקרא דאברהם דשחיטה בתלוש רק אסמכתא בעלמא וכmesh"כ לעיל.

ובזה מישוב הטוב לשון רש"י ז"ל בד"ה אמר שמואל, שכטב, וממש"כ קוצץ וירד, והגיה השטמ"ק שננדפס על הדף בש"ס ווילנא, "וה"ה קוצץ וירד", משום דקשי' לי, דהא בגמ' קאמר להיפך, דמוליך ומביא הוה כ"ש מוקוץ וירד, ולפי האמור אין כאן מקום להגיה, דק"ו מצין למיור, או ממה שמספרש על דבר שאינו מפורש, ומכח הסברא, או להיפך מן מה שהסבירנו נוטנת, על מה שיש סמק בקשר, וכן הש"ס שפיר קאמר, מוליך ומביא ק"ו הוא, ממפורש דקוצץ וירד ומכח הסברא דכל שדומה לשחיטה טפי עדיף, אבל רש"י נמי יפה כתוב, אם שמואל סבר דמוליך ומביא כשר מכח הסברא, ממש"כ דקוצץ וירד כשר דנלמד ממה שהקפידה תורה על המוחבר שהוא מסתמא בדרישה, זה נכו' וברור ודוק'.

רש"י ד"ה אמר שמואל כל הכהר וכו', שמואל לאו בהל"ש אייר, דא"כ אייכא למperfץ טובא, דאי סבר מוליך ומביא פסול והא אייכא מליך ומביא ואייכא תלוש, ואיי קסביר מוליך ומביא כשר וכו' קשי' סיפה וכו', עכ"ל, עיין מהרש"א, שנטקsha הרבה בדברי רש"י אלו, דאיך קאמר, והוא אייכא תלוש, כיוון דלעיל כתוב, תלוש לאו מליקה מקרי, ולא שיק' בו לומר דפסול, ואי נאיך רש"י השטא מהא דכ' לעיל, א"כ גם אי קסביר מוליך ומביא במליקה כשר, עדין קשה, והאייכא תלוש, עיי"ש שנדחק מaad. ולפע"ד נראה, דהא דכ' רש"י לעיל, תלוש לא מקרי מליקה כלל, הוא כדי לישיב המ"ד דאתא לטעוט שוו צפויון במוחבר, דלמה לא אמר להפוך וכדיית דperfesi לדלמטוט תלוש אתה ואייכא ארישא, והאי מ"ד עכ"ס סובר דמוליך ומביא במליקה כשר כדאמר בגמ' דמה"ט לא קאמר לטעוט שמו' מיליך ומביא, ולידי' הוה דכ' רש"י תלוש לא מקרי מליקה כלל, משום דמספרש בקשר דבעינן בעצמו של כהן, אבל פסול מהוחבר כמי בשחיטה, איינו מובן כלל, וגם למה فهو לדוחוק כ"כ, כיוון דיש לפרש כמו שפרש"ז ז"ל, דבעל הגמי' מוסיף שנ מפני שמחד טעמי פסול כמו צפויון, ואולי לא ניחא להו בזאת, משום דנקט שז תחלה, דperfesh' הוליל לאחר צפויון, כיוון דנלמד מצפויון, אבל גם משום הא לא אר'י, דנקט לשנאה דמתני דלעיל, דקתני והשניים והצפויון ואע"ג דהתמס בשינויים תלושין מיררי, עיין תוס' לעיל ד"ה הא בתולשה, שכתו בד"ה דהוה מצי לאוקמי במוחבר ופסול כמו צפויון ודוק'.

היש"ש דperfekת עם הסימנים עושה נבלה, הינו אם איתא להא דזעירי, דperfekת ורוב בשער נבלה, ה"ה perfekת ושני סימנים נמי כן, אבל אי ליתא להא דזעירי, אז גם הא דהותזו ראשיהן צריכין לפרש עם רוב בשער, ולא נשאר מעוררת אלא בעור.

והנה הא דperfik רבא ל�מן, אי קשי' הא קשי' וכי מטה עומדת ומוליך, ומטריך דעתינו כמו דעתינו בברית' וכי מוליך את העוף, חותך שדרה ומperfekת بلا רוב בשער עד שmagui לא עיר, דאמ' מלוק הפperfekת עם הבשר והסימנים, פשיטה דכמזה הוה, דהינו הותז הרראש ממש, ואני בעינן גם במליקה חיות אחר המליקה, כמו בשחיטה אחר השחיטה, דכל שמות תחת ידיים ממש, אין זה, לא מוליך ולא שוחט, אלא הורג, ואע"פ דלישנא דרבא, וכי מטה עומדת ומוליך" וזה משמע דאדזעריקי קאי, מ"מ גם בלא הא דזעירי, הינו מוכרכים לומר דמניח רוב בשער כדי שלא יהיה מות תחת ידו.

ומה מעד מיושב באזה קושי' עצומה, לשיטת הסוברים דר"ל ור'ASI פליגו אדזעריקי, וכmesh"כ התנוס' ל�מן ד"ה הותז, איך פרנסו הני אמראים האי ברייתא דכי' מוליך את העוף, והראש יוסף הוכחה מכח קושי' זו לומר, דהני אמראים לא ידעו מהאי ברייתא, וכך לא פסקין כוותיהו, ולפי האמור אין מבריתיא זו שום סתייה לדבריהם, דכוב"כ צריך להניח הבשר כדי שלא תהיה מטה עם גמר המליקה.

ולפ"ז ר"ח הני קאמר, די אמרת טרפה הוה ולא נבלה, ומ"מ מניה הבשר כדי שלא תהי מטה עם נמר המליקה, תהני לי' סכין לטהר מידי נבלה, אז לא נימה כייש"ש דperfekת עם הסימנים נבלה הוה, אלא צעירים Dperfekת עם רוב בשער נבלה, וממילא כמו כןperfekת עם הסימנים וכיש"ש, ולכן אפילו אם מניה הרוב בשער מ"מ לא מהני הסcin לטהר מידי נבלה, משום Dperfekת עם הסימנים עושין מיתה וכיש"ש ואי תקשה לך בכל מליקה הר' הואperfekת וסימנים והוא מטה עם סוף המליקה, לא היא כי ברוב סימנים עדין לא מטה, והמייעוט הבתרא הוא רק משום מצות הבדלה ולא שייכי לעיקר המליקה.

וכל זאת כתבנו לדעת רש"י, דבעינן חיות אחר גמר שחיטה, אבל התנוס' ל�מן שם בסוגי' נראה דלא סברו כרש"י ולכן לדידחו ודאי צ"ל דטעם חלה פסולה השחיטה מן העורף ודוק'.

דף כ' ע"א גמר' ארביב'ח לא, למיעוט, שנ וצפירון, לפי פרשי' דמחוברת קאמר, ולמעוטי מסיפה דקטני, כשר במליקה פסול בשחיטה, הци מותperfץ, כשר במליקה, דהינו צפויון מחוחרת פסול בשחיטה, משום דבשחיטה בעינן תלוש, וממילא ממוצע גם שן מחובר מהט' גופה, וכן כתוב רש"י בפירוש, וז"ל, "והכי קאמר כשר במליקה כגון צפויון וכו', וכיון דASHMUNIN צפויון ה"ה לשן DATUMIA משום מחובר הוא" עכ"ל لكن לא ידעת מה נתקשו התנוס' בזאת, ואולי הוא תוספות ברשי' ממהדור' בתרא שלא היה לפניהם, כי רש"י ז"ל כמו מהדורות כתוב כאשר כתוב השטמ"ק בק"ק, אלא דמה שתצרכו התנוס', דלא נקט שן, אלא לומר דלא מייפסל מטעם מחוחר כמי בשחיטה, איינו מובן כלל, וגם למה فهو לדוחוק כ"כ, כיוון דיש לפרש כמו שפרש"ז ז"ל, דבעל הגמי' מוסיף שנ מפני שמחד טעמי פסול כמו צפויון, ואולי לא ניחא להו בזאת, משום דנקט שז תחלה, דperfesh' הוליל לאחר צפויון, כיוון דנלמד מצפויון, אבל גם משום הא לא אר'י, דנקט לשנאה דמתני דלעיל, דקתני והשניים והצפויון ואע"ג דהתמס בשינויים תלושין מיררי, עיין תוס' לעיל ד"ה הא בתולשה, שכתו בד"ה דהוה מצי לאוקמי במוחבר ופסול כמו צפויון ודוק'.

הס מובדלים מן הראש, ואע"ג דעתינו יש בהן חיות להיות נשחטים, אבל למליקה הבדלה בעין בועלת העוף, ולא יבדיל כתיב בחטא העוף, אין בסימנים עיקורים ניכר מעשה הבדלה, או חיבור בחטא, אבל למ"ד אין עיקור סימנים בעוף במליקה, אבל בשחיטה יש עיקור, ע"כ דס"ל כב"ג, דין טרפות כלל בעיקור סימנים, וכן ש"יך הבדלה למטה מן העיקור, אבל שחיטה, הכי אגמרי' דין מדינית, מ"מ פסול דין דקה פסולה תורה על עצמו של כהן, כ"כ הקפידה על הדירסה כי הינו הך, א"כ גם זה ע"כ כمفוש בקרא יחשב, דלא"כ הוה לנו למימר ק"ו דמוליך ומביא כשר, וע"כ דהאי מ"ד לית לי' סברת רשי' דמה שمفוש בקרא לא מקרי מפורש, וכן שפיר כ' רשי' ז"ל דאי ס"ל מוליך ומביא כשר, והאICA מוליך ומביא גם חולש, דלהיאי מ"ד תלוש פסול מקרי, אבל שם מליקה עליה, אבל אי ס"ל מוליך ומביא כשר, לא קשי' לי' דהא אילICA תלוש, דלהיאי מ"ד מהדרין לסברת רשי', תלוש לאו מליקה היא כלל, וכמו דדרישה לאו שחיטה מקרי, ועין לעיל ט' ע"א Tos' ד"ה כו"ה תנינה ובמה שכותבי שם וד"ק.

תוס' ד"ה לא אמרו, בס"ה, והא דנקט בהתקלת גבי נ"ט לא יאכלו הכרנים וכו', לאו Dok'a, דבילה לא הוה כדמוכח לקמן וכו', אלא כלומר טרפה, וкраה נקט נבלה אגב טרפה, ע"כ התוס' כפי הנראה גרסו שם בגמ' "אישתרי נמי נבלה" ולא כמו שהගירסא לפנינו, "אישתרי נמי נבלה וטרפה" וכך כתבו דבילה דנקט לאו Dok'a, אבל כוונתו על טרפה, אבל היינו גורסים נ"ט, לא מצין לתרץ דנקט נבלה אגב טרפה, דהרי רבينا דקאמר אישתרי להו, לא יאמר שקר דרך אגב, אבל אקראי דזהירות נבלה וטרפה לא יאכלו, שפיר כתבו DAG' אגב טרפה אהיר נמי אנבלה אף דין בו צורך.

והלב ארוי' נתקשה דמה קשי' להו, למ"ד א"ש לעמיה'ת הלא יש לו תיווך על הקרא, כדאמר ש ר"י דהאי קרא אל' עתיד לדרשון, ועל רבינה לא מצי מקשו, דמסתמא סבר כהאלכתא יש שחיטה לעוף מן התורה, והניח קושיתו בcz"ע, והוא באמת קושי' עצומה על התוס' ואין לומר דהתוס' לכ"ע קשי' לחו משום דבריו דין נבלה חל אטרפה משום דין איסור חל על איסור וכמ"כ הנו"ב, עיין בש"ת ק"ד בעל הכת"ס סי' כ"א ודלא כמ"כ התוס' ל�מן ל"ב ע"א ד"ה ורמייה, עיי"ש וא"כ אין במליקה רק טרפה מכח שבירות השדרה שקדום זהה ליתא דטעמא דנו"ב הוא משום דסבירה לא מוסיף ולא כולל הוה, אבל אם נימא אטרפה אישתרי לכהנים מミלא הוה נבלה מוסיף לגבי הכהנים, וא"כ ע"כ גם נבלה אישתרי להו, ולכאורה' יל"ש התוס' דהכי קשי' להו, דין דבלא"ה תירוצו של רבינה דחוק ונמש'כ התוס' שם במנחות דמצותי' בcz' שאינו, ואם דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה ע"כ צרכין לתרץ כר"ז דלא' עתיד לדרשון, מהה ל"י לר宾נה להמציא תירוץ דחוק שאינו אלא לח מ"ד, אבל אם כן כוונתם לא היו צרכין לתקן דברי רבינה אלא הקרא דנקט נבלה אגב טרפה, אבל דברי רבינה בלבד"ה ניחא דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה لكن נקט נבלה.

וכך הווינא טלי' אמרתני בכוונת התוס' דקשי' להו דמן' דאל' דאישתרי נבלה, דלמא רק לא נצטו על האזבחה ואישתרי להו נהירה אבל נבלה גמורה מנין ואי דקראי דיחסקל נמי אהאי נבלה, דהינו בשער נהירה אהיר להו, הו"ל להקדמים טרפה לנבלה דוזאי טרפה חמור מבשר נהירה בסימנים דאישתרי להו במדבר, אלא דעתה אני יודע דא"א להעensis זאת בתוס' כי המה לא נתנו לעין זה כאשר ביארתי אהיר להו, והוא לתקון טרפה לנבלה מידי נבלה.

ע"ב גمرا' אמר עזיר נשביר המפרקת ורוב בשער עמה נבלה, פרשי'!

כ"ש מחובר כדי להשוותו למליקה כל מה דאפשר, אם לא מכח אסמכתה דאבלם או ממש'כ לעיל, דכל שכן סברא לומר דזה עדיף, אמרין קרא דוקא אמר, אבל עכ"פ לא מקרי מפורש, כדי שנאמר דין זה שחיטה כל, אלם לאידך מ"ד, דمولיך ומביא עדיף במליקה פסול, ע"כ דס"ל ע"ג דאיכא ק"ו דמליך ומביא עדיף מדינית, מ"מ פסול דין דקה פסולה תורה על עצמו של כהן, כ"כ הקפידה על הדירסה כי הינו הך, א"כ גם זה ע"כ כمفוש בקרא יחשב, דלא"כ הוה לנו למימר ק"ו דמליך ומביא כשר, וע"כ דהאי מ"ד לית לי' סברת רשי' דמה שمفוש בקרא לא מקרי מליה, וכן שפיר כ' רשי' ז"ל דאי ס"ל מוליך ומביא כשר, והאICA מוליך ומביא עלייה, אבל אי ס"ל מוליך ומביא כשר, לא קשי' לי' דהא אילICA תלוש, דלהיאי מ"ד מהדרין לסברת רשי', תלוש לאו מליקה היא כלל, וכמו דדרישה לאו שחיטה מקרי, ועין לעיל ט' ע"א Tos' ד"ה כו"ה תנינה ובמה שכותבי שם וד"ק.

תוס' ד"ה אילימה למיוטי עיקור סימנים, לפי' הקוי, דעיקור סימנים הוה טרפה תימה וכו', והנה הלב ארוי' ז"ל רוצה לישיב שיטת רשי' ז"ל, באמרו דגס רשי' מודה דלא מהני שחיטה בסימנים עיקוריים, ומכח סברא דאי' לשחטן כראוי' בלי פסול דרשא או שהי', כדעת הרמב"ן ז"ל מובה בר"ן, והראי' דכן הוא, דהא בתוספתא דנסמתה הגיגרת, ואינו יודע אם קודם או לאחר שחיטה, דקתני זה היה מעשה ואמרו כל ספק בשחיטה להחרمير, ע"כ לאו מטעם טרפה Kataata עליה, דהרי בספק טרפה אמרין שחיטה הותרה, אלא ודאי מודה רשי' דלא מהני שחיטה בסימנים עיקוריים, וכל הסוגי' כאן אלה לעין פסול שחיטה ומילקה שתה' מטמא, וכן כתוב המג"ש עכט' ד הלב אריה.

והנה ראיינו מן התוספתא אינה ראי', דאפשר לדעת הבה"ג דסימן השםוט אין שחיטה מועלת בו, קשה, למה יקרא זאת ספק בשחיטה, לפי מה שדחו האחוריים את דברי הפלתי, שכ' דספק נkeh'ו הוה ספק בשחיטה, וכתבו הם דזה ליתא, דוקא ספק במעשה השחיטה עצמה אבל ספק במקרה אחרת ע"פ שעיל ידה השחיטה נפסלת, אין זה חמור משאר ספק. טרפות דמקומינו אחיקת שרוט, ועין בהזאת היטב ומה שכותבי בזה לעיל בסוגי' דחזקה, אבל נ"ל דהאי ספק אי נשפט קודם או לאחר שחיטה, איינו דומה לשאר ספק טרפה, דכאן לפניינו שני מעשים שמוטה וחוטה, ואיינו יודע איזה מעשה קודם, אי השמותה או השחיטה, והוא כמו במלחף פרה בחמור וילדיה, ואין אנו יודעים, אם המקה קודם לילדה או הלידה קודמת להחלפה, דלא שייך להעמיד על חזקה דמעיקרה, עין לעיל בחידושי בזה, זה ברור, ולכן אין שום ראי' מזה, דמפסול שחיטה מيري', ובגוף הסברא לומר דעיקור הוא מטעם דא"א לשחות כהוגן כשים נסימנים עיקוריים ממקומות חבורו, הגם שהוא טעם נכו' על ההלכה, אבל קשה לומר דמטעם זה העשו רבינו כפסול ודאי, דאי באמות ריק פסול ספק הוה, נימא נשחת כהוגן, ועוד קודם שחיטה, ס"ס, שמא לאחר שחיטה, ושמא נשחת כהוגן, זאת, דמתוך הטעני' דהכא מוכח, דעיקור סימנים הלכתא בא' טעמא הוה, דקאמר אדרבא אי יש שחיטה לעוף מה"ת, הכי אגמרי' דבעופ אין עיקור, הרי דעיקור הלהה הוה, ובלא טעם, דלא"כ אין חילוק בין עוף לבמה, גם דחוק גדול לומר, דশמואל לעין טומאה אמר למלאי', ולהאי תנאי דמליקת טרפה מטהרתה מידי נבלה.

ולפע"ד יש מקום יותר מרוחה לישוב דעת רשי', ובשנאמר דס"ל לשמואל אין טרפות לחצי חיים, וא"כ אם נשפטו הסימנים לאחר שבירת המפרקת ופסיקת החוט, تو לא איכפת לנו עיקור סימנים מצד טרפות, אבל מ"מ פסולים למליקה, כיון דכביר נפסקו, הרי

קי, הינו כדי שלא לעשות פלוגתא בין זעירי ומשמעותי, לר"ל ור"א מפרש המשנה דהותזו ראשיהן, אבל אי ליתא לאערוי, גם רשי' היה מפרש דהותזו ראשיהן על כל שאר בע"ח כסתמא דמשנה דהלוות, ועוד הלא גם לתוס' צריכין לפреш, הא דפרק רבא וכי מטה עומד ומולק, דאיתא דבאמת במשנה שם ליתא תיבת, עוף" אלא בהמה וחיה כתני, וכן גם בתוס' צריכין להגיה כן ולמחוק תיבת עוף, דבלאה" אין לגרוס שם עוף, דלמא נפ"מ אמר דעופ' מטמא מיד, והוא אין לעוא טומאות מגע ומישא אלא טומאות בית הבלעה וכבר כ' רשי' זיל במכות ט"ז ע"ב, דנמלה בשעת בליעתה נעשה מטה, וניחו דלקמן ק"ב ע"ב ד"ה בכ"ש, כתוב רשי' זיל דחיב' משום אבמה"ח בבלעה, וא"כ ע"כ צריכין לחلك בגין נמלה לעופ' דעופ' חיota נפש' יותר מנמלה, מ"מ הכא בהותזו ראשיהן, פשיטה דחויטה זוטר כ"כ שבשעת בליעתה לגמרי כמו נמלה בריאה, וא"כ אין שום נפ"מ בהאי דינא דהותזו ראשיהן לגבי עוף, וכן י"ל דבחיה ובמה בעינו שני סימנים ובעופ' בחוד סימן, כדין שחיתה מהני לעשותו מת ביצירוף מפרקת ורובبشر אבל כל זאת דוחק לומר, דאבי פריך לי לרבה, ותקשה לך עולת בעופ' וכי מטה עומד ומולק, כמלטה דפשיטה, דבסיימן אחדangi בעופ' כמו שני סימנים בהמה וחיה, ודילמא רבא לא ס"ל לחلك בגין עופ' לבמה לעין זה, ובגי גם בעופ' שני סימנים לעשותו מת, וגם בלשון רשי' זיל קשה להעensis פירושו של המהרש"א, וראיתי בשטמ"ק שנדפס על הדף בש"ס וילנא שמגיה ברש"י, "זהה הא עוף" ולא ממש"כ לפניו "זהה ודאי עוף" ורצה לתקן בזה הלשון, שהיה"י מכוון לתרורו של המהרש"א.

אבל לפ"ד נראה עפ"י מה שהשיג הראש יוסף על יתר דבריו המהרש"א, וכותב דכל מעשה מליקה מהלכה וגזה"כ הוא ואין להקשות, וכי מטה עומד ומולק אלא דקוושי הגמ' היא, דלא מסתבר דמצות מליקה חלוק משחיתה עי"ש, וא"כ י"ל דהכא הכי קא קשי' לי וכי מטה עומד ומולק, כיון דבסיימן אחד עוף עומד למוטה מיד, דמש"ה סgi בשחיטת סימן אחד, ומה הקפידה התורה בעולות העופ' על שני סימנים, חלוק משחיתה, ע"ז משני, משום מצות הבדלה, וא"כ הפירוש בגמ' אז דברי רשי' מתפרשים כפשרן עופ' בחוד סימן מטה, דהינו שעומד למוטה תיכף לאחר שחיטת סימן אחד, ואמאי מując את השני, במליקה יותר מבשחיתה, ודוז"ק. **ע"ש** רשי' ד"ה כל המעכוב בשחיטה, עור איינו מועלכ' בשחיטה וכו', אבל סימנים שחיתה תלה בהו רחמנא, ולכתחה כולהו עבי. **בדתנן** בהשוחות וכו' עכ"ל.

הנה פשיטה דסימן השני עכ"פ איינו מועלכ' בשחיטה אלא, כוונות רשי' זיל דעכ"פ בעין שניהם ראיין לשחיתה, דהרי אפילו נקיה"ו מועלכ' את שחיטת הגרגרת, אף בעופ' דהכשרו בסימן אחד, ובהගות המהרש"ש כתוב דברי רשי' אלו שייכין למטה, אבל שישנו בשחיטה, כי שם מקומות עי"ש, אלא דרש"י זיל סותר שיטת עצמו, בימה שכabbת כאן, דלכתחילה בעי שני סימנים, וע"כ מוח"ת קאמר, שם בריש השוחות, כתוב דהיא דבעי שני סימנים בעופ' לכתחה, איינו אלא מדרבנן, ומישום גזרה דילמא לא אתה למיעבד רובה חד, ועיין בלב אריה איך נדחק לפреш דברי רשי' דכאו, ולפ"ד נראה גם כאן אין כוונת רשי' לומר דמה"ת בעין שני סימנים לכתחה, שכן הוא באממת דעת הרמב"ם, אלא דמומה גזרו חכמים לשוחוט לכתחה שני סימנים, דילמא לא אתה למיעבד רובה חד, מוכח גם שניהם המה בתורת שחיטה גם ביחד,adam לא אמר כן מה אני להו, האי תקנחא, דזילמא לא יהי סימן השני דהינו הווע שחת רובה, רק מקטנו, והוא נשחת תחה ואיך יתקשר בשחיטה והתוס' שם כתבו דקאי על בהמה חי ועוף במס' אהלוות, הרי דגם בעופ' בעין שני סימנים דזקא, וניחו דרש"י מפרש לפקון דאשונאים

זיל ומטעמא מיד עפ' שmprכסת וכו' עכ"ל, והוא ממש כמיורה דשומאל לעין אדם דלקמן דקאמר נשבר המפרקת ורובبشر עמה מטמא באוהל, והוא דלא אמר זעירי בפירוש ומטעמא במשא וכו' שmai לפקון בעשא גיטרא, וכן ר"א דאמר ניטל הירך וחיל שלה, לא אמרו ר' דנבליה הוה ולא האצירו דמטמא במשא ור' רשי' הוסיף גם התם „מטמא עוד בחיה“ - אבל באממת אין בהז' צורך, דמובן מאליו דכל שטח נבלה עליו מטמא במשא, ורשי' זיל ג' ר' בשביל האי, „מיד“ שכתב מצא בו צורך להוסיף שלא תאמר דר"ל נבלה לעין שלא תחיטה אבל אינה מטמא מיד, וכן הוסיף רשי' דכוונתו דהוה נבלה מיד בעודה מפרקשת, כי האי פירוקש הוה כפירוקס דזבב הלטה, אלא דגם זאת מובן מאליו ורק לרוחא דמלטה ולתוספת ביאור כתוב רשי' זיל את זאת, דניאו דמצין גם על נקיה"ו ופסה"ג דמקרי נבלה, והינו דלא מהני בהז' שחיטה אבל אינו מטמא מחייב, שאני החם לדಡעת התוס' רק על פשרה"ג קאמר כן, ולא הוה נבלה מחייב כלל לעין איסור אכילה נמי לא והכוונה שט דהוה נבלה לאחר שחיטה ומיתה ומטעם, דוגראת הנפסק כמו בדיקולא דמי הוה ולא מצץ שחייב לי, וא"כ זאת ודאיל לא שייך במילוי אחרינא כמו בנסבר המפרקת או בегистרא וצדומה דמ"מ אם עדין היאichi תהני לה שחיטת הסימנים לטהרה מיד נבלה, ואי דלא הוה כחי הרוי מטמא מיד, ואם לדעת הרמב"ם דגס נקיה"ו הוה נבלה, ומחייבים לעין איסור אכילת נבלה, וכמוש"כ התב"ש שלדעתו ايיכא חילוק בין איסור אכילת נבלה לטומאת נבלות, הרי ביארנו הטעם ג' משום דכל שניקב הווע השט הוה נחירה ותו לא מצץ שחיט, וא"כ בהני דזעירי ודשומאל לא שייך זאת כלל, لكن כל שאמרו נבלה, עכ"ב הכוונה דמטמא מיד, והא דקצתני לעיל במתני שחיטת נקרי נבלה ומטעמא במשא, וכן בברייתא לעיל דף ט' بلا בדק בסימנים נבלה ומטעמא במשא, דבכל הני לא מטמא מיד אלא לאחר מיתה, מ"מ קתני מטמא במשא, בשחיטת נקרי פריך באממת בגמ' פשיטה, ומשיין לאפוקי דאיינה מטמא באוהל, ובלא בדק בסימנים לעומת מאן דתנא טרפה ואסורה באכילה, לאפוקי דלענין טומאה אמרין דשפир שחייב, קתני במתניתיא דנבלה ודאי הוא גם לעין טומאת משא, ועיין בראש יוסף, ד"ה הר"ס זיל, שכותב דמש"ה לא קשי' מתני היא, דמלך בסכך מטמא בגדים אביה הבלתי רשות, דמשם אין ראי' דמטמא מיד, דאפשר לומר דהוה כמו נקיה"ו ופסה"ג, דהוה נבלה מחייב לעין איסור ולא לעין טומאה עי"ש. ובמחכ"ת החליף כאן הסיבה במסובב, דהוא סבר דמשום דהוה נבלה מחייב, لكن לא מהני בי' שחיטה, וא"כ ה"ה בשאר מילוי נמי מצין למימר כן, דהוה נבלה מחייב לעין איסור אכילה لكن לא מהני בי' שחיטה, אבל באממת הנפווק הוא, משום דלא מהני בי' שחיטה, لكن מקרי נבלה מחייבים לעין איסור בטרפות בסימנים, דaicא טעם לומר דלא מהני בה שחיטה, ايיכא האי מין נבלה שאסור באכילה, ואינו מטמא, אבל בשאר מני טרפות, מה לא תהני בהו שחיטה, זה ברור כשם בשחררים - ובפטיחה שליל וכו' בחדושים לפקון ל"ב תראה, כי גם מה שמחדש לנו התב"ש וחסכינו עמו כל האחרונים, לחלק בין איסור לטומאה, לא מני ולא מקטני, והוא שגיאה רבתא, שמעולם לא עלה לכך ע"ד הרמב"ס זיל עי"ש ודו"ק.

רש"י ד"ה וכי מטה עומד ומולק, דהיא ודאי עוף בחוד סימן וכו', עכ"ל עיין בmhרש"א זיל דכוונת רשי' דבhai עוף דכבר נשבר המפרקת ורובبشر ערומה, עי"ש, וש להheid, דהיא לפקון קאמר ר"ל. הותזו ממש, ור"א אומר כהבדלה עולות העופ' לרaber"ש, והתוס' שם כתבו דקאי על בהמה חי ועוף במס' אהלוות, הרי דגם בעופ' בעין שני סימנים דזקא, וניחו דרש"י מפרש לפקון דאשונאים

"יתורה לעכב, אמרין דרכ למצוֹה נאָמָר, אבל על גוף הנקרב לא בעין קרא לעכב, וגם לא נלמד ק"ו דאמ ענלה כשרה לערופה מכש"כ פרה, כמו שעשוין ק"ו מעורפה על שחיטה, אבל רשי"ז"ל דעת אחרת עמו, דס"ל אפלו ידעינו דתורים גדולים, מדכתיב לעומת ב"י שם קטנים, מ"מ הווא דמצוֹה קאמר ולא לעכב, משום הק"ז, אבל بلا הק"ז ודאי כן הוא, דלא בעין קרא יתריא לעכב, ולכן לא קשה לרשי"ז קושי התוס' ד"ה ומה תורות, דרש"ז לא יסתרו שני הק"ז, כי גם שנייהם יכולים להתקיים, דלטכבר לא נפסלו קטנים בתורים גדולים ביונה, והכי קאמר, ומה תורים דלא הוכשרו בקטנים, קודם שעשינו ק"ז להיפך, אז תורים גדולים דוקא גם לעכב, וניהו דוּאת דתורים גדולים גופא ידעינו יונה, כמש"כ רשי"ז, מ"מ מצין למילך שפיר דבב"י גדולים לא מעכbero בדיעבד וממילא נדע גם בתורים קטנים לא מעכbero בדיעבד, ולכן שפיר כתבו התוס' דרש"ז דבעי למד רק לעכובי הי' ניחא, ולפי פרשי"ז הא דקאמר, דלא לשיטתם קרא, הוא דמעכבר, כמו דבזה הקשה המהרש"א, דהא אין מה שום ראי"ז דמעכבר, כיון דמצוֹה עכ"פ בעי דוקא תורים גדולים וב"י קטנים, מוכרכ לכתוב בכל מקום תורים וב"י, והוא קושי עצומה, אבל לפע"ז נראה ליישב דוכנות הגמי"ו, דהרי בכל קרבנותו אנו מוצאים גדולים וקטנים, כמו פר ועגל, כבש ואיל, ומסתמא הגדול חשוב יותר מהקטן, ומ"מ חזין דפעם מצוה בגודל ופעם מצוה בקטן, ובאלו דמביין קרבן עופות, כגון יולדות זב ובה ומצורע ושמיינע קול, לא לשיטמי בשום אחד מהם, דיצוה על תורים קטנים ויונים גדולים, כמו שמצואים בקרבותה בהמה, אלא ודאי דהני אינס ראיין כלל לקרבן, ודז"ק.

ע"ב גמר' ת"ר יכול היהו כל התורים וכל ב"י כשרים, ת"ל מון וככו, פרט לתחלת הציהוב שבזה ושבזה, הנה לפי דעת רשי"ז"ל שביארנו לעמלה, אף דמצוֹה גם בלאו מיועטה דמן, הויא ידעינו דבעינן דוקא גדולים בתורים וקטנים ב"ב", ותחלת הציהוב דהוא בריה לא, דהרי איינו לא בכלל גדולים ולא בכלל קטנים, אבל לעכבר לא הויה ידעינו, דכאן לא מצין למיר, דלא אישיטמת קרא לצווות על תחלת הציהוב, דהא גם בקרבותה להמה לא מצין קרא על פלגס להיות מצוה לכתבה, ומ"מ כשר פלגס להקרבה (וכאשר מבואר ברמב"ס בפ"מ ממעה"ק, וטעמו כתוב ה"מ דילפין מומויום השמנני והלאה ירצה, דפלגס ג"כ עולה לרצון עי"ש) וא"כ היה מקום לומר דהה בעופות כן, لكن בעין מון"ל ממעט תחלת הציהוב דלא, אבל דעת התוס' דכל שאינו למצוה ה"ה דמעכבר, למה לי קרא לממעט תחלת הציהוב, כיון דאיינו לא בכלל תורים ולא בכלל ב"י, אלא דהתוס' לקמן ד"ה כי איצטריך, באמת כתבו דלפי המשקנא דמיוטו דמן אתה להובע ונרבע, אפלו יאי תחלת הציהוב בריה הויה, לא איצטריך קרא למיעוט, דבלא"ה ממועט, כיון דלאו גדולים ולאו קטנים אלא בריה הויה, אלא דלשנא דגמ"ל לא משמע כלל כן, ועוד גם לפי דעת התוס' עכ"פ בס"ד ה"י סובר דבעי קרא לממעט תחלת הציהוב, וקשה דהא לפ"י התוס' כבר ידע לעיל דלא בעי קרא לממעט כמש"כ התוס' דהיא לא לישיט, וא"כ بلا בעי דר"ז הו"ל להקשوت על הברייתא דבעי, "מן" למעט תחלת הציהוב הא מה לה כיון דלאו תורים ולאו ב"י נינהו, ואולי ילי"י דמתחלת שכיר דלהא גופא בעי קרא, לאשמעין דבריה ולא ספק הויה, וכן משמע מפי רשי"ז ה"י אי אמרתו בשלמא, אשמעין קרא דבריה הויה וכוי עכ"ל, ולבסוף מסיק דאנן بلا קרא, ידעינו דבריה הויה, ולא איצטריך גדוּל כמוון.

רשי"ז ד"ה אלא אתה לממעט רובע ונרבע, ודז"ק. הה קרא ע"י לא פסק נינהו, וקרא לא פסלינוו אלא היכי קטנים ממשע, אז לא בעין קרא יתריא לעכב, כי היכי דלא בעין בשעה דפסח ובפרה אדומה, דזוקא שה לא איל, ודזוקא פרה ולא עגלה, דרך על אופן עשייתו אם כה או כה, אם ליכא

לקמן בהשוחט שס"ל, בעוף ושת ולא קנה בעין, וא"כ קשה, אם נשחת הקנה תחליה הרי הוא מעשה טרופות ולגביה שחיטה הלא ושת ולא קנה בעין, וא"כ הוה צריכין להזהר שלא לשוחט לראב"א, רק תחליה, אלא ודאי דגס שנייהם יחד שיכים לשחיטה וטובים החשניים מן האחד, אע"ג דליך מצוה להדר לכתחה על שחיטה השני, ולפ"ז לרשי"ז"ל דפרש הא ב夷' לקמן ל' ול"א בחחlid במיעוט סימנים ושזה במיעוט סימנים, דקאו אמיוטות בתרא, י"ל דגס בעוף ובמיועט בתרא של השני קמבעי לי, כיון דתורת שחיטה על שנייהם, יש לעין זהה והסבירו בעצם דוחקה לומר, דשיהם ביחס תורת שחיטה עליהם, ומ"מ לא בעי אף לכתחה רק סימן אחד, ודז"ק.

ד"ג כ"א ע"ב, רשי"ז ד"ה ובידו הימנית, ואי קשי' למה לי להאי תנא למירר כמשפט חטא בהמה, לאוקמא אחטא העוף דסליק מני' וכו', דהא כולחו נמי איתנייהו בה וכוי עכ"ל, והתוס' נתקשו הרבה בתירוץ של רשי"ז, ולפ"ז נראה לויל דבורי שניהם, דאי"א לומר דכמשפט אתה לחטא העוף, אלא בשיש שיווי גס בין עליה לחטא העוף, דלא שייך בשאר קרבנות, אבל אם השינוי אשר עליו אתה כמשפט, איינו נוגע לקרבן העוף, והוא חלוק בקרבותה בהמה, לא שייך לומר כמשפט חטא העוף, והוא חלוק ממשי כבכל דיניה השיכים לעוף, ושוה רק בדיןיהם השיכים גם ממשי בכל דיניה השיכים לעוף, ושוה רק בדיןיהם השיכים גם בקרבותה בהמה, ולכן מוכרכ הת"ק לדריש כמשפט חטא בהמה, ולפ"ז ר' ישמעאל דדריש כמשפט העוף לענין ממול עורף, מצי שפיר למילך גס הני שלשה דיןים מכמשפט, ולא צrisk להזקיר את זאת, דממילא משתחמע, ולא צריכין למה שכי רשי"ז דרי"י ילי' הני מהركשא אחריניאן, ודז"ק.

ד"ה כ"ב ע"א גמר' ת"ר, תורים גדולים ולא קטנים, ופרש"ז"ל لكمי" מפרש Mai משמע עכ"ל, כוונתו בא, דודאי תורים שם המין, וכולל בין גדולים ובין קטנים, וכמש"כ גם לקמן ד"ה ואימא בני יונה, דזוקא ב"י דכתיב בהו בני יתירה משמע דזוקא קטנים, אבל תורים בין גודלים ובין קטנים ממשע, אבל לקמן מפרש, דדרשינו סמכים דתורים דומי"י דבני יונה, מה בני יונה קטנים ולא גדולים, כך תורים גדולים, ולא קטנים, ומה אני מותפלא על התוס' ע"ב ד"ה ומה ב"י, שכתבו דרש"ז לשון תורים משמע גדולים, וכאריך להראיתך זה ליתא, שוב מצאתה בהגחות המהרש"ש שהרגיש בהזקירות, ועיין עוד לקמן מה שאכתב בהזקירות, ודז"ק.

תוס' ד"ה שיכול ומה ב"י וכו', א"נ דהוה מצי למיכתב ב"י ותורים, דהשתא לא הויה מקיש תורים לב"י, דaicaca למירר דקאי נמי בני אחרים וכו' עכ"ל, תמהני דהא, או מון" מפסיק בין תורים לב"י, ולא עוד אלא אדם, "בני" קאי גם אחרים, אז הי' צrisk לכתוב תור במספר יחיד כמו יונה, וצ"ל דלא דקדקו התוס' לתקן הלשון, וכונונתם אי הויה כתיב בני יונה וטור - אלא דכפי הנראה לא נתחו התוס' לחלק בין תורים לטור, דאל"כ הי' להם תירוץ מרוחה יותר, דלו"ה הי' כתיב בני יונה ותורים, לא הייתה מחייב קטנים מן תורים, משום דבנין מצי קאי גם אחרים, אבל מ"מ הייתה מחייבת הרבה גודלים, מפנין דכתיב תורים לשון רבים, ולא חור כמו יונה, אבל מש"כ התוס' משום דלא כתיב, "בני" מפורש גם בתורים, והוא דוחק גדוּל כמוון.

והנה דברי התוס' אלו מישך שיכו, להני דברת התוס' שבמועד השני, כי שיטתם הו, דאם הלשון מבורר דתורים גדולים וב"י קטנים ממשע, אז לא בעין קרא יתריא לעכב, כי היכי דלא בעין בשעה דפסח ובפרה אדומה, דזוקא שה לא איל, ודזוקא פרה ולא עגלה, דרך על אופן עשייתו אם כה או כה, אם ליכא

תראה דכאן כתוב סתום הרי זה ספק, ולעיל מני בפלגס כתוב הרי זה ספק אם קיים נדרו, משום דבפלגס שהוא נקרב בכוכב'ם, והוא ספק אם קיים נדרו, אבל בתחילת ה査הוב דלא נקרב, הרי זה ספק להקريب, וזה חייב להביא אחרים הרואים להקriba, ודוק'.

ד"ג כ"ג ע"א רשי' ד"ה ואין עליה לו מזבחו, אם הי' מחויב איל בלבד או כבש לבדו, וטעמא לא מפרש תנא אי משום ספקו אי משום בריה, עכ'ל, הנה לריש' דבריה הוה, אפילו או מצי מקריב זבחים, כל האזכורים שנזבחו שלא לשמנן כשרים, אלא שלא עלו לעבילים לשם חובה, הנה אי משום ראי' זו לא ארוי, כי התוס' רק בנדיר כתבו דיצה ידי נדרו בהבאיה, ומשום דלשו נדרו לא כתוב דאמ' מחויב רק אחד בלבד או זה או זה, אולם על התינוי'ם, דפרשך המשנה לפי האמות, קמתמה ק"ז רעה'ג' צ'ל בהගותיו שם, דהא אנו פסקין כר' דבריה הוה, א"כ שפיר מצי מיר' מותני' ונודר או זה או זה ומ"מ לא עליה לו פלגס מזבחו והנימ' הדבר בתיהם.

והנה לדידי קשה להיפיך, דaphaelו לריש' דבריה הוה, למה לא עליה לו מזבחו וכן יש לי תימה על הא דפסק הרמב"ם בריש' פט'ז' ממעה'ק, דהנודר קטן והביא גדול, יצא וכתק'ק ודלא כרבי במנחות ק"ז ע"ב, ומ"מ בפלגס פסק דעתך הוה, דשמא בריה הוא ולא יצא, ותמהני כיון דגם אם בריה הוה, ראי' הוא להקriba כמו שהבאתי לעיל, ובנדירים האלה הולcin אחר לשון ב"א, וכיון דמי שנודר בקטן, כוונתו כ"ש גודל דיקול להביא, א"כ גם פלגס כ"ש מקטן, ולא עוד אלא דפלגס בלשון ב"א אין לו מושג כלל, והרי תראה דבמשנה דפירה שס קאמר דעתך' קרי לי פלגס, בן עזאי קורחו נוקד, ור' ישמעאל קורחו פריך גסא, הרי דין למושג זה, שם בלשון העם, כי ריק מכח הכתובים, דכbesch בן שניתו, ואיל בן שני' שנים,anno למדין לאחר שנטו מיום יוצא מכלל כבש, ושלשים יומ' אח'כ' נכנס לכלל איל, וממילא תוך אותן שלשים יומ' אין אלו יודיעם מה לדzon ב'י, اي בריה או ספקה הוה עיי' בתוי'יט, אבל בלשון ב"א פשיטה דאים מכירין מושג זה כלל, וא"כ בנודר להביא כבש, למה לא יכול להביא פלגס הגודל ממנו, דהוא מי שהבטיח לחבירו ליתן לו כבש וננתן לו פלגס תבואה עלי' ברכה, ולמזבח נמי הלא גדול במקומ' קטן שפיר דמי, וכך היה נראה דהאייבע' דר'י הכא בפלגס, קאי ריק לרבי, דקאמר בנדר קטן והביא גדול לא יצא, לדידי' צ'ל, דברברנות, דעת הנודר שיה' כדין קרבנות חובה, ובברברנות חובה, הלא במקומות קבועים דבעי כבש לא מצי מביא איל, אבל אנן דפסקין כרבנן דרבי, דעתך במקומות קבועים קטן שפיר דמי, דנודר דעתך עצמו תלה הדבר, וא"כ אנן מקומ' לומר דלא מצי מביא פלגס לצאת ידי נדרו של כבש, וצ"ע לפע"ד ודוק'.

תוס' ד"ה כי איצטרך וכו', ומורי הר' אהרן תא' וכו' חד למיעוטי נרבע ונעבד, וחיד למיעוטי תחלת ה査הוב וקמי' שמי' ודאי גלי' אי קטנים אי גדולים הוא וכו', הנה לדעת הר' אהרן גם לספקא אתה קרא, לברר הספק שלנו לצד אחד, אבל תרי מיטוטי לספקא לא, אז נשאר הספק גם לתורה, זאת את א"א דהא קמי' שמי' גלי', אלא דתמהני ذكرיה מה מה קרי לה, דכיוון דהכא תרי מיעוטי כתיבי, חד בחורמים חד בעב'י, ולא ידעינו איך מהן לרובע ונעבד, ואיזה מהן לתחלת ה査הוב, א"כ האי מיעוטא על תחלת ה査הוב כדי כתיב, אדם נדע מקום אחר דתחלת ה査הוב בכלל גדולים או קטנים, לא בעין האי מיעוטא, ואי דלא נדע, לא נתחכם מהאי מיעוטא, ושאר אצלנו הספק בתחילת, אי נמעט מן תורות או נמעט מן בעי', והקרא עכ' לפרש אתה ומיסתם קסטם, וצ"ג.

ע"ב גמור', בעי ר'ז, האומר הרי עלי' לחמי תודה מן החמצ' או מן המכח'ה, והביא שיאור מהו וכו', וא"י דר' מ' לר' מ' מדליק עלי' חמצ' מאי להקريب, וממילא באמות חייב מכך ודאי להביא אחרים, והרי

תורים או ב"י צריך לפחות תחלת ה査הוב שלא יbia מצד ספק, הci נאמר דעתה רשי' ז'ל לומר התורים וב"י חד מינא הוא וצ"ג. **תוס'** ד"ה והביא תחלת ה査הוב, וא"ת וכו' א"ג כיון שהביאן ליד כהן יצא ידי נדרו, מאחר דעתם האחד מוחן ראוי להקريب, עכ'ל, בלח'ם פ"ד הלכ' ה' ממעה'ק תמה על דברת התוס', דהא אפילו נפסק בשעת הקربה צריך להביא קרבן אחר וכדנתן בראש זבחים, כל האזכורים שנזבחו שלא לשמנן כשרים, אלא שלא עלו לעבילים לשם חובה, הנה אי משום ראי' זו לא ארוי, כי התוס' רק בנדיר כתבו דיצה ידי נדרו בהבאיה, ומשום דלשו נדרו לא משפט מע יותר אלא להבאיה, כי זה הוא בידו, אבל אם אח'כ' הכהן פסלו בעבודתו, או עיי' סיבה אחרת לא בא לידי הקרבה, הוא כבר נפטר מפני שעשה מה שהתחייב את עצמו דהינו להביאו לעזרה ולמסרו להכהן, אבל בזכחים שחיבם התורה כדי לכפר או אפילו למצווה בעלמא, מודים התוס', דמחזב זה לא נפטר עד שנקרבו להלכתן, ועיין במעילה דף ע"ט ע"א, דלפי פרשי' שם פליגו ר'ש ור' ג' גם בקרבות חובה, אי נפטר בהבאיה לעזרה לחוד, ושם ההלכתא קר'י, דלא נפטר עד שייזורך הדם, אבל התוס' הכא סברו דבנו'ג' גם ר' מודה, דאחר הבאיה אין עלי' שום אחריות, דרבנים שליחי דרכמנא נינהו, וכיון שקיבלו ממנה, הרי קיים העשה דוחבאותם שם, ולבן בדקוד אמר התנא, דלא עליה לעבילים לשם חובה, ולא קאמר לשם נדרו, הן אמרת דריש' שם ממשנה מפרש דלא לשם חובתו ולא לשם נדרו, אבל אתו אין כאן חיפוי, אם מפרשים דזוקא לחובתו איןעו עליה אבל לנדרו עולה, וגם מלשון הרמב"ם שם דכ' עד שיקריב כמו שנדרך' לא ראי' שום הכרע לומר דכוננותו על ההקربה ממש, ואדרבה ממה שמוסיף הרמב"ם "כמו שנדרך' נראה יותר דסגי במסירה לכחן, כי אם בתור אמרתו אולין, מסתמא אין אדם מתחייב את עצמו בדבר שאינו בידו, ומפני שאמר הר' עלי' עולה, יותר משמע דלהבאה אפשר ולא להקريب, שהוא דבר התולוי באחרים, אבל מה שיש להעיר על התוס' הוא, דהאי הבאיה דכאן, שambil דבר שאינו ראוי להקريب, לאו הבאיה היא, דנודה רדק מכך ספק לאו בר הקربה הוא מ"מ אין ראי' מקרי, ומ"ש ממה דאמרין בפסחים פ"ח ע"ב, בשכח מה שאמר לו רובו, אם קודם זריקה שכח חיבין בפסח שני' דאין ראי' לאכליה מצד ספק והוא כודאי לא יצא, והכא דכוותי כל שהביא דבר שאינו ראוי להקربה מצד ספק, הוא כודאי דלא קיים נדרו, אך גם בהבאיה יצא, אף שאין להקרים לכתחה, ולפ"ז תי' קמא שבתוס' משיך שיק' לתבי' בתרא.

אלא דעל הרמב"ם יש לי תימה רבתא, ש' בפט'ז' ה' ב' ממעה'ק, וכן הנודר עלות מן התורים או מב"י, והביא תחלת ה査הוב שבזה' ישבזה' הר' זה ספק, עכ'ל וכותב ה'כ'ם, דמסופק, אי ההלכה קר'י או כב'פ' דלקמן, וא"כ ספק אי בריה או ספקא הוה, עיי'ש וא"כ ודאי לא יצא ידי נדרו, דהא אי אפשר להקריםם כלל, ואפיו הקריםם בדייעבד נמי ספק הוה אי יצא, דשמא בריה והופסול, ואיזה זה דומה מה ש' הרמב"ם ברישא, בנדר מן הcabש'ים או מון האלים, והביא פלגס, דספק הוה אם יצא, דשם ראי' האי פלגס להקريب עכ'פ', וא"כ שפיר רק ספק אם יצא, דשמא בריה הוה, אבל כאן בתחלת ה査הוב דלכתחלה אין להקريب ווגם בדייעבד ספק בריה הוה, איך יצא בהבאיה זו מספקא, ולא נאמר דזודאי לא יצא, וממוש'כ' לפי דעת הלח'ם דלרמב"ם בעי הקربה ממש, ואילת זה לא יצא הרי הני לא באים לידי הקربה ולמה פסק, דספק הוה, וכן נלפע'ד דמה שכתב הרמב"ם דספק הוה, הינו דספק הוה אי מאי להקريب, וממילא באמות חייב מכך ודאי להביא אחרים, והרי

ד' חננה בפסחים שם איתי, דלא"מ אתה כל מחמתך לריבוי נוקשה, ולר"א אתה לריבוי תערובות חמץ גמור, ופלוגתכם תלוי לפע"ד בפירוש הקרא דמחמתך דאיתא במקילתא מחמתה היא שאור, ובעי קרא משום דאיינו ראי' לאכילה, כי באמת לא נזכר בתורה שאור לגבי אכילה אלא לגבי לאו דבל ימץא, ולגביה מצות תשביתו, והוא משום דראוי לחemu ביה עיסות אחרת, אבל לאכול אותו כמוות שהוא, מנ"ל, דהרי בכל התורה לא נאסר לאכילה, דבר שאינו ראי' דבנלה הראו' לגר אסורה, שאינה ראי' לא נאסרה בלאו דבנלה, אבל כאן בחמץ זהה' כ' הוא, דגש על אכילת שאור איכא כרת, אולם בגמ' דילן אין זכר להאי פירוש המכילה, דמחמתךichi' שאור, אלא בדף כ"ט ע"ב שם מביא ברייתא דר"ש שאומר דקראי דמחמתך אתה לחמץ שנתחמץ מחמת ד"א, וכתבו שם התוס' דע"י שאור פשיטה, אלא בנתחמץ ע"י שמריין, והוא"א שי' כמו ערבות חמץ, אמרו מעתה האי כל דכתיב אצל מחמתך, דאיתא לריבוי' דבר מה למלכות ולא לכרת, ע"כ דומי' דמחמתך שהיא עיקר הקרא בעינו, ולכן למ"ד דהאי מוחמתך הוא שאור שהוא רע לאכילה, ומ"מ חייבה עליו התורה כרת, מסתבר דהאי כל דכתיב אצל אתה על חמץ, רע לאכילה דכוותי, שי' עכ"פ ballo, ולא בכרת כשרו, דחוימרא דשאור הוא משום דראוי, לחםע בה עיסות אחרות, משא"כ בהני מיני אומנותיהם רק חמץ ולא שאור, אלא שרע לאכילה הם כמו שאור, אבל אי מוחמתך פירוש' חמץ שנתחמץ בשמריין, וחיב' עלי' כרת ע"ג לדומה לערבות ממש'כ התוס', א"כ האי כל דסמק לי' בדומו' אתה לריבוי, והוא חמץ בתערובות דין בו כרת אבל חייב עליו בלאו.

אמור מעתה דר"מ מרובה נוקשה, ע"כ מפרש הקרא דמחמתך דאיתא על שאור,,וכל" מרבה דומי' דשאור שהוא רע ואינו ראי' לאכילה, דהינו הני דמנה במשנה, ור"מ כולל גם שישור עמהם, ע"כ דגש ישור חמץ גמור אבל רע לאכילה, משום דאיינו לא מצה וגם חמוץ איינו נגמר, ואיל ר"מ בהז' לשיטתי' דס"ל בע"ז ס"ח ע"א דעתלפ"פ אסור וליפ"ז זאת מגעולי כותמים, ולא חילק בין פגס פורתא לפגס מרובהה, ואפילו קדרה בת יומא לדידי' הזה פגס ומ"מ אסור, ולא התיר אלא סrhoה מעיקרא כמבואר שם בגמ', וכן גם האי ישיאור דין בו אלא פגס פורתא הויה לר"מ רע לאכילה, אבל חמץ מקרי, מה"ט גופא דמקצת חמוץ ככל החימוץ, כמו מקצת פגס כפוגם גמור, אלא דלול הריבוי לכל, הזה מותר משום דזהה כסדרה מעיקרא, דחוימוצו ואייסרו בגין כאח'ת, אפילו אם נעשה ישיאור בפסח, בגין קרלא לחיב' טכ"פ מלכות, ואולם בתודה ובמנחות כיוון חמץ הויה, למה לא יוכשרו משום לחמי חמץ, ואי' משום הפוגם כיוון דلغבי תודה שנטקדשו הלחמים קודם שהחמי'ו, לא מazi מיפסלו לר"מ דסובר נטלאפ"ג אסור, ה"ה דלא נפסל ע"י פגס ומכח"כ משום פגס פורתא דלא שייך נמי הקייבתו נא נא לפחתיך, וכל זאת לר"מ, אבל לר"י דמסתמא אית' לי' נטלאפ"ג מותר כר"ש, וכלהכחא, ומחלוקת בין פגס פורתא לפסם טובא, אי הוה ס"ל דשייאור חמץ גמור הכר"מ, הי' מחייב אפילו כרת ובלא שום קרא, אלא ודאי לדידי' אין זה חמץ גמור, ומה"ט גופא דחימוץ פורתא הויה כפוגם פורתא, ולכן לדידי' יש להסתפק אי בריה או ספקה הויה, ואי' בריה הווה פטור מכולם, דהרי לדידי' דעתלפ"ג מותר, לא מפרש מחמתך שאור, דלא מסתבר כלל לומר דחייב כרת על אכילת שאור שאינו ראי' לאכילה (ועיין בשו"ת בית שערים ותיתני לי כי הרבה קודם דילן, דמפרש מחמתך על נתחמצ' מחמת שמריין, וא"כ אפילו דורש,,כל" לריבוי, יש לו לרבות תערובות חמץ ולא ישיאור.) ומה' מאי מישוב בהז'ה, דלא יסתורו סתומות אהדי' דשם בפסחים

הוא וכוכ' עכ"ל הגמ', הנה כל הראשונים ואחרונים עמלו בפיירושה דהאי שkil וטררי, ובكونטראטי,,מצחה שמורה" הארכתי בביואר האי סוג'י וכאן אקצ'ר, הנה הא דקאמר דלא"מ חמץ הויה מדליך עלי', אע'ג דכרת ליכא, פרשי' היינו טעמא דליקא כרת, דלאו חמץ הראו' לאכילה הוא, ועל פי' זה קשה טובא כאשר הארכתי שם בكونטראטי, ועקר התימה, אם מחמתה שהוא רע לאכילה פטור מכרת, ולולי הריבוי דכל מחמתך הי' פטור לנMRI, אוכל דבר פגס ונטס, איך יוכשר כזה לגבי מצה, דהרי פשיטה דאם הביא לחמי שאור תמורה לחמץ, דפסולים מה"ט דין זה ראי' לאכילה, והקייבתו נא לפחתיך, וא"כ ה"ה שייאר אם נס שייאור אין ראי' לאכילה, ובוח' ק"ז בעחתת' ס' זל כתוב, דוזאי אין כוונת רשי', דא"ר לאכילה, דאי' הי' פסול לתודה מחמת קלוקול, אלא כוונתו דין חמוץ עשו'ו ראי' לאכילה, لكن איינו חייב כרת על חמוץ זה, אבל בתודה לא אייפת לו אלא שי' חמץ, וחמץ הויה מדליך עלי' בפסח עי'יש', וכל הרואה ישותם, איך גאנ' וחכם כמותו, יאמור דברים كالו שאן הדעת סובלטן מכמה טעימים, דזוק' ותשכח.

תומס' דרכו דרך אחרת לפרש, דוזאי גם לר"מ האי שייאר לאו חמץ גמור הוא מילא חייב עלי' כרת אלא בריה הויה, אלא דכוונת השיס' במא דקאמר, פשיטה דלא יצא, משום מצה קאמר, דלענין מצה ילפין תודה מפסח, ופי' זה לא הבניי כלל, דה"ה משום חמץ פשיטה דלא יצא, דהא לאו חמץ הויה אלא בריה, מדאיצטריך קרא בפסח לחיב' מלכות עכ"פ, ש"מ דבריה היא, וממילא לא איצטריך כלל למילף תודה מפסח, דכל זמן דלית לו ריבוי, איינו לא בכלל חמץ ולא בכלל מצה, ואיך עלה עד ר"ז דקמסטפק לר"י אי ספקא או בריה הויה, כיון דלא"מ פשיטה דבריה הויה, מהיכי תיתני חדש פלוגתא בהז' בין ר"מ לר"י, בגוף מהות, השיאור, ולא נאמר, דלשניהם בריה הויה, אלא hundred50 קרא, למידין לר"מ דדרש לכל, אייכא קרא בפסח לחיב' על שייאור מלכות, ולר"י דלא דרש ליכא מלכות, ופטור אשיאור משום דלאו בכלל חמץ הויה, וכמו שכתבנו לעיל לעניין דרבבי קרא, למידין לר"מ דבריה הויה, וכמו שכתבנו לעיל לעניין תחולת הציהוב, כראיה מפי' רשי' ד"ה אי אמרת בשלמא, שכתב דקרא אתה לאשמעין דבריה הויה, אלא דכאן א"א לומר כן, שהרי במשנה ריש פ' אלו עוביין מונה שם שלשה מיני אומניות, והשיס' מוקי האי משנה כר"מ דשייאור, והני שלשה ודאי לאו מטעם בריה קאתינן עליהם, דהרי הם חמץ גמור אלא פגומים בטעםם, וכולן מרביבנן, יחד עם שייאור, וא"כ מנ"ל דמרבה גם שייאור, ונולד ממנעו דבריה הויה, כיון דבעין הריבוי על הני דפוגומים ואינם ראיין לאכילה, עכ"ב דבלא קרא ידע לר"מ דבריה הויה, וסביר דשוה שייאור דבריה להני הפגומים, ומרבה כלו' משום דהי מנייהו מפקית, ולא עוד, אלא דזה גופא קשה טובא, דאייזה שי'ו יש בין שייאור שהוא בריה, להני חמץ גמור ורע לאכילה נינהו, עד שיליף לר"מ גם שניהם מחד ריבוי, גם תירץ השני שבתוס', דנראה שיש שום ריבוי' בתודה ומונחות, חמץ נוקשה חשוב בחמץ לבגייה, אין לקלבו, מי' יון ואבין אותו, דאפילו מצד הדוחק אין לממר כן, שהרי הגמ' כאן לא על האי יתורה קסמן, אלא קאמר מדליך עלי' בפסח חמץ הויה לגביה תודה, ועוד איך מספק ר"ז, בר"י אי בריה או ספקא הויה, כיון דאייכא ריבוי בתודה חמץ הויה, הרי עכ"פ בריה ולא ספקא, והוא תימה רבתא על תי' זה.

אבל לפע"ד נראה לקאים פרשי' זל, ולא כמו שהבין ק"ז החת' ס' זל את דברי רשי' על צד הרחוק והדוחק, אלא כפושטן, ואשר אבאר בהז'ה בס"ד.

זהאי תלו, אי איתקש לשך, והאי תלו אי דמיה יקרין, אבל אי כל הטומאה בכליה עצם מדרבנן, כיון דלענין גולמא דינס כמתוכות, משום דדמיה יקרין, למה לענין פשטיהן עשאום כליה עצ, ולא השוו אוטום לכל ملي' לכליה מתוכות, אלא ודאי דעתמה שלחן דאוריתא, ודוק'ק.

תוס' דה ופossil את המוקה, היינו מקוה חסר, אבל שלם איינו נossil בשום עניין וכו', הנה הלשון פossil את המוקה לא משמען כן, אלא דהמעיין ב"ב" שם בהגחות אשרי, יראה דג' לוגין מים שאוביים בתחלה, קודם שהי' במקוה רוב כשרים, פossilין את המוקה מה'ת, למ"ד כלו שאוב פossil דאוריתא הוא, (ודבר זה נעלה ממעני הגאון בעל ד"ת זיל בהלכ' מקוואות של), ומעתה לשון המשנה מדוידק, פossil את המוקה שלמה שנמשך לבור אח"כ, והוא פossil דאוריתא, וממילא ליתא גם מה שכ' התוס' لكمן דבפossil דרבנן מיריה הכא, ודוק'ק.

תוס' דה המתמודד ונطن מים במדעה וכו', וא"ת ומ"ט דרבנן שפטרו שמורים שיש בהם טעם יו', וא"ג דלא החמייז, והלא כל איסור שבתורה שלא במינו בנ"ט וכו' והקשוי חמורה ותרוצס אינו מספיק כמובן, ונתני אל לב, ונתגלה לי ישיב קושי' ז', והוא עפ"י מה שכ' הרמב"ם בפי"א מתרומות הל' ה' ז'ל, "בדרכ' שמרקדים את הקמח בחולין, כך נהוג הכהן בתמורה, מרകד לאכול, ומשליך את המורסן וכו'. בהליך י"ב הסובין של חיטים חדשות הנצולות וכו' שמורים של תרומה שננתן עליהם מים, הראשון והשני אסור לארים, והשלישי מותר וכו'", עכ"ל, וכל הני הדיניס, הנה משניות ותוספות, והנה מי לא יודה, שבתווך הסובין והמורסן יש הרבה חלק קמח, ואיך יצאו לחולין עד שימושיכין אתם, ועכ' אתה אמר דתרומה הננתנה לכהן לאכילה ולשתיה ולסיכה, כמו שהתחליל שם הרמב"ם בריש הפרק, רק חלק הרואי' לכך נתקדשה בקדושת תרומה, ולא הפסולת שעומדת להחפרד ממנה, כי לא ציוותה התורה על הכהן לינוהו בתמורה מנהג אחרת מבחולין, ולפ"ז התמודד שהוא הפסולת מן ההיי, ודאי דיניו כמו הסובין והמורסן מן החיטים, אלא דיון דדרך להוציא עוד מושרמים חלק קי' יונ' עי' שנותנים עליהם משא"כ בכללי שאין לו דופן כלל יש מקום למבעי, והדבר צריך תלמוד, ודוק'ק.

דף כ"ז ע"ב רשי' משהחמצץ אין משיקו במים, דחמרה הוא וכו', ומיטהו מתרין בהשקה וכו', והיה חיבור ובטלי לגביה מוקה, כתבואה טומאה שזעעה בקרען, וכי אבל יונ' במים לאו זרעה הוא, דעתמא לא בטיל עכ"ל, אבלו תיבות, "דטעמא לא בטיל", אני רואה סתירה למה שכ' רשי' בתחלה, כי בתחלת כתוב דחשקה מטעם זרעה הוא שמחברן למוקה, והה' דקווד שבטלו רבייעת דמקה, גם בשופcin לבור ריקון רבייעת מים, היו נתהרים מה'ת למ"ד מוקה כולה שאובה מטורה דכל שהמים נתחברו לקרען עולם חבורו למטערון, ונטהרו מטומאתן שהי' עליהם בתולש, וניהו דפossil שאיבה עדין נשאר עליהם אבל טומאתן בטלה, אבל בין שיך' חיבור

סוטם בחמץ נוקשה כר"מ דלוקין עליו, ובשיאו סותם כר"י דהאכלו פטור, ולפי האמור אין כאן שום סתירה דהא דסוטם בשיאור כר"י, והוא משום דפסק כר"ש נטפל"ג מיותר ואין בשיאור מה'ט גופא משום חמץ דהני ג' א' אומנות לערבו עליהם, לא משום דמרבנן נוקשה מכל מחמתצת כר"מ, אלא כר"א, דמורבה מכל מחמתצת ערבותות, וכמו ששנה שם במשנה, תחלה הני ד' מיini מדיניות שעוברין עליון, נוקשה למד מק"ו מתערבותותההאי מ"ד שם בגמ' ויתר ביואר הדברים נמצא בקונטרסי מצחה שמורה, ואכ"מ להאריך בזה יותר, ודוק'ק היטב.

תוס' דה ותאה פרה כשרה בעריפה מק"ו, והה' דהו"מ למperfץ הци, אבל חולין וקדשים וכו' ולפ"ד דברי התוס' תומחין זהה, דכל חולין וקדשים הנאכלין, א"א למלוד מק"ו מעגלת בעריפה, כדי לבא מה'ד להיות תנודן, ועריפה בעגלת אינה מתרת לאכילה, ואיך נתיר באכילה עי' עריפה חולין וקדשים, ורק עולה דcolaה כליל ה'י מקום למלוד, אבל עולה איתקש כמה פעמים לחטא את, לכון דברי התוס' צ"ע. שוב נזכרתי, ומה שכתבו התוס' لكمן פ"ב ע"א דה' עגלה ערופה דעתיפתו זו שחירותו, ומתרחחה מידי נבלה, וחיבר משום אוא"ב, וא"כ אין כאן תימה, ודוק'ק.

דף כ"ז ע"ב **תוס' דה** התורה העידה וכו' הקשה ר"א, מנ"ל דהיאנו מטעם אויר, דילמא מטעם שכלי חרס מצרכ' שכולן נוגעים זב"ז הנודעים בכל וכו', ולפ"ד נראה Adams משום צירוף כל' גם מה שעלה החדש חוץ מzdפוני הכלוי, הי' מצטרף להיות טמא, וכן כתיבתוכו דוקא, דמשמעו דוקא מה שבתוכו ולא מה שמנוח על החדש חוץ לתוכו, אלא דשוב נזכרתי דעתא איבעי דלא איפשטה הוה בפסחים מה' ע"ב, בכללי שאין לו לבזבז אס מצטרף מה שמנוח עליו, וכותב הטoor והשו"ע סי' שכ"ה, דלכן יש ליזהר כשצמך בכללי, שלא יצא שום דבר למעלה zdפוני הכלוי, אז הוה הצירוף ספק עי"ש,อลומ לפ"ד מדלא קמבעי בגמי' בככרות שמנוחות על החדש בסל חוץ לדופני הסל, אלא קמבעי בכל שאין לו לבזבז כלל, יש למלוד, דבSEL כיוון מצרכ' מה שבתוכו, נגרר אחריו גם מה שעלה החדש משא"כ בכללי שאין לו דופן כלל יש מקום למבעי, והדבר צריך תלמוד, ודוק'ק.

דף כ"ה ע"א **תוס' דה** ואפילו כל' שטף מציל, פ"י ב��' וכו', וקשה לפירושו דא"כ מה חידוש יש בכללי שטף יותר מכללי חרס, עכ"ל ולפ"ד נראה פשוט, דכל' חרס שאינן מקבלין טומאה מגבן כלל, פשיטה דמציל, דהרי הגב שאינו בר קיבול טומאה, מפסיק בין הטומאה שבאויר החיצון, ובין האוכלי, משא"כ בכללי שטף, דשפיר מקבלין טומאה מגבן, אלא דחحصرו כאן שהטומאה קלישטא, שהיא ראשונה ומתמא כלים, لكن לגביה אוכלי שבתוכו דמקבלין טומאה גם מראשון לטומאה, הו"א דגב' כל' שטף לאו הפסיק הוה, ומכך הטומאה לאוכלי שבתוכו, והוא לא נתמא מושם קלישטא הטומאה, אבל לא משום דמעכב כניסה הטומאה, וכל המעניין בלשון רשי' ימצא שלחכי כיון ודוק'ק.

ע"ב **תוס' דה** מה מכלל דכל' עצם מקבל' טומאה, מדאוריתא קבעי לאתוי' וכו', עיין במהר"ס ז"ל שנטתקשה, דמנ"ל דר"ג דקאמר, כל' עצם כליה מתחכות דמי, דמדאוריתא קאמר, דילמא מדרבנן, וכל דתיכון רבנן בעין דאוריתא תינוקו, וכיון דהני דמיה יקרים כמו מותכת, גולמא שלחן נמי מקבלין טומאה, ולפ"ד נראה לא לישב, דהנה הא דעתנו שם במתני' דכלים, דכל' עצם פשיטה טהורין, ומקבלין טמאים, אי מדאוריתא קאמר לא קשי' לנו מה לענין גולמא יש להן דין מותכת, ולענין פשטיהן יש להם דין כל' עז,

מקווארות הארכתי בשיטות אלו, וכן אין מקום להאריך בזאת ודוק.

הדון עלך פרק כלל שוחטין

לקראע לא שייך ג"כ זריעה למים, וא"כ איך מסיים רשי"י דמשוע טעמא לא בטל אין זרעה, ואולי כוונת רשי"י דאלו לאו טעמא הנשאר, ה"י נתהפק היהן למים ע"י ביטול ומילא מהני עלייו זרעה, ובאמת יש מי שאומר דזרעה ג"כ מטעם ביטול קתינן עליה, ובהלי

פרק השוחט

סימנים מה"ת או סגי" בס"י אחד תלו בפירוש האי הלכה שאמרהשרה, במ"פ פריך דיעבד אין לכתלה לא ושנים בהמה שחיטתו לנו רב בבריתא לנ"ל, דרש"י ז"ל מפרש ההלכה „על הוושׁ וועל הקנה" שבזה מצין מקום השחיטה, שהוא בסימנים ולא בשאר אברים וכמה שיעור השחיטה, ע"ז אתה סיפא דהאי הלכה ואמרה משום הרחקה דילמא לא אתה למייעבד רובה חד, וזה דוחק גדו, כיון דעתך כל הסימן בעין לכתלה מה"ת, ואם שחת רקסובא, עלי להשלים שחיטתו תוך שיעור שהי, כדי לקיים המצווה לכתלה סימן שלם, וא"כ איזה הרחקה מצאו כאן, להוסיף מצוחה דרבנן לשוחט לכתלה שני סימנים, ולא עוד אלא אם חשו חכמים ע"ז דלא אתה למייעבד רובה, אז ה"ח החשש דיכשיר שלא רבען לשוחט מרוב בחשבו שהוא, גם ה"ח להסיף מוצוחה עד שנחט כל הסימנים, וכך שאמירין לקמן קכ"ג ע"א, בטלית שנקרא רובה, בטלית שאינה טבולה יומם דלא מהני עד דמייקרע ככל גורה דילמא לאأتي למיקראה רובה, ואני רובה הוא עי"ש, אבל במה שאמרו דלכתלה ישחות שנים עדין לא הוועילו, אדם מ"מ יידמן שלא שחת אלא מוחצה ואני בידו להוסיף עוד מפני שעבר זמן שיעור שהי, יכשיר בחשבו שנחט הרוב, גם לישנא דגמ' מורה דלא כפרשיי, שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שנים בבהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי, למה לכתלה לא סגי לי באחד, והוא לא ידע מגזירה זו, והי לו להקשות סתם בין אבחמה ובין אעופ, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל הרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא פסק דגס בעוף בעין שני סימנים מה"ת לכתלה ורק בדיעבד כשר בסימן אחד, ועיין בכ"מ שם בראש הל' שחיטה, שכ' דהרמב"ם ז"ל פסק כתרי לישנא דגמי לחומרא, דהינו דלכתלה בעין כל הסימנים ולא רובה, וגם בעוף כן מה"ת, וזה תלי אי לפנין שחיטה לעוף מליפוטא דבר קפרא, דהטייל הכתוב עוף בין בינה לדגים, זאת גם לכתלה סגי לעוף סימן אחד, ואי לפנין, מאשר יצד ציד חיה ועו"ף, כמו שהביא הרמב"ם, אז עוף דומיי דחיה בעין לכתלה שני סימנים, עכת"ד המכ"ם, ובמחייב את אין בדבריו ממש, לכל הגי הדרשות הנה לידע מי מן הבע"ח צריך שחיטה, כי לא ניחא לי לרמב"ם לומר דגוף חיוב דיני שחיטה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמו"כ הרמב"ם בפירוש בהל' ד' שם, ז"ל זביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן הבהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאיזה דבר שוחטין וכי שכל הדברים אלו ע"פ ציווה בהן כאשר תושבע"פ כי עכ"ל, והוא ליקח ממה שאמר רב, ורב רוב אחד צויתיך, מלמד שנצטווה משה על הוושׁ ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה, וכפרש"י שם דה"ה לשאר הל' שחיטה, וא"כ אין ללמד שיעור השחיטה מן הכתובים, ולא עוד אלא אדם נאמר דמקרה דעתך מהנה בעוף וחייה שוה, אין נלמד דשיעור עוף וחייה שוה, וא"כ עוקרת הקרא המורה בשיטות אלו דבידי חלוקים מהנה בעוף כשר בס"י אחד, מכת ההלכה שתהיה עוקרת הקרא המורה דשיעור אחד לחיה ועו"ף גם דיעבד.

ע"ש גמר' א"ר כהנא מנין לשחיטה שהוא מן הצואר וכו', עיין ברמב"ן עה"ת, על הקרא דזובחת כאשר צויתך, שכ' דלשון ושות פירושו הכרת סימני הצואר, ולפ"ז צ"ל דלרווחה דמלטה קפריך הци, וגם תירוץו דשחיטה מן הצואר גמר', וכו' ג"כ לרווחה דמלטה אמרה, דהרי תראה דרש"י ז"ל כתוב דלאו דוקא דצא"ג דהלי שחיטה הללמ"ס הם יש מהן שנכתבו כגון דרשה, וכי גמירי הלכתא אשארא וכו' עכ"ל ומה שכ' רשי"י כגון דרשה, מושום דעתך לדעת רשי"ז דהוא בסיכון פגומה נמי מפורש בשוחט ולא וקרען, וכאשר באחרתי בפתחה, וכן לעיל דף ט', גם אהנץ שארא איתך לנו סמך מפורש בלשון הקרא, ולא בעין ההלכה אלא על מקצת פיסול הסימנים עי"ש, וכיון דפסול שחיטה מפורשים בקרא, ע"כ מקום השחיטה ודאי צריך להיות מפורש בקרא, באמת דלעולם ההלכה לא אתה אלא לפреш פרטוי דיני המוצה, אבל לא אתה לחודש לו מוצה חדשה, ועיין עוד לקמן ודוק.

דף ע"א משנה, השוחט אחד בעוף ושנים בהמה שחיטתו כשרה, במ"פ פריך דיעבד אין לכתלה לא ושנים בהמה, עד כמה לשוחט ולайл, ומתרץ אבע"א אחד בעוף ואבע"א, ארובו של אחד כמוני, ופרש"י אבע"א בעוף אערכו רבען לכתלה חרוייה, משום הרחקה דילמא לא אתה למייעבד רובה חד, וזה דוחק גדו, כיון דעתך כל הסימן בעין לכתלה מה"ת, ואם שחת רקסובא, עלי להשלים שחיטתו תוך שיעור שהי, כדי לקיים המצווה לכתלה סימן שלם, וא"כ איזה הרחקה מצאו כאן, להוסיף מצוחה דרבנן לשוחט לכתלה שני סימנים, ולא עוד אלא אם חשו חכמים ע"ז דלא אתה למייעבד רובה, וזה ה"ח החשש דיכשיר שלא רבען שחוט מרוב בחשבו שהוא, וגם ה"ח להם לתקן דלא יכשיר עד שנחט כל הסימנים, וכך שאמירין לקמן קכ"ג ע"א, בטלית שנקרא רובה, בטלית שאינה טבולה יומם דלא מהני עד דמייקרע ככל גורה דילמא לאأتي למיקראה רובה, ואני רובה הוא עי"ש, אבל במה שאמרו דלכתלה ישחות שנים עדין לא הוועילו, אדם מ"מ יידמן שלא שחת אלא מוחצה ואני בידו להוסיף עוד מפני שעבר זמן שיעור שהי, יכשיר בחשבו שנחט הרוב, גם לישנא דגמ' מורה דלא כפרשיי, שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שנים בבהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי, למה לכתלה לא סגי לי באחד, והוא לא ידע מגזירה זו, והי לו להקשות סתם בין אבחמה ובין אעופ, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל הרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא פסק כתרי לישנא דגמי לחומרא, דהינו דלכתלה בעין כל הסימנים ולא רובה, וגם בעוף כן מה"ת, וזה תלי אי לפנין שחיטה לעוף מליפוטא דבר קפרא, דהטייל הכתוב עוף בין בינה לדגים, זאת גם לכתלה סגי לעוף סימן אחד, ואי לפנין, מאשר יצד ציד חיה ועו"ף, כמו שהביא הרמב"ם, אז עוף דומיי דחיה בעין לכתלה שני סימנים, עכת"ד המכ"ם, ובמחייב את אין בדבריו ממש, לכל הגי הדרשות הנה לידע מי מן הבע"ח צריך שחיטה, כי לא ניחא לי לרמב"ם לומר דגוף חיוב דיני שחיטה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמו"כ הרמב"ם בפירוש בהל' ד' שם, ז"ל זביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן הבהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאיזה דבר שוחטין וכי שכל הדברים אלו ע"פ ציווה בהן כאשר תושבע"פ כי עכ"ל, והוא ליקח ממה שאמר רב, ורב רוב אחד צויתיך, מלמד שנצטווה משה על הוושׁ ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה, וכפרש"י שם דה"ה לשאר הל' שחיטה, וא"כ אין ללמד שיעור השחיטה מן הכתובים, ולא עוד אלא אדם נאמר דמקרה דעתך מהנה בעוף וחייה שוה, אין נלמד דשיעור עוף וחייה שוה, וא"כ עוקרת הקרא המורה בשיטות אלו דבידי חלוקים מהנה בעוף כשר בס"י אחד, מכת ההלכה שתהיה עוקרת הקרא המורה דשיעור אחד לחיה ועו"ף גם דיעבד.

אבל גובה פלוגתת רשי"ז ורמב"ם, אי בעין בעוף לכתלה ג'

עליה, אבל אי רישה בחולין ובודםיסיק, עדין אפשר לומר דברי"
אסור גם בדיבוב, ועיין עוד למן ודוק".

ד"ה חצי אחד בעופ, ה"ה חצי כל אחד וכו' ומרישנא נמי שמעיא- לי' דזוקא רוב בעינן וכו' עכ"ל, לולי דבריהם הייתי אומר, חצי אחד אוושט קאי, דבקנה לא אצטרך כיון דליך בחצי מעשה טרפוות, ופשיטה דמעשה טרפוות עכ"פ בעינן, כדי דליפוק חיוטא, וכןן אחד וחצי בבהמה נמי מותפרש אחד הקנה והחצי הוושט, ולא הרוי זה היפך, כי חצי קנה לאו כולם הוא, וממילא דלא שמעין האי דינא מרישנא, דהו"א דהא דקאמר רוב אחד ורוב שנים משום קנה אמר, אבל בוושט מקצתו הוה כמו רוב קנה דלענין מעשה טרפוות מקצתה הוושט ורוב הקנה שווין ה"ה, ולא צריכון לדוחק של התוס', והוא נכון ואמת בס"ד.

ד"ה שנים בבהמה לכתלה לא, עד כמה לשוחטו וליזיל, ואי משום וורידין אסילו ר"י מודה בבהמה, הוואיל ומונחאה אבר עכ"ל, הנה לפי פשוטות לישנא דר"י, דקאמר עד שישחות ולא קאמר עד שיניקוב, ודאי משמע דמדין שחיתה נגעה בה, ודבעינן שפיקת הדם שהוא הממית, עיין לקמן מזה וא"כ נפרש דברי ר"י, אז ממילא גם בבהמה בעינן שחיתה וורידין, אבל דלפי דמסיק דאימא עד שיניקוב ולא עד שישחות. אז קיים מימרא דר"ח, דלא אמר ר"י אלא בעופ, וכमבוואר כן בגמ' למן כ"ח ע"ב, וא"כ הכי הוויל להתtos' לתרץ קושיותם, ואי משום וורידין הלא איןש בשחיטה, ולכן שפיר פריך עד כמה לשוחטו וליזיל, ואי דלא מסתבר להו, דהמksen דהכא כבר נחות, עד שישחות דר"י לאו דזוקא אלא עד שיניקוב קאמר, וא"כ לא תירצו מידי, די לא נחות לאז לא נחות ע"כ גם להא דר"ח, דר"י מודה בבהמה, כי אם נפרש לשונו כפשווע עד שישחות, הרי שייכין הווידין לשחיטה וביעין שחייבן בין בעופ ובין בבהמה ודוק".

ד"ה ותו וכו', ונראה בגרסת הספרים ולטערמיד, ור"כ קאמר לה שחיטה מן הצואר נמי גם' ולא מאינו ולא מחתומו, אבל אכתי לא ידעין מהיכן מתחילה וכו' עכ"ל ועיין בת"ח שהרבה להקשות על פירושם, ואני הוסיף עוד בתמיא, דלפי פירושם הקרא אתה לפריש ההלכה, דהלהקה מסרה לנו מקום השחיטה שהוא מן הצואר, והקרא אתה לפריש דמתחיל מן הגרון ולא מן העורף כמליקה, ואין לך כיוצא זהה בכל תושבע"פ, דהכתיב אתה לפריש את הנמר על פה, הא חדא, שנית קשה, דלפ"ז אם מתחיל מן הגרון מציע לעשות גיסטרוא, וממילא דלאחר חתיכת הסימנים מציע עשה כל מה שירצה, כדי שתמותות מהר, ולכן ר"ז ל"ל שפיר מפרש דלא חתוק בראשיה, דמי צד פסול שחיטה, והוא אליבא דרי"ש אבל ההלך אותה מודה בכשרה, אלא דכפי שביארנו בפתיחה, גם לר"ע אין זה היתר גמור אלא כמו יפתח תואר במלחמה, שדברה התורה נגד יצ"ה ר"ת עי"ש בفتיחה ותמצוא עונג, ולכן ודאי לדידן נמי אין לעשות כן, ואני זהה רתמי מאי להשוחטים שליל, שייעכוו מעשה הקצבים שדריכם לזכור סכינים בתחום המפרקת, מיד ממש אחר סילק יד השוחט, אלא ימתינו עכ"פ עד שיצא דם הנפש, כי כפי שביארתי, אחר יציאת דם הנפש הוה הפירוכוס צאנב הלטאה והדברים אמיתיים וקילורין לעינים תל"ית.

ט"ס ד"ה השוחט, ונראה דזוקא לכתחלה קאמר ר"י וכו', ור"י בדיבוב נמי קאסר, דלמא לכתחלה רבן מודו וכו' עכ"ל, ראי" זו אינה מוכרכחת, די רישא בקדשים וסיפה בחולין, ור"י לא קמפליג אסיפה דחולין רק ארישא בקדשים דמצריך שחיטת וורידין משום דם לזריקה, פשיטה דלא נפסל הקרבן בשליל שלא הוציא כל דמו, כיון דআICA די דם לזריקה, ועיין במעו"ט על הרא"ש, ועכ"כ ר"י רק לכתחלה קאמर, דמצוות בריבוי דם לזריקה, ואם פליו רבנן

ע"ש גמר, וקרא למאי אתה דלא לשוו"ג גיסטרוא, בלשון ראשון פרשי" שלא יחתוך כל המפרקת לשנים, דהיינו משמעו חתחו, הוזא את דמו ותו לא, וכן פ' למן כתהו עד מקום שהוא זב ותו לא, אבל בלשנא אחרינא פ' דלא לשוו"ג גיסטרוא, הינו שלא ידרוס, ולפי פ' זה כתוב רשי" דמה שאמרו היל' שחיתה הללמם"ס, לאו דזוקא כוון, דהרי דרשה, מפורש בקריא, הנה לפי פ' הראשון אפיו אם שוחט דרך הלהקה והבהמה או חתחו או יתר, ואז דרשא לא איתמעט כלל, אלא אתה הלהקה גס על דרשה, ולא כשמואל וכטנא דברי" למן ל' ע"ב, דמעטו דרשה מושחת, וכל המפורשים מחפלאים על שיטת רשי" הלו, דמהיכי תיתני יופסל השחיטה אחרי שכבר נגמרה ע"י שוחטך אח"כ המפרקת, והתוס' כי מה שכתבו בד"ה ותו, מפרשims דברי רשי" דלא לשוו"ג גיסטרוא לחתו גס המפרקת, שאין מצויה בדבר לעשות כן, אבל לא שיופסל אם עשה כן, ולכן קומתמו, ע"י למה לי קרא דמהיכי תיתני ס"ז דבעינן גיסטרוא, והרש"ב בא בתה"ב כתוב דלאו משום פסול שחיטה נגעה בה אלא מטעם שלא יבליע דם באברים, ולדעתו הוה רקס אסמכתה בעלמא, דעיקר הקרא אתה שלא ידרוס שלא יעקור, אבל א"כ, האי אסמכתה מה בעי הכא, והלא תראה דרש"ז ל"ל מותיגע לפרש גיסטרוא שלא יחתוך המפרקת, כדי שייהי גס דרשה מהלכה ולא מפורש בקריא, ואם כרשב"א דאין זה אלא אסמכתה בעלמא ומשום הבעלת דם באברים, עדין צריכין לומר דקראי כדשמאן או כתדברי" למעט דרשה אתה, וא"כ הול"ל דקראי אתה לדרשה.

אבל האמת יורה דרכו דרש"י בלא"ק מפרש דלא לשוו"ג גיסטרוא דהשחיטה נפסلت ע"י שוחטך גס המפרקת, אלא דהסוגי' כאן אזלא אליבא דר' ישמעאל דלמד מושחת דעתכיב בקדשים חיויב' שחיטה גס חולין, וס"ל דלא אישתרי להם נחירה במדבר ולדי"י לא השחיטה לחוד מתרה, אלא המיתה שע"י שחיטה, וכך שמי' הנחירה מתרת לר"ע במדבר, דምרכסת היה אסורה משום אבמה"ח, וכאשר ביארתו זאת בארכוה בפתיחה בעיקר ב' וא"כ כל שחתק המפרקת אחר שחיטת הסימניות הרי לא מחה ע"י שחיטה אלא ע"י הגיסטרוא, דמפרקת ורוב בשיר עשה נבלה, צעררי לעיל דף כ' ע"ב, ואז שחיטת הסימנים לא מעלה ולא מוריד, דלא פועלן מידי, ורק לר"ע נתחשד האי הלהקה שנכנסו לאرض, דהשחיטה מותרת מיד, וממילא דלאחר חתיכת הסימנים מציע עשה כל מה שירצה, כדי שתמותות מהר, ולכן ר"ז ל"ל שפיר מפרש דלא חתוק הראש מצד פסול שחיטה, והוא אליבא דרי"ש אבל ההלך אותה מודה בכשרה, אלא דכפי שביארנו בפתיחה, גם לר"ע אין זה היתר גמור אלא כמו יפתח תואר במלחמה, שדברה התורה נגד יצ"ה ר"ת עי"ש בفتיחה ותמצוא עונג, ולכן ודאי לדידן נמי אין לעשות כן, ואני זהה רתמי מאי להשוחטים שליל, שייעכוו מעשה הקצבים שדריכם לזכור סכינים בתחום המפרקת, מיד ממש אחר סילק יד השוחט, אלא ימתינו עכ"פ עד שיצא דם הנפש, כי כפי שביארתי, אחר יציאת דם הנפש הוה הפירוכוס צאנב הלטאה והדברים אמיתיים וקילורין לעינים תל"ית.

ט"ס ד"ה השוחט, ונראה דזוקא לכתחלה קאמר ר"י וכו', ור"י בדיבוב נמי קאסר, דלמא לכתחלה רבן מודו וכו' עכ"ל, ראי" זו אינה מוכרכחת, די רישא בקדשים וסיפה בחולין, ור"י לא קמפליג אסיפה דחולין רק ארישא בקדשים דמצריך שחיטת וורידין משום דם לזריקה, פשיטה דלא נפסל הקרבן בשליל שלא הוציא כל דמו, כיון דআICA די דם לזריקה, ועיין במעו"ט על הרא"ש, ועכ"כ ר"י רק לכתחלה קאמר, דמצוות בריבוי דם לזריקה, ואם פליו רבנן

כזית מבית טביחתו, מיד אחר מעשה השחיטה אף שעדיין היא חי' לכל דבריה, ולא היה פנאי למעשה השחיטה לעוף בה מאומה, יותר מזה אתה רואה, דרי' דאמר במשנה עד שישחות את ההורידין, וכן תנא בברייתא המובאה لكمון, וורידין בשחיטה דברי ר"י לא הניחו הדברים על פשוטו אלא מגהים עד שינקוב את ההורידין, וורידין מנקבים בשעת שחיטה ולא מטעם שחיטה אלא מטעם איסור דם ולכתלה, וגם הא דקתני בתוספתא מובה בתוס' לעיל, דרי' פסול בעוף עד שישחות את ההורידין, לא מפרשין כמשמעותו דפוסל בדיעד ומשום דבעוף עכ"פ, דכתיב ושפך את דמו בעין שחיטת ההורידין, אלא מפרשים בדוחק, לאו דוקא פסול בדיעד, אלא כלומר אסור, עכ"ל, מכל זאת תראה איך רחקו דעתה זו, דנעבי הוצאה דם הנפש ע"י שחיטה, רק חזקו במסמורות נתועים לאחר שנטצטוינו על הזיבחה לא בעין יותר אלא חתיכת הסימנים בלבד, והוא המתרת מיד, ובפתחה הארוכת לbarang דבר זה עי"ש היטיב, אלא דכאן דיליף מקרה דושפך את דמו, דין שחיתה לעוף מן התורה, קשה טובא. והוא האי פרשה במדבר נאמרה, ואז גם בהמה הי' בשפיכה בعلמא, לר"ע דהכלתא כוותי, וכך מבואר לעיל דף י"ז ע"א, דפרק שם לר"ע מותני דלקמן דהנחר והמעקר פטור מלכסות, ופרש"י שם וז"ל „והא על כל כסוי הדם במדבר נצטוו, ונחרירתן הייתה שחיתתן, והנוחר בה"ז נמי נבעי כיסויו“, עכ"ל אלא שנכננו לארץ נצטוו על הזיבחה, hon לבבמה וזה בחיה ועוף, וכאשר תנא רבינו לקמן בבריתיא, וא"כ באורה' פלא, הלא שאר העכו"ם לא נצטו על הטרפה והגבלה, רק על אבמה"ח, ولكن יכוין להמית הבע"ח, באיזה אופן שיריצו אבל ישראל גם במדבר נצטו על הנבלת בלואו דבשער בשדה טריפה ל"ת, כמו שביארתי בפתחה בעיקר ט', וא"כ איך היו יכולם לנחו ולאכל כל שאר העכו"ם بلا ציווי מפורשת, על אףן הכתתبشر לאכילה, אבל שם ביארתי דמתה מלאיה גם לב"ג אסרו דזהו ק"ז מאבמה"ח, דהוא מיתה אבר הוא מקצת נבלה וכאשר דרשו כי יmitt מון ההמה על אבמה"ח שמטמא מכש"כ מטה כולה, אבל כל שמיית הבע"ח לצורך אכילה, כדרך הנוהג בין העמים, לא הי' נקרא נבלה, ורק אחר שנצטו על הזיבחה שנכננו לארץ, נצטו ג"כ על נבלה חדשה, שהיא כל שהמית בע"ח שלא עי" שחיתה הוגנת נבלה מקרי, וע"ז אתה הלאו דל"ת כל נבלה, אולם להמליץ بعد שיטת רשי' ותוס' צ"ל, דמושפך את דמו דכתיב אצל חיה ועוף, אנו למדין דבעין שמיית הבע"ח עי" שפיקת הדם ממש, דהרי כתיב וכסחו בעperf, והיוטר מסוגל לשפיכת הדם הסימנים עם ווריידי הזרא, וכן משמע מדברי רש"י דבسمוך, בד"ה לטהרה מידי נבלה, שכותב ועכ"ל, „ואין כשר בו אלא נחרה שהוא בסימנים, כדכתיב ושפך וכו"עכ"ל.

אלום יש לי תירוץ מרוחח על הקושי, עס"י מה שביארנו דעת הרמב"ם, דעל הנחרה לא היה ציווי מעולם, אלא דכל שהמית כדרך המיתים לצורך אכילה, אינו לא טרפה ולא נבלה, וא"כ י"ל דהאי מ"ד דין שחיתה לעוף מן התורה סובר, דהאי ושפך את דמו, ציווי הוה ומזכה כמו היכסי, וכי הקרה, כי יצד ציד חיה או עוף, אז אני מצוחה עלייך ושפך את דמו וכסתה בעperf והגינה נמי מורה דושפך שיך לעשה דוכסהו, ואני מותנאי המאמר לומר כי יצד וכו' ושפך את דמו, אז אני מצוחה לך וכסתה בעperf, דהרי האתנהחתא עומדת על תיבת אשר יאכל קודם ושפך את דמו, ואם ושפך אלף קαι, והוא מותנאי המאמר, כי' בעל המסורה להעמיד האתנהחתא אחר ושפך את דמו, כמו דכתיב, ואכלת ושבעת וברכת, והעמיד האתנהחתא על חיבת ושבעת להפרידו מן וברכת שהיא המצוחה, זה ברור, וכיון דושפך מצות עשה הוא ושיך לוכסתה בעperf, א"א לומר דرك במדבר שיך הא夷 עשה, ונתבטלה שנכננו לארץ, דזומי' דוכסהו לעמה"ת, אבל אכן דס"ל יש שחיטה לעמה"ת באמת צ"ל דישפך דמו הוא מותנאי המאמר, ולא כבעל המסורה, שכן מצינו הרבה דבעל המסורה הוא נגד ההלכה, וחומר נראת (שכך המצוי במסורתה גם לדידון ולומר, דאנן ס"ל דהאי ושפך את דמו שיך למצות כיסוי, דהרי בעין עperf למטה, ומפרשין הקרא דושפך את דמו בעperf וגם כיסחו בעperf, דהאי בעperf קאי עיל ושפך, וכן יש לפירוש מה דאמר שם בפרק כיסוי הדם דבעין עperf למטה

ע"ב גמר', אדר' משום רשי' ב"פ, אין שחיטה לעוף מה"ת, שני' ושפק בשפיכה בועלמא סגי, וכותב רשי' ז"ל ואין נבלת עוף קורי נבלת אלא במתה מלאיה, או הרגה במקה שלא עי" סימנים, אבל נחרה או עיקור סימנים כשר בו עכ"ל, וכן כתבו התוס' דף כ' ע"א ד"ה לא אמרן, דנvhyo דאי שחיטה לעוף מן התורה אבל נחרה בסימנים ודאי בעין, והוכיחו כן מהה דקאמר הכא בסמוך, ואי אמרת אשלא"ע מה"ת תנאי לי' סcin לטהרה מידי נבלה, הרי דבעין עכ"פ חתיכת סימנים כדי להוציאו מידי נבלה, אלא דיש לראות מני לנו דנחרה בסימנים בעין, הלא בשחיטה נשא ונונן הש"ס, שחיטה מן הצוואר מנ"ל, עד דמסיק, דאתה מהלהכה, וכאשר אמר רבינו לקמן דנצטווה משה על הוושט ועל הקנה וכו', וא"כ בנחרה נמי צרכין לומר דהיה הלכה על הסימנים ורוב אחד בעוף ורוב שנים בסבהמה, והוא דבר שקשה לשימוש, אז כל מה שאמר רבינו לקמן דנצטווה משה על הוושט ועל הקנה ועל אי בעוף וב' בסבהמה הכל הוא ג"כ הלוות נחרה.

והנה מדברי הרמב"ם נראה דלא סבר בזה קרשי' ותוס', דיה' לנחרה הלכה מיוחדת בסימנים דוקא, דז"ל בפ"ד הי' „כשהיו ישראל במדבר לא נצטו בשחיטת החולין, אלא היו נוחרין ואוכלין כשאר העכו"ם וככו"עכ"ל, הרי מפורש אומר דלא היו להם ציוויים מיוחדים על הנחרה אלא היו נוחרין ואוכלין כשאר העכו"ם, והוא לכוא' פלא, הלא שאר העכו"ם לא נצטו על הטרפה והגבלה, רק על אבמה"ח, וכן יכוין להמית הבע"ח, באיזה אופן שיריצו אבל ישראל גם במדבר נצטו על הנבלת בלואו דבשער בשדה טריפה ל"ת, כמו שביארתי בפתחה בעיקר ט', וא"כ איך היו יכולם לנחו ולאכל כל שאר העכו"ם بلا ציווי מפורשת, על אףן הכתתبشر לאכילה, אבל שם ביארתי דמתה מלאיה גם לב"ג אסרו דזהו ק"ז מאבמה"ח, דהוא מיתה אבר הוא מקצת נבלה וכאשר דרשו כי יmitt מון ההמית בע"ח שמיית בע"ח שלא עי" שחיתה הוגנת נבלה מקרי, וע"ז אתה הלאו דל"ת כל נבלה, אולם להמליץ بعد שיטת רשי' ותוס' צ"ל, דמושפך את דמו דכתיב אצל חיה ועוף, אנו למדין דבעין שמיית הבע"ח עי" שפיקת הדם ממש, דהרי כתיב וכסחו בעperf, והיוטר מסוגל לשפיכת הדם המה סימנים עם ווריידי הזרא, וכן משמע מדברי רש"י דבسمוך, בד"ה לטהרה מידי נבלה, שכותב ועכ"ל, „ואין כשר בו אלא נחרה שהוא בסימנים, כדכתיב ושפך וכו"עכ"ל.

ודע לדלמי' אין שחיטה לעוף מן התורה יוצאים שתי חומרות, א) שביעין דוקא שפיקת הדם ממש, ושהחיטה יבשתא פסולה כי ושפך את דמו כתיב, ועיין למוקן במשנה השוחט בהמה חיה ועוף ולא יצא מהם דם, דשחיתתו כשרה, שכבתתי שם, דלכן מנה התנא hei שלושה מיני בע"ח הטעונים שחיטה, לענין דין זה, ולא קתני סתם השוחט ולא יצא דם, משום דקאטא לאשמעני דפאפיו בעוף הדיין כו, ולא פוקי מהני תנאים דס"ל אלשל"ע מה"ת, ב) דמפרכסת אسور להאי מ"ד בעופ, משום דرك בשחיטת התיריה התורה מפרכסת ולא בנחרה, דבעין מיתה, אלא שבהא כתבתתי אני כבר לעיל דכל שיצא דם הנפש הוה כמותה, וא"כ היינו ה'ך דלעיל.

ואם תקשה לך למה לא נאמר, דמצות שחיטה בקרא דזבחת להוסיף אתה ולא לגרועו, דההינו להחמיר ולא להקל, דבעין זביחה בכל הלוותה, אבל גם שפיקת הדם ממש עד שתצא נפשה בריבוי החזאות הדם, על מדוכה זו כבר יש שב הפרמי' שנטתקה לי' מנ"ל לח"ל דחשתיטה מתורת אישור אבמה"ח, עד שאמרו דמאי חתק

דורש האי דרשה, דהרי תולה עיקר שיחיטת עוף בהלכה ובקרה دائשר צויתיך, וגם הלשון מאן תנא דפליג ארא"א הקפר משמעוгалו עדין לא ידע שום משנה וברייתא, דס"ל יש שיחיטה לעוף מן התורה דאל"כ הוול"ל, "מאן האי תנא" ולא "מאן תנא" פתרון של כל אלו החומרות תמצוא בפתחה עיקר א', ולא אכפול כאן הדברים מפני גודל הארכיות ודז"ק.

ע"ש גמר ר' ראב"א אמר וושט ולא קנה, מכאן נראה ראי ברורה, לדעת הרמב"ם זיל דכתבה גם מה"ת בעין שנים בעוף, دائרכ"ת דמותה גם לכתבה סגי באחד, א"כ לראב"א דהאי חדעת רשי"מ דמותה גם לכתבה סגי באחד, הרי דקנה כעופר איינו בתורת אחד המיעוד קאמר וושט ולא קנה, אם שחת הקנה תחלת שיחיטה כלל, ואיך לא יופסל השיחיטה בעוף, אם שחת הקנה תחלת כדרך רוב השיחיות, הלא עשה מעשה טרפות בקנה קודם שהגע לוושט, ואיך לא אשטעט תנא לראב"א להזuir שלא לשוחט הקנה קודם שחת את הושט, אלא דכבר כתבתי לעיל דר' כ"ב ברשי"מ ד"ה כל המעכוב בשיחיטה דגס לרשי"מ דסגי בס"י אחד אפילו לכתבה, ממי שייכים שנייהם יחד נמי לשיחיטה, א"כ גם גס לראב"א צriskיך לדוחוק כן לדעת רשי"מ דלא מסתבר כלל לומר דשחיתת בהמה תפיסל בעוף, וכן מוכחה מרשי"מ עכ"ל ואם נאמר דמייפסל "כלומר הא אפילו בהמה קאמר וכו'" עכ"ל ואם נאמר דמייפסל בעוף אם שחת הקנה תחילת, לא היה מקום להאי כלומר דדרבה דזוקא בהמה מיריע דאיilo בעוף מיפסל בשיחיתת הקנה תחלת, אלא ודאי כדארמן, אלא דשיטות רשי"מ דחוקה היא, למור ע"פ דאין צriskיך קנה אפילו לכתבה לא, ממי שייך לשיחיטה, ודז"ק.

תנוס' ד"ה אתה כי ממש מסמס קועי' דמא, פ"ה וכוי' א"נ לעניין ספק דרושא, אפילו לא האדיימו הס' אלא משחו טרפה, כדאמר לךמו דגרגורת דרושא במשחו, דזיהרא מיקלא קל' עכ"ל, הא דהאריכו התנוס' לבאר דרושא פוטל בגרגורת במשחו, ולא סגי להו בפשיטות, دائ משומם כלבא וקני' בעין דוקא נקב, אבל האדים איננו פוטל כלל, אבל אי ייכא חש דרושא, אז האדים בלא נקב נמי פוטל, משומם דכל שהאדים גס לעניין נקב אין לו בדיקה מאותו מקום שהאדים, לכך הוצרכו לומר דמ"מ הנפקותא הוא בגרגורת דנקב משחו איננו פוטל, אבל האדים בדרושא פוטל במשחו ודז"ק.

ע"ב גמר רבא, חכים ר"י בררי בטטרופות ר"י, אלמא אחד דקאמר או הא או הא, עכ"ל הגמי. יש חמוה, וכי גברא אגרברא קא רמית, ומיעידי' רבא ובררי החכים, מר"ז החולק על ראב"א, ואומר או ושת או קנה, ועכ"ב צל דמ"מ ממעשה רב קפרץ, דמוכחה גם למשעה לית מאן דחש לי' לראב"א, אלא עדין קשה דהויל' להביא מעשה בכל יומ, דשוחטין עופות ולא בודקין אם נשחט השיט, רק תוקפין אונגול ואמ יוצא הקנה מכשירין כמו שאנו עושים הימים, דמסתמא גס איז כון הי' עושין, ולמה לי' להביא ממעשה שairyע דמסמס קועי' דמא, אבל זיל דכינוי דכתבה בעין שני סימנים, או מדאוריתא או מדרבן, ובזמן הגמ' עדין לא פסלו שהי' משחו אפילו בעוף לא, הי' תמיד בודקין אם הושט, כדי לגמורו, אם לא נשחט תוכ' שיעור שהי', וכמוש"כ הרשב"א זיל בריש מכילתו דר' ג', דמומר מותר ליתן לו לכתבה לשוחטו, אף دائ לא בדק בסימנים בלבד, מושם דמסתמא יבדוק, ואם ימצא שלא נשחט הרוב ישלים תוכ' שיעור שהי', וא"כ כל שיחיטה שלם בעופות נמי כו' הי' דבודקים גס את הושט, וגמר אס לא הי' נשחט, וכן לא הי' מצי מביא ראי' ממעשה בכל יומ וודז"ק.

ע"ש א"ר חכים יוסף בררי בטטרופות ר"י, הנה לדעת רשי"מ דמותה לא בעי לכתבה יותר מס' אחד ורבנן הוא דחשו שמא לא אתה למייעבד רובה דחdad, ייל' דהכא ליתא להאי חששא, דלכאר' קשה והעוף, ועל זה לא הי' מצי לתוך רבי היא דהרי רבי עכ' לא

מדכתיב, "בעפר" ולא כתיב "עפר" דכוונתו דאלו קאי רק על וכשהו הוויל' עפר אבל אי קאי גם אושפץ אז שפיר כתיב ושפך בעפר, והוא דבר נאה ומתקיים בס"ד ודז"ק.

ד"ג כ"ח ע"א גמר', הוא דאמר כי האי תנא, דתני ר"א הקפר ברבי אומר, מה ת"ל אך כאשר יاقل את הצבי ואת האיל וכו', מה פסה"מ בשיחיטה, אף צבי ואיל בשיחיטה וכו', עיין לעיל י"ז ע"א דקאמר שם בשלמא לר"ע הינו דכתיב אך כאשר יاقل וכו', ופרש"ז זיל אך כאשר יاقل עכשו צבי ואיל בטומאה, ר"ל דהא לא בעי בשיחיטה), כן תאכלנו לבקר וצאן משתכנסו לארץ, שאע"פ שניני מטעין שיחיטה לחולין שתתכנסו לארץ קדשים של עכשי, אין זריכין לאכול בטורת הקודש, אלא צבי ואיל של עכשי, שהטמא והטהרו יאכלו בקערה אחת" עכ"ל הרוי לצבי ואיל דהאי קרא בצביו ואיל שבמדבר מיריע דלא טעון שיחיטה, אבל מה שמקיש הכא צבי ואיל לפסה"מ, הינו צבי ואיל של אחר כניסtan לארץ, לפסה"מ של אחר כניסtan, כי פסה"מ במדבר ג"כ לא היו בשיחיטה אלא בנהירה וכמוש"כ התוס' שם ד"ה ר"ע, ויל"י בזה מה דקשה, דלפי הגמ' דילן, ذקרה דזוחבת בפסה"מ מדבר וכמוש"כ רשי"י כאן, שיחיטה בחולין גרידא מנ"ל, אלא דלפי הנ"ל, שוב ילפין בקר וצאן של חולין מצבי ואיל, דכמו לצבי ואיל טעון שיחיטה לאחר כניסtan, כן גם בקר וצאן של חולין, כי היקש זה דרשת גמורה היא, ודז"ק. **ע"ש** גמר' רבי היא דתני רבי אומר זוחבת כאשר צויתיך, מלמד שנצטויה משה וכו', הנה יש להעיר הרבה על האי מימרא דרבי.

א' **למה** לא נפרש כפושטא דכאשר צויתיך בקדשים, דהרי כבר נצטו על השיחיטה בקדשים, דכתיב ושות את בן הבקר, והרמב"ן עה"ת כת בامتה, דכן הוא העיקר, וכן נשנה בספר, וק"ז בעהה"ס כת בדורות התנאים חולקים בזה על רב, ומפרשימים כאשר צויתיך בקדשים ואני אומר אם כן הוא אכן הביאו הרמב"ם הא רבי וכן הופיע מביאו בראש הל' שיחיטה, וכל הדין דיש שיחיטה לעוף מן התורה, הלא אין לו סמק אחר רק האי ברייתה דרבי, כאשר תראה בביאוריון בפתחה ואיך נאמר דפירושו בקרה רחוק וڌוחוק, ורוב התנאים חולקין עלי, ואני מ"מ על האי דרצה כסמכין.

ב' **למה** השמייט רבי עיקר הל' שיחיטה שהוא, מה דאמר שמאן לעיל דר' ט' ע"א שהי' דרשת הגדלה הגרמה ועיקור, ומציין להל' שיחיטה קנה ושות ורוב א' בעוף ורוב ב' בהמה שהוא ג"כ הלי' נחרה לדעת רשי"מ ותוס', דגס נחרה בעין בסימנים, ומסתמא בעין שיעור, כמה מן הסימנים צריך לנחר.

ג' **איך** מכניס בקרה דכאשר צויתיך, דקאי מפושט אברך וצאן, גם עף דלא נזכר כלל בקרה, והתוס' הרגישו בקושי' עצומה הלאו, ורוצים לתרצה עי' שדרשו רשומות וגמטרי של כאשר, ואיה מצין בכל הש"ס שמצוה ולאו דאורית', יהי' נבנה על גמטרי' מושכלת כאזו.

ד' **קושי'** **תנוס'** על הגמ'ר, למה לא הביא בר קפרא דלעיל, דדרש מזאת תורה הבהמה והעוף דהטיל הכתוב לעוף בין להמה לדגים, ומה דלא הקשו דהויל' לדתנא דביריתא דלעיל הוא, דלמד מזאת תורה הבהמה והעוף, דאיתא לומר מה בהמה בשיחיטה אף עוף בשיחיטה, הוא משומם דשם סתמא נשנית ולא נזכיר שם התנא, אבל באמת הקושי' על הגמ' יותר עצומה, דמה פריך מאן תנא דפליג עלי' דר"א הקפר, כיון דכבר הביא לעיל כמה תנאים, דס"ל יש שיחיטה לעוף מן התורה, ואם רוצה לידע שם האי תנא מי הוא הי' לו לפrox' הכי מאן האי תנא דדרש לעיל זאת תורה הבהמה והעוף, ועל זה לא הי' מצי לתוך רבי היא דהרי רבי עכ' לא

בד"ה דرس בהן, ז"ל,, שיחיטה ממש בעי ר"י או לא, ר"י לא שמייעלי ה' הא דר"ח" עכ"ל, הרי Adams שחיטה ממש בעי ר"י, או ליתא לדר"ח דמחלוקת בין עוף להמה, דלאו משום דם הוא, אלא משום דשיך לשחיטה, ואז עכ"ב מה"ת הוא ולעכבר, ואינו דומה למיעוט בתרא, דמה"ת אכן חילוק בין לכתלה לדיבעד, משום דשם אתה ההלכה דרכו של אחד כמותו, אבל כאן, اي שחיטה הוצאה דם הנפש הוא, עכ"ב הורידין מucketם דבלא וורידין ליכא שפיקת דם הנפש, וכל זאת פשטו וברור, ודוק"ק.

ד"ג כת"ג ע"ג גמר', חדא בחולין וחדא בקדשים וצריכה וכו', ויש לתמותה טובא על האי צרכיתא, דהאי טעמא לדם הוא צrisk, לא מספיק אלא להזכיר לכתלה כל הסימן, אבל לא לפסול בדיעד, וכאשר קאמר נמי ליקמן, דair"י דקאמר עד שישחות את הורידין בקדשים, אמאי פליגו רבנן עלי', וכתבו התוס' בריש פרkon להוכיה מהו, דר"י רק לכתלה קאמר ולא לעכבר עי"ש, הרי דהאי טעמא לדם הוא צrisk אין כדי לפסול השחיטה, וכן כתוב המעייט על הרא"ש בריש פרkon, וכשכ"ב דקשה לצד השני של הצרכיתא, דקאמר, دائא אשמעין בקדשים דסגי ברוב, הו"א דבחולין שלא צrisk לדם, גם בפלגא סגי, וזאת מחייבתי, דמה דשייך לנו' השחיטה, ודאי דין חילוק בין קדשים לחולין, אבל מה שנלע"ד בהז, דהאי צרכיתא קאי על ההלכה דקתרני רבוי אתה על הושט ועל הקנה ועל רוב אי בעוף ועל רוב ב' בהמה, דכתבעו לעיל דרישא סותר לסייע. וכך פרשונה לפי שיטת הרמב"ם ורש"י, دائא לא לכתלה ודיבעד בהאי הלכה, דכתלה בהאי עצה דשלחות חדש דין, ולומר כפשו דמצא דבר חכמה בהאי עצה רב רק הגרגרת לחוד, קשה לקבלו, כי הוא דבר שכל בר ב' יכול לאמרו ואולי דחדש לו שלא נאמר כלל שהוושט איינו ראוי לשחיטה אפילו מלחמת שיש טרפות איינו ראוי וממיא גם שחיטתה הקנה לא מהני דהרי שנייהם ראויים לשחיטה בעינן, קמ"ל دائא ראי מקרי, ויש בעינן זה חילוקי דינים ולא כל המקומות שוות, עיין יש מקום לפרש ההלכה דעת הושט ועל הקנה בחולין, ומופרש להיפך דסגי בכל דחו, דהיאנו מעשה טרפות, והא דקאמר בפלגא סגי אין הכוונה פלגא דוקא אלא ה'ה' פחוט מפלגא, ותדע דבקנה ודאי דגס בפלגא לא סגי, דהא פשיטה דעת"פ מעשה טרפות בעינן, ועכ"ב על הושט קאי משום דמייטרף בפחוט מרוב, ולכן נקט פלגא אבל לאו דוקא פלגא ממש, ובבכי ה'י ההלכה מתפרש יפה, וכי ליתן טעם דמחייבתי תיתני נחلك בין קדשים לחולין, קאמר האי טעמא דבקדים לדם הוא צrisk, لكن מסתבר לאוקמי האי ההלכה דקאמר שני שיעורין, שיעור הגדול בקדשים, ושיעור הקטן בחולין, אבל לא דאן הוה פסליןן מה"ט בקדשים בשחת רוק רובה, ובזה תבין דברי התוס' בד"ה, אבל בחולין דלאו לדם הוא צrisk, אימא בפלגא סגי, שנתקשו فهو, והא קתני חצי א' בעוף ואחד וחצי בהמה שחיתתו פסולה, ולכך מה קשי' לה, דהא אפשר דמדרבנן פסולה, כמו דמווקמין לעיל אליבא דמ"ד מע"מ כרוב, אבל לפי האמור דהאי פלגא דהכא, לאו פלגא ממש קאמר, אלא מעשה טרפות, וכי אושט, אין מקום לפסול מדרבנן, דכיוון דגס בכ"ש סגי ליכא למיגוז מידי מכובן.

ומה ומה מאוד מיושב נמי באזה קוש' המהרש"א, שהקשה למה לא משני הש"ס לעיל, דפרק מהא דחצ'י אחד בעוף, על רב דס"ל מע"מ כרוב חצי ממש קאמר רב דהוה כרוב, וא"כ א"א לומר לך"מ, דלעיל חצי ממש דם בעינן ממשו נוסף על הרוב, דבاهאי ממשו בקדשים ממש דם יוצר, ועוד דלעיל לא קאי הפרש ההלכה, כי היכי דעתמא דהא דקאמר על הושט ועל הקנה מהכחא קאמר ומירוי בחולין דהרי ההלכה דעת הושט ועל הקנה לא מיתפרש אלא כלו

יקרע רובה ויאמר על מוחצה או פחות ממחוצה שהוא רוב, משוע דלא חס עליה למיקרעה בשופע, וא"כ הכא בשחיטה ודאי דלא חס למיחשת ואיך חששו שלא ישחות רובה ויבור זמן שה"י להשלים השחיטה, שמא יארע שלא ישחות רובה ויבור זמן שה"י להשלים השחיטה, ואז יהי' דררא דמונא והפסד, דעתך להטריף, لكن ידמה על מחצה שהוא רוב, ולכן החמירו לשחות לכתלה כל שני הסימנים, וממילא הוא רחוק שיירע לו שחיטה מצומצמת זו, אמרו מעטה כל זאת במקום שאין אותו אוחז הקנה כדי שלא לנגע בשוט, שפיר חששו שמא יארע לו שחיטה מצומצמת, ולהשלים לא יהי' בידו, משום שייבור זמן שיעור שה"י, והי' החשש שמא נקב הושט או דבאמת נקב הושט ולא יכול להושף על הקנה ממש שה"י אבל כאן שאוחז את הקנה באופן דבטח לא נגע בשוט, تو לא שייך החשש שמא יארע על מחצה שהוא רוב והוא מצוי להשלים כל היום, כי מ"מ אי אכן רובה בקנה כבר איתכשר ואי ליכא רובה הרי על חצי קנה גרגת ושהה בה וגמרה אח"כ דשחיתתו כשרה ממ"ג, ואי דרש"י דשה"י במיועוט בתרא נמי לחומרה דמסיק בתיקו, מ"מ כאן בספק לית לנו בה, וזה קרא לי חכמה עד שאמר חכים ברוי וכו'.

ולדעת הרמב"ם דצרך מה"ת לכתלה ב' סי' ג"ל היינו במקום אפשר, אבל כאן כיון שלא אפשר לאחר שרין לי' לשחות לכתלה רוק סימן אחד, אלא דלא ידעת' איזה חכמה איך בא ה'י חדש דין, ולומר כפשו דמצא דבר חכמה בהאי עצה דשלחות רק הגרגרת לחוד, קשה לקבלו, כי הוא דבר שכל בר ב' יכול לאמרו ואולי דחדש לו שלא נאמר כלל שהוושט איינו ראוי לשחיטה אפילו מלחמת שיש טרפות איינו ראוי וממיא גם שחיטתה הקנה לא מהני דהרי שנייהם ראויים לשחיטה בעינן, קמ"ל دائא ראי מקרי, ויש בעינן זה חילוקי דינים ולא כל המקומות שוות, עיין דף פ"ח ע"ב ודוק.

ע"ש עבי ר' ירמי' וורידין לר"י שהה בהן דרס בהן מהו, הלב או ר' רוצה להובי טcano שיטת רשי', דהאי בעי בחיליד ושהה במיעוט סי' קאי עלי' מיעוט בתרא, דהרי כאן ודאי לא עליה ע"ד ר' ירמי' יעצבו בדיעד אם לא שחתו, דPsiṭṭaa דורידין לא נאמרו בתורה או בהלמם"ס, אלא ודאי ר' ירמי' רק לכתלה קאמר לשחות את הורידין, ומ"מ מסתפק ר' ירמי' אולי שה"י ודרשה פסול בהם וסימן שזה ברור ע"ש.

ותמהני על גאון כמותו איך ישנה שגיאה רבתא זו, וגם עירובם דברים ראייתי כאן, דכתלה ודיבעד מה בעי הכא, דלפי דעתו, דלא נצרכו וורידין לא בקרא ולא בהלה גם לכתלה לא נקרו להזכיר שחיתון, ועכ"ד ר' ירמי' רק מדרבנן אצrisk וורידין וא"כ שפיר אפשר דאך בדיעד פסול מדרבנן, ואם נניח לו דגס זאת פשיטה דרבנן לא תיקנו שחיתת וורידין לעיכובי ורק לכתלה, א"כ נאמר דרב ירמי' עליה ע"ד דאפשרו بما דאצרכו רבנן לכתלה, איתי בי' פסול שה"י ודרשה לפיסל, זה יותר ממה שסביר רשי', דרש"י במיועוט בתרא אמר למלאי' ומפני שלכתלה בעינן כל הסי' מה"ת וכאן רצתה ר' ירמי' לפסול שה"י ודרשה بما דאצרכו רבנן רק לכתלה אתמהנה.

אבל הדבר פשוט כביעה בכווחה דר' ירמי' קמסתפק אי ר' ירמי' שחיטה קאמר וממילא הוא מה"ת ולעכבר, ושפיר נזכר בקרא, דהרי ושות ובח דרשין דבמקומות שוב ושה חיטה, מן הדם, וגם ושפוך את דמו דכתיב בחיה וועף מן הוצאה הדם ממש קמשתעי וכאשר הארכתי באזה לעעלה ושפיר איכא מקום טובא לומר דורידין קפיד בשחיטה, וכן מפורש ברשי' ז"ל שכטב

אבל יפה כתוב בזה הלב אריה, דודאי מודה ר"ל על גוף השחיטה שאם נגמרת בהכשר, אגמל"מ יכולה שחיטה הוה, ומילא האידם לאו דם מכח הוא, ולכן ללא נתקנה עדין, וכל האידם להכשיר עתה אחר שנטגלה דם שחיטה הוה, אבל בנתקנה שצרכין אנו לומר דהכשר אין קודם הגilio, בזה סובר ר"ל ור"ח דעתך לי' כוותי, שלא מהני הגilio על דבר המסתלק, אכן בעינן שאז כאשר הדם על הדלעת יכשר, ואז עדין לא נתגלה ור"י ורבי סברו, dgili מוהני גם על דבר המסתלק, שנאמר שעשה פועלתו אין קודם שנטגלה, ולכן שפיר אמרינו לעיל בתרי גברא ותרי סודרא דהוא כמו נתקנה הדם, דהא אזדא לי' מעשה קמא ואם אז לא נתמा בשעת מעשה איך טמא למפרע, כי בזה פליגו ר"י ור"ל אי אמרינו אגמל"מ הדבר מסתלק, אבל לאחר הגilio, לכ"ע ישתי היטב קושי התוס' כאן ד"ה אר"ל שהקשו מאחר דס"ל רבא בזבחים ל"ר, דין לעלי' כפי אשר נתגלה עתה, דיןנו לומר דכולה תלת הלכה בר"ל לבני ר"י ביבמות ל"ו ע"א, ולפי האמור דפליגו איה מהני אגמל"מ בדבר המסתלק, הרי הוא ממש אותו הפלוגתא דחולץ למעוררת שהוא בין הני תלת, כי גם שם פליגו איה מהני החליצה שכבר נסתלקה קודם הגilio שהפילה, וא"כ היינו לך ולמה לע' לחשב בפ"ע, ופלוגתא זו תמצא עוד כמה פעמים בש"ס כמו בע"ח למפרע גובה ועיין היטב לקמן ע' ב"ב בסוגי" דמכברת, אבל עכ"פ היוצא לנו מזה, דר"ל דס"ל שלא מהני הגilio למפרע על דבר המסתלק, איך אפשר שיתחייב על שחוטין חז' בס"י אחד, מאחר דמתלוי תלי וקאי, עד שיגמור השחיטה, כי ללא גمراה או גمراה בפסול, לכ"ע פטור, ואז יתחייב על מעשה שעבירה קודם הגilio, וז' קושי עצומה על' התוס', ועתה נראה איך פסק הרמב"ם ז'ל דינים אלו היוצאים מתוך הסוגי', הנה בפ"ד מה' שחיטה הי"ג כתוב "התחיל העכו"ם לשחות מיעוט סימנים וגmr ישראלי וכו' פסולת ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף", ותמה הלח"מ דהלא בגמ' אמרו בשחתת סי' אחד נカリ ונמרו ישראלי פסולת לכ"ע, ולמה תלה הרמב"ם הפסול בהא דישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף ולא מצא מענה להא, בפ"א הי"ח מפסה"מ כתוב הרמב"ם, "שחתת מיעוט סימנים בחוץ וגמרן בפניהם וכו' פסולת ישונה וכו'" הרי דתלי הפסול במ"ד ישנה וכו' ובגמרא אמרו, בפניהם לכ"ע פסולת, אבל כאן יותר תמורה, דכיוון דפסק ר"י דישנה וכו' הרי מסקין דבמיועוט סימנים בחוץ לא די שפסול לר"י, אלא חיווא נמי חייב, ואיך כתוב הרמב"ם דוקא פסול ולא חייב וכו' אין לדחוק כ"כ התוס' דלאו דוקא, דא"כ עיקר מוקם דין זה ה"י בה' שנגות, ולא בפה"מ, ובשנות לא הזכיר מדין זה כלום, ולא עוד אלא דשם מבואר להיפך, בפ"ד ה"א שפסק שם בשוחט בהמות קדשים בשחתה בחוץ לע"ז תארס, ואינו חייב משום ש"ח עד שישחט שנים או רוב שנים, ונמצא כשמיר השחיטה שחת בהמה אסורה לקרבן שאינו חייב עלי' משום ש"ח כמו שביארנו" עכ"ל הרי ביאר הרמב"ם דפטור, משום דבגמר השחיטה אינו ראוי לבא לפניהם, אבל לא ממש"כ התוס' משום דהוא שחיטה פסולת, ועתה אם הרמב"ם פסק ר"י דישנה וכו' למה לא מתחייב על תחולת השחיטה שאז ה"י ראוי לבא לפניהם ואי צריך לגמור השחיטה הרי גمراה בהכשר מצד השחיטה, ואי דלע"ז הרי אכן פסקין שחיטה שא"ר שמה שחיטה, ואחרי העיו מצתתי תלי"ת שאין כאן שום קושי' והכל מכון דהנה עיקר פלוגת' ר"י ור"ל הוא כמובא מותו הסוגי', בהתייחס על הדלעת

או מעשה טרופות, אבל מזכה מהיכי תיתי, וא"כ איןו אלא מדרבנן ומהיכי תיתי דנסול קדשים בשbill זה, וזה ברור ואמת ואין צורך לכל מה שנחקרו האחוריונים בזה ודוק"ק.

ע"ב גמור א"ל משום לו סבא אינה לשחיטה אלא לבסוף, ור"י אמר ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף, אמר רבא הכל מודים וכו', לא נחלקו אלא בשחתת סימן אחד בחוץ וס"י אחד בפנים, למ"ד ישנה וכו' מחיב ומן ר' יוסף, היכי דשחתת סי' אחד בחוץ וס"י מר לא אמר היכי ומן ר' יוסף, היכי דשחתת סי' אחד בחוץ וס"י אחד בפנים נמי פסול, שהרי עשה בה מעשה דחתatta העוף בחוץ, לא נחלקו אלא כגו' שחתת מיעוט סימנים בחוץ וגמרו בפנים, זה מוחיב ולהא לא מוחיב, עכ"ל הגמ', והוא מוקsha עד מאי יוצא מוחיב ולהא לא מוחיב, רשי"זיל פי' דבעוף קאי, והתוס' דחו דאי"א לפרש כן, לכן פרשו דבבמה קאי, והי' מיטpor למ"ד אינה וכו', אבל חידש לו ר' יוסף, דמ"מ מודה האי מ"ד דחיב, משום שעשה דחתatta העוף בס"י העוף, והוא דקאמר רק פסולת לאו דוקא דחיב נמי לכ"ע, זיל הא דקאמר שעשה בה מעשה דחתatta העוף, ליישנא דלעיל מניה נקט, והכוונה שעשה שחיטה העוף דעלמא, דכיוון דמצינו בעוף בס"י אחד שחיטה מקרי, ה"ה בברמה שמשחיטה גם על סי' א', אלא דלא מתכרז כי אם בשנים, וכאשר כתבו לקמן ל"ב בסברת ר"ע, כי סברתו בהא קיימת דגס ר' ישבע לא פליג עליה מסברא, אלא דהחזירו מכח ההלכתה, דכל שනפסלה אפי' במשמעות סימנים הזה שחיטה פסולת ולא טרפה ששחטה, ولكن בגין השחיטה כהונן, הדרין לסבירא דגס סי' אחד שחיטה מקרי לחיבו מושם שחוטוי חז' צ"ל, וכן הבין עכ"ה המהרש"ש זיל בהגחותיו שם בסוגי' שמביא ראי לסבירת ר"ע, ומהאי דקמן שעשה בה מעשה דחתatta העוף,adam נפרש כפשו'ו דחתatta העוף דוקא קאמר אדרבה הראי תחתפק לסתירה, אלא דמה שכתבו התוס' דפסולה דקאמר לאו דוקא, הוא קשה מאי, דאי' אפשר לומר כן, כיון דר' יוסא בעצמו משנה לשונו בסוף דבריו מפסול לחיב וקבעו אלא במשמעות סימנים פליגו, דלאו מהיכי ולהא לא מוחיב, וכן מצאתי בהגחות מהרש"ש שמחפלא ע"ז, אבל עוד יותר קשה על קושי' התוס' שהקשו בעצם על פירושם, מהא דלקמן מ' ע"ב, דשותח בשחתה בחוץ לע"ז דחיב ג' חטאות, והוצרך לאוקמא בחתatta העוף ובחצי קנה פגום, אבל באזח בஹמה לא, דמכי שחט סי' אחד אסורה ואידי' מתחך בעפר הוא, והרי כאן מחייב לכ"ע בס"י אחד בבהמה, ותריצו דשאני הכא דגמר השחיטה בפגם אבל הטע כיון דלע"ז שחיטה ונארה בס"י אחד, איידך מתחך בעפר וקנטקללה בשחיטה יחשב עכ"ד התוס', וכבר צוותו על דברי התוס' אלו, דהלא מתחך בעפר דקאמר הש"ס שם, היינו דתו אינה בהמת קדשים הרואי לבא לפניהם, אבל לא שחחיטה תהיה נפסלת ע"ז, דהלא משנה שלימוד הוא באוא"ב ובכיסוי הדם, דשותח לע"ז חייב מושם אווא"ב, ובכיסוי הדם, ואיך קאמרו דהוה נתקללה בשחיטה, ואין זה דומה למה שכתבו התוס' בד"ה אירע פסול בשחיטה ודו"ק, ולא עוד אלא דאני רואה, דר"ל דסובר אינה לשחיטה וכו', עכ"א לחיב בס"י א' בחוץ, אם נאמר דצריך עכ"פ לגמר השחיטה כאשר כן הוא באמת, דהנה לקמן דף ל"ו ע"א, פליגו דפליגו בפלוגת ר"י ור"ל, דרביב סובר דמחייב סוביר ישנה וכו', ור"ח דסובר אינו מכשיר סוביר אהינה וכו', וקאמר שר' פ, דהכל מודים היכא דלא נתקנה הדם דמכシリ, כי פליגו בנתקנה בין סי' לסי', ונתקנה שם בחידוש הר"ן דכיוון דקאמר דלכ"ע בלא נתקנה מכシリ, עכ"כ משום דאגלא מלה תא למפרע דמעיקרא שם דם שחיטה עליה, וא"כ איך קאמר לעיל דלפלוגי בהכשרה דפורה בתרי גברא או בתרי סודרא, והא לכ"ע מטמא דאגמל"מ דשחיטה הוה, ונחקר הרבה,

דחתאת העוף, וכאשר פירשנו למעלה, דלשוון דלעיל נקט, והכוונה דעשה מעשה דחחתת העוף דלכ"ע שם שחיתה עליה, והיא כשרה, ע"ז מהני היגלי כדי לפיטול, אבל לגבי חיובא ודאי פליינו, דהא הוה נתנקנה הדם, אלא דחידוש דפליגו גם במקצת סימנים, וזה תליוי בפלוגת אגמ"ל, אלא דרכי לשיטתו, גם על נקב הוושט בלבד, שם שחיתה עלי' והאי מותוע"ס סוףDKאמר, מתחילה ממש קאמר, דהיא ינו מיד שעשה בשוט מעשה טרופות, ולר"ל לשיטתו על נקה"וו לאו שם שחיתה עליה, עלי', ולסוף DKאמר הינו בסוף ס"י אחד, אז שם שחיתה עליה, אפילו הפסיק, אלא דחחתה פסולה תקרה, ולגביה שחיתה עלי' והאי מותוע"ס סוףDKאמר, מתחילה ממש קאמר, דהיא ינו מיד שעשה בשוט מעשה טרופות, ולר"ל לשיטתו על נקה"וו נקיי דוחה כתיב איש שחת בתחו, וכי חלק שחיתה בשם שחיטה יקרה, לחיבב עליו חטא, וכן בשחת גוי מקצת סימנים לדעת הרמב"ס ז"ל דלא בעין שחיטת ישראל דוקא, וכן שחיטת נקיי דוחה כתיב א"ז מכך הינו כשרה, אלא דסורה מקרה דוקרא לך ואכלת מזבחו, מכאן שזבחו אסור, לכא למייר ממש"כ רשי ז"ל דפסול גם לר"ל, משום Dunnio דלא שחיטת נקיי הוה, מ"מ פסולה, דוחה לי' כקו"ז בעלמא, דזהו ליתא לרמב"סadam לא יקרה בשם שחיטת עכ"ים, אז כשר שלא מקרי זבחו, וניהו זבח ישראל אלא מצוחה, אין זבח ישראל, מה בכך והלא לא בעין זבח ישראל אלא מצוחה, רק כח אדם בעין והוא אכן וא"כ הוה ג"כ כשותי חז'ז, וביעינו זבח נקיי כדי לפיטול, ואיך נאמר דתחלת השחיטה זבחו מקרי, משום דמצטרף להיות חלק הzbichah, כי היגלי לא פועל רק שתהיה נקיאת חלק מן השחיטה, ולא בשם זביחה סתם, וכן לא נזכיר בגמי במירא דרבא בהכל מודים, וכן במה דפליגו, רק שחית סימון אחד, ולא מקצת סימנים, ובסימן אחד כבר כתבו דשמעין מדר"ע דבשם שחיטת סימון השני, ולכן קאמר דשחת סימן אחד נקיי דרבא בשחיטה עד ישיחוט סימון שני, וכן קאמר ר' נטה לרבנן, דהרי אכן שזכה עכ"ים גם על סימון אחד א"פ"י ללא סימון שני, והא דקאמר שהרי עשה בה מעשה טרופות, הכוונה דאי לאי דאיכא מעשה טרופות בס"י אחד, ודאי דלא הוה שם שחיתה עליו, אבל כיון דאיכא מעשה טרופות, ההו שם שחיתה על סימון שלם, ואם תרצה לדקדק יותר אמרינו לך דרבא באמות ס"ל, דזובחת לגבי ישאל לעכבר נאמרה כאשר נראה ממה שאמר רבא לkeys ל"א ע"ב, בהא זוכה ר' נתן לרבות מי כתיב וחתכת זובחת כתיב, וכו' אכן לא פסקינו בזה כרבא, כאשר מתבאר באורך בקונטרתי מצה שמורה עי"ש, וקאמר עוד דבעלות העוף אם מלך סי' אחד למטה וסי' אחד למעלה, נמי לכ"ע פסולה, משום דעשה מעשה דחחתת העוף למטה, וכמש"כ הרשב"א ז"ל, דמליקה דומני' דשחתה בה, וכיוון דמצינן שם מליקה על סי' אחד בחחתת, ה"ה דבעולה שם מליקה עליו, לפיטול בעשו למטה שלא במצבתו, דכל הנני לא בעין שום גילוי, אבל קאמר דפליגו בשחת סי' אחד בחוץ וסי' אחד בפנים, Dunnio דשם שחיטת אייכא על סי' אחד, אבל לא שם שחיתה כשרה, וכי לחיבב על ש"ח הלא שחיטת כשרה בעין, וזאת שהיא שחיטת כשרה תל"י בהגמר,adam לא גمراה בפיטול, הרי פטור דלאו שחיטת כשרה יקרה אלא שחיטת פיטול, ולכן בא פליגו, למ"ד אגמ"ל על דבר העבר ומסתתק, חייב כרת וחטא על סימון אחד בחוץ, אם גمراו בהחכר בפניהם, ולמ"ד דלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, לא מחיב וע"ז קאמר רבבה ב"ש, דר' יוסף לא קאמר הכי, דמשמע לי' מدلלא אמר רבא דלענין לפיטול קרבען נמי לא פליגו דפסול, דס"ל לרבעא דלר"ל קרבען כשר נמי הוה זה ודאי ליתא, דהא אמרין בלא נתנקנה הדם לכ"ע מכשיר, משום לגבי' השחיטה עצמה כ"ע אית לחו אגמ"ל, וא"כ לענין לפיטול הקרבען הוה כלא נתנקנה הדם, דעתה שהקרבען לפניך אגמ"ל דנסחט בחוץ סי' אחד שחיטת כשרה, ואיך נזכיר הקרבען נגד האי גילי, ולכן קאמר דהיכי דשחת סי' אחד בחוץ, ניהו דלגביה חיובא דCRT וחתכת דהה קרבון הוה כמו נתנקנה הדם דלא מכשיר, ור"ל כנ"ל, אבל לענין פיטול מודים דפסול, משום דעשה מעשה

באגמ"ל"ם בדבר המסתתק, אבל על גופ השחיטה לכ"ע אמרין אגמ"ל"ם, לקרוא כל המעשה בשם שחיתה, דהינו דגס תחלתה לאו מעשה טרופות הוה, אלא חלק מחלקי השחיטה, וכך כל שלא נתנקנה הדם מכם הוה עתה אחר היגלי, משום דנתגלה דהאי דם לאו דם מכיה הוה ממש"כ לעיל, ואולם כדי לחיבב על ש"ח לא די בזיה Dunnio דנתגלה דגס ההתחלתה ה"י שיק לשחיטה והיא חלק ממנו, עד שדם הניתז לאו דם מכיה נCKER, אלא דם שחיטתה, אבל הלא בש"ח כתיב איש שחת בתחו, וכי חלק שחיתה בשם שחיטה עלי' אפילו חטא, לחיבב עליו חטא, וכן בשחת גוי מקצת סימנים לדעת הרמב"ס ז"ל דלא בעין שחיטת ישראל דוקא, וכן שחיטת נקיי דוחה כתיב א"ז מכך הינו כשרה, אלא דסורה מקרה דוקרא לך ואכלת מזבחו, מכאן שזבחו אסור, לכא למייר ממש"כ רשי ז"ל דפסול גם לר"ל, משום Dunnio דלא שחיטת נקיי הוה, מ"מ פסולה, דוחה לי' כקו"ז בעלמא, דזהו ליתא לרמב"ס adam לא יקרה בשם שחיטת עכ"ים, אז כשר שלא מקרי זבחו, וניהו זבח ישראל אלא מצוחה, אין זבח ישראל, מה בכך והלא לא בעין זבח ישראל אלא מצוחה, רק כח אדם בעין והוא אכן וא"כ הוה ג"כ כשותי חז'ז, וביעינו זבח נקיי כדי לפיטול, ואיך נאמר דתחלת השחיטה זבחו מקרי, משום דמצטרף להיות חלק הzbichah, כי היגלי לא פועל רק שתהיה נקיאת חלק מן השחיטה, ולא בשם זביחה סתם, וכן לא נזכיר בגמי במירא דרבא בהכל מודים, וכן במה דפליגו, רק שחית סימון אחד, ולא מקצת סימנים, ובסימן אחד כבר כתבו דשמעין מדר"ע דבשם שחיטת סימון שני, וכן קאמר ר' נטה לרבנן, דהרי אכן שזכה עכ"ים גם על סימון אחד א"פ"י ללא סימון שני, והא דקאמר שהרי עשה בה מעשה טרופות, הכוונה דאי לאי דאיכא מעשה טרופות בס"י אחד, ודאי דלא הוה שם שחיתה עליו, אבל כיון דאיכא מעשה טרופות, ההו שם שחיתה על סימון שלם, ואם תרצה לדקדק כאשר נראה ממה שאמר רבא לkeys ל"א ע"ב, בהא זוכה ר' נתן לרבות מי כתיב וחתכת זובחת כתיב, וכו' אכן לא פסקינו בזה כרבא, כאשר מתבאר באורך בקונטרתי מצה שמורה עי"ש, וקאמר עוד דבעלות העוף אם מלך סי' אחד למטה וסי' אחד למעלה, נמי לכ"ע פסולה, משום דעשה מעשה דחחתת העוף למטה, וכמש"כ הרשב"א ז"ל, דמליקה דומני' דשחתה בה, וכיוון דמצינן שם מליקה על סי' אחד בחחתת, ה"ה דבעולה שם מליקה עליו, לפיטול בעשו למטה שלא במצבתו, דכל הנני לא בעין שום גילוי, אבל קאמר דפליגו בשחת סי' אחד בחוץ וסי' אחד בפנים, Dunnio דשם שחיטת אייכא על סי' אחד, אבל לא שם שחיתה כשרה, וכי לחיבב על ש"ח הלא שחיטת כשרה בעין, וזאת שהיא שחיטת כשרה תל"י בהגמר, adam לא גمراה בפיטול, הרי פטור דלאו שחיטת כשרה יקרה אלא שחיטת פיטול, ולכן בא פליגו, למ"ד אגמ"ל על דבר העבר ומסתתק, חייב כרת וחטא על סימון אחד בחוץ, אם גمراו בהחכר בפניהם, ולמ"ד דלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, לא מחיב וע"ז קאמר רבבה ב"ש, דר' יוסף לא קאמר הכי, דמשמע לי' מدلלא אמר רבא דלענין לפיטול קרבען נמי לא פליגו דפסול, דס"ל לרבעא דלר"ל קרבען כשר נמי הוה זה ודאי ליתא, דהא אמרין בלא נתנקנה הדם לכ"ע מכשיר, משום לגבי' השחיטה עצמה כ"ע אית לחו אגמ"ל, וא"כ לענין לפיטול الكرבען הוה כלא נתנקנה הדם, דעתה שהקרבען לפניך אגמ"ל דנסחט בחוץ סי' אחד שחיטת כשרה, ואיך נזכיר הקרבען נגד האי גילי, ולכן קאמר דהיכי דשחת סי' אחד בחוץ, ניהו דלגביה חיובא דCRT וחתכת דהה קרבון הוה כמו נתנקנה הדם דלא מכשיר, ור"ל כנ"ל, אבל לענין פיטול מודים דפסול, משום דעשה מעשה

במקום חתך דאיינו אלא טרפה ומהני השחיטה לטהר מידי נבייה, וקשה הא שחיטה מפורעת בעין, וכל שנפסק במקומות אחד שוב אין השחיטה מפורעת במקומות השני, וניהו דשם פריך ע"ז מאידך דר"ל דס"ל בפסק הגררת הוה כמאן דמונה בדיקולא דמי, הרי ביארתי שם, דזוקא מתירוטו על מתני' דפסח"ג הדר ב', אבל בגין הדין לבבי ושת קם דיני', דבפסק השוט במקצתו, מציח שחתת מעלה או למטה לטהרו מדי נבלה, עי"ש, וא"כ יסתורו הני תרתי ממירות האחדדי.

אבל לפ"ע"ד נראה ברור, דהא דפוסל לדעת רשי' ב' וג' מקומות אף באדיכא רוב במ"א, הינו דזוקא בשוט ובשהתחיל במקומות אחד, ולא גמר הרוב והתחילה מעלה או למטה ושחט הרוב שם, ומטעם אשר אבאר, דכבר הקשתי לעיל ריש דף ח' ע"א, איך יוכשר לרבע שחתת ב' וג' מקומות בשוט, כפי מה דפסקין דכנגד מה שחתת לא מצטרף לרוב אלא בהיקף, וא"כ האי דהתחילה בשוט בלי גמור מעשה טרפו, בעלמא הו, והלא בלא"ה הקשו הרשב"א ורשי' לעיל דף כ' ע"ב, דבכל שחיטה דעלמא איכא בהתחלה מעשה טרפו, אלא דכל שגמרו הרי אגמל'ם דשייך לשחיטה, אבל כאן בהתחילה בשוט והנינו נזוקב, וא"כ שחט למטה או למטה, מה לא יופסל בהאי נקב דלא שייך לשחיטה, אבל התירוץ בזזה הו, כיון דביהיק מצטרף למה שלמעלה ולמטה, שפי' שמשחח עליו, מה תאמיר, וא"כ יופסל ע"י מה שחתת כנגד הנקב, כמו דהוה פסلين סכך מלובנת אי לאו דביה"ש מרוחה, מושם צדדין לעיל שם, שאני התם, דעת' שרייפה או קו"ז ודאי מייפסל משום דיש טרפוות לחץ חיות אבל כאן דנעשה בסיכון ובדרך שחיטה, הרי ממי"ג שרדים אין טרפוות לח"ח פשיטה דכשר ואם יש טרפוות לח"ח, ע"כ לומר דפועל לקרב המיתה גם מה שכגד השוחות, וא"כ הרי הוא מוסיף על השחיטה מה דלא מפSID, וכמו דאם שחט עוף בקנה ומkeitzt השוט אפילו ניקב תחלה השוט, דלית לו בה, ולא נאמר דהרי ניקב השוט תחילה ואינו מצטרף לשחיטה שנגמרת בקנה בלבד, וע"כ לומר כיון דהוה האי נקב בשוט ראוי' לצרפו לשחיטה בלבד, הרי זה תוספת לשחיטה שאינו מפSID, וזה אמרת וצדקה.

אמנם כל זאת למ"ד דלא בעין שחיטה מפורעת, אבל למ"ד דבעין שחיטה מפורעת, ויליף זאת מקרה דחץ שחותט, הרי שחיטה שאינה מפורעת פסול שחיטה הו. כמו שהי' ודרשה ואיינך פסול שחיטה, וא"כ האי מקצת חתך בשוט לאחר שסילק ידו מן השחיטה, באופן שא"א להוציא עוד על החתך, הרי האי מקצת חתך בשוט הוה שחיטה שאינה מפורעת, וזה פסול שחיטה בדרשה, ומה מהני שאח"כ שחט שחיטה מפורעת במקומות אחר, כיון דאחר שיעיר שהי', שאינו יכול להוציא עליו הו"ל למפרע שחיטה שאינה מפורעת, שהוא פסול שחיטה, ולפ"ז גם בעוף, להאי מאן דפוסל שחיטה שאינה מפורעת, צrisk לייזר שלא לנקב את הושט תחלה ע"י הסכך ויחט רק הקנה, אז, הרי עשה פסל בשחיטה ע"י נקה"יו, מצד שהוא שחיטה שאינה מפורעת, שהוא פסל שחיטה, והשתא לא קsha מר"ל דהכא אר"ל דלקמן, דקאמר התם דשלאל במקומות חתך יכול לשחיט כדי לטהר מידי נבלה, דר"ל בכל פסול שחיטה נמי סובר ב', דמצוי שחט אחר שדרס, כיון דהיא בשני מקומות, ולא נחשב, אלא כטרפה שוחטה, וא"כ פסל דשחיטה שאינה מפורעת לא גרע משאר פסול שחיטה.

ובזה נדחה מミלא גם מה שחדיש לנו היש"ש זל דרש"י מודה בשחט כל הsei' דליך ממשום שחט בשנים ושלש מקומות ולפי ביארנו זה ליתא דבגראת גם ברוב במ"א כשר, ובושט גם כל הסימן לא מהני מחמת הפסול של המיעוט שאינה מפורעת, והדבר חדש, אבל לפ"ע"ד ראוי לקבלו, כדי שלא לדוחק דוחק אחר דוחק

ורהי' והרי לך מבורר גם מתוך סוג' זו דר"י ור"ל פליגו, اي נקה"יו נבלת דהינו כשותפה פסולה, ופסקין קר"י ולא תקשה לך קושי' התוס', דרבא ס"ל באזכאים קר"ל, לגבי אגמל' דזוקא ס"ל קר"ל אבל לא לעניין אם שחיטה על תחלת השחיטה, ובפרט לפי מה שנראה, דרבא ל"ל כלל הא חדש ר' יוסף דגם במיעוט סימנים פליגו, ולא עוד אלא דמוכרה דרבא ל"ל כלל, דעת המיעוט שמשחח פסולה עליו דהא הוא מתרץ סתרת המשניות דף ל"ב ע"ב, דכאן שחתת ואח"כ פסק, dazu פסול בשחיטה מקרין, אבל פסק ולבסוף שחתת, בדבר אחר גרים לה ליפסול, הרי דהוא סבר דאפי' בסימן שלם שפסק, אין עליו שם שחיטה פסולה, ובזה נתיחס היטב מה שתמה הראש יוסף על הייש"ש זל, על שהקשה על הרמב"ם זל דהשmitt הא דאמרו, בהכראה דפירה פליגו בתاري גברי או בתاري סודרא, והראש יוסף שפץ עליו סוללה, דנעלם ממנו, דהרבmb"ם פסק ישנה כי' קר"י, וזה ליתא לפי ביארנו דיפה הקשה הייש"ש, דנヒו דלגביו התחלת השחיטה פסוקין קר"י דהשחיטה מותחלת ממייעוט ממ"ק, אבל לגבי אגמל' אדבר המסתתק, הלא פסקין קר"ל ולכון הו"ל לרמב"ד נראה לפי מה שפסק הרמב"ם בפי' ה"ג בה' טומאת אוכלין, בניתז דם בין סי' לסי', ונטקנה דתולין לא אוכלין ולא שורפין, וזה קר' אש בgeom' דקምפרש תולין דר' חייא הци, משום דספוקי מספקא לי', ישנה וכו' או אינה וכו', הרי דהא דפסקין קר"ל בחולץ למעברת, וגם גבי שחתה, איינו מכח ודאי, אלא לחומר לא אמרין אגמל' אדבר המסתתק, וא"כ א"א לטהר בתاري גברי אלא חולין, וזאת איינו מפורש בגמ', ולכון שהשימטו הרמב"ם, וסמך שכללמוד סתומים מן המפורש, אולם התוס' שסבירו דגס לר"י הגרגרת עצמו כמאן דמונה בדיקולא דמי, וא"כ גם לדידי' נקה"יו רק טרפה ולא נבלה, וממילא לא הוה כשותפה פסולה, ולא מציא לפרש דפליגו ר'י ור'ל בתרתי כנ"ל ולכון הוצרכו ליכנס בדוחקים שונים בפירוש הסוגי'.

ד' ל"ו ע"א גמר', אמר ר'י אמר ר'י אמר ר'י גמר'ו, והעיר הת"ח, מה עניין מימרא זו לאכאן, בשלמא לפאי' השאלות דמי'י דבון הכל איכא רוב, י"ל דקאי אמתני' דקתיini דרווא_sg, וקאמר ר'ב דהאי רוב אפיקו הוה מצטרף משנים ושלוש מקומות נמי שפיר דמי, אבל לשיטת רשי' דמפרש דזוקא באדיכא רוב במקומות אחד מכשיר רב, ושמואל פליג גם ע"ז משום דבכחג'ו' ליכא שחיטה מפורעת, דין זה יותר ה"י מקומו על המשנה דשנים אווחזין בסיכון הסמוך בעמוד, וגם יתר הקשיות שהקשה שם על פרשי' עד שמכיריע דעיקר בשאלות עי"ש.

אולם לפ"ע"ד נראה דרש"י ושאלות לא פליגו וشنיהם לדבר אחד נתוכנו, וממילא יתיישב גם קושי' התוס' על רשי', שהקשרו כיון דaicaca רוב במ"א, הרי שפיר הוה מפורעת, והתוס' דחקו מאוד ביישובם, לומר כיון דנחתך גם למטה או למטה ואפילו במקצת, שב אינו מפורעת, והוא פלא דרש"י בעצמו ע"כ אינו סובר כו, דהא מפרש על מפורעת וז"ל: " מגולה ונכרת דהינו במ"א" עכ"ל, ואין טעם זה מספיק ליפסול אלא בדילא רוב במ"א, אבל באדיכא רוב במ"א אלא דaicaca מפורעת מגולה ונכרת, דהינו שאין בו חתך ליפסול, הכי הוול"ל, מפורעת מגולה ונכרת, דהינו שאין בו חותך חזץ מן הרוב למטה ולמטה, אז לא מרוחות, אבל מלשון "דהינו במ"א" שכ' רשי' מוכיח דכל באדיכא רוב במ"א מפורעת מיקרי, וגם הילפotta מחץ אינו מתרפרש שפיר לדעת רשי', אם נפרשנו כמו שסבירו התוס', דמנין לנו לילוף מחץ שחותט,adam hi הקנה פגום במקצת דין לשחו במקומות אחר ולא עוד אלא דר"ל מרא דהאי שמעתא, הוא בעצם אומר לקמן ל"ב ע"ב דבשחט שלא

דלקמן, אבל מי שחוותך כזיתبشر אחר שחיטתת רוב הסימנים קודמת לשיסילק השוחט את ידו, מלהגמור השחיטה בכל הסימנים כמוזו עליו מה"ת לדעת רשי" ורמב"ם, הרי זה לוקה משום אבמה"ח, דרך אחר שחיטתה דלכתחלה התויה התורה המפרכסת, וכן אחר שחיטתת רוב החס"י וסילק את ידו באופן דתו לא מצי גמרן מפני פסול שהי"י, אבל כל זמן דעתוק בשחיטה לא, ולולוי דמיסתפינהו, הייתי אומר באמת לא התירה מפרכסת רק בשחיטה שלמה שהי"ה שחיטתה לכתחלה, אבל בשחיטה דיעבד ברוב הסימנים צריך להמתין עד שמתנה ממש, ובזה היינו מבינים מה שחלקו התורה השחיטה לשנים לכתחלה ודיעבד, ועיין בفتיחה עיקר י' שם לעניין שחיטתה שאינה בשחיטה אלא במקומות שחיטתה הוא עוסקת בשחיטה, אבל בשומר שלא במקומות שחיטתה הרוי לא נגמר השחיטה, כי מוה שחתך לעלה ממקומות שחיטתה הוא חחותך ברגלו, ואיך יופסל בשביב זה, השחיטה שכבר נגמרה ע"י הרוב במקומות שחיטתה, ובעיר אני ולא עד דמה יונה הראיב"ס, על האי מ"ד לעיל בסוגי דמוגרמת דפרש כן פלוגתא דרבנן וריב"י דמתני דשותל לתוכה הטבעת, דבשוחט שני שלישים והגרים שליש פסלו רבנן, אע"ג דמודים שאם האי פוסק בשחיטתת שני שלישים ה"י מתכוشر, וכמוש"כ שם הראיב"ב א"ל, וכאשר הארכתי לעיל בהא עי"ש, הרוי דסבירתי דורה בחותך בגלו ליתא, כי באמת ע"ז אתה ההלכה דליפסול השחיטה חשוב מקום שחיטה, כאמור כתבנו דbullet פסול שחיטה, לא בעין ההלכה על כולה בدرسיה ובעיקור דזאת נשמע מקרה דושחת, אלא ההלכה אינה על מקצת בפייסול, ומעתה נולד הספק על איזה מקצת בפייסול אתה ההלכה, אם על מיעוט קמא דוקא, או אף על מיעוט בתרא, וא"כ שפיר כתוב רשי"ד Adams כאן מסיק בתיקו, ה"ה לצריכין לחוש לרבות טריפאי ואלבא דהאי מ"ד אך בගרים לבסוף פסל, אלא דהראיב"ס הכי קא קשי לי לרשי"ד כיון דמסיק לעיל דלכתחלה כריב"י, איך חיש לדעת רבנן טריפאי ואי משום דמסיק כאן בתיקו בחדלה, הלא יש סברא לכך בין שר פסול שחיטה להגימה, ואי דרבנן טריפאי לא מחייבים, אבל ריב"י מחלק ניל"ז ומ"מ בחדלה הספק עומד במקומו, אלא דויתר ה"י לו להקשות על פרש"י, דאין מסיק הכא בתיקו, על דבר שנחalker בו רבנן וריב"י במשנה, וזאת קושי" עצומה על רשי"י.

דנה בין לרשי"י, דפרש האיבויות על מב"ת, ובין לר"ת דמפרשים על מ"ק, קשה טובא, למה קמבעי, זה בחדלה וזה בשחמי, ושנים לא קמבעי, לא בدرسיה ולא בעיקור דסכך פגומה, והלא דבר הוא, עוד קשה דהרי אכן תוספתא מפורשת דשחת מיעוט השוט יפה קמפרש דבר ביארנו דהה דנקה"ו נבלה הוא מטעם, לעל מקצת השוט נמי שם שחיטה עליו, ולכן כל נקה"ו הוה שחיטתה בשחמי מפרש דהאי"י קאי על השיעור אם ככל השחיטה, או בשחמי" כשיעור שחיטתת מקצת סימנים סגי, והרמב"ם בא לשיטתי" יפה קמפרש דבר ביארנו דהה דנקה"ו נבלה הוא מטעם, לעל מקצת השוט נמי שם שחיטה עליו, ולכן כל נקה"ו הוה שחיטתה פסולה, וממילא גם בשחיטה כשרה, ישנה לשחיטה מתחלה ועד פסולה, כי על מקצת חס"י שם שחיטה כשרה עלייה, עיין לעיל בסוגי סוף, כי על מקצת חס"י שם שחיטה כשרה עלייה, עיין לעיל בשינור דישנה לשחיטה ובמש"כ שם, וא"כ שפיר קמבעי אי אם לעניין שיעור שהי"י, בשחיטתת מקצת הסימנים משערין, אבל בחדלה מפרש כפשווטו, דהחדlid במיעוט קמא ואח"כ גמר הרוב שלא בחדלה, אע"ג דבשאר פסול שחיטה פשיטה לי" דפסול במקצת כמו בقولו לאחר שקיביל ר"ע ההלכה אמר ר' ישבב הנראה פסול חלילה הוא תלדה יש מקום להסתפק, משום דכפי הנראה פסול חלילה הוא משום שחיטה שאינה מפורעת, היינו דוקא לעניין שחיתת ב' ו' מקומות, אבל דבעו שחיטה מפורעת, והוא נטה גלו"י הסיכון כדי לראות את לעניין חלדת הסיכון גם אנו בעין שחתי גלו"י הסיכון כדי לראות את ביה"ש מפורעת לעינים, וכן נראה מלשון התוס"י כאן, ד"ה החדlid, דקשי" להו, דמה עניין זה לכך, ולקמן גבי מתני" דחלדה הוה לי' להבאו, ותריצו דאגב דackson רב לעיל שחיטה שאינה מפורעת, קמ"ל דאיתנה מפורעת, זאת פסולה עכ"ל, הרי דפסול חלילה, מצד מפורעת נגעה בה, ומעתה יש מקום לומר, דבמיעוט קמא דבלאי"ה עדיין אין השחיטה מפורעת, וכן אין להקפיד על חלדת הסיכון

בדעת רשי" זיל ודוד"ק.
ע"ב גמר' עבי ר"פ החליד במקומות סי' Mai, תיקו, פרשי" זיל דבמיעוט בתרא קמבעי, וסליק בתיקו, וכן בהגימה מספקא לנו דלמא כרבנן טריפאי, וכמ"ד דוגם בשוחט שני שלישים והגרים שליש פלוגו, כן הוא שיטת רשי"י, וריב"ם בתוס' כתוב דהגימה שניי דשלא במקומות שחיטתה ודאי לא נפסלת, אחר שחיטת הרוב בשומר דשלא במקומות שחיטתה, הרוי כלו שחיתת ברגלה, ור"ל, דafilו נפרש כרש"י במקומות שחיטתה, דהוה כלו שחיתת ברגלה, ומ"מ בהגימהlica לכא למייבעי כמו בחדלה ושחמי", דכל עצימות האיבעי הוא, משום דלכתחלה בעין שחיטתת כל הסימן, א"כ עדין הוא עוסקת בשחיטה, אבל בשומר שלא במקומות שחיטתה, הרוי לא נגמר השחיטה, כי מוה שחתך לעלה ממקומות שחיטתה הוא חחותך ברגלו, ואיך יופסל בשביב זה, למעלה ממקומות שחיטתה הוא חחותך ברגלו, וזה שחתך בשומר שלא במקומות שחיטתה ע"י הרוב במקומות שחיטתה, ובעיר אני ולא השחיטה שכבר נגמרה ע"י הרוב במקומות שחיטתה, ובער אני ולא עד דמה יונה הראיב"ס, על האי מ"ד לעיל לתוך הטבעת, דבשוחט כן פלוגתא דרבנן וריב"י דמתני דשותל לתוך הטבעת, אע"ג דמודים שאם האי פוסק בשחיטתת שני שלישים ה"י מתכוشر, וכמוש"כ שם הראיב"ב א"ל, וכאשר הארכתי לעיל בהא עי"ש, הרוי דסבירתי דורה בחותך בגלו ליתא, כי באמת ע"ז אתה ההלכה דליפסול השחיטה חשוב מקום שחיטה, כאמור כתבנו דbullet פסול שחיטה, לא בעין ההלכה על כולה בدرسיה ובעיקור דזאת נשמע מקרה דושחת, אלא ההלכה אינה על מקצת בפייסול, ומעתה נולד הספק על איזה מקצת בפייסול אתה ההלכה, אם על מיעוט קמא דוקא, או אף על מיעוט בתרא, וא"כ שפיר כתוב רשי"ד Adams כאן מסיק בתיקו, ה"ה לצריכין לחוש לרבות טריפאי ואלבא דהאי מ"ד אך בගרים לבסוף פסל, אלא דהראיב"ס הכי קשי לי לרשי"ד כיון דמסיק לעיל דלכתחלה כריב"י, איך חיש לדעת רבנן טריפאי ואי משום דמסיק כאן בתיקו בחדלה, הלא יש סברא לכך בין שר פסול שחיטה להגימה, ואי דרבנן טריפאי לא מחייבים, אבל ריב"י מחלק ניל"ז ומ"מ בחדלה הספק עומד במקומו, אלא דויתר ה"י לו להקשות על פרש"י, דאין מסיק הכא בתיקו, על דבר שנחalker בו רבנן וריב"י במשנה, וזאת קושי" עצומה על רשי"י.
והנה אי לדע, רשי"י מדאוריתא קמבעי לפסל או רק מדרבנן בזה יש חילוקין דעתות בין האחוריים זיל, דנינו דהא פשיטה לו, דמדאוריתא בעין לכתחלה כל הסימן לדעת רשי"י וכמו שכ' ג' ב' הרמב"ם זיל, מ"מ לא מסתבר فهو לומר דמיפסל השחיטה במקומות בתרא מה"ת, ולכן כתוב המהריש"ל זיל דוגם לרשי"י רק מדרבנן קמבעי לי לפסול, אלא דלפ"ז נצמתה הקושי" אין פסק רשי"י להו מרא בדרבנן בספקא דרבנן, וכו' ע"ז הראש יוסף זיל, דמשום חזקת איסור דבכמה, איזלן גם בספקא דרבנן איזה חזקת איסור איכא הכא, בזה יש פלוגתא, אלא דלא הבנתי איזה חזקת איסור איכא הכא, כיון דמה"ת יצא בהיתר, ועל איסור דרבנן אנו מוספקים אי איסרי בזה, ובשב שמעתתא איכא כיוצא בזה, אבל אין דומה לדחאה דוק"ק ותשכח.
אבל חוץ מכל זה, לא שמעתי מעולם להעמיד על החזקה בספקא דידיינא, כי החזקה לא יכרייע את הדין, لكن דברי הראש יוסף תמווחין.
ולכן אין לנו מנוס אחר, אלא לומר דלשיטת רשי"י באמת מדאוריתא קמבעי לי, ואין לתמוה כל כך על הסברא דאין יופסל במקומות בתרא כיון דאין בו צורך אלא לכתחלה, כאמור כתבנו בהרבה מקומות, דהה דשחיטה מתרת מיד הוא דבר חדש גדול, ועכ"פ אין להוסיף עליו, וכן אין אמור דנינו דלאחר שחיטתה מיד מותר לחותך כזית בשער מבית השחיטה, וכך שכנינו בבריתא

הרוב האחד והחליד תחת המיעוט שנשאר ושחטו ס' השני, ושהה במייעוט ס' דלקמן, מפרש דקאי אשוחט בסכין רעה וכוי, אבל כאן שכבר חתך רבו הרי הוא כאלו נחתך כולו, ומשוליך ומביא כל הימים באוטו מייעוטא, הוה כאלו חותך ביד וברגל יש כאן שהי' ופסולה, עכ"ל.

כבר כתבנו לעיל, דלשיטה זו צריכין לפרש ההלכה דעתינו רבינו ברברייתא לעיל, "דרוב אחד בעוף ורוכב שניים בבהמה" הוא השיעור דלכתחלה ורישא דהלה, "דעל הוושט ועל הקנה" אתה לציין מקום השחיטה, ולא שיעורה, ומפירוש זה נצמת האיבען בחלה דין דהאי מייעוט הנשאר כפסק דמי, דכמאן דמבד"ד, עד שהוועה חותך בשער המת, הוה כמו עור דלא הוה בכלל שחיטה למ"ד תחת העור אינו יודע, וכן מסופק לעניין שהי' הינו אם עסוק בחתיכת החי מייעוטא, יותר משיעור שהי' כיוון דהוועה חותך ביד וברגל, אי הוה שהי' בבהמה בין סימן לסייען.

ולפ"ז בחלה קמנני, כמו דמוספק בעור, ולא בדרך את"ל, דהרי אם כשר בעור כשר נמי תחת מייעוט קמא של סימן הראשון, ואם פסול בעור פסול גם כאן, אבל בשהי' לכאר' מאי קמבעי לנו, דכוון דלא שיק לשחיטה אף לכתילה, אם שואה בחתיכת דבר לאו שיק לשחיטה, ודאי שהי' מקרין, אבל י"לDK מסתפק בהא דשותח בסכין רעה דקאמר רבא דמוליך ומביא כל הימים, אי בעין דוקא חותך תמיד, או סגי בשלא הגביה הסכין מביה"ש ומוליך ומביא תמיד, בין חותך בין אינו חותך, וכਮובא בזה ב' דעות בתויש עיי"ש, ואם נאמר כדעת המקיל, אז לא איכפת לנו אפיו אינו חותך מס' השני, כי' שעוסק בהא מייעוטא, דלא גרעו ממוליך ורישה ועיקור נגעה בה, וכן נראה מילון המשנה לקמן דקמנני, או שהחליד את הסכין תחת השני ופסקו, נקט לישנא דפסקו והגמ' פריך Mai קמ"ל תנינא, או שהחליד את הסכין תחת השני ופסקו וכו', ומשיין אי ממתנני הווא"מ מלמטה למעלת דלא קעביד כדרכ ש��טה, אבל מלמטה למטה דקעביד כדרכ ש��טה, אימא שפיר דמי קמ"ל, הרי דבמשנה הווא"מ דמשום חשש דרישה נגעה בחלה, והוא ממטה למعلת, וקמ"ל ר"י א"ר דגס מלמטה למטה הדין כו, וע"כ דגס מלמטה למטה עדין איכה הא חשש דרישה, דאל"כ למה נקט גם הוא לישנא דפסקו וכן און פרשי' לתחתון ההלכתו וכו', ולא מתרץ מיד למה נקט לישנא דפסקו ולא קתני ושחטו, וע"כ משום דרצה להשミニונו דגס כאן איכה הא חשש שאם פסקו, וניהו דבכוכ"ב נפסלת השחיטה בחלה, כיון דatta הקרה או ההלכה עליה, מ"מ נקט ר"י א"ר לישנא דפסקו כמתנני כדי שלא יהיה לבעל דין לחלק ולומר דשאני מתנני דהוא ממטה למعلת ואייט ב' טעם שלא שחת כראוי, لكن הוכרח לנוקט לישנא דפסקו לומר דגס ממטה למטה איכה חשש זה, וכן כל אונן חלה פסולה, נכלפע"ד נכון ודו"ק.

ודע לדפ"ז בהני שתי האיבעות הדיניות מתחלפים, דאם נאמר דבעין שני סימנים שלמים בשחיטה דלכתחלה, אז בחלה במעטה בתרא פסול כשר ושבה הי' כשר, ואם דangi לכתילה ברוב הס', אז הוא להיפך, דבחלה כשר ושבה הי' פסול, וא"כ השוחט בסכין רעה והחליד במנ"ת, הוה נבלה ודאי ממן"פ.

עוד תדע דלשיטה ר' אוושעיא חלה ושבה הי' ממש, וכן שאר פסולי השחיטה במייעוט בתרא, שלרש"י קאי האיבען עלייהם, לדידי' כשר בפשיטות, דניחו דגס לדידי' מסופק בעל האיבען בפשיט ההלכה כנ"ל, אבל אפיו אי בעין לכתילה כל הס' מ"מ מהיכי תיתוי יופסל בו שהי' או חלה, וכן לשיטת רשי' דהאיבען קאי על חלה, ושבה הי' ממש במ"ת, הא' דינא דר' אוושעיא בשחיטה בסכין רעה לית לנו בה ושורי לכתילה כיוון דלשטי' בעין כל הס' לכתילה הרי הוא עסוק תמיד בשחיטה, והוא פשוט, ובזה תמה אקרה על הדרישה והט"ז בריש ס' כ"א, שהקשׁו על הטור והמחבר, דפסקו כרמב"ס, דגס בעוף בעין ב' סימנים לכתילה, ואיך כתבו בס' כ"ד, דב██ן שאיתנה חד אסור דוקא בהמה ומטעמא דר' אוושעיא, אבל בעוף שוחטין בו, ומשמעו אף לכתילה, ואמאי כיוון דלדי'הו גם בעוף בעין ב' ס' לכתילה, ועמדתי משתומם דלפי הבנות של הני הגאננים למה לא הקשו דגס בדיעבד יה' פסול כמו בבהמה, דהרי לרשי' כל דשיך בו שחיטה לכתילה, פסולין בו כל פסולי שחיטה אף בדיעבד, והרמ"א בהגה בס' כ"ג כתב דפסלן אין שהי' וכל פסולי שחיטה במעטה בתרא וא"כ גם האי שהי' דשחט בסכין שאיןו חד נפסול אף בדיעבד, אלא דקושייהם מעיקרא ליתא, דהני

בשעת שחיטתה מ"ק ולכן קמבעי ומסיק בתיקו ודוו"ק ועיין בדיבור שהי'.

תוס' דה' גבי החליד, גבי מתני' דhalbda hi' ראוי להביה, אלא אבל דאכשר רב לעיל שחיטה שאינה מפורעת קמ"ל דאיינה מפורעת האותס' אלו ממש, דפסול חלה מצד שחיטה במשיכה, דמבדרי זאת פסולה מטעם, דפסול חלה מצד שחיטה במשיכה, והפרמג' סמך לחלה, דמה ח' במשיכה אף שחיטה במשיכה, דמה ח' בגלי במשיכה, ולכאורה יש להעיר בזה, דהא בסוף העמוד מביא הש"ס, דרבא הוה בדק לה גירא לר' יונה בר חיליא, ומשיין, הרי דעכ"פ גם עיי' חז מציא עביד חלה, אבל לך' מ"דאן הכי לפין מכך, דכמו שהחץ כשהוא יורה אותו הולך בגלי דαιיר, דלוליז את ה' מעוכב מלילך למרחוק כМОון, כד הולכת הסכין על החואר צריך להיות בגלי ולא מעוכב בהליך על החואר, עיי' שנחלד תחת הס' וממילא גם החץ אם נכנס בתוך הצלאר וחשת הסימנים בחלה דפסולה השחיטה עלי' פ' שעוד הצלאר הצל' בגלי, כי אכן ההלכה על הצלאר למדין מהלכת החץ עד הדבר שפגע בו החץ, ומהז נראה דהטעם של חלה הוא שלא יה' הסכין מעוכב בהליך, וא"כ חלה מה חשש דרישה ועיקור נגעה בה, וכן נראה מילון המשנה לקמן דקמנני, או שהחליד את הסכין תחת השני ופסקו, נקט לישנא דפסקו והגמ' פריך Mai קמ"ל תנינא, או שהחליד את הסכין תחת השני ופסקו וכו', ומשיין אי ממתנני הווא"מ מלמטה למעלת דלא קעביד כדרכ ש��טה, אבל מלמטה למטה דקעביד כדרכ ש��טה, אימא שפיר דמי קמ"ל, הרי דבמשנה הווא"מ דמשום חשש דרישה נגעה בחלה והוא ממטה למعلת, וקמ"ל ר"י א"ר דגס מלמטה למטה הדין כו, וע"כ דגס מלמטה למטה עדין איכה הא חשש דרישה, דאל"כ למה נקט גם הוא לישנא דפסקו וכן און פרשי' לתחתון ההלכתו וכו', ולא מתרץ מיד למה נקט לישנא דפסקו ולא קתני ושחטו, וע"כ משום דרצה איכה חשש זה, וכן כל אונן חלה פסולה, נכלפע"ד נכון ודו"ק.

ד"ה ה' החליד במייעוט ס' מהו, ומפרש ר"ת דהרא בעי במק' וכו', וכן שהה במייעוט ס' דלקמן מפרש ר"ת דבמ"ק, עיין בתוס', וכי הרא"ש זל' בסברת ר"ת דאפשר דלא אגמרי' פסולי שחיטה אלא במיידי דמנבליה ב' ולא במק' עיי' ומכאן ראי' ג' גמורה דלשיטה התוס' נקה' וואינו נבלה רק טרפה כשר טרפו, וכאשר אבאאר لكمן נצמתה שיטה זו, ממה דסבירו התוס' דגס בס' ג' דשיפר מכך שחת למלטה כמנחא בדיקולא, וממילא דבנקי'יו' דשיפר מכך שחת למלטה או למטה מן הנקב, אינו אלא טרפה, וכן סובר ר"ת דאפשר לומר דלא אגמרי' פסולי שחיטה במק' ושיטה זו קשה מאד להולמה, וכאשר דחאה רשי' ליקמן נ"ב ע"א ד"ה תיקו, שכטב, دائ' במעטה קמא בשוט מנ"פ מיטרפף, דכיוון דשהה הרי איזל מעשה קמא, והוא לי' נקב בעלמא וטרפה, עיי' ועיין ליקמן שם שכטבתה ליישב שיטת ר"ת ודוו"ק.

בא"ד ר' אוושעיא מפרש החליד במייעוט ס' הינו לאחר שחט

במתני' שחת שני ראשון כאחד, ושנים אוחזין בסכין, נקט לשון דיעבד אף ד捨ר לעשות כן גם לכתלה משום דין דרך לעשות כן, ה"ה ה"א דחשת בהבא לחוד נקט כן, אבל לעולם גם לכתלה מציע עביד לשוחט בהבא לחוד נקט כן, אבל עתה דקנני והתי את הראש, ומשום דבhabה נגמרה הכי, אבל עתה דקנני והתי את הראש, גם מוליך, הרי ע"כ דלאשמעין עם כל הראש, אבל לויל זאת ה"י גם מוליך, הרי ע"כ דלאשמעין אתה דמדינה מחייב להביא ולהוליך, דאל"כ, שפט יתר ה"י הא דוחתאי את הראש בע"א, ועינן במל"מ ב"פ היל' ט' שהביא חלק עות בתין זה אי בעין בסכין ארוכה נמי הולכה והבא לכתלה, ולפי מה שכטבנו הדבר תלוי בשיטת רשי"ו ורמב"ם, דלרש"י נקט והתי את הראש בע"א, כדי להשמעינו זאת, דlatent להבא ה"י מן הוצרך להביא ולהוליך. אבל לרמב"ם ז"ל דוקא נקט והתי את הראש, לא נשמע דין זה, ועינן לעיל ד"ר י"ב ע"ב בעין זה, ודז"ק. ד"ר ל"א ע"א ממשנה, נפלת סכין ושותפה כדרך פסולה שני' ואבתה ואכלת, מה שאתה זובח אתה אוכל. משנה זו וכל השקיל וטרוי שלילה צריכה בגין הרבה, וכבר כתבתי לעיל בפ"ק על המשנה שחויטות נカリ נבלה, ובשאר מקומות בגין שיטת הרמב"ם והתוס' בזיה, ועתה ארchip את הדיבור, אבל אודה ולא אושן, כי גם אחר כל הטורה, לא תלטה בידי לסלק כל הקושיות והסתירות הנמצאות בעין גדול ועמוק הלאה, וזה החלי בעזה"ת.

הנה הא נפלת סכין כולל הן נפללה ע"י רוח או סיבה אחרת בלבד שום כח אדם, והוא נפל מיד אדם או מוחיקו ע"י שפט את ידו או שעמד ממושבו ונפל מוחיקו, שלאו לגבי נזקי דין אדם המזיק יש להם, משום דאדם מועד לעולם אבל כאן דבעין כח אדם לשחיטה זאת לא מקרי כח אדם כלל, כן כתוב הרשב"א ז"ל ומדייק כן מודammer בגמ' טעמא דנפלה, הא הפילה הוא כשרה, הרי דזוקא הפילה כשרה, אבל נפלת בכל אופן פסולה, והסביר דבריו הקדושים נמצוא בראש ז"ל, ש' ז"ל, טעמא דנפלה וכו' וא"ג דלא נתכוין לשום חתיכה אלא נשתוכין להפילה וע"י אותו נפלת שחיט, אבל אם נפלת סכין מידו בלבד כוונה, היו כמו שמנוחת על הקיר והפלתה הרות, דלא קריין ב' זובח ואכלת, כיון שלא נתכוין לשם דבר, דעתמא דר"ג דלא עבי כוונה כלל בחולין, מדগלי רחמנא דמתעסיק פסול בקדשים, ואף לחתיכה לא בעי כוונה, דהה לא כתיב וחתכת אלा זובח, ומיהו בלבד כוונה כלל בחולין, א"א, מדכתיב ואבתה דהוי לכל הפחות כמו ועשית, וצריך לכוון לשם מכתיב ואבתה דהוי לכל הפחות כמו ועשית, וזה דב"ג דבאייה ייש ארבע מדרגות וכולן כח אדם, ומה מה' שוחט בכוונות זיבחה דהינו לשוב בכל דקוק שחייטה מכזו עליו כדי להתרтир את הבעה"ח להודיעו או לבבוח. ב' שוחט בסימנים כדי להmittת את הבעה"ח, להכשוין לאכילת אדם בין נカリ ובין ישראל, כי בחיים אסור לאכלו, וגם אין דרך לאכלו, ועינן תוס' ד"ה וא"י אשמעין הפילה, ותוס' ד"ה נייחו דלא בעין כוונה לאייה, שכתבו דרבנן דר"ג דבאייה לחתיכה, לא לחתיכה בעלמא, אלא לחתיכת סימנים דיקי, וכוונה זו אין לחשוך ע"ג דכוונת מעשה איתו להו, כמו דשינוי לעיל ע"ב ב' דמעשה יש להם ר"ל בהן עפר, דמיד שנתקן הרי ניכרת מידי, כמו חקיקת אגוז לממוד בהן עפר, ותס' ד"ה וא"י אשמעין הפילה, ותוס' ד"ה נייחו דלא בעין כוונה לאייה, שכתבו דרבנן דר"ג דבאייה להרجل לחותך בסימנים, שהוא ניכר רק לאח"ז, אין בכך שכלם של חיילוק, אם כיון לחתחכה בעב"ח, או לחתכת דבר אחר, או אפילו כוונה הפלת סכין בלי שום תכליות, רק שתפקיד הסכין מידו ויעשה

תרי פירושים של רשי"ו ור' אושעיה בפי האיבערויט, סותרים זה את זה כאשר ביארנו, אלא דאנן פסקין לחומרא כדעת שניהם, אמן בשוחט בסכין שאינה חד בעוף כשר ממן"פ, דאי לר"א, דוקא בהמה קמבעי לי אבל בעוף כשר ממן"ג, אי שהי"י כי האי פולט, ע"כ מטעם דלא בעין לכתלה יותר מן הרוב, וא"כ בעוף כבר איתכשר בשחיטה הרוב שחיטה דlatent להבא, ורשאי אח"כ לעשות כל מה שבבו חוץ, ואי דבעין כל הס' לכתלה, א"כ הרוי הוא עוסק בשחיטה ולית כאן שהי", ולשיטת רשי"י הלא פשוטה לי דבעין כל הסימן לכתלה, ולית כאן שהי"י כלל. ולמה לא ישוחט בעין סימן לכתלה, ומזה תראה איך בארים הני ארויות דבי"י אילען נפלת להבתה, ע"י שלא דקוקו יפה בטעם דהני שיטת רשי"ו ור' אושעיה.

אבל על הטו והמחבר יש תימא, דחששו על שיטת ר"א כל, דכפי ביארנו לא בה מלאתא, אי בעין לכתלה שני סי' שלמים, או רובו שליהם שני, פליגו ר"י ור"ל לKNOWN ל"ב, ומשם נצחים שיטת הרמב"ם דנקה"יו הוה נבלה מפני שפסקין כר"י נגד ר"ל, וא"כ אין מקום כלל לחוש לשיטת ר' אושעיה ודז"ק.

ע"ש ממשנה, התיז את הראש בע"א פסולה, הי' שוחט וההי את הראש בע"א, אם יש בסכין מלא צואר כשרה, עכ"ל המשנה, הרמב"ם והרמב"ן ז"ל מפרשין האי בא בתרא, דוקא בהתי את הראש קאמר, דבעין אוריך הסcin ב' צוארין, אבל בס' לחודן אין קפidea ע"ג דשחת רק בחולכה, דנוקא דבבא קמא, האי התיז את הראש לאו דוקא, דכל שלא משך הסcin ושותפה דרכ' דרישה, אפילו לא התיז את הראש רק הס' לחודן ודאי פסולה, מ"מ נקט והתי את הראש משום, דוקן אורחא דמלטה דכל שוחט בדרשה וכחטיבת צנון, דרכו להתי את הראש עם הסימנים, וכמש'כ' רשי' ז"ל בריש פרק, עי"ש, אבל בבבא בתרא דמיירי שוחט בדרכ' הבהא ולא בדרשה, אי בעין גס בזיה שיעור לסcin, ומה נקט כלל והתי את הראש, שאין הדרך כן, אלא ודאי דזוקא אם אירע כן שהתי את הראש, בעין מלא צואר, אבל אם נחתכו רק הסימנים נמי כשר, ויש להסביר הדבר עפ"י מוה שכתבו התוס' בדף הסמוך ד"ה חוץ לצואה, דין ציריך להוליך כל אותו השיעור, ולא הוצרך שיעור זה, אלא כדי שישחות בראות, ופעמים שהסcin חריף ושוחט הרוב בלבד כ██████ צואר עכ"ל, וא"כ אין בסcin פחות ממושיע אלא חשש דרישה, ולא דרשה ודאי, אמרו מעתה דחשש זה אינו אלא בהתי את הראש, זה בעצמו מורה שוחט בדרשה, דבדרך הולכה אין דרך לחותך כל הראש, וכמש'כ' רשי' בריש פרק, כן חחשו כאן בסcin קctr ובהבא או הולכה לחודן, אויל דרס אבל בלא נחתכו רק הס' שאין כאן רעוטה רק הוליך כל הדרשה לא חישין גס בסcin קctr וholca לחוד דרשת, כיון דאפשר לשוחט בלא דרשת, ואדרבה מدلא התיז את הראש, איך הוכחה דצמצום את ידו שלא דרשת.

ולרש"י יותר הראשונים, דס"ל דגס בשוחט רק הסימנים לחודן נמי חישין לדרשת, צ"ל דהא דנקט והתי את הראש הוא ליתן טעם למה הביא ולא הוליך את הסcin, כדרך השחיטה latent להבא, لكن קאמר דמשום שארע דבhabה לחוד התיז את הראש, ולא הספיק להוליך וכן מבואר ברשי"ז"ל ז"ל: "וותהי את הראש בהבא הרושאנה עד שלא הספיק להוליך וכו'" עכ"ל הרי דריש"י כיון לפרש הא דקנני והתי את הראש, לאו משום דזוקא בהתי את הראש, והא דלא קתני התנא בפרק שוחט בהבא לחוד, ואז לא ה"י ציריך להא דהתי את הראש בע"א, משום דזרוצה לאשמעין נמי latent להבא לעולם ציריך הולכה והבא, וזאת לא הוה שמעין, מהא דקנני שחת בעבאה לחוד לשון דיעבד, דבכל הני דקנני

כ"ג דלא בעינן אפילו כוונת חתיכת סימנים לא, אלא כוונת מעשה תהיה מה שתה"י סגי, ובסוכחה לא סגי בהכי, אלא בעינן דוקא כוונת עשי"י לשם סוכה, דהינו לצל, שהוא כמו כוונת חתיכת סימנים גבי שחיתתו, ובקונטרארי, "מצח שומרה" הראית, דהירושלמי בסוכה חולק את תלמוד בבלי בהז, וליח' לי' דבעינן עשי' לשם צל, ולא פוסל רק במעשה מלאה בליך כח אדם, וחזרתי על כל הצדדים לישב גמר' דילן ולא עלתה ביד.

עוד זאת יש להעיר, לגבי טבילה דכתיב בה עשי' כמו בסוכה ושותה,, ורחץ את בשרו במים", ושם LICAH שום מ"ד דנעבי כח גברא, דכל"ע גל שנטלש ונפל על האדם ועל הכלים טהורין, אלא דלי' יוחנן דאף לחולין בעי כוונה, מוקמין ביושב ומזכה מתני תלשלש הגל, ועיין מהרמ"ל זל' כאן ד"ה ברשי' אבל הכא, של' דሞצתת שעמינו תרתי דבעינן כח גברא וגם דבעינן כוונת זביחה, יותר מסתבר ליבעי כח אדם بلا כוונה מכוונה בלבד כח דהינו ביושב ומזכה מתי יפול סכךינו עיי". ולא אדע איך נפרנס לפ"ז הדין דטבילה דנהפוך הוא דח'ך אדם לא בעינן, ובכוונה פליגו רב ורוי', ואולי ייל' דשאני טבילה דכתיב, במים יובא וטמא עד הערב, וכאשר כתב הרמב"ם ריש מקוואות, דהאי קרא בנין אב לכל הטמאים שיבאו במים עיי", ובהאי קרא הרי כתיב "יובא" דמשמעו אפלו ממיela בא כח אדם, וכען דדרשין גבי השר דכתיב יותן, וניהו דכתיב נמי ורחץ, ורചזו דמשמעו עשי' והו"ל למידרש כמו יותן ויתן דגביה השר, דבעינן יותן דומי' דיתנו מדעת, הכא נמי יובא דומי' דורחץ מדעת ונבעי כוונה עכ"פ, ואנן הרי פסקין כרב דחולין לא בעי כוונה, ואפלו בתרומה וקדשים איינו אלא מעלה דרבנן, אולי אין לדמות הדרשות אהדי, ועודין צע"ג.

ע"ש גמר' אתمر נדה שנאנסה וטבלה אר"י "אר טהורה לביתה, הנה בדיון זה יש לי מקום לעיין הרבה, דהנה בשחיטה כל שאיןו מותכוין לשוחות בדקודקי שחיטה הרי עלול לקקל ומכש"כ הרשב"א זל' בראש מגילון לגביה כתוי, וכך פשיטה לפ"ז דעתך דבטבילה נמי דאית בה דקדוק גдол שתה"י כל גופה תחת המים, ולא יצא שער ראה חז' למים, וכמש"כ הרמב"ם בראש מקוואות, ג"כ הדין כן שאם טבלה בלבד בא שום כוונת טבילה, שהיישנו שמא לא טבלה כהוגן, וממש"כ בナンansa כמו נפלת מן הגשר לתוכה המים, שמה"ט לא עלתה לה טבילה, וכן עכ"ז לומר, דמיירican בדאיכה עומד על גביו שנטכוין לראות אם טבלה כהוגן, וא"כ קשי' לי, הרי איך אן כוונת הרואה, וזה סגי בטבילה כדאמירין לקמן אלימא דאנסה חברתה ואטבלה, כוונת דחרבתה כוונה מעלייתא היא, אלא דבזה ייל', דבעינן דוקא כוונת בעליים, ומה דמנהני בשוטות שפקחות ותקנות אותן, היינו מצד בעליים, דמי' שנמסרו בידם לשمرם ולפקח עליהם כבעליים בחיי המשנה, חישית סומה ושנטרפה דעתה, תרצה لكمן דוקא בהי משנה, אבל בפקחת שנאנסה ע"י אחרים לא, אלא מושם דלא שכיח שפקחות תהי נטבות ע"י אחרים, וכן יותר ניחא לי' למיר דנפלה מן הגשר או שירדה להקר, אבל ה"ה אדם נתבלה על כרכה ע"י אחרים, נמי לא מהני כוונת אחרים על הפחות. שוב ראיית שהרראש יוסף נתקשה באז והניא בצע", דלמה לא מחלוקת הש"ס בין פקחות לשוטות, ומה שכתבתי אני נלפ"ד נכון, ובזה נתני' שב ג"כ מה שהקשו התוס' לעיל דף י"ב ע"ב, מ"ש שחיתה מגט, דבגט מהני כוונת העומד על גביו בחשו"ק, דשאני גט דבעינן דעת בעליים, ממיela גם להיפך מהני דעת בעליים או שלוחם בכתיבת חשו"ק, משא"כ שחיתה דלא בעי דעת בעליים, لكن לא מהני מחשבת וכוונת בעליים בשוחט חשו"ק, וכען דאמירין لكمן לה"ח ע"א דזה מחשב זהה עובד לא אמרין, ותתי' לי שכונתי

מה שיעשה, כי כל שאיןו מותכוין להמית את הבעה"ח להתייר או להקשר, כל שאר כוונות אינם אלא כוונתizia מעשה, עד שרואו לקרוותו כח אדם, באזה פליגו ר"ג ורבנן דר"ג מכשיר בכהג"וו מושום דלא בעי רק כח אדם, וכיוון דאי' כוונת עשי' מקרי כח אדם, ורבנן סברו, דניהם דלא בעינן כוונת זביחה להתריר להדיוט או לגבוה כמו דבעינן בקדשים, אבל הכוונה הפחות ממנה דהינו כוונת נחירה עכ"פ בעינן דהינו כוונת חתיכת סימנים כדי להמית הבעה"ח כדי להקשרו לאכילת אדם, בלי השקפה על מצות שחיתה ד'فتح את ידו ונפלה הסכין מידו, הוא כח אדם דרך מתעסק ר"ל מתעסק לגבי פתיחת היד, וניהו דמתעסק לגבי שחיתה להתייר או אפילו להקשר כשר, אבל כיוון דבעינן כח אדם בעין נמי כוונת האי מעשה של כח אדם דמתעסק לגבי כח אדם הוות מאן דלא עבד מידי', ואע"ג דLAGINI נזקין גם זאת כהן המזיק נידון, ע"ז כתוב הרשב"א זל' דשאני נזקין דמשום אדם מועד לעולם מחייבין לי' על מתעסק בעשי' עד שלא דע שעשה דבר מה, משום חסרו זירות, אבל לא להחשב כח אדם במקומות דהקפידה התורה על עשיית אדם, והוסיף הרבא"ש זל' דעל זה ודאי קפיד רחמנא דהאי וזבחת, עכ"פ כמו ועשית ר"ל דניהם דמעטינן כוונת זביחה וגם כוונת חתיכת סימנים, דהינו להתריר או להקשר כח כנ"ל, מדייצטריך קרא לעכב במתעסק בקדשים אבל כוונת מעשה בעלה לא נטעט, משום דז אין כאן כח אדם, דכל שמתעסק בעשיית מעשה כמו דלא עבד כלל יחשב, והנה כאן הבן שאל, הלא וובחת כתיב זהה עכ"פ מורה דבעינן כוונת זביחה ממש, אלא אכן לפניו מקדים דרך למצווה נאמר בחולין ולא לעכב, וא"כ לעכב במתעסק בעשי' בחולין מנ"ל, דמהא דכתיב וובחת אין למדוד כלל, דהרי למצווה לכתולחה ודאי בעינן אפלו כוונת זביחה, דלולי האי כוונה לא קיים המצווה, ואפלו למ"ד מצוות אין צרכיות כוונה, אבל עכ"פ כוונת חתיכת סימנים בעינן, שהוא להמית את הבעה"ח, דז עשה המצווה بلا כוונה, אבל לר"ג דלא בעי כל זאת, עכ"ב דס' דזובחת למצווה בכתולחה נאמר, אבל לא לעכב, וא"כ כח אדם לעכב מנ"ל, אבל דע כי תירוץ ע"ז מבואר בגמ' מכות דף ח' ע"ב, דשים אמרין דחויב עזים לмерקה או לסוכה, כיון דאם מצא חטוў לאו מצואה להחוב השתא נמי לאו מצואה, עיי", למידין מהתם, דכל דבר שכיר אם נעשה מאליו, אע"ג דאם לא נעשה מאליו מצואה אפילו לעשותו, כדי לקיים עיקר המצווה, דהוה מכシリ מצואה אשר לר"א דוחין גם את השבת, כמו לעשות איזמל למול ולקחתם לכם, והינו טעמא משום דכל הנี้, אם איזמל למול, ולא שופר לתיקוע, ולא לכורות אתרגו ולולב מן האילן, כדי לקיים מצאות ולקחתם לכם, והינו טעמא משום דכל הנี้, אם נמצאו בידו ולא עשי' שפיר דמי, ואמ הרוח תלש האתרגו לשעות ליטול, אבל בסוכה דכתיב רק למצואה ולא לעכב, ר"ל אם עשה שלא תעשה לך, ניהו דכתיב רק למצואה ולא לעכב, אבל נעשית מלאיה לשם סוכה או אפלו עשה גוי כשרה לישב בה, אבל נעשית מלאיה שפיר נדע דפסולה, דאם בעשי' מלאיה ללא כח אדם נמי כשרה, לא ה' מצואה מפורשת בקרא לעשותה כמו דלא אמרה תורה עשה שהפיל את הסcin נמי כשרה, לא הוה אמרה תורה וובחת למצואה אלא תאכל בשר זבוחה.

אולם מה דקשי לי טיבא הוא, דחכי בסוכה, דמעטינן תעשה ולא מן העשיי', ממעטינן ג"כ עשי' ליראה או לצניעות דבעינן דוקא עשי' לצל, וכదאמר ר"ח סוכה דף ח' ע"א, מא' כהכלתה, א"ר' ח' והוא שעשה לצל סוכה, ופרש"י זל' ו"ל: דע"ג דסוכה לשם חג לא בעין לשם סוכה בעין וככו"ע. וא"כ הוא ממש כרבנן דר"ג דהaca, ואיך מצינו ידינו ורגלנו בביham"ד, דכאן פסקין

בקדשים שפסול, מכלל דבחולין לא בעי כוונה בשחיטה, וא"כ קשה להיפך, לרבות מה לא נילוף בטבילה לתרומה וקדשים משחיטת קדשים דלבני כוונה - ואני מוסיף בתימא למה לא נאמר דקרה דוכבש שנית, גם לרבות אתה אכוונה לגבי תרומה וקדשים דבגד המונוגע אין לנו מסתמא נפקותה אחרת בטורתו אלא לתרומה וקדוש, ואפילו נימה דעתICA גם לאוכל חולין בטורה אבל מ"מ אמרה תורה וכובס שנייה מדעת ובכוונה, כדי שהבגד יהיה טהור גם לתרומה וקדוש.

אבל קושי' הראש יוסף וממילא גם קושיתו לק"מ, דמשחיטת קדשים לא נוכל למלמוד רק לקדשים אבל לטבילת טماءים מהם חולין לצורך קדשים, לכוא לAMIL' מקדשים, וכן מוכבש אין לומר דרכך לצורך תרומה וקדשים בעי כוונת בטבילה ולא לצורך חולין, כי אין לנו רמז לחלק בין קדשים לחולין, כי כן מצינן בשחיטה לעורך חולין, רק לחלק בין קדשים לחולין, היסח דמתעסק פסול בקדשים ולא בחולין, וכן לעניין טומאה, האיסח הדעת פסול בתרומה וקדשים ולא בחולין, אבל לא נאמר דהה"ז בחולין יפסול את התרומה ואת הקודש בניגיונו, או שלישី בחולין העשו רביעי בקדוש, אבל מדרבנן עשו מעלה בטבילה לתרומה ולקודש דבאי כוונה, ולא לעניין חולין, ולקושתי' למה העלים הש"ס להשמעינו דפליגו רב ור"י גם בתרומה גופא, דלר"י הוא מה"ת ולרב רק מדרבנן, יל"ג, דנסמע שפיר מתוך הלשון דאמר רב תורה ולרב רק מדרבנן, לא קאמר וטמא לתרומה, מכלל לביתה ואסורה לאכול בתרומה ור"י דאמר אף דרך אישור דרבנן אייכא דאסורה לאכול בתרומה ור"י דאמר אף לביתה לא תורה, ע"כ מדאוריתא קאמר מدل"א אמר אף לביתה אסורה, ומכלל דגס לעניין תרומה, מה"ת טמאה היא ולא אסורה לאכול מדרבנן.

ומעתה נאמר דרבא שהקשה לר"ג לא דק בלישנא דרבנן, וה"י סובר דכמו שר"י דבאי כוונה לטבילה מDAOORITIAKA אמר, כן לרבות חולוק עלי רוק לבבעלה חולוק, אבל בתרומה מודה לו מה"ת אינה תורה, לכן הקשהadam לא בעין כוונה מה"ת באיסור ברת, מכש"כ דלא בעין באיסור מיתה בי"ש הקל, וניחו דוידי ידע דברתורה וקדשים עשו מעלה לנומר דחווחק לחולין לא החזק למשער, ומינה נשמע דמה"ת באמת תורה לכל, ואייך עלה עד' דבר בתרומה וקדשים עשו מעלה לנומר דחווחק לחולין לא החזק לתרומה וגס לחולין, וכך מירי' דנאנסה לטבילה ללא כוונה כלל, וזה אפשר דמה"ת הוא, והני מעלות מירי' בשטבל בכוונה לחולין ולא למשער תרומה וקדושים, וכן קשי' לי לרבה adam לרבת לא בעי כוונה לבעלה הה' וה' כשכ' דלא ליבעי כוונה לתרומה מה"ת, ולידי' משמע לי דלא פליג רב אר"י, בתרומה כלל, ע"ז משני לי ר"ג וא"ל, בעלה חולין וחולין לא בעי כוונה כלל, אבל תורה בעי כוונה מדרבנן ומשום מעלה, ולפליג רב אר"י בתורתית אתה בתרומה ולבעלה, ומראש אני בעצמי כי לשון רבא וגם ר"ג דחוק, אבל לא מצאת מפלט אחר מחומר קושי' רשב"א וקושיתוי,ומי שכחו הרבה ממנה, יבו ואיתרץ הסוגי' בדרך יותר מרוחות, ודוק'.

ע"ב גמרי' היכי דמי נדה שנאנסה לטבילה וכו' אר"פ לר"ג בנפלת מן הנשר ולרבנן שירדה להקר, ופרש"ז זיל ולא לטבול, ונפלת כולה לתוכם המים עכ"ל וכל הרואה ישתומים, דמה בין זה לנפלת מן הרשב"א, כיוון דלמעשה הטבילה לא כיוונה כלל ודרך מתעסק נפלת כולה לתוכם המים, היכי מה שירדה להקר בלי טבילה, כוונת מעשה שהותס' ד"ה עון כרת, מהפכן דברי המקש שזוכה לו עון מיתה אסרת עון כרת מבעי, אבל הוא דחוק גדול.

זה לדברי הרשב"א ז"ל שם, עי"ש.

אבל אי קשי' לי הא קשי', דהא פסקינו בי"ד סי' קצ"חDKRCAH שפטותיה או עצמה עיניה, לא תלטה לה בטבילה, והוא מירא דר"י בנדזה דף ס"ז ע"א, ואיך יתקיימו הני שני דין, שלא קבעי כוונה לטבילה, ואפילו נפלת מן הגשר טהורה לביתה, והוא אכן למייחוש שמא קרצת שפטותיה ועצמה עיניה, ומסתמא כך הוא, דדרך ב"א לעשות כן, אם לא שכיוונו לשם בטילת טהרה, וכךDOI דבר שאינו במצבות, ש אדם אחר ידע את זאת, והי' נראה מזה ראי' לדעת הרמב"ם ודעמי' שגרשו שם בנדזה, ולית הלכתא הכל הני אמראי, והגנ"מ לטהרונות אבל בעלה לא כדרא"ל, עי"ש בתו', וא"כ ר"י לשיטתי' באמת בעי כוונה לטבילה, אבל אכן דיל' אוגף הטבילה אם לא קרצת שפטותיה ועצמה עיניה, אבל פסקינו כרב דלא כר"י דהתנס אל לא לטהרונות אבל בעלה לא, שפיר פסקינו כרב דלא בעי כוונה לטבילה, אבל לפ"ז פסקי השו"ע קשים, דהרי מזכי טורי לבוי תרי, לפסקוק כרב דלא בעי כוונה לטבילה, ולפסק דבקרצת שפטותיה לא עלתה לה בטבילה, ולא עוד אלא דם לרמב"ם קשה דהה אמרו במתני' שם ע"ז ע"ב וכמו בא גם כאן, דכל הני לחברותיהם מתקנות אותן אוכלות בתרומה, הרי דגס לנגב טהרות לא חיישין לкриיצ' שפטותיה ולעצימות עיניה, אם לא שנאמר כיוון דאיינו אלא מדרבנן, לא החמיר להאכיל להני נשים שאין בני דעת את התרומה, ואע"ג דאנו מצוין לשמר את התרומה מטומאה, מ"מ הקילו בהני נשים דאי"א בלאה, וудין הדבר צ"ע ודוק'.

ע"ש גמר' אל רבא לר"ג, לרבות דהה"ז, לעון כרת התרת איסור מיתה מבעי, אל' בעלה חולין ולא בעי כוונה, עכ"ל הגמ' והקשה הרשב"א ז"ל וממה פריך, הלא מצינן הרבה דברים DAOORITIAKA במס' נדה, שלא נאמרו אלא לטהרונות ולא בעלה מושום דעתהות חמיריו להו, עי"ש שנדחק מאד לישוב.

והנה לדידי יותר קשה, דהרי עיקר פלוגת רב ור"י בתרומה גופא הוא, דר"י סבר לי כתנאי דדרש וכבס שנית, מה ראשונה לדעת אף שני' לדעת, כמוואר لكمן בסוג'ו' וא"כ כוונה לטבילה DAOORITIAKA הוא, וכן כ' הרשב"א ז"ל, דלר"י בעין כוונה לטבילה מה"ת, וממיאלא דליך' לי' כיא חילוק בין קודש לחול, אבל רב בתרומה ולקודש נמי לא בעי כוונת טבילה מה"ת, ואינו אלא מעלה דרבנן, וכמבעואר ברמב"ם ריש פ"ג מאבה"ט דכוונה לטבילה בכל מעלות הווא ומד"ס, וסימן שם ,,אבל מדין תורה הוואיל וטבל העלים לנו הש"ס עיקר פלוגתת בתרומה גופא, אי כוונת טבילה DAOORITIAKA או מעלה דרבנן והעמיד פלוגתת, נדה בעלה, אבל לר"ג כספר החותם, דהשיב לו חולין לא בעי כוונה, הרי רבא לא על דין דחולין הקשה, אלא על דין דתרומה שהוא קל מנדזה למה בעי כוונה, והו"ל לתרוץ דתרומה וקודש עשו בהן מעלה, וכקושי' הרשב"א, וכמו דמצינן במועל' שבדנה דلتרומה מטמאין למפרע ולא בעלה, והותם לי' הא טעמא דחולין לא בעי כוונה, הון אמרה שהותס' ד"ה עון כרת, מהפכן דברי המקש שזוכה לו עון מיתה אסרת עון כרת מבעי, אבל הוא דחוק גדול.

עוד הקשה הרаш יוסף ז"ל, דלמה באמת לא נבעי כוונה לטבילה בתרומה וקדוש מה"ת, דהא لكمן רצה לילך שחיטה מטבילה לר"י דלייבע כוונה, ומתרץ הש"ס דשאני שחיטה דגלי' רחמנא מטעסק

אלו צ"ל דהא דקאמור רבא דבנשתחטה אחרת עמה, דלרבען פרה כשרה, בהמה פסולה, דוקא בפירה אדומה הדין כן משום דפסול בה שחיטתת אחרת עמה, משום אותה ולא אותה ואת חברתה, וא"כ כל שוחט את הפירה הרי הוא לגבי אחותה כייף כוונה, ולרבנן דבעין כוונה לשחיטה, "הה דהיפך כוונה פסולת, ובזה ילי" מה שיש להעיר על דברי רשי' ז"ל ב"ה ד"ה, שכ' ז"ל, "פירה פסולה מלחמת מלאכה האחורת ובהמה כשרה" עכ"ל, ותמה הראש יוסף ז"ל, למה לא פרשי' דמשום שחיטת שתים נסלה הפירה, ואני אוסיף לדקדק, למה הוסיף רשי' תוספת שאינו צריך, לכתוב דבנמא כשרה, דפשיטה ומה"ט גם רבא לא האזכיר רק פק פסול דפירה לד"ה, אבל בשורות דבנמא הוא מלatta דפשיטה, אבל לפיה האמור ניחא, דלאכו' הי' מקום לומר כיון דפירה נפסלת עי' שחיטתת שנייה עמה הרוי אכן סהדי דאיינו רוצה שתתכסח האחרות בשחיטה, אלא רוצה לנוחה להאכילה לעכו"ם או לכלבים, כי פירה אדומה דמיה קרים, ומהכי תיתי ירצה לפסלה בשחיטת הבבומה הללו, ונאמר DSTEMA CMFRESH דוחה לי' היפך כוונה, שלא תתכסח בשחיטה, וא Tat מהני נוחה להאכילה כנ"ל, אבל זה ליתא דאפיילו לא תתכסח הבבומה והתי' כנוראה, נפסلت הפירה עכ"פ מלחמת פסול מלאכה האחורת, ולכן הפירה לעולם פסולה, והבהמה כשרה, וזה נכון מאד בכונת רשי' ז"ל, וד"ק.

רשי' דה' ופירוט הרוי הוו בכ' יותן, ומקובלן טומאה מכאן ואילך, דஅשכחנה להו נפילת פירות (לפער' נראת להגיה נטילת פירות) ליטול ידו בהגבהתן, והוא לי' משקין שסופו לרצון וכוי עכ"ל, וכפי הנרא דלאיפך הווליל, דהוא לי' משקין שתחלתו לרצון, כי הרצון הוא כניסת ידי והיצאותו מן המים כדי שיזוחו, ושוב מכשירין את הפירות עעפ' שהמים שעל הפירות שלא לרצון המה, כי רק תחלת תליית המים בעין שי' לרצון, אבל נפילתן על הפירות אפיילו שלא לרצון מכשיר.

ועין בח' הרשב"א ז"ל, שהקשה על הרמב"ם בפי' ב' מטו"א, שפסק דבעין רצון בעלים דוקא, מהא דקנתני הכא ופשט מי שידיו טמאות דמשמעו אפיילו אחר שריאנו בעל הפירות, ועיין בכ"מ שם שכ' על דברי הרשב"א שאיו לדבורי הכרע, ואני תמה דיתור הי' להקשوت על הרמב"ם, דמקאנו מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפילת המים על הפירות, כל שתחלת תליית המים הי' לרצון, והרמב"ם דמציריך רצון בעלים דוקא, עכ' לשיטת' אייל דבעין רצון ומחשבה בשעת תליית המים מן המים, וגם רצון בשעת נפילתן על הפירות, עי' ב' בשחתת הראב"ד (ודבר ה'כ"מ שנס פלאים בעין, דהרי בפירוש' כ' הרמב"ם כן הלכה ג' שם בדין כופת קערה עי'יש') והאי רצון בתחלת תליית המים, ודאי דלא בעי בעלים של הפירות, דמה להני בעלים, עם ההני מים שעדיין לא נפלו על הפירות, אבל מה דמציריך הרמב"ם דעת בעלים, הוא ברצון השני שבשעת נפילת המים על הפירות, אבל הראב"ד וח"ש וכן רשי' ותוס' דפלייגו על הרמב"ם, וס"ל דכל שהמים נתלו ברכzon מכםשרין גם بلا שום רצון בשעת הנפילה על הפירות, לא שייך כלל דעת בעלים ואפיילו בהאי דין Adams אין תחלתו לרצון וסוף לרצון דמכシリים אז נמי רק מצד שהמים יהיו כתלושין לדעת בעין האי רצון, עיון בהשגה שני' של הראב"ד שם, וא"כ גם אז לא מצד הפירות בעין האי רצון אלא מצד המים שיתחשב עליהם לשום דבר תלוש, עיון לעיל דף ט"ז ע"א רשי' דה' לעין הקשר אורעם, וא"כ בעל הפירות לא שייך להא כל, אלא רצון של נתן המים כדי שי' להם דין תלושים לרצון, הרי דהאי פלוגתא שביבן הרמב"ם לראב"ד, אי בעין דעת בעלים דוקא, תלוי בפלוגתא השנייה אי בעין גם רצון בשעת נפילת המים על הפירות, ולכן יותר

להקר, אין במעשה ולא בគונתה עין טבילה כל גופה כלל.
אבל דע כי כמו דבשחיטה, اي לאו דאתא ההלכה להגבילה בהני דקדוקי שחיטה, גם על שחיטתה פסולה הי' שם שחיטה עלייה, כי ההלכה גורמת שאנו מחילין בין חתיכת טימנים בהקשר לחתיכת סימנים בפיסול, ואשר על כן סברנו רבנן דכונת חתיכת סימנים סתם נמי כוונת מעשה שחיטה מקרי, דלגביו הכוונה לא נחلك בין מעשה במעשה, כמו כן בטבילה טמאים, אמרה תורה ורחץ בשרו במים או במים יובא, לויל דרשת חצ'ל, "את כל בשרו" שהיה כל בשרו תחת המים ב"א, במשמעות לשון רחיצה במים, לא הויה מצין לחלק בין שרחץ כל גופו בפעם אחת במים, או שרחץ גופו וראשו בהפסקה, כי האי מושג בטבילה שלנו, נתהוו עי' ההלכה דבעין רחיצת כל הגוף תחת המים ב"א, ולכן לגבי כוונת ירידה להקר בILI השקפה על טהרה שציוויה התורה אלא נקיית הגוף מזוהמה, כוונת המעשה הכלולת כל מיני רחיצה ואין חילוק בין ב"א לשתי פעמים, והוא ממש כמו כוונת חתיכת הסימנים בשחיטה, ושומר לך הדבר הזה כי הואאמת לאミתו, ומופרשים דברי רשי' כפשו"ט.

אבל מה שיש להעיר על האי מירמא דר"פ הוא, דלפי מה שבארנו לעיל דגם לר"ג בעין כוונת מעשה הפלת הסcin עכ"פ, דכיוון דכתיב זובחת למצות, שמעין דעכ"פ כח אדם בעין, וממילא דבעין נמי כוונת לכך אדם, כמו' כהרשות' הרא"ש והרש"ב' א' שהבאתי לעיל דמתעסיק בכח אדם. לא יחשב עשיית אדם כלל, וכל זה בשחיטה דאייכא קרא דזובחת דמנין' ילפין דבעין עכ"פ כח אדם לעכובי, אולם בטבילה דאפיילו גל שנתלש ונפל על האדם ועל הכלים מטהה, הרה דלא בעין כח אדם כלל, ומה"ט בńפהlein מן הגיש נמי עלהה לה בטבילה לר"ג ע"ג דליקא בנפילה שום כח אדם, ודזומה בנפלה סcin ושהטה, וכיוון דלר"ג לא בעי בטבילה שום כח אדם ולא שום כוונת מעשה כוונת דרא"ג, מנ"ל דפלייגו רבנן עליו, ודבר זה צע"ג בעניין וד"ק.

ע"ש גמר' א"ר, שחת פירה ושות בימה אחורת עמה וכי', נשחתה אחרת עמה, לר"ג פירה פסולה בהמה כשרה, לרבען פירה כשרה בהמה פסולה, ויש לי' מקום עיון איך הדין בשתיו חולין, ונטכווין לאחת ושות התשנית, או שחתה שניהם לרבען דבעי להשתה, דהינו לחתיכת סימנים, מה דינה של השנית, ומדעה מיד רבא דינו בפירה אדומה ובהמה אחורת, שהוא הلقטה למשיחא ולא קאמר בשתי בימות חולין, נשחתה אחורת עמה, דר"ג כשרה גם השני ולרבנן השני' פסולה, לייא למשמע מינה, דבחולין לכ"ע שתייהן כשרות, דיל' דפסול פירה אתה רבא לא אשמעין דתלו בפלוגתא דר"ג ורבנן, וכך שאמור לקמן דLER'ג א' א' צטריכא לי', אבל לפער' נראת דבבמות חולין גם לרבען דר"ג אין לפסול השנית, דקשה מאי לומר דבמעשה אחת תה' אחת כשרה ואחת פסולה, וראי' להא יש להביא ממה שפסק הרמב"ם בפ"א הי' מהלי' שבת' דהוי לפניו שתי נרות דולקות או כבויות, נתכווין לכבות את זו וכבה את זו או להדילק את זו והדילק את זו חיב, שהרי עשה מן המלאכה שחשב לעשותה" עכ"ל, וא"כ פשיטה דבשחיטה נמי דיןaca דכל שנתכווין לשחיטה ע"ג דעתכווין לאחרת, ונשחתה חברותה דכשרה וממילא גם בנטחוו שנים ג' מהני כוונה להאחת גם לשניה, דלא אדע מקום לחלק בין שני דינים הללו, ואם נמים אנחנו בדברנו

זהו מטרפינו אם ניקב הושט, אפילו بلا שחה כשיורו שחיתה או ביקור, וזה דבר זר ולומר כן, ולא עוד אלא ד"כ איכא מקום להאייבע במ"ק ולהיפך ולומר, דילמא דוקא בשחה בין סימן לסייען דאיכא כבר שם שחיטה עליו וכאשר נבאר במשנה שאח"ז, אז איכא הא שיעורא לשהיי' אבל בפסק משלחות אחר מ"ק הוה טרפה מיד, וכן יש לתמורה לפי שיטת ר"ת דלעיל ל' ע"ב דס"ל דרבמ"ק קמבעי, טרפות דנקה"יו לא משחחת לה אלא בניקב ע"י קו"ז או חולה, אבל בגיןב ע"י סכין של שחיטה לא מיטרפ לעולם, משום דמצוי משלים השחיטה במקומות האני נקב, וזה דבר שאון הדעת סבלתו, ואין לומר דביסילק מחשבתו למגורי משלחות, אז מודה ר"ת טרפה הוה מהחמת נקה"וו, דהרי במשנה כתני השחיז הסכין וער ובא חבירו וחחת, הרי ע"ג דהראשו נתיאש משלחות עוד, מ"מ מצוי השני לגמור תוך שיעור שחהיי' הרי דהכל תלוי בשיעור, ואם נאמר במ"ק ליכא פסול שחהיי' ומ"מ כל שמתיאש משלחות נפסל מיד, מכש"כ בין סימן לסייען, למה לא נפסול אם הראשון מתייאש משלחות, אלא דעתך יש לישיב כמש"כ לעיל, דכל שחחת סימן אחד שם שחיטה עליו, וכך מצוי גם אחר לגמור השחיטה תוך שיעור שחהיי', ולא איכפת לנו מה שהראשו מתיאש משלחות עוד, משא"כ ללא עשה רק נקב בושט, כל שסילק ידו ומהשבותו משלחות גרע טפי, ולא מצויתו אחר לגמור השחיטה, אבל האמת אינו כן, אלא כפי אשר נבאר לך בזה.

ד"הנה כבר ביארנו בכמה מקומות במס' זו, דבנחרה במדבר שהותם להם, הי' צריכין מיתה מהחמת הנחרה, ולא אישתר להם מפרקסט אחר הנחרה, ומעתה אני אומר דכל שנחרה ולא מתחה תוך מעלי"ע הוה נבלה, דמייהה שלחיטה תוך מעלי"ע לאו מיתה שע"י הנחרה והו, אלא נרמא בעלמא, ודבר זה נלמד מדין עבד לנעני, דאמירה תורה אם מות תחת ידו נוקם ינקם, ואם יום יומים עמוד לא יוקם, וזה מעלי"ע כפי דרשת חז"ל הרי דכל שמת חוץ מעלי"ע של ההכאה, מקרי מות תחת ידו, וכל שמות אחר מעלי"ע, לאו מעשו ממש הו, אלא כמו הגרמותו וכן אני אומר בנחרה, כיון דבעין מיתה שע"י הנחרה, בעין המיתה תוך מעלי"ע, למען תהיה מיתה תחת יד הנחרה, אולם בשחיטה כיוון דהיא מורתת מיד, עוד קודם המיתה, לא איכפת לנו כלל אם יומים יعتمد חי, דהרי איפילו בן פוקעה וחורש בשדה כמה יחשב, אחר שנשחטה אמו, אמנים אם השוחט ישחה במעשה השחיטה יותר מעלי"ע ג"כ נבלה הוה, ולא על חנים אמר רבא בגמ' דשוחט בסכין רעה, אפילו מוליך ומביא כל הימים כלו, ושיעור זה דוקא, ולא יותר, כי בשוהה יותר מעלי"ע קודם גמר, בטח כח האדם דבעין בשחיטה, דהרי ההתחלה היה קודם מעלי"ע של הגמר ולא מצטרף, ועיין עוד לקמן במשנה הבאה מה שכתבנו שם בעניין זה, ומעתה נאמר דאי לאו ההלכה על פסול שחהיי' הינו מכשירים לגמור השחיטה גם אחר שפסק, תוך מעלי"ע כמו בمولיך ומביא דמצוי מאריך כל מעלי"ע, ואתה ההלכה דכל שפסק משלחות בשיעור שחיטה או ביקור, הוה פסול בשחיטה, ומילא מתיישב שפיר גם שיטת ר"ת דפרש האיבע על מ"ק, דאפשר שלא פסלחה שחהיי' אלא בין סימן לסייען, אבל במקצת הושט אוילי מצוי גומר תוך מעלי"ע אבל לאחר מעלי"ע פשיטה דטרפה, אלא דמ"מ קשי' לירש"י על שיטה זו,adam נאמר דכל זמן שלא שhot הרוב אין שם שחיטה עליו לפסול בשחהיי' אז אפילו بلا שיעור שחהיי' כל שסילק ידו ומהשבותו משלחות עוד, נימא טרפה הוה ודוק'.

ע"ש במשנה ר"ש אומר כדי ביקור, ובגמ' מפרש כדי ביקור טבח חכם, ועיין בפיה"מ לרמב"ם כדי ביקור על הסימנים אם נשחו רובן, ועיין לעיל ד"ה ע"א איך ישבתי דעת הרמב"ם, שלא ד' דלא קשה עליו מן הסוגוי', ואדרבה שטתו מוכרת, ע"ש

הו"ל להרשב"א להציג על הרמב"ם ולומר דמכאן מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפילת המים על הפירות, כי הוא העיקר ומילא בטל מה שהצריך הרמב"ם דעת בעליים, דהא כאן לא חישב כלל על הפירות, לא הבעלים ולא האי טמא שרוצה להדייח את ידיו.

אבל המעניין ברמב"ם יראה שנשמר מקושי' זו ד"ל שם בה' י"ד פירות שנפלו לתוך המים ופשת ידיו ונטلن לא הוכשרו, ואם חישב שיידחו ידיו, הוכשרו במים שבידיו שהמים שבידיו ועל הפירות הרי הן כתלושין ברכzon"ע כל' הנה תראה דהרמב"ם שינה מלשון הש"ס וכ' ופשת ידיו ולא כ' מי שידיו טמאות, והוא כדי שלא נפרש דעת אדם דעת מאן, אלא על הבעלים קאי, והנה ידועה סברת פסיק רישא במעשה שבת, דכל שמתכוין לדבר אחד וע"כ נעשה עוד דבר אחר הרי הוא כמתכוין לשניהם, משום דא"א זה בלא זה, וא"כ מי שמעלה פירות מתוך המים כיוון דא"א להעלתו בלי מים שעיליהם אין להקל ולומר דכיוון להעלות רק הפירות ולא המים שעיליהם, ولكن לדעת כל הני הראשונים גם בחולקה הראשונה דפשת טמא את ידיו להוציא את הפירות הי' להם שפיר הקשר מים, כי כמו שהעללה הפירות לדעת, העלה המים שעיליהם ג"כ לדעת מכך סברת פסיק רישא, אבל אכן בעין גם נפילתן המים הוה לדעת מושום פסיק רישא, אבל אכן מעשה המורה על רצון ודעת שיתחלחו הפירות מן המים, אבל בחולקה שנייה שבשביל שיידחו ידיו פשת את ידיו הרי דהעללה מים בידו לדעת ורצון, וכיון שהעללה הפירות עליהם וא"א שלא يتחלחו ע"י המים שבידיו הרי איכא פסיק רישא גם לזה ושפיר הוכשרו, וכן קושי' הרשב"א נתהפק עליו ועל דעתם'adam ניחא דלא בעין בعلים ע"כ מושום דסיגי ברכzon' תחללה על תלישת המים, וזאת איכא גם בחולקה הראשונה, בטמא שפשת את ידיו ליטול הפירות, ומושום דא"א ליטול הפירות בלי מים שעיליהם, ודוק'.

ד' ל"ב ע"א נגמר נשחתה בהמה אחרת עמה לר"ג פרה פסולה בהמה כשרה וכו'. הרמב"ם בפ"ד ה"ח מהל' פ"א פסק, דבנשחתה אחרת עמה כהו נחתק דלעת עמה כשרה, וככתוב ה"כ מ"ע"כ הי' לרבינו גירושא אחרת בגמ' והוא, דבנשחתה אחרת עמה לר"ג שתיהן כשרות, וע"ז פריך הש"ס פשיטה, וكمשי ס"ד א"ד דאותה אמר רחמנא, ולא אותה ואת חברתה, ואיפילו בהמת חולין קמ"ל, עיי'ש. והנה לפע"ד גירסת הגמ' דילן באמת תמורה מאד איפילו נימא דקרו דאותה ממעט גם בהמת חולין, מ"מ עדין מנין לנו Adams נשחתה מלאיה דרך מתעסק, דפושלת את הפרה, ולמה לא נאמר דחברתה דומי' דידה מה היא בכוננה אף חברתה נמי בכוננה דוקא, דהרי ושחת אותה כתיב והאי שחת ע"כ בכוננה, ומילא דהדיוק ולא אותה ואת חברתה נמי בכוננה, אבל לא בנשחתה ממילא, דלא קרין בה ושחת את חברתה, אלא ונשחתה, וכליישנא דרבא, ומ"ל למעט גם את זאת וגם הסברא נוטנת, דמ"ש פסול מלאכה, דזוקא בחתק דלעת עמה מדעת פסלה, אבל בנשחתה עמה שלא מדעת אינה פסלה, ולמה בשחיטה לא נאמר כן, דושחת כתיב ואב בנשחתה עמה שלא מדעת, וכן יפה פסק הרמב"ם דלא כי אי שקליל וורי' בין שהי' הגירושא הללו לפניו לא, כי כן דרכו של הרמב"ם בהרבה מקומות לדחות שקליל וורי' שא"א להעמידו בחלהכה ודוק'.

ע"ש משנה, נפלה סכין והגביהה וכו' אם שחיה, כדי שחיתה פסולה, ויש להעיר לפי מה ש' רשי' ז"ל על האיבע דשחה במילוט סי', דבמילוט קמא לא מצוי מיבעי דמן'פ' מיטרפ, דכיוון דשחה איזיל לי' מעשה קמא, וא"כ פסול שחהיי' דאתא עליו ההלכה להקל אתה, דלולי ההלכה, מיד כישsilק את ידו מן השחיטה

לכולה בפיסול, אבל דאי'כ לא נתиישב לו איך עלה ע"ד ר"ע לומר אדם פסק או עקר כל הסימן, ורק אחד מן הסימנים שחת, ולא עוד אלא אדם שחת רק ס"י אחד והניתן שניים, והמתינו לה עד שמתה שתה'י ג"כ טהורה מנבלות, ועיין בהגנות המהרש"ש שישב על מודוכה זו, ונדחק מאד בישובו, ועוד זאת נפלא ממני מה בעי ר"ע, באמרו והמתין לה עד שמתה, דהרי בכל נבלות דעתמא בעינן מיתה ממש, וכל זמן שפרקסת אינה נבלה לטמא כמבעור במשנה דערו ורוטב, והרי לעיל בפ"ק קתני שחיטתת נקרי נבלה ומטמא במשא, ולא הוצרך לומר והמתין לה עד שמתה מרוב פשוטתו דעד שלא מתה אין כאן נבלות, ואיך נאמר דהאי והמתין לה עד שמתה שfat יתר הוא לא צורך, הלא דברי התנא במשנה ספרורים ושקלולים הם, לא פחות ולא יותר, גם הלשון „והמתין לה“ הוא משונה וכי לא די אם ה"י אומר „ומתה“ אם רצונו לשול של אמר שקדום מיתה תה'י נבלה ומטמא.

אבל ביאור דעת ר"ע קודם חזורה תמצא בארככה בפתחה עיקר אי' וב', ותמצית הדברים כי במדבר בין נחירה ובין שחיטה לא היו מתירין מיד, אלא ע"י מיתה, ותוך מעל"ע של מעשה הנחירה והשחיטה, וכאשר התבנו לעלה, וממליא לא ה"י שיעור בנחירה ושהחיטה כמו מן הסימנים צריך לחותך לכל שעשה המעשה המmittה דהוא סימן אחד עכ"פ, ומטה על ידה תוך מעל"ע כשרה, ורק אחר שנצטו על זביתות חולין ואיתסר להם הנחירה בלאו דנבלה, ומתהcls גם היותר פרפרקסת, דהשחיטה מותרת מיד, לעומת זאת איקבע שיעור ב' ס"י בבהמה וס"י אחד בעוף, ומעטה סובר ר"ע, ניהו דלענין אישור אכילה בעינן עתה שני סימנים להתריר, אבל לעינן טומאות נבלות, די סימן אחד בשחיטה לטהר, כמו שהשחיטה שבמדבר לא ה"י יותר מס"י אחד בהכרע, כל שמתה בו תוך מעל"ע, וכן בבדיקה גדול קארם, „והמתין לה עד שמתה“, ר"ל שמתה תוך מעל"ע, אשר ע"ז מורה לשון „שהמתין לה“ שהמיתה קרובה לה עד שיכול להמתין עלייה, אבל אם שחתה למות עד אחר מעל"ע גם ר"ע מודה דנבלה, וכן אם הרגה בקופץ אחר שחיטת ס"י אחד כיון דלא ע"י מעשה בסימנים מותה, נבלה הוות (ובמ"א נסתפקת בדיין זה), ואם תרצה לעמוד על עיקרן של הדברים למוד העיקרים בפתחה שליל ודוק".

ע"ש גמר' ורמיינהו, א"ט בבהמה נקה"ו ופסה"ג וכי', הנה בסוגי' זו יש מבוכה גדולה, ובבה נשרשת הפלוגנתא הנגדולה שבין Tos' וייתר הראשונים שנמשכו אחרים, ובין הנשר הגadol הרמב"ם ז"ל. והאחרונים ז"ל במחכ"ת לא ירדו לסוף דעת הרמב"ם, עד שהפרמ"ג העמקו והבקין הנורא, בפרט בהלכות אלו כתוב בס"י ל"ג בשפ"ד שלו אותן ה', דהא דמוסכם מכל הפסיקים דנקה"ו נבלה ואין שחיטה מועלת בו, לא ידע מקום لها בש"ס, ומה דעתן ה"כ"מ הסוגי' דהכא, הלא רק בפסה"ג אמר ומשום דכמאנחא בדיקולא דמי, דהסימן עצמו ודאי כמבד"ד (וכוונתו על הרשב"א שכותב כן בסימן עצמו, גם מאן דיל"ה הא דר"ל דלקמן דרייה כמבד"ד מודה) וכן גם בעוף, כיון דשניהם ראוים לשחיטה בעין, שפיר היה פסוקת הגרגורת או הושט נבלה, אבל נקה"ו מ"ל, ואח"כ הביא מותס' בכוורות דרואה דנקה"ו אוינו אלא טרפה עי"ש שישים ו"ל, „גם מקור הדין דנקה"ו הוה נבלה לא ידענא מנין לנו" עכ"ל ובהגנות ק"ז רעא"ג ז"ל על הי"ד ציין לנו תוספתא מפורשת, אומרת דנקה"ו ר' רק טרפה ולא נבלה, גם בהא מלטא דנקה"ו הוה נבלה מחיים כמש"כ הרמב"ם, נובכים האחרונים ז"ל בפירושו וטעמו, עד שבא התב"ש ז"ל, ומחלוקת בין אישור נבלה לאכילה, ובין טומאת נבלה, ולזה הסכימו כולם, אבל באמת במכח"ת דבר בטל הוות, וכאשר מוכח מסוגי' דמסוכנת ל�מן لكمן ל"ז ע"א וכמו שהעיר על זה

היטב, ועתה אני מוסיף להוכיח דא"א לפרש כדי ביקור הסכין, כריש"י ויתר הראשונים חדא, כיון שלא הזכיר התנא בשום משנה דין בדיקת סכין, וצרכיך לבדוקו י"ב בבדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, איך יתנו שייעור לשהיי בבדיקה סכין שאין אתנו יודע עד מה ויתלה תנוי בדלא תנוי, שנית הלא מסתמא גם שייעור שהיי הללמם"ס הוא כאשר שייעורי התורה, וא"כ צרכיך לומר גם אופן בבדיקה סכין כמו וכמה אמוראי, ולכן פליגנו לעיל דף י"ז ע"ב באופני הבדיקה כמו וכמה אמוראי, וכן דעת רשי"י ויתר הראשונים בזה נפלאים ממוני, אבל ביקור סימנים בשחיטה מצומצמת הוא דווריתית וכאשר ביארנו זאת שם במקומו, ושפיר נתן שייעור לשהיי כדי שיבקר הסימנים בשחיטה מצומצמת אם צריך להוציא עוד, או אכן רובה וקשר ללא תוספת, ואע"ג דרלטמב"ס בעין לכתבה כל הסימנים מה"ת, מ"מ בשאיינו רוצה לשחות יותר נותניין לו שייעור לבדוק בסימנים, ודוק".

ע"ש משנה שחט את הושט ופסק את הגרגרת וכו', או שחט אחד מהם והמתין לה עד שמתה וכו' ישבב אומר נבלה ר"ע אמר טרפה, כלל אמר ר' ישוב וכו' והודה לו ר"ע עכ"ל המשנה, פלוגתא זו הוא יסוד המסכתא שבענייני שחיטה, וממנה משתפים דינים ודיני דין, וכר"ע קודם חזורה נשנו כל המשניות ולא רק משנה דאי"ט, וכמסיק ר' יוחנן לקמן, אלא כאשר הראייך עד הנה ר' יוחנן לא אמר א"ב וכסה"ד, כולם נשנו כר"ע ואשר תראה גם בפרקם הבאים א"ב וכסה"ד. קודם חזורה לו ר"ע, קודם חזורה, כי לא נתקבל בין החכמים האי מאמר דהודה לו ר"ע, אלא אחר זמן רב בדורות שאמר רב, כי כאשר הראייך לעיל גם ברייתא דרבבי, דתני כאשר צויתיך מלמד שנצטו משה וכו' שלא הזקירה hei המשנה הל"ש, נשנית כר"ע קודם חזורה עי"ש. לכן צרכיך אנו למשכנא נפשנא כדי להבין שיטת ר"ע קודם חזורה, אשר כל אנשי חיל לא מצאו פשר דבר, דהא דלא ידע או דלא רצה לקבל כללא של ר' ישוב שאמר משום ר"י, לכל שנפסלה בשחיטה נבלה, מובן היטב, כי לולי האילכה לא ה"י עליה ע"ד שום אדם לדzon נבלה כל פסול בשחיטה, כיון שריאינו שהנחרה מטהרת מדי נבלה במדבר, דהיא אסורה להם טרפה ונבלה, אבל בשאר נחירה אישתירי להם, והיינו אמורים כי נבלה לא נקרה אלא מה שמתה מלאה או הרגה בkopf, שלא בדרך המmittין לצורך אכילה כדעת הרמב"ס, ולදעת רשי"י ותוס', גם נחירה בסימנים דוקא, שבכל נשפק דם הנפש לחוץ, אבל מי נשפק את הדם ע"י נחירה בסימנים לצורך אכילה, אין זה נבלה אלא בשאר נחירה דאיתשר להם במדבר. - ומה נתחדש להם כנסכו לא-ארץ, מצות דאיתשר להם בשחיטה, ע"י האי מצווה נאסר להם בשאר נחירה, וא"כ מאז עשה דזובחת, והלא שאותו מיאר לא-ארץ לאו הבא מכלל עשה, והלאה מי שאוכל בשאר נחירה עבר אהאי לאו הבא דרב שאמיר ר' ישוב אבל אלא דນבלה מאן דCKER שמי, אלא דההילכה שאמר ר' ישוב משום ר' גליה לנו דלא די שכל שנפסלה בשחיטה אסורה מקרא דזובחת אלא דגם נידון נבלה שמתה מלאה ומטמא במ"מ, ור"ע דלא ידע או לא רצה לידע מהילכה זו, ממילא סובר אכן אלו איסור עשה דזובחת, וטרפה שאמר נאמר דלשון מושאל הו, ואסורה קארם. כך היה לא-ארץ דזה ע"כ ליתא דהרי ר"ע גופא רק בשחתת ס"י אחד בהקשר שחיטה קארם, אבל בפסק כל השנים בפיסול שהיא נחירה ממש מודה שהיא נבלה, וע"כ צרכיך אנו לומר דיל"ע, האי לאו דיל"ת כל נבלה הנאמר בפ' ראה לאחר שנצטו על הזביחה עלبشر נחירה נאמר, וכאשר ביארתי זאת בראיות ברורות דכו הוא, עיין בפתחה עיקר א' וב', וא"כ צרכיך לומר, דהאי אילכה דר"י לא אצטורך אלא אמkeitת השחיטה בפיסול, כי לולי הילכה הללו לא הינו יודעים דמקצת בפיסול נידונות ככולא בפיסול, וכאשר נבואר את זאת לפניו בפיגותא דר"י ור"ל لكمן דפליגנו לפרש הא מלטא דמה בין מקצת בפיסול

במקום חתק לשלא במקום חתק, הינו בגרgorת דשם אין חילוק, כיון דכל שנפסק פ"א הוה כמנה בדיקולא, אבל בשוט ודאי קם ה אי חילוק, ולכן ההלכה של ר' יהושע שפיר מתרеш גם על מקצת פיסול בשוט, וא"כ הש"ס גם קודם שחידש ר' תירוץו להחק בין מקום חתק לשלא במקום חתק ידע את זהת לגבי ושת, ולכן לא פריך רק מפסה"ג, או נאמר דפרק נס מנקה"יו אבל לאחר שתירץ ר' לחلك בין מקום חתק לשלא במקום חתק לא נשאר רק הקושי מפסה"ג דבזה נדחה החילוק מכח אייך דר'ל, אך אמר דရאה כמדמ"ד אבל לגבי ושת, גם תירוץ שפיר ור'ז' הוצרך לתרץ כאן קודם חרזה וכאן לאחר חרזה ממשום פסה"ג כי גם הוא מודה דעתך עכ"פ הקנה בעצמו מבד"ד וכמוש"כ הרשב"א צ"ל, כך מתריש הסוגי לפי דעת התוס' ויתר הראשונים צ"ל אבל א"א להעמיד שיטות אפלו אם נקבע כמה וכמה דוחקים, וכאשר באර זהה.

א' תירוצים על קושיהם, דהש"ס פריך דהוא"ל למייר עיקר האיסור שהוא נבלה, הוא יותר מדויק וא"א לקבלו בשום אופן, דהרי התנא מונה והולך הנני ח"י טרפיות שנמסרו לממ"ס, ושם ודי נאמר גם נקה"וו ופסה"ג בין הטרפיות, ולמה ישיל אל אותם שלא למונותם, מפני שאח"כ חל על אליסור טרפה גם איסור נבלה, ולא עוד אלא דברו"ת כת"ס הנ"ל מוכיחה מגמ' זבחים דלא חל נבלה אטרפה, וכן כתוב הננו"ב דאיסור נבלה לא מוסף ולא כולל הוה על איסור טרפה.

ב' התוס' בעצם הרגישו, כי ממה דדרשו בזכחים ס"ט ע"ב נבלה וטרפה לא יاقل, על נבלות עוף טהורה, דיבא עוף טמא שאין במינו טרפה, מוכח דכל שא"א לשחתו אין בו משום טרפה, וזה האמת וכאשר נבואר בשיטות הרמב"ס, אבל התוס' נדחקו לפרש האי דרשיה, דין במינו טרפה לחוד קאמר,ומי יכול לסבול דוחקizia, הרי זה מקרי אין במינו טרפה, משום דלאחר מיתה יתוסף עליו גם איסור נבלה, ואיה מרמז זאת בקרא דכתיב נבלה וטרפה, ואדרבה יותר מסתבר לומר דنبבלת עוף טמא מيري, דאית ב' תרתי נבלה וטרפה לעולם, כיון דין במינו שחיתה - והמעין בספרא במקור האי דרשיה יראה בלאייה, דין מקום לפ"י התוס' כלל, דשם פליגו ר' יהודה וחכמים בפירושו דהאי קרא, ר'י דרש נבלה, יצא עוף טמא דאסור משום טמא ולא משום נבלה, דס"ל א"א ח"ע, וטרפה אתה על שחותו, שאין שחיטתו מטהר טרפות עוף טהורה מטומאת נבלה, וחכמים שהוא ר"מ דס"ל אחע"א דרש, נבלה שיש במינו טרפה לאפוקי עוף טמא שאין במינו טרפה, ומעתה אי כפירוש התוס' דין בו טרפה לחוד אלא גס נבלה, מהו לי טרפה, דהא מנבלה לחוד הוה מצוי למדרש מי אסור משום נבלה לחוד, לאפוקי עוף טמא דאית ב' תרתי משום טמא ומשום נבלה, כמו שדרש ר'י מנבלה לחוד, וזה ראי ברורה נגד הפירוש של התוס'.

ג' רבא מפרש אלו אסורות קטני, יש מהן נבלות ויש מהן טרפות, ויפה דיק הכת"ס הנ"ל מדאמר, יש מהן בלשון רבים, גם נקה"וו בכלל הנבלות ולא רק פסה"ג, ואני מוסיף להקשوت מכך להגיה אלו אסורות קטני, מוכח נגד התוס' דס"ל דנקה"וו ופסה"ג טרפה נמי הוי, דין"כ למה לי להגיה דאלו אסורות קטני, דשפיר קטני אלו טרפות, דהרי אמת כן הוה דטרפות הוו, אלא דיש מהן, שהם גם נבלות, והכי הוליל אלו טרפות, אלא דיש מהן גם נבלות, אבל לעkor אלו טרפות ולהעמיד במקומו אלו אסורות,

הוא ללא צורך, גם זאת הוה תשובה נצחית נגד דעת התוס'.

ד' ר'ל מתרץ כאן ששחת במקומות חתק וכו', ופרק הש"ס,ומי אר"ל הכה, והוא אר"ל וכו', וכותב הרא"ש צ"ל, דר"ל שאמר שני

הלב אר"י שם, ואני הראיתי, כי מפורש יוצאה מפי הרמב"ס גם איסור אכילת נבלה ליכא עד שמתה הבהמה ממש עיי"ש.

אבל הט אזך לשמו פירוש הסוגי ואיך יוצא ממנה כואר נוגה שיטת הרמב"ס צ"ל ותחלה נבואר איך מתריש הסוגי לדעת התוס' ואסדר הקושיות שנטקשה על שיטתם, ואיך יairo עיניך לראות או בhir בפירוש הסוגי לדעת הרמב"ס צ"ל.

הנה לדעת התוס' לאו דטרפה ולאו ד Nebula תרי לאוין נפרדים הם, וכל בהמה ועוף שנטרפו הרוי תל מיד לאו דטרפה עליהם, ואם אח"כ מתו ללא שחיטה חל עליהם הלאו ד Nebula, והביאו ראי' לדין זה מסוגי' דמסוכנת לקמן, ותירוץ בדוחק הסוגי' זבחים דז' ט דלא משמע הכי, ולכן קשי' להו מה פריך הש"ס מהא דמנה נקה"וו ופסה"ג בתוך שאור ח"י טרפיות הא ודאי אכן לאו דטרפה עליהם, אלא דבפסה"ג שוב א"א לשחות, וסופו להיות נבלה בין אם תמותות שהיא ובין שחיתה אח"כ, כי הגרגרת שנפסקה הוה כמאן דמבד"ד ואין שחיטה אחר פסיקה, וכן מבואר ברשב"א בתויה"ב דכל שנשחט הסימן, כמוון בדיקולא דמי' אפיילו למאן דוחוק על ר'ל דלקמן, בשחת הקנה ואיך נקבה הריאת, כי הסימן עצמו לכ"ע מןחא בדיקולא אחר שחיטה שנפסק פ"א, וכן פסקו בפשיטות הש"ך והטו"ז בסע' כ"ו ודוחו דברי הב"ח שמסתק אס לסמוך ע"ז למעשה עיי"ש, ולפ"ז קושי' הגמ' לא הי' אלא מפסה"ג, אבל נקה"וו, הלא אינו מעכבר מלשחות שחיתה הוגנת ולמה תהי' נבלה, ועיין בשו"ת קדושת דודי בעל הכת"ס צ"ל סי' כ"א שמספרש ג' ב' דעת התוס' דקושי' הגמ' רק מפסה"ג קאי, אבל דרוצה לדוחק להשות דעת התוס' עם הרמב"ס דנקה"וו הוה נבלה, אבל זה ליתא כאשר תראה כי הא דנקה"וו נבלה תלי במה דכתוב הרמב"ס דהוה נבלה מחייבים ולא טרפה, ומאחר שההתוס' כתבו כאן בפירוש דמחייבים אין כאן אלא טרפה, ממיילא לא מצי סברנו דנקה"וו הוה נבלה, דהרי שפיר מצי שחט לעמלה או למטה מון הנקב, הון אמת דלפי מה שהבין הראי יוסף דעת הרמב"ס דנקה"וו נבלה מה שמוס דכל טל טרפות בסימנים מקום השחיטה חמורה וועשה נבלות, ה' מקום לומר דגס התוס' אית ליה הכי, אבל מי יכול לקבל צואת, דעל סברא קלישטא בלי יסוד ושורש נבנה דין דנקה"וו נבלה, שיוציא מזה הרבה קולות כמו לענין או"ב דMOVOR לשחות אחרים, וגם שורפין את התרומה על מגעה נבלה צו, ואני לרוחא דמלתא הוכחתי דסבירת הראי יוסף ליתא ממה דמנה הרמב"ס נתחלפו עורות הושט בין העין טרפיות, ונקבה כנפה וחסרון כאיסור בגרgorת לא מנה, והרי אלו על שם שסוף הגרגרת לפ███ ברובו טרפה, וכמיש"כ התוס' והרא"ש שם בפ' א"ט, ומ"מ לא מנאון הרמב"ס ברכך הטרפיות, אלא הוה נבלה כמו פסה"ג וא"כ מהו מנה בשיט נתחלפו העורות בתוך הטרפית, ולמה לא תהי' נבלה כמו נקה"וו, אם נימה דכל טרפות בסימנים חמור והוה נבלה, אלא ודאי דזה ליתא, וטעמא אחרתיא את לרמב"ס בזה, וכאשר תראה בביורוני, لكن בהא סלקין דלדעת התוס' קושי' הגמ' ה' רק מפסה"ג, אבל נקה"וו לעולם רק טרפה הוה, כמו דמשמע נמי מתוס' בכוורת שהביא הפרט"ג, והוא דקאמר ר' יהושע במשנה כלל, דכל פיסול בשחתה נבלה, והוא לא דוקא בסיכון כל פיסול שחייב חוץ מהגרמה, ס"ל להתוס' דזהו מפני שבמקומות החתק הרוי נגמר הרוב בצרור הפסול ולדעת התוס' ה"ה אחר שחיטת רוב הסימן הוה כמנח הנשחת ולומר דחזק מן הנקב אכן רוב נשחת בהசשר, لكن לצרפו לרוב נבלה, אבל אם שחט שלא במקומות הנקב, שפיר מטהר האי שחיטה מיד' נבלה, והוא דחחה הש"ס האי דר'ל, דמחלוקת כן, בין שחט

שנפaskו הרי הוא נchorה והוא בלao דל"ת כל נבלה, וממילא דשוב לא מותCSR ע"י שחיטה, וניהו DCתבנו למעלה דLR"ע גם ס"י אחד סג' בנחירה כמו בשחיטה וא"כ א"כ מטהר ר"ע ע"י שחיטה ס"י אחד אחר שכבר נפסק ס"י אחד והוה שחיטה אחר נהירה, הלא תנאי התנה ר"ע בדבר „והמתן לה עד שמתה“ וכאשר ביארנו הינו אם מתה תוך מעל"ע, וכן בסתם אין בכך ס"י אחד בלי שפיקת דם הנפש להמית את הבהמה DNפי' חיותא בתוך מעל"ע, שכן לא KMטמא ר"ע בשחתת ס"י השמי אחר פסקות ס"י הרשות, אמנים ר' ישבע הביא הלכה MPI ר' יהושע, DCל פסול בשחיטה, ואפי'ו במקצת הסימן זהינו בשליש אמרצעי של הגורת, ומ"ק דמונח בDIkolא דמי, ולמה לא אמר דמונח דהדר BI, אלא DHתס' הלא סברו CMS'כ הרשב'א, DLגבי הסימן עצמו צ"ע מודים דהוה CMDmb'Z, אבל אז יותר תמורה, DLמה הביא כלל האי MIטרא דר"ל DHחות תירוצו, שאין מהו הוכחה DFAש דהדר BI וכלהכתא, ועוד דגוף תירוצו UC'P לא נדחה, והו"ל להקשות סטם, כיון שכבר נפסק הקנה, מה בין מקום חתק לשלא במקום הש"ס, גם BI מירא DR"ל DCל שנפסק הקנה פ"א שוב הו"ה מב"Z, והוא TIמא רבתא לשיטת התוס'.

שיטת הרמב"ם ז"ל:

טרם שנבו לביאור גוף הסוגי צריכין להקדמות מילון על כלל עני שחיתות וטריפות, כפי אשר ראהו הרמב"ם ז"ל בעני SCCו ורוחב בינתו.

בריש' א"ט ובפתיחה עיר י"ד BIארתי כי לדעת הרמב"ם כל hei ח"י טריפות שננה התנה שהמה מהללם"ס, אין לוקין עליהם, אלא די' דברי סופרים יש להם משום דלא בא הלכה לפרש הקרא אלא להסיף עלייו, דטרפה המפורש בקרא, היא הנטהה למות, DHתנו מסוכנת ע"י מכיה שאין לה תרופה, אשר זאת אומדים הרופאים בכל זמן לפי מעמד חכמת הרפואה, כמו ברוצח, וההלכה דלא בעי נתחה למות, ולא אימוד הרופאים בכל פעם לפי הגוף המוכה והמכה מעמד החכמה, הוא חומו רבתא, שהוסיף ההלכה על הקרא, אשר אין לו די' פירוש הקרא, אלא הוספה על הקרא, אין לוקין עליה, וכן כתוב הרמב"ם בפירוש בספר המצות שלו, די' BIח"ט אלא אסור DRben, והתפארת ישראל בריש' א"ט היביאו, וכתיב דבחיבורו יד החזקה חז' מניה, ואני הראי דנהפוך הו, כי אדרבה חזק את הדבר בכל פסקו, עיין בفتיחה היבט ותמצוא עוגן, וא"כ נקה"ו ופסח"ג כשר טריפיות אס הולכת ואוכלת כשאר BRיות אין בה אלא אסור טרפה שאינו מפורש בקרא ואין לוקין עליו, אם שחטה CRאו אפילו בפסח"ג, כיון דaicא ושג' לר"ע קודם חזקה לטהר מיד' נבלה, ואין לומר דהא בעין UC'P BI היסמין לכתלה, וממילא ראות לשחיטה בעין גם לעכב, כי גם הקנה הנפסק ראוי להשחת במקומות אחר, כי אכן לית לו הא DR"ל DCבנסק הקנה CMDmb'Z, וכאשר BIארתי זאת בדור כשם בחררים, כי חיבור הקנה בשאר האברים כמו קנה לושט, ולמטה עם הכרשתה חזק מאד גם יכול להתרפא כאשר עינינו רואות מעשים בכל יום ואיך נאמר ע"ז דהוה מאן דמונח בDIkolא דמי, ולא עוד אלא אפילו בפסקת שני היסמין שכ' הרשב'א דאי לכ"ע כל האברים הפנימיים מב"Z, BIארתי דזה ליתא, והראי' DNיטל הלב הויה כניל' הרаш מותה ומטמא מיד, וא"כ כל שעשחת שני סימנים הרי הלב CMDmb'Z, ואכן אמרין DMפרכסת לאח"ש הרי היא חי לכל דבריה, ותיתני לי שכונתי בדבר הזה לדברי CHודשי הר' ז' ז'ל כאן בסוגי' קמן ע"ב, אלא DCבר כתבנו למעלה דהלהלו DLית כל נבלה ABSHR נהירה ATA, וכיון דנהפוך בסימנים כל

הגמר שחיטה, ואם הוא בפיסול הוה כנחירה, ואולי בסימן השני אחר שחיטת הראשון גם מקצת בפיסול פסול, דלוליז את, הלכה למה לי, אלא דלא ידעתי איך יפרש רبا המשנה דאי"ט בעוף דקתוני ג"כ נקה"יו ופסה"ג, הרי יאמר דפסה"ג בעוף לאו נחירה מקרין, הלא פסולו כמו הקשרו, ולאחר הנחירה איך תחני שחיטה, וילוי" דלפי מה שביארנו לעילadam שהיתה מעל"ע, לאו נחירה הוה, וממילא מהני שחיטה אח"כ לטהרה מיד נבלה, ובלא"ה רבע נפרק בתירוץו והדר ב', וממשנו אלו אסורותות קתני יש מהן נבלות ושיש מהן טרפות, ורק"ל דכלול בהאי משנה דאי"ט הני דאסורותות מכח ההלכה דרי" יהושע שבחן במילוקות, עם הני דאתמי מההלהה של חי"ט מושום שאף בהן יש מלוקות לבן לא חש לערביניהו תחת שם טרפה, ועיין להרמ"א בס"י כ"ד סע"י ט"ז ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא שכטבו, דרבא ל�מן מ"ט ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא שכטבו, רבעה הדר לגבי ר"פ, וכותבתני אני שם דסבירת רבעה ה"י דלא דניון הני חי"ט כדורייתא ממש עי"ש, ואולי נהפק הוא ממה שכי התוס' כי מאחר ששמע רבעה הא דרי" דהכא, חזר מתירוץו דאלו אסורותות קתני, ואח"כ אמר דחלב טמא סותם מפני הטרפות אין בו איסור של מלוקות, ועי" פריך א"כ למה לא מנה נמי דעתשה גיסטרא וניטל הירך וחולל שלה, וממשני כי קתני נבלה דלא מטמא מחיים, ורק"ל נבלה דנקרא ע"ש סופה, קתני בכל טרפות, אבל נבלה ממש שטמא מחיים, משום דהפרכו אין אלא צונב הלטה, לא מצוי לחשבון בין הטריפות.

ומה מאי מיושב לדעת הרמב"ם דקדוק עצום, דלמה סיידר בעל הש"ס תירוץו של רבעה שהוא מאמוראי בתראי, לפניו תירוץים של ר"ל ור"י אמרוראי קדמאי, והוא משום דיש נפקותא רבעה לדינה, דלר"י באמות הני חי"ט אין בהם מלוקות, וכילו מנקה"יו ופסה"ג שהם פסולין שחיטה, אבל לרבעה כיון דחתנהו ערביבינו נראה דושאון עכ"פ לעניין איסור אכילה, ולבן לא רצה בעל מסדר הש"ס לקיים תירוץו של רבעה שיביאו בסוף כדרכו בכל הש"ס, דהילכתא כבתראי, אלא רצה לקיים תירוץו של ר"י דכאן קודם חורה וכן לאחר חורה, כי זה האמת דכאשר ביארנו לאו דוקא חורה וכן לאחר חורה, וזהו המתייחס ביארנו לאו דוקא האי משנה דאי"ט נשנית כר"ע קודם חורה אלא כל המסכתא כן מורה, ומסתמא גם רבעה הדר ב' כמו שחדר מתירוץו קמא אחר ששמע הא דרי"י, אבל לשיטת התוס' דאין שום נפקותא לדינה בין התירוץים של רבעה ור"י, התמייה קיימת ומה לא המתין עם תירוץו של רבעה עד לאמר תירוץו של ר"י, והוא נקודה נפלאה.

ועתה נבוא לתירוץו של ר"ל, שאמיר כאן שיחט במקומות חתק וכאן שיחט שלא במקומות חתק, ר"ל אומר לנו מלתא בעיטה על האי הלכה של ר"י משום ר"ג, דמש"ה פסול אפיקו במקצת הסימן משום דכל שנגמור הרוב של הסימן, והרי האי מיעוט בתרא כמו דמונה בדיקולה דמי, ולא בעי למיחט אפיקו לכתחלה לא, וא"כ בהאי רובה קמא פתיכי בי הפייסו, כמו למד"ד לעיל י"ט ע"א בשחט שלישי קמא ושליש בתרא, והגרים שליש אמצעי דפסולה שחיטה, משום דמייעוט הרוב הוה כמדמ"ד וכחוותך בריגלו כמו בשחיטה, לאחר פסקות הרוב הוה כמדמ"ד וכחוותך בריגלו כמו שביארנו שם, ולכן הון נקה"יו והו פסה"ג, אם גמר שחיטה באוטו מקום נבלה הוה לאחר שקיביל ר"ע ההלכה משום ר"ג שכל פסול בשחיטה נבלה, והאי הלכה, זאת גופא חדשה לנו דרוב הסימן סגי לכתלה, ואידך כחוותך בשבר המת ולבן כל שפטיכי ברוב קמא מקצת בפיסול הוה ככלו בפיסול, אבל אם שחט שלא במקומות החתק שפир דמי להוציא מיד נבלה גם לאחר חזרת ר"ע והיינו דין דמשנה דאי"ט, ועי" פריך ומ"ר ר"ל הכל כי והא אר"ל וכו', והנה בלאי האי אידך דר"ל הוה מצי להקשות מנ"י וב', דנヒו דלענין נקה"יו שפир יש לחלק כנ"ל, adam גמור שחיטה במקומות הנקב

לומר דלאו דטרפה אחלב ובצים כתיב, דכל דליך לאו בبشر ממילא ליכא איסור בחלה, אלא דחלבה אסור מושום דבשרה אסור מושום בימה"ח, שהוא ג"כ בלאו דטרפה נכלל, דהרי בלא"ה אמרינו בבכורת דר' י ע"ב דחלב דשתי' חידוש הוה דהוה יוצא מאבמה"ח (וכוונתו איסור יוצא מבשר מה"ח, או אבמה"ח) אלא דהתורה התיריה, ונאמר דהתורה לא התירה אלא בבהמה שאיסור בשער אבמה"ח יש לו היתר בשחיטה, אבל בנטרפה, דאיסור בשער מה"ח שהוא טרפה, יש לו המשך גם אחר השחיטה או המיטה שוב אמרינו דחלבה אסורה מצד יוצא מן הטמא.

ודרך אגב אודיעך כי מכת הא מלטה יש לוי תימא רbeta על פסק הרמ"א בס"י כ"ד סע"י ט"ז ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא שכטבו, דרבא למשום טרפה, וחלה וביצה מותרין, והוא מתשוי הרשב"א, ואני תמה על דין זה, דכיוון דלית לה היתר בשחיטה מנ"ל דחלבה שרי', דלמא לא התירה התורה חלב אבל מבהמה שאיסור בשער ואבמה"ח יש לה היתר, אבל האי בהמה אסורה לעולם, וצע"ג.

ונחדר מה שהתחלנו דאיסור טרפה נמי מתחילה מיד ולא איקבע אלא לאחר שחיטה, אולם איסור נבלה אין לו התחלה מחייב כלל רק עס המיטה נעשה נבלה, אולם בטרפנות שאין השחיטה מועלת בו, עד שבטע סופה להיות נבלה, אנו קורין את איסורה מיד בשם נבלה, כי מה דחילקן הכתוב לשני לאוין הוא, משום דטרפה ע"ג שהוא תחלה נבלות, אפשר שלא תבוא לידי נבלות, אם תשחט שחיטה המטהרת מיד נבלה, אבל האי שאי"א להחשת, מה תקראי טרפה שיש ג"כ לא הוקבע אלא לאחר שחיטה, כי מחייבים בלאו הכי אסורה לחותוך ממנה בשער מהאי לאו גופא, וגם משום איסור עשה דאיינה זבואה וגם ע"ש סופה הלא תהי' נבלה, ולמה תקראי טרפה ולא נבלה, אבל מעולם לא עליה ע"ד הרמב"ם לחקל בין איסור לטומאה, ולומר אדם חתק אשר או בשער מן בהמה שנטפסק הקנה שלה או ניקב ושתה, שילקה משום נבלה וס משום אשר או בהמ"ח, דזה דבר בטל ולא ניתן להאמיר, ובפתחה הארכתי בזה והראיתי דהרבנן בפירוש כתוב גם איסור אכילת נבלה אינה עד שתמות מוש עי"ש היטב.

ועתה נבוא לבאר הסוגי, הש"ס מבקש למצוא טעם על האי הלכה של ר' ישבב בשם ר"י, ומה תהי מkeit שחיטה בפיסול נבלה ומתחיל בקושי ממתניתא דאי"ט, דשם מנה נקה"יו ופסה"ג הרי בשם בין הטרפות, ואי דאי שחיטה מועלת בנקה"יו ופסה"ג הרי בשם נבלה יקרא האי איסור, ע"ש סופה שתהיה נבלה לאחר מיטה בין שחיטה או מטה באופן אחר, כי גם הטרפה מkeit נבלות, אלא דנקראת טרפה משום דאפשר שלא תבא ליד נבלות, אבל האי ראוי להקריא נבלה, משום דודאי תבא להיות נבלה, ואע"ג דבاهאי מסכתא בתיקו בשער לאכילה קמייר ולא בעניין טומאה וטהרה, ולענין אכילה מהו ליטרפה ומה ל Nebula, ואפשר דמה"ט לא דקדק התניא כ"כ, ומה נבלות בהדי טרפות הא ליתא דהרי אתה רואה דקבע התניא כאן פלוגתא דר' ישבב ור"ע אי נבלה או טרפה הי' לו לקבעה במס' טהרות (ואי דלמ"ד שחיטה שאינה ראוייה שמה שחיטה, הוה לי' למיטני בפ' אוא"ב) אבל באמות יש לנו נפקותא גדולה בזאת, כי ההלכה של ר' י' ישבב דכל פסול במקצת שחיטה נבלה, הוה דאוריתא ממש ולוקין עליה, מפני שאתא לפרש הקרה דוחbatchת כאשר צויתיך, ואם לא נקבל הלהקה זו ויהי נקה"יו ופסה"ג רק טרפה כאשר טרפיות, אז דינם כד"ס, דין לוקין על הלהקה זו שמופשט על המפורש בקריא, ועי" רצה הרבה לחקל בין שחיטת תחלה ואח"כ פסק ובין פסק ואח"כ שחיט, ולפי האי חילוק לא אתה ההלכה על מkeit סימן בפיסול כלל ואפיקו על כל הסימן נמי לא דין בו אלא מעשה טרפיות בכלל, אלא על סימן השני שהוא

משניות, וזה ברור ואמת בס"ד.
ועיין בקמן בראש א"ט מה שכתבתי ע"ד סידור הטרופיות שהתחילה בקינה וושט ולא בקרים של מוות, ומתוך כל דברנו בעין זה יתבאר לך דבשפק נקה"ו ראי לחומר יותר מבשר טרופיות, לא מפני טעם שכ' הפלתי, דוחה ספק בשחיטה כי ע"ז, פלפו האחرونים כאשר ביראנו במקומו, אבל מטעם דהאי הלכה דפסולי שחיטה חמירי כנ"ל, וכען שכ' הרמב"ם דספק דרושא חמור משאר ספק טרופות מטעם דדרושא מקרי מושרש בקרא, ועיין היטב בפתחה עיקר י"ד זהה וד"ק.

תנוס' ד"ה ורמיהו, בסה"ד, וייל דמתני דא"ט משמע לי' לאח"ש, מדקתני סיפה כל שאין כמורה חיה, ולא קתני כל שאין חיה עכ"ל עיין בחודשונו ל�מן שיש, כי האי לשניא איצטרך לומר דאפילו איתרמי דהיא חיה, כל שיש לה אחד מן הטרופיות אלו הרי זו אסורה לנו מכח טרפה, ואם הי' קתני כל שאין חיה טרפה, הנה הדיקוק, הא חיה כשרה, וכן נראה מפרש"י שם שהבון כן האי לשניא, אלא דתנוס' לא הי' צרכינו לדקדק מהאי לשניא דתנא דמתני בלائح"ש מיררי, דפשיטה כן הוא, דרובן של הנימטרופיות, א"א למצוא רק לאחר שחיטה כמו טרופיות דברים הפנימיים וכן דרושא, א"א לעמוד עלייה אלא בבדיקותبشر שכגד הבני מעיים ובבדיקה הסימנים עצמן, ולא עוד שהרי התנא אקררא קאי, והקרה בשעה טרפה קאמר וכmesh"כ לעיל דבר לא איקרי אלא לאחר דעבדי' עיין בשר והטעם דידיברה התורה מבשר, מושום דברמת לא חל איסור טרפה מחיים לא מבעי למ"ד בהמו בחיה לאברים עומדת דמיטלי תלוי איסור טרפה עד שהחלק לו איסור אחר ובמה"ח וכן שכ' רש"י זיל ל�מן ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, אלא אפילו לאידך מ"ד דלאו לא"ע הרי איכא כאן איסור עשה דתנוס' זבוחה, עיין תוס' שבעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל ובמהרש"א דאיינה זבוחה, לא מצין למימר דעתך היוצא ממנה, אסור מושום שם, ואי מושום הלב וביצים, הלא אין בהם אלא איסור יותר מן הטמא, ומכך ציר של טרפה, ואי דליקא על הבשר איסור לאו טרפה, לא מצין למימר דעתך היוצא ממנה, אסור מושום יצאה מן הטרפה, ומה שמש"מ רוב טרפה אסורה, כבר כתבנו לעיל מושום לכל שאין להבהמה היינו אכילה הרי בשורה אסורה ועומדת, וליתן ללימוד מוחלט דעלמא דשתי' רחמנא, מושום דכל בהמה דעלמא יש לשורה היותר, אבל האי טרפה לא, אלא דאלו התנוס' נתנו למה שכתבנו לא היו מקשין מידי, והיו יודעים, דטרפה לא מצי להקרה רק ע"ש סופו ולאח"ש, אז איקבע לאו זה דטרפה, אבל מה שלא נטהר בשחיטה לעולם, לא מצי להקרה טרפה ע"ש סופה, אלא נבלה ע"ש סופה, וכדעת הרמב"ם זיל והדברים עתיקים הפוך בהם ונמצאים אמונות לאਮונות של תורה וד"ק.

ותלמוד אחד עוררני על הא דאמרו ל�מן קכ"א ע"ב דמפרכס לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, הוαιיל יכול לגרהה ולהעמידה על פחות מכך, הרי גם איסור נבלה מתלי תלוי דאפשר שלא תבוא לידי נבלות ע"י שגררה פחות מכך, אבל אנו עומדים ומשתומים איך אפשר לומר כן הלא אפילו ניטל הירך וחולל שלה הרי זו נבלה ומטעמה מיד משום דאין הפרוכס אלא כגב הלטהה וכmesh"כ ניטל לבה כאשר כתבנו לעיל, אך אפשר שתחיה הבהמה, עד שמנגר כל בשורה עד פחות מכך, ועל חנן געתתי למצוא פתרון לחידה זו, וצע"ג.

אבל זאת ועוד, דאי אמת, דתולשبشر מפרקשת שנטרפה בושט או בקינה, אין על האיبشر איסור אכילת נבלה, אלא איסורبشر או אבמ"ח, כי כ"ז שהיא חייה, אין בה לא טרפה ולא נבלה, רק התחלה טרפה או נבלה שנקבע לאח"ש ולאחר מיתה וד"ק.

בella, ואם שחתט למלعلا או למיטה ממנו אין אלא טרפה, אבל בפסה"ג, מה בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, דהרי כל עצמיות סברתו דבמקומות חתק לא מהני רוב הושט שנשחתן קרואוי, משום דמעוט בתראCMDMB"ד אחר שחיטתת הרוב וא"כ בפסה"ג אין מקום לשחות עוד, כיון דסביר נפקך רובה, אלא דניחאה לי' יותר להביה מימרא מפורשת מר"ל, Daoorcn בפירוש, ולהכי לא מצוי אמר דר"ל הדר מהתיריה תיא כדיל' לקים קמייתא דהרי מקמייתא גופא נפרק מותוק סברת עצמו, ועכ"ד דמעולם לא אמר קמייתא כדיל' לתרצ' מהנה תנאה נתנאה נקה"ו ופסה"ג דתירוץ זה לא מספיק אלא על נקה"ו ולא על פסה"ג, אלא דוזאי אמר האי חילוק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק לדינא ובפ"ע, אבל לא לישב המשנה דקתני בה נמי פסה"ג, ועל זה מסיק אלא ארחב"א אר"י כאן קודם חורה וכאנ לאחר חורה, ומשנה לא זהה ממוקומה, והנה ר"י מסתמא לית לי' הא דר"ל דאחר שחיטתת הקנה הריהה CMDMB"ד דמי', והה הקנה עצמו, דהרי אין פסקין דבעין לכתהה שני סימנים שלמים, וכאשר כן מוכח מהא דר"י א"ר דלעיל ד"י ט', דפסקין דשני שלשים בשחיטה ושליש אמרץ בהגרמה דכשר, משום דהני שני שלשים הקמא והבתרא, מצטרפים לשחיטה, ולכן שליש אמרץ בהגרמה לית לו בה, אלא דהרשbab'א זיל, הכריח דע"כ בקנה עצמו גם ר"י מודה CMDMB"ד דאל"כ, למה לי' ליכנוס בדוחק זה, דמשנה דא"ט שניית קודם חורה, כיון דל"ל להא דר"ל, יש לתריז' מחור כמו שאר"ל לחילוק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, אבל לפי ביאורנו זה ליתא דמה"ט גופא דלית לי' להא דר"ל CMDMB"ד לא מצי לחילוק בין מקום שחיטתה לשלא במקומות שחיטתה, דכון דגס המיעוט בתרא לשחיטה יחשב, מה לי' הגרים שליש אמרץ, ומה לי' פגע בנקב בשליש אמרץ, כי חילוק זה שכתבו התנוס' שם ד"ה שחתט ופגע בו נקב, הוא עין חילוק שרצה רבא לחילוק, בין שחתט ואח"כ פסק, לפסק ואח"כ שחתט, ונדהה, ורק לר"ל דס"ל דבפסקת הרוב CMDMB"ד, יש מקום לחילוק, אבל ג"כ רק בושט ולא בגרגרת, וכאשר הארכתי שם והבאתי דברי הפלטי שכטב דגס במקומות הגרמה הוה CMDMB"ד עי"ש, ולכן עכ"ד ר"י סובר, דכל מעשה טרופות במקומות הסימנים דינוי כנחרה,adam mata tok מעלה"ע מעשה הטרופות בסימנים, הוה כנחרה, ולכן אין חילוק בין נקה"ו ופסה"ג.

והו' הלכה חדשה לנו שלא תאמיר דנchorה לא הוה אלא כשותה תוך מעלי"ע, אבל אם שחתה יום או יומיים רבים, תה' רק טרפה ותהני לה שחיטתה, ע"ז אתה האי ההלכה דלא היא דכון דשחיטה מתרת מיד ה"ה דנchorה פוסלת מיד, וכיון דאלו היהתה מתה תוק מעלה"ע הוה דינא כנחרה, ה"ה בלא מתה שם נchorה עליה, והרי תראה דלר"י מה"ט גם בשחיטה סובר, דישנה לשחיטה מותע"ס, ועיין לעיל ד"ר כ"ט شبוארתי דר"ל ור"י בתורת פליגו שם, אי על מיעוט סימנים שם שחיטתה עליהם, אלא דלשחיטה כשרה בעין הגמר בהקשר כדי לומר אגמל"ם, עי"ש בארכיות.

הו' יצא לנו מכל האמור דר"ל ור"י פליגו בהאי הלכה דר"ל רק ברוב גרגרת איפסל לשחיטה, ומשום CMDMAN דמוני בדיקולי דמי, ובמיעוט ושת לא נפל אלא במקומות חתק, אבל ר"י דל"ל כמאן דמוני בדיקולא דמי טעמא דההילכה הוא משום לכל מעשה טרופות בסימנים, ואפילו במקצת הושט שם נchorה עליו, لكن تو לא מצי לשחיטה עליו, אם גמר השחיטה בהקשר, ואני כר"י פסקין נגד ר"ל לעניין זה אבל לא לעניין אגמל"ם עי"ש בסוגי דלעיל כ"ט ע"ב.

ומעתה אין להקשות על הרמב"ם שפסק קר"י, מותוספתה שהביה ק"ז רע"א זיל, דהאי תוספתא נשנית קר"ע קודם חורה ככמה וכמה

הנה דברי חי הר"ן ז"ל שהביא, תיתי לי כי כוונתי להם מדינפשיAi וברכתني ברוך שכונתי לדעת קדשו של גודל הראשונים, והבאתי ראיי מפורשת מרמב"ם פט"ז מעמיה"ק, דעתל הלב הוה נintel הראש שאינו בה שוב שום חיות, עיין ב"ש שפסק שם קר"ש, דהקדיש דבר שמתה בה פשוטה קדושה בכללה וכותב כבוד הקדש להבה או ראשה, הרי הקדשים עוד לבראש, וכאשר ידועה כן בין הרופאים שאומרים, אחר געהירנשלאג אפשר עוד לחיות זמן מה, אבל הערצשלאג ממשית על אטר, ובזה נדחו דברי הרשב"א שכתב, בשיחתת שני סימנים לכ"ע כל האברים הפנימיים דמי, וממש"כ פשוטותי" דראש יוסף, דלר"ל אחר שחיתות הקנה גם הלב והכבד כמדמ"ד, דההיפך מזה הוא הפשיטות וככיבא בכותחא, דהאי כמדמ"ד, ע"כ לאו דוקא כי חיבור הריאה לגוף הבהמה איינו תלוי דוקא בקנה, דהרי חיבור הקנה והוושט בכל האורך הוא חיבור הכרחי, לדעת ר"ח בתוס' ריש פא"ט מפרש סימנים שנדרלו ברכון על פסיקת האי חיבור באורך, והקנה מתפשט לשולשא, חדא לריאה וחדא לבוא וחדא לבבדא, ממילא תמצא חיבור עצום בין הני שלשה אברים ראשים והמה הולכים ומתחרבים גם למטה מזיה, עד לכרכשתא ע"י חיבורים שונים, ולא נמצא גבור בארץ, אשר יוכל להוציא הריאה מתווך הגוף אחר שחיתות הקנה, מרוב החיבורים העצומים שעדרין מחבר הריאה לשאר אברים ואל הגוף, אבל כוונת בעל המאמר דרייה אחר שחיתות הקנה כמדמ"ד, הינו בתור ריאה, כי פועלתה ותעדותה היא, לרוח על הלב ע"י נשימתה, שהיא ספוגי וمتמלאת רוח ע"י הנשימה, ומתורקנת ע"י הוצאות הרוח, וכל שנפסק הקנה כל הנשימה, בטלת פועלתה, והרי היא כשאør בשר הבהמה, שכן נקב פוסל בו, דכיוון דבלאה"ה לא מנשבתתו ואינה מרחתת על הלב, מה איכפת לנו אם ניקבה או לא ומה שאמר ראב"י לקמן, דלר"ל אין מזמינים לנכרי על ב"מ ומוסום ריאה כמש"כ רשיי, אשר לפיה האמור אינו מובן, עיין בזה ל�מן מה שכתבתני לישב.

אבל מה ש' הראש יוסף אם תלש הריאה לאחר שחיתות הקנה, שהיא מותרת באכילה, וממילא דגס לדידן הדין כן בקנה עצמו, לפי דעת הרשב"א וכל הפוסקים אחרים, דהקנה עצמו לכ"ע כמדמ"ד, דבר זה הוא מבהיל את הרעיון, דבזה התיר הראש יוסף אבמה"ח דאוריתיא דאסור הן לב"ג והן לישראל בלבד בשו"ם בו מלוקת, דאפילו נ nich לפרש האי דרייה כמדמ"ד כפשוטו, סכ"ס לא עדיף מאבר המודולדת התלי בחרות השערה, דבעי שחיתה, ומהני לי' השחיטה דע"פ דאין בו שום חיות ועומד ליפול, אבל כ"ז שמחובר בחמות השערה אין בו משום אבמה"ח, וכדדרשינן לקמן ע"ד ע"א, כי יפול עד שיפול, וניתרין בשחיתה עיון לקמן לע"ג בתוס' ד"ה מدلא קברין, שכתבו דמה"ת לא הווי אבמה"ח, כיון שמחוביין hon מעת, מותרין בשחיטהaabrim המודולדלים, ואין בהם אלא מצות פירוש בלבד unic, ואיך עלה על דעת הראש יוסף שלא ליבעי הריאה שחיתות שני סימנים, ושלא תהני עליה שחיתת סימן החני, דמ"ש משאר אברים המודולדלים, וכי ה'י סובר דבאמת אין לריאה שום חיבור, אחר פסיקת הקנה, ומונחת בדיקולא ממש אהומה? ולא אחד תחת לשוני, כי גם ק"י בעחתת"ס ז'ל נפל בהאי שニアה רבתא, שכתב בתשי"ח לוי"ד דהא דאית ב"מ. משום אבמה"ח בב"ג, הינו דוקא בשנחתתו הסימנים כולם, אבל במעוון עדרין במיעוט בתרא, הו"ל רקaabrim המודולדלים, שאין בהם אלא מצות פירוש מדרבן, וכבר תפסו עלי הבאים אחריו, בנו הכת"ס ותלמידיו המהרא"ם שיק ז'ל, דהרי בב"ג בmittah תל'י מלטא, ומיתה יוסף ז'ל. העתקתי כל אריכות לשונו כדי להראותך שמעט כל דיבור ודיבור, הוא שגיאה רבータ בפ"ע במחכ"ת הנשגבה ושכלו עומד ומשתומם איך לגאון אדריך מומו יקרה כאלה.

ע"ב גמר' ומשנה לא זה מקומה ופרש"י ז'ל ז'ל: „ומשנה דא"ט אחר שנשנת בביבהמ"ד לא זה מקומה וכו' אע"פ שazar בו ר"ע וכו' ואע"פ שזו קודמת לו, אין סדר למשנה ואע"ג דבחדא מס' יש סדר, הנ"מ בסתם ואח"כ מחלוקת וכו' אבל במיל' אחראני לא קפדיין אסידרא" עכ"ל, כל דברי רשיי אלו אינם אלא דברי תימא, דמה הוועיל רשיי בדוחק העצום הלאה, גם בחדא מס' מצין למיימר דאין סדר למשנה, דעתך קשיי לע' לרשיי על רב' מסדר המשניות, אין סדר למשנה דא"ט כזרותה אחר ששנה בפ"ק דהודה לו ר"ע לר' ישבב, ומה מתרץ ע"ז דברי סידר האי משנה דהaca, לאחר פרק דא"ט, הרי סכ"ס רב' דהה' כמה דורות אחר ר"ע, כבר ידע דהדר ב"י לע' לבני ר' ישבב, ולמה סידר משנה דא"ט דלא כהלהתא, ודלא כפי חזרת ר"ע, אבל האמת הוא דהאי „והודה לו ר"ע" ניטוסף כאן על המשנה אחרא שקבלו החכמים האחרונים באיזה זמן אחר ר"ע ואולי אחר רב', שר"ע חזר והודה לר' ישבב, וכאשר הראייך גם האי ברייתא דברי דזובחת כאשר צויתיך, לעיל כ"ח ע"א, נמי נשנית כר"ע קודם חזרה, וכן הרבה משניות במס' זו לפני האי משנה ולאחריה, כי מי שסובר דבחדא מושב כאשר פפלו ר"ע ור' ישבב בבייה"מ, עמד ר"ע והודה לו, טועה טעות גמור, כי אליבא דר"ע נסdroו כל המשניות, וכיון דכל אלו נסdroו כשיתו קודם חזרה, עכ"ב דלא ידועו או לא קיבל האי שטעה, דהדר ב"י ר"ע ממה ששנה כל ימי חייו משניות רבות ע"פ שיטתו, ועיין שביעות דף ד' ע"א, רשיי ד"ה ומשנה לא זה מקומה ז'ל. „ומשנה ראשונה אע"פ שazar מסתימה, מאחר שפשטה ברוב התלמידים, לא הי יכול בדורות שאחר רב, לשכחה מפיים ולבטלת מביה"מ, והניחו את שתיהן וכו"ז עכ"ל, הרי דשם פירש"י דמה שהי' מקובל בפי התלמידים לא הי בכם להשיכים ע"י"ש, והי' איך שייה"י האי והודה לו ר"ע, זמו רב ולא האמינו לשמעות החזרה, ועיין בהගות מוהרשב"ש שם, שכ' דמדברי רשיי אלו מוכחה, דבימי רב' ודורות שלอาจารיו, עדין לא כתבו המשניות ע"י"ש, והי' איך שייה"י האי והודה לו ר"ע, להודות לקבלת ר' ישבב ממשמי" דר' יהושע, ולכן דברי רשיי ז'ל כאן תמוין עד להפליא ודוק.

ע"ש גמר' גופא, ארשב"ל שחת הקנה וכו' איר לא אמר ר"ל אלא ברייה, הוαι וחיי הריאה תלוי בקנה, אבל בבני מעיים לא, עכ"ל הגם, וכו' הראש יוסף ז'ל: „משמע ב"מ hon הדקין התליין בשוט, ומשום דיש טרפות לח"ח, אבל כל מה שתלי בקנה כגון הלב והכבד וכדומה, כולחו כמבד"ז, ולאו דוקא ריאה, ואיך שפשוט הוא לכארו', אבל הר"ן בח' וכו' ואינו מהווים דא"כ הריאה מה מה שכתב דאיך יתרינה שחיתת הושט, וכו' עכ"ל. מה שכתב דאיך יתרינה בס' אחד, כיון דכבר אין בהם חיות וכו', והנה גם ברייה תקשה זאת, אלא הכא אגמר' רחמנא למשה, דבעין ב' סי' לכל הבהמה, ואה"ג דלר"ל, אם שחת הקנה והחציא את הריאה מהבהמה קודם שחיתת הושט והלא כבר מתר לב, לכארו' דר' ליל, איך ניתר לב וכבד בס' אחד, כיון דכבר אין בהם חיות וכו', והנה גם ברייה תקשה עוף דזוטר חיוטי" די בס' אחד, אלא דקשי' לע' לר"ז, اي איתי דלב כבד נמי ניתר בס' אחד דכמבד"ז, א"כ ודאי דמתה כל הבהמה בס' אחד, דעיקר חיוט דבע"ח תלוי בלב, ועיין בשו"ת חכ"ז ומה שישים שכן כ' רשיי ז'ל, הום מ"ש על הא אמר ראב"י, ש"מ מדר"ל וכו', משום ריאה, ואמאי לא פי' על ב"מ ממש וכשחת גם הושט, אלא ש"מ דקים فهو לחז"ל, דוקא ריאה היא דחיתה תלוי בקנה לחוד, ולא יnek משאר אברים ולא בשאר ב"מ וכו', עכ"ל הריאה יוסף ז'ל. העתקתי כל אריכות לשונו כדי להראותך שמעט כל דיבור ודיבור, הוא שגיאה רבータ בפ"ע במחכ"ת הנשגבה ושכלו

אבל לפי ביאורנו שלמעלה גם بلا האי אידך דר"ל, מהא דמחייב בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, שמעיין ד"ל שלא בעינן אף לכתחלה ורק רוב הסימן לשחיטה, וע"כ משום לאחר נשחת רובו הוהCMDMB"ד, אבל פלוגתא דרבא ור"ז לפי הצעתנו הכى מתרפרש, דהנה יש להעיר, כי הש"ס לא מבאר לנו אי היא דיש טרפות לח"ח או א"ט לח"ח, מלטה דתלי' בסבירה היא, או הלכה היא שקבעו, זה להקל זה להחמיר, כי כפי הנראה מדאוריתית קאמר, דיש טרפות לח"ח למ"ד דס"ל כן, ולא מגזרת חכמים, אולם לפ"ד נראה ברור דגם האי דינא תלוי בהסביר וטעמא של האי הלכה שקיבל ר' ישבב משום ר'י, דכל פיסול אפילו שמקצת הס' פסול את השחיטה,adamcar"לadamcar"ל דאמ"ר דההlla'תא ר'ק אמוקם חתק, ומושוםCMDMB"ת כחוות בידה או ברגלה, וכן לא מצטרף האי מייעוט בפיסול למייעוט בהכשר, להיות רוב בשחיטה, אז אין לנו שום טעם לומר, דהה' הא באמצע השחיטה אירע טרפות אחרת בב"מ, דנמי אסורה בהחינה, דהרי הסברא החיצונה נוננת דכל שכבר נעשה בה מעשה טרפות ע"י סימון אחד השחות, שוב לא מיטרפי, ושאני מקצת לפיסול בשוט אחר שחיטתה הקנה, דהרי אין כאן שחיטה כולה אלא פטכי בה נחרה אבל לר"י דלא מחלוקת בין מוקם חתק לשלא במקומות חתק, ומטעם דבעי לכתהה שני סימנים שלמים לשחיטה, והרי גם במקומות חתק אכן רובה בשחיטה, בציורו המיעוט בתרא, ומ"מ אתה ההלכה ואמרה, דמקצת נחרה פוסלת גם אחר שחיטת סימון אחד, דהה' דמעשה טרפות יאטר אחר שחיטת ס' אחד, دائ' אין טרפות לח"ח, כמו כן אין נחרה לחץ שחיטה, ולפ"ז ר"זיפה פריך לר"ל, אם התורת בריה, הרי יש לך לפרש ההלכה מטעם דבכל מkeit'ת פיסול בשחיטה אין כאן רובה, מילא תtier'ן קילורין לעיניים ואמתיים למביני דבר.

ד"ג לג' ע"א גמר', אמר רבבי ש"מ מדרשב"ל, מזמנין לישראל על ב"מ, ואין מזמנין עכ"ם על ב"מ וכו', ממה דאמר ש"מ מדר"ל, ולא אמר ש"מ מדרבא דמפרש טעמא דר"ל משום CMDMB"ד יש ראי' לדברנו דלעיל דגם לר"ז ס"ל, דר"ל מטעם CMDMB"ד קאמר, אלא דמלילא נשמע דא"ט לח"ח, כמו שביארנו לעיל.

ומה שאמר מזמנין ישראל, דהוא שפט יתר, וכן נהא דרש"י ז"ל בפירושו השמייטו, ועיין בפי ר'ג הנדפס על הדף בש"ס וילנא, כבר כתבנו לעמלה, דהה' מקום לומר דגם לישראל ליתסור הריה משום מצות פירוש, כאשר אברים המודולדים, בסתם שחיותות השוחטין הקנה תחללה, והוא שחיטת הושט לגבי ריה וקנה, שחיטתה על אברים המודולדים קמ"ל דלא נכנס זה בכלל האי איסור, וכמוש"כ לעמלה, ומזמנים ישראל עלייהם, ועיין מהרמ"ל ז"ל שambilא מקשין סתום, דליהו לישראל נמי אבכיה", נמו בחתק בשער קודם גמר שחיטה, וכי הנראה, גם הני מקשין לא נחותו לידע, דהה' CMDMB"ד לאו כנחתך ממש, אלא CABER המודולDEL, וכן אין להקשות אלא דתאה בה מצות פירוש דרבנן, אבל מה שתירץ

כל הסימנים, אז אין להם דין אברים המודולדים, אלא כמופרשים ממש, זו קשה מכולם, ואשר ביארנו לעמלה, וכל הרוצה לעמוד על הדבר ילק לביהם"ט, ונסה להוציא מותק חלلب מהחינה אחרי השיטה ופיתחת גופה, אליה מן הב"מ שירצה, אם כי' בכחו להחינה דבר מה בליך תיכבה בסכך ana ana, ודבר זה אין צריך לפנים, ובכל זאת נעלם מעוני הנאנום הרש יוסף והחת"ס, וגם מעוני המשיגים, שלא הרגינו בשגיא גדולה צוז, וכן ישתקע הדבר ולא יאמר, דבשחיתת הקנה בלבד יותר דבר מה מן הבהמה, ואפילו הקנה לחוד, לא לדידן ולא לר"ל, כי לעולם להכח"פ' כ아버 המודולDEL יחשב כדי ליבע שחיטה, ואם תקשה לך א"כ ליתסרו הריה לר"ל מדרבן כשאר אברים המודולדים, ומכח"ב לרמב"ס דאיכא איסור תורה באברים המודולדים, ובגמ' משמע דגם לר"ל מטורין לשישראל דהרי לא אמר רבבי אלא דין מזמן נזכיר, אבל לשישראל שרי גם הריה, ולדעת הרש יוסף והחת"ס לא קשה קשי' ז' דlididzo הכי פירשו דין מזמינים לנזכיר על ב"מ, כנסחטו כל הסימנים dazu לשישראל שרו, דשחיטה אין עשו ניפול, ולנכרי אסורים משום דמייתה עשו ניפול, אבל בנשחט רק ר'ק הקנה אז הריה וככל התלי בקנה הלב והכבד והטהול, גם לשישראל אסורים, משום דנייהו דשחיתת הוושט מהני עליהם כשאר אברים המודולדים אבל אסורים משום מצות פירוש, כאשר אברים המודולדים, אבל מי יכנס דינים תומחין כאלו בדעת ר'ל גדול האמוראים, אבל צ"ל דכל דרך שחיטה, לא אסרו חכמים משום מצות פירוש, ולדעת הרמב"ס לא הבניסחו את זאת בכלל הדרשה דבשער בשדה טרפה שדרשו על אברים המודולדים, דמעשה השחיטה לא מציא עשו מעשה טרפות ודוי'ק.

ע"ש גמר' מתיקף לה ר'ז לרבע, מאחר שנולדו בה סימני טרפה התרת, מה לי ברייה, מה לי בב"מ, והדר ב' ר'ז עכ"ל הגמ', ופליגו בפירוש האי והדר ב' ר'ז, רשי' ותוס', דרש"י הדר ב' מוקשינו, משום דמודה דיש טרפות לח"ח, וטעמא דר"ל כדרבא, דזוקא ברייה קאמר משום CMDMB"ד, ורבאי' אמר דילמא לא הדר ב', וס"ל דעתמא דר"ל משום דין דאין טרפות לח"ח, אבל מה דקמבעי לי' לר'ז ניקבו ב' מ בין סימון לסייעון, אליבא דרבא קמבעי, דס"ל יש טרפות לח"ח, וכתבו התוס' דריאה, דרש"י לא ניחא לי' שיחולק ר'ז אדר"ל, וכן הביא הטור דעה ז', דהילכתא הכר"ל, דלית מאן דפליג אידיינו ברייה עכ"פ, אלא פליגו בשאר בני מעיים מה דינו, וזה תלי בטעמו ברייה, אי משום CMDMB"ד או משום דין' לח"ח, אבל דעת התוס' אידיינו כן, אלא דר'ז פליג אדר"ל משום דס"ל יש טרפות לח"ח, ופליג נמי אדרבא דאמר בטעמא דר"ל משום CMDMB"ד, אלא טעמא משום א"ט לח"ח, لكن פריך, אם התרת ברייה, תtier'ן נמי בב"מ ולכן קר'ז פסקינו לחומרא, דיש טרפות לחץ חיית ולא הכר"ל, והרא' ש ז"ל מוסף דר"ל גופא אמר תרתי מיל דסתרו, ולא ידעינו היל דאחרונייתא ועבדין לחומרא.
והנה הון שיטת התוס' והן שיטת רש"י לפי הבנת התוס', קשה מעד לקבלם, דכבר כתבנו לעמלה בשם הגהות המהראש"ש, דקמתמה דהוויל להש"ס לסיסים, דהדר ב' ר'ל, שנית קשה דאם יש מקום לומר בטעמא דר"ל קר'ז, ומושום דין טרפות לח"ח, ואז לא יסתרו שני מאמרי, מהיכי תיתי לא נאמר כן כדי להשוו שני הלכותיו, ולעומת זה קשה גם להיפק,adamcar"ל adamcar"ל משום דין' לח"ח, ומה נקט דינו בኒקה הריה, ולא קאמר סתום ניקבו בני מעיים וכרכ'ז, או סתום נטרפה בהחינה, בין סימון לסייעון.

כניפול, מושם דעומד ליפול, ודוק.

ע"ש גמר' בישראל דבשחיטה תלי' מלטה, כיוון דאיכא שחיטה מעלייטה אישטריה להו וכוי, עיין בفتיחה עיקר ב', דהא מלטה דבשחיטה מורת מיד, איתיחדש להו שנכנסו לאرض, ונצטו על שחיטת חולין, אבל בדבר בין נורח ובין שוחט, הי' המיתה מורת איסור אבמה"ח, אבל התולש אבר לאחר נהירה או שחיטה הוה אבמה"ח, וכן כי' הפלתי זל' בריש הל"ש דלמ"ז, אין שחיטה לעמלה"ת, מפרקסט בעוף אסור, וא"כ במדבר הי' צרכין להשליך הב"מ בכל בהמה בין חולין ובין קדשים, לכלבים או לשרפן מושום פסולי קדשים, והוא דבר שאין הדעת סבלתו, ובפרט לפי דעת הרשב"א, דלאח"ש שני הסימנים כל האברים הפנימיים כմגדמ"ז, מה נעשה בקרא מפורש ליתן הקיבה להכהן, וכןו שהעיר ע"ז בשו"ת כת"ס הנ"ל, וכי' שביארנו בעיקר א' ר' ישמעאל לית לי' היתר מפרקסט, ולדידי' מפרקסט גם עתה אסורה, והוא האמת והבאתי ליה ראי' ברורה מהא דאר"ל לקמן ע"ב, דר"מ מחולק באברים כמו בעובר דהוה מגע לנבליה, ושם באירתי מושום דר"מ קר"ש ס"ל, ע"י"ש בארכיות, וא"כ לכל הני נמא, דגס לישראל הב"מ אסורים, כיוון דגס לדידרו במיתה תלי' מלטה וזה דבר שא"א, וכבר כתבנו לעמלה דגס לדידן הי'lein לא אסור הב"מ עכ"פ מושום מצות פירוש דרבנן, דהינו האברים התלויין בקנה ועכ"פ הריה, אך אמות שכפי שביארנו אכן לא ס"ל כהא דר"ל, לא בריה ולא בקנה, ולא בב"מ אחר שחיטה שגי סימנים דcmbd"ז, אבל גם לר"ל קשה הדבר לומר, דሊר"י"ש ולר"מ לפי מה שאמר ר"ל, דפליג גם באברים דאסורים, תהיה הריה ג'ב אסורה מה"ט, ואין לנו מנוס אחר, אלא או' קושיטי לעמלה, דר"ל לא אמר אלא דבוחור ריה הוה cmbd"ז, אבל בתור בשר אינוCMDL, או שנאמר כיוון דדרך שחיטה נעשה, לא נידון CMDL לעניין האבמה"ח, ומילא דגס בנחירה כן הוא, דדרך נחירה בסימנים, לא נעשה אבמה"ח עכ"פ שהריה מותה קודם ללב, וכמש"כ לעמלה, וא"כ כל המאמר דראב"י דאי מזמין נカリ על ב"מ, לחודז' בעלמא איתמר ולא להלכה, ועכ"פ יפה עשה הרמב"ם זל' דהشمיטו מהלכה, עכ"פ דלא ס"ל האי מי איכא מיד', ואוסר אבר המודולל לבני' ועיין עוד לקמן ודוק.

ע"ש גמר' אבל לנכרי בנחירה סgi להו, ובמיתה תלי' מלטה וכו' ממה דאמר בנחירה סgi להו, מוכיח הגאון רצ"ח זל' בהגחותיו לש"ס, דגס ב"ג נצטוosa שלא לאכול מטה מלאיה ובעי' נחירה עכ"פ, ועיין בفتיחה עיקר א' וב' ארכיות זהה, וכן כתבו התוס' לקמן צ"א ע"א ד"ה כמ"ד, וכן רשי"ד דף צ"ד ע"ב בריש העמוד, בחוד לישנא שהוא בכלל שלשים מצות שנצטו בעי', ולפע"ד הוא בכלל דינים, דברכלם ודאי הוא מצות שמרת הגוף מכל נזק, ואיסור מאבד עצמו לדעת, וידועה דמיחה מלאיה, וכן הטרפה המפורש בקרא שהיא נתה למוט מחמת מכותיה, שאין להם תרופה, שהמה סכנה גדולה לגוף, וכמש"כ האב"ע, על הקרא דכלבל תשילכו אותו, ותדע דהרי האי קרא דטרפה כולל גם בשר מה"ח, וכדעת ר"י ליקמן ק"ב ע"ב, וכן ההלכה, וכן תרגום אונקלוס, וכןו שאסור ליתון במאח"ח לב"ג כן אסור לו ליתון בשר מבער"ח הנטהה למוט, וכן הוה בכלל לאו דטרפה, גם הנבליה שמתה מלאיה, או מחמת מכותיה דקו"ח הוא ולא עוד אלא דמי לא עסקינו דטרפה חית העיר והמיתה אבל הלאו דນבליה שנאמר בפ' ראה, שאמרה תורה לגר תנתנה או מכור לנכרי, היא נבליה חדשה, שנצטוינו עליה בכתינה הארץ, דהינו נהירה או נסלה בשחיטה, שהותרה במדבר, וזה ראוי ליתנה לגר או למקרה לנכרי, וכן איתי בפסקתא דממה שנ' בנח' "ומכל החיה" מנעט, ולא את המטה מלאיה והוא דלא הביא הרמב"ם זל' בהל' מלכים איסור זה לב"ג, י"ל כיון דבגמ' דילן לא

המור"ם הוא משולל הינה במחכ"ת, שכותב דכין דמיד אחר שחיטת הינה כלה חייתי' דריה, לא מקרי עוד בשר מה"ח עכ"ל, ותמהני והלא כל בשר מה"ח כו' הו, דמיד כשפירוש הוא מות, דהרי דרשינו כי מות מון הבהמה על אבמה"ח, لكمן ע"ד ע"א, אם לא שנפרש דבריו, דכוonto מה ש' הרاش יוסף שהבאתי לעיל, כיון דהוא כמות ממש ומיד, הרי שחיטת הינה לבד סgi לריה, וע"ז כבר מلت'i אמרה לעיל.

אולם על גוף המאמר דאין זמן נカリ על ב"ס, כתבנו לעמלה דיש תימא רבתא, דהרי מעולם לא עלה ע"ד ר"ל לומר ע"י שחיטת הינה הוה הריה כנפרדה ממש מן הבהמה, אלא דידי' כאשר בשר הבהמה שאינו בה טרפות בנקב, דרך כל זמן שהיא משמשת בתור ריהה המרחפת על הלב ע"י נשימתה אז שייך בה טרפות אם תנקב אבל אחר פסה"ג סבר ר"ל בדטליה פעה שעשו ונידונת כבשר בעלמא, והרי תראה דרבא אמר בטעמא דר"ל, מושם דחי' הריה תלו' בקנה, ולא אמר דריה תלו' בקנה, והוא דקדוק המכricht כוonto, דפעולתה היא התלו' בקנה, אבל לא היא עצמה בתור בשר, אבל לעניין אבמה"ח הלא עיין שייה' האבר MADOLDL עד שייה' עומד ליפול מושם דחיברוו לריהה כל כך עד שטרום מיתת הבהמה עומדת ליפול מכל וכל, אבל האי ריהה חיבור גם אחר פסיקת הינה כל כך חזק, עד שאין לחשוב כלל, שהאי חיבור תופרד קודם מיתת הבהמה, כי או שתחרפה או שתמיית מהר, אבל שתתרפֵר חיבור הריהה מן הבהמה מכל וכל ע"י רקבו של החיבורים שלה, וудין תחיה הבהמה, הוא מן הנמנע, ולכן אין לדמותה לאברים החיצוניים שנDELLO, כמו יד ורגל שהן עומדים ליפול ממש, בעוד שהבהמה תשאר בהיותה.

ומה שנלפ"ד ביישוב חומר הלאה הוה, דהנה סברת מיתה עשו ניפול הואר, דכל אבר MADOLDL דאין לו רק חיבור דק לגוף הבע"ח, אם תמיית יתפרד האי חיבור דק וקל, זמן מה קודם המיתה, מחמת קלשوت יניקותו מגוף הבע"ח, וכך חשבינו את MADOLDL כנפל קודם יציאת הנפש, וא"ת بلا דלול נמי מותים הבהמה האברים החיצוניים והרוחקים ממשן הראש והלב CIDOU, וא"כ נאמר דחרגולים והידים מהה אבמה"ח שנפלו קודם גמור המיתה, זה ליתא, כיון דכך דרך כל המתים, שתחללה יצוא רוח החיים מאברים הרוחקים והחיצוניים, וא"כ מאברים הפנימיים, עד שגס הלב והמוח פוסקים מתנוועתם, הרי לא נחלק הגוף לשנים, מפני שדרך המיתה בכך, אבל אם נפסק הרגרט, עד שהריהה הסמוכה ללב, שדרקה היהת למוט לבסוף, מפני חזק החיות שבה, עתה תמות קודם הרבהה כמו היד והרגל, בזה שפיר אמרין, דמיתה הקדומה שלא כדרכה, מושה לריהה כניפול קודם גמור מיתה הבע"ח, ויש לישב בזה עוד קושי" עצומה שנטועור עליה קדוש דודי בשו"ת כת"ס זל' יוז"ד סי' י"ז, דאי נחיב לב"ג על אברים MADOLDLים מושם אבמה"ח מכח מיתה עשו ניפול, זהה לפניו מקרא דכל אשר יפול מהם במותם, שלישראל הנ"ל ולא לב"ג, ולפי האמור י"ל, דמכח סברא הנ"ל שלא שום קרא ידיען דכל של שועמד ליפול, דהינו למוט קודם דק קלי' ע"ב פריך הש"ס, על אברים דינו כניתל, אי דאים מעליין ארוכה, עוד בעודם בחיבורים ליטמא MADOLDLים, דהינו טומאת אבמה"ח שמטמא נבליה, ומפני דאיaca קרא דכי יפול, דילפין מני' עד שיפול, הרי דלולי הקרא היינו מטעמיאו אונט' כאמה"ח מכח הסברא דהרי הון כנפולים, מושם דכל העומד ליפול דמי, אלא דאיaca קרא דכי יפול עד שיפול, וכן בעין לעומת זאת קרא אחרינא דכי יפול מותם במותם דמיהה עשו ניפול, אבל לב"ג דליך קרא דכי יפול, לא עיין קרא דבמאותם, אלא הדרין לסבירה החיצונית, דכל MADOLDL הרי הוא

בשחיטה נמי מצין למים ל' שחייבת עצמה שוחחת מושם דאיינו מצווה על השחיטה, אין לו היתר זה דמפרכשת אם שhot הו, אבל אם שhot ישראל שמותר להשוחט ולכל ישראל חבירו, מהו "יהי אסור לנכרי, כיון דשחטה מי שמצווה על השחיטה, והסבירא פשוטה כל כך, עד שנתהפך לקושי על התוס' שהניחו זאת בתימא, אבל לפע"ד נראה להוכיח התוס' דיפה הקשו, והוא עפ"י מה שראיתי בספר גינת ורדדים להפרמי"ג זל שהקשה איך אפשר לומר דמפרכשת שהיתה אסורה לב"ע קודם מ"ת (ולפי שכתבנו לעיל גם לישראל במדבר) שמותרת עתה, דזאת מカリ שיצאנו מקדושה חמורה לקדשה קלה, גם זאת הוה מי אילא מיד, כמובא בסוגי דסנהדרין שם, ותירץ דכיוון דעתך לנו במצות שחיטה, עפ"ז אישטרוי מפרכשת, לא הוה יציאה מקדושה חמורה בקהל, עי"ש, וכן ס"ל להתוס' דכמו דליך מא"מ מקודם מ"ת לאחר מ"ת, מכח האי סברא דעתך לנו במצות שחיטה, ה"ה דליך מא"מ מישראל לנכרי, ונאמר דרך למי שנטקדש במצות שחיטה אישטרוי מפרכשת, ולא למ"ל שלא נצטווה על הזיבחה, וזה נכון.

ומכח הני דברי הגנת ורדדים נדחו דברי האחוריים ובתוכם גם ק"ז בעחתת"ס זל ביה"ד סי' י"י שסבירו דביכים וחלב של טרפה אסורים לב"ג מושום אבמה"ח לדידיהן,lica קרא להתרים, וזה ליתא דהרי כל שאסור קודם מ"ת, א"א שניתר לנו עי' נתינת התורה, וכיון דחלב וביכים אישטרוי לנו, מילא מוכח גם קודם מ"ת אישטרוי, ובאמת אין מקום לאסור, כי מה שאמרו בביברות דחלב חידוש הוא דריש"ד דוחה לו לאסור מצד אבמה"ח, ר"ל ציר של אבמה"ח ומצד יצא מן הטמא, וכ"ז לישראל אבל לב"ג לא נאסר יצא מן הטמא ולא צירן וווטבן, ודוק".

בא"ד, ויל"מ מ"מ אבמה"ח דידיהו אסור מושום דבעי שחיטה עכ"ל וכי הרاش יוסף, דמה שתכטו דטעון שחיטה, הינו עשה דזובחת, ומכח זו נתקשה לו, מש"כ דלישראל בעי כייז, והא לגבי איסור עשה דזובחת עובר אף בכ"ש, דהאי ואכלת בקרא שם רשות הוא, וכן נדחק דקאו על הטמאים עי"ש, והנה אפיקו נינה לרחש יוסף הקדמוני, דבאייסור עשה סגי בכ"ש לעבור עליו, גם לר"ל דח"ש מותר מה"ת, מ"מ לא חז' לקחות במה דחקשה על התוס' דמן"ל דהתוס' ס"ל הכא דזובחת לעשה אתא, דדיילא קריצב"א בשבעות שצין בעצמו ס"ל, דין בשחיטה אלא תיקון ולא מצוח, ע"כ הוכיח זאת דלא"כ לר"מ דאליבי" קיימו הכא, דלית אבמה"ח בחיה וועפ', תהי מותר לגמרי לחזור אחר ובשר מהם כדי לאכלן, ולא בעינן האי תיקון שחיטה אלא אם ירצה לאכלן אחר מיתנותן, אלום זה ליתא דבריך ביארתי בעקר א' וב' דבאה ואיזובחת מ"ע הוה כתוס' שביעות וביצה או רക תיקון קריצב"א, הוא פלוגנתא שנה בגין ר' ישמעאל לר"ע ור"מ בהזה קריש" ס"ל כאשר הוכחת שם בריאות ברורות, וא"כ לר"מ לא מקרה דזובחת ילפין שחיטת חולין כדי להיות מ"ע, אלא מושחת, דכתיב בקדשים, וא"ז אין כאן מ"ע אלא תיקון הלא, ותדע, דבכ"מ הון בביצה והון שביעות וכן לקמן ל"ז ע"א בתוס' ד"ה השთא מחיים, דקדקו לכתוב "זביחה" ולא "שחיטה" וכן כתבו, "מושום דבעו שחיטה", הרי דלא כיוונו על איסור עשה דזובחת, אבל מ"מ עשי שחיטה לר"מ, מושום דבשר ואבמה"ח, אסור עכ"פ מושום טרפה, וזאת אפילו לר"ל לקמן דקאמר, דלאו דטרפה לא אתה רק אטרפה, ולא אبشر מה"ח, הינו מושום דס"ל דלאו דבשר מה"ח נכלל בלבד תאכל הנפש עס הבשר אבל לר"מ דהאי לאו רק אבמה קאי, ולא דטרפה כולן גם חייה וועפ', פשיטה דמכנישין בו גם איסור במ"ח בחיה וועפ', דלית בהוא איסור אבמה"ח, ואע"ג דתנוס' לא נחתנו לכל מה שכתבנו, כמו שביארתי בפתחה, מ"מ האמת הוא כן, דלא"מ לא הוה שחיטה אלא תיקון הלאו ולא עשה.

זכור בפירוש איסור זה לא חש להבייאו, אבל מכללא איתמר, ממה שכי בפ"ד ממ"א, דטרפה האמורה הינו שנותה למות עד שלא תהי ראיוי אלא לכבל, דהינו לאחר מיתה, הרי דמפרש הקרא, לא למוצה, על השלcta הטרפה לאח"ש לכבל, אלא דתורתה אמרה דאותה הטרפה שעומדת היהת לכבל, אם לא היה שוחת אותה, לא תאכל, ואפיקו נפרש דעתו תורה שנשליך את הנטהה למות לכבל, ולא התירה לתתא לגר ולמכרה לנכרי, נמי משתמש דאין ליתנה לאדם הנברא בצלם אלקים, ואני ראיוי אלא לכבל, אבל בכל זאת לא שמעין דיה הncרי מצווה על נחירה בסימנים, אלא כל שמייתה כדרך המミニטים לצורך אכילה, ואפיקו בקופץ אין לה דין נבלה שמתה מלאיה, אבל ישראל גם במדבר היו מצווים עכ"פ על נחירה בשפיקת הדם, דכתיב ושפק את דמו, וזה שפיקת דם ממש, דהרי התורה חייבו בכיסוי, ומהז הוכיח רשי"ז לבריש פרkon דעתך בסימנים עכ"פ בעין, דמשם بكل שפוך הדם, וכך יש לתמוה על הרמב"ם, שכ' בסוף פ"ד מהל' שחיטה, דבמדבר היו ישראל נוחרים ואוכלים כשאר עכו"ם, והוא פלא דשר עכו"ם אפיקו נצטו על המתה מלאיה, אבל לא נצטו על שפיקת דם על הארץ, וכך יוכלים להמית את העב"ח כפי רצונם, כדי לאכלו, אבל ישראל נצטו על ושפק את דמו, והדבר צ"ע ועיין בפתחה ודוק".

ע"ש גמר' תנוי דלא כראב"י, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נשפה וכו' ואחד ישראל ואחד נכרי מותרין בו, הנה הרמב"ם לא פסק כראב"י, אבל גם לא כי האי ברייתא, דבפ"ט מהלך' מלכים הי"ג כתוב, האבר ובשר הפורשין מן המפרכשת, עכ"פ שוחת בה ישראל שני סימנים, ה"ז אסור לב"ג מושום אבמה"ח עכ"ל, הרי דלית לי' מי אילא מיד, ומ"מ לא הביא הא דראב"י, דין און זמניין לנכרי על ב"מ, אולם זאת ודאי לך"מ, דחווץ ממה שתמיהה לעיל על האי דינא, הלא ביארנו דרי" לית לי' להא דר"ל דכםדמ"ב"ד, לא ברייה וגם לא בקנה עצמו, וא"כ אין כאן מושום אבמה"ח, אבל הא דדחה האי ברייתא מוהלכה ודאי קשה טובא, דהרי סברת מי איקא מידי מקובלת להלכה, בסנהדרין נ"ט ע"א עי"ש, והנה פ"ת לפי מה שבארתי בפתחה, דהא דמפרכשת שרי הינו כמו יפה' תואר במלחמה שלא דיברה תורה אלא נגד יצח"ר, למי שהוא להוט לאכול בשר, ולא מazi עמוד על נפשו להמתין עד שתצא נשפה, ולעשותה גיסטרא הינו הך, דושחת ממעט גיסטרא, עיון מש"כ ברייש פרkon, וא"כ בנכרי דמצוי שפיר לעשות גיסטרא למה נתיר לו לאכול מפרכשת, וזה ג"כ כוונת ר"פ דבעי למימר לי' לראב"י, והא מי אילא מיד, ולא אמר לי' מושום דעתמא קאמר, ואע"ג דבריתא מ"מ קתני דאחד נכרי ואחד ישראלי מותרין בו, אויל ר"ל דין היב"ג נהרג עליו אבל איסורה עכ"פ אילא, מכח האי סברא הנ"ל, והרי תורה דהרבנן נשמר ולא כתוב דחיב משום אבמה"ח, כמו שכתב שם בשאר ההלכות אלא ד אסור משום אבמה"ח, ומהר"ם שי"ף זל' כאן הרגיש בהזה וכותב ג"כ דרך איסור קאמר הרמב"ם ולא חיב.

ועוד נלפע"ד לומר, דמאיחר שכפי שביארנו לעיל ובפתחה האי ברייתא כר"ע ATI דלר"יש לא אישטרוי מפרכשת כלל, עי"ש וא"כ לבב' ב"ג דלא נאמר ארליך, לא שייך קבועת הלכתא כר"ע ודלא כרייש. וממילא נשאר הדבר בפסק, אי שרי לי' מכח מי אילא מיד, ואיסור לו מספק אבל אין חיב עליו, ודוק".

תוס' ד"ה אחד עכו"ם ואחד ישראל מותרין בו, משמע דעתמי משום מא"מ וכור' ותימא וכור' והג' שאני עכו"ם דלאו בני שחיטה נינהו עכ"ל, ותיתני לי כי כוונתך לדעת המעיו"ט, וכן הוא בהגבות מהרש"ש ויתר האחוריונים, דלק"מ דחתמת ספר קامر דלא התיירה תורה יפת תואר אלא לישראל דבוני כיבוש נינהו, אבל נכרי דין לו רשות לככוש ממי לא רשות ליקח יפה' עכ"ב, וא"כ כאן

הדים, כי השחיטה מותרת מיד, וגם קודם הוצאה הדם מותר לחתק כזית מבית השחיטה, כדלעיל, וזה הוא הפירוש האמתי במשנה זו, ומוקם הנicho ליתגדר בו בס"ד וד"ק.

שוב נתישתי, דאפשר לומר דגם הרמב"ס ז"ל לא נעלם ממנו הפטש אמתית הלאה, אלא דהוא כבר כתוב בראש הל"ש בפירוש, דמה"ת בעין שחיטה בכל הגו' מינין, וגם פסק דמפרכשת מותרת מיד, בחותך ציטת בשר מבית טביחתה, וא"כתו האי דין דלא יצא מינו דם דהשחיטה מותרת, אין בו צורך, דנסעמו מן הנ"ל, ולכן קامر דיש עוד רשותה במשנה זו דרך אגב דלא חיישין בה למסוכנת, דמה"ט קתני לה סמוך למשנה דמסוכנת, אבל בכל זאת כבר מלתי אמרה דדין של הרמב"ס בזה לפ"ד הוא מכשול גדול, וד"ק.

רש"י ד"ה הוכיחו בשחיטה, מגו דשרי' שחיטה להז בר מידי אבמה"ח, משוי' לי' נמי אוכללה לגבי טומאה, עכ"ל וכ' הרاش יוסף ז"ל, דלפ"ז "הה" בשחיטה טרפה, ציון תוס' ל�מן ל"ו ע"ב ד"ה שחיטה מכشرת ולא דם, שכתבו מושום דמתורת ברש לאכילה, וא"כ שחיטה טרפה לא, והנה כפי אשר ביארנו בפתחה עיקר י' שחיטה שאינה ראות אינה מתרת איסור אבמה"ח, אלא מצלת מטומאת נבלות, אין נפקותא לדינא בין רשי' ותוס', ומה ששינו התוס' מלשון רשי' וכתבו מושום דמתורת לאכילה, היינו מושום דהתוס' לא נחתו זהה האמת, דשא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח, ועיין היטוב בעיקר הנ"ל וד"ק.

ע"ב גמר' כל הטוען ביאת מים מד"ס וכי' וחכמים אוסרים במעשר, העין משפט, ציון לדין זה, ברמב"ס פ"ג מהלכ' מע"ש ופט"ז מהלכ' טו"א, דבמע"ש כתוב הרמב"ס עדREL כתמא למע"ש, שמע"ש קרווא כמו תרומה, אבל טבול יום ואוכל במע"ש אף שאינו ואוכל בתרומה, עכ"ל. ולא ידעת, אי אפיילו מכללא נשמע מהאי דין תורה, האי דרבנן דעתו ביאת מים מד"ס, שהשו חכמים מודתיהם במע"ש כמו בתרומה, דהרי אנו רואין לעניין טבול יום דהקליה התורה במעשר יותר מן התרומה, ותדע דגם ר"מ דאמר כאן מותר בחולין ובמעשר, ודאי לא פlige אידין זה שכ' הרמב"ס, דערל וטמא שוין.

וכן בפט"ז "ה" מתו"א שכ' הרמב"ס, דכל הכתוב בתורה ומדברי קבלה מוהלכות הטומאות והטהרות אינו אלא דיבר הרמב"ס אלא מדין תורה, ותרומה ומ夷' בלבד וכו', לא דיבר הרמב"ס אלא מדין תורה, ואין ללמידה מזה, דזה הפטול בתרומה מד"ס, דגם במעשר פוטל, ובפרט לפי מה דמסיק,-DDOK לא גבי אכילת מעשר אסירים חכמים, אבל בנגיעה לא, וכמש"כ התוס' דין הדין, וכdomoch משלוν הברייתא, דחכמים אוסרים, בתרומה, הלא אלו פוטליין את התמורה ש"יך לשון מטמאין, וא"כ והו"יל לרמב"ס לפסוק דין זה בפירוש, אבל בנגיעה, וא"כ ואדי ראיית מי שנטעור בזה, ובעיני צע"ג וד"ק.

תנוס' ד"ה, והוא נגעה היא, בסה"ד וי"ל דההמירו חכמים שלא לאכול כשייש ידים מסובות, ע"ג דמותר ליגע, עכ"ל, ותמייה לי דא"כ מה בין יצא מהם דם לא יצא הלא אכילת תומ"ם בטומאת הגוף, אסור אפיילו אם המאכל לא הוכשר ל渴ט טומאה, שוב מצאתי שקדמוני בתמי' הלא בଘות המהרש"ש ז"ל והנicha בצע"ג.

ד"ג

ל"ה ע"ב גמר', א"ר אסי, אומר הי' ר"ש שחיטה מכشرת ולא דם, ופרש"י ז"ל דנפ"מ בנפל דם שחיטה על הארעיות דלא הוכשרו, וכותב הר"י ז"ל אבל בשוחט את הטרפה אין נפ"מ, דהרי גם בטרפה מוציאה מיד אבמה"ח, וכבר כתבנו לעללה, דשחיטה טרפה אינה

כל זאת כתבתי מכבר, ועכשו אני רואה כי מקומו הוא מוכרע, דהרי טעמא דר"מ, אכן און אבמה"ח נהוג אל באבמה טהורה בלבד, אמרו שם בגמי' מושום דלעיל מני כתיב זוחבת מבקך ומצאנך, אמרו מעתה דר"מ ע"כ ליל הא דרב, זוחבת כאשר צויתיך קאי גם על חיים ועו"ף, וגם לא היקש לצבי ואיל דם חיה בשחיטה דא"כ גם הלאו שלא תאכל הנפש עם הבשר קאי על כל הגו' דרבנן לשחיטה, אלא ודאי ר"מ לומד שחיטה חולין, מושפץ את דמו דכתיב בחיה ועו"ף, וילך שפיכה שפיכה משוחוטי חז' ומילא דליך עשה בשחיטה אלא תיקון הלאו, וכאשר יתרPEAR הצל בארכיות בפתחה, וד"ק.

ע"ש משנה השוחט בהמה חיה ועו"ף וא"כ ממה דם, כשרים וכו', הטור והשו"ע הביאו דין זה בס"י כ"ח, בין דיני כס"ד, והשミニטו בהמה, מושום דמפריש המשנה דANTA לאשמעין דמצות כס"ד איננה מעכבות והוא פלא, וכי אצטיריך זאת להשミニעו, ולא עוד אלא דכמה דחוקים צרכין אנו לשובול. א') דשניתαι האי משנה שלא במקומה, דמקומה הי' בפ' כס"ד. ב') דקANTI בהמה בהדי חיים ועו"ף שלא לצורך. ג') דכל האריכות למונות כל שלשה מיini בע"ח בפרטות, הוא שלא לצורך. ד') למה לא קתני סתם השוחט ולא יצא מינו דם, כמו בכמה משניות דקANTI השוחט סתם, וכי על כל מינים הנשחטים, והרמב"ס ז"ל דרך דרך אחרת במשנה זו, והוא דקאי ממשנה שלאחריה שדיברה משוחט את המסוכנת, ואתה לאשמעין כאן דבלא יצא מהם דם אין לחוש למסוכנת להציריך פרוכס, אלא דגם בפירוש זה אנו צרכין לשובול דחוק גדול, דהוו"ל לשנותה אחר מונה משנה דמסוכנת, וגם לשנות השוחט סתם ולא למונות המינים בפרטות, ולא עוד אלא דעל גופו הדין אני נבוק מאד, כי הלא הוא ידועה לכל, דבכל שחיטה יבשתא, הבע"ח שווה למות הרבה גם יום או יומיים, עד שניצרכים להכotta על ראשיו כדי שימות מהר, וכך כל שוחט ולא יצא אף טיפול דם אחת, דכן מיררי הכא, אם הוא מונחת מטה מיד, פשיטה דהיתה מסוכנת, דלולי זאת אין במצוות שמשעה השחיטה עצמה היה מידי, וזה דבר שא"א להכחיש, ולכן חיליה להכשיר הנשחט שלא יצא מינו דם אם איננה מפרכשת, ולא נתנה סימן חיות כלל, דהאי דין דבירה לא בעי פרוכס, ודאי לא נאמר אלא ביצה דין הרבה, ובשפיקת דם הנפש, מצי להmittת מיד, אבל בשחיטה יבשתא חס מלzechir, ועפר אני תחת כפות רגלי ריבינו הרמב"ס ז"ל, אבל כאן לפ"י כת שכל הפרוי על המדה, להתיר נבלה גמורה.

ולכן לפ"ד ברור כמשמעותה הינה הינה בהאי דין, לא להא דסבירו הראשונים, ולא מה שסבירו הרמב"ס, אלא דANTA לאשמעין, דשחיטה יבשתא כשרה, ולא בעניין שפיקת הדם כמשמעות הקרא דעל הארץ תשפכנה כמים וגס עיקר זוחבת דכתיב אצל זהירות הדם, וכטעם נגלה של שחיטה בצוואר מקום החזאת הדם, כמו שכתב החינוך ועין לעיל בריש פרקן, מה שכתבנו בזה, על דרי' אמר עד שיחסות את הוורידין, והשתא שפיר מקומ' דין זה בפ' השוחט, ומהנה כל ג' מינים הנשחטים, לאפוקי ממ"ד דא"ש לעוף מהו"ת דלדייד' עכ"פ בעוף, ודאי בעין שפיקת דם מנש, כדכתיב ושפק את דמו, דוזדי נהייה בלא החזאת דם הנפש, לאו מידוי הואה, דהרי כל עצומות נהייה בסימנים לא ידועין אלא מDUCTIB ושפיך את דמו, ומוקם הסמנים מוכשר ביותר לשפיקת הדם, כמו שכ' רשי' ז"ל בריש פרקן דף כ"ח ע"א, ואיך נאמר דחrichtict סימנים שלא נתפרק, ללא שפיקת הדם המפורש בקרה תשגי, וכן קאמר התנאה דאן דס"ל יש שחיטה לעוף מהו"ת, ומקרה דכאשר צויתיך, גם בעוף לא בעין שפיקת הדם, ע"פ שבמדבר בשעת היתר נהייה, כל נהייה או שחיטה יבשתא, נבלה גמורה היתה, אבל לאחר שנצטוינו על השחיטה تو לא בעין החזאת

„לשטייה“ ר"ל דחישב להש��תו לנכרי, אבל זולת זאת אין דם האדם בכלל משקה להקשר הארץים, אלא דברין התולדות שמנה במשנה שם, מצין רוק ומירגלים וגם ריע וכדומה שהמה משקה סורה, ובעל משנה אחרונה כתוב שם לכל הנני מכשרין רק מדרבן עי"ש, אבל על דם שחיטה בהמה חייה ועוף, א"א בשום אופן לומר דרך מדרבן מכשרין, א"ג דחתנה מנאס בתוך התולדות, דהרי דם קדשים דאיינו מכשר ילי' פ' מקרה דעל הארץ תשפכנה כמים, ולא מצין בש"ס עין זה לילוף מקרה חדש דינים בעניין שאינו אלא מדרבן, ובכל זאת פסקי הרמב"ם עדין לא נתבררו, צ"ע ודוד"ק.

ד"ג דז לע"ז ע"א גמר' ס"ד"א הויאל ואסירו בגזיה ועובדת, דמן ליבעי קבורה, קמ"ל עכ"ל הגמ', התוס' נדחקו מאי לפרש האי ס"ד, דהה גם הגזיה לאח"ש מותרת, ורק מעשה הגזיה אסורה מחיים בעבודה, אבל לפע"ד נראה לפרש בפשיות, דחס"ד היה, מאחר חזין מאיסור גזיה ועובדת דעדין גם לאחר שהוoms הקדושה עליהםם, הו"א דהdam שהיה עומד לזריקת המזבח עדין באיסורי קיימא, דשאני הבשר דם בעודה תמים, היה עומד לאכילת אדם אחר הזריקה, ומכח"כ העור והצمر שהי' ניתנים לבך גם בעולה, لكن לאחר שהוממו מותרין, משא"כ הדם שהי' עומד לזריקת המזבח, لكن צrisk קרא דם זאת יצא חולין לאחר שהוממו, והוא נכון לפע"ד ודוד"ק.

ע"ש בגמ', א"ר"פ הכל מודים, היכי דאיתני לדם מתחלה ועד סוף כ"ע לא פליגו דמקשיר, כי פליגו בנטקינה הדם בין סימנו וכו', כבר הבאתי לעיל דר"כ ט"ב, מה שנטקינה כאן הר"ץ ז"ל בחודשו ומה שהшиб עי"י הלב אריה ז"ל, כי רוח"ק דבר ב', וכי הוא אחת מכללים הגודלים שבש"ס, פלוגתא זו אי ישנה לשחיטה מתוע"ס, היינו פלוגתת ר"י ור"ל בחולץ למעוברת יבמות ל"ז ופלוגתת אב"י ורבא, בלפרע הווא גובה או מכאן ולהבא הווא גובה, פסחים ל"א ע"ב, כי הכל סובב אל מקום אחד, אי אמרין אגלאי מלטא למפרע בדבר שאינו מוכರה להיוות כן לבסוף, ואם דעתן על דבר המסתתק ממנו, ולא על גופו הדבר בעצמו, ואבאר לך הדבר.

הנה בכל דבר שיש לו המשך להגמר, כל שנגמר לבסוף אמרין בי"גמל"מ, דמיד בהתחלה הוציאו האי מעשה ממعتمد הרាសון, להכניסו למעמדו החדש המשוננה, מהיפך להיפך, כי כל המעשה אפילו ממש צמן רב, בחדא מעשה ייחשב מתוע"ס, סוף מעשה במחשבה תחלה, ובזה אין פלוגתא, אבל לדון על דבר אחר המסתתק ממנו, ולומר דגס קודם שנגמר דהינו עד שלא נתגלה, הוה כנגמר ונתגלה, בהז פליגו, והוא בחולץ למעוברת דהפייה לבסוף, דהכל מודים דחיית בחליצה, ולא אמרין דהניח המת ערע בתוך מיишטו, ע"פ שלבسو"ף הפילה, דכל שהפייה לבסוף, אגמל"מ דלאו ערע של קיימא היה, אלא מעותד ליפול, וכנפלו מעילקראה הווא, ובכל זאת בחולץ למעוברת אייא פלוגתא, דר"י סובור, דכי היכי דעל גוף חילצה אמרין אגמל"מ, דהאי לא הניח ערע של קיימא, ה"ה אם נחלצה בשעת עיבורה, נמי חילצה כשרה הוה, מכח אגמל"מ, ור"ל פלי' וסובור ניהו לאחר הגilio אלו רואין דמתחלה לאו ערע של קל קיימא היה, מ"מ האי מעשה החליצה צריכה לחול אז בשעת מעשה, אז עדין ספק ה'י, אי תפול או לא, ועתה שנתרבר הספק, מעשה החליצה כבר נסתלק ולא מציא לחול עתה, لكن אין במעשה זה כלום, וכן הוא בבע"ח שנשתעבד לולה למולה, ולבסוף בא השدة ליד מולה, כל שהקדיש או זבין להו בתנאים, כ"ע מודים דאותה מלוה ופרק וטרף, מושום דהרי כשלא שילם, ואתה לידי גוביינא, הרי הוא גובה למפרע, דהינו הגביה הוא מתחילה השיעבוד וע"ס, וממילא נגד האי אגמל"מ, לא מציא הלווה להקדיש אוazon, אבל מ"מ במקדים או זבין מלוה פלי'ו,

מושcia מיד אבמה"ח, אלא דבלאי'ה אני אומר, דכאשר ממשיע מסוף הסוגי', האי הכרש שחיתה לר"ש הוא כעין הכרש דחיבת הקודש, וחיבת הקודש לדעת הרמב"ם מכשר רק מדרבן, וא"כ ה"ה שחיתה לר"ש, ור"ש לשיטתי דס"ל לשחיטה מחות עשה ומתרת מיד, ולכן חיבת מזווה זו מכשרה ג'כ' ור' מ"ס"ל לשחיטה אינה איננו אלא תיקון בעלמא, וכפי שביארנו גם אינה מותרת מיד, لكن אינה מכשרה, וא"כ איכא ודאי נפקחנא גם בברשותה עצמה, א"י הדם מכשר ר' השחיטה מכשרה, אז הוה הכרש דאוריתא, ואיל הדם אינו מכשר ר' השחיטה מכשרה, אינה אלא מדרבן, ואנן ע"ג דפסקין דשחיטה מזווה מותרת מיד, מ"מ לא פסקין קר"ש דמקשרה, מושום דלר"ש נמי רק הכרש מדרבן הוא מצד חיבת מחות שחיטתה המותרת מיד, אבל אנחנו ס"ל כיון דמ"מ אסור לאכול ממנה עד שתצא נשפה, ולרמב"ם הוא איסור דאוריתא, لكن לא מיסטבר דמשום האי היתר, דיכול לחזור כזאת מבית השחיטה שצריך להמתין עד שתצא נשפה, אמרו דמקשר, לנו לא פסקין בהא כ"ש, ודוד"ק.

ע"ש גמר' ת"ש, רש"א דם המת אינו מכשר, מי לאו דם שחיטה מכשרה, לא הא דם חללים מכשר, עכ"ל הגמ', ולפיגו רשי' ותוס' האי דם המת, אי דם אודם או דם בהמה קאמර, כאשר יראה כל המיעין בסוגי', ובפסקין הרמב"ם אני רואה שלא חיש כל הסוגי' דהכא, ודרך דרכ' לעצמו, והוא בריש פ"י מהל' טו"א, שלא הזכיר דם חלל אדם שמכשר, שכפי הסוגי' דהכא הוא עיקר הדם שמכשר, דכתיב דם חללים ישתחה, אשר בזה כ"ע מודים, ולעומת זה כתוב, הדם המוני מן המשקין המכשרים הוא הדם הקולוח אינו מכשר שעדיין חיים והוא והעופות הטהורות, אבל דם הקולוח אינו מכשר שעדיין חיים והוא וכו', עכ"ל, והנה זה הוא נגד המשנה דפ"ז דמקשרין, שמנת דם שחיטה לתולדה, וע"כ דאב המוני בין השבעה משקין, הוא דם אודם, ומקרה דם חללים כתוב כתדרבי' דלקמן, וממילא דחילוק שבין דם הנפש ובין דם הקילוח, ג"כ רק בדם האדם הוא, ועל דם האדם כתוב דם חללים, דם שנעשה בו חלל, אבל דם שחיטה המוני בתוך התולדות, ואשר יליף מקרה דעל הארץ תשפכנה כמים, לא מצין חילוק בין דם לדם, וכל דם היוצא עי" שחיטה מכשר, והרמב"ם בעצמו מנ' ובי' כתוב, בנייטו דם על האוכל בין סימנו לנטקינה הדם, הרי זה ספק, ופשיטה דם הניטז בין סימנו לנטקינה, אין זה דם שהנפש יצאה בו, ועדיין בהמה בתוקפה וגבורתה ומ"מ מכשר, והוא סתירה גלו' מנ' ובי', ולא איציתי לפשר הני פסקים אחדדי, ובגוף תמיთוי, שלא הזכיר הרמב"ם דם חלל אודם הוא האב לעניין הכהר, ודם שחיטתה בהמה חייה ועוף הוא התולדה, מצאתי במשניות החדשות דפוס ווילנא, ובפסקין ר' שם, שעמד על זה בעל משנה אחרונה, ויגע מאי לתרצוי, וכתוב שהרמב"ם מצא משנה בפ"ב בביבורים, דקתני שם דשו דם מהלכי שתים לדם בהמה לעניין הכרש זרים, אשר מינה משמעו אודם נלמד מבהמה עי"ש.

והנה לפע"ד, דהרמב"ם ה'י סובור דהאי יlopota מקרה, דעל הארץ תשפכנה כמים, יlopota גמורה היא לדעת חכמים דר"ש, והאי יlopota דם חללים ישתחה, אינה אלא למלוד על דם שחיטתה בהמה, דזוקא דם שהנפש יצאה בו מקרי משקה, דהאי קרא דרכ' מליצה נאמר, אבל לעולם אין דרך לשנות דם אודם כלל, וכעון שי' ושיחטם במדבר, עיין ברמב"ן עה"ת על קרא דזובחת, שי' דדרך מליצה נאמר על דם אודם לשון שי' אבל מ"מ למדין מליצה זו, דזוקא דם שנעשה בו חלל דרך לקרו משקה, ונאמר בו שטייה, ובאמת במשנה גופא לא הזכיר דם האודם, בין ז' המשקין, אלא דם סתם קתני, ואי דזוקא דם האודם אמר ה'י לו לפרש דם האודם, כי בדם סתם לא שמעין דם האודם דזוקא, ובדים הказה קטני

למעוברת ובכל הגו שאר מיל', כר"ל דלא אמרין אגמל"מ אדבר המשטלק, והדבר צרך תלמוד ועינו גдол למצוא איזה טעם לחלק בין הקשר לשאר מיל', ודוק'ק.

ע"ב *תו"ה מתייב ר"י*, ר"ש"א הוכשרה בשחיטה, מדרבנן לא פריך דאמרי דם מכשיר, והקשר דם חשוב מה שחייבים וזה שחייב משקה עכ"ל, כוונתם שלא תימא דמדם חללים ישטה, לא ילפין אלא דם אדם שנקרא משקה, אבל דם בהמה חייה וועף לאו מטעם משקה קמץ, אלא מילפota דעל הארץ תשפננה כמים, דיתקש דם למיטים לעניין הקשר, וכאשר כתבנו לעיל דמשננה דמכשירין דקרי לי תולדה, משמעו דאיינו אלא כ"ה הוול"ל נמי מדרבנן דריש, לכך כתבו התו"ה דזה ליתא, אלא דם מטעם משקה מכשיר כמו מים ויין, דמדם חללים ישטה שמעין על כל דם בע"ח דאייקרי משקה, וכאשר כתבנו לעיל לדעת הרמב"ם, אדרבה עיקר הילפota מדם חללים ישטה על דם של בע"ח קאי, ולא על דם אדם, שלא נאמר אלא דרך מליצה, אלא דלפ"ז אינה מובנת הקושי שהקשו אה"כ מבוצר לגות כתבנו, "וא"כ Mai פריך וככו" ומה שייקות יש לקשיי זו להא דלא פריך מדרבנן דאמריו הוכשרו בדמיה, ודוק'ק.

ד"ג *לי"א* משנה, השוחט את המטוכנת רשב"ג אומר עד שתפרקס ביד וברgel וכו' וככתבו התו"ה דאפילו לכתלה שרי, ונקט לשון דיעבד מושום דבעי למייחני עד שתפרקס עכ"ל, לא זכיית להבן, דמה בעו, הרי אפשר לפרש דלכתחלה לא ישחות, יישליכנה לכלבים, ולשון דיעבד דנקט היינו שלא ימתין עם החולנית עד שתסתכנת אלא ישחתנה מעט קודם لكن, בעוד יחולין עוד להעמידה על רגילה, ובול"א זיל כתוב טעם למה לא ניחא להו למייר דלכתחלה יש להחמיר כייזקאל, אכן זה אלא חומרה לגDOI ישראלי, אלא דהתפארת ישראל כתוב באמת דמש"ה נקט לשון דיעבד, ואולי כוונתם דמי שרותה להחמיר שלא לאכול מסוכנת, לא ישחתנה, אלא יmittנה בדרך שהנקרים ממיתין לצורך אכילה, וימכרנה לנכרי, ועינו לקמן ע"ב ד"ה גמור' ואב"א מהה שכבתבי שם ודוק'ק.

רש"י *ד"ה עד שתפרקס*, دائ לא פרכסה, קים להו לרבען דעתולה נשמה קודם גמור ישחיטה עכ"ל, והנה הרע"ב מברטנורא במשניות כתוב בלשון שמא, דעתא נתולה נשמה קודם גמור ישחיטה, וכרש"י משמע נמי בגין' לקמן, דקאמר רבא, כל שאינה עשו כו בסוף ישחיטה, בידועה שנטולה נשמה קודם לנו, וכן פסק הרמב"ם בפ"ד ה"ג ממ"א, דכל שלא פרכסה כלל הרוי או נבלה ולוקין עליה, ויש לראות למה באמת היא נבלה ודאית, כיוון דבריאה לא בעינן פרכווס, הרי דאפשר שיש בה חיות בלי שתפרקס, אבל מכאן יש ראי' ברורה למה שככינו לו מעלה, על המשנה הקודמת, ככל שיצאה ממנה דם הנפש בשפע, אפשר שתצטא נשמה גם בלא פרכווס, ואע"ג دائمן לא פסקין כר"א דדי אם זינקה (חטור באמת פסק כר"א ור"ש במא צתלי ביה"ש מלאים דם), אבל בשופך דם בשפע ובכח ודאי לכ"ע מודים, دائمן לך פרכווס גדול מה, אבל מסוכנת דמסתמא אינה מוציאה דמה אלא לאט לאט או לא מוציאה דם כלל, בזה כל שאינה פרכסת, ע"כ דיצאה נשמה קודם לנו, ועינו בפרמ"ג ס"י י"ז ובחו"ח ת"ס ז'ל.

אבל מה שכ' רשי' דעתולה נשמה קודם לנו, לכאר' נראה למדיק נמי دائمן יצאא נשמה עס גמור ישחיטה שפיר דמי וכדמשמע נמי מרבעא דלקמן שאמר בידועה שנטולה נשמה קודם לנו, אבל הש"ך בס"י י"ז סק"ג פסק דבעין חיוט אחר גמר ישחיטה, וכן משמעו מרש"י גופא בסוף הסוגי ד"ה בסוף ישחיטה שכ' ז'ל, "סוף ישחיטה ממש שתפרקס בגמר ישחיטה דתהיי בה חיות אחר

דאבי סבר כר"י בחולץ למעוברת, דכי היכי דאתה מודה מכח אגמל"מ,DKDOSH תולה לא מהני מה"ט גופא נאמר DKDOSH מלה מהני, אבל רבא כר"ל סובר דנייהו דעל גוף הגביה לאחר שבא לידי, אבל קדושת המלה דהוה דבר המשטלק,adam לא ה' חל הרקדים בשעה שהוצאה הקדשו מפי, تو לא מאי חיל, כי באoir לא מתיל תלי, להמותין עד שיתגלה מה תה' בהאי שדה, لكن לגביו דבר המשטלק אנו אומרים מכאן ולהבא הוא גובה.

וכן

הכא בשחיטה, דיש לה התחלה וסוף, ליכא האי פלוגתא, רבינו אומר הוכיח ר"ח אמר תולין, ומפרש ר"פ פלוגתס היכי דאיתא לדם על הדעת מתוע"ס לכ"ע מכשיר, והטעם כיוון דלבסוף איתגלי דהאי ישחיטה הוה, מAMILא שם ישחיטה אוכלה מעשה מתוע"ס, והוא האי דם דם ישחיטה מכח האי גiley, ומכשיר עתה, כיוון דעדין לא נתקנת, אבל בנתקנה קודם גמר השחיטה, אנו ונפלים בפלוגתא דר"י ור"ל בחולץ למעוברת, ורבינו דסובר מכשיר כר"י, ור"ח דסובר חולין לראות אם הדם עדיין בעין על הדעת, סובר כר"ל, דלא אמרין אגמל"מ הדבר המשטלק, אבל بلا נסתלק, דהינו לא נתקנת, גם הוא סובר דעל גוף השחיטה אנו אומרים דמתחלת מתוע"ס, ור"א אמר, זר"ח אמר חולין, גם בנתקנה קאמר, ומשום דמסופק בהאי פלוגתא דר"י ור"ל, אי ישנה לשחיטה מתוע"ס או לא, ועל הקדמה והסביר הלאו, נבנית כל הסוגי דעליל דר"כ ט"ז ע"ב, וכמה וכמה סוגיות במשמעות זו כאשר ביארתי כל או"א במקומה עין בהם ותרוחה צמאן.

אבל בא וראה, איך שהלב Ari' זיל שאכה לגלות האמת הלאה בפלוגתא זו דרבינו ור"ח ור"ל, לא ראה באסקקלרי' המAIRה את העניין כלו, עד שקבעה על הרמב"ם, דפסק בפ"י מטו"א בנתקנה הדם דספק הו, וחולין לא אוכלי ולא שורפן, והוא כר"ח אליבא דר' אשוי, וקמתמה הלב אריה, הלא הרמב"ם פסק כמ"ד ישנו לשחיטה מתוע"ס, וגם פסק דלא כר"ש אלא כת"ק דם ישחיטה מכשיר, ולמה פסק כאן דלא כרבינו כר"ח, ומשים "והמופרשים לא העירו בזה וליל צ"ע טובא" וינו דעת קדשו כי גם הרראש יוסף זיל הניח קושי זיל בצע"ע, אבל מ"מ הלב Ari' לאחר שאכה להבין עומק פלוגתא זו, לא היה רשאי לתמורה על הרמב"ם בזה, אלא להיפך הול' לתמורה Adams כנים הדבכים, דר"י וו"ל פליגו בשחיטה כמו בחולץ למעוברת, אי אמרין אגמל"מ הדבר המשטלק, כמו שגילה לנו הלב Ari' בrho"ה שעליו הרי צרכין לפסק גם כאן כר"ל נגד ר"י, כמו בחולץ למעוברת ואיך יפסק הרמב"ם כרבי, שהוא סברת ר"י ולכך התמיה להיפך הוא מאחר דהאי חולץ למעוברת, הוא מהני תלת מיל' دائمן רבעה שס' יבמות ל"ז ע"א, דהלהכה קר"ל לבבי ר"י, וא"כ ה"ה בפלוגתא דיל"ש מתוע"ס, דפלוגתא זו היינו ה'ך, וכאשר באמת פסק רבא בזבחים דר' ל"ז ע"ב כר"ל, دائمן לשחיטה אלא לבסוף, ועינו תוס' לעיל כט' ע"ב שהקשו למזה לא מנה רבא ארבע מיל' דהלהכה כר"ל לגבי ר"י שם ביבמות, ואני כתבתי שם, דלפי דברי הל"א דחכא הקושי' מישובת, דלא מנה האי משום דהינו ה'ך דחולץ למעוברת, קשה על הרמב"ם להיפך, איך פסק תולין, ולא פסק دائمן מכשיר ודאי וכרכ"ח אליבא דר"פ, והא דפסק כר"י ישנו לשחיטה מתוע"ס, עיון ביאור דבר נפלא הלהה לעיל דר' כט', ולא אכפול כאן הדברים, אבל מה שפסק כאן תולין ולא פסק הcalcata دائمן מכשיר, משום דלא אמרינו אגמל"מ הדבר המשטלק, ודאי צרכין עיונה רבא, אלא דבאמת יש לראות, כיוון דרבינו כר"י دائمן אגמל"מ גם בדבר המשטלק, ור"ח אליבא דר"א ספוקי מספקא לי' בדבר, איך פסקינו בחולץ

שנפיסה בשחיטה, אין שחיטה זו מצלת שתהיה מותה, ואז תהיא נבלה, וא"כ סותר את דברי עצמו بما ש' בפ"ג מהל"ש שחיטה דנקה"ו וופסה"ג הוו נבלה מחיים.

אבל אין כאן תחלה קושי' למאן דיור לעומיקא דעת הרמב"ם "יל, ושם בפתחה ביארתי הדבר, דהרמב"ם סובר דטרפה ונבלה חד לאו הוा, דטרפה תחולת נבלות הוा, דטרפה א"ח ועומד במות, ולכן ג"כ מצטרפין טריפה ובnilה לczyיט, משא"כ בשאר שני לאוין, למשל טמאה וטרפה לא מצטרפין, וכל דבר שיש לו התחלה ומגר אמרין כי אגמל"מ לעניין הדבר בעצמו, עיין לעיל בסוגי' ל"ב ע"ב אריכות באזה, ומה שחייבן הכתוב נבלה וטרפה לשני לאוין, הוא מפני שהשחיטה מחולקת ביןיהם דטרפה ששחיטה נתחרת מנובלות, וטרפה גופה ג"כ לא נקבע איסורה מחיים אלאalach"ש, דלהכי כתיב גבי איסור טרפה "בשר" דעבדי כעוןبشر ע"י השחיטה, דמחיים כל שהותך ממנה בשער הרי הוא בלאו דבמה"ח, שהוא נקרא טרפה, וכרכ"י לסתון ק"ב ע"ב, דבמה"ח מלוא דטרפה קמרבנן, אבל לאו נבלה אין לו התחלה ומגר, כי מסוכנת שהוא התחלה נבלה שר' רחמנא, ולכן שפיר אמר גבמי' זבחים וכן הכא הסוגי' דבללה לא איקרי עד שמתה, וטומאה ואיסור שוין בה דריי מסוכנת כמו דאיינה מטמא כך שר' באכילה, אולם הרמב"ם שפיר כתוב דכל טרפה שאין לה טהרה בשחיטה, האי טרפה נבלה מקרי ר"ל דתחלה איסורי מחיים הוא, דכל טרפה נמי רק לאחר שחיטה ומיתה אייקרי והאי דלית בה שחיטה, ומה נקרה טרפה ולא נבלה, וכן הדין בבחמה שישמיןה עוקרים, שלדעת הבה"י, וכאשר פסק גם הרמב"ם והשוו' ישרתא, אלא אין שחיטה מוטלת בה מהלמ"ס אם תטרוף ע"י איזה טרפה, נקבות קרום המוח או הריאה וכדומה, ג"כ נבלה תקראה ולא טרפה, ר"ל דלאח"מ תהיא נבלה, וכן הוא בנקה"ו וופסה"ג מאחר דמץ היללמ"ס אין שחיטה מועלת בה דנדות נחירה וכאשר ביארתי לעל ל"ב ע"ב והוא ג"כ טרפה איסורה לא בשם טרפה יקרה אלא בשם נבלה ושניהם ע"ש סופה, אבל בחותך ממנה בחיה צית בשער או אבר ודאי לא ילקה רק מושום במחה"ח ובאמה"ח ולא משום נבלה, דהרי האי חתיכה تو לאأتה לדי נובלות, ומשום לאו דטרפה הרי במחה"ח, היינו טרפה, חד לאו הווא, ובזה נביין היטב דלר"ל, דעתית ל"י דבמה"ח וטרפה שני לאוין הוו ולוקה על במחה"ח ומון הטרפה שתים, שפיר איכא לאו דטרפה גם בנקה"ו וופסה"ג, אף דבפסה"ג עכ"פ אין שחיטה מועלת בה דהרי הגרגתCMDMB"ד, אבל החותך ממנה צית בשער, לוקה שתים, משום במחה"ח ובשער מתרץ לעיל ר"ל כאן שחחת במקומות חתק וכן כאן שחחת שלא במקומות חתק, דlidid"י איכא לחו דטרפה מחיים שלא יחויה בשער ממנה, אבל לר"י דלאו דטרפה אין לו מקום אלא לאחר שחיטה ומיתה כל שלא שייך בה שחיטה מעולם לא נקרות טרפה אלא נבלה, ובפתחה שם הבאתה دقען זה ממש פסק הרמב"ם בנט על תנאי של "אם", דיניה דקדושים שני קודם שקיימה תנאה לא חליין, דהרי הגרושים לא נגמרו, עד שיתקיים התנאי, אבל מ"מ לא נאסרת על בעלה אם קיימה התנאי לבסוף, כיון דהני גירושין ע"ת יש להם התחלה וסוף, ואמגל"מ שהיא גורשה משஸר לה הגט, עכ"פ לעניין שלא חדון כא"א שונתה תחת בעלה, עי"ש בפתחה באריכות, ועכ"פ האחرونים זיל' על חנס נתיגינו להמציא חילוק בין איסור נבלה לטומאות נבלה לתולות בוקי סרייקי ברמב"ם, מפני שלא ירדו לסוף דעתו, ומה שכתבתתי הוא האמת לאמתו בס"ד ודוק'.

ראשי ד"ה למאי הלכתא בסה"ד, שלא תימא אין איסור חל על איסור, ובתוס' זבחים דף ע' ע"א הקשו והטרפה ונבלה מוסיף הוו על חלב, כוונתם על מה שכתבו לסתון ק"א ע"א ד"ה מאן האי תנא עי"ש) ומהיכי תיתי נימא דלא חל, והניחו בתימא, ולפער' נראת

השחיטה" עכ"ל, הרי דכל שהשחיטה ומיתה בגין אחת נבלה, וראיתי במשניות חדשות דפוס וילנא בחדשי יתרון האור, פפלול אריך באזה, והגאון ז"ל ברוחב בינוינו באירור דכן הוא כדעת הש"ץ, אלא שהביא דברי הפר"ח ז"ל שקמתמה, מ"ש שחיטה מונע, דבגט דהמיתה והגט כאחת מהני וחל הגט, כדמות מסווגי דב"ב קנ"ז ע"א, והגאון ז"ל נדחק לומר דשחיטה אيكا הללמ"ס שביעין חיות אחר גמר שחיטה, אלא דבעצמו הרגש שהדבר קשה לאמרו עי"ש, אבל לפער' נראת חלק, דבשלמא גט ומיתה שניהם המה מתירין את האישיות, ואני סותרם האחדדי שכן מצו חליון גס ביחס, כמו גטה וחצרה דבאיון כאחת, אבל שחיטה ומיתה הן דברים הסותרות זו את זו, דהמיתה אוסרת את הבע"ח באיסור נבלה, והשחיטה מכשרת, שלא תחול איסור נבלה, ואיך אפשר שיחולו שניהם ביחד, ואדרבה מגט ומיתה ישראי' דשחיטה ומיתה אסורה דהרי בנט זה دقען חיות אחר גמר שחיטה, מהא דתנן במסנתנו, ומיתה אסורה לכחן, ע"פ שנעשה אלמנה אבל נעשית ג"כ גירושה, וא"כ ה"ה הכי שחוטה ונבלה הוה ולכן אסורה, כיון דשניהם חליין וסותרין האחדדי, הרי אין כאן יותר נבלה, ולכך ראי' לדין זה دقען חיות אחר גמר שחיטה, מהא דתנן במסנתנו, בהמה דקה שפשטה ידה ולא החזירה פטולה, שאן אלא הזقت נפש בלבד, הרי דהמיתה עם השחיטה בפ"א פטולה, אלא דהרמב"ם עומד לנויד, כי במסוכנת שלא פרכסה כלל כתוב דחויה נבלה ולוקין עליה וכמו שהבאתי לשונו לעיל ובהאי דינא دقעה שפשטה ידה ולא החזירה כתוב "אסורה" ולא נבלה ולא מלוקות, וכי הניתה, דיק הרמב"ם לשנאה דתנן דתנא פטולה, ולא נבלה אכן אלא דיק דרבנן או מהלכה שאין לוקין עלייה ואני מטמא נבלה, וכו' איסור דרבנן זו שקטני שחיתתו פטולה, ולא קטני נבלה, מתרפרש כן, בכ"מ במש"ז זו שקטני שחיתתו פטולה, ומה נבלה, והוא נבלה, והדבר מובן דכל שטש שחיטה עליה אלא שפטולה, ואני נבלה, וא"כ ישראי' مكانו להיפק, דהא دقען חיות בגמור שחיטה הוא רק דרבנן, או הלכה, אבל לא מעיקר ד"ת, אלא דאני תמה על הרמב"ם דמאחר שלאחר הזרת ר"ע לר' ישב לעיל כל פטולי שחיטה המה נבלה לעניין טומאה ועכ"ב גם לעניין מלוקות, ומה לא נימא גם על האי דינא, דחויה מהלכה וקרוי ל"י פטול בשחיטה, קודם חזרת ר"ע, אבל לאחר שחודה גם היא פטול בשחיטה לוקין עליה ומטמא נבלה גמורה, ולהליך בין הנושאים קשה וצע"ג ודוק'.

שוב נתיעשבת דילר"ע קודםazonה, דסימן אחד נמי מטהר מיידי נבלה, א"כ כל שיצאה נשמהה בסוף, סימן השני ודאי דאיינה אלא אסורה, ככל פטולי שחיטה, ולא נבלה, כי בסימן הראשוני כבר יצאה מידיו דרבנן, או הלכה, ואל דכל המשם, נשנית כר"ע קודם חזקה שפיר כתני נבלה, אבל הרמב"ם שכטב דין זה אחר חזרת ר"ע הוו"ל לפטוק גס בזה נבלה ולוקין עליה, ודוק'.

גמר ודיлемא היינו נבלה היינו מסוכנת, לא ס"ד דכתיב כי מותם וכו' מחיים לא איקרי נבלה עכ"ל הגמ', מכאן הקשה הלב ארי' זיל' על הא دقען הרמב"ם זיל' دقען זו וופסה"ג הוו נבלה מחיים, שהוא נגד גמר' מפורשת הלו, ועל חנס חדשו התבוו"ש והפלתי זיל' לומר, דהרמב"ם אלא לא איסור מקרה דמחיים לא איקרי נבלה לאח"מ, ועל חנס חדשו התבוו"ש והפלתי זיל' לומר, דהרי האי קרא מחק בינו איסור אכילת נבלה לטומאות נבלה, שהרי האי אכילת נבלה בטומאות כתיב, ואיך יליף הגמ' מני' דמחיים לכאicia איסור אכילת נבלה במסוכנת, והנich הדבר בתימא, ואני מוסיף להקשוט גם מגמי' זבחים דף ע' ע"א דקאמר מה לטרפה שכן איסורי מחיים, משא"כ נבלה, הרי מפורש אכילת נבלה איינו מוחיים, אבל בפתחה עיקר יוד' הראיתיך שהרמב"ם גופה ס"ל דלאו נבלה ליתא מחיים, כי כן כתוב בפירוש בראש פ"ד מהל' מא' זיל': "האוכל כאית מברשר בהמה שמחה וכו' לוקה, וכל שלא נשחטה כראוי', הרי זו מותה וכו'" עכ"ל ומדאמר מה לטרפה שכן איסורי מחיים, הרי זו כמתה, הרי מפורש אומר דעתך פטול מותה אלא דכל

כל מה שאינה חי, וממילא נשמע דטרפה א"ח, דהרי לא אסורה התורה אלא א"ח מכלל העשהuchi אכול, הרי לכל שהוא חי אינה אסורה, ולכן עתה רוצה להלמוד מהאי קרא דמסוכנת כלל שום חסרונוابر תאר ומשום דא"ח וע"כ דאיו כי מיד קאמר כלל שאין חסרונוabr תאר ומשום דא"ח וע"כ רוק מסוכנת העומדת למות מיד בכל שאין חי היה, אבל בחוליה, הרי רוב חולים לחמים, וכאשר מוכיח דמסוכנת שרי, ע"כ דהאי לאו הבא מכלל עשה אמחרסראابر קראי, וא"ת הלא הוא בלאו דטרפה, הלא בשבili זה כתוב הרמב"ם לדלאו דטרפה המפורש בקרוא הנוטה למות מחמת חסרונוابر דהיאנו מסוכנת שתומות מיד בתוך מעלי"ע, אבל הלאו הבא מכלל עשהuchi אכול שא"ח לא תאכל, לא התנה האי תנאי, והיא שנטותה למות, אלא כל שיש לה מכחה המミתה בודאי, אפיו לאח"ז, מקריuchi א"ח ואסורה, בהאי לאו הבא מכלל עשה, אבל התווס' דלא נחתו לכל זאת, לא ידעו מה לעשות בהאי קרא דלומר דעתא קרא להושיף איסור עשה אלאו לא מסתבר כלל, דאפיו בתמיון פירושים אמרין כל היכי דאייא למידרש דרישן ולא אוקמינן בלאיוי תיירה, מכש"כ דלא נפרש קרא להושיף באעלמא אלאו מפורש, ולכן הוכרחו לומרDKרא אתא על האי דיאנא דטא"ח, וא" דיליא לעניין טרפה גופא שום נפקותא כנ"ל, התווס' סברו דיש נפקותא גם לשאר דיני תורה כמו רוצח והיתר אשיש ואיטומאות לידי, וכדומה, אבל כל זאת ליתא לדעת הרמב"ם כאשר הוכחתי אית מפסקין, דהאי הלכה של ח"י טרפיות ושאים חיין, לא פסקין בשום מקום, רק בטרפיות בהמה, ולענין דמנה שהיית, ב"ח כנ"ל. וראה זה איך מחשבות הרמב"ם והתוס' רוחקים זמ"ז, כרחוק מزادה מערב בהבנת האי הלכה של ח"י טרפיות, ואשר בכל דף כמעט בולט, בפירוש דברי הגם', החלוק שבין הני שני דעתות, ובפתיחה עייר י"ד תמציא הדבר מבואר בארכיות ודוק.

תוס' ד" השתא מחייב אסורה, באה"ד, וא"ת למי דפרישות אי אמרת נמי מסוכנת שרי תקשי אמראי איצטריך קרא לאסורה נבלה, הא אסורה מחייבים משום איסור שאינה זבוחה וכוי עכ"ל, וקשי לי טובא דהא במדבר עדין לא נצטו על הזיבחה, ומ"מ נבלה נאסר להם, שוב מצאתי שנתעורר בהזאה ק"ז בעחת"ס ז"ל בחודשוין, ומה שתמי"ש, זאת בעצמו מעיד שהוא מימי חרפו גירסא דיניקותא, ואין כדי להסביר עליו.

אבל האמת כמו שהארכתי בהזאה בפיחחה, בבדבר נצטו על הנבלה מכלל לאו דטרפה, והאי לאו נבלה שנאמר במ"ת אחר שנצטו על שחיטת חולין, נתחדש לאסורה בשר נחירה ופסולי שחיתה, כן הוא לר"ע, ולר"יש שום נאמר דנטצטו גם במדבר על בrichtת דברים שאננס ראיין להקרבה, או הא לאו נבלה, הוא חזרת לאו דטרפה, וכאשר נראה מדרשת הספרי שם, דקאמר לא תأكلו כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה, עי"ש בפיחחה, וא"כ קשיי התוס' כראוי מוצקת דאם לא צריכין קרא אנבלה אי מסוכנת אסורה, ה"ה דלא צריכין קרא אנבלה, משום דנטצטו על הזיבחה, וממילא כל בשר שאינו זבוח אסור, ואין לנו תירוץ אחר אלא דבאמת הזה מצלי למימר ולטעמיך כמש"כ התוס' ה"ן אמר שהתוס' לא נחתו לכל זאת, כאשר מוכחה מכל הילך שיטות במסכת' זו, מ"מ כאן כיוננו יפה, ודוק.

תוס' ד" הינו טרפה, באה"ד וק"ק דלעיל דפרק הינו נבלה הינו מסוכנת לא קאמר לעבור עליו בלאו ועשה כדקאמר הכא, עכ"ל ויפה אמר תלמידי המופלג מוי"ה שמואל קעפעטש נ"י דלעיל כיון דדחה הקשי' וקאמור, לא ס"ד וכי לא ח' לחזק קשי' שבלא"ה אינה מתקימiot, אבל הכא הקשי' דלמא הינו טרפה הינו מסוכנת מתקימiot, שעל ידה נדחה הילפotta, ביארה כל צורכה, דלמא לעבור עליו בשני לאוין ועשה, ודבר נכוון הוא מאד.

כיוון דאמרה תורה, יעשה לכל מלאכה ואפיו נבלה, והוציא את החלב מכללبشر לעניין טומאה, עיין פסחים כ"ג ע"א פלוגתא דר"ע וריש"ג בזה, ה"ה דאיו בכללبشر לעניין אכילה, لكن בעיין קרא מיום דאכול לא תאכלוهو גם משום נו"ט, ואל תשבini דלשון הגם' מוכח דלא כוותי, דהרי קאמר יבא איסור נבלה ויחול על איסור חלב, הרי דמטעם אין איסור חל על איסור בעי קרא דחל, שאני אומר דלעולם חלב לאו בכללبشر הוה, לריש"ג بلا שום קראי, ולר"ע מוכח דהוציאו מכלל טומאה כנואה שבסוגי דחזק"י ור"א, ולא נאסר החלב משום נו"ט אלא מוכח האי לאו חדש דאכל לא תאכלו, וממה"ט גופא שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה וטרפה ויחול על איסור חלב, דכיוון דהאי לאו חדש הוא על חלב, ממשילא דליך לא כוול ולא מושך, כיון דגוף הבהמה בלא"ה אסורה לגביה מטעם נו"ט, והבן הדבר.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דשם בפסחים מסיק דריש"ג ור"ע פליגו, דריש"ג חלב לאו בכללبشر, וכחותה נבלה בהנאה חלבב וגידה לא הותרו, וממילא דלא צrisk קרא לטהר חלב מטומאת נבלה, אלא להתרו בהנאה, ור"ע סובר דחלב בכללبشر, בין להתר הנהה ובין לטומאת נבלה, ולין איצטריך קרא להוציאו מכללبشر לעניין טומאה, ויש לעיין באיזה סברא פליגו, ובפרט יש לתמונה על ריש"ג, דקאמר דחלב איו ניתר בכלל נבלה בהנאה ופרש"י ז"ל משום דחלב איו נבלה בשר, הלא בלאו נבלה לא כתיב בשר, ומיהיכי תיתני לא ה"י החלב והגיד בכלל נבלה סתם, אבל דע דריש"ג לשיטתי איזיל וריש"ג בשיטת בר פלוגתאי דר"ע שהוא ר' ישמעהל איזיל, דכבר הודיעתיך דריש"ע מפרש האי קרא דnableה שהוא לאו חדש על הנירה שנכנסו לארץ וכיוון דהאי לא כתיב בשר ממשילא דגם חלב וגיד בכלל נבלה, لكن לא איצטריך קרא להתר חלב בהנאה דהוא בכלל נבלה, אלא אדרבה להוציאו מכלל נבלה לעניין טומאות נבלה, וממילא הו"א דה"ה לעניין איסור נמי כו הוא, וממש"כ בטרפה דכתוב בשר בפירוש, لكن בא הקרה דאכול לא תאכלוهو לאסורה חלב משום נו"ט, אבל ריש"ג בשיטת ר' ישמעהל איזילDKרא דnableה במשנה תורה הוא החזרת הלאו דטרפה, וכדדריש בספרי שם, ל"ת כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה, וכיון דהוא חזרת לאו דטרפה הכלול נמי גם נבלה, וכאשר ביארנו זאת כמה פעמים, ובטרפה כתיב בשר ממשילא דגם כאן על האי בשר קסמרק, וכן שפיר ס"ל דאין החלב והגיד בכלל נבלה כתיב ב"ב שר בפ' משפטים, ודוק היבט.

תוס' ד" שא"ח לא תאכל, בריש"ט דרש מהאי קרא דטרפה איננה חייה, והיינו לפי המסקנה דהכא, שלא מחוקמי במסוכנת, עכ"ל, מה של התוס' דלפי המסקנה דהכא אתה קרא דזאת החיים על טרפה אינה חייה הוא פלא והפלא, דדבר שאפשר לידע הוא, אם ט"ח או טא"ח, ולא מצין קרא על דבר טבעי שיש לעמוד עליו, הא חדא, שניית דעתך לא נדע מה קרי לי טרפה, וצ"ל דעל ההלכה קסמרק דהני ח"י מכות מטריפין, ואתא קרא לפרש ההלכה, זאת לא נמצא, ועוד בו שלישיה דלמא נפ"מ לידע זאת, דהני דמנה ההלכה שהמה טרפיות, אם מציא לחיות או לא, דהרי המה טרפיות בין חיין ובין אינו חיין, ואנו נפקותא אחרית אלא לבב ספק טרפה אי מהני שהיית ב"ח, וכמש"כ הרשב"א והר"ן ז"ל בריש פא"ט, וזאת ודאי דרבנן הוא דמה"ת בלא"ה ספק טרפה שרוי, לא מבעי לדעת הרמב"ם דכל ספק מותר מה"ט לא גם לדעת הרשב"א הלא ספק במקורה שרוי, ובגמ' נמי מה"ט לא קאמור אלא רמז לטרפה שא"ח מה"ת מנ"ל, ור"ל דדרשה גמורה ליכא לאשכוחי ע"ז, כיון דמה"ת אין לו שום נפקותא, בין ט"ח לטרפה א"ת. אבל רמז קמבקש למוץוא, ומביא קרא דזאת החיים, אשר עייר הקרה אתה לאסורה לאו הבא מכלל עשה,

תוס'

ד"ה שלא הורמו מתנותיה, וא"ת לר"י דאמר לקמן דכל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה كانوا אוכל טבלים, מה רבותה דיזוקאל, ואע"ג דיזוקאל כהן הו, הלא גם כהן צריך לפרש תועם ואסור לאכול טבל עכ"ל, ותימא רבתא על התוס' דמשמע דס"ל דוג במתנות זروع והלחים וקיבה בעינן הפרשה ולא א"ת טובל כל הבהמה, וכן כתבו לקמן קל"ב ע"ב, על האי מירא דר"י, לטבל ממש קאמר דמתנות יפלין נתינה נהינה מתורומה לקמן קל"ו ע"א, והוא עני פלא והפלא דמצות הפרשה לא שיק, אלא בדבר שאיןנו מצוין כמו בתו"מ, אבל בזروع והלחים והקבה, שמצוינים הפ ומפרושים ועומדים, וזה שיק כאן להפריש, ועיין בו"ד ס"א ובפרמ"ג שם, שכותב ג"כ בדבר, דליית במתנות מצות הפרשה, אלא מצות נתינה לכاهן, ומה שהביאו התוס' ראי' מלקמן דיליף פריך שם, אי נתינה מטורמה, אדרבה מהתמס מוכח בדבר, דאבי פריך שם, אי מה תרומה טובלת אף בראשית הגז טובלת, א"ל וכו', הרי דלא פריך רק על רה"ג, דבזה שיק טובלת, אבל על מתנות לא פריך כלל, אבל הא דאמר ר"י כאלו אוכל טבלים, דמשמע דכל הבשר אסור לאכלו, כמו בטבל קודם הפרשה, דכל הכרוי אסור, הינו מושום דשהחיטה מפוגלת היא, דהרי אמרו שם דהדין עם הטבח לקמן קל"ב ע"ב, ועיין מה שכותבי זה לקמן מ"ד ע"ב, דמש"ה קרי לי פיגול, דכל שהטבח שחיטה ע"פ שידע, דהבעלים אין בדעתם ליתן המתנות להכהן, שהחיטה כפיגול במחשבה לא תורה וחיב הטבח לשלם המתנות להכהן, ולעומת זה קרי לי טבל כמו שהובל רובץ אישורו על כל הכרוי, כן כל הבהמה פיגול הוא ע"י השחיטה, בכונה שלא ליתן המתנות להכהן, ומה שתיריצי התוס' דר"י סבר כמ"ד שלא אכל מבהמה שחורה בה חכם, לא זיכיתי להבן, דבזה מתורוץ הקרא דיזוקאל, אבל איך יחולוק ר"י על תנא ר' נתן, דהרי הת"ק לא פlige אר"ג בדיון של ר"י דכאילו אוכל טבלים, וצ"ג ודודו"ק.

ד"ה לע"א גמר' ארכ"ח פרטוס שאמרו בסוף שחיטה, Mai בסוף שחיטה באמצעות שחיטה לאפקוי תחולת שחיטה דלא וכו', הנה לבא"ר הני אמרואיא לא פליגו עד מתי עיין שתה' דאס' מותה קודם גמור שחיטה פשיטא דנבלא, דכי מטה עומד וגמור השחיטה, וכן כתוב הראש יוסף, וכן הוא בתבורי"ש ריש סי"ז, דבזה אין כאן פלוגתא, אלא דפליגו למך בפרקוט באמצעות ולמר אפיקו בתחולת שחיטה דז, לידע דכל שפירקסה אז מסתמא חיתה עד לבסוף השחיטה, ולמר בעין דוקא פרטוס בסוף שחיטה שחיטה גם בסופה, אלא דקשה איך מיסתם קסטם, שיעור זמן השחיטה לעין הא בכתמה, דשהחיטה הנוגה בגין און בה שיעור אלא כמעט כהרף עין מtoo"ס, עד שאין חילוק בין תחולת השחיטה עד סופה אלא כהרף עין, ולעומת זה, מוליך ומביא כל היום נמי שחיתתו כשרה, הרי נאמר דפרקוט בתחלת או באמצעות השחיטה מהני אפיקו שווה בשחיטה שעוז שתיים או יותר, אטמהה, וממד תמהני שהפוסקים ומפרשי הש"ס לא דיברו מזה כלום ועברו עליו בשתקה, ולא די בזה אלא שריאתי, בהגחות יתרון האור על המשניות שהבביא דביר הבה"ג בהלה"ש שכותב ז"ל, "והלכאה דין לשחיטה אלא לבסוף וכו' ותו טעם אחרינו מהכא, שאמր רבא פרטוס שאמרו בסוף שחיטה עכ"ל וכל הרואה משותום מה עניין זה זה, ואיך תלה הבה"ג פלוגתא זו לגבי פירקס, בפלוגתא דישנה לשחיטה, דהרי לכ"ע בעין שחיטה מtoo"ס, כמו שאמרו לעיל כ"ט ע"ב, דבר התחיל ישראל וגמר הנכרי, ובין התחיל הנכרי וגמר ישראל, לכ"ע עין מהרש"א ז"ל איך להכניס אלו, בשער פיגול דכתיב בקרא, ונדרך מaad, אבל עין לקמן דף מ"ד ע"ב כי שם פרשטי הדבר בדרך מרוחה ותרווה צמאן.

ע"ב גמר'ocab'א מהכא, ואומר, אהא ד"א וכו' ויש להעיר, אין נילוף דברי תורה מדברי קבלה, ועד דאיתא יחזקאל מנא ידעו דמסוכנת שרי' ובפרטDKRA דזאת החיה פשוטו, אתה לאסור מסוכנת שאינה חיה, וחוץ מזה יש לתמונה, מה דחקו ז"ל למצוא היתר למסוכנת שמאסיה בעיני כל בעלי דעה ומוחקי כל המדיניות הנארומים עונשין עונש חמור, למי שמוכר בשר מסוכנת העומדת למות ברוגעים מוגעים, ואשר השחיטה או הנחירה אינה פועלת מעצמה, להצלחה מהתנבלות, ומה ראו על כהה להתיר את זאת, ולתלות ההיתר על קנה רצוץ, קרא דיזוקאל דאמר נבלה וטרפה לא אקלתי, לפרשה על מסוכנת, כי פירוש זה דוחק גדול, וכאשר הקשה מהרש"א ז"ל, דמה נעשה בחיבת טרפהDKRA, וכי לא מסתבר יותר לומר, דהאי קרא נמי אל"י עתיד לדרשו, כמו אידך קרא דיזוקאל שהזהיר את הכהנים שלא יאכלו נ"ט, והיינו הז, אבל מה שנראה בעניי הוא דלפי מה שביארתי בפתחה דעת הרמב"ס דטרפה המפורש בקרא, הוא הנטהה למות דהינו מסוכנת, עי' מכמה באחד מאברהה שאין לה תרופת, והוא-node ע"י אימוד הרופאים לפי מעמד חכמת הרפואה בכל מקום ובכל זמן, כמו ברוצח דהדין כו, וההלך של ח"ט אתה כדי שלא נצטרך בכל פעם, בכל בהמה חיה וועף לאימוד הרופא, והגילה לו המכחות הראיות להמית, אבל בכל זאת עדין התנאי העיקרי שתה' נתה למות מחמת המכה, במקומה עומדת, כי ההלכה לעולם לא תבוא לעkor מה שמנורש בקרא, או שמכורח ממנו, אלא אתה פרשו ולכון גם אחר האי הלכה של ח"ט לא הוה אסירין בהמה לKOI' באחת מהני טרפיות שהוולת בשוק ואוכלת כשאר בריאות, וכן לא היינו אוסרים בהמה הנטהה למות מחמת חותה כהה או חוליה, בשאי לה אתה מן הני מכות המטפרות, כיון דהתורה התנה בטרפה שאסרה, דבעינן תרתי, נתה למות, וגם שתה' זאת ע"י מכתابر, אבל יש לנו קרא דזאת החיה, דאיתא לאסור בלאו הבא מכל עשה כל שנקרת אינה חי, ומעטה יש לפניו שני דרכיים או פרשל האי, אינה חי על מסוכנת בלי מכתابر ואז הפירוש אינה חי שעומדת למות מיד תוך מעל"ע, כי עומדת למות אחר זמן רב כמו שלושים יום או יב"ח אין זה במציאות בלי מכתابر ובלי שום חסרון, אלא חולה כללית ורוב חוליים לחים ואיך נידון אותה לאינה חי, או שנפרש, אינה חי, עי' חסרוןابر, ואז מצין לומר, שלאחר זמן תמות מחמת האי חסרון ע"פ שלפי שעה הולכת ואוכלת, וכן יותר מסתבר להו דהאי קרא אתה לאסור באיסור עשה כל הני טרפיות המצוויות הרבה, מלאוקמי' על המסוכנת בלי מכתابر, דהאי לא שכח כלל, דאס' עי' הכהה נעשה מסוכנת הרוי יש לה דין טרפה, כי הוה טרפה דנפלה מן הגג עי' חשות במאה שכתבתי במשנה דא"ט), ולא נשאר אלא מסוכנת עי' חשות כהה שהגיעה קרובה למיתה, והוא מלטה דלא שכח, וגם בל"ה מייסי בעין ב"א ולא אכלו, ויזקאל שהתפאר דלא אכל מסוכנת הטעפר גם שלא אכל את הטרפה, והיינו טרפה של ח"ט, שלא נתה למות והולכת ואוכلت כשאר בריאות ושבניהם כאחת יש להתפאר שפיר, דהאי קרא דזאת החיה מורה לאסור אחת מהני תורתינו כמו שביארנו, ואמר יחזקאל שהווג גם אחת מהנה לא אכל את המסוכנת לא, משום דמאסיה בעניינו ואת הטרפה לא משום דקרא דזאת החיה אתה לאסור את הטרפה שהוולת ואוכלתם, מחמת שסופה לא תה' ודוק'.

ע"ש גמר' ולא בא בפי בשער פיגול, שלא אקלתי מבהמה שחורה בה חכם, משום ר'ג אמרו, שלא אקלתי מבהמה שלא הורמו מתנותיה, עין מהרש"א ז"ל איך להכניס אלו, בשער פיגול דכתיב בקרא, ונדרך מaad, אבל עין לקמן דף מ"ד ע"ב כי שם פרשטי הדבר בדרך מרוחה ותרווה צמאן.

במחכ"ת, במה שהביא הפת"ש בס"י י"ז דמסוכנת לאחר שהות ראהה לא מהני הירכו שאיינו אלא צנוב הלטהה, והוא כיicia באראעה וגורא בשמי שמי' אבל שחו ולא ידעו כי רק בבריאה והותה הראש אפשר שתפרקס גם אחר התזה, משום שפעת חיות שבארבים החיצוניים מקודם התזה אבל במוסוכנת אם באמת מהת היה מלחמת אפיקת הכח ולא מלחמת השחיטה, אז האברים החיצוניים מייתו ברישא ולא מצו מפרקסים וכל שהיד והרגל מפרקס מורה על חיות הלב ושאלמלא הותה הראש, היה חי עדיין, אבל בשעת התזה כבר ה' הלב מת, מכש"כ שלא היה רגש חיות בידים ורגלים שמותים תחל.

ודע דהמעיין בגמ' ותוס' בב"ב קמ"ב ע"ב ימץא לפום רהייא סתירה לדברי האמתים האלו אבל بكل יש לישב, ועל זה וכיוצא בזה צרך למשכן נפשי כדי להעמיד האמת המוסכם ומוחלט על תלו ודוק.

וכאן בסוף הסוגי אני חוזר מה שדרשו לעיל ולא בא בפי בשיר פיגול הינו בשר מבהמו שהורה בה חכם, וצינורתי לעיל שתעין במה שכתבת לי لكمן מ"ז ע"ב, וכעת ניתוסף לי ראי' ברורה לדעת רשי' שם דפי' מלטה דתלי' בסברא, הינו כמו מקיף בראשיה, אבל מה שתלי' בשיקול הדעת הינו גמור' דהרי מבואר ביבמות צ"ב ע"א דהרו ב"ז ששקעה החכמה ולבסוף זורחה, אין זה הוראה אלא טעות, והוסמך ע"ז לעשות מלאכה בשבת מביא חטא, אבל ההורו בשיקול הדעת דין זה מלאכה או שאין זה הלב שאסורה התורה וטעו, העושה על פיהם פטור משום דזה הוראה מקרי, הרי יצא מהה מפורש אבל שדרך הוראה טעה, אין כאן שגגה להעושה על פי, אלא הקולר תלוי בב"ז שהורה כן, כי כך גזרה התורה לומר ועתה כאשר יוריך ואין לך אלא שופט שבימייך, וא"כ למה ניחוש בהוראת חכם על טעות, משא"כ בדבר התלו במציאות, שאם טעה אין זה הוראה, והעשה ע"פ טעותיו חייב חטא וכדומה, וניהו יש לחמיר שמא טעה החכם בראשיה או במדידה וכדומה, וכמש"כ דין פסקין דיחיד שעשה בהוראת ב"ז חייב חטא ודלא כר"ז דפטור, עיין ברמב"ם פ"ז משבגות, הינו משום אבל שחייב' דין אינו מביא קרבן העושה מביאו, אבל לעולם גם לדין קיל להעושה, ממש שעשה ע"פ טעות במציאות.

ועכ"פ אני תמה על הרמ"א בהגה סוף סי' קט"ז, שפסק שם דין זה דההורא בה חכם בדבר שתלי' בסברא דלא כרש"י, אבל אבל שהורא חכם מסברא ולא נמצא הדין בפירוש שהיא מותרת בעל נפש לא יוכל ממנה, دمشמע אבל שנדפס בספר להתר ע"פ שאותו המחבר מסברא החיר ספר דמי, ואין לדבר זה טעם,adam החכם זה יזכה לדפוס חדושו נעשה סברתו גמור' ע"י הדפסה ואפילו אם ימצא חולקין עליו מ"מ אם רוב הפסיקים מסכימים להתר שפיר דמי, ואשר באמת כן הוא ולא שמענו מעולם שבעל נפש יחמיר בדבר כמו לו Marshal בתרומות מין במנינו דלשטי' ודעמי' פסקין קר"י דלא בטל, אבל אנחנו פסקין קרבן בטול, ולא שמענו מועלם, מי שיימיר זה להחש לשיטת רשי' ולמה נחמיר יותר בדבר שחכם מופלג מתייר ע"פ סברא ישרה ואין עדין שום חולק עליו לחוש, שהוא טעה בסברא, וא"ג דבזה"ז דין לנו חכם מוסמך מ"מ לא יכול להבין דלמה נחמיר יותר בהוראת חכם בשיקול הדעת שאין שום חולק עלי אלא שלא נמצא התייר מפורש בדףס, מה שנמצא מחלוקת בדףס, אלא שהכריע כדעת המתיר, יידעת שיש מקום לחלק בין שアイקבע התייר בפסיקים מפורסמים, ובין סברת יחיד שעדיין לא נתקבל בכל העולם, אבל הסברא ישרה ונונת ההיפך, אבל שהסבירה הברורה מסכמת להתייר, בלי שנמצא חולק עלייה, הא התייר יותר ברור וראו' יותר לสมוך עלי מהה יתר שיצא מtopic פלוגתא בין הפסיקים במקומות שאין כאן הכרעת ב"ז הנadol

בשעת שחיטה ומעטה פליגו אימתי הוא שעת שחיטה, למ"ד ישנה לשחיטה מתועס תחלת השחיטה נמי שעת שחיטה קרי לי ולמ"ד אין לשחיטה אלא לבסוף, לא קאי שעת שחיטה אלא על הסוף, ולפ"ז אין זה טעם אלא סימנא, וכיון דר"מ אומר בשעת שחיטה סתם, ס"ל אין לשחיטה אלא לבסוף, הרי דבסוף השחיטה עיין הירכו, עכ"ז היתרונו האור, אלא דשגיאה רבתא שגה בכואן הירכו, דא"כ איזה ראי' הביא הבה"ג מהא דרבא דפסק קר"מ דבסוף השחיטה עיין הירכו, ראי' דינא דאין לשחיטה אלא לבסוף, דבסוף, דניהם דרבא לדין מרד"מ דבעין פירכו בסוף שחיטה, אבל בחאי דינא דאין לשחיטה אלא לבסוף מנ"ל דפסקין כוותי' דרבא, וכרכ"מ, דהרי בהאי דינא דישנה לשחיטה פליגו תנאים ואמראים הרבה, וגם גופו הדבר למדין מרד"מ דאמר סתם, דוונתו על סוף השחיטה הוא דוחק גדול כמושבן.

אבל מtopic חומר הנושא נראה לפ"ז דבר חדש בדעת הבה"ג, והוא דס"ל דלמ"ד ישנה לשחיטה מתועס, כמו דבעוף דזוטר חיota דיסמין אחד הד"ה במוסוכנת דזוטר חיota תפ, די במקצת הושט, וכיון דשם שחיטה גם על מקצת הושט, וכאשר בירנו זאת בארכיות לעיל ל"ב ע"ב, וניהו דבבריאה לא חלקה התורה, ואצריך שני סימנים בהמה וסימן אחד בעוף, דר"ע הדר ב"י ממה שאמר, דשחט בה סימן אחד והמתין לה עד שמתה, והודה דנבלת הוה גם קודם חורה עכ"פ טרפה הוה, שאני התם לכל שפסק באמצע השחיטה והי' יכול לגמורה לא עדיף משחה בין סימן לסימן דפסול, משא"כ שאינו יכול לגמור מפני שתחלת השחיטה فعلלה שמונה, כיון שם שחיטה על האי מקצת ואין כאן יותר כדי לגמורה שפיר דמי, ואך שהסבירא קלישטא, מ"מ מתקבל יותר ממה ש' בעל יתרון האור לפ"ז, ודוק.

ע"ש גמר' אר"ח, מנא אמינה לה, דתנן וכו' אימת אי לימה בסוף שחיטה, עד כמהUCH ותיאל, עכ"ל הגמ', ר"ח היה סובר דעתה ידה, והוא סימן הוצאת הנפש של עתה בשעת פשיטות ידה, וכמש"כ התו"ס, דדייק כן מלשון המשנה דקtiny, שאינה אלא הוצאה נפש בלבד, ולכן פריך אי פירכו בסוף שחיטה עיין, למה לא תסגי בהאי פשיטות ידה, אלא דזה תימא דהרי הירכו הוא סימן חיות, ולא סימן להוצאה הנפש,ומי שביעי פירכו בסוף שחיטה, בעי חיות בסוף שחיטה, ולא הוצאה הנפש, וכאשר בראשו הסוגי' דשחיטה ומיתה בהධדי לא מהני, וגם תשובה רבתא אינה מובנת דלמה לי' למימר, אבל שאינה עשווה כן, דהינו פשיטה והחזרה כמו שפי' רשי' בידוע שנטלה נשמה קודם לכך, دمشמע אדם נטה נשמה אז בסוף שחיטה כשפיטה ידה, הוה שפיר דמי, והלא זה ליתא כפי' ש' הש"ך וככרה מפרש"י הכא, אכן חיות בסוף שחיטה בעין ולא הוצאה הנפש בסוף שחיטה, ועכ"ג ודוק.

ע"ב Tos' דה' לא דמתה והדר ילדי, והוא דאמר בפ' יוציא דופן דעובר מית ברישא, הינו היכי דמתה עצמה, אבל נהרג לא עכ"ל, והסבירא מבוארת, דבכל מיתה טבעית מחמת אפיקת הכוח, וממש"כ הولد שאינה גופה ממש, ועודין הלב והארבים הסמכים ללב יש בהם חיות, אבל במיתה פתאות מ"י שחיטה או הריגה, הנפק הוא דע"י שפיקת דם הנפש יומת הלב והראש משוכן החיים, אבל האברים החיצוניים עדין השפעת החיים שלפניהם פועלת בהם, עד שפרקסים גם אחר מיתת הלב והראש, ומ"ה תנן במסנה דאהלות, בהותזו ראשיהם טמאים עכ"פ שהארבים החיצוניים מפרקסים דאין זה אלא צנוב הלטהה, ר"ל דהאי פירכו הוא משفع החיים שקדם לכך, שעדיין פועלת בהני האברים החיצוניים, עכ"פ שהראש הותז, ומן האמת הלאה יוצא, כי שגגה רבתא יצאה מלפני האחرونים ז"ל

כנבלה, לעניין מלכות וטומאה, וא"כ שיק לשון שחיטה פסולה על כל דבר המפסדת כשרות הנשחת בשעת השחיטה, כמו מחשבה זרה, אע"ג אכן הפסול בגין השחיטה, כיון דס"ס אין האי שחיטה מכשרה לאכילה שחיטה פסולה יקרה, וזה אמרת לאמינתו, אלא דעת הרמב"ם יש מקום תפיסה, שכן בפ"ג הי"ח דכל מקום שאמרו בשחיטה פסולה, הרי זו נבלה, ואם אכל קצת ממנה לתקה מסוימת אוכל נבלה וכו', עכ"ל, ואיך כתוב הוא ז"ל על כל הני, שחיטתו פסולה כלשנאנא דמתני', וזה אינו, דהני גם לאחר חזרת ר"ע אינם אלא איסורין באכילה. אבל לא נבלה, ויל"י בדוחק דהאי כלל דכייל הרמב"ם, לא קאי אלא במקומות דההיפistol הוא בגין מעשה השחיטה, אבל לא אני דבגוף השחיטה אין כאן פיסול, אלא מצד מחשבה זרה, וד"ק.

ד"ג

זר ל"ט ע"א גמר' איתמר, השוחט את הבהמה לארוק דמה לע"ז, ר"א פסולה ורל"א מותרת, ופליגו אי מחשבין מעובודה לעובודה, ולפין חוץ מפנים, והקשה הרשב"א ז"ל דתפ"ל דוחה נבלה מצד השוחט שנעשה מומר לע"ז, כיון דגם ר"ל מודה דהשוחט חייב וכמוש"כ התוס' כאן, והתוס' לעיל בסוגי דהשוחט בשבת, הוכחו מכח האי קוšíי, דבפעם אחת לא נעשה מומר, אלום שם כתבתין, לדעת הרמב"ם החילוק שבין מומר לחושד הווא, דבמומר שהוא רגיל בכך חזקתו דלא שב בתשובה, אבל חזוד ע"י פעם אחת, ספק היה שמא עשה תשובה, וממילא דבשעת שחיטה דערירה אין חילוק בין פ"א להרבה פעמים ולבן הרשב"א בזהו קרמhb"ס ס"ל, ושפיר נתקשה לו אם הוא חייב ע"י שחיטה זו משום מקריב לעכו"ם, הרי גם שחיטתו שחיטה מומר לעכו"ם, אלא דלהרמב"ם לשיטתו ל��"מ דס"ל דשחיתת נקרי וממוש"כ שחיתת מומר שעשו רבנן בשחיטות נכרי, אין בו רק מקרה דוקרא לך ואכלת מזבחו, וכל שנעשה עתה מומר ע"י שחיטה זו, לא קריין בי' זבחו, אבל קריין בtos' ס"ל בהז, דמקרה דזובחת פסליין שחיתת נכרי, הרשב"א בtos' ס"ל זביחה דока, א"כ היא דונעה מומר בזביחה זו לא עבד נטה בזביחה, עי"ש בארכיות, עכ"פ הרשב"א דפסק קרמhb"ס דבפ"א באותו השחיטה עצמה דינו כמומר, וס"ל בתוס' דפסול נקרי הוא מכח ובחת, לא מצא מענה לקושיתו זו, עד שהוכרח לחישך דבר המבhalb את הרעינו, והוא, שמה שאמר בגמ' ע"מ לארוק דמה ג"כ הבהמה אסורה לר"י, מטעם תקרובות עכו"ם, אבל השוחט לא עבד כלל, וכן נפסק האי דינה בטור ושי"ע סי' ד' ומ"י יtan ויבינו את זאת, דחוץ מן הדוחק העצום, להכניס כאן נקרי בעל הבהמה שאין לו רמז עליו בגין/, דהרי לא קתני השוחט בהמת נקרי אלא השוחט את הבהמה, וזה הדין מרפסין איגרא לארעא, אכן אפשר לעשות תקרובות לעכו"ם, והוא לא עבר עבר עבירה, אלא ע"ז בטירה, אתמה? דע"כ אתה אומר דבאהי מחשבה עצמה הוא עי"ז דומי' דפיגול דהשוחט ע"מ שיأكلו הבעלים חוץ לזמןו, הרי הוא מפגל וליקה, כן עכ"ג גם כאן כיון דחישב משחיטה על הזריקה, מקרי עבודה, וחיב בעי' שיירוק הוא ובין שיירוק אחר, ואין לנו רmerc' דכוונת הרשב"א דהשוחט ידע שדעת הגカリ לארוק דמה ולהקטר הלבנה דבידעה צו אין ע"ז בשחיטה ומ"מ נעשה תקרובות עכו"ם, דזה ודאי ליתא, וכדומכ מהה דשנינו בסוף הסוגי בהני טיען דיבח דוכרי לטבח ישראל ואמרו לה, דמא ותרבא לדידן, ופרש"י לעכו"ם, ובשרא ומשלך לדידכו, וקאמר דשרי, הרי ע"ג דהטבה ידע דבעל הבהמה יירוק הדם ויקטר החלב לע"ז, מ"מ מותר הבשר, ושרי איפלו לכתה לעשות כן, וכן דברי הרשב"א ז"ל תמותין ולית נגר ובר נגר דיפרקיינהו לפ"ע וד"ק.

תוס' ד"ה ר"ל אומר מותרת, מודה ר"ל דחייב מיתה וכו' ואין

המוסמך אשר עליו אמרה תורה ע"פ הדבר אשר יורוך והדברים עתיקים ועיין בזה למשך ק"י א"ב בהא דאמר רב חס לי לארע'י דאבא בר אבא דליספי לי מידידי דלא ס"ל, ובמה שכתבתינו שם וכן בהקדמה שלי, וד"ק.

משנה השוחט לכוטי שחיטתו כשרה, הלב ארוי ז"ל הביא דברי הר"ז ז"ל, שכ' דהלהכה כר"י זה מחשב וזה עובד לא אמרין, ומוטר אף לכתהלה, והא דנקט במתני' שחיטתו כשרה לשון דיעבד וכו' וקמתהה על הר"ז, למה לא נימא דלט"ק בדיקת קתני לשון דיעבד, דלפי מה דמוקי בגמ' אף בדشمיעין דחישב, הרי איכא ממשום לפ"ע, וממוש"כ לפ"ק, דרך בדלא שמעיין מירוי, דיש לחוש לכתהלה דלמא חשוב מחשבה לע"ז, עכ"ת"ד ולפע"ד נראה דוזאי ליל"ק לת"ק י"ל, דרך בדיעבד שחיטתו כשרה, אבל לכתהלה יש לחוש שהוא חשוב לע"א והשוחט לא שמע, אבל מאחר דפסקין כר' יוסי זה מחשב וזה עובד לא אמרין, גם לכתהלה אין לחוש, ומה שכ' הר"י לתרץ לישנא דדייעבד לת"ק, היינו לליישנא בתרא דאף בדشمיעין דחישב לית לנו בה, דלא לפין חוץ מפנים, וא"כ אין שום נפקota לא דינא בין ת"ק לר' יוסי, ומה שכ' הלב ארוי דיש בזה עכ"פ ממשום לפ"ע, זה אני, דכיוון דזה מחשב וזה עובד לא אמרין, לא עבד הנכרי במחשבה זו ולא מידי, דהרי תנוי בסנהדרין נ"י ע"ב, בעכו"ם דברים שב"י"ד של ישראל ממיתין עליהם, בגין מזוהר עליהם, וכן פסק הרמב"ם בפ"ט ה"ב מלכים, ופשיטה דבזה מחשב וזה עובד אין ב"י"ד ממיתין, ואין זה דומה להא דלמלך דשות ע"מ לארוק דמה לע"ז, דאפיילו ר"ל דס"ל דהבהמה מותרת מודה דהשוחט חייב מיתה, וכך אמרו בסנהדרין ס"א ע"א דגמרה בר קטלא הוא מידי דוחה אמשתחווה להר, דהר מותר ועבדו בסיף דשאני התם דעביד מעשה שהוא עבודה, וכפרשי"ז ז"ל שם וז"ל, "והכא נמי לא בעי קרא הוואיל ושהחיטה צורך זריקה הוא, והוא חשב בשחיטה ע"מ לארוק, הנה לי כעובד עכו"ם דזה אזיקה ללא שחיטה לא סגי וכו' עכ"ל הרי מסביר לנו רשי"ד דשחיטה זו ע"מ לארוק בכלל עבודה היא, ולכן חייב עליה, אף דלא נאסרה הבהמה על ידה אבל כאן באה מחשב וזה עובד, דליקא שום מעשה אלא מחשבה בעלמא, כל שלא נעשה הבהמה תקרובות עכו"ם, גם שם עבודה אינה על המחשבה לחוד, ואין זה דומה لما שאמרו דע"ז חייב גם על המחשבה לחוד, כדכתוב למען תפוש את ישראל בלבותם, דהינו קיבל אלהות בלב, אבל כאן הקרבה לעכו"ם הוא וכל שאין כאן לא קרבן ולא מעשה, רק מחשبة בעלמא אין כאן חייב מגוי המחשב וממילא ליכא לפ"ע, והלב אריה במק"ת שגה בהז, ומה שנלפע"ד כתבתתי וד"ק.

ע"ש במשנה ורש"י פוסל, אר"א איפלו שחיטה לא יכולה לכוטי מחצר הכבד שלה פסולה וכו', הנה התוס' הקשו מהא דלמלך בשוחט לשם הרים, דמדייק פסולה אין זובי מותים לא, ולידי קsha להיפך על לישנא דפסולה, דהרי שחיטתה אינה נפסלתאך בכך ואיפלו בשוחט לעכו"ם ממש, למ"ד שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה, וכאשר סתם התנא למלך בפ' אוא"ב דשות ע"ז חייב ממש אוא"ב, ואיך קתני כאן וכן במשניות שאחר זו, בשוחט לשם הרים וכן בשוחט לשם עולה, שחיטתו פסולה, שוב מצאתה בהגנות מהרש"ש ז"ל בסוף פרקן על המשנה דשות עלה שנטעורה בהז ולא ידעתי מה המתין עד המשנה האחרון ולא הקדים קושתו במשנה זו.

אבל באמת אין מקום לתמהה לפי מה שכפלתי ושלשתי זאת, דכל המשכת' אליבא דר"ע קודם זהה נשנית, ולידי שחיטה פסולה אינה נבלה, אלא אסורה כטרפה, ואיפלו סימן אחד בפיסול אינה עשו נבלה, ורק אחר חזרת ר"ע נידונת כל שחיטה פסולה

שחישב עליה אח"כ לזרוק, משמעו דעת השთא לא אמר כלום, שהרי מי ששמע מה שאמיר אח"כ שייזורק ה"י שומע גם בשעת שחיטה אם היה אומר ששותת ע"מ לזרוק ולא עוד אלאadam היה אומר כן בשעת שחיטה למה לי להכפיל הדבר אחר השחיטה, וצע"ג ודוק"ק.

על"ש גמר' אלא א"ר שיזבי, לא אמרו בה החיתר מושום כבודו דרשב"ג, ועיין בהגותה מהרש"ש, והלב א"ר כתוב, דאייסור לא אמרו מושום דהム בסעמס פלייגו ארשב"ג, וליל' סופו מוכיח על תחלתו, ולא הקרבן, והוא חייב מלוקות מושום מגיל, ואין לומר דרך לר"ל שלא יליך חוץ מפנים, כתבו דלא חייב עד שיזורק, אבל לר"י דיליך חוץ מפנים, באמת חייב על השחיטה בעלי שיזורק, כמו שחיב במאגלו, דאי"כ הסוגי שם בסנהדרין אין לה מובן, דהרי פלייגו ר"י ור"ל נמי בהיובא דברא דדרוי חייב ע"ג דນמלך ולא זרייק, ור"ל לא מחייב עד זרייק, ואיך קאמר שם בגמ' דלר"ל נמי לא בעי קרא לחיובא גברא דדרוי חייב ע"ג דןמלך ולא זרייק, ור"ל לא זرك לבסוף, וע"כ דלפי ת"י זה אין חילוק, דגם לר"י לא מחייב עד דזرك, וזאת א"א דשם קאמר דיליך הכל מפנים, הן פסול הבהמה והן חיובא דגברא, ולכן דברי התוס' בת"י זה אין להולם, אלא העיקר כת"י השני, וכן כר"ש"י זל שם בסנהדרין בפרקוש, דחייב אשחיטה עצמה שהיא עבודה, בין זרך אח"כ ובין לא זרך, והוא לר"י והן לר"ל, אלא דדרוי לצריך הדבר הסבר גדול כיון שלא יליך רופפת בידך, בדאוריתיא ייל לחומרה ובדרבן להקל, لكن א"א לומר דמסופקים היי אבל אי סברו בחכמים דרשב"ג, דלא אמרין מפני כבודן של רבנן, אבל כאן ברשב"ג ורבנן ודאי היל מומר דמסופקים היו לפסוק כמן, אלא דיש לישיב דbullet מקום שההכללה רופפת בידך, שפיר איסור לא אמרו, מפני שסבירו בחכמים, סופו מוכיחה ע"ת, שפיר איסור לא אמרו, מפני כבודן של רשב"ג, אבל להפק א"א לומר דסבירי כרישב"ג ולא אמרו איסור מפני כבודן של חכמים, דאיין חולקין כבוד לרבות במקומות דאייכא איסורא והוא פשטוט ודו"ק.

על"ש משנה השוחט לשם הרים וכוי' שחיטתו פסולה, עיין במשנה דלעיל שכותבי דכל המ שחיטתו פסולה, ע"פ שאינה נבלה דהרי ששא"ר ר"ש"ש, מ"מ קרי ל"י שחיטתה פסולה ככל שחיטתו פסולה דבاهאי מסכת'DKודם חזרת ר"ע אין בה מושום נבלה, וכן ע"כ אתה אומר בן דהרי, בגמ' קאמר דזובי מתים לא, מושום דהא להר והא לגדא דהר, ופרש"י דלאו תקרובות מקרי מושום דאין החר נעשה ע"א, אבל מ"מ פסולה מלאכול מושום דדמי' לשחיטה עכו"ם, וע"כ דرك לאכול גزو אבל לא לעניין טומאות נבלות דאם נאמר דכל שפסלו השחיטה מדרבנן גם לעניין טומאת נבלות גزو, א"כ גם לעניין תקרובות עכו"ם לזרו ר' שיחי' אסור בהנהה, אלא ודאי במקומות דקטני השחיטה שחיתו פסולה, אין בה מושום טומאות נבלות, וכר"ע קודם חזרה, דרבנן לא גزو אלא על האכילה ולא לעניין טומאה ודוק"ק.

ד"ג מ' ע"א גמר' אר"ה הייתה בהמת חבירו רבעוצה לפני ע"ז וכוי' ופרש"י זל' דלא מבעי הגביה והרביצה דקנאה בהגביה ונעשית שלו וכוי', והתוס' הקשו ע"ז, דהא גזלו אין קונה רק כדי להתחייב באונסין, אבל לא להיות שלו כדי לאסרו וכמו דאמר גזל ולא נתיאשו הבעלים, שניהם אינם יכולם לקדיישו, וכן מוכיח נמי מדפריך لكمן לר"ג מננסך, והא שם הגביה כדאמרינו בגיטין שם דמכי אגבוי' קניה, עכ"ת"ד תוס' והנה

לפע"ד דבר זה תלי' בפלוגתא, דבב"ק דף י"א ע"א מסקין דאיון שמיין לנגב ולגוזלן, אבל לשואל שמיין, וכתבו שם התוס' בשם הירושלמי, דדרשין חיים שנים ישלם ולא מותים, וכן בגזלה והшиб את הנזלה אשר גזל כען שגאל, כתבו שם וע"ל, "והיינו טעמא, גזלן וגוזלן קנו מיד, כשהוחציאו מרשות בעלים, אבל מזיק לא נתחיב אלא כמו שהחזק וכוי" עכ"ל, והוחצרכו להאי טעמא מושום דאן אפיקו אין כאן שינוי לנקנות, מחייבין לנגב ולגוזלן לשלם ממונו, ולא להחיזר

لتמורה איך ניחרג, הא דלמא מימליך ולא זרייק וכוי' הכא ודאי לא מימליך וכוי' עכ"ל.

Large הנה לפי תירוץ זה סברו התוס' דחייב מיתה לא בא אלא על הזריקה, ואם באמת אריע דלא זרך, דנספק הדם וכדומה פטור, והוא תמורה מואד, דאו אינו דומה כלל לפנים, דהרי בפיגל לא בעין שיאכל או יקטר חוץ לאצנו, אלא במחשב לאכול מיד נתפיגל הקרבן, והוא חייב מלוקות מושום מגיל, ואין לומר דרך לר"ל שלא יליך חוץ מפנים, כתבו דלא חייב עד שיזורק, אבל לר"י דיליך חוץ מפנים, באמת חייב על השחיטה בעלי שיזורק, כמו שחיב במאגלו, דאי"כ הסוגי שם בסנהדרין אין לה מובן, דהרי פלייגו ר"י ור"ל נמי בהיובא דברא דדרוי חייב ע"ג דןמלך ולא זרייק, ור"ל לא מחייב עד זרייק, ואיך קאמר שם בגמ' דלר"ל נמי לא בעי קרא לחיובא גברא דדרוי חייב ע"ג דןמלך ולא זרייק, ור"ל לא זرك לבסוף, וע"כ דלפי ת"י זה אין חילוק, דגם לר"י לא מחייב עד דזرك, וזאת א"א דשם קאמר דיליך הכל מפנים, הן פסול הבהמה והן חיובא דגברא, ולכן דברי התוס' בת"י זה אין להולם, אלא העיקר כת"י השני, וכן כר"ש"י זל שם בסנהדרין בפרקוש, דחייב אשחיטה עצמה שהיא עבודה, בין זרך אח"כ ובין לא זרך, והוא לר"י והן לר"ל, אלא דדרוי לצריך הדבר הסבר גדול כיון שלא יליך רופפת בידך, בדאוריתיא ייל לחומרה ובדרבן להקל, ולא נסר ע"י שענבד, אבל כאן החסרון שלא נاسر הבהמה, הלא בעבודה, שאין מחשבין מעבודה לעבודה, ולמה לעניין חיובא דברא תחשב בעבודה, מה שלגביה התקרובות לא חשב בעבודה, ורק"ז זל' נדחק להסביר הדבר וכותב זל', הוαιיל וחיתה צורך זריקה הוא והא חשוב בשחיטה ע"מ לזרוק הוויל בעבוד ע"ז דהא זריקה بلا שחיטה לא סגי' עכ"ל, וכוונתו הוא, דזהו כיון מה שאמרנו בגיטין נ"ב ע"ב דהגבבה צורך ניסוך הוא, ומחייב מיד בשעת ההגבבה, עי"ש בתוס' ד"ה מנסך, אלא דגס שם אס אחר ההגבבה, חזר בו ולא נסכו דוזאי לאו כלום הוא, אלא דכל שנסכו אחר ההגבבה, אמרין דהגבבה נמי שיך לניסוך, לעניין קמ"ל בדרבנה מני', אלא אפיקו אס נחلك ונאמר, דהתמס הגבבה בעלי ניסוך לבסוף לאו כלום הוא, אבל שחיטה שאני דהיא בעצמה עבודה היא, אם חישב בה לע"ז, لكن ה"ה אם חישב בה ע"מ לזרוק דמה לע"ז חייב שפיר, א"כ קשה להיפיך לממה לר"ל מותרת הבהמה, הלא שחיטה עצמה במחשבת זריקה מקרי עבודה, והיינו מחשבין מעבודה לעבודה, והדבר צע"ג בעניין ואחיזק טבותא למי שיגלה לטעמא דהא מלטה ודוק"ק.

ע"ב גמר' שחיטה ואח"כ חייב עליה, זה היה מעשה בקיסרי, ולא אמרו בה לא איסור ולא היתר, ומסיק בגמ' מושום דמסופק אי אמרין מוכיח סופו על תחלתו, משמע מכאן דמחשبة לחוד בלא שום דיבור מהני בע"ז, דהרי אפיקו נאמר דסופו מוכיח, אינו מוכיח אלא דמחשבותיו ה"י גם אז כמו שאומר אתה, אבל אין כאן הוכחה על אמרה שבתחלתו, וזה תימא רבתא דינחו דעל' ע"ז מותחיב עם על המחשبة שחיבר להזכיר, זאת לא שמען,ומי שלא אמר כלום רק חייב במחשبة ע"מ לזרוק, ודאי דלאו כלום כמו בפייגול דבעינן דזק אמירה ולא מחשبة בעלמא, ועיין Tos' לעיל ד"ה אלא, ובחו"ט פ"ג משנה י"ב בב"מ ד"ה החושב, שוב ראייתי שק"ז בעחתת"ס בחודשי נתקשה בהז, ולכאן' לפי דעת רבינו ירוחם דהאי חייב זריך ממש קאמר, ייל' דסופו מוכיח דמססתמא דרכ' המקירבים לע"ז, קו הוא שאומרים, אבל מלשון ר"ש"ז זל' שכותב דחא"כ אמר שיזורק וכוי' וכן מפסק הרמב"ם והשוע"ע שכותבו

שמעכב מצות השבה, אבל כיוון דשחט בה פורתא שוב אינה בתורתה השבה ממליא חל איסור ע"ז עליה וקנינו ואיסורו באין כאחת. **אמנם** שיטת הרמב"ם איננו כן, וכוכוית' איפסיק הלכתא בחומרם סי' שנ"ד ושם"ב, והוא דהא דאי שמי לגב ולגוזן הוא תקנתא דרבנן, ואס ירצה הבעלים ליטול הכליל השבור ושלים להם הפקת שומעין להם, וכן מבואר ברמב"ם בפ"ג מהל' גזלה שכטב בטעם דהא מלטה שאם רוצים הבעלים בשבריהם הדין ערמות, משום דמןני תקנת הבעלים אמרו אין שמי ואס הם אינס רוצים בתקנתא או שומעין להם, וכן הבין הדבר הב"י סס"י שנ"ד עי"ש, ולדעת התוס' דמה"ת אין כל' שבור בתורתה השבה, ניהו דאפשר ג'כ' למורה, דתלili בדעת הבעלים דאינס מחויבים לקבל השבריהם, אבל אם ירצו לקבלם עדיין מצות השבה על הגוזן, אבל אז לא הי מחויב לשלם הפקת, אלא אם הוא היזקו או בגרמתו, אבל לא בשנאנס ונשבר, כי הוא לא קיבל חיוב שמירה על הגוזלה, ובאור שיטות אלו תמצא באריכות בס' שביבי אש, ואכ"מ להאריך בזאת ודודו'ק.

רש"י ד"ה הייתה בהמת חבירו, לא מבער שלו דמייטרי וכו', מיהו כי עבר מעשה בגופיו מיטיטרי, כדאמרין בפ' ר"ש ע"פ שאמרו המשתחווה לקרקע עולם לא אסורה, חפר בה ברורות שיחין ומערות והשתתחווה להן אסורה, וה"ג וכו', עכ"ל ולי יש תימא, קרקע עולם דנאסר ע"י מעשה בגין הקרקע מנ"ל, והש"ס שם על הא דעולה דאמר, המשתחווה להמת חבירו, בעשה בה מעשה אסורה, קאמר דיליף זאת מכל אחז, כמו שהביא רשי' ז"ל כאן, ועל הא דחפר בה בשו"מ דמצוי אסורה, לא פריך מנ"ל, ותתני הרוב מששבען נ"י עיררני שהריבט"א נ"ב ע"ב שם, עד עד ע"ז וכטב, דמהלהה לממ"ס ידיעין דעשה בה מעשה בקרקע עולם נאסורה, ואס קבלה היא נקבב, אבל כען זה הי' להש"ס לפרש עכ"פ, ועוד אני תמה, דשם דף נ"א ע"ב, מוקי לקרה דאבד תאבדן את בל המקומות, באם אין עניין למקומות דלא מצוי אסורה, תנן עניין לכלים שנשתמשו בהן לע"ז, ואמא לא מוקי במקומות ממש, כפשוטו של המקרה, ובחרפ בה בשו"מ, עוד יש לי לתמוה על הא דאמר שם אמר ראבא'ה, כגון שניסיך לה ייון בין קרנייה, שנאשרה הבהמה בה כמו הוא דעולה, ואכ"ב ה"ה בקרקע, שנאשרה הבהמה בה כמו הוא דעולה, והקרקע, דחד דינא אית לי' לkraine עולם עם בע"ח וכוכ"כ רשי' כאן, וכדמשמע בע"ז מתוך הסוג' וכו' וכן מבואר ברמב"ם ריש פ"ח מע"ז, שכ' דכל שאין בו תפיסת יד אדם, כמו קרקע עולם ונחרות ואילנות ובעל חיים, ע"פ שנאבדו הרי אלו מותרין בהנהה עכ"ל, הרי דכל קרקע עולם עם בע"ח בהדי, ואכ' כל שניסיך וקייטר על הרהר נאסר ההר, כמו הבהיר בnisich לה ייון בין קרנייה, ואכ' האי דרצה שאין הרים אלהים אין לו מציאות, דהרי מסתמא כל העובד את ההר מקריב עליו קרבנות, הון אמרת דהרבמ"ס ז"ל המשmitt האי אוקיומטא, דניסיך לה ייון בין קרנייה, ולא הביא רקס שחת בה סימן לעכו"ם, והוא מיריא דר"ה דהכא, אבל מירא דעולה דמיiri בענבד, וקאמר עצמו אין דרך לשחטו אלא להקריב שהחיטה קאמר, דהרי הנעבד עצמו שום משל איך תהי' בהמה הנعبدת נאסורה, מהא נראה דסובר הרמב"ם דבעין דוקא מעשה הניכר בגופה, ולכן לא מצא בהמה הנعبدת שחאסר ע"ז עבודה, וכן בקרקע עולם כתוב דחפר בה בשו"מ לשם ע"ז משמע דדוקא בענשה הניכר בקרקע נאסורה, אבל ניסן וקייטר עליה לא נאסורה, אבל מ"מ מה דלא מוקי קרא דכל המקומות בחרפ בה בשו"מ, ודאי קsha טובא, וכעת צע"ג.

ודע' דבאה דחפר בה בשו"מ, הויסיף רשי' ז"ל כאן, והשתתחווה להן, והרמב"ם ז"ל כתוב, שחרפ לשם ע"ז, משמעו דבאה סגי, ולפע"ד תלוי

את החפש ולשלם הפקת, וכמ"כ התוס' שם דף ע"א ע"ב ד"ה אה' ובתוס' דף ס"ח ע"א ד"ה מה טביה, דבסי' אחד או אפילו בשני סימנים שחווטים, אין כאן שניין לקנות בכך, ומ"מ אין שמי המתה לגב ולגוזן אלא היא שלו, ומשלים בהמה מעלה, لكن כתבו כאן טעמא של דבר זה, והוא משומם דברמת מיד בהגבגה קנה הגבן והגוזן את החפש, להתחייב בתשלומין, אלא כל זמן שהחפש בידו בily פחת, חייבו התורה להחזירו לבually תחת תשלומי ממון, והאי מצות והשיב מעכב הקניין שאינו יכול להקדשו ולמכרו, דהוא כמו שיעבוד שכתב בקרה, אבל אם נפסד הגוזלה, ואפי' במקצת שאין בו שניין לקנות, כיון שאינה ראוי' להшиб, ד הבעלים אין חייבים לקבעה, במעמד הנפסד, שוב הקניין של הגוזן הוה קני גמור לפרט מעשנת הגבגה, אבל השואל משיכה שלו אין כדי לנקנות, אלא כדי לקבל על עצמו אחריות כל הייק והפסד, ואפי' באונס, וכך שמי לשואל, ואפי' נשתנה החפש בשינוי הרואי' לנקנות, ומוח"ט נמי הגוזן משלים השוויה של הגוזלה, בשעת הגוזלה בין להקל ובין להחמיר, והשואל משלים כשעת ההזיך בין להקל ובין להחמיר, והארכתי בענין זה בס' שביבי אש שנדרפס ע"י תלמידי בשנת תרס"ג, ובתוך הדברים כתבתי שם לישב בהז ע"ג קושי' התוס' גיטין נ"ג ע"ב ד"ה גוזן הוא, דבגמ' שם פריך אחצקי' מהא דגוזל חמץ ועה"פ דמצוי אומר לו הרי שלך לפניך, ואי הייך שא"נ שמי הייך האי גוזן הוא, וממנו מעלי' בע' לשולמי, והקשו בתוס' איך מדמה הייך דמAMILIA למוני בידים, דכל שאיני כאן שניין לנקנות למה ישם הגוזן יותר מושמר, ותירצו בדוחק דלחצקי' דהיאק שא"נ שמי הייך אין לך שניין גדול מזה עי"ש. וכתבתני אני שהתוס' שכחו דברי עצמים שבב"ק הנ"ל, שהרי כאן כתבו בשם הירושלמי וכפי הסברתם, דכל שנפסד ונקלה שווי, ע"י הפסד הניכר לעין איינה בת השבה, דהתרורה אמרה והшиб רב חיים ולא מותים, וע"פ שניין בזה שניין לקנות, ומAMILIA דקני למפרע וחיב ממוני על קניון של שעת הגוזלה, ומדוקיק מאי לשנהו דגמרי' שם "האי גוזן הוא וממוני מעלי' בע' לשולמי", ר"ל ממון טוב ולא רע, لكن אין הנגzel מהובי' לקבל ממנו החפש שניכר בו הפסדו, כי לא להקל אמרו תורה, והшиб את הגוזלה, אלא להחמיר שלא מציע להחץ בזלה ולשלם ממון, אם החפש עדיין בקומו ובצעו עומד, אבל אם הפסדו ניכר, ואמורים הבעלים אתה נתקונות לקנות החפש בשעת שגוזל ונתחייבת אז לשלו במומו, ואין מיוחיב לקבל ממקח החפש שניכר בו הפסדו, מושום שהרמיירה התורה عليك להשיב את הגוזלה עצמה אם היא ראוי' להшиб, והאי איןנו ראוי' להшиб.

ומה' מאד נבון בזה מה דאמרו בב"ק ע"א ע"ב, כיון דשחט בה פורתא אסורה יידך לאו דMRI' קטבח עי"ש בהגותות מהרש"ש שכ' דמכך מוכח דאייסורי הנהה מקרי איינו שלו, והוא פלא, דהרי אין פסיקנו דאומרים בא"ה הרי שלך לפניך, ע"כ משומם דאית בעלים לא"ה, ולפי האמור, כוונת הש"ס כך הוא, דכיוון דשחט בה פורתא שב איינו בתורת השבה, וקנאו למפרע ומAMILIA אסורה בהנהה, וכיון דלענין אה' חשב כשלו גם לעניין תשולמי ד' זה, אנו אומרים לאו דMRI' קטבח, אבל בטביה דעלמא ניהו דמתחלת השחיטה אין בתורת השבה, אבל התורה עשו כברשותו לעניין ד' וה, דהרי אה' להתחייב בענין אחר, וכמו בחמץ דאע"פ שאסורה התורה בהנהה ואני ברשותו, מ"מ אמרה תורה שלך אי אתה רואה, דעתאו הכתוב לעניין זה כברשותו, אבל בטביה לע"ז כיון דעת' האי טביה פורתא אנו אומרי' דשלו קטבח, כדי שיאסור בהנהה, איך נחייב על הגמר ד' וה' שהוא תרתי' דסתרו, נclfפ"ד נכו'.

ועכ"פ מכל הא דאמרו צא שיטת רשי' ז"ל כאור נוגה, דגס כאן בהגבגה והרביצה כיון דעתה גוזן עליה קנהה למורי, אם לא

מ"ד ליכא כאן שחיטה, ובזה ניחא נמי דנקט ר'יה ס"י אחד, משום דלא נחות לפולגתו דר"י ור'ל, אי ישנה לשחיטה מתווע"ס ומלאה דPsiקנא נקט דבסי"י אחד מסיק הש"ס לעיל כ"ט ע"ב דלכ"ע פסול בש"ת, אף כשהיגמור השחיטה בפניהם וא"כ בע"ז נמי כן דנאסר בס"י אחד, כשיגמרו אחר"כ, ולד"י אה"נ דם על מיעוט הושט שם שחיטה עליה אם גמורה אח"כ, ונאסר למפרע, אבל אחר כל הטורח א"א להעמיד דעה זו מפני חומר הקושי של הנקה"כ, דוחוכי מתוק הסוגי' דגס מקצת קנה די לאשרה לע"ז אלא כנגד שיטת התוס', והנקה"כ עומד הקושי העצומה, הא לעשות תקרובות בעי אחת מן העובדות, ולא סתם מעשה, ועל חצי קנה לא נופל שם שחיטה.

אבל

אחר עיון רב האיר ד' את עניינו למצוא דעת קדושים, והוא כאשר באבר באה, דהא דאנן אומרים דאחצוי קנה אין, לא שם שחיטה כשרה ולא שם שחיטה פסולה, הוא ע"י ההלכה, כי יש לנו שתי הלכות שנראות כסותרות, חדא, דכל פיסול במקצת שחיטה נהגה נבלה, לקבלת ר' ישבע מושום ר"י וחדא, דPsiקנת הרגරגת ברובא, אבל עד חציו כשר ואיך יתקיימו שני הלכות אלו, דמכח הלכה הראשונה אנו פוסלים בנקה"וו את השחיטה, וכאשר ביארנו לדעת הרמב"ס, דשם שחיטה פסולה גם על מקצת הושט, וא"כ ה"ה בגרגרת דמ"ש, ואיך יוכשר השחיטה בחציו גרגרת פגום, אלא כיון דאיכא הלכה דפסה"ג ברובא, ע"כ לומר דכל שאין בו מעשה טרפה, לאו שם התחלת השחיטה עלייו, אע"ג דמצטרף לרוב ואינו דומה לחתיכת העור דלא שייך לשחיטה כלל, וכאשר באבר בפתחה עירק יוד"ז ובריש א"ט, בפירוש אתה ההלכה דמקצת ושת רוחב קנה מגמ' דלעיל דף י"ז ע"א, דגס על הנירה נופל שם שחיטה זובייח, כדכתיב הצאן ובקר ישחט להם, והוא נחרה לדעת ר"ע דאיישטרי במדבר, ובנחרה, כי היכי דמקצת הושט מקרי תחלת נחרה, ה"ה מקצת הקנה דמה עניין התחלת השחיטה למעשה טרפפות, כי רק לדיזון מכח ההלכה אין בתחלת שחיתות הקנה מושום פסול שחיטה, אבל לויל האיל הלה, כיון דשייך להשלמת השחיטה, למה לי מעשה טרפפות דוקא, ובפרט לפי מה שביארנו בפתחה ובשאר מקומות, לדעת הרמב"ס לא דניין על פי האיל הלה דח"י טרפפות, לשום דבר מדיני התורה, רק לעניין שחיטה וטרפות בע"ח, וא"כ לעניין שוחט לע"ז, ודאי דין שום נפקותא בין מקצת הושט למקצת הקנה, ואם על המקצת שם זובייח לע"ז עליו, כך לי ושת כמו קנה ולפ"י יש לקיים שיטת ריש"י ליל' של' דמחייב ישנה לשחיטה מתווע"ס קאתיין עלה, דاع"ג דמודה ריש"י דגס במקצת הקנה קאמר, כיון דשחט בה פורתא, מ"מ למ"ד דעל מקצת הסימן אין שם שחיטה, ה"ה דין עלי שן נחרה, כי הון בשחיטה והן בנירה עיון שתה"י כדי שתצא נפשה מהר תוך מעל"ע כמו שביארנו זאת במקומו, וממילא גם זאת אמת, דכל שלא נמר אין כאן ממשום תקרובות, ומישוב הרשב"א שהביא מיו, בין שאר פסולים וכותב לכל שהתחילה ולא גمرا, אין כאן ממשום תקרובות עכו"ם, דודאי עבודה עליו, אלא כיון דין קר"י ס"ל דישנה לשחיטה מתווע"ס, וה"ה בנירה כן נארה הבהמה מתחלת הזיבחה, ואפילו במקצת הקנה כנ"ל, והדברים קילורין לעינים ואmittים לאמיתו של תורה בס"ז.

אבל דע דלפי האמור דוקא بلا גמר כלל והניח והלך לו, אצל נמר השחיטה אפילו שלא בכונה לע"ז, או אפילו גמר אחר השחיטה בלבד מחשבת עכו"ם, מ"מ חייב המתחילה, והניחת הוה תקרובות

הדבר בחופר אם ישראל או נכרי, דבזה פליגו ר"י ור"ע בע"ז דף נ"א ע"ב ולר"ע דהילכתא כוותי, ע"ז של עכו"ם נאסרה משעשאה ושל ישראל עד שתיעבד, וא"כ ייל' דרש"י ורמב"ם לא פליגו ודז"ק. **בא"ד**, האי סימן אחד לאו דוקא, דה"ה לחץ סימן וכו' עכ"ל, והאי חץ סימן אפילו דקנה כדמות מגמי' דלקמן, דמויקי דוקא בחציו קנה פגום, ואי לאו דפוגם נאסר מיד בתחילת חתיכת העור והקנה, אלא דביו"ד ס"ב', פליגו בזה הטו"ז והנקה"כ ז"ל, שהטו"ז סובר דעכ"פ מקצת הושט בעין, כדי להקרא עליו שם שחיטה, אבל במקצת הקנה אין שם שחיטה נופל עליו, ולא על חנס נקט ר'יה כיוון ששחט בה דמשמע שחיטה דוקא, והנקה"כ דחיה דבריו מונדק הסוגי' שלפנינו עי"ש, ולא שעילם מעיני שניהם, כאמור פליגו בזה רשי"ו ותוס' בב"ק ע"ב דבגמי' שם אמר, כיוון דשחט בה פורתא אסורה, ופרש"י ז"ל דס"ד דישנה לשחיטה מתווע"ס, ומתחלה נאסורה, והתו' השיגו עליו, וכתו' דאפילו למ"ד אין לשחיטה אלא לבסוף נאסרה בפורתא שהאיסור תלי במעשה ולא בשחיטה, וא"כ ממילא נשמע לדעת התוס', אפילו מקצת קנה עכ"פ מעשה מקרי, ולרש"י בעין דוקא מקצת שחיטה.

ורנה

מה שהשיגו התוס' מהא דעולה אמר עשה בה מעשה אסורה, לאו השגה היא, דהרי עולא מנענד מיררי, ושם כגון ניסך לה יין בין קרינה ודאי מעשה עבודה יחשב, כי ניסך הוא אחת מאربع עבודות, אבל ר'יה דמתקרבות מיררי ושחיטה עבודה היא, אבל מקצת קנה דלאו שם שחיטה עליו, ואין כאן עבודה, מהיכי תיתי דתאסר בזה, ותיתוי לי שקיימתי מנדפשאי מה שחדישו הגאנונים החו"ד וק"ז בעהחת"ס ז"ל, דעכ"פ מתחלת חיתוך הקנה מוקצת לע"ז הויה, עי"ז מעשה גם מוקצת נאסר להדיות כמו תקרובות, כמו בענבד דע"י מעשה נאסרת הבהמה אף להדיות, עיין בח' החת"ס בארכיות, אלא דדבר זה נפרק, ממה דמתרך הש"ס באומר בוגמר זביחה הוא עבודה, ופרש"י באומר אינו רוצה לעבוד אלא מוקצת הזיבחה, עכ"ל ופי זה מוכרת, דאין לומר דבשגען למגר זביחה הי' עבודה, דא"א לצמצם זאת, אם לא במדידה בדקוק וצמצום גדול, וכן עכ"ב באומר בתחלת השחיטה שרוצה לעבוד בוגמר זביחה, ואם כדברי הגאנונים הנ"ל, מה הויל הש"ס בת' זה, והלא מצד מוקצת תאסר מיד בתחלת השחיטה, דבלאי' הקשה הלב Ari', דלמה לא תאסר כמו בשוחט ע"מ לזרוק לע"ז, ות"י דבעין עיין פנים שיהי המעשה מעשה עבודה, כמו שחיטה או זריקה, אבל בחציו מותיר אין מפלין, וה"ה בע"ז אין אסורי בחציו מעשה שחיטה, וכל זה תינח אי מצד תקרובות בעין למים, אבל מצד מוקצת אמריא לא תאסר, אלא ודאי דגס למקצת בעין מעשה שמורה על המוקצת כמו גיזה, כմבוואר ברמב"ס בפ"ד ה"ד מהלכ' איסורי מזבח, אבל תחלת השחיטה אין מעשה זו שייך למקצת ולדעת הראב"ד שם, שיש לו נסחא אחרת בגמ' ולא בעי מעשה להקצות, הלא נצחים מזה דיש לבטל הקצתו בשחוור בו עי"ש, וא"כ בלא"ה א"א לומר דמטעם מוקצת קאתיין עלה, הא עדין הוא ראוי לבוא לפנים, אם יחוור מוקצת קנה חה' אסורה במקצת קנה חה' בתמיה במקומה עומדת, איך במקצת קנה חה' אסורה מאחר שאין על מוקצת הקנה שם שחיטה.

עוד אני מדקדק מלשנאי דר'יה, דאמר כיוון ששחט בה סימן אחד, ולא אמר אם שחט, דרוצה לומר דעכ"פ בעין שיגמור השחיטה, אלא דלמפרע אסורה מתחלת השחיטה, אבל בשפסק במקצת הסימן מלשות יותר, אין כאן תקרובות, כי לכאר' כון מוכרכ משיטת ריש"י בב"ק שכ' דשחט בה פורתא אסורה, מיעט דישנה לשחיטה מתווע"ס, והרי כל שלא נגמר השחיטה גם להאי

אבל אם תרצה לעמוד על אמינות הדבר, עיין היבר במא שביברט שיטת הרמב"ם בזה לעיל דף כ"ט ע"ב, ותמצית הדבר, דלענין חוב חטא לא אמרין אגמל"מ, לפי שהוא דבר שנסתתק קודם הגilio, אבל לענין פסול הקרבן שפיר אמרין אגמל"מ, ובזה הסוגי' וכל פסקי הרמב"ם הכל על מקומו יבא בשлом, עי"ש היבר ודוק"ק.

ע"ש גמר' ואר"פ אי לאו דאומר ר"ה בהמת חבירו, לא הוה חטא תיובת' מ"ט דידי' מצי אוסר דחביר' לא מצי אוסר, ופרש"י והאי חטא דכהנים הוא עכ"ל, והוא לכאר' תמורה דהרי כהנים משלחן גבוה קצוכו, אבל קודם שחיטה וזורקה אין לכהנים שום קניין בו, ויותר הוליל' דשל בובה הוא דחאה קדשים הו', ואולי כוונת רשי' ממש'כ' בלישנא אחרינה, דשא' זבחים שיש לבעלים חלק בו שפיר מצי אוסר, אבל חטא דכללה לכהנים אלא שהבעלים שוחטין אותה וכו', מהא משמע דלרש"י לאו משום דעת'י' כריו'ה'ג' דק"ק ממון בעלים ממש'כ' התוס', אלא דכל שהבשר לבסוף נאכל לבעלים, מקרי בעלים כדי לאסורה בחיטה ע"ז, כיון דנסר להם לשחיטה, ולא דמי לנעב' ומוקצת דלא מצי אסרו לרבען דריש'ה'ג, ולידי' צ"ג דאיך שידך בנעב' שחיטה, שאין דרךה בכך, וכיון שלבו רחב יותר, ישב את זאת ודוק"ק.

ע"ש גמר' ר"ג ור"ע ור"י אמרין אין אדם אוסר דבר שאינו שלו, הנה כפי מסקנת הסוגי' גם הם ס"ל דבמעשה מצי לאסורה, אבל קשה ממפלג דעת'ו הכהן שום חקל בו, הר' דבמעשה וזה בעולה דין לא להכהן ולא בעלים שום חקל בו, הר' דבמעשה אדם אוסר גם דבר שאינו שלו וכן ראייתו שהקשה כן היריעות שלמה, ע"כ משום דנסר בידו לשחיטה, חשוב לגביה האי מעשה בעלים עלי', דבידו לקלקלו ולהפסידו וה'ה לאסרו וה'ה אם נסרג בהמות חולין ליד השוחט, דעת'י אוסר כמו הבעלים עצם, ולפ"ז ה'י מקום חלק, בין שוחט חטא באהמה לבין חטא העוף לע"ז, דבעוף שהוא במליקת ודוקא בימין של כהן, לא מצי הבעלים לאסרו לע"ז, אבל בחטא באהמה שלו דשחיטה שלא בעלים, מצי שידך אבל הסוגי' דחכא לא ס"ל כן וצ"ע ודוק"ק.

והנרא לה עפ"ד בזה, דנהה ק"ז בעחחות'ס ז"ל בחודשו כאן, מביא דברי הרמב"ן ז"ל ע"ז שכתב שם דף מג' ע"ב וז"ל, אבל האוסר דשא'ש ע"י מעשה לא שמענו אלא וכו', וגם שי'י' מעשה ניכר בשינוי שאינו חזר לבריתו, דעת'י כמו דקני' לי' בשינוי דומ'י דגלא'ן עכ'ל ודבריו תמהווין כМОון, והחחות'ס מתרצט לומר דברצירוף אישור הנאה של תקרובות עם השינוי, עושה כשל עי"ש, ונ"ל דהינו אלו באדר'ג' דשא'ש ורק במומר אוסר, אמרין דשינוי הניכרת או הגבה בצרוך אישור הנאה נעשה כשלו, וכן מצי אוסר, אבל לר'ה ועלא דאפילו במעשה כל דחאו, כמו ניסך יון בין קרנית, או חתיכת מקצת הקנה, נמי מהני בשל חבירו לאסרו, ע"כ אין הטעם מצד קני', אלא דגמرين מכלי אח'ז, דבמעשה בלבד שניין אסרן, וניהם דרש'י' דחאה האי פירושא, דמפרש לדר'ג' דפיג' ארא'ה דוקא במעשה אוטא, אבל במעשה הרבה רבה מודה, הינו דוקא בס"ד דלא ידעין מסברת לציעורי' דחבירי' קמכווין, ור'ג מודה במומר, ומושום דקשי' לי' לרשי' מיה פרץ מנשך, והא הותם מעשה הרבה הוה, ור'ל לפ' דברי החחות'ס דהגהה עם הניסך מעשה רבה הוה, لكن צרכין למימר דהש'ס ה'י סובר השטא דלרש'ג' לא מצי אוסר כלל, אבל כאשר מתרץ במומר מודה ר'ג דעת'י אוסר, ורק

עכ"ם, וכמו בשחווטי חוץ, בהתחילה בחוץ וגמרו בפנים, למ"ד ישנה לשחיטה מתוע"ס, עיין בשוו"ת מהר"י ז"ל יו"ד סי' ל' מה שפלפל בזה עם בעל ריעות שלמה ומה שנפלפע' דכתבי ודוק"ק.

תוס' ד"ה כי הוא דאמר עולא, לא מייתי סייעתא מעולא וכו', دائ' עולא בנעב' מיררי, וממילא האי מעשה דקامر ע"כ לאו מצא שחיטה הוא, دائ' דרך לשוחט את הנעב' עצמו, ולכן לא מצא השוו' שם בע"ז מעשה אחרת, אלא דניסך לה יין בין קרניתה דמעשה בגופה דהוה עכ'פ' מום, אין זה עבודה, אלא ביטול ע"ז, דכל שפחסה וקטעה בטלה, כמברואר שם דף נ"ג, ולכן שפיר קאמר דמעשה דעולה ע"כ לגבי לאסור את של חבירו, מעשה כל דחאו יחשב, כיון דאינו ניכר בגופה, ולכן גם ר'ה לאו דוקא סי' אחד דהוא מעשה רביה קאמר, אלא מקצת קנה דין און בו מעשה טרפות, והוא מום עbor נמי סגי, לאסור של חבירו כן ה'י נפלפע' ד, אבל עי"ו ברשי' לקמן ד"ה וועלא, דמשמע נמי דמפרש כתוס', וכן מפורש נמי בתוס' ל�מן מ"א ע"א ד"ה ת"ש, דעולה מעשה שחיטה קאמר, ולידי' צ"ג דאיך שידך בנעב' שחיטה, שאין דרךה בכך, וכיון שלבו רחוב יותר, ישב את זאת ודוק"ק.

ד"ה ד"ז חיב שלש חטאות, באה"ז ויל' דאם זרך הורצה וכו' וاع"ג דאוא'ב בחוץ פטור משום מחוסר זמן, שבת לא חשוב מחוסר זמן דין אין זה אלא משום דרבנן יחיד דוחה ל"ת' דשבת עכ'ל, הא נדרש להקדים האי תירוץ דאם זרך הורצה, משום דבלאה' לא גרע שבת מניעילת דלותות היכיל פטור, דאינו ס'ב ע"ב, דחתוט בחוץ קודם פתיחות דלותות היכיל פטור, דאינו ראוי לבוא לפני לבוא לפנים, ואם הותם דבידיו לפתחו מקרי און ראוי לבוא לפני לבוא לפנים ממש'כ' כשאיסור שבת מעכ'ב, דמקרי און ראוי לבוא לפנים אבל לאחר שהקדים דאם זרך הורצה, אלא דקש' מאוא'ב שג'כ' אם זרך הורצה, ומ"מ חשוב מחוסר זמן, ע"ז כתבו החלוק שבין אוא'ב לשבת, אלא דעת חילוק זה יש להסביר הרבה, דבסברתם זו פלגו ב"ש וב"ה במשנה כריתות דף ז' במפלת לאור שמוונים ואחד, והקשרו ב"ה לב"ש, מ"ש ממפלת בשבת שאתס מודים שמביאה שתי קרבנות, ע"פ שלא יצאה לשעה הרוא'י להבאת קרבן, והшибו ב"שiani לילה דין אינו ראוי לא לקרבן יחיד ולא לקרבן ציבור, משא'כ שבת דראוי' לקרבן ציבור, והיינו סברת התוס' דהכא, דليلת בעצם אינו ראוי להבאת קרבן, אבל שבת רക איסור מלאכה מעכ'ב, דהרי קרבן ציבור נקרב משום דדוחה את השבת, ומאותר דב"ה לא נחתו חלק בהכי, איך תפסו התוס' כב'ש דאיתנה משנה במוקום ב"ה, וכמצאתני אח'כ בטור און שנגעورد בזה, ובתשובה אחת הארcticי ואכ'ם ודוק"ק.

ע"ב גמר' מוחתק בעפר הוא, התוס' ב"ק דף ע"א ע"ב כתבו דלאו דוקא מוחתק בעפר, דודאי שחיטה מעלי' הוא למ"ד שא"ר ש"ש, דהא שוחט לע"ז חיב משום אוא'ב אלא דכיון דכיון דאיסור משום תקרובות עכ'ם, אינה ראוי' לבוא לפנים, אלא דא'כ, פלא למה לא יתחייב אסימן קמא, כיון דגוף החיטה נגמרה כהונן, ומ"ש משחת סימן א' בחוץ וגמרן בפנים דלעיל' כ"ט ע"ב, ורש'י' ז"ל כתוב אכן דברים מעורבים, ומשתמען לתראי אפי', דפתח ואמר דפקע שם קדשים מיננה, דמשמע אבל שחיטה שפיר נגמרה כהונן, ואח'כ' כתוב לחלק מהא דלעיל', דהתמס טעמא משום דישנה לשחיטה מתוע"ס, אבל הכא סימן שני לא אישתחט כלל, דחיתוך עפרא בעלמא הוא, ולענין שבת וע"ז משום נטילת נשמה הוא דמחייב, מדברים אלו ממשמע דין כאן שחיטה כלל, ואח'כ' מס'ים "אבל לענין ש"ח לא שחיטה קדשים הוא" בזה חזר לדבריו הראשונים לשחיטה הוה אלא דלאו קדשים נינהו, והדרה קושי' לדוכתי' אמא' לא חייב משום ש"ח, והוא פלאי.

קמכווין, אבל המכנסו לכלי או לתוך גומה נקייה, אין כאן חשש בעובדה כלל, אבל לעומת זאת העמשה עצמה מורה, שרצה בהאי דם לכנסו כדי לעבוד אח"כ ונראה כשותת ע"מ לזרוק לע"ז כי לדידון דדם אסור באכילה, ולמכרו לנכרי, שוויי מיעוט כ"ב, עד שאין דרך לכנסו בכללי, או בוגמא נקיי העמשה עצמה מכוער שעושה לכך העובדים המכנים את הדם לצורך איזה עבודה ואולי גם הנקרים אין דרכם לאכול דם, ויש להסמיד דין זה אקרה דעת הארץ תשפכנה כמוים, דהינו כמים השופכין, שאין לאדם צורך בחון, כן צייתה התורה לשופך את דם הנשחת לאיבוד, ולא לקלול בכללי כדי ליתנו לכלבו או למכרו לנכרי וכדומה, משום דחק ע"ט הוא קיבל הדם בכללי, כדי לעבוד בו ע"ז, لكن הרחיקה התורה דבר זה, איפלו הוא עושה כן כדי להנות מן הדם, דלולו זאת קשה מה אמרה תורה לשופך לאיבוד דבר הרואין להנות ממנו, כי לאחר שנשפך על הארץ קשה מאד לגררו כדי להנות ממנו.

ואח"כ סיים הרמב"ם וכותב, ואם שחת שחויטו כשרה, וזה מוכח מלשון המשנה, דבמשנה דלעיל דשותת לשם הרים, וכן במשנה שאח"ז בשוחטת לשם עולה, כתני שחיטתו פסולה, ובاهאי משנה כתני אין שוחטין, משמע דאיו לעשות כן אבל השיטה לא נפסקת בכך, וכmarsh"כ זאת הרשב"א יותר הראשונים, וטעמא דהא מלטא דניהם דאיו דאيكا חש הרואים שיחדוו דלע"ז נתכווין, אבל אין לא חסידין לאיש מוחזק בשרות, משום דעבד דבר מכוער ואיפלו הוא איסור מצד בחוקותיהם לא תלכו, לא נוציאנו מחזקת כשרותו, ואילו לדעת הרמב"ם עכ"פ בעי בדיקת סכין, איפלו הוא מומר לשאר עברות לק"מ, דעת המשנה ודאי לא קשה, כאשר ביארנו במקומו, דהאי דינא של הרמב"ם די מחודש הוא, אחר שהחמירו לפסול כל פגימה הנרגשת איפלו אינה אונרט, אבל על פסק הרמב"ם נמי לא קשה דהרי דזוקא במומר בעי בדיקת סכין, ולא במי שעבר רק פ"א ולא רגיל בכך, מבואר זאת אצל בסוגי דלעיל בפ"ק.

אולם בשוחטת לתוך הגומה בשוק, כתב הרמב"ם שם בהל' ו' לאיסור לאכול משחיטתו עד שיבדקו אחריו שמא אפיקורס הוא, ודין זה יצא לו מביריותה שהביא הגמי' لكمון, דקנני בה, ובשוק לא יעשה כן, משום שנ' ובחוקותיהם לא תלכו, ואם עשה כן צrisk בדיקה אחריו, אלא דהרב"א הנ"ל בתוה"ב, לא מסתבר לי' לפרש דהאי צrisk בדיקה אחריו דказמר בגמי', כדי להתריר שחויטתו ששחט, ומפרש להיפך בדיקת זו להחמיר, שאם ימצא בו שמצ' דופי, להחזיקו למין, וכן נראה מפרש' זיל' שכ' 'בדיקה אחריו שמא מין הוא לא עכו'ם ויבדלו מפטו ומינויו' עכ'ל הרוי לא להקשר את נשחת, שסדר בלא בדיקה אלא להבא להחיקו למנן אם נמצא בו שמצ' פסול, דהרב"א לא ס"ל לחلك בין כל הני דחشب במתני', ולכן גם בשוחטת לתוך הגומה בשוק אין לאיסור זיבחתו, אבל הרמב"ם, דמחלוקת בטעם דהני המשנה כדעליל, וס"ל בשוחטת לתוך הגומה יש איסור ממש בדker ולא רק מצד חש הרואים, אלא דאית ב' משום חוק לעכו'ם, לכן מחלוקת בין לשוחטין לתוך ימים ונחרות, שהוא תערובת טעמא דהני מיס הוא זה, ונראה שוחטין לתוך ימים ונחרות, שלא יתקה מילא מיס, שמא יאמרו לצורה כמרקיב למים, ולא ישחוט לכלי מלא מיס, וכפי הנראה גרס הרמב"ם במשנה, "אנן" שתראה במים שחט" (וכפי הנראה גרס הרמב"ם במשנה, "אנן" וכגירותת הארץ, ובצלולים כדקאמר בגמי' איסור, כמו לתוך ימים ונחרות) ואח"כ כתוב "ולא ישחוט לתוך הכלים, ולא לתוך הגומא, שכן דרך עובדי עכו'ם וכו'" עכ'ל הרוי דבנהני תרתי לתוך כלים ריקנים ולתוך הגומה, אין הטעם מפני החשד של הרואים שנראה במרקיב לע"ז, אלא משום דכו'ן דרך העובדים, לקבל בכלי כדי שעיבדו, ויש בכל אחת מהם צד קל הצד חמוץ, דחשוחת לתוך ימים ונחרות, שהדם הולך לאיבוד, אם לא כיון לעבוד ולהקריב למים, אין בעשיה זה כלים, דמה לי שפכו על הארץ או לתוך המים, אבל לעומת זאת פנינו לחומרה וכלי גם אין מוסרין לו מכאן ולהבא,

בישראל פлаг משום דלציוורי' קמכווי, ודאי פлаг ר"ג אר"ה גם בזה, ובמי מעשה גמור בשינוי הניכר או הגבהה ובדברי החות"ס בשם הרמב"ן.

ולפ"ז אני אומר דאיו עוד נפקחתא, בין ר"ג לר"ה, דלא"נ דמלעם קניון קאtiny עלה, דוקא בדידע שהוא דחbery' ואז ע"י שאסרו רצה לKNOWNה, כדי לעבוד בשלו, אבל בסובור שהוא שלו, ואני מתכוון לKNOWNה גם במשוער שהוא דחbery' אין אוסר אבל לר"ה דאיו טעם האיסור משום קניון בין שיודיע שהוא דחbery' ובין שסובור שהוא שלו, מצ' אוסר, ומתרוץ מעתה הקשי' הנ"ל דשפיר פריך ר"ג לר"ה משלש חטאות, דבשלמא לדידי, לא עשה האי חטא תקרובות משום דהרי שג' גם בשחויטי חז' וסביר שהוא דבמעשה כל דחו' סגי לאיסור של חברו, ע"כ אין הטעם משום קניון קרמבי'ן, ולמה לא תאסר משום תרבותות ודוק'.

ד"ה מא ע"ג אמר ח"ש ב' אוחזין בסכך וכו', עד הבמ"ע בישראל מומר, עיין לעיל בסוגי' דהשותת בשבת, על התוס' בראש הסוגי' שכתבתני לפרש הסוגי' הלו, כיון דבهاי שחיטה שנעשה מומר, אין חילוק בין פ"א לשלה פעםים עיי'ש.

ד"ה מא ע"ג אמר ח"ש ד"ה לאו כל כמייניך, תימא וכו', ויל' דהכי מייתי התם, דכיוון דרביב"ב שרי לאבינויה לכל עכו'ם שיריצה, לרבענו נמי דפליגו עליה, שרי לובינהו להאי עכו'ם דנסכי, עכ'ל ואין דבריהם מובנים ועינו בתוס' ע"ז שם שביארו יותר, והוא דבשלמא ישראל מומר דנסכי', שפיר חייב לשלם מכח מיזק, משום דאלו שפכו הבעלים את היין נמי חייב, כיון דלא שוה לדידי' מידי, אבל נכרי דלדי' לא נאסר היין בהנאה, לא מצ' ישראל לתבעו נזקו ממנו, אלא כשמניה היין לנכרי שננסכו, דאלו שפכו מצ' הנכרי מיפטר, מ"מ כיון דבישראל מומר חייב משום מיזק שחיבנו גם בנכרי כדמי' הזיקו עיי'ש, אבל עדי' אין מבור מה רצוי להוציא מריב' בדמתיר לאיסור לכ"ע, משום דאיו בכח האדם לאיסור דשא"ש, והוא פלאי, אולם לפי דברי הרמב"ן שהבאתי לעיל יש לפרש הסוגי' דשם כמיון חומר, דכיוון דרביב"ב ס"ל דלאו כל כמיוני לאיסור יינו של תבירו לאנשו, ומה זה דקאמר לאנשו ולא קאמר בפשיטות, דאיו אדם לאנשו, ומזה דהרי יוציאו ע"פ עין דע"י הגבהה וניסיונו, מכירחין את הבעלים שיקנה המנסק את יינס לאנਸם, והוא כמו תלו' וזבין, א"כ שפיר מצין ליקח דמי' היין מן המנסק נכרי' ע"פ שצרכיך להניח לו את היין, מפני שקנה אותו בעודו כשר, כי הכנין והניסוך באין כאחת כמו ש' החות"ס בשם הרמב"ן, ודוק' היה בפ' כי נכוון הדבר מעד בס"ד,

משנה,

אין שוחטין לא לתוך ימים וכו', אין שוחטין לגומה וכו', ובשוק לא יעשה כן, שלא יקרה את הצדוקים עכ'ל, המדקדק בלשון הרמב"ם זיל', ימצא שמחולק טעמא דהני דינים לשנים, כי זיל' בפ"ב ה"ה, אין שוחטין לתוך ימים ונחרות, שמא יאמרועובד מיס הוא זה, ונראה שוכרה כמרקיב למים, ולא ישחוט לכלי מלא מיס, שמא יאמרו לצורה שתראה במים שחט" (וכפי הנראה גרס הרמב"ם במשנה, "אנן" וכגירותת הארץ, ובצלולים כדקאמר בגמי' איסור, כמו לתוך ימים ונחרות) ואח"כ כתוב "ולא ישחוט לתוך הכלים, ולא לתוך הגומא, שכן דרך עובדי עכו'ם וכו'" עכ'ל הרוי דבנהני תרתי לתוך כלים ריקנים ולתוך הגומה, אין הטעם מפני החשד של הרואים שנראה במרקיב לע"ז, אבל משום דכו'ן דרך העובדים, לקבל בכלי כדי שעיבדו, ויש בכל אחת מהם צד קל הצד חמוץ, דחשוחת לתוך ימים ונחרות, שהדם הולך לאיבוד, אם לא כיון לעבוד ולהקריב למים, אין בעשיה זה כלים, דמה לי שפכו על הארץ או לתוך המים, אבל לעומת זאת פנינו לחומרה וכלי גם אין מוסרין לו מכאן ולהבא,

ואחר שכותבי תשובי תנו"^ל, נתעורה תמי מחים אחד, כי ראי' ה"ד ח"ז ל' ממרתו גנב, בלא"ה בדotta הא, דדין זה הוציא המודכי מהא דאמרו בב"ק כ"ז ע"א, דעת שמספרב לצאת דעת אינש דין לאנפשי' בלא ב"ד, וילך המודכי דה"ה משרת שיצא לעלו שם גנב, אין צרך להחזיק בבתו עד שידין עמו בדין ואדינא, אלא מצא למייעבד דין לאנפשי', וגם להכותו אם לא ירצה לצאת, אבל פשוטיא דין המשרת יתבענו לדין, והוא לא יכול לבירר שבאמת גנב הוא שחייב לשלם לו כל נזוק והפסדו, כי מגוף הדין אין מדובר שם, אלא בדיון דמצוי איןש למייעבד דין לאנפשי', ואפילו ע"י חבלה, ותדע דלא נזכר דין זה בהלכות שכירות פועלם, כי שם ה"י מקומו, אי הראת דחידין עם הבעה"ב, שאינו מחייב להחזיק משרת שיצא להאה אתה, דחידין עם הבעה"ב, שאינו מחייב להחזיק משרת שיצא עליו שם גנב, אבל מביאו בהלה' חובל בחברו, המדבר מדין עיביד דין לאנפשי', ובזה נפל בבירא ג"כ, מה ש' שם הבאה"ט על בעל שבות יעקב דاشתמייטוי' הגהה הלאו, דזה ליתא, וכל דעתין שם במקור הדין יראה דכן האמת, אבל דלפי סברתי שכותבי לעיל, אולי במקומות דאיכא חשש פסדא הרבה בעבה"ב, הדין עמו, שלא מצין לחיבו להחזיק בביתו, מי שחשוד בענייני הבהירות לנגב וצרך להתיישב בדבר, אבל הא פשוטיא דזה לא דבר המודכי והרמ"א בהגהה שם, ודוו"ק.

ע"ב משנה השוחט לשם עולה וכו', שחייב פסולה ור"ש מכשר ופרשי' ז"ל דכל שבא בנדר ונדבה איכא מראית עין, דהראת אמר עכשו הוא מאתקidis ושחטו לעולה, ור"ש לא חייש למזה ע"כ"ל, מדברי רשי' אלו נשמע דאנן לא חיישין, דלמא בהאי שחיטה לשם עולה הקדישה עתה, דנייהו דהשותט לע"ז מהני לעשותה תקרובות, אע"ג דלא הווקצה לכך מתחללה, וכן ודאי מי שהי' שחוט בעירה בהמת חולין לשם עולה, בלי להקדישה קודם לכן דזה עולה, אבל השוחט בחוץ שאין דרך כלל לשחות לא נאמר דכוונתו הי' להקדישה לעולה כדי שיתחייב על איסור ש"ת, DSTAMA לא כיון לכך, וכן אין כאן אלא משום מורה"ע, שהראת יאמר דבהאי אמרה לשם עולה הקדישה, (ועיין בטור ריש סי' ד"ט דמשמע דס"ל דגס אנן חיישין שהקדישה עתה ועיין בב"י ובב"ח שם) וכן הוכחה רשי' לפרש דר"ש לא חייש למורה"ע דהרי גם לת"ק ליכא רק משום מורה"ע, אולם בתוס' בשם הריב"א מפרשין דר"ש לשיטתו דכל שהתנדב שלא בדרך המתנדבים, אינו חל ההקדש, ליכא כאן ממשום מורה"ע, דהמקדים עולה כדי לשחתה בחוץ אין זה עולה, והתוס' לא מפרשין לדעת הריב"א דברי הת"ק, ורקשה לומר דפרשן קרשי' דמשוג' ע"פ, דאמרו לא ישחוט לתוכן הגומא, ואפילו לדעת הרמ"ב דמחמיר, לאסור שחיטתו עד שיבדק אותו, הוא דוקא בשוחט לתוכן הגומא בשוק, דאיכא גלים לדבר דלשם ע"ז נתקווון, כמו שביארנו לעיל, אבל בחצירו או בתחום ימים ונרות, אע"ג דבר עכ"פ על איסורא דאוריתא או דרבנן, לא אבד באזה חזקת כשרותו, וק"ז בין בנו של ק"ז על לעז ורינוון שלא נתברר דאיי מקום להעבIRO, וראיתו שהבא ממשרת שיצא לעלי שם גנב, איינו ראי' כל, כאשר הארכתי בתשובה אחת הנדפסת בס' משפט לעשוקים, שם הוחתמי בראיות ברורות, דادرבה ממון הקל חמוץ בזה מאיסורא, והרי ספק ממון להקל להנתבע אע"ג דאית ב' איסורא ועיין בר"נ קドושין בסוגי' דע"א, שהביא בשם הרמ"ב ז"ל, דמש"ה אין ע"א נאמן לומר, שמן שהטמי איביכם של הקדש ושל מע"ש הם, עע"פ שספק איסורא לחומרא, אבל כיון מגנבותו, אם הוא באמת גנב, ומ"י ישם לי הפסדי, אבל בשוחט שיש לעלי לעז ורינוון, אם יאמרו העבילים, מי יכפר לי עוני אם האי שוחט ישלמי בשחיטה שאינה כשרה, אף אין נשוב לו, מי שאמיר דמותר לסמוך ארוב וחזקה בכל איסורי תורה, ואין צרך לחוש על החלב וביצים שאוכלים בכל יום, שמא מבמה וועף טרפה הוא, הוא יסלח לך אם אכלת משתאות השוחט, שהתרה לך התורה, והרי תראה חזקת כשרות דברא חזקה כל כך, עד שתשי' כת עדים המכחישים זו את זו, באין מעידין בפ"ע כל אחת ואחת על סמך חזקת כשרות אע"ג דבודאי חד כת פסולה, וממוש"ש שאין להרוג איש וביוו לסלקו מפרנסתו שהוא עבירה כרכיצה, בשביל חיש לעז ורינוון,ומי שמקיים מצוה זו של הגה"ק ז"ל, ליפסוק רישא דשותט בשビル קול רינוון, חבר הוא לאיש משחיתת, והוא עיין שאמרו ביוםא ד"ג דחמירא להם טהרת כלים יותר מהורג את הנפש.

ובודין מפתנו ומינו עד שבודקין לחומרא וכו' עכ"ל ותמה אקרה על הני הדברים שבמחייב'ת כד שכ' וננים כתבים, דהנה המשנה בר מללה דין שוחטין, אבל אם שחת שחיתו כשרה, ומסתמא מטבח השוחט למכור מיררי, ומילא דמותר ליקח מהאי בשרא, שהוא לכתה לא גבי הלקחין וכש' כ"ד אדם אין לו שוחט אחר, דמותר לו ליתן לשוחט ולא צרך לחוש שהוא מין, אלא דלכתחלה צרך לבדוק אחריו, כדי שאחר שנמצא עליו דבר המעורר ספק על כשרותו שנמנע משחיתתו מיינו ומפטו, דשما מיון הו, וմדברי הרשב"א מוכח כן שכ' דהבדיקה לחומרא, ולדעת הפרמ"ג הוא להיפך קודם בדיקה אסור ליתן לו אבותו, וכן יינו ופטו אסורים, וא"כ הבדיקה לכולא שאם לא נמצא עליו דופי, לא ליחסותו תושהו מין בסתר וכו' מוכח מוש"י שכ' דבודקין אותו כדי שיבדל מפטו ומינו, ופטו ויינו ודאי לגבי דין לכתה הוא ולדעת הפרמ"ג אסורים קודם הבדיקה, ואיך כת רשי' דהבדיקה הוא שיבדל מפטו מיינו, ומזה הביא הרשב"א ראי' דהבדיקה הוא לחומרא ולא לקולא כדי להסבירו, ولكن דברי הפרמ"ג מושללים הבנה.

ומהה דין תמצא תשובה נצחית לדברי הגה"ק ועל דין ז"ל תש' ד' ל"ז, שכטב דשותט שיש לעז רינוון, שלא שום בירור אם אמת הדבר, מעבירין אותו, והביא ראי' לאז מדין משרת שיצא עליו שם גנב, דפסקין בחו"מ סי' תכ"א בהגה, דאפילו תוק זמנו יכול להוציאו מביתו, ואם בממון הקל אמרו באיסור החמור לא כשי' וכו' וסימן שם שמצוה לסלקו עי"ש, ומה עינה הגאון להאי דין דרש"א ורשי' דהכא, וכדאי פסק הحلכתא כוותיhiro בשו"ע, דהבדיקה אחר השוחט שחתט לתוך כלים או לתוך גומה בשוק, איינו אלא לחומרא, וכך הרי עבר איסורא ודאי דאוריתא או דרבנן עכ"פ, דאמרו לא ישחוט לתוכן הגומא, ואפילו לדעת הרמ"ב דמחמיר, לאסור שחיטתו עד שיבדק אותו, הוא דוקא בשוחט לתוך הגומא בשוק, דאיכא גלים לדבר דלשם ע"ז נתקווון, כמו שביארנו לעיל, אבל בחצירו או בתחום ימים ונרות, אע"ג דבר עכ"פ על איסורא דאוריתא או דרבנן, לא אבד באזה חזקת כשרותו, וק"ז בין בנו של ק"ז על לעז ורינוון שלא נתברר דאיי מקום להעבIRO, וראיתו שהבא ממשרת שיצא לעלי שם גנב, איינו ראי' כל, כאשר הארכתי בתשובה אחת הנדפסת בס' משפט לעשוקים, שם הוחתמי בראיות ברורות, דادرבה ממון הקל חמוץ בזה מאיסורא, והרי ספק ממון להקל להנתבע אע"ג דאית ב' איסורא ועיין בר"נ קדושין בסוגי' דע"א, שהביא בשם הרמ"ב ז"ל, דמש"ה אין ע"א נאמן לומר, שמן שהטמי איביכם של הקדש ושל מע"ש הם, עע"פ שספק איסורא לחומרא, אבל כיון מגנבותו, אם הוא באמת גנב, ומ"י ישם לי הפסדי, אבל בשוחט שיש לעלי לעז ורינוון, אם יאמרו העבילים, מי יכפר לי עוני אם האי שוחט ישלמי בשחיטה שאינה כשרה, אף אין נשוב לו, מי שאמיר דמותר לסמוך ארוב וחזקה בכל איסורי תורה, ואין צרך לחוש על החלב וביצים שאוכלים בכל יום, שמא מבמה וועף טרפה הוא, הוא יסלח לך אם אכלת משתאות השוחט, שהתרה לך התורה, והרי תראה חזקת כשרות דברא חזקה כל כך, עד שתשי' כת עדים המכחישים זו את זו, באין מעידין בפ"ע כל אחת ואחת על סמך חזקת כשרות אע"ג דבודאי חד כת פסולה, וממוש"ש שאין להרוג איש וביוו לסלקו מפרנסתו שהוא עבירה כרכיצה, בשביל חיש לעז ורינוון,ומי שמקיים מצוה זו של הגה"ק ז"ל, ליפסוק רישא דשותט בשビル קול רינוון, חבר הוא לאיש משחיתת, והוא עיין שאמרו ביוםא ד"ג דחמירא להם טהרת כלים יותר מהורג את הנפש.

היי, ואון צריכין לחור אחר פרוכס, אבל ודאי אם אירע שראינו היטב דלא פרוכסו, ודאי נבלה היי, כמו"כ שם,rical שלא יצא דם ולא נתן שום סימן חיות אחר השחיטה בטח מטה, אבל בבריאה כתוב „ולא פרוכסה“ הינו דראינו דלא פרוכסה, ומ"מ כשרה, ומשום עדי שפיקת הדם מציא מית גס בלי פרוכס, ותדע שכן כוונתו, אדם נאמר דבלא יצא מהם דם נמי, אפילו דראינו שלא פרוכסה כלל, כשרה, מהו לו להוטיף וכן בראיה, כיון דאפילו בחולה, דלא יצא מהם דם הדין כן. ואבקש סליחה מאת רבינו הרמב"ם ז"ל שפולטתא קולמוסי נגדו דברים קשים שלא כדין.

ולפי

האמור תימא רבחא לי על בעלי השו"ע שהשミニוט דין זה שחידש לנו הרמב"ם, והלא לפי דעת הרמב"ם, יש שלשה מדרגות לעניין פרוכס **א)** מסוכנת דבעינן דוקא פרוכס אבל אם שחתה והלך לו ספק נבלה הויה, ורmb"ם שכטב ודאי נבלה ולוקה, משום דמיiri בראיה שלא פרוכסה כלל כմבואר בדבריו, **ב)** לא יצא ממנה דם, דין צרייך לבדוק אחר פרוכס, אבל בראיה שלא פרוכסה כלל, ג"כ ודאי נבלה, **ג)** בראיה שאפלו ראה שלא פרוכסה כלל, נמי כשרה, ואין שתקו הפסיקים מכל זאת וצ"ג.

הדרון עלך פרק השוחט

מלתא דמצוי, אבל לא יכול במאיד אחת ממשתים בשידע שיש בהן חלב, לא שכיח שיעשה כן, ועיין בשוו"ת בית שערם ז"ל בראש ספרו שהביה פלוגתא באזה בין בין הרשונים.

עוד זאת נשמע מדברי רשי"י אלו, דלאחר שאכל, בעין דזקא שני עדים כדי לחיבבו בקרבו, דניזה דקודם שאכל סגי להחזק החתיכה לחלב בע"א וכמו שפסק הרמב"ם בפט"ז ה"ו מהלכ' סנהדרין, אבל לאחר שאכל לחיבב גברא בקרבו בעין שני עדים, אבל פשוטא לי Adams ירצה להאמין לע"א שמצו מביא קרבן על פיו ואפילו לא מהימן עליה בבב' תרי, ודוד"ק.

[שייך לעיל] למשנה דף לג ע"א בהמה חייה וועף כשרים אחר

ההדפסה ראייתי, כי על חנס כתבתני שם דהרמב"ם נתן מכשול לפניינו במה שהתריר בלא יצא מהם דם בלי פרוכס, כמו בבריאה דתנו במשנה שאח"ז „אבל אם הייתה בחזקת בריאה, אפילו אוין בה אחד מכל הסימנים הללו, כשרה“ דז"ל הרמב"ם בפ"ד ה"ג ממ"א „השותח בהמה חייה וועף ולא יצא מהם דם, הרי אלו מותרין ואין אמרים שמא מתיים היין, וכן השותח את הבריאה ולא פרוכסה הרי זו מותרת“ עכ"ל, המՃדק בלשונו זהה יראה, דחילוק גדול יש בין לא יצא מהם דם לבריאה, לעין דין דפירכס, דבלא יצא מהם דם, נשמר הרמב"ם ולא כתוב „ולא פרוכס“ אלא סתם דין אמרים מתיים היין, והכוונה באזה, דין צריכין לחוש שמא מתיים

פרק אלו טרפות

בניקב קרים של מוח, דכפי סדרו של התנא הולך מראשה לשופה, ועיין במהר"ם ש"ר"ב בביור שלו שכ' דלאחר חזרת ר"ע דנקה"ו וופסה"ג נבלה הו, שינה התנא סדרו ולשונו, אבל לפ"ד דוחק גדול הוא לומר כן, דלאחר חזרה נשתנה סדר ולשון המשנה, שהייתנה שגוררה בפהם מאז ומקדם, ולא תקנה על כנה לשנות נקה"ו וופסה"ג נבלה, ואס נאמר דבבאא שקהדים ושת לוגרת והפרידם מאינך, במה דקANTI נקה"ו וופסה"ג, די לרמז את זאת, דהני חמירו ואיית בהו משום נבלה, למה נדחק הש"ס לעיל ל"ב לישיב לר"ע לאחר חזרה האי משנו, בתירוצים שונים עד שבא ר"י לתרצה, דבאמת קודם נקה"ו וופסה"ג חילוק מאינך, וע"כ משום דבנינו נמי מרמזת, דנקה"ו וופסה"ג חילוק מאינך, וע"כ משום דבנינו אין שהייתנה מטהרטן מידי נבלה.

אבל הט אזנק לשמעו מה שמכוסה ומוסתר היה, בהא דקANTI נקה"ו וופסה"ג בשינוי לשון וקודם לשאר טרפיות שלא בסדר, ופשיטה דפירושו סובב לשיטת הרמב"ם ז"ל, דשיטות התוס' נפרכת מכח הני דקדוקים מכל וכל, דכאשר ביראנו לעיל ל"ב בתוס' ד"ה ונמנחו, לדעת התוס' נקה"ו אין בו אלא טרפות בעלמא, כמו ניקב קרים המוח, וא"כ למאי הלכתא חיבור התנא יחד ושת עס הגורגרת והקדים הושט עוד לוגרת, ואין לך תשובה נצחית יותר מזיה נגד דעת התוס' דנקה"ו איננה פסולת השחיטה, ואין להמליך בעדים, דעכ"פ במקום הנקב אם שחתט נפלסת השחיטה משום דחאי נקב לא מצטרף אל הרוב, אז עוד יותר בולט הקושי, דהוה ל"י להקדמים פסה"ג דהוא ודאיআתא לידי נבלות, ולא נקה"ו, דרך אפשר לבוא לידי נבלות, בדרך רחוק מאד, דהינו בידע מחיים שנייקב הושט, וגמר באותו המקום השחיטה, כי לולי זאת מנין לו

ד פ"ב ע"א משנה אלו טרפות בהמה, עיין לקמן סוף המס' ק"מ ע"א רשי"ה ד"ה והוא בהדי כתיב, שכטב דטרפה בעוף לפניו מקרא דنبלה וטרפה לא יاقل לטמאה בה, ובהגבות המהרא"ש קמתמה, דהרי האי קרא לעין טומאה כתיב, ולא אתה לאזהרת אכילה, ולמה סני לי לרשי"י לומר דקרה דבשר בשדה טרפה כולל בהמה וועף עי"ש, ובאמת זה ליתא דבשר לשון זכר, והוול"ל ובשר בשדה טרוף, אבל האי טרפה אbehema קאי שהיא לשון נקבה, והபירוש, בשר בשדה של טרפה ל"ת, וקרא דنبלה וטרפה לא יاقل לטמאה בה, דלפי דרשת חז"ל דקאי על נבלת עוף טהור, אע"ג דנסם נבלה וטרפה לשון נקבה והויל"ל נבל וטרף, אלא דנסם נבלה וטרפה הוא שט בפ"ע ונופל שפיר על עוף כמו על בהמה, מפני שגס בעוף אכן נבלה וטרפה, וזאת ידעין אחר דדרשין הקרא על נבלת עוף טהור, אבל לולי האי קרא ודרשת חז"ל, דקאי על עוף, והוא מפרשין כל נבלה וטרפה שבמקרה, על בהמה וחיה מפני שהוא בלשון נקבה, ולא על עוף שהוא לשון זכר, ומישבם דברי רשי"י, דלעולם לאו דטרפה כולל גם עוף, אבל רק ע"י קובלות חז"ל, דקרה דنبלה וטרפה לא יاقل לטמאה בה קאי על נבלת עוף טהור, הרוי. דגס בעוף שייך לשון טרפה שהוא לשון נקבה ודוק.

ע ש נקה"ו וופסה"ג, דקדקודו האחוריים למזה שינה לשונו מאינך, ולא קתני ניקב הושט ונפסק הגורגרת, כמו דתני ניקב קרים של מוח, ולמה חיברים יחד, ויפה כיון בני הרב האברץ מ"ה עקיבא שיחי" דהדקడוק הראשו מישב ע"י השני דכדי לחיברים יחד בו"ו החיבור, שינה לשונו לשנות נקה"ו וופסה"ג, כי היכי דלא נאמר, ניקב הושט ונפסק הגורגרת חדא טרפות הוה, כמו נשבר השדרה ונפסק החוט שלה, עוד קשי"י לי למה התחיל בהם, ולא התחיל

ר"י הביא הלכה מיוחדת בידו דأتא ביהוד על פיסול במקצת השחיטה, שהיא נבלה לטמא, דהאי הלכה דין דארוייתא אית לה, וס למלכות לא מצד בני ח"ט, אלא מכח פיסול השחיטה דהוה כנחרה, והיא הלכה דأتא לפרש את מצות זבחת, ואמרה דכל שלא נזבחה יכולה שחיטה הוגנת אלא מקצתה בפיסול לנבהה תחשב ועל הנבהה יש לנו לאו מחודש, דלא תאכל כל נבלה אשר לפि האי הלכה קאי, זה על נבהה יכולה והן על מקצתה, וכן לוקין על אכילת בשר שנשחת במקצת פיסול כמו עלבשר נחרה, ואחר שקיבל ר"ע הלכה זו,תו אין לו מקום לנקה"וו ופסה"ג בהדי איןך, דהני לכל היותר באיסור עשה אסורים, ונקה"וו ופסה"ג בשער נחרה הוה ובבלאו, ולא עוד אלא דלפי האי הלכה, דאתא מפורש על מקצת פיסול בסימנים,תו לא איצטרך למןנות נקה"וו ופסה"ג בכל ח"ט, (וההלכה בלאה לא באה על פרטיות הטרפויות, עיין לקמן בהא דאמר לעלה שמנה מני טריפות נאמרו למשה מסיני ובמה שכותבי שם) ואבאר לך יותר, אם לא האי אסורה התורה את הטרפה, אלא המתה שלא ע"י שחיטה כשרה בכל הלכותיה, וההלכה מפרשת לו דאפילו מקצת השחיטה בפיסול נידונות כkolah בפיסול, מה הי' הדין של בהמה בנקה"וו ופסה"ג, הלא פשיטה דחשחיטה לא היהת מועלת בה, ואפיקלו במקצת פסוקת הגיגרת וכאשר כתבתה בסוגי" דרבובצה לעיל עי"ש, וע"כ לומר דההלה או שאמרה לו דמקצת פיסול בשחיטה פסולת את השחיטה ציינה ג"כ מה מקרי מקצת שחיטה, הינו מיעוט ושות ורוב קנה, ואחר האי הלכה, אפיקלו היהת הטרפה מותרת כל שניקב ושתה הייתה אסורה לנו לאחר השחיטה משומן נבלה כמותה, וגם חלבה מחיים, כאשר ביארתי בסוגי" דמסוכנת, דכל שאין לעב"ח היתר בשחיטה, כל היוצא ממנה הוה ציר היוצא מן הטמא דהן מהרים והן לאח"מ הבשר באיסורה קיימת עי"ש, וא"כ לאסור לנקה"וו ופסה"ג לא בעין לאו דטרפה וממש"כ דלא בעין ההלכה דח"ט, וכן קושי" הש"ס, דמה לנקה"וו ופסה"ג בהדי הני ח"ט, חמורה מאד, ולא מצא מענה אחרת אלא לומר דקודם חזרת ר"ע נשנית, אבל לאחר שהוזהה ר"ע נהפק הוא, דהאי הלכה דח"ט, היא תולדה מאותו הלכה דמקצת פיסול בשחיטה פסול את השחיטה, ועשה נחרה, וממנה נצمح דכל מכח שיש בה כדי להמית אפיקלו לאח"י, ע"פ דלא עשה מסוכנת, ראוי לאסור משום טרפה, ולא על חנוך סיידר הרמב"ם ח"ט בהלכ' שחיטה, ועיקר לאו דטרפה בהלכ' מאכילות אסורות, ואילו ה"י סובר הרמב"ם דהאי הלכה על ח"ט פירושא דבר בשדחה טרפה הוא למה חילק האי לאו לשנים בשני הלכות רחוקות, אם לאו להורות בא כי האי לאו דטרפה מתרפרש בפ"ע שהיא הנטהה למota ע"י מכח שאין לה תרופה, וזאת נדע ע"י אימוד הרופאים, והני ח"ט נתנו ע"י הלכה, בהדי האי הלכה שקיבלה ר' ישבע מר"י דכל מקצת פיסול בסימנים שחיטה פסולה הוה, דאמ נקה"וו או פסה"ג פועל השחיטה ועשה נבלה, ראוי' מכות הדומות להני לעשותה טרפה אלא ע"ז לא מליקין מפני שהוא תוספת על הקרא דטרפה, ולא פירושו, וביתר ביאור תמצא הענין יכול בפתחה עיקר י"ד וכן לקמן בגמי' ודוח'ק.

ע"ש הריא השנickerה, הרמב"ם בפיה"מ כתוב "קרומי הריא הם בתכליות הדקות וכי' ואם ניקבו שניים והגע הנקב לשער הריא, טרפה" עכ"ל, האי תנאי שיגע הנקב לשער הריא לא כארוי' איננו מבון, דכיוון שהקדמים דקורמי הריא דקות בתכליות הדקות, איך אפשר שינקבו ולא יגעה הנקב לשער הריא, אבל כפי הנראה כיוון הרמב"ם בזה, לדברי המהרים שי"פ, שמדקדק למה קתני ניקבה הריא, ולא קתני קרזמי הריא, כמו דתני קром המות, ותירץ דבמוה הטרפות מצד נקיות הקром הוא, אבל בריאה ספוגי' כל שניקבו הקروم יוצא הרות, והוא ממש ניקב הריא, ולא כיוון

שבמקום שחיטה נקב הוה, אבל המשנה מותפרשת לדעת הרמב"ם, עין בעiker י"ד, דשם ביארתי, לדדרת הרמב"ם, האי הלכה דח"י טריפות ג"כ נתחדשה כשנכנסו לארץ ונמצו על הארץ, אבל בדבר שהנחרה הותר להם, לא נזהרו על הנני י"ח טרפות אע"פ שנצטו על הטרפה בקרה דבר בשדחה טרפה, כי טרפה המפורש בקרה כפי שמספרש לו הרמב"ם היא הנטהה למות מחמת מכותה, אבל הנני י"ח טרפות بلا נטהה למות דהינו מסוכנת לא נאסרו במדבר, ותדע דנקה"וו ופסה"ג נחרה הוה דנחרה בסימנים בעין, מה תאמיר דנחרה דוקא בשני סימנים אבל נקה"וו או פסה"ג בבהמה לאו נחרה מקרי, אלא טרפה, אלא דאי"כ יש פסל שהי' בנחרה, אדם ניקב הוושט או פסק הגיגרת ופסק הנחרה טרפה, וכmesh"כ רשי" זיל לעיל דף ל', הן אמר שכתבותי שם לישב שיטת ר"ת, דיל' דתוק מעל"ע מazi להשלים השחיטה, וה"ה נאמר כן בנחרה, ולא עשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, אלא אדם בנקה"וו ופסה"ג לא עשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, מה יגרעו שאור טריפות להיות אסורות מיד, ולא תהני فهو השחיטה להכשרם בתוך מעל"ע, ולא עוד אלא דמנון היה להם במדבר הני הלכות לממ"ס על הח"ט כי כאשר ביארנו שם בעiker י"ד, האי הלכה דין דברי סופרים יש לה שאין לוקין עליה, מפני שאין הלכה זו מפרש התקרא אלא מוספת על התקרא, אלא דיל' דהאי הלכה אתא פרש התקרא דזאת החיה דאתא לאסור כל שאינה חי אע"פ שאינה מסוכנת, אלא שסופה למות לאח"י מחמת מכח זו, והוא לאו הבא מכל עשה, אלא דכבר ביארנו לעיל דף ל"ז ע"א בסוגי" דמסוכנת דהאי קרא דזאת החיה מצין לאוקמי, או על המסוכנת בלי שום מכתابر, או על הח"ט שסופן למות לאח"ז וכמו שכך' שם התנוס' ד"ה שאינה, עי"ש בחודשי, של' ומה דרישו חז"ל יותר האי קרא על ח"ט מעל מסוכנת, אmons במדבר שהנחרה הייתה מתרת, ה"י צד חמוץ בזה, דMercastis היתה אסורה, דבmittah תל"י מלטא, ומילא גם מסוכנת מסתבר לאסור, דכל שאין המיתה בא מחמת הנחרה, אלא מחמת סיבת הקודמת לה אין הנחרה עצמה מתרת, ושאני שחיטה של עתה דמתרת מיד, וזה נתחדש בכניסתן לארץ עם הצווי דזובחת כאשר ביארתי כל זאת בפתחה, لكن גם המסוכנת אישורי, אבל במדבר באמות היה הקרא דזאת החיה אחא לאסור מסוכנת, ורק כשנתה חדש היתר מפרקסט נתחדש ג"כ היתר מסוכנת, ואתא ההלה על ח"ט, לפני התקרא דזאת החיה, על מי שאית בה מכח המmittah לאח"ז.

והנה ר"ע קודם חזרה, דסובר מקצת סימן או אפיקלו סימן שלם בפיסול אין בו אלא משום טרפה ולא משום נבלה, טumoו ונימוקו ה"י משום דמעשה טרפות אין בו מלכות אלא איסור עשו לכל היותר, לא מzi מעכב השחיטה ולזרום נבלות לעין טומאה, ולשרוף עליו תרומה וקדשים, וכך כל פסולי השחיטה במקצת הסימנים לא היה חמוץ אצל משורר הטרפויות דאין בהם איסור מלוקט, דכל שפיסול השחיטה תלוי בהלה זו של ח"ט, שאין דין עליהם לשער דיני תורה, כמו שהוכחתני, דכן שיטת הרמב"ם, לא מzi משובה נבלה לטמא, ומ"מ אף לפ"י דעתו זה, סיידור המשנה דאי"ט להקדמים נקה"וו ופסה"ג ולהחדרים ושת פפני גרגורת, כל זאת הוא להשמענו כי ע"י האי הלכה דח"ט נעשה מקצת פיסול בשחיטה, לשחיטה פסולה, ונפ"מ דלולי שם שחיטה פסולה עליה, לא הינו מטורףין במקצת דרשא או חלה וכדומה לא מבוי בין סימן לסימן, דאין טרפות לחצי חיים, אבל אפיקלו בתחלת השחיטה לא שייך שם טרפות על מקצת שלא בהקשר שחיטה, אם אכן רובה בשחיטה, וכאשר ביארנו צאת בפתחה, כיון וכן בסוגי" דלעיל ל"ב ע"ב, אבל לעניין טומאה לא נקרה נבלה, אבל ר' ישבע משום

להוסיף, דהינו שלא יועיל בו שהיית י"ב חדש, אבל בily שהיית י"ב חדש, כל שאינה חיה מכך חכמת רפואית רפואה טרפה, א"כ גם הני בגידא נשי ובוכלי, למה לא יהי טרופות בלבד שהוא י"ב חדש.

(ב) מה פרך הש"ס מבוגר' ושב שמעתתא, דילמא הני נמי כהאי דרכיש, לאו מהלכה נאסרה, אלא מהני בעלי המאמר או מרבותיהם הקודמים ומהני אצלם שהיית י"ב חדש, אבל بلا שהיית טרופות כמו לקוטא דרכיש.

(ג) מה נעשה למד' טרפה חייה, הכי נאמר לדידי' באמות ליתא לדריכש הלא הש"ס אתנא דבר', דעת לי טרפה היה קפריך, והוא איךא שי', ובתוכם גם הא דרכיש.

(ד) ועל גוף הגוינו של הדגול מרובבה, אני עומד ומשתומם דמה בעי ממשה רבינו לעשותו לרופא כלبشر ואפלו בהמה חייה ועוף, עד שלא נדרש להלכה על החית', שהיה משה ממצאים מחכמת הרפואה שבו, והגמ' ליקמן ס' ע"ב צוח וכי משה קנייא או בלטורי היה, ומה עשה הדגם'ר ברוצח, דשם נמי בעינן לידע אם המכחה שהכח הרוצה יש בה כדי להמית כדי לקיים דין דיבערת הרע מקרוב ברוצח, ולא בא ההלכה למגדנו הטרופות המימות באדם, ולמה לא חיבר משה פרק א"ט באדם, והניח הדבר על אימוד הרופאים, שככל מקום ובכל זמן וכל נידון לפ"ע, ולא העמיד כלים השווין בכל זקן ובחור חולש ובריא.

(ה) ואם נניח שעל משה רבינו היה מוטל החיוב, להעמיד לו הני כללים, לדון בדייני טרופות בהמה חייה ועוף, אלא דזהה להקדימו, ולהתכלית שנאסר כל הני אפלו אום י"ב חדש ונתרפהו, נגד הקרא המפורשuchi אכול, מנ"ל דבאמת הני הכללים לא משה מפי עצמן אמרו ולא מפי הגבורה, כי בכל מקום שנמצא בש"ס על איזה הלכה שהיא הללמ"ס, הכוונה כיון שלא מצין סמק בקרה ובודאי מוקובל הדבר באומה שכנן הדין, ע"כ מהלמ"ס הוא דמפני עצמו, ודאי לא חידוש משה דבר, אלא או שדרשו מן הכתובים עפ"י המדות, או שנmarsר לו הלכה עפ', אבל דבר הרואי' להאמיר על ידו, כפי הבנת הדגם'ר, מנין לנו דבאמת לא מפני עצמנו אמרו, הלא הני חית' ראיין היו להאמיר מפני משה כי אם אמר דנסרו לו בסיני, האיל הילכה עוקרת הקרה דרבנן חי אוכל, וכקשי' הדגם'ר, וכי אמר דהיא לחז'ל עדות ברורה על זה, דהני חית' המקובלים אצלנו לא משה מחכמו אמרו כמו שהיה ראוי להיות, אלא שמען מפני הגבורה, כדי לעקור הקרה דחי אוכל, ולאסור גם את החיניתרפה, מכח גזרת ההלכה וחוק שאין הדעת סבלתו.

ודע כי גם על הרשות'א בתשו' סי' צ"ח המפורסת, יש לי לתמונה הרבה, ואיל שם בתחלת התשו' "אם ראית ושמעת מי שמייקל וממושיר ביתרת או בכל מה שמננו חכמים בכל הטרופיות אל תשמעו לו וכו', הרי שמננו חכמים במשנתנו חית', נkeh'ו ופסה'ג וכו' וקוני סייפה זה הצלל וכו' ועל זה הצלל סמכו להוסיף, בסוג'ר' וש"ש, ועוד היו מקצת חכמים מוסיפים והולclin בטרופיות, בימה שאינה חייה כפי סברתם, וסומכין על הצלל הזה וכו' ועל הטרופיות האלו הנוספות, סימן לטרפה י"ב חדש וכו', ומכך'ם כל אותן שמננו חכמים במשנתנו בסוג'ר' וש"ש, ומה שמננו חכמים מכלן, (נראה להגיה ובסוג'ר' וש"ש שמננו חכמים מכלן) א"א להם בשום צד לבוא לידי היתר לעולם וכו' עכ"ל.

הנה דבריו ה"ק סותרים זה את זה מנוי ובוי', כי מתחילה כתוב דבסוג'ר' וש"ש למדו חכמים מזה הצלל, ר"ל דזה הצלל יצא מקרא זאתת החיים, שדרשו חי אוכל שאינה חייה ל"ת, ולכן הוסיפו על הני חית' שנmarsרו לממ"ס, ומకצת חכמים רצוי עוד להוסיף, כמו ניטל הנוצה בעורף לר'י, ועל הני הנוספות, וכן על ספק טרפה מהני הייתה י"ב חודש להכשרים, ולבסוף כולל בסוג'ר' וש"ש בותך הני

הרמב"ם דכל שניקבו הקромים הגיע הנקב לבשר הריאה מחמת שהוא ספוגי והוא ממש ניקבה הריאה ודז"ק.

ע"ש נפלת מן הגג, עיין מה שכתבתי בזה لكمן בסוג'י ועל המשנה נ"ז ע"א עי"ש היטב ותרווה צמאונך.

ע"ש ודרותת האב, הא דקANTI דרושא לבסוף, ע"פ שהאי טרופות שיק' בכל אברים הפנימיים וגם بواسט וקנה ולדעת הרמב"ם, האי טרופות חמור משאר טרופיות, י"ל משום דעת שלא מכירים האברים דרושא ברישא, הו"א דבכל מקום שהזאת מטיל אורוסטו טרפה, لكن קתני דרושא לבסוף להשמעינו דרך הניג אברים דלעיל פועל הדרושה ודז"ק.

ע"ש זה הכלל, כל שאינה כמות חי' טרפה, בגמ' מפרש דזה הכלל אתה לרבות הני בסוג'ר' ושב שמעפתא דלא מנה התנה בפירוש, וכן מבואר لكمן דף נ"ד ע"א, אלא דיש לי בזה מקום עיון גדול, דשם מביא הש"ס ע"ז עובדא דבי' ר"י רישבא דמחו בניגא נשייא, ועובדא דר' פ' ב"א רישבא דמחו בכולי' ומותו, ובכולן אמרו וכי להסיף על הטרופות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים, ופרק זה קחין דמתה, ומשנה גמירי דאי בדרי לה סמי חיה, היוצא לו מסוג'י זו דאע"פ שהנסין מעיד שמקה זו מミית, ואני אתנו יודע בחכמת הרפואה להעלות ארוכה, כל שלא נמסר לנו מסיני שהוא טרפה, אמרין מסתמא יש למכה זו רפואה שנעלמה מאטנו, וקמי' שמי' גלי' וכן הוא מפורסם ברמב"ם בפ"י שכתב ו"ל, ,,ואין לנו להסיף על הטרופות שמננו חכמים והסכים עלייה בתני ישראל, דכל מהו חוץ מלון, אפשר שתחיה', ואפלו שעפ' חכמת הרפואה שבידנו אין תרופה למכה זו, מ"מ כשרה' עכ"ל וא"כ דכל הני טרופיות שבידנו ע"כ נמסרו כולם מסיני, ולא היה כה לשום חכם בשום צוין לחידש טרופות מכח הנסין, וחכמת הרפואה, דהרי אפשר שיש למכה זו רפואה והוא לא ידע, וא"כ הני שבח שמעתתא, לא הני אמוראים חדש מכח חכמתם, אלא קבלה היתה בידם איש מפי איש, דהני נמסרו מסיני, וא"כ האי כלל דמשנתינו הוא ללא צורך כלל, כי למי אומר האי כלל, למי שקיבלה בידו דלקתה בכולי' טרפה לא בעי לי' כלל, ולמי שאין קבלה בידו מה מהני לי' האי כל, כיון שאין להסיף על הטרופיות מכח הנסין וחכמת הרפואה, ומכיון'כ למ"ד טרפה חייה דזודאי בעינן הללמ"ס על כל אחת ואחת מן הטרופיות, ובגמ' מוכח דיליכא פלוגתא במספר הטרופיות בין הני מ"ד טרפה חייה או טרפה אינה חייה, אלא אי מהני שהיה י"ב חדש בספק טרפה, וא"כ אין מצא התנה לסמוך על זה הכלל, ולשתוק מן בסוג'ר' ושב שמעתתא.

עוד זאת יש לעיון, הא דזודאי טרפה לא מהני שהיה י"ב חדש מוכח ממה דמנה התנה הני טרופיות סתם שחן טרפה, ולא חילק אם כבר עבר עליהם י"ב חדש או לא, והוא מנ"ל, דהרי מקרא מלא דבר הכתיב, חי אוכל ורק שאינה חי' ל"ת, וכתיב הדגול מרובה בגלויו לי"ד סי' צ"ט, דזאת נדע ממה דANTA הילכה על הני מני טרופיות, ולא קסמרק על הקרה דחי אוכל לחוד, ועל משה רבינו שימצא בחכמת הרפואה מה שיכול לחיות, ומה שאינו ראוי לחיות, אלא ודאי אתא הילכה לומר דהני בקוב"כ טרופיות, ובממצאה זו מצא הדגם'ר ז"ל מקום לישב הרמב"ם לחילק בין טרופיות שנלמשמ"ס, דלא מהני שהיה י"ב חדש, לטרופות דחידש רכיש מחכמת הרפואה, דשם מהני י"ב חדש עי"ש, ובמחייב'ת כל דבריו בזה בטלים ומובטלים, ואין בהם תקומה נגד הביקור השכללי, ואבאר בקיצור.

(א) הר'י אמרו חכמים שאין להסיף על הטרופיות מחכמת הרפואה, ואי לפי דעת הדגם'ר רק להיות טרפה להלוטין אין

וחרמ"ס, ואגימה דקה דבוי חכם קמבעי, דמנינו שפוסלת עי"ש, ועוד"פ אנו רואין ממש דדרכם היה להכenis כלאוחר יד תושבע"פ ככלו הוא מפורש בקרא, דרך לעולם על בדיקת סכך קמבעי ל"י דהרי בקרא דושחת ולא וקרע לא כתיב בדיקת סכך, אלא דחשוחת מרגיש בשחיטה עצמה אם קרע או חתק, ומ"מ פריך הש"ס פשיטה שהבדיקה מה"ת מדקטיב ושותת ולא וקרע, עד שמותרך דעל בדיקה מפגימה כל דחו דבוי חכם, קמבעי לי' וכן ממש הכא, ר"ל סמק זה הכלל דמתני, שהוא פ"י הקרה דזאת החיה, מה פריך הש"ס והא אכן בדיקת סכך ר"ש, למ"א דמתני' מה הנ"י טטס שמנה מניini, ובג"ר וש"ש המה תוספת מחכמי דור ודור, והחילוק ביןיהם בשחו י"ב חודש, דבנני שהושפטו מהני, ובנהני דמנה במשנה שהמה הללמ"ס, לא מהני וכדברי הדגמ"ר הנ"ל.

אבל דע דהאמת הוא דח"ל בשום דין תורה לא Dunn עפ"י חכמת הטבע רק עפ"י השמואה וקיבלה או מדרש המקראות, ועייןbekmann נ"ז ע"ב שרשב"א שעשה תחבולות וניסיונות לברר טרפות, קרוא ל' עסקן בדרכם, ובאמת כל החכמת יסודתם על תחבולות וניסיונות, ואם ח"ל היו Dunn עפ"י חכמת הרפואה, היו מוכרכחים בהיות עסקנים, ולהעמיד בתני נסיוון, (פערזוכסאנשטיינטאלטען), כמו שעושים חכמי הרופאים, ואע"פ שבמים קדמוניים עסקן חכמי התורה גם בחכמת הטבע, אבל הכרעתם בדיוני התורה לא היתה רק עפ"י השמואה והקבלה, ופלפול הדרשות במקראות, ובפירוש דברי החכמים הקודמים, כי אם היו Dunn עפ"י מעמד החכמת הטבעיות, היו הדינים בכל מקצוע התורה משתנים, לפי מעמד החכמה בכל אמן מבון, ובהני מני טרפיות שבידיינו, עפ"י חכמת הרפואה מעולם לא היו מגיעים לידי החלטה כזו, דהרי החכמה אומרת, דבזה א"א להעמיד כללים כלל וכלל לא כי אין כל הגוף שוויון, ולא כל המכות שוות, ודבר זה צריך AIMOD פרטיכם בכל גוף וגוף ובכל מכח ומכח, וכאשר באמת ברוצח בן הדין, צריך AIMOD הרופאים ולא מצין כללים לדון על פיהם, ולכן ההלכה דעהמידה ראובן, בן גרש ר"ח מובה בראש"ש, ומ"פ"י דעא"פ שנראה מותקן לא רק בימי קדם הנראה כגדול ואמרו עדין לא הגיעו לפוגות ראוון, בן דוד בר דעת, לא ניחוש לקדושין, כי לא הגיעו לפוגות מעשי כבדים מחרי לב, להבחן בכל איש פרטיכם מתי הגיעו לדעת ראובן גדים חקרי לב, ניחוש מושגתו של שמיים וסימנים, וכן לעניין שיעור של מה נח"ל, והוא שיעור של שמיים וסימנים, וכך שיעור ככותבת ביוה"כ, דביתובי דעתה תלי מלטה, ועיין גיטין דף פ"ט ע"ב דפריך כל העולם בכוכבתה וועוג מלך הבשן בכוכבתה, ובשר שמן בכוכבתה, וללבבי ונפים בכוכבתה, ותריצו מה שתיריצו והעיקר דבל שיעורים וככלים כן הוא, דא"א להיות מכוון בכל איש ובכל פרט, אבל כדי להשווות הדין נתנו השיעורים והכללים, וכן על חנוך כתוב הרשב"א ז"ל בתשובה שם דאפיילו מהא מעידים על טרפה שהיתה חי, לא נאמין להם נגד קבלת ח"ל, יותר ביאור העניין תמצא בפתחה בעicker י"ד, כי שם הראי א"ך חשב הרמב"ס על עניין זה, ועיין במה שתכתבו لكمן נ"ז ע"א ביישוב הקושיות שהקשתי על האיזה הכלל ועל תוספת דהני בסג"ר וש"ש ודז"ק.

גמר' ארשב"ל רמז לטרפה מה"ת מניין, מניין וברש בשדה טרפה ל"ת, אלא רמז לטרפה שאינו חי מה"ת מניין, דקANTI סיפה זה הכלל וכו' עכ"ל הגמ', האי שקליל וטור' דומה ממש לשקליל וטור' דלעיל י"ז ע"ב, דארח' מניין בדיקת סכך מה"ת וקמונתמה עליו מניין והוא כי נקב טרפה, ר"ל דהא כתיב בתורה ושותת ולא וקרע, הרי לך מקרה מלא צורך בדיקה לטכון, Adams לא יבודק נקב, וע"ז קמהדר בעי בדיקה לחכם קאמרין, ופרשנוו שם עפ"י הבה"ג

לא היה ההלכה אוסר על הספק את הטרפה, דהוה מוקמינו אותה בחזקת שלם, הא בורכו דבשלה מא ברוצח, אכן קרא רבי יכה כל נפש אדם, לאפוקי מקצת נפש, ע"כ לא מיפטר אלא בטרפה שאין בו אלא מקצת נפש, וכל שאין סופה למות, לא מקרי מקצת נפש, דעתך חסרוןابر לא מקרי מקצת נפש, אבל בטרפה דילמא אמרת וחסרוןابر אמרת תורה בשדה טרפה לא תאכלו, וניהו דיל' דכיוון דההלה מונה דוקא הנ' מכות, ובניהם אברים, ולא מכת אוזן ועין וכדומה, גם ממה דנקב בily שום חסרון פסול בכמה אברים, למדון דעתמא משום דבהני כל חיות של הע"ח תלי, אבל עדין אין לנו הוכחה דיש בו בודאי כדי להמית, אלא מצין למימר דבנהני אפשר דמיית, ומ"ה אסורה ההלכה, ועל ההלכה גופאlica להקשאות למה לא סמכה ההלכה על חיקת שלם, שלא לאסורה את הטרפה, כי זו קוש' לאלקינו שאין מקשן כלה, כמובן, וכמדומה לי כל ישר הולך יבין מכל האמור לעלעה, אכן להעמיד שיטת התוס' בהזאת, אפילו אם נקבע כל הדוחקים.

ולכן אנו מוכרים להודות, כי ממשה ועד משה, לא קם כמשה רביינו הרמב"ם ז"ל, אשר בעיני שכיו' ההז והטההור ירד לתוך עומק דברי חז"ל המכוסים והנעימים ולמלובשים לפעמים בעשרה לבושים, הנה הרמב"ם ז"ל קבוע במסמורות נטוועים בפ"ד ה"ז ממאכילות אסירות דטרפה האמורה בתורה היא טרפה אותה חי העיר ושבהו איתה נתטה למות, והאי נתטה למות פירושה שאינה יכולה לעמוד והיא כמו מסוכנת וכאשר מוכחת שם במש"כ בהלה"א, ודבר זה נלמד ממה דאמורה תורה טרפה, ולכלב תשיליכון אותו, הרי דמכה זו שעשו רואי' לככל, אם לא ישחטנה מיד, ועל דין זה שהוא דין תורה ללקות עליו, אין כאן שום מחולקות, וגם לא נדרש לשום הלכה לפרש האי קרא דכל שנטטה למות מחמת אמר טרפה ואיך צריך לדודע אם אין טרפה למכה זו ולא תוכל להרפא,لالג' ברוחץ כן הוא עיין רמב"ם ריש פ"ד מהלכ' רוץ ה"ג כתוב "המכה את חברו באבן או באגרוף וכיוצא בהן אומדין אותו וכו' ואס אמודינו למתיה וכו' ואס הקל ונתרפא והולך בשוק על רגליו כשאר בריאות וכו' ונפטר" עכ"ל ובמבחן כל זאת בגמר', וכמו דשם ברוחץ לא בעין כללים קבועים לחיים ולמות, רק סומכין על אימוד הרופאים בין להקל ובין להחמיר, ק"ו דראוי לטעוך על אימוד כזה גם בטראות בהמה, וא"כ האיל הלהקה לקבע כללים לדzon על פיהם על הטרפה, אין זה פירוש הקרא אלא תוספת, כדי להחמיר על המפורש בתורה, ולא עוד אלא דסוחר גם את המפורש, כי לפי ביאור הרמב"ם דבעין נתטה למות מחמת המכחה, והאי הלהקה ע"כ بلا נתטה למות קامر, דהני ח"י מכות מטרפה, דאי שנטטה למות על ידם הוא מן הנמנע ע"י נקב بلا חסרון, בושט או בריאה או בב"מ תהי' נתטה למות, דעתך מה שאנו אומרים, טרפה אינה חייה י"ב חדש הכוונה שהמכה מתפשטות והולכת עד שיחלה הע"ח וימות, אבל הקרא בעי שתהי' נתטה למות ורק אז תאסר, ולכן ע"כ לומר אכן קרא אחר לאסור את כל שיש לה מכחה שסופה להמיתה ע"פ שאינה נתטה למות, כי הלהקה לחוד לא תחדר לו אין יסורי חדש, ועל האיל קראי קאי הלהקה, שלא נצטרך וגם לא נסמן על לימוד הרופאים, אלא נדון ע"פ הני כללים שנמסרו לו, ולכן כך מtopic שאלת ר"ל רמז לטרפה מה"ת מניין ר"ל להני טרפות של הלהקה דעתך לא אתו לפרש הקרא דבשר בשדה טרפה כנ"ל אלא איזה קרא אחר ומניין, ומהקשן לא הבין או עשה א"ע כלו לא הבין, ופרק מניין ובשר בשדה טרפה, וכך לא אפשר לומר דהאי הלהקה אתה לפרש האי קרא, ע"ז משיב לו אלא רמז לטרפה שאינה נתטה למות, שהוא ג' טרפה מניין, דהיינו התנאה כן אמר דכל שאין כבואה חי טרפה, ולא בעי נתטה למות,

האי מ"ד דאית לי קרא על טרפה אינה חייה, מוכחה לומר דכל hei יצאו מן הרוב, לא ממש"כ הרשב"א דשקר אמרו, אבל אני חכמים שראו וידעו דברמת מתקיימות שתיים ושלש שנים, מהו להו עוד דרשת מפורשת בתורה דטרפה חייה,ומי הוא זה שייתרכז את חומר קושי' הללו. ג) בסנהדרין דף ע"ח ע"א, אמר רבא החורג את הטרפה פטור, והקשו שם בתוס' והא רבא הוא דס"ל בנדזה דטרפה חייה, ומכך חומר הקושי' חדש דגם למ"ד טרפה חייה סופו שימות מחבלה זו עי"ש ולפ"ז לא פליגו אלא בהגבלה הזמן, למ"ד טרפה אינה חייה ימות תוך שלשים או תוך י"ב חדש, ולמ"ד טרפה חייה ימות לאו שאין לו קצבה, ובער אני ולא אדע איך פרנסו הסוגי' דהaca, דמן"ל לר"ל, דתנא דמשנתנו סובר טרפה אינה חייה, הלא מזה הכלל אין להכחיח זאת, דהרי רוצה לרבות בסג"ר וש"ש שם ג' טרפות ויפה אמר דכל שאינה כבואה חי, אלא שיש בהאי מכחה, כדי שימושו לאו מן הזמינים אינם מוגבלים תנду שהוא טרפה, והוא בין למ"ד טרפה אינה חייה ובין למ"ד טרפה חי' גם הקרא דזאת החיה, שפיר נדרש גם למ"ד טרפה חייה, דכל שאינה חייה ל"ת הלא בקרה לא נרמז כלל שצרכיך למות לאיזה זמן מוגבל, וצ"ל דתנותס' הכי מפרשים הסוגי', דתנא דמרובה הני בסג"ר וש"שizia הכלל, ע"כ לא מחמתה הרפואה ידע דכל הני טרפות אינם יכולין להיות, אלא מקרה, והאי קרא למה לי הלא הטרפות נמסרו לו מסיני, כי מכח הקרא דטרפה אינה חייה, עדין לא ידעו מאומה. כי מי אמר לנו איזה מכח יכול להתרפא ואיזה ממית בליך מה, ולא כמו שסובר הדגמ"ר דלעיל, ממש"ר וה"ה החכמים שאחריו יכולים לעמוד על הדבר, ע"כ הני טרפות כולן היו צריכים להمسר לנו מסיני, ולמ"ד אתה קרא דטרפה אינה חייה, אלא ודאי כדי שנידע להכשיר ס"ט בשתיית זמן מה, או יום או שלוש ימים או ל' יום או י"ב חדש, וכל זאת ג' מה לממ"ס ולכן ע"כ דהאי תנא ס"ל דיש איזה זמן מוגבל, למתי מօרכחת למות, אבל למ"ד טרפה חייה ע"ג דעכ"פ גם לדידי' סופה שתמות מואה טרפות, אבל קרא א"ד דתנא ע"ז, דלמא נפ"מ אלא אדם ימצא אadam שיקבל את כל זאת, הלא עוד יותר יפול בסבוך הקושיות חדא דמןין לו דטרפה חייה הלא מחמתה רפואה או מנסיון א"א לקבוע דינים, ואי דבאמות פריך הש"ס עליו ולמ"ד טרפה חייה מנ"ל, איך אפשרшибא קרא על זה שאין לו שום נפקותא לדינא, מה נשוב ע"ז, נשוב תירוצי האחرونים דיש נפקותא לענין טמאה לידה וכדומה, והלא זה ליתא לשיטת התוס' דכמו בהרוג את הטרפה פטור גם למ"ד טרפה חייה מפני שישפו למות מחבלה זו, כן הדיון בטמאה לידי דמ"ש, האררכי בזה להראותך עד היכן מגיעים הדברים אם נחיזק בהאי דוחיק של התוס'. ד) עוד זאת יש מן התימא, דלא כואר' למוה להו להתו"ס ליכנוס בפרצה דחוכה צז, ולא תירצז בפשיטות דאך למ"ד טרפה חייה אין ודאי כי אלא ספקה הוה, ותליי במחות ומעמד הנטרף, וכאשר באמות כן הוא, ולכן שפיר פטור ההרוג את הטרפה, דמספק לא קטלינו, ע"כ דזה ליתא דאי טרפה ספקה הוה הוה מוקמינו הנרצח בחזקת שלם, וכאשר כן פסק באמות הרמב"ם בפ"ב ה"ח מהלכ' רוץ וצ"ל "הרוג את הטרפה ע"פ שאכל ושותה והלך בשוק ה"ז פטור מידיין אדם, וכל אדם הרופאים שלם והרגו נהרג, עד שידעו בודאי שzie טרפה, ולפנינו נשוב על דבריו, ועכ"פ מפורש אומר דבלא אימוד שבודאי ימות מהאי מכח הינו הורגין את הרוצח מפני שמעמידין הנרצח בחזקת שלם, ולכן הי התוס' מוכרים לומר, שלא אלא שואל מ"ל ה"י מת הנרצח מן הטרפה, אי לא זה הרגו, וא"כ אני שואל מ"ל להאי מ"ד דטרפה, ודאי סופה שימושות מחבלה זו, Dunnho דיש לו קרא דטרפה חייה כדדרשanca התדברי', מלבדיל כו' אבל ע"ז שסופו שימושות ליל קרא, ומ"ל הא וא"ת דגם לענין אכילת טרפה

כמויה חיה טרופה, ובhalb' שחיתה יתבואר לך איזה חוליא עושה אותה טרופה וכו"ל, הרי דחוליה זה הכלל במסרים ולא בקרה זאת החיה, וע"כ משום דלא משמע לי שתה"י דרש גמורה, וגם מקרה דכלכל תשיליכון אותו נמי לא יצא, דהרי ממש ה"י צרך להיות נתחה למות, ומה שיויצא מקרה דכלכל תשיליכון אותו, כבר אמרו לעלה בהלכ' ח' ז"ל: "נמצאת למוד וכו' ואשרה הנטה למות מחמת מכותיה, ואע"פ שעדיין לא מתה והיא הטרפה, וכשם שלא תחולוק במיתה וכו' כך לא תחולוק בנותה למות, בין שטרפהה היה ושברתה בין שנפלה מן הגג ונשברתו רוב צלעותיה בין שנפלה ונתרסקו אבריה בין שזרק בה חז' ונתקב לבה או ריאתה וכו', הוайл והיא נוטה למות מ"מ הרוי זו טרפה וכו"ל הרוי דמונה כאן כמו וכמה טרפיות הנולדות מקרה דכלכל תשיליכון אותו, قولן מכות גדולות ונאמנות, קופל ומשליש והוא נוטה למות, דהיינו שוכבות בחליה שאין לה טרפה, ומה זה שכabbach' כ"כ, שאמרו חכמים זה ההורג את הטרפה דכתיב, כי יכה כל נפש דוקא מכה שאמדוזין אותו למיתה גם ונפל לשכב הוא עיין נוטה למות, אבל כל שעמדו משכבו והולך בשוק ואוכל בשאר בראים, ע"פ שאמדוזין למיתה ומות באמות לאח"ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי הנרצח שסופו ה"י למות אם לא ה"י נהרג ע"פ שהלך בשוק ואכל ושתה בשאר בראים, מ"מ פטור הרוצה, וכן בטרפות בהמה, איך טרפה שהיא בלאו בנטה למות דהוא עיין נפל לשכב, ואי-כא איסור עשה דשאינה חיה לא תאכל אפילו בלוא נטה למות, אלא שמעודד למיתה לאח"ז ועל הא איסור עשה קאי ההלכה שנדון לא עפ"י אימוד הרופאים, אלא עפ"י הכללים הקבועים בהלכה, וע"ז פריך ולמד' טרפה חיה מנ"ל, לא מנין דט"ח, אבל מנ"ל, ובא זה ולימוד ע"ז דלעיל ר"ל נמי מנ"ל, ולא מנין פריך דמנ"ל קרא על הני חי"ט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ"ד ט"חDOI פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבשר בשדה טרפה, דלכ"ע מירiy בנטטה למות, והיא קושי עצומה, עד שהביא דרשיה חדubar, דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל דט"ח, פירוש טרפה חיה אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקראה לה ט"ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפирוש זה בגמר, צרכין ג"כ לסבול הרבה דוחקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כי חז"ל בכיוון כיiso והעלימו הענים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקרה ובין שהוא מהלכה או מדרבנן וגם הרמב"ם ז"ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקרה העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח"ט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחיתה ולפ"ז לא קשה קושי התוט' על רבא דס"ל ט"ח, ומ"מ אמר דהרוג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוזין הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב"ם, דאפילו לדין דפסקין טרפה אינה חיה, כל שלא אמדוזין הרופאים למיתה מחייב את הרצח פטור, משום דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד"ס דלא מליקינו עליו וכמו שבל' הרמב"ם בספר' מ"ש של בפירוש, ולא דניינ בשום דיני תורה עפ"י האי ההלכה ומכם"כ למ"ד ט"ח דלא פטרין הרוצה בשביל נקה"וו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א ע"ב דילמא במקום סייף נקב ההו, וכן אמר ר"ע ור"ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הזה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם, تو לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב"ם שהעתקתי לעיל.

עליה נמר' נפ"ל מאידך תדבר"י, דתנא בין החיה הנאכלת וכו' ע"ש נמר' זאת החיה היא אכול וכו' ופרש"י ז"ל קרי ב"י זאת היה, פירוש לפירושו, דניהם דכל תיבת חיה מיותרת בקרה, כדי היה לכטוב ואחת אשר תאכלו מכל הבהמה, אבל מ"מ כיוון דזאת מיועט וכחותי אתה, וכמו דדרש באמות אייך מ"ד דס"ל ט"ח, אבל ההייך מזאת הוא, אם נדרוש תהה על בראה, הרוי האי זאת למעט ההייך מזאת הוא, אלא דמניח קושי ז', אחר אייך דדרש פרשי"י דהאי מ"ד טרפה אינה חיה לא דרש רק "חיה" המיותרת לחוד ובלא ה' הדיעה, וממילא גם بلا זאת והו"ל להקשות מיד, האי זאת מה עביד לי, אלא דמניח קושי ז', אחר אייך דדרש ההייך מזאת החיה דט"ח, והא דלא קאמר דתפס הקב"ה גם את ה�建יות כמו הטהורות להראות למשה, ואז הוה שפיר מתרפesh גם זאת החיה, דמה הראה לו בנסיבות בטראפיות היה להראות, אלא דלפי דמסיק דט"ח מאידך תדבר"י ATI, האי החיה מה עביד לי זהה דתפס הקב"ה וכו', بلا תיבת החיה הוה מצי למילך, וצ"ע וזהו.

וה"ה דחוומי"ל והוא התנא מנה נקובים ללא חסרונו שכן טרפה והמה ודאי אינם עושים ממש כמסוכנת הנטה למota, אלא כיון דמההפק השאלת שאלתו על האי דזה הכלל, לרמז לנו דלא מניינ טרפה שאינה חיה קמבעי לי, אלא על מה שמספרש בזה הכלל, דכל שא"ח ע"פ שלא נטה למota, נכל לקבל האי הלהקה שקבע לנו כללים קבועים, לדון על פיהם שהמה טרפה, וע"ז קאמר דאיך קרא דזאת החיה, דאתא על שאינו יכול לחיות, ע"פ שלא נטה למota, ואשרה באיסור לאו הבא מכלל עשה, וכן תמצא ברוצח דלחיב הרוצה בעין דוקא מכח שאומדין אותו למיתה גם ונפל לשכב הוא עיין נוטה למות, אבל כל שעמדו משכבו והולך בשוק ואוכל בשאר בראים, ע"פ שאמדוזין למיתה ומות באמות לאח"ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי הנרצח שסופו ה"י למות אם לא ה"י נהרג ע"פ שהלך בשוק ואכל ושתה בשאר בראים, מ"מ פטור הרוצה, וכן בטרפות בהמה, איך טרפה שהיא בלאו בנטה למות דהוא עיין נפל לשכב, ואי-כא איסור עשה דשאינה חיה לא תאכל אפילו בלוא נטה למות, אלא שמעודד למיתה לאח"ז ועל הא איסור עשה קאי ההלכה שנדון לא עפ"י אימוד הרופאים, אלא עפ"י הכללים הקבועים בהלכה, וע"ז פריך ולמד' טרפה חיה מנ"ל, לא מנין דט"ח, אבל מנ"ל, ובא זה ולימוד ע"ז דלעיל ר"ל נמי מנ"ל, ולא מנין פריך דמנ"ל קרא על הני חי"ט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ"ד ט"חDOI פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבשר בשדה טרפה, דלכ"ע מירiy בנטטה למות, והיא קושי עצומה, עד שהביא דרשיה חדubar, דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל דט"ח, פירוש טרפה חיה אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקראה לה ט"ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפирוש זה בגמר, צרכין ג"כ לסבול הרבה דוחקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כיiso והעלימו הענים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקרה ובין שהוא מהלכה או מדרבנן וגם הרמב"ם ז"ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקרה העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח"ט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחיתה ולפ"ז לא קשה קושי התוט' על רבא דס"ל ט"ח, ומ"מ אמר דהרוג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוזין הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב"ם, דאפילו לדין דפסקין טרפה אינה חיה, כל שלא אמדוזין הרופאים למיתה מחייב את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם, تو לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב"ם שהעתקתי לעיל.

ולהלה היה נראה לרמב"ם ז"ל, דהאי דרשא דזאת החיה אינה אלא אסמכתה בעלמא, ולכן לא הביאה, אבל כתוב בהל' ט' שם ז"ל: "ועני הכתוב שהנותה למות מחמת מכותיה, וא"א לה לחיות מחמת מהה זօ אסורה, מכאן אמרו חכמים: זה הכלל כל שאין

בעהחת"ס ז"ל שכותב דרי"י דאית ל' בנדה טרפה חיה באמת ס"ל דטרפה ילפינן מקרא דבוני החיה הנאכלת וכו', וזה הוא לאו, עי"ש לבסוף מ"מ מסיק דלי"י טרפה תרתי משמע, ודבריו דחוקים.

אבל לפע"ד גם לר"י מוכרים לומר דטרפהDKRA על מנת אמרים קאי, דשם בשר הוא לשון זכר, וטרפה לשון נקבה, ואי אברש קאי הוליל ובשר בשדה טרוף, כמו דכתיב עליה זאת טרף בפה, אלא וא"י דהפריש הוא, בשר מן הטרפה, וטרפה אבהמה קאי ולא אברש, עיין בדברו ריש פרקן בדיור הראשון, וכן אף-DDRASHINEN הקרה גם אבמ"ח ע"כ מתיית בשדה ילפינן, וכן תראה בסוף דברי הרמב"ם, דעת"ג דפרש דבמה"ח הינו טרפה במקצתה, מ"מ כתוב „כיוון שנעשית בשר בשדה“, הרי דאיצטראך האי תיבת בשדה כדי לרבות נמי במ"ח, וא"ג דהאי בשדה אתה לומר טרפה חית העיר והוא הדרושה, אבל מדכתיב „בשדה“ בין בשר ובין טרפה, ולא כתיב ובשר טרפה בשדה שמעין מני תרתי וזה האמת.

וזע דלא כואר' לפי פירוש הקרה דבר של טרפה, ע"כ בשחותה מיררי הקרה כי בשר מקרי אחר שנחיתה וכאשר ביארתי זאת כמה פעמים לעלה בפרקם קמאי, והאי לכלב תשlicoן אותו אברש קאי דאותו נמי לשון זכר, ולא אטרפה שהיא הבמה ואמ"כ דדרשות הרמב"ם דיליף מני הקרה מיררי בנטהה למות עד שאינה ראי' אלא לכלב, נפל בבירא, דהרי הפסוק מבשר הטרפה שלאחר שחיטה מיררי, אבל דע דהרב"ם יליף זאת מדיניותה התורה להשליך בשר הראו' לגר או לנכרי, לכלב, ולית ל' האי דרשת אגדה דנכבד הכלב מן הנכרי, המובהה ברשי"י בסוגי, דחזקיה ור"א, אלא ממש"כ האבן עצרא דיש סכנה לאדם לאכול טרפה זהה ברור ואמת ודוק'.

תנוס' ד"ה א"ט אי גרשין אלו ניחא וכי עיין במהר"ם שי"ף, וכונתו דהאי וי"ו דואלו ניתוסף אחר חזקה, ופירשו Amiti, אבל אסוף דברי התנוס' יש להעיר שכטבו „אי אכל הנני שחיטתו פסולה דלעיל דזהה פסול דאיירUSH בשחיטה והוה נבלה וכו" עכ"ל, וזה ליתא דלי"ע קודם חזקה כל הנני דקתו שחיטות פסולה אינם נבלה לטמא, כיון דאפיינו סימן אחד בהקשר מטהר מידי נבלה ואע"ג דודאי גם קודם חזקה ידע ר"ע מפסקו שהו"י שהוא בין סימון לסייעון, וכן בכל פסולו שחיטה במקצת סימנים, אבל כל הנני פסולים היו אכלו מהני ח"ט מהלכה שאינם דין דאוריתיא אלא מד"ס, וכן אין בהם מלוקות ולא טומאת נבלות עד שקיבלו בצלת ר' ישבב מושום ר"י וכאשר ביארתי כל זאת בארכיות לעיל ל"ב ובשאר מקומות, והתנוס' לא נחתו בכל אלה ודוק'.

ד" ה' ניקב הלב באחד ומ"מ ניטל הכבד ולא נשתייר ממנו איצטראך דאפשר להיות ניטל הכבד ונשאר המרה דבוקה בגדי הכבד והסימפונות עכ"ל, ראייתי מי שרצה להוכיח מדברי התנוס' אבל דס"ל כרשב"א טרפות הכבד הוא מצד המרה שסופיה戾ול ולא מצד עצמה, דאל"כ בנסיבות היו להם לתוך דאיצטראך ניטל הכבד באופן הבעה"ח אין להם מרה או צבי ואיל שאר המרה במקומות הכבד, אבל וא"י דס"ל דבוחני באמת ניטל הכבד כשר, ועוד יש להוכיח זאת ממה דלא תרצו דאיצטראך כי היכי לדנדע שניי בבדין טרפה, אבל אי טרפות הכבד מושום מרה היא, דסופה ליטול ניחא אז באמת שניי בבדין כשר כמו שניי כיסי הורדא דתרי רואין לא אמרין, עיין יי"ד סי' ל"ה פלוגתת הש"ז והמ"ב ז"ל בהזאת וכן ישבתי מה שמקשין העולם, לר"ל דນפק הגרגרת, הריאה כאמור דמוני בkoposa דמי, מה לוי פסה"ג הרי טרפה מצד חסרה ריאה, ואמרתי משום תרי גרגרת איצטראך וככ"ל, אבל האי קושי' האחורה בלאה"ה לק"מ דאי לא דפסה"ג טרפה הוה אמרין לדזרה בריא, ואין כאן שום ריעוטה גם בריאה ודוק'.

יש להעיר למה לא פריך הכא כדעליל ואידך בהאי קרא מה עבד ל', וממצאי בפלטי שעמד בזה ותני' דהקרא שפיר מתפרש למ"ד טרפה אינה חיה לומר לך דאפיינו אירע שהטרפה חיה י"ב חדש, מ"מ טרפה, אלא דרי' ישמעאל דחייש למיועטה לשיטתי'iley מכאן דאפיינו בספק טרפה לא מהני שהיה י"ב חדש עי"ש ועוד תמןני במחכ"ת, אך פלטו קולמסו דבר בטל זהה זלפי דבריו פליגו הני מ"ד, לא בטרפה חיה או טרפה אינה חיה, אלא אי חישין למיועטה ועל זהה וכיוצא זהה אין כדי להשיב.

אבל לפע"ד נראה ליישב עפ"י פרש"י עה"ת, ש' על האי קרא דלהבדיל, ז"ל „דבין פרה לחמור ובין צבי לערוד א"צ, דהן מפורשין בפרשה אלא בין הטמא והטהור, לנשחט רובה לנשחט חייו, ובין החיה וכי' בין סיימי טרפה לשינוי טרפה פסולה", והפלתי הביא דברי רשי"י אלו וקמתמה, דהרי זה כתתדרבי"י דס"ל ט"ח, ודלא כהlcתא, ואני אומר דادرבה דהוא כמ"ד טרפה אינה חיה, והכל קאי אליה שחיטה בין טמא לטהור הוא שפק אם נשחט רובה או חייו, והוא חזקת איסור א"ז, ולהזכיר באספק, ובין החיה הנאכלת לאשר ל"ת הוא בנמצא נקב במקומות דמשמשא ידא דטבחא, ובין שאין לתלות והרי נקוב לפניך, ורקרי לי' לשניהם חייה מפני חזקת כשרותו של הנשחט, חזקה דאתני מכח רובה, וכן מקרים שאין לתלות והרי נקוב לפניך וחייבת דחיה, הינו במקומות שאין לתלות ע"פ שהחזקה מכח רובה אומרת דחיה היהת הרוי נקוב לפניך וחזקה דהשתא חזק יותר, ולא תלין בדבר רחוק, כן מתפרש הקרה למ"ד טרפה אינה חיה, אבל התדרבי"י דקאמר דאתא קרא על ח"ט, ע"כ על גוף הטרפויות מוקי ל', ועליהם אמר קרא להבדיל בין החיה שאין בהם אלו, ובין החיה הנמצא בהם אלו, ושניהם חייה קרי להו משום דט"ח.

אלא דلتדרבי"י קשה מה שהקשה רשי' שם דלהבדיל נון פרה לחמור לא איצטראך דמפורשים הם, כמו כן בין טרפוiot לכשרות ומהו לי הרי כתוב ובשר בשדה טרפה ל"ת, אלא דמכאן נמי וראי' ברורה דליך"ט בעין קרא מיוחד, כי לא נלמד מקרא דטרפה דמיירி לכ"ע בנטויה למות ולא בחיה, ודוק'.

רש"י ד"ה ובשר בשדה טרפה, ואע"ג דליפין מני' בעלמא בשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, מ"מ טרפה ממש טרפה ממש, ובש"ס ווילנא בשטמ"ק מגיה „מ"מ טרפה כמשמעו" והוא נכו' וכמש"כ רשי' ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, דמחלוקתן הכתוב לשנים "ובשר בשדה" וזה במ"ח וכן בשר קדשים שיצא ממחיצתו, "טרפה" כמשמעו, ומה שלא הביא רש"י דאתא קרא אבמה"ח וכאשר כן תרגום האונקלס, וכן הוא בירושלמי בסוגי"ר ור"א, מושום לכל הנני אלבא דרי"י קאי דלומד במה"ח, מקרא דבשר בשדה טרפה, אבל כאן מרא דשמעתה ר"ל הוא דיליף במה"ח מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, וכן לא הקשה רש"י אלא מבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, ובתריווץ דמ"מ טרפה ממשעו, מישוב גם לר"י.

אלא דהרב"ם לכואו' נרא דחולק על פרש"י ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, ש' בפ"ד ה"י ממאכילות אסורות וז"ל, "וכן החותך במה"ח וכו' לוקה מושום טרפה, שהרי בשר זה מבהמה שלא נשחטה ולא מתה, מהו לי טרפה אותה היה מה לית חתכה בסכך מהו לי בគלה מהו לי במקצתה, הרי הוא אומר ובשר בשדה טרפה ל"ת, כיון שנעשית בשדה הרוי הוא טרפה עכ"ל, הרמב"ם מתרץ בפירושו זה קושי' התנוס' שם שהקשו למה לא ליקו על במ"ח ומן הטרפה שניים, כמו בנה וمبושל לגבי פשת, ונڌחו מאי אבל להרמב"ם מתרץ זאת היטב, דנא וمبושל שני שמות הוו אבל במ"ח הינו טרפה דמה לי טרפה כולה מה לי מקצתה וא"כ לא כאו' קשה מני' לנו להכניס שניים דילמא באמת רק טרפה מקצתה דלית בה שחיטה, אבל בנטרפה כולה דאית בה שחיטה מנ"ל, ועיין בה ק"ז

הרגל למעלה שום טרפות מצד צמות הגידי, ורק למעלה מון השוק יש מושום חתיכת הרגל, שפיר מצין למימר דרש"א מכשיר, אבל עדין יש לתמונה על רשי"י כיון DSTMS טוגן" דחכא, אלה אליבא דעולה, לא לי"ו לפסק כרב אף דלחומרא הוא ודוק".

ד"ה ופרכינן אע"ג דיכולה ליכות, קשיא היא דאפק"ה איכא למימר דארפה לא פליג ר"ש, דלאן קמותבין אתנה דבר"י וכוכו, עיין מהרמ"ל, ומלא שלא הביא הברייתא המפורשת ביבמות ק"כ, דרש"א אומר לענין היתרasha יכול ליכות ולהיות, אלא דא"א לומר דכאן בתוספתא שמודבר מבהמה, יאמר רב"א יכול ליכות ולהיות לדמיון תמא היתרasha יכול ליכות, והוא עיין בח"ק"ז איל' שמביא דברי הרשב"א נבות, שכ" דהאי תוספתא דחכא משובשתא היא, והכא לא קטני אלא רשב"א מכשיר בלי נתינת טעם, אלא שם ביבמות אמר רשב"א יכול ליכות ולהיות והש"ס בגין הביא תחלת דברי רשב"א מיבותות וע"ז פריך מניין דמכשיר לענין טרפה, צ"לDK אמר לה וכו' לרוחא דמלתא קאמר, דהא רשב"א אינו משועבד לתדברי, והויל"ל דלמא אטרפה לא פליג דאפשר ס"ל טרפה חייה.

אלא לש"י א"א לפישך דהאי הביא התוספתא דחכא כצורתה דקטני בה רשב"א מכשיר מפני דיכולה ליכות ולהיות, ומ"מ כתוב כיון דחש"ס לא הביא אלא סוף דבריו דיכולה ליכות ולהיות, קפריך דילמא אטרפה לא פליג, אבל לפע"ד נראה דהכי קא קשי' לי דלפי הס"ד דרש"א לא אמר הכא אלא יכולת ליכות ולהיות, הי' סובר דאפשר דהמסדר התוספתא העמיד הכא דברי רשב"א מיבותות, משום דהוא סבר טרפה אינה חייה, וא"כ מכללא הבין בין דרש"א פליג גם אטרפה, ולכן פריך דלפי תדברי"י דטרפה חייה אפשר דרש"א לא פליג אטרפה, רק המסדר התוספתא העמידו הכא, ורמז ע"ז דאין אלו דברי רשב"א כאן אלא לקווים מיבותות מдалא קאמר רשב"א מכשיר שהוא הדין, וקאמר רק הטעם דיכולה ליכות ולהיות, וע"ז משני דלא היא אלא דבאמת קתני מכשיר וכו' וכיון דaicaca מאן דמכשיר, מצי תדברי"י סובר כוותי ולא מטעמי".

וזע דמתניתני דיבמות דמחלך נמי, בין מן ארוכובה למעלה ובין מן הארוכובה ולמטה, יש להוכיח לעולא ארוכובה עליונה אמר, לדגבי אדם ארוכובה דמלטה בשכיבה ולא באזיפה כבבמהה, עיין בשו"ת ק"ז ציל וא"כ לא שייך לישנא מן הארוכובה ולמטה, אם לא שנדחק כיון דאמר למעלה אמר נמי למטה אף שאינו מודוקך ודוק".

תונס' דה' והאaicaca, תימא דלא פריך מניטל צמות הגידיין וכו', ויל' דהוא בכלל בהמה שנחתכו רגליה עכ"ל, דביריהם מוקשים דבין לרוב ובין לעולא דלקמן, אין לחשוב הני תרתי בחדא, דלא מבעי לעולא, דנחתך למעלה מצוה"ג כשר, ודאי תרתי נינהו, אלא גם לרוב דנחתך בכ"מ טרפה, מ"מ הרי אמר שם נחתך בלא צוה"ג, וצוה"ג בלא נחתך טרפה, הרי שהם שני טרפות הלווקת, וכפי הנראת התוס' נחתו זהה שהרוי כתבו בקושיתם, תימא דלא פריך מניטל צוה"ג דתנן בחדי" בפ' בה"מ דטרפה, והאי בהדי" דקאמרו הוא שפט יתר, כיון דהוא סיפא דהאי מתני' ועיין ברשב"א ובחר' ר"ץ ציל, דחקשו סתם, ומה לא פריך נמי מצמות הגידיין כדתנן שם בסיפיא דמתניתני, אבל התוס' כיונו לעיל נימא דנחתכו רגליה היינו ייטל צוה"ג لكن כתבו, דקתרני שם בהדי" צוה"ג בפ"ע, אלא דמ"מ תיזכרו, דהוא בכלל בהמה שנחתכו רגליה, והוא פלא, אבל כוונתכם כמש"כ בח' הר"ן, דהוא בכלל קשי' הגמי' דנקט רישא דמתניתני, אבל כוונת המקשין גם על צוה"ג, ולא צריך לפרש זאת, כיון DSTMS טוגן" לה ברשב"א דמכשיר, הרי מתרוך נמי מצוה"ג, אלא דחר' ציל לא נחיא לוי' המשך הסוגי' הסופי', דקאמר אלא הנה תרתי דאפקת לא תיפק, והוא נחתכו רגליה וגלויה, וא"כ עדין

ד"ה דורות הנק באה"ד, טעמא לא מושום דסופה לינקב דאי"כ בכל נקובה היה וכוי אלא שהארס שורף וסופה למות עכ"ל, הפלתיyi בס"י נ"ז סובר דכונתם שהארס ממית, ולכן נתקשה לו מגומ' לקמן דמסתפק בוגרת דרושתו בכמה, אי כאיסר כקובתו או סגי במשחו מושום דמקלי קלי ואיל, הרי משמע דמקלי קלי עד כאיסר, ואני תמה דאי"כ אפשר לומר דהארס הוא הממית, הלא אז אין כאן מחסרא אבר, והויה לי' כמו אכלת הרדופני או צואת תרגנוליס כדלקמן נ"ח ע"ב, אע"ג דמיית בהכי כשר, והוא כמו מסוכנת דודאי מיית דהרי קרי לי' מה"ט אינה חייה, בסוגי' DSTMS מ"מ כשרה, מושום דאן בטרפה מהסרא אבר בעין, ושימות מכח האי חסרון, אלא ודאי כוונת התוס' דהארס שורף את האבר והויה כמחסרא מושום דבר שרוף מן הארץ הלויה, איינו פועל פועלתו כמו חסר או נקב, אבל לא מושום דסופה להתחסר, ומה דמנה בין מיני טרפות דרושא, פירשו, שרופה מן הארץ וקיי אבר שנדרס, ותדע עוד דאי הארץ ממית מה לי מוקם הדרישא היא הוא הלא כל שנקנס הארץ לגוף הוא ממית כמו סם המוות אלא פשיטה ממש"כ ודוק".

ע"ב גמר' והאaicaca בהמה שנחתכו רגליה, הראש יוסף זיל' הקשה למה לא נימא דתדברי"י כר"ע לאחר זהרה לא מנה נקה"ו ופסה"ג בין החי"ט, מושום דהני נבלות הויה, ותמורתם נוכל להכניס שתים אהרות, והנה לשיטת התוס' דנקה"ו ופסה"ג טרפות נמי הויה, לא הקשה, וע"כ רק לשיטת הרמב"ם, דאן בהם מושום טרפה אלא מושום נבלה, וע"כ דלא נמסרנו בהלכה בין החי"ט, זהה אמת וצדיק, אלא דמה"ט גופא מאן דמתקשה לא חל לключи דכאשר ביארנו הא דכתיב הרמב"ם דהוה נבלה מה מחייבים דס"ל דכל טרפה תחלת נבלות הוא, דהרי מביאו לידי נבלות, אלא דחילקו הכתוב לשנים מושום דאפשר בשחיטה המתרת מיד נבלה ולכן נקה"ו ופסה"ג דאיון להם שחיטה, מושום דבר שכם נחירה על האי טרפות, וכן מיד קרואים נבלות וע"כ אתה אומר דעתך' פ' נקה"ו ופסה"ג אינס חיין, דאם נאמר דחמים וטרפות לא הוא אלא שאין שחיטה מועלת בהן, כיון דתחלת שחיטה פסולת Aiaca בהו, וכسمנים עקרים בה"ג דכשר אלא שאין שחיטה מועלת, וא"כ מ"ש דושט נקב בעלמא שם פיסול שחיטה עליו, ומ"ש פסה"ג דבעינן דוקא רובה, אלא ודאי דבעינן אינס חיין, כי לולי זאת לא מקרי פיסול במקצת השחיטה, ואם נקב בושט אינס חיין ודאי דה"ה בשאר נקבים, כמו נקב הלב שב עיקר משכן החיים, וכן אם פסה"ג אינס חיין, ה"ה פסיקת החוט השדרה.cn הוא דמ"ש, ולכן תדברי"י דס"ל ט"ח, לא מצי סבר קר"ע לאחר זהרה, והוא נקודה נפלה דכל הני אמרוא דס"ל ט"ח אלבא דר"ע קודם זהרה אמרו למליטהי'ו, וצע"ג,

ומה ש' הראש יוסף, דלמעלה ממקומות שחיטה Aiaca עכ"פ טרפות בשוט וגרגרת, הוא אמת וצדיק וכמש"כ ה"מ והפר"ח, והפלתי החלק זהה במחלוקת טעה טעות גדול, וכאשר ביארתי כל זאת בסוגי' דמוגרמת לעיל דף יט עי"ש ודוק".

רש"י דה' ארוכובה, מקום חיבור השוק והירך, ויש לי תימא רבתא, דכאן פרשי"י אליבא דעולה לקמן ע"ז ע"א, ודלא כרב שם, DARCOBWA הואה האי דמג'כראת עם הראש, ושם פסק רשי"י כרב זה, DARCOBWA הואה עי"ש, והנראה לפע"ד דהאי סוגן" ע"כ אליבא דעולה אזלה, דשם בסוגי' פריך עולא לר"י, לדידך מאי וכן שניטל צמות הגידיין, ומשנני לי' ארוכובה בלא צוה"ג וצה"ג בלא ארוכובה, ופריך והנא נחתך צוה"ג לחוד נמי טרפה, ומעתה י"ל דהאי דרש"א פליג גם בלא צוה"ג לחוד נמי טרפה, אבל אם נחתכו רגליה ממש באופן דaicaca ואישתק, הרי דרב האי נחתך לאו דוקא, אבל וממושך רק בחוד מנייהו, אבל אם נחתכו רגליה ממש באופן דaicaca כאן ב' טרפות לת"ק, לא מסתבר לומר דפליג וממושך, אבל אי הסוגי' אזלה לעולא DARCOBWA הוא שכגדו בגמל ניכר, אין בחתיכת

שיעור קייב לחרון גלגולת בשיעור מיתה כיוון דבנקיית הקром לוחוד מת, (וניהו דוידי לען טומאת אוחל דמיiri התם בעין כדי לטהרה חסרון, אבל כדי שנintel וימות אין זה שיעור, עיין בפלטי סי' ל', שכ' דאי עם נקיית הקром מיר' למה לי חסרון עצם, ולא דק בלישני ודוק'). זה ליטתה דהא לתדברי קיימין דס"ל ט"ח וא"כ שפיר נתן שיעור כדי שימות ואעפ' שטרפה הוה بلا שום חסרון ע"י נקיית הקром בלבד, אלא אז גם בחסרון בשדרה י"ל כן דמיiri עס פסוקת החוט, וניהו דפסוקת החוט לחוד טרפה אבל אין מミית אלא עם חסרון חולי' אחת למր ושתיים למר, וראי'ש דamar וכן לטרפה לא ממתני קדייק אלא מסבריה דנפשי' אומר כן, אבל אחר שהקדימו דמש"ה מסדר הש"ס האי דרא'ש בתוך בסג"ר משושים דדייק ממתני דבשיעור מיתה תלי' מלטא דהאו טרפה אינה תהיה ס"ל ושפיר מדייק כן, א"כ קשה גם מגלאת ליפרך בין בסג"ר, ואין להקשות דא"כ בלא"ה לק"מ על תדברי דס"ל ט"ח ולדיד' אין לדיק משם לא לעין חסרון שדרה ולא לעין גלגולת, דחש"ס ידע דיליכא פלוגתא במנין הטרפיות בין הני מ"ט ט"ח וטרפה אינה תהיה וכאשר ביארנו זאת כבר למעלה, זה כוונת דברי המהרא'ס שיף.

ומה שהקשה על שכטו התוס' בתירוצים, ס"ד דאם נקבות הקром וכו', והא לפ' האמת נמי כן הוא ועודadam לפ' האמת איןנו כן לא ה' קשה כלום מעירובין, עיין בזה בפלטי הנ"ל וזה דלא ממש'כ' למעלה.

אבל לפע"ד נראה לפרש בכוננות שכטו ס"ד, כיוון דעתה ס"ד שם מיר' עם נקיית הקром, שבוי ליא' בבחמה שום טרפות בחסרון גלגולת بلا קром, ולכן לא פריך מחסرون גלגולת אבל לפי האמת י"ל דאיKa טרפות באיזה שיעור, ולא שיוערא דמלא מקדח דמתני', דהאי ע"י הקром ובאים קאי, אבל בבחמה מצ' להיות טרפה בשיעורא אחרינא بلا קром, והוא בכל נחבותה הגלגולת, ומ"שפיר הקשו מעירובין דשם אמר דאיKa תרי חומרא DSTARI אהדי' ב글גולת הנצמה מפלוגות ב"ש וב"ה, דמה עניין טרפות הגלגולת בבחמה דע"כ הוא שיוערא אחרינא, פלוגותא זו דמיiri באדם ועם נטילת הקром ודוק'.

ד"ה אפיק חדא ועייל חדא, ולמ"ד חסרון בפנים לא שמייה חסר וחסרון דמתני' לר"ש, דלרבען hei בכל נקבות, צ"ל דח' סוג' כר"ש, דרבנן ליא' רק י"ז עכ"ל, כוונותם מבואר, דניהו דሞקי לתדברי' כייחדי' דלא פסקין כוותני', כמו כרשב"א דמקشير בנחתוכו רגלי', וכר"מ דמקشير בגלויה, היינו כדי' להשווות חי"ט דקאמר תדברי' עס המנוויים במשנתנו, אבל כאן דבלאה' מכניס טרפות חדשות שלא נמנה במשנה, מהה ל' לשוטות מהמס' ובה' כ' דחברים התנא בתירתי, חדא כיוון דרבנן דר"ש ליא' רק י"ז, אלא ודאי דסוג' ס"ל דמתני' ATI' כר"ש שחרורה הריאה הוה בכל חי"ט, אלא דלווי' דבריהם hei נלפע' דדקושיטם לק' מ' דהא באמת גם לרבען אייא חסר או חלי' דאונות, וכאשר באמת מפרש בן הרמב"ס בפיה' מ', והוא דלא אמר בגמ' דמשנתינו דקונטי או שחרורה, על חסרון אונות קאי, נלפע' דמושם דא"כ ל�מן במשנה דallow' כשרות בעוף הוו' לחשוב חסרה ראה דהרי בעוף אינו פסול חסרון אונה, אבל לעולם הحلכה באה ע"כ גם על חסרה ריאה במנין האונות, וכעין זה מצאתי ג'כ' בהגחות מלא רועים, אבל זאת כתבתי בימי חרפי, אבל הדרנאי בי, דבאו' כשרות בעוף לא שיק' למתני' חסרה אונות כיוון דלית בהו מני' קבוע, מה חסרה שיק' בהו, והוא דלא מתרץ הש"ס דחרורה אונות קאי כאשר מפרש כן הפיה' מ' לרמב"ס, הוא מטעם שאבא, דהנה הרשב"א בתשי' שהזכרתי לעיל, איזיל ומודה דחרסר בתולדה מצ' להיות בחויל

הר' אילא צוה'ג, لكن מתרץ הר' ז' כיוון דבחד אבר יחשב לי' בחדא, ולא ידעת מה עינה לניקב הריאה וחסירה, וכן חרותה שהיא בריאה דהכל בחד אבר, וחשב לי' בתלתא, لكن נראה לע"ד דהותס' לא חשו לקושי' הר' ז' דבאמת י"ל דהנק תרתי, נחתכו רגילה וצוה'ג אמר, ולא ח' למ' שמקשה לי' והא אילא גולדה דמילא יבין דאיKa למימר, דסביר לי' כר"מ דמקשיר בגלויה, ועוד הר' לרבען דרא'ש ליא' בריאה חסירה, הר' אפשר דתדברי' כרבנן דרא'ש ס"ל, דחסרון בפנים לש' חסרון, וכמ"ש'כ' התוס' בד"ה אפיק חדא, עיין ל�מן מה שככתבתי בזה ודוק'.

ד"ה וארי' א"ש וכן לטרפה, באה' ז' א"ג לענן טרפות אדם וכו', לענן הורג את הנפש וכו', ולענן עשה חבירו טרפה עכ"ל, דעת התוס' נפלא ממוני דהרי לבבי רוצח, לא אזלין בתר האי הלהקה של חי"ט, לא ל科尔א ולא לחומרא, דכן מוכח פשוטות לשון המשניות והסוגי' בסנהדרין, וכן מבואר בפסקין הרמב"ם, דאם אמדחו הרופאים למתיה ולא קם ממתו עד שמת נהרג הרוצח, אפיק לא נמצא בו אחת מהני טרפיות המנוויות כאן, ולהיפך כל שום ממותו והולך בשוק על משענתו, דהינו משענת בריתו, אפיק עשוו את מן הטרפיות, ומת אח'ז לא נהרג הרוצח עלי', ולא עוד אלא שכבר הבאתו דברי הרמב"ם בהלי' רוצח, דאפילו הורג את הטרפה, כל שלא אמדחו הרופאים את הנרצח למתיה מכח האי טרפיות, אנו הווגין את הרוצח, אעפ' שהרג את מי' שהי' בו אחת מה'י', ומכם'כ' טרפה שהרג דהדין כן, דאם הרופאים אמדחו לחים, נהרג אעפ' שיש בו מחייב' כי האי הלהקה רק לענן טרפות בבחמה מקובלת, ולא לשאר דיני תורה, כאשר הוכחות זאת מכמה פסקי הרמב"ם, עיין בעicker י"ד, והדבר מוכרת דלמה לא נאמרה האי הלהקה ברוצה שהוא המקצוע יותר חמור, ונלמד ממש על טרפות בבחמה חיה ועוף וכן מבואר בסוג' דיבמות הנ'ל ועיין בש"ע אה' ע' סי' י"ז סע' ל"א ול"ב דאי' מעידין על מי' שדקרו'ו וייר' בו חיצים אף בעשאו טרפה, ומה שמחליך ע"פ מירמא דרבא בין סיכון מלובנת לאינה מלובנת, לגבי טרפות בבחמה לא שמענו חלק זהה, ואדרבה מירמא דרא'ז לעיל דר' ח' מ' מוכח אין חילוק די' לאו דחוודה קודם לבונה הוה טרפה, אעפ' שלגביה אדם אמרין דאפשר שיחי', ועם בנחתוכו רגלו'ו קמתמה ה'כ' מ', ומה מעידין, עיין' בב"ש סקץ' ז', ועיין בה' ק"ז החת' ס' ז'יל כאן מה שתמה על הב"ח, והדבר צריד עיון, ולהע'ד הי' נראה דרכ' במים ורגלים בראים וחין עד זקנה ושיבתא, ולפע'ד הי' מושתתת דבאליה' מה'ת אשתו מותרת סמכו אס העלו מן המים רגלו' מארכובה ולמעלה, אלא דמן הסוגי' שם לא משמע חci, וצ'ע' דוק'.

בא"ד וא"ת א"כ אמריא לא פריך נמי ולהשוב גלגולת עכ"ל בראש יוסף ז'יל מקשר דברי התוס' אלמעלה, דבלא הקדמות ריא'ש ממתני' דיק', הוה מצינן לתרץ דחסרון גלגולת הוה בכל גלגולת שנחבסה דפריך מני' בשב שמעתא דבחד אבר כחדא חשיבה, אבל עתה הקשו כיוון דמתני' hei, הי' לפרוץ חסרון ב글גולת בתוך בסג'ר ולא לכלו' בנחבסה שהיא שמעתא דאמורא עי"ש ולפע'ד לא הוועיל בפירישו כלום, דאפילו לא דרי' ריא'ש דחסרון בשדרה טרפה ממתני', מ"מ חסרון ב글גולת ודאי מתני' הוא דהא קטני' כדי' שינטול מה'ח' וימות, אלמא דאיKa חסרון ב글גולת הממיית, אבל ראי'תי במר'ס שיפ' ז'יל דזריך דרך ליקת רק' שchar' קושי' התוס' אשפנוי, אלא דקיצר כדרכו, וכן אבר כוונתו בתוספת ביאור משלי והוא, דבלא הקדמות ריא'ש מדייק ממתני' היינו מתרצים דלא פריך הש"ס מחסרון גלגולת מושם דהותס עם הקром קאמר, ולגביה טרפה הלא נקיית הקром לחוד טרפה, ואי' קשי' לך' דאי'ה

להאמור, דהרי רשי' זיל כתוב, וא"ת תה' לסתורא דרך שיכל נקבוה, לאו מלטה הוא, דהרי ניקבה הכללי ליכא מ"ד טרפה, וא"כ למאנן מהני הא סיינא, למאנן דלא ידע דבניקבה הכללי לית בה טרפות, הרי מצי פסול נקבה ומילא גם לסתורא הכללי ולמאן דידע דלית טרפות בניקבה, ידע גס בלקתה, הא חדא, ועוד איך יחולוק עולא אטדבר"י דאמר דח"ט נאמרו לממ"ס, לא מביע לפי מה דמשמע מותוך הסוגי וכאשר מבואר ג"כ בתוס' ד"ה הנך דאפקית בקושיטם, דלית מאן דפליג אהא מניון דח"ט דקשה אלא אפלו לפוי תירוצם דלרא"י תנא דמתני פלייג הינו דוקא אמניין פלייג דאיינו מכoon, אלא פחת הויה, אבל לא דלא נאמרו פרטימס כלל אלא הכללים, ולומר דעתלא קאמר דחויז מן הפרטימס, נאמרו גם הני כללים, ודאי ליטתא דלמא הילכתא נאמרו הכללים אחר שפרט כל הח"ט, אלא ודאי עולא הוא עדשה הני כללים מותוך הפרטימס שהיו מקובלים בידו, ומותוך דבריו שמעין דלא היה מקובל בידו הא דרכיש, ומלשון הש"ע שכ' ח' מיני טרפות יש, יש למשמע הци, ומסתמא כן נראה לב"י, לפרש דברי הרמב"ס שכ' בפ"ה ה"ד וז"ל: "ויש שם חלאים אחרים אם יארע לה טרפה והן הלמם"ס, ושמנה מיני טרפות נאמרו למשה מסיני וכו'" על' כל' מדבר תחלה דחלאים הפוסלים נאמרו למשה מסיני, ואח"כ כתוב עוד הפעם וח' מיני טרפות נאמרו לממ"ס, משמע דהאי סיינא דח' מינים עשינו עצמנו, שיצאו כן מותוך הטרפיות הפרטיות שנאמרו למשה מסיני והדברים סתוםים, ומה שהקשו על הרמב"ס דמאי שטרי לב' תרי, שפסק עולוא וכרכיש, עיין לקמן נ"ד ע"א על המשנה ועל פלוגתא דר"ז ור' ליל, מה שכתבתי שם, ודוד"ק.

רשי' ד"ה לא תיפוק וכו' וחליף הינו חסרה ממוקם הראוי להיות, ובחליף דעורות הושט פרשי' דאין לך נקבה גדולה מזו ואבאר דרש"י סובר דחילוף האונות שהוא מתולדה אין להכנס בכלל נקבה, דליל לרשי' דחסר בתולדה סופו לינקוב וע' ב' דחרסה ריאת טרפות בפ"ע הוה, וכפי שביארנו לעיל חסרה הריאת לא בא בה בהלכה על חסרון אונות מתולדה דמצוי בחיות, ואינה טרפה אלא מכח הילכה אחרת דחסר כנטול, כמו יתר כנטול, דבליל הא הילכה דאמר ר"ה כל יתר כנטול גם חסר בכלל והכי מתחפר, כל יתר כחסר וחסר כנטול, ור' הקצר בלשונו, וע' ב' כן הוא אדם חסר איינו כנטול למה הי' יתר גרע מחסר, וחסרה ריאת אי אתה בא בכלל הח"ט בהילכה, מתרפרש או בחסרון בפנים לרבען או בחסר מבוחץ לר"ש, וכן האי חילוף האונות דזהה בכלל חסרה, איינו אלא לרבען דס"ל חסרון בפנים שםיה חסר, דלרא"ש אם הוא כנטול ביד הוה נקבה עד הסימוכנות ולא בעין להכניסו בחסר, ומילא הוה לי' לרשי' להכנס גם חסרה אונה בכלל חסרה ריאת בפנים, אבל לר"ש דחרסה ריאת באה על חסרון שבוחץ וכן לרבען אי ס"ל דחסרונו מפני לא שמייה חסר דלא בא הילכה כלל על חסרה הריאת, כל הטרפיות שבריאת צריכין להכנס בכלל נקבה ומטעם דחסר כנטול ומילא אيكا נקב, וכאשר באמת כן כתוב התבור'ש זיל דכל הטרפיות בריאת בכלל ניקבה הריאת הוה, אבל בחליף עורות הושט גם רשי' מוכರח לומר דבכל נק' הו הוה דהרי בושט אין לנו הילכה על חסר רק רק, אבל מה דקשי לי טובא הוה דכפי מה שכ' רשי' דזהה כנטולן ממוקמן משמע דרש"י מפרש דהאי חילוף העורות בתולדה הוה ולא מחמת חולין שנשתנה מראיתן, וא"כ קשה מנין לרובה טרפות דחילוף בשוט שאינו דומה לחילוף דאונות בריאת, דשם שפיר מיצין למימרAdam נמציא רק תרתי בימין ע"ג דאيكا חסרון ובשמאל תלטא אין זה השלהה אלא חשבין דבימין אيكا חסרון ובשמאל אيكا יתר, וחסר יתר כנטול דמי טרפה, משא"כ בשוט דעתלא קשר עור אחת כשר, א"כ חילוף העורות משום מה נתrief, הן אמת דלפי ההסביר של' גם בריאת

ומים, דהרי הידועה לכל, א"א להכחיש, אלא שכ' דכך היה הלכה לממ"ס, דכל שnitel bid טרפה, גם חסר או יתר טרפה, עי"ש, אמרו מעתה, איך אפשר דבתווך הח"ט ATA חסרה אונה כיון דלאה הי' צריך הילכה מיוחדת, דחסר כנטול, ועל ניטל bid טרפה לא צריך הילכה מיוחדת, דחסר כנטול bid טרפה בעצם ה"ה יתר כו, ולידי' ל"ק לי' והוא אנו רואין דבון יתר ובין חסר חין הון, דהרי גםBN בקבים כן אנו רואין שחין ומ"מ ATA הילכה שבכל טרפיות הון, ולכן שפיר מצי מפרש דחסרה אונה בכל ח"ט נאמרה, ולא חש להא דלא מתרץ הגמ' כן, כדרכו בהרבה מקומות.

אבל דע דהא דפרק הש"ס מהורתא קשה טובא דהא ע"כ בכלל חסרה או נקבה היא, וכmesh'כ רשי' בסוף הסוגי' דכל טרפיות הריאת בכלל חסרה או ניקבה נינהו, והרמב"ס מנה חרותא בכלל חסרה, ותדע דעולה רק ח' מיני טרפיות מנה ואין חרותא בכלל, ולא ראיimi מי שהרגיש בזה, אבל מה שנלפע' דהוא דלקמן נ"ה ע"ב מיiti עובדא דרבב"ח שאיל בב' מדרשא, ואמרי לי' דיש לתורתא בדיקה אי בידי Shמי או בידי אדם היא ע"י מים פושרים, וככתוב שם הר"ז זל' דהאי בדיקה רק ח' בספק Ai Bi"sh או Bi"y, אבל בודאי Bi"sh לא צריכא בדיקה, ובודאי Bi"y לא מהני בדיקה, דעתלו הדירה בריא, לא יצאה מכל טרפה ובידי הר"ז מוכרכים, DCIון DTANA סתם חרותא Bi"sh כשרה ובידי טרפה ע"כ דהילכה כך הייתה, וכלן אין בידנו להקל אפילו הדירה בריא, כמו בכל ודאי טרפות דלא מרווחי' בחדאי הדירה בריא, וא"כ ע"כ הוא טרפות בפ"ע כמו DRoseה שכתבו התוס' לעיל דלא מטעם סופו לינקוב או לחסור, וכאשר כתבנו שם Bi"f דבריהם, כן ATA הילכה על חרותא Bi"y, כי כל מה שאנו מטריפין מושום דסופו לינקוב, ודאי ה"י מהני הייתה י'ב' חודש אם ה"י במציאות לעיל שנעשה כן קודם י'ב' חודש, דכל שלא בא הילכה בפירוש אלא דאן אמרין דסופה להיות כך, אם חזין דלא כן הוא, למה נטרף אותו, וממש'כ הכא דאייכא חרותא דהדרה בריא וחרותא דלא הדירה, והאי Bi"sh וב' י'א אין הילכה, אלא סיינא בעלמא הוא, כל שאנו רואין ע"י פושרים דהדרה בריא, מה לי Bi"sh או Bi"y, זה בורר, ולכן חרותא איינו ע"ש סופה טרפה אלא הוא טרפה גמורה אם היא Bi"y, כי ATA הילכה, ועלא דלא מה זאת למן טרפות כמו DRoseה, מושום דהוא באמת ליל' דחרותא היא חד מחי"ט דacho מהילכה, אלא דהוא ATA כמו ליקותא דרכיש, ומה דלא קאמר לאפוקי חרותא, מושום דודאי אמרתני לא פלייג אלא דס"ל דהוא בכלל חסרה כmesh'c הרמב"ס, אבל הש"ס מדיק מדלא קטני במשנה חרותא Bi"sh כשרה, ובברירתא קטני Bi"y טרפה, ע"כ ATA הילכה כך הייתה, ולא מצד סופה להתחסר אלא, מושום דצמקה שם טרפות Bi"y המה, ודוד"ק.

ד"ה סימנים שנדללו ברובן וכו' שנתפרד זו מהה, ויש לי ראי' להאי פירושא דאי קרשי' האי תרתי נינהו חד בושט וחד בקנה, ואייכא ח' שמעותהא, ולא שב, ודוד"ק.

ד"ה א"ש נערקה צלע מעיקרה, עיין מה שכתבתי על דבריהם שבכאן, לקמן דף נ"ב ע"א ודוד"ק.

ד"ג מג ע"א גמר' אמר עלא ח' מיני טרפות נאמרו למשה מסיני וכו', לאפוקי לסתורא דרכיש ב"פ, ויש להעיר למאי הילכתא נאמרו בסיני הני סיינאים של ד"ג חנ'ק נפ"ש, וראיתי ק"ז צ'ל בחודשו נתעורר בזה, וכ' דהני סיינאים נאמרו לאפוקי דרכיש, וכן נרא דסוער הפלטי שהבאתי לעיל, אבל במחכ'ת דבר זה לא ניתן

טרופה אע"פ שחזר להקשרו, והוה זאת כמו ודאי טרפה דלא מהני שהיתה י"ב חדש, אע"ג זאת מורה שנתרפה המכחה ולא ישטור לעולם מ"מ כיון דשם טרפה היתה עליה פ"א, אינה יוצא שם זה לעולם ודוק.

תנוס' ד"ה והוא ארי' הלכה כסותם משנה אע"ג דסיפה דאלן כשרות מסיע לי' וכוי עד סה"ד, והקשו המהרש"א ומהר"ם שיר' זיל מהא דלעיל דאר"י הלכה כריבי', והא למה לי' כיון דסתם התנאה ניקבה המרה, ותרצו כיון דרבים פליגי עלי', לא ארי' הלכה כסותם משנה והנה דבר זה בפלוגתת רשי' ותוס' שנוי לפקמן נ"ה ע"ב, במה דאמר בלשון יחיד אני שונא אותה דרש"י פי' יחידאי היא דמשמעו דאתני' כיחיד ולדעת התוס' הפריש דגוזס במשנה עצמה דברי ר"ש, אבל כל שסתם רבינו יחיד אף ברבים חולקים הלכה כסותם, דהרי ת"ק דר"ש שם סתמא איתתר וסתם סתמא רבים הם, וגם הכא רך סתמא איתתר ת"ק דריב"י בברייתא, ורק ר' לוי' המהרש"א רבים דאין לומר מושם דר"י אמר, מי אהדרו לי' חבריה לריבי', מוכח דרבים נינחו דהרי ר"ג גופא רך מכח האי ברייתא ידע דפליגו, ותדע דכו הוא Adams אמר דר"י ידע מקבלה דרבים היו החולקין על ריבי', ממש'ה החצרך לקבוע הלכה כמותנו היל' צrisk להקדמים האי מימרא דמאי אהדרו לי' וכוי ואח"כ לקבוע הלכה כמותנו.

ועוד קשה טובא דאיך שנה משנה דברי יחיד כל דהנה לפקמן נ"ו ע"ב קתני במשנה דלו' כשרות בעוף ר"יא אם ניטל הנוצה פסולה וככתבו שם התוס' ד"ה איבעי להו,-DD ברי' יחיד המה וככתב שם הר"ז דאל"כ הו"ל למיתני' במשנה דא"ט בעוף ולא אבל' כשרות, וכן תראה בגלודה דקתני' במשנה דלו' כשרות בבהמה, ר"מ מכשיר וחכמים פולסים ולא קתני' לי' בא"ט מושם דר"מ פליג' ומכשיר, ובמשנה דא"ט לאמנה, אלא מה דהוה ד"ה בלי' חולק, ואני' דיש פלוגתת מרובה בה הצלל, ויש מזה ראי' נפלאה ומה ש' הרמב"ם בהלכ' ממרמים דעת הללמ"ס לא נמצא פלוגתא ועיין מה ש' בתקדמתה שליל בענין זה, יה' איך שיחי', עכ"פ חזון דהתנא נשמר למנות בהאי משנה דא"ט דבר דתלוי בפלוגתת דמה"ט לא קתני' בה ברמה שנחתכו גלילה והגלווה רק כוללם בה הצלל וכן לא קתני' ניטל הנוצה בא"ט בעוף, אפי' לשיטת הסוברים דהיל'ו כגולודה בבהמה עיין לפקמן וא"כ קשה טובא איך קתני' ניקבה מרעה כייחידה, אבל ראה זה החדש דהאי ניקבה המרה קתני' בין קביה לדקון ומקומה היתה לעיל מני' אחר ניטל הכבד והלא דבר הוא, וכן אין ספק אצלי' כי בסוד המשנה באמת לא היתה שינוי' מרעה, אלא לאחר אמר ר' דהלהה כריבי' הכנסותו ושלא במקומו כדי לידע שהוא תופת, ומה שאמר בגמ' לעיל אפיק מרעה ועיל תרotta, לאו אליבא תדברי' דזוקא אומר כן, אלא גם לדידן ולמסקנא צריכין למימר הכי דמרה יחידי' היא, ואפי' ס"ל לרבי' כוות', היה מרובה טרפות זו בה הצלל, כי דבר התלוי בפלוגתת שנקבה היא ולעיל הראתי כי יש בה פלוגתא.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דהנה הרשב"א זיל כתוב דטרפות הכבד איןוא אלא מושם דסוף המרה ליטל, ולכן בענין כיitz במקומות מרעה, והוא לאכור' תמי'א רבתא, וא"כ מאן דפליג אריבי' ומכשיר ניקבה המרה, גם טרפות בכבד לית' לי' והוא דבר שא"א לקובן, דא"כ למה לא פליגו גם בכבד, אבל עכ' כוונות הרשב"א דמאן דפושל בכבד אפי'ו נשתייר כ"ש עד דאיכא כיitz במקומות מרעה הוא דסובר דהאי שיור' דכיזית במקומות מרעה, מושם הגנה דמרה בענין אבל بلا נשתייר כלום ודאי דאיכא טרפות בכבד בפ"ע

בתלתא בימינו וארבע בשמאל הי' כשר דליך כאן שם חסר אלא שם חליף וחילוף לא שמענו מהלהה דמטרף, כי רק ח' מיני טרפיות יש, ויש באמת זה פלוגתא אולם מדברי הרא"ש זיל מוכח דבושט משום לקותא וחולי' קתני' עלה וא' שפיר הוה הכלל נקוב הכל בשර ש佗פה גרדו, אלא מסתמא לרשי' לא ניחה לי' בזה משום דשינוי מראה לחוד אינו פסול רק בקרים הריהה בלבד ולא בשאר אברים כמבעור בי"ד סי' נ' באחרונים שם דבעין דוקא לקותא ממש אבל שניי' מראה לחוד שר, אולם לדעת הרא"ש זיל דבשני עורות ושניהם נשתנה מראיתן גרע טפי, וצ"ע ודוק'.

ד"ה והוא ארי' הלכה כסותם משנה, והוא נמי סתמא היא ומאי אלמא דסיפה מרישה עכ"ל ועיין מה שנדחקו התוס' בפרש קושי' הגMRI' והנה הריבי' זיל גרס גם באידך מתני' ונשתיר ממנה כ"ש, וצ'ל דלקמן דף מ"ו גרס דפרק מבריתא והתני' כאית, וכן כתוב הראש יוסף במשנה לעיל ד"ה בא"ד ניטל הכבד, אלא דקשה להגיה בgeom' וגם לא סגי בהאי הגיהה דתנן, דבגמ' הכי אייתי ניטלה הכבד וכו' הא נשתייר הימנה כלום כשרה וכוי' ואי' דתנן במשנה דלו' כשרות בפירוש דנסתייר כ"ש כשרה לא בעי לדיקא זאת, ולא עוד אלא דכל השקלול וטורי' הי' ללהעמיד שם על המשנה דלו' כשרות דמפורש בה דבשior כ"ש סגי, אבל לפ"ע' נראה דלקמן מתרץ הא ר' חייא והא ר' בר רב' וכוי' וקשה וכי רב' היה סותם מתרץ ע"פ תלמידו ובנו דר"ח תלמידו הי' ור' ש' בנו הי', אלא ודאי דהכי פירושו דרש"ר הי' שונה במשנה דלו' כשרות ונשתיר ממנה כ"ש כדי שלא יסתטו הסתומות ור' ח' מחייב ומגיה ונשתיר ממנה בזית, ולכן הריבי' היבא המשנה כמו' שנאה רש"ר, דמסתבר יותר לגרוסן כן כדי שלא יסתטו המשניות האחדדי' אבל להלכה פסקין כר'ח דמחמיר, ולכן כאן פריך על ר' יוחנן דאית ליל' הלכה כסותם, איך נקבע ההלכה כר'ח המגיה במשנה השינוי' כדי לסתור המשנה הראשונה, ודוק'.

ד"ה בקורבן פסול hei ס"ל מושם שהמאכל מתאש' שם, ומחללו ונכנס בנקב' וכי רצה בה ליתן טעם לאסור בקורבן יותר מבושט אלא דא"כ מה פריך לע' אדרבה ושת' דאכלת בי' וכו' אבל קורבן מניה נייח' כדקאי קאי, והוא בקורבן לאו מטעם דזימן מתרמי אהודי' פסליין, אלא מושם דהמאכל מתחחל וויאצא באכלsson, ויל' בדוחק ודוק'.

ד"ה אינו קרום ואם ניקב ונסתם וכו' אינה מתקיימת וכו', דהאי סתימה מעיקרה הוא עכ"ל, עיי' בראש' יוסף זיל שהבין מדברי רשי' דטעמא דלא מהני סתימה דלאח' זיל מושם לכל שם טרפה עליה פ"א, שוב אינה חוזרת להכשרה, אע"פ שנתרפה המכחה וע' מביא יש מי שסובר והוא הרא"ש זיל בשמעtan, דטעמא מושם דספסו לסתור הקרים. ולכאר' איה מצא ברשי' דלא סובר כן דהיא בתחלת דבריו כתוב ג"כ דאיתנה מתקיימת, וממה דמסיים דההיא סתימה דמעיקרה היא ולא אמר דהאי סתימה מתקיימת, אין להוכיח דאפשר דרש"י טעמא אמר, מושם דהוא מעיקרה לאו מתקיימת, ואולי מושם דאי רשי' כרא"ש ס"ל דספסו לפסק, לא הי' לי' להביא כל הני סתימות של דופן וכבד וחולחות, ולחקל ביןיהם דPsi'תיא דהס סתימות שלא יטלו' משם כל זמן שהבהמה חי', אבל אם אמר דגס קרום שעלה מה' מתקיימים לעולם, שפיר כתוב רשי' לחلك ביןיהם דההס מועלם לא הוה שטרפה על האי מכמה שא"כ בקרים שעלה מחמת מה' ויש להביא ראי' לדעת רשי' ודלא קרא"ש, מהוא דאמורין כאן בוושט ניקב אשלכני' זיל טרפה מושם דזימן מהnidzon בהדי הדדי' ומה בכ' כיון דאין זה אלא לרוגאים אחדים ואח' כחוורין למקומן, הרי כאן סתימה המתקיימת לעולם, אלא ודאי כל שפעם אחת שם נקוב על הושט, שוב לא יצא שם

בדיקה ודאי בעי ולעכבר, וא"כ מה מתרץ הש"ס דלעולא א"ח לספק דורסה, ס"כ"ס איך נקשר בישק קו"ז بلا בדיקה, שהוא דומה ממש לוודאי דורסה, והוא תימא רבתא.

ועתה נראה, איך מתרפס כמין חומר השקיל וטרוי' לדעת רשי' אם נפרש הבריאות נתרפה, הנה הא דס"ל לרשי' דלאגבי נקב נמי אין לושט בדיקה מבוחץ, נראה דעתמי' הוא, כמו דס"ל בודאי דורסה לא מהני בדיקה, עיין ל�מן ג"ע בע"ב דעתות' מסבירים דעת רשי', דפעמים מאים הבשר ואינו יכול לשומך על הבחנה, ורק בספק דורסה סמכין משום דאיכא בגין ס"ס שהוא לא דרש כלל, ואת"ל דדרס, שהוא יפה בדקינו, וליאו רושם הארץ בשער ובסימנים, וסמכין אבדיקה קלישטה, וא"כ ה"ג בממסמס קו"ע דמא דלעיל, ס"ל כיון דהאי הוה כודאי דורסה דהרי צוארו נקרע מן הקוצים, וצרך בדיקה אלימטה להוציא מספק שמא ניקב הושט, لكن לא מהני בדיקת חוץ, דשנא נכנס טפת דם בתוך הנקב ואינו ניכר, וכמוש"כ רשי' זל לעיל, ולפ"ז אומר אני דלמ"ז דלא חיישין לספק דורסה, מודה רשי' דמהני בדיקה לוודאי דורסה, דכל שלא הייש לספק דורסה, הוא מטעם דמווקיון הבהמה אחזקת בשורת, ממילא אם בודאי דורסה, חזק החזקת שרחות כ"ב, דמהני גם בדיקה קלישטה, ובזה מושב קו"ש התוס' لكمון, שהקשו על רשי' מרבית דס"ל א"ח לספק דורסה, ואחר שצrichtי לש"ס ווילנא מצאת בגהנות מלא הרועים, שתמהה על התוס' שלא נחתו זהה דריש' מודה למ"ז דאין חוששי לספק דורסה דיש בדיקה לוודאי דורסה, וננהנתאי מאד, וכע"פ יוצא מזה דלהיא מ"ז דאין חוששי לספק דורסה, ה"ה גם בממסמס קו"ע דמא יש לו בדיקה לושט משום ניקב, וסמכין אבדיקה קלישטה, ולא חיישין שמא נכנס דם בתוך הנקב, אבל בשב לו קו"ז בשוט היה מקום לומר דגרע דהא כאן איכא תרתי, שמא נסתם הנקב ע"י דם, ולאו בדיקה מעליתא היא, וא"ת דלא, אבל שמא שנכנס בתוך הנקב, הלא כמו דמהני בודאי דורסה דהינו נתרפה, לא חיישין, דמווקיון אחזקהה כמו שהיא עתה, כן היתה מאז ומקדם, ואי משום שמא ניקב לפניו אלא דנסתם, מן הדם שנכנס בתוך הנקב, הלא כמו דמהני בודאי בшиб קו"ז בשוט, דמהני הבדיקה ודז"ק.

ע"ש גמר' ומ"ש מספק דורסה, מקשין האחוריים לדעת הרמב"ס, דורסה מפורש בקרה, אבל החמירו בה בספק דורסה, והשם"ח והפלתי זל תירצדו דנקה"וו דלרבנן"ס הוה נבלה מהיים, נמי כמפורט בקרה הו, וחמור כדורה, עיין בח' ק"ז זל, וכל דבריו במחcit'ת דברי תימא הם, כי מה שכולל נקה"וו עם ניטול הירך וגיסטרא, דהמה נבלות אף כsharpeso הוא טעות דמותה, דהרי לייכא מי שיאמר דבנקה"וו מטמא מהיים, וגם יתר הדברים שכטב, אינם מובנים, אבל הדבר פשט וمبואר אצלנו לעיל, דנקה"וו הוה פסול שחיטה, יש בו מלוקת באכילת הבשר אחר שחיטתה, ומטמא נבלה אחר שחיטה, אבל פשיטה דחמור כדורה, ודורה שמקרי אצל הרמב"ס מפורש בקרה, צרך בairo רחוב, אינה מפורשת מה היא הדרישה, ומקום שפסול בו הדרסה, עיין בה בפתחה עיקר יו"ד ודז"ק.

תנוס' ד"ה קסביר עולא א"ח לספק דורסה וכו' וא"ת ואמאי, נימה נשחתה התורה וכו' והכא נמי כי נשחתה, נעמידנה בחזקת מה שהיתה קודם שנולד בה ספק דורסה וכו' עכ"ל, הפלתי זל רצה לחדרשות' רק אספק דורסה קא קשי' להן, אבל אישב לו קו"ז בשוט לא, משום דכאן לא שייך נשחתה התורה, דהוה ספק

ולכ"ע, וא"כ באמת ליכא סתירה בין המשניות דבמשנתנו פא"ט דלא כתני רק טרפיות דלית בהו פלוגתא, כתני דוקא לא נשתייר כלום דזאת ד"ה, וمرة לא נשתייר ביסוד המשנה כנ"ל, אבל במשנה דאלו כשרות שפיר כתני ונשתייר בזית דוקא משום דהרי פסקינו כריבב', דניקבה המרה טרפה, ומילא אם לא נשתייר בזית בכבד במקומות מרה, טרפה מצד המרה ולא מצד הכבד, ולכן הני תרתי דר"י דקבע הלכה כריבב' במרה, וכן בכבד עד דאית ב' בזית מיש שיכי אהדי והוא נקודה נפלאה, ע"ג דחשקל וטרוי' דגמר' לא נחות זהה.

ועתה אומר אני דליך"ר ולרמב"ס זל, דלא גרסו במשנה דלקמן כוית אלא כ"ש, גם ניקבה המרה און לגרוס ומאן דחויסי מרה במשנה, הגיה ג"כ בזית במשנה דאלו כשרות ועיין עוד שם, מה שכתבתי בזה ודז"ק.

ע"ב גמר' האי ספק דורסה וכו', עיין מה שכתבתי בפלוגת רשי' ותוס' זהה, דעל דף כ"ח.

ע"ש גמר' אמר עולא יש לה קו"ז בשוט אין חשין שמא הברהיא, רשי' זיל הביא שני פירושים בהאי לשון הברהיא, א') שהוא לשון נתרפה, ב') שהוא ניקב מלוון וברא אותו בחרבותם, עיין באחרונים דנקותא רבתא איכא לדינא, בין הני שני פירושים, והנה על קו"ש הגמ' ומ"ש מספק דורסה כתוב רשי' דהכא בשוט א"א למיבדק' דנקב משחו בעור החיזון לא מיניכר, והוא לכאר' כפי' שני, ולבסוף בד"ה חיישין כתוב, שמא ב' עורות נקבו והברהיא החיזון והוא כפי' ראשון, ואיך מרכיב רשי' אחר רישי רכשי, עיין מהרמ"ל מה שנדחק בזה, ולא עוד, אלא דרש"י הלא סובר, דגם לענין נקב און לשוט בדיקה בחיזון, וא"כ למה לי' למימר דחישין לשמא נתרפה, כיון דaicא למיש שעידיין נקב לפניו ואינו ניכר.

והנלפע' ד' בביור השיטות הוא, דהנה הרא"ש זל כ' זול מ"ש מספק דורסה פרשי' וכו', והכא לא אפשר למיבדק' דנקב משחו בעור החיזון לא מיניכר, רשי' לטעמי וכו' ולמאי דפרישית דז"ק

אדומיות של ארס אינו ניכר, אבל נקב מיניכר, פrisk הци, ומ"ש מספק דורסה דמצרכינו בדיקה, והכא קאמר עולא אין חשין, דמשמע דאפילו בדיקה לא בעיא"עכ"ל, ונפלתי מאד, דאיך אפשר דלא ליבע בדיקה נגד קו"ז התחוב דכל היכי דaicא بكل לבורי ודאי מברירין, אפילו אי א"ח לספק דורסה, דשאנו הטעם, דaicא טרחה גודלה לבדוק מכפה דמותא ועד אטמא, אבל הכא מהיכייתי לא נבדק נגד קו"ז התחוב, שוב מצאתה דהראש יוסף ג"כ קמתמה על פ"ז זה, ולא מצא מענה לישבו, אולם לפע"ד נראת דכוונת הרא"ש הוא, דאין חיישין משמע דמעיקר הדין א"ז לבודוק, וכך ננайд בלא בדיקה שר, אבל ודאי מודה דכל שהוא לפניו לצריך לברר, אבל פריך ומ"ש מספק דורסה דשם הבדיקה מעכבה גם בדיעבד, ומה שנדחק הרא"ש לפרש כן, ולא מפרש דאין חשין דקאמור עולא, הינו לאחר שבדק ולא מצא נקב מעבר השני, דאין חשין שמא נתרפה, משום דא"כ מה פריך ומ"ש מספק דורסה, דשאני ושאני, דהרי הכא נמצא הוושט שלם, ומהיכי תיתי ייחוש להברהיא נתרפה, דaicא חזקה דכמו שהוא שלם עתה לפניו כן ה"י מאז, אבל בספק דורסה הרי חיישין שע"י הדרסה עתה הוא לפניו, אם נבדק, וכך למאן דס"ל דיש לנקב בדיקה מבוחץ, מוכרין לפרש דאין חשין דקאמור עולא, א"ח דעתה נקב לפניו, וניהו דכתוצאה כיוון דaicא לבורי מברירין, אבל בנאבד בלא בדיקה כשר, אבל אקי קשי' הא ישב קו"ז בשוט דומה לוודאי דורסה, וניהו דגם לוודאי דורסה מהני בדיקה לדעת התוס' כדלקמן, אבל

בஹמות כשרות דעתמא מカリע האי ספק לצד רוב בהמות דעתמא דכשרות הו, והן הון הדברים שנאמרו למשה מסיני, ומקום הניחו לי להתגדר בו בס"ד ודוק".

ד"ה שאני התם איתחיק איסורה, ובחתיכה אחת ספק חלב ספק שומן, ע"ג דלא איתחיק איסורה, לא איתחיק נמי התירא, אבל הכא מעיקרה היתה בחזקת כשרה, עכ"ל והנה כפי הנראה לא גרסו התוס"ר, "התם איתחיק איסורה הכא לא איתחיק איסורה" דאמס כנירסא זו, קשה למה לא קארם הכא איתחיק התירא, כדי שלא יקשה לו מחחיכה אחת וכן נרא דלא גרסו כן, מדגרשו שליא יקשה לנו מחחיכה אחת וכן נרא דלא גרסו כן, מדגרשו שישנו זה לא סובל האי סיפא, "הכא לא איתחיק איסורה" כנובון וכן שפיר כתבו דחש"ס לא הקשהתו מוחתיכה אחת, משום DIDוד הכא איכא להיפך חזקת כשרות, אבל לגרסתה רש"י ذקאמר בפירוש, "הכא לא איתחיק איסורה" לכ"ו קשה דלא די בהז, דהא גם בא איתחיק איסורה כמו בחתיכה אחת נמי אסורה, והוליל הכא איתחיק התירא, והנעלפ"ד דלא כורא יש לתמוה טובא על המקשן שבגמ' דלמה לי להקשות משתית חתיכות, דאיןם דומין כלל להא ספק נקה"יו, ולא פריך מוחתיכה אחת דדומה ממש לספק בשיט דבשניותם על חדא חתיכה דני, אם כשרה או אסורה, והוא תימא רבתא בעני, וכן נרא לפע"ד דע"כ המקשן ידע דהכא איכא חזקת היתר מכח חזקת כשרות דבמהה, וכן נרא דהכא לא קשה מוחתיכה ספק חלב דאסורה, דהתם ליכא שום חזקה להカリע את הספק, אבל הקשה משתית חתיכות שאכל אותה מהנה וחיבע עליה اسم תלוי, ע"ז קשה לו ניהו דודאי אסור לאכול אפילו באחת, אם מוטלת בספק, אבל לחיבע קרבן הלא איכא חזקת פטור דגברא, שמעיד דכמו שקדום האכילה, לא נתחייב בקורבן, כך גם עתה אחר האכילה, כי חזקת פטור שלו, יカリע הספק דأكل את של היתר, ואית דاشם תלוי על הספק בא נילוף מינני חזקה בשום מקום לא יカリע את הספק, ונאר גם ספק קוץ בשות ע"פ דאיכא חזקת כשרות וע"ז קמשני התם איתחיק איסורה ר"ל איקבע איסורה, וקרוי לי" איתחיק איסורה כדי להסביר למה לא יカリע חזקת פטור שלו את הספק משום דקדום שאכל כבר איתחיק שאסור לאכול אף אחת מהנה, וכן א"א שיכרי עזקה פטור שלו, מה שכבר איתחיק הי' מקודם שאסור לאכלו, אבל הכא בספק קוץ, על זה אנו דני אם אסור או לא, וכיון דאיכא חזקת כשרות לא אסרין והוא דבוחתיכה אחת לא מתחייב שם תלוי, גזה"כ הוא דבעניין דוקא איקבע איסורה משתית חתיכות, וכן נרא דילו בפשט הסוגי" ודו"ק.

ע"ש גמר' אמר מב"ר דרבינו, מותבニア תיובתא לפני סנאיה דרבא, לעולם הלכתא כדורי ב"ה וכוי' תמייה לי דבלא האי Tosfeta נמי קשה דאפילו מצין לעשות כתרי חומרא דסתרי אהדי וכמו שבאותם אנו עושים דאלין בדורייתא, הכא לחומרא והכא לחומרא, עיין בדיבור שאח"ז, אבל הכא הרי שרין בין לריב ובין לשטמאל ממי' כמש"א בgem', והנעלפ"ד דרב לא קארם רק תורבץ החושט במשחו, ובעל המימרא הוא דמדייק דהיה מקום שחיטה הוא, ומ"מ אבל און מזה הכרע, דאפשר לומר דלאו מקום שחיטה הוא, ובמשחו כמו למטה מקום שישער דהו"ג דהו"ג במשחו כשאר בני מעיים, מ"מ קארם בגין דבכרס קשחת ופסלה, וכארש באמת כן מסיק לבסוף דטורבץ במשחו ואינו מקום שחיטה הוא, אבל שמו אל דאמר ברובא פשיטה לאו מקום שחיטה הוא כנובון, ומעטה סבר האי מקשן דעתמא דרבא ה"י דמסופק בדברי רוב דקארם במשחו, אי הוה בכל וشت לשחיטה, ולכן טרי" ל"י וא"ג דaicא ס"ס שמא הילכה בשםואל וזה ליכא כאן טרפות כלל, ואיפלו אי הילכה קרב אפשר דהו"ג מקום שחיטה אפילו מאן דס"ל דלא מהני ס"ס

בשחיטה, וכבר תפסו עלי, דהתוס' יבמות בפירוש כתבו גם בושת דשכיח יותר לאיסור מלhitra, וכבר ביארנו Tosfeta התוס' הוא דנקה"ו אין בו אלא טרפות בעלמא, והחו"ד וק"ז זל בל"ה השיגו עלי, דאפילו לדעת הרמב"ם דנקה"ו נבללה, מ"מ שיד לאוקמי אחזקה שהיתה ראו' לשחיטה, ואני ביארתי בפ"ק בסוגי' דחזקת רוב דפליגו באזה רשי" ותוס' עיי'ש.

ובגונ' העניין אי בנולד ריעותא מהים מוקמינן אחזקה כשרות דאיתני מכח רובא, פליגו באזה הרמ"א וחכמי קראקה מבואר ביו"ד סי' ל' והtab"ש מביא ראי' לדעת הרמ"א דאוסר מהא דאמרו בכתבונות פ"ב דרוב נשים בתולות נשאת והנשאת בתולות יש להן קול, וזה הויאל ואין לה קול איתרעה לה רובא, והכא נמי רוב בהמות כשרות, ולכשרות אין להם מים במוח, וזה הויאל ואית לה מים במוח יראה מכלל רוב הcessrot, ויפה דחה החוו"ד סי' נ' ראי' ז, דהתם איכא רובא נגד רובא המתנגדות אהדי, דכמו דרוב נשים בתולות נשאות כן הרוב דאין להם קול לאו בתולות נשאות, אבל הכא מאן יימר דרוב דאית להו מים במוח אינם כשרות, ואני מצאתי ראי' מוכרתת נגד הרמ"א וכחכמי קראקה, והוא מגני' נגרן אי איזלינו דפליגו שם רב ושמואל במכור שור לחברו זבון, ופרק שם ונהז' אן, אי האי גברא במנון בתר רובא דלרדייא זבון לשחיטה, ומשני לא צריכא בגברא זבון לרדיא הוא או גברא דזבון לשחיטה, ומ שני פלוגתא באדם זבון להא ולהא, וכ' שם הרא"ש זל וז"ל: "ומוקי פלוגתא באדם שקובונה לשחיטה ולחירישה וכו' וכיון זבון להכי ולהכח, ליכא שמקים עלי' דמלטה לפ' מנהג הקונה, וסביר רב דאלין בתר רובא, וא"ג זהה האיש קונה זהה כמו בתר זבון, עכ"ל הזבר, ולכאו' איינו זבון רובא דעלמא דעת הקונה לצד הזה" עכ"ל הזבר, ומוקי פלוגתא באדם מובן כיון דאן על האי גברא דניין, והוא קונה זהה כמו בתר, דיש לו שדות ווגם בית המטבחים, וא"א למיקם עלייה, לאיזה מהם קזיבין יותר, מה מהני רובא דעלמא להカリע דעת הקונה הלה, שיצא מרובא דעלמא כיון שקובונה נמי לשחיטה, ורובא דעלמא קונה רק לרדיא, אבל הדבר מותבאר היטב עפ' מה שתובנו התוס' לעיל כח"כ ע"ב ד"ה בידי' שמים א"א לצמצם, דכל דבר שאין האדם מצמצם בכוננה, ממילא הוא איינו מצומצם, דבידי' שמים לא שכיח כלל שיתרמי המצמצם, עי"ש ולכן בכל הני ספקות שאנו אומרים דספק השkol הו, אין הcovona דמצמצם הוא מחיצה ע"מ, זהה פשיטה דליתא אלא ודאי איכא רוב לצד אחד, אבל כיון דאן לא ידועין לאיזה צד נוטה הרוב קרי' לי' ספק השkol, למשל מחיצה זרים ומהיצה נקבות, פשיטה לנ' דאיינו מצומצם דכל בידי' שמים א"א למצמצם, ר"ל דרוב פעים איינו מצומצם. וא"כ האי רוב מעיד דאייכא ע"כ רובא לצד אחד או לזכרים או לנקבות, ולא מחיצה ע"מ למצמצם, ומ"מ קרי' לי' מחיצה ע"מ משום האי ספק גופא, שלא ידועין לאיזה צד נוטה הרוב, אמרו מעתה אי איכא רובא דעלמא, שפיר מカリע האי רובא דעלמא את ספקתנו שאנו מסופקים לאיזה צד נוטה הרוב בהאי יידון שאנו דניין, וזאת הם דברי הרא"ש זל, דנייהו דהאי גברא איבן להא ולהא, וא"א למיקם עלי' לאיזה צד זבון יותר, אבל זאת פשיטה לנ' דאייכא רוב לאיזה צד, כי לומר דcovona במצמצם מהיצה לשחיטה ומחיצה לחרישה, הלא א"א לצמצם וכפי' התוס' דהרוב אומר דאיינו מצומצם וכיון דמכורחים לומר דאייכא רוב לאיזה צד, מסתבר לומר דרובא דעלמא מカリע ספק זה לצד רובא דעלמא, והרי תראה דהאי הכרעה הוא רוב גמור אפילו הוציא עליו ממון, לרוב דאל גם במנון בתר רובא מכך"כ דהני באיסור ליאיל בתררי' וא"כ בכל ריעותא מהים כמו במוח, אמרת הדבר דיצאה מכוב בהמות כשרות, דין להם מים במוח, אבל כיון דספק הוה אי הני שיש להם מים במוח בשרות או טרפות הוה, ופשיטה לנ' דאייכא רוב לצד אחד ולא מע"מ במצמצם, א"כ רוב

וכו' אין הכוונה דברצונו תלי' מלטה או בהטלה גורל חיללה לומר כן, דהרי אנו מוחמירים בדאוריתא, במקום שאין כאן הכרעה, אבל הכוונה הרוצה להכריע כב"ש, והוא בר הבי להכריע, ואז לא עי' לחוש על ב"ה הרבים מפני שرك לדורו מהני הכרעת הרבים, אבל דור הבא אחרים יכול לסתור הכרעתם, כי אין לך כאן אלא شبימיך, ואין דור זה משועבד לדור שלפנינו וכਮבוואר במתנית' דעתיות פ"א משנה ה' ולמה מצירין דברי היחיד ייסמוך ולאין הלהקה אלא כמרובים, שאם יראה בי"ד את דברי היחיד ייסמוך עלי' וכו', ועיין בפי הראב"ד שם שכי' שיכול בי"ד האחורי לקבוע הלהקה כדברי היחיד שבדורות הקודמים, כמו שמצינן באמוראים אחרים, שהם קבעו הלהקה כיחידים הראשונים בכמה מקומות ואע"פ שהמרובים חולקים עליהם, ואם לא שמצו דבורי היחיד הראשון לא היו יכולים הלהקה כב"ה, גם לדורות הבאים, שלא עצמן, לפי שאין בי"ד יכול לבטל וכו' עכ"ל, ולפי דברי הראב"ד לא הי' צרכין להתו', דח"ק יצא נגד השברא דמחודדין טפי, אלא דח"ק יצא לקבוע הלהקה כב"ה, ויתלה את עצמו על ב"ש המועטים, אבל יבא מי שיכירע נגד ב"ה, ותלה את עצמו על ב"ש המועטים,adam אין בי"ד יכול לבטל וכו', ועיין'ש בכ"מ ועיין'ש בהקדמה של אריכות דברים באזה' ודוק.

ד"ה וה איכה עיקור סימנים, לפי ה'ך' דבעיקור סימנים הוה טרפה, תימא דהיכי פשיטה לי' דהוה טרפה וכו', וכי תימא שלא גרע משימות הגרגרת שהיא טרפה, זה דוחק גדול ועוד קמשני דברובו כשרה, ע"פ שבפסה"ג תנן ברובו טרפה, עכ"ל ועיין מהרמ"ל, דምפרש דشمויות הגרגרת אנו יודעים מפסה"ג, וזה לכאר' פלא, דהה איכה תוספתא מופורת מובהה לעיל דף י"ע, דנסטת הגרגרת ואח"כ שחת את השוט פסולה ולמה לנו תלות שמוטה בפסקה, ומילא דלא קשה כלל מה שהקשו בתוס' דהה ע"כ גרגרת גרע דטרפה ברובו, ובתורבץ שניטל מלחי ברובו כשר, דהא נס בגרגרת שנשמט ברובו י"ל דכשר, וכאשר באמת פסיקין כן בי"ד ס"י כ"ד סעיף ט"א, דזוקנא נשמט כלו, אבל כוונת התוס' הוא, Dunnho דתני בתוספתא, דشمויות הגרגרת טרפה, מ"מ אין זה אלא מכללא, דהה תוספתא לא בדיני טרפה מيري, אלא לאשמעין אתה להב"ג דין עיקור שפוסל בשחיטה, ולרש"י נמי דבפסק נשמט קודם או לאח"ש, שהוא להחמיר ומטעם שביארנו שם, עיין לעיל בחודשינו, אבל לא למדך דין דشمויות הגרגרת טרפה, וע"כ לומר דעתיך טרפות שמעין מפסה"ג דקטני במסנה, ותדע Adams אמר דלא נשמע נשמט מנפסק, ולא נזכר דין דشمויות הגרגרת רק בהאי תוספתא, ממילא דשייעורא בכלו ולא ברובו, נשמט כלו משמע וכטורבץ, דבעינן ניטל כלו מלחי, וא"כ הוה טרפות בע"ע במקומו ושיעורו ולמה לא פריך הש"ס לעיל בין בסג'יר, והא איכא שמות הגרגרת, אלא ודאי דהוה בכלל פסה"ג וברובו ודוקא להב"ג דין באשمرة טרפות, עיין כלו, וא"כ בתורבץ השוט כיוון במאמת רובו שניטל מלחי כשר, יכול דטרפה מנ"ל.

ו"ד דריש"י הוא דלא פריך לעיל, והא איכה תורבץ השוט נשיט כלו מלחי, מושם דברך פריך והא איכא סימנים שנדללו ברובן, והוא כאשר מפרש כאן, באפרך אפרקוי בכח, ומטעם דהוה כניטל כלו, ובזה נמצא יישוב נכון לקושי' שהנחתה לעיל ב"ע, דלפרשי' DARL'AH ליכא לפולגי, אבל לפע"ד דמה שאמור הרוצה לעשות

במקום חזקת אישור, בספקא דדין ואדי מהני, אבל שייך חזקה להכריע את הדינים, אבל הוא רמי עלייה חומרא דרב דהוא במשחו וגם חומרא דשומאל דוזדי לאו מקום שחיטה, וא"ג דרב הא שפקא הוה, ושפир קפריך דהוה ממש כתרי חומרא דסתרי האידי די' קריב דבמשחו הרי יש ספק שמא מקום שחיטה הוא, ודוק.

ע"ש מcoli ב"ש ומcoli ב"ה ריש, מחומרה ב"ש ומהומרה ב"ה, עלי' הכתוב אומר כסיל בחושך הולך וכו' והקשה הרשב"א ז"ל, והא אמרו בע"ז בכ"מ דלא איתמר הילכתא, בדאוריתא הלך אחר המחמיר, ובדרבען אחריו המקיים, ותירץ דהנ"מ במקומות דלא סתרו החומרות האידי, אבל במקומות DSTORO כמו בשדרה וגלגולות צרייך לעשותות, או כmor או כמר בשינויים, ואני כסיל בחושך, ולא אבון בשום אופן מה זה, וכי בשביל השהדים סותרים נקל בדאוריתא בשאן בידינו להכריע, ופוק חי' כל פסקים שבשו"ע ותמצאו דזילינו לחומרא הכא והכא, במקומות שאין לנו הכרעה, אבל לווי דברי הרשב"א, נלפע"ד דהא דקרי לי' כסיל, לאו מושם דלא איתות לעשות כן, ודואי כל של איזין בידו להכריע מוכרכה למיל לחומרא הכא והכא, אבל קרי לי' כסיל בשביל שאון לו דעת מכרעת, לומר כחד מיניינו ומסתמא נתעוררו האחרונים על דברי הרשב"א אבל אין CUT הפניי מסכים לחפש אחרי דבריהם ודוק.

תוס' ד"ה אי כשמיון, והוא אמר ברובו ע"ג דשומאל פסול בפ"ק הגרים שליש וחטט שני שלישים וכו', הכא בעי למימר דרבא לא פסול מה"ט וכו', עכ"ל תירוצים דחוק, ועוד דס"ס, למה צוה ר' אבא שישלים רבא דמי תורא למרא, כיון דלשומאל טרפה מצד הגרמה, אולם לפע"ד נראה ברור דשומאל דזוקא בגרגרת פסול, בהגרים שליש קמא ולא בשוט, דעתם הפסול הוא ע"פ דשחיטה לא מצי מצטרף לפסול, מושם דעל שליש אמרץ בגרגרת ע"ד אין עלי' שם שחיטה, אלא בצרוף שליש קמא ולכך האי דPOSEL ס"ל להיפך, דשליש קמא דהגרמה לא מצי מצטרף לשילש אמרץ להקרה בשם שחיטה וכיון דאיכא כאן מעשה טרפה, ועודין שם שחיטה ליכא, تو לא מהני שליש בתרא להצטרוף עם האמצעי להיות השילש קמא, איכא שם שחיטה עלי', לא מצי להצטרוף להשלים הרוב לטרפות ועיין היטב מה שכתבתני לעיל שם בסוגי' מעין זה, והדבר אמת לאמיתו בס"ד ודוק.

ד"ז מ"ד ע"א גמ' למלעה עד כמה, עד כדי תפיסת יד, ולפיגו רשי' ובה"ג ז"ל בהאי שייעורא אי אצבע אחת או ד' אצבעות, ולוי קשה טובא דנחزو כמו הוא, דהה תורבץ ניכר בסימני כמו שאמרו למלעה, ואיך יפליגו פלוגתא רוחקה צו, מאתה עד ארבע, וממש"כ לפ' פרשי' דלעיל דיננה אמר מבלעתה דיניה שם חכם ושיעור התורבץ פחות משלורה ועדיף מחתתה, איך אפשר דבחוץ הי' שייעור זה ד' אצבעות, וצ"ע.

תוס' ד"ה ור"י היא אמר אין משיחין בב"ק, תימא וכו', ויל' דשאני הטע שלא יצא אלא לכבודו של ר"א ועוד דב"ק דב"ה מסיע קרא, דאחרי רביס להטאות וכו' עכ"ל האי ועוד שכתבו הוא כמו וועי"ל, או כמו א"ג דהה שני תירוצים המה, דלטירוץ קמא גם נגיד רביס משיחין בב"ק ושאני ב"ק דרא' דלכבודו יצאה, אבל להאי ועוד אין משיחים בב"ק, אלא במקומות דרביס סוברים כן נגד מיעוט דחריפי טפי דהסbara באלה קלשתא דהרי הרבים שומעים חריפות של המועדים, וכיון דמ"מ חולקין עליהם מסתבר לפסוק לרבים אלא דקשה טובא, כיוון דקרה מסיע לב"ה ואREL'AH בלא"ה משמע בין שהמעדים שווין או חריפים טפי הלהקה כרביס איך קאמר הרוצה לעשותות בדברי ב"ש עשו דאפיקו אין משיחין בב"ק אCKER דאREL'AH ליכא לפולגי, אבל לפע"ד דמה שאמור הרוצה לעשותות

בשר פיגול, אבל עשה איך כاضרессת ושמע ביאור דברי חכמים וחידותם, דהנה לפי מה דמסיק מקרין מורה בה החכם, ודוקא במלתא דתלי' בסברא, ולא במקום דסמק' אגמרי', ופרש' ז' למלתא דתלי' בסברא, כגון מקיפין בריהה, דaicא למימר דלמא לא מידמו שפיר וכיו' ופעמים שאדם טועה במראותיהם, ויפה פי' דיין לפריש דעל סברת השכל לא סמכינו כללא טעה, דהרי מצין הרבה פעמים בגמ' אב"א קרא ואב"א סברא, ומזה הוכיח הרמב"ז'יל, דסבירא שרה, שהשכל הישר מעיד עלייה חשובה כמו קרא, וכן אמרי כ"פ, סברא היא למה לי קרא, ולא עוד אלא דגמרא דקאמר היינו מה שמקובל מרבי' וכי לא אפשר לרבי' מכח הסברא אמר למלתאי, ולכן מוכחה לומר, דסבירא דקאמר הכא, היינו הבחנה חשאית וראי' גשmitt דבזה יש לחוש, דלפעמים איינו מכובן דעתו כראוי, לדבר שצרכיך דקוזוק היטב בכוונת הלב, ועיין בח' ק"ז ז' שכותב כן בכוונת רשי', ומה'ט בכל כיוצא בזה בעינן חכם דוקא כמו בבדיקה הסכך מגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת ובבדיקת סימנים בשחיטה מצומצמת, כפי פי' הרמב"ם בפיה'ם לעיל ל"ב ע"א, על כדי ביקור חכם, ועיין שם מה שכתבתי זה, ולכן יחזקאל חש על הוראה אז, דלמא, אז כשבדק החכם את הדבר, לא הייתה דעתו עובי', אמרו לי ר'כ ור'א לרב למדתו ריבינו ברוב חלה. שדר' לקמי' דרבב"ח וכוי פליה דעת ממני ולא אזכיר להבון, אם באמת למד לתלמודיו ברוב חלה, כמה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדא דס"ר דאתא לקמי' דרביה מתרץ לדקה בדק מבחו', דלחודדי דאבי' עבד הכי, וכן א"א לתרץ כו, כיון דשדר' לררב"ח ולא רצה להתריר, הרי באמת נראה דס"ל ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשיתא דליך למ"ד דסני ברוב עובי',adam נאמר דגס בשחיטה פליינו, למה לא מיתוי פלוגתיהם בפ' השוחט לעניין שחיטה, וע"כ היינו טעמא, דבשחיטה דרווא רקס בדיעבד כשר, ומשום דהוה ככולו,lica למימר דגס רוב עובי' היה ככול, אלו בטroppות דאי הטעם ברובא, משום דסופו ליפסק כלו, אלא דשיוערא כך הוא, דבاهci ימות טרם שיופסק כלו, וכמו דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, משום דבاهci אינה חייה, لكن יש להסתפק, אויל שייעורו ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פסה'ג ברובא, ופשיטתא דלא קבעי כמה, דלמא כלו בעין, כיון דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמייטרף ברובא, דין אמר אבוי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הוא, ומה טרפה דבמשחו מיטרפי', היכא דבעין רובא, בעין רוב הנראה לעיניים, שחיטה דעת דaicא רובה לא מיתcsr לא כ"ש, ועיין בפרש' שם, ותמצא דהסבירה היא כמו שחבתבי, אלא ודאי דבעי' בכמה משום דאפשר במחזה או גם פחות מחציו נמי שם פסוקה עליון, וע"ז תנא דרווא, אבל לא מטעם דהוה ככולו, וכן שיך עדין להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז י"ל דהא דלימד רב לתלמודי' רוב חלה, לגבי שחיטה לימד, והם סברו דהה בטroppות כן הוא, אבל רב בטroppות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדר' לררב"ח משום דלא ברירא ליה.

ודע, דבר נמי לאו מדאוריתא קאמר ברוב עובי', adam מדאוריתא קאמר, יש להקשוט מה פריך לעיל ל"ב ע"ב ר'ל אדר'יל, דלמא ס"ל ר'ל כרב בטרפה רוב עובי', ובחיטה הלא בעין גם רוב חלה, וא"כ הא דamar, דרייה כמדמ"ז', הינו בשחיטה דaicא רוב חלה, והוא כנפסק כלו, אבל בטרפה דאפיילו רוב עובי' פוסל, עדין מצי שcht שלא במקומות החתק, דלאו כמדמ"ז, והיא נקודה נפלאה, אלא ודאי דרב רקס מדרבנן מטריף ברוב עובי' ודז'ק.

זה סימנים שנדרדרו שתי טרפיות, בשוט וברגרמת, בכל אחד واحد לחוד ולמה מנאן לחוד, אבל לפ' האמור לך' מדהה בגרגרת גם אם לא אפרק בכח, טרפה ברובו, משום דהוה בכלל פסה'ג, ורק בושט בעינו בכח, משום דבעינו כלו וזה נכון מאד ודז'ק.

בא"ז ומיהה ספרים דגרסו מעיקרא לא קשי' וכו' עיין מהרמ"ל, שמספרש דקאי על מה דמקשה הש"ס, והוא אמר שמו אל חורבץ הושט ברובו, ואני תמה, איך אפשר שבבה'ג גרס קושי' ז' כלל, דכמו דנתקשו בתוס' לדעת הבה'ג, מה פריך מררב'ח, תקשה לדנפשך איך סימנים שנדרדרו ברובן טרפה, אם עיקורו כלו כשר, ה'ג קשים מה פריך ממשמו אל דאמור תורבץ ברובו אדשומאל דאמור ניטל מלחי ברובו כשר, תקשה לדנפשך, איך אפשר דפסוקת התורבץ ברובו, כיון דגס זל יכול מלחי כשר, אלא שאין שחיטה מועלת בו, ולא עוד אלא דיוור קשה לרב דאמור תורבץ במשהו, והא ניטל כלו נמי כשר, אלא ודאי דלא גרס בהה'ג האי קושי' בתורבץ הושט ברובו כלל, אם לא לפ' מה שתירצו בתוס' דהויל' ולטעמיך, ולכן העיקר כמו שפי' המהרשות' וא'דו'ק.

ע"ב גمرا היה פסה'ג דאתאי לקמי' דרב יתיב וקובדיך לי' ברוב עובי', אמרו לי ר'כ ור'א לרב למדתו ריבינו ברוב חלה. שדר' לקמי' דרבב"ח וכוי פליה דעת ממני ולא אזכיר להבון, אם באמת למד לתלמודיו ברוב חלה, כמה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדא דס"ר דאתא לקמי' דרביה מתרץ לדקה בדק מבחו', דלחודדי דאבי' עבד הכי, וכן א"א לתרץ כו, כיון דשדר' לררב"ח ולא רצה להתריר, הרי באמת נראה דס"ל ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשיתא דליך למ"ד דסני ברוב עובי', adam נאמר דגס בשחיטה פליינו, למה לא מיתוי פלוגתיהם בפ' השוחט לעניין שחיטה, וע"כ היינו טעמא, דבשחיטה דרווא רקס בדיעבד כשר, ומשום דהוה ככולו,lica למימר דגס רוב עובי' היה ככול, אלו בטroppות דאי הטעם ברובא, משום דסופו ליפסק כלו, אלא דשיוערא כך הוא, דבاهci ימות טרם שיופסק כלו, וכמו דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, משום דבاهci אינה חייה, لكن יש להסתפק, אויל שייעורו ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פסה'ג ברובא, ופשיטתא דלא קבעי כמה, דלמא כלו בעין, כיון דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמייטרף ברובא, דין אמר אבוי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הוא, ומה טרפה דבמשחו מיטרפי', היכא דבעין רובא, בעין רוב הנראה לעיניים, שחיטה דעת דaicא רובה לא מיתcsr לא כ"ש, ועיין בפרש' שם, ותמצא דהסבירה היא כמו שחבתבי, אלא ודאי דבעי' בכמה משום דאפשר במחזה או גם פחות מחציו נמי שם פסוקה עליון, וע"ז תנא דרווא, אבל לא מטעם דהוה ככולו, וכן שיך עדין להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז י"ל דהא דלימד רב לתלמודי' רוב חלה, לגבי שחיטה לימד, והם סברו דהה בטroppות כן הוא, אבל רב בטroppות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדר' לררב"ח משום דלא ברירא ליה.

ודע, דבר נמי לאו מדאוריתא קאמר ברוב עובי', adam מדאוריתא קאמר, יש להקשוט מה פריך לעיל ל"ב ע"ב ר'ל אדר'יל, דלמא ס"ל ר'ל כרב בטרפה רוב עובי', ובחיטה הלא בעין גם רוב חלה, וא"כ הא דamar, דרייה כמדמ"ז', הינו בשחיטה דaicא רוב חלה, והוא כנפסק כלו, אבל בטרפה דאפיילו רוב עובי' פוסל, עדין מצי שcht שלא במקומות החתק, דלאו כמדמ"ז, והיא נקודה נפלאה, אלא ודאי דרב רקס מדרבנן מטריף ברוב עובי' ודז'ק.

ע"ב גمرا' ולא בא בפי בשור פיגול, אכלתי מבהמה שהורה בה חכם, משום ר'ג'ן אמרו שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו מנתנותיה, עיר לעיל בח'א למהרשות' ז'יל, איך נדחק להכניס הני תרתי בלשון

שם בוק' דהדר בי' מאידך שני' דשני מעיקרא וכוכ' עכ'ל, והנה שם בפרש"י ליתא דהדר בי', ואדרבה שפי' דלכן האמין לדבריה, וכמ"ש התוס' לקמן, וע"כ לדעת רשי' כן הוא דהה כתוב שם, דמפני כבודו של רבב"ח טימא לה בתחלת, וא"כ דמעטם כבוד החכם, אינו רשאי להתריר ולטוהר, מה שהברור אסר וטימא, מה לי סברא ומה לי גمراא, בכוכ'כ איכא זילותא דראשון אלא דעת טעם זה קשה, דמה פrisk הכא ארבעב"ח איך עבר הכא, שהרי המהרש"א הקשה, שמא לא ידע רבב"ח, שרב ה"א אסרו, ותיזץ דקוושי' סובבת על רב דשדררי' קמי' דרבב"ח, ועתה אם נאמר אכן כאן מושום לתא דאסורה, אלא משום כבוד החכם, הלא רב ה' מצי למוחל על כבודו, דרב שמחול על כבודו כבודו מוחל, ואולי י"ל דמתחללה דלא ידע הש"ס חילוק בין סברא למגרא, והי' סובר דבכל גונא איכא משום הורה בה חכם, א"כ במקומות שכבר אסר חכם אחד, מן הרואין לככ' שלא לאכול ממה שאחד אסר, כיון דגמ' לדעת המתיר, יש למנווע עכ'פ' לת'ח' שלא לאכללו, וכן פריך איך שדר' רב לררב"ח, אבל לאחר שזכה לחילוק בין סברא למגרא, שוב ליכא איסור להתריר מגمراא מה שאסר חברו, אלא משום כבודו של הראשון, וא"כ הכא משום כבודו נמי ליכא דהרי מצי מוחל על כבודו, אבל התם ע"ג דאגמורי' סמך לא ה' מטהר לה, אם לא משום דהאמון לדבריה ודוי'ק.

ויש לי מקום עיון על הא דאיובי התם בנדה, פלוני חכם התיר לי' ציה מאי, ופרש"י Mai שתסמווק עלייה שהרתה שהראה דמה לאו, ואיל' בدم זה שלך הראותי גם אני לפ' חכם וטירח עכ'ל וכ' הב'ח צ'ל בס' קפ'ח, דמה שלא פ'י דלפניהם חכם אמרה כו', דכיוון דהחכם רואה את דמה של עתה, לעני מה מספרות זאת לחכם, אבל אה"ג אם אנו מסופקים על דמה של עתה, והיא אומרת ציה התיר לי' פ' חכם, דזהה בכל האיבער, וכיון דלא אפשרי לחומרא, וכותב זאת כד' ליש' דבר הטור שם שכ' ואם הבאה לפניו דם, והחזקונה בטמא, או אפילו נסתפקנו בו בטמא או בטהור, והוא אומרת פ' חכם טירח לי' כיוצא בזה, אין סומכין עלייה עכ'ל, הרי דהטור לא כתוב ברשי' דהאיובי הזה אם תסמווק שהרתה עלייה, ולפנען' דדבר הטור והב'ח תמהיןthead, דאין לפרש כל דבhabaha לפניו חכם קמבעי שתהיה' נאמנת, א"כ לא תה' צירכה לבוא לפניו חכם כלל, ותוסמווק על מה שהראה פ'א דם ציה לחכם, וזאת נשמעו דליתא ממעשה דילטא דזאללה לגבי רבב'ח ואמרה, דכל יומא הזה דכי לה, הרי דזאללה בכל פעע בהא מראה לשאול עלייה, וע"כ דasha העצמה לעולם לא תוכל לטהר דמיה, על סמך שהראה כיוצא זה לחכם, וממש'כ' דאם החכם רואה ומסתפק בהאי מראה, דלא מהני הנגדה, שכזה התיר לה פ' חכם, דלו ה' כדבריהadam הוא בר ה'ci לראות דמים לא יפשות ספקו בשבייל הוראות חברו שטירח, וכן שלא יאמרו בשבייל כז' זיכחו לאזה, שיתננה לו באול עכ'ל ונוראה כנותל שכר על הוראותו, ולקמן ד' הרחק מן ה'ciuro, פ' סותרים זא'ז, עיין מהרש'א ומהר'ס מה שנדחקו בהז, ובדריהם לא מתישבים על הלב, ומה שנפלע'ד, דרש'י ז'ל קשי' לי', מה לא מהליך גם כאן בז' מתייר מסברא או מגמ', דבמטייר בסברא דהינו כמו שפרש'י כגון מקיפין בראיה, איכא חזדא אבל אם אגמר'ס סמך הלא גלי וידוע מאיזה טעם היתר, דבעינן' רוב חלה, ולא ה' נפסק רק רוב הקיפו, וניתי ספר או חכמים אחרים ונחיז, אי יפה הורה, וליש'ב זאת כתוב רשי' דכאן מ"מ איכא חזדא, דנותל שכר בשבייל הוראותו דהוא איסור בפ'ע, משום דamarra תורה מה אני בחנם אף אתה בחנים, ולא משום שמא יעוטה את הדין, אבל בדין את הדין וכן עדים שרעידן, נקט רשי' מה דגילין לחשוד, דמשוחד היה כמובן ודוי'ק.

רק בנתינה, וזה על הכהן ליכא, ולמה יהי' לכahn אסור לאכול מפני שהישראל לא קים מצות נתינה, וע"כ כמו שכתבנו לעמלה כיוון דהדין עם הטבח, הרי השחיטה בעצמה בשחיטת פיגול, ולכן גם לכahn אסורה וזה אמת ונכוון.

ולבן נראה דקוושי' הנוי אחرونיהם הנ"ל בלאו תירוצים לך'ם, כי לא מיחסקל לנו מקשים על רבב'ח, אלא מהני תנאים דפרשאים בדברי יחזקאל, וצריכין לנו לחוש על שנייהם כי לא פליגו זה על זה בגוף העניים, דיש לת'ח' להזהר בשניהם אלא דלמר נראת להכניס בהאי בשר, פיגול חומרא זו, ולמר חומרא אחרינה, ואולי אז ודאי יחזקאל בשניהם היה נזהר ושניהם נקרים בשר פיגול וזה ברור ודוי'ק.

ע"ש גمراא וא"ר חסדא איזה שונא מתנות יחה וכוי ויל"ד למא לא כפשוינו שאינו מקבל מתנות, וכמו שהביא עובדא דר"א ור"ז שלא קיבל מתנות, ובתי' ק"ז ל' הרנייש בהז, וכל' דגמ' מי שמקבל שלא לרצונו אלא מצד ההכרח, בכלל שונא מתנות הוה, אבל דכל זה מופרך מעשה דר"א שהביא דלא קיבל ואמר לא קבוע מורה דאייטי, ור"א עני מדוכה הוה, וכאשר מביא החת"ס בעצמו מגמי' תענית, ופלא שלא הרגישי בהז, אבל לפע"ד נראת, דaicא תנן עליו בפ'א, שיש אומרים שהוא מדת סdom, דכל מי שאינו נוטל כדי שלא יצטרך ליתון, הוא מדה גרעה מאד, ולכן קבוע איזה שונא מתנות יחייה, שהוא תפארת לאדם, ומшиб הרואה טרפה לעצמו, כלומר שווטרן במונו, הוא סימן שאינו מקבל מתנות מהמת שאינו רוצה להנות משל אחרים רק מיגע כפו ודוי'ק.

ע"ש גمرا' ר"א כי הוה משדרי' לי' אבי' נשיאה לא שkil, וכי הוהamazoni' לי' לא איזיל, אמר לא קבוע מרדאייטי, כפי הנראת דרך אחר דאמני' ליה אהדר לי' לא קבוע מרדאייטי, ויל' דבזימן לסעודה שעוד טעם שלא לילך, דכתיב המשלי כ"ג, כי חשב להחום את מושל, בין תבין את אשר לפניך, ושות שכך בלבך וכוי' אל תלחות את חם רע עיר', וכאשר אמר רב'י לרבי, לעיל ח' ע"ב שלא רצה לסעוד אצל אחרים, משום דיש שיש לו ואינו רוצה, ומ' מזמין מפני הבושה, עיי'ש בתוס', ולכן קבוע דהדרי' לי' ולא קיבל, לא ה' צריך ליתן טעם, דפשיטה דמשום שונא מתנות, כי בקבלת מתנות המבואים לבתו, לא שיק' הא קרא כמובן, אבל כשהזמין לסעודה כד' שלא יחשבו שמטעם, כי תשב להחום את מושל וכי נמנע מלזל, لكن אהדר לי' לא קבוע מרדאייטי ודוי'ק.

ריש' ד' המשום חדשא, שלא לימרו מושום דברי' ניליה' מזיל גבי, ונראת כנותל שכר על הוראותו, ולקמן ד' הרחק מן ה'ciuro, פ' שלא יאמרו בשבייל כז' זיכחו לאזה, שיתננה לו באול עכ'ל ודבריהם סותרים זא'ז, עיין מהרש'א ומהר'ס מה שנדחקו בהז, ובדריהם לא מתישבים על הלב, ומה שנפלע'ד, דרש'י ז'ל קשי' לי', מה לא מהליך גם כאן בז' מתייר מסברא או מגמ', דבמטייר בסברא דהינו כמו שפרש'י כגון מקיפין בראיה, איכא חזדא אבל אם אגמר'ס סמך הלא גלי וידוע מאיזה טעם היתר, דבעינן' רוב חלה, ולא ה' נפסק רק רוב הקיפו, וניתי ספר או חכמים אחרים ונחיז, אי יפה הורה, וליש'ב זאת כתוב רשי' דכאן מ"מ איכא חזדא, דנותל שכר בשבייל הוראותו דהוא איסור בפ'ע, משום דamarra תורה מה אני בחנם אף אתה בחנים, ולא משום שמא יעוטה את הדין, אבל בדין את הדין וכן עדים שרעידן, נקט רשי' מה דגילין לחשוד, דמשוחד היה כמובן ודוי'ק.

תוס' ד' ה'ici עbid ה'ci, והא תנ'י' חכם שטימא וכוי, ואית' דלקמן גבי האי מחתא וכוי, ויל' דההם אגמרה סמך וכוי, ופי'

שאמרו, הוא זוב לאירוע ולא ראש לשועלים, וכך במוח וחוט שדינן ל' למוח שהוא היותר חשוב, ובזפק וושט, שדינן ל' לושט היותר חשוב, ומילא נמצא דהaca לחומרא והכא לחומרא ודוק'.

ע"ב גمرا ניקב הלב בית חללו, עיי ר"א בית חל גודל או לבית חל קטן, ופרש"י חל גודל חל האמצעי, חל קטנו הרבה חללים קטנים יש לו סביב עכ"ל, ולא ידעתי איך המה הנוי החללים הרבה, והרשב"א בתו"ב וכמו בא בטור ריש סי' מ' כתוב, דג' חללים יש לבב, אחד גדול באמצע, ושנים קטנים ממננו אחד בימינו ואחד בשמאלו, ולפ"ז החללים הקטנים הרבה שהזכיר רשי' כשרים בנקבו, כי לא דבר מהם כלל, ונחיה לישנא דבית חללו דלא דבר אלא מבית שהחללים מחבקצים בתוכו, עיין בח' ק"ז זיל, והנה הרמב"ם בפייה' מ' וכן בחיבורו הגודל כתוב דרכ' ב' חללים יש לבב, אחד גדול בימיון, וקטן ממננו בשמאלו, וכן הוא בחכמה הרפואה, אלא שם אמרו שיש ד' חללים לבב, ב' חללים גדולים, ולמעלה מהם ולא מן הצדדים, ב' קטנים, הנקראים "פארקאממער" והוא הנכוון לפרש הגמר, דמסתפק ר"א, אי חל גודל קאמර, דהינו ב' הנגדלים שהמה "הויפטקאטאממער", כי אפילו יהובנה לי לרמב"ם דשל הימין גודל קצת בשל שמאל, לא מסתבר דבשביל האי שניינו כ"ש נחלק בהם לעניין טרפות, אבל קמבעי על הני שני חללים פ"פארקאממער" שהם למעלה אי הנקב פועל בהם, וזה ברור לפע"ד ודוק'.

תונס' ד"ה נתמזה מוחי' דדין תימא לריב"ם, דמייתי ראי' ממוח דראש, דשיעורו בנקב מהשו, למוח דחוות השדרה דשייעורו ברובו, ועיין בת"ח יישוב נכוו ע"ז, אבל לפע"ד בלאה' נרא דלקושי' זו אין לה מקום אלא לשיטת הריב"ף, דקרמא תתה לחוד ממי טרפה, אבל לר"ת דחלי בעילאה, וממש'כ' לדעת הרמב"ם ושאר פוסקים דנקבו תרוויוהו דוקא, שפיר יליף שדרה ממוח, אדם המזוה ממי לינקוב שני עורות זו ע"ג זו, ורוחקות זו מזו, ממש'כ' שמהני פוסף עור אחת, ועיין בח' ק"ז זיל ודוק'.

ד"נ מ"ז ע"א גمرا ניטלה הכבד וכו', הא נשתייר הימנה כלום וכו', ל"ק הא ר"ח והא רב"ר, כי הא דר"ח זרייך לה, ורב"ר מטביל לה עכ"ל, כבר כתבו לעמלה, כי יש לתמורה על האי תירוץ, דלא מתין עין זה בש"ס, לתלות ב' משניות דסתורי האחדדי, חדא בתלמודו דרבי ואידך בבנו של רבבי מסדר המשניות, וחתני הרב מ"ה חייט צבי ריציך נ"י אמר פרפרות נאה, דשניהם ס"ל צייט, אלא דלמאן ذרייך לה ואין הריאה החשובה בעינוי, כל שנשתייר פחות מכיון לא נשתייר כלום קרי לי', ולמאן דמטביל לה והיא חשובה בעינוי, תנא "ונשתייר ממנה צוית", והוא ע"פ מה דאית בביבה ט"ז ע"ב, דתנן שיר ממננו כ"ש סומך עליו לשבת, ואמר בגם' מי' כ"ש לאו ע"ג דליקא צייט, לא דאית בה צוית, ופרש"י ולגביה ככר שלם קרי לי' כ"ש, וא"כ ה"ה דנשתייר כ"ש קרי לי' לא כלום, ולפי דעתינו יש לומר להיפך, דבדבר שאינו חשוב אפילו נשתייר כ"ש, ולא כלום קרי לי', יהי איך שייה', אין זה אלא דברי אגדה, ואין לקבלו בתורת אמת, אבל האמת שכונת הש"ס שהם גרסו במשנה כן, וכאשר כתבנו למעלה ודוק'.

תונס' ד"ה עד ועד בכלל, או עד וכל, מדאמר בפרקין لكمון כל שיעורא חכמים להחמיר, לייא לMPIFST דהני מיל' במשנה או בברייתא, אבל הכא מירא הוא עכ"ל, הנה התוס' בזה לשיטתייהו אלו, דלקמן דקאמר חוץ מכיריס של כתמים, פרשי' זיל, מושום דכתמים דרבנן אלין בשיעורייהו לקולא, אבל איזלין הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתבר כלפנים, משמעו דלאו מצד חומרא שדינן אותו לפנים.

שלא בשעת וסתה, וכע"פ אין זה אלא חומרא ולא מעיקר הדין ואכ"מ להאריך יותר ודוק'.

ד"ג מ"ה ע"א גمرا, דא"ר חלבו א"ר נקבים שיש בהם חסרון מצורfin לכאייסר וכו', וכותב הרא"ש זיל דהא דמצורfin גם השלים שביניהם ננקה, משום דסופו ליטול השלים שביניהם, וראיתי בס' ירידות שלמה שהקשה, דלפ"ז היה כאן תרי רואין, דחסרוון כאיסר גופה, כתבו התוס' לעיל מ"ג ע"א ד"ה הנך דאפקת, נמי מטעים סופו לפוסוק רובה טרפה, ותרי רואין לא אמרין כמו שהביא הש"ך בס' ליה סקי"ד בשם המ"ב לענין שני כייסי וורדא דכשר, דמשום דיתיר לניטול דמי, וסוף הוורדא ליטל ע"י חסרון הcis, דהוא תרי רואין זאת לא אמרין, ולי' ק"מ דסבירת המ"ב לא שיק אלא בשני אברים, כמו כייס וורדא, ובכיס לא שיק שום טרפות מצד עצמוו, אלא כל שניטול הcis סוף הוורדא ליטל, בזה שפיר שיק לומר, שני כייסן לא איכפת לו, לא מביע למאן דס"ל דכל יתר לניטול הוא חק בלי טעם, כי מציichi ימים אין מס'ר, א"כ לא שיק כל יתר לניטול, אלא באבר דאית ב' טרפות מצד עצמו כמו ברגל, אלא אפילו לדעת הרמב"ם דס"ל דכל יתר סופו יש להורדא ביארתי הני שיטות לעיל, מ"מ כל זמן שלא ניטל עידיין יש להורדא הגנה הצריכה, ובטרפות הלא בעין מהחרשה אבר עטה, ולא משום סופו ליטול וכל מה דפסלין ע"ש סופו הפירוש דבר עתה החולשה ניכרת בהאי אבר שאן פועל פעולתו, וכאשר ביארנו זאת במא"א, ולכן כאן בשני כייסן, כל זמן שהגנה של הוורדא קיימת, לא שיק לומר דהורדא מרגשת חולשה, משום דסוף ההגנה שלה ליטול, אבל כאן בגרגת דחכל בחד אבר שהטרפות תלוי בו, מה לי חד רואין או תרי רואין, וזה ברור ואמת ודוק'.

ע"ש גمرا אר"ש ב"ג וסימנק' חייתה דמתנה ב' מוחא, ארבע"ח אריב"ל, בגנו בביבים ניכר, עכ"ל, הנה על האי מי' מירא דריב"ל פרשי' דמתוך שהקרים התחתון של מוח דק מאז, ואין ניכר לממרי ונראה כמות עצמו, הוא נוון לו סימן בביבים עכ"ל, ולא פ"י כן בהא דרש"ג דנותן ג"כ סימן חייתה דמתנה ב' מוחא, משום דהאי סימנא קאי נמי אדיינה عدد דאיןקב תתה, וכאןomer חייתה דהיוינו ש, כלומר דהחותות תלוי בקרמא דמתנה, דכל זמן שהמוה מונה בתוכו בלי מפריע, קרי לי' חייתה, ר"ל שהוא משמר החיות, אבל ריב"ל לא נתן סימן על הדין רק על מציאות הקרים, וכן ניכר לממי וסימנק', אלא שרצה לצין מקום הקרים התחתון, וע"ז קשה לרשי' הא קחזינו אותו, لكن מפרש דמשום שהוא דק מאז ואין ניכר, צריך לסמן כמו שהוא בביבים, ודוק'.

ע"ש גمرا אר"ש ב"ג אבריב"ל משום ב"ק, מוח כל מה שבקדרה נדו' כמות, התחל למשוך נדו' בחות השדרה ומהיכן מתחילה למשוך וכו', ומהיכן מתחילה למשוך דשאל לכאר' אינו מובן דספר מצין כל מה שבקדרה הוא מוח, וכאשר יוצא מן הקדרה הוה חוט, ויתור פלא דכאשר נותן סימן בפולין עידיין יש לו מקום ספק, וכונגד פולין עצמו אינו יודע וمستבר לפנים והוא לחומרא, ומסתמא מיד נגד תחולת הפולין, הוא מתחילה למשוך, דאל"כ לא היה מסתפק נגד הפולין Mai, ומ"מ קאמר מסתבר כלפנים, ועיין לקמן נ"י ע"ב גבי זפק קאמר רב"ל, דגנו של זפק נידון כושט, ופרק נמי היכא כל שמנתח עמו, והנה המה סברות הפוכות, דכאן במוח קאמר עע"פ שמתחל למשוך חשוב כמו מה שהוא בתוך הקדרה, ובזפק הוא להיפך דכל שהתחילה למשוך נידון חוץ לאפק, אלא דכפי הנראה איזלין הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתבר כלפנים, משמעו דלאו מצד חומרא שדינן אותו לפנים.

והנלפע ד' דהאי מקום שהתחילה למשוך, לעולם יש לדון לכך ולכואן, אבל מסתבר דנספח להיותר חשוב ולא להקל ממננו, וכען

אינו קרום מחמת שכל שפעם אחת שם טרפה עלייה, אינה חזורת להכשרה ולא מפני שישפו לסתור, עיי"ש מה שכתבנו בזה, וא"כ מה מהני האי סרכא להחזירה לכשרותה, עוד קשה מאד, הלשון והסידור דהאי מימרא אליא דרש"י, אך אמר סתם תרתי אונה דויסרין להדדי, ומסתמא כסדרן משמע, וכדרכו לסורך כאשר עיננו רואות דמחודה לשליישת הוא רוחוק המציאות, כאשר גודע את לכל העוסקים בבית המטבחים, והול"ל תרתי אונה דויסרין להדדי כשרה, ושלא כסדרן טרפה אבל הוא אומר להיפך דתרי אוני דויסרין להדדי, ליל"ל בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן, שהוא דבר דלא שכיח וגם לא מישתמע בלשונו, גם היא ליל בדיקה דקאמר, או"ו מובן וטרפה הול"ל, ועיין ברא"ש בשם הרמב"ז, דעתמא קייחיב, דמש"ה טרפה ממשום דיל"ל בדיקה, אבל סכ"ס יוטר מובן הי' לומר טרפה סתם, ובפרט שיש לדיק אבל בכסדרן אית לה בדיקה, והרי באמת כסדרן לא בעי בדיקה כלל, עיין ברא"ש, וכן משמע מפרש"י שכ' היינו רביותיהם, והדרה בריא, משמע דאפיילו מפקא זיקא לית לנו בה דסופה להיות נסתם, דרש"י ע"כ מוכרכה לסבור כן דאי קודם שנסתם טרפה הוה,תו לא מתசר בשום סתימה בעולם, כמו שבואר לעיל מג ע"א, ועוד קשה על רש"י ומה הוצרכו ח"ל בדיקת הריאה כיון דכל סרכות כשרות חז' מסרכתא שלאר כסדרן, שהיא מחדא לשליישת דלא מיחרחש אלא לעתים רוחקים, ולכאו' התייחס אומר לדludeת רש"י משום שאר ריעותות דשיכחו בריאה תקנו, ויש סמק' זהה ברש"י לעיל י"ב ע"א ד"ה פשת, שכ' שם, ונקבות הריאה ממשום דשיכח בה ריעותא בדקינו וכמו עכ"ל הרוי דנסחר לכתב סרכות אלא ריעותא סתם, אולם לפחות דיל' פעל"ד נמי טרפה, כתוב בפירוש ובסריכי דרייא, משום דסבירין, בדקינו בתריריו, אם לא שנאמר דרש"י גם סרכא כסדרן בעי בדיקה, וזה אינו מכובן לשיטת רש"י, דאפיילו לא סופו לפסקוק, לא מהני סתימה כנ"ל, لكن שיטת רש"י בכל ענפיה א"א להעמידה לפע"ד.

שיטות התוס' דסרכא בין כסדרן ובין שלא כסדרן ATA בא נקב, מחמת שוואבות כל מיני משקה, ומ"מ שלא כסדרן טרפה, משום דסופה להתקף ולකב הריאה, וכסדרן שלא כסדרן שניהם בתרי אונה דסמייכא, אלא כסדרן הוא מחייב לחיתוך, ושלא כסדרן מחייב לגב, או מגב, ושלא כסדרן דקאי לפי הפשט הפטוט על סדר האוניות, אינו מדויק לפי פירושם, והרי תראה שכטבו "כסדרן" דוקא באוטו עניין שווכבת או אצל זו, ר"ל מחייב לחיתוך, הרי לצריכין להוציא ביאור, כדי להבינו, דזוקא באוטו עניין שווכבות, אם נסרכו מקרי כסדרן אבל לעומת זאת מרוחה לנ', דשלא כסדרן הוא רשכית, וכסדרן הוא לא שכיח, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן השכיח, אבל אםaire בדיקה, ואח"כ ריבותיהם, וצריך לפרש כמו שפ"י ר"ח שהוא דרך כסדרן היינו דיל' כסדרן, אבל כסדרן ריבוע, אין מחריא אבר, אלא ריבעתן, כמו מרבעתייהו, ומה"ט אין סופו להתקף, אבל אין להפרש דרגילותות להיות, דادرבה שלא כסדרן יותר רגילות להיות, ומ"מ טרפה, ומה שיש מן החומר לפי פירושם בלשון המימരין, הוא מה דקאמר לית לו בדיקה, דבדיקה מה בעיaca, אלא לא חיישין שכבר ניקב, אלא שעטיד להנקב, והול"ל הטעם דסופה לניקב, ועקר זה חסר, אבל העיקר מה שיש מן התימא על שיטת התוס' הוה, האי סרכא הוא בדבר שחוצה לה, וכן מוחט, ששסופה לניקוב, ועיין בי"ד סי' מ' ובפרט"ג שם בשם הלבוש, שלא כסדרן מטרפין ע"ש סופה, וא"פ שבודאי ניקב המחת את הלב מעל"ע, ועדף סרכא כסדרן מקרים שעלה מחמת מהכה بلا דיבוק למ"א, אינו בנקבת הקромים אלא בנקיית בשר הריאה, וכדקתני במשנה

דילשנא דתנא לחוד ולישנא דאמורא לחוד, אבל לפרש"י גם במשניות אנו מסופקים, אי עד ועד בכלל, אלא דבדאוריתא אזلين בחומרה, ובדרבן לקולא, כמו בכל שפה דעלמא, מה בין משנה למימרא דאמורא, אבל לשיטתו לקמן בלא"ה קושי התוס' דהכא לך"מ, דהרי רשי"י מפרש לקמן דבכל hei דקמיהתי מסתפק אי משערין בשוק או בעצב, וזאת פשוטה דאיינו אלא אצימוצים של חוט השערה, ובזה אמר דבדאוריתא לחומרה ובדרבן לקולא, ואי הוא בכלל או איינו בכלל, וזה ברור, ועיין לקמן דף נ"ד ע"ב וריש דף נ"ה מה שכתבתי שם ודוו"ק.

ע"ש גמי הריאה שניקבה רב ושומאל ורא"א דאמר קרמא עילאה, ואמרי לה קרמא תהאה, ופלא עניין הלא ריאה שניקבה ולא קרומי הריאה שניקבה כתני, ועיין שם בפייה"מ וכן הוא במהר"מ שיף ז"ל שם, דלא קטני קרומי הריאה כמו במוח, דקטני קרום המוחות, משום דהטריפות הוא דבר הריאה הספוגי ניקב ומוציא הרוח מותוק הנקב, ואיך עלהעה"ד דחיך קרום שניקב טרפה, אלא שריאתי בת"ח כאן של' ז"ל, "הא דלא נקט מתני" קרום של ריאה כדקתני קרום של מוח, משום דקרומי הריאה דבקון ומחרובי בשר הריאה, וכי חדא נינהו" וכו' עכ"ל ולפי טעם זה יש מקום לומר, דהה"י ניקב קרום אחד מקרי ניקבה הריאה, אלא דברי התה"ח קשה להולמים,adam הכל ריאה מקרי למה לא נפרש ניקבה הריאה מעל"ע כמו ניקבה הטחול, ור"ש שפיר אמר עד לבית הסمفונות, דיש נקב מפולש שלא נגע בסمفונות, דזאת ודאי כשר לר"ש דבעי סمفונו גדול, וצ"ע.

לכן נראה פעל"ד לפרש, דיל' ריאה שניקבה דמתני' מיר' שהגיעו הנקב לבשר הריאה, דמש"ה כתני ריאה ולא קרומי הריאה, מ"מ קסביר חד מ"ד, בדקינו קרום עלין טרפה, מצד סופו לינקב, ע"ג דהמשנה לא קטני אלא עיקר הטריפות שנאמרו למשה מסיני, אבל אכן מוסיפים כל שסopo לינקב נמי טרפה, אלא דבר כתבנו לעיל דכל שאנו הטריפות בגוף האבר לא פסלין ע"ש סופו, כמו בכיס הורדא דלא אמרין תרי רואין עיי"ש וא"כ ה"ג אי הטריפות הוא בבשר ולא בקרומים, לא שייך להטריף בקרום העליון, משום דסוף התחתון לינקב, ובזה פליגו הני אמוראי, אי הטריפות בקרומים או בריאה עצמה.

ומזה יש לתמהוה על שיטת התוס' דלקמן, דסרכות מטעם סופו לינקב מטריפין, איך אפשר זאת כיון דסבירו בשר שניקב, והבשר עדין אינו מרגיש שום חולשה, וועשה פעולתו לרוח על הלב באין מפריע, אין כאן מחסרא אבר, אלא דתימא זו יש בכמה וכמה טרפיות שאנן מטריפין ודוק'.

ע"ב גمرا וא"ר הני תרתי אונה דויסרין להדדי לית לה בדיקה, ולא אמרן אלא בשלא כסדרן, אבל בכסדרן, היינו רביותיהם עכ"ל הגמ'.

הנה רבים הפירושים במימרא זו, וכל א"א נמצא חומר או בלשון או בעניין עצמו, עד שקשה להכריע ביניהם, ולהלכה אנו מחמירין בכלל, ואברар בהז.

פרש"י ז"ל דכל סרכא הן כסדרן והן שלכ"ס מורה על נקב שהיא ונתרפיא, והוא קרום שעלה מחמת מכח, ומ"מ בכסדרן כשר, משום דשוכבות האוניות צע"ז ואינו מתרפרקות, והקרום הולך ומתחזק, ושלא כסדרן מפרש רש"י, דשתי אוניות החיצונות נדבקו בсрוכה ממשעל לאמצעית, או מתחתייה, ועל פירשו הקשו בתוס' הכי עדיף סרכא כסדרן מקרים שעלה מחמת מהכה بلا דיבוק למ"א, יותר קשה דרש"י סותר את שיטתו, דלעיל דמפרש קרום שעמ"מ

ד"ג מ"ז ע"א א"ז ה' אוני את לי לראייה וכוי' חסר יחר או חליף טרפה, מدلלא החציר וורדא, ע"כ בזמנים לא היו לבתנות וורדא, אלא להני חיוי בריטיא, ומילא לרבא כל דעתה לה וורדא, הוה יתר טרפה, והה לה"ר אן, ומ"מ אנן מטריפין בין חסר ובין יתר וורדא, ועיין בב"ח סי' ל"ה ודוו"ק, ובvikר הענין של חסר יתר וחילוף, יש בהזה ב' שיטות, הרשב"א בתש"ו כתוב, דחסר וכן יתר מתחלת ברייתו יכול לרבות כחול ימים, ומ"מ טרפה דיתר חסר, וחסר כנטול, עיין ש"ך י"ד סי' נ"ז סקמ"ח ובפרט"ג שם, ולכאורה' חסר כנטול, לא מצין אלא דצ"ל דוחה בכלכל כל יתר כנטול והוא קיצור לשון, ור"ל יתר חסר וחסר כנטול, כאשר כתבנו לעיל מ"ג ע"א, ברשי"ד ד"ה לא תיפק ולפ"ז כל יתר וחילוף בראיה, בכל ריאת שנקבה, והחלכה לא אתא אלא על נקבוב, אלא הלכה אחרת אתא על כל יתר חסר וחסר כנטול, ובכל האברים והה בראיה וחסורה ריאת דמתני' כר"ש או כרבנן וס"ל חסרון בפניים שמייה חסר, אבל לא חסרון אוניות דלא אתה אלא בהלכה מיוחדת נ"ל, אבל הרמב"ם בפיה"מ וכן בחיבורו היד החזקה ס"ל, דחסר מן האוניות הוא בכל חסירה הריאת, אתה בהלכה בין ח"ט ועיין לעיל ר"פ, דלרמב"ם לשיטות' דכל היכי דקתני ניטל חסר כשר ע"כ לית ל' דחסר כנטול, ומילא גם יתר חסר איינו הלכה, אלא יותר איינו יכול לחיות כמו חסר דמחליש כה האבר ע"י שיש יתר, ואין אחד מהם יכול לעשות פועלתו כראוי עיין בהגתה מהרש"ש שם, על הא דכל יתר כנטול, ואי דחוינן דחסר או יתר חיין ימים רביבים, לרמב"ם לא קשה לי' כאשר כבר ביארתי זאת לעיל ודוו"ק. ע"ש גמר' האי ביני וביני וכו' וקורין לטבחא ע"י עינוניותה דורדא ופרש"י צ"ל אוניה קטנה על שם קלישטה ואיזומה, עכ"ל הנה מהה ذكري ל' ביני וביני עינוניותה דורדא, הוציאו האחרונים כמה וכמה הלוות, להתרף שניתה מקומה ותוארה, עיין בס"י ל"ה בהגנה וראיתי מקשין, ומה לא נקייד שתהה' אדومة ביוטר דע"ש זה קרו ל' וורדא, ולא נאכל בשארא כלל, ואמרתי דיל"י, דבכל הני עינוניים במקומות ותואריהם מותולדה, יש לומר דהאי לא וורדא היא, אלא יתרת אחרינא והוא חסרה וורדא וטרפה, אלא בשינוי מראה אפשר שנשתנה ע"י חולין וכדומה אין כאן הוכחה לומר דחשרה וורדא, ומשום שינוי זו, אין להתרף כמובן, אלא לאחר האמת הלווה נפלו כל הני חומרות בבירא דכיוון דשם וורדא לא מורה על שום פסול, ומה נדרוש עינוניותה וביני וביני, ובלא"ה אני תמה על הני חומרות הלא כפי דמוכח מגמ' אין זה אונה קבוע, וכי שכתבו התוס' בדורותם באמות רק חיוי בריטיא היו להם, ומש"ה רבא לא האכירה במניין האונות, ואיך אפשר לחפש טרפיות חדשות ככל, על סמך קנה רצוץ כאלו דכל הרואה בעיני שכלו היישר את השקיל וטררי' לא ניתן בכל הני לשונות מקום לדקדק בהם, הרי אמר האי ביני וביני, יאמר נא האומר איך נזאת מזה Adams עומדת בין ארוכה ובה לאומה, تو לא מקרין ביני וביני, וממה דאמר ר'ה לר"א, וקורין ל' טבחא עינוניותה דורדא, ודאי דליך ממשען מנין מיד', דהרי ר'ה לא ידע מהאי ביני וביני כלל, ורצה למיטרף מאן דאית לה, והשיב לו ר'ה, דכל הני חיוי בריטיא אית להו, ולחזק אין יוצא מידי' ספיק דשמא הלכה כר"ש, ואיך כ' הש"ך טרפות היסירקה הוא ודאי טרפה ולא ספיק ודוו"ק.

ע"ב גמר' אמר רפרם, האי ריאת דדמי' לאופטא טרפה, א"ד בחזותא וא"ד בגשתא וכו' וא"ד דשיעא דל"ל חתוכי דאווי

הראיה שנייקב, וכל זמן שהקרומים קיימים, אע"פ שהלושים המהicos פון לינקוב ע"י האי סרכא, מ"מ כל זמן שלא נקבע הריאת המשמשת בגוף לרוח על הלב כמוז, ואין כאן מחסרא אבר עתה, אלא סופו להתחסר ואם סופו להתחסר אבר טרפה ק"ו ב"ב של ק"ו מסוכנת שסופה להתחסר מכל וכל, שתמותה בעוד שעיה או שתיים, שתהה' טרפה והוא תימה رب תא על שיטת התוס', ועיין בעיקר י"ד ולקמן מ"ח ע"א בחודשו.

ודע דבין מדברי רשי' ובין מדברי התוס' נראה, שלא דיברו אלא מסרכות ממשיות המדברים האוניות יחד, ולא מחוטן דקיו הנמשכים מאותחת לחברתה, דוק ותשכח, אלא דהרמב"ם והטור אחורי כתבו דחותט הנמשך וכוי' ואפי' הוא דק ביותר הוה סרכא והנה לדעת רשי' דסרכא מורה על הנקב, אפשר דגס האי חוט דק, כן הוא מורה, אבל לדעת התוס' דסופה להחפרק ולינקב איך אפשר לומר כן על חוט דק, שבתונעה קלה של הבתומה תוכל לפסקו, שבתוחתון תינקוב הריאת ע"י האי פסיקה, וכל מי שירצה, יכול פסק את זאת אם יתפרקו האוניות מוזדי, אם יופסק הסירקה או תפרקו עמה קרום הריאת, אלא דהרמב"ם מבואר דמעיקר הדין אין לאסור אלא דיבוק ממש ומאחת לשליישת כדעת רשי', כי כן פסק בפ"ח ה"ח, והוא מימרא דרבא, ולהני חוטין היה סגי לחותכן ולבדק בפושרין אם אין נקב, אלא דמצד המנגה אוסרין אותן, כן כתוב בפ"ח א"ז עי"ש. ויש עוד שיטה שלישית והוא שיטת הראב"ד ז"ל, דסרכא שלכ"ס מורה על נקב וכרכ"י, אבל כסדרון הכי ריבוטי'יו, ר"ל רגילה לבוא בלא נקב מהמת הפשטות הליה והזיהה, וכמוש"כ התוס' בכל הסרכות, וזה שיטה היותר מתΚבלת על הלב מצד הדין אבל מה שיש להפליא עלייה, כי קשה להאמין שהסירקה היוצאת מכח הזיהה, אינה מתדבקת אלא כסדרון, וסרכא היוצאת מותוך ליהות הנקב מתדבקת דוקא שלא כסדרון, הוא דבר שאין הדעת הבריא סובלת.

ועכ"פ היצא לנו מכל האמור, כי עיקר טרפות הסירכות חותם החומרה עליה, ועכ"פ אינה דאוריתית, דהרי ההלכה שאמרה ריאת שניקבה, א"א להעMISS בה סירקה של התוס', וסירקה שלא כסדרון של רשי' בלא'ה אינה שכיח כל ממש"כ לעיל, ולכן אני תמה אקרה על רבינו הש"ך ז"ל, שכתב ביו"ד סי' פ"א סק"ט, דסרכא גמורה שלכ"ס ודאי טרפה ולא ספק, ואם היה כדבוריו, אז לא הייתה דברה התורה מדרושה משועם דדיירה בהוויה, כמוש"כ הרמב"ם, אלא מסרכות שהמה המכויות כ"כ, עד שהוחרכו חז"ל לתקן בדיקת הריאת, ועד שנטרכ במנה אחת מפני שנדרסה, טרפות אלפים בהמות על סרכות הריאת, וגם מעולם לא שמע או ראה איש, שבמהות מותה, ולא מצאו לה סיבה אחרת אלא שריאת שללה סרכוה, ובר מכל הלין טעמן שכח הש"ך דאיכא תנא ר"ש במשנה, דאית ל' עד שתנקוב לבית הסምפונות, ולדידי' הלא כל הני טרפיות של סרכות ועוד ועוד, יכול נפלת בבירא כמובן, והרי לקמן דף מ"ט ע"א, כמה אמראים אומרים הלכה כר"ש, אלא דבעל מסדר הש"ס מסיק, דין הלכה כר"ש, והוא לחומרה ומספקא, אבל עכ"פ היסירקה הוא ודאי טרפה ולא ספיק ודוו"ק.

תוס' ד"ה אין מקיפין בבעיה, כשניבורה היכא דלא ממשמשא ידא לטבחא וכו' ע"ס הדיבור, סוף דבריהם הם שפת יתר, דפשיטה דבואה יהודית כשרה, אבל כוונתם, לעומת שיטת רשי' דלקמן כ' ע"א, דמקיפין רק בחדא בהמה ולא מבהמה לחברתה, וא"כ ע"כ מיררי הכא דיש להבאה זו תרי בוועי, לכן כתבו דבתרי בוועי נמי כשר אס לא סמי' להוזדי, והכא ברוחקים מיררי, שוב ראייתי במחרש"א מהד"ב שנטעורר על דברי התוס' והנחים בצע".

זהאי בדיקה אינה מעכבות, ולחומרה אמר הרבה ר' ברא וצ"ע ודוק.

רש"י ד"ה המתינו לו. דאיין לך דבר שעומד בפני עצמו חוץ וכו' עכ"ל. שמעת מקישין, תפ"ל דאפשרו היה מהובי למסור נפש גם על שאר מצוות, אבל לא نفس חבירו ואיך יביא את התינוק לידי סכנה בשבייל המצואה שלו, ואני זה כלום כי המצואה על הבן אלא דהוא לאו בר הכי הוא עתה لكن מצואה על האב או על הב"ד ולכשיגדל באממת מוטל עליו המצואה, כן הוכחתி ממה שפסק הרמב"ם בהלי' מילה פ"ב ה"ז, הא דרבא פסחים נ"ב ע"א אמר ערל ההאה ואיזמל העמידו דבריהם במקריםCRT, הררי דקרי לי' מילה בזמנה עשה שיש בה כרת ודלא כריש' בסוגי' שם דמפרש דआערט פסח קאי עי"ש דא"כ הויל לרמב"ם להביאו האי דין בהיל' פסח, ע"כ דס"ל דלulos המצואה על הבן והוא עשה דברת גס מלא בזמןו אלא בתורת זכיה מלין אותו האב או ב"ד ובמ"א האררכי' באה, אבל אי קשי' הא קשי' דהרי על עשה באלה' לא היינו מחוביבים להסתכן היל' אפי' לא דרצה דוחי בהם ולא שימושות בהם דרך בוקום ועשה בעין לתת כל ממונו כדי שלא לעבור אבל על מע' שהוא בשוא"ת, אפי' מוון הרבה איינו מהובי לפזר, וממש'כ' שאינו רשאי להסתכן בנפשו, ולמה לי' לרשי' להא דין לך דבר וכו'. ואיל' במצוות מילה שאני דבלאי'ה דרשו עליה הקרא דעתך הרגנו כל היום, צ"ע ודוק'.

ד"ה נשפכה בקיתו. בשר הריאה נימוח וכוי' ועכשו ח齊ו ריקנית עכ"ל, לא זכית להבין למה לי' לרשי' כולי' האיל' ולא פ' בפשיותן כיוון שנימוח הבשר, הררי הוא עכ"פ כבשר שרופא גורדו וחסר הכל צ"ע ודוק'.

תוס' ד"ה שליש' הביאתו לפני, נראה דסביר דבתרי זמני הנה זיקה כרבו, מדامر המתינו עכ"ל, דברי התוס' נפלאים כמו שהקשה המהרשה'א ז"ל ומה שתירץ דר"ג גופא רק עי' מעשה זו נחרבר לו דין למול האדום והירוק, זה פלא והפלא. אדם לא ברירה לי' מוקדם דבר זה איך התיר כאן למול אחר שיוביל דמן, דשמא אין בירקות ואדיימות סכנה למול, והני דמתו מסיבה אחרת מתו, והוה לגבי האיש שלישי מתו אחיו מחמת מילה ואולי' ייל כיון דחזי דהני אדומים ומתו, מstable ברוור לומר דהא גרמא, מלתנות בחולה שאינה ידועה לנו, צ"ע ועיין בח' ק"ז ז"ל ודוק'.

דף מ"ח ע"א גמר' אר"י ב"מ אר"ג, ריאת הסמוכה לדופן אין החושין לה, האי סמוכה סרכוה קאמר וכפרש'י' דבוקה בצלעות וזאת א"א אלא עי' סיירקה, ובש"ס ווילנא בפ' ר' גרשון כתוב בפירוש כלומר סרכוה, ושליית טעם למה שנינה ר"ג להחליף סרכוה בסמוכה, נולפע"ד דהוא כדי לאשמעין דמייר הכא שלא במקומות רביתא, וכגדתראץ لكمן דהינו במקומות שאין הריאת סמוכה לדופן, רק נסכמה עתה עי' הסיירקה ואצת משמעינו שפיר, במה דאמר ריאת הסמוכה לדופן, כלומר שנסכמה לדופן, עי' וכיוצא בזה נאמר ותבחר לשון ערומיים, עיין ב"ח ק"ז ז"ל, שמחلك בעין אחר בין סמוכה לסרוכה.

והנה בסוגי' או רבו הפירושים עיין בראש יוסף שסידרים והאריך בהם ואני לא באתי אלא להעיר, כי מותוך סוגי' זו נפרכת שיטות דיפרקיינו, דמה שמלחך הש"ס בין סרכוה מאונה לאונה לסרכוה לדופן אין להעמיד כלל לשיטת התוס', דבר האררכי' בעיקר י"ד להראות לך דין להתריף ע"ש סופו אם לא שכבר נחלה האבר ונחלשה כ"כ, עד שראי לומר לעלי' דמחסרא אבר, דקן יוציא מפורש מותוך סוגי' דמסוכנת לעיל ל"ז, דמסוכנת, אף דבטח תמות מחלת החוליא או אפיקת הכת, כל זמן שאין כאן חסרן אבר כשרה, ושאני טרפה דאסירין ע"ש שסופה למota, משום דמחסра אבר, כן מבואר

הרמב"ם ז"ל פסק בכל הני א"ד דטרפה מספק, אבל בהאי דשיעא פסק דטרפה ודאי, וכ' הב"י בטעמי' דבכל הני מאן דמטריך בהא לית לי' דאחרינא, אבל בהא דשייעא דל"ל חתיכי דאונן בלרא פרס, הלא חמשה אווני בעינה ולהאי לית לה, ותיתי לי' כי קיימתי דבר זה מדנפשי, אלא דקשי לי' דא"כ מ"ד דשייעא רפרנס מאין קמ"ל, דהרי אפשרו חסר אוננה אחת טרפה, ע"כ לומר דיש איזה סברא לחלק בינויהם, עד דוחוצרך לשמייענו דשייעא כולה נמי טרפה, והדרה הקושי' לדוכתי, אבל הנפלע"ד דבאמת בזה פליגו הני אמוראי' על האי מ"ד דשייעא, דלא על חנס בקשו חשבונות רבות לפרש האי אופתא במשמעותו וכדומה, והניחו היותר מסתבר דשייעא, דיש לו סמק' גדול בדربא עכ"פ, דבעינן ה' אוננות, אלא ודאי דהני ס"ל דהא פשיטא وك"ו מחסירה אוננה אחת, ולגביה זאת הלכה כרבבים, ונדהה האי פירוש ומילא הוה ודאי טרפה, כהני שאר מ"ד, דס"ל דהאי דשייעא ודאי הוה, ואני שפקה הוה דלא ידעין לאיזה מהם כיון רפרנס.

ובא וראה איך מבואר דבר זה מותוך סידרו של רבני הרמב"ם ז"ל, דביהל' ב' כתוב, חסר מנין האוננות וכו' טרפה, והוא מיירא דרבא, ואח"כ בה"ז כתוב ממצא שתי האוננות כאגיה האחת ואינו נראות כשתי טרפים, והוא יוצא ממורא דרפרט דדמ"י לאופתא, כאשר כתוב ה'מ ואח"כ בה"ז, נמצאת כולה שתי ערוגות ואין לה חיתוך אזנים, טרפה וכו' עכ"ל הזאב, ותמה עליו ה'מ דלמה הקדים דין דשתוי אוננות כאונה אחת, היוצא מדין אופתא לדין אופתא עצמו, והניחו בתימא עי"ש, ולפי הצעתינו הכל בדיק ובחשכל וברוח'ק שבו מסודר, כי הרמב"ם פסק כהני א"ד דלא מופשי האי דרפרט דשייעא, אבל הא דשייעא לנמד מרובה דבעינן ה' אוננות, ומילא שתיים כאחת וממש'כ' ערוגה כולה שאין לה חיתוכי דאונני טרפה, ולכן אחר דחסר אוננה טרפה שהוא מופרש במשמעותו, כתוב דה'ה שתי אוננות הנראות כאחת, דהוה כחסר וטרפה, ואח"כ כ' דcola ערוגה כאחת טרפה והוא ק"ו משתים, אלא דלאפוקי אתה, ממאן דמפרש אופתא דרפרט בהכי דלדי' דע"כ מחלוקת בין חסר לאופתא, דוקא אופתא כולה טרפה אבל שתים לא, דסבירא ליכא למילוף, ורפרם דוקא ריאת כולה אופתא קאמר, אבל מאחר דלא פסיקין כוותי' אלא כרבבים דחולקין וסוברים דשייעא מרבע שמעין, ממיילא הון כולה והן שתי אוננות דשייעא טרפה, וכל זאת משמייענו הרמב"ם ז"ל, עי' שישידר תקופה די' ו דשתי אוננותadam היה מהפך הסדר לקבוע תקופה דין דשייעא תקופה, הוה מצין לטעות דפסק כמ"ד דשייעא מופרט נלמד, ולומד אופתא בשתי אוננות מכללה אופתא, וזה אמת לאmittio 18twohundred דשייעא הן בשתי אוננות והן בכולה מרובה, אין לאמיחו ודוק'.

ומזה יש השגה על פסק האחוריים להכחשי בשתי אוננות הנראות כאחת עי' סמפון שבתוכם, ומחליק בין כולה לבין שמייען הרמב"ם פסק דלא כהאי מ"ד, אלא לומד קאמר, אבל מאחר דהרבנן פסק דלא כהאי מ"ד, דיניס 18twohundred דשייעא הן בשתי אוננות והן בכולה מרובה, אין להליך בשום אופן בין שתי אוננות לכולה ערוגה וגם זאת אמת לאמיחו ודוק'.

ע"ש גמר' ר'ח חלש וכו' ואיתוי קמי' ריאת נשפכה בקיתו ואכשרה, א"ר והוא דקימי' סמפון, מנא יעדין, מיטין צעה דקוני' וכו' עכ"ל, ויל"ד אדם דוקא לאחר בדיקה כזו יש להכחשי, או איך סיפר לו סתס דר"ח אכשרה והעלים מתנו דבדקה תקופה, או שציווה לבודקה אי קיימי' סמפון, ועל ר'י דאמר נמי סתס ריאת נשפכה בקיתו כשרה, יש לדוחק דאחר בדיקה קאמר, אבל בהאי מעשה רב קשה לומר דשתק ולא סיפר לו דבדק תקופה, והי' נראה

לשםא דרך הושט נכנס המחת לריאה, אבל כי ניחא ל' לומר גם דרבנן טרפאי מודים דסימפוני נקט ואתאי, אלא טרפי מטעם חסרונו בפנים דש"ח לדידחו דז' בכל נוכל להחריע כהני דמכתשי, מפני דחץ מהני כבר יש לנו רבים דס"ל דחסרונו בפנים לא שמייה חסר, דלעיל התירו ריאה שנשפכה כקיתו מעשה רב וה' שם ר'ח' ור'ג' וכל גдолיל הדור ושתקי לי' וכן ריאה שנימוקה התיר ר'ג' ותני' כוותי' ולית כאן ספק לקבוע ההלכה במכשוריין, אבל אי נאמר דדוקא במחט פליגו, והני דטרפי חשו מושום דרוב נבלעים דרכ' החושט, והוא פלוגתא חדשה בין הני תרי כתות של שלשה שלשה, לא ברירה לנ ההלך תא כיון דהוא באיסור דאוריתא, ע"ג דר'י מן המתירין ולגביה ר'ל הלכתא כוותי' מ"מ בשיש עוד חולקין בדבר אין זה כלל לפוסק קר'י נגד ר'ל להקל בדאריתא והרי תרא דרש"י ז'יל לא סגי לי' לקבוע ההלך תא כרבנן דמכתשי עד דמצא עוד טעם מושום דר'א ור'א בשיטתיתיו דמכתשו איזלו ומעתה הכי פירושא, למאה דבחסרונו בפנים פליגו, ר'ל דמלטעם חסרונו בפנים טרפו הני שלשה ממילא נדע אכן הלכה כמוותן אלא כהני דמכתשי ומסיק דפליגו בסימפוני נקט ואתאי והוא פלוגתא חדשה, אלא דמ"מ סכמינו אמרן דמכתשי כמש"כ ר'ש'י ז'יל, ועתה תרא כי לא חנים קבע ר'ש'י ז'יל כאן ההלכה שאין דרכו בכך, מושום דשייך זאת לפשט הסוגי' כנ"ל, ובכ"מ שתמצא ברש"י קביעת הלכה יש טעם מיוחד בדבר, כי ר'ש'י לא העמיד תבورو אלא לפרש השkil וטררי' ולא לקבוע ההלךות ודוק'.

ע"ש גמר' האי בחברו אמרה, ופרש"י שקשה ואינו מגין אבל להדי בשרא הבשר שהוא רק נכנס בנקב, ואני תמה דמ"ש מקרומי הריאה שנקבו דלא אמרין שהבשר סותם מפניהם בפה"מ במשנה באמת כתוב והגיע הנكب לבשר הריאה, ושאלתי השוחטים ואמרו טינרי דברבבה מקומות לא תבצץ הריאה אף שנקרעו הקромים, ועמדתי משותומים, אדם כן הוא אז ודאי כיון הרמב"ם היה במא שכותב והגיע הנكب לבשר הריאה, אלא שבחבورو לא הזכיר כלום מזה וצ"ע.

אבל מה דקשה יותר מזה הוא, דפרק מהדורא דכנתא שניקב להדי חברי' דמגין עליה, ואמר ר'א טרפות קמדmittah להדי, אין אמרום בטրפות זו דומה לו שהר חתכה מכאן וטרפה וחחכה מכאן וחיה, והוא בעיני הספר החותם, דהתרטט עצמה ודיין אין לדמות, דהרי ראיינו חדש ננד השכל דחוות למטה במקומות צומח הגידין טרפה, ולמעלה ממנה כשרה, אבל אכן מהגנה המדובר, וספר מצי לחקור ולדרוש מ"ש דבחדורא דכנתא מגין ובסימפוני לא מגין, והוא לhayesh כי הכתנתא רק וסותם והסימפוני קשה ואינו סותם כאשר כתוב ר'ש'י ז'יל, ולא לעשותוchk שאית להרהר אחריו והוא פלא והפלא בעיני עד שנלפע"ד דזאת הי' מכריח את הרמב"ם ז'יל לפרש הא סוגי' באופן אחר, ז'יל בפ"ז ה"ג "אחד מסימפוני הריאה שניקב אפילו ניקב לחברו טרפה" עכ"ל וכבר תמה עליו הראב"ד וכל הבאים אחריו, זה ננד הסוגי' דאמרה דדוקא להדי חברי' טרפה, אבל להדי בשרא כשר, ולפע"ד הרמב"ם מכח קושי' הנ"ל היה מפרש"י חברי' קשה ולא מגין האי לחברו אמר אין הכוונה כפרש"י חברי' קשה ולא מגין אבל בשרא מגין, ואדרבה בשרא דספוגי איינו מגין כמו בניקבו הקромים בחוץ דאיינו מגין (ועיין בלב אריה ז'יל שנתעורר ג"כ על זו) אבל קבלה היתה בידם דניקב הסימפוני דוקא להדי חברי' טרפה, אבל להדי בשרא לא, ולא מושום זהה מגין זהה לא מגין, אלא דהאי טרפות כן נמסר, ופרק' על זה מהדורא דכנתא דמגין ולמה לא מגין גם הסימפוני על חברו, ע"ז מתרץ לו דיין לדמות טרפות להדי דכאן הטרפות כן הוא דהדי חברי' טרפה ולא מהני הגנה דסימפוני, ולהדי בשרא ע"ג דספוגי ולא היה ראוי'

בגמ' וע"כ כוונת הגמ' דמחסירה אבל עתה, دائ' שסופה להתחסר, הינו מסוכנת, ואיבלה החמורה אינה אוסרת ע"ש סופה, טרפה הקל מינה לא כ"ש, ועין בפרמ"ג סי' מ' במשבצות זהב אוות ד' מה של' בשם הלבוש לעניין מחט בלב, דשאני חסרונו בגלגולת וסירכא בריאה, דהוא דבר המחדש בגופה, משא"כ מחט בסימפונו דלבא דיין להטריף מושום דספוגו לניקוב, וקורט של חלתיית דאסרין, מושום דספוגו לנקב ה"ט, דהתחליל כבר לשרו' בהטלת הארס, עי"ש, והנה אין ספק אכן דגס בסירכא וחסרו' גלגולת צריין לומר דבר נחלשו העורות כ"כ עד שחשובים ננקובים, דאל"כ לא נדע מה בין סירכא למחת, ועין בפרמ"ג שם ובסוף פתחתו לסי' ל"ט, שחקר בסירכא לדעת התוס', אי מצי ח' רק עד י"ב חדש או עד י"ד חדש, ואני אומר דא"א לומר מחסירה אבל רק לאח'י, וזאת א"א דהרי יותר מיב'ח, דא"כ גם מחסירה אבל רק לאח'י, וזה א"א דהרי בעין מחסירה אבל עתה, אלא ודאי דסירכא שלא כסדרן, עי' שמושחתת לכך ולכאן נחלשו העורות כ"כ עד שחשובים ננקוב, וכמו בبشر שרופא גורדו דחוות אינו, ותדע Adams אמר דרך מושום דספוגו להתרפרק ולניקוב העורות טרפה, הלא ידועה דבקל נולח חתוך בין הצלעות כאשר הרופאים עושים בכל יום, ולפרק הטירכות מן הריאה, והרי אמרו כל דאי בדרי לה סמי וחייה, אין כאן טרפות אפילו אין עושין כן, וכן רשב"א מכיר נחיתכו רגלייה מושום דיכולה ליכוות ולהיות, ואיך נטרף הסירכא שבקל נולח לטלקה מושום דספוגו לנקב הריאה, אלא ודאי דחיישין שכבר נחלשו העורות ולא מהני אפילו נשלק הסירכא ממשנה, אלא דלעיל כתבתי Adams הטרפות אינה בקרומיים אלא בبشر הריאה שניקבה כדמשמע מלשון המשנה, וכփיה"מ לרמב"ם, ג"כ נפרכת שיטת התוס' דז' גם החולשה בעורות גופא, אלום מתוך עי"ש, אבל התוס' ע"כ סבورو דהתרפוק בעורות גופא, וע"כ מושום דאמירין דכך אמרת את שם נקב, ולא דספוגו להיות נקב, וצע"ג ליישב שיטת התוס' ודוק'.

ע"ש גמ' ריבר"י הוה קאייל באטרי' דר'י בשוקא דטבח, חזינחו להדק דק"י מני חמחי חמחי' אל' לא עמי מר אומצא וכו' ופרש"י דרוצה היה לדעת אם יכירנה אם לאו, ובхи' ק"ז ז'יל הקשה מיש מהני עובדות דברת הכא, בהני דק"י מני כנדי וטינרי טינרי דקאמר מדמחלתי שם ולא אמר להו מידי, ש"מ דכשרים, ולמה הוצרך כאן להאי הערימה כדי לידע דעתו של ר'י, עי"ש שנڌחק לישב, ולפע"ד נראה פשות דהני חמחי' שמהו מורה או בועות קטנות אפשר דבעברה בעלמא לא הכיר בהם, משא"כ כנדי וטינרי שפרש"י צמחים גדולים וכבדים וטנרי עוד יתגר גודלים מהם וכן הוא בראש' דאללו קטנים ואלו גדולים, פשיטה דנפלו בעניי כל עובר דרך שם, ואולי ר'ש'י ז'יל כיון בפירושו זה ליישב האי קושי' של ק"ז זיל ונכון הוא ודוק'.

רש"י ד"ה קרים אבל סתימות דופן סתימה מעלייתא הוא, עיין הגהות מהרש"ש דר"ל דע"י הסביבה אגלאי דהדורן הי' סמוך והוא סתימה דמעיקרא, ולא ידעתו למה נדחק בה, דמה עינה לדעת רש"י בסירכא מחיתוך לב או מגב לב בתרי אוני דסירכא להדי דמקרי כסדרן וכשר ודוק'.

ע"ב גמור' איתמר מהחט שמנצא בריאה וכו' לימא בהא קמייפלו דמר סבר חסרונו בפנים שם חסר ומ"ס לא שמייה חסר, יש להעיר, איך קס"ד דבחסרונו בפנים קמפלגו דז' הו"ל לאיפלוי בפשט דחסרה ריאה שבמשנה, אי חסרונו בפנים קמר וכרבנן או חסרונו בחוץ וכרכ"ש כדלעיל, והנפערן"ד דודאי גם בס"ד ידע דנקט פלוגתא זו במחט בריאה כדי להשミニינו דמן דמכתשי לא חשו

קפסיק לי, ובישיבת האחونة נפסקו ההלכות הללו הפסוקות סתם בוגמי' עכ"ל, ואני עומד ומשתומם, אם האי הלכה היתה רופפת בידם עד הישיבה האחونة, ור' ביבי ור' ב"א אמרואין בתראי סברו דהלהכה קר"ש, וכן נראה דסבירו רבבה בר תחליפה ור' ב"ר אבא דמפרשוי דברי ר"ש דלטפונו גдол קאמර, והמה בשם רב אמרו לAMILתיהו כדעליל מה' ע"ב, ורבנו הקדוש נמי אי חסירה ריאה לר"ש קתני, הרי עכ"פ לא הכריע בגנדו, מעתה יש לחמו על כל הגני טרפיות, בריאה, סיירות ומראות הפסולות דנאמרו סתם בוגמי' נימא דהמה דלא קר"ש, לדידי' בעין עד שתינקוב לבית הסטפונות, דכל הגני משום ניקבו הקורומים או סופו לנקב טרפה, דלא שייך איליא דר"ש, ואיך לא נמצא דמசיר בכל אלו, משום דסובר הלכה קר"ש, ולא עוד אלא דתנקו רבותינו ז"ל בדיקת הריאה משום סיירקה דשכחו, והרי אדרבה היא הנוננת דהלהכה קר"ש, דבעינו נקב עד הסימפון הגדל, כמו דמצין בניטל האס בסנהדרין לג' ע"א, דהאכילה ר"ט לכלבים, וחכמים בינהן דחו דבריו, משום דהheid תודס הרופא, דאין פרה וחזירה יצאות ממצרים, שלא ניטל האס שלה, וכי שם רשי' ז"ל והרי חזין דמתיקיות, והכא דכוויות, דמעולם לא שמענו דמתה בהמה, ולא נמצא לה סיבה אחרת, אלא שריאה שלה הייתה סרכוה או נקובה, ולמה לא תכريع ענין זה את ההלכה, וכבר העיר בשוו'ת מהר"ס שיק ז"ל חשי' ס"ז ע"ז לעניין תחיבת הcarsוס הרגיל בבהמות עיי'ש.

אולס אחר מן רב נתישתי בדבר דלפי מה שמויק מתני' או שחשורה אליאב דר"ש, כתבו התוס' במשנה לעיל, דבחסרוון כ"ש מודה דטרפה, האי כ"ש דקאמרו התוס' בגם' ליטתא, אלא כיון דלא אייתפרש בגמי' חסרוון לר"ש בכמה, ודאי משמע דאפיקו חסרוון כ"ש קאמר, ונראה לומר דהאי חסרוון לאו בبشر הריאה בעין, דלא מסתבר כלל דחסרוון כ"ש בبشر, יעשה מעשה טרפות דהרי חסרוון פנים לא שמייח חסר ובנימוק הריאה נמי, דוקא בחסרוון יותר מרביות בעין, אלא ודאי דחסרוון מן העורות סגי לר"ש, וחסירה דומי' דניקבה קתני וכמו ניקבה בעורות כן חסירה, הן אמת שלכאור' נראת להיפך, דהרייא השניקה קתני וכבר הבאו כ"פ דברי הפיה'ם ודברי המהרא'ס שיר על המשנה שכ' משום דכל שניקבו הקורומים הרי ניקבה הריאה דספוגי היא, ולعلום ניקבה הריאה בעין, וא"כ גם או שחשורה אריה קאי ולא אקורומים, ומחייב' אי אליאב דר"ש, דבנكب בעין עד הסימפון, איך נפרש או שחשורה הריאה על הקורומים לחוד, אלא דלא אדע איך נפרש חסירה הריאה על כ"ש בبشر הריאה, لكن מוטב לקבל דוחק בלשון המשנה מלקלב דוחק בעין עצמו, וכן נחלת דר"ש בחסרוון כ"ש שבעורות מודה דטרפה, וא"כ גם לדידי' אייכא סיירות ומראות המטרפות כי מקום הסיירקה והמראה תופס מקום, ואייכא כאן חסרוון בעורות, ואפיקו לרשי' דסירaca מחמת נקב בא, מסתמא נקב שמצויא ליהה אינו בל חסרוון כ"ש, וכןו דאי או שחשורה דמתני' דלא קר"ש, אלא מייר בחסרוון בפנים או כמש'כ' הרמב"ם בפה'ם בחסרוון אוננות, לא שמעין כלל דר"ש בחסרוון כ"ש מודה, אבל לפע"ד נראה ברור דכל הגני אמרואין דס"ל דהלהכה קר"ש, ה"ט משום דס"ל דרבי במתני' קתני, או שחשורה אליבי', אבל לויל' זאת מהיכי' תיתי יפסקו קר"ש נגד סתם מתני' באיסור דורייתא, וא"כ ממ"נ ליאכ' כאן חולק על הגני סיירות ומראות, דאי או שחשורה דמתני' קר"ש, ואז הלכה כוותי, הרי מודה ר"ש בחסרוון העורות כ"ש, ואי דלא את' האי שחשורה דמתני' קר"ש, ואז לא מודה ר"ש בחסרוון כ"ש, אז בלא'ה אין הלכה קר"ש, לנפער' לישב הדבר כפי חומר העצום שב'ו ודו"ק.

וכאשר חזרתי על הדברים בשעת ההדפסה אני רואה כי עדיין

להג' מ"מ אינו טרפה מאיזה טעם שייה' שלא מתגלה לנו כמו בחיתיכת הרגל דאנו רואים ג"כ דבר שמתנגד לשכלנו, דחתוכה מכאן וטרפה וחתחה מכאן וכשרה, ומה שכתב הרמב"ם דאפילו ניקב לחברו איזו ר"ל דלהדי' בשרא מאש'כ' דטרפה אלא אפיקו להדי' חברו דיל' דאיכא הגנה מ"מ טרפה, כי כן נמסר האי טרפה, וידעתי דהשון עדיין דחוק והוא נגד הכלל שכתבנו בהקדמה דבלשון הרמב"ם אין לדחוק אבל אין כלל שאין בו חוץ ודוו"ק.

ע"ש גמר' הא מחותא דאישתחכח בחתווכא דכבדא וכי' אל' ר"א אלו אישתחכח בשרא כה'ג הוה טריף מר וכו', יש לתמונה דשאани דאישתחכח בשרא דלא חיישין כלל דחאה דרכ' בליעת הפה, אלא אמרינו דמחוץ אתה ע"י חיכון בכותל או בקרקע, ועיין בראש' אפיקו בקופה לצד החלל מכשרין משום דע"י שמתחכת אף הקופה עוברת דרך עובי העור בשבר וא"כ איך מדמה מוחט בכבדא, דודאי דרך בליעת הפה אתה לתוך הנגר מוחט בשבר הירך, ולא עוד אלא דבעצמו מסיק DSTMS מוחט בכבדא טרפה משום דרוב נבלעים הם דרך הוושט זורק באליםמא ובקופה לבר מכשיר, ואיך קומתמה על מר בר' דרי' דסביר למטירפי, ודחי' לי' באלו אישתחכח בשרא דאין לה שום דמיון להאי דינא, צע"ג בעניין ודוו"ק.

רש' ד"ה נקובי נקב, בסה"ד והלכタ כהנץ' רבנן דמכשיר וכי' ועוד דקם לי' בשיטתי'יו ר"א וכו' עכ"ל, וקשה לי איך נשמע מהא דר' אש' דאית לי' כרבנן דמכשרי, דהא בכבדא בקופה לא גנו מש'ה מכשיר משום דא"א דעובר בקופה את הכבד שהוא ולכנן אמרינו דרך סימפונות אתה, אבל ברייא דרכ'ך דלא מחקינו בה בין קופה לבר או לגני, מצי להיות טרפה לר"א, דאפר' דסביר כרבנן דטרפו, משום דרוב נבלעים דרך הוושט, ולי' ודוו"ק.

ד' מ"ט ע"א גמר' הא קשיטה דאישתחכח במרה וכו' והנ"מ בתמורה, אבל דזיטה מיבצע בעז ופרש'י, ומאן דטרף במוחט טרף נמי בהא, והקשה המהרא'ס, דהא הכא בכבד קיימין וכו' ומסתמא נכסה המוחט דרך הוושט לכבד, כי בכבד לא שייך בדיקה שהיא שלמה, ות' כיון דאישתחכח במרה הו"ל כסימפונה רבה בכבדא וכו' עכת' ד, ואני תמה, דא"כ הלא ליאכ' מאן דמטרף בהא, דהא אמר לעיל שקיים גילמא דטרופה, אבל לעפ"ד נראה להפרש, דניהם דסימפונא נקטו ואתאי, אבל כיון דמיבצע בעז, חיישין שניקב המרה והבריא, למאן דחיש שדרך הוושט במרה לשמא הבריא, ומטריך משום דרוב נבלעים דרך הוושט, הכא מטריך מטעם שמא ניקבה המרה והבריא, ואע"ג דלעיל לא חייש לשיטת רש'י, לניקבה הריאה והדרה המוחט, אלא דחיש שדרך הוושט נכסה לריאה, שאני ריאה דרחה, משא"כمرة קטנה שקרובה לינקב ע"י הא קשיטה דזיטה, ואס כנис דברנו, מישוב בה גם קושי' התוס' שהקשו על פרש'י, דא"כ הוה דלא כהלהכתא, דאן ר"י דמכשיר לעיל פסקין, ולפי האמור ניחא, דיל' דאפיקו ר' ר' דלא חייש לעיל לשמא הבריא, הינו דוקא לגבי החשש דדרך הוושט נכסה בראיה, דהוא חשש רחוק אצלו, דניהם דרוכ' נבלעים דרכ' הוושט, אבל כל הנבלעים דרך הוולכים לחוץ דרכ' הכרכתשתא כدرיכס, ואפיקו מוחט אם נתעכט בהליךתה לקוץ נתחבה לאיזה אבל שעוברת דרך שם, אבל לא לצאת לשטח היראה, משא"כ כאן במורה שפיר מפי חייש לשמא ניקב והבריא, ותדע דלעיל דף מג' ע"ב רצה לומר, נמצאת אitemר ודחה לי' דכל הגני חיוי ברייאתא קויצ' אוכלי, וא"כ במנצ'א במרה דלא שייך האי סברא, למאן דחיש בישב לו קוץ בשוט לשמא הבריא, ה"ה דחיש במנצ'א במרה, לשמא נקב והבריא, כיון דуורה דק מעד וצר מעד המוקם ודוו"ק.

ע"ש גمرا יתיב ראב"א קמי' דר'יה ויתיב וקאמר א"ר מלוך ארישב'ל הלכה קר"ש וכו', ואין הלכה קר"ש, ופרש'י ז"ל גמר'

הוא" עכ"ל כוונתו דלא ר"ז לא בירוא לי' האי טעםם דלא מהדק כי באמת קשה להבין, וכי עדיף סתימת ירכים בחלהות או דופן ברייה, שהם שני אברים, מחלב הדבק בשער, ובאמת הרמב"ם בפ"ז הי כתוב בטעמא דחלב טמא, וכל הני דלא סתמו, משום דקשין הן, ומסתמא קושי מחלחות, ודופן וכדומה, הכריחו לפרש כן, ועכ"פ כיוון דליך טעם מבורר בדבר קמבעי לי' דלמא בטמא וטהור תלי' מלטה, מפני איזה טעם הנעלם מתנו, ודוק".

תנוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא וכו' כדר"פ הלכה ומסתבר דרבא נמי חזר בו, דקאמר لكمן חמוץ ובר חמוץ חד סתים וחוד לא סתים עכ"ל עיין בלב אריה שתמה על ראיית התוס' ובאמת لكمן ע"ז ע"א מצינו עוד הפעם, דרבא סמך או"י מטעם דהתורה חסה על ממונים של ישראל, לצרף גידין הריכן להיות חופין על עצם הנשבר, ושם כאשר השיב לו ר"פ כדחכא אמר אישתיק, וכאן לא קאמר, אישתיק, ולפ"ע"ד נראה דחתם כיוון דבאמת ר"י הדר לגבי ר"ל בגידין שsspונ להקשות, ודאי לא מסתבר לסמוך ע"ד יחיד שנדחה, אישתיק והדר ב', אבל הכא נסמך אר"ש במקומות רב, ומושום דחית' לא חשיבא לי' כדורייתא ממש, עיין לעיל ל"ב ע"ב ולקמן שם שכטבונו בהা ביתר ביאור, ומה שרצה רבא לסמוך להקל בסכנת גilio משום דסמק ארבים נגד יחיד, ומ"מ דחה לי' רגצ', ר"ש וסכנת נפשות, כי במקומות סכנה יש לחוש גם לדעת יחיד.

והנה הלב אריה הקשה על ראיית התוס', דאיתרבה, מדמסופק רב בחימצא ובר חמוץ, הי' סותם, עכ"כ ס"ל חלב טמא נמי סותם, ע"כ ידע, הי' חמוץ והי' בר חמוץ, וכ"ו עי"ש, וכן כ' התת"ח, ולא ידעת מה לאי' אריות הלוז, דאפילו נאמר דלא ידע רבא פירושא דחימצא ובר חמוץ, הוועי' להוכיח זאת מכח הדיון סתים ולא סתים, דהרי דאייתרא איננו תותב, ודאשתחא תותב, וכן הקשה התת"ח, דמה לו לאתוני הא דר"י דאינהו מיכל קאכל' וכו', כיוון דאשתחא גרעיע טפי דתותב, כפרש"י, ופשיטה דאשתחא הוא איננו סותס, ודאייתרא תותב כל סותם, ומכח חומר קושי' זו כתוב, דאי' לאו דר"ג הוויא דתרוריה מותרין באכילה, וסבירת רשי' דאשתחא דמי' לתותב לאו סברא היא, אלא מכח ריעוטה אחרינא חד לא סתים, עי"ש, ואני תמה, ודאי אמת הוא, מש"כ רשי' דאשתחא תותב קרום, ורק באטען מחובר, וא"כ איפלו שניהם מותרין באכילה, וכליישנא בתרא דלקמן, דבאשתחא פליגו, סכ"ס במקומות דתותב איך יסתום, דהרי לא בטהור וטמא תלי' מלטה, ועין لكمן בתנוס' ד"ה ודאייתרא, ובגהגת מהרש"ש, וא"כ רבא דלא ידע עכ"פ משום ריעוטה אחרת, וידע דתותב קרום מה לו להסתפק, וספקו גורו יותר מספקו של ר"ז דלעיל, דמסופק בלישנא דרב, אבל רבא איפלו שניהם מותרין באכילה, מ"מ אין כאן מקום להסתפק, שמא דאשתחא דתותב יסתום ודאייתרא איננו תותב לא יסתום אתמהה.

ומה שנלפ"ע"ד להתריך הקשר הלאה, שכבר הבאתី לעיל דפליגו רש"י ורmb"ם, בטעמא דחלב טמא דאינו סותם, דלרשות"ש" משום דאינו מחובר בשער יפה, ולרmb"ם משום דהקרום המפסיק קשה ואינו סותם, והנה דאשתחא כי' רש"י, דהאי נמי לתותב דמי, דאינו מחוחר אלא באמצעות הקשת, ועין בהגות מהרש"ש על התוס' ד"ה ודאייתרא, שכ' דלפי דבריהם דבערבה אכןו גם דאשתחא, מיסתם נמי סתים, עכ"כ צ"ל דלאו תותב כי' הוא גם בצדדים, ולפ"ז רבא מסופק בטעמא אי כרש"י אי כרמב"ם דלרשות"י משום דאשתחא דמי לתותב, עכ"פ אינו מהדק כי' אינו סותם, ודאייתרא דלאו תותב כלל, סותם, אבל אי כרמב"ם משום דהקרום קשה, הנפוך הוא, דאייתרא דקרים ונקלוף, הקרים קשה ואין

התמיה של דלעיל קיימת, דכפי הנראה ברור, דר"ש ות"ק פליגו בפירוש ההלכה שהיתה מקובלת בידם, דלשון זה „הရאה שניקבה או שחסרה“ היה מקובל בידם, ות"ק פירשה הכי, הראה הינו קרומי הראה ומפני שהנקב מגיע לבשר הסוגוי קרי לי' ריאת שניקבה, ואו שחסרה חסרון בפניהם אמרו, ור"ש לא ניחא לי' לומר דראייה קרומי הראייה אמרו, וכדקדוק המהרה"ס שין, דמ"ש מקרים המוח דבאה ההלכה על הקרים, لكن מפרש, דעד הסימפונות על חסرون הקריםים בלבד, וזה ברור בעניין ولكن אין בידי למצוא תירוץ לתמיהתוי ודוק".

ע"ש גמור' דתני כי תברכו את ב", ר"יש אומר למדנו ברכה לישראל מפי הכהנים, לכחנים עצמן לא למדנו וכו', ולכארוי יש לתמונה על קושי' זו דהרי לכחנים אין חלק ונחלת הארץ ומתפרנסים מיתר השבטים מחלב דגון תירוש וצחר שלם, והאי ברכה לישראל הוא עיין אורח מברך לבעה"ב, כן נצטו הכהנים שומרי משמרת הקודש, לברך את העם, יברך וישראל כפרשי' עה"ת שיתברכו נכסיהם והי' נשמרם מן המיקון, וכן יאיר, ושלום הכל לאישור וטובת האומה, נשמרם בטח שאנן והשקט, ובאישור וטובת האומה, ממילא מתביברים כהנין, ומה צרכין ברכה לעצמן, אבל הנלפ"ע"ד ברכה הנזכרת לכחנים, היא שיצלחו בתורה ויזכו לאורה האמית', כדי שיידעו להדריך את העם בדדך הנהה למקומם ולבריות, כאשר כל ת"ח צריך להתפלל ע"ז בכל יום, יה"ר שתAIR עני בתרורתך ולא יאמור פי דבר שלא כרצונך וכו' וע"ז קשא ברכה לכחנים עצמן לא למדנו, ודוק".

תנוס' ד"ה, והקב"ה מסכים על ידם, ולר"יש לא איתטרך קרא להכי וכו', וזה דוחק, ולפ"ע"ד נראה דגס בזה ר"יש כהנא מסיע כהנא, כי לכארור' דברי ר"ע דקאמר מפי הגבורה לא למדנו צרכין ביאור, דמנין לו שבעין הסכמה מפי הגבורה מ"ש האי מצוה משארמצוות למשל הקב"ה ציווה לעשות מעקה, ע"פ שיפול הנופל ממנה, ר"ל שלא יפול רק מי שראי לפול, והוא כדי לצרף את הבריות, כן כהן לשכטב הרמב"ם בהל' נ"כ פט"ו וז"ל, הקב"ה ימצאים ראיים לברכה ישפיע עליהם, ואם חלילה לא, אבל העניין יתבאר, ע"פ מה שכטב הרמב"ם בהל' נ"כ פט"ו וז"ל, כהן שלא הוי לו דבר מכל אלו המונעים מנשיאות כפים, ע"פ שאינו חכם ואינו מדקדק במצוות, או שהי' הבריות מרנני אחריו, או שלא היה מ"מ בצדך, אין מונעים אותו וכו', ואל תתחמה ותאמר, ומה תועל ברכת הדירות זה, שאינו יכול הברכה תלוי בכחנים, אלא בהקב"ה שנ' ושמו את שמי על ב' וαι אברכם, הכהנים עושים מצוות, והקב"ה ברחמי מברך את ישראל כל חפציו" עכ"ל הזרב, ולדבוריו כיוון אכן ר"ע בשאלתו, מפי הגבורה לא שמענו, כלומר שלא תאמיר שיש כה בכהן המברך מצד לידתו, יה"י מי שיהי, דזה אינו אלא הקב"ה ציווה להם כן, כדי שלא יהיה כפו' טוביה, שקיבלו מן העם, ונאה לברכים, אבל חלות הברכה תלוי בחפציו ית' ולא בכהן המברך, זאת דעת ר"ע מבני הגרים שאינו מיחס, אבל ר"יש מיחוסין כהונה, מסיע עץ הכהנא, ס"ל דבאמת חלות הברכה תלוי בכחן המברך רע אהרן קדוש ד' ע"פ שמאך עצמו אינו ראוי להאי איתטלא ודוק".

ע"ב גמור' בעי ר"ז, חלב היה Mai, דוקא אמר חלב טהור סותם, והאי נמי טהור, או דלמא, משום דמהדק והאי לא מהדק, ויש לראות Mai קמבעי לי', וכי האי ממירא דרב זהה'ב הוא שאין לדריש טעמא, הון אמת דאבי מהדר לי' כן, אבל איך עלה ע"ד ר"ז למייבעי כלל, וכפי הנראה רש"י ז"ל הרגש בזה ומש"ה כי' ז"ל, „ולהא דברי הך בעי, לא אפשר לאי' אכת' טעמי' דבר Mai

דור' אבינה טפח בכרס סמוך לושט קאמר ניחא עכטד'ק, ואינס מובנים לי כלל, דע"כ הכא לא איזל הסוגי' כהך לישנא, אז ודאי דלא פריך מידי, ודור' אבינה מאי, דזהו נמי שייך בדרבה בר"ה, דאמר מפרעתא, כמו דר' אסי אמר מן המיצר ולמטה, והוא פלא. וראיתי בח' ק"ז ז"ל שכ' דהמוהרשה לשיטותי איזל דס"ל ברכורות' כ' ע"ב, דנקה"ו אינו אלא טרפה, אבל אי הוה נבלה איך באנייהו טובא, לענין או"ב וכסה"ד וחלבה וביצתה עכטד'ק, במחכ'ת, טעות פלטו קולמוס, דלענין הלב וביצה לא נקל בנקה"ו גנד שאר טרופות, דהרי אינו מטמא מחיים, וגם בל"ה שגה, דפסוקת הושט גם המהרשה מודה דזהו נבלה כמו פסה"ג, וא"כ הרוי נפ"מ אי נדון כושט או כרסס לבגי פסוקה, אבל חוץ מזה גם גוף הדבר ליתא, דגס בל"ה ר' אבינה אין כאן משום נקה"ו דתהי נבלה, דהרי לעיל מקיים האי לישנא, דטפח בשוט סמוך לכרכס, רק בתורה דמשער טפי, והרי מקום שחיתה אמרו שם אינו אלא עד שישעיר, וא"כ בכוב"כ אין במקומות זהה משום נבלות דלאו מקום שחיתה הוא, כמו בטורבץ הושט דנקובתו במשחו מצד נקה"ו, וענין שחיתה לאו מקום שחיתה הוא, זה ברור, ועפ"י הדברים יש מקום איני לישב קושי' המהרשה (דכפי שבירנו אין בת' המהרשה'א ולא בח' החת"ס כדי להעלות ארכיה), דהנה תראה לעיל דלשמהאל תורבץ דלאו מקום שחיטה הוא, ומעתה לשמואל ה"ה האי מקום שיעיר, אם אינו שייך לקרס הפנימי, נמי בפסקה ברובה הן אמרת דיש לשאול מנ"ל האי טרופות דבשלמא תורבץ הושט הו בכל סימנים שנדללו ברובן, אבל למטה מנ"ל, אלא דיל' דלמدين למטה מלמעלה, דס"ס הרוי נפסק הושט מן האבירים הפנימיים, ואם לשמואל כן הוא, גם לרבי קודם דמסקין לעיל להא דרמי בר יחזקאל, דאמר לא תצתי להני כלל דכייל וכוי' והוא ס"ד דrab תורבץ במשחו, משום דזהו מקום שחיטה, וא"כ למטה במקום דמשער דלאו מקום שחיטה, עכ"פ אין הנكب פסול בו, רק פסוקה ברובה, והסוגי' איזלה הכא אליבא דהאי ס"ד, دق"מ שאין מקום שחיטה הון בשוט והן בגרגרת ברובה טרפה ולא בנקב, ולכן ספיר פריך, ודור' אבינה מאי, כיון דלכ"ע האי מקום שישעיר לאו מקום שחיטה, נדונו ברובן, אי לאו דזהו קרס הפנימי, שוב ראייתך דממקומו הוא מוכרע, דהרי דר' אבינה ממשמי' דרב ע"כ כי הודה איזיו דרמי בי"ס"ל, דrab תורבץ הושט מקום שחיטה, וכל שאין מקום שחיטה בהלהם"ס, קרס הפנימי שניקב על האי דלמא הילכתא נאמרה הללמ"ס, טפח אחרון בשוט, דבלאי' היה תדוון הושט לענין טרופות כמו תורבץ וכוקשי' המהרשה'א, מה תאמיר דהאי טפח דמשער גס בלי שנטנו בו לחמים שיעור דאיינו מקום שחיטה, לא היה בכלול ושת כלל, א"כ לא הקשה המהרשה'א מיידי איזיק הוה כושט بلا דר' אבינה, וזה ברור אמרת צדק, עד שאין התחלת לקושי' המהרשה'א, שוב ראייתך בלב אריה שכ' דהסוגי' דהכא איזלה אליבא דשמויאל עי"ש ודז"ק.

ע"ש גמר' ר' ר' לא בגדולה טפח ובקתה ברובה, א"ר בגיןין בי' אר'א לא גדולה גדולה ממש ולא קטנה קטנה ממש וכו', א"ר גניבא אר'א נקדחה כסלע טרפה וכו' עכ"ל הגמ' ממה דמפרש דברי ר'ג, ומפני דנקדרה כסלע, מוכח דהאי דר' הילכתא הוה, ועכ"ד מפרשין דר' לפרש דברי חכמים אתה, דהא דקתי שנקרע רוב החיצונה, היינו בקטנה שרובה פחות מטפח, אבל בדאיכא בקרע טפח טפה גס بلا רובה והוא פלא, דלקמן בדרותת הזיאב נמי ר'ב בי' אר'א הוא דامر, דר' לא בא בא לפרש דברי חכמים, אלא דבחד לישנא ר'ר חולק עלי', וס"ל דלחכמים יאב אף בגסה דרס ועי"ש ברא"ש דבעל סה"ת פסק מהאי לישנא דפליגו ולהומרא, וכן לא נמצא מכאן דלימה דפליגו וכאו' הכא

סותם, אבל דאקשטא כמו שאינו תותב ממש, כן אינו קשה ממש, מפני שהרי באמצע מוחבר, لكن ע"פ שטמא, מ"מ אינו סותם, כן לפע"ד לישב חומר הסוגי' הללו ודז"ק.

ד"ג נ"ע"א גמר' א"ד דאייתרא לא פליגו דשרי, כי פליגו דאקשטא, רשי' ותוס' ז"ל הביאו מעשה דרבב"ח בפסחים נ"א ע"א, داخل דאייתרא וכו', כתבו דהאי קלישנא קמא שבגמ' דהכא, ואני תמה, אכן פליגו תרי לישנא במצבות צו, דזהו מעשה בכל יום, שאוכלין דאייתרא ואורך דאקשטא משום הלב ואייך אמר ע"ז א"ד דלא היא, אלא דאוכlein גם דאקשטא, וכן אמר האיכא דאמר לשני שבאייא כאן, פרשי' דללק' קאי, ומה יאמור האיכא דאמר לשני מעשיות, והוא פלא, והו אמת, שבכמה מקומות בש"ס יש למצוא פלוגתא צוין זו במצבות, אבל אין העין רגיל כל כך כמו הכא דבכל יום שוחטין בנסיבות לרוב, ואייך פליגו איכא אוכלין דאקשטא או נמנעים מלאכלו, צע"ג.

ע"ש גמר' ואין הלכה כרש"ב ג' בטופה, ויש להעיר שלא נacr בברייתא דאייכא מאן דפליג, אם לא שנאמר דבמה דקtiny, "רש"ב ג' אמר רשב"ג", נשמע דחברים חולקין עליו, ודז"ק.

רש"י ד"ה מקיפין בקנה, אם נמצאת פסוקה לאח"ז און קדרה כאיסור עכ"ל, ונדף בಗליון, "יבת לאח"ז מושלל הבנה קצת, ובפרש"י שברי"ף ליטתא" האי בעל הגלילון במחכ'ת לא דק, דהנה במקום דMEMORY זיא דטהרא, תלין לאח"ש ללא הקפה, משום דלעולם תלין במצוין, וכן להיפך דרחוק במצבות הרבה, דנעשה לאח"ש, לא מהני הקפה על החקל, דהרי האי הקפה אינה בירור של ודאי, כי הוא השערה אנושי שאפשר לטעות בה, שהרי תראה, דריש"י לעיל מ"ד ע"ב מפרש, הורה בה חכם, כגון מקיפין בראיה, דאייכא למייר שמא לא אידמו, וכן נראה ממה שהסכימים רשי' לילשנא אחרינא, דמדקה לדקה היינו מואנה לאונה באותה בהמה, ולא מבהמה לחברתה ומשמעותם, "וזאת נראית לי" שאין מקיים כל כך, הרי דגוף הקפה אינה בירור גמור, לכן אין סומכין על הקפה אלא במקומות ספק, אבל לא במקומות שהוא רוחוק מהמיציאות שנעשה לאח"ש, ומעתה בב"מ ובראייה דעל נקב כד' און דינן דבקל אפשר דנעשה בבלתי דעת, אפילו במקומות דלא ממשמי' ייא דטהרא, שפיר סמכין אהקה לתלות דנעשה לאח"ש, אבל בקנה דבעין דוקא פסוקה ברובן, או קדרה, שיהי' נעשה זאת בבלתי דעת הטבה, הוא רחוק המציאות, אלא בהניח הבמה והליך לו, ולאח"ז חזר אליה ונמצא כן, אז יש לתלות, דנעשה ע"ז אדם בטל או קטן המשחית, וזה ברור בכוונת רש"י ז"ל ודז"ק.

ע"ש גמר' א"ל לאו אמינה לנו לא תתלו בי' בוקי סרייקא וכי' ויל"ד מלטה דאמר ר' יוחנן מרא דכלוא תלמודא, איז קרי לי' בוקי סרייקן, שלא לתלות בר'ג, ונלפע"דadam מקום הדבק ברובו טרפה, אז נמציא עוד טרופות נוסף על הח"ט שמנה במתני', אלא דכבר כתבו הtos' לעיל מ"ע"א ד"ה הנך דאפקת, דר"י דאית ל"י אלו טרופות דוקא, ל"ל האי מספר דח"יט, אלא דמצינן לרבות בזה הכלל כל מה שנראה לנו, וא"כ לדידי' מצ' טרופות חדש במקומות הדבק ברובו, אבל רבא לא רצה לתלות בר"ג טרופות חדש וקרי לי' בוקי סרייק לעומת מה דס"ל, דח"יט דוקא, ובಹם לא נמציא חלחולת במקומות הדבק ברובו, וזה דלא כשית ר' יונה מובא בראש' דגס לר"ג, כדי תפיסה אין הנكب פסול בו, אבל שייערו ביטול רובי, ודז"ק.

ע"ב גמר' ודרב' אבינה ודבני מערבא Mai, והקשה המהרשה'א ואי דלא כר' אבינה, נמי טרפה, דטפח בשוט סמוך לcars אי לאcars הוא, הרוי הוא ושט דנקובתו במשחו, ולהק' לישנא דלעליל, דהאי

ולא כמשמעותו' כאן, דמשום שמא הבריח, ועיין בפתחה עיקר יoidך כל שלא ניקב מעלי'ע לא נאסר ע"ש סופו, אלא דבלאל'ה אני תמה על פרשי', אדם מצד דעورو דק, א"כ גם בኒקב ע"י חוליל הדיןכו ולמה נקט מחת ולא קאמר סתם בה"כ שניקב מצד אחד כשרה כדי לדיק, אבל בחומס מצד אחד טרפה, ואולי ייל דמשום סיפא דנמצא עלי' קורתם דם, דדין זה שיק' דוקא במחט, ולא בנקב בעלמא, ועיין בת"ח שכתב דרישא דהאי ברייתא אפי'ו בא קורתם דם מטריף, דמייר' בחוץ' הבני מעיים מיד ומצא בה"כ מנוקב, דהא דמקיפין לעיל הינו דוקא לאח"ז, ועיין מש"כ בזה לעיל רשי' דהא מקיפין בקנה, אבל דברי ת"ח אין להם שחר במוחכ'ת, דהרי כאן מחת תחובה, ולמה לא נאמר דלא'ש נתבחה מעלי'ע, כיון דליך קורתם דם, וכי מן השחיטה עד אחר הפשטה ועי' נדנוד הבהמה כרגיל, א"א שנתחב המחת להלא אתמה, ודוק'.

ד"ג נ"א ע"ג גמר', הוגلد פי המכחה, בידועה שלשלושה ימים קודם שחיתה וכיו' עיין חוי'ם סי' רלב'ב סע' י"ז וזל' "המוכר בהמה לחבוי לטבחה ושותה ונמצאת טרפה וכו", וכי' הנתיבות ז'ל, "בטור לא נקט לטבחה, ומשמעו אפי'ו מכחה סתם הוה מקה טעות, טרפה או אינה חייה, וא"כ אפי'ו לחרישה הוה מום במקח, זונרא דהא דנקט המחבר לטבחה הוא, משום שכ' בסע' י"ב, דאפי' טרפות דסירכא מבטל המקח, וסירכא הוא רק מכח ספק וכו', ולפ"ז זונרא דזוקא בקנו לאכילה וכו', עכ'ל ואני תמה, איך לא ראה הנתיבות שהמחבר העתיק כאן לשון הרמב"ם כדרכו בכ"מ והרמב"ם לא הזכיר כלל דין זה דסירכא, ומה יענה הנתיבות על הרמב"ם דנקט לטבחה, הון אמרת דהבי' כ' דמסתimated לשון הרמב"ם משמעו דבעל טרפות ואף בסירכא דין הא, אבל זאת ע"כ ליתא, כאשר תראה מותוך דברנו.

הננה הזכרתלי לך כ"פ ובעיקר יoidה הארכתி להראותך, כי הרמב"ם בשום שאר דיני תורה, לא הלך אחר האילכה דחייט, כי סובר דרך לעניין אכילתבשר נאמרה האילכה, וא"כ גם כאן אם לא כדי לטבחה ולאכללה לקחה, ליכא כאן מקה טעות מושום דנמצא בו בה לאח"ש אחת מן החיט', כי אנו מעמידים אותה בחזקת שלמה ובריאה, לחרישה ולגדול ולדעת, עד שיאמדודה הרופאים שלא הייתה ראוי' לחיות, כאשר כן פסק הרמב"ם ברוצח דאיינו ניצל ע"פ שיש להנרצח אותה טרפות עיין בערך יoid.

וראה זה מה ש' כאן הרמב"ם בפט"ז ה"ו מהל' מכירה, וזל' "מכאן אתה למוד, שהמוכר דבר שהי' בו מום, ועשה הלוקת בו מום אחר וכו', כגון זה ששחתת את הבהמה פטור" עכ'ל ולפי הבנת הנתיבות דהאי טרפה אינה חייה, ולא יכול לא לחרישה ולא לגדול ולדעת, אינה מום עשה בשחיטה, ואדרבה תיקון הוא זה, כמו בمسוכנות, כיון דאיתנה ראוי' לשאר מיל', אלא ודאי דלגביה שאר דיני התורה אין לנו מושגים על האילכה, ודיןן אותה בבריאה, וכן כתוב הרמב"ם, "לטבחה" דוקא, והטור וב"י לא ירדו לסוף דעתו, אלא דהטור השmitt מוה' ט' תיבת לטבחה, והב' סבר לתקנו במה שעומיס בו דמייר' אפי' בטראות דסירכות שהמה ספקא, והאמת עד לעצמו ודוק'.

על ר' ר' ר' ל' ר' ר' לאבוי, חז' מר האיל צורבא מרבענן דאתא ממערeba ואמר ר' אוירא שמנוי וכו', עיין בפסחים פ"ו ע"ב דאיון דרכך לקרויא לעצמו בשם רב' ורב, ואולי כדי לחזק שמוועתו אמר כן, והא דלא רצה לילך לקראת אבי, וגם לא נחות מאיגרא לאראעה לכבוד אבי מריא דאתרא, ולבושא' גטווע דהעלה בידו חספא, ייל דהוא באמת חדודוי דהני רבנים שבבל אמר בשם רב' דטרף מחת שמנצאת בה"כ מצד אחד, דבר שהוא נגד המשנה דקטני שנייקבה לחוץ' וגם

מסתמא פליגו, דבשלמא בדרוסת האב ייל דת'ק נקט זאוב משום דבר בהווה וכדכתיב זאוב יטרוף וכן הקרא דברש בשדה טרפה סתמא באב מירוי לפי פ' הרב ابن עזרא, דאמירה תורה לכלב בה"ה הידיעה לכלב שומר הצאן שהכbesch מן האב, אבל אין דרך הכלב להציג השור מן הארי, ולכן שפיר מצינן למימר דר' לפרש אתה אבל כאן דת'ק שנקרע רוב קאמර, שהוא לפי דברי ר' בקטנה שבקטנות, ואת לא איצטריך כלל דרובה כcoleה דהרי במתני' קטני פסה'ג ופסוקת החוט ולא קטני ברובא משום דמסתמא רובה כcoleה וכאו' קטני נקרע רוב החיצונה, ושיעור טפח דנחויז מאד לידע לא קתני, ואי הוה קטני שיעור טפח ממילא הוה יעדין דקטנה דליך טפח סגי ברובא, ע"כ דת'ק פlige עם ר' ולא מצאתה יישוב על האי תימא רבתא אלא לפ' שיטת הרמב"ם דנקרע רוב החיצונה לא קאי כלל על אורך הקרע, אלא על עובי הבשר שנקרע ברוב עובי, עיין בפ"ט ה"ה, וטעמא של הרמב"ם שכתבו ה'ם בשם הרשב' א' ובשם עצמו לעפ"ד אין ראיון לרמב"ם, אבל לפי האמור הוכיח הרמב"ם שיטתו מכח קושיתינו הנ'ל דע'כ סבר הש"ס דת'ק על שעיר עובי קאי, והש"ס מוכיח זאת משום דשיעור רובה באורך א"כ לאמרו כמו דלא אמר כן בפסחה'ג ובפסיקת החוט, והא דקטני נשתרו רוב צלעותיה, משום דמשונה האי טרפות דכלל אברים הרבה, ועל כן מצינן פלוגות רבות בשיעורייהן, אבל מה שיש לעין הוא לכל הנני לישנא חוץ מבני מערבא דמפרשי דנקרע רוב החיצונה על הכרס עצמו, דא"א לפרש על רוב עובי דהכרס הוא עור דק, ועוד זאת יש מן התימא דשומואל לעיל בריש פרקן אמר בשער החיצונה את רוב הכרס ברובא, כי הוא מפרש המשנה דרוב החיצונה על הכרס עצמו, ואיך נפרש אי ברובו דשומואל, דאי ברוב עובי איזה הוכחה יש לנו לפרש כן, ולומר דלשומואל אין הפ' ברוב עובי כמו מתני' עלبشر החופה קאי, א"כ איך פסק הרמב"ם דלא כשמואל, כיון דהסוגי' לעיל פריך מני' בין השם שמעתא, אלא דבלאל'ה שעורה דטפה אליבא דשומואל ליתא דלא נזכר בשער החופה כלל, ובאמת ייל דאס כל הכרס קרי כרס הפנימי ונקובתו במשהו, אז שפיר בשער החופה אותו מיטרפ' ברוב עובי ובטפח לארכו, כי קרוב להיות הכרס נראה כמש"כ הפסוקים הנ'ל בטעמא ברובו, לא מסתבר כלל להטריף בשער החיצונה הכרס עצמו לבן לנטירף רובה מטהר מושם כמו דלא אמר זוז'ק.

רש' ד' ה' מא', וכיון דלא איפסק הילכתא, עבדינן לחומרא וכו' ובסירכא דריהא משום דשכיחן בדקינן אחרייהו עכ'ל, מה דבעו רש' ה' הכא בזה עיין בלב בשער החופה כלל, ובאמת ייל שכייחו ולמה לא בדקינן גם אחרייהו, דນפיקת הריהא אינה מעיקר שכיחו, ולמה לא בדקינן גם אחרייהו, דןפיקת הריהא אינה מעיקר הדין. ועיין בשו'ת כתוב סופר ז'ל שמישיב את זאת, ע"ד הפלפול, שאין דעתו נוחה הימנו, אבל לעפ"ד נראה דעיקר מה שחשו החכמים הוא,adam לא יבדקו אחר הסירכות, יתרבו המכשולים, כי ימכרו הבשר, ואח"כ מי שבאה הריהא ליזון, בקהל מצאנה סרכוה ana ana, אבל נקבים אינם ניכרים אלא ע"י נפיחה וэтת לא שכיח שנפחו את הריהא לא צורך, ולפ"ז מי שמחמיר בנאבדה הריהא הוא שלא מן הדין, ובהפסד מרווחה לכ"ע כשרה ודוק'.

תוס' ד' ה' מחת שמנצא בעובי בה"כ מצד אחד כשרה, אבל המסס אפי'ו מצד אחד טרפה כך פרשי' במן'א, ואפי'ו את'ל שאין סברא שייה' טרפה, הויל ולא ניקב רק חצי העור וכו', עכ'ל עיין בראש יוסף שבאמת ברשי' בבע'ם שם מבואר טעמא לאסור בניקב מצד אחד משום שעורו דק ולא הוה סתימה במה שנשאר,

נפש, ר"ל אפלו גוסס העומד למות מיד תוך מעלי"ע, כי האי מלה כל, נדרש תמיד לשיער לסבירה כנ"ל, אמרו מעתה, לגבי טרפות בהמה דכחותי, התורה אסורה הנבללה שהיא מושך, והטרפה הנטתה למות מחמת מכות אבר וחסרונו, אבל המסתוכנת מחמת תשות כח כשרה, דאיינה לא בכל נבלה, מפני שעדיין חייה, ואני בא כלל טרפה, מפני שאין בה חסרונו אבר, אולם הנטטה למות מחמת הכהה, או נפולה ממוקם בגובה ואני יכולה לעמוד דהינו הך, דיש לה דין מסוכנת בי"א, וכל שעמדת מעלי"ע יצא מכל גוסס בי"א, דבר זה נלמד מדין מכח עבדו דammerה תורה אדם מת תחת ידו נקום ינקם, ואם יום או יומיים ימודד לא יוקם, והוא מעלי"ע כמו שאמרו חז"ל, הרי דלאחר מעלי"ע יצא מכלל בי"א ונעשה גוסס ביב"א ביש" שעדין לא קם, ואת היא טרפות נפולה דהינו גוסס בי"א לדומה לטרפה לדעת רבנן דרייב"ב וכל שהתחנה מעלי"ע יצאה מכלל גוסס בי"א, ואע"פ שעדיין לא עדמה הרי זו גוסס בי"ש דלא איכפת לו, דמסוכנת בידי שלמים שר'י, וכל שהחיטה תוך מעלי"ע, טרפה ודאית, משום דרוב גוססין למיתה תוך מעלי"ע, עיין תוס' יבמות ק"ב ע"ב דה' למימרא גוסס מות לאלאר עי"ש, אלא דלפ"ז ריב"ב דמדמה גוסס בי"א לגוסס בי"ש, ומחייב את הרוצח ה"ה דין לו טרפות נפולה כל עיקר, וזה דבר שא"א לקובלו, דא"כ הו"ל להש"ס להזכיר את זאת בטרפות דנפולה פlige ריב"ב, וצריכין לדוחוק דגמ' לדידי' אתה ההלכה לחשבו כטרפה וכמחסרא אבר, וכמש"כ התוס' שהבאתי לעיל אלא יתר קשה על ריב"ב הרי ההלכה בטרפות נפולה מורה נגדו, דהרי בסבירה קמייפלגי והוא מדמה לי' לגוסס בי"א וההלה מדמה לי' לטרפה.

אבל הרמב"ם ז"ל מאיר לנו העינים בזה, דהוא ז"ל סובר דרישוק אברים הוא טרפות כשאר טרפות דעלמא וניכר באברים הפנימיים שנתרסקו ואני היה י"ב חדש בשאר טרפות, אלא דתווך מעלי"ע גם באברים שאין הנكب או הניטול פסול בו, אלא דתווך מעלי"ע עדין לא ניכר האי ריסוק שהוא הפסד צורתו ותווארו, לכן לא מהני תוק מעלי"ע הבדיקה ואחר מעלי"ע דבעי בדיקה לאו דוקא אשר טרפיות אלא גם אריסוק בעי בדיקה, כי ז"ל הרמב"ם בפ"ט ה"ח "וכיצד הוא הריסוק שיתרוצץ האבר ויחלה מחמת הנפילה עד שתפסד צורתו ותווארו" כך פירשו הראשונים ז"ל דעת הרמב"ם, אלא לפי פירושם זה לא ידוע לפרש למה בט마다 תוק מעלי"ע מהני בדיקה, כיון דקים فهو לחז"ל דעד עברו מעלי"ע לא ניכר הריסוק, ועוד נדחק הור"ן הובא בכ"מ שם ז"ל, "בהתני דאמרין חושין לאו למימרא דיבין להו דיני דנפולה ודאית דמתני" דלבעי שהי" ובדיקה, אלא בודקין אותה מיד בלי עמידה ושהי" ולא מחווור, וכי אמרין חושין, משמע שדין כדין נפולה גמורה, ואע"ג דאמרין לישנא דחוישין, הינו טעמא מטע מא שום דכולא מלטה דרישוק אינה אלא חששא בעלמא, עכ"ל וכעין זה כ' הרשב"א ז"ל, עי"ש וראה עד היכן הגיעו הדברים, שהראשונים ז"ל בדו מלבם טעמא לדברי הרמב"ם, וחלאו בו דברי עצם, עד ש' הור"ן ז"ל, כתוב הרמב"ם וכו' ובאמת הרמב"ם לא כתוב בדברים האלו מועלם וגם לא עלו על לבו, כי דעתו רוחוק מדעתם רחוק מערבע.

ועתה הט איןך ושמע שיטת הרמב"ם בזה, הנה בנפליה מן הגולא عمדה, נעשה מסוכנת בי"א ואפלו אין כאן שום מחסרא אבר, לרבות דרייב"ב מדמו להו לטרפה, וכן דברוצח פטור דהוה כהורג את הטרפה, ה"ה לעניין טרפות בהמה דינה כטרפה, אבל דלייב"ב דחייב ברוצח מושום דמדמה לי' לגוסס בי"ש כשרה, אבל אין דפסקין שם כרבנן, ממילא גם כאן פסקין דתווך מעלי"ע דינו כטרפה, דהוה גוסס בי"א, וממילא דלא מהני שום בדיקה, ואפלו אין בה שום חסרונו, הרי מצד גוסס בי"א דינה כטרפה, אבל לאחר

נגד הברייתא ונגד הסברא, דמ"ש ביה"כ מכל שאר אברים דבעין מעלי"ע או לחילן, ורצה בזה לנסתום, אי מסברא דນפשם יבינו דמסתמא ראה רבי קורט דם מבוזץ, וממילא דין כאן חידוש כלל, וכיון שלא השינו את זאת, דרך עונש ה"י מטריחן לשם עמו מפיו מה שי" ראיי לידע מדעת עצמן, וכעין זה מצין בפסחים סי"ו ע"א, דהיל העונתן ה"י מקנטרן לבני בתירא בדברים, על שלא ידעו מסברת עצמן דפסח דוחה שבת, עי"ש ודוק.

ע"ש גמר נפליה מן הגולא אר"ה וכו', הנה טרפות נפולה משונה משאר טרפיות, גם לא איתפרש מה היא, כי ככל גודל בידינו דבטרפה בעינן מחסרא אבר כմבוואר לעיל ז"ע בא" בסוגי דמסוכנת, ושם הרגשו הותס' בה, וכתבו ונפולה נמי כמחסרא חשובה, וכיון שהוא שיבין את זאת, ורק"י במחני דא"ט כתוב על עניין נפולה, ואין טעם בטרפות שלhalbם"ס הם, כי מלבד חומר זה דלא מחסרא אבר, משונה טרפות זו, ובשאך טרפיות ודאי שאפיילו חי'ichi אלף שנים לא מותכו וספקן יצאה מידי חשש טרפות עי' שהיית י"ב חדש ונפולה ודאי יצאה עי' שהיית מעלי"ע, מן ודאי טרפות, מה תאמיר דנפולה בעצם הלא א"א להיות טרפה, אלא ריסוק אברים שנתווה עי' הנפילה, ואת אינו נזכר עי' בדיקה, עי' מהני שהיית מעלי"ע, א"כ הרי נפליה מן הגולא רק ספק טרפות, וכי על ספק אתה ההלכה, הא מוה"ת ודאי מוקמין אחיזות כשרות, וכל שוחטה תוך מעלי"ע גם بلا בדיקה יתקשר, ולאחר מעלי"ע פשוטה דהבדיקה אינה אלא חומרא דרבנן, שאינה על ריסוק אברים, אלא על שאר טרפיות וא"כ האי טרפות דנפולה אין לה מציאות מה"ת בכלל, ואיך אתה ההלכה עלייה, אבל גם כאן לא יצאו הראשונים ז"ל ידי חותבת באור ולא ירדו לעומק מחשבות חז"ל, והנحو כל זאת לרבענו הגודל הרמב"ם ז"ל, ולבסוף לא ירדו לסוף דעתו כאשר ארץ.

דע דפרטון של האי חידה, נמצא בסוגי ארוכה בסנהדרין ד"ה ע"א, דשם מבואר דהורג את הטרפה פטור, והורג את הגולא בידי שמיים חייב, וכל זאת ילפין מקרא דאיש כיימה כל נש' אדם, דמעטה את הטרפה שאין כאן כל נש', אבל גוסס בי"ה איכא כאן כל נש', אולם בגוסס בידי אדים דהינו בהכרה בט' מקלות ועשאו גוסס, ובא העשيري והמיito, פליgo בה ריב"ב ורבנן, דרייב"ב מחייב דכל דה נש' ממשמע, ורבנן פטרו דכל נש' עד דאייכא כל נש', וא"ר דבhorog את הטרפה הכל מודים דפטור, ולא פליgo אלא בגוסס בידי אדם, דמר מדמה לי' לטרפה, ומර מדמה לי' לגוסס בידי שמיים, וכתבו שם החוס' ז"ל: "אע"ג ذקראי קדרשי, איצטרכ' לי' להני טעמא" עכ"ל ודבריהם צריכין ביאור, כਮובן לכל רואה, אבל פ"י דבריהם כך הוא, דהנה בפסחים מג' עב' אמרינו דחויז מר"א, לא דרשו התנאים "כל" אלא דרך אסמכתא, אבל לא ללקות על ריבוי דכל, וכן פסק הרמב"ם בכ"מ דין אין לוקין על ריבוי דכל, אלא שהתнос' שם ובשאר מקומות הוכיחו, דר"ע וכן שאר תנאים דרשו כל גם למלקות, ור"א דרש גם נגד הסברא, עי"ש אכן למדיש כל גם למלקות, ור"א דרש גם נגד הסברא, והוא אמת.

ועפ"י הקדמה זו תתפרש הסוגי שלפנינו hei, דהיינו, "כל" לפעם מרבה ולפעמים כמעט, כמו תאות ד' כל גבה לב, דמפרשין hei והכי כיודע, וה"ג ממעטין ההורג את הטרפה לפטרו, מפני שאיןו כל נש' רק חי' נש', דמחסרא אבר שהחיות תלי בו, ומרבין את הגולא דהוה גופ שלם, לדrhoש אפלו כל נש', ר"ל מקצת נש', אבל בגוסס בי"א פליgo בסבירה דמי שסבירתו נוטה דהוה כטרפה מחסרא אבר, כמעט אותו מכל, דין זה כל נש', ומאן דסבירתו נוטה לדמותו לגוסס בי"ש מרבה אותו מכל דאתא לרבות כל דהו

זהרי מפרש ואומר לשם נתרסק אבר א"צ בדיקה, והוא תימא רבתא ואח"כ בהלכה י"ט כתוב נפלת מן הגג ולא עמדת אسور לשחותו אותה, עד שתשתהה מעל"ע, ואם שחת בתוך זמן זה, הרי זה טרפה, וכשחخت אותה לאחר מכן, צריכה בדיקה כמו שביארנו, עכ"ל כאן עומד כל רואה משותם, Mai ai דקמן, דלפי שיטת הר"ן והרש"ב בא" בדעת הרמב"ם, דעתך טרפות נפלת היא באינה יכולה לעמוד, איך המתין הרמב"ם בזיה עד לבסוף, ולא הזכיר זאת בריש דבריו בהלכה ח', Adams לא עמדת ושחתה מיד טרפה, בין נתרסק ובין לא נתרסק, כי לפי דעתם, הינו דין דמתנה נפלת המשנה שהיא הללמ"ס, מביא, היא חדא, שנית מה שכתב ענין הגג ושחתה מיד, כמו שפרשי"ע על המשנה שהוסיף,, ושחתה מיד", והרמב"ם אדרבה כתוב "ונתسرק אבר מאבריה וכו'" הרי וזה מאפרש כן המשנה, דהרי בהאי "כיצד דין נפללה", דין של המשנה שהיא הללמ"ס, מביא, היא חדא, שנית מה שכתב ענין הגג ושחתה מיד, ואסורה לשחותה עד שתשתהה מעל"ע ואם שחת בזיה זה טרפה" הלא זה עיקר הטרפות של ההלכה שנמסרה כן, דלא עמדת ושחתה מיד טרפה, ומה זה דקאמור "אסורה לשחותה" שימושי מזיה, דהו איסור בפ"ע, ואין זה עיקר הטרפות של ההלכה. עוד זאת מה זה דקאמור "טרפה" דמשמע ודאי והלא רק ספק טרפה הנהו, משום דא"א לבודוק תוך מעל"ע, דבשלמה לרשי"ד אין ברישוק אברים שום ריעותה הניכרת, הרי ההלכה כך אתה, וכמש"כ רשי"ז שאין טעם בטרפות וכן אתה ההלכה, דשחתה תוך מעל"ע, אכן כאנ טרפות, ע"פ שאם הייתה שוחה מעל"ע, כשרה הייתה מדין רישוק, אבל תוך מעל"ע טרפה וצ"ל משום דרוב גוסטין לימייה מיד. וכמש"כ שהbabati לעיל מtos' יבמות הרוי זו טרפה, מכח האי רוב. אבל לרמב"ם דבעינן דוקא רישוק הניכר באבר. אלא דבתוכו מעל"ע עדין אין להזכיר זאת, איך הוה טרפה ודאי, ולא עוד אלא דמה"ת גם ספק טרפה לא הוה, דהרי נעמיד אותה בחזקת שרשותה דלא נתרסק האבר, וכמש"כ לדעת הרמב"ם דכל ספק מותר מה"י, וא"כ א"א דאתה ההלכה על דין זה, דשחתה מיד بلا עמדת.

ובר מן דין על לשון הגמר' גופא קשה טובא, דלקמן נ"ז ע"א אר"א בן אנטיגנוס אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה. לרשי"ז מתפרש כפשוטו, דاع"פ ששחתה מעל"ע ויצאה מחושש רישוק אברים. אבל צריכה בדיקה ממשום שאיר טרפיות. אבל לרמב"ם לפיה הבנת הראשונים, הלא האי שהיה מעל"ע איינו אלא כדי שנוכל לבדוקה, כי אז כבר נזכיר הרישוק, מה מחודש לנו ראי"א לצריכה בדיקה, פשיטה הלא הייתה מעל"ע להכי הוא, כדי שנוכל לבדוק, ולהיפך הולול' דאתת זו ואחת זו מהני בדיקה, ואי משום דבמשנה כתני סתם כשרה, עבי הוא למימר לצריכה בדיקה, על המשנה גופא יש לתמהוה, אם ששחתה מעל"ע הוה כדי שנוכל לבדוקה, אך שתק מחידוש דין זה ולא פירוש דבריו דשחתה מעל"ע יש לה בדיקה, ולא קודם לנו, וקטני סתם כשרה.

כל אלו החומרות והקשרים א"א להתיירה רק ע"פ דרכנו בשיטת הרמב"ם, ונגד דעת הראשונים, אשר עפר אני תחת כפوت רגילהם, ובכלל זאת, אם אכbos נבאותי ימצאי עון, כי התורה אמרת נקראת, ואין מוחנפים בה, לדעת הרמב"ם בנפלת ולא עמדת שהשונית ב"א, ע"י הכאח חיצוני כל מעל"ע אסורה מצד גוססת ב"א, דפליגו בה רבנן וריב"ב בסנהדרין, אי דיןנו כגוסס ב"א ב"ש וכשרה או טרפה, וטרפה, ואנן כרבנן ס"ל דהוא כטרפה ומחרסא אבר, ע"פ שאין כאן שום חסרון באבר פרט, אלא חולשה כלל ע"י רוב המכחות או איבוד הדם, ואע"פ שאם ששחתה מעל"ע, יצאה מייד גוסס ב"א, כמו שביארנו למטה, מ"מ פטור הרוץ, וטרפה בהמה, ולא נעמידנה על החזקה שהיא בריאה וחיה, שתחיה'

ששתהה מעל"ע אפילו אינה עומדת וудין היא כמסוכנת וגוססת אבל כבר יצאה מגוסס ב"א, ונעשה גוססת ב"ש דכשרה, אם לא מחסرا אבר, אבל ע"ז את ההלכה, דרישוק אחת מאבריה הפנימיים ע"י נפללה, היא טרפות כשאר טרפיות של החי"ט, ומזה דיברה המשנה דא"ט באמורה נפלת מן הגג, ולא קתני בה ומפרקצת ושחתה תוך מעל"ע, כמו דקחתי לפקון נ"ז ע"א במשנה דא"ט בעוף, דשם קטני ושחתה מהל"ע ושחתה דכשרה, ורק מדיוקן נדע דבלא שחתה מעל"ע טרפה, אבל אין זה מה"ט של ההלכה, אלא טרפה המפורש בקרא, דהרי פטירין הרוצה שרצח את הגוסס ב"א, משום דהוה טרפה המפורש בקרא, דכי יכה כל נפש ולא מקצת נפש, ה"ה כאן אמרה תורה בשרד שבדה טרפה, שהוא לא לדעת הרמב"ם הנתנה למוח מכת הדורס, דשם ודאי דלא כתיב כלל דבעינן מחסרא אבר, דהרי עשה נטחה למוח ע"י הכאח אפיו בלא מחסרא אבר, לדעת רבנן דריב"ב דינו כמחסרא אבר, אבל מה דבעינן בטרפה מחסרא אבר, הוא משום דהקרה בכל ענין מיריעי אפיו ששחתה מעל"ע, ואז בלא מחסרא אבר אין לה דין דמסוכנת ב"א, אלא כמסוכנת ב"ש, וזה כשרה דלא אסורה תורה אלא נבלת שהיא מטה ממש, אבל כ"ז שפרקצת עדין, כשרה, ולכן משנתינו דדיברה רק מה"ט של ההלכה, לא מצי קתני נפלת מן הגג ומפרקצת ושחתה תוך מעל"ע, דזאת טרפה המפורש בקרא, וגם בדיקה לא מהני, דאפיו אין כאן שום חסרון אבר דינה בטרפה מעד מסוכנת ב"א, אבל כאן מיריעי בעמדתו שחתה מעל"ע, דעתו ליכא כאן משום מסוכנת ב"א, אבל איתך אן טרפות דרישוק אחד מאבריה, אם נמצא, שסופה אינה חייה כמו שאר טרפיות, והוא מהלכה דח"ט, ומעטה תבין למה לא הזכיר הש"ס, דריב"ב פלייג על טרפות דנפוללה, לדעת הרמב"ם זה אינו דנינו דפליג על דנפולת מן הגג ומפרקצת ושחתה תוך מעל"ע, לדידי"י גם גוססת ב"א כמסוכנת ב"ש כשרה, אבל על טרפות דרישוק אבר שהוא מהלכה, לא פלייג, ולכן לדידי"י אפיו תוך מעל"ע ולא עמדת נמי מהי בדיקה, ואם לא נמצא אבר מרישוק כשרה, אבל משנתינו לא דיברה כלל מלא עמדת ושחתה תוך מעל"ע, שהוא לרבען דריב"ב טרפה המפורש בקרא אלא מעמדת ולא הלהכה או שחתה מעל"ע באוף שיצאה ממשוכנת ב"א, וכאשר אבר לפקון במשנה דא"ט בעוף, דבבמה סתמא דמלטה לא נעשה מסוכנת שאינה יכולה לעמוד מחמת הנפליה עיי"ש.

והא לך פסקי הרמב"ם, פ"ט הלהכה ח' כתוב וז"ל, "דין נפללה כיצד, בהמה שנפלת ממוקם גביה ונתרסק אבר מאבריה, עד שתפסד צורתו ותווארו" הרי דפרש האי דינא דמשנתינו נפלת מן הגג ונעשה בה מעשה טרפות שנפסד איה אבר צורתו ותווארו שהיא ניכר בהאי אבר, וכאן לא מפרש באיזה מעמד צrisk להיות ההמה, כדי שנחש להאי רישוק אבר, אבל הלהכה שאח"ז כתוב, "בבמה שנפלת מן הגג אין חששין לה ואם עמדת ולא הלהכה חששין לה" וכיו' עכ"ל, ועיין בכ"מ שכ' דהוא מימרא דר"י א"ר, עמדת אינה צריכה מעל"ע, בדיקה ודאי ב"ע, הלהכה אינה צריכה בדיקה עכ"ל, אבל ראה איך שינוי הרמב"ם האי מימרא, שכ' תחליה אם הלהכה אח"ז ואח"כ עמדת ולא הלהכה חששין לה, והשミニט הא דיאינה צריכה מעל"ע, והלא דבר הוא, ואח"כ בהלכה י"ז, "כל מקום שאמרנו אח' לה, מותר לשחות מיד, וא"צ לבדוק שמא נתרסק אבר וכוכ"ע עכ"לומי לא ישתומם על שפת יתר, דמותר לשחות מיד, כיון שכ' דאין צrisk לבדוק פשיטה דמותר לשחות מיד, ר"י אמר דיאינה צריכה בדיקה, ותו לא מיידי, ועוד זאת א"ר בהלכה שאינה צריכה בדיקה, הלא בשחתה מיד, לית לה מה זה שאמר דיאינה צריכה בדיקה, הלא בשחתה מיד, לית לה בדיקה לפי הבנת הראשונים, ואין לדוחוק דעל שר טרפיות קאמר,

קטני והאדמים הבשר כנגד ב"ע, מقلל דאי לודאי דרושא בדיקה, ומה"ת הוא כן, דהרי ההלכה אמרה כן, דרושא הזאב, וצ"ל משום דעתך דרך דרך הדורס להטיל הארץ בספק שועשה אותה טרפה, וגם לוקין ע"ז לדעת רשי", דהרי ההלכה אמרות כן, ואין לנו לחזור על טעם ההלכה אם מצד רוב או מצד ודאי אמרה, ולכון גם בנפלת מן הגג ס"ל לרשי" דלית לה שום תקנה וע"כ מيري ריסוק אברים, וגם אדם עמדאה או שהתה מעל"ע הלא בשורה מצד ריסוק אברים, וגם הבדיקה דבעי אינה אלא משום שאר טרפות והוא חומרא דרבנן, ולכון הוכחה רשי" להודות שהאי טרפות חידוש וגזה"כ הוא, עד שתכתב שאין טעם בטראות והוא הללמא"ס, ואין להרהר אחריה. אבל הרמב"ם סובר דהוא טרפות שאר טרפות דהינו נתרסק אחד מאבירה ע"י נפילה, ובדיקה ודאי מהני ומ"מ קתני סתם נפלת מן הגג, כמו דקתני דרושא הזאב ובשנים מהני בדיקה, אלאadam לא בדקיו יש בהם איסור תורה, משום דעתך הרוב אכן בדרוסה איס במקומות שעשו אותה טרפה, ובנפולה לכך אמר מרוסק, ולכון קתני סתם נפלת מן הגג, אבל כוונתו הוא ונתרסק אחד מאבירה, ובדיקה מהני אפילו בטרם שעמדאה, ולא חישין בבהמה למסוכנת מהמת נפילה, כי אינה גילה להסתכן עם מהמת נפילה כמו עוף בטראות או רצתה בכוטל, ובHAL ט' מפרש הרמב"ם, הלהקה אין חווישין כלל ועמדאה ולא הלהקה חווישין לה, והיינו מתני, כי מתני מירי, או דשחטה מיד דטרם שנתודע לנו אי יכולה לעמוד או שעמדאה אבל לא הלהקה, כי בשניותם צרך בדיקה ומהני בדיקה, כי למסוכנת לא חישין, עד שרוואין שאינה יכולה לעמוד ולריסוק חישין גם בעמדאה, ויש לה בדיקה, ואין זה מירא דרי"ר כמו שכ"ה"ם, דהוא קאי על המשנה דאי"ט בעוף דשם קתני טרפה ורצצתה ומפרכסת ושחטה מעל"ע בשורה, ועליה קאי ר"י א"ר וקאמר, עמדאה א"כ מעל"ע וכו', ופלא דרש"י ז"ל מפרש דקאי על משנתנו דנפלת מן הגג, והרי שם לא נזכר מעל"ע, ואיך מאי עלייה, אלא דרש"י לשיטתי" דפרש נפלת מן הגג ושחטה מיד דוקא, קודם שעמדאה, הרי בהאי ושחטה מיד שאנו מוסיפין על היא דנפלת מן הגג, כבר נשמעו דאם שחטה לאח"ז דאי למד, והוא מסתמא מעל"ע אין כאן דין נפולה, ולכון מazi קאי ריא"ר עלייה, לומר דה"ה אם עמדאה יצאה מדין נפולה, ובדיקה בעי משום שאר טרפות, אבל הרמב"ם דלא מפרש האי דנפלת מן הגג בשחטה מיד דוקא אלא כ"ז שהיא נפולה ולא הלהקה, אית בה חשש ריסוק אברים דבעי בדיקה, וש לה בדיקה ודין דפרש נפלת דבעי שחוויות מעל"ע מצד גוסס ב"י, ולא מצד דרישוק אברים, מזה לא דבר התנא בטראות בהמה, אלא גבי עוף, איך אפשר לפרש ריא"ר, ועל נפלת מן הגג קאי, אלא קאי עופר דקתני שם ושחטה מעל"ע, ואע"פ דבעל מסדר הש"ס העמido כאן, משום דמסדר כאן כל דין נפולה, מביא גם האי מירא הכא, אבל הרמב"ם, דלא דבר עדין מן המסוכנת שצריכה שהיתה מעל"ע עד לבסוף הלה"י"ט, והבא דין הוייצאים מן המירא דראי"ר הש"יכים גם לדין נפולה, השמייט הא דאיתנה צריכה מעל"ע, כי מעל"ע מאן דבר שמי"ע עדין, ומפהף הסדר לומר תחלה דהלהקה מוציאה מידי חשש ריסוק, אבל עמדאה ולא הלהקה חווישין לה, לאשמעין דהוא פ"י לדינא דמותני" דנפלת מן הגג, ואח"כ בHAL יט' וכ' הביא האי דינא דמפרכסת לצריכה שהיתה מעל"ע מדין מסוכנת ב"י, ודין זה יוצאה ממשנה דאי"ט בעוף, דידיברה מפרכסת כדקתני שם, ופלא ארץ, דשם פרש"י, "עדין היא מפרכסת", כלומר שעדיין לא עמדאה, והוא לשיטות, וכל שעמדאה אין כאן חשש ריסוק אברים, כי עניין ריסוק אברים, הוא מסוכנת ב"י, שאינו מחסרא אבר, אשר בזה פליגו ריב"ב ורבנן, בסנהדרין שם, וכן התוס' שכתבו לעיל ל"ז ע"א, דנפולה נמי כמחסירה אבר דמי ולכל זאת חד שורש להם, כי לדעתם

גם עד לאחר עכ"פ, חדא דלעתיד לא גמרין חזקה, ועוד דהרי רוב גוסcin למתיה תוך מעל"ע, כמו שכח התוס' יבמות, מ"מ נראה דנעה דפטור הרוצה, ואסורה הבהמה, אבל מלכות משום טרפה לכיא משום דאי עונשין על רוב כזה דלא איתחזק כמו שאין מוציאין ממון על רוב כזה, ובמ"א דברנו מזה ואכ"מ.

ולכון כ' הרמב"ם הל" יט' בסוף העניין דין זה דנפלת מן הגג ולא عمדה אסור לשחוטו אותה עד שתשתה מעל"ע ולא מדין גופה, כי הלא לא זה יש לה בדיקה, ואפילו בחלים לא עליה ע"ד הרמב"ם ז"ל, מה שתלו בו הראשוני, דתווך מעל"ע לא ניכר הריסוק, אלא דמצד מסוכנת בי"א אסורה, וכרבנן דריב"ב וככתב אח"כ שאם שחטה הרי זה טרפה, דרבנן מדמין גוסס ב"י לטרפה, אבל למלכות לא משום דעתך גוב גוסcin למתיה אין לוקין, וכן דיק לכתוב רק אסור, ומצד רוב גוסcin למתיה, ומה"ט קרי ל"י טרפה ולא ספק טרפה, דהרי מ"מ אילא רוב דטרפה הו, הרי ממה דאמר תחלה אסור, ואח"כ קרי ל"י טרפה, שמעיין דאית כאן איסור תורה ודאי, מכח האי גוסס, אבל אין כאן מלכות, ואם עדין לא די לך באזה שתודה לי דכך הפירוש האמתי, אךך אל מקום אחר ומשם חרנה ברור שימוש דקון הוא, והוא במאכילות אסורות בפ"ד, דשם ביאור לו הרמב"ם טרפה האמורה בתורה מה היא, והיא שנטטה למות מחמת מכותיה, בין שטרפה חיה ושבرتיה, בין שנפלת מן הגג ונתרסקו אבריה ובין שבא לה חולין מחתמת עצמה, ונקב בה או ריאתה וכו' ואח"כ בהלכ' י"א כתוב ז"ל, בהמה שהיא חוליה מחתמת שתחש כחה ונטטה למות, הרי זו מותרתaira לה מכח באבר משתמש דקון שואל, מהו נטו הרמב"ם מה שדיבר עד וכי עכ"ל, וכן הבן שואל, מהו נפלת מן הגג, הלא גם בטראות חית הנה, מטרפות חיתו עיר, או נפלת מן הגג, הלא גם בטראות חייה העיר אפשר דלא הטיל הארץ במקומות שעשו אותה מחסרא אבר, ומ"מ נתטה למות מחמות המכות והפצעים, וכן דנפלת מן הגג ולא נתרסק אחד מאבירה, ומ"מ נתטה למות ואינה יכולה לעמוד, מכח ההכא ושפיכת דמה, ולמה לי' לציין מסוכנת بلا חסרוןابر דוקא ע"י חולי שבא מעצמה ותשש כחה, כי זאת נדע מ"ק' י' אם ע"י מכת הארי והאב או ע"י נפלת מן הגג כשרה, כשאיו בה חסרוןابر, מכש"כ כשנטטה למות ע"י חולשת חולי כליל שכרה אלא ודאי דהאי נמי כטרפה אסורה, וכרבנן דריב"ב, אלא דאי בה מלכות משום דאפשר שאם לא שחטה היה, וכן א"א לאוקמי הקרא דבר בשדחה טרפה בכחג'ו, דלאו גמור למלכות א"א, דשמא היה עד לאחר מעל"ע, ולאחר מעל"עתו ליכא כאן מסוכנת ב"י, ולא ע"י חית העיר, כי לאחר מעל"ע כלה כה המכיה, והמתיה שאח"כ מקרי ב"י בשגרמת של המכיה, והאי דיinetה למות מחמות המכות ב"י אושאר סיבה החזוני שדין אחד להם, ואין מלקות, כתוב הרמב"ם כאן, והוא יוצא ממשנה דאי"ט בעוף, מقلל דאם לא שחטה אסורה, ומושום מסוכנת ב"י או שאר סיבה החזוני שדין אחד להם, ואין בו מלכות, כנ"ל. וכל שחולק על פ"ב שנים ארבע, ודין נפולת שבhalbca בין הח'יט, שנשנה במסנתנו דאי"ט בבהמה מפרש הרמב"ם בהל' ח' דהיא, כיצד נפלת מן הגג ונטרסקו אבריה דהיאינו שנטטה כורתה ותואר האבר, ובעמדאה או לאחר שחטתה מעל"ע, דיאנה מחשש מסוכנת ב"י, ובזה הלאו רשי" ורחב"ם לשיטות, דרש"י ז"ל שפרש נפלת מן הגג ושחטה מיד, משום דס"ל לרשי" כשבא הלהקה נפלת מן הגג, ע"כ דיאת הוא הטרפות ללא שום תנאי אחר, כמו דרושא הזאב דקתני במשנה דס"ל לרשי" ליקמן נ"ג ע"ב דלא מהני בדיקה לודאי דרושא, ובמשנה דס"ל לרשי" ליקמן נ"ג ע"ב דלא מהני בדיקה לודאי דרושא, ולא ספק אצל דהווחתו היה, ממה דקתני סתם דרושא הזאב, ולא

אולם הרא"ש ודאי מפרש כרשי' דנער לעמוד אבל לא הlk. **ועפ"י** אלה הדברים יש מקום ATI, לישב פסק הקרא"ש ז"ל בפ"ק בדביצה דף ו' ע"ב שכ', דהה דשותחין עגל ביו"ט דוקא כספריס לע"ק, כדמותה בפ"ט נ"א ע"ב עכ"ל, וצוחו עליו כל הבאים אחריו, דאין זה אלא דחו"י בעלהaca ואילא קר"ג, אבל אכן הרי פסקינו הכר"ג, דביה"ר אין בו ממשום ריסוק אחרים, לא בעין הפריס עג"ק, ולפי הנל"ל י"ל, דהה דانياה יכולת להלא היא ריעוטה גדולה, עד שבכל הנדי דלא חיישין, אם אינה יכולה לעמוד חיישין כנ"ל, אלא דבבית הרחם מיד אחר הלידה, כיון שאין דרכו להלך כלל, גם אינה יכולה לעמוד רק ריעוטה כל דחו הוה, אולם כל זאת אם נשחת מיד, אבל אחר אויה שעות אם עדין אינה יכולה לעמוד, ודאי חיישין, כמו בכל הנדי דלעלי, וא"כ כוונת הרא"שadam שוחטין אותו אחר כמה שעות, כי מסתמא אין שוחטין את הולך מיד בשיאו לאoir העולם, אז בעין הפריס עג"ק ודוק".

תוס' דה ביה"ר אין בו ממשום ר"א, משווה דאيكا ריעוטה דانياו הולך איצטרך לי' לאשמעין, דאי לאו הci פשיטה דאלין בתר רוב ולדות עכ"ל האי, "דא לאו הci" אין הכוונה אם הולך הוא, דאי לא בעו למיר דאלין בתר רוב ולדות, דאפייל בנפולה גמורה מהני הילוך, אבל הכוונה דאי לאו הci אלא שחטה מיד, באופן דאיין ריעוטה דלא הlk, דין דרכו לילך מיד, וכמש"כ לעיל, מ"מ פשיטה דאי מחזיקין ריעוטה, ממשום דאלין בתר רוב ולדות, ודוק".

הרמב"ם ז"ל מפרש האי מימרא דר"ג באופן אחר, והוא דבית הרחם שנטרסק הרי זו מותרת, ואיזיל בהז' לשיטתי, דרישק דבר הניכר הוא שנפסד צורתו ותווארו של האבר ופושל גם באברים שנייטול אינו פושל בהם, וכן הו"א דהה' בנטרסק הרחם כן הוא, קמ"ל ר"ג דלא, וכי' זה א"א להעמידו מתוך השקיל וטררי' שבגמ', ועיין בכ"מ ובלח"מ, ולאור' קשה על בעלי ש"ע שפסקו האי דנא שהוא להקל נגד כל הפוסקים, דפרשים הסוגי' כפשוטה דעל ולד הנולד קאי, ונינהו דכל הפוסקים הראשונים אין ריסוק הניכר טרפה כלל, מ"מ כבר הסכימו הרשב"א והטור לפסוק בהז' להחמיר כרמב"ם, דבנמצא אבר אשר במראה ותווארו אצל נפולה להתריף, אבל لك"מ, דהה דפוסל הרמב"ם האי ריסוק דידי' גם בהני אברים שנייטול כשר, כתוב הכה"מ, לדמד זאת מהא דר"ג דאיתץך לאשמעין דביה"ר אין בו ממשום ר"א, ע"פ דינטל האם כשר, מכלל דשר אברים דאפיילו ניטל כשר בהם, ריסוק פושל, וא"כ, כיון שאין לא מפרשין הא דר"ג דקיים על הרחם, לא פסילין בריסוק הרחם, ממשום דאי שום טרפות פושל בו, אלא דלפ"ז קשה להיפך דלמה פסקינו כרמב"ם בריסוק תחול וכליות נמי, כיון דלא ס"ל כוותי' בפירוש האי מימרא דר"ג, אלא לדידין שנשכחין אחרי הרמא"ז י"ל שכ' בס"י נ"ח דין דאן לא בקיין בבדיקה זו, בלבד' אין נפקותא לדינא בהז' וזה דוק".

ע"ב גמ' אמר אמייר ממשמי' דר"ד, נפילה שאמרו צריכה בבדיקה נגד ב"מ, א"ל מר זוטרא הci אמרין ממשמי' דר"פ, צריכה בבדיקה נגד בית החلل כלו, ופרש"י ז"ל נגד ב"מ שמא נקרע רוב החיצונה או נקבע הדקון, עכ"ל ומסתמא נגד הלב והכבד והריאה והקבה ס"ל לרשי' דלא צrisk בבדיקה, ממשום שם רוחקים הרבה מיחיצונית הבהמה, וגם לא נחאה לי' לרשי' דמאן דמוסיף נגד החלל כלו שהיה מושמי' הני, דממן' אי איכא מקום להוש גם בהני, אלא אפשר להכניםם בדברי אמייר, אלא דלא מסתבר לי' לרשי' כל שהיה חש ניקוב או קריעה בהני אברים הטמונהים בתוך תוכו של החלל, שכן פרשי' דהוא מושיף דבוי בבדיקה ממש שבירת הצלעות או עקירת חוליות השדרה, אלא דקשה לי' לומר

אין חילוק בין טרפה המפורש בקרה ובין ח"ט של ההלכה, ומזה יוצא מהז' דריב"ב דס"ל גוסס בי"א דומה לגוסס בי"ש, פליג על ההלכה דנפלה מן הגג, ורבא דامر בסנהדרין, הורג את הטרפה פטו, אטרפה של ההלכה קאי, וא"פ שהוא סובר ט"ת, עי"ז הוצרכו להמציא דמ"מ סופו שימות מחייבה זו, לזמן זמנים טובא, ורש"י הוכרח לומר דטרפות דנפולה הוא גזה"כ, יצא מכלל שאר הטרפות, אבל לרמב"ם ז"ל אין כאן לא חידוש ולא קושי' וריב"ב לא פליג אטרפות דנפולה דאתה מהלכה, כמו שביארנו ד' והותר, והוצרכתי להאריך כ"כ, וככפל הדברים כמו פעים כ"י דעתינו שהצרה מאי להוציא מלבד הלומדים כללים ודינים המקובלים מ眞ות הראשונים, ביל' חולק ומפרק, ולא אחפה על הרמב"ם ז"ל, כי בס' על שיטותו יש לתמוהו, והוא דלמה מהני הילוך, להוציא מחשש ריסוק, וזאת לדריש"י ותוס' ניחא, דכיון לדידיו טרפות נפולה היינו מסוכנת בי"א, بلا שום חסרונוابر, אלא חולשה כלל, וממילא הילוך ואיפלו עמידה מוציאה מהיא מסוכנת מבוון, אבל לרמב"ם דתרי מילני נינהו, ולכן בעמלה אף דצאה מסוכנת, אבל לא יצאה מהש ריסוק, ובעדי בדיקה על ריסוק, א"כ גם בהלכה ליבעי האי בדיקה, דלא מסתבר דמשום ריסוק אבר אחד כמו תחול או כליה, או אפייל כבד, לא תוכל לילך ברגליה, ואתה ודאי מן התימא, אבל שוב נתיישבותי דיל', דמסתמא אם הנפילה הייתה חזקה כ"כ, עד שגורמת ריסוק הניכר, לא רק אבר אחד נטרסק אלא כמה אברים, ואז מסתבר שפיר דאיתנה יכולה להלך הילוך יפה, ולכן כל שלחלה הילוך יפה, פשיטה דעכ"פ לא נטרסקו אברים הרבה גם אבר אחד לא שכיח שיתרסק, ולכן אין צורך לבדוק, אבל פשיטה דאם מ"מ נמצא אבר אחד מושך דטרפה, דרך בדיקה א"צ, אבל בנמצא מושך ודיי טרפה, ובשו"ע יש פלוגתא בהז' כנ"ל נכון מאי לישב התימא הלו, וזה. ועיין עוד לקמן ני' ע"א במה שכתבתני שם ובפתחה עיקר יוז".

ועתה נשוב לבאר הסוגי', אר"ה הניח בהמה למלחה ומזכה למיטה, אין חושין ממשום ריסוקי' אברים, עכ"ל, لكمן בעובדא דהאי גדי' דחזי' חשולא באיפומא דגר נפל, כתבו התוס' דמיירי עכ"ב בא הlk, דאי בהlk, הלא בהלכה אף בדיקה לא עבי, והרא"ש ז"ל כי על האי דר"ג דביה' הרחם אין בו ממשום ר"א, דבלא עמד מيري', וא"כ מסתמא לדידי' גם ר"ה מيري' בהכי אפייל בא עמד, והוא פלא בעניין, דכל שלא עמדה, הוא סימן מסוכנת כדאמר כך לעיל לע"ב, וניהו דזואי' בא שום סיבה המורה על חליה אין לחוש, אם ע"י' כאב עובר איננה יכולה לעמוד לפני שעה, אבל בהניח למלחה ומזכה למיטה ואיננה יכולה לעמוד, הרי' גלים לדבר שנפלה, ולמה לא נבעי עכ"פ שהי' ובדיקה, ומ"ש מהא דשוררים מנגחים זא"ז, או נפל לאראעה חיישין וכתבו התוס' ע"ג דליך מאקרים דתורה אלא ארבעה טפחים, מ"מ כיוון דמחמת הכהה נפל חיישין, ולכן נראה ברור דזוקא בא הלהקה אבל עמדה מيري', וכמש"כ התוס', וכן נראה מלשון הרמב"ם, שאחר ש' עמדה ולא הלהקה חושין, כתוב נפלת מלחמת עצמה, וכן הניח למלחה ומזכה למיטה, אין חושין וכן כל הני דחשב בהלכה י"ב, משמעו דעל מה שביאר לעיל דעמדה ולא הלהקה קאי, והרא"ש ז"ל נמי נראה, דרך גלים בביית הרחם קאמר דאפייל לא עמדה לא חושין, דבבית הרחם, הא דלא הlk מיד אין שום ריעוטה דאי דרכו לילך מיד, וממילא גם אינו יכול לעמוד, אינו מורה על מסוכנת דמחמת כאב הלידה גלים הוא אפייל שתחעלף, ובשעה מועטת חוזרת לבריאותה, אלא שהתוס' כתבו גם בביית הרחם דאי הולך ריעוטה הוה, משמעו דבאינו יכול לעמוד חיישין, ולפ"ז צ"ל הא דמתרך لكمן, הב"ע בהפריס עג"ק, אין היפוי כפרשי' נגע לעמוד, אלא דהlk ממש עג"ק.

ריאתיחי' שמענו מזה דגש בחדא כהג'יו טרפה, וכמיירתא דרב, ועיין מהר"ם שיף ויתר האחוריים, דחקשו דלמא משום דנבללה נמי הוה, קאמר לו גיסטרא קאמරיתא, ולא משום דבחדא נמי טרפה הוה, אבל עז דהרמב"ס, הון בהל' שחיטה והן בהל' אבות הטומאה, לא הזכיר כלל האי גיסטרא דעתל מעכון ומכאן עס האסיטה, שתה' נבלה מטמא מחיים, והלח"מ פ"ט ה"ב הריגש בזה וכותב ז"ל "עוד אמרו שס בעקררה צלע וקצת חול'י מעכון ואמצעיתה של החול'י" קיימת שהיא נבלה, ולא ראיית שזהירות ריבינו בהל' שחיטה, שס ביאור דין הנבלות, ולא ידעת טעם"ו עכ'ל יותרו הול' להקשות דאפיילו ענקריה ב' הצלעות וכל החול'י עמה לא האיך הרמב"ס בין הנבלות, רק כי בפ"ג ה"ט ז"ל, "בהמה שניטל ירך שלה וכו' הרי זה נבלה כמו שנחטך ח齊ה ונחלקה לשני גופות" וכוי' הרוי משלו זה ש'כ, כמו וכוכ' מוכח/DDוקא בנחלקה למזרי דהיינו כל הבשר שבין הצלעות, דרך אז הוה כנחלקה לשני גופות, אבל בעקררת חול'י אע"פ שע"י נחשבים הצלעות עוקרים, כמו שאמרינו ל�מן, דחוליה بلا צלע היכי משכחת לה, מ"מ בשביב זה לא נחשבה הבהמה כנחלקת לשני גופים, דהרי החיבור הנורא של הצלעות והבשר לא נתבטל עדין אבל פי' הסוגי לפי דעת הרמב"ס ז"ל כך הוא, דעל הא דפרק הש"ס, והוא רב נמי גיסטרא קאמר, כתבו התוס' דצ"ל דמעיקרא את' לי הא דבר שפיר, דלמא לא חשב הא דרב גיסטרא, ועיין בלב אריה ז"ל דגש הוא מחזק בסברא הניל' דכל שחברו הבשר שבין הצלעות קים, אין לחשבו לגיסטרא בשביב עקירת חול'י, והיא באמות הסברא החיצונית והפשטוטה, אלא דכל זמן שלא ידע הש"ס פירוש הדבר, היה מקבל עכ' דברי רב כפושטן, דgisטרא קאמരיתא, בגיסטרא ממש קאמר, ולפנ' פריד על רב, והוא הוה נמי גיסטרא הוה, ואע"פ ששניהם עפ' הסבירה החיצונית אינם גיסטרא, אבל כאשר מתרץ דרב בחזי חול'י קאמר, והם שאלו בשתי צלעות עם מקצת חול'י והיינו דרב, אבל דוחוא טרף בחדא והם שאלו על שנים, מצד זה ומצד שכגנדו, וסמכו לידע אם דיננו דחדא, מותוק תשובתו אי ירתח או ישוב במעינה רך, ורק באמות השיב להם בריתחא, גיסטרא קאמրיתא, דהיינו ריאתיחא כדאמר בגמ', קלומר דאמאי שאלו על תרתי, דאפיילו בחדא כהג'יו טרפה, שוב לא בעינן למיר דgisטרא ממש קאמר, אבל דרכ' גוזמא, כדי לירთוח עליהם על שאלה בתרתי, במקומות שם בחדא טרפה, וא"כ לא שמעין מני' כלל דוחוא גיסטרא, והדרין לסבירה החיצונית דלאוgisטרא הוא כסבירת התוס', ולא עוד אלא דמרב גופא שמעין דלאוgisטרא ממש קאמר,adam באמות ס"ל דשלחיםgisטרא ממש הוה, אין כאן ריאתיחא דהרי האמת קאמר, ולא נשמע דגש בחדא טרפה, ומושבת קושי' המהרא'ם שיף ז"ל, וזה ברור ואמת לאmittio של תורה בס"ד ודוק'.

אחרי כתבי הלכתى לביהם ט' לראות בעין גשמי' איך תחובים הצלעות בחוליות, ונתודע לי שם דבר חדש לי, שלא נשמע מותוק הסוגי' והמופרשים, והוא כי החול'י האחת אינה סוגרת בתוכה הצלע, כמו שדמיטי עד הים, אלא הצלעות תחובים בין החוליות, ומשתתי חוליות נתהוו אסיטה אחת, שסוגרת בתוכה הצלע שתחובה בין שתי החוליות, ומה מודוקדק לפ"ז, מה דקאמר רב בעקררה צלע וחול'י עמה ומפרש בגמ' דחזי חול'י קאמר, שכפי פשטו נראה דוחק גדול, אבל השטא ניחא דחזי מכל צד קאמר דהאסיטה מתחבר משני חזי חול'י ומה שאמיר لكمן דאי'א חול'י בלבד צלע, אע"פ שבעקירת חול'י נשאר הצלע תחובה בחזיה בחול'י המסוכה לה, או בימין או בשמאלי, מ"מ כבר מנוקח הצלע ממקומו, כי חזי חור אינו מחזק את הצלע כמובן, וגם ר'כ' ור'א דשאלו

דאミיר לא חיש לשבירת הצלעות שהוא עלול יותר לשבור מלנקוב הדקין, אבל לשיטת הרמב"ס ניחה טובא דאמיר בדיקה כנגד כל הב"מ האברים הפנימיים קאמר ולא משום נקב או קריעה דלא שכח כלל, אלא משום ריסוק שני נירה ותואר של אחד מאברים הפנימיים, וא"כ האי בדיקה משום טרפות נפוליה היא, וע"ז מושיף מר זוטרא, כנגד החלל כולם, גם משום שבירת עצמות או עקירת חול'י בעי למיבדקין, אע"פ דלא שיק לטרפות דנפוליה, אבל הלא מצוי הוא להשתבר או לעקור מן העצמות, וגם מזהodiac ראי לשיטת הרמב"ס ודוק'.

רש' ד"ה כגון שהפריס עג'ק, נגעր לעמוד ותחב פרטוטוי בקרקע לעמוד, כדאמרין לקמן עמודה מנפילהה אינה צrica מעלי'ע עכ'ל. וניל' דבדיקה מיהא בעי, ויהי נפשט האיבעדי דרי' רמי' בדיצה לד"ע"א לכולא, וזאת לפי מה שדחינן, דלמא דלא קר'ג, אבל לדידן דפסקין קר'ג, לא בעינן אפילו נגער לעמוד, ודלא קר'א"ש בפיק' דביצה וכמש'כ מהה לעמלה, וכעת אני רוואה דיש לקיים פסק הרא"ש, לפי שיטת הרמב"ס דריסוק לחוד ומוסכנת לחוד, והעודה צריכין להוציאה מסוכנת ב'י"א, דידיינו לטרפה גם بلا ריסוק, ובדיקה בעי מצד ריסוק שלא יצא מהשח זה, אלא ע"ז הילוק קר'או, וא"כ ניהו דר'ג אמר דביה'ר אין בו משום ריסוק אברים ולא צריך בדיקה אחריו איפלו לא עמדה, אבל עדי'א דהרי לא עמד, לא נבע שהיית מעלי'ע להוציאה מסוכנת ב'י"א, אבל ע"ז דחיק הלידה נעשה גוסס, כמו בסנדירין שם בהני דהכחו בעשרה מלכות, דט' הראשונים שעשו גוסס ב'י"א, בלי שום מעשה טרפות וחסרו אבר, אלא דלשטי' וחווס' היינו ריסוק אברים, אבל לרמב"ס, ריסוק אברים הוא טרפות הניכר ועל זה אתה הולכת, אבל הריסוק הכללי של רשי' ותוס' זו מסוכנת ב'י"א, דפלוغو בה ריב'ב ורבנן, וא"כ ניהו דביה'ר אין בו משום מעשה טרפות הניכר באבר אבל ריסוק כללי שעיל' דידה נעשה מסוכנת שפיר מצי להיות אשר זהה בעינן מעלי'ע, ולפ"ז מתרפרש כאן, הא דאמיר הב"ע בהפריס עג'ק, גם לר'ג אמר וקמחדש זאת עתה דכלכ"ע בעינן נגער לעמוד, כדי להוציא מהשש מסוכנת, וא"כ שהרא'ש ז"ל דלא נחות לכל אלה הדברים, ודאי לא כיון זהה, אבל עכ'פ' די שלא יצא שגנת הוראה מלפניו ודוק'.

ד"ה ביהם ט', כשמפליים וכוי' איפלו ממקום גבוה, עיין מהר"ס שיף ז"ל מה ש'ב זה ואני עבר ולא אדע, דאם ממקום גבוה גמורה הפילוחו, הרי לא שיק צפורה נועץ בקרקע, והוא נפוליה גמורה וצ'ע.

תוס' ד"ה עמדה א"צ מעלי'ע, בסה"ד ונראה דגרסינן התם, עמדה אינה צrica מעלי'ע וכי' עכ'ל, לפי דעת הרמב"ס שפירשנו דמעלי'ע לא צריך אלא להוציא מידי מסוכנת ב'י"א, כל שעודה א"צ מכל וכל מכל מסוכנת, וא"כ ודאי צריכין לגרוס עמדה א"צ מעלי'ע, אלא דקשה להיפך לרמב"ס, מה קמ'ל פשיטה, דכל שעודה הרי אין כאן מסוכנת, ולמה נבעי מעלי'ע, ויל'י דקמ'ל, כל שעודה פ"א איפלו חזרה ליפול ואינה יכולת לעמוד, تو אינה צrica מעלי'ע, דבריך יצאה מידי גוסס ב'י"א, ונעשה כגוסס ב'י"ש כיון דעמדה פ"א מן הנפילה, וכמו שכתב הרמ"א ס' נח טע'י ו', כל שהכח אחר הנפילה וא"כ אינה יכולה לעמוד (ברמ"א כ' לילך וט'ס הוא) דינה כשאר מסוכנת, ה"ה אומר אני דבעמדה וחזרה להיות אינה יכולה לעמוד הדין כן, ודוק'.

ד"ג נ"ב ע"א גמר' א"ר, בעקררה צלע וחוליה עמה טרפה וכו' עד סוף העמוד, לפי המסקנא ר'כ' ור'א שאלו על בעקררה מכאן ומכאן עם האסיטה, ולא נשאר רק אמצעיתה של החול'י, ורב טרף איפלו בחד צלע כהג'יו, וממה שהוא להם, גיסטרא קאמריתה, היינו

עכ"ל, והנה האי תי' השני הוא אליבא דבר"א שבגמ' אבל לתי' קמא, דבר פליג ארבי"ב י' וסובר דרי" פליג את' קוזאב בסהה נמי דריש, צ"ל כתיה' קמא שברא"ש, אלא דלפי מה שכי' התוס', דרב קמל' דזאוב בסהה נמי דריש, מדאמר בבהמה למעלה מזאוב, משמע לכל מן זאוב ולמעלה שוה, איך אמר מן הנץ ולמעלה בעופות, וזה ליתה, דהרי הנץ איןו דורס בעוף הגס, עיין בר"ץ ז"ל מה שתי' בדוחק קושי' הראי"ש ז"ל,อลומ לפע"ד נראת ברור, דל"ק דבר פליג ארבי"ב וסובר דרי" פליג גס בעופות, דلت' ק אסיתא, ור"ת מפרש עם האסיתא, כי היכי שלא חילוק שמואל אוULA בר זכאי ור"י, לדחיד ברוב צד אחד, ולאידך ברוב שני צדדין בעינן עכת' ד התוס', והי' להם לאחיך גם רב, דרב נמי דוקא וחולי' עמה, דהינו חצי חולוי' כדעליל, והנה האחוריים הקשו סחירת רשי' אהדי, דלעיל מל"ב ע"ב מפרש הא דشمואל, דעת חצי חוליתה קאמיר, והנה משום הא לא ארי', דהרי בתוס' שם כתבו זיל' „לקמן פליג עלי' בר זכאי, ואומר ברוב צד אחד ונשתבררו ברוב שני צדדים, והכא נקט טפי מלטא דشمואל, משום איןך דקאמיר וכו" עכ"ל, ועיין שם במרחמל' מה שתמה על דברי התוס', אבל חוץ מאות אני תמה, דמה שלא האצירו ר"י, דפליג וכאמיר בין נעקרו ובין נשתבררו, ברוב שני צדדים, משום דMRI' לא מצי פריך דלחשוב נעקרו, דהינו נשתבררו דקטני במשנה, ولكن כתבו רק בר זכאי, דמני' ג"כ הוה מצי להקשوت, משום דס"ל נעקרו מצד אחד נמי טרפה, אבל זה פלא, דהרי אכן קר"י פסקין ודלא כshmואל ודלא כבר זכאי, ואיך פריך הש"ס וליחסוב הא דشمואל שהוא דלא כלכתא, אבלatti ע"ז דבאמת מרוב פריך, וגם חצי חולוי' גם בצלע אחת טרפה, נקט דshmואל, משום איןך דshmואל, ולא מדקדק בי' דחויה דלא כלכתא משום דהרי אפשר לרשו דעת חצי חולוי' קאמיר הרבה, ולזה כיוון רשי' ז"ל דצע"פ דדברי שמואל דקאמיר סתם נעהר צלע מעיקירה לא ממשע דעם החולי' קאמיר, מ"מ קושי' הש"ס ע"ב לא הי' אלא לפי ההלכתא וכרב, דעת החולי' דהינו מkeit האסיתא טרפה, אבל התוס' ודאי החליפו שייטוטם דהכא מפרשים דברי שמואל קרשי' דלעיל, דעת חצי חולוי' קאמיר, וא"כ לא הוה מקשין כלום לעיל, דליפרך מבן זכאי דלית הלכתא כוותי' אלא על תוס' ליכא למפרק סתרה ממשום דהמחברים רביים היו כידוע, ולישב דברי התוס' דלעיל, י"ל דלפי דס"ל דshmואל באלו חולוי' קאמיר, הוה בר זכאי המכרע בין שמואל לר"י, והלכה כמותו וכוונת הש"ס באמת אבר זכאי, אלא נקט שמואל אף דלית הלכתא כוותי' משום איןך Dshmואל ודוו"ק.

ע"ש גمرا' מיתבי דורות חתול נץ ונמי' עד שתנקוב לחיל, אבל דורותה ל"ל וتسברא וכו', הר"ץ ורמב"ס ז"ל מפרשים עד שתנקוב לחיל, ואיז יש להם דרישה ועיין בפרשיהם, והנה לדידחו,, אבל דורותה לית להו" לאו לשון הברייתא הוא, אבל הש"ס קמתמה, אבל דרישה ל"ל, וتسברא, אלא דלפי הס"ד דל"ל דורותה כל עיקר, ע"כ ה"י מפרש עד שתנקוב לחיל, דמצד נקב נגעה בה כפרש", דלא"כ דלא"ה אס לאחר שנקוב לחיל יש להם דרישה, נס בגדים וטלאים, לא מסתבר כלל לומר דבעוף הדק לית לי' דרישה, אבל לאחר שמתרכז לעצמו כאן בעופות כאן בגדים וטלאים, אז מהדרינו לפרש דבנוקב לחיל יש להם לר"ץ ורמב"ס לפרש כן, אבל דלא"ז ודאי קשה טובא, מה דחק ליר"ץ ורמב"ס לפרש מה שנקוב מה שמלפע"ד הוא, דמצד מחת בחלל הגוף, לא מיסתבר فهو לחוש כלל, דאפיינו הגע הצפורה לתוכו החיל, אין ארכו של צפורה הנץ מפסיק, לנבק באחד מאברים הפנימיים, מהם רכים וטלאים, וחוויזין בכל לאחריהם, עיין ברמב"ס פ"א ה"ד, דמשמע מleshono דזוקא בנכנס הקוץ או החץ בחלל הגוף ממש דהינו בקוץ ארוך, שחילק גדול ממנו נכנס לתוכו החיל, ולא עומד בשפת החיל הע"פ שעבר לפניהם, מלפע"ד לדינה.

ע"ש גمرا' מיתבי וتسברא נץ לא דריש, והא תנן ודורות חתול הנץ, הא ל"ק בגין בעופות וכן באגדים וטלאים, עכ"ל ויל"ד, דלמא הלכתא נקט התננה דביריתא נץ דלא דריש בגדים וטלאים, כיוון דמשנה שלמה תנן, דנצ' דוקא בעוף הדק, לר"ץ ורמב"ס דמפרשים דכשיגיע

בנעהר צלע מכאן ומכאן, שאע"פ שעם האסיתא קאמרו, מ"מ מקצת מזה ומזה של שני חוליות, אבל גוף החולי' קיימות ודוו"ק.

ע"ש גمرا' איש נעהר צלע מעיקרה כי היכי שלא חילוק שמואל אסיתא, ור"ת מפרש עם האסיתא, כי היכי שלא חילוק שמואל אוULA בר זכאי ור"י, לדחיד ברוב צד אחד, ולאידך ברוב שני צדדין בעינן עכת' ד התוס', והי' להם לאחיך גם רב, דרב נמי דוקא וחולי' עמה, דהינו חצי חולוי' כדעליל, והנה האחוריים הקשו סחירת רשי' אהדי, דלעיל מל"ב ע"ב מפרש הא דshmואל, דעת חצי חוליתה קאמיר, והנה משום הא לא ארי', דהרי בתוס' שם כתבו זיל' „לקמן פליג עלי' בר זכאי, ואומר ברוב צד אחד ונשתבררו ברוב שני צדדים, והכא נקט טפי מלטא דshmואל, משום איןך דקאמיר וכו" עכ"ל, ועיין שם במרחמל' מה שתמה על דברי התוס', אבל חוץ מאות אני תמה, דמה שלא האצירו ר"י, דפליג וכאמיר בין נעקרו ובין נשתבררו, דהינו נשתבררו דקטני במשנה, ولكن כתבו רק בר זכאי, דמני' ג"כ הוה מצי להקשوت, משום דס"ל נעקרו מצד אחד נמי טרפה, אבל זה פלא, דהרי אכן קר"י פסקין ודלא כshmואל ודליא כבר זכאי, ואיך פריך הש"ס וליחסוב הא Dshmואל שהוא דלא כלכתא, אבלatti ע"ז דבאמת מרוב פריך, וגם חצי חולוי' גם בצלע אחת טרפה, נקט Dshmואל, לא מצי פריך רביים מדקדק בי' דחויה דלא כלכתא משום דהרי אפשר לרשו דעת חצי חולוי' קאמיר הרבה, ולזה כיוון רשי' ז"ל דצע"פ דדברי שמואל דקאמיר סתם נעהר צלע מעיקירה לא ממשע דעם החולי' קאמיר, מ"מ קושי' הש"ס ע"ב לא הי' אלא לפי ההלכתא וכרב, דעת החולי' דהינו מkeit האסיתא טרפה, אבל התוס' ודאי החליפו שייטוטם דהכא מפרשים דברי שמואל קרשי' דלעיל, דעת חצי חולוי' קאמיר, וא"כ לא הוה מקשין כלום לעיל, דליפרך מבן זכאי דלית הלכתא כוותי' אלא על תוס' ליכא למפרק סתרה ממשום דהמחברים רביים היו כידוע, ולישב דברי התוס' דלעיל, י"ל דלפי דס"ל Dshmואל באלו חולוי' קאמיר, הוה בר זכאי המכרע בין שמואל לר"י, והלכה כמותו וכוונת הש"ס באמת אבר זכאי, אלא נקט שמואל אף דלית הלכתא כוותי' משום איןך Dshmואל ודוו"ק.

ע"ב גمرا' מתקיף לה ר"א ולתנייה גבי קולי' ב"ש וחומרה ב"ה, א"ל רבא, כי איתשל לענין טומאה איתשל עכ"ל לפי מה שהזכרנו כ"פ, לדיעת הרמב"ס, דשא רני תורה לא נדון ע"פ דסבירו הכא לגבי טומאה, לכאר' יש לעין, איך קאמיר אכן דב"ש דסבירו הכא לגבי טומאה, בעין שתי חוליות לטהר, ה"ה גס בבהמה לא מיטופרי אלא בחסרונו שיטם, אלא דגס בלי שיטת הרמב"ס נמי קשה, דלמא בש"ט"ח ס"ל, ומילא לא תלי זה זהה, כמו דאמרין בראש פרשן על בהמה שנחתכו וגליה, ע"ג דלעינו אדם ס"ל לצדב"י כרש"ב"א, דיכולה לכותות ולחות, אבל מ"מ טרפה הוה דס"ל ט"ת, וכן יש לתמונה על הא דאמרו בעירובין, דתורי חומרא דסתרי אהדי כגון שדרה וגבלת, דמקרוי כסיל בחושך הולך, דלמה יקרא כסיל, אם חושם ט"ח, ואיז ליכא סתירה, וניהו Dshmואל קאמיר וכן לטרפה, מ"מ דהו טרפה אינה היה ס"ל, אבל בש"מ מצי סברו ט"ת, ואין כאן כסילות למנן דמחמיר גם בטרפה, ויש לי הרהורי דברים באלה אלא דלא ביררי לי, لكن לא העלטים בכתב וצע"ג ודוו"ק.

ע"ש גمرا' אר"י א"ר, בבהמה מן הזאוב ולמעלה, ובופות מן הנץ ולמעלה, עיין ברא"ש דהקשה, בעופות Mai קמ"ל, דהא משנה שלמה היא, דורות חתול בעוף הדק, אבל למטה ממנה לא דריש, וכי' דאיידי נקט מן הזאוב ולמעלה וכו', א"ג כי היכי דASHMEINU בבהמה, דלא תימה אורחא דמלטה, נקט ה"ג איןכא לשינוי בעופות

התוס' בשם ר"ת מפרשים, דורס ואוכל מחיים, ואינו ממתין עד שתומות, ומביא ראי' מב"ק ט"ז ע"ב, דאמרו שם ארוי דרס ואוכל פטור, עי"ש ולפ"ז לא ידעת מה בין האי דרישא, לדרישא דהכא, ולמה לי באמת האי, "ואוכל" דבודROS לחוד הוה סי' לוטמאה, וה"ה דטמטריף, דהרי עופות טהורין אין להם דרישא כלל, כמו שכ' בעצם דאין דרישא לטהורין, ואי דקשי' להו מה קמבי עי' לר"א בשאר עופות טמאים, דהרי מוכח لكمן דרבה מהם דורסים והרבה אינם דורסין, ומכם' דמסיק כאן דכלולם יש דרישא עכ'פ' בדזוטרי מני' לפע"ד נראה גם כן לא קבעי אלא על אותו שדרכם לדROS, אי מטילין ארס, או אי יש כח בארס שליהם למקרי האבר, אבל על מעשה הדרישא בעצםו לא קמבי עס' דידע שיש מהם דורסים, ויש מהם שאינם דורסים, והוא דבר שיש לבירר, וכן בחitious שיש הרבה שאינם דורסים כלל, כמו הדבר והפיל וכדומה, עיין שו"ת ק"ז החת"ס זיל סי' נ"ח, لكن דברי התוס' נפלאים ממי' וצע'ג וד' יאיר עני' להבאים דוד'ק.

ע"ש גמר' ארב'ר'ה א"ר, ארוי שנכנס לבין השורדים, ונמצא צפורה בבגו של אחד מהן, אין חוששין שמא ארוי דרסו וכוי' ורב לטעמי' דאמר אין חוששין לספק דרושא עכ'ל הגמ'. ותמה אמי' איך תלוי זה, בפלוגתא דרב ושמואל, אי חוששין לספק דרושא או לא, ובפרט דאמר אבי' דבמוקום צפורה לכ"ע חוששין, דלמה ניחוש כיון דסביר' מקום הצפורה אין שום ריעوتא ניכרת בעור, הרי אין לך הוכחה גדולה מזו, דלאו ע"י דרושא בא הצפורה לתוכך גב השור, דהרי יש ליד הארי הרבה צפורהנים ואם תtab כולם באוטו מקום לתוכך העור, איך רק האי מקום צפורה לבד ייכר ונראה, ותו לא, וגם בסתם דרושא דאייה שתק ואנו מקרקין, לכאר' יש לעי'ין, למה לא נסמק על בדיקת חוץ שכל העור נגד החלל שלו ויפה בלי פצע וחיבורה, דבזבחים דר' ע"ב אמרינן, דאיירוב דרישת האיזב בנקבת הקוץ, ופרק' והא hei משיך והאי עגיל, ועינו בתוס' لكمן וכן שם בזבחים, דלמטה מן האיזב אין ניכר להבחן, משמע דלמטה מזאב נמי' עכ'פ' ניכרת החיבורו, ומכם' כל במלעלה מזאב, היתכן שלא hei ניכר מקום הדרישא לחוץ בעור השור, אלא דבזה יש לדוחוק, דמי'ר' בלא בדק העור בחוץ, אז צרכין לבדוק בבשר בפנים, אם ליכא אדמיות או רקבון בשור שניגן האברים הפנימיים, אבל בבדיקה בחוץ העור, ואין בה שום רושם דרישא,תו לא צריך יותר, אבל כאן דמי'ר' בנמצאה בשור ח', תחב צפורה במקומות הנקב, אין כאן ריעوتא אחרית בעור, ולמה לא שיאולת האי מקום הנקב, אין כאן ריעوتא אחרית בעור, ולמה לא נסמק על זה שלא לחוש על דרושא, וצ'ל' דאפשר שפיר שלא תחב הארי רק האי צפורה לחוץ העור, ונכנס הארס דרך האי נקב לחול הגוף, אבל שאר הצפורהנים לא נתחבו כלל לתוכך העור והבשר, ואם כנים דברנו, מושבים באזה כל הגני' קושיות שהקשוו התוס' ד"ה רוב על פרשי' דלמה לא ניחוש לשאר שוררים שאין בהם צפורה, ולא באי' למזה לי מקום צפורה כלל, ולפי האמור "ל' דלגבוי כל הגני' חששות סגי' בבדיקה העור בחוץ שהוא שלם ויפה, וראה זה מה שמצאתי און לי בפסק' הרמב"ם זיל דס' ל' בפ"ה היל'א "ספק דרושא אסורה עד שתבדוק כדירושה וזה, כיצד ארי שנכנס לבין השורדים, ונמצא צפורה בגבו של אחד מהם, חוששין שמא ארוי דרסו, אין אומרים שמא בכוטל נתחך', וכן שועל או נמי' שנכנס לבין העופות, והוא שותק והן מקרקין, חוששין שמא דרס וכוי' עכ'ל וליד' א') למאי הלכתא קאמר, דצריכה בדיקה כדירושה ודאית, ולא די לו לכתוב דצריכה בדיקה לחוד, ב') הלא גם על שאר השורדים איכא חשש דרושא וכמ"כ' הרשב"א זיל, ועינו בטור סי' נ"ז ובע"י וכמו בא בהגמ'י' שם, ולמה שתק הרמב"ם מה', שאוכל, ולפירושו ודאי דאין לו עני' כלל להאי דרישא דהכא, אבל

לחול דריש אף בגדיים וטלאים, הא אתה לאשמעין, אבל לרשותי קשה, אולם אם נאמר ממש'כ' למעלה, דלמאן דס' לדרי' פlige את'ק, ה"ה בגין פליגו, דلت'ק דריש אף בעוף הגס, וממילא גם בגדיים וטלאים חד דינא אית' להו, אז האי ברייתא את'י קר'י ולאפקוי מת'ק וקאמור דינץ אין לו דרישא בגדיים וטלאים, וה"ה בעוף הגס, ואולי מזה הוכיח רשי' לפרש במתנ'י' דר' פlige את'ק. דמיהי ברייתה דקתי נץ דאין לו דרישא בגדיים וטלאים נראה כו, ודוק'.

רש'י' ד"ה עד שתינקוב לחול, כקו' בעלמא ועד שנקבו הדקיין וכו' עכ'ל. לבאו' סותר רשי' את עצמו במה שכ' لكمן בדף הסמוך עכ'ב ד"ה ב��וץ עד שתינקוב לחול, ופרש'י' "אבל הגע לחול יש לחוש שמא ניקבו הדקיין ובבדיקה א"א מפני שאין נקב דק ניכר בהס' עכ'ל וכאן כתוב דלא מטריך עד שניקבו הדקיין, הרי דמוני בדיקה עכ'פ', ולקמן יפה מדיק דלא מהני בדיקה, דהרי מדקתי ניקב בחול, עד שתינקוב לחול, ובדרוסה משיידי הבשר כנגד ב"מ, הרי דשווין הן ניקב לחול עם דרושא ובדרוסה הלא שיטת רשי' דלא מהני בדיקה, עכ'כ' הפירוש עד שראו' להאדים הבשר, דהריינו שתחביר צפרני נגד חלל הגוף לאפקיע על ריכוי, וכדומה, ואלי' מיירி لكمן שנכנס הקוץ יכולו לתוך חלל הגוף ואז אין לו בדיקה. אבל כאן דהוה מקום ידווע וניכר מודה רשי' דיש לו בדיקה, עכ'כ' צרי' לומר כו, דכפי' שכתבתי לעיל, רשי' הוכיח דדרוסה ודאי אין לו בדיקה, משום דההילכה כך אתה, "ודורות הזאב" ובזה סגי' להטריף, וא"כ נקבות חלל הגוף ב��וץ, דאיןנו ממין הטרפיות, עכ'כ' דבזה יש בדיקה. אבל ב��וץ הנמצא בתוך החול, מסתבר דמן הנגע לבודק כל החול ניקב כ"ד ודוק'.

ד' נ"ג ע"א, גמר' בעי ר"י, שאר עופות טמאים יש להם דרישא וכו' הא דלא קבעי בשאר חיות חוץ מארי וזאב לגבי בהמה Mai, לדעת הרא' ש' זיל' באמת ליכא דריש בין שאר החיות, ודעת שאר הראשונים להיפך, עי'ון בטור סי' נ"ז, ונראה דלפי הני הראשונים, צ'ל' דבחיות ידע דדיבר התנא בהווה, ולכן נקט ארוי זאב, דהני שכחיהם יותר משאר חיות לבוא לתוך העדר, עי'ון בב'ק ט' ע"ב ארי דריש וואב טורף, ובשביל זה מצינו למינר דר' פרש' הת'ק' אתא, משום דההילכה דיבר בהווה ויתור שכח הוא האיזב שבא על הצאן לטרוף, ולכן אין מקום להסתפק דודאי גס שאר חיתו עיר יש להם דרישא, אבל בעופות לא מצין דינץ וגוי יותר ערעלים לדריש, וחוץ מזה נראה לפע"ד דבעופות טמאים דמשוניים הם הרבה זמ"ז בסימני טומאה שלהם עד שהتورה לא הזכירה סימנים כלל, אלא פרטם בשמותם, ולכן שפיר יש מקום להסתפק לעניין דריש מה דינס של איינך, דלא הזכיר התנא בשמותם, ע"ז' קפשת לי' רב היל, דיש להם דריש, והוא דפרק' לי' ממתנ'י' והאנן תנן דרישות הנץ, לאו ר"א לר' היל קפריך, דחא ר"א ספוקי מספקא לי' בפי' המשנה, אלא מסדר הגמי' שלאחר ר"א, ותדע דחא לא כתני, א"ל' והא דקמשני דהני בדכוותיהם או בדרכברבי מני', ואינך בדצוטרי מני' היינו נמי' מטעם דהם ערלילים יותר לדריש, لكن אלים זהיריהם אפיקו בדרכברבי מני', וא"כ בחיות נמי' הדין כו, וכן הוא באמת דעת הרשב'א זיל', והוא השיטה המחוורת ודוק'.

ודע דהיך דרישא בעופות, כתבו התוס' لكمן דאין זה מה שאמרו, כל עוף הדריש טמא, אלא דשדיה זירוי' כי שליף צפורהנו, וכמו בזאב בבהמה, ולא הי' להם לפרש' האי דרישא צפוני' מון די' והותר בסוגי' הש'ס, דהוא הטלת ארס, כשהוחזיא צפוני' מון הנדרס, אבל היל' لهم לפרש' הסימן טומאה של דרישא דהכא, והנה רשי' זיל' لكمן מפרש דאווז' בצפרני' ומגביה מן הקרןע מה שאוכל, ולפירושו ודאי דאין לו עני' כלל להאי דרישא דהכא, אבל

далא שכיה שאירע ספקאה בהם, וכל עצמיות גיטין וקידושין, איתרמו לאדם רק פ"א בחיו מסתמא, לא מצאו צורך להחמיר בספקן נגד חזקה, והרי תראה דהה תורה עצמה הקילה בעין מזרות שלא לאסור מזער, אפילו שלא במקומות חזקה ועיין עוד בדיור שאח"ז. ודודו".^ק

ע"ש גמר' קטע רישא חד מיננייהו, נח ריגז', וכתבו הפסוקים הא דלא חיישין שמא דרש אחורינא קודם דקטע רישא דהאי, משום דחזקת אלימטה לאח"ל דאין הדורס מניה את הנדרס מידי עד שיראה נקמתו בפינוי, ומה"ט אף בהמית יותר, לא חיישין לנשארים, עיין בט�"ז וש"ד סי' נ"ז ס"ט דאיכא פלוגתא בזיה, ולפ"ז בכל סדי"ר כמו באיזו שתק ואינה מקרקרים איכא לעומת רוב ארויות דורסים, רוב הדורסים אינם מניחים הנדרס מידם, עד שיראו נקמתם בפניהם, וכן שפיר אמר בגמ', איכא למימר הכי ואלא"ה, הנה ס"ד"ר, וא"כ קשה דלעיל בנמצא צפורה על גבו של אחד מהם, דקאמר רב לטעמי', דהה בהא מצי מודה שמואל, דהרי איכא תרי רובה להתר, חדא דרוב דורסים ממיתים מיד, ואינם מניחים את הנדרס מידם ועוד רוב דאיון הצפורה נשמטה מיד הדורס, אלא דהא לק"מ דלעומת זה איכא רוב המותחך, און צפורה ישב בגבו. אבל מ"מ קשי', דהאי רוב ארויות דורסין לא הי' לו להזכיר כלל דלעומת האי רוב, איכא רוב הדורסין אינם מניחים הנדרס עד שימושות, ועיין בדיור שאח"ז.

ובגוף הפלוגתא שבין האחורינים אי קטע רישא דתראי או יותר נמי כשר, כתבתבי בתשובה דלדידין דאפילו לא וראיינו הנדרס נכנס חיישין דתלין במצוין, ודורסים יותר שכיהן שיירגו בעופות ובצאן, מלבלבים או עכברים, פשיטה דאפילו בנמצא כמה מהים בעדר או בכלוב במקום דלא ראיינו דורס נכנס דכשר, דנייה דבגמור' קאמר קטע רישא חד מיננייהו, והוא דוקא חד ולא תרי, משום דחש"ס הלא סובר ספק כלבא ספק שונרא אימר כלבא, וא"כ לא חיישין לדירושה אלא בשראיינו הדורס נכנס, ואז ודאי הדין כן דכל שהרג יותר הרי הוא יוצא מן הרוב דנח רוגזיוו لكن חיישין על הנשארים, אבל הרשב"א ז"ל כתוב דברמננו הכלבים בני תרבות נינהו ולא שכיה שיירגו בעדר או בכלוב ותלין במצוין שדורס נכנס לשם, וכן בנמצא מצועים ללא שראיינו שם דורס נמי חיישין דתלין במצוין וכן רובה השאלה שבאו לפניו בapon זה המה, שלא ראו דורס אלא שמעו רעה בכלוב או בעדר ובדקנו ומזהו, ובזה פשיטה דגס במצוין כמה מותים והנשארים אין בהם שום פצע וחיבורה, שקרים הם, דמי הגיד לנו רק דורס אחד היה דלמא ב' או ג' היי, או שהאי דורס עליה בכלוב ב' או ג' פעמים בתקלת הלילה, באמצען, ובסוף, ובכל פעם קטע רישא חד מיננייהו. וזה ברור לדינא בלי פקפק לפע"ד ודוק".^ק

תנוס' דה רוב ארויות דורסים, וא"ת איפלו אט"ל צפורה זה מהמתת חיקוך אתה, מ"מ איפלו בשאר שורדים בין צפורה, ובஸמו נמי דקאמר אבוי וכוי עכ"ל, כוונתם דודאי הכא מייריב באיזו שתק ואינהו מקרקרים, באופן דבלא צפורה חיישין אדי שניהם שותקים או צוקים דבעלמא לי"ח, משום דאמרין שלמא שי' דקמבעתי אהדי, אך קאמר אכן רוב ארויות דורסין, הא בכחג"ו רוב אינם דורסין, אבל כבר כתבנו לעיל דלרמב"ם כל שלא ניכר בשור על שמואל חיישין מדרבן, ומתעימים שמבראים לעיל בסוגי הנ"ל בתוס' ושאר הפסוקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפ' ד"א ביבמות דמוקמין האשה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתינו עליה קים, לפענ"ד נראה דלא החמירו חכמים רק בטרפות ושר מאכלות אסורת, דשיכחו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בספקות שלא יקיilo ראשן באיסורים, אבל באישות שהוא מלטה

ג') הביא דין דהוא שתק ואיננו מקרקרים בשועל או נמי' שנכנסו לבין העופות ובגמ' נראה, דברי שבין השורדים נאמר דין זה, וכן פרשי ז"ל דעל שתיק ואותיב בנינויו, על ארוי בינויו, וכן על איהו קמעועאי, פרשי נוהם, זה על ארוי נאמה, ועיין בראש יוסף מה ש' על דברת רשי', דיש מי שמספר דקאי על מהDSLICK, ספק כלבא ספק שונרא, עי"ש. אבל על הרמב"ם ודאי קשה,-DD-דבר מاري שבין השורדים, ולמה לי' להוסיף, וכן שועל שבק כלבא ספק שונרא וכו', עי"ש ובאמת זה ליתא, דהרי מני', ספק כלבא ספק שונרא וכו', עי"ש ובאמת זה ליתא, דהרי רשי' ז"ל, בארי שבין השורדים מפרש כל hei, ולא קאי אדעליל, ובפרט הרמב"ם שכותב אח"כ בהלכ' י"ב סתם, ספק שנכנס לכאו טורף, או נודע אם זה מן הטורפים וכו', لما לא כתוב גם דין זה, בהוא שחק והן מקרקרים בסתם טורף עכ"פ, וכן דורס שנכנס בין דוקא בשור שעורו חלק, ובארי שמקום הצפורה גדול. אבל לא בכבשים שעירות, ולא בעופות בנווצתם, והדורסים שלהם צפורים קטנות, וכן בשור דוקא בנמצא צפורה יש ס"ר, ורק על سور זה ולא על שאר השורדים, שיכולים לבדוק بكل מבחוץ, וזה ש' הרמב"ם במתיק לשונו דס"ר צריכה בדיקה כדorousה ודאית, ר"ל שלא סגי בבדיקה חוץ אלא בעי בבדיקה בפנים, כדorousה ודאית, והמציאות בהזאת הוא כאשר מפרש, בארי שבין השורדים, בנמצא צפורה בגבו של אחד, דאי איכא ספק על אותו השור בלבד, ואני סגי בראיה בעלמא שאין בהם היכר נקב בחוץ, או בשועל ונמייה בין העופות, איפלו אין כאן היכר רושם מבחוץ, משום דבנהין לסמווק על בדיקת חוץ מטעמים שהזכרנו, כנפ"ד בគונת הרמב"ם ע"פ דהפסוקים לא נחתו לה.

אחרי כתבי זאת ראיتي בב"ז בשם הרשב"א ז"ל הובא ג"כ לקמן במהרמל", על דברת התוס' ספק שונרא שכותב, דכל שאיינו ניכר רושם הדרישת בחוץ, א"צ שום בבדיקה פנים, אלא דגס לרשב"א אם ניכר איזה מראה אדמימות או רושם חורה בחוץ, שוב צרייך בבדיקה בפנים, ואני אומר דכל זאת בעופות או ג"ט אבל לא בשור הגدول, שדורס שלו הוא הארי, ואולי גם לא אמר רברבי, שדורס שלחם הוא האזאב, דשם בעין דוקא מקום צפורה נפלא עניין לקמן מה שכתבתבי על דברי המהרב"ם, ועכ"פ חידוש נפלא עניין שהמחבר בשלוחנו הטהוו, לא הזכיר כלום מהא דרש"א שהביא בעצמו בב"י, ז"ע ודוק".^ק

ע"ש גמר' איכא למימר הכי ואלה אוקי מלטה אחזקי' והו"ל ס"ר, ורב לטעמי' וכו', הא אוקי מלטה אחזקי' שלא במקומו הוא, דהכי הוול", הוה לי' ס"ר ואוקי מלטה אחזקי' עי"ן באחרוניים, ולפע"ד נראה דההש"ס רצה לשולב בהא, שלא תאמיר דרב ושמואל פלגו אי שייך לאוקמי אחזיקת בשורת בנוולד ריעותא מחיים, עי"ן לעיל בסוגי' דישב לו קווז בושט, אריכות בעין זה, דאם נאמר כן הוה ס"ר ספקא דאוריתא, لكن לשולב את זאת קאמר תחלה, אוקי מלטה אחזקי' והוא מה"ת לכ"ע, ואח"כ אמר והו"ל ס"ר במקומות חזקה, ורב לטעמי' דאן חושין איפלו מדרבן, אבל לשמואל חיישין מדרבן, ומתעימים שמבראים לעיל בסוגי' הנ"ל בתוס' ושאר הפסוקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפ' ד"א ביבמות דמוקמין האשה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתינו עליה קים, לפענ"ד נראה דלא החמירו חכמים רק בטרפות ושר מאכלות אסורת, דשיכחו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בספקות שלא יקיilo ראשן באיסורים, אבל באישות שהוא מלטה

שכפי הנראה, הוא חומרא דאמוראי, דלא מzin במשנה וברייתא. **ועיין** בזכחים שם דר"ל מוקי בנפולה וס"ל דהלה נמי צריכה בדיקה, והוא לפי דברינו לכאורה פלא דPsiטיא דהאי בדיקה בהלכה, שהוא מצד איזה נקב או שבירה באברים הפנימיים הוא חומרא דרבנן, ואיך מוקי מותני דכל הזכחים שנתערבו בהכי, אלא דרש"י ז"ל כפי הנראה מתעורר זה וכותב, "וז"ל" וכיון דאיתחץ בה ספק טרופות אין מכניםין אותה לעזרה לשוחטה, משום הקריבתו נא לפחתך עכ"ל, והנה על אוקימתא דאיערב בדרוסה לא כתוב מידין, משום דרש"י לשיטתי ס"ל דודאי דרושא לית לי' בדיקה, וכן מוקי דוקא בודאי דרושא. אבל בספק דרושא, כיון דיש לבדוק, שפיר מצי שרות בעורה דהרי כאן לא איתחץ בה ספק טרופות, כי האי איתחץ שכ' רשי' היינו דוקא בנפולה, שקדום שהלה היתה אסורה ודאי משום נפוליה וause'פ' שהלהacha אח'כ' יוצאה מאיסור ריסוק אחרים. אבל עדין נשארה בספק שאר טרופיות, וזאת קרי ריסוק אחרים. לישן לא יתיר טוב מליתנים או למיכרים לעכ"ם, דהרי כל הרואי לאדם, איינו מוכן לכלבים כדאמרין בביצה ז' ו' ע"א דכל דחיז לאדם, לא משליך לכלבים. אבל לפי גירסתנו דלא הקשה שיתנים או ימיכרים לעכ"ם חנקים ניחא דכיון דלא נהרט אל החונקים, הרוא נבלה כמתה מלאיהן, שטס לנרכי אין ליתנים לאכול, דהרי התורה אמרה לכלב תשיליכון אותו. עין בפתחה עיקר א' עיקר יוד"ז, והוא דלא פריך למה באמת חנקם ולא נהרט, כדי שייה ראו לנרכי, משום דכפי הנראה שמואל בכבודו ובעצמו עשה כו' שחנקם והשליכם לנרהא, וידע המקשן שעשה כן בעצמו כדי שייה בטוח, שלא יאכלם השואל ע"י הוראת האיה חכם המתיר ס"ר רבב, ולכן לא טרח לנחר או"א, אלא חנקם ביחיד שהוא קל יותר, והשליכם לנרהא, אלא דקשי' לי' למה טרח להוליכם לנרהא ולא זרעם לאשפפה כשאר נבלות, ע"ז שפיר קמהדר ולטעמי, למה השליכם לאיבוד ולא האיכלים לכלבים, כדי שלא ילק' סל מלא עופות לאיבוד מכל, אלא כדי לפרשוי מלטה דאמורא עבד הци, ושזה ראי' לגירסת רשי' "אלא אתרי דשモאל הו" ולא הדר ב' רבי, והוצרך שמואל לחזק הוראותו, דאי רבי גופא הדר ב', מה ליל' כולי האי ודוו'ק.

ד"ה דרושא שאמרו צריכה בדיקה וכו' פ' בוקין' כוגן ספק דרושא או שדרסה ואין מקום הדרישה ניכר מבחן, דודאי דרושא לא מהני בדיקה, וכן פ' הירב"ם וכו' עכ"ל, כבר כתבנו למעלה בדיור הקודם ולעיל בסוגי' דנפולה דשיות רשי' והוא כיון דהלהআ אתא על דרושא האב, וכן אנפלה מן הגג, ולא על האדם, הבשר ע"י דרושא, ועל ריסוק אחרים ע"י נפוליה, וכן שכנינו לקמן בא"ט בעף נפלת לאורו ונחמרו ב'ם, ע"כ ישראי' מוכרתת לרמב"ם, דבדיקה בדיקה לרמב"ם, ומהז' ג' כ' דהני טרפה להחלוטין נינהו, ומושום ע"פ רוב כל הנדרס נכנס הארץ לתוכה הגוף, וכל שנפלת מן הגג מתרסקו אבריה, אלא אדם עמידה או שחתה מעל"ע, מוציאה מידי חש ריסוק, וא"כ ס"ל לרשי' דמה"ת לא מהני בדיקה בלבד, והוא כו' ניקרא רושם דרושא א"צ בדיקה בפניהם כלל, ניחא, וכדבריו ממש ג' ג' הש"ך סי' נ"ז סקל"ו עי"ש. ואני תמא, דמה הועילו זהה, דעד"י יש להקשوت למה לא מוקי דאיכא רושם אידמיות בהאי ס"ר, וכן באינץ' שנערב ומהז' יש הוכחה למה שתבנו לעיל, דרמב"ם מן האב ולמעלה בעין דוקא מקום צפורה האב והארה ניכר, ולא רושם אידמיות בעלמא וכן שפיר אמר בגמ', דבעין דרושא האב לקוץ ניכר, דהאי משיך והאי עגול, אלא באמות בלא"ה קושיתם לך"מ, דנヒו דאנן ברושים בעלמא סגי' לנהריף ספק דרושא. אבל כבר כתבנו לעיל, דלהכי קאמר לעיל אוקי מלטה אחזקי' והדר אמר הויה ל"י ספק דרושא לאשמעין, דמה"ת ודאי דומקמין אחזקי' ואין חוששין לספק דרושא. אבל לשמואל דחיש לספק דרושא, הוא מדרבן וכן מבואר הדבר ברמב"ם בראש פ"ה מהל' שחייבת שתבנו מפני דרושא מפורש בקרה החמיירו בה, וכל ספק שישתפקיד בדרושא אסור, הרי דאי זה אלא חומרא דרבנן, וא"כ בקדשים ודאי לא החמירו חומרא זו להביא קדשים לביה'פ', ובפרט

ע"ב גמר' אתרי' דשモאל הויה, להאי גירסא הדר ב' רב דאי לא הדר הוול' להקשר גם באטרוא דשモאל, משום הפסד ממון של ישראל דהוה נדנד איסור, ואין חולקין כבוד לר' בן פרשי' ז"ל ושצת ראי' לזה מהא אמרין בפסחים דף ל' ע"א, דאמר שמואל להני דמאבני נendi אשוי זיבנא דכנד'יכו, ואי לא דרישא לכו כר"ש, ופריך ולדרוש להו, ומתרץ אתרי' דרב הויה, וקשה איך מפחדם בדבר שקר שידרוש להו כר"ש באטריה דרב דס"ל דלא כר"ש, אלא ודאי הכל קאמר להו דאם תמכרו בייקר דאיכא הפסד רב, לא אחולוק כבוד לר' מפני הפסד ממונם של ישראל ודוו'ק. **ע"ש** גמר' ולהנקינהו ולשדיינו לאשפפה וכו' בת"ז ז"ל הביא גרסת מקצת ספרים או ניתבינהו לעכ"ם, וכותב דהה' דהוומ'ל דנייבינהו לעכ"ם דמקרי נזדמן, ואני כאן משום עושין שchorה בנוט' עי"ש. ואני תמא על האי גירסא דא"כ מה קאמר, ולטעמי' נישדינהו לכלבים, וכי הוא יותר טוב מליתנים או למיכרים לעכ"ם, דהרי כל הרואי לאדם, איינו מוכן לכלבים כדאמרין בביצה ז' ו' ע"א דכל דחיז לאדם, לא משליך לכלבים. אבל לפי גירסתנו דלא הקשה שיתנים או ימיכרים לעכ"ם חנקים ניחא דכיון דלא נהרט אל החונקים, הרוא נבלה כמתה מלאיהן, שטס לנרכי אין ליתנים לאכול, דהרי בפתחה עיקר א' עיקר יוד"ז, והוא דלא פריך למה באמת חנקם ולא נהרט, כדי שייה ראו לנרכי, משום דכפי הנראה שמואל בכבודו ובעצמו עשה כו' שחנקם והשליכם לנרהא, וידע המקשן שעשה כן בעצמו כדי שייה בטוח, שלא יאכלם השואל ע"י הוראת האיה חכם המתיר ס"ר רבב, ולכן לא טרח לנחר או"א, אלא חנקם ביחיד שהוא קל יותר, והשליכם לנרהא, אלא דקשי' לי' למה טרח להוליכם לנרהא ולא זרעם לאשפפה כשאר נבלות, ע"ז שפיר קמהדר ולטעמי, למה השליכם לאיבוד ולא האיכלים לכלבים, כדי שלא ילק' סל מלא עופות לאיבוד מכל, אלא כדי לפרשוי מלטה דאמורא עבד הци, ושזה ראי' לגירסת רשי' "אלא אתרי דשモאל הו" ולא הדר ב' רבי, והוצרך שמואל לחזק הוראותו, דאי רבי גופא הדר ב', מה ליל' כולי האי ודוו'ק.

תוס' ז"ה ספק שונרא ס"ק אמר קני', וא"ת דבריש' פ' התערבות ע"ד ע"ב אמרין, גבי נתערבה בטרפה וכו', ומפרש כולהו כר' ינא לא אמרו, דבין נקובת הקוץ לדרישת האב מידע ידי, דהאי משוך והאי עגול וכו' עכ"ל, והקשה המהרא"ל ז"ל, דלמה לא נוקמא דעתערב בדרושא שאינה ניכרת כלל, באיהו שתק ואינחו מקרקרים, דלשמואל דהלהאת כוותי' בעי בדיקה נגד כל החלל, וכו' דכפי מה שהביא הבי' בשם הרשב"א ז"ל, דכל שלא ניכר בחוץ שום רושם דרושא א"צ בדיקה בפניהם כלל, ניחא, וכדבריו ממש ג' ג' הש"ך סי' נ"ז סקל"ו עי"ש. ואני תמא, דמה הועילו זהה, דעד"י יש להקשوت למה לא מוקי דאיכא רושם אידמיות בהאי ס"ר, וכן באינץ' שנערב ומהז' יש הוכחה למה שתבנו לעיל, דרמב"ם מן האב ולמעלה בעין דוקא מקום צפורה האב והארה ניכר, ולא רושם אידמיות בעלמא וכן שפיר אמר בגמ', דבעין דרושא האב לקוץ ניכר, דהאי משיך והאי עגול, אלא באמות בלא"ה קושיתם לך"מ, דנヒו דאנן ברושים בעלמא סגי' לנהריף ספק דרושא. אבל כבר כתבנו לעיל, דלהכי קאמר לעיל אוקי מלטה אחזקי' והדר אמר הויה ל"י ספק דרושא לאשמעין, דמה"ת ודאי דומקמין אחזקי' ואין חוששין לספק דרושא. אבל לשמואל דחיש לספק דרושא, הוא מדרבן וכן מבואר הדבר ברמב"ם בראש פ"ה מהל' שחייבת שתבנו מפני דרושא מפורש בקרה החמיירו בה, וכל ספק שישתפקיד בדרושא אסור, הרי דאי זה אלא חומרא דרבנן, וא"כ בקדשים ודאי לא החמירו חומרא זו להביא קדשים לביה'פ', ובפרט

ודו"ק.

ד"ג נ"ד ע"א גמר' בתיר דברי הדר פשטה, אחד זה וא"ז במשהו מ"ט זיהורי מילא קלי ואזיל. ופרש"י, "גרסינן" ולא ידעתני איזה יירטא אחרת הייתה לפני רשי' שרצה לשולחה. וכי הראתה האי תיבת "ואזיל" רצה רשי' לקיים שהי' חסר בנוסחא אחרת שלפני רשי', ושלא נטע לפרש דהארס שורף את האבר ולכן אין נפקותא בשיעורו, וכן צרך לגורוס, "ואזיל" לומר דשורף עד רובו של גרגורת דסופו לפסק, וכן משמע מרשי' דלעיל בדף הקודם ד"ה צריכה לבדוק שכ' סופו לשורף עד שתנקוב את בני מעיים, הרי'Dמצד סופו לנוקוב קאtinyן עלי', וה"ה בגורגורת סופו לפסק. אלום דעת התו"ל לעיל במשנה אינו כן, אלא דשריפת אבר הנלקה מן הארס, הוא המmitt ולא מצד שישופו לנוקוב או לפסק, אדם משומס דסופו לינוקוב או לפסק, לא ה"י טרפות בפ"ע, כמו דלא תשיב מראות פסולות בריאה וכדומה לטרפות בפ"ע. ולפ"ע מ"ה דלא תש"י ז"ל לקושי' ז' והוא מפנ' דלישיטוי' ודאי דרושא אין לו בדיקה מה"ת, משומס דההלהכת אטה על דרושא האזב דטרפה, א"כ שפיר הוא טרפות בפ"ע, אע"פ שטעם הטרפות משומס סופו לנוקוב או לפסק, אבל החוס' ורמב"ס דס"ל, דגש לדאי דרושא אית לה בדיקה, וכל שלא האדים הבשר או הסימנים מחמת הארס כשר, מוכרים לומר דשריפת הארס הוא שם טרפות בפ"ע ולא מטעם שועשה אותו טרפה, גם רב בעלה ודאי דליקא רוק חד ספק שמא דריש במקום, אבל בעלה ודאי דליקא רוק חד שמעון דרושא במקום ראיות התו"ש' בבריא דاضרש דמיiri בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדריש, ואז צריכה בדיקה מכפה ועד אטמא, אבל בראיינו שדרס דהינו שמייך מקום הדריש לא מהני הבדיקה דאפייל לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמת רשי' ז"ל דהבדיקה מהני, או באיזו שחק ואינו מקרין, אי בעלה ראי ולא ניכר מבחוץ מקום הדריש ובاهאי ספק האחרון גם רב מודה דבעי בדיקה, וכן ראיות התו"ש' נגד רשי' אני מכיר.

ע"ש גמר' אל"ל, מנו רב ומנו רב ולא ידענא לי' מכאן יש ראי' למה שכתו התו"ל לעיל ל"ח ע"א ד"ה איצטרך דעיקר שמו ה'י אבא, ורק בשם חמימות קרו לי' רב, ושם זה ודאי לא הוה לי' בעודו ששימש בישיבת רבי בא", רק אח"כ בתור ראש ישיבה בבבל, קרו לי' בשם רב, כמו ר"י הנשיא בשם רב, ולכן ר"ל לא היה מכירו בשם רב, ואל מנו רב, דלפי פרש"י דעיקר שמו היה רב מלידתו, קשה לומר דר"ל לא ה'י זוכר את רב שהי' החשוב שבתלמידי רב ייוטר גודל בתורה וחסידות מר' יוחנן ודוו"ק.

ע"ש גמר' שמותה ושותה כשרה וכי ר"י אמר יביא ויקיף. הראש יוסף ז"ל הביא כאן קושי' הרשב"א ז"ל דהא לדעת בה"ג, דאיו בשימושות הסימנים משומס טרפה אלא מגורת הלהכת אין שחיטה מועלת בהן, לעולם לא ידמו החתוכים, דהא אפילו נשחתה לאחר שחוטה עדין הייתה בחטים חייתי' וחותק השני הוא עתה לאחר שחוטה: והראש יוסף תמה דאפיילו לרשי' דשומות הס' טרפה, מ"מ אין נבלה, דשלא במקומות שחיטה הוא ואטו טרפה אין בה חיוט עי"יש. ובמחייבת דברים אלו שלא בדקוק כתbam, ואם במקומות שחיטה דنبלה, הכי משומס דאיו בה שחיטה קרו נבלה, דהרי רק לאחר מיתה מטמא, אלא משומס דאיו שחיטה מועלת בו יותר שכן מקרי נבלה מחיים, כמו שביארנו זאת בעicker יי"ד בארכיות, גם מה ש' דלמעלה דלאו מקום שחיטה רק טרפה הוה, בהז איכא פלוגתא, עי"ז לעיל בפ"ב בסוג' דמוגרמת. ואני ביארתי שס דלמאן דס"ל דכל שנפסק הקנה שוב הוה כמדמ"ד ולדעת הרשב"א על הקנה עצמו ליכא מאן דפליג ע"ז, א"כ מה לי נפסק במקומות שחיטה, או מעלה ממקומות שחיטה, כיון דטרפה הוה, ממיילא דכאן כמגב"ד ותו אין שחיטה מועלת בו, וממיילא יקרא נבלה, אלא דלגבני נידון דידן של הקפה, אין שום נפקותא אם טרפה ואם נבלה, דהכא בחיות תלוי מלטה, וכיון דבכוב"כ חייב הוה איך ידמו החתוכים, אלא דמי"מ לא הקשה הרשב"א על שיטת רשי', דכיוון דטרפה

אתה, במקומו עומד ואסורה אבל ודאי לרבות דלא יש לספק דרושא לא יאשר אפילו נמצאת האדים הבשר אינה ana, כי מכח סיבות שונוח מצה להיות אדמים בבשר, ראי' השניה הביאו, ממה דרב מורי ב' מכפה ועד אטמא, והנה לעיל בסוג' דישב לה קו"ז בושט כתבתתי דלרבע גם רשי' מודה דמהני בדיקה גם לו דאי דרושא, וכן הבאתה בשם הגהות מלא רועים אכן עין ב'. ועתה הדריני ב', כי טעמא דריש"י מפני שההלהכת סתם ATA, דרשות הזאב, ע"כ דהוא ודאי טרפה ואין לו בדיקה, ולכן א"א דלשטי פליגו באה רב ושמואל, מ"מ ראי' זו אני מכיר, דתקשה לדנטשיך דע"כ לרב צרך להיות ניכר מקום הדריש, וא"כ למה בעי בדיקה מכפה ועד אטמא, מהו תאמיר דכל שעלה הדורס על הנדרס, גם מודה דבעי בדיקה, דזוקא באיזו שתווק ואינו מקרין פלי, ממש דאיقا בעין ס"ס דשמא מלחמת ביעותוא מקרין אבל לא עלה עלייה, וכמ"כ למעלה משום דכנגד רוב ארויות דרושא איכא רוב דאיו הנדרס נשפט מידם עד שימייתו, ואת"ל עבד מעשה, שהוא שלא כנגד הב'ם והסימנים דריש, דלא מיטרפ בהטלת ארס באתו המקום, אבל בעלה ודאי דליקא רק חד ספק שמא דריש במקומות ראיות התו"ש' בבריא דاضרש דמיiri בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדריש, ואז צריכה בדיקה מכפה ועד אטמא, אבל בראיינו שדרס דהינו שמייך מקום הדריש לא מהני הבדיקה דאפייל לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמת רשי' ז"ל דהבדיקה מהני, או באיזו שחק ואינו מקרין, אי בעלה ראי ולא ניכר מבחוץ מקום הדריש ובاهאי ספק האחרון גם רב מודה דבעי בדיקה, וכן ראיות התו"ש' נגד רשי' אני מכיר.

וזע דבשה"ד כתבו, דגש רשי' לא נקט ספק דרושא אלא משומס אז צרך לבדוק כנגד כל החלל, אבל אם ה'י ניכר מקום הדריש, לא ה'י צרך לבדוק אלא כנגד אותו המקום, אין כוונת שכו הדין לדידן דהרי אנו פסקין כשמואל דחושין לספק דרושא, וממילא צרכיך לבדוק כנגד כל החלל, אפילו ניכר מקום הדריש אלא דר"ל, לרבות חיש בלא ניכר מקום הדריש באיזו שתווק ואינו מקרין, והה דלא חיש בלא ניכר מקום הדריש, וא"כ לרבות דקאמר מכפה ועד אטמא, אם ניכרים כמה וכמה פעעים במקומות מפוזרים צרך בדיקה בכל החלל, אבל כבר כתבנו דזה ליתא, דהרי לרשי' כל שודאי נدرس אפיילו במ"א, הרי הוא דרושא האזב שאסורה הלהכת, וכאשר הוכחת זאת לעיל ומפרש"י שבפ' התרבותות דלא קשי' לי' למאנן דמוקי לי' בדראות האזב, דהרי אפשר למבקי' אחר השחיטה.

והנה הלב אריה ז"ל בפירושו לדברי התו"ש' אלו, ס"ל דספק דרושא בסימנים הוה כספק בשחיטה, לדעת הפלתי דספק נקה"וו ופסה"ג ספק בשחיטה מקרי עי"ש. וכבר כתבתתי במקומו דהאחרונים ז"ל טעו זה טעות גדול במחכ"ת בחשבם דכל מעשה טרפות בסימנים הוה נבלה לדעת הרמב"ס, דזה ליתא, דזוקא נקב או פסוקה דמקרי תחלה נחרה ונידון בשחיטה פסולה למ"ד ישנה לשחיטה מותע"ס, אבל לא טרפות דלא שייך להחשב לתחלת שחיטה פסולה, והרי תראה דנקה"וו ופסה"ג וכן נחרסה הרגגרת כאיסר ונקבה בנפה, דכל הני לא מנה הרמב"ס בין הטרפיות מפני שאין עניין שחיטה פסולה, אבל נהפכו עורות הושט במרαιו מנה בתוך העי"ז טרפיות, הרי שלך לפניך, דכל דלא שייך לומר דהוה כתחלת נחרה, אין בו מושום נבלות, וכן הכא בטראות דרושא דאיינו משומס נקוב או נפסק אלא שם דרושא הוא טרפות בפ"ע, עיון בריש פרkon על התו"ש' ודרושא העצם מש"כ שם, ובדייבור הסמוך

זהה אין להוסיף על הטריפות מכך חכמת הרפואה. וראה זה כי הרמב"ם זיל בעצמו נכשל במה שהזuir כאנ שאין להוסיף מכך חכמת הרפואה על הטריפות והוא הוסיף לנו ניטל חי העליון בפ"א הכה"ג. והסביר זאת לחכמי לוניל דין לך כל שאין כמו חיה יותר מזה עיי"ש. אבל דע כי עמקו מחשבות חז"ל ואין כאנ לא קושי' ולא סתירה וגם פסק הרמב"ם על מקומו יבא בשלום, אבל כדי שנבוא למטורת חפצנו צרכיך לפרש המשנה והשקל וטור' שבמועד הלאה כי מתווך פירושנו יתגלה לנו טעמא ופירושא דהא מלטא ולכנ עתתיק עצמוני למשנה.

משנה ואלו כשרות בבהמה וכוי' וכתבו התוס' דוכלהו צרכיכי כדפרישנא בריש פרוק. והمعنى שם בתוס' ימצא דפירושו רק הניא אבריםண נזכרו בתוך הטריפות והכשרות מגרגרת ועד המסת וביה"כ. דחווא"א נסדקה כמו נפסקה וכן כולן. אבל מהני דקתיות היכי בין השרותות ולא נזכיר לעיל בין הטריפות והן הנה הטחול כלויות ולהי התחתון והאם לא דברו מאומה, ובאותם קשה למו כתני באלו כשרות פשיטה דכל שלא נשנו בין הטריפות ממילא כשרות דאין לנו להוסיף על הטריפות אבל באמת כתני הני כדי להשמעינו דיש גם בהם אופן המתירף ומכח האידי דיווקה קאמר רבא ניקב הטחול בסומכי טרפה. ורכיש ב"פ דלקתה בכלוי טרפה, וניטל האם או אתה לאפוקי מר"ט בסנהדרין דהשליך בהמה שניטל האם שללה לכלבים או כהני פוסקים דבנימוק האם יש להטריף וניטל לחיה התחתון כשרה, למד מהרmb"ם הא לחיה העליון טרפה. והנה לנו אמר"ז ל"ש אלא שיכולה להיות עיי' המראה והעלטה וכוי' אלא דמהרש"ל זל מוחק מימרא זו שאינה מובהה לא ברי"ף ולא ברמב"ם וכאשר כ' המהרש"ל הוא תוספת על הגילון מן הגאנונים וטעה הסופר וכתבה בפנים. ואני אומר דמאן דגראס לי' בגמי' הי' מי שייה' הוא מוחלך על הרמב"ם בדין דלחי עליון ולכן מדיק האידי דינא מיותרא דמותני דקתיי ניטל לחיה התחתון כשרה דליש' אלא ביכולה לחיות עיי' המראה והעלטה וכוי', אבל הרמב"ם דחה האידי מימרא משום דס"ל דלulos יש לעשות את איזה תחבולת להכנס המזון כדיוע ולכן דיק ממשנה יתרה זו דניטל לחיה העליון טרפה ולרמב"ם גם הא דאמרו לעיל מ"ד עיי' וא תנא תנוא ניטל לחיה התחתון כשרה לא גרים לי' דחווא זל פסק דזוקא ניטל עד הסימנים כשר עיין בכ"מ שם.

мотוך הדברים שאמרנו אנו לנידין דכל הני שב שמעתתא לא מהחכמתם בלבד חדו ולא על סמך דזה הכלל לחוד אלא דלכלו יש רמז במשנה ניקב הטחול ולקתה בכלוי' כמו שפירשנו גולגולת שנחכבה ממה דקתיי נפתחה הגולגולת כשרה ענקרה צלע מעיקרה עם חזי חול'י והוא טרפה מטורבנת דאהלות וככ"ה ולכן הרכיב צלעות بلا חול'י שלמה טרפה מטורבנת דeahilot וככ"ה ונימנים שנדללו שלמה. ועיין מה שכתבנו בזה לעיל נ"ב עיי' וא סימנים שנדללו ברובן אי כפרשי' ממקום חיבורן בלחי הרי הוא בכלל עיקור סימנים ר"ל כעין עיקור ואי לפ"י ר"ח דנדללו מיחبورם בארכן זאת נרמז ממה דקתיי נקיה' וו' פסה'ג בו'ו' החיבור דASHUMAYIN בזה וביעין שייהו מוחברים יחד בארכן כאבר אחד וזה רמז טוב ובשר החופה את רוב הכרס עג' דשומואל עכ' מפרש נקרע רוב החיצונה דמותני על הכרס עצמו כדאמרין לעיל בגמי' מ"מ כיוון דקתיי או שנקרע רוב החיצונה דאו תמיד לרבות אתה וכדרשין בריש פ' אווא"ב ואעג' דבלישנא דתנאה לא נדרוש ריבויון כאלו אבל האי או דהכא משונה מאי דהרי תרתי טרפיות נינחו ניקב הכרס הפנימי ונקרע רוב הכרס החיצונה ומה זה דקامر או"ז דאייה שיקות שיש בין שניהם אבל אם נאמר דמורז גם עלبشر החופה שנקרע

זהה, הרי הגורגרת כמו דמונה בדיקולא, וניהו דבכמה יכולה היה לכל דבריה, אבל הגורגרת דווה כدمב"ד הרי חשוב כמת, וכבר המודולל דין לו התקשרות עם הגוף אלא כ"ש שלא יחשב כניפול, אלא עיי' מיתה, ולכן לא הקשה הרשב"א אלא לדעת הבה"ג וזה ברור. ופלא על הראש יוסף זל דלא נכון לכל זאת.

וזע דhalb ארוי זל הביא כאן קושי' המהרב"ם שיפ' זל שהקשה דמה מהני הקפה, כיוון לאפשר דעתם בין שחיתות הקנה לשוט. ותי הלב אריה, דבאמת זהה פליינו رب ור' הכא, דרב סובר כר'ל, דכל שנספק הקנה כמדמבר"ד. ולכן קאמר א"א לשמותה שתעשה שחיתות דאפיילו אם נשפטו בין סימון לסימן דחרש כשר, לאחר שחיתות הקנה אינה פוסלתתו דזהה כמדמבר"ד, אבל ר' פlige על הא דר'ל ולית לי' כמדמבר"ד, ואפיילו הקנה עצמו לא, ודלא כרשב"א. ולכן לדידי' אפשר שנשפטו בין סימון לסימן, ואם תרצה לעמוד הוה לדעת רשי' עיי"ש. וכל ההקדמות אמיתיים, ואם תרצה לעמוד על בורין של הדברים תעיין היטב מה שכתבת比我 זה עיי' על זב' בפלוגתת ר' ר'ל בזה. אבל לפреш דרב ור' כאן פליינו בזה, אי שמותה שבין סימון לסימון פוסל, הווא דבר שא"א להעמידו דראי' יבוא ויקיף דקאמר ר'י, אין להלמו והלב אריה כ' דיבוא וישמות במא' לראות ההשימות אי דומות אהדי. לא הבנתי מה קאמר, דאי' ישנות עוד הפעם סימון השמות, ועוד זאת דקושי' הרשב"א במקומה עומדת, דאי' לר' סימון השחות לאו כמדמבר"ד, איך ידמו הני חיותוכים אפיילו אם לאח"ש נשפטו, כיוון דגם הגורגרת חי כמו אחר האברים, ולכן דברי קדרו אינם כדי להקימים. וגם קושי' הרשב"א קיימת, אפיילו בלא בה"ג, כי האמת הוא דר' יוחנן ל"ל כמדמבר"ד לא הראה ולא הקנה וצע"ג.

ע"ש גמר' זה הכלל: לאתווי' מי לאתווי' שב שמעתתא דבי' יוסף רישבא וכוי' אל' וכי להוסיף על הטריפות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים וכוי' עכ' הגמ'. ועיין לעיל במסנה דה' זה הכלל מה שתהמאת על הסוגי' דהכא דהרי סouter א"ע מנ' וב' דמתחלה אמר דזה הכללআתא לאתווי' הני ש"ש ועכ' דמוכח זה הכלל אנו מוסיפין כל מה שנראה לנו שאינו כמורה חייה, וכמוש'כ הרשב"א בחשו' סי' צ"ח דעל טמץ' זה הכלל שבמשנה הוסיפו החכמים שבזרות הבאים הני ש"ש, משום דבاهני נמי יכולין לחיות ועכ' עיי' הנסיוں שעליה נבנה חכמת הרפואה ידעו את זאת. ובתווך כד"ד דחה ריב"ב הא רישבא בשתי ידים אין להוסיף על הטריפות והרי הוא הי' מן התנאים הרשומים שבימי' הי' עוד מקריםין קרבן פשח (ואולי לא על האי תנא כיוון כאן וכן נראה מרשי' ודוו'ק) וכמה וכמה דורות אחרי חדש טרפיות לרוב כמו הני ש"ש ואין לומר דלהאי מכיה בגידה נשי' יש תרופה ותחבשות דאי' הכי הוליל', דגמירו דאי' בדרוי לה סמי' וחוי. ומה דמתרך לי' בעל מסדר הש"ס על קושיתו דמסקין והא קחציא דמתנו, גמירי דאי' בדרוי לה סמי' וחוי' לאו דעל הני מאורעות הי' קבלה בידו בידיו דיש סס לאלו אלא דרך כלל אלומר לו דכל הטרפיות שלא מון החכמים מסתמא כן הוא דיש איזה תרופה למכות אל. וכן מבואר ברמב"ם שהבין כן. זל' בפי' היב"ב, ואין להוסיף על הטרפות אלו כלל של שריאר לבמה או לחיה וועז חיז' מאלו שמנו חכמי דורות הרשומים והסכימו עליהם בבתי דין ישראל, אפשר שתחיה, ואפי' נודע לנו מדרך הרפואה שאין סופה לחיות' עכ'ל, הרי דדרך כלל אנו אומרים כן שמסתמא אפשר שתחיה' עיי' איזה רפואה הנעלמת מאיתנו וא"כ אם התנאה ריב"ב לא ריצה להוסיף מה"ט על הטרפיות שהיו מוכבלים בידו איך הוסיפו האמורים עכ' המשנה דזה הכלל כהנה וכחנה. ואם נאמר דה' גם הני מוכבלים בידם מדורות הקדמוניים, האי זה הכלל למאי אתה, דין לומר דאם ישכחו יחזרם עיי' זה הכלל

אר' ז"ל החזיק לדוחק, דבר ברור כמשמעותו בצחרים, אכן וככל להכנס נקב או חסרון שע"י חולי בכלל נקבה וחסורה, במקומות שהנקב והחדרון בעלי חוליותם, הרי דכאן החולי הגורם שנטף ומפני שהוא מכאייב יותר וא"כ האילקוטא שם החולי, שהוא מכאה יותר גדולה מן סתם נקב וחדרון, ע"כ תחת סוג אחר נופל, אבל בהני אברים דניקב או נחרט סתם, נמי טרפה, פשיטה דלקתת בכל ניקב או נחרט הוא, וכאשר כתוב רש"י ז"ל שם, על לאפוקי דרך וזה אמת לאמתנו, וברור לכל מבין דבר, אמרו מעטה, מהא דלא מצין בmontini לסתה לא שמעין דלקתת איינו טרפה, דהרי בכ"מ דניקב או נחרט טרפה, מכש"כ דלקתת דהינו נתמסס טרפה אלא ממה דלא נזכר טרפות בcoli' הרי אין לנו להוציא טרפות באבר שלא שניינו טרפות במשנה, אmons אם נזכר באלו בשורתו, דעתנו הכלכלי כשרה, דעתה להשמעין דאייא איזה מין מכאה בכלכליות שהוא טרפה, שפיר מצין למוד, דלקתת שהיא מכאה יותר גדולה מנטיל שהוא טרפה, ואין להסביר כי סוג לסתה עדין לא שמעין בשום אבר שהוא שיהי טרפה, הא בוכרא, אדרבא לסתה דהרי לסתה דגרען מניקב או חסורה, רק הא דר מתנא דשfried להני, כיון דגראן מהני, ובכל מאתיםמנה, אולם עולא דמונה מיינטראפיות היוצאות מן כל הטרפות שיש לנו במשמעותו והן מרהומות, אי הי' סובר כרכיש דלקתת coli' טרפה, ויוצא ממה דעתני באלו בשורתו ניטלו הכלכליות כשרה, הוועיל למנות ט' מיני טרפיות, וגם לכלול לסתה בינהם, והדברים קלוריין לעיניהם תל"ת.

ואחר הדברים האלה, נבון היטב השקל וטרוי', ולא יקשה לנו כלל למה לא קאמר, דפליינו בדרכיש, דבאה דרכיש א"א דפליינו, דהרי לסתה דגרען מניקב או חסורה, אין להוציא ממשום דלא דמי' להני, כיון דגראן מהני, ובכל מאתיםמנה, רק הא דר מתנא דשfried מדווכתי דהוא פחות מנהתק וניטל, אם דמי' לניטולו נוכל לרבות אותן באזה הכלל, אבל אי לא דמי' לניטולו, אפילו לר"ל דאלו בשורת דזוקא וקאמר דעתה לא רבו"י הא דר' מתנא דלא דמי' לניטולו, כמו שאמר בגמי' אין הכוונה דלא דמי' כל לניטולו, ואין לרבותו באזה הכלל, אלא דאי לאו מתני' דאלו בשורת הוועיל לאומר דלא דמי' לניטולו וקשר, ואתה אלו בשורת לנגולות לו דמי' לניטולו, ומילא איתרבי באזה הכלל, וכן תראה מפרש"י ז"ל, "ולנטולו נמי לא דמי', דהא לאו נטלה לגמרי הוועיל" ואח"כ כ' בד"ה ההני, ז"ל, "הני נטולו הוא דשרות ניטל הטעול והכלכליות, אבל נטילת ירך דר' מתנא טרפה" עכ"ל הזהב, הרי שלך לפניך, דרך ממשום דמי' לניטולו, מצין להטריפו ממיעוטי דאלו בשורת, ולשון הגמ' נמי מורה על זה, דקאמר לאו לנקיוב דמי' ולא לפסוקי לא דמי' כל, לניטולו נמי לא דמי' משמע דליקובי ולפסוקי לא דמי' כל, ונגולות לו עולא הינו מתני', והנה כן הוא הפ' האמתי בדברי עולא, וכאשר כתוב דעלולא דמי' מיני טרפות שנוחמים" והוא שינוי לשון מלשון הגמ' דהרי בגמי' אמרו "ڌי' מיני טרפות נאמרו למשה מסיני" אלא דהה Tos' מפרשים האי דעולא, שלא היה בידו קבלה זו, דבשיינן נאמרו שמנוה מיני טרפות אלא דהוא מדיק מן המשניות, שלא קרבני אלא הינו מינים ד"ז חנוך נפ"ש, מכלל דמי' אחר לכאה, וא"כ עולא הינו מתני', והנה כן הוא הפ' האמתי בדברי עולא, וכאשר כתוב גם המחבר בראש הלכ' טרפות, ואבל לא הוועיל באזה הכלל, להצדיק הרמב"ם, כמו שביארנו במקומו, אבל בשום טרפות שנינו שם לקותא, את דבריהם, דנינו דלא נזכר בשום טרפות coli' באזה הכלל ממשום מ"ט טעות גדול לווער, דאין לרבות לסתה coli' באזה הכלל שנטף דלקתת שם חדש הוא, דהרי לסתה הינו שנטמסס הבשר כאשר כתוב הטור והמחבר, והוא גרע יותר, מניקב או מחתך או ניטל, דהרי כאייב לי טפי ובכ"מ שהני שמות טרפה, כ"ש לסתה דטרפה, דהרי הוא בשור שרפוא גרדון, וכ"ש מנטיל, ועיין לעיל מג"ע בלב אר' ד"ה אמר עולא, דקמתה שם על האו"ה שכ' דניקב coli' ע"י חוליא לא גרע מלקתת עכ"פ אם יש בו חסרון, הרי שפיר הוא בכלל נקבה או חסורה, וכותב שבdochok ייל דכיוון דסוג נקבה דעולא ג"כ ע"י מחתך וחסורה ע"י חיתוך, لكن לא הוה ניקבה coli' ע"י חוליא ולסתה coli' בכלל סוג נקבה וחסורה וכו' עכ"ל, ותמה אי שהלב

והוא משומם דסוף הכרם שנתגלה לינקוב כמו שכתב ה"ח סי' ניחא טובא דקאמר או שנקרע ומרמז עלبشر החופה דזאת נמי משומם ניקב הכרס נגעה בה, והוא דר' מתנא דבוקי דאטמא דשfried מדווכתי הוא למד, מנהתכו רגליה, דהרי אמרנו لكمן DDMM' קצת לנוטלה דאי כשר הוה homel באלו בשורת, דרגל דשfried DDMM' לנחתך כשר, כמו דקתני נסדק הגרגרת שלא נטעה DDMM' לנפסק. **ומעתה** זכינו שא"א להסביר על הטרפות השינויים במשניות אלא באחד משני אופנים, או באבר שנזכר בו טרפות ואנו מוסיפין מכאה הדומה למה ששננה, כמו הני דבוקי דאטמא דשfried, ודנערה צלע וחץ חוליה, וסימנים שנדרדרו, וכן כל הני מיני טרפיות בריאה, סיירכא ומראה ובעות, דכל הני בכלל ניקבה הריאה, או שחרשה הס, או באברים שנזכרו במשנה דאלו כשרות שנטל או ניקב כשר בהם, דעתה לדיווק, דיש מכאה המטריף בהם. ובזה מתיחס היטב דרייב"ב השיב לי לישוף רישבא, דמחו בגדי נשייא וקטלי, דאי ניטל coli' תנן באלו בשורת, אלא דאיון לדיק דנתחט וקטלי, ע"ג דכול'י תנן בין ניטל כולה או מקצתה, ורק לסתה coli' טרפה, דמה בין ניטל כולה או מקצתה, ורק לסתה coli' טרפה, ומידק משום דכאייב לה טפי. ועיין עוד בדיבור שאח"ז ומה שיש להעיר על כל הני טרפות דנטיל כשר בהם ורק ניקב או נלקה טרפה, עיין בפתחה עיקר יוד ודוק'.

תוס' ד"הizia לדר' מתנא דעתה בזה הכלל, מ"ט DDMM' לנוטלי. וא"ת דהכא ממשע בין לר"ל ובין לר"י דלא מרביבן בזה הכלל א"כ דמי' להנק' דמותני, וא"כ האי דרכיש דלקתת coli' היכי ATI, והא אמרו בראש פרקון דלעולא דאמר ח' מיני טרפות מנו חכמים דעתה למעוטי דרכיש עכ"ל. ועיין מהרש"א, מהר"ס שי"ף יותר המפרשים, ואני עומד ומשתומם, כי קושי התוס' מפרשין איגרא לאראעה ובתכח"ד סותרים דבורי עצם, דהביאו ראייה מdadamer לעיל דעולא לאפוקי דרכיש, והרי מתחילה כתבו דרכיש כיון דאיינו דומה להני דמותני אין לרבות באזה הכלל ולמה לי לעולא לווער מימרא כדי לאפוקי מדרכיש, דמי הנקיס כדי שציד לחזיאו, הרי מדאצטריך לדעולא כדי לשולח הא דרכיש מכלל דמצין לרבות באזה הכלל דמותני, אלא דכפי הנראה התוס' הרגשו באזה, ולכנ כתבו דעלולא דח' מיני טרפות שנוחמים" והוא שינוי לשון מלשון הגמ' דהרי בגמי' אמרו "ڌي' מיני טרפות נאמרו למשה מסיני" אלא דהה Tos' מפרשים האי דעולא, שלא היה בידו קבלה זו, דבשיינן נאמרו שמנוה מיני טרפות אלא דהוא מדיק מן המשניות, שלא קרבני אלא הינו מינים ד"ז חנוך נפ"ש, מכלל דמי' אחר לכאה, וא"כ עולא הינו מתני', והנה כן הוא הפ' האמתי בדברי עולא, וכאשר כתוב גם המחבר בראש הלכ' טרפות, ואבל לא הוועיל באזה הכלל, להצדיק הרמב"ם, כמו שביארנו במקומו, אבל בשום טרפות שנינו שם לקותא, את דבריהם, דנינו דלא נזכר בשום טרפות coli' באזה הכלל ממשום מ"ט טעות גדול לווער, דאין לרבות לסתה coli' באזה הכלל שנטף דלקתת שם חדש הוא, דהרי לסתה הינו שנטמסס הבשר כאשר כתוב הטור והמחבר, והוא גרע יותר, מניקב או מחתך או ניטל, דהרי כאייב לי טפי ובכ"מ שהני שמות טרפה, כ"ש לסתה דטרפה, דהרי הוא בשור שרפוא גרדון, וכ"ש מנטיל, ועיין לעיל מג"ע בלב אר' ד"ה אמר עולא, דקמתה שם על האו"ה שכ' דניקב coli' ע"י חוליא לא גרע מלקתת עכ"פ אם יש בו חסרון, הרי שפיר הוא בכלל נקבה או חסורה, וכותב שבdochok ייל דכיוון דסוג נקבה דעולא ג"כ ע"י מחתך וחסורה ע"י חיתוך, لكن לא הוה ניקבה coli' ע"י חוליא ולסתה coli' בכלל סוג נקבה וחסורה וכו' עכ"ל, ותמה אי שהלב

דאי צריך לבדוק אחריהם, אבל שלא יعلמו עיניהם מהם, אם יראו אותם, מלחמת שאים בקיים בהם ובשותם, והם לא מכח הכרעתם אמרו דהילכתא כרכיש, אלא דכך נהגו מז' להטריף לכתה בכו"ל, וכן תראה لكمן דף נ"ז ע"א, דפרק סתרה מרוב אדרב לבני שמות ירך בעוף, ואמר לו, ברני נהרא ופשטי, ופרש"י אין מנהג המקומות דומות וכו', וכן שם ע"ב א"ר אידי, אילמלי הוה ר"י באתרא דאורו בה חבורתא להתיירה, לא פירכם עי"ש בפרש"י, והא אין חכמה ואין תבונה נגד ד', ואיך ה"י שותק במקום שיש חילול השם להתיר את הטרפה, וניחא משום דגס הוא רק לחומרא ומצד מהנאה פסק לאסרו, ודלא מישוב מה שהקשה הרשב"א צ"ל, דהרי ר"י ס"ל אל"ט דוקא, ודלא בר' מתנה, ואיך סובר דשחוות ירך בעוף טרפה, וניחא משום דלא מעיקר הדין היי מטריף אלא דבמקומו היי נהוגין להטריף, ולא רצה לבטל מהנאגם, וכן הרמב"ם פסק כדרכיש משום דטרפא דמערבא נהגו לאסור לכתה בכו"ל, כי רכיש ב"פ נמי ממשי" דבר אמר למלית"ו והוא מאמוראי בתראי ושמע דרב ה"י אוסר, וקרוב הדבר לומר, דבר ה"י אוסר לכתה בכו"ל, כמו דאסר שמות ירך בעוף, ושם אמר בעצמו דעתך מהנאגם הוקם עשה כן, וכן נטאש האיסור בשם, ובכן הוקבעו הני הלכות מצד מהנאגם המטרפין, לנפער"ד נכון ודו"ק.

על"ש גמר' אל' שב בני שב, אין בעלי אומניות רשאין לעמוד מפני ת"ח, בין לפרש"י ובין לפ"י התוס' לשון הש"ס דחוק אבל יותר מחורר פ"י הר"ץ צ"ל שכ' העוסקין במלאת עצמן אינם ראשין לעמוד, Adams מקטן עומדים ומקטנתן אינם איכא זילוטא לת"ח, ואני איטי על דבורי, ואם אפילו قولם עמדו מותך שאחד עומד הרי הוא מכריח את חבירו לעשות כמו שהוא נגד רצונם, מה שאינו היי מחויבים לעשות, והוא כפייה חברותי (געazzulshafatlicurzachowang) שאינו מן הדין, ומה יש ללמידה לכיציא בזה, אבל הרמב"ם ובועל' ש"ע, לא פסקו כדעת הר"ץ דוק' ותשכח.

ודע דגוף האי עובדא, לא ידענא מה בעי הכא ומקומה היי בקידושין שם מדבר מעוני כימה והידור, ואי משום דרצה לספר דבר נפחאו בקש להמציא דינרא קורדנא לשוערו בו טריפטה, והוא גופה אין לנו בו צורך, דהש"ס אינו מביא סייפור מעשיות בעלמא, אם לא שיש למדוד מהם דבר מה, איזה הלכה או מודה טובה, אבל נתיבש לי במה שכ' ק"ז צ"ל בחידושין, גם בר נפחאו ה"י עסק במצויה, במה דמחייב אחר האי מطبع כדי לשער ב"י טריפטה, ומ"מ אל' שב בני שב, עי"ש ודוק'.

רש"י ד"ה אין בעלי אומנות העוסקים במלאת אחרים וכו' וצריך להזהר ולתת עינוי וכי והכי תנ"י בתוספתא וכו' עכ"ל, רש"י צ"ל האריך, כדי לתרץ מה דקשה לכארו', דהרי ריך בשעת מלاكتן אמרו, אבל בשולחני שאינו עסוק במלاكتן אלא כיש לפניו מוכרים או ליקחים, והאי בר נפחאו לא רצה ליקח מונו אלא לראות האי דינרא דקורדנא לממדיו, ולא עוד אלא דמסתמא קם ר' חנה פטוראה, בעוד שהיה בתוך ד' אמות טרם שהגע לשולחנו, וא"כ צרך לומר דהיה אז עסוק בקונים או מוכרים שלפנוי', ואתה הו"ל להש"ס למימר ולא לסתום, וכן הוצרך רשי' צ"ל לפרש, דבעלי חנויות אין דינים כבעלי אומניות, דرك בשעת שעוסקים במלاكتן אינם ראשין לעמוד, אבל בעלי חנויות, כל זמן ישוישבים בחנות, מקרי עסוקים במלاكتן, ואין לו להסיח דעתו מסחרתו, אלא לשאול להעוביים מה הם מבקשים וכדומה, דכן משמעו מן התוספתא שהביא רש"י צ"ל, דין רישי לעסוק במלاكتה אחרת כל עיקר, אפילו בעת שפנוי, שהרי נתן טעם לפ' שאין עינוי על החנות, הרי דבעיין שייהו עינוי ולבו תמיד על החנות, וזה ברור

мотפרש, דהו"א דלא דמי, אלא דמי' מכתב הרשב"א, דלקותא דרכיש דלא דמי' כלל, ל"ל לר"י, ומ"מ הלכתא כרכיש עי"ש, והוא פלאי, ומה שכותבת אני נפלע"ד אמת לאמתו, ומקום הניחו לי להתגדר בו ודוק'.

ע"ב גמר' גופא א"ר מותנא בוקי דעתמא דשף מדוכתי טרפה ורבא אמר כשרה, ואי איפסיק ניבי טרפה, והלכתא אפסיק ניבי נמי כשרה, עד דמתעכלא אתעכל, עכ"ל הגמ' .ועין ברשב"א צ"ל שהביה גירסת הגאנונים והריה"ף צ"ל דר' מותנא גופא אמר והנ"מ פלגו בי, ור"י לית לי דר' מותנא, لكن מקיים הרשב"א הגירסה שלפנינו דר' מותנא מטרוף גס بلا פיסוק או עיכול ניבי, ועיי' פליג ר"י דאמיר א"ט דוקא, דאתא למיעוטי משום דלא דמי' לניטולי, אבל אכן דר' ריך באיעכל ניבי מטרפין, שפיר מרביבן בזה הכלל דהאי ודי דמי' לניטול או לפוקי עי"ש. ואני תמה דהרבש"א צ"ל מדויל ידי' קמשתלים, דלעיל הבאתי דברי קדשו, דס"ל דר"י ור"ל פליגו אדרכיש משום דלא דמי' לדמתני דלקתה סוג חדש הוא, וא"כ הכא נמי כיוון איפסיק ניבי כשר, ריך באיעכלו טרפה, הרי אין זה בכלל פסוקי או נטולה, ואי דמ"מ פסקין כו' ולא כר"י ור"ל וכמו שכותב דמ"מ פסקין כרכיש אע"פ שאינו דומה, גם כאן הכי הול"ל, אלא דבזה צ"ל דרק נפסקו אמרין דקשר אבל נטלו לגמריDOI וואי טרפה, וא"כ איעכלו היינו נטלו, וכן משמע ממה דכ' הר"ץ צ"ל דבניטול הירך לא בעין איעכל ניבי' דכי מכרשין בדאיפסק משום דהדרא בריא וכו', משמע דהה' בנטיטו הניבים דלא הדרא בריא ור"ל הרgel לה ישוב למוקומו, והוא דנקט איעכל, משום דדיבר בהווה דלא שכיח כלל שניטלו היבין במקום דשף הבוקי מדוכתי, אלא דלפ"ז יותר קשה על עיקר סברת הרשב"א דכי היכי דבאיעכל ניבי' דמי' לניטולי דהיאנו ניטול الرجل ממוקומו משום דעתו לא ישוב למוקומו, עכ' לר' מותנא גס بلا איעכל ניבי' ס"ל דלא הדרא בריא לשוב למוקומו, וא"כ למה איינו דומה לניטולי, וכן דבריו צ"ע.

ובגוף קושי הרשב"א צ"ל הנה הוא ממש כמו ברכיש שכותב הוא בעצמו דاع"ג דלא דמי' להני דמותני מ"מ פסקין כוותי' וכן הקשו על הרמב"ם צ"ל, דפסק בעולא דח' מני טרפות נאמרו למשה מסיני' ומ"מ פסק כרכיש, ואיך מזכי שטרא לב' תרי, ועל כל אלו מכך הקושי' נלפע"ד ברור מעיקר הדין פסקין כו', אלא מכך מהנהג דטבח דנפחאו להטריף, דהרי הרשב"א כתוב דמש"ה פסקין כרכיש, ומדמיםין לךן אר"ג שאולתינהו בכלחו טרופה דמערבא, ואמרי לי הלכתא כרכיש ב"פ, והני טרופה דמערבא לאו חכמי מערבא היו שבחם הכריעו ההלכה, דריש"י צ"ל מפרש מורי הוראות של הטרפות, הרי שהיו ממוניין רק להורות על הטרפות בלבד, ולא חכמים סמכים בכל מקצוע התורה, והן הנה טבחים שבמערבא שבזמןם היו בקיים בטרפות וראה זה מה ש"ל הרמב"ם בפ"י הי"ד צ"ל, "כל טבח שהוא יודע הטרפות האלו (וקαι על כל ע' טרפות שמנה שם) והרי הוא בחזקת כשרות, מותר לו לשחות ולבדוק לעצמו ומוכר לאחרים וכו'" עכ"ל, וחידוש בעני שכל הפסיקים העלימו עינויים מדין זה שלא הביאו דהשוחט צריך להיות בקי בכל הטרפות, דין לומר דזקוק בטבח המוכר לאחרים והוצרך להיות בקי בכלן אבל אם הם שניים, אחד שוחט ואחד קצב, בטל הדין זה, דלא ידעת מ"ש, ובאמת עמדתי משותומים מנין יצא לרמב"ם דין זה, והונשי כיlio שתקו מלצין המקור, אבל לפע"ד ברור דמנה דקרי לי' כאן טרופה דמערבא שהן הטבחים שבמערבא, שלא מסתבר לי' שהיו ממוניים חכמים מיוחדים על טרפות בלבד, הרי דהעוסקים בטבחות צריכים להיות בקיים בכל הטרפות, אע"פ

כל שיעורי חכמים להחמיר, ותירצו דלא נאמר זאת אלא במשנה או ברייתא ולא במירא אדמוראי. וזה דבר שא"א לשמעו. ולרש"י אין אנו צרכין להאי דוחק, דהרי גם התם הוא כמו בחפלת השחר, דמספקין על פרשה שנייה אי למעלה או למוליה שדין, ולא שייך כל שיעורי חכמים להחמיר ודוק.

על"ש גמר' ניטל הטחול א"ר עיירה ממשי' דרבא פ"ש אלא ניטל אבל ניקב טרפה. כבר כתבתי בפתחה דטרפות זוגן לקתה בכלל'ו הוא תמיा רבתא בעניין, דהרי כלל גדול בטרפות דעתינו מהсрוא אבר שהחיות תלי בו, וכיצא כלל זה מוסגי' דמוסוכנת לעיל לי"ע, וא"כ ניחו דנאמין לח"ל דטחול שניקב בסומו, וכן לקתה בכלל'י כאב ליטפי וסופו שימות הע"ח מהאי כאב, אבל כיון דניטל כל האבר כשר, הרוי דין באבר זו תלוי החיות, שהרי יוכל לחיות בלבד' מה בכך שאם נלקה האיר אבר דגערע טפי, וראו להמית הע"ח על ידו, הרוי גם בעין כן הוא, ומסתמא ונתאים הרבה מסתכנים בו האדם עד שஸלקין אותו, ומסתמא גם בטחול וכליות כן הוא, אדם מסלקין אותו מציא לחיות, ולמה יטרוף בלקותא שלהם, וכן קשה צאת בניטלו צומת הגידוי, כיון דאם נתתק הרגל מעלה, יוכל לחיות הרוי דין הרגל אבר שהחיות תלוי בו, ולמה יטרוף בנחתוכו צוה"ג, דניחו דאפשר דכאיב ליטפי יmittiy בו, אבל משום סופו למות לחוד לא מטרפין, דהרי מוסוכנת נמי סופה למות וכרהה כי בטרפה מהсрוא אבר שהחיות תלוי בו בעין דהינו שאם חסר אותו אבר אין אפשרות לחיות בלאו, והדבר צ"ג בעניין.

על"ש גמר' אידי דתננה רישא מותר באכילה, תננה נמי סייפה אסור באכילה. لكمן בראש בהמה מקשה כ' רשי' וכן ר"ע ברטנורא ז"ל דטחול וכליות דנקט במתנני' משום דמידי דלא מיטרפי הוא, ותמה התו"ט ז"ל עליהם, דהוא נגד הש"ס דהכא ולא hei להתיו"ט הגירסה כאן דאב"א ניקב לחוד ונחתק לחוד) אלא כתוב דהא דנטק טחול וכליות משום דאורחא יותר לחתקכם מאשר אברים הפנימיים. ועיין בלב אוריה שהאריך בזה. ועפ"י התו"ט הי' לי מקום עוד לתרץ קושי' הגמ' דאם חתק בין סימן לסימן אין טרפות לחץ חיות, שפיר מותרת בהרומה, ואי דין פסקינו יש טרפות לחץ, כבר ביארנו לעיל ל"ב ע"ב, בזאת ידעין מכח ההלכה שקיבל ר' שבב מן ר', דPsiול במקצת השחיטה בין סימן לסימן נמי פסולת השחיטה, וא"כ ר"ע קודם חזרה הי' ס"ל כסברא החיצונה דין טרפות לחץ, ומתנני' דבכמה המקשה נמי נשנה קר"ע קודם חזרה, אבל דברי התו"ט קשה לקבלם דמה לי טחול וכליות ומה לי כבד וריאיה, ואיך שייך לומר אורחא על דבר דלא שכיח כלל, שיתחטו אDEM חלקי אברים בהרומה חיה ולהניהם שם. וכן העיקר ממש'כ רשי' והרבע'ט דמשום דמידי דלא מיטרפי הוא. והוא דמתרך הש"ס כאן דאיידי דרישא קתני אסור באכילה, ודאי דוחק גדול. וכן האב"א לפי גירסתנו דניקב לחוד ונחתק לחוד, אבל לפי מה שכתבנו לעיל דטרפיות דטחול וכליות באמת אין להם סמכה במשנה, ורק ממנהגنا נתקבלו להיות אסורים, ואח"כ הוקבעו להלכה ועיין לעיל א' כי מון התמיा, שהגמ' נחתק לתרץ המשנה שלא היה סתירה גלי' נגד האי דינא דרבא, ולא מפני שבאמת התננה דמשנה כבר הי' מיטרף נקובח הטחול, וכן הוא בהרבה מקומות בש"ס דמנכיס דינם שנטחדרו, לתוך המשנה, ומכח"כ לתרץ המשנה שלא הי' היפך האי דין כאשר הראית במסכתא זו בכמה מקומות.

ודע' דבלאו כל הניל' מן התמיाadam דחתיכת טחול עשו אותה טרפה, מה קמ"ל מתנני' דחוותך מן הטחול, אסור גם משום אבמה"ח, הא נמי פשוטא, דהרי שחיתת טרפה גם אולד לא מהני

בכונת רשי' ודוק. תוס' ד"ה אין בעלי אומניות וכו', כדאמרין בקידושין מה קימה שניין בה חיסרון כיס וכו', ועיין במהרמ"ל דכך צרכיך לגרוס, ובגמ' שם פריך ע", והלא נוקב מרגליות שיש בו חיסרון כיס, וע"ז קאמר להיפך, מה הידור דין בו ביטול מלאכה, אף קימה דין בו מלאכה, ואח"כ מקשין להיפך מה קימה דין בו חיסרון כיס עיי"ש, וא"כ התוס' הו"ל לatoiוי' הא דמה הידור אין בו ביטול מלאכה, דבלא זה הרוי אכן בא בקימה חיסרון כיס, וכגון נוקב מרגליות, וגם כאן ע"כ מצד ביטול מלאכה, ע"פ שאין בה חיסרון כיס של פרוטה, קאותינו עליה, והטעם מבואר דאם יצטרך לעמוד, הרוי בפני כל עובר שהוא ת"ח צריך לעמוד ואם רבים הם, יתבטל מלאלתו בחיסרון כיס הרבה, ודוק.

ד"ה כסלע כיiter מכסלע, פ"ה דקאי אפלוגתא דשדרה ונולגולת וכו' וקשה לפירושם דמלתא דפשיטתה הוא, דסלע הזה כיiter מכסלע, דלא כתני בהו עד עכ"ל, וכ' המהרמ"ש ז"ל דרש"י נשمر מוקושי' זו דפרש על סלע, דקאתא לאשמעין, דסלע מצומצם קאמור דטרפה, אלא דלקמן בדף הסמוך ד"ה התם לחומרא כתוב, אבל כסלע וכייטר דר"ג וכי עיי"ש, וללא והפלא מאחר דזכה המהרמ"ש לראות דרש"י מפרש בכסלע לאשמעין דמשערין במצומצם להחמיר, איך לא הבין דגס בכאיסר לרשי' אין כאן רבותא אחרת, דפשיטתא דשיעורא דשערו ח"ל אטרפה שערו בכאיסר, אלא דהנתנא דמתני' אכשרה קמהדר, וקאמור דעת כאיסר כשר משום דכאיסר טרפה, ור"ג קאמור דהאי כאיסר אפילו מצומצם טרפה כמו יותר מכאייסר, ואין זה עניין לעד ועד בכלל שבמkommenות אחרים, כמו לעיל דף מ"ו ע"א וכן בפ' תפלת השחר דעת ד' שעות. ועיין עוד لكمן בראש דף הסמוך מה שאכתב בהז דודוק.

בא"ד, כמה תחסר ויהי' בה אונאה וכו' עיין במהרמ"ל של' דקלולא ולחומרא לא שייך רק בא"ה או בטומאה וטהרה, אבל לא בממון, דקלולא לאחד הוה חומרא לשני, ואי קשי' לך דהא גם בממון אמרין דבספק איזלען לקולא לנtabע ולחומרא לתובע, דהמוחזיא מחבירו עליו הראי' הינו דוקא בספק במצבות, או אפילו בספקא דפלוגתא, דמחייב ספק אין מוצאיין ממון, אבל בעיקר קביעות שיעור אונאה, שאין עדין שום נידון לפניו, לא שייך קולא וחומרא כמוון ודוק.

ד"ג נ"ה ע"א גמר' דא"ר אבוח אר"י, כל שיעורי חכמים להחמיר, חז' מגירס של כתמים, וכותב רשי' ז"ל דעתמא משום דעיקר כתמים בנדה הוא דרבנן, וכ' בהגותה מהרמ"ש, דלפ"ז לא מקשנו התוס' מידי מהא דתפלת השחר, דקמבעי שם אי עד ועד בכלל דהא תפלה נמי דרבנן, ולפענ"ד בלא"ה לדעת רשי' אין הדמיון מהכא להתם עולה יפה דהרי מייר' במצומצם חומרא או שיוחק או עזוב והוא כ"ש, ובזה כתוב רשי' אי מצומצם חומרא הוא משעריו במצומצם, דהינו בעוצב ואי קולא הוא משערין בשוחק, וכל הסוגי' כאן מדברת מכך אלו, דוק' ותשכח. וכך שפיר כתוב רשי' דבדרבנן דכל ספקא להקל, ה"ה לעין זה ג"כ לקולא משערין, אבל שם בתפלת השחר, הרוי קמבעי על שעיה שלמה, אי עד ד' שעות עד סוף ג' קאמר, או עד סוף ד' קאמר, וכן הוא بعد ז' לתפלת מוסף, ולא שייך שם כלל קולא וחומרא, כיון דלאו אצמצום דין קמבעי ל', אלא על גוף קביעות זמן התפללה. ובזה נת"ש ג"כ מה שהקשה המהרמ"ש, דטרם דמסיק הש"ס, החם לחומרא, למלה לא הקשה הרבה לר"ג מתפלת השחר והמוספין, דשם עדועב"כ, ולפי האמור לא שייך הכא לדחתם כלל. ועיין לעיל דף מ"ו ע"א תוס' ד"ה עדועב"כ, שהקשו שם, למה לא פשוט שם מהא דהכא, דאמרו

ביש' הדרה בר' וב' לא, ויש נפקותא לדינה לידע זאת במקומות דא"א לבודקה כגון שנאבדה, اي יש לתלות בכול רעמים שששעה, או שידעו שהבעיחה עי' אדם, אלא דלפ' א', לא ידעתו איך פסקין כהא דר' ז'ל מאחר שפסק הרמב"ם לעולא דח' מני טרפות אמרו למשה מסיני וכותב דחרותה בכלל נקבה ואין זה טרפות בפ"ע וצע"ג ודוק'.

על' רש' ד' הא נשתיר בו בסלע עי' אותו השior מעלה ארוכה עכ'ל, וכן כי בד' כל העור כולו, ואל' כל היכי דנשתיר, ההוא בסלע מעלה ארוכה וחוזר כל עورو לקדמותו עכ'ל, ונראה דרש' ז'ל לא כתוב כן, אלא להני מ"ד דלא בעו מקום מיוחד להאי שיורי ומסיגי בהחאה בסלע, dazu לא מסתבר לומר, דבහאי שיורו כל דחו סגי לחיות, אבל למ"ד דעת כל פניו רוחב השדרה ובראשי פרקים ומקומות טיבורו בעינן, אז שפיר מצין לפרש דבחכי סגי לחיות אע'ג דנשאר חסר, ובאמת המעין בנדה נ"ה ע'יא וראה דaicא בא' לשונות שם, אי בעור גזו מחלף או לא, וא"ד דאין גזו מחליף אמרו, ור' מ"ד דמזכיר משום דקריר בשרא וחוי, וממילא דDrvben sag'i בשירוי לחיות Chi בחסרון השאר עי'יש ודוק'.

תוס' ד' בלשון ייחד אני שונה אותה, שבמשנה עצמה הי' שונה דברי ר'ש, אבל אין לפреш דעת' כייחדי, דמה בכ' וכו' עכ'ל הלשון, „אני שונה אותה“ משמע כתוס', דרש' דאת' כייחדי, הци הול'ל, הדאי סתמא כייחדי את', אלא דקשה לומר דכל סתמא בעלמא רבים אומרים, דהרי פעמים מצין במשנה בפיוש סתמא, ועיין לרקון דפ' ה' ע'א דקאמר שם, ראה רב' דבריו של ר'ם באוא'ב ושנאו בלשון חכמים, ודר' ש' בססה'ד ושנאו בלשון חכמים, עי'יש, ואם עשה כן כדי לחזק ההלכה לשנות דברי ייחיד בלשון חכמים, מכש'כ שה' שונה בכ'ם שבאמת רבים המה, בלשון חכמים ולא בסתם, ועיין מה שתמיהת עם על עניין זה ודוק'.

ד' נ'ו ע'יא משנה, ואלו טרפות בעוף נקה'ו ופסה'ג וכו' וכו' רשי' ז'ל ואעפ' דכל טרפות בהמה נגדם בעוף, הני איצטרכא למותני וכו', הנה כל הני דמנה כאן,יפה מתפרשים דאיצטרכא עיין בראשונים. אבל מה ש' רשי' והר' ז'ל דנקה'ו או פסה'ג, ופסה'ג שלא נתעה דבעוף דחויתא מועט מיטרף גם בניקב קשה לקבלו, וא"כ גם פסקות חוט השדרה או נטילת הכבד ליתני, שלא אמר דבעוף דזוטר חיותא גם בפחות סגי. ודוחק לומר דכבר נשמע זאת מהא דפסה'ג, וגם דוחק גדול לומר דנקה'ו ב כדי ניקט משום פסה'ג, Dai פסה'ג היה בו צורך יש לומר כן, אבל כאן דפסה'ג גופה פשיטה אלא כדי שלא נחמיר יותר להטריף גם בניקב קתני, אך מישך זאת אחראי נקה'ו ולשנותו עוד קודם פסה'ג. ועיין בראש' יוסף ז'ל שסתמה נמי על פרשי' ומש'כ הוא ז'ל, דקמשמיינו לר' ע' קודם חורה דא' בעוף פסה'ג רק טרפה ולא נבלח, זה ליתא דפשיטה לי דר' ע' גם קודם חורה מודה בעוף, דפסה'ג נבלח, דהרי גם בהמה בשני סמנים נחרורים נבלח הוה גם קודם חורה, דרך בסימן אחד שחותט מטהר ר' ע' וכו' בעוף בנטפק אחד דנירה גמורה הוה, מהיכי תיתי לא תהיה נבלח. ומיש'כ דבעוף דזוטר חיותא הו' א' דביסמין אחד הוה כמת, גם זה פלא דהה בהמה גם בשני סימנים פסוקים, אינה כמותה כל זמן שטפרקסת, ומהיכי תיתי עוף בסימן אחד יהיה גרע בהמה בשני סימנים ואפלו בעוף בשני סימנים אינו כמת בלי שבירת השדרה. עיין לעיל ד' כ' ע' ב' ברשי' ד' וה' מטה עומד ומולק ובמהרש' א' שם. ופלא שבעיון זה נתבלבלו הדעות באחרוניים עד להפלा.

אבל דע דתנא דמשנתנו אתה לאשמעין בהא דקמנ' נקה'ו ופסה'ג בעוף טרפה

לאכשורי, וכదאמריין לךון ע'ה ע'ב, אבל לכל אר' מ' שחיטה שאינה רואה שמייה שחיטה, דמויה ר' מ' בשוחט את הטרפה דאיתנה מתרת את העובר, ומכח'כ' שלא מהני על חתיכות טחול, אבל י"ל דהאי דיא נופא אתה התנא להשמעון, דזאת לפין נמי מקרא דאותה שלמה ולא חסורה, עי' בזה לקמן ס' ט ע'א, ולא קשה נמי דהרי בלא' הא אסור משום טרפה, דבתלש אבר וטרפה בה, האי אבר לא מיטרפ' עם ההמה, אלא הוה אבמה'ח ובמה'ח. עי'ון מה שכתבתי בזה לקמן דר' ק' ג' ע'א, וא'כ' אי שוחט את הטרפה הי' מתייר את הولد בן ט' חדשים הנמצאים בתוכו, ה'ה דהוה מתיר את חתיכת הטחול. ולכן י"ל דבאמת בדיק נקט התנא טחול וכליות, לאשמעין תרתי מיili, חדא דשחיטת טרפה איננה מתרת מה שבתוכה, אפילו לא הוה דרישן אותה שלמה ולא אסורה, וזאת נשמע מחותך מן הטחול והנפ'ם על הولد שבמעי טרפה וכליות נקט לאשמעין דגס בשחיטה כשרה לא ניתר את שנחסר מגופה ודוק'.

ע' ב' גמר' אר'ג שאילתיונו לכולה טרופאי דמערבא, ואמרו לי הלכתא כרכיש ב'פ', ולית הלכתא כר' עירא, ולא אמרן וכו' ויש לדקדק, דכמו כן הומל'ם להפוך דהלכתא כר' עירא, ובניקב בסומכא, ולית הלכתא כרכיש בשלא הגע הלוקוטא למקום חרץ, דהרי במערבא לא אסור אלא בהגע הלוקוטא למקום חרץ ויל'י, דהא דבעין שיגע הלוקוטא למקום חרץ יש להכניס בדברי רכיש, ע'ג' דקאמר סתס לכתה בכל', אבל הא דניקב הטחול טרפה דקאמר ר' עירא סתס, א'א להכניס דזוקא בניקב בסומכי, והחילוק מבואר מעצמו, ודוק'.

על' גמר', ואי אשתייר בה כעובי דינר זהב כשרה, והנה לויל דברי הגמ' הינו מפרשין ניקב הטחול מעל'ע' קאמר דכל אבר שאינו לו חلل, מסתמא ניקב מפולש בעין. וא'כ' חומרא אתא להשמעין דכל שלא נשתיר כעובי דינר זהב טרפה, ואיך קאמר להפוך דאם נשתיר וכו' כשרה, צ'ל דלulos ניקב מפולש בעין, אלא דכל שניקב עד שלא נשר כעובי דינר זהב, הוה נוקוב מעל'ע' מפני שישפו לניקוב, וכמו דס' ל' לרשי' לעיל נ' ע'ב בהמס' בתוס' שם ד'יה מחת, עי' קאמר אם נשתיר כעובי דינר הוה הננה ואין סופו לניקוב, וכן נראה מפרש' ז'ל במא' ש' ויש הגנה בנדחה, דס' ל' דלulos ניקב מפולש בעין אלא דפחות מעובי דינר אינו מגינו, ולא כיוון ג'כ' המחבר בריש סי' מ'ג' ש' ז'ב' ניקב הטחול ניקב מפולש טרפה וכו' עי'יש בפרמ'ג' ודוק'.

על' ט' ר' איזה חרותה, וכל שצמeka ריאה שלה בי' ש' כשרה בי' א' טרפה וכו', עי'ן בחדושנו לעיל מ'ב ע'ב בד' ה', Tos' אפיק חדא, שהוחתוי כדעת הר' ז'ל דבידוע שהוא בי' לא מהני בדיקת פושרי ובידוע שהוא בי' ש' לא בעי בדיקה, דמש'ה כתני במשנה ובברירותא רק עיקר הדין כפי שאתה מהלכה, חרותה בי' טרפה, בי' ש' כשרה, וכל שהוא כן, לא נשתנה דינה עי' שהדרה ברי' בפושרים, אבל הבדיקה מהני במקומות דלא ידיעין אי בי' א' אי בי' ש', ובזה ישבתاي לעיל היא דפרק, והא איצא חרותה, ע'ג' דכל טרפיות שבריאה בכלל ריאה שניקבה או שחסרה המה, משום דעת'ך על חרותה אתה הלכה מוחדת, דאל'יך מה לי בי' א' או בי' ש', דכל שאינה הדרה בפושרים טרפה וכל דהדרה כשרה, ולפ'ז' עלוא דחשב רק ח' מני טרפות ולא חשב גם חרותה, ע'כ' ל'ל הא סברת הר' ז', וס' ל' דכל דהדרה בר' עי' פושרים כשרה אפי' בודאי עי' בעיתת אדם נעשה, והוא דקמנ' החילוק שבין בי' א' או בי' ש' לאו הלכה היא, כיון דעיקר חרותה לאו מהלכה אתי' אלא כמו שאר טרפיות הריאה דדמי' לדיזט או אופטה וכדומה, דכלון בכלל ניקב וחסר הוו, ורק התנא מכח הניסין נתודע לו כי

עוֹף טמָא וּכְוֹי"עַכְלָא, כוונתו, דשם נבלה וטרפה, נופל בין העוֹר ובין אbehmo, והוא תמייד לשון נקבה, עיין בחדשוינו בראש א"ט, וא"כ גם כשרה שאינה טרפה שיק בעוף כמו בבהמה, ולכן התנה דקתני אלו טרפות ואלו כשרותה הון בבהמה והון בעוף, שפיר קתני גם כאן „נפלה וראשה“ הכל לשון נקבה, משום דלא על עוף קאי אלא אכשרות שבעוֹף. אבל הרמב"ם דלא דבר מטרפה וכשרה אלא מעוף, מוכרת לכתוב הוכחה חולדה על ראשו, ופוק חי מה בין הרמב"ם ליתר הראשונים, כי הטורו בס"י לא שת לבו ליאת, וככתב זו"ל, „ועוף של יבשה אם הוכחה חולדה על ראשיה או נגפה וכו“ הכל בלשון נקבה מפני שנמשך אחר לשון המשנה, מבלי לעמוד על טעמא דהאי זרות הלשון ודוו"ק.

והנה על גוף הדין הלווה, כתבו הר"ן והרש"א ז"ל דלעיל במסנה תנן נפלת מן הגג, והכא דרשעה וטרפה וכו', דהאי כי אורטא, והאי כי אורטא, דבכמה דרכיה להחרסק ע"י נפילה, ועוף ע"י דרשעה וטרפה בכוטל ולא ע"י נפילה, עיין בהם, וזה ודאי אמרת קתני כשרה משום דקיים שמהז יצא למגורי ע"י שהיית מעל"ע, אבל בחוכתה חולדה על דשתטה וצדק. אבל עדין לא נתישב לו למה לא קתני עליל דשתטה וצדק. אבל יאדי פסול דרישוק אברים, ובשניהם צריכה בדיקה משום יוצאה מידי פסול דרישוק אברים, ולא מצאת יישובשאר טרפות, וכל זאת הוא זיהוי דחכה, דהרי בין עמדת בדקה, גם הגון אלא עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל, וכפי פירושי האמתי בדעת קדשו, וכאשר ביארתי זאת בארכזה לעיל ל"ז ע"ב, ולא כמו שפרש"י כאן, „עדין היא מפרקסת" דמה בא לשולל, שלא מותה פשטיा, אלא דבא לומר שהיא מסוכנת, כדאמרין לעיל ל"ז ע"ב, ואפרשות אורתא בעוף דחליש ע"י דרושא וטרפה בכוטל נעשה מפרקסת וגוססת, ואינה יכולה לעמוד, והוא מסוכנת בי"א, דטרפה בלבד שום חסרונו אשר, כי זה הוא רישוק כללי שאין ניכר בשום אשר, ודיניו כטרפה, וכאדמרין בסנהדרין אליבא דרבנן דריב"ב, דהורג את הגוסט בי"א פטור מהרוג את הטרפה, וכל ששתה מעל"ע כבר יצאה מגוסט בי"א, ונעשה גוסט בי"ש, דלא מיטרפ בהכי אף שעדיין אינה יכולה לעמוד, ודבר זה לא שכיח בבהמה ע"י נפילת מן הגג שתה"י מסוכנת, אם לא שנשתרב אליה אשר מן החיצונים, لكن לא קתני זאת בבהמה אלא בעוף, והוא דלא קתני עמדה משום דהוא ק"ו משחתה דהרי בששתה לא יצאה מגיססה כל זמן שלא עמדה, אבל יצא מגוססת בי"א ונעשה גוססת בי"ש, ואית צrisk התנה לאחשמענו. אבל עמדה פשטיא דהרי כל שעמדה אין כאן מוסוכנת כלל, ועין לעיל מה שכחתתי על מה דאמר ריא"ר עמדה אינה צריכה מעל"ע, אתה לא אשמעין אפילו חורה ליפול ואני עומדת עי"ש. אבל טרפות רישוק אחד מאברה, שהוא מהלכה של ח"ט, והוא טרפות הניכר ויש לו בדיקה, ובין עמדה ובין שחתה אעפ" שציאה מסוכנת בי"א, אבל עדין לא יצאה מחשש רישוק אברים הצריכה בדיקה, יותר הדברים תמצא לעיל בסוגי דנפולה ודוו"ק.

וראית במסניות וילנא, ב글יוון „אור גדור“ שהביא נשוי מהר"ס לובלין ז"ל סי' צ"ד שכ", דליך קתני ושחתה לשון דיעבד, דלכתחילה איי לסמוך על הבדיקה רק ימתין עד שתלך עי"ש. שתלו דבר זה באילן גדול בלשון הרמב"ם ז"ל, ודבר זה שנגה רבתה הוא במחכ"ת של הגאון ז"ל, דמה ירווחה בהאי המתנה עד שילך, וכי יותר כשרה חה"ז מוקודם הליכה, אמתמה, ומה ש' הרמב"ם, ש' „אם שחתה“ משום דמסתמא ימתין עד שתלך כדי למעט בטרחת הבדיקה. אבל לומר דמשום לתא דאיסורא ראי להמתן נקבה, משום דרישא אתחיל בה לשון נקבה דתנוון בה הци, נבלת

מו"ית כמו בבהמה, דלמ"ד אשלעמה"ת לא נאמר נקה"וו ופסה"ג בעוף דפסה"ג פשיטה דחויה נחירה כשרה, דודאי לא בעי יותר מבשיטה, אלא גם כשרה שאינה טרפה לשון נקבה, ולא עכ"פ תוך גמור את הנחירה בושט הנקבב ואין כאן טרפות אלא מדרבן, וזאת כבר שמעין מהא דקתני בראש השוחט, דבעינו שחייטה גם בעוף, ומדמנה כאן נקה"וו ופסה"ג בעוף, מוכח דרצה לומר דהאי טרפות גם בעוף דאוריתיא אכן טרפות שמנת וזה ברור ואמת לפע"ד, ואם תרצה לעמוד על בור"י דהאי עניאת עיינא תעין היטב בפתחה ובסוגיות השיעיכים אלה בחדשוינו אנחנו ואנה ודוו"ק.

ע"ש במסנה הוכחה חולדה על ראהה במקומות שעשו אותה טרפה עיין בהගות מורהיש"ש דקמתה כיוון דמהני בדיקה כדאמרין בגמ' איך קתני סתמא טרפה, והרי בסיוף בדישה וטרפה בכוטל, קטני כשרה ע"ג דבעי בדיקה, הנה לדעת רשי"י דבדיקה זו בשחתה מעל"ע אינה משום רישוק אברים אלא מוחש שאיר טרפות שפיר קתני כשרה משום דקיים שמהז יצא למגורי ע"י שהיית מעל"ע, אבל בחוכתה חולדה על דשתטה בדיקה ממשאי טרפות עצמה של האי הכאה, לא מצי קתני כשרה, אלא דלפי מה שסביר רשי"י לדידי דרושא לא מהני בדיקה וכותבו בטיער טרפה, וכן בנפולה אתה ההלכה נפלת מן הגג. עיין לעיל שנדurst טרפה, וכן ביפולה אונא דקתני כשרה בדיקה כיוון בדיקה הוכחה חולדה על ראהה, הרי דזה שם טרפות מוחלות דאל"כ הוליל ניקב קרום על מות, כמו דקתני בא"ט כבבהמה, ואיך כי' כאן רשי"י בד"ה הוכחה חולדה דחיישין לנקיית הקרום, ועל חש הלא מהני בדיקה וכדאמר בגמ' אבל ניחא לי, במה שפרש"י בגמ' בד"ה טרפה, שמא ניקב קרום עכ"ל, ובראש יוסף ז"ל פ"י דבריו, דלפי מה שאמרו דקרים התחתון רכיך, ואגב רוככי מפקע פקע בבדיקה האכבע, וא"כ גם אחר בדיקה יכרצ, אין כאן ודאי טרפות אלא דמ"מ קרי לי טרפה, משום דקרוב יותר שניקב בס התחתון, והוא כמו דרושא ונפולה, דטרפה ודאי מכח דקרוב הדבר, שהארס שורף ושנתרסקו אבריה, וא"כ גם בסמשנה יפה קתני הוכחה חולדה במקומות שעשו אותה טרפה ר"ל שההכא היגע עד الكرום התחתון הרכיך, ובזה באמת לא מהני בדיקה להכשיר, אם בטח الكرום העליון ניקב, ומה דאמר בגמ' דמהני בדיקה היינו לברר אם באמת הוכחה חולדה על ראהה, דבעוף טרפה בנקיית الكرום העליון, ומ"מ כתוב רשי"י חישין משום דאיינו ודאי גמור, אלא קרוב הדבר כודאי דניקב התחתון ואיין לו בדיקה, ויש לי לישב באזה דברי התוו"ט התמהון ש' דמצין למימר דקמ"ל בהא דוחוכתא חולדה על ראהה, דבעוף טרפה בנקיית الكرום העליון לחוד, ותמהו עליו הראש יוסף והלב אריה ז"ל, דהרי מוכח מן הסוגי דאין חילוק באזה בין עוף לבבהמה, ולפי האמור, כוונת התוו"ט דהוומ"ל דקמ"ל דבעוף בנקיית الكرום העליון לחוד טרפה, משום דא"א למיבדק"י דלעולם יכרצ, דהרי חזין דסמכין הבדיקה אפילו למ"ד עילאי, ע"ג דלא אינקב תטא, משום דמחמת רכבות"ל לעולם יכרצ, הרי דהה כמעט מונע שלא יכרצ בבדיקה, ואת קמ"ל התנה בימה דקתני הוכחה חולדה על ראהה, ולא קתני ניקב קרום של מות, שנתקשו באזה המפרשים ודוו"ק.

ע"ש במסנה דרשעה וטרפה בכוטל או שריצצתה בהמה ומפרקסת ושחתה מעל"ע כשרה עכ"ל, בכל המשנה דיבר בלשון נקבה, ולא ידעת למה כיוון דעוש לשון זכר, והרמב"ם בחבоро נקט לשון זכר בכל אלו, אבל עיון לקמן דק"ב ע"א, רשי"י ד"ה ג"ל ואין שחייטה נקבה, מושם דרישא אתחיל בה לשון נקבה דתנוון בה הци, נבלת

מיד, אבל בסוגי' דנפולה כתבתי שלא הוועיל בזה מיד, אבל שלא נתרברן לנו דאינה יכולה לעמוד לא נחזק ריעותא, ורקשה מאד לומר דהלהכה כך אתה, דנפולה מן הגג ושותה מיד ודדו"ק.

ע"ש במשנה ר"י אס ניטלה הנוצה טרפה, עיין בס"ט בב"י דלמאן דפסק כר"י משום דס"ל דהינו כלודה בהמה ושם חכמים דר"מ פולסין, אלא דקשה למה שנה רביע לעל בלשון חכמים, וכן אמר ר"י באמת הר"ף והרמב"ס ז"ל המשיטו טרפות זו בעוף, ומה שכתו התוס' דלכן לא חשב לו ביתר עליהם עוף, גם ניטלה הנוצה משום דבפלוגתא לא קמיiri ולא זכיית להבון, דהרי מאן דפסק כר"י ע"כ משום דסובר דעתלה הנוצה הוא לעומת גlodah בהמה, ואין כאן יתר וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה אבל היפך בהם טרפה, בכלל נקובי דמותני הוא דעתמא משום דסופו לינקוב ולירקב עכ"ל, מלשון הגמ' לא ממש מען, דהרי מביא ראי' מקרה דהוא עשיך וכונך, ודרש מלמד שברא הקב"ה כונניות באדם, שאם נהפק מהם אינו יכול לחיות, וכן נראה מפרש"י שכטב שאם ירדו מבסיסןשוב אינס מתויישים, ולא מטעם שסופו לינקוב, וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"י הט"ז וז"ל "בני מעיים וכו' ואם נתהפו ע"פ' שלא ניקבו טרפה, שא"א שייחזו כמות שהיו אחר שנפהכו ואינה חייה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דבבנין מעיים שאינס במקומם אין בע"ח יכול לחיות, ולא מטעם שסופו לינקוב. וראיתי למיעוט על הררא"ש, שהביא דברי התוס' דמשום סופו לינקוב טרפה, וככתוב וכן הרמב"ס כתוב זה הדין גבי דיני הנקובים בפ"י מוהל"ש עכ"ל, ובמחכ"ת כי رب הוא, שגנה רבה ראייתי כאן דודאי לא אתא הלהכה רק על ניקבו הדקין, אבל ניטלו הדקין מק"ז טרפה, כי רק חסר בתולדה של לרמב"ס לא הוה בכלל ניקב אבל כל שניקב טרפה מכש"כ ניטול, וא"כ יפה סיידר נפהכו ב"מ בין הנקובים, אבל לא מטעם דסופו לינקוב כתוס' אלא לכל שאינו במקומו הוה ניטול, וניטול ק"ז מניקב טרפה והתוס' שלא ירדו לה, המה נפלאים ממנה.

ואולי יש להמליץ بعد התוס' שלא מיסתבר להם סברת רשי' ורמב"ס דאי' להחיזרים כמהות שהוא, דזאת לא נשמע מקרה, מה תאמר לכל שהחיזרים בידים אלו חושין שלא החיזרים על מקוםם יפה. עיין בדברי חמודות בראי' שאות רע"ד דעות בזה, סכ"ס כיוון דיש במציאות להחיזרים יפה ומה יטרוף בזה, דהרי ככל אפשר דברי לה סמי וחיה, אינה טרפה אפילו לא בדורו לה כולם, וכן סברו לכל שנטהפהכו פ"א שם במקום ההיפוך, נחלשה העור וסופו לינקוב ולירקב, אבל דעתה זו דוחק גדול ודעת רשי' ורמב"ס, דהה כי קרא למרם לכל שנפהכו פ"א שוב אינו יכול לחיות אפילו ע"ז.

ד"ג נ"ז ע"א גمرا, א"ר שמות ז' בבהמה כשרה, שמות ירך בבהמה טרפה וכו'. האי שמות ז' בבהמה טרפה בגמרה שלנו נמקח ע"י שני חצאי לבנה, ובଘותה מהרש"ש כתוב שלא ידע למה מחקה. ולפע"ד פשוט. אדם רב בפירוש אמר שמות ירך בבהמה טרפה, א"כ היינו דר' מותנא דבוקי דעתמא דשף מודכת' ואיך מביא הש"ס בריש פרון בין הני ש"ש הא דר' מותנא, אם כבר קדמו רב בהאי דינא, אלאadam לא גרסין לי בדרב, הא גופא קשי' דרב דנחתה להשמעינו דין דשותה ירך בבהמה ושמות ירך וגף בעוף, ומה השמייט שמות ירך בבהמה ולא אמר בה לא איסור ולא היתר. אבל ניחה לפי מה דמסיק דגס בעוף לאו בפירוש אתמור דשותה ירך טרפה, אלא דפומבדיתא נהגו בו איסור, ולא התירה

הוא טעות נגלה, ודז"ק.

תוס' ד"ה נבלות והא שחוטה היא, וא"ת והוא שמעין לי' לר"י בפ' חטאת העוף, דשחיטת העוף אינה מטהרת טרפה מתומנתה וכו', ויל' וכי עכ"ל. ועיין במפרשים ובפרט בהගות המהריש"ש, ותראה כי תירוצים של התוס' גם שניהם מושלים הבנה וקושיתם עצומה וחמיה רבתא, אע"פ שכטבנו רק בלשון "וא"ת".

ומה שנראה לפע"ד זה הוא עפ"י מה שכטבנו לעיל מ"ט ע"ב דרבא ור"פ פליגו אי הח"ט כדורייתא נידונים שלא שיק להקל בהם מושום דההורה חסה על מומנס של ישראל או נימא דאין אלא מ"ס, וכמש"כ הרמב"ס בסה"מ שלו, והכא הני תרי תנאי ר"י ור' חנימה נמי בהא פליגו, ומעתה ר"י'D בדק בידא ולא חיש למאליל טרפות דקאמר לי' ר"ג ס"ל דכיון דאין לוקין על הח"ט, מミלא דגס לענין טומאה דדרשין נבלה וטרפה דגביה נבלות עוף טהור טרפה כנבלותה, דוקא בטרפה האמורה בתורה מפורשת, דהינו הנטהה למות, ולא הני ח"ט של ההלכה.

ע"ז קאמר בגמ' נבלה והא שחוטה היא, ואיך קאמר לי' ר"ג לר"י נבלות דהרי בין לדידי' ובין לר"י אין כאן נבלות, לדידי' לא דמסתמא ס"ל כחכמים דפליגו על ר"י דשחיטה מטהורתה מידי נבלות, ולר"י לא, דהרי הוא עד מתי אתה מכליה מומנס של ישראל, הרי דח"ט אינס כדורייתא אצל, דאל"כ לא ה' מקליל לבדוק בידא, וזה נכון מאד.

וזע דלפי האמור קשה לכאר' דמ"ש לעיל דפסקין כר"פ ולהזכיר, דחלב טמא אינו סתום, וכן פסקין כמאן דבדק בידא ולקולא, ולא חיישין דאפשר שלו יבצבע מחמת עיקומות שני החולדה, אבל ייל דשאני גבי ספקא דבולוגתא דליקא לצרף חזקת שרחות דבכמה כדיוע, אבל אכן בספקא דעתיות אי בדיק שפיר או לא, דאיכא בלא"ה חזקת שרחות דבכמה סמכין אבדקה קלישטא ודז"ק.

ע"ב גמר' דרשת וטרפה בכוטל, א"ר אבר אנטיגנוס משום רaber' אחד זה ואחת זו צריכה בדיקה, ממש' ביצה לא גרסין האי, אחת זו ואחת זו' וכן נראה מפרש"י שם שכטב "הכי גרסין" ומסתמא להא כיוון לאפוקי דלא נגרוס אחת זו ואחת זו, וכן נראה מدلע' מפרש כאן מידיד, דההיכי קאי האי אחת זו ואחת זו. וראיתי בפ' ר"ג בಗליון ש"ס ווילנא שמספרש כלומר בין שדרסה או טרפה או ריצתה וכו', ופ' זה אינו מתקבל מכמה טעמיים כמובן. אבל לעפ"ד נראה לקים הגריסטא, עפ"י שיטת הרמב"ס שביארנו והיא דמשנה דאי' בבהמה תנא דין נפולה בבהמה, ומיריע שעמדה דין דרך הבהמה שנפולה מן הגג ולא נשטרב שום אבר, שאינה יכולה לעמוד ולהי' מסוכנת, וכן בעוף קטני ומפרכסת משום דכך דרכיה שע"י ריצחה כזו תה"י גוססת, והיא צריכה מעלי' לצאת מסוכנת בידי האדם, אבל הוו בבהמה שעמדה ולא הלהכה אחר הנפילה והו עוף שלא שחה מעלי' אחר הריצחה, תנא בברייתא דצרכין בדיקה משום ריסוק אבר שניכר, וזה פ' המתקבל על האי דאתה זו ואחת זו, דקאי על שני דיני המשנה, אבל רשי' לשיטתי לא מצי גרס לי' ולפרש כן, לדעת רשי' כל מה ששנה בח"ט בבהמה, סתם טרפה אין לו בדיקה כמו דרשת הזאב, דס"ל שאין לו בדיקה, וה"ה בנפלת מן הגג כן הוא ולכן לרשי' צריכין לפרש גם שם דלא עמודה, אע"פ שלא קטני ומפרכסת, אלא דרש"י מפרש שם דשחיטה

שיטות רשיי ז", דאמירם מביצים שנולדו ולא מבנים שנמצאו בمعنى האם קמיiri, ולכן אין למאמר ענינו כלל, להא דב"ש וב"ה בעדיות דאסרו ב"ה אפיilo ביצה נבלה, ומכיון ביצת טרפה בין שיחלא-קמא ובין שיחלא-בתרא, דהותם מيري בונמצא ביצה גמורה בمعنى תרגנותל הנבלה, דב"ש מתירין, וב"ה אוסרין מדרבנן. אבל ביצת טרפה הנמצאת בمعنى תרגנותל אח"ש, כאמור דמודדים גם ב"ש דאסורה, שהרי גדרה באיסור, וניהו דבשחלה בתרא אייכא זוז". אבל כיון דבשחלה קמא עכ"פ אסור מה"ת, כל שנמצאת בمعיה לא חלכו בה ואסרו בין שיחלא קמא ובין שיחלא בתרא, משום דלעומם דעתן על האם והביצים שבתוכה ביחס, ואם נתיר הביצה שבمعنى הטרפה, יהיו בעיני המון מלטה דתמייה, וכי היכי דב"ה גיזרו ביצת נבלה אותו ביצת טרפה, כך מודדים ב"ש ביביצת טרפה דלא מחלקין בין גדרה באיסור לגمراה באיסור, ומודדק שפיר הא דקתני במתני' שם, מפני שגדלה באיסור, דאיתא לאשמעין דאפיilo בשיחלא בתרא מודדים לב"ה דיש מקום לגרור אותו שיחלא קמא או דב"ש כתלמידיך ר"א ס"ל, דזוז"ג אסור, וליאכא חילוק בין שיחלא קמא לשיחלא בתרא ושניהם אסורים, ולב"ה כיון דנמצא בمعنى תרגנותל הכל אסור, דלא עדיף ביצת טרפה בשיחלא בתרא מביצת נבלה, ועיין בי"ד סי' פ"א סי' ב"ה בגהה דבטרפה שנינהמן הכהרה אפי' בקרוב, יש אוסרין מושם מר"ע, דנראה כאוכל טרפות, הרי דכל הנמצא בתוך הטרפה אפי' מה שבא מחוץ לה אסור, מכש"כ הגדל בתוכה דאיתא ב' מושם מר"ע, והיינו טעמא דב"ה, דאוסרין נמי ביצת נבלה, אבל כל זה בנמצא בمعنى הטרפה, אבל בנולדו הביצים שאין לנו רק על הביצים כי התרגנותל עדיין היה, זהה לא גזרין כל שיחלא בתרא אותו שיחלא קמא או אותו ספרנה מרערע, ומישוב קושי התוס' ותדע שכן הוא, דהנה מטעט איז"ג שהחיר אמייר בשיחלא בתרא, עכ"ב בעודה בمعنى ומעורה בגיןו נמי שרי, אע"ג דאי דינם כשר, וכמשמ"כ הרמב"ם בפ"ז ה"ז ממאכלה אסירות וז"ל, "יראה לי דהאוכל ביצי DIGIM טמאים וכו', וכן האוכל ביצי העוף הטמא התלוויות באשכול, שעדיין לא פירשו ולא נגמרו, lokha כאוכל בני מעיים שללים" עכ"ל, ר"ל דاع"פ לאחר שגמרו אין לוקה על ביצים מבואר שם בהלכתה הקודמת, אבל כל שלא נגמרו זהה כבני מעיים ובכלל בשער המה אבל ביביצי עוף טרפה בשיחלא בתרא לדעת אמייר דזוז"ג הזה מותרין לגمرا, ואם תאמר דכל צמן שמעורות בגיןן נידונים כנוגך אחד עס העוף, ולוקה עליהם משום בשער טרפה, איך חור ונויר החיתור של איז"ג אחר שכבר נארסו קודם שגמרן, אלא ואיה ניהו דנדונים כשר, אבל האי בשער יש לזכור ולנקבה חלק בו, והוה בשער של איז"ג, ואיך קאמר דלישנא קמא דאמירם סבר לי" כראב"י דטרפה יולדת, למما לעולם טרפה אינה יולדת רק טענת, וכמבואר ברמב"ם דזוקא אינה יולדת. ועיין בשוע"ס נ"ז בש"ד סקמ"ה, ושפיר קאמר,adam נמצוא שאינם גמורות בעוף טרפה שחוטה משיחלא בתרא, שכשרה כמושם איז"ג, וכן הקשה באמת הראש יוסף ז"ל, אלא ודאי דעכ"פ מדרבנן אסירות, דכל שנמצא בمعنى העוף, לא עדיף מביצת נבלה דאסורה לב"ה, ובביצת טרפה גם ב"ש מודדים להא גירה, וכן עכ"פ אמייר רק מביצים שנולדו מيري, ובנולדו ס"ל שלא נזרו שיחלא בתרא אותו שיחלא קמא אפיilo ב"ה לא, ומש"ה לא מצי פריך ר"א אמייר ממשנה עדידיות, דמיiri ביביצת טרפה הנמצא בمعنى טרפה, דומיי בדביצה נבלה, דבזה בין שיחלא קמא ובין בשיחלא בתרא אסורה וכקושי התוס' ועיין מה שכתבתי עוד בזאת בתוס' ד"ה ושווין.

ועפי' הקדמות דברים אלו נבאר הסוגי' בס"ד והוא דר"א דפרק אמייר מושווין ביביצת טרפה דאסורה, משום שגדלה באיסור היא ושווין אר"א ורבנן קαι, דפליגו בولد טרפה לגביה, וקאמר

בפניהם, א"כ י"ל דר' יודה מעשה ראה בעוף דלא התירה וכלן אמר משמו דין זה בעוף, ומכללה נמי א"א ללימוד מדאמר שמות יד בבחמה כשרה מכלל דבריך טרפה, DID אציגטרך לעומת עוף דקאמר טרפה, משום חשש הריאה קאמר דביד בבחמה ליכא חשש על הריאה ודוד"ק.

רש"י ד" נזכר שאינו בקי בתרגגולים אינו רגיל לאכול תרגגולים לפיכך לא ידע אם יש להם ריאיה וכו' עכ"ל. רש"י ז"ל נתקשה, הלא לא ריאינו אינו ריאיה ואיך החליט דאיין להם ריאיה ולא עוד דכמו כן הוויל דאיין להם כבד וקורבן. لكن פירש דלא היה רגיל לאכלן אבל ראה אותן פתוחים וראה כל הב"מ חוץ מן הריאה דנהבתה בין הצלעות בעוף ואננס נראה את אבל אם היה אכלן היה מוצאה בשעת אכילה ודוד"ק.

תוס' ד" השמות ירך וד"ה למה ליה למ"ר. עיין מה שכתבתי זה לעיל נ"ד ע"א, ועיין בלב אריה ז"ל כאן שכתב היפך דברי דתוס' דרב דאית ליה לקתה בכללי' מכש"כ דאית ליה דר' מתנה אף באיל עיכל ניבי עי"ש. הן אמת דלפי דברי התוס' לעיל שם י"ל כן, אבל לפי מה שביארתי אני שום הכרע מזה, דעכ"פ דאית ליה דרכיש, מצין למעת מא"ט דוקא, הא דר' מתנה עי"ש ודוד"ק.

ע"ב גמר' אל והלא רחל את היתה בשכונתו שנקדר קנה שלה, ועשוי לה קромית של קנה וחיתה, אליל על דא את סמק, והלא הלכה רוחות בישראל, שמות הירך בעוף טרפה, ותרגנותל היתה לי' לרשב"ח שנשנתות ירך שלה, ועשוי לה שפורפרת של קנה וחיתה וכו', עכ"ל הגם'. והנה הא דחיתה קמפרש רשי' דעל המכחה שנתרפהה קאמר, אדם על תרגנותל קאי, עכ"ד דחיתה י"ב חדש קאמר, א"כ מה השיב לו בתוך יב"ח הו. אלא דבנני תרתי דנקדר הקנה בכאסיר ונשפט ירכיה, לא ידעתה במחה חיותה בריאה זה חסרון לא יכול למלאות, ונשפט היינו יטול למגורי ממש"כ הלב ארוי, דאל"כ hei שפורפרת שעשו לה מה מהני לשומותה. אבל כוונת רשי' ה"י נראה לפרש וחיתה המכחה שהיתה בריאה ושלמה ולא מותנוונת והולכת, כי ה"י סובר דעיקר הטרפות המפורש בקרא, הרי היא הנטהה למota, וא"כ עכ"פ בהני ח"ט של ההלכה נמי בעין עכ"פ שתהה החולוי ניכרת שמתנוונות והולכת, וע"ז השיב לו דוגם זאת ליתא, אלא דמצוי להיות בריאה ושלמה עד סוף י"ב חדש ולבסוף מותעורר החולוי ומיתה, ומכאן הוכיח הרשב"ז ז"ל בתשי' דבושים אופן אין להכחיש קבלת חז"ל, דטרפה אינה חייה יב"ח אפיilo מהא עדים יעידו כנגדה, ואני בפתחה ולשאר מקומות הוכחתה, כי לא כן דעת הרמב"ם ז"ל, דהא דאמרנו טרפה אינה חייה, הוא על עיקר הטרפה שאסורה התורה, אבל הכללים שהעמידה לנו ההלכה, רק "בטעاري" אינה חייה ולא "בפראקסיס" עי"ש. והא דאמרו כאן תוכ' יב"ח זהה דחויל בעלמא הו, דהרי אמרו לו لكمן הלא הרבה מתקיימות שתים ושלש שנים, ולא עוד אלא דמה נעשה לר"מ ולרבינו דקאמרו סימן לטריפה שלשים יום, אך נאמר דפליגו במצוות, דלחד שנים רבות יכול לחיות, ולחד רק עד יב"ח, ולחד רק עד שלשים יום, אלא ודאי רק לעניין ספק טריפה פליגו, ולא על גוף המציאותות ודוד"ק.

ד"ג נ"ח ע"א גמר' אמר אמייר המני ביעי דטרפה, שיחלא קמא אסורה, מכאן ואילך זה עמוקה עדiscal בעלי תריסין נלאו למצוא מבוא הנה סוג' זו עמוקה עד סקל בעלי תריסין דרכך לעצמו, ואני לפרשה כראוי, ורש"י ותוס' כא"א דרכך בה דרכך לעצמו, ואני בעניין משכנתני נפשאי עליה להבין דעת קדושים ומצאתי כי שיטת רשי' ז"ל היא שיטת הרמב"ם, והיא המתקנית. אבל שיטת התוס' א"א להעמידה מרוביי הקושיות שעלייה, והרבה דוחקים שצרכין לסבול, זה החלי בעזיה"ת.

ומהאי פלוגתא שבין תוס' ורמב"ם אי לוקין על היוצא מן הטמא נצחת פלוגתא שנייה ונפקota רבתא לדינה, והוא ביוצאה מן היוצאה, לדעת התוס' כיון דאיתן לו קרא היוצאה מן הטמא כתמא עצמו ולוקין עליו, ה"ה היוצאה מן היוצאה ואפילו עד מהה, דמ"ש, כיון היוצאה כתמא ממש. אבל לדעת הרמב"ם היוצאה אישורה בעלמא הוא ללא מלכות, שוב ביוצאה מן היוצאה לכוא איסור כלל, ולא עוד אלא דרלטב"ם רק ביוצאה מן איסור שיש בו מלכות יש איסור, ולא ביוצאה מאיסור עשה, זיל בריש פ"ג הנ"ל, "כל מאכל היוצא ממין מן המינים שלוקין על אכילתון, הרוי אותו המאכל אסור מה"ת" (ויאין בו מלכות מבואר בהלו") ואח"כ כתב, דחלב אדם מותר באכילה, אע"פ שהר אדם אסור הוואיל ואין בו אלא איסור עשה. עי"ש וא"כ מכש"כ ביוצאה מן היוצאה דעל היוצאה אין בו אלא איסור בעלמא בחזי שיעור, כמש"כ הרמב"ם בהלכ' ו', וחיש מהר מסלך בזה השנתה הראב"ד על הרמב"ם בהל' י"א, שכ' הרמב"ם שם, אפרוח שנולד מביצת טרפה מותר, שאין מינו טמא, עכ"ל. ותפס עליו הראב"ד זיל בבודהה מדקרת חרב, זיל „מה ראה לשנות הטעמיים שפירושו בו חכמים שהם מתקונים יותר מוכלים, כי ביצת טרפה אינה ממין טמא ואסורה, והטעם שפירושו בו, לאימת קגביל וכי קמסרחה, וכי מסרחה עפרא בעלמא" (תמורה ל"א עכ"ל). וה"ה זיל המליך בעד רבינו שכabbת טumo, כדי להוציא אפרוח של ביצת עוף טמא שיישב עליו עוף טהור שאסור ודאי ולוקין עליו, אין אמרין לאימת קגביל וכי מסרחה. עי"ש בדבורי במחכ"ת אינם כדאים לו, דהרי בעצמו כתוב דבזה גם מלכות איכא, ועכ"ל לאו מטעם יוצא מן הטמא, דהרי על הביצה גופא אין כאן מלכות לאו ממעון יוצא מן הטמא, דהרי על הביצה גופא אין כאן מלכות לאו ממעון יוצא מן הטמא, דהרי על אפרוח היוצאה ממנו. אבל איכא שפיר מלכות איפלו היה גם הביצה תהורה, משום היוצאה ממנה עוף טמא בסימני ותוואר, דבעופות הכל תלוי במנה שהוא, ולא מי שיצא ממנה, ועיין דעתה דר' נ"ב תוס' ד"ה תרגונתא דאגמא, שכתחבו שם דבעופות הכל תלוי בסימני העוף, וניהו שכתחב שם וכן תוס' ב"ב, דעיקר דתרגולתא ותרגול דאגמא שני מינים הם, אחד טמא ואחד טהור. אבל הם ה"י במציאות שעוף טהור היושב על ביצי עוף טהור, להוציא אפרוח עוף טמא, דין עוף טמא היה לי, لكن הכי הוויל לה"ה זיל להצדיק את הרמב"ם, דאפרוח ביצת טרפה שרי, משום דהוה יוצאה מן היוצאה, כיון דהביצה עצמו אין בו אלא איסור יוצא, וביצת עוף טמא נמי הכי הוה, אלא דהאפרוח היוצאה ממנה לאו משום יוצא מן הטמא אסורה, אלא משום דהוא עצמו עוף טמא ולאחריו יש בו מלכות, כי הוא הוה מה שאסורה התורה. אבל האפרוח של ביצת טרפה מין הוה והוא, ואין בו אלא משום מצד יוצא מאיסור יוצא דשרי, זאת גם לר"ה שבס בתמורה דלית לי סברת דאיתמת קגביל וכו' וס"ל דאפרוח ביצת טרפה אסור, דהוה לבובה קامر וכשר פרשי' שם, דמש"ה נקט אפרוח ביצת טרפה דהינו יונה. אבל להדיות גם לדידיה שרי, משום דהוה יוצאה מן היוצאה, ומה דקאמר שם הש"ס דאיתמת קגביל וכי מסרחה, הינו לסתור דברי ר"ה, דקאמר דמודדים חכמים לר"א דהאי אפרוח אסור ליקרב, זאת נדחה בהאי אימת קגביל וכו', ובא וזה כי הרמב"ם זיל מביא האי דינא אפרוח ביצת טרפה גם לעניין הקربה בפ"ג מהלכ' איסורי מזבח, כמו שציין עליו העין משפט שם בתמורה, ולא הזכיר האי טעמא דכי גביל כבר מסרחה, ואדרבה נראה מתווך דבריו דבלא טעם זה כשר להקרבה, דכתב שם הלכ' י"ז דכל האיסורי לגבי מזבח ולדוניהן מותרין, חז"ז מולד נרבעת וכו', שלדותיהם ממונן איסורי למזבח, ואח"כ בהלכ' י"ג כתוב וזיל "בד"א כשנעבדה בה עבריה כשהיתה מעוברת, שהרי הولد מצוי עמה בעת שנפיסה והיה כאחד מאבירה, אבל נתבערה אחר שנעבדה בה עבריה, הרי הولد כשר למזבח וכו', וכן אפרוח ביצת טרפה מותר למזבח" עכ"ל. הרי כולן האי הדין

ושוין בביבסה טרפה דאף להדיות אסורה, וזאת לר"א ניחא ל' ולא מימר קשי' ומטעם שאבאר וכאן אני צריך להאריך קצת, והט אזך ושמע, ותורה צמאונך. הנה לקמן ס"ד ע"א תוס' ד"ה שאם רכמה הקשו, לאכילה ולמלךות למה לי רכמה, והוא קיימ"ל כל היוצאה מן הטמא טמא, וכן בסמוך שס מהה קרא דבביה העינה על ביצת טמא ותירצון, דאה"נ דכל הני לא צריך קרא, אלא דביצים שאין דחידוש הוא מושם דאותו מן החי ושרי עי"ש היוצאה לנו מדברי התוס' אל, דכל היוצאה מן הטמא דינו בטמא עצמו ללקות עלי. וזאת נלמד בבכורות דר' ו' מקריא דאף את זה לא תאכלו ממעלי הגרא ומפריסי הפרשה יש לך מעלה גרא ומפריס פרשה שאי אתה אוכל ממנה, והוא לדעת התוס' דרשא גמורה, וגליי מלטא שנשאר באסורי' כמו שהיא במעי אמו, דاز החוחך ממנה אבר פשיטה אסורה מושום טמא, דעובר ירך אמו, ואתה קרא דלא תאמיר כשיצא לאoir עולם פקע שם טמא ממנה, עי"ש לו סימני טהרה, וכן הוא בביבים לדעת התוס' דכל מון שמוראות בגדיין הרוי הוא כבשר עוף טמא, וכמש"כ הרמב"ם שהבאתי לעיל, ואחר נגמר ונשתנה לביצה לא מהני לסליק האיסור שהי' בה, ולוקין על היוצאה מן הטמא כמו על העוף טמא עצמו דהקרה אתא דלא יצא מאיסרו שהי' עליו קודם שנגמר, ואע"פ דלענין טומאת נבלות לא ידונו הביבים הגמורים שבתוכה כבשר, דחתם הטעם מושום דכפירים קודם המיתה דמי, ומה שאינם אסורים מושום אבמה"ח עי"ש לנו לפותה בסוגי' דבכורות שם, דחלב וביצים אינם אסורים משום אבר או במה"ח, זו הוא בביבים אב לדעת הרמב"ם זיל איינו כן, אלא דהוא מישב קושי' התוס' בפשיטות, דהני דרישות היוצאה מן הטמא טמא, ודרישת דבת העינה אינם דרישות גמורות ולמלךות, אלא לאיסורה בעלמא וכמו חצי שיעור, וכמובא בפ"ג ה"ו מאכלות אסורות, שכabbת שחלב בהמה טמא וביצי עוף טמא אסורי מה"ת ואין לוקין עליון וכו' וכן כתוב בפ"א ה"ה, בהמה טמאה שלידה כמוון בהמה טהורה וכו', הרי זה איסור באכילה שהגדל מן הטמא טמא וכן הטהורה טהורה. ועיין בפרמ"ג ריש ס"ו פ"א שכabbת, לדעת הרמב"ם זיל גם דרשה זו אינה דרשא גמורה למלקות, דהרי עיקר הקרא לאיזר ושפן אחא, אלא דתמייה בעינוי דלא משתמש אחד מן הפסיקים לומר כן עי"ש. וביעני אין כאן שום תימא, דברבה מקומות לא נחתו הפסיקים לדעת קדשו של הרמב"ם זיל. אבל הדבר פשוט בכיא בכותחא, דין כאן מלכות על היוצאה מן הטמא לדעת הרמב"ם, וא"כ כל נששתנה הדבר לד"א פקע מיניה האיסור שהי' עליו קודם השנווי' אבל נתחדש לעילו יוציא חדש הנקרא יוציא מן הטמא או מן הטרפה שאין בו מלכות, והוא סברת רבינו יונה מובהה בא"ח סי' רט"ז במא"ס סק"ג, דמתיר המוסיק שנתחווה מדם החיה, אלא דשפיר חולקין עליו הפסיקים, דעתו דאיתמת דאייסור דם ליכא, כיון דנשתנה לד"א בשמא ובטума. אבל עדין יוציא מן הדם, וא"כ כל נתחדש חלב למ"ד דם נער ונעשה הלב, اي לאו קרא הוה אסרים, לא משום דם ממש אלא משום יוצא מן הדם, וא"כ גרע מדם שבלו חכם אחד, איך הוה אסרים חלב, הלא רק משום יוצא מן הדם, וא"כ גרע מדם שבלו רקיון על החלב טמא לדעת הרמב"ם, ומחלב לא נגמר דיויאר מן הדם מותר, דחלב חידוש הוה, ועיין בנו"ב שהקשה לו דודאיינו ראי' לזריקה, ולפי האמור לדעת הרמב"ם לק"מ, הכי משום דם ממש אין באין לאסרים חלב משום דם, וכי גרע מדם שבלו דפסקין דין עבור עליו משום דראוי לזריקה בעין, וכש"כ חלב דודאיינו ראי' לזריקה, הלא רק משום יוצא מן הדם, וא"כ איסור יוצא בפ"ע הוה, ודם שבלו רק איינו עבור עליו. אבל איסור תורה ודאי יש בו, דלא גרע מיויאר מן הדם אסור, (אבל דרmb"ם לא ביאר דעתו בדם שבלו, עיון בפ"ז ממאכלות אסורות), ועיין בפתחה הכללית של שארcticyi בכללה זה.

בתמורה שם, שכותב ג"כ בთוך דבריו דולד נשתנה שני פעמים, "וכך" דשמעו חד דין ואחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרנו משום זוז"ג דאנן בחכמים דר"א פסקינו, "הה אפרוח ביצה טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעין טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהאם דלגייב ביצה לא חשוב כగורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דר"א, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה מושם דעובר לאו ירך אמו, וע"כ לומר דآخر שעשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להחכרים למאבה. ועין ביה בהගות מהרש"ש זיל על המשניות תמורה במושנויות דפוס וילנא שכחן, דעת הרמב"ס בכל הני מושם דחשינוי מכשירן למאבה, וכך שפיר כתוב וכן ביצה טרפה דשרי למאבה מושום ה"ט גופא, דכל נשתנה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבה וכחכמים דר"א, ולגביה הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצה טרפה לא, מושם דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מון היוצא שרי למגורי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחזר לפרש השkil וטור' שבין אמריר לר"א, כי המה פלייגו במה דפליגו תוס' ורמב"ס זיל שביארנו, דאמיר דאמר שישילא קמא אסור, למלוקות קאמיר וכידעת התוס' דاع"פ נשתנה לביצה ולא הוותתו ירך אמו, ולא כל בשר בשדה טרפה, ואין אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דעתן כתמא עצמוני, שאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, מדותהיר שישילא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותתו ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורא בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא איזען שום חילוק, דכי היכי דבעיטה טרפה בשיחלא בתרא אייא זרע הזכר גורם היתר, כן ביביצה טמא, דהרי זרע הזכר של עוף טמא אפילו איינו כשרואה. אבל עכ"פ רק דין יוצא מן הטמא אית ליל, דהרי איינו בשר, והויצא מן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועין לקמן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שרין כולחו ביצי מושם דמשכבות זרע קטתו דהוה כנבלת מושחתת, אלא דלא מתמייש האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידין וחשובים כבשר עכ"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עלייה כמו על בני מעיים, ממש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת ונשתנה לביצה ולבריה בפ"ע אין להתיירה מושם דנוצראה מזער סרורה, כיוון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות היוצאים מן הטמא, וא"כ מה בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא לביצה טמא או לשיחלא קמא, אלא ודאי אמריר ס"ל דליקון על יוצא מן הטמא, ולכן ביביצה עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל ביביצה טרפה אייא גורם היתר של זרע הזכר, ויש להסביר דגム זאת תלוי במה דכל יוצא וגורם חזק כל כך עד שנשאר באיסורו דמעיקרא. וא"כ גם גורם היתר לא בטל ונשאר בתוקפו עכ"פ שנעשהبشر וכגופו, ולכן ס"ל לאמיר בשיחלא קמא אסור ולוקין עליו, ובשיחלא בתרא מותר מטעם זוז"ג ואפילו בעודו הביצה מעורה בגופה של הטרפה, כיוון שם"מ ניכרין בפ"ע הוות האי בשר זוז"ג ולא נידון כשאר האברים. אבל ר"א דמקשה לי מושווין וכוי פלייג עלי בתרת, בשיחלא קמא ס"ל דאסור ואיין לוקין דכל נשתנה לביצה ואינו בשר, איןו אלא יצא מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא בשורה. ומהנה נצחה דבשיחלא בתרא פלייג דלא מהני זוז"ג, דהרי גם ביביצה טמא או בטהור הנולד מן הטמא אייא האי זוז"ג, זרע זכר לעולם כגורם היתר נידון (עיין בהגחות מהרש"ש על המשניות

דאפרוח ביצה טרפה, עם שאר תולדות מאיסורי מאבה, וכותב עליו "וכך" דשמעו חד דין ואחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרנו משום זוז"ג דאנן בחכמים דר"א פסקינו, "הה אפרוח ביצה טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעין טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהאם דלגייב ביצה לא חשוב כగורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דר"א, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה מושם דעובר לאו ירך אמו, וע"כ לומר דآخر שעשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להחכרים למאבה. ועין ביה בהගות מהרש"ש זיל על המשניות תמורה במושנויות דפוס וילנא שכחן, דעת הרמב"ס בכל הני מושם דחשינוי מכשירן למאבה, וכך שפיר כתוב וכן ביצה טרפה דשרי למאבה מושום ה"ט גופא, דכל נשתנה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבה וכחכמים דר"א, ולגביה הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצה טרפה לא, מושם דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מון היוצא שרי למגורי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחזר לפרש השkil וטור' שבין אמריר לר"א, כי המה פלייגו במה דפליגו תוס' ורמב"ס זיל שביארנו, דאמיר דאמר שישילא קמא אסור, למלוקות קאמיר וכידעת התוס' דעכ"פ נשתנה לביצה ולא הוותתו ירך אמו, ולא כל בשר בשדה טרפה, ואין אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דעתן כתמא עצמוני, שאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, מדותהיר שישילא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותתו ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורא בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביביצה טרפה בשיחלא בתרא איזען שום חילוק, דכי היכי דבעיטה טרפה בשיחלא בתרא אייא זרע הזכר גורם היתר, כן ביביצה טמא, דהרי זרע הזכר של עוף טמא אפילו איינו כשרואה. אבל עכ"פ רק דין יוצא מן הטמא אית ליל, דהרי איינו בשר, והויצא מן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועין לקמן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שרין כולחו ביצי מושם דמשכבות זרע קטתו דהוה כנבלת מושחתת, אלא דלא מתמייש האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידין וחשובים כבשר עכ"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עלייה כמו על בני מעיים, ממש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת ונשתנה לביצה ולבריה בפ"ע אין להתיירה מושם דנוצראה מזער סרורה, כיוון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות היוצאים מן הטמא, וא"כ מה בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא לביצה טמא או לשיחלא קמא, אלא ודאי אמריר ס"ל דליקון על יוצא מן הטמא, ולכן ביביצה עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל ביביצה טרפה אייא גורם היתר של זרע הזכר, ויש להסביר דגム זאת תלוי במה דכל יוצא וגורם חזק כל כך עד שנשאר באיסורו דמעיקרא. וא"כ גם גורם היתר לא בטל ונשאר בתוקפו עכ"פ שנעשהبشر וכגופו, ולכן ס"ל לאמיר בשיחלא קמא אסור ולוקין עליו, ובשיחלא בתרא מותר מטעם זוז"ג ואפילו בעודו הביצה מעורה בגופה של הטרפה, כיוון שם"מ ניכרין בפ"ע הוות האי בשר זוז"ג ולא נידון כשאר האברים. אבל ר"א דמקשה לי מושווין וכוי פלייג עלי בתרת, בשיחלא קמא ס"ל דאסור ואיין לוקין דכל נשתנה לביצה ואינו בשר, איןו אלא יצא מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא בשורה. ומהנה נצחה דבשיחלא בתרא פלייג דלא מהני זוז"ג, דהרי גם ביביצה טמא או בטהור הנולד מן הטמא אייא האי זוז"ג, זרע זכר לעולם כגורם היתר נידון (עיין בהגחות מהרש"ש על המשניות

אמו, ולא נטרף הولد עם האם. אבל בבייצה دقוגפה דמי מודה. דשוב כشنגורה ע"פ שפניהם חדשות באו לאן, אסורה משום יצא מעצמו שהיתה טרפה קודם שנגמרה. אבל לאמיר דס"לadel יוצא לוקין קשי' ל"י דע"כ פליגו אף להדיוט, דתו ליכא סברא הנ"ל כמבואר בדברכו לעיל, וא"כ ע"כ הא דמודים בביבצת טרפה בשיחלא בתרא, דבשיחלא קמא למה יאסר ר' יהושע יותר בבייצה מולד, דעתה עדין לא ידע דביצה יותר חשוב כוגפה, מעובר קודם שנגמר, ולכן כשמתרכז לו דמ"מ מיריב בשיחלא קמא, פריך לו מפלוגתת ר' וא ר' דע"כ לאמיר פליגו אף להדיוט, ולמה מודים בביבצה, עד שמשיק דביצה גופה היא, ואנן דפסקין טרפה אינה חייה ואינה يولדת, ומוקמינן פלוגותת ר' וא ר' בעירה ואח"כ טרפה ובعتبر ירך אמו, ופסקין כר' אשיג נגד אמיר, דיויא איננו אלא איסורה בעלמא, ע"כ מפרשין פלוגותת ר' וא ר' רק בלבובה ולא בהדיוט ומטעם הנ"ל, ובביבצת טרפה דלא שייך טעם הנ"ל אסור אפיקו לר' יהושע, דהאי חילוק שבין ולד בבייצה דקאמר הש"ס כדי לתרץ דברי אמיר, גם לדין צריכין, כיון דא"א לאוקמי ושווין בביבצת טרפה בשיחלא בתרא דחרתי טרפה אינה, يولדה.

בהא סליקין דהאי סוג' דקאמרה דר' וא ר' פליגו גם להדיוט אליבא דאמיר קאי, אבל לר' אשיג דהלהטה כוותי' לא פליגו רק בלבובה, דלהדיוט לא שייך בולד איסור יוצא לנ"ל, ולכן יפה פרש"י בתמורה במשנה שם, דר' וא רק לגובה אסור. אבל להדיוט לא אלא דעתמא שכ' שם משום דמאיורי קרבוי כדקאמר בש"ס צ"ט, דהאי טעמא קאמר הש"ס לר' יהושע דמודה בביבצה, אבל לר' גס הولد נאסר במעי האם דירך אמו הוא, אלא כשןגמר יצא לאויר עולם פקע איסור זה, משום דעתשה גוף אחד ונשתנה לדבר המותר, ואיסור יוצא בולד שחיה בפ"ע ליכא, רק בבייצה כמו שביארנו ודוק' היטב בכל אשר כתבענו כי הדברים קילוריין לעיניים בס"ד.

תונס' ד"ה ושווין, לא כמו שפי' ב��' דקאי אפלוגותת דר' וא ר'ין, אלא קאי אפלוגתא דב"ש וב"ה וכו', וא"ת דהשתא חשבו ב"ה ביצת טריפה כבשר דאסרו אפיקו ממותה נמכרת בשוק וכו', פי' לדבריהם, דמביצת טרפה דמודים גס ב"ש, וכן אמר דוסר בשיחלא קמא, לא קשי' לה, דהני לאו משום דחשיב כבשר אסרו, דלulosains בככל לאו דבשר בשדה לאחר שגמירו אלא כיון דקודם שנגמרו בככל בשער היי וכמוש'כ הרמב"ס שהבאתי בדיור הקודם, שוב לא פקע איסורין ע"פ שנשתנו לנווש אחר. אבל לב"ה דאסרו ביצת נבלה אפיקו ממותה נמכרת בשוק, ואע"ג דPsiṭṭia להו דין ביצה בלילה לב"ה אלא איסור דרבנן, דאפילו נחשב הביצה הנגמרת כבשר אינה חמורה יותר מאשר המдолדל, דלית ב"י נבלה אלא אבמה"ח דמייתה עשו נפול, ובבוח"ח בבייצה ליכא דאל"כ כל ביצים דעתמא יהי אסורים, אלא דכל שלא נולד הוה מדרבנן כבשר, והוא בנמצאת בעי נבלה כאמור המдолדל, ואסורה מדרבנן כבשר מדרבנן, ותריצו שני תירוצים, חדא דנייהו דלאגבי חשבוהו כבשר מושם נבלה איך איסור תורה (ר' ל"ל אבמה"ח דהאי ביצה פורש מן הנבלה ע"י מיתה עשו נפול לנ"ל). אבל לאגבוי בשר בחלב של עוף דגוף האיסור איינו אלא דרבנן לא חשבוהו כבשר, כך תי' הבה"ג, תני דגבוי נבלה דבר האיסור חשבוהו כבשר. אבל לגבי בשר בחלב דכל חד שרי וצריך להעתה עתה בשר בחלב לא חשוב כבשר, כך תי' ר"ת, וע"ז הקשו על הבה"ג מפ' הדר וכוי' ולקי שעה לתי הבה"ג דלפי תירצטו לר' מ"ד דאית לוי' לקמן ק"ב ע"א דבמה"ח איינו נהוג בעוף מה"ת א"כ גם ביצה נבלה הווה כמו בשר בחלב גוף האיסור רק דרבנן, דחרתי משום אבמה"ח קאמאין עלה ולא משום נבלה לנ"ל. ואך אפשר דר' מ"י חילוק על ב"ה דמנין מוכח דנוהג אבמה"ח גם בעוף וזה אפשר דגם ב"ש

הדיוט בטל הוז"ג ע"י שנעשה כבשר האם קודם שנגמר, ונאסר כמותו, אלא נשתחנה אח"כ לביצה והלך לו איסור זה, אבל בה תחתיו איסור יוצא מן הטרפה, דלא שייך בולד לנ"ל, אבל שייך בבייצה, אבל לאמיר דמותר הביצה בשיחלא בתרא וע"כ גם במעי האם כשמועורה בגידי, מכש"כ שמותר בשיחלא קשה וע"ז מתרץ דאמיר מוקי האי ושווין בדسفנה מרעא דליך זוז"ג, ופרק לי' אמא לא מוקי בשיחלא קמא, דליך זוז"ג כיון דנעשה טרפה בשעת עיורה, ע"ז מתרץ משום דקANTI שגדלה ולא קANTI שגמרה, וכאות הקשה המהרש"א, דהא לפרש"י לא מצי מוקמי בשיחלא קמא, דלמה לי ביצה, דהינו עיורה ואח"כ נטרפה, דגס בולד דינא הכי, ואין זה קושי' דיל' דנקט ביצה כדי שלא צטרך לומר בפירוש דגס להדיוט קامر, דניהם דלגי פלוגותתם אמרינו דר' וא דוסר, אוסר אף להדיוט, ופליגו לגובה להודיעךacho דר' וא, אבל בהא דשווין לאיסורה בעירה ואח"כ נטרפה, הו"א דשווין רק בלבובה כי להדיוט יש סברא להתריר משום דש לולד חיות בפ"ע. ולכן נקט ביצה דבזה פשיטה דלהדיוט קامر, חדא משום דלא סלקא לגובה, ועוד אפיקו תאמר דלענין אפרוח שנולד ממנו יש נפקותא לגובה, דהא ליתא דהרי אפרוח ביצת טרפה לכ"ע שרי, דהא מעפרא קגביל כדאמר בתמורה, ולפע"ד נראה, ר' שם דקטעעה לומר דמודים חכמים לר' באפרוח ביצת טרפה, מכח האי ושווין סבר כו, דהוא סבר דפלוגותתם רק בלבובה קאי וממילא דהאי ושווין נמי בלבובה, וביצה לגובה לא סלקא לנו ע"כ באפרוח שלו קאמר והוב.

ועתה נפרש לשנא בתרא דרבינו, דלא סבר קראב"י ומתני להא דאמיר בהאי לשנא, אמר אמיר, הני בי עדי דספק טרפה משחינו להו אי הדרי טענה שרין ואי לא אסורן איתבי' ר' וא וכו', הנה להאי לשנא לא שמעין לי לאמיר דס"ל בשיחלא קמא דליך על ביצי טרפה, מ"מ איזיל גס האי לשנא בשיטה זו, דכפי הנראה אמיר גופא אמר הני תרי לשנא דהרי אי טרפה היה או טרפה אינה היה פלוגותיא שונה בין תנאים ואמוראים היא, והה"י יולדת ואינה יולדת וכדעליל, וכן נראה מלשון הגמ' דר'acha ורבינה לא פליגו איך אמר אמיר, אלא דמר מתני לאמיר אליבא דמ"ד טרפה יולדת ומתרן דאמיר אליבא דמ"ד טרפה אינה יולדת, ואמימר גופא אמר שניהם להאי מ"ד ולהאי מ"ד, כי לא הכריע בינויהם, אבל ר'acha ורבינה דהכריעו דרב' וא סבר קראב"י דטרפה יולדת, אמר בשם אמיר האי נושא, ורבינה דסבירא טרפה יולדת אמר נוסחא השניה, דאל"כ איך נאמר משום דהוא סבר קראב"י תולה באמיר דאמר הכי, ואידך משום דפליג אראב"י, תולה באמיר דאמר הכי, ולפיקך בהא דשמעין מלשנא קמא דליך סבר דליך איזוצא ליכא פלוגתא, ואם תרצה אמר לך דהש"ס הכא סבר דאם אין לוקין על היוציא ואין בו אלא איסורא בעלמא חכמי שיעור, אין לאסור ספק ביצת טרפה כלל, ועיין לעיל מ"ט ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורה דארוייתא, מה שכחתבי שם, ולכן הוכית ר' וא מדברי אמיר דבמי' השהי' בספק ביצת טרפה, דס"ל דליך על איסור יוצא כמו בטרפה עצמה. אבל לר' אשיג דסbor דאיסור יוצא אינו אלא איסור בטולמא וכחצ' שיעור, ספר מתיש'ב פלוגותת ר' וא בעבור ירך אמו, ודוקא לגובה, דאפילו לר' וא דעובייר ירך אמו, הינו קודם שנגמר ויצא לאויר העולם. אבל לאחר גמרו ויציאתו הרי פנים חדשות בא לאן, והוא דמ"מ אסור לגובה משום דלידי' לא מהני השינוי להתריר לגובה. אבל להדיוט מודה, מטעמא דכתיבנה לעיל בל"ק דפליגו בנטרפה ולבسو' עיורה בזוז"ג, משום דאיסור יוצא לא שייך בולד כי שמצו' להיות טרפה בפ"ע. אבל בבייצהDOI אסורה משום יוצא אפיקו לר' יהושע דס"ל עובר לאו ירך

ט"ח או ט"ח אבל בגין סברת התוס' כבר כתבו לעמלה, בריש הסוגי' דרך זאת יש מקום לסבירתם אם נאמר דיויצה מן הטמא הוה כתמא עצמו ולוקין עליו, אבל לפי דעת הרמב"ם דasiswa יוצא הוא איסור בפ"ע ואינו בו מלוקות, ונראה יוצא מן הטרפה. מה מהני זאת דיש לוולד חיות בפ"ע הלא לא משום טרפה קתניין עלי', אלא משום יוצא מן הטרפה, ואס תרצה לדקדק יותר ולומר דס"ס האASA דאסורה התורה היוצאת מן הטמא ע"כ משום דיש בו בכך ע"פ שאיןנו נראת דבר מן האס, דלפנ"ד לא על הנם נקט הרמב"ם למשל דחלב וביצים של טמאים דומין לאיסור ח"ש שלא בלבד לעניין הדרשות דומין זל"ז, דשניהם מריבוי הכתובים שאינם דרישות גמוראות, אלא גם במחוקם יש דמיון בין דכמו ח"ש שהוא החיצי בכמויות, כן הני יוצאים מן הטמא, המה חיצי שייעור באיכות, כי כח האס ותוכנותה שורר בולדחה ע"פ שיש לוולד סימני טהרה, וכן בחלב וביצתה ע"פ שנשתנה לנוג' אחר ואין כבשר, מ"מ מסתמא יש בהם כח הבשר טמא שה תורה רצתה, למנעו אותנו מלייזון בהם, מימלא גם בולד טרפה יש בו מליחות האס החולנית ומותמצית גופה שאסורה לנו התורה, אלא דמ"מ ייל' כיוון דהחוויות הוא היפך הטרפות כי הטרפות תחולת נבלות כמש"כ הרמב"ם. והאי ולד הולך ומתחזק, יש סברה לומר דדוחה האי עיפוש וחלהה שקבלה מליחות האס החולנית, וכפי הנראה זה כונתו בגמ' תמורה רשם דקאמר דעד כאן לא פליגו עלי' דר"א אלא בולד טרפה רבען מודו, ופרשי' ותוס' דלאחר שנולד הולך, משא"כ בביבה עי"ש, וכן ספקacial דلسברא הנ"ל כיונו דע"י שהולך גDEL ומתחזק החווית, פולט חלקוי השקבלה מן האס. מפני שהחוויות הוא היפך החולוי, Adams נפרש כפשווט דמוסיף בנסיבות גופו לאחר שנולד, מאורייאי ע"כ גם בולד טהור הנולד מן הטמא נמי נימא כן, שלא תאסר משום יוצא, והרי עיקר הקרא דיויצה מן הטמא בולד איתת בן. אלא ודאי דטרפה שאני שהחוויות הוא היפך הטרפות, והבן את זאת. ובזה מיושב לשון רשי' זל' בתמורה במסנה שם דמפרש דר"א מודה להדיות דשרי' דלאו מוגופה קרבוי אלא מאורייר ולעיל הנחתיו בצ"ע דעתם זה לא עבי בגמ' אלא להתייר גם לגובה לרבען דר"א, אבל לפי האמור גם להתייר להדיות בעין האי טעמא דלאו מגופה קרבוי אלא מאורייר כנ"ל.

וזע דיש לי לכואורה קושיא עצומה על הרמב"ם דאית' פרנס הסוגיא דלקמן ס"ט ע"א דמסיק בתיקו בחלב של אבר היוצא, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ה הי"ב ממאכילות אסורת דאסורה החלב מספק, והלא לדידיה אבר היוצא דאי בו מלוקות, והוה ג'כ' כאיסור ח"ש איך תאסר החלב ממנו דיויצה לא נאסר אלא מאסיר לאו שיש בו מלוקות לדעת הרמב"ם, אבל ניחא לי כי לרמב"ם הכי מתפרש האיבער בגמרא, דכל חלב דעתמא כאבמה"ח (ור"ל כל ציר של אבמה"ח) דמי, אלא דשריא רחמנא משום דעתה בהמה התר לאיסור ובמה"ח ע"י שחיטה, אולם האי אשר היוצאה דלית ליה היתר בשחיטה, ניהו דלאחר שחיטה אין בו לאו ממש רק איסור בעלמא, מ"מ קודם שחיטה חוזר להיות חלבה היוצאה ממנו ציר של אבמה"ח, ולא ציר של אבר היוצא שלאחר שחיטה, והוא אמת וצדק בס"ד ודוק'.

על"ב גمرا תנן התם וכו'. אר"ה ל"ש שלא שחייב ביד, אבל חיסר יותר ברגל טרפה נמי הוה, מ"ט כל יתר כניטול דמי עכ"ל הגمرا. בפירוש דברי ר"ה איך פלוגתא רבתא בין הרשב"א לרמב"ם ז"ל, דהרבש"א בחשי' סימן צ"ח ס"ל דכל טרפה מן החית' א"א לחוות בשום אופן, ואפיו מאה עדים יעידו שראו ח"י עדי שקר הם נגד קבלת חיז'ל דטרפה אינה חייה, אבל לעומת זאת בטרפה מבטו, הון יתר והן חסר מודה שאין להכחיש שהחיה חי' חי' כחול ימים, אבל

מודים להם, אלא דהם לא גרו בביבה לחשבה כבשר, אלא גם על תי' השני של ר"ת יש לי תימא דאין להטעים סברתו אלא בשנאמר, דלבבי איסור אין מוציאין את הביצה מאיסור שהיתה בו בעודה מעורה במעי האם. אבל כפי שביארנו הלא לאיסור נבלת בל"ה אין בה, דהרי עכ"פ מודולד מקרי, ורק מטעם מיתה עשה ניפול נוכל לחשבה כשאר אבר המודולד שנעשה אבמה"ח, וא"כ גם כאן איסור חדש רמיין עליו ולא איסור נבלת כפשות דברי התוס', וקשה להקל בין הנושאים ולכך העיקר כמש"כ התוס' בוועליל, דב"ה גزو בביבה נבלת אטו ביצת טרפה, וביצת טרפה אסורה משום דנגמרה באיסור, אלא דעת תי' זה כתבו דאין נראת להם, דהרי לא גרים שיחала קמא ואטו ביעי דספנא מארעה, עכ"ל, אבל דכבר כתבתי בדיור הקודם, דקושי' זו לא קשה אלא לשיטתם דסבירו דקושי' הש"ס מושווין הוא ממשנה זו דעדיות ועכ"פ דהש"ס לא סבר שום חילוק בין ביצים הנמצאים במיע האם לביצים שנולדו, אבל לפ"ד דעת רשי' ורמב"ם זל' דושווין קאי על פלוגתת ר"א ור"י, יותר זל' לדידין דפסקין כר' אש' הנבלת הנמצאה במעי האם משום ביצת טרפה בשיחала קמא, כ"ש שגزو על שיחала אטו שיחала קמא, אבל כל זאת בנסיבות דבנמצא במיע האם אבל בשנולדה הביצה, דאין הנידון רק על הביצה אין מקום לגוזר הא אטו הא. יותר זל' לא דידין דפסקין כר' אש' ודלא כאמיר. באמת אין חילוק בין שיחала קמא לשיחала בתרא דשניות אסורים ואין בהם מלוקות יוצא, ובעת שעדיין הון מעורין במעי האם על שניהם לוקין משום דינידונים כבני מעיים של האס, ורק לאミיר קשה, אלא דהש"ס לא הקשה עליו מב"ה דעדיות אלא מר"א ור"י, ולדינא אין נפקותא כיוון דבל"ה היה הלכתא כאמיר, אבל התוס' לשיטות דסל' דקושי' הש"ס ה' מב'ה, וגם ס"ל דבאה דקאמר אמייר דשיחала בתרא שרוי משום זויז'ג הלכתא כותני, ונפ"מ גם לדידין, דאית לן טרפה אין ילדת באירוע שודאי טרפה טעונה ולידה, או ביתרת שלכ"ע היה ווילדת, لكن דחו הא תי' השלישי שהוא באמת העיקר, ובזה תבין נמי למה העמידו קושיתם כאן שלא במקומו דכאן לא נאסר הא דב"ה רק הא דשווין, אבל לפ"ד האמור, לויל' אמייר דהכא היה ניחא להם דב"ה גزو על ביצת נבלת אטו ביצת טרפה, ולעולם ביצה לאו בשיחала אטז מצד יוצא מן הטמא נאסר ובין בשיחала קמא ובין והוצרכו לתירוץ הבה"ג ווית' כנ"ל ודוק'.

ד"ה במאי קמיפלגי וכו' ובאייך ד"ה הכה' כל מה שנתקשו להם הוא ולפי שיטתם, אבל לפ"ד שיטות הרמב"ם כל זאת לק"מ כאשר ביארנו לעיל בריש הסוגי' ודוק'.

ד"ה והלcta באסה"ד, ולענין ולד הינו טעמא, ע"ג דבעלמא עובר ירך amo הוה, לעניין טרפות שאני דתלו בחיות ההבמה ולעובר יש לו חיות בפ"ע עכ"ל. עיין לבב אריה זל' דעפ"י דבריהם רצה לישב דעת רשי' זל' בתמורה, דס"ל ר"א ס"ל כן, אבל לא פlige רק בלגבוה, אבל כל זאת אי ס"ל טרפה אינה חייה אבל כאן איזיל הש"ס בין בלישנא קמא ובין בלישנא בתרא כמ"ד ט"ח, لكن לא שיק' סברת התוס' עי"ש ותמונה אני על גאנן כוונון, איך פלטהה קולמוסו דבר בטל ציה, הלא גם למ"ד טרפה חייה כתבו התוס' בסנהדרין ע"ח ע"א דסופו שימות מחבלה זו אלא דאין שייעור קבוע לכמה, אי למד יום או ל"ב חדש או יותר, וממש"כ לדעת הרמב"ם שביארנו דעת טרפה האמורה בתורה שיש בו מלוקות ליכא שום פלוגתא, דבעינן נתה למות מחמתה מכח וחסרון אבר. ואיך עלה ע"ד הגאון לעשות מלאו דטרפהחק כפירה אדומה, הלא הלהקה רוחות הוא בסנהדרין דף הנ"ל ולעיל בסוגי' דמסוכנת דבטרפה בעין מחסרא אבר שהחוויות תלוי בו ואין חילוק בה בין למ"ד

כントול דמי, וכן מפרש הרמב"ם ז"ל האי מימרא דרא"ה ה כי, ל"ש אלא שחרס ויתר ביד, אבל ברجل חסר מתולדה טרפה, דעתך הלהכה אתה על חסר הרגל מתולדה, ויתר טרפה דכントול דמי מכח סברא, וכאשר כתוב הפלטי בס"י נ"ה וכן בהגנות מהרש"ש כאן, ככל שמתחלק הכח של האבר לשנים נחלשו פעולות ואפשר שימושה בע"ח ברבות הימים, כמו בניקב משחו בשוט או בדקין, וכן מונה הרמב"ם בראש פ"א מהל' שחיטה שתי חסרים בין החית'ם, שהם חסרים מתולדה, וכותב "חסורה כי"ד, ב' אברים הם שאם חסר ממשנין טרפה, ואלו הן, הריאה והרגלים", ואח"כ בהכל"י י"א כתוב "בבמה שהיתה חסורה רgel בתחלת בריאותה טרפה, וכן אם היהת יתרה רgel, שכלי היהת חסר הוא וכ"ו" עכ"ל. הרי לך, לדעתך הרמב"ם עיקר הטריפות ברגל שבא בהלה, על חסר בתולדה, ואח"כ מביא נחטך מארכובה ולמעלה והוא ממשנה דבבמה המשקה אבל זה נלמד מחסירה הרגל בק"י,adam חסר בתולדה טרפה, מכש"כ נחטך, והוא דלא קתני במשנה עיקר הטופות של חסר הרגל, משום דהוא מלטא דלא שכית, ונחטכו רגלי' שכיה יותר ולא נמנה בפיירוש בין החית'ם שבמשנה דאי"ט, אלא נכלל בזיה חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסرون בפנים לרבען, וניטול הכבד אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מדוקדק הלשון ניטול ואי אפיקו נשתייר פחות ממציאות נמי טרפה, מ"מ האי שירור כ"ד לא כלום הוא, ושפיר קרי לי נטלה הכבד, ולדעת הרשב"א נחיא דלא מוקי הש"ס הא דחסורה הריאה על חסרו אונות מתולדה, זאת בכלל ניטול ניקב הוא ומשום הלהכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בח"ט שאים חיין, כנ"ל.

והנה בין לרשב"א ובין לרמב"ם פ"י כנטול, שנטו או שחרסו שנייהם, וממילא באבר דבין חסר ובין ניטול ביד כשר, גם יתר בשר. אבל דעת הרמב"ם ז"ל דעת שלישית, דכנטול דקאמור ר"ה הינו דהירתה הוה כנטול ממקומו בעומקו, עד שgam יתר טחול טרפה, והוא פ"י דחוק מאד, ומ"מ לדינה חששו הפסוקים גם על שיטה זו.

וזע דרש"י ז"ל נמי מפרש הרמב"ם דיתר חסר, אלא דחויסף בפיירשו וכותב, "זהו לי" כשותות ירך בבהמה וטרפה" עכ"ל. וכן בביבורות שמות כתוב, "ובבמה שניטול ירך וחולל שלה טרפה, וקי"מ"ל בהמה שנחטכו גוליה מן הארכובה לעלה טרפה, ועוד בוקי דעתמא דשך מדוכתוי" טרפה" עכ"ל, ועיין בפוסקים ומפרשי הש"ס מה שכתבו בזיה, ולפענ"ד נהא דרש"י ז"ל רצה בזיה, כיון שלא נראה לו לפреш יתר כנטול ביד אלא חסר בתולדה, ובטרפה הרגל הלא לא מצין חסר הרגל אלא נחטכו גוליה, שכן הוסיף רשי"ז דזהה כשותות הירך, ושותות הירך משמע לי" בין בתולדה ובין ע"י סיבת שאירע אחר הלידה, וס"ל דהאי ששותות ירכו שמנה שם בביבורות דוקא ע"י סיבה מירוי ובלא אייכל ניבי, כי היני לא תקשה והא טרפה נמי הוה עי"ש ברש"י, ודלא כתוס' שם שכתבו, דמתולדה קאמור והוא כשר. אבל רש"י ס"ל דאדרביה בתולדה טרפה גם בלא אייכל ניבי, דעתמא דבעינן עיקול ניבי הוא דבלא עיקול ניבי הדרכה ברא, ובונולד כך בירך שמות לא הדר לעולם, ולפ"ז ר' מתנא דאמר דבוקי דעתמא דשך מדוכתוי" טרפה, ולא התנה והוא דאייכל ניבי, במתולדה מירוי, ומני' שמעינן דחסר הרגל מתולדה נמי טרפה, ע"כ גם לרשי"ז ציריך לומר דעריך טרפה הרגל של הלהכה בין החית'ם טרפיות היתה חסורה הרגל, דאל"כ אלא דהלהכה הייתה על נחטכו גוליה, חסורה בתולדה מנ"ל טרפה, כיון דרש"י לית לי חסר כנטול כמו דל"ל יתר כנטול, ודוק"ק.

משנה אחוזת הדם וכו' התוס' חדשים על המשניות כתוב בשם הרשב"א, הטעם דאע"פ שהדברים האלה מミtinyן את הבהמו, אינה אלא כמסוכנת וכשרה, וצ"ל שלא שמעינן אלו ממתני' דמסוכנת דלעיל לע"ז ע"א דהתם במסוכנת מהמת חולשה ואפיקת הכת. אבלanca אשר מעין דאפיקו איכה בגופה איזה דבר שמשמעותו, כל

מ"מ אתה הלהכה מיוחדת לומר דכל יתר כנטול דמי, ורק"ל אע"פ דפעולות יתר וחסר אינו כנטול דזה כי וזה אין חי, אבל לעניין דין טרפה דומה זה לזו דשניהם אסורים מכח הללמ"ס, והוא גזרה ביל' טעם. ורק מהוקי התורה שאין נהරר אחרת, ולפי שיטתו כך מתפרש מאמר הלאה, כל יתר חסר וחסר כנטול, ור"ה קיצר בלשונו באמרו כל יתר כנטול, וסמך על מה שהתחילה לומר "אבל חסר ויתר ברגל" הרי דדיבר מחרס ומיתר, וע"כ הטעם שנותן קאי ג"כ על שניהם, ולכן ס"ל לרשב"א אכן חילוק בין חסר לניטול ובכ"מ דקתני ניטול טרפה לאו דוקא ניטול דה"ה חסר, ומה דקתני בכמה טרפיות חסר ובכמה ניטול, וכן הא דחי' מני טרפיות שמנה עלול ובתוכם חסורה ונטולה, האי חסורה ע"כ אין הפירוש חסר מותולדה, זאת א"א להיות בין החית'ם שהמה כולם אינם חיין, וחסר מתולדה שהוא כנטול אינו טרפות בפ"ע אלא בכלל ניטול הוא, וגם הלהכה בפ"ע היא על כל הטרפיות דכל חסר כנטול, אלא חסורה נופל על ניטול במקצת האבר, ונטולה היינו כולם, ושניהם ע"י מכח או חוליל ולא בתולדה כמו חסורה ריאה שפירוש. או חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסرون בפנים לרבען, וניטול הכבד אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מדוקדק הלשון ניטול ואי אפיקו נשתייר פחות ממציאות נמי טרפה, מ"מ האי שירור כ"ד לא כלום הוא, ושפיר קרי לי נטלה הכבד, ולדעת הרשב"א נחיא דלא מוקי הש"ס הא דחסורה הריאה על חסרו אונות מתולדה, זאת בכלל ניטול ניקב הוא ומשום הלהכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בח"ט שאים חיין, כנ"ל.

אבל לרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא לא סבר להכחיש את הידוע בכל, ולומר כי ע"י נקב כ"ד בראיה או בדקין אהת דתו להמית, דהרי אמרו כמהים לרבי לעיל ולהלא הרבה מתקימות שתים ושלש שנים, ועל המעשה בכל יום א"א לחلك, והטרפה האמורה בקרא, ודאי דאייה יכול לחיות, כי היא הנטהה למות, דהינו אינה יכולה לעמוד מחמת מכחה שאמודו הרופאים למיתה, כמו ברוצח. אבל הני כללים שהעמידם הלהכה ע"כ אינם "המקאקסמוס" אלא "המיינמוס" כי לא להקל על מה שמספרש בקרא, אלא להחמיר עליו אתה, ור"ל דהני נמי ראוי להמית את הע"ח על צד הרחוק, וכך אין אנו שואלים אחר לימוד הרופאים. אלא חשבין האי הלהכה כאימוד הרופאים אבל רק "בטעאריע" ולא לומר דא"א לחיות בנקב מהו של אברים הפנימיים, דבר שאין הדעת סובלת בשום אופן. אבל לעניין ספק טרפה מהני לו האי "טעאריע" להתיירו אחר שהיתה י"ב חדש, ויתור מזה תראה כי בש"ך סי' נ"ז סקמ"ח מסיק, דגם בספק יתרת מהני י"ב חדש לדעת הרשב"א, דאע"פ דמודה דיכlol לחיות שנים אין מספר, והוא אמת וצדוק, ואל"כ יהיה יתר חמור מחרס וניטול, דבسفוק מהני שהיה י"ב חדש ובספק יתר לא תהני, והוא יציבא באראעה וגירא בשםשמי, וכן לרמב"ם כן הוא בכל ספק טרפה, דהאי חומרא של הלהכה שמסרה לנו כללים די לנו אם נטרף ודאי אפילו חיין משום דהלהכה כבר קבועו אונון לטרפה. אבל ספקן לא נטרף, אלא אומרים הרי הלהכה על היסוד דטרפה אינה חיה נתיסיד, וכן בספק טרפה מהני הייתה י"ב חדש, אף שענו יודען דאיון החיות מכריע באממתו, והעד ע"ז הוא ספק יתרת לדעת הרשב"א, וכש"כ הש"ד הנ"ל.

מזה יצא לרמב"ם ז"ל דלא בעין למימר בחסר מתולדה וביתר, דעתך הלהכה מיוחדת נגירה ביל' טעם להטרף מה שאין בו שום חוליל וכי חי' כשר בראים, שהוא ג"כ דבר שאינו מתיקבל, ואיך המתוין האי הלהכה לממ"ס שיתגללה ע"י ר"ה, ולא נזכר בשום משנה וברייתא, וגם ר"ה גופא לא הזכיר שקיבל האי דינה איש מפי איש ומלהקה לממ"ס, אלא מפרש המשנה וטעמא קאמר דכל יתר

טמאים שאינם ביתנים והרבה מהם רוחקים מן היישוב, ואדם אחד מאלף שכירם בשמותם, דודאי צריך גדול יש לסייענים כדי להבדיל בין טמא לטהור, אבל מה דלא סגי בסימנים והוזכר בבחמות לנקבותם בשמות, שור שה שבים ועייזים וכו' וכן בחגבים דלא סגי בסימנים, צריך טעם, אבל בעופות לא קשי' דלפרש הסימני טהורה ולא בעי למנות כ"ד מיini עופות טמאים, דהרי בעופות גם בס' אחד או ב' או ג' טהורם, אם מכיר הני דעתאים כדאמר לקמן בגם, וכן צריך למנותם אף בשידעין סימני טהרה שליהם אבל בהמה וחגבים דכל שכן להם הסימנים כולם טמאים, הרי שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם אין מן הצורך למנותם בשמותם, כמו דלא מנה מיini הדגים לא הטהורים ולא הטמאים, י"ל דבא לאסור אם יזדמן דרך מקורה שיהי' בהמה או לחגב טמא, אותן הסימנים שיש למיני הטהורים, ולהיפך, להתריר אם יארע בהמה טהורה סימני טמאה, דהינו גמל בمعنى פרה, משא"כ בדגים דלעולם הסימנים מכירעים, והתעם כי בהמה וחגבים הסימנים כשם כן המה סימנים לא טעמים, אבל בדגים, האי סנפיר וקשחת אין אלו סימנים בלבד, אלא טעם החיתר. וכך לא איכפת לנו במין הדג, אלא בסנפיר וקשחת. וראה זה מה שכתב הרמב"ן ז"ל עה"ת בטעם סנפיר וקשחת, שהוא שחדג הי' תמיד מעלה בשיטה העליון של המים עד שהαιיר שולט בערו והוציא ממנה הליחות הגຽות המזיקות, ושאן לו סנפיר וקשחת ישכון בתחום המים, ולרוב הליחות ואפיקת החום, לא ידחה בהם דבר עיי". ודבריו הקדושים בינוי על אדני חכמת הטבע, וקיים לעניין, אבל קשה עליו למה לא חקר גם למצוא טעם על סימני בהמה ועוף וחגבים על כל עוף הדורס טמא כתב טעם), ואם ביקש ולא מצא, עכ"פ הו"ל להזכיר, כי בהני לא ירד לסוף דעת התורה, אבל לפי האמור למלعلا ניחא, כי בהני דמנה התורה בשמותם שהם טמאים או טהורם, הני סימנים אינם טעמים אלא סימנים בעולם, וכל שמנה את שמותם אין לנו לבקש טעם למה אסורה התורה את החזר והתריר את השוע, אבל בדגים דלא הזכיר שום מין לא לטמא ולא לטהור, עכ"ד הני סימנים טעמים המה, וזה ברור בדעת הרמב"ן ז"ל והנפ"מ לדינא כן".

עוד יש למצוא נפקותא, اي הני סימנים טעמים המה או רק סימנים לעניין מה שכתב הרמב"ן ז"ל בריש פ"ב ממאכילות אסורות, דלאו על שאר בהמות טמאות חז' מן המפורשים בתורה, ידיעין מק"ז, ומה הני דרך סימן אחד להם וטמאים, ק"ו הני ב' סימני שיעור קבוע, ודבר זה מסור לרופאים, אבל עכ"פ אחר זמן רב שבתחילה כה האי סם וארס מגופה ודאי שרי', אבל משום טרפה היתה אסורה לעולם, וזה ברור לפען"ד לך"מ, הדניأكلת סם המוות והכישה שכלה האי סם והאי ארס מtopic גופה, כי לא מיסתבר כלל שלעלום תהי' סכנ"פ לאכול מבשרה, והוא דלא נתן התנא שיעור עד כמה תאסר, ומאר סתם אסורה משום סכנ"פ, משום דבאמת אין זהה שיעור קבוע, ודבר זה מסור לרופאים, אבל עכ"פ אחר זמן רב שבתחילה כה האי סם וארס מגופה ודאי שרי', אבל משום טרפה דף נ"ט ע"א משנה, סימני בהמה וחיה נאמרה מה"ת וסימני העוף לא נאמרו, אבל חכמים אמרו וכו' עכ"ל, הנה בהמה נאמרו תרי סימנים מעלה גרה ומפריס פרסה, וגם עשרה מינים טהוריים מנויים בשמותם נאמרו במשנהchorה בפ' ראה, אבל בעופות לא נאמרו סימנים כלל, אלא מנויים בשמותם בפ' שמיini ובפ' ראה, והטעם שמספרש הטמאים קamar בגמ' מפני שהם מועטים נגד הטהורים שאין להם מספר, וסימנים נלמדו מפי השמועה כדמפרש בברייתא דלקמן, דמנשר ותורין אנו למדין ד' סימני טומאה דעופות, ובדגים וחגבים נמי' בדגים לא תלה הכתוב אלא בסימנים סנפיר וקשחת, ובחגבים תלה בסימנים אשר לו כרעים וכו' וגם מנה הטהורים בשמותם, הארבה וכו' והנה הא דלא סגי לי' בהני דמנה בשמותם, והוסיף עוד לציננס בסימנים או מפורשים הכתובים, הוא מובן בפשיות דשות עולאים להתחפץ, וכמו דאמרין בשבת ל"ו ע"א, דשלשה אישתני שמייהו. ועיין Tos' לעיל כ"ב ע"ב ד"ה איצטראך בסה"ד, דאיצטראך קרא שלא נטעה וכאר אמרו لكمן, דסנפיר כתיב שלא נאמר Mai קשחת סנפיר, ומכח"כ בעופות

שאין כאן חסרונו אבר ע"י נקב או פסוקה או שבורה וכדומה, אין כאן איסור, ולעומת זה מהכא לא Nadu' דמסוכנת שרי', דכאן לא דיבר מסוכנת ממש שאינה יכולה לעמוד על רגליה, דמה של' הרשב"א ז"ל דדינה מסוכנת הכוונה Даע"פ' שטופה למות מחמת האי חולי, לא גרעה מסוכנת דעלמא דשר', כיון דאיין כאן חסרונו אבר. אבל לא דהאי משנה מסוכנת אייר', דאפילו אינה מסוכנת עדין איצטראך לאשמעין דין זה טרפה האמורה בתורה, ע"פ' שיש בגופה דבר המעודד להמיתה, אלא דמאחר שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם הגינו למדרגת מסוכנת נמי שרי', וכן תראה מסידור דיןנים אלו בرمב"ס, דדין דמסוכנת הביאו בהלכ' מ"א, אחר שביאר דין טרפה האמור בתורה, הינו נתהה למות מחמת מכת אבר, כתוב אבל הנטהה למות מחמת תשות כחה אין זו טרפה אבל צריכה פרוכס, אבל האי משנה דאחוות הדם והמעונת וכו', כתבה בהלי' שהיתה בפ', בין שאר הח"ט של הحلכה שמקומם בהלי' שחיתה, כמו שביארנו בעicker י"ד, וכتب דהני אינם בכלל טרפות של ההלכה, ולא הזיכר שצרכין פרוכס, כי לא מירוי שהיא מסוכנת ע"י תלאים אלו, אלא שמחולי פשוטים, מפני שהטווי' סי' קט"ז לא נחות מה שכתבת, והי' סובר דלכל הני דין מסוכנת ממש יש להם, משום דלמד כן מדברי הרשב"א וזה ליתא כמש"כ ודוו"ק.

ע"ש במשנה,أكلת סם המוות או שהכישה הנחש, מותרת משום טרפה, ואסורה משום סכנת פשות עכ"ל. וראיתי בתפארת ישראל שתמהה למי נפ"מ קאמר שמותרת משום טרפה כיון דמ"מ אסורה משום סכנת נפשות, עי"ש שנדחק לישב ומ"כ שם דalgo נפ"מ למלוקות, למה כתוב דין זה בי"ז. הנה משום הא לא ארוי', דהרי עכ"פ נפ"מ לפסלו לעדות אםأكل את הטרפה, אבל אוכל דבר שיש בו סכנה אין זה לאו שיש בו מלוקות אלא איסור עשה בלבד, דושמרותם לנפשותיכם, אבל באמת כבר כתבנו בפתחה לקיים מש"כ הרמב"ס בסה"מ שלון, דעל ח"ט אין בהן מלוקות, אבל קושתו בלא"ה לפען"ד לך"מ, הדניأكلת סם המוות והכישה הנחש, לא נאסר בהמה לעולם ועד, אלא עד זמן מה שאנו משערין שכלה האי סם והאי ארס מtopic גופה, כי לא מיסתבר כלל שלעלום תהי' סכנ"פ לאכול מבשרה, והוא דלא נתן התנא שיעור עד כמה תאסר, ומאר סתם אסורה משום סכנ"פ, משום דבאמת אין זהה שיעור קבוע, ודבר זה מסור לרופאים, אבל עכ"פ אחר זמן רב שבתחילה כה האי סם וארס מגופה ודאי שרי', אבל משום טרפה היתה אסורה לעולם, וזה ברור לפען"ד לך"מ ודו"ק.

דף נ"ט ע"א משנה, סימני בהמה וחיה נאמרה מה"ת וסימני העוף לא נאמרו, אבל חכמים אמרו וכו' עכ"ל, הנה בהמה נאמרו תרי סימנים מעלה גרה ומפריס פרסה, וגם עשרה מינים טהוריים מנויים בשמותם נאמרו במשנהchorה בפ' ראה, אבל בעופות לא נאמרו סימנים כלל, אלא מנויים בשמותם בפ' שמיini ובפ' ראה, והטעם שמספרש הטמאים קamar בגמ' מפני שהם מועטים נגד הטהורים שאין להם מספר, וסימנים נלמדו מפי השמועה כדמפרש בברייתא דלקמן, דמנשר ותורין אנו למדין ד' סימני טומאה דעופות, ובדגים וחגבים נמי' בדגים לא תלה הכתוב אלא בסימנים סנפיר וקשחת, ובחגבים תלה בסימנים אשר לו כרעים וכו' וגם מנה הטהורים בשמותם, הארבה וכו' והנה הא דלא סגי לי' בהני דמנה בשמותם, והוסיף עוד לציננס בסימנים או מפורשים הכתובים, הוא מובן בפשיות דשות עולאים להתחפץ, וכמו דאמרין בשבת ל"ו ע"א, דשלשה אישתני שמייהו. ועיין Tos' לעיל כ"ב ע"ב ד"ה איצטראך בסה"ד, דאיצטראך קרא שלא נטעה וכאר אמרו لكمן, דסנפיר כתיב שלא נאמר Mai קשחת סנפיר, ומכח"כ בעופות

בשدة טרפה כתיב, וכ כולל גם בשר עוף, אלא דתנה חלק עוף מבהמה מפני איזה שינוי אברים שבhem, וכਮבוואר במשניות דלעיל, וכן שפיר שמעין בא"ט בהמה גם חיה, אבל בסימני טרפה דבקרא בהמה כתיב, אלא דממה דתחיל הפרשה בזאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה, דרישן דחיה בכל בהמה לסייענים, וכדלקמן דף ע"א ע"א, ודאי הדנה דתנה סימני טרפה מוכרת להזכיר בפירוש היה אתה מדרשה דבר כל בהמה היא ולכך דברי ר'ת לפע"ד צע"ג ודוק".

ע"ב בא"ד יש לה טלפים כטלי פחיה, אכתיה אייכא לספקוי בהמה דיש טלפי חיה דומה לטלפי בהמה עכ"ל. עיין בmaharsh"א זיל מה שנדחקו בפירוש דבריהם, והלב אריך ליישם, זיל הארכיך של הארכיות שלו לא ידעתה איך קאמר אבל לא עלתה בידו דאחר כל הארכיות שלו לא מעלים ולא מורידים לא ר"ד טלפי חיה הדומים לשלהם, לא מעלים ולא מורידים לא לאייסור ולא להיתר, דכינון דממה התורה בטהורים, ואון בהמה תורה בהולך חזץ משור כשב ועז, ולהן טלפים מיוחדים שונים של חיה, למה לא מהני טלפי חיה להתריר וטלפי בהמה לאיסור, ולכן לפע"ד הפ"י הייתר נכוון הוא פ"י maharsh"א זיל, דאין כוונת התוס' לומר שיש מין חיה שתಲיפה דומות לשלהם אלא שמצוין פעומים בהם שינוי הטבע בפרטית ולכן חייש ר"ד לשינוי הטבע זהה גם בהמה לאגביה הטלפים, עכ"פ שלא ראיינו בהמה כך, משא"כ בקרים דלא מצינן שנייני הטבע לא בהמה ולא בחיה, لكن הוה קרנים סימן מובהק, ובזה מסולק קושי' המהארש"א מעליו ודוק".

ד"ג ס' ע"א תוס' ד"ה הרכיב שניים דשאים זעג"ז ומהו, וא"ת מתני' הוא, אין גוטען אילן באילן ולא יוק בירק וכו', עיין בmaharsh"א זיל שהביא דעת הרמב"ם זיל, שהשטייט הרכבת יرك בירק, משום דס"ל דמתני' לענין איסורה תנן ולא למלכות, דמדון ק"ז אין עונשין, והכא קמבעי לי למלכות, דכינון דהסכים הקב"ה על ידם כמאן דכתבי בהדי' דמי, עכטד"ק, ולא הרגש המהארש"א דרש"י זיל פריש מהו להרכיב זב"ז, וכן נתעורר ע"ז המהารמ"ש זיל, וכאו' יש לתמורה על רש"י, למה לא ניחא לי' לפרש כמשמעות לשון הגם', דקמבעי אי מותחיב בדייעבד בשחרביב. אבל יפה עשה רש"י לפענ"ד, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם דהשטייט מכל וכל האי דינא דהרכבת יرك בירק, והוא משום דבא"י דלוקין גם על זריעת כלאים בשני מיני זרים כאשר פסק שם הרמב"ם בריש הלכ' כללים, פשיטה דלוקין גם על הרכבת דהוא גרע זרעים, וכמש"כ הכה"מ שם, ואי בחול"ל דמותר לזרוע כלאי זרעים, לאסור הרכבה מכל', דלגי הרכבה אין ק"ז מאילן כמוון, ולא עוד אלא אפילו הוה כתיבי בהדי' למיננו בזועים, לא הוה מצינן לאיסור בחול'ל, דאיתמעט משడ לא תזרע כלאים, דנוגה דוקא בארץ, אדם בשעת הבריאה לא ה' נצטו לצתת למיניו והוא יוציאם בערוביה, מミלא א"א לאסור כלל כלאי זרעים אפיקו בא"י לא, כמוון, וא"כ יפה פרש"י דקמבעי רק אי שרי להרכיב או אסוד מדרבן, וזה תלי בהא דר' חנינא בר פפא,adam השבון כאלו כתיב בציווי בהדי' למיניו בزرעים כמו באילנות, אז ע"כ הרכבה בהן מה"ת. אבל אי לא כתיב בהו למיניו'ו כמו באילנות, איזומוקם לגוז בזרעיםatto אילנות, כך צריכין לדוחק בפירוש האי האיבע, וכיון דרך מדרבנן קמבעי, כל חיקו בדרבנן לקולא, אך שפיר עבד הרמב"ם זיל שלא פסק לאסור הרכבת זרעים בחול'ל ודוק".

ע"ב גמור' א"ל הרבה מקרים שרואין לשรอง, והן הון גופי תורה וכו', כיצא בו, ואת העם העברי אותו לערים, מאין נפ"מ, דלא ליקרו לאחיו גולים עכ"ל הגמרא. עיין maharsh"א חא"ג, דאייכא טעמא שהעביר את העם לערים, כדי לחזק הקניין שקנה את הארץ לפרעה, א"ט בהמה שנכלל היה עמה דלגי טרפה בקרה סתום ובשר

פרשא לחוד, רק החזר, איך נוכל להוסיף על אלו כיון דליקא, אלא דלפ"ז קושיתו לך"מ, דאי לאו דגילה לנו קרא דהוא שליט בעולמו, הו"א דהני שמנת המה בלאו ואיך שדומה להם, רק בעשה אסורים וממילא גם הני שאין להם סימן כלל הבעה, דתו ליכא ק"ו-DDI לבא מן הדין להיות כנדון, כיון דכל בסימן אחד כל שאינים מפורשים אינם אלא בעשה, גם הני הבאים מק"ז לאiah' חמור מהם, ואפיילו נאמר דשייך כאן לומר דכל היכי דמיפרק ק"ז לא אמרין די, אבל עכ"פ בקי"ז צו' ודאי יפה כתוב הרמב"ן זיל דאין עונשין עליו, וליכא איצטריך "ווא"ו" לומר לו דהוא שליט בעולמו וליכא אחרינה בחוד סימון, וממי לא איתן לו למייעבד ק"ז על שאר הבהמות דלית להו שום סימן טרפה, שהמה בלאו, אלא דסכ"ס נשאר קשה, ומה פרט להני כלל, ולא כתוב סתום וכמו בדגים, דכל שאון מפריס פרסה, וגורה לא יגר, לא תאלים וטמאים הם לכם, ואולי זיל האם ה"י כתיב כן הו"א דכל שאי לו שום סימן טרפה בלאו, אבל מי שיש לו אחד כמו גמל וחזר, איינו אלא בעשה, אלא דלפ"ז קשה למה באמת לא נימא כן בדגים, דמי שאון לו סנפיר וקשחת בלאו, אבל בסנפיר לחוד ואין לו קשחת רק בעשה אסור, והיינו נפלטים מכו"ז הש"ס דלקמן, סנפיר דכתב רחמנא למה לי, אשר לקושי' זיל לא מצא תירוץ אחר, אלא לדוחק ולומר דמשום יגדיל תורה ואידיר כתוב דבר שאון בו צורך, שאון לך דוחק גדול מזה, וביעני הוא קושי' עצומה לצריך נגר ובר נגר דיפרקייה ודוק".

תוס' ד"ה אלו הון סימני חיה, כל שיש לה קרנים וטלפים, קרנים אתא לאפקוי וכוי' אבל אכתיה אייכא לספקוי בהמה טמאה, لكن בעין טלפים פרסות סדוקות וכוי' ר"ד אומר כל שיש לו קרני חיה אי אתה צריך לחזoor על טלפים, דסביר היה טמאה איין לה קרנים וכוי' עכ"ל וק"ל דל"ד ולרביב דסתם כוותי' בנדה כמו שישים תורה וחוץ ר' הריב"ס, תקשה למה הארכיך התורה בשני סימני תורה וחוץ ר' אה"כ להוציאו הגמל וחבריו וחזר דאית להו חד סימנא, כיון דמצוי אמר כל שיש לו קרנים תורה וכל שאון לו טמא דכמה דבחיה טמאה לא נמצא בקרנים, כ"כ בהמה טמאה כן כאשר עינינו רואות. ועיינו במא"א בא"ח ס"י תקפו"ס סק"ג ובמה שהאריכו האחرونים שם, ואי משום דיש עזים טהורים ולא קראים, היה לו להוציאו הני מיין עיזים לטהרה ותו לא, והי' מיתר ריבוי דברים הרבה, ואולי זיל דלא רצה לסיכון שבא לאח"י, דהרי תורה בתוספתא דשנינו, דכל שאון לה שנים למעלה תורה, והتورה לא תלה טהרתו בהן מפי שבאו לאח"ז ודוק".

בא"ד, ור'ת פירש דיש לו טלפים דקאמר לא את' לארוי' שחיה תורה היא, שהרי הכא לא אירוי אלא בסימנים להתריר חלהה לאפקוי מהבהמה טהורה וכוי' עכ"ל, דברי ר"ת בזה נפלאים ותמותים מאד, שהרי האי "algo han simoni chaya" הוא סיפא דtosfta המובאה לעיל, דברישא קאמר שם, אלו הון סימני בהמה כמו בא' בגמי', וכיון דחלקים בחרותי, עכ"כ דבהמה דוקא קאמר ולא כתנא דמשנתנו דקתני סימני בהמה וחיה, ובתוספתא לא קטני נמי דנאמרו מה"ת כמו דתנה תנא דידן אלא סתום, ואיך כתוב הר"ת דתנה דtosfta לא נחות לאורי' סימני טהרה דחיה, דהרי עדין לא דבר מחייב כל רק מבהמה ומה דפרק הש"ס על התוספתא קודם שהניחה למורה חיה בכלל בהמה לסייענים, הכוונה דפרק דלא הוה לי' להלכים לשנים אלא לשנות כמו בmontani' אלו הון סימני בהמה וחיה, אבל השטא דחלקים לשנים בתורי בבותי, פשיטה דבבא האחורה גם לטהר מטומאה קמייר' דאל"כ הו"ל בבבא הראשונה, אלו הון סימני בהמה וחיה כתנא דמתני' ואין זה דומה להא דתנה א"ט בהמה שנכלל היה עמה דלגי טרפה בקרה סתום ובשר

כל הילפota להוסיף על הניג כ"ד המוני, או מין נשר לדעת רשי", או שאר מינים שיש להם ד' סימני טומאה לדעת התוס', איך אפשר ללקות עליו, הלא האילכה לא לפרש אלא להוסיף על המפורשים אתה, ואית' דבאמת אין לוקין רק על הניג דמפורשים, והני דמוריין מכח הילכה, לאיסורא מר宾ן ולא למלקות, מה פריך הש"ס על מה דקתו במשנה דסימני העוף לא נאמרו, ולא ובזמןה עשה, בהשכל ובדעת כדי לחזק העינינו, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולותיו חזק הקנון לפרעה לעתיד והוא עצה נפלאה כmoben. אבל מה שכלל' בזה הוא כי חילוק גדול בין כל הניג תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשלה כדי לשعبد העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולת האחורה להעביר את העם לערים מכך אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישבו לעולם עלייה, כי אם גם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולת האחורה הללו עובדה קשה עד למראד לעבר העם מזכה אל הקצה שאין בזה צורך שעלה בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וארצו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במוח איש זה מחייב להולד מחשבה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האדוק בה וככל מחשובייה לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארי בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתיין להיות בחלקו ויחרבו, ואשר ציווה לפני מותו לעלות עצמותיו לארץ אבותיו איך יתכן שהוא עליון, כי שופט מצד אחד לא יושב גדויל מזה, ולכן להעביר האי חופה מעליון, גלו לו נ' חז"ל מצפוני לבו, מה ראה על כהה ומה הגעה עליו, כי לא מחמת חיבת ארצו השני ומושליו חקר ודרש פעיל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעביר את העם לערים, אלא טעם הטעות אותו היה, כדי להסר חופה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, כלפ"ד נכון מאי ודוז"ק.

אבל ראה דעת הרמב"ס ז"ל דלא כרש"י ולא כתוס', דהוא ז"ל בראש הלכ' מאכילות אסורות הי"ד כתוב ז"ל, "סימני עוף טהור לא נטרף מה"ת, אלא מנה מןין הטמאים בלבד, ושאר מניין העוף מותרין, והמינים האסורים כ"ד הן ואלו הנקו"ר ואח"כ כתוב "כל מיהו באקי במיניהם אלו ובשומותיהם ה"ז אוכל כל עוף שאינו מהם, מי שהוא באקי במיניהם אלו ובשומותיהם ה"ז אוכל כל רשי' ותוס', ואינו צריך בדיקה וכן"ו עכ"ל, הרי ברור מילו נגד רשי' ותוס', דלית לו לרבות שום עוף לטומאה חז' мало המוני ומפורשים בתורה, וכל המכיר בהם ובשומותם, מציא אכל כל עוף שאינו מהם בלי השקפה על הסימנים, והסימנים לא נאמרו אלא מי שאינו באקי כדי שיוכל לאכול עוף הבא לפניו ב"ד סימני טהרה, וכן אם מכיר עורב בשנים ואם מכיר פרס ועוגינה גם בס"י אחד, אלא דלא יצחתי להבין איך יפרנס הרמב"ס הסוגי, לדידי' אין צריך להגיה בלשון המשנה כלום, דיפה קתני במשנה דסימני עוף לא נאמרו, ונשר לא לסימנים כתיב ודלא כדקתו בברייתא, דנשר לרבות אתה, או מין נשר כרש"י, או שאר מינים כתוס', דהרי לייכא שום עוף טמא חז' мало המפורשים, ופלא והפלא תורה דבעל דbullet יאoted דקדק בלשונו לכתוב, "דלא נתפרשו" והוא לשון אבי, ולא כתוב, "לא נאמרו" בלשון המשנה, ולבסוף כתוב דהני סימנים נתנו חכמים, למי שאינו באקי בהן ובשומותיהם, הרי דסובר דבאמת לא נאמרו כלל hei סימנים בתורה, ואפילו בהלכה לממי"ס נמי לא, דלא מישתבר לומר דהילכה אתה למי שאינו באקי, דהלא כל הקבי יכול לעשות סימנים אלו כדי למסרם לאינו באקי, ואין כאן צורך כלל, שייהי נמסר למשה מסיני.

אבל אחר העיון נראה לפ"ד ביחסו לשון הרמב"ס ולהשווונו עם השkil וטרוי שבגמי', כי יש לנו קרא על סימני עוף בקרוא דוחבדתם בין עוף טמא לטהורה דבsofar פ' שמנין, ז"ל הרמב"ס ז"ל בראש הלכ' מאכילות אסורות, "מ"ע לידע הסימנים שմבדלים בהן בין בהמה חייה ועווף וחגבים שמוטר לאכול, ובין שאין מותר לאכלן שני' והבדלתם בין בהמה טמאה לטהורה, ובין העוף הטמא לטהורה, ונאמר ולהבדיל וכו", עכ"ל. ועיין בה"ה שם דבשה"מ עשה הרמב"ס מכל א"א מ"ע בפ"ע, דלהבדיל בין עוף טמא לטהורה היא מ"ע מפורשת בפ"ע, וזאת ההבדלה עכ"י סימנים קאמר, דהוא בדיקה והבחנה חוזית בחילוקין דקון. אבל במקומות דליך סימנים אלא מנויים הטמאים או הטהורים בשמותם לא שייך ע"ז לשון הבדלה אלא לשון הכרה, גם לא צריך להזכיר שניהם אלא או הטמאים או הטהורים, ולא על חנם דיק' הרמב"ס בלשונו הזהב לכטוב דמי' לעיד בסימנים שմבדלים וכו' ולא כתוב לידע ולהזכיר הטמאים או הטהורים, ומאחר שזכינו דמהאי קרא יצא דיש גם בעופות סימנים כדי להבדיל בין הטמאים לטהורים, אפילו איןנו

וכפרשי' על התורה שם, מ"מ כל הסיפור הלאה ללא צורך אם לא כדי לאשמעין דהיה חס על כבוד אחיו עכדי"ק. ולפ"ד לא כיוון יפה, דהרי כל הפרשה יכולה שם מלא מסיפורים כאלו מחכמת יוסף ותחבולותיו שליקט כל הכסף והזהב וכונה בהמתם וחיתם לפרעה ולבסוף גם אדמתם, והניא אדמה הכהנים, והכל בעצה ובזמןה עשה, בהשכל ובדעת כדי לחזק העינינו, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולותיו חזק הקנון לפרעה לעתיד והוא עצה נפלאה כmoben. אבל מה שכלל' בזה הוא כי חילוק גדול בין כל הניג תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשלה כדי לשعبد העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולת האחורה להעביר את העם לערים מכך אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישבו לעולם עלייה, כי אם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולת האחורה הללו עובדה קשה עד למראד לעבר העם מזכה אל הקצה שאין בזה צורך שעלה בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וארצו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במוח איש זה מחייב להולד מחשבה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האדוק בה וככל מחשובייה לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארי בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתיין להיות בחלקו ויחרבו, ואשר ציווה לפני מותו לעלות עצמותיו לארץ אבותיו איך יתכן שהוא עליון, כי שופט מצד אחד לא יושב גדויל מזה, ולכן להעביר האי חופה מעליון, גלו לו נ' חז"ל מצפוני לבו, מה ראה על כהה ומה הגעה עליו, כי לא מחמת חיבת ארצו השני ומושליו חקר ודרש פעיל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעביר את העם לערים, אלא טעם הטעות אותו היה, כדי להסר חופה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, כלפ"ד נכון מאי ודוז"ק.

ד"ס א"א נמר' סימני עוף לא נאמרו ולא והתני' נשר מה נשר מיותר וכו', אף כל ציוואה בו טמא, חורין וכו' אף כל ציוואה בהן טהורין, אמר אבי לא נאמרו פירושן מדברי תורה אלא מד"ס, עכ"ל הגמ'. ווהסוגי' ארכוה והשיטות בה מרובים כאשר יראה כל המעין בה, אולס חז' ממה שהרגישו ונתעוררו בה הראשונים והאחרונים מפרשיש הש"ס, לי העני בדעת תמורה הסוגי' מאי, דהנה אבי עכ"ז איזל ומודה דלא נאמרו בתורה סימני עוף טמא אלא מנה אותן בשמותם בפרוטרוט במספר כ"ד, דהינו כ"א בשמותם ושלשה מריבוי דלמיינו למינה ולמינהו, כאמור لكمון ס"ג ע"א, ואין כאן שום יתרור ולא שום רמז על סימנים, ואיה כתיבי כדי שנctrיך לפירושן הלא תורין לקרבן כתיביו ולא אייחרו לדריש מוהם סימנים ונשר הלא הוא כאחד משאר כ"א המנוים בתורה בשמותם, בלי שום השקפה על סימנים, ואיך בין מה דקאמר דנשר מיותר דהוה נלמד מק"ז משאר עופות המנוים, דהוא בספר החותם דכל זמן שאין לנו בקרוא שום רמז רמזיא על סימנים, איה ק"ו איכא, ובמוועדי נשר לטמאו יוטר מאיניך, ולא עוד, אלא דכל הני קושיות שבגמי' דלא כתוב אלו, או אלו, וኒלו בק"ז מאיניך דכתיבו, אפילו הוי הסימנים מפורשים, איך נלמוד במא מזינו או מק"ז כיוון דאיון עונשי מה"ד כיודע, מכש"כ כשייקר הסימנים אינם כתובים, והני סימנים עכ"י מהלכה נמסרו לך, דהרי אפילו הוי נשר וטורין מיותרים בקרוא ואתא ללימוד מהם סימנים, הלא שינויים יש בין תורים לנשר גם חז' мало ארבעה, כמו מה שמשינו במשנה דפירה מובהה لكمון, דכל העופות פסליין את מי חטא חז' מן היונה מפני שמווצצת, ובמדרשי על הקרוא ענייך יונים מנה כמה שינויים בעניין יונה משאר עופות, וכדומהו שינויים אין מספר שיש למצוא בין נשר ליוונה, וכיון דרך על הילכה נבנה

דיל'ל דלא אמר כן מפני שפ"ע לא שכחו בישוב כדאמר ליקמן, וכל שאינו מכיר אין מיהici תתיייכי פ"ע. אבל לשיטת התוס' דברישא לא דבר מעור שבא בס' אחד דוקא אלא במכיר את כלו, עוד הבא בא בס' אחד בחוץ טהור בלא בדיקה, ואפילו אית ל' עוד בפנים סימן שני ושלישי טהור ודאי יותר קשה דהוומ"ל דעופש אין לו אלא סימן אחד בלבד, כל שמכיר פ"ע טהור. אלא דמ"מ לא עשו מזה תימה אלא כתבו, דהוומ"ל וכוי' משום דגס לדידחו לא דבר מלטאה דלא שכחא, שייה' מכיר דוקא בפ"ע ולא בשאר' ודוק'.

ע"ב גמר' ארכ"פ תרגנולא דאגמא אסירי, תרגנולטה דאגמא שריא, וכתבו התוס' שאון לפרש שהנקבה מותרת והזכר אסור, דقول היוצא מן הטהור טהור, אלא שני מיניהם הם וכוי עכ'ל, אלום בנדה דף י' ע"ב כתבו דלא שיק בעופות יצא מן הטמא או מן הטהור, דהה הביצה בלאה' נשעה תחליה עפרה ומעפרה קגביל האפרוח, כדאמרין בתמורה ל"א ע"א, אלא הבל תלוי בסימנים עי"ש, ולפ"ז יש לומר דהאי חד מינא הוא, אלא דלנקבה יש סימני טומאה, ולצורך סימני טהרה, אלא דגס זאת ליתא, דהרי בקרא סימנים לא כתבי אלא מינויים הטמאים בשמותם, ואם תרגנולא דאגמא אחד מהני המינויים הוא, איך נתר הקבה שלו עפ"י סימנים להקל נגד המפורש בקרא לאיסור אלא דהתוס' בה לשיטתו איזו, אבל דס"ל דמקץ הני סימניםanno מוסיפים לטומאה עוד מילים הרבה אין מספר, והוא למתקות, משום דכלום דרשנה גמורה הוא מנשר וטורים. וכאשר בارتהי זאת בראש הסוגי. ולכן גם להקל מהני האי דרשנה להתריר הנקבה משוש שיש לה סימני טהרה, ולא עוד דאפילו הנשר אם אירע וש לאחד עפ"י מקרה אכבע יתירה הרי הוא טהור, אבל לדעת הרמב"ס שאין לסימנים אלו שום سورש בקרא ורק לאינו בקי אמרו חכמים שיש לבדוק בסימנים, עיין לעיל אין מקום לדברי התוס' אלו, וגם לרשי' דס"ל דילפota נשר וטורין לא אתא אלא לרבות מין נשר לטומאה, אין להתריר בסימנים כלל, כל שהוא ממין הטמאים. וזה ברור ואמתות ודוק'.

ד"ג ס"ג ע"ב גמר' ארכ"י עופש טהור נاقل במסורת ונאמנו הציד לנומר עופש זה טהור מסדר לרב'י ופרש'י ז"ל במסורת, ואם זכר הוא באדם כשר שאכלו, או שמסר לו רב'ו ציד חכם שהוא טהור עכ'ל. הנה אם זכר אדם כשר אכלו לא בעי להיות לא ציד ולא חכם אלא סתם אדם כשר, אבל מסדר לו על פה שזה עופש טהור, צריך להיות ציד חכם, דהיינו איש הבקי בהן ובسمותיהן, והוא לאכזר' אינו מובן. ובאמת הרמב"ס ז"ל מפרש האי מירמא דר' יצחק באופן אחר שכabb' וזל', וועופש טהור נاقل במסורת, והוא שייה' הדבר פשוט באוטו המקום שהיא עופש טהור ונאמנו ציד למור עופש זה התיר לרב'י הציד, והוא שיווכח אותו ציד שהוא בקי במיניהם אלו ובسمותיהם" עכ'ל. הר' דמפרש הא דאמר עופש טהור נاقل במסורת, הני אסם הביאו לפניו עופש ממוקם אחר של האי ניכר אצלינו, אסם שם במקומו שהוא שכיח אוכליין אותו, זאת מקרי מסורה, ואין צריך לחזור ממי התיר לאנשי אוכליין אותו, כי מסתמא עפ' בקי אוכליין אותו שם, ויש עוד אופן התיר בצד' שמעמיד על עופש שאינו ניכר לנו, כי רב'ו אמר לו שהוא טהור, ואז צריך לידע שרבו היה בקי בהן ובسمותיהם, דיליל זאת אין סומכין על הגדתו. וזה הפירוש נכון מאד. אבל רשי' ז"ל שפירש דסגי בז' שאחד הי' מי שייה' אכלו ולא בעי להיות ציד בקי, נראה דרצה חלק בין עבד עובדא עצמוני, בלי כוונה להheid, לבין בא להheid, ובסוגי דע"א נאמן באיסורי הארכתי בסברא זו, דיש לה מקום, אבל כאן קשה לחלק בהכי.

והנה בתשובה אחת שנדפסה מהוגה'ק משינאווא זצ"ל שא Sorר הבר אוזוות הגדלות שהוא מתרבים אז במדינתינו, הביא ראי'

מכיר שום עופ בעולם בשמו ותוארו, שפיר פריך הש"ס על לשון המשנה דקנתני דלא נאמרו, ולא תנ'י וכו' והכוונה על הקרא דהרבבדלים, דעת'כ האי ברייתא על האי קרא כסמק, דיליף מנשר וטורין הסימנים, דהני נשר וטורין אינס מיותרים כלל, אלא כיון דההторה ציוותה להבדילים בסימנים עכ' מנשר וחורין מוכחים להוציא הסימנים, והוא דילפין מנשר כל שיצא בהן לטומאה לאו דוקא, דחוצ' מאלו המינויים אין שום עופ טמא, אלא אגב דמתורין מצין לידע כל עופ שיש לו ד' סימנים דטהור, נקט גם במנשר דכיא ציא בוטמא, עפ' שאון שום עופ חוץ מנשר יש לו ד' סימני טומאה, והני סימנים לא בעין אלא רקים מצות הבדלה כשאינו בקי בהן ובسمותם, ואין הלהכה אלא חכמה הוציאם מנשר וטורין, ולכן מודוקדק לשון הרמב"ס שלא הביא לשון המשנה דלא נאמרו, אלא לשונו אבי דלא נתפרש, אבל מצות עשהrica להיכרים בסימנים מהמי שאי בקי בהם, כך נלפ' עד ברור בדעת הרמב"ס ובביאור הסוגי לשפטו, אבל לשיטת התוס' וגם שיטת רשי' דבאמת מרביינו לטומאה אייה עופות חוץ מלאו המণויים בתורה א"א להעמידו, כי מכח הלהכה דלא אתה לפреш הקרא אין להוסיף לאוין למלכות, והוא תימא רבתא ודוק'.

תוס' ד"ה הדורס. עיין מה שכתבתי בזה לעיל דף נ"ג ע"א בד"ה גמר' שם ודוק'.

ד"ג ס"ב ע"ג גמר' ארכ"ג היה בקי בהן ובسمותיהם, עופ הבא בסימן אחד טהור. לדעת רשי' ז"ל קאי אפרס וענינה המדבר מהן לעיל מני' ודוקא בסימן אחד, באופן שאין לחוש רק לפרש וענינה, ומה דלא סגי בקי בהן לחוד بلا שמותיהם דהיאנו שמכיר בתוארן, כתוב רשי' ז"ל, שאם שמו של העוף שזען עליו פרס, אע"פ שאינו דומה לפרס שמכיר ובקי בו, חיישין שמא איינו הוא עכ'ל. ר"ל שמיון פרס מצי להיות גם מי שאינו דומה לפרס בתוארן, וככארה איינו מובן דהא בפרס לא כתיב למיניו, וא"כ רק פרס אסורה תורה, אבל מין פרס שרוי, ועוד דמה מהני בקי גם בשמותיהם ויודע דהאי לאו פרס שמו מ"מ שמא מין פרס הוא, שנקרה בשם אחר, אבל כוונתו מבוארתadam איינו בקי בשמותיהם, חיישין שמא האי נמי פרס שמו, והוא הפרס שאסורה התורה, והאי פרס שהוא מכיר מכבר איינו אלא מין פרס דשרי. ולכן כל שנקרא פרס כולן אסורה מספק, מפני שא"א לידע לאיזה מהן כיוון הקרא, ולפ"ז קאי האי "ובسمותיהם" לא לבד על פרס וענינה, אלא גם אהאי עופ הבא לפניו בס' אחד צריך נמי להיות בקי בשמו.

אבל התוס' ד' דעת אחרת עם, שמספרים בקי בהן ובسمותיהם על כל הכה' הטמאים ועופ הבא בס' אחד לאו דוקא אלא ה"ה בב' וג' סימנים, הכל טהור, דכיון דמקץ יתירה, אין מחייב לבדוק SMA בא בסימן החיצוני דהיאנו אכבע יתירה, אין מחייב לבדוק SMA יש לו עוד זפק וקורקנו נקלף, וגם לא ניחא להו לפרש דבעינן בקיותם בשמותיהם של הכה' דהא למה לי כיוון דהיא עופ שלפנינו אית ל' שמא אחרינה למאי ניחוש, אי דשמא נחhana שמו, א"כ גם במכיר את הכה' בשמון יש לחוש, שמא מתחרילה לא היה שם כון, ורש' סובר לדלחן שינוי השם חיישין, אבל לשני שינוי נשתנו לא חיישין, עג' דמצין בגמ' שבשכינתי לעיל דשלשה נשתנו שמייהו, ב' כסא הבלילא והבלילא ב' כסא. ולכן פירשו הtos' דכדי שלא נתעה בהן צרי' בקיות השם ג'ב. עוד זאת נתקשו לתוס' דהוומ"ל בסימן אחד טהור והוא שיכיר פרס וענינה. וזאת לרשי' לא קשה דהרי ברישא דיבר מזה בקי בהן ובسمותיהם, הני פ"ע, בסימן אחד טהור דוקא בסימן אחד קאמר. אבל בסימן דבלא בקי בהן ובسمותיהם, הני פ"ע, אז בס' אחד דוקא טמא, אבל בבי' דוקא טהור והוא שיכיר ערב אלא דגס לרשי' הוומ"ל גם ברישא בנוסח זה דעופ בס' אחד טהור והוא שיכיר פ"ע אלא

דכתיב והבדלתם בין עוף טמא לטהורה, והוא מ"ע מפורש להבדיל בסימנים בין טמא לטהורה, כאשר הבאתו לעיל דברי הרמב"ם ריש הכל' מאכלות אסורות, הרי אמרה התורה בפירוש דלא נסмоך ארבוב, אלא נבדיל ע"י סימנים בין טמא לטהורה, וכן שפיר פריך גם בדברים, דלמא בשל עוף טמא נינחו, אבל בטרפה אע"ג דגש שם דרישין להבדיל בין החייה הנאכלת ובין החייה אשר לא תאכל, על החית'ת לተדברי" בירוש פriskון, ועיין ברשי" עה"ת, דאתא להבדיל בין נולדו בה סימני טריפה כשרה, לסימני טריפה פסולה, ועיין בחידושינו בריש פriskון, מ"מ לא נאמר צריך לבדוק אחר היח"ט ולא נסמק ארבוב, דהאי הבדלה מוקמינן בנולד ריעוטא דוקא, אבל לא בסתמו וזאת נרמז במה דקאן הקדים היחה הנאכלת, ולא כמו בטמא דהקדים בין עוף טמא לעוף טהורה, ותדע דאל"כ לא נאכל חלב וביצים לעולם, וזה אמות לאמותו, ובזה נמציא פשר הדבר ומה בנולד ריעוטא דוקא מחייבים לא סמכין אחזקה דאתאי מכח רובה דרבב כשרות, אשר ע"ז כרכרו כמה ברכורים הראשונים והאחרונים זה בכיה וזה בכיה, ולא זכו להאי אמת, דמשום מצוות הבדלה שאמרו תורה אין לסמוך במקומות ריעוטא על הרוב, ומקום הניחו לי להתגדר בו בס"ד, האמת ודוק".

ד"ר ס"ד ע"א גמרא אי הכי Mai Datma, אפילו Dat hora נמי. עיין מה שכתבתי בביאור שkil וטרוי זו לקמן בפוגה דף צ"ת בסוגי דביצה אפרוח ודוק".

תנוס' ד"ה שאמ רקמה ואכללה לוקה, מה שיש להעיר על דברי התוס' אלו, עיין היטב לעיל בסוג' דשחלה קמא ד"ח נ"ח ע"א ושם בחודשינו תמצא ביאור רחב לשיטות התוספות דסבירו לוקין על היוצאה מן הטמא, ושיטת הרמב"ם דסובר אכן לוקין, כי אלו הילופיות אינם דרישות גמורות אלא כמו דרשיה, דכל חלב על ח"ש, ונicha לדידי' דבעין בביצים קרא מייחד דבת הינה לילוף איסורא, ע"ג דכבר איתך לך על פרה במUi גמל קרא דלא תאכלו מעגלי הגירה ומperfisi הפרסה, בביבורת דף ה' ע"א, דטהור שיוציא מן הטמא אסור, דתתם בשער, אבל ביצה דזה גוש אחר ואינו בשער לא נדע ממש לאסורו, וכן בעין קרא דבת הינה גם על גוש אחר שאייכא בו ממש יוצא, ומזה נדע גם חלב טמאה שאסורה וכמש"כ הרמב"ם צ"ל בריש פ"ג מאכלות אסורות ודוק".

ומה שכתבו התוספות דביצה Dat hora דביצה ואין בה משום אבמה"ח, ידיעין מתקח לך דרישון ולא לבליך, הרי דביצים מותורות באכילה עיין בחודשינו לקמן דף ק"ט ע"א דזה פלא והפלא, דמקרה זה לא אימעת אלא ביצת טמאה אבל ביצה טרפה Drao'i להוליד אפרוחים לא אימעת, וא"כ ה"ה Adams ביצים אסורות מצד אבמה"ח, מ"מ קרין בי' תחק לך גולד אפרוחים, ואני עומדים לכלבים וצעיג' ודוק".

ד"ר ס"ד ע"ב גמ' אמר חזקיי מנין לביצה טמאה שהיא אסורה מה"ת, שנ' ואות בת העינה, וכי בת יש לה לעינה, אלא זו ביצת טמאה, עיין בהגחות ה' מהר"ץ חי' זל' שהביא בשם בעלי התוס', דיענה בעת זיקנתה נעשה בשרה קשה כברזל מפני שאוכלת אבנים, لكن רק בילדותה אסורה תורה, והוה האי בת כמו בני יונה דפירשו קטנים לאפקיק גודלים, והניח ה' בע"י, דלפ"ז איך נפרנס דרשא זו, דאתא לאסור הביצים, ומזה באמת נ"כ ראי לשיטת הרמב"ם דאין כאן מלכות והדרשה אינה אלא כמו אסמכתא, אולם לישיב דעת התוס' צ"ל י"ל דמס' דס"ל דמשו"ה ה' צרך לכתוב בת, דמעצמננו נדע דרך כל זמן شبורה רואיה לאכילה מזוהרים עלייה, אבל כשיזקין וה'י בשרה קשה כברזל, פשוטה דלאו בר אכילה הוא, וכן הראה על איסור ביצים שלא ATA, י"ל מה"ט גופא, דמסתמא בילדותה עדין אין מטלת ביצים אלא אחר שכבר נתקשה בשרה וזה הו"א

לאISON, מדברי הרמב"ם שהבאים גם המחבר ממה שכותב "והוא שיחי" דבר פשוט באותו מקום שזה עוף טהורה" ו"ול של הנה"ק הנ"ל, "לכאר' שפת יתר הוא, דהא כי מקודם עוף טהורה נאכל במסורת, ומסורת הוא שעוף כזה נאכל, ומה צריך עוד להתנות שיחי" פשוט באותו מקום, אלא נראה ודאי דכוונתו הוא לבאר, דלא מקרי מסורה רק אם אין שום שינוי ודבר פשוט הוא לכל רואה העוף שזה הוא העוף הנאכל מוקדם, אבל אם אין מרגלים בעוף כזה אין זה מסורה" עכ"ל קדשו.

הנה לא עיין הנה"ק צ"ל בשעה שכ' הדברים האלו, בגמרא ורק"י, דלולי זאת לא ה' קשי' לי" דהאי, והוא שיחיה דבר פשוט באותו מקום וכ"ו" הוא שפת יתר, כי ה' רואה דמאמר ר"י הוא דאמר, דעוף נאכל במסורת, ופרש"י בשוצר שארם כשר אכלו, והרמב"ם לא ניחא בפי זה מפני סיפא דהאי מאמר דאמר, וכייד נאמנו לומר וכו', והוא שיחי בקי בהן ובشمאותיהם, דמי"ש כאן דלא סגי באדם כשר לחוד, ובשוצר שאכל, סגי באדם כשר לחוד, لكن מפרש הרמב"ם נאכל במסורת, הפ' פשוטו הדבר באותו מקום שהוא שיחיה שמיון שטהורו, אז מותר באותו מקום אחר שהביאו לשם מהוינו המין לסמוך על מסורת מקום החhoe, אע"פ שאין אנו יודעים עפ"י מי הותר להם לאכלו כיון פשוטו שם להיתר מסתמא עפ"י בקי אוכלים, ומה שכתב הגאנז צ"ל דהרי בסע"י ה' מביא המחבר ב' דעתות אם מסורה מהני ממקום למקומות, במחכ"ת כד שכב ונינים כתוב צאתה, הלא בסע"י ה' מיררי בעוף דשכיח הכא והכא, ובחד מקומות אוכלים אותו ובחד מקומות מננים מלאכלו, יש מחמירים שלא לסמוך על מה שנטודע לו שיש מוקם שאכלינו אותו, דאפשר דקאן קיבלו על עצם שלא לאכלו מפני ששייכח כאן עוף טמא הדומה לזה, כן כתוב הרשב"א עיי'ש ומה עניין זה לכאן, דמיiri שבמביין מין חדש לכאן שלא ראיינו עד הנה, דבזה ודאי לכ"ע מהני מסורת אותו המקום אשר שם שכיח האי עוף ופשוטו שם לאכלו, ופשט זה פשוט כביעה בכתובת, ופירושו של ה' צ"ל דמיiri בעוף שנאכל כאן, וקאמר שモותר לאכלו מוקדם, והוא פשוט שאין הפה יכול לדבר ולא האוזן יכול לשמוע ודוק".

רש"י ד"ה אלא אינו מי ידע בהו, כלום מכירן שלא היה אחד דומה לזה והוא טמא, עכ"ל, גם בפירוש דברי רש"י אלו במחכ"ת טעה הנה"ק הנ"ל צ"ל בתשובתו הנ"ל שה' סובר דהאי שיחי' בקי בהן ובشمאותיהם קאי על התלמוד המעיד לפניו עפ"מ מסורת רבו, כדי שלא יחלף טהור בטמא עי' דמיין כזוב, ומזה דן ה' צ"ל להמץיא איסור עי' גודל וקטון עי' שם וחס מלחציך פ' זה, דעל רבו הצדיק קאי, Adams אין בקי בהן ובشمאותיהם ורק בשמותיהם אנו חושין דעל שניים השם יסומך להתריר, אבל באמת הוא דומה בתוארו לעוף טמא, ואסור משום נדמה, אע"פ שיש לו שם אחר מחותמת איזה שניים שבו, ואם כן אדרבה מכאן איכא ראי' להיפך דכמו עדי' שנדמה לעוף טמא הוא טמא כן להיפך נדמה לעוף טהור טהור, וכן כתוב אבי הגרה"ק צ"ל בד"ח תשוי"מ"ח שכתב על אחד מרבניים שרצה לומר דשכנן ונדמה לא אמרינו רק לאסור ולא להתריר, הבל יצחה פיהו, עיי'ש, וכפירושי ברשי" צ"ל נמצא בכל הפסיקים בטור ובש"ד סי' פ"ב סק"ב עיי'ש ודוק".

תוס' ד"ה ודילמא דעוף טמא הוא, וא"ת כיון דעופות טהורי מרויבות ניזול בתר רובא וכו', ותמהני למה לא הקשו כן למעלה על כל הני מירמות דאמרו שצורך להיות בקי בהן ובشمאותיהם, ולבסוף מיסיק דעוף אינו נאכל אלא במסורת, ולמה לא קשי' להו דנסמוך ארוב טהורים, ותירוצים דיש בנסיבות רוב מטמאים, אינו עולה יפה לרמב"ם דס"ל דרך כ"ד מינים הם ותו לא, ولكن קשי' התוס' בעי ישוב אחר, אבל התירוץ האמתי על הקשי' הללו הוא, כי מאחר

יש לו סנפיר, אבל התורה לא מצה סמוכה על קבלה זו, עיין לעיל דף ס"א ע"א תוס' ד"ה כל עוף הדורס טמא ובמהר"ס שיר שם, והש"ס שפיר פריך כיון דאמות הוא דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, מהו כתוב רחמנא סנפיר, אבל אי או או קאמר שפיר בעי כתוב קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר מפני שהتورה לא סמוכה שנדע האי כלל דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, זה פשוט ואמת בכוונת המהרש"א וד"ק.

הדרן עלך פרק אלו טרפות

דביצה שלה לאו יוצאה מן הטמא מיקרי דהרי אז כבר בשורה עז בעלא הוא ולא חייבה התורה עליה, ומילא גם ביצים שלה שרי' קמ"ל דמ"מ יצא מן הטמא מקרוי וד"ק.

ד"ט ס"ו ע"ב גמ' ולכתוב רחמנא קשחת ולא סנפיר בתוס' נהה נ"א ע"ב הקשו דלמא או או קתני עד שיפרט לך הקריאה ייחדו והקשה שם המהרש"א דא"כ לככטוב רחמנא סנפיר לחוד, ותירץ בתירוץ השני, דעתך קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר עי"ש, והتلמידים לא ידעו לפרש דברי קדשו, אבל פירוש דבריו הוא דניהם דין ידענו מקבלת אדה"ר או נח, דכל שיש לו קשחת

פרק בהמה המקשה

ע"כ מيري בנשחתה אמו, ומה שחרר זאת במתניתין עיין בתיאו"ט. אילם דעת הרמב"ם ז"ל איינו כן דסובר דבריו לעולם אסור, אפילו נולד אח"כ הولد ולא נשחתה אמר כי כן כתוב מפורש בפ"ה מהלכ' מ"א ה"ט, וכן הבין הכלבו דברי הרמב"ם, אלא שכ' דכל הראשונים חולקים עליו וס"ל דכל שלא נשחתה אמו ונולד אח"כ אין כאן שום איסור יוצא, אבל הבב"י בסימן י"ד נדחק בפירוש הרמב"ם, כדי להשוותו אם שאור הפסוקים, כי דבר זה אצלם נדחק בכל דבוחציא ידו או רגלו יאסר אותוابر לעולם, והוא מעשה בכל יום אצל הלידות שהולד מוציאה תחילה ידו או רגל, ואחריו נמשכו כל הפסוקים האחרונים ביל פוצה מה ומצפץ ואני בעני רואה כי מוכחים אנו לפרש דברי הרמב"ם כפושטם וכמו שהבינים הכלבו. **הנה הרמב"ם ז"ל** השמייט להא דר' מרשיא דלקמן בדף הסמוך, דקאמר בן פקועה הבא על בהמה מעלייתו הولد אין לו תקנה, והבב"י כתוב עליו דלא ידע למה השמייטו. ופלא הדבר שלא שת ליבו הטהור על שיטת רשי"ז"ל לקמן דף ע"ה ע"ב, שכתב דלפי מה דמסיק רבא, ד' סימנים אכשיר בה רחמנא, לית לנו להא דר' מרשיא, ואפשר דהbab"י לא רצה להעמיס שיטה זו בדעת הרמב"ם ז"ל מפני הקושיות העצומות שבתוס' שם על שיטתה זו, ולאחריו תראה מה שכתבתבי זהה, והנה כל גודל הוא אצלי אפיקו אם נדחק פעם אחת בלשונו לפניו נגד המשמעות הפשט, אבל אם נצטרך לדחוק פעמים, הדרין לכלוא אין הלשון יוצא ממשמעו כי עפ"י שני העדים יקום דבר. ובפרט בלשונות הרמב"ם ז"ל שמוסר המחבר נפשו על ברירת הלשון, שלא יכול שום ספק, באשר לא ציון מקור הדין מאין מוצאו, וכונתו היתה שלא יצטרך אדם לשום סוף זולתו כדי שיוכל לדון בדייני תורה, כמו"כ בהקדמותו בספרו, עד שקראו משנה תורה, ואיך יעלה על הדעת שהרמב"ם לא ישגיח על לשונו ויסמוך על המעניין בסוגי' ולכן דרכי תמיד למסור נפשי לקיים פשוטות דברי הרמב"ם ומכו"ש שלא נסבול תרי מלטה Datmeh. והרי תראה כי הנני תרתי מישך שייכו בהדייadam ל"ל להא דר' מרשיא, מכח מכרא דרבא דד' סימנים אכשיר בה רחמנא, א"כ היא דרך דבר עצמו אסור, דהכלתא כוותי', כדמסיק הש"ס על ריו"ח בר פלוגתי' בתיאובתא, והוא מדדרשין בשר בשדה טריפה כטרפה שאנו לו היהר, ע"כ דמייר אף באן נשחתה אמו, דכיוון דלא מחלוקת בין שחיתות כשרה לשחיתות טרפה ולעלום אמרינן ד' סימנים אכשיר בה וכאשר אבר טעמא דהא מלטה במקומו

ד"ט ס"ח ע"א משנה בהמה המקשה לילד וכו', דין המשנה נבנה על הדין דחולד ניתר בשחיתות אמו, ודין זה נשנה لكمן בנסיבות ודרך אגב מתוך פלוגתת ר"מ ורבנן لكمן דף ע"ב וע"ד, ובאמת דהיה לו לתנא להתחיל בעיקר הדין תחלה, והכי הולל בהמה שנשחתה ולד הנמצא בחוכה מותר באכילה, ואח"כ בהמה המקשה ליד וכו', וכן لكمן נמי לא נשמע דין זה רק מתוך משמעות פلغתת ר"מ ורבנן, ובאמת שהוא היסוד אשר כל אלו הדינים בנויים עליו וח"ל השמיותו ואשמעינו רק מכללא, עיין חדושי ק"ז חת"ם צ"ל במשנה והנרא להע"ד דדרך התנא כך הוא, לבנות על הקדמה מקובלת להם מפי השמועה, לפי שבוקשי התירו לחבר ספר בתושבע"פ נגד המקרא דעתם פי הדברים האלה כרתי אתך בריית [ועיין בהקדמה למסכת ז' בארכות מעניין הרם הזה] ולכו הניח התנא עיקר ושורש ויסוד ההלכה על פה, על השמיעה מפה לאוזן באופן שכל המתחילה ללימוד עם תלמידים הילכה זו, יצטרך להקדמים להם על פה עיקר ושורה האי הילכה, ואח"כ הטעיפים הסטיעפים מתוך המשנה הכתובה. וכן תראה בראש ברורות מתחילה מיימת קוראין את שמע עברית, והשמייט עיקר הדין דחיב Adams לקראת ק"ש ערבית ושרית, עד דפרק הש"ס תנא היכן קאי דקתרניマイימת, ומתרץ אקרה קאי דכתיב בשכבך ובקובץ. ובאמת פשطا דקרה לא מيري בק"ש שחרית וערבית, רק על ת"ת דהכי כתיב ולמדתם אותם וכו' לדבר בס שבתק וכו' ככלומר בכל זמן אפשר, אבל עפ"י קבלת ח"ז"ל הוא מצות ק"ש שחרית וערבית, והתחילマイימת כדי שיצטרך המלמד והלומד להקדמים על פה פירוש הקרא ועיקר הדין, דחיב Adams לקרוא שמע שחרית וערבית. ובן מסכת ז' תראה שהתחיל התנא הכל שוחטין ולא בעיקר חיוב שחיתה בהמה היה ועוף מקרא דזובחת כאשר צויתך, מלמד שנצווה משה על הוישט וכו' והטעים לנ"ל כדי שיצטרך הלומד להקדמים עיקר הדין דחיב שחיתה וענינו על פה, קודם שיוכל ללמידה מתוך הכתב כדי לקיים למוד תושבע"פ על פה, ולעשות רוח בין תושב"כ לתושב"פ, שלא יהא נראת כאילו המשנה הוא מן השמים, וזה ברור ונכוון בס"ד.

רש"י בד"ה בהמה המקשה ליד בשעת שחיתתה. הוסיף רש"י ז"ל בשעת שחיתה מيري מתניתין בגין הרבה, דሞתר באכילה קאי אולד וא מקום חתק, ובין לריו"ח דקאי אבר גופי' דזרה מהני,

נאסר היוצא אפילו לא נשחתה האם וגם לא החזיר האבר, דא"כawai, "ונאסר האבר" שפת יתר הוא, שכבר כתוב לעיל דבר היוצא נאסר, וגם מה מה יונאסר האבר ואח"כ נולד" דמשמע דaicא דבר בין היציאה להלידה, אלא ודאי כדאמרון דהשחתה של האם או חזרת האבר עשויה טרפה. ולפי"ז מתניתין לא מיריך דוקא בשעת שחיטתה דנימא דוקא נשחתה אמו צריך לאשמעין דמקום חתק מיותר פחציזר כיון דבר עצמו אסור, אבל بلا נשחתה אמו, אבר עצמו נמי מותר, אלא אמרינו מתניתין בכל גוני מיריך, אפילו לא נשחתה אמו ונולד צריך להתר מוקם חתק, דבר עצמו אסור וכן"ל. ורש"י ז"ל דכ' בשעת שחיתה, ג"כ אין הכרח לאמר דחולק על שיטת הרמב"ם אך"ג דלית לי' דר' מישרשיא דיל' כיון דשיטה זו של הרמב"ם מוכרכות מכח מירמא דרבא, דמהדש לן השחיזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד Ach"c אגמל"מ דציציתابر תחילת לדידה, אבל כשהחיזר הרי בטל הא תחולת לדידה, וכען שאמרו ע"ג דמנكب הוושט תחולת כיון דדרך שחיתה בכך חשוב שחיטה וישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרינו ל�מן דאפיקו אבר אבר מצטרף לרובה, הרי דאמרינו אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מותחולת הלידה. אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידה על יציאה ראשונה זו אף שנולד Ach"c כלו, ובdry"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עיי". ואין להקשוט הא בשחיטה נמי אם שחט בשוט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיטה לגוף השחיטה שנאמר כן אפיקו פסק משלוחו שם עיי"ש בחידושים, משא"כ כאן כיון שהחיזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ודע דלפי באורנו בדעת הרמב"ם ז"ל, הא דאמרו דבלא החזיזו מקום חתק אסור, דינהו דלא יוצא מקרוי ואין בו מושם בשער בשדה, אבל מ"מ לא הותר בשחיטת אמו דלאו בבהמה הוא, איינו אסור אלא בשלא נשחת הولد אבל שחת Ach"c הولد, מהני שחיטתה הولد למקומות חתק ד"ז סימנים אכשר בה רחמנא, דבאה מקום חתק ליכא איסור טרפה, דאל"כ למה לא תועל שחיטת הבן פקועה, ומועליל לי' סימני הولد כמו בגין פקועה הבא על בהמה מעלייתא, ואם בכל זאת פסק הרמב"ם שם בהלכ' י' דמקום חתק אסור בין שחticks קודם שחיטה בין חתכו לאחר שחיטה ולא הזכירadam ח' מיעיל לו שחיטת עצמו להתריו, אפשר לאמר דלאו דיל' שאבר שחיטת הרמב"ם למלטה דלא שכיח כי הא ישיח' הولد אחר שחיטת אמו ואחר שחיטתת אבר, ולא עוד אלא דגם זהה צריך לחלק בין טרפה בהאי שחיטתת אבר או לא, דודאי למאן דס"ל ד' סימנים וכי' ומהני גבי האי מקום חתק, ה"ה דשיק טרפו לתבי האי מקום חתק, ואם לא נשחתן כלל עד שנולד אז בלאי"ה נמנע במציאות, להבחן מקום היציאה בדקdock, כדי לידע איזה הוא מקום שעמד בשפט הרחמס, لكن כתוב הרמב"ם סתם אסור, וחומר נראה לפ"ד דכל שאבר עצמו אסור אין להתר מקום החתק ע"י שחיטה, מושם דקרווב הדבר דאתה להתר גם האבר, כי בהאי חילוקא קלישא בין אבר למקומות חתק לגבי ולד שנולד שלם, וניתר בשחיטת אמו חז' מאבר אחד שיוצא קל למטעי ולכו' ודאי דאין להתר ע"י שחיטה את מקום חתק ועין עוד ל�מן ודוק.

גמר א"י אמר רב ואבר עצמו אסור, מ"ט דאמר קרא ובר בשדה טרפה לא תאכלו, כיון שיצא בשער חז' למחיצתו ונאסר האי טעמא אצטריך לריב כדי לאסור האבר אף שהחיזיר, וכמוש"כ התוס' ז"ל. צדריש ל�מן דומי' דטרפה שאין לה הтир, ועיין בהר"ם לבליין דכוונת התוס' דמהאי דרשה ליפין דין דאין לו הтир בחזירה, אבל بلا החזירו שיהא האבר אסור בין חתכו קודם שחיטה ובין לאחר שחיטה לא בעי קרא, דכל שאיןו בהמה לא הтир בשחיטת אמו, ושוב ממילא היה כבר מה"ח שלא נשחת, ורק' דכך הוא דהרי מקום חתק בלא החזיר נמי אסור והאי לאו מיטעם בשער בשדה נאסר דה לא יצא חז' למחיצתו, ע"כ דנאסר מושם דלא קריין בי' בהמה בבהמה, או כל בהמה כדאמר ל�מן ומילא כאשר בהמה"ח שלא נשחת הוא, ובין החזיר ובין לא החזיר האיסור הוא אבמה"ח כלומר דכל שהוציא אבר נעשה האי אבר היוצא, אבר

אי"ה והה"ג דמהני בן פקועה דנשחתה אמו לגבי הولد, ודלא כר' מישרשיא, ה"ה דאנו מוכרכים לכאר' לאמר דמהני שחיטתת הولد לאבר היוצא ד"ז סימנים אכשר בה, ואיך מסיק הע"ס ל�מן במהו לנמעת את חלבו בתיקו, מושם דין לו הтир בשחיטתה אלא ודאי דשאני אבר זה אסור מיטעם טרפה והוא דקרי ל�מן אבמה"ח, הינו CABMCHA' ח שנטלש כי מקרה דבר בשדה טרפה מרביבין לי', ואם כן הוא פשיטה שאף بلا נשחתה אמו אין האי אבר ניתר בשחיטתת הولد דבאיסורי קיימה דין אין השחיטה מורתת איסור טרפה.

ומה דקשי' לי' להבי ז"ל איך אפשר שאבר היוצא דרך לדידה יאסר לעולם והוא שכיח הרבה הנה כשתקדך בלשון הרמב"ם תראה שלא אסר הרמב"ם אבר היוצא بلا נשחתה אמו, רק כשחיזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד Ach"c אגמל"מ דציציתابر תחילת לדידה, וכען שאמרו ע"ג דמנكب הוושט תחולת כיון דדרך שחיתה בכך חשוב שחיטה וישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרינו ל�מן דאפיקו חתכו אבר אבר מצטרף לרובה, הרי דאמרינו אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחיזר האבר רראשון שיצא מותחולת הלידה. אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידה על יציאה ראשונה זו אף שנולד Ach"c כלו, ובdry"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עיי". ואין להקשוט הא בשחיטה נמי אם שחט בשוט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיטה לגוף השחיטה שנאמר כן אפיקו פסק משלוחו שם עיי"ש בחידושים, משא"כ כאן כיון שהחיזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ואביה לשונות הרמב"ם ז"ל להראות כי כנים ואמתיים דברי, ז"ל בפ"ה מהלכ' מ"א ה"ט, "עובד שהוציא ידו או רגלו נאסר אותו האבר לעולם בין שחתוכו קודם שחחת שחשחת אמו ובין שחתוכו אחר שנשחתה, ואפיקו החיזיר אותו אבר למעי אמו ואח"כ נשחת, או נולד הولد וכו', הרי אותו אבר אסור מושם טרפה וכו', ובהלכה י"ב כתוב ז"ל, "עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד, והרי הוא נקבה, החלב שלה אסור לשתו מספק וכו'" עכ"ל. הנץ רואה דבהלכה ט' מדבר תחולת מהابر היוצא ולא החיזיר וכותב בין חתכו קודם שחיטת אמו ובין Ach"c, ואח"כ הוסיף לאו נולד הولد, ואי כדוחק של הב"י דגם אותו אבר ואח"כ נשחת מה נולד קם לשנים ולא הוסיף האי, אפיקו כאן מיריב בנשחתה אמו מה נולד קם לשנים ולא הוסיף האי, אפיקו החיזיר" לחילוקה ראשונה ולכתוב בין חתכו וכו', ואפיקו החיזיר האבר קודם שתשחט אמו וכו', אלא ודאי דבזהאי אפיקו החיזיר אכן חידוש דין, נולד Ach"c אף بلا שחיטת אמו, כל שחיזיר אין כאן שיש לידה על יציאה זו ודינו כابر היוצא ונשחתה אמו, וכן תראה בהלכה י"ב כתוב, "עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד וכו'" והנה ה"כ מ" לשיטתו מפרש הני תיבות, "ונאסר האבר" דהרבנן ז"ל היה מ"ץ כתוב תמורת, "ונאסר האבר" יונשחתה אמו" כי ע"י שחיטת אמו יאסר האבר ומ"ז לא יודה דהרבנן ז"ל היה מ"ץ כתוב תמורת, "ונאסר האבר" יונשחתה אמו" כדי שלא יצטרך ה"כ מ" לפреш דבריו הסתוםים, אבל אם נפרש דברי הרמב"ם כפושטן, אז בדיק כתוב, "ונאסר האבר" כי בשני אופנים מצי להאסר או ע"י שחיטת אמו קודם לידי, או ע"י חזירה קודם לידי דהן ע"י שחיטת האם, והן ע"י חזירה בטלה הלידה ומאהר שכבר ביאר הרמב"ם לעיל בהלכ' ט' אותן שני האופנים שנאסר האבר ע"י, לכן כתוב כאן סתם ונאסר האבר ע"י אחד מב' האופנים הנ"ל, ומזה מוכרכה ג"כ דין לפреш דברי הרמב"ם דלעולם

המודולדים לכא איסור תורה, אלא מצות פירוש מדרבנן וקרא דובשר בשדהDDRשין ל"א אברים המודולדים, אסמכתא בעלמא היא, ולכנ לא מצי סבר, דעתיך איסור דבר היוצא מקרא דובשר בשדה יפינן, דא"כ יהא נמי אסמכתא, ואיך אמרו מגע טרפה שחוותה, דנעהו דגזרו חכמים טומאה לקדשים בטרפה, אבל לא לטרפה דרבנן, וע"כ לאמר דעתיך איסור דבר היוצא בלאו קרא דובשר בשדה ידענן, משום דכל בבחמה כתיב, והאי לאו בבחמה הוא, ולא אצטרך הא דרשיה דובשר בשדה אלא ביצאابر והחיזיר, ע"ג דהשתא הוא בבחמה, כיון שיצא פעם אחת שב לא ניתר בשחיטתם אמו לעולם, ונשאר האי אבר קאילו לא נשחט, מ"מ מטהרו השחיטה מידי טומאה, דלא גרע מטרפה כיון דאיתקס לטרפה, וממילא לא מחקלינו בין החיזיר לא החיזיר וליפינן נמי קולא, דכמו בהחיזיר מהני השחיטה לטהרו מידי נבלה, ה"ה בלא החיזיר תהני לטהרה, ובלאו האי קרא הו אמרין דהחיזיר מותר אף באכילה דבבחמה הוא, ובלא החיזיר, לא רק דאסור אלא דטמטנא נמי כישאר אבמה"ח וכרכ"מ.

נמצא דהרבמ"ס ויתר הראשונים פליגי בפלוגות הב"ח והש"ך, דלעת הרמב"ס איכא איסור ברור באבר היוצא, איסור דבשר בשדה טרפה, וליתר הראשונים לייא איסור ברור, ורק מפני שאין לו סימנים לשחיטה נאסר. ומהז תראה ג"כ איך מוכרת בדעת הרמב"ס לאמור דגם לא נשחטה אמו איכא איסור הא באה תליי דכיוון דבלא קרא דובשר בשדה הויה מתירין אבר היוצא ע"י שחיטה האם אף בלא החיזיר, משום דגנער האבר אחר גוף הולוד, דהא אין לידי לאברים א"כ הא דאן השחיטה מועלת לאבר היוצא, והוא מטעם דהוא בשדה, ע"כ דאסור זה הווא הסבה דאיינו ניתר ולא להיפך דאיינו ניתר יהי הסבה לאיסור בשער בשדה, אלא דבלא החיזיר ונולא א"כ אין יציאה לחוץ למחייבת משום דangelai מלטה דתחלת לידה הויה ממש"כ למעלה בדבר הקודם, משא"כ בהחיזיר הלידה, וכן בלא החיזיר וחתחכו קודם שחיטה, דכיוון דחתחכו אין לאידיה לאבר ושפיר איכא חוץ מאיסור אבמה"ח, גם איסור בשער בשדה להו טרפה, ועיין בה"ה הלכ' י' שהרבמ"ס השמיטי אבעי דנחתך אבר אבר גורס בגמ' למ"ד יש לידי לאברים והוא דלא כהכלכתא.

ודע דהbab"ח ופר"ח בס"י י"ד, פליגו בשוחט את הטרפה והוציא העובר את ידו, אם ניתר האבר בשחיטת העובר או לא. דלעתה הב"ח ניוו דיש שחיטה לולד הנשאר אפלו רק מעיות נשאר בפנים, משום דד"ס יסמנים אכשר בו רחמנא, אבל האבר"י אסורים, והפר"ח כתוב עליו ועל הש"ך דקאי בשיטתי" דטאות הוא בידם, דכל שיש לו לד סימנים לשחיטה שובי ניתרים גם האברים היוצאים. ולפי באורינו הב"ח לשיטתו יפה כתוב, כי לדעת הרמב"ס ודאי כן הווא, דבר היוצא אסור מטעם בשער בשדה עוד קודם השחיטה ואייך תנחני לו השחיטה לסלק איסור זה, אבל לאידך הראשונים, דין כאן איסור רק שאין לו סימנים ממילא כל שיש שחיטה לולד, ודאי דניתרים גם האברים שיצאו, דרך זהה איתקס לטרפה דין אין לו היתר בשחיטה האם אבל שחיטה עצמה מהני לי. ובזה נדחה ראי' הפר"ח דמביא ראי' מהא אמרין גבי אבעי דמהו לחוש לרעעו, אי לר"מ איסור יוצא לייא, אלמא דכיוון דיש שחיטה לולד, לא נאסר אבר היוצא עי"ש. ולפי האמור אין ראי', דלעתה הרמב"ס והב"ח דס"ל כן, ר"מ ורבנן בהז ממש פליגו اي אבר היוצא יש בו איסור טרפה מצד עצמו, או רק איסור אבמה"ח ע"י שאין לו סימנים לשחיטה ור"מ דס"ל דטמטמא משום אבמה"ח ס"ל דאיתקס רק משום שאין לו סימנים וככל, וא"כ אם בן ט' חי הווא, הטעון לדדי' שחיטה, מועלת השחיטה גם לאברים משא"כ לרבותן, וזה נכון מאי גם הריאות האחרות מטוס' ורשב"א דף ע"ה ע"ב אינס אסרים להו.

מן חיי הטעון שחיטת עצמו, אלא דבלא החיזיר פשיטה לו שלא לפוטא דהוה אבמה"ח שלא ניחר בשחיטת אמו לא האבר ולא מקום החתק, ובבחיזיר בעין לפוטא דבר בשדה, דהיאנו אבר היוצא שעון שחיטת עצמו, ונשאר באיסור זה כטופה שאין לה היתר, גס זה אין לו יותר רק בשחיטת עצמו, וזאת א"א. משום דהולד כבר ניתר בשחיטת אמו והסימנים כשהותין. וכן מבואר ברשב"א ז"ל ליקמן גבי האבעי מהו לגמוע את חלבו, מובאים דבריו בש"ך יי"ד סי"מ י"ד סקי"א שמסיק שם על הב"ח דמחלקל בין בן פקועה הבא על בהמה דעלמא, דહולד אין בו איסור רק שאיון השחיטה מועלת בו, והוה כשותפה לדעתה בה"ג דחלבה וביצה מותרין, משא"כ באבר היוצא דאית בי איסור טרפה, והביא הש"ך ז"ל דברי הרשב"א ז"ל שכטב, דבר זא אין בו איסור מחמת עצמו כטרפה, אלא מחמת שאין לו סימנים להתריו בהם ע"י שחיטה, והרי כל הגוף כבשר מונח בדיקולא והאבר שייצא לבדו נשאר חי וכי עכ"ל, ואני אומר כי הש"ך ז"ל יפה כתוב לדעת הרשב"א ור"ז ותוס', אבל העביר עינוי הבודליך מעל דברי הרמב"ס שכתב בפיrosis בהלכ' ט' הנ"ל, "העובר שהוציא ידו בין חתכו ובין לא חתכו קודם שחיטתם אמו ואפלו הוציא ידו שנאמר בשער בשדה טרפה, כיון שיצא טרפה, שכל בשער שיצא וכו' שנאמר בשער בשדה טרפה" עכ"ל, הרי דבכען קרא דבשער בשדה על כל אבר היוצא אפלו לא החיזיר, והאי איסור לדעת הרמב"ס בהלכ' י"א דלוקין משום אבמה"ח אבל בלא חתק אין בו אלא משום טרפה, ועי"ש בכ"מ שצ"ל דמה של' לעיל בהלכ' ט' דבון חזק וכו' איכא משום טרפה, צ"ל דבחתחן איכא תרתי, משום אבמה"ח ומשום טרפה. וכך אשר ארנו למעלה הוכחה הרמב"ס ז"ל לאמר דאית אין איסור טרפה דאל"כ למה לא תהני שחיטת עצמו מאחר דד"ס יסמנים אכשר בה רחמנא, וא"כ פלוגות הב"ח והש"ך הוא ממש פלוגות הרמב"ס והרשב"א וודעימ". ולדעתני נראה דס"ל הרמב"ס דבזה ממש פליגי ר"מ ורבנן ליקמן דף ע"ג דר"מ ס"ל אבר היוצא מגעו נבלה, ורבנן ס"ל מגע טרפה שחיטה. והנה ר"מ דקאמר מגע נבלה, ה"יינו אבמה"ח דטמטמא נבלה, וקאמר ר"מ אדם תאמר דמהני שחיטה לטהר את האבר תתירנו נמי באכילה, וכיון דבאכילה פשיטה שאינה מתירתו, דהא אינו בבחמה, הרי דהאי אבר לא נשחט, ממילא שחיטתה עשויה ניפול, והוא האבר כניפול ע"י שחיטתה העובר ומטעמה כשאר אבמה"ח. הרי דר"מ לא בעין קרא מיוחד לאסרו באכילה, אלא דכיוון דמקרא דכל בבחמה לא אתרבי להיתר, ממילא אסור משום אבמה"ח דשחיטה עשויה ניפול, ומהני שחיטה גם לאבר היוצא לטהרו מיד נבלה, כמו דמהני לאבר המודולל שבגופה, כי כן אמרו לר' מאיר דמדמינו אבר דעובר לאבר המודולל דמתשובת ר"מ בברייתא נלמד, דהיאנו שאמרו ר' חכמים במשנה טרפה, כונתם על כל מיini טרפה, דהיאנו כולה טרפה או אבר המודולל, דהוה נמי טרפה לאסר באכילה מה"ת לדעת הרמב"ס, עיין בה"ה כאן הלכ' י"א) הרי דס"ל להחכמים דכמו דשחיטה מהני לטהר לאבר המודולל, א"ג דכטרפה יחשב, ולא שייך להבמה לעין אכילה, כן מהני השחיטה לטהר לאבר היוצא, וע"כ כונתם לאמר, דניהם דלא מקרי כל בבחמה, מ"מ נגרר האבר אחר העובר, ולא גרע מאבר המודולל, דהא אין לידה לאברים פסקין. אמרו מעתה די לאו קרא דבשער בשדה אתה לאסור אברים המודולדים, באמת גס באכילה הוי מטורין ע"י השחיטה א"כ ה"ה אבר היוצא היה מותר באכילה, אי לאו קרא דובשר בשדה הרי דלחכמים בעין קרא לאסור אבר היוצא באכילה, והן אבר המודולל, והן אבר היוצא, מקרא דובשר בשדה אסרים להו. והרשב"א ז"ל צ"ל דازיל בשיטת התוס' דבאברים

דאיסור יוצא לא שיקך רק בנסיבות אמו שחיטה כשרה, וא"כ לענין מה חבורם הכתוב אלא ודאי דלהי טרפה שאין לו היתר.

ע"ש גמרא אבעי' לחו לדברי האומר אין לידי לאברים הוציא ידו והחזרה וכו', עיין ברא"ש דחד"ף ז"ל חולק עם רש"י ז"ל, וס"ל דלהי לישנא דמערבה דפלמי ביש לידי לאברים, גם ר"ג מודה לר' דבר עצמו אסור, ולא מהני חזרה, ומאי דאמר מא' בגיןיו לא על שתי הלשנות קאי, רק על רב ורו"ח. ולפי"ז בא פלוגתא דיש לידי לאברים פסקין כרי"ח, ואבעי' דידן אי מועיל חזירה לענין רוב העובר או לא, אליבא דחלכתא. והנה לא פירשין הרא"ש ז"ל דלפי' שיטת הר"ף למה מבעי דוקא למ"ד אין ליה, דהא גם למ"ד יש לידי מל' מבעי, כיון דחוරא אליבא דשניהם לא מהני, והספק שמא חזרה מבטל הלידה לגבי המעוות הנשאר, דעת"ג דהני אברים אסורים ולא מהני להם שחיטת האם, מ"מ אפשר דלמעוט הנשאר מהני, א"כ ה"ה למ"ד יש לידי, איכא למימר הכל. ולא עוד אלא אדם נאמר דיש חילוק בין יש לידי לאין לידי לענין זה דחזרה האברים. א"כ למה לא קאמר הש"ס האי איכא בגיןיו. בשלמי' אבל לר"ף דמאי בגיןיו קאי על ב' הלשנות לא קשה כנ"ל, אבל לר"ף דקא依 על פלוגתא ריו"ח ור"ל, א"כ חד נמי איכא בגיןיו. שוב ראייתני כי מהרש"א במחד"ב הרגיש בכל זה והניח ביש לשיב. וכונתו דיש לומר דהא גופי' מבעי' לי' אי איכא בגיןיו דוקא הא למשיר מיעוט אבר שבפניהם, או לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי גייעה הרבה וס"ד.

דף ס"ט ע"א גمرا ותבעי לך ק"ק בירושלים פרשי' כגון שהוציא את ידו בירושלים והחיזרו, ותבעי למ"ד יש לידי לאברים וכו', עיין מהרש"א והר"ס ורא"י ז"ל, שהארכו בפירוש דברי רשי' ז"ל, ואחרי דברי כולן קשה, איך אפשר למבעי למ"ד יש לידי, דהא כתבו התוס' דהאי ודאי פשיטה לי' אדם נולד כולם או רבו או ראשון, דעתו שחתית עצמוני, וא"כ למ"ד יש לידי לאברים הרי הוא לגבי האי אבר כמו רובו או ראשו לגבי כל הولد, וכל דהוה כילד לא בעינן קרא דובער בשדה לאסרו, וכמיש"כ לאין לידי יש מקום למבעי, נולד כלו לנולד מקצתו, משא"כ למ"ד אין לידי לשיטת רשי' כיוון דרך מכח דהוה בשדה עד שחזרה מהני לשיטת רשי' נאסר, אולי בעזירה או בירושלים לא מקרי בשדה, מגו דהוה מחיצה לגבי שחיתה, הוה נמי מהচ"ץ לגבי אבר היוציא. ואולי כוונת הקושי' בתאם לכך הוא, וכמו דלמ"ד יש לידי ליכא למבעי דמ"ש אבר חבר, ומיש' כלו ה"ה למ"ד אין לידי נמי לא תבעי, דלגי' מחיצת אבר שהוא אמו לעולם מקרי בשדה אפילו בעזירה, דלא מצינו מגו בעין זה רק בחילוק בנסיבות, אכל לא בחילוק באיכות כמו כן.

רש"י דהא אין לו תקנה, וסימנו אינס סיימנים דהא פגלי' כחוותין דמו, וא"נ ה"ל סימן אחד, ובמהמת צrica' ב' סיימנים עכ"ל, ולקמן דף ע"ה ע"ב כתוב, דמצד שהי' נגעו בה, דין לך שהי' גדולה מזו. ולפענ"ד דשני טעמיים אלו תלויים באבעי' דלקמן דף ע"ד

מכريعות דדי' זה תלוי בנסיבות בפלוגת רמב"ם תוס' ורש"ב". והש"ד דס"ל בנסיבות כדעת התנוס' והרש"ב"א וכנ"ל, וכן פסק בכ"ח דשותט את הטרפה האבירים היוצאים אסורים, לכאר' מוצי טרי לב' תרי. ושיטת הרמב"ם ז"ל הוא לכאר' השיטה המוחורת בש"ס דכפי' ביאורנו נראה דפליגי בזה ר"מ ורבנן והלכה כרבנן, דמגע טריפה הוא ולא נבלה. אלא דהא אסור מקום חתק לרמב"ם קשה מעד להולמי, דכיוון דלא הוה בכלל בשדרה דהא חזין דחזרה מהני, וא"כ למה אסור כלל וככל, נימה דמקום חתק נגרר אחר הولد, כמו דהוא אמרין על כל האבר אי לאו קרא דובער בשדרה, ואין לומר דהשתא דaicaca קרא דובער בשדרה לאסור האבר, אמרין מקום חתק נגרר אחר האבר, דא"כ למה מהני חזרה כיוון דנאסר עס היוציא, עי"י במשבצות סימן י"ד סק"ג בשם הלבוש ומיש"כ עליו שם דברים נוגעים בדברינו במעט אלא גם עליו קשה מהו תועליל חזרה. ועיין בדברינו בסוף הסוגי'.

על זאת ראוי לobar דלפי דעת הרמב"ם דבר היוצא עם אבר המודולל חד דינא אית להו, דבנסיבות איכא אישור תורה ואין בו מלוקות, א"כ לענין טומאה דרבנן לטמא קדשים נמי זה כמו זה ומטע מא קדשים מדרבנן. ובאמת בפ"ב מהלכ' אבהת' לא הכך רבניו הגדול באברים המודוללים טומאה זו, רק באבר היוציא, ואולי מאחר שלא נזכר בגמרא לא ח' לכתוב, אבל באמת גם לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי גייעה הרבה וס"ד.

רש"י דה' ובשר בשדה: כלומר חוץ למחיצתו דהינו לאoir, שורחם זה הוה לי' מחיצה להתרו בשחיטה וכו', וכל מי שיש לו מחיצה יצא כגון בשער קדשים שיוציא, נמי מהאי קרא נפקא לנו עכ"ל, והראש יוסף עמד על שפת יתר זו ברש"י, שהוסיף האי וכל מי שיש לו מחיצה, והוא באמת פלא והרא"י ז"ל נתקבaza. אבל לי' נראה דרש"י הוצרך ליה דהוא קשה לי', מי עשה רחם זה מחיצה לויל, היתר שחיתה והוא לפותא מכל בהמה, ואיך נאמר דהאי קרא דובער בשדה קאי על האיל לפותא דעיקרה על רוך דرك אסמכתא נסכמה לקרה דכל בהמה, דמייר' מסימני בהמה טהורה ולא משותה, וכעון זה לא מצינו, لكن כתוב רשי' ז"ל, דבאמת האי קרא אכל מה שיוציא מחיצתו אתה, כגון בשער קדשים שיצאו, ואנו ידעינו ממילא דהה באבר היוציא אשר מפי השמועה למדנו, דرحمם אמו הויל' מחיצה לענין היתר שחיתה, נמי הדין כן, אבל קרא ודאי לאأتي לדבר שלא ידעינו רק ע"פ דנקרא בשער היוציא, והבן את זה כי הוא דבד העומד ברומו של עולם, ומקום הניחו לי' מן השם תיל"ת. ועיין בסוף הסוגי' בדברינו.

שם שם ע"ב גمرا, מיתבי בשער טרפה מה ת"ל פרשי' אטרופה קאי, למה קראו טרפה ומה מלמדינו בכך, הוה לי' למכתב בשער בשדה לא תאכלו, ותמייה לי' הלא טרפהDKRA כמשמעותו כאשר פרשי' ז"ל בראשו אלטו טרפות, וכן לקמן דף ק"ב ע"ב דהה ובשר בשדה, וא"ל בשער בשדה משמע שפירש ממוקמו זהו בשער מה"ח, וטרפה כמשמעותו. אבל כוונת רשי' ז"ל דמדלא כתיב וטרפה ביוו' המחלקת מוכרכ דקאי אלמעלה, ולמאי הלאכת' קראו הכתוב להאי בשער היוציא, ומיש"כ דחויל' למכתב בשער לא תאכלו, רק לאו זה לחוד וטרפה לחוד, ואם ה"י רוצה לתרבם תאכלו, ר"ל לאו זה לחוד וטרפה לחוד, ותמייה לאו ה"י רוצה לתרבם הרו"ל לחברים בו"י' המחלקת. והתוס' לקמן כתבו, דלהכי אכל במיה"ח ומטרפה אינו לוקה אלא דיא משום דלא כתוב וטרפה בו"יו ש"מ דחוד לאו הוא, וא"כ לכאר' נימה גם כאן דלאוכל מן היוציא ומטרפה, שלא רק לאו הלאכת' הא דכתיבי' יחד, ולא לדריש ממנה דשוב אין לו היתר בחזרה, אלא דזה א"א דהי' על אבר היוציא יוציא ואייסור טרפה לדעת הראשונים ז"ל,

והנה לדעת רשי' ז"ל דלקמן דהא דר' מרשישא ליתא לדרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, כתבו שם התוס' ז"ל דלפי' א' כל הסוגי' דהכא עד דמסיק בתיקו במוחו לגמוע את חלבו תה' שלא כהlecתא, דלעת רשי' ז"ל למאן דעתך ל' ד' סימנים אכשר בה רחמנא, גם לאבר היוצא יש תיקון בשחיטתה העובר, זה דוחק גדול לומר, דמה דמסיק בחיקו הוי' שלא כהlecתא. וכתבתני אני למעלה דהרמב"ס שלא הביא הא דר' מרשישא נמיอาท' לי' בראש' וועל כן הוכרח לאמר דבריו היוצא שאני דאסור מכח טרפהDKRA דובשר בשדה, ולכן אין לו תיקון בשחיטה וابةית הגמורה דמהו לגמוע את חלבו ומה דמסיק בתיקו, אלא אליבא דהlecתא, ורק הא דר' משרישא נדחה מהלכה, דשם ליכא איסור יוצא, ולכן מהני שחיטה אחר שחיטה, דאיין חילוק בין שחיטה לשירה לשחיטה טרפה וגס בכחג'יו לצריך לסימני האם לוולדת השולח מבהמה מעלי' אמרין נמי ד' סימנים אכשר בה רחמנא.

ועתה אני רואה כי מאן דעתך ל'. בראש' דאיין חילוק בין שחיטה לשחיטה, וכיון דאני צריך לה לעניין הولد אמרין שפיר שיש להאמס סימנים דד' סימנים אכשר בה רחמנא, ע"כ צ' גט באבר היוצא הדוי כו', דלית ב' אישור בפניהם עצמו מושם ובשר בשדה, והני לאבר שחיטת עצמו משום ד' סימנים וכו'. דהנה טעמא דרש' ז"ל הוּא דלהא דד' סימנים אכשר בה רחמנא לית לו קרא יתירא, אלא אמרין דהאי קרא דכל בבהמה תאכלו היתרא הוא דרבבי בי' רחמנא, ולא יכול לצמוח מזה שום חומרה ואיסור, וא"כ ניהו דניתר הولد בשחיטת האם לא יזיק אם אנו צרייכים לשחיטת עצמו, כגון בשליל של בהמה טרפה, כי התורה אמרה הولد יכול להיות ניתר גס בשחיטת האם. וכן הוא לשון רש' ז"ל לפקמן ע"ה ע"א ד"ה ד' סימנים אכשר. ומני' נצמח ע"י' הא היתרא דרבבי רחמנא א"א שיצא שום חומרה ואיסור, ולכן קאמר דף ע"ד ע"ד דמושיט ידו למעי בהמה, אי לא בעניין אויר לשחיטה דמצוי שחת את העובר בפניהם, וכן אמרין נמי דאיתו שנשחטה אמו ע"פ דסימנים של הولد בשחוטין, הא בא אבהתה דעלמא והולד מציז שחייט אותו ולד, והכל מטעם דחומרה לא מציז למיפיק מהאי קולא דכל בבהמה תאכלו, וכי היכיadam לא היה אמרה תורה כל בבהמה תאכלו אין כאן מקום להחפק לוולד של בן פקעה הבא על בבהמה מעלייתא, דיש לוולד שחיטה הה' עתה. אמרו מעתה האי לאבר הייתרא דכל בבהמה תאכלו לאו דכתיב הייתרא דכל בבהמה תאכלו, לא הינו יכולם לאסרו מצדبشر בשדה. דהא דמחיצת עbor אמו הוא מצד דניתר בשחיטת האם לו זמן שהוא בתוכה וכמוש'כ' רש' בריש פירקן, וע' שיק' ב' יצא חז' למחיצה והניינו בשער בשדה. אלא אחר דרבתנה לנו תורה מכל בבהמה דעובר כ' ז' שהוא בבהמה ניתר בשחיטת האם איק' יעשה ע"ז רחמס מחיצה ונצמח האיסור דיויצא חז' למחיצה כיון דאנן אמרין דמכח קולא זו א"א שיצא שום חומרה, גם דרשא זו דבשער בשדה, לא מצינן לדרשה, ובפרט דיש לו לאוקמי קרא על במאח' כ' קמן ק' ב' ע"ב, ועלبشر קדשים שיצאו חז' למחיצתן כי איק' אפשר לעשותות מכח היתרא דכל בבהמה מלחיצה חדשה לאסרו על יהה. וגם חז' מזה קשה לאמר דדרשה דובשר בשדה תהא נבנית על דרשא אחרת דכל בבהמה תאכלו, כי לפי דעתך לא נמצאה זהה הש"ס [ועי' מש'כ' לעיל בדרכי רש' בריש פרקין באה'] ולכן אנו מוכרים לאמר דלדעת הרמב"ס באמת לא נבנית דרשא דובשר בשדה אדרשה דכל בבהמה תאכלו, אלא דרכם אמו מלחיצה טבעית הזה, וכל היוצא שלא כדרך לידה [כasher בארכנו לעיל דציאת ז' כיוון דהছיזיר לאו דרך לידה יחשב] בהז' מיריע קרא, ובהছיזיר אף שלא נשחטה אמו, או بلا החיזיר ונשחטה אמו, דלא אתא לכל לידי, מקרי יצא לחוץ למלחיצתו הטבעית, ואפלו ללא קרא דכל

ע"א, דהושיט ידו למעי בהמה ושחת בון ט' חי, דאפיילו לרבן מהני השחיטה, דד' סימנים אכשר בה רחמנא, או נימא דרך ביצא לאoir העולם איך שחיטה בהמה, ע"ג דד' סימנים אכשר בה, דאם נאמר דד' סימנים אכשר בה הינו משומע עדידי אין לנו סימני א' כ' הא דשחיתת אמו מהני, הינו משומע עדידי אין לנו סימני עצמו, והוא כאמור מאבריה, וכיון שנשחטה הו"ל האיל וכבר שרא בדיקולא, ואין לנו סימנים כלל, ولكن האיל ולד שנולד מבן פקעה נשחטה אמו ג' כ' חז' שחווט, ואין לנו סימנים לשחיטה רק חז' סימנים או סימן אחד, ואני להתרח חז' השני בעין שני סימנים כי כל צוית וכזית בעי' שחיטה ב' סימנים להתרו, וזה אין לנו ממש'כ' רש' ז"ל כאן. אבל אם נאמר הצד השני של האבעי' דשם, דבר ט' חי יש לו שחיטה גם בمعنى אמו מצד דד' סימנים אכשר בה רחמנא, א'כ' ע'כ' לא אמר הא דשחיתת אמו מהני לוולד שיש לו סימני עצמו לשחיטה, משום דבשחיתת אמו נחשבים סימני הولد כאילו נשחטו, וא'כ' בולד של בן פקעה א'יא לא אמר ממש'כ' רש' כ'ו, דאיין לו סימנים, דהרי יש ויש דהא עוד בمعنى אמו הינו לו סימנים אלא דנחשבים כשותין וא'כ' למה לא נחיר עתה להוסיף על חז' השחיטה חז' השני להשלים שחיטתו, וכן צריכין אנו לטעם א' דשחיתת ז' וזה ברור ואמת. אלא דלפי' פרש' דלפקמן דמצד שהי' נגעו בה שכטב כן אליבא דר' מרשישא תמה, דכיוון דלדעת רש' א'כ' ע'כ' צריך לאמר דכיוון דשחיתת האם מהני לוולד מושם דבשחיתת כל בمعنى אמו, והוא כאחד מאבריה, דכו מוכח מהאבעי' דהושיט ידו למעי בהמה, דקאמר הטעם לרבן לאו דד' סימנים אכשר בה רחמנא לא קמבעי' לי', דאיין לשחות בمعنى אמו, הרוי דהש' ס' סבר לסביר פשוטה דשחיתת אמו מהני, מושם דאיין לוולד סימני עצמו, ואיך כתוב רש' אליבא דר' מרשישא דל' ד' סימנים אכשר בה רחמנא, דסימני הבן פקעה נשחטיבים כשותין, ומצד שהי' נגעו בה, אשר זה דוקא למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל מה שכטב כן דסימני אינס סימנים ניחא, דכל שניתר בשחיטת האם ע'כ' משומע דאיין לו סימנים וכבר שרא בדיקולא ואבר מאבריה יחשב, ומיש'כ' אח'כ' דהא פלגי' שחוטין דמי, וכן כונתו על הסימנים, אלא על כל הגוף דכיוון דשחוטין דמי, וכן גם אחר הלידה אין לו סימנים דנחשבים כבשר שחוט, אבל לא כסימנים שחוטים ודוק'.

תוס' דה' תלתא לא אמרין, תימא Mai Kmevui' ל', והוא זו'ג שרי' עכ'ל. עיין באחרונים ז"ל מה שתמכו על דברי התוס' אלו, הא בחד גופא לא שיק' זוז'ג, שנית הקשו למה לא העמידו קושיותם לעיל דקאמר או דלמא מבלבל עראי', הא זה זוז'ג, ונדחקו מאי לישב ונלענן' דחדא קושי' מתוڑת בחברתה, דלעיל באמת להכי לא הקשו, כמו שכטבו האחוריים דבחד גופא לא שיק' זוז'ג אבל כאן מותרי איסורין הא נהפק הוא, דהא זוז'ג שרי', והכי נמי אמרין איסורין מבטלין זא'ז' כבזבחים ע"ד דאמר ר'ל הפיגול והונטור והטמא שבבלן זא'ז' ואכלן פטור, ואיך יגרע משומס דיש כאן כמה כוחות מעורבין. והא דהביבאו מזו'ג כל ולא מהאי דאסורין מבטלין זא'ז' את זה הוא, כי היכי דלא נאמר דנניהו דבעין מבטלין זא'ז' אבל בכחות וגורמין גרע טפי ואין מבטלין, על כן הביאה ראי' דזה ליתא דהא חזין דזה וזה גורם שרי' כנלענן'.

להשלמת העניין הנני חזר כאן בסוף הסוגי', לפולגת הרשונים והאחרונים ז"ל בעניין איסור יצא, אם הוא איסור מהמת עצמו מקרה דובשר בשדה, או הוא אסור רק משום דאי שניטה מועלת לו משום דאיין כאן סימנים, כיון דהוותר העובר בשחיטת אמו אשר דברנו מזה לעיל בארכונה.

ובזה נתחזק לי מש"כ לעיל ברשי"י דריש פרkon. דהנה גם בשאר בשדה טרפה דנאמר במדבר קשה, איך מצי עלי אשר היוצא לאשרו וудין לא הי' נוהג כלל התר שחתיטה לולד ע"י האם, שדין הוא נתחדש במשנה תורה אחר שנצטו על האזבחה, וכן ע"כ דקרה על שאר היוצאים קאי. כמש"כ רשי"ז"ל, ואנן עתה מאחר שזיכינו לדין דכשנכנסו לארץ נתחדש להם התר שחתיטה אם לווד ממי לא נאשר האבר היוצא, וזה אמת וצדקה.

ועיין בעיקר ב' שם ביארתי דבאמת דרשין גם האי קרא דת"כ אהיתר שליל אבל לא ב"ט כי אלא ב"ט מות וכרכ"מ דהרי במדבר אמר דעדין לא נצטו על השחתה, וב"ט מות גם הנחירה הייתה מתרת, ובפ' ראה כאשר נתחדש מצות שחיתות חולין ועמו התר מפרקסט, שוב נתחדשה גם התר שליל ב"ט כי דלא הותר עד עתה ולכון כתיב כאן בהמה בבהמה.

"ואותה" דכתיב הכא והכא נמי ייל דמחך דת"כ לפינן דחויתך מן הטחול ומון הכלויות אסור באכילה, דשלמה ולא חסרה, והאי דפ' ראה אתה על שחיתות טרפה דלא מהני לווד ואע"ג דשא"ר שמה שחיתה, מ"מ לא מהני להתר הولد מטעם שביארנו דד' סימנים אכשר בה רחמנא لكمן, והוא מושם דשא"ר עכ"פ אינה מתרת מיד אלא שמיתה שאחר השחיטה אינה נעשית נבליה לטמא ממילא האי ב"ט כי שלאל ניתר במיתת האם שוב לא ניתר, ולכון ייל דהאי קרא דאותה אתא להכיadam הוא שלימה לא טרפה עד שנאכלת היא עצמה, אז ניתר הولد עמה, אבל לא כשהיא חסרה, ואשמעין דהאי שחיתה אינה מותרת מיד ולכון שליל בمعنى טרפה לא ניתר, ועיין מה שכתבת בזה لكمן פ"ה ע"ב ולעל נ"ה ע"א ודוו"ק.

ע"ב גمرا אמרת פ"א שליש ומכו"ם וחזר ויצא שלישי אחר ר"ה אמר קדוש רבה אמר אינו קדוש, ר"ה אמר קדוש למפרע הוא קדוש וכו' ורביה סבר מכון ולהבא הוא קדוש, ואיזדו לטעמי'יו וכו'.

הנה לכארוי ה"י נראה דפלוגתא או דר"ה ורביה דומה לפלוגת' דבראי ורבא בפסחים ל"א בע"ח אי למפרע גובה או מכון ולהבא הוא גובה, דכל ענן שיש לו המשך התחלתה וסוף מצינו פלוגתא, אי אמרין אגלאי מלטה למפרע, דמשעת התחלתה הוה כנוגר או לא, וכן הוא בישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף או אינו אלא לבסוף וכדומיהן, והכי נמי הלידה מתחלת יcitאת הولد ועד שיצא רובה נגמרה וזה תחילת היציאה כעון שיעבוד של המלה גבי חוב, דמשעת השיעבוד מתחיל קניינו ונגמר בשעת גוביינה, וכן נמי הכא משעה שהתחילה יצאת נשtabud האיל וולד לקדושת בכור, וכשיצא רובה נגמר ההקנין, דاز קדוש לחלוין, ופליגו ר"ה ורביה בפלוגתא דבראי ורבא דשם. אלא דא"כ קשה הא התר שמא דהיכי דמקדיש או זבין לוה, כ"ע לא פלייגי דأتא מולה טרייף ופיריק, כי פלייגי בהקדיש או זבין מולה, ועיין לעיל דר"ט ע"ב שהארכתי בהאי כללא רבתא והסבירתי הדבר כשמלה, דליך על גוף הענן אנו אומרים אגמל"ם, דאל"כ נקשר כל פסוליש שחיתטה ושחיתת נכריע עד הגמר שייה' בהקשר, אלא ודאי דעת גוף השחיטה אנו אומרים אגמל"ם אלא עיקר הפלוגתא אי מהני האי גilio למפרע, אדבר המסתלק קודם גמר השחיטה, ולכון לא פלייגי בלא נתקנה הדם דוחסcher הדעת, רק בנטקנה הדם בין סימן לסייעון דהוה דבר המסתלק, וכן בע"ח לא פלייגי זבין לוה דכיוון דעת גוף הגביה, כל"ע אמרין אגמל"ם, איך נקיים מכך הלויה נגד הגilio אבל פלייגי בזכין מולה אלא פלייגי זבין לוה דכיוון דעת גוף הנחירה עד שתמות, וא"ת שגם הولد אינו ניתר רק אם מת אח"כ זה ליתא, דהלא מיתה ע"י נחירות אמו, שהיא גופה אינה נתרת ע"י דבר המסתלק כמו נתקנה הדם, בה פלייגו עי"ש היטב למען הבינו את הכלל הגדול הלויה, אשר מן הראשונים ז"ל הרבה נתבעו

בבהמה הוה אסרין לי.

ולפי"ז יש נ"מ בין החזיר לאחairs. עיין בתב"ש סימן י"ד שהביא בשם הלבוש דמקום חתק אסור מושם שראה פני השדה, והוה בכל בשר בשדה, והקשה עלי, חדא דא"כ בלי הוציא כל לחוץ עד מקום שראה פני השדה נמי יאסר, אותו מקום הרואה פני השדה, ובקדשים מצינו שאינו כן דבפתח העוזרה ע"ג דראה פני חזץ לא מיתסר מושם יוצא, ועוד הקשה למזה מהני חזזה כיון דנאסר מושם ובשר בשדה, ועיין פרמ"ג שצינתי לעיל. ולפי הנ"ל ייל דהמלחוק בין החזיר לאחairs דבלא החזיר איכא כאן תחלת לידי, וגם האי מקום חתק ה"י עומד לצאת, כי בא עד שפת הרחם, אמרין דזהו כאלו יצא, אבל בחזיר הרי חזין שהאי יצאה לא היהת תחלת לדזה כלל, אלא דחולד שדרכו להתנווד במעי amo ana ו安娜 וכמה פעמים בכח החזיר ע"כ ידו לחוץ, ומעטה זה שיצא נאשר דזיה אין דרכו הטבעית כלל שע"י התנועה הפנימית יצא לחוץ ומקרי יצא לחוץ למחייבתו הטבעית, אבל עד שפת הרחם שערו חזל דלפעמים דרכו להתnochek, ואין כאן יצאה לחוץ כלל, ומלבוש ומנאית תסתיים שמטמא דרמב"ם ז"ל, וממילא יפה פסק הרמב"ם דמקום חתק נאשר بلا החזיר, ובבחזיר מותר. גם נמצא לפ"ז דאין להתר מקום חתק בשחיטת עצמו ודלא ממש"כ לעיל דהא איסורה דמקום חתק הוא מושם ובשר בשדה.

ויעש להביא קצת סיוע להאי סברא שכתבתבי בדעת הרמב"ם מהא דבURI ר"ח החזיא עובר את ידו בעזירה, והנה לפ"י ציד האבעי' דazeira הוה מחיצה נמי לאבר היוצא, א"כ אם שחט בהמת קדשים בפתח העזירה וידה לחוץ לעזרה ה"י נאשר האבר מצד יוצא, הרי דסביר לבעל האבעי', דאיסור יוצא אינו תלי כלל בהתר שחיטה של האם על הولد, ונינוי דבגמרא מודה באמת האבעי' מצד דמחייבת עבורומו הוא, הניינו דאנון מחיצה טבעית בעין לגבי אבר היוצא כלגעפ"ד לפי חומר הנושא ועכ"פ בהא סלקין דלדעת הרמב"ם ודאי אף بلا שחיתת האם איכא איסור יוצא בחזיר, ולא ממש"כ הבב"י ונידח בלשון הרמב"ם דוחק אחר דוחק ודז"ק היטב.

גמר שם חותך מעובר וכי מנ"ל וכל בהמה מפרשת פרסה וכי הנה פסוק זה בפרשת ראה כתיב אלום בויקרא כתיב כל מפרשת פרסה וכו' בבהמה אותה תאכלו, ורש"י ז"ל שם הביא דרש זה על בהמה דכתיב שם וכותב חיבה זו יתירה היא לדרשיה להתר את השיל הנמצא בהמה, ואח"כ כתוב על אותה ולא בהמה טמאה ולעבור עליו ועשה, והוא פלא דלא דרשין האי דזוקרא כלל להתר שליל, וק"ז בעח"ט בחדשו ציין ת"כ דדרש כן, אבל באמת זה ליתא דגס הח"כ מביא קרא, ועיין בקרבו אהרן. ולפע"ד דזוקא קרא דראה דרש דמיותר לגMRI, דשם מונה והולך שור שה בבשים וכו' ואח"כ כתוב וכל בהמה ממי' בעי בהז' כיבוי דכבר פרט כולן ולכון דרש דלהתיר שליל-Alati, וכל הקרא לדרשיה פרסה ופרשיות כבשוגין, אבל קרא דזוקרא אינו מיותר לדרשיה. אבל רשי"ד דסביר דחת"כ מהאי בהמה דרש, א"כ למה לא סיים למלטה גם מאותה, כשהיא שלמה כמו שדרש הכא. ודע דלדעתיב בלאה לא מצי דרש הקרא בפ' שמיין על התר שליל ב"ט חי, דהנה האי קרא במדבר נאמר, ובמדבר שעדין לא נצטו כלל על השחיטה והיו נוחרין או אוכליン כשאר עכו"ם, ממש"כ הרמב"ם בפ"ד מה"ש, וממי לא דאי בmittah תל"י מלטה ואיך נтир ב"ט חי שמספריס ע"ג קרכע ע"י נחירות אמו, שהיא גופה אינה נתרת ע"י הנחירה עד שתמות, וא"ת שגם הولد אינו ניתר רק אם מת אח"כ זה ליתא, דהלא מיתה ע"י נחירות בעין דדי לולד להיות כאמו ולכון לא אדע איך מציין למידרש התר שליל ב"ט כי מקרה דפ' ויקרא עיין מש"כ בזה لكمן דר"ט ע"ב ע"א על המשנה].

ושחרור מפקיעין מיד שעובד. והיינו קדושת הגוף כמבואר שם, וא"כ הכא דכווית', דעתה קדושתה אלים ואני מניה לבא לידי קדושת בכור, כמו קדושת הגוף אלים דאיינו מניה לבוא לידי גמר גוביינא, זה ברור ואמת לאמתה של תורה תליית'. ועינן עוד בדבריינו ע"ד התוס' ל�מן.

תוס' דה יצא רובו הרוי יקרב, א"ג דתנן בפ' כל פסול המקדושים, דב"ה מתירין למנות נרכי על הבכור וכו', תמייה לי דלא מבעי לר"ה דמפרש האי דיצא רובו נמי במחתק אברابر ומנייה, דהוא הני אברים אבמה"ח אלא אפיו מאן דמפרש יצא רובו ואח"כ חתכו נמי, הלא אין דרך לעשותות גיסטרא אלא לאט לאט, ואיכא כאן אבמה"ח עד שתנות ואסור לנרכי, ולא עוד אלא לפ"י מש"כ רשי"ז ל"ל لكمנו דף צ"ב ע"ב וכן התוס' צ"א ע"א ד"ה כמא"ד, דגס בני נח נצטו על הנחירה, ולא אשתרי להו נבלה גמורה שמתה מלאיה, או הרגה בקופץ וכן שואהרכנו בזה בכמה מקומות [ועיין בفتישה למיכלתן] א"כ אין לתהה לנרכי ולא מציא קשי' להו רק מה אינו משליך לכלבים כמו ברישא, וזה ודאי ליתא דברישא ליכא קדושת בכור כלל, אבל בסיפא דאיכא בכור בעל מום, פשיטה אדא Sor להשליך לכלבים אע"פ דשרי לנרכי דcum דאי פודין את הקדשים להאכילן לכלבים, ה"ה וכש"כ בכור בע"מ דאי לו פודין ונאלם במומו, דאי לחתנו לכלבים, ומוחמת קדושתו צריך קבורה: אמנס הדין די אמת דבלאי"ה לא שרין לנרכי כיוון דאיינו מותר לישראל ממש"כ התוס' דבכור בע"מ שנמצא טרפה נמי יקרר וכן פסק הרמב"ם ז"ל ודוד"ק.

תוס' דה ר"ה והוא דארוי דמותר להטיל מום בבכור קודם שיצא לאיר העולם וכו', והיינו דלא כר"ה עכ"ל וכתב מהרש"א ז"ל ולא דמי' להא דמחתק ומשליך דמעולם לא חל קדושה עלייה ובגמר יציאת הרוב לתניןיו אבל הכא בגמר יציאת הרוב עלי' מיהא קדושת בכור בעל מום, וא"כ למפרע עביד איסורה שהטיל בו מום עכ"ל, ותמונה הלא لكمנו בדף הסמוך בתוס' ד"ה Mai לאו מחתק ומניה ועשה בו מום, ע"ז חרוץ דלא פסיקה לי' להקשות לאו מחתק ומניה בסוף דבריהם הקשו כן באמת, דלמה לא קשי' לי' אמתקח איך מטיל מום, ותרצו דמציא לאוקי בנפל או מתחך קובור שיצא לאיר העולם. וכפי הראיה היה סובר המהרש"א ז"ל דחמס לא קשי' להו על מחתק דרישא, אבל על הא דמקרה מייא לאו מחתק ומניה, ומאי לא יקרר ונתקשו למה לא פריך איך מחתק ועשה בו מום, ע"ז חרוץ דלא פסיקה לי' להקשות כן, אך דאפשר לאוקמי בדוחק, אבל לפי האמתות ודאי דלא מוקמיין מתניתין דוקא בנפל או במחתק וקודם שיצא לאיר העולם, אלא דבבבון קיימת והוציא אבר מותר לחתוכך, ע"ז מוכרת מהרש"א לתרץ דשאיגי הכא דלטנייה, וופה כתוב לפ' שישות התוס' . אבל אני אומר דאם נתנו התוס' לשברא אז, דבלתנייה לא אמרין אגלאי מلتאת למפרע לחיבבו מושום מטיל מום, לא היה להם להקשות כלל, לא הכא על ר"ה מדרא", ולא لكمן אקו"ש' הגמורא דפרק אמריא לא יקרר ולא פריך על הטלת מום, דאייזו סברא איכא דבבלתנייה לא אמרין אגמל"ם דהוה קדוש איז כאשר יצא לחוץ, ע"כ משום דאמרין דאדבר המסתלק לא מהני אגמל"ם, אלא עתה מהני היגלי לעשות כל האברים קדושים וא"כ הא הטלת מום נמי ליתא בעולם כדי לחיבבו עתה, דמה לי אם האבר ליתא בעולם או המעשה אשר עליה אני דין נשעה מכבר וליתא עתה בעולם. ולפ"ז למ"ד אגמל"ם גם בדבר המסתלק כמו הבהיר לר"י, ובנטקננה הדם בין סימן לסימן בניתו על הדעת, למאן דמנני שם החליצה אף דליתא העשה בעולם בשעת היגלי, וכן הדם ע"ג דליתא בעולם עתה בסוף שחיטה, מ"מ הדעת הוכיח מצד אגמל"ם דהיה דם שחיטה, א"כ ה"ג ע"כ לאמר גם הכא על האבר שיצא ע"ג דעתה ליתא בעולם, מ"מ אגמל"ם דקדוש היה,

בו, ורק הרמב"ם ז"ל תפסו על אמתותו כאשר תראה שם וכאן. ועתה איך קאמר הרבה הכא דמשום דמכאן ולהבא הוא קדוש, שפיר זבין והוא הא זビינא הוה ממש כמו זビינא דלווה דלכ"ע אתה מלוה וטריף, ולמה לא יית' כאן נמי ההקדש לטרווף מן הולוק, מה דעתה עבד לי מתחלת הלידה.

אבל כד נדייק בהאי ואזדא לטעמייהו דקאמר, נראה דלק"מ דביצה שליש דרכ' דופן ושני שלישים דרכ' רחים פלגי להיפך, לר"ה אינו קדוש ולרבה קדוש, ומפרש טעמא דר"ה סבר כל שתחלת הלידה היתה דרכ' דופן,תו לא מצי מקדש על ידי שלישים האחרונים אבל רובה סבר דהאי יציאת רובה דרכ' בית הרחם לא איכפת לנו, בין רוב ראשון בין רוב אחרון. והרי החלוקת מבואר מעצמו, דהתס בשיעבוד, לויה או בשיטתה לכ"ע מתחילה הקני של מלה משעת השיעבוד, והשחיטה מתחילה מנקבות השוט, ולכן לכ"ע לעין גופו הגוביינא והשחיטה אמרין אגמל"ם אבל הכא בהא גופא פליגו אי מתחילה שיובוד הקדושה מתחלת הלידה, דלר"ה מתחילה, דאם הלידה היתה בפסול בתקלה' דהינו דרכ' דופן, שוב לא אתה לדידי קדושה לעולם, אבל לרבה אינו מתחילה כלל מתחלת הלידה, אפשר להיות קדוש גם מתחלת הלידה ררוב, מ"מ כל שזבין לנרכי בתקלה' הלידה, הרי ליכא התחלה בקדושה כלל, והרי זה דומה לחיצי קינה פגום, דהרי ע"י שחיטת רוב הקנה מתசור העוף, ומ"מ לכ"ע בחיצי הקנה לא מיפסל שום פסול, ולא נカリ, ודי להוסיף עליו כ"ש מכש"ב הכא דלא בעין כלל ליצירוף מעוט קמא. ואולי לרבה סגי בשליש אמצעי דרכ' רחים להשלים לרוב עובר שיצא לחוץ, ולא נקט שני שלישים אלא משום דאורחא בהכי שכיוון שנפתחה רחמה ויצא שליש שלישי האחרון ומסתמא יצא כדרכו דרכ' רחים ולכן שפיר קאמר רבה דזבינת נカリ מבטל הקדושה, דכיוון שאין הכרח שתחול הקדושה מתחלת לידה, אין כאן שיובוד לקדושה בתקלה' הלידה, ושפיר הלה המכירה, וכיון דיש מקום למכירה חולול, א"א تو שיחי' קדוש כלל ולא שייך כאן אגמל"ם כמו בשחיטת חצי קינה דלכ"ע לאו שם שחיטה עליו.

אמור מעתה ר"ה דאמר למפרע קדוש, הוא משום דס"ל דהקדושה מתחלת מיד בתקלה' הלידה, אינו מוכרת לסבור כאבוי במלפרע גובה, ויכול לסבור כרבא וכחלכת' דמכאן ולהבא, ומ"מ על גופ הלודה, וה"ג לא מהני זビינא לנカリ להוציא מקדושות בכור זビית הלודה, וה"ג לא מהני זビינא לנカリ להוציא מנקדושות בכור שהוא נגד האגמל"ם כנ"ל. ומה מה השכעתה בזה תראה מעצמך, איך שתי קשיות התוס' מותי"ב מאליהן. שהקשוו בד"ה ר"ה מסוגני דבכורות לב"ה ע"א, ותמורה כ"ד ע"ב, וכתבו דחם דלא כר"ה, אם לא שוחליך בין מכירה לעשית מום, וע"ז בחידושי ק"ז בעל החת"ם ז"ל שכטב, דהרבנן ז"ל שפסק כר"ה וגם פסק כהני סוגיות דמותר להטיל מום בכור ביציאת מעוט הראש, וכן בהקדשו לעולה קודם שיצא רובו, דלא קדוש בכוכורה, ע"כ ס"ל כמו שישים התוס' דיש חילוק בין מכירה לנרכי להנק, אבל אינו יודע מה הוא ההיילוק, ונדהה הרבה, גם הביא שהרבה גדיי האחרונים נדחקו לישוב ולא עלתה בידם, וע"ז בלח"ם במקומו סוף הלכו' בכורות. ולפי הצעתינו אין כאן מתחלת קושי' כלל.

ধהננה עשיית מום להתחייב עליהם הוא דבר המסתלק כמו הבהיר דלעת בנטקננה הדם, ועל דבר המסתלק לא אמרין אגמל"ם דאם לא חייב אז בשעת עשיית המום שוב לא מצי מתחייב אח"כ, ולכן שפיר מותר להטיל בו מום. וקושי' השני מהקדשו לעולה קודם יציאת רובו לא קsha דהרי אמר רבא בגין מ"א הקדש חמץ

עד רבו מצי משליך אותו שליש קמא, אשר דבר זה בלתי מתקין דעתך נאמר חלק מן הבכור הקדוש אינו קדוש, ובפרט לדעתה התו"ש והרואה שדאלכתא כרבבה.

אבל אבל עד דלפי הצעתינו דלמעלה מותפריש הסוגי' כמי חומר בלי שום דוחק. דהנה הא דפשיטה לי' למ乾坤 לירך א"ר"ה, מי לאו מחתך ומנייה יצא רבו דקטני, היינו רבו בת' אחת ולא במחותך, אשר מכח זה נדחקו בתו"ש לאמר דלרבה נמי במחותך והניח מצי משליך עד הרוב, כל זאת המשמעות אינו אלא לר"ה ולא לרבה. ודבר זה למדתי ממתוק לשונו של הרמב"ם זל ומפסקיו דהוא ז"ל פסק כר"ה ודלא כתו"ש ורא"ש דפסקו כרבבה, וכtab בפ"ד מבכורות ה"ג וז"ל, "המבררת המקשה ליד חותך אמר אבר ומשליך לכלבים, והבא אחורי בכור וכו'", עי"ש הנה שינה רבנו מלשון המשנה דקטני מחתך אמר אבר וכו', והוא ז"ל השמייט ולא כתב רק פ"א אבר, ואמר דהבא אחורי בכור, ודלא כרש"י ז"ל דכתיב דפטורה מן הבכורה, דמותניתין גם ארישא קאי, דלגי פטור מן הבכורה אין נ"מ בין שישא ראשות אבר ובין שישא רוב אחת, דהא שני לאו פטור רחים הו. ולא ראיית שום אחד מן נשאי כליו ושאר הבאים אחריהם, לפреш דבר זה המבריל את הרעיון דודאי גם הרמב"ם מודה בפטור בכורהינו תלוי בקדושה, דשם בהלכי אחרית פסק אידיך דר"ה, דביצה שליש ראשון דוף זופן ושני שלישים דרכ רחים דאיינו קדוש, ומ"מ לא עלה על דעתו כתוב בהבא אחורי בכור, הרי ע"ג דלא קדוש הרាសון נפטרה מן הבכורה, דמ"מ לידה הוה ונפטר רחמה. וגאות דהרבנן ז"ל בהלכות בכורות שלו דחיה שיטת הרמב"ם בהזאת קושי' כעין זאת, מההפלת חרתה דם ושליא דפוטרים הבא אחריהם, ומחתך לא גרע מהם לפטור עי"ש.

ואני אפרש בס"ד עומק מחשבות הרמב"ם ז"ל, דהנה לפום הרהיט ופשתות לשון המשנה דקטני, מחתך אמר אבר ומשליך, משמע דתחלתה מחתך אמר אבר ואח"כ משליך, لكن פשיטה לי' לה乾坤 להקשות מי לא מחתך ומנייה, ואח"כ אחר חיתוך כל האברים משליכם לכלבים. אולם יש מקום לפреш מתני' ה כי מחתך אמר אבר עד רבו ולא עד בכלל ומשליך לכלבים יצא רבו ר"ל היא אבר המשלים לרוב עוברתו לא ישליך לכלבים דהרי עתה נתقدس. אלא זאת א"א לומר אליבא דר"ה דמאי טעמא מחתך בכלב, ועל כרחך לומר דאגמ"מ לא אמר' אליתנייהו, ולא חל קדושה למפרע אדר בדילא בעולם, וא"כ כיון דלא קדוש מיעוט קמא למפרע,תו אידיך לא מצי קדוש, כמו ביצא שליש דרכ זופן דלא חל הקדושה אידיך, מה תאמו שאני בשליש דרכ זופן דלא מקרי לידה, אבלanca ניהו דקדושה לא חל הדבר דיליא, אבל לידה מקרי, זה אינו דחיה הר"ף והרמב"ם פסק לעיל כר"יח דין לידה לאבירים, הרדי דעל אבר לא נקרה שם לידה, אלא ביצא רבו אמרין אגמ"מ דהכל לידה מאבר ראשון עד רבו, וכיון דעל אבר דיליא בעולם לא שייך אגמ"מ, ה"ה להיות קרוא לידה למפרע לא מניח, דמכי יצא רבו ואילך טעוון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים פנינו אחר שיצא כל הולך מצי להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדושה ולא אמרין שתתפשט הקדושה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י כמש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליש קמא דרכ זופן, דמותפשטות הקדושה בכלו אם יצאו ב' שלישים דרכ רחים אח"כ, דגם הא' שליש קמא דרכ זופן קדוש, ומ"ש ההני אבירים דנתחטו דלא תתפשט הקדושה עלייהו כמו דנתתקשו שאר האברים אחר הרוב.

וממילא המחותך חייב ממש מטיל מום, וא"כ קשה כל הגני אמרואי, ר' יוחנןوابי, דס"ל דגס על דבר המסתלק מהני היגלי למפרע איך פרנסו המשנה דמחותך ומשליך לכלבים, ודוחק לומר דሞקי מתני' בנפל, כמש"כ התו"ש ר'ק לתרץ דהגמרה לא פסיקה להักษות, אבל לא לפי האמת והם יסבירו כהאי דוחק גדול, ע"כ לומר דהם ס"ל כרבה דהכא דמקאן ולהבא קדוש, ר"ל דשליש קמא לא קדיש כלל, בשנחותך ורק על המעוות קמא קאמר התנאו דמשליך לכלבים כמש"כ התו"ש לסתו [ע"י מה שאכתוב זהה שם]. ולפי"ז ר"ה דס"ל כאן בבעור למפרע קדוש מוכרכה לסבור כר"ל וכרבא וכhalbcta בכל הני דלעיל, דאדבר המסתלק לא אמרין אגמ"מ, ואל"כ יקשה לו המשנה איך מטיל מוםBBC בבעור ואיך משליך לכלבים אבל רבה דסbor מקאן ולהבא קדוש מצי סבר כר"יח ואבוי אפילו בדבר המסתלק אגמ"מ, ושאני הכא דשליש קמא לא קדוש ודז"ק היבט.

ד' ע' ע"א גמר', תנן המבררת המקשה ליד מחתך אמר אבר ומשליך לכלבים, מי לאו מחתך ומנייה ואי אמרת למפרע קדוש יAKER מבעני לי', הנה פירוש קושית הגמר' או צריכה רבבה והתו"ש הקשו איך ניחה למ"ד מכון ולהבא קדוש, דס"ס גם ביצא מחותך קדוש בכור בעל מום, דהא גם במחותך חשוב לידה בנדזה דיצא מחותך אמר טמאה לידה, וככמונתניתן דחכא דנטפרה מן הבכורה. ולכאר' ראיות אלו אין מקרים דחאה לעיל דף ס"ח ע"ב ד"ה הוציא כתבו התו"ש דאך דammo טמאה לידה אין מוכרכה דיצא מחותך הוה כייל. ושפיר קמבעי לעיל אי הוה כייל וממשנתינו דפטורה מן הבכורה ודאי אין דחאי דהרי אף לר"ה דמפרש מחתך מקרי אף דלא נתקדש שום אבר, אבל כוונת התו"ש הוא דלעיל רק לפרש האבעי כתבו כן, אבל מאחר דלא נפשטה ופסקין לחומרה הצד האבעי דחאה נפיק לי' רובה, הרדי דלא מחלקין בכך, כמו דאמו טמאה לידה, כך חשבין הולך כייל. ומה דפטורה מן הבכורה גם לר"ה, אף דמחותך ומשליך דמציז להשליך כל האברים אינו מטעם דלא הוה כייל אלא דר"ה לשיטתי' כל שלא קדוש שליש קמא ע"ג דחא"כ נולד כדרכו שב לא קדוש, דהרי ביצא שליש דרכ זופן ושני שלישים דרכ זודאי פטר רחים ולידה מקרי, מ"מ כיון דבשליש הראשון שחתך והשליך לכלבים לא בכור כלל, וא"כ כיון דבשליש הראשון שחתך והשליך לכלבים לא מצו חיל הקדשה, מושום דلتנייהו, שבו כשייא האבר המשלים לרוב ררוב ע"פ זודאי שם לידה עליו, אבל הקדשהתו לא חיליא, וכן גם את זה מצי משליך עד כולם. אבל לרבה דמקאן ולהבא קדוש ולא בעי דוקא שליש ראסון, ודאי אין חילוק וכל דמקרי ילוד הרוי הוא קדוש, ושפיר הביאו ראי' מהא דפטורה מן הבכורה דקדיש נמי. ותרצוי זודאי לרבה מפרשין מחתך ומנייה עד רובה ולא עד בכלל, ולפי"ז אין במשנה שתי חלוקות רישא וסיפא, אלא חד דינא דמחותך אמר אבר עד שיצא רבו, אבל הא' אמר המשלים לרובתו איינו משליך אלא יקר, ואין חילוק בין מחתך ומשליך למחתך ומנייה, דמכי יצא רבו ואילך טעוון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים פנינו אחר שיצא כל הולך מצי להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדושה ולא אמרין שתתפשט הקדושה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י כמש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליש קמא דרכ זופן, דמותפשטות הקדושה בכלו אם יצאו ב' שלישים דרכ רחים אח"כ, דגם הא' שליש קמא דרכ זופן קדוש, ומ"ש ההני אבירים דנתחטו דלא תתפשט הקדושה עלייהו כמו דנתתקשו שאר האברים אחר הרוב.

ועפר אני תחת כפות רגלי רשי' ותו"ש במצוותה מנינו להרשנו אמר פירוש מרווח בגמרה, ולא נctrיך לאמור דלרבה מחתך ומנייה

קדושי ראשון, ואמאי לא נימא לקודשי שני פסקו את הראשונים שלא יבואו לידי גמר כמו הכא בקדושים עליה דמסקת לקדושת בכור, דהרי קידושין הם קדושים הגורם מבואר בדברים בסוגי' דלמפרע פדא. אבל דעת כי ענין זה באրתי בארכוה בפסחים בסוגי' דלמפרע גובה, ותוכן דברי שם הוא עפי' דברי הר"ץ ז"ל בנדרים ריש נערה המאורסה דמותריך קושית הרשב"א ומחלוקת בין קידושין ע"מ שאין עליה נדרים, דמהני אם הלכה אצל חכם והתייר, ובין ששאל על החקם דלא מהני להעמיד הפרה הראשונה אידך על מקומה, וכותב הר"ץ דהאי הפרה חדק קלישתא היא בעצם דאנן תרי מפירים בעין لكن לא מציא האח' חצי הפרה להמתין על הגilio למפרע מה שමתר החכם החקם דשני. משא"כ מעשה הקידושין דהוא מעשה שלמה אלא דמצד תנאו מתלי תלי, בא שפיר אמרינו דמצוי להמתין עד שיתגלה למפרע דין עלייה נדרים והסבירו קילוריין לעיניהם וראוי למי שאמרה, ועפ' תורה אמרת זו של הר"ץ ישבי' כמה חומרות בש"ס, וכן חומרא זו מישובת דשאני בכור, דמיות בכור שיצא הוא בעצם קלישתא, דאנן יצא רבו בעין, וניהוadam יצא אח'כ רבו, אמרינו אגמל"ם דהתחליל הקדושה מיד. אمنם אם בנתינן הקדישה לעלה, אין בכך האי קדושה קלישתא לדוחות ולהמתין עד שתתגלה למפרע אחר יציאת הרוב, וחולפה והלכה לה מחמת קדושים עליה, אבל קידושין דמעכשי הלא הם מעשה שלמה, אלא דמכח התנאי דעת לי' יום צריכין להמתין עד שייתברר התנאי, וכל שבאה העת הרי נתגלה אז נתקדשה מכל וכל, ממילא פקעו קדושי שני, וכן בהקדיש מעכשי ועד לי' יום הדין וכן פסק הרמב"ס דלא כל קדושת עליה והדבר ברור ואמת בili ספק.

רש"י ד"ה אי נימא רבו ממש ובב"א קמ"ר ע"כ דause"ג דשנין לעיל מחתך ומניח נעשה כמי שיצא רבו שניין' בעלמא שני אגב דוחקי', ומנתניתן במשמעותה קיימה עכ"ל, ודברי רש"י ז"ל אלו נפלאים ממנו דסכ"ס הלא לר"ה ע"כ דחקין לפרש מנתניתן כו, דעתשה כאלו יצא רבו, וא"כ לדידי' מא'ראי' איקא מנתניתן לדינה של רבא, ולמה לא פירש רש"י ז"ל בפשיות דהגמרה אלא אליבא דרבא דההכתא כוותי', כמש"כ הרא"ש ז"ל דלסרברת ר"י ותוס' מסתבר לפ███ כרבא, ולידי' מתחבר רש"י קבר בפסותו יצא בב"א יקבר גם מה שבפניהם ממש"כ התוס'. אלא דבר כtabbi' דדברי התוס' פלאים ולא זכיית להבינים, דכיון דהם בעצם כתבו דרבבה במחתק ומניח לא מציא משליך רק עד רבו, ולא עד בכלל, א"כ ע"כ האי יצא רבו על מחתך אבל דלעיל קאי, דרך עד רבו משליך, אבל יצא רבותו לא משליך, וליכא כאן שום דוחק בנתניתן, ולא אייר' מנתניתן כל ביצא רבו בב"א, ורק לר"ה דמצוי משליך אבל עד כוilo, אז מוכרכחים אנו לפרש יצא רבו בב"א, ולדוחק במחתק ומניח נעשה כמי שיצא רבו הוה ביצא בב"א, ומזה נמי תראה איך יפה עשה הרמב"ס שפסק הכר"ה, דהרי סתם נマー דהaca רוצה לפ███ אבעי' דרבא מנתניתן אליבא דר"ה. אלא דעתן נגדנו קושית רש"י ז"ל, דהא לר"ה מוקי מנתניתן במחתק ומניח דנעשה ביצא בב"א, ואיך אמר פשיטה, אבל כד תדייך שפיר, תראה כי רק לפ███ פירוש רש"י ותוס' ז"ל קשה קושי' ז', ולא לפ███ פירושינו בדעת הרמב"ס ז"ל, דבשלםא לר"ה ותוס' איקא רבותא בהא דמחתק ומניח דהוה כרובא בב"א, לאפוקי מדרביה דס"ל מחתך ומניח מותר להשליך עד רבו, אף אחר שיצא רבו או כוilo, אבל לפ███ פירושינו בדעת הרמב"ס, גם לר'ה על הדעת לומר דמצוי משליך המועטו קמא אחר יציאת הרוב אם החתיכות לפניינו, רק מפרש מנתניתן עד שיצא רבו משליך, ומשם ואילך לא, וממילא אם לא השליך שוב איינו משליך, א"כ לר"ה דמפרש דמשליך עד כוilo, וסיפא דקאמר דמחתק ומניח היה יצא רבו בב"א שניהם פשיטה, דבזה ילכא פלוגתא כלל ויצא מחוחך או

הכל. והרמב"ס ז"ל תיקון לשון המשנה בפסקיו כפי מה דנתקנו בגמ' אליבא דר"ה, וכותב מחתך אבל ומשליך וכו' לאמר דכל אבל שמחתק משליכו מיד. אולם הרבה דרביה דס"ל מכאן ולהבא קדוש הלא פרשנו למלילה דלאו מטעם דל"ל אגמל"ם אדרבא הוא ס"ל קרוי'ח ובאי', ורבא דפסקין כוותיהו, אלא אדרבא הוא ס"ל אדרבא קדושתך וכרכ"ל דגס אדרבר דליתא בעולם שיק' אגמל"ם אלא דס"ל דהקדושה של בכור אינה מתחלת בהכרח מתחלת הלידה אלא מציא מתחלת גם באמצע לידה, כמו בזאת דופן דמתקדש בשני שלשים אחריםים ע"ג בבחלה ביציאת שליש קמא ליכא לידה, ולכן ס"ל דמצוי מחתך ומשליך, ואפי' אם יולד אח'כ כלו, האי מעוט קמא לא יתקדש למפרע, דause"ג דגס אדרבר דליתא בעולם שיק' אגמל"ם אבל לא בדבר שאינו מוכרכח לאמר דהתחליל הקדושה מאז, וא"כ לדידי' מותפרשת המשנה שפיר דחדא קתני, מחתך אבל אבל עד רבו, ולא עד בכלל ומשליך לכלבים, אבל יצא רבו אחר שכבר השליך המועלות,תו לא משליך דההאי אבל ע"כ צרך שיכול קדושת בכור השאר אגמל"ם דקדוש דההאי אבל ע"כ צרך שיכול קדושת לכחל, ואם ישlico'ו וילוד אח'כ כלו ונאמר אגמל"ם דקדוש היה לחול, וזה דלא משליך יולד אח'כ כלו אדרבר קתני וליכא כאן מציא דהשליך בכור לכלבים, וא"כ מתניתן חדא קתני ונאמר א"כ רישא וסיפה, ושפיר פטורה מן הבכורה גם במשליך עד רבו. ולרבה גם בעובר על איסור השלכה ומשליך כלו אבל אבל נמי פטורה מן הבכורה, דהא קדוש למפרע גם בליתנייה ורוק מיעוט קמא איינו קדוש כנ"ל. ואלי גם רש"י ז"ל לא קאמר דפטורה מן הבכורה אלא לפי פשוטות המשנה דמתפרשת יותר כרביה, דמחתק עד רבו ומנתניתן חדא קתני, דהא כתוב בין יצא רבו אח'כ וא"כ יצא רבו בא"ו וכו', אבל לא האזורי דהשליך ג"כ, אלא דause"ג להעמיס כן בדעת רש"י כיוון דמפרש יצא רבו כאחת וחחכו עכ"ל, וזה דלא כרבה לפי באורנו.

והנ'ך רואה כי בראש הסוגי' כתבתי בדרך אפשר אולי סובר רבעה קרוי'ח ובאי', אמרינו אגמל"ם בדבר דליתא בעולם, ועתה לפי באורנו מוכרכחים לאמר דרביה סובר כן כנ"ל ודז"ק היטב, ותליית' כי זכית לברא הסוגי', המוקשה הללו ע"פ דעת הרמב"ס ז"ל ביל שום דוחק ומה שרשי' ותוספות ז"ל לא נחתו אלה הוא משום דבעיקר הפלוגתא אגמל"ם דרכו דרכ' אחר עיין לעיל דף לעז' בארכיות ובפרט רש"י ז"ל פ███ לעיל כרב' דיש לידה לאברים וא"כ א"א לפ███ דברישיא הבא אחריו בכור כרמב"ס ונפל כל הבנים מבואר לمعنى בדברינו היטב.

אחרי כתבי כל זאת ראייתי ברי"ט אלגזי ז"ל בהלכות בכורות להרמב"ס ז"ל פ"ג אותן ל"ג שהאריך בבראו סוגי' זו הסתוםה, והוא ז"ל וכן בעל دمشق אליעזר שהביא שם ס"ל דהאי פלוגתא דר"ה ורבה, תלוי בפלוגתא דאבי' ורבא דפסחים או דריו"ח ור'בל בחולץ לעמובה ר'ר'ה כריו"ח ובאי' ורבה כר'ל ורבא, ע"ז נתבעו בהון ספיקות ונסתבכו בקשיות וסתירות ומה אומר ומה אדרבר, הלא האמת עד עצמה וחיך אוכל יטעם להבחן ולשפוט אם צדקתי בדבריו או לא. אולם ראייתי שם שהקשה הריב"ט אלגזי על הרמב"ס, דפסק בהקדיש לעולה קודם יציאת רובה דלא קדוש בברואה, וסוחר את עצמו בפ"ז מהלכות ערכין הלכ' ט' דהאומר הרי זה הקדש מעכשי' ולאחר לי' יום אם הקדשו בתוך ל' למאבחן איינו מוקdash, והקשה הוא ז"ל עלי' ניהו אי צרצה הוה ניחא דאין חזרה להקדש, ובזה איינו דומה להאי דהאומר בקידושין אבל אי תנאה הוה, הרי הקדושה מתלי תלי וקאי עד שיתקיים התנאי, ולמה לא כל קדושים עליה הקדומה. ועיי'ש מה שנדחק בהז. ולא הבנתי למה לא מקשה על גוף הדין, דהרי אית' את מוקדשת לי מעכשי' ולאחר ל' יום ובא אחר וקדשה בתוך ל' בקידושין דר' ס' ביני רב ובין לשובאל, אי תנאה הוה פקעו קדושי שני ע"י שנמרו

בבהמה טמא הרועה, אף קודם שיצא ראשו או רבו דאין כאן טומאה בלועה, ולכן קשי' فهو מאי פרייך מ"ט דת"ק תמיוק ל' דהו טמאה בלועה. וכבר הרגיש מהרש"א ז"ל لكمן דף ע"ב ע"א בתוס' ד"ה נזירה שמא יוצאת הולך ראשו, דהתו טוותרים דברי עצם דהא ס"ל لكمן דגש ר"ע מודה בטומאה בלועה, ורק כשהוזיא ידו פליגו ר"י ור"ע, עי"ש שנדחק, ומה שכתבתני אני בזה באריכות שם, אלא דוחץ מזה גם על רשי' אני חמה איך על דעתו דבעהgil ראשו כפיקה יטמא בהמה נמי בפתחת הקבר אלא יצא לחוץ, וא"כ גם השחיטה לא תועל להתריר דוחשכ בילד, וכן אשר תהי טמאה לידה משעת פתיחת הרחם, ואיך אפשר לומר כן, דהרי בהדי תנן בנדה מ"ב דזוקא החזיר ראשו חוץ לפזרודר הוא בילד, ובן ט' חי הנמצא בהמה מותר באכילה ולא נוצר בשום מקום דפתחת הרחם לחוד לשויי בילד, ובבהמה המקשה לילד והוצאה עובר את ידו אין לךفتحת הקבר גדולה מזו, ומה שבחוץ אסור ומה שבפניהם ניתר בשחיטתת אמו, ורק לעניין טומאה בלועה קאמר דבעהgil ראשו כפיקה איינו בלועה לעניין נגיעה, אבל להיות בילד מאן דבר שמייה. וכן תראה מתוך פסקי הרמב"ס ז"ל لكمן דף ע". ולכן הני תרתי משניות דבבהמה שמת עוברה והושיט הרועה את ידו, ודasha שמת עוברה ופשטה חיה את ידה, מתרשות בכל גוני, בין העגיל ראש כפיקה ובין לא העגיל, בהמה לעולם טהור משות דא"ר דין כאן تو בלועה לנגי' נגיעה, אבל כל שאינו יכול אין טומאה כלל, דהרי יותר בשחיטתת אמו, ואיך אפשר שיתור מה טומאה כבר משות נבלות, ואך בהמה טומאה כן דאתקsha לטהורה, וה"ה מAMILא דא"ר בחושיט ידו לחוץ נמי אינו מטמא, וא"פ דידו זה לא ניתר בשחיטתת אמו לאכילה, אבל מטומאת נבלות נתהר, וכרבנן لكمן במסנה דאיינו אלא מגע טפה שחותטה. ופלא על מהרש"א لكمן דכתוב דעל אבר טריא אין לנו ק"ו, וכי דזוקא מאכילה עשינו הק"ו הלא גם מטומאה מצין לעשות דהו טומאה ובכל גוני, אפילו לא העגיל ראש כפיקה טמא, אבל ז"ל דטומאה זו بلا העגיל אינה אלא דרבנן, ולפ"ז שפיר פריך הכא מ"ט דת"ק, דכיוון דמסתמא כתני ע"כ גם בדעהgil ראש כפיקה טהור, וע"כ דליך טומאה כלל על הולך קודם שלילו' ומוניל' הא. ומה שהכריחו לרשי' וווטס' לפרש דום בהמה העגיל ראש כפיקה טמא הרועה, הוא מכח מיר' דר"י שם בביברות, דאמר שם ג' פיקות שמעתי בשל אשה של שתי ושל בהמה של ערב, הרי גם במסנה דריש"ג דמחלוקת בין טומאה לטהורה מי הוא. אלא דפלפי' טומאה דריש"ג דמחלק בין טומאה לטהורה מי הוא. להולך דנטיר על הולך שם בהמה בפ"ע אלא ייחשב כאחד מאכילה, והוא הנונת להתריר את הולך בשחיטתת אמו, ז"ל דבאות עיקר הסמוכה בהזע על הסברא אלא דרך ז"ל להסביר הכל על הכתוב, אבל פריך קשה איך יליף נגד הסברא הבורורה מסמך בעלה. והנראה נפ"ד בהזע דיל' דפלוגתתם תלוי בהאבי' דרי' הוועשי' דלקמן דף ע"א, דהו שיט און ז"ל למעי בהמה וחשת ב"ט חידק מבני נמי לרבען דנטיר בשחיטתת אמו, אולי מהני שחיתות עצמו נמי דדר' סימנים אוכשר בה רחמנא, וע"כ לאמר דלאו מצד שהוא כאחד מאכילה ניתר בשחיטתת אמו, דא"כ און ניתר בשחיטתת עצמו. ומה דמסתפק דא"ר דיש לו שחיתה לעצמו מהני נמי שחיתת אמו. לאמר כן, הוא לפי הילפotta דבבהמה הרוי דהתורה קראו בהמה ועין לעיל ס"ט ע"א פריך באמת לילפotta זו אלא מעתה ימירו בו וכיוון דיש לו שחיתה עצמו, א"כ גם מיתה יש לו, לקרוא בו כי מותם מן הבהמה, אלא דבטהורה דגוזה"כ יש לו היתר אפילו לאכילה בשחיטתת אמו, איך יטמא, משא"כ בטמא, ולפ"ז ייל' דמש"ה בעי קרא לת"ק לדרוש סמכין טומאה לטהורה, לאוטו צד האבוי' דדר' סימנים אוכשר בה רחמנ', אז אין הטעם ממש דהו כאחד מאכילה. אלא דפלפי' ז' גם חלב וגיד יוטסרו בו, דרכ' שחיתה הוא דלא בעי מזאה"כ אבל לכל מיל' בהמה מカリ, דהרי יש לו שחיתת עצמו במעי אמו ודוק.

ד"ט ע"א האשא שמת ולדה בתוך מעי' וכו' גמ' אמר רביה כסוטומאה בלועה אינה מטמא, כך טהרה בלועה אינה מטמא, כל הסוג' עד לבסוף. הנה סוג' זו מקושי' הינה, הון לפ' רשי' ז"לthon לשיטות התוס', ואבואר דעת שניות ומזה שקשה עליהם, ואח"כ אבוי' דעת שלישית שיטות הרמב"ס ז' המחוורת כאשר תראה בעינך. הנה דעת רשי' ז'יל, דר"י ור"ע פליגו لكمן בטומאה ז'יל ונחנתי מaad. ועין לעיל בסמוך.

מוסorus אמו טמאה. לידה תנן, لكن ע"כ ז'יל דאיכא איזו רבותה בדיון זה, לגבי מעטן אבר שבפניהם שמשלים את הרוב, או יצא רוב עובר במעטן אבר. וכ"כ התווע' לעיל ע"ח ע"ב ד"ה החזיא ידו וחתקה, דחא בעי' לעניין הנשאר בפניהם, אבל מה שיצא פשיטה דකוש, דיצה מוחותך הרוי הוא כילוד ממתניתן דנדה דאמו טמאה לידי. אלא דיש להקשות דלמא הא קמ"ל דמחתק ומニア הוה כיצא רובו בב"א לעניין חלק שבפניהם, וכמו שפסקו הראשונים ז'יל האבוי' דלעיל לחומרא, דיצה מוחותך נאסר מה שבפניהם ולא בעינן רובה בב"א ואולי ייל' בהזע דאה"ג אלא אז היה נפשט האבוי' דלעיל ממונתניתן דהכא, והש"ס רוצה לדחות דאפשר לפרש דלא תשפט לא אבוי' דלעיל, ולא אבוי' דהכא, אלא דאתא לאשמעין רוב עובר במעטן אבר. ועין בריר"ט אלגזי' שם בהזע. ודוק' היב.

ע"ב משנה בהמה שמת עוברה בתוך מעיה והושיט הרועה את ידו ונגע בו, בין בהמה טמאה ובין בהמה טהורה טהור, ריש"ג אומר בטמא טמא ובטהורה טהור, ופרשי' דטעמא דת"ק מובואר מוק"ו כדאמר ר"ח בגמרא, ובבהמה טמאה ממילא דכינוי דחזינן דהתרירה ההתרה העובר בשחיטתת אמו, ע"כ לאמר דהנה כאחד מאכילה כל זמן שלא יצא לאויר העולם ולא מקרי בהמה כלל, וא"כ ה"ה בטמאה כך דמה שלא ניתר בשחיטתת אמו, הינו מושום דגש לאמו אין שחיתה. ותדע דהרי חלב וגיד דשליל מותר מכח כל בהמה תאכלו, והשחיטה ודאי אינה מתרת איסור גיד וחלב, וע"כ אתה אומר דכינוי דנiter בשחיטתת אמו לא מקרי בהמה לעצמו והוא כבר מאמו, וא"כ ה"ה בטמאה חשוב ולדה כאחד מאכילה, ואילו ימות מן הבהמה, ולא כי גע בנבלת בהמה טמאה, דאיון זה בהמה, ועוד ראי' דפרק בגמרא אחר שבאר טעמא דת"ק, ריש"ג Mai טעמא, ומה פריך וכי משועבד הו לא להאי הקישא דוכי ימות מן הבהמה וכוי' לחקל הפסוק לשנים ולאמר דמי'רי מטמאה וטהורה ולהקשי' נונתג גם בעלי שום קרא, דאיון על הולך שם בהמה בפ"ע אלא ייחשב כאחד מאכילה, והוא הנונת להתריר את הולך בשחיטתת אמו, ז"ל דבאות עיקר הסמוכה בהזע על הסברא אלא דרך ז"ל להסביר הכל על הכתוב, אבל פריך קשה איך יליף נגד הסברא הבורורה מסמך בעלה. והנראה נפ"ד בהזע דיל' דפלוגתתם תלוי בהאבי' דרי' הוועשי' דלקמן דף ע"א, דהו שיט און ז"ל למעי בהמה וחשת ב"ט חידק מבני נמי לרבען דנטיר בשחיטתת אמו, אולי מהני שחיתות עצמו נמי דדר' סימנים אוכשר בה רחמנא, וע"כ לאמר דלאו מצד שהוא כאחד מאכילה ניתר בשחיטתת אמו, איך יטמא, משא"כ בטמא, לאו דגוזה"כ הוא לאמר דיש לו שחיתה לעצמו מהני נמי שחיתת אמו. ומה דמסתפק לאמר כן, הוא לפי הילפotta דבבהמה הרוי דהתורה קראו בהמה ועין לעיל ס"ט ע"א פריך באמת לילפotta זו אלא מעתה ימירו בו וכיוון דיש לו שחיתה עצמו, א"כ גם מיתה יש לו, לקרוא בו כי מותם מן הבהמה, אלא דבטהורה דגוזה"כ יש לו היתר אפילו לאכילה בשחיטתת אמו, איך יטמא, משא"כ בטמא, ולפ"ז ייל' דמש"ה בעי קרא לת"ק לדירוש סמכין טומאה לטהורה, לאוטו צד האבוי' דדר' סימנים אוכשר בה רחמנ', אז אין הטעם ממש דהו כאחד מאכילה. אלא דפלפי' ז' גם חלב וגיד יוטסרו בו, דרכ' שחיתה הוא דלא בעי מזאה"כ אבל לכל מיל' בהמה מカリ, דהרי יש לו שחיתת עצמו במעי אמו ודוק.

רש"ג ד"ה ק"ו כלומר אפילו לר"ע דאמר لكمן טומאה בלועה כגון עובר במעי אשה טמאה, הכה מודה מוק"ו וכוי' עכ"ל, וכ"כ התוס' בד"ה Mai טעמא דת"ק, ורש"י ותוס' הילכו בהזע לשיטות, דביבורות כ"ב ע"א כתבו שניים, דבעהgil ראשו כפיקה גם

בלועה, דר"י ילייף מלע פני השדה למעט עובר במעי אשה, - דהיינו טומאה בלועה, לדעה זו, - שאינו מטמא, ור"ע ילייף מבמת בנפש אדם, שעובר במעי אשה טמא, דהיינו דטומאה בלועה טומאה. ולפי"ז אי מתניתין ר"ע היא, החיה טמאה מה"ת, דטומאה בלועה טומאה, והאשה טהורה משום דטומאת בהיס"ת הוא, ואי מתניתין ר"י החיה טמאה מודרבנן, גזרין שמא יוציא הולך לפrozדור, והחיה לא תדע, ובבמה דלעיל ליכא למנזר הכי, משום דרכם של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כוותי.

אולס לפענ"ד נראה לפרש הסוגי' כמין חומר, וכן פירשה על כרחך גם הרמב"ם ז"ל. דהנה פלוגותת ר"י ור"ע, אין לה שייקות כלל עם הילפוטא דרביה דטומאה בלועה אינה מטמא, אשר לזה כי"ע מודים אבל פלוגותם היא, אי עובר במעי אמו של טומאה כלל, דהרי לא קריין כי אדם כי מוות דלאו אדם הוא, דגמ לעניין רוצח פטור על העוברים. והרי בבמה טמאה נמי שנינו לעיל, דעוברה מות אינה מטמא את הרועה שהושיט ידו להוציאו, וכבר כתבענו למעלה דאפילו העיגל ראשו כפיקה ונפתח רחמה הדין כן, וכן בהוצאה ידו, וכש"כ התוס' בעצם בחד תירוץ, דהרי איתקס לטהורה, וא"כ ה"ה עובר אדם כל צוין שהוא במעי אמו היה ירך אמו וכאחד מאברה. והוא דמצrix ר"י קרא מיחיד להוציאו עובר במעי אמו, או דס"ל כריש"ג דבבמה טמאה, ולכן בעי קרא דבאים אינו כן, או דס"ל שלא מצין למילך אדם מבהמה, וקרא אתה אפי' עם העיגל ראשו כפיקה, דכל זמן שלא נולד אין כאן טומאה כל עיקר, עד שיצא ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כיילוד. אבל ר"ע יש לו קרא דהונגע במת בנפש אדם עובר במעי אמו, והיינו בהעיגל ראש כפיקה, דאל"ה הרי הוא טומאה בלועה. ומה דפרק לר"ע מני"ל משום דר"ע דדורש טעמא דקרה כמבואר בגיטין ריש פרק הנזקין ודאי דחו"ל למייפק מבהמה טמאה דעל עובר ליכא טומאה כלל, וכן שבארנו לעיל במשנה הקודמת דהסבירא נונתנין כיון דחיזין דמנהני בבמה טהורה שחיטת אמו על הولد, הרי ודאי משום דעובר ירך אמו, וא"כ ה"ה בבמה טומאה וה"ה אדם, ולכן פריך לר"ע אי לאו דאייא קרא מייחד על עובר במעי אמו דטמא, מ"ש עובר אדם מעובר בהמה טמא, ולכן קאמר דדרש הנוגע במת בנפש אדם. ואין זה ש"יך כל לדינו של הרבה פליגי בעובר במעי אמו בהוצאה ידו, דל"ר"ע מטמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבוחץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמאה גזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כולם טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע ע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוציא ידו, כל דשלוחיהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר"ע גזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבהמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן בשונה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י גזרין משום הוציא ראש צרך לחלק דבבמה דהרכס מגולה ליכא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עובר בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבבוזיא ידו מטמא גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמא גם بلا הוציא כל מה"ת, ולית לי' כל יפותא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט ממשמעותיו דעל פני השדה, אף דאיו מיותר כן כתוב רשי"ז.

וכל המעין בצד יודה, דברין לרשי"ז ובtos' צרינים אלו לסבול דוחק על דוחק, וכל הסוגי' כספר החותם ובפרט שיטת התוס' א"א

בלועה, דר"י ילייף מלע פני השדה למעט עובר במעי אשה, - דהיינו טומאה בלועה, לדעה זו, - שאינו מטמא, ור"ע ילייף מבמת בנפש אדם, שעובר במעי אשה טמא, דהיינו דטומאה בלועה טומאה. ולפי"ז אי מתניתין ר"ע היא, החיה טמאה מה"ת, דטומאה בלועה טומאה, והאשה טהורה משום דטומאת בהיס"ת הוא, ואי מתניתין ר"י החיה טמאה מודרבנן, גזרין שמא יוציא הולך לפrozדור, והחיה לא תדע, ובבמה דלעיל ליכא למנזר הכי, משום דרכם של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כוותי.

והתוס' הקשו על רש"י, ^{א)} איך קامر לקמן דמתניתין דעתבעת לא שמעין לא טומאה בלועה ולא טהרה בלועה דחו"א טעמא משום מגע בהיס"ת הוא, הא עכ"פ במשא הויה ליה לטמא, דהא בטעת הרי הוא חרב כחל וטומאות בוקעת וועלה, ולמה לא טטמא במשא, וטהורה נמי למה לא טטמא היא אין הבלועה כצמיד פטייל. וכן קשה על הא דאמרו שעובר וחיה כתשי טבעות דמי, ודלא תימא ר"ע הוא, אשר בכולן פרשי"ז של דעתמא דasha טהורה הוא משום מגע בהיס"ת וקשה הא במשא עכ"פ מטמא כמו שהביא רש"י ז"ל בעצמו בריש הסוגי' מגمرا נדה מ"ב ע"ב. ב') קשי' להו לפרש"י כיון דרביה ור"י חדא מלטא אמרו, למה לנו ב' יפותות על טומאה בלועה קרא דנבללה דרביה, וקרא דעל פני השדה דר"י, ועוד איך נחיה מתניתין דasha טהורה אליבא דר"ע, כיון דאייא עכ"פ טומאת משא. ולכן פרשו דרביה אתה לא שמעין דטומאה בלועה אינה מטמא אפילו טהרה שאצלה, מה דלא נשמע ממתניתין, דהתרם אינה מטמא טהרה דעלמא וכן טהרה דانيا מיטמא מטמא דעלמא, אבל מטמא שאצלה מיטמא, "וכשם" שאמר הרבה, הци פירשו שם שהאדם אינו מיטמא מטבעת שלל, כך שתמי טבעות און הטהורה מקבלת טומאה מהחיה שאצלה, ומה דפרק תרוייהו תנינחו, לא קאי על טומאה בלועה דאייא מיטמא, דעל זה לא הקשה כלום, דהא זה לא חדש לנו רביה, אלא מטהירה בלועה קפריך, ור"ע שניהם מודים דטומאה בלועה אינה מטמא, אבל בעבור בעובר במעי אמו טמא דקראי, אבל האשה טהורה דעלמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבוחץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמאה גזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כולם טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע ע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוציא ידו, כל דשלוחיהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר"ע גזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבהמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן בשונה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י גזרין משום הוציא ראש צרך לחלק דבבמה דהרכס מגולה ליכא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עובר בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבבוזיא ידו מטמא גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמא גם بلا הוציא כל מה"ת, ולית לי' כל יפותא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט ממשמעותיו דעל פני השדה, אף דאיו מיותר כן כתוב רשי"ז.

שם מונה והולך, שדרה משני מותים וגלגולת משני מותים, ואבר מן המת משני מותים ובכולן כתב דאין מצטרפין, ובחלכ' ג' כתוב דעתית מבשר המת וכזית נצל ומלא חפינו רקב גם משני מותים מצטרפין משום דטומאתן ושיעורן שווה. ובהלכ' ב' באבמה"ח של אדם אפלו מאדם אחד אם נחalker לשנים אינו מצטרף הרי החלוקת מבואר, בין אם השיעור בא בכמות ובין בא מצד האיכות, נפש או שדרה וגלגולת או אבמה"ח דבנה לא שייך צירוף משני גופין דאי בטל האיכות, זהה ברור ואמת ומעצתי כעון הדברים בדברי התוס' סנהדרין ד' ע"ד ד"ה מנין לרבייעת עי"ש היטב.

במשנה בהמה המקשה לילד והזcia העובר את ידו וחטכה וכו' שחת את אמו ואח' חותכה הבשר מגע נבלה דר"מ, וחכ' מגע טרפה שחותטה וכו'. הסוגי מוקשה מאד, והאחרונים ז"ל לא יצאו, "יח בביורים ובראשונים ז"ל אני ראה פלוגתא עצומה בפירושה, בין רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל כי כל אחד מהם דרך דרך לעצמו בהבנתה ובabar דבריהם כדי ה' הטובה על.

א') שיטות רשי' ז"ל, כפי המבואר בריש פירקן ס"ל לרשי' ז"ל דlam"ד חזרה לא מהני, ס"ל יש לידי לאברים ולמ"ד חזרה מהני, ס"ל אין לידי לאברים, וממילא כן דאותותב י' יוחנן דס"ל אבל עצמו מותר בחזרה, אידח נמי הא אמר אין לידי לאברים, ומ"ה חזרה לא מהני, כמו שלא מהני בהזcia ראש דהוה יכול אס החזירו. וממילא דלא בעין דרש דובשר בשדה טרפה לרבות החזירו. ואבര היוצאה, דהא מסברא דכל שנולד לא מהני בי' חזרה ונאר, ועוד דלא שייך בלילה טבעית והחרחות לאמר עליה יצאה חוץ מהחיצה ולהקרא בשם טרפה. ותדע שכן הוא דהרי אמרו לעיל דאיaca בינויו דלשנא קמא ולישנא דמערבא למסיר מיעוט אבר שבפנים, הרוי דלשנא דמערבא איסרין גם מה דלא נשמע מקרא וז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' רשי' ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהור והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמת בנפש, וכוותי' פסקינו ודוק.

הנה לפ"ז אכן דקי"ל רכר דחזרה לא מהני ויש לידי לאברים, כל עובר שהזcia אבר נידון כולד ולא כאבר מן הבמה ומיד חל עליו איסור אבמה"ח למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת, ולמ"ד לא לאברים עומדת חל עליו אבמה"ח כשיתחתק. דרך בעודה בمعיה בהמה תנע חותך מעובר שבמעיה מותר באכילה בשחיטת האס, אבל בשיצא והוא כילד אם נחתק, ה' אבר מון הח' ומצד העובר ולא מצד הבמה, דכוין דכילד דמי איך אפשר לדונו כאבר מן הבמה, והוא תרתי דסתורי. ומאה נצחה דכל שהעובר מת נידון האי אבר היוצאה כנבללה, דהאי אבר לעולם נידון כולד ולא כאמו. וניהו דהולד שלא יצא עדין נידון כאמור שחיטה מגזה'כ דכל בבמה תאכלו, אבל לגבי אבר שיצא ונולד ונפרש מן הבמה, נידון הولد כיוצא אם חי היה אבמה"ח, ואם מת כאבר מן המת והוא נבלה, וזה שכטב רשי' ז"ל בד"ה מגע נבלה دائ' העובר חי הוא מגע אבמה"ח דטמא כנבללה, ואם נמצא מת הוה נבלה ממש, לשיטת רשי' קי"ל יש לידי לאברים וע"כ הוה כן. ומה דאמרו בגמר' דטמא דאמ' משום שחיטה עשו ניפול, אין הכוונה כמו במיתה דועשה ניפול דהיו שטמא מיד בעודו בחבورو משום אבמה"ח דהוה לנפל משם קודם המיתה והשחיטה דזה א"א דהרי כיון דעתך דכילד דמי קטין עליה, הרי אפלו מיתת האם אינו עשו ניפול דבין לר"מ ובין לחכמים אם הביצה נתנבללה בשחיטה

קמבעי לי', הרי דכל שטבע הדבר כך הוא לא שייך בו משא, ולכן ה' ניחא לי' לאמר דחחי' טמאה מושם מגע והasha טהור, דין כאן משא, ע"ז קmortץ דלעלום טומאה בלועה כמאן דלייא דמי, והחיה טמאה מדרבן, ואון כאן טומאה דאווייתא, ופריך למה לי' למימר כולא האי, ומתרץ דלא תימא אליבא דר"ע דס"ל עובר במעי האש טמא לית לה טומה בלועה, ואתה' מתניתן כוותי' וממילא נפרק רבה מהר"ע ומסתומים מתניתן, דזה ליתא דאפילו כר"י מצא את' מותניתן, ומושם דגוזרו באשה שמא החזיא ראש חוץ לפרויזדור, וממילא גם אי' כר"ע את' מותניתן מדרבן אמר, דעתה אתו העיגל ראש כפיקה, אבל מה"ת מודה ר"ע דכל שבלה הטומאה אין כאן טומאה כל עיקר מגזה'כ וקרא דבמת בנפש אדם, דמרבין מני' טומאה לעובר במעי האש, היינו בעיגל ראש כפיקה, דלא בעין ילוד וכל שכן הנגעה בלועה מטמא במעג. ומעתה לא צריכנא להאי דוחק של מהרש"א ז"ל דלר"ע בהזcia ידו מטמא גם מה שבפנים, דהא במת בנפש קדרש. דמהרש"א שפיר נרך אלה לדעת התוס' דבעיגל ראש כפיקה גם בבמה טמא, א"כ ע"כ קרא דבמת בנפש את' להוסיף איזו טומאה בולד אדם שאינו בבמה, ואי דידו שהזcia דטמא, להא לא צריך הקרא, לא מבעי' לפי דעה שני' שבתוט' لكمן ד"ה וחכמים אומרים, דכון הדין נמי בבמה טמא אין כאן תוספת טומאה באדם אלא אף' לדעה א' דבבמה טהורה, מ"מ קרא דבמת בנפש אדם מורה דטמא מבפנים ע"כ הוכחה לאמר דע' הוצאתה זו גם מה שבפנים טמא, אבל לפי באורנו דבעיגל ראש כפיקה ליכה טומאה בבמה, שפיר אתה קרא דבמת בנפש אדם דבאים טמא דלא בעין לידי שלימה, אלא שהי' נראת וגלי' אף שהוא עדין במעיה. וזה היא שיטת הרמב"ם ז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' רשי' ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהור והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמת בנפש, וכוותי' פסקינו ודוק.

וזע דלמאן דפוסק כר"ע יש להקשوت לכאר' הא מתוך השקלה טרוי' שבגמ' אינו נראה כון. דהא אמר דפליני ר"י ור"ע בקראי דעל פני השדה, דלא' י'atti לאפוקי ולד במעי האש, ולר"ע לרבות גולל ודופק ור"ע עובר דטמא ילי' מלבמת בנפש אדם, ור"י מוקי האי קרא לרבייעת דם מן המת, ור"ע לטעמי' דיליף לי' מקרה דעל כל נפשות, וס"ל לרבייעת מב' מותים דטמא ואון בהאי דינא לרבייעת מב' מותים דר' מלהל' טו"מ, וא"כ איך פסק כר"ע בעובר במעי' ברמב"ס ריש פ"ד מלהל' טו"מ, וא"כ איך דבאל"ה הקשו התוס' דלא' אמרו, אבל לק"מ דדבאות לא תל' זב'י, דבלא' הקשו התוס' דלא' תרי קראי לרבייעת דם ל"ל וע"כ לומר דר"י מוקי חד לד"א, אבל אין כר"ע ס"ל דבמת בנפש את' לעובר במעי אש ועל כל נפשות מת לרבייעת דם ויש אם למסורת וכמוש'כ התוס'.

ועל הא דר"ע דמרבה רביעית דם משני מותים הקשו בתוס' ימא דף פ"ד ע"א ד"ה טומאותו, דלמה לי' קרא דהא כל שטומאותו שוה ושערוי' שוה מצטרפין, ולא מצאו מענה אחרת, רק דעתץיריך לבא משני נפלים דאיון בכל אחד רביעית (ועיין מש"כ בה בסוגי' דט"ח לסת' ק"ח ע"ב ברשי' ד"ה לעולם לא מצטרפין) והכפות תמרים שם תמה לפ"ז על הרמב"ס, ודפסק דלא כר"ע וקאמר דרביעית דם מב' מותים אינם מצטרפין ולא הזכיר כלל דהיאנו דוקא מב' נפלים, וע"כ דבכל מותים הדין כן ואיך יתרץ' קושית התוס'. אבל לפענ'ך נראה דקושית התוס' לך' מ', דכאן אמרה התורה נפש ונפשות ולא רביעית ותלי' הטומאה בנפש האדם אלא דאן אמרין דשיעור נפש הוא רביעית וא"כ איך צורף זאת משני מותים כיון דאיון נפש, ור"ע מקרה ילי' דמצטרף ותדע שכן הוא דהא הרמב"ס

מת, דעתם אדרבן בזה (וכן לר"ח טעמא דרבנן בעובר ח') אין לו הבנה כלל, כיון דחכמים דר"מ דהלהכתא כוותיהו, ע"כ נמי יש לידי לאברים ס"ל, אך מצו אמרו דהשחיטה של האם מהני להאי אבר הנולד לטהר מידי נבלה, וילפו זאת מטרפה, הלא שפיר צוח ר"מ האי גופה והאי לא גופא, ורק לטרפה ואבר המודלד בה נשחת גופה, אלא דאסור מצד איסור טרפה שהיה עליה מקודם לכאן, אבל האי אבר היוצא לאו גופא, אלא נולד ונפרד מן הבהמה, ואם מהני השחיטה על הנולד נמי, למה לא יתירנו ע"כ דלא מהני על הנולד, וא"כ אך בטהר דבר שאינו גופה ונקרא נולד ע"י השחיטה גופא, ומה שהшибו שיוטר מצלת על שאינו גופה, אין זושובה כלל, דבחותך מעובר שבמעיה אין לייה, וכן ר' מאהן השחיטה על בהמה תאכלו אף באכילה, אבל באבר היוצא דאיכא מחייב כל דבר קדאמון בין איסור אכילת אבמה"ח לטומאת אבמה"ח כאן לייה, אך נחلك בין איסור אכילת אבמה"ח לטומאת אבמה"ח לאמור שם חולד או נחתק האבר. ומכו"ש דקשה באבר דעובר מות, למה לא מטמא מיד לחכמים כמו לר"מ כיוון דכילדزم, וממי לא תhani השחיטה לטהר כמש"כ התוס' ד"ה וחכ"א, אדם מטמא קודם השחיטה איך TABA השחיטה ותותר ועין לבב ארוי ובמלא הרועים בהגותה הש"ס שתמהו על דמיון הדשחיטה טרפה לאבר היוצא, ובאמת חומר הקושי אין אלא לשיטת רשי"ז' על כאשר בارتני, אבל לשיטת התוס' והרי"ף יותר הראשונים דעתם תראה כי דעת אחרת עmons.

ב') **שיטות התוס'** הו, דפלוגתא דיש לידה לאברים אינה תלי' בפלוגתת רב וועלא בשם ריו"ח اي אבר עצמו אסור או מותר וاع"ג דאיתו בסה בא דקאמור אבר עצמו מותר, מ"מ במא דקאמור אין לייה לאברים הלכתא כוותי' נגד רב, כי רק במערבא בטעמא דרב דבר אסר אור משום יש לידי לאברים, אבל תלמודן קאמור בשם רב דקיליף מקרה דובש בשדה טרפה דלה מהני חזרה טרפה שאין לה היתר, ומעתה סובר לר"מ כיוון דהאי אבר כابر דבמה נידון, בין עובר חי ובין עובר מת, כל זמן שלא נשחט אין כאן לא איסור ולא טומאה, ולכן כתבו התוס' בד"ה וחכ"א דקודם השחיטה לכ"ע אדם הנוגע באבר זה טהור, ורק השחיטה גורמת איסור וטומאה ומשום הדשחיטה עושה ניפול. אלא זה לכארוי אין לו מובן כלל דע"כ אין הכוונה דהשחיטה עושה ניפול מעיקרא אלא כמש"כ רשי"ז' ל"ד אין השחיטה מועלת על היוצא, דכי נאמר דשחיטה גרעה ממיתה, דהמיתה ודאי אינה עושה ניפול לאבר היוצאה כמש"כ לעיל בשיטת רשי"ז', אבל דעת הענין כך הוא דכל שהאבר בחוץ אין לו היתר בשחיטה מקרה דוכל בבהמה תאכל, דמכללא ממשע דמה שאינו בהמה ע"ג דלא הוה כילוד, מ"מ אסר אור משום דאיינו בהמה, ואינו ניתר בשחיטתה. אלא דחזירה היתה מהני, اي לאו קרא דבשך בשדה טרפה, דמני' ילפין לכל שיצא חוץ ממחיצתו פעת אחות שוב אין לו היתר באכילה כטרפה שאין לה היתר, ומינה דלא מצי להיות חמור מטרפה דיש לו טרחה ע"י שחייה, ה"ה אבר שהחזר לא נאסר אלא באכילה כטרפה, אבל השחיטה מהני עכ"פ על מה שבבהמה לטוהר, וכ"כ הרראש יוסוף ז' ל' והדברים קילוריין לענין, ומה מromeim בחידושים הרשב"א ז' לשם בעלי התוס' שמפרשים כן דברי הש"ס דלקמן, דקאמור ר' יוסי בר חנינא, Mai טעמא דר' יוחנן אליבא דחכמים האיא את לי' חקנתא בחזורה והאי לית לי' תקנתא בחזורה, ופירושו ז' ל' דהכוונה דבאבר היוצא את לי' תקנתא בחזורה, להיות נתהר מטומאה גם לר"מ, דבחזרה מודה דלא גרע מטרפה, כיוון דכל האיסור בא מקרא דטרפה. אלא דבלא החיזיר ס"ל כיוון דבלאו קרא דטרפה, כל שאינה בהמה אין השחיטה מועלת בו, ממי לאו כניפול גם לגבי טומאה, ולא שיטמא מיד כל שהבהמה והולך חיים, אלא דהשחיטה משווה להאי אבר אבמה"ח ומטמא אחר

או נהרגה בהתקזת ראה והיה בה אבר היוצא והולך יצא חי, אין כאן על האי אבר שם איסור וניתר בשחיטת העובר, ואיך חפעול השחיטה על אבר היוצא לעשותו ניפול יותר מהמיתה, אלא פירושו כמש"כ רשי"ז' ל' דלקמן דע"ג ע"א ד"ה עשה ניפול ז' ל' עשוה ניפול בשעת שחיטתה הרי היא כניפול ממנה ואין שחיטתה מועלת בו ומשום לישנא דקרא דילפין לפקון מיתה עשה ניפול נקט לה' עכ"ל. הרי דבפירוש מדיק רשי"ז' ל' דשחיטה עשה ניפול הכוונה בשעת שחיטתה דוקא, דהיאנו שאין שחיטתה מועלת באבר, ולא כמו מיתה עושה ניפול דהכוונה כאילו נפל קודם לכן, וכמש"כ רשי"ז' ל' לפקון באותו הדף ע"ב ד"ה ואינו מטמא, וכיון דשחיטתה עשה ניפול הפירוש בשעת שחיטתה לאמר דין דין השחיטה מועלת לו להתרiro, ה"ה דמיתה נמי הדין כן דעושה ניפול בשעת מיתה, ואני פועלת עליו לאסרו באופן דהמיתה והשחיטה שווין לגבי האבר דאין פועלים עליו כלל, אלא דהשחיטה כיוון דמגוזה"כ פועלך על הולך שבמעיה בהמה להיות ג"כ שחיטתו, ממי לאו נשאר האי אבר כבבמה היה שאין לה סימנים לשחיטתה, וכן מוכח מרשי"ז' ל' לעיל דף ס"ט ע"א ד"ה אבן פקעה דכוותה, דבאבר היוצא אין כאן איסור אחר אלא דין לו סימנים לשחיטתה, וזה אפילו לרבן דר"מ דרבנן ט' נמי איכא אבר היוצא, ומכו"ש לר"מ דרך בגין ח' שיק אבר היוצא דהכי הוה דין ח' אין במינו שחיטתה הוא, ואייכא כאן אבר שאין לו שחיטתה ואסור משום אבמה"ח. מ"מ טומאת אבמה"ח ודאי לייכא עלי, דהרי הוא חי והتورה אמרה כי ימות מן הבבמה וכו' הנוגע בנבלתה, אשר מזה למדנו לפקון קכ"ז ע"ב דאבמה"ח מטמא, הרי דבעינן מיתה דוקא ולא גרע אבר זה מבן ח' חי דין במינו שחיטתה, מ"מ כל זמן שהוא חי איינו מטמא, ואיךITEM אבר שהוא חי מישום דין לו שחיטתה יותר מבן ח' חי שאין לו שחיטתה, ולכן הא דקאמור לר"מ דמגע נבלה דהינו אבמה"ח, הינו משום דחחטכו ומה דאמרו בגמרא דל"מ אפלו בלא חחטו משום דמגע ביחס"ת מטמא או למ"ד חבורו ע"כ כשמת אח"כ, דמסתמא בגין ח', מת מהר אחר שחיטת אמו, ומטמא האי אבר כבבמה"ח דעלמא. ואפלו למ"ד בהמה בחו"י לאו לאברים עומדת, האי אבר ודאי לחתוכה עומד, כיוון דהולד ניתר בשחיטתה והוא נשאר אסור לעולם ולכך חל עליו איסור אבמה"ח לכ"ע, ואם אח"כ מות נקבות הושט ופסה"ג לדעת הרמב"ם ז' ל' דאית בהם איסור אכילת נבלה מוחים וטומאות נבלה רק לאחר מיתה, והכא דכוותי' איסור אבמה"ח חל עליו מיד ע"י השחיטה שפועלת על הולך ולא על האבר, וטומאת אבר מון חוי ע"י מיתה הולך, דכל זמן שהוא חי החיות מציל מן הטומאה. וכל זאת בעובר חי, אבל בעובר מת כיוון דאבר היוצא כילוד, הרי הוא מיד אסור וטמא משום נבלה עוד לפני השחיטה דבשלמא בעובר חי כל זמן שלא שחט את האם עדין אין איסור אבמה"ח לחולוטין, לא מביע' בבר' לרבן דאפשר שילוד כלו ושחיטת עצמוני, لكن לא הוקבע איסור אבמה"ח רק ע"י השחיטה דבבמה, אלא אפלו לר"מ דרבנן ח' מירiy אפשר שישחה עד שישלמו ט' חדשים ושחיטת שחיטתת האם, אבל בעובר מת דהאי אבר היוצא קיימת, א"כ מה בין לאחר שחחיטה לקודם שחחיטה, כיוון דיש לידה לאברים, והיינו טמא דר"ח דלקמן דקאמור, דבאבר דעובר מת לכ"ע שחיטת עושה ניפול, דהשחיטה אינה מועלת, וממי לאיסורה קמא קיימת ונאסר ומטמא מיד כשהוציא את ידו, בין לר"מ ובין לחכמים, כל זאת מוכרכה לשיטת רשי"ז' ל', דעתם אדרבן דבאבר היוצא הוא משום דיש לדיה לאברים. אבל מה שא"א להבין לדעת רשי"ז' הו, מה דאמר הרבה רבבה לפקון דפליגו בין באבר דעובר חי ובין באבר דעובר

עצמם. גם בעובר מות לא נקבע איסור אבמה"ח, דאמ' יולד ככל אין כאן אבמה"ח אלא נבלה, ולכן רק ע"י השחיטה ששותת אמו הוקבע איסור אבמה"ח, על האי אבר היוצא בין חי ובין מת, ולגביו עיין זה שהחיטה עשוña ניפול. וזה מקרים דכל בהמה תאכלו ידיעין, דמכללא נשמע דאם איינו בהמה לא תאכלו. ולquin על האי אבמה"ח אף דרך מכללא דכל בהמה תאכלו ידיעין, משום דזהה כמו דרשה דתזבח ולא גיזה דהדרה לאיסורה קמא, ואע"ג דלא דמי, דתתם اي לאו היתר דתזבח הכל היה אסור משא"כ כאן, דבלא קרא דכל בהמה היה לאבר היוצא ע"י שחיטה הولد אם יצא חן, אבל י"ל דהכא מכח ההיתר דוכל בהמה נצמה האיסור של האבר ממילא, דכיוון שהولد בתוכה כשותת הרי אין כאן סימנים לשוחט, וא"כ ממילא אכן איסור אבמה"ח כאשר בהמה דעלמא, וחמור ממנו דין לעוña היתר בשחיטה. אלא אי מטמא נמי אבמה"ח לאחר מיתה או לא, בזה פלגי ר"מ ווחכים. דר"מ ס"ל כל דין דשחיטה עשוña ניפול לעניין איכילה ללקות עליו משום אבמה"ח, ועתה שהוא מות להא יטמא, ווחכים ס"ל דשחיטה עשוña חי פועלות הפוכות, דעת" שמכורת את הولد נעשה האי אבר היוצא בכינוי איכילה, ומ"מ לטהר מותה מהני השחיטה גם על האי אבר, וילפו אזת מטרפה ומابر היוצאה שהחזר, דעת"ג אסור מכח קרא דובש בשדה טרפה, دمشם לפינן דבר היוצא שוב אין לו היתר בשחיטת האם, ומ"מ טהור מטמאת נבלה גם לר"מ דלא מצי להיות חמור מטרפה עצמה, ולפgo ג"כ קולא מהאי חומרא דכמו שגلتה תורה דלא מהני חזרה, וגם לאחר חזרה השחיטה עשוña ניפול, להאי אבר שיצא פעם אחת, לפינן נמי קולא דرك לעניין איסור עשוña ניפול, אבל לעניין טומאה לא. והדבר מוקשי הבנה, דאי לאו דזהה לנו קרא לאסור אבר היוצאה שהחזר, היו חכמים מודים לר"מ דבר היוצא הוה אבמה"ח, הן לעניין איכילה והן לעניין טומאה, ורק מכח האי חומרא דזרזה לא מהני נצמה קולא דנתרה גם אבר שלא החזר אתמהה. גם תשובה ר"מ לחכמים קשה להבין, דקאמר מה לטרפה שכן גופה, דהא הם מאבר שהחזר ילפו והוא אין גופה, ומודה בה ר"מ דנאסר באיכילה, ונתרה מטמאה ע"י שחיטת האם, הרי גם לדר"מ עשוña השחיטה ב' פועלות הפוכות באבר היוצאה שהחזר לאסור ולטהר.

ועתה יצא לפניך שיטת הרמב"ם, דעת שלישית ומכרעת.

ג') **הרמב"ם** ז"ל פסק אין לידה לאברים כדעת הר"ף והתוס', אבל ס"ל דבابر היוצאה לית' בי רק איסורה בעלמא ולא מלוקות, ז"ל בפ"ה הכל' י"א. אבר עובר שייצא וכוי ואם נתרך לאחר שחיטה האוכלינו לאנו לךה, עכ"ל, הרי דס"ל בינו דין לידי לאברים اي לא קרא דבשר בשדה לאסורبشر שייצא חוץ למחיצה הוה השחיטה מתרת גם היוצאה, דניהם דאינו בהמה מ"מ הוה נגרר האי מקצת שייצא אחר עיקר הגוף שהוא בפניהם, דאיך נחלק בגוף אחד לאמר דרובו שחוט ומומתר, ומיעוט אסור משום דלא נשחת שהՃבר זה זר מיד לפינן טמאה מטהורא אלא למה שבפניהם, ולא למה שבחוץ וטמא רביה יש בדבר חלק בין טהורא לטמאה, דבטהורא כיון דאפשר בחרזה להיות נתהר אח"כ בשחיטת האם لكن אין מטמא בחוץ, משא"כ בטמא דאי"א בחרזה להיות נתהר.

הaber אבמה"ח דהאי עבר לעולם כחד מאברי האם שלא הועיל לו השחיטה. ווחכים אומרי' בינו דין מודית לנ' דבଘזיר מהני השחיטה לטהר האבר, א"כ ה"ה בל החזר לא נאמר אלא דין הילוק בין עובר מות לחוי דבשניהם מודיה ר"מ דין כאן לא איסור ולא טומאה קודם שחיטה, וחזרה מהני עכ"פ לטהר ע"י שחיטת האם ולכן רק השחיטה עשוña ניפול בין בעובר מות ובין בעובר מות, ובשניהם נידון האבר ע"י השחיטה אבמה"ח. ולכן כתבו התוס' דברועה שהושיט ידו דמתניתין דלעיל ה"ה בהוציא עובר ידו הדין כן דתחוור הרועה בגע בו, דכיוון דין לידי לאברים ונידון כבר מן ההמה, מה לי טמאו ומה לי טהורה, כי השחיטה גורמות איסור וטומאה לר"מ ואיסור לחוץ לרבען. ועיין במוהרשי' ז"ל שכטב דודאייפה כתבו אליבא דרביה לקמן, דקאמר דפליגי בין בעובר חי ובין בעובר מות, אבל לר"ח דס"ל דלא פליגי רק בעובר חי, אבל במת ד"ה השחיטה עשוña ניפול, האי דרועה בפשיטות את' דוקא באלה הוצאה אבל בהוצאה ידו ודאי מטמאה. ודבורי הקדושים פלאו ממי, דפי דעתו דר"ח בעובר מות מטמא אשר היוצא מיד, עוד קודם שחיטה ולא תל"י הטומאה בשחיטת האם כלל, מה זה דקאמר ר"ח דד"ה השחיטה עשוña ניפול, דשחיטה מה בעי הכא, והכי חול"ל אבל בעובר מות ד"ה טמא מיד כשהוציאו, הן אמרת דגם לשיטת רשי' שפרקנו לעיל קשה כנ"ל, אלא דרש"י יש לדוחוק ולאמר דלאו דוקא נקייט ר"ח האי לשניא, בינו דרש"י פליגי חכמים ור"מ בחרתי מתרי טעמי לרבה. אבל לתוס' דהוציאו שיטם מושם דקאמר בגמרא דפליגי בשחיטה עשוña ניפול, ואין כאן פלוגנתא אחרת איך מפרש האי לשניא דד"ה השחיטה עשוña ניפול דוקא קאמר. ולא עוד אלא דעל גור הסברא קשה, דבשלמא לרשי' דמטעם שלידה לאברים קטינו עלה, שפיר י"ל בעזה לא מצאנו טעם הגון, אבל לדעת התוס' דין לידי לאברים, ורק מכח דיצא חוץ למחיצתו קטינו עלה, אבל כאחד מאברי ההמה יחשב, והוא כה' מכח ההמה, איזו טעם יש לאמר דמטמא וכאשר באמת כתוב המהרשי' א"ח"כ בטעמא דרביה, דבלא שום קרא אלא מושם דין לידי לאברים איןו ראוי לטמא, אלא ודאי לדעת התוספות גם לר"ח טעמא דר"מ בעובר מות כמו בעובר משום דשחיטה עשוña ניפול, וקודם שחיטה אינו מטמא. ומה דפליגי רבנן בעובר חי ומודים בעובר מות, צ"ל דס"ל לר"ח דזוקא בעובר חי פליגי דאיסור יוצא גופה לא נקבע בי' עד השחיטה, لكن מהני השחיטה לטהר עכ"פ, אבל בעובר מות דאיסור יוצא נקבע מיד כשהוציא, ניהו דלא מטמא מיד אפשר בחזרה, והיה' נתהר ע"י השחיטה דammo, עכ"פ מן הטומאה, אבל כל שלא החזר ונשחתה אמו אין מועלת לטהר. ולפי' בבהמה טמאה והוצאה ידו, טהור הרועה גם לר"ח לח תירוצא שבתוס' / אלא כתבו לבסוף, דיל' דלא לפינן טמאה מטהורא אלא למה שבפניהם, ולא למה שבחוץ וטמא רביה יש בדבר חלק בין טהורא לטמאה, דבטהורא כיון דאפשר בחרזה להיות נתהר אח"כ בשחיטת האם لكن אין מטמא בחוץ, משא"כ בטמא דאי"א בחרזה להיות נתהר.

נמצא פסקן של דברים לדעת התוס' דבابر היוצאה שחיטה עשוña ניפול לעניין איסור אבמה"ח, ר"ל דעת" השחיטה והקבע האיסור דابر היוצאה דין בו משום לדה, אבל יש בו משום אבמה"ח, כאשר אבר הבהמה אם יהי' נתרך, בינו' שהוא בחוץ, ולמ"ד לאברים עומדת אית' בי' איסור אבמה"ח מיד, אלא דעת'ון לא הוקבע. דכמו דבבהמה דעת'ת לה היתר בשחיטה, כן הוא נמי באבר היוצאה, אם יצא אח"כ שאר העובר, והיה' לו שחיטת

דטרפה ילפינו דחורה מהני לענין טומאה, וסבירו חכמים דמשם נשמע גם לא החזר, ואין חילוק בין החזר, ובשניהם אסור ואני מטמא, ואיסורים ממשום אבמה"ח. זאת הוא שיטת הנני יש מפרשים. אבל שיטת הראב"ד ע"כ אינה כן, דהוא מודה בדבר היזוא ליכא איסור אבמה"ח ממשום דכל שאין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, ה"ה לענין הקשר אכילה אינה עשוה, וכקושי ר"מ לחכמים, אם טרחה מידי נבלה תתרנו באכילה, אלא דיש על האבר איסור אחר דעתא מקרה דבר בשדה טרפה, וא"כ למה לוקין עלابر היזוא דילפין לע"מ במשר בשדה, ואין לוקין עלابر המודולל, וזאת דהוה רק אסמכתא בעלמא, והחילוק שזה גופה וזה אין גופה, הלא לית להחכמים דק"ל כוותיהו, וכן השגת הראב"ד ז"ל אין לה מקום ונפרקת עצמה תכ"ד,

ועתה הט אንז' ושמע איך תפרטש הסוגי עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל. דר"מ דסובר דשהיטה עשוה ניפול באבר היזוא בין לענין איסור ובין לטומאת נבלה, ע"כ לאו מקרה דבר בשדה Kata'a עללה, אלא ממשום דעתך לי יש לידיה לאברים וכיון דהוא כילד אין לו היתר בשחיטה אמו, אפילו בחזרה כמו בחוזיא ראשו לדלא מהני חזרה, כל שכבר נולד, וע"ז לא צרך שום קרא ומילא דהאי אבר אם הولد כי הוה אבר מן החי, ואם הولد מת הוה נבלה, וכמו שפרש"י ז"ל דברי ר"מ דאמר מגע נבלה. ואפילו החזר קודם השחיטה הדין כן, ובלא שחתט את האם אין שום איסור, דהא לידה הוה, ואם יולד אח"כ הוה כשאר בהמה דעתמא, אלא דשהיטה גורמת, לעשות ניפול. ואיך קשי לך הרי אתה קרא דכל בהמה לאסור, הלא קרא להתיר בא ולא לאסור, באמות הלא לית לי לר"מ דקרו אתה להתיר בט"ח, רק בן ח' ח' או ב"ט מות, וא"כ גם بلا קרא דכל בהמה תאכלו, לא הי היתר להאי ולד בשחיטה, ואין כאן Tosafot איסור אם נאמר דשהיטה עשוה ניפול, וא"כ לר"מ באמות איכא באבר היזוא מלוקות, ממשום אבמה"ח או ממשום נבלה איילו החזר קודם השחיטה. אבל חכמים דפליגי סברין אין לידיה לאברים, וכיון דאין כאן לידיה הוה כאחד מאביריה, השחיטה מטהרת ומכשרת גם את האבר היזוא, כמו טומאה בקדשים בין טרפה דעתך בי' מלכות לטרפה דלית בי' מלוקות. ור"מ פריך فهو לפי שיטתו, אם נתהר מטומאה, יותר גם באכילה, והם השיבו לשיטת עצמן, טרפה תוכיח לדידיהו באמות היזוא, דטהר ומתריר איסור אבמה"ח, אבל אסור ממשום טרפה, כמו טרפה נתהר בשחיטה מטומאה כן האי אבר. ור"מ דקאמר ע"ז האי גופה והאי לאו גופה, ג"כ לשיטת עצמן אמר כן, דבר המודולל גופה ואי לאו קרא דבר בשדה היה מותר למגורי, لكن שפיר נימא דלא חמיר מטרפה, משא"כ האי אבר היזוא לאו גופה דכילד דמי, ואין זה אבר דאמו אלא אבר דעובר שנולד. וכן שפיר מחקלים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דבר המודולל מעיקר אין איסור אחר, אלא מקרה דובש בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דליך אן איסור רק מצדבשר בשדה, וכיון דעלום חשבין ליcalevo בחוץ, וזהת היא דרשה גמורה דין אן איסור חדש, אלא אותו הלאו דאבמה"ח שהיה באבר היזוא קודם שחזר, נשאר עליו גם אחר חזקה מכח האי ילפota, וכן שפיר מחקלים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דבר המודולל מעיקר אין איסור אחר, אלא מקרה דובש בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין דעווה ניפול. ואע"ג דהאי קרא כדי יפול לענין טומאה כתוב, והומר"ל דזוקא לענין טומאה בעין נפילה, אבל לענין איסור לא, כמו באבר היזוא דמחקלין בין איסור לטומאה, לאו קושי' הוא דמסתמא כל שהשחיטה מועלת לטהר, ה"ה נמי להתיר אבל באבר היזוא א"א לא אמר דטהר השחיטה כיוון דאמר קרוא כל בבהמה, והאי לאו בבהמה הוא, ולא אמר דטמא נמי א"א דהא מקרה

דעת הרחוב"ס ז"ל. ולעיל בראש פרkon בברותי דעת הרמב"ס ז"ל כשמלה, דס"ל דאיסור יצא לא תלי בשחיטה דה"ה בחזרה נעשה יוצא ונאסר, דאל"כ אלא דשהיטה גורמת האיסור, ומקרה דוכל בהמה תאכלו, הרי א"כ בא הכתוב לאסור וזה א"א לפי מה דק"ל ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ופרש"י ז"ל דהיתרא ורבתה לו התורה ולא איסורה א"כ א"א שיצמח מהיתר זה שום איסור, ואיך יצמח מהיתר זה איסור דבריו יוצא. ודלא בכ"מ שם שנחקר פשוטות לשון הרמב"ס, ורצה להשוותו עם דעת שאר הראשונים ז"ל, ולא עוד אלא דנתקשה לי הרי רוב לדיות הכי הו, שמצויא ידו תחלה, ולא נחתת במחכ"ת דהאי מלטה דרמב"ס רק בחזרה את ידו ממשום דעתבטלת הלידה. עיין היטב לעיל אריכות הדברים בא.

וראה זה הפלא ופלא איך הראב"ד ז"ל בהשגתו על הרמב"ס מדויל ידי' משתלים. ז"ל על הלכי הניל' „זה שבוש שהרי אמר לעלה שאפלו החזרו וחטכה אחר שחיטה לוקה משום בשער בשדה טריפה (זה ליתא ברמב"ס כמו שהעיר ה"ה ז"ל), ובמשנה אמרו שחתט את אמו ואח"כ חתכה חכ"א מגע טרפה שחוטה אלמא אית ב' איסור טרפה והויל' איןו לוכה משום אבמה"ח דאין שחיטה עשוה ניפול, ואמס כל זה מה צורך הויל' ויש בו לאו דטרפה" עכ"ל, ובסוף דבריו נתפס, דהרי איזיל ומودה לדעתה חכמים דאין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, א"א לאמר דשהיטה עשוה ניפול לטניין איסור, וא"כ השחיטה מטהרת וגם מכשרת את האבר, ואין כאן אלא איסור דמרביין מטרפה, הלא מטרפה מרביבן נמי אבר המודולל, ומה בין אבר היזוא לאבר המודולל, וכקושי' הש"ס لكمון על ר"מ אליבא דרוי' ח' וע"ז מתרכזין שם דהאי גופה והאי לאו גופה, אבל חילוק זה אית לי לר"מ, אבל חכמים אדרבא אמרו הרבה מצלת על שאין גופה מגופה, וא"כ למה לוקין על אבר היזוא, ואבר המודולל אין בו אלא מצות פרוש בלבד, ועיין מש"כ על התוס' שם), והז"ל כתוב נמי בדברים האלה להצדיק את הרמב"ס, דס"ל אבר היזוא ואבר המודולל חד דינא אית להו לבעלי התוס' וודעטם, ומה מה קלוקו בין אבר מודולל לאבר היזוא, מושום דס"ל אבר היזוא לוקין עליו ממשום אבמה"ח, דכיוון דלאו בבהמה היא מילא השחיטה עשה ניפול, דהינו שמכשר את העובר וקובע לאבר היזוא באיסור אבמה"ח. אלאadam החזר האבר קודם שחיטה הוו' א"ד דמהני, ע"ז אתא לפותא דבר, בשדה דכל שיצא פעם אחת שוב אין לו היתר אם נשחת האם, דלעולם חשבין ליcalevo בחוץ, וזהת היא דרשה גמורה דין אן איסור חדש, אלא אותו הלאו דאבמה"ח שהיה באבר היזוא קודם שחזר, נשאר עליו גם אחר חזקה מכח האי ילפota, וכן שפיר מחקלים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דבר המודולל מעיקר אין איסור אחר, אלא מקרה דובש בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דעלום חשבין ליcalevo בחוץ, וזהת היא דרשה גמורה דין אן איסור חדש, אלא אותו הלאו דאבמה"ח שהיה באבר היזוא כוותה מועלת לטהר, ה"ה נמי להתיר אבל באבר היזוא א"א לא אמר דטהר השחיטה כיוון דאמר קרוא כל בבהמה, והאי לאו בבהמה הוא, ולא אמר דטמא נמי א"א דהא מקרה

כבר נפל, ובabar היוצאה לא הוקבע איסורו, כיוון דאפשר בחזרה כדאמר ריב"ח בטעם דרבנן דמודו הכא, אבל לר"ל רק אמר דפלייגי בזה כמו בזה, לא ידעתו פרש דבר, אכן אפשר דפלייגי בזה כמו בזה, דbabar המודולל יש לנו קרא לטלר דכי פול עד שיפול, ובabar היוצאה יש לנו קרא לאסור דכל בהמה תאכלו, אבל מה שחווצה לה דוחה כיולד אסור באכילה, ומעתה אי טעמא דר"מ דא"א חלק בין איסור לטומאה, ע"כ לדידי'babar המודולל גם איסור כלל. אבל עוד קולא יש גם بلا החזר ואמו טרפה או בתכילה מותר, ואי דרש כי פול עד שיפול, א"כ אין לו קרא לאסור אשר המודולל, אלא קרא דובושר בשדה טרפה, וא"כ איך טטמא ויהי חמור מטרפה, ואי מסברא ידע דבר המודולל אסור ומטעמא, ולא דריש כי פול עד שיפול, וכס"ד "גדרם לך קכ"ז, מנ"ל לר"ל דחכמים פלייגי על ר"מ בזה, זהה מדבריו משמע דמחוד טעמא פלייגי בזה ובזה, וזה ליתא דכאן אין הטעם משום שחיטה העשויה ניפול, דגם לפניהם השחיטה מתמא משום שעומד לפול לנפל דמי. ולא עוד אלא דר"ל א"א לאמר כלל, דר"מ הי'babar המודולל מטמא בעודו בחבورو ומשום דוחה ניפול, זהה לר"ל והוא דאמר לעיל דף ל"ב ע"ב דשחט את הקנה, הריהה כמו און דמנחא בדיקולא דמי, ע"כ ס"ל לר"ל דדינוhabar המודולל מכח החיבור שיש לה להגונן, דאל"כ איך תהי הריהה ניתרת בסימן אחד והסימן השני לגבי הריהה לאו כלום הוא, כמו דאמרו לעיל דף כ' וכי מטה עומד ומולק, וע"כ צ"ל דמשום דבוקה במקצת ולהכי מהני שחיטה, וא"כ ע"כ ס"ל לר"לbabar המודולל נמי מהני שחיטה וא"כ קאמיר כאן ר"ל, דר"מbabar המודולל אסור וטמא דמייד שניתדול חשוב לנפל ומטעמא משום אבמה"ח, ותקשי איך מהני שחיטת סימן שני להתריר את הריהה, ולאמר דהריהה נתרת באמות ע"י סימן אחד ואפילו אם נפסק לגמרי ואינו מעורבה בהמה כשרה הריהה, ואפילו אם לא ייחסתו יותר זה דבר זר ולא שמענו מעולם מי יסבירו כן, וועיין לעיל בסוגי' שם דהראש יוסף ז"ל שבזה א"כ ע"כ דר"ל גם על אשר המודולל מהני שחיטה ואנו אסור אלא מצד בשער בשדה טרפה אי דאוריתא לרמב"ם, אי מדרבנן לשאר הראשונים. אבל טומאה מאן דכר שמי, וא"כ החמי' קיימות ועומדת לר"ל לשיטוון, דס"ל דע"י שחיטת הקנה הריהה צמאן דמנחא בדיקולא הוה, איך מציא אמר דר"מ איןhabar המודולל שחיטה. וצ"ל דבאמת הדר ב"י מהאי דהכא לאחר שזכה לאמר שחיטה. וא"כ דבאמת הדר ב"י מהאי דהכא לאחר שזכה לאמר שחיטת הקנה וא"כ נקבת הריהה כשרה, כאשר הדר ממה שאמר דשחט בין שחת בטעם חתק או שלא בטעם חתק, עיין לעיל דף ל"ב ע"ב ובמה שכותבי שם בס"ד ודוק' היבט.

עוד שם גמר, א"ל לא אם טהרה שחיטת טרפה אותה ואת הבאר המודולל שבה, דב' שוגפה וכו', הנה כפי שהעלתי לקמן דף ע"ה שחיטת טרפה אין מסקן איסור אבמה"ח אין הקונה כאן על אשר המודולל בהמה טרפה, אלא קרי שחיטת טרפה אם בהמה נתרפה או אם האבר נתרף, כי גםhabar המודולל קרו טרפה, וזה ניחה לדעת הרמב"ם דאיacahabar המודולל איסור טרפה דאוריתא, אבל לתוס' האי אשר המודולל בה בל"ה אין לו פירוש, דכיון דניתר באכילה ע"י שחיטתה, איך שיך כאן טומאה כלל והוא ראי' גדולה לשיטת הרמב"ם, ותוס' לקמן נדקרו הרבה בזה וועיין בדברים שאחר זה.

ע"ב ותוס' דה' מהי טעמא דר"י אליבא דר"מ, קצר קשה דשאני אשר דבמה דמדאוריתא שרי אף באכילה כדאמרין לקמן, דין בהם אלא מצות פרוש, ויל' דמ"מ עיי, דכמו שגורו עליו חכמים איסור אכילה, טומאה נמי הול' למינזר, עכ"ל. תורצט לא זכיתי להבין, הלא אՓושי טומאה לא מפשין, וכן' לקמן דזה חת"ס ז"ל בחודשי, יותר תימא הלא בטרפה דאוריתא נמי הטומאה רק

תבוננה לדינה, לדעת התוס' ורש"י ז"ל איך מלכות באבר היוצא אפילו החזיר, אלא דרש"י בעבור מת אילך נבלה ולא אבמה"ח, ומ"מ בשניהם טהורם מטומאה כרביה, גם בעבור מת פלייגי, ולදעת התוס' לעולם הוא לוכה משום אבמה"ח, משום דכابر מן הבמה דניין לי. ולעומת זה יש קולא לדעת שניהם בעבור חי וה חזיר ונולד אח"כ כולם שחיטת האם, אין בזה איסור כלל. אבל עוד קולא יש גם بلا החזר ואמו טרפה או נתנבללה בשחיטה, אין כאן איסור על האבר וניתר בשחיטת הولد, שיש לו שחיטה דכיוון דשחיטת האם לא התירה הولد, אין כאן לשחיטה העשויה ניפול, אבל לדעת הרמב"ס ז"לbabar היוצא לעולם שחיטה העשויה ניפול ואלא מלקות, ואפילו לא החזר ונשחתה אמו, אין בו רק איסורה ולא מלקות, ואפילו את הטרפה או אבל לעומת זאת החזר וא"כ גולד, או שחתט את הטרפה או נתנבללה בשחיטה, לעולם אשר שיצא בין החזר ובין לא החזר, יש בו משום איסור טרפה שיצא חוץ למחיצתו, כי לא נגמרה הלידה ונידון כיוצא ונasar למפרע, ובזה תראה דבמה דפלייגי הב"ח והש"ד והperf"ח בסימן י"ג,babar היוצא ואמו טרפה, הוא תלי בפלוגנת הרמב"ס ויתר הראשונים ז"ל. ובאשר כפי שהארתק, ועוד תראה לפניו בס"ד שתת הרמב"ס ז"ל הוא יותר מחוורות בסוגי' היא העיקר, וממילא אשר היוצא גם בטרפה או נתנבללה בשחיטה, אסור מן התורה ודוק' היבט בכל זה.

ע"ב גמ' אמא טומאת בייס"ת היא. כבר כתבנו לעלה, דבעבור כי אפילו בבן ח' דוחה נפל אין כאן טומאה של אבמה"ח זהה כי ימות מן הבמה כתיב, וכמו דליך טומאות נבלה כל זמן שטפרקסת, ה"ה דליך טומאות אבמה"ח כל זמן שטפרקסת, דמקרה דכי ימוש מן הבמה אנו למדין טומאות אבמה"ח, ומשום שחיטתה עשויה ניפול לר"מ אין עשויה מות, וא"כ מה היה דעת המקשן קודם חתיכה יטמא. וכן במקשנא קאמיר, דר"מ אפילו בלי חתכו, אבל ע"כ הכוונה بلا חתכה והמתין עד שיותם, וא"כ חתכו, דחתכו מסתמא ג'כ' ההינו אחר מיתה דאיaca משום צער בעלי חיים לחותך אשר מעובר חי שלא לצורך האדם, והאי אשר הרוי הוא אסור באכילה, ואולי גם בעוברין שייך צעב"ח. וביריש דחתכו קודם שחיטתה, וכן לעיל במברכת דקתי מתחך אשר אבר אחר שחיטה משום דהותם היא לצורך הבמה המקשה ליד, אבל אחר שחיטה אפשר דאיסור לחותך بعد שהולד חי משום צעב"ח.

דפ' ע"ג ע"א גמר, ארשב"ל כמחלוקת בעבורין כך מחלוקת באברין, ור' יוחנן אמר מחלוקת באבר דעובר, אבל באבר דבמה דה שחיטתה עשויה ניפול. הנה טעמא דר"מ אליבא דר"ל וכן טעמא דד"ה אליבא דורי"ח,babar המודולל נמי שחיטתה עשויה ניפול לא הבניי ולא ידועنا מה הוא. דינויו דרב"ח אליבא דרבנן, דהאי לית לי' תקנתה בחזרה אבל טעם זה אינו מספיק. דהא כל עצמיות איסור דבר המודולל מרביתן מקרא דבר בשדה טרפה, ואיך הי' חמור מטרפה גופה, דמהני שחיטת לטהרה, וזה קשה גם לר"מ אליבא דר"ל, דמה עינה לפירכא דרבנן אם לטרפה מהני שחיטתה למה לא תhani נמי לאבר המודולל וכאן אין להشب דזה גופה וזה לא גופה, דהא אשר המודולל נמי גופה. אלא דר' יוחנן י"ל דלאו מקרא דבר בשדה אסרים אשר המודולל, אלא מסברא חזונה דלקמן דף קכ"ז ע"ב, פריך הש"ס אי דין מעליון ארוכה טומאות נבלות נמי ליטמא, ומפני לעולם דאין מעליון ארוכה והא דלא מטמא משום דכתיב כי יפול עד שיפול. הרי דמסברא החזונה היה לנ' לחשב המודולל העומד ליפול ואני יכול להעלות ארוכה כלו נפל, ויהי אבמה"ח מטמא בעודו בחבورو להבמה, אלא דגלי קרא דבעין נפילה ממש, וסביר ר' יוחנן דזה דוקא לעין טומאה, אבל לגבי איסור הסברא במקומה עומדת, והוקבע איסור כאלו

שווין הם בדיניהם דאסורי רק באיסורبشر בשדה ולא מלכות, וטומאה דרבנן בשניהם איכה. אלא דהרב"ם ז"ל בפ"ב מhalbנות אבות הטומאה הלא ט' פסק באבר היוצא דמתמא בקודש אבל לא את התורמה, ולעיל מני' בהל' ה' באברים המודולדים כתוב והקשרו בשחיטה ואינם מטמאין כנבלה, ולא האזכר דבקדים מטמאין מדרבנן. ואולי לא חש להזכיר זאת, כיון שלא נזכר בפירוש בגמ' אף שודאי דין שווה. או אולי כיון דכל עצימות טומאה זו מדרבנן ולר"מ לית לי' ב' טומאה אף מדרבנן, כדי הוא ר"מ לסמווק עליו להקל בטומאה דרבנן, שלא לפסול את הקדשים ודוק היטב.

ד"ג ע"ד ע"א גמורא יתיב ר"ז ו' ואינון רב אכלו לזה לנקה ופרש"ז ז"ל אכלו לזה האבר המודולדי, וכותב מהרש"א ז"ל דזדקך לפרש תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי זו, דמה חילוק ביןابر היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיון בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאיון אבר היוצא דהתורה אמרה דהשחיטה עשו ניפול דהינו שהשחיטה פועלת על הولد להתרה ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשوت ולאמר דמסברא נדמה אבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם רבנן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, בין אבר המודולדי כמו על הטרפה ממשני דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומסתה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלידיו אפשר דבראמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' لكمן בדף הסמוך בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואת אבר המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי' אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרתו, כמו עbor דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עbor כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עbor הנמצא בהמה טרפה הלא הינו טרפה עצמה, דהא הוא ממש כמוו ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעבור הנמצא במעי כשרה, لما יגזרו עליו טומאה והוא מוטר באכילה. אם לא שכונתם על עbor בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבות, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עbor דבעי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בין גוףה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועל"פ גם בזו תורה איך נדחקו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניהם אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, ורק דאבר היוצאה או גופה דכילדות הוה ואית ב' אבמה"ח ולוקין עלי, لكن מטמא ואבר המודולדי גוףה ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, וכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבות לא פריך דבראמת

מדרבנן, וכי' יגזרו על טרפה דרבנן מושום טומאה, דהוה גולג'א. ומה שכתבו בקושיותם קצת קשה ג"כ לא הבנתי, למה הוא רק קצר קושי', והוא עוני תימא רבתא. וראיתי בלב ארי' ובהגות מלא הרועים מתחמיים על התוס' להיפך, דמה קושי' להו, דהא דאמרו لكمון דאין בהם אלא מצות פרוש, הוא משום דשחיטה אינה עשו ניפול, אבל הכא פריך על עיקר הטעם למה באבר היוצאה ס"ל שחיטה עשו ניפה, ובאבר דבבמה אינה עשו ניפול, ובמבחן' של הני גאנונים, אני אומר שלא בעיון כתבו דבריהם, דלפ"י למה פריך זאת לר"מ טפי מדרבנן, דהא לרבות נמי יש חילוק גדול בין אבר היוצאה לאבר המודולדי, דגס מהה מודדים דברי היוצאה השחיטה עשו ייפול לעניין אכילה, ר"ל דאין השחיטה מועלת להתרה, ובאבר המודולדי מהני השחיטה אף להתרה, ולמה. ועל קושי' זו לא יספיק תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי' זו, דמה חילוק בין אבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיון בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאיון אבר היוצא דהתורה אמרה דהשחיטה עשו ניפול דהינו שהשחיטה פועלת על הولد להתרה ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשوت ולאמר דמסברא נדמה אבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם רבנן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, בין אבר המודולדי כמו על הטרפה ממשני דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומסתה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלידיו אפשר דבראמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' لكمן בדף הסמוך בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואת אבר המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי' אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרתו, כמו עbor דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עbor כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עbor הנמצא בהמה טרפה הלא הינו טרפה עצמה, דהא הוא ממש כמוו ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעבור הנמצא במעי כשרה, لما יגזרו עליו טומאה והוא מוטר באכילה. אם לא שכונתם על עbor בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבות, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עbor דבעי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בין גוףה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועל"פ גם בזו תורה איך נדחקו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניהם אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, ורק דאבר היוצאה או גופה דכילדות הוה ואית ב' אבמה"ח ולוקין עלי, لكن מטמא ואבר המודולדי גוףה ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, וכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבות לא פריך דבראמת

קרינן ביה, דוחה סופה ליפול, דלגבוי איסור במה"ח שהוא בכלל טרפה אין לנו קרא דבעינן שיפול דוקא, ומהכי תני לחלק בין נטרף למגורי מן הבבמה או נטרף וудין מעורה במקצת שסופה להתפרק, כיון כלל עני טרפה כן הוא ממש"כ הרמב"ם דוחא תחלת נבלות. והדבר צעיג בעיני ואולי ייל' דחוז'ל דיקו מלשנה דבר בשדה דבעינן דוקא תלוש למגורי עד שיהי' מושך בשדה ובדרך ריבוי לאיסורה בעלמא מרביבנו נמי אבר המודולל, לרמב"ם לאיסור תורה וליתר הראשונים לأسمכתא בעלמא, ודוק היטב.

עוד שם גمرا בא' ר' אושע'י הושיט ידו למעי בהמה ושותט בן ט' ח' מהו, תבעי לר' מ' ותבעי לרבן וכוי, כבר כתבנו לעיל בראש פרקון דספכו של ר' הושע'י הוא בהאי דאמרה תורה כל בבהמה תאכלו, אי הכוונה דשחיטת סימני האם פועלים על הولد, מושום לכל זמן שלא יצא לאור העולם עדין כאחד מאבריה יחשב, ואין עלייה שם בהמה, אז לא דרשינו בהמה אלא כל בבהמה, לכל הנמצא בתוכה כוגפה חשוב, וא"כ פשיטה דין לו שחיטת עצמו בפנים, או נאמר דעת' שחיטת סימני האם נחשב גם סימני הولد כשחוטין, ודרשינו בהמה, דין על פי שנחשב הولد כבהמה מ"מ שחיטת אמרו מטורתו כמו שחיטת עצמו, וא"כ נאמר גם כן דשחיטת עצמו מהני נמי בمعنى אמו. ומה שמכריכי אותנו נאמר דבר זר זה, דסימני הولد נחשבין לשחוטין ע"י שחיטת סימני האם, הוא משום צד האבעי אליבא דר' מ' דס' לד' דין ט' ח' טעון שחיטת עצמו כשיוצא, דבבמה גמורה בהמה לא ניתר, והוא בזודאי לא דריש אלא כל בבהמה ולא בהמה בבהמה, כמו ש' נמי הראש יוסף ז'ל לעיל, וא"כ לדידי' ודאי ייל' דמהני שחיטת הولد כשחוטיט ידו למעי האם ושותטו. וא"כ נצחה מזה לרבן נמי מהני, דהא ס' לד' סימנים אכר בה רחמנא, ופרש' ז' ל' לקמן משום דעת' קרא להתר את וא"כ מותר, וא"כ לעניין זה נמי אי נאמר דלא' מ' מהני שחיטת הولد בפנים, איך יאמרו חכמים משום דסבירו להו, דקרה אתה להתר ב"ט ח' הנמצא בבהמה, שי' נצחה מזה איסור אם שחיטת את הولد בפנים וא"כ מותה אמו, די לאו קרא כלל בבהמה תאכלו הי' מותר, וע' האי קרא נאסר. וזה כונת רשי' ז' בד' הא או דלמא אפילו לרבען, שכטב דמקש' ב' לד' מ' דאמר שחיטה שייכא בה ור' לד' דבאהי צד האבעי ע' כ' לאמר דבלאו קרא הי' ראי הولد שבפנים לשחיטה.

והנה האי אבעי' לא אפשרה, והרמ"א בהגה סימן י"ד פסקה לחומרה ותימה על הרמב"ם והתו' וב' השמשיטו, ודוחק לומר משום דין בלא'ה לא סמכין על ידייתינו שהוא ב"ט שכלו לו חדושיו ממש'כ הרמ"א בהגה סימן י'ג. אלומ לפ"ד נרא דלפי מה דאמר ר' אלעזר אמר ר'א, דרא דפליגי ר' מ' ור' בחלב וגיז, הלכו בו לשיטתם ובב' ט' ח' פליגי, דלא' מ' דעתון שחיטת עצמו אסור, ולר' דנתר שחיטת amo מותר, ע' כ' דלית לי' כהאי אבעי' דר' הושע'י דחכא, דלהאי צד האבעי' דמהני שחיטת עצמו בمعنى האם, איך פליגי בחלב וגיזו דהא אם ניתר בשחיטת עצמו, שפיר דגילה לנו קרא לבגי טומאה עד שיפול, וה' האיסור אבמה'ח הוה נבלה ו מהני השחיטה לטהר ולהתריר, דהאי איסור אבמה'ח הוה נבלה במקצת דהינו בכמה, דאם מחה כל הבבמה הוה נבלה, ואם מות אבר אחד קריין בי' כי ימות מן הבבמה, ولكن כמו באיסור נבלה בעינן דוקא מיתה למגורי, אבל מסוכנת שר' ע'ג דעומדת למות, ה' הא במתה מקצתה, דהינו אבר אחד, בעינן דוקא כי ימות למגורי ולא שי' לו קצת חיבור לחיות, אפילו עומד ליפול, אבל לבגי איסור דטרפה דבר מן החי, אדרבה נאמר כמו בטירפה כולה ע'ג דעדין כי אסורה משום טרפה, ה' הא בטרפה מקצתה דהינו בש' מן החי, ע'פ' דעדין הוא מעורה בגוף מ' טרפה במקצתה

אבמה'ח או משום נבלה זו את הי' עיקר יסוד פירושו של מהרש"א כאשר בארנו לעיל. ולעומת זה פירושים אין לו שחר במחכת'ה, דחץ ממה שאין דרכו של רשי' ז' לכתוב הלכות שאינם נוגעים לפירוש המאמר שעוסק בו, מה בעי רשי' להשמענו, דהא כאן בעל המימרא הוא רב, ורב דס' ל' יש לידי לאברים פשיטה דס' לדוקה עלابر היוצא, ובזה גם הרמב"ם מודה, דהא דפסק הרמב"ם דיןлокין הינו מושום דפסק כבר פלוגתא דרב דין לידי לאברים וכן שבארנו לעיל בארכות. ולא עוד אלא דרש' ז' לדפרש האי דין לוקה שאין בו איסור תורה כלל, ודאי דלא אctrיך לאשמעין דאבר היוצא אינו כן והוא אסור מן התורה, דזה פשיטה דהא לרשי' ז' מצד כל בבהמה תאכלו נאסר אבר היוצא, דין החיטה מתורת היוצא ואפלו החזיר נמי מפשיות השקלא וטר' דריש פרקון משמעו דהוא דאוריתא, ואלו היה הרמב"ם מפרש כאן מחות פרוש מדרבנן ודאי לא ה' מצ' מושה איסור מודולל לאיסור יציא, מכל הלוי טעמי חזורי, ונראין דברי מהרש"א בכוונות רשי' ודברי הגי גאנינים נדחין ודוק היטב.

עוד ראייתי בהגנת הגאון מהר"ץ חיוט כאן שהביא בשם הפר"ח סימן ס' ב' ראי' לדעת הרמב"ם, דהיינו איסור תורה באברים המודוללים, מהה שמברואר בתוספתא סוף ע' ז' דברים המודוללים אסורים לב'ג, ואדי דלשראל אינם אסורים רק מדרבנן לב'ג מאן אסריםו. ותמהני למה הביא ממוחך לחומו, ולא הביא גמורה מפורשת לעיל ז' לג' ע'א, דאסור לזמן עכו'ם' אבנין מעיים והני ודאי רק אברים המודוללים נינחו ולא נפרדו למגורי מן הבבמה, דאפילו הריה יש לה חבורים הרבה אחר שחיטתה הקנה (ועיין לעיל שם בדרכינו) הרי דאיכא לב'ג איסור אבמה'ח באברים המודוללים, אבל אמרו שם בטעה דמלטה משום דלעכו'ם' בmittah תל'י' מלטה, ומיתה עשו ניפול, ולקמן דך קכ' ע'ב אמרינו בשחיטה תל'י' מלטה והשחיטה מכשרת גם את המודולל, אבל מה שיש מן העיון הוא דהא מלטה גופה דmittah עשה ניפול ג'כ' רק לשישראל נאמרה. ועיין בחשי' ק' דהכת'ס ז'ל יוז' ז' סימן י' ז' דרצה לאמר כן, אבל באמת זה ליתא דין בעינן דרשעה לmittah ניפול, משום דכי יפול כתוב עד שיפול, ולקמן דך קכ' ע'ב אמרינו דמסברא הוה אמרי כל שאין מעלה ארכאה הוה כנפל כיו' שסופו ליפול אלא דדרשין כי יפול עד שיפול, ולהכי בעי קרא דmittah עשה ניפול, וא"כ בב' ג' הדירין לטבר' החיזונה דכל המודולל עד שאינו מעלה ארכאה הוה כנשל, ולא בעינן כלל המיתה שיעשה ניפול.

אבל מה דקש' לי' דטרפה בשדה טרפה לקמן ק' ב' ע'ב לאיסור במה'ח, וכרי' דילפין מבשר בשדה טרפה לקמן ק' ב' ע'ב לאיסור במה'ח, וכרי' שם וכן פסק הרמב"ם בפ'ה ממש'כ לאמה'ח למא זה בין פרוש למגורי ובין מודולל, דהרי גם במודולל טרפה מקרי, ועיקר לאו דטרפה הכי הוה, דנקב בעלמא קרי טרפה, דבשלא גבי לאו דאמבה'ח דאייכא קרא לבגי טומאה, דכי יפול עד שיפול, אמרי שפיר דגילה לנו קרא לבגי טומאה עד שיפול, וה' האיסור אבמה'ח הוה נבלה ובמקצת דהינו בכמה, דאם מחה כל הבבמה הוה נבלה, ואם מות אבר אחד קריין בי' כי ימות מן הבבמה, ولكن כמו באיסור נבלה בעינן דוקא מיתה למגורי, אבל מסוכנת שר' ע'ג דעומדת למות, ה' הא במתה מקצתה, דהינו אבר אחד, בעינן דוקא כי ימות למגורי ולא שי' לו קצת חיבור לחיות, אפילו עומד ליפול, אבל לבגי איסור דטרפה דבר מן החי, אדרבה נאמר כמו בטירפה כולה ע'ג דעדין כי אסורה משום טרפה, ה' הא בטרפה מקצתה דהינו בש' מן החי, ע'פ' דעדין הוא מעורה בגוף מ' טרפה במקצתה

יפה בדבריו ודוק".

רש"י ד"ה קראו שאין צrik' שחיטה, מודה ר"מ בהו דאתרבו מכל בבהמה תאכלו, דלאו חדשים איכא ולאו אוירא איכא, הלכך לאו בהמה זה עכ"ל. ויש להער הלא בגין ט' מות שפיר איכא חדשים, דמי לא עסקין דשלמו לו חדשינו חי, ומ"מ ר"מ מותיר כל שנמצא אפלו בשעת שחיטה אפשר דהיה חי, וצ"ל דלא חילק ר"מ בגין מות מות שפתח הבהמה, וכשմ"כ הרא"ש צ"ל דלא חילק ר"מ בגין מות, קודם שחיטה למית אחר שחיטה, אלא בין מצאו חי למצאו מות, ואיל ר"מ חדשים לחוד גרמו דלא לשטרו בשחיטה אמו, איך מותיר למצאו מות. וכן נפלאו דברי רש"י צ"ל בד"ה טעון שחיטה, שכטב חדשים גרמו לשוו' בהמה באנפי נשוי'. דזה ודאי ליתא, וכמו שכטב רש"י צ"ל בעצמו ע"ב ד"ה חלבו, דמאי בסה"ד, דגיה"ג נהוג בשליל וחלבו דשליל אסור בגין ט' חי. דקסבר חדשים ואוירא גרמו, ואעפ' שנשחתה אמו והוציאו עכ"ל. הרי גם לר"מ בעין אוירא דجيد וחלב, אעפ' שנשחתה אמו והוציאו עכ"ל. הרי גם זמן דהולד סגור בمعنى האם ליכא איסור גיד וחלב, וה"ה דמנהני שחיטת האם עליו אעפ' שללו לו חדשינו וחוי, ולא פлаг אלא מהני שחיתה לי לאחר שפתח הבטן אחר שחיטת האם, אז לא מהני שחיתה למפרעה. ועיין בחידושי הרשב"א צ"ל דנטקsha בדברי רש"י אלו כנ"ל, והביא דליך כתבו רבותינו בעלי התוס' דלא אסור אלא בחידושים וביציאתו לאויר העולם קודם מיתה וכו' וזה אינו מחורר אבל הרמב"ז צ"ל תירץ לישיב פרשי צ"ל, דכל דליקא שחיטה בגפו מודה ר"מ, דמותר מכיל בבהמה תאכלו, אבל בגין ט' חי דaicא שחיטה בגפו לא מרבי לי ר"מ, ונכון הוא עכ"ל הרשב"א. ובענין לא הבנתינו מהו חידש לנו הרמב"ז צ"ל לישיב שיטות רש"י, הלא סכ"ס קודם יציאתו לאויר עולם, ליכא שם בהמה עלי, לא לעניין להיות צrik' שחיטה לעצמו, ולא לעניין איסור גיד וחלב, דהרי מודה ר"מ דאך שהיה חי בשעת שחיטה ורק שנמצא אח"כ מות הותר בשחיטות אמו, וחלבו וגידי מותרין, ואיך כתוב רש"י צ"ל חדשים לחוד גרמו לשוו' בהמה באנפי נשוי' וזה ליתא חדשים ואוירא בעין. ותדע שכן הוא דבנמצא עובר מות אפלו לא נשחתה אמו, אלא נהרגה או נפסלה בשחיטה נ"כ אן על הولد המת איסור גיד וחלב, ולדיין דין בגידין בנו"ט מותר הגיד לגמרי, והחלב אסור רק משום נבלה ולא כרת דחלב, שכן כתוב הרמב"ז צ"ל בריש פ"ז ממש"א דנפל של מילני בהמה טהורה, חלבו כבשרו ואוכל מבשרו כיitz לוקה משום אוכל נבלח' וסתמא קאמר אפלו נפל שללו לו חדשינו ונולד מות, דהרי בהכל' ג' שם פסק בגין ט' חי הנמצא אחר שחיטה עכ"פ שניתר בשחיטה חלבו אסור ומ"מ דוקא בנמצא כי אבל אנמצע מות חלבו מותר. והרי שחיטה לדידי' לא מהני להתר הhalb, ומ"מ בגין ט' מות חלבו מותר, ואעכ' משום שלא יצאתי לאויר העולם אין כאן איסור halb. ועל דבר זה לא מציא רש"י לפלוג, דין מוכח מסוגי' דלקמן, דפלייגי ר"י ור"ל בלשון הראשון, בתהילה נפל אי אוירא גרום לאסור הhalb או לו, ואיך קאמר דכל היכי דלא כלו לא חדשינו צ"ע לא פלייגי דלאו כלום הוא כי פלייגי היכי דחוישיט ידו למעי בהמה ותלש חלב בגין ט' חי וכו'. ולמה לא קאמר דפלייגי גס בגין ט' מות, אז כבר כלו לו חדשין, אלא שנולד מות אלא ודאי דכל שנולד מות דינו כלא כלו חדשין, ומושום דליקא כאן אוירא, דאוירא בעודה בחיים בעין, ואעכ' צrik' לא אמר דהא כתוב רש"י צ"ל חדשים גרמו היינו עם אוירא, ומה שחיטב בד"ה קראו דלאו חדשים ולא אוירא איכא, הכוונה בגין ט' חי דaicא אוירא מחיים. וכן הא דכתוב רש"י צ"ל לקמן אהא דאמר ר"י חלבו כhalb בהמה בד"ה דחוישיט ידו חדשים גרמו, וכיון שכלו לו

ולכן נדחה האי ספקו של ר' הושע'י מקמא פשיטותי' דר"א אר"א, ועיין עוד לקמן במשנה מה שכתבתי בזה ודוק' היטב.

רש"י ד"ה דעובר חי דיש במנינו שחיטה מהני שחיטה אף לאבר היוצא עכ"ל, עיין מהרש"א ובלב Ari' צ"ל איך נדחקו זהה ולפענ"ד כוונת רש"י צ"ל דיש במנינו שחיטה בגין ט' חי, דאך על גב דפלוגתתם בגין ח' קאי בגין ט' חי לר"מ טעון שחיטה לעצמו, אבל לחכמים דס"ל דגם בגין ט' חי ניתר בשחיטת האם, ומכל מקום ד' סיינטינס אכש בה רחמנא, הרי בגין ט' חי שהוציאה את ידו יש להם סברא לטהר האבר, משום דיש במנינו שחיטה, ואם כן איך נאמר דמגער גרעابر היוצא בגין ח' יותר בגין ט' אחמה, יציבא באරעה וגיוירה בשמייא, והטעם נכנו דאלוי ה' מומתנים עד שיישלים הט' חדשים היה להאי אבר תיקון ע"י שחיטת עצמו, אבל בעבור מת כיוון דאי אפשר לבא לכל שחיטת עצמו ספר מקרי אין במנינו שחיטה ודוק' היטב.

עד שם משנה השוחט את הבהמה ומצא וכו', מצא בגין ט' חי וכו', ר' שמעון שזרוי אומר אפילו בגין ה' שנימס וחורש בשדה. בפיהם"ש לרמב"ז צ"ל זה לשונו: זה בגין ט' חי שמוטר לאכול بلا שחיטה, אין חלבו ודומו מותר אצל החכמים, ודע שאין צrik' על שהוא חי, והלכה טרופות מפשידתו, לפי שהוא אצלנו כשותען עכ"פ שהוא חי, והלכה בחכמים על מנת שלא יהלך על הארץ וכו' עכ"ל. הנה הרמב"ז צ"ל מדבר מטרופות מbasן שנמצא בהאי בגין ט' חי, דלא נפסד בכך עכ"פ שחלו וגידו אסוריין לדעת הרמב"ז כמו שהקדמים, הרי גם זמן דהה שחיטה מהני אוירא להיות חלבו וגידו נאסר ורק נימא דהה שחיטה הנמצאה בו מזיק בי', ע"י שיצא לאויר העולם, וע"ז קאמר דליתא, דשאני טרופות דאיינו נהוג אלא בדבר שיש במנינו שחיטה, וכמו שאמרו באזכים פ"ט ע"ב בעוף טמא אין בו טרופות, משום דאיינו שחיטה בענין שחיטה, וכן בגין ט' חי הנמצא בהמה שחיטה מקריה אין במנינו שחיטה, ועוד בגין ט' חי הנמצא במשנה ומיליא דאיתן טרופות פולשת בו. וסבירא אלימטה הוא דלא תהא טרופות חמורה מנובלות, אך מות בمعنى אמו ניתר ומכל"ש אם רק נוטה למות - דהינו טרופות - דלא נאסר, מה תאמר דעת' אוירא דיאצ' חי חל הטרופות, הרי אין זה חי, כיון דהה שחיטה כשותען הרמב"ז צ"ל במקרה דכתיב דהרי הוא אין במנינו שחיטה, כך כוונת הרמב"ז צ"ל במקרה דכתיב דהרי הוא אצלנו כשותען, ומזה ג"כ ראי' למה שכטבנו לעיל דלית לנו הא דבעי ר' הושע'י בהושיט ידו למעי בהמה וחתט בגין ט' חי, אך נאמר בגין ט' יש לו שחיטה בمعنى אמו בלבד ר' הושע'י א"כ יש במנינו שחיטה מקריה, ושפיר היה נטרף בمعنى אמו גם ללא אוירא, וזה דזה הכלל כל שיש לו שחיטה טרופות פולש בו, וזה וכ"ש דnableות פולשת בו ואיך בגין ט' מות לכ"ע מותר, הא קודם שמת היה בו דין שחיטה לעצמו, ואעכ' נהוג בו גם נבלות והבן כי זה ברור לפענ"ד.

והנה ה"ה סוף פ"ה ממש"א וכן הב"י צ"ל סיון י"ג אחריו במחכ"ת לא דקדקו יפה בדברי הפיה"מ אלו, וכתבו ממש"י דרמב"ז כאן דההפריס ע"ג קרקע ע"ג דטעון שחיטה משום מראית העין, אבל טרופות אין פולש בו, והוא שיטת התוס' לקמן דר' ע"ה ע"ב ד"ה דנפל דובא עלי', וכן כתבו יתר הראשונים אבל הרמב"ז צ"ל בפיה"מ כאן לא דבר מזה כלל, כאשר מבוואר לכל רואה דלא דבר מהפריס ע"ג קרקע דטעון שחיטה מדרבנן שנטרכ' אחר יציאתו, אלא בגין ט' חי שניתר בשחיטת אמו, והיינו ללא הפריס ע"ג קרקע זהה לא טעון שחיטה כלל, וע"ז כתוב דאם נמצא בטרפה - ה'ינו מבטן - אשר דבר זה לדעת התוס' לא צrisk' כלל להשמעינו כיון דהס ברבו דגים חלבו וגידי מותרין, אבל לרמב"ז דס"ל חלבו וגידי אסור צrisk' רובה למימר טרופות לא שיק' גבי', וטעמא דמלטה הוא כמו שבארנו ותימא על גאניג עולם מפרש הרמב"ז, שלא דקדקו

על פרשי'י למה מתיר ר"מ בב"ט מות כלו חוץ מדמותו, הרי ניחא ל' דהשחיטה מותרת את בשרו, אלא דקשי' ל' למה מותרת גם הhalb והגיד, זהה פלא, דעת גוף השחיטה איך מותרת הו"ל להקשוט, כיון דלא"מ חדש לחוד גרמו להשוויה בהמה באנפאו נשפה, מה בין ב"ט חי לב"ט מת. ולא עוד אלא דניחה ל' אם ידוע דעתם קודם שחיטה, ומה ניחותא איכא, כיון דכבר כלו חדשיו וחוי ונעשה בהמה בפ"ע לגבי גיד וhalb גם הצריך שחיטה לעצמו, איך חזור ומתקשר הכל ע"י המיתה במעיה, ולמה לא הי' נבלה, כי קרא דכל בהמה תאכלו לא קאי לר"מ על בהמה נגמרת בתוך מעיה, אלא על ולד דלא כלו חדשיו. עוד זאת שהקשה אח"כ לדנפשי' על ריו"ח, איך מהני שחיטתת אמו להתר חלבו, כיון דלא"מ חדשים גרמו להיות החלב לא הבנתי הא הרא"ש ז"ל דחוליק על פרשי' לדרא"מ חדשים לחוד גרמו,oso"ל חדשים ואוירא בעינן, ולמה לא ניחא ל' לרא"ש לאמר כן אליבא דרבנן נמי, דק"וadam ר"מ דס"ל דלא מהני שחיטה לבן ט' חי אמרין דזוקא ביצא חי לא מהני, אבל ביצא מטה מהני, משום דלא היה אוירא בחיות, מכש"כ לרבען דמהני שחיטה גם ביצה חי, דמצין למימר דבעי אוירא להיות קרווא בהמה, וכן נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך נחשבו כhalb הכלויות Dolad, והוא חררי DSTARO. אלא דגס זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזה אמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם,uso"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוין דשדיין האי יוצאת בתה האם, שפיר קריין Bi' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתה האם אלא בתה הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דלידה. אבל דאי קשה למה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במתה פשיטה שיש בו אייסור חלב,uso"כ חובין הנתlesh נמי להhalb בהמה, אבל גס זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הול נולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולד אבל ט' חי או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אייסור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטנו דהיינוhalb בחור. וניהו Doluniyo אבומה"ח אפילו בעבור מות חוביןابر היוצא כאמה"ח לדעת התוס', מבואר בדברינו בסוגו הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול נבלה, וכן ביו נבלה לאמה"ח אלא דלא"מ נבלה כלו הול נולד כלו הול נבלה, ואילו אלחוורה, אבל גוף האיסור חדוא עם זה איינו אלא חומרא בשורה, אבל גוף האיסור חדוא עם נבלה, דאממה"ח נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרה דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמותה כולה איינו חייב עלابر ממנה שאין עליו כזיתبشر, ומותה במקצת חייב גם באין על האבר כזיתبشر.

אבל דרך ישכן אור בזה הוא מה שהעלתי בפתחה עיקר ב' וכו', דרא"מ דהlek בשיטת ר' ישמעאל דהשחיטה אינה מוצאה עשה אלא תיקון הלאו דنبלה, כמו נחרה במדבר לר"ע, لكن אינה מותרת מיד אלא לאחר מיתה שע"ש שחיטה, וכל החותך ממperfesta לאחר שחיטה הרוי הוא אבמה"ח, וא"כ בשליל בט"ח דיولاد להיות כאמו, וכיון דammo לא נתרת מאיסור אבמה"ח רק ע"י מיתה, "ה"הولاد, וכיון דהיא ולד יצא חי לאoir העולם,תו אין המיתה אם ימות אח"כ, מחמת השחיטה, אפילו מות מיד אח"כuso"פ ספק הוה אם מחמת שחיטתה האם מת, וממש"כ אם כי אח"כ ימים או חדשים דפשיטה שאינו ניתר בשחיטה אמו שלא פעלת מואומה על האי ולד, וחכמים ס"ל כר"ע דהשחיטה מצוה מקרא דזובחת ומותרת מיד, כאשר בארנו שם בפתחה בארכוה, וא"כ אפילו חי הולד חמיש שנים וחורש בשדה ניתר מה"ת עכ"פ, גם האם נתרת בעודה בחיה וה"הولادה. ועינו עוד لكمון, בסוגי דד' סימנים א考上 בה רחמנא מה שתכתבתי בזה, והדברים עמוקים ואmortים ומקומות הניתנו לי להתגדר בו תליית.

חדש חלבו אסור, ומיהא כי שחיטה לאמו שי לר"מ מכל בבהמה תאכלו עכ"ל, לדעתינו גם כאן עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא גרמו, אלא דמ"מ צrisk רשי' ליישב מה מותר הhalb של בן ט' חי אחר שחיטה של האם לר"י, כיון דיצא חי ואיכא חדשים ואוירא ע"ז מותרץ רשי' דכי שחיטה לאמו הרי נחשב גם הולד כשוחות וכמת, וחוו ליכא אוירא מחיים, והוא כמו נפל שלא כלו לו חדשיו, דג"כ ליכא בי' אישור חלב. וכן כל מקום שכתב רשי' ז"ל וכן בוגרא חדשים גרמו עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא. ורש"י לשיטת"י דס"ל יש לידיים ניחא הדבר מעד בסברא, דכמו בהוציא אבר וחתוכו דס"ל לרשי' במשנה הקודמת, דאם הולד חי היה אבמה"ח, ואם מות היה נבלה, הרי ע"פ דעיקר הולד עדין בمعنى אמו,oso"מ דנון על אבר היוצא וחתוכו, לא כבר מן האם, רק כבר מן העובר, אם חי ואם מות, א"כ ה"ה לענין חלב שנטלש מן העובר הרי הוא כילד, ואם הוא מן הכלויות הרי הוא חלב הכלויות, כי לגבי האי יוצא לעולם חשבין העובר ביצא, דמו לי אם חשבין לי' כאבמה"ח של העובר, או כhalb הכלויות של העובר. אלא לדעתה התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרשי' איך נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך נחשבו כhalb הכלויות Dolad, והוא חררי DSTARO. אלא דגס זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזה אמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם,uso"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוין דשדיין האי יוצאת בתה האם, שפיר קריין Bi' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתה האם אלא בתה הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דלידה. אבל דאי קשה מה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במתה פשיטה שיש בו אייסור חלב,uso"כ חובין הנתlesh נמי להhalb בהמה, אבל גס זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הול נולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולד אבל ט' חי או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אייסור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטנו דהיינוhalb בחור. וניהו Doluniyo אבומה"ח אפילו בעבור מות חוביןabr היוצא כאמה"ח לדעת התוס', מבואר בדברינו בסוגו הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול נבלה, וכן ביו נבלה לאמה"ח אלא דלא"מ נבלה כלו הול נולד כלו הול נבלה, ואילו אלחוורה, אבל גוף האיסור חדוא עם זה איינו אלא חומרא בשורה, אבל גוף האיסור חדוא עם נבלה, דאממה"ח נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרה דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמותה כולה איינו חייב עלابر ממנה שאין עליו כזיתبشر, ומותה במקצת חייב גם באין על האבר כזיתبشر. **ומא** אני מופלא עד דברי הרא"ש ז"ל, דהוא ג"כ סובר בדעת רשי' כפשטן של דברים, חדשים דרא"מ משום חדשים דא"כ בט' ז"ל, "ולא כמו שפרש"י דטועמא דרא"מ משום חדשים דא"כ בט' מות היכי שרי לר"מ כלו חוץ מדמותו, ולא צrisk לידע אימתי מות אי קודם שחיטה אי לאחר שחיטה אלא ודאי אפילו מות לאחר שחיטה מותר, כל זמן שלא יצא חי לאoir העולם. ואל תמהה על רוי"ח כיון דנקרא חלב בוגר חדשים, מהו ניתר בשחיטה אמו, דיولاد להיות כאמו, דאין שחיטה מותרת לבנה, י"ל דזאה"כ הוא" וכו' עכ"ל. וערובוב דברים אני רואה כאן, ולא זכיתי להבינים, דהשחיטה

באספה בעלמא סגי فهو ולא בעו שום הקשר לאכילה, אין החיות מצלין מלקלול טומאת אוכלין וכמו שסובר ריסחה"ג ב"ט ח' הניתר בשחיתות אמו דמתמא טומאת אוכלין בעודו בחוותו. וניהו דלאגי טומאת נבלות מציל החיות, היינו משום דכתיב כי מות, אבל בטומאות אוכלין הכל תלוי אם הוא מוכשר לאכילה ואין החיות מצלת, וב"ה סוברים גם לעניין טומאת אוכלין החיות מצלת וניהו דבשחתה בה שנים או רוב שנים בהמה, מודים דמתמא טומאת אוכלין ע"פ שהוא חי צריך לומר דכל שעומד למות מחמת מסוכנות, ניהו דלא קריין כי ימות משום דעתך ענשו בו, אבל איןנו חי מקרי, דהרי טרפה קריין בה אינה חייה כבריש פרק אלו טרפות וכן מסוכנות בדף ל"ז לעיל דרצה לאסרו משום קרא דזאת החיה, חייה אוכל שאינה חייה לא תיקול, הרי דכל שעומד למות עכ"פ איןנו חי מקרי, ורק בטומאת נבלות קפיד קרא אמתיה, אבל בטומאות אוכלין כל שקרוא איןנו ניצל מטומאת אוכלין, ורק חיית שלמה מוחלטת מצלת. וכך אמר חזקה לסתור קכ"א ע"ב, דשחתה בה שנים וудין מפרקשת יצאה מכל חיה, ולכלל מיתה לא באה. והאי חלוקה עושין דוקא בע"ח שיש בהם איסור אבמה"ח, ודוקא בשחיטה ולא בשאר מיתות, עיין משנה ריש העור וההורוט בטעמא דהא מלטא, דריבה לטמא טומאת אוכלין ממה שריבבה לטמא טומאות נבלות. ובלב אר"י דף קכ"א ע"ב רצה לחידש, דברמת אין זאת אלא טומאה דרבנן דגזרו קבלת טומאה על המפרקשת ע"פ שהיא חייה, והביא ראי' להז מהה שאמרו ב"ה בדגים עד שימותו ממש, ושכנן פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מטל"א הלכ' ו'. ואגב שיטפי' לא דק שפיר במחלוקת, דעת אמת שהרמב"ם פסק כב"ה עד שימותו, אבל פסק ג' כ"ד נולדו בו סימני טרפות הוועספק ולהחמיר, כיון דמסיק בתיקו, הרי דע"כ מפרש הרמב"ם ז"ל אבעי דר"ח אליבא דב"ה, ולא בעו ב"ה מיתה ממש כמו שמברואר בלשון הרמב"ם שם, וגם מוכחה דאוריתא, דאל"כ לא hei פוסק האבעי לחומרא. והאי דג מקרטע ע"כ אין מפרש קרשי"י דיאינו יכול לחיות אלא בתוספת וכאשר עבר, ורש"י דמפרש דג מקרטע דיבש בו כסלו ואינו יכול לחיות, הלא מפרש אבעי דר"ח בנולדו בו סימני טרפות אליבא דר"ע, וע"כ ס"ל לרשי"י דהלהכתא כר"ע, משום דהוא מכירע בין ב"ש לב"ה.

אבל דע דלשיטת רשי"י ז"ל דלית הלכתא כב"ה דבעו מיתה ממש בדגים, צ"ל דלב"ה גם בהמה אין המפרקשת מקבלת טומאת אוכלין, וממנה דהעור וההורוט נשנית אליבא דר"ע המכרי, ולכן מפרקשת דהינו מוסוכנת מקבלת טומאת אוכלין, ודוקא על ידי שחיתת ישראל בטמאו ונכרי בטורה, וכאשר מפרש שם בטעמא דהא מלטא, אבל טרפה בעלמא ע"ג דסופה למות לא, אבל בנחירה אינה מקבלת טומאת אוכלין, משום דעתך אייכא עלייה איסור אחר מן החיה, בין לישראל ובין לבן נח, ואין כאן אוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים, ולא מחמת החיות שבה, אבל בדגים כל שהוא מסוכן כמו דג מקרטע, כיון דאין כאן חייה ומותר לאכולו כלל להמתין עד שימותו, מקבל טומאת אוכלין. אבל בנולדו בו סימני טרפה, הוה אבעי דלא אפשר אי מכרי לגבי דגים איינו חי, כיון דזה יכול לחיות ימים וחמשים, ודלמא דוקא לבבי הני דשicity בהו תיקון שחיטה מקרי טרפה אינה חייה וכמפרקשת, אבל גבי דגים דוקא מפרקשת ממש, כמו דג מקרטע מקרי איןנו חי, אבל טרפה בעלמא לא, ולפ"ז בגין ט' ח' הניתר בשחיתות אמו, אם נולדו בו סימני טרפה, מקבל טומאת אוכלין, דניהם בדגים מבועי לי' היינו משום דכל שאין במנינו שחיתה לא מקרי איןנו חי בשביל טרפות אבל בן פקועה יש במנינו שחיתה ואין כאן מקום להסתפק טרפה דינו כמפרקשת שמקבלת טומאת אוכלין. אבל

ע"ב גמר' ארשב"ל לדברי המתיר בחלבו מותיר בדומו, ורוי"ח אמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, איתיב"ר ריו"ח לר"ל, קרעו מוציאה את דמו, אר"ז לא אמר שאינו עונש ברת. לפ"ז פשוטות הדברים ונראה דרי"ח הבין דברי המתיר בדומו דמתיר למגורי קאמר, لكن הקשה לה לי' מתנתנית דשניתו בפירוש דמווציא את דמו, אפילו בגין ח' לכ"ע, וע"ז מתרץ ר"ז דר"ל ודאי לא עלה על דעתו לאמר דdam השليل הआ מותר באכילה, אלא מותר דקאמר שאינו עונש ברת, וממיila דלא פלייגי כלל דגס לריו"ח לית לי' כרת בדם השليل, והוא דקאמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, לפילוגי על ר"ל הינו לפי הבנתו דר"ל מותר לגמרי קאמר, ור"ל לא חש להשיב על קושי' ר"י ממתניתן, עד שבא ר' זира ומפרש דברי ר"ל. ולפ"ז ליכא מאן דס"ל דם השليل בכרת, וכן דעת כמה ראשונים ז"ל. אבל דעת הרי"ף והרמב"ז ז"ל דודאי פלייגי ר"י ור"ל, דלא מסתבר לו לאמר דרי"ח דמוותיב לר"ל לא הבין דבריו, ור"ל, לא חש לתוך דברי עצמו עד שבא ר' זיר' ופירש. אלא דהרמב"ז ז"ל מפרש דר"י ור"ל אליבא דר"י, דעת לי' דם התמצית ור"ל בכרת פלייגו, ריו"ח ס"ל דם השليل לא גרע מדם התמצית ור"ל פלייג. נמצא לדידן דלא קיל' כר"י בדם התמצית, גם דם השليل אינו בכרת, דרי"ח לא יוכל כרת בשליל רק אליבא דר"י, ור"ל אפיקו לר"י לית לי' כרת בדם שליל,DDRISH DDM WCCL HICHI דכל היכי דליתא בדם הנפש ליתה נמי בדם התמצית. אבל שטה זו קשה להולמה, זלפ"ז לא פלייגו כלל אליבא מאן דמתיר בחלבו אלא משום שהוא ר' יהודה דאית לי' במקומות אחר דם התמצית בכרת, ופליגו אי גם בדם השليل הדין כן והמה לא האצירו שמו של ר"י כלל, ותלו פלוגותם רק בהיתר חלבו יהי' מי שי' המתיר בחלבו. וכן דרך הרמב"ם ז"ל דרך שלישי, והוא דפליגי בדם הנקוט בלב אי אסור למאן דמתיר בחלבו, אי דם האברים מקרי כיון דלאו نفس מקרי האי חיותא דשליל, או נימא דם שאינו ע"פ דאיון כאו נפש, אבל דם הראי להחיה נפש איכא ואית בי' כרת, וכן פסק כרי"ח דחביב כרת אדם הנקוט בלב, אפיקו בגין ח' דחלבו מותר עיון בה"ה, ובלח"מ בפ"ז מטל"א הלכ' ה'. אלא דנסחר לנו לבאר איך מתרש לדעת הרמב"ם ז"ל, מה דאותבי ר"י לר"ל ממתניתן, דקתני קרעו ומוציא את דמו, דאי זהה מפרש דרי"ח לא הבין דברי ר"ל למה לי' לדחוק ולאמר דר"י חייב כרת על דם השليل דחלבו מותר. ומה שנראה לפענ"ד בזה הוא דמתפרש שפיר קושי' ריו"ח על ר"ל, דר"י הוה ס"ל בדר"ל דמה דקאמר דמו מותר לצדיין אמר, לדידן דמחלקיים בין דם האברים לדם הנפש, ודאי דם השليل עכ"פ אסור בלאו כשאר דם האברים, אלא דאי בו כרת, אבל לר"י דמחייב כרת גם אדם האברים, ע"כ דם שליל מותר למגורי קאמר, דהא דריש דם וכל דם, וכיון דליתא בדם הנפש ליתה בדם האברים, ואין כאן שום איסור, וכן פריך לי' מתנתנית דמשמע דהא דקרו ומוסיא את דמו דה הוא, והוא לר"ל לאו ד"ה הוא דהא לר"י דהו הוא המתיר בחלבו, באמצעות דמו מותר לגמרי, אלא דר"ז מתרץ לי' דاعיג דליקא כרת בדם השليل לר"י, מ"מ לאו איכא. ובאמת אני יודע הא לאו מנ"ל כיון דדרש דם וככל דם וצ"ע ודוק היטב.

ע"ש בגמר' איבעי' להו מהו לפדות בגין פקועה וכו', עיין בה מ"ש لكمן בסוף פרקו ודוק'.

ד' ע"ה ע"א גمرا, ב"ש דתנן דגיםمامתי מקבלין טומאה בש"א משיכוזו, ובה"א משיכינו, ור"ע אומר משעה שאין יכולין לחיות Mai בינייהו דג מקרטע אייכא בינייהו. בעי ר' חסדא נולדו בדגים סימני טרפות מהו וכו'. בפירוש הסוגי' פלייגו רשי' ותוס' ז"ל, ותחלתנה נbear פלוגת בח"ש וב"ה ור"ע המכרייע ב"ש ס"ל כיון דדגים

דאיינו מטמא, והיינו דאמור ר' חסדא טהור מלטמא ואם מות אסור באכילה, וע"כ משום נבלה. אלא דהפרמ"ג מסייםidis ליעין ב"י אי כן הוא, משום דקשי"ל ליה למה יהי בעבור זה איסור אבמה"ח, כיון דשחיתת אמו התיר את איסור אבמה"ח בהמה עצמה, א"כ גם בולדחה לכיא אבמה"ח, דמה דפעולת השחיטה על האם פועלת נמי על הولد, אלא אדם לכיא אבמה"ח מה הוא האיסור שיש בו. ואין לומר איסור עשה שאינו זבוחה, דהא באמו מהני השחיטה לסלק גם איסור עשה דאי"ז, דהא שחיטה טרפה שחיטה מעלי' היא, וא"כ היה בולד דליקא איסור זה דאיינו זביחה, וממילא שלא ידענה שחיטה בהאי ולד ומה, כיון דהוא שחות וועמד. ופלא עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא זיל דמסתפק בדבר המבואר בש"ז סי' יג סק"ח, שכabb בבן ט' חי הנמצא במיע טרפה שחיטה, שטוען שחיטה מן התורה, וכל שאר טרפיות פסולת בו, כך פשות בש"ס ופוסקים עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא מן חיי נוהג בו, דהוא ג'יב בכלל לאו דטרפה הוא, וכיון דאית ב' משום טרפה ובשמה"ח, א"כ פשיטה דגס אבמה"ח שייך בו, דכל דאית ב' משום טרפה אית ב' משום נבלה, דהרי טרפה מקצת ותחלת נבלות כמש"כ הרמב"ם ז'ל, ואיך אפשר שתחלת נבלות תפיסול ונבלות גמורה לא תפיסול. וכל דאית ב' נבלות אית ב' נמי משום אבמה"ח, דהוא נמי מקצת נבלות דכי ימות מן הבמה כתוב, ומני לפין לאבמה"ח דאסיר אבמה"ח ובמה"ח טרפה כולא חדא עניאו הא, כמובן, ולא אהני שחיטת אמו אלא לטהר מטומאת נבלות וטומאת אבמה"ח. אבל איסור אכילה אית ב', כמו בשאר בהמה שלא נשחטה. אלומ מה שמיין הפרמ"ג בזה טumo ונימוקו עמו מבואר לעיל. דלמה לא תהני שחיטת האם על הولد להתר איסור אבמה"ח, כמו דמנהני על הבמה גופה, וזה דתימא רבתא שאין עליוי תשוי' לאור. אבל התשובה האמתנית על זה הוא, דבאמת שחיטת טרפה וכל שחיטה שאינה ראוי' לא מהני רק לטהר מידיו טומאת נבלה וטומאת אבמה"ח, אבל לא לסלק איסור אכילת אבמה"ח ולאחר מיתה משום נבלה, כשאר שחיטה שאינה ראוי', ובטרפה אין נפקותא דטרפה ונבלה חד לאו הוא לדעת הרמב"ם זיל וכאשר מבוואר בפטיחה בעיקר ג' בארכיות) ואע"ג ذדבר זה חדש הוא ונגד דעת התוס' והרבה מן הראשונים והאחרונים כולם שנמשכו אחריו דברת התוס' שבת ק"ו ע"א אבל בשביב זאת לא נכח האמת האהובה מכל, ועיין בזה הארוכות בעיקר ג' בפטיחה, וממילא דאמור ר' מ"ח חכמים עיליל דג' עג' ע"א, לא אם תהר שחיטת טרפה אותה ואתابر המודלدل בה וכוי הכוונה דוקא לעניין טהרה מטומאת אבמה"ח, אבל איסור אבמה"ח ודאי אית בהאי עבר המודלدل בטרפה, משום דmittah העשו ניפול, דכיוון דשחיתת טרפה גם על עצמה לא מהני להתר איסור אבמה"ח, מכש"כ שלא פועלת זאת על עבר המודלدل. ועיין עוד לקמן על מימרא דר' מה שאכתב בזה ודוק היטב.

תוס' בד"ה לדברי המתיר באמצעות הדבר כתבו, אפילו לרבעה דאמור ד' סימנים אכשר בה רחמנא איך לאבמה"ח לעיל, דלמא שאני התם דלא יצא לאויר העולם ואיסורapiro לר' מ"מ, וה"ג בין לר' יובין לר' דפליגנו בתשל חלב מ"ט חי, מותקמא הא abusive לעיל וכו' עכ"כ. החלב אר' זיל נתקשה, הא יציאת חלב לאויר העולם דין בזה מה הוא לעשותו חלב, וכן מפרש דכונת התוס' דמשום דכל זמן שלא יצא החלב לאויר העולם, יש לו היתר בשחיטה מזאה"כ דכל בהמה תאכלו, ובזה רצה להשוו שיטת הרא"ש עם שיטת התוס', והם דברי הרא"ש שנתקשתי בס' לעיל במתניתן עי"ש. ובמחכ"ת על חנם טרכ,adam נאמר דלעלום חדשים לחוד משוו' לי לשור להיות חלבו אסור, מה כתבו התוס'

התוספת מפרשים האי דג מקרטע אילא בינייהו דקיי אב"ש ור' עקיבא, ומפרשים דג מקרטע שkopatz ומגדל בחזק, ולב"ש מקבל טומאת אוכlein ולא לר' עקיבא. ולדידחו לא פירוש הש"ס מתי מקרי איינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא, וא"כ קשה מאי לאמר דר' חסדא דבעי בנולדו בדגמים סימני טרפות דהאבי' תהי' אליבא דר"ע, דאי אליבי' קמבעי' היה לו לבאר תחללה דמשעה שאינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא קאמר, אם לא שנאמר דמסתמא גוסס קאמר ר' עקיבא דהוא נוטה למות וניכר לכל, אבל גולדו בו סימני טרפות קמבעי, כמו שפרשנו לדעת רשי', ולכן לא השיגו התוס' על רשי' במה דפרש דהאבי' הוא אליבא דר"ע. אבל הרמב"ם זיל מיאן בזה וסבירא לי' דלר' עקיבא דקאמר איינו יכול לחיות בדגים מכבליין טומאה, היינו מסוכנת היינו טרפה דהרי אנו רואים דטרפה גרוועה מסוכנתה הוא לעניין איסור אכילה והן לעניין הרוג את הנפש, מסוכנת שר' באכילה וטרפה אסורה והרוג את הגוסס חייב והרוג את הטרפה פטור מבואר בסנהדרין ע"ח ע"א, ואיך ישתקפ הכל לאמר דלר"ע דס"ל כי דג גוסס מכבליין, אבל גוסס מכבלי ט"א. ולכן מפרש הרמב"ם זיל האבי' אליבא דב"ה דההכלתא כוותי' דבעינן דזוקא מיתה, אבל גוסס ומפרכסת אינס מכבליין טומאת אוכlein, ומכל מקום מסתפק ר' ר' בטרפה דגער מוגוסס כנ"ל, אולי מודים ב"ה משום דהרי אין כאן חיית שלמה בכמהCi מחרסא אבר, ושפיר חשוב כמת לעניין טומאת אוכlein, כמו דחויב כמת לעניין איסור אכילת טרפה, ולענין רוצח דמקרגי גברא קטילא. אלא דמה דקוואר בגמי' בצד המקיל דלאה בבהמה דוקא פסול טרפות דיש במינו שחיטה טרפה כמת לעניין רוצח דהא גם באדם דליקא במינו שחיטה טרפה כמת לעניין שחיטה והן אמרת דאסיר אכילת טרפה לא שייך רק ביש במינו שחיטה אבל שם הטעם משום דבלאו הци איסור מצד בהמה טמאה ומה עניין זה לכאן. אלא זו זאת גם לשיטת רשי' זיל דאליבא דר"ע מביע' נמי קשה וצע"ג ודוק.

אבל עיין בפתחה עיקר י"א, שם ביארתי דהאבי' הוא בח"ט של ההלכה, ולא בטרפה האמורה בקרה דטרפה האמורה בקרה דהינו נתה למות מחמת חסרונו אבר פשיטה לי' דמקררי אינה יכולה לחיות, וה"ה לב"ה לדעת הרמב"ם דכל שהוא טרפה גמורה, אבל בח"י טרפות של ההלכה, דרך ע"י' שנתהדרה ההלכה דפיסול במקצת השחיטה פסולת נתחדשו הני כללים להחשב בטרפה, על זה קמבעי לעניין טו"א בדגים Mai, עי"ש'.

עוד שם א"רامي השוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי לדברי המותיר איסור, ולדברי האוסר מותיר, הרבה לדברי המתיר נמי מותיר, ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה פשיטה לשניהם דבשותית את הטרפה עכ"פ לא ניתר הولد בשחיטת האם, אלא פלאגי אי מהני שחיטת עצמו. ויש לעין מה לא תהני האי שחיטת טרפה להתר את הولد, כיון דכל'ע מהני לטהר מיידי נבלה, כדאמר ר' ר' להקמן, ולמה לא תתר בacellularה. לא מביע' למ"ד שחיטה שאינה ראווי' שמה שחיטה וכדק'יל לדינא, אלא אפילו למ"ד שא"ר לא שמה שחיטה, הרי האי ולד עושה שחיטה לשחיטה ראי' כיון דמותר בacellularה. ועיין בפרמ"ג סי' י"ד במשבצות סק"ב באמצע הדיבור, זיל: והנה שוחט טרפה ונמצא עובר, טהור הוא מלטמא מבואר, ולענין איסור לכאר' דיש בו אבמה"ח, שכל העובר בפנים הוא, אמונ יש לעין ב' עכ"ל. לשונו מגומג קצת, אבל כוונתו מבוארת, דמסתפק משום איזו איסור אסור האי ולד, דטרפה א"א לאמר דהא לאו ירך אמו הוא, וגם איך אפשר דשחיתות עצמו תהני להתר איסור טרפה שבו, וע"כ דאית ב' אבמה"ח באבמה"ח בעודו חי, ואם מת בלא שחיטה ממילא דאית ב' משום איסור נבלה, אלא

שאין דרכו של הרמב"ם ז"ל כן, ובפרט דילשנא צורך שחייבת הוא לישנה דעתן שחייבת דקאמר ר"מ במתניתן על בן ט' ח', ור"מ ודאי מדאורייתא קאמיר, ואיך משתמש הרמב"ם ז"ל בהאי לישנא גופא לאמר בהפריס צורך שחייבת. ועוד יותר מזה תראה ראי' נפלאה דרמב"ם מה"ת מצרך שחייבת להפריס ע"ג קרקע והוא ממש"כ בפ"ז שם הלכ' ג' ז"ל: "השותח בהמה ומצא בה שליל וכו', ואם שלמו לו חדשיו וממצאו חי, אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע ואין צרך שחייבת, חלבו אסור וחיבב עליו כרת" עכ"ל. והאי "אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע" ע"כ אתה לאמרadam הפריס ע"ג' ק' וטעון שחייבת פשיטה שאחלבו בכרת,adam לא תפרש כן כונת הרמב"ם ז"ל אז האי "אע"פ שלא הפריס עג"ק אין לו שום מובן.

אבל עשה אכן כאפרכסת ושמע נא קושט דברי אמת, הנה הרמב"ם ז"ל השמייט הא דר' מרשישי, דבן פקוועה הבא על בהמה מעליתה הولد אין לו תקנה. והבי' סימן י"ג כתוב דלא ידע למה השמייטו הרמב"ם, מאחר דמסופק אי החושין לויער האב. עוד זאת את השמייט הרמב"ם ז"ל כל דין דקלות בן פקוועה דאמיר אבוי, דהכל מודים בו משום דמדכרי דכרי, וכקמתמה הב"י בסימון הנ"ל עליו, וככתב דבשלמא על הר"ף דהשמיוט לא קשה, משום דלא שכוח, אבל על הרמב"ם יש לתמורה דהוז ז"ל אינו רגיל להשמיוט שום דבר מה תלמוד, עכ"ד. ואני אומר דאף על הר"ף לא הוועל הרב ב"י ז"ל בתירוץ, דהרי הרמא באנה סימן י"ג כתוב, דאפיקו היה בו שאר דבר תימא סגי להתריר בלבד שחייבת, ולמד זאת ממה שהביא הג"א מעשה דרב שרירא גאון דהזה לו שני בגין פקוועות והmittים בкопוף והאקלים בחופה וסגי לי' בהא דהזה בשעת חופה להיות תמייה לאינשי, וא"כ איך השמייטה הר"ף והרמב"ם ז"ל.

והנה בראש פירkon כתבתני דההמב"ם ז"ל דחה הא דרב מרשישיא מכח האי דרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל עתה אני רואה דבאמת הא דד' סימנים לית לי לרמב"ם, כי לא הביא כלל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, דהינו באמו טרפה שייח' צrisk שחייבת, והיה טהור מלטמא, ואדרבה פסק בהפריס עג"ק גם טמא הוה, והאלקים כי כן האמת בעדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שלא עלה זאת ע"ד שום ראשון או אחרון ז"ל, אבל מקום הניחו לי אבותי להתגדר בו.

דהנה ק"ז החת"ס בחדשו הרגיש ברוח חדשו, דהא דר' מרשישיא המובהך כאן, בין האי דר' בדק כל מודים בקהלות בן פקוועה ע"ג קרקע, ובין הא דאבי דהכל מודים בקהלות בן פקוועה עומד שלא במקומו, דהאי דינא דר' מרשישיא אין לו שייכות לדר' ש"ש עי"ש מה שנדחק בזה בשם תלמיד אחד בדבר זר ורחוק. ואני דור רביעי אחורי ת"ל מצאתי פתרון הדבר, דבאמת כן הוא דמייך שיקיך לדריש' ולא לחכמים. דבאה דר' כהנא דאמיר הפריס עג"ק איכא בגיןיו לא איפריש מי מדאורייתא טעון שחייבת או מדרבנן, ושפריש ג"כ דמאורייתא קאמיר דחכמים דר"מ ס"ל דדי לולד להיותו אומו, ובאומו גופה בעין שותמות הבע"ח עי" השחייבת, ר"ל שתה' גוססת על ידה, דנירנו דמפרכסת מותורת מיד וחותך כיitz בשר מבית השחייבת כדעליל לג' ע"א, הינו משום דעתמת למות לאלטר, דכל שנשחטו שני סימנים חזקה אלימתא לח"ל דמת מיד, וכמו שאמרו בגיטין ע' ע"ב דנסחטו ב' סמינו וברח מתירין את אשתו, ועי"ש בסוגי' ובתוס' דמת בודאי קודם שיתירוה לינשא, וכן כאן ב' הסימנים ממיתין מיד וכאשר בארטהי בארוכה בפתיחה בעiker ג' דבעינן מיתה תוך מעיל"ע. אלא דהתורה התירה נגד יצח'ר' למיל שלחוט אחר תאות אכילה לאכול מיד כי"ת עי"ש. אבל כל שלא עלה השחייבת לעשותה גוססת, ואם היה במציאות שתשחה מלומות יותר ממעל"ע, באמת אין כאן שחייבת.

דשפיר מבעי לעיל דלא תהני שחייבת בהושיט ידו משום חסרונו אוירה, הלא אוירה אינו מועל רק דלא הוקע איסור הלב, משום דיש היתר עי' שחייבת, אבל אי נחרה שפיר נאסר הלב, משום דאיaca חדשים והם לחוד גרמו, אפילו בנמצא מות אח"כ ולא הוה אוירה כלל מחיים, וכמש"כ לעיל במתניתן. וכן לא מתפרש מה שכתו התוס', דהאי אבעי' דלעיל מיתוקמא שפיר בין לר"י ובין לר"ל דפלייגי בתשל' וכו', דלר"י' דאמיר חדשים גרמו היינו לחלב שנטלש וצא לאoir העולם, וזה ליתא כמש"כ, אלא ודאי לדעת התוס' ליכא בחדשים לחוד איסור הלב כלל, עד שיצא לאoir העולם בעוד הولد בחיים, ולכן בנמצא הولد מות אפילו לא שחט אמו אלא נהרה הولد אין בו כרת דחלב, וכאשר הוכחתיכן מגמר', ובדררי הררא' שעדין בלתי מובנים. אבל מה שנטקsha הלב ארוי ז"ל על הסברא דכיוון דאין כאן לידי, והוה האי הלב כבשר הפרוש מן בהמה ולא כפורש מן הولد,מאי מהני האי תלישה וכיאה להקרא חלב, דא ודאי צריכא עיינה רבא כאשר נתפלאתים גם אני בזה כמבעור למעלה.

שם בסוף הדיבור, ואפילו לר"ל דאמיר חדשים ואוירה גרמו, אפשר דבمعنى אמו מהני בי' שחייבת כי היכי דמיהני בי' שחייבת אמו ע"כ. כפי מה שכתבנו לעיל בדעת התוס', דגם לר"י בעין אוירה כדי' שיחול איסור חלב, ודלא כלב ארי' ז"ל, גם לר"ו'ח בעין לפרש צד האבעי' דלעיל, דמיהני שחייבת בהושיט ידו לר"ל, ודלא כמשמעות מפשטות לשון התוס', דהאי צד האבעי' לר"י מובן מאליו, אלא כיון דלר"י' ה' צריכין לפרש צד האבעי' דלא מהני שחייבת בפניהם, لكن לא כפלו כאן לאמר דבין לר"י'ח ובין לר"ל קמבעי' דתהני שחייבת בעמי אם כמו שמנני לי' שחייבת אמו. אלא דגוף דברי התוס' תמהין, דادرבה מה דמיהני שחייבת האס היא הנותנת דלא תהני שחייבת עצמו, דנvhו דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל לא ב"א, ואיך כתבו דמשום דמיהני שחייבת האס יש לאמר דמיהני נמי שחייבת עצמו. ואני כתבתי לעיל במתניתן דבאמת מהאי טעמא השמייט הרמב"ם ז"ל האי אבעי', דבمعنى אמו פשיטה דלא מהני שחייבת לשום מ"ד ודוד'ק היטב.

ע"ב גמור' טעון שחייבת, ואם מות טהור מლטמא במשא וכו', ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה האי דינא דבן ט' ח' הנמצא בمعنى בהמה טרפה דעתון שחייבת, מבעור ברמב"ם בהלכ' מ"א, אבל מה דינו אס מות אח"כ בפ"ב מהלכ' אבה"ט הל"ז כתוב בשם ז"ל בפירוש. אלא דחכ"מ בפ"ב מהלכ' אבה"ט הל"ז כתוב בשם הר"י קורוקס ז"ל, דהא דכ' הרמב"ם שם ואם מות קודם שיפוריס ע"ג קרקע הרי הוא טהור, שחייבת אמו מטהרתו, קאי אפיקו אמו טרפה עי"ש. והוא אמרת וצדק, אלא דמה שתנה הרמב"ם ז"ל קודם שיפוריס ע"ג קרקע הוא מן התימא, דמשמעו שלآخر שיפוריס ע"ג קרקע אס מות מטמא במשא, ומהיכי תייתי, וכי משום דבעי' שחייבת מדרבנן משום מראית העין, נימא דמטמא במשא מדרבנן, אשר זה דבר זר ומ"ל לרמב"ם זאת דגזרו טומאה משום מראית עי. וראיתי בדגול מרובה בי"ד החדים שהשיג על הטו"ז דס"ל שהפריס ע"ג הקרקע רק לכתחילה צrisk שחייבת, אבל בדיעבד לא אסרו מושום מראית עין, מפסיק הרמב"ם זה דבפהפריס ע"ג קרקע מטמא כנבלה, אם לא שחייבת, והוא פלא גдол שלא הרגיש הגאון ז"ל דמשום מראית עין מדרבנן, איך מטמא כנבלה. ולא עוד אלא אדם היה הרמב"ם ממציא דבר זה דבפהפריס ע"ג קרקע גם טומאת נבלה אית בי' מדרבנן, היה לו לפסק כן בפירוש ולא להשמיינו דבר זה מכללא, דבלא הפהפריס טהור. ועוד זאת אני תמה דבסוף פ"ה ממ"א שהביא דין דבפהפריס ע"ג קרקע כתוב סתמא, ואם הפהפריס ע"ג קרקע צrisk שחייבת, ולא הזיכר כלל שהיה מדבריהם

קשה כל הני קושיות למה לא פסק הרמב"ם כר' מרשישא ולא הביא הוא דאבי דהרי ר' מרשישא פליג על אבי כנ"ל וממילא דליתא לדאבי, וגם דר' מרשישא ליתא, דהוא אמר מלתי אליבא דרש"ש, ולית הלכתא קריש, וכן אין הרמב"ם מחק כלל בין אמו טרפה לכשרה, דכל שהפריס עג"ק עבי שחיטה מה"ת, וטמא טומאת נבלות אם מת, היינו אם מות קודם שהפריס עג"ק, כמו שכתב הרמב"ם זל בפירושו. ומהאי טעמא היה הרמב"ם זל מוכרכה נמי לפרש דאיסור אבר היוצא אין תליי כלל בשחיטה, דכל שיצא והחזר או נשחת קודם שהחיזיר באופן דין לעין לידיה, איך איסור יוצא מצד קרא דבר בשדה טרפה, דמשום דין לאבר שחיטה א"א לאמר דהה אליבא דליתא, הרי טעון העובר שחיטה כיון שהפריס עג"ק, ולאמר דהה אבעי בריש פרkon באבר היוצא מהו לחוש להלבו שהוא בס"ד קודם שזכהנו דפליגי רש"ש וחכמים בשל תורה וכארש נרא דפרק ש בתחלת כאשר עבי מהו לחוש לאירועו ותפל' בלא איסור יוצא מהא דר' מרשישא ורק אליבא דרש"ש קאמר למולטי דלית הלכתא כוותי, אבל הוא קמבעי באבר היוצא דאיכא איסור גם לחכמים, אלא ודאי דחש"ס איזיל שם בהאי ס"ד דר' מרשישא הלכתא היא, מ"מ במה דמסיק בחיקו א"א לאמר דלא קאי הא תיקו במסקנא, דכל תיקו הלכתא הוא, ובשל תורה לחומרא איזילנו ולכן הוכחה הרמב"ם לאמר דאיסור אבר היוצאה לא תליי בשחיטה כלל כנ"ל.

וזע דעליל דפליגי ר' אשוי ומר זוטרא בגין פקועה אי פודין בו, דר"א אמר פודין ומר זוטרא אמר אין פודין. הנה הסוגי' דשם ע"כ קאי לפי הס"ד, דהה קמבעי מהו לפדות בגין פקועה, אליבא דר"מ לא קמבעי, דכיוון דעתו שחיטה בהמה מעלהיה הוא, כי קמבעי אליבא דרבנן. הרי דס"ל להש"ס שם דרבנן ע"פ דריהיט ואיזיל לא עבי שחיטה מה"ת ולאמר דר"א שהוא מרא דשותעתא דהaca דלית הלכתא קריש, ומטעמא דכתיבנה דחכמים פלייגי עלי' להצהrik שחיטה להפריס עג' קראקע דהה קמבעי מה"ת, פליג עם מר זוטרא אליבא דרש"ש דלית הלכתא כוותי, הוא דבר שאין הדעת סובלתו, והכי הו"ל לר"א למימר למר זוטרא דפודין מושום דעתו שחיטה. אבל ניחא דהרי רשי זל מפרש הא דקאמר ר' אשוי לממר זוטרא מה דעתך דילפת שהה מפסק, דבפסח פסול יוצא דופן. והתוס' הקשו על פירושו דא"כ גם לר"מ דעתו שחיטה אפשר דקמבעי, דאף דעתו שחיטה נוכל לילך מפסק דין פודין ביוצא דופן, ולכנן מפרשים דמטעם דהו כשות קאמר דפסק לפסח, עיין בחודשי הרשב"א זל דקהשה בשם הרמב"ן זל לעליהם, דס"ס יוצא דופן הוא וויפסל נמי לר"מ, ולכן מקיים פרשי"י זל, והא דקאמר בגמרא' בתחלת לר"מ לא קמבעי' הוא מקמא דמסיק הא דקאמר ר' אשוי למר זוטרא, Mai דעתך דילפת שהה מפסק, אבל בתור דמסיק כן, באמת האבעי' גם לר"מ ומשום דאיכא למילך מיותר מינץ דופן בפסק. ואני מהמיה עוד יותר ע"ד התוס' דאיך אפשר דמטעם שחיטה קמבעט, דא"כ שהה מפסק מהו לי, דהרי שחות במועט משה דכתוב כאן בפדיון בכור, ולא בעין למילך מפסק, וכן נראת מתווך פסק הרמב"ם זל בפ"ב מהלכ' בכוורות הלכ' ח' ז"ל, "אין איןן קרואין" שה. הן אמרת דבגמרא' בכוורות י"ב ע"א לא משמע כן, שמביאה על האי משנה דמונה אלו דין פודין, דמתניתן בן בג בג היא דבן בג בג אמר נאמר כאן שה ונאמר להלן שה בפסק ולא בכלאים להלן פרט לכל השמות הללו, אף כאן פרט לכל השמות הללו. אי מה להלן אזכר תמים ובן שנה ת"ל תפדה תפדה ריבבה.

זהרי אמרה תורה בchia וועפ', ושפק את דמו שהוא נתילת הנפש ולא מסתבר לאמר דכשנכנו לארץ נתקדשו במצוות שחיטה שבא להקל כ"ב ולאמר, דלא בעין נטילת נשמה ונפש כלל, ואפיו אין סופה למות מחמת השחיטה מוותרת וטהורה. ואם כן הוא האיל, אם שחיטתה אמו פעה עליו עכ"פ כדי שהיא גוסס ואני יכול לעמוד שהוא סימן הגסיסה, אז יותר על ידי אמו, אבל כל שהפריס עג"ז קראקע אחר שחיטה, הרי סימן דלא פעה עליו שחיטה מאומה, די לצד להיות אמו, כי גם בה בעין מעשה המmittת תוק מעיל"ע דוקא, וכך כל שהפריס עג"ק, אפילו ימות אח"כ אין זאת מהמת השחיטה אחרת, אלא מסיבה אחרת, ואל תחמה על דבר זה, איך הקשר הولد מתלי תליי בהמה שיפוריס אח"כ עג"ק אי לא, דהרי גם לר"מ מותלי תליי אם חי היה בשעת שחיטה, דאם מת אח"כ ונמצא מות ניתר למפרע בשחיטת אמו, ואם נמצא חי לא מהני, והci נמי לרבען כן הוא דמתלי תליי אם יפרוס אח"כ עג"ק או לא. ור' מרשישא (חתנו של רב כהנא. עיין בסה"ד) מפרשכו דברי ר' כהנא, ולכן העמיד מסדר הש"ס הא דר' מרשישא בתור דברי ר' כהנא לאמר, דרך קראקע ר' מרשישא דינו, כי לחכמים דפליגי וס"ל דבעי שחיטה בהפריס עג' קראקע, ליתה להאי דינה כלל, ואח"כ מביא דברי אבעי דפליגי, וס"ל בהא דר"כ דהפריס עג"ק איכא בינייהו מדרבנן קאמר, ומפני מראית העי, ולכן הכל מודים בקהלות בן פקועה. ומאר שזכהנו זהה דר' מרשישא ואבעי פלייגי אי חכמים דרש"ש מדורייתא קאמו דבעי שחיטה או מדרבנן, כי הכל שבידינו דבשל תורה הלך אחר המחהיר, אנו צרכין לפ██וק כמו אונד מאחר. ולא עוד אלא אני אומר דהה דר' חנינא דאמר כל מקום שננה ר' ש"ש הלהכה כמותו, והא דר' יונתן דפליגי עלי' וקאמר דלית הלכתא כוותי' אלא במסוכן ותרומות מעשר ג"כ פלייגי אי שחיתת בן פקועה מדורייתא או מדרבנן דהה האי דמסוכן אף דהו דבר תורה, אבל כפי מה שהוסיף שם על היוצא בקהל דהה מסוכן, ועינו רמב"ם פ"ב מהל' גירושין דמקדים האי דמסוכן להני דת"ק ולהני דחוירו לאמר ואני אונדו דב"ג ע"ב משמעו דרש"ש פלייג את"ק אבל אחזרו לאמר אני אלא מפרש, דلت"ק דוקא יוצא בקהל דהוא קרוב להיות נהרג, אבל סכנה בעלמא דקרוב להנצל לא, אבל בחזרו לאמר שהוסיף גם המפרשليس והיין בשיריא, אין בזה אלא חשש סכנה, ה"ה דמודים נמי במסוכן מוחמת חולין, דאטו כי רוכלא ליחסב ולזול. ועינו מנחות ל' ע"ב בכל הסוגי' שם, ותמצוא דגס למן דלית ל"י דלהכה קריש' בכל מקומות, מ"מ פסקינו כוותי' בתלויות השם בס"ת לחلك בין מקצתו או כלו, וכן עוד שם באיזה דין ועינו ש"ד סימן רע", שתמהה באמת איך פסקו הופקים הא דרש"ש בתלויות השם, כיון שפסקו כאן בשחיטת בן פקועה דלא כוותי', מושום דלית הלכתא כוותי' רק במסוכן ותרומה, עי"ש שכטב דבחבורו הארץ הארץ בזה, ואני לא זכינו לחלק שני מספרו הארץ. אבל לפי העתינו ניחא, דהה דלא קבלו הכלל דלהכה קריש' הינו דרך כלל בלי יוצא ממוני, אבל יש בידינו לפ██וק כוותי' במילדי דרבנן, או במקומות שמחmir, ולכן האי ר' יונתן דפסק רק בהני תרתי כוותי', רצה לשולך רק האי דבן פקועה דהה מותה לדעתו, ואיך נפסק כיחידי לא גבי רבנן ור"מ דפליגי עלי' להקל בשל תורה ור' אשוי שהוא בתרא חש להאי דר' יונתן ופסק דלא קריש' ע"כ משום דס"ל הכר' מרשישא דרש"ש וחכמים בדורייתא פלייגי, ולא כמ"ד דבל"מ הלהכה קריש' משום דס"לocabyi, דכאן במלטה דרבנן פלייגי.

ומאחר שזכהנו זהה, ליכא בפסקי הרמב"ם שום דוחק ולחץ, ולא

ז' נבלה גמורה, ואיך נתיר חיללה איסור תורה ע"י פסקי יתר הראשונים נגד דעת הרמב"ם במקומות שאין רואים שלא ירדו לסוף דעת קדשו, ושלפי שיטתו אין כאן שום דוחק בכל הסוגיות ולא עוד אלא אדם לא נשחת רק סימן אחד גם בלאה אין להתריר כלל הכתת הראש כմבואר אצלנו בפתחה ודוק' היטב.

ע"ש רשי' ד"ה הפריס וכו', טעון שהחיטה מדרבנן דעתך לאחלופי לאכול בהמה ללא שחיטה עכ"ל, אין לפרש דוחשו לאחלופי כמו בפסחים דף ע"ה דאין צולין ב' פסחים כאחד מושם תערובות גופם, וה"ה הכא כיון דאין כאן שום היכר, דבקל ברבות הימים יתחלף באחרת, אדם נפרש כן לא נבון הפלוגתא בקהלוט אי חד תמייה'aggi או בעין תרי תמייה'aggi וכן לא נבון הא דרא' דלא חש לדדרישה בבפ"ק דמ"ש טרפה דלא חש לה כיון דאיقا חש השחלפה אלא דהכא תמייה'ין שיאמרו גם שאר בהמה לא בעי שחיטה, וכן מוכחה לשון הרא'ש ושאר פוסקים. אבל הדבר תמורה בעני דמיהיכי תיתיב ניחוש שבשביל שיתרמי לעתים רוחקים שאחד ינחו או יכה על ראש בהמה ויאכל את בשרו, שיאמרו דבטלה הזביחה והותר הנבלה אחמהה? וכי לא קרובה יותר לחשוב את האיש שאוכל נבלה. וגם למה לא חששו על תערובות גוףן כמו בפסחים וצ"ע.

תוס' בד"ה בן פקועה מה שפירש בקונטרס דהרי הוא כדי שאין לו אלא סימן אחד מצד amo וכ"ו גם פירש דר' מרשריא ל"ל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, והכל מגומג דאפיילו היהנה בהמה ניתרת בסימן אחד להכשיר דחויס כל סימן וסימן בח齊ו שחוט וכו', ואפלו למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא מודה הכא, דהתס שחיתת טרפה לא הויה שחיטה, אבל כאן הויה כאלו ח齊ו נשחת וכו' עכ"ל. ועיין לב אר' מש"כ בז'ה. ואני תמה מאיד עלי התוס' דאין כאן שום מקום השגה על רשי' ז'ל, דלפירושם דאין כאן סימנים לחץ הولد הצריך שחיתה קשה יותר, הכא יאמרו דמי שיאכל מאותו ולד בלא שחיטה מחייבים או לאחר מיתה, צריך לאכול שני זיתים כדי שישתחביב מלוקות, דמי יימר לנו דחק האב וחלק האם שווין הם בנסיבות, אלא ודאי דאין כאן תערובות בנסיבות, אלא באיכות, וממילא דאין כאן מלוקות כלל על אכילת הولد הזה בלבד שחיטה, והוא כמו כוי לעניין חלב דהוה חצי שעור באיכות, ואין לוquin עלי, וא"כ למה לא תhani שחיתה להאי ולד דאיינו זבוח באיכות, ע"י סימני עצמו שהמא ג"כ רק באיכות מקצתם זבוחים ומיקצתם אינם זבוחים, הדאי ולד בר' בפ"ע הוא סימני ובשרו שווין, ומ"ל להתוספות דלהאי בר' בפ"ע לא מהני שחיתה סימני כמו שהוא, ולכן הוכחה רשי' ז'ל להמציא דעתך שהי' נגע בו דכמו בשתיי' בנסיבות השחיטה נפסקת, כמו כן נפסקת בשתיי' בחיתות איכרות הסימנים. גם כוה שרצוי לחלק בין האין, לשחיתת טרפה איןנו מובן, דהא גם בשחיתות טרפה מהניولاد לטהר מיידי נבלה, ולדעת התוס' גם להתיר איסור אבמה'ח כמו באמו, דחוינך אבל ממנה בעודה מפרקסט אין בו איסור אבמה'ח, הרי דגס הولد שחחות הוא, ואדרבה יותר מקרי שחות בטרפה, עד שלא מעד מה נשר להתריר בולד טרפה ע"י שחיתת עצמו כמו שתכתבנו למעלה באריכות. וחוץ מזה הלא כל עצימות ההסבר של ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ממש'כ רשי' ז'ל דהתירא הוא דרב' רחמנא ולא איסורה, והא סברא המוסכמת עם השכל דאייך נאמר שחיתה המכשרת תקלקל יותר את הولد, מנicher האוסרת, ר"לadam נחר האם היא הولد ניתר בשחיתות עצמו, ואם שחיטה יאסר הولد שלא יהא לו שוב היתר ע"י שחיתתו הוא, ואם הסברא מוכרכות א"כ גם בגין פקועה הבא על בהמה מעלייה אנו מוכרכים לאמור כן, איך אפשר דהשחיטה של האם המכשרת תגרום איסור לבן בתה בדור שלישי. אבל מה שתכתבו התוספות דא"כ הסוגי' דלעיל, דמהו לחוש

ריבת כל הני נמי א"כ שהיא מהני לנו עכ"ל הגמר' הרי דבעין כמעט כל הני מגז"ש שהיא מפסקה. אלא דנראה דהרבמ"ס ז'ל דחיה האי ברייתא מכח האי דר' אשி כאן. דכפי הנראה ר' אשיה מפרש מתניתן דבכורות דמעט כל השמות הללו משה דכתיב בגופי'DKRA, דאל"כ אלא כברייתא דבן בג הלא תקשה לנפשי' דבר אמר כאן פודין.

הן אמת דלא אוכל להבין איך פלגי ר"א ומר זוטרא ביזוא דופן, והמשנה בבכורות לא מנה בכל אלו יוצא דופן, הרי דפודין בו. דומה דקמבעי' שם בנדמה ובפסחים'ק אי פודין, היינו אם היא בכלל כלאים דקתני במתניתן וכן בגין פקועה, אי כפ' התוס' דמצד שהוא שחות קמבעי' הרי הוא בכלל שחות דקתני נמי במתניתן, אבל אי נפרש דמצד יוצא דופן קמבעי', באיזו מהנהו דחויס במשנה נוכן להכניiso, והוא תימא רבתא אצל, אלא פירוש התוס' ג"כ אין מפסק, הלא משנה שלמה היא דאין פודין בשחותה והרי האי בן פקועה נמי שחוט הוא, יהי' מאייז טעם שהיה', אם לא שנפרש דהכי קפעריך לי', דבשלמה אם מפסק ממעתיקו שחוט, שפיר קמדמיית בו פקועה לשחות דעלמא, דשניות הלא אינם ראיים לפסק אבל אי מסברא קממעט התנא כל השמות הללו, מושום דאיןם בכלל שא וכמיש'כ הרמב"ס א"כ האי בן פקועה ניהו דחויט הוה, אבל מ"מ כיון דרהייט ואיזל שה קריין בי'. שוב ראיית ברי"ט אלגזי ז'ל שכtab, דר' אשי לא ידע מהיא ברייתא. והרבמ"ס ודאי לא סבר כן,adam ר"א לא ידעה איך פסק שם כר' אשי דפודין נגד הברייתא. ועכ"פ נבוק אני מעד בפירוש הסוגי' וקשה לי מעד להכניס ברמב"ס כדעת רשי' ורמב"ג, דמטעם יוצא דופן דניין על בן פקועה, והוא לא הזכיר יוצא דופן בדבריו אלא בן פקועה, ובפרט שהגמר' לא הזכיר כלל שם יוצא דופן, וממשנה נלמד דביזיא דופן לא מيري'. لكن יותר נראה לךים פירוש התוס' גם לדעת הרמב"ס ז'ל, דמטעם שחותה קמפלגי ומ"מ לא קשי' מידי ר"א אדר"א דס"ל דחכמים מדאוריתא מצרכו שחיתה בהפריס ע"ג קרקע, דהא דלא פסק ר"א כרש"ש דמתיר גם בהפריס ע"ג קרען, היינו מושום דכיוון דבדאוריתא קמפלגי לא מלאו לבו לפסק לקולא כרש"ש נגד החכמים, אבל כאן בפדיון היה חושש לדריש' שלחחמיר שלא לפדות, אם לאו דס"ל דכוון דרהייט ואיזל שה קריין בי', ומר זוטרא ס"ל כברייתא דבן בג בג, דמשה שה קממעתיקו לבן פקועה, ולפ"ז ניהו מה שפסק הרמב"ס כר"א ע"פ דהסוגי' כמר זוטרא אזלה, כמו שתכתבו הראשונים ז'ל שפסקו כמר זוטרא, ובפרט דהבריתא מס'יעה למ"ר זוטרא, אבל אי נימא דכל עצמיות הפלוגתא הוא מושום דהוה כשחות ואיליא דרש"ש דשמא הלהקה כמותו גם בדאוריתא, וכיון זהה גופה ספק הוא כדאי הוא ר"א לסמווק עלי נגד הברייתא ודוק' היטב.

ועל"פ' יהי איך שייה' ברור כמשמעותו דהרבמ"ס ז'ל פסק דהפריס עג"ק טעון שחיתה מה"ת, כי רק במקרה זה מחפרשים כל פסקיו, וכל מה שהשミニיט מן הדינים הנראים כבלי חולק בסוגית הגמר', ואן ספק אצלי שאילו זכה ה"ב' לאזה ודאי היה פסק כרמב"ס עמוד ההוראה שהוא שקול אצל ה"ב' נגד רוב הראשונים, ולא עוד אלא דכל הראשונים ז'ל אילו ה"ב' נחטו לעומק שיטת הרמב"ס ז'ל לא ה"ב' חולקים עליו כלל, כי הלא לפי דרכם אין קץ לדחוקים שמכרחים אנו לסביר בסוגיות הללו כאשר בарנו הכל בפרקן, כל אחד ואחד במקומו, וא"כ פשיטה דחלילה לא יכול בגין פקועה שהפריס ע"ג קרקע ולא שחיתה כמו שעשה ר"ש גאון בחופה. אבל עוד יצא לנו מזה דמה שהתריר הרמא' ז'ל בעוף השווה למota אפייל מעלה' להכות על ראשו הוא לפני דעת הרמב"ס

בו גם הבהמה טרפה, אלא אפילו לדעת אידך הראשונים דין בו אלא מצות פירוש מדרבנן, מ"מ מודים מהה דאיינו יכול להעלות ארוכחה, ובפירוש אמרו לעיל דף ע"ג דבר המadolدل אין לו תקנה בהזירה, ור"ל שאינו חזר ומתדבק לנוף ואיך לא תטרף בהמה ע"י חסרון זה שאין האבר תלוי בה אלא בחיבור כל דוחוא שסופו ליפול. הן אמת דהש"ס לקמן מביא מתקיף לי ר"ג לשם אל, יאמרוابر שהחיהות תלוי בו מוטל באשפה ומורתת, ולכאורה הוא הקושי' שהקשתי, אלא דהש"ס יאמרו' משמע דמייקר הדין מצ' קיימין הני תרתי, דבר שהחיהות תלוי בו יהיה נדון כמדולדל, ומ"מ בהמה תהיה' מותרת, אלא ממשום שלא יאמרו מקשה לי' דהויל' דהבהמה אסורה עכ"פ מדרבנן, ועינן לבב ארוי. וזה פלא והפלא דודאי כל שינקר' מдолדל וכן סופו להעלות ארוכחה לעניין טרפות בהמה ודאי חשבין לי' כנפל, דחובור כל דחו צזה ודאי אינו מצל מלחיות טרפה, ולכן עכ' אנו צרכיכם לאמר דהאי, "יאמרו" דקאמר ר' לעו משום אמרה דבריות קאמר, אלא כונתו דהבהמה נאסרת מעיקר הדין ומון הדין יאמרו' אך אפשר דבר שהנשמה תלוי בו מוטל באשפה והבהמה מותרת ודוק.

גמרא א"ר אשיש טרפות קמדmittiyil' זכי' שהרי חתכה מכאן וחיה וחתכה מכאן ומותה. הרמב"ז י"ל סובר אדם אחר פסיקת צוה"ג חתך الرجل למعلיה בשוק חזר להחשו, ומ"מ אם לא עשה כן וחתחה כמהות שהוא טרפה ואין זו דומה להא דאמרו לעיל דאי בדרי לה סמא חי' דכמהות שהוא עכשו א"א לה לחוות. והרשב"א אחריו שהביא דברי הרמב"ז כתוב ויז"ל,, וא"ת שמא כבר התחללה מכתה להמיתה בה (ר"ל פועלתה המミיתה) ותירץ חולין והוא זה ומהשוכנת שראי' ע"כ, והנה בריש פרק אלו טרפות כבר תמהתי על הנני טרפיות דנייקב או לקתה גרע מניטל, וכן לרמב"ז דכל מקום דקתני ניטל טרפה אבל חסר מתולדה כשרה, דצ"ל בכל הנני דיוטר כאיב לה האי לקותה מאלו ניטל כלו או חסר מתולדה, איך מיטרף משום האי כאב אף שסופו למות הלא מסוכנת נמי סופה למותות וכשרה, וטרפה שאני דמחסרא אבר מבואר לעיל בסוגי' דמסוכנת ל"ז ע"א, ומעטה כל שאם ניטל האי אבר או נברא חסר יכול הבע"ח לחיות בלבדו הרי אין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו, א"כ Mai הוה אם עתה דלא ניטל אלא ניקב או נלקה דכאייב ל"טפי עד דסופו למות, ס"כ אין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו, אלא כמסוכנת אוأكلת סם המוות דכשרה. וקושי' זו קשה לכל השתויות, ולאו דוקא לשיטת הרמב"ז אלא דכינוי דהרשב"א כאן מביא ומשתמש בסברא זו, דכל שאין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו אין כאן דרישת טרפה, אפילו התחללה החולי המミיתה פועלתה, א"כ איך מצינו ידינו ורגלינו בביבה"ז והיא תמייה עצומה ולית נגר ונגר דיפרקיינה.

רש"י וכלישנא קמא דבר עבדין ולחומרא וכו' ולקמן פסק הלכתא הци אפילו בנשבר העצם וכשכ"כ נחתך לגמרי עכ"ל, והרא"ש ז"ל הקשה דמאי ראי' איכה מהאי נשבר העצם דלמא בעצם הקולית למعلיה מארכובה עליונה מייר, ולדעתינו נראה דכוונת רש"י ז"ל בזה, דכפי הנראה תלי' פלוגנתא זו דרב וועליא, בהאי פלוגנתא דבר שמואל דלקמן, דהא דלא ניחא ל' לעלא לפרש ארכובה בארכובה הנכרת עם הראש, משום דקשי' ל' וכן שניטל צוה"ג כמו שהקשה עולא לר"י, ומה דמתרצה ל', תנא רקובה בא צוה"ג וצוה"ג بلا רקובה, לא ניחא לה משום דנחתכו קתני, ומה נראה דאית ל' כשםואל דנחתכו לגמרי משמע אבל רב לשיטתי' הלא נחתכו לאו דוקא כמשכ' התוספות لكمן ד"ה ואם לאו, ומעטה כיון דין פסקין لكمן כרב מסתבר דגם כאן הלכתא כוותי', והרי לא קשה למה קתני תרתי נחתכו רגילה וניטל צוה"ג ודוק

לזרעו ולחלבו של אבר היוצא חיה' שלא כהרכתא, וזה דוחק, היא תמייה קיימת כי שם מסיק בתיקו במוחו לגמווע את חלבו, ואיך נאמר דהוא שלא כהרכתא, אבל זאת התמייה הכריחה את הרמב"ז ז"ל לסבור דברابر היוצא מטעם טרפה נגעו בו ולא שייך לשחיטה כלל. וכפי שביארנו בס הני דין דר' מישריא ודרבא דד' סימנים אכך בה רחמנא כולן אינם הלכתא, כי נאמרו רק לדעת אבי' דחכמים דרש"ש מודים דמה"ת גם הפריס ע"ג קרקע נ יתר בשחיתות האם, אבל אין לית לנו זאת אלא קר' מישריא דאמר דיןנו אליבא דרש"ש משום דס"ל דלחכמים בהפריס ע"ג קרקע עיי' שחיטה מה"ת, וכייל' בחכמים כמו שכתבתתי לעמלה בארכיות בס"ד.

תוס' ז"ה דנפל דובא עלי', ע"ג דסביר ררבנן לא אסר ממשום דrostot הزاد וכוי', כבר הבאתו לעיל דנושאי כל הרמב"ז כתבו דין זה ממשי' דרמב"ז בפיהם"ש, והוחתוי זהה ליתא, דהרמב"ז בפיהם"ש לא דבר כלל מטרפות של בן פוקעה שהפריס ע"ג קרקע, אלא מטרפות שנולדה מן הבطن ובובור שהותר בשחיתות אמו עיי'ש. ולפי מה שהוחתוי דדעת הרמב"ז דהפריס ע"ג קרקע טעון שחיטה מן התורה, ודאי דלא מצי להביה האי דינא דליתא אלא לדעת יתר הראשוני, דסבירו להו דכללו עלמא בהפריס ע"ג קרקע דמן התורה ניחר בשחיתות אמו, ושחיתתו מדרבנן משום מראית עין לחכמים דר' שמעון חזורי, וצריך לאמר דלא מיריע הכא דעתאו טרפה וכמו שהביא הרשב"א ז"ל בחודשו לדעת מקצת הראשונים.

ד"ג ע"ז ע"א משנה בהמה שנחתכו רגילה וכו' האי משנה אין כאן מוקמה אלא בפרק אלו טרפות וכותב הרמב"ז בפירוש המשניות זה לשונו: ונזכר הדין זה בפרק הזה מחמת מה שאמר שחייבתו מתרתו לאותו אבר כמו שנאמר בעובר שחיתת אמו מתרתו ע"כ. ואולי טעות ספר אייכא כאן, דהוא ליה למימר דין שחיתתו מתרתו כמו בابر היוצא מן העובר. דהא דשחיתתו מתרתו ברובبشر קיים פשוטיא, דהא ליכא כאן אבר המдолדל שאין מעלה ארוכה, ועיקר הרבותא דסיפא, הוא האיסור דבלא רובبشر קיים נאסר האבר לרמב"ז מן התורה ולאייך פוסקים מדרבנן, גם לא שייך לאמר דנקט רישא דנחתך טרפה מושם היתר דרובبشر קיים אשר ממילא שמעין, דהא אין זה נחתך. אלא ודאי כונתו משום איסורא דסיפא נקט האיסור דרישא, ומיסיפה שמעין דהאי נחתך לאו נחתך לגמרי קامر, אלא כל שנשבר העצם ואין עור ובשר חופין את רבו טרפה, דכינוי דמקרי בהכי אבר המдолדל שאין שחיתתו מתרתו במקומות שאין עושה אותה טרפה, דהינו למיטה מארכובה, ע"כ דין סופו להעלות ארוכה, אם כן ממילא גם במקומות שבועה אותה טרפה לא בעין נחתך ממש אלא דכל שאינו יכול להעלות ארוכה חשבין לעניין טרפה נמי נחתך לגMRI דהרי סופו ליפול. והוא דעת רב לקמן, דלמעלה מארכובה ואין רובبشر קיים שנייהם אסורים. אבל לשמואל דס"ל דגס למעלה מארכובה רק האבר אסרו אבל בהמה מותרת, דנחתך דרישא למיטה מארכובה, ודאי קשה מה עניין בהמה שנחתכו רגילה בפרק זה, למיטה מארכובה, ע"כ דין סופו להעלות ארוכה, אם כן ממילא עם הדין דרישא. אלא דיוטר אני תמה בשיטת שמואל, דאי אפשר לומר דבבמה תהי' מותרת. דכינוי דקותני מותניין דכל שאין רובبشر קיים נידון כבר המдолדל דין שחיתתו מתרתו, מה בין זה לחתך לגMRI, דהרי אמרו لكمן כך' ע"ב דין מעלה ארוכה והוא ל' לטמאocabמה"ח אי לאו קרא דכי יכול עד שיפול ממש, אבל לעניין טרפה פשוטיא דהרי כנפל דהרי כמה וכמה טרפיות אסרים על שם סופן. ולא מבעי לדעת הרמב"ז דבר המдолדל אסור מן התורה מקרה דבר בשדה טרפה דה"ה אם החיהות תלוי

כלענ"ד נכון.

ד"ה ע"ז ע"א גمرا א"ל ר"פ לרבע, ר"ל ואיסורה דאוריתא ואת אמרת התורה חסה על ממון של ישראל. וכן הוא לעיל ד"מ"ט ע"ב ד"ר"פ השיב לרבע כן לעניין הלב טמא אי סותם או לא, והת"ח תמה איך רצה רבא להתייר אישור תורה מושום התורה חסה על ממון של ישראל, וכתבדרבא מספקא לי עי"ש. והלב אר' כתוב דלא הוועיל כלום דוגם בספוקא אין להקל בשל תורה עי"ש מה שנחdisk, והקושי' ודי עצומה דכיוון דבשני מקומות מצינו ויכוח בין ר"פ לרבע נראה דרבא לא הדר ב"י מסברתו, רק אישתק דרושא, ולכן נטה כמי שחייב ר' זל דיליכא מפושך בקרא אלא דינדון בדברי סופרים (ועיין לח"מ פ"ח מהלכ' שחיטה הכא' ועיין נמי מה שכתבתית בפתחהanza דלדעת הרמב"ם באמת אנו לוכה על הטרפיות שאין הבע"ח נוטה למות)DOI ואדי דלא קשה מידי אי רבא היה רוצה להתייר גם ספק זה משום דחסה התורה על ממון של ישראל אלא דוגם לאינך פוסקים דלית להא דרמב"ם, י"ל דרבא לשיטתו אייל דס"ל טרפה חייה כידוע, וכבר כתבתת בריש א"ט דלמ"ד טרפה חייה איין כרא ר' רק שעשה דלהבדיל בו ההייה הנאלת וכו', ולא דטרפה מוקי לי לבשמה"ח כמו שמבוואר בירושלמי ריש פרק כל שעיה וכגדתרגם אונקלוס או כדעת הרמב"ם דטרפהDKרא נוטה שאינו חי וכיון לדידי' ליכא אלא לא הבא כלל עשה הי' רוצה להתייר מטעם דחסה התורה על ממון של ישראל ועיין כתיב ק"ז זל בריש א"ט ובחדושנו שם ודוק כי נכון הוא.

משנה שם השוחט את הבמה ומוצא בה שליא نفس היפה תאכלנה, ופרש"י ז"ל ולא אמרין אבמה"ח הוא שגס הוא נ יתר בשחיתת האם, ובגמ' פריך מנא הני מיili, ויליף מכל בבהמה תאכלו לרבות את השלי', ועיין בראש יוסף שכ' דבשין ריבוי דכל שללי' משום דאיתנה בכל בבהמה, ולכוא' קשה דהא לעיל בריש הפרק מסיק דሞכל בבהמה ילפנין היתר לווד ולכון גם בחותך מעובר שבמיעי' מותר באכילה ומהיכי' תיתני נאסר השלי', ואפילו אי מבהמה בבל' ילי', מ"מ אין סברא למעט שללי' דלהבותא קאמר קרא דאפילו בהמה בבהמה וכגון ב"ט חי נמי נ יתר, אבל העני הוא כך לפען"ד דבלי' ריבוי שללי' לא הוה שמעין להתיירא

הדרן עלך פרק בהמד המקשה

פרק אותו ואת בנו

שהוא לצורך גמור למנתנייהו, גם בפני הבית לא הוה תנאה כלל, והיה סומך על הסברא ושכל היישר שלא נתעה בסברא, דמה שמצוין בריש שליח הקון סברא דלא לנרוג אלא בפני הבית הוה מפני שאם לא נמצא בו איזו צורך, אז בכל הני פרקים דמקילתן ב כדי נסבי, ואת א"א דכמו כן לא נקט דעתוג בפרה אדומה וכדומה ולכון קמהדר למצוא לכל חלקה שייה' לו באיזו מקום צורך כ"ש עכ"פ, כדי להבין למה שנינו בכל הני פרקים ובזה די למצוא איזו סברא קלישטא, כדי שלא יהיה שלא לצורך כלל, אבל עיקר הצורך שבשבילו נחתת האי תנאה לשנות כל הני חילוקים, צריך להיות צורך גמור אשר בעינן למילך מקרה, לוזה דיקיך רשי' ז"ל במתוך לשונו הטהור דבחולין ובמקודשיןDACטריך למילך מקרה וכו' אבל לא כתובDACטריך למינקティינהו דין כאן צורך גמור אלא צורך כל דחו ודוק'.

ד"ה ע"ח ע"א במשנה אותו ואת בנו נהוג וכו' בחולין ובמקודשין, כתוב רשי' ז"ל משום דבלי למיימר בחולין ובמקודשין DACטריך למילך מקרה CIDLPEIN, תנא נמי בארץ ובחו"ל דלאDACטריך וכו', והראש יוסף קמתמה על רשי' ז"ל למה לא כתוב כמש"כ התוס' DACטריך דוגם בפני הבית ושלא בפני הבית לצורך הוא, וכמבוואר בריש פרק שלוח הקון. ואין כאן מקום לתמייתו כלל, ובברי רשי' ז"ל מזוקקים לצריך כסף, וכדרכו בקדושים להיות קולע אל השערה. דהנה רשי' ז"ל בעצמו כתוב בדבור הסמוך בפני הבית DACטריך בתרא מפרש למה נקטינהו. אלא דהענין מבואר דראי הי"א דלא לנרג אוא"ב אלא בפני הבית סברא קלישטא היא, וכמש"כ התוס' בעצם CAN בד"ה אי מה דמש"ה לא צריך קרא לרבות שלא בפני הבית. אלא התנא בעצמו אתה להשミニינו שלא נתעה בסברא, וא"כ די להפיקע את עצמו ולא לגרור אחריו אחרים שאינם לצורך כלל. ר"ל دائ' ליכא בכל הני איזו מהם

זה מהר"ס שי"ר ז"ל מפרש כן הסוגי, ועיין עוד בדברינו על דברו התוס' ד"ה או לרבות.

באו"ד ואית בפרק הזרוע דדריש מקרה דין מתנות נהגים בקדושים וכו', וזה מוקמיין קרא בכל מייל עכ"ל. ואני אומר דהאי קרא דמתנות עכ"ל בחולין ולא במוקדשין, דהוא במשנה תורה בפ' שופטים נאמר, והוא מצוה מחודשת שנכננסו לארץ כסדר מסדר הפרשיות שמתחליל בשיטת שופטים מלך ואח"כ אמר דכל הנינים ולויים לא יהיו חלק ונחלת הארץ בארכ' ואח"כ וזה הי' משפט הכהנים מנת העם מזאת זובחי הזבח וכו', ומה שנתחדשה מצוה זו בכתנתן לארץ הוא ממשום דבמבדבר לא שחוות בחוץ רק בעלי מומי, והביאו חולין לאויל מועד, והורה לכוהנים חחה ושוק, אבל עתה שנכננסו לארץ שהותר להםبشر תאהו לבוחן חולין בחוץ ממשום רחוק מקום כמפורט בפ' ראה, עכ' למען לא יפסידו הכהנים תלקס מן הזבחים לגמור, נצטו העם ליתן מזובי חולין עכ' המתנות, וחוז"ל מאייה טעם געלם סמכו העניין על דרישות ואסמכות עכ' פ' שאין בהם צורך ודוד'ק.

ע"ב **תוס' ד"ה** או לרבות וכו', ואח' והיכי פריך לעיל ואימא במוקדשין אין בחולין לא וכו', דכלאים בקדושים ליכא, וכותב מהר"ס שין צדריך בראשון כלאים והשני קדשים, דגמ' מתחלת דפרק' מנין לאו"ב שנוהג בקדשים הכוונה מנין דיווסל השני מצד מחוסר זמן עי"ש. ולפע"ד נראה דיניהו דיש לפריש בן האי דמנין שנוהג בקדשים וליעיב באזה' קושית התוס' דלעיל וכמש"כ לעמלה, אבל מה דפרק' אח"כ ודלאה בקדשים ולא בחולין עכ' הכוונה דלמא שקham קדשים ולא סגי שני. דכיו' דבחולין אינו נהוג הרי דלא על השיטה קפיד קרא אלא על ההקרבה לנובה דלא ירצה לקרבן אח"כ הא דנקיט קרא לא שחוות הווא, כמו לא תקריבו דלעיל מיני גבי מומי בהמה, כי איןallo מצד השחיטה אלא מצד ההקרבה, ונקט תחלת העבודה שהיא השחיטה ומשום דלא ירצה לקרבן נאסר השחיטה בלאו, ואח' מהיכי תיתי נימאadam הראשו חולין נאסר השנוי הדרי בגוף השחיטה לייא איסור, אלא שלא להקריב או"ב ביום אחד. דהאי לא תשחוות מהתפריש כמו לא תקריבו אבל עתה שזיכינו לדין או"ב נהוג בין בחולין ובין במוקדשין, ומצד השחיטה, שפיר מצין למיר כיון דבענינה דקדשים כתיב אית' ב' נמי פסול ממחוסר זמן על השני ממשום לאו השחיטה, ולא נאמר דגמ' על הקרבת שניהם ביום אחד קפיד קרא דבר שלא כתיב כלל, דהה לא תשחוות כתיב, מה שאין כן איינו נהוג בחולין אז מסתבר דליך פסול בשחיטה אלא בהקרבה, וממילא דוקא בשניהם קודש ודוד'ק היטב.

ד"ט ע"ג ג' מורה דתימא את' צד סוס ומשתמש בצד חמור וכו' קמ"ל, ופרש"ז' ז' דאין כאן שום צד מיוחד דהא מבבל זרعي' ומינא באנפנא נפשי' הוא דמקרי, והוא מין בפ"ע מעין סוס וחמור, וכעינ' זה כתבו התוס' לישיב הקושי' מחצ'י' שפהח וחצ'י' בת חורין דאסורה לחצ'י' עבד וחצ'י' בן חורין, וסיימו בחגיגא דף ב' ע"ב, דמה'ט שרי לרוכב על פרדה ולית בה ממשום כלאים. ול' קשה דא"כ למה לא דניין להני שתי פרדות שאחד מסוס וחמור ואחד חמור וסוסי' לשני מינים, דהה ממשונים בקהלם ובתוарам החצוני וכגד אמר בגמר' דהאי עבי קל' והאי צנפי' קל', והאי רברבן אודנוי' ואוטר גנובתי', והאי זוטרן אודנוי' ורבה גנובתי'. דבשלמא אי ד'ינין להו מצד אב ואם לחצ'י סוס וחצ'י חמור שפיר ייל, דכל מיני פרדותichert הוא דבשניהם איךACA צד סוס ממשום הצד חמור מchromore ול' איכפת לא שהצדדים מתחלפים, אבל אי נימא דפנימ' חדשות בר' משונה ובפני עצמה איךACA כאן, דהוא מן בפ"ע, הרי דגם זה משונה מזו ואיכא כאן שני מינים, אבל לומר דמיון בפ"ע הוא

גמרא ת"ר מנין לאו"ב שנוהג בקדשים. תימא הלא הא לאו במדבר נאמר, ואז לא היו רשאים לשחות אפילו חולין בחוץ ורק להבאים אל פתח אוחל מועד ולהקריב שלמים עיין היטב לעיל דף י"ז בסוגי' דבשר תאוה ובמה שכטבתה שם ובפחיתה, וא"כ עכ' בקדשים נאמר או"ב לא תשחוות, דאילו בחולין גם אותו או בנו לחוד נמי לא תשחוות ממשום שחוטי חוץ שהוא בכרת, והוא לכארו' תימא ורבתא. אלא דלפי מה שכתבו התוס' מכח קושיותם דקנס מק להקשوت ממשום שור הפסיק העניין יש לתרץ קושיותי גם כן, בשנאמר דהאי שור דבו הפסיק העניין מתחלת הפרשה דשור או כבש או עז כי יולד, קאי אפרשה שלפניה דמבדרת ממומי בהמה שפושלים להקרבה ועליהם קאי ושור או שה שארשתי לך למעלה להקריבם ממשום מומם, ואוטם תשחטו בחוץ עליהם אני מזיהרך שלא לשחותו אותו ואת בנו, והי' ניחא בזה דנאייד הקרה משור כשב דשור דהפסיק העניין של קדשים, קאי אשר דלפנין פניו שהוא בעל מום, הרי דבמבדבר בהדי' בחולין דוקא והוא דבר יקר בס"ד ודוד'ק. **תוס' ד"ה** מנין וא"ת וכו' ואין לאמר דאיצטריך שאם צריך לפצח וכו', מכאן ראי' שגמ' התוס' סברו כמו שכטבתה לעיל, דעכ' חולין ומוקדשין ביענו לצורך, ורק אגבם תנא איזיך, דאל"כ מניל' לתנא דברייתא דבאמת אינו נדחה מפני הפסח עד ששאל עלי מני, דלמא שאר קדשים קאמר או בפסח ויש לו אחר, ואי דPsiṭṭא אגב בפני הבית תנא כל הני, והבו.

ועיין בראש יוסף ז'ל שהביא דברי התוס' מנהhot דף מ"ט ע"ב ד"ה הולה דהיכא דaicא פסל קרבן לא שייך דחיה, וא"כ הכא נמי לא שייך דחיה, דהא ממחוסר זמן פסל דשלמה, דאי אמרת נראה דאיו הינדו' דומה לראי' דההנות' דמנוחות לא כתבו זאת רק בפסול קרבן מצד שהוא קרבן, כמו בעשה דשלמה, דאי מעשה דמיוסל בכך, אך נאמר בו דח', כי דח' לא שייך רק על דבירה ולא להכשיר קרבן פסל אבל כאן דהאי ממחוסר זמן נצמה מלאו דואו"ב שהוא לאו בעלמא, שנוהג בחולין כמו במוקדשין, ואס הלאו נדחה ממילא דליך ממחוסר זמן, וניהו דלענין דליהו לאו ועשה שפיר אמרין דהוי ממחוסר זמן ממשום נדחה לא הותרה, ואיכא אגbara גם איסור עשה דמימים השמיini והלאה ירצה, אבל ארבנן כיון דעתך הלאו אשר ממנו נצמה העשה איינו בקרבו, לא מצין למימור דaicא כאן פסל קרבן.

שוב ראיתי בחודשי ק"ז בעל החת"ס ז' שהביא סוגי' דיוםא ס"ד ע"א, דשם קאמר דבעי קרא דמחוסר זמן נהוג בשער המשתלה, כגון ששחט אםו לחולה, ועכ' דלא דחי' ממשום דהוה עשה ול'ת. ואח"כ כתוב דיש לתמוה על התוס' דהה דואו"ב חשיב ממחוסר זמן הוא דוקא אחר שזיכינו להא דוי' מוסיף על עניין ראשון קאי עשה דמימים השמיini והלאה ירצה גם אשל אחורי על או"ב, אבל בלי זה אין כאן עשה דמחוסר זמן, אלא הוה כמו איסור שבת עי"ש. ולפי דבריו ז' נוכל לפרש הא דבעי בגمرا' מנין לאו"ב שנוהג במוקדשין, היינו מנין דaicא איסור מצד שהוא מוקדשין, ומקרי פסול קרבן מצד ממחוסר זמן. ואח"כ פריך ודלאה בחולין ולא במוקדשין, לא דלא יהי' הלאו דואו"ב איינו נהוג כלל במוקדשין, אלא דלמא אין כאן איסור מיוחד מצד מוקדשין ודוד'ק. שוב ראיתי

מקצתה, והא אין כאן ש כל אלה מון בפ"ע. אם לא שנאמר דבאמת בהא פלגי וכמו שモבא בתוס' חגיגה הנ"ל דף ב' ע"ב תוספתא וירושלמי, דאייסי ב' י" אומר אסור לרכוב על הפרדה משום כלאים, וכל זאת צrisk עיון ובירור ואני לא באתי אלא כמעורר כי לא עיינתי בסוגין כל החוץ.

דף פ' ע"א גמר' א"ר אוושע', כולה מתניתן דלא קר"ש, ממא מדקתני קדשים בחוץ וכו'. הנה מהא דקטני בריש המשנה דנוהג בחולין ובמקדשין לא מצי להוכיח דהוא דלא קר"ש, דבאמת גם לר"ש אם הראשון חולין אסור לשוחוט השני קדשים משום אווא"ב, וא"ג דחrichtת קדשים שחיטה שאינה ראייה הוא, דהרי גזה"כ היא מויו"ז מוסיף על ענין ראשון, דקאי אסור אווא"ב גם בקדשים, וכמש"כ התוס' ע"ב בסד"ה שא"ר, דלר"ש מוקי קרא בראשון חולין והשני קדשים, אלא אי יאיכא מלכות באוא"ב בקדשים זהה פלגי רש"י ותוס', ועיין מה שכתב זה לפניו בס"ד.

ע"ב גמר' שחrichtת קדשים נמי שא"ר היא, דכל כמה דלא זיקן שם לא משתריبشر באכילה וכו', הנה צrisk באור דמשום דבעין זריקה להוציא מיד' מעלה, נימא דהשחיטה אינה ראייה, וכמו דאמר בגמ' דכי נחר וזרק לא משתרי, וכי שחט משתרי ואיך קרי להאי שא"ר, אבל מה שנראה לפ"ד בסבירת ר' אוושע' היא עפ"י מה אמרו בביבצה כ"א ע"א בטעה דנדרים ונבדות דאי קרבין בי"ט דאי עג' דאיכא בהם חלק לכהנים ולבעליים, מהה משליחן נבואה רקזו אבל השחיטה היא יכולה לצורך גבואה, ואני דומה להבינה חצץ של נכר וחצץ של ישראל וגם לא למסוכנת דמותר לשחיטה ביו"ט, אם יש שהות לאכול אפילו רק כיitz אחד, דבاهני מציא אמר דשותט בשבייל חלק זה, אבל בקדשים הכל לגובה, ואח"כ הנבואה מיותר מחלוקת לצורך הכהן והבעליים וכמש"כ רשי"י ותוס' שם, דהוא שעבד הנוטל פרס מרבי. ולקמן אמר רבא דבעולה ודאי שא"ר לאיכילה מקרי, דלית לי דאיכילת מזבח כאיכילת הדיות דמי, וא"כ ר' לאיכילה מקרי, סובר דהה בשלמים דהכל לנובה אין כאן צורך הדיות כלל, ורק ע"י הזריקה והקטורה נפרס חלק ממנו להדיוט, لكن שחrichtת קדשים אפילו של שלמים שא"ר מקרי, ורבא דמחליק למינו בין שלמים לעולה לית לי האי סברא וסובר דמי' כיוון דלהתיר בשאר באכילה בעין השחיטה ג"כ, דאיilo נחר וזרק לא אישתר, שחיטה הרואוי לאיכילה מקרי ודוק'.

תוס' דהה קדשים שא"ר היא, וא"ת הא בפרק כס"ד מפרש טעמא דר"ש דילוף מטבוח טבח והכנן, ופריך וליף משחווטי חז' ומשני דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים, וא"כ הכא דבקדשים נילוף קדשים מקדשים ע"כ, ועיין במלא הרועים בהגהותיו על הש"ס שכטב וז"ל, "משמע מדבריהם דבר דבר שאינו נהוג אלא בקדשים ילפין מש"ח דששא"ר שמה שחיטה, ועיין בדבריהם בב"ק ע"ז ע"ב שכטבו שם, דאפיילו בש"ח גופה היכי דאית ב"י פסול אחר שא"ר לא שמה שחיטה" עכ"ל. ובמחכ"ת גברא רבה קחיזנא אבל הקושי בדotta היא, כי אדרבה הני תרתי דברי התוס' מתאימים יחד, כי שם דחאו התוס' האי דעה שרצתה לומר דבר"ח עצמה חייב אףלו אייכא שא"ר מצד אחר, משום דמן הדין דחיה ב תורה ש"ת, אין למוד שא"ר שמה שחיטה, דהרי כל עיקר שנעשה ש"ח שא"ר היא ע"י שאסורה תורה ש"ח, ואיך נאחז החבל בתاري ראשון, אדם נאמר דלא נאסר ש"ת, אז תה"י שחיטה ראי', ודומה זאת למה שכטבו התוס' פסחים כ"ז ע"ב דהה עליה עלייה זכר דעליה עלייה זכר פסולה, עג' דעתה לא ניחה לי, כיון דאם היהתה כשרה הוה ניחה לי. ולכן מן הדין דש"ח א"א למליף שא"ר ש"ש ולכן שפיר כתבו התם דגם בש"ח עצמה אי יאיכא פסול אחרינא והוה שא"ר מצד אחר, אין

ומ"מ כל מני פרדות אחת hon, נראה כאוזן החבל בתاري ראשון וצ"ע, ועיין לקמן בדברינו.

ע"ש גמר' אלמא קסביר חוששן לזרע האב וסימנים דאוריתא עיי' בתוס' ורשב"א ז"ל, דגס ר'ABA ספקי מספקא לי' קאמו. וקשה לי טובא דהאי סימנים דאוריתא דקאמר כתוב הר"ן בחידושים בשם הרמב"ז ז"ל דאין זה כמו סימני אבודה דמספקין בב"מ אי דאוריתא איי דרבנן, אלא כמו סימני ביצים דלעיל דף ס"ד ע"א, דאמרין גביהו סימנים לאו דאוריתא, דהינו שאינם מקובלים אצלנו מהללם"ס, וכאן אמר דמקובלים מהללם"ס, ודלא כרש"י ז"ל. וחדבר מוכרת דמה עניין זהה בסימן כהה, והוא כמו דמיישין לדלא גם אחר אבד חפש כזה בסימן כהה, וזהו דמיישין לתاري יוסף בן שמעון. אבל כאן כיוון דהני תוארים מקובלים דבאה מן הסוס והחמור ה希י, ומון החמור והסוס' ה希י, מה תימא לדלא לפעמים משתנה הדבר, הלא בכל התורה ככל אזילין בתרי רובא, ורוב הפרדות באודין רברבן ונובתא זוטרא בר חمرا, וכי גרע האי רובא מרובה דעלמא כגון רוב בהמות השירות דסמכין עלי' עג' דאייכא מעוט טרפות, ע"כ כמו שפירש הר"ן ז"ל בשם הרמב"ז, דהא ונפה אתא לאשמעין דהני סימנים מקובלים בידינו מהלכה, דבר חמורא וסוסי' כך תוארו, ובר סוס וחמורא כך תוארו, וא"כ ע"כ דאין חוששן לזרע האב מכח ודאי, דעל הלכה א"א לאמר בספקי מספקא ואי חוששן לזרע האב, אין כאן נפקוא בהני סימנים.

ועוד זאת הקשו האחוריונים ז"ל דאי ספקי מספקא לי' איך מוכח דס"ל סימנים דאוריתא, דאפיילו רק מדרבן הלא שרי מכח ס"ס, שהוא חוששן לזרע האב ושמא חד מינא הוא. אלא שבזה י"ל שמי סימנים אלו לאו דאוריתא א"כ אייכא לספקי נמי שמא אין כאן תערובות ב' מינים דסוס וחמור כלל, אלא דזה כולם סוס וזה כולם חמור, אלא דעתנה צורתו במרקחה זה במרקחת כעין סוס, וזה במרקחת כעין חמור, ועיין בראש יוסף, ודוק'.

ע"ב תננו רבנן אווא"ב נהוג בכלאים ובכוי א"ר חסדא אייזו כי שנחלקו בו ר"א ורבנן, זה הבא מן התיש ומן הצבאי וכו', עד סוף הסוגי', הנה פלוגת חנניה ורבנן לעיל, אי אווא"ב נהוג בזיכרים דתלוי בחוששן לזרע האב מובנת ספר, דיניהו דPsiṭṭaa דאב נשתחף ביצירת הولد, או כמו שתכתב הרמב"ז ריש פרשת תזריע, דגדעת ח"ל שהזכר מזיער הלובן והנקבה האודם, או כדעת אונקלוס וכחכם היוני, שהאב נותן הצורה ההווית, וגשמי הגוף מהאם מ"מ אייכא מקום לאמר אין חוששן לזרע האב להיות נקרה אב לבנו ביחס שאליו לעומת שאר זרים שבמנינו, מפני שמעשה האב מסתתק, וудין אין כאן בן או בת אלא בכח משא"כ האם שמלודדת ולד שלם וגם אח"כ מיניה אותן. אבל בהרכבת שני מינים כמו שיש הבא על הצבאי או להיפך צבי על התיש לה אמר דאיין חוששן לזרע האב והוה הראשון כולם צבי עג' דאביו תיש והשני כולו שהעג' דאביו צבי זה דבר זר מאד, דהרי מינו של אב ניכר היטב בתולדתו כמו בפרדוט דצורתו משותפת לחמור וסוס, ומסתמאן כן הוא בכל ולודות כלאים שני מינים, ואיך אפשר לאמר דאיין חוששן לזרע האב, גם לגבי מין כלומר דאיין כאן תערובת מין האב, רק כולם מין האם, ומה עניין פלוגת ר"א וחכמים לפלוגת חנניה ורבנן, כי ר"א ורבנן ע"כ רק בשא ואפיילו מקצתה שהמצו לאפיגנו.

אבל לעומת זאת גם להיפך קשה דכפי מה שאמרו לעיל דהנולדים מן הסוס ומון החמור מותרים לבוא זה זהה, וקמ"ל שלא שייך למימר אתאצד חמור ומשתמש הצד סוס, דאיין כאן צדדים אלא מין בפני עצמו, וכמו שפרשו שם רש"י ותוס', איך נאמר כאן דשה אפיילו

שם חולקים על רשי' זל בזיה וכתבו דהוה כמו קדשים שמותו שיצאו מידי מעלה, וה"ה כאן השחיטה מותר באכילה. ועיי"ש ב מהרש"א מהר"ם לובלין ובהගות הרש"ש, ולפענ"ד נראה דודאי גם התוס' מודים דש"ח אסורים באכילה, אלא דס"ל דכמו דילפין מה שי לבי בשליך אסור לגביה, כך שרך בשלי אסור להדיוט ועתה ילפין להיפך, מה שרך בשלי אסור להדיוט כך שרך בשליך אסור לבדיוט, ועתה כיון דאי ש"ח אישור אחר רק מכח ש"ח לדעת התוס', שפיר כתבו הכא והתס' בב"ק, כדי אייכא פסול אחר בש"ח פטור דמדין ש"ח עצמו אין למלוד, דבש"ח לא הקפידה תורה על שחיטה רואה, משום שהוא כמו בעלה עליה זכר, ומ"מ השיגו על רשי' זל דמחלק בין אישור אחר רק מכח ש"ח לדעת דההו תוראה לית' ועbara אמרה דרחמנא למה לא ליקה ודוק.

תוס' ד"ה הנח למוחסר זמן שהכתוב נתכו לעשה, פי' בונטרס וכו', משמע שרצו לפזר כמו שאר ניתק לעשה שבש"ס, ותימא וכו', ומהו מצינו לאו הניתק לעשה כהגו' ביוםא לי' ע"ב אמר ר"י בלאו דنبלה קמפלגו וכו', עכ"ל. הנה לפי מה שבארנו לעיל דף י"ז ע"א, גם שם ביוםא לאו מצד לאו הניתק לעשה קתינו עליה, אלא דהאי לאו דنبלה מהנירה ופסולי שחיטה דיבר, שנתחדשו שנכנסו לארץ ונצטו על הזביחה גם בחולין, וקאמר ר' ירמי' דפליגי אי האי לאו מעלה הוא ללקות עליו, משום דעתכם מן העשה דזובחת לדלא העשה דזובחת לא היה נחרה או פסול שחיטה נבלת כלל, דהרי גם במדבר נצטו על הנבלת מכללא דטרפה, ואעפ"כ אכלו הנחרה, אלא דר"ע סובר דס"ס כיון דעתיסטר עתה בלאו דלא תאכלו כל נבלת, lok'in עליה, ורישא"ג סבר דלא חמור האי לאו שנצחמו מן העשה כשר לאו ללקות עליו. אלא דלפי פירוש גם כאן נוכל לפреш כנ"ל דהנה האי לאו דמוחסר זמן לא מפורש בהדי', אלא דבכלל לנדר לא ירצה דכתיב גבי מומין דרישין, דכל שפסול להקרבה עbor בחמשה שמוט, כبرش"י כאן מגמורא חמורה דף י'. אמרו מעתה הא דאו"ב דפסול להקרבה מושום מוחסר זמן לא נודע אלא מקרה דמביום השמיini ולהלה ירצה, דקיי נמי זמן לא שאלת מה דהינו על או"ב, עיין בחדושי ק"ז החת"ס זל, ואחר אשлемטה דהינו על או"ב, אבל לא מסתבר לאו דלא חמור האי לא ירצה שזקינו שפסול מכל עשה דירצה, שוב אמרינו דהאי ולנדר לא ירצה קאי נמי אפסול זה דאו"ב דפסול מטעם עשה, וא"כ לא מסתבר ללקות על לאו זה, דכל עצימות הלאו נצחים מעשה דירצה ופירוש הכתוב נתכו לעשה, דא"א דהלאו קאי אמוחסר זמן עד שלא נדע מהאי עשה דירצה, ולכן ליקא מלוקות ודוק'.

בא"ד ונראה לפреш הנח למוחסר זמן דכתיב נתכו לעשה מלאו דלא ירצה, ולא הוה בכלל שאר פסולים וכו', וליכא למימר דעתא קרא דירצה דיש בו שם עשה על הלאו, דכל והכי דיאכא למדרש דרישין ולא מוקמינן לי' בלאו יתירי, ואיתן לנ לאוקמי בשאר פסולים וכו'. הנה מש"כ דכל היכי דיאכא למידרש לא מוקמינן בלאו יתירי, לא מצאנו זאת אלא שלא להרבות בלאו, אבל לא במקומות דילכיא רק עשה אלא דחחות' רוצים להשמר מזה במא שכתבו, דאיתן לנ הכרת לאוקמי הלאו להוסיף על העשה גם בזיה אמרינו דדרשין לי' ולא מוקמינן לי' להוסיף לאו על העשה. אלא דס"ס הלשון הכתוב נתכו לעשה קשה להולמו. והתוס' כתבו דזומה להאי דמצורע פשחים ס"ז ע"א שאמרו הכתוב נתכו לעשה וכן להא דחולץ ליבמתו דהוי בלא יבנה. דכתוב הוציאו מכרת דاشת את וכן להאי דאמירין הבURA לאו יצאה, ובאמת אין הדמיון עולה יפה, דבכל הני הוה בכלל, והוציאם הכתוב מכלל, אבל כאן הרי מיעקרא לא היה בכלל לא ירצה, איך שיק' לאמר נתכו מלאו שלא ה' בכלל מעולם, דכל זמן דילכיא עשה אין כאן

כאן שחיטה ופטור, אבל כאן נתכו דנילוף תיבת שחיטה דכתוב באוא"ב, מותיבת שחיטה דש"ח בג"ש, וכך דיליף ר"מ באמת שחיטה דכתיב בעלמא מש"ח, וזאת הילפota אינה מן הדין דש"ח אלא ג"ש שחיטה שחיטו, ושפיר הקשו גם לר"ש אי לא תשחטו דאו"ב בקדושים כתיב, נילוף גם לר"ש שחיטה דכתיב בקדושים משחיטה דכתיב בש"ח, ונימה דבקדים ששה"ר שמה שחיטה, ואי זה הוה האי יפותא קיימת אז ודאי גם בש"ח היה הדין כד דאפילו אייכא שעא"ר מצד אחר מ"מ שמה שחיטה, אבל מאחר דההו מותרים דאו"ב עיקרו בחולין ואין ללימוד גז"ש מש"ח, תו ליקא יפותא שחיטה שחיטה ולא נשאר רק הדין דמש"ח ומדין מש"ח אין ללימוד כנ"ל. ומאן דרצה ללימוד שם מדין ש"ח, נראה דהה און ללימוד כנ"ל. ומיון דרצה ליבור נבואר בדברו הסמוך, וש"ח דחיבbert כתיב כי רשי' זל, דגוזרת הכתוב הוא, ולפי דעת רשי' זל ודאי דኖכל ללימוד מדין ש"ח, דבשותות חוץ גם שעא"ר שמה שחיטה, דהרי חיבת התורה ברוח ומלוקות עליה ואי דש"ח עצמה שעא"ר לא שמה שחיטה אלא דאסור מושום אדם אסור תה"י שחיטה רואי' כנ"ל, א"כ כתיב ומלוקות מה עבדית' גב', אלא ודאי דבש"ח לא איכפת לנו בשחיטה רואי', ושפיר מצין מילך דהה און הוא שעא"ר מצד אחר.

אבל מה דקשי' לי הוא נאמר לכל שחיטת קדשים שעא"ר הוא למה לא נילוף ש"ח מושחתת את בן הבקר, ונחיב בתש"ח גם בשא"ר מצד אחר, ויש לאמר דין דין שחיטה דערירה משחיטה דההו אבל באוא"ב אם הראשון קדשים, איך אמר ר' אושע'י דמיקטל קטלי', דהאי שחיטת קדשים מעלי' הוה ונקרה שחיטה כדתיב וחחת את בן הבקר, ואיך נאמר דלגביה אוא"ב לא מקרי שחיטת הראשו שחיטה ועיין בדברו הסמוך ודוק.

תוס' ד"ה שחיטה שאינה פירוש הקונטרס לא מבעי' וכו' ואני נראה, דכיוון דاسر הכתוב אוא"ב בקדשים, מוייז' מוסף על עניין ראשון, הרי גזה"כ דילכיא עג'ג דלאו שחיטה רואי' היא דהוה מוחסר זמן כיון דילכיא פסול אחرينא, כמו ש"ח דחיבbert אפילו לר"ש עג'ג דלשادر מילוי חשובי שעא"ר, עכ"ל. כבר כתבנו בדברו הקדום דרש"י זל סובר דלגביה אישור ייל דהוה כמו בעלה עלייה זכר, דכל עצימות דאיינה רואייה נצחים מכח מה שאסורה תורה ש"ח או אוא"ב, אבל לנגי' מלוקות כיון ס"ל לרשי' דבש"ח ונעשה שעא"ר הרי אין שחיטה, ואיך ליקה לנו דלא מפורש דמפורש כתיב ומלוקות הר' גזה"כ, אבל באוא"ב דלא מפורש מלוקות בהאי לאו שוב אמרין דבקדים אינו לוקה, כיון דהוא מוחסר זמן ופסול ואין כאן שחיטה רואי'. ובזה מ דויק היטב מה דמפרש רשי' זל דקשיית הש"ס למה פסול הוא מכח שחיטת הראשו דמיקטל קטלי', הרי שני ראיו לבא לפנים, וכותב מהרש"א זל, דה"ה מכח השני הוה מצי להקשות אמא פסול, וזה ליתא דמכח החשי לא מצי מקשה, דהרי התורה פסול מקרה דויז' מוסף על עניין ראשון, וכקשיית התוס' אבל מצד הראשו שפיר מקשה דקרה מוקמינן בראשון חולין ושני קדשים, אבל אם הראשו קודש גם באוא"ב ששה"ר מקרי, ומ"מ אסורה התורה באוא"ב בקדשים שוב אין לאמר דהוה בעלה עלייה זכר, עכ"ג גזה"כ הוא דלגביה אוא"ב גם שחיות קדשים שחיטה רואי' מקרי, וא"כ מה לי ראשון ומה לי שני, וגם למה לא ליקה, דכי היכי דלגביה איסורה בעין האי גזה"כ, א"כ ה"ה דלוכה מגזה"כ זו. ובש"ח נמי גם בלאו אישור כתיב דש"ח מקרי שחיטה א"ר דהרי לא נזרק הדם, והוא קדשים פסולים ואסורים באכילה, ועיין בקידושין נ"ז ע"ב בפרש"י זל ד"ה מה שליל בשליך אסור, דש"ח כיון דלא נזרק הדם מי יתירם, אלא דההו'

לשਬש המירא דין מלכות או"ב נהוג בקדשים קאמר, ומשום התראות ספק דלא שיק"ב לשון נהוג ואינו נהוג ממשום צ"ע.

תנוס' בד"ה יומ להרצתה, וא"ת מבויים צוותו נפקא ויל' דמהאי קרא לא זהה פסליון לילה אחר שבעה אלא כמו שאר לילות, ואם עליה לא יריד, להכי צרייך קרא דהכא דוחה מחוסר זמן. ואם עליה יריד עכ"ל, ותמותה לי טובא דין איך אפשר לפרש דלהוי הא לילה מchosר זמן, כיון דבפירוש אמרה תורה רך שבעת ימים יהי תחת אמו, ובפרט לר"ש-DDR שטעה מדראה דמשום חיש נפל נאסר, וכל שנשלם השבעה יצא מחושז זה, וגם מהא דיללה לקדושה מוכח דין און מחוסר זמן, דאל"כ מיש הא לילה דמצוי מקדים לי ובכל שבעה עבר על בל תקדשו. ולא עוד אלא אדם לעשות הא לילה מאו הבא מכלל עשה, דמויים השמיini והלאה ירצה הרי הוא לאו הבא כל שבעה הוא בליא ירצה, ומה פריך והא מבעי לי שקדמו והה' לכל שבעה וזה לבליה קידוש ז"ל הביא לכדר' אפטורייקי וצע"ג בעני. ועיין בחודשי ק"י החת"ס ז"ל הביא קושי' בשם גאון אחד למלה לא העמיד ר' אפטורייקי מאמרו על פסוק הקודם בפ' משפטים דכתיב, וכן תעשה לשורך לצאנך, שבעת ימים יהי' עם אמו ביום השמיini תנתנו לך, ושם לא היה יכול לתרץ לילה לקדישה ויום להרצאה, דהא בבכור מיררי דברחים קדושים, עי"ש איך נדחק לתרצ, ואני בעני אני רואה התחלת קושי, ואדרבה הא הנוטנת דכיוון דבכורו מיררי דקדושים מרחם, א"כ האי תנתנו לי עכ' אהקרבה קאי, לא קשי' לי' ביום השמיini ומילא גם הא שבעת ימים דקהרבה שיהי' דליה לאו זמן הקרבה והלאה ירצה דבבב' לא, דידי' ואתו איך אפשר לומר, והרי התוס' לעיל הקשו דאפשר חד מלכות לא נלקה ממשום דוחה לאו שככלות ואיך נסיף עי' כלות שני לאוין אמחוסר זמן וצ"ע ודוק'.

על'ב משנה השוחט ונמצא טרפה, השוחט לע"ז והשוחט פרט חטאתי וכוכ' בהגנות ריש"ש נתקשה לר' אושע'י דלעיל למה לא כתני פלוגתייו בשאר קדשים, וכן לרבע דיליל הו"ל למינקט שוחט עולה. ולפע"ד נראה ליישב משום דבנה לא מצי למינקט ר'ש פוטר, דהא חייב עכ"פ מלכות משום מחוסר זמן, דלר'ש וכי אמחוסר זמן כבזבזים קי"ד, ונירנוadam הרាតון קדשים והשני חולין מצי מתני פטור, אבל סתם פטור לא מצי למתני משום דמסתמא משמע בין ראשון ובין שני. ואל תשיבני משוחט לע"ז דקאמר ר'ל לע"ש אלא ראשון לע"ז ושני לשלחנו דהתנס לדבנן דמחיביו קאמור, ושם הרוי גם בשני לע"ז עבר אלא דין א"ב אלא דקלבד' מ', וא"כ מצי כתני מחייבין עכ"ג דבשניע לע"ז לא לך, דמ"מ לאו איכא וכו' מכך קברנו בין רשותים גמורים ולשונו מחייבין דנקיט משום ראשון לע"ז, אבל לר'ש דפוטר א"א לא אמר כן ממשום ומחייב' לר'י דגס בשני לע"ז מחייבין וכגון דלא אתרו בי' משום ע"ז, א"כ ייל' דר' אושע'י כרי"ח ס"ל ולדיידי' לא כתני קדשים משום דבשניע קדשים לא מייפטר. אלא דכל זאת ניחא לר' אושע'י דבשניע קדשים איך המשום או"ב ומchosר זמן אבל לרבע דמצוי מカリיב עולה אחר שחיתות האם וליכא שם שום מחוסר זמן, ודאי קשה למה לא נקייט בעולה דר' שמעו פטור אלא דבזה ייל' לפי מה ש' התוס' לעיל, עליה לאו בת אכילה היא, דלר'ש לגבי טומאת אוכלין דבעין

פסול מחוסר זמן, ואי איכא עשה לא מוקמינן הלאו דלא ירצה הנאמר בשאר פסולים נס למחוסר זמן, ואין כאן ניתק לעשה כלל כਮון. אלא דחויז מזאת גוף הסברא דלא מוקמינן בלאו יתרי ליתא כאן דהא הלאו דלא ירצה כולל חמשה שמות וועבר על השחיטה לחוד וכן על האזיקה והקטירה ומשום עשה דמיום השמיini והלאה ירצה ודאי דלא היה עובר רק על ההקרבה אבל על השחיטה לחוד דאיינה עבודה וכשרה בז לא היה עובר.

בא"ד והשתא ניחא סוג' דפרת חטאתי וכוי אבל לפ' הקונטרס קשה כי היכי דלא ירצה הוה ניתק לעשה, ה"ג לא תעשו וא"כ Mai פיריך עכ"ל. ולא זכיתי להבון איך לפ' פירושים ניחא האי סוג', דנヒו דגיגל לבבי שליה כמחוסר זמן דמי, אבל מ"מ אי לאו קרא דלא תעשו וכו', לא הוה ידעין מאיסור הקרבת חותב יחיד בבמת צבור, וא"כ אין זה דומה למחוסר זמן דעלמא, דבריך ידעין מקרא דמויים השמיini והלאה ירצה דאסור להקרבה באיסור עשה, גם איך ילכה משום לא תעשו דקאי אמחוסר זמן בגיגל ושילה, גם במחוסר זמן דואו"ב או של תוך שבעת ימים דהמה נאסרים כבר בעשה, ואין להוסיף עליה לאו לדעת החותס'. וכן קשה על פירשו של הר' שמאלא מוארון, דמכח תרי לאוין פריך איך אתה חד עשה ומנתק לתרי לאוין, דאיך נחשב זאת לתרי לאוין דהא כל אחד ואחד צרייך אידי' דלא ירצה על בעלי מומין, וקרא דלא תעשו אגיגל קודם שליה, וא"כ ניחו דיש להכניס מchosר זמן בזה וגם בהז, אבל לעשות מזה תרי לאוין כמו בליא חיליפנו ולא ימיר אותו איך אפשר לומר, והרי התוס' לעיל הקשו דאפשר חד מלכות לא נלקה ממשום דוחה לאו שככלות ואיך נסיף עי' כלות שני לאוין אמחוסר זמן וצ"ע ודוק'.

ד"ג פ"א גמר' א"ר המונוא אומר היה ר'ש אין או"ב נהוג בקדשים, מ"ט כיון דאמר שא"ר כו'. ויש לתמונה על האי מ"ט דקאמר, הלא בריש פרקן פריך להיפך, מנ"ל דואו"ב נהוג בקדשים, ואצטריך למדרש' מו"י מוסיף על עניין ראשוני, וא"כ Mai קאמר מ"ט דודאי טעמו דלא דרש הא יוו' להוסיף על עניין ראשוני ואמ הקושי' מ"ט לא דרש אין זאת תשובהadam התורה אוסרת או"ב גם בקדשים זהה כמו ש'ח ל"ש, וכמש"כ התנוס' לעיל בד"ה ששא"ר. ולפע"ד מכאן איכא ראי' ברורה למש"כ מהר"ם שיפ' זיל' בריש פרקן, דואו"ב בין בחולין ובין בקדשים, וכקושי' התוס' שם דכל קרא דואו"ב בין בחולין לבין קדשים, אלא דלא דכתיב סתמא מהיכי תיתי לחלק בין בחולין לקדשים, אלא דלא הוה פסול בקדשים שמחוסר זמן, ומוו"י מוסיף ילפינן דעתית בי' משום מחוסר זמן בקדשים, ולכן ר'ש דקאמר דואו"ב אינו נהוג כלל בקדשים ואפילו איסורא ליכא לשחותט או"ב פריך, נירנו דלא דריש וי"ו מוסיף לעשותו מchosר זמן אבל למה לא יהי' נהוג כמו בחולין לאיסורא עכ"פ וע"ז קאמר דל"ר'ש איכא סברא דלא לנוהג בקדשים כלל רק בחולין משום דוחה ששא"ר, וזה פירוש אמרת' בס"ד ודוק'.

עוד שם גמר' דאמר הרבה היא חולין ובנה שלמים וכוי' עין לעיל אהא דר' אושע'י דעתמא דקדשים מקרי שא"ר משום דכלו לגביה וכחנים משלחן גובה קצין, ועתה דרבא מפרש הא דר' המונוא דאין מלכות או"ב נהוג בקדשים, ונайд מסברת ר' המונוא, עכ"כ לאמר דאכילת מזבח אכילת הדיטות דמי, וכרכ' יעקב אר"י לסתן דחולק על רבא, אבל טעמא דרבא דמחלוקת בין עולה לשלים קשה להולמו. ועוד קשי' לי', לרבע דמחלוקת בין עולה לשלים, מה לא מפרש הא דר' המונוא דקדשים דקאמר דיל' זוקיך דם וכו', רק סתמא קאמר קדשים שא"ר היא, ושפיר מתפרש בקדשים דעולה ולא נצטרך

מושום דבאה פרקה בהכא עסקין, ולמה לי האי תוספת לשון בסיפה דחווחת ונתנבלה בידו. ותירץDKM"ל דפטור משום אוא"ב, אבל איסורה קעביד משום צעב"ח או בל תשחית. ומה אעשה שמכורח אני לאמיר שבמחלוקת כד שכיב ווינס כתוב הא מלטה, דהרי لكمנו פ"ה ע"ב תנינא בברית' ה策יך לדם כיitz' יעשה או נחרו או עקרו, הרי דביש צורך אדם מותר לנחרו, וא"כ נס כאן מצי מיררי דלית לי סכין יפה לשחיטה, רק מסמר לנחר ולעקר והוא צריך לדם ולא עוד אלא דבר שחתט את הנה היומ, ועתה צריך לדם ומוקש וחוחות ויעבור על איסור אוא"ב, ועיין נוב"ת חי"ז סימן י' שכותב ג"כ דיליכא בנחירה לא משום צעב"ח ולא משום בל תשחית. יותר תימא לעיו ז' לדבשנה דבפרק בסה"ד נמי קשה כנ"ל דמתחללה קתני השוחט ונמצאת טרפה וכו' ר"מ מהHIGH וחייבים פוטרין ולא קתני מלכשות ואח"כ קתני התם השוחט ונתנבלה בידו וכו' פטור מלכשות, ושם לא שייך תירוץ כלל כמובן, וע"כ דאייזו כוונה עמוקה ומוסתרת לרבען הקדוש ביתרת לשון זו.

אבל שמע קושט דברי אמת, איך צדקו דברי רבנו הקדוש, ונס איך מדוקים לשונות ופסקי הרמב"ם בלי עוקלי ופשווי, ואון כאן לא יתר ולא חסר, ולא סדר הפוך, ודברי חכמים כדרבנות וכמסמורות נטוועים. דהנה כבר בארכוה בפתחיתו לחבר זה, דל"ע' קודם חזרא לעיל במשנה דף ל"ב ע"א לא היה בשום פסולישחיטה משום נבלה אלא דוקא נחרה ממש שבמבדר היתה מתורת ומתרת נארסה משעה שנכנסו לארץ שנצטו על האזביחה, אבל פסולישחיטה שאינס אלא מהללם"ס אינס אלא מ"ס וליח בהו מלוקות אלא איסורה בעלמא, ומכח"כ שאינס מטמאין נבלה. אמרו מעתה דהאי הלכה לא אתה אלא להחמיר לעשותו אסור באכילה טרפה, אבל לא טרפה ממש ללקות כי אין לוין על ההלכה, דידי' כדרבנן, כמו דאין לוין על הח"יט לדעת הרמב"ם כאשר ביארתו שם בארכוה ומיליא שלא הקל להתייר אוא"ב ולפטור מכוסיו הדם משום דהוה כלא נשחתה, דהרי אין בו מלוקות ואני מטמא ואיך נשוו' כלא נשחת להתייר לאו המפורש בקרוא, ולפטרו מכוסי מצוחה המפורשת. אבל אחר שר"ע הודה לקבלת ר' ישבב מפי ר' יהושע דכל פסול בשחיטה נבלה והיינו דההלכה אתא לפרש הקרה וכאשר אומר רב' דזובחת כאשר צויתך מלמד שנצטויה משה על הוושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב ב' בהמה, וה"ה דעתך על פסולישחיטה במקצת הסימן וכיון דההלכה אתא לפреш דינה כמפורט בקרוא ומליקין עלה ומיטמא נבלה דהוה כמו נחרה ממש, ועיין היטב בפתחה בעירק ה' ותמצא באירור דעת ר' ע' קודם חזרא ולאחר חזרא על בור'. שוב גם להקל אמרינו דפטור באוא"ב ומכסה"ד, והנה ביארנו בفتحה דכמו דאמר ר' לעיל דף ל"ב דמתנתיןן דא"ט נשנית אליבא דר"ע קודם חזרא, בן הוא בכל סטמי דכולא מכילtan אליבא דר"ע דקודם חזרא נסתמו. והרי תראה דbullet המשניות דבפרק שני דקתני בהו פסולישחיטה לא קותני לשון נבלה אלא פסולה דוק ותשכח, ובאה דקתני בפ"ק שחיטת נכר נבלה ומטמא במשא, ידוע דעת הרמב"ם ז' דאיינו מדיין שחיתה אלא משום לתא שעבודה זהה ומדרבנן. והנה לכל המעין יקשה מדוע התנא דקתני תחלה פלוגות ר"ש וחכמים בששא"ר, ואח"כ תנא השוחט ונתנבלה בידו וכו', דאם היה תנא בדרכ' ומודים חכמים לר"ש הוה נחיא, אבל לאמר האי דינא דעתך ומודים חכמים לר"ש הוה נחיא רק בשחיטה להקדים האי דינא דהוא עיקר דין דוא"ב אינו חייב רק בשחיטה ולא בנחירה, ולהביא אה"כ פלוגות ר' ש' ורבנן בששא"ר.

אבל דע כי באמות יסוד המשנה כמו שהיתה שני' מימי ר"ע

אוכל שאתה יכול להאכילו לאחררים ע"כ צריך לומר דם אכילת מזבח אכילה מקרי אלא דרבא ס"ל דיש חלק בין טומאת אוכלי לשחיטה הרואי' דבעין דומי' דטבוח טבח והכנ עיי"ש, וכיון דאין זאת סבירה פשוטה כ"כ אין דרך התנא לשנות דבר כזה ה策יך עוד הקדמות מלין כדי להבינו ודוק.

ע"ב במשנה השוחט ונתנבלה בידו והנחר והמערker פטור משום אוא"ב פרשי' ז'ל, ונתנבלה בידו שלא מדעת והנחר והמערker מדעת עכ"ל. הנה בעיני פלא פירוש זה דלמה קתני כל הנחר והמערker כיון דבר תנא השוחט ונתנבלה בידו דהינו שרצה לשחוט אלא שאירע לו אייזו קלקל בשחיטה ולמה לי למונתי או הנחר והמעקר משנה שאינה צריכה כלל. וויתר השותומתי על הרמב"ם ז'ל שבפרק י'ב מהלכ' שחיטה הלכה ה' כתוב, נחר או נתנבלה בידו הרי דהרגיש בזה ורצה לתקן במה שמהפכן לכטוב תחלה נחר, ואח"כ או נתנבלה בידו, כדי שהיא' לא זו אף זו, ולא ז' ואצ"ל ז', אבל עשה בזה לקוישטי' על סיידרו של רבנו הקדוש במשנה קיומ לדורות. יותר פלא והפלא שבפי'ד שהביא הרמב"ם ז'ל די' דכסי' הדם, דגס ששניינו כה'ג השוחט ונתנבלה בידו הנחר והמעקר פטור מלכשות לנקון פ"ה ע"א והشمיט הרמב"ם ז'ל נחר ומערker, וכותב רק השוחט ונתנבלה בידו לחוד, וזה פלא יותר דהרי שם פסק בחכמים דר"מ דהוא ר"ש דשא"ר לא שמה שחיטה מפני דבכסה"ד אשר יאלל כתיב, וכותב השוחט ונמצאת טרפה וכו' ושוחט ונתנבלה בידו פטור מלכשות זהה ודאי תימא רבתא, כיון דבשחיטה מעלי' שאינה רואה מצד אחר פסק דפטור, מה לו להוציא שוחט ונתנבלה בידו דבשלמא תנא דמשנה כיון דהביא פלוגתא גבי כל הני - טרפה וכדומה - אי ישא"ר שמה שחיטה או לא, שפיר קامر דשוחט ונתנבלה בידו וכו', פטור מלכשות, דבזה כ"ע מודים, אבל הרמב"ם דפסק הלכה ברורה דbullet השוחט ונתנבלה בידו. עיי' כסוי, איך מביא בסוף قول' Tosfot השוחט ונתנבלה בידו. והרי תראה דהוא בעצמו השמייט דינו דנוחר ומערker, משום דהוא משנה שאינה צריכה, וא"כ גם נתנבלה בידו אינה צריכה, והוא דבר המבהיר את הרעיון, ואין מחבר ראשון או אחרון ממפרשי' רבנו הרמב"ם שהרגינש בחומר לשון המשנה ולשונות הרמב"ם בזאת. עיין בלח'ם שם שכ' ג'כ דהشمיט הרמב"ם נחר ומערker משום דכ"ש הוא מנמצא טרפה, ולא הבנתי איך נעלם ממנו שהביא השוחט ונתנבלה בידו. ואולי סובר דמשום דין חשו"ק שהביא נקט השוחט בHALacha אתא דזחוק גDEL דbullet האי דינא הו"מ לשנות ר' שדה'יק.

וראייתי בתו"ט שהרגינש על הא דנוחר ומערker להקשות להיפך, לממה קתני דוקא hei תרاري, ומנייח שאירר פסולישחיטה עיי"ש, ואני תומה עלי' וכי הני פסולישחיטה הון הלא הנחר והמערker אלא שאירע לו איה פסול שוחט והשחיטה הון דוקא בשותח, אלא שבדרכ' ועיקור במקצת השחיטה. ועיין בפתחה שביארנו דע"פ שדרשה ועיקור נתמעטו מלשון ושחט דהינו ומשך ולא ודרס ולא ועקר מ"מ קרי נמי להני פסולישחיטה מהללם"ס משום דמרקא לא נתמעט אלא נחר ומערker כל הסימני' אבל ההלכה אתא גם למkeit פיסול בתוך השחיטה וא"כ כל פסולישחיטה כבר תנא בכמו דאמר השוחט ונתנבלה בידו ומה דמוסיף והנחר והמערker אין זה שחיטה כלל והויל להתיו"ט להקשות הני למה לי, כיון דבר תנא כל פסולישחיטה.

ORAITEI עוז גאון אחד מדבר והוא ק"ז צ"ל בתוס' רעק' על המשניות, שמתקדקדק דקדק עכום בהאי משנה במאה דקתני בסופה פטור משום אוא"ב ולשון זה "משום אוא"ב" כחומר לשנים דלעיל מני' קתני ר' ש' פטור וחכמים מחייבון, ולא קאמר משום אוא"ב,

דוחביה תחלה דין דייסוד המשנה בהכל' ג' ומאהר דעתה הא נתנבללה בידו קאי גם על פסולין שחיטה, הוא מהפק הסדר וככבר נិחר או נתנבללה בידו בדרך לא זו אף זו תחלה נוחר, דauseג' דבמדבר הוה חיב' גם בנוחר מושם אוא"ב אבל עתה שנצטו על האזיבחה פטור, ולא זו בלבד אלא אפילו נתנבללה בשחיטה דהוא מהלכה, נמי פטור מושם דחזר ר"ע והודה דגס זאת נבלה הוה, דהלה לפרש אתא דזובחת דזוקא בלא שהי' וכו', ואח"כ בהכל' ו' כתוב שא"ר לאכילה שיש לפיכך וכו' כי כו' היה רבענו הקדשו עשה'ai לאו מושם דלא היה בידו לשנות המשנה שהיתה שגורה כן בפי התלמידים. אולם בפי"ד בכשה"ד דפסק קר"ש דשא"ר לא שמה שחיתה, וכותב דוחשות ונמצאת טרפה וכוי' דפטור מלכסות,תו לא אצטרך להביא דנוחר נמי פטור דפשיטה ופשיטה, כיוון דהקדדים דבעין ראו' לאכילה מכ"ש נחירה דדיןנה כנבללה דפטור מכסי, אבל נתנבללה בידו דהינו פסולין שחיטה מוכרכ להביא, אפילו לר"ש דפטור בשוחות את הטרפה היינו טרפה המפורשת בקריא משום דא"ר לאכילה מה"ת, اي לאו דהדר ב' ר"ע היה מחייב בנפשלת שחיתה דין בו אישור רק מהלכה והוא ד"ס ואינו לוקה ואין מטהמא כנ"ל, אלא משום דחזר בו ר"ע וכן גם פסולין שחיטה פוטרים מכסי ולכן הביא השוחות נתנבללה בידו לבסוף כי זאת רבותא הוה גם אחר שנדע דוחשות את הטרפה פטור מכסי והדברי' אמרתים לאמתה של תורה תליית' ומקום הניחו לי להתגדר בו ודוק היבט.

עוד שם גמרא ורש"ל אמר כיון דכי אתרו ב' פטור כי לא אתרו ב' נמי פטור עין בהגচה מהירוש"ש זיל שכטב דבזה מטורץ מה שהקשה לי ר'יו"ח לר"ל, אז אפילו תשב"ר יודעים אותה, דהא טובא אשמעין דאפילו לא אתרו ב' נמי פטור. ויפה העיר וכן נרמז זאת ברשי"ז זיל בד"ה פעםים שכטב יולר"ל כיון דאלו אתרו וכו', ולא ציין ציוון ודבור מיוחד על "ור"ל אמר" הר' דמפרש האי לר"ל אמר דלאו לר"ל השיב כן לר'יו"ח אלא דמסדר ש"ס מתרץ ר"ל, כי היכי דלא תקשה עליו והוא מוכח מהה דלא אמר, אמר לי ר"ל לר'יו"ח כמו לעיל. אמר לי ר'יו"ח לר"ל ובזה מובן דאמר ואזו לטעמי'יו דלכאו'ר' כיון דלאו לר"ל קאמר האי כיון דאל אתרו ב' וכו', אין כאן פלוגנתה מפורשת בין ר'ל לר'יו"ח. אבל אם לתרוץ קושי' ר'יו"ח קאמר הר' הוה כמו ש郿ורש בן בדברי' לר'ל דפליג בזה אריו"ח. ולפי מה דמסיק בפרק אלו נערות דבחיבבי מיתנות שוגני פטורין, כ"ע מודים כמו שהביא מהרש"ל כאן, צ"ל דר'יו"ח בעצמו לא קאמר לר"ל רק זו תשב"ר יודעים אותה ותו לא מידי ר'ק הש"ס מפרש דבריו דכוonto על אתרו ב' ולתקשות על ר'ל קל Kata'a, אבל לפि המסקנא דalto נערות אדרבה, גם בלא אתרו ב' קאמר ר'יו"ח דתשב"ר יודעים אותה, מדתנא דבי חזק', לר'ל לא חש להסביר על זה, כיון דבאמת אייכא תנא דפליג אבדי חזקי' עין בסוגי' ותוס' שם ודזוקא.

ז' ד' פ"ב ע"א משנה שנים שלקחו פרה ובנה וכו' ובגמר' א"ר יוסף לעין דינא תנן תנא אם קדם השני הרי זה זרי ונשכר, זרי דלא עביד איסורה ונשכר דקאכל בשאר, עכ"ל הסוגי', ופרש"ז זיל לעין דינא תנן הא דקANTI מתנניין מי שלקח ראשון וחשת ראשון לא לעין או"ה שאמ רצה השני לשוחות ראשון והרשות ימתין עד לakhir מותר, אבל דין הוא וכו' ע"כ. הכוונה בזה דלא תימא דלענין או"ה תנן דזה שלקת ראשון ושא' לשוחות ואין צריך לחוש שחת השני תחלה, מושם דלשני אין לו רשות לשוחות בידעו שקדם הרាលון בלקיחה, אבל אם קדם השני וחשת זכה ע"פ שעשה שלא כהווגן, דלא היה רשאי לשוחות בליל נטילת רשות מן הראשון, דשמא שחת הראשון ויбурר על אישור אוא"ב, דזה אינו דשניהם שווון לכל

וקודם לכן בודאי היה רק האי סיוף חדשנות ונתנבללה בידו וכו' לחוד, כי רק בימי ר"ש ור"מ תלמידי ר"ע נתחדשה האי חקירה, כיוון דבעין דזוקא שחיתה להתחייב באוא"ב אבל נחירה לא, אי קפיד רחמנא אשחיטה מושם דראוי' לאכילה בעין, ואז מミילא דה' הא אם איכא אישור מצד אחר ג"כ פטור, או אשחיטה קפיד קרא בלי טעם, ולא כמעט רק נחירה, וממיילא כל שם שחיטה פטור לעלי, אף שהיא אינה ראו' לאכילה נמי חיב', ובטעמא דפלוגנתא זו עין לפחות פ"ה ע"ב מה שכתבתי בזה בס"ד, וכיוון שזכהנו להא דיסוד המשנה הוא הסיפ' ולכן הוא כאמור מוסגר ולא שיק' להא דפליגי ר"מ ור"ש אחר זמן רב, וממיילא דלא קשה מה דקANTI פטור משום אוא"ב, כי כך הייתה נסחתה (ע"ז במבוא התלמוד שלא הי' להם פרקים מסוודרים עיי"ש) קודם שסדר רב המשניות על סדר פרקים, וכן הוא במשנה דכסה"ד, יסוד המשנה מאז הי' הסיפה דוחשות ונתנבללה בידו וכו' פטור מלכסות, ואח"כ נtosף עלי' הרישא פלוגת' דר"מ וחכמים שהוא ר"ש. ועתה אין לפреш האי נתנבללה בידו דקאי על השוחות שאריע לו פסלול שהי' וכדומה, דהאי לא הי' נקרא אז נבלה לר"ע, והי' חיב' באוא"ב ובכוסוי דאיון בו אלא איסורה מהלכה דהוא ד"ס ולא אתה להקל וככ"ל, אבל פירוש נתנבללה בידו הוא דוחשת כהווגן אלא דיצאה מות מחמת ידו, שיצאה נפשה בגמר שחיטה, וזה נבלה ממש עין י"ד סיימו י"ז ובש"ז סק"ג, ומדוקדק היטב לשון ונתנבללה בידו ר"ל דבעודו עוסק בשחיטה נתנבללה וקמ"ל, דauseg' דוחשתה והמיתה נעשן כאחת אין בשחיטה זו מושם אוא"ב וכסה"ד, וזה גרע מניהרה דגס במדבר היהת כמותה מלאי', דאן מיתה שע"י נחירה בעין, עיי' מש"כ זהה דף ל"ז בסוגי' דמוסכנת, ואח"כ קאמר דהנוחר והמעקר נמי פטור מאוא"ב ועל דר"ע דחוותר להם בשר נחירה במדבר היה נוגג אוא"ב בס בנוחר ומעיר, דאיון זה כמותה מלאי', וניהו דכתיב לא תשחטו האי משום קדשים הוא דכתיב דוויי' מוסיף על עין ראשון וכן כסה"ד דה' נוגג במדבר לר"ע, כן נמי אוא"ב, וכן אמרו ביוםא ס"ד ע"א דחיתתו לצוק זו היא שחיתתו לעין אוא"ב, אבל לאחר שנצטו על האזיבחה יש לנו קרא דלית' כל נבלה דקאי על הנחירה לעשותה נתנבללה, שב פטור מאוא"ב כאשר בארנו בארכחה בפתחה. כך הפירוש של יסוד המשנה הללו בעת שנסדרה מר"ע. אבל רבנו הקדוש או אחורי לפי דעת רשי' שנכתבו המשניות אחרי רבי שכבר זכה להא דחזר בו ר"ע והזודה דכל פסלול בשחיטה נבלה היה צריך לעשות ולשנות נוסח יסוד המשנה הללו ולכטוב, השוחות ונפסקה שחיטתו פטור משום אוא"ב, כי ניהו דלאחר שנטפשתה ההלכה דכל פסל בשחיטה נתנבללה בידו מצין לפרש דapsulation נבלה גם בהשוחות ונתנבללה בידו מצין לא ריצה או לא הי' יכול לשנות האי הנוחר והמעקר ורבנו הקדוש לא ריצה או לא הי' מחייב רשות וכמש"כ רשי' שבועות דף ד' ע"א ד"ה ומשנה לא זהה ממוקמה, מאחר דהיתה שגורה כך בפי התלמידים לה היה יכול לשכח מהם, על כן שכל את ידיו הקדושים לסדר האי יסוד המשנה אחר פלוגנת ר"ש וחכמים, וכךלו היה סיומה דמלתא ומדריכם, ויקשה לנו מה שינה מקומה וממיילא נדע שעשה כן כדי שנפרש ונתנבללה בידו על פסולין שחיטה, ומה דקANTI הנוחר והמעקר דליקא שחיטה כלל והיה צריך למחוק מן המשנה דהמשנה לא זהה ממוקמה.

ועתה נבן לשונות ופסקי הרמב"ם זיל על בוריין דהוא זיל לא הי' משועבד לשנות הדין בלישנא יסוד המשנה, גם לא הביא פלוגנתא ר"ש וחכמים רק פסק באוא"ב הכר"מ דשא"ר שמה שחיטה, אלא

וחרמבי"ן והחינוך ז"ל דרשין טעמא דאיסורה דאי"ב הוא שלא נתזכיר לשוחות אם על בנים ביום אחד, א"כ כל עצימות האיסור אין אלא בידע השני מן הראשון שלקו לשוחתו ואז אסור לו לשוחות מספק דschema שחת חברו או רצחה לשוחות חיים, והוא שוחתו אכזריות מספק, אבל بلا דעת אין כאן איסור כלל ואין דומה לשאר עבירה שעבר שלא מדעת והוא מלטה דמסתבר וכיון זה אמרתיג גבי איסור סוטה, ודוק'.

עוד שם ואם קדם שני הרי זה זרי ונשכר זרי דלא עבד איסורה ונשכר דקאל בשרא עכ"ל מכאן מדקך הבה"ג מובה בראי"ש ז"לadam לא היה זרי ועבד איסורה, לא קאכל בשרא. ולא מה"ת קאמר דהרי כתבו הtos' לעיל בראשון פרקן דעתך ל"ח כל תועבה א"א לאסור או"ב משום דאשרה מחוסר זמן לבוהה, מכלל דלהדיות שרי, אבל מצד קנסא אסרו לי לבו ביום. יש דעתות שוגם לאחרים אסור לבו ביום כמו גבי מעשה שבת כדי שלא יהנו מאיסורה, והנה אם נאמר כמו שכתבתני לעיל,DSLIA דעתת ליכא איסורה כלל, א"כ המעשה בעצמו לאו איסורה הוא ואם אחרים דלא ידעו שנשתת כבר האם, כי' שוחטין את הבן לא עשה איסור כלל, ולא מקרי מכשול שוב גם אם הוא שוחט לגבי אחרים לא מקרי נהנה מאיסורה, דLAGBI דלא ידוע זה הוה ננחתת שלא מדעת, ואין דומה למעשה שבת מבון.

וראיתי בפרמ"ג ז"ל שמביא כאן קושי" אחת דנימא כל מלטא דאמר רחמנא לא תעביד אי עבד לא מהני ותירץ דאיסור התלוי בזמן לא שייך לאמר על"מ וכמו בשוחות שבת עי"ש. ולדעתי ברור כמשש זהה לא מקרי תלוי בזמן, ובכל זמן אסור לשוחות א"ב ביום אחד, כמו במחוסר זמן של שבעת ימים יהי תחת אמו, דלא מקרי איסור התלוי בזמן. הון אמרת שגם התוס' בסוגי" דעתות עשה שהז"ג נחותו לסבירת הפרמ"ג, באשר חשבו מילה וכן שריפת קדשים שהוא ביום ולא בלילה, וכן הקרבת קרבנות למ"ע שהז"ג, אבל האמת עד לעצמה, דין זה זמן גרמא אלא הזמן מגבilo וסיבה אחרת מביאו, ומגן גרמא לא הוה אלא מה שהזמן מביא כמו שבת וו"ט ושביעית ויום וקדומה, ובסוגי' שם הארכתי בהזה. ועיין בסוגי' דהשות בשבת שכתבתני דבשוחיטה בלאיה לא שיק' כלל כל מלטה דאמר רחמנא לא חעביד אי עבד לא מהני. עי"ש.

עוד שם גמר' אמר א"ב אמר רחמנא ולא בנו ואותו. הא דPsiṭṭia לוי להמקשן דאו"ב ולא בנו ואותו לכאר' קשה דהא א"א להוציא שני שמות כאחד ולמה לא נאמר דה"ה איפכא בלי דרשעה דתשחו דלקמן, ויל' דמדקך כן מדלא כתיב אם על בנו כמו בשלוח הקון דכתיב אם על הבנים لكن סבר דזוקא כסדר זה א"ב ולא בנו ואותו אלא דלפ"ז באמת צrik ליתן טעם למה לא כתוב אותו על בנו ולא יצטרך לתשחו, אבל ייל' משום דאי' הוה משמע דהאיסור הוא שוחיטות שניהם ואם שניהם שוחטין, זה אחד וזה אחד יהיו כמו בחוצאת שבת זה עוקר וזה מנת דשניהם פטורין, וניהו זהה למד מלשון רבים דלא לשוחטו דחיבת השני בשוחיטת הראשון, דיןונו אלא מתנאי האיסור ולא שייך לאיסור, מ"מ אותו על בנו אינו משמע שהי' אחד התנאי והשני האיסור, רק שהיהם ייחד הוא האיסור, لكن לא מazi כתוב אותו על בנו ודוק' היטיב ועיין בדברו שאח'ז.

עוד שם בגמרא כשהוא אומר לא תשחטו הרי כאן שניים, הא כיצד אחד שוחט את הפרה, ואחד שוחט את אמה, ואחד שוחט את בנה, שנים האחוריים חייבין. התב"ש מקשה ודלאה קרא בשנים שוחטין בב"א, דשניהם חייבין אחד התנאי והשני האיסור, רק בנו ואותו, וניהו ד"א לצמצם מ"מ למ"ד ישנה לשוחיטה מוחודע"ס

או"א הרשות נתונה לשוחות, אם הוא אריז ומישער בעצמו שמקדים את חברו, יוכל להודיעו ששחתת טرسומס twohundred94 שיחות חברו, ואמ אין יכול להזדרז גם הראשון אין רשי לשוחות, מפני שגם לשוחות ושמא שחת, מען לא ישוחות הוא, וא"כ משום או"ה אין לראשון מה חברו ששחת, לאו"א רשות שיחות מטעם קודם הולוקה הראשון, עיפוי על השני כלום, אבל לענין דין דהינו כשאין לאחד מהם רזיות שישמוך על עצמו לשוחות ולהודיע חברו, ובאים לב"ד לשאול מה דין, דין הוא דהראשון לו דין קדימה ע"פ שהשני צרי יותר, ומשום דעת מון לך החני שלא יהי לו כח יותר מבעה"ב, ובעה"ב לא היה רשי לשוחות קודם הולוקה הראשון, שעמ"כ מכור שהлокח ישוחות היום. כך מתפרשת האי מירא דר' יוסף. אלא דיש לראות איך יתקיימו שני דין אלוי, דהינו קודם שבאו לב"ד יש לכל או"א רשות לשוחות מטעם דין דהראשון, אם בטח בזירותי, וא"כ לאו מכח בעה"ב קאתה לتبוע ישוחות הוא הראשון, ואיך נדחה מושום דלא לך רק על מנת שלא ישוחות תחלה. וגם הא דבעה"ב אין רשות להקדים ולשוחות צרי באור, כיון דהיה בידו לשוני והשני יש לו רשות להיות זרי ולשוחות תחלה, למה יגרע חזו מכח הולוקה ממנו.

אבל עד דכך היא הצענתן של הדברים. המוכר פרה ובנה לשני בני אדם בשאר ימות השנה, דין כאן הוכחה שרצוים הולוקחים לשוחות הימים, והדבר בספק מوطל אם הימים או ליום אחרינו לקחו לשוחות אין לבעה"ב להודיעו שהני אמה מכתרני לשוחות, דהוא ס"ס, ספק שהוא לא ישוחות הראשון ואת"ל ישחט שמא לא ישוחות השני הימים. אבל הוא בעצמו אין רשי לשוחות הימים, שמא שחת הולוקח ונחט ספיקא ודאי אסור מה"ת, אפילו לרמב"ם דס"א לקולא, הכא דaicא להחביר בכל ודאי אסור, וכיוון דעתך חזש איסור אין לבעה"ב לשוחות אפילו אם הוא זרי וידוע להקדים לפני הולוקח ולהודיעו למען לא ישוחות, מעד דין חברו אין רשי ויכול הולוקח לتبוע מעתו מן הبشر או לتبוע מעתו משום דאם בשעת המחק היה בדעתו לשוחות היה מכובי להודיעו דשמא לך ע"מ לשוחות הימים. וכיוון דלא הודיעו אז הוה כלו התנה עמו ע"מ שלא ישוחות בעה"ב הימים. אבל למכור לשני היה רשאי דכיון דבשביל המכירה לשני לא נאסר לראשון לשוחות ואני על הבעה"ב להודיעו משום ס"ס כנ"ל למה לא היה רשאי למוכר. וכך גם אחר שנתודע לשני לקיחת הראשון אם הוא זרי אין לו לחוש על חברו אם ידע בטח שיש לו שוחות להודיעו שלא ישוחות, כי לא מכח בעה"ב הוא שוחות וכן אין לשני לחוש על פסידא דראשון, ואין לראשון שום תרעומות על שהקדים לשוחות. אבל אם הוא בעצמו אין סומך על זירותי' וחושש שמא שחת הראשון או שמא לא יהיה לו שהות להודיעו עד ישוחות, וכך בא לב"ד וטעו דהוא קודם מעד שצrik לו יותר, הנה אם ה"י שני אחין שירשו מאביהם פרה ובנה ונתחלקו בין שניהם ודאי הייתה טענה, והיה שורת הדין מכך שודא דידיינה דכיון דהוא צrik יותר ישוחות הוא תחליה, אבל בשני לוקחן דaicא ראשון ושני בזמנם יוציאו מארם לוי איך בא את לדי מדה זו לתבוט את חברך שימיתין עד לאחר, רק ע"י שלקה תבנה של האם שהיתה כבר לקוחה ביד הראשון, וכיוון דקודם לקיחה של בעה"ב לא היה רשאי לשוחות קודם הולוקה הראשון, אין לך על ידי הולוקה מבעה"ב רשות יותר מבעה"ב עצמו.

אבל אי קשי' הא קשי' דלמה לא נימא דבעה"ב מחויב להודיע גם בשאר ימות השנה אמה מכתרני לשוחות דנייהו דהו ס"ס כנ"ל מ"מ לכתבה גס בס"ס אין להכenis עצמו במקום שבקל יכול לברר ועיין ביו"ד סימן ט"ז ובפרמ"ג שם בשפ"ד סק"ז ח' ט'. אבל יפה אמר בזה בני ה"ב החתן כמר בנימין שיחי' דלפי הרמב"ם

נתערבו וכדומה למה ירעו עד שיסתאבו ולא נאמר אדעתא שלא יבואו לידי הקרבה לא אקדשי' דמה שכתבו התוס' כאן בעגלהعروפה דלא מסקו אדעתיהו שימצא ההורג לא סgi זהה כדמותה בלבב'ק, דאפילו אדבר הרחוק כמו בונפה לפני מוכחה שחיין, הוה אמרין דאדעתא דחכי לא קדשה נפשה, ועייש' בתוס' דכל שתלי בדעת עצמה אמרין אין סהדי דלא נכנסת בשום ספריא אפלו הוא רחוק בתכילת הרחוק, ואעג' דלא התנה אין סהדי דהוה כללו התנה והסביר אלימטה דכל שתלי בדעת עצמו, מהו יcinis עצמו בספק כלל, והדבר צעג' ובמ"א הארכתי בזה בתכילת הבואר בכמה מקומות בש"ס כמו בנדרים אמרין אין פותחן בנולד אדרבה הול'ל דבנולד אין צrisk החרה כלל, דאגן סהדי דאדעתא דחכי לא נדר והא דלא התנה משום דלא אסיק אדעת' להתנות ודו"ק.

ד" ה עגלהعروפה אינה משנה, הקשה הר"ר משה מבונדייש אמא' לא אמר דשותט היינו עורף וכו', ולפע"ד נראה ליישב קושי' זו בשנאמר דהא התם ביוםאי אתן קרא בשער המשתלח דפסול משום מחוסר זמן, ועכ' דבלא קרא לא היה נסל משום לאו דאו"ב משום דהוה אמרין עדלא"ת, וכן כתוב נמי ק"ז בעחתת"ס ציל' בראש פירkon, ועתה כאן בעגלהعروפה דליתון קרא דפסול משום מחוסר זמן הרי עשה דעריפה דוחה ל"ית דאו"ב. וניהו דאם ערך תחלה העגלהعروפה ואח"כ שחת אמו חיב, מ"מ כבר כתבתי לעיל במתניתן, דמתניתן סתמא קתני בין ראשון ובין שני ושוחט לע"ז אני עייש' ודזוק' היטב.

ע"ב גمرا א"ל אבוי לר' יוסף מ"ט דסומכוס קסביר סומכוס אכל שני יצית חלב בהעלם אחד חייב שתי חטאות וכו' תמהני מdad דנייהו דסובר סומכוס כן, מ"מ הרי לא עשה שתיים רק שחיטה אהת ואיך יתחייב שנים אחודה מעשה. ולא עוד אלא איך חל איסורakash שחיטה הראשון נאסר שני השיני בשחיטה ואיך יהל עוד הפעם איסור ע"י שחיטת החלשי ומכם"כ כשהחט שני בניה כיון דכבר נאסר לשחות אמו בשחיטת הראשון איך חל עוד הפעם האי איסור עצמו ע"י שחיות בן שני ללקות שמוננים. ובכל מה שכתבו האחرونים ציל' זה לא נחה דעתך ולא שקטה רוח. ולול' דמסתפינא אמינה דבר חדש והוא דמאחר דאסורה תורה או"ב וגם בנו ואותו הוה צען שתי כקרות אחת גדולה ואחת קטנה ונשבע עליה שבועה שלא אוכל הגודלה אוכל הקטנה ושבועה שלא אוכל הקטנה אם אוכל הגודלה באופן שכל או"א הוה איסור ותנאי דפסק הרמב"ם בפ"ד מהלכ' שבשותת דאמ אכל שניהם מזיד דריש שתים דפסקין כרי' לגבי ר"ל בהתראת ספק דשמה התראה, הרי דאם מתרין אל תאכל האיסור. אם בדעתך לאכול התנה אח"כ חייב ע"ג דבשעת אכילת האיסור עדיין ליכא כאן איסור דהרי תלוא בשני שהוא התנה מ"מ עבר למפרע אם היה מזיד דהינו שבעת אכילת האיסור היה בדעתו לאכול התנה, אח"כ ה"ה בשחיטת או"ב כל או"א הוה איסור ותנאי, וכאשר כתבנו למעלה דאם שניהם שחטו בלבב'א שניהם חייבין זה משום או"ב וזה משום בנו ואוטו ממש"כ בתבב'ש, וא"כ באחד שוחט הול' לחיביו שתים אם התרו בי כמו שבועה שחלאן זה זהה, אלא כיון דלא נאמרו שני איסורין אלו אלא בלאו אחד, איינו דומה לשבעה דשם נשבע תרי שבועות וכאנ רק לאו אחד כתיב אמנים אם שחט שני בנימן ואח"כ אםם או פרה ובת בתה ואח"כ בתה כל שהטרו בו בשחיטת הראשונים שפיר לקי תרתו למפרע על שחיטת הראשונים דכל או"א הוה תנאי וגם איסור אף על פי שנשחט ראשון כן נראה לי לפי חומר העניין ואם שגית'athi חילן משוגת'.

מספר חייבין, ותירץ דרצה לאוקמי אליבא דכ"ע, אף למ"ד אין לשחיטה אלא לבסוף. ועיי' קמתמה הפרמ"ג דא"כ לדידן דק"ל ישנה לשחיטה מtoo"ד מניל' דבנו ואותו חיב, וכותב ע"ז הלב אר' דשגה יצאה לפני, דהתבב'ש לא אמר דאי קרא להכי ATI לא נשמע דינא דבנו ואותו, ואדרבה דברי התבב'ש ברורין להיפך דאחד חייב משום בנו ואותו, וקשייתו רק למה לגמורה לאוקמי בג' בהמות הלא גם בב' אפשר למצוא או"ב ובנו ואותו, בשחוטו שנייהם בב'א עייש'. ואני אומר דהפרמ"ג שפיר הקשה, דהא DIDUNIN דשנים ששחטו באז"י שהשני חיב, משום דהראשון רק חחטו ברבים כדامر בסמור, אלא האיסור, הוא מדכתיב לא שחטו לא כתיב לא ישחוטו אבל כל דילפין נמי דגס בנו ואותו חייב מבדיל כתיב לא שחטו נמי חייב שנייהם זאת אם ליכא מציאות לאוקמי בשוחטין בב'א ונחיב שנייהם, אבל אי מצין לאוקמי בשוחטים בב'א ולהחיב שנייהם מניל', דהאחד התנאי והשני האיסור דלמא שעניהם איסור, ואתא קרא דבב'א שנייהם חייבין כמו בשבת זהה איינו יכול וזה איינו יכול דשנים חייבין וא"כ לייכא הוכחה דגס אבנו ואותו חיב, דהא אם שנייהם האיסור, אח' שניהם שחטו או"ב ר"ל שנייהם בצירוף כמו בשבת, וממילא דלא מתחייב השני בשחיטת אחר את האס והוא אחריו את בנה, דהא שניהם המה האיסור. ותלמידי הרב הדין מועה אברהם משה נ"י השיב לי דבשלמא מאן דשחט האס שפיר חייב דכל שבזה אחר זה גם בב'א חיב, אבל מאן דשחט את הבן למה יתרה, דהא אלו שחט הוא בעצמו אח'כ את אמה היה פטור, וכל שאינו באז"ז אפלו בב'א איינו. (לדעתי לא שייך כל שאינו זהה אחר זה אפיי בב' א' אח' בב' א' כיוון דזא' אין קידושי הרשותה מונחים את קידש ב' אח' בב' א' כיוון דזא' אין מוניה את האחרת מלתקדש והוה כמו און ברירה וכן במעשר ותודה המובאים שם בקידושן נ"א. ועל כן א"א למיימר כן מבון, ועיין ריטוב'א שם. ההגה מהתני הרב משעבעש נ"י) ואם כייפה אמר מ"מ הקושי' עדיין עומדת דמניל' דחיב השני באז"ז דלמא שניהם בעין עיי' שחיטת אח' והא דלא תשחטו אתה לחיב שניהם כשחטו בב' א' כמו שניהם שעשו מלאכה. ואני לי תירץ אחר רק בשנאמר דז' הו למכتبאותו על בנו כיוון דשנים שייכים לאיסור ומדכתיב או"ב ידיעין דהראשון התנאי והשני האיסור ודזוק'.

תוס' בד"ה והתנן נמצא ההורג, וא"ת איך מדקדק מכאן דלא מתרסא מהים דלמא היינו טעמא דאדעתא דהכי שימצא ההורג לא אקדשו, כי היא דתנן בכריתות וכו' תמה אני על תמייחם דמה עניין זה למפריש אשם ודאי ונודע לו שלא חטא דהרי החם איל' הקדש טעות, וסביר ריה שחטא ולכון הפריש קרבן, וכיון דנודע לו שטעה מעיקרה נטבל ההקדש למפרע, אבל בעגלהعروפה שנמצא ההורג, אין כאן טעות איל' ריה על לא נודע מי הכהו חיביה התורה להביא עגלהعروפה, ואייזו טעות איל' בנמצא ההורג, ועכ' דהא דתצא ותרעה בעדר היינו משום דלא חלה קדושה מחייבים, והא דאמרו שם בכריתות בטעם אדים תלוי דבנודע שלא חטא ירעה עד שישתאב משום דלבו נקפו וגמר ומקדישו, ולא קאמר משום דעל הספק באה ואין כאן טעות, משום דברמת גם בנולד סיבה אשר על ידה אין צורך להזכירו, הוה לנו למימר דהקדשו רק על תנאי שיצטרך להזכירו כאשר אמרו בלב' קד' קי"א ע"ב, בחטאת שמתה בעליה, דאי לא דהלהמ"ס שד' חטאות מותות הול'ל אדעתא דהכי לא אקדשה עייש' בಗמרא ותוס', וא"כ הכא באשם תלוי דליך הלהקה, ומה לא נאמר אדעתא דהכי לא אקדשי' لكن קאמר משום דלבו נקפו גמיר ומקדיש. ובמ"א הארכתי הרבה בכלל זה דברמת קשה בכל הקריםות שהוממו אחר הקדשן או

ולעשות מציאות ע"י ביטול, וכן הוא לעניין ספק אם אתה מסופק על חתיכה אחת אם יש עליה איסור או לא עליך להביא ראי' על המיציאות, ולא על העדר, משא"כ בחתיכה מב' חתיכות דין הספק על המיציאות, רק על מעשה שליל אם אכלתי זו או הוה ספק השkol ואסור מן התורה וחייב עלי' קרבן אשר תלוי ותבן הדבר.

ד"ג פ"ג ע"א נגיד' לעולם בזא' ז' ודקאמרת מ"ט דר"י בגנו דלית בי' כזית וכוי', ופרש'י דלית בי' בזית בת חד מנינו וכו' ולכאורה' יש לראות לפמש'כ רשי' ז' ליקמן דר' ק"ח ע"ב דבחצ' זית בשיר וחצי אית' הלב אין מctrפין מכלל היתרן להקרא שם איסור, א"כ גם הכא דכל שאין כזית בכל הגיד אין יטרף עס' גיד אחר שאין בו כזית מכלל היתרן להעשות כזית איסור, דשאני ח"ש הבא משוער גדול. ועיין בתוס' יומא דר' פ"א ע"א ד"ה כל שטוממאתו דמייתי הך סברא דרביעית דם משני נפלים אctrפיך לקרה דעתשיות שctrפהו. ועיין מה שכבתבי זהה לקמן בסוגי' דט"ח שם ודוק'.

עו"ד שם בגמרא ת"ר את זו דרש ר"ש בן זומא לפי שכל העניין יכול איינו מדבר אלא בקדשים ובקדושיםليلת הולך אחר היום, אבל אף זה כן וכוי', תמורה לי דהא בקדשים בלבד אין נשחטין בלילה, וא"כ נימא דיים אחד האמור כאן יום ולא לילה כאמור, וא"ת הראשו מazi להיוות חולין ורוק השני קדשים, וממש'כ לעיל בריש פרkon דלר' ש מוקמינו כן, א"כ ודאי מזוכחה דלילה אחר היום דראשו שחט בלילה שהוא חולין ושני שחט ביום שהוא קדשים, וצ"ל דהכי אמר דהאי שור הפסיק העניין לרבות דוא"ב נהוג בחולין הי"א כיון דמ"מ בענינה קדשים כתיב יום אחד דקאמר היינו יום ולילה כמו שנקרה בקדשים ודוק'.

הדרן ערך פרק אותו ואת בנו

עו"ד שם בגמרא' דתני' הכה את זה וחזר והכה את זה וכוי' חיב וכו' ר' יהודה אומר בב"א חייב בזא' פטור, ופליג בהתראת ספק אי' שמי' התראה או לא, ויש לראות דאפילו התראת ספקשמי' התראה הא הכא לא נכנס אלא בספק איסור שאין עלי' חיב מיתה כאשר הכה את הראשון, ואם אח"כ הכה את החני' הרי' ג' ר' בספק איסור נכנס, מה תאמר הרי' עתה ממי' הכה בודאי את אבי או היום או אטמול מה בכם וכי בשביל מעשה של עתה, נחייבתו על מעשה שעבר סוף כל סוף אטמול רק בספק איסור נכנס, נשמע מזה, דכל שנכנס בספק איסור במקום דאייבע איסור, ואח"כ נתברר דעתך אייבע חיב מלוקות ומיתה, ולא יכול לפטור עצמו אני רק בספק איסור נכנס, דכל שנכנס מזידafiilo בספק מקום דאייבע איסור התיר עצמו לעונש, כשיתברר למ"ד התראה ספק שמה התראה, דלא גרע משובעה שלא אוכל ז' אוכל ז' שהבאתי לעיל בדבר הקדום, דחיב באוכל האיסור ואח"כ התנאי, וק"ו הוא אם התם חיב דהאיסור מתלי תלי במעשה שיעשה אח"כ, מכ"ש כאן דקמא שמיא גלייא מיד דבר אלא דלו ולעדים ספק הויה ודוק'.

ואגב אסביר לך מה בין ספק באקבע איסורה לבין ספק ללא אקבע איסורה, ר"ל בין חתיכה אחת משתי' חתיכות לחתיכה אחת ספק חלב שומן, דודאי צרך הסביר למה זו מותר לדעת הרמב"ם מכל וכל מה"ת, ולדעת הרשב"א דאסור מה"ת עכ"פ אין בו חיב קרבן, ובזו מביא אשם תלוי. הסביר הדבר דכל היתר הוא העדר וכל איסור הוא מציאות כי קודם מותן תורה הכל היה מותר והוא ההuder וע"י מוצות התורה נאסר והוא המיציאות ולכך תראה כי איסור בטל בהיתר ולא היתר באיסור ממשום דמציאות מצי להבטל ולהעשות העדר, אבל להיפך מן העדר לא מצי

פרק כסוי הדם

בעלי מומין דהמה לא שכיחי, גם בזה דיבר הכתוב בהוה, דאמרה תורה כי' יצד' חייה ועוף דבכמה לא אשטרוי כלל בחוץ אם לא בע"מ, ומאל לו לא דבר הכתוב אבל באמות גס אלו אי אתרמי ושחטן בעו בסוי', והאי יעקב מינאה אליבא דר"ש איזיל, ומה דפריך מבכמה בכל חייה היינו דמשום דבר הכתוב בהוה לחוד, קשה להוסיף מין שלא נאמר, ולכן קאמר דלעלום בהמה נכלל בחיה אלא דכאן דיבר בהוה הן בכ"י יצד' והן בחיה, אולם לר"ע דבר תאו' לא איתסר כלל אלא אדרבה אשטרוי להו לנחוור והאי ושפך את דמו דכתיב בסוסו נחרה הואר, הרי מוכח מהה דכתיב כי' יצד' דהאי חייה דוקא קאמו, דלא שייךתו לאומר דבר הכתוב בהוה דאס' בהמה בכלל חייה, אז בהמה דלא בעי' צידה הוא השכיח ולא החיה המחוורת צידה, ולא בעין שום קרא למעט בהמה מכסוי, ובזה מדוקדק דחשיב לו רבא, עלי' אמר קרא וכי' דמשמע דין לא בעין הא' ילפotta, ולפי הנ"ל ניחא דין דכר' ע' קי"ל לא בעין שום ילפotta. ומעטה מה דנקטו במוניטין ונוהג בחיה ובעוף סטם, ולא קאמר ואני נוהג בחמה ניחא מiad, מושום דכולא מוניטין בהאי מסכת אליבא דר' ע' נשנו, וככל המשניות הסתומות

ד"ג פ"ג ע"ב משנה ונוהג בחיה ובעוף, הא דלא קתני במשנה דאו"ב דנווג בבהמה ולא בחיה ועוף, מושום דפשיטה דשור ושה כתיב אבל כאן הי"א דברמה בכל חייה כמש'כ התוס' לבן בעי' להשמייננו, אלא דק"י החת"ס ז' בלחדשו מדקדק, דא"כ למה לא נאמר בפירוש ולא בבהמה כמו בגיה'ג דקטני ואני נוהג בעוף. ולדידי קשה עוד דהא כי' יצד' כתיב, וכו' הרמב"ם ז' בלחבורו פי"ד מהלכות שחיטה דלא אתה למעוטי מזומן דאשר יצד' דכתיב, משום דדבר הכתוב בהוה, וא"כ עכ' האי חייה דקרה דוקא ולא שם הכלל לחיה ולבמה, דהא בהמה דהוא שור ושה אין דרכם לצוד דביביטים המה, וא"כ קרא מפושט טפי' ממוניטין דברא כי' יצד' כתיב אבל במשנה דקטני סתם חייה אפשר דבמהם בכל. (הא דבמהם בכל חייה היינו בלשנא דקרה אבל בלשון חכמים לא. מחתני הרב משעבעש נ"י) זה ליתא והוא ראי' אלו טרפות בבהמה וכן קשה לקמן בגמר' האי יעקב מינאה דקאמר לרבע דמי' בא בהמה בכל חייה לכסי', ורבא השיב לו עלי' אמר קרא על הארץ תשפכנו כמים, ותפ"ל דכתיב כי' יצד', ועכ' דהאי חייה דוקא ולא בהמה. אבל דעתך כתבתבי בפתחה דלר' ישמעאל דס"ל בשר תאזה של שור ושה אתרס להם במדבר, ולא הותר להם רק

ברייתא מכל וכל, ורובה המבויכה זה אומר בכה וזה בכה, ותמצית דבריהם כי דין דהאי ברייתא קשה להולמה מצד קשיות התוס' דהאי שפיר מצי מכסה ע"ג גירירה, שנית הלא דם היה שנותער בדם בהמה הרי תנו לנו לקמן פ"ז ע"א במתניתון דרויין אותו כאלו הוא מים, אם היה בו מראית דם חיב לכטוטה, והש"ס לא הביא האי ברייתא אלא להוכיח מה דעפר למיטה איינו מעכב. ועיין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל שכותב, דהאי תנא סובר דגש לח בלח אין בילה. ובמחלוקת ארשה לאמיר כי לא דבר נכונה, כי מאן דס"ל אין בילה, ע"כ אין הכוונה דלח עומד השני על הראשו שתחתיו כמו ישב ביבש, אלא איננו נבל בשוה וא"כ אדרבה היא הנותנת לחיב בסיסוי אם שפק דם בהמה על דם היה וכעפ"פ מייד ספיקא לא נפקא דשמא אכן מדם החיה גם למעלה. ואלא ודאי דדם שאינו דשנופל על הארץ ומתפרק מיד נקרש קצת עכ"פ, כאשר נראה הכל, ולכן פשיטה לי להאי תנא דדם שלמטה נשאר במקומו ודם הבא בזמן מה אח"כ - דבר שחייב לשחיטה שתמא איכא שהי"י מיעוט - עומד כלו למעלה ומכתה את שלמטה הימנו. והוא דתנן לקמן דם שנטור בעדם הינו בידים או בשפק זה על זה בעודו חם ממש טרם שנקרש קצת.

אחרי כתבי זאת הראה לי תלמידי הה"ג מו"ה אברהם משה נ"י דבריו הטו"ז או"ח סימן תש"ז דס"ל לאסור הbeer שנפל בתוכו מים חמוץים קודם הפסח מושום דעומדים למעלה, וזה דלא כתח"ס. אמנים החת"ס אדרבי הראשונים קסמייך דגש בלי בלילה ביד אמרין בלח יש בילה, וכבר עמד בהזע על דבריו הטו"ז בפרמ"ג שם עי"ש. עוד הקשה תלמידי הנ"ל על הברייתא דהא לח איננו חוץ ולמה לא יועל כסוי לדם החיה שתחת דם בהמה, והשבות לו דזה לך"מ דהרי אדרבה אמרו במנחות כ"א ע"א, דדם בין לח ובין בש חוץ ופרק שם מבריית' דלו לחין אין חוץין יבשין חוץין, וחדא מנינו דם, ומ שני הא דסביר הא דלא סביר, ועיין י"ד ס"ק צ"ח ובפוסקים שם, הרי דדם שאני משאר משקין וטעם אמר מאמש"כ, דבדים איכא ממשות הרבה ודרכו להסתובך וכיון דעתם דלח בלח אינו חוץ הוא מושום יש בילה, ובדים לא שיק טעם זה רק בעודו כלל. עוד אמרתני בסברא דכפי כמה שפרש"י ז"ל לקמן פ"ח ע"ב ד"ה כלל הצריך לפרט דבעין הדם נבל בעפר דכיוון דהקפידה תורה על כסוי עפר דוקא, שדרכו לבלו מסתמא מושום דבתוכו הי"י נבל ולא שי"ה רק מכוסה למעלה, א"כ כל שיש דם בהמה למעלה ואינו נבל עם דם שלמטה הימנו מעכב הכסוי בעפר דהא לא יהיה הדם דלמטה נבל בעפר רק מכוסה ולא סגי בהכי. ובזה מטורץ נמי היא מין במינו אין חוץ, אבל לפ"ז ז"ל קמן דמ"מ אינו חוץ שיק רק במקומות שעדרב צריך שי"ה מונח על דבר אחר ומינו מפסיק אמרין דמינו אינו מעכב מלחיות נקרא מונח עליון, אבל כאן דבאי נבל בעפר איך יתקשר ע"י מב"מ אינו חוץ, סכ"ס אינו נבל ואפיו ליכא שום דבר המפסיק עיי חוץ מכסוי גם בלילה בעפר ודוק היטב.

שוב ראתני דכל הקושי מותלמיidi נ"י הנ"ל לך"מ והוא ממה שנינו בזבחים ע"ח ע"ב, דלי שיש בו יין לבן או חלב והטבilo הולכין אחר הרוב, וכתו שמתוס' דלא דמי להא דתנן הדין והחלב לחין אין חוץין דהכא כיון דהאי דלי יש בו חלב עד רובו לא מחלחל, ולא דמי להחלב דמנה אגבא דיניין הרי דבריבוי משקה לא אמרין יש בילה ודוק'ק.

עוד שם בגמר' דאי' זירא כל הרואי לבילה אין בילה מעכבות בו. ויש לי מקום עיון דהרי בחולין לא בעין שנה הכתוב לעכבר רק בקדשים, וכמ"ש"כ התוס' מנהות ל"א ע"א ד"ה ואם הקדים,

ולר"ע הרי הפסוק מבואר באור היטב דרך בחיה ממש דבר דהא כי יצד כתיב, וכ"כ הריטב"א ז"ל דמה ממופרש בקרא אין דרכו של התנא לשנות, אבל כאן לאו לפרש בקרא קANTA, דהוא ממופרש ועומד אלא לאפוקי מדר"י ש בר פלוגתי" דס"ל דבשר בהמה אתסר לחם ואיז הוותם בהמה חייב בכסי, אי לאו דaicא יפותאת אחרין' לפטרה, וכדרבא لكمן שהשיב לעקב מינאה. ولكن בדיק נפלא, לא קאמר ממופרש ואיינו נוהג בבהמה לרמז דלא אצטריך, דהרי בקרא מבואר דחיה ממש קאמו, ולא כתני במתניתו הכא אלא לרמז ולהראות מקום לקרא עצמו שמתפרק כז, משום דאשר יצוד כתיב ולאפוקי מדר"יש, דאלו לר"ש ודאי דהוה כתני ואינו נוהג בבהמה, לדידי' מכח הרא גם בהמה היה חייב בכסי, דחיה דכתיב משום דדי' דבר הכתוב בהוה ושמור לך הדבר הזה, כי הוא נקודה נפלאה בס"ד ועיין עוד لكمן.

עוד שם במשנה במאזון ובשאינו מזומן ופרש"י ז"ל משום דלקמן בשלוח הקון אצטריך כתני נמי הכא. והקשו בתוס' דאי' כ' למה לא תנין לי נמי באידך פרkon אלא ממפרשים דמשום דכתיב כי יצד הו"א דוקא באינו מזומן נקט לי במתניתו. ולפי האמור למעלה יש לישוב פרש"י ז"ל דהאי כי יצד דמפרשיין דדיבר הכתוב בהוה כבר ידענו מדקתני דנוהג בחיה ובעוף, ואילו דינימה דוקא באינו מזומן חייב מדקתיב כי יצד, א"כ מנ"ל דאינו נוהג בבהמה דלמא גם בבהמה אי מתրמי אינה מזומנת חייבת בכסי, והוא דכתיב היה משום דדבר הכתוב בהוה דחיה דרכה להיות אינה מזומנה ולכן מוכחה לאמר דלא כתני אלא משום דברך שה"ק כתני נמי הכי ע"ג דבר נשמע, והוא דלא כתני בשאר פרקי, משום דברכל הני לא צריך כלל הכא הרי יש צורך, אלא כבר נשמע ממה דקתני ונוהג בחיה ובעוף, ודוק היטב.

עוד שם גמורא, דאי' זירא השוחט צרייך שיתן עפר למיטה ועפר למיטה, שנאמר ושפך את דמו וכסחו בעפר, עפר לא נאמר אלא בעפר וכו', ופרש"י ז"ל עפר למיטה ולא על קרקע קשה. רצה לשולב בהזע פי התוספ' דאמרו בסוף ד"ה צריך שיתן, לצריך עכ"פ הזמנה ז"ל ב' הפירושים. ולפע"ד ב' דעתו אלו תלויים בפירוש דברי ר' זירא דלפי פשטות הדברים דרש ר' הא בעפר דבעין שיכסהו מלמטה ומלמעלה בעפר לאחר ששפך את דמו, ואתה אי אפשר רק ע"י גיראה אלא דאי' חסר בקרא הגירה דחול"ל ושפך את דמו על הארץ, וגררו מושם וכסחו בעפר, וכיון דלא כתיב הכי, אנו דני' דאפשר לקיים וכסחו בעפר ע"י שיתן תקופה עפר על הארץ לשיזמין בפה העפר דלמטה דמעיקר המצואה הוא שיעיטוף בעפר לאחר ששפך אלא אדם הזמן עפר דלמטה בתחלת די בכך. אבל יש לפרש דר"ז דרש האי בעפר אשלפנוי נמי והוא כלו כתיב ושפך את דמו בעפר וכסחו בעפר, דגש השפיכה תה' לתוך עפר, וא"כ לא בעין שום הזמנה אלא אם איכא שם עפר תחוות לשוחט לתוכו, מקיים בזה קרא דכתיב ושפך את דמו בעפר ונראה פירוש זה השני יותר מן הראשוני, מדහביה ר"ז האי ושפך את דמו שהוא לפירוש הראשוני לא צורך כלל כמובן. ולעת דף ל"א השמייט באמת האי ושפך את דמו אלא דשם מזכיר במאמרו משום דאינו עיקר מקומו. אלא דבשו"ע י"ד סימן כ"ח עושה האי דעה לצריך הזמנה בפה לשיטה העקרית, ועיין עוד لكمן.

עוד שם גמור' ניהו דלמטה לא אפשר למעלה לעבוד כסי, מי לא תניא ריב"י אומר שחתת חיה וא"כ בהמה פטור מלכסות, בהמה וא"כ חיה חייב לכסיות הפסוקים הראשוני' השמייטו האי

בסיור דיני הכסוי, מיד נתנה לי אוור גдол אויר בהיר בשחקים. הדנה מתחלט הפרק עד קרוב לסוף מסדר הרמב"ס ז"ל דיני כסוי הדם ולא הזכיר מאומה דחכסי הוא עיטוף בעפר למיטה ולמעלה, ואח"כ בהלכ' י"ד כתוב ז"ל: "השותט צrisk ליתן עפר למיטה ואח"כ יסחוט בו ואח"כ יסחוט בעפר אבל לא ישחוט בכלל ויסחוט בעפר" עכ"ל הזהב. הנה כל רואה ישתומים כאשר יתבונן בדבריו הקדושים. א") דמתחיל השותט צrisk ליתן עפר למיטה בדבריו הקדושים. ב") דקאמר לשון זהгалו לא דבר עד הנה מצאות כסוי כלל. ור"ז דקאמר דכל הוא משומם דמדבר מכל המצואה וקאמר דחשוט צrisk שייתן עפר למיטה ועפר לעמלה. וכן תראה מלשון הטור שבריש דבריו כתוב כיצד מכך נו陶ן עפר תחוות למיטה ועפר תחוות לעמלה ואח"כ מביא דעות אי צrisk האמונה בפה, הרי דהטור מביא ממש מימרא דר"ז אלא דלא אמר השותט צrisk שייתן וכו', משום דהוא כבר עסק בדיון דחייב לכוסות. אבל הרמב"ס ז"ל אחרי כל דיני כסוי מתחיל במימרא בפ"ע השותט וכוי' הא חזא. ב') דקדק הרמב"ס ז"ל לכתוב בעפר למיטה „צrisk שייתן" ובעפר לעמלה כתוב "ואח"כ יסחוט בעפר" והלא דבר הוא דמשנה לשון ר"ז דקאמר ליתן עפר למיטה ועפר לעמלה ועכ"ל דעביד hei כדי להוציא האי עפר למצאות כסוי. ג') מה זה שהושrif על דברי ר"ז וכותב צrisk שייתן עפר למיטה ואח"כ יסחוט בו, והאי ואח"כ וכו' לא נזכר בדברי ר"ז כי באמת ר"ז לא אמר דצריך ליתן עפר למיטה קודם שחייתה בהכרח, אלא לצrisk ליתן עפר למיטה ולמעלה, דבקרא שדרש משמע שיכתו בעפר לאח"ש ואנץ זה אלא עצה טוביה, שלא יצטרך לנגרור הדם יתן עפר תחללה. אבל הרמב"ס שנה בדיק והוסיף ואח"כ יסחוט בו משמעו אדם לא עשה כן בטל המצואה עפר למיטה, וזה נגד הש"ס דקאמר ולגרור ולכסוי. והלח"מ דן להיפך הרמב"ס ס"ל דבעי גורירה וזה ליתא, דהא מצrisk לשוחות בתוך העפר, ובגירירה לא יתוקן האי מעות כי רק בדברי ר"ז דלא אמר ואח"כ יסחוט בו, יש לפרש כן דיתן עפר למיטה בין קודם ובין אחר שחייתה כمو奔 בכל מבחן דבר. ובזה נפרק גם פירוש דלעיל דתבנת בעפר קאי גם אשפנוי דאם קרא שפיקה בתוך עפר מצrisk, מה מהני הגירירה, סס"ס לא קיים השפיקה בתוך העפר כדכתיב בקרא, דמאן ספון לפרש טעמא דקרה דמשום הכסוי קאמיר ושפק את דמו בעפר, דלמא אילא טעמא אחרינא בצדויו ודושפק לתוך העפר והבן זאת. ד") והוא העיקר דמסיים, אבל לא יסחוט בכל'ו ויסחוט בעפר. וכי לא ישתומות על המראה הלו, והלח"מ שם הרגשי בהאי זרות וכותב ז"ל: "פירוש בענין דליך למחוש למינות כגו' ע"ג כל', אי נמי אפילו אילא למחוש למינות קאמיר האי טעמא דהוא דרבנן, מדאוריתיא אסרו" עכ"ל. העתקתי כל לשונו כדי להראות לעין המשמש דבשות אונן אין מתבלין דבריו. בבדרך הראשון דמיירי ע"ג כל' דמותר מצד חשש מינות, מה עבי הרמב"ס הכא בזה, דהלא דין שפיקה בכל'ו אסור ועל גבו מותר באר לעיל בפ"ב ורקע נמי אסור בלי עפר למיטה, ולא עוד אלא דהרבנן בפ"ב ולא ישחוט בכל'ו ולא על גבי כל'. ודרך שני דבאוון אסור לשוחות בכל' מיiri, ואთא לאמר דעתך ב"י נמי איסור מה"ת מושם דליך ערבה פסוקה עפר למיטה מה עניין זה לכל'ו, הלא ע"ג קרקע דדרשין לקמן בברייתא דמי שפק יסחוט, ובמה שפק יסחוט שלא יסחנו בריגל דכל זאת מורה דמעפר למיטה אין זכר. ולעומת זה נס להיפך קשה דדרשות של אסמכות לא מצינו רק בדבר של טעם שהוא נורה לחכמים מושם סיג וגדר או מושם נמוס וד"א ואסמכותו אקריא, אבל כאן לפום רהיטא לא מצאת מייזו טעם היה נראה לח"ל להוסיף על הכסוי דלמעלה גם עפר למיטה.

וא"כ איך מדמה הא דר"ז דמיירי בקדשים להא דכשי הדם דהוה חולין. דנiamo דמצינו גם בחולין דרך למצואה נאמר ולא לעכב כמו קרייה בחלוקת ע"כ לאמר דזה דוקא בדבר שאינו מעיקר המצואה רק טפה בעלמא. אבל ליתן עפר למיטה דהוא מעיקר המצואה מהכייתי לא יעכב. ואולי כפי מה שכתנו לטמטה דעפר למיטה ידיעין מדמפרשין הקרא דתבנת בעפר קאי אשפנוי נמי דהינו אושפץ את דמו, א"כ י"ל דהוה כתמי מצות שאין מעכבות את את חברתה, כמו תכלת ולבן במצוות ומ"מ קאמר דכל שאינו ראוי לעור למיטה גמור גמור דקרא מוכח דלא איירוי בקדשים ממשוואתו דאנן מספקין אי האי מצות כסוי נאמר דוקא בחולין כמשמעותו הסתמית או נאמר דה"ה בקדשים, ע"ז שפיר פשיטין כיוון דקרא תרתי קאמר עפר למיטה ועפר לעמלה, ע"כ דלא מיيري מקדשים וליכא מצואה בקדשים כלל לכוסות הדם, ולא מטעם דאיינו ראוי לעפר למיטה, אלא דקרא מוכח דלא איירוי בקדשים ממשוואתו שהיה להמצואה ב"ה, שלא לצות כסוי על דם קדשים כמו דלא כוחה בבהמה רק בחיה ועוף. ואי קשי' לך א"כ הא דר"ז דכל הרואי לבילה וכו', מה בעי הכא, לעפ"ד נראה דגס התם בהא דביבה נמי הפירוש כו, דכיוון דהتورה אמרה בollowה דלמצואה בעין לבול, ע"כ דלא דבר הכתוב ממנה גדולה יותר מס' עשרונים דזה פסול, ולא משום שאינו יכול לבול אלא מטעמא אחרינא דהקפידה תורה שלא להביא מנוחה יותר מס' עשרונים, דמשום דאה"א לבול למה יפסל כיוון דאיון בבלילה אלא מצוה. וכן צ"ל בכל הנין שהביא התויס' כמו ושמע אשה דמעטן חרש, אין הטעם משום דבעינן ראיוי לשמעו כדי שנוכל לקיים ושמעו אישה, אלא דמהא דושמעו אישה אנו מוכחים דדברה תורה מאיש שאינו חרש, אבל החרש אינו יכול להפר מאייזה טעם נסתור מatanנו. אלא שהותס' כא"ז דבעינן עכ"פ ראיוי ואני בעניין לא אבין האי סברא מה היא, צ"ע.

ובגנו' הענין דר"ז דבעי עפר למיטה אשר עליו בהנה מסדר הש"ס יסודו, ולכן קדשים פטורין מכוסוי והפוסקים פלגי אי בעין הזמנה בפה דוקא בעפר למיטה. ובענייני יפלא מאי דאייך השמייט רבני הקדוש במשנה וכן ר"ח ור"א בברייתא האי הילך המצואה ולא הזקירותו אפילו ברמז רמאי, אם לא במה דקתני דאיון נהוג במוקדשין אם נפרש מטעם דלא מציא ליתן עפר למיטה. ועיין בימות לע"ז אמר ר"א אפשר דאיתא להא דר"ל ולא תנן במתניתן, והיינו נמי מטעמא הנ"ל כיוון דידיינו של ר"ל הוא מעיקרו דיני ליצחא, א"א שלא יהיו נזכר ונרמז במשנה, ומיתתי התם מתניתן וברייתא לסייע עי"ש. ועוד דהדרישה דר"ז גופא נראת כעין אסמכתא. דאייך יכתב וכשהו עפר, הלא כל מקום דמשתמש בפועל בסה תבא אחריו ב"ית השימוש, כמו סוף פ' במדבר וכוסו בה את מזבח הזהב, שם א"א לאמר עטוף מלמטה. ואפילו אם נאמר כמש"כ לעמלה דהאי בעפר קאי אשפנוי ושפק את דמו בעפר, אין להזאר דרשנה גמורה והכרחית כمو奔 לכל מבחן לשון והגינוי, ובפרט דדרשין לקמן בברייתא דמי שפק יסחוט, ובמה שפק יסחוט שלא יסחנו בריגל דכל זאת מורה דמעפר למיטה אין זכר. ולעומת זה נס להיפך קשה דדרשות של אסמכות לא מצינו רק בדבר של טעם שהוא נורה לחכמים מושם סיג וגדר או מושם נמוס וד"א ואסמכותו אקריא, אבל כאן לפום רהיטא לא מצאת מייזו טעם היה נראה לח"ל להוסיף על הכסוי דלמעלה גם עפר למיטה.

ומתנו' עיוני זה אמרתי אלכה אל הבאר באר מים חיים רבינו הרמב"ס ז"ל, כדרכי תמיד אولي מותוך דקזוק לשונו הטהור והברור, אלמד סוד הדבר הסתום הלאה, וכאשר בינותי בפי"ד מה"ש

הכל גם קדשי בדה"ב, וטעמא משום דמיחה ועופות טהורין אין מספר קמיiri במתניתן, ואין מסתבר כלל במקדשון סתם דהכא מיiri רך מתרומים ובנ"י". ותדע דברי הש"ס על הקושי וליגרר ולכסי מתרץ אי בקדשי מזבח ה"ג. אבל הכא במה עסקיים בקדשי בדה"ב, וקשה איך קאמרו סתם לא במקדשון אי קדשי מזבח בעי כסוי, ואדרבה נהוג במקדשון הוליל, אלא ודאי משום דחיה ועוף כמעט כולם אינם ראויים למזבח זולת שני מינים בעוף, דהינו חורדים וב"י לא חש לדבר עליהם, וסתמא מוקדשין דהכא קדשי בדה"ב הון, וא"כ גם מר בר ר' אשיש ס"ל קדשי בדה"ב עכ"פ נמי בכלל פטור נהוגו, ומדרשה דושפק וכסה מי שאינו מוחסר אלא שפיקחה וכסוי, יצא זה דמחוסר פדיי". אלא דלפ"ז נתחשו ז"ל מהו ליל מר בר"א לחידש דרשה דמה חי" אינה קודש דהא שפיר אמרין לעיל דלא שייך כסוי משום האי דרשה גופה דפטר בקדשי בדה"ב דמחוסר פדיי פטור נמי בקדשי מזבח דמחוסר גיריה. ותרצו דלא ס"ל למր בר ר' אשיש רך מוחסර פדיי דהוא מעשה רביה ובעי בי"ד וכחן. אבל מוחסר גיריה דהוא מעשה כד לא, ובמחכ"ת תירוץ זה לא נתן להאמר, דהרי משנה מפורשת שנינו בגיטין דין כותבין במחובר לקרקע וטעמא משום דוכתב ונתן כתיב ולא שי"י מוחסר תלישה, עי"ש בתוס' וכן לקמן פ"ט בסוף פרקו, ועל משנה זו בודאי לא יחולוק מר בר"א, ומה בין חלisha לגרירה. אבל לדעת הרמב"ם מר בר"א נאיד מהאי טעמא דלעיל דמחוסר גיריה, משום דס"ל דכל עופר למטה איינו אלא מדרבן, ומהטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, וקרא דר' זира הוה אסמכתה בעלמא ודוק"ק היטב.

ד"ה פ"ז ז"א מצד בר"א אמר, אמר קרא היה או עוף, וכו', הנה הדרשה נראה דחוקה מאד, אבל כבר הודיעיך דכל דרישות כאלה לא באו אלא לחזק סברותם או קבלתם של רובתוינו חכמי התלמוד ז"ל, ועicker הטעםDKDISIM פטורין מכסייו הוא דעתן כסוי הדם שייך לאיסור הדם כאשר הארכיך הרמב"ן ז"ל עה"ת על הקרא שם, כי נפש הבשר בדם הווא, ואני נתתי לכם לכפר על המזבח, ותמצית דבריו שמו הוא כי בkowski התיר הש"ית אכילת בשר בכל, והרי עד נח נאסר ובניהם אחר שהקריב קרבנות התיר לו השוחותה, ור' ל' הנחירה) והתיר לו רך גופם אבל דם שהוא נפשם לא, כי און לבעל נפש לאכול נפש, רך נתן הדם לזרוק על המזבח שיבא נפש וכיכפר על הנפש. ואח"כ בא החוו עלי כסיה עכ"פ הדם, כי גנאי שאים באים לכפר ולא יהי יכסה עכ"פ הדם, והוא לאדם שימית בע"ח להאנטו ורק בkowski התירו לו, וכן יכסה הוא לאדם ולא חיבבה תורה רק בחיה ועוף ולא בהמה משום עכ"פ דם. ולא חיבבה תורה רק בחיה ועוף ולא בהמה משום ובמדבר הכל היי קרבנות וגם אח"כ על הרוב בן היה עי"ש. והנה מש"כ במדבר לא היה בהמה נשחתות לחולין נרו דין זאת אלא לר' ישמעאל דברת תאوة אחרש להס. אבל לר"ע הלא הותר להם לאחר, מ"מ מסתבר דלא היו נחרין אלא מביאין מהם קרבנות, ומיש"כ וגם אח"כ על הרוב יצוה, עע"פ שאח"כ הותר להם לזבוח חולין משום ריחוק מקום מ"מ ייל דרוב שחיתות היו לגובה, כי כל מועות מע"ש היו אוכליין מהם שלמים כבמנחות פ"ב ע"א, ואכילת בשר חולין רחקה התורה מבואר אכן במאמריהם הבאים לדמיך תורה ד"א שלא יכול אדם בשר רק מתוך הרחבות גבול ותאות יתרה. וכך בבהמה לא עבי כסיה"ד אף בשוחות לחולין, אבל בעוף ניהו דבקדשים עצמן ודאי מסתבר דכל שנעשה מצתו ונזרק דמו על קיר המזבח, דלא שייך בי' מצות כסוי. אבל בחולין כיון דרך מועטין קרבני לגובה אין האי מועוט קדשים יכול לגרור הרוב שאינו קדוש לפטור מכסיי ובפרט שעופות אין מספר מן הטהורות שאון ב민ים כלל לגובה ועל סברא זו בונה הדרש של מר בר"א דמה היה אינה קדוש אף עוף אינו קדוש ר"ל דמה היה דעתך צ"ל

ועתה אבינו דעת הרמב"ם ז"ל דהוא ז"ל בשום אופן לא רצה לקבל האי דרשה גמורה רק לאסמכתה, מטעם דהדרשה בעצמה חותם האסמכתה אליה וככ"ל, וגם משום שלא נזכר בשום משנה וברייתא האי חלק המזכה מעפר למטה, והיתכן ששכח התנא להשמיינו חידוש דין זה, שנדרש מדקודק קל בקרה, ולכך ס"ל לרמב"ם דין זה משום מצות כסוי כלל, רק מאחר דאמרה תורה לכיסות דם הנשפך מחייה ועוף בעפר ומידרך הדם הנשפך על הארץ שוחרל למרחוק ובפרט אם הקרה קשה ומדרונו קצר. וזה הכספי קשה מאי צריך לילך כל אותו הדרך ולכיסות דם הנחל, ולכן מסתמא ישחוות השוחט לתוך כלי או גומא כדי שייהי הדם כנס במקומות אחד כדי לכסותו בנקל, אבל בזה הלא יש חשחק לעכו"ם מבואר לעיל בפ"ב במשנה וגמרה וכדפסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מה"ש, ולכן אמרו ז"ל דהשוחט צריך שתינתן עפר למטה שע"י כן יעדם הדם במקומות אחד ולא יצטרך לשוחט לתוך כלי או גומא ואסמכתו אקררא, כדי לעשות חיזוק לדבר זה שלא ישחוות לתוך הכליה היה או עוף הצריכים כסוי. ואולם הש"ס קודם דמסיק בטמא דקדשים אין בהם חיוב כסוי, להא דמר בר ר' אשיש דמה היה אינה קדשים וכי והיה מבקש למצות כסוי, ליתן לא, מכח הא דר"ז ע"כ היה סובר דהוא מעיקר מצות כסוי, ליתן עפר למטה ומון התורה, וכן זאת אלא ס"ד בגمرا. אבל אחר שמסיק להאמת וכאשר תראה לפניו דהוא עיקר הטעם דלא בעי כסוי בקדשים,שוב לא צרכיהם אנו למימר ר"ז דורייתא קאמר, ומטעם מצות כסוי כלל להקל עליו הכספי, צו לחתה עפר למטה,כנ"ל בדורו ואמות בדעת רבנו הרמב"ם ז"ל, ומילא דיפה כתוב ה"כ"מ שם דמימה שכותב הרמב"ם אבל לא ישחוות בכל כי כסיה עלי ז"ל בדורו, נראה דסובר דלא עפי הזמנה בפה דזה ודאי אמת, אבל לא מטעם אחד, שהחותס' לא עלתה על דעתם דהאי עפר למטה לאו משום מצות כסוי קבוע, משא"כ דעתו של הרמב"ם ז"ל דין זה משום מצות כסוי כלל, וрок דרכ אסמכתה נדרש כך.

ו דע דבביצה דף ז' ע"ב דהביבא הש"ס נמי הא דר"ז פירוש רש"י ז"ל פירוש חדש בהאי דרשה דר"ז, והוא דבעפר משמע שהדם טמון ונבל בעפר קודם הכספי, ור' ל' וכסהו כשהם כבר נבל בעפר, והוא פלא דא"כ עפר למלعلا היכן כתיבא דאפשר לשחות במקומות דרשי ז"ל פירש פעם כך תראה, כי הילופוא הלווע דעפר למטה הוא דחוקה בקרה בדרכ אסמכתה. עוד יש לי רמז זה במאמר דר"ז גופא שכופל הא דיש ליתן עפר למטה ועפר למועלה בראhitת המאמר, ובסתומו והוא יתור ממש לא צורך דרכי היל"ל אר"ז ושפק את דמו ונסהו בעפר עפר לא נאמר אלא בעפר מלמד וכו' ומידתחילה בדין דצרכ שיתן משמיינו דהדין נולד קודם הדרש ומונ הטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, ואח"כ נסמק אקררא וזה רמז הג� לדעתינו.

ועוד אריך הכרח גמור לפרש קרמ"ם ז"ל דמר בר ר' אשיש עכ"ב דס"ל דהאי עפר למטה איינו אלא דרבנן וקרו אסמכתה. דהנה האחרונים ז"ל כתבו דלמר בר ר' אשיש דודאי אית לי דגס קדשי בדק הבית לא עבי כסוי, עכ"ב דאית לי לילופוא דלעיל דושפק יכסה מי שאינו מוחסר אלא שפיקחה וכסוי, יצא זה שמחוסר שפיקחה פדיי וכסוי, דלא"כ הלא היה מצי לחיות קדוש קדשות בדה"ב ויפה כתבו בא דניריו דרש"י ז"ל מפרש במתניתן אבל לא במקדשון חטא ועולת העוף, אין זה אלא לעומת מה דס"ד בגמר' דהטעם משום דלא מצי ליתן עפר למטה זה לא שייך רק בקדשי מזבח. אבל לפי המסקנה פשיטה דכיוון דמקדשין סתמא קטני, כולל

מבקר וצאן מיררי, מ"מ האי כאשר צויתך לשוב קאי גם אחיה ועוף שלא הזיכרו בקרה, דהא זכר מבקר וצאן הוא משום דברם היה בעי היתר על האזיפה שנasar להם במדבר משום שי"ח, אבל כיון דשענין מהאי היתר זיבחה אישור נירה שוב גם חייה ועוף בכל האי איסור, דמהיכי תמי תחקל בינויהם. ולאמר דלא נסارة הנחירה רק בבר וצאן ולא בחיה ועוף. ואדרבה הר' בבר וצאן היה מוכרת להתר איסור שי"ח שהיה עד עתה, משא"כ בחיה ועוף דלא נסارة השחיטה גם עד עתה, וא"כ כמו באיסור נחרה וציווי השחיטה קאי הקרה על כל בע"ח, כמו כן נימא נמי דעת הארץ השפכו כמים (עיין בהגנות הרמב"ש ז"ל דע"כ אקררא דבפ' כי ריחיב "את גבולך קאי) כדי לבטל מצות כסוי, לא מבקר וצאן לבד אלא מכל בע"ח שנתחייבו במצוות שחיטה, ומסתבר מלטה טובה, כמו דבמדבר רק בנחירה היה חיוב כסוי בין בחיה ועוף ובין בבר וצאן ורק בשחיטה ומילקה דהיה מצוה לא בעי כסוי, כמו כן נימא עתה שנתחייבו במצוות שחיטה על כל בע"ח נפטרים מכסוי בכלל.

ומתוך חומר קושי זו נפרכים דברי הרמב"ן ז"ל בטעם פטור כסוי דבHEMA משום דרובם נקרבים דהרי להאי מינאה דפיך דלמא בהמה בכלל חיה לכסיו לא שמעין פטור בהמת חולין דהרי הוא בכלל חיה אלא דדיין הכתוב בהוא כי יצוד וכ"ל, ואי מקרה דעת הארץ תשפכו כמים הלא נתחש לפטור מכסוי כל בע"ח מאחר שנתקדשו במצוות שחיטה. אלא ודאי דכל"ע היו גalign בנהירות בהמה במדבר, וממילא וכי יצד דמייר כטבת בהמה לא להיות בכלל חיה, וכל דברי יעקב מינאה ותשובה רבא אזדו לדעת י' ישמעאל, דברש בבר וצאן אסור להם במדבר, רק בעלי מומין אשתי ושבחיטה אז מצין למימר וכי יצד דכתוב משום דדיין הכתוב בהוא וכמש"כ בריש פרkon וזה ברור שימוש בצהרים. וכיוון שזקינו להיא עוד יותר מובן לשון המשנה אליבא דר"ע, דקתי נוהג בחיה ועוף ולא קתני ואינו נהוג בהמה, דלר"ע הא דאיינו נהוג בהמה משנה שאינה צריכה היא, וכקושית הריטב"א ואינו לומר דלא פוקי מהאי מינאה וכמש"כ התוס' דלא נימא בהמה בכלל חיה, זהה ליתא דהרי כי יצד כתיב ובהמה בייחות היא ואני נצדota ולא מקרי ציד כלל. אבל לעומת זאת אצטריך טובה לאשמעין דחיה ועוף בעו כסוי גם עתה אחר שנתקדשו במצוות שחיטה גם בחיה ועוף, דלא נימא כדעת הרמב"ן ז"ל דגム לר"ע לא היה דרכן לנchor במדבר רק מקריבין קדשים, ומושום הכי דבר הכתוב בהוא ובאמת גם בהמת חולין שנחר היה חיוב בכיסוי, ושוב עתה שנצטו על האזיפה, נאמר על הארץ תשפכו כמים לפטור מכסוי בכולם, لكن קתני ונוהג בחיה ועוף ודוק' הייב כי הדברים ברורים ואמתים לאמתה של תורה תליית'.

עוד שם גמ' על הארץ תשפכו כמים מה מים לא בעו כסוי. מכאן נמי משמן, דעפר למיטה ציוו אלא דרבנן וקרא אסמכתא, דאי דרש גמורה היא, למה לי הקישא למים הר' מהא דעת הארץ תשפכו ולא בעפר תחוות מוכח דלא בעי כסוי, דניזה דאפשר לגרור ולכשה וכקושית הש"ס לעיל, זה אינו אלא דיעבד אבל לכתהלה הלא בעי עפר למיטה, דהרי לעיל ל"יא ע"א דפרק עיל רבעה בדבוק גירא לר' יונה בר חלפתא לשוחות עופא בהדי דפרה, והא בעי עפר למיטה ולא מצא שינוי אחרינא אלא דאמין לי' לכולא בקטא ולא משני בפשיטות בגריר לדם ומכסה מוכח דלבתולה מצוה שישחוות לתוך עפר תחוות, ואיך יאמר כאן על הארץ תשפכו ומארץ סתם אינו עפר תחוות, וזה הערה נכונה לפ"ד.

עוד שם גמ' אלא מעטה יטבilo בו. תמייה לי, וכי משום דאיתיקש דם למים דלא בעי כסוי כמים, נימא נמי דאיין היקש למחזה ויהי

דמחלוקת הקרה בין חייה לבהמה במצות כסוי, משום דבHEMA על הרוב קדוש וא"כ מסתבר דעת נמי פטור מכסוי, וא"ת א"כ כמו בהמה דפרטתו ולא חלקת בין קדוש ובין איינו קדוש כיון דמיינו קדוש, ע"ז אמר דומי' דחיה לא חלקה בה, ר"ל דכל חיות דמיינים קדוש, וזה יותר לא תחולוק בו, דהמעוט תורמים וב"י נגרר אחר הרוב עופות דאיין במינם קדוש, וזה יותר מסתבר משנאמר דבתוך מין דטורים וב"י יהי' נגרר הרוב שהן שאין קרבין אחר מערת הנקרבין ודוק' היבט.

עוד שם א"ל יעקב מינאה לרבע קייל חייה בכלל בהמה לסייענים, אםא נמי בהמה בכלל חיה לכסי, א"ל רבא עלייך אמר קרא על הארץ תשפכו כמים וכו' הנה כתבתי לעלה השואל והו רבא דהשיב, אליבא דרי"ש אמרו דבשר תאוה איתסר להם במדבר, א"כ מהא דכתיב כי יצוד יליכא להוציא דחיה דוקא, אפשר לאמר מומין שהוא מילטה דלא שכיח, אבל לר"ע דהוה מצי לנchor וקרא דושפיך את דמו מנהירה דבריך וכמボואר לעיל דף י"ז ע"א, דהרי קרא לר"ע נחירה קאמר א"כ מי יצד דקאמר, כיון דבHEMA נמי מיררי, אלא ודאי דהרי חיה דוקא חיה, כי בהמה גם במדבר היה פטור מן הכלוי, כך כתבתי לעלה. אולם לפ"י מה שהבאתי בדבר הקדום דברי הרמב"ן ז"ל דגム לר"ע רוב בהמות היי נקרבין, א"כ גם לר"ע יש לשאול דלמא גם בהמה חייב בכיסוי, והוא דכתיב כי יצוד ציד חיה, משום דדיין הכתוב בהוא, דלא היי נוחרין במדבר בהמות הראוין להקרבה. אלא דיש להעיר טובה דלמר בר"א והוא העיקר וכמש"כ לעלה, דרכ מדרשה דמה היא אינה קדוש ידעין דאיין מצות כסה"ד נהוג בקדשים, וא"כ אם נימא דבHEMA בכלל חיה, נפל כל האי דרש בבריא, והוא גם בהמת קדשים חייב בכספי אחר זריקת הדם, וכמו דפרק לעיל בעוף קדשים, וא"כ כי יצד דכתיב איך נפרשו, דחו לא שייך לאמר דבר הכתוב בהוא, כיון דגム בהמת קדשים בכלל כסוי.

לכן נראה לפ"ד דלא נוהג כסה"ד בהמת קדשים לא בעי קרא כלל, דהרי תראה דאפיו בלאו דאו"ב פריך הש"ס ר"פ אוא"ב מניל דנווהג במוקדשין ע"פ דכתיב בענינה קדשים, ומכם"ש כאן דלא כתיב בענינה קדשים כלל, ולא עוד אלא אדם נאמר דמצות כסה"ד נהוג במוקדשין ג"ב, וכולל כל מיני בע"ח למזה פרט חייה ועוף כלל והוליל סתמא, איש אשר יספק דם כל חי אשר יאכל, יסחו בעפר ומדפרט חייה ועוף ע"כ דבאה להוציא בהמה, אלא דהרי יעקב מינאה פריך דלמא בהמת קדשים הוא דרוצה לשולול ולכך כתיב כי יצד ציד חיה ועוף דדבר בהוא, וכמש"כ הרמב"ן ז"ל דבמדבר לא היה בהמת חולין נאכל כלל רק נקדש ונקרב, וכל שנקרב פטור מכסוי ומיליא דגム נחטא וועלת העוף פטורין וכמש"כ הרמב"ן ז"ל שם טעה רבה איכא לפטור קדשים מכסוי, דכל שדומו נזרק על המזבח ומכפר לא בעי האי דם כסוי, כמו שהסבירנו לעיל בדבר הקודם. אבל בהמת חולין אי אירע שהיה נחרה בחוץ, באמת בעי כסוי כך מתפרש שאלת האי מינאה, ועי' השיב רבא דהתורה מיעיטה בהמה מכסוי בהמה דאמרה בפ' ראה על הארץ תשפכו כמים. אלא דלפ"ז נצמת לו קושי' יותר חזקה ועצומה מקושית האי מינאה, דלר"ע דלא היה מצות שחיטה נוהגת במדבר אלא בקדשים, ובחולין היי נחרין ואוכלין כשאר עכו"ם, ולא היתה הנחירה מצוה כלל אלא תקיון, וכסבירת הריצב"א בתוס' שבועות כ"ד על השחיטה עצמה, וכאשר הארכינו בזה בפתחה עיקר א' עי"ש וכאשר נכנסו לארץ נתחודה להם מצוה חדשה לשוחות גם חוליהן, וא"ג דקרה רק

שדרכו להיות מזומנים, וזאת לא כתני במתניתו, ודוק היטב.

עוד שם גمراה ת"ר כי ירחיב ד"א את גבולך למדזה חורה ד"א וכי עין מה שכתבנו זהה בפתחה עיקר א' עי"ש היטב.

תוס' ד"ה וליפרקיינו ולכיסינהו תמא וכ' ויל' דחכי פריך כיון שסופו לפדותו וכו', א'כ לכיסינוו ואפיקו קודם פדי' ואפיקו לא יפדם לבסוף היה שחייב ראי' כמו שחיתות קדשים לר'ש וכו', והקשו האחרונים ז'ל ד'א' מה קאמר לבסוף דפטור מכסי מושם ומחוסר פדי' והוא גם بلا פדי' חייב בכסי כל שעומד לפדות ותרצוי דמל מוקם מקרי מחוסר פדי'. וכמ"כ התוס' לעיל ד' פ' ע'ב ד'ה דכל כמה, דזוקא לעניין לשוו' ואוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים היה צורך, אבל לשוו' שחיתה ראי' מושם דצורך דמי לא. ואני אומר במחכ'ת לא כוונו יפה בזה דתנות קאו התוס' אליבא דר'ש דס'ל שחיתה שאינה ראייה לא שמה שחיתה, ע'כ שפיר כחבו דכל שלא נזוק אע'פ' דעומד לזרוק, עדין ששא"ר מקרי וכן נמי לעניין כסוי לר'ש כל שמחוסר פדי' עדין ששא"ר היה ופטור מכסי, אבל תנא דמתניתן ניהו דעתך לי' קר'ש בכשה"ד דשא"ר פטור מכסי, אבל לא מטעמי' דס'ל ששא"ר לא שמה שחיתה, דהרי תנא דידי' לעניין ששא"ר באוא'ב שנה ר'מ בלשון המכימים דס'ל ששא"ר שמה שחיתה, אך בכשה"ד דכתיב אשר יכול דרש דבעינן ראי' לאכילה, וא'כ כל שיש במצבות שיה' ראי' לאכילה ע' פדי' אשר יכול קרין בי' כמו ואוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים, דasher יאכל משמעו דכל שאפשר לבושא בידי אכילה, וא' מושם ששא"ר הלא אכן קר'מ ס'ל דשם שחיתה ולכון דעת התוס' קשה להולמה וצע'ג.

תוס' ד"ה בעין העמדה והערכה וכו', ומפרש הר'ר שמע' דחתט בה שנים או רוב שנים הינו דזוקא ישראל בטמא ונכרי בטהורה וכו', אבל הכא דבחיתה זו משתרי באכילה לאו בני העמדה והערכה נהגו עכ'ל, וא"ג דגס בהאי שחיתה לאו משתרי באכילה דהרי אסור מצד איסור קדשים, מ"מ הר' אישור אבמה"ח אשרי בשחיתה, ע'כ דחוובה כתמה כן כתבו האחרונים ז'ל, אלא דפי מה שבארנו בפתחה עיקר ב' כל ששא"ר דלאו מצוה היא אינה מתרח איסור אבמה"ח והוא כמו נהירה במדבר דאיתנה מתרת רק איסור וטומאת נבלה א'כ ליתא האי סברא דעתיא דמ"מ חשובה כתמה אדרבה כדי חשובה גם לעניין איסור אבמה"ח, מ"מ יש לקיים שיטת הר'ר שמע' בשנאמר דהכא אם אמרת דהוה חי ובכלל העמדה והערכה, ממילא תה' השחיטה כשיתה דעלמא המחרת איסור אבמה"ח, ושוב חשובה כתמה ואיך נערכה, והוה כמו שכתבו החוס' בפסחים כ"ה ע'ב ד'ה עליה זכר ודוק.

עוד שם אמר ר' נחמן כגון לנוין ואוכליון, בב"ק דף ע'ב ע'א' קאמר ר'ג לא אכילה היום בשרא בתורה. ופרש'י ז'ל, ולא דקדקי דבר, ומשמעו דרגיל היה בשרא דתורה בכל יום, וכડאם הכא דאן לוין ואוכליון, והתוס' שם פירשו דלאו דזוקא אלא שרווי בתענית היה, ואולי גם התוס' על האי גמר' קסמכו דכיוון אמר ר'ג דאן לוין ואוכליון א'כ למה באמת לא אכל בשרא דתורה, דאי' לא אמר דהיה כליה פרותה מכיסו, כיון דמסתמא היו לוין לו, אלא ודאי יושב בתענית היה דלווי זאת היה אוכל בשרא דתורה בכל יום.

שם ע'ב גמורא לעולם יאכל אדם וישתה פחות ממה שיש לו וילבש וכיסה ממה שיש לו ויכבד אשתו ובניו יותר ממה שיש לו שהם תלויים בו והוא תלוי במי שאמור וה' העולם עכ'ל בפשיותו ייל דשפע שמקבל האדם מושחת' צריך לחשב תמיד אויל איינו ראי' לך' ע'כ יאכל וישתה פחות ממה שיש לו אבל יلبש ויכסה ממה

כמים ממש גם לעניין טבילה, אטמהה, והרי תראה דכמה פעמיים כתוב האי על הארץ תשפכנו כמים, ודרשין דם מותר בהנהה כמים, ודמ' מכשיר כמים פסחים כ"ב ע"א ושם לא פריך אלא מעטה יטבilo בו, אלא ודאי דלא שיך בצעין, זאת איין הקש למחלוקת, דורחץ כל בשרו במים כתיב, ואין דרך בדים, אין און הקש למחלוקת, רחיצה אלא לכלוך. ולא עוד אלא דקשה לי לשנא דגמר' דקאמר דלמא אשר משקין אבל דם דקארי מים לא, איך אקרי כאן דם מים, הלא רק שפיקח דם איתתקש לשפיקת מים, ולא דם משפק ור'ל כמו מי שופך מים על הארץ איינו צריך לכוסות, כך מי משפק דם על הארץ, אין בו מצות כסוי וצע'ג.

עוד שם גمراה ת"ר אשר יצוד, אין לי אלא אשר יצוד, נצדין ועומדין מאליהן כגון אוזין ותרגולין מנין הנה מלשון זה המשמע דרצה למעט מין עופות מכסי דהינו שהוא בייתי ואני דרכו לצורך אבל צפורים דדרבן לצורך אפיקו אם נצדין ועומדין, לא עלה על הרמב"ם ז'ל ומישדרכו להיות נצד חיב גם בניצוד ועומד, אבל אתה למעט אוזין ותרגולין דאין דרכן להיות נצדין והם פטרוני אבל אם ארעו שנצדדים דמה'ט גופא דבר הכתוב בהוה מעתים הני אין דרכן להיות נצדין, ולכן ציד מ"מ דכל שאפשר להיות נצד בכל כסוי, ומAMILא גם אוזין ותרגולים בכל כסוי, ובין נצדין עתה ובין נתגלו בבית דכי' ציד דבר הכתוב בהוה, ומשום חיות ורrob עופות שדריכם להיות נצדדים נקט לה, ולא למעט אתה - וכן נראה מהה דלא מצין הש"ס המשנה במזומנים ובשאינו מזומנים ועליו ליתנא האי ח"ר כדרכו תמיד לצין המשנה ולפרשה ע"י הברייתא שמספרש בה החדש מקרא. ועוד ראי' לזה דהרי בפרק שלוח הקן כתני במשנה, איזה שאינו מזומן כגון אוזין ותרגולין שקנו בפרדס, הרי דחשוב אוזין ותרגולין בשקנו בפרדס לאינו מזומן, ואיך כתני הכא כגון אוזין ותרגולין למזומן, אלא דהכא ממש שדרכו להיות מזומן משתייע, והותם בקנו בפרדס בכתב במזומן מيري ולכארו' ייל דבזה מתישב פרשי' במשנה נכתב במקורה ושאינו מזומן ננקט מושם האי דשלוח הקן, ותמהו התוס' עליו דרא איצטריך כי היכי דלא נימא כי ציד דזוקא בשאינו מזומן, ולשי הנ"ל ניחא דהא בר'ריה' לא דבר כלל מזומן ושאינו מזומן, דידעין מושם דכי' ציד דבר הכתוב בהוה, אלא רצה לשול שלא מעט מין שאין דרכו לציד והוא כמיין אוזין ותרגולים - ומה מאי מתישבים בזה דברי הרמב"ם ז'ל שכותב בפי' ד הלכ' ב' ז'ל, כשה"ד נהוג במזומנים ושאינו מזומן, לא נאמר אשר ציד אלא דקמתמה מהה עכ'ל. וכ' עליו החל'מ ז'ל דזה כתוס', אלא דקמתמה מהה לא כתוב רבינו דאשר ציד בחיב' למדך דרך שלא יאכל אלא בהזמנה הזאת כמפורט בהאי ברייתא ולפי מה שבארנו זה ליתא דרמב"ם קר'ש' ולא כיחס' ס'ל והפרש המשנה דמזומן ושאינו מזומן לא איצטריך דהרי דרכו לצורך דהינו אוזין ותרגולים, לפרש שלא נמעט מין שאין דרכו לצורך דהינו אוזין ותרגולים, לא הוצרך להביא כלל, כיון נכתב בראש הפרק מחות כסוי לכתות דם שחיתת חי' טהורה או עוף טהורה וכו', הרי דכלל כל מיין חיות ועופות הטהוריים הנשחטים, שוב נתיעשבתי דהתוס' נמי נחחו לכל זאת, דהרי תראה שהתוס' לא ציינו הברייתא דלקמן להקשות על רשי', אלא כתבו מदעת עצם דאיצטריך מושם דעתיך כי ציד דלא תימא דזוקא מזומן, וכוונו ג'כ' להא דרמב"ם ז'ל דדיבר הכתוב בהוה, ולא להא דברייתא דלמלך דרך ארץ Kata'a, אלא דריש'י ס'ל דניהם דיש קצח רבותא דפרשין קרא דדיבר בהוה, אבל ס'ל לא היה כתני במתניתן דהרי הברייתא גופא סמכתה על המובן, ולא תשמיינו דאי' במזומן חיב' בכסי, אלא דאי' במין

אלא היה דורש טעם כלללי, דלמה ל"מ בכל מקום ששא"ר שמה שחיטה ולר"ש לא שמייה שחיטה. אבל עתה דרואה שרבנו הקדוש פוסק כאן כמר וכאן כמר ע"כ דין טעם הדבר שוה בכל אלו, וכן צריך להמציא דרישות חלוקות לכל או"א כדי שיזדקט טעם לפסק רבנו הקדוש, דראה לפוסק כאן כמר וכאן כמר. ומעתה אומר אני דברמה רך אליבא דרבבי בעין הני טעמים ודרישות אבל ר"מ ור"ש גופי לא צריכין לתרי טעמי ולא לדרישות הכתובין כלל, דהנה באוא"ב ובtbody ומכר דכתיב שחיטה וטביחה הרוי מפורש שחיטה ולא הריגה וע"כ מעשה המכשרת קamar. וכן בכסה"ד דכתיב ושפך את דמו נמי ע"כ מעשה המכשרת לאכילה קבעי בין זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול רק פ"א רשי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רק פ"א ואו לדגביבה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול בזמן שהוגבל למצזה זו. ובזה השגתי על התוטז' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבו מילה ופדה"ב למצזה עשה שהזמנ"ג ומדברי רשי ז"ל שם במשנה למדתי שזה אינו דרש"י ז"ל במתוך לשונו הזהב מפרש מ"ע שהזמנ"ג שהזמן גורם לה שתבא, ר"ל לשפטת המוצה היא הזמן כמו לולב שופר וסוכה וכדומה מהזמן מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצוות דגס באנשים איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצוות בין זמן גרא מא לאין הזמן גרא מא, אבל בהנץ מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אחרת כגון לידת הבן והזמן שאמרה תורה לעשיותם הוא חומרא להגבילים דוקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזמנ"ג ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב משעבעש נ"י אבל הדבר צ"ג כי סברתי מוכרכות. ועיין כאן בלב ארוי ז"ל דנחיתת חלק בין יום השמייני עדין לא חל המצווה ובין שאיר הרמים דבר מל עלי המצווה. הנה לפי פסקו של רמי"א ז"ל בחלו"י מילה ר"ס רס"ב נחפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק ח' ובוים אין צריך הטפת דם בריתת אבל מל בלילה צריך הטפת דם ברית, ולט"ז וש"ך שם תוק ח' ולילה שווון הן שלא קיים המוצה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח' וצע"ג.

אבל מה שנראה לפ"ד ברור הוא ממש"כ בעיקר ד' דר"מ ור"ש לשיטתייוו אזלו. דר"מ כרי"ש ס"ל, דבר תאوة אסור להו במדבר, ולידי" השחיטה אינה מתרת איסור אבמה"ח ذקריא דכל אותן נפשך וכו' אתה להתיר בשר תאوة ולא מפרכסת וא"כ אין בין שחיטה ראוי לאינה רואי ולא כלום, אבל ר"ש כר"ע ס"ל דבר תאوة לא אייטסר כלל ואדרבה בשר נחירה יותר להם במדבר, ונתחדשה ההלכה לאסור הנחירה ולקדשם במצוות שחיטה ואתא קרא דבעל אות נפשך להתיר איסור אבמה"ח ע"י מצות שחיטה, וכעין כל שנעשה מצותו אין מועלין בו וכגד יצה"ר דברת תורה עיין היטב בעיקר א') א"כ בששא"ר דליקא מצוה וגם בלא"ה דליקא בה צורך אכילה, באמת איסור אבמה"ח במקומו עמוד

שיש לו, משום גודל כבוד הבריות אבל לכבד אשתו ובניו שהוא חיוב אצלו, צריך לחשב תמיד אולי לא יצא י"ח, ע"כ צרך לפחות עליהם יותר ממה שיש לו, והיינו שאמר שהם תלויים לך ואתה וכו'.

עוד שם גמוא החשיב ר"א הקפר בריבי חשובה מה למילה שכן אינה נהגת בלילות כבימים, ועיין בתוס' لكمנו ד"ה מה למילה שפרקא זו קולא וחומרא דכתיבי הוה. ואני תמהני מדוע איך נחשב זאת דانياנה נהגת נהגת בלילות קולא, אדרבה חומר' הוא זו דאיינו רשאי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רק פ"א ואו לדגביבה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול בזמן שהוגבל למצזה זו. ובזה השגתי על התוטז' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבו מילה ופדה"ב למצזה עשה שהזמנ"ג ומדברי רשי ז"ל שם במשנה למדתי שזה אינו דרש"י ז"ל במתוך לשונו הזהב מפרש מ"ע שהזמנ"ג שהזמן גורם לה שתבא, ר"ל לשפטת המוצה היא הזמן כמו לולב שופר וסוכה וכדומה מהזמן מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצוות דגס באנשים איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצוות בין זמן גרא מא לאין הזמן גרא מא, אבל בהנץ מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אחרת כגון לידת הבן והזמן שאמרה תורה לעשיותם הוא חומרא להגבילים דוקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזמנ"ג ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב משעבעש נ"י אבל הדבר צ"ג כי סברתי מוכרכות. ועיין כאן בלב ארוי ז"ל דנחיתת חלק בין יום השמייני עדין לא חל המצווה ובין שאיר הרמים דבר מל עלי המצווה. הנה לפי פסקו של רמי"א ז"ל בחלו"י מילה ר"ס רס"ב נחפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק ח' ובוים אין צריך הטפת דם בריתת אבל מל בלילה צריך הטפת דם ברית, ולט"ז וש"ך שם תוק ח' ולילה שווון הן שלא קיים המוצה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח' וצע"ג.

ד' פ"ה ע"א גسور' א"ר חייא בר אבא א"ר, ראה רבינו דבריו של ר"מ באוא"ב ושנאו בלשון חממים, ודר"ש בכסה"ד ושנאו בלשון חממים. וכעין זאת בפסחים מ"ח ע"ב במשנה דאייזו שיאור וכו', דברי ר"יהודה, וחכ"א זה וזה בכרת, ואייזו שיאור וכו', וברבריתא שם כתני להיפך אייזו שיאור וכו' דברי ר"י, וחכ"א וכו', וכתוב ר"ש ז"ל דחכמים דברייתה הוא ר"י דמתניתין וחכמים דמתניתין הוא ר"מ דברייתה. פלא דברי שנייה האמת ותלה דברי יחיד ברבנים כדי שיקבו לקבוע ההלכה כרבנים נגד היחיד. ואין זה דומה למה שהרבבה פעמים מביא דברי היחיד בסתס' דבזה לא שנייה מידי, אלא דהעלים שם בעל המאמר, להורות דהוא מורה כתות'. לפיכך בדברי רבי לרבעון. כי היכי דעתיקום הלכתא כרבנים נגד היחיד, וזה דבר המבהיר את הרעיון אכן שרי לשנות האמה כדי לחזק דעתו וצע"ג.

עוד שם גמ' מ"ט דר"מ באוא"ב וכו'. הנה אי לאו דברי היה מזכה שטרוי לבני תרי לפוסק באוא"ב כר"מ ובכסה"ד כר"ש, והיה מביא פלוגתnames כאן וכן בטבח ומוכר בבב"ק, דbulletin all ס"ל לר"מ ששא"ר שמה שחיטה ור"ש לא שמה שחיטה, לא היה על דעת הדורש טעם לפלוגתnames, לדירוש טעם בכל או"א בפ"ע,

ז"ל מביא דברי הספרי, כאשר מובא דרשה זו ג"כ בगמ' כאן, וזאת לכ"ע דהרי הש"ס מתרץ אליבא דר"ש הא דרצה דלמעוט עופר טמא - וועף טמא מ"ט משום דאר לאלילה הא נמי אינה רואו"י לאכילה - ולא אמר דר"ש באמת מעטה מאשר יאכל כל شيئا נמי רואו"י לאכילה - הרי דלכ"ע כך היהת מסורה בידם דאשר יאכל אתה למייעוטה עופר טמא, אלא דבימי ר"מ ור"ש נתהוווה הא פלוגותא בשוחט את הטרפה מה דינה ודוק.

עוד שם גמור מה נפ"מ הא תדבר"י ושב הכהן ובא הכהן וכו', מכאן נחין דברי הרמב"ן עה"ת על הקרא דזוחבת דכתוב שם, דוחשת משמעותא חיתוך סימני הצואר, אבל אוחבת איינו כון, לבן צרייך לכתוב בזוחבת, "כאשר צויתיך" בקדושים. מכאן מוכח דוחשת וטביחה ומיליא זביחה (זהה ממש חד מליה היא אלא זי' וט' מתחלפין כיודע) הכל מובן אחד להם דאל"כ איך קאמר מה נפקא מינא.

עוד שם בגמור ור"ש נמי ליגמר מש"ח, Dunnin חולין מחולין ואין Dunnin חולין מקדשים. ור"מ אטו אווא"ב בקדושים מי לא נהיג. וכתבו התוס' דל"ר' ש גם בקדושים אין אווא"ב בשא"ר משום דעתך קרא בקדושים כתיב וכותב הריטב"א דעתמא דר"מ משום דעשה עיקר בקדושים כיוון דבעניאן דקדשים כתיב עי"ש. ולפי מש"כ אני דר"מ ור"ש פליגי בפלוגותא דרי"ש ור"ע ניחא טפי בפשיות, דל"ר' ש דסובר קר"ע דבר נחירה אשתרי להם במדבר, והאי לא תשחטו נם נחירה במשמעות, דנחריתן זהו שחיטתן, א"כ שפיר קאמר דעתך קרא בחולין כתיב, דהוא הרוב אבל ר"מ דרבי"ש ס"ל דבר תאوة איתסר להם במדבר זולת בע"מ וטביחה דוקא קאמר, וא"כ רובה קדשים זהה, והוא דקאמר וכי לא נהיג בקדושים דהלא וויי' מוסיף על עניין ראשוני, וא"כ דגס בקדושים נהיג הו"ל קדשים הרוב נגד בע"מ דחולין, דתמים לא הי רשיים לשוחות חולין. ומכאן נפרכו דברי הרמב"ן ז"ל בפרשת כסוי הדם שכטב, דבמה פטורה תורה מכסיי משום דבמדבר רובן קדשים, ואפיקלו לר"ע דחולין מקדשים לא ילפינן להם, וזה ליתא דא"כ איך קאמר ר"ש דחולין מקדשים לא ילפינן כיון דבפ' קדשים כתיב ורובן קדשים היו במדבר. ואולי ייל היפך דמכך ראי לדעת הרמב"ן זלפי שאמרנו יקשה על רבוי איך ראה דבריו של ר"מ בא"ב דהא חולין מקדשים לא ילפינן ור"מ דחשיב ולשיטותי דס"ל קריש' שפיר השיב, אבל רבוי הלא קר"ע ס"ל, אלא ודאי דרבוי ס"ל דאפיקלו אליבא דר"ע דהו תור נחירה במדבר, מ"מ רוב הנחותים היו במשכנן בתורת שלמים ולא נהרו בחוץ מה שהיה ראוי להקרבה ודוק היבט.

ולדע דהא דאמרין הכא דש"ח קדשים הוה לפ"י דעת התוס' לעיל ט"ז ע"ב נחיה, דגס במדבר רק בקדשים נאסר ש"ח, אבל לדעת רשי"ש ז"ל שם דגס בחולין נאמר, ולדעת הרמב"ם ור' הרמב"ן ז"ל בין לר"ש ובין לר"ע הכי הוה, וכן עיקר עיין בפתחה עיקר א' קשה טובא מה זה דקאמר דש"ח קדשים הוה, הא נהוג בחולין כמו בקדשים, כמו איסור אווא"ב. ופלא וראיתי בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל שכתב על הא דקאמר דש"ח ששא"ר הוה, די' בשיר תאوة, איתסר להם ואי קדשים וכי עי"ש ואיך לא הרגש כיון דקרה בשיר תאوة ג"כ מירי א"כ גם בחולין נהיג. אבל לעפ"ד נהגה ברור דחולין ע"פ שהיה חייב ברת על השחיטה בחוץ, אבל הבשר לא נאסר באכילה והא דאמר ר' ישמעאל דבשר תאوة איתסר להם, והינוי דנאסר להם שחיטה אבל לא האכילה אם עבר ושות. והא דפרק שם רビינא א"ה לעולם שוחטין ואוכלין מבעי' לי עי"ש בראש יוסא שעמד ע"ז דלפרשי' דהאיסור נצחים מאל פתח ואול מועוד לא הביאו מאי פריך. ולפי האמור דאכילה לא נאסраה מעולם, עוד יותר קשה. אלא דבלאי'ה צ"ל לפרשי' דלא נחחו

דבmittah תלי' מלטא, וא"כ חילוק גדול יש בין שחיטה ראי' לאינה ראי', ולכן סבר ר"ש דלא שמייה שחיטה מכח האי סברא עצמה, דהרי אינה מועלת אלא שלא תטמא מושום נבלה, אבל אינה מתרת איסור אבמה"ח. ומעטה רבוי ע"פ שסובר קר"ע כאשר באנו בעיקר א' ומ"מ סובר לענין ששא"ר ר' קר"מ באוא"ב ע"כ מושום דדרש ג"ש משחווטי חוץ דאע"פ דהאי שחיטה גרוועה היא, דaina מחרת רק לחצאי נבלה ולא אבמה"ח, מ"מ שם שחיטה עליה לחיב מושום אווא"ב, וטבח בגין כמו שחיב בש"ח על השחיטה דוקא, ולא על הנחירה ע"פ דגם שם אינה מתרת איסור אבמה"ח כיון דאיו ראי' לאכילה. ובכשה"ד שאמר דאשר יאכל כתיב. והוה האי מ"ט דר"מ דקאמר כמו לקמן דקאמר לא לכל אמר ר"מ דמגיה הש"ס דכונתו על רבוי אליבא דר"מ, ועין עוד לקמן ודוק.

עוד שם ור"ש מ"ט, א"ר מנין בר פטיש, גמר מטבח טבח והכן מה להלן שחיטה הראי' אף כאן שחיטה הראי', והקשה מהר"ס שיף ז"ל למה לא יליף מזבחות ואכלת, ובכשה"ד הולל מעל הארץ תשפכנו דהולל מושחתת את בן הבקר, וכותב דמכל אלו אין למילף דוכי מפני שמצינו שחיטה הראי' כמים, וכותב דמכל אלו אין למילף דוכי מפני שמצינו שחיטה הראי' קרי' לי' שחיטה, נילוף דשאינה ראי' לא שמייה שחיטה, אלא מטבח והכן יליף מיתורא, דאתה יאכלו האנשים, וכמש"כ רשי"ז ז"ל ובספר הישר לד"ת מבואר דמווהן יליף עי"ש. ואני לא אדע איזו יתורה איכא בהאי קרא ובגמרה לא מיתורא יליף אלא כמו דיליף ר"מ מש"ח דש"ש יליף ר"ש מטבח טבח דלא שחיטה. אבל לפע"ד נראה דר"ש יליף מטבח טבח דאע"ג דההטס ע"כ לאו טביחה ממש קאמר, דהרי עדין לא נצטו עלייה, וע"כ אמר דכל המmittah בע"ח לצורך אכילה טביחה או שחיטה קרי' לי'. וכ"כ הריטב"א כן. וכן אמר לעיל י"ז ע"א על הא דפרק לר"ע מקרה דהצאן ובקר ישחט لهم, ינחר להם מביעי' ומתרץ דנחריתן זו היא שחיטתן. ושם ביארתי דאע"ג דמושחת את בן הבקר ממעט שחירה מצטיין שאני דבצויי מדקדק על הלשון לפניו בדקודוק כדכתיב, משא"כ במקומות דאיו ציווי אלא ספרו בעלמא, כל שלצורך אכילה טביחה זביחה או שחיטה קרי' לי'. ומעטה קאמר ר"ש דהה בלאו דאווא"ב וכן בטבח ומוכר לישנא דשחיטה דנקית אנו Dunnin אותו כמו שחיטה וטביחה דנאמרו בתורה דרך ספרו, דשם הכוונה על הכהנה לאכול גם כאן חיבה תורה על מי שמנית לצורך אכילה, וכן דעתה נתקדשו במצוות שחיטה ממילא א"א להcin לאכילה בלא שחיטה כשרה, אבל משום האי מצות שחיטה לא ווציא מלת שחיטה ממשמעותי' הפשט של קודם שנצטו על דקדוקי שחיטה, כאמור דאפיילו בשוחט לכלהו כל שדקדק במשמעותו בל פסול, שחיטה קרי' לי' וניהו דהכוונה לחוד לא מגרע משחיטה לפטרו מאווא"ב כיון דס"כ"ס שעשו ראי' לאכילה אבל אם באמת איינו ראי' לאכילה מלחמת אייזו איסור,תו לאו בשם שחיטה יקרא, דהוראות הראשונה והעקרית של מלת שחיטה טביחה היא הכהנת הסעודה, וכדכתיב זבח משפחה לנו, טבחה טבחה וכן הרבה. ובזה מיושבת קושית התוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, דלמה לא יליף מטבח טבח, ולפ"ז א"א למליף מהתס דושפך את דמו ש"יך לציוויו הרי על אונון המעשה קפיד או אשחיטה לר"מ דיליף שפיכה שפיכה מש"ח, או אנחרה לר"ע דבמדבר הוותם להם הנחירה, דעכ"פ אתי למיעוטי הריגעה בעלמא, וא"כ אין מקום ליליף מטבח טבח דבעין נמי ראי' לאכילה, ודוק ועין לקמן עוד בדברי התוס'.

ועיין בראשי' עה"ת שמספרש ג"כ אשר יאכל פרט לטמאים והשפתי חמימים שם הניח בצ"ע שרשי' מפרש הקרא קר"מ שלא כהכלתא, דלחכמים גם את הטרפה כמעט אכל - ושגהanza כי רשי'

וצ"ל דהאי מסורת דהעמידה אתנה על אשר יאכל תושבע"פ הוא ולא קסמן הקרה ע"ז דהרי אפשר לקרווא האי ושפק דמו אשפינו ולחברו לתנאי המאמר דכי יצוד וכו' ושפק את דמו, אז מצוח וכסהו בעperf לך שפיר בעינן אשר יאכל להורות ע"ז גופא דמשם ואילך שיקץ ציווי. אלא דלפי"ג גם לר"מ מאשר יאכל דנטא למעוטי עופר טמא נדע דהאו ושפק את דמו שחיטה קאמר, מאחר שמקח האי אשר יאכל אנו למדין דהאי ושפק את דמו שיקץ ציווי, וע"כ הקשר אכילה קאמר, ולא היה צריך רשי"זיל לאמר דמשפיכה שפיכה איליף דשחיטה קאמר, אלא דמ"מ אמרת דר"מ משפיכה שפיכה יליף, דמשחיטה דבר הכתוב ולאפוקי נחירה, ר"ל דלא נימה דעתירה מכשרת בחיה ועופר, וכאשר לר"ע באמות כן הוא אלא דר"ע גם בברker וצאן הכל הוה במדבר, ולדיד"י גם שפיכה דגביה ש"ח נחירה קאמר, דהרי לר"ע מדם יחשב דם שפק דכתוב בש"ח מרביבן עופר, כמובא באבותים ק"ז ע"א (וכאשר בארטוי בארכיה בעירker א' עי"ש הטיב) היינו נחירת עופר, דהרי במדבר הי', דהקשר האכילה היתה הנחירה ומיליקת עופר בחוץ נתמעט מאו אשר ישחת, כבגמרא' שם, אבל לר"מ דס"ל כריש' כמובא בעירker ד', ומרובה עופר בחוץ מאו אשר ישחת, לדידי' לא אשתרי נחירה במדבר, ע"כ לאמר דהאי ושפק את דמו דגביה כסוי נמי שחיטה קאמר, ע"ג דכתוב סתם שפיכה, וע"כ ממשום דגמור שפיכה שפיכה משוחוטי חז'.

ובדברי אלו תבין מה דקשה טובא, דר"ש ליל' למידרש מאשרiac אל כל דבראו לאכילה הכתוב מדבר, לאפוקי מדרשא דר"מDDRASH שפיכה שפיכה מש"ח, תפ"ל דר"ש קר"ע ס"ל, בל"ה לא דרש שפיכה שפיכה מש"ח, דהאי שפיכה דש"ח לר"ע נחירה קאמר, ועל נחירה לא בעינן גז"ש ודשפק את דמו ע"כ למעוטי הרינה בעלמא אתה, וכמיש"כ רשי"זיל דף כ"ט ע"א. ולפי הנ"ל ניחא דאפילו אי נחירה קאמר, מ"מ איכא גז"ש שפיכה שפיכה מש"ח, דכמו דחחס נחירה שאינה ראויה שמה נחירה, דהרי עופר קדשים בחוץ פסול, כך האי ושפק את דמו גם נחירה שאינה ראויה חייב בכסוי, لكن בעינן אשר יאכל לאפוקי מהאי גז"ש.

ומה מאי שי לישב באזה קושית הלב אר"י זיל' דהקשה, איך יליף בסה"ד מש"ח, דזה ודאי חולין מקדשים הוה, דהרי בסה"ד אינו נהוג כלל בקדשים. ולפי הנ"ל ניחא דהרי עיקר השחיטה לר"י'ו, ו/or"מ בשיטתי הלק', לפין חולין מקדשים עיקר השחיטה בקדשים כתיב, וע"כ לילך שפיכה שפיכה מש"ח, דשחיטה קאמר ולא נחירה, כמו שהארכנו באזה בעירker א'. ע"ז לא מצין להקשוט חולין מקדשים לא גמרין, דהרי האי שחיטה דכתיב בקדשים. לאו מצד שהוא קדשים כתיב דלאו עובודה היא אלא מצד הקשר הבשר hon להדיות והן למצב, דמשקה ישראל כתיב מן המותר לישראל, וכיון דלגביו עיקר השחיטה שפיר לפין שפיכה שפיכה מש"ח, לא מסתבר לחלק דלגביו שא"ר דוקא בקדשים הוה שחיטה ולא בחולין, ממשום דחולין מקדשים לא לפין, דהרי אין גז"ש שלמחזה. ובפרט דכמו דילפין עיקר השחיטה מקדשים כמו כן כל העסיפים המשטיעפים ממנה שפיר לפין, ואני משיבון דחולין מקדשים לא לפין. והוא דהשיב ר"ש כן היינו לשיטתי' דעתירה היתה מעשה קמישרת בחולין, ושחיטה דוקא בקדשים, וע"ז לעיל בסוגי' דבר שטאות דבאותה השחיטה היתה אז עובודה שאור עבודת, וא"כ שפיר קאמר חולין מקדשים לא לפין. ו/or"מ שהשיב אטו או"ב בקדשים מי לא נהיג רק לדבריו דר"ש השיב. ומפני זה ראה רבוי דבריו של ר"מ באוא"ב עע"פ דגס הוא קר"ע ס"ל, ממשום דגם לר"ע מסתבר למליך או"ב בקדשים מטעם דמי לא נהוג בקדשים, אבל כאן בסה"ד דר"ש לא השיב כלל על גז"ש דשפיכה שפיכה, אלא יליף מאשר יאכל דבעינן ראי לאכילה אין להקשוט על ר"מ איך יליף

מותחה מטעמא דמלטה דר' ישמעאל, דהרי פריך לר"ש צבי ואיל גופי מי קשי, וכמו שהקשה התוס' על רש"י זיל, וע"כ לאמר דר'ך אחר שתירץ דכי אסר רחמנא בהמה דחי זכרה נתגלה לו טעם, דמשום איסור דש"ח קאמר ר"ש דנאסר להם. א"כ גם רבינה דמקש' שוחטין ואוכליין מבעי' לי לא נחית בטעמא דרי"ש אבל לפיה המשקנא והאמת כיון דמש"ח יליף אין כאן איסור אכילה כלל, וכן משמע מרשי' שם שכותב ז"ל: "שאין יכולין לאכול אלא בשר שלמים ואם ה"י שוחטין ללא קרבן ה"י ענושים כרת שנאמר ואלفتح אורח מועד לא הביאו" עכ"ל. הרי מפורש אומר דאיון כאן איסור אכילה רק שאין יכולין לבוא לידי אכילה מחמת איסור שחיטה שהיא בכרת. ותדע שכן הוא דאפילו בש"ח דקדשים אין טעם האיסור של הבשר משום חיוב כרת דשחיטה עיינו קידושין נ"ז ע"ב דרש"י זיל כתוב על מה שליל בשלך אסור, ממשום דמי' תירטם הרי לא נזרק הדם, ולא יצאו מיד' איסור מעילה, וההתוס' הקשו הרי קדשים שמתו יצאו מיד' מעילה גם בלי זריקה, וכתבו דבאותם אין בש"ח איסור. ועיין באחרונים זיל' ובמ"א הארקטיבי בזה, ועכ"פ בחולין בחוץ לכ"ע אין כאן איסור על הבשר, וא"כ שפיר קאמר דרך בקדשים איכא בש"ח שא"ר. אבל בחולין אף דאית בי' כרת אבל איסור אכילה על הבשר ליכא, אלא דלפ"ז נצמתות קושי' עצומה מנ"ל דבאותם מיררי הפרשה גם בקדשים דהוא שא"ר דלמא רק בחולין מיררי ממשום דשחיטה ראי' היא. אבל קדשים בחוץ דשחאר היא באותם פטור. שוב ראיתי דלק"ם דבסטוף הפרשה שם כתוב חוקת עולם לדורותיכם, ועיין לעיל בסוגי' דבשר תאوة דהראש יוסף הרגש באזה דהוא מיותר עי"ש מש"כ בזה, ועכ"פ מהאי קרא מוכח דש"ח נהוג גם גם בקדשים, דאי ריק בחולין לחוד הלא אין איסורו נהוג לדורות דכשנכנסו לארץ אישתרי להו לשחות בחוץ זה נכון ואמת.

על ד שגמרא' מ"ט דר"מ בכסה"ד גמור שפיכה שפיכה מש"ח מה להלן שחיטה שאינה ראי' שמה שחיטה, אף כאן שא"ר דשחיטה בעינן ולא שפיכה בעלמא, לדלי זאת גם הנחור והמעיקר היה חייב לכיסות, וכן פרשי"זיל לעיל דף י"ז על הא דמקשה שם הש"ס לר"ע מהאי משנה דהנחור והמעיקר פטור מלכיסות וזיל' שם: "פטור מלכיסות דכתוב אשר יאכל ושפק וכסה בראי לאכילה הכתוב מדבר, ואפילו למנאן דמחייב בכסוי בשוחט את הטרפה (והוא ר"מ דלא דרש אשר יאכל דראוי לאכילה בעינן אלא למעט עופר טמא) הכא מודה דשחיטה מיהא בעינן דגמר שפיכה שפיכה מש"ח, והתס' שחיטה כתוב' עכ"ל הרי דלשני צדדים גמר ר"מ שפיכה שפיכה. חדא דשחיטה בעינן ולאפוקי נהgor ומעיקר, ושנית דשחא"ר שמה שחיטה וחיבב בכסוי דומי' דש"ח. ואין להקשוט דאי' אשר יאכל למעט עופר טמא לר"מ דל', כיון דילפין מגז"ש בעינן שחיטה, הלא א"כ ממי לא נתמעט עופר טמא דין אין במינו שחיטה, דבזה ייל' דכל און שאין מפורש במקומו דקרה בטהורים הרואים אונן המיתה, טרם שננדע דקרה מיררי בטהורים הרואים לשחיטה. אבל דקשי' לי הוא דהרי האי ושפק את דמו ציווי הוא, וכן מורה הנגינה שנמסרה מסני דהעמידה אתנה תא על תיבת אשר יאכל, ורוצה להורות באזה דעד אשר יאכל הוא תנאי המאמר, וא"כ בא הציווי ושפק את דמו וכסהו בעperf, וא"כ מזה גופא מוכח דבתרוריהם וברוצה לאכלים הכתוב מדבר, דאי בטמאים נמי איך יצוחה לשפק דם און צד אותו לגדלם לנו או לשאר חמישיו, ודבר הלמד מעוניינוDKARA מצדיה כדי לאכלם מיררי, וא"כ אשר יאכל דבעינן ראי לאכילה אין להקשוט על ר"מ איך יליף

את ידו, דקאמר ר"מ דוחבר מגע נבלה, עי"ש מש"כ בפלוגותא דר"מ וחכמים, א"כ אי הוה ס"ל דבט"ח ניתר בשחיטת אמו, גם בעמי טרפה הוה דינה המכ, אבל רבינו דס"ל בהא בחכמים דבט"ח ניתר ובשא"ר ש"ש כר"מ, אבל לא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ כל מה שהחיטה ראיי פועלת, אלא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ דינה פועלת להתריר איסור אבר מ"מ שמה שחיטה, لكن קאמר דמודה דבמעי טרפה לא ניתר הבט"ח הנמצא בה, ומטעם הנ"ל כדי לولد להיותו אמו. ובזה תבין היטב המש"כ התוס' בד"ה אימא, לא מצי למימר דמודה ר"מ ורב"ח חי, דשם אין הטעם משום דשהחיטה לא פעה להתריר הولد לדידי' ליתא האי סברא כלל, דהרי גם על האם אינה מועלת אלא לטהר ולהתריר מיד' נבלה, וזאת גם על מילוד מהני, והיה האי ב"ח חי שרי באכילה אף שאמו טרפה, אבל כיון דאין לו חיים בפ"ע אמרין טרפה כאמו, דירך אמו כל זמן שאין לו חיים בפ"ע: ובזה הוה כטרופות החוזר להכשו דאס היה משולם חדשיו במעי טרפה היה כשר, אבל צ"ז שלא שלמו לו חדשיו טרפה הוה. ועיין לעיל בדף ע"ה בסוגי' צ"ז סימנים מש"כ שם ודוק'.

על"ש גמור לא לכל אר"ש וכי, לא צריכה לשוחט את הטרפה והיא חולין בעזירה וכו', ס"א הוואיל וא"ש מותר בהנאה אלמא לאו שחיטה הוא כלל. ועיין בלב אר"י קומתמה מהיכי תיתי הו"א דמשום דהוה תרתי טרפה וחולין בעזירה לא תהי' שחיטה כלל ובפרט מה זה דקאמר הוואיל דאמר ר"ש מותר בהנאה, אדרבה כיון דאמר מותר בהנאה הרוי אין כאן ממשום חב"ע אלא טרפה לחוד, ולמה לא תתריר שחיטה מיד' נבלה, עי"ש מה שנתקה בה.

ולפענ"ד עפ"י מש"כ התוס' ב"ק ע"ו ע"ב ד"ה הוואיל דיש מי שרוצה לאמר דבש"ח גופא אף הוא פסול מצד אחר היה חייב, אי לאו קרא דואל פתח אוROL מועד לא הביאו, ודחו זאת דא"כ ר"ש למה בטרפה חולין בעזירה מותיר בהנאה, דהא חולין בעזירה בלבד"ה שא"ר, אלא ודאי דעת"ג דחולין בעזירה שא"ר בהכי חייבה רחמנא, אבל אי יאכיא פסול מצד אחר פטור עי"ש. ואתה הכוונה כאן דהו"א כסבירת היש מי שאומר בתוס' שם, והיה קשה למה מותיר ר"ש בהנאה אלא ודאי דשהחיטה טרפה לאו שחיטה כלל גם לענין טומאה, ודלא כר"י א"ר דשהחיטה מטהרתה מיד' נבלה, וכן קאמר ר"ש דמותר בהנאה. ע"ז קאמר דלייא לאו דשהחיטה טרפה מיד' נבלה, ומ"מ כיון דשא"ר הוא מצד אחר לא עבר אחולין בעזירה. ומה דקאמר בגמר' לא צריכה לשוחט את הטרפה והוא חולין בעזירה לאו דחוקא בכחגו' לא תתריר שחיטה טרפה, אלא דהוא כמו לא צריכה, אלא לעומת מה דקאמר ר"ש בטרפה והוא חולין בעזירה דמותר בהנאה ממשם הינו למدين דשהחיטה טרפה דעלאה לאו שחיטה הוא כלל. ומה מאי מישוב בהז' קושי התוס' בד"ה ס"ד"א שהקשו, למה לא נקט שוחט את הטרפה והוא או"ב דפוטר ר"ש. ולפי פירושנו לק"מ דהרי באוא"ב שחיטה ראיי הוא, ופשיטה אדם היא טרפה ונעשה שא"ר דפוטר ר"ש, אבל כאן הו"א הוואיל דחולין שנשחטו בעזירה בלבד"ה שא"ר לא גרע משום שהוא טרפה, אם לא דשהחיטה טרפה לאו שחיטה היא בכלל ודוק' היטב.

כל מה שכתבת כי כאן הוא טרם שזכיתי ללמידה פ' ראשית הגא אבל עיין מה שכתבת כי שם דף קל"ו ע"ב ד"ה חומר ברזוע באירועים גדולים ותמצית הדבר לדעתה הרמב"ם שהשミニט האי תוספהה מהbabiah בהלכותיו ממשום דהיא דלא כהכלכתא דרבינו דס"ל שא"ר ש"ש כר"מ ומ"מ בכסה"ד פוטר מקרא דארש יאכל, פטור גם בשוחט שלא לצורך אכילה. ועיין בمعدני יוט' כאן שדחה דברי רמי'

חולין מקדשים, כיוון שכל דין שחיטה מקדשים יופיע וזה אמת וברור בס"ד ודוק' היטב.

תוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, אבל אם פא אשר יאכל מטביחה לא גמור, משום דלא דמי שפיקה לטביחה כמו שחיטה לטביחה. לכאר' דברי התוס' אינם מובנים דכל זמן דאין לנו אשר יאכל לא ידענן כלל דמהசער אכילה מייר, דהרי לויל אשר יאכל גם עוף טמא במשמעותו, ומה נילוף מטביחה דהרי הטעם מהכשר אכילה מדבר, והכא אפלו הרגו צריך לכיסות דמו וכיוון דב"כ וב"כ צריכין אשר יאכל להורות דמהחער אכילה מדבר הכתוב ולמעוטי הריגה, שוב יליף ר"ש נэм זאת דבענן ראוי לאכילה ממש, ולאפוקי נמצאת טרפה. אבל לך'ם דקושי' התוס' כי מתרפרשת דבלא אשר יאכל למוטוט שכא"ר, אלא למוטוט הריגה בעלמא, וכר"מ דאיתא צריך למוטוט שכא"ר, ולא היה צריך לדחוק דר"ש מדרמה טרפה לעוף טמא, אף דזה אין במינו שחיטה וזה יש במינו שחיטה, ע"ז תרצו דעת"פ דהאי שפיקה נמי אכילה קאמර. מ"מ אין הלשון שפיקוח דם מורה על מעשה מיוחד להכשיר, דכל הריגה בעלמא נמי קרי לי' שפיקת הדם על שם נתילת הנפש והחיות אלא מאשר יאכל ידענן דמהחער אכילה קמייר, لكن און לעשותו לפוטא משפיקה לטביחה. ועיין בראש יוסף שהקשה לפום סברת התוס' בקושיותם, איך נפרנס הא דראא רבינו דבוריו של ר"ש בכסה"ד, ותירץ דשפיר נראין דבריו בכסה"ד דהוה חולין ולא יליף שפיקה מטביחה חולין מחולין עי"ש ר"מ מה יענה, ולמה לא יליף שפיקה מטביחה חולין הוה דלא שייך כל דיני שחיטה מקדשים ממש דענין שחיטה חולין הוה דלא שייך לקדשים. ועתה אני מוסיף מה שהשגב ר"ש לר"ש אטו או"ב מי לא נהיג בקדושים הכוונה דנהיג בקדושים להיות נפסל ממש מוחסר זמן, הרוי דאית בי' ממש פסול קדשים, וזה שראא רבינו דבוריו של ר"מ אלא דר"ש ס"ל דפסול מה"ז נצחים מאיסור או"ב, ע"כ הוה עיקרו בחולין.

ע"ב גמור לא לכל אר"מ שא"ר ש"ש מודה ר"מ שאינה מתירתה באכילה, ומסיק דאליבא דרבינו דס"ל כר"מ בשא"ר וס"ל בט"ח הנמצא בהמה שחיטה אמו מתירתו בנמצא במעי טרפה מודה דאיינה מתירתו. משמע דלך"ש דשא"ר לא שמייה שחיטה לא אצטראיך כל להשמיענו האי דニア דבט"ח הנמצא בהמה דאין השחיטה מתירתו זה תמייא, דמה עניין לה לפלוגותא דשא"ר. דהרי אפלו אי לא שמייה שחיטה מ"מ הו"א דמחייב להתריר הولد ותהי' ממיילא שחיטה ראיי ממש הולד. ובגוף הדין באמת צריך הסבר רב, למה באמת לא תהי' שחיטה להכשיר הולד כיון דלגביו איסור טרפה אמרין עוברiao ירך אמו הוא, וכמ"כ התוס' בסוגי' דלעיל דף נ"ח ע"א. אבל כבר הודיעתיך בעיקר א' וד' דשא"ר אינה מחרת איסור אבמה"ח ומילא גם איסור נבלה לא, דכל שניין השחיטה מותרת מידי אינה מותרת לא אבמה"ח ולא נבלה, דאבמה"ח נמי נבלה יקרה, כאשר דרשינן לKNOWN קכ"ח ע"ב קרא דכי ימות מן הבהמה על אבמה"ח ומונאה תרי מיל רקס על טומאות נבלות ולא לגבי איסור דאייסור, וכיוון דבאמו לא פעלה השחיטה רק לטהר ולא להתריר שום איסור, א"כ גם הולד אם מותה טהרה מלטמא, אבל אסור ממש אכילת נבלה כאמור שאסורה ממש טרפה (וטרפה ונבלה חד הוא וכמ"כ הרמב"ם ז"ל דמצטרפין דטרופות תחולת נבלות). ולפ"ז לר"מ דס"ל כר"ש דאפלו שחיטה ראיי אינה מותרת מיד איסור אבמה"ח רק נבלה, וטומאה ואיסור חד הוא לדידי' כמבואר לעיל דף מ"ב ע"ב במשנה דהוציא העובר

גמר, אלא דקרה אתה אפיו ליכא שוחט המתחיל חייב לכוסות, וכמ"כ הרמב"ם ז"לDicevi מזכה בפ"ע ואינה תלוי בשוחט בלבד, ור"ל דלאicia שוחט אייכא כסוי, ולכון גם בסחו"ק צרייך אחר לכוסות. זאת ATA התנה להשמענו^ט 2150 ואגב כסוי נקט נמי בסיפה באוא"ב האי דינא אף דשם ודאי א"צ. ואולי גם באוא"ב י"ל דזהו"א דוקא בדאיכא שוחט דלא תשחטו כתיב, אבל בדלאicia שוחט גנון חשו"ק או במתעסך. אז פטור השני. אולם הרמב"ם ז"ל שכתב שם וגם באוא"ב דחשו"ק שוחטו בין לבין עצמן לייכא מוצאות כסוי ולא איסור אוא"ב, ומכללה נשמע דבאחרים רואים אותן חיב מושום אוא"ב ובכיסוי לא חש להביא האי דינא בפירוש כנפער"ד ודוו"ק.

שם גمرا ורבנן מ"ש רישא דלא פלגי ומ"ש סיפא דפלגי. הקשה הלב ארוי הירשנא ושנא לרבי דיסטם לעיל באוא"ב כר"מ דשא"ר ש"ש, ובכשה"ד כר"ש דלא שמייה שוחיטה מושום דאשר יאלל כתיב, וא"כ האי שוחיטה חשו"ק דספק הזה ובמקום חזקת איסור דליך"ע אסור מן התורה, ולא קרינן בי"א אשר יאלל לנו לכ"ע פטור מכוסוי, משא"כ באוא"ב אע"ג אסור באכילה חייב בששא"ר וזה כאן בספק שחייב דאסור עכ"פ לשוחט אחריהם מספק והביא דעת הב"ח דבכל ספק בשחיטה שאירע פטור מכוסוי מטעמא דאשר יאלל כתיב והאי אסור באכילה מה"ת עי"ש.

ולפע"ד לא נראין הדברים דכל דקמא שמי' גלי' דראוי לאכילה חייב בכיסוי, כי לאו כל אנפין שווין בהא דבעינן ראיוי לאכילה למשל בעירוב או בממשל בי"ט כל שעינו ראיוי לאכילה אפיו מצד ספק אין עירוב, וגם חייב אבישול בי"ט, וכן בקרבו פsch דשכח מה שאמור לו רבו, אם קודם זריקה שכח זה אינו ראיוי לאכילה מהמת ספק כבפסחים פ"ח ע"ב, אבל כגון הכא דבעינן ראיוי לאכילה חייב בכיסוי לא בעינן ראיוי לאכילה ממש דלאו מותר בהנאה גם של חייה וועף עי"ש. היינו מה שלא כסה כמו דם הנכנס בלב וכדומה.

ד"פ פ"ז ע"א במשנה חשו"ק שוחטו ואחרים רואין אותן חייב לכוסות, ופרש"י ז"ל "דאםון בראש מיכלון דשחיטתן כשרה אותן אחרים חייבין לכוסות, כדתנן לקמן שחט ולא כסיה ורואה אחר חייב לכוסות" עכ"ל רש"י ז"ל, רצה לתרצ' דלא תמייא דמשנה שאינה צריכה היא דכל כתיב דאסור בהנאה מפני דתורתה שחייב דשחיטה לא דלא ידעת מה הוועיל בהא דכוון דהכל תנ' מפורש במסנה אחרים, הן הא דאחרים רואין אותן דשחיטה כשרה, והן הא דהרואה חייב לכוסות, מה עבי הכא לאשמעין ומכ"ש דסיפא באוא"ב היא אינה צריכה, דPsiṭṭia דאסור לשוחט אחרים כיוון דשחיטתן כשרה. ופלא תורה דהטור בסימן ט"ז וכ"ח מביא הני דיןים דבאחרים רואים אותן חייב מושום אוא"ב בשוחט אחרים, וכן חייב לכוסות דם שחיטתן אבל הרמב"ם ז"ל השמייט את שניהם, ועכ"ב מושום דPsiṭṭia ומשןה שאינה צריכה היא, אלא דא"כ קשי' על רבנו הקדוש למה הביא הוא דין דא"צ, אשר הרמב"ם ז"ל השמייט מלחמת רוב פשיטותו. אבל דעת דלפי מה שבארתי לקמן שם המשנה דקתני ראה אחר חייב לכוסות, אין ללמידה על שחיטת חשו"ק דחייב אחר לכוסות,adam נאמר דמצות כסוי גמר השחיטה אין החיב למומר אלא אי ייכא התחלת המוצה ולא גמורה, שוב חייב כל מי שרוואה למורה מצד ערבות משא"כ בחשו"ק דהוה מותעסך דאין כאן התחלת מוצה כלל, ולכון כאן שוחט אלא נשחת, הו"א דגס אחר פטור, אבל בברית' דדריש מואומר אל בני' שהוא זההה על כל ישראל דודאי לא צריך קרא מיוחד ע"ז, מצד ערבות חייב הרואה למומר מה שפשע בו חברו והניחו בלי

ז"ל, דמפרש טעמא דתוספות דמחייב מושום דלאו באכילה תלה רחמנא. ובאמת הפשת האmitti הוא כן, אלא ששייל וטרוי דהכא לא נחות אלה. עיין בדברי لكمן ותמצאו עונגה.

עד שם בוגרוא והתניא השוחט וצריך לדם חייב לכוסות כיצד יעשה או נחרו או עקרו. יש לראות מה קמ"ל בהא דחייב לכוסות פשוטה. וכפי הנראה רשי ז"ל נתעורר ע"ז ומשום הכל כתיב חייב לכוסות ולא יעשה בהם צרכיו ור"ל דהא אתה לאשמעין דכיון דהתורה צotta לכוסות דמו איינו רשאי לגלותו ולעשות בו צרכיו. (מכסהו ונוגלה דפטור מלכסות נשמע דלאחר שנעשה מצותו אין בו שוב שום חייב והוא כתשימי מוצה אחרים דקי"ל דנזרקין דבטל מהם כל קדשות המוצה. מחתני הרוב משעבעש נ"ז). אבל לגלותו אסור וכש"כ להנות ממנה הכל הנברין). ולפע"ד נראה דאתה לאשמעין דלא תמייא כיון דאשר יאלל כתיב דמנני ממעטינו גם שעא"ר מפני שאינו ראיוי לאכילה לתוך מוחשבתו וחיב בכסוי ננפער"ד נכון. עיין לעיל כ"ז ע"ב דשם לא פירש רש"י כמו הכא דכתיב חייב לכוסות על קרחו ושוב איינו ראיוי עוד למלאכה. ולפע"ד דכאן נתקשה למה לא צוה לכוסות ואח"כ ישליך הדם עם העפר לתוכה הכתינה דודאי לריחא מהני גם אחר הכסוי, וכן הוכיח רש"י ז"ל דאסור בהנאה דכיון דעתה תורה לכוסות בעפר דהוה כען קבורה ממשמע דרצה לאסרו בהנאה, ויש להסביר עוד יותר דהיתר הנאה בדים לפיקין מעל הארץ תשפכנו כמים וזאת נאמר בברker וצאן דלא בעו כסוי אבל דם חייה וועף דבעו כסוי אם שחטן וכשה דמן באמות אסור בהנאה מפני דתורתה אמרה לכוסות בעפר ולא לשפכו כמים ופלא דלא נתעורר שום פוסק בהז' וצ"ע. והתוס' לעיל לג ע"א ד"ה השוחט וד"ה דם שכתבו דכל דם מותר בהנאה גם של חייה וועף עי"ש. היינו מה שלא כסה כמו דם הנכנס בלב וכדומה.

ד"פ פ"ז ע"א במשנה חשו"ק שוחטו ואחרים רואין אותן חייב לכוסות, ופרש"י ז"ל "דאםון בראש מיכלון דשחיטתן כשרה אותן אחרים חייבין לכוסות, כדתנן לקמן שחט ולא כסיה ורואה אחר חייב לכוסות" עכ"ל רש"י ז"ל, רצה לתרצ' דלא תמייא דמשנה שאינה צריכה היא דכל כתיב דאסור בהנאה מפני דתורתה שחייב דשחיטה לא דלא ידעת מה הוועיל בהא דכוון דהכל תנ' מפורש במסנה אחרים, הן הא דאחרים רואין אותן דשחיטה כשרה, והן הא דהרואה חייב לכוסות, מה עבי הכא לאשמעין ומכ"ש דסיפא באוא"ב היא אינה צריכה, דPsiṭṭia דאסור לשוחט אחרים כיוון דשחיטתן כשרה. ופלא תורה דהטור בסימן ט"ז וכ"ח מביא הני דיןים דבאחרים רואים אותן חייב מושום אוא"ב בשוחט אחרים, וכן חייב לכוסות דם שחיטתן אבל הרמב"ם ז"ל השמייט את שניהם, ועכ"ב מושום DPsiṭṭia ומשןה שאינה צריכה היא, אלא דא"כ קשי' על רבנו הקדוש למה הביא הוא דין דא"צ, אשר הרמב"ם ז"ל השמייט מלחמת רוב פשיטותו. אבל דעת דלפי מה שבארתי לקמן שם המשנה דקתני ראה אחר חייב לכוסות, אין ללמידה על שחיטת חשו"ק דחייב אחר לכוסות, adam נאמר דמצות כסוי גמר השחיטה אין החיב למומר אלא אי ייכא התחלת המוצה ולא גמורה, שוב חייב כל מי שרוואה למורה מצד ערבות משא"כ בחשו"ק דהוה מותעסך דאין כאן התחלת מוצה כלל, ולכון כאן שוחט אלא נשחת, הו"א דגס אחר פטור, אבל בברית' דדריש מואומר אל בני' שהוא זההה על כל ישראל דודאי לא צריך קרא מיוחד ע"ז, מצד ערבות חייב הרואה למומר מה שפשע בו חברו והניחו בלי

אבל לפי הצעתיו בփיחה בעיקר א' וד' תגלה המכסה ויתמלא הבית אורה, דנהה כמי שהוכחנו ר"מ קריש ס"ל דחירה לא אשטריכ כלל, ולידיי כל פסול שיחיטה אפיו במקצת השחיטה נבלה הוה, דהרי לא שחתו רובה כאשר באրתי שם, וא"כ שחיטת חזוק' אע"ג דודאי דרכם לשחות דרך השוחטים מ"מ אין מודוקדים על מקטץ פיסול, כי זה צירק התבוננות וזהירות יתרה שלא יקלקל השחיטה, וכמשמעות' הרשב"א ז"ל בריש מقلtan בשחיטת כתות עיי". ומכך' חשיוק' דין דאין דעתם שלמה שעולמים לקלקל במקצת. ועי' אמר ר"מ מהיב על שחיתתן מושום נבלה, ומשום דרוב מעשיהם מוקלקלים. אולם חכמים דר"מ דכר"ע ס"ל, וקודם שנטתקבלה חזורתו (דהרי כל המשניות נסדרו עוד בימי רבינו קר"ע קודם חזרה מושום דהאי והודה לו ר"ע לא נתקבל מיד וכמשמעות' בפתחה) אין פיסול במקצת ואפיו סימן אחד כלו בפסול רק טרפה ולא נבלה, ובמקצת הסימנים רק דברי סופרים דין לוקין, וא"כ אין לומר דרוב מעשיהם מוקלקלים ועלילם לנchor ולעקור ולא לשחות כלל, דמחייבתי. וכן לרבען חייב לכשות וגס אסור לשחות אחרים דהרי אין כאן נבלה רק טרפה ואסורה באכילה. וניהו דלא"ש גם בזה מותר לשחות אחרים דהוה עכ"פ שעאר' מה"ת, ואפיו בפיסול במקצת דין לאו ד"ס מ"מ לעניין זה כדאורייתא יחשב רק שאין לוין עלייה, דהרי תראה הרמב"ם בפ"ב מהל"ש פסק דחולין שנשחטו בעוראה פטור מלכשות, מ"מ הגי חכמיינו של ר"מ הון רבינו ותבורי, דלענינו שא"ר סברו הכר"מ דשמה שחיטה, ולכנן פליגי וס"ל דאסור לשחות אחרים אבל בכשה"ד דס"ל לרבי קר"ש דושא"ר לא שמייה שחיתה מושום דאשר יאלל כתוב, גם לדידי' פטור מלכשות. וא"כ ברישא כתני סתם דפטור מלכשות בין לר"מ ובין לחכמים, ולא מחד טעמא דלא"מ דס"ל ששא"ר ש"ש גבי כסוי פטור מושום דהוה נבלה ממש, וליכא כאן שחיטה כלל, ולחכמים דהם רבינו ותבורי דלא הוה נבלה אלא אסור מדברי קבלת וכו' חולין שנשחטו בעוראה לדעת הרמב"ם, מ"מ לפטור מכוסי סגי דהרי אסורה באכילה והוא כדאורייתא, אבל באוא"ב דס"ל לרבי ותבורי הכר"מ דושא"ר ש"ש פליגי ואמרו דאסור לשחות אחרים, ומודים דין סופג את הארבעים דאפשר דנהרו או עקרו והוא נבלה.

ולכל זאת קודם שקבל רבינו החזירה דר"ע דהודה לקבלת ר' ישבע בשם ר' יהושע דכל פסול ואפיו במקצת השחיטה נבלה, אבל אחר חזורה זו פשיטא דיש לפטוק הכר"מ הון בכשה"ד והן באוא"ב, ולכנן הורה רבינו תחלת כחכמים ואח"כ חזר להורות הכר"מ, דהינו לאחר שקבל דהודה ר"ע, כי רק בסוף ימי או אחריו נוטס במשנה האי והודה לו ר"ע, כי רק כאשר בארנו בפתחה ובמקומו לעיל ל"ב עיי".

ועתה בין תבין דמתחלת הסוגי' כבר ידע מהא דרוב מעשיהם מוקלקלים גם לרבען, וכמשמעות' התוס' אלא דב"ס' ר' רצה למוצה טעם אחר לחלק בין כס"ה"ד לאוא"ב אבל כאשר מסיק דרבנן בתרתי פליגי, تو לא ניחא לי' בהא דקאמור לעיל דחששו שלא יאמרו, וכאשר באמת הקשה התורמות הדשן ז"ל על טעם זה, דהרי מכסין דס' כוי בחול ואין חושין להתרות חלבו, והלב אורי' רצה לחלק דשם בכוי הספק ידו על כל העולם משא"כ כאן עיי' ולפע"ד לא אמר כלום, דהרי בי"ט אין מכסין מושום חש התורת חלבו, ומ"מ בחול לא חששו דהכל יאמרו דמהיות טוב מכסין, ולא מפני שודאי עבי כסוי, וא"כ הכא דכוותי'. וכן קאמור בשלמא לרבען לחומרא, ור"ל דחששו לחומרא דשמא פסול שיחיטה במקצת אין בו מושום נבלה דהרי ממתניתן מוחץ דלית ב' מושום נבלה ודאית, וכמשמעות'

دلמה לי' טעמא כלל לר"מ, כיון דמעיקר הדין פטור והלא הגמר' לא חידש לנו באזאת מידי רק דאמרו דלא"מ מעיקר הדין פטור ואת כבר ידענו.

ב') **ויתר** קשה לי דר"מ ורבנן פליגי כאן מהיפך להיפך דר"מ דחייש למעוטי מותר לשחות אחרים, ולרבנן דלא חיישו אסור את מהה'!

ג') **דקאמר** בטעמא דר"מ משום דמחייב היה ר"מ על שחיתתן מושום נבלה, ועי' מקשה מ"ט, א"ר אמי הוואיל ורוב מעשיהם מוקלקלים. מלשון זה מוכח דרבנן לא פליגי על הא דרוב מעשיהם מוקלקלים. דהרי לא אמר דר"מ ס"ל רוב מושמעין מוקלקלי, אלא דכן הוא אליבא דכ"ע. ותடע דר' יעקב א"ר' לא קאמור אלא דר"מ הי' מחייב על שחיתתן מושום נבלה, ועי' בודאי פליגי רבנן וכן מוכח זאת מן המשנה עצמה, דקנתני ומודים חכמים לר"מ שאין סופג את הארבעים, ואי ס"ד דמודים דליהקה מושום נבלה על אכילת שחיתתן, יותר הול"ל דמודים חכמים דליהקה מושום נבלה, אבל למה לא קאמור ר' יעקב א"ר' דעתמא דר"מ משום דרוב מעשיהם מוקלקלי אי' רבנן פליגי עלי' וס"ל דיןינו כן.

ד') **וממילא** נצמתה הקושי' העצומה שבתוס' ד"ה מ"ט דרבנן דלמה לא ילקה לרבען מושום נבלה, דלא די הוכחה דלעיל דמשמע דהאי רוב מעשיהם מוקלקlein הכל מודים, וגם קשה לאמר דר"מ ורבנן פליגי בנסיבות הקשה הרש"ש מודין Mai ס"ל לרבען אי ס"ל רוב מעשיהם מותוקנים למה לא נاقل משחיתתם וא"י ס"ל פלאג ופלגנא למה לא יתחייב על שחיתתן מושום נבלה כיון דספק במקום חזקה מוקמינן אחזקה. ואפיו נאמר כדעת הרשב"א ז"ל לעיל ט' דבמקרה הנעשה ומספקין על המעשה לא שייך חזקה, מ"מ אמרינו חזקה שלא נעשה מעשה מחוקנת עיי' מש'כ' בארכיות.

והתוס' שתרכזו בהא דרבנן מספקא להו اي רוב מעשיהם מותוקנים או מוקלקלים והשתא לא מהני החזקה מיד, לא אכתי להבין דכל ספק דעתמא דሞקמינן אחזקה הוא כן דלא ידען לאיזו צד הרוב נוטה כי כל דברי שמים "א"א לצמצם ולאמור דמחיצה הци' ומוחיצה הци', ואדרבה בטח אנו יודעים דלאו בנסיבות הוא וכמשמעות' התוס' לעיל כ"ח ע"ב ד"ה לפי שא"א לצמצם, אלא כל שאין אנו יודעים להיכן הרוב נוטה מקרי אצלינו ספק השkol, והחזקה מכירעה הספק לצד החזקה לאמר דעתכו כך היה, כדי להעמיד הדבר בחזקתו, וא"כ דברי התוס' בזה נפלאים בענייני הרי' דבושים אופן אין לאמר דר"מ ורבנן פליגי בנסיבות הרוב הלאה ובמה פליגו?

ה') **דקאמר** בגמר' דרבנן אכולה מלטה פליגי, וזה פלא דבמשנה לא כתני הци' אלא דבכשה"ד לכ"ע פטור מלכשות, ורק באוא"ב מביא פלוגתא דר"מ ורבנן והגמר' לא הגיה במשנה מאומה, ועי' בחדושי החת"ס ז"ל מה שנדחק בהא.

ו' והוא יותר זר בענייני, דמסיק דהורה רבינו קר"מ והורה רבינו כרבנן, והוכיח דאחרני ניתא הא דהוראה רבינו קר"מ, וכן אקביע הלכתא ברמב"ם וש"ע, ויאמר נא כל מי שריגל בדרכי הש"ס, איה נמצאו כמו זה דבמשנה שנה רבינו קר"מ וחכמים, ור"מ לקולא וחכמים לחומרא, דPsiṭṭa וPsiṭṭa דהלהכה כמותם, וחזר רבינו אח"כ, ומה ראה רבנו הקדוש על כהה, לחזור מההוראות כחכמים ולחומרא ולקבוע אח"כ הלכה כיחידי ולהקל, אם כל עיקר הפלוגות' כפי שפרשו התוס' והראשונים ז"ל, אי רוב מעשיהם מוקלקלים או רק ספקא הוה אי רוב מותוקנים או מוקלקלים, וכל מי שיש לו מוח בקדקו צריך ליהודות כי סוד כמוס איכה הכא שנעלם מأتנו.

שחייבתן שחיטה כלל ומותר לשוחות אחריםם כר"מ, וברוך שבחור בהם ובמשנתם.

עוד לאליך מילין בהא דכתוב הש"ד סימן כ"ח ס"ק כ"ד, דאמ רצה לכסות דם שחיתתן אסור משום דחישנן שיאמרו שחיטה מעלייה היא, וכתיב דכן משמעו מגמור ואתוס' וכ"כ הב"ח ואני בעני אני רואה ההיפך מהה מדרך השקלה וטרוי שבגמר' דנהה משנה שלמה קתני דפטור מלכסות, אבל לא אסור לכסות, ואיך מינחה הרבותה הגדולה דאסור לכסות כדי שלא יאמרו וכו'. אבל מה דאמר בגמרה בס"ד דרבנן מודים ברישא דפטור מלכסות כדי שלא יאמרו, היינו דוקא אי רישא דברי הכל היא, אז יוכל לאמר כן דבטעמא דרבנן דהם החמירו באוא"ב שלא לשוחות אחריםן אבל הקילו בכסי כדי שלא יאמרו, ומה דלא קתני אסור לכסות משום דר"מ, דהוא לית לי האイ חשש שלא יאמרו, لكن לא מצי קתני אסור לכסות דזה אינו דה. אבל כאשר מסיק דרבנן ארישא נמי פיגועו, וא"כ רישא רק ר"מ אמרו, ולא קתני אסור אלא פטור הרי דר"מ לא חש לשמא יאמרו, ואיך נחולק על ר"מ במקומות דלא פיגוע עליו חכמים. ובזה מיושב קושית הלב ארוי שהbabות לעיל דלהה לא ניחא לי להש"ס למימר בטעמא דר"מ ממשום שלא יאמרו, דזה א"א דא"כ אסור לכסות הול"ל, ודוק.

ראשי דה שדרכו של תינוק לטפח ידיו באשפוז ששרציםמצוין שם, וטמא את העיסה שאנו רואים שנגע בה עכ"ל, והתוס' חולקים על פירושו ומפרשים דהתינוק ודאי טמא בלבד בא"ה, מפני שנשים נdotות מגופות אחרות, אלא דהתיפות בעיסה ספק וע"ז קאי דאיaca למותליadam נטול מן העיסה וננתן לתינוק.

והנה יש לראות על פרשיי ז"ל לכארו' קשה מאד, לפ"י מש"כ הטווי י"ד סימן א' סק"ו ויוטר מבואר ברטיב"א ז"ל, דכל טהרות שנעשו על גבי מקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתאות, וא"ג דהני טהרות היינו תרומה, כמש"כ רשי ז"ל בגיטין, יש להם חזקת טהרה, ולמה לא נעמיד הטהרות על חזקת טהרה שלhon כמו שמעמידין הכלים על חזקתן דעתאים, וכתובו דהינו טמא ממש דבשבעת טבילהת הכלים לא היו לפניינו הני טהרות, ולא נפקא להו מידי اي הכלים נשארו בטומאתו או לא, וממילא אמרינו דעתאים הם מחמת חזקתן, וכן לעולם נגררו הטהרות אחר דין הכלים, משא"כ חזקת הכלים מהני שפיר על נידון המקווה, ממש דעל זמן טבילתו לנו דניון, אם נסתלקה חזקה זו או לא, ואמרינו העמד כלים על חזקת טומאתן עי"ש וא"כ הכא דהאי תינוק כבר החזקן לו לטמא לפני נגיעהו בעיסה, חזקת העיסה מה בעי הכא הלא נגררת העיסה אחר התינוק. אבל לק"מ דזוקא שם במקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתה לתרתי לעריאות' אנו מחזקין הכלים או האדם שובל לוداعי טמא, וכיון דלוداعי טמא חשבין להו, ממי לא נגררו הטהרות אחריו הכלים והאדם, ולא יסתור מה שהחלנו כבר לוداعי טמא, משא"כ בהאי תינוק תלוי הדבר اي רוב כודאי יחשב או רק כספק, ובזה באמת פילגו ר"מ ורבנן דר"מ דחיש לمعוטי, אפילו לא חייש ריק מדרבנן וכמש"כ התוס' לעיל י"ב ע"א וכן לקמן בסוגין ז', מ"מ טעמי ממש דס"ל דמה דאמרה תורה זיל בתר רובה בקושי התירה דרוב רק ספק עושה, אלא דעתה יותר לצד הרוב בלבד המיעוט, וכיון דספקה הו אלא דהתורה התירה האי ספק, אמר ר' מאיר דמדרבנן ראוי לחוש למיעוט, ושוב באיכא חזקה נגדו אפילו חזקה נולדה אח"כ, מ"מ אמרינו סמוך מעוטה לחזקה ממשם דם עד עתה היה הדבר בספק ולא החלנו לדאי, אבל רבנן סברו דרוב ודאי עושה וכיון דכוודאי יחשב מה איךפתן לחזקה העומדת נגד האי ודאי. וע"ז מסיק הש"ס דהו דר"מ אמרינו סמוך מעוטה לחזקה אבל לא לעשותות מן המיעוט

לעיל מדקתני ומודים חכמים דאיינו סופג, ולא קתני רבota יותר דמודדים דסוגג ממשום נבלה. וממילא עתה דזקינו לה שוב אין תימא דלענין כסוי קתני סתם פטור ממשום דנhydroו דחכמים דס"ל כר"מ בששא"ר לגמרי אף בכשה"ד, חולקים גם ברישא לאמר דחיב לכסות אבל רבני דס"ל לבגדי כסה"ד כר"ש דלא שמייה שחיטה שפיר במסות קסטים דפטור, דעכ"פ ששאר הוּא כנ"ל, וכן לרבען ניחא, אלא ר"מ מ"ט. אינו חשושת דלמא פסול שחיטה במקצת אשר זהה עלולים הני חשו"ק דאיינו אלא אסור ולא נבלה ועי"ז קאמר ר"י ארי", דמחיב היה ר"מ מליקות ממשום נבלה דהוא כריש"ש ס"ל. ומה דפרק אח"כ מ"ט, והביא דר'امي ממשום דרוב מעשיהם מוקולקין ע"ג דברך ידע את זאת גם לחכמים כן הוא דבזה ליכא שום חולק, לא הביא זאת אלא ממשום מה דקשי"ל לי דר"מ דחיש למעוטי גם אי הוּא ס"ל פסול שחיטה במקצת לאו נבלה נמי הוּה מחיב ממשום נבלה ממשום מיעוט דשמא נחרו או עקרו ברוב הסימן. כך היה נראה לפע"ד נכו' לפרש הסוגי', שתהא מוסכמת להאי פירוש האמתי במשנה, ובאה דזרורה רבי והורה. אבל אם תמצא שהוא דוחק יותר מדי לפרש כן הסוגי', אני אומר להא הרבה מן האמורים לא נתרצו להא דאמר ר' יותן לתרץ המשנה דאלו טרפות דנסנה קודם זהה, דהרי תורה שם ל"ב ע"ב דרבא ור"ל טrhoו לישב המשנה באופן אחר וא"כ י"ל דגס כאן לא בעו לישב האי משנה באופן שנצטרך לומר דחכמים דר"מ תפסו קר"ע קודם זהה, עכ"פ לחומרא שלא להתריך לשוחות אחריםם. אבל ר' יותן בעל המירא דהכא דامر בטעמא, דר"מ ממשום דמחיב על שחיטתן ממשום נבלה ודאי כוון למה שbarang דlidid" דס"ל לעיל דמשנה דאלו טרפות דנסנה קודם זהה"ה דכולא מסכתן כנשנית, כי לא קבלו האי זהה עד סוף ימי רבי או הרבה אחריו וכמש"כ רשי ז"ל בשבועות דף ד' ע"א דה לא זהה ממשימה עי"ש במهرש"ש ודוק.

ועפ"י דברינו אלה נבון דברי הרמב"ם ז"ל והם יהיו לי לראי גדולה ועמוד חזק לסמוך עליו פירושי בסוגי' ז', דנהה מפי"ב מה"ש ה"ד כתוב ז"ל: "חו"ק שחחטו ביןם בין עכ"ל ובפי"ד הלוי י' אהריםם, לפי שאין שחחטו שחיטה כל"י עכ"ל ובפי"ד הלוי י' לעניין כסחה"ד כתוב סתם פטורין מלכסות, ולא נתן טעם ממשום שאין שחיטתן שחיטה, ולא עוד אלא שהעלים עיקר הטעם דקאמר בגمرا, ממש דרוב מעשיהם מוקולקלים, דמהה ש'כ' הרמב"ם דאי שחיטתן שחיטה (ומכ"ש לפי גרשטיינו דהוסיף תיבת כלל, וכפי הנראה מאן דמחק תיבת "כלל" ברמב"ם הרגיש בהא ורצה לתקן בהאי מחיקה, כדי שנוכל לפרש כונתו בהא דאי שחיטתן שחיטה, ממש דרוב מעשיהם מוקולקלים, ולא חיו"שין שמא שחת יפה. אבל לא הועיל באזה כלל, דאם להא מתכוון הרמב"ם, גם בכסי היה לו ליתן טעם זה, דהרי חכמים דר"מ בתוויזיהו פlige כי הפירוש הפשט וסבירת התוספת) אין כוונתו לאמר דעפ"י הרוב מוקולקלים אלא דלא תאמר דאית בי עכ"פ ששא"ר, והוא"י אסור לשוחות אחריםם, קמ"ל זהה אינו דאי זאת שחיטה כלל. ואם כן מתפרש, ניחא מה דלא נתן טעם זה בכשה"ד דשם לא צריך דסגי לפטור אפיו הוה ריק ששא"ר, אבל אי נפרש דכונתו מכח רוב מעשיהם מוקולקלים, אין אנו חוששין שחחטו שפיר הרי גם בכשה"ד בעי האי טמא לפטור מכסוי. הרי ברור לפניך דהרמב"ם ז"ל הי' מפרש כפирושנו זהה דרוב מעשיהם מוקולקלים כ"ע מודים, והוא דבר פשוט וכמו שאמר ר'امي הואיל ורוב וכו', ולא קאמר דס"ל לר"מ רוב מעשיהם מוקולקלים, אבל מה דפליגו חכמים אר"מ הוא ממש דס"ל דהוה עכ"פ ששא"ר וכרכ"ע קודם זהה, אבל אחר שחזר ר"יע ורבי קבל לבסוף האי והודה לו ר"ע, שוב אין

ע"ב גMRI אס אמרו ספק טומאה לטהר יאמרו ספק אייסור להתייר. הקשה בהגחות מלא הרועים, מה פיריך הש"ס דנימא סמוך מעתוא לחזקה, גם כאן הלא נגד חזקת אייסור איכה חזקת תהרה, ולעיל ט' ע"א פליגי תנא באז לא בדק בסימן אי היה טפה או נבלה נמי היה, ודילמא ר"מ כי האי תנא ס"ל דרך טפה ולא נבלה, ואי נתיר לשוחות אחריהן (ור"ל דהה ר"מ ס"ל שא"ר ר"ש) ותירץ דבאמת זאת כוונת הגמר' בתירוץ אדם אמרו וכו' עי"ש וכל הרואה כמה מהדוחק, להכניס זאת בכוונת הש"ס. אבל במכ"ת קושיינו טעות גמורה הוא, דשנה בפירוש דברי התנא רק אמר טרפה ואסורה באכילה, دقונתו טרפה ממש, זהה ליתא, דחרי זה דבר שא"א דאי שחת חhogן אז כשרה נמי באכילה, ואי שחת שלא כהוגן נבלה נמי היה, אלא כוונת האי מ"ד דהה נידון הוא כמו דין דשני שבילין פשחין י' ע"א, דבזא"ז שניהם טהורין, וכתבו שם התוס', דמה"ת אפילו בב"א שניים טהורין דומוקמין כאו"א אחזקה תהרה שלו אף דידיינו בטיח דע"כ אחד טמא, והכא נמי דוכות' קאמר דלענין איסור פסקין לי' דאסור משום חזקת איינו זבוח, אבל לענין טומאת נבלה פסקין לי' דטהרו משום חזקת תהרה, ואע"פ שבתאי איינו כן באמת, כי א"א להיות כן, ומעתה כיון דלענין איסור אמרין דהוה איינו זבוח למה נאסר לשוחות אחריםם, דמה שאינו מטמא הוא רק לענין טומאה, אבל לגבי איסור הרי אינה זבוחה כלל, ולא כטרפה ששוחטה דהוה עכ"פ שא"ר זה ברור ואמת וד"ק היטב.

עוד שם הורה רבינו בחכמים והורה רבינו קר"מ, הי מינינו ה'ז' לאחריותה. לפי מש"כ ליל דהוואות אלו תלויין בהא דחזר ר"ע והזודה לוי' ישבע, לכאו' אין מקום להסתפק דהי דאחריותה, אלא דיל' הלא כמה אמראים רבא ור' ליל לעיל ל"ב ע"ב לא סברו קר' יוחנן דרכי סתם המשניות ר"ע קודם חזרה, וכמש"כ לעיל, ולא עוד אלא אפילו אליבא דרי' אולי הדר ב' לר' מהא דהודה לו ר"ע ופסק קר"ע קודם חזרה וד"ק.

עוד שם ת"ר היה כל משמע היה, בין מרובה ובין מועצת וכו', לפע"ד מצד היה קדרש, ולא מחיה לחוד, הצד היה הוא שם דבר על מי שהליך לצד חיוט כפי אשר יעלה בידו רב או מעט וד"ק.

ד"נ פ"ז ע"א ת"ה ושפק וכסה מי ששפך יכסה, שחת ולא כסה וראחו אחר מנין שחביב לכוסות שנאמר ואומר אל בנ"י אזהרה לכל בני ישראל עכליה", הרמב"ם ז' השמייט האי דרשה דואמר אל בני ישראל, וכותב בסוף פ"ד מה"ש וז"ל: וכי שחת יכסה שנאמר וכסהו בעפר, ואס לא כסחו וראחו אחר חייב לכוסות שזו מצוה בפני עצמה הו, ואינה תלוי בשוחט בלבד עכ"ל וכן הטור סיימון כ"ח כתוב בטעמא דהאי דינא, שמצות כסוי הוא כאשר מוצאות עשה שכל ישראל חייבים בהן, אלא שהשותט קודם לכל אדם. ובדרישה נתקשה בדברי הטור, דלמה לי' למטל' דהוה כאשר מצות עשה, כיון דאייכא כאן ילפotta מיויחדת לחיב כל ישראל (ויתר הול'יל)adam בטעמא דהטור דהיה כאשר מוצאות עשה, מה ל' קרא ומדאצטריך קרא עכ' דאיינו כאשר מוצאות עשה) ותירץ דלולי סברת הטור הוה לנו מעט מדכתוב שפק' וכסה, דזוקא על השופך אייכא חיוב כסוי ולא היהנו למדין מואמר אל בנ"י, דיל' דקאי אכל שוחות ושותט, אבל השטא מס'יעה הסברא לדרש ואומר אל בני ישראל, דכל ישראל קامر ולהוציא ממשמעות' דושפק וכסה שאינו דזוקא עי"ש וחוץ מן הדוחק הדגול שבדבריו, מהנה נפרכים מכמה צדים. **א'** איזו מועצת אייכא במא שצotta תורה להשופך שיכסה שאם עבר או נанс או שגה ולא כסה שאין אחר יכסנו במקומו, כמו בשאר מצות עשה כגון נטור או חמץ דודאי עיקר המצווה על הבעלים, אבל אם לא קיומה מאיוז סבה

ודאי אלא דעתשו ספק השקול, ובטומאה הספק מותר דתינוק בדבר שאין בו דעת לשולח חשבנן אבל באיסור אסור הספק. ובהצעתינו נמצא יישוב נכוון לקושית התוס' ע"ב בד"ה סמוך מעתוא לחזקה, דחקשו מהא דעהר יוחשי פ"ז ע"א דאר"י שם דרבנן עשו תינוק כמו שיש בו דעת לשואל, וקשה הא לרבען בלא"ה שפיר מטמאין משום דלא חיישו למעוטה, ורובה וחזקה רובה עדיף. ולפע"ד נראה ליישב עפ"י דברי השמקב"ץ ב"מ דף י' ע"ב שמדובר שם קושית התוס' גבי קפץ אחד מן המנוין לתוכם למה פטוריין, וככשנהנו דנניido וייהו חיבין במעשר, מכח כל דפריש מרובה פריש, ותירץ הוא ז"ל דאפ"י אי אמרין כל דפריש מרובה פריש, עשרי ספק מקרי אלא דההתורה ספק זה באיסורין דכתיב דפריש מרובה פריש אתינו עללה. ועוד יותר קשה דהרי דבר זה אי רוב כוזאי או רק כספק וההתורה התירו, הוא באמת פלוגתת ר"מ ורבנן מבואר שם בקידושין, דרבנן מיעוטה כמאן דלייא דמי, لكن לא סמיכין חזקה להדי מיעוט, אבל ר"מ ס"ל דרובא רק ספיקא שהתירו התורה בקושי וחיש עכ' למיעוטי מדרבנן, ועכ' ס"ל סמוך מיעוטה חזקה ועי"ש בפרש"ז ולומתא כדברי, ואיך מתרץ השמקב"ץ קושי' התוס' אליבא דר"מ דלית הלכתא כוותי. אבל חדא קושי' מתרצת בחרברתא, דהה דامرין רבנן מיעוט כמאן דלייא לכואו' בעו הסבר גדול, דמהיכי תיתני נימא הци, דין ברוב מעלה על המיעוט אלא דזה רגיל יותר מאה, אבל לא שהמעוט כמאן דלייא מכל וכל, אלא דחכמים למדנו דבר זה מביטול חד בתרי דשם אמרין נהפק האיסור להיות היתר, הר' דהמעוט ברובא דליתא קמן כמאן דלייא, ולכן מסתבר לאמר דגס ברובא דליתא קמן המיעוט כמאן דלייא, דהרי למשל ברוב בהמות כשרות אמרין שפיר כל דפריש מרובה פריש בודאי משום דכל הבהמות שבulous יחד כלם כשרים מכח ביטול חד בתרי. והנה כל זאת כשהמעוט הוא האיסור והרוב ההיתר, אבל בהיפך אם המיעוט ההיתר והרוב האיסור אז לא אמרין נהפק היתר להיות איסור וכמו שכותב הר' ז'יל בנדרים דרכו של איסור להבטל ואין דרכו של היתר להבטל, והסביר הוא דלulos האיסור המציגות והיתר העדר, ולכן המציגות יכול לההבטל ע"י הרוב להיות נעדר וכמאן דלייא, אבל להיפך לההבטל ע"י ביטול ולעשות מהעדר מציאות מהיתר איסור זאת לא אמרין, אמור מעתה דגס כל דפריש מרובה פריש איינו מכח ודאי אלא משום דספק כזה התירה תורה משום אחרי רבים להטוט. וזה כוונת השמקב"ץ ז'יל דהאי קפץ לדיר הוא הפטור וההדר, ואני רוצים לעשותות מהעדר מציאות מהיתר איסור זאת לא אמרין, וא"כ לעולם ספיקא ההוה דرك במקומות שישיך נהפק, דהינו באיסור שיתעורר בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיב, אבל בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיב לא שייך נהפק וממילא דגס כל דפריש מרובה פריש נמי איינו אלא מספיקא, אבל התורה אמרה עשרי ודאי ולא עשרי ספק, דהה במצויה איירין ועיין בפתחה כללית שדברנו מזה הרבהה ודו"ק.

ולפי האמור גם הכא בתינוק באשפה כפרש"ז ז'יל הרי המיעוט הטהורים שהם העדר, לעולם לא יתבטלו ברוב הטמאים שהם המציגות, וממילא גם כל דפריש מרובה פריש אפילו לחכמים דר"מ רך ספיקא הוה, והוא אמרין סמוך מיעוטא לחזקה אי לאו דשאלו כדבר שיש בו דעת לשואל. אלא דהתוס' לשיטות דסבירו דרוב ומיעוט דהכא מטפוח בעיטה מيري לא מצי לתרץ הци ודו"ק.

דמיסיים דם כל בשר לא תאכלו, ומה ענין אכילת דם לכסי אם לא בטעם הרש"ם ז"ל, וזה ברור ואמת בדעת חז"ל שדרשו הא וואמר אל בני ישראל לאזהרה לכסי. ועיין מש"כ במשנה זה דבר נפלא בחוש"ק שוחטו ודוק"ק.

ד"ג פ"ז ע"א תנ"י אידך, ושפק וכסה בימה ששפּך בו יכסה שלא יסנו ברגל, שלא יהיו המצות בזיות עליו. ויל"ד מה זו שאמר שלא יהיו המצות בזיות עליו דרך כלל, ולמה לא קתני שלא יבזה את המוצה, דהינו הכספי ומה שמכסה ברגל. והנראה לפ"ד כי מחייב הטע אומרים, כי הדם הוא העצם הייתר עלול וממהר להבאיש ועפשו מקלקל האיר, וגופם מחלות רעות, וע"כ צותה התורה לכיסותו בעפר שהוא יותר מוכשר לבטל האדים המזיקים והבאצלין היוציאים מן הדם הנשף. ואם נאמין לטעם זה, תה"י מצות כסוי הדם, כען מצות וכסית את צאתיך. ואם נאמר טעמיים כאלו במצות ה' יתברך, תtabזה המצוה בעיניו כמובן, וכן דרש שכסה ביד דיקי ודלא כדרך המכיסים דבר מואס ברגל, כי יש טעם כמוס ותיקון הנפש בקיים מצות ה' שלא נחלגה לנו, וכן עליינו לכבד את המצות מצד קדשות המצוה. ורא"י דכו הוא ממה לדלמוד מה, בשבת כ"ב ע"א שאסור להרשות מועות נגד נ"ח, ולהרבה פוסקים אפילו מרוחק ואיזו בזין אייכא באזה, עד שלמדו מה הוא און מכסין ברגל, אלא ודאי כדאמרו, דמשם ילפין דבעינן לכבד המצוה ובעינן דוקא ביד ולא ברגל כשר דבר מואס, ומזה שפיר ילפין גם להרצתת מועות נגד נר חנוכה דמורה על אי כבוד. ובזה נבון נמי למה דוקא כאן בכסי גلتה התורה שלא היה המצות בזיות עליינו עד שאמרו שם בשבת, אבוחון דכלחו דם אבל לפ"י האמור ניחא דכאן בכסי המעשה בעצמו שהוא לכיסות דבר מואס ועלול לעיפוש, היה הדריך הרגיל לכיסות ברגל ומ"מ הקפidea תורה לכיסות דוקא ביד כדי להראות כבוד לא להמעשה אלא להמצוה בה, וכ"כ הרמב"ם ז"ל במתוך לשונו הזהב בסוף הל"ש ו"ל: וכשיכסהו לא יכסה ברגלו וכו' שאון הכבוד לעצמן של מצות אלא למי שצוה בהן בה' וכו' עכ"ל ודוק"ק.

עד שם גמרא אבעי' להו שכר מצוה או שכר ברכה, כבר נתעורר בל"ת הא תורתית אייכא מצוה וברכה. והנראה לפ"ד בគונת האי אבעי', דהכי Kmסתפק מצוצה עצמה כיון דאיתא בשיליח ושלוחו של אדם כמותו. אך אפשר לחטפה מן המחייב בה, דהרי הוא שלחו ונייה דבתורותם שלא מדעת בעליין און תרומותו תרומה, והתמס אפשר לבטל הפרשותו אם נאמר דלא עשה כלום, ועוד דחתם ג' מודות בתורמים ואמר בעה"ב שהוא רוצה ליתן חותות או יותר, ע"כ צרך לעשותו שליח בפירוש, אבל בכסי או במילה וכדומה דבלאה"ה א"א לבטל המעשה, מסתמא ניחא לבעלים כדי שיהי" שכר של המצוה שלהם אלא דמ"מ אפסדי' הא מצוצה בו יותר מבשלוחו. וכך בברכה אייכא ספק דהרי אמרו גודל העונה יותר מן המברך וכע"פ מביך, וא"כ מה אפסדי', ועיין ש"ך ח"מ סימון שפ"ב דהעהלה באמות דביברך בלחש מיררי, דאי אייכא עונה הרי הוא יותר או כمبرיך. ועיין בחדושי ק"ז החות"ס ז"ל שהקשה א"כ מ"ט אמר דנ"מ לעניין ברכת המזון, ולא אמר בפשיטות דנ"מ בעונה אמן ויפה דחיה דברי הש"ך ז"ל, אלא דלא בהר למה באמות ישלים שכר ברכה במקומות דהנzel ענה אמן. אבל באמות רק"מ כאשר בארתי במקומות, דהא גדול העונה יותר מן המברך, היינו מן המברך בלבד עונה, אבל לא מן המברך בדיאכאה עונה. דהא דעתה גדול מן המברך משום דשם וושומע עונה וגם ענה אמן, אבל מבריך בלבד עונה לית לוי רך אמרית הברכה לבד בלבד שמייעת אמן, משא"כ בדיאכאה עונה דגס למברך אית לוי תרתי מברך וגם שומע עניית אמן דהוא בעונה אמן, וא"כ סכ"ס אייכא אייזו יתר

שייה, ודאי דחייב על כל ישראל לבعرو ובפירוש אמרו ז"ל בחמש דהכל מצוין עליו לבعرو. ואין לך בדעתך דבמץ איכא לאו דב"י, דלאו הא אין בו מעשה, ומה לי לאו זה או ביטול מצות עשה, ועוד לדעתך רשי ז"ל כל שהבעליהם לא ידעו מחייב ולא ראויהם עוברים כלל. **ב'** לפי דעת הפרישה הכי הול'ל בברייתא יכול ראהו אחר פטור, ת"ל ואומר וכו' אבל בבריתא כתני,, מנין" ואיך פריך מנין במקומות דבכל המצות הכי הוא, וכל עצימות ספיקו כאן דשמא אתה ושפק וכסה למעט כל ישראל אתה והול'ל יכול וכו'. ג') הפרישה לא העמיד קוישתו על הרמב"ם ז"ל שהמשמעות ג' האי דרש דואמר אל בנ"י, ותרוץ נפרק מלשון הרמב"ם, דמדבריו משמע די לאו דכסי מצוה בפ"ע אלא גמר מצות שחיטה לא היתה מוטלת על כל ישראל, והוא מניל' דמ"ש מכל המצות שלא קיימה בעלייה שחייב כל מי שבידו לקיימה לתוך המועות וכמוש"כ הטור, וא"כ מנין לרמב"ם לאמר דמצות כסוי מצוה בפ"ע, ולמما גמר מצות שחיטה היא, ומ"מ כל שלא גمرا השוחט חייב הרואה לגמורה.

אבל האמת יורה דרכו דהרבנן והטור לדבר אחד נתכוונו דקשה להם על הבריתא למה לי ילפota דואמר אל בנ"י דהרואה חייב לכיסות פשיטה דמ"ש משאר מצות עשה, לכל שלא שעאה מי שחייב בה חייב כל מי שיש בידו לקיימה מצד ערבות, וצ"ל דאי צטריך האי קרא דמצות כסוי מצוה בפ"ע, ולא גמר השחיטה, וניהו דב"כ וב"כ מחויב הרואה לכיסות וכוקשייתינו, אבל הנפקותא הוא דאם שחת חשי"ק או זרך סכך לנעיצה בគותל והלהקה ושחיטה כדרכח, דבחני אופנים לא נתקיים מצות וובה, ומ"מ הנשחת כשר (ובפרט לדעת הרמב"ם ז"ל דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק") דבכל הני מה"ת. עיין מש"כ בסוגי דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק) דבכל התחלת, ואין ליכא כאן CHOUP על השוחט למגור הרואה ליכא שום CHOUP כאן שוחט אלא נשחט, א"כ גם על אחר הרואה ליכא שום CHOUP למגור. משא"כ אי מצות כסוי מצוה בפ"ע היא אז בכל הני אייכא CHOUP זאת ילפין מואמר אל בנ"י דמצות כסוי מצוה בפ"ע היא ואינה תלוי' בשוחט בלבד, ואפילו ליכא שוחט אייכא כסוי. ולהי כיון גם הטור דנגרר בזה אחרי דברי הרמב"ם בכהו שכתב מצות כסוי היא כשר מצות עשה שכיל ישראל חייבם ר"ל שאינה גמר מצות שחיטה שאז היה החויב ארואה רק מצד ערבות למגור מה שפשע בו חברו, וממלא בשחיטת חשי"ק דאין כאן שוחט בכוננה ולא בר חיווא היה פטור גם הרואה מלכסות, וע"ז אתה קרא דואמר אל בנ"י דהוא מצוה בפ"ע ואינה גמר מצות שחיטה. וא"כ טעם של' הרמב"ם הוא פירוש למה לי קרא ודוק"ק.

ועיין זה אי מצות כסוי הוא מצוה בפ"ע או גמר מצות שחיטה תלוי בטעמי המצואה של הרמב"ן והרש"ב ז"ל, דדעת הרמב"ן ז"ל בטעם המצואה הוא, משום דאין לשפוך דם בע"ח לצורך אכילת אדם בלבד, שלא לצורך גבוח כלל, ולכן טעם זה הכספי הוא להראות ווער שאינם קרבים על המזבח, ולפי טעם זה הכספי הוא להראות שהאדם מתבישי על שפיכה זו ומכסה את דמו, וכדכתיב באחוי יוסף שאמר יהודה מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו. דכו דרכו הרוצה לכיסות דם הנרצח מפני הבושה או המורה מעונש. וא"כ במקומות דליקא שופך כגו' במתעסך וזרק סכך ובחשו"ק דאין להם מחשבה ושחיתון חשובה כמתעסך מבואר לעיל י"ב ע"ב, ליכא כאן מקום למצות כסוי. אבל לדעת הרמב"ם שכתב דעתם המצואה הוא הרחיקת אכילת דם שאינו קרב לגבי מזבח, ולפי טעם זה ודאי הכספי מצוה בפ"ע הוא, ואני תלוי' בשחיטה כלל, וקרוא ומתניתא מסיע לרש"ב דהרי האי קרא דואמר אל בנ"י דאם רשי ז"ל שהוא אזהרה לכל בני ישראל על הכספי, באיסור דם קמיiri

חייב לברך וכותב דמלשוון הגמור' דקאמר שאם חזר ונתגלה חייב לכוסות, וכיון דمحובי לכוסות מAMILIA או ע"י עצמו חייב להכשות, והאי דמוציא ברכות לא מילא חייב לברכוי, אלא זהה ליתא דהיא בסוכה לג"ג ע"א מסיק דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחוי אצל מצות ולחומרא אמרין ולא לכולא א"כ ספק ברכות להקל עכת'ז. והדבר נפלא עד מאי דהרמב"ס ושאר פוסקים לא האצירו כלל דבר גודל כזה דהאי חייב לכוסתו היינו מספק ובלא ברכה, ועל הש"ס גופא שי לתמורה דאייך יסתפק ר"פ במקום דקתני בתמאנתן חייב לכוסות, ולא מצינו כיין זה בש"ס שהתניא יסתפק בדין ועין באחרונים שם בסוכה שנתפלו באזה.

אבל מה שנראה לפ"ד באזה הווא דהנה רש"י זיל בד"ה הא אידחי לי' פירוש זיל וו' והוא אידחי לי' מכספי, דהא כסחו ונתגלה פטור מלכסות" עכל. והוא פלא מה מביא ממש דהא בכשה בעצמו העשיה מצותי. ובসוכה לג"ג ע"א באמת לא פירוש כן אלא דכתוב על הא אמרין והוין בה כי חזר ונתגלה אמאי חייב לכוסות כיון אידחי אידחי, ופרש"י זיל הויאל ואידחי ע"י הרוח מכסי של מצוה כדקאמר, דכי לא נתגלה פטור מלכסות ע"כ והוא הנכוון דקושית המקשן יתמה מנוי ובדי' זיל דבלא נתגלה פטור הרוי דנדחא, איך שוב ה'י נרא אבל לפ' פירשו כאן אין הקושי' מצד דחוי, אלא כיון דעתכסה מה לי ע"י אדם ומה לי' ע"י הרוח, דהרי כבר נעשה מה שראו לעשות, ונשלם כוונת המצווה יתברך, ואי שבביל דעתשה דבוסוכה קפריך "כיוון אידחי אידחי" והכא פריך "והא אידחי לי'", הרוי שלך לפניך דשם כונתו למיפורך זיל ע"י הרוח נדחה מכסי איך יהי' חזר ונראה, ולבן אמר כיון ה'י אידחי אידחי. אבל כאן פריך למה לא נימא דכבר עשתה מצותי' ברוח כמו בכשה בעצמו, דמ"ש דסכך' סתקיימה כוונת המצווה בה' שיתכסה הדם פ"א, ובהכי סגי דוכשו מעוטה הוא נ"ל. ומה דקאמר לישנא דואה אידחי לי' ולא קאמר והא עשתה מצותי' כיוון דאין כאן מצוה רק ההתלital של המצווה עשה וע"י נדחה זה מן המצווה. ואם כן ה'ז הפירוש כאן בקושית המקשן והא אידחי לי', גם בתירוץו של ר"פ דאין דחוי אצל מצות צרכין אנו להכנסיס כוונה אחרת מהה דחשיב ר"פ שם בסוכה על הקושי' דהואיל ואידחי אידחי, והכוונה כאן דאין דחוי אצל מצות דכל שכסה הרוח והרוח חזר ונגלה המשם כמו השב חשבים ושלח תשלה, דבכל פעם הוה מצוה חדשה, ולא ש"ץ כאן דחוי כל וכסבירת הרא"ש זיל ס"פ אלו מגלחין לגבי שבת, דבכל רגע אילך יובט חדש דלא ש"יך דחוי, ואי דבכסחו בעצמו פטור, שם אילך מיעוטה כדامر בגמור' והסבירו ה'ז דרכו של האם לחזר אל קנה. ותדע שכסחו ה'ז כמו שליחות ה'ז, משא"כ ברוח המכסה דרכו לגלות כמו אין דרכו להתגולות עוד, ש"ץ דרכו של האם לחזר אל קנה. ותדע דהש"ס לא על דרשה דהשב כסוך, דהרי פריך מ"ש מהשבת אבדה דהשב אפי' מאה פעמים, ומ שני התם לא כתיב מיעוטה ה'ז כתיב העשיה וכשהו, ואיפכא הול' התם כתיב השב במוקור דמורה על התמדת המעשה, אבל ה'ז לא כתיב רבוי כהה, אלא ודאי עיקר העניין אסבירה נבנה, והאי מיעוטה דוכסחו קאי דוקא על כסוי של עצמו, או אפיקו של חז"ק ונכרי, אבל בכשה הרוח דרכו לגלות כמו לכוסות הדרין לסבירתיו, להיות כמו השבת אבדה ושלוחה ה'ז. ומעתה מה דקאמר שם דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחוי או אין דחוי, ה'ז ייינו בשאר מצות אבל בכשי' ציל ע"כ דלא ש"יך כלל דחוי, דכל שהרוח כסיה וגלה, הוה כהשבת אבדה דאפיקו מאה פעמים חייב לכוסות, וכסתימות לשון המשנה דאמרה

להמברך בדיאכ' עונה נגד העונה ועל אותו חטיפה חייב 'זוהובים'. וזה דקמסטפק שכר מצוה ומשום מצוה בו יותר מבשלוחו, אבל שכר ברכה לא דעונה כمبرך או שכר מצוה לא, דמשום האי פורטה מצוה בו יותר מבשלוחו לא משללים מדי', אבל שכר ברכה משלים משום דהמברך בדיאכ' עונה גדול מן העונה ומשום האי יתר משלים. ובזה נ ditchן נמי דברי הש"ז זיל שמכוכיח מדברי הרא"ש זיל כאן, שמחליך בחטף מצות מיליה בין חטפו מן האב דחיב, ובין חטפו משלוחו דפטור דומה מוכחת אכן לעשות שליח למול, דאל"כ הרי סכ"ס חטף המצווה מן האב אם חטף משלוחו שהוא כמהותו. ולפי הנ"ל ליתא דהרי בחתיפת מעשה המצווה אין אלא משום מצוה בו יותר מבשלוחו, וזה הפסיד האב בכו"ב, ואיל דחטף זאת מן השlich ע"ז כתוב הרא"ש זיל דבדבר בעלמא, אבל השlich זכה במצוה דניהם דהאב מסתלק ע"י דבר בעלמא, אבל השlich לא זכה בה להיות טובע הפסדו מן החוטף ודזוק.

עד שם גمرا כסחו הרוח חייב לכוסות. ארבעב"ח ארי' ל"ש אלא שחזר ונתגלה וכו', ויש להכenis זאת בלשון המשנה דאל"כ הול' כסחו הרוח חייב לכלותו ולכסותו, אלא ודאי קאי' אשלהעלת כסחו ונתגלה פטור מלכסות והני מיili אם כסחו בעצמו, אבל כסחו הרוח חייב לכוסות כנתגלה. אלא דעת גוף הדין אני תמה כיון אדם נתגלה חייב לכוסות למה לא יתחייב לכלותו ולהביא עצמו לידי חוב שהיה עליו מותחה. וק"ז הוא ממה שאמרו חסדים הראשונים הכניסו פירוטיהם דרך חצירותם כדי לחיים במעשר והרי שם לא היה חייב מתחלה כלל, מכ"ש ה'זaca דהיה מוטל עליו החזיב לכוסות והרוח חטף ממנו המצווה, ולמה לא גילהו כדי ליקות במצווה שהיתה כבר מוטלת עלי, וחכם לב יקח מצות כתיב. וע"פ שיש חילוק בין מעשר לכסי, דחתם לא נפרש המעשר אבל כאן הרוי נתכסה הדם, ורצון הבורא ב"ה נתקיים בלאדי עשייתו, ואין מקום לעשות עוד, אלא דזה ע"כ ליתא דהרי אם כסחה בעצמו וחזר ונתגלה פטור, ובכסחו הרוח וחזר ונתגלה חייב, הרי מוכחת מהה דכל זמן שלא כסחה הוא לא עשה רצון הבורא.

אבל דע כי כבר אמרתי לך כמה פעמים דנקוט כלל גדול בידינו, דכל דרישו זיל כען אלו הייתה סברתם או קבלתם האב, והדרשה להסמי' לקרא התולדה, וכן גם כאן שאנו רואים דבhabbat אבדה ושילוח ה'זון ובתוכחה בכלם אנו דורשים אפיקו מאה פעמים, וכן בכסוי דורשים וכשרו דסני בפ"א, ואע"פ שazar ונתגלה פטור, העיקר הסברא שיש חילוק בין הנושאים, וע"ז סמכו לדרישן כאן ה'ז, וכען ה'ז, והסבירו מבוארת לכל שופט בצדק דבכ"מ מדרך שיחזור הדבר לכמות שהיה לא סגי בפ"א. ובהמה שדרכח לברוח מבית בעליה, או האם המשתלהת מקנה דדרכח לחזר ולברוח, לחזר ולשוב אל קנה, והתוכחה דרכה שלא תתקבל בפ"א עד שיתמיד המוכחים בתוכחו, וכן מסתבר דעת שנסיג התכלית אילך חייב בהתמדת המשעה הלו אפיקו מאה פעמים. אבל בכסוי הדם לא כל שנטכסה פ"א אין דרכו להתגולות רק ע"י סבה דלא שכחיה, ולכן לא מסתבר שיתחייב השותט שיחזור אחר הדם, אם אירע שעשתה דרכו בטליל השב ושלח ה'ז אפיקו מאה פעמים וכען בכסה"ד אמרו דוכסחו מיעוטה ה'ז דרכו לא כרכ' הול' בתוכחו, ולכן דרישו זיל בהני דלעיל השב ושלח ה'ז אפיקו מאה פעמים וכען בכסה"ד אמרו דוכסחו מיעוטה ה'ז דרכו לא כרכ' הול' בתוכחו, ולכן זוקא אם חזר ונתגלה ע"י הרוח אבל אם ע"י סבה אחרת נתגלה באמת פטור מלכסות, וכן אם כסחו נכרי או חז"ק ע"פ שazar ונתגלה פטור מלכסות, ודבר זה חדש הוא ולא עלה ע"ד שום פוסק.

והנה הפר"ח בסימן כ"ח חקר באם הוא גילה בכשה הרוח אם

החייב אנו דנין, אם חזר או לא, וכן משמעו מילשון הש"ס שם בבכורות, בлокח ציר מע"ה דקאמר ואי משום מעוטי מים שבציר בטלי ברובאו, וקאמר ר' דימי ל"ש אלא לטבל בו פטו, אבל לקדרה חזר וניעור, ופרק אבוי וכי טומאה שבטלת חזרה וניעורה, ולא פריך וכי מים שבטללו חזרו וניערו הרי דודאי חזרו להיוות מים ע"י שמאלא מין את מינו, אלא דהטומהה שדבוקה במרקחה עליהם והלכה ע"י הביטול איך חזרה וניעורה. ולכן קאמר ר' ר'פ' לחalk בין קדשים לכסי, דבכשי החייב לא מציז ליבטל, כיון דחזר להיוות גם נתחדר החייב לכסי דין דחויה אצל מצות, משא"כ בקדשים לא מהני היא דחזר להיוות דין כיון דפקע מנין הקשר זריקה שבפטומהה ומכ"ש באיסור דם חזורים וניעורים, וזה כמו קדשים לכל שנכח אינו חזר ונראה ה"ה כל שפקע האיסור והטומהה איך יזרו למוקמו וכקושית אבוי שם בבכורות, וע"ז תרצהו דמ"מ גם בהזה יש לחalk בין קדשים לאיסור וטומאה, דבאמת לא פקע למורי לא האיסור ולא הטומהה וה"ה גם ההקשר לזריקה, אלא מתלי תלי, עי"ש בבכורות פלוגתת רשי" ותוס' בזה, ולכן באיסור וטומאה שפיר נטעררו ע"י התוספות, אבל בקדשים לא מהני כיון דנדחתה פ"א דשוב אינו חזר ונראה.

ובאמות כשאני לעצמי היתי מחלק באיסורין עצמן, בין אם האיסור מקרי או עצמי, כגון ינ"ס דהאיסור מקרי דין דפ"א בטל אסור, רק מה שננטנסך לע"ז, בהז שיך לאמר כיון דפ"א בטל האיסור ניהו דחזר וניעור היו בתורת יין, אבל לא בתורת איסור, והוה האי יין כיוון דעתמא דשתי, וכן לעניין טומאת המים ניהו דבקדירה חזרין להיוות מים, אבל הטומאה שהיתה במרקחה דבוקה בהם, כבר אזלא לה ואני חזרת, אבל כגון דם וחלב הרי כל דם וכל חלב ל"ת כתיב, ואין זה איסור במרקחה אלא בעצם, וכל שינקראה דם וחלב בהמה רביע עלייהו איסור תורה בכען אליו כיוון מינו צרכיו ואילו אסור לו לעשות צרכיו כפרש"ש, שלא עשה לזרוק הכל לתוך ביבותא דמיין, אלא ודאי דבעין שישאר מכוסה. וחילוקו של הת"ח בין נ"ח לכסי לא הבנתי, דהלא הקושי" הוא כיון דהתמים מושום פרטומי ניסא בעין שידליק עד שכילה רgel מן השיק, כמה לא הוקקו להזכיר ולהדליק אם כבנה, וכן לנו מנוס אחר אלא לא אמר דכל שאי עול לכבות לא אטריחו, והיינו טעמא לכסי נמי וכ"ל, והוא אמת וצדק וברור לדינה בס"ד וד"ק.

תנוס' ד"ה רואין אותו כאלו הוא מים, והקשה הרר"ש מوردין, דבಹקומץ הרבה מפרש טעמא דרבנן ור' מדקטיב ולקח מדם הפר ומדם השער, גלי וידוע שדם הפר מרווחה מדם השער, מכאן לעולין שאין מבטlixן זא"ז, ור' אומר מכאן למיון במינו שאינו בטל. והשתא היכי מוחץ דאפשרו מבטlixן עולין זא"ז ומ"מ בטל,anca לא בטל שאפלו היה דין הפר מים, היה ניכר אידמיות דין השער. ויל'adam דין הפר היה מים לא יהי' בدم השער מראית דין גמור וכו' עכ"ל. ומיל' לא ישתומם על הדוחק הגadol הלא, דלא אמר דין השער לא ניכר אידמיות גמור בימים שכגד דין הפר. ולא עוד אלא דתירוצים נפרק מלשון הש"ס שם, דהרי הדבר ידוע שדם הפר מרווחה מדם השער, וכי בשבייל שהוא מרובה עדין לא סגי ליבטל דהרי רואין כאלו הם מים, וע'כ' תאמר דהאי מרובה דקאמר דמורובה כ"כ דלא ניכר אידמיות דין השער, וכי הוא קרא דבר ידוע, הלא אינו ידוע מב' צדדים, דלפי דעתך ידוע להיפך דין השער בימים כפי דין הפר אדום הרבה, ולא עוד אלא דהאי מראית דין אינו משוער במתניתין עד כמה מקרי מראית דין, ואיך מצא קאמר ע"ז שהוא דבר ידוע שאין בדם השער בימים כדם לשאר איסורי, דהיא הינו דאמר ר'פ' ממש, כדי לאו דחזר וניעור מה מהני היא דחון אצל מצות לחיבתו לכסי, הא היא דין נהפק למים ואני חזר להיות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיך אוכל יטעם. וכן רק על האיסור או

חייב לכסיות ולכך כל שחזר ונתגלה ע"י הרוח חייב לכסיות בברכה אבל אם הוא אלה או נתגלה ע"י סבה אחרת, אין כאן מצות לכסי כלל, כמו בכשו בעצמו ובכ"ל והא דמקסה בעצמו, וחזר ונתגלה אף ע"י הרוח דפלוור משום דהא גופא שיהי רוח מנשב בחזק שוגלה לכסי עפר שבארץ הוא לא שכיח, אבל בכשו הרוח הרי כבר איכה רוח המכסה והוא המגלה אין זה לכסי העומד. היוצא לנו מזה לדינא להלכה ולמעשה כל שכחו הרוח והרוח גלו ודי יכסה בברכה כסתם משנה וכסתימת לשון הפסוקים, אבל אם גלה בעצמו או נתגלה ע"י סבה אחרת ודאי יש לחוש ולכסיות ולא נסוך על סברתינו נגד סתיות לשון הפסוקים שלא נחתו למה שכתבנו, אבל חילתה לברך על לכסי זו באשר גם הפ"ח וכמה אחرونים שאחריו מסכימים שלא לברך, ולפי הצעתנו אין כאן ספק מצוה, אלא ודאי לא בעי לכסי כלל.

ועפ' דברינו נדחה מה שראיתי בת"ח ז"ל שכتب דממה דקטני במתניתין בכשו ונתגלה פטור מלכסיות, לכ"ו' משמע דודוקא אם נתגלה בדיעבד, אבל אסור לגלותו לכתלה, וא"כ הוה אסור לשוחות ברחוב העיר מקום דרישת הרבים, אבל נראה דמתניתון אורחא דמלטה נקט, דאפשרו לכתלה מותר לגלוות כיון דמיועט קרא דחזר ונתגלה פטור מלכסיות, אלמא לכסי לחוד עשה מצוה, דכל שמכוסה אפשרו רגע יצא לה המצווה. וא"ג דגבוי נר חנוכה נמי קייל הדלקה עשויה מצוה וכבתה אין זוקק לה, מ"מ אסור לכבותו תוך השיעור שאני התם דפרטומי ניסא בעין וכו', עכ"ד, ולפי דברינו ליתא דגס לכסי, ממש כדי נ"ח הוא, דחון זוקק לכוסתו אם נתגלה אבל אסור לגלוותו וכן ברוח מצוי' לגלוות אין הכסוי פוטרו מלכסיותו פ"א כמו שבארנו לעלה. וואי' לזה מהא דלעיל פ"ה ע"ב דאמר לי' צא טרוף כפרש"ש, שלא עשה ויתחיב בכסי, שוב אסור לו לעשות צרכיו כפרש"ש, ואילו מינו צרכיו ואילו דהוה שר לגלותו מיד, היה יכול לכסיות ואח"כ לזרוק הכל לתוך ביבותא דמיין, אלא ודאי דבעין שישאר מכוסה. וחילוקו של הת"ח בין נ"ח לכסי לא הבנתי, דהלא הקושי" הוא כיון דהתמים מושום פרטומי ניסא בעין שידליק עד שכילה רgel מן השיק, כמה לא הוקקו להזכיר ולהדליק אם כבנה, וכן לנו מנוס אחר אלא לא אמר דכל שאי עול לכבות לא אטריחו, והיינו טעמא לכסי נמי וכ"ל, והוא אמת וצדק וברור לדינה בס"ד וד"ק.

עד שם גمرا ומי"ש מהא דתניתא השוחט ונבעל הדם בקרע חייב לכסיות, ופרש"ש חייב לכסיות ע"ג שלא חזר ונתגלה, ופלא להבין דמה ס"ד דגס הכא בכשו הרוח יהי' חייב לכסיות אחר שכבר נתקassa, ואיך אפשר לאמר כן דמה מהני הכסוי על לכסי, דהא בא ר' יוחנן הוה מפרשין מתניתין דכסחו הרוח חייב לכסיות דר'ל' שחייב לגלותו ולכסיות, אבל לכסיות מה שכבר מוסה מהיכי תיתוי וצ"ל דהומ"ל ולטעמייך, וד"ק.

ע"ב גمرا' א"ר חי' בר"א א"ר' לא שנו אלא שנפלו מים לתוכן, אבל נפל דם לתוכן מים, ראשון וראשון בטל. א"ר פפא לעניין לכסי אינו כן, דחון אצל מצות. מבואר מדברי ר'פ' דלעולים לכסי חזר וניעור בכל מקום, אלא דגבוי קדשים לא מהני הא אמרין דמיון דנדחתה פ"א שוב אינו חזר ונראה, ולכן לא ידעתלי לכ"ו' לפרש קושיות התוספות מהא דלוקח ציר מעם הארץ דammerin שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקים בין קדשים לשאר איסורי, דהיא הינו דאמר ר'פ' ממש, כדי לאו דחזר וניעור מה מהני היא דחון אצל מצות לחיבתו לכסי, הא היא דין נהפק למים ואני חזר להיות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיך אוכל יטעם. וכן רק על האיסור או

בפרקם הבאים. אבל מוח שנראה סתירה לדברינו הוא מה שאמרו מצות אין מبطلות אז"ז, מhalb שהיה כורך ומרור, ומ"מ אמרו בפסחים קט"ז ע"א דבזה"ז דמצה DAOРИיתא ומורור מדרבנן, ATA דרבנן ומובל ליה לדאוריתא, מזה לא כואר' מוכח דרישות מובל מצוה ורכך מצוה לא מובל מצוה, ומילא גם בעולין נמי דוקא עולין אין מבלתיין אז"ז. אבל דם חולין מבטל דם עליה. אלא דמשם לא מchein להקשוט, דהרי התוס' בזבחים שם הקשו קושי' חמורה על הא דמרור דרבנן מבטל מצה DAOРИיתא, דהרי חזין DAOΡו אין מבלתיין והויצה בה י"ח בפסח (והתוס' לית להו DAOΡו איננו מבטל הדגן והוא מבלין רואין ואין מבלתיין ברוב, ובאייסורין קייל מב"מ בטל ברוב בעלמא עכ"פ מה"ת, ולמאנ דמציריך שיש הוא משום גזירה מינו או איננו מינו).

וכדאי להזכיר כאן דבר שכלי שימושתי מפה קדוש כבוד הגאון האמתיתי מרבעיאן צוק"ל, לפרש מאמור הגמר' יומא ל"ט ע"ב ת"ר ולא תפטעו בהם ונטמאתם בהם, אדם מטמא עצמו מעט, מטהמאין אותוו הרבה הרגבה, והוא מספרא סוף פרשנת שמיini. ופרש"י מנחיהם אותו ליטמא הרגבה, ופירוש הגאון ז"ל עפ"י הרמב"ן הנ"ל, דהביטול תלוי ברצון הבעלים, וא"כ מי שאוכל שכךים ורמשים בעין,תו גם בביטול ברוב אסור לדידי, דלא ריצה בביטולם. וע"ין יומא ס"ד ע"א דרש רב כי משחתם בהם מום בהם, דבtems משמע בענייהו הוא דלא מרוץ אבל בתערובת מרוץ. הרי דבtems דמיותר ההא דחו"ל למיכתב בהם אתא לאמר בענייהו דוקא. עיון זבחים ע"ז ע"ב ובתוס' שם, ולפ"ז גם הכא אמר ולא תפטעו בהם בענייהו, אדם תפטעו בענייהו, אז ונטמאתם בהם גם בתערובת ודפק"ת.

ע"ש גמר' ר"א מנהרביל אמר בצללתא דדמא, ר"ע מדייפטא אמר הענוש כרת והוא דaicא צית. וכתבו רשי"ו ותוס' דבעין צית דם גמור, וע"ז בת"ח שנטקsha הרבה בהז דכינוי דהאי צלلتא דדמא ראוי לזריקה, הרי כדס גמור יחשב ולמה לא יתחייב כרת על צית ממנה, ולא עוד אלא דרי' רמי' וכן במתניתיא רק ענוש כרת ומטהמא באהיל קאמר, והגמר' הויסיף והוא דaicא צית והוא דaicא רביעית, וא"כ מה קמ"ל דעונש כרת ומטהמא באהיל, וחci ס"ד דלא, כיוון דaicא צית ורביעית. וע"ז ברייטב"א שכטב דמיiri בדאיכה הרבה צלול ולבן ומעט דם גמור עד דהוה יותר מכדי אכילת פרס ואס היה מערוב במים כה"ג לא היה עונש כרת ולא מטהמא באהיל, אבל האי צלلتא אפיilo הלבן עכ"פ דם הוא שלא יתבטל בדם הנמור בו עי"ש. ולא הבינוותי דבריyo הקודושים ז"ל, דהרי אפיilo הדם גמור כל ששווה באכילתיו יותר מכדי א"פ פטור, ואיך יתחייב בהאי צלلتא כיוון דעכ"פ שווה בסTEM אכילה יותר מכדי א"פ. יותר היה נראה לי עפ"י ברייטב"א, דהכי קאמר והוא דaicא צית ורביעית בכדי א"פ, ואיך חייב על כל צית ורביעית מותן התערבות דرك אז אנו דעתן הכל כדס, אבל בפחות מכך דם גמור בתוך א"פ לא חשבינו ליה לדם גמור, כיוון דלאו כברירתא הוא ונעשה צלلتא. ועדין צ"ע.

ד"ג פ"ח ע"א דtos' ד"ה ור"י סבר דמו ואפיilo מקצת דמו תימא דספ"ק דבכוורות סברות הפוכה וכו', لكن נראה שאין לדמות הדרשות אלא מה שהש"ס מדומה וכי עכ"ל, מכאן ראי' מה שאהכרתי פעמים אין מספר, כי רוב דרישות חז"ל מיסודות על

מים ולא בטל מה"ת, דהרי מכסיון בברכה קאמר, וזורך את הדם ומ珍惜ין הקרבן, ועל מה הטבע דין זה דראין, שב מצאת ש"ז החת"ס ז"ל בחדשו יש בעל מודה זה, ואח"כ עינייטי בסוגי דזבחין ע"ב ושם בחדשי שיטה מקובצת הנdfsים חדש בהשומות וקמתהה על עניין זה, דῆמה בין חזותא לטעמא והרי הש"ס פריך אר"ל ונשער במב"מ כמו בשא"מ הרי דמדומה חזותא לטעמא, וא"כ איך מצינו ידינו ורגלינו בההמ"ד, דהרי פסקינו הני טטמי הון דזבחים והו בכסיוי דאמורין רואין ואין מבלתיין ברוב, ובאייסורין קייל מב"מ בטל ברוב בעלמא עכ"פ מה"ת, ולמאנ דמציריך שיש הוא משום גזירה מינו או איננו מינו.

אבל מה שנראה לענ"ד בזה הוא, דהנה כל שלא נודע התערבות לא שייך ביטול כאמור בי"ד סיון צ"ח וכ"ז, וראיתי ברמב"ז בחדשו לע"ז טעם נפלא להא מלטא, דביבטול בעין דעת בעליים ויש להסביר העניין כי הא דאמורין אחרי רבים להוטות בקושי התירה התורה, כדי שלא יגרר הרוב אחר המעוות, וא"כ כל דלא איכפת להו לבעלים בביטול, באמת לא בטל, והיינו טעמא דהיתר בהיתר לא בטל, וכן אייסורין דאין מבלתיין זא"י כפי דפסקין הכר' אלעזר שם בזבחים ודלא כר"ל, דסכ"ס אסור לאכול אי משום האי איסורא אי משום האי. וא"כ פ' לא לך זה דוקא לר"ל דס"ל התיראת ספק לא שמה התורה, אבל לר"א (ובירושלמי הוא ר' יוחנן דפלייג אר"ל) דס"ל שמה התורה, אין שום נפקota בביטול ולכן שפיר לא בטל. וזאת מה שאמרו רבנן דעולין אין מבלתיין זא"ז. ור"י לית לי' הא סברא דרצו בעין לbijtol לך וליפ' דמבע"מ לא בטל. אמרו מעתה דרבנן דעולין אין מבלתיין זא"ז, מכ"ש דרישות לא מבטל מצוה שאין לו צורך בביטולם, דῆמה איכפת לי' אם יסחה הכל או יזרוק הכל, וכל עניין bijtol אין אלא דלא צrisk לחוש על המיעוט אבל לא דאיינו רשאי לחוש עליו במקומות דלא הפסיד מידי. והרי היינו טעמא דחצ"ל שאסרו דשליל"מ, משום דבקושי התירה התורה לסמו על הרוב, ושלא לחוש על המיעוט, וא"כ במקום שאפשר להמתין עד למחרה למה יהיה נחא לי' בביטול האיסור. וכל זאת בDALIA ר' רוב דבעין למסימק על אחריו רביים להוטות, אבל בDALIA כ"כ דאי היה אינו מינו היה ביטול בעצם מיעוטו דלא היה נותן טעם או בדבר שאינו אוכל דלא היה ניכר חזותא דתו לא בעין היתר דאיתרי רבים להוטות, אלא משום דחשוב כאלו הוא נאבד מן העולם, לרבען דלית להו סברת ר"י דמבע"מ מתחזק ואיינו ביטול לעולם במעוטו, אז לא בעין דעת בעליים לביטולו ולכן שפיר אמרו הון בכסיוי והן בזריקה דכל זמן דאלוי היה במים ניכר חזותי' ולא ביטול בעצם מיעוטו, מציז ריק ומץ מסכה, וממילא מהויב לעשותו דמייכי תינתיו ריצה לבטול כדי בטל מצות עשרה, ולפсол את הקרבן וע"ז כאן בלשון הרמב"ס שכטב אם ניכר מראית הדם חייב לכסתות הכל. והאי תיבת "הכל" לפום רהיטא הוא שfatת יתר וכי לא היה די לאמר חייב לכסתות, וככלשון המשנה ולא לחנס הויסיף הרמב"ס ז"ל תיבה ז, אם לא להביניינו למה לא יתבטל חד בתורי לגבי חזותא, כמו באיסורים לגבי טעמא, דלא אמרין רואין ולתראץ זאת קאמר האי "הכל" ר"ל מה איכפת לי' אם יסחה הכל, ולכן חייב משא"כ באיסורין דפסיד הרוב אגב המיעוט. ואיך קשי' לך א"כ בDALIL' נמי לסגי בששים דאי ביטול בעצם מיעוטו י"ל, כיוון דביבטול לא מהני ס' דלעולם לא ביטל אלא מכח אחריו רבים להוטות, לא פlige רבנן בגזירותם בפרט מה"ר סובר בלא"ה מב"מ לא ביטל כלל, لكن אסור בDALIL'

ובזה יש לישב הסוגי' דזבחים, וגם פסקי הרמב"ס המוקשים מאי עי"ש, אלא דלא רצתי להאריך כאן בזה ועוד חזון למועד

אלקי אביך, להכير גודלות הבורה ב"ה, יותר מבן שפלות עצמו, כי לעומת גודלה ונציחות הבורה ב"ה. מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו, וממילא בטלו כל המדרגות של בני עניינו, כמו שלעומת עשרו של מילאRADUR לא יחשבו מי שיש לו מאותים, שהוא קרוב יותר לעשרו ממי שיש לו רק מנה ואעפ"כ שניים לעניינים גמורים שווים יחשבו. ועיין במד"ר ריש ויקרא דקרה לעונתנותי דמשה רבינו דעת, וקאמר שם דעת חסורת מה קנית, דעת קנית מה חסרת, וב恰עתיו מובן היטיב כי עונתנותי דמשה היה נצחת מעדתו כתיבגב' אשר ידעו ה' פנים אל פנים ולעומת גודל השגתו היה אומר על עצמו ונחנו מה דלא חשב לכלום, אבל אברהם שלא הייתה השגתו גודלה כ"ב בהשגת משה רבינו, כתיב ב"י ואנכי עפר ואפר והבן.

עוד שם גמורא אר"י מה דכתיב האמנים אלם צדק תדברו משרים תשפטוبني אדם, מה אומנתו של אדם בעזה^ז יעשה עצמו כאלים, יכול אף בד"ת כן ת"ל צדק תדברו, יכול יגוס דעתו ת"ל משרים תשפטו ב"א. ועיין בפרש"י ומהרש"ז^ז צל"ש כתוב עלי שהוא דוחק, ולפע"ד הא יכול אף בד"ת כן ע"כ אינו כפשווטו, דמהיכי תיתיא לאפתח פיו בד"ת דכתיב בהו ודברת בם, אבל הכהנה אם טוב לו לעשותות עצמו אלם כגון יראה חברו עובר על לאו או עווה אסור ג"כ ישוק ת"ל צדק תדברו, וזאת נקרא צדק דועשה צדקה אם מוכיחו וממלמדו און אותו במזון רוחני, וע"ז אמר צדק תדברו. יכול יגיס דעתו באשר הוושם למוכיח אחרים, וידון את העולם לכף חوب, ת"ל משרים תשפטו ב"א, ואל תדונ את חברך עד שתגיע למקומו, והו דן את כל אדם לכף זכות ודוק".

עוד שם גמורא יצא זה שמחוסר תילisha קביצה וشرפה. והתוס' רצוא להוכיח מזה מק"ו לפסול גט שנכתב על קלף גדול ואח"כ חתכו, ולפע"ד נראה דגם האידי דרשת דמנה יلفו להתריר עפרה בהנהה, אינה אלא סמק בעלמא לחיק הסברא, דמסתמא לא רצתה תורה^ז לאסור קרע עולם של עיר הנדחת, רק המטלילין והבתים שהם תלוש ולבסוף חברו, ועיין לעיל דף ט"ז ע"א דדרשין בע"ז אלהים על ההרים ולא ההרים אלהים אבל השתחווה בבית אסרו, דלגי ע"ז מקרי תולש. וכיון דברתם הייתה דלא אסורה תורה בעיר הנדחת יותר מן המשתחווה להר لكن סמכו זו את אהווא דרשת כדרכם בכ"מ שלא בגלות שברטם רק לסמוך הכל אקרא, וא"כ מהייכי תיתיא נילוף מכאן לפסול את הגט שנכתב בתולש על קלף גדול, בשבייל שהוא מחוסר חותיכה. שוב ראיתי בשטמי^ז הנדפס על הגליון בש"ס וילנא שכטב וצ"ל, "יצא זה שמחוסר תילisha שאינו חשוב עיר הנדחת" וננהתי עד מאד ודוק".

עוד שם איתבי בשופר של ע"ז לא יתקע לאו אם תקע לא יצא. משמעו דלא קשה לי בלאו האידי דיקוא, למה בשופר לא יתקע בו לכתהלה, ובupper עיר הנדחת מכיסין בו דמשמע לכתהלה, משום DIDDU לחקל דבשופר ולולב דבאים לרוצות מאיס הוא ואפ"י נגבוי חיליצה כתבו התוס' לדכתהלה לא משום דמאיס למצה, אבל בכסיוי לא חיישין להא דמאייס. אבל קשה לי לחקל בין חיליצה לכסיוי באשר דרישו לעיל ושפק וכסה שלא יכנסו ברגל מושום ביוזי מצוה וכי היכי דכסיוי ברגל הוה בזוי, ה"ה בעפר עיר הנדחת וע"ז. ואולי הא דקtiny מכסין בעפר עיר הנדחת היינו דוקא בלית לי אחר. והרמב"ם פ"ז ה"ג כתוב מותר לכסתות בעפר עיר הנדחת משמע מדבריו דሞת לכתהלה, אבל דהלה^ז כתוב שם דupper עפר ערפה אמר, וכתרוץ זעיר בגמר. אבל היכ"מ שם כתוב דמשום מללה^ז, וכתרוץ רבא. ולכאור^ז מסתבר יותר דאחר שריפתה אמר כדרבא, דאי צעררי ובupper ערפה, מה עניין זה לבן הלה ענו מכל adam אשר על פ"ד ה"ג כבר פסק

סבירתם ושכלם האלקי, או על קבלתם, כי רק אם נאמר כן נוכל לקבל מש"כ התוס' דאין לדמות הדרשות האחדדי רק מה שمدמה הש"ס ומשמעותו דלא תא דע אס הסברא נוותנת גם כאן לדירוש כך, או שהיה העניין מקובל כך באומה מאז ומקדם, ווრחו למצוא סמך לדבר בקרה, אבל הקרה לעולם איינו מוכיח כלל כי הלא אפשר למדרש כך או כך, וזה ברור ואמתות וכל שאינו מקבל הכל הזה לא יצא מסבך הקשיות לעולם.

ע"ב דתוס' ד"ה מצינו אף שקרוא עפר, וא"ת דהaca פליגו ב"ש ובפ"ק דביצה תנן דמודדים וכי שפיר כירה מוכן הוא, ותירץ ר"ת דאפר כירה שבא מן העצים מגדל צמחים ולא דמי לאפר פרה וטלית דלא מגדל צמחים. ולא ידעתני מניין לר"ת לאמר דאפר ואוכלי גרע מאפר עצים לעניין מגדל צמחים דהסבירא החזונה אינה נוותנת כן, אם לא שמכח הקושי הוכיח דע"כ כן, והדבר קשה מאד דמרקא מלא כתוב עפר עתה ועל עפר תשוב הרי דע"כ פ' לא גרע עפר הנעשה מבשר מעפר דעלמא, ולעומת זאת גם על פ' ר' שמואל דפירוש מבשר גרע מאפר עצים. ובאמת זאת גם לא חז' לכסיוי של העיר, דבאמת ב"ש דוקא עפר קامر, ואפר נמי לא חז' לכסיוי של העיר, איך אפשר דפליגו ב"ש וב"ה בדבר הרגיל ונעשה בכל יום ובכל בית לשחות ולכסות ואיך נתהוו בימיהם פלוגתא בדבר הרגיל ממשתמא הוה כ"ע מכסין באפר שהוא מצי בכל בית ואיך יחולקו ב"ש על דבר הנהוג בכל ישראל לאמר שבטעות נהגו כך ודבר זה צ"ע בכמה פלוגות כעין זו וצע"ג.

ד"ט ע"א גמורא לא מרכיבים מכל העמים השק ה' בכם אמר להם הקב"ה לישראל חקנינו בכם שאיפלו בשעה שאני משפייע לכם גודלה אתם ממעטים את עצמכם. ופרשי ז"ל לא מרכיבים פ' שאין אתם מרבים עצמכם אלא ממעטין וכו' עכ"ל, וכפי הנראה מפרש רשי ז"ל דהאי לא מרכיבים הינו ה'ק, עם כי אתם המעת, והכהנה שאין אתם מרבים רק ממעטים את עצמכם והוא דוחק כמובן. ולולי פרשי נראה לי הכהנה דקשי' לי לבעל המאמר בהאי קרא,adam כפשווט אין הלשון לשון ערומים, די אמר לא תעעה שמחמת שאתם הרוב השק בכם דהרי אתם המעת, פשיטה Adams הם מיעוטי עמים אכן עלה על דעתם שמחמת רבוי השק בהם. לכך מפרש הци דהאי דברה ה' בנו להיות לו לעם סגולה ולקיים אותן בתורה ומוצאות יתרות על שאר העמים, ע"כ מחתמת הנסיבות הנועלות שמצוין בנו, אבל החשך שבקבון איינו מכך כשורותינו במדות ודעות טובות שבנו אם היינו מתגאים על זה כי אז יצא שכנו בהפסדנו ותוועת ה' כל גבה לב, ורק מפני שבכל זאת שמדרגתינו גבוהה על שאר העמים, אנו מכנים עצמנו לידע, כי עדיין לא יצאנו י"ח, וכך שאמיר יעקב איבינו ע"ה קטנטני מכל החסדים. וכל מה שנתקרנו אליו יתברך יותר גודלה עונתנותנו, לכן השק ה' הבנו. וזה שאמיר לא מרכיבים הינו מצד שאתם עומדים מעלה בשלמות האדם נגד העמים נגד העם ה' בכם, עעפ' שאמתה הוא דהרי מה"ט בחר בנו לתת לנו את תורה, אבל לא מצד האי יתרון השק בנו, אלא משום דכי אתם המעת, דבכל יתרון שבכם אתם המעת וממעטים את עצמכם והוא פירוש נכון לעפ"ז.

ע"ז שם א"ר ואי תימא ר"י גדול מה שנאמר במשה והארון ממה שנאמר באברהם. באברהם כתיב ואנכי עפר ואפר ואלו במשה ואחרון כתיב ואנחנו ממה. הכהנה בזאת דעתינו בגודלי עולם העמידים בראש המין האנושי אין להבין בפשיטות שמדמה שקר בנפשו, שהוא פחות וגורע במדרגה מוחטבי עצים וושאבי מים, כי אין זאת בגדר מציאות שיטה בזאת, ואיך נבין ה"ה דכתיב במשה שהיה ענו מכל adam אשר על פני האדמה. אבל העניין הוא כך דכל מה שהאדם יותר משתמש במושכלות ומגין למדרגת דע את

מש"כ התוס' סוכה ל' ע"א ד"ה משום במאצע הדבר וצ"ל: „אלא טעמא דכתותי מכתת שיעורא אתרוג נמי בעי שיעור כאגוז או בכיבזה, דאע"ג דאמרין لكمן טעמא משום דלא גמר פירא, מ"מ בעינן דמיינר לקייתה, דמה"ט פסילון ל�מן פפלפין" עכ"ל ועיין שם במחר"ס ולכאור' אינו מובן, מה לי אם משום דברינו גמר פירא או משום דברין מינר לקייתה, דזה כאן בשל אחרה כמו דגנמר פירא אף דעתך לשรอง, כ"ב מינר לקייתה. אבל העניין לפי האמור-DDוקא שיעורא מכתת ולא איקות הפרי ולכך שפיר כתבו התוס' דאי בעין שיעור כאגוז או כביצה ממש גמר פירא, אין לומר משום דכתת שיעורי' לא גמר הפרי, זה באיכות האתרוג הוה, כמו דמיינר אתרוג בן מוגמר פרי מקרין, אבל אי משום דמיינר לקייתה דין זה באיכות הפרי, אלא בכמות וגודל הפרי, בזה הלא אמרין שיעורי' כמו שאינו דכתותי מכתת, אלא דזה גופי' ודאי טעמא בעי דלמה לעניין איקות הדבר לא אמרין דזהו כמו שאינו מחמת שעומד לשรอง, רק לעניין שיעורי' וצ"ע עתה.

הדרן עליך פרק כסוי הדם

הרמב"ם צ"ל אפילו בפירות האילנות שמוטרין משום דכתיב תקבוץ ושרפת, יצא זה שמחוסר תילשה, אלא גם על המימרא גופא בגמ' קשה, דאי בעפר עפרה ומשום דמותר בהנהה דאיינה בכלל עיר הנדחת, מה קמ"ל בכיסוי הוליל בעפר עיר הנדחת מותר בהנהה, וממליא נדע דמכסין בו. ולא עוד אלא מהא דמכסין בה לא נשמע כלל דמותר בהנהה, דזה אפשר משום דמצות לאו להנות נתנו, ומכ"ש הרמב"ם דפסק בראש הלכות שופר ובכמה דוכתא דמצות לאו להנות נתנו, ודאי דלא אתה לאשמעין דמכסין בה משום דמותר בהנהה, אם לא שאמר דalo הוה בכלל עיר הנדחת היה עכ"פ אסור לכנות בו בתחילת משה דמאייס קמ"ל דמותר בהנהה, אבל הוא ודאי קשה שלא שיק האידי דינה כלל לכיסוי אלא לדין עיר הנדחת דכל שהוא מחומר לא נאסר כלל, וצ"ע עתה.

עד שם אר"א הכא השთא הטע שיעורא בעין ועיי כתותי מכתת שיעורי' וכו', יש להעיר למה דוקא השיעור מכתת אבל אתרוג לווב שופר ايיכא, דכיוון דעתך כל העומד לשรอง כשרוף דמי אתיין עלה, אין כאן אתרוג לווב שופר כלל, אלא אף, והכא ודאי שיעורא דוקא דכתותי מכתת קאמור, אבל פרי הוה. ובזה תבין

פרק גיד הנשה

גם במחומר לא יעלה כיוון דנוסף לזה דאיינו בכללبشر גם איסור אכילה להדיות יש עליו لكن צריך לחלצו, ועיין מה שאכתב עוד בזה לקמן בד"ה הסמוך ודוק'

ע"ש ונוהג בבהמה ובchia, עיין בחדושי ק"ז בעהחת"ס צ"ל שהביא דברי הרשב"א בתשו' דוגה"ג של אדם נמי אסור דעיקר המשעה באדם הוות, אלא שהעשה"מ צ"ל כתוב לדעתה הרמב"ם דבשר אדם אסור בעשה א"כ גידו מותר כמו בבהמה טמאה לר"ש אבל משנתנו דל"ל טעמא דר"ש דמי שבשו מותר וכ"ג שפיר בבהמה בחיה עי"יש, ואני אומר דא"כ למה לא קתני במתניתן ונוהג בבהמה בחיה ובאדם, אבל כבר כתבתי בפתחה כללית של' דבשר אדם לא יכול הוא יותר מתועב ומשוקץ מכל לאוין שבторה, ולא היה צריך לאשרו, כי הוא יוצא מכלל אדם מי שאכלו, ולכן לא קאי איסור אכילת גיד, אגיד של אדם דבלאה"ה אין שום אדםأكلו, ובפרט שאיסור גה"ן הוא לאחר נאסר כדי שננקר הגיד מן הבהמה ונזир אותו מעשה, ומה"ט קאמר ר"ש דאיינו נוהג בטמאה כיון דבשרה אסור ממשילא דלא ינקר הגיד ולמה לי' לאשרו, והת"ק דפיג נמי לא פlig אלא אברהמה טמאה משום דלבני יעקב נאסר ועדיין בהמה טמאה מותרת להם ולא מסתבר לי' לומר דע"י שנתנה תורה ונאסר הטמאה שיתור הגיד שכבר נאסר מז, אבלبشر אדם דאסור לב"ג כמו לישראל כי גם הוא נברא בצלם אלקים, ומזכזה על הנימוס והמוסר הכללי ממילא דלא קאי איסור גיד על גיד האדם, וזאת ברור בעניין ודוק'.

ע"ש ונוהג בירק של ימין ובירק של שמאל, וגם' קאמר מתני' דלא כר"י דאמר אינו נוהג אלא באחת דהינו בשל ימין, והלב ארי' צ"ל מדקדק למה שתיק רבוי מהודענו שר"י פlige וסובר דאיינו נוהג אלא בשל ימין כיון דבלאה"ה מביא בהאי משנה דעת ר' דאיינו נוהג בשיליל, הנה מלא מעכין זה בש"ס דרב' במתניתן הביא הלכה

דף ע"ב משנה גיד הנשה נהוג וכו' בחולין ובמקדשין וכותב רשי"ז צ"ל ולקמן פליגו בה, איך לא מ"ד אפי' בעולה ואיכא למ"ד בקדשים הנאכלין עכ"ל, ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג"כ וצ"ל: "ומה שארם מוקדשין ואפילו עללה ששורפני אותה ע"ג המזבח, מוציאו ומשיליכו" עכ"ל. ורבים תמהו דא"כ מה פריך הש"ס מוקדשין פשיטה, דזה טובא קמ"ל קרבען דרבבי וכ"ה דלקמן דגה"ן חלצו לתפות, ועיין בראש יוסף צ"ל שכ' דדין זה לא שיק הכא בפרקון עסקקו מאיסור אכילת גה"ן לאדם, וכוונתו דבלאה"ה כל הנני דמתניתן שלא לצורך נשמו בשליל האי דנוהג במקדשין וא"כ מוקדשין עכ"פ צריך להיות לצורך מענין אכילת אדם דשיך בהאי פירא והוא נכוון, אלא דקצת קשה, דא"כ איך רצה הש"ס לומר דאיתא לאשמעין דמקדשין חיל ואיסור גיד, או אי אין בגידין בנוטן טעם, דאיסור גיד איכא ואיסור מוקדשין ליכא, דכל זאת לא שיק כאן להאי פרק דמדבר מאיסור גיד ולא מאיסור מוקדשין.

ולכן אני אוסיף על דבריו, ואומר דלא שמעין מהא דנוהג במקדשין אי קרבען אי כרבי, דהא גם לרבי שפיר שייך למיתני נוהג במקדשין דאם פרשו לא עלו דרכ במחומר קאמיר עלה, דמתניתן סובר יש בגידין בנוטן טעם כמו שמאה דרכ' דלקמן והוה גה"ן בכל בשר ומה שמעט מועשית עלותיך הבשר והדים גם גידין עכ"פ גידי צואר דאים כבשר אבל גה"ן הרוי הוא כבשר ולכך מה דקאמר רב' במחומר דוקא יעלה ולא בפירוש הינו משום דאסור באכילה וכתיב משקה ישראל למנה מהו המתור לישראל. ולכן לא מציא קאמיר דמשום דנווהג איסור גה"ן לעניין הקרבה כתני נוהג במקדשין דרא אין להעלותו כשפירוש ודאי דאיון זה עניין גה"ן כלל דכל מה שאסור באכילה אסור להקרבה ואי' קרבען דחלצו לתפות זאת לא נשמע דדילמא כרבי ולא עולה בפ"ע כשפירוש אבל הרמב"ם בפיה"מ שפיר כתוב לדידין דס"ל אין בגידין בנוטן טעם עכ"ג דשאר גידין ועכמתו במחומרים עלו אבל גה"ן לרבען

גה"נ' שהוא אסור, דעשה דוחה לא תשעה לא נאמר אלא בדרך הגדמנות באופן שידעינו בודאי דעתך כאן עשה, ודרכ מקרי עומד ל"ת כנגדה בהז שיק עשה דוחה לא תשעה, אבל בענין שלulosם כן הוא, אם בפירוש אמרה תורה שיקים המוצה ע"י עברית הלאו אז מצותי בכך וכמו יובם במקום כרת או מליקה בערך קדשים, דין זה בגדר עדילתי, אלא מצותי בכך וליכא כאן ל"ת כלל, ואי לא אמרה התורה בפירוש, אז אין לא נעשה עדילתי בכח'יו, לדדרבה אמר דין כאן לעשה, וכמו כאן דאמרה תורה ואכלו אותו אשר כיפר בהם, לא עללה על דעתינו דהעשה הללו כולל גם גה"נ שבתווך הבשר, דמהיכי תיתי נאמר דין כאן ל"ת וממצותי בכך, ועיין לממן בדף הסמוך, דרבינו אומר דעתך קרא דוחקה הכהן את הכלל, לרבות גה"נ שבתווך, מיד דהוה אהלב ודם, והшибו לו חכמים דשאני חלב ודם מצותי בכך, משא"כ בגיד הנשה בתוך הבשר, ומעתה זו שאמר מוקדשין פשיטה, ואיד דהווא"ד עדילתי, וכי משום דקדשי פקע איסור גיד מני', ר"ל אדם נאמר דנאכל הגיד עס הבשר תמיד, הרי דעתך איסור גיד לגמרי, ומהיכי תיתי, דעל זה בעין קרא מיוחד, אפילו לרבי דלקמן, ודוק', ובגוף הסברא כוונתי לדברי ק"ז בעחתת'ס צ"ל בחדשו עיי"ש.

עוד י"ל בכוונת המקשן דאמר משום דקדשי וכו', שלא תאמר דעתך לאשמעין אפילו לר"ש דס"ל כל שבשו איסור גיד מותר, היינו דוקא מין שבשו אסור, אבל לא קדשים, וכמש"כ התוס' לממן ק"ג ע"א ד"ה ומור סבר, לעניין אבמה"ח בטרפה, لكن קאמר דגם זאת פשיטה, ולא איצטראך התנה להשמייננו.

ודע כי יש להעיר מהא דאמרו במכות כ"ב ע"א, דהמניג שור פסהמ"ק לוכה משום כלאים, עיין בפרש"י שם, דהוה חולין וקדשים מהם שני מינים, ועיין ברמב"ם ספ"ט מהל' כלאים ובמל' מ' שם, וכע"פ אס קדשים חשב מין בפ"ע, למה באמת לא נימא לעניין גורע' דהוה כמו שבשו אסור, וכע"פ רבותא אייכא באמרו דנורא במקדשין וצ"ע ודוק'. ועיין עוד לממן בדף הסמוך.

ראשי ד"ה איסור גיד נהוג בבחמה משעה שנוצר עכ"ל, עיין בראש יוסף וכן בהגהת מהרש"ש שלא ידען, מה הוץך רשי"ז לפרש כו, כיוון דקוושי הש"ס גם בלאה' קשה, דהרי לא מצי מקדיש הבחמה קודםليل שמונה לילידתה כדלעיל פ"א ע"א, לילה לקדושה ויום להרצאה, וא"כ לעולם גיד קדימים. אולם לפער' נראה דלא ציין רשי"ז על לשון הגמי' איסור גיד, ועיין בשטמ"ק שנדפס אצל הש"ס ווילנא שmagia בלשון רשי"ז, להוסיף על החיזון, "איסור גיד" גה"נ נהוג בבחמה" וליראה דליך כאן ציוון כלל, רק להקדמה בעלמא כתוב רשי"ז ל"ד דהסוגי' איזלה כאן בשיטה זו שגיד הנשה נהוג בבחמה משעה שנוצר, ודלא כר"א א"ר דלקמן, והקדמה זו צריכין כדי להבין השקיל וטררי' שלפנינו כמובן ודוק'.

ד"ה יש בגידין בנוטן טעם בשר, ואשמעין האי תנא וכו', ואחת משום מוקדשין שיש בו טעם וננהנה מן המוקדשין וכו', עכ"ל. הנה בדקודק גדוול נקייט רשי"ז ל"ש שננהנה מן המוקדשין ולא שאכל בשר קודש, אע"פ שקיים למ"ד יש בגידין בנוטן טעם כבשר, משום דלאו של אכילת בשר קודש ליאך רק בדבר שראו' למאבחן או להחנים, עיין היטב ברמב"ם ריש פ"יא מעעה"ק, וריש פ"א מהל' מעילה ובמל' מ' שם, ולאו דמעילה אע"פ שהازהרה שלו הוא, מלא ציטת, וכן תראה מותוך הנוקודה נפלאה שבפיה"מ לרמב"ם בכריות דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

בסתם ובלי חולק ובברייתא איתא פלוגתא בהאי הלכה, וא"כ בכל אלו מקומות יש להקשوت מה השמייט רבנו הקדוש דעת יחיד החולק, והרי שינוי בעדיות פ"א דלמה מזכירין דברי היחיד וכו' ע"כ ה"י לרבי טעם מיוחד במקום שלא הזכיר הכהן, אבל כאן קשה לי' לבב ארוי ז"ל דכיון דהזכיר במשנה זו דברי ר' דפלייג בשליל וקאמר דיןנו נוהג משמע דביתר דין המשנה מודה זהה אינו דהרי פלייג גם אם אהא דנורא ביריך ימין ושמאל, דיןנו נוהג אלא בשיל ימין. ועיין בלב אריה מה שכתב בזה ודוק'.

ע"ש וחולבו מותר בגמ' לממן מפרש דהאי וחולבו מותר חלבו דעתיך קאמר ומה"ת מותר אבל איסור מדרבנן דישראל קדושים נהגו בו איסור, יש להעיר איך שתק רבנו הקדוש מהאי אישור וקטני סתם וחולבו מותר דמשמע מותר למגורי, והנפער' בזה עפ"י מה שהביא ה"ב' בסס"י צ"ט בשם הרשב"א בתורה'ב' דמסופק אי' שמננו של גיד אסרנו מושם לתא גיד או מושם לתא דחלב ובביבמות כתוב הרשב"א ז"ל בחחלה דמשום לתא דחלב נגעה בו, ונוארה דעתיך זה תלו依 בפירוש משנתנו דקתני חלבו מותר מה היא דאי מפרשנינו חלבו גיד, ומה קרי' ל' חלב ובברייתא כתני שמננו, אלא ודאי דהנתנה שחמייט דישראל קדושים נהגו בו איסור קרי' ל' חלבו כדי להשלים האי חסרונו דבזה משמעינו דראואה להמנע מלאלכו משום דנוראה כחלב ובפרט דמתניתן ר' מ' דדייק בשמא, אבל בתנא דברית' דקתני בפירוש דנהגו בו איסור קרי' ל' שמננו מפני שכך הוא, וא"כ אז יש הוכחה גמורה דמשום לתא דחלב נאסר שמננו דגיד, אבל אם נפרש חלבו מותר דמתניתן אחלב דשליל אז ליכא שום הוכחה ונוכל לומר דמשום לתא גיד נאסר שמננו ודוק'.

והנה ראש"י ז"ל מפרש דחלבו דשליל קamar ורב"ט הנמצא בהחמה, והוא כר"א אר"א לממן צ"ב ע"ב, אבריתא דפליגו ר' מ' ור' י' בגיד וחלב של שליל, ועיין בתוינו' ט' ובראש יוסף כא, וצ"ל דריש'י ז"ל ס"ל דרא"א גם משנתינו מפרש כ, והוא דחלבו מותר לאו דה' אלא סיומה דפלוגתא דת"ק ור' והוא דלא קתני בדברי ת"ק דחלבו אסור, משום דרב"ט חי הנמצא בבחמה ועל עסקי שחיתה קמיiri, בלבד' האין דין זה שיק' לכוא ושנו'י' כבר לעיל בפ' בבחמה המקשה, דלר' מ' טעון שחיתה, וא"כ פשיטה דנהוג בו איסור גיד וחלב, דין זה שליל אלא בבחמה מעלי', ולא נשנית כאן אלא בשבייל דברי ר' דקאמר אי' נוהג בשבייל וחלבו מותר, דזאת לא נשמע מדברי חכמים לעיל במשנה דקאמרו שחיתת אמו מטורתה, דהרי עדין אפשר גיד וחלב שלו אסור, דדי' לולד להיותו כאמו, וכקושי' הראי' ש' ז' התם, ולכן קיצר התנה דמשנתינו בדברי ת"ק, שלא הובאו אלא בשבייל בר פלוגת' ולא קאמר רק נוהג בשבייל שצרכ' שחיתת עצמו, וממילא נדע דבון גיד ובין חלב נוהג דהרי הוא בבחמה מעלי' אבל בדברי ר' דקאמר אי' נוהג בשלייל, ובשביל שהוא שליל ושהית האם מטורתו, קמפרש בהדי' דהו גיד והוא חלב מותר, אלא דלפי פירוש זה קשה טובה, אך שינה רבינו הקדוש טעמו מלעיל להכא, דלעיל בעסקי שחיתה מאן דמטיען שחיתה הוא ר' מ', ומ"ד שחיתת אמו מטורתו מה החרכים, וכך הוא להיפך, דבברי ר' מ' שנה סתם בלשון ת"ק ודבורי חכמים דלעיל, בדברי ר' יהודה. ומכח קושי' העצומה הללו נצחים כמה שיטות בעניין זה ומובאים לממן בראש יוסף בסוגי' דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

ע"ש גמר' מוקדשין פשיטה ממשום דקדשי' פקע לי' איסור גיד מני' האי משום דקדשי' וכו' לכארוי' שפת יתר הוא ודאי ה' לי' להקשות סתם פשיטה, אבל לפער' נראה, דבא לשול קושי' השאגת ארוי' המפורשת שהקשה דינמא עשה דאכילת בשר קודש ידחה ל"ת דגה"נ. והקושי' לך' מ' דמן'ל דaicaca עשה כלל על

בשר נתقدس לצורך הקרבה או אכילה, וממילא ايقا עלי' נמי לאו דמעילה משא"כ בגיד דמתחלה יצא מכלל שאר הבשר דלא חל עליו לאו דכליל תהי' לא תאכל, אלא לאו דמעילה לחוד, ולא עוד אלא שאנו נובך מאד גם בלאו דמעילה אי אית ב', דעתו בתוס' ישנים בריתות יג' ע"ב, שהקשו שם איך מתחייב על נותר וטמא אשם מעילות, כיוון דלא שוה מדי להקדש, ותירצויDKDS הגרף שאני דלא פקע, ועיין שם בהגחות ק"ז בערךת"ס ז', ועיין Tos' מעילה יי"ד ע"א ד"ה הבל מודים, וכע"פ האי גה'י דמתחלה עומד לחלו' לאו דמעילה מנ"ל, ולכן נהרא דאיסורה בעלמא קאמר ולא מעילה ממש, וא"כ ודאי דהאי איסור עומד בפ"ע חולוק משאר הבימה, ואולי מכך הלאו דלא תאכל באש תשרף דדרשין מני בפסחים כי"ד ע"א דבאה ליתן ל"ת על כל פסהמ"ק, והאי גה'ג' הוה פסהמ"ק מתחלת הווייתו וכע"פ אין בו מושום כולל בשארبشر, ובזה מיושב נמי מה שיש להקשות דהאי מוקדשין דנוהג בגין נמי פשיטה דמה אתה לאשמעין, אי דיש בגידין בנותן טעם הלא הוא משנה שלמה لكمן ריך שנתבשלה בה גה'י' ואי דמוקדשין חל על איסור גיד הלא כולל דחל הוא משנה שלמה בבריתות כmob'a בתוס' כאן, ובפרט ש את איינו שייך כלל לפפרקן שעוסק בדינני גה'ג', אבל אם אמר דהאי איסור מוקדשין איסור פרטני דוקא בגין שפיר שייך הכא. וממהות שתירצטו בתוס' דאיסור מוקדשים חמורים באכלו בטומאה, נמי איך למשמע מני' דס' דאי'א על גיד איסור אכילתبشر קודש, ולא לאו דמעילה דנהנה מן ההקדש כדכתבת רשי' ז', דבhai לאו ליכא קרת גם באכלו בטומאה, דהקדישה איינו אלל קדושות בדק הבית ודוק' היבט.

שוב ראיינו דא"א להעensis בדעת התוס' דמוקדשין איגיד לאו כוללו הוה, דהרי בדיבור שאח"ז כתבו בפירוש דמוקדשין איגיד כוללו חומרו הוה.

תוס' ד"ה אלא קסביר ולא ה"י יכול להקשות והתנן איינו נהוג בטומאה וכו' אי אף' הי' יכול לדקדק ממש דיש בגידין בנותן טעם ניחא לי' למיפורך מירך שנתבשלה בה גה'ג' שנומי' קודם עכ'ל, וכל הרואה ישתומים ודקרו לה מה קארו לה, וכי לא יידעו התוס' המשנה דירך שניוי' קודם ממשנה דנוהג בטהורה שהוא משנה האחורייה בפרקון, עד שנshawו וננתנו להקשות ולתרכז תחלה דלא מציא למפרק ממשנה דנוהג בטהורה, ורק בא"ג נתחדש להם דקושיותם מעיקר' ליתא דהרי הש"ס פריך ממשנה דירך שניוי' קודם וזה פלא והפלא לפום רהיטא. אבל חילילה לחשוד לעבלי תוס' שכתבו דברים של מה בכ'ך. שוב מצאתה שלב אר'י עמד בזה ונתקח מאד בישוב דבריהם עי'יש', ואין דרכנו לדוחק בדוחקים ולהעמיד פילא בקייא דמתחטא.

אבל דע כי קושי' התוס' כראוי מוצקת, דהאי משנה דנוהג בטהורה ואני נהוג בטומאה, סיומה דמשנתינו הוה, דהרי מנוהג ואני נהוג דיבר והפסיק בשאר דיני דגה'ג' עד שישים לבסוף מה שהשאריך כאן במשנתינו, וא"כ פשיטה דהאי משנה דנוהג בטהורה וממשנתינו דנוהג במוקדשין חד תנא אמרה והי' לו להקשות יותר מסויימת דמשנתינו ממה שמקשה ממשנה דירך דאפי'ה עדיפא דהוא אליבא דתנא אחר נשנה, ומ"מ תירצוי לבסוף דאפי'ה עדיפא לי' להקשות ממשנה דירך השנווי' קודם ואני אסיף מיא ואסיף קמחא להמתיק תירוץ התוס', והוא דנהנה דהא דנחلك היא משנה לשנים להפסיק בין כל הני נהוג בשאר דינים ולשנות בסוף הפרק דנוהג בטהורה ואני נהוג בטומאה, ע"כ טעמא עי'. ויל' בטומאה דהא מלטה דרבינו הקדוש רצה להורות לנו, דכל סתמי דהיא פרקא חד תנא אמרה, וכעין שאמרו בנדרים פ"ב ע"א, דמייתור דקתני דברי ר' יוסא שמעין דכולא פרקה ר'י אמרה, ומפרש שם הר'ז'

בגיד הנשה שאינו עומד להקריב למזבח אלא חלו' לתפות, אין בו רק לאו דמעילה דaicא גם בדשן, עיין ברמב"ס בפ"ב דמעילה, וכן בדיקוק נקט רשי' ז'ל דבאכילת גה'ג' של מוקדשים ايقا לאו דנהנה מן המקדשין, ולא לאו דאכילתبشر קודש.

ומכאן נפרק סברת התוס' פשחים דף כ"ב ע"א ד"ה ור"ש, שכתבו דבגיד הנשה למ"ד אין בגידין בנותן טעם מודה חזקי' דaicila הנהה במשמע, כיוון דלא שייכי' בי' אכילה, ור'ל דניהו דלאו אכילה גמורה היא אבל עכ'פ' טעם קליש' פ' לשאר הנהה, וכמ"כ הרשב"א ז'ל מיחסב אכילתנו עכ'פ' לשאר הנהה, ולא כאוכל קליפפי ערלה וקשה של כלאי כרם, דלא עבד מידי, דחתם עץ ממש הוא, ואין באכילתנו שום הנהה, משא"כ בגין הנשה דעתך בי' קצת טעם כן מופרשים דברי התוס' שם. אבל נפרכו מהא דקامر אכן דודקן אי יש בגידין בנותן טעם אייסור מוקדשין אגיד, אבל אי אין בגידין בנותן טעם ליכא איסור מוקדשין ולסברת התוס' הלא שפיר איכא איסור אכילה שהוא בננה בושא פרוטה, גם בדיליכא טעם גמור בגיד, דעכ'פ' נהנה מקרוי, אם לא שנאמר דהתוס' כתבו זאת רק שחזק' מצי לתרץ כן דעת ר'ש שאסור גה'ג' בהנהה, אבל אין לא סבירא לך סברא זו והוא דוחק ודוק'.

תוס' ד"ה ואתה איסור מוקדשין וחיל איסור גיד וاع"ג דתנן لكمן איינו נהוג בטומאה וכו', איסור מוקדשין דחמור דעתך בי' כרת אם אכלו בטומאה חיל עכ'ל.

והקשה המהרשות' ז'ל דהא דאיינו נהוג בטומאה מצין לפרש כר"ש, דמי שבשו מותר וכו' וכמ"כ התוספות בעצםם لكمן בד"ה בולדות קדשים, ותירץ דמותוך הסוגי' דחתם משמעו דרך לר'ש' שאית לי' האי סברא דפטור בגין של טמאה לממרי אבל לתנאי דמתני' דפטור רק מגיד ולא מטומאה, מטעם אין איסור חל על איסור קפטור ומ"כ התוס' דגム לתנאי דידן מצין למימר דעתמא כר"ש, הינו דכיוון דמצוי למיחדי כן ניחא לי' יותר להקשות ממותני' דניזיר עכ'ת"ד, וקשה לי' טובא חדא, דהכא נמי הרוי מקשה הש"ס דא"כ מוקדשין נהוג בגין מבעי' לי', דהוא קושי' יותר עצומה מלהקשות מאינו נהוג בטומאה, דמצוי מלחמי' לי' דטעמא כר"ש, אבל יותר קשה דנהנה הראש יוסף ז'ל הקשה ג'כ' על קושי' התוס' דמה קשי' להו, הלא הכא מוקדשין כולל הוה על איסור גיד, ותירץ, דלפומ סברא דהשתא דגיד חל משעה שנוצר ומן' איינו חל בטומאה, ע"כ משום דלי' להאי תנא איסור בת אחת, א"כ ה"ה דל"ל כולל עכ'ת"ד, ודבורי נפלאים ממן דא"כ מה הקשו בד"ה בולדות קדשים, דאמאי לא פריך מאינו נהוג בטומאה אלמא דטומאה קדים, הלא איינו מוכרת דהרי גיס איסור בת אחת לית לי' כמ"כ הרוש יוסף וע"כ לומר דתנן דלקמן כר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת, דל"ל איסור בת אחת, וא"כ קושי' הרוש יוסף הדרה למקוםה, וממילא גם קושי' המהרשות' א דעכ' יותר נכון לומר דהמ乾坤 סבר דעתמא דתנן דלקמן כר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת.

ולפי חומר העניין עננה מה שנראה לפע"ד לישיב דברי התוס' מוקשי' הרוש יוסף החמורה, והוא דכבר כתבנו לעלה דעל גה'ג' עכ' ליכא איסור אכילתبشر קודש דכל שאיינו בכלל כליל תה' איינו אלא תאכל, אלא אית בי' לאו דמעילה, כיוון דמ"מ נתקדש בכל הבימה, ואע"פ ששאר הבשר עומד ליקרב בעולה או לאכול להחנים בחתאת ואשם, והאי גיד מתחלה עומד לירוק ולענין מה נתקדש, והרי תראה בעור העולה אמרה תורה שניתנה להחנים וחולין הוה ואני מועלין בה, וצל' דמ"מ נתקדש בכל שאר הבשר ונידון קדושים פסולין מתחלה הקדשו ונתקדש מיד רק למיעילה ולא לשום צורך הקדש כלל, וא"כ ס'ל לתוס' דלא שייך כאן איסור כולם, דהרי איינו דומה קדושת שארبشر לקדושת גה'ג' דשאך

אי טעמא כר"ש אין כאן חשובה של כלום, ויפה כתוב הת"ח שהוא דבר שבידילי מני' אינו לא בעי התורה לאשרה, אך לא נחתו למה שכתבנו, וס"ל דר"ש סמנה ולא טעמא אמר, אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דאייה הקרא על האי סמנה ובפתחה תראה כי שיטת התוס' בלאייה נפרכת מכמה מקומות ודוח'ק.

שוב נתיבותי שיש ליישב דברי התוס' ע"פ שר"ש טעמא ולא סמנה אמר, דנヒו דעתם איכא שלא נאסר גה"ן של טמאה נאסר גם של טמאה לא מסתבר עתה להתריר דא"כ נמצא דיצהה מקדושה חמורה לקדושה קלה ומ"מ איכא מיד' וכי כאשר אמרו בسنחרין. ותדע שכן הוא דהרי בגיד הנשה של נבלה וטרפה גם ר"ש מודה דלוקה ומטעם דرك מין אסור ממיעטין והוא גופא צרך טעמא, די משומם דבלאה לא יאלכו, גם בנ"ט שייך, אלא ודאי דכל שפעם אי ה' חל לא נתיר בשבייל שנופל הטעם ה"ג לר"ש בטמאה שנאסרה לב"י לא נתיר עתה ע"פ שנופל הטעם, אז יצאו מקדושה חמורה לקלה מה שא"כ לת"ק דמשום אחע"א קטתין עליה, סכ"ס נשאר הגיד באיסור מצד איסור הקדום והבן כי נכון הו.

ד"ה איסור גיד איכא בסה"ד, א"ג לא בעי לשוני הци, משומדاقتתי תקשה לי דא"כ אין מוקדיין נהוג בגין מביי לי' והשתאות דקאמר דקסבר אין בגיןנן טעם, הוומ"ל אין מוקדיין נהוג בגין מביי לי', אלא עדידי מינימלי פריך עכ"ל, ודבריהם צרכין בגין, אם התרצין לא מוקי' קושי' התוס', משומם דידע' דיש להקות עליו להקות עליו כנ"ל, איך קאמר מה שאמר שג'כ יש להקות עליו קושי' זו ממש. אבל פירוש לדבריהם כך הוא, דהרי שקייל וטרי רצח להראות דא"א לאוקמא רבותא בהאי נהוג במוקדיין לא למ"ד יש בגיןנן טעם ולא למ"ד אין בגיןנן טעם, ומתחילה תחליה ביש בגיןנן טעם ומדחה, ואח"כ בגיןנן טעם ומוקדיין נהוג בגיןנן טעם ומדחה, ועי' הקשו והלא יש לאוקמא כאוקימתא בגיןנן טעם ומוקדיין נהוג בגיןנן טעם ואיסור גיד איכא קומייתא ביש בגבנ"ט אוקימתא מתקימות דס"ל אחע"א דל"ל כולל, ע"ז קתרציו דגס זאת אינה מתקימת דהרי יש לדחות דא"כ אין מוקדיין נהוג בגין מביי לי' וαι קשי' לך א"כ איך קמנסה לאוקמי כמ"ד אין בגיןנן טעם ואיסור גיד איכא ואיסור מוקדיין יליכא שיש ג'כ לדחות בגין זה קושי', דהרי לכך מתכוון להראות דגס אין בגיןנן טעם א"א לאוקמי כי כך דרך השיס' ודוח'ק.

בד"ה אם יש בה בנ"ט תימא, דילמא אסורה משומם שמןו של גיד וכו', ולפ"ז הר"ס אתה שפיר, דפ"ז דין להחמיר ולאסור בשמננו של גיד, כיון דגיד עצמו אינו אסור עכ"ל, להסביר שתורת הר"ס צרכין דברי הרשב"א" דבגיד איכא עכ"פ טעם קליש, אלא שטעם קליש אינו אסור, אז יש מקום לומר דין להחמיר בטעם דשmeno יותר מבטע גיד עצמו, אבל אם נאמר דכלי' ממש הוה, ואני מוציא שום טעם, לא שייך לומר דין להחמיר בשמננו יותר מבגיד כמובן. וגוף דברי הר"ס עכ"פ הרשב"א" צל' ביבמות ס"ל דשmeno של גיד משומם לתא דחלב נאסר ולא משומם לתא דגיד לית להוא מקום וכבר הבאתינו דבריו לעיל ועשיתוי סמכוכין לדבריו אם מפרשין הא דחלבו מותר דחלבו דגיד קאמר עיין לעיל. אלא דלפי שיטה זו ממשיא מיושבת קושי' התוס', דמתני' דירך א"א לפרש דמשום שמןו קאמר דהרי סתם ירך קאמר הן דבמא והן דחיה, ובchein דחלב גמור שר"י מכם' שמןו של גיד ודוח'ק.

בד"ה בולדות קדשים עסקין וא"ת והיכי איתו בהחדי', ואיסור גיד אינו חל עד שהוא בן ט' כי כדאמר لكمן ר"א אדר"א, מחלוקת בין ט' ח' והלך ר"מ לשיטתי' ור"י לשיטתי' וכו', ויל'

וזל דכלוא סתמא דפרק א דברי ר"י הם, והכא דכוותי' והנ"מ הוא לידע פירוש המשנה דנוהג בטהורה ואני נוהג בטמאה, שלא כאמור דר"ש אמרה דס"ל אין בגיןנן טעם ומ"מ אינו נוהג בטמאה, מכיון דכלבשרו מותר וכו' ומילא חלקו האי סתמא אסתמא דירך השינוי' קודם, דס"ל יש בגיןנן טעם, لكن כתני האי דנוהג בטהורה לבסוף פרkon לקשרו עם תחלתו, ולאשמעין דכלוא סתמא דהאי פרקה חד תנא אמרו, ומילא תדע דעתם אסתמא דיאנו נוהג בטמאה הוא משומם דאחע"א, דכמו דמשנה דירך לאו ר"ש אמרה, כמו כן משנה דיאנו נוהג בטמאה לאו ר"ש היא, וכן שפיר מקשה הש"ס ממשנה דירך עכ"ג ממשנה דנוהג בטהורה סיום ממשנה ראשונה, משומם דמזה גופא נדע דכלוא פרkon חד תנא אמרה, וא"כ נקא המשנה השינוי' קודם, והבן כי הדברים קילורי לעיניים תל"ית.

בא"ד ומה שמקשה ר"י וכי לא מסתבר למימר דאח"כ פקע ממשו איסור גה"ן עכ"ל וכותב הרראש יוסף דודוקא לטעמא דר"ש יש להשיב כן, דכיוון דכן נתנה המצואה אף בהמה טמאה דבשרה הייתה מותר, ותו לא נשנית המצואה בסיני ודאי דלא נשנית דינה משומם דבבמא טמאה נאסר בשרה, אבל אי מצד אחע"א קאתינו עלה, אז לא נוכל להשיב דלבני יעקב נאסר אף בטמאה דהאי מותרת להם ושוב לא פקע גם אצלוں שבבמא טמאה אסורה דאמאי לא, כיון דנתחדרה ההלכה דבבמא טמאה בשרה אסור ובכל מקום אחע"א מAMIL דאסיר גיד לא מצי חיל אטמאה, וכלו קמתמה על הת"ח שלא נחotta להא لكمן דך קע' ע"ב ד"ה והלא מבני יעקב נאסר עיי'יש. והנה כוונת הרראש יוסף ז"ל מבוארת דמחולק בין טעמא דר"ש דמי שבשרו מותר, אינו טעמא אלא משומם דאחע"א דהאי טעמא דמי שבשרו מותר, איזו יעקב נשאר באיסורי דמהיכי תיתי נאמר נשנית הדין דגה"ן ע"ז שבטל הסימן, אבל טעמא דאחע"א טעמא ממש דכל שאסור מצד אחר לא חל עליו איסור אחר דהלא די במה שמזהר ע"ז מצד אחד, כי רק מצד הדוחק אמרין דאותו שני לאין על עני אחד כדי ללקות שתיים, וא"כ שפיר מצין למימר כשותחדרה ההלכה לישראל דבבמא טמאה אסורה נשנית הדין ופקע איסור גה"ן ממשמאה. אלא דלפער"ד אין לומר כן בשום אופן, דהאי סימנא היכי כתיבא, אדם נאמר דלר"ש איתרת האי אשר על כף הירך מה שלא הוזכר لكمן בגין עי'יש וא"כ לדרשא אתה למעט ע"כ במא טמאה לאחר מ"ת, דלבני יעקב לא צרך קרא דלא אימעת להם שום דבר, וא"כ מה משיב לו ר"י והלא מבני יעקב נאסר, אלא ודאי דלא מייתורה דקרה קדרה דהרי הקרה דאשר על כף הירך איצטריך כדלקמן בדף הסמוך לכל מר וממר כדאית לי', וגם איצטריך למיעוטי עוף דלית לי' כף, וא"כ ר"ש עכ"ב מסברא קאמר וכאשר ביראנו לעיל דכיוון דאית ל' אין בגיןנן טעם קשה לי' איך אסורה תורה עץ בעלמא לאכול וכאשר אמרין בע"ז דר"ח עכ"ב בשרצים המאוסים דבדיל' אינשא מני' ולא בעי קרא לאסرون, ולתרץ זאת נאמר דגה"ן שענין דמ"מ לא יסלק אוינו שום אדם מון הירך ואיכל אותו מתוק שאר הבשר, וכן שפיר בעי קרא לאסרו, ונזכר מה דכלבשרו אסורתו לא איצטריך קרא לאסור היגד דבלאה לא יאל אוינו אפילו פירוש מן הירך דהרי אין בו טעם ועץ בעלמא הוא, ועיין בה בפתחה מה שכתבתי בארכיות בפלוגת רשי' ותוס' בע"ז הנ"ל. עכ"פ אמת וצדק דר"ש עכ"ב טעמא קאמר ולא סימנא, דהרי יליכא קרא מיותר ע"ז, וא"כ הוה האי טעמא ממש בטמא דאחע"א, ולפ"ז דברי הש"ס لكمן דך ק' ע"ב דקאמר, דיקא נמי דקתני אורי וכו' כפשטוא את' דעכ"ב טעמא דת"ק משומם אחע"א, ועי' משיב ר"י דחומר חל ספר, אבל

דказמר שמו אל ד"ה ממש קאמר, וכן יותר ניחא לומר דאחלבו דגידי קאי וכדי לאוקמא ת"ק דר"מ הווא, כאשר סתמי דמתני' ו/or מפליג בניד על ר"י בתרתי דלא מבעי בגין ט' חי דהרי בעי שחיטה בפ"ע, אלא אפילו בפחות מזה משום דהשחיטה לא תתייר איסור הקדום לה ובחלב לא מיריר תנא דמתני' אלא מחלבו דגידי שהוא מותר לד"ה אלא דלפי שיטה זו נשאר הקושי' דמה קאמר הש"ס הכא ולקמן דהא דנוהג בשליל, דהינו דאיסור גיד משעה שנוצר, פליגו ב' ר"י וחכמים, והוא גם ר"י מודה דאיסור משעה שנוצר, אלא דס"ל דהשחיטה מתרת אותו, ע"ז חידש לנו הרשב"א בסברא, דכל איסור שיש לו יותר ע"ז שחיטה לא מקרי חל לענין איסור חל על איסור, ומבייא רא"י לזה ממה דאמור ר"י בשילוי פרkon, אבל חלב מן החיה ומון הטרפה לוכה שלש, ואוקימני' בשנטרפה עם יציאת רובה, דכוון בהדי הדדי קאטו, והא ר"י לעיל בפ' בהמה המקשה שמעין לי' דתלש חלב בגין ט' חי לוקה דחדשים גרמו לי' הרוי דאיסור חלב קדים, אלא ודאי כיון דיש לו יותר בשחיטה מיתלי תלוי ועומד, שמא תשחט האם ולא מקרי חל לענין איסור חל על איסור עיי"ש, מי יתן ויארו עניין להבין דברי קדשו, כי מהה לפע"ד מופרכים מכח הרבה טעמי.

א') **אייך** מדמה שני עניינים שאינם דומין ורחוקין זמ"ז כרחוק מזרח ממערב, דלקמן קאמר שפיר אבמה"ח וטרפה חלין על חלב בהדי הדדי, דיניהו דחלב חל עד במעי אמו בשלמו לו חדשין, מ"מ כל שלא הוקבע עדין לחלווטין דהרי יש לו יותר בשחיטה לא מצי מעכב שאר איסורים מלחול, אבל לא למד מזה להיפך דמוקדשין יכולים לעכב איסור גיד מלחול משום דמתלי תלוי והבן.

ב') **הרוי** ממוקומו מוכחה חילוק זה דאל"כ אייך חל אבמה"ח על טרפה וחלב בנטרפה עם יציאת רובה, הא אבמה"ח מותלי תלוי דהרי אפשר בשחיטה ואפילו בנחירה ומיתה, אז הlkן לו איסור אבמה"ח.

ג') **הרוי** מוקדשין בקדשים הנאכלים נמי מותלי חלי דעת ידי שחיטה וזריקה תועת הבשר לכחנים, וקדשים קלים גם לזרים ומה לי אם השחיטה מתרת או שחיטה וזריקה מתרת, וכמו שהקשו התוס' לOLUMN בדף הסמוך לדלהה לא חל גיד אוולדות קדשים, כיון לאחר זריקה מותר הבשר ותירוצים דבעין חל מחייבים לפי סברת הרשב"א ליתא, דכוון דאיסור מוקדשין מותלי תלוי שפיר חל גיד מיד בשעת לידה עכ"פ, דהרי הוא קבוע נגד מוקדשין דמתלי תלוי ועומד, עד הזריקה המתרת איסור זה, ולכן דברי הרשב"א באזה לא ידעתם להולמים.

ולענין ההלכה יש באזה ד' שיטות עיין ברשב"א זל' ובראש יוסף לCOLUMN דף צ"ב עכ"ב ובמה שאכתוב אני באזה שם בס"ד וד"ק.

בא"ד **אג'** ניחא לי למפרק ממתני' דניזיר, דמשמע בהדי דלאו בהדי' אותו עכ"ל, בפשטות לא מצי לתרצ' דניחא לי' יותר למפרק ממתני'ן מליפרך מדברי אמרוא, דהא ממתני' דניזיר לא שמעין דאיסור גיד וחלב תלוי בחדשים, רק שהגיד לא בא עד שנטקשו ראייריו, וא"כ ודאי יותר הי' לו למפרק ממיירא דאמוראי כדי להעמיד האמת, דבעין שלמו לו חדשין עכ"פ, ולכן הוסיפו דלא פריך מר' יוחנן דלעיל דלא קתני בהדי' דגידי דינו כhalb וモתר בגין ח', וממילא התדע דהתוס' לא רצוי לתרצ' רק קושי' השני', אמא לא פריך מר' יוחנן דלעיל, אבל קושיותם הראשונה דאמאי לא פריך מראהרא"א דאמר דר"מ ור"י הלאו לשיטות לא מצו לתרצ', דניחא לי' יותר לפרק ממתני'ן דניזיר זהה אינו, דהא ראהרא"א בפירוש אמר דר"מ ונוהג בשליל משום דבעי שחיטה הרוי דבן ח' דלא בעי שחיטה לית בי' גיד, אלא דהרבש"א זל' כתוב גם על קושי' זל'

זהא דשרי ר"מ בגיד דשליל בגין ח', הינו לאחר שחיטת האם דנימטר בשחיטת אמו וכו', עכ"ל. והנה אבא בקיור שיטת התוס' דהכא, והוא בניד וחלב לעולם חלין עוד במעי האם עכ"פ בגין ט', ולתיווך קמא איסור גיד משעה שנוצר, ומ"מ השחיטה מתרת hei ני איסורים מגוזה"כ דכל בהמה תאכלו, ולא פליג ר"מ ור"י אלא על עסקי שחיטה, דלר"מ בגין ח' דוקא מתרת שחיטת האם את הولد, אבל בגין ט' חי בעי שחיטה בפ"ע ולר"י גם בגין ט' חי יותר בשחיטת האם, ולפי פ' זה דברי הת"ק דקאמר נוהג בשליל, אין בהם שום רבתוא דהרי אין זה שליל לר"מ, דהרי בהמה מעלי' הווא, וכבר כתני פלוגתא זו בגין ט' חי לעיל בפ' בהמה המקשה, ולא איצטריך הכא אלא לר"י דקאמר אינו נוהג בשליל דניטרין הגיד ובחלב מגוזה"כ דכל בהמה תאכלו, דלא שמעין זאת מדעליל, דממה דניטר הולד בשחיטת האם, עדין איכא למימר דידי' לולד להיות כאמו, וכקושי' הרא"ש זל' לעיל בסוגי' דשם, ולהכי ניחא דלא נקט בדברי ת"ק וחלבו אסור, דבדברי ת"ק בללא' אין כאן שום רבותוא, ולא נקטה אלא משום דברי ר"י המתר גיד וחלב ע"י שחיטת האם, ולכן' איכא מתרת בגין ט' חי יותר קשה בו, אבל לשיטה זו קשה מאד איך שניהם רבינו הקודש טעםו מלעיל עד להכא דלעיל שנה דברי ר"מ ביחס ודברי ר"י בלשון חכמים, ועכ"ב כדי לקבוע הלהכה כחכמים, ולא עוד אלא דר"ש שורי מוסיף עוד אפילו בהפריס עג'ק, וכך שנה דברי ר"מ בסתם הרוי דרצה לקבע הלהכה כוותגי' דהשחיטה אינה מתרת בגין ט' חי יותר קשה דהנתא הי' יכול לסתום סתם ואני נוהג בשליל והיינו יודעים דלכל מושר ומר' כדאית לי', דלר"מ קרי שליל בח' או ב"ט מת ולר"י קרי שליל אף בגין ט' חי.

אלום הרשב"א זל' בחודשו הביא בשם תוס' שיטה אחרת, והוא דר"א אר"א לא אמר דהלו לשירתם רקס בחלב, אבל בגין גיד דר' ט' מצל שלפנינו שמלחקים ג'כ' בין גיד לחלב, דזוקא בחלב בעין ט' חדים, משום דכתיב חלב שור כשב וע, ולא איקרי שור עד שגמרו חדשין, אבל גיד איכא משעת יצירה, דאפילו לפ' תירוץ זה עדין מתרפרש הא דראאר"א דקאי בין אחלב ובין אניד, דהלו בפלוגתם לשיטתי'ו, דעכ"פ שאיסור גיד חל משעה שנוצר, מ"מ ניתר בשחיטה בין לר"מ ובין לר"י, לזה בגין ח' ולזה אף בגין ט' ח' יוציאם השחיטה מתרר אסורים אצל השיל, לר"י גיד וחלב, כי לשנים השחיטה מתרר אסורים אצל השיל, לר"מ קרי שליל בח' או ב"ט מעת איסור גיד דחל משעה שנוצר לא פקע ע"י שחיטה, אפילו בגין ח' משום דידי' לולד להיות כאמו, ואני חלב בגין ח' דעדיין לא מקרי חלב שור, ורק ר"י דמתיר אף ב"ט אע"ג דאייקרי שור, מצד גזה'כ דכל בהמה תאכלו, ה"ה דמתיר גה'ג מה'ט, ולפ"ז התנאו דידן סתם באזה כר"מ דנוהג בשליל הון גיד והוא חלב, דיניהו דלגביו שיטה שונה דברי ר"י בלשון חכמים דגם בגין ט' חי יותר בשחיטת אמרו, אבל לגבי גיד וחלב סתם כאן כר"מ, דאינו מתרר איסור גיד וה"ה חלבו, והא דלא קתני נמי דחלבו א Sor, ייל' משום דלא דמי, דגידי איסור אפילו בגין ח' ועוד פחות מזה, אבל חלב אינו אסור עד שהוא באזן ט' חי, ולא עוד אלא דיל' דהאי ת"ק דנוהג בשליל, ואני ר"מ בר פלוגתא דר"י בעסקי שחיטה, אלא מהני חכמים דסבירו בשחיטה קר"י, דבן ט' חי יותר בשחיטת האם, אבל איסור גיד שהוא מעשה שנוצר לא פקע ע"י השחיטה ולכן בחלב ד"ה מותר, שהוא מעשה שנוצר לא פקע ע"י השחיטה ולכן בעי שחיטה, אלא דבunning חדים ואוירא, וכמוש"כ התוס' לקמן בד"ה מבורת אלא דלפי דרך זה, קשה מה פריך لكمן מדראאר"א אדשאואר' אדשאואר' דאמר וחלבו מותר לד"ה, הלא יפה אמר על ת"ק דמשנתינו דפליג א"ר' בגין, מודה בחלב כנ"ל, אבל לעולם ר"מ פליג נמי אחלה עכ"פ בגין ט' חי ומשום דעתון שחיטה, ויל"י בדוחק דמשמע לי' דד"ה

מיהא אשוו להחדי, מר לא מכשר ומר לא מכשר, הוה ל' רבי חד במקום שניים עי"ש וכן לא מצי פריך והא hei תנא איינו נהוג בטמאה ס"ל דהרי ה' הוא מה שהחידש התרצן דלכן חלקן התנא לשנים, משום דס"ל כר"י לענין נהוג במוקדשי ולא לענין טמאה ודוק"ק היטב כי נכוון הוא בס"ד.

ע"ש גמר א"ר י"פ ולא פליגו כאן להלכותו וכו' והקשה בראש يوسف ובבלב ארוי ז"ל דמה קמ"ל ר' דנוהג להלכותו פשיטה וכקושי' הגמ' בריש שמעתין, וככתב הלב ארוי ליישוב עפ"י התוס' דלפקן ק"ג ע"א, שהקשׁו לרבען דס"ל כל שבשו אסר אין אתה מצוא על אברהם, בטרפה נמי נימא דלא חל אבמה"ח, ותירצ'ו דהאי לא אתה למיעוטי אלא מין שבשו אסר, דהיאנו טמאה אבל לא טרפה, וא"כ הכא דכוות' אתה ר' לאשמעין לאפוקי אליבא דר"ש דדרש כל שבשו מותר גידו אסור אבל בטמאה שבשרה אסור גידה מותר, דמוקדשין לא, דין זה מין אסור, אלא דא"כ למה לא מתרצ'ו הש"ס כן לעיל על הקושי' פשיטה עי"ש ועיין לעיל מה שכתבת' בהזה. והנה יותר יש לתמונה על הרמב"ם ז"ל שכתב בריש פ"ח ממאה"א וזל, "גה"ן נהוג בבהמה וחיה הטהורים ואפי' בנז"ט שלhn נהוג בשליל ובקדושים בין קדשים האכלין ובין קדשים שאינם האכלין עכ"ל, ועיין בה"ה שם ובלח"מ בפ"ז מעעה"ק, דודאי לא נהות כאן הרמב"ם ז"ל לדינא דהקרבה למזבח, אלא לומר דלוקה על אכילת גיד בין בקדשים האכלין ובין קדשים כאלו כתבת' זהת, והוא פשיטה הוא ועליו אין לתרץ אתה לאשמעין דלא נימא מי שבשו אסור אין גה"ן נהוג בו, דהרי כבר כתבת' דנוהג בנבלות וטרפות שלhn, ובלי"ס לאתת כיוון נימא כל שבשו אסור וכו'. אולם לפ"ז מה שכתבנו לעיל יש לתרץ זאת דתחלתה דס"פ איסור יחשב, וכמו שהבאתי לעיל דחויש בשור פסהמ"ק דכמ"ן איסור יחשב, וכל זאת ניחא ליישוב הגמ' והרמב"ם ז"ל לוקה משום כלאים עי"ש, וכל זאת ניחא ליישוב הגמ' והרמב"ם ז"ל אבל הש"ס לא מצי לתרץ משנתינו דנוהג במוקדשין כן, משום דהרי התנא דמשנתינו לית ל' הא דר"ש, דהא ס"ל יגבנ"ט וטעמא דאיינו נהוג בטמאה משום דאח"ע"א וכ מבואר לעמלה, ודוק"ק היטב.

ע"ש גמר ורבי מחבורין דתהיira לא איצטריך קרא לרובי' כי איצטריך קרא לגה"ג במ伙bor וכו', קשי' לי טובא דהאי איסורה דלא ליקרב מקרא ממשקה ישראל ע"כ סברא היא דלא ליקרב למזבח מה שהמקריב בעצמו אינו יכול דאל"כ עד דאתא חזקאל איסורה נהוג בב"ג, דהא הוא סתם דאיינו נהוג בטמאה עכת"ד, וכוונתו כפי מה שכתבת' לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דיריך דאיינה מוכרכחת חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דאיינו נהוג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטה לכל הנני נהוג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"ז יפה הקשה המהרש"א דהו"ל להקשות כאן, איק תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה כר"י, והוא הוא מסיים דבריו ואיינו נהוג בטמאה. וזה קושי' הנה ראי' למהרשה"א ז". אבל לפ"ז נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבנו דהא דחק התנא האי משנה לשנים, והניח חד נהוג ואני נהוג, לשנותו בסוף פרkon טума בעי, וכתבת' לעיל דכיוון להודיעינו דכולו פרkon חד תנא אמרה, וממילא דעת דהא דאיינו נהוג בטמאה לאו ר"ש הוא ומטעם שבשו אסור גידו מותר, דהרי ר"ש ס"ל אין בגידין בנז"ט טעם, וממשנה דיריך סותם כמ"ד יש בגידין בנז"ט טעם. אולם ייל עוד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכואן סתם כר"י, ולגביה טמאה סתם כר"ש, ואין כאן תרי סתמא דסתורי אהדי, דהא גם ר"ש מודה דנוהג במוקדשין, וניחו דלא מטעמי" דר"י משום דגידי חמוץ ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבן"ט, מ"מ כיון דבדיון דנוהג שווין שפיר סתם רבי כאן כר"י, דנוהג במוקדשין וכן מצינו הרבה פעמים בש"ס כעין

דסוגי' שלנו דלא כראאר"א ודוק"ק.

בד"ה והאר"י לא נצרכה אלא לנפל וכו' תימא דבניזיר גרשין בכל הספרים כדאר"י, משמע דר"י לא אמר אהאי דניזיר וכו' עכ"ל, תימא צו לא נמצא בשום מקום בתנ"ס, אבל כוונתם לתמונה על בעל הגמ' למה לא הביא עיקר המאמר אשר עליו סובב ר' וע"ז תירצ'ו דעיקר מימרא דר"י על משנה דהאלות איתמר והיא אחר משנה דניזיר נשנית, וגם לא היו שגורות נגעים ואהלוות כ"כ בפי התלמידים כדיוע לבן הביא משנה דניזיר ור' כאשר עסק באלהות הקשו לו ואמר שם מה אמר, וכן מצינו הרבה פעמים בש"ס כעין זה עין בפסחים דף ל"ז ע"א ודוק"ק.

ד"כ צ' ע"א גמר אלמא איסור מוקדשין קדמים בח' ק"ז בעחהח"ס ז"ל הקשה והא קיימ"ל אבלו ואין בו כזית חייב משום דגידי בר' הוה, וא"כ כשנטקشرو אבריו בגידין מסתמא אין בו כזית והוא עניין קדשים חצי שיעור ושפיר חל גיד על חצי שיעור קדשים, עניין קדשים חצי שיעור ושפירות חל בד"ה וולדות קדשים שהביא קושי' זו, ומסיק דכיוון דהוה שיעור לג"ה הוה נמי שיעור להקדש כמו בשבת עי"ש, והנה יפה כתוב לתרץ שם איך מייניריו מפקית דנימא דגידי איכא וקדשים לייא, דכאן לא שייך הי מייניריו מפקית דודאי איכא להפקיע קדשים דאיינו אלא חצי שיעור, אבל מה עינה כאן דקרו מגדיד לא חל משום קדשים קדמים. אבל לפ"ז אין מקום לקושי' זו דאה"ג דכל מן שאין בכל הגיד כזאת דאייכא גיד על קדשים אבל אם אח"כ נתגדל ונעשה כזית ודאי שלא לקי אגיד, כיון דליך אקדשים וכ מבואר לפנינו בסוף פרkon בסוגי' דאייסור חל על אישור דאע"פ שחל על חצי שיעור מ"מ אם אכל שיעור שלם מן האיסור הראשון לא לקי אשני כאשר כן פסק הרמב"ם והשוע"ע ועיין שם בחודשו וא"כ ק"ז הכא דאם נתגדל הגיד עד כזית דפרקע איסורה משום איסור קדשים קדמים, ושם נתבאר טума דהיא דאייכא גיד מלטא בטוב טעם וא"כ איק קתני סתום דנוהג במוקדשין, היכי נוקי זאת בתלוש הגיד ממעי אמו של שליל קודם שהיא' בו כזית אתמהה? והוא ברור בעיה"ת ודוק"ק.

ע"ש אמר דשמעת לי' לר' בטמאה וכו' וכתב המהרש"א דלפי מה שהזכירו התוס' לתרץ לעיל דלא ה' יכול להקשות מאינו נהוג בטמאה, ע"כ משמע להו דהאי תנא דמתני' ס"ל הכי כססתמא דמתני' דסיפא, א"כ הול"ל בשתמיות יותר והא תנא דידן צ"ל שכן איסורה נהוג בב"ג, דהא הוא סתם דאיינו נהוג בטמאה עכת"ד, וכוונתו כפי מה שכתבת' לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דיריך דאיינה מוכרכחת חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דאיינו נהוג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטה לכל הנני נהוג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"ז יפה הקשה המהרש"א דהו"ל להקשות כאן, איק תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה כר"י, והוא הוא מסיים דבריו ואיינו נהוג בטמאה. וזה קושי' הנה ראי' למהרשה"א ז". אבל לפ"ז נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבנו דהא דחק התנא האי משנה לשנים, והניח חד נהוג ואני נהוג, לשנותו בסוף פרkon טuma בעי, וכתבת' לעיל דכיוון להודיעינו דכולו פרkon חד תנא אמרה, וממילא דעת דהא דאיינו נהוג בטמאה לאו ר"ש הוא ומטעם שבשו אסור גידו מותר, דהרי ר"ש ס"ל אין בגידין בנז"ט טעם, וממשנה דיריך סותם כמ"ד יש בגידין בנז"ט טעם. אולם ייל עוד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכואן סתם כר"י, ולגביה טמאה סתם כר"ש, ואין כאן תרי סתמא דסתורי אהדי, דהא גם ר"ש מודה דנוהג במוקדשין, וניחו דלא מטעמי" דר"י משום דגידי חמוץ ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבן"ט, מ"מ כיון דבדיון דנוהג שווין שפיר סתם רבי כאן כר"י, דנוהג במוקדשין וכן מצינו הרבה פעמים בש"ס כעין

התוס' למה שכתבו لكمון בד"ה קדשים דאייסור כרת, דכל שאיןו חל מחייבתו לא חיל, או דבלאי"ה מסתבר דגיה"ג חל מחייבים נמי. ואני אומר לכל הפירושים דברי התוס' פלאים וא"א אל הולמים, וכבר כתוב הרראש יוסף ז"ל דהרמב"ס ז"ל לית ל' סברת התוס', ואלא"כ איך לא מכיר חדש זה (ע"ג דהרמב"ס פסק דאגבנ"ט, מ"מ הלא ס"ל דאוכל גה"ג של נבלה לוכה שתים, א"כ לא מצוי חיל גיד על מוקדשין, דמקודשים לא פקע אף כשנתקשה הגיד, כיון דאחסבי לאכילה גבי גיד).

ובאמות יש לתמוה איך עלה בעדעת התוס' לומר דכל שלא חל מחייבים לא חל לאחר שחיטה, דהלא גם טרפה למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת כתב רשי"י لكمון ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, ז"ל "ור"ל סבר אין אישור טרפה חל על הבבמה עד שתישחט דאייסור מיתלא תלי וקיים, וכי פקע אישורอาท' אישור טרפה וחיל"ע עכ"ל, ועיין בעיקר י"ד ו"יא אריכות דברים והרי תראה דכתיב ובשר בשדה טרפה דלא דברה התורה אלא כשבודה עיין בשער דהוא לאחר שחיטה, כמוDDRשין ב"ק מה"ע וא"ל יאל את בשרו דשור הנסקל, דמיירishi בשחוות לאחר שנגמר דיןנו, וא"כ ה"ה בגיד אע"פ שנאסר מעשה שנוצר ונתקשה היינו להיות מיתלא תלי המהרש"א ז"ל דלא מצי להביא דברי רב מוחתקיר הכהן את הכל, דע"כ לא ידע מביריתא מדקאמר לא פליגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דס"ס ומה לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רב דיש לרבות גה"ג במחובר מוחתקיר הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פליגו ע"ז, אלא דא"כ היהתן דר"י וממש"כ ר"פ דמפרש דבריו יסתום דלהעלתו לכ"ע שרי נגד הכלל דמשקה ישראל למנחה משום DDRשין בו מסתימות הכתובים וא"כ היהתן דכל הני אמראי קמאי וברträei דלא ידעו מבריתא זו לא ידעו ג"כ מקרא דמשקה ישראל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלתו וע"כ לומר דה"י סברא פשוטה בעיניהם דעל מוחבר בשער לא שייך ממשקה ישראל ומעתה איך נאמר דמלטה דה"י פשוט בעניין כל הני אמראים חזר בו הש"ס מנוי ובי' ומפרש פלוגת רב ורבנן נגד האי סברא החיצונה אלא ודאי הפירוש ממש"כ.

תנוס' ד"ה קדשים דאייסור כרת מי שמעת לי', משמע דאפיקו שלמים לאחר זריקה דשרי אף לזרים, בעי למימר דלא חיל אייסור גיד כל וכוי' מدلא אשכחו דחיה"י אלא והקשו כן מיד שמתארץ תמה למה המתינו בקושיותם זו עד הכא ולא הקשו כן מיד שמתארץ הכא בולדות קדשים עסקיים ובהדי הדדי אותו, והוא"ל להקשוט קושיותם כתבענו לדיבור הקודם ד"ל דהא דקאמר דאייסור גיד חיה"י אמוקדשין היינו בין שחיטה לזריקה, דאי לא חיה' אז לאחר שחיטה שוב לא מצוי חיה' לאחר זריקה דזומני' דשרар בהמות בעין ולא צרכין לדוחק של התוס' דבעין שיחול איסורי מחייבים.

ועוד נלפע"ד לומר דזריקה אינה מתרת אלא מה שראוי' לאכילה, דחררי תראה בעור העולה اي לאו קרא מפורש לדכניים תהיה היהנה קדושה לבדוק הבית וא"כ גה"ג נמי אי נאמר דאחר הזירקה חיל אייסור גיד שוב און הזירקה מתירתו לאכול ונשר ער איסור מוקדשין על הגיד ודז"ק היטב.

ע"ב גמר' מתני' דלא כדורי, דחני' ר"י אומר אינו נהוג אלא באחת והדעת מכרעת את של ימיין, איבעיא להו מפשט פשוטא לי', ומאי דעת דעת תורה, או דלמא ספוקי מספקא לי' ומאי דעת נוטה, עכ"ל הגמר', וש לתמורה איך אפשר לספקוי בשל שמאל קרא סתמא כתיב ולא בא ליסותם אלא לפרש ודוחק גדול ולומר דמספקא לי' דלמא איכא רמז בתורה על של שמאל אלא דאן לא ידועין לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתי דaicא מ"ד בשמאלי ודרש מקרא עי"ש דaicא חלופי גרסאות על של שמאל אלא דאן לא ידועין לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתי דaicא מ"ד בשמאלי ודרש מקרא עי"ש דaicא חלופי גרסאות שם) אבל הנראה לפע"ד

בפ"ע אתה, ואע"פ דברי קאמר דאתא קרא אmachוברים דאייסור האכונה דהקרה דבר ממחוברים כדרכו, אבל אנחנו ממילא ידיעין דגיה"ג דבכללبشر הוה מקריב אפילו בתולש, מDUCTיב ועתית עלותיך הבשר, והוא נמי בשער מקריב אולם ר"ה דס"ל מסתמא כהכלתא אגבנ"ט, ולא הוה בכללبشر וכרכבי ס"ל בסටירתה הני פסוקים, א"כ ע"כ קרא דועשית עלותיך הבשר למיעוטה גה"ג ATA, צריך לך חלצו מגזה"כ, ולא כשאר גידין ועכומות, ואולי משום דתרתי אית' ב', אינו ראוי בעכם וגם איסורה רביעי עלי', והא דהשיב לר"ח ממשקה ישראלי הוא לעומת קושיתו מי כתיב לא יאל המזbatch, דלא ידע כלל דaicא חילוק בין גה"ג לעכומות ושאר גידין שאינם נאכלין, השיב לו ממשקה ישראלי למינחה, אבל לעולם מותמעט מושעת עולותיך הבשר, ולא גה"ג אבל שאר גידין ועכומות במוחוברים יעלו מקרה דוחקטייר הכהן את הכל, ומישוב זהה ג"כ דלא פליגי ר"ה ור"ח בפלוגתא דתנאי. ולא תאמיר כי הסוגי' רק בדוחק מתפרש כן, כי על דוחק זהה כ' ק"ז בעחתה"ס ז"ל הדחוקים רובם אמיתיים, וכאשר ביארתי דבריו הקדושים בהקדמה.

ויש להביא ראי' לפירושנו גם מרשי"ז ז"ל שכtab על הא דר"פ דלא פליגו דלהעלותו אין גה"ג נהוג דלא כתיב ולא יאל המזbatch, וכותב המהרש"א ז"ל דלא מצי להביא דברי רב מוחתקיר הכהן את הכל, דע"כ לא ידע מביריתא מדקאמר לא פליגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דס"ס מהו לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רב דיש לרבות גה"ג במחובר מוחתקיר הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פליגו ע"ז, אלא דא"כ היהתן דר"י וממש"כ ר"פ דמפרש דבריו יסתום דלהעלתו לכ"ע שרי נגד הכלל דמשקה ישראל למנחה מסום DDRשין בו מסתימות הכתובים וא"כ היהתן דכל הני אמראי קמאי וברträei דלא ידעו מבריתא זו לא ידעו ג"כ מקרא דמשקה ישראל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלתו וע"כ לומר דה"י סברא פשוטה בעיניהם דעל מוחבר בשער לא שייך ממשקה ישראל ומעתה איך נאמר דמלטה דה"י פשוט בעניין כל הני אמראים חזר בו הש"ס מנוי ובי' ומפרש פלוגת רב ורבנן נגד האי סברא החיצונה אלא ודאי הפירוש ממש"כ.

ואם כנים אנחנו בדבינו סר מהר התמיה הרבתי שתמה הלח"מ ז"ל על הרמב"ס ז"ל בפ"י ממעה"ק, דהרמב"ס ז"כ זיכה שטרוי לבי' תרי דפסק כרבי וכסתם ממשמעות המשנה בזובחים דפרשו לא יעל, ומ"מ פסק דגיה"ג חלצו לתפוח, דלפי האמור כן הוא לר"ה, דג"כ ס"ל קרבי אבל אית' לה אגבנ"ט ודז"ק היטב.

תוס' ד"ה אלמא אייסור מוקדשין קדים, אומר ר"ת משום דמתחללה הכל בשער והבשר עצמו מתקsha אח"כ ומותלבן ונעשה גיד וכו', עכ"ל, ותמה תמייה עצומה בהଘות ר"ץ חי' ז"ל, הלא אכן חזרת ר"י ס"ל דבחר לבסוף איזלין בגין שטוף להקשוט, וכן בעכומות הרכין הנאכלין פסק הרמב"ס דחיב בפסח משום שבירת עצם בפסח, ולמה לא יה' חי' בפסח גיד ע"ש סופו עי"ש, ואני גברא הרבה קחיזנא, אבל תמייה גם זוטרטא ליתא, דאן רק גידין שכבר נתלבנו ועל עצמות שכבר תואר עצם עליהם אלא דעדין רכין הון, אמרין דנדידונים ע"ש סופן, אבל כאן מדייק הר"ת לומר דמתחללה הכל הוא בשער ואין זכר לתואר גיד כלל, רק אח"כ מותלבין ומתקsha קצר עד שנופל עליו שם גיד, וכן מורה לשון הש"ס דקאמר שלא נתקשרו אבריו בגין, כי אין כאן גידין שעשוין פעולתם לקשר האברים משום דעדין רכין הון כבשר ממש, ואז לכ"ע נידונים כבשר, וזה ברור ואמת.

בא"ד ואע"ג דהשתא ר"ל אין אייסור גיד חל על מוקדשין על איסור אבמה"ח דלא חמיר כמקודשין חיל וודע דאי"א לאיסור גיד בע"א עכ"ל, ועיין במהרsh"א וביתר האחرونים ז"ל, אי כוונת

חכמים מחמות חומרא בעלמא לא בעי ס', ובטל ברוב עיי"ש, והרי תראה דדמאי וכן חמץ שעעה פ' בטילים ברוב, ומ"מ שמנו של גיד בעי ס', ולא עוד אלא שהח"ז והטו"ז מתמיהים על המחבר בס' כי, דלמה לא אוסר הירך מצד איסור דבוק והן אמרת דהפרט מגשם הביא ממנה ז"ל לתוך, דשmeno של גיד קיל ויפה כתוב לתרץ המחבר שהרי הוא ז"ל בכ"מ שלו כאן המליך על הרמב"ם בשmeno של גיד מה"ט, אבל האמת איינו כן,adam ה"י קיל לא הי ציריך ס', והי" דינו כדמאי וחושעה פ', והרי תראה דעת מימרא דר"ז דבנוח ישראל החמיירו על עצם ויושבת ז' נקיים על טיפת דם חרודל, מברכין על הטבילה לנדה גמורה, הרי דקבלה שבכלו המון העם על עצם לתוספת קדושה, הרי הוא עכ"פ כשר דרבנן דשייך לומר עליו וציווין, ואולי עוד חמוץ יותר מדרבנן בעלמא דהרי הוא כגדיר, (הארכתי בזה لكمון דף צ"ז ע"א על המשנה הנוטל את גה"ע להוכיח דלא כחת"ס שסובב דקבלה חומרא הוּה לנדר דאוריתא עיי"ש ומיעיר איסור גיד אתה למועד דאתא מכבלי יעקב ובניי לדעת הרמב"ם ז"ל גם אליבא דרבנן ואין להאריך בזה יותר). אבל דעת הרמב"ם ז"ל כפשוטו, בכל הנני קромים וכן שמנו של גיד לא החמיירו בפסח להוציאם קודם צלי' מפני דהמה רך מדרבנן אסורים, וטעם בעיקר הוּא ג"כ מדרבנן לדעת הרמב"ם, והוא תרתי דרבנן במקומות מצוחה לצלתו שלם, והפלג הראב"ד ז"ל, adam היו מביאין לפניו פסח זהה, הי' חבטו בקרקע לפני אינו אלא גוזמא בעלמא, וחיללה לחשדו שהי' עבר עשה דאכילת פסחים ואלאו דבל תותירו, משום האי איסור קל شبקלים, ואולי נזהר כתוב "לפנוי" וכונתו כדי לייסר את הצולה המביאו, אבל אח"כ הי' מגביחו ואכלו.

והנה ה"מ ז"ל לא מצא ראי' לדברי הרמב"ם ז"ל כי ראויתו שmbia שם לא הבנתי, אבל לפע"ד מוכח כן מהכא, דהרי ר"ת מפרש בדביגת הנשה ואelibא דר"י אמר, ור"א מוקי בשmeno של גיד, וע"ז נשנה במסנה דישרפו בששה עשר עם הנותר, ואם נאמר דהה מסיר את הכל לפני הצלוי, הרי הי' מצי להוציאם בעוד יומם בע"פ ולשרפן מיד קודם שיבואו לידי נותר, דהרי תרומה תורה שירפה בתחלת שיש מושם דאסורה מדרבנן, ולמה ימוציא עד שיישעו נוחר, וניהו דכל שאסור לו חכמים לאכול ודאי דלא עבר אלא דלא תותירו, דכל שאינו בכל ואכלו את הבשר איןו בכלל לא תותירו, אלא דא"כ גם שרפה לא תעבי, ונשדי'יו כמו שאר עצמות וגידין לאלו בשר נינהו כמבואר בגמ' והרי תראה דרש"י ז"ל נתעורר ע"ז, ובדר"ח דקרו אמר דעת הגה"ז קאי כתוב ז"ל, "ותתרו'יו בעו שרפה לכל חד ודוד מספקין לי' בהתריא, והוא נותר שפיר וכוכ'" ולקמן בשmeno של גיד כתוב ז"ל והלך עכ"ל משיר לה משום מנהגא, ושרפה בעי הויאל ומדאוריתא בר אכילה הוּא עכ"ל, הרי לך דכל דין נותר יש לו וא"כ למה לא יבער את הקромים והחותמים וגה"ג ושמנו קודם שיבואו לידי נותר, ובפרט גה"ג דיבגבנ"ט דהה"ט הוה בכללبشر ונעשה נותר ושם ודאי נותר גמור הוּה דהרי רק מספק מיניהם מלאכל גם שניהם, ומה ימוציא עד שייהיו נותר ויעבור על לא תותירו במקומות דיקול לעברנו לפני זה, אלא ודאי משום דמצוחה הוה לצלותו שלם, וזה נראה לפע"ד ראי' נcona ומוכרחת לדעת הרמב"ם ז"ל, ממילא נלמד דאפילו גה"ג לר"י דיש בו טעם והוא איסור תורה, לא חששו להיסרו קודם צליה וממש"כ שאר הקромים דרבנן ודוד"ק חיטב.

ע"ש גמר' ח"ש אכל מהז' צוית ומזה צוית וכו', כבר כתבתי לעיל שאין זה תוספתא כמו ציון בעל מסורת הש"ס, אלא משנה שלמה בפרקן لكمון צ"ז ע"א אבל בתוספתא איתוי פלוגתא זו בין ת"ק לר"י בסוגנו אחר והוא "האוכל מגה"ג צוית הרי זה חייב ר"י פטור איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

דר"י לשיטת"י דס"ל לבני יעקב נאסר, שפיר מצי לסתוקי בשל שמאל,adam לבני יעקב נאסר אז אין זה ציווי, אלא סייר המעשה דבני יעקב קבלו על עצם שלא לאכול את גה"ג, וכיון דכתיב עד היום הזה אנו ידעים דהקב"ה הסכים על ידים, שנאר איסור זה לעולם, וא"כ לא הי נחוץ ליכתוב בתורה מאיזה גיד המדובר, אם של ימין או של שמאל, הלא פשוט איסורו בעם קודם מ"ת, ואם של שמאל געתך ולא אכלו של שמאל, עד מ"ת למה להם לפרש יותר, אבל לחכמים דס"ל דבשיני נאמר והוא ציווי כאשר ציווי התורה אין מקום להסתפק בשל שמאל כלל, אם לא שנאמר דשניות נאסרו כדעת המשנה.

וכתב הרاش יוסף ז"ל דהמשך לשון האיבעי הוא, دائ אמרין ספוקי מספקא לי' אפשר דמתני ר"י היא, ר"ל דלא פלא ארישא דלאיסורא קאמיר דתתוויוisoרין עכ"ל, אין כוונתו דרישא ר"י אמרה ונוחג דקרו אמר לאיסורא קאמיר, דא"כ כי שטינו דמיישט פשיטה לי' נימה דחכמים דפליגו ספוקי מספקא להו, ומספק קאמרו דנוהג בתרוייהו, אלא ודאי דזה ליתא דנוהג ממשמע מכח ודאי, ועוד דהרי בהדי תנן لكمון צי' ע"א (ובמסורת הש"ס בדף הסמוך נסמן תוספתא פ"ז והוא טעות) דأكلה מהז' צוית ומזה צוית סופג שמנים, אלא דכוונת הרаш יוסף הוא לומר דר"י נמי מודה דעכ"פ לא אכלין לתרוייהו, لكن לא חש התנא להזכיר כאן דר"י פלא, וסמק אמרתני דלקמן דקתני ר"י אומר אינו סופג אלא ארבעים, ועיין בלב אר"י בריש פרקן דנדחק לישב להא תנא דר"י פלא דאיינו געה אלא באחת כמו דתנא דפליג בשליל. ולפער"ד במאמת נראין דברי הרاش יוסף ז"ל גם לר"י לא אכלו גיד של שמאל אף"י אי מפסיק פשיטה לי' דשל ימין מטעם דלא אותו לאחלה פלי ובפרט דכפי שראיתי במד"ר פ"ח דר' יוסי ס"ל דנוהג רך בשmeal עיי"ש כי איך נוכל לציר לעצמו פלוגתא דתנאי בתראי ר"י ור"מ בדבר הנוהג בכל יום ובכל מקום אם פלוגתם ירכות או רק הימנית אלא ודאי דלא אכלו שניהם אלא פלוגתם הי' אי מעירק הדין כן הוא או רק מצד ספק או חומרא בעלמא, ועיין עוד لكمון מה שנכתב בזה בס"ד וד"ק.

ד"כ צ"א ע"ז גמר' ר"א אמר לא נצרך אלא לשטנו של גיד דתנאי ופרש"י ז"ל, "מהכא לא חפותו וכו' והוא לא כאו' פלא הלא אין ממתני דגידיון והעצמות ישרפו פשיטין, אלא מר"ח דקרו דפירוש למתרני מונני ר"י היא, ופשיטות זו לא נדחה מהא דר' אשדי דפירוש למתרני בעניין אחר. אבל ניחא לי' דודאי מר"ח אמרה בתרא א"א לפשט ספקתנו אי ר"י דעת תורה או דעת נוטה קאמיר, דלר"ח מנ"ל הא, אלא מה דפשיטין מר"ח הוא משום דר"ח גופה פשט לעצמו דודאי ר"י דעת נוטה קאמיר, מדקתו במשנה דפסחים דהגדין ישרפו ואין פירוש אחר במסנה זו, אלא דשנית אליבא דר"י, וספוקי מספקא לי', וממילא אי מצין לפרש המשנה באופן אחרתו ליכא למפסיק מדר"ח, שהוא בעצם לא ידע בבירור דעת ר"י, אלא מכח האי משנה דפסחים, דלא מצי לפרש בא"א ודוד"ק,

ודע הרמב"ם ז"ל בסוף הלכ' ק"פ כתוב, דהה' צולין את הפסח שלם, ולא היו מנקרים כשאר בשר, אלא דבשעת אכילה ה"י מסירין גה"ג ושאר קромים והראב"ד ז"ל הרעיש עליו, והכ"מ שם מצדי'קו באמרו, כי הלא גה"ג אין בו ליתן טעם ולא קאמיר רק על שmeno של גיד, דאיינו אלא מצד ישראלי קדושים נהגו בו איסור, אבל שאר קромים האסורים מדרבנן ודאי גם להרמב"ם ז"ל בעו ניקור קודם צליה עיי"ש, איך נדחק בלשון הרמב"ם. הנה מה שרצתה ה"מ ז"ל החלק בין שmeno של גיד לשאר קромים האסורים מדרבנן, לפע"ד ליתא דהרי תראה שהשmeno של גיד בעי שישים בתערובות ככל שאר איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

והלב ארוי וק"ז בעחתת"ס ז"ל הביאו כאן דעת הזוהר ק"ש גשה"ג מן שיש"ה גידין מכון לילאו דשתי אחיות מן שיש"ה ל"ת, ושרו של עשו לא הי' יכול לו עד שהגע להאי גיד, וא"כ הוא, ודאי לא נגע רק באחת ולא בשתיים, אלא דבמד"ר שצינתי כבר לעיל איתני, דר"י אומר באחת מהן נגע ואחת נאסרו ור' יוסי אומר באחת נגע ושתיין נאסרו, אלא דח"כ כתוב שם אית תנא הדעת מכרעתה שהוא של ימין כר"י, ואית תנא הדעת מכרעתה שהוא של שמאל כר' יוסי, מ"ד של ימין ויגע בclf' ירכו, ומ"ד שהוא של שמאל כי נגע בכף ירך יעקבclf'ל, ועיין במפרשי המדרשים שם, זה בכיה וזה בכיה הנחות ותיקוניהם, אבל מדברי قولם clf'פ' זה יצא ברור דליקא שום מ"ד דבשניהם נגע, אלא דמ"מ נאסרו בשניהם. ועפ"י המקובלים ניחא דהרי בבהמה וחיה ודאי אין האברים והגידים מכונים למספר רמ"ח ושות"ה כמו באמון, כי היכי דנימא דהאי גיד שנגע בו ביעקב תאסר כנגדו בבהמה ולכן כיוון דנאסר ע"ש המאורע נאסרו שניהם, אבל דעת חכמי תלמודינו קשה להלום וד' יair עני וד"ק היבט.

שוב נתישתי שיש ליישב תלמודנו עפ"י דברי המהorer'ם שיפ' שהבאתי לעיל, דין דרך המתאבקים לשום שתி ידיו למיטה, אז שכנגו נצח אותו לעלה, אלא דבזה לא הוועיל אלא לתרץ למה שכנגו נצח אותו לעלה, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד אחת אי'cascricir למייר דמאחרי' אתה, אבל עפ"י קשה מ"ל באמת דנס' בתרווי'יו, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד אחת אי'cascricir למיטה מטעם שכטב המהרמ"ש ז"ל, ולכן ס"ל לחכמים דר"י דע"כ למיטה מטעם שכטב המהרמ"ש ז"ל, וכיוון שכן מסתמא לא חס עליו להכוותו רק ביד אחת על ירך אחת רק בשתי ידיים על שתי ירכות, והוא הנכוון ודוד"ק.

ע"ש בגמ' אמר יוסי ב"ח דבר שלח ביעקב ונפל בישראל, דבר שלח ביעקב זה הג'ג', ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל. ועיין ב מהרש"א ח"א שנראה שמספר שלח ביעקב על מעשה המלאך שנעשה את ידיו של יעקב, וע"י האי מאורע שפשת איסרו בישראל בסיני, ובמחכ'ת לא דק בהז כי כל השופט בצדק הון לשון הגמ' והן פרשטי' ז"ל, וכן לשון הקרא בעצמו כפ' הדרשה הללו מורה, דר"ל דבר שלח ביעקב זה איסור הג'ג' ופושט אח'כ איסרו בכל ישראל, ומילא קאי האי כמ"ד נה"ג נאסר לב"ג גם אם ימירא זו דרי' יוסי ב"ר, ומושב בזה ג'ג' קושי' התוס' ד"ה כמ"ד, ומה שקשה מכאו על שיטת הרמב"ם ז"ל דס"ל דלכ"ע התחיל האיסור בבב' אלא דרבנן ע"כ שניית בסיני, עיין לקמן בסוגי' דאייסור חל על איסור מה שכטבו בזה, ודוד"ק היבט.

תנוס' ד"ה כמ"ד נה"ג נאסר לב"ג דלאא לא נאסר אפ"ה הי' מקיימין שחיטה וכו'clf'ל, ולפע"ד נראה דגה"ג שאני דבפירוש אמרה תורה דנאסר ע"ש המאורע, ועל כן לא יאכלו ב"י את נה"ג, אין לומר דאבות קיימו את הציווי הלאה מדנפשם, קודם המאורע ואני זה דומה לשאר מצוות ולא תעשה אף דנזיר אצלם זכר ליציאת מצרים וכדומה, מ"מ יש לכולם איזה תועלת ותיקון גוף ונפש בעצם ואכילת מצה ואיסור חמץ וחוכית, שנצטו עליהם עוד במצרים טרם יצאו, וכן אכילת קרבן פסה ובכולם כתיב, טעם של יציאת מצרים שלא הספיק בזקם להחמי ופסח ע"ש שפסח על בתים ב"י וע"כ דיש בקיום איזה עניין חז' מן הזכור הלאה, משא"כ בגין הדשה דכתיב ב"י ע"כ לא יאכלו וכו' וכיון דאבות לא קיימה השבטים מ"ל ודוד"ק.

בא"ד א"ג פרע להו בה"ש הינו נהירה שנצטו על הנחירה clf'ל, ובחדושים הרשב"א כי דלא למא דמאכיל אותן אבמה"ח. אבל התוס' בפירוש כתבו דנטטו על הנחירה, ועיין בהגורות מהרש"ש שתמה היא נצטו על הנחירה, ועיין בהגורות ר"ץ חיות מה שכטב

עד שאכל משניות" הרי לך מפורש דר"י ספקי מספקא לי' דאל"כ הוליל עד שאכל ממש ימין. וא"כ ע"כ הסיפה דתוטסתא, דאל' ב' גידין מב' ירכות מב' בהמות וכו', אשר מינה פושט הש"ס דר"י מיפשטו פשיטה לי' דשל ימין, ג'כ' או הפירוש כמו שסובר הש"ס, אלא דאל' כל הד' גידין, וכפשות לשון התוטסתא, ועיין לעיל פ"ג ע"א דרש"י ז"ל תיקון הלשון תחת "מב' בהמות" כתוב "של ב' בהמות". ועיין בראש יוסף שכטב דהאי מב' ירכות הוא שפת יתר Adams אמר מב' בהמות, ממילא דעת שהוא של ב' ירכות ימנית, דאל' ב' בהמות למה לי. אבל אנחנו נפרש כפושטא דאל' כל הד' גידין, ומירי שאין בכל חד צית-demokim בגמ', ואין זה דוחק כי התוטסתא קאי על החלוקה הקודמות שם אבל ואין בו צית חיב, ר"י פוטר עד שהיה' בו צית, וע"ז כתני אח'כ האי חלוקה דאל' ב' גידין, דلت"ק לוכה פ' ואע"ג דאל' ד' גידין לא לקי ד', או משום דבתורתהacha אחת לא לקי רק אגופין מוחלקים, או נאמר דעל בר' לא לקי על כל בר' וביי, כל זמן דליך צית דהא דבר' חשוב הוא לחיב פעם א', ע"פ שהוא פחוות מכזית דכיון דאל'ו אהשבי' אבל באכל ב' או יותר ובין כולם אין בו אלא צית לא לקי תרתי, והוא נכוון בסברא. (דניהם דבריה דחביב משום דהתורה אהשבי' אבל מהכי תיתני לא נבעי נמי מחשבת האוכל). ולר' איינו חייב אלא דח'ך שני גידין של ימין או של שמאל מצטרפין לצית, ואין כאן אלא חד לאון, וזה ברור לפע"ד בכוונות התוטסתא, וע"כ לומר דבעל מסדר הש"ס לא ה' שני לפני האי ריש התוטסתא כמו שהיא לפנינו, ולכן לא נחות לפרש כפירושנו וудין צ"ג. ודע כי מה שכטבו דגופין מוחלקים אף בתורתהacha אחת לוכה שתים עין בזה בראש יוסף כאן, ומה שהביא בשם מל"מ ריש הלכ' א"ב דגום בהמות ש"יך גופין מוחלקים, ואפי' בשחוותין לדעת התוס' זבחים ע"ח ע"א ד"ה והפיגול. ולפע"ד דהכא בגיד הדשה ואליבא דרבנן דמחייבי מכח בר' אף פחוות מכשיעור לכ"ע הוה שני גידין משתי בהמות גופין מוחלקים, ובפרט לפי מה שכטבו התוס' לעיל דגידי בעין שנאסר מחייבים, דודאי הוה משתי בהמות לכזית אליבא דר"י, בזה יש מקום עיון גדול, לפי סברת רשי' ז"ל لكمון ק"ח ע"ב דאי' מכל התוין להקראה שם איסור, עין لكمון מה שכטבتي בזה ודוד"ק היבט.

ע"ש גמר' וטעמא Mai, לא קאי אמה שאמר ר"י דאיינו נהוג אלא באחת, דהרי פשיטה דקרה מורה על אחת דבל' סיפור המעשה רק מירך אחד דיבר, אבל בעי וטעמא Mai, על דעת מכרעתה של ימין, וכן פרש' ז"ל במתוך לשונו הזהב, וטעמא Mai פשיטה לי' לר' דשל ימין, ור' דלה דהא דנווג באחת לא בעי טעמא דהרי רק באחת נגע ותקע ירכו האחת כפושטא דקרה, אלא דלפ' פלא והפלא על מה סמכו חכמים דס"ל דנווג בשניהם דמה שאמר בגמ' ורבנן מאחוריה אתה ונשי' בתרווי'יו, אין זה מספיק כלל ללקות על תרווי'יו, על השערה צו' בלי שום רמז בקרה ונגד פשوطות הכתובים, ולא עוד אלא שהיא ג'כ' נגד הקרא דזיאבק איש עמו, הци' דרך המתאבקים כן הוא, אטמה? וגם זאת לפלא בעני' למה לחו למימר מאחור'י אתה, והלא גם מლפנים מצי' לנשי' בתרווי'יו אתא, ריאתי שההרמ"ש שף ז"ל נתקשה בזה ות' דמלפנים אין דרך לשום שתי' ידיו למיטה, אז את שכנגו יגבור עלי' מלמעלה עי"ש, וכן הוא אלא דאי' יותר קשה מה ראו על כהה למימר מאחור'י אתא ונשי' בתרווי'יו ולא עוד אלא דגום על דרשת ר"י דהירך' יש לתמונה Adams פשיטה אליה מכח פשوطות הכתובים דرك באחת נגע ותקע ירכו ושל שמאל כמו בשל ימין, אז האי הירך' כתוב בצוויי אין בו הכרע כל דשל ימין הוא, דהרי קאי האי ה"ה הידיעה על אותו הירך' שנגע בו.

נאסר להם בחולין, אם נאמר האבות קיימו כל התורה, איך יוכלبشر חולין כלל. אלא ודאי הא פרע להם ביה"ש על הנחירה קאמר וכבר"ע, דהותר לישראל במדבר נחרה אלא דנחררת עוז"ז אסורה להם מצד לתא דעתך לעצם, וכן קאמר לטבותיהם יטבוחו בעצם, ולר' ישמעאל צל דחיה שאינה ראוי להקרבה שחת ליהם.

ומצינן עוד כעין אגדה זו, על הקרא דشا נא כליך, דאמר יצחק לעשו חודד סכינך ושותיו יפה שלא תאכלינו נבלות, כמה שמשינו אין משחיזין את הסכין אבל משיאנו אותה על גבי חברתה, והוא ממדר' מובה ברשי"ע ה"ת ושמעוני מקשין דמביא ראי' לסתור, דsha אין לו לשון הש恊ה דהרי קתני אין משחיזין אלא משיאנו אותה ע"ג חברתה, והגס שאין זה אלא אגדה דרך רמז בעלמא מ"מ היכי אפשר ליישבה שתה"י מכונת להלכה ודאי שפיר דמי.

והנה כפי שכתבנו לעמלה בלאה א"א לומר דאבות הקדושים נזהרו על דקדוקי השחיטה שלא יהיה הסכין פוגם דבר שלא נצטו עליו במדבר לאחר מ"ת עד שנכנסו לארץ. אבל גם בנחירה אפשר לקלקל בשחוטך בסכין שאינו חד עד ששותה הרבה במעשה נחירה, ובאופן שהבע"ח מות תחת ידו ועיין לעיל פ"א ע"ב במשנה השוחט נתגנבה בידו, שביארנו שם שהפירוש האmittiy הווא שוחט ושותה השחיטה נבדקה ע"פ שיטתו עד שנתגנבה בידו, וזה הי נבלה גמורה גם במדבר כל כך בשחיטתו עד שנתגנבה בידו, וגרע מנותר ומעקר דקתני אח"כ ע"י' שהנחירה אישתרי להם, וא"כ גם בהאי אגדה נפרש שיצחק אמר לעשו והרורה צמאן. וא"כ גם בהאי אגדה יוכל לנבל ע"י' חודד סכינך שתה"י חדה כי בסכין שאינה חדה יוכל לנבל ע"י' ששותה הרבה בשחיטה, ולזה די במשיאה ע"ג חברתה כיudo, אבל להוציא פגימות הסכין ודאי לא מהני מיידי להשיאה ע"ג חברתה אלא צריכה משחיזות וזה פרפרות נאה ודוק' היטב.

ע"ב גמר' א"ר ע"ש אלתי את ר"ג ואת ר"י וכוי' שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו של ר"ג, כתיב וירוח לו המשם, וכי שימוש לו לבדוק זרחה וכוי' מה ששאל זאת דока ביריד מקום קיבוץ בהמות, אמר אמרו"ר ה"ג צ"ל עפ"י המדרש הידוע, אדם האדם אין ראי' שירוח השמש, משמשים המזלות בשביל ובזכות הבהמות, ולכן שאל שפיר וכוי' לו לבדוק זרחה השמש, דין לומר דברצוטו, שלא פשט ידו בגזיל כדעליל, זרחה השמש, דהרי כמו בהמות אייכא בשוקא ובסבילים ראוי' לארוח השמש.

ע"ש ויפגע במקום כי מטה לחרן אמר אפשר עברחי על מקום שהתפללו אבותוי ואני לא התפללת מייד היב דעתו למיהדר וכוי', ופי' אמרו"ר ה"ג צ"ל כי יעקב שהי' טמון י"ד שנים בבית מדרשו של שם וuber, כפי הנראה חשקה נפשו בתורה כבן עזאי, ומאוס בכל תהליכי העווה' ובquo' נערת לציווי אביו ואמו לילך לבית לבן וליקח שם אשה וيعסוק בהווית העולם, ומספר עתה כי מטה לחרן וuber את הר אלקים מקום מוקדש לתפילה מאברחים ויצחק אמר, היכי אי כאשר היתי אడוק בתורה בבייהם"ד של שם ה"י אפשר לי לעבור על מקום קדוש כזה בעלי להרגיש קדושתו, וממה שיאירע לו שעבר בעלי להרגיש קדושת המקום זו על עצמו כי מחשבתו לא טובה לילך לבית לבן וולעסוק בהווית העווה' אי, כבר עשתה פירוטה, החללו והפרידו מדיקות קדושתו, וכן ירב דעתו למיהדר לביהם"ד, כי שם ביתו להיות איש תם יושב אוהלים, ומה לו לעסוק בעסקי העולם המחללים אותו מקדושתו, מיד וילך שם כי בא המשם והראה לו הקב"ה בחלומו כי מחשבתו לא טובה היא, כי פרוש ממחמודי העולם מכל וכל, ולהתדבק רק במושכלות אין זה תעוזת האדם בעווה' ז, והוא מדרגת מלך אלקים שאין לו יצר, אבל שלומות האדם הוא לחיות חי' חברותי, ולשםוח בחי' שעה

בזה, ואני בפתחה של לי ובהרבה מקומות בתוכה המסקנת' הארכתני הנבלה שמתה מאלי', דהרי אבמה"ח הוא רק מיתת אבר ומטמא כנבלה כדריש בדף קכ"ז ע"ב לקמן דכי' מותם מון הבהמה, ק"ו מותה יכולה דגוע מאבר מות, וכתיב' בב"ג אך בשור בנסחו דמו לא תaccelו כל זמן שדמו בו לא תאכלו הון בחים וחון במתה רק ע"י הסרת הדם תאכלו, והוחתני שכן דעת הרמב"ם ז"ל שכטב בסוף פ"ד מהל"ש דישראל במדבר לא נצטו בשחיטת חולין אלא היו נוחרים ושוחתין כשר עכו"ם עכ"ל, הרי דישראל לא נצטו על הנחירה אלא כשר עכו"ם, וע"כ דsharp עכו"ם נמי נחירה בעו, דאל"כ הרי על הנבלה נצטו ואפי' על הטרפה, ואיך כתוב שנוחרין כשאר עכו"ם ואכ"מ להאריך ודוק'.

ועיין ב מהרש"א ח"א שכטב שדקך לומר נבי הג"נ טול בפניהם ובגי' שחיתה לא קאמר טבח בפניהם כי בשחיטה לא סגי בהכי דהרי שחיטת נכרי נבלה אפי' בע"ג, אלא פרע להם ביה"ש שיחתו בעצם ע"י' ש, שצין על מש"כ בחר"ה, והוא דטבוח טבח אין צוויי וכפרש"י בחומש שהוא כמו לטבוח מדרלא כתיב וטבח, אבל והכו ציווי הוה, ולפ"ז ניחא דלא קאמר טבח, שלא רצה שיטבח האיש אשר על ביתו בעצמו, אלא שיתקן בה"ש לטבוח טבחו הון בעצם, והדבר נכון מאי בלשון, ומכח"כ בלשון הש"ס דקאמר פרע להם ביה"ש, ולא קאמר שחוטו להם או בפניהם, אלא דכל זאת אי שחיטה ממש קאמר, אבל אי נפרש כתירוץ השני שבתושים', דנחירה קאמר אז הלשון פרע להם ביה"ש מדקדק, דלא בעי לפניהם אלא להראות דלא הרגה בקייפז ושלא מטה מלאיה וקרא דקאמר לטבוח ולא טבח, י"ל דلطבוח מי שרגיל לטבוח דמסתמא לא האיש אשר על ביתו הי' הטבח, אבל נטילת הג"נ דלא נהגו בו במצרים, גם יוסף לא מסר זאת רקס לנאמן ביתו שהי' נאמן אצלו על ניקור הגיד, אלא דמחcit' של מהרש"א ז"ל לא דק בימה שכטב שחששו על שחיטת נכר שזו נבלה, דהרי טעמא דהא מלטה לדעת התוס' והראשונים טעמא מדכתיב וזחות ואכלת, ודרשין דוקא המצווה שלא לאכול נחירה ראוי' ליזביחה, ולא נכר שאינו מצווה. וא"כ אז דגם הם לא נצטו על הזביחה ולחומרה הי' להם דין ב"ג, מה בנים לשאר ב"ג, ואם הי' מחייבין שלא לאכול, מזביחת איןנו מצווה, גם מזביחת עצם לא הי' רשאין לאכול, אבל דברי נקונים בשנאמר דלא היו אוכלים משחיתות מצרי מקרים דוקרא לך ואכלת מזביחו, ומטעם לתא דעתך ע"ז כמש"כ הרמב"ם ז"ל, ואז שהיו ע"ג גמורים אפי' בהנאה אסור כמבואר לעיל דף י"ג ע"ב, וא"כ הוא, אז גם אי נפרש דנחירה קאמר שנצטו על הנחירה שפיר קאמר דפרע להם ביה"ש שנינחו לעצם כי גם נחירה שלהם לע"ז, דקרה דוקרא לך ואכלת מזביחו לאו דוקא זביחת שחיטה כשרה קאמר כמובן וזה אמת וצדך.

ובלאה אני תמה מאד איך אפשר לפרש דחכא שחיטה ממש קאמר, דהרי אנו קיימ"ל כר"ע דישראל במדבר אכלו בשור נחירה ולא נצטו על שחיטת חולין עד שיכנסו לארץ, וא"כ היכי יאמר דאבות החMRIו על עצם יותר מדור המדבר, להיות נזהר שלא לאכול נחירה, מה שأكلו ישראל במדבר, ולא עוד אלא דהוא חומרא דאתא לידי קולא דהרי לא הי' רשאין לשחוט חולין במדבר משום ש"ח ואם האבות קיימו כל התורה, ודאי קיימו גם זאת שלא לשחוט חולין אלא קרבנותיהם שהיה מבאים גם איז, כדכתיב גבי יעקב ויזבח זבחים לאלקי אביו יצחק ע"י' ברמב"ן ז"ל, ולר' ישמעאל נמי דנחירה לעולם היה אסור אלא במדבר גם שחיטה

שהמצבה אבן אחת, והמצבה נבנה מאבני הרבה וא"כ האי מצבה שהעמיד יעקב דינו כמצבה, דהרי מאבנים מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, להיות בבית אלקים, ולעולם מצבה שנואה מעיקרה הייתה מאייה טעם נסתר, ויעקב שניני מצבה שלו הייתה מצובח ודוחק כי הוא כפchor ופרח בס"ד.

ד"ג צ"ב ע"ב גמר' שאין שוקלין בשר המת במקולין, וכ' רש"י צ"ל שני פרושים בשר המת של אדם, ואני שמעתי בשר בהמה שמותה עצמה. ופי' השמי מסתבר הן מצד הענין והן מצד הלשון, שלא שמענו מعلوم גם בימי הביניים והישנים שהוא"ע היה אוכלים בשר אדם, ובין התוצאות שעשו הגויים לא הזכירה חותורה תועבה הלו, וא"פ הרמב"ם צ"ל כתוב דבר שר אדם אין אלא בלאו הבא מכלל עשה, זאת החיה אשר תאכלו, לא משום שאין מתוועב כשר מאכלות האסורים, אדרבה התורה לא הי' צריכה להזהיר ע"ז, לא לישראל ולא לב"ג דמווזהرين ועומדים מעלהיהם, אך הנברא בצלם אלקים לא יاقل בשר אדם המת וכמש"כ הרמב"ז צ"ל דהרביה לא האיהira התורה עליהם כמו שלא לך האדם עורם וכדומה. וגם בלשון בשר המת לא משמע אדם דאי הויל' בשר אדם, וממילא הוה ידעינו דמת קאמור, ומה שלא קאמור בשר המתה ותהה הפירוש בשר מבהמה שמותה, משום דרצה לכלול גם בבהמ"ח, אין שוקリン במקולין, וכן קאמור בלשון זכר המת וסובב על הבשר דכל בשר מת הן מבהמה שמותה כולה או מקצתה עד שלא מתה, רק הבשר בשר מת קרי לי' ועיין לעיל צ"א ע"א בתוס' ד"ה כמ"ד ומה שתכתבו שם ודוחק.

ע"ש גמר' ואני נהוג בעוף, והוא קחיזין דעתית לי, אית' לי ולא עגיל, ופי' רשי"ז צ"ל ואני דומה לפה. ולקמן צ"ו ע"א דאמר שמואל שלא אסורה התורה אלא שעל הקף שנ' על כף הירך, פריך לבסוף והאי כף מעבי לי למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה ולכאורה תמורה דהרי מAMILא נשמעו למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה שלא נאסר אלא מה שעלה הקף, הרי ממן שיש לו כף דיבורה, אבל כוונת הגמי' דילמא רק למיועט� עופ קאתא, ומ"ל לשمواל לדריש שלא אסורה תורה רק במין שהוא דומי' דאסד שיש לו כף, ולא הי' צריך לכתוב בצדיו, אלא ע"כ לא יאכלו בי' את גה"ג כי נגע בכף ירך יעקב בגיד הנשה, ונשאר האי, "אשר על כף הירך" שצביי לדריש לדושמאלו. ולפ"ז למיועט� עופ אין לנו יתור כי כל הני כף הירך דכתיבי לחרבו איכתבי דכך הי' המעשה, אלא דמסתבר דדמי' דמעשה נאסר לזכר המאורע דока, במין שיש לו כן לאופקי עופ. ועיין עוד בדיבור הסמוך ודוחק.

ע"ש בעי ר"י עופ ועגיל, ואית' לי' לכהמה ולא עגיל, מהו בתור דידי' איזלין או בתור מיני' איזלין תיקו. והקשו הראשונים למה לא פשיטין מתפליין דדרשין ידכה יד כהה ואיזלין באיטור יד בתור דידי'. ויש בזה כמה תירוצים ושיטות היוצאים מהם. ובשם אחרים כתוב הרשב"א צ"ל דשאני הכא דיש לספק שנайл בתור מיני' מפני שנאסר ע"י מעשה, ומה יעקב ומינו שיש להם כף, אף כל שהוא ומינו יש להם כף עיי"ש, ועיין בח' ק"ז בעחתת"ס צ"ל, שהניח דעה או בצע"ג דהרי לפ"ז בבהמה ולית לי' פשיטה איזלינו נהוג ממ"ג דאי כתפליין הרי איזלין בתור דידי', וא"י דבעינן דומי' דמעשה הרי שם יעקב ומינו אית להו כף והאי בהמה הרי לית לה. ולפ"ז נראה דודאי היא פשיטה דדמי' דיעקב בעינן ואשר ביארנו למעלה דלאו מיותרא קמעט עופ, אלא משום דהמעשה הי' שנגע בכף, וכן

ברשות התורה והמצוות, ולקיים בכל דרך דעהו, כדי לקשר הגוף והנפשה, וזה שהראה לו בחלום „והנה סולם מוצב ארצה" "סולם" כינוי לאדם בעזה"ז עולם העשיי', שהוא עולה או יורץ תמיד כה הולך הוא למעלה או למיטה כידוע, והנה עיקר עמידתו ומצבו של אדם הוא ארצה כי לא לתהו ברא לשבת יצרה, אבל ראשו מגיע המשימה, כי התקין עצמן בפראזדור כדי שתכנס לטרקלין, והנה מלאכי אלקי' עולים וירדים בו" ר"ל דמלכים תחלה הם עמידים במדרגה אל האדם אבל לבסוף יירדים בו, כי האדם השלים המקימים בכל דרך דעהו כנ"ל, גדול ממלאכי מעלה, וכאשר מבואר כאן בgeom' בסוף העמוד דחביבן ישראל לפניו הקב"ה יותר מלחה"ש וכו', וא"ת גודל הנסיך וכי יכול לעמוד בקשרי מלוחמות היצור, אם לא שמתבודד עצמו בד"א של הלכה, ע"ז הראה לו „והנה ד' נצב עליו לשמרו", וכאשר קץ משלתו אמר „מה נורא המקום הזה" ר"ל הדרך הזאת נוראה ואוים לחבר שנ הקצוות והי' האוהל אחד "אין זה כי אם בית אלקים" הלא סכ"ס הכלכלי אשר עליו סובב הכל הוא להגיע למדרגות נפשי חלל בקרבי, ושלא יהי' לו אלא לב אחד לאבוי שבשים „זה שער השמים" והשער להישג מדרגה זו, יהי' דרכי זאת אשר אני הולך חRNA, לישא אשה ולעסוק ברעות צאן לבן הדבר הזה הוה נורא ואוים, כי מי יודע אם אזכה ע"ז להשלמה התכליות ולכן נדר נדרו. והוא אגדה נאותה ודפח"ח.

ע"ש גמר' ייקח מאבני המוקם, וכתיב ויקח את האבן וכו', וכתבו התוס' דעל פי פשוטו יש לפרש שלקה אבן את המוקם עכ"ל, אלא דאי"כ קשה מה ראו' צ"ל לדירוש מלמד שנטקבצו כל אותן האבנים אל מקום אחד וכו', אבל הנראה לפ"ז דלאו מכח סתירות הכתובים קדרש אלא משום דקשי' לי' כיוון דה' שם אבני הרבה דהרי כתיב ויקח מאבני המוקם, למה העמיד המצבה דזוקא מאותו אבן ששבב עליו אבן ראו' שנשתמש בו הדיטו, יותרה הי' לו ליקח אבן אחר שלא נשמש בו אדם מעולם, שהוא כבוד שמים יותר ולכן קדרש דנטקבצו כל האבנים של אותו מקום ונעשה אבן אחת עד שלא נשאר שם אבן. ותடע שכן הוא הכוונה דאם כפי מה שרגילים לפרש דמסתירת הכתובים קדרש, מה זה דקאמור שנטקבצו כל אותן האבנים, הלא יעקב לך רק אינה אבני ועשה אבן כמי מרזב סביב לראו' כמו שכתב רשי"ז צ"ל בחומר. וא"כ רק אותן האבנים היו מרבות זו עם זו והמה היו מקובצים ע"י יעקב, אלא ודאי כפרושנו כן הוה, דכל אבני המוקם ההוא, וכפי מה שכתבו המקובלים דהני אבני המזבח שנעתק עליו יצחק, הוי לכולם השtopicות זו שעלי' יניח צדיק ראשו. ויל' דנטעורה יעקב לשום אותו האבן למצבה מלחמת ענותנותו, דהוא לא החזיק את עצמו לקדוש אלקים שהיה האבנים מריבות עברו, עד שנעשה להם נס זה שובלעו באחת, ותלה המריבה והנס באשר הרגישו שיעמיד מצבה, וכל אחת הי' רוצית להיות המצבה הלו. ובהאי אגדה אמרתני לפרש באופן נאה מה שאמור יעקב, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי בית אלקים, עיין בפרש"ז צ"ל וברמב"ז צ"ל, ולפי הנ"ל ייל' דהרי מצבה נאסר במ"ת, כדכתוב לא תקום לך מצבה, אבל אמרו צ"ל דאהובה הייתה בימי האבות ונעשה שונאה אח"כ מפני שעשו עכו"ם חק לע"א, ובאמת הדבר קשה מאד דהרי כ"כ מזבחות בנו, כדכתיב ואת מזבחות תתוויזן ומבלעם אתה למד שערך כמה וכמה מזבחות, וכל מעשה קרבנות בעצם נהוג הי' בעע"ז כדכתיב, למען לא ישבחו עוד לשעריהם, וכתיב ויאכלו זבחים מתים ישתו יין נסכים, ואני חילוק ביןינו לביניהם, אלא שהם מקריבים ויזבחו לשדים, לא אלה, ואנו מקריבים לשמים לאין סוף ב"ה, ובכוננה המבוארת במפורשי התורה. וא"כ מה בין מצבה לשאר מזבחות אבל לפ"ז האמור כאן דכל האבני עפ"י נס נבלעו באחת, והרי החלוק בין מצבה למזבח כתוב רשי"ז צ"ל בחומר

ניתר בשחיתות אמו דשנאו בלשון חכמים, וכן בגדיד הנשה סתם כר"מ דנוהג בשליל, ושנה דאינו נוהג בשליל בלשון יחיד ור' יהוד' אומר אינו נוהג בשליל, ואם תלוי זה זהה לרואה"א הרי זה רבנו הקדוש מפרק לפרך, ועי' חומר אלו הקשי' נתהרו ד' שיטות בהלכה סידרים ופירש הרاش יוסף ז"ל על נכון, ואלו הן א') ר' אפרים פסק לכך זה כר"מ גם בשחיטה דבן ט' חי בעי שחיטה מה"ת ושיטה זו א"א להעמידה כלל דכמה סוגים מורים דהלהקה זהה עכ"פ כר"ג, דבן ט' חי ניחר בשחיטת האדם. ב') שיטת רבני הceptorsים דפסקין כר"י הן בשחיטה והן בחלב וגדי דעתךין בבן ט' חי ע"ז שוחיתת האם, ונהי דתולש הלב מבן ט' חי חלב בהמה, היינו משום דיצא לאויר העולם, והא דרבינו סותר את טעמו לשיטות לעיל כר"ג וכאנו כר"מ, הוא משום דבגדי פלאג אי אסור משעה שנוצר או בעין ג' כחדים כhalb דכתיב בי' שור או דמוץ מא מכלל שליל הוכחו חכמים עי"ש) וא"כ הכא דכוותי' כיוון דלא גلتה אי בעין שאירע, האי ספק בא מקומו עומד, ואילו יש להכריע מכח הסברא לאידך ספקא אי סגי בדומי' דידי' או דמיינ', כיוון דaicא סברא ללימוד מתפלין דברת דידי', ואילא סברא דבעין דומי' דמעשה לבן או לכואן או לכאנ ולכנן לא קמבעי להתר שניהם אלא או זה, ודוק' היטב כי נכון הוא בס"ד.

ודע דהא דזילין בתפליין בתר דידי' ואיתור מניח בימין של כל אדם, האי הלכה הוא נגד הקבלה, כי עפ"י הסוד האי ידכה יד כהה אמרה תורה, אינו אלא סימן אבל הטעם הוא מפני שמאלו נגד הלב, וכמו שאמרין כן בה"ר הנדפס בכל הסידורים ודוק'.

הפרמ"ג בס"ה הביא הכהנה ג' שכתב בשם הבה"ג דגה"ג נוהג בח"ד דחיה בכלל בהמה, ותמהו עלייו דהרי לא נזכר בתורה בהמה רק גה"ג סתם עד שאפי' בשל עוף הי' נוהג, אי לאו דמגעטינו מכף הירך דאי לו כף, ועיין בלב אר"י כאן שמרתץ בדרך רחוק ודוחוק, ולפע"ד נראה דכוון דדמי' דעקב נאסר הי' סברא לומר לכארו' דזוקא גה"ג של בהמה ועוף שהוא יותר דומה לאדם, דהרי מקריבין קרבנות רק מבהמה בקר וצאן ועוף, והוא עני נפש תחת נפש כדיוע, והבהמה שהוא ממין תרבויות מסוימת הקרא לאדם, כדכתיב אדם ובבהמה תושיע ד', ועיין לעיל דף ה' ע"ב, שדרשין אלו בני אדם ממשימים א"ע כבבמה, ופרשי' דכאי רוח, הר' דהאי בהמה בקרוא דזוקא בהמה, ולא חייה כי רק הבהמות המה דכאי רוח, והנביא מוכחים את ישראל אמרו ידע שור קונוּחוּ וחמור אבוס בעליו, ישראל לא יידע, لكن הי' מקום לומר דזוקא בהמה שיש לה יותר דמיון לאדם אסורה תורה ולא חייה שאינה בת קרben, מפני שאין לה דמיון לאדם, וכן אמר הבה"ג דלא אמרין כן, כיוון דבעניי אכילה לטימנים ולשחיטה, חייה בכלל בהמה, לא מסתבר להוציאו כאן חייה מכלל בהמה, על סמך סברא קלישטא כנ"ל לישב דבריו שלא לעשותו כתועה בדבר פשות ודוק'.

ע"ש גמר' ונהוג בשליל, א"ש וחלבו מותר לד"ה, חלבו דמאי, וכי' ואראר"א מחולקת בין ט' חי וחלך ר"מ לשיטתי', ור' לשיטתי' ולא חלבו דגיד וכו', ומסיק דבאמת חלבו דגיד קאמר ומונתי' מחלב דשליל לא דבר, רק הבריתיא כולל גם החלב עם הגיד חד דינא אית להו, ותלוי בפסקות ר"מ וחכמים בעסקין שחיטה בפרק בהמה המקשה. והנה יש כאן מבוכה גדולה בין הפסיקים כי הסוגי' והמשניות סותרים אחדדי. דנהה הסוגי' דכאן מביאה דברי ראהר"א בלי חולק עד שמקשה מני' עלי' דsharp, וועל' ע"ה ע"א קאמר ר' יוחנן דתולש הלב מבן ט' חי, חלבו כhalb בהמה, וכיון דaicא איסור חלב במעי אמו, די לולד להיות אמו, ואין תהיית השחיטה בולד מה שאינו מתיר באמו. ושנית והוא יותר קשה, דלעיל בהמה המקשה סותם רבני הקדוש הכר"י דבן ט' חי

אֲבָגְבַנּוּת עִיִּישׁ בְּדָבְרֵי הַקָּרְבָּן.^ז

וְאַנִּי אומר דעל צזה וכיווץ באזה נאמנו דברי ק"ז זכל שהבאתי בהקדמה, החודדין רובם שקר והדוחקים רובם אמת, ואף כאן אע"פ שדברי הר"ן זל נראין דוחקים ממד אמייטים הם וסבירות הני גאנוני בתראי, ללימוד מהם במרוחות וק"ו על גה"נ שאינו ב"ט שקר הוא. כי לעולם כלל זה תקח בידך דלא דרשו ח"ל בפרט דרישות דוחקות רקס לחיזוק הסברא הירוש או לקיים דבר המקובל בישראל ביל' חולק, אבל חלילה לאחד דבד נגד הסברא עפ"י דרישות אלו, ולכן אין לומד גה"נ של שליל לאסור, לא מסוגי' דוחשי' והרא"ש זל לעיל, דדי' לויד להיותו אמרו, אף דנראה כק"י, דבפסחים שפיר קאמרו דאי' לאחתיר גה"ז בהנהה מכח קרא דנבלחה נגד הכלל שבידינו דכל לא תאכלו איה במשמעו, רק למ"יד יש בגידין בנוטן טעם, ועכ"ב בכללبشر הוא אבל למ"ד אֲבָגְבַנּוּת דילמא באמת מזון, צrisk להוציאו הגיד, וגם באזה להלכטה לא ס"ל כן, אלא דגה"ז מותר בהנהה אע"פ שאין בו טעם. ועיין באזה במקומו לקמן. וכן בדים הסברא נונתנת דחילוק גדול איקא בין גיד וחלב לדם, דגיד וחלב דבר מסוימים ומופרש לעצמו הווא, ואיין להבמה אתת ד' גידין ושתי חלב הכלויות וכיוון דהשחיטה משווה לויל' כיריך אמו וכחיד מאבירה, אין נאמר דיש להבמה או כפל בגיד וחלב, משא"כ גם שאינו מסוים ודם אברים אסור עכ"פ בלאו, ולכן לא מסתבר שבשביל שנוטר הולוד בשחיטת האם שייתור הדם שבתוכו יותר מדם שאר אברים שאסור, ולהזק סברא האmittiot הלאו, המזיא הר"ן זל דרש דוחקה כתמות שהיא. והרי תראה דלעיל דף ע"ד ע"ב פליגו ר"ל ור"י באזה, ולר"ל למאן דמתיר בחולבו מותיר נמי בדמוי, ומיסיק לומר שאין בו כרת ר"ל בדים הכוויס בלב, אבל בלאו כשרар דם החמצית אית' בי לכ"ע, והרי לך הסברא לפניך וכל שאין לפניו כלל זה, חדש חידודין אין מספר והכל הבל. והנה כפי הנראה הלב ארי' זל נשמר מזאה דמש"ה הביא דברי הרא"ש זדי לויל' להיותו כאמו, ועכ"מ מגזה"כ התיר חלב וגיד, וסביר הלב ארי' כיון דבלאי"ה האי שרויותא גזה"כ בלי טעם, ממילא די לומר דחלב בכל תאכלו ולא גיד דין לך בו אלא חידושי'. אבל באמות לא העיל בהזה כולם דין הכי קאמירין מגזה"כ שהשחיטה עשו לולד כאחד מאבירה, אע"פ שקודם שחיטה נידון כבהמה לעניין חלב וגיד בתלוש מב"ט חי, אבל חלק בין חלב וגיד באזה הי' גזה"כ חדש שאנו עשוין על ספק דרש דוחקה, וזאת לא אMRIין. ובגוף העניין של הכא, בלאה נראה דבשליל אפי' ב"ט ומכח"כ בן ח' ופחוות מזאה שפיר יש בגידיו טעם דיניהו דנטקתה ונעשה גיד אבל הוא רץ ורטוב, ולא גרע מעוצמות הרclin שיש בהם טעם לאכלו וזה ברור ודוק'.

בְּאַז' משות דלא מקרי חלב דיןינו בעמוד והקרב וכוכו, עיין בראש יוסף זל שמתקן דבריו יוצא דמפרש דחלבו מותר אפילו בגין ט' חי הנמצא בהמה, ואפי' אי ת"ק ר"מ הווא, דמצרך שחיטה לויל' זה, ומזה"ה קשי' להו לתוס' מ"ש גיד מחלב, ולא מצץ לתרץ דשאני חלב דלא מקרי שור דהרי האי בגין ט' חי לר"מ שפיר אירי' שור, וקמתמה הראש יוסף על הת"ח דמתרכז קושי' התוס' כנ"ל אבל התוס' תירצ'ו דאיימת מהקרבה, ולכן גם באכילה מותה, ולכן קשי' לי' לראש יוסף מ"ש מחלב בעל מום. ואני אוסיף ומ"ש מיציא דופן דמלידה פסול להקרבה, וכי עלה ע"ד להתר חלבו. אבל כל דבריו בזה אינם אלא דברי תימוה דאם ת"ק דמתנני ר"מ הוא אז ודאי משליל דידי' קמיiri דהיאנו ב"ח הניתר בשחיטת אמו, ולא בגין ט' חי דלא נקרא אצלו שליל, ורק ר"י דקאמר איןנו נהוג בשליל אפי' בגין ט' חי אמר, לדידי' עדין שליל קרי' לי' משות דיניתר בשחיטת אמו, ואפי' השפיר קאמיר שモאל דחלבו מותר לד"ה, כל או"א בשליל דידי' לר"מ ב"ח ולר"י ב"ט. ולא עוד

באישור כרת אין להקל נגד דעת הרמב"ס ז"ל, אפילו הוא ייחיד כי פסקי המה סולת נקייה מנופה ב"ג נופת, ואבאר בזה.

הנה לפע"ד נראה ברור דהרמב"ס ז"ל הי' מקיים הני תרי משניות דראין כסטורין וגם דברי ראהר"א, ומ"מ אין כאן שום קושי' דראאר"א שפיר קאמיר דר"מ ור"י דברייתא דפליגו בגין ובבן ט' חי של שליל, לשוטתי'יו אזלו ועל עסקי שחיטה פליגו ובבן ט' חי, אבל בגין ח' לד"ה הzn גיד והן חלב מותר, דיניהו דגיד אסרו משעה שנוצר, דליקא שום טעם לומר דבגיד בעין חדשים, מ"מ השחיטה מותרת כלל, וכקושי' הרא"ש זל לעיל, דדי' לויל' דכל שהשחיטה מותרת כלל, נוהג אלא בגין ט' חי, והגיד הרי נוהג משעה שנוצר, אלא ודאי גם מודה בהאה לר"י, דכל שהשחיטה פועלת על הולד, גם גיד וחלב בהזדי', לומר בשינויים דנוהג בשיל, דהרי חלב אינו נוהג אלא בגין ט' חי, והגיד הרי נוהג משעה שנוצר, אבל דאי גם דגס ר"מ מודה בהאה לר"י, דכל הנני שנייהם בהזדי', דיניהו דבגיד גיד וחלב מותר, ולכן שפיר כולל הנני שנייהם בהזדי', דיניהו דבגיד מתחיל האיסור משעה שנוצר, וחלב רק מב"ט מ"מ אין נפקota בזה, דהא עד שנעשה ב"ט השחיטה מותרת, ורק ב"ט נאסרו שנייהם, משום דעתו שחיטה ואי דנפ"מ בתולש מן הולד שבמ夷 אמו, דבחולב עד ב"ט מותר, ובגיד אסור, ממציאות רוחק כזו אשר בו פליגו ר"י ור"ל לעיל בפ' בהה"מ לא דברו התנאים, והאי נוהג ואינו נוהג בשנמצא בمعنى בהמה לאחר שחיטה קאמרו, אבל אם נאמר דר"מ פליג אגוף הדין דין האיסור שכך כבר חלו, א"כ האי נוהג בשליל בגין הולד או בשליל אפי' ב"ח ופחוות מזאה, וחלבו אסור איינו אלא ב"ט ואיך כולם יחד, ולכן שפיר קאמיר ראהר"א דזוקא בגין ט' חי פליגו, ועל עסקי השחיטה, אמנים התנא דמשתנו דלא דיבר מוחלט רק מגיד ולא הoxic ר"מ, אלא סתם נוהג בשליל, והוא תנא אחר דחולק באמצעות עלי האיסור ר"י ור"מ דהשחיטה מותרת איסורי, וס"ל דגה"נ כיוון דחל מחייביםתו לא פקע ע"י השחיטה, ורבי סתם כוותי' ומביא דברי ר"י החולק בהזה בדרכי יחיד, ואנן כיוון דפסקין בהזה כסותם מתנני גם בחולב בגין ט' חי הדין כן. והוא דאמרין לקמן ק"ג ע"א בנטרפה עם יציאת רובה איסור חלב ומאה"ח וטרפה בהזדי' קאתוי דמוכח דאישור חלב איינו חל עד הלידה, "ל"כ כיון דאם הולד הי' מת קודם יציאתו, והה הולב מותר מכח כל בהמה תאכלו אפי' לר"מ, א"כ לעניין אישור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאoir עולם. הן אמת דיש לדון אם בגין ט' חי הולב אסור בעוד בمعنى אמי' איז מהני המיתה קודם הלידה להתר הלי' האי חלב שהי' אסרו מוחורת, ולא דחקירה זו איכא גם בשחיטה עצמה לר"מ, דבן ט' חי טוען שחיטה בפ"ע, וא"כ אם בשעת שחיטה הי' בגין ט' חי מה מהני מה שמת אחר השחיטה קודם קריעת הבطن. ועיין בהזה בחודשי בפ' בהמה המקשה שם. ועכ"פ שיטת הרמב"ס ז"ל היא לפי בי אירוני היותר מוחורת, וצריך לחוש עליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"י והרמב"ס שוין ואיסורים אותו משעה שנוצר, ולא בגין ט' חי דזוקא, ולכן יש להזהיר להשוחטים שליל הולב לאכול אחרים שליל בלי' ניקור הגיד. וכבר עוררתי ע"ז את הגה"ק בעל יטב לב מיסיגעת זכ"ל מבואר בחשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק הדין, אבל לפע"ד אין זה כדי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

תּוֹס' ד"ה אילימה חלבו דשליל וא"ת ומ"ש דבגיד פליגו ובחולב מודו. עיין בלב ארי' זל, שרצה להמציא דלמ"ד אֲבָגְבַנּוּת, אין בגין כל בלב כל בהמה תאכלו, כמו שאינו בכלל נבלה כדאמר בפסחים, וק"ז זכ"ל בחדושיו כיוון ג"כ לסביראו או לחזק שיטת הר"י, וכtab דעפ"י סברת הר"ן זל, דdamו איןו בכלל כל בהמה תאכלו מפני שיכלון לקיים הקרה באוכלון ממש, לא מוקמי קרא בדים ע"ג דקרה אוכל כל דם לא תאכלו, וא"כ ק"ו לגה"נ למ"ד

יווחנן דבר משייעור שבון הכל והוא צוית ואפי' לעברו, ולא מליקין כלל, ולכן עבי כאן לקבוע הלכתא דלא תימא כיון דלפי דברי מר זוטרא הר' בעינן לידע הא שייעורא דכשועורה גס לר' דאמר בכזית דהיאנו לעניין צירוף ב' ו' מקומות דלא מצרפינו פחות מכוזית, קמ' ל' ננייה זו ודי אמרת כן הוא מ"מ הלכתא ג' כ' קר'פ' דיש חילוק בין לעברו ובין להלכותו דכשועורה לחוד מעברין ומ' גס בכזית דמליקין בעינן ודאי דבכשועורה במ"א עכ'פ' דפחות מכשועורה לא מצרפינו לכזית. וללא תורה דהרמב"ס ז"ל משנה הא דאמרו בגמ' בב' ו' מקומות וכותב אפי' במקומות הרבה, ולכאו' רצה לשולב זהה בכזית מצרפין גם פחות מכשועורה וצ'ע'ודו'ק.

ע"ב ותוני' מدلלא קא ברינו' אבמה'ח ינחו', מה'ית לא הו' אבמה'ח כיון דמחוברין הון מעט וכו' עכ'ל. והנה יש לי מקום עיון גדול בעינן זה, דאם דאמר המודלדל אף דלא מצי הדרא בריא וסופו ליפול וליסרת, אין בו ממש אבמה'ח עד שיפול ממש'כ' התוס', אלא דבר זה לאו מסברא בעלמא ידעין אלא מקרא לפיןן, דלקמן דק' ע"ב פריך הש"ס, טומאת אוכlein אין, טומאת נבלות לא, היכי דמי אי דמעליין ארוכה אפי' טומאת אוכlein נמי לא ליטמא ואי דאן מעליין ארוכה, טומאת נבלות נמי ליטמו, וקמשני לעולם דין מעליין ארוכה, ושאני טומאת נבלה דר חמנא אמר כי יפול עד שיפול, תנ'ה האבר והبشر המודלדלין בהמה ומעורין בחוט השערה, יכול יטמאו טומאת נבלה, תל' כי יפול עד שיפול וכו' עכ'ל הסוגי' שם, הרי לך דהקרה אתה להוציא מסברא החיצונה, ולומר דהאי חיבור בחוט השערה שסופו ליפול בקרוב, ואין במציאות להעלות ארוכה שמנהני להציג מטומאת נבלה והנה היא לא קשי' לי דלענין טומאת אבמה'ח גلتה התורה דבעין דזוקא עד שיפול, אבל לעניין איסור אכילה מנ'יל דלא מקרי אבמה'ח עד שיפול או עד שתנותם בהמה ותהי' המיתה עשוה ניפול, דילמא שאני טומאה מאיסור, דכבר ביארתי בפתחה עיקר יי'ד וכן בסוגיא דמסוכנת לעיל דף ל'ז דאיסור וטומאה חד דינא אית' לחו' ודלא כדעת האחرونים דתלו בוקי סriskא ברמב'ס ז'ל, חלק בnableה בין טומאת נבלה לאיסור אכילה כי מש'כ' הרמב'ס דנקה'יו' ופס'ג' נבלה, היינו תחלת נבלות ולא ללקות עלبشر התולש ממנה גס משום נבלה עי'יש בארכיות ותרזה צמאונך ודבר זה גם מהכא מוכח דbabma'ch דמטמאCNבלה נמי דין טומאה ואיסור שווון בו, דכל שידען דאינו מטמא מילא גס איסור אכילת אבמה'ח ליכא אל מוצות פירוש דרבנן לדעת התוס', ואיסור בלי מלוקות מריבו הכתוב לדעת הרמב'ס ז'ל. אבל מה דקשי' לי הוא דבר מה'ח דאית' לדין דפסקין קר'י לקמן ק'ב ע"ב, מקרא דבר בשדה טרפה, למה לא נימא דכל שעומד ליפול בנפל דמי וטרפה הוה כטרפה עצמה אסורה, עכ'פ' שעדיין חיה משום דסופה למות, כמו כן האיبشر המודלדל ממנה דהוה ג'כ' טרפה במקצת ממש'כ' הרמב'ס ז'ל בפ'ד ה'י מ'מ'א, דהחותוך בשר מה'ח הר' יוטו הבשר טרפה מה לי כולה מה לי מקצתה עי'יש, וצל' דמש'ה כתיב בשדה למד עד שנעשה בשר בשדה וכל שעדיין מעורה אפי' בחוט השערה לא מקרי בשדה, כי לפי פ' הרמב'ס ז'ל דמש'ה טרפה ובמה'ח חד לאו הוא משום דעתינו שווה דהאי טרפה כולה והאי מקצתה, באמת האי בשדה לכואו' שפת יתר, אבל אתה לומר דהאי מקצת בעין ממש בשדה וכל שדי' שלא תאמר דדרשה יבשתה היא בלי טעם, תשבור לך העניין כי האי לאו דטרפה עם לאו דnableה מישך שיכ'ו, דמש'ה כתיב הרמב'ס שם הי'ז' דמצטרפין לכזית דטרפה תחלת נבלות עי'יש אלא דחלוקן הכתוב לשנים משום דטרפה אפשר דלא תבא לידי נבלה עי' שהשחיטה מבטלת הנבלות, אבל עכ'פ' בעינן אפשר בוא לידי נבלות עי' מיתה بلا שחיטה. ועיין בפתחה שם שביארתי מה

אלא דלפי האי ס'ז' מאן לימה לנ' דהאי תנ'ק ר'מ הוא דכינוי דלא פליגו כאן בעסקי שחיטה מצי להיות תנא אחר דס'ל בשחיטה כר'י, אבל פלייג עלי' בגיד וס'ל דבunning הלב שור וכמוש'כ' בעצםכו תירצו התוס' כת'ה, משום דבעין הלב שור ומוש'כ' בעצםכו בריש פרKen. ותירוצים דילפין ממש, איינו מובן, דהרי לעיל דף ע"ה ע"א בעצם כתבו הא דיכול איינו בעונש ואזהרה, לאו מהכא ילי', אלא מכל בבהמה תאכלו ועיין שם בלב אריה ודוק'.

ומה שנראה מトンך דברי הראש יוסף דל'ר'ם כל שה'י חי בשעת שחיטת האם עכ'פ' שמות אח'כ' קודם קריית הבטן נבלה ההו, גם זה ליתא כי כל שנמצא מות עכ'פ' שבשעת שחיטה אפשר דה'י חי גם לד'ר'ם מוהני שחיטת האם לטוחו. ועיין בהז' לעיל בפ' בהמה המקשה מה שכתבנו בזה ודוק'.

תוס' ד'ה גוממו עם השופי פי' בקו' חלב הגבוח וגיד הנרא על השופי גוממו ומשילכו מיפוי מ'ר'ע וכו', ולפ'ז לא פליגו וכו', עיון בלב אר'י ז'ל, ולפ'ע'ד נראה עוד להוציא על דבריו דשמננו של גיד הוא מסתמא לעמלה ולטטה, והגיד מכוסה בשומו, ומושם מראית העין שכותב רשי' ז'ל איינו גומס אלא מה שלמעלה מן הגיד, אבל לא שלמעלה ממשו' ז'ל דזוקא.

תוס' ד'ה עלוא אמר וכו', אלא קסביר רב דהא דפליגו תנאי ביש בגבנ'ט בקנקנות הוא דפליגו וכו' עכ'ל, ועיין במהרשב'א ז'ל ואני בער ולא אדע, אם אגבג'ט אקנקנות קאמר האי תנא דלקמן דף צ'ט ע"ב, لما יאסרו הקנקנות ולא הגיד, דכפי הנרא הא דקאמר רב דלא אסירה תורה אלא קנקנות שבו מצד הדוחק אומר כן, משום דהgid אין בו טעם, אבל למ'ז דגס בקנקנות ליכא טעמא, لما יפרש הקרא דקאי אקנקנות אם לא שנאמר לדידי' אפ' אקנקנות קאמר דבכל גיד המה, ורק רב דס'ל יגבג'ט קאמר דקנקנות דזוקא, אלא דל'ז'י למה לא נפרש דברי עולא דקאמר עז' הוא והتورה היiba עליו, דמודה להא דרב דגס הקנקנות בכל גיד אלא דס'ל דאפי' למ'ז יגבג'ט ובקנקנות כרב, מ'מ' גס הגיד שהוא עז בעולא אסור רחמנא, ומ'ל' לאב'י דלעולא גיד ולא קנקנות וצ'ע' כת ודו'ק.

ד' צ'ג ע"א **תוס'** חתכי' ומלהתי', בסה'ז' מדעתן הבה'ג' שייעור לשהיית מליחה כשייעור צלי' עכ'ל. כוונתם דמהא דשומואל דמליחה הר' הוא כרותה און ראי', דיש לפרש דמליח לאורה קאמר ולא מליחה לדקרה, אבל מבה'ג' דילף מושואל דשייעור מליחה כשייעור צלי' מוכח דפרש הא דשומואל דמליח לדקרה קאמר, ובגוף שיטת ר'ת עיין לקמן בסוג'י' דכבד ובמה שכתבנו שם ודוק'.

גמר' אמר טבח שנמצא חלב אחריו וכו', עד והלכתא להלכותו בכזית לעברו בכשועורה עכ'ל הגמ', ידוע דלא שיק הלכתא במקומות דליך מחולקות, וכפי הנרא מר זוטרא לא פלייג אר'פ', אבל דעת הרשב'א ז'ל נמי אמר מר זוטרא ולא מר זוטרא אמר, ומ'דעת הרשב'א ז'ל דמור זוטרא אתה לאפלוגי אדר'י, דבמי' צוית במ'א, אולם הר'י'ז' והרמב'ס ז'ל פסקו כמר זוטרא וכר'פ' דמפרש, דר'י' ורב יהודה לא פלייג ולפ'ז נשר הקושי' דגמי' קאמר והלכתא מכל דפליגו, ועיין במהרשב'ל ז'ל דרוצה לתרץ זאת, אבל דבריו אינם מובנים ומסתמא טעות הדפוס ערבעבו דבריו עד שהמהו מושללים הבנה. ואולם לפ'ע'ד נראה לפרש דזוטרא מר זוטרא לא פלייג אר'פ', אבל דמימה דאמר דשייעורא דרב יהודה בכשועורה הוא במקומות אחד ושיעורא דר'י' בכזית הוא אפי' בב' ו' מקומות, נצחה מילא דאפשר לומר דלא כר'פ', דלעולים לעברו ולהלכותו חד שייעורא הוא, אלא דקאמר של מ'א בעין עכ'פ' בכשועורה, אבל בין כולם גם לעברו בעין צוית, אלא דפחות מכשועורה לא מצטרף לכזית, ור'

דר"י לסתון ק"ב דבמה"ח נמי כתיב בהאי קרא, הרי מחלוקת הקרה לשנים בשר בשדה וגם טרפה ל"ת, הרי שלא קאי בשר אטרפה, שפיר מציין למילש מטropa כקושי הפ"י, אלא דלר"ש דאית ל"י כ"ש למלקות, ע"כ לא בעי קרא מיוחד אברש מה"ח, וכמש"כ רשי"ז צ"ל לסתון ק"ב סוף ע"א, דלהכי פלגינוו קרא לאבמה"ח ובמה"ח לחביב אברע ע"פ שאין בו שיור בשר, ואברע ע"פ שאינו אבר, ולר"ש גם בבשר לא בעי שיור, וא"כ שפיר קאמר לר"ש גה"ג אסור בהנהה, אלא לדידן מותר בהנהה מקרא דטרפה עכט"ק מימי חרפ. ובמתק"ג גירסה דיניקותה היא, וכל דבריו באז אינס אלא חמוץין. כאשר אברע לך חדא: קרא דכלבל תשליקו אוטו לכ"ע ע"כ אברע דכתיב בירושא דקרא קאי, ולא אטרפה דהרי אותו בלשון זכר כתיב ולא מציא קאי ריק אברע, ולא אטרפה שהיא לשון נקבה, ועיין לסתון ק"ב ע"א בראש"י ד"ה ג' ואין שחיטתה ממש. ואין להקשوت באבר המודולל דסופו ליטמא כשיפול נימא עכ"פ דגם בעודו מעורה במקצת טרפה הוה ולא תחני שחיטתה רק לטהר מן הטומה ולא להתר בacellular, זה ליתא דכל שבשר מוה"ח ליכא איסור טרפה לאחר שחיטתה איך נחلك בין אבר לבשר, דע"כ השחיטה אינה מתורת איסור שהיה עליו כבר ואם בבשר המודולל ליכא איסור ה"ה באבר המודולל ובא וראה כמה עמקו מחשבות חז"ל והכל בחבונה ובבדעת עליון היהיב חכמה לחכימין, ודוד"ק היטב.

תוס' ד"ה נאמנין עליו ועל החלב בסתם חלב איירי וכו' ופליגו, דר"מ סבר דעתן נאמנים בגיד הנשה לצריך חיטיטה וכוכ' ולר"י נאמנים בגיד משום שלא עלי גימה ובחלב נמי וכו' עכ"ל, ועיין בלב ארוי ובוח"ק"ז בעחתת"ס צ"ל, דשניהם קמתמהו איך סמכין אנן אטברים, כיון דפסקין כר"מ דבעי חיטיטה, تو ליכא תנא דקסמך אナンמנות הטעבה, דעתמא דר"י משום שלא עלי חיטיטה. ולפע"ד נראה דרבינו דסTEM וחויכמים אומרים עכ"ב בחיטיטה כר"מ סובר, ומ"מ לעניין נאמנות הנקור קסמך כר"י, דאל"כ איך סתס לסתון כר"מ נגד hei חכמים דהכא דמתני, אלא ודאי דרבינו הכריע לפסק כר"מ בחיטיטה וכרכ"י בנאמנות, ואולי hei תרתי לשנאה בגמר פליגו בהא, דל"ק דמחני, הא דאמר ר"י חזו ר' לומר נאמנים ארישא הי' סובר דנאמןות תלוי בפלוגנתה דר"מ ור"י לעניין חיטיטה, ומעיקרה סבר רבבי כר"י ואח"כ חזר בו וסתם כר"מ לצריך שיטול את כולו, ואנן לא משועבדים לפסק כהכרעת רבוי במשנה השני כר"מ, אלא סברנו כר"י ולכן חזו לומר נאמנים, דהרי איכה תורי מ"ד אליבא דר"י, אי אמר הלהקה כסתם משנה, עיין ריש פ' א"ט. ואידך לשנאה סובר דהלהקה כסתם משנה, והני תרתי סתמא לא סתמן אחדדי, דלענין חיטיטה סתם רבוי כר"מ ולענין נאמנות כר"י ודוד"ק היטב.

משנה שלוח אדם ירך לנכרי שגה"ג בתוכו מפני שמקומו ניכר. אגב אורחא שמעין ממשנתינו דגה"ג מותר בהנהה, וכדדייך כו' בפסחים כ"ב ע"א, והביא הרא"ש צ"ל כאן פסק הרמב"ם צ"ל דגה"ג מותר בהנהה, אלא דחכמי לוין נתקשו בפסק זה שהוא נגד הסוגי דפסחים שם דתולה דין זה במד"ג יגבגנ"ט משום שהוורה נבלה ליתנה לגר או למקרה לנכרי, היא וחלבנה וגידה הותר, אבל למ"ד אבגנ"ט לא חוחר גה"ג בכלל נבלה א"כ אסור בהנהה, וכאשר באמת ר"ש אוסר גה"ג אף בהנהה וכיון דרמב"ם צ"ט ס"ל כר' אבחו ופסק אבגנ"ט, וכדאיפסקי הلتכתא לסתון צ"ט ע"ב, איך מוצי שטרי לב"י תרי ופסק גה"ג מותר בהנהה, והרבה דיו נשפהה לתוך פסקי וזה ולא אביה כאן רק מה שכתב ק"ז בעחתת"ס צ"ל בחדשו מימי חרפ, והוא עפ"י קושי הפ"י בפסחים דנילוף היתר הנהה מטropa, דהתמס הרוי כתיב לכלב תשליקו אוטו, וגה"ג אפי' אין בו טעם הרי ראוי לכלב עכ"פ. ותמי הצל"ח דבטropa דכתיב בשר בל"ה אין הגיד בכלל, כיון דלית ב"י טעם, אלא

שנית מה של' דלר"ש ע"כ קרא דלא תאכל הנפש עם הבשר רק אבאמה"ח אבל בהמה"ח לית לי' כלל, די' בשר מה"ח אסור, لما לי לאו דבאמה"ח זה איכא כ"ש בשר באבר, דבר זה קשה לשם ע, דלא לישטמט תנא לומר דליך לאו אברש מה"ח והוחתחו דא"כ לד"ש למה חלקו הכתוב לשנים כקושי רשי"ל לסתון אינה מכרצה. לא מבуй' לר' יקר שבתוס' שbowות דבתערובות מודה ר"ש דלא מחייב א"כ דליך אברש דבערין לאו מיחיד לאבמה"ח כמובן אלא דגס בל"ה יכו דלקברון גם לר"ש בעי צית וرك למילוקות סגי בכ"ש, משוש דחabhängig עי' שאכלו מזמן, א"כ פשיטה דאף לדידי' לא חל איסור אכ"ש בתחלת ביatio לעולם, והתולש כ"ש בשר מה"ח, ודאי שלא מחייב על אכילתיו, כיון דבשעת תלישה לא חל עליו האיסור. וזה אמתה.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב פסק הרמב"ם צ"ל הוא, דלפי דרכו בפיה"מ לסתון במשנה דונוג בטורה, דבון לר"י ובין להחכמים קרא, דע"כ לא יאכלו ב"י את גה"ג, לבני יעקב בניין, או שנאמר דע"כ מיחסקין בהאי איסור מטעם שנאסר לבני יעקב, או שנאמר דע"כ נשנית בסיני, דלולו זאת אין אנו מוחיבים לקיים מה שנאסר קודם מ"ת עיי"ש, א"כ ליכא מהאי קרא שום קושי' א"ר אבחו דהרי הוא יליף דכ"מ דכתיב אכילה גס הנהה במסמיע, או מנבלה או מטropa כמובואר שם בסוגי, והוא דרשעה מיתורא דקרא ולא מציא קאי על האי, ע"כ לא יאכלו ב"י את גיד הנשה, שהוא סייפור המעשה של קודם מ"ת, וא"כ גם ר"א ודאי מודה דבנוי יעקב לא החרו אלא על אכילת גה"ג, ולא על הנהתו, וממילא אכן דלא אכילין או

לאכילה הן במכר והן במתנה הן בשלמה והן בחתוכה, והתוס' ל�מן אצלו לפי ההלכה דאגבניט'. גם החלוקת שבן מכר למchnerה הגם שהביא כן בשם הדרישה לא שמי לעיל דאמ המקביל מתנה מתכבד יותר בירך שלמה ממילא שאווי' מתעללה,ומי שלוקחה כדי לכבדה במתנה לאחר יתנו יותר עברו הירך שלמה מחתוכה. ובגוף סברת התוס' אני בעניין בער אני ולא א宾, איך מקרי צאתה הנהנה מן הגיד מה שהירך שלמה ולא ניטל גידה, הלא אם לא היה להירך הגע' נמי הייתה שלמה, כי הלא לא הגיד עשויה אותה שלמה, אלא אם ה' מוכחה להוציא ממנה הגיד, היהת מתקלקלת ומי שמע מעתם מצח'יל' ממקום אחר, עד שלא חס לא להא דריש' מסתמא מכך רחמי' דנראת דלא כוותי, וכאשר במקומו ולא להני שkil וטרוי שבגמ' דנראת דלא כוותי, "עד היום הזה" הארכתי, והראתי דקרה מסיע לי, דהרי מורה דאיינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא יכול. ולשון זה ע"כ מורה דאיינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא יכול. ועכ' פ' האי פסק דג'ג'ג' מותר בהנהה אפי' למ"ד אגבניט' לפ' שיטותו דליך' הקרה בעקב נאמר ולא בסיני, שיריך וקאים ודוק' היטב.

בג'ג'ות מהר"ץ חיות ציון כאן ירושמי פ' כ"ש והצל"ח שם דמפרש דבריו דמקוי מתני' בנבלות ובנבולות דוקא גה'ג' מותר בהנהה מטעם דר"ש מי שבשו אסור ירך לנכרי דלמ"ד אגבניט' בלבד לא פריך איך מותר לשłów דאניה שוה יותר בשביב הגיד שבתוכה, אלא בלא'ה מותר לשłów דאניה שוה יותר בשביב הגיד שבתוכה, אלא דהgeom' פריך, הכי נאמר דלמ"ד אגבניט' תה' גה'ג' באמת אסור בהנהה, אם יש לו בו צורך להשליך לכלבו או לушוט ממנה רצואה וכדומה. ועיין עוד לקמן מה שכתבתי על דברת התוס' שם. שוב ראייתי דהראש יוסף זל' לקמן בעצמו הריגש במה שכתבתי.

תיבת ירך כלל, אלא רשי' זל' כתוב דלא ידע מי הכרתו זהה, ולמה לא פירש דקדמי' מדתקני, "מן פנוי שמקומו ניכר" דע'כ' בשלמה קמיiri. ותלמידי הרבני מוה' שמואל קופטש עיי' השיב עיי' דלשון "מן פנוי" שהוא בהחלט מורה דע'כ' ירך שלמה משמע די' ירך בין שלמה ובין חתוכה, הי' לי למייתני, "אם מקומו ניכר" ולא, "מן פנוי" וכן יפה עשה רשי' זל' שה' מדקדק נפלא שכתב, ירך שלמה משמע, דרך איז מצח'יקתני מפני שמקומו ניכר, יפה דבר, ומ'ם אומר אני דשפירות הפס רשב'א זל', כי פרשי' זל' בה הפלאopolא, כי האי, "חתוכה לא" דקדמי' הש"ס, אין הכוונה על חתוכה מן הירך, שלישי או רביע, דהרי חתוכה בו'ו' ולא חתוכה בי'ו'ז' קאמר, כי באמת בין כולה למקצתה אין נפקותא כי אותו חלק של הירך דהוא הכהף מוקום מושב הגיד, אם אינה נפרעת לעומת הגיד, ניכר שפיר כemo בכולה, והא דנקט ירך דודאי כולה, ולא מקצתה משמע, אין בויה דיק של כלום דהרי ממתנה דבר התנא, ואין דרך לשłów אלא ירך כולה, לאו מקצתה ממנה, אבל הדיק הוא דמיiri ע"כ באינה נפרעת במקומות הגיד כדרכ' שפורהין אותה כדי לנקרה, וגם חתוכה כולה קאמר, אלא שנפרעת ומילא אין חתוכה ממונעיט מיריך דcolaה ירך, דהאי חתוכה נמי כולה ניכר, ותடע שכן שנפרעת, אבל ממיוט מהה דקטני מפני שמקומו ניכר, ותடע שכן הוא, אדם מלשון ירך, משמע אינו מפרעת ממש'כ' רשי' זל', מה זה דקטני במשמעותה ג' בתוכה, פשיטה דבירך שלמה שאינה מפרעת, הגע' בתוכה, והכי הוול' שלוח איד' לנכרי מפני שמקום גה'ג' ניכר אלא ודאי דאיכא ירך שאין גה'ג' בחוכו, והיינו

כרכ' מושום דנאסר לב'ג', או כרבנן משום דע'כ' האי איסורה דבנ' נשנית בסיני ע"פ, פשיטה דלא ניתוסף איסור הנהה אח'כ, שלא נשнич אלא מה שנאסר לבני יעקב ולא יותר, ור' דאסר גה'ג' בהנהה ע"כ דלא סבר בהזה כפ' הרמב'ם ז'ל, וכמו שהבאתי לעיל צ'ב' ע"א, אלא דהרב'ם נגד הרמב'ם ז'ל, מסתמא מכך חיל'י ממקום אחר, עד שלא חס לא להא דריש' ולא להני שkil וטרוי שבגמ' דנראת דלא כוותי, וכאשר במקומו הארכתי, והראתי דקרה מסיע לי, דהרי מורה דאיינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא יכול. ולשון זה ע"כ מורה דאיינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא יכול. ועכ' פ' האי פסק דג'ג'ג' מותר בהנהה אפי' למ"ד אגבניט' לפ' שיטותו דליך' הקרה בעקב נאמר ולא בסיני, שיריך וקאים ודוק' היטב.

וועד לדידי בלא'ה קשי' לי על הסוגי' דפסחים הנ'ל דמקשה מגה'ג' וודם דאיך אפשר דהני איסור גיד וחלב ודם יה' אה' הלא אז כל בהמה מקצתה איסור הנהה יש בה מחיים דגס גה'ג' ע"כ מחיים נאסר ממש'כ' התוס' בריש פרkon ומכם'כ' דם וחלב ואיך התירה תורה לח:right ששור דכתיב לא תחרוש בשור ובחמור יהדי, אבל לדוש באבל בשור לחודה ספר דמי, ולא תחסום שור בדיש', אבל לדוש بلا חסימה שפיר דמי, והרי נהנה מגה'ג' וחלב ודם ואל חשיבנו דሞטור מצד זוז'ג, דאפי' למ"ד זוז'ג אסור איינו אלא מדרבנן, דזה טעות גדור דפשיטה דמי שמסיק תנורו בעצי הקדש ועצי היתר ביחס, או החורש בשור של הקדש ושל חולין ביחס דמעל מה'ת מושום דנהנה מן הקדש, דהרי אישתרשי לי' האי שווי' של עצי הקדש, או מלאכת השור של הקדש, דמה מהני לי' שננהנה גם מן החולין להציגו מיד' איסור נהנה מן הקדש, ורק אחר העשה אם דינן מה דיננו של התנור המוסק או שדה החורש, באיה ליכא איסור תורה כלל להנות מהם, אפי' באלו זוז'ג דאפי' ביחס הקדש או שור הקדש לחוד אין זה אלא גורם הנהה דשרי'ת', כמו חליפי איסורי הנהה דע'כ' פ' שהחלפה בעצמה הוא איסור תורה, אבל החליפין מותרים אבל מדרבנן אסורים הן החליפין והן התנור המוסק והשדה החורשה, בدلיכא זוז'ג אבל בדאיכא זוז'ג עצי איסור ועצי היתר פלוגתא הוא וכאשר הארכתי בהז'ג' עצי איסור בסכך של ע"א לעיל ד' ח' עי'יש', וא'כ פשיטה לי' דאמ דושוחט בסכך של ע"א לעיל ד' ח' עי'יש', וא'כ פשיטה לי' דאמ גה'ג' וחלב ודם היו איסורי הנהה, דלא הי' רשאי לח:right וולדוש בשור, וא'כ מה פירך הש"ס והרי גה'ג' באמת דג'ג' מוקראי להתירם בהנהה ומכם'כ' דקשה לר'ש' דס'ל באמת דג'ג' אסור בהנהה, איך נהנין משור בחיו לעבוד עמו או לרקב עליו, ובענין צע'ג' וד' יאיר עניין.

שוב נת' שבותי דעל ר'ש לא קשה מיד' דהוא ע"כ ס'ל דג'ג' לא נאסר מחיים, כיון דדרש כל שבשו מותר גידו אסור למיועטו גיד של טמאה, ה'ה דקאי על זמן נמי דכל זמן נמי דכל אוכל ולא גידה, ע"כ מיריך הדיק הכתוב. ועיין בצל'ח' פשחים בסוגי' דחזק'י ור'א שהביא דעת הירושלמי דל'ר'ש גם גה'ג' של נבלה מותר לטמאה דכל שבשו אסור גידו מותר. ומה דבעין קרא להתיר חלב ודם בהנהה אין קשי' כ'ב, אבל סמך הקרה ללימוד הנהה מכללא וכען זה מצין הרבה פעמים ודוק'.

כתב הרראש יוסף זל' דהא דנקט שלוח ולא מוכר דעתא לאשמעין דרכ' אגב דג'ג'ג' מותר בהנהה, ובמוכר הלא כתבו כתבו הtos' ל�מן צ'ב' ע'ב ד'ה והלכתא, דין הנכרי נותן יותר בשביב הגיד אלא דבמתנה מתכבד כשהריך שלמה ולא חתוכה עכת'ז', ולא צויתי ליריד לסוף דעת קדשו, הלא תנא דידן אגבניט' ס'ל בכלא פירkon, א'כ בכל גוונא איכא הנהה כשהגיד בתוכו כיון דראוי

דחtick ל' ו' מזבון ל', חתך לחתיכות ולא בכוונה לרמות שהיא מנוקרת, אלא דעל ידי שנחתך לחתיכות אין מקום הגיד ניכר, ואთא למיזון מנין, ע"ז משני דחיתוכא דעכו"ם מידע ידיע, ר"ל כל שלא ניכר מקום מושב חתך הגיד, על הספק שמא בא חתוכה מיריך מנוקרת לא יקחנה, ואם הוא מקרי הדת שמקלו יגיד לו, אין אלו אחריאן לו כאשר כן מתרפרש לדעת הרשב"א ז"ל, אז ליכא שום הוכחה דኒוקור הגיד יהי סימן בשולח לחברו ע"י עכו"ס, דהרי התם המחליף מתכוון לפרטעה כמו אותו הירך שבידך, ומינון לנו שאין בידו לדמות חיתוכו לחתך דישראל. אלא ודאי דרבו של רשי"ז ז"ל היה מפרש קושי"ג הגמי דחתוך ל' ומזבון ל' בכוונה לדמות לחתך דישראל, כדי לרמות לולוח שהוא מונקרת, ומ"מ מתרץ דכל שאינו בקי בኒוקור ולא ידע מושב הגיד אינו יכול לכובן חתך לחתך, וזה ברור לפע"ד בס"ד.

ועפ"י הדברים האלו נפלאתי עוד על דברת הרשב"א ז"ל בריש הסוגי" שכתב דמה דעתן התנא דינו דחתוכה לא, בשולח לנכר, ולא נקטו בישראל בתנא דבריתא משות דעתא לאשמעין, שלא תימא דהאי שילוח לנכריו הוא כלפי פנוי, שלא קפדיין כמבואר בגמ' ע"ז דף י"ד ע"א וז"ה ח' ע"א, קמ"ל דהכא קרוב הדבר וכודאי משווין לי, וכשה דתנן בגין שאבד בה כלאים לא ימכרנה לנכרו, שמא ייחזר וימכרנה לישראל עכט"ד, ועיין בהගות מלא רואים, דהקשה לפאי מה פריך הש"ס דילמא חתיך ל' ומזבון ל' דהרי זה איינו כודאי עכ"פ, וא"כתו הוה לפני פנוי. ואני תמה למה לא הקשה דעתיך מנין, הלא התם בע"ז מוסחרים דיבר שקרוב לוודאי שימכרו להעובדים, ומ"מ מותר מושם דחשב לפני פנוי, ואיך כתוב כאן הרשב"א דבשולח דורון לנכרי חשב יותר כודאי מהתם אתמהה, הלא בשולח דורון לנכרי קמיiri דאין דרכו למוכר, ואם אויל ימכרנה, הלא הרבה נוכרים לפני למכרה, וכן הוא בגין שאבד בו כלאים דמסתמא סתם קונה בגין ייחזר וימכרנה לישראל, ולא למוכרו לאחרים ומ"מ חשוב שמא ייחזר וימכרנה לישראל, ואיך סבר הרשב"א לתרצ' זאת במה שכתב דהכא כודאי יחש, והוא הפלא ופלא.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב קושי הרשב"א ז"ל מסוגי דע"ז דלפניהם שרי, הוא דלא אמרו חילוק זה בין לפני לפני דלפניהם, אלא במקומות שהעשה שלא כדין עשו, ועובד עבירה במצויד, ואנו אם מקרביין לו הדבר הר夷 עוברים אלףני עור, משות מסיע, באופן דרך בתורי עברדי דנהרא עוברים אבל בחוד עברא לא, כדאמרין בריש ע"ז, ה"ה בלפניהם נמי שרי דכל שהוא עובר עבירה, אין אלו אחריאן לו, אלא בחוד לפני שלא להוציא כס יון לניר ואבמה"ח לב"ג, אבל לא שלא להוציא לאחר אפייל קרוב הדבר שמננו הגיע לניר ולב"ג, דאלפניהם לא מקפידין במקומות דין בעמעהה שלנו אלא מסיע, ועיקר העבירה על הניר והב"ג שעוברים בשאט נפש, אבל כאן מיריך דישראל הלקחו בהיתר גמור אכלו, כי שרי לי לסמוק על החתך הלהזה לומר דעתך גידה, וכן בגין שאבד בו כלאים, דשרי לישראל ליקח מן הנכרי דין לו לחוש על חוט של כלאים שאבד בו, וא"כ מי שמכרנו לנכרי אם אח"כ יגיע לידי ישראל וכיישל בו, כל הקולר תלי בצוארו והרי הוא העושה כל האיסור, ר"ל דמבטל איסור לכתלה, דהרי ע"י שמסר האי בגין והאי ירך מפורעת שנראית כמנוקרת ביד הנכרי, הרי הוא כמבטל איסור לכתלה, והוא איסור אדרוייתא עיין בנוב"ת י"ד סי' מ"ה ועיין היטב מה שכתבנו בזה בפתחה הכללית.

והרי הרשב"א ז"ל בעצמו כתוב דברין מカリין ובין אין מカリין תקנתה הוה אבל מעיקר הדין אסור למוכר וモטור ליקח מהם ובודאי די אדרוייתא כאמור אסור דאסור למוכר דהוהצען שלח לתקלת

כשהיא מפורעת, ומ"מ נקרא ירך וא"כ איך מצי לidak מיריך דמיירி באינה מפורעת, אם לא ממש דקתי מפני שמקומו ניכר.

ומה דקתי לשון "מפני" שהוא בחחלתה, ולא לשון "אם" הו, משום דמסתמא אינה מפורעת, דכל שהגה"ג בחוכה למזה היה לו הפרעה דיותר מתכבד בה כשהיא שלמה ולא נפרעת, ועל התאמר א"כ מהא דקתי שגה"ג בתוכה למזהו בדשלמה מיריך, ולמה לי מפני שמקומו ניכר, הא בוכרא דנייהו דמסתמא בשלמה מיריך, אבל א"כ נידוק מני" דחתוכה אסור לשולח וכמו שכתבו לעיל, שלא מציין לדחיתה וחילק ממנה אסור, ע"ג דמתני"ג כולה ירך קאמר, משות דדיבר התנא בהווה, ולא לדיק מני" דבאוון אחר אסור, והג' א"א למידק דחתוכה אסור, משות דמסתמא משילימה דבר, ולכן יפה העיר הרשב"א ז"ל על דברי רש"י, דלאו מיריך קדייק אלא משות דעתמא קתני מפני שמקומו ניכר, וזה ברור ואמת בס"ד.

ודע דמה שכתבת דחתוכה מן הירך נמי מותר לשולח, אפייל אם איינו ניכר אי ניטל גידה או לא, ר"ל שאפשר שנייטל ע"פ שאין האי חתיכה מפורעת כי הפרעה מסתמא אינה ניכרת בכל חתיכה וחתיכה, מ"מ מותר לשולח, הואאמת וצדקה דמה דקתי בתומי"ג טעמא דמפני שמקומו ניכר, לא תידוק מני" דבאוון אחר לא לכאן ולא לכאן אסור, דזה ודאי ליתא, דכל שאין לולוח מן הנכרי איזה הוכחה שהחתיכה מן הירך המונקרת נתכח, מהכי תיתני יאלנה, והרי תראה דהראב"ד ז"ל מובה בח' רשב"א ז"ל ובראי"ש ז"ל, מוכיח מהא דחתוכה לא, דיש לסמוך על כל אדם מעלה מא שニיקר כמו בשחיטה עי"ש, הרוי דמש"ה אסור לשולח משות דמדינא שרי לסמוק על מה שראה שהירך חתוכה כדרך שפורהין הטבחים לנקרה, דמסתמא גמר ניקورو ויודע לנcker, אבל כל שאין הוכחה כלל שעסוק אדם בניקור האי בשר, פשיטה אסור ליקח ולאכלו, ביל בקי שיראה אם אין בחתיכה זו חלק מן הגיד. והא דקתי בתומי"ג מפני שמקומו ניכר דלא ניטל גידה, או אם שלמה אין בנסיבות אלא או שתהיה ניכר דלא ניטל גידה, או אם היא מפורעת בדרך שפורעין לנקרה שתהיה נראית כמנוקרת, אבל לעומת בחתיכה שאפשר להסתפק אם בא מיריך מונקרת או אינה מונקרת נמי שרי. ולפ"ז הא דפריך בגמ' א"ה שלמה נמי לא לשידר לי" דחתיך ל' ומזבון ל', נמי אין הפירוש דחתוך לי" דכיון דגוי מציל לחתוך ומזבון חתיכה חתיכה, אז פשיטה דלא קזבני מני" דעכ"פ ספק אכן, אלא דהש"ס קפריך דהכרי הרוצה למקרו לישראל יפרענה בכיוון לרמות את הлокח שהי"ה סבר שהוא מונקרת ומוכנת לו מיד לאכללה. שלא יצטרך להוליכה למנקר שיש בו טורח והוצאה, אמתה דאי"כ נהפק הוא דאפי"ח חתוכה לשידר לי" דכיון דגוי מציל לחתוך חתיכה דישראל, מAMILיא אין לסמוק אלא דהש"ס לא חש להאריך והקשה אפייל שלמה לא או א"כ דאפשר חתוכה שרי חד טעמא איתם בשניהם דמציצי מחותוך ומזבון יש לאסור בשניהם, ומAMILיא גם להתיר בשניהם וע"ז קמשני דאפא"ח חיתוכא דעכו"ם שאינו בקי במושב הגיד לא יכוון המקומות, ומידע ידיע לכל המכיר את מקום מושב הגיד, דין זה חתיכת ישראל המנקר, ואם האי לוקח גם זה אינו בקי, כי גם הוא אינו יודע לו בזון מקום מושב הגיד, אז מסתמא לא יקחנה ואכלנה בלי להראותה למבחן ולא צריכין לדוחק שכ' הרשב"א ז"ל על דברת הראב"ד הנ"ל, דב"ס"ד קודם דמטורץ דחיתוכא דນכרי מידע ידיע, באמת ה' סובר דמשום קל הדעת אנו צריכין לחוש שלא לימкор ירך שאינה מונקרת משות דידייקין מון המשנה דחתוכה לא, דזה ליתא כמש"כ לעיל דמשנה מש"ה נקט שלמה, משות דין דרכך לשולח חתוכה. והרי תראה דרש"י ז"ל בשם רבבו הוכחים מכאן דኒוקור הגיד סימן מובהק הוא לשולח לחברו ע"י נכרי בלי חותם ואם ה' מפרש קושי"ג הגם'

ודוק' היטוב.

ד"ג צ"ד ע"א גמור רבע אמר אנפקא אמר לי לאשköוי והוא אשköיה חרמרא מזיגנא, לא ידעתاي איזה גניבת דעת איכא כאן, דמיל'ל דנקרי לא הריגש שהוא מזיגנא, ואם הוא באופן דאי אפשר להרגיש, וכי מהחייב הוא להגיד לו שהיין מזיגו, הלא אמרו ליקמן במקום דאייהו מטעה אנטשי' לית לנו בה, ורוב משתייחן אז הלא הי' חרמרא מזיגנא, ואנפקא חיא משמעו, ושפיר נגנב דעתו דנקרי מצח' אנטפקא, ואנפקא חיא משמעו, ואנפקא חיא ולא מזיגנא, אלא דלא ציוו' דשומאל, דאטעהו לסבור שהוא חייא ולא מזיגנא, ממשען דען המשמע הכא ממה דמשני ליקמן אנטפקא חייא משמעו, ממשען דען השטא לא ידע זאת, ולא עוד אלא דלא קמנשי מיידי זהה עדין מוכח מהיה אנטפקיד דאסור לגנוב דעת, אטס מותר לגנוב דעת לא עבר על דברי, דהרי הי' מצח' סבר דגס שמואל רק כדי לגנוב דעת הנקרי אמר בפנוי הנקרי לאשköוי אנטפקא, ע"פ שכונתו הי' על מזיגנא, אלא ודאי דשלא בפנוי אמר לו, וא"כ הדרא קו' לדוכתיה במוה גנוב לי' דעתטי. ותלמייד מהוי שמואל קעפטש נ"י הי' השיב ע"ז דרכם הי' למזוג בשעת שתאי' והוא אשköי' מזוג מאכבר ובזה אטעהו. וככון הוא דכן ממשען בפסחים דף פ"ג ע"א במשנה שם והמיחם באמצע כשהמשם עומדת למזוג, ופרש' שמחממי בו חמין שמזיגן בו את היין עיי'ש. ובלאו הכי מוכח דאטעהו דהרי מזיגא הי' בחמין ויין חייא ודאי לאו חם הוא, וע"כ דעתנו לו מזיגא קרירה, דלויל' זאת הי' מכיר מן החמיימות שהוא מזוג ודוק'.

ע"ש גנמי אל יסרב אטס בחברו לסעוד אצליו יודע בו שאינו סועד וכו', ואל יאמר לו סך שמן מפה ריקן. עכ"ל הברית', ורש"י ז"ל הוסיף שידע בו שאינו סך דגנן לי' דעתו, כסבר שיש בו שמן עכ"ל, וקשה לי' וכי על חנס התנה מלעיל לדחכא, דלעיל קאמיר העמים יודע בו שאינו סועד, יודע שאינו מקבל. וכאן הניה דבר זה על רש"י ז"ל להשלימו, גם למלה הפסיק עס דבר אחר, "ולא יפתח לו חיות המכורות לחנוני" ואח"כ קאמיר, ולא יאמר לו סך שמן מפה ריקן" שהוא ג"כ ענין אחד אם הא דלא יסרב בו לאכול. ועוד זאת דרש"י ז"ל בעצמו סותר את דבריו מנוי וב"י, דמסיים ביעמוא דגניב דעתטי, דקסבר שיש בו שמן, דהא באלא"ה גניב לי' לדעתטי" אפי' הי' בו שמן, כיון דידע בו שאינו סך. אלא דרש"י ז"ל נתקשה לו אותו בשופטני עסakin דמי פתי יאמר לחברו סך שמן כשהפח ריקן, דהא אפשר שייתפס לשקרן, لكن הוץרך רשי' לפרש דחכא נמי מיררי כדעליל, דודיע בו שאינו סך. אבל לולי שאינו כדי ארשני לומר, דלא כן הוא דהרי שניינו גדול יש כאן בדברי התנה, דלעיל קאמיר "אל יסרב", וכאן "אל יאמר", אבל העניין כך הוא, דכלל גדול מכללי דרך הוא, דמסרבין לקטו, דהינו לחברו כמותו או לקפן ממנו, ולא מקבלו מיד עד שייפזר, וכן קאמיר דוקא אל יסרב בו ביש לו, אבל יודע לחברו לא יסועד ולא יקבל, אבל פעם א' שרי למימור לי', ע"פ שיודיע שלא יסועד, ולכך באזה גניבת דעת, דהרי חברו יכיר בו שאינו רוצה שישעוד אצלו כיון דלא יסרב בו כדרך כל הארץ, ולא יאמר לו אלא משפה ולחוץ הרי לבו בל עמו. משא"כ בפרק ריקן אפי' פעם א', לא יאמר, וע"פ דבעפעס א' לא הטעהו שרוחה שיסוך, שהרי חברו לא יסוך על אמרה פעם א', ומ"מ הטעהו עכ"פ במה שסובר חברו, שיש לו שמן, ומה שקריא זאת גניבת דעת במה שמטעהו שיש לו שמן דומה הנה מגע לו מזה, ואיזה החזקת טוביה קיבל. צ"ל דמהנהו במה שידמה בנפשו. שיש לו פת בסלו שמן לפני לסוך, ואע"ג דהאי הנהה באמתה יש לו, מ"מ מカリ גניבת דעת.

ע"ב דת"ח וע"ה שבאים לדין מותבין לת"ח, וע"ה אומר' לו תיב

וכו' ע"ש, דלאור' קשה איך מתקים בצדק תשפטו עמיינך, שלא יחדר את האחד נגד חברו, אבל לפ' האמור ניחא טובה, דהאי מיתבין לת"ח ר"ל שמסרבין בו לישב, ואות עושין לת"ח שהוא יידונו כתבררו של הדין, וא"כ בפעם' לא סגי דחררי לגב' ת"ח לא מקרי הדין גדול, וכאשר אמרין שם בגמ' בע"א שלח לי' ר' יוסף עלא חברנו עמיית בתורה ובמצוות. וע"כ בcn מיררי, דאי באמת הדין גדול בחחלה, הררי סגי נמילבצ'ורבא מרובנן באומר לו תיב, אבל בע"ה דלגב' ודאי מקרי כל דין גדול, סגי באומר לו פעם אין דהרי אין מסרבין גדול, ואם בכל זאת הוא קאי, לית לנו בה, דסביר לת"ח ופעם' לא"ה, שפיר קרינן בי' בצדק תשפטו עמיינך ודוק'.

ע"ש גמר' כיון שראתה אמו עלתה ledge ונפללה ומתה, אף הוא עללה לגג ונפל ומותה. הא דלא אמר שהփילה את עצמה, וכן בכ"מ שמדובר ממאבד עצמו לדעת נקט האי לישנא זיל' דרצה זהה ולומר דבשעת מעשה עצמה, כבר איינו שפוי בדעתו, וכאלו מעצמו נפל ולא חיב אלא על ההסתמה שמתהלה, כשהיא עדי' דעתו צלולה, ונפ"מ דכל שעווה מעשה ע"ז מקרה נורא שאירע לו בפתע פתאום איינו נידון כמאבד עצמו לדעת עין בי"ז ובאחרונים בהה ודוק'.

רש"י ד"ה אין מוכرين טרפה לעכו"ם בסתם א"כ הודיעו שהיא טרפה דתו לכא גניבת דעת, ובמקומות שאין מכריזין דליך למכח שמא ימכrnaה לישראל וכו', עין בראש יוסף זיל' וזה דוחק נдол לפריש דברי רשי' דלאוקימתא דר' אש' דמוקי כולה במקומות שאין מכריזין קאי, ובפרט דכתב דליך למכח למחיש לשם ימכrnaה וזה ולהיא לדר"א עדין אייכא למכח שיראה ישראל ויקחנה, וגם מה ליתא לדר"א עדין אייכא למכח שיראה ישראל ויקחנה, וגם מה שטס'ים רשי' זיל' דחכי מתוקמא לא קמן, דליך אייכא אבוי' ורבא דמוקמי האי מציעטה במקומות שמכריזין. אולם לפע"ד דחכי פירושו דבסטם קאמיר, אבל בהודיעו שהיא טרפה דליך גניבת דעת שרי' למכור אם הוא במקומות שאין מכריזין, דליך למכח שימכרנה לשישראל אחר דזאת לכ"ע הדין כן, דחכי מתוקמא לא קמן דהיאנו דהכל מודים ביה אט הודיעו וגס הוא במקומות שאין מכריזין דשרי', אבל בלא הודיעו אפי' הוא במקומות שאין מכריזין אייכא מושום גניבת דעת, ולחד מ"ד דהיאנו ר"א גם משום שמא יחוור וימכרנה להרואה.

ע"ב גמר' אחד מפנוי האננסין, לכאר' איינו מובן דאם הוא אנס ליקחبشر על כרחו של טובח ביל' לשלמוני, גם אם לא ישלחjisר'אל זה את הנקרי יעשה כן, ואולי זיל' דגס האנס רק מצד ההכרח עושה כן, ועלול הוא שאם יקבל דינר מן הישראל ליקח לוبشر שעוד שmag'ע לאיטלי' ויציא את הדינר לצרכו כנו' להשתכר, ומחייבת פחד משלחו יקח הבשר ביל' מעות. אלא דמפרשי' לא משמען לכך כתבת שמעכבו את הדינר בידו. ואולי זיל' דניאו דהוא אנס ליקח מה שצורך לו ולמכרו כדי להשיג מעות אלא הי' חומס סוחרים בעדו ליקח ולמכרו ביל' לשלם, אבל לשבר דלא צרך לי' לא הי' עולה בעדו ליקח ולמכרו כדי להשיג מעות אלא הי' חומס סוחרים אחרים שיש להם סחרה הצריכה לו, ועתה שנשלח עם דינר לטבח הר' מחזקיך כבר בדין ונותל הבשר בחמס ודוק'.

ע"ש גמר' אימא סיפא וכו' ואיב' במקומות שמכריזין אי' איתא דהוה טרפה אכרזוי הוה מכרזוי עכ"ל הגמ' ורש"י זיל' הוסיף על זה זוז'ל: "ומדלא אכרזוי לאו טרפה היא ויאכל ומה בכ"ל" עכ"ל ועמדתי כשבה חדא משתומם על האי תוספת שנראה כלו' מיותר רק כמחזר על מה שאמרו בגמ'. ואון דרכו של רש"י זיל' בפק' לדפ' רשי' זיל' אלו דברים שלא לצורך. ומה שנראה לפע"ד בפי' דברי רשי' זיל' אלו הוא עפ"י מה שכתב הרשב"א זיל' בשבותות דף י"ח, דע"פ דלפרוש מאשתו עונה סמוך לוסטה אינה אלא איסור דרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, מ"מ אםaire שבא עליה אז ופרשה נדה חיב חטא על

המשנה והבריתא, וא"י דנחות רשי' ז"ל דמץ' מתרצ'ו דמתנה' במקום שמכריזין מיריעי, א"כ גם לר' אש' מצין למימר כן ולא נצטרך לומר דפליגו המשנה עם הבריתא. ולפע"ד נראה ליישב דלית לרשי' ז"ל דודוקא לר"א מוכרכין לומר דפליגו, ולא לאבוי ורבא. דלאכאר' קשה דנראה דרישא במקום שאין מיריעין, ולכן קאמר דאסרו לישראל ומותר לנכרי מ"מ לפלוג בדידי' ר"ל בנכרי גופא במקום שמכריזין גם לנכרי אסור חותכה, ומדפליג רק בין ישראל לנכרי ש"מ דلنכרי לעולם מותר. אלא דיש לתרץ דהרי זאת מציעתא שמעין רשי' לאבוי ורבא במקום שמכריזין אלא שairyע להם טרופות וקאמר דאסרו למכור לנכרי נו"ט, מילא נדע בואתו מקום גם ריך חותכה אסור לשולח, דשما ימכרנה לישראל, דהרי מהאי סיפא שמעין דחישיןן אלפוני דפלפני, וכמש"כ הרשב"א וכאשר הסברנו לעיל בטעמא של דבר, ولكن לדידיה לא קשה ליפלוג וליתני בנכרי גופא דפערומים אסור לשולח ריך חותכה גזאת שמעין מסיפה וכן יתר קמ"ל במקום שאין מיריעין מותר, ולא חישין שמא יתננה לו בפני ישראל. אלום לר"א דcolsה בריתיא במקום שאין מיריעין ומצעעתא קאמר דא"ה אסורה למכור בסתם לנכרי נו"ט דשما הרואה העומד שם באיטלי' דשם מתאפסים הרבה לוקחי בשר, יטעה לומר דכשר הו, דאל"כ ה' הטבח מטעחו כמש"כ רשי' ז"ל וברישא דליקא רואין לא חייש, וא"כ לדידי' קשה ליפלוג וליתני בנכרי גופא, במקום שמכריזין אסורה דם בלבד רואין אין ידמן לו לפקח ישראל, וזאת לא נשמע מציעתא דשאני שם באיטלי' דשם אין רeba לוקחי בשר, משא"כ בשולח מבתו לבית עכו"ם אויל לא חישין השעכו"ם יליך ויקש לו קונה, אלא ודאי דלית לי לר"א דחתוכה דעכו"ם מידע ידייע, ולכן גם במקום שמכריזין באמות מותר לשולח כי ישראל לא יקח ממנו כל זמן שלא ידע מי חתכו, וכאשר כתוב הרשב"א ז"ל בדבשנקא אם ס"ל חותכה דעכו"ם לא ידייע, אז לא כמש"כ רשי' ז"ל חותכה דבב"ה תנא דבריתיא דבל מקום חישין שיקחו ממנו, ולכן יפה קאמר התנא דבריתיא דבל מקום מותר לשולח לנכרי וא"כ פлаг אתנה' דמתני' דחיש לשמא יתננה בפני ישראל אחר, והוא לא חייש במקומות שאין לוקחי בשר מזוין רקתני' במקום שיראי' ומפני זה משמע דקאי לפרש הרישא דלווי זאת למה לא כתני' ולא ימוכר אדם טרופות לנכרי מפני שני דברים וכי' כמ"ש בסיפה וכו' אבל לפי אкомותא דר"א לי בדין זהبشر מפני' ב' דברים וכו' אבל לפי אkomותא דר"א רקתני' במקום שיראי' דהא דהתרתי לך לשולח חתיכה לנכרי ולא רקתני' לא מפני' גניתה דעת ולא לשם ימכרנה לישראל אחר, משום דהני שני חששות אינם אלא במוchar בשר טרופות ונובלות במקולין, בדנו"ט במקומות כשרות אפי' בסטם אין ממש גניתה דעת, משא"כ בירך במקומות שאין מיריעין ושלא במקולין שלא שכיח שהנכרי ימכרנה לישראל למה איכפת לי' بما שהוא מנוקרת, וכן ממשום שאין יחוור וימכרנה אינו אלא במקולין, ואם תקשה למה לא רקתני' דינו בירך חותכה ובמקולין אז אסור מפני' הני' ב' טעםיים לק"מ דהרי התנא מביא מה שאמרו חכם'ים, והם אמרו דבר זה בהמה שמצו'נו"ט מצוין, אבל ירך פרועה שלא ניקרוא מיעוט דלא הכריזו דגס אז לאו טרפה היא, ודבר נאה ומתקובל היא לפרש דברי רשי' ז"ל שלולי זאת אין להם מקום ודוי'.

ביה א', ולא דמי לשאר דם בשעת תשמש דפטור, משוע דאנוס הוא דמאי הוה ל' למיעד, דהכא כיון דה' מוחר ועומד מן החכמים לפרש והוא עבר על זה, אע"ג דרך אישור דרבנן עבר, אבל מ"מ לא מצי מתנצל דאנוס הוא, ועיין לעיל דף י' ע"א וגם בפתחה מה שהעלתי בהז' דכל הנ' אסורי דרבנן דאסרו מושום דחששו שמא בהאי מעשה יעbor אדאורייתא ולא סמכו על רוב וחזקה, כמו שהזהיירו על עונה סמוך לסתה וכמו בדמאי שחששו על מיעוט ע"ה שאינן מעשרין, אין כאן אישור מוחלט דרבנן אלא ספק איסור תורה, דמוכח הא' סברת הרשב"א ז"ל, تو מה"ת אסורה לסוך ארוב או חזקה, דהוה כמו סכתנתא דלא מהני' רוב וחזקה מה"ת, והסביר הש"ש ז"ל הטעם מושום דכיוון דאם יארע שעבר הרי' ה' ניזוק משא"כ באיסור אף אי קמ"י שמי' גלי' שעבר לית לו בה כי התורה התירו דאנוס הוא, אמרו מעתה כל שהזהיירו חכמים דתו לאו אнос הוא מילא אסורה לו ליכנס, לספק זה דשما יעbor עי"ש בארכות באזה.

ועל' פ' לענינו הכא לכאר' ה' מצין לומר דלעולם במקומות שמכריזין ולא הכריזו אבל מ"מ הרי מותר לחפצים טרפה ולא הכריזו מחמת איה סיבה וכמו דמיירי במצעתה שאירע להם טרפה ולא הכריזו ניהו דלא בעי' הלוקח מן הנכרי לחוש להז' ומציין סכך ארוב דכל שלא הכריזו מסתמא ליכא נו"ט במקולין, אבל הא' משלח עכו"ם ליקח לו בשך דמוchar שלא לשולח מושום דאנס הוא ומץ גוזל את הטבח, שוב אם יארע אונס דלא הכריזו וה' נכשל בبشر טרפה, לא מצי מתנצל אнос התייטי ברשות התורה ואמרה מותר ליקח מן הנכרי במקומות שמכריזין, כי נשב לו אתה שלחת לאיטלי' את העכו"ם שאסרו לך חכמים מפני' האנסין, מילא אין כאן טענות אונס מצדך ולא תתקעש לחلك בין אסרו לך חכמים מצד שלא סמכן על הרוב או שאסרו מצד אחר דזיל בתרעמא, הכא והכא לאו אнос הוא, מושום דעשה שלא כדין ועבר אדרבי' ז"ל, והוה זאת כמו תחלנו בפשיעה וסופה באונס דפסקין כמ"ד חיב' בב"ק כ"ג ע"ב עי"ש, דהתמס נמי הפשיעה הוה לעניין קפיצה והוא לא קפץ אלא נפל באונס, מ"מ אמרין אלו ה' משמרין, שלא היה הכבב והגדיל בראש הגג, מילא לא ה' בא לדי' אונס נפילה, ולכן והכא דכוותי' אלו ה' נשمر מלשלוח עכו"ם למקולין ושלח ישראל ה' ניצל מאיסור, וע"י שפשע בשילוח זר וuber אזהרת חכמים, בא לדי' אכילת נו"ט ולא אונס מקרי, ולכן לא די' במא שאמיר בגמ' אי' איתא דהוה טרפה אכרזוי הוה מכרז דהכא עבר לשולח נכרי נגד אזהרת חכמים צrisk לחוש שמא יארע אונס דלא הכריזו דז' נקרא אצל מஸול ולא אונס דתחלת שילוח בפשיעה ה'ה, لكن צrisk רשי' ז"ל להושיפ, דא"פ' אידי' אידע כן דלא הכריזו אז אין לטבח רשאי למכור נו"ט לנכרי' כדיעיל, וא"כ באמות לאו טרפה הוא וזה שהושיפ רשי' במתוק לשונו הזהב על דברי הגמ', ומידלא אכרז לאו טרפה היא. ר"ל אפי' יארע דלא הכריזו באונס אבל הא' בשך שלחק הנכרי גם אז לאו טרפה היא, ולא קאמר דליך בעיר אלא דהאי שבד' הנכרי' בכוכ' ב' לאו טרפה היא ויאכל ומה בערך דבכח'יו אוף דפשע בשלוחו מ"מ לא צrisk לחוש למיעוט דלא הכריזו דגס אז לאו טרפה היא, ודבר נאה ומתקובל היא לפרש דברי רשי' ז"ל שלולי זאת אין להם מקום ודוי'.

תוס' ד"ה אמר אבי' תימא לאבוי ורבא ור"א, בראשא היכי' משדר לי' חותכה וכו' ויל' דלית להן שינוי' אלא שינוי' קמא דאoki' במקומות שמכריזין וחיתוך דעכו"ם מידע ידייע, ומותווך כך נתקש' להו על רשי' דפ' אמלטה דר"א דפליג תנא דמתני' אתנה' דבריתיא, דהרי' ר"א נמי מצי לתרץ מ"מ מתני' כשינוי' קמא דלעיל, דמיירי' במקומות שמכריזין עכתי' דבריהם. ופירוש לדבריהם דבריתאי' קמתמו על רשי' ז"ל דלמה לא פ' גם אליבא דאבי' ורבא איך קמתרצ'ו סתרית

נתקבל, ואילו משום קבוע קאמר הרשב"א הו"ל לפреш כן. וגם דינו שהמציא דבela נודע ליכא קבוע איפלו אם נהיה לו שכן הוא (הרא"ה מפלפל עלייו). לא הבנתי למה דין זה ללא נודע, דהרי נודע למוכר הטבח שמכר דמה שלא נודע להלוקחים, אי גם זה לא נודע מקרי אז גם בט' חניות איך קאמר דבלוך מהות מון דמקרי קבוע, דהרי ע"כ הא לוחך לא ידע בשעת לקיחת דבאתה מהנה מוכרים טרופות, دائمו ברשייע עסקינו דיעד והלך ליקח באחת בלי לשאל אי כשרה אי טרפה, ולכן דינו של הרשב"א לא שייך אלא בנודע אייזה טרופות בסתר שלא ה"י ניכר ונודע לשום אדם, עיין בפסחים פ"א ע"ב אייזה טומאת התהום כל שלא הכיר בה אחד בסוף העולם, הכיר בה אחד בסוף העולם אין זה טומאת התהום ומסתבר דהכא נמי דכוותי ה"ו, וזה לפ"ד ברור עד שני תמה שלא ראייתי מי שהרגיש בזה וד"ק היטב.

על"ש גמר' אמר רב בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור וככתבו התוס' דחומרא בעלמא הוא, ומושום עובדא דלקמן, אלא שכתו הachableים ז"ל, דב"ד דבעל השקיל וטרי' ע"כ סבר דמדיאן קאמר רב ולא שגאר הוא ע"י מעשה שאירע, דלא"כ מה פריך מכל הני משנהיות וברייתא שנשנו קודם רב ועין בה' ק"ז בעהחות"ס צ"ל שרצה לתרץ בזה פסק הרמב"ם ז"ל ואני תמה מאד איך ס"ד דבר מדיאן קאמר דחיישין עלبشر שהניח ומצאו אח"כ במקומו, על החלפה של עורבים. וכי לא ידע מכל הני ברייתאות מובאות בפסחים דף יוי"ד ע"א דפלייג בהניח תעש ומצא עשר או עשר ומצא תשע, אבל מצא המספר כמו שהניח לית מאן דחש להחלפה וגם בחזר ויתר כתבו שם התוס' דודוקא בקשורים יחד פליגו, אבל בלא"ה מה שחרר אחת אין זה כעורה אצלנו הספק שהוא נמי אחירנא נהנו, וכן פליגו התרם רב ורשב"ג בשדה שנאבד בה קבר אס מצא אח"כ קבר, אס חיישין שהה קבר אחר והוא משום דלא ידעין המקום כי נאבד מקומו. אבל כאן שמא השר במקום שהניחו שנחוש להחלפה מהיכי תתי, ע"כ חומרא בעלמא היא שחידש רב ומה פריך מ"ט חניות ומיתר משניות. ולעומת זה קשה גם להיפך אדם רב רק מצד חומרא גוז לאסור בשר נתעלם מן העין איק אמר בשם רב סתם, בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור, דלשוון זה משמע דידיינה קאמר ולא גוזר שגור רב, וכמו דלעיל דף ה' ע"ב דקאמר ר"ג וב"י' נמנו על שחיתות כותוי ואסרוו, ומסתמא גם רב לא עדיף מר"ג הנשיא ולא ה"י יכול לגוזר מעצמו דבר גדול זהה, לאסור בשנמה"ע בלי' למנות עליו חמי דורי ואיך לא הזכיר זאת בכל התלמוד. ומה שנראה לפע"ד בזה ה"ו, דהרי מצין הרבה פעמים בש"ס שדרcum היו לתלות גירותם וחידושי דינים באילו גדול מדורות הראשונים, וכן שסמכו דבריהם אל איזה מקרה שייה' נראת כדורייתא, כן עשו לתלות דברי אמראים במסניות וברייתאות הקודמין להם הרבה, כדי שיקובל הדבר בעם, ולכן שנה רב בדברי ייחיד בלשון חכמים וכן מצין בפסחים דף כ"ז ע"א דsharpאל החילוף רב בחכמים, כדי לקיים ההלכתא כייחיד נגד רבם, וכאשר הארכתי בזה בכמה מקומות במקילתן ועין לעיל בראש המ██' בסוף האוקמתות מה שכתבנו בזה. וא"כ ה"ג חשו חכמי התלמוד אמוראי בתראי, שלא קיבלו גירות רב ובית דינו שגוזרו על בשנמה"ע, لكن אמרה ממשו בדרך החלטה דאסור, כאשר הוא גוזר ישנה מתנהי קמאי שעיל זה שייך שפיר לומר אסור סתם, דהרי כבר אישטרש איסור זה מזמן כביר, ע"ז פריך מ"ט דמיהימן לעיל, וממשנה דמckerין נמצא בשר ח' דמנה נשמע דאין זה איסור קדום ע"כ. ולא פריך מהני ברייתאות דפסחים שהבאתי לעיל, זאת פשיטה לי' דבשנמה"ע חומרא וגזרה דרבנן ה"ו, دائمא פשיטה דלית כאן מקום לחוש איפלו בקולא טבח נקרים, דכל שמאצאו במקום שהניחו בלי' שום

תעשה שambilא לידי גניתת דעת והוא דוקא במקום שמכרין ולא הכריזו, וכן שמא יחוור וימכרנה לשישראל וד"ק היטב.

תוס' ז"ה איננו דקמטעו אנפשייחו פ"י בכו' וכו' לכך נראה דהנתם בסתם אסור משום דאיו לאורח לאסוקי אדעת' דמכורות לחנוני אבל הכא וכו' עכ"ל, ועל הא דמוכר לו בחזקת שחוותה לא השיבו התוס' כלום, והיינו טעמא משום דזה תלי בהני אוקימות דעליל, דלאביי ורבה דמוקי האי דלא ימכור לו נ"ט במקומות שמכרין ולא הכריזו, ועוד גם בסתם איכא גניתת דעת דלא הוה לי' לאסוקי לנכרי שהיוער לעם טרופות ולא הכריזו, אבל לר"א דמוקי גם האי דינא במקומות שאין מכרין ודאי מודו התוס' דצרך לאוקמי כשאומר לו בפירוש שהוא כשרה, וכמש"כ לעיל בשם ר"ת אלא דריש' ז"ל שכטבת דהנתם במוכר לו בחזקת שהייא כשרה שלא אליבא דוד"א כתוב כן, דלדיי איפלו בסתם נמי איכא גניתת דעת וד"ק.

ודע דלאביי ורבה דמציעתא מיר' במקומות שמכרין ולא הכריזו, אלא שאירע להם טרפה, הא דקאמר שמא יחוור וימכרנה לשישראל ולא קאמר שמא שלח ישראל את הנכרי ליקח לו בשר משום דלהא לא צריך לחוש, דהרי אסור לשלחו נקרי לאיטלי גם במקומות שמכרין ולא הכריזו מפני טעם אנשיין וד"ק.

דף ז' ז"ה גמר' אמר רב, בשביל שוטה זה שעשה שלא כהוגן נאסר את כל המקולין עכ"ל הגמ', כפי הנראה מפי רשי' ותוס' ז"ל, הא נכי דיבין לי' הא טבח מן שר הטרפה, בעל מקולין הי' ולקחו כדי למכוו, והמקום ההוא ה"י מקום שאין מכרין או מקום שמכרין ולא הכריזו ה"י, באופן שלא ה"י רשאי למוכר לנכרי מון הטרפה באותו היום, והוא עבר ועשה שלא כהוגן, אלא דמ"מ קאמר דלא נאסר שאח המקולין נקרים, מיחמת חיש שמא גם לשאר בעלי מקולין מכר כמו שמכר לה, אבל מאותו הנכרי שמכר לו פשיטה דאסור ליקח איפלו יש לו גם בשר כשר במקולין שלו כיוון דאיתחזק אצל טרפה, ולישנא בתרא אי לא דאמירין דלצערוי קמכוין דמש"ה מותר נמי ליקח מאותו הנכרי, והוא אסרים את כל המקולין, דהוה חיישין כי היכי דמוכר זהה מכר נמי לאחירנא, והנה יש לראות דס"ס כמה נאסר כל המקולין בשביבה אהת שנטרפה, דהא דאסרים למוכר אפי' טרפה אהת בעיר במקומות שנטרפה, וזה דאסרים למוכר אפי' טרפה אהת מקרים ע"כ שמיון מקרים, או דבשביל טרפה אהת מקרים בעיר כדי שלא יקווח בכל המקולין נקרים, ה"י מושום תקנה להטבעים, דלולו זאת שאסרו ליקח לא ה"י רשאי למוכר טרפה לנכרי מושום דלא אמרה תורה שלח לתקלה והוא מה"ת דאסור לבטל איסור לכתלה עין ברשב"א בסוגי' דמckerין לעיל, ובפתחה של' אבל כאן דהאי דמוכר טרפה بلا הכרזה כבר מוחר דזה שמכר מליקח בשאר מקולין אחר שכבר נתבלתי, ואולי מוחר דזה שמכר הוא מבטל איסור לכתלה, ולמי שנטבטל בשביבו אסרו חז"ל כמבהיר בו י"ד סי' צ"ח, וא"כ הכא דהני מחייב אי ביטול כמבלט בשביב הישראלים שרגילים ליקח אצל המקולין, אבל יותר נראת המקולין נמי קבוע הם, וכמש"כ התוס' בד"ה ובנמצא וכמש"כ המהרש"א ז"ל, וא"כ מדיאן אסור ליקח אצל מקולין ואע"פ דקבע שעינו ניכר הוא, עכ"פ מדרבנן הוה לי' קבוע גם בכחג'ו.

אולם הרשב"א ז"ל הביא בשם תוס' שיטה אחרת בזה, והוא דודאי לכתלה ליקח אסור כיוון דמיהימן לנו דמוכר את הטרפה הוה ל"י במקומות שמכרין והכריזו אלא על מה שלקחו קודם שנודע קאמר דלא נאסר דכל שלא נודע בשעת לקיחת ע"פ שנודע אח"כ לא מקרי קבוע למפרע עיי'ש. והנה מה דמודה זאת למקומות שמכרין והכריזו ה"ו פלא ממש"כ למעלה, דהנתם תקנתא הוה כדי להתיר המכירה, אבל לא להציג את הלוקחים מאיסורה שכבר

הר"י החלק על רשיי ומפרש דלענין אכילה קבעי ודוק".

ועתה בא וראה עד כמה נכנסו התוס' בדוחקים וdochki דוחקים מכח שיטה זו דבט' ציבורין לעין אכילה מيري דע"י שיטה זו והכרחו לומר דראה שלקה הנכרי מן החנות באמת אסור דמקרי נולד הספק במקומות הקביעות כמו הtems בעכבר, ומהז נצחים להם קושי מפ' התערבותות, אכן מהני ניכבשינהו דנייניזו, דהרי ראה שניניגידו מן הקבוע ונכנסו בדוחק גдол דמיירி באופן שלא ראה, ע"ז קשי' להו עוד ע"ס הדיבור, ועיין לבב אר' מה שתמה עליהם. אבל כל זאת לשיטת רשי' ז"ל בפסחים דלענין בדיקה אחריו מيري לא צרכין כלל, כי הכל יבא בשלום על מקומו בעלי שום דוחק והוא דאפיילו ראה ישראל שלקה הנכרי מן החנות, כל שאין לו נפקותא בזה אין לומר דנולד הספק במקומות הקביעות, דנולד הספק לא מקרי אלא כצרכין לדון עליו, ולכן דבעכבר מקרי נולד הספק במקומות התערבותות, משום דיש להישראל נפ"מ אי חמץ אי מצחה שכול כדי לידע אם צריך בדיקה אחריו, אבל בנכרי שלקה בשר באחת מן המקולין, ע"פ שראהו ישראל אבל כל זמן שלא לקחו מהם אין לו נפ"מ ובזמן שלקו ייש לו נפ"מ כבר פירוש, דיןנו שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב בנתערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל מוקמין עיקירה דדיןיא, ובאמת תמהו לומר כן, דהרי לא נקל במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכריו, יותר מבשנמה"ע אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיudit ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוט' דה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתיך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולהק אסירין לי'adam לא קיימי הא לא כימי הא מבון, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר בנסיבות אע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכרז היום מيري, ואיך מותר בשר הנמצא. ע"כ לומר דלא גزو כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמהו הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב בנסיבות ניד ואיך פריך דנכבשינהו דנייניז דע"י דנכבשינהו לא עשה מידי אלא דבטיל הקביעות, אבל עדיין כולן אסורים דהרי בע"ח לא בטלו מדרבנן מפני חшибותן, ותדע דלא עשה מידי בזה דהרי לכתחלה ביבש איסור תורה הוא כמו שביארנו בפתחה, ואיך פריך דנכבשינהו בידים אלא ודאי מושם דבזה לא ביטול האיסור אלא הקביעות, וכיון דלא ביטול האיסור מה בכך שראה ביטול הקביעות דהרי לא הינו נפ"מ על שום אחד מהם, עד שאחר דבר ניד ניטל אחד מהם ואומר דמרובא פריש וזאת שפיר דמי, שלא שיק לומר נולד הספק בשעת הקביעות, דהרי אז כולם אסורות הי', ואיך שיק לומר דנולד הספק אז, דהאי ספק אי הא שור פריש מן הרוב פריש או מון המיעוט, לא נולד רק עתה שלקהו להפרשו מן הניד, ולכן לא מקרי נולד הספק במקומות הקביעות כך מתרשם הכל היטב לשיטת רשי' ז"ל בפסחים ודוק"ק בכל זאת.

אחרי כתבי מצאי לי ראי נפלאה וברורה בירושלמי שקלים פ"ז הלכ' ב' המובא ג'כ' בפוסקים, והוא דאחר שהביאה הבריתיא דט' חניות דבלקח מן הקבוע וחושש לטרפה ובנמצאת הולclin אחר הרוב, א"ר יוחנן שם הנמצא ביד גוי כנמצא בפלטיא, פי' ומותר דחולclin אחר רוב הטבחים, ופרק מעשה שאירע חדך ארמאיה הי' חותך מן סוס' ונפיקן לברא למכוון וא"ר יוסי דר' יוחנן רביה ג'כ' בראה אותו יוצא ממוקולין של ישראל עי"ש.

והנה ע"כ מيري דלא ידע ישראל אם מחותן שמכרין טרפה או משאר חניות יצא, אכן בידע דמחנות של כשרות יצא מאי למיימרא ולא עוד אלא דרי' הלא כנמצא בפלטיא קאמר וע"כ דASHMUNIN דכמו דבנסיבות בפלטיא סמכין אבל דפריש מרובה פריש, כמו כן

שינויו ודאי האי שנמצא הוא שהניחו, אלא דרבנן גרו, אבל מאחר דאמרו ממשי' דרב דבשנמה"ע אסור, ע"כ גזרה קדומה הוא ואי אפשר לפרנס hei ברייתא ומשניות, וע"ז קמדחיה דאפשר לאCKER לאCKER ביד עכו"ם ובעומד וראהו ולא דכו האמת, אלא דכו דאי נצחים בדוחק דגאייה בשנמה"ע ישנה hei, שפיר קאמר בשם כאן הוכחה מוכרכחת דגאייה בשנמה"ע ישנה hei, אבל לעולם רב הוא דגואר על בשנמה"ע, ואמוראי בתראי אמרו משמו בלשון דמיישטע שנאסר מכבר, ולפ"ז יש לקיים הא דמתוך החות' ז"ל הנ"ל דעת הרמב"ם ז"ל, דס"ל לפ' האמת דרב גואר על בשנמה"ע, אין אנו צריכים לחלק בין נתעלם מן העין לנמצא ביד עכו"ם, ועיין עוד לקמן ודוק".

תוס' דה ובנמצא הלא אחר הרוב, וא"ת דבמקומות שמכרין והכריו מושם טרפה אחת אסירין כל המקולין וכו', עד שמסיק לבסוף דחקנתא בעלמא הוא שעשו חכמים במקומות שאין מカリין שלא לנקות מן עכו"ם לכתה לאע"פ שרוב טבחין ישראל וכו' עכ"ל, וכונתם בל"ס Leh מה שכתוב הרשב"א ז"ל בסוגי' דמカリין לעיל כדדי שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב בנתערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל מוקמין עיקירה דדיןיא, ובאמת תמהו לומר כן, דהרי לא נקל במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכריו, יותר מבשנמה"ע אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיudit ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוט' דה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתיך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולהק אסירין לי' adam לא קיימי הא לא כימי הא מבון, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר בנסיבות אע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכרז היום מירי, ואיך מותר בשר הנמצא. ע"כ לומר דלא גזו כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמהו הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב בנסיבות ניד ואיך פריך דנכבשינהו דנייניז דט' חניות מירי בנסיבות עכו"ם ממש, ועיין בפלטי' שהרגיש בזה ולפ"ז אין לנו מנוס אחר אלא לאמר דהאי ברייתא דט' חניות לפי מה דמוקי לי' דהרי הש"ס חידש זאת لكمן, משמע דברית' תקנה ומדינה אסור למוכר טרפה, ומותר ליקח מן הנכרי, והאי אחת המוכרת בשר טרפה הוא טבח נכרי שטובח ומוכר לנכרים, ומ"מ מותר ליקח מיד עכו"ם, מيري בסתם מקום דליך שום תלוקה על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמהו בלב אר' שמספרש דברי התוס' כפושטן adam ליקח מותר בדיudit ולפ"ז נראה כמש'ג.

תוס' דה הכא נמי שנמצא ביד עכו"ם, וא"ת דאמר בפ"ק דפסחים ט' צבורים של מצחה וαι' של חמץ ואתא עכבר וشكل וכו' דמה לי נמצאה בפי עכבר ומה לי נמצאה ביד עכו"ם עכ"ל. התוס' לשיטתייהו בפסחים שם הקשו כן דס"ל דלאכליה קבעי, וא"כ לא נולד לנקות רק כשמוציאים מפי העכבר או שנפל מפי, וא"כ הינו היך שנמצא בשר ביד נכרי' אבל לרשי' ז"ל שפירוש שם כפושטו דלענין להצריך בדיקה קמירי, א"כ שאני עכבר בחמצ, מנכרי בשר, דמיד שלקה העכבר מן הציבורין נולד הספק לעניין בדיקה וכגד אמר שם לעיל שמא לטול חולדה בפנינו וצריך בדיקה אחריו, ועיי"ש בתוס' ותמצא שישידרו התוס' קושי' רק אחר שהביאו דעת

איתמר עלה רב אמר מותרות משום נבלה ולוי אמר מותרות באכילה, וכך הקשו האחרונים ז"ל הרי דרב בפי אוסר בשר הנמצא במקומות טבוח ישראל משום חשש שבאיו מרובה דעתם, ואיך מסיק מכך דרב לאו בפירוש איתמר אלא כלל לא ק"ז בעחחות"ס ז"ל כתוב, דבאמת כאשר מסיק דמקללא איתמר גם זאת דמפרש רב האイ חתיכות מותרות משום נבלה י"כ לאו בפירוש שאמרו אלא כלל לא, ודבר גודל דבר הנביה זה, אלא בל"ה קשה לשון הש"ס דקאמר דמידי הוא טעמא אלא לר ובוי' דכל מקום שמצוין כן הוא על אופן דין חדש מישיב הקושי, אבל כאן הלא רב כדי לתרץ דין דבשנה"ע הוכחה לפרש האי מותרות דלענין טומאה אמר. וא"כ האי מידי הוא טעמא אלא לר אינו מדויק, והכי הוליל רב מותרך לך מותרות משום נבלה קאמר ואיתמר נמי הכי וכו'.

ד') הקשו ג"כ האחרונים ז"ל, הלא لكمן קאמר רב דאל תהי שוטה בחזרום, הרי בפירוש אסור בשנמה"ע בחזרום ודאי לאו סימן הוא במקומות דבעי היכר מדינא, כמו שבאיו התוס' لكمן מגני' ארכוה באלו מציאות, ורק לבג' חומרת בשנמה"ע מהני סימן כל דחו כמו חזרום, ואיך קאמר דרב לאו בפירוש איתמר ודורי הראש יוסף ז"ל בהז אים מובנים לי.

ה') ממה דאמר רב, עבדי נמי הכי ואסרינהו ניחלי, איך נשמע דאוסר בשנמה"ע וחיש להחלפה, דשאני התם דעתן תרי במקומות חד ומפני הגרגשו התוס' בהז, אלא דקשי' להו יותר דממה דקאמר עבדי נמי הכי, אדרבה מוכח דalo עלה רק חזא לא הווער אסור לי' ומתרצים בדוחק גודל, דהרי ראה שלא היה שם עורב ולמייחס שמא קודם לנו שדא עורב ראש במים אין כאן חשש, וא"כ הוה לי' לעלות שניהם דמחייבתי שלו נאבד במים ואידך עלה, כך מתפרשים תירוצים וכי לא יודה זהה דוחק גודל, אם חזישין להחלפה במקומות דליך שום ריעוטא למה לא ניחוש גם בגין שי' במים ראש אחר ואדרבה דורך המים להולך מה שנארק בתוכו להלאה, ולכן עד שבאי הסל, שט ראש שנפל ממנו להלאה וראש אחר שבא ממקום רחוך אריע עתה לאן ועליה בסל שלו, אבל אם יהיה לנו לומר דלא נשמע להיפך, אבל עדיון קשה מניל' דאלו הוה מיתרמי בראש אחד ולא ראה אם לאו עירוב ה' כאן דהוה אוסר, דדילמא דוקא מושם דעלו תריין, ואיכא כאן בטוח ראש חדש שלא ידע מאין בא, אי מכאן ואי מעלמא, ואין כאן אף' מقلלא דרב חייש להחלפה במקומות דליך שום ריעוטא והוא קושי' עצומה שאין למעלה הימנה. ולא עוד אלא דקשה לי' ע"כ כאן בהאי עובדא איך ח' בשנמה"ע כל דורי בחזרום קאמר רב בעצמו דהוה סימן לגב' חומר' דבשנה"ע, וא"כ ה' חתיכה מסוימת כמו ראש ורגל דהוה סימן, דעין שם ב"מ דף כ"ג ע"ב דכמו דפרק آخرווים דליהו סימן להחזר או באדה, כמו כן פריך את חתיכות דליהו סימן או דפרק או דאטמא, הרי דשותין הון חזרום או חתיכות מסוימת דשניהם לגב' אבדה דבעין סימן גמור לאו סימנים נינהו אבל לבגי' חומרת בשנמה"ע גם שניהם סימנא הוה דמ"ש היא מהא דבעי ר'יה מרוב בחזרום ולא בעי בחתיכות משום דשם במתני' חזרום קתני' ברישא, נקט הוא נמי חזרום אבל אה'ג דבעי נמי בחתיכות ותדע ע"כ חזרום וחתיכות שות הן דאם תאמר דחרוזים הוה עדיף מחתיכות למה סייד התנא שם לקתני' הרי אלו שלו חזרום ואח'כ' חתיכות דהוה זו ואצ'ל או והו"ל להקדמים חתיכות ואח'כ' חזרום אלא ודאי דשווין הון ורב לא גזר רק רק חתיכות בשר בעלמא דלא ידע מאייה חלק הבימה הוא אבל בידע דראש או גרגל או מאטמא הוה סימן וכאשר פריך רבו איך אכל בשרא ונשוי בסימנא כי הוא דרביה בר'ה דמחתק ל' אתלן קרנה לכתהלה ודאי עשה סימן גמור אבל לאוסר בדיעבד

בנמצא ביד נכרי כן, וכיון דמיירי בראה יוצאה מחד מן המקולין הרי ראה שלקה מן הקבוע, ואיך נאמר כאן כל דפריש מרובה פריש כמו שבນמצא בפלטיא, אלא ודאי דכל זמן שלא ה' נפקota לישראל ומה שלקה הנכרי, ע"פ שראהו יוצאה מן המקולין די בשר שנמצא יש לו ואזאת אתה ר'י לאשמעין ולאפוקי מישית התוס' דראה לחוד גורם לשעותו ספק נולד במקומות הקביעות והואראי' שאין עליה תשובה ודז'ק היטב.

מהדורה בתרא בסוגי' דבשנה"ע

בעברי עוד הפעם בעין עיוני על סוג' העומקה הללו האיר ד' עני וראיתי אויר בהיר או רצחץ ורק ע"פ פירוש זה אנו הולכים בהרחבה בכל שקל וטרוי' בלי דוחק כאשר אבר, ואסדר תחלה מה שיש מן החומר בסוגי' זו טפי' פירוש רשי' ותוס' והוא:

א') אמר רב בשר כיון שנתעלם מן העין אסור. דבר פשוט הוא דרב החמיר חומריא תירה לחוש להחלפה במקומות דליך שום ריעוטא נמצא במקומות שנייה, וуд כאן לא פלייג תנאי בפסחים דף י"ד אלא בהניח מנה ומצא מאתים או בהיפך, ורק בקשורים יחד וכמוש'כ התוס' שם, אבל מצא כמו שהניח מאן דכרשמי' שהיה' חחש אחלפה, והרי בתרומה וקדש' דפוסל היסח הדעת, היישין על נגעת טומאה ומשום דכתיב וקדש' דבעי' שימור וע"כ דרב חומריא על ההחלפה לא חישין, ע"ג דבעי' שימור וע"כ דרב חומריא תירה החמיר לאסור בשר בהיסח הדעת, שמא הוחלש בנבלה, וא"כ קשה מאי מה פריך לי' ממשניות וברייתיות שנשנו מכבר ובמה שכתבתי למלعلا דמלשונו דקאמר אסור ממשמע לי' ע"פ דהו גזירה קדומה לא נתקorra דעת, דעתין אין מקום להקשות דאפשר דהני נשנו קודם האי גזירה ומשנה לא זהה מקומו, ואין זה כמו בשאר מקומות שמרתץ תחלה בשאר אופנים ורק מצד הדוחק מסיק דמשנה נשנית קודם ולא זהה מקומה (עיין לעיל דף ל"ב ע"ב ובמה שכותבי, שם זהה) דבכל הני מקומות גזירה הוה, וממילא בטעות נשנו והי' מן הרואי לתקן הטעות אבל כיוון שכבר היזר בפי הלמידים לא ה' יכול רבנו הקדוש לשכחה, אבל כאן בגזירה לא בעו המשניות הקודמים שום תיקון דבלאה'ה כל גזירה דלא נתקבלה ולא נפתחה בתוך העם לאו גזירה היא, וכל שנטקבלה ונחפיטה לא תבטלה בשביל שבמשנה שניתנית קודם הגזירה שנו' היהר, ולכן אין שום מקום קושי' ממשנה או בריתיא השנו' קודם האי גזירה, שלא זהה מקומה גם אחר הגזירה.

ב') **תירוץ** הש"ס נמצא ביד עכו"ם שאני אין לו מובן, ניהו דביד עכו"ם שפיר משתمر מן העורבים שלא יהליפו, אבל האי עכו"ם שאמן מן העורבים דשדו קיבל. וכך מעשה דלקמן דשדו עורבים כבדי וכוליתא במעלי יומא דכפורי, וק"ז הוא אם חיישין להחלפת העורבים על בשר שהניח והעלים עינו ממנה, מכש'כ' דבנמצא ביד גוי דניחוש שמא ממה שבאיו העורבים בא לידו. ומה שכתב רשי' ז'ל שהיתה בחזקת משתרער מראיה דהרגיש בקושי' וז' רוצה לתרץ זאת ולומר דሞמר דמווקין האי בשר שהיתה בחזקת משתרער כמו שהוא עתה ביד אדם כך ה' מלפנים, ובא לו מיד אדם המשמרו ולא מן השוק, אלא אדם מכח חזקה זו לא ניחוש שהגוי מצאו בשוק מכש'כ' דמצאו במקומות שהניחו דאייא חזקה טובא דכאן נמצאו וכאן היה, ומהיכי תיתי הוחלף ע"י עורבים שלא ראיינו, וזה תימיא רבבתא.

ג') **על** קושי' האחורה ממשנה דשקלים נמצא בגבולין אברים נבלות חתיכות מותרות, קמתרץ מידי הוא טעמא אלא לר הא

להם וגם למייעוט לא יחשב, שכן לרוחח דמלתא הביא מעשה שהוא, ולכן מסיק דרי"י לא התירبشر הנמצא ביד גוי אלא בראו שלקו מהן המקולין באופן דיליכא רק חשש שהוא מנו"ט לך ועל זה מהני הרוב וכמוש"כ בועללה דלא שייך בנכרי לך מן הקבוע והא דמתיר בנמצא לפטלי" ע"פ דבזה שוב איכא חששبشر טמא שנפל מן הנכרי שיש לו נבלות הטמאים בבתו וכמעשה שהי"ל כיון דבריך שרובה ישראלי דרים בה הוה נמצא בפטלי" תרי רובה דמסתמא מישראל נפל שהמה רובים בעיר, ואית"ל שמעיינט הנכרים נפל הלא גם המה רוב בשער שבידם מן המקולין הו, ובתרי רובה המיעוט כמאן דליתא, וכמובואר בכתבונות דף ט"ז ע"א דמעלה עשו בייחוסין שלא לסמך ארוב כשרים אלה, אבל ברוב העיר ורוב סייעת רוחקים מעליין ליחסין, וע"ז קאמר בירושלמי דרב כי אתה לבבל וראה שמקילין בשער שביד עכו"ם שאסור מדינה משום מיעוט בשער טמא, החמיר עליהם לאסור גם מה שנטעלם מן העין ולהושך להחלפה במקומות דיליכא שום ריעותא, וממילא אין צרייך לומר דעת עורבים שהביאו מעלמא חס, אלא החלפה שבכאן ע"י נכרי שיש בידו בשער טמא, ואולי משום לא פלוג גזר נמי בגיןך שאין זה מן הטמאים, כל שאין לו סימן ואפשר דוחולף אסור, וממילא אוסר גם בשער הנמצא בשוק, ע"פ שיש תרי רובה ומשום לא פלוג אבל מן הברייתא דט' חניות וממשנה דשקלים דקטני התיוכות מותירות לא קשה דהרי חומרא דרב הוא שלא ה"י בזמן הקדום.

אולם הגמ' דילן דעת אחרת עמה, דגס היא ידעה דמה דאסור רב בשנמה"ע הוא חומרת עצמו שחייב, ובס"ד שהקשה עליו מהא דרב דמקולין וטובי ישראלי דבשר הנמצא ביד עכו"ם מותר, אוili באמת סבר דעתמי" דרב בירושלמי דחייב משום דראיה מקילין בשער שביד עכו"ם, וע"כ דבשר ביד עכו"ם אסור מדינה, אבל המתרצה דקאמר נמצא ביד עכו"ם שאיני מגלה לך טעמי" דרב דלעולם בשער שביד עכו"ם המשתרם מיותר דלמיינט טמא לא חישין כמו למיינט טרופות, אבל בשער הנמצא איכא איסור מדינה והוא להיפך מסברת הירושלמי, ומטעם דחווש לרוב בשער דעלמא שהוא נו"ט ועי' עורבים המבאים, ואיל' דאן זה מצוי, עין בפי' כתובות הנל"ד"ה שם ומדאוריתא, שכותב דע"ג דלא איזלין בתר רובה דעלמא נגד רוב שבעיר, אבל עכ"פ מיינט עושה, וא"כ ה"ה אם איכא הוה פלנא בעיר מצטרוף האי מיטוטא לפלנא, וכן רובה בעיר דעושה האי מיינט בצירוף מיינט שבעיר פלנא, וכן כתבת הרץ"ז לעיל בסוגי" דביבים, דף ס"ג ע"ב, דמיינט טמאות ומיעוט טרופות מצטרופין להחליש הרוב, וכן ה"י סברת רב דבשר הנמצא בשוק ע"פ שרוב בשער שבעיר כשר, אבל חשש הבאת העורבים מرواיה דעלמא שהוא טרופות ונבלות מגרע הרוב, ועשה ספק ואסור, וכי' לחזק האי דינא דבשר הנמצא אסור מדינה ומושום חשש עורבים המבאים מرواיה דעלמא, אוסר רב כל בשער שאינו ביד המשומר. וראה זה בפי' רשי"ז עיל דעל דינא דרב בד"ה אסור מפרש סתם שהוא נתחלף בנבלה ולא הזכיר עורבים וא"כ על המתרצה נמצא ביד עכו"ם שאיני כתוב אבל בשער המונח שמא עורבים חלפו, ולא כמש"כ התוס' מיד על רב דעתמי" שמא עורבים חלפו, דהמקשן ודאי לא ידע מה"ט עורבים מדרפרק מבשר הנמצא ביד עכו"ם דאין כאן חשש עורבים, כיון דהוא ביד המשתרם, וחזקה אלימטה הוא דכמו שהוא עתה ביד המשתרם כן בא לידי מיד המשתרם. אלא דלפי דרכנו לא היה לי' לרשי"ז עיל כתוב "אבל בשער המונח וכו'" אלא "אבל בשער הנמצא וכו'" כי עתה מאחר שגור רב לאסור אפילו בשער המונח על שלחנו משום שהעלים עינו ממן, פשיטה דגס בשער ביד עכו"ם כmorph, דמסתמא איכא העלמת עין במקולין וגם ברשות הגוי, דהרי תראה דחש"ס

ודאי דסגי בסימנה דחתיכה מסוימות כמו דסגי בחרוזים וייתר נראה לומר דחש"ס טרם שמסיק דרב פשוט לי לריה דחרוזים הוה סימן לרוחח דמלת' קאמר דعبد סימן מעלי' אתלת קרנא אבל לעולם בהיכר חתיכה מאייה חלק הבהמה הוא ג'כ' שפיר דמי' עיין באות שאח"ז ודוק".

ו) **ממעשה** דרב דקאייל לב' רב חנן חתני' וכו', ולא עלים רב עני' מיניה דהאי חייתה דתלי' הקשו בתוס' דמקאן מוכח דרב אסר בשנמה"ע, ותירצו לדלמא רוב טבח עכו"ם, וכוי חישין קומתמה הראש יוסף ז"ל דמה בכך דרוב טבח עכו"ם, ורב רק לעורבים חושש להחלפה עכו"ם דהא ה"י נתפס כגבג, ורב רק לשארם דבחדדי דאותיא כ"ע לאפי' אבל הביא בשם הת"ח דה"י מתירה שיצאו כולם ויהי טרודים ולא ייאו' חילפיהם הנכרים, או דמותרא שיצאו כולם ויהי טרודים ולא יש לא בזיהו הנכרים, לא פגע"ד לא הוועיל בזיה כלום, דחשש החלפה בנכרי לא שיק אלא בנסיך לו דבר بلا סימן ולא יכול להחזיקו לעצמו, אז קאtiny עליה בחשש החלפה טוב ברע, אבל במקומות דלא מסרנו לו מידי, אם איינו נתפס כגבג ונכנס לבית למה יניח אחרת תחתיה ואם יש לו מצע מחזיק בשניהם, ואולי יל"יש זאת בשנאמר דמחליף כדי שלא יתעוררנו בעליך לחזור אחריה הגנבה והיה' נתפס אח"כ בגנבה שבידו, אבל סכ"ס גם بلا נתפס כגבג לחוש להחלפה בלי' שום ריעותא, ודאי דאיינו מדינו אלא משום חומרא דרב דחש בברש השנמה"ע להחלפת עורבים, וה"ה ברוב טבח עכו"ם להחלפת עכו"ם במקומות דאיינו נתפס כגבג, אבל بلا חומרא דרב, ודאי אין מקום לחוש שעכו"ם ה"י לו בהמה ביוזו גרוועה מזו והחליפה, דחשש זה ממש רחוק כ"כ כמו שיש דחלפה עורבים, ولكن עדין קושי' התוס' במ"ע, למה לא מדקדק מהאי מעשה דרב אוסר בשנמה"ע מחשש החלפה, וזאת בפירוש נשמע ולא מכללא, ולתרץ כל זאת נראה לפע"ד פרש הסוגי" לולי פרשי" ותוס' ז"ל באופן אחר והוא.

דבעל מסדר הש"ס ידע שפיר מיד דאסור בשןמה"ע מצד חומרא שהחייב הוא אוסר כן, וכמובואר בפירוש בירושלמי דשקלים דרבراه דמקילין בענין לקיחת בשער מן הנכרים, והחייב עליהו, אלא דירושלמי גומרי' דילן פליגו בטעמא דרב, דבירושלמי מוקי להא דארזי' שם דבשר הנמצא ביד גוי כמנמצא בפטלי', והוא שראו אותו יוצא ממקילין של ישראל, ומושם דמקשה לי' התם מעשה השה', חד ארמאי מקטען מן סוסי' ומפיק ברא. ויש להעיר וכי משום דאיירע שנכרי מכיר נבלה שבבתו תו לא נסמק אrose בשער שבעיר, ומה חדש מצא בהאי מעשה כדי לאסור בשער הנמצא ביד עכו"ם, ושנית קשה דאם דוחש למיעוט נבלות שבבית נכרי, מה הנמצא בפטלי' מותר, ולא עוד אלא דהא דקאמר ר"י דמנציא ביד נכרי כמנמצא בפטלי' מותר נפרש כמו שאמר שם ר' יוסי תלמודי" דראו אותו יוצא ממקילין של ישראל, ע"כ הפירוש דלא ידעינו אם מרוב כשרים או מיעוט טרופות, ובדאיכא אחת מוכרות נו"ט דאל"כ Mai קמ"ל, וכמש"כ למעלה בתוס' דה"ג בנמצא, ואם כן הוא מ"ש ראה ומ"ש לא ראה, דהכא והכא איכא מיינט נבלות ופלא בעני' שכל הפסיקים הביאו דברי הירושלמי וכדי לישב שיטת הרמב"ם ז"ל, ולא נתעוררנו לפרשים, אבל לפע"ד נראה עפ"י מה שכתבנו לעיל דף ס"ג ע"ב בתוס' דה"ג אסור דעוף טמא נינחו, דמש"ה לא סמכנו ארוב עופות טהורים משום דaicא עשה דוחבדלטם ובענין דזוקא הבדלה ע"י סימנים ולא מהני כל דפריש מרבוא פריש, וא"כ ס"ל לירושלמי דבמקומות דaicא חשש בשער טמא לא איזלין בת"ר מושום עשה דוחבדלטם ולא הביא האי מעשה דנכרי אחד מכר בשער סוס וחמור דמאייס משום שלא תאמיר דגס העכו"ם נזהרים מברש כשר סוס וחמור דמאייס

ואשר הש"ס מסיק דמסתבר דפרותא דעכו"ם ה' מודהшиб רב דייסורה שכחיו טפי, והרי גזירת שחייבת כותים אמרין לעיל דף ה' ע"ב דר"ג ובית דיןנו מןו עליהם ולא קבלו הגזרה עד שבאו ר'א ור'א ועשאום בגויים גמורים, וכן שאור גזירות ה' נמנים עליהם חכמי הדור, ונשאו וננתנו בדבר עד שיצא איסור חדש לעלמא, והיתכן דגזרת בשנמה"ע שהוא גזרה כבודה עד דפרק הש"ס ורב היכי אכל בשארא, רק כל אחר יד נתהווה מעובדא שהיה ומכללא דלא ביריא לו כלל דגזר רב, והוא מן הנמנע, ואדרבה לפ"י רשי"ו ותוס' זיל' דינא דבשנמה"ע שאסר רב נשמע מכללא דהאי עובדא ודאי דרב דין אמר ולא חומר וגזרה שגזר הו,adam אמר דרב גזרה ולא דין אמר אז פשיטה דرك בפירוש מציא אמר כן ולא מכללא, ולכנן לרשי"ו ותוס' ע"כ רב דין אמר. ולכנן תמהני מאד על הב"י ויתר הפסיקים שתמהנו על הרמב"ס זיל' דאיך הניח סוג' דילן ופסק כירושלמי, דאפילו לפ"י שיטטם דהסוג' דילן ס"ל דרב דין אמר, ולכנן פריך לי' מכל hei משניות וברייתנות, כיון דברי ירושלמי מבואר דבר גזירה אמרו, שהחמיר עצמו, הלא ירושלמי נסדר בדורו או קרוב לדורו של רב, כמה מאות שנים לפני הbabli וא"כ פשיטה דזהה יותר דסמכא לידע מה דקאמר רב, אי דין או גזרה אמרו ואין זה דומה לשאר פלוגות בסברא או בקבלה בפירוש המשניות דאנן אחריו תלמוד בבלי גירין נגד הירושלמי, אבל במה שהיעיד הירושלמי דרב אתה לבבל וראה מקילון והחמיר עליה, ע"פ שהגמ' דילן לא ידע מיה וסביר דדין אמר רב, לא נדחה עדות ברורה של הירושלמי שנסדר אז בזמנו של רב, מפני השערת תלמודא דילן דין אמר רב, וזה ברור ואמת, אלא דלי פירושינו גם הbabli לא עלה על דעתו דרב מדינה אמר לחוש להחלה בשאר המונח על שולחנו לפי שהעלים עניינו ממנה, זהה דבר שאין הדעת סבלתו, דבעל התלמוד טעו בהכא, אלא הפירוש האמתי הוא כמו שביארנו, ומוקם הניחו לי' מן השמים להחדר בו תליית' וד"ק.

ע"ב גמרא אמר רב בעדי נמי הכל אמרינו נהלי' תמהה לי הלא באברים כתני במתני' דשלקים דובלות, לכל בשאר המושליך איתרעו הרבה כמש"כ רשי' זיל', דכו דרך הנבלות לחתחלה לאברים ולהשליכם לאשפה, ופשיטה דה' להנה, וא"כ האי ראש הנמצא בימים אפילו נבלה הוה דראש ודאי בחתיכה ניזון כਮובן. והוא תימא רבתא בעני אם לא שנאמר דרכם ה' לילך לנחר ברישא ומעיין לחלים ולהדים וכן נראה מירושלמי שלקים הנ"ל שהביא האי עובדא באופן זה חד בר נש איזיל בעי' מشيخה אסקופתיה בגו נחרה ומפרש שם הפני משה אשכנז הוה הראש והרגל ובני מעיים עיי' ואמ' וא"כ אין بما שנמצא ראש ריעוטא כנמצא בשוק כי עלול הוה בשעת רחיצה בנחר שיפול מידו לתוכה המים ואין זה דומה לנמצא בשוק דשם ע"כ אבידה הוה ואין דרך לאבד מה דבעי' שמייה וכמש"כ לעלמה אבל ברוחץ האברים בנחר שפיר דרכו לאבד. ואולי אלה כיון רשי' זיל' במה שכabbת וכי עבדי נמי הכל כולם אחרים הוו נמי התרם ברישא עכ"ל דדברים אלו לפום רהיטא אין להם פירוש דהלא יפה מפרש וכי דרך הוא כן שמאבד חוץ רוקען טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיו' שנמה"ע אסורה עבאה ממש' דבבב' אמרו, ולכנן לא קשה מעובדא דקזיל לבי רב חנן חתני' ולא מהה דקבעי לי' ר'ה בחרזים Mai, ע"ז לא עלה על דעת הש"ס דלאו בפירוש אמר דבר גזר על בשנמה"ע, ותמה תמה אקרה על רובינו גדויל החרונינו זיל' שסבירו לתרץ הסוג' אמרם דלמסקנא דהאי דרב דבשנמה"ע מכללא אמר, הדר בי' מכל הני קושיות דלעיל, דהר'י רב גזר על בשנמה"ע מכח האי עובדא דלקמן, אם הגירסה הללו נcona בתוס'. דמי שמע גזרה חדשה וקשה כגזרת בשנמה"ע נלמד מכללא מעובדא דהאי גברא,

לא מצא ממציאות על רב דהיכי אבל בשרא אלא בשעת' ופרש' מייד כشنחת, או בצריך וחותום או בסימנה וא"כ בנסיבות בשידור ביד עכו"ם,/licא חד מכל הני הרי דהוא בכלל איסור בשנמה"ע, ועיו' בלב אר' שנטעורה ע"ז, אלא דלי' דרכנו דכמו לדעת הירושלמי חומרא דרב ה' משום שמקילין בבשר שביד נקרי, אבל כיון דרב גזר על בשנמה"ע ממילא גזר גם על בשאר הנמצא, ע"ג דזאת מדינה ה' שרי, כן נמי לתלמידא דילן דרב גזר על נתעלם מן העון משום בשאר הנמצא בשוק, אבל גזרתו כולל ודאי גם בשאר הנמצא ביד עכו"ם ולכנן הויל' לרשי' זיל' לפרש, אבל בשאר הנמצא אסור מדינה מחשש עורבים הנוסף על מיעוט טרפות שבעיר דמה"ט גזר רב גם על בשאר המונח, אלא אחר שגזר גם בשאר הנמצא ביד עכו"ם אסור דגרען מבשר המונח על שולחנו כמובן, וכמוש"כ בפסיקים ובזה יצא כנוגה צדקו של הרמב"ס זיל' דפסק בין בשאר הנמצא בשוק ובין הנמצא ביד גוי ואפילו נתעלם מון העין אסרו חכמים, דיבין לירושלמי ובין לש"ס דילן אחר גזירת רב הכל אסור אלא דשני התלמודים פליגו בטעמא דרב אי מושום דס"ל דבשר הנמצא בשוק אסור מדינה ולכנן גזר אי מושום דס"ל בשאר הנמצא ביד עכו"ם אסור מדינה, ולכנן גזר אבל לדעת שניהם אחר גזירתו אסור הכל כנ"ל, וזה תורה הרמב"ס זיל' תורה אמת ומוסכם עם השכל. ועתה נשוב לפירוש הסוג', ואחר שזכה דעתמא דרב מושום דחחש לרובא דעלמא שmagru הרוב שבעיר, והוא מדינה אי' בשר הנמצא בשוק שאינו ביד המשתמר מדינה אסור, פריך לי' מט' קמי'רי, דהאי מדינה קודם גזירת רב שרי, ואח'כ פריך לי' מושנה דמיכשין מבשר מבושל ומתרך לי' בעומד ורואה, ואח'כ פריך לי' מושנה דשלקים דשם תנן בהדי' דחתיכות הנמצאות מותרות, וא"כ מדינה בשאר הנמצא מותר, ומה ראה רב לאסור גם בשאר המונח על שולחנו מצד גזרה, ע"ז קמשני מידי' הוא טעמא אלא רב רב באמת מפרש האי מותרות דרכ' מושום נבלה מותרות אבל באכילה אסורות מדינה, ומושום חשש רובה דעלמא שעשו פלאג ובטומאה על פלאג לא החמיר לצרף תרי מיעוטה לנרע הרבו, אבל באיסור אכילה חשש מדינה וא"כ שפיר ATA רב לשיטתי' וגזר גם על נתעלם מון העין כנ"ל, ע"ז אמר והא דרב ר' לא דאתמר דרב מפרש המשנה דחתיכות מותרות מושום נבלה ולא באכילה, לאו בפירוש אתמר ולא כמו שפי' רשי' זיל' הרגש דהא דרב משמע דקאי אמראי דסליק מני' ולא אדרב דלעיל, אבל לפ' דרכנו שהוא דעת הרמב"ס זיל', האמת כן הוא דקאי על האי דרב דמפרש המשנה דחתיכות מותרות וקאמר דלאו בפירוש אתמר, אלא מכללא מושום דבבאה עבאה אסר להני תרי רישי אבל אי ה' עולה חדא לא ה' אוסר, וע"כ או דה' קודם גזירתו שגזר על בשנמה"ע, או דלי' שיטט התוס' בד"ה בחרזים דסימן כל דהו מרבני, אבל אסור מושום דעלמה עוד אחד עמו והוא מדינה מושום דחווש ארווא דעלמא, הר'י דמפרש ע"כ האי חתיכות מותרות, רק לענין טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיו' שנמה"ע אסורה עבאה ממש' דבבב' אמרו, ולכנן לא קשה מעובדא דקזיל לבי רב חנן חתני' ולא מהה דקבעי לי' ר'ה בחרזים Mai, ע"ז לא עלה על דעת הש"ס דלאו בפירוש אמר דבר גזר על בשנמה"ע, ותמה תמה אקרה על רובינו גדויל החרונינו זיל' שסבירו לתרץ הסוג' אמרם דלמסקנא דהאי דרב דבשנמה"ע מכללא אמר, הדר בי' מכל הני קושיות דלעיל, דהר'י רב גזר על בשנמה"ע מכח האי עובדא דלקמן, אם הגירסה הללו נcona בתוס'. דמי שמע גזרה חדשה וקשה כגזרת בשנמה"ע נלמד מכללא מעובדא דהאי גברא,

כלל, כמו הכא דסימנים אינם אלא כרוב דרכי המיעוט מתרמי סימון כסימן, לא נהרג על הרוב, משא"כ אם המעשה נעשה בטוח אלא ממץ' אחר אנו רוצים לפטרו דילמא טרפה הרוג, או דלמא לאו א"א היא, כל שע"פ הרוב הוא כשר והיא א"א הרי הוא נכנס לעבר על איסור שענשו מיתה ולא מצי טעון דילמא האי גברא או אתנא מן המיעוט ודוק".

משנה הנוטלגה צריך שיטול את כלו ר"י אומר כדי לקיים בו מצות נטילה, ופרש"י צל דהוה פלוגתת ר"מ ור"י בבריריתא דלעיל צ"ב ע"ב "דרם" א"ה ג"נ מוחטט אחריו בכל מקום שהוא וחותך שמנו מעיקרו ור"י אמר גממו עם השופי וא"כ פליגו בעומק אם צריך לחוטט או שדי במה שלמעלה וכאשר ישמעו נמי מלשון הגני' דאמר שמואל לבר פולי דהוה גאים לי', חות' ב' טפי, אבל באורך הגיד לא פליגו, ושניהם מצי סבררי דלא אסירה תורה אלא מה שעלה הכה' כשמואל בגני' או שנייהם מצי סבררי דבעינן כלו באורך הגיד, וניהו דבריריתא לסתן פlige ר"י עם ת"ק באכלו ואין בו כזית, ומפרש פלוגתתם בהא דשמואל דרבנן ס"ל שלא אסירה תורה אלא מה שעלה הכה' וכו', ולר"י אסירה תורה דכולה ירך רבינו הקדוש וכי הראה לא ידע מפלוגתא זו, דהרי לא הביא דבר ר"י שהחוק על הא דأكلו ואין בו כזית, ואדרבה מדהבאי באדכל מהז' כזית ומהז' כזית דפליג ר"י ואומר אינו סופג כלל הארבעים, ובמציאות באכלו ואין בו כזית סתם דחיבב, הרי מבואר דעתך ד"ה הוא. ולא עוד אלא אכן נאמר דרבינו הקדוש מביא פלוגתת ר"מ ור"י בחטיטה דרבנן, והשמייט פלוגתתם בעיקר דאוריתא אי דוקא מה שעלה הכה' או דכולה ירך, ועיין בפוסקים דאיכא מבוכה גדולה באזה', ולפי הפסיק פסקינו כשמואל ופסקין דביני חטיטה כר"מ, נגד הכלל דר"מ ור"י הלכה כר"י. ובאמת לשון ר"י כדי לקיים בו מצות נטילה קשה מאד להולמו, לא בלבד מה שנטעורה הר"ן והרש"ב"א צ"ל דלא נתן לנו שיעור במה שאמר כדי מצות נטילה, אלא דהאי מצות נטילה מה היא, וכי יש מצוה בניקור גיד וחלב עד דקרה לי' מצוה. ומה שנראה לפע"ד זהה דר"י לשיטתי' דס"ל לבני יעקב נאסר, והיינו דיעקב ובניו נהגו באחת כמעשה השהי', ועיין לעיל בריש פרקן מה שכתבתי זהה והבאתי דעת חכמי המדרש וכן הוא בזוזה"ק דלכ"ע לה נגע המלאך אלא באחת וכפשתות הקרא Dunnע בכף ירך יעקב ותקע כף ירכו הרי לפי ע"ז אין בעצם הגיד שום איסור המזיק באכילתו דמ"ש גיד ימין לשמאלי, אלא דמשום זכר נאסר, וא"כ עיקר הזכור הוא בנטילתנו שהוא מעשה בפועל, כי רק הפעולה מעורר המחשבה ולא המניעה וכבדרשין זכור את יום השבת לקדשו בין או עכ"פ בפה, ולכן קרי לי' מצות נטילה, עיקר הלאו נאמר רק כדי שינטול הגיד, ועיין מעשה הניקור נזכר אותו המאווע וניהו דודאי לאו מקרי ללקות על אכילתו, מ"מ הלאו נאמר כדי לקיים בו מצות נטילה, ולכן כל המוסיף בנטילה גורע דדומי' דמעשה בעינן גיד אחת ולא שתים, ולכן גם החטיטה עס' שמננו הרי הוא מגרע הזכור, וזאת שמענין מהא דאמר כדי מצות נטילה, אבל ר"מ דס"ל נהוג בשתיים מושום דlisrael נאמר האי לאו ככל לאוין שבתורה, ואע"פ שנכתב במקומו לידע מאיזה טעם אסירה התורה גה"ג אין בשbill' זה עיקר טעם התורה לעשות זכר להאי מאורע, הרי כמו כן כתיב בשבת כדי לזכור יצ"מ וכן בתפилиין ועוד, hei נאמר דין בכל אלו המצאות שורש וטעם רק לעשות זכר ליצ"מ, וכך סברנו חכמים דנוהג בשני היררכות ויש ג"כ מקום להחמיר בחטיטה וישראל קדושים נהגו איסור בשמננו, וכל זאת רק למ"ד בסיני נאמר, וכיון שאין כרבנן דר"י דבשו' פרקן ס"ל, דבשיני נאמר לנו דרכה ר"י מהלכה גם בהא דאינו נהוג אלא בاثת, וגם בפלוגתת חטיטה כנלפער' לפ"י חומר העניין ואם שגית'

ע"ש גמר' בעי מני' ר"ה מרוב בחרזין Mai, אל תה שוטה בחרזין. הנה דעת התוס' דהאי חרוזין לענין אבודה לאו סימון, וכדקדקתי במשנה בב"מ דחרוזות של דגימות הרי אלו שלו, ובתוספותא קתני דשל דגימות ושל בשר, הרי דחד דינה אית' להו, אבל לגבי בשנמה"ע דהוא חומרא בעלמא סגי בסימן כל דחו, אבל בהג"א כתוב דודוקא בשל דגימות דדריך לחזור אותם לאו סימון דעלמא, והאי בבשר דאין דרכ' בחרזין הוה סימון כאשר סימון דעלמא, והלב אר"י דתוספותא שהוא נגד המשנה דב"מ לאו דסמכה הוא, והלב אר"י צ"ל מוסיף לדחות שיטת התוס', דאם האי חרוזים לאו סימון הוא לענין אבודה, מה זה שהשיב לו בחרי אף אל תה' שוטה בחרזין, ואני תמה עלי'ו דלהפוך הוא דאסר ממן הוה סימון באמת מה עלה על דעת ר"ה לשאול כאן באיסור דרבנן בעלמא דלא להוי סימון, ובפרט דלאידך לשניא בניחותא אר"ה אמר רב דבחרזין הרי זה סימון, ומה שכתוב דמתני' דבב"מ דקתני' חרוזות של דגימות וחיתוכות של בשד דודוקא דגים ולא בשר, צ"ל דאה"י דאן דרכ' לחרז ר' רק דגימות קטנים אלא דגס בცפרים כן הוא עין לעיל ריש דר' דקתני, וכן מצא בידו דקוררי של צפרים ופי' רשי' חרוזות עופות, וא"כ י"ל דתוספותא ג' כה הא בשד דקתני צפרים קטנים קامر דדריך לחזור כמו דגים קטנים ודוק".

ע"ש ר"ח בר אבון איתבְדֵל' ר' כרכשא ב' דנא וכו', בכל הני עובדא דבוי סימונא או טב"ע, ודאי סימונא מעלי', ולא כמו סימוני בחרזין, ותדע דהרי דומי' דתכלתא קאמר, ובתכלת ודי מיינא צrisk סימון, דלא שיק רוב טבחין ישראל בהז, וע"כ או דברוב טבחין עכו"ם מירו, או אליבא דרב בשד הנמצא אסור מדינה וכמוש"כ לעיל ודוק".

ד' צ"ו ע"א תוס' ד"ה ולא מהדרין בטב"ע תימא דשאני התם דחישדין לי' דלמא משקר דהא לצורבא מרבען מהדרין בטב"ע. והנראה להפע"ד בזה דהנה חד מן חררי'א הקשה לי' קושי' עצומה דהה שפיר מציין להחזר בטב"ע גם לעם הארץ דחישוד לשקר ע"י שמניחים לפניו כמה מן כלים כאלו, ואנו מסמנים אותם ואם הוא יכיר את האבודה בין כמה שאר כלים הדומים ע"כ טב"ע אית' לי' ב'. ולא מצאת עינה לתרץ קושי' זו אלא בשנאמור, דאפשר כסומה בארכובה פגע בזה ואין לומר דאיכא רובה נגד האי ואיך מסתיע' דפצע בזה דהרי הוה קבע וכמע"מ דמי, ואין כאן הוכחה, אלא דעדין איך הוכחה דאין לא ח' לעצמו שמא לא יפגע באבודה, ונמצא הוחזק לרמא, אלא דזה אינו דהרי אפשר לטעות בטב"ע דהרי טב"ע כל דחו קאמר, דבנני כלים דמייר' התם שדומים ממש אחד לחבריו א"א מסתמא אלא טב"ע כל דחו (ופלא על התוס' שכתבו דהה בטב"ע גמור דוקא מהדרין זהה ליתא) וכיון דבקל אפשר לטעות לא הוחזק לרמא וזה שקאמר דמהא דלא מהדרין לע"ה אבדה בטב"ע ועל אופן הנ"ל, מזה מוכח דבטב"ע כל דחו עכ"פ יש לטעות, וא"כ גרע מסימנים דניהם דגס בסימנים ריעותא דרצונו שיזירעו לו אבדתו אטעת' להכירה בדמיון שוא, ולא משום שרוצה לשקר שאינו חדש כיוון דהוא ת"ח אלא משום דהרצון מוקור השכל CIDOU ודו"ק.

תוס' ד"ה פלני' דהאי סימונא והאי קטל נפשא לא קטלין לי' וא"ת והלא משיאןacha עפ"י סימונים וכו' ועיין באחרונים שמיישבים קושי' התוס' דכל דבר שהוחזק ע"י סימונים או ע"י אחד, שפיר סוקlein ושורפין עליה, ועיין בזה באריכות ביריעות שלמה בבית יד שלו וגם אני הארכתי במקומו בענין זה בתכלית הארכות'.

ועיקר החילוק הוא דבמוקום דהמייעוט אומר שלא עשה מעשה

לענין לעבור על המנהג זהה ברורו. ומה"ט הקיל הרמב"ם ז"ל במשמעותו של גה"ג לענין קרבן פסח שפסק בפ"י ה"א מהלכ' ק"פ שצולח הפסח כולם בעלי להוציא גה"ג וכותב שם ה"כ"מ דנינו דמוודה דחווטין וקורנות האסורים אף" מדרבנן צריך להשירו ולא לאכלו אבל שמננו של גיד שאינו אלא מנהג קדושים בפסח לא נהגו עי"ש, ולפי דברי החת"ס ז"ל אדרבה שמננו של גיד ה"י חמור משאר קורנות וגידין שאסורים רק מדרבנן אלא ודאי ממש"כ דהקבלה ה"י שלא ה"י חמור משאר איסורי דרבנן וזה ברור לפ"ע"ד וכן ה"א דלא הזכיר התנא במשנתינו מנהג דשמננו של גיד לאסרו אין לנו מנוס אחר מלומר דנינו דפסח כר"מ לענין חיטיטה שהוא מדרבנן אבל לענין שמננו שאינו אלא לר"מ מנהג קדושים ור"י חולק וכגדsmith על לשון הגמ' דלעיל, דקרויר והוא בשמננו של גיד מיפילג פליגו, ורק לר"מ אסור מושום מנהג, ובזה לא רצתה רבינו הקדוש לסתום כר"מ, והניח הדבר על המנהג kali לקבוע הלכה במשנה בדבר זה, מה"ט גם הרמב"ם ז"ל לא כתוב בפירוש שצורך להסביר שמננו של גיד רק בריש הפרקכנ"ל ודו"ק.

תנוס' ד"ה מ"ט מדרבנן בריה היא וא"ת ומ"ש וכי' ויל' דהינו טעמא דהני דכי אמר רחמנא לא תאכלו גיד עוף טמא ואמבו"ה, כאלו פירש בין גדול ובין קטן וכי' ויפה מפרש הראש יוסף ז"ל כוונת התнос' דגה"ג ועוף טמא דוקא שלם מקרי ולא חסרים ומילא דחיב' גם אקטן כל שהוא שלם, ואם אינו שלם בעין צית דוקא משום דעתך אכילה, ולדעת התוס' דלקמן בדיבור שאח"ז בכל הני לאווי דרשאים דלא כתיב אכילה באמת אינו לוקה אלא כשאוכל שלמים, אלא דבזה הרמב"ם ז"ל פlige עליהם שהרי כתוב בפ"ב ה"ב ממא' האוכל כי משרץ המים לוקה מה"ת שני אל תשקצו את נפשותיכם בכל הארץ השורץ על הארץ וכי', וכן בנבראים באשפות ובגופי הנבלות האוכל מהן צית לוקה שנ' ולא תטמאו את נפשותיכם בכל הארץ הרומש על הארץ וכי', הרי מפורש אומר דלوكה על צית מהם ע"ג דלא כתיב בהני לאוין לשון אכילה אלא דמ"מ לא פlige על טעם התוס' בבר"י דלוקה בשלם גם פחות מכזית, משום דשרץ ורומש על הארץ שלם משמע, אלא בסופר דלא מסתגר כלל לומר דבשביל דאותה רחמנא להחמיר לחיב' על בריה שלמה גם בפחות מכזית דנצח מה קולא, דיפטור באוכל צית מברשות נגד הני טמאים דעתיב' בי' מברשות לא בשרצים כמה מלקיות, لكن שפיר כתבו באוכל צית בהו אכילה, רק אלוין רק אלוין דאכילה, ולא אלוין דלא כתיב בהו אכילה, דהני לאוין הנוספות אפשר דוקא אשלים קפיד רחמנא אבל הרמב"ם ז"ל דסל' דליך רק חד לאו וחד מלוקות, ורק בהצטרכות העוניים לוקה ג' ד' ה' וגם שיש מבואר שם בסוף הפרק, לכן לא מסתגר לי' לומר דברון דאית בי' רק חד מלוקות, דלא לוקה על צית ממשום דחומר רחמנא עלי' באוכל שלם גם בפחות מכזית הוא חד, ועוד הרמב"ם הלא פסק כר"ש דדורש טעמא דקרה, סובר דעתם החשוב של בריה הוא מטעם חשיבות, וא"כ באוכל צית דלא בעין חשיבות למה יפטור וכאשר אבא.

דרנה לפי דעת התוס' הא דחיב' בבר"י אל"ש גאה"כ בלי טעם הוא ולכן ס"ל דבין לחומרא ובין לקולא אמרי' דהთורה קפיד דוקא אמר' שלמה אם לא במקומות דכתיב ביה נמי אכילה, דאתא לחיב' נמי אכיזית ממנה, ולפי שיטות הביאוראי' לדבריהם מגמ' שבויות כ"א ע"ב דקאמר מפרש נמי בבר"י דמי' דסבירו דמפרש כבר'י, ובבר'י למפרש ר'ל דמשום דמפורש בקרוא שרך שלם, لكن אף בגין בו ביצית חייב, ה"ה במפרש בשבועה. ותמה תמה אקרה הלא פ"י רשי' ז' שם דמשום חשיבות קאמר דמפרש דומה בבר'י העי' שמספרש כ"ש אחשב' הוא פירוש מוכרכה שם, דהלא תחלה

ד' הטוב יכפר ודוו"ק.

ודע דיש להעיר עוד דלמה המשmitt רבני הקודש מכל וכל הא דשמננו של גיד דהוא מנהג ישראל קדושים, כי במה דקמני צരיך שיטול את כולם ודי דליך להכenis גם שמננו ואדרב' בראש פרkon' כתני בפירוש וחלבו מותר ומפרש ר'י א"ש לעיל דעל שמל שמננו קאי ומותר לד"ה, ולעיל כתבנו לדעת הרשב"א ז"ל דשמננו של גיד משום לתא דחלב החמיר על עצם, ייל' דמרומז מנהג זה בשמא שקראו חלב, אבל הלא הרשב"א ז' יlid' ייחיד בדבר זה, ובתוס' וכן ברמב"ם מבואר דמשום לתא דגיד נאסר. והיתקן שישתווק מאיסור זה הנוהג בכל מקום ובכל יום והתוס' לעיל צ"ב ע"ב ד"ה גוממו עם השופי, כתבו דומה שהנו לאסור שמן היד הוא כמו חומרא דר"ז דבנות ישראל דחומרו על עצמן לישב ז'ל על טיפת דם כחרדל דאמרו בנדה ס"ו ע"א, דהיכא דאחמור אחמור, לפ"ע"ד נראה דמנהג של שמננו של גיד דקאמר עלי' ישראל קדושים נהגו בו אישור, מנהג קדמון מאי ה', ונתפשט בכל האומה דלולי זאת לא ה' קרא עלי' ישראל קדושים נהגו בו אישור, והרמב"ם ז' יlid' ריש פ"ח כולל חלבו וקונוקנות כתוב עלייהם שהם מד"ס, ותנא דמשנתינו הזכיר הקונוקנות במה דקמננו משום ר'מ דצעריך ליטול את כולם, והשמיט החלב שעל היד, ופלא על הרמב"ם ז'ל דגס הוא הנם שהזכיר החלב בריש הפרק אבל בהלכה ז' שהביא האי דינה' דמשנתינו כתוב וא"ל: הנוטל גה"ג צריך לחטט אחורי עד שלא ישאיר ממנה כלום עכ"ל, והשמיט דחוות שמננו מעיקרו דקמנינו בבריות'. ועל השמות רביינו הקדוש נראה לפ"ע"ד.

דרנה ק"ז בעהחת"ס ז'ל ביו"ד חשי' ק"ז כתוב ע"ד חלב שהלבו עכו"ם אם נניח דהלהקה כרבב"ז דבאיין דבר טמא מצוי אין אישור הרוי אנו קבלנו עליינו לאסור בכל מקום, והרי הוא דאוריתא ככל קבלה של פרישות ומצד נדר עי"ש.

ואם כדבורי כן הוא ה' מקום לומר דהנתא דמשנתנו לא כלל' עם הקונוקנות מה"ט גופא, דהני דרבנן בעלמא אבל מנהג ישראל קדושים הוה כדאוריתא, והשארו על המנהג, ולא עוד אלא דקמנינו בפירוש וחלבו מותר לידע, דרך מצד מנהג אית' ב', וממילא דחומר מן קונוקנות דאיינס אבל מדרבנן, אלא דבגוף דברי החת"ס אני נבוך מאי כי הלא בעצמו כתוב שם דנינו דכל מליל קיל כשר אייסור דרבנן הינו משום דכך קיבל שי' אייסור עליהם קוקלי אסורי דרבנן, אבל לעבור ע"ז, הרי הוא עבר על נדר דאוריתא עכ"ל, ולדעת קדשו לחולה מאכילין גיד החיצון והקונוקנות טרם שמאליכין לו שמננו של גיד דהוא חמור מאיסורי דרבנן, אולם במחכ'ת של ק"ז צ"ל דבר זה ליתא, כי כמו שאזיל ומודה דלכל מיל' ודאי כדרבנן יחשב, כי כך קיבל על עצם שלא ה' יותר חמור מגזירת חכמים, ה"ה לענין לעבור נמי קבלו שלא ה' חמור העובר על מנהג קדושים, מעובר אגירת חכמים, ומנא אמינה לך דרכ' הוא, דרנה הרמב"ם ז'ל בראש' פ"ד מהלכ' שבעות כתוב דהשבע שלא לאכול הימים ואכל פחות מכזית הרי הוא אוכל חצי שעור מנבלות וטריפות וכיוצא בו, והמל' מ' שמס חקר ממ' ג' אי כוונת הנשבע ה' גם על חצי שיעור הרי הוא לוקה, וכמפרש חצי שיעור, ואי כוונתו רק על סתם אכילה שהוא בכזית ה' חצי שיעור היותר גמור, והביא שם דעת הרץ ז'ל שבאמת ה' סובר כן דבשבועה ונדר חצי שיעור מותר למגורי, אלא דחזר בו והחסכים לדעת הרמב"ם ז'ל וטעמא דהא מלתא דעתה התורה הרי לך דלענין לעבור על השבועה יש ג' מציאות שי' רק איסור בעלמא דרבנן, או איסור תורה בלבד לא מלוקת כאשר חצי שיעור באיסורי תורה, וא"כ ה' הכל מנהג שקבלו העם על עצם ג' לא רצוי להיות חמור מגזירות ותקנות חכמים גם

בקרה ודוק.

תוס' דה ור"י אכילה כתיבה ב"י באמצע הדיבור, ויל' דודאי אלא דשרצים דכתיב בלשון אכילהeki ממשום כזאת שץ, אלא שיש לאו דשרץ דלא כתיב בהו אכילה כגון אל תשڪז. עכ"ל. כבר כתבנו לעיל מהרמב"ס זיל' בפירוש כתוב דמשום לאו דאל תשڪזuki אכיות דשרץ המים, ורק חד לאו אית בהו, ומתרץ קושי' התוס' לפי שיטתו דרך הatzotot הענינים השונים אפשר ללקות כמה פעמים עי"ש, וצ"ל אף דלא כתיב אכילה סטמא כמפורט דאל תשڪז באכילה קאמר, ואעפ' דפסחים זרכ"ה ע"א קאמר נפ"מ לעניין שלא כדרך הנאותן אסור בלאוי דלא כתיב בהו אכילה האי להחמיר הוא, אבל להקל ולומר דלא מחייב אכיות עד דאכל יכול לא, וכמוש"כ למעלה ודוק.

משנה ירך שנתבשלה בה הג"ג וכוי כיצד משערין אותה כבשר בפלפת, הנה הרמב"ס זיל' בפייה"מ מפרש דר"ל שיטועם ביחס טעם הגיד בירך כמו שימצא אדם טעם הבשר בפלפת, והוסיף עוד לפ' שהבשר נוטן טעם בפלפת יותר מאשר צמחים והאי תוספת דברים הוא, מפני מה שאמר ר"ה לKNOWN כבשר בראשי לפחות הררי דיש חילוק בין הצמחים לעניין קליטת טעם בשער שנתבשלה בתוכם, אלא דלא עיקם פירושו פלא והപלא, דלפי פירושו דבעין שירגש ממש טעם הגיד, אז הא שיעור כבשר בפלפת היינו על חזק הטעם קאי והוא לקולא, דלא סגי בהרגשת טעם כל דחו, אלא כטעם הנרגש מן הבשר בפלפת אשר זה בעצמו כמעט מן הנמנע, מפני שהгад עכ"פ לכ"ע בעצמו טעמא קלישטה, וכמה מן הגיד בעי כדי שייה' האי טעמא קלישטה נרגש בשער, ואעפ' דלפי סברת הרמב"ס טעמו חילוק מטעם הבשר, אבל מ"מ קרוביים הטעמיים כמו כבד ולב ובשר דמובואר בבי"ס ז"ח דינודונים כאינם מינים, דחלוקים בטעמים, אבל מ"מ טעמים קרובים הם, ואם יבושל בשר וכבד ולב קשה להרגיש בשער טעם הכבד והלב, ולהיפך טעם לב וכבד בשער כדיוע לכל, ואיך אפשר שירגש בירך טעם הגיד בחזק טעם כמו בשער בפלפת, אפי' אם לא נאמר דcola הירך קאמר, ולא די לו בזה אלא שמוסיף הרמב"ס זיל' דנקט התנה לפת משום דבו נרגש טעם הבשר יותר מאשר צמחים, וא"כ הוא עוד תוספת קולא, דבעין שיטועם בחיק את הגיד בירך חזק כ"כ כמו שמרגש הבשר בפלפת וא"כ הוא לא אסור לעולם ומניין לתנאה קולא זו דלא סגי בטעם הנרגש סתם, בין אי טעם בעיקר דאוריתא ובין דרבנן, ותעד דהרי בע"ז שנשנית קודם חולין, קתני שם במסנה דף ס"ז ע"ב ג"כ בנותן טעם, בגין שנפל על תנאים ושם לא קתני האי כיצד משערין, הרי דלא בעין ע"ז שום שיעור דכל שנרגש טumo בחיק ולדעת להבחן שיש כאן תערובות יין, אסור ממשום טעם בעיקר ואם כן הה'anca אם ירגש טעם הגיד בשער אסור, ואי דמן טעם ליל', הלא ר"י אמר לנו לKNOWN דטעם לי' קפיא ארמא. עוד קשה לי לפ' הרמב"ס זיל' מה יענה להני בנ"ט דקתני בסיפא, גבי גיד בין הגידין וחטיכה בין החתיכות, דחתם ע"כ ליכא לפרש שירגש בחיק דהרי מין במינו ממש הוא, ולפירושו א"א לפרש דבמ"ב שירגוו בששים כמו שכתב רשי זיל' דהאי גורה תערובות מינו אינו מינו דלבעי ט' כאשר אמר רבא לKNOWN עכ' לא ה' בזמן המשנה לפירוש הרמב"ס זיל' דבשר בפלפת היינו הרגשות הטעם ממש, דהרי כל תערובות ה' נידון בפ"ע, ולא שיעור מסוים לכולם, וכך בשער الاولי אפי' עשר פעמים בשער ה' סגי, כדי שלא ירגש טעם חזק של גיד כמו הבשר בפלפת, וא"כ במוב"ב שאינו נרגש גם בחידת הרי, אין כאן מקום לנזר או איזה שיעור יעשה למוב"מ, لكن פירושו זיל' בעניין ספר החותם וד' יאיר עניין.

ועתה נזהה איך מתרפרש האי משנה לדעת רשי זיל. הנה רשי

פרק על הא דאמרו רבנן היאק מצין באוכל כ"ש שהוא חייב, והרי נמלה ומשמי בריה שאני, ואח"כ פריך והרי מפרש, ומתרץ מפרש נמי כברי' דמי, ועתה לפי פי' התוס' דברי' נמי כפרש, הדרה קושי' ראשונה לדוכתי' והרי נמלה, ומה מתרץ בר' שאי, היינו דמפורש בתורה לחיב, הרי אותה מבקשת לדעת איזה איסור שחיב בכ"ש, והרי מצא מפורש בתורה לחיב אונמלה דעכ' מה דמפורש בתורה אין זה טעם לאסור, וא"כ עכ' מה דהשיב בר' שאני הוא טעם על התורה, لما אסירה נמלה כ"ש משום דהוא בר' ואין לו דין כ"ש מלחמות חшибתו, וא"כ כי מתרץ על והרי מפרש דמפורש נמי כברי' דמי, הפי' כמו שפי' רשי זיל' דעכ' שאסר על עצמו כ"ש אחשב' לאכילה, ובלאה עכ' לר"ע דדורש טעמא דקרא כתלמודי ר"ש מבואר בגיטין סוף פרק השולח, טעמא דنمלה הוא משום דברי' חשוב ומילא דליתא מה שכטבו התוס' דשרץ וגיד בין קטן ובין גדול משמע אשר מזה נצחה דאפילו גדול בעין כלו מצד גזה'כ וכאשר הראיתיך דהרמב"ס בפירוש פסק להיפך, אבל הילפotta דחיב אבר' כ"ש הוא מלוא דרמשים דהמהם כולם קטנים פחותים מכזיית, וכאשר כתוב רשי זיל' במקו' ט"ז ע"ב דרומש על הארץ על הנקיות נצחה קאי, ולא מסתבר כלל דשאمرةה התורה דאל תשڪז באכל הרושם על הארץ, דכוונתה על הרבה רמשים ביחס, ומזה נדע דברי' שלמה חשובה ככזית, אם הוא דומה לנמהה בכל פרטיה, וזאת אפילו למד' דלא דרש טעמא דקראי, דכאן חידוש זהה נגד כל איסורי תורה דבעין בית, ומהיכי תיתני נימה דרמשים יצאו מזה מכלל שאר איסורי התורה, אם יש טעם מספיק לפניו דברי' חשובה גם בפחות מכשיעור. וכפי הנראה גם התוס' לא נכנסו בכל האי דוחק אם לא משום האי שkill וטר'י דכאן דמשמע מני' דלשון אכילה מבטל חשיבות הבריה, וכלקמן בדיור שאח'זיל' אבל הרמב"ס זיל' לא שلت ליה שkill וטר'י דלא אמר אלא לרווחה דמלטה לפרש פלוגת ר' רובבן על צד הרוחק דפליגו בדשモאל, והנה היה המקום אליו השווות על דרך פלפול האי שkill וטר'י עם דעת הרמב"ס זיל', אלא דהוא טרחה דלא צricht,ומי שמכיר דרכו של רבינו הרמב"ס זיל' דפסק תמיד כפי עיקר הסוגי' שנשנית במקומו, ולא חיש על מה שאיתمر במי'א שלא במקומו נגד זה,oca אין עיקר עסקו לפרש דיני בריה, אלא קאי אמיומו דשםואל לומר דבלפלוגתא שנה, ובפרט שהרמב"ס זיל' בלאה פסק בפ"ד באכל צפורה תורה בחיה בכ"ש ממש, ומשם נבלה עי"ש, ועיין מה שכטבתי בה לKNOWN בסוגי' שם ודוק.

בשה' ז וא"ת ור"ש דחשיב חטה בר' היאק תרומה עלה בק"א וכו'اقتיע ערלה וכלאי הכרם לא לטלו עכ' הקשה לי תלמידי הרב הגדול מהו'ר' אברהם משה ני' והא ערלה וכלאי הכרם דעומדים לשרפפה וכותוי מיכתת שעירוייו לא שייך בהו חשיבו' בר' ומזה קשי' להו ואמרת לי לו דלא קשה מיד' דעכ' ביטולתו לא עומד לשרווף, והוה שפיר' חשייב וכמו שכתבו התוס' לKNOWN ק' ע"א לעניין חטיכה הראוי' להתקבב, דכל שראי' להתקבב אחר הביטול אעפ' שהי' אסורה בהנהה מתחלת אינה בטלה, והה' לעניין בר' ודוק'.

ע"ב גמרי' והאי כף מבעי לי' למשמעות עוף דלית לי' כף, תרי כף כתיבי. ועיין לעיל צ"ב ע"ב בעי' דרי' מה שכתבת בזה, אבל עדין לא נח דעתך כי אכן נאמר דקרה דאיתר על כף הירך למשמעות עוף כתיב, דתמורה זאת היה מצוי לכטוב בפירוש את נה'ג של בהמה, וא"כ פשיטה דיתור מסתבר לדrhoו דאיתא לצין עד כמה לא נاقل הגיד וקאמר אשר על כף הירך והוא הפירוש הפשטוט, וממילא שמעין דקאי אבמה וחויה ולא אעוף שאין לו כף, צ"ל דלהרואה דמלטה לדrhoו דהמי כף כתיבי, אבל אה'ג דבלאה'ה לק"מ דנוקי כל הקרא למשמעות עוף, במקומות שיש פירוש מרוח

ה' מוסכם אצלם דשיעורبشر בلفת כמו הוה, ולכן לא האכיר התנא שיעור מצומצם, וממילא דבמ"ט דמשום לא פולג נמי בעין ביטול כמו אינו מינו, נמי כל או"א ה' משער כפי השערתו דבר בلفת, וכן במשנה דקתי ניד ביגידן בן"ט, ודאי ג"כ אשיעורא בשער בلفת קסמרק, ואל"כ גם כאן הוויל'ל מצד משערין, ומ"מ כתוב רשי ז"ל דלקמן בגין מפרשין דבמ"ט משערא בששים, לא שכונת התנא בטוח ה' על שישים זהה ע"כ אינו, دائ לרביינו הקדוש ה' מוסכם שיעור זה דשים, לא ה' כתני כבשר בلفת, כי לפרש אתה ולא לסתום, אלא דרש"י ז"ל כתוב כן לפירוש הסכמת אמרוראי בתראי, דשים סגי בכל האיסורים, אבל בזמן המשנה כי היכי דבאיינו מינו ה' משער כאו"א כבשר בلفת לפי השערתו כן ה' במ"ט, והטעם דחומריו גם בתערובות מב"ט בלח שלאל סגי ברוב חד בתראי, עיין באזה לקמן. ועכ"פ לדעת רשי ז"ל משער דCBSR בلفת הוא מחלת על כל תערובות משא"מ, ואע"ג דaicא איסור חזק מן הבשר ונוטן טעם בפחות משער בשער בلفת, מ"מ לא הקפידה תורה על האי טעם דהוא לעלה מכשעור בשער בلفת, אבל מדרבנן לא מהני שיעור כבשר בلفת, אלא להחמיר, דפחות משער זה לא נתיר שום תערובת, אבל תערובות דאפשר שנרגש האיסור בתוכו גם אחר שיעור זה אסור מדרבנן, ולזה ה' צרך עוד קפילה, אלא דבגדי בירך גיד בלא"ה טעם קליש הוא אוקמי אישעor של ההלכה ולא עיין זען קפילה. ועיין עוד לקמן ודז"ק.

תנוס' ד"ה אם יש בן"ט הרי זו אסורה לאו בגין חודי משערין וכוי ולפי ר"א שמפיר דלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג אלא בב"ח ATI שפיר, ואח"כ כתבו דמשמע קצת דין הרוטב ולא שאר חתיכות מסיע לבטל הגיד, והאי לפ"י הקונטרס ניחא וכו' עכ"ל, הנה כפי שבארתי לקמן בסוגי" דטפת חלב, להוכיח דעת רשי ז"ל כפי פ"י הט"ז בס"י צ"ב, דלulos יצא הבלועה מחתיכה שמקצתה ברוטב גם לשאר הקדרה, ומ"מ נעשה האי חתיכה נבלה, מושום דברך ראשון שהוא רתיחה שלא רוטב לא מazi להתפשט רק בהאי חתיכה ולא חוצה לה, ורק אחר שהבלועה נכנס בחלק התחthon שבחתיכה שברוטב מתחיל כח הרוטב להוציאיה שם וזה לא מקרי סופיה להתפשט עיי"ש, א"כ אי בשאר איסוריין אין חתיכה עצמה נ"ג כדעת ר"א אז לא שייך הכא לומר דרך בירך מישערין מטעמא דרש"י ז"ל דלקמן דשם מבב"ח מיריד דאית ב' משום חתיכה עצמה נ"ג, אבל הכא גיד בירך אינו עושה נבלה, וא"כ מה שכתו התוס' לדפי רשי ז"ל דלקמן ניחא הינו אי ס"ל דלא כר"א ואמרין חתיכה עצמה נ"ג גם בשאר איסוריין, וזאת ה' להם לפרש ולא לסתום, יצ"ע.

אולם איכא מאן דגרס במתני' אם יש בו בן"ט ולא בה עיין במשניות, ואי אין כאן משמעות כלל דבריך לבדה משערין, דהרי אם יש בו אגיד קאי ודז"ק.

ד"ה עד שמגע גיד לאו דוקא עד שמגע לייד ממש, דהא צרכ שינייה כדי קליפה סמוך לגיד, ואפלו כדי נטילה וכו', הא דלא קאמר דעת ולא עד בכלל, ובפרט דיל"פ דקוול' עד הגיד ממש, אבל אינו אוכל האי קליפה ממש דאו ה' מוכחה דסגי בקליפה, וזה ליאתא דהרי עיין נטילה ממש"כ התוס' ודז"ק.

ז"ל סובר דעתם הגיד והבשר שווין, ואפלו אין שווין ממש מ"מ להרגיש זען טעם גיד בשר אפלו למ"ד יגבנ"ט הוא דבר רחוק וכמ"כ למעלה,ומי הוא זה שיבחין בשער הירך אם נתשל בעיניה או בא גיד. והי"כ בשmeno של גיד דודאי חד טעמא אית' ע"ם הבשר, וא"כ מעיקר דין תורה הרוי זורק את הגיד ואוכל את הירך חד בתרי בטל, וזאת אפלו למ"ד מב"ט לא בטל, דהרי שוה בשמא בעין וגיד עס בשער אינו שוה בשמא וגם לא בטעה, ומ"מ קתני בנו"ט ועכ"כ מדרבנן הוא וצרכין לחקר חדא מפני מה גרו להצריך יותר מרוב, ומה בין תערובות יש ביבש דהנחו על דין תורה להיבטל ברובה, וכאשר פריך לקמן על גיד בין הגידין וחתיכה בין החתיכות דיבטל ברובה, ובכל בלח ניחא לי' דבעין בנו"ט, ושניתה היאך משערין האי בנו"ט בגין גיד עם הירך, ד"א לעמוד על טumo, אלא דעת ז"ק אמר התנא כיצד משערין אותה כבשר בlfת. ופירושי ז"ל דרואין كالו הירך לפת והגיד בשער ושיעור זה הללמ"ס כשאר שיעורו ה תורה, וכאן הבן שואל חדא דהלא רשי ז"ל פסק בסוגי' דזרוע בשלה לקמן דעתם כעיקר לאו דאוריתא, וכל הדרישות בהזאה אלא אסמכתא בעלמא, ואיך בא הללמ"ס לשער הטעם דבלא"ה אינו אסור מה"ת, ולא עוד אלא דכל שלא נרגש הטעם בהזאה התערובות שאנו דנין עליה, מהו איכפת לי' שאלו ה' בשער בlfת כען זה ה' נוטן טעם הלא אכן טума בעין וחיך ואוכל יטעם.

אבל דע כי כפי שראתה לפניינו בביורנו בשיטת רשי ז"ל הוא, דעתם הנרגש עד איזה שיעור, הוא אסור מה"ת, דיליפותא דזרוע בשלה יلفותא גמורה הוה, ורק הטעם שלמעלה מאותו השיעור והוא טעם קלש, איןו מה"ת רק מדרבנן אסור, וhilfotata ע"ז מנזר או מגיעולי כותים מהה אסמכתאות וכן ביאור הגאנון בעל כנפי יונה בספר הנעים על יוז"ד בסימן צ"ח עיי"ש בארכיות, ועין עוד לקמן מזה, ועכ"פ גם לדעת רשי ז"ל טעם גמור של איסור אסור מה"ת, ע"ז אתה ההלכה כדי להגביל איזה טעם איסור ואיזה מותר והגביל זה את אמרים בשער בlfת, ולא כמו שפירוש הרמב"ם ז"ל שאם נרגש בהחיך כמו שרגש הבשר שדרכו ליתן כדי להטעם הלפט, אלא הוא שיעור על כמהות האיסור וההיתר ור"ל שייהי האיסור בכמות נגד ההיתר כמו שדרך ליתן בשער בתוך הלפט, ועכ"פ שבזה עדין אין כאן שיעור מוצמצם כי לאו כל אדם שווה בזה ויש חילוק בין עשיר לעני ובין בשער כדיודע ומה שכתו התוס' דCBSR בlfת הוא שווה עם שיעור ששים קשה לשמעו מכמה טעמיים, אולם כפי הnaraha האי שיעור ששים לא ה' מוסכם אצלם עד סוף ההוראה שבתלמוד וכאשר תראה לקמן בביורנו ולכן קתני עיקר השיעור של ההלכה שהוא בשער בlfת ומהא גופא דקתי ניד כבשר בlfת שיעור שאינו מצומצם ידע רשי ז"ל דע"כ הלהקה היתה בדים, דשיעוריו חכמים לעולם מצומצמות כפי האפשרי, דעל זה אמרו במנחות ק"ג ע"ב כל מודת חכמים כך הוא מ"ס חסר קורוטוב אינו טובל בו וכו' ואי שיעור זה חכמים אמרוה ומדרבנן בעין כך, ודאי לא היו תולין זאת בכבר בשער, שעדיין צרכין אנו לידע וכמה הוא זהה כתוב רשי ז"ל על גיד שנרגש בשער הירך בין הירך דלקמן מפרש דיל"ט מבב"מ שיעורו בששים, ולא כתוב כן לעלה בכבר בשער. וס"כ אן לא פירש כן על בן"ט אלא בד"ה כולן אסורות ממש דבאמת בזמן המשנה עדין לא

אלא ודאי נזכר באן ע"ש אומנתו שהוא נהנות, וזה נכון מאד, אבל נשאר עליינו לobar למה צריך לכל זה, ואם אכן אומן שלא מרע חזקתו למה לי לפי תומו. אבל דעת כי מאחר דאנן מהדרין בברר אחר ששים אי אית' בי טעמא קליישטה שאסרו חז"ל כל שטועם לפי תומו ואינו מותכוון לכך, לא סגי לנו בסתם ב"א, אם אחר טעימה כלאחר יד ולפי תומו יאמר, שלא הרגש אותו הטעם שאנו דניין עליו דכיוון שלא נתכוון להבחן בטעמיים, מלטה דלא רמי' עלי' הוה ולא אדעת' וכלען ביעין דוקא שידע בשעת טעימה שיש נפקותה בטעמיתו אז ודאי סגי גם בסתם ב"א כל שלא הרגש וכן בתמורה סגי לי' בסתם כהן, וכל שנווון לקפילה אומן הוא מפסיד ממונו של ישראל חכם, אמן בתערובות דיסורא מה געשה אם ליתנה לקפילה אומן שייטעמנה ויאמר לנו כפי אומנתו אם הריגש הרי הפרשנו על המדה להחמיר יותר מדי, ואם שנטעמנה לסתם נקרי הלא אינו נאמן לנו בהגדתו שלא הרגש. מלטה דעבידי לגלי לא שיק' אכן דבשתם ב"א איכא דרגש ואיכא דלא מרגש, כי חוש' ב"א חולקים, כמו בבדיקה שכין דין כל אצבעות שות', כן בחוש החיך הטעם. ואם נתנו לו לטעם כלאחר יד ולפי תומו לא סגי בהכין, דכל שלא כיון להבחן אינו מרגש כ"כ כמובן, ולכן נתנו ר' יוחנן דחכים בטרפות ובכל מייל עזה טוביה ומושכלת, לדלition לקפילה ארמאית דליתעמעה לפוי תומו מפני דאומן הריגל בטעמיות המאכלים להבחן בין הטעמי' גס בטעם לפוי תומו בלי כוונה להבחן בין הטעמיים, ירגש עכ"פ כסותם ב"א בכונה ואין מدت הדין לקו אם נשמק על הגדתו, ולכן אמר לטעמי' דהינו לפוי תומו, ודיקי' קפילה ארמאית שהוא אומן להבחן. כדי שהי' טעימתו שווה עם שעימת סתם אדם הטעם בכונה, כדי להבחן אבל אחר שכבר טעים שפיר מצין לשאול אותו בתורת אומן מה שהרגש כי הגדתו אינה צריכה להיות מסלפ"ת דכיוון דהוא אומן שפיר סמכין אחזקתו שלא מרע אומנתו כמש"כ התוס, ולכן דקדק רשי' זיל שלא האזכיר "מסיח" רק דסמכין עלי' לפוי תומו ר'ל בטעימה לפי תומו, דהרי מלשון וליטעמע' נשמע רק דהתעימה תהיה' כלאחר יד ולפי תומו. וא"כ אח"כ דושאlein אותו בתורת אומן זה שהרגש והוסיף רשי' זיל שפיר דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או"ה, אלא דנפ"מ למלה תא אחריתא Adams יודיעו שבדבר או"ה צרכין יש חשש שכדי להכחיל יאמור דלא הרגש ולא יפסיד אומנתו בכך, כי הכל יודיעיםDDRם כן להכחיל, ובזה דברי רשי' זיל שפיר מזוקקים ומוציאר' כזהוב וככסף וחכמת שלמה דבר בו, בפירשו של הני שלשה תיבות דליתעמעי' קפילה ארמאית. ומה מאד מישוב בזה קושי' התוס' שהקשו על הא דרבא דעמד על הבהיר'ת' לשאול, בשלמא תרומה טעם לי' כהן, אלא בב"ח מאן טעם לי' שהקשו להם למה לא קמתמה רבא על כל הני משניות דקתיini בהו בנוט' בתערובות יי'ג' ובב"ח, ולפי האמור בשיטת רשי' זיל ניחא, דבכל הני ידע לאפשר לסמוך אומן נקרי שיחמיר שלא יפסיד אומנתו, ואי דבאותן שהוא מרגש יותר ימצע שיחמיר שלא כדין, שאני היכי דאפשר מהיכי דלא אפשר, אבל כאן בברייתא דקתיini תרומה ובב"ח בהՃדי, משמע לי' דושאlein הני דעתן טעם בב"ח כנ"ט בתרומה, ואם נctrיך בב"ח אומן המבחן בטעמיים הרי אינו שווה האי' נ"ט עם נ"ט בתרומה, דעת לא צרייך אומן אבל השטא דאמר רשי' דסמכין אקפילה ארמאית בטעמי דלפי תומו, אז שפיר שווין הן כנ"ל, ואע"ג דלפ"ז חסר בדברי רבא האית' בתיבת "טלטעה" דמיינ' לפיין כל זאת כנ"ל, אין זה קושי' דכיוון רק אמר דשמען מר'י דסמכין אקפילה ארמאית א"כ באופן הן"ל קאמר, די' בתורת אומן ומשום חזקה דלא מרעה אומנתו אין הרובותא דפשיטא, דהרי על האי' חזקה סמכין בכ"מ אלא ודאי דהראלו איך קראהו קפילה בשבל עשיית דבר שאינו מותכוון לכך, ודוק.

בד"ה אף' מראש אינו באה"ד, ובלא"ה נמי כיון דלא אפשר האיסור להתפשט חוץ לציר שרי, שלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג ואוסרת את כל החתיכות אלא במקום שהאיסור מתפשט בכל החתיכה וכו', על"ל, בטעם דהא מלטה כתבתה דבר יקר לקמן בסוג' דטפת חלב, וישבתי בזה סתרות הטור והמחבר מס' צ"ב לסי' ק"ה אשר נלאו האחرونים למצוא פשר הדבר עי"ש ותורה צמאונך.

ד"ג צ"ז ע"א גמר' ובחלב אסור, והוא ארבע'ח עובדא הוה קמי' דר"י וכו', הראש יוסף הביא בשם הח'ח' זיל שהקשה למה לא פריך בלא"ה סתירה על ר"ה מעובדא דר"י, עי"ש מה שכתבו האחرونים בזה, ולפע"ד נראה פשוט עפי' מה שכתב הר"ץ זיל בשם הראה זיל דבחלב בצליל דמפעפע רעב מביבול ולא מהני שישים, מושום דאיינו מפעפע בשוה. והנה סברא זו נכונה לפי מה דפסקין דרותה דעתלי אינו כרותה דמboseל, אלא דחלב שאיני דמפעפע, וא"כ שפיר ייל דחלב אינו מפעפע בשוה אלא הולך בשבל הנוח לו יותר ana ana ולא מתפשט בשוה, אבל אם נאמר דכת הצליל בכח הבישול,תו/licא להקל ולומר דעתלי אינו מוליך הטעם בשוה דמ"ש כיוון דכתות צלי ובישול שווין הן. וכך קודם שמסיק דחלב שאני דמפעפע, לא מצי מקשה אר"ה מהאי עובדא דר"י, דיל' דשם הוה שישים נגד החלב דחויש הוה, וקמ"ל בסיפור דהאי עובדא דר"י תימא צלי אינו כמboseל אלא חלב דמפעפע, וא"ז הי' אסור בצליל עע"פ דעתו בו סמק' וכדעת הראה, דאיינו מפעפע בשוה, קמ"ל דגם בצליל מהני שישים דהוה כרותה דמboseל, אבל מאחר שחדיש לנו דעתלי אינו כמboseל אלא חלב דמפעפע, שפיר פריך מעובדא דר"י דתו ליכא לתרץ דהיה בו ס', דהרי בחלב דעתלי מפעפע בשוה, לא מהני שישים כנ"ל וצריך לתרץ בחוש הוה ר'ל חלבו בחוש ואינו מפעפע, וכפי' ר'ת בתוס' דה' בחוש הוה. ולאידך פירוש שבתוס' דחויש הוה דעתה בה סמק', ציל' דקמ"ל נגד דעת הראה הניל', דמוני ס' אף בצליל ואע"פ דחויש פחות מרווח דמboseל, מ"מ מפעפע החלב בשוה אלא דלפ"ז קושי' הת' הדרה לדוכתי' ודוק', אח"כ מצאת שקרוב לדברי כתוב הלב ארי' זיל.

ע"ש גמר', ואמר להו ליטעמעה קפילה ארמאית, ופרש' זיל זיל, נחתום עכו"ם ואשמעין דሞתר לסמוך עלי' לפוי תומו ולא יודיעו שצרכין לו לדבר או"ה עכ' מהא דפרש קפילה נחתום עכ' דלאו ע"ש האי מעשה קרי לי' כן, אלא דבעין אומן הידוע להבחן בין הטעמיים ומ"מ בעין לפוי תומו ולא סמכיןacha, דאומן לא מרע אומנתו, ופירוש זה הוא פלא והפלא, חדא דלמה צרייך אומו ולא סגי באינו נוגש לשסתם בני אדם, ובפרט לדעת רשי' זיל דעתם עלי' כבאי קפילה, דודאי רק דרבנן הוה'ai טעה שלآخر ס', ולמה לען להזכיר אומן המרגש יותר מסתס' ב"א. שנית אמאי בעין מסלפ"ת ולא נשמק דלא מרע אומנתו כמש"כ התוס' ומה שהוסיף רשי' זיל דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או"ה, הוא סותר מה שכתב תחלה לפוי תומו, דהרי מסלפ"ת הינו שלא ישלו כלל, רק כלאחר יד יציאו לפע"ד בזה. הנה תחלה נאמר דרש' זיל ה' לפרש דעת רשי' זיל ובכל מה שכתב בזה באחרונים זיל לא נח דעת' זה מה שנרא' לפע"ד בזה. והרבה דיו' נשפץ מדקך שיטתו מלשון הגמ' דמלא קאמר יטעמענו לקפילה, אלא "טלטעה" משמע מלאיו ולפי תומו, וממלא גם קפילה עכ' אומן קאמר ולא על שם המשעה העשו עכשו קראו כן, דכיוון דהיא כלאחר יד ולפי תומו טעם ולא בתורת ציווי לידע ולהבחן בטעם המאכל איך קראהו קפילה בשבל עשיית דבר שאינו מותכוון לכך,

חדש הוא דלא אסורה אלא קדרה ב"ג, מ"מ דין חדש הוא לא אסור פליטת כלים, טעם הבא מן הטעם, ולא למדין רק על הני איסורים שעלהיהם קאי הקרה לצווות להגעיל, ולא ב"ח דתהירא בעל ולא תרומה דין איסורו שוה בכל, וה"ה נמי כי יון לנזיר ודלא כמו שכתו התוס' בפסחים ובניאיר בסוגי דעתם עיקר דה"ה כי יון דהרי ציווי דהעגלת kali מדין כמו kali חלב או בשער משום דמה ענין זה למלחמת מדין ממש"כ לבועל, ה"ה kali יון לניאיר נמי אין לו שיקות למדין, וא"כ למד"ד דיליף טעם בעיקר מגעולי עכו"ם, באמת לא יליף רק לאיסורי טמאה ונ"ט ודם וחלב שישראל נזהרים בהם ולא עכו"ם, אבל בשער או חלב או תרומה לר' ווין לניאיר טעם בעיקר מה"ת עכ"פ בפליטת כלים לא שמענו לדעת הראה"ה זיל, אשר כפי הנראה שכן סובר האי תנא דבורייתא, אשר משום זה צריך להשמעינו דמ"מ מדרבנן אסור לבשל בהם, וממילא גם באינו ב"י אפשר דלא פלוג רבנן, אע"ג דווה גזירה, ועכ"פ מכאן "א"ל מדין היתר ודוק"ק היטב.

אחרי כתבי כל זאת ראייתי בחודשי הצל"ח על חולין שכטב בPsiiotot דבלועת חלב בכלי לדעת רשי"ט דעתם בעיקר אינו אלא מדרבנן ק"ו דאיינו עשו ב"ח, אדם בלוועת איסור אינו אסור כש"כ דבלועת היתר לא נעשו איסור עי"ש מה שמייש בהז Koshei העולם אכן למד רבא מכיליכת באילפת דאיינו אלא טעם בעיקר מדרבנן אבב"ח דעתם בעיקר דאוריתא לסמוך ארמאית. ועכ"פ כיוון שכטב הוא זיל דלרשי"י איכא ק"ו דבלועת חלב לא נעשו ב"ח, ה"ה לתוס' דס"ל טעם בעיקר בכל איסורין דאוריתא, ב"ח עדין לא שמעין דבלועת היתר יעשה ב"ח וכוקשי המהרא"ם א"ש זיל.

ע"ש גמר' א"ר אמרו רבנן בטעם ואמר רבנן בקייל ואמר רבנן בשים, הلكך וכו' אין לפרש دق מקום שניינו בנ"ט, הוא בתהירא דמציא ליטעמי' כהן דזה ליטתא, דהרי בכל המשניות ובריותות שניינו בנ"ט בין דתהירא ובין דאייסורא, ובין במושאי"ם ובין במ"ט, כמו במשנתינו וביבריה'ת דהביא רבא בעצמו, ב"ח וברותומה אלא دق הני שנינו בהן בנ"ט אין פירושו שוה, דבנ"ט דשנינו במשנתינו בגין הגידין וחתייה בין החתיכות דהוא מב"מ ע"כ בנ"ט היינו ששים, או כבשר בלפת, ובנ"ט שנינו בכב"ח או ביון בימים הינו בקייל ארמאית ובנ"ט שנינו בתמורה היינו ע"י טעימות כהן, ולכן קאמר הلكך וכו' ר"ל דאנן למדין מכל הני משניות ומミימרא דר"י דאמר ליטעמי' קפילה ארמאית, דהדין כן, ועכ"פ לפרש כן, דשים רק אמרינה נאכרת בשום משנה ואיך נאמר דמה דקתני במשנתינו בגין הגידין בנ"ט שהוא ס' דבר שלא נאכר כלל, וכמוש"כ לעיל במשנה ודוק"ק.

תוס' דה"ה א"ר וכו' ואמר רבנן בס' באמצעות הדיבור, ור' אפרים ה"ד דווה דהכא אייריב בחומרא חדתא בעינבא וכו' ויש לי מקום עיון זה דאמן נאמר דרבא ס"ל במ"ט בשמא אבל שוה בטעמא יהודה דמ"מ לא בטל, א"כ באינו שוה בשמא אבל שוה בטעמא כחומרא חדתא בעינבא, מה בעי ס' ולא סגי ברוב כמו תערובות יבש ביבש, ואי משום גזירה תערובות מינו אינו מינו, לנו ר"ל עפ"י אינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, וליתסר בשמשחו ואולי ר"ל עפ"י דברי הריטב"א זיל ע"ג ע"ז דס"ל דהא דקאמר רב ושמואל דכל איסורין שבתורה במשחו מדרבנן אמרו, ואפילו לרבען דר"י, וא"כ לא שייך לגוזר אינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, דזה גזירה לאיזרה אבל אותו אינו מינו בטעמאlica רק חד גזרה, דעתם בעיקר דאוריתא. וכשאני לעצמי אפילו לר"י לא ידעת מניין לו לא אסור תערובות מ"מ מה"ת, דהרי חצי שיעור בתערובות לכ"ע לא אסור אלא מדרבנן וא"כ בכל תערובות פחותה מכך"פ,lica

ע"ש גמר' דתני קדרה شبישל בה בשער לא יבשל בה חלב ואם בישל בנ"ט וכן תרומה. ועיין בראש יוסף שהביא דברי הרמב"ם בשם הראה"ה זיל דמייתורה דהאי רישא דפשיטה הוא דלא יבשל חלב בקדחה שבישל בה בשער מדקדק הראה"ה דאתא לאשמעין, דודקה בתבז ימא, אבל באינה ב"י מותר לכתחה ולא גארינו אותו ב"י, משום דתהירא בעל, והנה בתרומה לא כ' מיד דלמה היאי מותר אינה ב"י דהרי כאן לזר איסורה בעל ועיינתי ברטיב"א גופא, ומצתתי שכטב דתהירא בעל אינו דומה לכלי מדין.

ולכאור' אין מובן לדבריו, הרי אדרבה מקשין העולם איך יליף טעם בעיקר מגעולי נקרים, דלמא משום ב"ח ציווה להגעיל דכל"ע בבב"ח אמרין טעם בעיקר, אבל באמות קושי ז"ו כרוב קושי' העולם, אין לה התחלה כלל, دائ' רק משום kali חלב כדי לבשל בהם בשער, וכן להיפך ציווה התורה להגעיל, ומה המתין בפ' ז' עד מלחתת מדין, הלא בכל בית ישראל יש kali חלב ובשר ואם רוצה להשתמש בהם להיפך צריכין הגעה, ואל תשיבני דאה"נ אלא דאגב ציווה להם להטבילים מטופמות עכו"ם ה"י מוכרת לצווות גם אהעגלה דזה ליטתא, דהרי טבילת כלים לדעת הרמב"ם ורוב הראשונים אינו אלא מדרבנן, וקרא דוטר אסמכתא בעלמא, אלאapiro לדעת הרשב"א זיל שדאורייתא הוא ונאמר שכלי תשימוש צריכין תחלה העגלה קודם טבילה, אז ואדי לא דברה תורה אלא מ כלים שנשתמש בהם איסור אבל נשתמש בהם חלב וטור ואנובלות ולכן יפה קאמר הראה"ה זיל, דבכללי מדיין לא דברה מהתירא בעל, וממילא דלא דברה מתרומה בעל, דודאי לא ה"י בתוך kali מדין, אלא דתימא גדולה היא, דמה רצה בה זיה לומר, הכי בשבייל זה לא נצריך מה"ת הגעה בקדחה ב"י מבשר לחלב ומתרומה לחולין בשבייל שאינס דומי' דכליה"ט המהרא"ם אתמהה. וה"י עולה בדעתה זיל סובר כקושי' המהרא"ם א"ש זיל שהביא ק"ז בעהחת"ס זיל בתשי' פ"ו לוי"ד, דחקיר אפיי א"ש זיל שהביא ק"ז בעהחת"ס זיל סובר כקושי' המהרא"ם אי בכל האיסורי טעם בעיקר דאוריתא, מ"מ לא אסורה תורה אלא טעם הבא מון המשם, כמו משות ענבים שיהם קבלו טעם מן הענבים, וכן יקדש להיות כמותו, וה"ה ב"ח, טעם הבא מון הגדי לתוכה חלב, אבל טעם kali לתוכה חלב שהוא טעם מן הטעם מנ"ל, ואפילו מאן דיליף מגעולי עכו"ם הרוי אין בה אלא עשה דתעבירו באש, ולא לאו ללקות על האטי טעם היוצא מן הכליל, וא"כ א"ז נאמר דיתהווע ב"ח מפליטת כלים עי"ש דרבו החת"ס צ"ל קלסי' בסברתו, אבל כתוב דסוגי' הש"ס וכל פסקי הפוסקים לא חלקו בה, בין טעם הבא מון המשם ובין טעם הבא מן הכליל. ואם הראה"ה זיל סובר כן שפיר כתוב דתהירא בעל לא מצי להיות ב"ח, ולכן לא בעי הגעה kali בשער לחלב או להיפך מה"ת, אלא דגס א"ז עדין קשה בתמורה מ"ט לא נלמד לאסור טעם היוצא מן הכליל לתוכה חולין, כיון דכאן איסורה בעל לגבי זר. שנית עדין קשה דאם לאו כיון הראה"ה וס"ל דבאמת אין איסור מה"ת לבשל חלב בכל שער וכן להיפך מה"ט דתהירא בעל, וא"א ללימוד מכל מדיין רק איסורה בעל, כי מכח טעם בעיקר א"א לאסור רק טעם מן המשם ולא טעם מטעם, וא"כ נפל פיטתא בבירא דמה קשי' לוי' דתתנא מה קמ"ל באמרו דקדחה שבישל בה בשער לא מדרבנן אסור וצריך להשמעינו איסור זה באיזה משנה או בורייתא, ולפ"ע"ד באמת נראת דהאי בורייתא מש"ה נקט ב"ח ותרומה הני דלא ה"י בכלי מדין להשמעינו דאין בהם איסור תורה לבשל, כיון דהיא פחות מטע"כ, וניהו דאסורה תורה kali מדין ונאמר דלאו

בתרי בטל לתנאי דמתני' דאית ל' כרבנן דרי' דמבר'ם בטל, ואיך אפשר דאתא הלכה על תערובות גיד בירך ביחיד שייעור לאיסרוгалו ה' בשר בלפת, ובשאר תערובות מב'ם או טעםם קרובים כמו בשר שור עם כבד ובשר, קם דינה דכל שלג נרגש בטלה מה'ת ברוב, כי לית לנו שום הלכה לאסרו תערובות מב'ם, רק בגין בירך, הרי יש דבר זו יותר מזה. וכבר כתבנו במשנה דעתך רשי' זיל דישיעור דכבר בלפת הוא הללמ'ס, אין לו מקום כלל אלא בשנאמר דעתם עיקר עד איזה שייעור הוא דארוייתא, ולמעלה מהו השיעור אין הטעם אסור מה'ת, ואתה הלכה אוסר תערובות מב'ם במשחו מה'ת, דעתך הפלוגתא דרי' ורבנן דלא בטל המיעוט ברוב אבל מיעוט בתערובות עכ'פ' מה מהני לו זריקה, וכדומה אבל לעניין אכילה דבעינו צית בכדאי' פ' מה דאין בו איסור תורה, ואני לא מצאתי מקום בש'ס שה'י' נשמע ממנו דרי' אוסר תערובות מב'ם במשחו מה'ת, דעתך הפלוגתא דרי' ורבנן לאו לעניין איסורי אכילה איתשל, ובאיסורי אכילה דקאמר דרלי' אוסר במשחו, וכדלקמן דף קט ע"א באמת רק מדרבנן קאמר וממה דגזר רב בחמץ בפסח אינו מינו איינו ראי' כ'ך דהרי' מצינו הרבה גזירה לגזירה והרי להרבה פוסקי' ובראשם הרמב'ם טעם בעיקר גופה אינו אלא מדרבנן ומ'ג גוזו במבר'ם להצrik' ס' אותו איינו מינו. ומהאי דברי' הריטב' וא משאר פוסקים ראשונים ואחרונים נראה דרלי' מין במיינו במשחו מן התורה, והדבר צרי' תלמוד.

ע"ב גמר' הני אטמהתא דאיימליך בי' ריש גלותא בגידה נשוי וכוי' מליל דכורתה דצליל קאמר קשי' ובכ'ם דקאמר בגמי' קשי' יש לו תירץ, וכך אין איכא תירץ מרוחה, עפ' מי מה שכטבו התוס' לעיל דרבניהן עכ' משום שמנו של גיד אוסר, דמסתמא לא יחולק על ההלכה שקבעו לעיל דאין בגידין בנותן טעם, וא'כ' זיל דס' ללבניה דשmeno של גיד מפעפע חלהב, וכן אוסר גם בצל' ו' ר' אתה סבירותו ליה דכחוש בטבעו ואינו מפעפע, או כדעת הר'ם שהביא התוספות דשmeno אינו אסור יותר מן הגיד ודוק'.

ע"ש אר'א אר'י, כל אישורין שבתורה משערין כאלו הן בצל וקפולות, הא שייעורא רק על האיסור לחודא קאי וכמו שפרש' זיל והא דנקט תרתי בצל או קפולות, משום דאם ההיתר מהד מהני משערין האיסור בשני, אבל במשנה דוחיב שייעורא לאיסור וליתר, לא בעי רק חדא לכל חד כבשר איסור בהיתר של לפט, וכותב רשי' זיל דהאי שייעורא דבר בטלפת רק לגיד הנשה נאמרה, ור'ל לגיד בירך, וכן לא סגי בשיעורא דגיד בלבד לומר דזהה כבשר, דהרי גם ההיתר הירך בשר הוות ולבן אתה הקבלה גם לשיעור הירך דהוא כטלפת, אלא דזאת רק לגבי גה'ג נ' דקליש טעמו כן הוא, אבל בשאר איסורין משערין האיסור כבצל או כקפולות, וההיתר כמהות שהוא, וממילא דלייא ליתן שייעור מסויים מהאי שייעורא דרי' לומר, שהוא שישים או מאה, דהרי דבר זה תלוי עדין בהיתר מה הוא, וממילא גם בתערובות מב'ם, אין השיעור שהוא לר'י רואין האיסור כלו הוא בצל וההיתר תמיד כפי מה שהוא, כן מתרפרש עכ' לדעת רשי' זיל, והוא פלא והפלא, חדא דהלא במתנית' תנא אח'ג' גיד בין הגידין וחתיכה בין חתיכות בן'ט, ולא קתני כיצד משערין את אלו, ולדעת רשי' בעין כאן שייעור אחר לא מבעי בחתיכת נבלת ודג טמא בין חתיכות היתר, אלא אפילו בגין הגידין, Adams נאמר דשייעור בשר בטלפת דוקא לגיד בירך ATA, ומושום דגיד קליש טעמי' א'כ בשחהיתר ג'כ' גידין דקלישון בטעםם, אין כאן מקום להקל נגד שאר תערובות מב'ם, ואי בחתיכה בין החתיכות בעין האיסור כבצל למה בגין בין הגידין לא נשער כמו בחתיכה בין החתיכות, וכיון שכן איך סתם לנו התנאה לכתוב בנ'ט ולא מפרש כיצד משערין כמו שפרש בירך שנתבשל בה גה'ג' הא חדא, שנית קשה טובא על גוף העניין, איך אתה הלכה על גיד בירך לשער כבשר בלפת, כיון דבאמת אין הגיד בירך נרגש אם מפני שיטעם הגיד בטעם הירך והוא מב'ם בטעמא, או אפילו אין שוויון ממש אלא דגיד בטמא קלישתא ואני נרגש בירך שהטעמים קרובים עכ'פ', הלא דין מב'ם אית' לי', דכל שלא נרגש הטעם הרי חד

מן האיסור אלא חצי שייעור בתערובות, ואיך יאסר מה'ת לאכול ממנה ומהא דס' הפר ודס' השער דיליף ר'י דאין דס' מבטל דס' לא נשמע אלא דלא בטל, והוא כבען ונפ' מ לעניין כיסוי הדס' ולענין זריקה, וכדומה אבל לעניין אכילה דבעינו צית בכדאי' פ' מה מהני לו דלא בטל המיעוט ברוב אבל מיעוט בתערובות עכ'פ' הוה דאין בו איסור תורה, ואני לא מצאתי מקום בש'ס שה'י' נשמע ממנו דרי' אוסר תערובות מב'ם במשחו מה'ת, דעתך הפלוגתא דרי' ורבנן לאו לעניין איסורי אכילה איתשל, ובאיסורי אכילה דקאמר דרלי' אוסר במשחו, וכדלקמן דף קט ע"א באמת רק מדרבנן קאמר וממה דגזר רב בחמץ בפסח אינו מינו איינו ראי' כ'ך דהרי' מצינו הרבה גזירה לגזירה והרי להרבה פוסקי' ובראשם הרמב'ם טעם בעיקר גופה אינו אלא מדרבנן ומ'ג גוזו במבר'ם להצrik' ס' אותו איינו מינו. ומהאי דברי' הריטב' וא משאר פוסקים ראשונים ואחרונים נראה דרלי' מין במיינו במשחו מן התורה, והדבר צרי' תלמוד.

של הביצים מצטרפין לבטול והיה הקילפה של הטמא, א"כ ד' בسمך ולצרכו האיסור כמו בכח, קמ"ל דלא, אבל מה שכתבו התוס' דמשום דআিকা ביצת טמא דלא אסורה כדאמר איןשי דמי' בעלמא הוא עכ"ל, דבריהם אינם מובנים ממשמעו דקאו אמסקנת הש"ס, דבביצה אפרוח קמיירין וע"ז כתבו דהוו"א להקל גם בביבה שיש בו אפרוח, משום דשרар ביצים מיא בעלמא נינהו. ואין לה מובן כלל דמהיכי תיתי נקל בימה שיש לו טעם גמור משום הני דלית בהו טעם, ואם נדחק בלשונם ונאמר דכוונתם בס"ד דביצה טמאה אמרו ואתא לאשמעין לאפוקי ממה דאמרו אינשי גם זה ליתא דמה עניין זה לכאן בהאי מירמא דנראה בעילע דעיקר דאתא לאשמעין הוא דאין האיסור עללה במניין הששים, ועוד זאת דלמה לא פרשו התוס' לפि המסקנה דביצה אפרוח קאמר מה אתה לאשמעין, ולכן דברי התוס' לפני הספר החותום, ולוי נראה דלפי המסקנה דביצה אפרוח קאמר, אתה לאשמעין שלא תאמר דדבומה לכח, דאיו כלו אסור דהרי האפרוח אינו ממלא את כל החל דין באית בי גם פרש הרבה כדיוע ותסגי בנ"ט והוא, להשלים הסמק כמו בכח קמ"ל דלא, וכלפ"ד נכון.

ודע דרש"י ז"ל פירש ביצה בס' ביצה של עוף טמא, והקשה הראשiosa ז"ל למה לא ביצת טרפה או נבלה, והנה תלונתו איינו כנגד רשי"ז ז"ל כי הלא הגמ' אמרה כן כאשר מריש דהה"ס בביבה אפרוח קפריך אבל טמאה לא, הר' דהה"ס הי' סובר אדם לא בביבה אפרוח אז בביבה עוף טמא קמיירין אבל מה ראי לשיטת הסוברים וכאשר הכריע גם הרמ"א ז"ל בריש סי' ק"ט דכל שבטל ישב ביבש חד בתاري, تو לא נאסר גס בנטבשoli יחיד, דאין איסורו חזר וניעור עי' הבשול כל שנtabטל ביבש ונחפק האיסור להיות היותר עיי"ש, ולכן לא מאי מיררי כאן בביבה טרפה ונבלה דהרי שבטל חד בתاري ולמה לי שים בבישול, דהרי ביבח טרפה אינה נכרת בתוך שאר ביצים, אבל אי בביבה עוף טמא או כפי המסקנה בביבה אפרוח קמיירין, שפיר בעי' ס' דהרי היא ניכרת ואני בטלה בגין הביצים הנסיבות ודוק.

ע"ב גמר' האי צויתא תרaba דנפל בדיקולא בדשרא סבר ר"א לשערוי' במאי דבלע דיקולא וכו', האי פלאג' צויתא תרaba וכו' סבר מר בר"א לשערוי' בתלתין פלאג' צויתא וכו', נ"ל דהה' תרתי עובדי משיך שייכי אהדי, דמר בר"א כאשר ראה דאבי הי' משער ההיתר במא דבלעה קדרה, והאיסור לפיה שנצטמך כמו שפי' רשי"ז ז"ל, הי' סובר דעתמו בהז מה שמא דהאי צויתא דחרבא שנצטמך ונעשה חצי שיעור, لكن יש להקל בשיעורי ע"פ דבשעת נפילה הי' זית שלם, ולכן בשנפלו רק חצי זית דחרבא, הי' ריצה לשער בתלתין. אבל לא הי' טעם אביו כן, עיין בהגנות מלא הרועים מה שכתב בזה ודוק.

ע"ש גמר' א"ל אבואה לאו אמינה לך אל חゾל בשיעורין דרבנן, הפירוש הפשטוט הוא דלא תゾל בשיעורין שהן דרבנן, במקרים שיש להקל כמו כאן דלא נפל אלא חצי שיעור שבאייסור ג"כ ר'ך דרבנן, ולא הי' צריך להזכיר האי קולא דחצי שיעור דפשיטה דלא ריצה לשער כל האיסורים בתלתין אז לא הי' קורא זול, אלא חולק ממש על שיעור שקבעו חכמים, וכיון דקרא ל' זול נדע דמשום שיש מקום להקל ריצה למיעט בשיעורי, אבל רשי"ז לא ניחא לי' בהאי פירושא, דהרי הוא ז"ל סובר דכבר שבלפת שהוא שיעור שים הוא הללמ"ס, ומפני שטעם עתיקר עד ס' הוא דורייחא, וכן שכתב רשי"ז לעיל בדף הקודם בד"ה במאי דבלעה קדרה, וכיון דאייפלגו לישנא ואיסורה דאוריתא היא אזלין להומרא" עכ"ל, וכן קשי' לי' איך קאמר כאן בשיעוריין דרבנן ולא יזל בזון,

ליקח תמורהبشر טמאה בשור טהורה וצ"ע.

ע"ש א"ל ר"א לאבוי ולישערינה בפלפלין ותבלין א"ל שעירו חכמים דאיו נ"ט באיסורי יותר מבצל וקפלו. תשובה זו צrica הסבר דהלא אייכא פלפלין ותבלין דאסירי, וא"כ מה דאו חכמים להחמיר עד בצל וקפלו ולא יותר, ולפע"ד כוונת המתרצה הוא דלא החמיר חכמים אלא עד בצל וקפלו נאכלים בעינא והוא שפיר בכל איסורים, משא"כ פלפלין ותבלין דאיו בכל איסורים שאסורים בעינא רק בתערובות, ולא אותו למיטע בהו לשערם בתערובות שאר איסורים, דהרי איסורים מתחיל בתערובות כי בעינא אינם ראויים לאכילה ודוק.

ע"ש, אר"ג גיד בששים ואין גיד מן המניין וכו', כתוב הרاش יוסף ז"ל דהא דנקט ר"ג hei שלשה גיד כחל וביצה, י"ל דס"ל כר"י דכל אסורים שבתורה כבצל וקפלו, אלא דבגיד דקליש טעמי סגי בס"א, וכח דחלב שחותה דרבנן הקילו בו יותר וסגי בנ"ט של היהר, וביצה דלא יהיב טעמא قول' האי הוה כמו גיד בס', והוא אפילו לפיה דמקי בביבה אפרוח איינו אלא איסורה דרבנן עי"ש. ודבריו במחcit' לא מהוירין חזא דלקמן אמר לי ר"א לבריה אל תזאל בשיעורא דרבנן, וא"כ מהיכי תיתי ר"ג פlige אהא דר"א, ושנית האי ביצה למלה לי, דהרי כבר כתני כחל דמשום דהוה ר'ך איסור דרבנן סגי בס', ואדי דבכחל גם הכלח מצטרף לס' הוא מטעמא אחרינא משום דהיא עצמה אינה יכולה ממש"כ האיסור במשים, ור"ג הלא אמר אחד מהם הי' ובזמן רבא, ומהיכי תיתני נימא דהוא עדין החזיק בהא דר"י דבעינו כבצל וקפלו, ולכן יותר נראה דר"ג כרבא ס"ל דכל איסורים שבתורה בס' ובין איסורה דאוריתא לאיסורי דרבנן לא חלקו בשיעורין וכדר' אש' דלקמן, דלא תזאל בשיעורא דרבנן, אבל כל דברי ר"ג לא סבבו רק אם סמק חז' מן האיסור כבשר בلفת, חז' מן האיסור קאמר. דהרי מכיוון עם השיעור כבשר בلفת, חז' מן האיסור קאמר. דהרי מצינו דחז'ל אמרו במקומות אחד שעירו זה של ששים שמשם נלמד אחד מן ששים יש בו ממש וכמו שאמרו בברכות נ"ז ע"ב חמישה אחד משים, ואלו הן וכו', עיי"ש. ואמרו בנדירים ל"ט ע"ב כל המבker את החולה נוטל אחד משים בחלו ולבן בעין סמק חז' מן האיסור דاز' אינו יחשב בעוצם מיעוטו. ורמז הנה אמרתי דנותן טעם ראשית התיבות נ"ט.

ומעתה يتפרשו דברי ר"ג הכי, דתחלתה קאמר גיד בס' ואין הגיד מן המניין והוא גופא אתה לאשמעין, דשיעורא דכבר שבר בلفת דקתני במתני' דהוא סמק, היינו בלבד מן האיסור, ונקט גיד משום דעל'י קתני במתני' דשיעורו כבשר בلفת, וממילא וממש"כ בכל איסורי התורה כן הוא, אבל אין לומר דגיד נקט משום דעתמא קלישטה הו"א להקל בו, דהרי משנה שלמה הוא דמשערין כבשר בلفת, הר' דבשר נבלה בلفת שוה בשיעורו עם גיד, אלא נקט גיד משום דתහנתה עליו קאי לומר כבשר בlfת, וכן נראה דסבירו התוס' ז"ל שהעמידו דבריהם על ביצה בס' לכתוב וה"ה בשאר איסורים, ולא נקט ביצה אלא שלא תאמיר מי' בעלמא היא, ולמה לא נתקשה על הא דגיד בס' דקאמר, ע"כ דסבירו דגיד נקט משום דתහנתה בגיד קאמר כבשר בlfת וה"ה שאר איסורים ואח"כ קאמר דבכל חילין כיוון דאינה יכולה ר'ך החלב הכנוס בתוכה עללה לכך ולכך ומctrף עם הנ"ט של היתר להשלים הששים. ואח"כ דביצה אינו כן אלא בה בעין סמק לבד ממנה שאר איסורים, ואי ביבח טמאה קאמר וכס"ד שבגמ' צ"ל דהו"א כיוון דהקליפות

משערין במדידה במים כדיודע, והוה בסמך כשאר איסורין, אבל כאן מيري בתערובות שנראות לפני האומדן שותה, ואז צריך ס"א דין לאסמן זהה על האימוד. אבל דבר זה קשה omdat לקבל מכל מה טעמים, חדא דעתך הוויל לפרש דבכחיקי מיר, ושנית הלא אין זה דין אלא עצה טובה אם לא ירצה לטורוח ולמדוד דלא מסתבר כלל לומר דיاسر לחלוטון התערובות שיש בו ששים, ולא הני מדידה כמו שמהני בביבצים שאינם שותה, ועוד בו שלישיה דאם באמות לפי האימוד שותה הביצים, למה לא סמכו על זה הלא מב"מ דבלאי"ה כל עצימות הששים אינם אלא חומרא בעלמא אינו מינו, וגם רק לעומת הפליטה אנו דין דבלאי"ה רק מחומרא דלא ידעינו קמא נפיק בעין ס' נגד כל הביצה, וכל זאת אינו שוה להם עד שהושפטו עוד ביצה אחת, והוא דבר שאין הדעת הבריאות סובלתו היא חדא. ועוד אני תמה מהה אקרה על רבותינו הראשונים ז"ל, הלא אי אפשר לבשל ביבצים שלמותם ללא מים, וא"כ גם המים מצטרף לבטל האסורה ולא עוד אלא שוגם הקЛОפות בין של היתר ובין של איסור מצטרפים לבטל כמו שתכתב הש"ץ ז"ל "בסי פ"ו" סקט"ז ומפרש בזה דהני אמוראי דרצו לשער במ"י ומ"ה אביצים קאי, ומשום דחשבו הקЛОפות בהדי היתר, וא"כ בלא"ה צרכין אנו למדידה, כיון דআিকা כאן מים וקליפות, וכיון שאנו מודדים און כאן שום מקום למדוד על שיורו ביבוצים ביןוניות, רק למדוד את כל הקדרה נגד שיעור הביצה האסורה, אם יש בה סמק והוא יותר קשה על שיטת הראשונים ז"ל, ואון לי מקום לישב עד שייאיר ד' עיני למצוא דעת קדושים.

ועתה נבוא לבאר דעת הרמב"ם ז"ל ושיטתו. וצריך אני להעתיק כל פסקי הרמב"ם ז"ל אותן באות בהאי עניינה ולדקדק בלשונו שומן של גה"ג שנפל לקדרה שלبشر משערין אותו בס', ואני שומן הגיד מן המניין, ואע"פ שומן הגיד מדבריהם הוואיל וגה"ג בריה בפ"ע החמירו בו כאיסורי תורה וכוי' הלכ' י"ח אבל שנותבשהה עם הבשר בששים וכחלה מן המניין, הוואיל והכחלה מדבריהם הקלו בשיעורו, הלכ' י"ט ביצה שנמצא בה אפרוח שנשלקה עם ביבאים המותרים, אם הייתה שם ששים ואחת והיא הרי הן מותרים, היהת שס' בלבד נאסרו הכל, מפני שהיא בריה בפ"ע עשו היכר בה והוסיף בשיעורה, הלכ' כ', אבל ביצת עוף טמא שנשלקה עם ביצ' עוף טהור לא אסורה אותם, וכו"ו עכ"ל. והריני לבאר פסקים אלו שהוציאה הרמב"ם ז"ל מתוך האיסוגי. הנה דעת הרמב"ם ז"ל דר"ג ע"כ ס"ל כהכלכתא דאגבנ"ט, ומה שאמיר גיד בששים ע"כ אשmeno קאי, וכן הוא דעת הריף ז"ל, ולא עוד אלא אי אגיד עצמו קאי, ולפרש שיעורו לפי התנאי דמתני' מה לי ייד ומה לי שאר איסורים, ואני לומר גדי איצטרכי לי שלא תאמר דעתך פ' קליש טעםו, וסגי לי בפחות, הלא משנה שלמה הוא דמשערין אותו כבשר בلفת, ובלא"ה הלא מפשטות לשון האי מימרא דר"ג משמע דעיקר חידושו הוא אי האיסור מן המניין של ס', או חז' לאיסור בעי' ופשיטה בשבבקל קלישת טעם הגיד אם רצוי חיז"ל להקל לעלי' לא בחדר מול ס' מקליין אלא בעשרות או שלשים וכדליך, וכן בחל נמי מה"ט לא ייחא לי לרמב"ם ז"ל כמה שכתו התוס' ובהשות הראב"ד מתכוון על דבריהם, דמשום שאין הכחיל גופא האיסור רק משום החלב הכנס בתוכה, לכן בצו רחא מן שיורו ס' דאי מה"ט בצו רח' להם להקל עכ"פ על שלשים. וכן ביצה לא ניחא לי לומר דמשום גודל וקטון הוסיפו חדא, וכמוש"כ למעליה דחאי חדא פחות או יותר לא משווה החילוק הגדול שבין גודל וקטון בששים ביבאים, ולכן ס"ל לרמב"ם דחאי תוספת וגרעון של אחת בששים אינו אלא משום הכריא דבברי' שאינה בטלה בעצמה מפני חשיבותה עשו היכר להוסיף חדא על הששים, ובאישור דרבנן שלא יחלפו

הלא שיעור זה דאוריתא כמו שאר שיעורין שבתורה, ולפיכך כתוב רשי"ז'ל כלומר אפיו במידי דלא מיתסר לדאוריתא לא תזאל בשיעורי עכ"ל, ולפי פירושו צרכין להפסיק בין תיבת "בשיעורין" לתיבת "Drvbn" ועוד זאת קשה לפרש"י כמו דמר בר ר"א רצה להקל בשיעור דאוריתא משום דnidzon בעצמו רק אישור DRVBN, ה"ה דחק בנדזה DRVBN כמו כתמים דלא בעין מ"ס של מקווה וכדומה, והוא דבר קשה לשמעו. אבל אם נפרש דחאי שיעור שים באמות רק שיעור DRVBN הוא, והוא כמו מהה בתמורה ומאתים בערלה וכלי הכרם, אז ניחא דרכ בנהני שיעורים רצה להקל במקומות שהאיסור אינו אלא DRVBN, וע"ז אמר לי' אבוחה דגם בשיעורין שהן DRVBN, אין לאל בהן במקומות איסור DRVBN וד"ק. **ודע** אכן יש לי מקום עיון רב בדבר אני ולא אדע מה לי בין נפל כזית תרבה לדיקולה דבשרה, לנפל חצי אית' דכל שאין בתערובות כל כך אישור שהיה כזית מן האיסור בתוך כדאי"פ, לעולם רק חצי שיעור הזה דהרי לא מציא אלן מן האי תערובות כזית מן האיסור בתכבד"פ. ועיין בש"ת מהר"ם שיק ז"ל יוז"ס קי"ח שהשואל חקר בטעם עתיקר ע"י חצי שיעור אס הוא ג"כ דאוריתא ולוקין עליו, והшиб לו הגןון דמסתemat לשון הפסוקים נשמע דאיו וילוקין, וכן נראה מרשי"י פסחים בסוגי" דמשרתת, וכן ס"ל לר"ת דעל כל כזית של התערובות מבשא"מ לוקין, והוא ז"ל הסביר זאת בטוב טעם עי"ש, וא"כ ה"ה בתרבה בبشرיא שהוא מב"מ, כיון DRVBN אצרכיו גם במ"מ בלח בלח שים וכאשר כתני בפירוש במשנתינו דגידי בין הגידין וחתייכה בין החתיכות בנ"ט, והוא בס' כבשר בلفת דלעיל, וע"ז ודאי דלא פלייג מר בר ר"א, וא"כ גם שם ליכא ריך חי שיעור מן האיסור, ולמה בעין סמק ולא די בתלטן, והדבר צרי' אצלי עיון גדול וד' יאיר עניינ' ודוק.

ע"ש גמר' דבי' נשיאה אמרו ביצה בסמך אסורה, בס' ואחת מותרת, הא דהפסיק מידי ביצה דלעיל בעובדא דנפל כזית דתרבא, וכחצ'י איתא דחרבא - ובלב ארי' הרגשיז זהה - נראה לפע"ד דהאי חומרא דביצה נצמתה מהא אמר למלעה דאל תזאל בשיעורא DRVBN ובعين סמק ודעמי' מושום גודל וקטון או מטעמא בביבא או מטעמא דרמב"ז ודעמי' מושום הכירה דבריה, אבל אי הוה אמרין דהאי שיעור דסמק לאו דוקא, ומוצמצם קאמור, דהרי ר"א רצה לשער האיסור כמו שנטצטמך והיתר כמותה שי' קודם ובחצ'י שיעור רצה בר' להקל עוד הרבה יותר, אז אין מקום לדביצה אפורות רק אישור DRVBN כמשמעותה, ומכם"כ אם נאמר דביצה אפורות רק אישור DRVBN ממש"כ הראש יוסף ז"ל דודאי ניחא שהביא האי דינא בת רם דמסיק דלא תזאל בשיעורין DRVBN.

ובטעמא דהא מלטא דחמיירו להוסיף אותה על סמק בביבא כתוב הרשב"א והרא"ש ז"ל בשם הרמב"ן ז"ל, דמשום שהביבאים אינם שות בוגדלו וקטונ' וטעם זה בעין לפלא יחשב, חדא דחאי תוספת לכולא יתhapeק הלא אם הביצה האסורה היא מן הגודלות מה תת כחה של תוספת חד ביצה ופשיטה דלולי האי חומרת חכמים לא הי' עולה על דעת שום אדם לשער שים בביבאים עפ"י המניין כסומה בארובה אם האיסור גדול וכן להיפך אם הביצה האסורה קטנה, מה החמיירו قولוי האי להזכיר ס"א במקומות דלפי המדה הי' דיבארבעים למישל, ומה תאמיר דכל חומרא זו באמות לא נארה אלא במקומות שלפי אומד שות הנה האסורה עם המותרים, וכאשר כן משמע קצת משלו הרשב"א ז"ל עי"ש. ואם נאמר כן hei מישוב שלא יסתטרו המימרא DRVBN דלעיל דביצה בסמך והברייתא דקANTI סתם בנ"ט, להא דריב"ל דבעי ס"א מן הנסיבות, משום דלעיל מיררי בסתם תערובות דמסתמא אין הביצים שות, ואז

שמא כרבא וכל ששהה בשמא בעי ששים, ע"פ דבטעמא איןו שוה, וטעם קפילה ולא הרגש, לדעת הרמב"ם סגי בזה מבשא"מ, אבל אם שווה בשמא לא סגי בקפילה בלבד, ובמי ששים והענין מובן היטיב עפ"י ביאורנו בפתחה דכל תערובות מבשא"מ ע"י התערובות לח שבבל ונעשה גוף אחד, הרי הוא עתה מב"מ, אלא כיון דשםא של האיסור נשתנה וכייל עתה שמא של היתר שהוא העיקר בהאי תערובות, פקע איסורי" שהי' עליו, ואי דיאסר מכח יצא מן הטמא ודלא כרבנו יונה, הרי זה איסור חדש ולא מצא חיל בתערובות כדברי המרדכי עי"ש ותמצאו נחת, ולפי הקדמה זו, כל שווה בשמא ולא בטעה, כמו חמרא עתיקה בחדთא, לא סגי לו בטיעמת קפילה עד דאייכא ששים, גם לדעת הרמב"ם ז"ל דהרי ע"י התערובות נעשה מב"מ, ושמא לא נשנה, כי היכי דינמא דפקע איסورو הראשון, זה אמת וברור, ולכן כאן דכוותי כיון דגם האי אפרוח בשם ביצה יקרה כל זמן שלא יצא האפרוח לאויר העולם, لكن לעניין שים דין מב"מ אית' לי', ומה עמקו בהזאת דברי חז"ל דקמפרשו הא דקתני בתוספתא, ביצ' טהורות שלוקן עם ביצים טמאות בביבה שיש בה אפרוח, ואמאי קרי לי טמאה כיון דאית ב'י אפרוח קרי לי' טמאה. ולא על חנס קרי לי' ביצים טמאות, אלא להודיעך דהאי בגין' דקתני היינו שישים מכל תערובות מב"מ דבעי סמך דוקא ולא סגי בקפילה, משום דבשמא שותה הנה, דביצים קרי להו, ועניין בראש יוסף ז"ל ד"ה ע"ש גמר' שכותב ז"ל: "ודע דנו"ט דקתוני היינו שיערא אס', דומי' דרישא ביצים שלוקע שם ביצים טהורות דהוה מב"מ פירושו נ"ט בס', ה"ה נ"ט דסיפה אית' לנימור כן, ובDAL"C בדיליכא קפילא לכתוב דבדאיכא רק ס' בלבד נאסרו הכל, ולא יציר אדם אייכא קפילה ואמור דאיון ס"א והיא, היכי הוא ז"ל נמי בדיליכא קפילה איירוי, אבל בדאיכא קפילה ולא הרגש טעם האפרוח מותירות הביצים שנשלקו עמה גם בפחות מס', והיתכן דחרמב"ם ז"ל יסתום דבריו לכתוב דבדאיכא רק ס' בלבד נאסרו הכל, ולא יציר אדם אייכא קפילה ואמור דאיון רם טעם אפרוח דמותרות, אם לא שיאמר ע"י האי תוספת חד על הששים עקרו דין קפילה בביבה אפרוח מכל וכל וזה דבר זר לא ניתן להאמר, ולא עוד אלא DAL"C לא היה הרמב"ם ז"ל כותב בשmeno של גיד שנפל לקדרה שלبشر כמש"כ לעיל, אם דגם באינו מינו גזרו להצrik ס"א משום בר', אלא ודאי כמש"כ דגם ביבית אפרוח שוה בשמא עם שאר ביצים, וכן החמירו עוד להצrik ס"א וממילא בנשלקה בתבשיל אחר איןו מינו הדין בגין' ע"י קפילה בכל שר אויסורי התורה, ודלא כ"ז פרמ"ג ז"ל, אם לא שיאמרו מאחר דאן עפ"י הסכמה הרמ"א ז"ל בראש סי' צ"ח אין סומקין על קפילה וצרכין תמייד ס' גם באינו מינו, ממילא בביבה אפרוח בעין ס"א משום חומרא דבריה, אבל לאחוז חומרת הרמב"ם בביבה אפרוח משום בריה וחומרת רשי' ז"ל להצrik ס' גם באינו מינו, ע"ז אמרו חכ"ל כסיל בחושך הולך.

ועדיין נשאר לנו לבאר בשיטת הרמב"ם ז"ל דאייך פרנס הרמב"ם ז"ל הסוגי' דמיירוא דר"ג והתוספתא דביצה שיש בו אפרוח דיןו שאמר מב"מ דבעי ס' חוץ מן האיסורותו לא, דהרי ר"ג בפירוש אמר כן בדביצה בס' ואין ביצה מן המניין, והתוספתא נמי דקתוני בה בגין' דהיא ששים ותו לא, דבשלמא לאין הראשונים מר"ג לא קשה דעתך מירוי בביבה בשאר תבשיל ולא עם ביצים, והתוספתא דקאמר בגין' דהיא נמי ס"א דבבצים ס"א הוה כס' בשאר איסורין, דהאי יתר ביצה משלים הקוטן וגודל, משא"כ לרמב"ם ז"ל ר"ג לא מצי מירוי בשאר תבשיל, דהרי איןו מינו בקפילה ולא בס' והתוספתא דקאמר בגין' ט', ע"כ דלא בעין יותר משיעור ששים שהוא בגין' ט', דרmb"ם ודאי מודדין הביצה האסורה ומ猝פין להיתר המים והקליפות לבטל, אלא דמשום בריה בעין תמורה

באיסור תורה גראו אחת מששים, להכירה בעלמא, ואע"ג דהאי טעם דהכירה לא האזכיר הרמב"ם ז"ל רק בהאי תוספת חדא בברוי, אבל בגרעון חדא בכח כתוב סתם דהואיל וכחן מדביריהם הקילו בשערורה, נלמד סתום מן המפורש דכוות קולא זו הוא העשות הפרש בין דאוריתא לדרבנן, דלולי זאת אין להאי פחת מששים על נ"ט דאין בו תועלת אלא במצביות רוחקה שום טעם, ואשר מה"ט כתוב עליו הרaab"ד ז"ל "ויש נוון טעם טוב מזה" אבל אם נאמר דלהכירה כדי להבדיל בין איסורי תורה לדרבנן אין טעם טוב מזה, כי כל שאנו עושים מדרבנן דאוריתא יש בו ממשם בל Tosfot, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל סוף פ"ב מממרים באומר בשער עוף בחלב מה"ת, ועיין בש"ך בסוף סי' רמ"ב בהגנת הוראות אויה אותן ט' ذרכי המורה להודיעו לשואל אם אסור מצד ספק או מצד חומרה שאין האיסור ברור, עי"ש בטעה, ומה שלא נהגו כן כדי ביוזן. ואכ"מ להאריך בהזאת. ועכ"פ דעת הרמב"ם בהאי תוספת וגרעון בן הוא. ועפ"י הקדמה זו מפרש מימרא דר"ג הци, גיד ר"ל שמננו של גיד שהוא דרבנן מצד מנהג קדושים, ה"י ראו להתבטל בגין' של היתר כמו חל אלא דכיוון גיד ברייה הוא, וה"ה לשmeno הדבוק בו, لكن הוסיפו עליו חדא להכירה, שלא נבטל הגיד חד בתاري ביבש, ולכן בעין ס' בלבד מן הגיד כאיסורי תורה. ובדקדוק נдол כתוב רבינו ז"ל שמננו של גיד הנשה שנפל לתוך קדרה שלبشر, דהאי שלبشر הוא לא כארורה שפת יתר דכן הדין גם בנפל לקדרה של ירקות או שאר תבשילן מבשא"מ, ומדנקת קדרה שלبشر הרי מוכת דרכ במב"מ הדין כן כי שמננו של גיד עס בשאר מב"מ הוא, וכמובא בפי המשנה לרמב"ם ז"ל עלי משנתינו ומה נSTER מה שכותב הש"ך ז"ל בס"י פ"ז סק"ז לדעת הרמב"ם בביבה בעין ס"ב, הוא בתבשל הביצה בשאר התבשיל, והפרמ"ג ז"ל כתוב ע"י דהוא פשוט, ובמחכ"ת של הני שני עמודי ההוראה זה ליתא, ופלא והפלא שלא השוע על דברי הרמב"ם ז"ל שכותב בפירוש ביצה שנמצא בה אפרוח שנשלקה עם ביצים המותירות, ומסתמא סבورو דלאו דוקא נקט שנשלקה עם ביצים ודיבר בהוויה דאיון דרכ ביצה שלמה בתוך התבשיל, אבל מה יענו על הא דשmeno של גיד דודאי דרכו יותר לתתו בתוך ירקות להטיעם, מליתנו לתוך קדרה שלبشر ולמה הוסיף הני תיבות שלبشر, ולא כתוב עכ"פ סתום שמננו של גה"נ שנפל לתוך קדרה, ה"ה מה שי"ה אלא ודאי דהאי תוספת אחת משום בריה לא שייך אלא בתערובות מב"מ. ולא בשא"מ, והטעם פשוט וمبואר דהרבmb"ם ז"ל ס"ל דעיקר שיעור ששים על מב"מ נאמר וסמכוונו אקרא דזרוע בשלה וכאשר אבר דעתו ז"ל לפניו בסוגי' דזרוע בשלה, אבל מבשא"מ הוא תמיד בגין' דהינו בקפילה, ורק במקומות דליכא קפילה סמכין אשימים עפ"י הסכמה אמראי בתראי. אבל המשניות והבריתיות לא ידעו משיעור זה במובא"מ כלל, וכאשר מבואר דעתו ז"ל בפטיו' שם, ואכ"ח האי תוספת אחת להכירה אין לו מקום אלא בתערובות מב"מ דשם תמיד בעין ס' ווושען על ברוי' עוד אחת בתערובות איןו מינו דעיקר בקפילה ואמו אין בו טעם מתירין גס בארכבים, ועוד פחוות מזה, רוק במקומות דאריע דליקא מי שיטועם משערין בס', מפני שאז בטח לית' ב' טעם, ומה מקום יש כאן להוסיף חד להכירה, ולא עוד אלא דבאיינו מינו לא נושא לעולם לבט בריםה שלמה דהרי ניכר האיסור, ולכן כל עצמות טעמו של הרmb"ם ז"ל לא שייך אלא מב"מ, ולכן נקט קדרה שלبشر אצל שmeno דגדי, ודוקא נקט ביצים אצל ביצה אפרוח, משום דזוקא במוב"מ אייכא האי תוספת חד להכירה, ואל תשיבו נו דביצה שיש בה אפרוח ביצים מבשא"מ הוה דלא שווה בטעה. דהנה לדעת הרmb"ם ז"ל דעיקר שיעור ששים על מב"מ נאמר, וכאשר ביאור בתחלת ובהלכה כ"א הרי במוב"מ איזלן בחר

דמרבנן „מכל“. ודע דבלאה נמי לא הבנתי דברי הראש יוסף זיל במא שכטב דאם משום נבלה אין כאן בריה. הלא לרמב"ס קאי ולרמב"ס זיל הלא גם בנבלה איכא בריה כמו שפסק בפ"ד ה"ג עי"ש.

והשתא דאתنين להכא נאמר דרי"ג קאמר ביצה בס', ולא בעי ס"א מיריע בבייצת אפרוח עוף טהור דמסתמא כך הוא כמובן, דהרי בייצת טמא ניכרת ואין דרכו לשלקו אפי' אינה אוסרת בטעםא דמייא בעלמא היא, אבל דכיוון דעתמה מה ישולנה וגם איסור שישבדר לבשל טמאות ונ"ט דשמא יבא לאכלו, וס"ל לרי"ג דגם מה שאסור מריבוי הכתובים כמו חצץ שיעור כדרבנן יחשב, וכמו שכתבנו לעיל דף מ"ט ע"ב בתוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא, לישב דעת רבא דרצה להקל בח"ט כמו בשאר דברי סופרים, משום דמלוכה אותו עי"ש, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל בחצץ שיעור אף דודאי ידע וסביר כרי"ג בחצץ שיעור אסור מריבוי הכתובים, וכן סגי לי' בס' כמו בשמננו של גידת ותחליה אמר דין דשמננו של גיד וכחל שנדע דבאיסור דרבנן הקלו לפחות חדא וסגי בנז"ט ט"ת והוסיפו חדא בגין משום בריה, ואח"כ קאמר דבייצת אפרוח טהור נמי כדרבנן דניין לי' ולכך בס' והוא סגי, כמו בשמננו של גיד, אבל אנן דלא פסקינו לא כרבא דלעיל ומחייבן בס' ח"ט כמו בשאר איסורי תורה, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל לענין שיעור ס' קר' אשוי, لكن שפיר פסק הרמב"ס קר' חלבו אמר ר"ה, דבייצה בס' והיא אסורה, בין בטמאה ובין בטהורה, דשניהם אסורים מה"ת. אולם בתוספתא דקთני דבייצה בנ"ט ודאי דלדעתה קודם האי גזרה שהגزو להוסיף חדא על הביצה משום בריה דלדעתה הרמב"ס זיל בלאה"ה מוכחה לנו ר' כון, דהרי לדעתו גס בגין ציריך להוסיף חד משום בריה, ואיך יפרנס משנתינו דקთני בגין בין הגידין בנ"ט דהינו שישים והרי התנא דמשנתינו סובר יש בגידין בנותן טעם והוא לוי' דאוריתא, ולמה לא בעי ס"א כמו בבייצה להכירה דברי, אלא ודאי דהמשנה נשנית קודם האי תקנה, ובזה נתבאר שיטת הרמב"ס זיל על נכוון, וגם הסוגי מתישבת שפיר בס"ד. ועוד זאת הראשונים כאן דומה שהקשה הפלתי זיל ואחריו יתר האחראנים על התוס' ד"ה ביצה בס', ומה לא כתבו דרי"ג אחא לאשמעין לאפיקי מדר' חלבו אר"ה דסגי בס' והיא, ולא בעין ס"א והיא. קושי' בדotta היא, דאי לאפיקי מדר' חלבו הוליל' ביצה בס' והיא מותרת, וכלשונו ר' חלבו, אבל מדקאמר ביצה בס' ואינו ביצה מן המניין, הרי הרבותא דאן ביצה מן המניין של ס' ולא דלא בעי ס"א וזה פשוט.

על' ש' גמרא ארחב"א אריב"ל משום בר קפרא כל איסורין שבתורה בס' וכי כל איסורין שבתורה במאה, ושניהם לא למדוה אלא מازוע בשלה וכי הנה סוג' זו מרישא לסייע עמקה וסתומה, ויש בראשונים זיל ומכח"כ באחרונים זיל מבוקה נדולה ואני העני בעדעת אתנהלה לאטי לבאר שיטת רשי"ו ותוס' והרמב"ס זיל כל או"א לפידרכו וארכץ כי שיטת הרמב"ס זיל היא השיטה המחוורת שאפשר להעמידה קרובה לה שיטת רשי"ז, והרוחקה ממנה שיטת התוס' שאין להעמידה כלל, וכאשר כן הוא ברוב המקומות כאשר ביארתי בחבירוי זה.

ואתחיל בביואר שיטת רשי"ז ולוז היא: האי דרצה דזערע בשלה דרצה גמורה היא, ולהצריך בכל חורבות לח בלח שיטים או מאה לכל מר כדאית לי', משום דזוקא שלמה צויתה התורה לבשל האיל עם הזורע ולא חלק בשתי קדרות, משום דאי אוסר הזורע את המתבשל עמה פחות מששים, כי כן כתוב רשי"זיל בפירוש لكمן בד"ה הא חומרא זיל: „דלא תימא ליבטן ברובה וכו' ומוה איל נזיר דאקיל גבי', לא אקל אלא במאה או בששים,

ששים בזקוק ששים ואחד בזקוק, וא"כ במקום דקתני בנ"ט א"א להכניס האי תוספת אחת על סמך הא חדא, שנית הלא הרמב"ס זיל בשמננו של גיד בעי תוספת אחת משום בריה, אלא דכיוון דהוא רק מדרבנן ובדרבנן בעלמא כמו בכח ובודמה סגי בנז"ט ט"ת לפירשו, لكن סגי בשמננו של גיד בס' והוא, וא"כ בבייצת אפרוח לפי מה שפסק הרמב"ס זיל בפרק ג' ה"ח לחלק בין בייצת טמא לביצת טהור דביצת עוף טמא שהתחיל האפרוח להתרוקם בה לתקה עליה משום שרך העוף אבל בייצת אפרוח בו אלא מכת מרדות מדרבנן עי"ש, וכאן כתוב סתם בייצת אפרוח דבעי ס"ב והי לו לחלק בין בייצת עוף טמא לטהור דבביצת רשי"זיל דמשום טהור סגי בס' והוא, ולא עוד אלא דלפי שכתב רשי"זיל דמשום נבלה קטינן עליה, אז גס בר' אינה, וכיוון דאין זה אלא נבלה דרבנן הוה לי' בנז"ט ט"ת ככח, ועיין בראש יוסף מה שהאריך בהני עניינים, אבל לישב דעת הרמב"ס זיל לא העלה כלום כאשר יראה כל רואה.

אבל מה שנראה לפע"ד בזה הוה, דלהרמב"ס זיל האי בייצת אפרוח טהור לענין זה כדאוריתא, דהרי דומי' חצץ שיעור הוא דלומד מריבוי הכתובים מכל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם כדתני' לעיל ס"ד ע"א. והא דקאמר שם דהוא מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, משום דאפילו ביצא לאoir העולם אסור כז' שלא נפתחו, וזאת ודאי רק דרבנן בעלמא ופליגו בה ראב"י ורבנן בבייצה דף ז' ע"ב, אבל ביצת שיריקמה שכתוב עליו הרמב"ס דמקין אותו מכת מרדות אם אלה, הוה איסור תורה בחצץ שיעור, דהרי מריבוי דכל Kata'a, ותדע דהרי שם בהלכ' שאחרי כתוב הרמב"ס זיל דין נמצא עליה קורט דם, אם על החלמו אסורה כולה בבייצה, ולא כתוב דמקין עלי' מכת מרדות כמו שכתוב תחלה בבייצה שיריקמה, וכן דרכו בכל מקום לכתוב מכת מרדות רק על דרבנן שנדרש ונסמוד אל הכתוב שהוא כדאוריתא, כמו חצץ שיעור וזה לוקין מכת מרדות, כען שלוקין על לא גמור מלכות ארבעים, וכן תראה שכתוב בפ"ז הט"ז זיל: „יראה לי שכל אלו החוטין והקרומות איסורן מדברי סופרים ואם תאמיר שהן אסורה מה"ת בכלל כל הלב וכל דם אין לוקין עליהן אלא מכת מרדות, והיו בחצץ שיעור מה"ת ואין לוקין עליו" עכ"ל, הרי משמע מדבריו דעל דברי סופרים ממש גם מכת מרדות ליכא אלא במקום שדרשו כן מריבוי הכתובים, וגם משקל וטרוי" שגבג' מוכח כן דפרק.htm על הא דפרש רבא על ביצת השוץ שאם ריקמה ואכללה לוקה עליה משום שרך השורץ על הארץ, אי היכי Mai Ari' דטמאה אפי' טהורה נמי, דתני' כל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם, ומתרץ מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא. ויל"ז הלא לדעת הרמב"ס זיל דכל דאתה מריבוי הכתובים אין בו מלכות, מה פריך טהורה נמי דהא עכ"פ אין לוקין אותהה כיון דאתה ריק "מכל", ועכ"ב לומר דהכי פריך כיון דאתה מריבוי דכל, אפרוח שיצא לאoir העולם לראב"י, עכ"ב דרייקמה אית בי' מלכות דעל ריקמה לא בעין ריבוי כלל,adam בעין הריבוי על ריקמה באפרוחים שיצא מנ"ל, ועכ"ז מתרץ דבאמת גם לראב"י לאו מריבוי דכל אסור באפרוח אלא מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, וריבוי" דכל אריקמה אתה ולאeki ריק מכח מרדות כמו בחצץ שיעור. ועכ"פ יצא לנו מכל הנאמר לדעת הרמב"ס זיל בריקמה דאתה מריבוי דכל ולוקין מכת מרדות עליה הוה דאוריתא בחצץ שיעור, וציריך ס' כשאר איסורי תורה, כמו שאמר ר"א لكمן ועוד בחצץ שיעור אסור מה"ת, וממילא דהאי תוספת חד משום בריה שייך נמי בבייצת אפרוח טהור. וזה דלא כרשי"זיל שכתוב דמשום נבלה נגעה בה ואז לא ה' בה משום בריה ממש"כ הראש יוסף זיל, אלא משום שרך נגעה בה

הזרע נגד האיל. כיוון דאיכא הללמ"ס לשיעור ביטול האיסורים כבשר בלפת. אולם בהז"ל דלא מצין הכלה צו שתחדרש לו איסור נגד מקרה מלא אחריה רבים להטוט שמה נשמע ביטול איסורים חד בתרי וכמו שאמרינו בגمرا דמדאוריתא חד בתרי בטל ופירש"י ז"ל מקרה אחריה רבים להטוט, לולי הילפota דזורי בשלה, וכן בעין הילפota דזורי בשלה להוציא ביטול איסורים מקרה אחריה רבים להטוט, ולצמצם השיעור בכמה ATA הלהלה דבשר בלפת, אלא עדין קשה כיוון דمزורי בשלה גם השיעור נלמד למ"ב' ולמר במאה, מה מוסיף תחתנו שייעור אחר כבשר בלפת, שאינו מבאר יותר אלא אדרבה סותם יותר כמובן, ולא עוד אלא כיוון דלפי באירינו לשיטת רשי"ז, הא יילפota דזורי בשלה עיקרה על תערובות מב"מ אתה, דלמ"ד טעם עיקר DAOיתא רק על מב"מ אתה ולמ"ד טעם עיקר דרבנן מבשא"מ מב"מ דלא בטל ברוב, ובענין נמי ס' כמו מב"מ דמ"ש אמר הא שיעורא דבשר בלפת אין לו מקום כלל, דהרי הא דבעין יותר מרוב בביטול האיסורים איןו כדי לבטל טעם הנרגש במבשא"מ, אלא גם בענין יותר מרוב ולא אותו נמי, רקADRבה אינו מינו נשמע ממענו גנ"ל, ומה זה דקאמר התנהא לשינה דבנ"ט של ותולה אותו בשיעור בשר בלפת כיון דעיקר ביטול האיסורים דבעין יותר מרוב מזורע בשלה נלמד שהוא מב"מ, ושם נתינת טעם לייא, והוא חומר עצום על שיטת רשי"ז, והרבה יגעתו לישבו, ולא עלתה בידי, אבל מ"מ ברור אצל דשיטה רשי"זיל כן הוא, דעיקר יילפota מזורע בשלה על מב"מ הוא דבעי ס' או ק', אלא דלי"י דס"ל מב"מ לא בטל וכאשר כן הحلכתא לדעת רשי"זיל, פליגו בי' אבוי ורבא לקמן איך יילפין מזורע בשלה דלאבי קתני בבריתא זה היתר הבא מכלל איסור למיעוט שאר איסורים מב"מ כמו מזורע בשלה נלמד דלא בטלו, מ"מ יילפין לרaben דר"י דבמ"ב לא סגי ברוב אלא בעין ס' או ק' בלח בלח, ואז באמת האי יילפota מזורע דלא הحلכתא הוא, אולם רבא מפרש באטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דاع"פ זה הרציך מה"ת, אמר דלטעמי קפילה ארמא, וכן בבריתא דקדירה שבשל בה בשר וכו' דאפילו איכא ס' בעין קפילה ואשמעין דסמכינו אשש דרבנן אקפילה ולקולא, אבל הא ס' דקאמר רבא אינו דבעין ס' אלא דסמכינו אששים ולקולא בدلיכא קפילה, והוא נתחדש בזמן אמוראי בתראי כמו שפרש"י ז"ל לעיל על הא דרבא דאמר רבנן אקפילה ולקולא, אבל הז"ר זיל דהאי פסק הילכתא בכל המפרשים הבאים אחריו, אבל לפ"י באירינו לק"מ, דהאי סמך דריב"ל שלמד מזורע בשלה, איןו האי סמך דקאמר רבא לעיל, דהאי דריב"ל הוא דבעין ס' מה"ת, ומידרבנן מבשא"מ דטעמא לא בטל, אבל עדיין לא סגי בס' מידרבנן מבשא"מ דטעמא לא בטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דاع"פ זה הרציך מה"ת, אמר דרא"י קפילה ארמא, וכן בבריתא דקדירה שבשל באטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת הילכתא בע"ז וכן כתוב רשי"זיל דהאי דריב"ל דהכא, אלא הא דאייפסק הילכתא בע"ז והוא קולא זיל דהאי קודם דאייפסק הילכתא בששים, הרי דסובר רשי"זיל דהאי פסק הילכתה מאמוראי בתראי בע"ז שם, הוא לקולא ולהוחمرا אבל בימי ר' יוחנן ורב"ל אכתי לא אייפסק האי הילכתא ועכ"פ לkolola לא, והי' צrisk קפילה גס בדאיכה ס' בدلיכא קפילה הי' צrisk לפי האומד כבצל וקופה, חז' מגה"ג דסגי בס', כפרש"י זיל על הא דר"י משום דמתני היא דכבר בלפת משערין. אבל רבא דקאמר אמר רבנן בס' הינו דסגי בס' בدلיכא קפילה בכל איסורין ולא בעין יותר ולקולא זו נתהזה ע"י האי קביעת הילכתא מאמוראי בתראי.

וז"ע כי האי כבשר בלפת דלפי רשי"זיל הללמ"ס זהה, הון אם נאמר דרך על גיד בירך ATA וכפטת דברי רשי"זיל, והן כפיバイורנו לעיל כל איסורין אתה, אפילו אם נאמר דהינו שעור שישים, לא יתתיشب שפיר עס האי מימרא דריב"ל, משום בר קפרא, לפי מה שמספר הש"ס דשניהם ילו מזורע בשלה, יילפota גמורה על ס' או מאה, למאי הילכתא ATA שייעור דבשר בלפת ולא עוד אלא אדם נאמר דשייעור כבשר בלפת על כל איסורין אתה, עכ"ד דהני תרי לשינה דריב"ל גס בשיעור בשר בלפת פליגו אי בס' אי בק', וא"כ מנ"ל להש"ס לתלות פלוגתתם בזורי בשלה ולומר דמשם למדוה שניהם דמה"ת לא סגי ברוב, אלא בעין כשיעור כ"ש באיסורי אחרים" עכ"ל ועיקר הילפota הוא על מב"מ אלא דרבנן אפילו שוה בשמא, ולר"י דמ"ב' מזוה בשמא לא בטיל, במ"ב' מזוה בטума כמו חمرا חדתא בעינבא, ועיין ברשב"א זיל דזרע בשלה באיל נמי הכה דמויה הזרע לגבי אל חמורתה חדתא בעינבא. וממילא במבשא"מ נמי בעין ששים דמ"ש, ואפילו אי נס בפחות כבר בטל הטעם מ"מ לא גרע משה בטума דבעין ס', אלא באם נרגש הטעם גם אחר ס' תלוי בפלוגתא דטעם עיקר, ולמ"ד טעכ"ע DAOיתא אסור, ולמ"ד טעם עיקר לאו DAOיתא מותר מה"ת אבל מדרבן עכ"פ אסור מצד טעם עיקר, ולפ"י הא דקאמר דכל איסורין בתורה בס', לא בטין בס' קאמר, אלא דעט סמך זיל בד"ה איסורין מה"ת, ולא בטין ברובא, ולפ"ק פרש"י זיל בד"ה בס' דהיכי דבדיקנא ולא יהיב טума, או במ"מ דליך למקים אטומה בעין סמך, וממילא שמעין דבדאיכא סמך בטל מה"ת, אפילו כי היב טума למ"ד טעם עיקר לאו DAOיתא, וזה שכטב רשי"זיל בד"ה ושניהם לא למדוהו, דמהאי יילפota שמעין גם ביהיב טuma, אבל רבנן אהמור ואמור טuma לא בטל, וכן בעין נמי קפילה ולא תקשה מהאי דרבא לעיל דבליכא קפילה סגי בס', וכן מר"י לעיל דקאמר ליטעמי קפילה ארמא, ואמר רבא דשמעין מני דסמכין אקפילה הרי ממשע דבדיליכא סמך ולקולא סמכין, דאי בדאיכה סמך וליכא קפילה נמי מותר כדאמר רבא מה רבותא דסמכין אקפילה וכאשר נתקשו בכל זאת על רשי"זיל בכל המפרשים הבאים אחריו, אבל לפ"י באירינו לק"מ, דהאי סמך דריב"ל שלמד מזורע בשלה, איןו האי סמך דקאמר רבא לעיל, דהאי דריב"ל הוא דבעין ס' מה"ת הוא דבעין ס' מה"ת, ומידרבנן מבשא"מ דטעמא לא בטל, אבל עדיין לא סגי בס' מידרבנן מבשא"מ דטעמא לא בטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דاع"פ זה הרציך מה"ת, אמר דרא"י קפילה ארמא, וכן בבריתא דקדירה שבשל בה בשר וכו' דאפילו איכא ס' בעין קפילה ואשמעין דסמכינו אשש דרבנן אקפילה ולקולא, אבל הא ס' דקאמר רבא אינו דבעין ס' אלא דסמכינו אששים ולקולא בدلיכא קפילה, והוא נתחדש בזמן אמוראי בתראי כמו שפרש"י ז"ל לעיל על הא דרבא דאמר רבנן אקפילה ולקולא, אבל זיל דהאי ס' פסקין הילכתא בכל ששים זיל עכ"ל הרי דלא הזיכר רשי"זיל דהאי דריב"ל דהכא, אלא הא דאייפסק הילכתא בע"ז וכן כתוב רשי"זיל על הא דר"י כל איסורי שבתורה משערין בצל וקופה, הינו קודם דאייפסק הילכתא בששים, הרי דסובר רשי"זיל דהאי פסק הילכתה מאמוראי בתראי בע"ז שם, הוא לקולא ולהוחمرا אבל בימי ר' יוחנן ורב"ל אכתי לא אייפסק האי הילכתא ועכ"פ לkolola לא, והי' צrisk קפילה גס בדאיכה ס' בدلיכא קפילה הי' צrisk לפי האומד כבצל וקופה, חז' מגה"ג דסגי בס', כפרש"י זיל על הא דר"י משום דמתני היא דכבר בלפת משערין. אבל רבא דקאמר אמר רבנן בס' הינו דסגי בס' בدلיכא קפילה בכל איסורין ולא בעין יותר ולקולא זו נתהזה ע"י האי קביעת הילכתא מאמוראי בתראי.

מבשא"מ בנן' ומב"מ שא"א לעמוד על טumo יבטל ברובו", ואח"כ מפרש תערובות מבשא"מ כיצד, אם יש טума וממשא דהינו כיitz בצדא"פ אסור מה"ת אבל פחת מזה ע"פ שנרגש הטעם איינו אלא מד"ס, ולוקה רק מכת מרדות ואח"כ מפרש דין תערובות מב"מ בהלכ' ד' וצ"ל, "נפל חלב כלו לחלב האלי" ונnoch הכל, אם ה"י חלב האלי" כשנים בחלב הכליות הרי הכל מותר מה"ת אבל מד"ס הכל אסור עד שיאבד דבר האסור בעוצם מיעוטו ולא ה"י דבר חשוב שעינו עומדת כמו שתיבאר, הלכ' ה' ובכמה יתעורר דבר האסור ויאבד בעוצם מיעוטו כשיעור שנטנו בו חכמים, יש דבר שישعروו בששים, ויש שישعروו במאה ויש שישعروו במאתיים. הלכ' ו' נמצאת אתה למוד, כל אישורין שבתורה וכו' מבשא"מ בנן' בטל בס' מושום דבריו מינו גם העיקר והמשש שנימוח בטל, וא"כ אין חילוק בין קדשים לחולין במושם".

והיא דשיעור ס' ק' וק' ק לא נזכר רק על תערובות מב"מ, והטעם של ס' הוא כדי שיאבד בעוצם מיעוטו, כי הא חד בתاري בטל מאחריו רבים להטוט מה"ת הוא מצד הדוחק וכמו טומאה חז"י בזיכור, ولكن בטל לכתיה חד בתרי אסור לעשות כן מה"ת, וכאשר ביארנו כל זאת בפתחה הכללית וכן אסרו חז"ל לספיק בביטול איסורים על חד בתרי והצריכו ששים כדי שיאבד בעוצם מיעוטו שכן עינו עומדת, ורק דlauf"פ דבבמ"מ אין חילוק דלulos לא בטל בשמא ובטעמא כיון דושא למבטל, וצריכין ההיתר של אחריו רבים להטוט גם בס' וק' כמו בחד בתרי, מ"מ לפי מראית העין יש חילוק גדול, דבחד בתרי ניכר הריבוי של האיסור בתערובות, אבל בנפל ל"ס בין ס' לס' אין העין עומדת לומר דזרוע בשלה, אלא דרך החילטה כתבו דמה"ת בטל ברובו - וכי חכם יבין את זה דבבמ"מ ולכך קפילה, דמסתמא ליכא טעם הנרגש, אס' או ק' בمبשא"מ ולכך קפילה, דהו לכולו הנרגש, ומה צרכיך לעד דהינו דבב' או ק' אין הטעם נרגש בחך.

ומה שכתו בד"ה ולחומרא ז"ל "ועוד דילפין לאסור עד ס' וק' חומרא בעלמא הו"ע צ"ל אינו מובה כלל דלפי שיטות אם באמת פסק הטעם לא בעין ס' או ק' דהינו בטעם קפילה ואומר שלא מרגיש, שנית קשה טובא דבבמ"מ שכתו הרשונים ז"ל דמשום לא פלוג הצריכו כן איך חמור מב"מ בטל מה"ת ברוב יותר ממבשא"מ דסגי בקפילה, גם לא שיק לא פלוג כלל, כיון דבדאיכה קפילה לא בעין ס', הרי מב"מ כמו איכא קפילה דמי, אלא דבזה איני רואה שהתוס' לא סברו דבבמ"מ אותו מינו גרו להצריך ס' או ק', אלא מעיקר הדין הצריכו ס' או ק' בمب"מ וכאשר כן הוא ג' ב' דעת הרמב"ם ז"ל כמו שאבאר לפניו אבל חוץ מכל הנ"ל שיטת התוס' כען לעינים וכחומר לעשנים בפירוש הסוגי' בהא דתני' בברית' זה היתר הבא מכל אישור ודברי רבא דקאמר לא נרצה אלא לטעם עיקר דקדשים אסור, דנדחקו בדוחקים לא פשוטים, אלא נפלאים ורחוקים הן בלשון הש"ס וזה בסבירות, וכאשר יראה כל רואה ואין מן הצורך לבאר כל זאת.

וזו שיטת הרמב"ם ז": דמה"ת חד בתרי בטל במ"מ וכן מבשא"מ אי לית ב' כיitz בצדא"פ דהינו טума ולא ממשו מותר מה"ת, דטעם עיקר לאו דאוריתא, אלא מדרבנן אסרו במ"מ עד ס' ובתרומה עד מאה ובערלה וכלי הcars עד מאתיים, ובאיו מיינו כל זמן שיש בו טעם האיסור דהינו שנרגש בחך. כי כן כתב בראש פטיו ממ"א ז"ל: „דבר אסור שנתעורר בדבר מותר

שיטת התוס', עיקר מימרא דריב"ל דכל אישורין שבתורה בס' או במאה על תערובות איינו מינו ולבטל טעם הנרגש בחיך קאי, ובמקומות דליך קפילה ארמאו, ורק באיסורין שאסורים גם לזרים, ולא בתורמה ולא בין לניר, דכל דליך טעם הנרגש אין צריד יותר ושורי, והא דאצרכו גם במ"מ בלבד ס' הוא רק ממשום דלא פלוג רבנן כן כתבו הראשונים ז"ל וכן כתבו התוס' בד"ה ומ"ד בס' דלענין מבשא"מ דעתם עיקר דאוריתא לאו דרצה גמורה היא, דהרי זוועע עם האיל מב"מ הוה דבטל מה"ת ברוב, אלא מאה קבלה היתה בידם, ואסמכוחו האי קרא, ואם באמות טועמים ואין בו טעם גם בפחות סגי, ואם אירע דיש בו טעם אחר ס' ודאי אסור מה"ת, אלא שכתבו בד"ה לחומרא דקים فهو דובייר מס' לממר וק' לממר פוסק הטעם - ואין כוונתם כמו שираה מלשונם, דלענין מב"מ דרשעה גמורה הוה דלבעי ס' או ק' דהרי כתבו דמדאוריתא בטל ברובו, ולא כמו שפרשי"י לויל ילפotta דזרוע בשלה, אלא דרך החילטה כתבו דמה"ת בטל ברובו - וממי חכם יבין את זה דבבמ"מ ולכך קפילה, דמסתמא ליכא טעם הנרגש, ואת אסמכוחו אקרוא דזרוע בשלה שהוא מב"מ, ואין לו עין כלל

ומה צרכיך לעד דהינו דבב' או ק' אין הטעם נרגש בחך.

ומה שכתו בד"ה ולחומרא ז"ל "ועוד דילפין לאסור עד ס' וק' חומרא בעלמא הו"ע צ"ל אינו מובה כלל דלפי שיטות אם באמת פסק הטעם לא בעין ס' או ק' דהינו בטעם קפילה ואומר שלא מרגיש, שנית קשה טובא דבבמ"מ שכתו הרשונים ז"ל דמשום לא פlogue הצריכו כן איך חמור מב"מ בטל מה"ת ברוב יותר ממבשא"מ דסגי בקפילה, גם לא שיק לא פlogue כלל, כיון דבדאיכה קפילה לא בעין ס', הרי מב"מ כמו איכא קפילה דמי, אלא דבזה איני רואה שהתוס' לא סברו דבבמ"מ אותו מינו גרו להצריך ס' או ק', אלא מעיקר הדין הצריכו ס' או ק' בمب"מ וכאשר כן הוא ג' ב' דעת הרמב"ם ז"ל כמו שאבאר לפניו אבל חוץ מכל הנ"ל שיטת התוס' זה היתר הבא מכל אישור ודברי רבא דקאמר לא נרצה אלא לטעם עיקר דקדשים אסור, דנדחקו בדוחקים לא פשוטים, אלא נפלאים ורחוקים הן בלשון הש"ס וזה בסבירות, וכאשר יראה כל רואה ואין מן הצורך לבאר כל זאת.

וזו שיטת הרמב"ם ז": דמה"ת חד בתרי בטל במ"מ וכן מבשא"מ אי לית ב' כיitz בצדא"פ דהינו טuma ולא ממשו מותר מה"ת, דטעם עיקר לאו דאוריתא, אלא מדרבנן אסרו במ"מ עד ס' ובתרומה עד מאה ובערלה וכלי הcars עד מאתיים, ובאיו מיינו כל זמן שיש בו טעם האיסור דהינו שנרגש בחך. כי כן כתב בראש פטיו ממ"א ז"ל:

המשנה החמירו יותר לאסור באינו מינו כל טעם הנרגש וסמכו על געולי עכו"ם דאפיקו פליטת כלים אסור, ואז נתחדש ג"כ הא אסמכתא דזרוע בשלה ולשאר כל תערובות מב"מ בס', ולכן הא משנה דCBSR בפלפת במבשא"ם ובו"ט במב"מ לאו הלכתא הו, אלא במבשא"ם אסור כל טעם הנרגש אפיקו כל דחו, ובמ"מ בעין ס' כדי שיבוטל בעוצם מיעוטו, ומזה סמכו אח"כ אמראי בתראי להתריך גם תערובות אינו מינו בדליך קפילה בביטול ס' או ק' או מأتים להשות שיעור הביטול באינו מינו כמו במנינו כי מסתמא הטעם כבר בטל עוד קודם שיעורין אלו, כך דעת הרמב"ם זיל ומיל שלבו רחב יוכל לסלך החומרות מרשי"ו רומב"ס על אופן אחר כדי שלא נצרכז לכל מה שכתבו אחיזק לי' טבותא רבתא.

ע"ב גמור'ומי לפינן מינה והתני' זה היתר הבא מכלל איסור זה למיועטי Mai/co, והתוס' הקשו דהרי שפיר אמר זה למיועטי שאר איסורי תורה דאי מבלתי כתיחה, עיין בראש יוסף זיל שכתב דהותס' סברו ביטול איסור כתיחה אסור מה"ת, וכudit הראב"ז זיל והוא אמת וצדק דחاري רבים להחות בקושי התירו הتورה, ומהיכי תיתי נתיר לכתיחה לטבל, עיין בفتיחה מה שארכנו בה, אלא דלאפ"ז יש לישב קושי' התוס', דחמי פריך דאי נימא דילפין מהכא ביטול ס' או ק' דעדיף מרובה וכארש הסביר הרמב"ם זיל דנאנך בעוצם מיועטו והוא כמאן דליתא, א"כ נימא דבלט ב' שרי גם לכתיחה עכ"פ מה"ת, דניאו ביטול חד בתרי לא, אבל ב' שפיר דמי אף לכתיחה, וזה נכון מאד, אולם בלא"ה נראה לעפ"ד לישב קושי' התוס' דהרי ביטול איסור לכתיחה אפיקו הוא דאוריתא, עכ' אינו אלא דעת איסור בביטולו, אבל לא שיחרי התערובות אסור אחר שביטול, וא"כ כל זאת לא שייך אלא בכונתו לטבל, אבל הכא דמצותוי בכך לבשלה בהדי האיל, וליתנה אח"כ להחן, לא שיך כלל לממר דעת איסור בביטולו, ואין זה דומה לשאר איסורין כמו איסורי מלאכת שבת, אך שלא בכונה חייב במקום דאיaca פסיק רישא דהכא עיקר האיסור כוונת הביטול כדי לאכול האיסור ע"י תערובות והמעשה של הביטולibli כוונה זו אין בו איסור של כלום (ותדע דאל"כ איך מצין למילך טעם עיקר מגעולי עכו"ם דאפיקו אי טעם עניך לאו דאוריתא שפיר צייתה התורה להגעליל כל"י ב' כדי שלא יתנו הבלועה טעם במתבשל דהרי הוא כמבלט איסור לכתיחה ומיל' דאם בישל בלא הגעללה דהתבשיל נאסר, וניהו דאיינו כוונתו לבטל מ"מ הנה פסיק רישא וכמבלט בכונה, וכן אמרה תורה להגעליל אבל לא לאסור בדיעבד כשבישל בלא הגעלתן) ומ"מ קאמר בגמ' דזרוע בשלה חידוש הוא ופרשי' זיל לכתיחה התיר לבטל איסור דנייהו כיוון דעתו כן לבשליה יחד ודאי דלא עבד איסורה כלל כי"ל אבל מ"מ על האי מצוה לבשל יחד שפיר אמר חידוש הוא דעתו תורה לבשל איסור עם היתר ודוק' היטב.

ד"ה צ"ט ע"א גמור' רבינא אמר לא נרכה אלא למקום חתק ופרשי' זיל דבעלמא בכל איסור והיתר המוחבורים כגון הוציא העובר את ידו וכogen אשר המודולל כוון איסורין כדאמרין בפ' בהמה המשקה ס"ח ע"ב עכ"ל, ואני עומד ומשתומם דלעיל שם ליכא שום זכר מאבר המודולל לאסור מקום החתק, רק באבר היוצאה ומשמעות דמה שעומד על שפת הרחם עכ"פ דאיינו בכלל יצוא להיות נאסר מצדבשר בשדחה טרפה, אבל גם בכלל כל בהמה תאכלו אינו, להיות נתיר בשחיתת האם וכמוש"כ שם רשי' זיל בפירוש, וא"כ באבר המודולל מאן דבר שמי' "שייה" מקום חתק שלו אסור. שוב ראיית שהרראש יוסף זיל נתעorder בזה וצינו דברי הרשב"א זיל לעיל נ"ז ע"א, ובושא"ו י"ד ס' ס"ב והנה הרשב"א באמת כתוב כן ולומד דבר זה מהא דרבינא דהכא דבכל איסורין

תלו ושיעור ששים לא נזכר כלל, ולא עוד אלא דלישנא דבנ"ט לשיטת הרמב"ם זיל אינו מובן כלל כיון דעיקר שיעור ס' או ק' אמר"מ נקבע ומשום דאיינו ניכר בנסיבות התערובות מחמת עצם מעוינו ולא משום דהטעם של אינו מינו נאבד בס' ועוד זאת דבפ"ב דערלה תנא שיעור ק' בתמורה ומאותים בערלה וכלאי הכרם, ולמה השםיט שיעור ס' בשאר איסוריין, וזאת גם לשיטת רשי' זיל קשה דסובר דהאי ק' ומאתים הן במנינו והן באינו מינו. רשי' זיל סובר דשיעור ס' עיקר אמ"ב איקבע א"כ מה ראה התנא להשמיט שיעור ס' בשאר איסוריין הן במ"מ והן באינו מינו. ולדעת רשי' זיל אין לקושי' זו שום ישוב לפע"ד. אלא דבלאי'ה יש לתמונה על הרמב"ם לפि פירושו bahwa כיון דקאי על חזק הטעם דבעין שיטיעום מה השםיט דין זה בחיבורו יד החזקה, ניהו דהנתנא על ירך שנתבשלה בה גה"ג קامر, ואנן איתן לנ' אבן"ט, מ"מ במאם דקامر דבעין שיטיעום טעם האיסור כבשר בפלפת, על כל תערובות מבשא"ם קאי, ולא דוקא איגוד כהן, והרמב"ם בחיבורוADRABA סתם וקאמר בהלכ' כ"ט דתרומה טעם לי' כהן, ושאר איסוריין סמכין אסתיימת קפילה עכו"ם, ולא האזכיר כלל דציריך שיטיעום טעם גמור כמו שדריך ליתן בשר בפלפת להטעינו משמעו דכל טעם שנרגש אסור ודלא כתונתי' דדוקא כבשר בפלפת בעין.

ולכן קרוב בעניין לדעת הרמב"ם (ולא לרשי' זיל) דבזמן חיבור המשנה, דהיאנו תנאים הראשונים באמת לא ידעו משיעור ששים, הן במ"מ וממוש"כ במבשא"ם ובאיינו מינו ה' בטיעמה וכבשר בפלפת, ולא כל טעם כל דחו אסור, והדבר מסתבר, דהרי למאן דיליך טעם כעיקר ממשרת צmockים במים כדי לעשות ממן מין לשותות, וכן אם מבב"ח ילפין טעם עיקר הרוי אמרין לקמן ק"ח ע"א דלאו כל שהוא קאמר משום דדרך בישול אסירה תורה, והכוונה בזאת דידייבר הכתוב בהווה בדרך שads מבשל בשר בחלב, וא"כ כמו דממעוט כ"ש דאי טעמו נרגש כלל, ה'ה ממועט טעם קלוש דהרי דרך בישול איינו כן, אלא כדי להרגיש טעם גמור, ורק אי מגעולי עכו"ם כייל, אז אפיקו בפליטת כלים שהוא ודאי רק טעם כל דחו, ולא בדרך המבשلين או השורין אסור, אבל תנא דמתני' דבשר בפלפת קאמר דהיאנו בדרך שmbshlim בשר כדי להטיעם הפלפת, עכ"ט טעם גמור הנוטן בכונה לתוכן המאכל אסור, ובב"ח פשיטה דכך הוא אפי' למאן דיליך מגעולי עכו"ם, ואפי' הוא דאוריתא כדעת הר"ת מ"מ בב"ח דרך בישול דוקא אסירה תורה, פשיטה דפליטת כלים רק מדרבנן בעלמא הוא, וכאשר הארכנו בזה לעיל בהרא דקדדרה שבישל בה שער עיי"ש. וא"כ הוא במבשא"ם, דלא מקרי תערובות האסור רק אם נתערב איסור כפ"י דרך המבשלים להטיעם המאכל בכונה, וגם זאת לדעת הרמב"ם זיל רק מדרבנן, דכן מבואר בריש דבריו ב' זה דכל שהאיסור פחות מחד בשהה שהוא פחות מידי אכ"פ אין לוין עלי, אפיקו אצל כל הקדרה, וא"כ במ"מ דמה"ת בטל ברובא חד בתרי, ודאי די' ה' אם אסרו לפי ערך איינו מינו שהוא כדרך המבשلين ליתן טעם ולא יותר, וכן קתני שפיר במתני' גם בגין בין הגידין וחתייה בין החתיכות בנ"ט, ור"ל כערך בשר בפלפת על חזק טעם הנרגש בחיק דבעין להרגיש דמפרש כבשר בפלפת על חזק טעם הנרגש בחיק דבעין להרגיש כבשר בפלפת, פשיטה דאי זה ס' ולא קרוב לו, וממילא דהאי בנ"ט דסיפא שהוא במ"מ נמי עכ"פ קאמר אלא לפ"י ערך בשר בפלפת, ולכן לא כתני במשנה דערלה שיעור שאר איסוריין במ"מ משום דאי לא ה' שיעור קבוע אשר איסוריין רק כבשר בפלפת באינו מינו ובמ"מ ה' נגרר אחר אינו מינו, אבל בזמן אחר יסוד

ודו"ק.

מקום חתק אסור, אבל בגין דלעיל אין זכר לדבר זה, גם מה שציין סי' ס"ב אני לא מצאת דין זה לא בטור ולא בשוו"ע והדבר צע"ג

דורי לא נזכר שיעור ס' לא במשנה פ"ב דערלה ולא הכא, רק שיעור כבשר בלפת באינו מינו והוא הרבה פחות מס' ובגיד בגידין בגיןCSI כשיעור בשר בלפת, והוא כדי שלא החלוק בין השיעורין ממש כשייטת התוס', אלא אכן ס"ל כבירית' דריש'ל משום בר קפרא דבשר אייסוריין מצאו חז"ל ג"כ סמך להצריך במ"מ ס', כמו שמצאו בתורה טעם על מאה, מקרה דעת מקשו ממן, וא"כ הוא, פריך שפיר על תנא דמשנתינו, וليبוטל ברובא וברובא ממש דבביש ביבש ליכא טעם להצריך שיעור של אינו מינו וכדעת התוס' וכן מתפרש מה שהביאו סוג' דב"מ ד"ב דקאמר על מעשר דבטל ברובא, והיינו לפי סברת תנא דמשנה, אבל אכן דבעינן ס' במ"מ מעיקר הדין, שוב ממילא גם ביבש בעין שיעור זה, והרבא"ד צ"ל דנדחק לפреш דברובא דקאמר בגמ' ברבייה קאמר, הוא משום דמסתמא בשיטת רשי' צ"ל איזיל, דס"ל דבנ"ט כתני במתנית' היינו ס', ושיעור דכבר בלאו דזוקא על גיד בירך נאמר, וא"כ גם התנא דמשנה סובר דבעינן ס' במ"מ, ולישנא לנו"ט מושאל ואין מודקדק, וכמשמ'כ למעלה בשיטת רשי' צ"ל, ולכן צרכין לדוחק דהא דפרק וליבוטל ברובא ברבייה קאמר, אבל לרמב"ם צ"ל אין צרך לשום דזוקק לנ"ל ודו"ק היטב.

תנוס' ד"ה שאני חתיכה הויאל וראו'ו להתכבד, בסה"ד, וי"ל דהכי פריך וכור' א"כ לא לתני חתיכת ב"ח, כיון דכבר אשמעין הכא דחתיכת איסור לא בטלה משום דזהו דבר שבמנין עכ'ל, התוס' לשיטתייהו דסבירו לעיל דגס חתיכת חטא טמאה זהה חתיכת הרואה להתכבד שפיר כתבו דה"ה ב"ח נלמד מנבלה, אבל לפי דעת הרשב"א והריטב"א צ"ל שככטו, דחתיכת טמאה הזה כחתיכת שנארה מכח בלעה, וכוונתם לדעתך דחריל"ה לא מקרי אלא בשנאסרה מתחילה ברייתנו, וכן גם ב"ח נלמד מנבלה, דהרי שנאסר מתחילה הטעם נאסר, ולולוי איסור הנהה הזה שפיר בטלה, אבל גם לפי דעת התוס' י"ל דאייצרך לאשמעין חתיכת ב"ח, למ"ד אפשר לשחות מותר, דהרי פלוגתא דתנאיiac באזה لكمן ק"ח עי"ש. ולהאי מ"ד ודאי דאית ל' דין כחתיכת שנאסרה רק עי' בלעה, ומ"מ קאמר התנא דלא בטלה כיון דכמה שהיא עתה קודם שנשחתה אסורה בהנהה, עיין ברא יוסף צ"ל שחקר לדידן דפסקין בכל איסוריין חתיכת עצמה נ"ג, למה לא תהי' לחתיכת שנאסרה עי' בלעה דין חתיכת הרואה להתכבד, ואע"פ דחתיכת עצמה נ"ג בשאר איסוריין חוץ מבב"ח אינו אלא מדררבנן, מ"מ גם באיסוריין דרבנן אסירין התערבותות משום חתיכת הרואה להתכבד, ולפע"ד נראה מושום דחתיכת שנאסרה עי' בלעה עא"פ דנעשה נבללה וביעין ס' נגד כולה, מ"מ לא מציא איסור בפליטה רק כשא Sor דמעיקרה מצח הולך עמו, הרי דלא לכל מיili חשובה כಗוע האיסור, ולכן גם לעניין חתיכת הרואה להתכבד לא נחשבייה כगוע האיסור, אבל בב"ח אפילו למ"ד אפשר לשחות מותר ולא מציא איסוריין בס' דין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על כיון דאסורה בהנהה כगוע האיסור תחשב לעניין חתיכת הרואה להתכבד, ודו"ק.

בסוג' דחתיכת עצמה נ"ג עיין מה שכתבנו لكمן בסוג' דטפת חלב דף ק"ח.

ע"ב משנה נהוג בטהורה ואני נהוג בטמאה. הלשון דאיינו נהוג משמע דלית ב' שום איסור גיד כלל דלא נאמר איסור גיד על טמאה, והנה אם המשנה כר"ש,-DDRASH מינגדו אסור וברשו

ע"ב גמר' כיצד משערין אר"ה כבשר בראשי לפטות, הון לפ' רשי' צ"ל וחן לפ' הרמב"ם צ"ל בפייה"מ, ר"ה לקולא קאמר דרש"י כתב דבעינן בראשי לפטות בשר הרבה כדי לטעם טעם בשר, ממה דבעינן בגין הלהפת, וכן הרמב"ם צ"ל מפרש דהטעם נרגש בלאו דהינו בראשי הלהפת יותר מבשר חמחים ואנן בעין הרגשת טעם הגיד בחיק, ולכן בעין יד הרבה כדי שירגש טעמו בירך, וטכ"פ לדעת שנייהם ע"כ זאת השיעור פחות מס', דכיוון דאן לפי הסכמת אמרויין בתראי סמכין אששים במקום דלאיה קפילה בכל האיסורים, ע"כ דבש' לא נרגש שום איסור חוץ מדברים החריפים שאינם נאכלין לבדן, אלא מתחלה עומדים לתבל ולהטעים המאכלים וא"כ א"ל לומר דישורא דבשר בלאו יהי' מכון עס' ומילא א"א לפреш גם בגמ' דסיפה בגין הגידין ובחתיכת בין החתיכות בס', כמו שפי' רשי' צ"ל במתנית' וע"כ לומר לדעת רשי' דלא פירש כן אלא לפי מה דחHAMIRACH א"כ להצריך ס', וזה סתרה גלויל לפירושו בהא דריב"ל דלעיל דלמד מזרען בשללה, דהוא דרשעה גמורה לדעת רשי' צ"ל דס' לעולם בעין, וכאשר הארוכתי באזה לעיל אבל לדעת הרמב"ם צ"ל ודאי כן הוא דחכמי המשנה לא ידעו מחומרא או דס' בשאר איסוריין רק מחומרא דק' בתרומה וק' בערלה וככלאי הכרם וכמיש'כ למעלה ודו"ק.

תוס' ד"ה אגבגנ"ט למאי דקימ"ל גה'ג אסור בהנהה וכוי' עיין בזה מה שכתבנו לעיל בריש פרקן ודוי'ק.

דף ק' ע"א גמר' וליבוטל ברובא, בר'iani, וכתוון התוס' בד"ה בר' שאני ודבר שאינו בר'יל ולא חתיכת ראו'ו להתכבד בטל ברוב, ואפיקו איסור דרבנן לייא'ו וכון הקבע ההלכאה בשוו"ע סי' ק"ט, אלא שיש פלוגתת הראשונים הרשב"א והרא"ש צ"ל אל שרי לח גברא לאכול שלשתן. ולא חשו הטור ובעל ש"ו לשיטת הרבא"ד צ"ל המובאת ברשב"א צ"ל, דגס יבש ביבש עי' ס' וואע"פ שהב"י כתב דכן נראה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל. והראש יוסף צ"ל כתב דלא מצא כן ברשב"י. ואני אומר דאלו הי' נחתו וירדו לסוף דעתם של רשי' ורמב"ם צ"ל, ודאי דהיו פוסקים כמוותם בפרט לחומרא. דהרי באירנו למעלה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל כתב דלא שווין זה שווין דעתך רקייעת שעור ס' הוא על תערובות מב"מ, כמו תרומה במאה וערלה וככלאי הכרם במאתיים, כן כל שאר איסורי תורה בס' במ"מ וסמכותו על קרא דזרוע בשלה, וע"כ טעם צ"ל להצריך יותר מחד בתרי, משום דאחרי ריבים להטוט ריק בקושי התירה התורה והצרכו ס' ק' ומאתים כדי שיבוטל האיסור בעוצם מיעוטו, לא בטעם דהרי במ"מ בלאה'lica לכיא טעמ' העין עומדת עליו כמשמ'כ הרמב"ם צ"ל, והוא בנסיבות שאין הריבוי ניכר, הכל כמו שביארנו לעללה, וא"כ פשיטה דאיין חילוק בין לח לח ליבש ביבש, כמו בתרומה וערלה דלכ"ע גם ביבש בעין ק' וק"ק, ה"ה בשאר איסוריין בס' דין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על רק משום איינו מינו גרו' להצריך ג"כ ס', אז שפיר מחליקים בין תערבותות לח ליבש, אבל לשיטת רשי' ורמב"ם צ"ל אין כאן מקום חלק כלל. ומאחר שכפי שביארנו למעלה שיטות הרמב"ם צ"ל היא מהחוורת וגם רשי' צ"ל בפיירוש הסוג' נטה עליה עכ"פ באזה דשיעור ס' על מב"מ הקבע, ונלמד מזרען בשלה לא ידעת אייך נוכל להקל גדים. ולפי ביאורינו דלעיל לדעת הרמב"ם צ"ל משנתנו באמת לא סברה שיעור ס' בשאר איסוריין רק ק' בתרומה וק' בערלה,

חומר מקרי וכמו שמדובר ביבמות דף ה' ע"ב שלא מצין למילוי העזה דוחה לא תעשה ממילה ותמיד שכן ישנו קודם הדיבור הרי דחומר מקרי מה שישנו קודם הדיבור. אלא דשם ביבמות ראייתי בהגנות הגאון ר"צ חיות ז"ל שהקשה והא גם יום נהג קודם הדיבור ביהודה, והביא שם דברי הריטב"א שכטב דעתו"ג יהודה ואבות נוהגן ביום, לאו מטורת חיוב אלא כמו שקיים אברהם אבינו כל התורה וכותב הגאון ז"ל דבזה ניחה דהרבמ"ס פ"ט ה"א מהלכ' מלכים דמונה והולך המצות של אר"ה ונוח ואבות, השמייט יבום, ופלא על הגאון ז"ל דהעברי עניינו דהרבמ"ס שם האזכיר מעשר ביצחק, ותפלות שתכננו האבות, והלא אלו ג"כ מצד עצם עושים ולא ע"י ציווי השם, ולא עוד אלא דגה"ג כתוב הרbam"ס ז"ל שם, דיעקב חדשו, ולא כמו מילה שנצטווה עליה אברהם אבינו, עי"ש בכ"מ שכטב ג"כ דמלשון הרbam"ס מוכח כן, וא"כ קשה למה נאמרו, ואז לא הי' טומאה קדים והי' אסור אהאי דור ג' גיד של טמאה, ולמה לא יהיו כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל עד כל hei איסורים אשר בטבע העניין עלול באים באח'י, כמו גיד אטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנתקשו אברוי בגידין, או נו"ט איגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אחלה, דלעלום הלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אמורים דהתורה עצמה לא אמרה איסור גיד אטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אחלה, מפני שהتورה לא יסור דבר ויחזר וייסור אותו עי' שינוי שיתהווה אח'כ, שבז אין כאן האיסור שני לשום דבר גס לקברו בין רשיים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנאסר מוקדם מצד טبع העניין, ומילא לא שייך לומר בקטן שנתקدل, וכן בשעת מ"ת דacho בהדי הדדי, כיון דאננו הגוף הללו דני, אי נאמר איסור גיד הטמאה, כיון דבטבע העניין לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני הני איסורים שדברו בהם ביבמות, כמו אהות אשא ואשת אחוי, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העניין, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע שניות בהם יחד בזאת אח'ז, אין אמרין דאי אח'ע"א ללקות או להביא קרבן על שניהם, בזאת שייך לומר אבל לאיסורה ועלמא שפיר חל וממילא בקטן שנתקדל חל נמי ללקות כיון דבמקורה באים בהדי הדדי, משא"כ באיסורים שבטבע העניין באים בזאת אח'ז שלא אסורה התורה מעיקרא השני על הראשון שקידם לו בטבע, וזה ברור אמת וצדקה ולפנינו נדבר עוד מזה בס"ד.

ומה"ט בהני איסורים שבﻄבע באים בהדי כמו לאו ד שצריכים דאמרו ז"ל דליה חמש וששבע במכות דף ט"ז, אין להקשוט להמה לוכה משום כל הני ולא נאמר דלאיסורה בטמא נאמרו, ולא ללקות תרתי ושׁ שבע, ונפקא מינה לקברו בין רשיים גמורים, או בחולה שיב"ס, להאכיל אותו הקל הקל, זהה ליתא דכל שאסורה התורה ממליא לוכה משום דבר אמרה דרחמנא, ולא שייך לחלק בין מלכות לאיסורה רק בהזדמן במרקחה, שני איסורים כנ"ל ודוק' היטוב.

ע"ש אר"י והלא מבני יעקב נאסר וудין בהמה טמא מותרת להם עיין בת"ח ובראש יוסף דמוכרת מגמ' דmutsum חמוץ קתינו עלי', אבל אין לומר כיון דבני יעקב נאסר גם בטמאה تو לא חשטרי, זה אינו וכיון דבמ"ת נתחודה ההלכה דבחמה טמא נאסרה גם דאי אח'ע"א, ממילא דלא חילג גיד אטמאה, אלא דלפ"ז קשה טובא הפיה"מ לרbam"ס דמפרש, דלעלום גם לרבן נאסר גה"נ לבני יעקב, אלא דפליגו אר"י באמרים שאין אנו מקיימין המצות שנצטו קודם מ"ת לאבותינו, אלא מפני שנתחדשו בסיני, כמו אבומה"ח ומילה וכן גה"ג, ויש לתמורה סכ"ס מה השיבו רבנן לר"י דשפיר מציא מודה להו בכלל זה, אבל מ"מ כל שנצטו קודם הדיבור

יותר ניחא, אבל אי התנה דמשנתינו מטעם אין אח'ע"א סובר, דאיינו נהג בטמאה ובאשר באמרת מסיק כן בגמ' אז לכאר' יש לראות, והא דזוקא לעניין מלכות אמרין דאיינו חל ע"ב דלקברו בין רשיים גמורים אח'ע"א, ואיך אמר כאן דאיינו נהג دمشמע דלא שייך כלל איסור גיד בטמאה, ולא עוד אלא דקשה יותר לפי מה אמרין שם ביבמות דבקטן שנתקדל בשבת אתה אישור טומאה וזרות ושבת בהדי, כמו כן נאמר בקטן שנתקדל הני בהמות טמאות דאייכא בעלמא עתה נאסרו עליו היום וגם אישור גיד שליהם עמהם דהא לביה בהדי הדדי קאתו, ושוב הוה מושיף ומיגו דחל איסור של גיד טמאה אקטנים שנתקדל היום חל אcola עלמא, וכן מיד בשעת מ"ת יש לומר כן דהא בסיני כל אישורי תורה בהא הדדי נאמרו, ואז לא הי' טומאה קדים והי' אסור אהאי דור ג' גיד של טמאה, ולמה לא יהיו כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל עד כל hei איסורים אשר בטבע העניין עלול באים באח'י, כמו גיד אטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנתקשו אברוי בגידין, או נו"ט איגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אחלה, דלעלום הלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אמורים דהתורה עצמה לא אמרה איסור גיד אטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אחלה, מפני שהتورה לא יסור דבר ויחזר וייסור אותו עי' שינוי שיתהווה אח'כ, שבז אין כאן האיסור שני לשום דבר גס לקברו בין רשיים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנאסר מוקדם מצד טبع העניין, ומילא לא שייך לומר בקטן שנתקדל, וכן בשעת מ"ת דacho בהדי הדדי, כיון דבטבע העניין הגוף הללו דני, אי נאמר איסור גיד הטמאה, כיון דבמקורה לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני הני איסורים שדברו בהם ביבמות, כמו אהות אשא ואשת אחוי, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העניין, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע שניות בהם יחד בזאת אח'ז, אין אמרין דאי אח'ע"א ללקות או להביא קרבן על שניהם, בזאת שייך לומר אבל לאיסורה ועלמא שפיר חל וממילא בקטן שנתקדל חל נמי ללקות כיון דבמקורה באים בהדי הדדי, משא"כ באיסורים שבﻄבע העניין באים בזאת אח'ז שלא אסורה התורה מעיקרא השני על הראשון שקידם לו בטבע, וזה ברור אמת וצדקה ולפנינו נדבר עוד מזה בס"ד.

חחי דכתיב בנה לאפוק מטה מלאיה, והוכחות דעה זו מכמה ראיות מוכחות כראוי מוצקות, יש לעיין מהו לא יכול נבלה אטמאה או גה"נ וכדומה, מצד אישור מוסיף לב"ג, וצ"ל דברמת לא דברו אלא מנבלה שהוא בשער נחרה, או נשכחה בפייסול דהני נתחדרו לקרוא נבלה שנכנסו לארכז ונצטו על השחיטה, כאשר ביארתי זאת בארכוח שם בפתחה, וזאת רק ליישרל נאמרה, אבל מטה מלאיה באמות חל גם אטמאה ודוק.

ד"ג ק"א ע"א גמר' מאן תנא דאישור כולל באחע"א לית ל' ואיסור כולל באיסור חמיר אית ל', הנה רשי"ז מלפרש דאה"ג מקרי מוסיף, דכמוadam האיסור מוסיף גברא מקרי מוסיף, ה"ה דאם מוספי היה חומר כמו הנהה, מוספי מקרי וחונס' הקשו עליו מלכמן כי"ז ע"ב דפרק לשימוש וסביר שמואל אחע"א, והאתם בב"ח אחלהב הוה אישור מוסיף ממשום דאסור בהנהה, אלא ודאי בחומרא זו לא משווה לי להיות אישור מוסיף, אלא דהרמב"ס ז"ל בפייה"מ בכՐתות בנקודה נפלאה שלו, מישב קושי' ז' ע"י שמכרע בין שתי שיטות הללו אמרו דלulos אישור הנהה מקרי מוסיף, אבל דוקא אם האי אישור הנהה איינו נצחים מן אישור אכילה, רק הוה אישור בפ"ע, כמו בהקדש דאישור מעלה אין תלוי באיסור אכילה דהא מועלין גם בעור וקרן העולה, וכן אמרין כיון דאישור הנהה חל על כרחו, דין-can מישעכטנו מלחול, וכן מושך עמו גם אישור אכילה לחביב תרתי, אבל בב"ח ושאר אישורין הדומה לו, דכל עצמיות אה"ג נמשך מאיסור אכילה, ואם אין כאן אישור אכילה אין כאן אה"ג, אך נאמר מגו דאיתו סוף הנהה וכו', אדרבה מיוג דלא חל אישור אכילה גם אישור הנהה ליכא, ואין זה אלא אישור חמור בעלמא ולא מוסיף. והנה הסברא הלווא באמות נקדחה נפלאה וראוי למי שאמרה, וכן מוסבר עניין מוסיף ברשי"י כאן ז"ק ותשכח, ומיה"ט אישור כרת לא מקרי מוסיף כמו שנראה מדברי התוס' שהקשו על רש"י ז"ל, דמה פריך הש"ס לקמן לר"י ניהו דאישור כולל ליל, יבא טומאות הגוף שהוא בכרת ויחול על טומאות בשער שהוא בלוא, דלמא ר"י מוסיף אית ל', אבל חמור ליל, אבל מה דקשי' לי על סברת הרמב"ס ז"ל הו, דהא ביבמות שם אמרין דמודה ר"י לענן לקבעו בין רשותים גמורים דחל, וא"כ גם בב"ח נימא דהא לעניין לקבעו וזה לעניין להאכיל לחולה שב"ס הרי חל, ומילא דאסור בהנהה, שוב הוה מוסיף דמיוג דאיתו סוף הנהה איתו סוף גם אכילה ולמלךות הון אמת דלפי מה ש' הלח"מ בפ"ט ממ"א הלו"כ וכו', דכל שאין מלכות על הנהה לא מקרי מוסיף, לא קשה מיד אלא דדברי הלח"מ תמהון, דהוא ז"ל רצה לתרץ בזה דעת הרמב"ס שפסק בסוף פ"ד דהקדש הוה מוסיף מצד אה"ה, ובב"ח פסק שלא חל אחלהב ואנבליה, וכן מחלוקת כ"ל והוא פלא, כי לא ה' באותה שעה נגד עניini הגאון, דברי הרמב"ס בנקודה נפלאה שמותרין קושי' ז' באופן הינ"ל, הרי דלא מחלוקת הרמב"ס בין אייכא מלכות על הנהה או לא. וא"כ קושתי במוקמה עמדת דכיון דחל לקבעו, הרי אייכא אישור הנהה נמי ושוב אייכא מוסיף. אבל כבר כתבעו בראש דברנו דלא שייך הא דקבעו דחל אלא באיסורין דבאי דרכ' הזדמנות זה אה"ז וה' א' אפשר לבוא להיפך, אבל כಗון בב"ח אחלהב ואנבליה דלulos הלב ונבלה קדים ואשר מה"ט אין במציאות לעולם شيء' בב"ח תחלה וא"כ חלב ונבלה בזה אין כאן שום אישור גם לקבעו, לא, וזה ברור.

ואמ כנים אנחנו בדברינו נצחים לנו ישב נכון על שיטת רש"י ז"ל לסתן דפרק בגמי וריוסה"ג אישור כולל ליל, והא תנאי שבתויה"כ וכו', ופרש"י ז"ל דआ"ג דאישור ב"א הוא, מאן דלית ל' אישור כולל גם אישור ב"א ליל, והקשו בתוס' דהא מבואר בגמי' בimoto לייג ע"ב, דיוטור מסתבר אישור ב"א מאיסור ב"א מוסיף כולל. ולפי הצעתנו

איסור טמאה, אלא דהרמב"ס סותר א"ע בזה דברי"ב בסופו, הביא מימרא דר"ז בריש נמלות והביא אחת שלמה עד שנעשה צוית לוקה ש, חמש מושום נמלת ואחת מושום צוית מנבלת המתאים, וה"ה הניח סתירה זו בצ"ע, והכ"מ כתוב בכוונות הרמב"ס דלאו דברשרatzים קאמר, ולא לאו דນבלה והלח"מ תמה עליו מאהר דברבר חייב על כל שמות המפורשים בתורה, איה הא לאו מיוחד עלبشر שרatzים. ולפ"ע"ד נראה לקיים דברי הכה"מ ז"ל דבלאי"ה יש לחומה דאפילו נימא דאישור חל על אישור לאו דນבלה גם בשרצים המואסים כמו נמלת מיל דהא אמרין בע"ז דף ס"ח ע"ב, דלאו דשרצים חידוש הוא משום דבדילא אינשא מני' מחמת מיאוס ואיך נחייב עוד משום לאו דນבלה דלא כתיב בהוא בפירוש, בפרט בלאו דນבלה דלא כתיב ב' י' לגר אשר בשערך תנתנו הרי דבעין ראי' לגר והני שרatzים הלא אינם ראוי' לגר מקרי, מצד דבדילאי אינשי מינייהו, ועיין ברמב"ס שם הלו' כ"א ז"ל זה שאמרנו בפרק זה שאוכל כיון שאכל כיון מבריה גודלה וכו', אבל האוכל ברי' טמאה בפ"ע הרי זה lokha אפיקו היתה פחותה מן החדרל וכו', ואפיקו סרחה הבריה ונשנית צורתה, הויאל ואכללה כולה lokha עכ"ל, וכותב ה' דמה שכותב ואפיקו סרחה הברי' וכו' הוא בשלא סרחה והבאישה עד שלא תה' ראוי' לאדם, אבל אם סרחה כ"כ כבר ביאר רביינו בפ"ד דכל שאכל אוכל האסור אחר שהסרה והבאיש שבטל ממאל אלם ה' פטור, וכן הוא דהלהקה קר"ש דامر נבלה שאינו ראוי' לגר אוינו קורי נבלה כמו שתבהיר שם עכ"ל. ואני תמה על דבריו ז"ל, דמה ראי' מובללה, אדרבה משם ראי' להיפך דהרי בשרצים המואסים גם ר"ש מודה דעתלפ"ג אסור כמובא שם בגמר' ע"ז הינ"ל, וכן יש להוכיח מפסיק המחבר ביו"ד סוף סי' ק"ד ש' דדברים המואסים כנלים וזובים ויתושים שלם אדם בודל מהם למיאוון אפיקו נתרבו בתבשיל וונימחו גוףן לתוכו אם ההיתר רבה עלי מותר, והוא מריש"א שכטב דבහני אין לך בו אלא חדושן לאסרו בעין מגזה"כ אבל לא לאסרו תערובתן, וא"כ ה' להחומר נמי, דכל שהוא בעין אפיקו נסrah א Soror, דאיון ללימוד מנבלה דבעין ראוי' לגר, כיון דהרי בלא"ה אין ראי' לאדם ומ"מ התורה אסרתן, וכבר חולק הפרח' בס"י ק"ג על האי ה' וכותב דבහני שרצים אפיקו נסrahו Lokha עליהן, וכפשתות דברי הרמב"ס ז"ל. ולפ"ז קשה טובא לאו דນבלה בעין ראי' לאו דןבללה ראיון לאדם בלא"ה ליתא, דהא בណבללה בעין ראי' לגר, והני איינו ראוי' לגר, ואל תשבענו דהאי איינו ראוי' לגר, דוקא בנסרהה אח"כ קאי, ולא כמעט שרצים הנימאים בטבעם זהה ליתא דהא שם בע"ז אמר דלר"מ אתה קרא למעט סרחה מעיקרה, ולר"ש סרוח מעיקרה לא צריך קרא, וא"כ לכ"ע קשה נהמעט מהאי קרא איסור נבלה משרצים המואסים שאינם ראוי' לגר, אלא ודאי למ"ד אחע"א לא צריך למעט, ולמ"ד אחע"א באמות נעעת הן סרחה והן שרצים המואסים דשניהם אינם ראוי' לגר. ומוכרחים אנו לומר דאייכא לאו מוחך לבשר שרatzים, ולפ"ע"ד נראה לבאר זאת עפ"י מה שכטבו התוס' מכות ט"ז ע"ב ד"ה רישק ט' נמלים. דמש"ה בעין אחד חי דהינו שלם ולא סגי בכזית, משום דאייכא כמה דכתיב דלא כתיב בהו אכילה, כמו ואל תשקצטו את נפשותיכם בכל השרצ וכו', ועל אלו לא וכי עד שאוכל שרך שלם, וא"כ י"ל בהני שרך לא יאכל, הוא לאו מוסיף על צויתبشر שרatzים, וא"כ י"ל דאייכא שרך שלם וככל דאייכא תרתי שלם וגם צוית לוקה משום שרך, ומושום בשער מן השרצ, ומישב שפיר דעת הרמב"ס ז"ל וכפירוש הכה"מ ז"ל ועוד דלפי מה שהארכתי במ"א (עיין בפתחה עיקר יו"ד וו"א) דນבלה שמתה מלאיה גם ב"ג מצווה עליה, וכבדרש בפסקתא מכל

היתה שלא לחדש חדים, ולא נחאה לי' דלעומם הגזירה הייתה על יהוה"כ לבטו, אלא דהמה עשו עצות בנפשם שלא לחדש חדים, כדי שלא יצטרכו למסור נפשם על יהוה"כ נראת מזה דכל שהיתה הגזירה על יהוה"כ, לא הי' רשותם להנצל ממשית נפש ע"י ביטול מע"ש כל קידוש החדשים, אלא דקשה אם לא גזרו על יהוה"כ, למה קבועו על שבת דזוקא להתענות בו ולבטל עונגה שבת, ולא קבועו באחד מימי החול, וצ"ל דכוונת הריטב"א ז"ל דלעומם כוונות הגזירה הי' לבטל המעודדים וגזרו על הב"ד שלא לחדש החדשים כדי שיבוטלו המעודדים ממילא, ומ"מ לא הי' צרכין למסור נפשם ע"ז, כיון דעיקר הגזירה הי' על העשה דקה"ח והמעודדים ממילא יתבטלו, או אולי י"ל דעתע"פ שלא קדרו החדשים מ"מ לפי החשבון נפל יהוה"כ על שבת, ולכן ציוו לשמרו בתורת יהוה"כ שלפי החשבון אף שלא נתקדרו החדשים. ובזה הי' ניחאה מה דקשי' לי' דמהה אתא ר' יצחק לאשמעין דבריה"כ כזה דלא חייב חטאת עליו פשיטה, דודוחק לומר דקדרתא לאשמעין לאפקוי מקושי' התוס' ד"ה יהוה"כ, דתירוצים פשוט כ"כ עד דלא איצטרכ' ר' יצחק למימר, וממילא שפטור, אבל אם נאמר דבאמת לפיה החשבון נפל יהוה"כ דהאי שתאת אשבת, רבותא גדולה קמ"ל, דכל שלא קדרו הב"ד החדשים נתבטלו המעודדים ולא מהני החשבון לקבוע מועד ודוק.

ע"ש תני אמרו לו לר"י וכי נאמר ע"כ לא יאכלו בני יעקב וכו' ולא נקרוו בני ישראל עד סיני אלא בסיני נאמר אלא שכתב במקומו לידע מאי זה טעם נאסר להם עכ"ל הגמר' כבר כתבתי לעיל דלפיה"מ לרמב"ם דגס לרבען נאסר נה"ג לבני יעקב ע"כ הא בריתיא משושבתה היא, והוכחת הרמב"ם ז"ל הוא ממה כתיב "עד היום הה"ד דאי"א להיות ציוויו". עתה אני מוסיף בתמיון על האי בריית', דהנה הש"ס פריך מתיב רבא, וישאו בין ישראל את יעקב אביהם, ובଘחות ש"ס וילנא הקשו דהיה לי' להביא עוד פסוקים קודמים כמו ויבאו בני ישראל לשבור אוכל ועוד שם, וכל זאת איינו אלא דקדוק בעלמא, דבמה שנדחק הש"ס לתרץ ולהלך בין קודם מעשה ולאחר מעשה מתישב הכל, אבל אני תמה אקרה מה יענו למקרה מלא במעשה דידיינה שהי' קודם המעשה, והתמס כתיב כי נבלה עשו בישראל, הרי דגס המעשה נקרוו ישראל.

עוד אני חמה דלעיל דר' צ"א ע"א איתתי, אמר ריב"ח Mai dictibet דבר שלח ביעקב נפל בישראל דבר שלח בעקב זה נה"ג, ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל, עיין ב מהרש"א שמספרש דבר שלח ביעקב קאי על המעשה שאירוע בעקב עם המלאך, ופשט בישראל כי סיבה זו גורמת שנאסר גה"ג לישראל, והוא פלא והפלא דמה זה שказמר, זה גה"ג" והול"ל "זה חקicut כף הירך" וכן קאמר בכל ישראל" ולא ذי לו לשנא דקרה שנפל בישראל, ורש"י ז"ל בפירוש כתוב דעיקר הדרש הוא לדבר הנשלח בעקב, דהינו איסור גה"ג שנטപטש, "בכל ישראל" מדייק האי בכל ישראל לומר, דנhero דרך יעקב הנהג כן, נתפסת איסורו לא רק על בני לחוד, אלא שנשאר חק עולם בכל ישראל, והמהרש"א ז"ל נראת דרצה לפרש האי מימרא אליבא דרבנן דסבירו בסיני נאמר, אבל זה ליתא וצ"ל דמהDKamar Sh"S על איזיך מימרא דריב"ח דדרש טבוח טבח והכך, טול גה"ג בפניהם אתה כמ"ד גה"ג נאסר לב"ג, קאי נמי אמיمرا הקודמת, והש"ס קאמר לה הא, "כמ"ד גה"ג נאסר לב"ג", ולא ריב"ח, אלא דלפ"ז מה השיבו כאן רבנן לר"ג, וזה לא נקרו בני ישראל עד סיני, והוא גם לר"י הפירוש בקרא, "על כן לא יאכלו בני ישראל את גה"ג עד היום ההז'" ר"ל מאז שאירוע המעשה ועד היום ההז', אינם אוכליין, ועתה כבר נקרוו ישראל כאשר כתוב משה את התורה, וכיון שהוא מספר שמאז ועד היום אינם אוכלייןיפה קדרו ב"ד חדשם, לי'א מועדים כלל. והוא דחויך לומר דהגורה

دلעיל י"ל, דהש"ס מוכיח דרישא"ג ע"כ ל"ל ב"א, כמו דל"ל כלל. דהנה התוס' יבמות ל"ג ע"ב ד"ה אר"י כתבו דנבללה מקרי חמוץ שכן מטמאה, והנה התוס' לשיטתו דגס אה"ה רק חמוץ מקרי ולא מוסיף, ואולם לדעת רשי"י ורמב"ם דגס אה"ה מוסיף מカリ, لما לא נימא גם טומאה מקרי מוסיף מיגו דמוסיף טומאה חל נמי לבב אכילה ואיך אמרו חכמים שהמו ריוסה"ג, דנבללה אגיד לא חל, והקדש ושור הנסקל חל אגיד, וידעת מה שב' הנז'ב בהז' וכון הטעם המליך, אבל אין סברתם דתרי מיili נינחו מתקיימת לדעת הרמב"ם אדרבה הנה גבי הקדש מש"ה מוסיף מカリ, משום דלא תלי באכילה. אבל הנכו' בזה הוא דلسברת הרמב"ם לנו לא מקרי טומאה מוסיף אגיד, משום דבאמת אי נבלה לא חיל אגיד, גם טומאה דגה"ג של נבלה אינה מטמא, ובאמת סוברכו ריוסה"ג בפסחים בסוגי' דחזק'י ור' וא' ומשום דאין איסור נבלה חל אגיד עי"ש בגמי' ובאחרוניים, וא"כ שפיר לא מקרי מוסיף, אמנים אם יש במציאות דיחול נבלה אגיד באיזה אופן, שוב לעולם איכא טומאה עכ"פ דהרי אז חל לקברו בכל אנפין ממש"כ לעיל, וממילא דהזה מוסיף. אמרו מעתה בנבלה שנטנבללה עם יציאת רובה של הולך דאתא גיד ונבלה בהדי הדדי אם נאמר דבב"א חל איכא מציאות איסור נבלה אגיד ושוב גם בשאר נבלות חל עכ"פ אגיד לקברו, וממילא דמטמא נבלה, וכיון דמטמא הויה מוסיף, ואיך קאמרו חכמים דנבללה אגיד לא חל כיון דמוסיף אית להו, הר'י גם נבלה אגיד מקרי מוסיף מכח טומאה, אלא ודאי דהין חכמים גם ב"א לית להו ולא חל נבלה אגיד אפילו דגס טומאה לי'א אגיד, ולא רובה, וכיון דלעומם גיד קדימים ממילא דגס טומאה לי'א אגיד, ולא מקרי מוסיף ולכך שפיר פריך משבות ויה"כ דרישא"ג עכ"כ כי הicy דל"ל כולל ל"ל נמי איסור ב"א והבן.

אללא מה דקשה לי על הרמב"ם ז"ל הוא איך פסק במבחן חלב או נבלה בחלב, דלוכה על בישולו ולא על אכילתו דלמה לא מקרי מוסיף כיון דחל איסור ב"ח לגבי בישול הר'י חל נמי לגבי אכילה וכח דישנא בגמי' לקמן דר' קי"ד ע"ב אבל דעת הרמב"ם ז"ל בלא"ה בעניין תמורה טובא דהוא ז"ל מביא שם בהלכ' ב' א' איסור אכילת ב"ח מכך' מ��בישול דשתק הכתוב מאכילה מפני הבישול הבישול שהוא אחת מצורכי אכילה, וק"ז אכילה עצמה והוא כמו ששתק מבת מאחר שאסר בת הבת. ולפי"ז הי' לו לפ███ כאו כהאי לישנא וכחאי מ"ד דקאמר מזלאeki אכילה גם אכילת לא לקי, אך אפשר ללקות אכילתם אסם כל עצימות הבישול לא נאסר אלא מפני האכילה, והוא פלא והפלא לית נגר ובר נגר דיפרקיינהו ודוק.

ע"ב גמור' והתנני' שבת ויה"כ וכי הנה שיטת התוס' הוא דהש"ס ידע מיד דשבת קדמים מושום דקביעה וקיימת, ולכך פריך וכי ל"ל לריוסה"ג כולל, דהא מהחייב איזה"כ מושום כולל, וקשה לי דאפילו אם נימא כן מ"מ קשה, מה פריך הש"ס דהנה לקטנים שנטנבלו בהאי יהוה"כ, לי'א למימור דשבת קדמים דהא עליהם לא חל שבת רק בעשרה בתשרי כיון דלולי שהוא עשרה בתשרי עדיין לא בא כלל גדולות, וכיון דלהני עכ"ב בא שבת ויה"כ בב"א, שוב הוה מוסיף לכ"ע מיגו דחל אהני שנטנבלו היום, וזה הערת נפלאה.

ע"ש אלא א"ר, שמאדה הוה ושלחו מותם דiomא דכפורי דהאי שתא שבתא הוה. והקשה הריטב"א בשם התוס' איך אפשר שבטלו יהוה"כ מושום גורה, והא בשעת גורה אפילו אערקתה דמסאנאי' יהרן ואל עברור וכו', ותירץDKידוש החודש בבי"ד עשה הוה, וע"ז עברור ואל יהרג והואה"ע גרוו שלא לקדש חדשם עי"ש. כוונתו דכל שלא קדרו ב"ד חדשם, לי'א מועדים כלל. והוא דחויך לומר דהגורה

למה באמות לא נאמר כן, דכמו בשורצים אם אכלו כלו אף בכ"ש חייב משום ברוי', ובಡיכא כמה זיתים חייב אבל כאיז ממדתיב בי אכילה, אבל הטעם מבואר דבשרצים אתה אכילה לחיבב אכיות בשער ממנה, דודוקא בכלו בעינן גם עצמות וגידין כדי שייה' שמו עליון, דבחסר עצם או גידתו לאו ברוי' הוה, אבל באבמה"ח אם נאמר דעתך ברוי' חייב אפותות מזcitת בין הכל, אכילה דכתיב בי למה אתה, ע"כ אכיות בשער דבמתקתו לא מצין לצרכ' עצם וגידין, דהה לאו ברוי' הוה ולכיות בשער לא צרכ' קרא, דהה חייב משום בבהמה"ח אף דלא תלשابر רך בשער לחוד, וכל זאת אי איכא קרא לחוד אברשר מה"ח, אבל אי לא הי' קרא רך אבר מה"ח, ודאי הוה אמרינו דין חייב אבר בכ"ש בין הכל, ואכילה דכתיב בי אתה אכיות בשער ממנו.

ולפי האמור האי מימרא דרב לאו ד"ה הוה, אלא תלי בפלוגת' דרי' ורל' לקפן, דודוקא לר"י דבמה"ח אתה מקרא דבר בשדה טרפה, מצין למיימר דבמה"ח בעי בזית מפני דכתיב בי אכילה, משא"כ לרל' דבini אבמה"ח ובין בשער מה"ח, את"י מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, ואיצטרך אכילה דקרוא משום בבהמה"ח דבעי בזית, ע"כ באבמה"ח חייב אכ"ש משום ברוי' אפי' بلا בזית, כאשר ברוי' דלא בעי בזית, Dunnio דהה לא תאכל אשניהם קאי, מ"מ לא גרע מאכילה דכתיב בשער עצמו, דמחלקין לומר דעת שרצ' שלמה חייב בכ"ש, ולא קאי לשון אכילה אשוץ, אלא אתה לאסור באוכל מתקתו מה דלא כתיב בקרא, מכש"כ הכא דמפורש בקרא גם בשער מה"ח, דשפיר מצין למימר דלושן אכילה דכתיב משום בבהמה"ח, אבל באבמה"ח חייב בכ"ש משום ברוי', ומיוישב זהה מה שתמנה התווית' מובא בראש יוסף על הרמב"ם והרשב"ט זיל' שכתבו, למ"ד באבמה"ח צريق' בזית, דהה ד"ה הוא דלא מצין מאן דפelig אהאי מימרא דרב. ולפי האמור תלי זה בפלוגתא דרי' ורל', ועינן עוד לקמן בסוף פרקן מה שאכטובי זהה, אלא דרלמ"ס דעה אחרת איכא בהאי דינא וכאשר אבראר שם ודוו"ק.

אחרי כתיב כי ריאתי בראש יוסף לעיל דף צ"ז ע"א בסוף העמוד ד"ה ועוד אפשר לפרש שכתב דמדברי רשי' דהכה משמע דחולוק על התוס', וס"ל דבמה"ח לאו ברוי' מקרוי, כי הרבה יש לחלק בין מה"ח לאבמה"ח עיי"ש ולא ידעתי מה הוועיל בהזה לישב דברי רשי' דהכה דעדינו קשה דעכ"פ הוה לי לרשוי לפרש, דרב אתה לאפוקי דלא תימא דברי הוה כמו גה"ג, אבל באמות ניחא דא"כ מה קאמר רב משום אכילה כתיב בעי בזית, דהה בגיד הנשה נמי כתיב אכילה ולא בעי בזית, וכמו שאמרו חכמים לר"י לעיל דאכילה כתיב כדי לחיבו על בזית בדיאכיא בו הרבה בזיתים, מה תאמיר דהכה באבמה"ח ליכא למימר כן ממש"כ התווית' שם, וכמו שהסבירו לעיל, ע"כ מצין למימר דצאות ברוי' הוה, ומ"מ בעינן בזית כמו בגיד הנשה לר"י ממדתיב אכילה, אלא ודאי ס"ל לרשי' דלאו ברוי' הוה, ולא אתה לאשמעין דלאו ברוי', דזה פשיטה לך, ומ"מ הווע"א לחיב בכ"ש, משום דחלוקן הכתוב לשני לאוון בשער מה"ח ואבמה"ח, והואו"א דבזה חלוקין דבשר בעינן בזית ובابر סגי בכ"ש, וכן קאמר רב דזה ליתא דאיך יתחייב בכ"ש כיוון דכתיב בי אכילה, אלא החילוק הוא דbabter מצרפינו גידין ועצמות משא"כ בשער, ואי לא דכתיב בי אכילה, הוה מהיבין אכ"ש ולא מטעם ברוי', אלא מטעם דחלוקן הכתוב ממש"כ רשי' זיל' וכן תראה דדייך רשי' זיל' לקמן בריש' ע"ב בד"ה בmittata בכ"ז ו"ל, "בנבללה אכילה כתיב בי, וכל אכילה בכזית בר מאבמה"ח דרבוי' קרא וקפיד אברר להזדיה" עכ"ל, ובDİבורה שאח"ז ד"ה טמאה בכ"ש חייב, דרבוי' היא עכ"ל, הרי דריש' זיל' מדייך לומר דאפי' נחייב אבמה"ח בכ"ש, לא מטעם ברוי' נהייבו אלא מטעם דרבוי' קרא וקפיד אברר בגידין

הענין צע"ג לפע"ד.

ד"ג ק"ב ע"א גמר' כל שאתה מצווה על דמן אתה מצווה על אבריו, והני טמאין נמי וכו', הרаш יוסף זיל' העיר כאן דלר"א דאיתטרך קרא לאסור אבמה"ח של טמאייס, מנ"ל דאמה"ת נהוג עתה בב"ג, דהה נשנית בשביל דבר שנתחדש בו, דלולי קרא לא הי' אבמה"ח בטמאים משום דआח"א, ולא מצין תנא שיאמר דב"ג מותר באבמה"ח עיי"ש והנה לפי סברתו גם לר"י קשה קושי' זו דהה התוס' ד"ה ור"י הקשו, מה פריך לר"י זיל' קרא, דלמא ר"י מהכא יליף דאייסור חמור חל, ותירצ'ו דמהכא א"א למילך דהה מוסיף הוה דנווה עתה בב"ג משא"כ גה"ג, ועתה אם נאמר דגס אבמה"ח איןנו נהוג עתה בב"ג לא הוה מוסיף רך חמור, ושפיר מציע יליף מהכא על גה"ג דחל על הטמאה, ולא עוד אלא גם לרבען דס"ל דאיינו נהוג אלא בטהורים בלבד, דלמא אתה קרא ללימוד דआח"א ולא מקרי נשנית בסיני, משום דמשנית בשビル דבר שנתחדש בו. אבל קושי' חדא מתרצת בחברתא דהה דआח"א סברא חיזונה היא, דכמו שאמרו בע"ז דף ס"ח ע"ב דשרצים חידוש הוא דבלא"ה בדילאי אינשי מני' ולמה אסורה ההנורה, ה"ג בדבר דבדילי מני' מהמת איסור שאסורה התורה, לא בעי לאסורה עוד הפעם, וכן אמרו בלאיו יתריא, וכל היכי דאייכא למידרש לא מוקמין בלאיו יתריא, וכיון שכן מהיכי תיתי נימא דבמה"ח איןנו נהוג בב"ג ונשנית כדי לחיב על הטמאים שהוא חידוש, אם מצין למידרש קרא כרבנן דלהתיר אתה בטמאים ודוו"ק.

שוב נתישבותי דkowski' הרاش יוסף זיל' במחכ"ת בדotta היא. דהנה בסנהדרין שם פריך למה נאמר דנאורה ולא נשנית, לישראל נארה ולא לב"ג, ולא נאמר אדרבה לב"ג נארה ולא לישראל, ותרץ הש"ס משום דליך מיידי דליישראל שרי' ולב"ג אסורה. והנה התוס' לעיל דף ל"ג ע"א כתבו דל"ר מ"ד דהה דאיון אבמה"ח נהוג אלא בבהמה טהורה בלבד ולא בח"י וועפ', ע"ג דליך מיידי דליישראל שרי' ולב"ג אסורה הכא בלאה אסורה לשישראל משום דלא נשחתה ואע"ג דליך אכית בשער באבר (זהה דהוול"ל משום בבהמה"ח לר"י) דחצ'י שיעור אסור מה"ת, ולר"ל דחצ'י שיעור מותר מה"ת ודוו"ק) דחצ'י שיעור אסור מה"ת, ולר"ל דחצ'י שיעור מידי עיי"ש. ומעטה קושי' אויל באמות לית לי' כללא דמי איכא מיידי עיי"ש. ומעטה קושי' הרаш יוסף לית לי' מקום, דבמה"ח אפיקו לא ה"י נשנית בסיני נמי הוה נאמרה לב"ג ולא לישראל, דהה ליכא להקשות מי איכא מיידי דהה אסורה לשישראל מצד א"ז או בבהמה"ח עכ"פ בחצי שיעור, ואי לרל' הלא ל"ל מי איכא מיידי, וא"כ הכלל דנאורה ולא נשנית לשישראל נארה ולא לב"ג ליתא לדידי', וזה ברור כשםש. וממיila דנדחו כל דברי הרاش יוסף דלקמן בד"ה רישא בישראל וסיפא בב"ג שנתקשה לי' בעין זה בבהמה"ח מנ"ל דנווה בב"ג עיי"ש ודוו"ק. **ע"ש** גמר', אמר רב באבמה"ח צريق' בזית, מ"ט אכילה כתיב בי, פרשי' זיל' ע"ג דתרוי קראי כתיבי, חד לאבמה"ח וחוד בבהמה"ח, לא תימא דאייטרבי אבר ע"ג דאיון בו שיעור וכו', והעיר הרаш יוסף זיל' דלמה לא כתוב רשי' דמשום דבמה"ח ברוי' הוה לא בעי שיעור, וכמו שבאמת הקשו התוס' לעיל צ"ז ע"ב ד"ה ור"י, יותרה ה"י לו להקשות דריש' טעמא לסתור קאמר, דנהפוך הוה דמשום דחלוקן הכתוב לשני לאוון אבמה"ח ובבהמה"ח, ידעינו דבעינו באבמה"ח בזית ולא מהיבין אכל שהוא מטעם ברוי', כי על קושי' התוס' תירצ'ו שם דא"א לחיב באבמה"ח בכ"ש משום ברוי', דכיוון דאיינו חייב רק באכלו כלו אפי' איכא ד' וה' זיתים لكن אכילה כתיב בזית, ע"כ אכיות אתה עיי"ש, והדבר צrisk' ביאור סכ"ס

ולא נשאר לנו לבאר, אלא איך אפשר דוחיים בלי שום תלישה תהיה עליה איסור בהמה"ח דأتא מקריא דטרפה, דהינו בשර בשדה שיצא חוץ למחיצתו, וזו לא נקרהת בשר ולא יצאה חוץ למחיצתה. אבל דעת דלכאו'ר כמו כן תוכל להקשוט על המ"ד בהמה לאברים עומדת, הלא האיסור הואابر שנתפשט מה"ח, ואמרין לפחות דף קכ"ח ע"ב, ד'אבמה"ח מטמא נגבלה, ויליף לי' מՃכתי וב' ימות מן הבמה החיה, והרי ד'אבמה"ח הואابر המתמן מן הבמה החיה, ואיך נאמר ד'איכא איסור זה עליה כל זמן שהאבר חי, אבל צ"ל דהלא כל בעל חי עומד ג"כ לאכילה ואמ' לא הי' לנו תיקון שחיטה של אחר כניסתו לארץ, או נחרה של מדבר לא הי' מציאות לאכול בשר, רק או מה"ח או מנבליה, וכיון שכן הר' ביל ציוו ה תורה עומדת כל בהמה לאכילה או חיה או מותה, ושניהם נאסרו לנו והוא חדא איסור, ומctrף ר' ל' מציאות כמו שבירנו, אלא דלמ"ד אינו לאברים עומדת סובר דעתמות ונידין אינם עומדים לאכילה בלי חתיכתابر, ולפ"ז אינו אומר דהא פלוגתא אי לאברים ולא לאברים עומדת תלי באידך פלוגתא אי אבמה"ח ובמה"ח מחד קרא אתה, או מחרי קראי, או ר' ל' סובר לאברים עומדת כיון דעכ"פ לאכול חי עומדת כתם לאכול מת, ובמה"ח ושפיר לאו לאברים עומדת, דנヒו עומדת לאכילה או חיה או מטה מ"מ לאו לחותך ממנהابر עם עצם וגידין, ר' ל' סובר לאברים עומדת כיון דעכ"פ לאכול חי עומדת כתם לאכול מת, ובמה"ח ואבמה"ח מחד קרא אתה, מה לי בשר ומה ליابر, ומעתה דברי רשי' צ"ל מזוקקים שכותב דבاقלו ואית ב' כזית לא גרע מבהמה"ח ר' ל' דזאת א"א לומר דלא תהי על בעב"ח לא איסור אבמה"ח ולא במה"ח דהרי עומד לאכילה עכ"פ, ומה לי מת ומה לי חי, דהא לר' מctrף וחדא איסור הוה, ומה תאמר דכיו'ן דאמורה תורה תיקון ע"י שחיטה או נחרה,תו אינו עומדת לאכילה לא חי ולא מות, זה ליתא לכל שמחסור תיקון מחוسر מעשה הוה, והרי ربיעה עליה איסור כל זמן שלא נתקנה, וש' לי' כמה הרהורי דברים זהה וכעת אין להאריך יותר, ועיין עוד לפחות דזוק' היטב.

הטול בס"י ס"ב כתוב ד'אבמה"ח נהוג בטהורים ולא בטמאים ובין אית ב' כזית ובין לית ב' אסור, ותמה הב' צ"ל למה לי להשמעינו גם פחות מ贗ית אסור, ומ"ש משאר איסורי תורה דחci שיעור אסור מה"ת, וגם מש"כ ד'אינו נהוג בטמאים לי' נפקותא לנו בהאי צ'אן דנין דיני מלקיות, דבכוב'כ אסור, ועל קושי' הרשונה היבא הלב אר'י בשם פרמי', ג'adarבה יש להקשוט למה באבמה"ח יהיו' חci שיעור אסור, כיון דלא שייך בו חי לאצטרופי, דהא חלקו בחוץ פטור, ואני תמה דהא עכ"פ איכא גם בהאי חci שיעור קצת בשר דפשיטה דעתך ועצם לחוד לא מקרי חci שיעור, וא"כ איכא משום חci שיעור במה"ח. אבל חוץ מזה נראה לפע"ד דהטור כאן דבר גדול אתה לאשמעון, דכיו'ן דכתב ד'אינו נהוג בטמאים, הר' דנחותה כאן לדיני מלקיות, וכמש"כ הפרמ"ג' דנפקותא גם לדידן לעניין פסולי עדות. וחוץ מזה יש כן נפקותא גדולה לעניין להאכיל לחולה שב'ס' דמאכליין אותו הקל הקל,adam יש אבמה"ח מן הטמאים ומן הטהורים שאין בו כזית בשר רק בצרוף גידין ועצמות, וצריך לאכול כלו למילוי כרס, דמאכליין אותוابر טמא דלית ב' איסור מלקיות, ולאابر טהור דאית ב' מלקיות, וכן קאמר נמי ד'אבר שאין בו כזית אסור, ר' ל' שאם תלשابر שאין בו כזית יש עליו איסור אבמה"ח כיון שהוא עכ"פابر שלם, ואם אצל שני אברים כאלו ודאי חיב מלקיות, דנヒו דבחלק אבר בחוץ פטור הינו טעמא דבטל מנין שם אבר וה תורה הקפידה דזוקא על אבר שלם כמש"כ התוס' לעיל צ"ו ע"ב, אבל בשני אברים שלמים דאית בהו כזית בין שניהם ודאי מctrף דהא איכא אכן אבר

ועצמות כבריתנא הוה אמינה לחיב בכ"ש ודזוק היטב.

ע"ב גמר, ת"ש נטל צפור שאין בו כזית ואכלו, רב' פוטר פרשי' צ"ל רב' פוטר מפרש ואזיל דקסבר אין אבמה"ח בשלמה דלאו או בר מקריא, ומיהו אי איכא כזית הוה מחייב דלא גרע מבשר מה"ח דמחייב עליה בכזית, דהא נמי בשר הוא, עכ"ל. וכותב המהרש"א צ"ל ואיל: ולא ידעת מי הכריחו לה, דהא אי איכא כזית בשר הוה חיב משום נבליה. כמש"כ רשי' ב' אלו הן הלוקין, בהאי דט' נמלים ואחד ח' דחיב אף משום נבליה, דכשבלו'ו הוא מות וכוי' עכ"ל, ואני תמה על תמייתנו דאיך אפשר לומר הכא דבכיות בשר ה' חיב משום נבליה ממשום דמת בבליעתו, דא"כ איך מחייב רשב"א ממשום אבמה"ח דכיו'ן שמת בבליעה והוה נבליה, הר' אינו אבמה"ח, אלא ודאי דזוקא בנמלים כתב רשי' דבבליעתו מט משום דזוטר חיota טובא וגוסס נמי כמת ייחשב, וכמו דקמבעי לעיל דר' ע"א בנוילו בדגים סימני טרפה אי חשוב רשות חיותיהם, בוגדים מוחמת דזוטר חיota, אבל בעוף דבUi שחיטה ומוסכנת בו שר', לא נאמר דבבליעתו הוא מות ממש. אבל לעומת זאת שיטת רשי' צ"ל דחיב משום במה"ח גם לרבי דס"ל לאו לאברים עומדת, חוץ ממה שהקשו עליו התוס' קשה להולמו, דמה שכתוב דלא גרע מבמה"ח דהא נמי בשר הוא, תמהו מאי לא מבעי לר' דיליפ' ב מה"ח מבשר בשדה, דיצה חוץ להחיצתו טרפה קרי לי', הר' כ"ז שלא נחלש מון הח' איך יקרא בשר בשדה וכטרפה, אלא אפי' לר' דיליפ' מלא תאכל הנפש עם הבשר, דבר שchodא ונפש לחודא לחיב על אבמה"ח ועל ב מה"ח הלא בשר לא מקרי עד שמת, וכמו דדרשין ב' בק' ובפסחים על ולא יכול את בשרו, אפי' עבד'י כען' בשר, דהינו שחתו לאחר שנגמר דין, הר' דבש' לא נקרה מהים, ואיך מצין לחיבו בבעל צפוי ח' משום בשר מה"ח.

והנה כדי לבאר לך שיטת רשי' צ"ל בהז' צריך אני להאריך קצת. ודע דעפ"י מה שישuber רשי' כאן דבמה"ח לכ"ע איכא מוחים מובן שיטת רשי' צ"ל הידוע דחזקת איסור בהמה דקאמרין הוא איסור אבמה"ח, וכן גם בנטבנה ביהו'כ פוטר ר' ש' משום דלא מצי חיל' יו'ה'כ איסור זה הקדום, והתוס' שבעות כ'ה ע"א, וביצה כ'ז ע"א, הקשו עליו והא אבמה"ח חלף הlek לו ע"י המיתה, ולמה לא יכול יו'ה'כ נבליה בהDED, וכן כתבו דחזקת איסור הינו אינה זבוחה משום דכתיב וזבתח וסימנו שם בביבה דבזה נחיא גם למ"ד בהמה בח' לאו לאברים עומדת, דלשטי' יקשה מה נעשה להאי מ"ד דהכלתא כוותיה, דאייה חזקת איסור איכא לדידי. אבל אין ספק אצלי דרש' צ"ל בשיגרא דליישנא נקט אבמה"ח וכונתו במ"ח, וכן הוא רגילות לקרו'א גם במ"ח בשם אבמה"ח, וכן בירושלמי ריש פ"ב פסחים דקאמר אבמה"ח מותר בהנהה, מקריא דבשד' טרפה לכלב תשיכון אותו, וכונתו ודאי לבעמ"ח, ובמה"ח הלא לדעת רשי' דהaca לי'א מ"ד דלא חל מל machim, וכיון שכן מישב ג'כ' קושי' התוס' העיקרית שהקשו דהא בינו' שמת הלק לו הא איסור ואתא תמורתו איסור נבליה, ולפ"ז לא קשה דהא במ"ח וטרפה אליבא דר' דהכלתא כוות' חדא לאו הו, דאית' מקריא דבר בשד' טרפה, וכבר כתוב הרמב"ס צ"ל בפ"ד הלכה י"ז דבליה וטרפה מצטרפין לכזית משום דחדא איסורה קחשיב, דטרפה תחולת נבלות, וא"כ ה'ה במ"ח עם נבליה נמי מצטרף משום דח' לאו הוה על טרפה וכן מבואר ברמב"ס שם בהכל' הנ"ל דבליה ובמה"ח מצטרפין וא"כ לעניין איסור ח'ע"א נמי כחדא יחשיב, וכן לעניין חזקת איסור, ולא שייך לומר דהא איסור במ"ח הlek לו ואתא תחתו נבליה או טרפה, דכיו'ן דמצטרפין לכזית הר' דהינו ה'ק, והוא ברור כמשמעות דכך ס"ל לרשי' צ"ל.

ומבוישל, וחילוקם דשם כתיב ויו' וכך נבלא ויו' דחוק. והרי תראה הרמב"ם באמת באבר היוצא פסק דאיו לוקה מבואר בפ"ה הلق' י"א, והטעם כתוב ה"ה דס"ל דחן דינא עם אבר ובשר המдолDAL דנפקא לי' נמי מרביוי דבשר בשדה, והכל אסור מה"ת ואין בו מלוקות, ולפ"ע' דאיו בכל אלו מלוקות מושום דהוא לאו שבככלות, דאיו לוקין עליו, וכן תראה שהרמב"ם לא האזכיר נמי האי לאו דבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, עיין במכות דף י"ח ע"א, ומסתמא ס"ל דחן דקרו אמר שם דללקין נמי מושום בשדה טרפה, אתי כמ"ד לאו שבככלות לוקה עליו, וכן כאן און דבון ר"י ובין ר"ל ס"ל דלוקין אלו דבמה"ח, ע"כ דהאי לאו מעלי' הוא לר"ל מלא תאכל הנפש עם הבשר ור"י משבר בשדה טרפה, ואני דומה להני דמרביבן מבשר בשדה דלית בהו מלוקות, אלא דהאי במה"ח ממש בכל טרפה הוה, מכח מה לי וכמו' שכתב הרמב"ם וכי להבין הדמיון איך עולה יפה נאמר, דנהנה שתפקיד בלשון הרמב"ם תעמוד משתומות בלי לידע כונתו, כי זיל שם "וכו החותך במה"ח וכו', שהריبشر זה מבהמה שלא נשחטה ולא מותה, מה לי וכמו' עכ"ל, הנה איזה טעם קאמר כאן למלוקות על במה"ח שהאי בשער מבהמה בלבד נשחטה זה איינו מספיק אלא לאסרו מכח עשה דיא'ז, ומה שאמר "ולא מותה" בודאי איינו טעם לאסרו, אדרבה הוא טעם להתריר כי הבהמה בריה ושלמה ולא חסר לה כלום, כי עושה חליפין, ולמה יהי' בשער זה אסור בלבד מושום טרפה, ואי מושום דבשר זה בעצמו נטרף, ויש עליו שם טרפה הלא זה מה שאמר אח"כ מה לי טרפה כולה ומה לי מקטנו, אבל דעת כי באמת האי בשער מבהמה ומון הראווי להקרא נבלה דהינו נבלה במקצת דמה לי מותה כולה ומה לי מותה מקטנו, כמש"כ הרמב"ם לעניין טרפה, והש"ס לקמן דף קכ"ח ע"א יליף דבמה"ח מטמא נבלה מקרא דכי ימות מון הבהמה אפילו מקטת ופרק א"כ במה"ח נמי, ומשנין דזוממי' דבמהמה בעינן שאינו עושה חליפין, הר' דלויל זאת הוה קרי לי' לבמה"ח נבלה, דהרי עתה מותה, אלא הן אבר והן בשער מה"ח א"א להכenis תחת סוג נבלה, כי סתם נבלה היא דמתה מלאיה מחמת מסוכנת, כמו שאמר לעיל דף ל"ח ע"ב, אבל כל שמית בעפ"ח לצורך אכילה ע"י מיתה הנוהגה אין זה בככל נבלה, עין מזה באריות בפתחה להלכ' שחיטה דברים קילוריין לעניינים, אלא דלאו דלא"ת כל נבלה אתה לגלות לנו, דכל שלא נשחטה כראוי' בשם נבלה תקרא, ולכן כתיב כל נבלה, ורק משם אנו למדין דבר נחירה דאישתרי להם במדבר אחר כניסtan לארץ שנצטו על הזביחה דינו נבלה, וממילא מזה מצין לומוד דכל בשער שלא ניבח דינו נבלה עכ"פ לעניין אישור אכילה, ובזה מצאת פירוש הגון לدرשת הספריDDR שכל נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מנין ת"ל כל נבלה, והרבה פירושים נאמרו בדרשה זו ואני הארכתי בזה בקונוטרט הלהכה למשה והעלתי דהרבינו דכל אתה על שחיטה פסולה דהינו במקצת הסימן, דאיו בזה אלא מעשה טרפות, מ"מ אמרה תורה דבשם נבלה תקרא ומשם אנו יכולים ללמד נמי במה"ח דתאי' בככל נבלה, אלא דיא'א לומר כן דזאת אסור גם לב"ג, ואיך אמרה תורה לגר ולנכרי תנתנה ואכלת, ולכן הוכרכו חז"ל לחיש דבמה"ח איינו מטמא כנבלה, ומושום דעשה חליפין, להוכיחו בלאו, וכן הוכיחסו בככל טרפה, וכען שאמר ר"ע קודם חזיתו לעיל במשנה ל"ב ע"א בשוחט סי' אחד דטרפה, מושום דס"ל נינו דמהני לטהרה מיד נבלה אבל כל שלא נשחטה כראוי', עכ"פ בלאו הוה כמו טרפה, וזה שכתב הרמב"ם זיל דהאי בשער מבהמה

ואיכא כאן אכילה, ושפיר חייב מלוקות עליהם אפילו אכלן באז"א, וזה נכון מאד בס"ד. ומה שיש להעיר עפ"י מה ש' רשי' זיל לKNOWN ק"ח ע"ב בסוגי' דטפת הלב דבח"ש א"א מכל היתרן להקרא שם איסור, ואיך יחול מתחלה איסור אבר אחצי' שיעור עיין מה שכתבתבי באזה שם בסוגי' וירוח צמאונך ודוק'.

תוס' דה שאין בו כזית באמצע הדיבור, ועוד דא"כ אמא לא חיל עליה איסור אבמה"ח כיין דליך מטרפה אלא ח"ש, דבפ"ב דיומא וכו' מ"מ חיל אחצי' כזית עכ"ל, הנה רשי' זיל ביום א פי' דודקה באכל ח"ש, אבל אם אלל שיעור שלם לא לקי מושום השבועה, כיון דחייב מושום טרפה, וכן הוא ברמב"ם ובשו"ע י"ד רlich ס"ד, ועיין שם בהגותות אמרי ברוך שתמה על דין זה. ועיין בספרישביב אש בלקוטים שברתי כי הדין דוקא שלא ה'י בעדתו ותמצית הדבר ה'ו, כי הא דחל אח"ש הוא דוקא שלא ה'י בעדתו לאכול רק ח"ש באופן דאפילו השלם אח"כ איינו חייב מלוקות, וח"ש זהה אין בו איסור רק מכח ריבוי לכל חלב, ושפיר ח'ל עליו איסור מלוקות מצד השבועה, אבל באוכל ח"ש וודעתו להשלים תוך כא'פ גם לר"ל הוא אסור מה"ת ובלא ריבוי לכל, וכן הוה בירושלמי תרומות פ"ז דמודה ר"ל בעדתו להשלים דכיוון דמצטרף תכדיא'פ, ע"כ לומר דאיסור אית' ב' בחצי שיעור, דלא"כ הר' היתר באיסור לא מצטרפין אפילו במקומות דammerין היתר מצטרף לאיסור אלא באוכל בב"א, ולא בזיא"ז כמיבור בgeom' פסחים מה'ה ע"א, וכן כאן כל שאכל ציטת מן טרפות ונבלות אפילו אכלו באז"ז תוך כדי אכילת פרט פטור על השבועה כי ניהו דחל אחצי' שיעור דוקא ח"ש שאכל בלי כונה להשלים לכשיעור עי"ש באירועים קילוריין לעניינים ועכ"פ הדין דין אמתה. וכן ל'ק קושי התוט' על רשי' זיל אמר דכל שצירוף עוד ח"ש מטרפה אחרת ואכל שיעור שלם בשער טרפהתו לא מצי' מחייב מושום אבמה"ח גם על הא ח"ש של אבמה"ח והבן.

ד"ה ובשר בשדה טרפה זה במה"ח, מדכתיב בשדה דריש דמשמע שפרש מקומו, ועכ"ג דאיצטרך לשער שיצא חוץ למחיצתו כדאמר בפ' בהמה המקשה ס"ח ע"א, כולהו דריש מיני, עכ"ל, המשיך דבריהם דלא תימא דבמה"ח הוא עין טרפה, וכן שסובר הרמב"ם זיל בפ"ד הל' י"ד, דמסביר לנו מה לי טרפה כולה ומה לי מקטצתה ומה לי טרפה ח' או חתכה בסכין, דחתוט' וכן רשי' זיל מיאן בזה שענין טרפה הוא חוליל רע המmitt את הבע"ח אח"י, וכמש"כ הרמב"ם זיל בעצמו דטרפה תחולת נבלות ובמה"ח הנפוץ הוא, דהאי אמרין לעיל ל"ג ע"א דהרוצה שיבリア חותך כזית בשער מבית טביחחה, ואיך נדמה זאת באיכות לשער מן הטרפה לומר חד עניין הוא ובחפז עלה בעדעתו לומר דבאות ר"י לשיטתי' איזיל בזה, דהוא ס"ל ט"ח CIDOU, וא"כ שפיר מדמה במה"ח לטרפה, והחותס' לא מצי' סברנו כן מפני שבסנדדרין ע"ח ע"א כתבו, דגם למ"ד ט"ח סופו למות מבלה זו, אבל הרמב"ם זיל לא ס"ל בזה כתוס', עין בזה באריות בפתחה להל' טרפות, ובריש אלו טרפות, אלא אדם לנו איך פסק הרמב"ם כאן כר"י ולענין טרפה פסק דאייה חייה כר"ל, ומוצכי שטרוי לב' תורי, ונתתי אל לב' לברר דעת הרמב"ם בזה אולם טרם עננה חליקי אברר שהרמב"ם יפה עשה למאנן בפירוש רשי' ותוס' מפני תרי קושי', חד מה שהקשוו התוס' בדיור שאח"ז דלמה לקי על במה"ח לר"י, דהאי הוי לאו שבככלות, ותירוצים איינו מספיק, דנייהו דבשר בשדה כולה כל מיini יוצא כלאו בעפ"ע נגד טרפה, מ"מ כיון דבשר בשדה כולל כל מיini יוצא מה'י יציא ממחיצתו ועובד שהוזכיה את ידו בשעת שחיטה, דהכל כלל בהאי לאו דבשר בשדה, איך ילקה, הא הוה לאו שבככלות. ב' קשה קושי התוט' שלחא'ז, דלמה לא ילקה על במה"ח ובשר מן הטרפה שתים, כמו בנא

זה האיבע הוא מצד שאבמה"ח חידוש הו, וכן בעינן דוקא בב"א והנה כבר כתבנו לעיל לדעת התוס' דאבמה"ח בר"י הוה אין כאן שום חידוש דמצרפיין גידין ועכומת, דהא בכל נמי הדין כן, אדם יחסר ממנו עצם שהחיהות תלי בותו לאו בר"י מקרי להתחייב עליו אלא האי חלק משאר בר"י דבעל שאור בר"י חייב אכ"ש, וכן בעינן דוקא כיוזת, מושום דכתיב ב"י אכילה, ושאר בר"י דכתיב ב"י נמי אכילה, אתה שאם יש הרבה זיתים שחיבב אכיזת ממנו, אבל כאן א"א לומר כן, דכלzeit ממנו איך נטרף גידין ועכומת, ואי דaicא מבשר לחודא צוית לא בעי קרא, דהרי הוא במא"ח וככתבתי לפ"ז לר"ל דאבמה"ח ובמא"ח מחד קרא נפקאתו באמת קאי אכילה דכתיב ב"י אבשרה מה"ח, ולכן חיבב אבר שלם גם פחות מכך ודלתא כרב דלעיל, א"כ קשה מה חידוש יש באבמה"ח יותר משאר בר"י וצ"ל דבאמת לר"ל לאו מכח חידוש קאתא עלי' אלא דbullet בר"י ס"ל כן דחלקו מבוחץ בטל מנין שם בר". ומה דקביי דוקא באבמה"ח אליו לר"י קבעי, לדידי' אבמה"ח בעי צוית גם בחלוקת מבוחץ חיבב כמו בכל האיסורין ודוד"ק.

ע"ש גמר' ר"י' א' חיב הרי' נהנה גרון בכזית, ורל"א פטור אכילה במעיו בעינן. האי פלוגתא דר"י ור"ל לא איתפרש במוה פליגו בשולמא ר"ל ניחא דבעי אכילה שלמה שינה גרון ועם מעיו, דזרך אכילה כך הוא, עיין בשו"ת ק"ז בעל כת"ס צ"ל או"ח סי' צ"ו שכתב דלגביו נשבע שלא לאכול לכ"ע לא עבר עד שבعلתו במעיו, דבלשוון ב"א ודאי אכילה לא משמע הנאת גרון לחוד, וכן ביהו"כ דביתובא דעתך" תל"י וכן בבהמ"ז דתלי הקרא בשבעה לכ"ע אכילה במעיו בעינן עי"ש, וא"כ קשה טובא מנ"ל לר"י דאכילה ذקראי משונה עד דكري לי' אכילה בהנת גרון לחוד.

אבל מה שנלפע"ד דסבירת ר"י הוה, מאחר דהלהלמ"ס ATA דישעור אכילה בכזית ואמרין בימוא דף ע"ט ע"ב, דישעור שביעיה בכביצה ושיעור יתובה דעתך" בכתובתת שני שיעורים אלו הם יותר מ仄, הרי' דבאכילת צוית לית ב"י לא כדי שביעיה ואך לא כדי יתובה דעתך" ולא כדי סוגי בהנת גרון לחוד לחיב מלוקות על פעול מאומה, אלא ואולי ר"ל סופר כמ"ד התם ביוםא כמהו בלג רערינטא דהוא פחות מ仄, וא"כ אכילה במעיו למאי עלי, כיון דלא במעיו דוקא להיות מיטובא דעתך". ולפ"ז נדחיס דברי הכת"ס צ"ל מה שהחיליט דבנשבע גם לר"י בעין אכילה במעיו כלשונ"ב"א אם נאמר דבלשונ"ב"א אכילה במעיו אז ממילא גם שיעור יתובה דעתך המשמע להו, ונבע עכ"פ שיעור כוכבתה, אלא ודאי דלגביו שבעה אנו אומרים דכוונת הנשבע על מה שהחישב אכילה בתורה ורא"י ליה ממשה שכתב הריב"ש ז"ל מובא במל"מ היל' שבעות ריש פרק ד' דח"ש שבעה אסור ואני לוקין עליו שנטקsha לו ממ"נ אי כוונתו ה"י גם אח"ש, ללקות עליי כמו בפרש, ואי דלא כיון רק אכיזת, הרי' אין כאן איסור כלל, ותירץ דאמדיין כוונתו לעשות איסור זה כשאר איסורא תורה עי"ש, וא"כ לענין זה נמי כיון דbullet איסורי תורה הנאת גרון אכילה יקרה, ה"ג לענין שבעה, זה אמרת ונכוון בס"ד ודוד"ק.

ראשום מה ע"ד מה שכי התוס' שבעות דף כ"ד ע"ב ד"ה דמומי לה כד"ה, דלא ח"ש חל שפיר השבעה גם לר"י, אף דח"ש נבלות אסור מה"ת. וממש"כ לר"ל דס"ל דאין בו אלא איסור דרבנן, והרשב"א חלק עליהם והביא ראי' מהא דאמרו ריש פ' יה"כ, לר"ל כיון דאיסור מדרבנן אין חל השבעה, ופרש"י מושום דaicא לא חסור, ומසיק דמ"מ חיל', משמע דלר"י פשיטה לי' דלא חל

שלא נשחתה, ומון הדין ה"י לו דין נבלה, דכל נבלה אפילו מקצת נבלה, דמה לי מטה כולה או מטה מקצתה, אבל כיון דהבהמה גופא לא מטה וממעטין אותו מטומאה דזוקא אבמה"ח מטמא דהוה דומי' דבכמה דانيا עושה חילפיין לנון האי מה לי וכוי' דהוה שיך לומר על נבלה, אנו אומרים על טרפה, אבל עיקר סמכית דרש זה הוה מושום דכל שלא נבחה ע"כ בלאו הוה, כמו נהירה ושיטתה פסולה, דלא הי' בכל נבלה קודם כניסtan הארץ, ואח"כ כנבלה תשחוב, ה"ה במא"ח ודוד"ק היטיב בכל הדברים שתכתבתי.

ד"ג ק"ג ע"ג אמר רבא בגין שתלשابر ממנה וטרפה בו, מר סבר לאו לאברים עומדת, אישור אבר וטרפה בהazzi קאטו, ומור תימא רבתא יש לי כאן, אכן אפשר לומר לאו האבר הנטלש אשר על ידו נטרפה הבהמה, ה"י בכל טרפה, הלא אין טרפה לאחר מיתה, ומה להאי אבר הנטלש עם הבהמה, ובשלמא לר"י שפיר מחיב ממשום טרפה דהא עכ"פ טרפה הוה ממשום במא"ח, ולוקה על האיר אבר תרתי, ואי קשי' לך מה נקט מן הטרפה הלא בלאה' חיבב אפילו לא נטרפה הבהמה ממשום אבר, ומושום במא"ח, קושי' זו בכב"כ קשה, וע"כ לומר לדרבותא דר"ל נקט מן הטרפה, אבל לר"ל למה לי' לרבה למימר דמש"ה אינו חיבב אלא אחת ממשום לאברים עומדת ולא חל טרפה אבר, תפ"ל דעל האבר הנטלש לא מתפשט האיסור טרפה שהוא דוקא על בע"ח מחייבים, ולא על האבר המת שנטפרד ממנה בשעה שנטרפה, וכעת איINI יודע פשר הדבר ולפע"ד לית נגר ובר נגר דיפרנקהו.

תוס' ד"ה מר סבר ר"י וכי' משמע דאי לאו לאברים עומדת דאייסור טרפה קדים, לא אתא איסור אבר חייל עלה, ע"ג דאייסור מוסף הוא ותימא וכו', ולפע"ד נראה ליישב קושי' התוס' דהנה תראה דלעיל בדף הקודם, דפרק הש"ס לר"י למה לו קרא, ליתי איסור אבר ולחול איסור טומאה שכן איסורו נהוג בב"ג, ולמה לא קאמר הש"ס שכן מוסף הוא לב"ג, כמו שכתבו שם התוס', لكن אני אומר דהא דס"ל לר"י דבכמה בח"י לאו לאברים עומדת וליכא איסור אבמה"ח אבמה בעודה בחיה היינו דוקא לישראל דנטקדשו במצב זביחה, עד שאפילו לאו דל"ת הנפש עם הבשר, לא הייתה הבהמה עומדת לחזק ממנה אבר ולأكل ממשום דאנו ביבחה בעין לנו מהיים ליכא לאו על אכילת אברים כיון דבלא"ה אינה עומדת לכך, אבל בב"ג אי לאו דאשרה תורה אך בשפנסו דמו ל"ת הייתה עומדת לחזק אברים ולאכול ממנה, لكن לכ"ע לאברים עומדת ומעתה ניחא דאייסור אינו אלא חמוץ ולא מוסיף, למ"ד לאו לאברים עומדת, מושום דלב"ג חל קודם תילשה ולישראל רק בשעת תילשה ודוד"ק.

תוס' ד"ה דאייסור הלב באמצעות הדיבור, ונראה לפרש דזוקא נקט תלש והוציאו וכו', אוירה דבכמה הוא דלא עלי אבל אוירה דלב בעי עכ"ל, כל המיעין בסוגי' לעיל דף ע"ה ע"א יראה, דין לסברוא זו שום קיום, לומר דלא מקרי הלב עד שיצא החלב לאoir עולם, וכי בשביבה שהוציא החלב חלב שור מקרי אטמהה דהא הولد עדין לאו שור הוה, וגם השקיל וטררי של ר"י ור"ל מחלב ושתי כליות האמורות באשם לא מתיחס, אלא לפי דעת הרשב"א דמש"ה בעין אוירה דחלב, דכ"ז שהוא במעי אמו יש לו היתר בשחיטה, ולא איקבע איסורא לענין אחע"א, אתה שפיר, והראש יוסף וצחה להכenis זאת בדעת התוס', והלשון אינו סובל זאת, אבל גם שיטת הרשב"א ז"ל בזה מוקשה ועין לעיל ריש פרק מה שכתבתבי זהה ודוד"ק.

ע"ב גמר' בעי מני רשב"ל מר"י, חלקו מבוחץ מהו, ופרש"י ז"ל

בית הוצר בחלוקת, ובמוחק אותן יתר כדי לתקן התיבת, ולמה בעין דוקא ע"מ לחפור וע"מ לכתוב, אלא היינו טמא, מושום דפותח בית הוצר אין על המשעה הללו שם קרייה כי שם קרייה אין נופל אלא על קלקלול ולא על תיקו וכן מוחק אין נופל על מחייבות אחרות, כי זאת בשם כתיבה יקרה, כי שם מחייבת הוא דוקא על קלקלול שיק, הרי ע"ג דהמשעה שוה כאן וכאן, מ"מ תלוי' שמה בכוננה ותכלית המשעה וה"ה בזומר עצים לא מקרי קצר אלא ע"י מחייבתו שצרכיך לעצים כך מתרפים דברי התוס', ובחדושים להלכ' שבת ישבותו בזה חומרות רבות, ולענינו כאן נמי הכי הוה לבב לאו דלא תסור, דלא מצי עבר אלא ע"י מחייבתו וכוננותו לעבור על לא תסור כי לולי זאת המשעה עצמה אינה מורה על לא תסור כמוון.

ובזה מיישב ג"כ מה שהקשו על הרמב"ם דס"ל דבכל דרבנן אילא מושום לא תסור, למה שפקו להקל. ומה שתירצו דכך תקנו דפספון היי להקל כבר העיד ע"ז הרמב"ן ז"ל שהוא דרך עשם לומר כן, ויפה כיוון דחשכל הפשות מתנגד לה, אבל מ"מ שיטת הרמב"ם ז"ל לא נפרקתי, כי מה שכותב הרמב"ם דבכל דרבנן אית' ב"י מושום לא תסור, היינו דוכחות לגוזר ולאסור הוא נכונה מלאו דלא תסור, וכל העובר על דבריהם בכוננה זו לעבור על לא חסור, עבר על האילו. אבל מאן דבר סתום, ולא כדי לעבור על לא תסור, עבר אישור דרבנן ולא על לא תסור דאוריתיא שלגביה לאו זה מתעסק הוא, כי כל שחסר הכוננה אין במשעה עצמה יותר מעבירת אישור דרבנן, ותדע שכן הוא לדעת הרמב"ן ז"ל דלאו דלא תסור על דרישות חז"ל קאי שדרשו הכתובים ופירושו התורה, א"כ בח"ש שאסור מה"ת מכח ריבוי דכל חלב עבור עליו על לא תסור, גם לדעת הרמב"ן ז"ל קsha איך חל על ח"ש אישור שבועה, כיוון דאית בי, תרתי אישור בעלמא מכח ריבוי הכתובים, וגם לאו מפורש דלא תסור אלא ודאי דלכ"ע בלאו זה אין עבור אלא במתכוון לسور מדבריהם ולא בסתם עבור. וזה אמרת לאמתו של תורה בס"ד.

הדרן ערך פרק גיד הנשה

משום דaicaca איסור תורה. ואני תמה בין לר"ל ובין לר"י, איך חל דדרםב"ם על כל תושבע"פ וגם על תקנות וגזרות דרבנן קאי באלו דלא תסור, איך חל על לאו מפורש אישור שבועה, ועיין באבני מלואים בתשובותיו סוף חיבורו סי' י"ד שנתקשה בזה בספר זהור הרקייע, ולא העלה כלום ליישב עי"ש. ולפע"ד נראה דהא ידוע דהן לצאת והן לעבור עכ"פ כוונות מעשה בעין, אבל بلا כוונות מעשה זהה מתעסק ולא יצא ולא עבר דכל שאין כאן כוונות מעשה כמוון דלא עבד דמי. והנה בכל לאוון כמו לא תאכל נבלה וטרפה, אם אכן גו"ט בלי שום כוונה הריaicaca כאן כוונות מעשה, ובחלב שmbia חטא ואפיilo במתעסק חייב בחלבים ועריות שכן הנה והנתת אכילתיו ממשה לי' כמעשה, אלום בלא דלא תסור מטיב הלא זה, דין כאן כוונות מעשה אלא במתכוון לסור, דהינו לעבור על מה שאמרה תורה לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך, ואפיilo ידע לעבור אישור דרבנן, כל שאינו מתכוון לעבור על לא תסור, אין כאן כוונות מעשה דלא תסור, דגביה לאו זה הוה מתעסק, ולא מהני בהזאה גם אם נהנה וגם לא פסיק רישא, ואסביר לכך יותר בדברי תוס שבת ע"ג ע"ב ד"ה וצרכיך לעצים שכותבו ז"ל "נראה דאפילו לר"י דמחייב אמלאה שאצל"ג, בעין צרכיך לעצים, דלא מקרי קוצר אלא בעין זה, מידי דהוא אקורע ע"מ לתפור ומוחק ע"מ לכטוב וכוכ"ע עכ"ל ועיין בהගות ק"י רעך"א ז"ל במשניות שם שהתפלא על ראיות התוס' שאינן מובנות, וכתבתתי אני בחדושי פירוש לדבריהם, כי סברתם הוא דיש מלאה שرك הכוונה עשו אותה למלאה זו ולולי הכוונה איןנו נופל על האילו מעשה שם מלאה זו ולכן הזומר איןו חייב נמי משום קוצר אלא בשצרכיך לעצים, כי לולי שמתכוון לעצים העש בעצמה מורה על נוטע, ולא על קוצר, ואני דומה לקוצר עשב השדה, אפי' איינו צרכיך לעשבים מ"מ קצירת עשב מקרי קוצר, בין צרכיך לעשבים שכיוון לך, ובין לא צרכיך להם ולא כיוון לך אבל זומר עצים לא מקרי קוצר רק ע"י הכוונה שצרכיך לעצים, ולסבירה זו הביאו התוס' ראי' נפלאה ממה דלא מצאו לחיב אמלאת כורע אלא בעווה אותה ע"מ לתפור ובמוחק רק אם עשה ע"מ כתוב, והלא יש קורע שהקריה בעצמה היא לצורך כגון פותח כתוב,

פרק כל הבשר

נicha li' לומר דעתו איןך קתני אסור, וה"ט משום דכל דaicistruck לאשמעין דהם בכלל העינוי דקרה אין רשי לכלול מה דחייב עליו עם הני דין בהם אלא אישור בעלמא מד"ס, ולכתוב על הכול לשון אסור זה ברור.

והא דקטני אסור לבשל והשמיט אכילה והנהה כתוב הרשב"א ז"ל דילשנא דקרה נקט ולבשל ולאכול קامر, ואני תמה ע"ז הלא ג"פ לא תבשל כתיב ומני' ילפין מכח אם אין עין חד לאכילה וחוד להנהה וחוד לבישול אבל לישנא דלא תבשל לא משמע אכילה ואיך סגי לי' לתנאי לשנות לבשל לחוד והשמיט אכילה והנהה, ולא עוד אלא דלקמן דף קי"ג ע"א תנן בשיר ברמה טורה בחלב בהמה טורה אסורה לבשל ואסורה בהנהה, ולמה כפל שם דאסורה לבשל מה שכביר תנא בריש פרkon ואילו דאגב הנהה קתני א"כ גם אכילה הילו לשנותו, אבל הפירוש האmittiy הוה, דכאן רק מאיסור אכילה

משנה כל הבשר אסור לבשל בחלב וכו' בפ' יהה"כ קתני יהה"כ אסור באכילה ושתייה וכו' ופרק שם בגמר' אסור והא ענוש כרת הוא עי"ש וכאן לא פריך אסור והוא ענוש מלכות עליו משום דהתמס דכתיב ועניתם את נפשותיכם ואתה התנא לפרש מה הוא האי עינוי דכיוונה עליה התורה ושפיר פריך אסור והא ענוש כרת הוא, אבל כאן דמפורש בקרא לא תבשל, והתנא לא אתה כאן אלא לפרש דלאו דוקא גדי בחלב אם אלא כל בשר בכלל האי לא תבשל הוא איינו צרכיך לדקדק ולומר על כל בשר מזוחר שלא לבשל, כי לא נחתת כאן לומר אסור אלא דכל בשר בכלל האיסור המפורש ושhaiyi אישור המפורש יש בו מלכות פשיטה דמ"ש האי לאו משאר לאו התורה, אבל אין לומר משום דכולל כאן גם היה ועו"ר ואס"ר ע"ת' מתני' אז אינם אסורים אלא מד"ס, ולכן קתני רק אסור ולא קתני מזוחר, דהא שם בפ' יהה"כ נמי מונה והולך כל החמשה ענויים ומ"מ פריך אסור והא ענוש כרת ולא

נאמר בזה, עיין לעיל בראש הסוגי' דנוהג בטמאה שכתבותי שם, אכן כתני אין גה"ג נוהג בטמאה, דהיינו לשון משמעו דגם ל夸בו אין כאן אישור גיד כלל, וא"כ גם גם בב"ח שלא אסורה התורה כלל בחלב ובבליה הרי אין כאן אישור כלל, וא"כ איך אפשר שאסורה התורה הבישול שהוא אסורה רק כדי להרחיק את האדם מלאכלו, אולם י"ל דשאני בב"ח דס"כ"ס איסור המפורש הוא הבישול ולגביו בשול גם חלב ונבליה מכלל אישור אכילת בב"ח מצד אחע"א וכיוון דמקלל והגבלה מכלל אישור אכילת בב"ח מצד אחע"א אלא דآن מוציאין את החלב בשול אלא לא לחוצאים,תו גם מכלל אישור אכילה איינו יוצא אלא מכלל מלוקות אבל איסורה איכא דהרי בכל בישול המה, והבן ולפניהם נדבר עוד מעין זה ודוק.

תנוס' ד"ה כל הבשר תימא דלא תני וכוי בחולין ובמוקדשין וบทוספתא תני فهو וכוי עכ"ל ועיין באחרונים מה שכתבו בה, ולפע"ד נראה דבקדים הנאכלים פשיטה דחל כיוון דלאחר זריקת דמים נאכל לכחנים ולבעליים וממילא חל מכח מוסיף לשאר בני אדם, ואיבשר עליה פשיטה דאיינו חל כמו דלא חל אחלב ונבליה, ואי דס"ל לתוספתא דחע"א או כמ"ד לזמן מתקדי אבישול אכילה נמי לך, יותר היה לשנות דין זה בחלב שהוא בכל בהמה דנוהג וכן בנבליה וטריפה דשכיח יותר ודוחק לומר דמשום אין רק דקתו חולין ומוקדשין תני נמי הכא אבל יותר נראה בכונות התוספתא דקתו דנוהג במוקדשין עפ"י מה דמובואר ברמב"ס ספ"ט אהל"כ כלאים וז"ל "דבhamת פשה"ס עשה הכתוב כשי נופיע כבבמה טמאה וטהורה דהכי הוא אומר ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריב ממנו קרבן לד', מפי המשועה למדו שאינו מדבר אלא מפסחה"ם וכור"ע עכ"ל וא"כ הו"א דלאגי בב"ח נמי נחשב בהמה קדושה כמין בפ"ע שאין בכל גדי וכאשר כתבתاي לעיל בראש פ' הג"ג עי"יש ודוק.

ד"ה ק"ד ע"א ממשמה הנודר מן הבשר מותר בשער דגים וחגבים. הראש יוסף ז"ל נתעורר על האי באא איך משיך שייכי להכא, והרי בנדרים הולcin אחר לשון ב"א. ומה עניין זה לבב"ח אם לא לפי מהSCI הלח"מ על דעת הרמב"ס ז"ל בפ"ט מנדרים דעופות בכ"מ בכלבשר, ודגמים דקאו במקומות דמייל עלי' שליח דעתמא כיון דלענין בכ"ח הוה בכלבשר לר"ע, ה"ה לעניין נדרים. ומזה דפרק בנדרים מ"ש עוף מדגים הינו לריושה"ג דשרי בב"ח בעוף. אלא דהראש יוסף קמתמה על דברי הלח"מ, דמאי שייאכינ דנדרים לבב"ח דאסור מושום שדומה Katz לשער במראה ובטעמא דמש"ה אסור רבנן. גם מהSCI דהסוגי' דנדרים דמקשה מ"ש עוף מדגים הוא לריושה"ג הלא בהדי' קאמר שם דת"ק דרש"ג' הוא ר"ע וכי עכט"ד דברי הראש יוסף ז"ל. ואני אושopic הקשות אם שיויו האיסור בב"ח גורם דעוף בכלבשר לנדרים הלא גם בלוא איסור בב"ח שוה עוף להמה, לאיסור אבמה"ח לטרפה ונבליה לדם ולשחיטה וכן להיפך הרי רשב"ג שם בנדרים קחשב לב וכבד וכל בני מעים דאינם בכללבשר לנדרים, והרי בכל איסור בב"ח לכ"ע גם אלו המה, הרי דנדרים מلتא באנפה נפשי' הוא התלויב בלשונו ב"א. ולא בומה שאסורה תורה. אלא דמ"מ אני רוואה דבר גודל דבר הנביא בעל לח"מ ז"ל, כי Mai דקתו הכא הנודר מן הבשר הוכיח הרמב"ס ז"ל שיטותו, דלר"ע דס"ל דעוף אסור בב"ח מדרבנן נגרר די' דנדרים אחריו להיות בכללבשר ואפיקו ללקות עליון, ודוקא לר"ע דס"ל חיים ועוף אינם מה"ת, אבל למאן דס"ל דעוף מה"ת אסור, לא, וכאשר אבר והא כתוב הראש יוסף דנדרים אמר דת"ק דרש"ג ר"ע הוא במחלוקת זה להיתא, שלא קאמר התם אלא מאן תנא דפליג אדר"ע רשב"ג הוא, ור"ל מאן תנא דמותני' דקאמור מותר בדלוין רשב"ג דברייתא הוא, אבל

והנה מדברי תרבר"י דלקמן נמי משמעו דקרה קמא מוקמיין איסור אכילה ורק קרא בתרא אבישול כמשמעותו וכSIDORו של תנא DIDON דכאן מאיסור אכילה דיבר וככלל חיה ועוף שהמה מדרבנן, וא"כ לקמן קי"ג ע"א תנא איסור בישול והנה, והא דתנא הנה לבסוף משום דבאמת רק הנזקי תרתי לא תבשל שב' משפטים ופ' כי תשא אתה חד לאכילה חד לבישול ולוקין על שניהם, אבל איסור הנה דילפין מקרה דלא תבשל הנה אמר במשנה תורה בפ' ראה, באמות אין לוקין עליון כאשר פסק הרמב"ס, והטעם דמהו שנשנה במשנה תורה לאו שכבר נאמר בד' ספרים לא נוכל לדרש באם אין עניין לדבר חדש, כי איך נא' דכל ארבעים שנה במדבר היה בב"ח שרי בהנהה, ונתחדש להם עתה בשכננסו לארץ איסור הנהה, ולכן סבר הרמב"ס ז"ל אכן זה אלא דרך אסמכחה, לדריש האי השינויים הללו במשנה תורה על איסור הנהה, ובספר המצוות שלו באמות לא הביא הרמב"ס אלא אני תרי לא תבשל חד לבישול חד לאכילה כמו שהביא דביו הלח"מ כאן בראש פ' וילך גם תנא דמשנינו הינה הנהה לבסוף ונשמע מזה דאין כאן מלוקות דאל"כ הוויל' תחלת איסור בהנהה ואח"כ ואסור לבשל מקרה שלishi שבפ' ראה, והתדבר"י' דבאמת מנה הנהה אחר אכילה ובישול לבסו' אין הכרע לומר דס"ל דמקרה השני לפין הנהה ולוקין עלייה, כי י"ל מאחר שמנה לבשלה איסורים דעתך בב"ח בחדדי והראשון היא אכילת בב"ח כנ"ל לא רצה להפסיק בין אכילה להנהה דמשיך שייכי ע"פ' שהנהה את' רק מקרה השלישי ואינו אלא מדרבנן כנ"ל, וכן מסתבר לומר דהרי בגמ' לזמן יש כמה י寥פותות ודאי דלא לקי על איסור הנהה דבב"ח דוק ותשכח ואי נושא זה פולוגתא בין תדרי' לשאר התנאים והאמוראים, דבר שלא נזכר בಗמ'.

אבל מה דיש מן העיון הוא על הרמב"ס שישדר תhalb איסור בישול ואח"כ איסור אכילה וכן בסה"מ שלו שכתב מצוח קפ"ו שלא לבשל בב"ח, מצוח קפ"י, שלא לאכול בב"ח, והוא נגד סיור/DTDתדרי' ומשנותו, אבל האמת יורה דרכו כי לדעת הרמב"ס הון דרשיהDTDתדרי' והוא שאר הדרשות שבגמ' לזמן אין דרישות גמורות לחיב' עלייהם מלוקות. ולכן בדריש המדרש רבה שלא נזכר כלל בגמר' כאשר תראה שכטב בהלה ב' ז"ל לא שתק הכתוב מלאיסור אכילה אלא מפני שאסור בישול, כלומר ואפיקו בשולו אסור ואצ"ל אכילתו כמו ששתק מלאיסור הבת מאחר שאר בת הבת' עכ"ל הרי דהרבמב"ס מיאן בכל הני י寥פותות שבגמ' משום דاسمכתות נינחו, ולמד איסור אכילה מאיסור בישול שנאסר מפני שהוא אחד מצורכי אכילה מכש"כ אכילה עצמה, וא"כ מוכרכה היה להקדים איסור בישול שהוא המפורש בקרה והוא האב ואיסור אכילה שהוא התולדה אחריו.

אבל מה שיש להעיר הוא, דאין פסק הרמב"ס בהלה ב' שם כמ"ד דהמברש **מלכְבָּ** או נבלה בחלב דלוקה על בישולו ואינו לוקה על אכילתו, דהוא לכוארה סתריה להאי דמדרש רבה דאסור אכילה נלמד ממה דאסורה אכילת בב"ח איך לוקה על בישולו וא"כ בחלב או נבלה בחלב דליך איסור אכילת בב"ח איך לוקה על אכילתו ניהא בשנאמר דהרי רק מטעם דחע"א אין לוקין על אכילתו אבל לעולם איכא כאן איסור אכילת בב"ח לעניין לקבעו בין רשעים גמוריים. אלא דלפי מה שכתבנו בריש פגה"ג דהאי לקבעו לא נאמר אלא במקום דרך מקרה לא מציז חיל אל יש בנסיבות שיחול אם הוא יהיה קודם, כמו דחוות אש ואשת Ach, דלפערם זה קודם אלה, ולפערם להיפך. אבל במקומות שא"א בשום אופן שיחול בב"ח על חלב או נבליה הרי אין נאמר איסור זה כל בשול הנבלה או חלב, ולא שיק' לומר דחל לקבעו וכוי' כיוון עצימות האיסור לא

רק משום דמיילך עלי' שליח, לא מצי סברו דגזרו על עוף, (ע"י"ש בנדרים בהגותה הגאון ר' יוסף חנינא לפא מייזיש ז"ל דברי טעם, דממה דנקט התנאו שם ועופות, אחר שאמר אסור בכל מני בשר ובלב וכבד וקורבן מוכח דעוף לאו בכלל בשר אלא דמיילך עלי' שליח) וכן אין זה פלוגתא חדשה ר' דרייה"ג מצי סבר כהני תנאים דעוף לאו בכלל בשר וממיאלא דליך מקום לגוזר, עיין עוד ליקמן מה שכתבתי שם.

היווץ

מן האמור דיפה כתוב הלח"מ ז"ל, דזוקא לר"ע לא בעין בעוף טעמא דמיילך, אבל לא מטעמי' דהינו מושם אסור בב"ח, אלא הנפק הוא, דר"ע אסור בב"ח מדרבנן וכדי שלא יטעו לומר כדי בhalbamo כמשמעותו דזוקא, ע"כ ס"ל דאיישי קרו גם בשר עוף סתם בשר, ולא עבי שליח לימייל כלל, וכך קתני תנאהaca האי דין לדודר מן הבשר דממה אסור גם בשר עוף וכרכ"ע שמעין גם לעין נדר אסור בכל בשר חז' מגדים וחגבים, וגם לעין מלכות בשר עוף בכלל בשר אבל לריסחה"ג וה"ה להני תנאי דנדרים דפלו גו שם בנדרים, בשר עוף לעניין תנאים כבשר דגים דמיילך עלי' שליח, ותלו בפלוגתא דר"ע ות"ק דידי' במתני' לדודר מן הירק. והש"סorchaca דפרק רישא לסייע דרישא אסור עוף מה"ת כי ה"ס"ד דלא בר"ע, ובסייע קאמר דעוף בכלל הנדר והוא כר"ע דמיילך עלי' שליח (ועיין בבב"ח שנטקה בא ר' שעת הרמב"ם דבעוף לא בעין מימיילך עלי' שליח) הכי פירושה Adams התנא סובר דעוף בhalbao דאוריתא ודלא בר"ע, איך קתני בסיפא דעוף בכלל בשר לנדרים דכמו דאמרנו לקמן דרייה"ג פlige ארכ"ע דעוף איינו בכלל בשר בלשון בא, מסתמא גם האי תנאה ס"ל כן די לאו דין תנאה סתם לנו כאן כר"ע דעוף איינו מן התורה אלא מדרבנן, הרי ר"ע יחיד בדבר הזה דעוף בכלל בשר סתם דהן ריסחה"ג והן רש"ג ות"ק שלו בנדרים, לא ס"ל כר"ע לעניין זה, וע"כ דטעם מימליך עלי' שליח קאמר דבר עוף בכלל נדרו, וכרכ"ע דמתני' לדונדר מן הירק, וא"כ רישא רבנן דעוף בhalbao דאוריתא, וסייע אליבא דר"ע דמיילך עלי' שליח מיני' הו, ולא ר"ע גופא דר"ע לא מציא אמרה, דהרי לדידי' עוף בלאי' אסור בנדר דבלול בשר אלאandalibaa דר"ע לדונדר מן הירק נשנית ומשום דמיילך עלי' שליח. ולפי האמור למ"ד דרישא דלא כר"ע, אלא עוף אסור מדאורייתא בamatut האי סייפה לדונדר מן הבשר לא שייך הכא ולא חש הש"ס להביא ראי' לר"א דאמר דרישא נמי ר"ע הוא, מהא דקתני הנודר מן הבשר ודוק' הקיט.

גמר' הא עוף אסור מדאורייתא, המהראמ"ל מדקדק למה לי' דיקוא מסיפא, דהינו ממה דקאמר חז' מבשר דגים וחגבים, כיון דMRIASHA שמעין דהרי כל הבשר קתני, והכי הול'ל, כל הבשר ואפיקו עוף, ולפ"ד לך' מ"ד Adams עוף מדאורייתא אסור לא שמעין דעוף בכלל בשר בלשון בא לעניין תנאים כמש'כ' למעלה וא"כ גם בדברי התנאו בא להכנס עוף בכלל בשר רק מדיקוא דחוץ, אלא אי קשה הא קשה, דחיה ודאי בכלל כל הבשר, וא"כ מחיה הול'ל דמתני' דלא בר"ע, אלא ליתא מדיקוא דחוץ, והוא להיפך, דעוף איינו בכלל כל הבשר, וזה ליתא מדיקוא דחוץ, והוא דלא נקט חיה ועוף כבר הקשו בתוס', ודוק'ק.

תוס'

ד"ה הנודר מן הבשר בגמ' מוקי' כר"ע, ובנדרים פריך דדים נמי מימליך עלי' שליח ומוקי' מתני' דהaca במאן דכאיב ל' עינא ובוינא דהקה זא' וכו' עכ'ל, הנה שם בנדרים לא הביא משנתינו כלל, אלא אבריתא קאי דפלו גו בה ת"ק עם רש"ג, והות'ק אסור בעופות

תק' דבריתא ודאי לאו ר"ע הוא דילדוי' עוף בכלל בשר גם בלאו טעמא דמיילך עלי' שליח, וגם למלכות. ולא על חנס קתני ר"ע דינו במתני' שם בירק ולא קתני בשר דהוא עיקר מאכל האדם וכארשר באמת קתני בבריתא דת'ק ורש"ג אלא ודאי דלגביב בשר לא קאמר ר"ע מלתי' וכארשר אבא.

דראה זה דבר נפלא בדרכי הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א הלכ' ד' ואיל' וכו' בשר חיה ועוף וכו' ואסור באכילה מד"ס כדי שלא יפשטו העם וובאו לידי איסור בב"ח של תורה, ואכלו בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה, שהרי אין ממשע המכטב אלא גדי בחלב amo ממש, לפיכך אסור כל בשר ממש' עכ'ל הזhab, וכל שדרכו להעמק בהמה שלומד ישנותם על האי אריכות דברים בכלל, כי אין דרכו של הרמב"ם ז"ל בכך זה לפחות טעם חז'ל, שלמה גזרו, מפני שਮובן מAliyo שעשו גדר וסיג משמרת למשמרות, כדי שלא יגעו באיסור תורה, וכן תמצא לעיל מני' בפ' ח' בגה'ג כתוב שאינו אסור מה'ת אלא מה שעיל הקף אבל שאיל הגיד וכן חלבו של גיד איינו אסור אלא מד"ס ולא פירוש טעם האיסור, וכן בפ' באיסור דם כתוב, ודם האדם האיסור מד"ס. וכן בפ' הט' כתוב יראה לי שככל אלו החווינו והקרונות אסורי מז"ס, ולא פירוש טעם האיסור ממשום דMOVEN מAliyo, כדי שלא יבואו לאכול האיסור עצמו. ומה ראה הרמב"ם ז"ל כאן לפחות טעם איסור ח' ועוף בב"ח. ולא עוד אלא שהרמב"ם לא סגי לי' במא השוכב "כדי שלא יפשטו העם ויבאו לידי איסור בב"ח של תורה" אלא שהוסיף דברים "שהרי אין ממשע המכטב אלא גדי בשר שור שב וע' בחלב, לא ה' מקומות כתיב בתורה מפורש ל"ת בשר שור שב וע' בחלב, לא ה' מקומות לחז'ל לאסור מדרבנן גם בשר חיה ועוף. אבל האמת דבריו ז'ל, הלא תורה דבאייסור חלב לא מצאו מקום לאסור חלב חייה אטו חלב בהמה, ולא דם דגים וחגבים אטו שאר דם - ודם אדם ממשום בשרו אסור. - הר' דאי מקום לגוזר ממשום מיניו. ומה ראו על כהה בב"ח לאסור בשר חיה ועוף אטו בשר בהמה, لكن המ齊יא הרמב"ם ז"ל חידושא רבה, והוא דלהוציא מלבו לפреш הקרא ממשעו גדי בחלב amo ממש, וכטעהו אדבן עזרא דמשום אכזריות אית' ב', ובאיו ראי' לדביריהם מהה שחייה ועוף מותרים, דאמ' גדי בחלב amo לאו דזוקא אלא כל בשר חיה ועוף בחלב אסור, אלא שדיבר הכתוב בהווה. למה אוכlein בשר חיה ועוף בחלב ולא ה' ממשעו להו דג"פ גדי אותו למעט חיה ועוף ובמה טמאה כדלקמן. لكن הוצרכו לאשרן, וזה ברור ואמת בדעת הרמב"ם ז'ל, ולול'זאת אין לנו מוכחה בדעת ר"ע דס' לש' חיה ועוף אינם מה'ת, דלול'זאת אין לנו טעם למה אסרו בחיה ועוף בב"ח יותר מבחלב חייה. אמרו מעתה אי בלשון העם בשר עוף לאו בכלל בשר הוה, למה אסרו בעוף, כדי לאסור בהיה מה'ט שכתב הרמב"ם, אלא ודאי דילר'ע גם עוף בכלל בשר בלשון העם, וכן הוצרכו לאסור גם בעוף וממיאלא דלבבי נדרים ג'כ' עוף בכלל סתם בשר הוה, ולא תלי בחמלכה. ותדע שכן הוא דלקמן דף קט'ז ע"א מסיג באב'א, דרישא ג' ור"ע פלו גו בעוף אי אסור בדרבן או לא, וע"י' בראש יוסף שכתב דלהאי אב'א בהיה גם ריסחה"ג מצי סבר דמיינעט אלא דאסרו מדרבן, אבל עוף דלא דמיינעט בשר בהמה לא איזרו, וע"י' שלב אר' שנדחק לפרש במא פלו גו ר"ע ורישא ג' ודרבי ר' אינס ראיים למי שאמרם במחכ'ת.

אבל יפה הקשה דכיוון דע"כ פלו גו בהיה כדמיינעט בדביבה מהכי תיתי לומר דפלו גו עוף בעוף דאיון בדביבה רמאי, אבל לפ' העצטנו בדעת הרמב"ם ז'ל ניחא טובא, דرك ר"ע מצי סובר דגזרו על עוף ממש דלא ס'ל דבאי המלכה אלא דגס בסתם הוה בכלל בשר, אבל רש"ג דמיינעט בנדרים בשר עוף וכן ת'ק שלו אסור

אבל מלשון הרא"ש שם ממשע דה"ה בנדר לכמה ימים, כיון דהוים לא מazi אכל דגיס, ממילא אין כוונתו בלשונו על הדגים, וכן נראת מלשון הרמב"ם שכ' ואם מראן הדברים בעת שנדר וכו', אבל הטור והשו"ע ע"פ שהביאו לשון הרמב"ם, כיון דהר"ן ז"ל בפירוש כתוב דזוקא בנדר על אותו היום, הי' להם לפреш. ולפער"ד נראת כדעת הרא"ש ז"ל דבאמת קשה טובא לדעת הר"ן ז"ל אך נאמר דלא כיון לאסור דגים ממשום דהוא על יום הקזה נדר שבלא"ה אינו אוכל. והרי חוץ שהוא רוצה לאכול דאל"כ למא נפ"מ, וכיון דרוצה לאכול אדרבה מסתבר יותר דכוון לנדר את עצמו מלאכול דגים, כיון דתאב עליהם לאכלן גם ביום דהזה. אבל לדעת הרא"ש ז"ל דקיים על שאר יומא ניחא אלא דלעומת זה קשה כיון דנדר על ימים רבים למה נוציא דגים ממשום, דהוים אינם אוכל בלבד"ה וצ"ע.

תנוס' ד"ה הא עוף אסור מדאוריתא וכו', ונראת דהא דס"ד שהוא דאוריתא ממשום דסמק אסיפה נדר העלה אותו אכילה וכו', אבל אין לומר וכו' דהא הנודר מן הבשר אין כל בשר שהוא וכו' עכ"ל, עיין במרחמי"ל ובמרחמי"ש ז"ל, שדברי התוס' תමימות והוא בסיפה נודר מן הבשר לא קתנה איסורא כלל, וגם לומר דידייך כדי יוסף דאי מדרבן, לא הוא גزو על העלה שהוא גול"ג, קשה לשמעו, דמה מתרץ ר"א מהן ד"ת ומהן ד"ס וכולה ר"ע היא, הלא עיקר חסר מן הספר דה"י לו לתרץ איך גור-can גול"ג ו��מותץ אבי.

והנה לפע"ד בהא דכתבו, דא"א לדיק מהא דקთני כל הבשר כוונתם הכי הוא,adam נאמר כן, אז הנודר מן הבשר נמי בעין למיר דושא עוף להמה ע"ג דלא קתני בפירוש, דאל"כ אין כאן מקוםו כדקשה הראש יוסף ז"ל וכדי שלא נסבול דוחק זהה שambilיא כאן דין הנודר דלא שייך הכא וגם אין שוה בדין עם בב"ח, נסבול יותר דוחק קטן מזה, דקתני כל הבשר אסור יש מהם ד"ת וש מהן ד"ס, אבל אי דיקא מצד איסור העלה hei, אז ניחא, דעתך נסבול האי דוחק גדול דלא שוה דין בב"ח לדין נודר. ומה דלא חש ר"א לתרץ איך גزو אהעלאה בעוף דרבנן נראה לפע"ד דבר נכוון עד מאד, והוא דהרי הש"ס דמידיק מחוץ מבשר דגים, דעוף אסור, ולא מרישא דכל הבשר, כבר כתבנו לעיל דה"י סובר דעתו לאו בכלל סתםبشر הוה, ואם בכל זאת נאמר דאסור מדרבן, אז נפרש המשנה הכי "כל הבשר אסור לבשל" הינו בשר בהמה, ומה"ת "חוץ מבשר דגים וחגבים" דשי' למגורי אבל בשר עוף נשמע מדיוקא דאסור מדרבן, ע"ז ודאי קשה א"כ למה גزو עלי גול"ג, העלהו אתו אכילה, אבל ר"א דקמתרך כולה ר"ע הוא מושיף עוד ואמר דעתו נכלל בישא דכל הבשר ומשום דאייקריبشر סתם וכדעת הרמב"ם ז"ל לעיל, וטעם הגורה כדי שלא טעה העם לפרש גדי בחלב amo כדכתיב, שכן הצריכו לאסור כל הבשר ואפלו עוף, מפני שבפי העם גם עוף בכללبشر, וא"כ כוונת האי גזירה הי' שיהי בעניי נטה רשותם מה"ת, ואם הי' העלה אסורה בהמה ומורתת בעוף שוב הדר החיש שיאמרו מה"ת גדי בחלב amo דזוקא, וכן שפיר לא חלקו בגזרת העלה בין בהמה לעוף, וזה שאמר דהיכי קאמר כל הבשר אסור לבשל אבל מהן מוד"ת ומהן מ"ס, חוות מבשר דגים וחגבים שאינם לא מוד"ת ולא מ"ס, עיין באחרונים שנטקה להם על אריכת דברי ר"א אבל לפי האמור ניחא דרוצה לומר שלא טעה כדעליל דמסיפה דחוץ שמעין עוף אסור, ואז עכ"זDOI אידי דאוריתא,DOI דרבנן למה גزو אהעלאה, אלא דרישה נשמע עוף, ומ"מ הוא מדרבן וככלו בהדי דאוריתא מטעם הנ"ל, ומילא לא קשה איך גزو גול"ג, והוא דלא גزو גם אבישול והנאה לדעת הרמב"ם ז"ל לפ

ומתיר בדגים ופרק מ"ש עופות דקארס משום דמיילך על' שליח, דגים נמי, וקמשני כנ"ל וכמה מן הדוחק לאוקמי הבריתא דנסנית בנדרים דמיiri ביומה דהזה ורק אז מותר בדגים, ובפרט דקתני בהדי חגבים, ובחגבים פשיטה דמותר בכל"מ, וכmesh"c הפסיקים, אבל משנתינו דין לה עסק בדברים, והבאה דין זה הנודר מן הבשר הכא משום שיוי הדין דהכא והכא כל הבשר אסור, ודגים וחגבים מותר, לאוקמי דמותר ביומה דהזה או בדכאי ל' עינא, הוא דבר זו עד להפליא, ובירושלמי נדרים באמת פיג אש"ס דילו בזה, וס"ל דבשער דגים לעולם מותר, ועיין בר"ז נדרים דף הנ"ל ד"ה והוא מן ירך נדר, ובגהגת הש"ס בעליפה עיניים שם. ובאמת בעניין פלא מוד איך אפשר לומר דאפלו אין מינו משום דמיילך עלי' שליח יהי' במשמעותו לשון נדרו, אך נפרנס המשניות דסוף פ' הנודר מן המבושל, הנודר מן הין מותר בין תפוחים והנודר מון השמן מותר בשמן שימושין, וכותב שם הר"ן דכל שיש לו שם לווי' לא מקרי יין ושמן סתום. ופשיטה דבכל הני מימליך עליון שליח. אדם רוצה לשחותין יין אפיקו על שכר מימליך השילח, והצריך לשmeno להדליק או לבשל אם לא נמצא שם זית יקח איה שמן אחר מה שמצא ומן שמן סתום ולא מה שמוסיפין לו שם לווי', וא"כ מה שנקרה יין ושמן סתום ולא מה שמוסיפין לו שם לווי', וא"כ בדגים נמי ניחו אדם לא ניתןبشر יסתפק בדגים דהמה קרובים לבשר, אבל מהיכי תתיי יהיו בכלל נדרו. ועוד זאת דהרי לגבי בב"ח אמרין דגדי בחלב אלו לא דזוקא אלא שדבר הכתוב בהווה, ולכן אסרים מה"ת כל בשר שנתבשל בחלב, ואפי' ח' ועופ ובמהה טמאה הוי בכלל, אלא שייצאו מן הכלל ע"י ג' פעמים גדי שכותב בתורה כמבואר לקפן קי"ג ע"א במסנה שם, ולמה לא בעין מיועטת עלبشر דגים וחגבים (דמל"ד היה ועופ אינם מה"ת קשה לומר דמעטם דגים וחגבים מהיקש דنبלה וכрисה"ג לנקון) הררי דגים וחגבים אינו בכללبشر כלל, ובಡילא שום מיועטת נמי ידוען דלא הוה בכללبشر כלל, ואיך נאמר דזהה בכלל נדר מושום אדם רוצה לאכולبشر ולא ימצא, יאלל דגים ולא ירך או קטניות מושום דגים יותר קרובים לבשר כלל, והצריך שום מיעוטם פלא והפלא בעניין. ושוב דקדתי בדעת הרמב"ם בפה"מ כאן שכ' וזול, "כבר בארנו במקומות מנדרים, שעיקר אצלנו בנדרים החל אחר לשון ב"א, אבל בזמן שחברו המשנה הוי עושין שהנודר מן הבשר אסור אפיקו בשער דגים וכמו"עכ"ל ומ"י לא ישנותם על לשון הלווה, שבזמן שחברו המשנה הוי עושין שהנודר וכמו"עכ"פ כפי הנראה בעיליל דגם הרמב"ם ז"ל הרגש באורות דין זה, דהנודר מן הבשר יהי' אסור בדגים שאינם מי' בשער כלל וכמו' חגבים, ולכן כתוב שהיה דבר זה גזירה חדשה להכניס דגים בכללبشر, ור"ע רק בנודר מן הירק אסור בדלוין מושום דירק כולל גם דלוין אבל דגים אינם בכללبشر כלל, ולכן נדחקו לפרש היהטר דגים דקתני במשנה ובבריתא ביום דהזה, ולא שביסודה המשנה שהיא ישן נושא מתפרש כן, אלא דהמשנה לא זה מקומה, גם אחר שהכניסו דגים בכללبشر לעניין נדריס, מפני דיש מקום להיתר זה ביום דהזה והבן את זאת, כי עזין זה צריך לפרש בכמה מקומות וחדר מהם הוא בראש מכך תן דכמה אוקמות שבגמי' הכנין ביריבוי דהקל שוחטין דינים חדשים שנטחו זמן הרבה אחר יסוד המשנה, ודוו"ק.

ודרך אגב אציע כאן מה שיש לי מן התימא על הפסיקים הטור והשוו"ע שסתמו דבריהם ביו"ד סי' ר"י ז' בהא דמותר דגים ביום דהזה, אי דזוקא בנדר רק על יום אחד והוא יומי דהזה, או אפיקו נדר על שלשים יום או סתם נמי, ובדבר זה אני רואה פלוגתא דהר"ן ז"ל שם בנדרים כתוב בפירוש, דזוקא בנדר על יום הקזה,

או למיימור דר' יוסף ס"ל בשר עוף בחלב דאוריתא. עיין כאן בהגחות הגרא"ב שקבעה על הבה"ג שיש"ל דמש"ה שר ביעא בכוטחא משום דעוף בחלב דרבנן, הלא ר' יוסף קאמר לי' שם בעירובין, והוא הר' ס"ל דבר"ח בעוף מה"ת עי"ש. ולפי באורנו זה ליתא דר' יוסף קמנפריש רישא דמשנתינו דכל הבשר רק אבמה קאי ומדוקא דחוץ מדגים וחגבים קמדיק ה"א בשר עוף אסור, הינו דפלוغو בי' ב"ש וב"ה כدمפרשו איזיל וכמש"כ למעלה, וא"כ ליכא כאן סטמא דבר"ה אסור דהרי מנ"י וב"ה קאמר דר' יוסף קאמר לי' ויש חולקין עליו ולא משום מביא גאולה אמר לה, אלא לידע דלאו ד"ה הוא אלא דיש חולקין וס"ל דנהפהך פלוغو ב"ש לחומרא וב"ה לקולא, והוא תנא עדויות דפ"ד, וממילא צריכין אנו לפ███ כמותו, ממש"כ הראב"ד, ובפרט שהוא במילוי דרבנן דעהלה גופה בכוב"כ אינו אלא מדרבנן. וא"כ ר' יוסף להלכתא ס"ל דעוף בחלב דרבנן כב"ה אליבא דת"ק עדויות, וממילא דמותר להעתותו על השולחן וזה נראה ברור ונכוון מוד לרשות דארוראי פלוغو או בשר עוף בחלב דאוריתא או דרבנן דבר שלא הזכר בפירוש בגמ"י ודוו"ק. ועיין לפקון קי"ג ע"א מה שכותבי שם על המשנה המעליה את העוף עיין שם היטב.

וראתاي כאן בדברי הלב אר"ז שכתב להתנצלותו דבריהם אבינו ע"ה דאיך העלה לאורחים שלו בן בקר, עם הלב וחמאה כיוון דקים א"א כל התורה כולה ואפיו עירוב תבשילין כמי"ש חיל', והביא בשם הפסוקים דמה שקיימו האבות התורה הי' אצלם כדרבנן כיון שלא נצטו עלייה, ומماחר דאמרין דבחו"ל לא גרו על העלתה חלה משום דליקא דאוריתא, ה"ה לאבות קודם מתן תורה דליקא בב"ח דאוריתא, אין מקום לגזר העלה אותו אכילה עכט"ד. ואני עבר ולא אבין, א"כ איך קיים א"א גם עירוב תבשילין יותר משמרת דרבנן דהרי כולן גזרות והרוחקות נינחו שלא לבוא לפגוע באיסור תורה, עירוב תבשילין בכתב הרמב"ם בראש פ"י מ"ט דנתנקן כדי שלא יבא לבשל מיו"ט לחול והוא טעמא דר' אשיג נגמ"י ריש פיו"ט עי"ש ודוו"ק.

תנוס' ד"ה ונינתנת לכל כהן שירצה, פ"י ב��' אפי' אינו מחזיק בתורת ד' ואין נראה לר"י וכו', וחשייב בהדי'יו הזրע והלחים והקבבה ואמרין لكمן שאין נינתנות למ"י שאינו מחזיק בתורת ד' עכ"ל כוונתם דרש"י ז"ל לא הי' לו להזכיר כאן האי קרא דلتת מנת לכחנים המחזיקים בתורת ד'. דמה"ט חلت ח"ל נמי אינה ניתנת אלא למחזיקים ומ"ק,adam חلت הארץ דאוריתא דתבניתה הכהן עלה יותר חזקה, אמרה תורה דין לימי שאינו מחזיק בתורת ד', מוכח"כ מה שזוכתו בה אינה אלא מדרבנן, דלא רצוי ח"ל להחזיק בה ידי עברי עבירה ולכן ע"כ מيري בדילא כהן אחר, וכדי שלא יפסיד למגמי יתבטל מצות נתינה ודאי יותר טוב ליתנה גם למי שאינו מחזיק, וכן אם הוא עני ובבלא"ה צרייך ליתן לו בתורת צדקה, אבל חلت הארץ דיש בה משום טומאה שאינה משמרה כראוי בכל אופן אסור ליתנה לע"ה שאינה משמרה בטורה לכך ס"ל להתנוס' ז"ל, אלא דלשון המשנה, "וניתנת לכל כהן שירצה" אינו מדויק לשיטתם דהרי אין לו ברירה, דהרי אין לפניו כהן אחר, והכי הול"ל ונינתנת אף לע"ה צ"ע ודוו"ק.

תנוס'

ד"ה עוף וגבינה אין בשר וגבינה לא, תימה דהיכי פריך מגבינה אחר בשר, אברש אחר גבינה וכו'. הנה מפרש"י ז"ל מוכח דס"ל דין חילוק דבר"ה בלא קינוי הפה כתוב "שאם אכל זה ובקש לאכול זה וכו' אבל בשער בהמה עני קינוי כדלקמן, שלא יהי נדבק כולם מן הראשון בחניכיו" עכ"ל מdecתביב סתם אכל זה, ולא פירש גבינה וכן

טעם הנ"ל, משום דכל שגוזו אכילה שוב לא שכיח כלל שיבשלו, רק דרך מקרה בנפל עוף לחלב רותח, ועל מלטה דלא שכיח לא חשו על טעם הנ"ל משא"כ העלה אם יהי מותרת עלהו בכל עת על השולחן עם החלב.

ועפ"י האמור מיושב ג"כ מש"כ הרמב"ם ז"ל פ"ט הלכה כ' דהעלת עוף אסור ממשום הרגל עבירה שיאכל זה עם זה, אע"פ שעוף בחלב אסור מד"ס עכ"ל ועיין בלח"מ שהקשה הא בגמ' אמרין אי שרית לאסוקי עוף וגבינה אותו לאסוקי בשר וגבינה ובאלפס רותח דאייכא בא"ח דאוריתא. ועיין באחרונים ז"ל מש"כ על פרשיי במתני'. ולפ"ע דנראה לפי האמור דהא דמתרךABI בגמ' כנ"ל הוא אליבא מה דס"ל הש"ס בתרחלת הסוגי" דעוף מדיוקא סיפה דחוץ מדגים וחגבים אסרים, אבל אליבא דר"א דאמר דמתני' דכל הבשר כולל גם עוף ומטעם הרמב"ם ז"ל לא צריכין להא, אלא דהכא השו בשר עוף לבשר בהמה לכל מילוי כדי שלא יטעו לומר דעתך בחלב אומו דוקא ודוו"ק.

ד"ג ק"ד ע"ב. משנה העוף עולה עם הגבינה על השולחן ואינו נאכל דב"ש וב"ה אמורים לא עולה ולא נאכל. התוס' הקשו דזה הוה מחלוקת אחר הסtems דלעיל, דכל הבשר אסור לעלות על השולחן. ובאמת לפי מה שכתבו לעמלה דהש"ס מש"ה מדיק מן "חוץ מדגים וחגביס" דעוף אסור ולא "מקל הבשר" ממשום דס"ל דעוף אינו בכל הבשר סתום, דהינו בשער בהמה אסור לעלות חוץ פירושא דמשנה כל הבשר, דהינו בשער בהמה אסור לעלות חוץ מדגים וחגבים שמותר לעלות. וזאת לד"ה, עוף פלוغو בי' ב"ש וב"ה. אלא דלפ"ז צריכין לומר דמתני' דלא כר"ע, דהרי חיה ודאי הוה בכלל כל הבשר, ואיך אמר דאיינו עולה לד"ה כיון דגם חיה אינו אלא מדרבנן לר"ע, ולפ"ז ליתא ג"כ מה ש' התוס' דפלוגי ה"ה באחיה, ולא נקטו בלשונות ממשום דלא שכיח, דאם בחיה נמי פלוגו הוה לי' סתם ואח"כ מחלוקת. וממילא צריכין ג"כ לומר דב"ש וב"ה פלוغو בעוף אי דאוריתא או דרבנן דאי לשניות דרבנן ופלונו אי גרו כאן גזיל"ג או לא, וכדאיibi לעיל, הרי שניהם ס"ל דחיה מד"ת ועוף מדרבנן זאת דלא כחד תנא דלקמן קי"ג ע"א, דلت"ק חיה ועוף מה"ת, ולר"ע חיה ועוף רק מדרבנן, ולרייסח"ג חיה מה"ת ועוף מותר אף מדרבנן כדיםיק בסוגי" שם, דבקומו של ריויס"ג הי' אוכlein בשער עוף בחלב, וכאן בין ב"ש ובין ב"ה סברו דחיה מה"ת, ועוף מדרבנן, אבל אי פלוغو בעוף אי דאוריתא או דרבנן אז רק ב"ש ס"ל דגוזו בעוף אותו בהמה וחיה. וכל זאת לר' יוסף והס"ד שבגמ' לעיל, דעוף אינו בכלל כל הבשר, אבל לר' אשיג דמתרך דעוף בכלל כל הבשר ויש מהן מד"ס עכ"ל לומר דהוה סתם ואח"כ מחלוקת לעני הعلاה, אי גרו גל"ג עוף אטו בהמה ממש"כ התוס' ודו"ק.

ע"ש גמר' הא קמ"ל מאן ת"ק ר' יוסף כל האמור דבר בשם אמרו מביא גאולה לעולם. לכארוי תמייה לי דהרי בלא"ה צרייך לומר דר"י קאמר לי' דלא תימא ד"ה הוא דב"ש לקולא וב"ה לחומרא אלא דרך ר' יוסף אומר כן, אבל יש חולקין ואומרין דפלוغو להיפך וב"ש לחומרא וב"ה לקולא, עיין בריש פ"ה מעדיות בתוי"ש סתם תנא דפ"ד שם לית לי' דהני נמי דקחשב ר' יוסף הו מקולו ב"ש, ולדעת הראב"ד באמת אין לפ███ כר' יהודה שם ולא כר' יוסף, אלא כתנא דסתם בפ"ד דלא כוותיהו חוץ ממה שנמצא במי"א דסתם כר' יודא ור' יוסף עי"ש וצ"ל דהכא כיון דבריש פרקו סתם כר' יוסף קתני כל הבשר אסור להעלות ועוף בכלל לכון פסקין כוותי" עע"פ דהוא נגד הסתם שבעדיות דפלויג ארי' יוסף. וממילא כאן לא הביא שהוא דברי ר' יוסף אלא משום אמר ר' אמרו מביא גאולה לעולם. והשתתא דעתינו להכין לא צריכין בשם אמרו מביא גאולה לעולם.

החויריו להמתין והרי תראה דבירות הפוסקים הוסיפו חומרא גם על גבינה קשה להמתין כמובא ברמ"א בהגהה סי' פ"ט, וכאשר הראותיך בכמה מקומות בש"ס שנדחק לישוב במאמרות הראשוניות להשווותם עם חומרות נתנוו אח"כ, כדי שלא יהיה מפוזר הפך חומרתם, וכעין שכטב הט"י דמלטה דמורש בקשר להtier אין כן לחכמים לאסרו, כן הדבר הזה דלא רצוי להיות מפורש במימרא דרך"י הפך חומרות ר"ח, אבל באמות ר"י אמר סתם ולא כלום, על שנייהם, דעתינו לא היה חילוק ביןיהם, וכל מי שאינו מתעקש אלא מבקש את האמת, יודה שהדבר כך הוא ודוק".

ע"ש גמר' אל"ר א"ל ר' אתה בר' יוסף לר"חبشر שבין השניהם מהו קרי עלי' הבשר עודנו בו שינויים, לפירושו ז"ל השאלה هي עלبشر שבין שניים, אפילו לאחר שיש שעות, שלא לאכול גבינה עד שיטלנו מפני שעדיין חשובبشر, וע"ז קרי עלי' האי קרא, דאלמא מיקרי בשער, עיין בפסקים, ופירוש זה לפלא בעניין דע"כ שאל אם לא חשב אחר שיש כנתעלל דמיד ודאי חשובبشر, דהרי אמרינו לעיל סוף פ' הנה נ"ד אפילו חזר והקיאו מתחייב על אכילתנו דלא הוה עיכול, מכש"כ מה שנתקhab בין השנינים דלא הוה ממועל, ולכן ע"כ לפרש דשאל אלהר שיש שעות, וא"כ מה השיב לו מן הקרא דבר עודנו בין שנייהם, דלא מוכח מיד אלاهר שיש, ולא עוד אלא דהקרה בפשיטתו לא מيري כלל בשער שנתקhab בין שן לשן, אלא פירושו להבשר עודיין בפיהם דהינו בין השנינים שלמעלה ושלמטה עין ברשי"י בחומש, טרם יכרת כתרגומו עד לא פסק, ד"א אינו מספיק לפוסקו בשינוי עד שנשנתו יצאה עכ"ל ולד"א דהינו שלא הספיקו לעulos הבשר, ודאי אין מקום לדרש זה שבגמ' אלא דוגם לפי התרגם שפירוש דלא פסקו מלאכל ג"כ און המדבר מבשר שבין שן לשן כמובן, ועוד קשה לי דמ"ש דקמסופק אבשר ולא אגבינה אם נמצוא שנתקhab בין שניינו ועדיין הוא שם לאחר שעות אי שרי לאכול בשער בלי ליטול הגבינה שבין שניינו דמהיכי תיתני נימה בגבינה חשוב כמעוכל בין שניינו ואפילו מיד, דהרי אחר גבינה מותרת לאכול בשער מיד אחר קינוח והדחה, ודוחק לומר דעת"י קינוח והדחה א"א שתשתאר בין שניינו רק בשער ולא גבינה. ולכן יותר מסתבר שיטת הרמב"ם ז"ל דס"ל דעתמא דר"ח דאמר אכן בשער אסור לאכול גבינה הוא מטעם בשער שבין השנינים שאנו סר בקנוח כמו גבינה אלא דמהרמ"ל יותר המפרשים נתקשו להו, דא"כ מה שאל לי ר' אתה בשער אכל בשער שיטת הרמב"ם סדר בקנוח, ואני תמהני לכאר' עוד יותר דלפי שיטת הרמב"ם דלאחר שיש באמות חשוב כמעוכל, ואין צורך להיסרו וקשה רק וא"כ בשער שאל, קשה טובא למה לא שאל גם על בשער ואח"כ גבינה הци מי מירא דר"ח כבר הייתה מפורסמת וידועה, עוד פלא ר"ח לא אמר שיעור שהי' שבין גבינה לשער כדי שלא יctrיך קינוח ישהה שלא יctrיך קינוח והדחה. גם מה דקאמר הש"ס דעל גבינה שבין שניים, והדחה, דכיוו דגבינה אין כאן מושך טעם ולא גבינה שבין שניים, אבל מ"מ מיד אסור לאכול בשער אחריו עד שיקנה וידיח, וכמה ישחה שלא יctrיך קינוח והדחה. גם מה דקאמר הש"ס דעל גבינה מאכלי ר' יתנן כמה ישחה בין גבינה לבשר כדי שלא יctrיך קינוח ידיעין דבריו המתין מעלי' והוא הקיל עד סעודתא אחריתא הרי דלא ה"י להם שיעור מבורר על האי המתינה, וא"כ ר' אסי דבעיא מובי' ר' יתנן כמה ישחה בין גבינה לבשר, והшиб לו ולא כלום, והיינו בקינוח והדחה כדעת רוב הפוסקים, איך לא שאל לו כמה ישחה בין גבינה דלא סגי בקינוח והדחה. ומתוך חומרה הנี้ קושיות אני אומר דלאו מר"ח אר"י קפריך "איינ" דר"י באמות עדיין לא החמיר חומרא זו דר"ח, להמתין אחר אכילת בשער רק ה"י דיו בקינוח והדחה, ובכבריתא דב"ש וב"ה דקאמרו סתם על בשער וגבינה באכל, אכל אחת ורוצה לאכול אחריו השני, וכפרש"י ז"ל לעיל, אלא דעת מאן דקאמר מימרא זו דר"י בבחמא"ד להלכה קפריך, אני והוא אור"ח הרי דבר קבלו על עצם שלא לאכול גבינה אחר בשער ובתורת אישור כמ"ש ר"ח ואיך נקבע תשובה ר"י לר' אסי בוגמ', וע"ז השיב לו דעכ"פ תלי בין גבינה לבשר, דבזה לא עיניתי בעין יעקב ושם הגירסה בדברי המהרש"א, אפשר שהרגיש

בשה"ד שכטב סתם "מן הראשון" ולא כתוב גבינה, הרי דבז"ר ובין גבינה תחלה צריך קינוח ונטילה וסגי בהכי מתפרש הסוגי על נכוון ורק ר"ח דמחלוקת לקמן בין בשער תחלה לגבינה הוא חידש לנו דבבשר תחלה צריך המתנה, ולפ"ד ברור דאיסור זה דקאמר ר"ח הוא חומרת אמוראי, וכעין אישור דבר ש"נמנה"ע דקאמר רב לעיל צ"ה ע"א אסור, ומובואר בירושלמי דרב גוזר על זה, וע"ז שם מה שהארכת בזאת. וכאשר ביאנו בראש מגילtan דהא דפוסלון השחיטה בנסיבות פגימה שאינו אוגרת רק נרגשת חומרא זו חידש לנו ר"ח באמרו דבדיקה סכך להכם מעכבות, ולא משום כבוזו בלבד כאשר אמר ר"י שלפנינו עי"ש, והכא דכוותי" דאיך יעלה על הדעת דדבר שלא נזכר בשום משנה או בר"יתא, ואדרבה הן מביריתא DAGRA וHon מביריתא דפליגו בה ב"ש וב"ה דלא דברו אלא מכיון והדחה ונטי"י מוכח דזא לא ה"י חומרא זו דהמתינה ולומר דחייב המתינה כבר ה"י על בשער תחלה ולא האכירו התנאים ומה שדיברו מן קינות והדחה סתם נוקמא על מציאות דבתחלה גבינה שאו דוחק שאין הדעת סבלתו, ומה דפרק לKNOWN אר"י דאמר "ולא כלום" מר"ח דאמר אכן לאכול גבינה וגם יתר ביאור הסוגי, עיין לפחות בדיור הסמוך ודוק".

ד"ה ק"ה ע"א גמר' בעיא מני" ר"א מר"י, כמה ישחה בין בשער לגבינה אל"ר ולא כלום, איןנו והוא אור"ח וכו', אלא כמה ישחה בין גבינה לבשר אל"ר ולא כלום עכ"ל הש"ס וכל השקיל וטרוי הליה כולה מוקשה, דהאי ר' אסי דקבעי כמה ישחה, הци לא ידע מביריתא דב"ש וב"ה, דבמי קינות והדחה, וממילא דבחכא סגי דקשה מאד לומר דלא ידעה מאחר דהוא מלטה דונחג בכל יום ובכל אדם ופוק חי מה עמא דבר, ע"כ דקבעי לי' כמה ישחה כדי שלא יctrיך קינוח והדחה, וא"כ מה השיב לו ר"י ולא כלום, דהא מה נפטר מקין והדחה, וא"כ מה דבאל קינוח והדחה וזה ודאי אין דלייתא דבאל קינוח והדחה, וא"כ מה עניין שהי', וזה ודאי אין חילוק בין בשער תחלה לגבינה תחלה. ופלא בעניין שוגם הפוסקים השמיטו דין זה, דכמה ישחה בין גבינה לשער כדי שלא יctrיך קינוח והדחה, דלפי מה דפסקו דבז"ר לשער גבינה בעניין שהי' שישות או עכ"פ סעודתא אחריתא מושם טעם המשיך מן הבשר בתוך פי כדעת ר"ש"י או מושם בשער שבין השנינים כדעת הרמב"ם. עדיין לא נדע שיעור שהי' שבין גבינה לשער כדי שלא יctrיך קינוח והדחה, דכיוו דגבינה אין כאן מושך טעם ולא גבינה שבין שניים, אבל מ"מ מיד אסור לאכול בשער אחריו עד שיקנה וידיח, וכמה ישחה שלא יctrיך קינוח והדחה. גם מה דקאמר הש"ס דעל גבינה שבין שניים, והדחה, דכיוו דגבינה אין כאן מושך טעם ולא גבינה שבין שניים, פלא ר"ח לא אמר שיעור אלא אסור ורק מעשה דמר עוקבא ידיעין דבריו המתין מעלי' והוא הקיל עד סעודתא אחריתא הרי דלא ה"י להם שיעור מבורר על האי המתינה, וא"כ ר' אסי דבעיא מובי' ר' יתנן כמה ישחה בין גבינה לבשר, והшиб לו ולא כלום, והיינו בקינוח והדחה כדעת רוב הפוסקים, איך לא שאל לו כמה ישחה בין גבינה דלא סגי בקינוח והדחה. ומתוך חומרה הנี้ קושיות אני אומר דלאו מר"ח אר"י קפריך "איינ" דר"י באמות עדיין לא החמיר חומרא זו דר"ח, להמתין אחר אכילת בשער רק ה"י דיו בקינוח והדחה, ובכבריתא דב"ש וב"ה דקאמרו סתם על בשער וגבינה באכל, אכל אחת ורוצה לאכול אחריו השני, וכפרש"י ז"ל לעיל, אלא דעת מאן דקאמר מימרא זו דר"י בבחמא"ד להלכה קפריך, אני והוא אור"ח הרי דבר קבלו על עצם שלא לאכול גבינה אחר בשער ובתורת אישור כמ"ש ר"ח ואיך נקבע תשובה ר"י לר' אסי בוגמ', וע"ז השיב לו דעכ"פ תלי בין גבינה לבשר, דבזה לא

לهم כיוון זה הדבר כי עלייהם חובה ליטול אחר הסעודה לפיכך נחשות כמצוות, ייל גם להיפך כיוון דמים הראשונים מצה דין לאכול בסתם ידים דהו מזוהמות, א"כ מכש"כ שלאחר אכילה נחשות מזוהמות לעניין ברכבת המזון, ומדובר בדבר בקרא והותקdashת הוא הצויי למים הראשונים, ומילא והייתם קדושים מפונקים שידים שלאחר אכילה נחשות אצלם כמצוות, וכן ראשונים קרי מצוה, והשנאים חובה, דחויה נצחה ונתווה מילא מן הראשונים שהם מצוה ודוז"ק.

באי"ז ובה"ג פירוש הראשונים שהם מצוה משום סרך תרומה טעונית ברכה, אבל אחרים מהם לצורך אדם אין שטונון ברכה, ומכאן כי הר"י שאין בරך על ק"ש שלפני מטבחינו וכיו"ל, ולכאר' תמורה עשיית מעקה וקביטת מזואה למה מבריכין עליהם, ובכלela כל המצות נצטו לטובות האדם כמפורט בторה כמה פעמים, ואולי לא אמר בהה"ג כלל זה אלא במצות דרבנן ולא בדאורייתא מפני שבדרבנן אנו יודעים הטעם בבירור, אבל בדאורייתא הלא חוץ מן הטעם הנглаה, יש בהן סוד ממש, ועיין מה שכתבי זהה לעיל דף פ"ז ע"א לעניין מצות כיסוי הדם ודוז"ק.

ע"ב

גמר' אר"ג לא שנו אלא בין תבשול לתבשול, אבל בין תבשול לבבינה חובה, הנה לדעת ר"ש שבתוס' וכן הוא דעת הר"י' ורמב"ס ז"ל, אין חילוק בין תבשול לבשר ממש, התבשול מי אחראית, ועיין בלב אר"י מה שכתב בזה, ואני תמה על הניגאנום איך עלה על דעתם לתלות בוקי סיריקא בתוס', שהמציאו טעם סעודה אחרת לא היכירה, הלא כבר עשו חכמים היכירה טובא שלא להעלות על השולחן בשר ובבינה יחד, ושלא לאכול זה אחר זה רק אחר קינות והדחה, ולמה לי עוד היכירה דסילוק שולחן, ואדרבה אם יעשה סילוק שולחן ישכח בקינות והדחה הכי סילוק השולחן יזכרונו. ולא עוד אלא דלשון התוס' מוכח שלא כוותיו דהרי כתבו דמשום דלא פלא רבנן סגי בסילוק שולחן, ואי כדעת הת"ח הלא משום היכירה עבדו כדי שלאأكل בלא קינות אבל המתנה לא צריך כלל. אבל לפע"ד נראה בדור דכוונות התוס' דאי"ג דאסרו רבנן לאכול באותה סעודה בגינה אחר בשר אף אחר קינות והדחה עד סעודה אחרת, משום מושך טעם כרש"י, או משום בשר שבין שניים כרמב"ס, מ"מ לא גזרו רק עד סעודה אחרת דעפ"י רוב ישחה בין סעודה לסעודה עכ"פ שיש שעות, אבל מ"מ אם לפעם יתאה לאכול גבינה מיד ילו בסילוק שולחן וברכת המזון לפחות ידי תקנת חכמים שאסרו רק בחזא סעודתא, וש להם סמק גדול ממיימת דר"ח גופא, دائم סתם אכל גבינה אסור לאכול בשר, ולא יהיב שיעורא למלאה, ע"כ בחזא סעודתא אמר, וכל שלא אכל בחזא סעודתא לא עבר אתקנת חכמים, וח"ל עפ"י הרוב עשו תקנותם, וכאשר מצין כזה הרבה הון בתורה והון בש"ס, ואין להאריך כאן בזה.

כדי ק"ז ע"א גמר' כי אתה ר' דימי אמר מים הראשונים האכilio בשר חזיר וכותב רשי"ז שלחוני ישראל ה"י מבשל ומוכר בשר שחוטה לישראל, נבלות לנכרים, ולזה שלא נטיל דיון האכilio בשר חזיר, והמהרש"א ז"ל נתעורר על דברת רשי"ז לשותח בנבלות ומשיים בחזיר, וכותב דרש"י ז"ל רצה לתרץ איך נשא וננתן בדברים אסורים لكن כתוב דמכיר נבילה וטריפה שנזדמן לו מותוק בהמותיו, ועתהaira שנזדמן לו בחובו וכדומה בשר חזיר עיי"ש. ולפע"ד נראה ברור לדינא דאפילו בנזדמן לו דרישאי למכרו לנכרי, מ"מ לבשלו ולהאכילו לנכרי כדרך אכסני פשיטה אסורה דזה לבשל ולמכרו מבושל הוא מסחר חדש ולא הותר לו בשבי של שנזדמן ובפרט בבישול קרובי החשש שהוא יבא לאכilio, שוב ראייתי בפתח ססי' צריך שולחן וברכה ובשו"ע כתוב צריך קינות והדחה עיי' קי"ז ז"ל: ונראה קצת דהה"ז אסורה לבשל בשר טרפה שנזדמן כדי למוכר לכותי מפני שקשה למוכר בשר כי דחיישין לתקלה עכ"ל, ולפע"ד מה שנראה לו קצת הוא אכilio ברור כשם אסורה בכ"ל, ולא מטעם דקרוב להחסל באכilio לחוד, אלא משום דלבשל ולמכור מבושל הוא מסחר חדש, שלא הותר לו בנזדמן לו טו"ג

בו שאין אומר אמת אלא שגנבן" ונהנתאי ודוז"ק.

תוס' ד"ה לסעודה" אחראית אכילה לאו בסעודה שרגילין לששות, אחת שחרית ואחת ערבית, אלא אפילו לאלאר אם סילוק השלחן ובירך מותר דלא פלוג רבנן עכ"ל, מה שהסבירו לה, דלא כאר' קשה דהרי אבוי הי' שווה מעל"ע ולמה נימה שבנו מר עוקבאה הקיל דהה"ז נראת דהה"ז לא פירשו, עד למשך כי השטא, כמו אבל לפע"ד נראת דהה"ז לא פירשו, אלא דסתם סעודת בשר הי' בערב וכדכתיב בערב תאכלו בשר, ובבוקר תשבעו לחם, ושהה מן הערב עד הבוקר, כי השטא ר"ל עונה אחת חייו דהה"ז י"ב שעות, וא"כ איך נפרש דמר עוקבאה הקל בסעודתא אחראית דהה"ז ה"ז מן הערב עד הבוקר, ואם דלא דוקודק על צימצום השעות שייהי עונה שלמה י"ב שעות, ע"ז לא הוה קאמר דהו כחלה בר חمرا, ולא עוד אלא אדם בשביל שעעה קלה לא ה"ז משנה ממנגד אבוי, אלא ועוד יdia דהו הקיל לאכול עוד בערב גבינה אחר בשר ע"י סילוק שולחן ובה"מ.

אלא

דחת"ח הקשה על שיטת התוס' דאי"כ הוא הרי אין זה אלא להכירא בעלמא, שלא לאכול בשר ובבינה יחד بلا קינות והדחה, וא"כ גם בגבינה תחלה ואח"כ בשר הי' לו להחמיר עד סעודתא אחראית, ועיין בלב אר"י מה שכתב בזה, ואני תמה על הניגאנום איך עלה על דעתם לתלות בוקי סיריקא בתוס', שהמציאו טעם סעודה אחרת לא היכירה, הלא כבר עשו חכמים היכירה טובא שלא להעלות על השולחן בשר ובבינה יחד, ושלא לאכול זה אחר זה רק אחר קינות והדחה, ולמה לי עוד היכירה דסילוק שולחן, ואדרבה אם יעשה סילוק שולחן ישכח בקינות והדחה הכי סילוק השולחן יזכרונו. ולא עוד אלא דלשון התוס' דאי"ג דאסרו רבנן לאכול באותו סעודה בגינה אחר בשר אף אחר קינות והדחה כתבו דמשום דלא פלא רבנן סגי בסילוק שולחן, ואי כדעת הת"ח הלא משום היכירה עבדו כדי שלאאוכל בלא קינות אבל המתנה לא צריך כלל. אבל לפע"ד נראה בדור דכוונות התוס' דאי"ג דאסרו רבנן לאכול באותה סעודה לסעודה עכ"פ שיש שעות, אבל מ"מ אם לפעם יתאה לאכול גבינה מיד ילו בסילוק שולחן וברכת המזון לפחות ידי תקנת חכמים שאסרו רק בחזא סעודתא, וש להם סמק גדול ממיימת דר"ח גופא, دائم סתם אכל גבינה אסור לאכול בשר, ולא יהיב שיעורא למלאה, ע"כ בחזא סעודתא אמר, וכל שלא אכל בחזא סעודתא לא עבר אתקנת חכמים, וח"ל עפ"י הרוב עשו תקנותם, וכאשר מצין כזה הרבה הון בתורה והון בש"ס, ואין להאריך כאן בזה.

ודע דלפי שיטת התוס' דסעודה אחרת אפיקו מיד ע"י סילוק שולחן ובה"מ סגי, אני מסתפק ושאל אי גם بلا קינות והדחה מהני, כמו שהי' דשש שעות לרמב"ס דודאי לא בעי קינות והדחה, או נאמר דרך לחומרא א"ר חסדא דגבינה אחר בשר אסור עד סעודה אחרת, אבל לא להקל דלא נctrיך קינות והדחה עיי' שסילוק שולחן וברכה בשוו"ע כתוב צריך קינות והדחה והדבר צריך אכלי תלמוד ועיין בראש יוסף ז"ל מה שכתב בזה ודו"ק.

תוס' ד"ה מים הראשונים מצוה ואחרונים חובה בברכות דרש תרווייהו מקרא מוחתקדשטים, אלו מים הראשונים, והייתם קדושים אלו מים אחרים וכו', עכ"ל לפי מה שכתבו דמה שאמרו שם שמוות פסול לעבודה, כך ידים מזוהמות פסולים לברכה, הינו

שיקלקלו הספרים, כמו שאמר שם בשבת ומה דלא סגי לי לומר דמשום סרך תרומה לחולן נתקנה, ותרומה משום גנאי רקדים וכדמשמע נמי שם מלשון רשי זיל משום דא"כ ذי לתקון נט"י לכוהנים לחוד ולא לכל העם ודוק".

ע"ב גמרא אמר רב נוטל אדם את שתי ידיו שחרית ומיתה עליהן כל היום כולם. עיין בתוס' ובשאר פוסקים ומדרבי כולל נלמד דס"ל דרב קאי אנטילת ידים של שחר לתפלה, ועיין בב"י או"ת סי' ד' בשם תש"י הרשב"א זיל שלומד מהאי מירמא דרב דעתילת שחרית בעי וכל דיני נטילה לטועדה. ועפר אני תחת כתופת רגלי הראשונים זיל, אלא דלפער"ד אדרבה מדלא אמר מתנה אדם על נטילת שחרית ורק אמר נוטל אדם וכו' משמע דלא דבר מנט"י לתפלה דלא בעי וכל דיני נט"י כבטעודה, וסגי גם במידי דמנקי כמו צורו באני לו מים, ונלמד מקרה דארחץ בנקיון כפי, וכמברואר שם בב"י לדעת הרא"ש והר"ן והמרדכי זיל, אלא דנותל אדם שתי ידיו בדור לפער"ד ודוק". שוב ראיית בהגחות מהרש"ש זיל שום הוא זיל הרגש בימה שכבתבי וננהנתאי.

ד"ה ע"א גמרא א"ד בשעת הדחק אין שלא בשעת הדחק לא, ופליגו אדרב, וא"ד אפיקו שלא בשעה"ד נמי והינו דרב. קשי' לי לפ"ז דעת הרמב"ם זיל שם הילכ"י י"ח דע"י כריכת מפה מציא אכל بلا נט"י, איך שייך שע"ד דהרי לכל אדם מסתמא יש לו מפה, אם לא שנאמר דקשה לאכול במפה, וא"כ שע"ד דקאמר הכא שע"ד כל דהו קאמר, ולפ"ז יש לומר דרמב"ם ושאר פוסקים לשיטתיו אזלו בזה, דלשיות התוס' וואר פוסקים דנתקשו על הא דרב מערבי פסחים כדעליל, והוכrhoו לתרץ דרב באני לו מים בסמוך קאמר ממש"כ התוס', וא"כ הא夷 שע"ד דקאמר הכא שע"ד גמור קאמר, וע"כ דלא הותר לאכול במפה רק לתרומה ולא לחולין, אבל הרמב"ם זיל כפי שביארנו לעלעה דרב בנט"י לטועדה שחרית קמיiri, ובזה לא שייך הפסק בין טועדה לטועדה, ואפי' بلا שע"ד כל מציא מתנה על כל טועדת הים בחוד נטילה, لكن האי שעעת הדחק דקאמר כאן שע"ד כל דהו קאמר, ולא הוצרכו הכרוך ידיו במפה שקשה לאכול בידים כרכות במפה כיודע ודוק".

תנוס' ד"ה Mai לאו, עיין בראש יוסף על דבר זה ובסוף דבריו קימותה על הרמב"ם זיל שכ' דלט אדם ידיו במפה ואוכל תרומה אבל לא חולין על טהרת הקודש בחולין גמורין הן, אבל כקודש זיל סובר חולין על טהרת הקודש בחולין גמורין הן, ואמור דריש דמי דכן כתוב בפי"א ה"ט מהא"ט, חולין על טהרת תרומה השלייש פולס בהן, ועל טהרת הקודש הרי הן בחולין גמורין, ובחולין גרידא הרי סובר הרמב"ם דMOVTOR לכרכוך ידיו במפה והניח הדבר בצע"ע. ואני אומר במחכית של הרаш יוסף זיל דכאן לא חש لكمחי', אבל עצימות הפלוגתא אי חולין שנעשו על טהרת הקודש בקדשים דמי, או לאו בקדשים דמי, הוא אם אכן נדו ב"י דין קודש שהשלישי שלו יעשה רבייעי בקודש, או אפילו הוא עצמו אם צריך ליזהר שלא

בתוך בהמותיו ודוק". אבל מה שנראה לפער"ד בכונת רשי זיל הוא, דרצה לומר דהאי גברא שהי' מוזל בימים הראשונים חטא כאן בafilim, דהיא לו לחוש שלא יכולו שהוא ישראל ואיכילו נבילה וטריפה דשכיח אצל האי חנוני שמאכל ישראל ונקרים וכמיש"כ המהרש"א זיל, דنبילה וטריפה שכחיהם אצלו, אבל עלبشر חזר לא הי' לו לחוש דהוא לא שכיח, ובמה שבישל ומוכר באמות איסורה עבד, עיין בהגחות מהר"ב מרנשבורג זיל ודוק".

ע"ש כי אתה רבין אמר ראשונים האכלו בשר נבלה, עיין בראש יוסף זיל שכabb דמסתמא לחומרא קאמר, ונבלה חמורה דעתית בה גם עשה דאיינה זבוחה, ולא ידעת הכרחתו להה, והוא אדרבה הש"ס קאמר אח"כ דר'ABA מתני חזא מהני וחדא מהני לחומרא, הרמב"ם זיל בפ"ב ממ"א דבכל הטמאים הן בהמות והן עופות דחץיר חמור מנבלה, שנית עמלמו מעניini קדשו לפיע שעה דברי הרמב"ם זיל בפ"ב ממ"א דבכל הטמאים הן בהמות ואיך חוץ מן הללו גם לאו הבא מכלל עשה דאותה תאכלו ויל' בדוחק ודוק".

ע"ש חממי טבריא' וכו', וכותב רשי זיל דבחמי טרבי' כ"ע מודים דין נוטלן משום דלא היו להם שעת הקשר, ובענייפלא, דבמלטה דרבנן DIDUIN טעם תקנות שנחקק בין הי' לו שעת הקשר או לא, ובפרט לפי מה שנבאר בדיון הסמוך דעיקר נתלית ידים לתרומה הי' משום נקיות לדעת רשי זיל, ולכן מים ראשונים ואחרונים גם שניים חד טעמא אית להו, וא"כ כמו דבמים אחרים נחומיין לא מפני שמליעין את הזומה כמש"כ רשי זיל לעיל, או מפני שאינו יכול לשפשף בהן ממש"כ הרמב"ם זיל בפ"י מברכות, כמו כן מים ראשונים ומה לי שעת הקשר הכא. ולטעם שכותב הרמב"ם שם דחמי טבריה מפני שאינם ראוי לשטיית בהמה ואיינם בכלל מים נחיה ודוק".

ע"ש א"ר אידי וכו' נתלית ידים לחולין מפני שמי תרומה ועוד משום מצוה אמר אבי משום מצוה לשמעו דברי חכמים, ופרש"י זיל משום סרך תרומה שהידים שנויות הן לפסול את התרומה, אבל חולין לא מהני فهو שני לפסלו, וכי שיריגלו ואוכלי תרומה ליטול ידים הנגיהו בחולין, ועל מצוה לשמעו דברי חכמים פי' שתקונה עכ"ל, והתוס' הקשו והלא מצוה סרך תרומה תקונה, וא"כ מיái עוד ויל' דתקנו מפני נקיות עכ"ל. והנה רשי זיל כתוב בשעת דר"ז ע"א על הא דאמרו שם דגזרו טומאה על הידים מפני שעסכנותיהם הם, דונגין במקומות טופות ונגאי לתרומה שנמאסת בכך, ודלא כמו מ"ד דמשום טומאה ממש נגעה בה, דהרי אם נגע באב הטומאה הרי גם אחר נטילה מטמא את התרומה מה"ת, וגם מיש' ידים מכל גופו, ועוד מה מהני נטילת ידים לגבי טומאה, אלא נבעי בטילת כל הגוף עיי"ש, הרי לדעת רשי זיל עיקר גירות טומאה על הידים לגבי תרומה מושום נקיות היהת שלא יاقل מאכל מסואב והרחיבו דבר זה גם על חולין דודאי גנאי לאדם השלם לאכול מאכל מסואב אפי' הוא חולין, אלא דממה שגאו טומאה על הידים להיות שנייות מוכח דעיקר תקנות ה' על אוכלי תרומה שהמה הכהנים, ומפני שטומאת וטהרות חמורה להם, כמו שאמרו ביומא גרו טומאה על הידים, וממילא בחולין דלא מהני לחו טומאה שנייה, ובפרט לאוכל בימי טומאותו עכ"ל לומר דמשום סרך תרומה שייה' רגיל בנט"י, אמרו גם בחולין ליטול ידו לטועדה שהוא עיקר אכילת אדם, אבל באמות עיקר טעם זיל ה' משום נקיות שלא יתלכלך המאכל עיי' ידים העסקיינית, ה' בתרומה והן בחולין והן בכחן והן בישראל, אלא שלבשו דבר זה בטומאה מפני שרדו לסוף דעתו של המון העם, שאם יגלה להם עיקר הטעם שמאפי' נקיות תקנו ליטול ידים לא יהי. נזהרים בה וכאשר גרו טומאה על הספר כדי שלא יניח אצל האוכlein ומשום עכברים

הרווחת את החלב גם לחוץ, וכך מן החלב לא נאסר חלק התחתון שבחתיכת דכבלעה כך פלטה החלב לחוץ בשוה לשאר החתיכות שבקדרה, אבל חלק התחתון נאסר מחלק העליון מכח איסור דבוק, וחלק העליון נעשה נבלה ע"ג דסופה החלב להתפשט לחלק התחתון וממש לככל הקדרה מושם דבאהי כח המתפשט בחלק העליון לא מזע יצא לחוץ לשאר החתיכות כיוון דליקא רוטב, וניהו דהחלב המגע לחלק התחתון שבחתיכת תפישת ע"י הרוטב גם לחוץ, מ"מ חלק העליון נשאר באיסרו כי לא מסרי מתפשט דרך הילכו, אלא אם מיד בכל הרשות מזע להתפשט בכל הקדרה ועין.

וננה אני רואה ברשי"ד "ה אם יש בה בנ"ט מבואר, דרש"י סובר שמקצת החתיכת ברוטב מייר וכחבותה הט"ז DAOסרת שאר החתיכות בלי נייר מושם דפלוטה החלב מחלק התחתון שבאה לחוץ דז"ל רשי"זיל, "אם יש בה בנ"ט באורה חתיכת כלומר שאין באותו חתיכת בדחה ס' לבטול הטיפה, מייד נאסרת החתיכת מפרש האי בנ"ט דמתני"ן דר"ל שאין בה שישים, והוא לעיל צ"ז ע"א מבואר דבנ"ט בכל מקומות בקפילה ורק היני דליקא קפילה, אוanca לכאלה למיקם אטומה משערין בס'. וכי רוצה רשי"זיל לאוקמא מתני"ן בדליקא קפילה אהמה? ועין לעיל בתוס' ד"ה אבל, שהקשו אמראי לא פריך אמרתי"ן דטפת חלב מאן טעים לי. והנה קושי' ז' והקשו רק לשיטות דמשנתינו מייר בחתיכת כולה לחוץ לרוטב אבל לדעת רשי"זיל דמייר במקצתה ברוטב וכחבותה הט"ז לק"מ, דהאי בנ"ט דמתני"ן ע"כ ליכא לפרש בטיעימות קפילה דהא אפשר דלא יטועם טעם חלב, ומ"מ אסורה החתיכת דהא שמניע החלב לחלק התחתון שבתוך הרוטב יוצא ויוצא, ומ"מ החתיכת כבר נאסרת חלק התחתון מן העליון ממש"כ הט"ז. ולכן צריך ע"כ לפרש האי בנ"ט בס', משא"כ בסיפא דמתני"ן מניה רשי"זיל בנ"ט כמשמעותו לבנווור בתחלת מייר ואז שפיר מזע טעים לי קפילה. ולשיטת התוס' דבכללה לחוץ לרוטב מייר ונינור דסיפא הוא בס' דיקון, דהא להיפך דנ"ט דריש הוא בקפילה וכן"ט דסיפא הוא בס' דיקון, דהא מב"מ הוא וביעי ס' נגד כל החתיכת ודוק". וכן נראה מהות' כאן שסבירו כן בשיטת רשי"זיל מהא דהביאו ראי לשיטות והקשו על שיטתו של רשי"זיל מלמן אמרין, אי לא נייר ולא כיסה כלל, מבולע בעל מפליט לא פליט, ואי כפ"י הרמ"זיל דלש"י מקצתה ברוטב אינה אוסרת השאר בלי נייר כמו לדעת התוס' בכולה לחוץ לרוטב לא הביאו מידי מלמן, ודואיה היני הוא דלא פלט החלב לחוץ גם במקצתה ברוטב, אלא ודאי גם התוס' הבינו כן דעת רשי"ז דמולפלט החלב ואסורה השאר בלי נייר, ומ"מ עשה החתיכת נבלה תחלה כנ"ל. ולכן שפיר הקשו מלמן DAOסרו מבולע בעל מפלט לא פליט ואני אסורה השאר בלי נייר זה ברור ונכון ועין היטב ומה שכתבתי لكمן ד"ה גמר' אמר רב.

אבל הר"זיל דעת אחרת לו בשיטת רשי"זיל, דהיא לא האזכיר כלל בשיטת רשי"ז שחתיכת מקצתה ברוטב ומ"מ אוסרת כל שאר החתיכות ע"י פליטת טעם בשור לחוד, דכיון דחנ"ג הרי הבשר בעצמו גוש האיסור ומץ אסור בפליטת טעם בשור לחוד, ולית לי' סברת התוס' דאין הנאסר יכול לאסור אלא במקרים שאיסור עצמו יוכל לילך שם, והוא דאין הקליפה אוסרת את השני', הטעם דלא הוא דרך בישול דומי"ד בוב"ח, ומה אמרין למן אי דלא נייר מבולע בעל מפלט לא פליט הינו בס' דאפשר לשחטו מותר עי"ש באריכות. והנה מובן דפי דרכו האי כלומר דכתב רשי"זיל אשר הארכתי בו לעיל מוקשה ועומד הוא.

אלא דלעומת זה ניחא טובא מה שכ' רשי"זיל, ובשאר חתיכות

itemao, ומזה"ט בראש מיכלון מוקי רבה ב"ע מתני" דהכל שוחטין בחולין שנעשה על טהרת הקודש ובטמא ששחת דока לא מקודש דמי, דרך זאת אסור לו ליתן לטמא לשחוות בסיכון קצהה שמא יגע בבשר וירום טומאה לחולין שדים נס כבודם מחתמת הבעלים שנוגדים בו דין קודש, אבל למ"ד לאו כבודם דמי, גם בעלי אין מזוין לשמור את חוליו שלא יטמאו, אבל אם באמת נתמאו, ודאי אסורים לו לאכלן מפני נדרו שקידב ע"י לאכול חולין עטה"ק, ולכן אכן דיש לחוש דגש במפה לא יהי' נשמר יפה מה מגנית ידוiba ידי' אכילת חולין טמאים אשר אסור לדידי' מחתמת גדרו לאכול חולין בטהריה, לגבי הא מלטה ודאי לכ"ע כבודם דמי, וזה ברור שימוש בעיה"ת ודוק' היטב.

ע"ב גמר' אמר שמואל התירו מפה לאוכל תרומה ולא התירו מפה לאוכל טהרות. כבר הזכרתי לעיל שיטת הרמ"זיל דחולין גרידא התירו מפה, אבל יתר הראשונים ס"ל דחולין גרידא ודאי לא זהיר כן כתוב הרא"ש זיל ועיין ברראש יוסף לעיל ע"ד תוס' ד"ה Mai לא כביצה שכותב דמלעת התוס' APIלו להננים דחתיתו להם מפה דוקא לתרומה אבל לחולין לא, ובאמת שיטה זו קשה להולמה, דזה מקרי יציבי באירוע ויגורי בשמי'emi, דכל עצמיות נט"י לחולין תקנו אטו סרך תרומה, ואיך תהי' חולין עוד חמור מתרומה ואף להכו, ועיין בלב ארי זיל שהביא ראי לשיטת הרמ"זיל מואה דבמי אח"כ באוכל מחמת מאכלי אי עבי נט"י לאוכל ונפשט לחומרה, ומסתמא דגס לכחן בתרומה בעין נט"י לאוכל, והרי הוא חמור מפה, ואיך קמבעי תחלה להתיר לאכול בלי נט"י בחולין DAOסר בפה עי"ש. אולם לפע"ד נראה דלשתת התוס' דבחולין גרידא אסור אף להננים, אין הטעם מפני שחולין לא יהיה זהיר כמש"כ הרא"ש זיל, אלא דלפי מה DAOסרו לעיל בדף הקדום דעת"י לחולין מפני סרך תרומה, ועוד משום מצוחה לשימושם בלי טעם, והינו בפת דקובע סעודתו לעיל תקנו נט"י גם ללא סרך תרומה, ולכן לא התירו לא מפה ולא באוכל מחמת מאכלי, והה בפת של תרומה לכחן נמי דינה הכי, והא דחתיתו מפה לאוכל תרומה, הינו תרומה דאיינו פת וכמעטה דר' צדוק דאכל כותבת נclfפ"ד ודוק'.

דף ק"ח ע"א. משנה טיפות חלב שנפלה על החתיכת וכו' הנה פליגו בפירוש משנה זו רשי"ז ותוס' אי בחתיכת שבתוך הרוטב מייר או בחתיכת שכולה לחוץ לרוטב, ומהז יוצאים דיןדים שונים, גם נמוך פלוגתם או בכל השקליל וטרוי', لكن ארוחיב באה הדיבור ואבאר את שיטות ונוס הסוגי' לפי שיטת כאו"א כדי ד' הטובה עלי'.

דעת

ရשי"ז דבחתיכת כולה לחוץ לרוטב מייר לא בפירוש אמר אלא שתוס' כתבו כן לעיל דר' צי' בשם רשי"ז, והאחרונים דקדקו מדברי רשי"זיל أنها להוציא ממשמעות דבריו שכן הוא, גם בפירוש שיטת רשי"ז יש פלוגתא בין הרמ"ז ותוס' זיל בריש סי' צ"ב דהרמ"ז אסובר לדלעת רשי"ז במקצת חתיכת ברוטב הוה הדין כמו לדעת התוס' בכולה לחוץ לרוטב דחתיכת עצמה DAOסרת אבל אינה אוסרת את השאר מושם דהחלב מפעפע רק עד סמוך להחלה. אבל הט"ז חולק וסובר דלש"י במקצתה ברוטב איכא תרי חומרות דחתיכת עצמה נעשה נבלה ואוסרת גם השאר שבקדרה. והכוונה דודאי דחלק התחתון שבחתיכת אוסר השאר שבקדרה. כשמגיעה החלה לחלק התחתון שבחתיכת שהוא בתוך הרוטב מולייך

מקרי היכי דסליק האיסור ולא נשאר רק הטעם, וכמו טעם עתיק בפסחים מ"ד ע"ב דשורה ענבים במים שהמים לא קיבלו רק הטעם, ולפ"ז הילופוטא מבב"ח לאו מבשר אתי" דבו נכנס ממשא של הלב, אלא מחלב שנארטו ע"י שקיבלה רק טעם הבשר, אבל ע"ז קשה תרתי חדא דאבי העמיד דבריו על משנתינו דאוסר החתיכה מחמת הטפה שנבלע בה, הרי דסובר דזה ג"כ טעמא ולא ממשא מקרי ולא עוד אלא מחלב לא מצין למליח, מחלב שנארסה לא נאכר בתורה, עד שבגמרא רצוי לומר דרב באמות אית לי גדי אסרה תורה ולא חלב, מושום דעתך לת"ת גדי, "בחלב" ולא "עם חלב" אלא דלא קיימת הכי במקנה, מושום דלא מסתבר לומר דגדי אסור וחלב מותר, כיון דשניות היתר ותערובתן אסורה, ואיך יאסר האחד והשני בשתיותה קיימת, لكن אמרין דלעולות שנייהם אסורים, והוא דנקרא האיסור בתורה על שם הגדי לשיעורא ATA דגם החלב נשער בכזית כגדי ולא כמשקה ברובעיה. אמנם כל זאת ניחא אי ליכא חילוק בין בשר לחלב ליכא רק טעמא ולא ממש שפיר נאמר איaca חלב ממש, אבל בחלב ליכא רק טעמא ולא ממש שפיר נאמר דטעם בעיקר הא מנין לנו ובשלמא אי ילייפין טע"כ ממ"א ניחא, אלא מבב"ח עצמוני אין נילוף דלמא באמות החלב אינה נאסרת מחמת דלית בה רק טעמא בעלמא ולא ממש ואינה רש"י זל בפסחים שם באמות כתוב דהילופוטא הווא מבשר שהבשר בעינה אלא שטעם החלב נבלע בו עיי"ש. והראש יוסף זל כתוב דבראמות ליכא חילוק בין בשר לחלב ובשניםיהם רק טעמא ולא ממשiac, דהה רש"י זל בסוגי"ד ذרעו בשלה כתוב דלולי יילופוטא על טע"כ הוה בטל חד בתמי מקרה אחריו ריבים להטוט, והנה לעולם החחינה לא תקבל חלב כמוות שהיא רק פחות ממנה וא"כ מצד העצם הרי בטלה החלב ברובبشر, ורק מצד שנרגש הטעם אסורה. והנה במא"כ כתבתתי-DD בזאת אני מוסכם, כי לפי מה שכ' הרשב"ז זל בסוגי"ד שערגת הטעם הוה כניכר האיסור ובניכר האיסור לא שיק' ביטול, א"כ ליתא הא מלטא דחלב בבשר רק טעם מקרי ולא ממש, ולא עוד אלא דלפי מה שכתבו התוס' והראשונים דבב"ח היתיר בהיתר הוה ולא בטיל והא דכ"ש אין אוסר, מושום דדרך בישול אסרה תורה וביעין טעם, וא"כ במקומות דאיכא טעמאתו לא מצין למימר דעתם החלב בטלה, דהה היתיר בהיתר לא בטל. ותו קשי' לי טובא על הא דכתב רש"י זל דהילופוטא הוה דכי מסלך זה מתוך זה לאחר בישולו, אין כאן אלא הטעם עכ"ל. והוא פלאי דהה אין כרב וכרי"ס"ל, דאפשר לסתחו אסורה, וא"כ אפלו מסלך גם הטעם ע"י SMBSEL החתיכה אח"כ במים, נמי נשarra באיסורה הראשו ואיך נילוף מכאו טע"כ בכל איסורי.

ואחר העיון נראה לפע"ד דאנן כי גמרין טע"כ מבב"ח, דחיזין Dai'sor bebb"ch נתהזה ע"י נתינת טעם זה בזיה דודוקא דרך ביישול אסורה תורה, ואם ה"י מתחשבים זה אצל זה בלי נתינת טעם ליתן בה, וא"כ בשר שנתבשל בחלב לא נאסר הבשר מחלב שחווצה לו בתוך הקדרה ורק מחלב שנכנסה לתוך החתיכה והחלב שבקדרה לא נאסורה מן החתיכה עצמה שנתבשל מתוך הקדרה רק ממולח שיצא מן החתיכה לתוך החלב ונתבשל בה, וא"כ לא תבש גדי בחלב אמו ע"כ הכוונה על טעם הגדי שנתבשל בחלב רק מחמת שהחלב נתבשל עצמו איינו אסור מה שכך רשי",adam הדרין זה מזה איין כאן אלא הטעם הכוונה להסביר דפעלת הבישול אינה ניכרת רק בהא דבר כל אחד נשאר טעם, ועל זה הקפידה תורה, וקרי לי' גדי בחלב אמו היינו טעם הגדי בתוך החלב. וממילא ליכא להקשות ג"כ דילמא משום היתר בהיתר דלא בטל, והא כאן על הטעם אנו דני אם הואrai עיקרי טעם לאו כעיקר, לא איכפת לנו דלא בטל,

פליגו אמרוראי בגמ' א' אסרתן או לא, והוא פלוגתת רב ושמואל באפשר לסתחו, והקשׁו כל האחוריים ז'ל דהא למ"ד אפשר לסתחו מותר גם האי חתיכה הנארשת צורה להיתרה וככש'כ רשי' ז'ל בעצמו בפירוש פלוגתת אפשר לסתחו, וכן בסוף הסוגי'. ולפי דעת הר'ן דרלשי' ג'כ' מיירி בחתיכה שכולה חוץ לרוטב ניחא, דהאי לכ"ע באיסורה עומדת דלא נפלט החלב כלל, ופליגו אם פליית עצמה של מוהל בשער אוסרת השאר אבל לקמן ובסוף הסוגי' מיירי ב寧יעור לבסוף דאי יצא החלב لكن מותרת. וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם ז'ל בפ"ט ממ"א לפ' מה דמפרשים דבריו שאוסר בלי ניור כל הקדרה עד ס', ומ"מ תולה האיסור בטעימת החתיכה אי יש בה טעם חלב או לא, הרי ע'כ' דחתיכה יכולה חוץ לרוטב דמוהני טעימה, ואפ' האיסור השאר בלי ניור. אבל כפי אשר הוכחתי מדברי רשי' ז'ל אין דעתנו כדעת הר'ן, אלא דבכולה חוץ לרוטב אינה אוסרת וכן איקבע הלכתא בשוע' סי' צ'ב, דבלא ניור אינה אוסרת את השאר אלא דבסי' ק'ה סטרו בעלי השוע' את טעםם, דשם סי' ז' פסק הטoorו והמחבר דחתיכת בב'ח מקרי גוף האיסור ואוסרת את חברתא בצליל כדי נטילה, כמו חתיכת נבללה וכל מפרש'י השוע' נלאו למצוא פשר איך זכו שטרוי לב' תרי. ומוקם הניחו לי העני להתגדיר בו, כי לפע'ד שני פוסקים אלו שירין וקיימין זה אצל זה וליכא שום סתירה ביןיהם.

דחנהיפה דבר הר"ן ז"ל לכאור להסביר על סברת התוס' דאין הנאסר יוכל לאסור וכיו' כיון דזהו כגון הנבללה מה תנת כח בהליך עמו טעם האוסר ובפרט בב"ח הלא ליכא אוסר לחוד ונאסר לחוד, כי שניים נעשים אישור מכלל היתר ע"י מעשה הבשול, ונשארים באיסורים גם אחר שנשכחו זה מזה, ולמה לא יהיה בכך האחד לאסור בili הלוייתו השני, ובפרט שמקח מב"מ קתניין עלה, וא"כ טעם הבשר לחוד הוא האוסר ולא טעם החלב שעמו, ואם נאמר דעתינו גם טעם החלב עמו הרי אין כאן מב"מ לא בטעמא ולא בשם.

אבל הנראה לפע"ד הסבר חדש בהא דין הנארס יכול לאסור אלא במקרים שהօסור יכול לילך שם, והוא דכל מונח אצלנו בסופו להתפשט לא נעשה נבלה, כי כל דרך הילוכו אינו אסור, כמו"כ התו"ל לעיל דף ק' בז"ה שקדם, והסבירה מבוארת לנו דין כל דבר על שם סוף תכליתו והנחתתו וכיוון דהאי טפה שנפללה על גג החתיכה לא תנוח עד שתתפשט בכל החתיכה, אנו דין עלייה רק אחר הנחתה, ועפ"י סברא זו איני אומר גם לאידך גיסא, אם הטפה אוסרת החתיכה מפני שיש בה כדי ליתן טעם בכל החתיכה, אותו המוחל שלבשר שעומד להתפשט חוץ לחתיכה מלאו לא נידון עם החתיכה להיות נבלה עמה כיוון דעתם להפריד מן החתיכה ולילך מדרכו החוצה, لكن ע"פ שהחתיכה נעשה נבלה, אבל האי מוחל שעומד לצאת ממנו לא נארס עמה, ולכן שפיר אין החתיכה שכולה חוץ לרוטב אוסרת את השאר, כי מה שנפלט ממנו בעוד שמונחת שם בקדורה ביל שום סיוע הרי הי' עומד להתפשט ולא נארס מעולם, ושפיר פסקו כן בס"ץ"ב, דשם מיררי מהאי דינא החתיכה שבתוכה הקדרה שנפל עלייה טפת חלב, אבל אם לך החחיכה ממש ומקרובה אצל חתיכה כשרה על הגחלים ודאי דגונך האיסור הזה ואוסר המוחל היוצא גם בליך, כי האי מוחל לא הי' עומד להתפשט מלאיו רק ע"י מעשה שלו, שמרקם החתיכה אל הגחלים ומהז מיררי שם בס"ק"ה ולכן שפיר פסקו לאוסרת נבלה דמ"ש חתיכת ב"ח משאר איסור עיקרי, ודוק' הקטיב כי הדרבנן אמרו יתיר בחרב

גמר' אמר אבי טעמא ולא ממשא בעלמא דאוריהיתא די' ס"ד
דרבנן, מב"מ ט"ט לא גמרין וכו', ופרשוי זיל' טעמא ולא ממשא

מעיקרא ליכא כאן איסור הרציך ביטול, כי איסור הראשון חלף הילך לו מוחמת נשנתנה בשמא ובטמא לד"א, והאיסור החדש של יוצא מן הטמא לא ה' מקום לחול, שכן שפיר בטל לר' יהודה וגם לית ב' חומר דדבר שיש לו מתירין לרבען, משא"כ בתערובות מב"מ דלulos קאתינו עלי' ריק מצד קרא דחורי וביבס להטtot, וזאת בקושי התירה התורה וכמו בטומאה אי דחווי היא בצדior אמרין דכל כמה דעתך להדר אתה מהדרין ה'ג' בביטול חד בתاري צריכין להמתון עכ"פ מדרבנן עד לאחר. וזה הן הדברים שנאמרו ממש מאיני בס"ד.

ומעתה נשוב לדברי רשי' ז"ל דלפ"ז איך נאמר דעתו חלב בהזרבה בשח, בב"ח מקרי, כיוון עצם החלב נשנתנה ונעשה בשח, חלב מען דרךשמי ומוהט ג"כ אין לומר דהיתר בהיתר לא בטל, וכמוש"כ העט'ז מובה בש"ז ריש סי' רצ"ח, דכל שנטעverb ואינו עומד בפ"ע שפיר בטל, ולא שייך כאן היתר בהיתר לא בטל דהא לאו מכח ביטול חד בתاري קאתין עלי', ריק מכח נשנתנה עצם לעצם אחר בשמא ובטמא, ואנו בשח בחלב בעינן וליכא ואי' קאמר אבוי דאפילו ליכא נ"ט נמי והוא תימא רבתא, ודברי הש"ז שם נפלאים ממש לא הבנתים ודוח'.

אבל הנראה לפ"ז, דאבי דלא דיק בדרכ ביטול אסורה תורה הי' סובר, דמיד בתחילת הביטול קודם שנותנים טעם זה בזה נאסרין, ובתחילת הביטול הלא עומדים בפני עצם וכמו טפת חלב על החתיכה קודם שנבלע ונ昶ש בחתיכה. ואיז בב"ח מקרי ויהי אסורה עכ"פ לאחר שנבלע בתוך החתיכה תבטל שם חלב, מ"מ באיסורה עומדת כמו בנחסת אח"כ דאמרין אסור, כמו כן בנאסר קודם שנבלע. ועי' השיב לו רבא דדרך ביטול אסורה תורה, ר"ל דלא נתהוו איסור בב"ח עד שנתבשל זה בזה כל צרכו, ואיז אי אפשר שלא יהיה נבלע אחד בתוך חברי, וממילא בכ"ש חלב ליכא כאן בב"ח, דהכל נשנתנה לשח. ועיין בפלתי ריש הלכ' בב"ח שפרש דברי רשי' ז"ל בד"ה אמר לי' רבא, דכוונתם מדלא אסורה תורה כבוש רק ביטול הרוי דהקפידה דוקא שתנתן טעם זו בזה, כי רשי' ז"ל לשיטתך' דכבוש דוקא בץיר וחומץ הוה כמבושל עיי'ש, ודברי רשי' ז"ל מטיון כדורי דוק' ותשכח. ולפ"ז צריך לפרש מה דאמר מ"ט לא גמורין דחודש, אי חדש כי ליכא נ"ט נמי האי חידוש עכ' האי לחודא שרוי, ולאו מטעם חדש קחאה עלה רק דשאני היתר בהיתר דלא בטל, ונאמר עדי' הטעם הנה ניכר הממש, ובאמת רק בשח אסורה תורה ולא חלב, ועי' פריך א"כ כי ליכא נ"ט נמי כנ"ל, ומה מאי מישוב בהז' התוס' מהא דפסחים דלא קיימת בהאי לחודא מושום דהתנס כבר ידע דדרך ביטול אסורה תורה ורק מכח חידוש לא רצחה למילך מני, ועי' שפיר מדחה כלאים נמי הכי הוה, אבל כאן לאו מץ חדש קאתה עלה רק כיון דהיתר הוה לא בטל ודוק' היטב.

גמר' אמר רב כיון שנטו טעם בחתיכה ע"ג וכו', הנה כבר דברנו בריש דברנו מחלוקת רשי' ותוס' בפירוש המשנה ומילא דפליגו נמי בפירוש דברי רב. ואסדר כאן כמה דקדוקים קשים ואיך נתיחסו לכל מר כדאית לי'.

א) **מלישנא** דרב דפתח כיון שנטו טעם משמע דקאי אמרתני. וכן כתוב הר"ן ז"ל, ואיך יפרשו התוס' דברי רב בהז' לדידיהו לא קאי אמרתני רק מימרא בפ"ע היא כמו שכ' הרשב"א ז"ל. **ב')** לשיטת התוס' הלא עכ' מיר ריק בנעור לבסוף, ולמה לא דקדוק הגמ' עלי', אלימא לא ניעור כלל וכו' כמו שדקדוקו לקמן על הברית' ולא עוד אלא שאמורא צרך לפרש דברי, ולמה קיצר בלשונו ולא הזכיר תנאי של ניעור לבסוף. **ג')** דפרק לימה פליגו

דסוף כל סוף ליכא כאן ממש רק טעם, ושוב גם מבשר שנכנס בחלב ממש איכא למילך דהא דאסורה תורה לאכול הבשר לאו משום דnicer בו החלב איננה בטלה דהא אדרבה אי נחשב החלב כעומדת בפ"ע שר' דהא שניהם היתר וכל האיסור לא נתהווה רק מה שנקנס טעם החלב בבשר, ומה שהזכיר רשי' ז'ל איסור אכילה ומג' פעמים לא תבשל, ולא די לו באיסור בישול לחוד או אכילה ומג' פעמים לאכילה ריש' רצ'ן אסורה אכילה ומג' פעמים לית, לא הוה ידעינו כלל דדרך בישול אסורה בלא אכילה טע'כ' מאי בעי הכא, כי כל עצמיות טע'כ' לעניין איסורי אכילה אמר, ואפילו ליפינן אכילה מיל'ת כל תועבה, נמי לא מצינו למילך טע'כ' מב'ת, כי איסור אכילה בב'ח אין לו שיקות על הביטול, רק ע"י שנעשה תועבה בבישול נאסר האכילה, אבל אי מג' פעמים לית ליפינן אסורה הרוי דעיקר האיסור האכילה וכמוש"כ הרמב"ם דהיביטול נאסר ממש דהוא מצורכי אכילה, וא"כ שפיר אמרין דאנטינט טעם זה בזיה קפיד רחמנא כי זה הנחינת טעם משוויל' לי לאיסור, וניהו דח'כ' אסורה לעולם אפילו נסחט גם הטעם, אבל האיסור נהחווה ע"י נתינת טעם, ועיין היטב במה שכותבת כי הדברים עמוקים ואמיתיים בס"ד.

רש' ז'ה אי חדש הוא וכו', ואפילו כל דהוא בב"ח הוא וכו' עכ'ל. והנה תימא רבתא עניין איך נאמר דחלב כל דהוא בשח הרבה בב"ח מקרי, דהא כל עצמיות ביטול מין בנינה, על דכל נשנתנה שמא וטמא בטל שם העצם ומילא פקע שם האיסור וכאשר אבאר.

ধהנה מעולם תמהתי להבין מה בין תערובות מב"מ לשאינו מינו בלח ביחסו מושגים, עד שלר' מיל'ת לא בטל ואינו מינו בטל, וכן לדידן דבר שיש לו מתרין דמחלקין בין לאינו מינו אחר ס', דהא כיוון דנתערב ונבלז זה בטה למשל יין בימי הר' הכל נתהפק למים ונעשה האסור והנאסר הכל מים, והרי אכן מב"מ איסור והיתר, ולמה יבטל לר'י, וגם לדידן בדבר שיש לו מתרין. ולמה לא נאמר גם בזה עד שתתכלנה באיסור תאכלנה בהיתר, או עפ' סברת הר"ן ז'ל מושום מב'מ הר' עתה הכל מן אחד הוא כי הכל מים ועל מודוכה זו ישבות הרבה שנים עד שהAIR ד' את עניין, כי העניין נכון מאד, אדם נתערב יין בימי נתהפק היהין למים פקע ממינו האיסור שה' בוט מתחלה, כי ע"י שינוי העצם פקע האיסור, ואע'ג דזה הוא סברת רבינו יונה המובא בא"ח סי' ר' י' במ"א שם, דנשתנה לדבר המותר שרי, ואנו לא פסקינו בהא קר'י הנ"ל, כאשר הארכו בהז' הארכונים להרבות עלי' קושיות. הטעם דלא פסקין כוות' אינו מושום דל"ל סברתו, רק ה'ט' דלא ס"ל כוות', מושוס דאמרין ניהו דפנוי חדשות בא לאן ופקע איסורא מני', אבל נאסר מצד היוצא מן הטמא טמא כמו דליפינן זאת במס' בכורות דף ז' מקרא, וזה איסור חדש שחל על האי פנים חדשות אחר שפקע מני' האיסור הישן, ולכן אין נס' שנעשה חומץ עדי' לא הותר, עכ' פ' דפקע מני' האיסור ע"י שנשתנה לד' אבל נאסר מצד יוציא מני' נס' שאסורה ככל היוצא מן הטמא, וכל זאת איסור שהוא עין אבל בתערובות ספר נשאר בהיתרו ולא תל עלי' איסור של יוציא מן הטמא כסברת המרדכי הידע בתערובות לא מצי חיל איסור חדש וכבר כתבתי דבר זה בפ' גה'ג' ובפתיחה כוללת עיי' והסביר נפלא ומושכלת הוא, דהא התורה אמרה אחרי רבים להטוט ובטל איסור בהיתר חד בתاري, וכיון דאם יחול האיסור יתבטל מני' וב'י אין יכול כל כיון דאין לנו רגע אחת שיקרא שם איסור עלי' דהוא בתחום התערובות לח בלח, וא"כ הוא אין אנו באים להתייר תערובות אינו מין מכח ביטול חד בתاري, דהא

ניור כל אינו אסור אפילו החתיכה עצמה דבכולה חוץ לרוטב כו' הדין לרשיי', אינוי אסור אלא כדי נטילה ור' דחיב שמא לא ניור יפה דהינו שלא נשתקע החתיכה כולה ברוטב רק מקצתה, لكن שפיר איסרת את قولן וכן שפיר ק אמר הגמ' דבלא ניור כלל מבלו בעל מפלט לא פלט, ר' מלבע בעל רק במקצת חתיכה וכפירוש' שם דהחלב עומד בגנה של חחיכה דין לומר דרב מוקי נס הברייתא במקצתה ברוטב כמו רב משנחנו, דא'כ מניל' דר' גוזר שמא לא ניור יפה, דחא לא נזכר בדבריו ניור כלל, אלא ודאי דרב מוקי הא דר' בכהה חוץ לרוטב ובניעור בתחליה וגוזר שמא לא ניור יפה וחכמים מתירין אפילו ניור בסוף דסבورو אפשר לשחטו מותר וע'ז מכך רבי בלא ניור מתחלה אלא לבסוף קר' ובניעור מתחלה ועד סוף חכמים אבל במקצתה ברוטב לא מיiri הכא, אבל במשנתנו מיiri בהכי ולכן אסור את כל הקדרה גם בלא ניור לרוב ודזוק' היטב. אבל לדעת התוס' רב ק אמר דין לעצמו וולוק אמשנתינו, כי לדעת התוס' בעין ניור כדי ישאר כל הקדרה, וכן שפרשים הרישא שלא נזכר ניור, אינוי אסור רק החתיכה אבל אין לפреш המשנה לאיסור כל הקדרה ק אמר ומירי בניור, כמו שפרשים ע'כ ר' דברייתא, אע'ג דלא הזכיר ניורadam נפרש משנתינו כך לאיסור את כל הקדרה ק אמר, הרי סוגר דיון סתום למעהה במסנה דירך קרבען דמ"מ בטל, וכותב הר' זל' דרב כיוון דרכ' ס'ל, ה' מדקדק בלשנא דמשנתנו דק אמר סתום אסור, ולא ק אמר עד שישים, DSTAM CANON CAR'G, ועתה אם נאמר דבלא ניור לא נאסר רק החתיכה לבדה הרי יש לנו מקום לפреш שפיר המשנה לאיסור את החתיכה בלבד קאי, ולמה לי לאוקמי בניור לבסוף אשר אין זכר למו במסנה וצטריך לדוחוק דסוטם קר'ג נגד סתום שלפני ה', אלא ודאי לרוב אסור בלא ניור, וכן מוכחה לפреш לאיסור את הקדרה ק אמר, וכיון דק אמר סתום ניחא לי לתלות בהאי דק דוק כדי לאוקמי מתני' קר'ג דס'ל כוותי'. וכן כאשר פריך, וכי לית לי לרוב סליק קושי' עצומה הוא דלא מצינו לדוחות דמתני' מיiri ביליכא ס' ברוטב, דחא כל חיל'י דרב דמתני' קר'גatti, משות דסתמא כתני, ומסתמא מיiri בכל גונא אפיוacia הרבה חתיכות, ואם נוקמי מתני' לעניין חתיכות בכל גונא, כמו כן מוכחהים לאוקמי לעניין רוטב בכל גונא. ועיין ברשב'א זל' ותמצוא שם כי כיוון ליה, ומה ש' והיינו דשמעין מהא דרב דל'ל סלק, דחא בקדירה זו רוטב הרבה יש לטל את החתיכה, (וברש'ב'א כתוב "את הטפה" חמורות, "את החתיכה" והוא טעות סופר דמוכח) וכאשר הביא אח'כ שיטת התוס' כתוב וזה': וולפי פירוש זה לא שמענו מדברי רב שיש לו לא אמרין סלק אלא ממה שסתם דבריו וכו' עיישי', וע'כ כיוון לדברנו אל, והוא עפ' דברי הר' זל' בניל'. ועתה א' לתרץ דמיiri דרוטב מועצת דליה בה כדי לטל החתיכה, لكن אמר אי ברוטב רכה ה'ג ר'ל אם היינו מוכחים לומר דaicaca הרבה, משות דסתמא אסור דל'ל סלק, כיוון דמיiri בדaicaca רוטב ע'כ אפי' רוטב הרבה יש כמו חתיכות דמוקמין אפי' דaicaca הרבה, משות דסתמא אסור כתני ה'ג היינו מוכחים לומר לעניין הרוטב, אבל מאן לימא לנו דaicaca רוטב כלל, דחא רוטב לא הזכיר במסנתנו ואיכא למירם דיליכא רוטב, אינו מינה כלל, דהינו מים רק רוטב עבה ופירוש' זל' דק שלبشر ושומן דהכל מין בשור הוות. ואין זה דוחק כיון דלא הזכיר רוטב במסנתני' משא'כ חתיכות שנזכרים אם נוקמי דיש מספר להם פחות מס' זה יהי' דוחק כיון דסתמא כתני. כך הפירוש לדעת רשיי זל' דרב מפרש המשנה. ומה מאי מישב לפ'ז גם היא דלקמן דק אמר מבלו בעל מפלט לא פלט אשר מאה הוכחו תוס' לשיטות, דהאי ברית' ע'כ מיiri בכהה חוץ לרוטב גם לרשיי' דחא רב' מוקי לה בניור מתחלה וע'כ משות דבלא

אדרכה ולית לי' סליק ואח'כ נזכר לפреш דברי רב, ופרק ומאי קסביר ולהיפך דרך הש"ס לפреш תחלה המימרא ואח'כ שkil וטרי' בה ממ'א. וגם לשנה ומאי קסביר בו'ז' מורה דקאי אדלעיל מל' מני' וחוזר על הנשכות. ז') מתרץ אי דנפל ברכ' דק שלبشر ושומן דנבל ברוטב עבה, ופי' רשיי זל' רוטב עבה דק דק שלبشر וטרי' דהכל מיןبشر. וזה למה דהא די בשיאמר דליך ברוטב שישים, וכמש'כ התוס' באמת על הברית' דלקמן דמשמע לע' דמיiri בלית ברוטב שישים. ה') ברשיי דה' ומאי קסביר באיסור שנבלע בהיתר, והוא פלאי דהא מבב'ח המדויבר כאן, וזה היתר בהיתר ולא אישור בהיתר. וכן לקמן בד'ה אלא קסביר פרשיי זל' ואשמעין אף היתר שבה נעשה איסור להיות כאן שעיר גдол לאסרו אחרים הרבה העכ'ל. וזה אינוי דחא בב'ח קיימין ואשמעין דבשער נעשה עצם האיסור לאסרו את הקדרה מצד מין במינו אם רב אס הרבה וזה תימה רבתא והאחרונים הרגשו בשני דקדוקים האחرونין עיין בהם מה שנדחקו בזאת. ואען אני את חלקי בעזה'ית.

הנה לדעת רשיי זל' דרב לפреш משנתינו אתה, וקאמר דאסור דרייא לאסרו את כל הקדרה, ע'כ בלא ניור ק אמר, דחא בא'ה קשה, איך יפרש משנתינו אליבא דרכ' זל' דמ'ב'מ לא בטל, והתניא זל' דרב כיוון דרכ' ס'ל, ה' מדקדק בלשנא דמשנתנו דק אמר סתום אסור, ולא ק אמר עד שישים, DSTAM CANON CAR'G, ועתה אם נאמר דבלא ניור לא נאסר רק החתיכה לבדה הרי יש לנו מקום לפреш שפיר המשנה לאיסור את החתיכה בלבד קאי, ולמה לי לאוקמי בניור לבסוף אשר אין זכר למו במסנה וצטריך לדוחוק דסוטם קר'ג נגד סתום שלפני ה', אלא ודאי לרוב אסור בלא ניור, וכן מוכחה לפреш לאיסור את הקדרה ק אמר, וכיון דק אמר סתום ניחא לי לתלות בהאי דק דוק כדי לאוקמי מתני' קר'ג דס'ל כוותי'. וכן כאשר פריך, וכי לית לי לרוב סליק קושי' עצומה הוא דלא מצינו לדוחות דמתני' מיiri ביליכא ס' ברוטב, דחא כל חיל'י דרב דמתני' קר'גatti, משות דסתמא כתני, ומסתמא מיiri בכל גונא אפיוacia הרבה חתיכות, ואם נוקמי מתני' לעניין חתיכות בכל גונא, כמו כן מוכחהים לאוקמי לעניין רוטב בכל גונא. ועיין ברשב'א זל' ותמצוא שם כי כיוון ליה, ומה ש' והיינו דשמעין מהא דרב דל'ל סלק, דחא בקדירה זו רוטב הרבה יש לטל את החתיכה, (וברש'ב'א כתוב "את הטפה" חמורות, "את החתיכה" והוא טעות סופר דמוכח) וכאשר הביא אח'כ שיטת התוס' כתוב וזה': וולפי פירוש זה לא שמענו מדברי רב שיש לו לא אמרין סלק אלא ממה שסתם דבריו וכו' עיישי', וע'כ כיוון לדברנו אל, והוא עפ' דברי הר' זל' בניל'. ועתה א' לתרץ דמיiri דרוטב מועצת דליה בה כדי לטל החתיכה, لكن אמר אי ברוטב רכה ה'ג ר'ל אם היינו מוכחים לומר דaicaca הרבה, משות דסתמא אסור דל'ל סלק, כיוון דמיiri בדaicaca רוטב ע'כ אפי' רוטב הרבה יש כמו חתיכות דמוקמין אפי' דaicaca הרבה, משות דסתמא אסור כתני ה'ג היינו מוכחים לומר לעניין הרוטב, אבל מאן לימא לנו דaicaca רוטב כלל, דחא רוטב לא הזכיר במסנתנו ואיכא למירם דיליכא רוטב, אינו מינה כלל, דהינו מים רק רוטב עבה ופירוש' זל' דק שלبشر ושומן דהכל מין בשור הוות. ואין זה דוחק כיון דלא הזכיר רוטב במסנתני' משא'כ חתיכות שנזכרים אם נוקמי דיש מספר להם פחות מס' זה יהי' דוחק כיון דסתמא כתני. כך הפירוש לדעת רשיי זל' דרב מפרש המשנה. ומה מאי מישב לפ'ז גם היא דלקמן דק אמר מבלו בעל מפלט לא פלט אשר מאה הוכחו תוס' לשיטות, דהאי ברית' ע'כ מיiri בכהה חוץ לרוטב גם לרשיי' דחא רב' מוקי לה בניור מתחלה וע'כ משות דבלא

היא הנחתו, וכן כתיבתו כשהוא מהלך זו הנחתו, ובכל הני טעמא משום דכל שבעת הילכו נתהווה דבר חדש, מקרי שם הנחה לענין שבת, ה"ג כיון דהחלב פועלת לאסור הבשר מקרי שם נח, כדי שתאסר גם היא. ועפ"י אלה הדברים נפרק ג"כ דיון של ר"ש המובא בתוס' לסתור להצrik ב' שישים ודוק.

תנוס' ד"ה אפשר לשתחו מותר בדיעד פ"י בדיעד וכו', אבל לכתחלה אין מבטלין איסורCDFי בקי' עכ"ל, ואני נוכח בהז דכיון דבב"ח שניהם היתר, אי אין חענ"ג איזה ביטול איסור אילך און, והדבר צרך תלמודו, ועיין מה ש' לסתור ק"ט ע"ב בסה"ד של תוס' ד"ה אינו עובר ודוק.

ע"ב גופא חציzeit בשר וחצי Zeit חלב שבשלן ע"ז, א"ר לוכה על אכלתו ואינו לוכה על בישולו וכו', בא מיראה גודלה, ולוי אמר אף לוכה על בישולו וכן תנא לוי וכו'. הנה אמרת לי לאור' דפלוגות רב ולוי תלוי באפשר לשתחו אי אסורה או מותר. דהנה רשי' זיל מסביר לנו סברת רב דאיינו לוכה על בישולו דא"א מכל התירן להקראה שם איסור. ור"ל דניהו דהתורה אסורה גם חצי שיעור היינו בפרט משיעורם אבל להעתות איסור חדש בעינן שיעורם ולוי, והנה כאן אם נאמר אפשר לשתחו מותר אילך שיעורם דהני כדי לצרפן עם חציzeit בב"ח ללקות עליון, ורב דסובר אפשר לשתחו איסור סובר דכל או"א איסור בפ"ע הו, لكن בעינן שיעורם שלם מכל אחד. ואמרתי לישב בהז דעת הרשי' זיל שלא הביא בהחלטוי הא דרב דחענ"ג ואפשר לשתחו אסור, משום דס"ל דלי פлаг עלי' וכיוון דתני בברייתא כוותי' דלי הכי הלכתא ממילא גם אפשר לשתחו מותר, אולם אכן דפסקין כלוי בשני חצאי זתים דלוקה על בישולו ופסקין ג"כ כרב דאפשר לשתחו אסור נ"ל דסבירא לנו דלי פлаг על גוף הסברא דא"א מכל התירן להקראה שם איסור, כי באמת מצין כמה פעמים בש"ס היפך סברא זו, לעיל דף צ"א ע"א דפליגו ר"י ורבנן בגין גיד שאי בו בזיט, וקאמר דמייר' דאי בכל אחד בזיט, הרי דלא בעינן Zeit שלם להקראה שם איסור, וכן אמרנן במכות דף י"ז ברиск ט' נמלים והשלימו לציית דחיב אף מושום נבלה, הרי דשם נבלה חל על נמלת שהיא פחות מזכיות, ומctrיך לכזית למלקות. והגם שמצוות שהתוס' משתמשים בסברת רב הנ"ל, והוא ביוםא דף פ"א ע"א ד"ה כל שטומאתו, שכתבו דעתך לרבייתם דם הבא משני נפלים, שלא ה' ב' בכ"א שיעורם שלם, אבל דברי התוס' אלו בלא"ה תמהוהן כאשר כתבתי לעיל דף ע"א ע"א ד"ה ועל הא דר"ע עי"ש דבר יקר מאד ודוק.

רש"י ד"ה לעולם לא מצטרפי בסוף הדיבור, לפי שאין מצטרפין מכל התירן לקרות שם איסור עד שיחי' בכל אחד לעישות איסור לעצמו עכ"ל, נראה לאור' מזה אדם יש שיעור באחד ואני בשני ג"כ לא מצי ליתסר, אלא דלא מפורש ברשי' אם לא נעשה איסור כלל גם על אותו שיש בו שיעור, או שرك אותו בו שיעור נשר בהתרו, וזה נפרק מהא דפרק לעיל על רב בכזית בשר שנפל לתוך יורה של חלב, והוא מודע לאור' דהנה רשי' זיל מאי פריך, והוא כבאיות בשר א"א לכנס כית חלב וכאשר כן כתוב הראש יוסף זיל לעולם החתיכה רוב הוה נגד הבלועה שבתוכה, וא"כ שפיר קאמר רב לשיטותו דhalb מותר משום דלית בה כזית אם לא שנאמר דאם החלב לית בה כזית, גם הבשר לא מיתסר, וע"כ רב לאו כזית ממש קאמר רק לאפוקי פחות מזכיות, אבל לעולם הוא כ"כ בשר שיובלע

דו"ר בשלה, דלרבה דАЗלין בתור שמא וכאשר פסקין ג"כ כוותי', לעולם חתיכת מין בשא"מ הוה, דהא המוחל היוצא מן חתיכת האיסור עם החתיכות אינו שוה בשמא, דזה מוחל בשר וזה בשר, וכן חמרא חדתא בעינבא אבל שאר החתיכות נאסרים עי' שמוול שיצא מהם עם מוחל של החתיכות האיסור נפגשו יחד בתוך הרוטב, ונאסרו מצד מ"ב"מ ומAMILא יש כאן מוחל איסור הרבה שמצוות איסור את החתיכות, וכן כתוב הרשב"א זיל כאן בסוגי' דתחללה נאסר המוחל היוצא ושוב נאסרו ממנה החתיכות והוכיח זאת מtopic קושי' עצומה עי"ש. והנה ידוע מש"כ הש"ז זיל סי' צ"ב דכל שנעשה בב"ח ואיסור תערובות אחרת לאו בב"ח מקרי, רק כשאר איסורין יחשבד fourhundred84 ג' מוחל פשט וברור. והנה לפי הקדמתנו מבואר דבר סובר חענ"ג גם בשאר איסורין דאלת"ה, איך נאסרו כל החתיכות דהא צריך ליתסר המוחל של החתיכות המתרות מן המוחל של חתיכת בב"ח, ואי בשאר איסורין לא אמרין חענ"ג המוחלים נאסרים ולא נעשים נבלה, ושוב נשכננסו בתוך החתיכות לא צריכין רק ס' נגד מוחל של חתיכת האיסור ומци' ליבטל דמוחל עם בשר מבשא"מ הוה, א"כ לעולם לא נצטרך יותר מס' גוד חתיכת, וזה הוא שורצה להוכיח כאן דרב סבר גם בשאר איסורין אפשר לשתחו אסור ונוכונים דבורי רשי' זיל שפי' באיסור שנובלע בהתר, וגם מה ש' ואשמעין דaicא כאן שיעור גדול לאיסור אחרים הרבה נבלה, והיינו דהאי מוחל של היתר ג"כ נשעה איסור רשי' דה אמא, אולם אולי תיבת חלב שברשי' ט"ס הוא ודוק) אמונם כל זאת מוכרת, אי אית לי לרבות סלק, אבל לית לי סלק נסתר כל הבניין דאו מצין למימר דלית לי לרבות בשאר איסורין אפשר לשתחו אסור והמוחל היתר נשעה רק איסור ולא נבלה, ומ"מ איסור כל החתיכות אם נכנס בתוכו משום דלא אמרין סלק, ולעלום המוחל באיסורו עומד בכתוללה דהוה מ"מ מוחל היתר על מוחל האיסור ולא מצי החתיכה בטל מוחל האיסור, כיון דaicא בהדי גם מוחל היתר שנאסר מצד מ"מ, ולכן צריך להקדמים דרב אית לי סלק ואח"כ פריך ומאי קסביר באפשר לשתחו.

והא דפרק לסתור רב אפשר לשתחו אסור, מכזית בשר שנפל לתוך יורה של חלב, דקאמר רב דhalb מותר הרי דגס בב"ח לית לי אפשר לשתחו אסור אה"ג דהוה מצי פריך ולטעםך, בב"ח עצמו ע"כ אית לי אפשר לשתחו אסור אלא דמשני לי' האמת ודוק.

שם גמרא' והאitemר כזית בשר שנפל לתוך יורה של חלב, אמר רב בשר אסור וחלב מותר, ואס"ד אפשר לשתחו אסור חלב אמא מותר. והנה האחרונים נבוכו הרבה דנתקשה להם, הא האי חלב שבתוך הבשר מקשרו הוא עם החלב שביורה, וסופה להתפשט בתוכה, ואיך נעשה נבלה כל וכמו דלא אמרין נעשה נבלה הבלוע שבקדרה, ונڌקו מאד לומר דhalb בעקבות קדרה מקשר יותר למה שבקדרה מבלו שבחתיכה, והנראה לפע"ד זהה דהכא ע"כ החלב שבתוך הבשר נגרר אחר הבשר דהא א"א שהבשר בלבד אסור, וניהו דכל החלב, כי האיסור בב"ח הכי נחחו, ושניהם יחד נאסרו, ומ"מ צריך לחול אחד נעשה איסור בפ"ע, כאשר נבואר לפניו בס"ד, א"כ שפיר קאמר לאור' דבליית ה' ב' בכזית בשר לאו כזית, וזה מודע לאור' דהchanbel פועלת לחוד איסור חשבין אותה כנה ע"פ שהיא דרך הילכה. וכיון שכתבו התוס' שבת י"א ע"א ד"ה לא עמוד, דבליעתו זו

להוכיח דתבלין הבלוע מחלב ודם ונפלו לקדרה מתבטלון בששים, וاع"ג דנותנים טעם אפילו באלו, דאיינו חמור מן האסור הנבלע בהן עכ"ל. והנה רأיתי בברוך טעם ז"ל שכ' דיש לחלק בין הנדון לראה" דניהו דלענינו מב"מ אלילו בתיר האיסור, אבל כל שנרגש הטעם מינון לנו להתריר, ודברי טעם הם. אבל אני הוספתי עוד להקשות, דלמה להו להתו"ס' לחדש זאת הסברה דין הנאסר היה" חמור מן האיסור, דבלא זה היו יכולם לדוחות דינו של ר"ש, דניהו דנאסר הרוטב מון החтика, אבל הוא דעתה כנבלת הוא רק מדרבנן כאשר כתבו בעצם, ובדרבנן הלא כתבו לעיל דף צ"ג בד"ה זיא בא עಲמא דמ"מ שפיר בטל, וממילא לא היו באים לדון להתריר על תבלין הנאסרים מדם להתרין בס' דחא תבלין האיסורי מדרבנן נמי לא בטלו בלבד כל איזו שנרגש טעםם. וצל' דהתו"ס' סברו כיון דעיקר האיסור שנאסר הרוטב דאוריתא אלא דחא דעתה כנבלת הוא מדרבנן, זה חמור מזיא דעיקר האיסור איינו אלא דרבנן, אבל זה דוחוק גדול דחא דעיקר האיסור דאוריתא הכא איינו אלא אותו הטעם בשער נבלת שנרגש ברוטב, אבל הרוטב בעצם לא נאסר מה"ת מעולם, ואפילו לר"ת דלוקין על עצית מטעם כעיקר, היינו מושום דלוקין על הטעם כמו על העיקר, אבל לעולם ההיתר לא נהפק לאיסור, ורק מדרבנן גם ההיתר נעשה כנבלת, ונהפק לאיסור ואיסור זה אין לו שום שייכות לדאוריתא, ואיך יאסר מטעם מב"מ אי באיסור דרבנן לא אמרו מב"מ לא בטל צע"ג ודוי".

הרמב"ם ז"ל בפ"ט הלכ' י' מהלכ' מ"א כתוב, וכן אם נפל חלב לתוך המרק או לכל חתיכות ולא נודע לאיזה חתיכה נפל, נויר את הקדרה כולה וכוי עכ"ל, וرأיתי בהגרות ק"ז רעיק"א זצ"ל ביז"ד סימון צ"ח שמתמיה ע"ז הרבה, אך מנער הקדרה שמא ימצא בו אח"כ טעם ויתחייב מושום בישול בב"ח, דוגמיס חייב מושום מבשל בשבת, והה בב"ח, ולפ"ד ה' נהרא דהרמב"ס לשיטתי" איזיל זה, וזה ז"ל הביא בראש הפרק הלכ' ב', איסור אכילה מק"ז מבישול, ור"ל דתורתה הרחק אכילת בב"ח כלכך, ואפילו בישול שהוא צורך אכילה נמי אסור לו. ומלקינו על האיז ק"ז מושום דחווה כמו בת מבת הבית, עי"ש. ומעטה אכן אומר שלא אסורה התורה אלא בישול שהוא לצורך אכילה, אבל שלא לצורך אכילה לא אסורה דאלת"ה רק הבישול בעצם אפילו שלא לצורך אכילה אסור, איך נילוף אכילה מק"ז וכי"ה כמו בת מבת הבית דאפילו אם יהיו ק"ז, אבל אין עניין הבישול כולל עניין אכילה אבל אם נאמר דרך לצורך אכילה אסור אז שפיר הוה כמו בת מבת הבית, עי"ו, וכן אם נפל עניר כדי לבטל טעם החלב ולא כדי לאכלו אין זה בגדר מבשל בב"ח לחיב עליון, וכן גם לעשות מלומוא לצורך חולה שאב"ס מותר לבשל לדעת הרמב"ם ובזה יש ליישב מה דקשי' לאחרונים על הש"ד בס"י פ"ז סק"ז עי"ש ודוי".

ורأיתי לרשום כאן דבר פלא שרائيتي בדברי לב ארוי' בסוגי' זו דרצה לתרץ קושי' התו"ס' ד"ה דחוידי הוא דבאמת מושום דכלאים נמי הכי הוה עדין חדש מקרי כמש"כ התו"ס' לעיל דף ס"ד ע"ב, אבל כוונת הגם' שם בפסחים' כלפי מה שאמרו חכמים דמשרת לטעע'כ' ומכאן אתה ذן לכלאים בשלש ולערלה בתורת, עי"ז פריך לילוף מבב"ח, ואי חדש הוא עכ"פ' לכלאים דנמי חדש כמוותנו נילוף מבב"ח. ודבריו במחכ"ת שגיאת המה, דחא אי מבב"ח לא מצי למלוף מושום דחדש הוא, אז גם חתיכות בב"ח לא תאסר תערובות אחרות בנ"ט לכל שנעשה כבר בב"ח כשאר איסוריין הוא, וכן שנבלת אינה אסורת בטעמה כב' בב"ח, וא"כ ככלאים נמי איינו אסור את חערבות זה וברור. ולעומת מה שהביא ראי' מתו"ס' לעיל ס"ד ע"ב דגם בתורי מייל אמרין ייחוד השם, כבר כתוב ק"ז בעל

בתוכו צית הלב. אבל אין לומר דבאמת לא נאסר מה"ת רק מדרבנן ומדרבען ודאי געשה גס חצי שיעור איסור, דרב לא קאמר רק דאיינו לוקה, חדא אדם/licא רק איסור דרבנן הא בטל גם במינו כמש"כ התו"ס' לעיל צ"ט ע"ב ד"ה זעה בעלמא הוा, ולא עוד אלא דלמה נקט רק צית בשער והוא גם בפחות מכזית בשער אסור מדרבנן, והול"ל מעט בשער ביורה גדולה של חלב או חצי צית בשער, אם לא שנאמר דבאמת הבשר אסור מה"ת בדאייא צית אף דחלב לא נאשרה רק מדרבנן ואתה רב לא שמעין רבו תא דاع"פ' שהচיאת בשער אסור מה"ת, מ"מ החלב מוותר אלא דקשי' ראשונה במקומה עומדת דלא הוה פריך מידי לרבות. והנה בגין הדין אי לרוב הבשר אסור מה"ת הגם שהחלב לית בה צית יש לפשט מושנתינו דתנן טפת חלב, וסתם טפה פחות מכזית היא ומ"מ הבשר נעשה נבלת, אלא דחא לאו דזוקא הוא דהאי טפה ע"כ לאו דזוקא, דחא בינויו את הקדרה דסיפא קתני עד שתתנו טעם בכל הקדרה ולפרשי" ז"ל דטאפה קאי ובניעור בתחלה הרי אפשר דיש בה ליתן טעם בכל הקדרה, ועיין.

תוס' ד"ה אמר, חלב נבלת היא, מכאן הי' מדקדק ר"ש, דלמ"ז מב"מ לא בטיל צריך תרי שישים וכוי', הנה הא דסגי בתראי, ס' הוא מושום דאמירין קמא קמא בטל, ולא חזר וניעור, דאל"כ לא תסגי אפילו בהרבה פעמים שישים, דחא נכס ויוצא רוטב הרבה בתוך הנבלת שעשו איסור, וא"כ גם חד שים למה לי והא קמא קמא בטל, אלא Mai צריך שישים, ולא אמרין קמא קמא בטל, מושום שלא תחולק בביטול האיסורים, בין לח ליבש, כי בלח שנפל בפ"א לא שייך קמא קמא בטל, ולכן עלולים צריך ס' נגד חתיכת האיסור, אבל נגד הרוטב שנפל בעתיכה וחזר ויוצא שאינו נראה לעיניהם למה לי ס' בכל דחו תסגי, כי קמא קמא בטל, ושאני חלב היוצא מכך זה לתוך היורה דליקא אין מינו כלל ולא שייך ק"ק בטל, דכל שהוא מחייב איסורobel להצריך ס' נגד הרוטב מניין וצ"ע לפ"ד. עוד שניית נתקשה לי טובא על שיטת ר' שמואל דלפי דעתו מה מהני ס' בחתיכות להתריר הרוטב דכיון דרוטב נאסר מצד מב"מ וצרכין לומר סלק את הרוטב והחותיכות מבטלון רוטב הנבלת, הלא החתיכות ניכרים בפ"י, ואיך יבטלו הרוטב בתוך הרוטב, ז"ל דהמוהל היוצא מן החתיכות הוא יבטל את רוטב הנבלת, אבל מנ"ל דחתיכות יפלטו כל כך מוחל שייהי ס' נגד הרוטב שפלטה החתיכת איסור דמן מפיס לשער זאת, וכל זאת צע"ג ודוי".

שם בא"ד וקשה לר"י לדבורי דמשני גדי אסורה תורה ולא חלב, הלא בעלמא חתיכה של היתר נעשית נבלת מדרבנן וצרכין ס' תניד כולה, דמדאוריתא לא צריך ס' וכוי עכ"ל. הא דידי'קו דבעלמא חענ"י רק מדרבנן ולא מדאורייתא צריך ביאור, וرأיתי שהאחרונים הרגשו זה. אבל לפ"ד דבב"ח דבב"ח דמנני שלא לתרץ עפ"י סברת הר"ן דחענ"ג דזוקא דומי' דבב"ח דמנני לפנין, וא"כ אם גדי אסורה תורה ולא חלב הרי דבלח לא מצינו חענ"ג ממליא לא אמרין כן גם בשאר אסוריין, אבל התו"ס' לא ניהא להו דרבנן עשו זאת דזוקא דומי' דבב"ח, אבל אי מדאורייתא היא ולפotta גמורה מבב"ח אז ה' החלוקת בין לח ליבש מוכרת, דחא גדי אסורה תורה ולא חלב, הרי דבחלב דחווה כשאר איסוריין לא אסורה התורה ההיתר שקיבל טעם מן האיסור, אבל אי דרבנן כנפ"ד כוונת התו"ס' ודוי".

בא"ד אלא ודאי כיון שהחלב הנפלט מן הבשר לא נ"ג אלא מטעם בשער המעוורב בו, אין לו דין חלב טמא וכוי', המכון יש

כפי הנראה לא דבר התנה כלל, וכך רב דקאמר מותר או אסור לאו לפרש משנתינו אתה, אלא דין קאמור, והוא דעתך אלשנא דעתך מעתני לאינו עובר עלי ומותר או אסור, הינו שלא תקשה ולא תידוק מעתני דלישנא סובל ההיתר כmo האיסור דהרי האינו עובר דקנתני דמשמע מני' הא איסורה איכא, הלא בעיקר אכילתבשר בחלב שחוותה ודאי לכ"ע איכא איסורה, וכן גם בכתל בהדי בשרא עכ"פ אסור מדרבנן, וכמ"כ התוס' ד"ה הא איסורה איכא. אלא שנڌוקו לפרש הא דפרק הש"ס מדיקא דעתני ארבע דקאמר מותר. ולפע"ד נראה דחש"ס קמותיב ממשם דרב העמיד דין על לשון המשנה, אבל באמת אין כוונתו כלל להכניס דבריו במסנה אלא שדרכם היו להספיק דין שחידו על המשנה, כמו שסבירו בדבריהם על המקרא וכאשר הארכתי בהזה בפיחיה, וכן הוא הכא שהנתנה בכל מאמרו לא כיוון אלא להשמעינו, חלב שחוותה אין בה בב"ח מה"ת אבל יש בה מדרבנן, ובגוף דין הכהן רק תיקנו של כתהלה קטני, דקרווע ומוציא את חלבו, אבל אם צלאו או בשלו בלא הא תיקו מה דין, מה לא דבר התנה לא בפירוש ולא מדיקי ודוק.

ע"ש גمرا' אל' יلتא לר"ג מכדי כל אשר לו רחמנא שר לו כוויות, אסור לו דמא שר לו כבדא וכו', א"א גירוש בחוי בעלה וכו', הנה הנני קמאי דחשב אית בהוא שינוי טבעי ושפיר קאמר דעתותיהו שר לו אבל בא"א ואשת את וכותית דלית בהוא שינוי טבעי משאר נשים אלא איסורה דורי עלייהו ממתיקים אוטם, כמ"ש בסוף נדרים, דס"ד דניאה לי' דלא למות בעל, דמים גנובים מותקו ולחות סתרים יונם, וא"כ לא שיך כל דשרא לו כנגדן לכל דשרא הו כשר נשים, אבל ייל' דכל הנני דחשב מן העניות גם במה דשרא כנגדן יש בהן קצת איסור דගושא קראו פוגע בערה, יפת תואר הלא לא דברה תורה אלא כנגד יצ"ר, ואין כאן היתר גמור אלא דלפ"ז בגירוש לא הי' לו לומר בחוי בעלה. דמהאי לשנה ממשע אם אין כוונתו לשם מוצה הרי הוא דבר, אשת את במקומות ממשע אם אין כוונתו לשם מוצה הרי הוא בלאה' קשה דהרי גם מיתת הבעל דמתיר בעין קרא כמבואר בפ"ק דקדושין וכקדתני במסנה וקונה את עצמה בgetto ובמיית הבעל, ומכאן נראה דמיתת הבעל הוא היתר טבעי, ובתוס' הביאו בשם הקליר שכנגד א"א אמר היתר יפת תואר, וכנגד כתוית לא אמר מידי והכל עשה עפ"י היירושלמי. כוונתם לפע"ד דעפ"י היירושלמי ריש קידושין דין גירושין לב"ג ועיוון שם במראה פנים שתמה על הרמב"ם פ"י מהלכ' מלכים, וא"כ ה"ה מיתה הבעל אינה מתרת, וכן אמר היתר דיפת תואר, ולעומת כתוית לא אמר משום לדעתה היירושלמי, גם ביאה ראשונה לא הותר עד אחר כל המעשים והרי היא גירונית ודוק.

תנוס' ד"ה אינו עובר בסה"ד, ויש להעמידו לפ"י הקוי שיש במים ס' וכור' ועיין בהגנות מהרש"ש שנטקה לו, דמ"מ מה פריך הש"ס והוא קתני שבשלו דיעבד והא בבישול אפי' בדאיכא ס' בימי איכא עכ"פ ביטול איסור בב"ח של כל כתהלה, ואני גברא הרבה החזינה אבל קושי' לא חיניא דהרי הא בב"ח בתערובות בא לעולם ולא אתה כל לידי איסור ואין כאן ביטול איסור לכתהלה ועיין לעיל מה שכתבתי בדף ק"ח ע"א תוס' ד"ה אפשר לסחטו מותר ודוק.

ד"ג ק"י ע"א גمرا' ורב בקעה מצא וגדר בה גדר, דרב איקלע לטטלווע וכו' אמר לא גמירי דבב"ח אסור, אייעכ' וקאסר להו כחל. יש לתמונה וכי מקרה מלא לא ידעוו, דלא תבשל גדי בחלב אמו, ולא עוד דמה מקום יש כאן לנדר גדר דדי' היל' לממדים מקרה ואין זה דומה לבשר שנטעלם מן העין דאסור להו רב כדლעיל נ"ה

חת"ס ז"ל לחלק בין הנושאים דשני מני' חידוש איכא, א') מוה שהוא חידוש נגד הסברה והשכל, וזה עלול בחידושו קאי אפי' נמצאין אלף פעמים, שנית חידוש מצד דלא מצין כו' ובהז אם נמצא עוד אחת בטל חידושו, וכן כו' דאפשרו נמצא בחדוש נגד השכל, היותר מכלל איסור, שפיר כתבו דאפשרו נמצא בחדוש פעמים חידוש מקרי, אבל הגמ' בפסחים מייר' בחדוש דלא מצין כו' יוצאת בו, ודוק'.

ד"ה ע"א משנה הכהן קרווע ומוציא את חלבו בגמרה קאמר לפרש המשנה כיצד קרווע שתי וערב וטוח בכותל. וע"ג דבסייעא בלב נמי קאמר האי לישנא קרווע ומוציא את דמו, והתם לא בעין שתי וערב ולא טוח בכותל דבשניות מוציא כדרכו קאמר, דבלב שדמו ננוס בתוכו, מצי להוציא בידיו הדם אחר הקריעה, אבל בחול דהחלב מובלע בשער הכהן, במה יוציא החלב, והרי מוציא את חלבו קתני, וע"כ בטוח בכותל, וכיון דטיחה בכותל בעין מובן מאליו דקרווע אחד לא סגי להוציא חלב המובלע בתוך הבשר כלו ודוק'.

ע"ש הלב קרווע ומוציא את דמו לא קרווע אין עובר עליו וכתב רשי' ז"ל דבגמ' כריתות מוקי לה בלב עוף שאין בדמו כזית, וכן הוא דעת הרמב"ס ז"ל דס"ל דם שבשלו נמי עובר עליו, וע"כ דמשום דין בדמו בזית פוטר הכא, ומיר' בלב עוף שאין בדמו בזית. ומאוד אני תמה דחווץ מן הדוחק הגדל והנורא דרישא דכחול מיר' בבחמה וסיפא דלב מיר' בעוף קשה טובא, מה אתה לאשמעין דעל חי' שייעור דם דיןינו עובר עלי, מה שייטי הכא, הלא בכל איסורי תורה הדין כן דכזית בעין, והנראה לפע"ד שכבת שאין בו כזית דם' הוסיף תיבת "דם" לשון הגמ', וע"כ לפיש אתה דין ר"ל דמייר' בעוף שאין בלב כזית דזה לא כזית, דמשמע דבכל הלב אין בו כזית, אין הפירוש כן, אלא שאין בדמו כזית וכאשר כתבו רשי' ותוס' הכא וכן הוא ברמב"ס ז"ל שכבת שאין בו כזית דם' הוסיף תיבת "דם" לשון הגמ', וע"כ דבבנין מצרפין בשר הלב לדם המכוס בתוכו, מפני שנידון הבשר כשומר לדם וכאשר מצרפין בפירות השומר לפרי להשלים לכזית או לכביצה לעין טומ"א, עיין מנוחות דף ע' ע"ב וברמב"ס פ"י ד mamm' ובפ"ד מהלכ' טו"א, لكن קמ"ל כאן דבשר הלב איןโון כן ואני נידון כשומר לדם המכוס בתוכו. וא"כ משנתינו דעתני אין עובר עליו יש לו מקום גם בהחמה דאם אכל כזית מדמו ובשרו של לב בהחמה נמי עובר, אלא דבעוף מלטה דפסיקא הוא דליך שום עוף שדים הלב הי' בו כזית ודוק'. ועיין בראש יוסף מה שכתב ליישב דברי רשי' ז"ל بما שכתב דין הנבלע בשער הלב להיות בכרת דמשמע הא מלכות איכא דין הנבלע בשער הלב מצרפין למלכות, ולא הבנתי דהלא לא ידיעין כמה נפיק וכמה נבלע ואיך נלקה מספק, ובפרט לרשי' ז"ל דעתם עיקר אין אלא דרבנן לעולם ליכא מלכות על בלעות איסור ודוק'.

ע"ב גمرا' ארכ' ארכ' אינו עובר עליו ומותר וכו' וא"ד אינו עובר עליו ואיסור. הנה הא דקנתני במתני' דאם לא קרווע אין עובר עליו, ודאי בכל אנפינו קמיiri בין בצל' ובין בביישול ואפי' עם שארبشر, דהכי עיקר הרבותה דעתני הוא להשמעינו דבחלב מותה לית בה איסור בב"ח מה"ת, דממעניין מחלב אמו ולא בחלב שחתה לקמן קי' ע' ב', ודבר זה לא קתני במסנה זלוט הכא ומדקתי הכהן קרווע ומוציא את חלבו עכ"פ שמעין דaicא בחלב שחוותה איסור בב"ח מדרבנן, דמבהיר בשער בחלב שחוותה דאסור לאכלו עכ"פ, אבל מדין הכהן עצמו شبישול או צלאו בלי קריעה מה דין, מה

הגיעו למקיימה שלא מדרך הטבע, אלא שהוקבע לו שכר זה לא תלי הדבר בכל האומה וכל א"א נידון מעצמו, ולכן שפיר קשי' ל' לר' יעקב היכן אריכת ימיו של זה והוכיח מזה דשכרו אחר התחתי' ועתה MADE עמקו מחשבות האי גברא הרבה דכל מצאה שמתן שכחה בצדה אין BI'D של מטה מזוהרין עלי'. דכל מה שאנו מצווין לכוף קיום המצוות למי שאינו רוצה בהן צrisk טעם, דמה שמרוגל בפיינו לומר מטעם הרבה מוחיבים לעשות כן הוא גופא עלי טעמא דמה לי ולו מי שאינו רוצה לעשות סוכה או להניח תפילין דבר שאינו מגע שום נזק לאחרינא, אבל כפי הוצעתינו דלעיל מובן הדבר, דהלא אישור האומה על האדמה תלוי' בקיים התורה והמצוות, ולכן כל יחיד וחיד המבטל קיום מזוהרין עלייה, ופרש"י ז"ל דליך פי' מתן שכחה לומר אם לא תקיימנה זהו ענשו שלא שכר זה, עכ"ל. כאמור רנה דאן לו שום עונש אחר גם מידיהם לא, רק שנפסד שכח המצווה, אלא דאי' זהה האי מצוה רשות בעלמא דמי שירצה לקיימה קיבל שכח מי שלא יקיימה לאitol השכר אבל לא עבר אמירות דרומנה, וזה א' לא אפשר לומר כן מכמה טעמים כਮובן, ובפרט שלושון הגמ' סותר פירוש זה דהרי אמר דאן BI'D של מטה מזוהרין עלייה, ולדיקא אתה אבל BI'D של מעלה מעניש על ביטול מ"ע זו כמו בשאר מ"ע דגענש על ביטולה, דהרי אפילו על ביטול לבישת בגד של ד' כנופת אמרו ז"ל, דגענש בעינדא דריתהא ע"ג דהוא רשות לא לבוש בגד של ארבע כנפות, ולכן קשה למה באמת אין BI'D של מטה מזוהרין עלייה לכופו לקיים מ"ע זו, כמו שאור מ"ע דגס עלייה נענש בידי טעמים על ביטולה, הרי הוא עבר אמירות דרומנה בשב ואל תעשה.

וללו

ע"א, ומברא בירושלמי דמןני שהי' מזלליין ליקחبشر מן הנכרי, דשם ידעו ונשמרו מאכילת נבלות וטריפות, אלא שלא חחשו בנסיבות ביד עכ"ם, אבל כאן שלא גmiriy כל איסור בב"ח מה ראה להושך חמרא וכפי הנראה רשי' ז"ל נשמר מזה, וכותב גם כואן ד"ה בקעה מצא כלומר ראה שהי' מזלוין באיסור בב"ח משמע מני' דעתיך מקרה, אלא דהיו מפרשים קרא כדכתיב גדי בחלב אמו, וכמש"כ הרמב"ם ז"ל ריש פ"ט דמה"ט אסרו חז"ל גם בשער ח' ועפ', עיין לעיל בריש פרקן מה שכתבנו בהזאת, ולכן הוסיף רב עוד חומרה לאסור להם גם כחלי, ודוו"ק.

ע"ש גמור' דתני כל מ"ע שמתן שכחה בצדה אין BI'D של מטה מזוהרין עלייה, ופרש"י ז"ל דליך פי' מתן שכחה לומר אם לא תקיימנה זהו ענשו שלא שכר זה, עכ"ל. כאמור רנה דאן לו שום עונש אחר גם מידיהם לא, רק שנפסד שכח המצווה, אלא דאי' זהה האי מצוה רשות בעלמא דמי שירצה לקיימה קיבל שכח מי שלא יקיימה לאitol השכר אבל לא עבר אמירות דרומנה, וזה א' לא אפשר לומר כן מכמה טעמים כמובן, ובפרט שלושון הגמ' סותר פירוש זה דהרי אמר דאן BI'D של מטה מזוהרין עלייה, ולדיקא אתה אבל BI'D של מעלה מעניש על ביטול מ"ע זו כמו בשאר מ"ע דגענש על ביטולה, דהרי אפילו על ביטול לבישת בגד של ד' כנופת אמרו ז"ל, דגענש בעינדא דריתהא ע"ג דהוא רשות לא לבוש בגד של ארבע כנפות, ולכן קשה מה באמת אין BI'D של מטה מזוהרין עלייה לכופו לקיים מ"ע זו, כמו שאור מ"ע דגס עלייה נענש בידי טעמים על ביטולה, הרי הוא עבר אמירות דרומנה בשב ואל תעשה.

ובזה תבין מה שסבירו ברמב"ן עה"ת בכמה מקומות וכן בראש"י עה"ת על הקרא דושמות את דברי אלה על לבכם, דעתך קיום התורה והמצוות הוא בארץ דוקא שנראה לא כואר' כסתריה מפורשת לקבלה חז"ל דמצוות שאינם תלויים בארץ נהוגות בין הארץ ובין בחו"ל, מבואר בקידושין בפ"ק. אבל לפ"י הנ"ל יכולות הרמב"ן י"ל, דעתך התורה לכוף על קיומה מי שאינו רוצה בה הוא ד"י קא הארץ, כי רק בישיבת האומה על אדמתה תלוי' האומה במעשה החיד, אבל בגלותה כא"א נידון בעצמו בעזה"ב, כי שכר מצוה ונשנה בהאי עולם ליכא, רק על האומה בכל דרך טבעי ולא דרך קבוע שכר וונש, ולמה נכוו בשוטים לעובר אם לא ממש"ש רשי' ז"ל שאף לאחר שתגלו היה מצוינים במצבות כדי שאם תחרזו וכי' ור' ר' לפ"י דרבינו שגם בגלות מוטל עליינו החזוב לראות כלל א"א קיימים המצוות אפליו על כרחין, מפני שאנו מצפים בכל יום לשוב לארץ אבותינו ולהיות עם אחד קשור אחד באחד וערבים זה זהה.

ובמה שכתבנו יש תשובה נצחית למה שהתפלא ק"ז בעל החת"ס ז"ל בתשובה אחורהנה בחיה"ד שכתב ז"ל: אך א"א לי בשום אופן להאמין שתהה' גאלותינו אחד מעקר הדת ושאנס יפל היסוד תopol החומה חיללה, ושנאמר אלו הי' ח' חטאינו גורמים שיגרש אותנו ירוש עולם, וכDSL' לרב' מ' בעשרה השבטים שהם נדחים לעולם, המפני זה רשאים לפרוק על מלכותם, או לשנות קוצו של יי"ד אפי' מדברי רבנן חיללה, אנחנו לא נבעוד ד' לאכilo מפרי הארץ ולשבוע מטויבה, לעשות רצונך אלקי חפצתי. עכ"ל העתקתי לשונו הטהור, מפני שחביבין הדברים הייצאים מלבד טהור וקדוש על כל השומעים אותם וממש"כ עלי' אחד מיעצאי חילצי, אבל מהਆהה כי כאן הפרוי על המדה ושלא בכיוון כפר בעירך לומר שאינו מעיקר הדת מותך רוב התלהבותו לעבוד עבודת ה' שלא ע"מ לקיבול פרס, וללא אכן כי כי ק"ז ז"ל בעצמו כתוב בחודשי למס' גיטין דר' מ"ד ע"א בד"ה חז' מלאלכתו ז"ל: יש לעין הר' אפיקו מכרו לחו"ל דמקיים כל התורה רק מצוות התלויים בארץ אינו יכול לקיים, ואפי' היא יצא להורות, ויל' דהתאם אינו מקרים שום מצוה דכל الدر בחו"ל למי שאינו לו אלה, ואפי' ק"ש שקורא בחו"ל, אינו כ庫רא בא"י, כי גרשוו מהסתפק בנחלת ד', וזה מוסר גדול. עכ"ל הזהב, והוא מכוון למה שכתב הרמב"ן בסוד הארץ דעיך התורה

פי' רשי' ז"ל היתי מפרש הци, כבר אמרו חז"ל שכח מצוה בהאי עלמא ליכא, דהיום לעשותם ומחר לקבל שכח, ז"ל דכל יודי התורה על קיימה, ונשנה על ביטולה, שמצוין בתורה על כל האומה קאי, ולא על היחיד המקיים או העובר, כי דין היחיד הוא בעולם הנשומות אלא שיש פרטם אש בפ' בחקתי, מ"ע שמתן שכחה בצדיה דסוףaccilon דתני ר' יעקב, שכח מצוה שמתן שכחה בצדיה תחיית המתים תליה בה, דר' יעקב מעשה ראה שאמր לו אביו להביא גזלת וכו' ובוחרתו נפל ומת וכו', עי"ש הר' דמלחק בין שאר יודי התורה דכתיבו על כל קיוס התורה דקאי על עוזה' לפני הנטה, ועל כל האומה ולא על היחיד, ולכן לא קשה לי' למה יש צדי אובד בצדקו ורשע מריך ברשעתו, אבל במצוה כמו כבוד אב ואם ושלוחה הקן דמתן שכחה בצדיה, לא ניחא לי' לפרש דקאי על כל האומה, ובטעמא דהא מלטא י"ל דקיים התורה בכללה ועי' כל האומה, מביא אישור האומה בטבעה ודלא ממש"כ הרמב"ן ז"ל ריש פ' בחקתי ד' ונתתי משכני בתוככם, וכאשר הארכתי בזה במי"א, לכל שהאומה גדורה בערים ובמאות ומשתה, ומלהודה בערים ובמדות נשמר את דרך הצדקה והוישר, מגע לה כל טוב וכל אוישר, ויושבת לבטח בארצת בגין מפרי, והכל בטבע העני, ולכן יפה אמרו חז"ל שכח מצוה בהאי עלמא ליכא, דכל יודי התורה לא בדרך שכח שנקבע להם מאות השם ית' אלא הוא מונה בטבע העני, וכל זאת בכל התורה וכל האומה, אבל במצוה פרטית לא שייך לומר אדם דאמור דהא שירצה מזוהרין, תאריך ימים על הארץ לטובה לרجل יחיזק בהאי מצוה ייחידית, תאריך ימים על הארץ לטובה לרجل מצוה זו כמובן, ולכן עכ' לומר דהאי הבטחה דרך שכח סגול, ולא טبع נאמרה, וא"כ מミילא דקאי על היחיד דהיא שכח

אני ואז חשבינו לי' כעושה מרצוינו וכמו שהסביר זאת הרמב"ם ז"ל יכידוע, משא"כ במצבות פריעת בע"ח ניהו יודין לנטשו על כרחו, לא קיים המוצא לקלב עלייה שכר דאנוס כמוון שלא עבד דמי. וזה עוד גרע מאנוס דהרי לא עבד כלל, אבל מ"מ תכלית המוצא שישלים חובו ושותהבע לא יוזק השגנו וזה די כי בשביל שכרו לא נכוו אותו בשוטים רק בשביל תיקון העולם כנ"ל. וכmarsh'ב לעמלה ומכאן ג' ראי' דעתך העברות הוא משום דכל יחד צrisk לשטי' לאישור האומה אבל אין כופין כדי שייכח האי יחד לחיה עזה"ב כי מה ולו. ומעתה במצבות כבוד אב ואס איכא ג'ך תרתו דברין לו לאב ויש לבן ניזון משל בן, ואפלו יש לו לאב מצוחה על הבן לכבדם משליהם וכਮבוואר זאת בגמ' ופוסקים, ועל מצוחה האחורה הלאו לכבדם משליהם אין לכוף בשוטים עד שיאמר רוצה אני, משום דמתן שכרה בצדה ואין כאן משום תיקון ואישור האומה, והרי כאן בהכא מיררי דהרי כפתחו, ואי באין לאב ויש לבן הלא הי' יודין לנכסי יושכו מי ישמש את אביו ואמו, אלא ודאי דהיא להם משליהם ורצה לכופו עד שיאמר רוצה אני, כדי לקבל שכר מצוחה, ע"ז השיב להם שפיר דמ"ע שמתן שכרה בצדה אין בי"ד של מטה מזוהרין עלייה, אבל הירושלמי מיררי ביש לבן ואין לאב שכופין היינו שירודין לנכסי, זאת ודאי מפני תיקון העולם, וכן הוא בהשbat העבות וכן בצדקה שהקשו התוס' דירודין לנכסי ע"פ שע"ז זה עדיין לא קיים הוא המוצא, אבל להתקלית המגע לאחרינה השגנו שפיר, ובשביל שכרו אין אני אחראי, רק במצבה שאין מתן שכרה בצדה שהיא להתקלית אישור האומה בכללה כופין בשビル האומה, ולא בשビル שיקבל הוא שכרו בעזה"ב, ודז"ק.

ד"ה כבда מה איתין בי, אמר ר"ת דcola'a ה' שמעתא אייר' בכבד שלא נמלח וכי שכך נהוגין העולם לבשל אחר צלייה וה"ה דשיiri אחר מליחה וכו' עכ"ל. תמה אני מאד דמבייא ראי' ממנהג העולם דמבלין אחר צלייה, על היתר בשיל אחר מליחה, דמסתמא לא היה ההulos נוהג היתר בשיל אחר מליחה, כמו שתכתבו בסוף דבריהם בשם הר"ף דכל ישראל נהוגן שלא לבשל אחר מליחה, הרי ממנהג העולם דאי מבלין רק צולין מוכח נגד ר"ת, ואיך פשיטה לי' להתייר דבר שנגנו בו איסור בימיו כמו בימנו דאיין מבלין כבד אחר מליחה, עצ"ג.

ב"א דשעור מליחה פי' הבה"ג דהוא כשייעור צלייה משום דמליח הרוי כרותח צלי וכו' עכ"ל. הא דבעו לאותוי דברי הבה"ג ולא סגי לי' בגין' דאמיר שמואל מליח הרוי כרותח צלי. עיין لكمנו קי"ב ע"א בתוס' ד"ה הנ"מ דאיין נאכל מחמת מלחו, דיש שיטה דזוקא מליח לאורחא בעין עיבוד הוא דהוא כרותח צלי אבל מדברי הבה"ג שמעין דאיינו כן, אלא גם מליחה לקדרה שאנו מולחין הוה כרותח צלי ודז"ק.

וננה בסוגי' או דכבדא יש מבוכה גדולה בין הראשונים אי בלא מליחה קבוע, או אפלו במליחה ומשום דcola'a דמא. ועיין בראש יוסף ז"ל שסדר השיטות וביאור טעםם ונימוקם, אבל לפע"ד לא יצא ידי חובה כי ביאור סוגי' זו תלו依 ביסוד עניין מליחתبشر אשר לתוס' יותר הראשונים לי' להם שיטה לעצםם, ולרמב"ם ז"ל שיטה לעצמו ורש"י ז"ל בינותם נוטה לכך ולכאן. ולכן שיטות בסוגי' זו סתומה, וכאשר גם הראש יוסף ז"ל כתוב דלא ברירין דבריו עיין בס' ע"ג ואבאר שיטתו בהזה.

הפרמן"ג בפתחתו להלכ' מליחה חקר, اي מליחתبشر שאנו מולחין חיוב דאוריתיא או דרבנן, ותולה הדבר בפלוגתא אי דם שבשלו או שמלחו דאוריתיא או דרבנן עיי"ש. וכאשרabar אפלו

והמצוה בארץ וסתירה גלו' למה שכותב כאן בתשובה דאמונה על גאולינו ב"ב אינה מעיקר האמונה, אבל אין לי עסק בנשתנות ולא באתי בסוד אלקי לידע מה בין ארץ לחול לעניין קיום המצוות, אבל הנגלה לנו לפי ביאורנו דלמעלה דכל י'ודוי התורה נאמרה על האומה בכללה ובזמן שישבת בארץ ומושלת בה, ולכן התורה והמצוה היא משפט הארץ שבי"ד של מטה מזוהרין עלייה, כי אז תלוי אישור כל האומה במעשה החידים, אבל בחול ניהו דמצוחים לקיים מצוחות שאינם תלויים בארץ, כדי לקלב שכר בבא, ולא להעניש על ביטולים בעזה"ב, אבל דבר זה לא נמסרubi"ד לכוף למי שאינו רוצה בתקנות עצמו, ולולי אמוןנתנו החזקה בגאולינו ושנשוב לארץ אבותינו להיותם לעם אחד, הי' בטללה התורה בתור משפט הארץ שיהי בי"ד של מטה מוחובי לכוף על קיומה, רק היתה עניין פרטני לכל או"א פריוואטאצע, כמו כל הדתות שבזמןנו שאין מושלי הארץ כופין על קיומם באמורם שהיא געויסטענאנאצע שאין מן הראו' לכוף על אמוןנות, ועיין ברמב"ן עה"ת ריש פ' שופטים שכותב בשם הרמב"ם וכן הוא ז"ל הסכים על ידו דהקמת שופטים אינם אלא בארץ ולא בחו"ל עיי"ש, הכי אית' לך עיקר גדול מזה. הבן הראוי לכוף על אמוןנות, ועיין ברמב"ן עה"ז ז"ל דאם חשבבי הקיצין בתפח רוחם ר"ל. ודז"ק היטב בכל מה שתבנו עיין מה שכתבתי בתוספות ד"ה כל מ"ע.

תוס' ד"ה טלית שאולה מדאוריתיא פטורה לעולם וכו' ולענין ברכח נראה שאין לברך על השאולה וכו' ואעפ"כ המברך לא הפסיד עכ"ל. הנה המהרא"ם שף ז"ל כתב דהה Tos' דברו מטלית שאינה מצויצת דalgo' בטלית מצויצת ודאי מברך דאדעתא דהכי השאלו כדי לצאת בו עיי"ש, אולם לשון הtos' לא משמע דמייר' בטלית שאינה מצויצת, אבל עיין באו"ח ריש ס' י"ד בט"ז שם דרך במני שואל טלית לתפלה וכנהוגו אצלנו שלא לבבשו בכל יום אמר הרא"ש ז"ל סברת דמסתמא אדעת'י דהכי שואל לו, שי' במנותה עמל'ה כדי שיאצ' בז' מצוה, אבל אם שואלה לצורך לבשה בעלמא ע"פ שהטלית מצויצת, ליכא האי אכן סחד'. ולכן אף בטלית מצויצת שפיר כתבו התוס' דאיין לברך, דמייר' בשאלת טעם ולצורך לבישה. ומ"ם סיימו דהמברך לא הפסיד דאפיילו בכחגו כיון דזריך העולם לברך על טלית מצויצת שוב גם בשואל סתם אמרין דעמל'ה נתנו לו כדי שיוכל לברך עליו כרגיל כנלפע"ד בכותות התוס' ודז"ק.

בד"ה כל מ"ע וכו' וא"ת והרי צדקה וכו' ועיין בי"ד ריש ס' ר"ס בט"ז שהקשה מהא דкопין בהשbat העבות, וכן מירושלמי דכו פון את הבן לאו את האב, ונכנס בדוחק גדול לחלק בין אם הבוי"ד רוצין לכוף, או שמחוויבים לכוף, ועיין בחו"מ ס' ק"ז בשם"ע דבאמת דוחה האי דהשbat העבות מוקמי' דהאי גמר' דידן. ולפע"ד לויל שאיינו כדי היתי אומר דאיון לא קושי' ולא סתירה. דעינו בשיטמ"ק ב"ק פ' הגוזל שהקשה כיון דפריטות בע"ח מצוחה למלה לא מכין אותו עליה עד שתצא נפשו כמו בכל מ"ע, וכן סוכה ותפלין, ותירץ דכוין דמצינן לירד לנכסי ולשלם חובו למלה לו להלוקות, ויהה דבר הנביא, דבסוכה ותפלין נמי הינו מושיבים אותו בסוכה ומניחים לו תפילין בזורע ובראשו, اي המצוחה היתה מתקיים אף נגד רצונו אבל בהני מצוחת כל שהוא נגד רצונו ועל כרחו, אין כאן מצוחה, דאפיילו למ"ד מצוחות אצ"כ, אבל היפך כונה ומכח"ב על כרחו הוה כמו מתעסק דכלכ"ע לא יצא, כי כוונות מעשה עכ"פ בעין ולכן אין לנו תקנה אחרת אלא להלוקותן עד שיאמר רוצה

משכן דם הנפש חייב כרת, אבל דם הלב דקתני בברייתא דהוא רק בל"ת, והוא דם המתכנסقلب בשעת שחיטה, וע"ז פריך הא קתני דם האברים, ומשמי תנא והדרותנא, הרי דלפי גירסא זו הנו בכרת והן בלאו אינו אלא דם המכוס בעודה הבמה בחימם, כי בשעת שחיטה ואפ"י אח"כ כלazon שטפרקסת חתי תשחט, וכל שנעשה אז מכונס וראוי לשפיכה הרוי זה בלאו, אבל מדם הנבלע בשער לא דבר כלל, ואדרבה מדלא מוקי היא דקתני דם הלב בל"ת דם הנבלע בשער הלב, מוכחה דעת האי דם דאיו מכונס וראיינו ראווי ושפיכה רוק אחר שיפרוש ע"י מליחה או בישול, אין בזה איסור תורה וכמו בכבד שנימוח אח"מ, שמוטרת משום דם. ועיין בפרמב"ג במשבצות ריש ס"ע ע"ב שהביא גירסת רש"י ור"ף ז"ל וכותב דרש"י רוק ב' מיini דמים יש בלב, מה שכנוס בו ומה שנבלע בשערן, אבל לר"ף יש ל' מיini דם הנבלע בברשו, ודם המתכנס בשעת שחיטה, ודם המכוס מתחלה וכן כתוב החינוך מצוה קמ"ח, דאך לפ"י גירסת הר"ף ורmb"ג דם הנבלע בשער הלב בל"ת מה"ת, ולפ"ד זה ליתא וא"א להיות מטעם האמור לעמלה, וכל המעוין בדברי הרמב"ג ז"ל יודה לדברי, שהרי הוא ז"ל כתוב בפ"ז ה"ד ז"ל דם התמצית ודם האברים, כגון דם הטחול ודם הכלויות ודם ביצים ודם המתכנס ללב בשעת שחיטה ודם הנמצא בכבד, אין חייבין עליו כרת וכו' עכ"ל. הנה הקדים הרמב"ג דם אברים וועשוו כלל ואח"כ כתוב פרטיטים כגון דם הטחול וכו' ודם המתכנס ללב בשעת שחיטה, והוא משום דምטרץ במנ' תנא והדרותנא דר"ל דהיאי דם אברים דתנא לבסוף הוא הכלול ומה דקתני תחליה הנה הפרטיטים ובכל כלל ופרט אלו אינן בכלל אלא מה שבפרט, ומיליא דם הנבלע בשער אינו בכלל דם האברים כי בכל הני פרטיטים שמנה הדם ננוס בעורקים ומוכחו בדם המתכנס ללב בדברם ננוס מיררי ולא בנבלע בשער הלב הרי לך מופרש דדעת הרמב"ג דם הפורש מן הבשר לאח"מ אין בו לאו מה"ת, ורק פירש אח"כ דם הנבלע בשער שאינו דם הכלול אלא מדרבנן אסורה והצריכה מליחה או צלי, וכן פסק הרמב"ג ז"ל שם הלכ"י י"ב, דהרצאה לאכול בשער חי מולחו יפה יפה משום דלית לי' חילוק זה שכתו התוס' והראשונים אחרים בין פירש ללא פירש, דמה"ת אין כאן איסור כלל ומדרבנן אסורה לאכול הבשר קודם שנוציאו ממנו דם הנבלע בחוכו, אמור מעתה אפי' לדעת הרמב"ג דם הנבלע ושמלוועuber עליו, אין מה"ת חיוב מליחה על בשער לקדרה, כי דם הנבלע בשער אינו דם אלא חמר בשרא ורבך דרבנן אצרכותו מליחה, וכפי שנראה בזמנו המשנה עדין לא נתפשט חיוב זה למולח בשער לקדרה, דאל"כ ה_ticksן שרבענו הקדוש העלים במושניות שלו, כל עניין חיוב מליחות בשער שהוא דאוריתא, ונוהג בכל יום ובכל אדם, ויפה אמר תלמידי הרבנן מ"ה יחזקאל ר"ב נ"י Dai חיוב מליחת בשער לקדרה ה"י דאוריתא, איך שתק הקרויה מהכחיה זה ואסור לנו דם שבברים ומותר לנו לאכול בשער בכל אותן נפשנו, ולא אמרה לנו איך נ בשל בשער שנבלע בדם, וכי גרע זאת מהקשר כל מدين דנאמרה לנו, ונכוון דבר. וכן דעת ריש ז"ל שסביר דם שבשלו אסור מה"ת וגורס דם דידי' אסור בלאו, דהינו המובלע בשער, הוא לפלא והפלא, איז כבד דכוכא דמא במה יתசර דכל מה שפולטת אפיקו איז אחר צליה, הרי הוא דם דחרי כבב שニימות נידון כל המחווי' כדם ואיך נאכל אותו הפליטה היוצאת ממנה והבן הדברים ודוק' היטב.

ד"ה קי"א ע"א גמר' אל האי נמי לא תבעי לך, דאנא ינאי בריה דברי אמר איקלן לבי יהוד' בר' דר"ש בן פזי וקריבו לנו קני' בקובפה ואכלנא עכ"ל, ומדמים ואכלנא משמעו דלא מהא דקוריבו להו בבי' יהוד' בר'ש ב"פ מוכיח אלא מהא דאכל הוא ינאי בר' דרא". ולא ידעת מה ראי' מעצמו ומחבר' הדומה לו וצ"ל דאבי

לדעת הרמב"ג ז"ל, ע"פ דס"ל כרש"י דם שבשלו ושמלווע עכ"פ אסור בלאו מה"ת, או אפ"י בכרת, מ"מ חיוב מליחת בשער אינו אלא מדרבנן, דם הנבלע בשער אין לו דין דם אברים שהוא בלאו כדאית בכריתות כ"א ע"א, דם אברים הינו דם המכוס בחוטין או בשאר חילול שבברים, אבל דם הנבלע בשער שאין כנוס במ"א אינו בכלל זה, כאשר אבאר ודבר זה ה' בהעלמת עין של הראשונים ז"ל נמי, והוא לפלא והפלא עבini.

הנה

ברייתא ובגמ' שם לא נזכר אלא דם הטחול דם הכלויות ודם האברים. והאי דם האברים דומי' דם הטחול והכלויות המכונס בערקי וגידיו האבר קאמר, ולא דם הנבלע בשער דם על האי דם ה' כוונתו הוליל' דם הנבלע באברים ולא דם האברים ולא עוד אלא דם הנבלע בשער הוליל' אבל עיין זבחים כ"ז ע"א דקאמר ש"מ דם המובלע באברים היה דם ובתוס' ד"ה ש"מ ובהגנות מלאכת יי"ט ובהגנות השקה שלמה שהביא דברי הרשב"א בתויה"ב בית ג' ריש שער ג' דלהתהייב מלוקות קודם שפירש קאמר, ודחי דילמא משום שמנונית, והביא מזיה ראי' דקודם שפירש מותר, וא"כ הא דלא קאמר אכן הנבלע משום דז' היה משמעו דבעודו נבלע אסור, וזה ודאי אינו, אלא לאחר שפירש, וכן הוא שיטת התוס' במכילתון דף י"ד ע"א ד"ה ונסבין קודום שפירש בעודו נבלע בשער מותר, ורק לאחר שפירש איז דבר זה הוא תימא רבטא עבini, דאייסור דם יתוהה לאח"מ ופירשה מן הבשר, ומג"ל לח"ל דבר זה, דהלא יתורה דלאו תאכלו כל דם שפיר יש לו מקום על דם המכוס באברים שאינו דם הנפש, שהוא אסור בעודו בחים בכל מקום שהוא ננוס, ומג'ן לו לרבות דם שהוא מובלע בשער שאינו דם וכמבעואר בגמ' הנ"ל אשר ממשו לומד התויה"ב, דכל זמן שהדם מובלע בשער אין עליו שם, ולא עוד אלא שיש לי להביא ראי' ברורה שדים הנבלע בשער אפיקו פירש אח"כ לא נאסר מה"ת דעין כאן בחדושי ק"ז בעהחות"ס ז"ל שהביא קושי' חמורה دقבדא מנ"ל דשתי' דהרי כולה דמא ואמרין בכוכרות נ"ה ע"א ذזכרות דדמא כבדא, וכגד אמר ר' יצחק כבב שニימות מטמא במת ברבנית, וכן פסק הרמב"ג ז"ל שם, וא"כ כי היכא דחקר בכוכרות דף י' דחלב מנ"ל דשתי' למזה לא חקר על כבדא דכוכא דמא, מנ"ל דשתי', והביא בשם הלבוש דהיתר כבדא דעין מדקתייב באיסור דם על הארץ תשפכנו, הרי דرك על דם הראי' לשפיכה נאסר דם עי"ש, והוא תירוץ מספיק ואמת וצדק אלא לאלה הבנתי איז ניחא להו בכבד שニימות דשפיר ראי' לשפיכה למזה לא תאסר, והרי לא עלה ע"ד אדם מעולם לאסור כבז' לאחר שニימות, והרי ר' יצחק נמי רוק לעניין טומאת מת קאמר דדי' מיחוי' دقבד כדם, אבל לא לעניין אכילה, וע"כ לומר דכל שלא נאסר מחייב לא חסר לאח"מ, וכאשר כתבו התוס' ריש פ' גה"ג לעניין גיד, דכל שלא נאסר מחייב שוב לא תאסר, כן הוא בחלב ודם. אלא דבר זה תלוי בගירסת רשי' ור"ף ורmb"ג ז"ל בגמ' כריתהות הנ"ל, דפרק שס על רב דקאמר על דם לב דבמה חייב כרת, מבריתיא דקתני דם הלב בהדי' הני דהוה בל"ת ואין בהם כרת, ומשיין הא דקתרני, אין חייבים עליין, בדים דידי' כי קאמר רב בדים דאתא מעלה מא כך הוא גירסת רש"י ז"ל, ופירש דם דידי' הינו דם הנבלע בשער הלב, ואח"כ קאמר בגמ' דהינו דם האברים, אלא תנא והדרותנא, וא"כ לפ"י גירסא זו מופרש בגמ' דם הנבלע הן בשער הלב והן בשאר בשער הוא בל"ת, וע"כ לאחר שפירש קאמר, וכדמוכח מגמ' זבחים הנ"ל. אבל גירסת הר"ף ורmb"ג ז"ל הוא להיפך בדים דגופי' חייב כרת ובדים דאתא מעלה מא רק בל"ת, ופירשו כך הוא, בדים המכוס心底 בשעה

דכוון דלאו בפירוש אמר לא ידע שמואל דבר אסור נ"ט בנ"ט, ולכון נתנו לאכול אבל רב אמר דמסתמא ה' הקב"ה משמרו שלא יבא מכשול לידי שיתן לרבות דבר שלפי דעתו אסור לו, ולכון קאמר חס ל' לארע'י דאב"א שחשיד גдол ה' שיבא לידי מכשול. ועיין עוד לקמן ודוק.

ע"ש גמרא א"ל חס ל' לארע'י דאב"א וכו', ולכורה יש מן התימיא למה לא יאכל לאחרים דבר שברור לו שהוא מותר, ועיין במהר"ס שיפ' שנטעורה דלמעלה אמר ר' ג' גאמו לשבא, וכותב דבר שבא לא חשיבא לר' ג' כ"כ. ובפשיטות אין לדבריו הבנה ולפי מה שכתבנו לעיל דבר מצד גזורה וחומרא קאסר י"ל דהוה קבללה מכל גדר וסיג ואסורה לדידי' משא"כ בחאה דבר שבא דתלי בפלוגותא דתנאי לעיל אבל עיין לעיל דף י' ובפתחה של שביארתי הענן דבאות אין לנו בהלהה אמת החלטי במקומות דאיכא פלוגותא רק אמת הסכמי, אלא שההתורה ציוותה לעשותה הסכמה זו, אפיקו למי שלפי דעתו והמהר"ס אמר דלא בעי קריעה מושם דאיין בו סمفונות, וגם צלי' לא בעי ושרי לקדרה במליחה כשארبشر, מושם דאיין כולה דמא ככבדא, ועיין בתוס' ובר' ז' ובמהרש"א לעיל בתוס' ד"ה כבדא ובמהר"ס כאן, והמובגה גדולה.อลום כפי מה שהארכתி למלעה בדעת הרמב"ס ז"ל גם בטחול יש דם כנוס שהוא באלו, ועל דם כנוס דאוריתא, ודאי לא מהני מליחה, וגם צלי' לא, אלא צריד להוציאו אבל כבדא בעי קריעה שוי"ע לצלי', מושם דכלוא דמא ובלא קריעה יתקבץ מדם הכבד בתוך הסمفונות, וע"פ שהיא עצמה אינה חוזרת ובולעת, ולכון ציווה להם צלחותו וע"פ קריעה שוי"ע וחтика לתחת, אבל טחלא לא בעי צלייה מושם דאיין דם, אלא בשאר בשער מליחה מדרבנן, מושם דם הנבעל בשערו, ואין להאריך יותר ודוק.

אבל

מה דקשי' לי הו, דע"כ הא דאמר שמואל, לרבע יהיב לי' ואכל הינו מדעת רב הודיעו לו שהוא נ"ט, דאל"כ מי רשותא דאכל, וכיוון שכון מה זה דקאמר רב חס לי' וכו' והלא הודיעו יותר הול'ל חס לי' לאכול מה דלא סבירא לי'. ואולי לפि מה שכתבנו בדבר הקודם י"ל דלעולם שמואל נתן לרבות בלי להודיעו, ומושם ואסורה אפיקו קמי'שמי', ולפי"ז כל זאת רק למאן דהגיע להוראה ודעתו מכערעת אבל לתלמיד שאין להגעה לא נאמר דאסורה להאכילו מושם טועות' שנגרר אחר המחריר, ומסתמא זה כיוון המהר"ס שי"ר ז' לדברי.

רצה לידע איך עמא דבר בארץ ישראל בעין כבדא, ולכון הביא לו ר' זוקא ראי' מעובדא דהיו מאכליין ואוכליין בגין מפריע, אבל לעיל אמר אני שלקי לי' לר'امي ואכל ה' מביא ראי' ממעשה רב בר סמכתא, משא"כ כאן דהן בי' ה' המכאייל והן ר' זוקא וינאי לא היו ראוי' לסמוך עליהם מצד הוראה שהן אלא מכח עמא דבר ומסתמא כך מנהג בני מערבה ה' ודוק.

ע"ש אמר והוא קרווע שטי' וערב וחתוכא לתחת וה' מכבדא אבל טחלא שומנא בעלמא הו, ופרש"י דאקריעה שוי"ע וערב דבעי בכבדא מושם סمفונות, בטחלא לא בעי. אלא דלפ"ז מה זה דקאמר דושומנא בעלמא, ולכון כתוב רשי' ז' לאף לקדרה שרי, וא"כ תורת קאמר דלא בעי קריעה מושם דאיין בו סمفונות, וגם צלי' לא בעי ושרי לקדרה במליחה כשארبشر, מושם דאיין כולה ובמהר"ס כאן, והמובגה גדולה.อลום כפי מה שהארכתić למלעה בדעת הרמב"ס ז' גם בטחול יש דם כנוס שהוא באלו, ועל דם כנוס דאוריתא, ודאי לא מהני מליחה, וגם צלי' לא, אלא צריד להוציאו אבל כבדא בעי קריעה שוי"ע לצלי', מושם דכלוא דמא ובלא קריעה יתקבץ מדם הכבד בתוך הסمفונות, וע"פ שהיא עצמה אינה חוזרת ובולעת, ולכון ציווה להם צלחותו וע"פ קריעה שוי"ע וחтика לתחת, אבל טחלא לא בעי צלייה מושם דאיין דם, אלא בשאר בשער מליחה מדרבנן, מושם דם הנבעל בשערו, ואין להאריך יותר ודוק.

ע"ב גמרא אר"ג א"ש סכין שחתט בה אסור לחתוך בה רותח, צונן אמרו לה בעי הדחה וכי' ופרש"י ז' לאצונן שחתוך בה קאי, והתוס' לעיל דף ח' ע"ב חולקין על פירושו, וס' דאסכין קאי, ולפע"ד רשי' ז' הוכיח פירושו מושם דברישא דאסור לחתוך בה רותח אפיקו בסכין מקונה והודח קאמר, דהרי ביה' שרותח ובולע וכפרש"י ז' ול, וא"כ סיפא דצונן ע"כ נמי בהכי מيري ודוק.

ע"ש גמרא והא דרב לאו בפירוש אמר אלא מכללא אתמר וכו', ולא היא שאני התם דנפיש מררה. וכותבו התוס' כלומר מכוא אין להוכיח, אבל הוא בפירוש אמרה כדמוכחה בסמוך, עכ"ל. והוא פלא דאייך אמר הש"ס דהאי דרב לאו בפירוש אמרה את דינו דנ"ט בר לעפ"ד נראה דכוונת הש"ס דרב גופא המציה את דינו דנ"ט בר נ"ט אסור מהאי עובדא שאירע לו דאייתי בכריות דף ג' ג"ע בדכל היכי דיתיב רב לא סגי בלא הוראה עיין בפרש"י דכ"ע בעו מני', והוא דוחק דמ"ש רב משאר גדול הדור בעירו אבל עיין ברמב"ס פ"ב ה' ד מהל' דעות שכ' דאיינו יודע מוקומו. ולפע"ד אם איינו מפורש כל ימי' והכ'ם שם כ' דאיינו יודע מוקומו. ולפע"ד אם איינו מפורש בmai' נלמד מהכא, דקאמר כל היכי דיתיב רב לא סגי בלא הוראה מושם דגמ' משיחת חולין שלו היה לומדין הלכה מושם דברור להם שלא שיחקה בטליה מימי' ולכון לא נמנע מליישב ביוםא טבא עת שכורות בין תלמידיו והעם והוא נכון מאי לעפ"ד וא"כ שפיר יליפין גם כאן ממה שאמר יהיב טעמא יכול האי דלהלכה אמר כן ואולי הוא בעצם ידע חלק דהאי מורותוי' קארים, אבל כיון דאייכא דיחב טעמא, גוז על כל נטב"ט וכעין איסור בשער שנטעלם מן העין דלעיל צ"ז, דרב אסר מצד גזרה עפ"י עובדא, ועיין לעיל במה שכתבנו שם. ושוב מצאתי שכונתי בפי' זה לדברי הר"ן ז' ונחנאתי ובזה ניחא דאמר חס לי' לארע'י דאב"א וריש' ז' לעיל צלי' לא ס"ל, דבר קשה תמוhowו איך יכחש שמואל לומר שקר. ולדיידי עוד קשה דאמר חס לי' לארע'י דאב"א וריש' ז' לעיל דאבוחה דשםואל חסיד גдол ה'י, ולמה לי' יכול האי, וכי בלאה לא סגי למיר דלא עבד שמואל איסורא, דודאי איסור לעשות כן גם לאיש פשוטו, וכאשר נכתב בדיור הסמוך אבל לפי האמור י"ל,

טכ"ע ממשרת ולוקין עליי, מ"מ בב"ח דרך דרך בישול אסורה תורה, וכי דרך בישול הוא דמי שרצו לבשל בב"ח יκח קדרה שלבשר ויבשל בה חלב את מהה, ולכן פשיטה לא ליבשל קדרה שלבשר אפילו נרגש בה טעם בשר, אין זה בב"ח שחיבבה התורה עלבישולו ועל אכילתו וא"כ כל עצימות פלוגות רב ושמואל בדגים שעלו בקערה אפילו לאכלו בכתח רותח kali ראשון, אינו אלא חומרא בעלמא באיסור דרבנן. אבל אני תמה לפיה הכלל שלנו נון המרדכי ופסקין כוותי' בדעתך באה לעולם לא נתהוו איסור חדש, א"כ בלא'ה אפילו יהי' בדגים טעם בשר ממש אם יכנסו בו טעם חלב איך יתהוו איסור בב"ח בתוך הדגים שהם היתר, כיון שבין אדם לחייבו, הוא חייב גדול וחשוב כמו לפני עור ומצד זה וסבירתו היתר הוא, אלא כדי שלא יצטרכו לפרוש ולבוד זה מזה מכל וכל, מפני החשש שלא היו מודיעים זה זהה, אלא דו"ה גופה כדי לקיים האמת והשלום אהבו ולהחזיק הריעות והחיבה שבין אדם לחבריו, הוא חייב גדול וחשוב כמו לפני עור ומצד זה חייב כל אחד להודיעו לחברו המכמיר, כדי שלא יצטרך לחברו להיות פרוש ומובדל ממנו. וכן ניחא דלא כתני במתני' דעת' פ' וכוי' לא נמנעו מהודיעו, משום דהאי חייב הודהה נצחה ונתרווה מאחר שלא נמנעו מלישא זה מזה, ולהשתמש בכלים זה מזה, והוא דבר הכרחי מצד קיום האומה באחדותה, אך יהיו נמנעים להיות לעם אחר במטה ושולחן, ברבות הימים יטמעו למגורי רבים בתיות וענש במיתה את ההזקן מראה שרצה לעשות התורה לשתי תורות, ולקרועו אחודות האומה, כאשר הארץ בזיה החינוך שהבאתי בפתיחה. מכש"כ בಗלות שאנו מפוזרים בין האומות ואין לנו קשר אחד המאחד אותנו רק התורה הזאת, כי אין לנו לא ארץ ולא לשון שהמה טמוני קישור כל אומות העולם וכדכתיב למשפחותם לשונות בארצותם בגויהם. דפשיטה דיש לנו לשמר אחדות האומה בדתה שלא תעשה אגדות אגדות.

ד"ג קי"ב ע"א גמר' ומ"ש לכ"י תיכול עליה כורא דמלטה, ופרש"י כתמידוד לי כור של מלך בשכרי וכוי' ולויל דף י"ב ע"א הוסיף רשי"ז ל"ל בדיחותא בעלמא הוא, אלומם לפע"ד נראה דהיא תיכול אכילה קאמר, וכוונתו כי יש שני מיני שואל אחד המסתפק בסברא, ושואל על עניין הדומה, משום דמסתפק מפני שיש לחלק בסברא, שני שואל סתם ואע"פ שלא ידע שום סברא לחלק בין הנושאים, מ"מ שואל על שני דברים הדומים אולי יש חילוק ביןיהם והוא לא יידע, והנה בכל מקום שתמצא האי לכ"י תיכול עליה כורא דמלטה, הוא על אופן שאל באז"ז על שני עניינים הנראים לדומים, ומ"מ יש חילוק ביןיהם, וכאש השיב המשיב באחד לאיסור ובשני להיתר, חוזר ושאל ומ"ש. מזה נשמע דהשווא שאל סתם בלי שעלה על דעתו שיש חילוק ביןיהם, וא"כ קשה מה עלה על דעתו לשואל, ולא פשוט לעצמו מן הראשוני על השני, ועיין במהר"ס שיף ז"ל שנתעורר ע"י, אבל הוא מה שהשיב לו לכ"י תיכול עליה כורא דמלטה, כי יש שואל ע"ה שלא נסמך על עצמו לדמות מלאתא אויל' יש הפרש בין הנושאים, והוא לא ידע, ואם אח"כ באמת השיב המשיב משונה בשני ממה שהשיב על הראשוני, שואל ומ"ש, כי לא מחכמה שאל על השני, אבל אם הי' השואל בעצמו מסופק בסברא אם יש לדמותם או לחלק ביןיהם, לא הי' חוזר ושאל ומ"ש. והנה השואל בili טעם הוא כמאל טפל בili מלח, כי המלח מתמייך ונוטן טעם במאכל, ולכן כאשר שאל ומ"ש ונתגלה שהוא שואל כסותם ע"ה, בלי להסתפק בסברא אלא משום שאינו סומך ע"ע לדמות מלאתא למלאתא, הרי שאלתו היתה כמאכל טפל בili מלח, لكن השיבו לו לכ"י תיכול עליה כורא דמלטה, לרמז לו ששאלתו היתה חסורה מלחשאל בלי טעם ודז"ק.

ובגוג' איסור لأنוחי כדא דמלטה נבי כדא דcmcaca אני תמה דהחשש שיפול מןcmcaca אייכא ס' בקדרה לנוכח קדרתו, אינו מביאו לשום איסור דמסתמא אייכא ס' בקדרה לנוכח המלח שנותניהם לתוכו, ומכם"כ נגד הכותח שנתערב במלח, ואפילו לפי מה שכתבו התוס' שימלח ברשר, עיין בלב אר"י שוגם בהז מסתמא ס' נגד הכותח, ואיך אמר על דבר זה שבשות אופן א"א לבוא לידי איסור, ואיך יאפשר להניח זה אצל זה. ואולי משום מבטלין איסור לכתחה נגעה בה דהאי איתני לאיסורה בעינאי, אלא דם זאת אין כאן, דהרי לא ידע ולא כיוון לבטל, ובפרט בב"ח דשניות היתר לא שייך כ"כ אין מבטלין זה זהה לכתחה, עיין לעיל בסוגי דאורייתא או דרבנן ועיין מה שכתבתי אני לעיל בדף צ"ז ע"א, אפילו למ"ד טכ"ע דאורייתא וליפ"כ מגע"כ, מ"מ בב"ח רק דרבנן, דלא מבעי אי ילפין מגע"כ דליך אלא איסור עשה, מהכי תיתני נימוא דנעשה בב"ח בטעם היוצא מפליטות כלים, אלא אף' לפנין

שהאמת כדעתינו מ"מ נדחה מפני השלים, אלא דא"א לפרש hei אלא אם נאמר כלל שאין שחייבו נגד האמת מפני השלים, שלא יהי' נמנעים זה מזה, אבל למ"ד שעשו כלל שאין שחייבו להם האמת והשלום אהבו, כי מפני חיבתו וריעות הודיעו להס', הלא כדי שלא יעברו הם אףני עור מה חובבים הי' להודיעו, וע"כ לומר דבראמת אין כן חיוב הודיעה וליכא לפני עור בינה שלפי דעתנו וסבירתו היתר הוא, אלא כדי שלא יצטרכו לפרוש ולבוד זה מזה מכל וכל, מפני החשש שלא יכשלו היו מודיעים זה זהה, אלא דו"ה גופה כדי לקיים האמת והשלום אהבו ולהחזיק הריעות והחיבה שבין אדם לחבריו, הוא חייב גדול וחשוב כמו לפני עור ומצד זה חייב כל אחד להודיעו לחברו המכמיר, כדי שלא יצטרך לחברו להיות פרוש ומובדל ממנו. וכן ניחא דלא כתני במתני' דעת' פ' וכוי' לא נמנעו מהודיעו, משום דהאי חייב הודהה נצחה ונתרווה מאחר שלא נמנעו מלישא זה מזה, ולהשתמש בכלים זה מזה, והוא דבר הכרחי מצד קיום האומה באחדותה, אך יהיו נמנעים להיות לעם אחר במטה ושולחן, ברבות הימים יטמעו למגורי רבים בתיות וענש במיתה את ההזקן מראה שרצה לעשות התורה לשתי תורות, ולקרועו אחודות האומה, כאשר הארץ בזיה החינוך שהבאתי בפתיחה. מכש"כ בגלות שאנו מפוזרים בין האומות ואין לנו קשר אחד המאחד אותנו רק התורה הזאת, כי אין לנו לא ארץ ולא לשון שהמה טמוני קישור כל אומות העולם וכדכתיב למשפחותם לשונות בארצותם בגויהם. דפשיטה דיש לנו לשמר אחדות האומה בדתה שלא תעשה אגדות אגדות.

ו"ע דבראמת יש לתמונה על מה שפרק הש"ס מתני' דקטני דלא נמנעו מפני דאודיעו דהוא כמעט מטען הנמנע, הרי תורה דב"ש וב"ה פליגו בפסול זוחלין לטהרת מוקה, וככפי שכתב הד"ה ז"ל לרוב הראשונים הוא פסול דאורייתא, ודלא כתחת' ז"ל וא"כ לב"ש דזוחلين מטהרין הי' נשיהם נדות ובניהם בני נdot, ואיך שייך כאן הודיע ומכש"כ בתשמוש כלים לענין טומאה וטהרה, דלב"ה הטבולת באזהlein היא טמאה נדה כמעיקרה, ובעליה בועל נדה וממילא כל הכלים שמשתמשים בהם טמאות, ואיך יעלה על הדעת דיש לסומך לשאול כלים טהורים מבני ב"ש, שלא יעלה על דעתם להשגיח על מקומות שלם שלא יהיו זוחלין, ומלאתא דלא רמי' אדעתיהו כדי שיודיעו זאת לבני ב"ה ומכם"כ שאחר זמן הרבה המחלוקת בין תלמידי ב"ש וב"ה, ועד זמן האמוראים ולמשל פלייגי ב"ש וב"ה לעיל י"ח ע"א בשוחט בingleton קציר בדרכ הלייכטו ובdry' הקודם פליגו אמראי בשיעור פגימה ועיין' מה שכתבתי בארכיות בסוגי' דשם, ועכ"פ אכן פגימה הכהירה לאחד ופסולה לאידך, ומAMILIA דמאן דמייקל לא בדק הסכךן על פגימה הכהירה לדעתו כלל וכל לא, ואיך שייך כאן הודיעה דהוא מלאתא דלא רמי' אדעת'י ולא ידע כלל להזהייר את חבריו המכמיר, ונצחים מזה דבימי האמוראים עכ"פ כבר נמנעו מלאכל אחד אצל חבריו, והוא נגד האי משנה דקטני דרכ' חחלתה דלא נמנעו זמי' ונדפסר לבריתא לקיים מה ש' האמת והשלום אהבו והענין צריך למוד ועיון גודל, ודז"ק.

בענין נ"ט בנ"ט עיין בפתחה לפרק' הלכ' בב"ח בסוף ד"ה טכ"ע, שכתב שמסתפק בקדרה شبישול בה בשר וא"כ חלב اي דאורייתא או דרבנן וכותב דתלי' בפלוגתא اي טכ"ע בשאר איסורי דאורייתא או דרבנן ועיין מה שכתבתי אני לעיל בדף צ"ז ע"א, אפילו למ"ד טכ"ע דאורייתא וליפ"כ מגע"כ, מ"מ בב"ח רק דרבנן, דלא מבעי אי ילפין מגע"כ דליך אלא איסור עשה, מהכי תיתני נימוא דנעשה בב"ח בטעם היוצא מפליטות כלים, אלא אף' לפנין

בשתייה כי עומדת לכך, ושאני גוף החלב והחומרה שהמחה שאינו עומד להמחות ולשתות, אלא בדבר זה הקשה גם על הסוגי' דלקמן עי"ש בתוס' ד"ה היכי דלאו איסור הבא מאלי, ובמהרש"א ז"ל שם אריך בזה ברכות ד' ודוק'.

ע"ש גמר' א"ר מישרשי' אין מחזיקין דם בבני מעיים וכתבו התוס' דאין לאסור מכח זה למולח בני מעיים עם שארבשר וכוי' דהכא דם מישריך שريك ואין להתר מר מטעם שיריקה אם כי' שופcin דם בשעת צלי' דדוקא דם הנפלט נופל על העציר וכוי' עכ'ל, כבר מלתי אמרה לדעת הרמב"ז ז"ל דם הנפלט מן הבשר אין בו איסור תורה, ואם כן הוא שפיר מחקלין עפ"י סברות דקות וشدופות קדים, בין דם הנפלט עי' צליה ומיליה, לדם הנבלע בבשר אסור מה"ת בלאו לאחר שפירוש, פלא מאייך סמכין על סברות כאלו למולח בשער על בני מעיים ודוק'.

ע"ש גמר' א"ש משום ר"ח השובר מפרקתה של בהמה קודם שתצא נפשה וכו', עיין בفتיחה שהוכחתה דיש בזה בלא"ה קצת איסור כמו יפת תואר, שלא התירה אלא מצד הדוחק נגד יצה"ר עי"ש היטב.

ע"ש משנה המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו עובר בל"ת ופרש"י ז"ל לדוקא איצטריך, הא אוכל עוף בחלב עובר, עיין בראש יוסף ז"ל שכabbת דמדלא פירוש במסקנת הגמ', דאיינו בא לידי' ל"ת וכאשר פי' נמי הבע"ט במשניות, משמע דס"ל לרשי', דרך דרך דחו"י בعلמא קאמר אימא איינו בא לידי' ל"ת, אבל העיקר דהתנה סוטם דבר עוף בחלב דאוריתא, ולכאורה' יפה העיר דיניהו דדרכו של רש"י ז"ל לפירוש המשנה בס"ד שבגמר' במקומם שהפסחות בן הוא, אע"ג דבמסקנא לא קיימת הכל, מ"מ כאן אי הוה ס"ל לרשי' דבר עוף בחלב לאו דאוריתא, ע"כ משום דמפרש מתני' שאח"ז כרי"ף וכפי' הרא"ש ז"ל, דר"ע לפреш דברי' ת"ק אתה, וא"כ ליאו שום תנאה דס"ל דעוף דאוריתא דהא פשיות דברי' ת"ק שבמשנה שאח"ז נמי רק בשר בהמה קامر ולא עוף, וא"כ יותר הי' ל"י לרשי' ז"ל לשתווק מלפרש המשנה שמתפרשת מיד בגמי', ולכתוב דהא גופא לא איצטריך ובגמי' מפרש. אלא אחר העיוון אני רואה דבאמת לייא הוכחה מפרש"י דס"ל להלכה דעוף דאוריתא, דהנה על הא דקרו אמר בגמ' אימא איינו בא לידי' ל"ת,פרש"י ז"ל קלומר איין לחוש שמא' יאלנו ויעבור עלי' דאי נמי אכיל ל"י לא עבר עכ'ל, והוא לכאר' מן התקימת דאי קאמר התנה דמותר להעלות עוף עם גבינה על השולחן, והוא כב"ש' ודלא כב"ה' דמתניתני' בריש פרקן. אבל מזה איכא ראי' ברורה להמה שכתבתני שם ד"ה ע"ש גמר' הא קמ"ל מאן ת"ק ר"י, דלר' יוסף דב"ש וב"ה פליינו ב"ש בכל סתםبشر, לית לי הא דברי' ר' יוסי דב"ש וב"ה פליינו ב"ש לקולא וב"ה לחומרא, אלא כסותם מתני' דעדות דלא מנא האי בין הני דב"ש לקולא וב"ה לחומרא אלא נהפק הוא דב"ש לחומרא ואסורים העלה וב"ה לקולא דמתירין, ולפיגי اي בשר עוף בחלב דאוריתא או דרבנן, ولكن האי סוגי' דהכא אליבא דר' יוסף איזלה לפרשי' ז"ל ואליבי' פליגו ב"ש וב"ה اي בשר עוף בחלב דאוריתא, אלא דאן לא ס"ל קר' יוסי דקרו ז' מקולי ב"ש. אלא כסותם מתני' דעדות דז' נמי מחומרה ב"ש, ומילא להלכתא פסקין כב"ה' ולקולא ממשנה עדות, ומשום דלא סתם לו התנהanca קר' יוסי. ולכון הש"ס כאן פריך לפוי פשיות המשנה דבאכל איכא י"ת דבר עוף בחלב דאוריתא Adams נפרש משנתינו כן הרי סתם לו התנהanca כאן קר' יוסי דז' מקולי ב"ש ומיחומרה ב"ה, וע"ז קמשני אימא איינו בא לידי' ל"ת ואשמעין דמותר להעלות וסתם כן ממשנה עדות, ודלא קר' יוסי דפרקן, ולכון יפה פרשי' במשנה כפשות המשנה

טעם חלב, וניהם דודאי בטל טעם החלב בקדורה, אבל הלא אנא אסרים ליתן אף' מעת לב בתוך הקדרה לכתחה, והאי ודאי הוא שושאב טומו ואני חיש שמא יפול, כמו לפ' רשי' ודוק'.

ע"ב רב מרי ביר' אימליך לי' בשר שחיטה בהדי' בשער טרפה, אתה لكمי' דרבא, א"ל הטמאים לאסור צירין ורטבן. והנה מה דאבי עלי' לרבע מרי' הי' משום דשםעין מהא דר"ג דעליל, דדוקא דגים ועופות שמלהו יחד נאסרו הדגים, משום דרפוי קרמי'יו, אבל בשער עם בשער לא, וכמיש"כ רשי' ותוס' ולכון איסתפק אי' דוקא בשר כשר הדין כן, ומשום דם מישריך שريك אבל בטרפה לא, או דלמא ל"ש. אבל בציר היוצא מן הטרפה דאסור הא ודאי פשיטה לי', דחרי' משנה שלמה היא, מובהה לעיל צ"ט ע"ב, דג טמא צירו אסור, וא"כ רבא לא השיב לו מאומה, דעיקר חסר מן הספר, דהיא לו להшиб דחلك ציר מדם, דג"ע' דבדים אמרין מישריך שريك או כבלו עכ' פלטו, אבל ציר טרפה לא, ועיין באחרונים. ולפע"ד מכאן ראי' גמורה להא דכתבו למעלה, דם הנבלע בשער אפיקו יוצא אינו מה"ת דאן זה בכל דם האברים, ולא נאסר מה"ת אלא דם הכנס באברים, וכאשר הוכחתך דכן דעת הרמב"ז ז"ל, ולכון כל הני סברות דם מישריך שريك וכל זנין דטריד לפלוט אפיקו ציר אינו בולע דם, אשר עליהם סמכין במליחת בשער על בשער, לא נאמרו אלא משום דעיקר איסור דם הנבלע בשער שאינו כנוס אין בו איסור תורה. ולכון בטרפה דצирו ודומו היוצא ממנו הוא אסור מה"ת, לא קסמכין אני סברות שאין להם יסוד. ולכון רבMRI דקבעי, הי' משום דהיא' מסתפק אי' ציר של בשער טרפה אסור מה"ת דציר דגים דקתני' במשנה דאסור הוא באמת רק מדרבנן דזיעא בعلמא וכדאמרי' לעיל דף הניל', ועי' השיב לו רבא שפיר, הטמאים לאסור צירין ורוטבן שהוא מה"ת, וממילא אין להקל בציר טרפה כמו בדים כשרה הנבלע בשער שאינו אלא מדרבנן. ודע לדעת הרמב"ם גם צירין ורוטבן של הטמאים אינם לוקין עליהם, ודלא כמיש"כ התוס' כאן דדרשה גמורה היא, כי לדעת הרמב"ם ז"ל כל שנלמד מרובי הכתובים אין בו מלכות, ודינו בחצי שיעור דחשב איסור תורה אבל אין בו מלכות, אבל מ"מ חמוץ הוא יותר מאיסורי דרבנן בעלמא וכדמוכחה מואה דלעיל דף צ"ח ע"א דאל ר' אש' לממר בריה לאו אמיאן לך אל תזיל בשיעור דרבנן, ועוד הא ארוי' חצי שיעור אסור מה"ת, ולכון אע"ג דאן לוקין על ציר טרפה, אבל מ"מ אסור הוא יותר מדם הנבלע בשער דהוא דרבנן ממש, נכלפ"ע' נכון וברור. ועיין לפחות בדף הסמוך בלב ארוי' ד"ה בגמ' מיתבי, דהביא דעת הא"ה דבאסור דרבנן אמרין בכל האיסורים סברת איידי' דטריד לפлот לא בולע וכבלו עכ' פלטו. וקמתהמה עליו, דא"כ מה פריך מציר של דגנים שהוא מדרבנן לציר של טרפה שהוא דאוריתא עי"ש. ובאמת חילוק זה בין ציר דגים לציר של טרפה רק תוס' סברו, אבל לדעת הרמב"ם בשניהם אין בו מלכות ואסורים מרובי הכתובים שחומורים אצלנו בשל תורה וכחץ שיעור ניל'.

תוס' ד"ה ורוטבן וקיפה שלחן, וא"ת ותפ"ל ממשרת ליתן טכ"ע וכי' עסה"ד, יש לי תימא רבתא על האי דוחקה שבתוס' שכ' דיצטריך קרא על שתני' שהוא אכילה ברוטבן, ועל ציר הו"א דוקא כשהקפהו ואכלו. הלא لكمון ק"ד ע"א ד"ה לרבות את השותה, כתבו התוס' דמיידי' דשתני' כגון יין ושמן לא איצטריך קרא דשתני' בכלל אכילה, ורק במיידי' דאיינו עומד לשתי' כמו חלב ונבלעה וחמצ' דהוה שלא כדרך להמחות ולשתות בהזה צריכין נשפ' לרבות את השותה. וא"כ اي ציר ורוטבן אסורים הרוי' הון עומדים לשתייה ומהיכי תיתי בעין להקפות הציר, ורוטבן נמי הלא הבשר עומד לבישול כמו צלי', וכןון דטכ"ע ממילא הרוטבן אסורה

איסור בבישול והנאה ואע"פ שבהעלאה גרו גם בחיה ועו"פ עיין בmulah מה שכותבי טעם נכוון זהה ודוק היבט.

רש"י ד"ה פרט לעוף ולהיה ובמה טמאה, עיין בהגנות הרש"ש שכותב דרשי זיל הקדים עוף לחיה דמיעות הראשון יותר מסתבר לאוקמי עוף שאינו בכלל בהמה ויפה דבר אלא אז הו"ל להקדים גם בהמה טמאה לחיה לאו"ד יותר מסתבר למעט דהרי רש"י זיל על היה כתוב ע"ג דחיה בכלל בהמה מ"מ ATA קרא יתרא ומפקע, וא"כ כתוב גדי ולא את בהמה טמאה ולא קשי לי' דהוה בכלל גדי, וא"כ רק תרי גדי כתיבי היינו מוקמיין גדי השני להוציא את בהמה הטמאה ולא את היהת הטהורה שהיא בכלל בהמה טהורה, וא"כ למה לא תיקון רש"י זיל גם בזה להקדים בהמה טמאה לחיה, אם לא שנאמר דלulos בהמה טמאה שפיר היה בכלל גדי כמו היה בכלל בהמה אלא דמ"מ מסתבר למעטה משום דאסורה בל"ה וזה אפיו למ"ד איסור חל על איסור מ"מ במקום דaic מאירועי מסתבר לאוקמי על דבר שנאסר בל"ה ולפיכך באמת מיעוט דבכמה טמאה באחרונה אتا לכל זמן שיש דעתו און מה דרבנן זכל"ע לפרש דברי הת"ק אתה. שוב עינתי בפי"מ לרמב"ם ומצאת כי דברי זיל, "ומה שאמר און עובר עליה בל"ת ר"ל און בא לידי ל"ת לפי שבשר עוף בחלב עצמו מדרבנן הוא כמו שתיבאר" עכ"ל הרי דרך זאת אתה לאשמעין דעוף דרבנן ומה דלא כתני כן בפשיות מסוומ דרצה עוד לאשמעין דמ"מ אסור להעלתו וכרי פרך ריש דלעיל ריש פרקן גזרין גז"ג וזאת נשמע מתקני און עובר דמשמע הא איסורה איכא.

ולפי האמור יש להלכתא זו ג' שיטות. דעת הר"ף והרמב"ם זיל דבשר עוף מדרבנן, ומ"מ אסור להעלתו, ומ"מ אסור להעלתו, דעת התוס' דבשר עוף דאוריתא כר' יוסף דמפרש כן משנה דריש פרקן, וכן מתפרש משניות אלו דהעלה את העוף און עובר, אבל על אכילתו עבר, וכן בשער בהמה טהורה והה עוף ולאפקוי רק טמאה, וב"ש פליגו בפלוגתא דת"ק ו"ע, ופסקין כתיק וכבה אליבא דר' יוסי ולהומרא, ועדת רש"י דעת שלישית דר' אשיה נדהה קיימ"ל כר' יוסף, דת"ק ור"ע פליגו בעוף אי דאוריתא אי דרבנן, אלא דב"ש, וב"ה דפליגו נמי בהכא לא קיימ"ל כר' יוסף, דו"ז מוקלי ב"ש וחומרה בה אלא כת"ק דעדויות דב"ה לא כהיא כת"ק דכחא ודוק היבט.

ע"ש משנה בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנהנה הנה בריש פרקן דקנתני נמי לשון דאסור לבשל מ"מ שם לא דבר מבישול אלא מאכילה בלבד לדעת הרמב"ם זיל, דלא נאסר הבישול בחו" ועו"פ אפיו מדרבנן לא, ולישנא דקרה נקט, אבל כוונתו על אכילה, וכן כולל שם כל הבשר גם חי ועו"פ וכదאמר ר' אשיה, דמתני לעולם ר"ע הוא ויש מהן מה"ת ויש מהן מד"ס, אבל כאן דברי מאיסור בישול ממש ומאיסור הנהנה דשני איסורים אלו נלמדו מזכטיב ג"פ האי לאו דלא תבשל ואיסורים אלו אינם נהיגו אפיו מדרבנן בחיה ועו"פ אלא בבהמה טהורה בלבד, אולם הב"ח זיל בריש הלכ' בב"ח קמתמה, איך נתקן במשנה דריש פרקן דקנתני כל הבשר אסור לבשל דלפי דעת ר' אשיהatti קר"ע, ויש מהם מדרבנן דהיני נמי אסור דריש פרקן דמפרש אכילה קامر ולא בישול, והביא דברי הרשב"א בריש פרקן דמפרש בבישול ואכילה קامر, ועיין בפרק"ח שם שדוחה דברי הב"ח ויפה כיוון, Adams נפרש דלעיל בישול ואכילה קامر וממילא הה הנהנה אין דעיקר דינו אלא לאשמעין דאיתנה נהוג רק בטהורה ולא בטמאה לא היה לי' להזכיר כלל והנהנה אלא סתם בב"ח נהוג בהמה טהורה ולא בטמאה, ואס רצה דרכ' אגב להשמעינו דבב"ח אסור גם בהנהנה ונקט אגב הנהנה גם בישול אז ה"י לו נקטות גם אכילה והפרט לדעת הרמב"ם זיל אין לך על הנהנת בב"ח אין השמייט העיקר ונקט הטפל ועיין לעיל בריש פרקן שהארכתי בפרש המשנה הללו עפ"י דעת הרמב"ם זיל ועכ"פ דבחה ועו"פ אפיו מדרבנן לייכא

ואיך לא הזכיר הרמב"ם דאייכא יתירה להוציא טמאה, ואדרבה כתב דלא אסורה תורה אלא הטהורה בלבד, משום גדי משמע ולד שור כשב ועוז ולא טמאה ולא עוד אלא הקדים הרמב"ם בהמה טמאה לחיה וועוז, היפך לשון ר"ע להורות לנו דהכל נתמעט מגדי לחוד שאינו יכול אלא ולד שור כשב ועוז. ולעיל כתבנו דיש לתמונה מנ"ל באמת כולל גם ולד השור דילמא רק ולד הצאן כשב ועוז בהמה דקה, ולא ולד הבקר בהמה גסה, אולם ניחא לי בשנאמר דגס האי דרש דדרש ר"א מפרט גדי העזים מכל דגדי סתם גם פראה ורחל במשמעותו, אינה דרש גמורה, דהרי תורה גם בעגל כתיב כ"פ בתורה עגל בן בקר וגעלת בקר ובשערירים כתיב שעורי עזים הци נאמר עגל סתם ושער סתם כולל כל מיני בהמה, אלא ודאי דגס כאן סמכו חז"ל על הסברה הפשוטה,DKRA נקט גדי אבל ה"ה שאור מיני בהמות, דין שום טעם לומר דזוקא בשער עז בחלב אסורה תורה ולא בשער רחל ולא בשער פרה, ורק דרך סמק בעלמא דרישו כן, והוציאו את החיה משום דמסתבר דעת בהמה ביתוי קפיד הקרא, והוא ממה שדיבר בלשון הווה גדי בחלב אמרו, כי בחיה וועוז כתיב כי יצוד ציד חיה או עוז, אלא שתלאו ברמא"ד מזכותיב גדי העזים בי"ה' מכל דסתם גדי בל מין בהמה במשמעותו, אבל העיקר על סברתם סמכו, וכן צרכין לומר ברוב דרישות כאלו, וכאשר ביארתי זאת בפתחה ובהרבה מקומות במכילתן ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אתרمر המבשלה בחלב ר"א ור"א, חד אמר לוקה וחדר אמר איןו לוקה וכו', אכילה כ"ע לא פלייג דלא לך, כי פלייגו אבישול וכו', הנה כפי הנראה פלייגו אי עיקר האיסור הוא האכילה, ומשם חומר האיסור אסורה תורה גם הבישול שהוא הכנה לאכילה, וכגדעת המדרש הרבה שהביא הרמב"ם ז"ל בראש פ"ט ממש"א, אשר מה"ט יליף אישור אכילה פלייג דזוקא בתמת הבת,adam אסורה תורה הבישול שהוא מצרכי אכילה, כ"ש אכילה עצמה, והוא לפ"ז אישור בישול הרחקה מאכילה כמו בישולו, אבל אם נאמר דאישור בישול הואה איסור בפ"ע לא מביע לפ"ז דעת הראב"ע והרמב"ז ז"ל בראש פסחים שהוא הרחקה יರאה ובל ימצא בחמצז, כתוב הר"ז ז"ל בראש פסחים שהוא הרחקה מאכילה. ואם כן הוא כל שאין לוקין על אכילתו, איך אפשר ללקות אכילה כדכתיב, אבל אם נאמר דאישור בישול הואה איסור בפ"ע לא מכל השקיל וטורי נבנו על הקבלה ועל פשtuות פירוש הכתוב, וכו' תורה בפירוש מפסק הראם"ס ז"ל בעניין זה ז"ל בפ"ט ה"ג ממש"א אין איסור מה"ת אלא בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה שני ל"ת גדי בחלב אמו, ונגיד הוא כולן ולד השור ולד השה ולד העז, עד שיפרט ואמר גדי כ"ע ז"ל בפ"ט ה"ג ממש"א אז שפיר איכא למימר דմבשלה חלב בחלב ניהו דלא לך אכילה, משום דआח"ע, אבל איסור בישול הואה איסור בפ"ע לקי שפיר עיין לעיל בראש פרקן מה שהארכתי בזה, ועפ"י הדברים תמהתי על הרמב"ם ז"ל דמצחה שטרוי לב"י תרי, דפסק המבשלה חלב בחלב לוקה על בישולו ואני לוקה על אכילתו. ולא הביא האי תדרבי"ד דגילד מג' לא תבשל בישול אכילה והנהא אלא דברי המדרש רבה לא שתק הכתוב בהווה ר"ל דה"ה הזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שאינו מאמו) אבל בשער וכו' מותר לבשל", ובhalb ח' וכו' בשער חייה וועוז וכו' אין איסור אכילה מה"ת וכו' עכ"ל, מסידור הדברים וטעמים שכתב הרמב"ם ז"ל תורה שלא השגית על הנני דרישות גדי המזוכרים בוגם' דרנה כתוב דלשון גדי כולן כל שלוש מיני בהמות טהורות שור כשב ועוז כי הولد מהם נקרא גדי, אם לא שפרט עזים וכמימורא דר"א בוגם', ומה דלא כתיב בשער בהמה או בהמה לחודה בחלב סתם משום דדיבר בהווה. ולכן ממש"א איתמעט בהמה טמאה, והקדים הרמב"ם ז"ל בהמה טמאה אף לעוז עכ"פ דעוף פשיטה יותר למעט מההמה טמאה משום דעוף וחיה עכ"פ מדרבענן אסורים באכילה, ובהמה טמאה לית בה איסור בב"ח מדרבענן ויש נפקותא בזה כאשר כתבו הפסיקים כיידין, וכו' חייה וועוז נתמעטו מגדי דעוף דחיה בכללה בהמה אבל לא בכל גדי,adam לא תאמיר כן אלא גדי הוא ולד רק מאיזה מין שהיה', אכ' גם ולד רק של הטמאה בכלל וצרכין להוציא בהמה טמאה מיתורה ממש וכדמשמע מפשtuות לשון ר"ע ומשקול וטורי שבוגם'

ע"ב גמור' אמר שמואל גדי לרבות את החלב וכו', עד סוף ההסוגי הנה תמצוא בדרשות אלו ריבויין ומעוטין, והמבוכה גדולה, DR"ע במתני' דרש הני שלשה גדיים למעטיה חיה וועוז ובהמה טמאה, ושמואל דרש אותם לרבות חלב ומתה שליל ולמעטיה טמאה, וכפי המבואר בוגם' משום דסביר אחע"א וילף מהכא, ומ"מ ממעט טמאה ולאו משום דאחע"א דאפילו מבישול קממעט כמש"כ המהרש"א ז"ל, ולא איתפרש טעמא למה מרובה חלב ומתה וממעט טמאה ולר"ע מסיק לקמן קט"ז ע"א, לחלב ומתה לא צרך קרא, דס"ל בעלמא אחע"א וכן לשיל דגדי מעלי הוא לא צרך קרא, והנה אנו ס"ל להלכתא דאחע"א ובאמת אחלב ומתה לאו איתתרו כולחו. והנה אנו ס"ל להלכתא דאחע"א ובאמת אחלב ומתה לא חל איסור אכילת בב"ח, ור"ע גופה הכי ס"ל עיין לעיל ק"ב ע"ב ובתוס' שם, ואחריו כל זאת עדין קשה מנ"ל למעט חייה דהוא בכלל בהמה, דכמו דממעטינן בהמה טמאה אף דבלא"ה אאחע"א דאפילו בבישול מותר, נמעט גם חלב ומתה מבישול, דמסתבר למעט כמו בהמה טמאה, דהאי אסור והאי אסור, ולא נמעט חייה דהוא בכלל בהמה, ולעומת זה קשה להיפך למ"ד בחלב בתה כיוון דאכילה לא לקי אבישול נמי לא לך, למה לי מייעוט בחלב כיוון דאכילה לא מחייב קלה נמי לא לך וזה לא יצאנו אהמה טמאה. ובכל מה שכתבו האחرونים ז"ל בזה לא יצאנו מסובך הדוחקים והקושיות כאשר עזין דרשין לקמן קט"ז ע"ב לאיסור אכילה עוד אלא דהני תלטא לאוין דרשין לקמן צרכין, וא"כ נפלו כל הני והנה ובישול, וחובה דרשא זו להלכה בטור וא"כ נפלו כל הני דרישות דחכא בביבא, דכיוון דעיקר הלאוין מצרך צרכין, וא"א לדרש לא לרבות ולא למעט, משום דכתיב גדי ולא כתיב בשער, אלא חדא דרשא ולא תלתא דבאמת תרתי לא שינוי לשונו בלי שום כוונה, ואפלו חדא דרשא לא מצין לדריש מדתכיב גדי ולא כתיב בשער, דהרי אין אמרין דלאו דזוקא גדי ר'ך, אלא גם עז זקונה וכן לאו דזוקא בחלב אמו, אלא בחלב אחותה בין גדולה ובין קטינה, אלא שדיבר הכתוב בהווה, דדריך לבשל בחלב דיקי בשער הרך ולא הזקן, וממיאלא קרוב להתבשל בחלב אמו דמונכת לפניו, וא"כ איך מצין לדריש מגיד ולא בשער, ומחלב אמו ולא חלב סתם, כיון דהכל נכתב משום דדיבר הכתוב בהווה. מכל הlion טעמין אין לנו מנוס אחר אלא לומר, לכל הני דרישות אסמכות בועלמא נינהו, וכדי להגדיל תורה ולסלסלה, אבל הדינים היוצאים מכל השקיל וטורי נבנו על הקבלה ועל פשtuות פירוש הכתוב, וכו' תורה בפירוש מפסק הראם"ס ז"ל בעניין זה ז"ל בפ"ט ה"ג ממש"א אין איסור מה"ת אלא בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה שני ל"ת גדי בחלב אמו, ונגיד הוא כולן ולד השור ולד השה ולד העז, עד שיפרט ואמר גדי כ"ע ז"ל דה"ה הזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שדיבר הכתוב בהווה (ר"ל דה"ה הזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שאינו מאמו) אבל בשער וכו' מותר לבשל", ובhalb ח' וכו' בשער חייה וועוז וכו' אין איסור אכילה מה"ת וכו' עכ"ל, מסידור הדברים וטעמים שכתב הרמב"ם ז"ל תורה שלא השגית על הנני דרישות גדי המזוכרים בוגם' דרנה כתוב דלשון גדי כולן כל שלוש מיני בהמות טהורות שור כשב ועוז כי הולד מהם נקרא גדי, אם לא שפרט עזים וכמימורא דר"א בוגם', ומה דלא כתיב בשער בהמה או בהמה לחודה בחלב סתם משום דדיבר בהווה. ולכן ממש"א איתמעט בהמה טמאה, והקדים הרמב"ם ז"ל בהמה טמאה אף לעוז עכ"פ דעוף פשיטה יותר למעט מההמה טמאה משום דעוף וחיה עכ"פ מדרבענן אסורים באכילה, ובהמה טماء לית בה איסור בב"ח מדרבענן ויש נפקותא בזה כאשר כתבו הפסיקים כיידין, וכו' חייה וועוז נתמעטו מגדי דעוף דחיה בכללה בהמה אבל לא בכל גדי, adam לא תאמיר כן אלא גדי הוא ולד רק מאיזה מין שהיה', אכ' גם ולד רק של הטמאה בכלל וצרכין להוציא בהמה טماء מיתורה ממש וכדמשמע מפשtuות לשון ר"ע ומשקול וטורי שבוגם'

דרך לבשל בחלב, משום שהוא רך ומתבשל בבישול קל כמו החלב ומסתמא מתבשל בחלב אמו שמכונת לפני. ובזה השקיל וטררי מתרפרש כמין חומר דהכי קامر, בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, ר'ל אמו דוקא ואפיו מינו לא, דלפום פשوطות הלשון שהוא דוקא הרוי טעם כמו אותו ואת בנו וכמו זהותם דוקא אם ובנה, ולא זקנה ולידה דעתמא ה'ג' דוקא גדי בחלב אמו ולא בחלב אחותה וממש'כ לא בחלב מין אחר, ولكن פרה ורחול מנין, ע'ז' משיב דאייא ק'ו'adam בקרובים שלא נאסרו בהרבעה אסורה התורה מושם תערובות מינימים ממש'כ ברוחקים שנאסרו בהרבעה אסורה התורה תערובות בשר בחלב. ע'ז' קامر דמעיקרא דדינא פירכא ר'ל דק'ו' דידך נבנה על הקדמה מוטעת, DATA שברת דחתums מושם תערובות מינימים, אז יותר מסתבר לאסורה הרוחקים מן הקרובים,-DDILMA הטעם מושם אכזריות של מעשה הבישול, אז נפהוץ הוא דידיוקו גדי בחלב אמו שנאסרו עמו בשחיטה מושם אותו ואת בנו, נאסר עם חלבה בבישול וחדר טעמא אית' לאותו ואת בנו ולבישול בב'ח, וכן קامر הלשון דמעיקרא דדינא פירכא דמה שאתת מחזיק לקל הוא החומר, ומה שאתה מחזק לחומר הוא הקל, דהה דנאסר עמה בהרבעה קולא הוא לגבי ב'ח, וע'ז' קامر ת'ל בחלב אמו פעם שניית והוא אתה לאיסור אכילה, וכדרישת דבר'י لكمון, וכיון דזוכינו דאכילה נמי אסורה תורה ע'כ' דלאו מטעם עין אכזריות אמרה תורה לא תבשל רק הבישול נאסר אגב האכילה וכדעת הרמב'ם בשם המדרש הרבה רביה שוב ארמינו דגדי בחלב אמו לאו דוקא וכמש'כ בחלב אחותה ובחלב פרה ורחול ולא דבר הכתוב רק בהווה כנפלו'ד נכו' וברור בס'ד.

שוב ראיתני בחודשי ק'ז בעחתת'ס זצ'ל שהעיר קצרה בינה שכתבנו וכתב דהאי ברייתא ATI' קר'ש דדורש טעמא דקרו וציין גמר' ערוכה קידושין ד'כ' ע'ב. ובענייני פלא לפ' מה שכתב ק'ז' ז'יל בעצמו בתשובותיו ליו'ד סי' רנ'ד, דפשיטה דלקולא דוקא לא דרשין טעמא אבל לחומרה ודאי חישין אטטעמא דקרו עי'יש. וא'כ שם דמיירי בדיני ממונות בתי ערי חומה לנוול לחצאיין, איז' נסמוד אקי' דניפרך עפ'י טעמא דקרו, להוציא מזה ולהיתן לה. ואכן בב'ח דרצין למדוד חלב פרה ורחול מק'ו, הלא בלאה קשה וכי עונשין מה'ז, עד שפרק זה אתני ולמה לי קרא, אלא ודאי דהאי ק'ו' לא אתה אלא לגנות לך פירוש הקרה, אי' גדי בחלב דוקא וכפשותות משמעות' או דלמא דבר הכתוב בהווה, וכל הבשר בכל החלב אסורה תורה, ולפשות ספק זה גם לדידן דלא דרישין טעמא דקרו, צרכיך אנו לחזור אחר הטעם, כי רק ע'ז' הטעם מצין לעיד פירוש האmittiy ודו'ק היבט.

ע'ב גמר' איר אש' מנין לבב'ח שאסור באכילה שי' ל'ת כל תעובה כל שתבעתי לך הרי הוא בבל תאכל. תמהני על סידור הש'ס דהקדים דברי ר'א אחרון שבאמוראים לפני ר'ל ור'י וכמה תנאים בברירות דיש להם לשאר לפופות. אלא דבלאי' הקשו האחרונים ז'יל דהה הוה לאו שבכליות ואיך לוקין על אכילת בב'ח. וראיתי בח' ק'ז בעחתת'ס זצ'ל שהביא דברי הכל'ם ריש פ'א מהל' טומאת מת שכתב, דברי ר'א דילפין מל'ית כל תועבה זה הון דבורי המדרש הרבה שהביא הרמב'ם ז'יל ש', דאסור הבישול וכמש'כ האכילה והוא מהאי קרא דל'ת כל תועבה ועפ'י הדברים כתוב החת'ס דצרכין ג'פ' לא תבשל וגם ל'ת כל תועבה, דמג' פעומים לא תבשל לפנין אכילה והנה באם אין עניין ולא הין לוקין, אבל כיון לפנין למלוא ילפנין מלאו שבכליות דל'ת כל תועבה שוב לפנין למלוקות גם מלאו דלא תבשל באם אין עניין, כמש'כ התוס' בב'מ עי'יש, ואם כנים הדברים אז ייל דכליל הילפויות דלקמן לא מצין להלכה, דכל הני או שהוא מריבוי

וחצי זית חלב ודאי לקי ודוק'ק.

גמר' מיתבי המבשלה וכו' הפגול והנותר והטמא שబשלו בחלב חייב וכתב המהריש' א' ז'יל דאייא לאוקמא דזוקא בבישול דלא היה אלא חד אישור ח'יב, מ'מ' איכא לאוותב ל'ק דאייא מאן דסביר דאבישול נמי לא לקי עכ'ל, והנה לפי מה שביארנו למלעה בפרק גה'ג' בחלב בחלב אמרין דלא דבר הקרה רק מבשר הגדי ולא מחלב, וכן גם אבישול לא לקי, אבל באיסור שבא על הבשר דרך הזדמנות לייא מ'ד דלא ילקה על הבישול דאייא אלא חד איסורה, לא הוועיל המהריש' א' כלום בתירוץ, דכאן בפגול נותר וטמא לכ'ע' לך אבישול, אבל צ'ל דחש'ס לא מצי לתרץ דאבישול ולא אכילה קאי, מושם דאי' פשוט, ומה קמ'ל דחביב אבישול כיון דליך אלא חד איסורה, ואי שלא תאמר מדלא לך אכילה אבישול נמי לא לקי, וה לא איסורה חל גם לעניין אכילה לך בקרו בין רשעים גמורים, ומהיכי תיתטי לא ילקה אבישול. ולא עוד אלא דלפי סברתנו דלעיל גם אכילה מצי לך, באוכל zeit מתערובות הבשר והחולב באופן דליך שיעור בשר לגבי פיגול ונותר וטמא, אלא ודאי דמה דקתני בברית' גם אכילה, והינו באוכל zeit בשר מפיגול ומ'מ' חיב תרתי אפיגול ואבב'ח' ומושם דהעיה' ועיין בהגחות ביאור מהר'ם שיף ז'יל שכ' דמפרש' נמי משמע דלא כמהריש' ואו והוא אמת ודוק'ק.

רש'י ד'ה, ומור אמר חד ואכו', דאס לא התירו בו מושם אכילת חלב אלא מושם בב'ח, אינו לוקה דלא ATI' איסור בב'ח וחיל איסור חלב עכ'ל, גם מכאן איכא ראי' דאפיו לאיסורה לא חיל, דאס נאמר דלאיסורה חל אם לא התירו BI' מושם חלב למה לא לוקה מושם בב'ח. אלא דלפ'ז' בכל הני איסורים שבאו רק דרכ' הزادמנות ייחד כמו בשר פיגול בחלב אי לא אתרו BI' מושם פיגולilkha משמעו בב'ח, ודבר זה לא הזכיר שום פוסק וצ'ע ודוק'ק.

גמר' ת'ר בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, בחלב פרה ורחול מינון, אמרת ק'ו' וכו', ת'ל בחלב אמו וכו' עכ'ל. הנה הון לפרש'ו' והן לתוס' האי שkil וטררי לפלא בעניין כל רואה ולא נמצא עניין זה בש'ס, וגם קשה מאד לדרוש מחלב אמו אפיו מייתורה לפרט ר'א דקאמר ורחול, היפך משמעות הלשון מכל וכל, וגם לשון ר'א דרצה לתקננו, מעיקרא דדינא פירכא משונה מאד הגם שרשי' ז'יל רצה לתקננו, אבל לפע'ד לא תיקון כלום, דלא מצינו לשון זה בש'ס הגם דפרק אונתחלת דינא דוק'ק ותשכח.

אבל לפע'ד לפרש הסוגי עפ'י מה שהזכירנו בריש פרקו, וכן לעיל בדף הקודם דיש שני טעמים בעניין ATI' איסור בב'ח או כמש'כ הראב'ע' והרמב'ן ז'יל דמצד אכזריות נעה בה וכעין שחיתית אותו ואת בנו, או מצד תערובות מינימים וכעין כלאים ושעטן.

והנה אם נאמר דמצד אכזריות נעה בה, אז עיקר האיסור הבישול כי הוא המעשה המתוועבת לפנין המקום, ואז לא ידענו טעם לאיסור אכילה, כי אותו ואת בנו ושילוחה הkonן וראייאת BI' יותר אכזריות, ומ'מ לא אסורה התורה אחר המעשה את הנשחת ואת הניקח כדלקמן בדף הסמו'. ואיך יאסר הכא המתבשל, שניית אם מצד מעשה אכזריות אסורה התורה הבישול, אז ודאי מסתבר לומר דאמו דוקא ואפיו מינו לא, וכאשר כתוב באמת האבן עזרא ז'יל בתורה עי'יש. אולם אם מצד תערובות מינימים וכעין כלאים נאסר, אז עיקר האיסור הוא האכילה והבישול נאסר רק אגב אכילה ומצד הרחקה מאכילה, וכדעת המדרש הרבה שהביא הרמב'ם ז'יל, ואז מסתבר לומר דכש'כ גדי בחלב אחרית ואפיו לאו אכילה והנה פירה ורחול, דהרי כל שרוחקים יותר, מסתבר יותר לאסור וממילא צ'ל גדי בחלב אמו דכתיב הוא מושם דזיבר הכתוב בהווה. דוק'גדי

דלים ככתבן אתה, וממילא בעין ילפota דאותו דכתיב בטרפה וכדמפורש בפסחים בסוגי' חזקי' ור' אבוח, זיל דלא חש כאן להאריך וקסמך אסוגי' פסחים שנסדרה קודם סוגי' דהכא, אלא אז לא היה לו להביא כלל האי בריתא דפליגו בה ר'ם ור'י, אלא דברי' אבוח דמדפרט בנבלת היתר הנאה, מכלל בשאר איסורי אכילה אסורים גם בהנאה. ואולי ייל' מושם דפסחה ذקרה נראת לדברים ככתבן וכרכ'י, لكن איצטרך להביא הבריתא דר'ם מפרש דלא אתה לדברים ככתבן, ומה דפרק תחלה מ"ט דר'י' מושם דאם אין לנו הכרע לפרש לדברים ככתבן, אין לחיש איסור מכירה לגר, ואיסור נתינה לנכרי' דבלאי' ה' יעדין ממש'כ התוס' لكن יותר מסתבר לדרוש כר'ם ואתה הקרא לאסור שאר איסורים בהנאה, ולפ'ז ייל' דר'י' אי לאו דעתך ל' אוטו בטרפה דאייתר, "מושם דס'ל חשב'ב לאו דאוריתא, באמת הי' מסתבר לי' נמי לדירוש כר'ם, אלא כיון דעתך ל' אוטו על שאר איסורים דאסורים בהנאה, אייתר ל' האי דנבלה על דברים ככתבם ודוד'ק.

ד"ג כת'ו ע"ג גמר' אלא מעטה מעשה שבת ליטסרי, עיין בח' ק"ז בעהchatת'ס זצ'ל דהסביר בטוב טעם דבמלاكت שבת אין המלאכה מתועבת דהרי בנעשה ממילא או מעיש' וננמרה שבת מותרת, ורק אשביות גופו של אדם קפיד רחמנא, והתמהה על התוס' שהוצרכו לחלק בין שבת לבב'ח מושם דבשבת איינו ניכר שעשה מלאכתו בשבת, אבל בב'ח ניכר, והוא דפרק הש'ס דמעשה שבת ליטסרי מושם דלא נחות לחלק בין גוף העני מותועב או היוצא ממעשה המתועבת, עד שדרשו מהיה, היא קודש ואין מעשה קודש, וכד'ק ממש כתוב גם הלב ארוי' בתוס' ד"ה חרוש עי"ש, אלא דני תמה אם המקשן לא הבין החלוק בין הנושאים המבוואר לכל מבון, מה לא השיב לו התרצין שאין כאן תועבה ובלא קרא, וממילא דלא הי' מקשה לי' מחורש בשור וחמור ומחוםס פי' פרה, יותר קשה דבב'ח מאן אמר לנו דילמא קפיד רחמנא על מעשה האדם שהוא מעשה אכזריות, וכטעם האבן עזרא והרמב"ן ז'ל. וכך נראה לרוץ חדא קושי' בחברתה דהמקשין שפיר השיג החילוק הנ'ל, אלא דבב'ח גופא לא ברيرا לנו אם העני בעצמו מתועב או מעשה אדם בשבת, וכיון דר'א מ"מ יל'ן איסור אכילה מל'ת כל תועבה, הרי דאפילו אם המעשה של אדם מתועב גם היוצאה ממנה בכלל תועבה היא, אז באמת לא הי' לנו לlokות על אכילת בב'ח, אלא באכל מה שבישל באיסור בישול, וכמעשה שבת, אלא דמ"מ שפיר אמר ר'א בסתם דבב'ח אסור באכילה ונעשה מאליו, כמו שצינו לדרשא ז', שב נפשט דהיא קודש ואין מעשה קודש, וכיון שצינו לדרשא ז', שב נפשט לנו טעמא דבב'ח שהוא מתועב בעצם, דאל'כ למה אמרה תורה ל'ת כל תועבה אתה על בב'ח, דמ"ש מעשה שבת, וממילא כאשר הקשה לו מחורש וחומס, השיב לו ק"ו' משפט להתייר, לרוחא דמלטה קאמר ל' האי ק"ז, דבלאי' ה' כבר נפשט לנו דרך אם העני בעצם הוא תועבה כבב'ח, שיק' הללו דל'ת כל תועבה, ולא אם על מעשה האדם קפיד מטעם שביתת גופו או שלא להתחזיר וכדומה, אבל דרך הש'ס לטעמך אילפota תמיד, והרי תראה דהש'ס פריך אח'כ מאותו ואתם בנו ומשילוח הקן דליתשרו, שכתב רשי' ז'ל בעצמן דלא קשי' דמצוי למילך משפט דשרי, ולפי ביאורנו הי' מציא לדוחות מסבירה דין כאן תועבה בגין העין וכמעשה שבת. ודע דלפי הדברים קושי' התוס' ד"ה היא קודש, דלמה ל' לר'י הסנדLER קראDKודש היא לאסור מעשה שבת, תפ'ל מל'ת כל תועבה, וכן קושי' המהרש"א ז'ל דר'י הסנדLER תקشا חורש בשור וחמור

בعلמא, או באם אין עניין או בהיקש וסמכים, שכל הני אין דרישות גמורות למלכות כМОון, ולכן כולם צרכינן להא דר' אשן ולאיסורה, ואני אח'כ הני דרישות למלכות, כך ה' מקום לומר אלא דודח גדול לומר בהצטרפות לאו שבכללות בלאו שבאים אין עניין, הכל טעמא, מושם דלא ברירה לך דהכא אתה, וא'כ ה' בשני דרישות דלא ברירה לך נמי לא מליקון, ואני זה דומה להא דכתבו הפסיקים דשניהם סימנים שאינם מובהקים חסיבו כסימן מובהק, דהתמס שני הסימנים מורים על עניין אחד, אבל כאן אין הדרש האחד מורה על אמונות הדרש השני כМОון, וגם מה שהביא ק"ז החחת'ס ז'ל ראי' מותס' ע"ז ס'ו ע"א, אין עניינו לכך כМОון לכל רואה, ובבלאי' ה' קושי' התוס' דשם לפע'ד לך'ם, שהקשו לר'ם דקאמר איסורי'ן מצטרפין לכזית מושם ל'ת כל תועבה והקשוי, הא הוה לאו שבכללות, נראה דסבירו דל'ר'ם נמי מותפרש הקרה דאתא להוציא לאו על כל איסורי' אכילה שבתורה, והוה לאו שבכללות שכן נתקשו, אך אפשר ללקות עליו אבל לפע'ד לויל שאני כדי אני אומר דל'ר'ם לא אתה הקרא להוציא לאו חדש בכללות, אלא אתה למדנו שככל איסורי'ן מצטרפין לכזית ואין זה לאו שבכללות והבון. וחוץ מכל זה בעדעת הרמב'ס ז'ל פשיטה דין להכניס את זאת, דמה שהכח'ם שם בפ'א מותס' כתוב, דמהה דל'ת כל תועבה קאמר, דלא בא הכתוב לאסור אכילה וכו', גם הוא ז'ל הדר' ב' מיד, שכתב עי' מושם דכדי' שלא יבא לאכול, אסורה התורה אפילו הבישול והוא האמת דלולי זאת, מה עניין זה לבת הבית שהביא הרמב'ס ז'ל. ובחנוך תמהו על הרמב'ס ז'ל, ומה הניי כל הדרישות בשב'ס' והביא מתרחק לחומו ממדרשי רביה. דלפע'ד ברור דרmb'ס ז'ל ה' קשה, דכלל הני הדרישות דעיקר הלאו אתה לבישול, ואין לנו לאו מפורש על אכילה, אלא או לאו שבכללות דל'ת כל תועבה, או הני באם אין עניין, או סמכים, דעל כל זה אין כדי ללקות, ואין לנו מנוס אחר אלא לומר כדעת המדרש רבה דעיקר הלאו לאכילה אתה, ובבישול נאסר רק אגב כדי להרחק מן האכילה. ובאמת על טעמי הש'ס דילן עוד יפלא, מנ'ל Adams נפל מלאלי טפת חלב על החתיכה או שבישלו עכו'ם דלא ניכר הבישול, שי'ই אסורה באכילה ולוקין עליו, דלא מביע לר' אשן דדריש מלי'ת כל תועבה כל שעתבי ל'ך הוא בבל תאכל עולמית, בכל שקשה מאי דמה שכתב רשי' ז'ל הרי הוא בבל תאכל עולמית, והענינים שהוא בין שבא בעבירה ובין שלא בא בעבירה, הוא דוחק גדול, דמ"ש מעשה שבת ומחרוש בשור וחומס פי' פרה, דבכל הני דפרק ליטסרי, כיון דליך לאו מפורש אכילה, מסתבר גם לכלי אינך דרישות, כיון דליך לאו מפורש אכילה, ולומר עכ'פ' דעיקר האיסור באכילה בישול כמו במעשה שבת ואותו ואת בנו וכדומה, אלא דבנני לא אסורה התורה האכילה, וכעין טעמא דרבנן דקנסו במעשה שבת הוסיף איסור אכילה, ובפרט לתדרבי' דדריש מג'פ' ל'ת, הרי שלא להנות מאיסורה, והרי בישול בישול, מה לא נימא דמש'ה' הוציא בישול דרכ' שבעבר לאו לאו תבשל אסורה התורה האכילה, ועיין בבל ארוי' שכתב כן באמת, וכן כתוב צרכינן גם לדר' אשן כדי לידע שאפילו לא בא בעבירה אסור. אבל מי לא יודה שדוחק לחבר שני אכילה בלשון בישול, מה לא נימא דמש'ה' הגם' בכאן לא סיימה למלאה, דהרי אכן כר'י נגד ר'מ פסקין, הרבה, ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אין לי אלא באכילה בהנאה מנין, כדרא' א, דאר' א כל מקום שני' וכו' כדרך שפרט לך בנבלה וכו', דתני' וכו', הנה הגם' בכאן לא סיימה למלאה, דהרי אכן כר'י נגד ר'מ פסקין,

במהרש"א מושום דבעניינן דdam כתיב הרי הוא כדמ' ולא משמעו ל"י איסור הנאה, וכן כ"ר ר"ץ ז"ל והנה מפרש"י ז"ל משמע, שלא כמהרש"א ז"ל, שהרי כתוב בד"ה אבל בהנאה לא, קמ"ל מהאי קרא דעתך באזהרה דידי' גבי פשת דמה פשח ממושל אסור באכילה ובנהנה, דכל קדושים שאינם ראוין לאכילה תעבור צורתן ויזאנן בבית השרפָה עכ"ל, וזה דוחק דהאי מכח כל פסול בקדוש באשר תשרף, ואיכא קרא אחרינו עיין בפסחים כ"ד ע"א, אבל הלאו דאל תאכל ממןנו נא ובשל ממושל במים רק אכילה קאי, ותדע דהרי כייל נא וממושל בהזדיין, ונוא ודאי רק באכילה קאמר, דהרי איינו בשרפָה אלא שיצלהו כל צרכו, וא"כ למה לי לרש"י לכטוס בדוחק במקום שיש לפניו דרך דר"ל אל איסור הנאה מדר' אבוה ליליפ, משא"כ לרבי כמש"כ המהרש"א אכן נראה לפע"ד דהaca ר"י פריך לר"ל כעורה זו שנייה רבבי, ובירושלמי פסחים ריש פ' כל שעה מבואר, דר"י לית לי הא דר' אבוה, וא"כ לדידי' לא מצי הש"ס להшиб דעתה מדר' אבוה קליפ, וכן גם לא ליבא דר"ל מוכרכה רשי"ז לומר, דר"ל לית לי דר' אבוה, דאל"כ תקשה עליו קויש"ר, כי עורה זו שנייה רבבי. אבל לדידן שפיר מצין למייר דרבי א"ה מדר' אבוה נפקא.

ע"ש גמר' דברי תנא, ל"ת גדי ג"פ אחד לאיסור אכילה ואחד לא"ה ואחד לאיסור בישול האי סדר ודאי איינו מדויק דא"ה מן שלishi יליף כמוון והנתא דמתניתן סידר בריש פרkon איסור אכילה ובמשנתנו דהaca איסור בישול ואיסור הנאה, עיין לעיל בריש פרkon מה שכותבת בזה בארכיות ודו"ק.

ע"ש גמר' תנוי איסי ב"י אומר, מנין לבב"ח שאסור נאמר כאן כי עם קדוש וכי אין לי אלא באכילה בהנאה מנין, אמרת ק"ו וכוכו לקמן בדף הסמוך יליף ר"ש מהאי היקשא דבב"ח לטרפה איסור אכילה והיתר הנאה, והתוס' לקמן נתעورو ע"ז, דאית מצי יליפ א"ה מקר", כיוון דאיתקש לטרפה ע"ז"ש ואין גז"ש למוחצה, ותירצטו דהאי תנא סובר דהאי גז"ש ואהני ק"ו, ובענין יפלא, דאפשרו אפשר לומר אהני גז"ש ואהני ק"ו, והינו דוקא במקומם דאיתא ק"ו גם בלא גז"ש, אבל הכא הלא פריך הש"ס ומה לי גז"ש נילוף הכל מק"ו מעלה, וקמתרץ דק"ו פריכא הוה מחרוש בשור וחומר וחוסם פי פרה, ורק אחר דאיתא גז"ש אכילה חזר וניעור הק"ו, ואיך נאמר דק"ו כזה שהוא נפרק חזר וניעור ע"ז גז"ש, נגד הגז"ש שאינה למחצה. גם תירוץ השני שכותבו התוס' נראה לדוחק גדול בענין, דאית נאמר דאתא ק"ו שאינו אלא היקש שכלי, ואני מקובל לדריש לדוחות דרשעה דגז"ש המקובלת להקשי בב"ח לטרפה המפורש בקרא, ומכח ק"ו נайд מזה ונקיש לבשר קדשים שייצאו חז' למוחיצתן שהוא נגד הכלל דלמה שمفוש בקרא מקשין. אבל מה שנראה לפע"ד להוסיף קצת קמחא ומים על תי' התוס' הדhana ייל"ד דר' אשி לעיל קאמר מנין לבב"ח שאסור באכילה, וור"ל קאמר מנין לבב"ח שאסור. והוא משום דר"א יליפ רק איסור אכילה מקרא דלית כל תועבה, ואח"כ א"ה מדר' אבוה, אבל ר"ל דיליפ מייתרא דמושל שניהם איסור אכילה והנה ייחד שכן קאמר סתם (ומזה ג"כ ראי לפרש"י ז"ל דלא מר' אבוה יליפ א"ה אלא מפסח גופה) וא"כ איסי ב"י דיליפ נמי רק איסור אכילה מגז"ש ובענין ק"ו על א"ה למה לא קאמר כי אשי מנין לבב"ח שאסור באכילה וקאמר סתם מנין לבב"ח שאסור. אבל ניחא בשנאמר דעתך תנא קסמק' אכלל דר' אבוה דכל מקום שנאמר לא תאכל אכילה והנהה, וכן גם ובר שבדה טרפה לא תאכלו נמי כלל הנאה כאכילה עד שצרך קרא לכלב תשיכו להתרה הנאה ולהוציאה מכלל אכילה. ומעתה הגז"שDKודש דמורא לנו שלא תאכל דכתיב בטרפה נתנונו גם בבב"ח, שפיר מצין לומר דלא מהרמ"ל והראש יוסף, והוא איינו מובן, והוא דלא קאמר דרבי יlfף הנאה כדרא' אבוה דכ"מ לא תאכל איסור הנאה במשמע, עיין

ליתSSI, דלפי הנ"ל לא קשה מידי, דלר"י הסנדLER דאית לי קרא על מעשה שבת ליתSSI, היינו אם עבר הוא במאיד ש' שם מחליה מות ימות, אבל בשוגג ומכח"כ בנסיבות מלאיה לא, הרי דגס לדידי' נשמע דאין כאן תועבה בכען זה, וממילא Nadu דגס היוצא מן התועבה כמו בחורש בשור וחמור אין לאסור, ודוו"ק היטב.

ע"ש

גמר' מדאסר רחמנא מוחסר זמן לגובה מכלל דלהדיות שרי ומאד קשיא לי הלא מוחסר זמן דהתמס דלא ירצה תוך שמנות ימים איינו אלא גבואה, ואין זה אלא פסול קדשים ואיך הוה ליפין קדשים מוחלון לעניין זה וכפי הנראה התוס' ד"ה מדאסר, רצוי לתיקן זאת, אבל לא זכיתי להבין איך נתקן ודוו"ק.

ע"ש שילוח הנקן ליתSSI, ופירש"י כסבא לפניו אחר שעבר ונטל וחיבורו לשלה ליתSSI עולמית, ור"ל אחר שלחה, והוא תמורה לכאר', אדם שלחה הרי תיקון הלאו, ולא נعبد בה עבריה, אבל רשי"ז לשיטתו לקמן קמ"א ע"א, דלמ"ד קיימת דוקא תכ"ד יכול לתיקן, אבל לאחר מכן לוכה ומשלח עיי"ש ניחא, דהרי מי שבא לפניו כבר עבר הלאו ואין בידו לתיקן, ומ"מ חייב בשילוח ובכגהי"ו ליתSSI, ומפני דלא אמרה תורה שלח לתיקלה, אבל מה עינה רשי"ז למ"ד בטלו ולא בטלו, הרוי כל שלוח אפשר לאח"ז לא עבר אלאו כי לא נגמר הלאו עד שביטול העשה בידים, וא"כ לא מתרץ מידי, אבל של שלוח אין כאן תקללה, ועיי' לקמן שם בסוף ע"ב מה שכתבתי עוד בזאת ודוו"ק היטב.

ע"ש גמר' אר"ל מנין לבשר בחלב שאסור וכו', כאן הי' לי למימר ר"ל אמר מהכה, אלא דכביר כתבנו לעיל דבלאי"ה אין דרך לסדר ר"ל אחר ר' אשוי, ולכן התחליל כאן חדש אר"ל, ובטעמא דמלתא דהקדמים דברי ר"א לפני כל הני אמוראי קדמאי ובריתנות, עיין לעיל מה שכותבו בזה ודוו"ק.

ע"ש גמר' אר"ל ר"י כעורה זו שנייה רבבי וכו' בח' ק"ז צ"ל נדחק לתרצ', דלמה לא פריך ארבע אשוי כעורה זו שנייה רבבי, ולדידי' לא קשה מידי, חדא דהרי ר"י לר"ל פדיך שהי' הרבה קודם ר"א, ועוד דודאי יותר מסתבר לילוף מל"ת כל תועבה דהוא לאו מפורש על כל שתיעובי לך, מלדרוש באם אין עניין לאו דכתוב על עניין אחר, אבל ר"ל וברירתא דרבבי שנייהם דרשו בלאו של עניין אחר, באם אין עניין דקאיABB"ת, אלא דרבבי דרש מלאו דלי"ת בדים המיותר למגורי ור"ל דרש מתיבת ממושל שמויותר, וא"כ שפיר פריך לי ר"י דאם תרצה לדריש באם אין עניין, יותר מסתבר דרשת דרבבי דאייכא לא תאכלנו לאו גמור ודוו"ק.

ע"ב גמר' ורבבי בהנאה מנין לי', נפקא לי' מהכח, נאמר כי עם קדוש אתה לה' אלוקיכם ונאמר הלאן, ולא יהי' קדש בב"י וכו', והא דלא יליפ מאנשי קודש תהיו לי דכתוב בטרפה כדלקמן דאייסי בן יהוד', משום דעת אכילה לא צריך קרא דכבר יליפ מלא תאכלנו דכתיב בדם, ולכן ע"כ דאיתקש לקדש דכתיב אצל עריאות ולאיסור הנאה, ובזה מישוב קושי התוס' דלמה לי מילך גם על איסור אכילה מהאי היקש דקדש קדש מצי תפסת מרבובה לא תפסת ודיליפ קדוש קדוש מטרפה לאיסור בב"ח באכילה, ולא להקשי לקדש עריאות ולאיסור גם בהנאה, אבל עתה דעל אכילה כבר איתך לו קרא דלא תאכלנו, ע"כ היקש הוא לאכילה ה"א דהנתת הגוף بلا אכילה אסר הכתוב, נטלבטו האחוריים ז"ל עיין מהרמ"ל והראש יוסף, והוא איינו מובן, והוא דלא קאמר דרבי יlfף הנאה כדרא' אבוה דכ"מ לא תאכל איסור הנאה במשמע, עיין

בנהנה, ואפילו לפי מה שכתבו הtos' לעיל דמג"ש זו לא נדע אלא הנאה הגוף بلا אכילה עיי"ש באחרונים מ"מ נדע אכילה מוק"ו מערלה וכ"כ, דתו לא מצי למיחזי חורש בשור וחומר יוכיח, דהרי אסור בהנהה שאינה של קלוי מכח הגז"ש,叱' לא משמעו לי לדרוש האי גז"ש, משום דהאי קדש בעրיות הגם חדח הוא במבטא עם כי עם קדוש אתה, אבל טעמו הוא היפך קדושה, ודרך סגי נהור נקרא קדש וקדשה. ואולי גם בזה אזיל ר"ש בתר טעמא ולא בתר שמא כדכתיב ודוק"ק.

ע"ש גמר' מאי איכא בין ריויסה"ג ור"ע וכו'. עיין בראש יוסף לאב"א דעוו דרבנן א"ב, אז חיה לריויסה"ג מדרבנן כר"ע וממוועט מגדי עיי"ש, והוא בעצמו קומתמה מהיכי תיתי נימא כן, ואיה מירומז במשנה דריוסה"ג על עוף דרבנן פlige. ולפע"ד דלulos בחיה פליגו כדמותן מדרישותיהם בפשיות, אלא דאב"א אתה לחיש דבעוף דרבנן נמי פlige ריש"ג ארא"ע, וזה תלוי בפלוגות הראשונים בפירוש המשנה, אי ר"ע לפреш דברי ת"ק אתה או לחוק עליו, שהוא באמות פלוגות האמוראים ר' יוסף ור' אש בריש פרkon כאשר ביארנו במקומו, אדם נאמר דلت"ק כל הבשר ואף עוז מאודויתא אסורה, ויליף לי מהקישא לנבלה כמש"ב התוס' לעיל במשנתינו, וא"כ הרי דרוש לריויסה"ג אלא דריוסה"ג ממוטע אח"כ עוף מחלב אומו, הי' לי להעמיד דברי ריויסה"ג אחר הת"ק שהוא קרוב לו, אלא עוף א"ב, ואח"כ דברי ר"ע דוחליך עם כולם ולא מקיש בב"ח לנבלה כלל, אלא דרש ג"פ גדי למעט חיה ועוף ובמהמת טמאה, וכן כדי לתרץ זאת צרכין לומר דלחכי שינוי התנא הסדר והעמיד דברי ריויסה"ג אחר ר"ע כדי להשמעינו דיש פלוגותא מיחידת בין ר"ע וריויסה"ג בעוף דרבנן אבל אי ר"ע לפреш דברי ת"ק אתה, אז ריויסה"ג נמי לפреш ת"ק אתה ואז הסדר מכוון דר"ע מפרש דת"ק בהמה דוקא וגם לאפוקי חיה כאמור ומשוםDDRASH ג"פ גדי, וריויסה"ג מפרש דרכ לאפוקי עוף קאמער, אבל חיה בכלל, ומשום דאיתקס לנבלה וממיילא לא צרכין לומר דיש עוד פלוגותא מיחידת בינויים בעוף דרבנן. ומ"מ הביא אח"כ ברייתא מפרש דריוסה"ג פlige נמי בעוף דרבנן, ואעפ"ד דלאמן דפרש דר"ע וריויסה"ג לפреш דברי ת"ק אתה וכדפסקין כן להלcta ליכא הוכחה לזה במשנה מ"מ כן הוא כדקטני בברייתא.

אלא באמות לשון הגמי לא משמע כן, דהרי על האי מעשה דלי דאייתו לקמי" רישא דטוס בחלבא. קאמער ואמינא דאחרי" דוריוב"ב הוא, ודרש להו לריויסה"ג אמר יצא עוף שאין לו. חלב אם, - משמע בהדייא דממה דממעט מקרא עוף הותר גם מדרבנן, - ועיין בלב אר"י שרוצה לומר דהאי מיעוט דריוסה"ג מקרי מפרש בקרא להיתר, ואין כח ביד חכמים לאסרו וכדברי הטו"ז הידועים. ואני יידע איך עלה על דעת קדשו לומר כן דהרי לדעת התוס' הת"ק באמות סובר דעוף אסור מה"ת, וכן לדעת ר"ע עכ"פ לא דרש האי בחלב אומו למיעוטי עוף, אלא מעוטו מגדי יתרא, וא"כ איך יקרה זאת מפורש בקרא וצע"ג ודוק"ק.

תוס' ד"ה המעמיד בעור של קיבעה, תימא דבגמי' מפרש טעמא ואסרו בגינויו עכו"ם מפני שמעמידין אותו בעור קיבת נבלה. Maiari נבייה אפי' כשרה נמי וכוי עכ"ל. וכותב מהרמ"ש ז"ל דלפי מה שכתב הרמב"ם יותר ראשונים ז"ל, דאסיר מעדיד ליכא בב"ח משום דהיתר בהיתר הוא לך"מ, דברו כשרה ליכא איסור אלא בנ"ט אבל בנבלה אסור משום מעמיד. והנה כפי הראיה התני לא גרסו במתני' תיבת כשרה, וכן הוא בהגחות הב"ח דתיבת כשרה נמחק, וא"כ מתני' דקנתני סתמא דמעמיד בעור של קבבה שהוא בנ"ט בין כשרה ובין נבלה קאמער וכעפ"פ פשיטה דגס נבלה קאמער, דהרי דיבר ברישא מקבה של נבלה שהיא אסורה, ואח"כ כתני

דאסור באכילה ובהנהה דהרי בכ"מ דכתיב לא תאכל אכילה והנהה במשמעותו, אלא כיוון דבענייני דטרפה כתיב הוה מקשין אותו לטרפה, לומר כי היכי דפרט כאן היתר הנהה ה"ג גבי בב"ח הדין כו, אך ע"ג דלא פרט היתר הנהה בטירוף, וכמש"כ המהרש"א לעיל גם דרשה דרבוי דלא תאכלנו דכתיב בדים, מסתבר להקשין לדם דמוותר בהנהה, וע"ז מהני שפיר הק"ו מערלה שלא נkish בב"ח לטרפה, ולא מקרי זאת גז"ש למוחצה, דהרי גז"ש מהני על יכול ליתןallo דלא תאכל על בב"ח, ורק הפרט דלכלב חשליכון לא ניתן אבב"ח, ואם תרצה לדדקק יותר הרוי אותו כתיב בטירפה שאתה למעט חולין שנשחתו בעירה שהוא בטירפה שהוא חוץ למחציתו כמו שפי' ריש"י ז"ל בסוגי" דחזקקי' ור"א וא"כ האי אותו מצי למעט גם בב"ח ומשום הק"ו מערלה, וכל זאת שמעיין ממה דקאמער סתם מניין לבב"ח שאסור, לומר DSTAMM אכילה גם הנהה במשמעותו, אי לאו דפרט היתר הנהה. אולם ר"ש דברייתא דלקמן לית לי דר' אבוחה וס"ל דכל אכילה שבתורה רק אכילה ולא הנהה במשמעותו. (עיין Tos' דבב"ח דחזקקי' ור"א שם). וכך נג"ש קודש קודש אלא בא"י דבב"ח בטירפה דלא תאכל בטירפה רק אכילה במשמעותו וכמו דאי"ה להסיף אה"ה להסיף אה"ה אבב"ח דאיתקס ע"י גז"ש לטרפה. כן נלפ"ע"ד לתקן קצת תי' התוס' ודוק"ק.

ובזה יל"י מה שראיתי בהגחות ש"ס ווילנא בפסחים כ"ד ע"ב לאייסי ב"י דיליף הנהה בב"ח מערלה וכ"כ לא יאשר אלא בא"י ולא בחו"ל כערלה וכ"כ שאינם אלא בארץ ולפי האמור ניחא דכיוון דעכ"פ אינו בטירפה להיות מותר בהנהה שוב אמרין דאכילה כולל גם הנהה כד' אבוחה ודוק"ק.

תוס' ד"ה כ"כ יוכיחו בסה"ד, וייל דאיין זה קורי הותר דדוקא חלב דכתיב כל חלב דמשמעו דאפי' דחיה, והדר שרא דחיה וכו', וק"ז בעחתת"ס ז"ל הביא קושי" עצומה מהגאון ר"ד דיטש ז"ל, מש"ס מנחחות ה' ע"א דקאמער טרפה הותר מכללו במליקת עוף, ובטרפה לא כתיב כל. וכותב הוא ז"ל דודאי אי הוה מוצאי עוף בין חולין ובין קדשים מכלל טרפה, הוה שיק' סברת התוס' דאיין זה הותר מכללו כיון דלא כתיב בטירפה כל בשיר, אבל הלא רק קדשים יצא, וזה פשיטה דעוף חולין בכלל טרפה, ולכן שפיר מקרי יצא מכלל שאיסור משום דבלא כל נמי בין חולין ובין קדשים בכלל. ושיים וזה ברור בעזיה"ת עיי"ש. ולפי העני עדיין התמיהה במשמעותו, דהא גופא קשי' כיון דציוותה, תורה למולק עוף נימא דבשר בשדה טרפה רק מבהמה מיירי ולא מעוף, כי היכי דלא להו עוף קדשים יצא מכלל טרפה שהוא עכ"פ חידוש. ולא עוד אלא דקושי' זו קשה גם בלא סברת התוס' דאפיילו נימא דבלא "כל" נמי מקרי יצא מן הכלל שאני טרפה דמשמעותו הקרא באמות בהמה מיירי, דהרי דיבר הכתוב בהווה בטירפה חי היה היר והוא בבהמה דוקא ולא בעוף ולא עוד אלא דלשון טרפה שהוא נקבה אבהמה קאי, ולא עוף שהוא לשון זכר עיין ברש"י לעיל ק"ב ע"א ד"ה ה"ג ואין שחיתתה מטהרתת. ועיין לעיל בחודשנו דף נ"ו על המשנה דalgo טרופות בעוף מה שכתבתני שם. ואולי ייל דלמ"ד וכדפסקין דיש שתיטה לעוף מה"ת מהקישא או מhalbca וכמו שביארנו בפתחה בארוכה, עכ"פ מליקה בעוף קדשים חדש הוא, וכן גם לעין טרפה לא נימא דיצא על כל עוף דלא מיפסל בו טרפה, אבל למ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה במסות טרפות בעוף מנ"ל דאסור מה"ת, והדבר צע"ג ודוק"ק.

ע"ב גמר' רש"ב"י אומר משום ר"ש בב"ח אסור באכילה ומותר בהנהה שני' כי עם קדוש אתה ונו' ואנשי קודש תהיו לי וכו' ויש להעיר למה לא דרש ולא יהיה קדש בב"י כרבי דלעיל, ולאסור

עור הקבה ואתה ב' משום נבלה, ואע"פ שבטל גזרו משום הרחקה ממאכליהו ולא גזרו משום כשרה, אע"פ דאיתך משום בב"ח ממש"כ התוס' ע"ז שם, דכיון דהוא בעל באישול ואין בו אלא איסור דרבנן אף"י בנ"ט, لكن לא שיך כאן גזרת הרחקה, ואולי גם כיון דהיתר בהיתר הוא לא שיך לגזר משום הרחקה מעכו"ם כמובן, והא דקთני והלכתא אין מעמידין בעור קיבת נבלה, לכתלה קאמר אבל בדיעבד כשר, וה"ה בכשרה אלא משום סיפה נקט נבלה או אולי בכשרה אף"י לכתלה כשרה משום דין אין בו באישול וגם נ"ט אין בה בנ"ט לית לנו בה וזה תימא גדולה דהא מעמיד של איסור לכ"א ואין כאן איסור שמתבטל דהכל היתר, ואם כןם הדברים אין באוטו קונסטלאב אע"פ שנעשה מעור נבלות איסור, כיון דליך מצד מעמיד, דرك בגבינות עכו"ם אסרו הגבינה אבל לא האי קונסטלאב דין בו אלא אותו תמצית השליימיות שהוא המעמיד, ולא באתי זהה אלא לעורר ולהלכה ולא למעשה קאמינא ודוד"ק.

ד"ג קי"ז ע"א רשי"ד היה תיתסר כל אלית כבש באכילה, תמהני למה לא תיתסר כל אליו אפיו של שור ועי, ואולי ייל' דאלית שב באמית יותר שמנת בטבעו מלאית שור ועי עיו"נ בפסחים צ"ו ע"ב ברשי"ד היה ואם, שהביא בשם של מפורשים, דעת אין לו אליה אלא שכabbת דעתות הוא בידם דא"כ ליל' קרא למיעוטו. ומסתמא הני י"מ לא בחשו המציגות הנראה לעון כל, אלא דבריו דאלית שמנה מקרי אליו דחלבו האלי' מקרי כדامر ר' אש缸, וגבי עז וה"ה בשור אינו שמנה ומסתמא מש"ה באמות אינה קרבה בשור ועי, וכן יפה פרשי"ד רך אלית כבש תיתסר, אבל ממה דמתරץ הש"ס עלייך אמר קרא כל חלב שור כשב ועי דבר השוה בשור כשב ועי, איז להביא דיש חילוק באלי' בטבעו בין מני הבהירמה, דכונת הש"ס דבעין חלב השוה בשור כשב ועי שיוקרב לגובה, וכאשר כתיב בתר הци אשר יקריב ממנו לד', דמיini יפליגנו דرك מה שנקרא לד' קרא חלב ודרש הכא דרכ משור כשב ועי נקרא חלב אבל מה שקרב רק מכבש לחוד לא איקרי חלב ודוד"ק.

המהר"ם שיר ז"ל בסוף הפרק הביא דברי הג"א בראש פרקן מובא בב"י סי' צ"ב וקמץך דעתו להתיר כבד מטוגנת בחמא דכיון דהוא בב"ח דקთני בטל ברובו, וכל המעיין ב"י שם יראה דפרש דברי הג"א דחתיכת עוף שנתבשלה בחלב בטלה ברוב, אבל לא דוחלב מועט בטלה ברוב בשר עוף, זה לא ניתן להאמר דכמעט מין הנמנע שייהי נבלע בחתיכת חלב כפי ערך הבשר מחזה על מחזה, וכן דברי המהר"ש ז"ל צ"ע.

הדרן עלך פרק כל ובישר

המעמיד בעור של קבה, ומסתמא אדסליק מנ"י קאי, אלא דה"ה בכשרה דינה ה hei הוה. ולכן סברו התוס' דאין חילוק בין עור נבלה לכשרה, דבשניות בן"ט אסור ובלא נ"ט מותר, אלא דהקשה המהרש"א ז"ל לטעם בסוף הסוגי' דקבוע הלכתא, אין מעמידין בעור קבota נבלה, דהא בכשרה נמי אין מעמידין, וכאן לא שיך תירוץ התוס' עיי"ש, ועיין בלב ארוי מה שרצה לתרץ זה, וכפי אשר התבנו דלගירת התוס' דקთני סתמא בעור קבה במונתי' וככל גם קבota נבלה, הרי מוכח גם להיפך ממנתני' דאפילו בקבota נבלה אם אין בה בנ"ט לית לנו בה וזה תימא גדולה דהא מעמיד של איסור לכ"ע אוסר אף بلا נ"ט.

אבל דע דהא מלטה דמשום מעמיד קאסטרינו גבינת עכו"ם לא נזכר בגמ' אלא שהרמב"ם ז"ל כתוב כן בפ"ג הי"ג ממ"א ז"ל: "אבל בימי חכמי המשנה גזו על גבינת עכו"ם וכו', ואם תאמור והלא עור הקיבה דבר קטן הוא עד מאד בחלב שעמד בו, ולמה לא יבטל במיוטו, מפני שהוא המעמיד הגבינה וכו'" ובפ"ט הט"ז מחלוקת בין מעמיד בעור קיבת נבלה לעור קיבת כשרה, דלבוי מעמיד בעינו דלהוי איסור, וכן נאסרה הגבינה משום נבלה ולא משום בב"ח, אבל הראב"ד ז"ל מشيخו שם וסובר דשאני גבינות עכו"ם דלא הלו בו חכמים אחר נתנית טעם, משום שלא יפרוצו להתחבר עם העכו"ם. וקושיתו, למה לי טעמא דמעמידין בעור נבלה תפ"ל דה"ה בכשרה, אינה צריכה תירוץ עיי"ש, עיי"ש ב"כ"מ ובלח"מ שפירשו דבריו בדרך דחוק ורהור. ויהי פירוש השגת הראב"ד איך שי"ה, לפ"ד נראה דלעולם LICACA CAN מעמיד מצד הבשר, כי הבשר אין בו שום כח להעמיד החלב להיוות גבינה, אלא דבעור קיבת עגל יונק יש בו עוד טור תנקרא בלשון אשכני שלילימיות, והוא נבלעת מן אותו תמצית החלב שהעגל יונק, וכشمיבישן את העור אותו השליימיות נקלפת כעור שלם, והוא נגד CIS הקורקובין בעוף, וכן בדקין יש עור צאה, ובווי"ד ריש סי' מ"ז פסק שלא כרשב"ג דס"ל בגם' חולין דף נ' ע"א דסוטם, דשם איקבע הלכתא דלא כוותי', ובסי' מ"ט לעניין קורקובן יש פלפל באחרונים, אם אותו הcis שוקלפי הנשים עם המאכל שבקורקובן הוא העור השני עיו" בפ"ת שם בשו"ת ק"י בערחתת"ס סי' נ. ולפע"ד איפלו למ"ד דהיוינו העור שני מ"מ ודאי פשיטה דין לעור זה דין בש, לא לעין נבלה והשני מ"מ והוא המעמיד את הגבינה, וכן לא שיך כאן לא לעין בב"ח, והוא המהר"ם דהא דאמרו בע"ז ליה ע"א דמשום לאיסור מצד איסור, אבל על עור הקיבה לא האזכיר בש"ס בשום דגס הפרש איסור, אבל על עור הקיבה לא האזכיר בש"ס בשום מקום דאיתך בי' משום מעמיד נבלה או בשור ומצד בב"ח, רק אסרו גבינת עכו"ם מפני שעמידים בעור בנותנים בתוך החלב כל

פרק העור והרוטב

הכל שוחטין איפלו טמא בחולין ועי' סכךן שלא נגע בבשר, וכן קתני בפ"ב דף ל"ג דחשוחט ולא שלא הוכשרו בדם. וכך צא דם כשרים ונאכלין בידיים מסואבות, לפי שלא הוכשרו בדם. וכן שפיר שיך להאי מסכתא דיני טומאת אוכלין. אם לא שנאמר דקשי' להו ומה לא סיידר התנא האי פרקה אחר הפרקים העוסקים מעוניין שחיטה מיד, והמתין עד אחר הג"ע וכל הבשר. אלא דלשונם משמע דעת עיקר הפרק דין עניינו לכאן קמתקשו ודוד"ק.

ד"ג קי"ז ע"ב משנה העור והרוטב וכו' התוס' בקשרו למצוא קישור להאי פרקה לשמלעה ונכנסו בדחוק גדול לקשרו עם הא דתנא בפ' בחמא המקשה, שלאינה מטמא טומאת אוכלין ולא טומאת נבלה, ומזה נראה דקשו להו דמה עניין פרק זה למסכתא חולין שאין עסקה בטומאות ותורת אלא בעסקי הכלר אכילת בשר, אולם לפ"ד שפיר שיך למס' זו דלמאנן דאוכל חולין בטהרה יש לידי דיני טומאת אוכלין וכאשר בראש פרקו לרבה ב"ע קתני

נקראת ערוםה כי הקליפה הדבוקה שהיא הסובין הוא בכלל האוכל, וניהו דודאי אינו אוכל בפ"ע אבל בתוך הקמיה נאכל, אבל התוס' שכתבו דהאי דכתובות דחטה נקברת ערומה, דהיינו קאמר אף כשנקברת ערומה, ע"כ ס"ל דחטה בקליפה ההינו קליפה הדבוקה ונעשה סובין במכחת קאמר, ואע"פ שתוס' ודאי מודים דהאי קליפה נאכלת בשעת הדחק עכ"פ בתוך הקמיה, וא"כ בלוא שומר שפיר מצורף וכן אל וגידין וקרנינים וטיפים דמנני, ונאכלים בשעת הדחק בפ"ע, אבל הסובין רק מעורב בקמיה נאכלין נאכלים בשעת הדחק בפ"ע, אבל נראה בפ"ע בטענה החיצונה עומדת אבל בפ"ע לא. ומעטה בחטה שלמה שהקליפה החיצונה עומדת בפ"ע, לא היתה נחשבת כאוכל לולו שהיא שומר לחטה. עיין בה' ק"ז צ"ל שסתומה על התוס' שכתבו דלפעמים נקברת ערומה. הכי אורעין קמת, ולא הבנתי חמייתו, הכי חטה קלופה מהאי קליפה הדבוקה נשאה קמיה הלא החטה גם בלי הא קליפה גוש אחד הוה וביע פירור ע"י טחינה ואי דקשי לי דرك לקלפה כלל מסלקין אותה הקליפה אבל חטה שלמה אין דרכה לקלפה כלל ואיך קאמר שלפעמים נקברת ערומה הנה התוס' נשמרין מזה שלא כתבו כאשר העתיק החת"ס ז"ל „לפעמים ערומה" אלא כתבו „אף אם נקברת ערומה" וכן במנחות ע"ב ד"ה כדרכ כתבו „אפיקו היהת נקברת ערומה" והיינו בשארע שחחתה קלופה ונזרעת כד' מ"מ יצאת בכמה לבושין, ובאמת יש לתמזה על התוס' מה הカリחו לכнос בדוחק זה, לפרש נקברת ערומה אפיקו ערומה כשאיירע כד, ולא מפרשין בפשיות דלגביה הלבושים שמוציאה אח"כ, נקראת החטה ערומה אף שדבוקה בה הקליפה החיצונה, מאחר שהיא נחשבת כאוכל מחמת שהיא שומר ומctrף להשלים השיעור אבל הני לבושים שיוצאים עליה בשבולת אין מctrף מושם שומר כדלקמן דף קי"ט ע"ב דין שומר ע"ג שומר. ואולי סברו התוס' דחוץ מקליפה הדבוקה אין להחטה רק לבוש אחת וכן נראת מדברי חת"ס שהביא מאחד מן החיצונים שרצה לומר דכוונת ח'ל' על טירקישן וויטצען שהוא יצא בכמה לבושין על הגבעול. אבל באמת זה ליתא דדוק ותשכח שם לחטה יש כמה לבושין י' או ד' כאשר בדקתי ואחד מתלמידי אמר לי שבספרי הפלאנצלעלערע כתוב שיש לו חמשה לבושים וח'ל' נזהרו בלשונם לכתוב כמה לבושים מושם דקשה להעמיד עליהם כמה, עכ"פ אין כאן מקום לדברי האי חיצוני כל. ומה שכתב החת"ס דטירקישער וויטצען אין מוציאין אותו לארעה בשום קליפה ואפיקו קליפת סובין אין עליי קורא אני עליי במחכ"ת, שמתוך דברי בריבי ניכר שאין בקי בתרגולים, כי קליפת סובין ודאי יש עליי כמו לחטים, אלא שמחמת גודל הנרעין היא מועטת לערך הקמיה.

ודע דעת הרמב"ם ז"ל נמי כדעת רשי ז"ל, דבחלכ' טו"א פ"ה ה"ד כתוב אז' ול' וממן לשומרין אוכליין וכו', חטימ בשעוריהון ושוררים בקליפיהן וכו"ל. הנה משנה הרמב"ם מלשון הברייתא דקתני בכלוں לשון „בקלייפהן" וכותב אצל חטימ „בשעוריהון" ועיין בערך ערך "סער" ששיר נקרה המוץ של התבואה (ולפי דעתך צ"ל בשעריהן בי"ד ולא בו"י) ודוקא לחטין יש להם הני לבושים חזק הקליפה הדבוקה, אבל לשעורין אין להם רק קליפה אחת הדבוקה בגרעון, אבל היא קשה ועבה, משא"כ בחטה שהיא דקה ורכה וכם"כ רשי ז"ל במנחות, ושם בסוגי יש לעין טובא בפירוש השkil וטרוי וגם במנה דמחלק בשערואן בין לחות ליבשות שברש"י יש שני פירושים וברמב"ם פי' השלישי היפך מדעת רשי ז"ל, ואין כאן מקוםו להאריך בזה.

תונס' ד"ה ולא שומר לטומאה חמורה, וא"ת דאמר בפ"ש משקיין

ע"ש העור והרוטב והKİפה והאלל והלצמות והגידין והקרניים והטפלים וכו', על הסידור הזה יש לעיר דפתח בעור, והניא האלל והעצמות וכו' שהם כולן חלק הבהיר, אלא שאינם בשער קתני הרוטב והKİפה שאינם שייכים כלל להבהיר, והוא שבעת בישול מתחברים לבשר להיות מאכל אחד. והוא דקדוק עצום לכואו' אבל מזה נראה לפ"ד דהוכחה הש"ס דתניא להא דת"ר שומרין לטומאה קלה ולא שומרין לטומאה חמורה. דבاهי עור דתקני במתניתן יש לפרש שני פירושים האחד דמיירי בעור הרך או שלקה וכדאמר רבב"ח לעיל ע"ז ע"ב על הברייתא דקתני בנבלתה ולא בעור ולא בעצמות וכו', דלא נרצה אלא שעשאן צקי קדרה וכאשר נדרב מזה לפניינו. וזאת מctrף לטומאת אוכליין ולא לנבלות דלאו מאכל גמור הוה אלא ע"י הדחק נאכל עם הבשר, ולגביה נבלה נתמעט מבנגבלתה אבל לבבי טוב"א אין לנו מייעוט, لكن מצורף עכ"פ אע"ג דבפ"ע גם בל' מיעוט אינו מאכל גמור. שנית מצין לפרש דהאי עור גמור ובל' שליקה ולא מצד שנעשה אוכל ע"י שליקה אלא מצד שומר לבשר מctrף לטוב"א, אבל לא לנבלות וכדרשין מקראי בגמרא' דשומרין לטומאה קלה ולא לטומאה חמורה. והתניא בסידורו רצה להשמענו מצד שומר קדרף, لكن הפסיק בין העור לאל ועצמות וגידין כו' דהני יכול בראוין לאכול ע"י הדחק כדמפרש לקמן בגמ' וכן הוא בפיה"מ לרמב"ם, אבל העור לאו מה"ט מctrף אלא מצד שהוא שומר לבשר, וכן הפסיק בינוים ברוטב וKİפה וסידר תhalbת העור מצד שומר, הרוטב והKİפה שהם טפחים לבשר, ואח"כ האל וכו' שכולן יש לאכלו בדוחק. וזה נכון וברור בס"ד ועייןbekמן בדיבורים הסטומיין ודוק'.

גמר' שומרין לטומאה קלה מנ"ל דתני' וכו' כתבו התוס' דלהכenis ולהוציא לא צrisk קרא דנפיק בק"יו מיד כדמיסיק בגמ' וכי איצטרך לא בקורסית שחומה, וכותבו שם התוס' דע"פ דשומר הוה בסתומים, וכן דהני יכול דהרי לקמן קב"ו ע"ב קאמר בנבלתה בגנו חטה בקליפה התם מרביבן מקרא דצעע זרעו וכו', אבל הכא גלי קרא דשומר לא הוה אלא בשאפר דגע עכ"ל, וא"כ שפיר איצטרך קרא להוציא ולהכenis ע"י שומר סתומים כמו חטה בקליפה שלא נאמר דזהו כמו קולית נבלה דאיתנה מטמא ואין כאן ק"ו מיד דזהו בಗלי, ואין ללמד אלא על שומר בಗלי, וכן עור שיש עליו כוית בשער. אלא דמו"ט גוףא מטורץ שפיר דילפנין דשומר לנבי טוב"א מctrף, די אינו מctrף גם להוציא ולהכenis, לגבי חטה הסתומים מכל צד לא הי' מהני, דהרי הוא טהרה בלווע, והוא כמו קולית נבלה דאיתנה מטמא, אבל אי השומר מctrף הרוי הוא חשוב כאוכל והוא הכל בगלי, וכן בקורסית נבלה דאין השומר מctrף ממש, ממילא גם להוציא לא מהני, מושם דזהו טומאה בלווע אבל בחטה דהשומר מctrף שפיר מכnis ומויציא דכינוי דכהן דהרא דקאמר יחשב הוה בಗלי. וכן נראה לפ"ד דכל הסוגי דהרא דקאמר דשומר להכenis ולהוציא לא צrisk קרא אלא לצrisk לאו דזקא, דלפי מה דשנינו לקמן דשומר סתומים בנבלה לא מהני אף להוציא, ממילא דקרא דצעע זרעו לצrisk אתה וככל' ודוק'.

ע"ש גמר' כדרך שב"א מוציאין לזרעה, חטה בקליפה וכו'. הנה רשי' ותוס' ז"ל פליגו בפירוש האי קליפה, דרש"י מפרש דקליפה העלונה שחחתה מונח בה בעוד שבולת, אבל הקליפה הדבוקה בחטה שמננה נעה סובין בטחינה הוא אוכל גמור, ולא בעין לפוטא דמctrף ומטעם שומר. ולפ"ז מה דאמרו בכתובות דחטה נקברת ערומה ומוציאין כמה לבושין העלונה שבבולת ואת כפשוטה דעתה ערומה נזרעת ללא קליפה העלונה שבبولת ואת

לייתי הנך מזוערים בק"ו, משום חומר שיש בהן, דא"כ מה זו דקאמרתו לוי ליתני הנך מתנוור, דהא כבר אסיק אדעת' דאי'א איזה חומר בחנות מה שאינו בזעירין עי"ש. ואני בער ולא אדע, היכי כוונת המהרשות'א דזערעים נילוף מק"ו משניהם בע"א, דזה ודאי ליתא דהא הנך שנים הוה להו שני כתובים הבאים כאחד, ואין מלמדין והוא מדה בתורה ומיעוטא, הנך אין אחרינה לא ואפלו בק"ו א"א לממוד, אלא כוונתו דלפמי מה דאמרו לעיל דבר כל אחד מהני תלת יש חומר מה שאינו באחרינא, הלא יש ללימוד חדא מתרתי בק"ו והצד השווה, דהינו זערעים מנבליה בק"ו, ומה נבליה שאין טומאותו מרובה אית' לי יד ק"ו זערעים שטומאותו מרובה, ואם נפרק מה נבליה שכן טומאתה יצאה מגופה, נשיב תנור יוכיח, ואם נפרק מה לתנוור שכן מטמא מאורי נשיב נבליה תוכיה, וחזר הדין וכו' אלא מה דיש להעיר על המהרשות'א הוא, דילמא רשי' ז"ל נמי כיון לכך, ומה שכנהב דבר כל הנך דקאמר תיתיב בע"א קאמר, כוונתו על חדא מתרתי במה הצד כנ"ל, וקרוי לי' בגין אב משום דפרכינן עלי' פרכנא כל דחו, כיון דהוה חדא מתרתי וככלעיל דף קט"ז ע"א, ואשר כתוב רשי' ז"ל כאן ד"ה מה להנך שכן מיטמאן ודוק'ק.

ע"ב גמר' ואב' א' סברא, מר סבר הקשר תחלת טומאה הוא, ומ"ס לאו תחלת טומאה הוא, לכארו' נרא דפליגי בהא דאמר ר' בר' דרי' לעיל, פירות שלא הוכיחו כתנוור שלא נגמרה מלאכתו דמי, דאין זה קולא דזערעים, אין מקבלין טומאה ביל' הקשר מים, דכל זמן שלא בא עליהם מים, לא נגמרו מלאכתן, ולפ"ז ודאי אין כאן מקום לדמות הקשר לטומאה לעין יד, דמה ייעיל הקשר יד לפירות שצרכין לגמר מלאכתן ביאת מים, אבל לסתם גמר' דלעיל דחשב הקשר מים לקולא, דקיים רחמנא בזערעים, דגמרא מלאכתן לטומאה מ"מ בעי' הקשר מים, ואח'כ' נגיעה הרשות' יש מקום לומר תחלת טומאה הוה ביאת המים, וממילא כמו דבטומאה סגי בנגיעה הר' הד' בביאת מים, ובזה ניחא נמי אדקטני בבריתיא שהביא לסייע לר'וי' וכש שאון מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, כך אין מקבלין הקשר אלא לכשיטלשו שנטקשו בתוס' למו תולה הקשר בטומאה ולא בהיפיך טומאה בהקשר שהוא קדום, וא"א שקיבל טומאה קודם שיוכשר, ולפי הנ"ל ניחא דגמ דין זה תלי' בסברא הנ"ל,adam כר'ה דלעיל דביאת מים גמור מלאכה היא, א"כ מה לי אם באו המים עליהם אחר התליה או קודם התליה שמוך לה, דהרי התליה ונביאת מים שנירום מצד גמור מלאכה בעין, ומה לי אם זה קדים או זה, אבל אם תחלת הטומאה הוא אז רק אחר התליה בעין בטומאה, והוא משום דהקשר תחלת הטומאה הוא, لكن קאמר כמו לטומאה, והוא משום דהקשר כבוי בטומאה כמו דלא מהני דמה'ט נמי לא מהני הקשר במוחבר כבוי הטומאה דלא מהני נראה לפע'ד נכו', אלא דקצת קשה דלהה לא פריך מהיא ברייתא על ר'ה בר' דרי' לעיל, ואדרבה כפי הנראה נתקבלו דבריו בלי' חולק.

ו"ד דהא דאמרין אין מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, פרש"ז ז"ל בשם תוו'כ דאם אתה אומר מוחברין טמאין טימאת את הכל וכו', וככטו התוס' דמילא בהקשר נמי כן הוא, ולמה תלה הקשר בטומאה, ותירצzo בדוחק, עיין במהרשות'א ואני רואה דבר חדש ברמב"ם, דבפ"ב ה"א מטו"א כתוב, דأكلין הגדים מן הקrukע אין מקבלין טומאה עד שיעקרו, אבל כ"ז שמחוברין אפלו בשורש קטן שיוכקין לחיות ממנו אין מקבלין טומאה עכ"ל, ולא נתנו טעם לדבר כמו של' רשי' ז"ל, ואדרבה מזכות הרמב"ם ז"ל כ"ז שיוכקין לחיות משמעו דהטעם הוא משום דחוויות מציל מן הטומאה, כמו בע"ח דכתיב כי ימות מן הבהמה הרי דחוויות מציל מטומאות

מיפקד פקידי ולא נטמא המשקין עם האוכל, ואמאי לא נטמא ב涅ג'ת הטומאה לחייב מושם שומר, ויל' דאין שם משקין עליו עד שייצאו לחוץ עכ"ל. והקשה המהרשות'א ז"ל ذקרו להו מה קרו להו, דודאי מוה"ט לא נטמא המשקין עם האוכל שבתוך האג, וכפרש"ז ז"ל שם וכוונתו דבלא קושייתם צ"ל כן, דעתין אין שם משקה عليهן להיות נטמא עם האוכל, דהרי האג בעצמו אוכל הוא ומתקבל נטמאו בלא סברת שומר, ומה הוסיף בקשיתם שהקשׁו דיטמאו המשקים שבתוך טומאה, ומה הוסיף בקשיתם שהקשׁו דיטמאו המשקים שבתוך האג מצד שומר כיוון דבלא"ה נטמא האג עכ"ז דרך מושם דעתין אין תורת משקה عليهן ואוכל נמי לא הוה מושם דעומד לשוחות ולהיות משקה. וע"ז כתוב ק"ז צ"ל בחודשו דלק"מ, דיל' דמש"ה לא נטמא המשקין המפוקדים בתוך האג, מושם דהוה טהרה בלוועה ומגע בית הסתרים, ולכן הקשׁו דכיוון דהאג שומר למשקה והשומר בגלי שובי אין כאן טהרה בלוועה, דכיוון דשומר בגליו תו לא מקרי ביה"ס. ולא זכית להבין, דסכ"ס גם بلا שומר הלא האג נטמא, משום דהוא אוכל, ולמה לא יטמא גם המשקה שבתוכו בהדי, וע"כ לומר דלא מהתמאח בחדא משום דלאו אוכל דכוות' חשיבי בהדייהו, ואין חיבור לו כמש"כ שם רשי' ז"ל, וא"כ גם שומר לא מהני לטמא דשומר מחובר לאוכל בעין כאשר כתוב כן הרמב"ם ז"ל בפ"ה ה"ד הנ"ל ז"ל, "ומניין לשומר אוכלין שהן מהתמאין עם האוכל כשהן מחוברים בהן" הרי דבלא חיבור עם האוכל לא מיתמא האוכל עי' השומר. ובאמת אני יותר תמה על התוס' דלמה להו לחיש דלא חל עליון עידין שם משקה דהוא דוחק גדול דהרי עומד לסחות ומחשנה הלא מהני בטומאה להעשות אוכל. כי לפע'ד לא צריכין לזה דמטעם טהרה בלוועה ומגע ביה"ס לא נטמאו המשקין המפוקדים דכיוון דלאו כחדא גופה חשבין המשקה בהדי אוכל, אין יטמא אלא עי' נגיעה בהיה"ס, ומגע בית הסתרים לאו מגע הוא, ואפלו לרביבא בפ' בהמה המקשה לעיל עג' ע"א, דחוורי אוכלין כמו דמפרט דמה, ולא הוה מגע בבית הסתרים, באוכל משקה מודה דמגע בית הסתרים מקרי, ועכ"פ המהרשות'א ז"ל יפה השיג ודוק'ק היטב.

ד"ה ק"י"ח ע"א גמר' שומר דכתב רחמנא למה לי. והיינו דעל כל ער' זרע, ממש"כ רשי' ז"ל ש"מ לצרף, והנה לדעת הרמב"ם ז"ל וכמבעור בתו"כ דלהתמא טומאת עצמן לא בעין שיעור, דאפשרו כ"ש מקבל טומאה, וככאן בקרא הלא רק מטומאת אוכלין שתיטמאו דיבר הכתוב, וכדיםיים וכי יתן מים על ער' ונפל מבטלם עליו טמא הוא לכם, וקשה לומר דברים איינו עניין שדין אוכלין טמאים שטמאין מושקין או אוכלין אחרים למאן דאוכל מטמא אוכל, דזאת הוה לי להש"ס להזכיר. אולם לפי מה שבירנו לעיל, גם לרמב"ם בעין הכא צירוף דכיוון דהשומר בתבואה שסובב את כל האוכל אי לאו דמצטרף הוה טהרה בלוועה וביה"ס. ובזה תבון מה שכותבו התוס' ד"ה שומר, דכיוון דיד מכניס ומוסיא ושומר מכניס ומוסיא, שוב לעין צירוף לא בעין תרי קראי אהננס ואהוציאה, הכוונה בזה דכיוון דלא מקרי טהרה בלוועה עי' שהשומר מצטרף, הרי דהוא אוכל ממש ולא שייך לומר בשומר שהוא מאכnis ומוציא, אלא כל זמן שלא ידעין שמצטרף לשיעור האוכל, אבל לאחר שזיכינו שמצטרףתו הוה לאוכל ממש ולא שייך כלל מכניס ומוציא. ועיין בלב ארי' מה שכותב על דברי התוס' ודוק'ק היטב.

ר"ש ז"ה תנור מטמא אוכלין מאויריו וכו', כל הנך דקאמר תיתיב מני' בبنין אב קאמר, וכ' המהרשות'א ז"ל לא ידעת' מי הכריחו לכך, דהא שפיר מציין למיעד ק"ו מהן פירכות דקאמר תלמודא, ועיין בבב אר' דקמתמה על המהרשות'א דאיך אפשר לומר דהא דקאמר

תמה על המגיה במל"מ שרצה למדוד לעניין ברכה דלהוי כמו קבלת טומאה שלא להתחשב אף שהוא בריה, עי"ש. והנה יפה העיר, אבל לא הסביר החלוקת שבין טומאה לצירוף, אבל ההסביר הוא דחישות באיסור נמי לא מהני אלא אם תחולת ברית' הוה באיסור, עיין לעיל צ"ו ע"א בסוגי דבירה בתוס' ובפוסקים, וא"כ ה"ה בטומאה כך ד"א ליהיות טמא טומאה חדשה מצד בריה, כמו ד"א לחול איסור חדש על בריה בפחות מחייב, אבל לענין צירוף שומר לכביצה הרוי אילך שיעור ביצה מתחילה ברית', וכן אף אין צירוף שומר לפחות לפחות מחייב אבל מצד חישות בריה, מהני גם לפחות מחייב, מפני שהצירוף מתחילה ברית' הוה וד"ק.

ע"ב רשי"ד ה"ה חיטין בקהלpiton וכו', וה"ה לאוכל שחלקו, וה"ג הוה מצי לתרוצי בריה שני אלא תירוצא דחיקא הוא עכ"ל, בהגנות שטמ"ק על הדף בש"ס ווילנא כתוב, דהאי וה"ג וכו' עשה"ד לא נמצא בספר כי, ועיין בח' ק"ז צ"ל דምפרש דברי רשי" דלשוני נמצא בספר כי, ומ"מ לענין שיעור טומאה איסור חשבא בריה בירנו גם ר"ה בר"י דרי" לית לי" האיסורה, אבל דלענן דחוק להחשב בריה, אבל שיעור שלם, ומ"מ לענין שיעור טומאה איסור חשבא בריה, אבל לענין להחשב בריה להצריך לה יד ושומר לענין זה אין דחוק עכ"ל, ודבריו הקודושים נפלאים ממנה, דאפילו ע"צ הדחוק א"א לומר לדענין טומאה נחשוב בריה, שלא נctrץ שיעורא, דהרי עיקר לפותא דמקל זרע זרע הוא דשומר מצטרף להשלים השעור, הרי דא"ג זרע בריה הוה, מ"מ בעין כביצה. וטעמא ממש"כ למעלה טומאה כאיסור דבענין איסור מתחילה ברית', ולכן טומאה חדשה דאיתנה נחשוב בריה, אבל הכא דאננו רוצים להשלים השעור עי" השומרים, וקמבעי אי שני שומרים על שני חצאי ביצה נמי משליימין, אם ינמא אין שני שומרים על שני חצאי ביצה משלימים ליכא לחקל בין בריה לשאיינו בריה, אבל מכך גדול דהרי חשבת בריה לא מהני אלא בחדיא, אבל בתורי בריה להחשב בחדיא מהכי תית, ואדרבה בעניין פלא, איך עלה על דעת קדשו של רשי"ז, אפילו על צד הדחוק לתרצ' כן קושי' הש"ס, ולכן יפה מהק השטמ"ק כל דברי רשי" בזה, וד"ק.

תוס' ד"ה שומר אוכל שחלקו וכו', וא"ח ואמאי לא משני דיאן השומרים מצטרפין, ומימיiri כגן שיש בין כל הגרגירן כביצה בלא שומרון, והשומרון מכניםין ומוציאין וכו' עכ"ל, לפי מה שכתבו לעיל בריש פרkon דשומר האזרעim שמכסה את כל הגרעין אי לאו מצטרף לאוכל לא ה"י מכניס ומוציא, מושם דוחה טהרה בלועה שאינה מקבלת טומאה ניחא, אבל מצריך כן וד"ק היבט.

ד"ג ק"כ ע"א גמר' א"ל אבי הוה עצמו יטמא טו"א, והתוס' כתבו דהוומ"ל הוה יטמא טומאת נבייה, וכתבו בא"ג דבאות טו"ג לא מטמא, דaicא מיili טובא דמטמא טו"א ולא טו"ג, כדתנן השוחט בהמה לעכו"ם ומperfekst utכ"ל, והמהר"ס לובלן צ"ל קמתמה, מה ראי' היא זו הדתם במיתה תל' מלטא דהתורה אמרה כי ימות מן הבהמה, והוא באמות קושי' עצומה על התוס', אבל מה שנלפע"ד באזה, דתנוס' סברו דהא דאמרה תורה כי ימות עד שימות, דכ"ז שperfekst אין בה טו"ג אין הטעם מושם דחחות מציל, אבל מושום דעתך אין אוכל גמור, דנטקשו להו כמו שהקשה הלב ארי' לקמן בדף ק"כ ע"ב ארי', דכיוון דחחות מציל מן הטומאה מה לא יכולין ממי מטומאת אוכל, אשר מכח קושי' או מסיק הלב ארי' דבאות טומאה זו אינה אלא מדרבןן עי"ש, אבל התוס' לא ניחא להו באזה, וס"ל דחחות מציל מושום דלא עבדי כעןبشر עד שמתה למורי, אבל שפיר יש מקום לחלק דרכן לענין טו"ג לא מקרי בש"ר, אבל לגבי טו"א אוכל סתם מקרי, אבל ראייתם מכוננת, אלא דמ"מ "ל דגס התוס' לא כתבו כן אלא בדף ס"ד, וכדי לישב דלמה

גבילות, ואע"פ שוגסשת ומperfekst מ"מ כל זמן שהוא ח' אין כאן טומאה, מכש"כ בטו"א שהוא טומאת נגעה הבאה מחוץ לה שלא תטמא כי' שמחובר לקרקע שהוא הצומת, והא דבשחיטה כשרה מperfekst מטמא טו"א, עיין לקמן קכ"א ע"ב בלב ארי' ד"ה שם ור"יא ישנה לאברים דבאות אין זה אלא מדרבןן ועיין מה שאכתב אני בהזה לקמן בס"ד. אבל בראש פ"ב לענין הקשר כתוב דבענין הקשר דוקא אחר שנעקרו מושם הראקע שהדבר ידוע הוא שאין לך זרע שלא בא עליו מים כשהוא במחובר, לא נאמר וכי יתן מים על זרע אלא לאחר שנעקרו האוכlein וכוי עכ"ל, הנה כאן הביא האי טעמא שכתבו רש"י ותוס' מזה משמע שלא דלא דהקשר מתחלת טומאה וכמו דחחות מציל מטומאה כמו כן מהקשר שהוא מתחלת טומאה, והוא לאכו"ר דלא כר"י דס"ל יש יד להקשר כמו לטומאה וכאשר כן פסק הרמב"ס ז"ל, אבל בהזה י"ל דכיוון דבגמ' איכא תרי אב"א, ולחד בקרא פלגי, אי דרשין גם אלפיני פני, א"כ לא ביריאו לנו אי ס"ל לר"י דהקשר מתחלת טומאה, וכאשר ביארנו גם ר"ה בר"י דרי" לית לי" האיסורה, אבל בחר הרמב"ס ז"ל בהקשר דלא סגי במחובר בטעמא דא"כ הקשר את הכל אבל בטומאה לעיל לא כתוב טעם זה, מושם דבאות אין זה טעם אלא הוכחה דהדין כן הוא, אבל הטעם הוא משום דחחות מציל והשemit הרמב"ס ז"ל הוכחה כיון דaicא טעם במלטה, ולא עוד אלא דלא בעין האי הוכחה דהא כיון דלא מקבלו הקשר במחובר, מミילא א"א לבוא לידי טומאה וכמושי' התוס'. אבל מה דקרה על האי הוכחה בהקשר שתכתב הרמב"ס, הוא מהה שכתב המהרש"א ז"ל דברי התוס', דהיא איצטריך קרא דכי יותן מים על זרע לאחר שנגמר פוי ונעשה זרע, וזה אין מוכחה שיפלו גשמיים עליהם, ואני מוסיף עוד דהלא אכן בית מים לרצון בעין, ולאחר גמר פרי אין צורך בגשמיים, ואדרבה בימי קוצר חטים גשמיים סימן רע המה, ואולם י"ל דהרבmb"ס ז"ל סובר אדרבה היא הנותנת דלא דבר מגשים שנפלו על פירות גמורים בעודם מחוברים אז הנפש שלא לרצון, אלא דלשון הרמב"ס ז"ל משמע דאפילו הנשים הצעירין להשלמת הגרעין ה"י מכשיך דזא כבר אילך זרע אלא לא נגמרה וג"ע וד"ק.

ע"ש גמר' איר אין יד לפחות מכך, עיין בראשי' ותוס' דפליינו אי בעין כביצה אוכלין במחובר דוקא, או סגי לי' ב涅געה בעלמא לצרפן, ועיין בלב ארי' מה שהאריך בהזה. והנה יש לפע"ד ראי' ברורה דלא בעין חיבור לצירוף אוכlein, מהה דאיתוי בפסחים מה ע"ב, אמר עלא ל"ש אלא בעריבה אבל בבית חיב לבער, מ"ט זימינן דמכניס להו ונפלו לגבי הדדי הרוי מפורש אומר, דגבוי חמץ דעובר אכיזת דוקא, סגי בניגעת שני חצי זיתים, ולא עבי חיבור גמור, ואין לומר דבל יראה וחיבור ביפור תלי באיסור אכילה, וכיון דaacilia עובר באוכל בהפסקה רק שהיה' בתוך כדי אכילת פרס, لكن גם חיבור ביפור חל על כיון מרדיך, אלא דהא איןו א"כ אפילו אינו מונחים יחד סמכים זל"ז נמי עברו ויתחייב ביבורו, והרי הש"ס לא קאמר אלא מושם דזימינן דכינוי אהדי דמזה משמע דמדאוריתא לא מתחייב ביבור בשאים נוגעים החלקים זב"ז, ומ"מ בדכינוי לחו איז איכא חיבור ביפור מה"ת. אולם באמת הדבר צרי' טעם דמה לי אם השני חצאי זיתים מונחים סמכים ווגעים אהדי או רוחקים זמ"ז כיון דברשותו המה, ואפשר לאכלם תוד כי אכילת פרס, וצ"ע כתע וד"ק.

ד"ט ק"ט ע"א גמר' ת"ש על כל זרע זרוע כדריך שב"א מוצאיין בריה שני אני, עיין בלב ארי' דאף דברי' אינו מקבל טומאה בפחות מכביצה, אבל לענין צירוף שומר שפיר מהני בדיה, אבל

חייבים עליו משום חנוך מהקיים למצה, ובמצה הרי כתיב להם עוני, ודחה מכח האי ברייתא דהמזהו וגוינו, אלא "ט" דמי פירות אין מחייבין עיי"ש, ו"ט" האי הקישא לא מהני אלא על גוף ענין חמץ ומצה להשווים, אבל לא לענין פרטני דיניו דכתבי בקראי אחרינה, ולכן אין הוה מקשהaca מ"ש מצה מחמצז דהרי בשניות כתיבocab אכילה, לא ה"י מספק לו התירוץ דבחמצז אתה نفس לרביוי ולגלוות דאכילה דקאמר הד"ה שתיה דיא עדיין לא מיתרך אמראי לא נקי ש biome מצה לחמצז, דכמו דהאי אכילה כולל גם שתיה ה"ג במצה כן הוא, לכן קאמר מיד דהא לא קשה לי' Dunnikש מצה לחמצז לענין זה, דהרי במצה כתיבocab קרא אחרינה לחם עוני ולגביה זה לא מהני ההיקש, אבל קשה לי' דהא בחמצז אכילה כתיב ומניין לנו לומר דה"ה שתיה. וממה שאמרנו ג"כ מוכח דהאי יפותא דעתך רק גלו מילתא בעלמא הוא, דאכילה דקרא כולל גם השתייה ולא דילוף זאת ורק מריבוי, וכמש"כ בדיור הקודם ודוק"ק היטב.

ע"ש נבלה לא אתה מנין שכך ענווש כרת, האי פרכה קלישטא טובא ואני דומה לשאר פרוכה של קולא וחומרא, דהרי בחלב אפלו כרת וחטאת נמי מתחייב על השתייה, הרי דהוה ממש באכילה אפלו לכרת וממש"כ בмеди דלית בי' אלא לאו ולמלכות וצ"ע.

תנוס' ד"ה מה להנק בסה"ד, ואפלו למ"ד לאו לאברים עומדת הי' באיסור שאינה זבוחה, עיין בבב ארוי מה שכ' לענין אישור אינה זבוחה בעוף דנסתקף הפרט"ג אי אית' בי' וממש"כ דהכא ל"ל קיימין דס"ל אין שחיטה לעוף מן התורה, עיי"ש. ואני בל"ה ביארתי בפטיחה דבכל הני קראי דכתבי ב"ד ספרים שנאמרו להם במדבר לא שיז' כלל לאיסור עשה דאי', דהרי במדבר לא נצטו על הזביחה, ואפלו נחרה לדעת ר"ע דהאלכתא כוות', ואולם בל"ה נמי יש לחמה על התוס' שכתו בלא ה' להם שעת הcores מכך אישור אבמה"ח או עשה דאי', הלא האי קרא דນבלת עוף טהור לא דבר כלל מאיסור אכילה, אלא מטומאת אדם באוכל נבלות עוף טהור, ולגביה טומאה ודאי ה' לה שעת הcores דאבמה"ח נמי מטמא לנבלה, הינו דוקא בהמה ובגנעה מדכתיב כי ימות מן הבהמה וכדלקמן קכ"ח ע"ב אבל אבמה"ח דועף לא שמעין דמטמא בבית הבליה ודוק"ק.

ע"ב גמר' ובכוורים גופיהו מנ"ל דתני ר' יוסי, פרי, פרי אתה מביא ואי אתה מביא משקה, הביא ענבים ודרכו מנין ת"ל תביה. הנה האי ברייתא מתחלת הבאה מדברת וקאמר דין מביין רק פרי ולא משקין היוציאים מהם, חז' מן הענבים ובכ"מ שם, גם משקה שלhn, עיין ברמב"ם ריש פ"ב מבכוורים ובכ"מ שם, ולכן תימא רבתה הוא שביבא ראי' לסתור, ובלא"ה כל הסוגי' קשה להולמה, שמערב הדברים, כי מיחוי של חמץ חלב ונבלה וזה רצח לומר מכך זה דלגי מצוה יוצא נמי בשלא כד"ג וכבר דחו האחוריים את דברין, דודאי אין חילוק בהז בין עשה ללי". והנה לפי האמור לעלה ה' לי מקום לתרץ דנייהו דבעין קרא על המחאה דלא מקרי שלצד"ה נמי שיש לו טוחנות ללוועס המאכל בעין קרא, אבל למנן דלא יכול לעוזס ולכך המה את הגוש כדי לשוטתו פשיטה לדידי' כדרך הנאותו מקרי, ולכך הכא דקתני דהמזהה וגוינו דלא יצא ידי' חובה מצה שתמא למי שאינו יכול ודרכו לעשות כן וא"כ לא סגי לי' לומר דמשום אכילה דכתיב במצה לא יצא, תינח למנן דיש לו شيءים לעוזס אבל למנן דאי לו ודרכו להמחות מאכלו למה לא יצא, لكن הוכרח לומר דמ"מ לא יצא מושם דלחם כתיב והמיחוי לאו לחם מקרי אולם גם בלאו האי סעמא נחא דבפסחים לה' ע"ב רצח לומר דהנילוש במ"י פירות אין

לא פריך דאף טו"ג יטמא וכן כתבו דלא ברירה להקשות כן, אבל לא דס"ל דבאמת אין בשום של נבלה משום טו"ג, ודוק"ק.

ע"ש גמר' תנן התם וכו' אלא המה את החלב וגוינו, אכילה כתיב בי', אר"ל אמר קרא נש לבנות את השותה, ואני תהה איך יתחייב חטאת על ריבוי צו דהוא פחות אפיו מאיסור עשה, וקרי לי' לרמב"ם דברי סופרים, כמו ח"ש, דלענין אחע"א לא חשבין ח"ש כאיסור אינה זבוחה מבואר בתוס' וברמב"ם בסוגי' דאחע"א, ועיין בלח"מ ריש פ"א מחמצז ומוצה שהביא דברי הרמב"ם בפ"ג מאבה"ט דכתב הטעם בהמזהה נבלת עוף טהור דמטמא את האכלו משום דשתיה בכל אכילה, וכן משמע מסתימת לשונו בהלכ' ח"מ דכתב אחד האוכל ואחד המחה ושותה דמשמעו דושאון ה'ן מצד שחייה בכל אכילה, וקמתמה הלח"מ שזה נגד דברי הש"ס כאן דיליף ר"ל מנפש דחייב גם על השותה, ולא מטעם שח'י בכפל אכילה וכמש"כ התוס' הכא דבמידי דאכילה לא מצינו דמיליף מותירוש וצ'ה, ונדחק הלח"מ לומר דגם הרמב"ם ז"ל ס"ל להא דר"ל דמכח קרא דນבלת גליין דגם במידי דאכילה שתהיה בכל אכילה. ואני תהה איך לא הרגש דהראם"ס ז"ל דסובר דכל מה אתה מריבוי הכתובים אין לוקין עליהם, לא מצי מחיב כרת וחטאת ומלקות מכח האי דרשא דນבלת לרבות את השותה, וכן נראה ברור דדעת הרמב"ם דהאי י寥וטא דשבועות מזכיר לי' לתירוש וצ'ה אכילה מהני גם לחלב וחמצז וכדומה, כל שהמזהה גופ המאכל עד שעשו משקה דשתיה בכל אכילה, אלא לעומת ההוו"א דין דרך אכילה צו כדרך אכילתון, דריש ר"ל האי נפש לרבות השותה אבל גם בלא קרא מסתבר לומר כן דכיוון דיש הרבהה בא"ה שאין להם شيئا' וממנים מאכליהם להקל אכילתון, לא מסתבר כלל לומר דזה מקרי שלא כדרך אכילתון, ותடע דהרי לגביה בישול שבת וכן בישול בב"ח סגי' כמאכל בן דורותאי, עיין בפתחה בב"ח לפרט"ג ואע"פ שרך לבן דורותאי וחבריו ראוי לאכול, אבל לרוב בא"ה הוא קשה לলעתס, מ"מ לא מקרי שלא כד"ג, וכן אמרה תורה בפסח אל תאכל ממנו נא, ולא מקרי אינו ראי', רק מה שבטלת דעתו אצל כל אדם כמו אוכל חלב חי בפסחים כ"ח ע"ב וכן מכם"כ דהמזהה חמץ או חלב וגוינו דלא מקרי שלצד"ה נון ורוק לרוחא דמלטה אסמייך ר"ל דבר זה בריבוי דນבלת והגמ' דמשמעותו השוגי' דבעי' נפש בחלב ובחמצז ובנבלה ובעיד צריכותא ממשיע דדרשה גמורה, הרמב"ם ז"ל לא שת לבו זהה, מפני הכלל שבידו שMRIובי הכתובים אין לוקין ואין מביאין חטאת ודוק"ק.

ע"ש גמר' בשלמא אם מצה היא וכו', לחם עוני אמר רחמנא וכו', וכתבו התוס' דהוומ"ל נמי אכילה כתיב והוא באמת קושי' עצומה על בעל המסדר, דלמה לי' להביא ממරחק לחמו ולא פריך מני' ובו, מ"ש חמץ ממצה דהכא כתיבocab אכילה והכא כתיבocab אכילה, והתח' רצח לומר מכך זה דלגי מצוה יוצא נמי בשלא כד"ג וכבר דחו האחוריים את דברין, דודאי אין חילוק בהז בין עשה ללי". והנה לפי האמור לעלה ה' לי' מקום לתרץ דנייהו דבעין קרא על המחאה דלא מקרי שלצד"ה נמי שיש לו טוחנות ללוועס המאכל בעין קרא, אבל למנן דלא יכול לעוזס ולכך המה את הגוש כדי לשוטתו פשיטה לדידי' כדרך הנאותו מקרי, ולכך הכא דקתני דהמזהה וגוינו דלא יצא ידי' חובה מצה שתמא למי שאינו יכול ודרכו לעשות כן וא"כ לא סגי לי' לומר דמשום אכילה דכתיב במצה לא יצא, תינח למנן דיש לו شيءים לעוזס אבל למנן דאי לו ודרכו להמחות מאכלו למה לא יצא, لكن הוכרח לומר דמ"מ לא יצא מושם דלחם כתיב והמיחוי לאו לחם מקרי אולם גם בלאו האי סעמא נחא דבפסחים לה' ע"ב רצח לומר דהנילוש במ"י פירות אין

דנינז מדים השחיטה על הדעת בין סימן לסימן, והאי דם ודאי
ניתז בחים דהרי הוא בין סימן לסימן, וכי מטה עומד ושות וכך
יכשיר לדעתו דברין גם בשחיטה דם היוצא לאחר יציאת דם
הנפש שכבר מטה, והוא תמייה רבתה. ועיין לעיל שם שכבתבי
בזה ועוד"ק. אבל דע דמ"מ מותוק האי סוג' נצחים קושי' עצומה על
שיטות הרמב"ם דסביר דשחיתות נカリ אינה נבללה מהו"ת, לדעתו
מה ל' בין בהמה טמאה לטהורה, ובין ישראל לנכרי וצע"ג ליש'ב.
ע"ב גמר' אמר חזקי' הוαιיל יכול לגוררה ולהעמיד על פחות
מכזית, עיין בבב ארוי ז"ל דזהו דבר הנגע קצר שיאכלנה כולה
ועודין תהי' מפרקסט. ואני תמה על לשונו שכבתב שהוא נגע קצר,
הלא כבר באירנו לעיל דף ל"ב ע"ב ובשאר מקומות דນיטל הלב
לחוד מטה גמורה הוה כמו הותז הראש, ואיך יעלה על הדעת
לאכול כל בשרה עד שלא תשאר אפילו קצת בשר והיא עדין
חי' ומפרקסט. ולכן נראה לפע"ד דכוונות חזקי' הוא לומר שלא
שייך כאן סופה לטמא טומאה חמורה כמו בנבלת עוף טהורה,
דהאי כאשר הוא עתה מציע לטמא טומאה חמורה ע"י איכילה, אבל
בהמה מפרקסט דחוויות מציל מן הטומאה, הע"פ שסופה למוט ואז
תטמא אין זה מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, וכאשר לסברא
או כיוננו בתוס' ד"ה ולהעמידה, ולחזק סברא זו כאמור הוαιיל יכול
לגוררה וכו', ור"ל דאלו ה' במציאות לגרירה חתיכות חתיכות לא
היתה באהה לידי טומאות נבלות כלל, וניהו דאינו במציאות מ"מ
מהני דעתה בעודה בחיותה לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה.
ומפני שסבירא זו דחוקה יפה עשה הרמב"ם ז"ל-DDחה מהלכה
ודו"ק.

ע"ש גמר ומי אמר חזקיי הכהן, והא איתמר וכו', חזקיי אמר אינה לאברים מיתה היא וכו' יצאה מכלל חייה ולכלל מותה לא באיה עכ"ל הגם'. והנה הת"ח קמתמה דלחזקיי למה לי מחשבה כלל כיוון דזהה אוכל גמור לב", והלב אר"י מוסיף בתימה דמ"ש במכרי דעתמא לא, כיון דאין בה אישור אבמה"ח. והוא נדחק מאד עיי"ש. ואני מוסיף בתיאר דמ"ש שחיטה דהא נפסקו או נעקרו הסימנים נמי הדין כן. אולם לפע"ד נראה ברור דהא דס"ל לחזקיי דשחט בה שנים יצאה מכלל חייה דוקא בשחיטה הוגנת הדין כן אבל שחה ודרס ומכ"ש נחר או עקר הסימנים אינה אלא כתפופה בעלמא, ולאו דוקא אליבא דר"י אמר כן לקמן בגמ' אלא חזקיי נמי מודה לה, דעיקר טעםא דחזקיי הוא מדרשי לו לאכול אחר השחיטה מיד קודם שתצא נפשה (וכאשר ביארנו בفتיחה דהיתר זה לר"ע מוכח מקרא עיי"ש) מזאה דין דשחיטה הוגנת משווה לה כienia היה עכ"פ, لكن אין בה משום אבמה"ח והתנה במשנתינו אשמעין דה"ה בטמאו כשחט ישראל או בטהורה כשחט נכרי דיש בו צד שחיטה או מצד השוחט או מצד הנשחט, משוו"י לי ואוכל לטמא טו"א ומミילא ה"ה שלא לחיבב אבר מה"ח ו/or אסי מבאר לו דבעינן נמי מחשבה להאיילה כדי שתוחשב אוכל לגבי טו"א, ומミילא גם שלא תחא בה משום אבמה"ח. או נאמר דלה לא בעינן מחשבה כלל, דהמעשה שחוותך ממנה אבר לאכלו חשוב יותר מחשבה, אבל כל זאת רק במעשה שחיטה הוגנת ובישראל בטמא ובעכרי בטהורה, אבל בשחסר אחת מהני תנאים אין בו אלא מעשה טרופות בעלמא, ע"ג דנפסקו שני הסימנים, וכח"י תחשור הוא לירוי יו"א והוא לירוי אישור ארמה"מ

אבל מה דקשה על דעת חזק' הווא, דכיוון גם לדידי' רק בשחיטה הוגנת הדין כן, ומכח גזה'כ דהתירה התורה לאכול מיד בעודה מפרקסת, מנ"לധה דין כן גם לגבי טו'א והעמדה והערכה ולגביה הרבעה דכל מילוי חשיבא כאיתנה חייה, דלמא רק לגבי איסור

שכנסו כדאמר ר'ה, דاز מטמא גם טומאת נבלות, אלא קאי על אל דת'ק דמצטרף לטמא טו"א, וע"ז אמר בגמ'adam חישב עליו גם בפ"ע מטמא טו"א بلا צירוף, ודוק'ק ועיין עוד לקמן בדף הסמוך.

ע"ש גמר' א"ר אסי שונין ישראל בטומאה ועו"כ בטהורה צרכין מהשבה והקשר מים מ"מ"א, מפשטות העניין נראה דהאי מחשبة היא להאכילה בעודה מפרקסת, دائית לאכילה לאחר פירוכוס בלא מהשבה נמי עמדו לאכילה, ועוד دائית מהשבה לאכילה אחר, פירוכוס אידך משוויל יי' אוכלא קודם פירוכוס. אלא דמתוך דברי הרמב"ם צל' לא נראה כן, שכותב בפ"ג מאבה"ט ה"ד, דישראל שחתת בהמה טמאה לעכו"ס, ה"ז מטמאה טו"א כ"ז שማפרקסת. ואינה צריכה מחשبة שהרי ישראל שחתה לאכילת עכו"ם, ואין לך מהשבה גזולה מזו, ואינה צריכה מחשبة שהרי סופה לטמא טומאה חמורה עכ"ל. והכ"מ תמה עליו ומה פסק דלא קר' אסי לעניין ההשר, וכקתרץ דס"ל דנדחה מכח סוג'י לדם שחיטה, וכקושי' התוס' ליקמן ד"ה ולהעמידה פחותת מכזית. אבל על הא דפסק דלא צריך מחשبة לא הקשה כלל, ועיין בלב אר' שהתעורר בזה ליקמן בד"ה בפרש"י ד"ה אל' מודה חזקי'. ובאמת לך"מ דהכ"מ הי' סובר דהאי מחשبة דקאמר ר' אסי אינה להאכילה בעודה מפרקסת, אלא סתם להאכילה לעכו"ם, וכן עכו"ם בטהורה סתם להאכילה לישראל וכפרש"י ליקמן ע"ב ד"ה מטמא טו"א ודלא כתוס' שם ד"ה ועו"כ והא דקאמר ר' אסי לצרכיון מחשبة ע"ג דמסתמא כן הוא משום דהוא לא האזכיר שחתת היהسرائيل לעכו"ם והעכו"ם לישראל, אלא שונין לישראל בטמאו ולעכו"ם בטהורה, וכן מוכרכה לי' לומר לצרכיון מחשبة והיינו שישחות הישראלית לצוריך עכו"ם והעכו"ם לצוריך ישראל, אבל הרמב"ם שכותב בפירוש דישראל לצרכיון לעכו"ם וכן עכו"ם לישראל שפיר קאמר דלא לצרכיון מחשبة אחרת דהינוzx מחשبة דקאמר ר' אסי, וכן לא נתקשה לי' להכ"מ רק על מה שפסק דלא בעי הקשר מים ממש דסופה לטמא טומאה חמורה. דזה דלא קר' אסי.

אבל מה דיש להעיר על האי פסק של הרמב"ם "ול הוא דאין לא בעי הקשר מים לגבי עכו"ם בטהורה, לפמי מה שכתב הרמב"ם "ול בפ"ב" הי' מאבה"ט, דשחיתות נכרי אין בו טומאת נבלות, א"כ אין סופה לטמא טומאה חמורה. וביח' ק"ז צ"ל כתוב בפשיטות דהדין כן דנכרי בטהורה צריכה הקשר ותמה אני א"ק לא הרגש כי הוא נגד פסק הרמב"ם דפסק בפירוש דנכרי בטהורה אינה צריכה הקשר. אבל מה שנראה לפ"ע"ד לישיב דעת הרמב"ם שלא יסתורו פסקיו, Dunnio דאין סופה לטמא טומאה חמורה מ"מ אינה צריכה הקשר מים מסוימים דם השחיטה מכשרתו, דכיון דשחיתת נכרי מה"ת שחיטה הוה לטוהר מידי נבלה שוב לידיון הדם כדם שחיטה להחשיר. והן אמת דהרבנן ז"ל כתוב בפ"י הג' מטו"א דאף בדם שחיטה דם הקילוח איינו מכשיר מפני שעדיין חיים הן אלא דם השותת לאחר קילוח, וא"כ אין במציאות שיוכשר הבשר בעודה מפרקסת מדמה, דם הקילוח הוא דם שהנפש יצא בו, וכמש"כ הרמב"ם ז"ל בפירוש בפ"ו מ"מ, וא"כ לאחר שיצא דם הקילוח הוה כמתה גמורה ומטמא טו"ג כי הפרkos אחר יציאת דם הנפש איינו אלא כפרקוס לאחר התזות הראש, שאינו אלא צונב הלטהה אלא דבר תמהו הראש יוסף והלב ארי" על פסק הרמב"ם בזה עיין לעיל דף ל"ו ע"א דהא דמענטש שם מדם חללים ישתה דיצא דם הקילוח הינו בדם הקזה, אבל לא דם שחיטה דמקשיר מקרה דעל הארץ תשפכנו כמים עי"ש בלב ארי" היטב. ואני הוסיףתי בתימא על הרמב"ם ז"ל דמנוי ובי' הביא את הדין

מתה כל מה דפorsch ממנה ודאי גם بلا קרא כנבהה תחשב, דהא גם היא עומדת למות מיד.

ועיין בח' ק"א בעהחת"ס צ"ל של' לפי דעת הרמב"ס דנקה"ו^ז נבלה מחיים אלא שאינו מטמא מחייבים, וממש"כ שחת בתניים וכי לפ"ז בנכרי בטהורה וምרכסת ואכל כזית ממנה יש בו איסור אבמה"ח ואיסור נבלה עכ"ל. ואם בדבריו כן ה'י, אז אפילו לר' יוחנן נמי הדין נוטן דברש מן המpercסט כזו שכבר אית עלייה איסור אכילת נבלה אלא שהחיות מציל מן הטומאה אם חתך ממנה כזית בשר קרי ב'י כל אשר יגע בנבלתם לטמא, דהרי על האי בשר שם נבלה הוה ואין בו חיות כדי שתצליל מן הטומאה, ואין זה דומה לשארבשר מה"ח שאין בו טומאה, דהרי אין עליו שם נבלה, משא"כ על בשר זה שלוקין עליו מושום נבלה. אבל דעת ר'ז צ"ל נמישך בזה אחריו מפרש הרמב"ס אשר ביארתי בפתחה ובסוגי" דמסוכנת לעיל ד' י"ע, שבמחלוקת לא נחתנו לדעת הרמב"ס כי הרמב"ס בפירוש כתוב גם לגבי איסור אכילת נבלה בעין דוקא מטה גמורה, וכאשר מוכח כן מסוגי" דמסוכנת עיין בלב אר' שם, אלא דעת הרמב"ס דטרפה ונבלה חד לאו הוא וכאשר כתוב פ"ד ממ"א, דמצטרפין מה"ט משומות דטרפה תחולת נבלה ולא חלקון הכתוב לשנים אלא משומות אדם שחט את הטרפה ולא בא הנבלות לידי גמור, מ"מ לוקין גם על הטרפה לחוד שהיא תחולת נבלות, אמר מעתה בנקה"ו ופסחה ופסחה"ג דתו לא מציע שחיתת המטהרת מידי נבלה, הרי מיד קרי נבלה ע"ש סופה, ככל דבר שסופו להיות נן בלי ספק, לכ"ע אמרין אגמלל"מ, ואי גם בסנקה"ו בנקה"ה הלא יכול לגרה החיטיות כמו שאמר חזקיי כאן עד שלא Tabא לידי נבלות לעולם, הלא הרמב"ס ז"ל דחיה זאת מולכה כמו שהבאתי לעיל, וס"ל דמקרי סופה לטמא טומאה חמורה, ולא בעי הבשר, וכmesh"כ למעלת דזה דבר שא"א תשחיתה כל כך, אולם אם חתך כזית ממנה האי כזית ודאי יצא מן הכלל של הבעיה, דהרי האי כזית הוא בשר מה"ח ולא נבלה, אבל טרפה הוה אלא דבמה"ח וטרפה חד לאו הוה וכרכ"י לעיל ק"ב ע"ב, וכמו שפסק הרמב"ס ז"ל, אבל בחותך אחר ממנה הרי זה טרפה וגם אבמה"ח, שהם תרי לאוי דלא סטרו אהדדו, אבל אבמה"ח ונבלה מהה תרתי דטרפו וא"א לעבור על חד אבר בשני לאוין אלו, דנבלה הוה בשר מן המת, ואבר מה"ח הוא מן החי דוקא. וכל זאת לר'ז צ"ל דpercסט תקשה מה"ת ולא אמר דרחויות מציל עי"ש. וא"כ טו"א למה נתמוא מה"ת ולא נראה דרחויות כזית מה"ט ואישום דאין בה מושום אבמה"ח, הלא גזה"כ הוא לעניין זה בלבד הא לשאר מיל' הוה כח'. ולכן נראה לפע"ד דבר חזקיי ובין לר'ז, הא דpercסט הון בטהורה והונאתה דבאה דתיריה התורה ישראל דטמא טומאות אוכליין מה"ת הוא, וא"ג דלשאר מיל' הוה כח', מ"מ המעשה והמחשבה משווין לי אוכליין, ואין לדמות זאת לדגים ולבן פקועה, דלא נעשה מעשה להשווותו אוכל, ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דבן פקועה שהפריס עג"ק בעי שחיתת מה"ת כאשר ביארתי במקומו, דליך מזה שום ראי' ודוק.

גמר' ר'יא האל וכו', אר"ה והוא שכנסו, ופרש"י ז"ל דעת"י שכנסו גלי דעתך דלא בטליה מעיקרא, אבל נוכנס מאליו, וכן שכנסותו בגיןוקות וכו' עכ"ל, הנה ה"ה אם כניסה גדול בכונה אם אינו המפשטע במpercסט לחזקיי" דיצאה מכלל הוה אלא דעתך לא בא את לכלל

אבמה"ח התיריה התורה, ואי כדי שלא תהי גזה"כ ילפין ממש לכל מיili יצאה מכלל היה, סכ"ס גזה"כ הוא דודוקה בשחיטה הונת יצאה מכלל הוה אבל בנחירה או עקירה לא ע"ג דבטבע הענין אין שום נפקותה בהז אישחט או נחר ועקר, ועין עוד לקמן אליבא דר' יוחנן בהז ודוק.

ע"ש ר'י אמר ישנה לאברים, לאו מתה היא. פי' אלא כי לכל דבריה לעניין אבמה"ח וכן לעניין הרבעה ולענין העמדה והערכה, אלא לעניין טו"א בלבד הוה כמתה וכן שלא תצליל הבלועין בתוכה באחול המת כדלקמן. ועין בלב אר'י דקמתמה למה לא תצליל החיות גם מטו"א, ומ"ש מדים ובן פקועה אכן טעונים שחיטה, ומ"מ החיות מציל מטו"א וכmesh"כ התוס' לעיל פ"א ע"ב ד"ה הוαι, ולכן יצא לחדר בדבר החדש דהאי דמקבל טומאות אוכליין, בעודהpercסט באמות רק מדרבנן הוא, הוαι ונראית כשותפה, ומ"ה בנהירה אינה מקבלת טו"א דאקדמי אדואריתא דחחיות מציל, ומוסלק בהז מה שעמד בו הראב"ד ז"ל פ"ג מטו"א, אבל לחזקיי דס"ל דpercסט אינה כחיה באמות מקבל טו"א מה"ת עכ"ק עי"ש. ואני תמה דלפי דבריו לחזקיי באמות אין חילוק בין שחיתת לנחירה, ובין טמאה ונכרי לטהורה ושישראל וזה ודאי ליתא כמו שביארנו, והוא ז"ל לשיטתי" איזיל שכתב למעלה דגס לחזקיי אסורהpercסט לב"ג באיסור בעלמא כמו אבמה"ח של עוף לרמב"ס. וכל זה דוקא אחר דוחק ואחרי כל הדוחקים עדיין לא יתישב ומה נקרי בטמאה לא מהני מחשבת עצמו לאכלה להיות משווין אוכליין. הא חדא שניית קשה לי על דבריו דמשמעו דלא קשי לי על ישראל בטהורה כלום ולכן ניחא לי דמדרבנן החמירו בישראל ולנכרי בטהורה דנראה כשותפה כשרה דמקבל טו"א מה"ת, ובאמות לפ"ג קושיתו זה ליתא דגס בשחיטתה כשרה בנטמא מטו"א מה"ת, ואבמה"ח ז"ל לשיטתי" איזיל שכתב למעלה דגס מה"ט מטו"א. וזה ה'י מקום לישב לדעת התוס' לעיל פ"ד ע"א ד"ה בעין העמדה והערכה דסביר, דבשחיטה כשרה באמות אינה כחיה לא לעין הרבעה ולא לעניין העמדה והערכה דבאה דתיריה התורה לאכול בחותך כזית ממנה בעודהpercסט, גلتהلن דחשתה הcessהמושוויה לה כמתה לגמרי וממילא לכל מיili, אבל מה עינה לדעת הרמב"ס ז"ל דס"ל דגס בשחיטה כשרה הוה כחיה לכל דבריה כמבואר מותו פסקיו בפ"א מה"ל א"ב ובפ"א מאבה"ט עי"ש. וא"כ טו"א למה נתמוא מה"ת ולא נראה דבע"ד דבר חזקיי ובין לא משום דאין בה מושום אבמה"ח, הלא גזה"כ הוא לעניין זה בלבד הא לשאר מיל' הוה כח'. ולכן נראה לפע"ד דבר חזקיי ובין לר'ז, הא דpercסט הון בטהורה והונאתה דבאה בשחיטה כשרה עי"ה ישראל דטמא טומאות אוכליין מה"ת הוא, וא"ג דלשאר מיל' הוה כח', מ"מ המעשה והמחשבה משווין לי אוכליין, ואין לדמות זאת לדגים ולבן פקועה, דלא נעשה מעשה להשווותו אוכל, ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דבן פקועה שהפריס עג"ק בעי שחיתת מה"ת כאשר ביארתי במקומו, דליך מזה שום ראי' ודוק.

תוס' ד"ה הוαι ויכול לגרהה ולהעמידה חחות מכך, פ"ה וכוי ולא ה'י צריך לפרש כן אלא אפיילו חחיות גדיות ובלבד שלא יי' אברים, דבמה"ח לא מטמא וכו' עכ"ל. ולפע"ד נראה דבדקדוק גדול פי' רשי" ז"ל דוקא חחיות קטנות דהא לחזקיי קיימין כאן דס"ל דיצאה מכלל הוה, וא"כ אין כאן לא אבמה"ח ולא במא"ח אלא נבלה, ורק בבשר מה"ח אמרין דאיינו מטמא דגס אבמה"ח לויל קרא דכי ימות מן הבמה דמנוי" דרשין لكمן קכ"ח ע"ב דבמה"ח מטמא נבלה לא הוה ידעין דאית ב' טומאה, אבלpercסט לחזקיי" דיצאה מכלל הוה אלא דעתך לא בא את לכלל

הקריעה, ג"כ לטהורה תחשב ואינה מטמא הטהרות שנגעה בה, משום דסופה להקרע לגמרי ונידון ע"ש סופה hon לענין קבלת טומאה שלא ליטמא חלק אחד בנסיבות הטומאה של חבירו, והן היהות טהורה בעודה מחוברים לקרעים במקצת, משום דחרי עסק הוא בקריעה, ורובה כולה משום דסופה להיות כן, אלא אם נפרש המשנה כן, אין מקום לדברי ר"ג דאמר ל"ש וכו', דהה לא מיררי כלל מקרייה כדי לטהרה דהרי ה"ה בטלית טהורה דשובה אין לו חיבור לענין קבלת טומאה, ומה שיק' לומר דחס עליה לקורואה כיון דחצין שהתחיל ולא פסק מלקרוע עד שגמר כל הקריעת אלא דבנתים נגע שרך בה או אם היא טמאה ונגע טהרות בטלית זו קודם גמר הקריעת. וכן אין מוכרים לפירוש ז"ל דמיירי דוקא בטלית טמא וקורואה כדי לטהרה מטמא, ורובה סגי לטהרה כי בטלה מטורות בגדותו אינה עומדת לתשミשה הראשונה, וע"ז אתה ר"ג לומר דזוקא בגין טבולה יומם דלא חס עליה סגי ברוב, אבל בלא אטבלה אייכא למיחש שיקרע רק מחיצה וידמה בנפשו שכבר קרע רובה, דהרי חס עליה ואני קורע אלא מה שצרכיך כדי לטהרה, אלא דלפирוש זה רבו הדקדוקים והקשיות, חדא מה זה דקעתי טלית שהתחיל לקורואה ומה שתכתבו התוס' בטהור למתחלת הקריעת, האי דינא בעצמו יש לתמוה עליון, אדם מוחשבתו לבטלה מטורות כל' מהני א"כ גם בלא התחלת הקריעת תהני למפרע כשחישב עליה לקורואה ולבטלה, וא"כ דבענין דזוקא ביטול ממש מה מהני תחלת הקריעת כיון שעדיין עומדת לתשミשה ולא עוד אלא דהמשנה בעצמה אומרת כיון שנקרע רובה שב אין חיבור, הרי ברור מללו דרך אחר שנקרה רובה אין לו חיבור. וכפי הנראה רשי ז"ל הריגש בחומר לשון זוזה לטבילה בה לקורואה, ורצה לתקן בו מה שמספרש דבא לקורואה כדי לטבילה מטורות טלית. אלא דאי' החומר על חומר דלפ' ז' אם היה קורואה לא כדי לטהרה אלא מטעם אחר או שנקרעה מעצמה, נמי הدين כן בטהור, דהרי שוב אינה עומדת להשתמש בה לתשミשה הראשונה. ולמה קתני התנא האי לישנא דהתחיל בה לקורואה. ואני לנו מנוס אחר אלא לומר אדם נקרעה מעצמה לעולם סגי ברובה, אבל אם הוא התחיל לקורואה כדי לטהרה בעין כולה זוקא מחששא דר"ג, דילמא חס עליה ולא אני למייבוד רובה, אבל מ"מ גם בזיה סגי ברובה בטלית טבולה יומם ומזה הוכיח ר"ג דינו דכיון דהתנא אתה לא אשמעין אפילו בהתחיל לקורואה כדי לטהרה סגי ברובה ולא חיישין שחס עליה ולא יקרע רובה, ע"כ בטבותל יומם מיררי. ומילא יודה דוחק על דוחק, דמסתמא מתפרש המשנה להיפך, גם בתחלת לקורואה סגי ברובה, ואיך נכנס בדרכי התנא היפך מזה דבאמת חיש חס עליה ובענין כולה, אלא דבטבותל יומם סגי ברובה כמו בנקרע מעצמה שנית גם היא דקעתי אינו חיבור לפי פרש"י ז"ל אינו מודקדק כלל, הלא אין זה הטעם שאין כאן חיבור, אלא משום דבטל מטורות טלית, כמו כי חרס שניקב כמושcia זית טהור, שבת דף צ"ה ע"ב. והכי הול'ל כיון שנקרע רובה בטלה וטהורה. אלומ דעת הרמב"ס ז"ל חלק הרבה משיטות רשי' ותוס' ז"ל בפ"כ מג' כלים בסופו, טלית שהיא מדรส והטבילה וקודם שייריב שימושה להקרע ממנה קרע, כיון שנקרע בה רובה אינה חיבור וטהרה כולה וכו' שהרי הוא טהור וחולך וכו' עכ'ל. דעתו ז"ל לפרש הא דקעתי במשנה דהתחיל לקורואה דהינו שקורע חתיכות פחות מג' על ג', וא"פ שעדיין לא גמר הקריעת, כיון שנקרע הטלית לחתיכות נתגר גם המיעוט שעדין אית בי כדי מיפורות. דומה שכתב שררי הוא קורע והולך מוכח דקורע לכמה חתיכות, וממה שכתב "וטהרה כולה" והוסיף תיבת כולה דלא נאכ'r במשנה שעניין דהקרעים נפרדים לגמ' קבלת טומאה, וכן אם טמאה הייתה ונגע טהרות אליה קודם גמר

בעצמו שאין כאן גilio דעת דלא בטליה, לא מהני להחשב בשם לטמא טומאות נבלות, כאשר מסביר לו רשי' ז"ל דמחשבה שאח' כ' מהני דוקא לשוו', אוכלה לקבל טו"א, אבל לא לשוו' באבל והיות מטמא כנבה, ולכן צ"ל דמה שכתב רש"י אבל נוכנס מאילו ע"י תינוקות אורחא דמלתא נקט אבל ה"ה נסנו אחר שלא הפשיט, ומילא דזוקא בפלטו סכך אבל בפלטו היה לא מהני להנнос ששו' בשם, דכאן לא שיק' גilio מלטה למפרע, אלא דלפי מה דמייך דר' אליבא דר' ישמעאל אמר למלאי, דס"ל דעור לא מבטל, א"כ בפלטו היה בלאו כינוי מטמא כנבה וرك בפלטו סכך עניין כינוי מטמא דבטלה, וא"כ לכ"ע דהעור בעצמו פלטו סכך מהני הениו לששו' נמי בשם, ולידי' כל שמתקנס ע"י גדול ומדעת אפילו איינו המפשיט מהני' וכבר השיגו הראב' ז'ל, ועין בכ"מ ובלב אר' מה שתכתבו בזה. והעיקר דהרב' ז' ז"ל מפרש דהגמר' במסקנא דקאמר ור' דאמיר בר' ע' על כל פלטו סכך מהני הениו לששו' נמי בשם, ולידי' סובר דהעור מבטLEN, מהני הениו לששו' בשם לטמא טומאות נבלות, ואם נתכנס בלא מחשבה מאילו אפילו טו"א איינו מיטמא וכדאמיר לעיל, והסוגי' מתפרש בדוחק, אבל גם לפרש"י ז"ל הסוגי' ז"ל הסוגי' אין לו פירוש מרוחה, וכאשר נדחקו התוס' בקושיותם כאשר תראה ודוק' היטב.

דפ' קכ"ב ע"א משנה אלו שעורותיהם כבשרן וכו', ר' יהודה אומר וכו', גירסת הרמב"ס וכן כתבי המשניות ר' יוסי. ואולי משום אכן דרי' יהוד' גרשין תרי' פעומים ר' למה לי, אבל זה ליאת דלעיל רק הא דאור עור חזיר הבור, דברי ר' המה, אבל עור חטרת וכו' חזיר לדבורי ת"ק, ורק הפסיק בדברי ר' שיחולק על הא דמדייק הת"ק בחזיר דזוקא של יושב, להסיף אף חזיר הבר, ואח' כ' חזיר בדברי ת"ק, וכן הוא بما שתנאנא אחרי דברי ר' בתרא, וכולן שעבדן וכו' שהם דברי הת"ק סתם מתני' אלא שהפסיק בדברי ר' שיחולק על הלטאה. אבל דברי ריב' ע' שאומר שמנת שרצים וכו' הנני לבסוף אחר שישים דברי הת"ק, כי לא רצה להפסיק כל כך בדברי הת"ק, ומישב בזה מה שדקדק מהרש"ש בהגותיו ודוק' היטב.

תוס' דה עורות אביו ואמו שטיחין, וא"ג דמות אסור בהנאה וכו', מ"מ לא י' גזרו רבנן מושום ה' חשה וכו', והוא דלא קשי' להו כיון ד אסור בהנאה למה להו לגוזר טומאה, דבימוא כ"ג ע"ב אמרו דחמירiy להו טהרת כלים יותר מהורג את הנפש ועיין פשחים פ"ה ע"א.

תוס' דה עור הראש של עגל הרך על מעשה הי' שואל וכו' ואני מסתפק ושואל אם בימי ר'יל ור' עדיין ה' נהוג טומאות וטהרות וכעת אין הפנאי לחפש אחר הדבר.

דפ' קכ"ג ע"א גמר' תנן התם טלית שהתחיל לקורואה כיון שנקרע רובה שב אין חיבור וטהורה עכ'ל, הא תיבת „וטהורה“ ליאת במותני' דכליס, והברטנורא שם מפרש איןו חבור דאם נטמא הקצה האחד לא נטמא הקצה השני, והכי פירושה של המשנה טלית טהורה שרצויה לקורואה לשננים, כיון שהגעה לרוב הטלית ואז נגעה טומאה באחת מן הקצוות, לא נטמא החלק השני, ע"ג דעדיין לא נחלקה לשננים, כיון שעיטה לחלקם לשנים הוה רובה כולה תיבת „וטהורה“ ומילא דתו א"א לפרש המשנה כן, אלא דעדיין יש לומר דתרתי קאמר דכיון שהגעה לרובה שב אין לו חיבור כollow קבלת טומאה, וכן אם טماء הייתה ונגע טהרות אליה קודם גמר

והא דלא פריך מכל שחיותות דעתם דיקימל' דדרובהaggi, דליקזור דילמא לא אותו למייעבד רובה, משום דהותם לא שייך לומר דחס משלחות הרוב כמו בטלית דחיש מלקרוע, אבל גבי עולת העור שפיר חיש משום דאסור להבדיל כלה עיי". וככאר' דבריו תמוין, דס"ס אם יארע דלא שחת רך מהצה הסימנים יהיו חס להטריף את הנשחט, ודמה על המכחשה שהוא רוב ושפיר הי' מקום נגור דינבעי כל הסימן, והי' מקום ליישב זאת עפ"י דברי הרשב"א ז"ל בראש מיכלון שכ' על הא דרבא אמר, מומך אוכל נבלות מותר לאכול משחיטתו עי' בדיקת סיכון, משום דלא שבך התירה ואכל איסורה והקשה הוא ז"ל עדין ניחוש דילמא לא שחת רוב הסימנים דבזה לא מהני מומכח דהרי לא בדק בסימנים נבלה, ותירץ דמסתמא יבודק מיד וישלים את הרוב אם ימצא שעדיין לא נשחט, וא"כ ה"ג י"ל דלא מצאו כאן ליגוזר משום דלא חיש לשוחטו אפיקו כלה, ואם ימצא מצומצם הלא תוק שיעור שהי' יכול להשלים, ולא יכנס בספק, ואם בשביל שיארע שיזהה בבדיקה הסימנים עד לאחר שיעור שהי' הוא מלטה דלא שכיח ולא גרו בה. אלא דא"כ נצחה לנו קושי' עצומה על פסק בעלי השוע' בי"ד ריש סי' כ"א, דסגי ברוב מצומצם עי"ש בטו"ז הא לדידן דמחמרין בשהי' משחו ומיכש'כ בעוף דלכמה פוסקים מעיקר הדין במשהו, איך נסmock ארוב ולא נגור דגזר ר"ג הכי בטלית שאינה טבולת יום דבעינן דוקא קריעת כולה, משום דילמא יאמר על מכחשה שהוא רוב והוא קושי' עצומה.

וא"ע דהא דפסק המחבר דרוב מצומצם נמיaggi והוא דעת הר"ג והרשב"א ז"ל וכמו שהביא שם הטו"ז בלא"ה מן התקמא, לפ"מ מה שכתב הרמב"ם ז"ל בפי"מ לעיל ל"ב ע"א ר"ש כד"י ביקור (טבח חכם למפרש בגמ') דהינו ביקור השחיטה לדעתם נשחט השיעור שחיב או לא עי"ש, ואני ביארתי שם ובדף ט' דיפה דיבור הרמב"ם ז"ל בזה דבשחתה מצומצמת קמיiri דבעי הבנת הלב ודקדוק עצום לשער אם הוא מכחשה או כ"ש יותר, וצריך דוקא חכם כמו בבדיקה הסיכון על פגימה כל דחו הנרגשת ולא אוגרת, והרמב"ם ס"ל דמשום לתא דאייסורה ולא משום כבודו של חכם בעין דוקא חכם, וא"כ הוי לו להמחבר לחוש לדעת הרמב"ם לחומר באיסורה דאוריתא, ולהתנות עכ"פ דבעי להביא שחיטה מצומצמת לפני החכם. אבל הקושי' דלעיל דלמה לא נctrיך כל הסימנים כמו הchi' דבעינן קריעת כל הטלית דהרי ודאי חס להטריף בהמתנו כמו שחס ליקרע הטלית באמות לק"מ, אלא דברי המהרמ"ל ז"ל במחייב' נדרים וקושתו אין לה מקום.

דינהה הא דגזרו על טלית שאינה טבולת יום דבעינן קריעת כולה ולאaggi ברובה ואפיקו רוב הנראה לעיניים לא, (זה מוכח מדלא מוקי' בסתם טלית ורובה רוב הנראה לעיניים קאמר) ע"כ אינו אלא במלטה דבידו הוא לעשות דהרי מצי לקרעה כולה אם רוצה לטהרה, וממילא גם בדיעבד אם לא עשה כן ונגעו בה טהרות נטמאו, אבל כיון דגזרו טומאה עלייה עד שנקרעה כולה הוא דבר דעתא ממילא, אבל לפסול דבר מפני גירה כזו במקומות שלא ה' חס בעשי', אלא דראייך רק שלא נגמר ולומר דמשום דילמא יאמר על מכחשה שהוא רוב, זה דבר זר דהרי בזה סגי להצrik רוב הנראה לעיניים, או שיכריע בדבר איש אחר שאינו חס על הפסוד, אבל אין לו טעם לאסור ולהפסיד מכל וכל ולבן בכל שחיטה דעתם לא מצי פריך מיידי דלכתחלה בעין באמות כל השני סימנים, ולדעת הרמב"ם אפיקו בעוף וכדמבעואר בריש פ' השוחט דרבא כמו שהוא אין אלא בדיעבד, ואי בדיעבד כיון דהוא לא מחמתה שהי' חיש עלייה, לא שחת כולם אלא מחמת שאירע כן ע"פ' שכונתו הי'

מעיקר הטלית, והעיקר הרבותה הוא דהנשאר במשמעותו והוא כדי מעפורת נמי טהור, וכי האי "אינו חיבור" על המיעוט של הטלית שעדיין לא נקרע לקרעים, שג' הוא אין לו חיבור מפני שהוא קורע והולך, וחשוב גם האי מייעוט כרוך בחתיות פחות מכדי מעפורת ונתרה ע"ש סופו. ועיין במיל'ם שם שכתב לדעת הרמב"ם צrisk להגיה בגמ' בדברי ר"ג, וקרע לה כולה" וכן "גזרה דילמא לא אתי למקראה כולה" והמל'ם שכח לומר דמס תיבת "גזרה" צריך למחקיה דהא עדין באמת לא קרעה כולה, ולא שייך לומר גזרה אלא חיישין דילמא ייחס על הטלית בגמר קריעתו ושאיר כדי מעפורת ממנה. וגם לשון "אינו חיבור" קשה לשמעו, דיתור הויל' שוב סופה להקרע וכקרוע יחשב. וגם אחר כל ההגחות והדוחוקיס, המימרא דר"ג גופא קשה לשמעו, דכיוון דקרוע רוב הטלית לקרעים בכונה לקרעה כולה, איך ניחוש דבמעירות האחורי יחויר מחשבתו מפני שחל עלייה של המיעוט אחר שלא ה' חס על הרוב וגם הסוגי' משולל הבנה דמה קשי' מעולת העור ומפשיט בהמה לשוטח וכאריך האריך בזה המיל'ם וצע"ג וד' יאיר עני ועיין עוד לפניו ודוק'.

ע"ש גמר' ארבע"א, ל"ש אלא בטלית טבולת יום וכו'. והנה מאיד יש לתמונה איך מצרי ר"ג להכניס במשנה ברורה דקתני טלית שנקרעה רובה טהור, דמיiri בטלית טבולת יום דוקא, ובטלית דהמים קשים לה דוקא אשר אין זהו שום רמז רמייא בלשון המשנה, וכל זאת בלי שום הכרע, דעתמא גזרה דילמא לאأتي למיעבד רובה הוא גזרה חדשה, והיתכן דהנתנא שלא הזכיר גזרה זו כלל, ישנה סתם דטלית שנקרעה רובה טהור ויסmock על המבין שיבין מדעתו דנפשיה, שכאן יש מקום לגורר דחס ולא יקרע הרוב וידמה בנפשו דאייכא רובה, וקורא אני על זה וכיווץ בזה, דברי הגמ' ל�מן דך קכ"ד ע"א, האלקים אי אמר לי יהושע בן נון מפומי לא ציתינא לי'.

אבל כבר ברرتاي לך כל גדול בזה בהרבה מקומות בש"ס, והעיקר לעיל נ"ה ע"א בסוגי' דבשר שתנטעלם מון העין דרב אוסר בשר שתנטעלם מון העין, ומובואר בירושלמי דעפ"י מעשה שראה רב מקילין בשבר ליקח מון העכו"ם, עמד וגזר על כל בשר שתנטעלם מון העין ובכל זאת בש"ס דילין מקשה על רב מכמה משניות וברייתות ומתרכין להסכים עם גיורת רב, והוא דבוקש כתוב הטוי י"ז ריש סי' קי"ז דכל דמפורש להיתר בקרה אין כה ביד חז"ל לאיסרו, כן הוא גם לגבי אמוראים דין להם כה לחיש איסור נגד היתר מפורש במשנה או בריתא, ולכן מקשין על איסורו של רב דאמור סתם בשנמה"ע אסור ולא קאמר דגזר תיקון כן להוראת שעה או לעירו זמנו מצד תקנה אלא איסור לכל העולם ולכך זמן קאמר וכזאת א"א לחחד אס מפורש להיפך במשנה או בריתא הקודמת לו בזמן, ולכן הוצרך לשנות שאין היתר זה מפורש משום דיש לדחוק ולפרש המשנה להתחאים עם דינו ואעפ"פ דPsiṭṭa דמעולם לא כיון התנאה זהה, אבל די לו בדחוק זה שלא ה' מפורש להיפך, וכן כתบทי ברייש פ' כל הבשר לעניין דמקי' מותני בדכאייב ל' עינא עי"ש, וחדר מלמידי אמר לי שמובא בשם הגאון ר"א ווילנא ז"ל שכתב בדברי על כל הני חסורי מחסרא והכי כתני شبש"ס וכדומה מון הדוחוקיס, שהם על דרך אסמכתה ונחנתי מאד, אבל אפילו לא זאת נמצאת זאת בשום ספר עד הנה. האמת עד לעצמו, כי לולי עד لكمנו מה שאכתוב בזה ע"ד פסקי הרמב"ם ז"ל ודוק'.

ע"ב גמר' עולת העור לרaber"ש ליגזר וכו', וכותב המהרמ"ל ז"ל

ועוד אני אומר דיפה דחה הרמב"ס ז"ל האי תירוץ שבש"ס דברותמה דרבנן מيري, כי על תירוץ זה יש תימה רבתא, דא"כ ר"ג העמיד דין על משנה דכלים שהוא בסדר טהרות האחרון שבסדרי משנה, ואמר לא שנו וכו', למה לא העמיד דבריו על משנתינו הקודמת לומר לא שנו יותר מכדי אחיזה תהיר אלא בטומאה דרבנן, אבל בטומאה אורתיתא בעיןcola, והוא הוכחה גמורה דלא מוקמן באמת המשנה בטומאה דרבנן. ובלא"ה כבר כתבנו לעיל דעתך הגזירה ר"ג בשם רביה ב"א חדש לנו, ולא הייתה בימי המשנה, ועיקרו שגיל וטרוי הוא כדי שלא תהיה משנה מפורשת נגדו, וא"כ הוא אין לנו לקבל האגירה רק במקרה דהינו בקורס טלית כדי לטהרה, אבל לא נלמד מטלית על מפשיט עור וכען שאמרו קנסא לא ייפין אפילו הוא דומה, כן גירה מגירה לא נילוף אלא דעל ר"ג פריך ממשם דאמר דין בו לשון לא שנו, וכען הוא מפרש המשנה כן, א"כ יפרנס המשנה ומפשיט, ומה תאמיר דהתרם לא גרו, א"כ מנ"ל דבטלית גרו, אבל כיון דאנן באמות אמרינן שהగירה היא חדשה שנתחדשה בימי אמראים, אע"ג דר"ג אמרה בלשון לא שנו. וכען מימרא דרב דמביא הש"ס לעיל צח' ע"א בלשונו אסור בשר שנמה"ע אסור ולא הזכיר דהוא גור עלי עד שפרק בשביב זה עליו ממשניות ובריותות כמו כן הכא, אבל באמות הוא גורה חדשה, ולא נילוף מטלית על מפשיט בטומאה, אפילו לא נדע לחلك בינם, דהרי חזין דר"ג בטלית קאמר ועל משנתינו לא קאמר מיד', ודז"ק היטב.

רש"י ד"ה בטרפה בסה"ד והיא מטמאו אם נוגע בה כדםפרש ואיזיל. ד"ה מטמאה במקודשין, ככלומר אם של מוקדשין היא עכ"ל. הנה רשי ז"ל מפרש דהאי אמר אבוח דشمואל דטרפה מטמא במקודשים, היינו אם הטרפה מוקדשין היא ואז מטמא את האדים ואת הטהרות אפילו חולין והחרכה ליה משום דכאן טהור בטומאה דהינו אדם טהור. אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דמה ראו ח"ל ליגוזר טומאה על הטרפה אם היא מוקדשין אין בזה שום מעלה בקדושים ולשון הגמ' כאן ולעיל דר"ג ע"א, רק אמר טרפה בת טמאה היא, אין דכאובה דshmואל אמר טרפה ששחתה מטמא במקודשין, משמע דלא כרש"י, דאי כרש"י דודוקא בטומאה קדושה אמר דמטמא, הכי הוול"ל הב"ע בבהמה קדושה וכדאבוה דshmואל. וכן הרמב"ס בפ"ב ה"ח מאבה"ט כתוב בפירוש דלא כרש"י וז"ל: "טרפה ששחתה ע"פ שהיא טהורה מה"ת, אם נגע בה הקדש נתמא מד"ס, וזה מעלה יתירה שעשו בקודש" עכ"ל הרי דלא הזכיר כלל שהטרפה צריכה להיות קודש ומטמא אח"כ גם את החולין. וכן פרשי ז"ל צע"ג, ובגמ' צרכין אנו לדוחקי דטהור בטומאה הינו טהרות קדשים ולא אדם טהור דהוא ודאי לא נתמא מן הטרפה.

והנה חד מתלמידי הקשה על הא דכאובה דshmואל למה לא מינה התנא בפ' חומר בקודש בין הני מעילות קודש יתר על התרומה, דטרפה מטמא את הקודש ולא את התרומה ואם נאמר כדעת רשי"ד דהכא hei ניחא דאין זה מעלה בקודש כשאר המעילות שמנה שם. וגם קושי זו צרכיה נגר דפרקנו ודז"ק.

ד"ר קכ"ד ע"א גמור' אל כלקים אי אמר לי יהושע ב"ג מפומי' לא צייתנא ליה. עיין בחדושי ק"ז בעחתת"ס צ"ל שהביא דבר הרב"י י"ד סי' רמי'ב דמוכחים מכאן, דין לאמר אף' אמרה משה רבינו. וככתב הוא ז"ל דין מוכחים מהכא מידי, אבל אמר משה מפי עצמו ומסברא דנפשי' דבר שלא נשמע איינו מחויב לקבלו, אבל הכא עולא משמי' דר"י אמר ואהא אמר אף' אי יהושע בן נוע משמי' דמשה אמרה לא צייתנא לי, אבל אי משה רבינו משמי' דרב'

על כל הסימן לא נاصر לו בדיעבד ואם יש לו שחות להשלים תוק שיעור שהי' ודאי מחייב לעשות כן, ולידיין דמחמרין בשהי' משחו, מה יעשה ולא נاصر מושם זה את הנשחט, אם יש כאן רוב הנראה לעיניים או אם החכם יאמור דaicא רוב מצומצם, משא"כ על עולת העוף לרaber"ש פריך, מאחר דאסור להבדיל וחוסר שלא ימלוק כלו, ה"ל לתוך שימליך לכתחלה עכ"פ רוב הנראה לעיניים וכארש כתבו התוס', דע"כ בלא"ה צרכין לפреш כן, דהרי אסור להבדיל, וגם זאת לא מכך לממיר דקשי' לי' שנפסול בדיעבד אם לא מלך רוק רוב מצומצם, דמהיכי תיתי נבייא קדשים לביה"פ משום האי גורה, וע"כ הקושי' אינה אלא שהול"ל דימליך לכתחלה רוב הנראה לעיניים, וא"כ בשיטתה דעלמא דבאות הדין כן נדרש להדר לשחות כל הסימנים מה ה' לו להקשות, זה ברור ואמת לפער"ד, ובזה נבון ג"כ דברי התוס' ד"ה דילמא לא ATI למייעבד כדי אחיזה שהקשו. דמאי פריך הא לא חיס עלה דמשפט הבמה ורוצח שהי' כולה מופשט וכו', והוא ג"כ תמהוה לכאר', דניהם דלא חס מלחשיט אבל אם אירע טומאה בנתים שנגעו טהרות או אדם טהור בעור שאינה מופשת רק כדי אחיזה, הוא ייחס שלא יטמא ויאמר שהוא יותר מכדי אחיזה, אלא ודאי כדארן דז"ל לא גרו או דינגור בדיעבד רק אלכתילה במקומות דעהשה במצוצים וחס לעשות טמא, על דיבעד לא נזרו כלל כנ"ל ולכן תרצו גם בכאן איכא משום חיס דרוצה להניח כך זמן מה דנוזו לו לטלטל ולהפשיט שפיר דכאן בהפשטה דלא חס מלחשיט יותר דהרי רוצה להפשיט כולה אם הוא מפשיט יותר מכדי אחיזה, ומניח כך למה לא נסмоך לומר דעתה כל הנוגע בעורה המתפשט טהור, דהרי הוא יותר מכדי אחיזה, מה תאמיר דילמא ידמה על כדי אחיזה שהוא יותר כדי שלא יצטרך להפשיט יותר, דהרי כך לי' אם ישוט קצת יותר או לא, ואי דינגור בדיעבד אם נגע דיש לו נפקותא שלא יהיה טמא, על דיבעד לא נזרו כלל כנ"ל ולכן תרצו גם בכאן איכא משום חיס דרוצה להניח כך זמן מה דנוזו לו לטלטל ולהפשיט אם לא הופשט הרבה, וכן יש מקום לנזרו שלא יתרה בהפשטה זו דחס עלה שלא להפשט בשופי אלא במצוצים עד שיפשיט את כולה וממילא אם נגע בה טהרות קודם שהופשט כולה טמאים כמו בטלית. הן אמרת כי עדיין יש לבעל דין לחלק ולומר דשאני טלית דהקרעה היתה כדי לטהרה ולכן שייך לנזר שיקרע כולה אם ירצה לטהרה ולא רובה, אבל כאן בהפשטה לא כדי לטהר העור הוא מפשיט אלא הוא מפשיט כדרכו ומפסיק בנתים, או דירע בשעת הפשטה נגע אדם טהור או טהורות באיה עיר ווא"כ לעולם הנידון כאן אדיעבד ולא אלכתילה, וא"כ לא ה' פריך הש"ס מיד' מהאי משנה דמשפט בטומאה. ואולי באמות מה"ט לא שית הרמב"ס ז"ל להאי תירוץ דמתרץ הש"ס דמיiri בטומאה דרבנן ופסק סתם דיותר מכדי אחיזה טהור, משום דבאות אין דומה כל הא דמשפט להא דעתית, דשם גרו על הקרעה שיקרע יותר אם ריצה לטהרה וכך אין שיגזרו על הפשטה כיוון דאינו מפשיט כדי לטהרה אלא דהש"ס לא נחתת זהה ומדחה בדוחק. ובלא"ה הלא לפי תירוץ התוס' כפי שפירש דבריהם המה"ס לובלין ז"ל, לא שייך חס בהפשטה אלא ברוצח להפשטה עתה ולגמר הפשטה לאח"י, וא"כ בסתם מפשיט שמפשיט והולך עד גמירה דלא שייך חס אם נגע טהרות בעור בעודה לא הופשט רק יותר מכדי אחיזה, למה לא נתהר, וא"כ למה לי לאוקמי בטומאה דרבנן כיון דמצוי לאוקי בסתם הפשטה ולומר דכיוון דaicא מציאות שייה' חס מלחשיט יותר מכדי אחיזה שכן גרו בכל גוונא, זה דוחק עד להפליא, דמנ"ל זאת כדי להקשות על ר"ג וע"כ גם לפי דברי התוס' צרכין לומר, דאה"ג קושי' הש"ס לא קשה מה"ט ורק להרואה דמלתא תירוץ ומוקי בטומאה דרבנן.

ע"ש משנה קולית המת פרשי ז"ל טמא דהא עצם כשלורה במת בטמא במגע ובמשא כדכתיב או בעצם אדם עכ"ל, אין רצונו הפרש האי טמא דקתני במתני' אז הוו"ל לצין על תיבת טמא דקתני במסנה בערך הסמוך, כי מה דקתני במתני' הנוגע טמא, או דהפרירוש הוא דחאה לאפקוי דמאהיל אינו טמא או קר"י דמפרש נוגע היינו מהายיל כדלקמן בגמ' ורש"י ז"ל לא נכנס כלל עתה לפرش דינא דמשנה רק להקדמה כתוב על קולית המת בטמא, כלל עצם כשלורה במת בטמא במגע ובמשא, והכא דקתני בקולית המת דהנוגע בו טמא, ודאי לאו האי דינא אתה לאশמעין, חדא דין דרכו של תנא לשנות במסנה דבר המפורש בקרא, דין זה תורה שבע"פ אלא מקרה מלא, ולא עוד אלא דמ"ש קולית דעתך, הלא בכל עצם הדין כן וכשלורה מכל עצם מטמא במגע ובמשא. אלא רשי"ז ז"ל כתוב זאת להקדמה וממילא הבין דהאי דינא דעתך דהנוגע בו טמא צריך להתרפרש וכדלקמן אלא גם לאחר האוקמותות שבגמ' עדין קשה טובא, אך שיק hei קולית המת לכואן, דבשלא קולית מוקדשין קטני הכא, מושום דלעומת קולית נבלה ושרץ דיש חילוק בין סתוומים לנוקבון, קתני דבקולית המוקדשין ע"פ שג"כ מצד המוח שבתוכו מטמא, מ"מ אין חילוק בין נקוב לשאיינו נקוב, אבל קולית המת דעתם גופא קמטמא אלא מוח מה שיק לכואן, ועיין בח' ק"ז ז"ל מה שנחכח בה, אלם לפע"ד נראה דהתנא רצח בהז, מושום דבאמת קשה טובא, אך החמייר בשימוש נותר, דנותר גופא אין בו אלא טומאה דרבנן, יותר מוגע בקולית סתוומה של נבלה ושרץ שהמוח מטמא במגע מה"ת, אלא דכוין דמצאו קולית המת בטמא נמי, ניהו דשם מושום דעתם גופא מטמא, מ"מ שבן כך אם גרו עצם שיש בו מוח שיטמא מושום נותר, אבל אי לא hei עצם המת מטמא לא hei מציז גרו טומאה על קולית המוקדשין שייחי' חמור מוקולית נבלה. וכך הcek קולית המת עם קולית המוקדשין דשנים מטמאין סתוומים, משא"כ קולית נבלה ושרץ לדולי קולית המת בטמא במגע ה"י צריכין לגוזר גם על קולית הנבלה והשרץ שיטמאו סתוומים, כדי שיתקיים גזירותם בקולית המוקדשין הכלפע"ד נכוין בס"ד וד"ק.

ד"ה ק"ה ע"א גמר' נוגע אין מהายיל לא לכאור' הפירוש הפshoot דהש"ס מדיק מהายיל לא דאל"כ פשיטה מטמא במגע וכי מקרא אתה לאשמעין, אלא דא"כ מאי קמורתץ דליך חיota בשער הרי הדרא קושי' לדוכתי' מאי קמ"ל דاز שני הדינים פשיטה, הון מטמא במsha, עיין בכ"מ שסתמה על לשון זה כי הטעם ברישא הוא מושום דהעור מבטלן וכגדמייך בגמ' אבל לויל זאת אפשר מטמא במsha ולא במגע וצ"ע וד"ק.

תנוס' ד"ה נוגע אין מהายיל לא באמצעות הדיבור ואע"ג שלא היה אהול דומי' דנוגע, דנוגע בכ"מ טמא אבל מהายיל לא מטמא אלא בכגד המוח וכי עכ"ל. וקמונתמה המהורש"א ז"ל דהרי לעיל גבי שני עצמות ועליהם שני חצי אטים מוכח גם במנוחים השניים חז' לאוהל אלא שראשי השנים נכנסו לאוהל נתמא מושום דיד ושומר מכenis טומאה לאוהל, וא"כ ה"ה הכא דHASHOMER מכenis הטומאה אם

קוב"ה, אין לומר שם שטעה בשמייתו ח"ו, דא"כ תפיג תורה כולה וכו' עכ"ל. ולא זכיתי ליריד לסוף דעת קדשו דלמה תפיג תורה ח"ו. דודאי בתושב"כ לא שיק לומר דמשה טעה בשמייה, דלא hei המוצה ית' מניח לכטוב היפך או יתר וחסר מהה ששמע, כי כל עוקץ ועוקץ בתורה מפי הגבורה נאמרה למשה, אבל תושב"פ, מה לי בין משה ליהושע דכי היכי דיהושע מציא לטעות בשמייתו דהינו בהבנתו כך משה אפשר דטהה כי תושב"פ לא נמסרו המלות והאותיות אלה העניין בכלל והשומע למדו לתלמידו כפי הבנתו ולכן שיק בזה טעות באשר אין דעתו ב"א שות', וועරה ששמעו עני אחד כל או"א יבין הדבר כפי שכלי והשתנו, אלא דכך גורה חכמו ית' שהתוסב"פ תהיה נמסר ע"פ העניין ולא המלות, ויעשו ישראל ע"פ הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל, ואפלו כתעות של חכמי הדור, וא"כ מה לי משה ומה לי יהושע,adam נאמר דיהושע מציא להבין דברי משה באופן שלא כיוון משה, כ"ב נוכל לומר שם השה הבין התורה שבע"פ כפי שכלי והבנתו ולא כיוון האמת, אבל מושום זה לא תפוג תורה, כי האמת הוא כמו שהבין משה כי גורה חכמו ית', וכן הוא ביהושע אם לא שנאמר דשאני משאה דלא מציא טעה בשמייתו מושום דכתיב ב"י בכל בית נאמנו הוא ועיין בהקדמה של שכתבתי בעניין הנعلا הלה באריכות וד"ק.

תנוס' ד"ה אבל פלטו סכין בטל וא"ת וכי אין לדידי' ר' יהודה פlige אר"י ור"ע וס"ל בaczait אפיקו פלטו סכין לא בטל וכ"ו עכ"ל, ולא אדע א"כ למה לי כינוס כיוון שיש כזית במקום אחד, ועיין לעיל בסוגי' שם ובמה שכחתתי וד"ק.

ד"ה שם תחובים בקיסם והסיטון, וה"ה بلا תחובין ונוגע בהן מטמא וכי לא מושום דפליג ר"ע אר"י וכי עכ"ל עין בלב אר"י שסתמה דנייהו דאמת דהדין כן לר"ע, מ"מ לר"י בכחגו'ו אין טמא דהא אין נוגע וחוזר ונוגע, וא"כ איך שיק לומר ומודה ר"ע דלמאן מודה עי"ש. ואני בער ולא אדע, דגם עתה איך שיק ומודה ר"ע בתוחבן בקיסם, כיוון דלר"ע גם במגע מטמא מושום דס"ל נוגע וחוזר ונוגע, וא"כ מיי קמ"ל דሞודה מטמא במשא פשיטה, כיוון מטמא במגע למה לא יטמא במשא. ועיין ברמב"ם בפ"א ה"א מאבה"ט, דפסק באמות דזקוקה במשא מטמא אבל לא במגע מושום מאבה"ט, דפסק באמות דזקוקה במשא מטמא אבל לא במגע מושום מאבה"ט עי"י אדם חיבור, וא"ג דבריש דבריו שהביא דין דשני חזאי זיתים על העור, כתובrical של שני אינו מטמא במגע אין מטמא במsha, עיין בכ"מ שסתמה על לשון זה כי הטעם ברישא הוא מושום דהעור מבטלן וכגדמייך בגמ' אבל לויל זאת אפשר מטמא במsha ולא במגע וצ"ע וד"ק.

ע"ב גמור' אל' ערובא פרח וכו'. אל' אני היום סמכוני באישיות וכו' עיון בלב אר"י וחוזי ק"ז ז"ל. ואני אומר מלטא עדיף מהא דמייניהו בס"ד, והוא ספרי המקובלים כתבו, דלמאן דאדוק בדבוקות למלעה ית', מראין לו תמיד הדרך אשר ילך בה והמעשה אשר יעשה. והנה הארי רביה בר"ה ה"י עיר' מטוריה הדרשה וקשה לו לחשב לשואל דבר דבעי טעמא כמו שפרש"י ז"ל ולמנוע לימוד למי שבא ותאב לשימוש הוא אכזריות, כמו למי שמנוע בר ומazon לרעב המשכים לפתוחו. ולכן ה"י רביה בר"ה נובך בדבר אם יפה עשה למנוע התשובה להאי שואל מחייב חולשת גוף או לא, והראו לו מן השמים ערובא פרח לפני ונדתךיב' ולבני ערובא אשר יקרחו, והוא המתאכזר גם נגד ילי' ונדתךיב' ולבני ערובא אשר יקרחו, וכן אמר לר' אורא סבא ראה ערובא פרח וזה סימן שנונתנים לי להתאכזר נגיד לבתיה השב לך למדך מפני שיש לי לחוש על גופי העייף מטוריה הדרשה והוא דבר נחמד בס"ד.

דנוגע בחזי שعروה עצם ומאהיל על חזי כאית בשר דליקא כאן שום טומאה וכיון שכן ע"כ האינו נוגע בקולית המת מצד נוגע במות נמי אית בי, דלא"כ דרך מושם נוגע בעצם הוה נשמע דנוגע בעצם מצטרף עם מאהיל על המת בדאליכא בכל או"א חזי שיעור, וזה ליתא כדכתיבנא, וזה כוונת התוס' דאי הוה קתני דין זה בשר מן המת, לא הוה ידעינו אלא בשר המת דטמא באוהל כמו במגע, אבל בקהלית אי אית בי חזי איז מוח המתקשש, הו"א דגנעה בו ומאהיל על חזי איזبشر אחר, אין מצטרף כי האי קולית לא מצי לבוא לידי טומאת אוהל אלא ע"י צירוף והוא אמינה דבכהגו"ו אינו מטמא וכען שכתבו התוס' לעיל קכ"א ע"ב ב"ה ולהעמידה על פחות מכיות, דאע"פ דעת חזי איז אחר מצטרף, מ"מ בסופה לטמא טומאה חמורה לא סגי בחזי איז עי"ש, וה"הanca הוו"א דאין כאן גנעה במוח מושם דאפשר ליטמא באוהל ע"י צירוף, קמ"ל דמ"מ מצטרף, אלא באמת איני מסתפק טובא בדיון זה אם מצטרף בכחגו"ו, דחא האי גנעה בעצם שתהיה חשובה גנעה במוח עצמו הוא מטעם שומר דמקניש ומוציא, וזה אינו בעצם סתום מכל צד דהוה טומאה בלועה, ורק מטעם דטמא בוקעת ועולה, והנה לא מבעי לפי מה שקיימנו לעלה הלב אר' דלא מהני זאת לשוי' שומר להכenis ולהוציא פנוי שرك עולה למעלה ולא להמשיך לצדדין, אלא אפילו נאמר כדעת הגהות רעך"א ומהרשות' שמקיימין דברי המהרש"א דמהני ג"כ להמשיך הטומאה, ושפיר היה נוגע בעצם כנוגע במוח, מ"מ כיוון דכל זאת נבנה על הכלל טומאה בוקעת ועולה ולכן אין להזהה בטומאה בלועה, אבל כאן בחזי איז מוח המתקשש בתוכו אין שיור טומאה, מנ"ל למור כל בית טומאה בוקעת ועולה, ואין זה דומה להא ועולה, ואין זה דומה להאידלקון ע"ב דאמר ר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים דמיירי נמי בחזי שיעור, ומ"מ אמרין דמצד הללמ"ס טומאה רצוצה בוקעת ועולה עד לרקע גם בחזי איז הדין כן, דשאני התם דaina בלוועה אלא רצואה גולוי, יכול לנוגע בה ומהני האי דרוצואה דהוה האיר כמלא ממנה ואם נוגע בידו אחת בחזי איז ומאהיל בידו שנייה על האי חזי איז שבין המגדלים, חשבין כגע בעית שלם ב"ב, אבל כאן בקהלית דסתום והסתימה משווה את הטומאה לטהרה דגניעת בית הסתרים אינו מטמא, וצריכין אנו לשלק האי סתימה ע"י שנאמר דהטומאה בוקעת את העצם הסותם וmpsik, כיון דרך חזי איז אيكا דין בו טומאה, מנ"ל דאמירין בה נמי דבוקע את העצם ועולה, והדבר צריך תלמוד ועינו רב לפע"ד ודוו"ק.

ע"ב גמר' אר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים עסקין וכו' סוג' זו מקשי הבנה. א"י מה לו לר"ז לנוד מן הפשו ומובואר במשנה עצמה דרישא מיררי במאהיל הוא עצמו, והוא הוה כען מגע ומצטרף, וסיפא באוהל דהמשכה כדקתו ודבר אחר מאהיל עליו ועל חזי איז, וכדרבא לפקון. ב') למה לא הביא הש"ס באמת אוקמתא דרבא הכא, כדי לקיים תירוץ ר' יוחנן דנוגע היינו מאהיל, כי כן הוא דרך השקיל וטרוי' בנל מקום. ולא עוד אלא דחא אבוי ורבע לא היה להביא כלל כאן לתרץ סתירת רישא וסיפא דהאי משנה, רק על הברית' דר' יוסי ושם על הברית' לא הביא אוקמחה דר"ז. ג') משלו הנג'י, "מאן האי תנא דקי ר' לאו היל נוגע דקתו ר' יוחנן דנוגע דמתני" נהיה נמי מאהיל, והרי לפי פי' רשי' ותוס' ע"י תירוץ של ר"ז נדחה תירוץ דר"ז, דהרי דוקא בטומאה רצוצה קרי לאוהל נוגע ולא כמו שפי' רשי' זל דלר"ז ליכא סייעחא דהרי רישא דוקא בטומאה רצוצה קאמר דמצטרף אבל בשאר טומאות אוהל קתני סיפא דלא מצטרף. ואם נפרש דעת אוקמota דר"ז בטומאה רצוצה

מאהיל עליו אפיקו שלא כנגד המוח, ועיין בהගות ק"ז רעכ"א ז"ל בהגהות על המשניות ובגהות מהרש"ש ז"ל, דאע"ג דכל שא"א ליגע לא מטמא משום שומר, מ"מ כאן דאפשר לבוא לידי מאהיל כנגד המוח משום דטומאה בוקעת ועולה, והוא כמו מגע כדאר"י, ומהרש"ש מוסיף דגם לולי ר"י, וכיון דאתא לכל טומאת אוהל סגי כאן, כיון דעת טומאות אוהל דין. אלא דכל דבריהם ז"ל נדחים בכוה שכתב הלב אר' ז'ל. ואני אסביר את דבריו הקודושים דשאני הכא, דהרי האי עצם אף שהוא שומר מ"מ כיוון דהוא סתום מכל צד הר' הוא מעכבר מלטמא, דטמא בלוועה הוא שאינה מטמא כלל. אלא אדם אין כאן פותח טפח קימ"ל דטומאת מת בוקעת ועולה, אבל רק עולה ולא לצדין ואנו בעין כאן שקודם שבוקעת לעלות לחוץ תמשוך לאורך העצם כדי שתבוא לתוכו האוהל ועת א"א דהרי הסתימה של העצם מעכבר את הטומאה מלטמא ולכן אויר העצם החலול בלי מוח לא נتمala מן הטומאה כיון שטומאה בלוועה היא, אלא בוקעת ועולה למעלה וכיון שהיא חוץ לאוהל מאן יכנסה לתוכו האוהל. והדברים אמיתיים וקילוריים לענים ולכן קושי המהרש"א על התוס' לך"מ דבברי ק"ז בעחתת' ס' זל בחודשו כאן לא זכיתי להבini ודוו"ק.

בא"ד וא"ת ולשוני לי הא מנין ר' יוסי דל"ל טומאה בוקעת ועולה لكمון בשמעתו, ושם לא מסתבר לי לאוקמא קר"י עכ"ל וכותב המהרש"א זל דה"ה דחוומ"ל דגם ר"י מודה כאן בקהלית דהוה כמות בכוסתו כמש"כ התוס' لكمון, ועיין لكمון על דברי התוס' במהר"ל זל מה שכתב ביה ובאמת ע"כ הש"ס דהכא לא נחות להאת דלהה לי ליפורך ואי דaicca איז מוח טומאה בוקעת ועולה, דבר דתלי בפלוגתא, ולא פריך הא מת בכוסתו הו, דבר דהכל מודים בה ובוגוף סברת התוס' עיין لكمון מה שאכתב בזה ודוו"ק.

בד"ה וא"י מוח שבפנים מעלה ארכוה מבחו"ז פי' הק' אע"ג דליך מוח כלל זה דחקו וכוי עכ"ל, והנה רשי' זל בעצמו כתוב لكمון בד"ה נבליה כיוון דמתתקשח הוא בסה"ד דהשתא גרע מוקלית שיש בה בכעדה מוח לת, דההיא מעלה ארכוה הוא עכ"ל, והתוס' כאן הוסיף על דברי רשי' זל תיבת, "כלל זל תיבת" מה שליחא בראשי' שלפנינו וא"כ גם הכא כוונת רשי' זל במה שכתב, "אע"ג דליך מוח" ר"ל שעור צית אבל עדשה ע"כ איקא דלהכא קתני קולית. ולא עוד אלא בדליך מוח כלל א"א לאוקמי, דא"כ מה קמ"ל, והרי הש"ס ג"כ מהדר לפרש האי קולית המת שיהי בו שום רבותה ולפי דרכם של תוס' דרש"י זל מפרש דבלא מוח כלל קאמר דאיינו מעלה ארכוה, ייל דחחוקו של רשי' הי' ממה דפרק הש"ס, ותו קולית נבליה קולית השרצ' כי נקבו אמאי מטמא. ועיין בגליון הש"ס שכ' דעיקר הפירכא מנבליה, ושרץ דנטקט הוא שיגרא דלישנא, ולפי פרש"י זל אין צורך זה כיון דמיירי בלית ב' מוח כלל דבאיית ב' מוח בכעדה לכ"ע מעלה ארכוה לבשר בחוץ ודוו"ק.

ד"ה א"ה מוקדשין וכו', פירוש בשלמא אי אירוי בדאליכא איז אש מוקדשין, אפילו למ"ד בפסחים נותר בככיבת דכל חד אירוי בשיעור דידי' וכו', יותר הול"ל דלמ"ד נותר בככיבת ה"ה האי קולית המת מצי מיררי בככיבת,adam בכזית אינו מטמא באוהל ה"ה בככיבת ודוו"ק.

תוס' ד"ה ומאי נוגע דקתו הינו מאהיל וקמ"ל דנוגע הינו מאהיל ומצטרפין, וא"ת ולתני כיitz מן המת וכו', ייל דלא הוה שמעין מהכא וכו', כל דברי התוס' מוקשים וקשיים להולמים עיין במהר"ל זל א"כ מה שהאריכו בדיבור זה, ולפע"ד בפירוש דבירהם הוא, דחא דנוגע ומאהיל מצטרפין ודאי אינו אלא בוגע ומאהיל על בשר המת דטמא באוהל, אבל פשיטה

ו"ע דבמהרש"א איכא טעות סופר דמוכח, בסה"ד חיבת "איינה" צריך למחוק והלב אר"י העתק הטעות כמוות שהוא.

תוס' ד"ה מאן תנא דפליג עלי' דר"י, ר"ש היא פ"ה וכו', וקשה החותם אפלו ר"י מודה בין לאבי ובין לבבא, דהה לעמלה מטפה אוול להמשכה היא, ועיין בלב אר"י שדברי התוס' אינם מודוקדים דמנ"ל דלמעלה מטפה אוול קמיiri, אלא דaicא לאוקמי לאבי בהכי, ולרבא בפשיותו אתה שפיד דהה מאמורש אוול מהמשכה, וכן הוא בחידושי הר"ן עכ"ד, ואני אומר דלגביו אוול הדמשכה אין חילוק בין לעמלה מטפה או למטה, וכן בטורמא רצוצה דכל שהוא ע"י המשכה שוב בטל הרצוצה ואין כאן מגע וכמוש"כ התוס' לעיל בעין דוקא כרוחב ואוריך טפח מגוף ולמעלה דרך מהาย, וכיון דאיין שיערו שהוא איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותו ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאותו ולא שיעורא שיעורא ולא טומאותו אים מצטרפין, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מהาย, כיון דין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי ולא כרבא אלא דכל נוגע ומายיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מהalleyות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי" דהכא, והאמת אגיד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

בナ"ד ונראה לפרש, דאםאי דקאמר לעיל מאן האי תנא דחישב לאוהל נגעה ר' יוסי מככל דaicא דפליג עליה, וקאמר מאן הוי האי תנא עכ"ל, ולקי שטה טובא גם על פירושים, דמנ"ל דר"ש פלייג דמدادמר דבתרוד רקב ליא מגע רך אוול ומשא, ליא למשמע מני"י דפליג לומר דאוול בטורמא רצוצה או בפחות מטפה או לרבע אפי' לעמלה מטפה אינס מצטרף עם נגעה, דספר מצי מודה להא דר"י יוסי, אבל הוא נגעה ממש אתא למעט, ואתה גם ר' מודה כדלעיל, דהרי לא מצי נגע בכלל' ועיין לעיל בלב אר"י שהרגיש בזה צ"ע וזוק"ק.

ע"ב ר"ש"י ד"ה ואינה מטמא במגע שאינו נגע בכלל והיינו דפליגי דר"י דמלא תרוד רקב מטמא במגע דקרוי" לאهل מגע עכ"ל, דברי רשי" אלו צרכין עיון, דבמה דפתח לא סייס דהתחל דאיינו מטמא במגע ממש דאיינו נגע בכלל וזה גם ר' יוסי מודה, ואיך כתוב שוב והיינו דפליגי דר"י וכו' ועיין לעיל ודוק"ק.

תוס' ד"ה בnbתלה ולא בkolית שחומה מהאי קרא נמי ממעיטין וכו' וקשה וכו' ע"פ דשותר המהוי בסותום (ולא בסותום) כgon חטה בקליפה התם מרביבן מקרה ذרען אשר יזרע וכו' עכ"ל, עיין לעיל בריש פרkon במה שכתבו ותמצא פירוש נכוון לדברי התוס', והוא כי התם מרביבן שומר, לא להכנס ולחותcia דזה נדע מק"ו DID אלא לצרף בעין האי ריבוי, וכיון דהשומר מצטרף להיות כאוכל שוב מה איכפת לנו מה שהוא סותם את האוכל כיוון דהשומר עצמו כאוכל יחשב, משא"כ כאן בkolית נבלת דלטומאה חמורה לא מצטרף השומר להיות קורי בשר, אלא להכנים ולהוציא שוב מעכבר הסתימה מליטמאו, דהרי הוה טומאה בלועה שאינה מטמא עי"ש היטב, ואע"פ דלשון התוס' דהכא אינו מורה על עניין זה שכתבנו אבל הדבר בעצמותו אמת לאמתו אם כיוונו התוס' לכך או לא, כי האמת עד לעצמו ודוק"ק.

ע"ש משנה עבר חציו בשר וחציו אדמה וכו' עיין בפייה"מ לרמב"ס ז"ל שאע"פ שמצוות בע"ח זה דבר מתمية הו, מ"מ שמע מגידים אין מספר שרואו בעיניהם בריה זו, ועיין בתפרט ישראלי שכטב נגד המלගים והמקחישים מציאות האי בರיה שמצוה בספר מחכם מחכמי האומות המפורסם שנמצא בבריה זו בארץ מצרים ושמה בלשון מצרי דיפוס ואקווליס ובלשון אשכנז שפריגנומי. והתו"ט שם כתוב לדעתו האי ברייה הוא טענה גדולה על מאימני הקדמות. והתפארת ישראל כתוב דכוונתו דאם נהיה חיota חדשה מדומה בלבד פ"ז הוא כעון מעשה בראשית.

קפרייך, ומאן האי תנא, וע"ז קאמר דר' יוסי הוא דקאמר דמלא תרוד רקב מטמא במגע ובמשא ובוואל, וע"כ האי נוגע מהาย הוא ובטורמא רצוצה כדר"ז ודמחיין דאהלות, א"כ מאן פריך והא כתני מהาย, הלא כבר ידע דaicא תרי מיני מהาย, מายיל, מהาย בטורמא רצוצה ושאר מהาย. ז') הלא הסברא בעצמה דחוקה מאד דינהו דטומאה רצוצה בוקעת ועולה, מ"מ אס מכניס אצבעו בין שני המגדלים, ודאי לא טמא כלו נוגע בטורמא, ודוקא מהาย דהינו עכ"פ כמעט טפח בעין, וא"כ איך יצטרף אפלו מאהיל דהינו שווה איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותו ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאותו ולא שיעורא שיעורא ולא טומאותו אים מצטרפין, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מהาย, כיון דין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי ולא כרבא אלא דכל נוגע ומายיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מהalleyות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי" דהכא, והאמת אגיד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

תוס' ד"ה קסביר ר"י טומאה אינה בוקעת ועולה וא"ת וכו' ויל ע"ג דסביר ר"י טומאה טמונה אינה בוקעת, מודה בקולית סתומה שמטמא באוהל כמו מטה בכיסותו דמוודה ר"י דמטמא עכ"ל, ואני שמטמא באוהל נוגע מטה בכיסותו איינו סתום ובלתייה, ולכן אין הכסות בער ולא אדע דמת בכיסותו איינו סתום ובלתייה, אבל האי הכסות מפסיק, אבל האי קולית דסוטם את המוח מכל צד והוה טומאה בלועה שאינה מטמא, ובוקעת ועולה לית ל"ר, א"כ איך יטמא ואפילו ה"י שיק בעצם שהוא לבוש בתולדה ביטול, כמו בכסות מ"מ לשויי" האי עצם כמו בשר ע"י ביטול א"א כמו שפרש"ז ז"ל לעיל קכ"א ע"ב ד"ה והוא שכנסו, ועוד בשאר מקומות דבטול מהני לשויי" אובל אבל בטומאה חמורה לשויי" בשר לא מהני מחשבה, ולכן דברי התוס' צ"ג בעניין ודוק"ק.

דפ קכ"ז ע"א גמר' ורמי דר"י אדר"י דעתך הכלב שאכל בשר המות ומית הכלב ומוטל על האסקופה רמ"א וכו', הנה מדקפני מוטל על האסקופה משמע דאלו בתוך הבית לעולם הבית טמא, וכן מהה דאמר ר"מ מביא את הטומאה ואיינו מביא את הטומאה נמי משמע, דטומאה חזק בית וצריך להביא ע"י אוול הצואר שהוא פותח טפח. אבל ר' יוסי דקאמר רואין את הטומאה אם הוא מכנד המשקוף עכ"ב דתלי אי הטומאה בבית, ולכן לא כתני מביא ואינו מביא, אלא הבית טמא והבית טהור, ומהנה מוכיח דר' יוסי סובר דטומאה רצוצה וטמונה בוקעת ועולה. אבל דמהרש"ז ז"ל נתקשה בזה דאם צואר הכלב חשוב דבר המקובל טומאה, למה לי טומאה בוקעת ועולה, תפ"ל-DD בדור המקובל טומאה אין חוץ מפני הטומאה עיין במהרש"ז ומהר"ס' לובלין ולב אר"י ז"ל שהראיינו בפירוש דברי התוס' והגמ', אולם לפ"ד נראה דהא דבדבוקת טומאה אינו חוץ מפני הטומאה הוא משוס דכיוון דמקובל טומאה מן המת ממילא לא מצי חיז' אולם האי בשר המת בתוך הכלב כיון שהוא טומאה בלועה ורצואה, אי לאו דבוקעת ועולה לא מצי מטמא את בשר הכלב טו"א, דטומאה בלועה אינה מה טומאה דהרי מגע בית הסטרים הו, וא"כ שפיר חוץ מפני הטומאה וזה ברור ואמת בעניין, ומקום הניחו לחתוגדר בו ודוק"ק היטב.

קאמר יוшибו חلد כי אדם יש גם בים ודוק".
ע"ש גMRI כל תשחשיש ועיירון שוה, ופרש"י שימושין שניהם פנים כנגד פנים כגון אדם, ובבכורות אמרינו דאי בכל בע"ח שימושין פנים כנגד פנים אלא אדם דג ונחש ושמעתיה שיש מכאן תשובה להאמרם שהאדם שרשו מן הקוף וברבות העתים נזדקך דהרי האדם והקוף אין תשמשן שוה.

ע"ש משנה האבר והבשר המודולדים בהמה מטמאן טו"א במקומן וכו', ובגמ' מדיק הא טומאת נבלה לא, ויש להעיר למה לא קתני זאת בפירוש כמו דעתنا באידך משנה ל�מן, האבר והבשר המודולדים באדם טהורין מטה האדם וכו' והכא נמי הדין כן, ולמה השמייט כאן עיקר הדין דבר המודולDEL אין בו מושום אבמה"ח ע"פ שאינו מעלה ארוכה וועוד לפול. ונראה לפע"ד עפ"י מה שבאי במלאת שלמה על המשנה דפוס ווילנא ז"ל הר'ם בכריתות פ"ג נסתפק ר"ע בזה ושאל לר"ג ור"י ע", והכא פשיטה לי, פ"י הראב"ד בפי התו"כ בתור דשמעינו ר"ע מינינו קבעינה במתני' ואגמירינה לתלמידיו עכ"ל, ועיין בתו"ט שם על הא דרואין אלו ק"ו מ אדם ז"ל, ובפ"ט דחולין לפינן לה מקרה דכתיב כי יפול עד שיפול ולא דטרח למכתב מלטה בא"ק, שהרי כתבתי שם דעתיך קרא למיתה עשה ניפול ואבר המודולDEL מAMILIA משמע"ע עכ"ל. ופלא והപלא איך לא הרגש דא"כ מה נסתפק ר"ע ומה השיבו לו ק"ו מ אדם, כיון דעתך לך קרא על מיתה עשו ניפול, וע"כ לומר דהו ר"ע והוא ר"ג ור"י לא ידענו מה אי דינא דmittah עשה ניפול, אלא שמעו באדם ובלי לידע מניין, ובמה למדנו יחש, ולמדו ממוני להמה מק"ז עפ"י סידר ר"ע, שאליבי' נסדו כל משניות, הני תרתי משניות דהכא, חדא בהמה וחדא באדם וכיוון דגוף הדין שמעו באדם ובלי לידע מניין, ובמה למדנו י"ז, لكن שפיר עבר ר"ע דבבכמה תנא דמתמא טו"א ולא תנא בפירוש דטהורים מטומאת נבלות, וסמק רך אידיוקי כדי להשמעינו דעיקר האי דינא באדם שמעניא ורך ממש נלמד מק"ז אבמה. אולם התנאים שאחריהם צכו לילופota דכי יפול מהם במותם דmittah עישה ניפול דהרי בסיפה כתני דמותה הברמה האבר מטמא משום אבמה"ח ולא משום נבלה אז דברי ר"מ כדקתי נא במשנה שאח"ז דהא "דaber ר"ע שהוא סידר רישא דמתני' וכן הוא בא"מ במתמא טו"א ולא דברי והבשר המודולדין באדם טהורים" דברי ר"ע יסוד המשנה והא דאח"כ מות האדם וכו' והابر מטמא משום אבמה"ח דברי ר"מ. ואחר שזקינו לדברי ר"מתו לא צריכין לק"ז הניל' דארדרה בהמה ידיעין מקרא ואדם נילוף מבמה. ולפ"ז הי' לו לרביינו הקדוש לשנות כאן בפירוש דבר המודולDEL טהורין אלא דהמשנה לא זהה מקומה כאשר נשנית מר"ע יסוד המשנה CIDU ABEL מ"מ הש"ס פריך שפיר טומאת נבלה ליטמא ולא סגי לי בק"ז מ אדם, דהרי מותוך דברי ר"מ מוכחה דעיקר הדין בהמה ולא מק"ז אלא דלפ"ז קשה מניל' למילף אדם מבהמה דילמא שאני אדם דמתמא מהחים וכק"ז של ר"ג ור"י דשם בכריתות, וקושי זו באמת הקשו התו"ס' שם בכריתות והניחו בלאי יישוב. ולכאורה ל�"מ לפי מה שכי התו"ס' ל�מן סוף פרקו ד"ה כיitz דלכאר' נרא אבמה"ח באדם דמתמא מבניין אב דשרצים ובמהמת אתי עיי"ש, וא"כ הוא לא מצין להחמיר באדם יותר מבהמה, כדי לבא מה"ד להיות כנדון, אלא דהתו"ס' בעצם כתבו דמתוך המשנה דפליגו בה ר"א ור"י לא משמען כן, ועיין בלב אר"י שם דתפס שנעלמו מהתו"ס' ברייתא מפורשת נזיר דף"ג והוא מדברי הספרי ופסקו הרמב"ס בפ"ב מטו"מ דדרשו בחל חרב זה אבמה"ח שלפטו רחוב עיי"ש, וא"כ הדרה הקושי" לדוכתי' מניל' דאיינו מטמא במקומו קודם שנתלש

ולפי דעתינו הנהפוך הוא דלפי חכמי הטבע שאומרים דאי שום מציאות בעולם להווית חיות חדש רק ע"י הטלת ביצים ופו"ר יש תשובה גדולה נגד מאמיini הקדמות, דחוית הראשון מתן ברוא. **תוס' ד"ה** יכול אף לא ריקמה, וא"ת ולרकמה ל"ל קרא לעניין טומאה, הא לעניין אכילה פשוטה לנו לעיל ס"ד ע"א بلا קרא שams רקמה ואכלת דלוקה, ועיין בלב אר"י ולא הבנתי סוף דבריו דאי שכתבו התו"ס' מכוכו שפיר בשיטות דלעיל. אבל מה שיש מן העיון הוא לדעת הרמב"ס ז"ל דס"ל דבצוי טמאים ושרצים לית בהו מלכות אלא אישור בעלמא בח"ש משום דכל אתה מריבוי הכתובים איון בהם מלכות, וא"כ אם לא נדע ביצה מזורקת דטמאה הן לעניין טומאה והן לעניין אכילה, אלא מריבוי דהטמאים כאשר נראה מהאי ת"ר שהביא כאן מלכות מניל' אבל עז דלשון המשנה מהופך הוא מלשון הברייתא דת"ר, דבמשנה כתני דבצית השרץ המזוקמת תהורה, ניקבה כ"ש טמא, הרי דלא אתה לאשמעין כלל דריוקים טמא כמו השרץ השורץ על הארץ, דזה דבר פשוט ולא צריך קרא, ומימילא גם התנה לא איתטרך לי' לשנות, ורק אדרבה דכל שלא ניקב דטורה אתה לאשמעין ואתן למד מהא דלעיל בקולית סתוםה הן בנבלה והן בשער דטורה וביצת השרץ שركמה הינו הך, דסתומה היא מכל צד, וכך איז בה טומאה לא בגען ולא במשא וכדלעיל, ומה דקטני האי דינא בביבת השרץ כל עיקר, ולא סמך אدلעיל בקולית סתוםה, למדתי מדברי הרמב"ס ז"ל י"שוב ע"ז דז"ל בפ"ד ה"ו מאבאה"ט, "ביבת השרץ המזוקמת ע"פ שהשרץ נראה מותוכה תהורה" עכ"ל, והוסיף על דברי המשנה, "ע"פ שהשרץ נראה מותוכה" למדנו זאת הוא הרבותא נגד קולית השרץ שהביא קודם, דהו"א בביבא שקהרום צלול ונראה השרץ מותוכה לא מקרי סתוםה. אולם הברייתא כתני להיפך דהטמאים אתא לרבות ביבת השרץ, יכול אפילו לא ריקמה ת"ל השרץ וכו', והוא נגד המשנה דאלו ה"י בעי קרא על ריקמה דמטמא לא ה"י שותק התנה דמתניתין מזה, אבל כוונת התנה דברייתא הוא למוד תהורה על לא ריקמה הו"א כמו לעניין אכילה דיש לנו יפותא דכל היוצא מן הטמא טמא, כמו כן נימא גם לעניין טומאה דהיו צא מן הטמא מטמא כמו הטמא וביצת השרץ טמא כמו השרץ במותה ע"ז מביא הדרשה דהטמאים לרבות ביבת השרץ והוא לאכילה דאסורה כמו השרץ אבל יכול לעניין טומאה נמי כן ת"ל השרץ. ובאמת כל אלו הדרשות אסמכות הננה, כי העיקר נבנה על הסברא והשכל הישר דלענין טומאה שאני דמחייב לייא דאסורה בשרצים דבמוצטם כתיב, וא"כ לעניין טומאה לא שייך ויצא מן הטמא דהרי לעניין טומאה זהה יוצא מן הטורה לך לייא טומאה בביבת השרץ כל וזה גדרסינן הכא בברייתא גם קולית השרץ, עיין בלב אר"י דבתוכ"כ ליתא, ובאמת אין כאן מקום לקולית השרץ דמה עי קרא דמות הוה כבשר אתמהה ודוק"ק היטב.

ד"ג קכ"ז ע"א ת"ר כל מה שיש ביבשה יש בים חז' מן החולדה, אר"ז Mai קרא האזינו כל יוшибו חلد. ולכוארה תימא דהרי גם אדם לא נברא רק על הארץ ולא בים אבל עיין ב מהרש"א ח"א שכ' דבמאמור זה דימה את האדם לחולדה שאין לו יישוב אלא בארץ, ואם מביא מבול לעולם יכלה מן האדם כלו וגרע משאר בע"ח שנשאר מינים בים. ועדין צ"ע ודוק"ק.

שוב ראייתי בgem' בכורות דף ח' ע"א, הדולפנין פרין ורבין בני אדם, אר"ז Mai Dolfenin בני ימא פרשי' דגם יש בים שחצין צורת אדם וחצין צורת דג. ועיין בתו"כ פ' שמיini על קרא דאדם כי מות באוהל למיועדי הסילונית שהוא דג שחציו אדם. וא"כ שפיר

בנהו משניות ר"ע שנאן, והוא לא ידע מدين דמייה עשוה ניפול ודוק'.

על'ג גמר' נשחתה הבמה הוכשרו בדמיה וכו' במא' קמיפלגי וכוכ' לכאר' נראה דהפשט כמו שאמר ר"א בסוף הסוגי' דבחיתה מכשרת ולא דם פליגו דלר"מ דהדים מכשיר נתשר גם האבר והבשר המודולל דבחיתה נעשית יד לאבר, אבל ר"ש דסובר בחיתה מכשרת ולא דם, לגבי הקשר השחיטה לא שיק' יד, בשלהמא בהקשר משקין ייל' דכל דנפל מים על היד חשוב כלו נסל על האוכל בעצמו, אבל לגבי הקשר השחיטה, כיוון דאין השחיטה מתרת האבר והבשר לדעת הרמב"ם מה"ת ולדעת התוס' ורש"י מדרבנן, הרי הא'i הקשר א"א לבוא כלל על הא'i אבר ואיך תhani מה שנותר הבמה להקשר את האבר, וסבירא זו ברורה כלכך עד שקשה לומר דהני אמוראי קר"א אמרו כי חילקו על סברא זו. ואעפ' שהתוס' כתבו כן דהני סברו גם בשחיטה שיק' יד להקשר לויל' דבריהם הי' נראה לי, דאפילו נאמר דיידעו מהא ברייתא דלעיל דף לוי ע"א דלר"ש השחיטה מכשרת ולא דם, מ"מ נראה להם דר"ש כאן דמהדר לדברי ר"מ דאומר הוכשרו בדמיה, לדבורי קמשיב דאפילו לשיטוך דהדים מכשיר לא הוכשרו האברים והבשר המודוללים ומטעמים דקרוaro הני אמוראי כאו"א לפי דרכו, Dai משום דס"ל השחיטה מכשרת ולא הדם כבר נשנית לעיל במשנה ובברייתא דעת ר"ש, ומה שיק' הכא ולא עוד אלא דחלשון נמי מורה דאהקשר דם דקאמר ר"מ קפיג' דהני המודוללים לא הוכשרו, מדקאמר לא הוכשרו דמשמע הם לא הוכשרו אבל הבמה הוכשרה Dai משום דआזכיר הקשר דם פlige הוליל' לשחיטה מכשרת ולא דם וממילא הוה שמיין דלא שיק' על המודוללים הא'i הקשר וכסבירת ר"א דעל זו לא פlige שום אדם כנפעד' ודוק'.

ד"ה קכ"ח ע"א גמר' רמ"א אם אווח' בקטן וגadol עליה עמו הרוי הוא כמוחו, התוס' הביאו המשנה בטבול יום שם אם אווח' בגдол וקטן עליה עמו. ולפ"ז צריך לומר דרי' יוחנן לאו דוקא באוח' בקטן ואין גдол עליה עמו אלא באוח' בגдол ואין קטן עליה עמו נמי לר"מ הויה כמחובר וזה לא משמע הכא. עכת"ד התוס', והוא לפלא בעיני דהרי' באבר המודולל אפילו מחובר בחוט השערה סגי, ובכל אופן קתני במתני' דהוכשרו בדמיה לר"מ ואיך אפשר לומר דברון דלא לר"מ דוקא בחיבור שה아버 עליה עמה. ועיין במשנה כיריות פ"ג שם הגירסת, "עד שהוא מניח בו כشعורה" אלא דהתוס' חדש מגניה, "כشعורה" עפ' הש"ס ותו"כ ובאמת מכאן משמע דברון עכ"פ חיבור כדי שהקטן יעלה עם הגдол וצע"ג.

שוב נתיישבתי דגם באוקימיאת דרביה דמווי' ביש יד לאבר ע"י בהמה צריך לעיין איך קתני דהוכשרו מטעם יד הלא בחיבור כ"ש בחוט השערה שאין האבר עליה עם הבמה איזה יד איכא כאן כיוון דלא מיטלטל ע"י הבמה וע"כ דעפי' הרוב דבר דאיינו מודולל עד בחוט השערה או אולי הא'i בחוט השערה חז' מן העור קאמר דעור לא שיק' כלל לבשר וצע"ע.

על'ג ר'আتا בר'י' דרב איקי אמר בנתקנעה הדם בין סימן לסייע קמיפלגי. אקורטמא זו דבר תימא עד להפליא הוא, דחוץ ממה שצרכין להכנס במשנה דברים שאין עליהם שום רמז, דמיירי בניתי' דם בין סימן לסייען על המודוללים ונתקנעה קודם גמר השחיטה, עד מן התימא מה שייכות יש לפולותא זו אם ישנה לשחיטה מתוע"ס או אין לשחיטה אלא לבסוף לכאן דאין לו עסק בדין' שחיתה, ועיין באזכאים לי ע"א דרבא ס"ל לר"מ אין לשחיטה אלא לבסוף ודוק'.

לגמר' וצע"ג ודוק'.

ע"ב גמר' תניה האבר והבשר המודוללים בבהמה יכול יטמאו טומאת נבלה וכו', כתוב הת"ח נקט בשער ע"ג דבר שר כי פול נמי אינו מטמא, לאשמעין דדוקא טו"ג אבל טו"א מטמא עכ"ל לא ידעת מה ליה לשמיינו את זאת, וכי לא נדע זאת מאבר דמ"ש בשער מאבר לעין טו"א, ובלא"ה נראה דהאי, "ואפ'ה טו"א מיטמו" אינו משלו הברייתא אלא דהgeom' מוסיף זאת לתרץ המשנה, דאפ'היפה קאמר התנא דמטמא טו"א. אבל לפע"ד נראה לומר דנקט בשער דמטמא עכ"פ בקדשים כשר טרפה, וכדעליל קכ"ג ע"ב, ואע"ג דטומאה זו רק מדרבן, מ"מ שפיר כללו בהדי אבר לומר, יכול יטמאו טו"ג האבר מזורייתא והבשר מדרבן בקדשים. ולעיל נמי קאמר לשון רבים אי דאין מעlein אורוכה אפילו טו"ג נמי ליטמו. וכי על אבר ובשר ומתיישב לפי תירוץ ולא לפ' תי' הת"ח ודוק'.

על'ג גמר' מסיע לי' לרחב"א וכו', והחולש מהן בשבת חמיב', עיין בת"ח שכטב דלא אגופה דדין' מסיע, דдельמא נמקו לא הוהCMD של דלדלים, אלא אהא דקאמר דיש דבר דהויה כתולש לעין טו"א ולא לשאר ملي', מייתי' ראי עי"ש. ולפע"ד לא נראה כן דהרי' הש"ס לא מכח סתרת הדינין פריך מ"ש לגבי טו"א דחשוב כתולש ולטומאות אבמה"ח חשוב כמחובר דעתך לך"מ, דהרי' בראש פרkon כתני לגבי מפרכסת דמטמא טו"א ולא טו"ג, דلغבי טו"א חשובה ממשה, אבל לגבי נבלות חשובה כחיה, דריבבה לטמא טו"א ממה שריבבה לטמא טו"ג כדקנתני במתני' שם, אלא דפרק אי דמעלה אוורה הרוי הוא מחובר ממש ולמה יטמא טו"א ואי דמיירי' ללא מעלה אוורה, ותלי רק בחוט השערה, למה לא נחשבזו לתולש יטמא משום אבמה"ח, ע"ז קאמר דיש לנו קרא דכי יפול דעתך נגד הסברא החיצונה. וא"כ הוא, אי לאו דשומאל מהכי ילך' נמי לעין שבת דחשוב בצמכו כמחובר, באמת מנ"ל הא'i דינא לחיבו' חטא את נגד הסברא החיצונה, אלא ודאי דמשם ילך' ע"ז קאמר מסיע לי'. ועוד זאת אי כדעת הת"ח הרוי התוס' הקשו למה לא הביא סייעטה משנתני' ותירצ'ו משום דאין מפורש במשנה דריש מטמא טו"ג אלא מדיוקין, ועדין קשה למה לא מביא המשנה דריש פרkon דשם מפורש במפרכסת דמטמא טו"א ולא טו"ג, דلغבי טו"א חשובה ממשה ולגבי טו"ג כחיה, וצ"ל משום דמשם ליכא סייעטה על גוף הדין. אבל הא ודאי אמרת דעתך אין ראי' דצמכו הוה כמחובר, אבל מהכא שפיר איכא ראי' מודוללים לעין טו"א, דאפשר דהויה כמחובר יותר מחוחר ממה שמחוחר מודוללים לעין טו"א, ע"ז מביא אח'כ לימה מסיע לי' האבר התלוי בחוט השערה, וע"ז מביא אח'כ לימה מסיע לי' מונסתה דירקות שצמכו באיביהם וכמוש"כ התוס' דה' לימה. באופן דמסיע לי' הראשו הוא על סוף דינו דהחולש מהן בשבת חמיב', ור"ל דמקרה דכי יפול עד שיפול נוכל למילך לכל מיili דאפילו חיבור כל שהוא חשוב כמחובר, ואת פשיטה ואיל' דצמכו אין חיבור פחות מחיבור אבר לגוף התלוי בחוט השערה, אבל עדין אפשר לומר דצמכו הוה כמחוחר יותר ולא קיבל טו"א וע"ז מייתי' מטופסתה דירקות שצמכו, ודוק'.

תול'ג דה' דרhamna אמר כי פול עד שיפול תימא Mai משמע כי יפול לעין זה וכו'. הנה רשי' ז"ל כי' דאיינו קרי' נבלה עד שיפול והוסיף תיבת מובלתם דלא מכி יפול דריש אלא מובלתם דלא מקר' נבלה כל זמן שיש לו קצת חיota, וכען זה ממש פי' לקמן במתני' דaber ובשר המודוללים באדם טהורם פרשי' משום דכתיב כי ימות ודבקות מעט מצליל מן הטומה וכן פי' הברטנורא, והתו"ט' נתקשה שם ופי' כתוס' דהכא, דמוני' יפול מהם במותם קדרש. ועיין שם וכן לעיל במשנה מה שכתבתי דכל זאת ליתא דהרישא

והרמב"ם עיין לקמן.

אבל מה שיש להעיר דמן"ל דבר אחר הון מה"ח והן מן הנבללה לא בעין כזית בין הכל בצירוף גדיין ועכומות, דילמא לעולם כאית. בעין וכמו לעניין אכילה דקאמר רב לעיל ק"ב ע"א דאמבמה"ח צרייך כזית אכילה כתיב בי, ולמה יהי חלוק ש夷ור טומאה משיעור אכילה באבר, וממצאתה שהעיר בזה בעל משנה אחרונה במשניות ווילנא שם באוחלות פ"א מ"ז, וסימן ז"ל וצ"ל דעיקרו הלכה היא וכן משמע פ"ז דעתות שהשיב ר"א לא אמרו אלאابر מה"ח ולא חיש לקיי דילפי חכמים מושום דהלהה היא ואין דינן ק"ו מולכה" עכ"ל ולכאורה אדרבה מר' יהושע דין בקיי והלכ' כמוותו נשמע דאית ל' קרא, יישוב ע"ז עיין בדיבור הסמור.

ועכ"פ היוצא לנו מן האמור דלר"א דס"ל באדם דוקאابر מה"ח ולאابر מן המת, ע"כ גם בבהמה ס"ל וכן דוקא אבמה"ח מטמא אבל מנבלה לא אם נאמר דגס בבהמה עיקרו מהלהה, עיין בדיבור הסמור.

ע"ש גמר' אבר מה"ח דמטמא Mai קרא אר"י א"ר, וכי ימות מן הבהמה, והאי מביע לי לאידך דרי"ר וכו', א"כ לכתוב רחמנא מבהמה Mai מן הבהמה ש"מ תרתי עכ"ל הש"ס ומיא לא יכיר דין דרשה צו כדי לסמוך עליה לשຽוף תרומה וקדשים וללקות ולהייב קרבן על טומאת מקדש וקדשו וההרטש"ש בהגחותיו כתוב וז"ל "לכתוב מהבהמה וכו' אם זה דקדוק, ק"ל קרא דפ"נ מהעהוף למנחו וכן מהבהמה למינה ועוד קראי טובא" עכ"ל, ועיין בתורה תמיימה על דרשה זו שהביא דברי הרמב"ן ז"ל בסה"מ שכתב בכל מקום דקאמר בגמ"י, Mai קרא" הוא דרבנן והקרא איינו אלא אסמכתה בעלמא, ותמה לפ"ז דחא הכא ואדי מדין תורה אבמה"ח מטמא ולכן כתובatz"ל דעיקר דין זה מהלהה ומ"מ רצה הש"ס לסמכה אקרה, והוא ממש"כ בעל משנה אחרונה שהבאתי לעיל, ומעתה לר"א דל"ל באדם רק אבמה"ח ולאابر מן המת, ה"ה בבהמה ליח לי" דברן מן הנבללה תטמא, ולפ"ז הוול"ל לקמן דפריך על ר"ש דמתהר ממ"י דס"ל קר"מ דמטהר אבר מן הנבללה, כמו שמתרכז לקמן על דמתהר באדם ויל"ו ודוו"ק.

ע"ש גמר' וכי ימות מן הבהמה וכו' זו טרפה ששחתה, בפ' בהמה המקשה ובפתיחה הוכחתו, דاع"פ דשחיטה כשרה מטהר את הטרפה מטומאות נבלה אבל אבר המודולד בה לא ניתר, כי גם החותך אבר ממנה אחר שחיטתה אית' ב' אבמה"ח, כי רק מיתה מוציאה מיד' אבמה"ח, ודבר זה הוא נגד דעת התוס' ויתר הראשונים, אבל מ"מ האמת כן הוא כאשר ביארתי שם בארכוה דוק ותשכח.

ע"ש גמר' בין רבינו לר"ע איכא בגיןיהן ארוכובה, עיין בתוס' ואני תמה דחא כי כל הנוגע בנבללה כתיב וקיים נמי על אבר דמרביבן מוכי ימות מן הבהמה, ומובלטה ממעטין לעיל ולא בעכומות, ואיך אפשר שארוכובה שאין עליו בשר כלל תטמא כיון דעת עצמות אין עליו שם נבלה, וצ"ע ודוו"ק.

ד"ג קכ"ט ע"א גמר' אמר אבי הרי אמדנו כופת שואר שיחדה לישיבה טומאותו לאו אורייתא והתוס' התミיה, דא"כ אמא בטלה מטורת חמץ ומותר להניחה בביתו וכותב ק"ז ז"ל דמיiri בביטול דסגי מדאוריתא, ולא הבנתי דהרי כיון שיחדה לישיבה הרי לא כיון עלייה בביטול חמוץ, אם לא שנאמר שבפירוש ביטול האחד, אבל יותר תמורה דהרי משמע דשרי להשתמש בה בפסח לישיבה ואין לך חזירה מן הביטול יותר מזו, אלא דיל' דלגי חמייך דההורה גילתא ביטול בלב ובמוחשנה מהני להנצל מלאו

ע"ש עיי רבי בהמה מהו שתעשה יד לאבר, עיין בת"ח ובהගות המהרש"ש דהן לעניין טומאה והן לעניין הקשר קמבעי, וכן משמע מדברי הרמב"ם ודלא כרש"י שכטב דהיכא דהוכשר במים לאחר לדולו קמבעי אם גגע טומאה בבהמה מהו שתעשה יד להכenis טומאה על האבר בעודה בחיה, והנה מה ראה רש"י ז"ל בכחה לחלק בין טומאה להקשר, אולם לפע"ד רש"י ז"ל והוכיח זאת מונטני די בהקשר נמי קמבעי, הלא נפשט ממתני דקთני פלוגתת ר"מ ור"ש ולדעת רבה בעל האיבעוי בבהמה נעשה יד לאבר קמיפלגי, א"כ למה נקט פלוגתת בשחיטה הבהמה ונתקשרה בדמייה, ולא נקט נכרהה הבהמה בחיה ע"י מים, כי הלא הרישא דקתני מטמאן טו"א במקומו וצריך הקשר מביחיה קאמר, והויל' להביא ע"ז פלוגתת ר"מ ור"ש אי הקשר מים ומגע שרך על הבהמה מהני לאבר, וממילא נדע דהה לאחר שחיטתה בהקשר דס דפליגו אי מהני על הדולדלים, וכי לישב זאת הוכיח רש"י ז"ל דלגי הקשר ודאי דלא הוה הבהמה בחיה יד לאבר, لكن לא פליינו אלא בשחיטה הבהמה. וטעמא חלק בין טומאה לעניין זה ודאי קשה, אלא דרביה בעל האיבעוי ע"כ הי' סובר איזה סברה, חלק, וזה שמדיק רש"י ז"ל וצ"ל, "רבה אוקים פלוגתיהו לעיל בבהמה נעשית יד לאבר, עיי רבה וכו'", ולכאורה לרוב אוקימות דלעיל צ"ל דעתמא דר"מ הוא דס"ל בבהמה נעשית יד לאבר, אבל להנץ מ"ד כיון דר"ש החולק טעמא אחרת איית לי ובפרט לר' אש' דהוא אוקימתה היotta פשוטה ממש"כ למעליה, ר"ש חולק מושום דס"ל שחיטתה מכשרה ולא דס, ולדידחו באמת האיבעוי דרביה אם בהמה בחיה נעשית יד לאבר אליבא דר"מ מציא קאי נמי אחשר, דלדידחו לא מצין למיפשט ממותני כלום כמובן, ולכוון הרמב"ם צ"ל דעתמא פסק קר' אש' אוקימתא בתראי בוגמר', שפיר כתוב אדם בבהמה בחיה נעשית יד לאבר אפילו אחשר מסתפק בגמ' ודוו"ק.

ודש דאפיקו נעשה הבהמה בחיה יד לאבר לעניין הקשר וטומאה לא סגי ביאת מים ונגיעה שרך על עורה, דהרי העור רק שומר לבשר ושומר ליד ודאי לא אמרין מ"ז דושמר על גב יד דלא, אלא צריך ביאת כدلעיל קיט"ט ע"ב, מכש"כ דושמר על גב יד דלא, אבל בשתיית מים קשה ודאי מים במקומות הדולדול על צד הבהמה, אבל בשתיית מים קשה ודאי לומר דליהו הקשר על המולדלים ודוו"ק.

ע"ב גמר' מותה הבהמה: Mai איכא בין אבמה"ח לאבר של נבלה וכו', הנה גם שניהם מטמאן בכל שהוא וכדנתן בפ"ק דאוולהות דאייריים אין להם שיעור הון במת והן בנבלה ושרצים, והנה באבמה"ח דרש לקמן מקרא דכי ימות מן הבהמה דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא אבל מנבלה לא פריך הש"ס מנ"ל דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא כמו במת ותלו בפלוגתא דר' אליעזר ור' יהושע כדלקמן סוף פרקון דר"א לא שמע אלא אבמה"ח ולא אבר מן המת, ור"י אומר ק"ז מה Chi שהוא טהור אבר הפורש ממנו מת שהוא טמא לא כס"כ, וא"כ בבהמה נמי רקס ר' יהושע אבר מנבלה מטמא ומ"ז מאבמה"ח, ואס תקsha לך א"כ איך אפשר דבר מנבלה יהי חמור מאבמה"ח דהא די לבא מן הדין להיות כנדון, ואס בשר הפורש מן אבמה"ח טהור איך בפירוש מאבר מות יהי טמא, לא מהכמה שאלת את זאת, דהרי באבר שיש עליו כזית בשר לא בעין ק"ז לטמאתו, דהרי לא גרע מכזית בשר דנבלה בעלמא דמטמא, כי רק על אבר שאין עליו כזית בשר בعين הק"ז מאבמה"ח, אולם לפי פ"י הרמב"ם בפיה"מ דלקמן וכן פ"י הרעב"ט במשניות, דר"ש דמטהר בצעית בשר ועכט כשוערה היינו בפירושים מאבר מן המת יש מקום לקושי' או אלא דבר התמייהו רבים וכן שלמים על פיה"מ

התנה דסיפה, אינו מטעם מיתה עשוה ניפול אלאadam כי מות כתיב, דמזה יש לדrhoש דכל המודולל אינו מטמא, כיון שלא מות גמור מקרי וכען דדרשין בנזיר מג ע"א במתעם לאפקי גוסס הרוי דאפיילו קצת חיות מציל ה"ה האי חיבור כ"ד של האבר מציל דיאנו בכל ימות דבעין מיתה ממש, וניהו דעת בשר לא צריך קרא אבל כיון דלאחר מיתת האדם הבשר נמי מטמא נקט גם בשר.

ו"ג דיש מקום עיוון, דמנין לנו באדם דבמה"ח טהור דהרי על אבמה"ח שהוא טמא, לא כמש"כ התוס' כאן דמנבנין אב משרצים ובמהמה ילפינן אלא מקרה דבחلل חרב וכמו שהבאה כאן הלב ארוי גמור" ארוכה כ"ג והוא מספרי ואשר כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"ב מהל' ט" דבחלל חרב זה אבמה"ח שפלטו חרב וקשה טובא אבר מי כתיב כאן, ולמה לא קאמר ה"ה חרב שפלטו בשר מן האדם דהרי בהמה נמי פריך לעיל נימא דגס במה"ח מטמא, ודrhoשו הני תנאים כא"א למעט בשר מה"ח אבל כאן איזה מיעוט איכא למעט במה"ח באדם, אבל אם נאמר אדים כי מות כתיב ובעין ריבוי דחלל חרב דומי" דאדם ואז הוה ממש כדעליל, וא"כ הוה ניחא בפשיטות מה דנקט רשי ז"ל לאדם כי ימות כתיב, דבעין האי דרשנה כדי לטהר הבשר אחר מיתת האדם, דקתני אח"כ דמת האדם הבשר טהור דלא סגי לי בטעמא דמיתה עשו ניפול, אלא בעין עוד דרשזה זו דאמ"ד כי ימות לטהר במה"ח ודוק".

ע"ש גמר' א"ל ר' יהושע מן החי ולא מן המת וקו"ח וכו', כתוב במגילת תענית פשחא עירא דלא למספ"ד הא רביה למספ"ד וכו', במשנה עדויות ליתה האי ראי' דמגילת תענית, והנה כבר כתבנו לעיל דע"כ עירק הנני דינים דאמ"ח מטמא הון בהמה והון באדם הללמ"ס שם וכע"פ הני תנאים הראשוניים ודאי לא ידעו לא מדרשה דחלל חרב באדם, ולא מדרשה דמן הבמה דהרי ר"א אמר שמעתי שאמה"ח מטמא, והיינו מפני השמיעה ולא מדרש הכתובים ור' יהושע השיב לו דבר המת איכה ק"ו, ומה זה תשובה הלא אין למדים ק"ו מהלכה, ואם אבמה"ח הלכה אז אין זה מספיק ואיכא ק"ו על אבר מן המת, אבל הווסף לו כתוב במגילת תענית וכי ושם הוא יותר מק"י, והוא כמו בת מבת הבת דלקין עליו CIDOU, וה"ה דקען זה ילפין שפיר גס מהלכה, ומ"מ השיב לו ר"א כך שמעתי מן החי ולא מן המת דאי ללימוד גם זאת מק"י ודוק".

ע"ש השתה דأتית להכי בין ת"ק לר"ש נמי כזית בשר ועצם כשבורה א"ב, ופרש"י ז"ל דעת בשר ועצם הפורש מאמה"ח קמתרה ר"ש בשניהם, וכר' יהושע דמתרה בשניהם, ות"ק מטמא באחת מהן או כר"ע או כר"ג, ועיין בתינוי"ט דנראה דוחק דהיה" כאן ההלכה קר"ש נגד ר"מ, ולפ"ע"ד עוד יותר דוחק לומר דיפלגו תנאים האחוריים בפלוגת תנאים הראשונים ר"א ר"ר ור"ג בעדיות פ"ו, יותר דוחק דהרי בדברי ר"מ לא נשמע כלל דמטמא בחדא כר"א או כר"ג דאדربה אם מתרה בשניהם כר' יהושע יותר ניחא ואיך קאמר ר"ש מתרה דבר דלא שמעין מתנה שלפנוי דמטמא ודרכי התינוי"ט דאי כאן דוחק אחר אלא דיהי הלכה קר"ש נגד ר"מ תומוהים מאי וזה הכריח להרמב"ס בפיה"מ ואחריו הברטנורא לפרש דעת אבר מן המת קאי. אבל כבר צוחחו על פי' זה כולם אחד, כזית בשר מאבר מות הינו כזית מן המת, ואיך אפשר לטהר ויפה דחחה הלב ארוי" דברי התינוי"ט זהה, וכתוב שאין מז מצין דר"א מטהר אבר מן המת ומטמא אבמה"ח, וכזית שאין דמיינו עליה יפה, דתתס באין באברים כזית ומלה מות מהי מק"ו וכמש"כ לעלמה משום דאי למדין ק"ו מהלכה, אבל הכא הלא כזית בשר מאבר מות הינו הך דהרי הוא מן המת.

דבל וראה מכש"כ שיחוד לשיבה תהני לבטו מטורת חמץ, אלא דלפ"ז אין זה אלא לשיטת רשי" ורמב"ס ז"ל דקרה דתשביתו אتا לביטול, אבל התוס' דסביר דביטול הוא מטעם הפקר ולא מקרי, לא שיקן האי ביטול מטעם הפקר, דהרי משתמש בו ושוב מצאת מקצת דברי בלב ארוי" ודו"ק.

ע"ב א"ל אמצעיתא, נשחתה בהמה הוכשרה בדמי' וכו' ועיין בבב ארוי, ולפ"ע"ד נראה דלנכרי ודאי לא שייך לומר מיתה עשו ניפול, כי האי דרשנה לשישראל נאמרה ולא לב"ג, אלא דלב"ג בלבד, כי האי דרשנה לשישראל נאמרה לא בלאה"ה, דהרי מכח סברא פשוטה פריך לעיל קכ"ז ע"ב אי דאין מעLIN ארכוה טומאת נבלות (זהינו אבמה"ח) נמי ליטמא, הרוי דס"ל להש"ס דכל שאין האבר מצוי להעלות ארכוה כתלוש דמי לענין אבמה"ח, אלא דקרה כתיב כי יפול עד שיפול, וזה ודאי רק לשישראל נאמרה אבל לב"ג אהדרין לשברא חיצונה דכל שעומד לפול כנפול דמי, אלא דיש לעין בדבר דהרי בשחיטה ניתרים המודוללים מה"ת לשישראל, וממילא גם לנכרי מכח מי איכא מיד, וע"כ לומר דגס לנכרי בעין עד שיפול דמכך מי איכא מיד אנו מוכרים לומר דגס לנכרי נאמר האי דין דעד שיפול אבל אס מתה בהמה ודאי לב"ג מותרין כנבלה עצמה, דמיתה עשו ניפול מנ"ל אצל ב"י, וא"כ קשה טובא איך קאמר הש"ס דאסיפה קאי אמתה בהמה הבשר צרך השר, וע"ז פלאג ר"ש דאי זהائق הרואי' לאחרים, ואמאי איכא מיתה לב"ג ואין לנו מנוס מקושי" ז, אם לא שנאמר דמסברא נמי מיתה עשו ניפול, ורק דרך אסמכתא סמכו דבר זה אקרה דכי יפול מהם במתום ודוק".

משנה האבר והבשר המודוללים באדם טהורין, ופרש"י ז"ל דכי מות כתיב והברטנורא במשניות מוסיף, "אדם כי מות כתיב" והתינוי"ט קמתרה כיון דבסמוך קטני דמת האדם הבשר טהור דמיתה עשו ניפול, ממילא שמעין דבר ובשר המודוללים טהורין לא נדע דבאים טהורים עיי"ש, ולא עד דהא אין לנו קרא על מיתה עשו ניפול באדם אלא בהמה, ומשם ילפינן גם באדם, ולפי מה שכתבנו לעללה סברא היא ולא בעי קרא, אבל כל זמן שהוא הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א לילוף בעין דוקא ניפול, אבל כל זמן שהוא הוא מעורה קצת אין זה אבמה"ח, דהאי כי יפול הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א מותר אדם מבמהה, וכבר כתבנו לעיל דמהה שהנתנה השמייט האי דינא לעיל בהמה, ולא קטני בפירוש האבר והבשר המודוללים בהמה טהורין, כמו דקען באדם מוכח דהני משניות ר"ע שנאן דלא ידע כלל מדרשה דמיתה עשו ניפול, דהרי שאל לר"ג ור"י בפ"ג דכՐתיות עלابر המודולל בהמה מה דינו והשיבו לו דשmeno באדם ומשם יש ק"ו על בהמה, ולכן העמיד התנה שהוא ר"ע עירק דין זה באדם, ובמהה נלמד מק"י, והסיפה דמתני" דלעיל וודהכא לאו ר"ע אמרה דהוא לא ידע מימותה עשו ניפול, עיין היטב לעיל, וכעת אני רואה עוד ראי' לדברנו אלו, דהרי האי "בשר" דנקט התנה אינו מדויק, דהרי עיקר דינו הכא הוא, דהჩיבור הכל שהוא מצל מון הטומאה, והרי הבשר גם אם לא מהני החיבור טהור הוא וזה מטמא, ולמה קטני כלל בשר בהדי אבר, ואי מושם סייפה דמת האדם הבשר טהור, הלא גם זאת לא צורך, דאי זהה קטני רק האבר מטמא מושם אבמה"ח דנסמע מזה דמיתה עשו ניפול, ממילא נדע דהבשר טהור, אבל אם נאמר דר"ע אמרה והוא לא ידע מימותה עשו ניפול, אז ניחא דליידי" אם מות האדם הון האבר והון הבשר המודולל מטמא מושם אבר ובשר מון המות ורוק כל זמן שאדם חי גם שעניהם טהורין, ולכן פרש"י ז"ל מודדק היטב שכטב דעתמא דהאי תנא קמא שהוא ר"ע, ולא

במגע ובמשא ואוהול כמוות, והוא שיהי שלס כבריתו בשר גידין ועצמות" וכוי עכ"ל והנה עיניך רואות כי באבמה"ח מביא הרמב"ם דרשה דבחיל חרב, אבל על אבר המת כתוב סתם דמטמא כמוות בלי להביא דרשה דאו במת דכתיב שם על אבר מן המת, ואין ספקacial דבכוונה השמייט האי דרשה מושם דפסק קר' יהושע נגד ר"א דקאמר ק"ו מן חמי מכש"כ מן המת. הרוי דסובר הרמב"ם דר"א ור"ג נס שנייהם ידעו ודרשו האי בחיל חרב על אבר המת מוצד צית בשר, ולכן מה דקאמר מה איכא בגין אבמה"ח לאבר מון המת היינו לאבר מון המת שאין עליי צית בשר אשר זאת אית בי טומאת אבר מן המת, אשר אז חל עליי בהפרידו מן המת, ואז בטל ממנו שם טומאת בשר המת, כיון דחל עליי שם חדש דהינו טומאת אבר המת, שהבשר שבו חלק מן האבר, ולכן בשםפריש האי בשר מן האבר ומוחברו לבשר מן המת להיות צית ע"פ שהזית בשר מעתים מצטרפין מבואר ברמב"ם בראש פ"ד מטו"מ, אבל האי בשר מן אבר המת שהי עליי שם טומאת אבר דלא בעי שיעורתו לא מחייב לוטומאת בשר המת דביני שעיר כזית דזה מקרי אין שיורו שוה דהאי צית בשר של האבר הי מתחלה מטמא בצריך עצם וגידין גם פחות מכך בין הכל, ולכן אבר המת ובשר המת מקרי אין שיורו שווין ולא מצטרפין לדעת ר"ש כנעלע"ד ליישב שיטת הרמב"ם ז"ל לפי חומר העניין, ובפרט מאחר שפרש"י ותוס' אמר א"א לקבלו מרוב הדוחק, והדוחק מתגדל בשנתבונן דלמה לי להש"ס להאי השתא דעתית להכי, כיון דבר נתיישב טעםם דר"ש דס"ל קר"א ומזהר באבר המת, והבן.

ודע גם בלא"ה תהיו קחצינה בהני פסקי הרמב"ם שכتب דחיל חרב היינו שפלטו חרב דאל"כ מה לי חרב מה לי אבן או דבר אחר ובאמת בגמ' שם בנזיר מובלל לחוד קדריש, דחיל בכ"מ הוא הנהרג ע"י אדם ולמה לא קאמר במתות שכולל הכל גם במתות מיתה טבעית, لكن דרשין בחיל זה אבר הנחיל מן החי, (כך גירסת רשי' שם) וחרב דכתיב ATA דחרב הרוי הוא בחיל, וכך אצל גונע לא כתיב חרב, דחרב מטמא גם באוהול, אבל בחיל כתיב דקאי על אבמה"ח שאין בו כדי להעלות ארוכה, ולא ידעתו למהamina אין דריש חז"ל.

עוד זאת בהלכ' ג' באבמה"ח כתוב חסר מן העצם של האבר כ"ש הרוי האבר יכול טהור חסר מברשו אם נשאר עליי כדי להעלות ארוכה בחוית ויתרפה וישלים ה"ז מטמא במגע ומשא ואוהול, ואם הוא מטמא במגע ובמשא ואני מטמא באוהול. ובHAL' ד' אצל אבר מון המת כתיב, חסר עצמו אם נשאר עליי בשר כזית מטמא כמוות שלם חסר הבשר ולא חסר העצם אם נשאר עליי כדי להעלות ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ברייתא מספרי דדרש בתל חרבacea באבמה"ח שפלטו חרב. אבל האמת שהתימא חוותות עליהם דאיך עלה על דעתם דר"א ור"י דפליגו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ברייתא דרש ג' או במתות" דכתיב שם על אבר מן המת, והוא מוכחה לדריש אדם בתל קאי על אבר הנחיל מן החיל א"כ האי או במת נמי על אבר מון המת קאי, וכן גבי טומאת נגעה דכתיב אח"כ בקרא, ועל הנוגע בעצם או בתל או במתות" דרשין שם דף צ"ד ע"א, "בעצם זה עצם כשלו או בתל זה אבר הנחיל מה"ח ואני בו כדי להעלות ארוכה או מטה"ה שבמת, זה אבר הנחיל מון המת ואני בו כדי להעלות ארוכה" ושם ודאי מוכחה לפרש כן דהרי הני רק במגע ומשא מטמאין ולא באוהול, ואי ר' אליעזר ור' יהושע ידעו מהאי דרשה, אי קאמר ר"א שלא שמע רק מאבמה"ח דמטמא ולא אבר המת, ואי השיב לו ר' יהושע מק"ו אם הוא מופרש בקרא, זה כמו זה דמן דדרש בתל על אבמה"ח מוכחה לדריש או במת על אבר מן המת.

בא"ד אבל אי מבניינא דשרצים ודבמה את, אמא אמרו לי לר"א מ"ט כרבה בשר וממעט עצם עכ"ל, ועיין מהרש"ל ומהרש"א ז"ל ואני הלא כבר כתבתי למלילה דר"א דבר מון המת טהור ה"ה אבל מונבלת דעתך דמ"ש. אבל מה דקש"י לי הוא דאמאי מבניין אב ילפנינו, איך שיק לדרוש פסוקים לאוקם על הבניין אבל תורה שבכתב איך יפרש דבר שהוא מפני השםועה תושבע"פ כי צאת לא

אבמה"ח אכן איכא גס באבר שיש עליו בשר הרבה, דהרי הבשר بلا רק באבר שאין עליו כזית בשר, כי רק אז איכא עליו שם טומאת אבר טהור ורק בהדי אבר מטמא, אבל טומאת אבר מון המת ליתא מות מוצד צית בשר, ולכן מה דקאמר מה איכא בגין אבמה"ח לאבר מון המת היינו לאבר מון המת שאין עליי צית בשר אשר זאת אית בי טומאת אבר מן המת, אשר אז חל עליי בהפרידו מן המת, ואז בטל ממנו שם טומאת בשר המת, כיון דחל עליי שם חדש דהינו טומאת אבר המת, שהבשר שבו חלק מן האבר, ולכן בשםפריש האי בשר מן האבר ומוחברו לבשר מן המת להיות צית ע"פ שהזית בשר מעתים מצטרפין מבואר ברמב"ם בראש פ"ד מטו"מ, אבל האי בשר מן אבר המת שהי עליי שם טומאת אבר דלא בעי שיעורתו לא מחייב לוטומאת בשר המת דביני שעיר כזית דזה מקרי אין שיורו שוה דהאי צית בשר של האבר הי מתחלה מטמא בצריך עצם וגידין גם פחות מכך בין הכל, ולכן אבר המת ובשר המת מקרי אין שיורו שווין ולא מצטרפין לדעת ר"ש כנעלע"ד ליישב שיטת הרמב"ם ז"ל לפי חומר העניין, ובפרט מאחר שפרש"י ותוס' אמר א"א לקבלו מרוב הדוחק, והדוחק מתגדל בשנתבונן דלמה לי להש"ס להאי השתא דעתית להכי, כיון דבר נתיישב טעםם דר"ש דס"ל קר"א ומזהר באבר המת, והבן.

ודע דלפי פ"י הרמב"ם ז"ל לפי מה דמסיק דר"ש מטהר בשר הפורש מאבר המת שאינו מטמא משום בשר המת, מיליא גם במשנה דלעיל דמטהר דלעיל ר"ש בnable נמי מפרשין כן דבשר הפורש מאבר נבלה איינו מצטרף לטמא משום בשר נבלה, והש"ס לא חטא להאריך ולהזכיר אשלה מעלה בדבר שמיליא משתמש ובפרט שלידינו אין כאן נפקota דין הלכה קר"ש ודוק"ק.

תוס' ד' היא צית בשר הפורש מה"ח ר"א מטמא, לכוא' נראת דבר האדם מה"ח מב"א דשרצים ובדבמה את' וכו'. כבר כתבנו לעמלה שתפסו האחرونנים ז"ל דמעני בעלי התוס' נעלמו גמר' ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ברייתא מספרי דדרש בתל חרבacea באבמה"ח שפלטו חרב. אבל האמת שהתימא חוותות עליהם דאיך עלה על דעתם דר"א ור"י דפליגו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ברייתא דרש ג' או במתות" דכתיב שם על אבר מן המת, והוא מוכחה לדריש אדם בתל קאי על אבר הנחיל מן החיל א"כ האי או במת נמי על אבר מון המת קאי, וכן גבי טומאת נגעה דכתיב אח"כ בקרא, ועל הנוגע בעצם או בתל או במתות" דרשין שם דף צ"ד ע"א, "בעצם זה עצם כשלו או בתל זה אבר הנחיל מה"ח ואני בו כדי להעלות ארוכה או מטה"ה שבמת, זה אבר הנחיל מון המת ואני בו כדי להעלות ארוכה" ושם ודאי מוכחה לפרש כן דהרי הני רק במגע ומשא מטמאין ולא באוהול, ואי ר' אליעזר ור' יהושע ידעו מהאי דרשה, אי קאמר ר"א שלא שמע רק מאבמה"ח דמטמא ולא אבר המת, ואי השיב לו ר' יהושע מק"ו אם הוא מופרש בקרא, זה כמו זה דמן דדרש בתל על אבמה"ח מוכחה לדריש או במת על אבר מן המת.

אבל ראה זה פלא והפליא כי תמיית סיובבת נס על הרמב"ם ז"ל, דז"ל בפ"ב ה"ג מט"א, "אבל שנחתק מן האדם חי הוי הוא כמוות שלם וכו' שאברים אין להם שיעור שמי' כל אשר יגע ע"פ השدة בתל חרב, הדבר ידוע שדין חיל חיל אבן, או חיל שאיר דברים מפי השמועה למדו שלא בא זה אלא לטמא נוגע באבר שפלטו חרב וכו', הלכה ד' אבר הפורש מן המת מטמא

דיפליגו ר"מ ור"ש בפלוגתא דתנאים הראשונים הוא ג"כ דבר זר שלא מצין כמווהו, ואשר כתבנו לעללה דמה"ט נайд הרמב"ם והברטנורא מפי זה ודוק.

הדרן עלך פ' העור ורוביון

נמצא, וכן גם נאמר דמהלכה ידעו דאמנה"ח מטמא, ג"כ לא שייך לדריש פסוקים לפרש את ההלכה שהוא תושבע"פ ודוק.

תוס' ד"ה בין ת"ק לר"ש צוית בשור ועטם כשוורה א"ב, פ"י או עצם כשוורה דבתרויהו ליכא למימר לת"ק טמא וכו' ובלא"ה נמי איך יחולוק הת"ק שהוא ר"מ על כל הנני תנאים הראשונים ר"א ור"י ור"ג בעדיות שמייה"נ דלא חדוד מיניהם, אלא דאפיילו הא גופא

פרק הארץ והלחיים

בחול' נמסר ההוראה לכוהנים להיות מורי משפטים ותורה לישראל, וכאשר הבא ק"ז בעחתת"ס אצ"ל בתשובה אחרונה לא"ח בשם הגאון מהרצ"ח ז"ל והגם שהוא דחאו, לפחות מכאן אכן ראי' ברורה לדבריו, ולא עוד אלא שהפסק מסיים לעמוד לשרח וכוי' כל הימים. ודורש בספריו כל הימים בין הארץ ובין בחו"ל. וראיתי בתורה תמיימה שכותב דוגמא הדבר לנשיאות כפים שצורך להיות בעמידה עי"ש. ובמחלוקת מכבוזו דבר בטל דבר דדרבה דחרי מאן דיליף בנ"כ שהוא בעמידה משום דכתיב בפ' עקב לשרטו ולברך בשמו, מה שרוט בעמידה אף ברכיה בעמידה, הרי מוכח דנ"כ לא מקרי שירות, וכן הא כתיב לעמוד לשרת ומאן דיליף מלאה עמדו לברך את העם, מה להלן בעמידה וכו' מוכח נמי דס"ל דנ"כ אין זה עבודה ושורת דאי עבודה היאala בעבודה בישיבה מחוללת כמובואר באזכים ט"ו ע"ב. אבל הדבר ברור לעמוד ולשורת הגם דעיקרו בעובד בביהם"ק קאי דלכןBei עמידה וכפרש"י עה"ת שם דאיין שירות אלא מעומד, אבל כיון דמסיים כל הימים דקאי על חול' ושלא בפני הבית רצה לרבות שירות הכהנים באזה"ז דחוא לא לדון ולהורות, וממילא הן פנויים ממלאכה וועסוקים במלאת שמים, והוא מפרש דלא דן האי גז"ש. אלא דתרומה מ"מ ממעוט דasiswa טבל וצריכין להחזקת העס. אבל לא שיך בחו"ל, ובמתנות ורה"ג ותרומה שהוא בכרת ובmittah ודא' לא שיך בחו"ל, דהנתן שמייה"נ דתניא דמשנתינו ר' אילעאי דלא איצטרך התנא לתת טעם דאמקו מק"ו, אבל בנטינה נתינה דהוא גז"ש דאין אדם דן מעצומו לא צריך לתת טעם למה לא דן גז"ש זו, דהרי כל שלא קבל מרבו איינו יכול לדון. אם כן הוא ודאי דלא איצטרך התנא להشمיענו כל האי דינא, דהנתן שנאן לאפוקי מדהא, אלא אכן דשמיענו דר"א אלו למדין דהנתן לא דרש האי נתינה נתינה, ובאמת אני נבוך אם נדחה עיז' ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ש זו, מפני שרבני הקדוש לא קיבל דהרי ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ש וזהס' דקאמר לך מדר' אילעאי, אין הכוונה דהנתן שאינה צורך לאפוקי מדר' א"ל ע"ז. והש"ס דקאמר לך מדר' אילעאי, אין הכוונה דהנתן לא דרש האי נתינה נתינה, ובאמת אני נבוך אם נדחה עיז' ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ש זו, מפני שרבני הקדוש לא קיבל דהרי ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ש וזהס' דקאמר לך מדר' אילעאי, אין הכוונה דהנתן שאינה צריכה, רק כדי שלא יבא אחד ידרוש גז"ש.

אולם לפע"ד במתנות וראשית הגז אף שאינם ממוצות התלוויות בארץ רבותא הרבה רבה אית' בהו להشمיענו שנוהגין גם בחו"ל: והוא מפני שהפרשה שם בפ' שופטים שמצוות, זה משפט הכהנים מנת העם ונתן לכוהן. הארץ והולה"ק ואח"כ ראשית דגnek וראשית גז אאנך תחן לו מסיים כי בו בחר ד' אלקיך מכל שבטיך לעמוד לשורת שם ד' הוא ובנו כל הימים ויזועו לכל והכי דרטעט המצויה מפורש בקרא לכ"ע דרישין טעמאDKRA, והרי מקרא מלא דבר הכתוב דמש"ה תנתן כל אלו לכוהן כי אין לו חלק בארץ רק עומד לשורת שם ד'. ומעתה מהיכי תניית נתחייב ליתן בחו"ל שכולנו שווין ככהן עם שאין לנו חלק בארץ, ואין הכהן עומד לשורת עד שבאמת יש לחמו על התניא דמשנתינו מה ראה על כהה לחיב בחול' במתנות ורה"ג גם בתרומה מה לן טעם לפטור משום דחוא תלוי בארץ, תפ"ל דאין בחו"ל שום טעם ליתן לכוהן. אולם טעמא דחוא מלטה הוא לפע"ד כמו שנראה מפסק' התורה, דגם

תוס' ד"ה תיתני מלכות ויתום הוומ"ל נמי תיתי מכלאים וטרפה וכו', רבים מותמיים על התוס' הלא טרפה פטורה ממתנות כدمבוואר لكمון. ולפע"ד פשט דעיקר דקדוק

ד"ל ע"א משנה הארץ והולה"ק נהוגין בארץ ובחול' וכו', ופרש"י ז"ל דמשום דעתו למייר בחולין ולא במוקדשין נקט להו, וה Maharsh"a התמיה על רשי"ד דהלא בראש פ' שילוח הקון אמר דברראשית הגז איצטריך בחול' לאפוקי מדר' אילעאי והה' במתנות כפרשיי ז"ל שט, ועיין באחרונים מה שהאריכו בהז, ולפע"ד נראת בפשיות דלאפוקי מדר' אילעאי דדורש נתינה נתינה מתורומה לא איצטריך התנא לאשמיינו, דבלא"ה נדע דהנתנא לית לי' דאי אית' לי' האי דרשה אשר מכחה נפטר בחול'ל, נגד הכלל שבידנו דמצואה שאינה תלוי בארץ נהגת גם בחו"ל, אז הא' מחייב להشمיענו זאת, ולא עוד אלא אתה התנא להشمיענו לאפוקי מהאי דרשה דעתינה נתינה מתורומה הויל' לפרש זאת כמו שמספר לחולין ולא דתניא נתינה מתורומה הויל' לפרש זאת כמו שמספר בחולין ולא במקדשין שהי' בדין וכו' ת"ל ואtan אוטם. מה תאמר שאני ק"ו אדם דן מעצומו צריך התנא לתת טעם דאמקו מק"ו, אבל בנטינה נתינה דהוא גז"ש דאין אדם דן מעצומו לא צריך לתת טעם למה לא דן גז"ש זו, דהרי כל שלא קבל מרבו איינו יכול לדון. אם כן הוא ודאי דלא איצטריך התנא להشمיענו כל האי דינא, דהנתן שאנו לאפוקי מדהא, אלא אכן דשמיענו דר"א אלו למדין דהנתן לא דרש האי נתינה נתינה, ובאמת אני נבוך אם נדחה עיז' ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ש זו, מפני שרבני הקדוש לא קיבל דהרי ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ש וזהס' דקאמר לך מדר' אילעאי, אין הכוונה דהנתן שאינה צריכה, רק כדי שלא יבא אחד ידרוש גז"ש.

אולם לפע"ד במתנות וראשית הגז אף שאינם ממוצות התלוויות בארץ רבותא הרבה רבה אית' בהו להشمיענו שנוהגין גם בחו"ל: והוא מפני שהפרשה שם בפ' שופטים שמצוות, זה משפט הכהנים מנת העם ונתן לכוהן. הארץ והולה"ק ואח"כ ראשית דגnek וראשית גז אאנך תחן לו מסיים כי בו בחר ד' אלקיך מכל שבטיך לעמוד לשורת שם ד' הוא ובנו כל הימים ויזועו לכל והכי דרטעט המצויה מפורש בקרא לכ"ע דרישין טעמאDKRA, והרי מקרא מלא דבר הכתוב דמש"ה תנתן כל אלו לכוהן כי אין לו חלק בארץ רק עומד לשורת שם ד'. ומעתה מהיכי תניית נתחייב ליתן בחו"ל שכולנו שווין ככהן עם שאין לנו חלק בארץ, ואין הכהן עומד לשורת עד שבאמת יש לחמו על התניא דמשנתינו מה ראה על כהה לחיב בחול' במתנות ורה"ג גם בתרומה מה לן טעם לפטור משום דחוא תלוי בארץ, תפ"ל דאין בחו"ל שום טעם ליתן לכוהן. אולם טעמא דחוא מלטה הוא לפע"ד כמו שנראה מפסק' התורה, דגם

לי, אבל עין בדיבורים הבאים ויתגלה לך סוד הענן על בורי' ודודוק'.

ע"ש גופה אר"ח וכו', אב"א משום דכתיב זה, ואב"א משום דזהו ממו שאי לו טובען עכ"ל הגמ', ולכאו' תימא רבתא אייא כאן דבכ"מ דקאמר תרי תירוצים האחד איינו סובר את השני, אבלanca הרוי דקאמר משום דכתיב זה, ע"כ נמי סובר דזהו לי' ממון שאין לו טובען, דעל זה א"א לחוק דמן יתבע ולמי ישלים, וא"כ האי „זה” למה לי ולומר דבמカリ כהונה וכגדמרין גיטין דף לי ע"א דזהו כמו אתה לדידי, ושפיר אית ל' טובען ועל זה אתה קרא דזהה לפטרו. דזה פשיטה ליטתא, דכיון דזהו כתאו לדידי דכהן, אמא יפטור התורה את המזיק ואת האוכל. והנה כפי הנראה התוס' הרגשו בחומר קושי ז', ולכן כתבו דאייא בין הני תרי לישני דלישננא משום דין לו טובען ניהו דין יכול לתבעו בדיונים, בדיוני שםים מיהא מחיב, אבל לילך'DDRISH לי' מ'ז'ה' אפי' בד"ש נמי לא מחייב עכ"ל. אבל הר"ז ז' דעת אהרת עמו דנטקשי' לע' על מה דקאמר משום דזהו ממון שאין לו טובען דמאי אר'י מזיק אפי' אתניינו נמי אין להם טובען, ולכן פ' דהכי קאמר בגין דמנתנות כהונה ממון שאין לו טובען הוא, ניהו וכי אונניינו בעניינו מה חייב משום מצוה, כי ליתניינו אין לו טובען הוא אין מצוה, ולא דין ממון הלך פטור לנמר, ולכן לא נתחרoor ל' מה ש' התוס' דלא את ידי שםים חייב, דכיון דליך כאן מצוה דהרי ליתניינו שוב אין כאן שום חיוב אפילו לצאת ידי שםים, מיהא משום מידת חסידות ודאי מה חייב גם לשני הלשונות וליכא שום חילוק בין הני תרי לישנא, אלא משום דאייצרך „זה“ לדרשה אחריתא, לכן קאמר ובב"א עכט"ד של הר"ז ז', וכל דבריו אינם אלא דברי תימא, דলפי פירושו עיקר חסר מן הספר, דהא דזהו ממון שאין לו טובען לא מצליל לי' בדאיתניינו, וממילא גם בליתניינו לא מצליל לי', אלא משום דבליתניינו אין מצוה, וזה הול'ל, "משום דמנתנות אין לו טובען", אבל מדקאמר „ממון“ משמעו דאית בה דין דין גם בדליתניינו, אלא שאין לו טובען, ובגופ העניין דין עם התוס' דנייהו דודאי יפה כתוב הר"ז דגס באיתניינו הול'ל אין לו טובען אבל מ"מ מצינו לכופו משום מצות נתינה שעלי' וכמו שכופין על כל המצוות דעתמא אם איינו רוצה לקיימן, אבל מה שכתב בدلיחניינו דשוב ליכא מצוה אין כאן מקום לכופו לשלם דמדין ממון בלבד לא"ה לא הי' עלי' חייב גם מעיקרא רק מדין מצוה זה שיק' לכחן שיתבענו, אפילו הי' יחיד בעולם - (דכך כוונתו) זה ליטתא, דמכח המצווה שעלי' נתהווה חייב מומ�א לגבי השבט, דהרי אכן פסקין כמ"ד בקידושין דף י"ג ע"ב דמלוה הכתובה בתורה כתובה בשטר דמי, ונשתבעדו נכסיו למצוא זו המוטלת עלי', עד שגס לאחר מותו יורדים לנכסיו, וכן פסק הרמב"ם במחושרי כפירה פ"א הי' ג' הא דינא וז'ל „האהשה שהביהה חטאנה ומטה יביאו הירשים עלתה הע"פ שלא הפרישה אותה מחיים, כבר נשטעבדו נכסיה לקרבן והשיעבוד דין תורה היא" עכ"ל, והנה תראה דחטאנת אם לא הביהה ומטה אין להביא דזהו לי' חטאנת שמתה בעלייה, ומכם"כ שעאן להפריש עליה מה חדש דהלא המתים וחופשי מן המצוות, אבל עולתה מביאין ואפי' מפרישן מונכסיה שהנicha, ועיין בשבועות דף ח' ע"אDKRBN YOLDAT איינה באה אלא להכשרה לאכול בקדושים, וא"כ כיון שמתה אין לך בטל המצווה יותר מזו, ואיך כופין את הירשין להפריש עליה שהיתה אמס מחייבת מצד המצווה וכדי להכשרה לאכול בקדושים, עתה אחר שמתה ואין כאן מצוה ואין כאן טעם המצווה שהי' עלייה בחוויה נשטעבדו נכסיה להאי עלה, כי דמוכח המצווה שהי' עלייה בחוויה נשטעבדו נכסיה להאי עלה, כי מלוה הכתובה בתורה כתובה בשטר ונתחוויה דבר זה כתוב על

התוס' על הש"ס הווא, דהנה בביברות שס כתני תחלה דלקוח פטור ממערש, ואח"כ כתני במשנה שאח"ז הכל נכני לדיר להעתשר חז' מן הכלאים והטרפה וויצו דופן ומהUSR זמן והיחסים ונטקשו להו למה בחר התנא אחר ל��וח דנסנית קודם לכלים שאחריו ודילג את כלום רקס יתום דתקני בסוף ולא קשי' לחו רקס שתמורת יתום הול'ל כלאים או תרתי מאותו המשנה גופה חז' מלכות דלא כתני שם בהדי איןך, אבל מעולם לא עלתה ע"ד התוס' שיאמר תתי טרפה. אבל לע"ד דקדוקם לך' מחתנה נקט ל��ודקני תחלה ויתום כתני לבסוף משום דבאמת פריך מכולם והוא כמי דאמר מלכות וכו' עד ויחום רקס מקצר ואומר לךו ויתום, ועיין בה' ק"ז צ"ל שרצה לתרץ דברי התוס' دمشقת טרפה דמותרת בשקף טרפה בתוך העדר דבטל מה'ת ברוב ומקריבין ג' ע"ג מזבח, ומ"מ איינו במעשר דעשירי ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק. דבר זה במחכ"ת איינו, וכאשר הארכתי בזה בפתחה דודקא בקפץ מן המנויים שכבר נפטר ממעשר בהז אמרין דלא מהני הביטול משום דלעולם הביטול משווה את המזיות להעדר ולא להיפך מן ההעדר לא יתהו מזיות, ולכן כל שפטור שהוא החעד לא יתחייב ע"י ביטול שחיי במצוות, אבל טרפה שפטורה ממעשר אינה בעצם פטורה אלא דהטרפות הוא הפסול אותו מההעדר מר מהמות איסורו וזה הוה מציאות, דהינו איסור הטרפות וכל שנתבטל וuber הטרפות ונעשה מותר באכילה ואףלו להקרבה ממש"כ החת"ס ז' בעצמו מהיכי תיתי לא יתחייב במעשר, כי כל שנסתלק המניעת הרוי הוא כאשר הבהמות שבuder, וזה ברור ואמת לאמתו בס"ד.

ע"ב גמר' אי אגואי כא מעיל חולין לעזרה, ק"ז ז'ל בחודשו קמתימה איך אפשר דכל זובייח זבח בריחוק מקום יביאו חז' ושוק לעזרה, אלא משׂו'ה הותר לו בשר תאזה משום כי ריחק ממך המוקם, ואפי' למ"ד דלא דרש כן לעיל י"ז ע"א, אבל דרכיה דרכי נועם כתיב עי"ש. ובמחכ"ת לק"מ דהאי תנופה אפי' בקדשים אינה אלא למצוה ולא לעכב ומכם"כ בחולין ולכן בריחוק מקום יתנס לכחן ויאכלם בני תנופה, אבל הש"ס מדיק שפיר דאם בחולין אין לתנופה שום מציאות, אז מוכח דלא נאמרה מצות חז' ושוק בחולין כלל, וזה פשוט וברור ודוק'.

ע"ש אלא „זה“ למה לי, לדרכ"ח דאר"ח המזיק מנתנות כהונה או שאכלן פטור משללים. מנתנות דקאמר הכא הינו זרע והולה"ק וכן כתיב הרמב"ם בראש פ"ט מבקרים דלארעד והולה"ק קראו חכמים מנותן סתם, וכן מוכח בפרקן בלשון הגמ', ויש ליתן טעם בקראייה זו משום דלעומת תרומות ומעשרות וחללה וביכורים דבכלן אייא בהן מצות הפרשה אשר על ידה נתקדשו ואין לבעלים בהם אלא טהין של מצות נתינה, קראו זרע והולה"ק מנתנות שאין בהם מצות הפרשה ורק נתינה בלבד והוה מנתנה ממש, דקדושה לית בהו, וראשית הגז דכוותי אלא דין זה מידי דאכילה, לכן לא קחشب בהדיינו דין ואיך ונקרה ראשית הגז, והנה אם טעמא דרכ"ח מקרא דזהה כדאמר בחד אב"א, ניחה דקאמר עירק דין על זרע והולה"ק, ושאר מנתנות כהונה נילוף מנניינו, אבל אי טעמא משום דזהה ממון שאין לו טובען כדי אידייך אב"א שהוא העיקר, וכאשר פסק נמי הרמב"ם בפ"ט היז' למה אמר ר"ח דינו בהני ולא בכל מנתנות כהונה והכי הול'ל, כל מנתנות כהונה שאכלן או היזקן פטור מלשלים, וכן מוכח מנו פסק הרמב"ם שהביא דין זה רק בכואן שכטב עבר ואכלן או היזקן או מכרו איינו חייב לשלם, ולא עוד אלא שפמא שפסק בריש הלכ' מעשר האי ברייתא דלקמן מניין לע"ב שהליך פירוטיו טבלים וכו' בסתם ודלא אקומה דגמי' בדאותו לדי' בטבליינו, מוכח דלא מטעם דין לו טובען פטור

שביירנו לעיל, ולא הזיק שיעבודו' של חבירו אבל כאן דהbulimus כבר נסתלקו וקיים מה שנצטו לעני ולגר תעוזב אותם, מי שבא ולוקט שלא כדין ודאי מזיך את הענים הוא וחיבת מדין ממען אלא שאין לו טובין, וא"כ מהכי תיתि לא יתחייב ב"יש אם לא שנאמר דעת מעשה עני המותחلك בתוך הבית קאי דחתה"ג נ"כ לבעלים, אבל גם בעזה אני אומר בשעה שהבהעה"ב נוון לו הרי סילק את עצמו ממנו, והאי עשיר שמקבלו במקומות שעומדים שם עניים גוזל עניים ההו בלתי ספק, דבראותו רגע שהבהעה"ב סילק את עצמו הרוי הוא ממון עניים ולפ"ז הוא דקאמר ר"ח מدت חסידות שניי כאן ע"כ הפירוש לצ"ש ולא מדת חסידות בעלמא. והסוגי בלא"ה תנוה כאשר קמתהה עלי' החל ארי' ז"ל דמה זה דקאמר מדר"א ליקום וליתוב, הלא החכמים לא פליגו עלי' מטעם דהוא ממון שא"ל טובין, אלא משום דעתו הוא באותו שעה, ומצד הדין מגיע לו כשר עניים, עיין בח' ק"ז ז"ל שהביא הרושלמי לדידי' הנה ממון של"ת דענין העיר יכולן לתבעו, וצע"ג וד' יאיר עני ודוד'ק.

אחרי כתבי כל זאת ראיتي בח' הריטב"ז ז"ל שכטב ז"ל, "ודוקא הוא ודכוותי" ר"ל מזיק מתנות כהונה ודכוותי' אבל המזיק הקדש עניים או שאכלו חיב לשלם דמונוא הוא גמור וכו',ומי שיש בידו ממון עניים הרוי הגابر שלון יכול לתבעו ממנו וה"ה כל אחד מן העניים וכו' וזה דבר ברור והוצרכתי לכטבו מפני שטעו בו מקצת חכמים" עכ"ל ולא הבנתי איך פרנס הסוגי' דפריך מלשו"פ אמרו ישלים דמ"ש הא משאר ממון עניים וצע"ג.

ע"ש ת"ש מנין לבע"ב שאכל פירותיו טבלין, וכן בן לו שאכל מעשרותיו טבלין שפטור מן התשלמיין, ת"ל ולא יחלו וכו', הא משעת הרמה ואילך מיהא משלם וכו'. כאן אני עומד ומשתומם הרוי תרומה, עכ"פ דלאأتא לייך כהן התורה חייבה בפירוש בקרא דאיש כייאל קודש בשגגה ויסך חמישתו עלי', ונתן לכחן את הקודש עירין ריש פ"י מתרומות במיל"ם שט, וניהו דזה בשוגג נאמר הלא במיד בלא"ה פטור משום דאיינו לוקה ומשלם, ז"ל הרמב"ס בפ"ו ה"ו שם זר שאכל תרומה בזדון וכו' ואינו משלם דמי מה שאכל שאינו לוקה ומשלם עכ"ל. אלא אפילו בדלא אתרו בי' ונידון לגבי תשולמיין בשוגג וחיביו מלוקות שוגגי חיבין בתשלמיין, מ"מ לא פריך הכא מידי כי לדעת הרמב"ס ז"ל ביארתי שט בסוגי' דאוכל תרומה חמץ דגס באוכל תרומה בזדון וכו' ואינו משלם דמי מה כהן חייבה עליה התורה לשלם, כי הרמב"ס שם בפ"י הייח' פסק בדיון באוכל שוגג בין באוכל מזיד משלם, ואינו משלם אלא חולין מתרוקנים. עכ"ס'ל דבשוגג רק החומש לכפירה אתוי, אבל הקרן מחזיב גם במיד, והקרא מסיע' לע' דכתיב ויסך חמישתו עלי' ונתן לכחן את הקודש, והוא מהופך דהויל' ונתן לכחן את הקודש וחמישתו יוסך עלי', כמו דכתיב והשיב אשמו בראשו ותחמישתו יוסך עלי', אלא ודאי דאתא קרא למדנו דרכ היחס לכפירה אתא אבל הקרן משלם גם במיד בלא אתרו בי', וכן משמע ממה שכתב הרמב"ס בהלי' ה' אכל תרומה במיד וכו', משלם את הקרן ואינו משלם את החומש עכ"ל. וכי אdealיל דבריש פ' דבר דבשלא משלם חוב ממן ושיעבוד לשפט, אלא חוב מצוה וכל שנאבדו מן העולם ובטל המצווה, לית כאן דין ממן כלל, אמונם בהני מותנות עניים דהbulimus כבר סלקו ידיהם, והוא הפקר לעניים, מי שבא ליטול שלא כדין פשיטה דגוזל את העניים, ואין לפטרו אלא מיטעם דין כאן טובע פרט, וא"כ עכ"פ לצאת י"ש ודאי חייב ומה"ט גם על התוס' סובב תמייתו שכתבו דל"ק דפטור ר"ח מקרא דזה פטור קרא את הטבח מושום דלית בה עדין דין ממן דבמתנות פטור קרא את הטבח מושום דלית בה עדין דין ממן דלית לי להאי לישנא מלאה הכתובת בתורה כתובה בשטר וכמו

נכשיה, וא"פ שע"י מיתה בטלה המצווה, אבל החוב כדקימא קיימא, וא"כ הכא ממש דכוותי' הוא דכיוון דבדאיתנייה בעין היה עלי' חיב מצוה ליתנס להכחן דהיאנו לאחד מן השבט הרוי נשאה עלי' כתוב לגבי השפט מושום דמלואה הכתובת בתורה הוה כתובה בשטר, כמו דגבולה זכה בחוב עולה של היולדת דין עלי' אלא משום מצוה להכירה באכילת קדשים, מ"מ נשאה זה כתוב לגבולה ונשתעבדו נכסיה וגם אחר מיתהה עומד השיעבוד הזה על נכסיה להוציאה מירושה כמו כן אחר אכילת או איבוד המותנות, הרוי האוכל או המזיק נידון כמזיק שעובדו של השפט שחיב לשלם כי הני מותנות מכח המצווה הי' משובדים לשפט וכן אם השפט הי' יחיד וכמו הקדש שפיר הי' לتبאו ולהוציאה בדייניהם היזק שיעובדו, וכן יפה כתבו התוס' דעכ"פ מדיני שמיים חיב לשלם, דהרי אכן כאן גזל השפט מצד מזיק שיעובדו שהי' לו על המותנות מכח המצווה דתתנו לו, וזה ברור כמשמעותם, וכן הוא דעת הרמב"ס ז"ל שכטב עבר ואכלו וכו' אין חיב לשלם מפני שהוא ממון שאין לו טובע ידוע עכ"ל הרוי כתוב פירוש דآخر דילתנייה הוה לי' ממון שאין לו טובע ידוע, אבל גזל השפט אכן ומילא דב"ש חייב, אבל מה שיש מן התמייא על התוס', הוא להיפך דכיוון דכל זאת אמרתך לך לא לישנא דמשום דזהה ממון שאין לו טובען, אך נאמר דמאן דדריש מ"ז' פוטר גם מדיני שמיים, דקשה מעד לדרש הקרא לפטרו מגזל השפט שלא יצטרך לצאת ידי שמיים, דה"ה דהויל' דאתא קרא לפטרו גם במכיריה כהונא אי אכלו, עכ"ג דאיaca טובע שלא יצטרך לשלם, וכן יותר נראה בא כדעת הר"ז ז"ל דליקא לדינה שום נפקותא בין הני תרי לישנא, אלא דקשי לנו דכיוון דכל"ע הוה לי' ממון שאין לו טובען, למה קאמар בלישנא קמא דדריש מזוה לפרטו דרשאה שאינה צרכיה, אבל מה שנראה לפ"ד דlishana קמא הי' סובר כיון דמתנות אלו חולין נינחו גם אחר נתינה וביד הכהן למכרן למי שיריצה, וא"כ הויא דמה לי הן ומה לי דמיין ואשר פסקין בחומר'ם סי' רמ"א דהחרזת דמים הוה חזרה ואפי' בגזלה ס'ל להתוס' ב"מ קט"ז ע"א ד"ה וחיב משום ב' כלים, דמקיים מצות והשיב בחזרת דמים יצא, אלא דהרמב"ס לא ס'ל כן דבריש הלו' גזלה כתוב דבנשך הצעלה נמי איינו לוקה משלם דניתן אבל העשה דזהבב לו קיים ובכמה סוגי הארכתה בזה וא"כ שפיר מצי לקאים האי מצוה גם בתשלמי ממון ומילא דכופין אותו לקיים המצווה בדמיין, וכן בשי קרא דזהה דאיו המצווה אלא בעודן בעין אבל בתשלמי מעתות ליכא מצוה, ואידך לישנא סובר דמסברא ידעין דהמצווה דוקא בהן ולא בחלופין, עכ"ג דהכהן מצי להחליפן ולמכרן וזה נכון בפירוש הנני תרי אב"א, אבל לעניין דינא שווין, דצאת ידי שמיים מחזיב ליתן לאיזה כהן או לכמה כהנים את שוויין ודוד'ק היטב.

ע"ש ת"ש בעה"ב שהי' עובר מקום וצריך ליטול לקט שכחה ופה ומעשר עני, נוטל ולכשיזור ישלים וכו', הפר"ח הביאראי' משקל וטורי' זאת לדעת הר"ן דף לצאת י"ש פטור, ואני בער ולא אדע והוא כאן עכ"ג גם הר"ז מודה דחיב עכ"פ לצאת י"ש, דבשלמא במתנות דילתנייה ביד הבעלים סובר הר"ז דליקא עליהם חוב ממן ושיעבוד לשפט, אלא חוב מצוה וכל שנאבדו מון העולם ובטל המצווה, לית כאן דין ממן כלל, אמונם בהני מותנות עניים דהbulimus כבר סלקו ידיהם, והוא הפקר לעניים, מי שבא ליטול שלא כדין פשיטה דגוזל את העניים, ואין לפטרו אלא מיטעם דין כאן טובע פרט, וא"כ עכ"פ לצאת י"ש ודאי חייב ומה"ט גם על התוס' סובב תמייתו שכתבו דל"ק דפטור ר"ח מקרא דזה פטור קרא את הטבח מושום דלית בה עדין דין ממן דבמתנות פטור קרא את הטבח מושום דלית בה עדין דין ממן דלית לי להאי לישנא מלאה הכתובת בתורה כתובה בשטר וכמו

טבליים, אם מלחמת שהוא חייב להן צריך להוציא עליהן מעשרות" וכיו"ע^כ, הרי מובהר דחייב מצות מעשרות על המוכר, וה"ה אם ללח בيت המלך את הטבל בחובו דהוה נמי מכוכר. וא"כ מה פריך הכא ל"ח שהוא מדבר ממתנות שנאבדו מן העולם, דיליכא כאן חיוב תשלומיין מצד גזל השבט, משום דהוה ממון שאין לו טובעין, אבל כאן במוכר או נלקח מבית המלך בחובו, דהוה מכוכר והתבואה עדין קיימת ואיכא כאן חיוב מצותתו^מ, כדקתני דחייב לעשר לאו מצד ממונו של כהן ולוי Katainun עליה אלא מצד חיוב מצות מעשר. ורש"י ז"ל נראה דהרגש בזה ורצה לתוך הדבר בפירושו שכטב ז"ל, "קתני מיתה אם בחובו חייב לעשר אלמא יש לו טובעין דאי לאו דין הוא שישלים לו, ע"כ מאית חיוב מצות איכא הא לא פש בגבי מידיה^{עכ}". אבל לא זכית להבון אי ליכא כאן חיוב מצות, איך קתני חייב לעשר דהינו לתקון מן הטבל שבידו על הטבל שלקק בית המלך, והוא געשה תרומה ומעשר וכן כתב הרמב"ם, "צריך להוציא עליהם מעשרות" ואיך אפשר לעשר דבר שאין עליו חייב מצות וرك מדין גזל השבט, אז ליכא רק חייב תשלומיין ממון, ולא חייב להוציא עליהם מעשרות מן הטבל שבידו דהרי מائق טבל לכחן ולוי. ובלב אר"י ז"ל קמתמה להיפך דמה פיריך הגמ"ע ר"ח דהא כאן קודם הרמה מיריא דין לכהנים שום אכות בהם. ואיך עליה ע"ד המקשן דחייב כאן משום מזיק לכהן דהרי לעיל כבר דרשו דאוכל טבלי פטור דין להם זכות עד אחר הרמה.

אבל לפ"ד כך הון הצעת הדברים. דהנה בב"מ פ"ח ע"ב דרשו عشر תעשר ואכלת ולא מוכר, חובות זרעך ולא לוקה, הרי דמוכר ולוקח שנייהם פטורין מעשר גזל השבט, וזה מדברנו נתחיבנו, וכן פסק הרמב"ם ז"ל בראש פ"ב ממעשר ז"ל, "אינו חייב להפריש מה"ת אלא הגומר פירוטיו לאוכלו לעצמו, אבל הגומרן למכרן פטור מה"ת וחיב מדבריהם שנ' וכו"ע^ל, עיין במניח מצוה שצ"ה שכטב דמפשטה דגמ"י בב"מ נראה דמוכר טבל פטור, אלא דעת הרמב"ם הוא דתלוי במחשבתו בשעת גמר מלאכתו, ולא ידע מנ"ל לרמב"ם זאת עי"ש. ולפ"ד לא עליה ע"ד הרמב"ם לפטור האוכל אחר שמרן למוכר, ולהיב המוכר אחר שמרן לאכלן, אלא משום דחייבתו^ו בא בגמר מלאכתן מבואר זאת בכל הש"ס, ולא מסתבר דהתורה יתנו מכשול לפניו שיחזק בטבלו כל השנה, ישרר בכל פעם ופעם דדומה זה להא דאמרו חז"ל לא אמרה תורה שלח תקללה, כמו שתכטבו מזה בפתחה דע"פ דבטל האי צפור ברובה דעתלמא, מ"מ לא יצוה התורה לבטל לכתלה, ואף כאן ע"פ דהא דלא להשות איסורא דחיישין לתקלה הוא רק חשש דרבנן, אבל התורה לא יתרה את בפירוש בדבר שהוא נהוג בכל איש ובכל יומם תמייד, שישחה טבלו בвитו כל ימות השנה, ויעשר בכל פעם שיטחו לזרconi ביתו, ומקרה מלא דבר הכתוב עשר תעשר את כל התבאות זרעך היוצאה השדה שנה שנה, دمشמע דרבוגי ונשנה ישר בפעם אחת, וכן כתיב ראשית דגנך וראשית גזב כל המתינו עליהן מזיק מתנות כהונה או שאכלן שפטור, אבל כאן ה"י מקום לומר דaicא משום תשלומי תרומה כפי מה שאכל, תרומה דבון בziejיד ובין בשוגג ישם פירות הראיון כפי מה שאכל מ"מ, "אין משלמין המתנות בעליך" ובדקדוק עצום شيئا לשונו ולא כתב פטור או אינו חייב דזה פשוט אינו חייב משום גזל השבט דהרי הוא כשר מזיק מתנות כהונה או שאכלן שפטור, אבל דהרי בziejיד גם בתרומה פטור אלא באוכל דוקא מצד הקרא ו/or כי יכול קודש. והרי תראה דבריש פ' עשר מתרומות כתב ג"כ זר שאכל תרומה משלים קרן וחושש ולא כתב חייב לשלים, ובhalb ה' כ' אכל תרומה בziejיד וכי משלים הקרן ואינו משלים החושש ולא כתב חייב לשלים. וזה ברור ואמת בכוננות הרמב"ם ז"ל, אלא דפ"ז אין אנו יודעים לפירוש הסוגי בכאן דמה פריך הכא ל"ח כנ"ל וצ"ל דרשוגי באמת לא ס"ל דאוכל תרומה בziejיד בפלוגת תנאים ואמוראים אי גם מצד אוכל כמו בשוגג דזה תלוי בנסיבות תנאים לפ' הילכתא מפרש ספר הברייתא כנ"ל, ומミלא לא שיך כאן הא דר"ח כל ודוק היטב.

ד קל"א ע"א גמר' ת"ש הרי שאנסו בית המלך גרכנו אם בחובו חייב לעשר, ואם באנפרות פטור ממעשר. קוש"ז או קשה מאד להולמה, דהרי חייב לעשר קתני ולא חייב לשלים, וכיון דמצוי מער שטבל אחר טbel שבידי, דהרי הוא כמוכר, וכאשר פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ז ה"ט מהל' מעשר ז"ל: "אין פורען חוב מן הטbel מפני שהוא מכוכרו". וכותב הכך^מ שם, שדין זה נלמד ממה שיבוא בסמוך והוא בהלכה י"ד ז"ל, "מי שלקוו בית המלך את פירותיו והם ובמעשר אי טbel לתרומות מעשר הרי זה טbel ואי מותקן הרי כבר הוא ביד כהן ולוי. لكن תימא רבתא הוא איך פריך מהאי דיקא הא משעת הרמה ואילך חייב על ר"ח. ולא עוד אלא דקשה טובא למזה לי' לפרק מדיקא כל ולא פריך מהא דבעי קרא לפטור את האוכל פירוטיו טובולן מתשלומיין, הרי דלית לי' הא דר"ח דהוה לי' ממון שאין לו טובעין, דלר"ח ודאי לא בעי קרא והא דלישנא קמא בעי קרא דוזה, כבר בגיןו למלגה משום דהו^א דבמתנות חולין דאיו בהם קדוצה, אמרין מה לי הוז ומה לי דמיון, אבל כאן בטbel ותרומה לא שיך זאת. וראה זה פסק הרמב"ם ז"ל ז"ל בפ"א ה"ה מהלכ' מעשר, "האוכל פירוטיו טובולן וכן לוי המער שמתנות לבעליהם שנ' אשר ירימו וכו' ובחול' מותר לאדם להיות אוכל והולך תחלה ואח"כ מפרש תוו"מ עכ"ל ועיין בלב אר"י שסתמה על הרמב"ם דלמה לי' קרא דאשר ירימו, הא בל"ה פטור מפני מה הוא ממון שאין לו טובעין. גם מה ש' אעפ"י שם חייב מיתה לשמים אין מובן דמשמע דמתנתה זה ה' מקום לחיבתו בתשלומיין, ובאמת נהפוך הוא דהרי איכא מ"ד דאף מיתה ביב"ש פוטר מטה שלטומין. עי"ש איך נדחק ותולה א"ע בשינוי לשון הרמב"ם דכאן כתוב "אין משלמין" ובhalb' בכורים אצל המתנות כתוב "אינו חייב לשלים", דקדוקו נכון אבל תירוצו אינו עולה יפה. אבל דעת הרמב"ם ז"ל ברור מללו ומפרש הברייתא לפי שיטתו, דס"ל דתרומה אעפ' שלא הגעה לכך, האוכל בין בשוגג ובין בziejיד משלים פירות חולין, אלא בשוגג נעשר בתשלומיין קודש מגז"ב, אבל בziejיד לא נעשי קודש. ומעתה הו^א דגס בעודה טbel כיון דפתכי בי' תרומה כדאיתני בגני ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"א דה ויה להרלה בשתיים, ישם האוכל התרומה שבו בפירות כמו בתרומה שהרמה, וע"ז ATA קרא דאשר ירימו דאיון לך בהן כלום עד שירימו ממש, וזה ש' הרמב"ם ז"ל, "ואעפ"י שהן חייבין מיתה לשמים" הרי לך דחויבן אוכל טbel כאוכל תרומה לעניין עונש לשומים, יכול דגס לעניין תשלומי תרומה האוכל טbel כאוכל תרומה דבון בziejיד ובין בשוגג ישם פירות הראיון כפי מה שאכל מ"מ, "אין משלמין המתנות בעליך" ובדקדוק עצום شيئا לשונו ולא כתב פטור או אינו חייב דזה פשוט אינו חייב משום גזל השבט דהרי הוא כשר מזיק מתנות כהונה או שאכלן שפטור, אבל כאן ה"י מקום לומר דaicא משום תשלומי תרומה דמשעת הרמה ואילך באמת משלים הון בשוגג ורק בziejיד ולא משום גזל השבט דהרי בziejיד גם בתרומה פטור אלא באוכל דוקא מצד הקרא ו/or כי יכול קודש. והרי תראה דבריש פ' עשר מתרומות כתב ג"כ זר שאכל תרומה משלים קרן וחושש ולא כתב חייב לשלים, ובhalb ה' כ' אכל תרומה בziejיד וכי משלים הקרן ואינו משלים החושש ולא כתב חייב לשלים. וזה ברור ואמת בכוננות הרמב"ם ז"ל, אלא דפ"ז אין אנו יודעים לפירוש הסוגי בכאן דמה פריך הכא ל"ח כנ"ל וצ"ל דרשוגי באמת לא ס"ל דאוכל תרומה בziejיד בפלוגת תנאים ואמוראים אי גם מצד אוכל כמו בשוגג דזה תלוי בנסיבות תנאים לפ' הילכתא מפרש ספר הברייתא כנ"ל, ומミלא לא שיך כאן הא דר"ח כל ודוק היטב.

דכל שמוסר מתנות לתנוקות להוליכם לכהן ודאי אין מקפיד על כהן ידוע רק שיגיע ליד כהן כדי לתקן בהמותו, כי מאחר שדרך הכהנים לחזור אחר מתרנות ולחוטפן וכאשר אמר אבוי לקמן קל"ג ע"א מריש היה החטפנא מתנתה הרוי דכהנים היו נגליים בכך, ולכן אם הבעה"ב hei מקפיד שיגיעו דיקי ליד כהן ידוע hei מוסרנו ביד גדול היודע לשמרן מן הכהנים הלהוטים לחוטפן, אבל מי שמסרן רקטען מסתמא לא ציווה לו כלל לתתם לכהן ידוע אלא לכהן שימצא ראשון, ולכן אין באזה לא משום גזל הכהן שלחו אליו, ולא משום טו"ה של הבעלים, וזה נראה לפ"ד ברור בכוונת רש"י זל' ודז"ק.

וע"ז הפלוגתא שבין הב"ח והש"ך זל' בס"י ס"א, אי לוי בר קבולי מתנות זהה למ"ד דאיינו בכלל עס, עיין באחרונים מה שהאריכו בזה, והנה הסברא גותנת דגם ללו שאין לו חלק בארץ ועומד לשרת שם בקדוש, וعليו נאמר ירו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל ואשר התורה כתה לו מעשר חבות הארץ, שרואו ליתן לו גם חלק במתנותبشر, כי לא על הלחת לבדו יחי' האדם, ומה דכתיב וזה משפט הכהנים מאת העם אם עם איןו כולל שבט לו דיינו בכל העם, מפני שהוא עומד לשרת בקדוש, א"כ שפיר הוא בכל כהנים לעומת העם וכדכתיב ובני דוד הכהנים. והוא דלא אמר אי לא איקרו עם מיחטו נמי ליחטו, דבכוב"כ לאו שפיר עבר כדלקמן קל"ג ע"א, דדרש ונtru ולא שיטול מעצמו ודז"ק.

ע"ב אמר לך רב, תנאי היא, דתני וכוי דמר סבר איקרו עם ומר סבר לא איקרו עס. לכארו' hei מכאן ראי' נגד הב"ח הנ"ל דלפי דעתוadam לא איקרו עס הוא בכלל כהנים, למה לא אמר דמן דמוקי יכפר על עבדים ולא אלויים בכלל כהנים, אלא דזה ליתה דא"כ אידך דמוקי אלויים ס"ל דיינו לא בכלל כהנים ולא בכלל עם הקгал, א"כ רב דספוקי מספקא לי' דלא כמוון, ואם אמר דרב ספוקי מספקא לי' בהאי תנא דמוקי יכפר על עבדים ולא אלויים אי משום דחוו בכלל כהנים אי דחוו בכלל עם הקгал, דاز לא הוה לי' לרבע לפ██וק כהאי תנא כיון דלאידך ודאי לא הוה בכלל כהנים או עס וביטה פטור ממתנות, ולאידך אפשר דאפיון בכלל כהנים המה ואיך קאמר מסתומים דלא שקין מני' דחא בדין הוא דלא שקין מני', אלא דעל רב גופא קשה דילמא באמות האי תנא דדרש יכפר על עבדים ס"ל דלוים הו בכלל כהנים וצע"ג ודז"ק.

ד"נ קל"ב ע"א גמור אר"ה בר חייא Mai Chayib נמי, דקאמר חייב בחצי מותנות, עיין בלב אר"י שהקשה דמ"ש מספק ויבם שבאו לחלוקת בנכסי סבא דאמרין דהכל של יבם משום דאין ספק מוציא מיידי ודאי בפ' החולץ. וכעין שהקשוח התוס' ריש מס' בב"מ, בזה אמר כולה של' זה אמר ח齊ה של' עי"ש מה שהאריך, ולידי' לק"מ דשאני התם דלולי האי ספק היה היבם היירוש ייחידי, וכן בב"מ שם דלולי האי טענת ח齊ה של' hei אידך מכח מציאתו זוכה בכולה וכן שיעץ לומר דין אין הספק יכול להחליש את הוראי שהי' לולי הספק, אבל בכבי' הבא על התתיששה מה תאמיר דלולי הצבי הי' האי ולד' כולה שה, הלא לولي הצבי לא hei נולד מידי, כי בלא אב אין הרינו ולידה, וא"כ האי ספק ספק דמעיקרא הוא והשיות נולד במומו עמו בספק זרע האב שהוא צבי וזה ברור ואמתה ודז"ק.

משנה בכור שנטערב במאה בזמן שמה שאוחטין את כולו פטור את כלם, ותימא רבתא תמהתי הלא מה"ת חד בתרי בטל אפי' בע"ח, וא"כ ליכא כאן שום קדושות בכור ומותרין قول' בגניה ועובדיה ולמה לא יתחייבו قول' במתנות כיון דقول' חולין גמורים מהה לכל מיל' מה"ת עכ"פ, ובעינוי מתחתתי את ספרא דק"ז החת"ס

הבית, ולכן כתוב דאפיון נקבע בששה דברים בגורו, איןו לוכה על אכילתו עד שיקבע בכניסה לביתו. והנה עיקר הפרשת תומ"ה הוא בגורו, והרי הרמב"ם ז"ל בעצמו פסק בפי"ב הי"ז מתרומות דין ישראל חייבן ליטפל בתרומה ולהביאה מן הגורו לעיר ומון הדבר לשישוב, אלא הכהנים יוצאים לגרנות וישראל מותנים להם חלקו שם. והוא מבריתא סוף פרק, ומעתה איך יתאמתו שני דברים אלו, הלא מה"ת אין הגורו קובל לתומ"ה אלא הכנסה לבית, ואיך יפריש בעודם פטורין, אלא ודאי דכל שגורר מלاكتון כדי להכנסים בבית שוב וכי מפריש עליה מה"ת ועיין במנ"ח. אבל גומון ע"מ מכך למכרן לא נקבע כלל למעשר אפיקו יכnisים לביתו, אבל מ"מ מכך מודה הרמב"ם ז"ל, אם מוכרכן לבסוף אחר שגמרן לאכילה, ולא הפריש אז, דפטור מה"ת וכן משמעו מלשונו שנ' בפ"ד הנ"ל "וכן האוכל מפיירות שדעתו להוליכן לשוק אחר שנגמרה מלاكتון, איןו לוכה אלא מכת מרדות כמו שביארנו שאין הגומר למכור חייב במעשר אלא מדבריהם עכ"ל. והנה אחר שנגמרה מלاكتון שכותוב עכ"פ קאי אוכל מפיירות, וכמו דאמר האוכל פירות אחר שנגמרה מלاكتון. ונגמרה מלاكتון היינו כניסה לבית דאי קודם لكن בלא"ה איןו אכן מלקות על טבל. וא"כ ה' לו לכתוב,,שהיה דעתו להוליכן לשוק" ולא,,שעדתו להוליכן לשוק" עתה הרי דס"ל דזוקא אם עדיין דעתו להוליכן לשוק פטור מה"ת באוכל ארעי, אבל אם חזר ממחשבתו, עכ"פ שבעשת גמר מלاكتו הי' דעתו למכרן, לא מהני האי מחשבה שנטבעלה לפטרו ממערש. ועכ"פ יהיו איק' שיחי' האי דין דקתני כאן בבריתא, דאנס המלך גורנו בחובו דחיבר לעשר, עכ"פ רק מדרבנן חייב, דהרי הוא כמוכר לו ומוכר פטור מעשר ואפי' תפיש דרכי הרמב"ם כמו שהבון המנ"ח, דזוקא אם חייב בשעות גמר מלاكتו למכרן, אז פטור מה"ת, אבל חישב לאכלו חייב הלאanca הא ננס את גורנו כתני, והוא קודם שהכenisו לביתו שלדעת הרמב"ם אין כאן חייב מעשר מה"ת עדין.

ולפ"ז הי' סובר המקשן דהא דחיבבו רפנן את המוכר לעשר הוא מטיעס גזל שבט, שלא יפסידו הכהנים חלוקם וא"פ דעתין לא הורמו ובטבל ליכא משום גזל השבט כדלעיל, התם כבר נאכל ולי' לא חייבו בהפרשה ונתנית תומ"ה, لكن גם תשולםן לא תקנו חכמים דהא בלא"ה איכא עלי' חיזוב מיתה על אכילתו אבל הכא כיון דהittel בעין ואיכא לחיבבו בהפרשה ונתינה חייבורו רבנן, משום שלא יפסידו הכהנים חלוקם. ולכן פריך במתנות נמי ניהו דליתנייהו וא"א לחיבבו בנתינה, אבל כיון דליך איסור באכילתון הויל לחזיל לחיבבו מדרבנן בתשלומי המתנות משום פסידא דכחון, דחווה כמוכר, כמו שחייבו מדרבנן לעשר במוכר או אנס בחובו, דחווה כמוכר, עכ"ז משני דשאני התם דקמشرطני לי', ור"ל דלאו משום שלא יהיה' כאו"א מוכר דכחון חייבו לעשר במוכר, אלא משום שלא יהיה' כאו"א מוכר ולוחק שישתרשו לי' התומ', לכן הוכרח חז'ל לחיב המוכר והלוחק בתומ', אבל כאן במתנות הרי הוא עובר אבטול מ"ע אם אוכל או מזיך המתנות, וא"כ אין כאן מקום לחיב בתשלומין כדי שלא יאכלם דהרי בלא"ה לא יבטל מ"ע בידים לנפלע"ד לפי חומר העניין ליישב הסוגי' וממלא מתוڑת קוש' התוס' דהא גם באוכל מתנות אישטרשי לי', כМОבן ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' ההוא ליוואה דחווה חטף מותנתא, ופרש"י ז"ל כשהיו התינוקות מוליכין הזרע והלהו"ק לכחן, חוטפם מידייהם עכ"ל, עיין בח' ק"ז צ"ל, דבעי רשי ז"ל בזה שלא hei גזל גמור לא מצד הכהן שנשלח לו, ולא מצד הבעלים שיש להם טו"ה, ולכן קאמר דשלח עי' תנינוקות דלא hei לכחן עי"ש. ובעינוי תמורה לומר דכל שולח אדם מתנה לחברו עי"ק קטן אין בו משום גזל אהמה, אבל לפ"ד נראה

אף פסחמה"ק וכו', אל' למאי מגדמת להו, אי לחולין אווא"ב נהוג בו, ואיל' לקדשים אווא"ב נהוג בו, אל' אי הכל' גבי חלב נמי נימא הכל' וכו', לאו מי אמורת אך ולא חלבן אימא נמי אך ולא אווא"ב, עכ"ל הנמו' הנה היצא לנו מתוק האי סוני' דלאו מצד קדושה אסור הגיהה ועובדת פוטרין אותן ממכורה וממתנות, דאי' כ' למה לי אך חלק לדגבי אווא"ב וחלב אין לו דין צבי ואיל' וכאשר פריך שם דברין חולין ובין קדשים הני נהוגין בהן, אלא משום דמגזה"כ פסחמה"ק שעאן הכתוב צבי ואיל', ועין שם בתוס' דמה"ט מונחיג שור פסחמה"ק לוקה משום מנaging כלאים. וכן מה"ט אין פודין בפסחמה"ק פטר חמоро, והתוס' הקשו שם דנימא נמי דלבעי CISIOI בשחיטה, ותרצוי משום דכתיב בפסחמה"ק על הארץ תשפננה כמים, עי"ש. ואל יהי הדבר הזה איז בעיניך איז נאמר משום דאיתקש לצבי ואיל' לעניין בכור ומתנות דפטורין דנאמר דהקרא משוה אוטם לחיה ממש עד שנTier חלבן ואויא"ב ונצרך CISIOI הדם בשחיטה, דיפה דרשוי חז"ל כן אדם נאמר דחדך דפסחמה"ק עדין צד קדושה יש בהן דיסורים בגיהה ועובדת, ולכן אין בכורה ומנתנות נהוג בהן, האי הקישא צבי ואיל' הו היא הפך האי טעמא דהרי צבי ואיל' לא שייך בו לעולם שום קדושת קרבן ופסחמה"ק משום דעתך איכא עליו צד קדושת קרבן, אין בו משום בכור ומנתנות והוא"ל להקישן לקדשים להשמעינו, דמצד שעידין יש עליו קדושה דין' שהוא לעניין בכור ומנתנות כקודם שהומנו ונפדו, אבל לא להקישן לצבי ואיל' שאין שיק' בהם שום קדושת קרבן, ולכן הוכרכו חז"ל לדירוש דהתורה עשאן צבי ואיל' ולא מצד קדושה שבתמים דאסורים בגיהה ועובדת, אלא מגזה"כ, ולכן הו"א לכל מיל' כן דין' חייה עליהם לעניין חלב ואויא"ב וכיסוי אשר על כל זה בעינן מיעוטים. ופלא והפלא אני רואה הרמב"ם ז"ל דלא נוחות לזה, ז"ל בפ"ה המכורות ה"ח כל הקדשים וכו' ואם קדם מום עובר להקדשן או שהקדשן תמיימים ואח"כ נולד מום קבוע ונפדו, פטורין מן הבכורה שהרי לא יצאו לחולין לכל דבר מפנייהם אסורים בגיהה ועובדת עכ"ל וזה נגיד הגמ' הנ"ל דדרשין מכבי ואיל' דהוה צבוי ואיל' משום צד קדושה דאית בהו, והרי בהא דין' פודין בהם פטר חמור דאמרין בכורות דף י"ב ע"א נמי מטעם דהוה צבוי ואיל' והרמב"ם בפ"ב מבקרים ה"ט כתוב פודין בגין פקועה אבל לא בפסחמה"ק שהרי נאמר בהן צבוי ואיל' אין פודין אף פסחמה"ק אין פודין בהן עכ"ל, וכיון דבחדא באם בסוף פקועה נקט דין דפסחמה"ק, ע"כ חדך טעמא אית' ברו' בז' דפודין ובזה דין' דפסחמה"ק, והרי בגין פקועה פליגו ר"א ומර' זוטרא לעיל דש ע"ב اي'שה מעלה היא או לא, ופסק הרמב"ם ז"ל קר"א דכיו' דרحتיט ואיזיל שה מעלה קרין כי ע"ג דלענין אכילה כבשרה בדיקולא חשוב ופלן פודין, אבל בעין פקועה פליגו ר"א ומרא זוטרא לעיל דש ע"ב סתםDKDASHIM שהקדש חמימים ואח"כ נולד בהם מום ונפדו, הרי אלו פטורין מן המנתנות עכ"ל, ודרכו בהז' נעלם ממן'ומי' יתן ואיזכה להבון דעתך. אבל ממשנתנו יש ראי' ברורה לדעת' התוס' התהוויה עשאן צבוי ואיל', דהינו כמי' הביטול ברוב מהני לחיבו במנתנות דניהם, ובכורה וממילא לא מאי הביטול מנטנו' במתנות דניהם, דהינו גיהה ועובדת פקע ממן' ע"י ביטול, אבל הוא דפטור מן המנתנות לאו מטעם אסור גיהה ועובדת הוה, אלא מכח דעשאן הכתוב בחיה, דלא שייך במנתנות, וע"ז לא מהני הביטול לעשותו שה מעלה כנ"ל, וכיון דזיכינו לידע דבבכור בע"מ לא שייך ביטול לעניין מנתנות לחיבו, שובי לא שייך ג'כ' כל דפריש מרובה פריש דכל דבר שלא נ לבטל חשוב לי קבוע וכמחזאה על מחזה דמי,

ז"ל ומצתתי שהוא ז"ל יש על מדוכה זו, וככתוב ז"ל הנה צל"ע הא מה"ת אפי' בע"ח ודבר חשוב בטל ברוב ואי' ה"י התערבותות או"ה ה"י בטל אפי' היתר באיסור דס"ל לרמב"ן בטל מאין דרך היתר להבטל מ"מ היינו להבטל ולהזכיר ההיתר לאיסור אבל כל דפריש מורה פריש אמרין וכו' האמנים מבואר בחו"מ סס"י רל"ב, בהאי דינא ממש חזקת ממון של בעליים עדי', וזה בכלל אין חולין במקומו אחר הרוב (ר"ל דלא אמרין כל דפריש מרובה פריש), אך מ"מ מבואר لكمון קל"ד ע"א אפי' בספק השקל לא מהני חזקת ממו' של בעליים נגד מנתנות כהונה דאמרין צדק משליך ותנו לו, מכש"כ היכי דרובא מסיע לכחן וכו', וצע"ג לפע"ד ואין לי מקום לישב קושי' זו אלא לומר כיון דעתך פ"פ מדרבנן בע"ח לא בטלו נמצאו אסורים כולם בגיהה ועובדת מדרבנן הם פטרוה מנתנות שלא יבואו לזלزل בגיהה ועובדת וכו' עכ"ל העתקתי לשונו הטהורה כדי לדקדק בו, כי לפע"ד במחכ"ת לא כיון כאן האמת, כי היתכן שחכמי התלמוד יעברו בשתייה על משנה כזו שלא לפרש דעתם דפטורי משום גירה, ועקרו חז"ל מצות נתינה בשוא"ת, מחש נגיה ועובדת, וגם גור' הגורה קשה להולמה, כיון דמה"ת באמת מותרין כל' בגיהה ועובדת, איך יעקרו מ"ע דאוריתא ולעשות גורה לאורה והרי לעיל בכוי לא פטרוה מלכוסות דמה כדי שלא יאכלו חלבה וחיבב בכיסוי בחיה ואיסור חלבה כבמה והחחות' הס הרגיש באיה וכותב דעשו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה. אבל לא מצין דוגמא לאה שיעקרו מ"ע כדי לעשות חיזוק יתר משל תורה, ועכ"פ עזין זה ה' ה' לגמ' לפרש בשкол וטורי' ולא לשתוκ מני' וגם הרשונים ז"ל לא היו מניחים לכך לאחד מן האחorners שבאחרונים להתגרר בו.

אבל דע דהאמת כמו שכ' החת"ס בשם הרמב"ן, דהיתר באיסור לא מatable ואיסור הארכתי בהז' בפתיחה, וכן לעיל בריש פרקו על התוס' ד"ה תיתני, דלulos לא נעשה מהיתר שהוא ההuder להתחפה ע"י ביטול לאיסור שהוא המציגות, ואת נלמד מהא דאמרו בב"מ בקפץ אחד מן המניין לתוכה דcolon פטורין מעשר משום דעשרה ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק, ולא שדרשין זאת מקרה ובמעשר בהמה דוקא, אלא דבכ"מ דאי' חד פטור ממצותה ונתערב בכמה שחיבים שוב א"א לקיים המצווה ודאי אלא ספק, אלא דיש חילוק בדבר אם הפטור הוא בעצם זאת שייך סברה הנ"ל, דאי' להעשות חיוב מן הפטור ע"י ביטול, אבל אם הפטור הוא ע"י איזה פסול או איסור שוב כל שנטבל הפסול והאיסור, מילא נעשה ראוי' למוצה, ומה"ט בריש פ' כל האחים בטרפה שנתערב בזבחים פריך ונבטיל ברובא וככשניהם דניידי', משום דטרפה הוה פסול לגביה מקרה דמן הבקר לחוץיא את הטרפה, ולא בעצם איינו ראוי' לקרבן, וכן כל שע"י הביטול נסתלק הטרפות לגבי האיסור, שוב ממילא ראוי' לקרבן. וא"כ לכאר' הכא דכוותי' דבקדשים אין מנתנות נהוגין בהן משום דמייעת רחמנא קדשים מנתנות ומעתה אם נatable הבkor בשאר בהמות חולין עד שפרק הקדושה ממן' מכל וכל והותר בגיהה ועובדת, ממילא חזר להיות כחולין גמורים, ולמה לא יתחייב במנתנות דהרי המניעה של קדשים נסתלק. אבל הtot איזיך ושמי דבכור שהומס וכן כל פסולין מקדשים שנפטרים מבכורה וממתנות, לא משום צד קדושה דאית בהו פטורין מבכורה וממתנות, אלא משום דאיתקשו לצבי ואיל' דהינו דתורה אמרה דפסח"מ מהנה מה' מש לעניין הני דברים, דע"י בבכורות דף ט"ו ע"א, דקתני הותם בבריתא דמה' צבי ואיל' פטורין מן הבכורה וממתנות, אף פסחמה"ק כן, ואח"כ קאמיר אי מה צבי ואיל' חלבן מותר אף פסחמה"ק חלבן מותר ת"ל אך חלק ואח"כ פריך ר"פ לאבוי אי מה צבי ואיל' אין אווא"ב נהוג בהן

בו, הגם שרהיט ואזיל כשה מעלה והבן.

וְדָע עוד דגש מרשי"ז^ט יש להוכיח DSTOVER כדעת הרמב"ם דפטור בכורה ומנתנות בפסח"מ הוא מטעם קדושה דעתית בהו, דהיינו איסור גיזה וعبادת, DRISHI פרkon במשנה שם ד"ה כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן בסח"ד כתוב וז"ל קסביר הא תנא קדושת דמים מדחה מן הבכורה, דין קדושה חלה על קדושה עכ"ל. ועיין בטז"ז יונ"ד סי' ס"א סק"א דנטקשה לי' בדמתנות הקדש לתוכו הcis דלב"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ובאיור דאריתא בריש פ' שלוחה הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה היהות כאיסור, שוב הוה לי' קבוע דאריתא וכמחצה על מוחצה דמי. וראי' ברורה לאז המשנה סוף מעלה בנפלת פרוטה של הקדש לתוכו הcis דלב"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ומטעם שבאיור דאריתא בריש פ' שלוחה הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה על מוחצה עכ"פ שאינו ניכר. זאת ממש כמו כאן. ואתה הוא הדין דמשנתינו דהאי בכור בע"מ דהוה פסחא"ק דנדון חייה לעניין מנתנות לעולם נשאר כמהות שהוא פטור מנתנות, אף שנתבטל איסורו של גיזה וعبادת ברוב מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותו מגזה^ב להיות חייה לעניין מנתנות עדין במקומו עומד. וכך כל או"א מן השוחטים יאמר לךן אמרת ראי' דידי לאו פסחא"ק הוא דחשוב חייה לעניין מנתנות, וככל המוציא מחבירו עליו הראה. ומה שכתוב קאי צ"ל דלו יהיו ריק ספק מ"מ בנתנות כהונה אמרין לקמן דלא מהני חזקת ממון צדק משלך ו吞 לו, במכח"ת גם באז לא כיון המטרה, דהרי הש"ס מחלוקת בין פרה לקמן דפרה בחזקת פטורה קיימה וכמה בחזקת חיובא קיימת, ועיין מה שכתבו בזה לקמן בס"ד, ותוך הדביס דהאי חזקת פטור וחזקת חיזב לאו חזקה ממש קامر אלא דקרה עני ורש הצידקו דדרשין וכוי' דצדך משלך ו吞 לו, מוקמין במקומות דאייכא חיוב מבורר או"ג דנולד לנו ספק אם זה שייך להאי חיוב או לא, כמו בקמיה דאייכא כאן חיוב לקט עליה, אלא שמוסופקים על חטיס אם נפל לפני קצירה או בשעת קצירה. ע"י אמרין צדק משלך ו吞 לו אבל במקומות דאייכא ספק אם יש כאן חיובא כלל, כמו בפרה של גר דשמא נשחתה קודם גירות, זה הדרין לדין המוציא מחבירו עליו הראה דכל ספק ממונא לכולו לנתקע גם בנתנות כהונה, אמרור מעתה כאן בנטערב פסחא"ק בשאר בהמות הרוי דומה ממש לפרה של גר דמה לי אם מצד דמה לשפרה שהבעל הפרה הי' פטור מפני שעדיין לא נתגיר או שאולי הפרה חייה ואינה בת חיובא, והרי כאן טוען כל או"א שמא שחטתי אני דבר שאין בו חיוב מנתנות וליכא כאן חזקת חיובא כלל כמו בגר. וזה פשוט ואמת לאmittito בס"ד. וכך הדרין דמשנתינו דין אמרות מה"ת דכל שנטררב בכור בע"מ כולם פטורין ואין בו איסור גיזה לא ישלם עבור הבכור בע"מ מושם דנטבטול ואין בו איסור גיזה וعبادת בגיזה וعبادת מה"ת. אבל בכור תס שנטררב ודאי מה"ת הי' חייב בנתנות גם על הבכור, דהרי מה"ת בטל ברוב חולין ופקע הקדושה מנני' ונעשה חולין וממיela חייב בנתנות בכור תס לא איטקש לצבי ואיל ופקע הקדושה מה' המוניות הוא מכח דכללו לכון. ועתה שנטררב ופקע הקדושה מנני' למה לא יתחייב בנתנות, אלא דיון דמדרבען בע"ח לא בטלו וכולם ירעו עד שישתאבו, אין לדין זה מציאות.

והנה הא דכתב הטור והשו"ע סי' ס"א ט"ו, "ואינה נהגת בקדשים ולא בכור", הוא חתום וסתום מאד, בכור ודאי בע"מ קאמר, דברו תס הוא יכול לכתנים ומאי למיירא דין כאן חיוב מנתנות ובקדשים אם נמי בע"מ קאמר למלה חילוק לשנים, הכי הול"ל בפסולי המוקדשין אין נהגות ונכלל בזה גם בכור בע"מ ועד טעמא אית להו דנטקשה לצבי ואיל. אלא ודאי דהאי קדשים הינו קדשים תמיימים ודינא דמתני' קאמר דקתני בחולין אבל לא במוקדשין, וכן ציין העין משפט על האי דינא בגיבי וαιיל ואו"ב ופטור כיסוי ומ"מ אין פודין בהן מושם דהשווה התורה אותן לעניין בכור ומנתנות ואיל גם לעניין כלאים להחשב חייה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותט לעניין אבמה"ח שלא נפדה

וא"כ כל שלקה הוה כלכך מן הקבוע ולא תימא דהרי הוא קבוע שאינו ניכר דאינו אלא מדרבען, דזה ליתה דעתא דעתא קבוע שאינו ניכר רק מדרבען, משום דמה"ת בטל מAMIL הוה הקביעות רק דרבנן אבל בהיתר באיסור דההтир מה"ת לא נטבטול ולא נתהפק להיות כאיסור, שוב הוה לי' קבוע דאריתא וכמחצה על מוחצה דמי. וראי' ברורה לאז המשנה סוף מעלה בנפלת פרוטה של הקדש לתוכו הcis דלב"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ומטעם שבאיור דאריתא בריש פ' שלוחה הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה על מוחצה עכ"פ שאינו ניכר. זאת ממש כמו כאן. ואתה הוא הדין דמשנתינו דהאי בכור בע"מ דהוה פסחא"ק דנדון חייה לעניין מנתנות לעולם נשאר כמהות שהוא פטור מנתנות, אף שנתבטל איסורו של גיזה וعبادת ברוב מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותו מגזה^ב להיות חייה לעניין מנתנות עדין במקומו עומד. וכך כל או"א מן השוחטים יאמר לךן אמרת ראי' דידי לאו פסחא"ק הוא דחשוב חייה לעניין מנתנות, וככל המוציא מחבירו עליו הראה. ומה שכתוב קאי צ"ל דלו יהיו ריק ספק מ"מ בנתנות כהונה אמרין לקמן דלא מהני חזקת ממון צדק משלך ו吞 לו, במכח"ת גם באז לא כיון המטרה, דהרי הש"ס מחלוקת בין פרה קיימת, ועיין דפרה בחזקת פטורה קיימת וכמה בחזקת חיובא קיימת, ועיין מה שכתבו בזה לקמן בס"ד, ותוך הדביס דהאי חזקת פטור וחזקת חיזב לאו חזקה ממש קامر אלא דקרה עני ורש הצידקו דדרשין וכוי' דצדך משלך ו吞 לו, מוקמין במקומות דאייכא חיוב מבורר או"ג דנולד לנו ספק אם זה שייך להאי חיוב או לא, כמו בקמיה דאייכא כאן חיוב לקט עליה, אלא שמוסופקים על חטיס אם נפל לפני קצירה או בשעת קצירה. ע"י אמרין צדק משלך ו吞 לו אבל במקומות דאייכא ספק אם יש כאן חיובא כלל, כמו בפרה של גר דשמא נשחתה קודם גירות, זה הדרין לדין המוציא מחבירו עליו הראה דכל ספק ממונא לכולו לנתקע גם בנתנות כהונה, אמרור מעתה כאן בנטערב פסחא"ק בשאר בהמות הרוי דומה ממש לפרה של גר דמה לי אם מצד דמה לשפרה שהבעל הפרה הי' פטור מפני שעדיין לא נתגיר או שאולי הפרה חייה ואינה בת חיובא, והרי כאן טוען כל או"א שמא שחטתי אני דבר שאין בו חיוב מנתנות וליכא כאן חזקת חיובא כלל כמו בגר. וזה פשוט ואמת לאmittito בס"ד. וכך הדרין דמשנתינו דין אמרות מה"ת דכל שנטררב בכור בע"מ כולם פטורין ואין בו איסור גיזה לא ישלם עבור הבכור בע"מ מושם דנטבטול ואין בו איסור גיזה וudad ופקע הקדושה מה' המוניות הוא מכח דכללו לכון. ועתה שנטררב ופקע הקדושה מנני' ונעשה חולין וממיela חייב בנתנות בכור תס לא איטקש לצבי ואיל ופקע הקדושה מה' המוניות הוא מכח דכללו לכון. דיון דמדרבען בע"ח לא בטלו וכולם ירעו עד שישתאבו, אין לדין זה מציאות.

וְדָע דלענין פודין פטור חמור דפסק הרמב"ם ז"ל קר"א דפודין בגין פקועה אייכא מאן דגרס ברmb"ס דין פודין וכמר זטורא עין לעיל בפסקים ובפרשיות הש"ס שם. והנה באמת יותר מסתבר לפסק דין פודין דמ"ש מפסחא"ק דאלין שאר מיל שעה מעלה הוא ודיננו ג"כ כשהיא לצבי ואיל, ע"ג דלענין שאר מיל שעה מעלה הוא ודיננו ג"כ כשהיא דהאי קדשים הינו קדשים תמיימים ודינא דמתני' קאמר דקתני בחולין אבל לא במוקדשין, וכן ציין העין משפט על האי דינא בגיבי וαιיל ואו"ב ופטור כיסוי ומ"מ אין פודין בהן מושם דהשווה התורה אותן לעניין בכור ומנתנות ואיל גם לעניין כלאים להחשב חייה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותט לעניין אבמה"ח שלא נפדה

لطבה אינו יכול לדוחתו ולומר לו לך לבעלים, ואני יכול להבון כוונתם בזה, סכ"ס כיון דעתו להבעלים הרי אינו יכול ליתן לכהן התבאו ובלאי"ה הלא אמרו لكمן דין לכהן לתבעו חלקו בפה ולא עוד דהרי י יכול לדוחתו שיתנתנו לכהן אחר, ולעיל ד"ר מ"ד ע"ב כתבתי על האDDRשו מה אמר יחזקאל ולא בא בפי בשיר פיגול, שלא אכל מבמהה שלא הורמו מתנותיה, דמש"ה קרי לי בשיר פיגול כיון דהדין עם הטבה, והכוונה שהטבה מוזהר שלא ישנות לבעלים עד שיחי בטוח שיתנתו לכהן, וכל ששותת בל' שחששב על הכהן שיגיע לחלקו, הוא השחיטה כעין פיגול, דהמחייב פוסלת בקדשים עיי"ש, וכיון שאין זה אלא חומרא בעלמא שמשתבח בי חזקאל لكن לא הביאו הרמב"ם ז"ל להלכה, כלפ"ד וד"ק.

ע"ש גמר' דרש רبا מאת העם, ולא מאת הכהנים מאת זובי הזבח הי אומר אפלו טבח כהן במשמעו. והנה רשי ז"ל פירש אדם כהן נעשה טבח למכור חיב מה"ת ליתן מתנות לכהן אחר. והתוס' הקשו עליו דאי"כ איך פטרוhow שנים או שלושה שבועות, ועיין בראשונים שתירצ'ו זאת, אבל ק"ז ז"ל קמתמה דעכ"פ מ"ש מתרומות תבאותו דסגי בהפרשה, אבל איןנו נותן לכהן אחר, ולעיל תנין בפירוש דין מוציאין מכון לכהן.

ומה שנראה לפ"ד בזה הוא עפ"י הכלל שהזכרתי כ"פ דח"ל DRשו המקראות להשווות לסבירתם, והנה נראת עד כמה רחוק הדמיון של תומ"מ מן התבואה, למתרונות מזביחת האצת. דבתבואה לפי שהקרע נחלהkt היתה שוה בשווה ונמכתה לחולטין, סתמא דמלטה לא הי' לשום בעל הקרע יתרון גדול למכור לאחרים, ולכן פטרוhow את המוכר למגורי כמו שהבאתי לעיל DRשת חז"ל בב"ב פ"ח ע"ב, ואכלת ולא מוכר תבאותزرעך ולא לוקח. ולעומת זה בהשר הנפק כיסתמא דמלטה אין בעלהבמה שוחט לעצמו כי חז' ממה שהוא טרחה יתירה וצריכה אומנות לשוחט ולפשות ולחلك לחתיכות, אין לב"ב אחד צורך לבהמה שלמה, בפרט לשור, ולכן כאן לא הקפידה תורה לחיב' דוקא בשוחט מעדרן מבקרו וצאנו למיועטה לוקח, דהרי לא כתיב מאת העם זובי בקרים וצאנם כדי למיועטה לוקח וזובה, אלא מאת זובי הזבח סתמא כתיב, שם הטבחים הלווקחים בהמות בשוק מן המגדלים בקר וצאן ועל הטבחים הטיל את החיקוב ליתן המתנות לכהן, ואין זה חס על הטבחים אלא על העם המוכר לטבח, כי הטבח מחשב שווי' של בהמה לשחיטה כמה ליטרא בשר יש בה למכור וכיון דהמתרונות מגע להננים ינכה זאת משוי' וזה פשוט, ומעטה אם הכהן טבח יפטר מליתן מתנות, הוא יקח את הבמה בשוק ביותר ממה שיחק אותה הטבח ישראל, מפני שלדי' שווי' יותר, ואם יקח בשווה עם חברו ישראל, אז הוא ירוי יותר במסחרו מן הישראל חברו וזה דבר שאינו מן הרואין, ולכן קריכין אנו לחלק ולומר אם בעלהבמה שוחט כאשר באקרי אירע זאת דשותת ומחלק היתר לשכניינו, אז הישראל חייב במתרונות והכהן פטור, וכן מהו רון רק הבעלים של הבמות, או לוקחי הבשר כי אין הכהן הנוטן רק הבעלים של הבמות, או לוקחי הבשר כי הטבח מנכה לבעל הבמה מן דמי שווי' את משקל המתנות, או טיל את מחרים על הלווקחים, ורבא הנקnis את זאת במלות הקרה הפלא ופלא דהקרה הטיל מס זה על העם דכתיב מאת העם ר"ל אם באקרי ישחות בעלהבמה מבקרו וצאנו, או יקח לעצמו לאכול ולהקל לשכניו, אז יצאו הכהנים מחובז זה, ולכן דרישן מאת העם ולא מן הכהנים, ואח"כ אמר ומאת זובי הזבח שהטבחים שאומנותם בכ' ליקח בהמות ולמכרן באיטליה ובאה גם הכהנים בכלל. ומה מאי מושב בזה קושי הרטוס' על רשי ז"ל דהני

דאותם נתמעטו ממתנות, ובכור בע"מ משום דאיתקש לצבי ואיל. ומה שכותב שם הטו"ז סק"א דרש"י כתוב הטעם דין קדושה חלה אקדושה הוא פלא והפלא דרש"י ז"ל כתוב כן אקדמי בה"ב דקדושים מום קבוע להקדשו, וגם זה ליתא אלא הטעם ממש"כ התוס' בביברות דמתה העם כתיב ולא מאת הגבוחה, דהוה כשותת לכהן ולעכו"ם, אבל אקדושים תמיימים הטעם דכתיב אותם. ובאמת כל עיקר דין זה דאי'נו נוהגות בקדשים לא ידעתו למה הביאו הטור והמחבר, דהרי אין קדשים נוהגים בזה"ז והרי תראה דכל הני בחולין ובמקדשים ובחולין ולא במקדשין דהאי מסכתא לא הזכירו הטור והשוו"ע כלל דוק ותשכח ורק הרמב"ם האקרים, וכן כאן במתנות נמי השמיטו בעלי השו"ע את יתר דיני המשנה בעניין קדשים, כמו דיו' שכתב הרמב"ם בפ"ט ה"ב כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונpendo חיבים במתנות, וע"כ לומר דהביאו כאן דאי'נו נוהגות בקדשים אותו בכור קתני, וואת ה"י בעוכרי הטו"ז וכן הפרישה על הטור שכתב ג"כ הטעם דין און קדושה חלה על קדושה כדי שיחי' חד טעמא לבכור בע"מ עם קדשים תמיימים. אבל מאחר שברורתי זהה ליתא, דשני דין' משני טעמיים הם. א"כ באמת לא הי' להטור והשוו"ע להביאו כלל האי דין דאי'נו נוהגות במוקדים, כמו שלא הביא זאת, לא באוא"ב ולא בגה"ג ולא בראשית הגז ולא בשילוח הקון, והוא תמיा רבתא על הטור והמחבר ונתן מקום לאחרוניים לטעויות זה חד טעמא אית' לקדשים תמיימים ולבכור בע"מ וד"ק.

ע"ש במשנה בזמן שמהא שוחטין את כולן וכו', אחד שוחט את כולם וכו', מלשון המשנה משמע דהכל תלוי בשוחט אם מהה שוחטין או אחד שוחט, אבל של מי המה כך לי אם של אחד או של מהה, ולזה ה"י מקום לפ' מה שאמר רבא דהדין עם הטבח, א"כ אם שחט הוא לכל מאה בעלי הזבח לא מצי מיפותרי אלא מחדא אבל אין כולן צריך ליתן לכהן דהרי אין כאן ספק לגבי הטבח בשחט רק אחד שהוא בכור והשאר כולן חיבים. אלא מלשון הרמב"ם ז"ל מבואר לנו כן שהוא ז"ל شيئا' מלשון המשנה וכותב ז"ל, "ברמת קדשים שנפסלה במומה ואינה חיבת במתנות שנטערבה בברבות אחרות אפילו בזמן חיבים. היה און שכל בהמה מהם לאחד כול' פטורים וכו', היה אחד הוא השוחט את כול' פטור מתרונות אחת מהן בלבד" עכ"ל, הנה ברור מילו בחולקה ראשונה דאם כל בהמה יש לו בעל אחר. ככל' פטוריין בין שוחט אחד את כול' או כל א"א שוחט לעצמו, כי לא דבר מן השוחט כלל, אלא אם של בעלים הרבה הימה וניהו דהדין עם הטבח, מ"מala השוחט לכהן ולנכרי פטור, מפני שרך אז דין עם הטבח אם שחט למי שחיב במתנות, ומעתה אם בעלהבמה מצי פטור את עצמו באומר דילמא הזבח של ה"י הבכור, הרי מילא גם הטבח אין עלי' שום די', אלא דבחולקה שנייה לשונו אין מודוק שכתב היה האחד הוא השוחט את כול', דמשמעו דתלו בשוחט והכי הוליל' ה"י כול' של אחד לא פטור אלא מתרונות אחת בלבד, אלא דמ"מ פירוש דבריו הוא דאם של אחד מהו ואחד הוא השוחט את כול' הינו דשלו המה, אבל מעשה הזביחה מצי עבדי מהא שוחטין וד"ק.

ע"ב גמר' מר רבא זאת אומרת דין על הטבח, לעיל קאמר אליבא דר"א דיליף זאת מאת זובי הזבח, וכותב בחודשי הר"ן ז"ל דה"ה לרבען דר"א נמי DRשו מדכתיב זובי ולא זובי, משמעו فهو תרתי דשותת. אלא דאי' רואה דהרמב"ם ז"ל השמיט הא דרבא דין עם הטבח, וקשה לומר דס"ל דלית הלכתא כוותי דהרי לא מצין חולק עלי' בגמר'. אלא דלפ"ד מש"ה השמיטו מושם לדיניא אין שום נפקותא בדבר דהרי כתבו הרשב"א והר"ן ז"ל דלאו לממר דין טו"ה לבעלים אלאadam כהן בא לתבעו

ודוק"ק היטב.

ע"ש גמר' וארא"ח כ"ד מתנות כהונה כל כהן שאינו בקי בהן אין נותנין לו מיתה, ולאו מלטה היא דתני ריש"א אומר כל כהן שאינו מודה העובדה וכו' ופירש"י שאמר בלבו דברי הבל הן ולא צוה המקום וכו', ולכן אמר תמורה דמןיא ידעינו שאומר כן בלבו כדי שלא ניתן לו חלק בקדושים, ואולי מה"ט ארא"ח כל כהן שאינו בקי בהן דמןיא כלל בקי, מסתמא משום דאיינו מודה בה, והש"ס דוחה ולאו מלטה היא, אלא בעין היכר אחר דאיינו מודה בעובדה דמאלל בעובדה וכדומה. והוא שלא מפרש ריש"ז"ל דבאומר בפה מלא משום דעתמא דמלטה כהן מקבל מתנות כהונה וכל מהיתו מקדשי ד' לא גלה את לבו להכחיש בעובדה אלא שמחשבתו ניכרת מותוק מעשו וד"ק.

ד"ר קליג' ע"א גמר' בדק לנו ר' יוסף האי כהנא דחטיף מתנותא חובי קמחבב מצוחה או זלאיל' קמיאלל במצויה, לא הבנתי איך מצוחה קעבד כהן בקבלת ואכילת צורע ולהחימס וקבה כי אכילת תרומה מצין דאיקרי עבודה בפסחים ריש דף ע"ג, אמר לו הרי הוא אומר עבודות מתנות את כהונתכם וזהו הקרב ימות, עשו אכילת תרומה בגבליין בעבודת ביהם"ק, משמע דוקא אכילת תרומה, אבל לא אכילת צורע והלו"ק שהוא חולין ונأكل גם לנכרי ולכלבים, ולעיל דאמר ר"ח מתנות כהונה אין נאכלות אלא צלי ובחדרל מ"ט אמר קרא למשחה לדולח, דמייה משמע דאכילת המתנות למצויה יחשב גם עליון אני דן דמןיל', דהאי קרא קאי נמיamatנות צורע והלו"ק כי שם כתיב בפ' קרא, "ואני הנה נתני לך את משמרת תרומותיך לכל קדשי ב"י לך מתנות למשחה ולבניך לחך עולם" ושם מונה והולך כל המתנות כהונה, אבל מזערע ולחימס וקבה אין ذכר למו, כי היא מצוחה מהמודשת במשנה תורה פ' שופטים, וכל הגני דמנה בפ' קרח אית' בהו קדושה ונאכלות דוקא בטהרה ולכהנים או לב"ב דוקא, אבל הני מתנות מן הזובי זבחיהם חולין גמורים, ונאכלין אפילו לכלבים מנ"ל לר"ח דאיכא באכילתן שום מצוחה כדי לדרשו האי למשחה דכתיב בפ' קרח על תרומה וקדושים, גם על הגני מתנות חולין דכתיבו בפ' שופטים, ולהיפך נמי קשה לי אי אכילת הגני מתנות מצוחה איך רשאי למקרים לנכרי ולבטל מצוחה זו בידים, וצ"ע בעת ודוו"ק.

ע"ש גמר' ביוון דשמעنا להא דתני הצניעים הושנין את ידיהן וכו' משקל נמי לא שקיןנה לבר ממעלין יומאDCFורי לאחיזוק נפשאי בכחני, ולפרוס ידיה אונס"י לעידניתה עכ"ל, הנה הרמב"ם והטור השמיטו כל השקיל וטרוי ופסקו האי דינא בזה"ל, "לא יחתוף הכהן המתנות ולא ישאל בפיו אלא א"כ נותנין לו בכבוד ובזמן שהם רבים בביהם"ט הצניעים מושכין ידים והגרגנינים נוטלין, ואם ה"י כהן צנען ואין מכירין אותו שהוא כהן ה"ז נוטל כדידי שידוע לכל שהוא כהן" עכ"ל הרמב"ם, וקרוב זהה ממש לשון הטור, ועיין מה שהאריכו בזה הדרשיה הב"ח והתו"ז ואחריהם הלב ארוי"ז, ובאמת הסוגי תמורה מад, דהא דאבי לא שkil מפני שמעה האי ברייתא דצניעים מושכין ידיהן בתילוק לחם הפנים לכאן" אינו מספיק כלל, דלמה לא שkil אם שלחו לו לבתו בדרך כגד, וע"כ לומד דלא ה"י הדרך לשולח המתנות לשום כהן אלא מתחלקות בשוק של טבחים שיש מתאפסים הכהנים, כמו בלחה"פ שנטאפסו בערלה, ומה דשקל במעלי יומא ואחראה כתבו התו"ז משום דהאי יומא המתנות מרובות, והכהנים מתאפסין, ואלו לא ה"י נוטל ה"י אומרים שאינו כהן עכ"ל ור"ל שאז מפני רוב המתנות לא היו חוטfine משום דהיא מתנות לרוב כדי שיגיע לכל או"א ככל הצורך ולכך אז הלכו גס הצניעים שמשכו ידים כל השנה, אבל במעלי

ב' וג' שבועות דפטרוهو לכחן הינו בدلالة קבע מסכתא כדאמר בגמ' ואז מדין תורה ה"י פטור לעולם, דהרי הוא כשותח עצמו ומחלק היתר לשכניו בלי להיות טבח קבוע למכור באיטלי, אלא כדי שלא יתחכם לעשותה בן תמייד הטילו חכמים עליו לשלם אחר ב' וג' שבועות לפי ראות עיני השופט והדין, אבל בקבוע מסכתא דחיב מיד הוא דין תורה דהרי הוא בכלל זובי הזבח שהמה הטבחים. והוא נכון ואמת בס"ד.

ע"ש גמר' ואמר רב"א ארוי' כל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים, ולית הלכתא כוותי. כבר כתבתי לעלה דכיו שחדין עם הטבח הרוי מהשhotalo לו, בידעו שאינו נותן מתנות, ולכן שחייבנו פיגול אלא דלית הלכתא כוותי, ואולי משום דלעיל דף מ"ד ע"ב ר' נתן אמרו דברשר פיגול דקאמר חזקאל, הוא בהמה שלא הורמו מתנותיה, אבל הת"ק פליג שם ואמר שהוא בהמה שהורה בה חכם, והתוס' כתבו דכלו אוכל טבלים ממש, דמתנות ילפין נתינה מתרומה. ולא זכתי להבין דהא גם בתמורה אין הנתינה מעכבות להיות הכרוי טבל, רק ההפרשה מעכבות וכאן הלא המתנות המה מופרשים ועומדים, וליכא אלא מצות נתינה ואיך יהי חמור יותר מן הטבל דשם הנתינה אינה מעכבות, וכאן תעכבר, ואולי כוונת התוס' לומר דמן אוכל מן המתנות עצמן קאמר אלא אז הווליל' כלו אוכל תרומה, וצ"ע ודוו"ק.

רש"י ד"ה כהן אומרם לו עשה סוכה שעשה לולב שאין בהם חסרון כס כולי האי. ועיין בלב ארוי, ועיין ב"ח ק"ז ז"ל שכטב דריש"ז"ל רמז למה שכ"ה הש"ז י"ד קני"ס קי"ג דבמ"ע אין צרי' לבזבז יותר מחומש. ולפע"ד לא זה כיוון ריש"ז"ל, דהרי גם בהני מצות מצי להיות עני ואני השוו בע"פ מכך ליקח ארבע כסות, אבל הנוטל מן התמחוי, מוכר כסותו ליקח להוציאו הוצאה שאין לפי יכולתו, אבל כוונה אחרת היתה עם ריש"ז"ל, דהרי מי שאינו עשה סוכה לו לב וציצית מפני חסרון כס, אבל לפי אומדן סיפוק בידו לעשות, הרוי יורדין לנכסיו וושין לו סוכה ולוקחין לו לולב וציצית ואני מן הוצרך להלקות עד שתצא נפשו, וכאשר שניינו שם בכתובות פ"ו ע"א לענין פריעת בע"ח דגובין חובו מנכסי, וא"כ כאן נמי נמי הכי, דעתוון לו סוכה לולב וציצית, וכן פרש"ז"ל דכיו דהני מצות לית בהו חסרון כס כולי האי, כי היכי דנייא דמנני חסרון כס נמנע מלעתון, אלא ודאי דבוצעת בהם ואני רוצה לקיימים ומילא אפילו נעשה לו סוכה לא ישב בה, ואפייל נושיב אותו ע"כ בה מ"מ לא יציא ידי חובתו, דגא"פ שגילה דעתו דלא ניחא לי לקיים המצווה לא מהני הכפיה, דגא"פ דאין מצות צ"כ אבל היפך כוונה מבטלת لكن מוכרים להכותו אותו עד שייאמר בפיו רוצה אני, ואז מחשבתו הרעה נתבטלה ע"י אמרה שלו, וכהסביר של הרמב"ס ז"ל הידוע, משא"כ בפריעת בע"ח אכן סחדי דרך חסרון כס אינו רוצה להיקיים מצות פריעת בע"ח, ומילא כל שאינו יורדין לנכסיו ופורען את חובו שמילא ניחא לי בזכות המצווה דבכוב"כ מעותיו אבודין. ובלא"ה כתבתי שס דתכלית המצווה שישיג המלואה מעותיו השגנו גם אם הוא לא קיים המצווה המוטלת עליו, משא"כ בסוכה וכדומה אי לא קיים הוא המצווה אי אכן תכלית זלוטו. אורם במצבה דאיכא חסרון כס הרבה, באופן שלפי האומד משום חסרון כס הוא נמנע הרי אם נרד לנכסי וኒיך לו הלולב באلف זוז ונותנים בידו, ע"כ אין סחדי דרוצה בגוף המצווה רק מחמת חסרון כס לא רצה בה ולמה נלקח אותו במקומות דאפשר לבוא לתכלית הנרצה ללא מכות

האי הסבר עדין קשה לי כאשר פריך הש"ס מאידך ברייתא דעתך מהני למה לי לתרץ דפלוינו אי ע"ש שירא הוא דיויתר מסתבר לומר דלא"ע לאו שירא דלשו ע"מ מורה על תנאי, אלא דלמאן דמהני ס"ל דנעשה כאמור ע"מ שתtanן ל' המתנות.

אולם התוס' ס"ל דתנתני באזה, בין אם אמר ע"מ שהם שלוי, ובין שאמר ע"מ שתנתנו לי, לא מהני משום דהוה מתנה ע"מ שכתוב בתורה, דתורה הרשותו ליתנים לכל כהן שירצה, ואת קשה מאד להבון אם לא שאמר דכוונת התוס' דהוה כמו כוכר הטו"ה לכחן זה שהוא אסור מן התורה, כמו שפסק הרמב"ם בפי"ב מטורמות ה"יח דאסור לכהנים ולווים ולסייע בבהיה"ג ואסור לכהנים לחטוף תום"מ ואפילו לשאול בפיהם והכי דמוכר ע"מ שיתנו לו המתנות עוד גרע מזה דמカリח את הלוקח ליתן לו המתנות, אלא דלשו התוס' לא שמען כן, ולשון הרמב"ם סתום שכותב,, הוואיל ולא שיר לו בהן שותפות לא קנאן בתנאי זה" ולא קמפרש מ"ט לא קנאן בתנאי זה וצ"ע ודוק.

ע"ש גמר' אמר רב ל"ש אלא שקל לעצמו אבל שקל לו הטבה הדין עם הטבה וכו', הכהן במתנות כהונה נגילת קמיפלגי וכו', עכ"ל. הנה הרמב"ם פסק כהא דר"ח דלעיל, דמייק מתנות כהונה או שאכלן פטור, אלא דחויסיף ג"כ או מכרן, ומסתמא אפילו הם עדין בעין, אדם כבר נתאכלן מה חידייש אתה לא אשמעין דמ"ש אכלן בעצמו ממכרן לאחר והליך אכלן, כי קשה למור דמשום דממכרן מקרי אישתרשי ל' ולא באכלן וכמוש"כ התוס' עלייל, דבאכלן לא מקרי אישתרשי ל', דה' מצי להתענות דאם هي הרמב"ם סובר שיש חלק בזה אלא שהוא דוחה חילוק זה מסברא דנפשי, הוליל ויראה לי דה' מכרן כדרכו בבל"מ. וכיון שכן קשה טובא איך פסק אדם מכרן במשקל נותנים לכחן ומונחה לטבח מן הדברים, דהא הטבה כבר גזין ופטור משלם, ואיך יהי להאי לוקח בח על הטבה להוציא ממנו ממון. ובעצמו כתוב בהלכ' י"דadam עבר ולתקון ה"ז מותר לאכלן מפני שמתנות כהונה נגילות, צ"ל בדוחק דס"ל לרמב"ם דניהםadam מכרך הטבה מותר לlokח לאכלן אך"פ דעבד איסורה בליךחה והומור במכירה מ"מ במתנאי דמייר' במכרך לו בני מעי של הבמה ולא כיון לגוזל המתנות יתנו המתנות לכחן ומזה באזה את הטבה במצוות על כרחו דהיאנו אפילו הטבה רצח לגוזל המתנות כנראה בימה שקלן במשקל בתוך שאר הב"מ, וכיון דתบทva זכה במצבו אפילו שלא מרצינו, יכול לנכות הדברים ממשנו ועדין הדבר צ"ע אצלי כי מפשטות הסוגי' נראת דלית לי רב הא דר"ח דלעיל דהוה ממון שאלא"ת ודוק.

ע"ש משנה ג' שנתגיר וכו' ספק פטור דהממע"ה, האי ذكري לי ספק, משום דליקא כאן חזקה דמעיקרה דלמא השთא הוה נשחתה דין אנו יודעים למצום הזמן, לא של הגירות ולא של השחיטה וכן ליכא כאן חזקה דהשתא לומר דפרה השთא הוה דאישתחה דכמו כן נימא דגם השתא הוה דאגיר, והוא ממש כמו לעיל דף י"ז ע"א בשחת את הזושט ונמצאת הגרגרת שמטוה, ואני יודע אם קודם או לאחר שחייטה נשפט דהוה ספק השקול דעת שני מעשים אלו מוספקים איזה מהם קודם לנו ליכא כאן חזקה דמעיקרה ועיין לעיל בחודשנו שם, ומה דקאמר לקמן פרה בחזקת פטודה קיימת לאו דוקא וכאשר אבאר לקמן דלית לי

ע"ש גמר' אמר רבא הכא פרה בחזקת פטורה קיימת. כמה בחזקת חיווא קיימת. הנה כתבתاي לעיל דבפרה אכן ספק השקול דעת שני המעשים של הגירות והשחיטה שנעשה בזמן אחת בקרוב וכמוש"כ התוס' לעיל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא דאחרי

יוםא דכיפורין הילכו כולם, אלא דא"כ למה נתן אבי כדי לאחזקי בכחני, תפ"ל דהיל' כמו כל הצניעים שהילכו אז מפני שהי' די' סיוףוק כלום. אבל הנראה לפע"ד בהז דהן אמת שביניהם ההז היא המתנות מרובות لكن הילכו גם הצניעים, אלא דע"י שהילכו שוב ה' בא לידי חטיפה, ואולי כדי להקדים עד שלא היה דרכ' בבוד עמוד שם ולקבל מתנות ומ"מ עמד אבי שם כדי לאחזקי נפשי' בכחני, אלא דא"כ גם על שאר צניעים סובבת הקושי' דפריך הש"ס ולפרוס כפי', ולא יצטרכו לבוא לידי ביון, וכן צריכין אנו לחלק בין שאר כהנים לאביי, דודאי סתם כהן שאינו אדם מסוימים ונכבד בעירו אם עלה לדוכן בין אחיו הכהנים מלטא דלא רמי' על הצבור הוא, לידע אם הוא ג'ב בתוכו העולים, או לא, لكن כל הצניעים היו מוכרים לקבל מתנות בעיוה"כ כדי לאחזקי בכחני ולא מהני فهو הדוכן, אבל על אביי דהוה הי' מסוייא ונכבד בעירו, פריך שפיר דעליתו לדוכן ודאי עשרה רושם על הצבור, והוא לא היה בטל בתוך שאר הכהנים פשוטי העם וע"ז הוצרך לתוך דאונס' לי' עידנא ולפ"ז יפה הוציא הרמב"ם ז"ל מתוך האי שkil וטררי' דודקה במקומות דaicca חש בזין כבוד הכהן יש למשך מלקבב, אבל אם מכירין אותו ר"ל שאין איש מסוים ראוי לקבל כדי לאחזקי נפשי', ודוק' היב.

ד"ג קל"ד ע"א גמר' ע"מ אחוזץ קרמית, חז' שירא ע"מ לאו שירא, עיין בקיד"ס ס"א סע' כ"ט ב"ד וו"ז, מה שתתמווח על הרמב"ם ז"ל שפסק כאן דע"מ לאו שירא והנתני בטל, ובפ"ז מעשר בבן לוי שמכר שדה לישראל ע"מ שהמעשר שלו פסק דשפיר קיים התנאי והמעשר של המוכר דשיורי' משיר בשדה וכמובאר בגמ' ב"ב, והאחרוניים כולם נתקנו מאי לישב סתרה זו, וגם אני עננה חלקו, והוא דהתנס בשדה לא הי' מצי למוכר לו חז' מחלק העשيري' שבו דאי לא הי' הלוקח חורש וזרע וקוצר את חלק העשيري', והאי מוכר הלא רצה לקבל התבואה מחלק העשيري' ביל עמל וטורה, וכן שמספר אמרין דלעולס לשירא קמכוין ומוה דאמר בלשונו ע"מ משום דהרי רצח שהлокח יעבד את כל השדה וייתן לו מפרות חלק העשيري', אבל כאן במתנות אי לשיעורא קמכוין למה לא אמר חז' מן המתנות שאינו מוכר לו, כי הלא הינה עומדים מוכרים לו ולא צרי' להлокח לתקן בהם מאומה, כי השחיטה צרי' לכזיתبشر כמו לכולה והמתנות גופו אין מולגן אותן ואין מפשיטין אותן, אלא יתנו לו בעורן ובצمرן כאשר פסק הרמב"ם והשוו"ע, لكن כאן ע"מ דקאמר לתנאי איכוון שיזכה הлокח בכל הבמה, אבל ע"מ שיתן המתנות דיקי' לו ולא לאחר, כנפער' נכוון לפי חומר הענן.

אולם בגין הדין דלא מהני כאן תנאי דעתך, יש כאן פלוגתא בין רשי' ותוס' דריש' ז"ל כתוב דהטעם מפני שהמתנות אינם שלו אלא של הכהנים ורק הטו"ה שלו, لكن לא מצי לאתוני' שיתנן דיקי' לו.ומי כחכם יודע פשר זה דלא מבעי אי טו"ה ממון דמצוי שפיר להתחייב ליתנים להאי כהן ולא לאחריתא דהרי מצוי ליקח סלע מבו' ביתו של כהן בשביל טו"ה, אלא אפילו איינו ממון מ"מ למה לא מצי להתחייב שיתנן לו כיון דהוא דבר שבדו' לעשות.

אבל הנראה לפע"ד דלשטי' אי הוה מתנה ע"מ שיתנו לו המתנות הוה מהני שפיר, אלא דכיוון דאמר ע"מ שהמתנות של תיב' שהוא דבר שא"א שהרי אין להוקח אלא טו"ה ולא גוף המתנות, ואין אפשר שיהיו שלו דהлокח יסלק את עצמו מהם והוא מילא שלו זה א"א, גם אם הлокח יסלק מהם הרי' הם של השבט, וכל כהן הקודם בהם זכה בהם, וכמו בכל המתנות שאין בהם טו"ה לבלים וכמוש"כ התוס' לעיל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא דאחרי

להפרישה כדי לתקן העיטה מאיסור טבל, עיין בתפארת ישראל על המשניות שנ복 בזיה. וא"כ אין כאן פסידה דממונה, ומ"מ דוקא בספק איסור מיתה חייב להפריש ולא בספק איסור לאו, אלא דיל' דסובר רשי' דכי היכי דמהני סברת פרה בחזקת פטורה קיימה לשלק הא夷 עשה דעתך מלך ה"ה דעתך שפק איסור לאו, ולא ס"ל כמו שתבנו דין כאן שום חזקה אלא דעל חיוב צדק משיך גופא אנו מסופקים אם יש עליו דבאמת סבירה זו קלישטה דהרי עתה באשר דין עליו הרוי הוא גור וחייב לקיים צדק משיך וע"כ הפ"י דפרה בחזקת פטורה קיימת כמו שתבנו לעיל במשנה דבכור שנתעורר וצ"ע.

ע"ב גמר' א"ל לעני ולגר תעוזב אותך ולא לעורבים ולא להטלפים, יש להעיר נינו דפטור מן העשה, אבל הלא דלא תלקט מנ"ל דלתיא, אבל מזה יש ראי' ברורה למה שכבתתי לעיל דר' י"ז ע"א לפרש הגם' יוניא אמרין שם דלא תלקט וכן לאו דנבלת לאו לאי מעליה נינהו דלא כפרש' ותוס' משום דעתך לעשה, אלא משום דכל עצמיות הלאו נצמה מן העשה עי"ש היב. וא"כ גם אם כן ניחא דכל דיליכא עשה דתעוזב אותך ממילא דיליכא לאו דלא תלקט ודוק'.

ועיין בהגנות מהרש"ש מה שתפס על הש"ך י"ד סי' של"ב שכתב דרך בחול' דמתנות ענים איןם אלא מדרבני. דסידור לשון הטור אטעתית. וכ"ז צ"ל בחודשו כתוב דזהאי דרשה תוספתה היא ולא הביאה הש"ס משום דלית הלכתא כוותה דין דרישין לא תלקט לעני להזיהר העני על שלו, אבל בחול' דרבנן מקלין מהאי תוספתה ולוי דזרע בקשר חול' הוה עי"ש. והנה לומר דלית הלכתא מהאי תוספתה משום דרישין לא תלקט לעני להזיהר על שלו הוה דבר שאין כי דרשה זו דלעני ולא לעורבים היא פשוטה. ומסתבר ולא נדחתת מפני האי סמכין דלעני אדלעיל קאי אלא תלקט, ולא עוד אלא משום דדרשין אדלעיל הци יוצאת המקרא מידי פשוטה דאי'א עשה דלעני ולגר תעוזב אותך, וממי לא נשמע במקום דיליכא ענים אין כאן מצות עזיבה, וכל המעיין בלשון הרמב"ם ז"ל יראה שאין זה דרשה משום איזה יי'טור, אלא מכח הסברא מפרשין הקרא כך. ועוד זאת אי משום דרבנן הי' מושיב לו ר' ששת דלא לעורבים ולא לטלפים, מה פריך לי' מותרומה וממתנות דדאוריתא הם, لكن ודאי דברי הש"ך תמהין ועומדים ודוק'.

הדרן על פרק הזרע והחלים

ואין אנו יודעים גם על אחת מהם צמצום הזמן לומר דגירות נעשה בחזות היום והספק על השחיטה אי קודם החות או לאחריו דاز הווה מוקמינן הפרה בחזקת חי ולآخر החות אישחט אם להיפך דחשיטה הייתה בחזות גיטתו ואמרין דלאחר החות אי קודם אי לאחריו הווה מוקמינן אותו בחזקת גיטתו ואמרין דלאחר החות אי תגיגיר אבל האי ספק דמתני' מיררי באין אנו יודעים שום אחת מהם מתי נעשה לנו ספק השkol מקריב, וכן בקמה דאנו מסופקים על הנני חיטים שמצונו בחתונותים אם המה לקט או לא, הוא ספק השkol ומ"מ קאמר רבא דמנני שהתורה אמרה עני ורש הצדיקו צדק משיך ותון לו, ע"ג דבר שאמר ממן כל ספק להקל להנטבע, אבל לגבי עניים אמר התורה הסתלק גם מן הספק, אבל זה דוקא אם עכ"פ הגברא בקח חיובא בודאי, אבל כאן בגר על זה גופא אנו דין אם הי' עליו האי חיובא דעני ורש הצדיקו, באין לא אמרה התורה שיחמיר על עצמו. ולפ"ז האי פרה בחזקת פטורה והמה בחזקת חיובא שניהם לאו דוקא, אלא אגרברא קאי דבפרה הגברא גופא הי' פטורה אף' מקריא דעני ורש הצדיקו, ואם כן הוא, אז לכואו' יפה הקשה ק"ז צ"ל לעיל על המשנה דבזכיר שנתעורר במאה דלמה לא יתחייב כולם משום עני ורש הצדיקו, דהרי עכ"פ ספק הוה ולחומרה במתנות כמו שאמרו כאן. וליתא מהו שכבתתי למללה דהתמים דומה לפרט, דהרי אין כאן חיוב ברור כלל משא"כ בקמה דאי'א עכ"פ חיוב על הקמה, דלפי ביאורנו אין הכוונה משום דאיכא חיוב לקט על הקמה דהרי רק אז איכא חיוב אי איכא לקט על הנני חיטים און מסופקים אי מלקט קאטו. אבל מ"מ נראה לי דקושי ק"ז צ"ל לעיל לק"מ דהתמים כיון דעכ"פ איכא חד גברא בטח דפטור למגרמי, כל או"א מצי אמר אני הוה, ולא שייך עני ורש הצדיקו אלא במקומות דלא נוציה בודאי ממו שלא כדי, אבל בהני מאה ששותחים כיון אדם נחיב כל או"א ודאי נחיב אחד מהם שלא כדין ונגוזל את האחד בודאי, בה לא מסתבר דמשום עני ורש הצדיקו לעות את הדין נגד אחד בקו"ע, וזה ברור לפע"ד בס"ד ודוק'.

ע"ש א"ל אבי והרי עיטה, א"ל ספק איסורה לחומרה ופרש' ז"ל שיש בה עז מיתה הלך לא סמיכין אחזקה יש למדוד מדברי רש"י אלו בספק לאו לא איזין לחומרה והוא פלא אלא דיל' דכאן כיון דאי'א חזק פטור כדמרין פרה וה'ה עיטה בחזקת פטורה קיימת, הי' סובר רשי' ז"ל דלא מסתבר להחמיר בספק, אלא דלפי שביארנו לעיל אין כאן שום חזקה רק ספק השkol. ובאמת לא בעי ליתן חלה לכהן אלא מצי מכחה, אלא צריך

פרק ראשית הגז

דיתנו מן המובהר, אבל הקושי' מעיקרא ליתא דהרי פסוק זה במשנה תורה כתיב ומסתמא לצרכו הוכפל מצות נתינת תוי'ם, וכן לא כתיב חלב אלא קרי' לי' ראשית משום דבעינו מן המובהר, וכן כבן שום יי'טור וגס הספרי לא כיון לומר דמכאנו אנו ילפינו דבעינו מן המובהר, אלא דמפרש תיבת ראשית. אמן מצות ראשית הגז היא מצוחה מחדשת במשנה תורה דלא נמצא בפ' קרח שモונה שם כל המתנות, ובודאי אתה האי שם ראשית דיתנו לו מן המובהר שבגיהה, אלא דלא נמצא דרשה זו לא בגמ' ולא בספרי,

דף קל"ה ע"א משנה ראשית הגז וכו' הא ذקי לי' ראשית או דאיתא על הזמן שיהי' מן הקודם בזמןן, או באיכות שיהי' מן המובהר. והנה על ראשית דגנד' דרישין בספרי שיאין תורמיין אלא מן המובהר, וכן פסק הרמב"ם ריש פ"ה מתורות דאן תורמיין אלא מן היפה, אלא שambil קרא אחרינה מפ' קרח בהרימכים את חלבו ממנה. וראיתי בת"ת עה"ת דנתערור ע"ז, וככתב דזהאי לאו, ואידך לעשה, ולא נראה כן מרמב"ם שיהי' בלאו ועשה. ובלא"ה לא ידעת מה הוועיל בתירוץ הלא כמה פעמים כתיב שם בפ' כל חלב דגן תירוש ויכהר ואת חלבו ממנה וכdomה, הרי איכא עשה טובא

להתורא לא כתוב קרא כביבמות ריש דף ע"ח, וכותב עוד משום דוחה מהבב"ע, הנה טעם זה האמור לא הבנתי דהרי בשופר של עליה לבלתי דמעל דנפקא לחולין יצא כדאמרין בר"ה כ"ח ע"א, וליכא משום מהבב"ע, והכא בגז עלה להחזיק בגזיה הרי מעל ויצאה הגזיה לחולין, ולמה יפטור משום מהבב"ע הא חדא, שניית לא שמענו מעולם לפטור אדם מהיובה דרמי' עליה משום מהבב"ע אלא אמרין לא יצא וציריך לקיים המצווה בדבר אחר, אבל לפטרו מהיובה דעתיו פשיטה דלא, שלא יהי חוטא נשכר. כמו שלא נפטר את הנושא נשים בעבירה ואפילו חיבי כריתות מלמול ולפודת את בנו דנולד בעבירה. ומה שאמרו הרוי שגוז סאה חיטים וחיטים ואפאו וمبرך אין זה אלא מנאץ כבר כתבו דלא אותו חז"ל לפטרו מברכת המזון או מברכת הננהן בשלב שלחמו בא מן הגז אל לומר שלא יעלה לרוץון לפני יות' אבל לעולם חייב לבך. והכא ודאי פשיטה דלא יפטור מליתן לכחן הגזיה משום דבר עבירה במא דגוז אכן קדשים, אבל טעמא קמא די לחתירה לא כתוב קרא נכון הוא, וא"כ הא צאנק ע"כ לאו למיעוטי קדשי מזבח אתה, אלא דמ"מ הדין דין אמרת דפטורין אדם נמעט מצאנק צאן שותפות של ישראל או של נכרי כדלקמן אז ממילא דשל קדשים נמי איתמעט דלא גרע משאר שותפות דאפילו לריהו"ג קדושים קלים ממון בעליים הם, מ"מ הרי עכ"פ אית לגבוה חלק בהן עד שלא מקרי צאנק. וא"כ לכארוי קשה למה לא מצי מيري בקדשי מזבח ובעבר וגוז, והקרא באמת לא אתה אקדשים אלא אשותפות וקדשים קדושים ורק ממילא נשמע ממיעוט דשותפות א"כ גם התנא די לאשמעינו עיקר הדין דשותפות ישראל או נכרי פטור אשר זאת נלמד מקרה צאנק, וקדושים ממילא נשמעו, וגם אין לפреш דלא במוקדשין היינו בפסחמן"ק, דפסחמן"ק לא נקרוא קדשים דחולין מהה כל דבר, אלא אסורים בגזיה ועובדיה, אולם התוספתא דלא קתני הא דאי נוגה במוקדשין שפיר עבי הני תרתי דקדם ממון להקדשן ונפדו דחיבי ברה"ג, כדי לדיק>Dבלא נפדו פטורין ומטען שפטור במנותן, אלא דרש"י ותוס' שם בבכורות פליגו בהא דקאמר בגמ' שם דקדושת דמים נמי מדח"י הפירוש דילפין קדושת דמים מפסחמן"ק דנתמעט ודאתקשו לצבי ואיל, והתוס' סברו דמאת העם כתיב ולא מאת ההקדש, וכאשר הארכתי בזה למלعلا בפ' הזרוע. וא"כ קתני דבהקדשן קדם לממון ונפדו דהיא ינו פסחמן"ק דפטור ואע"ג אסורים בגזיה מ"מ הקרא דאיתקשו לצבי ואיל לאו לריה"ג אתה אלא לכל שאר מילוי וממילא גם רה"ג בכל עבור וגוז, ובקדשי מזבח עבור וגוז דפטור לרשי"ק קו' הוא מפסחמן"ק, דהרי רק מצד קדושת איסור גזיה ועובדיה פטור להו מכש"כ בלא נפסלו למצבח. ולתוס' מאחר דאםעט שותפות או דישראל או דנכרי ה"ה קדשי מזבח דעכ"פ אין צאנק מקרי.

ואחרי הצעת הדברים יש לתמונה על הרמב"ם שהביא המשנה וגם התוספתא והוא לפלא בעניין, דהאי דין דקדשי בה"ב שנפדו שחיב, לא הי' ציריך להבאים מושום דפשיטה ולדיוקא דבלא נפדו פטור ל"צ דהכי מפורש אומר כן בהא דאי נוגה במוקדשין דמפרש הרמב"ם דקדשי בה"ב קאי. והדין השני בפסחמן"ק בעבר וגוז דפטור, שהוא מטעם דאית ב"י צד קדושה כי כן שיטת הרמב"ם ז"ל בשיטת רשי"י וכן שביארנו בפ' הזרוע לעיל, וא"כ מכש"כ קדשי מזבח שלא נפסלו וקדשי בה"ב שלא נפדו דפטורין מושום קדושה דאית בהו, ולא בעיין מיועט אצתך והרמב"ם הביא על פטור דקדשי בה"ב משום דין זה צאנקו, ובאמת אין זה צורך דתפ"ל משום קדושה שבו פטור ומגמ' דדרש מצאנק למיעוטה צאן קדשי בה"ב איכא ראי נפלאה נגד רשי"י והרמב"ם ז"ל, דפסחמן"ק דוקא אימעטו משום דהתורה קראן צבי ואיל וכמש"כ התוס' שם בבכורות, אבל

ולעומת זו כתוב הרמב"ם בהכל' ט"ו „רה"ג מצותה בתחילת, ואם הפריש בין במאצע ובין בסוף יצא" עכ"ל, והוא מותספתה כאשר הביא שם ה"כ". ויש לתמונה למה לא נדרש גם האי ראשית בגז כמו ראשית דכתיב בדגו דבעין מן היפה והmobach, ולא על הזמן שגוז בתחילת יתנו לכחן.

ומה שנראה לפע"ד בזה הוא, דמכאן אייכא ראי' למה שהסבירו הפסיקים האחרונים דזריזין ומקדימין למצווה עדיף מצווה מן המובהר. וכך יותר מסתבר לדריש ראשית בגז דיתן לו מיד CID שגוז CSI נתיינה לכחן ולא ימתין עד גמר הגזיה כדי ליתן לו מון המובהר שבגיאה אבל בדגו דבעין מירוח ודגן א"א לומר בראשית קאי על הזמן שיתן לו בתרתת המירות דהרי אין תורמי מונה שנגמר מלאכתו למה שלא נגמר מלאכתו כמו שפסק הרמב"ם תרומות פ"ה ה"ד, וכך מוכרכין לדריש דעל איכות התבואה קאי' שתהי' התורמה מן המובהר והיפה ואולי גם פשוטות לשון ראשית יותר משתמע על הזמן כמו בראשית בראשית ברא דראשית ממלכתו. ומ"מ הדין דזריזין ומקדימין עדיף מצווה מן המובהר נשמע מקרה זה, דכיוון דציויתה התורה להקדים הנtinyה ולא הקפידה יותר שהיא מולבו. וליכא מלטא דלא רמייה באוריינט ודוו"ק.

ע"ש בחולין אבל לא במוקדשין הרמב"ם בראש פ"י מהל' בכורים מפרש „יכיז הרוי שהקדיש בהמות לה"ב וגוזין, יכול יהי' חייב לפדות וליתן לכחן, או שהקדיש בהמה חוץ מגזיתה יכול יהי' חייב בראשית הגז, ת"ל צאנק אין אלו צאננו" עכ"ל ועיין בכ"מ מה שהביא בשם הר"י קורוקס שתמה עלי, ומה שכתו האחים ז"ל.

וגם אני ענה חלקי כדיורים הבאים ביישוב הני פסקי הרמב"ם אבל כת עאורר על קושי חדש שלא נתעוררו שום אחד מן האחרונים ונושאי כלוי, והוא דהרבmb"ם הוסיף עוד מה שלא נזכר במשנה. דכל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונפדו שחיבים ברה"ג, אבל אם קדם הקדשן את מום ונפדו פטורין מורה"ג. והכ"מ ציין לדין זה משנה דריש פ' הזרוע ופ"ב דבכורות כי לעין זרוע והלו"ה"ק, וכן לעין בכורות תנא התנא דמשניות הני דיןין, ובגהה שם כתוב דהנתנא דמתני לא נהות לאשמעין דיןין אלו ברה"ג, אבל מוקדם בתוספתא שהרמב"ם הביא ממש לשון התוספתא. והנה הא דעתן דין לא נחות לדינים אלו ברה"ג כמו במותנות לעיל ובבכורות, י"ל משום דחיב רה"ג בקדושים בה"ב שנפדו שהן חולין גמורין לכל דבר אפילו לגזיה ועובדיה ולהאכלן לכליים, אין שום חידוש ולא קתני فهو לעיל ובבכורות אלא לדיקא דקדום שנפדו אין נוגה בהן וכגדמדייק כן שם בבכורות י"ד ע"א דalgo ברישא דמתני' דקטני נוגה בחולין אבל לא במוקדשין מחייב מירוי, מבואר במשנתינו לעיל דלא פוקי מוק'ו אתה, אבל כאן בראשית הגז דהאי אבל לא במוקדשין עכ"ב אקדשי בה"ב קאי דמקדשי מזבח אסורים בגזיה וכמבואר בगמ', א"כ האי דין אדים נפדו ופקע קדושתייה למורי דחיב הוא משנה שאינה זריכה. ודין השני דקדם הקדשן את מום ונפדו דהיא ינו פסחמן"ק דפטורין מריה"ג הרי היא הך קדשי מזבח דפריך עלייהו בגמ' טעמא דכתיב צאנק ולא של הקדש וכו' הא לאו בני גזיה ועובדיה נינחו, והרי פסחמן"ק נמי אסורים בגזיה ועובדיה מה"ת אולם התוספתא לא כתני כל האי רישא דמתני' דנותג בחולין ולא במוקדשין (ופלא והפלא דבפ' הזרוע לא כתני מזומה מדין קדשים רוק בהאי דין דהמשתתף עם הכהן צריך לרשות קתני בפסחמן"ק א"כ לרשות) וכן כתני בקדשי בה"ב שנפדו דחיב, ומילא נדע דבשלא נפדו והא דקטני דבפסחמן"ק שנפדו דפטור ע"פ אסורים בגזיה מ"מ גוז משמעינו דפטור ומה דלא נחא לי' להש"ס לאוקמא מתני' בקדשי מזבח ובער וגוז, כתוב בה' ק"ז ז"ל, משום די

שיהי', ה' מקום לומר דאסור ללבוש בגד ממנה קודם שנtran לכהן חלקו. אלא דיש לעין למה לי לרמב"ם ליתן האי טעמא בהמה שלא הורמו עתנותיה דהרי בטבל דגון איתן לו קרא דולא יחללו את קדשי ב' י' אשר רימנו, שמשם ידעינו איסור טבל, אבל כאן הלא לית לו קרא, ומה דעתא מ"ד דהאכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים כתבנו לעלה, שהוא מצד השחיטה דחידין על הטבת, וכל שלא ה' רשאי לשוחות עד שידע שייתנו המתנות להן שחיטתו פיגול לא ירצה וצ"ע ודוק'.

ע"ש גמר' ה"ב"ע בקדשי בה"ב וכוכ' ס"ד"א ליפורוט וליתוב לי וכוכ' עכ"ל הגמר', האי אוקמתא ע"כ לית לי להא דרבא לקמן דיצה מאחוsur גוזזה פ"ד" ונתינה דהרי מקרא דצאנך ולא של הקדש קממעט, וזה נראה לי טעמא דרמב"ם ז"ל דהשמיít הא דרבא, דהרי הוא לא חס לפירכת הש"ס וקבעו העמדה והערכה, ויפה כתוב באזה ק"ז צ"ל ד"ע"ג ד"ס"ל לרמב"ם דקדשי בה"ב בכל העמדה והערכה, אבל הגיזה עומדת לגוזג נגוז דמי, וכוקשי התוס' דהוה מקדייש עצים ואבנין. אע"ג Adams הקדיש בהמה סתם כל המחבר לה בכל הקדשו, אבל לעניין העמדה והערכה אין הגיזה בכלל, וא"כ קיימת האי אוקמתא ונתמעט מצאנך, וכאשר כתוב הרמב"ם דלאו צאנו הוא ועכ"ד דיל"ר דרבא ופסק כאוקימתא דגמי' דמצאנך נתמעטו קדשי בה"ב, ואי קשי' לך, הלא לעניין כייסוי הדם וכן לעין כתיבת גט במחובר פסק הרמב"ם כהאי דרשיה דקרא, דושפיך וכסה יצא מחוסר פדיי, וכותב ונתן יצא מחוסר קציצה. ולפע"ד נראה לדדרשה זו אין לה מקום אלא בשני פעלים זאת, ושפיך וכסה, וכותב ונתן וכדומה, דזאת מורה על תכיפות שני המעשים שלא יהיו צורך להפסיק בינוים באיה תיקו וכן מצאתי כתוב בת"ת עה"ת בפ' אחריו על דרשיה זו דושפיך וכסה עיי"ש, אבל כאן ברה"ג דכתיב ראשית גז צאנך חתו לו, אין מקום לדרשיה זו וכן לעין פסקו הרמב"ם ז"ל, ודוק'.

ע"ש אר"מ ב"פ משום ר' ניאי הכא במקדייש בהמותו בה"ב חז מגיזותי' וכוכ' דאמר חז מגיזה וכחישה עכ"ל, גם כאן תפסו על הרמב"ם ז"ל שכטב בהקדיש בהמותו חז מגיזותיה, והشمיט הא דכחישה. ולפע"ד נראה דכל שמקדייש צאנו חז מגיזותיה היינו דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הנגוז להקדש, דהרי לא אמר חז מצמירה אלא מגיזותיה שהוא הצמר התלוש, ועכ"ב כוונתו לנוז תחלה, וא"כ הא דאמר בגמי' דאמר חז מגיזה וכחישה לאו דוקא, אלא דהוא כאמר דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הנגוז, וזה נכון מאיו אלום מכח זה נצחה לי קושי' עזומה על הרמב"ם שפסק בליך גז צאנו של עכו"ם דפטור דוקא בליך אחר שנגן עכו"ם, אבל לך הצאן לנוזן ע"פ שחזרן הצאן לעכו"ם אחר הגיזה חייב, שכן החזיב אלא בשעת הגיזה עיי"ש בכ"מ וכוונת הרמב"ם ז"ל מבוררת, דמי שליך לנוז צאן של עכו"ם, הרי הצאן שלו מקרי עד אחר הגיזה, דהרי אכן כחשיך צאנך ולא יכול בעל הצאן לעכב כהן קאמר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, ור"ל דאיינו מוחייב ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, דPsiṭṭa li דא"א לקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלוה"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם כהן מעlein אותו בדים וואכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכחן ליכא. ולא עוד אלא שאני מסתפק ברה"ג אי איינו טובל, עד שמקיימים מצות נתינה לכחן, לפי מה שכטב הרמב"ם בפ"ט הי"ד לעניין מותנות ויל"ר, "ברמהו שלא הורמו מותנותיה מותר לאכול ממנה. שאינה דומה לטבל שהרי מותנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לישראל לאכלן אלא ברשות כהן". וכוכ' עכ"ל הנה נתן טעם לדמה פסקינו במתנות דאין לטבל דאסר משום דהן מובדלין וועמידין, ולפ"ז ברה"ג דעל כל הגיה מוטל חזיב נחינה ממנו מאייה

חדשין הן של מזבח והן של בה"ב לא נתמעטו מה, וכמו שהארכנו למעלה בפ' הזروع ולכן עיין כאן קרא דצאנך למיועטה קדשי בה"ב וגם קדשי מזבח בעבר וגוז אלב הרמב"ם מזכה כאן שטרוי לב' תרי לפ' שיטותו ננ"ל וצ"ע ודוק'.

ע"ש משנה מלובן ולא צוא, ופרש"י שלא נתלבן עדין כלו. כוונתו دقינו דקתיini מלובןPsiṭṭa דלא צואו لكن מפרש דלא נתלבן כלו ודוק'.

ע"ש לא הספיק ליתנו לו עד שצבעו פטור ופרש"י ז"ל דקני' בשינוי והוא לי מזיק מתנות כהונה או שאכלן עכ"ל, הנה הגם דבגמי' ב"ק ס"ו ובשאר מקומות הbia האי דינא לעניין שינוי קונה, מ"מ נראה לפע"ד דלא שייך כאן לומר דקני' בשינוי דהא גם לפני השינוי דידי' הוא, דהא רק מצות נהינה עלי, ולא עוד אלא דעכ"ב בצבעו כל הגיזה דוקא פטור כמש"כ התוס' בבב"ק וכן ביאר המל"מ בפי' ה"ה מבקרים, וא"כ איה קני' שידי' בשלו, ועוד דלא משמע כלל שצבעו כדי לוז השבט, אלא ארע שלא הספיק ליתן עד שצבעו, וכי נימה דבפקדו נמי יקנה הנפקד את החפש ע"י שינה ויכול להחזיק בחפש של חבריו ושילם שווו אתמה? אבל הכוונה כאן דכל שנשתנה שצבעו לא נקרהתו גיה, וממילא פקע החזיב נתינה ממשנו, דגוז אמר רחמנא ולא צמר צבעו דלא נקרה גז. וממilia שמעין מני' דלענין גזלו נמי תו לא קריין בי' והשיב את הגזלה אשר גז בעין שגאל, ולכן מה שכטב רשי' ז"ל דקני' בשינוי לאו דוקא אלא נפטר ממצות נתינה ע"י השינוי והא דלא מהני השינוי, לפטו מותווים ואפילו ייון ונעשה חומץ דודאי שינוי גמורה היא, משום דחתם אישור טבל לא פקע ע"י שינוי ומזה אيكا ראי' גמורה נגד דעת רבנו יונה שמתייר אסורי ע"י שינוי ומכאן מוכח דליתא והחולוק שבין אישור טבל לחזיב נתינה הוא דיסורי תורה אישורי החפצא נינהו ולא פגמו ע"י שינוי, משא"כ מצות שהמה חיובי גברא כל שנשתנה החפשתו ליכא חזיב אגברא, ולפי מה שביארנו במ"א באיסורי חפצא ג"כ רק מטעם יוצא מן הטמא טמא לא מהני השינוי, ולדעת הרמב"ם דאין באיסורי יוצאת מלוקות אלא אישור בעלמא באמות יש לעין בין טבל שנעשה חומץ אי אيكا בי' לאו מעלי' של טבל וצ"ע. ווד דמה שלא הקשתי על טבל דגון Adams טחינו ואפאו דודאי שינוי גמור הוא דשאני טבל דגון דכל שאסורה תורה אכילת טבל כדרכך אכילה אסרו דהינו לאכול הפת ממשנו או התבשיל כדרכו אבל בין ונעשה חומץ יש לעין אם יכול לתקן ע"י הפרשה, ולפ"ז ביון טבל שנעשה חומץ יש לעין אם יכול לתקן ע"י הפרשה, כי על חומץ אין כאן מצות הפרשת תומ", ורק אישור טבל עלי' מצד יוצאת מין טבל וצ"ע ואכ"מ להאריך ודוק'.

ועל מה שכטב רשי' ז"ל דהוה לי מזיק מתנות כהונה שפטור מלשלם, הקשו התוס' לקמן קל"ע ע"ב דא"כ הא דר"ח מתני' היא ומה קמ"ל. ולפע"ד נראה פטור ממצות דריש"י ז"ל דPsiṭṭa ליתן מזיק מתנות כהונה, ור"ל דאיינו מוחייב ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, דPsiṭṭa li דא"א ליקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלוה"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם מעlein אותו בדים וואכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכחן ליכא. ולא עוד אלא שאני מסתפק ברה"ג אי איינו טובל, עד שמקיימים מצות נתינה לכחן, לפי מה שכטב הרמב"ם בפ"ט הי"ד לעניין מותנות ויל"ר, "ברמהו שלא הורמו מותנותיה מותר לאכול ממנה. שאינה דומה לטבל שהרי מותנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לישראל לאכלן אלא ברשות כהן". וכוכ' עכ"ל הנה נתן טעם לדמה פסקינו במתנות דאין לטבל דאסר משום דהן מובדלין וועמידין, ולפ"ז ברה"ג דעל כל הגיה מוטל חזיב נחינה ממנו מאייה

ומכחן לא של שותפות, ר"ל כיוון דחייבת תלו בקני צאן, וכואנו אין לנו קני בכמויות אלה באיכות.

ועתה נחזה בשותפות עכו"ם מה דינו, הנה בגין מוגע כשיעור על חלקו של ישראל פשיטה דפטור לכ"ע ובלא שום קרא, דבר אשר נאמר דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, והן אף אמר דעל שם כאו"א מתחלק הקניין בנסיבות, אין כאן חיבר מבון, וע"כ הא דמעמידין שותפות עכו"ם לכ"ע כפי הא ס"ד שבגמר ר' בדאיقا כשיעור לישראל בהאי שותפות. ועתה נראה לפי דרך הראשון שהחכמים מחייבין בשותפות ישראל גם בדיליכא שיעור לכאו"א ומוטעם דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, שפיר פטור בשותפות עכו"ם אפילו מגיע לישראל כשיעור מה"ט גופא דהרי בהאי מושג השותפות פתיכי בי טכו"ם דלאו בר מיעבד מצוה הו אבל לר' אלא עלייא דפטור בשותפות ישראל בדיליכא שיעור לאו"א, משום דיש קניין פרטី בנסיבות לכל שותף ושותף בשותפות עכו"ם בדאיقا כשיעור לכל או"א אין כאן טעם לפטור את חלקו של ישראל, אס לא מגזה"כ, ולכן יפה מתפרש כפשוות מה דפרק הש"ס ולר' עלייא שותפות העכו"ם מנ"ל אף דבר דרש מצאנך לפטור שותפות דישראל משום דהאי שותפות דישראל לית בי שיעור לכאו"א, אבל היא שותפות דנכריอาทית בי" שיעור ואם בסבירה ה"י חיבר אלא מגזה"כ פטור, ולהחכמים דמחייב בשותפות ישראל בדיליכא שיעור פשיטה דפטורין שותפות עכו"ם גם בלא קרא מה"ט גופא דהרי השותפות מושג בפ"ע ופתיכי בי עכו"ם אבל אם נפרש דelogותם בדאיقا שיעור לאו"א ופליגו בהאי סברא, אי שותפות עכו"ם בפ"ע או הגם שאינו מצווין ומ"מ פטורין בשותפות עכו"ם הגם דיש לישראל כשיעור חמץ אזן לחלקו, הרי זה מגזה"כ מלטא בלא טמא ר' לאלא עלייא דפטור אפילו בשותפות ישראל משום דשם השותפות מושג בפ"ע והتورה לא חייבה רק אישים נפרדים. הא דפרק הש"ס ור' א שותפות דעכו"ם מנ"ל הפירוש,adam אין לו קרא לעט שותפות דעתכו"ם דלמא צאנך למעט שותפות דעתכו"ם, אבל דישראל חייב震ע"פ שהשותפות מושג בפ"ע מ"מ חייבה התורה.

והנה ממה דקנתי בבריתא בהמות השותפות חייב ולא ע"כ דעת האדם קאי והי' לו לומר חייבן, וכן הוא ברמ"ס שכתב השותפות חייבין ברה"ג, ע"כ בכוונה קתני ה כי, שלא נטעה לומר לדמייר' דבין הכל איכא רק חמץ צאן וחיבין השותפות כמו איש יחידי ברה"ג, لكن כתני חייב, ותו לא צרי לפреш דהינו דוקא בדבריא שיעורא לכל חד וזה, אבל הרמ"ס שכ' השותפות חייבין החזק לפחות והוא שיהי' בכל חלק מהן כשייעור. ע"ז עordanו בני הרב מ"ה עקיבא שיחי' ויפה דבר, וכן יש ראי' אלה ממוה דפרק המש"ס מ"ט דר' אלעאי ולא מ"ט דרבנן, די פלוגתיהם הי' באין בין הכל רק שייעור חמץ, אז אדרבה עפ"י סברא החיצונה הי' לו לפטור ומאן דמחייב בעי טעמא. ולפ"ז לחכמים אליבא דרבנן בשותפות ישראל חייב בדבריא בחלק כא"ו כשייעור, אבל בדילא כשייעור רק בין הכל פטור, ובלא קרא כלל דכיוון דחובין כא"ו לביע"ב בפ"ע, הרי אין לו שייעור ולמה יתחייב ולכן תמהני על הכל כ"מ שכ' דהרמ"ס למד דין זה מדיין חלה בב' נשים שננתנו לנחתום, וכבר צוח הלב ארוי ע"ז, דאדרבאה בחלה בעיסת השותפות חייב כמבואר ברמ"ס בפ"ז הי' ממכורום, והוא ע"כ אפיקלו כש-bin הכל רק שעור אחת עיין בבל ארוי. ולא עוד אלא גם במתנות דרוע והוליה'ק חייב בהמות השותפות, ולמה יפטור כל שאין כשייעור לכל חד וזה באמת ל"ק"מ דבלא שום קרא פטור כל שאין כשייעור לכל חד וכי על השותפות לא מצין להטיל חיובא רק במקום דאיכא קרא

כאן אנו רוצים לחיב את המקדש דחצאן שלו שיפדה את הגיהה
ויתן מגיה של צאנו כיוון דבידו הוא לפדות, ואי דקשי' לי' כיוון
דבעשут הגיהה הגיהה של ההקדש ופטור, אך יתרהיב לפדות, הלא
קשה' ז' קושי' התוט' הוא בד"ה רה"ג לפרק וליטוב ל', דקושי' ז'
קשה אקומוטא דלעיל וה"ה אקומוטא דרבא, וכק' ז' לפס בצד
ראשונה של הקושי' דלא הקדש חלקו של כהן כמו במכר, אלא
דמ"מ בלא פדי' לא מazi ליתן לכחן גיהה אחת מבני הגיווות משום
ברירה עיי'ש, ובמהכח'ת כד שכב ונויים כתוב דבר זה, דברירה לא
שיך אלא בשאנו דניין על הדבר קודם שהוברר כמו בשני לוגין
שאני עתיד להפריש, אם מותר לשותות על סמך שיוברר אח"כ,
וכן הוא בכלל ברירה שבש"ס, אבל לאחר שהוברר לכ"ע מהני
אפיקו אלמפרע ומכ"ש אלהבא דלית כאן משום חשש ברירה והוא
פשות יותר מביעא בכותחא. ואפיקו אם כי כדברי ק' ז' ג"כ
לא הוועיל בתירוץ כלום, אז קשה דה' להמשנה חלק במוקדשין
כמו במכר אדם שיר לעצמו חיב המקדש ליתן מגז ששיר, ואיך
קונטי סטמא דבמקדשין איינו נהג.

ועכ"פ מtopic הדברים נזכר לנו תירוץ מרוחך למה השםיט הרמב"ם "יל הא דרבא, דהרבנן" סובר דרבנן ע"כ לית לי' דלא מכיר או מקדיש חלקו של כהן, אבל הרמב"ם דפסק בפיורוש בפ"י כי בלוחז גז צאנו של חבריו של דאם המוכר שיר לעצמו, המוכר חיב' ליתן אף' בלא התחיל לניזוז, משום דחזקאה אין אדם מוכר מתנות כהונה, ואם לא שייר הלויק חיב' להפריש עי"ש, א"כ ממילא דינו של רבא נדחה וחיב' בהקדיש הגיאה ליתן לכחן חלקו שלא הקדיש, ועיין עוד מה שאכתבו בסוף פרקנו בס"ד ודוו"ק.

ע"ש גמר' אלא צאנך למאית איטה לכדתני בהמת השותפין חיב' ברה'ג', ור' אלעאי פוטר מ"ט דרא', א"ק צאנך ולא של שותפות ורבנן למיעוטא שותפות עו"כ וכו' עכ'ל הגמ', הנה האי בהמת השותפין דפליגו בה חכמים ור' אלעאי לא ידענו מה היא, אם גם באין בכל השותפות יותר מחמש רחלות הצירכות כדי להתחייב נמי חינבו חכמים, ור' אלעאי פוטר משום דלא מגע לכל שותף כדי להתחייב אבל בדיאקה בשותפות חמיש לכל שותף גם ר"א מודה דחיב'ין, וטעמא דחכמים דמחיבי אף בدلיכא שעיר לכל שותף, משום דהאי שותפות אנו מחשבין כבר' שיש לו כמה ראשין אבל הוא איש אחד, ובבשו'ן אשכנז איינע יורדיישע פרערזון, וכאשר אבאר لكمן דמה'ט חשבינו אחין שחילקו לקלוחות, דה'ינו שכאו"א לקחו מן השלישי, דה'ינו השותפות, ובשותפות שאינו עומד להתחalk ריך אחר שנים הרבה ועד אוטו זמן לוקח כל או"א מן השותפות כי צורכי ביטו, ולבעוף באים להסבירו ומתחALKים עס הנמצא אז. אפילו למ"ד יש בירירה הדין כן, כי הלא הגיזות אין עומדות להתחalk בין השותפין, הרי דיש לכל הגיזות רק בע"ב אחד והוא השותפות, ולכן חייבו חכמים דר"א גם בדיאקה רק חמיש בכל השותפות. ויש דרך אחרת לומר בدلיכא בכל השותפות רק חמיש להחכמים פטורין כמו לר"א משום דס"ל דהשותפות אינו בעל קניין בפ"ע, אלא גם באין עומד להתחalk בפיריות השותפות מיד, מ"מ לעניין הקניין שם כא"ו לאבדו נקרא עליו כי חילקו למחלוקת שליש ורביע, ולכן כל שאין מגיע לכל או"א כשייר או אין חיבור לא על ראובן ולא על שמעון, אבל בדיאקה שעיר לכל או"א מחיבין מה'ט גופא, דהרי יש לכאו"א בפ"ע חמיש, הגם שאינו מצינוizia חמש הם שלו, אין בכך כלום דיש קניין גם בדבר שאינו מצויין במקום, ור' אלעאי פוטר אפילו ביש שייר לכאו"א ומכח"כ בدلיכא שייר או משום דס"ל דאין קניין בנסיבות לשום אחד אלא שם השותפות נקרא על הכל, והתוורה לא ציווה מצוותה אלא לאישים מיוחדים, ולא לשוחחות שהוא בפ"ע שיש לו כמה ראשין, וממעט זאת

שחלקו כלקוות, וכמו שאמרו באחין שחלקו דאין מביאין בכוראים דהוה כלקוות וחוזרין ביובל, וא"כ בתורה מה"ד א"ב הוה אחר החלוקה כאו"א כלוקח ופטור מה"ת, אלא דמדרבנן חיב, אבל לא לוקח מן הנכרי דפטור אף מדרבנן מבואר ברמב"ם ריש הל' תרומות ובשו"ע סי' של"א. אלא דמה שאמר רבינו דטבל וחולין מעורבין זב"י, זה אינו אם נפרש אין ביריה היינו דאין כל חטה וחטה שאין בו חלק של שנייהם, כי מאן דמפרש כן, אז עד חלק שבلت מתחלך אנו אומרים כן וכאשר כתבנו על מעלה דאנו משווין הני תרי שותפין נכרי וישראל כאיש אחד דשם השותפות על כל חלק קטן שבקטנים דאין להז ואין להז כלום בנסיבות, אלא באיכות הנקין יש לכל א"א חלק, וכאשר חלקו בנסיבות אנו משווין כאו"א ככלו הם קונים מן השוק שבאו לкупנות מן השותפות, וא"כ אין כאן חיובתו מ"ל אלא על חלקו של נכרי ולא על חלקו של ישראל, ואפילו מדרבנן, כי לקחו מן שותפות גוי וישראל שהיה פטורין. אבל הא תנא דאמר דטבל וחולין מעורבים זב"י, מפרש האי דאין ביריה בע"א וכמו שכתו התוס' גיטין ס"פ השולח דاضר שחלקו המגע לו בשעת חלוקה ה"י מעותד לחבירו, ועתה נתחלו ואפשר כלו או מקצתו נתחלף, ואין אתנו יודע עד מה, אז ודאי יפה כתוב המהרש"א דלחומרא צרכין לעשר כל חלק וחולק, אבל לא די בחזי אלא לפיו כלו, והנה דבר זה דברירה הווען עמוק עוקם מיל' מצאנו ואני כתבתתי ע"ז קוונטרס מיוחד ועיין גם מה שכבתבי לעיל בפ"ק ז"ד בסוגי' דשותט בשבת מזה, ותמצית ענין ביריה תלוי בידיעה ובחירה הנראה כסותרים א"ז, ולכן אין בה הקיעת הלכתא אלא דבדאוריתיא פסקין א"ב ולחותרא, ובדרבנן פסקין יש ביריה ולוקלא ופסקין הדיניםanca בעינן תומ"מ קשה להולמים, ולא אריך עתה בהז ודו"ק.

ע"ש ואב"א תרוייהו לר' אלעאי מצאנך נפ"ל, שותפות דעכו"ם מ"ט משום דלא מייחדא לי דישראל נמי לא מייחדא לי. לפע"ד נראה דהני תרי רישנא אי דשל ישראל דומה של עכו"ם ומיצין למייעוטי מחד קרא או לא, נמי תלוי בסברא שנזכרת לעיל דאמ' אמר דשותפות אין לשום אחד חלק בנסיבות אלא באיכות, וא"כ מה לשותפות ישראל או שותפות עם נכרי דכיון דנון לשום אחד חלק בנסיבות, הרי לא מצי מתחייב אפילו אי אילך כאן שעור גдол לחיב שנייהם, אם ה"י נפרדים אבל כ"ז שהשותפות קיים אין לחיב האישים הנפרדים כיו' דאין לשום אחד חלק בנסיבות רק על כל חלק קטן שבקטנים שם של השותפות עלי, אבל אם בכל השותפות אנו מכין לכל א"א חלקו בנסיבות לפי ערך חלקו, אלא שאין חלקו מבורר היה הוא, אם בcz'ונה או בדרומה ואם צאן זה שלו, אי אידך אבל אית' לכל אחד חלק בנסיבות אז יש לחלק בין שותפות ישראל לעכו"ם ובאופן שיש בכל הנסיבות כדי לחיב שנייהם, אז בישראל חיים גם שנייהם, דמה איכפת לי דאין חלק כאו"א בישראל חיים גם שנייהם, סכ"ס לכל אחד יש לו בנסיבות כל כך כדי לחיבו, מבורר מוקומו, סכ"ס לכל אחד יש לו בנסיבות כל כך כדי לחיבו, משא"כ בשותף נכרי כיו' דכל זמן שהשותפות קיים אין חלקו של ישראל מבורר אין כאן מקום לחול החוב על החוץ, דעת הספק לא מצי חיל חובה, ע"ג DAGGERA מצי חיל, אבל אחפצא לא מצי חיל ודו"ק.

ד"ג קל"ו ע"א גמר' מנתנות ע"ג דכתב רחמנא ונtru, אילך למימר ילף נתינה מרה"ג וכוי' כתוב רחמנא מאת זובי הזבח וכו', אה"נ מאת זובי הזבח ל"ל לכדרבא וכו', ותמונה על הרמב"ם ז"ל שכטב דבהתמן השותפי חיבת במתנות דמתן זובי הזבח כתיב, עיין לבב אר', וכבר כתבתתי לעיל בארכיות דפרק לרבעה מצין למילך מתורמה וכן מרה"ג לחכמים דר"א, אם נפרש דחכמים מהיבין גם באין בכל השותפות יותר מחמש צאן, אבל

מיוחד ע"ז, וכך הביא הרמב"ם קרא במתנות מאת זובי הזבח וכאשר נברר לפניו בס"ד, וכך כאן ברה"ג דליך קרא לחיבור בשותפות בגין שיורר לכוא"א, פטור מסבירה. אולם בשותפות עכו"ם ובדאיכא שיורר לישראל דנתמעט לפי מה שאמר כאן מצאנך לחכמים, מזה לא הזיכר הרמב"ם כלום, ואדרבה נהא דחיבך דרכ לרבעה אתה צאנך למעט שותפות דעכו"ם דאע"ג שהוא נגד הסברה לפי מה שביארנו, אבל כיו' דאין למעט מצאנך ד"א רק שותפות דעכו"ם, מוקמין הקרא להכי גם נגד הסברה, אבל לפי הני אוקימות דלעיל וכאשר פסק הרמב"ם כלום, צאנך אתה למעט צאן שהקדיש להב"ב לא פליגו חכמים ור' אלעאי בדרשה דקרה כלל, אלא דחכמים מחיבין השותפות בין של ישראל ובין של נכרי ובדאיכא כשיעור לכוא"א כמו בחו"מ דדרשו דגנד על דיגון עכו"ם דלא, ומהיבין גם שותפות עכו"ם בלבד שמ קרא ור' אלעאי הוא דדרש דגנד וצאנך הן שותפות עכו"ם והן שותפות ישראל לפטור, ומטעם דלא מייחדא לי' כדי אמר בגמי' لكمן בא"א האחורי, דמה עוד קרוא נפקא, "ל דלמאן דאיצטראך קרא דגנדן וצאנך ננ"ל גם ר' אלעאי לאו אקרא לבד קסמק לפרט אלא דמסבירה אין צווי שותפות שהוא מושג בפ"ע, ועיין עוד لكمן מה שאכתוב בישוב פסקי הרמב"ם ז"ל ודוד"ק היטב.

ע"ב גמר' ור' אלעאי אידי דהאי קדושת דמים והאי בדה"ג פסוק فهو והדר ערבי להו. בני הרב הנל' שיחי' עורני לפי מה שכבתבי בראש פרקן דהני תרי ראשית אין פירושם שוה, דראשית דגנדן היינו מן המובהר שבדגנדן וראשית גז צאנך היינו תחלת הגיזה, ולהקדמת הזמן קאטא ע"י' ש, נחאת טובא למה כפל האי ראשית. וipher כיוון פלא דחש"ס לא נהית להז, כי כפי הנראה הוא פשוט. ומה דקאמר לעיל לא נכתב לא ראשית ולא וכו', אין ר'ל דיכתוב גז צאנך بلا וכו' דהרי בעי לחבבו עם ראשית שבתחלת הקרה, אלא דזוי"ו של וצחרך הוא הנוספת דהווא"ל לכתוב ראשית דגנדן תירושך יצחרך וגז צאנך תחן לו, והוה מיותר ראשית השמי וכו' דזוי"ה. אבל מה דקשי' לי הוא אדם לא ה' כתיב ראשית אצל גז צאנך רק נסמק על ראשית שבראש המקרא אידי היינו דורשים צאנך כלל, דהרי תראה דלא דרשין תירושך וצחרך רק דגנדן וע"כ משום דנקט הני בסוף שום דגנדן, א"כ גז צאנך נמי כן הוא ורק ע"י שהפסיק בראשית מצין למידרש צאנך כמו דגנדן. וצ"ע ודוד"ק.

ע"ש ואב"א שותפות עכו"ם בתמורה רבנן חיובי מחיבי וכו', ופרשי' דחלקו של ישראל חייב וחלקו של נכרי פטור, דגנדן ממש דפליג דמי וכותב המהרש"א דלרשב"ג דס"ל יש ביריה כל זה ניחא, אבל לרבי דאי ביריה, בשל נכרי למה פטור למורי אם לקחה ישראל, ובשל ישראל למה夷' על הכל, כיו' דבעל חטה וחטה יש לשניהם חלק, ולמה נימא ממש דפליג דמי. ועיין בח' ק"ז צ"ל שכטב ע"ז וז"ל „ולפע"ד לא נהית רשי" לכך. אלא הכי פירשו, בשלמה בתמורה אפשר למיליג הדגן, יהיו יש ביריה או א"ב, עכ"פ עתה חלקו הדגן ומקרי דגנדן ממש מאילך ע"ג שלא הוברר למפרע, והה' עי' איך הוה כתיב ראשית גז ה' דומה לרראשית דגנדן מכיו' שחלקו הגז הוה גז של ישראל, אבל הכא כתיב צאנך ותלי' צאנך ולא בגזיה וכו' עכ"ל, הנה כאן הודה ק"ז ז"ל להא דכתבתี้ לעיל דלא שיך ביריה אלא לדוק על הזמן שקדם הבירור, אבל לאחר שהוברר ודאי דמהני הבירור. אלא דכאן לא העיל בהז דמה שכטב דבהתמורה כתיב דגנדן והרי אחרי החלוקה הרי הוא דגנדן גם למ"ד א"ב במכח'ת זה להיא דהא גם בתמורה ומעשרות כתיב תבאות זרעך אשר מני' ממעתיק בב"מ פ"ח ע"א, ולא לוקח, ואכלת ולא מוכך, וא"כ למ"ד א"ב והוה להז הני שותפין

הצאן קני לולוח עולמי, רק עד אחר הגזיה ובשניהם קנווים לו כדי לגזון דהינוו שלא יוכל המוכר לעכב הגזיה מפני חשי דעתן, ולומר לולוח שימתין עד שישחט הצאן. אבל לדעת הרמב"ם מובן היטב החילוק דבלוק גז צאנו אחר שנזון אין לו שום שייכות עם הצאן, אבל לך כדי לגזון הרוי הצאן משועבד לו לגזיה ומקרי גז צאנך, אלא דלפי פירושו עיקר הדין דמתניתין הוא משנה שא"ז דומהיכי תיתי הו"א דמי שלוך גזזה תלושה מן העכו"ם יהי' חיב ברה"ג, אבל גם לפירושו צ"ל דלקח הגזיה מן העכו"ם קודם שנזאה לאחר גזיה דהינו שעהכו"ם ימסרים לאחר גזיה והוא"א דרך שליחותי דלקח קבוע, והוא"ג גם כאן הצאן משועבד לולוח לגזיה קמ"ל דלא ודוו"ק.

ודע דקשי התוס' דלקמן ע"ב ד"ה שהמתנות נוהגות, דליתני נמי הא דלקח גז צאנו קבוע, בין חומריו דוורו והלו"ק לרה"ג. לפירוש הרמב"ם לק"מ ודוו"ק.

תוס' ד"ה אמי מה תרומה חייבין עליה מיתה וחומש, וא"ג דברה"ג לא שייכא בי' אכילה הנאת רה"ג היא אכילתה עכ"ל. וудין אינו מתיישב דהא אין כאן הנאה של כל"י ועל מה יוסיף חומש, כיון דמצוי ליתן אותה עצמה לכהן, ובאל"ה נמי קשה כיון שכבר מיעוט דאין רה"ג טובלת, הרי ע"כ ממש דאין בו קדושת תרומה דמשום דפטיכי ב"י טובלת. וע"כ לומר דדרך הש"ס להסמיד אקריא גם מה דפשות בלא קרא, והא גוף דרה"ג אינו טובلت נמי בא בעי קרא, Adams אמר דטובלת תהי' חמורה מתרומה דחררי לא כתיב בי' הפרשה אלא נתינה ובתרומה לאחר הפרישה אף דלא נתנה לכהן הכרוי מותוקן, וכאן הי' כל הגזיה טבל, עד שיתן ראשיתה לכהן, אלא גם זאת רק לרוחוא דמלתא קמסמץ אקריא, ובזה מישוב מה שהעיר הלב אר"י דלפי מה דדרש כאן מראשית דאיינה טובלת, איך קאמר לעיל דלא איצטריך ראשית אלא ממשום דהאי קדה"ג והאי קד"ד ודוו"ק היטוב.

ע"ב גמר' חומר בזרוע וכו', וליתני אמר רבינא ה"מ ר"ש פטור את המשאכ' במתנות, אמר רבינא ה"מ ר"ש היא, דתני' ר"ש פטור את התרופות מרה"ג.

הנה הרמב"ם צ"ל פסק דרה"ג נוהג בתרופות, וכותב הר"ץ צ"ל דלכאר' הו"ל למיפסק כר"ש מאחר דתנא דמשנתינו סתם כוותי, ועיין בלב אר"י מה שהאריך בזה להצדיק את הרמב"ם, דמכח סוג'י דנדזה דחה השקאה ולפי דעת כל הפוסקים שהעבiron עינם משיטת הרמב"ם כאן ובהלכ' כיסוי הדם, כי אני אומר דעת הרמב"ם צ"ל דגס במתנות חיב בטרפה בכברשה. דנהה הרמב"ם לא הביא דין זה דפטור בטרפה במתנות הנם שהוא דין מפורש כאן בגמ' ובספריDDRSH מאת זובי היזבח ולא את הטרפה, ולעומת זה משתייחסות לשונו משמע דגס בטרפה חיב, דכן כתוב בראש פ"ט מבקרים מ"ע ליתן כל זובי בהמה טהורה לכהן, ואם דוקא בשחיטה ראוי' לאכילה קאמר, מה לו להוסיף האי טהורה על מגן דהלא אין זיבחה בטמאה, אם לא שכונתו למדינו דכל שזובח בהמה טהורה ע"פ שהיא טרפה כיוון הלוקח גז צאן ע"כ פטור מרה"ג, הא צאנו לגוזז חייב ופרשי' צ"ל דהлокח גז קודם שנזאה פטור, אבל לך העדר قولו ע"פ שגדלה הגזיה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם צ"ל אינו מפרש כן אלא מתניתין בלקח הגזיה אחר שנזון עכו"ם דפטור, אבל לך הצאן כדי לגוזן ע"פ שחזרין הצאן לעכו"ם אחר הגזיה חייב ע"י". והנה גם רשי' צ"ל لكمון סוף פרקן הוכחה לפרש דרכ ע"פ שגוזה מכר לו הצאן ואח"כ חזרת לבעליה ומ"מ בлокח גז צאנו מפרש דאפיו ע"פ שלא גזה ולקחה לגוזז דפטור. וקשה מאד לחلك בין הני שני אופני המכירה, כיון דבשניהם אין גוף

לפי ההלכתא שהוא דלא כרבא, החכמים לא מוחייבין ברכה"ג אלא בדיאכאה שיעורא לכל שותף ושוחף, ובתו"מ חיבורו השותפות ואפיקו של עכו"ם כיון דלא בעין שיעורא, ומשום דס"ל דכל שוחף יש לו חלקו בכמות נ"ל, וא"כ מה"ט גופא ה'ין לפטור במתנות בהמה משום דאין לכל או"א אלא החצי, לולי הקרא דמתאות זובי היזבח, וכן הדין בחלה ומשום דכתיב ערישותיכם, והלב אר"י ראה קצחו של הדברים ולא כולם ודוו"ק.

ע"ש גמר' אלא גנד למאי אתה למיועטי בתי' כנסיות ובדירות, נתעורرت עלי מה דפסק הרמב"ם צ"ל בפ"ד מהל' בה"ב ה"ג דבහיכל הי' כ' אמות מעקה והוא ממשנה מדות, והלא כאן מעיטין בתי' כנסיות מעקה, וכבר עמד בזה המלב"ם וכן המנ"ח מצה חקמ"ז והוא הקשה, דיוטר יש למעט של הקדש כדדרשינו בכ"מ היכי דכתיב ב"י חיס הקניין לך, ולא של הקדש, ולכאר' הי' מקום לומר דמשום הא לא אר"י, דהרי גגון וועלות לא נתקדשו, אלא דזה ליתא דנייהו דלא נתקדשו קדושת עזירה והיכל, אבל קדושת בה"ב הלא הי' עלייהם, دمشל הקדש בנבו אבל אמרתי לישב דבלאי"ה קשה הלא מעקה סגי בי"ד טפחים כאשר מבואר בשיש"ע ולמה כאן בהיכל ג' אמות, אלא דשם במשנה וברמב"ם איתי דב' אמות מעקה ואמה אחת טס של ברzel כמו סייף ע"ג המעקה סביר כי דידי שא ניחוח עלי' העופות והוא נקרא כלה עירוב, רשי' שם במשנה כתוב כי ה' חד מאי והעופות חותכין רגליהם על האי טס ולפי"ז ניחא ניחו דפטור ההיכל מעקה, אבל לעשות מזיק בידים פשיטה דאסור. וידוע אריך האדם כשמגביה את ידיו הוא ד"א עירובין מ"ח תוס' ד"ה גוףו של אדם ג' אמות, וא"כ היו מוכרכין להגביה את האי כליה עירוב עד ד"א, כדי שלא ליתן מכשול לאותם המשמשים שם בגג שלא יחתכו ידיםם, ומה דאיתו בספרי בית לרבות גג ההיכל עי"ש במלבי"ם שהוא עפ"י האי משנה דמדות והוא גירסה מוטעית דהגאון הגר"א צ"ל מגיה בית פרט לאולם עי"ש, והדבר ברור דכן הוא.

ודע דרש"י צ"ל כתוב בטעמא דמיועטה בתי' כנסיות ובדירות, משום שאין חlek לאחד מהם בו שאף לבני עבר הים הוא, ועוד שאינו בית דירה עכ"ל, והנה טעם הראשון אין בו טעם דהרי מש"ה לא כמעט מגג שותFINE מדקתי כי יפול הנופל ממנו, ור"ל דחו"ל לא דרשו מלטא ללא טעמא דכו"ן דמובואר טעם המצווה בקרא דעשית מעקה הוא כדי שלא יפול הנופל ממנו, מה לי בית מיוחד לאחד או לשניים, וממילא גם לרבים ואפיקו של כל העולם אין לבנות בית ללא מעקה, כדי שלא יפול הנופל. אבל הטעם השני קרוב לשימוש דאיינו בית דירה, ולכן אין משתמשין על גנות של בתי' כנסיות ובדירות, אלא לעתים רוחקים וממילא דגס בגג ההיכל ע"פ שהאמנים ה'י' מניחים כליהם שם מבואר בפסחים ذר ס"ו ע"א מ"מ תשמשם שם ה'י' ארעוי וחושש נפילת קלישטה, ויש לרמז זאת בלשנא דקרה דכי יפול הנופל כתיב, והנופל מורה על התמידית שהוא עלול ליפול וזאת דוקא בתשmiss קבע ולא ארעוי, ודוו"ק.

ע"ש גמר' והתנן הלוקח גז צאן ע"כ פטור מרה"ג, הא צאנו לגוזז חייב ופרשי' צ"ל דהлокח גז קודם שנזאה פטור, אבל לך העדר قولו ע"פ שגדלה הגזיה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם צ"ל אינו מפרש כן אלא מתניתין בלקח הגזיה אחר שנזון עכו"ם דפטור, אבל לך הצאן כדי לגוזן ע"פ שחזרין הצאן לעכו"ם אחר הגזיה חייב ע"י". והנה גם רשי' צ"ל لكمון סוף פרקן הוכחה לפרש דרכ ע"פ שגוזה מכר לו הצאן ואח"כ חזרת לבעליה ומ"מ בлокח גז צאנו מפרש דאפיו ע"פ שלא גזה ולקחה לגוזז דפטור. וקשה מאד לחلك בין הני שני אופני המכירה, כיון דבשניהם אין גוף

לכ"ע בין לר"מ ובין לר"ש פטור בשוחט את הטרפה, הלא כי מוכחה לשנות דהשותט את הטרפה פטור ולא השוחט ונחנבלת בידו. הרי ברור דגム כאשר פליגו ר"מ ור"ש כמו באוא"ב ולא הביאה פלונגת או כן כמו שלא הביאה בפ' כי סיוי הדם משום דקסטמה על מה שהביאה פלונגת או בפ' אוא"ב כי חד טעמא חד דין בא כל הנין שלשה אוא"ב כסה"ד ומוניות, דבשותט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש. ועוד הא שקל וטורי שבגמ' כאן לאו דסמקה הו. ואל תמהה על הדבר שהרמב"ם דחיה השקל וטרי שבגמ' לומר, דשלא בדקוק פריך הש"ס וליתנא וכו' דראיה זה בהאי עניינה ממש דכוותי הפלא ופלא, שכל הפוסקים הראשונים העבירו עניינה ממשיט הרמב"ם הלווה. והוא שבווי"ד סי' כ"ח הביא הטור והמחבר הדיש"ס כאן דפרק על סתם מונן דאתה ר"מ ע"ב ודס"ל דגם לר"מ איתמעט טרפה ממוניות ומגעל דהוא ס"ל שא"ר ש"ש ולא מצינןמעט מזובייח זביחת טרפה, لكن הוכרה ר"ש זל להמציא האי דרש דלו ולא לכלבו, דגם ר"מ ס"ל. אלא דבאמת לא הוועיל כלום בזה דאמ נאמר דהוא דרצה פשוטה עד שהגמ' סמך עליה בפשיטות ליפרק וליתני וכו' למה לי לספריו שהוא ר"ש לדריש את מזובייח והוא נדרש לכמה דרישות, וגוף התיבה בלאה"ה איננו מיותרת כלל ולמה לדריש דרצה ש"מ בר פלונגת לית לי אם מצי למידרש נתן לכון, לו ולא לכלבו. ולא עוד אלא דבאמת מומעטן אלא דבר שלא הייתה לה שעה"כ וכגון דחමץ במוחבר עיין Tos' יבמות פ"ט ע"א, ועיין ברמב"ם דלא פסק האי דיאנה כל, דבענטמא קודם חיוב הפרשה שאין תורמין ממנו, כי נדחה האי תירצוץ דלו ולא לאورو, ממה שדרש שם ר"ה ברדר"י אמר קרא ראשית שיהי שיריה ניכרין עיי"ש וא"כ איך אפשר דהש"ס סמך להקשוט בפשיטות דפטר ממוניות מונן לכון דדרישה שהיא דחויב גבי תרומה. ולכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר דדרישה דספרי קסמן להקשוט וליתני וכו', והגמ' לא נחות בהאי שkil וטרדי דהאי דרצה דספרי דיחידי דהינו ר"ש. ותנא דמותני שהוא ר"מ לית לי דרצה זו ומילא ליכא חומר בזה ברה"ג מבמניות, דבשניהם חיב בטרפה כך היתה שיטתו של הרמב"ם זל בדור הפורש ממנה ומהלכותיו כאלו פורש מן החיים.

דנה כבר ביארתי לך לעיל דהתוספתא לא ידעה ולא סברה היא הכרעה דרבינו עיקר פלונגתא יונה של ר' ישמעאל ר"ע דר"מ כרי"ש דלא הותר נחרה מעולם, רק שחיתה היה גם במדבר ומהז נצחה דלית לי ג"כ היתר מפרקסת, אלא ס"ל בדעתן מיתה שע"י שחיטה, ולא מורתה השחיטה איסור אבמה"ח אלא מטהרת מידי נבלה, ומהז נצחה ג"כ סברתו דבין שחיטה ראו' לאינה ראו' אין שום חילוק, דשניות מטהרים מידי נבלה, ובשניהם אכן איסור אבמה"ח כ"ז שפרקסת, אבל ר"ש כר"ע ס"ל דבמדבר הותר להם הנחרה, אז היהת תלוי במיתה אבל שנכננו לארץ ונצטו על מצות אבותות ואיתסר להם הנחרה נתחדש להם ההיתר לאכול מיד בעודה חי כיון שנשחתה אבל היתר זה לא ניתן להם אלא בשחיטה הרואוי' דאיכא מצוה, אבל לא בשוחט את הטרפה אין כאן מצוה לאבות, ומילא איכא חילוק בין שחיטה הרואוי' שמתרת מיד איסור אבמה"ח ובין שא"ר שאינה מורתת מיד עד שתמאות עי"ש, ובפתחה עיקר א' באריכות.

ולפ' אין דקימ"ל כר"ע נגד ר"ש וזה לנו למיסוך כר"ש נגד ר"מ בשא"ר דהריה תלויין זב"ז ולרא ראייתי כי בתוספתא ב"ק פ' מרובה קהנתי בשוחט שחיטה שא"ר דחיב בד' וה' דברי ר"מ אבל חכמים השוחט ונחנבלת בידו וכו' פטור מן המנתנות" אם אכן במניות

על זה שום פוסק או מפרש ורק בתורה תמיימה על התורה ראייתי כי המחבר מתמיה על הרמב"ם שלא הביא דין זה דטרפה פטור מן המנתנות השני" בספריו, וכן בסוגי שלפנינו בפשתות, עד דפרק בלי להביא האי ספרי וליתני חומר בראה"ג מבמניות כאלו היא משנה שא"צ דטרפה פטור מנתנות.

והנה ר"ש ז"ל מפרש דטרפה אינה בכלל מוניות דכתיב תנתנו לו ולא לכלבו, והר"ן ז"ל מגיה ונתן לכון לו ולא לכלבו. ולכאורה גם ר"ש ז"ל העביר עינוי מהאי ספרי, אבל עין לעיל בריש פרק הזרוע בהגות מלא הרוועים שיפה כתוב בזה דסתם ספרי ר"ש דס"ל ששא"ר לש"ש ומילא מתמעט מזובייח הΖביח. שחיות טרפה, אלא דריש"ס כאן דפרק על סתם מונן דאתה ר"מ ע"ב דס"ל דגם לר"מ איתמעט טרפה ממוניות ומגעל דהוא ס"ל שא"ר ש"ש ולא מצינןמעט מזובייח זביחת טרפה, لكن הוכרה ר"ש זל להמציא האי דרש דלו ולא לכלבו, דגם ר"מ ס"ל. אלא דבאמת לא הוועיל כלום מיותרת כלל ולמה לדריש דרצה ש"מ בר פלונגת לית לי אם מצי למידרש נתן לכון, לו ולא לכלבו. ולא עוד אלא דבאמת מומעטן אלא דבר שלא הייתה לה שעה"כ וכגון דחමץ במוחבר עיין Tos' יבמות פ"ט ע"א, ועיין ברמב"ם דלא פסק האי דיאנה כל, דבענטמא קודם חיוב הפרשה שאין תורמין ממנו, כי נדחה האי תירצוץ דלו ולא לאورو, ממה שדרש שם ר"ה ברדר"י אמר קרא ראשית שיהי שיריה ניכרין עיי"ש וא"כ איך אפשר דהש"ס סמך להקשוט בפשיטות דפטר ממוניות מונן לכון דדרישה שהיא דחויב גבי תרומה. ולכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר דדרישה דספרי קסמן להקשוט וליתני וכו', והגמ' לא נחות בהאי שkil וטרדי דהאי דרצה דספרי דיחידי דהינו ר"ש. ותנא דמותני שהוא ר"מ לית לי דרצה זו ומילא ליכא חומר בזה ברה"ג מבמניות, דבשניהם חיב בטרפה כך היתה שיטתו של הרמב"ם זל בדור המשמש בצהרים וחולין מן התוספתא.

דנה

התוספתא בפ"ה הביאה פלונגתא דר"מ ור"ש בשוחט את הטרפה או שוחט ונמצא טרפה, דר"מ אוסר משום אוא"ב, ור"ש מתר, ואח"כ קתני השוחט לרפואה לאכילת עכו"ם ולאכילת כלבים אסור משום אוא"ב, השוחט ונחנבלת בידו מותר משום אוא"ב, ובפ"ו קטני השוחט לרפואה וכו' חיב לכסות, השוחט ונחנבלת בידו וכו' פטור מלכשות עכ"ל כאן לא הביא פלונגת ר"מ ור"ש בשוחט את הטרפה כתנא דמשנתינו, מהז מוכח דבעל התוספתא לא סבר כהאי הכרעה של רבינו דשנה באוא"ב בלשון חכמים כדברי ר"מ, ובכשה"ד בלשון חכמים כדברי ר"ש, ולכן קסמן שלא להביא כבש"ד פלונגת ר"מ ור"ש על מה שכבר תנא בפ' הקודם באוא"ב, כי משם נלמד גם לכך כי בשוחט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש, דאל"כ אלא דהתוספתא ידעה וסבירה כהאי הכרעה דרבינו, אך תנא השוחט ונחנבלת בידו דפטור מלכשות, אשר מנוי משמע אבל בנמצאת טרפה חיב לכסות, והקדמה זו אמת לאמתה ואין לפקפק עלייה בשום אופן, אמור מעתה בפ"ט שהביאה התוספתא כמו כן ממש כלשון שבפ' כסה"ד "השוחט לרפואה וכו' חיב במניות השוחט ונחנבלת בידו וכו' פטור מן המנתנות" אם אכן במניות

מצא בו צורך להשמענו דר"ש דפטור מושם דס"ל שש"ר לש"ש מודה בשוחט לרפואה ולכלבים דאיינו בכלל שש"ר, מהו משמענו זאת ב"ק שאין עיקר עסקו בענייני שחיטה רק דרך אגב, והשמייט זאת כאן במקילתו שהוא עיקר עסקו בשוחט בדייני שחיטה. אולם אם נאמר דrabbi DDRASH בכסה"ד אשר אכן פוטר גם בשוחט לרפואה ולכלבים השמייט מדעת האי דין, Dai הוה קתני לי במקילתו הו"ל למיתני באוא"ב כמו ב"ק לגבי גנוב וטבח דר"ש פוטר בשני אלו, ובמשנה דכסה"ד וחכמים פוטריין בכל אלו ובאמת ר"ש ששנה כאן בלשון חכמים לא האחיר זאת בפירוש כלל דהרי בכסה"ד לא ייש לעט דהרי בטרפה לאו מצד שש"ר קתני עליה, דהרי אנו למדין מש"ח דשם שחיטה, אלא מושם כתיב אשר יאל וראה רבוי לפרש האי אשר יאל לא למיעוט עוף טמא דוקא, אלא ה"ה טרפה שא"ר לאכילה, וא"כ גם כל שאין כוונת השוחט לצורך אכילה נמי יש לעט דהרי בטרפה לאו מצד שש"ר קתני עליה, דהרי אנו למדין מש"ח דשם שחיטה, אלא מושם דלא לצורך אכילה שחיטה, ומ"ש אי מץ יאל ממן או לא מץ יאל ממן, וכן קושי הגמ' על רבוי איך אמר לך שקול עופא ושות על בוביית דמי מותוספתא הנ"ל לא קשה מיד, דהרי התוספתא לא ס"ל האי הכרעה דרבוי אלא דר"מ ור"ש בכ"מ פליגו, אי שש"ר ש"ש או לא, וליכא שום חילוק בין כסה"ד לאוא"ב דהיא לא יאל גם לר"ש רק למיעוטא עוף טמא הוא דאיתא דאיון במיינו שחיטה, וא"כ שפיר סבירה לי לתוספתא דבשות וצריך לדם או בשוחט לרפואה לכ"ע חייב לכסתות, וכמו שחייב באוא"ב בשוחט לרפואה כדמותה לרפואה תוספתא אולם לרבי דפסק בכסה"ד כר"ש ולא מטעמי, אלא מושםDDRASH אשר יאל דעת"ג דשות את הטרפה שמה שחיטה כמו שליפין מש"ח, אבל כאן לא חייב תורה בכיסוי אלא השוחט כדי לאכול ולא כדי להשליך לכלבים, וא"כ מה לי אם משליך לכלבים מושם שהוא טרפה או מושם דהוא שחיטה לצרכם. ולא צריכנא לתרץ דברי רב, דצא וטורף או צא ונחוור אמר לר"ה. והש"ס לא נחות אלה אבל האמת בן הוא דרבוי צא ושות ואמר דהוא לשיטתי" DDRASH אשר יאל גנ"ל כל שלא לצורך אכילה לא בעי כייסו. וכן לעיל כ"ז ע"ב דפרק מהאי תוספתא על המ"ד דאלעלמה"ת עי"ש בתוס' ד"ה בשפיקה, ובראש יוסף שם דהאי בריתא ע"כ כר"מ ATI דהרי קאמר כיצד עשה נחרו או עקרו, ולא קאמר יטרפנו, וכן נוכל לתרץ כמ"ש בגמ' פ"ו ע"א דלא מביע טרוף אלא בעי כייסו, אלא אפילו נחוור לאפוקי למ"ד אלעלמה"ת דהרי קאמר או עקרו ותמורתו ודאי הוליל טרפו עי"ש, וכבר ביארתי דר"מ ע"כ כר' ישמעאל ס"ל, ומילא גם עוף בעי שחיטה דוקא לא נחרה, והיינו דגמר ר"מ שפיקה שפיקה מש"ח, ומה פריך הש"ס למ"ד אשעלמה"ת דרך אליבא דר"ע מצי אמר כן, מהאי תוספתא דאיתא כר"מ, אלא דגס שם צ"ל דריש"ס שקל וטור בלי לשום עין ממי על מי פריך ובאמת הקושי בלאה"ה לק"מ, ועיין שם במה שכטבתי. ומה"ט השמייט הרמב"ם היא תוספתא בכסה"ד,

אחרי כתבתי כי"א, ראייתי בח"י ק"ז י"ל שכטב ג"כ דהרבמ"ס וגם הרaab"ד משמעו דס"ל דבטרפה חייב במותנות, אלא ש"כ' דתנן לו DDRASH רשי"י ליטתו והר"ן שmagia ונתן לכך אין כאן ייתור לדריש נמי לא דרישין גנ"ל עי"ש ואון צריך לכל זאת, דתנן לו בתרומה נמי לא דרישין גנ"ל ודוד"ק.

ע"ש גמור, וכל אשר יעבור תחת השבעת פרט לטרפה שאינה עוברת, ופרש"י ז"ל כגון נתמכו רגליה מן הארכובה ולמעלה, ומני"ל לפינן שאר טרפות, ובתוס' התמייחו דגס מן הארכובה ולמטה אינה עוברת, וכתבו שמא באמת גם היא אינה נכתשת לדיר להתחער, וכל זאת פלא והפלא אדם נימא כמו שעלה ע"ד התוס' דאמ' מן הארכובה ולמטה תנמעט, מה עניין זה אצל טרפות דהרי הכל תלוי ביכולתה לעבור, ואם כפרש"י דוקא מן הארכובה ולמעלה התימא שבתוס' במקומה עומדת, דלמה דוקא מן הארכובה ולמעלה וה"ה שאר טרפות, דלמא כפשוטו דגס מארכובה ולמטה וממייא דין לעין לטרפות כלל, אבל דעת דגס מכאן אייא ראי נפלאה לדעת הרמב"ם ז"ל שביארונו בפטיחה לטרפה, דטרפה המפורשת בקרוא היא שהוכחה מכח שאינה יכולה להתרפא ממנה ואני יכולה הנ"ל, דהנה כל השוחט שלא לצורך אכילה אין כאן מצות זובחת, וכן כתבו התב"ש והפר"ח דין צריך לבץ ברכבת השחיטה, והי' מקום לדבשחיטה שאינה של מצוה, אין כאן יותר אישור אבמה"ח, וממילא הוה כשותט את הטרפה דפליגו בה ר"מ ור"ש, וכן יפה עשה התוספתא להשמעינו דבזה ליכא פלוגתא, דכל שס"ס מותר לאכול ממנה מתרת גס מיד, והדבר מובן דכל שיאכל ממנה אגמל"מ דשחיתתו מצוה הוה, וממילא דינה כshmicha הרואוי' גם לעניין אוא"ב, וכל שאר מילוי.ואם כן קשה למה השמייט תנא דין את האי רבותא להשמעינו, ואל תשיבנו דתנא דמשנתינו לא חיש להשמעינו זאת מרוב פשיטתו הרוי ארץ דב"ק דף ע' ע"א במשנה קתני לה בהאה": גנוב וטבח לרפואה או לכלבים והשותט כבונה קתני לה בהאה": גנוב וטבח לרפואה משלם תלומי ד' וה' ר"ש ומצעת טרפה השוחט חולין בעירה משלם תלומי ד' וה' ר"ש פוטר בשני אלו", עכ"ל. וכי לא יודה שהוא תמייה רבתה, Adams רבוי

אומרים עד שישחוות שחיטה הרואוי' לאכילה. הרי לך דתוספתא הכריע להלכה כר"ש בכ"מ ושנוו בלשון חכמים. היפך מסברת רבוי שהכריע בכ"מ קר' מאיר וرك בכסה"ד כר"ש אבל רבוי מ"מ פסק כר"מ ולא מטעמי אלא מושם דראה לפסק ממותו ולמלמוד מש"ח דשא"ר ש"ש, ומ"מ פסק כר"ש בכסה"ד ג"כ לא מטעמי דר"ש דס"ל שש"ר לש"ש, אלא מושם כתיב אשר יאל וראה רבוי לפרש האי אשר יאל לא למיעוט עוף טמא דוקא, אלא ה"ה טרפה שא"ר לאכילה, וא"כ גם כל שאין כוונת השוחט לצורך אכילה נמי יש לעט דהרי בטרפה לאו מצד שש"ר קתני עליה, דהרי אנו למדין מש"ח דשם שחיטה, אלא מושם דלא לצורך אכילה שחיטה, ומ"ש אי מץ יאל ממן או לא מץ יאל ממן, וכן קושי הגמ' על רבוי איך אמר לך שקהל עופא ושות על בוביית דמי מותוספתא הנ"ל לא קשה מיד, דהרי התוספתא לא ס"ל האי הכרעה דרבוי אלא דר"מ ור"ש בכ"מ פליגו, אי שש"ר ש"ש או לא, וליכא שום חילוק בין כסה"ד לאוא"ב דהיא לא יאל גם לר"ש רק למיעוטא עוף טמא הוא דאיתא דאיון במיינו שחיטה, וא"כ שפיר סבירה לי לתוספתא דבשות וצריך לדם או בשוחט לרפואה לכ"ע חייב לכסתות, וכמו שחייב באוא"ב בשוחט לרפואה כדמותה לרפואה תוספתא אולם לרבי דפסק בכסה"ד כר"ש ולא מטעמי, אלא מושם DDRASH אשר יאל דעת"ג דשות את הטרפה שמה שחיטה כמו שליפין מש"ח, אבל כאן לא חייב תורה בכיסוי אלא השוחט כדי לאכול ולא כדי להשליך לכלבים, וא"כ מה לי אם משליך לכלבים מושם שהוא טרפה או מושם דהוא שחיטה לצרכם. ולא צריכנא לתרץ דברי רב, דצא וטורף או צא ונחוור אמר לר"ה. והש"ס לא נחות אלה אבל האמת בן הוא דרבוי צא ושות ואמר דהוא לשיטתי" DDRASH אשר יאל גנ"ל כל שלא לצורך אכילה לא בעי כייסו. וכן לעיל כ"ז ע"ב דפרק מהאי תוספתא על המ"ד דאלעלמה"ת עי"ש בתוס' ד"ה בשפיקה, ובראש יוסף שם דהאי בריתא ע"כ כר"מ ATI דהרי קאמר כיצד עשה נחרו או עקרו, ולא קאמר יטרפנו, וכן נוכל לתרץ כמ"ש בגמ' פ"ו ע"א דלא מביע טרוף אלא בעי כייסו, אלא אפילו נחוור לאפוקי למ"ד אלעלמה"ת דהרי קאמר או עקרו ותמורתו ודאי הוליל טרפו עי"ש, וכבר ביארתי דר"מ ע"כ כר' ישמעאל ס"ל, ומילא גם עוף בעי שחיטה דוקא לא נחרה, והיינו דגמר ר"מ שפיקה שפיקה מש"ח, ומה פריך הש"ס למ"ד אשעלמה"ת דרך אליבא דר"ע מצי אמר כן, מהאי תוספתא דאיתא כר"מ, אלא דגס שם צ"ל דריש"ס שקל וטור בלי לשום עין ממי על מי פריך ובאמת הקושי בלאה"ה לק"מ, ועיין שם במה שכטבתי. ומה"ט השמייט הרמב"ם היא תוספתא בכסה"ד,

ויש לי עוד ראי נפלאה לדעת הרמב"ם. מהה דרבינו הקדוש השמייט במשניות דואוא"ב וכסה"ד את הדין דשותט לרפואה וכו' דבאמת אייא באזה רבותא שלא תאמיר דר"מ ור"ש פליגו גם באזה מטעם הנ"ל, דהנה כל השוחט שלא לצורך אכילה אין כאן מצות זובחת, וכן כתבו התב"ש והפר"ח דין צריך לבץ ברכבת השחיטה, והי' מקום לדבשחיטה שאינה של מצוה, אין כאן יותר אישור אבמה"ח, וממילא הוה כשותט את הטרפה דפליגו בה ר"מ ור"ש, וכן יפה עשה התוספתא להשמעינו דבזה ליכא פלוגתא, דכל שס"ס מותר לאכול ממנה מתרת גס מיד, והדבר מובן דכל שיאכל ממנה אגמל"מ דשחיתתו מצוה הוה, וממילא דינה כshmicha הרואוי' גם לעניין אוא"ב, וכל שאר מילוי.ואם כן קשה למה השמייט תנא דין את האי רבותא להשמעינו, ואל תשיבנו דתנא דמשנתינו לא חיש להשמעינו זאת מרוב פשיטתו הרוי ארץ דב"ק דף ע' ע"א במשנה קתני לה בהאה": גנוב וטבח לרפואה או לכלבים והשותט כבונה קתני לה בהאה": גנוב וטבח לרפואה משלם תלומי ד' וה' ר"ש ומצעת טרפה השוחט חולין בעירה משלם תלומי ד' וה' ר"ש פוטר בשני אלו", עכ"ל. וכי לא יודה שהוא תמייה רבתה, Adams רבוי

לשבוע ולא לאורו ולא לכלבו, כמו כאן בರה"ג דתכלית הי' שיהי'
לכלהן להבליש גוףו, ולא לשקו אבל שניני טומאת הטבל וטרפויות
הנשחתות שהמה סיבות ע"י מאוורעות ואין הסברה נותנת דהתורה
הוזכרים מן הכלל בשיל סיבה שאירע, אבל ג' שור שאין מינו ראי
लלבישה מסתבר להוציא שפיר, והקרא אסמכתא בעלמא ודבר זה
זה הוא כל גודל בדרכי חז"ל כאשר כתוב כאן הרמב"ם בפיה"מ,
ושומר לך כל זה בכ"מ ודוק.

ע"ש גמר' בשלמא לב"ש תרתי נמי איקרו צאן, אלא לב"ה מ"ט
אר"כ אמר קרא עשוויות וכו', הנה צאן שהוא שם המין אין נופל
בשבוט אופן על אחת מן המין לכון צרכין אנו לידע כמה בעין כדי
לחביב ברה"ג, ואמרו ב"ש דמאי דמצין בדברי הנביא שקרוא
שתים צאן ואין לנו קבלה בכמה חיב מסתמא כל שנופל עליהם
שם המין צאן חיב והוא שתים, ולכן פריך הש"ס שפיר, בשלמא
בב"ש דלא למדeo מהאי קרא דישע"י רק שם על שתים נופל לשון
צאן וחביב ברה"ג לא למdeo ממש, אלא דכיוון דלא גלהה התורה
כמה מסתמא גם שנים חיבים כיון דאיקרו צאן ניחא. אבל לב"ה
שמסביראש קרא דשמעאל, דחמש צאן עשוויות, מה רצוי זה דבר
הוכיחו ב"ש דגם שנים איקרו צאן ומחייב' חמיש, אבל מני' דבעין
דזוקא חמיש, וע"ז קמתרץ דדרש תיבת עשוויות שימושות את בעליין
על羞ות מוצה. והנה כאן ודאי קשה דאיך נילוף מדברי קבלה שייעור
חביב רה"ג, ועד אתה שמואל מנא ידע, וע"כ לומר דודאי היה
שייעור זה קבלה בידם כשאר שייעורי התורה, אלא דכאן מצאו רמז
על האי שייעורא אבל מה דקשי' טובא הוא, דעת ר' יוסי שקלסי'
רבי דאמר ד' מזכוכיב וארבען צאן תחת השה, עליו נשארה קושי'
הגמור' שהקשה על ב"ה מ"ט, דהלא ב"ש פה בררו דגס על שנים
נופל לשון צאן, וכי מצין לדוחות זאת משום דמצין בתורה על
ארבע ג' לשון צאןatemala? ואולי מה"ט דча הרמב"ם זל'
קלוסי' דברי, וגם דברי ר' שאמר שמאפי' שמעוה מהגי זכר' ומלאכי
אמarra מHALCA ופסק כב"ה דבעין חמיש. אבל מ"מ צרכין אנו
ליישב סוג' הש"ס דפרק לע"ה מ"ט, ולא פריך על ר' יוסי מ"ט.
ואולי יול דלר' יוסי באממת לא ה' קבלה מההללמ"ס כשאר שייעורי
התורה, ולכן קאמר דהתורה דלא תננה שייעור ע"כ סמכתה דנדע
מקרא ארבען צאן דבעין ד' דבפתחות מרבען לא מצין בתורה
דידי' נקרא צאן, ואי דמקרא דישע' שמעינן דגם שנים איקרו צאן,
אבל עד אתה ישע' לא נקבע זאת בלשון האומה לקרא לשנים
צאן. ועדין לא נתקorra דעת' באזה וצ"ע ודוד'ק.

ע"ב ותוס' דה"ה עד שצבעו פטור, עיין מה שכתבתי ע"ז במשנה בריש' שם - והנה הא דהביאו התוס' מפרש'י מכ"י שפירש שקודם שגazz חמש צאן צבע, והעiber עליו קולמוס דמשמעו מותס', דלפי פפי זה לא הי' קשה קושיתם מה קמ"ל ר"ח מתני' היא, דזה אינו דעתמא דרש' זיל' שמקח פירוש זה, משום דברג'י ל�מן פליגו ר"ח ורנ'ב'ה בגז' ומבר, ר"ח מחייב ורנ'ב'ה פטור, ופלוגתא זו על הא המשנה איתמר, דהרי הציו שbegem' הו, לא הספיק ליתנו וכו', ופטור בפרט השנה דר"ח מפרש אפלו בזכען אחר גמר הגיה ופטור משום מזיק מתנות כהונה כשמעת'י' דאלו משום דצבעו קודם חיבוא מעט מעט, בזה לא נפטר הגז' ומבר חייב, ורנ'ב'ה ס'ל דמתנית' בזכען מעט קודם דאתני לדי' חיבוא בגז' ומבר פטור, ולכון מחק רשי' פירוש זה שהוא דלא כר"ח אלא דלפ"ז מি�ושבת קושי' התוס' דהרי ר"ח מפרש המשנה כשמעת'י', אבל אין הכרע לה, דהרי רנ'ב'ה פליג, וקרוב לדברים אלו כתבו התוס' בעכמים אלא שלא באירוע דבריהם ככל הצורך, דהינו דשמי מ"ד דלקמן פליגו ובפי המשנה חד מיניהם ר"ח במפרש המשנה כשמעת'י', ודוי'ק ועיין עוד בדיור שלآخر זה.

וכאן דכל אשר יערbor, אמת דיש שני דרכים לפניינו או למעט טריפה המפורשת בתורה שהיא אינה עוברת, או נא' קרא כדכתיב דאפיקו אינה עוברת מחייבת חתיכות רgel למטה מן הארכובה והיא זולת זאת שלמה ובריאה נמי אינה מותענשת, אלא דפירוש האחרון הלה זה א Ngd הסברה, דהרי אין בחתיכות רgel כזה אלא מום בעלמא, והרי בענשר בהמה לא הקפידה תורה על המומן דבפירוש אמרה לא יבקר בין טוב לרע, וכל מום רע נכנס לדיר להתענש, ולמה נציא דוקא פיסח, ולכן פשיטה לאיז' דעל הטרפה אתה, ומה שכתוב לעבור לאפוקי אינה עוברת משום דכל טרפה אינה עוברת.

ומה מאי מישבת בזה ג'כ' קושי התוס' ד"ה למליף צאן צאן מבcor, שהקשו דל"ל ג'יש לחיב' טרפה ברה'ג דמהיכי תיתי לא ינוג בטרפה, ותירוצם לא זכיית להבין הדם נאמר דעתן זה ג'יש רק גilioi מלטא בעלמא הייך פוטר ר"ש מכח האי גilioi מלטא טרפה מרה'ג Ngd הסברא החיצונה. אבל לפי האמור למעלה דטטרפה שאינה יכולה לעמוד מחייבת שהיא גוססת ועומדת למות מעיטין ניחא, דהנה בתוספתא קתני רה'ג נהוג בטרפה אבל לא במתה ומסתמא הטעם דמתה לא צאן מקרי אלא בשח, וכדרשינן בב'ק דלא יכול את בשרו דשוח'ע אתה בעבד' עייןبشر, הרי שור או צאן לא מקרי אחר המיתה, וא"כ הו"א דה' טרפה הגוססת שעומדת למות מיד, נידון כמתה ויפטור מרה'ג, ובאמת אין דרך לגוז אלא צאן העומד על רגליין, אבל לא המושכב על הארץ וכן שפיר בעינן ג'יש לרבות טרפה שאינה עומדת על רגלייה אינה חשובה כמתה לעניין זה. וכאשר ביארתי בفتיחה לדעת הרמב"ם טרפה ונבלעה חד לאו הו, ובפ' משפטים דכתיב טרפה ולא נבלעה משום טרפה שהיא תחולת נבלות כולל נבלעה ג'כ', ובמשנה תורה דכתוב נבלעה ולא טרפה משום דכל, מרבה את הטרפה כדשינו בספר. וכיון דנבלעה פטורה מרה'ג, שפיר בעינן ג'יש לרבות טרפה חייטת, ודוק' היטב.

၇၄

כל"ז ע"א גמר' מנה"מ, אר"ח אחיה גיזה, וכתבו התוס' "ע"ז
דדרבי תורה מדברי קבלה לא ליפין, גilio מלטא בעלמא הוּא
וכו', ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג"כ דאין זה אלא רמז בעלמא, אלא
לפי שאצלם אינו ראוי למלבוש צמר אחר זולט צמר כבשים, וכן
מעמידין, וכבר ביאר זאת בתחום חיבור זה עי"ש. והנה מכאן
ג"כ תראה כי חז"ל על סברתם סמכו לרבות ולמעט ותלו הדבר
באיזה דרשה כמות שהיא, וראה זה דפרק כאן ונילוף גיזה גיזה
מכBOR, ומתרץ דנאמר תנתן לו ולא לשקו, הנה כבר כתבתית למעלה
دلגביה תרומה לא דרשין תנתן לו ולא לאورو, אבל באמות גס כאן
risk דרך רמז בעלמא משיב דמתנתן לו נידחה הילופוטא מבBOR,
דרנה בבכור דכתיב לא תעבוד בבכור שורך ולא תנגו בכור צאנך,
מסתבר דדיבר הכתוב בהוויה, משום דדרך לעבוד בשור, ולגוז
צאנך, אבל ה"ה ומיכש"כ כשבועבד בצאנן וגוזז השור, פשיטה דחילל
את קדושות הבכור באזה, דאמ מה שהוא כדרכו אסורה התורה,
מכש"כ עבودה וגוזיה שלא כדרכו, אבל כאן ברה"ג הסברה נונתנת
ההיפך, דמה שהוא לגוז מהז חייבה התורה ליתן לכחן, אבל
מה מה שאי דרכו לגוז מהיכי תיתי יתחייב. ובכל זאת פריך הש"ס
ייליך גיזה מבBOR, ולא משיב לו שהנושאים מורים על ההיפך,
אלא דמשיב לו תנתן לו ולא לשקו, ואין זה עיקר הטעם אלא העיקר
הוא דהסבירא נונתנת ההיפך, והנה לעיל כתבונו דבמונות לא מצינן
למעט טרפה מכח תחן לו כמש"כ רש"י ז"ל, דמ"ש מתרומה דלא
דרשין כן, ואע"פ דכאן דרשין לו ולא לשקו, אבל דבאמת הכל
תלי בסברה, ובittel ומתרומות בשניות אין סברה למעט טרפה
דניהם דכוונות התורה בנטינה זו היתה כדי "שיהי" לכחן לחם ובשר

הוא דמתנות דכהן מסתמא לא מאובני אינשי. הנה מזה ראי' ברורה לפי הרמב"ם ז"ל בהא דלעיל דהלהוק גז צאנו של עכו"ם דמיiri שאחר שגוזן, דמסתמא בחד גונא מיירי עם הסיפה דהלהוק נז צאנו של חבירו ובכאן ע"כ מיררי שלקה הגז אחר ניזוזן Adams גזין כמו שפי' רשי ז"ל, מ"ש בעכו"ם דפטור ומ"ש בחבירו דחיביב, דהרי בשנייהם הלוקח שהוא הגוז פטור דין לו צאן, והרי גז צאנך כתיב, והמורט פטור דין לו גז שהרי מכרו, ולא אתה כלול חייב כלל מפני שלאחד אין לו גז שאחד אין לא גז, וזה ראי' ברורה לשיטת הרמב"ם ז"ל ודז"ק היטב.

וראיתיה להזכיר כאן מה שראיתי בפ"ת י"ד של"ב אות ב' וז"ל, כתיב בר"י על אודות האשה שהפרישה חלמה והנחתה עצלה, אדהכי בא עוף ואכל החללה שהפרישה. הדבר ברור דבזמן שהי נווגנים החללה לכחן, הייתה חיות באחריותה כמו ברא"ג סי' של"ג סי'ה. והיתה מחויבת להפריש שנית וכוכ' עכ"ל". וכל רואה ישותם כי הוא שגנת הוראה, דהרי הלכה רוחות דאפיילו מזיק בידם מת"כ פטור קר"ה. ושאני ברה"ג דיליכא מצוות הפרשה רק מצוות נתינה ומצד המצווה חיב' באחריות. אבל בחלה שהיא כתרומה, אין כאן הפרשה אחר הפרשה והוא פשוט ודז"ק.

הדרן עלך פרק ראשית הגז

ד"ג קל"ח ע"א גמר' איתמר גז ומוכר ראשונה רח"א חייב רבב"ה אמר פטור. כבר כתבתי בדיור הקודם דר"ח כשמעת"י אמרה למלאתי דס"ל דמזיק מתנות כהונה פטור, ולכן מצי לפרש המשנה דהפטור הוא מזיק מתנות כהונה, אבל אין לו הכרח לפреш כו, דאי היה ס"ל גז ומוכר ראשונה פטור היה מצי לפרש המשנה כו, דצבעו לאט לאט קודם DATA לדי' חיובא, ולא תקשה לי' דבלא"ה נמי פטור, ואפיילו צבעו בב"א מזום מזיק מתנות כהונה, דהא ליתא דמצד מזיק מתנות כהונה לא מיפטר אלא בצעב כל גיזוינו שיש לו, אבל שייר קצת בלי צבעה חייב ליתן מן השיוור גם על מה שבעו כמו דאמרין גבי מוכר אם שייר לעצמו עליו ליתן מזום דמסתמא לא מכר חלקו של כהן, וה"ה בצעב הדין בו דמ"ש, ולכן לא נפטר מזום מזיק מ"כ אלא בצעב הכל, אבל צבע קודם שבא לידי חיובא מה שבעותו לא מתחייב. וממילא רגב"ה דבאות מפרש כן המשנה שפיר מצי מודה להאי דין דר"ח דמזיק מז"כ פטור אלא דמתני' לא מיيري בدلא שיר כלום بلا צבעה, אלא דשייר ומ"מ על מה שבעו קודם שהי' חמש גיזות בב"א פטור ליתן מהאינו צבואה עליהם, ומ"ה לא מזיך כאן הש"ס דר"ח כשמעת"י אמרה למלאתי ודז"ק.

ע"ש גמי הלוקח גז צאנו של חבירו וכו', מאן תנא דהיכא דaicca שיורא גבי מוכר בתור מוכר איזלון וכו', ומסיק רבא דעתמא דמתני'

פרק שלוחה הקן

אלא בנקבות כתוב הלב ארוי ז"ל דין זה קולא בשח"ק, דכיון דמצוחה בשנים אם ובנים הא אב ובנים ליכא בעופות. ותמהני עליו הרוי אם רובצת על ביצי עצמה דזוקא, הלא גם על ביצי חברחה נמי, וא"כ אם אירע שעוף צרך רובץ על ביצים הי' אפשר למצות שה"ק, ומ"מ פטור דבעין נקבה דזוקא ולא זכר ודז"ק.

ע"ש גמי במקדשין אמראי לא, אמר קרא שלח תשלח את האס במאי שאהה מצוחה לשלווחו, יצא זה שא"א מצוחה לשלווחו אלא להביאו לידי גזבר. התווס' הביאו בשם רש"י סטעמא מושם שלא אמרה תורה שלח לתקלה. והקשו דישנא לא משמעה הכי ור"ל דהollow"ל כל שאתה רשאי לשלווחו יצא זה שאינו רשאי לשלווח לתקלה. ויתור הי' להם לתמורה, דלמה מביא קרא שלח תשלח ליה, דבלא שום דרשעה מקרא, הול"ל דמקדשין לא, דלא אמרה תורה שלח לתקלה. ועוד זאת דלפירותום דפשטי' דקרא קדריש, דמשמעו דבמידי דיכול לשלווח ולא במא מצוחה להביאו לידי גזבר סכ"ס למה לי האיז דרשעה כיוון דגס איסורה אيكا ומסתמא לא אמרה תורה שלח לחקללה. אבל מה שנראה לפע"ד דבלא"ה קשה למה לא נימא בקדשי בה"ב, דיפרנקנו וישלחנו וכאשר פדייך כו בריש פרק רה"ג, ליפורק וליתיב ה"ג ליפורק ולשלוח, ולכן גם בס案 דרשה לאפוקי שלא מחייב ליפורק תחילה וקדרש שפיר משלוח כאן דרשה לאפוקי שלא מחייב ליפורק תחילה וקדרש שפיר משלוח תשלח שהמקור בחיבור הציווי מורה שעומד לשילוח ולא להביאו לתקללה, אבל הדרשה בעין דלא נימא ליפורק ולשלוח, ומושב שפיר שהוא הקדש, ע"ז כתוב רש"י ז"ל דPsiṭṭā דלא אמרה תורה שלח מדומה הש"ס לעיל דף ע"ח ע"ב. ועל מה שהקשו התווס' דליתני חומר בכשה"ד דנוגד בין בזכרים בין בנקבות, ושה"ק אינו נהוג

ד"ג קל"ח ע"ב משנה שלוחה הקן נהוג וכו' בחולין אבל לא במוקדשין ופרשי"י בוגמי' מפרש היכי מוקדשין. ור"ל דמפרש איזה מציאות אייכא דיהי' שיק' מצות שה"ק במוקדשין ופטור, מושם דבעי להביאו לידי גזבר ולא לשלווח, וכפדריך אח"כ הש"ס במקדשין מושם דבאות ליכא מציאות שיתחייב במוקדשין. דהרי לא מושם מוקדשין איינו חייב אלא מטעם אחר וכדמפרש בוגמי' ודז"ק.

ע"ש חומר בכשה"ד משה"ק וכו', ולכאורה' מה עני כסה"ד לשח"ק עד שהנתנה מעמיד זה כנדז'ה. אבל ניחא לפי מה שכותב הרמב"ן ז"ל בפ' כס"ה"ד דהטעם ג"כ מצד אכזריות כי אין אדם לשפוך דם בע"ח גם לצרכו, ובקושי התירה התורה אכילתבשר לאדם, ובשר בהמה על הרוב נזדק הדם על המזבב ומשולחן גבוה קזci ציוויה התורה עכ"פ לכוסות דם הנשפק מהם עיי"ש. וא"כ הוא דומה מצות כס"ה"ד בטעמא למצות שה"ק שהוא ג"כ מצד שלא נתאזר ליקח ולאכול האס על הבנים, וכמש"כ ג"כ הרמב"ן ז"ל אבל ש"ק רק באינו מזומן, והא דקאמר דשה"ק אינו נהוג אלא בעור ולא בחיה, ולכאורה' איך שיק' שה"ק בחיה, אבל ר"ל דבחיה לא הקפידה התורה לשפוך דם דחיה ובניה בב"א, כי אווא"ב לא אסרה התורה אלא בשור ושה, ושה"ק הוא כען אווא"ב, וכאשר מודה הש"ס לעיל דף ע"ח ע"ב. ועל מה שהקשו התווס' דליתני חומר בכשה"ד דנוגד בין בזכרים בין בנקבות, ושה"ק אינו נהוג

מעילה מן דבר שמי". אבל כשהגעתי לשקל ולטרוי דהכא, ראיתי כי הקושי מעיקרה אין לה מקום, דהרי אמרו כאן דל"ה הארץ ומולאה, וכל היכי דאיתני להקדש ב"גיא דרhamna איתני, ואפיו עוף שברח למדבר ומטבע שנפלה לים הגודל לא זכה בהן המוצא, ולא נפקע מקדושה מושום של' הארץ ומולאה וא"כ הר' ביטול חד בתרי עדיף מזותו של ים אטמרה. וכך כל של הקדש אין לו מציאות לצאת מרשות נבוה בכל מקום שהוא. ובאמת hei מציא הש"ס פורוך על רב ור"ל דלא נחטו לסבירא הלו, מהאי משנה דנפלה פרוטה של הקדש לתוך הכיס דעתלון בה, אלא דבלא"ה הדר ר"ל וקיבול דברי ר"י.

ויש להוסיף הסבר על הדבר כי אכן לא שייך ביטול בשל גובה, לכל הארץ ומולאה לד' ולולוי Dunnן הארץ לבני אדם היו מועלין בכל. וכך אמרו חז"ל בברכות ליישב סתרת הנני שני כתובים, כאן קודם ברכה וככאן לאחר ברכה, הרי דלהנתן מעוז'ץ צרך הורמנה ורשותא כי הכל לגביה. ומעתה איך יתבטל מה שבאמת הקדשו לגביה, חולין שהוא ג"כ של גובה, אלא דהתורה התרה לנו ודי להפקידו את עצמו ולא שיגורר את של גובה עמו ור"ע דס"ל דעתלון אףיו בהוציאה פרוטה אחת מן הכיס עין לעיל קל"ב במשנה דברו שנתעורר במאה שבארתוי דכל שלא בטל היה קבוע אף שאינו ניכר. ואם תשאל אל"כ בנאבדה מטבח של הקדש בעולם, אסורו כל המטבחות שעולם, מחמת האי תעירבות ע"ד שיפדוו בכ"מ שהוא, לא מהCommerce שאלת את זאת דדוקא במקום דאיתיחס איסורה אמרין כל קבוע עם"מ, אבל לא שמא בא האיסור לכאן לידי או ליד חבירו והוא פשוט ועכ"פ העניין הוא עניין נעלם דהקדש לא שייך ביטול מה"ת ומקום הניחו לי להתגדר בו תלית' וד"ק היבט.

ובני הרב מו"ה עקיבא שיחי אמר ד"יל דעתלון דמש"ה פרוטה של הקדש אינה בטלה ברוב מושום דברל בטל דעת בעלים כאשר כתוב הרמב"ן בח"ע ז"ז ובהקדש הרוצה שיתבטל היינו שיפקע שם הקדש וכי ניס לרשوت הדירות היינו המעילה ובמידה הלא אין חולין אל"כ א"א לבטל דבלא דעת בעלים לא מתבטל דעת בעלים וזה מעילה במאיד ודף"ח וד"ק.

ע"ב גמר ת"ר כי יקרה ק"צ לפניך מה ת"ל לפי שנ' שלח תשלח יכול לחזור בהרים ובגנים כדי שימצא קו וכו'. מכאן הוכיח החו"י שהבאתי לעיל דאפיו אינו רוצה ליקח מאומה מצואה עלי לשלה את האם ולוקח את הבנים, דהרי דרש כי יקרה כדי לפטרו שלא לחזור בהרים ונגבעות אחר מצוא זו. ואני תמה דהרי היא מה שאמרו שלא תאמור שהיא מצואה החלטות לחזור אחריה מפני כתיב שלח תשלח וכפרש"ז וא"ז דאי היתה חיובית ומוחלתת, אבל להכי כתיב כי יקרה שלא אמר כך, וממילא גם אם יקרה איינו מחייב לשולח האם רק אם רוצה ליקח הבנים. והחו"י הביא שם דברי האו"ה ק"ש טעם המצואה כדי העיפה תצער ותפרח ממוקם למקום לבקש את בנייה. ועי"ז יתעוררו רחמי המקום ית' על בניו שבגלות עי"ש. אבל ידוע כי הטעמים שפע"י הסוד עפ"י רוב לא התכוונו אל ההלכה כי כן הראותך בגה"ג דעפ"י זהה הוא לתקן חטא של שתי אחיות שנשא יעקב שהוא מכון לגה"ג בין השס"ה גידין שהמה נשגד השס"ה לאוין, וזאת יצדק לר"י דסובר גה"ג איינו נהוג אלא באחת ולא לחכמים דנוהג בשתייה, וכן טעם התפילין על יד כהה מושום דהוא נגד הלב איינו כהלה דלפי טעם זה באיטר יד הוא לך למיזיל בתר שמאל דעתלון, וכן הרבה, וגם מדברי חידושים הר"ן כאן מוכח דלא כחו"י וד"ק.

בלי דאית בי שלח לתקללה, דבಹקדש באמת ליכא עלי שאין בעליך, לא מצות פדיי ולא מצוחה להביאו ליד גבור אלא משום מצותהשהק"ק אמר דה"י עליו מצוחה לפודתו כדי לקיים מצותהשהק"ק כמו ברה"ג אי לאו קרא דמחוסר פדיי וד"ק.

ד"ג קל"ט ע"א גמר' אבל במקדיש תרגולתו לה"ב דקדשות דמים בعلמא הוא כיון דמרדה פקעה קדשותהיהו, והקשה הר"ן בחידושיו, וא"ת וקדושא שבחו להיכן הלכה, ות' ביוון דנטיאש הגיבור מהמות שמרדו הוה כהפרק עי"ש, ואין לפרש דמכח יאוש קאטינו עלי', דהרי כיון שניכרת ובאותה ליד המשתרם כלתת האישוש, ושוב חיב להחזר דהרי בייאוש בעינן אתה ליד זוכה דוקא וכן בקה דהקדש אם נימא דקינה מצד יאוש הר' היא המעליה דקינה מנו הרהקדש, אבל הכוונה דזהה כהפרק גמור ווד קודם שבא ליד זוכה יצא מרותות הקדש, כי ברחה ומרדה הוה כמו זוטי של ים דפקע מינין שם בעלים עוד קודם דאתא ליד זוכה, וכן מוכח מהה שכתבו התוס' דאווזין ותרגולים שברחו מבעליהם הוה הפרק והמחזק בהן זוכה בהן, ולא מטעם מציאה אלא מטעם הפרק ממש וד"ק.

ע"ש גמר' אלא דחזא כן בعلמא ואקדשי', ובה' ק"ז הקשה דילמא בתוק ד"א אקדשי', והנה לפי דעת החו"י ש"ז דחויב מצות שילוח היא החלטות אף שאינו רוצה ליקח מאומה, בלבד לא מצי מיריב בהכי, דמיד כשחזי הקן מוטל עליו חובא דשה"ק קודם דاكتשינו, וככפריך הגמר' אנטל האם ואקדשה, מעיקרה אי חיב בשולות מקמי דاكتשי' ובגוף דברי החו"י עין עוד لكمן מה שאכתב באזה וד"ק.

ע"ש גמר' ושמואל אמר כל היכי דאיתני ב"גיא דרhamna איתני דכתיב לד' הארץ ומולאה, והכי הלכתה דר"י נמי אמר היכי, ור"ל בר פלוגתני קובל'י אחר דשםע' מורי' ולכן משנתינו בקדשי בה"ב שמרדו ולילדי דاكتשי הוי הפרק ואינו מזומן וראוי לשילוח, וכמוש"כ התוס' דבחולין הаг"ו אף שמכיר המזא אווזין ותרגולים שמרדו בבעליהם, כל המחזיק בהם זוכה בהן, דהאי מרידה דازלו לעלמא לחלוון שלא לחזור עוד لكن שלחים, הוה כמו זוטו של ים דכל המציג ממנו זוכה, מ"מ לגבי הkadsh דלה' הארץ ומולאה לא זוכה דכל היכי דאיתני ב"גיא דרhamna איתני, ומסתמא ה"ה בnfלה מטבח של הקדש בזוטו של ים, מי שモציאה לא זוכה בה, וצריך להביאיה ליד הגזבר כי לעולם אין הקדש מעילות או עי" פדיין, וזה אמת או עי" מעילה בשוגג שמביא קרבן מעילות או עי" פדיין, וראה זה מציאה מצאתי כמצוין של רב ליישב בזה עצמה וחמורה שתניתעו בה בעלי התוס', ואחריהם כל המפרשים ולא מצאו מענה המתישבת על הלב, והוא בסוף מעילה דשנינו במשנה פרוטה של הקדש שנפלה לכיס, או שאמר פרוטה בכיס זה הקדש דעתלון לר"ע שהוחזיא את הראשונה ולהחכמים כשהוחזיא כל היכיס, והקשרו בתוס' למה לא בטל האי פרוטה של הקדש כשאר איסור דעתלון עי"ש. וכל הנאמר בזה אין לו שום התחלה, ועיין בשוו"ת מהר"ס שיק ז' ל' יוז"ד סי' ק"ל שיפה העיר דלא די שקשה דמה"ת בטל האי פרוטה ברוב, אלא דין מהני פדיין על דבר שכבר בטל ופקע איסורי, ואין לו פדיין על מה לחול והוא אמת וצדק, וגם כל מה שדנו דעתנו דאחרים א"א ליבטול ג"כ בורכת הוא דודאי גם ממונו של בירוחו שנפל לכיסו שפיר בטל, אלא דמחיב לשולומי כמו בכל עלי"י שלולמי קנה עי" שינוי או יאוש דזלה דעתנו בעי לשולומי, אבל החפש עצמו שפיר קנה עי" ביטול, דכל שאינו ניכר הוה לנפל לאווטו של ים דמי יוציאנו, אלא כיון דעתעשר בממוני של בירוחו אישעתבד לשולומי לי' שווי' מכיסו, וא"כ בפרוטה של הקדש נמי ניהו דבעי לשולומי להקדש כמו להדיות אבל

ובגוף הקושי יותר ה' להמקשן להקשות למה לא יליף מחלב דהתרה התורה כדי ליפ בלבירות דף י' ע"ב, ודילא הפה טרפה הוה, אבל לפיה שבאירטוי בסוג'ו' דרוב מהיתר איסורים לא מציא למיליף כלל, דילמא מכח ספקא לקולא וכמ"כ מחלב וביצים לדעת הרמב"ם אין בהם אלא איסור בלא מלוקות חazzi שיעור, דוידי פשיטה דספקא שלחן עכ"פ מה"ת מותרין ודוק'.

ע"ש עופט רובץ וכו', בשלמא עופט טמא וכו', כדאמר ר"כ תקה לך ולא לכלביך, ה' תקה לך ולא לכלביך, והיכא איתמר דר"כ אהא דתני, אם טרפה חייב בשילוח אפרוחים טרופות פטור משילוח, מהנה'ם אר"כ אמר קרא תקה לך ולא לכלביך עכ"ל הגמ', ותמייה לי, ומה העמיד ר"כ דרישתו דליך ולא לכלביך על הברייתא ולמעט אפרוחים טרופות, ולא על המשנה דעופט טהור רובי על ביצים טמאים, שובראייתי שהת' הקשה בהז וחזרו אינו מספיק דהרי מדקנינו דנוגה בטהור ולא מטמא נמי נשמע דעתך טרפה חייב.

אבל מה שנראה לפע"ד באזה דלפי מה שכתבתי למפללה בפ' רה"ג קל"ז ע"ב, על הא דדרש תנתן לו, ולא לשקו, דאע"ג דלו ולא לאورو בתמורה לא דרישין, וכן נתנו להן ולן לכלביו גבי מתנות זרע ולזה'ק נמי לא דרישין, דרמב"ם חייב אף בטרפה במתנות, מ"מ לו ולא לשקו דרישין, ומשום דלא ממיעטין אלא מני שאינו ראוי להיות נוגה בו, אבל ממיעטין דבר שرك במרקחה אינו ראוי לנחינה כי מסתבר דלא פלוג התורה לפטור מהפרשת תרומה ע"י שאריער סיבה שנטמא הטבל או לפטור ממתנות ע"י שנמצאה בהמה טרפה דעת העופט דיבר הקרא, אבל לו ולא לשקו דממיעטין מין שאינו ראוי לבגדים, כוגן שעור עי"ש לעיל, וא"כ קשה אייך ממעט CAN מותקה לך ולא לכלביך אפרוחים טרופות דזוקא בגין עופט טמא יש למעט שהוא מין טמא, אבל לא אפרוחים טרופות דרך עי"ס סיבה נטרפו. אבל ייל' דשאני הכא דעופט טהור שה'י רובי על ביצי עופט טמא בלי עשיית אדם אלא ממילא דהרי באינו מזומן דבר כתוב, הוא כמעט מן הנמנע, והמשנה דקANTI דין זה הוא על מציאות רחוק אם אירע שאדם הושיב עופט טהור של לדרשו עי"ז, וממילא נדע גם דין זה דביצי עופט טמא, ולא שייך כאן לומר דבר שהוא רק בדורש הקרה ע"י במקום הפקר על ביצי עופט טמא של הפקר. אבל לדריש הקרה איי מקרה וזהו שכך מין המין טמא דהוא לא שכיח כלל שיזידמן כן. וכי להשミニינו זאת لكن העמיד ר"כ דרישתו על הברייתא שדיברה מאפרוחים טרופות ולא על המשנה שמיירி מביצי עופט טמא וזה נכון מאד בס"ד ודוק'.

ע"ב גמר' א"כ ציפור למעוטי עופט טמא למה לי. לפי מה שהבאתי לעיל בשם הרמב"ן ז"ל דכמה תנאים לא ס"ל דצפור טהור במשמעו, א"כ להני תנאים באמת גם אם טרפה אינה חייבת לשלהה, עפ"י כתוב קודש זקני זצ"ל דמה"ט פוטר הרמב"ם מלוקות גם בסам טרפה, מושם דלא ברירה לי הא מלטה. ולא אוכל ליריד לסוף דעת קדשו, דאייך רוחה לפרש דמה שכי' הרמב"ם בHALCI י"ב בשחת מקצת סיימנים וכו'. ואם לא שלח איינו לוכה, דקיי נמי אדלעיל מנני' בהליך י"א דהיתה האט טרפה חייב לשלהה. זה ממי' גלייא דאי מפרש כדעת הטור דשחת מקצת סיימנים אם קאי אז ודאי לעיל מני' באט טרפה הו"ל לומר דאיינו לוכה, ונדע ממילא גם בדיון שלabhängig ואם נאמר דהאי גרע, מושם דהוא עשה טרפה, עי" מעשיינו אינה בת שליחות, א"כ קשה אייך סמך הרמב"ם בירושא באט טרפה על הסיפה בעשאה טרפה לכתוב שם איינו לוכה. ואם נפרש כדעת ה'ם וכאשר כן האמת דהרמב"ם נמי

ע"ש מנה"מ, אר"י דאמר קרא כי יקרה כן ציפור לפנייך, עופט ממשמע לנו בין טהור ובין טמא, צפור טהור אשכחן דאיירי צפור, טמא לא אשכחן דאיירי צפור. תמייה לי איה משכח דטהור איקרי צפור לחוד, אדרבה בכ"מ דבעין טהור כתיב ב' טהור או טהרות, ובמקום דדייבר בין מטהור ובין מטמא כתיב ציפור סתם, אלא דהרבמ"ז דכתיב טהור או טהרות למלטה אהיריתא אתה. אלא דהרבמ"ז עה"ת מביא דאייכא באזה פלוגתא דתנאי, או שם צפור כולל הוא שם עופט בין טהור ובין טמא, ונפ"מ לדינא ה' עופט טרפה אי חייב בשילוח או לא, ועיין בה' ק"ז ז"ל ועיין בדברנו זהה לקמן ודוק'.

דפ' ק"מ ע"א גמר' אי טרפה בהדי' כתיב ופרש' נו"ט לא יاقل לטמאה בה ובגהות מהרשות' קמתמה דהרי האי קרא לעניין טומאה זההיר כמו שפרש' בעצמו שם עה"ת ולמה סגי לי מקרא דבשר בשדה טרפה ל"ת. ואני אומר דיפה כתיב רשי' ז"ל מקרא דבילה וטרפה דازהיר על טומאת נבלות עופט טהור דיש במינו טרפה שמעין דשייך טרפה בעוף, אבל מקרא דבשר בשדה טרפה לא שמעין דסתמא דקרא בהמה איירידי דפי' המקרה הוא בשר בשדה מן הטרפה דבשר לשון זכור אבל קאי על בהמה שנטרפה ואח"כ שחתה שלא נאכל מבשר של בהמה הטרפה. ולכן רק מקרא דנו"ט לא יاقل לטמאה בה נדע דבעוף טהור יש במינו טרפה ודוק'.

ע"ש טרופות מוחית נפקא הניחא למ"ד טרפה חייה וכו'. עיין במה שכתבת בריש פרק אלו טרופות זה.

ע"ש בגמי בשלמא עופט טמא וכו' אבל עופט טהור רובי על ביצי עופט טמא הא צפור הוא, כדאמר ר"כ תקה לך ולא לכלביך. ב' ק"ז ז"ל הביא קושי' מספר שישת חוליין דילוף דאלין בתר רובה מכוה דאמירה תורה תקה לך ולא לכלביך, ואי דלא אלין ב"ה, דלמא הביצים שתתחיה נגמרה לאחר שנטרפה אמה, והיא נשלחת וא"א לבדקה עי"ט טעינה שנייה. והנה קושי' זו היא במחכ"ת שיחת חולין וייתר מזה שיחה בטלה, כי ביצים טרופות אינם פטורין משה"ק, דהרי במשנה רק רובי על ביצי עופט טמא, ולא ביצי טרפה פטור, ורק באפרוחים טרופות קטני דבבנית דהינו שאים יכולם להוציא אפרוחים, דעיקר הביצים גדל אפרוחים, ומאחר פסק הרמב"ם בפ"ג דביצות טרפה מגדל אפרוחים כשרים, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ג ממי' הא"י אפרוח שנוול מבייצ טרפה מותר שאן במינו טמא עכ"ל, אין למעט מותקה לך ולא לכלביך דהרי שפיר ראייך לגדל אפרוחים ואין שום פוסק הזכיר ביצים טרופות אלא אפרוחים טרופות ומטעם לך ולא לכלביך. ותדע דמתני' דיבר מביצי עופט טמא ולא מביצי טרפה והברייתא דיברה מטרופת נקעה אפרוחים ולא ביצים וזה ברור ואמת.

ולפי האמור יש לתמורה נס אתו' דעיל ס"ד ע"א ד"ה שם דקמה שכתבו דביצה דשרי' ולא הוה אבמה' ח' דעינן מותקה לך ולא לכלביך, והוא פלא שוב רבאי ב' הרין ז"ל שע' ביצים מזורות שאין אפרוח נולד מהם ובDSL פנא מרער ואצ"ל אם הביצים נוצר בהם אפרוח שזיה אייך חייב לשלה דכיוון דהביצים אסורת קרי ב' תקה לך ולא לכלביך, אלא ש"ל שאם הי יכול לשום הביצים תהיך עופט חייב לשלה עכ"ל, ושמחתי כעל כל הון וכמוץ שלל רב שכונתי לדעת קדשו והוא האמת דכל שרואו להוציא מהן אפרוח אף שאסורים באכילה שפיר קרין ב' לך ולא לכלביך ודוק'.

לדרוש אלא עוד פ"א, וא"כ לא ה' התנא נקט ד' וה' דאי אדרשה קסמייך ליכא לריבוי רק פ"א דהינו תרי זימנא, ואי דממילא נדע דה' ה' יותר ויתור אז ה' לו לתנא לנוקוט אפיל מאה, אבל לא ד' וח' שאון זה הפלגה נגד תרתי, ולכן הוצרך להוציאן מטעות דלא מריבוי דתשלח מרבה חדא ואידך מסברה, אלא שלא שלח לחוד הרבה משמע ונקט התנא ד' וה' לרמז על הריבוי חדבזה יידע גם על מהאה. ופלא אני רואה כי הרמב"ם ז"ל כאן הביא המשנה כצורתה מלאה במלחה ולא שת ליבבו על האי פירושא דרבא דבגמ' דמשלח לחוד קמרבנן ואפי' מאה פעמים, ובhalbכות גולה ואבדה פ"א ה'ז' שינה מלשון שהוא ממש כמו案 עפ"י תיקונו של רבא ז"ל: „החוירה וברחה אפי' ק' פעמים חיב להחזר שנאמר השב תשיבם השב אפי' ק' פעמים וכור' עכ' הלала דבר הוא. ומה שנראה לפע"ד וזה וצריך ליישבו כדמטרץ בגמ' לטעות בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי לסתור וצ"ע.

בשחת מקצת סימנים של האפרוחים, וכפרשיי, וא"כ הא דאיינו לוקה כאן הוא משום דהוא איבעי' שלא איפשטי'. ומה שייקות יש לזה עם הדין של אס טרפה השני בהלכה הקודמת, ולכן אין ספק שהרמב"ם לא חש להני תנאים דלא הזכיר בוגמ' כאן משום דסתם מתניתין נמי מסיע להאי ברייתה Adams טרפה חייב בשילוח, דכיוון דקתוינ במשנה עוף טמא פטור משליח הדיקוק מני" דעוף טרפה חייב, וכאשר בתבנו למעלה דעוף טמא על ביצים טהורים במקומם הפקר הוא כמעט מן הנמנע, ואי התנא ה' סובר דה' עוף טרפה פטור משילוח ה' נקט מה דשכיה יותר. ועל מה שיש להפליא, הוא הפיימ' של רmb"ם שכ' דצפור נופל רק על עוף טהור שי' כל צפור טהורה עכ'ל, והוא פלא דדרבנה מהאי קרא קשה על כלל זה וצריך ליישבו כדמטרץ בגמ' לטעות בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי לסתור וצ"ע.

ומה שכ' ק"ז ז"ל כאן דף ק"ס דהכ"מ כיון במה שכטב דהගירסה האמיתית ברמב"ם הוא דשcht מקצת הסימנים. (והג'ה שם לא הבין מה תילקו), שכונתו משום דסימנים לשון רבים עכ' אפרוחים קאי, אך אס דהכשרה בס' אחד, לא הוול"ל דעוף השרו מקצת סיימון דאושט קאי, לא הבנתי מה רצה זהה שכ' דעוף השרו בס' אחד, דהרי הרמב"ם הוא דס' לעי' בעי לכתיה שנוי סימנים שלמים ומה"ת, אבל ודאי דכאן מקצת ולא מרוב דבר, וממילא דלא קאי על הקנה רק על השותט, אבל בשביל זאת מ"מ דרך לדבר על ב' הסימנים אפילו אם המדבר מונחת אחד משום דהקרה הנחת תחללה, והרי שהה במיעוט סימנים והחליד במיעוט סימנים דלעיל ד' ל' ול"א ולמן דמפרש דמייעוט קמא קאי, נמי כתני סימנים לשון רבים, ולא קאי אלא השותט, דבנה לית לנו בה. אבל כוונת ה'ם לאפוקי מגירסת הטור שהבאיה, "שהחט במיעוט סמניה" דלפי גירסא זו עכ' אס קאי הגיה ה'ם, "מקצת סימנים" דז' אפשר לפרש דאפרוחים קאי ודז'וק.

ע"ש במשנה היו שם אפרוחים מפריחין או ביצים מוזרות פטור משלוח וכו', מה אפרוחים בני קיימת אף ביצים בני קיימת. ור"ל אפרוחים בני קיימת לאפוקי טרופות דאים בני קיימת ונוטעטו מתקח לך ולא לכלביך, אף ביצים בעין ראוין להolid לאפוקי מוזרות, ואע"ג דהתנא דמתני' לא תנא בפירוש אפרוחים טרופות לפטור, נשמע זאת מהא דקתוינ עוף טהור על ביצי עוף טמא דפטור, חד טעמא איקא דליך ולא לכלביך ובדאמר בגמ' לעיל, עין ברמב"ם ז"ל שכטב בהלכ' ט' וז'ל: „היו אפרוחים טרופות הר' אלו בכיביצים מוזרות ופטור משלוח", עכ'ל. ולא הבנתי הלא אפרוחין טרופות נטמעטו מתקח לך ולא לכלביך, אבל ביצים מוזרות נפש היפה תאכלם, אבלطعم הפטור משום דאים ראוין להolid ולא בני קיימת נינחו, ואיך תולה הרמב"ם אפרוחין טרופות בכיביצים מוזרות. וצ"ע כתעת ודז'וק.

ד' קמ"א ע"א שלחה אפרילו ב'פ' וה' פעמים חיב, שנ' שלח תשלח את האס עכ'ל המשנה, וכצורתה תנן נמי ב'ב' מ ד' ל' לעניין השבת אבודה. והאי מדרבנן דאמר ל' לרבע ואימא שלח חדא זימנא תשלח תרי זימנא, ה' סובר דד' וה' דנקט היא דזוקא ולא יותר, لكن פריך דמן"ל לרבות מיתורא דתשלח יותר מתריז' זימנא, דאי ידע דהאי ד' וה' לאו דזוקא ואפילו מהא פערם נמי מה פריך דילמא באמות לא מצין לרבות מיתורא רק עוד הפעם, אבל מ"מ נדע מזה דה' מהא פעמים דמ"ש, כיון דלא יצא בפ"א וצריך עוד העש הפעם לשלח מה ל' פעמים ומה ל' מאה פעמים, אלא דלפי' ה' די לתרץ לו דהאי ד' וה', לאו דזוקא דה' מהא ולעולם מרים בי תשלחה דלאו ליכא ועשה איקא, ולפי' דברי החכ'ץ, הלא בPsiות הול"ל דכל שנוטל רק האס ליכא לאו רק עשה. והנה אני רואה כי

אם מצوها קלה שהיא כאיסר וכי' או על שלוחה האם קאי הלא ה' מוכרכה לשולח שלא לocketה, ואפי' שלא בהתראה הרי הוא רשאי ונפסק לעדות ולשבועה, ומה הוה ל' למיעבד אלא ודאי או דקי' אליבא דרי', והוא מצי' ליקח האם לטהרת מצורע או אף' לאכילת רשותם בלא הבנים, ולא עבר אלא אעשה כי אליבי' דוקא בלקיחת שנייהם איכא לאו דלא תינח וכדעת החכ'צ' הנל', או דרבנן על המניעה מכל וכל קאי והויה מצי' לשולח האם וליקח הגולות, והוא נמנע מהז והפסיד כאיסר שוו' הגולות.

ועתה אריך אך אין פסק הרמב'ס ז"ל מכונים לכל מה שכתנו דהנה בראש הל'ש בשມונת המצוות כתוב "שלא ליקח האם על הבנים, לשולח האם אם לקחה עמו הבנים", הרי דלא הזכיר שי' שה'ק' מצואה מוחלטת, וגם לא מצואה תנאיות דהינו אם ירצה ליקח הבנים וכמו שחייבת האם ירצה לאכול אלא שהוא מצואה המתיקנת עויתו אם לקחה, וכן מבואר בפסקיו בפי' שכתב הлокח האם על הבנים (והיינו מעל הבנים) ושותה לוקה על שחיתת האם שנ' וכי' (דהינו מושם דעת' שחיתה ביאל המ"ע בידים זאת אפילו למ"ד בטלו ולא בטלו) וכן אם מטה קודם שישלחנה לוקה (והיינו למ"ד קיימו ולא קיימו דפסק כוותי'), "ואם שלחה אחר שלקהה פטור", פטור אבל אסור כמו אסור להחותר ע"מ שישראל הנוטר וזה ברור בדבריו, והוסיף בהלכה ב', וכן כל מצות ל"ת שנתקע לעשה וכו', הרי ذكري ל' מצות ל"ת מה שלקה האם קרי ל' ניתוק לעשה מה שלחה אחר שלקהה, אבל ממ"ע בא לא שעבר תחלה אין זכר במון, ואדרבה כתב בהל'ג' ב', בא אחר וחטף האם מידיו או שברחה מידיו שלא מודיעו לוקה שנ' שלח תשלח עד שישלח עצמו, והרי לא קיים העשה שב'ה' עכ'ל, הרי דמפרש האי תשלח המiyor בקרא, שאם לא קיים בעצמו העשה המתיקנת עויתו לוקה ע"פ שנותק'ים העשה ממילא, וזה נגד הגמ' שמספרת האי תשלח בלקיחה ע"מ לשולח דליך לאו אלא עשה, וחייב על העשה אפילו אצידק ל' לטהרת מצורע שהוא חמורה, הרי שלך לפניו לדעתה הרמב'ס זה ליתא, אך ניחא דרשאי, לעבור על לאו דלא תח ע"מ לקיים העשה המתיקנת הלאו, כמו דלא דמותר לגוזל או להותיר כדי לקיים והשיב, או באש תשרופו, אלא העשה בא כאן שאם עבר ולכך לתקן את הלאו שעבר. הרי דפסק בחכמים דליך כאן עשה בלי לאו, אבל איכא עשה המתיקנת את הלאו, ובhalbca י"ט הביא דין של המשנה האחרון וז"ל, "אסור ליטול אם על בנים אפילו לטהר בהן את המצורע שהוא מצואה, ואם לך חייב לשולח, ואם לא שלח לוקה שאין עשה דוחה ל"ת ועשה וכו'" עכ'ל, הנה לא האביר כלל דינה דליך ע"מ לשולחו דליך רק האם על גוזל או גוזל החמורה לא דחיה עשה דשה'ק, מושום דכתיב תירא כסוג'י דידן, רק המשנה כצורתה דאפי' לטהר מצורע אין לך, ואם לך לוקה, ועוד'ג' דהרבמב'ס אית ל' קיימ' ולא קיימ', מ"מ הלא מפרש דמאי לתקן הלאו כי' שהאמ ח' בידו, וא'כ' גוזל איכא לאו ועשה העומדת לתקן, וכן נתן טעם לדבר משום דאי' עשה דוחה ל"ת ועשה, והכ' מ' תהמה עליו וכתב דרבנן דס' מל' משלח ואני לוקה דלא תחת, אין כאן אלא ל"ת ולא עשה, והרי ה'ק' מ' השיג לדעתה הרמב'ס שפסק בחכמים קודם שלוח אין כאן שום עשה אלא ל"ת דלא תחת, אבל לא ידעתני מה עמי מן הרמב'ס, הלא על הגמ' תמייתו, אך אמרו בגמ' דaicא ל"ת ועשה והוא אליבא דרבנן כדמוככי מתוך הסוג'י, אבל באמות אין כאן קושי' דינוי איזן אלא ל"ת דלא תחת, אבל אם נתיר לו לוקח לטהרתו המצורע יעבור על הל'ת' וגם יבטל העשה המוטלת עליו אחר הלקיחה לתקן הלאו, וזה קרי ל"ת ועשה, אבל, עכ'פ' שמעין מזה לדעתה הרמב'ס ליכא שום מציאות עשה בלא לאו לחכמים, ומדוחה כל השקיל וטרוי' שבגמ'

גם החוי' ה' מפרש על הבנים עם הבנים כח'צ'adam קרשי' דעל האם לחוד איזהיר שלא ליקח מעל הבנים, אין מצי' לפרש שהעשה דשלח תשלח היא עשה מוחלטת, אך ישלח בלבד התראה אמרה לא תח האם מעל הבנים, וא'א לשולח בלא לעבור אלא דלא תחת, אבל הקרה לא מתישב בשום אופן הכி, דהיינו הול'ל תחלה המוצה המוחלטת דשלח תשלח את האם, וא'כ' הלאו דל'ת האם מעל הבנים להחיק בה לאכלה, ועכ'פ' אם הקדמים הלאו דלא תח הוו'ל לפרש לא תח האם מעל הבנים להחיק, כי סתם לא תח איינו במשמעותו להחיק בה דוקא, כי עיקר(acziorot) של האי מעשה הלקיחה הוא משום שמסלול אותה מן יליה שמרחפת עליוון לשמרן, וכאשר כתוב הרמב'ס בהל'ג' ז' ו'ל: „לא אסורה התורה אלא לצד אותה והיא אינה יכולה לפרוח בשביב הבנים שהוא מרוחפת עליוון שלא ילכו, שנ' והאם רובצת על האפרוחים" וכי' עכ'ל, וא'כ' טרם שנדע ההיתר דשלח תשלח לצורך לקיחת הבנים, ודאי הינו מפרשין לא תח האם מעל הבנים כלל, אלא עכ' דחוי' ג'כ' ה' מפרש דל'ת האם על הבנים עם הבנים, וליכא לאו רק בלקיחת שנייהם, ואם מדויק העשה אחריו הלאו לומר, אבל שלח תשלח את האם והבנים תח לך אם תרצה, ואז השילוח הוא החלטי ולא תנאי שאם תרצה ליקח הבנים אז תשלח האם, אלא שלח תשלח לחלוון ואם תרצה תח לך ה' הבנים. ומעתה אני אומר כי בדבר הזה האם פירוש על הבנים הוא עם הבנים ה' הבנים היא הפלוגתא שבין ר'וי ווחכים במשנה שאח'ז', דרי' אומר הנוטל האם על הבנים לוקה ואני משלח, ומפרש בגמ' דסובר שלח מעיקרא ממשמע והיינו דמפרש דעל הבנים הוא עם הבנים, ולכן כל שעבר על זה ולפק האם על הבנים גם שנייהם עבר אלiao זה ותו ליכא שום מצואה כדי לתקן את הלאו, דמה דכתיב אח'כ שלח תשלח את האם ואת הבנים תח לך מעיקרא ממשמע, דהינו עשה מוחלטת לשולח האם, ואם ירצה יכול ליקח את הבנים ואין הפרש דהכל רשות שאם תרצה תוכל לשולח את האם וליקח את הבנים, דא'כ' גם להיפך שפיר דמי ליקח את האם ולשלחalo להניח את הבנים דגס אז לא עבר אלao דלא לתקן האם עם הבנים, ולכן עכ' פ' דשלח תשלח למ'ע אתה, ואם לך האם והניח הבנים או שלח עבר אהאי עשה, אבל החכמים דפליגו אר'וי ואומרים משלח ואני לוקה, ודנו אותו ללא הניתק לעשה כדקטני במתוני', מפרשין הלאו דל'ת האם על הבנים כפרשי' מעל הבנים, הלאו מוחלט בלקיחת האם לחוד עובר, لكن מוטב שלא יגע בקן זה כלל, והעשה דשלח תשלח לא בא אלא לתקן הלאו אם נטול האם מעל הבנים, וכמו והшиб את הגזלה דבאה העשה לתקון הלאו דלא תגוזל, כן מתרחש גם כאן הקרה דשלח תשלח אם עברת ולקחת, אבל ודאי מוטב שלא ליקח כלל האם מעל הבנים, כמו בכל לאו הניתק לעשה דלא נימא דaicא רשות גוזל כדי לכי'ים והшиб, או להוtier מבשר הקדשים כדי לכי'ים מצות שריפת נותר, וכן הדין נוטן לפי הטעם המוסכם ברמב'ס ואבע'ז' יותר מפרש טעמי המצוות, כי מצד שלא נטאזר בלקיחת האם מעל הבנים שהוא צער גדול לה, וא'כ' המניעה היא המוצה ועליה קבעה התורה השכר למען ייטב לך והארכת ימיים, אבל שלוח האם מעל הבנים ולקחת הבנים הוא תיקון הלאו שעבר בלקיחה, ואין על זה האי שכר כי די בתיקון שלא לocketה, אלום לר' יהודה דשלח מעיקרא ממשמע איכא מצוה החלטה בלקיחת האם מעל הבנים לשולחה, ועפ' טעם הזוהר שהבאתי לעיל, ואליבי' איזה האי עובדא דסוף פרkon, بما שעלה לברא להביא גוזלות ושלח את האם היכן אריכות עשה, נאמר אליבא דחכמים לא על האי תיקון הלאו עכ'פ' שהיא עשה, והרי קתני בה ומה האי שכר. ותדע מלשון המשנה גופה דבן הוא, דהרוי קתני בה ומה

לא קשהaimא חשלח תרי זימנא ותו לא, אלא להיפך קשה מה קמ"ל פשיטה Adams חזרה איכה הלאו דלא תחק מקודם, ומוק"ו כמו שכתבנו בריש דברינו ולכן ה' די לרמב"ס לשנות הדין כמו שהוא במסנה מבלי להוסיף עליו מאומה, משא"כ שם בב"מ לענין מצות השבת אבידה דהיא מצוה החלהית שם מבאר כתירוץ של רבא ודוק' היטב בכל הדברים שכותבת כי ה' קילורין לענין ואמייניות להלכה בס"ד.

גמר' ותו לר"י דאמר שלח מעיקרה משמע אפילו עשה נמי ליכא לפי מה שביארנו למעלה לר"י דשלח מעיקרה משמע, הרי הוא מצוה החלティ ליקח את האם מעל הבנים ולשלחה, כאשר קתני במתנ"י אמר הריני נוטל את האם ומשלח את הבנים חיב, ובמשנה שבמשניות קטני חיב לשלח, והנה שתי הגירושות אמיטיות דלחכים דר"י דאמרו משלח ואין לוקה למ"ד קיימו ולא קיימו, וכפרש"י תנך כ"ז אם לוקה האם ולא שלחה מיד חיב מלכות וחיב לשלח, ולר"י דס"ל שלח מעיקרה משמע חיב לשלח אצל איןו לוקה וכדעת החכ"ץ זיל, דהרי לא לקחה עם הבנים, וא"כ מייקאמ, ותו לר"י אפילו עשה אין כאן, אבל ניחא בשנאמר דהא דאמר דתשלח אתה להיכא דubar וסקלי' לאם דלאו עבר', היינו לחכים, אבל לר"י מירידי דשקל גם שניהם האם עם הבנים, ואז לר"י לוקה ואני משלח, אלא דלר"י לא צרכין לאוקמא תשלחblkach שיחסם אלא דתשלח אתה שאפילו לஹרת מצורע לא יקח האם לחודה, דין בה אלא עשה עבר על שלח, וכחכ"ץ וכתרוץ של מ"ר בר"א דאמר כגון שנטלה ע"מ לשלחזה דהוא לחחים, נכלל גם לר"י דלא צרכין לדידי' כלל לומר דעתה אלא דמעיקרה אין כאן אלא עבירה עשה אם נוטל האם בלבד הבנים. אבל רשי זיל לא פירש וכן ונתקח טובא הן בקושי' הגמ' לפרש דלר"י בנטלה האם לחוד ג"כ לוקה ואני משלח, ואם לוקחה ע"מ לשלחזה גם לר"י לא עבר אלא, וממילא גם לא על העשה.ומי כחכם ויבין את זאת, ואמת דlisnia דגמ' דחוק לפ' פירושינו אבל מ"מ האמת כן הוא ודוק'.

תוס' ד"ה לא צרכין דubar וסקלי' מכאו קשה לפ' ריב"א וכו', קושי' התוס' קשה להולמה, דהקשה לדעת הריב"א דהלאו לעולם נרחה ולא נשאר רק עשה, לעולם צרכין קרא דתשלח להורות דכאן ליה אם עבר ולקחה לטהרת מצורע, והוא פלא דס"ס אין זה יותר מעשה דתשלח ואיך נלקה עשה אפילו כתיבא כמה פעמים, וצ"ע ודוק'.

משנה הנוטל אם על בניים ר"י לאוקה ואני משלח בתוספתא הגירושא נוטל האם מעל הבנים, ולפי ביאורינו לעלה גירסא זו משובשת דר"י איןו לוקה אלא בנטול שניהם.

ע"ב **גמר'** עד כמה משלחה, ופרש"י אם נטלה. ולא ידעת מה רצתה בהז' ואולי יש לומר דחוק לחייבים קמבעי ל' דס"ל דשלח לאחר שuber ונטלה סגי לי' עד שתצא מת'י, אבל לר"י דשלח מעיקרה משמע בעין שלוח לחלוין, והטעם דלחכים דכבר עבר אלאו דלא תחק, אלא שמתוקן בשילוח, כל שיצאה מת'י, כבר קיים העשה ויכול אח"כ לתפשה, אבל לר"י דשלח מעיקרה משמע מצוה הכרחית היא והוא מטעם שכטב הזוהר כדי שתחזרו ותבקש את בניה ויתעוררו ע"י זה רחמי שמיים על ישראל בגלות, א"כ לא נגמר העשה במה שיצאה מת'י כਮובן אלא דקשה להכניס זאת בכוונת רשי זיל, כיון שלא הזכיר מכל זה מאומה וצ"ע.

אולם הרמב"ס זיל לא מפרש כפרש"י דأتא לאשמעין דסגי בשיצא מת'י ומותר אח"כ לתפשה דלא האזכיר מזה כלום אלא

מהלכ' דלאו סמכה הוא, וממצאי בח' ק"ז זיל שכ' על הא דאמרו בגמר' שנטלה ע"ד שלח דלאו ליכא וכו', אין להשתבש וללמוד מהו זה דמותר לכתילה לעבור על הלאו לקיים העשה, ומותר להחותיר ע"מ לשורוף הנורת, ولكنות חמץ בפסח ע"מ לבعرو וכו' איך קאמר שנטלו בידו לשחו דלהרמב"ס צrisk ליטלו בגפו או ברגלו ולשלחו, ולרש"י נהי דסגי במקיש על הקון שתפרחת, מ"מ אס משלחו בידו שפיר דמי ואז אחר שהיתה בידו לשלהה נדע לו שהוא צrisk לטהרת מצורע, ומסיים וזה אמת ברור ונכוון ואל תשח相反, והנה לא ידעת מה תיקון בכל דבריו, אמת דלדעת חכמים אין כאן עשה הקודמת להלאו, אלא דהאי שלוחה הוא תיקון הלאו שעבר, כמו שrifת נותר, אז א"א ליטול האם מן הבנים בלי לעבור אלeo דלא תחק, דמי התהי לו השילוח בעצמו הוא ע"כ ע"י עברית הלאו נעשה, ואיך נאמר דלא עבר אלeo ע"י שלוחה מעל הבנים שהוא ג"כ לקייה מעל הבנים, אלא דהוא כעbor אלeo ומקיים התקון בב"א, ואולי גרע דהוא מצוה הבא בעבירה וליכא תיקון כלל, וכחכ"פ פשיטה דלהרמב"ס זיל סובר דהאי דברי מר בר"א לאו דסמכא הוא, וכן למ"ד קיימו ולא קיימו לפי דעת הרמב"ס איכא תיקון הלאו כ"ז שמשלו, אשר על כן לא פסק הרמב"ס כהאי תירוצא שבגמ' דקרה דתשלח אתה לחיב בשילוח בדאייה עשה לחוד נגד עשה דמצורע, וקרא דתשלח אתה לדעת הרמב"ס על חטף אחר מידו או ברחה מידי דלא תיקון בזה הלאו, וק"ז זיל בעצמו הרגש לעיל מני' בזה, בד"ה לדבר מצוה מנין תיל' תשלח, שכ' דאי הוה רבע סובר לצrisk לאחזה בגפה או רגליה ולשלחה בידיו, אשר זאת נפקא לרמב"ס מתשלח לא ה' צrisk לשינוי כל heiени דחיקא, בנטלה ע"מ לשלחזה גם כל שינוי דשי' דלעשות שלם בין איש לאשתו וכו' עכ"ל. הרוי לך ברור ואמת דלהרמב"ס הי' מדחה כל השקיל וטרוי הלאו מהלהכה, וגם הר"ף זיל לא הביאה. ולכן תמה אקרוא על יתר הראשונים, החינוך והטור ואחריהם הבית יוסף בשוע' כולם, מסידור דבריהם נשמע דaicaca בשעה' מצוה החלティ, שהה אינו אלא לדעת ר"י דסובר שלח מעיקרה משמע, ונמשכו כולם אחר פשוטות הסוגי' שלפניו וגם אחר האי אגדה דסוף פרקן יותר לשנות שבגמ', דמשמע דaicaca מצוה בשילוח הkon טכ"פ כמו שחיטה למי שרוצה לאכול, כן במי שרוצה ליקח הבנים שומרת לכתילה ומזכזה עליו ליקח האם ולשלחה תחליה ואח"כ יקח הבנים וכל זה איננו אלא לר"י ולא לחחים, וזה הפלא ולא, והב' בכם שלו בעצמו הרגש לדעת הרמב"ס ליכא עשה כ"ז שלא לוקח, ומ"מ לא שט ליבו בפסקין שי"ע שלו על האי עני גدول וקבוע הלכה נגד דעת הר"ף והרמב"ס זיל, וגם המשנה עצמה מסיע לרמב"ס, דהרי בכל הני דין קתני במשנתינו הטעם משום שני' שלח תשלח, ובמשנה אחרונה דלא יטול האדם אם על הבנים אפי' לטהר את המצורע לא מסיים משום שני' שלפניו. ועתה דלא צrisk להאי דינה דרשיה דתשלח שאמרו בגמ' שלפניו. ונשוב למה שהחילנו דלהרמב"ס זיל גם בהאי דינה דשלחה וחורה אפי' ד' זה' פעמים לא שט לבו לתקן המשנה עפ' תירוצו של רבא דאפי' מהא פעמים ומשלח לחוזא, כי לפי ביאורינו לדעת חכמים דאיון כאן מצוה שלוח אלא תיקון הלאו שuber וטוב מזה ולא יטול, לא האם ולא הבנים, א"כ באמות ציל שום יפותא שלא יטול האם אחר שחורה על בניה פשיטה דהלאו במקומו עומד, וזאת שאין כאן מצוה אלא תיקון מתשלח נשמע לצrisk בידייו לשחו, ואס לא אז נלקה על הלקיחה, ומהשנה באמות בין לר"י ובין לשחונית, ולחחים שפסק הרמב"ס לא שחש להאריך על הלאו כשחונית, ולכן צrisk רק לר"י ולא לחחים, דלא יטול הראי פירושא דרבא דעיקרו צrisk רק לר"י ולא לחחים, דלא יטול

והנה קושי זו גם לחכמים קשה לכטורי' דכל שלוח לבסוף הרי תיקו הלאו וליכא תועבה, ומ"ל יותר אם לkerja ושותה דבר השם מותר כמש"ר הרמב"ם בריש פ"ג, וניהו דרש"י דלמ"ד קיימו ולא קיימו בעין דוקא תכ"ד אבל אח"כ לוכה ומ"מ משלח ניחא, מ"מ לרמב"ם דס"ל דמצוי לקיים העשה כל זמן שהאמ קיימת קשה, וגם לרשי' קשה למ"ד בטלו והרי כל שלוחה ליכא תועבה, ע"כ לומר דריש"ס שם שהקשה שה"ק ליתסרה הי' סובר, אע"פ שנטתקן הלאו ע"י שלוחה היינו דנפטר מעונש מלכות אבל מ"מ איסורה דעדב עבד ומקרי תועבה אף דאיינו לוכה, הכי נמי י"ל לר"י לפי מה שבירארנו לדידי' בנטול האם בלא הבנים עbor רק העשה דשלוח וועליו לשלו כלazon שהיא בידו, זאת קתני במשנה דאמר הריני נוטל את האם ומשלחת את הבנים דחיב לשלוח, וזה בין לחכמים ובין לר"י וא"כ גם לר"י עבר אעשה במה שלקחה ע"מ להחיזק בה ונעשה תועבה ומ"מ אמרה תורה שלוח גם אחר שעבר אעשה - כן יש לדחוק - ודוק'.

ד"ג קמ"ב ע"א משנה לא ייטול אדם אם על בנים אפילו לטהר את המצווע. האי דין נשנה לכ"ע בין לר"י ובין לחכמים לר"י דשלוח מייקרא ממשמע א"כ כל שנטול אם על בנים עבר הלאו ועשה בב"א, ולא אתה עשה דמצווע לדוחות לאו ועשה וליקח האם לבדה דליקא לר"י אלא עשה דשלוח, גם זאת נתמעט לר"י מותשליח יתרה כמש"כ במלعلا, ולהחכמים דליקא עשה מייקרא אלא לאו דלא תקח, מ"מ כיוון דאם לcker איכא עליו עשה לתקן הלאו חשוב בעשה ול"ת, ולא נדחה מפני עשה דמצווע, ולידיחו לא צרך תשלוח על זה כמש"כ לעיל, והמחלוקת מוכיחה כן דכמו דבדיניהם של מעלה קתני במשנה משום שנאמר שלח חשלח, ה"ג הוול"ל אהאי משום שנ' תשלוח ואפילו לדבר מצווה, אלא ודאי דבלא שום דרישה קאמר דאיינו נדחה מפני עשה דמצווע משום דזהה עשה ול"ת, וכן פסק הרמב"ם וכמו שהארכנו לעיל.

ואח"כ אמר ומה מצוה קלה שהיא כאיסר וכו' גם זאת מותפרש לכל או"א באופן אחר לר"י מותפרשת, אם משלח האם ואני נוטלה, שלא ה' עbor בנטילת האם לחוד רך עשה והוא מקיים העשה ומשלחה אינה נוטלה אבל על שאינו נוטל האם עם הבנים גם שניהם ומיניהם הרי ביטול מ"ע, לדידי' יש חיוב הכרחי לשלוח אבל לחכמים כל שלוח את האם ושלחנה ונטל את בנייה, איינו מגיינו לו שכר דהרי אדרבה עבר עבירה בליך לא שתקנה ע"י השילוח וכל שעבר ל"ת וקיים אח"כ העשה המנתקת הלאו איינו מן הדין שיקבל שכר,ומי שלא עבר כלל כשבא הלאו לא יוכל שכר, אלא גם כאן הכוונה אליבא דחכמים שמי שקרה לו קון ציפור והניחו ולא נגע בו, לא באם ולא בבניה מקבל שכר זה הקבוע לו על שקיים מצוות ל"ת דלא תקח האם מעל הבנים, וכאשר אמרו בקידושין סוף פ"ק דמי דעתך לנו עבירה וכבש צרו ולא עברה נוותנים לו שכר אבל קיים מצווה בידים. כן כמותפרש האי משנה לפ"ז דעת הרמב"ן שהארכתי בו לעיל ודוק'.

גמר' תני ר' יעקב אומר אין לך כל מצוה ומזכה שמתן שכחה בצדה שאון תחה"מ תלוי בה. עיין بما שכתבתי בארכות בעניין זה לעיל דף ק"י ע"ב ודוק'.

שכתב בהלכ' ג' וז"ל "בא אחר וחטף האם מתחת ידו ושלחה, או שברחה מות"י שלא מדעתו לוכה, שני שלח תשלוח עד שישלח עצמו, והרי לא קיים העשה שבה" עכ"ל, והכ"מ ז"ל עמד על הלכה זו ולא צין אליה מקומה בוגם". ולפע"ד נראה ברור דהרמב"ם ז"ל מפרש כן דברי רב יהודה דאמר, כדי שתצא מות"י דהינו שישלח הוא בעצמו ולא אחר שחתוף אותה מות"י או שברחה שלא מדעתו, ודרש זאת מקרא יתירא דתשלח ודלא כרבא דלעיל דדריש חכמים דליקא אפי' לדבר מצוה וכמו שהארכתי לעיל והוא לדעת חכמים דליקא מציאות עשה بلا לאו. ولكن אתה תשלח על האי דין אadam עבר ונטהה יכול לתקן הלאו דוקא ע"י שלוח מתחת ידו ממש, אבל לא מתוקן הלאו אם אחר חטף ושלח או ברחה מעצמה, אבל לר"י דס"ל שלח מעיקרא ממשמע אם חטף אחר או ברחה מידו הרי לא עבר אלאו, דלא לךה עם הבנים ואעשה נמי לא עבר דהרי סכ"ס נשלח מה מילא, ולר"י ודאי אתה קרא דתשלח אפילו לדבר מצוה דידי' בלקיחת האם לחודא אין כאן אלא ביטול עשה דשלוח, והו"א דעשה דמצווע החמורה תדחה עשה דשלוח ולפ"ז גם אידך מימרא דבמה משלחה חד אמר ברגליה חד אמר בכנפה ג"כ לחכמים נאמר, וב עבר ולכך אבל לר"י אי לך האם עם הבנים כבר עבר ולוכה ואין משלח, ואם עדיין לא לך יכול לקיים מצוות שלוח גם במקיש על הקון שתפרח האם, שהאי תשלח לר"י לא אתה שבעין דוקא מתחת ידו, אלא דאפילו לדבר מצוה כנ"ל, וא"כ בכל גוונא שתפרח נתקיים העשה ודוק'.

ע"ש גמר' האי דגיננו לגביה ושלחה ואח"כ תפשה נגדי ר"י וכו', עיין במל"מ פ"ג הי' מהל' עבדים דקמתמה מכון על שיטת מקטצת ראשונים דאפילו בלאו הנחיק לעשה כמו הענק תעניק כיון דמתן שכחה בצדיה אין ב"ד קופין עלי', אך נגדי ר"י להאי. ותמה אני על תמייתו דשאני הטעם דהלאו אין בו מעשה ובלא"ה אין לוקין עליו, וחקרו אי קופין על העשה מצד שמ"מ מנטקה ומתקנת הלאו, או גם בזאת אמרין דאיון קופין כיון שמתן שכחה בצדיה, אבל כאן הלא עבר הלאו דלא תקח שהוא בקו"ע ופשיטה דкопין על העשה לתקן הלאו. וכאשר באמת ציווה עלי זיל רבבי לה גדריה ושלחה, ומה נגדי ג"כ הלא פריך עליו הש"ס ומשני דברבן ומכת מרוזות משום דתחחכים לעבור על הלאו ולתקן ברמיה, זה פשוט וברור ואין כאן מקום להקשות מיידי ודוק'.

ע"ש גמר' וליחס לחשדיה. ורקשי לי הא לא הורה רבא מידי דהרי אל האי לא ידיע לך מתני' היא דאפי' ביצה אחת חייב לשלח, ואי דתימה עוף טהור הוא הלא גם זאת דרך מותימה קאמר, הרי לא ידע האי גברא דעוף טהור חייב לשלח משמע דתימה ה' מפ魯סם לכל דעוף טהור הוא, והי' אוכלין אותה אם לא שנאמר דמאחר דברך לך קחה اي חייב לשלח תלו בפלוגתא דר"י ורבנן, لكن מקרי הוראה מה שחייב רבא לשלחו בחכמים ודוק'.

ולהשלמת העניין אציע כאן קושי' אחד הנה שהביא ק"ז ז"ל מבנו הגה"ק מוי'ה שמעון זצ"ל בעודוILD שעשוים וכן היא בהגחות ק"ז רעכ"א ז"ל על המשניות והוא דרש"י דס"ל שלח מעיקרא ממשמע וכל שלוח לוכה ואני משלח, נשאר קושי' הש"ס לעיל קט"ו ע"א שה"ק ליתסר מצד כל שטעבתך לך, ותירץ הש"ס דשם שלא אמרה תורה שלח לתקלה ליתה, דרש"י לא אמרה תורה שלח אלא קודם שנעשה העבירה והנית הקושי' בצע' עי"ש.

א מ ר ה מ ח ב ר

מקום ATI להציג פה הערכה מבני הרב מ"ה עקיבא שיחי' והשיכת לסוף סוג' דשיכלא קמא פרק אלו טרפות ואיזהו תשובה שערכתי אליו בעגין אבל המודול השיכת לסוג' דנוהג בטמאה סוף פגה'ן.

של טרפה ובלא מלכות אין מקום לאיבע' הגמ' מהו למגווע חלבו וכוקשינו דבאסור דלית בי' מלכות לא שייך בי' איסור היוצא מן הטמא, ואין לתרץ כתירוץ הנ'ל, דהוא ציר של אמה'ח דהא איסור אמה'ח כבר אזהה לה ע"י שחיטת האם גם מאבר היוצא לשיטות הרמב"ס ורוק בנולד כיוון דיש איסור אמה'ח על הוולד כלו יש מקום לאיבע' דכיון דלהאי אבר היוצא אין לו היתר אכילה אחר השחיטה ממילא החלב שלו קודם השחיטה אין מותר כחלב דעתמא והוא ציר של אמה'ח.

וראה זה דבר נפלא דהרבמ"ס בה"ב כת' באזה'ל: עobar שהוציא אבר ונארס **"ואח'ב נולדי"** ותק מילמר או נשחת כמו שכתב בהלי' ט', ובש"ע יוז' סי' י"ד כתוב עobar שהוציא אבר ונארס **"אחר נשחתה"** ולא נקט נולד, והוא ממש היפך לשון הרמב"ס ומ' לא יודה כי שנייה זה בלשון הש"ע מלשון הרמב"ס יסודו בפelogת' הש"ע והרמב"ס במה שכתבתי לעיל, והצעתי דבר זה לפני הגאון מראדמישל וקלסי' מאד.

אלא דלפי מה שהוציא אמו'ר הגאון שליט'א בחיבורו דלשיטת הרמב"ס כל שהפריס ע"ג קרע בעי' נמי שחיתה מה'ית עין היטב בפניהם אז לשיטתו ליכא חילוק בין הנולד או נשחתה אמו'ר דכל שנתגדלה ונחלבת ממילא בעי' שחיתה ויש היתר לאיסור אמה'ח של אבר היוצא נמי ולא נשר רק איסור של טרפה שאין בו מלכות, ולפ' צ'ל דהרבמ"ס באמת לאו דוקא נקט נולד וה'ה לנשחתה אמו'ר וגPEND הולך שהוא כמו נולד להרמב"ס דבכל אופן בעי' שחיתה מה'ת, ועיין בבי' סי' י"ד שכותב על הטור שהביא לשון הרמב"ס בנולד, וכותב עליו הב' דה' הא נשותה אמו'ר והוציאו'ו כי ורבנו חד מא מנינו נקט עכ'ל והוא פלא דרך אי נאמר דרמב"ס כשהוציאו'ו חי ונתגדל הולך שהוא כמו נולד להרמב"ס דבכל אופן וה'ה נשחתה דמ"ש כיוון דשניהם דין אחד יש להם אבל להב' דלא ס'ל כן בשיטת הרמב"ס וס'ל דבנשחתה האם עע'פ' שנתגדל הולך לא בעי' שחיתה מה'ת אז בנשחתה באמת החלב מותר וכוקשינו. ואיך אפשר לומר לדהרבמ"ס נקט נולד וה'ה נשחתה הלא נולד בעי' שחיתה מה'ת ונשחתה האם לא בעי' רק מדרבנן ואיך אפשר לכלול היא בהא, שני דברים שונים והוא פלא ודוק'.

תשובה א'

ב"ה מוש'ק פ' ויצא תרע'ה לפ"ק קל'ב יצ'ו

הי' שלום בחילך שלוחה בארמוןתייך לך אהובי בני רחומי' הרה'ג ח'וב' טובא מופלג בהפלגת חכמים ונבונים בש'ת מ"ה עקיבא שיחי' רב דק'ק ט'ם והגילדות

אחרש'ה וכו' וע"ד מה שרצית לישב קושי' החמורה שהקשתי' איך קאמר בחולין ק'ג ע"א דלא'ם תלש אבר וטרפה בה דaicא על האבר אמה'ח וטרפה משום דבחדி הדדי קאחו הלא

אמר בן המחבר הגאון שליט'א! הקושי' שהקשה אמא'ר הגאון שליט'א לשיטת הרמב"ס דס'ל דאיסור יוצא מן הטמא לא שייך רק באיסור מלכות אבל לא באיסור שעשה א'כ הלא החלב מותר כיון דאיינו אלא יוצא מן הטמא שאין בו מלכות א'כ פרנס הא דיבע' בಗמ' חולין ס'ט מהו למגווע חלבו של בהמה דאית לה אבר היוצא. הנה קושי' עצומה הלווא הקשתי' מדונפשי' וכשצחתי' להיות באותו אדר' הגאון העצום מראדמישל שליט'א הצעתה לפניו והשיב בצל אדר' הגאון העצום מראדמישל שליט'א דוכנות הש"ס היה דכין לי ממש בדברי אמא'ר הגאון שליט'א דוכנות הש"ס היה דכין דאיין להאי אבר היתר ע"י שחיטה ממילאתו הווה על החלב של האי אבר היוצא שם איסור של ציר אמה'ח כמו על חלב דעלמא אלא דחלב דעלמא כיון דאית לוי' היתר ע"י שחיטה מותר אבל חלב של אבר היוצא כיון דאיין לו היתר ע"י שחיטה לא פקע מיני' איסור של ציר אמה'ח. ואני הבאת ראי' מכרחות לאמתת סברא זו.

דנהנה הראשונים ז'ל פליגי אי האיר אבר היוצא איסור אמה'ח יש בו או איסור טרפה, עיין בפמ'ג סי' י"ד במשבצות ס'ק'ב שהאריך בהז' לבאר שיטות הראשונים ז'ל ותמצית דבריו היא דלשיטת הרשב'א וב'י משום אמה'ח נגעה בי' ומשום דלא הועילה שחיטת האם להאי אבר היוצא, ולרמב'ס ליכא כלל משום אמה'ח דשחיטת האם מועלת לסליק איסור אמה'ח אפילו מאבר היוצא אלא דין טרפה יש בו מקרה דבר שבדה טרפה בשר שיצא חוץ' למחיצתו. ולפנ'ז' נראה דבזה גופא תלי' ג' מה דפליגו ב'י' ושאר הראשונים בהא אי בנולד הולך באבר היוצא بلا שחיטת האם אי אית ל' תקנה להאי אבר ע"י שחיטת עצמו של הולך או לא, עיין ברמב'ס פ' מה' מ"א ה'ט שכותב שם דבנשחת או נולד הולך אותו האבר אסור משום טרפה, וכותב עליו ה'כ' מ' דעתות הוא לומר בדעת הרמב'ס דבנולד بلا שחיטת אמו'ר יהא ג'כ' אסור וכשיטת הכלבו אלא דבנולד כיון שיש לו שחיטתה עצמו השחיטה מועלת גם לאבר היוצא, וכוונת הרמב'ס שכותב נולד היא שהוציאו את הולך חי לאחר שחיטת האם עי'יש', ולא זכיית להבין דברי ה'כ' מ' ולפנ'ז' נראה ברור דבר זה תלי' בהא דאייזה שאמ'ר איכא על אבר היוצא דודאי לשיטות הרשב'א ודעמי' מצא' איסור אמה'ח קאtiny עלה שפיר ז'ל דבנולד כיון דיש לו שחיטת עצמו ממילא ניתר האבר עצמו דמ"ש, אבל לשיטות הרמב'ס מצא' איסור טרפה קאtiny עלה איך תועל שחיטת הולך לסליק איסור טרפה של אבר היוצא.

ואם כנים אנחנו בדברים הללו נצמחה מזה נפקותא גדולה לגבי חלב של אבר היוצא דלשיטת הב'י' ורשב'א אין שום מקום לאיבע' הש'ס על חלב של אבר היוצא בולד הנולד דכיוון דיש לו שחיטת עצמו ומהני לסליק גם איסור אמה'ח של האיר אבר היוצא ממילא גם חלבו מותר, וע'כ לומר דיבע' הש'ס היה דוקא בנשחתה האם באופן דגס הולך ניתר דז' ליכא תקנה להאי אבר היוצא ואיסור החולב מצד ציר של אמה'ח וככ'ל. אבל לרמב'ס מצא' איסור טרפה קאtiny עלה היא להיפך דבנשחתה האם כיון דאייזה אמה'ח אזהה לה גם מהאבר היוצא ואין כאן רק איסור גרידא

בדיקולא ואני בקונטראס הילכה למשה השגתי על גוף הדין הילא משום דברתני דלידין גם הקנה אינה כמון דמנחא בדיקולא אבל באבר המודולל דליך ע"מ ממנהא בדיקולא ע"פ שהשחיטה מועלת מנגזה"כ גם על האבר אבל טרפות לא שייך בו כדמות מר'יל הרי בחיבור זה לא מהני להיות נטרף לא הבמה ולא הריאה עצמה ע"ג דפסקין יש טרפות לחץ חיות ואם לא מהני נקבות הריאה על עצמה מכש"כ דנקות הדקין לא תhani עלי' שתאסור והטעם מבואר דהא אפיו חצי חיות אין בו אלא דמגוז"כ מהני השחיטה עלי', ולכן כל פסה"ג אין הריאה נטרפת עם הבמה אלא וזה אבר המודולל, וכן אנו מוכרים לומר לדעת הרמב"ז'יל בסוגי' דרכובה דף ע"ו דחתוכו מכאן ומיתה וחתוכו מכאן וחיה מה תה' באותה חתיכת רgel במקום צוה"ג אם חתק אח"כ למעלה הכי נאמר גם אותה החתיכת חורת להכשרה אלא ודאי דלא נארה מצד טרפה לעומם.

ובפרט לדעת הרמב"ם דאייכא על אבר המודולל עכ"פ איסור תורה לאכלו א"כ ייל' דגס אינה זבוחה אית' כי אלא דלא הוה במא"ח ללקות עלי' מארח דהבהמה נשחתה ולא שייך לומר דעתך מה"ח ואפיו לדידן דאייכא בו מה"ת שום איסור יש לומר דאייסור עשה דאיינו זבוחה لكن אין באבר זה משום דהאי איסור בשרשיו אין על החפש אלא חיברא דגברא דאמרה תורה אם תרצה לאכול מצוחה עלי' לזבוח ומהאי מצוחה דגברא נתהוו איסור על הבשר דהינו איסור עשה דאיינו זבוח ולכך כל שקיים המצוחה ושותט את העב"ח ניחו דלא פעל על אבר המודולל איזה חיבוטו כלום אבל חיבוא גברא נתקיים וממילא ליכא איסור על אבר המודולל, ולפ"ז גם באבמה"ח גופא אויל' ליכא איסור עשה דאי' דעשה לא שייך ורק אגררא לשוחטו וכל שאפשר לקיימו עדין איך הי' על האבר שנטלש איסור עשה ובזה הי' מקום לישיב קושי' התוס' שבעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל שהקשו איך חל איסור אבמה"ח על עשה דאי' ודוק' הקיטב.

תשובה ב' בעניין הנ"ל להנ"ל

אחדש"ה וכו' ומה שכתבת דלפי דברי איך תה' באבר המודולל אם מטה הבמה ע"י הכאה על ראש או תחיבת סcin בלבה באופן שמתה בפ"א האם לא נאמר כאן מיתה עשו ניפול, הנה לא דקדמת בלשונך כי בהכאה על ראש או תחיבת סcin בלבה אינה מטה מיד אלא בתהי' ראש או חתק כל הלב מגופה כי אז מטה מיד והפורוס הוא צנגב הلتאה.

הנה בזה יפה הערת ותית לי כי בשעת כתיבת תשובי הראונה עלה בדעתך חיקירה זו אבל יישבת לי את הדבר עפ"י מה דאמרו בחולין ל"ז ע"ב דאפילו בעשאה גיסטרוא א"א דלא להו מסכנת פורטוא מקמא דלייפסק לרובה וא"כ ה"ה בתזאת הראש וחתיכת הלב מגופה ג"כ איכא קצית המשך למשה ועד דשייך לומר דביהי רגע כמיירא קודם גמר התזה נשעה האבר המודולל ניפול והוא אמרת ונכו.

ומה שכתבת עוד הנה עירובם דברים ראייתי כאן כי בפירוש כתובתי דל"ל דניקבה ריאה בין סימן לסייען כשר ה"ה דלא נטרפת ע"י נקיית הדקין וכן פסה"ג דטרפה הבמה אבל הריאה לא נטרפת עמה וכקושיתו אבל פשיטה דרייה אסורה מצד אבמה"ח דמיתה עשו ניפול, ואפילו שחטה הלא שחתיכת טרפה אינה מטהרת מידי אבמה"ח וכמו שהוחתיכי דבר זה בארכיות בקונטראס הילכה למשה.

כל שנטלש האבר איך יתחייב משום טרפות הבמה שאון לאבר שום שייכות בה והלא אבמה"ח וטרפה של ח"י טרפות המה דברים המתנגדים זל"ז וא"א לבוא בב"א דטרפה הוה לי' מחייבים דכן אמרו בגמי' חולין דף ל"ב ע"ב ובחים ע' וא' ואבמה"ח היא לאחר מיתה דכן דרישנו קרא לאבמה"ח בחולין דף קכ"ח ע"ב דכי ימות מן הבמה זה אבמה"ח דטמא כנבה ואיך יחול טרפה של בע"ח על אבר מות שנפרש ממנו.

וע"ז השבת לי דכוונת הש"ס אינו שטלשו למגורי בב"א אלא שעאו תחללה אבר המודולל ונינויו דעדין לכיא אבמה"ח אם תה' נשחתה אבל עכ"פ כמו למ"ד לאברים עומדת דמקרי אבמה"ח בעודה שלמה ממש דעומדת לאברים ה"ה למ"ד לאו לאברים עומדת עכ"פ באבר המודולל מודה דהרי עומדת לפול אלא כיון דעתך מעורה עד שהשחיטה פועלת עלי' להתרו מה"ת עכ"פ ממילא ה"הadam ג"כ, ותדע דכן הוא דהא גם בכל אבר המודולל דקייל' דמיתה עשו ניפול יש להקשות איך יש אבמה"ח לאחר מיתה אלא ודאי דאבמה"ח עוד מחייבים חל גם למ"ד לאו לאברים עומדת דהאי אבר המודולל ודאי לאבר עמד עכ"ד.

ולפום ריהטה יפה כתבתת ודבר שכלי אמרת אבל אחרי העין נראה דאיין מקום לדבריך, ובסוף דבריך אתה נتفس דהאי דמיתה עשו ניפול הכוונה דרביע אחד חשבין כניפור רגע קודם השחיטה נפל מן הח'י אבל בשחיטה לא חשבין כניפור רגע קודם השחיטה דהא לא עשה דבר אבל במיתה טבעית ידוע דברים החיצונים מותים תחללה ואח"כ הלב והראש ולכן האי חיבור קל של אבר המודולל שהוא עכ"פ אבר חיצוני לאבר חיצוני יופרד קודם מיתת הלב והראש משכנן חיותו, וכלל זה תקח בידך דבכל מקום שדרשו חיצ'ל' ה' להם סבירה שכילת על העניין דאפילו למן דלא דריש טעמא דקרה אבל דרישות ח'ל' צרכין טעמא דריש וחקירה וכל זמן שלא הגענו לטעמא דמלטה נשחש באפיליה, וכן הכא עכ"פ שדורשין כי יופול מהם במותם על מיתה עשו ניפול ואין שהחיטה דה' דרומנה כי האי דרשת היא מאי דרשת רוחקה מאייה השבירה היא נפלאה ואמתית, ומעתה לדבריך מה בין השחיטה למיתה הלא שניים מיטלים איסור אבמה"ח, ר'יל' דלאחר מיתה או שהחיטה לא שייךתו אבמה"ח ואם במיתה אנו אמורים דלא מהני לאבר המודולל משום דבר חל למפרע מה לא נאמר כן בשחיטה, אלא ודאי דאפילו למ"ד לאברים עומדת אין הכוונה דאייכא איסור מוחלט מהיים אלא דאייכא איסור לחתו ממן דלא חותכה ומ"מ לא נחתק ונשחט או מות אין כאן שום איסור ללא חתיכת ומ"מ באבר המודולל חשבין כנחתק רגע קודם מיתה, וזה ברור.

וממילא גם מה שכתבתת דבابر המודולל גם למ"ד בהמה לאו לאברים עומדת מודה דלאבר עומדת זה אינו דכוון דמחוסר חתיכת דעד שיפול אמרה תורה ואפשר בשחיטה מהיכי תית' לומר דלאבר עומדת דהינו לחתיכת מהיים או למיתה אבל אפיו נניח לך' סברתך מ"מ קושיתית במקומה עומדת דאי' דחלול איסור טרפה על אבר המודולל והוא מוכרכ ממה דאמר ר'יל' דף ל"ב דשחטת הינה ואח"כ ניקבה הריאה כשרה דרייה כמאן דמנחא בדיקולא דמי' הריא דרייה כיוון דהיא ל"ל כאשר המודולל לא מיטרפי תו אס נקבה וע"ג דשחיטת הוושט מועלת עכ' גם על הריאה להתרה מ"מ תו לא מיטרפי בנקייתה וא"כ ק"ז דלא מטרפי הריאה בנקיית הדקין, ונינוי דאנן ל"ל להא דר'יל' הינו משום דאנן לא ס"ל דلغבי קנה גם מאן דמנחא בדיקולא אבל עיין בו"ז סי' כ"ז דلغבי קנה גם לדידןתו לא שייך טרפות כיוון דקנה גם לדידן מאן דמנחא

חחי ולפר"ח נ饥ר בשחיטה עצמו וכו' עי"ש. הרי דהפרמ"ג עכ"פ דרך לכאו' כתוב דברו שנמצא במעי טרפה שנשחתה אכן אבר מן החי ואם הדין כן בעבור ה"ה באמו דכל מה שפעלה השחיטה על אמה פולה גם על ערבה, ואיך אפשר דברמה ליכא אבר מן החי ובולדה איכא, ועכ' למור דעת הولد איכא אבר מן החי דאייה איסור יהי' דהא איסור אינה זוכה נמי ליכא דהא נשחתה אמה והוא עמה ומכם"כ לר"מ דס"ל שחיטה שאינה רואה שם שחיטה אבל האמת עד לעצמו שחיטה אינה פעולה אלא שלא תטמא כנבלה אבל איכא אבר מן החי בעודה מפרקסת וכן בולדה כל מן חייהם ומתחASA אסורה כנבלה, היא גם ולדה משום נבלה אלא דאיינו מטה מא כי איסור נבלה ואבר מן החי וטומאת נבלה ואבר מן החי תרי מני נינהו וממילא גם באבר המודלד מהני שחיתות הטרפה על האבר להוציאו מיד' טומאת אבר מן החי כי טומאת אבר מן החי לפין מקרה דוכי ימות מן הבבמה וכל שעיקר הbhמה לית בה טומאה בmittata שחיתה ה"ה באבר המודלד בה נמי ליכא טומאת אבר מן החי דח' דינא אית' לחו אבל לגבי איסור אבר מן החי לאכילה לא מהני שחיתה כמו דלא מהני על אמה ומה DNSתפק לי' להפרמ"ג פשיטא לי' והוא אמת לאמינו וכל החולק ע"ז מתעקש ומשתבש כי ללי זאת לא מצין ידנו ורגלו בבהמ"ד במירמא דר'ח בגין פקועה בטהור מלטמא וטוען שחיטה וכאשר הארץ בזה וממנו אין לו.

כ"ד אביך הנאמן דש"ת

ה"ק משה שמואל גלאזנר

אב"ד דפה קהלתנו והגליל

ומוה שככetta דהה"ז פריכא דשאני ניקבו הדקין דהבהמה נטרפת לכון נטרפת הריה עמה אבל בניקבה הריה דהבהמה אינה נטרפת משום דכמאן דמוני בדיקולי דמי איך טטרף הריה, הנה הלא ע"ז סובבים דברי דאס ניקבו הדקין יפלו גם על הריה אעפ' דכמאן דמוני בדיקולי דמי משום הדלול והחיבור מעט שיש לה א"כ קי' שהנקב בריה עצמה תפעול עלי' עכ"פ ואיך אפשר שתכחש הריה זהה קי' שאין לו פירכא לפען"ד.

תשובה ג' בעניין הניל להניל

חדש"ה שמחתי במכתבך בראותי כי עדין לא נח דעתך ולא שקטה רוחך במא שכתבתי ולא נסגת אחר גם אחרי דברי כבושין שככetta לך על קשיות ערך כי כך דרכי החכמים שאין מחניפים בתורה ומקבלים האמר ממי שאמרו ודוחין השקר ממי שאמרו, והנה לפי דעתך מציאה מצאת נגד מה שכתבתי אכן אבר המודלד ניתר בשחיטת טרפה מאיסור אבר מן החי מהא דאיתא בדף ע"ב ע"א דאמריו להם ר"מ אם טהרה שחיתות טרפה אותה ואת אבר המודלד בה וכי' ובדף ע"ב מוכיה מהא דאן שחיתה עשויה ניפול הרי דאיין כאן איסור אבר מן החי ושוב כתבת דמיליא נפל פיתה מכל וכל בבירא דגס מה שחדרתי שחיתות טרפה לא מהני זו דכיוון דמוני על אבר המודלד להתריר איסור אבר מכם"כ על עצמה, וככתבת שנעלם ממנה לפיה שעה אותה סוג'.

ופלא עלייך איך עלה זאת על דעתך הלא הבאת ב麥תבי ברייתא זו, והנה אוראך כי כפי הבנתך גם מפרמ"ג געלאה הסוגי דז"ל בס"י י"ד במשבצות סק"ב: והנה שוחט טרפה ונמצא אבר טהור הוא מלטמא מבואר ולענין איסור לכאו' דיש בו אבר מן החי לכל העובר בפנים אמן ש לעין בי' ואם הוציא עובר את ידו היא מחלוקת, היב' והש"ך סברו דאיין תקנה לאוטו אבר והוא אבר מן

ת' ו' שי ל' ב' ע'

נעשה ונגמר ע"י מסדרי האותיות העוסקים במלאת הקודש

ה"ק יחזקאל שרגא שפיטץ מכפר אמבאץ

ה"ק יהושע וויסי מער קלוייזנבורג

ה"ק מרדכי פארקאש מער קלוייזנבורג

ועי אומן-מכונות: ה"ק יעקב צבי שאלאמן מער קלוייזנבורג